

**FRAGMENTA
HISTORICORUM
GRAECORUM:
AUXERUNT, NOTIS
ET...**

THE
UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY
UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

1868

FRAGMENTA
HISTORICORUM GRÆCORUM.

PARISIS. — EXCUBEANT FIRMIN DIDOT ET SOCH, VIA JACOB, 56.

FRAGMENTA
HISTORICORUM GRÆCORUM,

HECATÆI
CHARONIS
XANTHI
HELLANICI
PHERECYDIS
ACUSILAI

ANTIOCHI
PHILISTI
TIMÆI
EPHORI
THEOPOMPI
PHYLARCHI

CLITODEMI
PHANODEMI
ANDROTIONIS
DEMONIS
PHILOCHORI
ISTRI

APOLLODORI BIBLIOTHECA

CUM FRAGMENTIS

AUXERUNT, NOTIS ET PROLEGOMENIS ILLUSTRARUNT,

INDICE PLENISSIMO INSTRUXERUNT

CAR. ET THEOD. MULLERI.

Karl Müller, ed

ACCEDUNT MARMORA PARIUM ET ROSETTANUM,

HOC CUM LETRONNII, ILLUD CUM C. MULLERI COMMENTARIIS.

PARISIIS,

EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT,

INSTITUTI FRANCÆ TYPOGRAPHO,

VIA JACOB, 56.

M DCCC LXXXV.

880.8
M9147
1878
v.1

PRÆFATIO.

Sortis nescio qua iniquitate accidit, ut, si exceperis quæ Herodotus, Thucydides, Xenophon commentariis suis tradiderunt, uberius antiquioris Græcorum historiæ expositio omnis fere nobis haurienda sit ex serioris demum ætatis scriptoribus. Qui quoniam ex aliorum libris sua hauserunt tantum non omnia, auctoritas eorum in plerisque pendet ex diligentia, quam ad fontes conquirendos attulerunt, et ex eorum quos duces sequerentur delectu. Jam vero quamvis diligentia plurimorum animique sincera voluntas laudandæ sint, atque nefas habeam temerarie velle insolenterque meritis eorum detrahere; fatendum tamen est ipsius ætatis horum scriptorum indolem, cujus vim subterfugere non poterant, tantum abesse, ut altiores verioresque de arte scribendæ historiæ notiones iis suggesserit, ut in perniciose sæpenumero eos abduxerit consilia. Quod quia in auctorum, quibus suam illi fidem adjungerent, delectum et usum magnam vim exercere debuit, mox intellexerunt viri docti non posse nos in Diodori et Plutarchi, ut hos nominem, auctoritate acquiescere, neque quidquam magis faciendum esse existimarunt, quam fontium illorum accuratam habere notitiam, fragmenta eorum colligere, inter se contendere, accuratissime examinare. Itaque novum quoddam studiorum genus emersit, quod etsi multis impeditum difficultatibus tædiique plenum, tamen tanto ardentius nostri ævi

homines eruditi amplexi sunt, quanto majorem ex eo in penitiorum historiæ cognitionem redundare viderunt utilitatem. Quo denique successu in his elaboraverint, quantam doctrinæ eruditionisque copiam, quantum ingenii acumen et sagacitatem adhibuerint, non est profecto, cur hic memoremus. Alio nos convertamus. Etenim postquam viri docti disjecta membra nobiliorum scriptorum collegerant, et, quum vitam iis restituere non possent, umbram certe uniuscujusque ac imaginem quandam delineaverant, *Firminus Didot*, quæ est ejus viri celeberrimi eximia in his rebus prudentia, nihil jam antiquius habendum esse censuit, quam omnes illas fragmentorum collectiones in unum corpus unius voluminis spatio circumscriptum congerere et ex ordine disponere. Quod institutum tum aliis se nominibus commendare vidit, tum propterea historiæ studiosis gratissimum fore, quod multorum scriptorum testimonia hac ratione sub unum oculorum conspectum venire interque se comparari possent, atque ipsius artis historicæ apud Græcos viva quasi præberetur imago, ita ut a nativa logographorum simplicitate ascenderes ad historiam omnibus dictionis luminibus collustratam, deinde ab rhetorica hac et pragmatica Ephori et Theopompi rerum expositione paullatim descenderes ad jejuniorem illum Atticarum rerum scriptorum sermonem doctamque quia excellunt perscrutationem monumentorum.

Jam quum fragmenta ordinandi, recognoscendi, vertendi negotium *Firminus Didot* mihi demandaverit, meum est dicere, quomodo in eo sim versatus.

Auctores, quorum reliquiæ hoc volumine comprehenduntur, hi sunt : *Hecataeus*, *Charon*, *Xanthus*, *Hellanicus*, *Pherecydes*, *Acusilaus*. His, qui primam collectionis partem efficiunt, tanquam supplementum subjunximus *Bibliothecam Apollodori*. Reliquorum hujus auctoris operum fragmenta a consilio nostro aliena quidem fuerunt, sed ne imperfectam rem reliquisse videremur, ea in calce libri apponenda curavimus. *Logographos* excipiunt scriptores rerum Sicularum, *Antiochus*, *Philistus*, *Timæus*. Deinde sequuntur *Ephorus* et *Theopompus* et *Phylarchus*. Agmen denique claudunt *Atthidum* auctores : *Clitodemus*, *Phanodemus*, *Androtio*, *Demo*, *Philochorus*, *Ister*. Eorum quos postremo loco nominavi, necnon *Phylarchi* fragmenta quum quominus ipse retractarem temporum angustiis excluderem, frater meus *Theodorus* disponendi ea et recognoscendi negotium benigne voluit in se recipere.

Ordine auctorum ita constituto, singulorum fragmenta, quibus nova non pauca a nobis addita sunt, ubique ita ordinare studuimus, ut, quantum ejus fieri poterat, integri operis dispositio adumbraretur; quod quum primarium fragmentorum editoris officium sit, ac revera plerique magnam huic rei operam navaverint, a nonnullis tamen ea aut plane neglecta est, aut minus feliciter iis successit. Ut deinde contextus verborum ad veram uniuscujusque auctoris scripturam quam proxime accederet, consulimus et optimas veterum scriptorum editiones, et, ubi licuit, libros manuscriptos. Quæ denique a viris doctis aliud agentibus oblata occasione in nostris fragmentis emendata innotuerunt, diligenter enotavimus. Qua ex parte si nonnulla, vel etiam multa, nos fugerunt, id lector benevolus non tam negligentiae nostræ imputaverit quam enuriæ suppellectilis literariæ.

Uberior annotatio omnem lectionis varietatem enumerans atque verba et res usquequaque illustrans ab editionis hujus consilio prorsus abhorret. Nam præterquam quod cavendum erat, ne moles libri in immensum accresceret, quæ ad verborum intelligentiam a lectoribus, quibus græcus sermo minus est familiaris, desiderari possint, versio suppeditat latina, quam propterea sæpenumero liberiolem dedimus, non tam id agentes ut verbum redderemus verbo, quam ut sententiam auctoris aperiremus. Itaque nonnisi ubi majoribus difficultatibus res impediuntur, notæ, æque quam brevissimæ, subjiciendæ erant. Id quod fecimus modo nostris verbis, modo apposis cum noninis signo priorum interpretum animadversionibus. Quam rationem in solis Hecatæi fragmentis reliquimus, ubi quæ in notis leguntur omnia sunt Clausenii. Quare non erat cur auctoris nomen adpingeremus. De iis enim fragmentis, quæ Clausenius Porphyrii testimonio fisus vel conjecturis et speciosis argumentationibus Hecatæo suo vindicavit, quum a viri docti judicio nobis recedendum esset, neque vero tribus verbis res profligari posset, editoris argumenta ipsissimis ejus verbis adscripsimus nostram sententiam separatim exposituri.

In paucis illis Charonis et Xanthi reliquiis plerumque secuti sumus Creuzerum. In Hellanico, Pherecyde, Acusilao, relicto quem Sturzius adoptavit ordine, novam dare fragminum dispositionem tentavimus. Qua in re, quod ad Pherecydem, non minimum adjuti sumus dissertatione Augusti Matthiæ *Analectis Literariis Friderici Augusti Wolfii* (tom. I, § II, p. 321-331) inserta atque ex parte a

Sturzio in præfatione ad alteram Pherecydis editionem repetita.

Ad constituendum textum Apollodori primi adhibuimus codicem Parisinum 2722, qui formæ quadratæ, seculique, ut videtur, decimi quarti, præter carmina nonnulla Theocriti atque epigrammata nullius pretii, Apollodori continet fragmentum quindecim foliorum, quæ vero temporum injuria multis locis mutilata, quorumque ordo susque deque perturbatus est. Ad priscam normam revocata ita se excipiunt :

Prima folia duo integri codicis perierunt.

Cod. fol. 3 et 4 : I, 2, 7. — I, 6, 3, 11. (Ζεὺς δὲ γαμει — ἔβαλλεν ὄρη.)

Exciderunt duo folia.

Cod. fol. 5 et 6 : I, 9, 1, 2. — I, 9, 17, 2. (πέμπων δ' Ἀθαμας — συνευνάζεται.)

Excidit unum folium.

Cod. fol. 7 et 8 : I, 9, 23, 7. — II, 1, 5, 10. (κατέζευξεν — Ἡφαιστίνης.)

Excidit unum folium.

Cod. fol. 10 et 14 : II, 4, 2, 6. — II, 5, 1, 7. (εἶχεν πέδιλα — Ἴφιτον κτείνας.)

Excidit unum folium.

Cod. fol. 9 et 11 : II, 5, 8, 1. — II, 6, 3, 3. (τοῦ Θρακὸς — τοὺς παριόντας.)

Excidit unum folium.

Cod. fol. 1 : II, 7, 6, 7. — II, 8, 2, 9. (Ἡρακλῆα ἔχειν — Ἀριστόδημος.)

Exciderunt quattuor folia.

Cod. fol. 2 : III, 6, 5, 1. — III, 7, 6, 1. (Τυδέα — τὴν Ἀλκμαίωνος.)

Excidit unum folium.

Cod. fol. 15, 13, 12 : III, 10, 2, 3. — III, 14, 4, 2. (τὰς μὲν λοιπὰς — Ἀλφειβοίας λέγει.) Reliqua interciderunt.

Memoratur quidem hic liber ab Heynio (Præfat. ad Apollod., p. XLIX), qui autem lectionis varietatem ex eo non habuit. Verum quamvis sit inter eos, qui hucusque collati sunt, optimæ sane notæ, in majoribus tamen corruptelis, lacunis et interpolationibus in reliquorum depravationem conspirat. Quod hæc attinet, omnis salutis spes posita est in codicibus Italicis, si quidem verum est quod Hermannus (Præfat. ad Hymn. Hom., p. XLV) accepit : « Apollodori libros in iis ita scriptos inveniri, ut si cum editionibus isti codices comparentur, scriptorem hunc vix sui similem habituri simus. » Ceterum multa fragmentum nostrum continet, quibus loci librariorum mendis inquinati purgari possint, aliaque, quibus confirmentur virorum doctorum emendationes. Sed ut ipse lector judicet, potiorem lectionis varietatem, omissis levioribus, apponamus :

LIBER I.

(Lectones asterisco signalas in textum recepinus.)

EDITIO HEYNIANA.		CODEX PARIS. 2722.
3, 6, 1.	λέγουσι καὶ Ἡραίου	*λέγουσιν Ἡραίου
4, 1, 1.	πρώτον	*πρότερον
4, 3, 4.	Ποσειδῶνι	*Ποσειδῶν
5, 1, 4.	Ἰθρεψεν αὐτὸν ἀθάνατον ἐπετήρησε Μ. αὐτὴν	*Ἐτρεψεν αὐτὸ ἀθάνατον *ἐπετήρησεν ἡ Μ. αὐτὴν
5, 2, 1.	Μετανεύρας υἱὸν Ὠκεανοῦ	Ἡραξιδέας *Ὠκεανοῦ
5, 3, 1.	συμβησόμενον Heyn. conij.	*συμβησόμενον
6, 2, 4.	Νίσυρον	νήσυρον
6, 2, 5.	Μοίραι μαχομένους Heyn.	Μοίρα et sic cod.
6, 3, 4.	ἐξηναμούντο	ἐξηναμούντο (quod recipiendum)
6, 3, 7.	κατέπησεν Καυσίου	κατέπησεν Καυκασίου
6, 3, 8.	παρελόμενος, τὰ δὲ τῶν χειρῶν etc.	περιελόμενος, ἐκόμισεν αὐτὸν εἰς τὴν Σικελίαν, τὰ δὲ τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν διέτεμε νεῦρα, ἀράμενος δὲ ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ παρελθὼν etc.
9, 1, 6.	ὦν Αἰήτης	sic cod.
9, 2, 2.	μήρους	μοίρας
9, 11, 1.	τὴν αὐτοῦ ἀδελφιδῶν	absunt.
9, 12, 1.	τὰς Ἰφίλλου	*τὰς Φυλάκου
9, 12, 2.	κατὰ τὸ κρυφαῖον	sic cod.
9, 12, 6.	ἐπὶ τῶν ἀγρῶν	*ἐπὶ τῶν αἰδαίων
9, 12, 7.	ξίων	sic cod.
9, 16, 4.	προσέταττον ἂν φέρειν	προσέταττον ἀναφέρειν
9, 16, 8.	ὃς ἐκυβέρνα τὴν ναῦν	τὴν ναῦν ὃς ἐκυβέρνα
9, 16, 9.	Ἰριτος Ναυδόλου	sic cod.
9, 17, 1.	ἀναχθέντες ἀνδρῶν τότε	ἀνευχθέντες sic cod.
9, 23, 3.	μείλλοντα τοὺς ταύρους	sic cod.
9, 24, 4.	τοῖς Ἀργοναύταις μηνίσας δὲ Ζεὺς Ἀψυρτίδας	*τοῖς δὲ Ἀργοναύταις *μηνίσας Ζεὺς Συρτίδας
9, 24, 5.	Λιγίων	Λιθίων
9, 25, 2.	Πέτραι Πλαχταὶ Θέται	πέτραι κυάναι πλαχταὶ abest a cod.
9, 25, 4.	Κεραυνίους Ἰλλυρίδα	Κερκυραίους ἄμυρίδα
9, 26, 2.	ἐπὶ τὰς Μελαντίους δειράς κατήστραψεν	ἐπὶ τὰς Μενoitίου δειράς κατήστραψεν
9, 27, 2.	Πρόμαχον	πρὸς πόλεμον προμαχον
9, 28, 3.	μεμαγευμένον	sic cod.

LIBER II.

1, 1, 1.	λέγωμεν τὸ Ἰνάχου ἐκ τῆς Λαοδίχης	λέγωμεν τὸ Ἰνάχιον ἐκ Τηλοδίχης
1, 2, 1.	Ἴασον	Ἰκασσον
1, 2, 2.	ἐκ Ἰάσου	*Ἐκβάτου
1, 2, 3.	Ἀρακάδιαν	sic cod.
1, 2, 5.	ὅτι	sic cod.

EDITIO HEYNIANA.

CODEX PARIS. 2722.

1, 3, 1.	Ἴασος ἀγνοήματα	sic cod. abest.
1, 3, 3.	Ἀρέστορος λέγει υἱόν	*Ἀρέστορος λέγει
1, 3, 8.	Συρίαν	*τὴν Συρίαν
1, 4, 5.	κατώκισεν Μελαμπόδων ἀφ' αὐτοῦ	sic cod. sic cod. abest.
1, 4, 7.	στασιασάντων δὲ αὐτῶν πεντηκόντορον	*στασιασάντων δὲ αὐτῶν περὶ τῆς ἀρχῆς deest.
1, 4, 8.	Λινδίας Ἀθηναῶν ἀγάλμα Γελάτωρ	Λινδίας ἀγάλμα Ἀθηναῶν (Ἀθηναῶν ejiciendum) sic cod.
1, 5, 2.	ἐξείλα	*ἐξείλων
1, 5, 4.	Γοργόφοντη	Γοργόφοντην
1, 5, 4.	Λυγκεύς δὲ καὶ	*Λυγκεύς δὲ
1, 5, 5.	οἱ δὲ ἑπτὰ ἐξ Αἰθιοπίδος	οἱ ἑπτὰ Αἰθιοπίδος
1, 5, 6.	Καλιάνθης Νύμφης	καλιάνθης καὶ νηίδος Νύμφης
1, 5, 7.	οἱ δὲ ἐκ Γοργόνων	οἱ δὲ Γοργόνων
1, 5, 8.	Μεγάλης	*Μενάλκης
4, 2, 6.	ἦν φασιν εἶναι πύραν	ἦν φασίν τινες καὶ πύραν
4, 4, 9.	λέγεται δὲ καὶ	*λέγεται δὲ
4, 5, 1.	Πέρσης	sic cod.
4, 5, 3.	πάλιν ἐξ Ἀλκαίου καὶ Ἴππονόμης	*Ἐκ μὲν οὖν Ἀλκαίου καὶ Ἀστυδαμείας τῆς Πηλοπιδος, ὡς δὲ ἔνιοι λέγουσι, Λασονόμης τῆς Γουνέως, ὡς δὲ ἄλλοι πάλιν, Ἴππονόμης.
4, 5, 6.	Θυγάτηρ Κομαιῶν καὶ ἀβρηνες	absunt a cod.
4, 5, 7.	Στρατοβάτην	abest a cod.
4, 5, 7.	Χειρόμαχον	*Χειρόμαχον
4, 6, 1.	Ἰλακτρύου δὲ βασ. Μετὰ Ταρίων τῷ μητροπάτορι	sic cod. *μετὰ Ταρίου *τοῦ μητροπάτορος
4, 6, 5.	Μίδειον	Μιδεῖον
4, 6, 7.	στρατεύειν	*στρατεύει
4, 9, 1.	ἐδιδάχθη μὲν	*ἐδιδάχθη δὲ
4, 9, 2.	καὶ οὕτως ἀπελύθη	sic cod.
4, 9, 3.	φανερὸς	*φανερὸς
4, 9, 4.	ὅτι παῖς Διὸς ἦν	*ὅτι Διὸς παῖς ἦν
4, 10, 1.	Ἀρναῖον	Ἀρνεῖον
4, 10, 2.	δορῖ	δορῖ
4, 11, 1.	οἱ Θηβαῖοι	*Θηβαῖοι
4, 11, 2.	ἡμιθνής	sic cod.
4, 11, 4.	ἀποταμῶν τοὺς κήρυκας εἰς Θήβας	ἀποτεμῶν εἰς Θήβας τοὺς κήρυκας
4, 11, 8.	Ὀκαλείη	Ἰκαλείης
5, 1, 2.	εἰς Κλεωνὰς ἦλθε Μόλορχον ἱερεῖον τότε ὡς ἦρωι	*Ἦλθεν εἰς Κλεωνάς Μόλορχον sic cod. τῷ τῶς ἦρωι
5, 1, 4.	ἀπωκοδόμησεν	ἀνωκοδόμησεν
5, 9, 3.	ἦν κατόκουν (καὶ) Χρύσης	*καὶ κατόκουν (1) *Χρύσης

(1) Καὶ quod codd. præbent, in textum reponenda est. Vitium, quo totus locus turbatur, latet, nisi fallor, in κατόκουν. Equidem scripserim ἀπεκόκουν, i. e. προσίσχυν ἐκώκουν. Jam non est cur in sequentibus lacunam statuamus, cetera ulla egent verba mutatione.

EDITIO HEYNIANA.		CODEX PARIS. 2722.	EDITIO HEYNIANA.		CODEX PARIS. 2722.
	ἀπὸ πάντων τῶν ἐν νῆϊ δύο	*ἀπὸ πάντων δὲ δύο τῶν ἐν νῆϊ		κατηκόντισεν	κατηκόντισεν ἀπὸ τῆς Βοιωτίας
3, 9, 6.	Μύγδονα	Μυγδόνα	7, 7, 13.	τὴν Ἰόλην ἐκέλευσεν	*Ἰόλην *ἐκέλευεν
3, 9, 7.	ἀρπάζουσιν καὶ δώσειν τὸν ζω- στήρα ὑπισχνου- μένης ἐκ δόλου ἐπ' ἡϊόνος	*ἀραρπάζουσιν non desunt in nostro cod. sic cod. *ἐπὶ τῆς ἡϊόνος	7, 8, 1.	Εὐμείδης	*Εὐμείδης
5, 9, 12.	ὁ Ζεὺς	*Ζεὺς	7, 8, 2.	Ἐπιλάϊδος Κλυθίππης	*Ἐπίλαος Κλύτοππος
5, 9, 13.	Αἰνείας	*Αἰνείας	7, 8, 4.	*Ὀλυμπος Νίχης Ἐξόλης	*Ὀλυμπούσης Ἐξολος
3, 10, 1.	ἐπάγη	*ἐπεπάγη	7, 8, 5.	Ἀντιώπης	*Ἀντιώτης
5, 10, 4.	ὄρων	*ὄρων	7, 8, 6.	*Ἡσυχείης	*Ἡσυχείης
5, 10, 7.	Μενοίτιος καὶ τοξευθεῖς	*Μενοίτης *τοξευθεῖς	7, 8, 9.	Εὐρύπης	Εὐρύπης
5, 10, 9.	Λιθύην	Λιθύην	8, 2, 2.	ἐπ' ἐνικυτοῦ ἦλλον	ἐνικυτοῦ ἀνεχώρησαν
5, 10, 11.	ἀπαιτεῖ καὶ	absunt.	8, 2, 4.	κατὰ τὴν τοῦ	sic cod.
5, 10, 12.	τὰς Θράκας ἦγεν	*τὰς τῆς Θράκας *ἦγαγεν	8, 2, 7.	στενυγράν τὴν ἔχοντι	στενυστράν τὸν τὴν (2) *ἔχοντα
5, 11, 1.	ἐνὶ μῆνι Ἀρέθουσα	ἐν μ. *Ἐρέθουσα	LIBER III.		
5, 11, 3.	σπεύσων	*σπεύγων	6, 5, 2.	ἀπιόντα	sic cod.
5, 11, 6.	ἰσχυρότατον συνέβη	*ἰσχυρότερον *συνέβαινε	6, 6, 1.	*Ὀγκαιδάς	*Ὀγκηϊδάς
5, 11, 8.	παύσασθαι	*παύσασθαι	6, 6, 2.	ἴσους ἴσοις	sic cod.
5, 11, 10.	Ἀσίας Ῥοδίων	*Ἀσίαν *Ῥοδίων	6, 7, 1.	Χαρικλοῦς	Χαρικλέους
5, 11, 12.	Καυκάσου	Καυκασίου	7, 1, 1.	αὐτὴν τῷ τάφῳ ζω- σαν ἐκρύψατο	*αὐτοῦ (nisi potius αὐτῶ- scripturæ compen- dium obscurius) τῷ τάφῳ ζωσα ἐκρύφθη.
5, 12, 2.	εἰς Ἐλευσίνα θετός	πρὸς Ἐλευσίνα Θεότιος	10, 3, 8.	τῷ Ἐλάτου υἱῷ	*τοῦ Κλεινέως ἀδελφῷ
5, 12, 3.	κατήει	ἀπήει	10, 7, 1.	ἐκ Διὸς	Διὸς
5, 12, 4.	κενὸν	sic cod.	10, 7, 4.	εἰς Ἀθήνας	*εἰς Ἀθήνας (quod vero a secunda manu in Ἀθήνας mutatum est.)
5, 12, 7.	Μενοίτιος Κευθωνόμου	*Μενοίτης σχυθωνίμου.	12, 3, 9.	*Ἄτης	*αὐτῆς
5, 12, 9.	ὄπτον	ὄπτον	12, 6, 8.	Κυκρίως	sic cod.
6, 1, 2.	τοξικῆ	τοξικὴν	13, 5, 1.	Θέμιδος	sic cod.
7, 7, 2.	ἦκεν	ἦλλον	13, 5, 4.	κατέχειν	καὶ κατασχεῖν.
7, 7, 3.	μετὰ τῶν ἄλλων	*μετὰ καὶ ἄλλων	(2) C. O. Müller. Dor. I, p. 57, trimetros, quos facile agnoscere licet, hunc in modum restaurari vult: γενεὰς γὰρ, οὐ γῆς καρπὸν ἐξέπειον τρίτον καὶ τὴν στενυγράν αὐ τὸν εὐρυγύσταρα — ἔχοντα κατὰ τὸν Ἴσθμὸν δεξιάν.		
7, 7, 4.	*Ἴτωνα	*Ἴτωνον			
7, 7, 5.	*Ὀρμένιον	*Ὀρχόμενον			
7, 7, 6.	οὐκ εἶα	*μεθ' ὀπλων οὐκ εἶα			
7, 7, 7.	συνήθροισεν	*συνήθροισεν			
7, 7, 10.	(Ἀίχρα)	τὸν Κίχρα			
7, 7, 11.	τοῖν ποδοῖν	*τῶν ποδῶν			

Præterea Galei, Heynii, Sommeri editiones qua par est diligentia consulimus. Conjecturas perraro codicum lectioni substituere conati sumus, satis habentes eas uncinis () inclusas in locis aperte corruptis interposuisse. Similiter quæ ex margine vel aliunde in ordinem verborum irrepsisse videntur, uncinis quadratis [] distincta sunt. In fragmentis reliquorum operum Apollodori, quam Heynius liberius in his versatus adorationem dedit debuimus relinquere. Chronica ad temporum ordinem, Navium Catalogum ad librorum seriem et carmen Homericum revocavimus. Nonnulla addita sunt nova, plura plenius exhibita.

Antiochi fragmenta, quæ Gøellerus non nisi indicaverat, primum hic ex auctoribus exscripta leguntur. In Philisto Gøelleriana reliquiarum dispositio

conservata est; id quod fieri non potuit in Timæo, cujus fragmenta, ex Vaticanis Polybii excerptis magnopere aucta, ita ordinandi periculum fecimus, ut quæ fuerit totius operis œconomia intelligatur. In Ephoro et Theopompo ordinem a primis eorum editoribus datum non mutavimus, de quibus aliter statuendum nobis videbatur suo loco in notis monentes. Uti Ephorus locupletatus est fragmentis, quæ Marxius in Addendis (v. Seebodii *Miscell. crit.*, vol. II, part. IV, p. 754) publici juris fecit, sic ad Theopompea quoque plura nova accesserunt a Wichersio, quæ est viri docti humanitas, Firmino Didot per literas communicata. Phylarchus quum eodem fere tempore et Luchtium et Brücknerum editores nactus esset, quæ uterque in hoc auctore seorsim præstitit in unum conjunximus. Quod ad Atthidum scriptores, tum in ceteris plura aliter ac fecerunt Lenzius et Siebelis disposita sunt, tum præcipue in Philochori fragmentis, quæ, præeunte Bœckhio (in *Annal. Univers. Berolin.* 1832), ad integri operis constitutionem studuimus distribuere.

Hæc sunt quæ de ratione, quam in fragmentorum tractatione secuti sumus, in universum monenda habemus. De singulis accuratius egimus in commentatione quæ de vitis et scriptis auctorum nostrorum præfationi huic est subjuncta.

Historicorum reliquiis in calce voluminis adjunximus *Chronicon Parium* et *Inscriptionem græcam lapidis illius*, qui ex Rosetta urbe Ægyptia in Britanniam est translatus. Quæ monumenta quum inter cetera sui generis facile principia sint, magnumque in historiæ cognitionem adjumentum afferant; rem neque inutilem neque injucundam Firminus Didot suscepisse sibi visus est, si ea denuo typis excusa una cum historicorum fragmentis in publicum edenda curaret. In adornatione et explicatione *Chronici Parii* in plerisque ducem secuti sumus Bœckhium, *Marmoris interpretem* longe doctissimum. *Inscriptionem vero Rosettanam* LETRONNIUS, vir Clarissimus, tum in sermonem vernaculum vertit, tum *commentario exquisitæ doctrinæ divitiis pleno* ita illustravit, ut plurima, quæ in hoc decreto sacerdotum spissa hucusque caligine obducta latuerant, clara jam luce circumfusa exsplendescant.

Parisiis, mense Februario, MDCCCXLI.

CAROLUS MUELLER.

DE VITA

ET

SCRIPTIS AUCTORUM,

QUORUM FRAGMENTA HOC VOLUMINE COMPREHENDUNTUR.

HECATÆUS.

Hecatæus, Hegesandri filius, Milesius, quo anno lucem conspexerit certo antiquitatis testimonio affirmari nequit. Haud multum tamen a vero abesse videtur Larcherus, qui in tabula chronologica ad calcem Herodoti eum natum esse statuit Ol. 57, 4. Itaque Ol. 65, quo tempore Suidas (1) historicum nostrum una cum Dionysio Milesio vixisse dicit, vitæ annum egit tricesimum. Ex eodem computo natus erat annos quinquaginta, ubi Ol. 70, 1, vir summa apud populares auctoritate gaudens, in Ionum conventu tulit sententiam (Herodot. V, 36, 124). Ac quum per totum bellorum Medicorum temporis spatium et aliquanto post vixisse dicatur (2), non multo post prælia ad Platæas et Mycalen, circa Ol. 76 septuagenarius diem obiisse videtur.

Nobili Hecatæum genere ortum esse tum quo fruebatur in civitate Milesiorum honore declaratur, tum inde potest concludi, quod Thebis versatus coram sacerdotibus gentem suam per quindecim generationes ad deum (Apollinem sine dubio) ascendere gloriatus est (Herodot. II, 143, v. fr. 276). Generis nobilitati rem familiarem accessisse satis amplam ex longinquis quæ geographus instituit itineribus intelligitur. De

educatione et institutione Hecatæi nihil in quo acquiescere possis traditum accepimus. Nam quod Suidas eum e Protagoræ ludo profectum dicit, id, si recte temporum calculos subducas, omnino fieri non potuisse in aprico est. Quare aut diversos Hecatæos Suidas ex more confundit, aut, quæ est Sevini (in *Comment. de l'Acadèm. des Belles-Lettres*, tom. VI, p. 474) suspicio, pro Protagora substituendus est Pythagoras. Quæ posterior sententia, quamvis propter temporis rationes admitti posse videatur, et alias quoque illorum philosophorum nomina perturbata legantur, tamen, quum mera conjectura nitatur, consultius in medio relinquitur. Fatendum quidem sæpius Hecatæum cum Pythagora a veteribus componi (v. Diog. Laert. IX, § 1, Ælian. Var. Hist. XIII, 20), sed hujus rei causa in eo quærenda videtur, quod magna doctrina et acre illud interiores rerum rationes investigandi studium philosophi nomen Nostro comparaverint (οἰκειὸς φιλοσοφίας est Eratostheni ap. Strab. I, 13) et eadem in suis studiis Hecatæus laude elatus sit, qua in philosophia Pythagoras. Adde, sis, utrumque, ut fama erat, Ægyptum ejusque sacerdotes adiiisse; addas porro Hecatæum Abderitam (3),

(3) Suidas: Ἑκαταῖος Ἀβδηρίτης, φιλόσοφος, ὃς ἐπεκλήθη κριτικὸς καὶ γραμματικὸς· οἷα γραμματικὴν ἔχων παρασκευὴν γέγονε δὲ ἐπὶ τῶν Διαδόχων. Joseph. Apion. I, 22: Ἑκαταῖος ὁ Ἀβδηρίτης, ἀνὴρ φιλόσοφος ἀμα καὶ περὶ τῶν πράξεων ἰκανώτατος, Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ συνακμάσας καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγῳ συγγενόμενος. Cf. Plutarch. Symp. p. 666, E. Magistrum habuit Pyrrhonem, Diog. Laert. IX, 69. Ptolemaei Lagi ætate Thebas profectus, Ægyptiaca (Diodor. I, 47) et secundum Diogen. Laert. I, præem. § 10, librum de philosophia Ægyptiorum conscripsit. Utrum hæc duo opera an unum fuerint, non liquet. Ad Ægyptiaca ejus respicit etiam Plutarch. Is. et Osir. p. 354, D (τὸν Ἀμοῦν... Ἐκ. ὁ Ἀβδ. φησὶ τούτῳ καὶ πρὸς ἀλλήλους τῶν ἑτῆ-

(1) Suidas s. v. Ἑκαταῖος Ἡγησάνδρου Μιλήσιος γέγονε κατὰ τοὺς Δαρείου χρόνους, τοῦ μετὰ Καμβύσην βασιλεύσαντος· ὅτε καὶ Διονύσιος ἦν ὁ Μιλήσιος, ἐπὶ τῆς πέμπτῃ καὶ ἑξήκστῃ Ὀλυμπιάδῃ, ἱστοριογράφος. Ἡρόδοτος δὲ Ἀλεξανδρῶν ἐπέφηται τούτου νεώτερος ὢν. Καὶ ἦν ἀκουστὴς Πρωταγόρου ὁ Ἑκαταῖος. Πρῶτος δὲ ἱστορίαν περὶ τῶν ἑτῆρων συγγράφην δὲ Φερεκύδης. Τα γὰρ Ἀκουσιλάου νοθεύεται.

(2) Suidas: Ἑλλάνικος ... καὶ Ἑκαταῖος τῷ Μιλήσιῳ ἐπέβαλε γεγονότι κατὰ τὰ Ἡρακλεῖα καὶ μικρῶ πρὸς.

sæpenumero illum cum nostro confusum, de Ægyptiorum philosophia libros composuisse; nec difficile erit intelligere, quam prouisi esse debuerint senioris ævi scriptores, ut Milesium nostrum Samii alumnum fingerent, ac homini celeberrimo, sicuti solebant, celebratissimum darent magistrum. Idem cadit in Strabonis locum (XII, p. 828), ubi Hecatæus Xenocratis familiaris fuisse dicitur. Ingeniorum similitudo et ætatis diversitas simul originem hujus commentii et perversitatem ostendunt.

Sed quicumque ille sit, qui præceptis suis juvenis animum ad altiora studia erexit et præteritum sæculorum historiam orbisque terrarum naturam penitus cognoscendi amore inflammaverit, plurimum in hac re ex itineribus, quæ ipse instituit, profecisse putandus est. Ægyptum ab eo peragratam esse scimus ex Herodoto l. l. Accurata autem et distincta aliarum quoque terrarum cognitio a senioris etiam ætatis geographis summis laudibus evecta, atque illud, quod noster ab Agathemero (1) ἀνὴρ πολυπλανῆς vocatur, postulare quodammodo videntur, ut eum plurimas terrarum quas descripsit suis oculis vidisse credamus. Etenim provincias Persarum imperio subjectas ab ipso perlustratas esse,

ματι χρῆσθαι τοὺς Αἰγυπτίους ὅταν τινὰ προσκαλῶνται). Præterea scripsit Ἐπιτὴς ποιήσεως Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου. Suidas l. l. — Ἐπιτὴς τῶν Ὑπερβοραίων. Schol. Apollon. Rh. II, 675. Huc pertinent quæ leguntur ap. Ælian. Hist. A. XI, 1. Steph. Byz. v. Ἐλίξια et Καραμβύκαι. — Ἐπιτὴς Ἰουδαίων βιβλίον Joseph. C. Apion. I, 22, vel περὶ Ἰουδαίων ἱστορίας Euseb. Præp. Ev. IX, p. 408. Ex quo opere plura laudantur ap. Joseph. p. 1186-1190 et Clem. Alex. Strom. V, p. 603, B, quæ excerpit Euseb. l. l. XIII, p. 680, D. Eundem librum vel partem ejus laudat Joseph. Ant. I, 7, 2 his verbis: Ἐκ... βιβλίον περὶ τοῦ Ἀβράμου συνταξάμενος κατέλιπε. De auctoritate hujus libri Orig. C. Celsum I, 15: Ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ φέρεται περὶ Ἰουδαίων βιβλίον ἐν ᾧ προστίθεται μᾶλλον ὡς σοφῶ τῷ ἔθνει ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ Ἐρένιον Φίλωνα ἐν τῷ περὶ Ἰουδαίων συγγράμματι πρῶτον μὲν ἀμφιβάλλειν εἰ τοῦ ἱστορικοῦ ἐστὶ τῷ συγγράμματι, δεύτερον δὲ λέγειν ὅτι, εἴπερ ἐστὶν αὐτοῦ, εἰκὸς αὐτὸν συνηρπάσθαι ἀπὸ τῆς παρὰ Ἰουδαίους πιθανότητος, καὶ συγκαταθεῖσθαι αὐτῷ τῷ λόγῳ. Cf. Voss. de Hist. Gr. p. 52. Clinton Fasti Hell. III, p. 480. — *Hecatæus Teius*, historiographus, cujus apud Strab. XIV, p. 953 mentio injicitur, a priore non diversus esse videtur. *Hecatæus Eretriensis* laudatur ap. Plut. Alex. p. 160 ed. Francof. Præter hos apud Diodor. XVII, 5, Hecatæus quidam, qui Attalum dolo interemerit, nominatur inter ministros Alexandri.

(1) Agathemer. I, 1: Ἀναξίμανδρος ὁ Μιλήσιος, ἀκουστῆς Θεῶν. Πρῶτος ἐτόλμησε τὴν οἰκουμένην ἐν πίνακι γράψαι. Μεθ' οὗ Ἐκαταῖος ὁ Μιλήσιος, ἀνὴρ πολυπλανῆς, διηκρίβωσεν ὥστε θαυμασθῆναι τὸ πρᾶγμα. Ἕλληνας γὰρ Λέσθιος ἀνὴρ πολυλίτῳ ἀπλάστῳ παρέδωκε τὴν ἱστορίαν. Εἶτα Δαμάσχος ὁ Κιτιεὺς τὰ πλείστα ἐκ τοῦ Ἐκαταίου μεταγράψας περιέλιπον ἔγραψεν.

propter ea, quæ Herodotus loco mox laudando et Agatharchides (2) narrant, nemo non largietur. Num vero ad Indum usque penetraverit potest dubitari. Quæ de his regionibus fortasse tradidit, ex Scylace cognoverit. Sed Ponti litora, tum meridionalia, tum australia (fr. 185 sqq.), plures Thraciæ populos (ex. gr. v. fr. 123), Græciam universam, regionem quæ ab Inacho ad Æantem usque patet (fr. 70 sqq.), Oenotriam denique (fr. 30 sqq.) ab Hecatæo inspecta esse, si accuratam harum regionum descriptionem reputaveris, pro certo fere affirmare licet. Etiam Liguriæ nonnullas saltem urbes eum visisse, nec non australes Iberiæ et boreales Libyæ oras legisse ad probabilitatis speciem adduci potest. De his tamen dubitantius pronuntiaverim.

Jam si quoniam tempore et ordine Hecatæus peregrinationes illas perfecit anquiramus, id unum jure nobis sumere possumus, eum in Persiæ provincias itinera ante Ol. 70, 1, ubi coram Ionibus eas recensuit, absolvisse. Ac ne reliqua posterius instituta sint, et bella obstant, quibus inde ab hoc tempore Græcia atque Asia continuo perturbabantur, et senilis Hecatæi ætas ad longinquorum itinerum molestias parum accommodata. Veri itaque simillimum est plurima et majora ejus itinera facta esse inter Ol. 66, 4 et 69, 4, illo igitur duodecim annorum spatio, quod inter Darii contra Scythas bellum Thraciæque et Macedoniae expugnationem atque initium belli Ionici est interjectum. Quod tempus et si ætatem Hecatæi spectemus aptissimum videtur, et propter liberam, quæ tunc erat, in mari Ægæo navigationem optime convenit. Ante Darii regnum adultam vix dum ætatem noster attigerat, et nimis periculosa fuisse videtur in Asia et Ægypto peregrinatio. Ex ipsis fragmentis de his rebus nihil elici potest, nisi illud, libros geographicos non ante Ol. 64 esse conscriptos. Nam fr. 140 ut Persarum urbs nominatur Boryza in Thracia, quæ regio illa demum Olympiade a Persis est subacta.

Reversus igitur in patriam Hecatæus non minus ob generis nobilitatem, quam ob eruditionis et sapientiæ famam, ab Aristagora Ionie defectio-nem meditante, in Milesiorum consilium advocatus est. In quo quum reliqui omnes in Aristagoræ cederent sententiam, et deficiendum esse a Persis dictarent, unus Hecatæus, quot quantique populi essent regi Persarum subjecti exponens, ut a conjuratione desisterent, hortatus est.

(2) Agatharchid. De Rubro mari p. 48: Τὰ μὲν πρὸς ἑσπέραν ἐξείργασται Λύκος τε καὶ Τίματος, τὰ δὲ πρὸς ἀνατολὰς Ἐκαταῖος καὶ Βάσις, cett.

Nec tamen persuasit. Tum id consilii dedit, ut sibi maris imperium comparare studerent, atque hujus rei efficiendæ causa opibus in Branchidarum templo conservatis potirentur, easque navibus instruendis impenderent. Verum ne hanc quidem sententiam iis probavit. Herodot. V, 36.

Paullo post ubi Artaphernes et Otanes Ioniam Æolidemque invaserant ac Clazomenas et Cymam urbes in potestatem suam redegerant, Aristagoras de rebus suis desperans, ut impendentem tempestatem averteret, denuo consilium convocavit. In eo Hecatæus proposuit, ut neque in Sardiniam, neque in Edoniam Aristagoras, sed in Lerum insulam castello munitam se reciperet, ibique rerum eventum exspectaret. Herodot. V, 124. Prudentis sane et circumspecti viri hæc consilia; at sicuti antea hominibus rerum novarum studio præoccupatis frustra noster restiterat, sic etiam nunc Aristagoræ pusillanimitas impedivit, quominus salutarem ejus sententiam amplecteretur. Itaque ingenti clade Iones ad Ladam insulam prostrati sunt, Miletus terra marique oppugnata sortem experta est tristissimam. Sed ne tunc quidem Hecatæus patriæ deesse voluit. Nam ubi Ionia penitus tandem pacata est, atque Artaphernes judiciis instituendis, et imperandis tributis, terrisque dimetiendis res Ionum satis bene ordinavit, multum in his deberi videtur Hecatæi prudentiæ et qua valebat apud satrapam auctoritati. Id concludo ex fragmento Diodori (Excerpt. Vatican. in Scriptt. vet. nov. collect. ed. Mai, tom. II, p. 38), ubi Hecatæus pro Ionibus legatione fungens Artaphernen rogavisse dicitur, cur Ionibus diffideret. Respondente illo, vererise, ne injuriarum memores essent, quas victi exantlavissent, Ergo, inquit Hecatæus, si maleficia diffidentiam creant, beneficia urbes efficiunt Persis benevolas. Dictoque obtemperans Artaphernes leges urbibus dedit, atque tributa pro viribus imposuit.

Quæ præterea Hecatæo acciderint, quique reliquus vitæ cursus fuerit plane ignoramus. Nam quod Suidas l. l. dicit Hellenicum ad Milesium nostrum venisse vel obviam ei factum esse, id ab vero prorsus abhorrere ex iis, quæ infra de Hellenici ætate dicenda sunt, satis patebit.

Restat, ut veterum scriptorum testimoniis nonnullis indicemus quantum Hecatæo honorem antiquitas præstiterit. Heraclitus quidem (Diog. Laert. IX, 1) doctrinæ copiam dicit nec Hesiodi, nec Pythagoræ, nec Xenophanis, nec Hecatæi mentem satis expoluisse. Quod tamen philosophi dictum longe abest ut detrahat aliquid laudi Hecatæi cum celeberrimis Græciæ viris compositi. Apud Ælium vero (Var. Hist. XIII, 20) Cercidas

Megalopolitanus dixisse fertur lubenter se ex vita discessurum; sperare enim fore, ut post mortem adjungatur inter philosophos Pythagoræ, inter historicos Hecatæo (Cf. Eratosthenem ap. Strab. I, p. 13). Ab Hermogene (De genere dicendi II, § 12) cum Herodoto, Thucydide, Xenophonte imitatione prædicatur dignissimus. Solinus (in Polyhist. c. 43) insigne eum dicit totius Asiæ minoris decus et ornamentum (Cf. Strabo XIV, p. 942). Quanti denique ab Herodoto factus sit, ipso illo studio, quo, ubi a scriptore nostro dissentit, eum refutare solet, intelligitur.

Opera quibus eruditionis suæ divitias posteritatis memoriæ traderet Hecatæus, composuit duo, Περίοδον γῆς, quam etiam Περιήγησιν vocant, et Γενεαλογία vel Ἱστορίας. (1). — *Descriptio orbis terrarum* duobus constabat libris, quorum prior Europam, alter Asiam, Ægyptum et Libyam exhibebat. Europa Hecatæo est borealis orbis terrarum pars Caucaso monte ab Asia sejuncta. Ad eandem pertinent insulæ maris Ægæi, paucis, quæ Asiæ litori proxime adjacent, exceptis. Australem terræ partem universe dicit Asiam; ubi vero accuratius loquitur, distinguit inter Asiam angustiore sensu dictam et Libyam, Nilo fluvio disjunctas. Delta regionem Asiæ tribuit.

Uterque liber in capita divisus erat, quorum nomina ex parte quidem nobis servata sunt. Sic prioris libri caput inscriptum erat *Hellespontus*, in quo etiam Tenedum insulam commemoravit (fr. 136-138); ex altero laudantur *Æolica* (fr. 212, 213); *Ægyptus* (fr. 272, 274, 277, 278, 264, 283), quæ etiam *Æthiopica* continebat (fr. 265, 266); *Libya* (fr. 302, 305-310, et sæpius), cujus pars inscripta fuisse videtur: *Libya Phœnicum* (fr. 311). — Ordinem, quo regiones et populos et urbes enumeraverit, in universum secutus esse videtur hunc, ut in Europa a Græcia exorsus occidentem versus procederet (V. fr. 83, 74, 75). Quod institutum reliquit, ubi oræ alicujus, qualis v. c. Epiri est, urbes recensuit, quibus, sicuti res ferebat, mediterranea oppida adjunxit (fr. 74). Eodem modo in Asia a regionibus Græciæ maxime vicinis initium ponens in occidentali litore ad meridiem (fr. 219, 228), in boreali (fr. 203, 195, 190, 173, 171) ad orientem pergit. Hæc igitur Clausenium commoverunt, ut exordium in utroque libro factum esse statuat ab Hellesponto primum per Archipelagum, Græciam,

(1) Suidas: Ἑλλάνικος, Μιλήσιος, Ἱστορικός. Περίοδον γῆς καὶ Ἱστορίας. Ubi aperte Hellenicus cum Hecatæo confunditur.

Italiam in Iberiam, deinde ab eodem Hellesponto, atque primum Europæ caput nomine Hellesponti, primum Asiæ caput nomine Æolicorum designata fuisse; unde facile explicari dicit, cur horum potissimum capitum nomina præter Ægyptum et Libyam, quippe quorum alia fuisset ratio, ab epitomatore diserte nominarentur. Itaque Hecatæus priore libro ab Hellesponto per Thraciam et Scythiam ad Caucasum usque perrexit. Similiter altero libro ab Æolide primum per mediam Asiam minorem processit ad Chalybes, Colchos, Medos, Parthos, Persas, Indos; deinde ab eadem Æolide per occidentalem et australem Asiæ oram ad Syriam, Ægyptum, Libyam. Qui rerum ordo quamvis simplicissimus sit, atque ultro fere sese offerat, tamen, quum non ubique Hecatæum ei adstrictum fuisse liceat contendere, Clausenius, in singulis veram operis œconomiam restitui posse desperans, satius duxit fragmenta eo ordine disponere, quem Scylax in Periplo suo secutus est. «Ægæi maris insulas, inquit, dedi post descriptionem Atticæ (fr. 95 sqq.), in Thracia describenda bis a Pæonibus exorsus sum, nunc populos inter Hæmum montem et Ægæum mare habitantes recensens usque ad Byzantium (fr. 125-140), nunc per Desilos et Datyleptos Hæmo trajecto borealem Thraciæ partem sitam inter Hæmum et Istrum perlustrans (fr. 141-152). Asiæ descriptione in vicinia Caspasi incepta nunc per Medos, mare Caspium, Parthos, Indos ac Persas profectus sum (fr. 164-184), nunc ad Bospori viciniam regressus per Coraxos, Colchos, Asiæ litus boreale, occidentale, australe, per Syriam et Ægyptum usque ad Libyam (fr. 185 sqq.).»

Ratio, qua singulas regiones Noster describit, ut docent fragmenta ipsius verbis concepta, admodum simplex est. Post populi nomen nude ponit ejus urbes, quibus interdum incolarum originem, vel ethnicum civium vocabulum, vel deum præ ceteris ibi cultum, sæpissime vero urbis conditorem addit. Inter antiquiores auctores maxime respexisse videtur ad Homerum, cum quo in multis sane concinit, in veris æque ac fabulosis (cf. fr. 227, 153, 200, 202, 144, 145, 2, 266). Nam etsi concedendum est non satis habuisse Hecatæum in scriptis suis relata referre, sed acre ejus et sollers ingenium in causas rerum et argumenta diligenter inquisivisse, ac omnium primum crisin quandam historiæ adhibuisse (v. fr. 332, 347, 349, 72); nihilo minus dubius sæpe et suspensus hæsisse videtur inter fidem, quam pietas sancitis tempore traditionibus debebat, atque veriores illas notiones,

quas de arte historiæ scribendæ animo conceperat. Itaque si in dijudicandis veterum fabulis animum non usquequaque liberum habuit, nec ob sæculi sui indolem ubique præstare potuit, quod tam sincere voluit, in iis certe rebus summa fides ei tribuenda erit, quæ nihil sibi postulant quam accurate observandi facultatem, memoriam visa et audita feliciter complectentem, scitam denique et dilucidam rerum expositionem. Quæ virtutes quum quam maxime in opere geographico requirantur, atque re vera Hecatæus non solum emetiendis locorum distantis (fr. 163, 303), sed etiam describendis regionum montibus, silvis, arboribus, populorumque moribus plurimum operæ navasse videatur, satis apparet, quam dignus sit auctor, quem omni laude ornemus.

Tabulam geographicam ab Hecatæo confectam esse Eratosthenes quidem ap. Strabonem (1) negare videtur, comparanti autem Agathemeri locum supra appositum (not. 4) cum Herodoto V, 49, ubi Aristagoras, Lacedæmonem profectus, Cleomeni, quem ad bellum contra Persas pelliceret, tabulam ostendisse dicitur, cui totius terræ ambitus, maria et fluvii omnes insculpti erant, veri simillimum videtur, inventi laudem tribuendam esse Anaximandro, at inventam hanc tabulam a Hecatæo emendatam, ad suas rationes adornatam, scriptis suis illustratam fuisse.

Ut ex hac parte multum Noster Anaximandro acceptum retulit, sic etiam e scriptis Melesagoræ historici, si quidem, quod nego, audiendus est Clemens Alexandrinus (2), plura in usum suum convertit. Certioribus indiciis constat ex ipso posteriores scriptores, Herodotum, Damasten, Avienum (3), Ammianum Marcellinum multa in sua opera transtulisse.

Verum enim vero jam grammaticorum Alexandrinorum ætate vir exstitit rei literariæ scientia in paucis insignis, Callimachum dico, qui Periegesin, quæ tunc Hecatæi Milesii esse ferebatur, vel eam certe, quam ipse manibus tenebat, genuinam esse negaret et ad insulanum quendam referendam censeret (4) (Hecatæum Eretrien-

(1) Strabo I, 13: Τὸν μὲν οὖν (Ἀναξίμανδρον) ἐκδοῦναι πρῶτον γεωγραφικὸν πίνακα, τὸν δὲ Ἑκαταῖον καταλιπεῖν γράμμα πιστούμενον ἐκείνου εἶναι ἐκ τῆς ἄλλης αὐτοῦ γραφῆς (sc. ex ejus Historiis, ut Clausenius explicat. Verum nescio an γράμμα vocabulum (quod fortasse etiam in Agathemeri loco, not. 4, pro πρῶμα reponendum est) h. l. significet *Orbis terrarum delineationem*, γραφή vero librum, qui descriptionem ejus continebat.)

(2) Stromat. VI, p. 752 ed. Potter: Μελισσαγόρου γὰρ ἐκλεψεν Γοργίας ὁ Λεοντῖνος — καὶ Ἑκαταῖος.

(3) Festus Rufus Avienus in Descript. ora: maritima. v. 40 in Hudson. Script. geogr. gr. min. tom. IV.

(4) Athenæus epitom. II, p. 270 ed. Schweigh. : Ἐκα-

sem, ut putat Schweighæuser. ad Athenæum, tom. I. p. 468, ubi reprehendit Toupium, qui de Gorgia leontino cogitaverat). Eiusdem auctoritate niti videtur Arrianus (1). Contra Eratosthenes, si quidem recte Clausenius intellexit locum Strabonis (not. 7), ex altero Hecatæi opere (Historiis) apparere contendit periegesin quoque ab eodem auctore profectam esse. Difficillimum est de hac re iudicium, tum propter celeberrimorum censorum divortium, tum ob fragmentorum brevitatem. Plura quidem sub Hecatæi nomine citantur, quæ a Milesio nostro aliena sunt, sed his rejectis in Abderitam, vel in alium quemvis Hecatæum, reliqua Eratosthenis auctoritate adjuti facili negotio auctori nostro vindicamus. Percommodum sane hoc refugium, nec multum tamen inde lucratur. Vellem paullo accuratius in hanc rem inquisivisset Clausenius. « Possit quidem, vir doctus ait, aliquis existimare, revera in Periegesi illa contentum esse vetustum opus Hecatæi, sed tam multa fuisse intrusa et interpolata, ut alienam magis quam germanam speciem tulerit; id quod facile accidit ei libro, ex quo omnes Græci homines scientiam geographiæ sibi comparavisse videntur. Id vero Eratosthenis sententiam affirmat, quod in iis etiam, quæ nobis e Periegesi servata sunt, vetustiora urbium nomina et designationes reperiuntur. Si qua mutata essent in commodum discipulorum, ante omnia haud dubie pro Zancle Messanæ, pro Catana Ætnæ vocabulum esset inductum, neque Boryzæ nomen urbis Persicæ retinisset (fr. 43, 44, 140). Ipsum illum, de quo excerpit Stephanus, Hecatæi librum cognitum habuisse et respexisse Herodotum, constat e descriptione Chembis insulæ, quam *vehi et moveri* dixit Hecatæus, cui refragatus *neque vectam neque motam sese vidisse* confirmat Herodotus (fr. 284). His accedit, quod ea, quæ nobis restant, fragmenta, quæ regiones Ægypto vicinas spectant, sine ulla perturbatione concinunt cum iis, quæ aliunde novimus statuta ab Hecatæo de Nilo, regione Delta conliniisque Asiæ, Ægypti ac Libyæ; quod fieri non posset, si gravibus interpolationibus codex ille, quo Stephanus usus est, fuisset onustus. » Non nego equidem quæ Stephanus servavit fragmenta in universum ita esse comparata, ut ex genuino

Hecatæo ea desumpta esse non possit dubitari, quamvis id, quod Catana, non vero Ætna urbs memoretur, parum idoneum sit testimonium ad demonstrandam operis antiquitatem, quia hæc urbs, ut ipse Clausenius in Addendis fatetur, post obitum Hieronis antiquum nomen recuperavit. Atque ab altera parte Capuæ mentio, quæ urbs, Hecatæi ætate, si fides habenda est Livio, Volturnum vocabatur, satis luculenter docet Hecatæi exemplum, ex quo Stephaniana fragmenta fluxerunt, a posterioris ætatis innovationibus non prorsus fuisse alienum. Jam si concedimus Hecatæi orbis descriptionem non esse in usum scholarum, ut ita dicamus, ad seriorem terrarum statum et conditionem accommodatam, sponte fere Callimachi sententia in eam nos ducit conjecturam, ut fuisse quædam statuamus huius operis exempla, quæ ex aliis vetustis scriptis mala sedulitate corrasa Hecatæi nomen mentita sint. Quod quidem eo probabilius est, quo celebrius erat nomen Milesii, ac quo studiosius certum hominum genus commentis suis et obscuræ compilationis factibus præfixis clarorum remotæ jam ætatis scriptorum nominibus fidem et auctoritatem addere consuevit. Magis autem, opinor, ad rem nostram faciunt præclara duo Galeni testimonia, quorum alterum (in Hippocr. De nat. hom. II proæm. tom. XV, p. 109 Kühn.) hoc est: Ἐν γὰρ τῷ κατὰ τοὺς Ἀτταλικούς τε καὶ Πτολεμαϊκοὺς βασιλέας χρόνῳ πρὸς ἀλλήλους ἀντιφιλοτιμουμένους περὶ κτήσεως βιβλίων ἢ περὶ τὰς ἐπιγραφάς τε καὶ διασκευὰς αὐτῶν ἤρξατο γίνεσθαι βραδίουργία τοῖς ἕνεκα τοῦ λαβεῖν ἀργύριον ἀναφέρουσιν ὡς τοὺς βασιλέας ἀνδρῶν ἐνδόξων συγγράμματα. Alterum, quod in eodem commentario legitur (I. § 42, p. 105), verbis expressum est hisce: Πρὶν γὰρ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τε καὶ Περγᾶμῳ γενέσθαι βασιλεῖς ἐπὶ κτήσει παλαιῶν βιβλίων φιλοτιμηθέντας, οὐδέπω ψευδῶς ἐπεγέγραπτο σύγγραμμα λαβεῖν δ' ἀρξαμένων μισθὸν τῶν κομιζόντων αὐτοῖς συγγράμματα παλαιοῦ τινος ἀνδρός, οὕτως ἤδη πολλὰ ψευδῶς ἐπιγράφοντες ἐκόμιζον. Ἄλλ' οὗτοι μὲν οἱ βασιλεῖς μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου γεγόνασι θάνατον· ὁ δὲ Πλάτων ἀνωτέρω τῆς Ἀλεξάνδρου βασιλείας ἐγεγράφει ταῦτα μηδέπω πεπανουργευμένων τῶν ἐπιγραφῶν, ἀλλ' ἐκάστου βιβλίου τὸν ἴδιον γραφέα διὰ τοῦ προγράμματος δηλοῦντος (Cf. Ritschl De biblioth. Alexandr. p. 21). Fieri igitur potuit, ut Callimachus Alexandriæ bibliothecæ præfectus, ubi in ordinandis libris inque titulis eorum consignandis occupatus erat, Hecatæi exemplum legeret, quod, quum aperta talis fraudis indicia præ se ferret, tamquam spurium in tabulis suis literariis (πίναξι) enotaret. Callimachum in munere bibliothecarii

ταῖος δ' ὁ Μιλήσιος, ἐν Ἀσίας περιηγήσει, εἰ γήσιον τοῦ συγγραφέως τὸ βιβλίον (Καλλιμάχος γὰρ Νησιώτου αὐτὸ ἀναγράφει), ὅστις σὺν ὁ ποιήσας, λέγει οὕτω· v. fr. 172.

(1) Arrian. Exped. Alex. V, 6: Αἰγυπτῶν Ἡρόδοτός τε καὶ Ἐκαταῖος οἱ λογοποιοὶ (ἢ εἰ δὴ του ἄλλου ἢ Ἐκαταίου ἐστὶ τὰ ἀμφὶ τῇ γῇ Αἰγυπτίᾳ ποιήματα), δῶρόν τε τοῦ ποταμοῦ ἀμφοτέροι ὡσαύτως ὀνομάζουσι. V. fr. 279.

exceptit Eratosthenes. Is de eadem re denuo acquirens si veri Hecatæi exemplo usus sit, vides, cur, ut in aliis multis, sic etiam in iudicio de opere Hecatæi suam ab illa magistri sententiam sejunxerit. Cogitare quoque licet Eratosthenem negligentius opus nostrum inspexisse. Nam si ad externam, quæ erat illaetate, librorum rationem spectes (quippe qui, si vel exigui tantum ambitus erant, in multa plerumque volumina divisi fuerint), facile accidit, ut altera pars operis alicujus genuina, altera esset spuria atque a venditore conficta, ideoque, prout quis vel hanc vel illam tantum partem examinaret, librum pro vero aut pro falso, pro genuino aut pro subditio haberet. Huc accedit, quod Eratosthenes tanto facilius prædecessoris sententiam derelinquere potuit, quanto magis accurata argumentorum expositio, cur hoc vel illud opus huic vel illi auctori Callimachus abjudicandum censeret, a πινάκων ab eo compositarum indole videtur abhorrere.

Sed ne diutius conjecturis indulgeamus, quas sine lectorum molestia non licet augere, satis, puto, intelligitur neque Callimachi neque Eratosthenis sententiam temere amplectendam esse, quum utriusque iudicio veri aliquid subesse possit. Igitur ut redeamus, unde digressi sumus, id quod præ ceteris fraudis suspicionem movit, ποιήματα illa de Ægypto fuisse videntur. Quæ quidem suspicio quam maxime augetur loco Porphyrii, ubi Ἡρόδοτος, ait, ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἑκαταίου τοῦ Μιλησίου κατὰ λέξιν μετένευγεν ἐκ τῆς περιηγήσεως βραχέα παραποιήσας, τὰ τοῦ Φοίνικος ὀρνέου καὶ περὶ τοῦ ποταμοῦ Ἰππου καὶ τῆς θηρᾶς τῶν κροκοδείλων (fr. 292). Omni hoc caret specie verisimilitudinis; ac non sine causa vereor, ne omnia quæ Porphyrii testimonio lisus ex Herodoto Clausenius ad Hecatæum retulit, insulano isti Callimachi tribuenda sint. Etenim ne descriptiones illæ ex Hecatæo fluxerint, obstat Herodoti mos fontes, e quibus aliunde petita hauserit, indicandi, atque id quod suis oculis hæc vidisse potuit aut ab indigenis audiisse. Præterea narrationes illæ, quas ex nostro Herodotus in brevius contraxisse dicitur, multo longiores sunt, quam ut in opere locum haberent, quod duobus tantum libris totius orbis terrarum descriptionem complectebatur. Quæ quum ita sint, non absurda est suspicio Porphyrium, levis sane auctoritatis scriptorem, in Ægyptiaca incidisse, quæ Hecatæi Milesii nomine ornata ex Herodoti maxime, Hecatæi Abderitæ, aliorum fortasse scriptis erant conflata, ita ut Herodotus compilasse videretur, ubi ex ipso erat compilatum. Confirmatur hoc

sequentibus. Nam quid sit illud κατὰ λέξιν μεταφέρειν affatim intelligitur ex fragmento in Cramerii Anecdotis vol. I, p. 287, 30. Verba sunt: Μεμετρέαται, παρὰ τῷ Ἑκαταίῳ. Ὁ μὲν οὖν (leg. μὲν νυν) Βόσπορος καὶ ὁ Πόντος οὕτω, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος κατὰ ταῦτά μοι μεμετρέαται. Cum his confer Herodot. IV, 86: Ὁ μὲν νυν Πόντος οὗτος καὶ Βόσπορος τε καὶ Ἑλλήσποντος οὕτω τε μοι μεμετρέαται, καὶ κατὰ τὰ εἰρημένα περὶ κάσι. Grammaticum turpiter lapsum pro Herodoto Hecatæum laudasse putarem, nisi ut hoc statui posset, non satis verba concinerent, neque aliud suaderet Porphyrius. Igitur nullo modo fieri potuit, ut sic Hecatæum exscripserit Herodotus, cujus verba, sicut Bachr. ad l. l. monet, indicare videntur, ipsum hæc maria visisse et distantias emensum esse. Nec illud hic nobis refugium restat, ut de Hecatæo Abderita cogitemus, quippe qui neque in libris de philosophia Ægyptiorum neque in Judæorum historia de Ponti magnitudine sermonem instituisse videatur. Porro quisque largietur non solum quæ servata sunt verba, sed etiam quæ antecedeabant de marium illorum mensura ab Herodoto mutuata esse. Jam vero Herodoti calculus, parum ille accuratus, omnino non quadrat cum loco Marcellini (XXII, 8, fr. 163), ubi, « Omnis Pontici sinus, ait, velut insularis circuitus litorea navigatio viginti tribus dimensa millibus stadiorum, ut Eratosthenes affirmat et Hecatæus et Ptolemæus aliique hujusmodi cognitionum minutissimi scrutatores, etc. » Mirandum quidem, Herodotum in tantum se errorem induci passum esse, quum ex Hecatæi libris manu ipsi tritis veteriora potuisset discere; quod tamen ita aliquis defenderit, ut Herodotum id tradere dicat, quod ipse ex itineribus suis et navigatorum narrationibus de marium horum magnitudine statuendum esse censeat, ideoque suam sententiam alteri Hecatæi tacite velit oppositam. Habemus igitur de una eademque re duo Hecatæi sed diversa plane testimonia, quorum alterum ex vero depromptum, alterum ex commentitio.

Huic loco adjungere liceat alium similem quendam. Etenim Stephanus v. Χερρόνησος, post alia dicit: Ἔστι δευτέρα πόλις ἐν τῇ Θράκῃ Χερρόνησος, περὶ ἧς Ἑκαταῖος ἐν Εὐρώπῃ « Ἐν δ' αὐτοῖσι πόλις Χερρόνησος ἐν τῷ ἰσθμῷ τῆς Χερσονήσου. » Καὶ τὸν πολίτην Χερσονησίον φησιν. « Ἀψινθίοισιν πρὸς μεσημβρίαν ἡμερούσι Χερσονησίται ἀπὸ τῶν πύργων ἐσημάναντο τοῖσιν Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός. » Τούτους καὶ Χερσονησίους λέγει (fr. 135). Primo oculorum obtuitu docemur pro τὸν πολ. Χερσονησίον φ. scribendum esse Χερσονησίτην, deinde vero post ἡμερούσι bis ponendum esse Χερσονησίται, ita

ut duo habeas exempla ex diversis Hecatæi locis repetita, quorum primum ad incolas urbis Chersonesi spectat; altero vero de Sestiis sermo est communi Chersonesitarum nomine designatis; atque hos posteriores, addit Stephani excerptor, Hecatæus etiam Chersonesios dicit. Simplificissimam hanc interpretationem quisque, spero, amplecteretur, nisi postrema quæ ex Hecatæo Stephanus laudat, iisdem plane verbis legerentur apud Herodot. IX, 118, quem vide. Jam igitur locum ab ipso epitomatore, diversa confundente atque deinde verbis τούτους καὶ Χερσ. λέγει se ipsum corrigente, misere depravatam esse dicunt (v. notam Clausenii). Rem dijudicare nolo, quamvis verisimillimum sit hæc petita esse ex falso isto Hecatæo, qui historiolas de OEobazo, Apsinthiorum deo Plistoro immolato, deque Actayete ob impietatem in crucem fixo ex Herodoto aliisque in opus suum recipere potuerit. Ut ut est, id certe teneri velim, fragmentum quod ex Crameri Anecdotis laudavi, aptissime referri ad Hecatæum, quem Callimachus et Porphyrius indignant. Eidem assignandum est illud apud Arrianum, et ipsum auctoris sui integritatem addubitantem, ubi Ægyptus Herodoti verbis vocatur ἄσπον τοῦ ποταμοῦ. Eidem vindicaverim fragm. 187 de Phaside in Oceanum exeunte, et fortasse illud de Nilo ex Oceano profluente. De iis quoque dubitare licet quæ de natante Chemui insula Stephanus tamquam ex Milesii Periagesi affert (fr. 284). Nam Herodotum (II, 156) ad hunc Hecatæi locum respexisse, ex κινέσθαι voce, qua uterque utitur, non potest concludi; immo discretis verbis Herodotus id quod ipse vidit non scriptoris alicujus sententiæ, sed ipsorum Ægyptiorum de hac insula fabulis opponit.

Videntur igitur Alexandrinorum ætate et genuina exstitisse et supposita Hecatæi operis exempla. Priora temporum decursu aliquoties interpolata esse puto et ad præsentem tunc rerum statum et orbis terrarum cognitionem adaptata; verum posteriora præter nomen cum Nostro nil commune habuisse ex Herodoto aliisque in fraudem hominum conscripta; Stephanum denique, quum ipse Milesii opus vix inspexerit, plerumque quidem veri Hecatæi testimonia afferre, interdum tamen ex auctoribus hausisse supposito operi addictis.

Alterum Hecatæi opus *Genealogiæ* fuerunt. Sic ipse auctor, e more logographorum, librum inscripsisse videtur, qui in eo maxime versabatur, ut poetarum fabulas ex ordine genealogico soluta oratione exponeret (1). *Historias* a Gene-

alogiis non fuisse diversas, recte monet Clausenius; quod vero hunc iis titulum a serioribus inditum ait propterea, quod ad criticæ historiæ scribendæ artem jam propius accederent (v. fr. 332), id vereor, ne subtilius quam verius disputatum sit. Libros continebant ad minimum quattuor, tot enim in fragmentis commemorantur. Exorsa est narratio a Deucalione ejusque progenie. Sed accipe Clausenii verbis, quem fabularum ordinem ex reliquiis vir doctus eruendum esse censeat. « Primum progeniem Hellenis, et in ea primum prolem Dori, Doriensium expeditiones, deinde stirpem Æoli, et in hac Athamantis filium Phrixum, Crethei Æsonem, Æsonis Iasonem cum Argonautis, deinde Crethei Amythaonem, Melampodem, Amphiaräum: postea alium Deucalionis filium Orestheum, Phytium, OEveum, Tydeum exhibitos fuisse arbitror. Ad secundum librum Herculem cum Heraclidis refero, quorum multa facta ab eo tractata scimus: quæ ita disposui, ut primum res Peloponnesiacas, aprum Erymanthium, Augem, Cerberum in Tænaro, hydram Lernæam, Augeam, deinde reliquas Græcas, Geryonem et OEchaliæ, denique exteras, Amazonas, postremo Heraclidas recensuerim. Ex libro tertio non nisi res Arcadam citantur. Atqui quum multas præterea rerum Argolicarum mentiones habeamus, omnes res Peloponnesiacas, quarum heroes neque ab Hercule neque a Deucalione derivantur, ibi tractatas putavi, velut Ægyptum et Danaum, Danaen, Prætum et Cyclopes, denique Perseum, postea alios in reliqua Græcia ab eadem stirpe oriundos, velut Cadmum. De libro quarto nil scimus: non nisi Cariæ et Lyciæ mentionem habemus: probabile est, ibi fabulas ad Asiam minorem pertinentes fuisse narratas, quarum multas haud dubie novit Hecatæus. » Cf. Idem ad fr. 334, 344, 361.

Quod ad Hecatæi genus dicendi attinet, Strabonis locum (v. not. 13), ubi prosaria Nostri oratio ad poseos indolem proxime accedere dicitur, uberius exponit Hermogenes (2): « He-

ξαντες τὰ ποιητικά συνέγραψαν οἱ περὶ Κάδμον καὶ Φερεκύδην καὶ Ἑκαταίων.

(2) De gener. dicendi II, 12: Ἑκαταῖος δὲ ὁ Μιλήσιος, παρ' οὗ δὴ μάλιστα ὠφέληται ὁ Ἡρόδοτος, καθαρὸς μὲν ἐστὶ καὶ σαφής, ἐν δὲ τοῖς καὶ ἡδύς οὐ μετρίως. Τῆ διαλέκτῳ δὲ ἀκράτῳ ἴσθι καὶ οὐ μεμιγμένῳ χρησάμενος οὐδὲ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ποιήσῃ, ἥττον ἐστὶν ἐνεκά γε λέξεως ποιητικῆς. Καὶ ἡ ἐπιμέλεια δὲ αὐτῷ οὐ τοιαύτη, οὐδὲ ὁμοίος ὁ κόσμος ὁ περὶ αὐτήν. Διὸ καὶ ταῖς ἡδοναῖς ἔλαττοῦται πολλῶν τοῦ Ἡροδότου, ἀλλὰ πάνυ πολλῶν, καίτοι γε μύθους τὰ πάντα σχεδὸν καὶ τοιαύτην τινὰ ἱστορίαν συγγραψάμενος. Ἄλλ' οὐ μόνον ἡ ἔννοια ἰκανῆ λόγιον εἶδος ὅτιοῦν ἐξεργάσασθαι, πολὺ δὲ ἔχει καὶ ἡ λέξις καὶ τὰ περὶ τὴν λέξιν, οἷον σχήματα, κῶλα, συνήκται, βυθμοί, ἀναπύσεις, πρὸς τὸ ἡδονὰς ποιῆ-

(1) Strabo I, p. 34: Λύσαντες τὸ μέτρον τὰλλα δὲ συλά-

cateus Milesius, inquit, cui plurimum debet Herodotus, purus est et perspicuus. Dialecto mera Ionica (1) nec mixta usus nec, sicuti Herodotus, variata, minus est in dictione poeticus. In qua neque eadem ei diligentia nec similis ornatus. Propterea jucunditate multum inferior est Herodoto, sane permultum: quamvis fabulæ sint fere omnia quæ scripsit, et ejusmodi etiam ejus historia. Atqui non solum sufficit cogitatum ad dicendi genus aliquod perficiendum; multum etiam dictio facit et quæ ad dictionem pertinent, velut figuræ, membra, rationes connectendi, numeri, clausulæ, ad efficiendam delectationem et suavitatem, quales apud Herodotum sunt, et profecto aliud orationis genus, quod singulæ naturaliter efficiunt orationis formæ. Consentaneum igitur est, hæc parum successisse Hecatæo, quippe qui diligentia ac dictionis ornatui non æqualem operam dederit. » In universum igitur Hecatæi oratio eniter et sedate fluebat mediocriter temperata, nulla periodorum arte impedita; nec semper tamen eam fuisse placidam, sed vividam quoque interdum et concitatam allato exemplo (fr. 353) testatur Longin. De sublim. c. 27.

In fine hujus commentatiunculæ fragmenta quædam subjicere liceat, quæ sero deprehendimus.

Epimerism. Hom. ap. Cramer. Anecd. vol. I, p. 223, 16: Τὸ ἐπὶ θηλυκοῦ φάκος... σεσημειώται τὸ φάκος ὀξυνόμορον· ἔστι δὲ καὶ βαρυτόνωος ὄνομα ὄρους· Ἐκαταῖος· « Πρὸς μὲν νότον (recte Cramerus νότον) παῶλος (codex παῶλος) καὶ Φάκος. »

Phacus, urbs Macedoniae, a monte cui adiacebat, ut videtur, nominata, memoratur apud Polyb. XXXI, 25, 2 et Diodor. tom. IX, p. 416. Ex posteriore loco concludere licet eam sitam fuisse haud procul a Pella, in terra Bottiaeorum. Ad eandem regionem pertinere debet alterum nomen misere corruptum. Sed nullus dubito, quin grammaticus scripserit Πακτωλός. Sic Diodor. XII: εἰς Πακτωλὸν τῆς Βοττικῆς. Quod quidem si cum Palmerio, Wesselingio, Dindorfio mutandum est in Σπαρτωλόν, Botticam urbem ex

σαι καὶ γλυκύτητας, οἷαί εἰσιν αἱ παρὰ Ἡροδότῳ καὶ νῆ Δία γε ἄλλο τι λόγων εἶδος, ὡς ἕκασται περὶ φάκων ἐργάζεσθαι λόγων ἰδέαι. Εἰκότως οὖν τοῦτο ὁ Ἐκαταῖος πέποιθε, τῆς ἐπιμελείας καὶ τοῦ περὶ τὴν λέξιν κόσμου μὴ ὁμοίως φροντίσας. Τοσαῦτα καὶ περὶ Ἐκαταίων. Cf. Demetr. Phaler. De elocut. 12.

(1) Quare fr. 58 pro διδυμοτοκεῖν restituendum διδυμοτοκεῖν. Cf. Scymn. Chium 378, eadem, ex Hecatæo, ut videtur, narrantem, ubi hæc forma legitur in Manuscr. Parisiensī.

Thucydide (II, 79) et Isæo (Or. de Dicæog. Hered. p. 55) notam, idem nostro quoque loco faciendum foret. Nec tamen ulla mutandi necessitas, immo ut in Phrygia erat urbs Βοτίειον (Steph. Byz.), sic in Bottiaeorum terra esse potuit mons Pactolus, in quo nomine novum agnosco vestigium cognationis, quæ Asiæ minori cum Thraciæ gentibus intercessit. V. quos laudat Bæhr. ad Herodot. VII, 73.

Idem ibid. p. 265, 10: Σημειώτεον δὲ ὅτι οὐχ ἁπλῶς τὸν ὄχλον σημαίνει, ἀλλὰ τὸν ὑποταγμένον· Ἐκαταῖος γάρ, « Τὸν Ἡρακλῆα τοῦ Εὐρυσεθέως λέων » λέγει, καίτοι ἕνα ὄντα.

Idem ibid. p. 207, 20: Τοῦ ἐμὲν τὸ προστακτικὸν ἔθι, καὶ πλεονασμῶ τοῦ εἶσθι· Ἐκαταῖος· « Ἐνθάδε (scr. videtur ἐνθάδε) ἔσθι » ὑπερ οἱ Ἀττικοὶ ἔσθι κατὰ τροπήν.

Photius: Γενθεύς· ὁ Πενθεύς, παρ' Ἐκαταίου.

Isidor. Hispalens. (Origin. I, 38), ubi metro heroico dicit minime primum usum esse Homerum, sed longe ante eum et Pherecydem in Moysis cantico Deuteronomii et apud Iobem Moysis æqualem hexametrum versum inveniri, addit hæcce: « Hoc apud Græcos Achatesius Milesius fertur primus composuisse, vel, ut alii putant, Pherecydes Syrius. » Pro *Achatesio* editores *Hecatæo*.

C. O. Müller in Diariis Gœtting. 1832, N. 202 in Hecat. fr. 114 pro Ἰμφρέες, qui prorsus sunt ignoti, restitui jubet Τυμφρέες.

Post fr. 34 hoc inserendum ex Schol. Thucyd. I, 3, § 2: Ἐκαταῖος ἱστορεῖ, ὅτι Δευκαλίων τρεῖς παῖδας ἔσχε, Πρόνοον, Ὅρεσθέα καὶ Μαραθώνιον· Πρόνοου δὲ τὸν Ἑλληνα φησι γενέσθαι.

CHARON.

Charon, Lampsacenus, Pythei, ut Pausanias (X, 38) dicit, vel secundum Suidam (2) Pythoclis filius, a Dionysio (Judic. de Thucyd. p. 817 ed. Reiske) eorum ordini scriptorum adnumeratur, quos ἀρχαίων nomine designatos floruisse dicit ante bellum Peloponnesiacum. Eum Herodoto priorem fuisse idem Halicarnassensis alio loco (p. 769) asseverat, nec non Plutarchus et Ter-

(2) Suidas et Eudocia in Violario: Χάρων Λαμψακηνός, υἱὸς Πυθολέου, γενόμενος κατὰ τὸν πρῶτον Δαρτεῖον οὐ' Ὀλυμπιάδι· μᾶλλον δὲ ἦν ἐπὶ τῶν Περσικῶν κατὰ τὴν οὐ' Ὀλυμπιάδα ἱστορικός· ἔγραψεν Αἰθιοπικά· Περσικά ἐν βιβλίῳ β'· Ἑλληνικά ἐν βιβλίῳ δ'· περὶ Λαμψάκου β'· Λιβυκά· ὄρους Λαμψακηνῶν ἐν βιβλίῳ δ'· Πρωτάνει· ἢ ἀρχοντας τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων, ἔστι δὲ χρονικά· Κτίσεις πόλεων ἐν βιβλίῳ β'· Κρητικά ἐν βιβλίῳ γ', λέγει δὲ καὶ τοὺς ὑπὸ Μίνωος τιθέντας νόμους· Περιπέλους τὸν ἐκτὸς τῶν Ἡρακλείων στηλῶν.

tullianus (v. fr. 1 et 4): ut mireris Larcherum (Chronolog. Herodot. p. 643), qui, spreto omnium testimoniorum auctoritate, Charonis natales et Herodoti eidem anno assignare conatus sit. Paulo accuratiora docemur a Plutarcho in Themistocle (c. 27), ubi Xanthus narrasse dicitur Themistoclem ad Artaxerxem venisse, non vero ad Xerxem, uti Ephorus, Clitarchus, alii falsam temporum computationem secuti tradiderunt. Igitur quum Artaxerxes secundum Canonem Astronomicum et Diodorum (XI, 69) Ol. 78, 4 patri in regno successerit, apparet auctorem nostrum post id temporis in Persicis suis vel Hellenicis condendis adhuc fuisse occupatum. Cum his congruit quod Suidas refert floruisse eum Ol. 79 vel, ut mavult, Ol. 75, quo tempore Xerxis classis ad Salaminem est devicta. Sed raro Suidas testis adhibetur, quin simul aut summam ipsius acrisiam aut supinam librorum negligentiam accuset. Sic nostro quoque loco illa: Κατὰ τὸν πρῶτον Δαρειὸν θ' ὄλυμπ. aut gravem scriptoris errorem arguere aut egregie corrupta esse, neminem latet, qui Darium noverit jam Ol. 73, 4 e vita decessisse. Quare Sevinus (in *Mém. de l'Acad. d. bell. lett.*, tom. XIV, p. 58) Persæ mentionem ab indocto homine intrusam esse censuit, Creuzerus vero leniorem, ut videtur, medicinam afferens pro θ' scribendum proposuit ῥ'. Itaque Suidas diceret Charonem jam Ionici belli initio florere cœpisse, majori autem gloria polluisse illo tempore quo Xerxes in Græciam fecerit expeditionem. Non est enim, cur vocem γενόμενος pro natus accipiamus, quæ quidem interpretatio eo cautius vitanda est, quo frequentius ea a nostri ævi viris eruditissimis advocari solet, ut testimonia incongrua et ex diversis temporum calculis profecta inter se concilientur. Nam bene fieri potuit, ut is, qui Ol. 69 prima eruditionis specimina edidit, post quadraginta annos historiæ scribendæ adhuc operam navaret (Cf. Clinton. ad Ol. 68). Igitur si Charonem Ol. 69 annum trigesimum egisse statuamus, natales ejus referendæ sunt ad Ol. 62, ita ut initio regni Artaxerxis natus fuisset annos sexaginta fere et octo.

Sed vides hanc ætatis definitionem totam esse in conjecturis retrusam ideoque incertissimam. Eodem jure quo Olympiadis numerum Creuzerus mutavit, Dario substituere liceret nomen Artaxerxis. Quapropter equidem reputans diversas in antiquitate, quamvis nondum satis exploratas, tempora computandi rationes obtinuisse, quas Suidas omni judicii acumine destitutus haud semel confudit, nil in verbis grammatici mutandum esse puto. Darii mentio fluxisse videtur ex fonte,

qui Charonem justo antiquiorem fecit, id quod, ut videbimus, plurimis nostris historicis accidit. Verum Olympiades, quas deinde posuit, quarumque primam inepte cum regno Darii conjungit, ex aliis fontibus petivit; et verum illæ tempus, quo Charon floruit, designare videntur, ita ut vixisse dici possit inter Ol. 67 et 87.

De scriptis Charonis si ex operum catalogo, qualem grammaticus exhibet, conjecturam facere liceret, contra ætatis suæ indolem auctor noster fuit admodum fecundus. Verendum autem, ne posteriorum Charonum opera in antiquissimum hujus nominis scriptorem, uti fieri solet, sint relata. Etenim apud Suidam præter Lampsacenum memorantur Carthaginiensis et Naucratis, quem posteriorem Vossius (De hist. Gr. p. 468) et Johnsius (De script. histor. philos. II, 7, 4) eundem esse suspicari sunt ac ille, qui a Schol. ad Apollon. Rhod. (II, 1055) Apollonii familiaris fuisse ejusque Argonautica commentariis illustrasse dicitur. His adjungendi sunt alii quidam historici, Chares Mytilenæus, rerum Alexandri scriptor (Voss. l. l. p. 62), Charax Pergamenus, uti noster, Hellenicorum et Chronicorum auctor (Voss. p. 341), Chæreas denique, a Polybio (III, 20, 5) tanquam ineptus nugator reprehensus; qui omnes propter nominum vel operum ab iis conditorum similitudinem ut a recentioris ætatis viris doctis sæpe cum Charone Lampsaceno confusi sunt, sic jam a veteribus non semper recte distincti esse possunt videri (v. quæ affert Creuzer. p. 96, sq).

Accedo ad illa scripta, quorum fragmenta quædam ætatem tulerunt. Primum igitur *Persica* duobus libris, *Hellenica* quattuor libris composuit. Ad hæc respexit Dionys. Hal. (Jud. de Thuc. p. 769), ubi dicit: Ἡρόδοτος τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφέων γενομένων, Ἑλληνικοῦ τε καὶ Χάρωνος, τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν παρεκδεδωκότων, οὐκ ἀπετράπετο, ἀλλ' ἐπίστευσεν αὐτῶν κρείσσον τι εἰσίσειν ὅπερ καὶ πεποίηκε. Quibus indicat jejunam illam nullaque jucunditate conditam antiquissimorum historicorum enarrationem, quæ satis haberet summa tantum rerum capita tangere, in causas earum et connexum altius nunquam inquireret. Hanc Charonis operis indolem fuisse intelligitur etiam ex primis fragmentis (1, 2), ubi Pseudo-Plutarchus Charonis et Herodoti de iisdem rebus narrationem componens majorem illi integritatem tribuendo hujus laudes detrectare studet. Nam, ut Sevinus et Creuzerus monent, omnis hæc criminatio eo diluitur quod res a Charone summis tantum lineis descriptas Herodotus accuratius tradidit, singula quæque rerum momenta

diligenter exponens. Aliud quo ad charactera Charonis penitus cognoscendum non minimum adjumentum afferrī puto, illud est quod fragmento tertio legitur de albis (1) columbis, sinistro Persis naufragii cladisque augurio. Quod quum Herodotus in copiosa sua narratione silentio prætermiserit, Charon vero in opusculo, quod duobus tantum libris totam Persarum historiam inde a Nini (2) temporibus usque ad æqualem auctori ætatem complectebatur, memoratu dignum habuerit, luculenter inde apparet Charonem cupidissimum fuisse prodigiorum et portentorum narratorem. Quam quidem rem explicaverim non tam ex studio illo, quod apud seriores scriptoresprehendimus, orationis siccitatem his quasi condimentis leniendi animumque lectorum demulcendi, quam ex arcta potius conjunctione, quæ antiquissimæ historiæ cum poesi intercesserit ad omina et signa deorum rerum eventus referente.

Ex *Hellenicis* nihil servatum est expressis verbis huic operi adscriptum. Fragmentum de fuga Themistocles in Persicis æque atque in *Hellenicis* locum habere potuit, et quod huic subjunximus de Carcino Naupactiorum auctore, non magis certo iudicio ad *Hellenica* referre licet.

Sequuntur apud Suidam *Prytanes vel Reges Lacedæmoniorum*, quorum nomina et res memorabiles sub singulorum regnis gestas sine dubio ex παλαιωτάταις illis ἀναγραφαῖς repetiverat, quarum Plutarchus (*Adv. Colot.* 17, p. 1156 F) mentionem facit, et quas Herodotus quoque (I, 65, ibique Bæhr.) consuluisse videtur. V. Odofr. Müller. *Dor.* I. p. 131. Maximopere dolenda est hujus operis jactura, quum multum sane faceret ad veteris chronologiæ rationes penitus intelli-

(1) Res illustratur ex Herodoto I, 138, ubi Persæ dicuntur et λέπρη vel λέσχη morbo affectos (i. e. leprosos) aversati esse et λευκὰς περιστράς. De his apponere liceat notam Bæhrī: « Hæc vulgo de *albis* intelligunt columbis, quas propter albi coloris similitudinem cum vitilagine laborantibus, quorum pallida facies et albescens, ejecerint. Album enim colorem Persis invisum dictitant. Sed omnium sanctissimum Persis haberi hunc colorem, qui innocentiae, integritatis adeoque pietatis indicium sit, optime commonstravit Hammer. in *Wiener Jahrbh.* IX, p. 17, 18. Unde consequens est, hic non de albis columbis sermonem institui, sed de columbis et ipsis *leprosis*, quas pariter atque homines leprosos a sermone voluerint Persæ. Plura Hammer. l. l. » Quod si recte disputatum, in Charonis quoque fragmenti versione pro *albæ columbæ* scribendum esset *leprosæ columbæ*. Sed vehementer dubito.

(2) Hoc indicari mihi videtur fr. 12 de Rhurco, qui, ut Schol. Theocrit. *Idyll.* III, 13, dicit, Nini in Assyria habitavit. A Nini temporibus *Hellenicus* quoque Persicorum suorum exordium posuit.

gendas. Nam quum verisimile sit in publicis illis Lacedæmoniorum catalogis non solum nomina regum consignata fuisse, sed etiam numerum annorum, quibus quisque regnaverat, quæstio oritur quomodo hoc fieri potuerit, quum orales traditiones poetarumque carmina personarum quidem nomina regnorumque seriem suppeditent, numeros vero parum curare soleant. Videntur igitur in hac re veteres artificio quodam, ut ita dicam, ex deorum cultu aliisque civitatum institutis profecto usi esse; quod systema chronologicum sine dubio admodum simplex, sed a senioribus valde obscuratum erueri fortasse liceret, si Charonis operi, sicut simili illi *Hellenici* de Sacerdotibus Junonis Argivæ, temporum injuria pepercisset. Nusquam enim fragmentum occurrit, quod ex hoc libro repetitum esse dicitur. Exstat vero locus Athenæi (fr. 11), ubi ex Charone ἐν Ὀροῖς, i. e. in *annalibus*, poculum Alcmenæ a Lacedæmoniis monstratum commemoratur. Nullus dubito quin Ὀροῖς alius titulus sit operis chronologici a Suida Πρυτάνεις appellati, in quo donaria commemorari horum librorum indoli optime convenit.

Hæc manu nos ducunt ad aliud Charonis opus, Ὀροῖ Λαωψακηνῶν ἐν βιβλίῳ δ' inscriptum. Sic Suidas; atque egisse Charonem de finibus agri Lampsaceni docet locus Polyæni (fr. 10), quem, quamvis nulla adjecta sit fontis notitia, ad Nostrum referendum esse acute vidit summus Creuzerus. Videtur igitur hoc ipso fragmento titulus operis a Suida allatus quam maxime confirmari. Verum sunt quæ scrupulum injiciant et dubitationem, atque pro ὄροις legendum esse suadeant ὄροις. Qua in re proficiscendum nobis est a docta disputatione Schweighæuseri ad Athenæum (*Animadv.* ad verba Νεάνθης ἐν πρώτῳ Ὀρωῖν, IV, c. 76, tom. II, p. 645 sqq.). Is enim quum apud Athenæum aliosque scriptores animadvertisset fluctuare libros inter vocabula ὄρων, ὄρων et ὄρων, ubi scriptorum historicorum tituli excitantur, atque a vet. grammaticis ὄρογράφους i. e. ἱστοριογράφους, τὰ κατ' ἔτος πραττόμενα γράφοντάς sæpe laudari vidisset, « mirum vero omnino, ait, debebat videri, quum omnes isti lexicographi nos doceant, ὄρογράφους dictos olim fuisse *Annalium scriptores*, et ὄρογραφίας dictas esse *Descriptiones rerum memorabilium* in civitatibus gestarum juxta annorum seriem digestas; quid ergo esset, quod in infinito numero librorum historicorum, quorum tituli ab iis scriptoribus, qui ad nostram ætatem supersunt, commemorantur, ne unus quidem reperiat (in Vossii quidem toto opere *De historicis Græcis* nullum reperire mihi con-

tigit) cujus in titulo vestigium conspiceretur vocabuli ὄρος, a quo ὄρογράφου nomen habuere. At salva res est. In Ionicorum præsertim et Ioniarum vicinorum scriptorum historicis operibus nomen illud quærendum, probabile ex eo fiebat, quod Erotianus, Ionicarum glossarum interpres, in Lexico suo Hippocrateo utriusque vocabulo ὄρος et ὄρογράφου locum dedisset. » Deinde multorum scriptorum operibus, in quibus antea putabatur aut de anni temporibus (ὄροις), aut de finibus (ὄροις) sermonem esse, verum titulum restituit. Sic præter Neanthen Cyzicenum ὄρους scripsisse videmus Theoclytum Methymnæum (Athen. XI, p. 470), Aethlium (Athen. XIV, p. 650), Malacum (Athen. XIV, p. 653, E, et 650, D), Alexin Samium (XII, p. 540; XIII, 572, F), Duridem (Athen. XV, p. 696, E, Schol. ad Hecub. 934, Porphyr. in Vita Pythag.), Creophylum. In multis quidem locis optimi libri manuscripti veram lectionem ὄρους exhibent, sed quum hæc vox minus nota esset, a librariis plerumque depravata est. — Quæ omnia si sub unum oculorum aspectum subjicias, non reprehendendus sane Schweighæuserus videtur si etiam apud Suidam pro ὄροις reponi jusserit ὄροις. Ac confirmatur viri celeberrimi sententia eo, quod præter locum Athenæi modo laudatum, ubi ex ὄροις Charonis poculum Alcmæ commemoratur, alius legitur apud eundem scriptorem (fr. 9) ex libro secundo ὄρων. Sic enim scribitur in melioris notæ libris pro vulgata ὄρων. Narratur ibi quam arte usi Bisaltæ vicerint Cardianos. Potuit hoc in Lampsacensium *Annalibus* referri, sed quomodo ad lines eorum pertineat non assequor; contra sponte intelligitur in *Annalibus* Lampsacensium dicendum fuisse etiam de ditionis magnitudine, deque litibus quas propter agrorum lines cum Parianis aliisque gentibus vicinis habuerint; ita ut fragm. 10 nil faciat ad consolidandam Creuzeri opinionem. » At, vir doctissimus dicit, obstat testimonium Suidæ vel ejus potius scriptoris, quem is exscripsit, qui hoc non solum dicit, Charonem ὄρους Λαμψακηῶν conscripsisse quatuor libris, sed primum refert: illum scripsisse περὶ Λαμψάκου, et deinde, interjecta mentione de ipsius Libycis, subjicit eundem condidisse ὄρους Λαμψακηῶν, quorum quidem quattuor ait libros fuisse, quum illius prioris scripti duo tantum volumina numerasset. » Hæc librorum de Lampsaco divisio parum veri similis est. Nam, ut statuamus Charonem duo de Lampsaco opera composuisse, quorum alterum de finibus agri Lampsaceni egerit, alterum a civitatis originibus exorsum incrementa ejus et res gestas per de-

cursum temporis enarraverit, nonne mirum tum quod posterius posuimus duos tantum libros, alterum vero, quod multo angustiores materias tractabat, atque non nisi in priori opere jam tractata nonnulla uberius persequi poterat, duplicem librorum numerum complexum esse? — Ultra quasi suspicio subnascitur duos ejusdem operis indices a Suida pro diversis operibus laudari. Nec dubitarem hanc sententiam amplecti, nisi cautius agendum esse diversus librorum numerus admoneret. Erunt fortasse qui hunc in altero utro loco corruptum esse dicant; verum hoc est incidere nodum, non autem solvere. Quare revertendum puto ad id, quo Creuzerus apprimè nititur, ut περὶ Λαμψάκου et ὄρους Λαμψ. opera diversa fuisse demonstraret; nempe ad Λιθουὰ, inter illa duo scripta interposita. Quod ut ad Creuzerianam sententiam parum adjumenti affert, sic alio modo viam ad veriora poterit patefacere.

Quemadmodum enim Suidas in constituenda Charonis ætate diversas sententias protulit, easque pessime in unum conglutinavit, eadem ratione etiam ad operum catalogum contexendum plures fontes adhibuisse, iisque ita usus esse videtur, ut ubi in libro aliquo indicem operis reperiret in alio fonte aut non memoratum aut aliter elatum, eum in lexicon suum sine hæsitatione inscriberet. Inde evasit uberrimus noster Charonis operum recens. Nimirum inde a voce Λιθουὰ nova series librorum incipit, ex alio fonte quam ex quo superior repetita. Etenim Λιθουὰ procul dubio idem opus sunt quod initio catalogi Αἰθιοπικὰ nominaverat. Nec est cur longius exponamus, cur unus idemque liber sub duobus his titulis potuerit citari (1). Sequuntur in prima serie Περσικὰ, quæ quum alio nomine vix designari possent, mentio eorum ex altero fonte non iteratur. Deinde afferuntur Ἑλληνικὰ ἐν βιβλίοις δ' et in altera parte ὄροι Λαμψακηῶν ἐν βιβλίοις δ', Πρυτάνεις ἢ ἄρχοντες οἱ τῶν Λακεδαιμονίων. Diversa hæc videntur; sed animadvertas eundem librorum numerum in utroque opere excitari; deinde reputes quod in antecedentibus monui, hunc librorum numerum admitti non posse si cum Creuzero illud ὄρους retinere velis, vel si ὄρους Λαμψακηῶν legeris, quia tum non intelligitur quid fuerit alterum opus περὶ Λαμψάκου ἐν βιβλίοις β'; porro consideres duo hæc opera Libycorum mentione sejuncta esse, atque alterum conjunctum cum libro de Regibus Lacedæmoniorum. Quæ omnia in unum congesta persuadent, sicut

(1) Libyca ista fortasse pertinet ad Charonem Carthaginiensem.

Libyca et Æthiopica, eodem modo etiam Ἑλληνικά et ὄρους Λαμψακηῶν eundem librum esse, Λαμψακηῶν vero ab ipso Suida ut videtur corruptum esse ex Λακεδαιμονίων, Περυτάνεις denique alium titulum ejusdem operis esse. Post hæc memorantur περὶ Λαμψάκου β', et in altera parte Κτίσεις πόλεων β'. Tituli differunt, librorum numerus est idem. Jam si antecedentia recte disputavi, vel inde probabile fit, his quoque titulis unum laudari opus idemque. Nec id a vero abhorret. Voluit Charon, ita enim existimo, patriæ condere historiam. Sed quoniam, ut rite propositum exsequeretur, de populis illis, qui antiquam Pithysam urbem et Bebryciam regionem tenebant, sermo instituendus erat, deinde vero, antequam ad Lampsacum a Nelidis conditam deveniret, de ceteris Ionicis coloniis, quæ Lampsaci fundationem satis longe antecesserunt, simul vero, ut ex Pausania, Strabone, Eusebio discimus, arcte cum illa erant conjunctæ, exponendum erat; quoniam denique, ut ex ipsis fragmentis eruitur, etiam postea de finitimis Thraciæ populis plura Charon retulit, neque Lampsacenorum colonias atque oppida eorum ditioni subjecta silentio præterire poterat; facile intelligitur quomodo aliquis, præsertim si ad priorem libri partem respexerit, totum opus appellare potuerit κτίσεις πόλεων. Sed neque περὶ Λαμψάκου neque κτίσεις πόλεων verus libri index fuisse videtur. Ex more scriptorum Ionicorum et ad similitudinem operis de Lacedæmoniis, hoc quoque inscripsit: ὄροι Λαμψακηῶν. Rem ita esse apparet ex fr. 9, ubi quod ex altero libro ὄρων affertur, non potuit locum habere in Annalibus Lacedæmoniorum. Sine dubio Suidas hunc quoque titulum in fontibus suis reperit, sed quum duos libros inusitato hoc vocabulo inscriptos videret, alterum omisit, in altero vero Λακεδαιμονίων mutavit in Λαμψακηῶν, quum Lacedæmonios denuo inveniret in verbis Περυτάνεις ἢ ἄρχοντες Λακεδαιμονίων.

Restat, ut moneam nullum exstare fragmentum quod ex opere κτίσεις πόλεων inscripto excitetur: duo tamen sunt, quæ Creuzerus huc referenda putavit. Sine ulla causa. Primum ad Persica verisimiliter referri dixi in antecedentibus. Alterum, quo ex Charone refertur Areadem esse Jovis vel Apollinis ex Callistone filium, probabiliter ex ὄροις Λακεδαιμονίων depromptum est.

Quæ præterea Suidas Charoni opera tribuit, ea ab Nostro aliena, ad alium hujus nominis auctorem pertinere videntur.

XANTHUS.

Xanthus, Candaulæ filius, Lydus ex Sardibus. Verba sunt Suidæ (1). Ut jam mittam celebratum nomen patris, Lydiam auctoris nostri terram fuisse natalem communi scriptorum consensu confirmatur, verum Sardibus eum oriundum vulgata quidem sententia fuisse videtur, nec ita tamen firma, ut nullus dubitationi locus esset relictus. Patet hoc ex verbis Strabonis (XIII, p. 931): Ξάνθος ὁ παλαιὸς συγγραφεὺς, αἰτ, Λυδοῦς μὲν λέγεται, εἰ δὲ ἐκ Σάρδεων, οὐκ ἴσμεν.

Quod ad ætatem scriptoris attinet, eum Ephorus (fr. 19) Herodoto antiquiorem dicit atque huic historiæ scribendæ fuisse auctorem. Nec multum tamen ætate historiæ patrem superare potuit, quum Dionysius Halicarnassensis (De jud. Thuc. p. 818) Xanthum cum iis componat auctoribus, qui fuerint ὀλίγω πρεσβύτεροι τῶν Πελοποννησιακῶν καὶ μέχρι τῆς Θουκυρίδου παρεκτείναντες ἡλικίας. Itaque natus esse videtur circa Olymp. septuagesimam. Scripsisse eum sub Artaxerxe, qui Ol. 78, 4 regnum suscepit, ex fragmento tertio luculenter apparet. Jam quum Suidæ Xanthus dicatur γεγονώς ἐπὶ τῆς ἀλώσεως Σάρδεων, hoc si ad nostras rationes revocare volueris, necessario cogitandum est de Sardibus ab Ionibus captis (Ol. 69, 1), et γεγονώς pro natus accipi debet. Quæ vocis interpretatio quoniam vix admittenda sit, Creuzerus putavit a peccatum esse a librario, qui perperam repetiverit Σάρδεων, aberrantibus oculis ab altera linea ad priorem, unde nobis obstrusum sit molestum illud: ἐκ Σάρδεων ... ἀλώσεως Σάρδεων, quum posteriore loco scribendum esset Ἀθηνῶν, ut Suidas floruisse Xanthum dicat, quo tempore Athenæ a Persis Xerxe rege captæ sunt (Ol. 75, 1). » Ut ingenue fatear, magis hæc vir venerandus disputasse videtur, ut Suidæ testimonium ad rei veritatem traduceret, quam ut ejus, quem grammaticus exscripsit, opinionem nobis aperiret. Sed de his paullo inferius erit sermo instituendus.

Scripsit Xanthus Lydiaca, quorum quattuor erant libri (2). Verum quæstio est multum diuque agitata, utrum ea, quæ apud veteres scriptores ex Xanthi Lydiacis laudantur, revera sint Xanthi,

(1) Suidas: Ξάνθος, Κανδαύλου, Λυδοῦς ἐκ Σάρδεων ἱστορικὸς· γεγονώς ἐπὶ τῆς ἀλώσεως Σάρδεων Ἀυδὶκά βιβλία δ'. — De reliquis Xanthis v. Spanhemius ad Callimach. Del. v. 41. Cf. Fabric. Bibl. Gr. ed. Harles. tom. II, p. 159.

(2) Xanthi Lydiaca Menippus quidam in compendium redidit, teste Diog. Laert. VI, 101: (Μένιππος) ὁ γράψας τὰ περὶ Λυδῶν καὶ Ξάνθου ἐπιτελούμενος.

an Dionysii Scytobrachionis, qui, ut Artemon contendit, sub Xanthi nomine Lydiaca composuerit. Etenim Athenæus (fr. 19), ubi dicit Lydis deberi feminas castrandi inventum, subjicit: ὡς ἱστορεῖ Ξάνθος, ἧ ὁ εἰς αὐτὸν τὰς ἀναφερομένης ἱστορίας συγγεγραφώς, Διονύσιος ὁ Σκυτοβραχίων, ὡς Ἀρτέμιων φησὶν ὁ Κασσανδρεὺς ἐν τῷ περὶ συναγωγῆς βιβλίων. Creuzerus, quamvis certi quidquam de hac re statui posse neget, tamen propter Athenæum suam ab Artemonis auctoritate opinionem sejungentem, deinde vero propter Dionysii Halicarnassensis de Xantho iudicium (quod eo majoris faciendum esse existimat, quo minus ille spuriis libris imponi sibi passus esset) pronior est in eam sententiam, ut Lydiaca nostra genuina putet, nec a serioris ævi homine profecta. Alteram sententiam probare studuit Welckerus in Seebodii *Archiv.* 1830, p. 70 sqq. Nec possum, quin ex animo ei assentiar. Nam quod Athenæus Artemoni opponit nullius est momenti. Nimirum post verba modo laudata pergit: ἡγεῖται (sc. Ἀρτέμιων) ὅτι Ἐφορος ὁ συγγραφεὺς μνημονεύει αὐτοῦ ὡς παλαιότερου ὄντος καὶ Ἡροδότῃ τὰς ἀφορμὰς δεδωκότος. Profecto nemo negabit existitisse Xanthum antiquum historiographum, quamquam illud quod Ephorus dicit de vi, quam in Herodotum Xanthi opus exercuerit, nescio an recte, in dubium vocavit Dahlmannus (De Herodoto p. 121). Quid vero hoc impedit, quin postea Dionysius Scytobrachion, non uno nomine ille suspectus (1), aut novum plane opus sub Xanthi nomine ederet, aut vetus illud Xanthi tantopere interpolaret, ut pristinam ejus faciem non amplius posses agnoscere? Complura quidem inter fragmenta occurrunt, quæ quominus ex vero Xantho deprompta putemus non modo nil obstat, sed tantopere sigillo veri et antiquitatis signata sunt, ut libenter ea Lydo nostro vindicaveris: illa dico quæ fragmento tertio, quarto, quinto, octavo ex Strabone exscripsimus. Sed quum fr. 3 Strabo disertis verbis Eratosthenem tamquam fontem suum laudet, haud vana est Welckeri suspicio, cetera quoque, quæ Strabo e Xantho commemorat, ex eodem fluxisse Eratosthene, qui Scytobrachione, æquali fere Apollori, paullo antiquior fuit.

Restat Dionysius Halicarnassensis, a quo Xanthus prædicatur ἱστορίας παλαιῆς εἰ καὶ τις ἄλλος ἔμπειρος ὢν, τῆς δὲ πατρῴου καὶ βεβαιωτῆς ἂν οὐδενὸς ἰσοδύστερος νομισθεῖς. Laus magna, quæ non cadere videatur in impostorem. At eidem Dionysio (I, 49, 72) Cephalon Gergithius ἀρχαῖος est

(1) V. Welcker. l. l., ubi disserit admodum sagaciter de Dionysii cognomine, et in libro de Cyclo Hom. p. 82, sqq.

καὶ λόγου ἄξιος συγγραφεὺς. Igitur hic quoque repudiandum erit testimonium Athenæi (IX, p. 393, D), qui Troica, quæ Cephalionis nomen in fronte habebant, ab Hegesianacte ex Alexandria in Troade, histrione olim, postea poeta (III, p. 80, D; IV, p. 155, B), confecta esse affirmat. Et tamen verissimum est, quod monet Welckerus, dubitationem de γνησιότητι operis alicujus ab uno tantum alterove prolata in hoc genus disquisitionibus multo majoris esse faciendam, quam silentium multitudinis in titulorum auctoritate bona fide acquiescentis. Quod si in universum valet, nonne tanto acrius insistendum est, ubi falsitatem libri alicujus asseverari videmus a viro, qui ut Artemon opere suo περὶ βιβλίων συναγωγῆς ex professo in hanc rem inquisivisse putandus est? At neque Dionysius, dixeris, passus est sibi falsis libris imponi. Quod nescio quomodo probaturus sis. Nolo denuo excitare Cephalionem; verum non anxie Dionysium veterum scriptorum fidem et veritatem in examen vocasse, sed satis habuisse in aliorum iudicio acquiescere, locus arguit a Welckero allatus ex libro de Thuc. p. 864 Reisk.: Οὐδὲ γὰρ διασώζονται τῶν πλείονων αἱ γραφαὶ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, οὐθ' αἱ διασώζονται παρὰ πᾶσιν ὡς ἐκείνων οὔσαι τῶν ἀνδρῶν πιστεύονται ἐν αἷς εἶσιν αἱ τε Κάδμου τοῦ Μιλησίου καὶ Ἀριστέου τοῦ Προκοννησίου καὶ τῶν παραπλησίων τούτων. Nemo profecto ex hisce verbis contrariam sententiam eruere voluerit. Itaque quod Xanthus prædicatur ἱστορίας εἰ καὶ τις ἄλλος ἔμπειρος, id ita explicandum esse videtur, ut rerum mythicarum expositionem, qualem Dionysius Scytobrachion sectabatur, haud absimilem fuisse illi credamus, cujus ipse Halicarnassensis in Antiquitatibus Romanis luculenta edidit specimina. Præterea Mytilenensis satis multa veterum scriptorum subsidia ad librum suum contexendum adhibuisse potest, ut eruditionis laude dignus videretur: quod tanto probabilius est, quanto magis Halicarnassensis non tam veram Lydiacarum antiquitatum cognitionem spectasse existimandus est quam rerum narratarum multitudinem. Adde Lydi auctoris nomen oculorum aciem præstrinxisse, atque historiarum obscuritatem verum de earum fide iudicium reddidisse difficillimum.

Quodsi igitur ex hac parte Artemonis sententia non possit infringi, ipsis fragmentis ea quam maxime consolidatur. Plurima quæ de ea re Welckerus in medium protulit ad fragmenta paucis jam indicavi. Quare hic non nisi potiora attingam. Inter ea numerandum est, quod Lesches Arctinum vicisse narratur Olympiade decima

octava (fr. 27). Temporum secundum Olympiades computationem a Xanthi ætate alienam esse nemo nescit. Tueri hoc possis a seriore dicens homine Xanthi calculos ad Olympiadum annos exactos esse, neque ipse refragarer quominus simile quid Xanthi Lydiacis accidisse statuerem ac Hellenicis Xenophontis, nisi aliam hujus anachronismi causam doceret Artemon. Sicut in temporibus notandis Scytobrachion contra morem antiquitatis peccavit, eodem modo Alexandrinus grammaticus in ista sese prodit genealogia, quæ Tantalum et Ascalum filios facit Hymenæi (fr. 23). Aliud fraudis indicium inest Plinii loco (fr. 19, p. 40), quem ex Xantho petiit esse acute vidit Creuzerus. Narratur ibi Candaules, rex Lydorum, picturam Magnetum excidii pari rependisse auro. Quod quam sit absurdum, vix est cur pluribus ostendam. Præterea quæ de Magnete et de rogo Cræsi e Xantho apud Nicolaum leguntur, ipsius narrationis tenore et adornatione seriore ætatem redolent, aliisque de causis, de quibus Welckerum adeas, suspecta sunt. Huc accedit quod eidem Xantho de Magis opus adscribitur, quod, quum in auctoris nostri tempora omnino non cadat, suppositum esse jam a priori concludere liceret, nisi alterum ex duobus fragmentis, quæ servata habemus, aperta præ se ferret signa falsitatis. Aptæ vero hæc materia fuit, in qua Alexandrinus homo commentis suis et hariolationibus indulgeret, iisque Xanthi nomine studeret fidem conciliare et auctoritatem. Ut magorum historia, sic etiam vita Empedoclis multa suppediavit miraculosa liberumque campum reliquit fingendi libidini. De his quoque Xanthus librum scripsisse dicitur. Quem uti summo jure viri docti Lydo auctori abjudicaverunt, sic ad eundem eum referendum esse qui Magica consarcinavit, probabilis est conjectura Welckeri. Igitur quum in tanta fragmentorum paucitate tot occurrant fraudis vestigia, his si Artemonis iudicium adjungas, omnis de veritate ejus dubitatio rescinditur. Nec tamen propterea existimandum nihil nos habere ex vero Xantho servatum. Nam, ut mittam quæ de Lydiæ natura apud Strabonem ex Nostro citantur, alia exstant complura, quæ antiquo historiographo optime conveniant. Inter hæc cum Welckero pono, quæ leguntur de Cario et Torrhebo (fr. 2), de Tyrrenorum et Lydorum cognatione (fr. 1), de Alyatte et Phrygia muliere (fr. 8), de Alcimo et Mopso (fr. 10, 11), de Camblete (fr. 12), de Niobe (fr. 13). Videtur itaque Dionysius Mytilenensis nova quidem Lydiaca condidisse, ita tamen, ut veteris Xan-

thi historias, prout res et consilium ferebant, iis admiscuerit.

Nimirum veterum historicorum simplicitas sermonis, rerum traditarum paucitas aridaque earum enumeratio non potuit valde placere illius hominibus ætatis, quæ omne genus doctrina abundabat, quæ historicos noverat iudicii acuminis præstantes summaque pollentes eloquentia, ubi denique rerum mythicarum tractatio invaluerat, qua ad communis historiæ veritatem fabulas revocare studerent. Cujus interpretationis quamvis prima initia ad ipsos logographos pertineant, tamen sobrie admodum et religiositate quadam temperata adhibebatur, totoque cælo distabat ab Alexandrinorum licentia et insulsitate (1). Ergo antiqua illa scripta in ingenti novorum librorum multitudine plurimi obliviscerentur, doctis et philosophis erant contentui. Verum hoc ipso tempore (inde ab longinquis expeditionibus Alexandri) multitudinis animos mirus quidam amor invasit narrationum mirabilium, phantasiarum excitantium, incredibilium. Neque defuerunt scriptores, qui huic ætatis ingenio indulgentes populi benevolentiam captarent. Atque hi fuisse videntur, qui haud parvum in veteres quosdam scriptores beneficium conferre, simulque suis ipsorum commodis optime consulere putarent, si nomina eorum ex oblivione in vitam revocata suis lucubrationibus præfigerent, ut eas doctis fortasse tamquam novam, locupletatam ætatisque indoli adaptatam veteris operis editionem probarent, præcipue autem, ut apud multitudinem veteris nominis præstigio commentis suis veritatis speciem præberent. Quæ vero materies tali consilio commodior sese obtulit quam historia regum Lydorum? quod deinde nomen ad fucum faciendum vulgo magis idoneum quam illud Xanthi Lydi? Quid, si Welckerum audias, non contenti erant suis libris antiquorum auctorum nomina inscribere, sed eodem consilio eorum familiam, patriam, ætatem mendaciter mutaverunt. Ne dicam de Ceba, neque de Pandione, quorum ille Aeusilai, hic Cadmi Milesii pater fuisse dicitur; Candaulem illum Xanthi parentem Welckerus putat a Scytobrachione effictum esse, neque solum patrem celeberrimum, a rege Candaule sine dubio genus ducentem, sed etiam Sardes patriam clarissimam, ejus urbis expugnationi Xanthus tot nominibus jam ornatus non potuit non interfuisse. Conjecturis hæc nituntur, nec tamen ab omni specie veri destitutis.

(1) Videas e. g. quomodo Mnaseas apud Athenæum explicaverit quæ Xanthus fr. 11 de Atergate narravit.

Nam offendit Lydium nomen cum Græco compositum (1), dubitat Strabo de Sardibus patria, non quadrat Suidæ de Xanthi ætate testimonium cum iis quæ scimus aliunde.

Redeo ad locum Plinii, ubi Candaules dicitur Bularchi picturam pari rependisse auro. Si quidem omnino fuerit Bularchus celebris pugnarum pictor, ex artis hujus apud Græcos progressu, non nisi illa demum ætate esse potuit, qua floruit Xanthus. Nec quidquam refragatur, quominus hic talem picturam Bularchi cujusdam memoraverit, præsertim quum valde celebratum esset Magnesiae infortunium, ita ut Μαγνητῶν κακὰ in proverbium abiissent. Scytobrachion igitur Bularchum ad Candaule tempora retulit; pictori impuue faciens, quod historico facere non licebat. Sed alia inde quæstio oritur. Etenim de Magnetum excidio sub Candaule nihil constat. Strabo XIV, p. 186 Tauchn. dicit: Καὶ τὸ πάλαι συνέβη τοῖς Μαγνησίῳ ὑπὸ Τρηρῶν ἀρδῆν ἀναπεθῆναι, Κιμμερικοῦ ἔθνους. Treres hi iidem sunt, ut mihi persuasum est, atque illi qui a Scythiis ex Europa pulsi Sardes ceperunt regnante Ardye, ut narrat Herodotus I, 15. Res igitur ex Herodoti calculo accidisse debet post Ol. 25. Candaules secundum eundem jam Ol. 16 e vita decesserat. Quare Xanthus (nescio utrum verus an falsus), ut rem ad Candaulem referre posset, aut hunc multo anteriorem, aut Cimmericorum invasionem multo priorem fecit. Ut quod primo loco posui probem, movet me Tatianus (Strom. I, p. 327, B), qui Gygem ponit Ol. 23. Ne ibi cum Clitone (p. 310 ed. Krüger) medium regni tempus, sed primum ejus annum designatum credam, suadet Plinius (H.N. XXXV, 8), qui « Duodevicesima Olympiade (Ol. 18, 4), ait, interiit Candaules, aut, ut quidam tradunt, eodem anno quo Romulus. » Igitur duas habemus chronologias, septem Olympiadibus inter se distantes, quarum alteram Herodotus sequitur, alteri Xanthus addictus fuisse debet. Sic enim dicere potuit Magnetes excisos esse sub Candaule. Jam si Strabo (XIII, p. 627, et XIV, p. 647) duplicem Cimmericorum et Trerum invasionem Sardiumque expugnationem statuit, quum tamen Herodotus non nisi unam agnoscat,

(1) Verum patris nomen fortasse erat Κάνδαλος, quod facile in Κανδαύλης (quod fortasse ejusdem vocis forma Lydia est, ut Κανδαύλης sit *Illustris*) transformari potuit, atque propter significationem vocis locum habere in familia Xanthi. Nam Κάνδαλος, sicut ἐκθός, primitiva vocabuli significatione, est: *candidus*, *splendidus*. Quare Κάνδαλος nominatur Solis filius, et Κανδαίων nomen (Βαο-licum) est Orionis. Tzetz. ad Lycophr. 328. Ut in Lycia Xanthus fluvius et urbs, sic etiam Κανδόβα oppidum.

simplicissime hæc res, de qua multum disputarunt viri dd., explicatur ex duplici illa quam indicavi chronologia. Differentiam illam septem Olympiadum per omnium regum imperia regnasse, fortasse inde licet concludere, quod Solon, cum Cræsi historia arte conjunctus, a Tatiano (Orat. adv. Gent. p. 141) Ol. 40, a Suida vero Ol. 47 leges tulisse dicitur. Ut Herodoti calculi ab illis Xanthi septem Olympiadibus distant, sic Eusebius totidem annis discrepat a Marmore Pario. Alyattes regnum suscipit sec. Euseb. 612, sec. M. Par. 605; Cræsus rex factus sec. Euseb. 563, sec. M. Par. 556; Cyrus capit Sardes sec. Euseb. 548, sec. M. 541. Eandemque diversitatem apud alios auctores deprehendi Sic secundum Sosicratem (ap. Diogen. Laert., I, 95; v. Clinton. l. l., p. 310) Gyges rex factus est 715, sec. Euphorionem (v. Fréret in *Mém de l'Acad.*, V, p. 317) Candaules moritur 708. Accuratius de his omnibus disputare jam non licet. Illud tantum moneo, non fortuitas esse illas discrepantias, neque in solis regnis regum Lydorum, sed per totam Græciæ historiam obvias, ejusque rei causas in veterum ἀναρχαῶν constitutione esse quærendas.

HELLANICUS.

Hellanicus, Lesbicus ex Mytilene (2). Patrem habuit, teste Suida, aut Andromenem, qui idem,

(2) Suidas: Ἑλλάνικος, Μυτιληναῖος, ἱστορικὸς, υἱὸς Ἀνδρομένους, οἱ δὲ Ἀριστομένους, οἱ δὲ Σκίμωνος, οὗ ἑμῶνυμον ἔσχε υἱόν. Διέτριψε δὲ Ἑλλάνικος καὶ σὺν Ἡροδότῳ παρὰ Ἀμύντῃ τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ, κατὰ τοὺς χρόνους Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους· καὶ Ἐκαταίῳ τῷ Μιθραῖῳ ἐπιβαλε γυγονί κατὰ τὰ Περσικὰ καὶ μικρῶ πρὸς, ἐξέτινε δὲ καὶ μέχρι τῶν Περδίκκου χρόνων, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν Περπηρῆνῃ, τῇ κατ' ἀντικρὺ Λέσθου. Συνεγράφατο δὲ πλείστα περὶ τῆ καὶ ποιητικῶς.

Præter Hellanicum Mytilenensem memorantur: *Hellanicus grammaticus*, Agathoclis discipulus, Aristarchi, ut videtur, æqualis, qui sectabatur Ptolemæum grammaticum, teste Suida v. Πτολεμαῖος γραμματικὸς. Facile hic cum nostro confundi potest. Plura quæ ad eum referenda sunt, indicavi ad calcem fragmentorum. Cf. fragm. 7. Adde Schol. Vatican. ad Eurip. Orest. 1347: Τῷ τῆν μικρὰν Διαδα πεποιηκότι· ὃν οἱ μὲν Θεοτορίδην, Φωκία φασίν, οἱ δὲ Κιναιθῶνα Λακεδαιμόνιον, ὡς Ἑλλάνικος. V. Wecker. De Cycl. Hom. p. 251.

Hellanicus Syracusanus, qui vixit Dionis temporibus. Plutarch. Vit. Dion. p. 976 D, E ed. Wechel. Ad hunc fortasse referendum fr. 179, ubi Hellanicus una cum Sophrone laudatur; porro fr. 178: — ἀναρρήχεται δ' ὡσπερ πίθηκος ἐπ' ἄκρα τὰ δένδρα, quæ ab Lesbio quidem aliena esse videntur. Quod propterea moneo, quia ex his fragmentis Sturz. colligere voluit Hellanicum Dorice scripsisse.

Hellanicus Eleus, inter eos fuit, qui Aristotimum,

nescio an rectius, aliis dicebatur Aristomenes, aut Scamonem vel potius Scammonem. Quem priorem posui propter vocabuli significationem Hellanico nostro optime convenit, alter eo sese commendat, quod cognominem Hellanicus filium habuisse narratur. Nota enim res est in nepote avi nomen repeti. Sturzius nihil dijudicat, Marxius (ad Ephorum p. 11) Andromeni præferendum ducit Scammonem. Mihi aliter videtur. Etenim Eudocia verba $\epsilon\lambda\ \delta\delta\ \Sigma\acute{\alpha}\mu\mu\omega\nu\omicron\varsigma$... $\upsilon\beta\acute{\alpha}\nu$ omisit, ut ideo vel ab ipso Suida aliena videri possint; neque dubito quin is, qui hunc Scammonem apposuit, aut de Hellanico cogitaverit ab nostro diverso, aut quæ ad hominem spectant Hellanici nomen mentitum, ad Mytilenensem auctorem retulerit. Error facillimus erat. Apud Clementem Alex. (Stromm. I, p. 361) legitur: $\Sigma\acute{\alpha}\mu\mu\omega\nu\ \delta\ \text{Μυτιληναίος καὶ Θεόφραστος ὁ Ἐρέσιος} \dots \epsilon\tilde{\nu}\ \tau\omicron\iota\varsigma\ \pi\epsilon\tilde{\rho}\iota\ \text{Ἐὐρημάτων}$ (1). Hunc Scammonem eundem esse qui a Suida Hellanici filius dicitur conjectura est Marxii, quæ sponte quasi unicuique sese offert; quanquam id quod hic Scammonem $\pi\epsilon\tilde{\rho}\iota\ \text{Ἐὐρημάτων}$ librum scripsisse narratur potest offendere. Nihilominus ulterius progredior idem Scammonis nomen dicens depravatum esse in *Sandon*, apud Suidam, ubi hæc: $\Sigma\acute{\alpha}\nu\delta\omega\nu\ \text{Ἑλλανίκου, φιλόσοφος, ἔγραψεν ἑποθέσεις εἰς Ὀρφέα, βιβλίον α'}$. Hic vero qui de Orphæo scripsit procul dubio filius erat illius Hellanici, qui et ipse Orphicam theologiam, a plurimis Hieronymo tributam, condidisse putabatur (Damascius De principiis c. 13 in Wolf. Anecd. Gr. tom. III, p. 253). Hunc denique Hellanicum de Orphica doctrina scriptorem non esse Lesbium historicum, res ipsa quidem clamare videtur, a multis tamen ejus scripta, neque sine veri quadam specie ad nostrum Hellanicum esse relata paullo infra, ubi de scriptis Hellanici dicendum est, probare studebo. Inde explicandus erit nominum ordo in canone historico apud Anonymum in libello De Artium et Disciplinarum Inventoribus (Bibl. Coislin. p. 597 et Fabric. Bibl. Gr. IX, p. 600 edit. prim.): $\Theta\omicron\upsilon\chi\upsilon\delta\iota\delta\eta\varsigma, \text{Ἡρόδοτος, Ξενοφῶν, Φίλιστος, Θεόπομπος, Ἐφορος, Ἀναξίμενης, Καλλιθένης, Ἑλλάνικος,}$

Eleorum tyrannum, urbe ejecerunt. V. Pausan. V, 3.

Hellanici duo Ephesii, alter pancratiasta, Pausan. VI, 4, alter Olymp. 89 ἐπὶ *πυγμῇ παίδων* victor, Pausan. VI, 7. His alios addere possis non magis quam hi ad nos pertinentes. Verum repetendum hoc loco est, quod jam in Hecatæi vita monuimus, Hellanicum Milesium, quem Suidas *ἱστορίας καὶ γῆς περιόδων* scripsisse ait, confusum esse cum Hecatæo.

(1) Idem Scammonis opus laudat Suidas v. *Φοινικήρα γράμματα*.

Ἡδύβιος. Sicuti quisque intelligit non potuisse auctorem de alio ac de notissimo illo Hellanico cogitare, eodem modo qui ei inter Callisthenem et Polybium locus assignatur, subfuisse indicat, cur Hellanicum eodem fere tempore vixisse crederet, quo scripsit Hieronymus. Propter hæc igitur de Scammonem vel Sandone Hellanici Lesbii filio vehementer dubito. Cum nepote concidit avus.

Vixit Hellanicus, si Suidam sequamur, sub regno Amyntæ (Ol. 56, 4—69, 1) usque ad tempora Perdicæ, qui ex Marmore Pario regnum adeptus est Ol. 79, 4, 461 a. Chr. Itaque quum Lucianus (De Macrobb. tom. III, p. 224 Reitz.) Hellanicum vixisse dicat annos octoginta quinque, si Ol. 80, 1 vel 81, 1 Noster e vita decesserit, natus est Ol. 57, 3 vel 58, 3; 550 vel 546 a. Chr. Falsum hoc esse jam inde apparet, quod Hellanicum Suidas æqualem facit Sophoclis, Herodoti, Euripidis, quorum natales incidunt in Olymp. 71, 74, 75. Neque tamen hos calculos ipsius Suidæ ingenio deberi, sed pluribus fuisse probatos colligitur ex Chronico Paschali, ubi ad Ol. 67 ponitur *Ἑλλάνικος ἱστοριογράφος καὶ Δημόκριτος φιλόσοφος*. Quæ quum ita sint, Sturzius omnibus bonarum literarum studiosis summo opere commendat Gellii Noctes Atticas, ubi (XV, 23) notus ille locus Pamphilæ: *Hellanicus, Herodotus, Thucydides, historiæ scriptores, in iisdem temporibus fere laude ingenti floruerunt, et non nimis longe distantibus fuerunt ætatibus. Nam Hellanicus initio belli Peloponnesiaci fuisse quinque et sexaginta annos natus videtur, Herodotus tres et quinquaginta, Thucydides quadraginta*. Verum quantacunque sit feminæ Ægyptiæ eruditio et auctoritas, non possumus in ejus testimonio acquiescere. Nam Hellanicum post pugnam ad Arginusas commissam (Ol. 93, 3, 406 a. Chr.) in condendis historiis adhuc occupatum fuisse probatur fragm. 80. Primus hoc vidit Dahlmannus (*Forschungen auf dem Gebiete der Geschichte* vol. II, P. I, p. 124), qui itaque erroris incusat Lucianum, Hellanicum putans annos natum nonaginta adhuc operam dedisse scribendæ Athlidi. Parum hoc verisimile; multo minus vero audiendus est Sturzius, qui omnem difficultatem facile dicit ac funditus tolli, si in fragmento modo laudato non historicum sed grammaticum Hellanicum intellexeris, aut Hellanico substitueris Callimachum. Etenim simpliciter dicendum est errasse Pamphilam, neque dubitandum quin ad verum proxime accedat auctor Vitæ Euripidis, qui *γεννηθῆναι*, ait, *τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ Ἑλλάνικου, ἧ ἐνίκων περὶ Σπλαμίνα ναυμαχίαν οἱ Ἕλλητες*

(Ol. 75, 1, 480 a. Chr.). Accuratissime hæc dicta esse vix contenderim, quum valde probabile sit huncce annum diemque natalem ad nomen Hellanici accommodatos esse. Quare si contra expressa verba testimonii conjecturæ indulgere liceret, natalem annum Hellanici in veteribus catalogis positum putarem Ol. 74, 3, 482 a. Chr., ita ut verus calculus ab illo Pamphilæ differat bis septem annis, quam eandem distantiam in aliis nonnullis quæ ad hanc ætatem spectant deprehendi. Vixerit igitur Hellanicus ab Ol. 74, 3—95, 4; 482-397 a. Chr.

Jam quum Pamphilæ auctoritas, quam multi adstupere solent, quoad Hellanicum labefactata sit, atque verisimiliter ea quæ de Herodoti et Thucydidis ætate habet ex iisdem ἀναγραφαῖς fluxerint, quæ quum ad majorem vel minorem omnia antiquitatem adducerent, rerum distantias tamen æquabiliter observabant: de fide eorum, quam a nonnullis impugnatam plurimi strenue defenderunt, quam maxime est dubitandum. — De Herodoti ætate eadem diversitates reperiuntur quas de Hellanico vidimus. Nam quod Suidas eum una cum Hellanico in aula Amyntæ commoratum dicit, quadrat cum calculo Eusebii atque Syncelli, qui Herodotum (proveciore demum ætate opus suum componentem) floruisse dicunt Ol. 78. Neque defuerunt qui eum post Ol. 74, 1 natum esse dicerent. Sic Tzetzes eum Euripide juniorem facit, levis sane auctoritatis testis, sed in eo qui nunc est rerum statu haudquaquam contemnendus, præsertim quum tot aliis Herodoti vitæ chronologia sit impedita difficultatibus. Quod deinde Thucydidem attinet, Pamphilæ testimonium tantopere adversatur Marcellino, qui historicum mortuum dicit super annos natum quinquaginta, atque ipsius Thucydidis loco (V, 26), ut persuasum mihi sit, Thucydidem non Ol. 77, 2, 471 a. Chr., sed quatuordecim annis post, Ol. 80, 4, 457 a. Chr., lucem conspexisse (2); quod idem si de Herodoto accipitur, de multis melius et probabilius statui potuit quam hucusque factum est. Sed limites circumscripti hujus libelli non admittunt jam diutius me his immorari. Ut redeam ad Hellanicum potuit is cum Herodoto per aliquod tempus in aula Macedonica degere aut regnante Alexandro, antequam Thurios Herodotus abiisset, aut post ejus reditum sub regno Archelai. Inuit hoc Suidas (3): is vero quum Hellanicum sexa-

ginta tribus circiter annis justo majorem fecerit, neque Alexandrum regem neque Archelaum nominare potuit; sed pro suo calculo Hellanicum apud Amyntam cum Herodoto fuisse dicere debuit; ne tamen nimium tribuamus huic famæ, monet quod idem Suidas Hellanicum obviam factum esse dicit Hecataeo, qui eodem fere tempore e vita decessit, quo alter est in lucem editus. Ut propter veram temporum rationem hoc a vero abhorret, sic jure quodam mentiri potuit is, qui Hellanicum Amyntæ ætate vixisse statueret. Ceterum de vita nostri auctoris nihil compertum habemus nisi illud, quod a Suida Perperenæ, quæ urbs sita est e regione Lesbi ad sinum Adramyttenum, fato defunctus esse narratur.

Conscripsit Hellanicus plurima tum prosaria oratione tum poetica. Hæc sunt quæ de operibus Hellanici tradit Suidas, ac ne paucissima quidem hæc usquequaque vera esse videntur. Accuratiores ex ipsis sunt eruenda fragmentis, ex quibus sane apparet fecundissimum eum fuisse scriptorem. Si ex titulis a veteribus laudatis conclusionem facere liceret, opera scripsisset circa triginta. Verum satis convenit inter viros doctos hancce quæ videtur duntaxat librorum multitudinem ex isto enatam esse more veterum scriptorum, quo singulas majorum operum partes peculiaribus titulis ab ipsis plerumque effictis laudare solerent. Nihilominus, quæ est horum titulorum atque fragmentorum natura et indoles, res difficillima est et lubrica admodum has partes ita componere et conglutinare, ut qui fuerit majorum operum numerus, ambitus et adornatio inde intelligatur. Quare Sturzius de vera earum dispositione restituenda desperans, eas recensuit ex ordine literarum a quibus incipit cujusque inscriptio. Nos in ordinandis reliquiis ita versati sumus, ut primo loco ponere mus fragmenta sub titulo laudata, qui totius alicujus operis inscriptio haberi possit, his deinceps adjungeremus eos titulos, quibus aut majoris operis pars aut cognatum saltem ei argumentum indicaretur. Ita fragmentorum Hellanici dispositio ad eam rationem, quam in reliquis auctoribus secuti sumus, accedit, neque difficultatem creavimus, quominus suo quisque ipsius ingenio in relingendis historici operibus indulgeat. In iis demum fragminibus, quibus nulla libri notitia adspersa est, raro tantum, quod

(2) Thucydidem a. 403 mortuum esse propterea dubito quod lib. I, c. 97 commemorat Athidem Hellanici, quæ certe non ante finem belli Peloponnesiaci in publicum edita esse potuit.

(3) Cf. Schol. Soph. Philoctet. 201: Εὐστομ' ἔζη, παῖ]

Εὐθόρασιν οὕτω λέγειν ἀντὶ τοῦ σιώπα· τὸ δὲ τοιαῦτο κεχρίασται, ὅτι Ἑλλάδικός ποτε ἀναγιγνωσκωντὰ Ἡροδότου, ἔλεγε· « Περὶ δὲ τῶνδ' ἐμοὶ εὐστομα κείσθω » οὐ διακρώνεις οὐδὲ λέξεις, ἀλλ' ὡς ἂν τις εἶποι, ταῦτα εὐστομα.

valde doleo, Sturzii adornationem reliqui. Igitur ordo titulorum in nostra editione hic est :

Phoronis, Bœotica, Asopis; Deucalionia, Thessalica; Argolica, Sacerdotes Junonis Argivæ; Atlantis, De Arcadia; Atthis, Crauaica. — Historiæ, De Gentibus, De Gentium Nominibus, De Gentium et Urbium originibus, De Chii origine, Æolica, Lesbica, (Carneonicæ), De rebus Lydiæ, Troica, Cypriaca, Ægyptiaca, Iter ad templum Jovis Ammonis, Persica, Scythica, Instituta Barbarica.

Jam quid de singulis statuam paucis exponam, quod quidem eo magis necessarium est, quia, re iterum perpensa, in multis ab ordine modo proposito discedendum puto.

Primum commemoro illud opus, quod Barbarorum historiam, quatenus Hellanici ætate perspecta erat, complectebatur, atque ante illa conditum esse videtur quibus tractavit res Græcorum. Inscriptum erat PERSICA, neque tamen Persarum tantum, qui proprie dicuntur, historiam, sed etiam Assyriorum atque Medorum inde a Nini temporibus usque ad æqualem auctori ætatem in eo expositam fuisse, tum ex fragmentis colligi potest, tum disertis verbis testatur locus Cephalionis apud Syncell. p. 315 ed. Dindorf: Ἀρχομαι γράφειν, inquit, ἀφ' ὧν ἄλλοι τε ἐμνημόνισαν καὶ τὰ πρῶτα Ἑλλάνικος τε ὁ Λέσβιος καὶ Κτησίτας ὁ Κνίδιος, ἔπειτα Ἡρόδοτος ὁ Ἀλικαρνασσεύς. Τὸ παλαιὸν τῆς Ἀσίας ἐβασίλευσαν Ἀσσύριοι, τῶν δὲ ὁ Βήλου Νίνος. Libri ejus operis laudantur duo, neque plures, opinor, fuerunt. In secundo enim bella Medica narrata esse indicat, nisi fallor, Strepasæ et Tyredizæ, quæ Thraciæ sunt urbes, commemoratio (fr. 161, 162), quarumque Tyredizæ meminit Herodotus (VII, 25), ubi agit de Xerxis copiarum trajectu. Itaque libro primo res Assyriorum et Medorum breviter recensuisse videtur, altero vero diductius exposuisse regnum Persarum.

Accedo ad opera, quibus res Græcas tum mythicæ tum historicæ ætatis memoriæ prodidit.

PHORONIS continebat fabulas Argolicas inde a Phoroneo, πατέρι θνητῶν ἀνθρώπων, Ogygis æquali, usque ad reditum, puto, Heraclidarum. Libri ejus fuisse creduntur minimum decem. Nam apud Harpocrationem (fr. 4) citatur Hellanicus ἐν δεκάτῳ Φορωνίδος, ubi Stephanephorum Herculis ex una Thestiadum commemorasse dicitur. Verum aut egregie fallor, aut pro ἐν δεκάτῳ scribendum est ἐν δευτέρῳ. Etenim ex fragmento tertio patet jam secundo libro de Hercule sermonem fuisse, atque res ibi narrata ex vulgari rerum ab Hercule gestarum ordine accidit longe

post commercium cum Thestiadibus. Deinde vero ex primo fragmento intelligitur tantopere abfuisse Hellanicum a proluxa fabularum enarratione, ut nihil fere nisi genealogias videatur condidisse, quibus paucis verbis rerum gestarum commemorationem immiscuerit. Sic primo statim libro cum Thebanas fabulas tractasse videmus. Inde ultro sese offert operis divisio: nimirum primo libro complexus est antiquissimas Argolidis fabulas atque stirpem Agenoris, altero ad Beli progeniem sese convertit. Ad primum librum Phoronidis pertinent ea quæ de Cadmi historia ex Bœoticis citantur. Ex utroque ejus libro desumpta sunt Argolica.

Quod Argolidi Phoroneus, idem Thessaliæ post diluvium fuit Deucalion, cujus prosapia, apprimè numerosa stirps Æoli, exposita erat in DEUCALIONIA, sicuti Phoronis duos libros complectente. Ex hoc opere Dieuchidas Megaricus initium suæ historiæ mutuatus est, auctore Clem. Alex. (Strom. VI, p. 629, A). Ad Deucalioniam referendum est fragm. ex Thessalicis Hellanici excitatum, quamquam res memorata (tetrades Thessaliæ) primo oculorum aspectu huic sententiæ videtur refragari. Sed ne dicam, non esse aliud opus, quod Thessalica nominare possis, evanescit hæc quæ videtur difficultas, si reputes solere Hellanicum in fabularum expositione quam maxime respicere ad rationes geographicas. Appendix Deucalionis fuisse videtur Asopis, in qua stirpem Æaci, Jovis ex Ægina Asopi filia, plane uti Pherecydes ad Miltiadem usque deduxit.

Tertia radix quasi gentium multarumque mater fabularum est progenies Atlantis, duobus libris ab Hellanico in ATLANTIDE ita, puto, exposita, ut ceterarum Atlantiadum stirpem breviter tantum enumeraret, in Electræ vero posteritate subsistens Trojanas fabulas uberius persequeretur. Nam satis multum in rebus Troicis fuisse Hellanicum, præsertim in recensione coloniarum quæ Ilii excidium secutæ sunt, ac nova multa et inaudita de Trojano bello in medium protulisse, ex fragmentis augurari licet et probabile est propterea, quod Lesbius homo non vulgarem Trojanarum fabularum cognitionem facili negotio sibi comparare potuerit. Itaque tota Atlantis, quum maximam partem in rebus Troicis versaretur, etiam Troica (quorum item duo laudantur libri) nominata esse videtur. Eidem operi tribuenda erunt fragmenta ex Hellanico περὶ Ἀρχαῖας et περὶ Λυδίας excitata.

Jam ut omuem mythicam Græciæ historiam Hellanicus scriptis suis complexus sit, nihil restat

nisi Atticarum fabularum enarratio. Has exposuit peculiari opere quattuor librorum, quod a Thucydide (I, 97) ἡ Ἀττικὴ συγγραφή nominatur, in fragmentis autem ad similitudinem seriorum librorum, qui in eodem versabantur argumento, *Atticis* vel *Attidum* nomine designatum, et fragm. 20 a Phoronide disertis verbis distinctum videmus. Verum in hoc opere Hellanicus non substitit in fabulosis temporibus, neque data solummodo occasione ad seriore aetatem descendit, sed continuam contexit Atticæ historiæ inde ab Ogyge vel Cecrope usque ad finem belli Peloponnesiaci. Sæpius eum in rebus Atheniensium ad res Lacedæmoniorum aliorumque fortasse populorum Græcorum respexisse et per se probabile est et indicatur fragmento 67, ubi de Helotis citatur Ἑλλάνιος ἐν τῇ πρώτῃ. Putaveris hoc ex Sacerdotum libro primo desumptum esse, quum operis notitia non sit adjecta. Sed ut ex Athide petitem credam movet me tum id, quod fragmentum hoc in Harpocratonis Lexico rerum Atticarum legitur, tum quod alia erat in Sacerdotibus librorum divisio. Quum itaque de Helo urbe a Doriensibus in servitutem redacta in Athide sermo institueretur, fortasse etiam quæ de Spartanorum dixit republica, cujus constitutionem, nulla facta mentione Lycurgi, ad Prolem et Eurysthenem retulit (v. Ephor. fr. 18, 19), in Athide legebantur. Nil decerno; apparet vero ex fragm. 67 primum nostri operis librum ad minimum pertinuisse usque ad tempora post reditum Heraclidarum, atque verisimiliter usque ad migrationem Ionicam. Altero libro Hellanicum egisse videmus de tribubus a Callisthene institutis ac de sacerdotibus eorumque familiis. Ex tertio libro nihil servatum habemus. Ad quartum, quo probabiliter res inde a Persicis bellis usque ad finem belli Peloponnesiaci gestas exposuit, referendum puto fr. 78 de Andocide a Mercurio genus deducente; quod sine dubio commemoravit ubi egit de causa Hermocopidarum. Fragmenti 80 ad rem a. 406 gestam spectantis jam supra mentionem feci (1). Facile ex his colligitur Hellanicum summa tantum rerum capita narrasse, quod de rebus inter Medica et Peloponnesiacum bellum gestis expresse testatur Thucydides l. I. breviter has dicens tactas esse et temporum ratione minus diligenter observata.

Quattuor hæc quæ hucusque de rebus Græcis

(1) Non prorsus recte igitur Dougainville in *Mém. de l'Acad.* tom. XXIX, p. 124 dixit: *L'ouvrage de Thucydide était en même temps une continuation et un supplément de l'Atthis de Hellanicus*

opera recensui, in unum corpus, ut mihi quidem persuasum est, conjuncta erant, atque simul in publicum edita sunt. Distinctiones et divisiones operum librorumque, ut in omnibus fere hujus ætatis scriptis, a seriore quodam homine factæ esse videntur. Itaque quum totum volumen decem libros contineret, quod Harpocraton Stephanephori mentionem factam esse dicit Phoronidis libro decimo, id ita explicari possit, ut eum postremum Phoronidis librum, cum postremo libro totius operis, cujus prima pars erat Phoronis, confudisse statuamus.

Ab his vero sejungenda puto *Lesbiaca* vel *Æolica*, quæ duos ad minimum libros complexa σύνταγμα ἐπιγώριον fuerunt, quale Charonem, Ephorum et alios multos scripsisse constat.

Sequuntur SACERDOTES JUNONIS ARGIVÆ, quod opus synopsis chronologicam continebat tum earum rerum, quas in præcedentibus operibus secundum stirpes atque terras distributas jam tractaverat, tum earum quæ in illis propter narrationis modum et tenorem haud commode potuerant commemorari, aut ad populos spectabant, quorum in prioribus nullam rationem habuerat. Etenim inter plures veterum Græcorum tempora rerum notandi rationes una fuit illa, qua res gestæ referebantur ad seriem sacerdotum Junonis Argivæ, quæ proprio nomine Ἡραϊδæ vocabantur (2). Asservabantur sine dubio in templo Junonis earum catalogi, illo tempore, ut videtur, confecti, quo primum hominum animi adducebantur, ut hunc in modum vetustissimorum temporum memoriam quasi stabilirent, et in ordinem quendam redigerent. Neque enim sola nomina sacerdotum in iis consignata fuisse videntur, sed etiam rerum gestarum memorabiliores, eæ maxime quæ ad cultum deorum, ad festa, ludos, alia hoc genus spectarent. His igitur ἀναγραφαῖς Hellanicus tanquam fundamento usus est, cui superstrueret opus historicum res sub singulis sacerdotibus gestas breviter exponens. Sic Thucydides quoque potiora belli Peloponnesiaci παραπίγματα Sacerdotum nominibus notavit (II, 2; IV, 133), eodem-

(2) Nomina Sacerdotum apud vet. scriptores obvia hæc sunt: *Callithya* s. *Callithoe*, Piranti filia, Argi neptis (sive *Io*) prima sacerdos. V. Euseb. Chron. p. 24 et 105 ed. Scaliger. — *Hypermnestra*, Danaï filia. Euseb. p. 115, n. 582. — *Alcyone* s. *Alcinoe*, tertia ætate ante bellum Trojanum. V. fr. 53. — *Admete*, Herculis temporibus. Marmor Farnes. V. infra. — *Callisto*, tempore excidii Troiæ. V. fr. 144. — *Cydlippe*, Croesi ætate. V. Fischer. ad Æschin. Dialog. III, 10, p. 136, sq. — *Chrysis*, initio belli Peloponni. Thucyd. II, 2. — *Phacnis*, Thuc. IV, 133.

que modo Heraclidem ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ἐν μουσικῇ (Plutarch. De Musica, tom. II, p. 1181) tempora distinxisse scimus. Sed quamvis genealogiarum et fabularum et aliorum fortasse catalogorum comparatione multa ad sacerdotum annos revocaverit, alia multa ne his quidem subsidiis accurate constitui potuerunt. Quare vulgarem illum secundum generationes numerandi morem non prorsus reliquit (v. e. g. fr. 83); quid quod interdum utramque computandi rationem conjunxit (fr. 53). Mireris igitur quomodo Hellanicus (fr. 62) ad annum exputaverit spatium inter Ogygem atque primam Olympiadem elapsam; verum tales computationes jam ante Hellanici ætatem factas esse intelligitur ex Herodoto (II, 145); atque satis facili negotio hunc numerum ponere potuit, quippe qui, quamvis nobis accuratissimus esse videatur, non nisi majorem quandam epocham involvat, ideoque pro rotundo, ut aiunt, habendus sit; id quod fortasse alio loco demonstrabo.

Sacerdotum opus intelligendum esse censeo in duobus illis fragmentis (3, 95), quibus Hellanicus ἐν Ἱστορίαις citatur. Alterum eorum ex Herculis historia petitur, ad eandemque spectat alterum de Hyperboreis. Herculis res narratæ erant in Phoronide; hæc vero ab Historiis expresse distinguitur. In Attide porro Herculis historia tractari non potuit; in Sacerdotibus autem ejus facinora secundum ordinem chronologicum exposita esse pro certo affirmaverim. Quo accedit quod hocce opus, quippe quod non solum res Græciæ, sed etiam quæ in Asia minori, Italia, Sicilia memoratu digna evenerant, complecteretur, præ ceteris generaliori Historiarum titulo designari potuit, eodemque certe jure quo Charonis Ἡρωάνης Ἀρχεδαίμωνων appellatos vidimus Ἑλληνικά. — Verbo denique commemoro Sturzii opinionem, qui propterea quod Callithoe sacerdos fuit e Phoronei posteris, suspicatur opus illud Sacerdotum fuisse partem Phoronidis.

Libri Sacerdotum laudantur tres, neque plures desidero. Libro primo res deductæ erant usque ad regnum Thesei et Herculis apotheosin, quæ magna erat veteribus chronographis temporum distinctio, quamque Marmor Farnesianum refert ad annum quinquagesimum octavum Admetæ: ΗΡΑΣ ΑΡΓΕΙΑΣ ΙΕΡΕΙΑ ΛΑΜΑΤΑ ΕΥΡΥΣΘΕΩΣ ΚΑΙ ΛΑΜΑΤΑΣ ΤΑΣ ΑΜΦΙΔΑΜΑΝΤΟΣ ΕΤΗ ΝΗ. Hæc vero Herculis consecratio in eundem fere annum cadit, quo Theseus in Cretam profectus est (v. Fréret in *Mém. de l'Acad.* XIV, p. 273). Jam Nisæa a Niso, fratre Aegæi, qui pater erat Thesei, nominata esse narratur ex

libro primo (fr. 47), verum Minoem (nam de hoc sermo esse debet) Nisæam cepisse et Nisum, Pandionis, affertur ex secundo. Unde patet illud in fine libri primi narratum esse, hoc initio libri secundi. Cum hac re quadrat, quod Hellanicus Theseum, non, sicuti Philochorus, una cum Hercule, sed, ut Pherecydes et Herodorus, solum post Herculem contra Amazonas expeditionem suscepisse dicit. Igitur liber secundus præter regnum Thesei persequi debuit res Troicas, præcipue colonias Græcorum et Trojanorum post Ilii excidium in Italiam deductas (inter quas etiam Romæ mentionem injectam videmus fr. 53). Quare huc refero et fragm. 74, ubi Theseus quinquaginta annos natus Helenam septem annorum puellam rapuisse dicitur, et fragm. 144 de die quo capta sit Troja. Quousque hic liber pertinuerit, accurate dici nequit; sed quum ex eo Chalcidensium et Naxiorum coloniæ circa a. 736 a. Chr. in Siciliam deductæ commemorantur, probabiliter usque ad bella Medica descendit (2). Liber tertius reliquum tempus complexus est. Unum quod superest ex eo fragmentum (52) ad bellum Peloponnesiacum retulerim.

Quodsi igitur hæc recte disputavi, Sacerdotes erant peculiare opus et ab Attide diversum, quamquam, ne quid dissimulem, sunt quæ in alteram sententiam possis adducere. Etenim frag. 144 Tzetzes ait Trojam captam esse quo tempore Καλλιστὼ Ἰέρεια κλειναῖς ἦν ἐν Ἀθήναις. Porro Hesychius (v. Ἰώ) Ionem, quæ prima fuit sacerdos Junonis Argivæ, sacerdotem dicit Minervæ. Utrumque, nisi fallor, ex Attide Hellanici petitur, qui quum simpliciter diceret rem aliquam accidisse sub hac vel illa sacerdote, facile est intellectum, quomodo minus attenti Junonem cum dea Atheniensium confuderint. Neque tamen hæc sufficiunt, ut Attidem et Sacerdotes unum idemque opus fuisse credamus. Urbs Troja capta est eodem anno, quo Demophon rex Atheniensium imperium suscepit (v. fr. 143), ac propterea apte potuit hæc res memorari in Attide, i:

(2) In fragm. 49 verba mutila Ἀθηναῖοι ... εἶδον non sunt Hellanici, ut docet O. Müller. in libro de Minyis p. 416, ubi simul hunc in modum emendata sunt: Ἀθηναῖοι καὶ οἱ μετ' αὐτῶν ἐπὶ τοὺς Ὀρχομενίζοντας τῶν Βαιωτῶν ἐφορμώμενοι Χαϊρώνειαν εἶδον πόλιν Ὀρχομενίαν. Referenda enim ad Tolmidem Tolmæi f. cum haud exigua manu Atheniensium profectum contra Boeotorum optimates, qui Orchomenum, Charoneam, inque alias hisce vicinas urbes sese receperant. Procul dubio hæc petita sunt ex *Hellenicis* Theopompî, quæ apud eundem Stephanum v. Ὀρωπος in Hellanici nomen abierunt. Quo commisso errore, quum Hellanicus jam antea laudatus esset, verba quibus Θεόπομπος Ἑλληνικοῖς citatus erat, ab alio omitta esse videntur.

qua ad rationes chronologicas Hellenicum attendisse docent fragm. 62 et 82. Magis vero obstat quod diversa fuit horum operum divisio. Quam in re si quis me errasse demonstraverit, ad eam, quam modo innui, sententiam lubenter accedam.

Simile Sacerdotibus opus ac cum illis fortasse conjunctum fuisse debent *Carneonicæ*, i. e. catalogus eorum, qui in Carneis ludis inde ab Olymp. 26, ut videtur, in Apollinis honorem celebratis victoriam deportaverant. Neque enim probo Sturzius, qui Carneonicas ad Lesbiaca pertinere putavit. Nititur hæc opinio interpretatione fragmenti 122, ex qua Hellenicus diceret: Terpandrum omnium primum in Carneis ludis vicisse eo quod Carneonicas et carminibus et orationibus ornasset. Quod ineptum plane foret. Equidem verba: ὡς Ἑλλάνικο: Ἐν τε τοῖς ἐμμέτροις Καρνεονίαις καὶ τοῖς καταλογαῖς ita explicanda esse credo, ut Hellenicus victorum catalogum, qualis Lacedæmone servabatur, hexametris versibus conceptum apposuerit et deinde pedestri oratione illustraverit et in usus suos converterit (7). Ita si statuamus, minime ex historico evadit poeta. Hoc tamen in causa fuisse videtur, cur Hellenicus etiam ligata oratione scripsisse dicatur. Quid in hoc opere tractaverit non constat. Nudam victorum enumerationem dare vix voluerit; res ad politicam Græcarum civitatum historiam pertinentes jam recensuerat in Sacerdotibus. Nescio an verum tetigerim, si Hellenicum in Carneonicis tempora rerum quæ ad poetas et musicos eorumque inventa et instituta spectant, eorum nominibus notasse putem, qui Apollinis, ducis Musarum, auguriis victoria erant ornati. Favet huic sententiæ, quod Hellenicus in Carneonicis dixisse fertur, Arionem Methymnæum primum cyclicos choros instituisse (fr. 85). Legitur nunc quidem id narratum esse ἐν Καρναϊκοῖς, quæ Sturzius Atthidis partem fuisse censet; sed verissimam habeo viri docti (in Ephemer. Gætling 1828, p. 7) a Sturzio laudati conjecturam, cui Dahlmannus quoque album calculum adjecit, scilicet Καρναϊκοῖς vocem corruptam esse ex Καρνεονίαις.

Devenimus ad titulos: Περὶ ἔθνων, Ἐθνῶν ὀνομασίαι, Κτίσεις (Κτήσεις apud Stephan., fr. 109, pro quo Berkelius voluit Κλήσεις). Quibus nominibus idem opus significari recte observavit Sturz., quamvis respuenda sit alia ejusdem conjectura: nempe videri librum De Nominibus Gentium ad literarum ordinem fuisse compositum, quia apud Stephanum v. Ἀγβάτνα

(7) Eadem ratione in Sacerdotibus egisse putari posse propter illud Tzetæ: ὁ Λέσβιος Ἑλλάνικος ἀείδει fr. 144. Verum non magni hoc faciendum esse bene scio.

laudaretur Ἑλλάδιος ἐν τῷ α στοιχείῳ. Quod si ad Hellenicum, uti Berkelius conjecit, referendum est, sine dubio pertinet ad librum primum Persicorum, atque illud στοιχείῳ librarii stupori acceptum retuleris.

Ex libro De Gentibus brevis mentio fit duorum populorum Scythiæ; cum his igitur conjungenda sunt, quæ citantur ex *Scythicis* (fr. 170 sqq.). Ex Nominibus Gentium fragmentum habemus de moribus Libyrorum; his adjungas *Ægyptiaca* atque *Iter ad templum Jovis Ammonis*. Itaque quum quæ ex his libris afferuntur omnia spectent ad barbaras nationes, atque ex fragmentis reliquorum operum vel obiter inspectis intelligatur quantopere in rebus Græcis Hellenicus ad populorum urbiumque origines animadvertent, ut in iis hunc maxime scopum ante oculos habuisse videri debeat; persuasum mihi est opus De Gentibus non nisi ad barbaros populos pertinere; quorum quum historia Græcis non satis cognita esset, ut ad genealogicum vel chronologicum ordinem revocaretur, satis habuit auctor nomina eorum, urbes, terrarum naturam, incolarum mores et instituta ad morem fere Geographorum recensuisse. Quæ si mihi largieris, alius exstat titulus, qui toti operi bene convenit: *Instituta Barbarica*, qualia scripserunt Aristoteles, Nymphodorus, Theodectes. Obstare quidem mihi videtur fragm. 112, ubi Hellenicus citatur περὶ Χίου κτίσεως, sed illud ipsum quod expresse dicitur π. Χίου κτ., neque simpliciter κτίσεις laudantur, docet posse hoc ex quovis alio opere, ubi Chii mentionem faciendi occasio erat, esse desumptum; atque res memorata indicat relegandum id esse ad Troica. Accedit quod ne illud quidem satis exploratum habemus, utrum omnino κτίσεις an κλήσεις titulus verior sit.

Jam vero alia oritur difficultas. Porphyrius enim (apud Euseb. P. E. IX, 39, p. 466, B) dicit: τὰ Βαρβαρικά Νόμιμα Ἑλληνικοῦ ἐκ τῶν Ἡροδότου καὶ Δαμάστου (sic) συνῆχται. Hellenicum cognovisse opus Herodoti ipso junioris et summa demum senectute historias suas in vulgus edentis ab omni verisimilitudine abhorret, neque inde quod cum Herodoto Damastes (sic enim legendum) componitur, homo æqualis quidem Hellenici, sed qui ejus discipulus dicitur, Porphyrii testimonium ad majorem probabilitatem adducitur. Repugnat denique Dionysii locus (Epist. ad Cn. Pompej. p. 129), ex quo Hellenici opera ante Herodoti historias in publicum prodierunt. Nam Ἡρόδοτος, αἰτ, τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφέων γενομένων, Ἑλληνικοῦ τε καὶ Χάρωνος, τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν προεκδεδικότων οὐκ ἀπετράπετο, ἀλλ' ἐπί-

πτευσεν αὐτῶν κρείσσον τι ἐξοίσειν. Itaque maledicentiae incusarem Porphyrium, quippe cui tota fere litteratorum respublica infamis sit turba furum et inæchorum; nisi ea quæ Suidas de Zalmoxi ex Hellanico (fr. 173) affert, tantopere in rebus et verbis concinerent cum iis, quæ apud Herodotum (IV, 95) leguntur, ut alterum alterius opus ante oculos habuisse nemo unquam negaverit. Jam quum Herodotus dicat se ipsum hoc accepisse a Græcis ad Pontum habitantibus, atque omnino nil Herodotum Hellanico debere pluribus demonstraverit Dahlmannus (l. l. p. 127, 599), nihil relictum videri possit, quam cum Sturzio, cui suffragatur Creuzerus (ad Herodot. l. l. ed. Bæhr.), Hellanicum repræsentare compilatorem Herodoti. At tertium datur quod unice verum puto. Nimirum Nomima Barbarica Hellanici eandem sortem experta sunt quam Ægyptiaca Hecatæi, quam Xanthi Lydiaca. Quæ res sit paucis explicare studebo.

Zalmoxis Getis monstravit initia. Dixit iis neque se neque convivæ suos unquam morituros, sed in locum quendam venturos, ubi cum vitæ perpetuitate omnium fruituri essent bonorum abundantia. Deinde tribus annis in loco subterraneo commoratus, quarto demum in lucem denuo ascendit. Quæ omnia ad doctrinam de animi immortalitate spectare monet Bæhr., Zalmoxin apte comparans cum Sileno, Bacchicorum sacrorum interprete, auctore immortalitatis. Igitur propter argumentum præclarus fuit hic Herodoti locus, quem exciperet iste Hellanicus, qui Orphicam theologiam scripsit. Commemoratur hoc opus a Damascio (περὶ ἀρχῶν in J. Chr. Wolfii Anecd. Gr. tom. III, p. 253) ita: Ἡ δὲ κατὰ τὸν Ἱερώνυμον φερομένη (sc. Ὀρφικὴ θεολογία) καὶ Ἑλλάνικον, εἶπερ μὴ ὁ αὐτός ἐστιν. Hieronymus, quem Damascius eundem cum Hellanico esse suspicatur, a Josepho (Archæol. I, 4 extr.) dicitur Ægyptius, quod non impedit quominus recte fortasse statuerit Tiedmannus (*Griechenlands erste Philosophen* p. 61) cum esse notum illum Rhodium Peripateticum. Idem vero non solum Orphica, sed etiam historica scripsit, quoniam Josephus l. l. laudat ejus Phœnicica. Hæc ipsa autem Phœnicica sine dubio fuerunt pars Βαρβαρικῶν Νομίμων, quæ sub Hellanici nomine venderet. Num Orphicam quoque theologiam tamquam vetus Hellanici opus (3)

(7) Mirandum sane Sturziū revera putare Hellanicum Lesbium in Ægyptiacis de Orphica theologia in modum Hieronymi exposuisse. Ad verba Damascii supra allata dicit: « Quæ sic interpretor: nisi quidem alter ex altero sua hausit, ita ut ambo non nisi unius auctoris loco habendi sint. Uter autem alterum secutus, nos

ediderit, an hæc in Νομίμοις Βαρβαρικοῖς Ægyptiacis inserta fuerit, an denique ab aliis Hellanico vindicata sit, qui utrumque opus ab eodem auctore profectum esse viderunt, hoc, inquam, in medio relinquo. Ut sit, optime cum his quadrat quod Clem. Alex. Stromm. VI, p. 629. dicit: τὰ Μελεσαγόρου ἐκλεβεν Ἑλλάνικος. Nam hujus quæ ferebantur scripta referta erant talibus hariolationibus atque Orphicis historiunculis. Sed videamus singula.

Pars Institutorum Barbaricorum, ut modo dixi, fuerunt Ægyptiaca. Jam vero Photius Sopatri ἐκλογὰς compositas dicit ἐκ τῶν Αἰλλίου Δίου περὶ Ἀλεξανδρείας καὶ ἐκ τῶν Αἰγυπτιακῶν Ἑλλάνικου, δι' ὧν μυθικὰ καὶ πλασματικὰ πολλὰ συλλέξας etc. Nonne suspicionem movet Hellanicus Lesbius cum Ælio compositus? Multo magis certe ad Ælii Severi commentarios accedere debuerunt Ægyptiaca Hellanici Ægyptii, quæ sine dubio copiosas expositiones de Ægyptiorum theologia, atque mythicam de hujus terræ miraculis farraginem præbebant. Ac profecto non absuisse disputationes philosophicas ex illis apparet quæ ex Hellanici Ægyptiacis leguntur apud Arrianum in Dissertat. Epict. II, 19 et inde apud Gellium in N. A. I, 2: Τῶν ὄντων, inquit, τὰ μὲν ἐστὶν ἀγαθὰ, τὰ δὲ κακὰ, τὰ δ' ἀδιάφορα. Ἀγαθὰ μὲν οὖν αἱ ἀρεταὶ καὶ τὰ μετέχοντα αὐτῶν· κακὰ δὲ κακίαι καὶ τὰ μετέχοντα κακίας· ἀδιάφορα δὲ τὰ μεταξὺ τούτων, πλοῦτος, ὑγίεια, ζωὴ, θάνατος, ἡδονή, πόνος. Ad quæ Sturzius: « Potest profecto hic locus desiderium omnium Hellanici librorum vehementer augere etiam in eorum animis, qui in cognoscenda philosophiæ historia id sibi agendum esse putant, ut

hodie ignoramus. » Ut ipse lector judicare possit, locum a Damascio ex theologia allatum apponam: Ὑδωρ ἦν, φησὶν, ἐξ ἀρχῆς καὶ ὕλη, ἐξ ἧς ὑπάγει ἡ γῆ, δύο ταύτας ἀρχὰς ὑποτιθέμενος πρῶτος, ὕδωρ καὶ γῆν· ταύτην μὲν ὡς φύσει σκεδαστήν· ἐκείνη δὲ, ὡς ταύτης κολλητικὸν τε καὶ συνεκτικόν· τὴν δὲ μίαν πρὸ τῶν δύο ἀβήτητον ἀφήσιν· αὐτὸ γὰρ τὸ μηδὲ φάναι περὶ αὐτῆς ἐνδείκνυται αὐτῆς τὴν ἀπόβητον φύσιν· τὴν δὲ τρίτην ἀρχὴν μετὰ τὰς δύο γεννηθῆναι ἐκ τούτων, ὕδατος φησὶ καὶ γῆς· δράκοντα εἶναι, κεφαλὰς ἔχοντα προσπεφυκυίας ταύρου καὶ λέοντος, ἐν μέσῳ δὲ θεοῦ πρόσωπον· ἔχειν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων πτερὰ· ὀνομάσθαι δὲ χθόνον (χρόνον Jablonski Panthei Ægyptior. P. I, p. 191) ἀγήρατον· φύσιν οὖσαν· τὴν αὐτὴν καὶ Ἀδράστειαν, ἀσώματον, διοργωμένην, ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ τῶν περάτων αὐτοῦ ἐφαπτομένην· ταύτην οἶμαι λέγεσθαι τὴν τρίτην ἀρχὴν κατὰ τὴν οὐσίαν ἐστῶσαν· πλὴν ὅτι ἀρσενόθηλον αὐτὴν ὑπεστήσατο, πρὸς ἐνδειξὴν τῆς πάντων γεννητικῆς αἰτίας. Καὶ ὑπολαμβάνω τὴν ἐν ταῖς βαρβαρικοῖς θεολογίαις ἀφείσαν τὰς δύο πρῶτας ἀρχὰς, μετὰ τῆς μίας πρὸ τῶν δύο τῆς ἐν σιγῇ παραδοθείσης: ἀπὸ τῆς τρίτης μετὰ τὰς δύο, ταύτης νεστήσασθαι τὴν ἀρχὴν, ὡς πρῶτης βήτην τι ἐχούσης καὶ συμμετρον πρὸς ἀνθρώπων ἀκούας. Οὗτος γὰρ ἦν ὁ πολυτίμητος ἐν ἐκείνῳ χρόνῳ ἀγῆρατος, καὶ αἰθέρος καὶ χάους πεκτῆρ. ... Καὶ ἦδη ἡ θεολογία πρωτόγονον ἀνυμνεῖ καὶ Δία καλεῖ, πάντων διατάκτορα καὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

quo ex fonte dogma quodque haustum sit, intelligant. Idem ille Hellanicus, qui h. l. præclarum elidit eruditionis et sapientiæ specimen, non dedecere putavit suam personam, si aliis in locis, ubi meræ historiæ narrandæ essent, rem quamque ita, ut fando vel aliis modis accepisset, narrando redderet. Unde necessario debuit nonnulla, vel si mavis multa, scriptis suis immiscere, quæ vel sana ratio demonstraret vana esse nec ullo modo fide digna. Fortasse hic locus desumptus est ex Ægyptiacorum præfatione, in qua multis modis potuit sapientiam suam et judicandi facultatem declarare, quo magis perspicere lectores, ubi narrasset res omnem fidem humanam superantes, id ab ipso factum esse non iudicii infirmitate, sed religiosa quadam in narrando diligentia. » Noli a me impetrare ut hæc refutare studeam. Deleveram in fragmentis locum modo laudatum, quippe quem animi causa Arrianus Hellanico tribuisset; sed jam vides non esse cur levitatis crimine Arrianum oneremus, quum vel hæc ipsa vel similia saltem in Ægyptiacis, quæ Hellanici nomine circumferebantur, reperiri potuerint, nec auctore Ægyptio sint indigna.

Deinde quæ ex Gentium Nominibus (fr. 93) de moribus Libyrorum leguntur, eadem fere apud Herodotum exstant, ut jam Valekenarius Hellanicum suspicaretur Herodotum exscripsisse. Igitur hæc quoque Hieronymo tribuenda sunt, sicuti etiam Iter ad templum Jovis Ammonis, quem librum non vere Hellanici esse Athenæus indigitat verbis: εἰ γνήσιον τὸ σύγγραμμαι.

Restat aliud Hellanici opus Διὸς πολυτυχία inscriptum. Quod utrum metricum opus fuerit necne, dijudicari vix potest. Nam ne illud quidem satis scimus, quid titulus sibi velit. Vossius (De histor. Gr. p. 450) legendum putavit πολυτοκία vel πολυτεχνία. « Sed non video, Sturzius ait, cur non πολυτυχία ad analogiam nominis εὐτυχία et similibus, recte dici potuerit de varia et multiplici fortuna, ita ut hoc raro et exquisito vocabulo indicaretur historia sive carmen de Jove, ratione imprimis habita variarum fortunæ vicissitudinum, quibus obnoxius fuit. Quæ quidem res ampliorem fingendi scribendique materiam suppeditaverit necesse est, quam sola liberorum multitudo. Sin autem hæc ratio cuiquam displicet, videat ille an magis probanda videatur πολυπυχία, ut multiplex et tortuosum Jovis ingenium dicatur ab Hellanico descriptum fuisse. » Perplacet mihi hæc conjectura, quamvis de sensu vocis πολυπυχία paullo aliter statuendum putem. Ante omnia vero monendum erat hoc scriptum historiographo nostro omnino abjudicandum esse.

Non fugit hoc nec fugere potuit Welckeri sagacitatem (de Cycl. Hom. p. 49). Attamen non ad grammaticum Hellanicum hoc scriptum retulerim, quæ est Welckeri sententia, sed ad eundem qui Ægyptiaca atque Iter ad templum Jovis Ammonis composuit; quid, non improbabile est Διὸς πολυπυχίαν, sicuti theogoniam Orphicam, partem fuisse Ægyptiacorum. Nam non dubito, quin argumentum ejus libri fuerit de doctrina cosmogonica. Jupiter Orphicis his philosophis est, ut ipsius Hieronymi verbis rem eloquar, ὁ πολυτίμητος ... χρόνος ἀγήραος, καὶ αἰθέρος καὶ χάους πατήρ ... καὶ ἤδη ἡ θεολογία πρωτόγονον ἀνυμνεῖ καὶ Δία καλεῖ, πάντων διατάκτορα καὶ οἴου τοῦ κόσμου. Apte igitur Jovis nomen poni potuit in fronte operis theogonici. Tum in πολυτυχία latere putaverim πολυμοχία, qui titulus similis esset illi Pherecydei operis Ἐπτάμοχος inscripti. Sed præferendum fortasse est quod Sturzius suspicatus est, πολυπυχία. Quod quid sibi velit explicandum est ex allegorica Orphicorum dicendi ratione, atque significari potest hisce verbis Pherecydis Syrii (ap. Clem. Alex. Stromm. VI, p. 621, A): Ζῆς ποιεῖ φάρος μέγα τε καὶ καλόν· καὶ ἐν αὐτῷ ποικίλλει γῆν καὶ Ὠγῆνον καὶ τὰ Ὠγῆνου δώματα, et aliis ll., quibus universum cum pallio comparat.

Ex simili allegoria locus Fulgentii (p. 174) desumptus esse videtur. Incerta hæc, quod bene scio; meliora et certiora doceant alii.

Igitur, ut quæ in antecedentibus disserui, paucis comprehendam, multi illi librorum tituli ita distinendi atque conjungendi sunt, ut inde quinque vel sex opera constituentur, quibus totius orbis terrarum historia, quantum ejus tum temporis fieri poterat, contineretur. Barbaris populis destinata erant Persica et Instituta Barbarica, quorum hæc postea de quo edidit, ut ita dicam, Hieronymus, i. e. hoc opere ejusque adoratione atque vetere Hellanici nomine usus est, ut historiarum farragini ex Amelesagora, Herodoto, Damaste, aliis corrassæ atque philosophicis suis doctrinis in Ægyptiacorum libro expositis fidem et auctoritatem conciliaret. Res Græcas ita tradidit Hellanicus ut primum opusculum scriberet de rebus patriæ; deinde in majori opere totius Græciæ historiam eum in modum adornaret, ut in rebus mythicis quattuor fabularum atque gentium quasi familias discerneret, quarum auctores Phoroneus, Deucalion, Atlas, Cecrops, quarumque primitivæ et primariæ sedes fuerunt Argolis, Thessalia, Arcadia, Attica. In his uberiores fabularum enarrationem plerumque repudiavit, maximam

in eo curam ponens, ut genealogica fila sine interruptione texeret iisque insereret quaecunque spectant ad origines gentium et urbium et si quæ sunt horum similia. In Attide denique a mythicis in historica tempora descendit, Athenarumque fata ad suam usque ipsius ætatem narrando devolvit. Omnes denique res memorabiliores a Græce loquentibus gestas et mythicæ et historicæ ætatis, tum ad respublicas tum ad artes deorumque cultum spectantes, synchronistica et compendiaria ratione notavit in Sacerdotibus Junonis et in Carneonicis (1).

Quæ omnia si sub unum oculorum conspectum subjicias, non difficile est pronuntiare quemnam locum Hellanicus inter antiquiores historicos occupaverit. Nimirum vetus hoc historiæ scribendæ genus ad summum pro illis temporibus perfectionis gradum adduxit. Etenim quæ una cum prosa historiographia emersit statim ab initio duplicem viam ingressa est, quarum altera fuit logographorum arctiori vocabuli sensu, altera geographorum. Prior tota in eo versabatur, ut deorum hominumque historiam genealogiarum ope in ordinem quemdam redigeret. Quod quamquam propter traditionum poeticarum, quæ tunc erat, multitudinem earumque discrepantiam non sine delectu quodam et iudicio fieri potuit, tamen, quum penitior rerum mythicarum intelligentia huic ætati sicuti sequentibus omnibus deesset et deesse deberet, his auctoribus in plurimis nihil relictum erat nisi vel horum vel illorum poetarum, quos fide dignissimos haberent, reddere narrationem. Unde factum est, ut ii, qui ex rerum superficie naturam earum definire solent, hoc ipsum logographorum consilium fuisse dicant, ut hexametros versus in prosam orationem dissolverent. Quo saue nihil ineptius excogitari potest. Ea vero in quibus antiquissimum hoc historicorum genus a poetarum narratione jure sibi recedendum esse, et quæ tamquam vera πλάσμασι poeticis opponenda putare debebant, ea continebantur traditionibus quas dicunt ἐπιχωρίως. Initio hæc pauca fuerunt, nimirum ea quæ patria scriptoris posset suppeditare; atque hæc pauca plerumque criterio fuerunt, cur vel his vel illis mythis, prout cum patriis fabulis plus minus conciliari poterant, majorem vel minorem fidem tribuerent. Hæc ratio mox manu duxit ad eas historias, quibus auctor solas res patrias

(7) Ex his igitur facienda erit fragmentorum dispositio, quæ in plurimis quidem facillima, in multis tamen semper erit dubia, quum easdem res Hellanicus in diversis operibus attingere soleat. Lector ipse videat.

tractavit, angustiolem quidem materiam, sed in qua ubique ad veritatem attingere posse sibi videretur. Ut vero ulterius hac via progredieretur historia, maximi momenti fuerunt studia et itinera geographorum. A quibus quum in ipsis locis et ex rerum monumentis permagna traditionum copia de urbium originibus, gentium migrationibus, deorum cultu etc., collecta esset, fieri potuit, ut quæ a singulis in singularum civitatum historia præstita erant, eadem jam in totius fere orbis terrarum historia præstarentur. Atque hoc est, quod efficere studuisse videtur Hellanicus. Is logographiam cum geographi studiis ita conjunxit, ut possis dubitare, utrum genealogias an potius geographiam scripserit. Quæ librorum indoles optime colligitur ex paucis verbis Agathemeri I, 2, ubi postquam Anaximandri de geographia merita laudans hunc primum dixerat orbem terrarum in tabula pinxisse, deinde vero Hecatæum, ἄνδρα πολυπλανῆ, eandem rem diligentius et ad admirationem usque tractasse, pergit: Ἑλλάνικος γὰρ Λέσβιος, ἀνὴρ πολυίστωρ, ἀπλάστως παρέδωκε τὴν ἱστορίαν. Ut ex verbo ἱστορίαν apparet Hellanicum non scripsisse opera mere geographica (quod ne de Barbaricis quidem Institutis valere videtur), sic elucet historiam ejus, cum Anaximandri et Hecatæi operibus compositam, ad librorum geographicorum naturam proxime accessisse, verum ἀπλάστον exhibere geographiam, i. e. non ita ex terrarum efformatione regionumque situ adornatam, ut lector ab uno loco ad alterum subsequentem ductus plasticam quasi regionum imaginem animo concipere posset. Ex eadem re intelligitur cur eadem opera modo mythicis modo geographicis nominibus citentur, cur deinde magnum illud de rebus Græcis opus in tot particularia opera distinctum videamus. Pherecydes quoque heroicorum temporum historiam secundum stirpes distributam tractavit, attamen libri hujus operis ubique continua serie laudantur, quia narrationes ejus præmissa deorum historia atque uberiore fabularum expositione magis inter se conjunctæ, sicuti quæ sequebantur carmina epica, unum quoddam efficiebant et simplex; in Hellanico autem κατὰ τόπους omnia magis distinebantur.

Saluberrimum fuisse hunc historiam scribendi modum, quo a poetarum carminibus res ad monumenta fabulasque locorum revocarentur, nemo negabit. Neque vero tum temporis Græci homines diu in eo potuerunt perseverare. Eo ipso tempore, quo Hellanicus sua opera scripsit, novum acque diversum plane historiæ genus vigere cœpit, breve temporis spatium præsentis ætatis

complectens, in interiores rerum causas inquirens, civili et morali prudentia plenum, luminibus ornatum eloquentiæ. Itaque fieri non potuit, ut qui post Hellenicum ad universalem Græciæ historiam condendam denuo sese accinxerunt, hujus scriptoris vestigia premerent; sed, quamvis multa sine dubio ei accepta referrent, in plurimis tamen alia prorsus via incedebant.

Fides et auctoritas Hellenico a veteribus sæpe denegata est. Ac quum in tot partes converterit ejus ingenium, haud semel eum errasse lubenter largiemur (v. fr. 111, 172, 108). Quod vero Ephorus (ap. Phot. cod. 72, p. 64, 18) eum ἐν πλείστοις ψευδόμενον dicit, atque Strabo (XIII, p. 612, A) eum in tractandis rebus antiquissimis ita se negligentem præbuisse, ut facilius hoc in genere credi posset Hesiodo, et Homero, et Tragicis, hoc videndum est ut recte intelligamus. Neque enim aliud fere esse videtur ac si dixissent: Hellenicus mendaciis squalet, quia in multis poetarum narrationi, cui universa Græcia religiosam fidem habet, obscuras quasdam locorum fabulas substituere conatus est, atque in aliis monumenta sequi maluit quam incertam quidem, attamen vulgarem opinionem. Sic Strabo (fr. 145) ei crimini vertit, quod secundum ipsorum Trojanorum narrationem, Trojam a Græcis nunquam funditus everSAM atque τὴν αὐτὴν εἶναι πόλιν τὴν νῦν τῇ τότε contenderit. Plura ejusmodi, apprime in Troicis, ubi multa ἐπιχώρια proferre potuit, apud eum obvia fuisse, significant verba Strabonis modo laudatis subjecta: οἷος ὁ ἐκείνου μῦθος (noli cum Xylandro scribere θυμός). Ephorus (fr. 91) eum reprehendit, quod Lacedæmoniorum republicæ constitutionem ad Proclum et Eurysthenem referens his tribuisset, quæ essent Lycurgi, cujus ne mentionem quidem injecisset. Sed primum reputes Hellenicum hæc, quum in Athide narrata videantur, non nisi obiter commemorasse; deinde vero quod Lycurgum non nominavit, documento esse potest eum quæ de Spartanorum civitate tradidit ex veteribus hausisse Lacedæmoniorum ἀναγραφαῖς, in quibus Lycurgo locum non fuisse statuit O. Müller. Dor. I, p. 132. Ac revera pleraque quæ vulgo Lycurgo tribuuntur eo multum antiquiora esse hodie nemo nescit.

Quod fuerit Hellenici genus dicendi ex reliqua operum indole licet conjicere. Si in antiquissimis logographis, ut in Hecataeo, oratio habuit dulcedinem quandam, quæ posteris illam commendaret; hanc eodem modo diminutam esse patet,

quo magis scriptores a poetarum narratione accederent ad solam nominum, rerum gestarum, locorum, monumentorum enumerationem. Hellenici igitur sermo non potuit valde placere neque imitatione dignus haberi. Testis est Hermogenes (περὶ ἰδεῶν 2, p. 614 ed. Colon.), qui, de Theopompo, Ephoro, Hellenico et Philisto agens, ζήλου καὶ μιμήσεως, inquit, τὰ εἶδη τῶν λόγων αὐτῶν οὐ πένυ τοι, μᾶλλον δὲ οὐδ' ὄλιως, ἠξιώται παρὰ τοῖς Ἑλλήσι, καθάπερ τὰ τῶν ἄλλων, οἷον Θουκυδίδου, Ἡροδότου, Ἑκαταίου, Ξενοφώντος, τῶν λοιπῶν. Cum Philisto etiam a Photio (cod. 176, p. 204) componitur. Dialecto usus est, ut plerique istius temporis historici, Ionica, colorata sine dubio formis Æolicis. Quod Sturzius eum Dorice vel Æolice scripsisse suspicatur, ejus rei indicia protulit parum idonea. V. supra.

In fine hujus commentationis apponere liceat locum Dionysii (Jud. de Thuc. p. 138, 36), qui tum ceterorum logographorum tum maxime Hellenici operum formam et indolem optime depingit. Οὔτοι, inquit, προαιρέσει τε ὁμοίᾳ ἐχρήσαντο περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποθέσεων, καὶ δυνάμεις οὐ πολὺ τι διαφερούσας ἔσχον ἀλλήλων· οἱ μὲν, τὰς Ἑλληνικὰς ἀναγράφοντες ἱστορίας· οἱ δὲ, τὰς βαρβαρικὰς· καὶ αὐτὰς δὲ ταύτας οὐ συνάπτοντες ἀλλήλαις, ἀλλὰ κατ' ἔθνη καὶ κατὰ πόλεις διαιροῦντες (8) καὶ χωρὶς ἀλλήλων ἐκφέροντες, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν φυλάττοντες σκοπὸν, ὅσαι διεσώζοντο παρὰ τοῖς ἐπιχωρίοις μνημαὶ κατὰ ἔθνη τε καὶ κατὰ πόλεις, εἴτ' ἐν ἱεροῖς, εἴτ' ἐν βεβήλοις ἀποκειμέναι γραφαί, ταύτας εἰς τὴν κοινὴν ἀπάντων γνῶσιν ἐξενεγκεῖν, οἷας παρελαθόν· μήτε προστιθέντες αὐταῖς τι, μήτε ἀφαιροῦντες· ἐν αἷς καὶ μῦθοι τινες ἐνῆσαν ἀπὸ τοῦ πολλοῦ πεπιστευμένοι χρόνου, καὶ θεατρικαὶ τινες περιπέτειαι, πολὺ τὸ ἡλίθιον ἔχειν τοῖς νῦν δοκοῦσαι. Λέξιν τε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν αὐτὴν ἀπαντες ἐπετήδευσαν, ὅσοι τοὺς αὐτοὺς προείλοντο τῶν διαλέκτων χαρακτῆρας, τὴν σαφῆ καὶ κοινὴν καὶ καθαρὰν καὶ σύντομον καὶ τοῖς πράγμασι προσφυῆ, καὶ μηδεμίαν σκευωρίαν ἐπιφαίνουσαν τεχνικὴν. Ἐπιτρέχει μέντοι τις ὥρα τοῖς ἔργοις αὐτῶν, καὶ χάρις τοῖς μὲν πλείων, τοῖς δ' ἐλάττων· οἱ δὲ ἔτι μένουσιν αὐτῶν αἱ γραφαί (9).

(8) Hoc quam maxime de Hellenico valere ex supra disputatis vidimus, et ab eodem Dionysio nominatim ei tribuitur p. 139, 10: Θουκυδίδης οὐκ ἐξ' ἐνὸς ἐβουλήθη τόπου καθιδρῶσαι τὴν ἱστορίαν, ὡς οἱ περὶ τὸν Ἑλλάνικον ἐποίησαν· et p. 140, 13: Θουκυδίδης οὐ τοῖς τόποις, ἐν οἷς αἱ πράξεις ἐπετελέσθησαν, ἀκολουθῶν ἡμέρισται τὰς διηγήσεις, ὡς Ἡρόδοτός τε καὶ Ἑλλάνικος.

(9) Fragmentis Hellenici addas: Stephan. Byz.: Βεμδῖνα, κώμη τῆς Νεμέας. Ἑλλάνικος ἐκ Βέμβινον καὶ πύλων. Ad fr. 6 omissus est locus in Certamine Hesio et Homeri: Ἑλλάνικος μὲν γὰρ καὶ Κλεάνθης Μαιόνα (vulgo Βίωνα) λέγουσιν (Homeri patrem fuisse). Fragm. 102 formam Ὀμφαλις defendit Unger. in Thebanis Paradoxis I,

PHERECYDES.

Pherecydes fuerunt duo, alter philosophus ex Syro, alter historicus Atheniensis (*). Prior etsi

p. 360. In Lex. inedito Paris. (apud Wyttenbach. Plutarch. tom. I, p. XLIII) leguntur hæc: Παράλληλους μὲν βίους λέγομεν καὶ ἀνδρας παράλληλους, οὐκέτι δὲ κατὰ ἄλλας πτώσεις, ὅταν βίων παράλληλων, ἢ ἐν τοῖς παράλληλοις βίοις· ἐπὶ δὲ ἤττον λεκτέον ἐνικῶς, παράλληλον βίον. Οὐδὲν γὰρ ἔστι ἄλλο· μᾶλλον δὲ λεκτέον, (ὅτι) ἐν τοῖς βίοις τοῖς παρ' ἀλλήλους τεθεωρημένοις, ἢ τῶν ἀνδρῶν τῶν παρ' ἀλλήλους ἐξητασμένων Ἑλλάνικος τοῦτο ἱστορεῖ ἐν τοῖς κατ' ἄλληλα, οὐκ ἐν τοῖς κατ' ἄλλήλους. In quibus Hellenici nomen exempli causa fictum esse videtur, nisi forte locus ita intelligendus est, ut hæc deprompta sint ex scripto grammatico Hellenici chorizontis.

Hæc quum typis jam excusa essent, nactus sum de Hellenico commentationem a Prellero conscriptam (Dorpati Livanorum 1840), in qua vir doctissimus, quod magnopere gaudeo, in plurimis mecum consentit; in nonnullis, minoris plerumque momenti, aliter statuit. Ægyptiaca, Nomima Barbarica, Ἑθνῶν ὀνομασίαι, Περὶ ἑθνῶν, Scythiaca, Cypriaca a personato aliquo Hellenico composita esse demonstrat; genuina opera ad tres classes revocat: 1, *genealogica* (Deucalionia, Phoronis, Atlantias, Troica); 2, *chorographica* (Athias, Eolica, Lesbiaca, Persica); 3, *chronologica* (Sacerdotes, Carneonicæ). In genealogicis igitur alium atque ego ordinem statuit; atque Atthidem ab iis sejungit. Quod minus recte factum esse ex iis quæ supra de Phoronide, cujus decem libri citantur a Steph. Byz., exposuimus, patebit. Sumit enim Prellerus Hellenicum res eodem modo adornasse quo postea Apollodorum. Sed quamquam nemo negabit Apollodorum Hellenici opus sæpius consuluisse, tamen dispositio rerum in Bibliotheca multo artificiosior est, quam ut eam Hellenico tribuamus; deorum historiae in Hellenico nulla sunt vestigia; inde vero quod secundum stirpes res divisit Apollodorus, nihil colligi potest; eadem apud veteres logographos divisio erat, uti v. c. ap. Pherecydem, cujus rerum tractatio propius jam ad Apollodoream accedit. Sed spatium huic notulæ vix concessum non patitur diutius his me immorari. Quare missis ceteris, satis habeo nonnulla a Prellero allata subjunxisse. — De Hellenico grammatico laudat Grauertum in Mus. Rheu. 1, 2, p. 204 sqq. — Pamphilæ auctoritatem nuper Krügerus quoque impugnavit in libello: *Epicritischer Beitrag zu den Untersuchungen ü. d. Leb. d. Thucyd. Berlin 1839.* — Pro corrupto illo: Διὸς πολυπτυχία Creuzerus (*Symb.* 1, p. 36 ed. tertia) legi vult πολυπτυχίαν. Πτύχαι, ait, *sind Olympische Rollen von der Haut der Ziege Amalthea (?)* — *Was diese Rollen in ihren vielen Fallen enthalten, das Gesetz der Natur und des Geistes, das ist Διὸς πολυπτυχία, und wunderbaren, oft räthselhaften Inhalts.* Quæ interpretatio non longe abest ab ea, quam ego tentavi; modo caveas capram istam. — Fr. 3 Preller. scribendum suspicatur ἐν ταῖς ἱστορίαις. — Fr. 4 Preller. scribit: ἐν δευτέρῳ Φορωνίδος, uti nos. — Fragmentis Deucalionicæ addendus est locus ex Epimerism. Hom. ap. Cram. Anecd. Gr. vol. I, p. 344: Ἑλλάνικος δέ· «Καὶ Ἑλλίαν ὀνόμασθεν αὐτὸν, ἐπεὶ ἐπελιάρησεν αὐτῷ ἢ ὕψος λακτισθέντι ὑπὸ τοῦ Ἰππου.» Cf. Apollodor. 7, I, 6, 8.

(*) Suidas: Φερεκύδης, Βάβυρος, Σύριος. Ἔστι δὲ νῆσος μία τῶν Κυκλάδων ἢ Σύρα, πλησίον Δήλου. Γέγονε δὲ κατὰ τὸν τῶν Λυδῶν βασιλεῖα Ἀλυάττην· ὡς συγχρονεῖν τοῖς ἐπὶ τῶν σοφοῖς, καὶ τετάχθαι περὶ τὴν μ' Ὀλυμπιάδα· διδάχθηναι δὲ ὑπ' αὐτοῦ Πυθαγόραν λόγος· αὐτὸν δὲ οὐκ ἤσκηκεναι κα-

ad nos non pertinet, tamen, quia a Suida aliisque cum altero sæpenumero confunditur, de utroque nobis dicendum est.

Pherecydes philosophus, Babyos filius, patriam habuit Syrum sive Syram sive Syriam, unam ex Cycladibus insulis. Hoc patriæ nomen si conjungas cum iis, quæ de doctrina Pherecydis et quam adeptus sit ratione traduntur, nec non cum ambizioso quodam seniorum scriptorum studio, facile intelligitur, qui factum sit, ut apud multos scriptores, quos diligenter recenset Sturz. p. 2, natale Nostri solum in Syriam, Asiæ regionem, vel Assyriam translatum sit.

Vixit Pherecydes secundum Suidam, Alyatts temporibus, secundum Diogen. Laertium (I, 121) Ol. 59. Quam testimoniorum discrepantiam (nam Alyattes secundum Euseb. jam Ol. 54 moritur) Clintonus (F. H. p. 9 Krüg.) ex more vulgari ita conciliare vult, ut γέγονεν apud Suidam sit, *natus est.* Falso; differentia illa ad eandem chronologiarum confusionem referenda est, de qua ad Xanthum monui. Videtur Suidas Pherecydem septem Olympiadibus priorem posuisse (Ol. 52) quam Diogenes, cujus vero rationes veriores esse tum ex aliis testimoniis constat, tum ex Cicerone (Tusc. I, 16), qui eum æqualem facit Servio Tullio.

Hic igitur Pherecydes a senioris ævi scriptoribus, quorum nomina exscribere tædet, uno fere ore Pythagoræ magister fuisse dicitur. Ipse vero, aiunt, nullius magisterio usus sapientiam suam hausit ex arcanis libris Phœnicum. Sic præter Suidam referunt Clemens Alexandrinus, Philo Byblius, Hesychius Milesius et Eustathius. Diogenes Laert. (I. l. et II, 46) eum Pittacum audisse dicit, atque Thaletis gloriam æmulatum esse. Cf. Suidam. Josepho (contra Apion. I, p. 1034, E), sicuti Thales et Pythagoras, Ægyptiorum et Chaldæorum fuit discipulus, atque in Ægyptum iter ab eo susceptum esse disertis verbis tradunt

θηγητὴν, ἀλλ' ἑαυτὸν ἀσκήσαι, κησάμενον τὰ Φοινίκων ἀπόκρυφα βιβλία. Πρῶτον δὲ συγγραφὴν ἐξενεγκεῖν περὶ λόγων τινῶν ἱστοροῦσιν, ἐτέρων τοῦτο εἰς Κάδμον τὸν Μιλήσιον φερόντων. Καὶ πρῶτον τὸν περὶ τῆς μετεμψυχώσεως λόγον εἰσηγήσασθαι. Ἐξηλοῦται δὲ τὴν Θάλητος δόξαν. Καὶ τελευταῖα ὑπὸ πλῆθους χειρῶν. Ἔστι δὲ ἀπαντα, ἃ συνέγραψε, ταῦτα· Ἐπτάμυχος, ἢτοι Θεοκρασία ἢ Θεογονία (scribend. videtur Θεολογία). Ἔστι δὲ Θεολογία (scg. Θεογονία) ἐν βιβλίοις δέκα, ἔχουσα θεῶν γένεσιν καὶ διαδόχους.

Φερεκύδης Ἀθηναῖος, πρεσβύτερος τοῦ Συρίου, ὃν λόγος τὰ Ὁρέως συναγαγεῖν· ἔγραψεν αὐτόχθονας· ἔστι δὲ περὶ τῆς Ἀττικῆς ἀρχαιολογίας ἐν βιβλίοις δέκα. Παραίνεσις δὲ ἐπ' αὐτῶν. Πορφύριος δὲ τοῦ προτέρου οὐδένα δέχεται πρεσβύτερον, ἀλλ' ἐκείνον μόνον ἡγεῖται ἀρχηγὸν συγγραφῆς.

Φερεκύδης Λέριος, ἱστορικὸς, γεγονώς πρὸ ὀλίγου τῆς οὐ' Ὀλυμπιάδος· ἔγραψε περὶ Λέρου, περὶ Ἰριγενείας, περὶ τῶν Διονύσου ἑορτῶν, καὶ ἄλλα.

Georg. Cedrenus (in Synopsi hist. I, p. 94, B.) et Theodorus Meliteniota (proœm. in Astron. c. 12). Sed hæc omnia magis ad probabilitatis speciem inventa sunt quam ex fontibus hausta dignis fide. Et omnino nullus fere inter antiquos philosophos reperitur, quem tot fabulis exornaverint, quot de Pherecyde protulerunt mendacia et mirabilia. Huc pertinent quæ de vaticiniis ejus deque mortis genere fabulantur, a Sturzio summa cum diligentia congesta.

Opus, quo dogmata sua de cosmogonia deque deorum natura posteritati mandavit, pedestri oratione conscriptum erat, quam primus ille in rerum philosophicarum expositione adhibuisse dicitur (1). Titulus hujus operis fuit Ἑπτάμυχος. Sic ipse Pherecydes ut videtur librum suum inscripsit; aliis magis dilucide appellabatur Θεοκρασία, quippe qui de deorum sive elementorum commixtione exponeret. Quæ vero Suidas habet: Ἑπτάμυχος ἤτοι Θεοκρασία ἢ Θεογονία ἔστι δὲ Θεολογία ἐν βιβλίοις δέκα, ἔχουσα θεῶν γένεσιν καὶ διαδόχους, in iis diversa confusa sunt. Sturzio hæc a Suida non profecta esse videntur. «Sapiunt enim, inquit, hominem qui non satis perspicua putaret nomina Θεοκρασία et Θεογονία, et qui inter hanc de Syrio et sequentem de Atheniensi Pherecyde relationem vellet similitudinem quandam effingere. Deinde vel Δεκάμυχος legendum puto, vel si illa verba, quæ an genuina sint dubitari posse dixi, Suidam vere auctorem habent, ἐν βιβλίοις ἑπτὰ.» Neutrum probandum. Nam quamvis sit verisimile Heptamychum in septem libros divisum fuisse, tamen minime est necessarium, quam hæc inscriptio non externam operis adnotationem respexisse videatur, sed propter tria, quæ Pherecydes statuit rerum principia (Jovem sive Ætherem, Chthona sive Chaos, et Cronum

(1) Suidas l. l. et v. Ἱστορησάτωρ καὶ Συγγραφεύς, Plin. H. N. VII, 56, Strabo I, p. 18, A, alii. Cf. Theopomp. ap. Diog. Laert. I, 116, ubi Pherecydes πρῶτος περὶ φύσεως καὶ θεῶν γράψαι traditur. Quod vero prosæ orationis inventor habetur, in eo sæpius cum Pherecyde historico confunditur. De hoc aperte cogitavit Strabo l. l. : εἶτα ἐκείνην (ποιητικὴν κατασκευὴν) μιμούμενοι, λύσαντες τὸ μέτρον, τὰ δὲ φυλάξαντες τὰ ποιητικὰ, συνέγραψαν οἱ περὶ Κρόνον καὶ Φερεκύδην καὶ Ἑκατάϊον. Simili errore tenetur Preculphus (Chron. I, 3, 17), qui Pherecydem Syrium historiarum inventorem dicit. De historico etiam Suidas cogitasse videtur v. Ἑκατάϊος, ubi : Ἑκατάϊος ... πρῶτος ἱστορίαν περὶ φύσεως ἐξήνεγκε, συγγραφεὴν δὲ Φερεκύδης· τὰ γὰρ Ἀπολλωνίου νοθεύεται. Legit, ut puto, Pherecydem Syrium primum fuisse συγγραφεύς, i. e. primum soluta oratione scripsisse (nam quæ vulgo datur vocis συγγραφεύς explicatio : qui narrat res suæ ætatis, plane inepta est); quod cum ad historicum referret atque simul videret Heptamychum primum prosa oratione scripsisse, distinctionem fecit, quæ est nulla

sive Tempus) et quattuor elementa (ignem, terram, aerem, aquam), ex quibus omnia quæ existunt nata sunt et nascuntur, hunc maxime titulum auctor selegisse putandus sit. Ac ne cum mutare velis, jam illud, opinor, vetat, quod septenarius numerus omnino sacer habebatur et præceteris consecratus erat Apollini, cum cujus dei cultu arcto vinculo conjuncta erat tota illa Pythagoreorum, cum quibus Pherecydes componi solet, philosophia; atque quæ de ipso Pherecyde miraculosa circumferebantur, vatis potius Apollinei ei speciem præbent quam philosophi. Quamquam autem titulus Ἑπτάμυχος ab omni mutatione temeraria tuendus est, neque de librorum hujus operis numero certius aliquid statui potest, propterea non minus persuasum habeo verba illa, de quibus agitur, a Suida (non est enim cur aliam accusemus) male adjecta esse, quippe quæ ad Pherecydis Atheniensis Theogoniam pertineant, quam ipse paullo post Ἀττικὴν ἀρχαιολογίαν vocat, quamque decem libris compositam fuisse scimus. Tum vero pro θεολογίαν scribendum puto θεογονίαν, quæ vox sequentibus ἔχουσα θεῶν γένεσιν καὶ διαδόχους postulari quodammodo videtur. Contra quod antecedit apud Suidam θεογονίαν mutandum in θεολογίαν.

Post Syrum Suidas alios duos Pherecydes distinguit, Atheniensem ipso philosopho antiquiorem, atque Leriū quem paullo ante Ol. 75 floruisse dicit. At unus uterque est et idem, ut jam Vossius (de Hist. Gr. p. 445) docuit. Accidit enim Pherecydi, quod est de aliis multis observatum, scilicet ut duas haberent patrias, unam naturæ, ut Cicero ait, alteram civitatis. Natus fuerit sine dubio in Lero insula, Atheniensis vero nominabatur, quod apud hos degeret vitam. Argumento est, quod Eratosthenes (ap. Diog. L. I, 119; cf. Dionys. H. p. 35 ed. R.) duos tantum Pherecydes agnoscit, alterum Syrium philosophum, alterum Atheniensem genealogum. Eodem facit Strabo X, p. 487 B : Ἐξ ἧς (Σύρου) Φερεκύδης ὁ Βάβυος ἦν, νεώτερος δὲ ἔστιν ὁ Ἀθηναῖος ἐκείνου. Atque omnino unus tantum Pherecydes historicus apud veteres laudatur.

Simili confusione laborant de ætate Nostri testimonia. Falsa sunt et ad philosophum referenda quæ habent Eusebius Arm. ad Ol. 60, 1 p. 334 ed. Mai : *Pherecydes historicus Pythagoræ magister cognoscebatur*; Chronicon Paschale p. 144, A, ad Ol. 57, anno Cyri majoris vicesimo primo : Φερεκύδης ἱστοριοποιὸς ἐγνωρίζετο καὶ Πυθαγόρας· Georgius Syncell. p. 238, B Paris. (p. 451 Dindorf.) : Θεόγονος ὁ ποιητὴς ἐγνωρίζετο. Πεισίστρατος Ἀθηναίων τὸ δεύτερον

ἐβασλευσε. Φερεκύδης ἐγνωρίζετο Πυθαγόρου διδάσκαλος.

Ad Atheniensem historicum pertinent hæc : Eusebius ad Ol. 81 p. 339 : *Pherecydes alter historicus agnoscebatur*. Chronic. Paschal. p. 163, B, ubi Pherecydes secundus historicus ponitur Olymp. 81 anno imperii Artaxerxis Longimani decimo quinto. Isidorus Origg. I, 41, Pherecydem claruisse dicit post Herodotum, quibus temporibus Esdras legem conscripserit (post Ol. 80, 3).

Jam si Suidæ Pherecydes γεγωνῶς πρὸ ὀλίγου πρὸ τῆς οὐ' Ὀλυμπιάδος, ideoque septem Olympiadibus antiquior dicitur quam apud ceteros auctores, vides eandem hic nos reperire discrepantiam, quam supra statuimus de ætate Pherecydis Syrii, ac procul dubio utriusque scriptoris tempora Suidas ex iisdem catalogis chronologicis sumsit, qui omnia septem Olympiadibus ponebant justo priora. Nam cur γεγωνῶς hic pro *natus* accipiendum sit, ut Krügerus vult, causam idoneam non video; quamquam negari nequit Pherecydem, si Ol. 81, qua floruisse dicitur, annum egerit circa tricesimum, hoc ipso fere tempore, quod posuit Suidas, in lucem editum esse debere. Itaque si recte Lucianus (2) Pherecydem annos nonaginta quinque vixisse refert, diem supremum obiit circa Ol. 96.

De scriptis Pherecydis quæ comperta habeamus perpauca sunt. Quod Suidas eum τὰ Ὀρφείως collegisse dicit, ad philosophum spectat; παρανέσεις δὲ ἐπῶν item a nostro aliena sunt. Ex libris De Lero insula, De Iphigenia, et De festis Bacchicis, nihil tulit ætatem. Omnia enim quæ apud vet. exstant fragmenta ad opus pertinent mythologicum decem librorum, quod modo Theogoniam, modo Genealogias, modo Autochthones (3), modo Archæologiam Atticam vocant, prout quisque respexit aut ad primam maxime operis

(2) De Macrob. tom. III, p. 224, 93 ed. Reitz. « Hunc enim locum non de Pherecyde philosopho, sed de historico accipiendum esse, ex eo luculenter cognosci potest, quod primum dicit se expositurum esse de historicis, deinde vero Hellenicum affert et statim post hunc ætatem Pherecydis indicat. Facile igitur Joh. Henr. Maio assentire, qui pro Φερεκύδης ὁ Σύρος in loco Luciani legi posse conjicit Φ. ὁ Λέριος, nisi a (Pseudo-) Luciano ipso, non a librariis peccatum fuisse probabile esset. » Straz.

(3) Autochthones quum præter Suidam solus Etymologici Magni auctor (quem vide ad calcem fragm.) excitet, Sylburg. et Heyn. pro *Pherecydes* scribere voluerunt Pherecrates, Autochthonum nomine fabulam scenicam designari putantes. Verum quum de fabula sic inscripta nihil constet, pro *Ἀυτόχθονες* reponi jusserunt *Ἀυτομόλοι*. At profecto hæc longius petita, eoque minus probanda, quum titulus ille Pherecydei operis nihil habeat quod offendant, neque id, quod duobus tantum locis laudatur, ut falsitatis suspicio moveatur sufficiat.

partem de deorum origine et successionibus agentem, aut ad illum veterum historicorum morem genealogias condendi atque has secundum autochthones, stirpium auctores, distindendi, aut denique ad studium, quo in patriis rebus narrandis et illustrandis præ ceteris elaborare solebant. Plurimis vero locis simpliciter laudatur Pherecydes in Historiis. — Operis adorationem et dispositionem quum ad ipsa fragmenta indicaverim, hoc loco iterum de iis non dissero.

ACUSILAUUS.

De Acusilao spissa caligine circumfusa sunt omnia. Clemens Alexandrinus (Strom. I, p. 299, D.) eum septem sapientibus annumeratum esse dicit. A Dionysio Hal. (De Thuc. p. 138, 31) una cum Eugeone Samio, Deiocho Proconnesio, Eudemo Pario, Democle Phylgeense et Hecatæo ante bellum Peloponnesiacum vixisse traditur. Cum his si jungimus locum Josephi (C. Apion. I, p. 1034 et ex eo Euseb. P. E. X, 7, p. 478, A, B), ubi sic : Οἱ τὰς ἱστορίας ἐπιχειρήσαντες συγγράφειν παρ' αὐτοῖς (τοῖς Ἑλλήσι), λέγω δὲ τοὺς περὶ Κεκάδου τε τὸν Μιλήσιον καὶ τὸν Ἀργεῖον Ἀκουσίλαον, καὶ μετὰ τούτων εἰ τινες ἄλλοι λέγονται γενέσθαι, βραχὺ τῆς τῶν Περσῶν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα διαστρατείας τῷ χρόνῳ προὔλαβον, cum specie quadam verisimilitudinis statui potest floruisse Acusilaum inter Olympiadem septuagesimam et octogesimam. — Reliqua quæ de hoc scriptore innotuerunt leguntur apud Suidam. Ἀκουσίλαος, inquit, Κάβα (Κάβα ἢ Σκάβρα Diog. Laert. I, 41) υἱὸς, Ἀργεῖος ἀπὸ Κερκάδος (Κεκάδος Eudoc.) πόλεως, οὐσης Ἀυλίδος πλησίον ἱστορικὸς πρεσβύτατος. Ἐγράψε δὲ Γενεαλογίας ἐκ δέλτων χαλκῶν, ἃς λόγος εὑρεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὀρῶξαντά τινα τόπον τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

Miraris fortasse Argivum illum ex urbe prope Aulidem sita, novo acrisiæ crimine Grammaticum oneraturus. Verum cavendum est, ne citius quam cogitatus pronuntiemus. Nam quum Stephanus præter celeberrimum Argos Peloponnesii alias decem ejusdem nominis urbes enumeret, atque sic omnem fere planitiem ad mare sitam nominatam esse dicat, fieri potuit, ut Βαυτιῶ quoque Argos suum haberet. Ac revera ita fuisse nuperrime probavit Ungerus (Theban. Paradox. p. 301 sq.) tum ex Strabone (IX, p. 404), ubi ait : Ἔστι δὲ τῶ ἐκ Θηβῶν εἰς Ἄργος ἀπίοντι ἐν ἀριστερᾷ ἢ Τάναγρα· ἐν δεξιᾷ δὲ κεῖται ἡ Ἵρια· tum ex glossa Hesychii : Ἄργος Ἰάντιον (in Ἄργοβαντον depravatam), Βαυτιῶς, auxilio denique advocat auctorem Vitæ Pindari (in cod. Vratisl.

p. 10) et Eustathium (Proem. in Pindar. p. 16), qui poetam, quem plures apud Thebas mortuum esse dicunt, Argis diem obiisse narrant.

Quemadmodum hoc regionis nomen jam in antiquitate obscuratum esse debet, sic etiam Cercas urbs vetustæ admodum memoriæ fuisse videtur. Quod nomen tamen, Unger. l. l. dicit, fortasse judicabor in lucem protraxisse mentione facta Dianæ Celcææ, de qua Bœckhius ad Corp. Insc. Græc. nr. 1947, p. 47, hæc disseruit: « Ἀρτέμιδι Κελκείᾳ » quo firmatur optimorum librorum lectio apud Arrhianum VII, 19, ubi memoratur antiquum Athenis τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Κελκείας ἔδος. Hoc vidit jam Paciaudus, sed ignorant Arrhiani interpretes. » Et de eadem dea ante Bœckhium loquutum video Villoissonum Anecd. T. II, p. 162 sq. not. I. Nec dubito accommodare in hanc rem vocabulum Celcææ, Epiroticæ urbis, literis mandatum ab Eustathio in Hom. Odys. XI, 120, p. 1675, 37: Βουλίμην τινὰ ἢ Κελκείην ... τοπικὰ ὀνόματα. » His igitur indiciis, quum Suidæ testimonium accedat, non dubitandum est exstitisse Bœotiae urbem Cercadem, quod nomen postea in Celcadem abierit. Etsi enim id quod Diana Κερκαία memoratur, per se nihil probare videtur, quum voce κερκαία (a κέρκος) deæ radiosæ vel splendidæ (4) natura significetur, ideoque nihil cogat ut ejusdem nominis urbem statuamus: non minimum tamen Suidæ auctoritas augetur eo quod hoc ipsum nomen ducit nos in Bœotiam Apollinis et Dianæ cultu insignem. Obvium sit in fabulis nomen Cercyonis, filii Agamedis, qui cum Trophonio Augeæ, Iobis filio, et Hyrieo thesauros exædificavit. Uti vero Augeæ et Hyriei nomina aperte spectant ad Apollineam naturam, sic etiam illud Cercyonis ex eadem radice natum ex qua κέρκσιος. Alia hujus vocabuli forma est Κέρκσιος, qui apud Schol. Pind. Ol. VII, 132, Solis e Rhodæ filius dicitur, atque in fabulis Minyarum pater est Ormeni, a quo Ormenium prope Iolcum condita.

Quod deinde patris nomen apud Suidam attinet, hoc alibi, quantum sciam, nusquam reperitur. Welckerus in dissertatione, quam in Xanthi Vita laudavi, Cabam patrem a seriore quodam fictum esse suspicatur, qui quum novum opus sub Acusilai nomine ederet, exquisito hoc patris nomine auctori suo auctoritatem addere voluisset. Nescio quamnam significationem huic vocabulo tribuerit vir doctus, quum meram id fictionem esse ab omni sensu destitutam ab more an-

tiquitatis abhorreat. Ut proferam meam qualemcunque sententiam, puto equidem quemadmodum Cercadem urbem Dianæ et probabiliter etiam Apollini sacram fuisse vidimus, sic fortasse patris quoque nomen ad Apollinis cognomen spectare, quod in Acusilai familia sacerdotali reperiebatur. Ex sacerdotum enim familiis plures vetustissimorum historicorum, qui genealogias scripserunt, profectos esse jam propterea suspicari licet, quod hi præ ceteris antiquorum temporum memoriam colere debuerunt et in templorum publicis catalogis consignare. Atque in familia Acusilai talia studia viguisse fama illa subindigitare videtur, quæ Acusilaum narrat genealogias ex æneis tabulis descripsisse a patre in domo sua repertis. Huc accedit quod Hecatæi quoque (Hegesandri filii), nec non Xanthi, Candauli, ut puto, filii, nomina aptissime referri possunt ad gentes Apollinis sacerdotio fungentes. Nomen Κάβας igitur, nisi fallor, decurtatum est ex ἐκάβας (5) i. q. ἑκατος (nam de compositione cum βάλω in his vocibus non cogitandum), ad similitudinem vocum Λυκάβας, Ἰόβας etc. Primam syllabam ἑ agnosco litera Σ in forma Σκάβας a Diogene allata, ubi præterea literam ρ interpositam videmus. Verum hæc fortasse orta est ex antiqua forma ἐκάβαρ, quam quidem in voce ἰόβας (6) obtinuisse statuo propter latinum *jubar*. Incerta hæc sunt et conjecturis nituntur. Itaque si quis meliora scit, doceat.

Genealogiarum, quas Acusilaus condidit, libri laudantur tres. In his eum Hesiodi maxime carmina, quorum patria Bœotia, secutum esse intelligitur ex Clem. Alex. Strom. VI, p. 629, A, ubi hæc: Τὰ Ἡσιόδου μετέλλαξαν εἰς πεζὸν λόγον καὶ ὡς ἴδια ἐξήνεγκαν Εὐμηλὸς τε καὶ Ἀκουσίλαος οἱ ἱστοριογράφοι. Neque vero totum ex iis pependisse apparet ex loco Josephi (contr. Apion. I, p. 1034, et ex eo Euseb. l. l.). Περιέρχος ἂν εἶην ἐγὼ, αἰτ, τοὺς ἐμοῦ μᾶλλον ἐπισταμένους διδάσκων, ὅσα μὲν Ἑλλάνικοι Ἀκουσίλαῳ περὶ τῶν γενεαλογιῶν διαπερὼντηεν, ὅσα δὲ διωρθοῦτο τὸν Ἡσιόδον Ἀκουσίλαος. Nec tamen hos testes afferrem, nisi res per se probabile esset. Nam quod seriore ætate circumferrebat Acusilai opus adulterinum fuit et suppositum, ut pluribus locis repetit Suidas (v. Ἐκαταῖος Μιλήσιος, Ἱστορῆσαι, Συγγράμω: τὰ Ἀκουσίλαου νοθεύεται). Hæ Pseudo-Acusilai genealogiæ sine

(5) Cogitari possit etiam de Apolline Κασία apud Æschyl. fr. 411. Sed ibi Γαθαῖος scribendum esse extra dubitationis aleam positum.

(6) Apud Apollodorum II, 7, 8, in Herculis ex Thespiadibus filiorum catalogo legitur: Κέρκιος (vel Κέρκιος) Ἰόβας, pro quo scribendum puto: Κέρκιος Ἰόβας.

(4) Neque alia significatio est nominis Κερκίης ap. Hesiod. Theog. 355.

ambio confectæ sunt iisdem Alexandrinorum temporibus, quibus eandem sortem etiam alii iisdemque juniores scriptores experti sunt. Sed vel Hadriani ætate fraudem non admodum notam fuisse colligi potest ex Suida (v. Σαβίνος) ubi Sabinum et in Thucydidem et in Acusilaum commentarios scripsisse dicit(7).

APOLLODORUS.

Apollodorus, Atheniensis grammaticus, patrem habuit Asclepiadem, philosophiæ magistrum Panætium Rhodium, grammaticæ Aristarellum. Sic Suidas(8), qui certe non voluit Asclepiadem magistrum Apollodori, ut Galeus putat (de vita Apoll. p. 19), sed patrem dicere. Fieri tamen potuit ut Suidas erraverit. Tum cogitandum foret de Asclepiade Myrleano(9), grammatico, qui Attali primi Eumenisque temporibus floruit. Uti hoc modo Apollodorus duos artis grammaticæ præceptores nancisceretur, sic etiam in philosophia non solum Panætii magisterio usus esset, sed Diogenis quoque Babylonii, alterius sectæ Stoicæ principis, qui (Ol. 156, 2; 155 a. Chr.) una cum Carneade et Critolao ab Atheniensibus legatus missus est Romam. Ac de hoc quidem Nostri auctoris præceptore dubitari nequit, quum is nominetur a Seymno Chio (v. 19), Apollodori fere coævo, ejusque admiratore. Contra facile aliquis adduci posset, ut a Suida Apollodorum nostrum confusum crederet cum altero Apollodoro Atheniensi, cui Ephilli et Cepotyranii cognomen erat, cujusque libros philosophicos memorat Diogenes Laertius (v. Galeum p. 11 et 21).

(7) Fragmentis Acusilai addas: Schol. Victor. ad Iliad. XXIII, 296: Ἀκουσίλαος ἐν τρίτῳ Γενεαλογιῶν κύριον ἤκουσε τὸ Ἐγέπωλος, οὕτως: «Κλεωνόμου δ' Ἀγχίσης, τοῦ δὲ Ἐγέπωλος.»

(8) Suidas: Ἀπολλόδορος, Ἀσκληπιάδου, γραμματικός· εἰς τῶν Παναθηναίου τοῦ Ῥοδίου φιλοσόφου καὶ Ἀριστάρχου τοῦ γραμματικοῦ μαθητῶν, Ἀθηναῖος τὸ γένος· ἦρξε δὲ πρῶτον τῶν τραγικῶν. Seymn. Chius v. 22: Συνεσχολακῶς δὲ πολὺν Ἀριστάρχῳ χρόνον. V. Apollodori fragm. p. 435. Cf. Tettius in commentat. editioni Ægiane præmissa; Johnsius Hist. phil. 17; Voss. de Hist. Gr. I, 21; Meursius in Fabric. B. Gr. tom. II, p. 669 (nunc tom. IV, p. 299); Galeus in dissertat. De Scriptorr. Histor. poeticæ; Heyn. tom. I, p. 385; Clavier. in præfat. ad Apoll.

(9) Asclepiades hic genere fuit Nicæus, ut Suidas ait v. Ἀσκληπιάδης. Cf. Steph. Byz. v. Νίκαια: Ἐξ αὐτῆς Ἰσιγονος καὶ Ἀσκληπιάδης καὶ Παρθένιος καὶ Ἀπολλόδορος καὶ Ἐπιθέσης γραμματικός. Si quidem Galei sententia vera est, proclivis est suspicio, Apollodorum hunc Nicæum eundem esse cum Atheniensi, quum propter Chronica Pergami regi dedicata verisimile sit eum diutius Nicææ in Bithynia degisse. Itaque Nicæus eodem jure appellaretur, quo Asclepiades dicitur Myrleanus.

Ex his igitur, sicuti ex eo, quod Chronica sua Attalo Philadelpho inscripta usque ad Olymp. 159, 1 deduxit, colligi potest floruisse Apollodorum inter Olymp. 150 et 160.

In recensu operum, quæ Apollodorus, vir περὶ πᾶσαν ἱστορίαν δεινός (Auctor libelli de Allegor. Hom. : v. fr. 7) posteritati mandavit, primo loco ponimus libros tres *Bibliothecæ*. Qui titulus quamquam dubitare licet num ab ipso Apollodoro profectus sit, reperitur tamen et in omnibus libris manu scriptis et apud Schol. ad Sophocl. Antig. v. 992. Librorum distinctio, quæ in iis, quos nunc habemus, codicibus est nulla, ab Ægio, primo Apollodori editore, ex argumenti et scholiorum(10) indicibus videtur restaurata.

De rebus in hoc opere tractatis exstat locus memorabilis apud Photium (Cod. 186): Ἐν τῷ αὐτῷ τεύχει (sc. quod Cononis quinquaginta narrationes complectebatur) καὶ Ἀπολλοδώρου γραμματικοῦ βιβλιοδάριον ἀνεγνώσθη μοι. Βιβλιοθήκη αὐτῷ ἢ ἐπιγραφῆ. Περιεῖχε τὰ παλαιότατα τῶν Ἑλλήνων, ὅσα τε περὶ θεῶν καὶ ἡρώων ὁ χρόνος αὐτοῖς δοξάζειν ἔδωκεν· ὀνομασίας ποταμῶν καὶ χωρῶν καὶ ἔθνων καὶ πόλεων· ὄθεν καὶ τὰ πολλὰ ὅσα εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀνατρέχει, καὶ κάτεισι μέγρι τῶν Τρωϊκῶν· καὶ ἀνδρῶν τινῶν πρὸς ἀλλήλους μάχας καὶ ἔργα ἐπιτρέχον· καὶ τῶν ἀπὸ Τροίας πλάνας τινὰς, μάλιστα δ' Ὀδυσσεύς, εἰς ὃν αὐτῷ καὶ ἡ ἀρχαιολογία καταλήγει. Σύνοψις δ' ἐστὶ τὰ πολλὰ τοῦ βιβλίου καὶ οὐκ ἄχρηστος τοῖς τὰ παλαιὰ ἐπὶ μνήμης ἔχειν λόγων μεταποιουμένοις. Ἔχει δὲ καὶ ἐπιγράμμα τὸ βιβλιοδάριον οὐκ ἀκομψὸν τόδε:

Αἰῶνος σπεῖρημα (αἰῶνων σπειρήματ' Salmas.) ἀρυσσάμενος ἀπ' ἐμεῖο

παιδείης μύθους γινῶθι παλαιγενέας·
μήδ' ἐς Ὀμηρεῖν σελίδ' ἐμβλεπε, μήδ' ἐλεγείην,
μὴ τραγικὴν μούσαν, μὴδὲ μελογραφίην,
μὴ κυκλίων ζῆτει πολύθρονον στίχον· εἰς ἐμὲ δ' ἀθρῶν
εὐρήσεις ἐν ἐμοὶ πάνθ' ὅσα κόσμος ἔχει.

Quæ vero quum non ita sint exposita, ut adornatio operis, uti quidem nunc est, possit intelligi, liceat mihi singulorum librorum argumentum verbis Heynii subjicere. « Primis capitibus (I, 1-6), ait vir doctissimus, continentur fere, paucis aliis interpositis, mythi e theogoniis et cosmogoniis profecti, qui diversæ a ceteris indolis et naturæ sunt, et physica nonnulla placita super rerum origine, elementorum pugna, eaque diremta, de rerum dispositione, per summam narrata exhibent. Sequitur altera sectio ad finem libri primi: mythi Hellenici, seu priscae narrationes a majoribus fando acceptæ de auctorum

(10) Schol. Hom. Il. A, 42: ἐν β'. B, 103: ἐν τῇ α'. B, 494: βιβλ. γ', κεφ. δ', ubi capitis numerum a seriori manu additum suspicatur Heynius.

stirpis Hellenicæ fatis rebusque gestis. Imprimis autem Æolica stirps heroum numero inclaruit : hanc ideo potissimum persequitur Apollodorus inde a capite septimo. Incidunt in hanc partem præter Aloidas, Marpessam raptam, Oeneum, Athamantem cum Ino, Peliam et Neleum cum Nestore, Biantem et Melampodeni vatem, Calydoniæ suis venatio et Argonautarum navigatio, multorum carminum argumenta. — Alter liber, ut nunc quidem libellus dispescitur, Inachi genus exponit, in quo Persei stirps succedit inde a capite quarto, et in hac Hercules, cujus res gestæ, vita et mors, tot carminibus decantatæ res, disertius sunt in iis expositæ. Subjiciuntur (cap. 8) Heraclidarum fata, profectio in Peloponnesum, sedes in ea occupatæ, usque ad Æpytum, Chresphontis filium. — Tertius liber Aegæoris stirpem persequitur : primoque loco (c. 1-3) fabulas Creticas, tum (c. 4-7) Thebanas, interpositis Bacchi Thebani fabulis, subjectaque brevi expositione belli adversus Thebas, belli Epigonorum fatorumque Alcæonidis; quæ et ipsa carminum argumenta præbuere. Tertio loco hic liber (c. 8-9) fabulas Arcadicas potiores exponit, inque his Atlantis septem filias recenset, inter quas Taygete (III, 10, 3) ad mythos Laconicos scriptorem deducit, Electra autem (c. 12) ad fabulas Trojanas. Paullo abruptius ad Æaci stirpem procedit narratio (III, 12, 6), nec minus subito inde ad fabulas Atticas (c. 13), donec in Thesei rebus deficit libellus, qui deductus esse debuit usque ad bellum Trojanum et errores ducum Troja capta redeuntium. (V. Phot. l. I. et Apollod. I, 3, 4, ubi : *περὶ ὧν ἐν τοῖς περὶ Ὀδυσσεύως ἔροϋμεν.*)

Verum non solum satis magna pars operis intercidit, sed ea ipsa quæ nobis servata sunt, innumeris corruptelis laborant multisque interpolationibus, quæ partim in ipsis codicibus reperiuntur, partim debentur Ægio, primo Apollodori consarcinatori. Quid? multi tam inter antiquiores quam inter recentiores exstiterunt viri docti, qui omnino non verum Apollodorum, sed nihil nisi majoris operis compendium nos habere contenderint. Inter eos numerantur Vossius (in Melam I, 8, De hist. Gr. p. 132), Barthius (ad Thebaid. I, 121, Animadv. III, 1), Reinesius (Epistol. ad Hoffmann. et Rupert. I, 410 sq.), Burmannus (Catalog. Argonaut. v. Calais), Faber, Clavierus (præfat. ad edit. Apollod.) et Welckerus (de Cyclo Hon. p. 88). Præ ceteris in hanc rem inquisivit Clavierus. Offendit eum Bibliothecam nostram a Photio demum et Scholiastis memorari, quum tamen reliqua Apollodori opera sæpius a vett.

scriptoribus excitentur. Sed hoc levioris esse momenti ipse bene perspexit. Aperta autem excerptoris vestigia deprehendere sibi visus est in multorum locorum corruptelis. Qua in re vereor ne cupidius egerit quam cautius. Neque enim ullus eorum quos attulit (1) locorum ita est comparatus, ut non potius librariorum culpa aut interpolatorum additamentis depravatus esse videri debeat. Itaque non tam mendæ locorum quorundam in testimonium vocandæ forent, quam totius narrationis tenor genusque orationis. Nam res sæpenumero nimia obscurantur brevitate; oratio vero non modo nulla jucunditate condita, sed etiam hiulca plerumque et negligens quam maxime. Res denique in postrema operis parte ita se excipiunt, ut cur hunc potissimum Apollodorus ordinem secutus sit, non videas. At tamen ex multis locis apparet auctorem nostrum, ubi ad novam stirpem rerumque seriem transit, vel personæ alicujus mentionem injicit, ad quam postea redeundum, vel de qua jam antea dictum erat, lectores monuisse atque hoc modo adumbrasse operis æconomiam (2). Tales

(1) Loci hi sunt : I, 6, 3, 3 : *ἐκ τούτων δὲ ἔδειχον ... συριγμὸν πολλὴν ἔξεισαν.* Quæ ex Viscontii sententia verisimiliter putat ita transponenda : *τὰ μὲν ἀπὸ μῦθων ... ἔξεισαν, ἐκ τούτων δὲ ἔδειχον* etc. — I, 9, 16, 8, ubi in Argonautis recensetur *Εὐρύαλος Μηκιστεύς*, qui idem in Trojæ expugnatione fuit dux Argivorum (I, 9, 13). Similiter *Penelopeus* et *Leitus*, porro *Ascalaphus* et *Ialmenus* numerantur inter Argonautas atque duces Græcorum ante Trojam. — I, 9, 26, 4, ubi quæ de Talao narrantur ex Apollonio Rhodio (IV, 1638, sq.) adscita sunt, sed negligenter et inæconcinne. V. Heyn. ad h. l. — II, 1, 5, 13, de Nauplio locus misere corruptus. — II, 5, 10, 10, de Hercule ex Italia in Siciliam tranatante. — II, 5, 11, 3, de Cyeni, Martis ex Cyrene f., monomachia, quam eandem narrari dicit II, 7, 7, 5 (ubi vero *Cynus* Martis et *Pelopie* filius). — II, 5, 11, 10 de Hercule in Rhodo bovem mactante. (Quæ alieno loco inculcata sunt. V. Heyn.) — II, 7, 7, 11, locus corruptus.

(2) I, 3, 4 : *Σειρήνες, περὶ ὧν ἐν τοῖς περὶ Ὀδυσσεύως ἔροϋμεν.* — I, 5, 3 : *περὶ οὗν Δήμητρος ταῦτα λέγεται.* — I, 6, 3, 13, post enarratam *Gigantomachiam* : *ἀλλὰ μὴν περὶ τούτων μέχρι δεῦρο ἡμῖν λελέχθω.* — I, 7, 1, 4, ubi de *Prometheo* ab *Hercule* liberato : *ὡς ἐν τοῖς κατὰ Ἡρακλέα δηλώσομεν.* — I, 9, 5 : *Sunt qui Perieren Cynortæ filium dicunt : διόπερ τὰ περὶ τῶν Περιήρου ἐκγόμων ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ γένει δηλώσομεν.* — II, 1, 1 : *ἐπειδὴ τὸ τοῦ Δευκαλιῶνος διεληλύθαμεν γένος, ἐχομένως λέγωμεν τὸ Ἰνάχου.* — III, 1, 1 : *ἐπεὶ δὲ τὸ Ἰνάχειον διερχόμενοι γένος, τοὺς ἀπὸ Βήλου μέχρι τῶν Ἡρακλειδῶν δεδηλώκαμεν, ἐχομένως λέγωμεν καὶ τὰ περὶ Ἀγγίνορος.* — III, 1, 4, 5, in fabulis Creticis : *τὰ μὲν οὖν περὶ Μινωταύρου καὶ Ἀνδρόγεω καὶ Φαίδρας καὶ Ἀριάνης ἐν τοῖς περὶ Θησεύως ὕστερον ἔροϋμεν.* — III, 3, 23 : *τὰ μὲν οὖν περὶ Εὐρώπης ἀπογόνων μέχρι τοῦδε μοι λελέχθω.* — III, 8, 1, 1 : *ἐπανάγωμεν δὲ νῦν πάλιν ἐπὶ τὸν Πέλαγον.* — III, 12, 5, 1 : *μετὰ δὲ τὸ ἀφρεθῆναι Ἴδιον ὑπὸ Ἡρακλείου, ὡς μικρὸν πρόσθεν ἡμῖν λελέχθη, ἐβασιλευσε Πηδάρης.*

admonitiones et transitus permulti leguntur in libro primo et prima parte libri postremi; verum versus finem eo magis desiderantur, quum rerum adornatio hic implicatior sit et artificiosior. Nam a Pelasgi stirpe sine ullo transitu progreditur ad progeniem Atlantis, hinc ad Æaci familiam, inde ad mythos Atticos, ita ut nonnisi conjectura auctoris consilium assequi possis. Arguit hæc tractationis inæquabilitas scriptorem defessum, quæ ad res minus spectare videbantur omittentem, omni modo properantem ad finem. Quamvis igitur Apollodori librum in nonnullis decurtatum, orationemque a librariis depravatam statuam, ex his tamen omnibus non potest argumentum peti, ut a valde copioso Apollodori opere nobis nonnisi serioris hominis excerptum superesse credamus. Non nego equidem, immo admodum probabile mihi videtur, Apollodorum majus opus mythologicum composuisse, modo ne velis parvum nostrum libellum, illius epitomen, Apollodoro abjudicare.

Neque magis Claviero assentiri possum in eo, quod, quum apud Apollodorum multæ voces poeticæ reperiantur (3), eas, tamquam disjecti membra poetæ, ita explicari vult, ut auctor in genuino opere eodem fere modo quo Athenæus et Stephanus Byzantinus ipsos poetarum locos adscripserit, quos deinde epitomator in pedestrem sermonem dissolvisset, sed non satis docte, ut non ubique poeticæ orationis colorem agnoscere posses, sicuti in historiis de Melampo, Admeto, Minoe, aliis. Ad verum propius jam accedit Sommeri (præfat. ad edit. Apoll.) sententia, ex qua orationis diversitas pendet ex diversis quibus auctor usus est fontibus modo poeticis, modo prosariis; quibus addas diversam naturam narrationis, quæ modo nihil nisi genealogiarum ordinem exhibet, modo singulas quasdam historias copiose et diligenter exponit. Itaque Apollodorus, ut Sommer. monet, suo qui dicitur stylo usus esset nullo. Quod vero uti in prosa scriptore, neque ignobili illo, ægre ferendum videri debeat, sic alia relicta nobis est via, qua et hæc dictionis diversitas excusari possit, et ejus in nostris exemplis jejunitas et qua interdum laborat obscuritas. Etenim Epitome historiæ mythicæ ab Apollodoro eodem modo quo Chronica versibus iambicis conscripta esse potuit, quos seriores in prosam dissolverint. Hanc rationem si ineamus, non offendit Apollodori orationem

(3) V. c. βάσις, pedes; ὄψις, oculi, I, 9, 21, 1; λάβρον πῦρ I, 9, 28; λάβρον χαιμώνια I, 9, 24; τὴν ἐναντίαν μούσαν μελωδῶν I, 9, 25, 1; ὠλισθέν εἰς τὸν βυθόν I, 9, 1, 4; μυχὸι τοῦ πόντου I, 9, 10, 12.

pro re modo poeticum ornatum et altitudinem spirare, modo ad vulgarem sermonem descendere, nec quidquam impedit, quin ubique magis compta fuerit quam in nostro prosario contextu, neque cogimur, ut excerptorem statuamus, sed nonnisi hominem, qui poeticos numeros dissolvens hiuleam et inæquabilem prosam effecit, sæpe obscuriorem, versus finem denique admodum negligentem. Ac profecto non difficile est in multis locis liberiores numeros iambicos agnoscere et refingere.

Sed antequam cetera afferam, quæ hanc sententiam commendent, videamus cujusnam operis epitomen esse Bibliothecam viri docti opinati sint. Ægius quidem eam putavit eundem librum esse cum opere Περὶ Θεῶν (4); contra Vossius, Reinesius, Burmannus, Faber ejusdem operis compendium habere sese existimarunt. Non incidissent in tantum errorem, si vel obiter inspexissent, quæ Photius de Περὶ Θεῶν opere dicit, et quæ ex ipsis fragmentis comperta habemus (cf. Galeum. l. l. p. 16). Aliam viam ingressus est Clavierus. Censet ille numquam Apollodorum composuisse librum, quem Bibliothecam inscripserit, sed eum ex diversis nostri auctoris operibus De Diis, Navium Catalogo et Chronicis esse conflatum. Quam conjecturam probare studet loco Stephani v. Δύμη, ubi legitur: Ἀπολλόδωρος ἢ ὁ τὰ τούτου ἐκτεμόμενος· « Τὴν δὲ γῶραν ἔχουσι Δυμαῖσι. » Apparere inde dicit, Stephani temporibus epitomen Apollodori existisse, cui nomen Bibliothecæ; locum ab ethnographo laudatum pertinuisse ad libri tertiæ partem postremam nunc deperditam. Photium enim dicere Bibliothecam continuisse nomina fluviorum, regionum, populorum, urbium; quod quum in superstiter operis partem non caderet, illam maxime partem respici, ubi reditus Græcorum coloniæque ab iis deductæ recensitæ fuissent. Verum de hac Clavieri conjectura idem fere mihi dicendum est quod de illa Vossii reliquorumque. Nam si vir doctus animo perpendisset, quæ sit operum De Diis, De Navium Catalogo, nec non Chronicorum natura et indoles, non fugisset eum, omnino non potuisse fieri, ut talis liber, qualis est, quam habemus, Bibliotheca, ex istis libris componeretur. Ac si vel concederem, quod non concedo, materiam Bibliothecæ omnem desuntam esse ex

(4) Ægius in Epistol. ad Ursinum, postquam de operis titulo « Bibliotheca » locutus erat, pergit: « Quod autem sic de Deorum origine libri tres adjecerimus, hic, qui hujusce auctoris primi certe libri unam aut alteram pagellam vel lippientibus oculis legerit, in sententiam nostram et manibus et pedibus eum iturum esse scio. »

diversis libris ab Apollodori manu profectis, tamen quum rerum digestio et adornatio, quæ in ejusmodi opere non minima pars laboris est, alii deberetur; sane non excerptum hic liber esset, sed novum plane opus; neque Apollodori dici potuisset, nisi eatenus, quatenus auctor id sub Apollodori nomine venditasset. Plura ex hac parte contra Clavieri sententiam possunt disputari, quum simile quid in antiquitate, quantum sciam, non reperiatur. Sed mittamus hæc, quoniam sumto præcipuo, quo hæc opinio nititur, fulcro, Stephani locum dico, totum corruiat necessarium est. Nam quum loci cum libri notitia a Stephano laudati plerique, uti par est, ex geographicis vel historicis Apollodori libris petiti sint, atque revera horum exstiterit epitome, ut infra demonstrare studebo, temeritatis crimen non subterfugit, qui locum v. Δύμη laudatum ad mythologicum opus referre velit, præsertim quum ex fabulis postrema parte libri terti narrandis vix possis huic sententiæ verisimilitudinis speciem conciliare.

Ceterum Bibliothecæ titulum non ab ipso Apollodoro operi nostro inscriptum fuisse supra jam indicavi. Idem censet Welckerus (de Cyclo, p. 89), qui eum bene quidem quadrare dicit cum iis quæ in epigrammate initio commentationis nostræ apposito leguntur, sed hoc ipsum suspicatur non epitomæ, quam Photius legit, sed majori Nostri operi mythologico propositum, ex eoque Bibliothecæ titulum effectum esse. Liceat mihi ab hoc viri summi judicio meam sententiam sejungere. Nam præterea quod, ut modo dixi, nihil eorum, quæ viri docti protulerunt, impediatur, quominus Apollodorus librum scripserit ejusdem fere ambitus, vel etiam minoris, quam is, quem nunc habemus; alia sunt quæ aliam hujus tituli significationem suadeant. Ut paucis eloquar quid sentiam, Bibliothecæ titulus pertinet non solum ad libros illos tres rerum mythicarum, sed etiam ad Chronica, quæ cum illis in unum corpus conjuncta, universalem et compendiarium historiam exhibuerunt, quæ, ut in Anaximenis opere, a theogonia exorsa ad æqualem usque auctoris ætatem fuit perducta. Ac quemadmodum hocce opus cum libris Diodori comparandum est, sic etiam eandem habuit inscriptionem. Ut ita statuam movet me locus Photii supra excitatus. Quam enim ibi legimus Bibliothecæ descriptio tam confusa est, ut quomodo eam ex iis, quæ ipse ante oculos habuit, eruere potuerit, ut ipse Welckerus fatetur, non assequaris. Neque quisquam Photium hominem tam levem dixerit, ut fingendi libidini indulgens

hæc omnia ex epigrammatis verbis elicere conatus esset. Contra satis commode hujus loci confusio explicatur, si statuamus Photium non solum epigramma illud in fronte operis legisse, sed etiam aliam brevem quandam notitiam, quæ ad Bibliothecam, qualem modo dixi, spectabat; deinde vero, quum hæc omnia referret ad eam Bibliothecæ partem, quam in suo volumine reperit, eum diversa in unum conglutinasse. Itaque si dicit Bibliothecam continuisse *ὀνομασίας ποταμῶν καὶ χωρῶν καὶ ἔθνων καὶ πόλεων*, auctor, ex quo hæc petita, procul dubio ad Chronica, i. e. ad posteriorem Bibliothecæ partem respexit. Ad eadem fortasse referenda sunt hæc: *ὅσα τε περὶ θεῶν καὶ ἡρώων ὁ χρόνος αὐτοῖς δοξάζειν ἔδωκε*, ita ut sint: « Quæ temporum ratione habita, de diis et heroibus statuerint, vel: Quæ de Deorum heroumque ætate opinati sunt. » Obscurius hæc a Photio expressa, quoniam quid sibi vellent, ipse non potuit perspicere. Ad eandem Bibliothecam referendum videtur epigramma. Primum ejus versum: *αἰώνων* (sic lego cum Salmasio et Heynio pro *αἰῶνος*) *σπείρημα ἀφυσσάμενος ἀπ' ἐμεῖο Παιδείης* recte, puto, reddidit vetus interpres: « Sæculorum seriem nostra si legeris arte. » Heynius vertit: « Hauriens orbem vel cyclum eruditionis antiquitatis. » Eodem modo Welckerus l. l. jungit *σπείρημα παιδείας*, i. e. *κύκλον παιδευτικὸν* vel *κύκλον ἱστορίας παιδευτικῆς*, sicuti Dionysius Samius decem libros *ἱστορίας παιδευτικῆς* scripsit. Certius aliquid pronuntiare liceret, si quidem compertum haberemus quid sibi vellent illa: *μὴ κυκλίων ζήτει πολύθρου στίχον*. De cycli Homericæ auctoribus cogitari nequit, ut recte monet Welckerus contra Casaubonum, Bentlejum, Heynium. Ipse dithyrambos intelligi vult, quippe qui plus rerum mythicarum continerent quam carmina lyrica et elegiaca. Vereor ut auctor epigrammatis ita distinxerit. Equidem verbis *κυκλίων πολύθρου στίχον* designari suspicor *κύκλον ἱστορικὸν*, i. e. opus historico-geographicum, quale fuerunt Chronica Apollodori, Hellanici, Charonis. Ac si quidem recte Polemo vocatur *κυκλικὸς*, opus ejus, quod cyclum nominabant, non aliud esse potuit ac *περιήγησις κοσμική*. Neque verba *πολύθρους στίχος* in poemate refragantur, quominus de prosariis scriptis intelligamus. Accedit quod sic demum illud: *εὐρήσεις ἐν ἐμοὶ πάνθ' ὅσα κόσμος ἔχει* non ad solos mythos poetarumque figmenta restringendum est. Neque tamen hæc premo, quum bene sciam quam vaga sint et incerta.

Ut vero seriores mythologicum Apollodori opus cum Chronicis in unum conjungerent,

sponte adduci debuerunt, si quidem utrumque versibus fuit conscriptum atque illud substitit in Troicis temporibus, a quibus iisdem alterum, teste Scymno Chio, cepit initium. Neque prætermittendum est Apollodorum in ordinandis fabulis quam maxime respicere ad temporum ordinem ipsisque narrationibus multa immiscere chronologica (5). In Deucalionis et Inachi progenie ordo est simplicissimus. Major rerum implicatio reperitur in stirpibus Atlantis, Æaci, Cecropis. Etenim postquam in posteritate Atlantis præ ceteris Taygetæ prosapiam usque ad Helenam exposuerat, ab Electra transit ad Trojanas fabulas, atque Ilii reges breviter recenset. Tum subito convertit se ad Æaci stirpem eamque deducit usque ad Achillem *contra Trojam proficiscentem*. Deinde ad Cecropem se convertit, ejusque stirpem procul dubio usque ad Thesei filios enumeravit. Itaque vides omnia tendere ad bellum Trojanum, magnum illud in mythologia et chronologia παράπηγμα; et quæ primo oculorum obtuitu arbitrarie posita esse videntur, ex certo animi consilio et decreto adornata apparent (6). Quod vero a Thesei filiis ad celebratissimum illud bellum progreditur, eo Atheniensem auctorem agnoscis, qui eos, ut Welckerus monet, in libello suo, eodem modo, quo in Lesche Athenarum Polygnotus, insigniter extulisse videtur. Idem patriæ gloriam augendi studium in aliis quoque Apollodoreis deprehenditur (7).

(5) II, 5, 11, 1, priores decem labores Hercules absoluit ἐνὶ μῆνι καὶ ἔτεσιν ὀκτώ. — II, 4, 9, 5, Hercules octodecim annos natus leonem necat. — III, 13, 8, 1, Achilles novem annos natus Lycomedæ in custodiam datus. — II, 5, 11, 7, pestis novem annorum. — III, 5, 5, 4, Lyceus viginti annos regnat. — I, 9, 26, 6, Argonautæ τὸν πάντα πλοῦν ἐν τέτταρσι μῆσι τελειώσαντες. — I, 9, 28, 2, Iason et Medea decem annos degunt Corinthi. — II, 6, 3, 5 : καὶ ὅν δὲ χρόνον ἐλάτρευε (Hercules) παρ' Ὀμφάλῃ, λέγεται τὸν ἐπὶ Κόλχους πλοῦν γενέσθαι, καὶ τὴν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου θήραν, καὶ Θησέα παραγενόμενον ἐκ Τροϊζήνος τὸν Ἰσθμὸν καθάραι. — III, 4, 2, 1, Cadmus ἐνιαυτὸν servit, ἣν δὲ ἐνιαυτὸς τότε ὀκτώ ἔτη. — II, 1, 3, 1, laudantur Castoris Chronica. Paulo audacius Scaliger in Elencho Orat. Chronol. dicit : « eam (Apollod. Bibliothecam) totam, si velimus, possumus κατὰ γενεάς in Chronicum conjicere. »

(6) Cf. Welcker. I. I. Delenda igitur in argumento libri primi Pherecydis verba : *Eadem Apollodorus tractavit ... resecta esse.*

(7) Galeus I. I. p. 19 : « Primum Atticæ regem chronologi aliarum gentium affirmant fuisse Ogygem. Hoc Philochorus in Athide pro signento habuit. Philochorum sequitur Apollodorus III, 13. Argivi historici de Cereris adventu quid senserint docet Pausan. lib. I; docet idem quæ de ea re diversa scripserint οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ὅσα παρὰ τοῦτοιοις. Cum his eadem prorsus tradidit Apollodor. I, 5. » Alia affert Welckerus : III, 14, 16, 1 Amphictyon, auctor concilii Amphictyonum, unus idemque est cum rege Athe-

Ducit hoc ad fontes, ex quibus Apollodorus mythologiam suam consarcinaverit. Qua in re ita agere potuit, ut ipsa carmina epica duces sibi seligeret. Ex hac Welckeri sententia carmina se exciperent hunc in modum : *libro primo* : Theogonia, Titanomachia, Gigantomachia, Heroogonia (postquam Prometheus tamquam generis humani post diluvium reparatorem interposuerat), Thebais, Corinthiaca (Phrixus, Sisyphus), Melampodia, Argonautæ (Corinthum veniunt; quare Eumelum secutus esse videtur). — *Libro secundo* : Phoronis (Phoroneus, Argo, Io), Danais, Heraclea Pisandri, Minyas (i. e. Thebanorum bellum contra Erginum, Minyarum regem. V. Apoll. II, 4, 11), Οἰχαλίας ἄλωσις, Ægimius (cf. Welcker. p. 266). — *Libro tertio* : Europa, Oedipodia, Epigoni, Hymnus in Mercurium, Cypria, bellum Trojanum usque ad Odysseam, Telegonia.

Sed quæ est operis sui indoles, non id egit Apollodorus ut ad antiquissimorum horum monumentorum (8) auctoritatem totum se accommodaret, sed quæcumque e lyricis et tragicis poematis (9) consilio suo inservire poterant, in usus suos convertit. Atque plurima horum omnium non tam ipse volumina illorum poetarum pervolutando collegisse videtur, quam in sua transtulisse ex logographorum et grammaticorum operibus, qui easdem res eadem, qua ipse fecit, ratione tractaverant. Inter eos præ ceteris ante oculos habuit Pherecydem, Hellenicum (quamquam is nusquam expresse laudatur) et in Herculis historia Herodorum (10).

narum. — Medea Ægeo nubente Argonautarum fabula in Atticam historiam exeunt (lib. II, fin.). — Helena primum rapitur a Theseo, ut hic virginitatis florem decerpit. Oedipus Colonus fugit, ut apud Sophoclem et Euripidem. — Adrastus Athenas fugit ad aram Misericordiae, a Theseo petiturus casus sepeliendi facultatem.

(8) Nominantur : Thebais I, 8, 4; Alcmaeonis I, 8, 5, 8; Homerus I, 3, 5; II, 2, 1, 3; II, 3, 1, 6; III, 1, 1, 5; III, 5, 6, 2; Νόστοι II, 1, 4, 14; Hesiodus I, 8, 4; I, 9, 21, 7; II, 1, 1, 7; III, 8, 1, 1; II, 1, 3, 1; II, 2, 2, 2; II, 3, 1, 6; II, 4, 2, 7; III, 5, 6, 2; III, 6, 7, 5; III, 8, 2, 2; III, 9, 1, 8; III, 14, 4, 2; Eumelus III, 8, 2, 2; III, 9, 1, 1; III, 11, 1, 1; Asius III, 8, 2, 2; Cercops II, 1, 33; II, 1, 4, 14 (utroque loco Cercopem Ægimii auctorem intelligi censet Welcker. I. I. p. 266); Pisander I, 8, 5, 2; Panyasis I, 5, 2; III, 10, 3, 17; III, 14, 4, 2; Naupactica III, 10, 3, 12; Apollonius Rhodius I, 9, 21, 8.

(9) Citantur : Stesichorus III, 10, 3, 12; Pindarus II, 4, 2, 7; Tragicæ II, 1, 3, 1; II, 1, 4, 14; II, 2, 1, 3; Euripides II, 1, 4, 4; III, 6, 8, 2; III, 7, 7, 2; III, 9, 2, 8.

(10) Pherecydes : I, 5, 2; I, 8, 5, 3; I, 9, 19, 6; II, 1, 3, 3; II, 4, 8, 5; II, 5, 7, 2; III, 1, 1, 7; III, 4, 1, 6; III, 4, 2, 3; III, 6, 7, 3; III, 8, 2, 2; III, 12, 6, 8; Herodorus : I, 9, 19, 3; III, 6, 2. V. O. Müller. Dor. II, p. 464 sqq. Præter hos laudantur : Acusilaus II, 1, 1, 7; III, 8, 1; II, 1, 1, 3; II, 2, 2, 2; II, 5, 7, 1; III, 4, 4, 2;

Ceterum non est, cur de virtutibus vel potius vitiis hujus operis verba faciamus atque perstringamus perniciosum illud studium ex euhemeristica de rebus mythicis statuendi ratione profectum, quo, neglecta inter fabularum naturam, originem, ætatem distinctione, turbulenter et temerarie omnia permiscentur. Tantum enim abest ut cum Barthio medullam omnium mythologiarum in Apollodori libello reperiamus, ut nihil nobis præbere videatur nisi miseram fabularum hinc illinc corrasarum farraginem. Eo magis dolenda est fati iniquitas, quæ effecit, ut nemo hodie harum rerum studiosus Apollodori opusculo carere possit.

Accedo ad alterum Apollodori opus, quod *Χρονικὰ* vel *Χρονικὴ σύνταξις* inscribitur. De eo notitiam dat Scymnus Chius (V. fr. p. 435), qui ad ejus imitationem suam orbis terrarum descriptionem composuit. Docet ille Apollodorum, narrationis initio facto a Trojæ temporibus, ordine chronologico tradidisse quæ per annorum 1040 decursum scitu digna accidissent. Jam quum ex Apollodori calculo Troja capta sit 1083 a. Chr., substituisse debet Ol. 159, 1 vel 144 a. Chr., anno secundo Ptolemæi Euergetæ II, anno decimo Attali II Philadelphi, cui opus suum auctor inscripsit. Legebantur in eo quæ spectant ad populorum migrationes, urbium origines et excidia, Græcorum barbarorumque expeditiones, res terra marique gestas, pugnas, fœdera, regum imperia, tyrannorum fata, vitas virorum illustrium (1). Quæ omnia breviter et compendiose erant exposita, et, ut memoria facilius possent retineri, versibus iambicis, liberioribus illis, concepta (2).

Libri hujus operis laudantur quattuor, neque plures, puto, fuerunt. Quorum primus pertinuisse videtur usque ad tempora belli Persici. Id colligo tum ex mentione Helori urbis, ad quam a. 491 notissimum prælium commissum, tum ex commemoratione Miuntis, quæ spectat

III, 11, 1; III, 15, 6, 5; III, 15, 22; Amelesagoras III, 10, 3, 12; Philocrates III, 13, 8, 5; Dionysius (Scytobrachion, Mytilenæus. V. Welcher. I.I. p. 85) I, 9, 19, 7; Demaratus et Asclepiades I, 9, 19, 7; II, 1, 3, 3; III, 1, 2, 6; Castor II, 1, 3, 1.

(1) Cf. Cic. ad Atticum XII, 23: « Quibus consulibus Carneades et ea legatio Romam venerit, scriptum est in tuo Annali. Hæc nunc quaero, quæ causa fuerit, ... qui eo tempore nobilis Epicureus fuerit Athenis, qui præfuerit hortis, qui etiam Athenis πολιτικοὶ fuerint illustres: quod te etiam ex Apollodori puto posse invenire. »

(2) Idem, puto, significare voluit Suidas I.I., ubi Apollodorum *tragiambos* invenisse dicit, quamvis non satis intelligam quomodo liberiores illos versus iambicos *tragiambos* appellare potuerit.

aut ad bellum Ionicum, aut ad historiam Themistoclis. Libro secundo notata erant tempora belli Peloponnesiaci et quæ sequuntur usque ad regna Philippi et Alexandri. Quod arguunt, nisi fallor, urbes ex eo memoratæ: Menæ (Ol. 81, 4. V. Diodor. XI, 78), Noæ (Ol. 82, 2. Diodor. XI, 91), Hyccara a Nicia capta, Charonea (Ol. 110, 3). Qui restant duo libri reliquum temporis spatium usque ad auctoris ætatem complectebantur.

Verum difficultas quædam oritur, quæ, si quid video, ita est amovenda, ut Apollodorum non solum metricam hancce chronologiam quattuor libris scripsisse statuamus, sed etiam majus quoddam opus, prosaria sine dubio oratione compositum, cujus illud, quod Scymnus sibi imitandum sumsit, epitome fuerit vel compendium. Nam quum Scymnus, cujus auctoritas in dubium vocari nequit, Nostrum initium posuisse dicat a Trojæ excidio, non liquet quomodo etiam res antetrojanas commemoraverit. Sic v. c. eum egisse videmus de ætate Dionysi, Herculis, Æsculapii, Dioscurorum (V. fr. 72). Sed hæc, dicas, perpauca fuerunt, quæ tamquam minus certa in præmio præmiserit. Quomodo autem Apollodorus in opusculo, quale Scymnus describit, agere potuit, sicuti Alexander Polyhistor et Berosus, de regibus Chaldæorum, qui ante diluvium regnarunt, deque illis Ægyptiorum, quorum plus nonaginta enumeravit (V. fr. 70)? Arguunt hæc epitomen, neque alia desunt, quæ huic nostræ sententiæ faveant. Etenim ipse ille Scymnus Apollodori Chronica metrica dicit πάντων ἐπιτομὴν τῶν χύδην εἰρημένων. Quod jam non ita explicandum ut sit: Epitome omnium quæ ab aliis fusius enarrata sunt, quemadmodum geographus de suo opusculo dicit: ἐκ τῶν σποράδην ἱστορημένων ἐν ἐπιτομῇ σοι γέγραφα: sed significant verba: « Epitomen eorum, quæ ipse Apollodorus majori opere prolixius exposuit. » Quocum optime quadrat illud Stephani (v. Δύμη fr. 45): Ἀπολλόδορος ἦ ὁ τὰ τούτου ἐπιτεμόμενος. Verisimile est Stephanum epitomen intellexisse qua usus est Scymnus, atque dubitasse utrum ea ipsius Apollodori esset an alius.

Chronicorum fragmentis, relicto ordine ab Heynio adoptato, subjecimus reliquias ex opere Ἰῆς περίοδος vel Περὶ γῆς vel Περὶ γῆσις inscripto, a veteribus, imprimis a Stephano, servatas. Hunc librum Apollodoro tribuit jam Vossius (De hist. Gr. lib. III, p. 161). Movit eum locus Tzetæ (Hist. III, 100, v. 805), ubi postquam Herculem dixerat una navi ad Amazonas navigantem, ut Hippolytæ cingulum Admetæ reportaret, Bebryciam depopulatum esse, eaque donasse Lycum,

qui deinde Thracicam civitatem in Herculis honorem Heracleam nominasset, subjicit hæc :

Ὁ Ἀπολλόδορος φησιν ταύτην τὴν ἱστορίαν,
τῷ περὶ νήσων, πόλεων καὶ δήμων διὰ βιβλίῳ
Στέφανος ὁ Βυζάντιος οὐ γράζει περὶ ταύτης.
περὶ δὲ Ἡρακλείας δὲ γράζει τῆς ἐν τῷ Πόντῳ.

Verum in aprico est verba περὶ νήσων etc. non pertinere ad Apollodorum, sed titulum esse τῶν ἔθνικῶν Stephani a Tzetzæ versus causa effictum, antecedentia autem petita esse ex Apollodori Bibliotheca. Quod sentiens Galeus (l. l. p. 51) opus hocce certum esse et indubitatum Apollodori factum negavit, et in Stephani loco (v. Ὀρβίται fr. 116), ubi Ἀπολλόδορος περὶ Ἀλεξανδρείας laudatur, Atheniensi nostro substituendum censuit Apollonium Aphrodisiensem. « Atqui, Heynius objicit, est locus Strabonis (XIV, p. 995, B, fin.), ubi de Apollodoro dicit : ὁ δὲ καὶ χωρογραφίαν ἐξέδωκεν ἐν κομικῷ μέτρῳ, Ἰῆς περίοδον ἐπιγράψας. Habemus hic expressis verbis laudatum Apollodori nostri opus chorographicum Ἰῆς περίοδον inscriptum, quod metro comico, pariter ac chronographiam ediderat. » Huic Strabonis loco addere licet alios viginti fere ex Stephano, ubi libri index est modo περὶ γῆς, modo περιήγησις.

Quæ omnia quamvis suadere videantur genuinum esse hoc opus Apollodori, et a Chronicis diversum, accuratius tamen rem perpendenti plura sese offerunt, quæ quominus usquequaque in Heynii sententia acquiescamus impediunt. Primum enim quæras, quæ factum sit, ut Scymnus periegesin conditurus Chronica Apollodori imitanda sibi proposuerit, neque illud opus, quod in eodem versabatur argumento, in quo ipse elaborare decreverat. Deinde vero quum in περιήγησι vel in Ἰῆς περίοδῳ ante omnia res geographicæ ordine quodam secundum situm terrarum describendarum memorari debeant, plane non assequor quomodo hoc geographi officio functus sit Apollodorus. Nam in eodem libro secundo, cui fere omnia fragmenta libri nota instructa assignantur, et Indiæ urbes recensentur et Libyæ et Thraciæ et Italiæ nec non Iberiæ. Itaque quum uno libro secundo omnis fere orbis terrarum ab Indo ad Herculis usque columnas perlustretur, nescio quid inesse potuerit libro primo, quid relictum sit sequentibus, præsertim si cum Heynio septem ad minimum hujus operis libros fuisse existimaveris (3). Quæ quum ita sint, non vereor contendere, opus hoc geogra-

(3) Heynius enim fragm. 104 (ex Stephano. V. Αἴται), quamvis concederet posse id ad opus περὶ νεῶν pertinere, maluit tamen ad periegesin referre.

phicum idem esse cum Chronicis. Nomina illa urbium populorumque ex secundo Periegeseseo libro laudata majorem partem spectant ad expeditiones Alexandri Magni, quæ, ut paullo ante posui, libro secundo Chronicorum erant narratæ. Sic memorantur Gaugamela (fr. 106); antea memorandæ erant urbes ad Ægyptum et Libyam pertinentes (Abyllæ fr. 106, Auses fr. 109, Nubæ fr. 114); posterius Indiæ aliarumque Asiæ remotioris terrarum populi oppidaque, ut Mardi in Hyrcania, Orbitæ ὡς Ἀπολλόδορος δευτέρῳ περὶ Ἀλεξανδρείας, i. e. ubi de Alexandria agit ab Alexandro condita (fr. 116), Oritæ et Gedrosii (fr. 122), Paropamisus (fr. 118). Fragm. 119 de Hyllis et fragm. 113 de Nasto urbe ad Philippi historiam refero. Laus urbs (fr. 112) apte memorari potuit ubi de Thuriis conditis agebatur. Ex libro primo laudatur urbs Celtica, Massiliæ colonia, scilicet ex illa operis parte, ubi de Massiliæ originibus auctor exposuit, sicuti ex altero libro Fabia urbs Gallica a Fabio condita excitatur. — Oportet igitur Apollodorum in Chronicis, quemadmodum in Historiis fecit Hellanicus, quam maxime respexisse ad res geographicas, ita ut liber inscribi posset περίοδος γῆς, atque Scymnus eum tamquam exemplum suum sibi seligeret. Tum igitur Stephanus eundem librum modo sub hoc, modo sub illo titulo laudasset. Quod si minus placet, nihil refragor, quin statuas Chronica excerptorem nactum esse rerum geographicarum, atque hunc indicare voluisse Stephanum verbis supra allatis, ita ut ethnographus modo Chronicorum opus modo ejus epitomen laudet, pariter ac Eustathius modo ipsum Stephanum excitat modo ejus excerptorem (v. Westermann. præfat. ad Stephan. p. XV).

Igitur, si antecedentia recte disputavi, res conformanda erit hunc fere in modum : Scripsit Apollodorus pedestri oratione majus Chronicorum opus, quod in exteriori adornatione non multum differebat ab illo Castoris, Apollodori paullo antiquioris. In eo non tantum Græcorum, sed etiam barbarorum historiam inde ab antiquissimis et vel antediluvianis temporibus ex ordine chronologico exposuit. Ut vero Castor atque alii chronographi majorum suorum operum fecerunt summaria (v. A. Mai ad Euseb. Armen. p. 36), similiter Apollodorus quoque Chronicorum suorum compendium scripsit metro comico. In eo, in juventutis, ut videtur, usum composito, a Trojanis temporibus narrationis initium posuit, quum antiquiora in barbarorum historia aut minus certa viderentur aut minus scitu digna; in rebus Græcis vero simili ratione

compendiaria jam exposita essent in metrico isto compendio rerum mythicarum, quod nos in prosam orationem solutum habemus superstes.

Reliqua Apollodori opera satis habebo paucis verbis recensuisse. Scripsit enim præter ea, quæ jam attulimus: 1) Opus Περὶ θεῶν ad minimum viginti quattuor librorum, in quo deorum et heroum naturam et qui de iis circumferebantur mythos ex Stoicorum placitis modo allegoriarum modo etymologiarum ope explicare conatus est. Multa in eo legebantur de sacrorum et festorum originibus, de deorum epithetis quæque huc spectant alia. — 2) Περὶ νεῶν vel περὶ νεῶν καταλόγου, i. e. commentarium duodecim librorum in partem libri secundi Iliadis, ubi Græcorum Trojanorumque copiæ recensentur (4). In quo opere plurima sua Noster hausisse dicitur ex Demetrio Scepsio (Strabo VIII, p. 522, A: v. fr. 169) et Eratosthene (Strabo VII, p. 457, B: v. fr. 159). — 3) Περὶ Σώφρονος, i. e. commentarium in mimos Sophronis. Quod opus divisum erat in τὸ εἰς ἀνδρείους καὶ τὸ εἰς τοὺς γυναικίλους μίμους. — 4) Περὶ Ἐπιχάρμου libros decem (5). — 5) Περὶ ἐτυμολογιῶν. — 6) Περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἑταιριῶν. Laudatur denique Apollodorus Περὶ κρατῆρος fragm. 243, ubi tamen non nisi pars Etymologiarum indicari videtur (6).

ANTIOCHUS.

Antiochus, Xenophanis filius, Syracusanus (7), συγγραφεὺς πάνυ ἀρχαῖος, ut Dionysius dicit (A. R. p. 10), neque τῶν ἐπιτυχόντων τις οὐδὲ νέων, Thucydide paullo antiquior floruit circa Ol. 90 (8). Miro errore tenetur Strabo (X, c. 1), qui eum Aristotele annis prope ducentis superiorrem facit.

Condedit Antiochus tum Italiae historiam

(4) Eustath. ad princip. lib. II Iliad.: λέγει δὲ καὶ (sc. Porphyrius) ὅτι πρὸς ἄλλους καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐπραγματεύσατο τὰ περὶ τοῦ καταλόγου ἄριστα ἐν δώδεκα βιβλίοις, Μηνογένης δὲ ἐν τρισὶ καὶ εἴκοσι.

(5) Porphyr. in Vita Plotini c. 24: Μιμησάμενος δὲ Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀθηναῖον ... ἄν ὁ μὲν Ἐπιχάρμον τὸν κομμοδογράφον εἰς δέκα τόμους φέρων συνήγαγεν.

(6) Ad fragm. 74 adde: Hieronym. Chron. p. 106: « Agrippa apud Latinos regnante, Homerus in Græcia floruit, ut testatur Apollodorus grammaticus et Euphorbus (Ephorus?) historicus; ante urbem conditam annis CXXII, et, ut Cornelius Nepos ait, ante Olymp. annis C. » Hieronymus in numeris errasse videtur.

(7) Ceterorum Antiochorum recensum dat Fabric. Bibl. Gr. T. II, p. 354, et X, p. 504 sqq. Cf. Voss. de Hist. Gr., ubi v. Indicem.

(8) V. Heyn. De fontib. Diodor. p. 85. Ukert Geogr. Gr. et Rom. vol. I, part; I, p. 84; Niebuhr. H. R. I, p. 27; Gœtler. Proemium de Scriptor. rerum Sicul. p. VIII.

(Ἰταλίας οἰκισμὸν Dionys. H. I. I. Περὶ τῆς Ἰταλίας σύγγραμμα Strabo VI, p. 391), tum Sicilia (Σικελιώτιδα συγγραφὴν Strabo X, c. 11). Posterior novem libris comprehensa a Cocali temporibus usque ad primum annum Darii Nothi (Ol. 89, 1), adeoque ad medium Dionysii senioris regnum descendit (9).

Quemadmodum Antiochus eorum qui res Siculas scripserunt fuit antiquissimus, sic etiam facile princeps haberi poterit. Opera ejus a Thucydide atque ab Aristotele in rebus Siculis consulta esse pro certo fere affirmare licet (V. Niebuhr. H. R. I, p. 27, 40 et 41, 131). Diodorum haud pauca ex eo mutuatum esse satis liquet, etsi quænam illa fuerint, quum Philistum quoque et Timæum ante oculos haberet, plerumque non potest dijudicari (10).

PHILISTUS.

Philistus Syracusanus, Archimenidæ filius. Sic Pausan. V, 23 et Plutarch. Nic. 19. Apud Suidam legitur Φιλίστος Ναυκρατίτης ἢ Συρακούσιος, Ἀρχωνίδου υἱός. Sed quum omnia, quæ de Philisto ille tradit, valde turbata sint, non dubitandum est, etiam patris nomen vel auctoris culpa vel librorum negligentia depravatum esse. Ægyptus patria eidem errori deberi videtur, quo Αἰγυπτιακῶν καὶ περὶ Ναυκρατεως libri ad nostrum historicum referuntur. — Natus est Ol. 86 vel 87. Plutarchus enim l. l. Philistum rerum a Gylippo in Sicilia gestarum δρατῆν fuisse dicit. Itaque Ol. 91, 3, quo anno Gylippus Syracusas venit, sive pugnando sive spectando noster rebus

(9) Diodor. XII, 71: Τῶν δὲ συγγραφέων Ἀντίοχος ὁ Συρακούσιος τὴν τῶν Σικελικῶν ἱστορίαν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν (Isarchi annum, Ol. 89, 1) κατέστρεψεν, ἀρξάμενος ἀπὸ Κωκάλου τοῦ Σικανῶν βασιλέως, ἐν βιβλίοις ἑννέα.

(10) Fragmentis adde: Syncell. p. 364 ed. Dindorf.: Ἀντίοχος δὲ ὁ Συρακούσιος καὶ πρὸ Τρωϊκῶν φησι τὴν Ῥώμην ἐκτίσθαι, βασιλεύοντος Μόρρητος Ἰταλίας ἀπὸ Τάραντος ἄχρι Ποσειδωνίας μετὰ τὸν πρῶτον λεγόμενον Ἰταλὸν βασιλέα καταγεγρακότα. Præterea Antiochus Syracusanus laudatur apud Theodoret. in Cur. Gr. affect. p. 115, quem locum, quum liber ad manus non sit, exscribere nequeo. Antiochi denique nomen Vossius De hist. Gr. I. I. restituendum putat apud Festum p. 266, 23 ed. Odofr. Müller., ubi sic: « Antigonus, Italicae historiae scriptor, ait, Rhomum quendam nomine. Jove conceptum, urbem condidisse in Palatio Romæ eique dedisse nomen. » Ad hæc O. Müller.: « Antigonus, idem qui a Dionys. Hal. I, 8 et Plutarch. Romul. 17 laudatur, sed alius, puto, ac Carystius. » Cf. Niebuhr. H. R. T. I, p. 142, not. 77. — Antiochus ille in Pherecydis fr. 101 citatus sine dubio non est Syracusanus noster, sed περὶ τῶν κατὰ πόλιν μυθικῶν auctor, cujus mentio fit apud Ptolem. Hephaest. V. 9 et Phot. Bibl. cod. 190

interfuerit, ad adultam fere ætatem jam pervenisse putandus est. Clarius hoc elucet ex narratione Diodori XIII, 91. Etenim quum post Agrigentum ab Hamilcare eversum Dionysius, Hermocratis filius, duces res Carthaginiensibus prodidisse dictitaret, et populum ad supplicium de illis sumendum instigans ne præstitutum a rege tempus expectarent, sed continuo pœnas infligerent, exhortaretur, magistratus eum tanquam pacis turbatorem secundum leges multarunt. Verum Philistus, vir opibus maxime polleus, multam pro eo exsolvit, quæque animo concepisset, edisserere jussit, addens se, licet per totum illi diem multam irrogaturi essent, argentum pro ipso expensurum. Hæc incidunt in Ol. 93, 3. Tum igitur Philistum, ut re familiari ad libitum uti et coram populo loqui posset, plus viginti annis natum fuisse omnino est necessarium.

Quem magistrum habuerit non constat. Sevinius quidem (*Mém. de l'Acad. des belles-lettres*), tom. XIII, p. 2) eum Isocratis discipulum fuisse intelligi vult ex Cic. de Orat. II, 22, ubi « Ecce tibi, inquit, exortus est Isocrates magister istorum omnium, cujus e ludo tamquam ex equo Trojano innumeri principes exierunt, sed eorum partim in pompa, partim in acie illustres esse voluerunt. Itaque et illi, Theopompus, Ephorus, Philistus, Naucrates, multique alii naturis differunt, voluntate autem sunt similes inter sese, et magistri. » Sed ne dicam quam parum hoc verimile sit propter Isocratis ætatem paucis dumtaxat annis Philisto majoris, et propter id quod de tempore quo ludum aperuerit ex Pseudo-Plutarcho (Vit. X orat. p. 672) compertum habemus; alius exstat apud Ciceronem (de Orat. II, 13) locus, ubi diserte Philistus ab Isocratis discipulis discernitur. « Hunc, inquit, consecutus est Syracusius Philistus, qui, quum Dionysii tyranni familiarissimus esset, otium suum consumpsit in historia scribenda, maximeque Thucydidem est, sicut mihi videtur, imitatus. Postea vero, ex clarissima quasi rhetoris officina, duo præstantes ingenio, Theopompus et Ephorus, ab Isocrate magistro impulsivi se ad historiam contulerunt: causas omnino nunquam attigerunt. » Quæ res Gœllerum commovit, ut in priori loco pro *Philistus* restituendum censeret *Philiscus*. Idque verum esse eo libentius largieris, quo frequentior est apud veteres horum nominum confusio. Intelligendus est autem Philiscus Milesius, Isocratis auditor, Timæi historici præceptor (Suidas Τιμίσιος), qui præter vitam Lysiæ, etiam τέχνην ῥητορικὴν composuit ab eodem

Suida per errorem historico nostro tributam. — Alius Philisto magister a Suida datur Evenus, poeta elegiacus. Quod jam per se non admodum probabile, temporum computatione labefactatur. Nam quum duo sint Eveni Parii, elegiaci poetæ (Eratosthen. ap. Harp. s. v. Εὐῆνος), quorum alter Ol. 138 vixit, alter vero, si fides habenda Maximo Tyrio (Dissertat. 38, p. 449 ed. sec. Davis.), Socratem artem poeticam docuit, neuter Philisti magister esse potuit. Diversa Suidas confudisse videtur.

Itaque quum de juvenilibus Philisti studiis certius omnino nihil compertum habeamus, primum quod indubitata antiquitatis fide pronuntiare licet, illud est quod supra ex Diodoro apposuimus, nempe fuisse Philistum Dionysii senioris fautorem, eumque opibus suis et consiliis ad adipiscendam tyrannidem haud minimum adjuvisse. Nec minus is ne in adversis rebus tyrannus de salute sua desperaret, constantia animi et firmitate effecit. Nam ubi vix firmato imperio Syracusani arma in tyrannum converterunt ac in tantas eum angustias redegerunt, ut, omni spe tuendi principatus abjecta, ex amicis quæreret, quo pacto non prorsus ingloriosam tyrannidis abdicationem faceret, Heloris respondit: pulcrum sepulturæ ornatum esse tyrannidem, Polyxenus consuluit, ut velocissimo equo conscenso intra Carthaginiensium fines se auferret; at Philistus, Te decet, inquit, non citato equo ex dominatu avolare, sed vel cruribus tractum reniti. Atque hanc sententiam tyrannus amplexus est. Sic Diodor. XIV, 8 ex Timæo; idem vero responsum alio loco (XX, 78), ex ipsius, ut videtur, Philisti historia Megacli datur. Cf. Plutarch. Dion. 35. Utcunque sit, auctorem nostrum tyrannicorum morum amicum fuisse tum aliunde constat, tum intelligitur ex loco Plutarchi (Dion. c. 11), quem, quum simul sequentia Philisti fata narret, liceat adscribere. Ὁ γὰρ δὴ Φιλίστος, αἰτ, ἐξ ἀρχῆς τε τῆς τυραννίδος καθισταμένη προθυμότερον ἑαυτὸν παρέσχε, καὶ τὴν ἄκραν διεφύλαξε, φρουραρχῶν ἐπὶ πολλὸν χρόνον. Ἦν δὲ λόγος, ὡς καὶ τῆς μητρὸς πλησιάζου τοῦ πρεσβυτέρου Διονυσίου, τοῦ τυράννου μὴ παντάπασιν ἀγνοοῦντος. Ἐπεὶ δὲ Λεπτίνης ἐκ γυναικὸς, ἣν διαφθείρας ἐτέρῃ συνοικοῦσαν ἔσχε, γενομένων αὐτῇ δυοῖν θυγατέρων, τὴν ἐτέραν ἔδωκε Φιλίστῳ, μηδὲ φράσας πρὸς Διονύσιον ὀργισθεὶς ἐκείνος τὴν μὲν γυναῖκα τοῦ Λεπτίνου δῆσας ἐν πέδαις καθεῖρξε, τὸν δὲ Φιλίστον ἐξήλασε Σικελίας (Ol. 98, 4), φυγόντα παρὰ ξένους τινας εἰς τὸν Ἄδριαν ὄψου καὶ δοκεῖ τὰ πλεῖστα συνθεῖναι τῆς ἱστορίας σχολάζων (cf. Plut. De exil. p. 637 Steph., p. 605 Wechel.). Οὐ γὰρ ἐπανήλθε,

τοῦ πρεσβυτέρου ζῶντος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτήν, ὡσπερ εἶρηται, κατήγαγεν αὐτὸν ὁ πρὸς Δίωνα τῶν ἄλλων φθόνος, ὡς αὐτοῖς τε μᾶλλον ἐπιτήδειον ὄντα καὶ τῇ τυραννίδι βεβαιοτέρων.

Plutarcho assentitur Cornelius Nep. in Dion. c. 3, ubi « Quumque Dion, ait, non desineret obsecrare Dionysium, ut Platonem Athenis arcesseret et ejus consiliis uteretur, ille, qui in aliqua re vellet patrem imitari, morem ei gessit, eodemque tempore (Ol. 103, 2) Philistum historicum Syracusas reduxit, hominem amicum non magis tyranno quam tyrannidi. Sed de hoc in meo libro plura sunt exposita, qui de historicis conscriptus est. » Cf. Plutarch. De exilio, p. 637. Aliter rem efformavit Diodor. XV, 7. Is enim ad Ol. 103, 1, Dionysium dicit propter poematum suorum despectum et exhibitionem in summum incidisse mœrorem, et ad extremum eo mœstitiæ et insanæ processisse, ut necessariorum multos falsis criminibus overatos necasset, nec paucos misisset in exilium. Inter hos fuisse Leptinen fratrem et Philistum, qui præclara sæpenumero tyranno in bellis commoda præstitisset : eos in Italiam fugisse Thurios, magnumque favorem adeptos cum tyranno deinceps id ipsum rogante in gratiam rediisse, et non modo in civitatem Syracusarum, sed etiam in pristinum benevolentiae et dignitatis locum restitutos esse. Ne tamen in hac narrationum diversitate Diodorum Plutarcho veriora tradere putes, id præcipue obstat, quod Plutarchus omnia sua hausisse sese fatetur ex Timonide, qui Dionem in Siciliam secutus rebus, quas narravit, oculatus testis interfuerat. Quam impatienter vero Philistus exilium tulerit, quemadmodum ad reditum efficiendum vilem Dionysii adulatorem se præbuerit, patet ex Plutarcho (1) et Pausania (2). In patriam tandem reversus Dioni et Platoni, quorum consiliis Dionysium regi videbat, acerrimus exstitit adversarius, ac fracta horum virorum auctoritate priorem rerum conditionem reducere studuit. Nec criminationes caruerunt eventu. Nam Dio patria pulsus, Plato Athenas reversus est (V. Platon. Epistol. III, p. 671, ubi pro ὑπὸ Φιλιστίδου cum Sevino re-

(1) Plutarch. Timol. 15 : Ὅστε μοι συμβάλλοντι τούτοις τὰς Φιλίστου φωνὰς, ἃς ἀγίησι περὶ τῶν Λεπτίνου θυγατέρων ἰλοφρόμενος, ὡς ἐκ μεγάλων ἀγαθῶν τῶν τῆς τυραννίδος εἰς ταπεινὴν ἀφειγμένων διαίταν, φαίνεσθαι θρήνου γυναικὸς ἀπαράστρους καὶ πορρῶρας καὶ χρυσία ποθοῦσης.

(2) Pausan. 1, c. 13, § B : Ἄνδρι γὰρ βασιλεῖ συνόντα ἀνάγκη πᾶσα ἐς χάριν συγγράφειν· εἰ δὲ καὶ Φιλίστος αἰτίαν ἰκαίαν εἶληφεν, ἐπελπίζων τὴν ἐν Συρακούσαις κάθοδον, ἀποκρύψασθαι τῶν Διονυσίου τὰ ἀνοσιώτατα, ἧκου πολλῆ ἢ Ἰερωνύμῃ συγγνώμῃ.

stituendum est ὑπὸ Φιλίστου). Sed Ol. 105, 4, Dion cum exigua manu ad restituendam patriæ libertatem in Siciliam appellit, urbes ad eum ultro deficiunt, ipsæ Syracusæ denique ab eo occupantur. Dionysius, qui sub id tempus ad Cauloniam in Italia morabatur, Philistum, exercitus ducem, circa Adriam tum versantem, cum classe arcessit, utque recto cursu Syracusas petat injungit (Diodor. XVI, 9-11; Plutarch. Dion, c. 25, 35). Philistus igitur occurrit, et primum quidem Leontinos, qui desciverant a Dionysio, invadit. Noctu furtim mœnia ingressus partem urbis occupat, sed a Syracusanis suppetias ferentibus Leontinorum oppido exturbatur. Interim Heraclides a Dione et Syracusanis classi præfectus e Peloponneso rediit. Contra hunc Philistus, summus classis prætor a Dionysio creatus, triremibus sexaginta pugnam navalem cum Syracusanis, navium numero haud inferioribus, suscepit. Acre tum proelium conseritur; in quo sua primum virtute Philistus prævalebat. Sed ab hostibus tandem circumventus, quum Syracusani id summo studio agerent ut imperatorem vivum caperent, ille, ut vitaret quæ in captivos committi solent probra et cruciatus, mortem sibi conscivit, postquam maximum sui usum tyrannis præbuisset, fidelissimumque eorum amicum se declarasset. Syracusani victores dilaniatum Philisti corpus per totam urbem traxerunt et insepultum denique abjecerunt. Sic Diodorus; ubi vero postrema magis in honorem Philisti, quam ex veritate adornata esse patet ex Timonide apud Plutarch. (Dion. 35), qui vivum dicit Philistum in manus hostium incidisse iisque fuisse ludibrio. Cum Timonide facit etiam Tzetzes (Hist. X, 830 sq.). Contra turpiter lapsus est Suidas, qui eum in pugna contra Pœnos cecidisse refert. Incidunt hæc in Ol. 106, 1. Jam igitur, si Philistum, quo tempore Gylippus in Siciliam venit, viginti circiter annos habuisse statuamus, efficitur eum septuagenarium, γέροντα ἤδη, ut Plutarchus dicit l. l., diem obiisse supremum.

His subjicio locos nonnullos vet. scriptorum, quibus indolis morumque nostri auctoris imago potest quisque sibi adumbrare. Dionysius Hal. Tom. II, p. 131, 21, Philistum ostendere dicit ἤθος τε κολακικὸν καὶ μικρολόγον. Idem p. 70, 8 (tom. V, p. 427, Reiske), Φιλίστος, ait, μιμητὴς ἐστὶ Θουκυδίδου ἐξω τοῦ ἤθους· τὸ μὲν γὰρ ἐλεύθερον καὶ φρονήματος μεστόν· τοῦτο δὲ θεραπευτικὸν τῆς τυράννων καὶ ἄλλων πλεονεξίας. Quare Timæus, ut Plutarchus (Dion. 36) ait, οὐκ ἀδικον λαβῶν πρόφασιν τὴν ὑπὲρ τῆς τυραννίδος τοῦ Φιλίστου σπουδῆν

καὶ πίστιν, ἐμπίπλονται τῶν κατ' αὐτοῦ βλασφημιῶν, ὃ τοὺς μὲν ἀδικηθέντας τότε σύγγνωστόν ἐστιν ἴσως ἄχρι τῆς εἰς ἀναίσθητον ὀργῆς χαλεποὺς γενέσθαι· τοὺς δ' ὕστερον συγγράφοντας τὰ πεπραγμένα καὶ τῶ μὲν βίῳ μὴ λυπηθέντας αὐτοῦ, τῶ δὲ λόγῳ χρωμένους, ἢ ὅσα παραιτεῖται μὴ μεθ' ὕβρεως, μηδὲ μετὰ βωμολοχίας ὀνειδίξειν τὰς συμφοράς· ὧν οὐδὲν ἀπέχει καὶ τὸν ἀριστον ἀνδρῶν ἐκ τύχης μετασχεῖν. Deinde vero Ephorum reprehendit, quod Philistum laudaverit, ὅς, καίπερ ὧν δεινότητος ἀδίκους πράγμασι καὶ πονηροῖς ἤθεσιν εὐσχήμονας αἰτίας περιβαλεῖν, καὶ λόγους ἔχοντας κόσμον ἐξευρεῖν, αὐτὸς αὐτὸν οὐ δύναται πάντα μηχανώμενος ἐξελέσθαι τῆς γραφῆς, ὡς οὐ φιλοτυραννότατος ἀνθρώπων γένοιτο, καὶ μάλιστα πάντων αἰεὶ ζηλώσας καὶ θαυμάσας τυραννῆν καὶ δύναιμι καὶ πλούτους καὶ γάμους τοὺς τῶν τυράννων. Ἀλλὰ γὰρ Φιλίστου ἢ μήτε τὰς πράξεις ἐπαινοῦν, μήτε τὰς τύχας ὀνειδίζων ἐμμελέστατος.

De scriptis Philisti. — Suidas: Φιλίσκος, ἢ Φιλίστος Συρακούσιος... ἔγραψε Σικελικά· ἔστι δὲ τὰ πρὸς Ἑλληνας αὐτοῖς πραχθέντα διαφόρως. Καὶ Γενεαλογίαν· περὶ Φοινίκης, καὶ ἄλλα τινὰ περὶ τῆς νήσου Σικελίας. Deinde: Φιλίστος Ναυκρατίτης ἢ Συρακούσιος... συνέταξε δὲ τέχνην Ῥητορικὴν, Λιγυπτικὰ ἐν βιβλίοις ιβ', Σικελικὰ ἐν βιβλίοις ια', πρὸς τὸν Τρικάρων λόγον, περὶ Ναυκρατεως, περὶ Διονυσίου τοῦ τυράννου βιβλία ς', περὶ τῆς Λιγυπίων θεολογίας βιβλία γ', Δημηγορίας· καὶ ἄλλα τινὰ· περὶ Λιβύης καὶ Συρίας. Diversorum scripta a Suida commixta esse extra dubitationem positum est. A veteribus Siciliae tantum et Dionysii historia, ac praeterea nihil Philisto assignatur. De arte oratoria liber, ut supra vidimus, ad Philiscum Milesium pertinet; ad eundem auctorem, quod jam Ruhnkenius (Histor. orat. Gr. p. LXXXIII) perspexit, Conciones referendae sunt. Opus περὶ Φοινίκης tribuendum videtur Philino Agrigentino, qui primi belli Punici historiam scripsit atque facillime cum Philisto confundi potuit. Quod ad reliqua Philisti opera, quum non nisi Suidae testimonio tot nominibus suspecto in notitiam nostram venerint, supinam potius lexicographi negligentiam accusemus, quam temporis, quod nulli eorum pepercerit, injuriam.

Historiae Siculae in duas partes erant divisae, quarum altera septem libris plus quam octingentos annos complexa, exordio facto inde ab antiquissimis Siciliae temporibus, ad Ol. 93, 3 ad captumque Agrigentum deducta est; altera, ubi prior substiterat incipiens, libris quattuor res a Dionysio seniore gestas usque ad mortem ejus (Ol. 103, 2) enarravit. Diodor. XIII, 103. His tamquam tertiam partem addere licet opus, in quo

duobus libris res Dionysii junioris per quinque annos usque ad Ol. 104, 2, persecutus est. Diodor. XV, 89. Etenim tredecim hos libros unum tantum quodammodo corpus effecisse inde apparet, quod Stephan. Byz. vocc. Ἀρβέλη et Κραστός librum tredecimum laudat. Potuisse tamen etiam singulas partes tamquam singularia opera discerni docemur a Cic. II. Ep. ad Quintum frat. 13. « Utros ejus (Philisti) habueris libros (duo enim sunt corpora), an utrosque, nescio. Me magis de Dionysio delectat. » Cf. Dionys. Hal. t. II, p. 131, 17: Διήρηκε historiam suam εἰς ἐπιγραφὰς δύο, περὶ Σικελίας μὲν τὴν προτέραν ἐπιγράφων, περὶ Διονυσίου δὲ τὴν ἑτέραν, ἔστι δὲ μία· καὶ τοῦτο γνοίης ἂν ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς Σικελικῆς. Neuter libros de Dionysio juniore memorat, quos neque Diodor. XV, 94 in computum suum refert. Quare haec pars, omnino minus cognita, serius tandem majori illi operi adjuncta esse videtur. Ex his vero facile intelligitur Suidam, ubi res Siculas undecim libris conscriptas esse dicit, primam et secundam totius operis partem, ubi Dionysii historiae sex libros assignat, secundam et tertiam partem in unum collegisse.

Rationem, qua res narratae in singulos libros dispertitae fuerint, ex fragmentis quot supersunt Gællerus constituit haec: « Res Cocali, ait, Philistus narravit primo libro Siculorum. Ibidem recensum egit populorum, qui antiquitus in Sicilia conederunt. V. Diodor. V, 2-6. Secundo libro de coloniis Graecanicis dixit, quae in Sicilia conditae sunt. Cf. Thuc. VI, 2-6; Strabo VI, p. 409 Am. Tertio libro, ut mihi quidem videtur, progressus est ad regnum Gelonis; rationem exposuit, qua imperium sibi paravit; reliquas res a rege clarissimo per septem annos gestas tractavit. V. Diodor. IX. Haec ad spatium temporis pertinent inde ab Ol. 72, 2 ad Ol. 75, 3. Quartus liber fortasse comprehendit regna Hieronis Thrasymbulique. Diodor. XI, 38-68. Ol. 75, 3; 78, 3. Tum quinto libro aggressus est tempora Siciliae florentissima post libertatem Syracusis vindicatam expulsosque tyrannos. Inerant, puto, etiam bella cum Siculis et Ducetio gesta; excidium Agrigenti. Diodor. XI, 67, 68; XII, 82. Ol. 78, 3; 91, 1. Sextus deinde liber, quo Thucydidis vestigia legit (teste Theone Progyrn. p. 9 Heins.: Τὸν Ἀττικὸν ὄλον πόλεμον ἐν τοῖς Σικελικοῖς ἐκ τοῦ Θουκυδίδου μετενήνοχε, et Plutarcho Nic. c. 1: Ἄς γοῦν Θουκυοῖδης ἐξήνεγκε καὶ Φιλίστος πράξεις, ἐπεὶ παρελθεῖν οὐκ ἔστι, μάλιστα γὰρ δὴ τὸν τρόπον καὶ τὴν διάθεσιν τοῦ ἀνδρός (Nicias sc.) ὑπὸ πολλῶν καὶ μεγάλων παθῶν καλυπτομένην περιεχούσας, ἐπιδραμῶν βραχέως, καὶ διὰ τῶν ἀναγ-

κλιων πεπείραματ συνναγασίν) continebat historiam belli Attici. Diod. XII, 82; XIII, 33. Ol. 91, 1; 91, 4. *Septimus* denique liber tempora Dioclis Syracusanorum legislatoris continere poterat cum parte belli Punici ab Hamilcare gesti. Diodor. XIII, 34-96. Ol. 92, 1; 93, 3. — Hinc incipiunt res Dionysii senioris, quattuor libris expositæ. Quorum *primo*, ni fallor, inde a capto Agrigento causas et initia regni Dionysii, maximeque apparatus bellicum contra Carthaginenses exposuit. Diod. XIII, 91-108. Ol. 93, 3; 93, 4. Hinc ad pacem cum Carthaginensibus initam, et firmatum a Dionysio principatum naturalis transitus fuit libro *secundo*. Diodor. XIII, 108; XIV, 10. Ol. 93, 4; 94, 2. *Tertio* libro videtur enarrasse bellum Punicum secundum. Diod. XIV, 14-76. Ol. 94, 2; 96, 1. *Quarto* libro bello Punico tertio et Rhegino, Dionysii obitu et pompa funebri descriptis res tyranni ad exitum perduxit. Diodor. XIV, 76; XV, 74. Ol. 96, 1; 103, 1. »

Sequuntur libri duo Dionysii junioris historiam inde ab Ol. 103, 1, quo anno regnum suscepit, ad Ol. 104, 2 complexi. Retractavit eam et ad finem perduxit Athanas Syracusanus. Diod. XV, 94. Quam ne ipse Philistus ulterius prosequeretur, nec fortasse illis ipsis, quæ jam composuerat, summam manum admoveret, morte impeditus est. Quod ei ridicule sane crimini vertit Dionys. Hal. tom. V, p. 427 ed. Reisk.

In scribendi genere Philistum ad Thucydidis maxime exemplum sese conformasse unanimis est veterum scriptorum consensus. Itaque apud Ciceronem (II Ep. ad Quint. frat. 13) audit: « Siculus ille capitalis, creber, acutus, brevis, pæne pusillus Thucydides. » (Cf. Brut. c. 85; de Orat. II, 13), et apud Quintil. Institut. orat. X, 1: « Imitator Thucydidis, et ut multo infirmior, ita aliquatenus lucidior. » Quod uberius exponit Dionys. Hal. tom. V, p. 427 et VI, p. 779 sqq. ed. Reisk. Philistus, ait, ad Thucydidem magis accessisse videtur et ejus exemplo formam orationis ornasse. Neque enim argumentum sumsit nimis vagum, verum unum, idque uni loco adstrictum. Ordine vero optimo historiam non adornavit, sed obscuro, et quem summa cum difficultate animo consequi possis, ac sane longe pejore quam Thucydides. Res etiam alienas historiæ suæ inserere noluit, sed in uno argumento permanet (cf. Theon. Progymnast. p. 44 Heins.). Dictione utitur inusitata quidem, sed minus obscura et affectata quam illa Thucydidis, atque rotunda, densa, acri, contentiosa. Non tamen eandem elegantiam et majestatem, nec eadem

pondera, affectus et figuras habet. (Interdum vero orationem Philisti grandem et sublimem esse testatur Longin. c. 40.) Nimis gravis sæpe et uniformis est, nec ulla periodi ejus jucunditate conditæ (cujus rei præclarum sane exemplum proponit fragm. 8). In describendis locis, navalibus pugnis et constitutionibus urbium perexilis est atque depressus, nec oratio rei amplitudini respondet. Idem de ejus concionibus valet. At naturali quadam oris suavitate præditus est, et prudens et ad veras et serias causarum actiones Thucydide magis idoneus. Idem Dionysius VI, p. 767, Philistum cum Herodoto, Thucydide, Xenophonte et Theopompo componens dicit: τούτους ἐκκρίνω τοὺς ἄνδρας εἰς μέμνησιν ἐπιτρευστάτους. Ceterum Philistus in Alexandrinum historicorum canonem non est receptus. Atque jam multum ante Ciceronis ætatem non placuisse obscuram illam Philisti orationem declarat Cic. Brut. c. 17: « Jam vero Origines Catonis quem florem, aut quod lumen eloquentiæ non habent? Amatores huic desunt, sicuti multis jam ante sæculis et Philisto Syracusio et ipsi Thucydidi. Nam ut horum concisis sententiis, interdum etiam non satis apertis [cum brevitate tum nimio acumine], officit Theopompus elatione atque altitudine orationis suæ: quod idem Lysiae Demosthenes: sic Catonis luminibus obstruxit hæc posteriorum quasi exaggerata altius oratio. » — Iniquum Timæi de historico nostro judicium, φορτικὸν καὶ ἰδιώτην cum dicentis, nec non τὴν Φιλίστου διαλεκτὸν εὐθύνην aggressi perstringit Plutarch. Nic. c. 1. Nil curabis Timæi maledicentiam, quum legas apud Plutarch. Alex. c. 8, in tanto apud veteres Nostri historiam honore fuisse, ut eas una cum Euripide, Sophocle, Æschylo Harpalus Alexandro suo mitteret in Persiam.

TIMÆUS.

Timæus Tauromenita (1) patre usus est Andro-

(1) Suidas: Τίμαιος, Ἀνδρομάχου, Ταυρομενίτης· ὃν Ἀθηναῖοι Ἐπιτίμαιον ὠνόμασαν· Φιλίστου μαθητὴς τοῦ Μιλήσιου· παρωνύμαστο δὲ τοῦτο, διὰ τὸ πολλὰ ἐπιτιμῶν· καὶ Γρασουλλέτρια δὲ, διὰ τὸ τὰ τυχόντα ἀναγράφειν. Ἐγραψεν Ἰταλικά καὶ Σικελικά ἐν βιβλίοις η'. Ἑλληνικά καὶ Σικελικά. Συλλογὴν ῥητορικῶν ἀφορμῶν βιβλία εἴη. Ὀλυμπιονίκας, ἢ χρονικά πραξίδια Reliqua exscripta sunt e Diodor. Exc. Vales. tom. IX, p. 279 et Polyb. XII, 23. — Idem: Τίμαιος ὁ ἱστορικός ... ἔγραψε περὶ Συρίας καὶ τῶν αὐτῆς πόλεων καὶ βασιλείων, βιβλία γ'.

Præter Tauromenitam apud vet. scriptt. memorantur: 1. *Timæus Locrus*, de quo certius nihil compertum

macho illo, qui opibus animique nobilitate excellens Naxios urbe a Dionysio excisa deturbatos congregavit, iisque in Tauromenio oppido recens condito (Ol. 96, 1) novas sedes constituit (Ol. 105, 3. Diodor. XVI, 7 coll. XIV, 59). Quo anno Timæus in lucem editus sit, disertis verbis indicat nemo. Quum vero annos natus nonaginta sex (Lucian. Macrob. cap. 22, p. 127 Bip.) diem obiisse dicatur, ac historiae ejus usque ad Ol. 129, 1 a. Chr. 264 perductae fuerint (2), fato defunctus videtur circa Ol. 131, vel paullo post a. Chr. 256, ideoque natales ejus referendae sunt ad Ol. 107; a. Chr. 352. Magistrum habuit, ut Suidas testatur, Philiscum Milesium, discipulum Isocratis. Ceterum de vita ejus nihil fere compertum habemus, nisi illud, eum ab Agathocle patria pulsum migrasse Athenas. Quod equidem retulerim ad Ol. 117, 3, a. Chr. 310, quo tempore Agathocles post cladem ad Hime-

habemus. Qui ei tribuitur liber περί τῆς τοῦ κόσμου φύξεῖς nihil est nisi Platonis dialogi, qui Timæus inscribitur, compendium (v. Tennemann. *Syst. d. Plat. Philos.* vol. I, p. 93 sq.). Idem Vitam Pythagoræ scripsisse dicitur. Cujus rei fides quum in uno Suidæ testimonio posita sit, nec usquam Loerus auctor diserte memoretur, verisimile est fragmenta, quæ de Pythagora ex Timæo laudantur, referenda esse ad Timæum Siculum, qui in rebus Italicis de Pythagora non potuit non disserere. — 2. *Timæus Crotoniata* et *Timæus Parus*, Pythagorei (v. Iamblich. V. Pythag. cap. extr.; Clemens Alex. Strom. p. 604; Theodoret. II Therapeut. p. 38. Cf. Fabric. Bibl. tom. VI, p. 544.) — 3. *Timæus Cyzicenus*, Platonis discipulus. Sic Demochares ap. Athenæum (XI, 15, p. 509, A Casaub.). Verum Diogen. Laert. III, 46, Timolaum, non Timæum Cyzicenum inter Platonis discipulos enumerat. Itaque alterutrum nomen depravatum videtur. Aliunde de Timæo quodam Cyziceno nil constat, nisi forte Neanthes Cyzicenus, sicuti Timæus Philisci discipulus, qui Ἑλληνικὰ scripsit et περί τῶν κατὰ πόλιν μυθικῶν, nec non περί Πυθαγορικῶν (in quo opere quemadmodum Timæus ineptam illam de Empedoclis λογοκλοπεῖα fabulam narravit: v. Karsten. de Empedocle); et quem, sicuti Timæum, propter levitatem Polemo ἀντιγραφαῖς suis perstrinxit, ob ingenii et rerum tractatarum cum Timæo ejusque historiis similitudinem appellatus est Timæus Cyzicenus, quod nomen deinde cum illo Timolai facillime potuit confundi. Eodem plane modo Ruhkenius ad Rutil. Lup. I, p. 26, Hegeslam oratorem propter suum ineptiarum studium cum Timæo confusum esse dicit. — 4. *Timæus*, junior quidam, *sophista*, qui ad Gentianum scripsit Lexicon Platonicum (v. Ruhnck. præfat. ad Timæi Lex. p. XII, sqq.). Ad eundem Ruhkenius pertinere censet συλλογὴν ῥητορικῶν ἀφορισμῶν, quam Suidas historico Siculo attribuit. — 5. *Timæus mathematicus* memoratur a Plinio H. N. V, 9; XVI, 22; II, 8. Ad hunc Gæller. referendum suspicatur fr. 25 de Hyadicibus. — 6. *Timæus historicus*, qui de *medicina metallica scripsit* in Plin. Ind. lib. XXXIII et cap. 3 ejusdem libri, nemo alius quam Siculus noster esse videtur. V. fragm. 22.

(2) Polyb. 1, 5, 1: Ὑποθεσάμεθα ταύτης ἀρχὴν τῆς βί-

ram exercitum in Africam transducturus, ne per absentiam suam res novas molirentur Syracusani, nec ipse pecuniæ inopia laboraret, opulentiorum opes sub variis prætextibus confiscavit, atque urbem ab omnibus, quos a se alienos videret, cædibus et exiliis expurgare studuit (Diodor. XX, 4). In horum numero fuisse videtur etiam Timæus, qui itaque ætatis anno quadragésimo secundo, relictis Syracusis, in literatissimam Athenarum urbem sese contulit, ubi, sicut ipse dicit (3), quinquaginta continenter annos hospes versatus est. Præclaro hoc otio gaudens totum se dedit studiis historicis, ac postquam ingentem materiam undique congesserat, proveciore jam ætate ad operum suorum compositionem se accinxit (4). Jam si vera sunt, quæ de exilii tempore dixi, necessario inde sequitur Ol. 130, 1, a. Chr. 260, Timæum Athenas paullo ante ab Antigono captas reliquisse. Igitur Tauromenium vel, quod malim, Syracusas redierit. Testem rei affero locum ipsius Timæi modo laudatum (3), unde clare elucet scripta hæc esse post reditum ex exilio. Atque quum verba Polybius petita dicat ex libro trigesimo quarto, ubi, ut infra demonstrare studebo, Agathoclis historiam exposuit, haud temere statuam majorem historiarum partem usque ad postremas res Agathoclis Athenis, verum Pyrrhi historiam, quam seorsum editam scimus, in Sicilia post reditum ex exilio esse conscriptam.

De scriptis Timæi. — Siciliae historia, quam Timæus memoriæ prodidit, initio facto inde ab antiquissimis temporibus deducta est usque ad Ol. 129, ubi Polybius suorum commentariorum posuit exordium (5). Quot libros continuerit accuratius definiri nequit, ampliorem tamen fuisse opere Polybiano pro certo licet affirmare (6). Neque minus asserere potes, ut Philisti, sic etiam Timæi historias in plures partes fuisse divisas, quas tamquam singularia opera consideraveris. Hinc explicandus est Suidas, qui Timæum scri-

βου τὴν πρώτην διάβασιν ἐξ Ἰταλίας Ῥωμαίων· αὕτη δ' ἐστὶ συνεχὴς μὲν τοῖς ἀρ' ὧν Τίμαιος ἀπέλιπε, πίπτει δὲ κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ εἰκοστὴν πρὸς ταῖς ἑκατὸν Ὀλυμπιάδα.

(3) Polyb. XII, 25, 1: Πεντήκοντα συνεχῶς ἔτη διατρίψας Ἀθήνησι ξενιτεύων καὶ πάσης ὁμολογουμένως ἀπειρος ἐγενόμην πολεμικῆς χρείας. Contra Polyb. ibid. 25, d: ἀποκαθίστας γὰρ Ἀθήνησιν σχεδὸν ἔτη πενήκοντα. Cf. XII, 28, 6.

(4) In exilio Timæum historiam suam condidisse dicit etiam Plutarch. De Exil. p. 605 Wechel.

(5) Polyb. I, 5, 1, verbis paulo ante exscriptis.

(6) Quod vero minime concludi potest, sicut Gæller. fecit, ex Polyb. III, 32, ubi omnino non sermo est de Timæi historiis.

psisse ait Italica et Sicula libris octo, deinde Hellenica et Sicula. Hæ partium sunt inscriptiones, quarum complures sine dubio fuerunt hodie ignoratæ. Nam præter id, quod quinque libri postremi Agathoclis res gestas comprehenderint, de œconomia libri certioris quidquam non traditur. Verum si fragmenta perlustraveris, quibus libri notitia addita est, facili negotio eruere licet: magnum illud Siculorum opus in duas partes fuisse divisum, quarum utraque in plura capita distincta erat; atque titulos a Suida servatos primis duarum illarum partium capitibus fuisse inscriptos. Itaque primum caput prioris partis inscriptum erat Ἰταλικά καὶ Σικελικά, octo libris antiquiorem Siciliae historiam exhibens cum rebus Italicis ætissimo vinculo conjunctam. Primum caput alterius partis in fronte habebat titulum Σικελικά καὶ Ἑλληνικά, atque illud tempus complectebatur, quo Atheniensium in Siciliam expeditiones factæ sunt. Igitur Timæi operi idem prorsus accidit quod Periegesi Hecataei. In utroque prima tantum majorum partium capita nominatim laudantur, de ceteris altum silentium. Facile quidem capitum denominationes excogitari possent, sed quum hæc omnia fingendi arbitrio relicta sint, nolo in iis morari.

Ne tamen citius quam cogitatus meam de Timæi operis adoratione sententiam deprompsisse videar, ipsorum fragmentorum præsidio utar, unde pateat, aptam rerum ex Timæi historiis traditarum dispositionem omnino nullam inveniri posse, nisi plures earum partes statuas a veteribus esse distinctas. Igitur ex libro secundo citatur fragmentum de Gelonis tutoribus (fr. 83). Quod initio fere historiarum positum jam per se offendit, multo magis vero quod aliunde elucet de Gelone sermonem fuisse libro decimo, ex quo (fr. 85) pugna ad Helorum commemoratur. Itaque quum sciamus primam historię partem vel caput octo libris constitisse, facile est intelligere, quò factum sit, ut de eodem Gelone Timæus disseruisse dicatur libro secundo et decimo. Nimirum inde ab nono libro nonnulli novam librorum seriem statuerunt, ideoque librum secundum dixerunt, qui aliis erat liber decimus. Quæ quum ita sint, etiam quod de Empedocle senatum mille virorum Agrigenti antiquante affertur ex libro primo vel secundo (nam parum accurate Diogenes loquitur), haud credideris ex primo totius operis, sed ex nono (ubi fr. 81 Empedoclis cum Pythagora compositi mentio fit) vel ex decimo repetitum esse. Eodem modo de morte Empedoclis laudatur liber quartus (fr. 98). Porro ex libro decimo tertio citatur fragmentum (105) de Laide

Hycaris capta bello Peloponnesiaco. Vides hoc ad alteram totius operis partem pertinere. Polybius denique (XII, 25, o) Hermocratis orationem in conventu Siculorum habitam legi dicit libro vicesimo primo, idemque (XII, 26) ad eundem librum refert Timoleontis ad milites exhortationem. Quas res tanto temporis spatio sejunctas ex diversis operum partibus memorari, vix est quod moneam. — His adjungam alium Polybii locum (XII, 26, e), ubi postquam de ostentatione Timæi in coloniarum et urbium conditarum descriptione locutus erat, pergunt ita: Οὐ μὴν ἀλλ' οἱ πλείω χρόνον συντραφέντες τοῖς τούτου πρώτοις ὑπομνήμασιν, ἐν οἷς αἱ τῶν προειρημένων εἰσὶ συντάξεις, ὅταν ἀπασαν συνταξαμένῳ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐπαγγελίας ἀποπιστεύωσι, κάπειτά τις αὐτοῖς ἀποδεικνύη τὸν Τίμαιον, ἐν οἷς πικρότατός ἐστι κατὰ τῶν πέλας, αὐτὸν ἔνοχον ὄντα, καθάπερ ἡμεῖς ἀρτίως ἐπὶ τῶν Λοκρῶν καὶ τῶν ἑξῆς παραπαίοντα συνεστησάμεν, δυσέριδες γίνονται... Λοιπὸν δὲ τὸ πραγματικὸν αὐτοῦ μέρος τῆς ἱστορίας, ἐκ πάντων συγχείμενον τῶν ἀμαρτημάτων. — Ex quibus satis intelligitur Polybium duas operis partes distinguere, neque tamen, ut Suidas fecisse videri potest, octo tantum libros priori parti tribuisse, quum quæ de Locris Timæus contra Aristotelem disputavit, ad nonum librum pertineant. Quot fuerint hujus partis libri, accuratius quidem dici nequit, sed quoniam liber decimus octavus expresse laudatur (fr. 94), si viginti fuisse statuas, a vero non multum aberis. Altera pars multo longior erat. A Suida citatur liber tricesimus octavus. Itaque quadraginta numeraveris usque ad res Agathoclis quinque libris comprehensas. His accedit Pyrrhi historia, cuius ambitum ignoramus. Audacior aliquis fortasse dicat Suidæ verba: Ἐγραφε περὶ Συρίας καὶ τῶν αὐτῆς πόλεων καὶ βασιλείων βιβλία γ' misere corrupta esse in iisque latere Pyrrhi Epirotarum regis bellum. Nam neque ullum fragmentum occurrit, quod ad hos de Syria libros referri possit, nec omnino intelligitur quomodo Siciliae historię quamvis multis a re proposita alienis refertæ tam prolixam hujus regionis descriptionem inserere potuerit, nec denique alius Timæus, cui tale scriptum tribuamus, in notitiam nostram pervenit. Jam si calculos subducas, totum Timæi opus compositum foret libris sexaginta octo. Totidem vero libris, eodem Suida auctore, Timæus scripsisse dicitur συλλογὴν ῥητορικῶν ἀφορμῶν. Quas Nostro abjudicandas esse videns Ruhnkenius, eas referendas censet ad Timæum Sophistam. Mirum tamen tantæ molis librum nusquam alias memorari. Quare sententia mea eo inclinatur, ut Suidæ verba de historico Timæi opere intelli-

genda putem, quod propter indolem suam severior quidam Tauromenitæ censor συλλογὴν ῥητορικῶν ἀφορμῶν appellaverit. Conjecturis hæc nituntur, quas tamen rei natura videtur excusare.

Redeo ad operis divisionem. Quæ utrum ab ipso auctore, an a senioris ævi hominibus facta sit difficile est dijudicatu. Singulas quidem partes non separatim a Timæo editas esse, sed, exceptis libris qui de Pyrrho egerunt, unum corpus effecisse argumento est locus Ciceronis in Epist. V, 12, ubi -Deesse mihi nolui, inquit, quin te (Lucejum historicum) admonerem, ut cogitares, conjunctene malles cum reliquis rebus nostra contexere, an, ut multi Græci fecerunt, Callisthenes Trojanum bellum, Timæus Pyrrhi, Polybius Numantinum, qui omnes a perpetuis suis historiis ea, quæ dixi, bella separaverunt: tu quoque item civilem conjurationem ab hostilibus externisque bellis sejungeres. » Adde Dionys. Hal. Ant. Rom. p. 5, 26: Πρῶτον μὲν, ὅσα καμὲ εἰδέναι, τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀρχαιολογίαν ἐπιδραμόντος Ἱερωνύμου τοῦ Καρδίου συγγραφέως, ἐν τῇ περὶ τῶν ἐπιγόνων πραγματείᾳ· ἔπειτα Τιμαίου τοῦ Σικελιώτου, τὰ μὲν ἀρχαῖα τῶν ἱστοριῶν ἐν ταῖς κοιναῖς ἱστορίαις ἀφηγησαμένου, τοὺς δὲ πρὸς Πύρρον τὸν Ἠπειρώτην πολέμους εἰς ἴδιαν καταχωρίσαντος πραγματείαν κ. τ. λ. Itaque probabile est Timæum libros Siculorum continua serie numerasse, postea vero partes ingentis hujus operis sejuncte editas esse, ideoque exstitisse plures librorum ordines. Dubitari adeo potest, num ab omnibus eadem operis divisio observata sit. Etenim Polybius Hermocratis orationem laudat ex libro vicesimo primo, qui ex nostra adnotatione pertinet ad primos libros partis secundæ. Putari igitur posset Polybius non interrupto ordine libros numerare. Sed hoc quominus statuamus, vetat illud, quod Timæum libro vicesimo primo de Timoleonte egisse dicit inter duas operis partes distinguens. Restat ut contendas priori loco Polybius libros continua serie numerasse, altero minus. Sed quæ de Timoleonte ex libro vicesimo primo traduntur, omnino non quadrant cum ea librorum indicatione, quam ab aliis auctoribus acceptam habemus (v. ad fr. 134). Horum rationes si sequimur, quæ Polybius libro XXI assignat, multo post commemorari debebant. Nec probabiliter suspicari licet libri notam depravatam esse, quod eandem reperimus duobus locis longe separatis (XII, 12 et 26). Quæ numeri constantia non redolet errorem librarii. Non video igitur quomodo hanc difficultatem solvas, nisi Polybius status secundæ partis exordium fecisse non a prima, sed a secunda Atheniensium in

Siciliam expeditione. Quæ quum ex nostro calculo inde a libro decimo usque ad decimum quartum enarrata videatur, sequitur Polybii librum vicesimum primum respondere nostro libro trigesimo primo, qui libri numerus aptissimus. Eadem igitur ratione fragm. 134 secundum Polybium ex libro trigesimo quarto depromptum apud nos pertinet ad librum quadragesimum quartum, ubi Sicula Timæi ad finem vergebant. Atque huic loco optime convenit argumentum. Nempe excusare sese Timæus studet, quod, quum eundem locum per quinquaginta annos continenter habitaverit, usus bellici non admodum peritus sit.

His præmissis, res quas in singulis libris Timæus tractaverit, quantum ejus propter fragmentorum raritatem fieri potest, paullo accuratius adumbremus. *Liber primus*, ut res ipsa monet, de Sicilia natura et forma (fr. 1) egit, de Sicaniis, indigenis ut Timæus contendit, de Siculis denique ex Italia advenis. Quorum historiam altius repetens antiquissimas res Italicas uberius exponendi sponte sese obtulit occasio. His præmissa et intexta erant mythica de Cerere et Daphni, præ ceteris vero quæ ad geographicas rationes fabulæ spectant, Argonautarum dico et Herculis expeditiones, nec non Diomedis in Italiam adventum. Cum hoc cohærent de Dauniis narrationes (fr. 14, 15). De Etruscis libro primo sermonem fuisse expressis verbis dicit Athenæus (fr. 18). Quibuscum conjuncta sunt quæ de Trojana Romanorum origine deque Romæ urbis incunabulis afferuntur (fr. 21). Subjeci de Libya et Carthagine, eodem quo Roma anno condita, fragmenta; jure dubitaveris hæc in primo libro tractata esse, sed certiore librorum indicio prorsus caremus. — *Secundus liber* item versabatur in rebus geographicis et maxime quidem in describendis Ligurum, Celtorum Iberorumque terris, in quorum populorum mores et instituta multum se inquisivisse ipse Timæus ait proæmio libri sexti. Jam quum de his populis non nisi in primis historiæ libris sermo institui potuerit, ac fragmentum de Corsica insula (fr. 26) nominatim libro secundo adscribatur, cetera quoque quæ ad has regiones spectant eidem libro licet vindicare. Nec in illis quidem Timæus se continuasse videtur, sed omnino hoc libro eadem et eodem fere ordine narravit quæ Diodorus libro quinto, quem totum pæne ex Timæo expressum puto, quamquam fontem auctor plerumque non indicat, ino, primo capite male artificiosus celare studet. Itaque huc retuli quæ pertinent ad Corsicam (26), Sardiniam (fr. 27-29), Baleares (fr. 30, 31), Mictim et Basileam insulas (fr. 32-34), Ibe-

riam et Galliam (35-40), Eridanum (fr. 41), Chersonesum Hylicam (fr. 42), Argyrinos in Epiro (fr. 43, quod vero etiam in libris de Pyrrho legi potuit), Cretam (fr. 44-46).

Postquam sic magnam Timæus orbis terrarum partem perlustraverat, ad rem propositam, Siciliae et Syracusarum historiam, propius accessisse videtur. Etenim quum de Corinthiis *libro tertio* verba facta esse videamus (fr. 48), probabile est Timæum in eodem narrasse Syracusas sub Archia deductas. Quare hic posui quæ de Arethusa et Alpheo fabulæ exstant, atque quæ temporum ordine huc referre licet de fundatione Corcyræ (53-54). — *Liber quartus et quintus*, qui præter Syracusarum urbis primordia de ceteris Græcorum in Italia et Sicilia coloniis exponere debebant, penitus interierunt. Ac plura sine dubio de coloniis Italicis servata haberemus, nisi etiam Diodori libri, ubi de his præ ceteris sermo erat, maximam partem intercidissent. Nam vel pauca illa, quæ Excerptis Vaticanis ad cognitionem nostram pervenere, satis luculenter ostendunt Diodorum in his ad Timæi maxime auctoritatem sese accommodasse. — *E libro sexto* unum fragmentum perduravit de Callicyriis: hoc igitur ad illud tempus spectat, quo servi isti et clientes Geomoros expellere et oclioeraticam civitatis formam constituere moliebantur. — *Liber septimus* multa habebat de Sybari, quæ urbs tum in divitiarum fastigio summa gaudebat potentia (58-63). Etiam Græciæ conditionem bello Medico commotæ attigisse saltem debet (57). — *Liber octavus* nusquam memoratur.

Inde a *libro nono* nova pars incipit fortasse simpliciter inscripta Σικελικά, quia, quum in antecedentibus Timæus omnium fere populorum historias perscripisset, jam coarctata scena totus versatus esse videtur in rebus Siculis, quæ inde a Gelonis et Theronis regnis largam præbebant scribendi materiam. Nihilominus quæ ex libro nono fragmenta citantur, omnia spectant ad origines Locrorum, ita ut alia potius omnia historicus noster egisse videatur quam id quod modo proposuimus. Verum si reputaveris omnem tunc temporis Syracusarum historiam positam esse in motibus illis, quibus servi atque plebs summum sibi imperium vindicare studebant; ac totam de Locrorum originibus quæstionem inde profectam videri, quod Aristoteles hanc civitatem ex servis et fugitivis conflata fuisse asseveraverat, facile est intellectu, quomodo a Syracusarum historia ex more suo Timæus ad Locros evagari potuerit. Igitur huc pertinent fragmenta de Locrorum primordiis (66-69), de Aristotele insulse traducto

(70-76), de Pythagora ejusque sectatoribus (77-81), quæ postrema si non omnia, nonnulla certe in hoc excursu legebantur. — Sequentes libri Hippocratis, Gelonis et Theronis tyrannorum historiam complectebantur; et *libro decimo* quidem narratio perducta erat minimum usque ad pugnam qua ad Helorum Hippocrates vicit Syracusanos (circa Ol. 72, 1, fr. 85). *Libro undecimo* haud dubie traditum erat quomodo Gelo patriæ tyrannidem adeptus esset; *libro duodecimo* quemadmodum, reductis Geomoris, Syracusarum urbe potitus eam munire et augere studeret. *Libro decimo tertio* agebatur de Græcorum ad Gelonem legatione (Ol. 74, 4, fr. 87), quam multis Timæum persecutum scimus. — *Libro decimo quarto* Gelonis et Theronis ad Himeram victoria celebrata est (Ol. 75, 1, fr. 89). Ex reliquis hujus partis libris, qui Siciliae historiam usque ad Ol. 88 complectebantur, quum duo tantum de Empedocle fragmenta cum librorum notitia nobis servata sint, rerum distributionem ne conjectura quidem assequaris.

Altera operis pars, *Sicula et Hellenica* inscripta, exorsa videtur a Syracusanorum bello contra Leontinos, qui (Ol. 88, 2) Gorgiam oratorem ad implorandum auxilium miserunt Athenas. Qua occasione ut Diodorus (XII, 53) hujus eloquentiæ indolem describit, sic Timæum quoque uberius de hac re disseruisse fragmento 95 indicatur. Ceterum si unum locum præclarum sane exceperis (fr. 96), omnia fere, quæ ad hoc bellum pertinent, periere. Secundam expeditionem Atheniensium in Siciliam (Ol. 91, 2) narrasse videtur a libro decimo usque ad XIV. Sequitur bellum Carthaginiense (Ol. 92, 3), quod ex Timæo in sua transtulit Diodorus (XIII, 54 sqq.). Atque prima belli pars, Selinuntis oppugnatio et excidium (cujus infortunii descriptio colore rhetorico apud Diodorum distincta quammaxime prodit Timæum), deinde Himeræ devastatio (Ol. 92, 4) continebantur libro *decimo quarto* (fr. 108 sq.). *Liber decimus quintus* enarrabat Hermocratis ex exilio reversi in Carthaginiensium agros excursionses ac novam expeditionem Hamilcaris et Himilconis (Ol. 93, 3, fr. 110). Totam vim Carthaginienses in Agrigentum converterunt. Qua data occasione multum fuisse Timæum in describendis Agrigentorum urbe et agris eorumque divitiis et luxuria, patet ex Diodoro (XIII, 81-84; v. fr. 111-114). Urbs capta et a Pœnis eversa. In præda Carthaginem missa insignis fuit taurus Phalaridis, de quo vide Timæi sententiam fr. 116-118. — Hæc Siculorum clades viam ad tyrannidem patefecit Dionysio seniori; cujus historiam sicuti

Philistus quattuor libris, inde a *decimo sexto* usque ad *vicesimum* comprehendisse videtur (Ol. 3, 3-103, 1; v. fr. 116-120). De Dionysio juniore unum fragmentum (127) exstat libro *vicesimo secundo* disertis verbis adscriptum. Quæ sequuntur res a Dione et Timoleonte gestas admodum prolixè a Timæo (quem præter Theopompum etiam Plutarchus ante oculos habuit) expositas esse ex Polybio licet augurari; verum parca tantum fragmina quædam ad nos transnatarunt, ita ut de relinenda librorum dispositione prorsus sit desperandum. Hoc tamen mihi jure quodam sumere videor, Timoleontis de Pœnis victoriam (Ol. 110, 1; v. fr. 134) narratam esse libro *tricesimo primo*. In sequentibus sermonem instituit auctor de ceteris ejus rebus gestis, de novis quas Syracusanis scripsit legibus deque florentissima quæ inde subsecuta est Sicilia conditione. His absolutis, Sicilia tranquillitas otium fecit Timæo ad res alienas aberrandi. Accuratiora quidem afferri non possunt, sed si ex reliquiis conclusionem facere licet, multa in hac operis parte narravit de rebus Græcorum et Alexandri; deque horum temporum scriptoribus qua solet acerbitate tulit judicium (fr. 136-143). — Quinque libri postremi Agathochlis historiam tradiderunt (fr. 144-155).

Quæ de Pyrrhi in Italia et Sicilia bello Timæus conscripserat, uno fragmento (151) excepto, perdita sunt omnia.

Præter Sicula Noster composuisse dicitur Ὀλυμπιονίκας, quos Suidas appellat χρονικά πραξίδια. Argumentum hujus operis, quod fortasse historiis intextum erat, docet Polybius (*). Nempe Spartanorum ephoros a prima institutione cum eorundem regibus, archontes Atticos et sacerdotes Junonis Argivæ cum Olympiorum victoribus contulit.

Jam quæ Timæi fides et auctoritas sit inquirenti amplam disputandi materiam præbent ea, quæ de auctore nostro dicit Polybius, acerrimus ejus adversarius. Plura adhuc de hac re comperta haberemus, si ætatem tulissent Istri et Polemonis πρὸς Τιμαίων ἀντιγραφαί. Nos vero pro consilio nostro et instituti ratione satis habebimus summa rerum capita contra Timæum prolatarum paucis verbis indicasse. Igitur quibusnam præsiidiis instructus Timæus ad historiam conscribendam

(*) Polyb. XII, 11: Ὁ γὰρ τὰς συγκρίσεις ποιοῦμενος ἀνέκαθεν τῶν ἐφόρων πρὸς τοὺς βασιλεῖς τοὺς ἐν Λακεδαιμόνι, καὶ τοὺς ἀρχοντας τοὺς Ἀθηναίους καὶ τὰς ἱερεῖας τὰς ἐν Ἀργεὶ παραβάλλων πρὸς τοὺς Ὀλυμπιονίκας, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν πόλεων περὶ τὰς ἀναγραφὰς τὰς τούτων ἐξελέγων, παρὰ τρίμηνον ἐχούσας τὸ διαπερὶν, οὕτως ἐστὶ.

accessit? De his, Polybius respondet civilem suam ipsius prudentiam et itinera sua tacite commendans, de his sibi comparandis ne minimam quidem curam umquam habuit, sed velut ex professo propriæ omni experientiæ renuntiavit. Etenim (quod multis locis Polybius recoquit) neque in rebus bellicis neque in rebus politicis ullam prudentiam rerum usu collegit, neque peregrinando ac loca quæ describit suis oculis lustrando veram eorum cognitionem capere studuit, sed per quinquaginta annos Athenis degens nihil fecit, nisi in lectulo cubans vel in bibliothecis versatus priorum scriptorum commentarios pervolutare, eorum inquisitione materiam coacervare, dicta inter se contendere, errata observare. Hac sola facultate præditus quum historiam bene scribere consideret, similis est eorum qui spectatis antiquorum tabulis idcirco arbitrantur idoneos se pictores et in arte præcipuos, vel medicorum illorum, qui magnam sui ostentationem facientes et pollicitationibus multitudinem allicientes, si ad experimentum pertrahuntur, apparent ineptissimi. Nec solum propter hæc historici munere apte fungi non potuit, sed etiam ob infirmum et puerile judicium, ob degenerem suam et muliebrem superstitionem, ita ut ne de iis quidem rebus, quas ipse oculis spectavit, neque de locis, quos ipse pede trivit, sanum quidquam narret, ut ineptis fabulis (1) et antiquis traditis opinionibus refertus sit, ut scitu digna omittat (2), vilissima quæque in medium proferat. Itaque fieri non potest, quin in prima operis parte, ubi de coloniis et urbibus conditis agit, geographiæ incitia plerumque labatur, atque pragmatica ejus historia ex omni sit errorum colluvie concreta. Inde errores isti de Africa et Corsica (XII, 3), de rebus Sardinia et præsertim Italiae (XII, 5), de Locrorum origine (XII, 5 sq.), de locis circa Padum fluvium (II, 16), de Romanorum more equi ante urbem sacrificandi (XII, 4, 6), de Arethusa fonte (XII, 4, d.), de tauro Phalaridis (XII, 25).

Mitiorum fortasse præbuisset se Polybius, si errores illos ex sola rerum imperitia et judicii infirmitate profectos esse putaret; sed quoniam voluntate eum ac certo proposito a veritate

(1) Propter fabularum et anilium commentorum multitudinem, ex qua sua congestit Pseudo-Aristoteles De mirab. auscult., Γρασοσλλέκτρια appellatus est: v. Suidas s. v. Τιμαίος et Δεισιδαιμονία, ubi Polybium XII, 24 exscripsit; Hesych. Mil. p. 54.

(2) Mancas esse Timæi, simul vero etiam Polybii historias suum opus laudans dicit Dionys. Hal. A. R. p. 6, 25. Cf. Niebuhr. Hist. Rom. tom. 1, p. 146.

penumero aberrare persuasum habet (3), capitali odio ab eo dissidendum censet, nec ullam castigationis severitatem modum posse excedere; idque eo magis, quod ipse Timæus criminandi et maledicendi libidini, quæ ei Ἐπιτιμαίου cognomen peperit (4), mirum quantum indulgeat, quid, his ipsis aliorum scriptorum objurgationibus suo operi splendorem assumat atque fidem et auctoritatem apud nonnullos consecutus sit. Quam rixosam et impudentem Timæi naturam luculentis exemplis confirmant convicia illa quæ in Homerum, Aristotelem, Philistum, Theopompum, Ephorum, Theophrastum, Democharem, Callisthenem, alios profundit. Uti hos vel partium studio obcæcatus vel privato odio (ut contra Agathoclem) motus conviciis persequitur, sic Timoleonem supra summos deos attollit (5).

Quod denique formam orationis et dicendi genus attinet, conciones ejus vituperat, quippe quæ nec temporibus nec hominibus satis accommodatæ, sed intempestive et in levissima quavis re depromptæ inanem et prodigiosam verborum præ se ferant, magisque scholasticæ et plane puerilis eloquentiæ demonstrationem spectent quam veram rei narrationem. Nec immerito hoc a Polybio reprehensum esse Hermocratis oratio, cujus particula ad nos perduravit, præclarum est documentum. Num vero in ceteris eadem iudicii veritate et sinceritate usus sit jure tuo dubites. Ac profecto viri docti, qui de Timæo verba fecerunt, unanimi fere consensu Polybium invidia incitatum mala exaggerasse, bona diminuisse asseverant, atque Timæum ob insitam

animi acerbiter et senilis ætatis morositatem si non purgatum, certe excusatum quodammodo esse volunt. Cavendum vero est, opinor, ne nimium tribuamus Timæi infirmitati et malignitati adversarii. Nam quamvis Timæus ob criminandi studium, orationis vanitatem exiguamque experientiam rerum usu comparatam longe absit ab historico omnibus numeris absoluto, negari tamen nequit magna ejus esse de historia merita, atque multa quæ Polybius ei crimini vertit, ex diversis potius, quæ uterque scriptor in historia scribenda sequebatur, consiliis explicanda sunt, quam imputanda hujus invidiæ, illius imbecillitati. Etenim quum Herodotus et Thucydides et Xenophon in æquali tantum suæ ætatis memoria tradenda elaborarent et præcæ antiquitatem eatenus tantum explicarent, quatenus præsens rerum conditio inde luce quadam posset circumfundi, atque quum quod subsequutum est historicorum genus, Ephorum dico et Theopompum et si qui sunt horum similes, mythicam ætatem ab oblivione revocatam scriptis suis recolerent quidem, sed ex perverso quodam horum temporum more et disciplina fabulas ubique ad historiæ veritatem traducere studerent: inter primos existit Timæus, qui, rejecta horum ratione, ex ipsis traditionibus locorum et monumentis antiquitatem describere institueret, ac fabularum sicut in veteribus scriptoribus legebantur nativam simplicitatem reddere mallet quam ex fallacibus philosophiæ præceptis explicationem iis adhibere sui ævi intelligentiæ accommodatam. Itaque si prima Timæi operis pars integra nobis relicta esset, in multis plus inde utilitatis redundaret ad saniores antiquitatis interpretationem quam ex pragmaticis illis Theopompi et Ephori historiis, quæ eo facilius fraudem persuadent, quo majori conditæ sunt orationis elegantia et suavitate. Atque ipse Timæus (Polyb. XII, 28, a) tantam esse dicit differentiam historiæ ab orationibus epidicticis, quanta esset inter vera ædificia et illa in scenis figmenta locorum et dispositionum; vel solam materiæ ad instruendam historiam conquisitionem majus esse opus, quam quidquid laboris insumeretur in epidicticis sermonibus componendis. Ipsum igitur tantas toleravisse impensas tantosque labores in colligendis de quibusdam hominibus rebusve commentariis, atque in percontando de Ligurum, Gallorum, Iberorum moribus, ut neque ipse id exspectavisset, neque aliis fidem esset habiturus idem sibi narrantibus. Nec Polybius (XII, 26, f.) negare potest in singulis eum practicam virtutem ostendere et curiosam sedulitatem. Idem alio loco (XII, 26, d.), ubi repre-

(3) Ex Polyb. sua hausit Diodor. XIII, 90 extr.: Ἡλλὰ ἱστορεῖ ψευδῆ ὁ Τίμαιος, καὶ δοκεῖ τὸ παράπαν οὐκ ἀπειρος εἶναι οὐδένος τῶν τοιούτων ὑπὸ δὲ τῆς φιλονεικίας ἐπισκοτούμενος, ὅταν ἀπαξ ἢ ψέγειν, ἢ τοῦ αντίον ἐγκωμιάζειν τινὰ προῆται, πάντων ἐπιλανθάνεται, καὶ πολὺ τι τοῦ καθήκοντος παρεκβαίνει.

(4) Ἐπιτιμαίος nominatus est ab Istro Callimachio ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν ἀντιγραφαῖς, referente Athenæo VI, p. 272, B. Cf. Diodor. XXI, tom. IX, p. 279, et V, 1, ibique Wesseling.; Clem. Alex. Strom. I, p. 316 Oxon. (p. 269, A Potter.); Flavius Joseph. p. 459 Haverk.

(5) Cf. Cic. IV Epist. fam. 12, sect. 24, ubi ad Lucceium scribit: *Atque præstantius mihi fuerit, et ad lætitiā animi et ad memoriæ dignitatem, si in tua scripta pervenero, quam si in ceterorum, quod non ingenium mihi solum suppeditatum fuerit tuum, sicuti Timoleonti a Timæo, aut ab Herodoto Themistocli, sed etiam auctoritas clarissimi et spectatissimi viri*, etc. Causam laudis immodicæ dicit Plutarch. Timol. c. 10 sqq. Etenim Andromachum Timæi patrem summis Timoleon beneficiis affecerat. Cf. Marcellin. V. Thuc. § 42, p. 5 Duk.: Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης Τιμολέοντα ὑπερήνεσε τοῦ μετρίου, καθότι Ἄνδρόμαχον τὸν αὐτοῦ πατέρα οὐ κατέλυσε τῆς μοναρχίας.

hendit eum quod maxime in urbium et coloniarum originibus describendis se ostentaret, ita ut alii quidem scriptores rebus obdormivisse viderentur, ipse vero solus diligenti inquisitione usus peritusque iudex et auctor historiarum haberi deberet; in his dicit, multa quidem mendacia esse, sed ipsum detrectandi studium non potuit eum impedire, quominus multa etiam sane dicta esse concedat. — Jam vero etsi Timæus magnam doctrinæ copiam ad annales suos componendos attulisse putandus est, tamen, quum ex sua historiam antiquiorem tractandi ratione summa rerum versari deberet in accuratissima singulorum omnium cognitione, ipse autem primus fere hanc viam ingrederetur: facile intelligitur, quemadmodum apud posteriores earundem rerum scrutatores, Polemonem et Istrum, in variam reprehensionem incurrere debuerit; simulque elucet non potuisse Timæi historiam placere Polybio, qui contraria plane sectans jam ignorantiae et superstitioni tribuit, quod magnam saltem partem ex legibus, quas Timæus sibi scripserat, et explicandum et excusandum est. Ut vero in prima parte commentariorum, quos cum chronicis medii aevi conferre licet, sæpenu-mero acrisiæ accusandus erat, sic in altera operis parte, ubi fideliter referendo veritatem plerumque attingere poterat, nisi partium studio impeditur, fide dignissimus habendus erit. Ac profecto, ubi Diodorus (XIII, 54, 60, 80; XIV, 54) in copiarum recensu Ephorum cum Timæo contendit, hunc ad verum propius accedere, nec, sicuti illum, immodice omnia augere videmus (6). — Quanta porro in rebus geographicis Timæi auctoritas fuerit, patet ex Agatharchide De mari Rubro p. 48, ubi dicit: Τὰ μὲν πρὸς ἑσπέραν ἐξείργασται Λύκος τε καὶ Τίμαιος, τὰ δὲ πρὸς ἀνατολὰς Ἐκαταῖος καὶ Βάσιλις etc. (v. Ukert. Geogr. Gr. et Rom. vol. I, part. I, p. 133, 154) Quam præclare denique accuratiore temporum indagazione de historia meritis sit, scripto illo de Olympionicis declaratur, quo effecit, ut post eum historici, relicta vaga illa ex generationum serie tempora computandi ratione, certioris canonis usum introducerent (7). — Toto cælo denique a Polybii

(6) Joseph. C. Apion. I, c. extrem., in Euseb. Præpar. Evang. X, 7, p. 478, D Colou.: Ἐφορος Ἑλλάνικον ἐν τοῖς πλείστοις ψευδόμενον ἐπιδείκνυσιν, Ἐφορον δὲ Τίμαιος, καὶ Τίμαιον οἱ μετ' ἐκεῖνον γεγονότες, ἀλλ' οὐδὲ περὶ τῶν Σικελῶν τοῖς περὶ Ἀντίοχον καὶ Φίλιππον ἢ Καλλιαν Τίμαιος συμφωνεῖν ἤξιώσεν.

(7) Cf. Polyb. XII, 11. Diodor. V, 1: Τίμαιος μεγίστην πρόνοιαν πεποιημένος τῆς τῶν χρόνων ἀκριθείας... Ceterum chronologia, quam in antiquissimis temporibus Timæus

severitate distat iudicium Ciceronis de Orat. II, 14: Timæus, ait, quantum iudicare possum, longe

secutus est, longerecedit ab illa Eratosthenis et Apollodori. Id quod ex sequentibus patebit.

Censorinus (v. fr. 152) ab Olympiade prima usque ad Trojæ excidium a Sosibio numerari dicit annos CCCXCV, ab Eratosthene CCCCVII, a Timæo CCCXVII, ab Arete DXIV. (Hoc enim voluit Censorinus; quare, ut sententiæ recte procedant, statuendum est post verba: «ad Inachi regnum anni circiter CCCC» excidisse: inde ab hoc usque ad captam Trojam circiter DCCC.) Itaque decem tantum annis Eratosthenes discreparet a Timæo, quem, ut O. Müllerus (Dor. II, p. 502) putat, in historia sua sequitur Vellejus Paternulus. Sed quin Censorini numerum pro vero habeam, plura impediunt. — Primum enim Clemens Alex. I, p. 337, A (fr. 153), Timæum et Clitarchum dicit ab Heraclidarum reditu usque ad Euænetum archontem (334 a. Chr.), sub quo Alexander in Asiam trajecit, annos numerare octingentos et viginti. Inde efficitur annus 1154. Igitur ex hac computatione triginta tantum anni inter Trojæ eversionem et reditum Doriensium essent interjecti. Quod nullo modo ferri potest.

Deinde Schol. Apoll. Rhod. IV, 1216 (fr. 53), ex Timæo narrat Corcyram conditam esse μετὰ ἑτη ἑξακόσια τῶν Τρωϊκῶν, i. e. Olymp. 46, 3, quum tamen communi veterum consensu affirmetur Corcyram eodem fere tempore conditam esse quo Syracusas (Ol. 11, 4 s. 733 a. Chr. ser. Euseb.; Ol. 5, 4 s. 758 a. Chr. Marm. Par. Ep. 31 ex Bæckhii sententia). Atque Croton, quæ urbs aut eodem tempore ac Syracusæ aut viginti circiter annis post condita est, ab ipso Timæo apud Dionys. Hal. Antiq. II, 59, p. 361 Reisk., deducta esse dicitur ἐνιαυτῷ τρίτῳ τῆς ἑπτακαίδεκάτης Ὀλυμπιάδος, s. 710 a. Chr.

Porro Tzetzes ad Lycophr. 1141 (v. fr. 66), ubi ex Timæo refert, Locros, ut Ajacis in Cassandram flagitium expiarent, oraculi jussu per mille annos binas virgines Trojam misisse, in fine historiæ addit: Χιλίων δ' ἑτῶν παρελλόντων μετὰ τὸν Φωκικὸν πόλεμον ἐπαύσαντο τῆς τοιαύτης θυσίας.

Satis inde intelligitur Trojam ex Timæi calculis multo prius, quam vulgo statuitur, expugnatam esse, quamquam ex modo allatis certus rei annus exputari non potest. Redeo igitur ad locum Clementis (fr. 153), ubi hæc: Ἀπὸ Τροίας ἀλώσεως ἐπὶ τὴν Ἡρακλειδῶν κάθοδον ἑτη ἑκατὸν εἰκοσι ἢ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. Posteriorem numerum si Timæi fuisse putemus, Troja capta est 1334 (1154x180); quod idem posuit Timæi æqualis, Duris Samius (Clem. Alex. I. I. : ὡς δὲ Θούρις ἀπὸ Τροίας ἀλώσεως ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρου εἰς Ἀσίαν διάθασιν, [334] ἑτη χίλια). Jam igitur Corcyra deducta est 734, uno anno ante Syracusas, 24 annis ante Crotonem. Neque minus cum his calculis quadrat locus de Locrorum virginibus.

Apud Censorinum itaque pro CCCXVII scribendum foret DLVIII. Quæ vero ratio propterea parum se commendat, quod Censorinus in afferendis numeris certum ordinem observat. Etenim a minoribus incipiens ad majores progreditur. Ideo Timæi numerus postremo loco ponendus fuisset. Quare Censorinus in eo potius errasse videtur, quod a Choræbi Olympiade numeravisset, quæ numeranda erant ab Olympiade Iphiti. Sed ne tum quidem numerus accuratus est; ita tamen emendari potest, ut et locum suum tueatur, nec nimia sit mutatio. Pro CCCXVII scribendum puto CCCXLVII.

Quoniam Timæus inter æram Trojanam et primam Olympiadem tantum temporis spatium ponat, vides etiam

eruditissimus, et rerum copia et sententiarum varietate abundantissimus, et ipsa compositione verborum non impolitus, magnam eloquentiam ad scribendum attulit, sed nullum usum forensem. Accuratus de oratione Timæi agit in Brut. c. 95: *Genera Asiaticæ dictionis sunt duo: unum sententiosum et argutum, sententiis non tam gravibus et severis, quam concinnis et venustis; qualis in historia Timæus, in dicendo autem, pueris nobis, Hierocles Alabandeus, magis etiam Menecles, frater ejus, fuit: quorum utriusque orationes sunt imprimis, ut Asiatico in genere, laudabiles.* Contra omni Asiaticæ eloquentiæ adipe dictionem ejus unctam dicit Plutarchus in Nicia cap. 1. Verba hæc sunt: Ὁς (Τίμαιος) ἄπιστας τὸν μὲν Θουκυδίδην ὑπερβαλεῖσθαι δεινότητι, τὸν δὲ Φίλιστον ἀποδείξειν παντάπασι φορτικὸν καὶ ἰδιώτην, διὰ μέσων ὠθεῖται ἢ ἱστορίᾳ τῶν μάλιστα κατωρθωμένων ἐκείνοις ἀγῶνων καὶ ναυμαχιῶν καὶ δημηγοριῶν, οὐ μὰ Δία

Παρὰ Λύδιον ἄρμα πεζὸς οἰχνεύων,

ὡς φησι Πίνδαρος· ἀλλ' ὄλωσ' τις ὄψιμαθὴς καὶ μειρακλιώδης φαινόμενος ἐν τούτοις καὶ κατὰ τὸν Δίριλον

Παχὺς, ἀνθυλευμένος στέατι Σικελικῷ.

Sequentia vid. fragm. 104. His adde Dionys. Hal. t. II, p. 115, 25: Οἱ δ' Ἰσοκράτην καὶ τὰ Ἰσοκράτους ἀποτυπώσασθαι θελήσαντες, ὅπτιοι καὶ ψυχροὶ καὶ ἀναλθεῖς (vulgo ἀναληθεῖς). Οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ περὶ Τίμαιον, καὶ Ψάωνα (vulgo Πλάτωνα) καὶ Σωσιγένην. Et Longin. De sublim. IV, 1, p. 11 (p. 13 sq. Weisk.): Θατέρου δὲ ὧν εἶπομεν, λέγω δὲ τοῦ ψυχροῦ, πλήρης ὁ Τίμαιος, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα ἱκανός, καὶ πρὸς λόγων ἐνίοτε μέγθος οὐκ ἄφορος, πολυίστωρ, ἐπινοητικὸς, πλὴν ἀλλοτριῶν μὲν ἐλεγκτικώτατος ἀμαρτημάτων, ἀνεπαίσθητος δὲ ἰδίων· ὑπὸ δὲ ἔρωτος τοῦ ξένας νοήσεις ἀεὶ κινεῖν, πολλάκις ἐκπιπτῶν εἰς τὸ παιδαριωδέστατον. In sequentibus frigidæ orationis affert exempla: v. fr. 149, 103.

EPHORUS.

Ephorus (1), Cumanus (2), secundum Suidam

qui factum sit, ut duos Lycurgos ætate diversos distinguat (p. 47, cf. Apoll. fr. 75). — De tempore quo Roman conditam esse dicat v. fr. 21.

(1) Suidas: Ἐφορος, Κυμαῖος, υἱὸς Δημοφίλου, οἱ δὲ Ἀντιόχου· Ἰσοκράτους ἀκουστής τοῦ ῥήτορος, ἱστορικός. Ἔσχε δὲ υἱὸν Δημόφιλον τὸν ἱστορικόν· ἦν δὲ ἐπὶ τῆς ἐνακαστῆς τρίτης Ὀλυμπιάδος, ὡς καὶ πρὸ τῆς Φιλίππου βασιλείας εἶναι τοῦ Μακεδόνα. Ἐγραψεν ἀπὸ τῆς Ἰλίου πορθήσεως καὶ τῶν Τρωϊκῶν μέχρι τῶν αὐτοῦ χρόνων βιβλία λ', περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν βιβλία κδ', Παραδόξων τῶν ἐκασταχοῦ βιβλία ιε', Εὐρημάτων ὧν ἕκαστος εἶρε βιβλία β', καὶ ἄλλα. In his pro Ἐφορος vitlose legebatur Ἐφιππος (Olyn-

philus fuit aut Demophili aut Antiochi. Quod prius posui nomen propterea est præferendum quod idem apud Plutarchum (in Vit. Isocr., Moral. p. 389, A.) legimus, atque in filio Ephori ex more antiquitatis repetitum videmus. (Suidas l. l., Athen. VI, p. 232, D.).

Ad ætatem Ephori constituendam disertum testimonium non exstat præter illud Suidæ l. l.: Ἦν δὲ ἐπὶ τῆς ἐνακαστῆς τρίτης Ὀλυμπιάδος, ὡς καὶ πρὸ τῆς Φιλίππου βασιλείας εἶναι τοῦ Μακεδόνα· et s. v. Θεόπομπτος: Γεγονώς κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀναρχίας Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς ἐνακαστῆς τρίτης Ὀλυμπιάδος, ὅτε καὶ Ἐφορος. Ex his Marcius eruit Ephorum natum esse Olymp. 93, 4. Quamvis enim anarchia Athenarum vulgo ad Ol. 94, 1 referatur, potuisse tamen censet Suidam ejus initium ponere Ol. 93, 4. — Nam extrema fere anni quarti Olymp. 93 parte, ait, quum Athenienses a Lysandro obsessi Theramenem ad illum misissent, isque quarto demum post mense Athe-

thius historicus. Athen. III, p. 120, E; IV, p. 146, C, etc.), quod Eudocia quoque habet in Violar. p. 164 Villosis. Præterea Ephori nomen corruptum reperitur in Εὐφορος, locis sexcentis; in Εὐφορίων ap. Schol. Apoll. Rh. II, 351. Similiter inter se confundi videntur Euphorion Chalcidensis et Ephorus junior, ignotus alias scriptor, de quo Suidas: Ἐφορος Κυμαῖος, ἱστορικός, ὁ νεώτερος· ἔγραψε δὲ τὰς Γαλιήνους ἐν βιβλίοις κζ', Κορινθιακά, περὶ τῶν Ἀλεξανδῶν, καὶ ἄλλα. Apud Clement. Alex. Strom. I, p. 389 Potter. ex Euphorione ἐν τῇ περὶ Ἀλεξανδῶν Homerus dicitur κατὰ Γύγην γεγονέναι, ὅς βασιλεύειν ἤρξατο ἀπὸ τῆς δεκτακαιδέκτης Ὀλυμπιάδος. Verisimillimum est unum eundemque librum a Suida et Clemente laudari, cujus autem fuerit utrum Euphorionis an Ephori junioris, haud liquet. Ne de Nostro cogites impedire videtur Hieronym. Chron. p. 106, ubi Ephorus in eadem re cum Apollodoro componitur. Verba sunt: *In latina historia ad verbum hæc scripta inventimus: Agrippa apud Latinos regnante Homerus in Græcia claruit, ut testatur Apollodorus grammaticus et Euphorbus historicus; ante urbem conditam annis CXXII, et, ut Cornelius Nepos ait, ante Olympiam primam annis C.* Ut enim numeri corrupti sunt, neque consentiunt cum Apollodori calculo aliunde noto, sic etiam Euphorbum illum non alium esse ac Ephorum probabiliter statuit Scaliger, Marxio suffragante. Idem Marcius apud Theon. Progymn. p. 17 (Τὸ γοῦν Κυλιάνειον ἄγος μᾶλλον τοῦ Ἡροδότου καὶ Εὐφρόνος ἐχειρῆσθαι Θουκυδίδῃ) pro Εὐφρόνος reponi jubet Ἐφόρου. Quod vero Siebelis in Schol. Aristoph. Av. 998 (ubi de Melone: Εὐφρόνος δὲ (φησί) ὅτι τῶν δῆμων ἦν ἐκ τοῦ Κολωνοῦ) Euphronio substituere voluit Ephorum, improbandum est, quum ille Euphronius grammaticus sit sæpius apud eundem Schol. laudatus.

(2) Strabo XIII, p. 924 Alm.: Ἀνὴρ δ' ἄξιος μνήμης ἐκ τῆς δὲ τῆς πόλεως ἀναντιλέκτως ἐστὶν Ἐφορος τῶν Ἰσοκράτους γνωρίμων τοῦ ῥήτορος, ὁ τὴν ἱστορίαν συγγράψας καὶ τὰ περὶ τῶν εὐρημάτων. ... Σκώπεται δὲ καὶ ὁ Ἐφορος, διότι τῆς πατρίδος οὐκ ἔχων ἔργα φράζειν ἐν τῇ διαριθμῆσει τῶν ἄλλων πράξεων, οὐ μὴν οὐδ' ἂν ἀμνημόνευτον αὐτὴν εἶναι θέλων, ὁσῶς ἐπιφωνεῖ· Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν Κυμαῖοι τὰς ἡσυχίας ἔχον. Cf. XII, p. 826, Steph. Byz. v. Κύμη, Moschopol. ad Hes. Opp. et D. p. 142 Heins.

nas redisset, futuræque pacis spem fecisset, Lysander ipse ad Pyræeum appellens, Athenas in ditionem decima sexta Munychionis die accepit. Itaque mox ineunte anno primo Ol. 94 tringenta tyranni a Lysandro constituti sunt: ut hoc modo Atheniensium anarchia jam exeunte Ol. 93 inceperit. Subtiliter hæc disputata sunt, sed concidunt omnia, quum ἤν nullo modo sit *natus est*, sed *vixit, floruit*, ut recte interpretatur Kusterus, sicuti Scaliger quoque ex eodem, nisi fallor, Suida in Ἱστοριῶν συναγωγῇ ad Ol. 93 habet: Θεόπομπος ἐγνωρίζετο, neque vero ἐγεννήθη. Falsissimos autem hos calculos esse nemo non perspicit, quoniam Alexandri adhuc temporibus Ephorum in componendis historiis occupatum fuisse a Clemente docemur, qui (Strom. I, p. 403) eum dicit ab Heraclidis ad Olymp. 111, 3, quo anno Alexander in Asiam trajecit, numerasse annos DCCXXXV. Itaque aut pessimis usus est Suidas fontibus, aut male eos intellexit. Ut posterius credam, adducunt me verba: ὤς καὶ πρὸ τῆς Φιλίππου βασιλείας εἶναι. Quis enim tam ineptus, ut eum, qui versus finem belli Peloponnesiaci ad adultam jam ætatem pervenerat, etiam ante regnum Philippi vixisse dicat? Quod ne tum quidem satis apte dictum foret, si cum Marxio ἤν interpretareris: *natus est*. Contra quisque videt verba ita intelligenda esse, ut maxima Ephori vitæ pars in Philippi tempora et subsequencia cadat, sed initio regni Philippi (Ol. 105, 2) jam virilem is ætatem attigerit. Igitur si Ol. 105, 2 vigesimum vel trigesimum annum egerit, natales ejus referendæ erunt ad Olymp. 98—100. Eodem plane modo opinio Suidam fefellit de ætate Theopompi, ut infra videbimus.

Quæ quum ita sint, non difficile, puto, est quænam causa fuerit erroris demonstrare. Etenim patet plurima de historicorum ætatibus, quæ Suidas nobis servavit, ex catalogis fluxisse Alexandrinorum temporibus confectis, in quibus rerum hominumque tempora referebantur ad seriem regum Macedonicorum. In tali igitur libro Suidas Ephorum et Theopompum vixisse reperit κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀναρχίας, non longe ante regnum Philippi. Quibus verbis significabatur spatium inter Amyntæ et Perdicæ III regna interjectum, calamitosum illud tempus, quo Alexander post annum regni a Ptolomæo Olorita interfectus est, atque hic, mæchus Eurydices, qui neque regii generis, neque unquam rex fuit, per tres annos Macedoniam pro lubitu suo administravit, dum ipse Perdicæ insidiis interemtus est. Evenerunt hæc Ol. 103, quinque

vel sex annis antequam Philippus regno potiretur. Inde orta est proclivi sane et condonando fere errore ista anarchia Atheniensium, inde Olympiadi 103 substituta est Ol. 93, quam Marxius ad veritatem pertrahere studuit.

Magistrum Ephorus habuit Isocratem, qui tunc in Chio insula scholam aperuerat (Plut Vit. Isocr., Moral. p. 837, B). Verum, male, Seneca ait, respondent coacta ingenia; reluctante natura irritus labor. Itaque factum est, ut Ephorus tardo et crassiore et Cumano ingenio præditus, ubi post aliquantum temporis in patriam domum rediit, minime tam eruditum atque practicis istis virtutibus instructum se ostenderet, ut orator in forum sine dedecore posset descendere. Fuisse tamen debet, cur non prorsus pater animum desponderet. Iterum Isocrati filium commisit (3). Jam igitur Ephorus, ne denuo spem patris falleret, majori nisu eloquentiæ sese dedit; neque studium successu caruit. Mox enim cum Theopompo inter reliquos magistri discipulos eminentem videmus et in ἀμύλλαις λόγων corona ornatum (Menander Rhetor Διαρίεσ. ἀποδεικτ. p. 626 Ald.). Quid, si fides habenda est Senecæ, in foro dicendi periculum fecit (4). Verum Isocrates bene perspexit non hanc esse arenam, in qua discipulus vires apte posset exercere et explicare: cujus naturam ad strepitum forensem parum accommodatam esse vidit, magis idoneam existimavit ad condendas historias. Itaque ad hæc studia Ephorum se convertere jussit. Idem fecit Theopompo, hoc tamen temperamento adhibito, ut Ephoro, homini tranquilli et sedati animi (5), antiquiorem

(3) Plutarch. l. l. p. 839 A: Τοῦ δὲ Κυμαῖου Ἐφόρου ἀπράκτου τῆς σχολῆς ἐξελεθόντος καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ πατρὸς Δημοφίλου πεμφθέντος ἐπὶ δευτέρῳ μισθῷ, παῖζων Δίφορον αὐτὸν ἐκάλει. Ἐσπούδασε μόντοι ἱκανῶς περὶ τὸν ἄνδρα, καὶ τὴν ὑπόθεσιν τῆς χρείας αὐτὸς ὑπεθήκατο. Cf. Hesych. τ. Δίφορος.

(4) Seneca De tranquill. anim. c. 6: *Considerandum est utrum natura tua agendis rebus, an otioso studio contemplationique aptior sit, et eo inclinandum, quo te vis ingenii defert. Isocrates Ephorum injecta manu a foro subduxit, utillorem componendis monumentis historiarum ratus.* Marxius Senecam suspicatur Ephorum nominasse pro Theopompo, de quo Quintil. X, 1, 74: — *Theopompus ... oratori magis similis, ut qui ante quam ad hoc opus sollicitatus, diu fuerit orator.* Sed illa *injecta manu ... subduxit* vix possunt proprie accipi.

(5) De ingeniorum Ephori et Theopompi diversitate Suidas: Ἐφορος Κυμαῖος καὶ Θεόπομπος Λαμακιστράτου, Χίος, ἀμφοῦ Ἰσοκράτους μαθηταί. ἀπ' ἐναντίων δὲ τὸ ἦθος καὶ τοὺς λόγους ὁρμώμενοι. Ὁ μὲν γὰρ Ἐφορος ἦν τὸ ἦθος ἀπλοῦς, τὴν δὲ ἐμπνεῖαν τῆς ἱστορίας ὑπτιος καὶ νωθρός καὶ μηδμίαν ἔχων ἐπίτασιν· ὁ δὲ Θεόπομπος τὸ ἦθος πικρός καὶ κακοήθης, τῇ δὲ φράσει πολὺς καὶ συνεχής καὶ φορὰς μεστός, φιλαλήθης δ' ἐν οἷς ἔγραψεν. Ὁ γοῦν Ἰσοκράτης τὸν

Græciæ historiam enarrandam proponeret; verum Theopompum, alacritatis et fervoris plenum, voluit recentiorem Græciam depingere factionum dissensionibus dilaceratam et intestinis omne genus motibus perturbatam (6).

Ne ulterius Ephori vitam narrando prosequamur, testimoniorum penuria impedinur. Unum quod præter modo memorata affertur, Plutarchus (7) habet, qui Ephorum ab Alexandro arcessitum convictum ejus repudiasset dicit. Longinqua denique ab eo itinera instituta esse ex more veterum historiographorum, probabilis quidem est Marxii conjectura, sed omni testimoniorum præsidio destituta.

Inter opera ab Ephoro composita Historiæ ejus longe fuerunt celeberrimæ. In his exordio posito ab reditu Heraclidarum (8) res per septingentorum quinquaginta annorum decursum a Græcis et Barbaris gestas triginta libris, quorum singuli præfationem in fronte habebant, usque ad obsidionem Perinthi (Ol. 109, 4) exposuit (9).

μὲν ἔφη χαλινῶ δεισθαι, τὸν δὲ Ἐφορον κέντρον. Cicero de Orator. III, 9: *Etenim videmus ex eodem quasi ludo summorum in suo cujusque genere artificum et magistrorum exiisse discipulos, dissimiles inter se, attamen laudandos, quum ad cujusque naturam institutio doctoris accommodaretur. Cujus est vel maxime insigne illud exemplum (ut ceteras artes omittamus) quod dicebat Isocrates, doctor singularis, se calcaribus in Ephoro, contra autem in Theopompo frenis uti solere.*

(6) Phot. cod. CLXXVI, p. 204: Καὶ τὰς ἱστορικὰς δὲ ὑποθέσεις τὸν διδάσκοντα αὐτοῖς (Ephoro et Theopompo) προβαλεῖν (φασίν), τὰς μὲν ἄνω τῶν χρόνων Ἐφόρω, Θεοπόμπῳ δὲ τὰς μετὰ Θουκυδίδην Ἑλληνικὰς, πρὸς τὴν ἐκατέρου φύσιν καὶ τὸ ἔργον ἀρμοσάμενον· διὸ καὶ τὰ προοίμια αὐτοῖς τῶν ἱστοριῶν τῇ τε διανοίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐστὶν ὁμοιότατα, ὡς ἂν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀρετηρίας ἐκδραμόντων πρὸς τὸ σπάδιον τῆς ἱστορίας. Cf. Cod. CCLX.

(7) Plutarch. de Stoic. Repugn. c. 20: Καλλισθένης τινὲς ἐγκαλοῦσιν, ὅτι πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπλευσεν, ἐπιζῶν ἀναστήσειν Ὀλυμπον, ὡς Στάγειρα Ἀριστοτέλης· Ἐφορον δὲ καὶ Ξενοκράτην καὶ Μενέδημον ἐπεινοῦσι, παραιτησαμένους τὸν Ἀλέξανδρον.

(8) Diodor. IV, 1: Ἐφορος μὲν οὖν ... ὑποστησάμενος γράφειν τὰς κοινὰς πράξεις, τὰς μὲν παλαιὰς μυθολογίας ὑπερέβη, τὰ δ' ἀπὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου προχθέντα συντάξάμενος, ταύτην ἀρχὴν ἐποίησατο τῆς ἱστορίας. Suidas: Ἐγραφεὶ ἀπὸ τῆς Ἰλίου πορθήσεως καὶ τῶν Τρωϊκῶν μέχρι τῶν αὐτοῦ χρόνων βιβλία λ'.

(9) Diodor. XVI, 26: Τῶν δὲ συγγραφέων Ἐφορος μὲν ὁ Κυμαῖος τὴν ἱστορίαν ἐνθάδε κατέστροφεν εἰς τὴν Περίνθου πολιουρίαν· περιεῖληψε δὲ τῇ γραφῇ πράξεις τὰς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου· χρόνον δὲ περιελαβε σχεδὸν ἑτῶν ἑπτακοσίων καὶ πενήτηκοντα, καὶ βιβλίους γέγραφε τριάκοντα, προοίμιον ἐκάστη προσθείς (cf. Phot. Bibl. cod. 176, Polyb. IV, 3). Διούλος δ' ὁ Ἀθηναῖος τῆς δευτέρας συντάξεως ἀρχὴν πεποιήται τῆς Ἐφοροῦ ἱστορίας τὴν τελευταίαν, καὶ τὰς ἑξῆς πράξεις συναίρει τὰς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων μέχρι τῆς Φιλίππου τελευταίας. Cf. XVI, 14. Quod Clem. Alex. Strom.

Ubi Ephorus, vel potius Demophilus (nam hic opus a patre imperfectum relictum absolvit) historiam finivit, suorum commentariorum initium fecit Diyllus ad Philippi usque obitum res deducens. — In adoratione operis hoc maxime Ephorus spectavit, ut singuli libri certam quandam rerum complexionem genere et argumento distinctam continerent (1). Quare si non omnibus, pluribus saltem, sicuti quarto *Europa* inscripto, peculiare tituli vel ab ipso, vel a senioribus præfigi potuerunt.

Quod uniuscujusque libri argumentum fuerit, accuratius dici plerumque nequit. Pauca quæ ertere mihi licuit, hæc sunt: Historiarum exordium fecit ab reditu Heraclidarum, quæ præcedunt eatenus tantum memoratis, quatenus huic recte intelligendo inservirent. Itaque præmissis nonnullis de Hercule, de rebus Troicis et de variis Heraclidarum patriam recuperandi conatibus, *libro primo* civitatum Peloponnesi inter duces distributionem, primasque earum constitutiones enarravit. Post expositam rerum

I, p. 403 Pott. dicit: Ἀπὸ τούτου (sc. ab Heraclidarum reditu) ἐπὶ Εὐαίνετον (Κτησικλῆ Diod. XVII, 17), ἐφ' οὗ φασιν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν Ἀσίαν διαβῆναι, ὡς μὲν Φανείας ἔτη ἑπτακόσια δεκαπέντε, ὡς δὲ Ἐφορος ἑπτακόσια τριάκοντα πέντε, non turbare debebat Marxium p. 21 sqq., quum id Ephorus initio statim operis memorare potuerit. At, dicas, Clementis calculus omnino non quadrat cum calculo Diodori. Audio, neque tamen probo Marxium, qui Clementem aut suo aut librariorum errore falsum esse statuit, neque Clintonem, qui (p. VI) aut Diodorum ex Clemente vult aut Clementem ex Diodoro emendari. Etenim ex Diodori computu Heraclidarum reditus (750x341 vel 340 contigit 1091 vel 1090; igitur tredecim vel quattuordecim annis posterius quam Apollodorus et Eratosthenes volunt. (Cf. annotat. ad ep. 24 Marm. Par.) Ex Clementis loco, calculis subductis, annus conficitur 1069. Quem si ad ipsum reditum Heraclidarum retuleris, magis adhuc distat a vulgari ratione, ita ut Diodori calculus verior esse videri possit; verum si reputes hoc vel sequente anno (tam parva enim discrepantia in hac re nullius momenti est) mortem poni Codri, ideoque ab hoc ipso anno incipere catalogos archontum atque eodem fere tempore regum Lacedæmoniorum ἀναγραφὰς, nullus dubito, quin Clemens nobis tradiderit illud tempus a quo profectus Ephorus accuratiorem computationem instituerit, atque Clementis et Diodori dissensus ita explicandus esse videtur, ut hic annum nominare voluerit, quo in Peloponnesum Heraclidæ redierint, ille vero annum, quo regnum Agidarum inceperit; quæ tempora etiam alias confusa esse videmus (cf. O. Müller. Dor. II, p. 502).

(1) Diodor. V, 1: Ἐφορος δὲ τὰς κοινὰς πράξεις ἀναγράφων οὐ μόνον κατὰ τὴν λέξιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν οἰκονομίαν ἐπιτέτευχε τῶν γὰρ βιβλίων ἐκάστην πεποιήκε περιέχειν κατὰ γένος τὰς πράξεις. Διόπερ καὶ ἡμεῖς τοῦτο τὸ γένος τοῦ χειρισμοῦ προκρίναντες, κατὰ τὸ δυνατόν ἀντεχόμεθα ταύτης τῆς προαιρέσεως, καὶ ταύτην τὴν βιβλίον ἐπιγράφοντες Νησιωτικὴν κ. τ. λ.

in Peloponneso conversionem, *libro secundo* ea tractavit, quæ reliquæ Græciæ faciem mutarunt. Qua in re ita versatus esse videtur, ut a Nelidis in Atticam se recipientibus aditum sibi pararet ad describendam Ionum tum temporis conditionem, deinde a Melanthi cum Xantho certamine ad antiquiorem Bœotiæ historiam cum rebus Æolicis et Thessalicis arcte conjunctam transgrederetur et præ ceteris animum attenderet ad motus illos et incursiones Bœotorum, quibus septemtrionalis Græciæ pars eadem vi concussa est, quam in Peloponnesum exercuit adventus Doriensium. Quæ deinceps subsecutæ sunt Græcorum in Asiæ litora emigrationes, iis dedicavit *librum tertium*, ex quo rara tantum fragmina ad nos pernarant.

Postquam hac librorum trilogia vividissimum antiquioris Græciæ historiæ drama depinxerat, atque egregium nactus erat fundamentum cui sequentis res ætatis superstrueret, ad alia se convertit. Nimirum quum universalem historiam perscribere moliretur, ut scena rerum narrandarum lectoribus bene nota esset, duobus libris sequentibus geographicas orbis terrarum rationes ita exposuit, ut *libro quarto* post brevem introductionem de totius terræ forma et divisione. Europæ regiones adumbraret, *libro quinto* Asiam complecteretur et Africam. In Europa ab Iberia exorsus per Siciliam, Italiam, Græciam (2) describendo progressus est usque ad Scythiam (3). Neque in mera et sterili regionum locorumque enumeratione se continuit, sed uti historicus idemque ex rhetorum schola profectus, quæcunque ad terrarum naturam populorumque origines, mores, instituta, inventa pertinent, nitide nec sine jucunditate explanavit (4). Inter alia libro quinto multa disseruit de Nili incrementis eorumque caussis (5). Orbe terrarum hunc in

(2) In Græciæ descriptione Ephorum secutus est Scymnus Chius: v. fr. 55.

(3) Strabo VII, p. 463 (fragm. 76): Περιοδεύσας τὴν Εὐρώπην μέχρι Σκυθῶν.

(4) Vide e. g. fr. 46 de Locris Epizephyriis, fr. 07 de Bœotia, fr. 76 de Scythis.

(5) Quæ huc spectant fragmenta Marxius propter locum Theonis (fr. 109) libro undecimo assignavit, de Nilo Ephorum disseruisse putans oblata occasione Ægyptiorum defectionis, quæ non multum post pugnam Marathoniam accidit. Quod per se parum probabile multo minus ab Ephoro factum crediderim, qui in Ægypti descriptione non potuit de Nilo non exponere, nec methodica Ephorei operis dispositio admittit, ut duobus locis prolixam ejusdem rei narrationem insereret. Præterea satis patet verba Theonis ἐν τῇ α' corrupta esse ex ἐν τῇ α', quod in fragmento 108 de Ægypti natura exhibet Joh. Lydus. Hoc vero depravatum est ex ἐν τῇ ε', quæ literarum confusio etiam fragm. 9 deprehenditur. Neque tamen fragmento-

modum perlustrato, ad Græciam rediens interruptum filum resumit. *Libro sexto* res in Peloponneso actas, Lacedæmoniorum cum vicinis civitatibus, Arcadia, Argolide, Messenia (6), contentiones enarrasse videtur. Certiora dici nequeunt ob fragmentorum raritatem. Idem cadit in *librum septimum*, ex quo unum tantum locum de Dædali ad Cocalum adventu superstitem habemus. Igitur, quum jam deveniamus ad eam ætatem, qua Corinthiorum colonia in Siciliam deducta est, videtur Ephorus, ubi de Syracusarum primordiis egit, simul attigisse antiquissimas Siciliæ memorias. Neque vero minus est probabile fragmentum nostrum ex narratione de Minoe desumptum esse. Scimus enim ex Polybio (7) Ephorum Lacedæmoniorum rempublicam comparasse cum illa Cretensium. Cujus comparationis instituendæ præclaram præbuerunt opportunitatem mutationes istæ, quas belli Messeniaci temporibus in Spartanorum republica fecit Theopompus. Quod si recte conjeci, plurima quæ de Cretensium civitate Ephorus exposuit, a Marxiolibris geographicis assignata, libro septimo vindicaverimus (8). *Libro octavo* Asiæ tum temporis statum exponens Medorum et Persarum historiam usque ad Cræsum Cyrumque narravit. *Libro nono* pervenit ad Darium et quæ primis regni annis ab eo res gestæ sunt descripsit. Expeditio ejus contra Scythas, ut Herodoto (IV, 79), sic Ephoro quoque ansam dedit plura disserendi de Amazonibus. In sequentibus totus fere versatur in rebus Græcis (9). Fragmenta jam admodum parca sunt. Utinam Diodorus semper auctorem suum nominasset! Bella Medica et Peloponnesiacum tum non amplius, puto, a Diodoro, sed ab Ephoro narrata haberemus. *Libro decimo* historiam deduxisse videtur usque ad Pa-

rum ordinem, qualem Marxius dedit, mutare volui, satis habens quid sentiam indicasse.

(6) Huc refero fr. 53, quod Marxius ad librum quartum retulit.

(7) Fragm. 64: Ἐφορος... ὑπὲρ ἑκατέρας ποιούμενος τῆς πολιτείας τὴν διήγησιν.

(8) Ita si statuas, non eget manu emendatrice Strabonis locus (X, p. 730; v. fr. 63), quo de Minoe legum latore agens ait: Καθάπερ Ἐφορος ἐν τῇ Εὐρώπῃ πολιτεία ἀνέγραψεν (pro quo Marxius scribendum censet: ἐν τῇ Εὐρώπῃ τὴν πολιτείαν ἀνέγραψεν), i. e. sicuti Ephorus narrat, ubi de potiorum in Europa civitatum forma et institutionibus disserit, quod Ephoreo librorum χειρισμῷ optime convenit.

(9) Tzetzes ad Lycophron. 140 (coll. Tzetz. Chil. XII, 260, Diodor. I, 13): Ὡςπερ Ἐφορος ὁ ἱστορικός καὶ Διόδωρος ποιεῖ, ἀπὸ τῶν βαρβαρικῶν πρώτων κατὰ περιδρομὴν ἀρξάμενοι γράφειν, ἐν δὲ τοῖς Ἑλληνικοῖς ὕστερον τὴν ἱστορίαν πλατύνοντες.

rum a Miltiade oppugnatam, *iibros undecimo*, cuius nihil superest, usque ad pugnam Salaminiam. Hanc et quæ eodem tempore in Sicilia gesta sunt, et sequentem Græciæ historiam usque ad Ol. 87, *liber duodecimus et tredecimus* complectebantur. *Liberal decimus quartus* bellum Peloponnesiacum, *liberal decimus quintus et decimus sextus* Hannibalis in Siciliam expeditiones atque regnum triginta tyrannorum; *liberal decimus septimus* summum Lacedæmoniorum terra marique imperium ac bellum Cyri contra Artaxerxem (in hoc quoque Diodorus Ephorum excerpisse putandus est), *liberal decimus octavus* Thimbronis, Dereyllidæ et Agesilai in Asia res gestas, *liberal decimus nonus* bellum Corinthiacum usque ad pacem Antalcidæ continuerunt. Reliqua usque ad bellum sacrum legebantur libris XX — XXIX. Hucusque ipse Ephorus opus suum composuit; quominus ulterius produceret, morte, ut videtur, est prohibitus. Quod pater inceperat, finivit Demophilus filius (1), uno libro tricesimo bellum sacrum exponens (Ol. 106, 2—108, 3) et quæ sequuntur usque ad obsidionem Perinthi (Ol. 110, 1), quæ quum novæ Atheniensibus bellorum seriei initium esset, satis aptum operis finem præbere videri potuit.

Præter Historias Ephorus scripsisse dicitur Inventorum libros duos. (Suidas l. l., Athenæus; v. fr. 158. Strabo X, p. 924 Alm.: Ἐφορος ὁ τῆν ἱστορίαν γράψας καὶ τὰ περὶ τῶν ἐβρημάτων.) Multum attendisse Ephorum in institutorum, consuetudinum, proverbiorum origines, rerumque utilium inventores, maxime apparet ex duobus historiarum libris geographicis, ubi harum rerum commemorandarum apta sese obtulit occasio. Itaque cum Marxio statuendum foret Ephorum, quum multa hoc genus congesisset, quæ nou omnia commode in Historiarum libris dis-

ponere posset, eorum quasi appendicem et promptuarium Inventorum libros duos condidisse. Sed videas an non postea aliquis hæc inventa ex Historiarum libris excerpserit, eique compendio Ephori nomen præfixerit.

A Plutarcho (fr. 164) laudatur Ephori Σύταγμα ἐπιχώριον, quod vero non tam singulare opusculum fuisse videtur quam caput libri quinti. Certiori iudicio sic statuere licet de loco Cedreni (Synopsis. Histor. tom. I, p. 11, Paris.), ubi Ephorus inter τοὺς τὰ Φοινικικὰ συγγράψαντας recensetur, atque Stephani, qui Ephorum Περὶ χωρίων laudat (v. fr. 161). Similiter Comes Natal. Ephorum De Ponderibus excitat, in re apud Strabonem (fr. 60) ex *Historiis* memorata. Peculiare fortasse opus fuit quod Theon laudat Περὶ λείξεως, quamquam de hac re Ephorum in proœmio aliquo egisse non est absimile veri.

Quæ præterea Suidas Cumano tribuit Περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν βιβλία κδ', et Παραδόξων τῶν ἐκασταχοῦ βιβλία ιε', de his aliunde nihil constat; nec facile quisquam Suidæ auctoritate fisis de jactura horum operum sortis iniquitatem accusaverit. De utroque valet, quod de posteriore statuit Marxius. « Excerpsisse, ait, nescio quis ea sibi ex Ephori Historiis videtur, quæ ad argumentum illud maxime facerent; fortasse Ephori nomen collectionis titulus præ se tulit, unde in promptu erat error. Ejusmodi consilii plane fuit Nicolai Damasceni παραδόξων ἐθῶν συναγωγῆ, quem uti alibi, ita hic Ephori vestigia presse secutum esse, multis exemplis possum comprobare (2). »

Reliquum est, ut de fide Ephori et auctoritate dicam. Quam rem ad laudem scriptoris paucis possem absolvere, si sincera animi voluntas sufficeret ad historiam scribendam fide usquequaque dignissimam, neque tam arcta esset cujusvis auctoris cum ætatis suæ indole conjunctio, ut nolens vel nescius non solum virtutibus ejus, sed vitiis quoque magnas in conformando operum suorum consilio partes concederet. Etenim negari non poterit Ephorum pro animi simplicitate et sinceritate omni studio enixum esse, ut vera traderet. Quapropter neglecta antiquissimæ Græciæ memoria fabula-

(1) Diodor. XVI, 14: Δημόφιλος ὁ Ἐφόρου τοῦ ἱστοριογράφου υἱὸς τὸν παραλειφθέντα πόλεμον ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὀνομασθέντα δὲ ἱερὸν, συνεταγμένος, v. fr. 151, cf. 155. Jam quum Diodor. XVI, 77 dicat: Ἐφορος... τὴν ἱστορίαν ἐνθάδε κατέστρωσεν εἰς τὴν Περὶ τῆν πολιορκίαν, Marxius verba premens bellum sacrum quidem a Demophilo scriptum esse censet, verum postremam partem postremi libri res ab Ol. 108, 3-110, 1 complectentem ab ipso Ephoro additam esse. « Singulares fortasse caussæ, inquit, ex illorum temporum rerumque publicarum rationibus profectæ permovere Ephorum poterant, quominus ipse hanc historiarum partem absolveret, filioque describendam relinqueret. » Quæ vix alicui persuaserit. Verum probabiliter idem vir doctus suspicatur Demophilum nostrum eundem esse, qui teste Phavorino ap. Diogen. Laert. V, 5 et Athen. XV, p. 609, B, Aristotelem ἀσεβείας accusaverit. Notæ enim sunt inimicitiae quæ Aristoteli cum Isocrate ejusque sectatoribus intercedebant.

(2) Inter fragmenta Ephori omisimus locum Eustathii ad Hom. Od. Z, 149: Ἡ δὲ κόρη (Nausicaa) αὐτὸν (Ulyssesem) εὐχεταὶ ἄνδρα σχεῖν. Οὐ τῷ Ὀδυσσεῖ Ἐφορον θεμενη τὸν λόγον, οὐδὲ γὰρ ἐχρῆν, ἀλλὰ ταῖς ἠλικιώτεσιν ἀμειψόλοισ ἡρέμα καθ' ἑαυτὰς· τοῦτο δὲ ἐπαινεῖ, φασίν, Ἐφορος, λέγων εὐφραδὲς πρὸς ἀρετὴν ψυχῆς εἶναι τὴν παιδα· καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ἡμοίου καταστοχάσασθαι καὶ εὐξασθαι τυχεῖν αὐτοῦ.

rum caligine ubivis operta, ab ea demum ætate historię suæ initium ponendum esse censuit, quæ clariore jam luce circumfusa certius admitteret et verius de rebus gestis iudicium. Neque tamen ita rem instituit, ut semper posset historiam tradere indubitata fidei testimoniis confirmatam (3). Nam quamvis inde ab Heraclidarum reditu illa res gestas fabularum involucris obscurandi consuetudo paullatim evanescat, hunc ipsum tamen ejusque causas, ne dicam reliquæ Græciæ tum temporis statum, omnino non potuit exponere quin ad mythica adscenderet. Jam quum ad hanc extremitatem se redactum videret, sponte intelligitur, pragmaticam Isocratei Nostri virtutem non in eo acquievisse, ut relata referret, sed, abstersis quæ vulgi credulitati vel poetarum ludibriis deberi viderentur, mythos studuisse ad historię veritatem revocare, vel, ut Plutarchi verbis eloquar, πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀνασώζειν (4). Natura hoc studium nobis insitum est neque adeo improbandum. Verum si reputes quanto successu homo philosophorum et rhetorum istius ætatis doctrinis formatus in hac re elaborare potuerit, consultius Ephorum dices hæc omnia reliquisse intacta (5).

Cum arte critica, quam in fabulas exercuit, conjunctum est iudicium de auctoribus, quos sibi sectandos esse putavit. Περὶ μὲν γὰρ τῶν καθ' ἡμᾶς γεγεννημένων, αἰτ', τοὺς ἀκριβέστατα λέγοντας πιστοτάτους ἡγούμεθα, περὶ δὲ τῶν παλαιῶν τοὺς οὕτω διεξιόντας ἀπιθανωτάτους εἶναι νομίζομεν, ὑπολαμβάνοντες οὔτε τὰς πράξεις ἀπάσας, οὔτε τῶν λόγων τοὺς πλείστους εἰκὸς εἶναι μνημονεύεσθαι διὰ τοσοῦτων (fragm. 2). Videtur igitur in antiquissima historia non tam ex ipsis epicis carminibus (nam hæc, puto, sunt quæ facta et dicta explicatissime et uberrime referunt) sua hausisse, quam ex logographis, ut ex Hecataeo, Pherecyde, aliis, qui, quum ipsi pleraque ex poetis epicis mutuati essent, tamen res tractandi rationem sequebantur, quæ multas Græcorum fabulas tamquam ridiculas et ineptas repræsentans ad Ephoream propius accederet. Hellenicum quidem in multis mendacii arguit (6), sed hoc ipsum demonstrat, Ephorum perpetuo ejus rationem habuisse. Quod vero sæpenumero ab eo sibi rece-

dendum putaret, hujus rei causa in eo posita esse videtur, quod sæpe ille tralaticias Græcorum narrationes reliquit, neque vero ut pragmaticam fabularum explicationem daret, sed aliis de causis, quas supra indicavimus. Ceterum non neglexisse Ephorum poetas rerumque monumenta ipsis fragmentis docemur. Laudantur Homerus, Hesiodus, Chærilus, Alcman, Tyrtaeus, oracula, inscriptiones (apud Strabonem X, p. 711, ubi: Παρατιθεὶς μαρτύρια τὰ ἐπιγράμματα (v. fr. 30) ... ἐπιλέγει, ὅτι ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα διακριβοῦν εἰώθαμεν, ὅταν ἢ τι τῶν πραγμάτων ἢ παντελῶς ἀπορούμενον ἢ ψευδῆ δοῦσαν ἔχον). Non ubique vero scriptorem qua par est religione fontes adhibuisse, sed verba eorum, ut ad suam sententiam accommodaret, temerariis et violentis conjecturis deformare ausum esse, luculento documento est locus Strabonis XII, p. 826 (fr. 87).

Igitur in prima operis parte auctoritatem Ephori valde suspectam esse quisque largietur. Quid primo libro de Heraclidarum reditu senserit, et qui in hac parte fuerint ejus fontes, propter fragmentorum paucitatem nescimus. Uberiora libro secundo exstant de vicibus Bœotię; sed ex his clare elucet omnino non intellexisse Ephorum, quæ antiquarum fabularum natura sit et indoles, ita ut pleraque ab eo tradita si accuratius perpenderit, falsa esse reperiantur, atque auctorem arguant miserrimis deditum etymologiis (v. fr. 26 et Müller. de Minys p. 442). In eodem libro, ubi de originibus Bœotię agit (fr. 29), a Strabone inconstantię accusatur, quippe qui Ætoliā ἀεὶ ἀπόρρητον dixerit, quum antea eam primum a Curetibus, postea ab Ætolo, a Diomede denique occupatam narrasset. Leviora hæc, sed scriptorem produnt accuratam rerum expositionem orationis posthabentem rotunditati.

Majoris Ephorus faciendus erit in libris geographicis, ubi vivida et dilucida regionum, uti Eubœæ (fr. 63), descriptio tanto magis placere debuit, quanto jejuniore fuerunt priorum geographorum commentarii. Quæ in iis minus accurate dicta sunt de terræ forma et distributione (ad Hecataei et Herodoti sententiam proxime accedente), de Celticarum regionum magnitudine (fr. 39, 41, 43, 44), de Cerne insula (fr. 96, a), de Nili incrementis, ea omnia non auctoris negligentię, sed ætatis suæ ignorantię imputanda sunt. Satis habuit de his quæ a majoribus acceperat vaga et incerta, uti erant, retulisse; contra in Græciæ et Asiæ minoris descriptione, ubi suo Marte pugnare poterat, apprime, ut videtur, ostendit illam quæ sæpius in eo laudatur, ἀκρι-

(3) Cf. Strabo IX, p. 646 (fr. 70): Δοκεῖ μοι (ὁ Ἐφωρος) πάναντία ποιεῖν ἐσθ' ὅτι τῇ προαιρέσει καὶ ταῖς ἐξ ἀρχῆς ὑποσχίσειν.

(4) V. Odofr. Müller. in Prolegom. in Mytholog. p. 76.

(5) Exempla puerilis mythorum interpretationis vid. fr. 70 63, 64.

(6) Joseph. Contr. Apion. I, 3.

θειαν καὶ ἐπιμέλειαν (7). Verum quod ἀλήθειαν at-
tinet, eam tum in historicis tum in geographicis
a multis ei denegatam esse videmus, nec id, puto,
sine causa. Sic Diodorus I, 39 : Ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἄν
τις παρ' Ἐφόρω ζητήσκειν ἐκ παντὸς τρόπου τάκρι-
βείας, ὁρῶν αὐτὸν ἐν πολλοῖς ὀλιγορηχότα τῆς ἀληθείας.
Strabo V, p. 375 : Ταῦτα δὲ λέγω σαφῶς μὲν εἰδὼς,
ὅτι καὶ οὗτος οὔτε ἀληθέστατα λέγει περὶ πάντων.
Seneca Nat. Quæst. VII, 16 : *Ephorus vero non
religiosissimæ fidei, sæpius decipitur, sæpe deci-
pit.* Eandem sententiam prodit Schol. ad Hom.
Il. IX, 381 verbis, εἰ πιστὸς Ἐφορος; et Aristi-
des tom. II, p. 353 : Δῶμεν ἀληθῆ λέγειν Ἐφορον.
Quanta denique Timæus Ephorum acerbitate
persecutus sit vel levissima peccata conviciis suis
notans, ex Siculorum fragmentis satis abunde
constat. Nec præter hunc Ephorus adversariis et
censoribus caruit. Nam contra eum scripsit Ale-
xinus, Ebulidis discipulus, a criminandi libidine
Ἐλεξίνος cognominatus (Diog. L. II, 106, 110);
porro Strato Peripateticus, magister Ptolemæi
Philopatoris, contra Ephori Εὐρήματα ἐλέγχους
ἑοῦ edidit (Diogen. L. V, 59, Index Auct. in Plin. II.
N. lib. VII). His addere possis Heraclidem Pon-
ticum, qui Ephorum reprehendit, quod Artemo-
nis ætatem non recte constituisset (Plutarch. Pe-
ricl. c. 27).

Probabile est plerasque horum notas censorias
ad res geographicas et antiquiorem historiam
pertinuisse. Accuratiore igitur dederit ubi Hero-
dotum et Thucydidem et Xenophontem, rebus ab
ipsis traditis cœvos, duces sequi potuit; quod
eum fecisse eo minus addubitandum esse videtur,
quum ipse professus sit, eam fore præstantissi-
mam cognoscendi rationem si posset fieri, ut
ipsi scriptores rebus gerendis intervenirent (Po-
lyb. XII, 27). At si vel pauca quæ adhuc habe-
mus fragmenta cum illorum historiis compare-
mus, tot obvia fiunt aliter atque ab illis tradita,
ut his præ ceteris quidem fidem suam non possit
adjunxisse. Sic quæ de Pari obsidione narrantur
(fr. 107) recedunt ab narratione Herodoti (VI,
32 sqq.); eodem modo quæ leguntur fragm. 111
et 113 non concinunt cum Herodoto VII, 158 et
VIII, 46. Quæ deinde fragm. 119 dicit de caussis
belli Peloponnesiaci, tam longe absunt a Thucy-
dideis tantamque produnt levitatem, ut ea a

(7) Strabo IX, p. 646 : Ἐφορος, ᾧ τὸ πλεῖστον χρώμεθα
διὰ τὴν περὶ ταῦτα ἐπιμέλειαν. Cf. Scymn. Ch. v. 130. Jo-
sephus C. Apion. I, 12, p. 444 Haverk. : Οἱ δοκοῦντες ἀκρι-
βέστατοι συγγραφεῖς, ὧν ἔστι καὶ Ἐφορος. Strabo X, p.
465 : Πολύβιος, φήσας, περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καλῶς μὲν
εἰδὼς, καλλίστα δ' Ἐφορον ἐξηγεῖσθαι περὶ κτίσεων, συγ-
γραμμάτων, μεταναστάσεων, ἀρχηγῶν.

poeta comico potius quam ab historiarum scri-
ptore mutuatum credas, neque omnino Ephori
integritatem tueri possis, nisi, ut Marcius fecit,
plures dicas causas belli ab Ephoro traditas esse,
quarum Diodorus elegisset deteriorem. Sed ma-
gis hæc vir doctus auctoris sui defendendi causa
scripsisse videtur quam ex vera animi sententia.
Equidem acrisiæ crimine non ita absolverim.
Sine dubio quæ de Pericle fabulantur ex opere
hausta sunt, quale fuit illud Stesimbroti Thasii
Περὶ Θεμιστοκλέους καὶ Θεουκυδίδου καὶ Περικλέους,
in quo, ut Plutarchus (Pericl. c. 13) testatur, ἱστο-
ρία τὰ μὲν φθόνοις καὶ δυσμενεῖαις, τὰ δὲ χαριζομένη
καὶ κολακεύουσα, λυμαίνεται καὶ διαστρέφει τὴν ἀλή-
θειαν. — In illorum denique temporum descri-
ptione quæ bellum Peloponnesiacum excipiunt,
Xenophontis auctoritatem in plerisque repudia-
tam esse, ex pluribus licet augurari. Confer quæso
copiarum numerum fr. 129 proditum cum longe
ampliore illo apud Xenoph. Anab. I, 7, 10 (sed
hic Ephorum, ex Ctesia, ut videtur, veriora ha-
bere puto), porro fragm. 138 cum Xenophontis
Hell. V, 27, fragm. 144 cum Hell. VI, 4, 31.
Quare valde probabile est quæ de Leuctrica
pugna narrat Diodorus (XV, 55) in multis a Xe-
nophonteis dissidentia, sicuti alia ejusmodi, ex
Ephoro desumta esse. Sed hæc omnia quum
Ephorus aut ipse vidisse possit aut ab oculatis
testibus accepisse, permagni facienda, et ubi a
Xenophontis narratione recedunt dignissima
sunt, quæ accuratissime examinentur. Ut vero
rite hoc negotio fungamur neque temere Xeno-
phontem Ephoro postponendum censeamus, pri-
mum tenendum est quod de militari Nostri pru-
dentia habet Polybius, iudex harum rerum peri-
tissimus (XII, 25, g. ed. Paris. ex Excerpt. Vati-
can.). « Ephorus, ait, bellicorum operum quæ
quidem mari geruntur notitiam aliquam habere
mihi videtur, verumtamen præliorum terrestrium
plane est ignarus. Quare si quis Ephorum spe-
ctet verba facientem de navalibus ad Cyprum
Cnidumque præliis, quæ Persici regis duces tum
contra Evagoram Salaminium, tum adversus La-
cedæmonios commiserunt, mirabitur sane histo-
rici facundiam atque peritiam, atque hinc mul-
tam utilitatem ad similes casus colligere possu-
mus. Quum autem pugnam ad Leuctra narrat
Thebanorum et Lacedæmoniorum, aut illam quæ
ab iisdem ad urbem Mantineam conserta est,
ubi vitam Epaminondas profudit, hujus inquam
narrationis si quis partes consideret, et aciei
instructiones ejusque varias mutationes, quæ
servente prælio acciderunt, ridiculus videbitur
auctor et plane imperitus, ut qui nunquam

ejusmodi quidquam viderit. Leuetricum igitur praelium quia simplex fuit et uno genere artificii militaris peractum, historici inscitiam non admodum arguit: verum illud ad Mantineam quia variam et plenam arte imperatoria formam habuit, id ab historici ingenio neque ferri neque intelligi potest. Quæ res prorsus patebit, si quis vera locorum facie sibi proposita, in his motus illos dimetiatur quos Ephorus narrat. Atque id ipsum Theopompo quoque accidit, maxime autem Timæo. Nam quodcumque summam id genus res narrant, latet eorum imperitia; verum quando singillatim eas exponere et demonstrare aggrediuntur, omnino tales apparent qualis Ephorus.» Deinde vero ad illam Ephori consuetudinem in modum rhetorum copiarum numeros et quæ sunt horum similia immodice exaggerandi quammaxime est attendendum (v. fr. 113, 123 tribus locis, 132).

Restat ut mentionem faciam loci Porphyrii (ap. Euseb. P. E. p. 464 Colon.), ubi hæc: Τί γάρ Ἐφόρου ἴδιον, ἐκ τῶν Δαιμάχου καὶ Καλλισθένους καὶ Ἀναξιμένους αὐταῖς λέξεσιν ἔστιν ὅτε τρισχιλίουσδεκα μετατιθέντος στίχους; et p. 467: Δαιμάχου ἔστι δύο περὶ τῆς Ἐφόρου κλοπῆς. Ἀλκαῖος δὲ ὁ τῶν λοιδορῶν Ἰάμβων καὶ Ἐπιγραμμάτων ποιητῆς παρῴδηκε τὰς Ἐφόρου κλοπὰς ἐξελέγγων. Callisthenem, cujus Hellenica usque ad bellum sacrum pertinerunt, et Anaximenem res Græcas usque ad pugnam ad Mantineam pertextentem, et Daimachum (8), qui Seleuci regis temporibus Indica sua composuit, hos, inquam, ab Ephoro exscriptos esse quam absurda sit sententia, non est cur pluribus demonstramus. Quid vero inducere potuerit seriores ut ita statuerint (minime enim hæc a Porphyrio inventa sunt), ex iis quæ de Hecatæo, de Hellenico, nec non de Ephori scriptis diximus, satis, opinor, patebit. Referenda enim hæc sunt ad Paradoxorum libros quindecim, ad libros viginti quattuor De bonis et malis, fortasse etiam ad Inventorum libros duos, quæ ex Ephoro, Callisthene, Anaximene, Daimacho conflata, nostri auctoris nomen in fronte habebant.

Oratio Ephori, ex illa Isocratis magistri tamquam imperfecta imago expressa, pura erat, vel in minimis diligenter elaborata, dilucida,

(8) Operam perdidit Clinton. F. H. p. 381 ed. Krüger., qui, ut scriptorem nancisceretur Ephoro antiquiorem pro Δαιμάχου scribere voluit Δηλόχου vel Δηλόχου. Ceterum Deiochum vel Deilochum Proconnesium, quem περὶ Κυζίκου scripsisse scimus, ab Ephoro lectitatum esse probatur fr. 104. Ex eodem fortasse petita sunt, quæ libro nono de Amazonibus narravit.

ornata, numerosa; simul vero dicitur diffusa, robore et nervis destituta, resupina languescens jejunitate (9). Dum in Herodoto, Thucydide et Xenophonte admiramur sermonem illum, qui sponte quasi profluere videtur, quo res ita narrantur, ut spectator iis interesse videaris; vim dramaticam et mimicam, qua ad ipsius vitæ veritatem omnia exprimuntur, quæ pro consiliorum varietate et pro diversa personarum sentiendi iudicandique ratione habet sublimitatem; gravitatem, urbanitatem; ubi res maximæ simplicissime narrantur, et tamen omnem earum sentimus magnitudinem; dum in his, aio, orationis ἀλήθεια et πιθανότης et ἀπλότης prædicantur: in altero illo scriptorum genere ex Isocratis umbraculis profecto, semper fere reperiebatur fucatus orationis nitor, summa structuræ et periodorum artificia, anxia circa verborum abundantiam trepidatio, omnia denique dictionis lenocinia, quæ lectorem vel nolentem ad auctoris sententiam pelliciant et vi traducant. Omnia ibi explanata, argumentis demonstrata, nihil relinquitur, quo tuo ipse ingenio possis agitari ad verum inveniendum; res obscuritatis plenæ et antiquitatis canitie obductæ ita præparatæ dantur, ut circumcisis omnibus ambagibus, lectores quasi nucleo fruantur, putamina relinquuntur aliis. Fieri non potuit, quin hæc res tractandi et eloquendi ratio per longum tempus a multis adamaretur. Neque meliorem Ephorus laudis suæ præconem nactus est quam Polybium (XII, 28 Exc. Vatic.): Ὁ γὰρ Ἐφόρος, ἰνκνιτ, παρ' ὄλην τὴν πραγματεῖαν θαυμασίος ὦν καὶ κατὰ τὴν φράσιν καὶ κατὰ τὸν χεῖρισμὸν καὶ κατὰ τὴν ἐπίνοιαν τῶν λημμάτων δεινότητός ἐστιν ἐν ταῖς παρεκβάσει καὶ ταῖς ἀφ' αὐτοῦ γνωμολογίαις, καὶ συλλήβδην ὅταν ποὺ τὸν ἐπιμετροῦντα λόγον διατιθῆται. Κατὰ δὲ τινα συντυχίαν εὐχαρίστατα καὶ πιθανώτατα περὶ τῆς συγχρίσεως εἶρηκε περὶ τῶν ἱστοριογράφων καὶ λογογράφων (cf. Timæi fr. 55). Contra alia plane sentit Hermogenes De Formis orat. tom. III, p. 395: Περὶ δὲ Θεοπόμπου καὶ Ἐφόρου καὶ Ἑλλανίκοῦ καὶ Φιλίστου καὶ τῶν ὁμοίων τούτοις περιττὸν ἔδοξεν εἶναι μοι γράφειν... ὅτι ζήλου καὶ μιμήσεως τὰ εἶδη τῶν λόγων αὐτῶν οὐ πανύ τοι, μᾶλλον δὲ οὐδ' ὄλως... ἠξίωται παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν καθάπερ τὰ τῶν ἄλλων.

(9) V. Dionys. De compos. verborum, p. 26; Cic. Orat. c. 51, 62; Demetrius περὶ ἔρμην. § 68; Dio Chrysostom. Orat. XVIII, p. 256; Morell. Plutarch. Pericl. c. 28: Ἐπὶ δὲ τῶν Ἐφόρου καὶ Θεοπόμπου καὶ Ἀναξιμένους ῥητορικῶν καὶ περιόδων, ἃς περαίνουσιν ἐξοπλίσαντες τὰ στρατεύματα καὶ παρατάξαντες ἔστιν εἰπεῖν: «Οὐδεὶς σιδήρου ταῦτα μεταίρει πέλας.»

ἴδον Θεουκιδίδου, Ἡροδότου, Ἐκαταίου, Ξενοφάντος, τῶν λοιπῶν. Duris Samius apud Phot. cod. 176, p. 205: Ἐφορος δὲ καὶ Θεόπομπος τῶν προγενομένων πλείστον ἀπελείφθησαν· οὔτε γὰρ μιμήσεως μετέλαβον οὐδεμίαις, οὔτε ἡδονῆς ἐν τῷ φράσαι, αὐτοῦ δὲ τοῦ γράφειν μόνον ἐπιμελήθησαν. Philostratus Vit. Soph. I, 17, 4: Ἐλλογιμώτατος (inter Isocratis discipulos) Ὑπερίδης δὲ ῥήτωρ. Θεόπομπον γὰρ τὸν ἐκ Χίου καὶ τὸν Κυμαίων Ἐφορον οὔτ' ἂν διαβάλοιμεν, οὔτ' ἂν θαυμάσαιμεν.

THEOPOMPUS.

Theopompus (1), Chius, filius Damasistrati, frater Caecali rhetoris. De ætate ejus Suidam errasse intelligitur ex Photio, qui Theopompum narrat una cum patre propter Lacedæmoniorum studium civitate ejecto in exilium abiisse, atque quadragesimo quinto demum ætatis anno patriam recuperasse, Alexandri regis gratia, qui per literas Chios exhortatus videtur, ut exules in civitatis jura restituerent. Hæc vero epistolæ ex Pflugkii sententiâ scriptæ sunt aut post pugnam ad Granicum, quo tempore Alexander cum Mytilenæis et Aspendiis, necnon, ut videtur, cum Chiis fecit fœdera, in quibus etiam exulum mentionem factam esse putandum sit; aut duo-

(1) Suidas: Θεόπομπος Χίος, ῥήτωρ, υἱὸς Δαμασιστράτου (cf. Pausan. III, 10), γεγονώς κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀναρχίας Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς ἐνενηκοστῆς τρίτης Ὀλυμπιάδος, ὅτε καὶ Ἐφορος Ἰσοκράτους ἀκουστῆς ἅμα Ἐφόρῳ ἔγραψεν ἐπιτομὴν Ἡροδότου ἱστοριῶν ἐν βιβλίῳ β'· φιλοσοφικὰ ἐν βιβλίῳ σβ'· Ἑλληνικὰς ἱστορίας, ἐπονται δὲ τοῖς Θεουκιδίδου καὶ Ξενοφάντος, καὶ εἰσὶν ἐν βιβλίῳ ια', ἔχουσαι τὰ ἀπὸ Πελοποννησιακοῦ πολέμου λοιπὰ. Ἐγράψεν καὶ ἕτερα πλείστα. Reliqua quæ de vita Theopompi comperta habemus, omnia fere leguntur in Phot. cod. 176, p. 203: Ἔστι δὲ Θεόπομπος Χίος μὲν τὸ γένος, υἱὸς Δαμοστράτου (I. Δαμασιστράτου). Φυγεῖν δὲ λέγεται τῆς πατρίδος ἅμα τῷ πατρὶ, ἐπὶ λακωνισμῷ τοῦ πατρὸς ἀλόντος· ἀνασωθῆναι δὲ τῇ πατρίδι, τελευτήσαντος αὐτῷ τοῦ πατρὸς, τὴν δὲ κάθοδον Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνων βασιλέως δι' ἐπιστολῶν τῶν πρὸς τοὺς Χίους καταπραχθέντου· ἐτῶν δὲ εἶναι τότε τὸν Θεόπομπον πέντε καὶ τεσσαράκοντα. Μετὰ δὲ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον πανταχόθεν ἐκπεσόντα εἰς Αἴγυπτον ἀρικήσθαι. Πτολεμαῖον δὲ, τὸν ταύτης βασιλέα, οὐ προσέειπαι τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ ὡς πολυπράγμονα ἀνελεῖν ἐθέλῃσαι, εἰ μὴ τινες τῶν φίλων παραιτησάμενοι διεσώσαντο. Συνακμάσαι δὲ αὐτὸς ἐαυτὸν λέγει, etc. Vide fragm. 26, p. 282.

Præter historicum laudantur: 1, *Theopompus rex Lacedæmoniorum*. — 2, *Theopompus Thessalus*, in ludis Olympiis victor Ol. 86. Diodor. XII, 23; Euseb. Arm. p. 150 ed. Mai. — 3, *Theopompus archon* Ol. 92, 2. Diodor. XIII, 38; Plut. Moral. p. 833, D; Lys. p. 161, 33; Philochor. ap. Schol. Eurip. Orest. 371 et 771. — 4, *Theopompus Atheniensis*, poeta comicus, Aristophanis æqualis. De hoc ejusque fabulis vide Meineke Histor. Com. p. 236sq. Ad hunc referendum est fragm. 299, propter locum Pollucis X, 118, ubi hæc: τὸ δὲ ὀβελισκολύχριον στρατιωτικὸν μὲν-

bus annis post, ubi Chius insula, quæ denuo venerat in Persarum potestatem, Alexandri copiis deliberata est (cf. Clinton F. H. p. 385). Utcunque sit (nam ad annum res vix poterit expendi), natales Theopompi referendæ erunt ad Olymp. 100. Difficilior est altera quæstio, quoniam anno Noster una cum parente solum natale reliquerit. Pflugkii Damasistratum cum aliis optimatibus expulsum conjicit Olymp. 100, 4, quum Athenienses, Lacedæmoniis infensi, subjectas civitates, missis legatis, ad societatem belli contra communes omnium libertatis hostes gerendi concitassent, primique Chii in defectionem consensissent. Diodor. XV, 28. — Quod si verum est, ait, ut est verisimillimum, Theopompum paternæ calamitatis socium, tum admodum tenera ætate fuisse oportet. Quæ res tantum abest ut officere nostræ sententiæ possit, ut eam etiam confirmare videatur. Nam si quis Photii verba, a quibus omnis hæc disputatio profecta est, paullo diligentius consideraverit, non dubito quin miraturus sit primo stultitiam hominis qui, quot annos Theopompus ab exilio rediens habuerit, commemoret, quando natus sit reticeat. Sed postquam nostra disputatione, ut speramus, ad liquidum perductum est, Theopompum infantem atque in ipso vitæ

τοῦ χρόνου, εἴρηται δὲ ὑπὸ Θεόπομπου τοῦ κωμικοῦ ἐν Εἰρήνῃ.

—5, *Theopompus Colophonius*, ex cujus poemate Ἀρμάτιον inscripto fragmentum servavit Athenæus IV, p. 183, B; cf. Meineke l. l. Eundem Welchers. intelligendum putat in Schol. ad Apoll. Rhod. IV, 57, ubi citatur Θ. ἐν ἐποποιῶσι. Codex Paris. in vocem omittit. Quare vir doctus modo nominatus scribi vult ἐποποιῶσι. Probabile hoc, sed non repugno si quis intellexerit Theopompum grammaticum, ita ut illud ἐν ἐποποιῶσι ad mythologicos commentarios in carmina epica scriptos referendum sit. Eodem plane modo *Theopompum in Cypriano carmine* cum Pseudo-Hellanico a Fulgentio (1, 2) compositum, grammaticum esse statuit Welckerus de Cyclo Hom. p. 29. 6, Grammaticus ille est *Theopompus Cnidius*, familiaris Cæsaris (Strabo XIV, p. 969; Cic. Ad Attic. XIII, 7, Philipp. XIII, 16), ὁ συναγαγὼν τοὺς μύθους (Plutarch. Cæsar. p. 730). Hunc Welckerus intelligi putat a Schol. Hom. II, I, 38; II, 135; XXIV, 428 (cf. tamen fr. 339). Erotian. Glossar. Hippocr. p. 244: Λάσιον ὀθόνιον, ὡς Θεόπομπος ἐν Ὀδυσσεΐα... λινούν ὑπὸ δασύ εἶναι· ubi Ὀδυσσεΐα titulus capitis fuisse videtur in opere, quod carminum epicorum fabulas explicavit: V Welcker. l. l. Idem vir doctus ap. Schol. ad II. XIX, 121 (in Cod. Leidensi ap. Valcken. Dissertat. ad Schol. Hom. Opusc. II, p. 127), ubi vulgo legitur: ἡ ἱστορία παρὰ Ἡσιόδῳ καὶ Θεογόνω, reponi jubet π. Ἡ. x. Θεόπομπος. — 7, *Theopompus*, nescio qui, memoratur ap. Cic. Ep. ad Quint. I, 3. — 8, *Theopompus Sinopensis*, qui περὶ σιτισμῶν scripsit. Phlegon. Trall. De rebus Mirab. c. 19. — 9, *Theopompus philosophus Pythagoreus*, ad quem scripsit Libanius I, 20 ed. lat. H. Stephani. — 10, *Theopompus Medicus*, ap. Aetium medicum p. 840. — 11, *Theopompus tibicen celeberrimus*, Polyb. XXX, 13, 3.

limine patria privatum esse : non laudamus sane Photium, qui alterum nos celet, sed rationem tamen perspicimus, cur annum reditus potius quam natalem commemoraverit. Multorum narrantur exilia sine ejusmodi ætatis notatione : illud vero non prætereundum erat, eum, qui a prima infantia patria caruisset, quadragesimo quinto demum anno in civium jura rediisse. » Speciose hæc dicta sunt, sed quominus pro veris habeamus, plures impediunt difficultates; quæ quidem Wichersium moverunt, ut non solum hancce Pflugkii sententiam respueret, sed etiam Photii locum corruptum putaret, et in Suidæ testimonio mallet acquiescere. Obstat enim quod Plutarchus in Vita Isocratis (Vitt. decem oratt. p. 837, C.) et Photius (cod. 260, p. 793) Theopompum in dicendi arte institutum aiunt ab Isocrate, quo tempore hic in Chio insula scholam aperuerat. Igitur ad juvenilem saltem ætatem Theopompus pervenisse debet antequam patriam relinqueret. Contra Pflugkii pro suis calculis eo se redactum vidit, ut auctores modo nominatos mendacii aut erroris argueret atque Athenis statueret Theopompum Isocratis magisterio usum esse. Verum num is, qui propter studium suum Lacedæmoniorum Atheniensibus quodammodo auctoribus civitate erat ejectus, Athenas se contulisse putandus erit? Quod certe ἀπὸ τοῦ πιθανοῦ parum se commendat. Quare Damasistratum serius quam vult Pflugkii in exilium abiisse censeo. Ac nisi omnia me fallunt, de illis cogitandum est temporibus, quibus Thebani, ut Diodorus (XV, 78, sq.) ait, ad imperium maris capessendum ab Epaminonda adducti, Rhodios et Chios et Byzantios ad subsidiariam his inceptis operam navandam invitarunt, et Epaminondas cum manu ad has civitates missus Lachetem, Atheniensium ducem, classe valida instructum Thebanorumque conatus impedire jussum, ita perterruit, ut classem abducere cogeretur, et urbes illas Thebanis adjunxit. Unde apparet fuisse tum in Chio factionem Thebanis faventem, et ab Atheniensibus propter crescentem Thebanorum potestatem Lacedæmoniis addictis abalienatam. Illo igitur tempore, quo Chii sponte, ut videtur, ad Thebanos defecerant, quo Epaminondas Spartæ exercitum admovit, præliumque ad Mantineam pugnatum, quo deinde pax inter Græcos convenit, cujus conditionibus soli Lacedæmonii subscribere noluerunt (Ol. 104, 4; Diodor. XV, 89; Polyb. IV, 33; Plutarch. Ages. 35) : optime fieri potuit, ut Damasistratum Lacedæmoniorum studio patriam turbantem exilio plectendum existimarent. Ita-

que ad vigesimum fere ætatis annum Theopompus in patria degit, nec quidquam impedit, quin ibi Isocratis præceptis imbutus sit.

Quæ vero Wichersius contra Photii calculos protulit hæc sunt : Primum enim offendit eum, quod hac ratione Theopompus sexaginta fere annis junior Isocrate fuisset. « Vereor, ait, ut si tantum ætatis spatium inter eos intercesserit, de se ipse scribere potuisset Theopompus, quemadmodum eum scripsisse testatur Photius, συναχμάσαι ἑαυτὸν Ἰσοκράτη τῷ Ἀθηναίῳ. Dubito num accurate quis dixerit, se ejus, quo sexaginta annis junior sit, æqualem esse. » Sane si ad ætatum annos respexisset, ne tum quidem, si Olympiade 93, ut Wichersius vult, natus esset, accurate se dixisset magistri æqualem; verum si reputes præstantissimas Isocratis orationes in summa demum senectute conscriptas esse, atque Theopompum cum ipso in certamine publico de eloquentiæ præmio contendisse, jactabundus Theopompus dicere potuit se eodem quo magistrum tempore floruisse, i. e., ut ipse ait, ἅμα αὐτῷ τὰ πρωτεία τῆς ἐν λόγοις παιδείας ἔχειν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν (v. fr. 26). — « Deinde, Wichersius pergit, si Theopompus Olymp. 100 natus fuisset, ... de eo certe tempore parum valuit observatio Theopompi de Isocrate apud Photium, eum δὲ ἀπορῶν τοῦ βίου orationes scripsisse; nam fuerit Isocrates antea parum locuples, quin etiam indigens, elucet tamen e Pseudo-Plutarcho, Isocratem tantas divitias collegisse, quantas fere neminem; unde sequitur Theopompi ætate, dummodo Ol. 100 natus sit, non magnam fuisse. » Quod inde sequi equidem nego. Eum pauperem fuisse, quo tempore Theopompus se in ejus disciplinam dedit, quisque largietur, quum propterea maxime, ut rem familiarem sub triginta tyrannis, ut videtur, perditam restitueret, in Chio scholam aperuisse putetur. Tempus vero hujus rei nullo testimonio constat, ita ut ex iis potissimum, quæ de Ephori et Theopompi vita aliunde comperta habemus, sit constituendum. Jam si Theopompus Ol. 104 in ejus disciplinam venit, usque ad Ol. 110, 3 satis magnum spatium relictum est, quo magnas Isocrates divitias congerere potuerit.

Quantum Theopompus Isocratis institutione profecerit, ex eo colligitur, quod etsi multi ex hoc ludo ac magni viri profecti sunt, ille tamen ἐπιφανέστατος πάντων nominatur et οὐδένος τῶν Ἰσοκρατικῶν εἰς τοὺς λόγους ἀτιμότερος (Dionys. H. Ep. ad Cn. Pomp. p. 131, Phot. p. 206). Voluit sine dubio publici quondam in foro causidici munere fungi; verum quum Isocrates non id

solummodo ageret, ut oratores formaret ad causas forenses dicendas idoneos, sed una cum eloquentia philosophiam et rerum gerendarum peritiam docere studeret, vides qui factum sit, ut eos maxime discipulos, qui voluntate similes magistri inter ceteros eminebant, a fori strepitu averteret, et ad historiam scribendam, tamquam ad altius quiddam, ubi et eloquentiam et philosophiam et rerum gerendarum peritiam optime explicare possent, adduceret. Itaque causas forenses Theopompus, præceptoris consilio motus, nunquam attigit, teste Cicerone. Multum vero se exercuit in illo eloquentiæ genere quod epidiecticum vocant. Ipse enim parum modestus testatur nullam esse majorem Græciæ urbem, in qua aliquantum temporis moratus et publice perorans non adeptus sit magnam gloriam, virtutisque suæ in dicendo monumentum reliquisset; neque minus bis decem millibus versuum ait se scriptis orationibus explevisse (2). Inter hæc eloquentiæ specimina omnium, ut videtur, celeberrimum fuit laudatio Mausoli. Et enim post mortem Mausoli « Artemisia (Ol. 107, 1), ut Gellius (X, 18) narrat, ἀγῶνα laudibus dicundis facit, ponitque præmia pecuniæ aliarumque rerum bonarum amplissima. Ad eas laudes decertandas venisse dicuntur viri nobiles ingenio atque lingua præstabili Theopompus, Theodectes, Naucreates. Sunt etiam qui Isocratem ipsum cum iis certavisse memoriæ mandaverint. Sed eo certamine vicisse Theopompum judicatum est (3). » In his num de Isocrate Atheniense cogitandum sit, eo magis dubitare licet, quia Suidas (v. Ἴσοκράτης Ἀρούχλα et Θεοδέκτης) Isocratem Apolloniatem, Atheniensis discipulum, de præmio certasse dicit (4). Quam sententiam, Isocratis ætatem, mores et naturam reputans ambabus amplecterer, nisi hæsitacionem injiceret Plutarch. Vit. Isocrat. p. 838, B, (ἀγωνίσαστο,

sc. Isocrates, και τὸν ἐπὶ Μανυσώλῳ τιθέντα ὑπὸ Ἀρτεμισίας ἀγῶνα) et Porphyrius apud Euseb. P. E. X, 3, p. 464, C, qui ipsius Theopompi testimonio utens ait, Ὑπερρρονεῖ δ Θεόπομπος τὸν Ἴσοκράτην καὶ νενικῆσθαι ὑφ' ἑαυτοῦ λέγει κατὰ τὸν ἐπὶ Μανυσώλῳ ἀγῶνα τὸν διδάσκαλον.

Videmus igitur Theopompum Ol. 107 in Asia minori commorantem, quo primum se cum patre convertisse videtur, si quidem vera habet Suidas (v. Ἐφορος), qui eum relicta patria Dianæ Ephesiæ supplicem factum esse tradit. Quo deinceps se contulerit, ut eloquentiæ suæ gloriam auget largamque eruditionis copiam ad condendas historias colligeret, plane ignoramus. Verum multas eum regiones peragrassas multasque urbes vidisse ab ipso habemus narratum. Qua in re egregie adjunctus est lautissima re familiari, ita ut totum se dare posset τῷ φιλοσοφεῖν καὶ φιλομαθεῖν, neque, sicut Isocrates, vitæ sustentandæ causa, ad humiliora tractanda cogeretur (v. fr. 26 et Dion. H. Ep. ad Cn. Pomp. p. 131, Athenæus III, p. 85, B).—Anno denique quadragesimo quinto omnigena doctrina instructus Alexandri gratia in patriam reversus est. Neque vero quum tam diu fortunæ iniquitate fuisset a rebus publicis remotus, diutius isto privati hominis otio gaudere voluit, sed qua pollebat experientiam itineribus et principum suæ ætatis virorum consuetudine collectam et cum præclara eloquentia conjunctam in civitatis commoda expromere decrevit. At non ea fuit in Chio insula tum reipublicæ conditio, ut quam Theopompus profitebatur civilis prudentia a civibus suis adamaretur. Immo morum austeritas, quam crebræ illæ luxuriæ, fastus et mollitiei castigationes produnt, animus vehemens et fervidus, lingua acerba, immodice libera, contemptus gratiæ popularis, optimatum denique studium, quod a patre tamquam hereditate accepisse videtur, non potuerunt non efficere, ut multi existerent adversarii, qui, uti omnem nobilitatem exagitant, sic præ ceteris Theopompum, eloquentissimum ejus instrumentum, inimicitiiis suis persequabantur. Princeps eorum fuit Theocritus (5), sophista, Isocratis discipulus, qui Alexandrum et Aristotelem dieteris odii et invidiæ bile refertis perstringebat, quemque Theopompus in Epistolis ad Alexandrum tamquam hominem humili loco natum pravæque luxuriæ deditum depingit. Neque autem animi vi et dicendo

(2) Cf. Quintil. Inst. Orat. X, 1: *Theopompus ut in historia prædictis (Herodoto et Thucydide) minor, ita oratori magis similis, ut qui antequam ad hoc opus sollicitatus, diu fuerit orator.* Cf. Dion. Hal. Ep. ad Cn. Pomp. p. 131.

(3) Suidas quidem v. Θεοδέκτης Ἀριστάνδρου dicit: Θεοδέκτης ἐνίκησε μάλιστα εὐδοκιμήσας ἐν τῷ εἶπε τραγῳδία· ἄλλοι δὲ φασὶ Θεόπομπον ἔχειν τὰ πρωτεῖα. Verum si conferas Gellium, qui post verba modo laudata pergit: « Exstat nunc quoque Theodecti tragædia, quæ inscribitur Mausolus, in qua eum magis quam in prosa placuisse, Hyginus in Exemplis refert. » res cum Clintono (p. 299) ita conformanda est, ut statuamus duo præmia proposita fuisse, alterum tragædiæ, alterum eloquentiæ, quorum illud Theodectæ, hoc Theopompo datum sit.

(4) De Isocrate Atheniense cogitant Ruhnkens. Hist. Crit. Orat. Gr. p. 388 et Clinton l. l. p. 299; de Apolloniate Taylor. Vit. Isocr. p. 3 et Wichers.

(5) Strabo XIV, p. 955: Ἄνδρες δὲ Χῖοι γεγονάσιν ἐλλόγιμοι Ἴων τε ὁ τραγικός, καὶ Θεόπομπος ὁ συγγραφεὺς, καὶ Θεόκριτος ὁ σοφιστής. Οὗτοι δὲ καὶ ἀντεπολιτεύσαντο ἄλλήλους. Vid. Pflugk. p. 32, quem laudat Wichers.

inimicos ab Nostro fatigatos esse, rerum docet eventus. Etenim dum Alexander viveret atque regia domus auctoritate adhuc polleret, pejus aliquid in Theopompum statuere non videntur ausi; simulac vero his præsidiis orbatus esset, quem putabant pacis perturbatorem et maledicum omnium rerum contemptorem, denuo patria expulerunt. Confugit in Ægyptum ad regem Ptolemæum. Jam quum Ol. 118, 4 sit primus annus regis Ptolemæi, si quidem Photius, quod addubito, accurate locutus est, in Ægyptum venit annos natus circa septuaginta quinque. Quemadmodum vero tum Theopompus propter maledicentiam suam et inimicorum, sicuti Anaximenes, de quo postea, mala artificia a tota fere Græcia in odio habebatur, sic a Philadelpho quoque, cui tum Alexandri admirator non valde placere potuit, non solum malevole exceptus est, sed etiam e medio esset sublatus, nisi ab amicis quibusdam hujus consilii certior factus, fuga quæsiuisset salutem. Hæc sunt quæ de vita Theopompi nobis innotuerunt. Quæ postrema ejus fata fuerint et quo loco et quo tempore e vita discesserit, nescimus. Neque tamen diu post Ol. 118, 3 eum vixisse ex legibus humanæ naturæ sponte intelligitur.

Inter opera a Theopompo conscripta a Suida primo loco laudatur Ἐπιτομή τῶν Ἡροδότου ἱστοριῶν. Sed jam Vossius (De Hist. Gr. p. 16, 31) dubitavit, num vere Noster hujus opusculi auctor habendus sit; neque id sine causa, quum res a Theopompi ætate et ingenio aliena esse videatur. Quare equidem suspicor a seriore homine talem Herodoti epitomen sub Theopompi nomine in vulgus editam. Certiora ex paucis hujus libri reliquiis erui vix possunt. Sed ne veterum testimonia susque deque habere censear, faciamus Theopompum hocce Musarum Herodotearum compendium, quum ad historias condendas se accingeret, periculi faciendi causa composuisse.

Igitur postquam hunc in modum vires suas periclitatus esset, accessit ad tradendam eorum temporum memoriam, quæ præceptor discipulo selegerat tamquam aptissima, quibus describendis ingenii sui virtutes ostenderet (6). Scripsit itaque Ἑλληνικὰς ἱστορίας vel Σύνταξιν Ἑλληνικῶν, quo opere abruptam Thucydidis historiam resumens (7), initio facto ab

(6) Phot. cod. 176: Φασὶ δὲ τὸν διδάσκοντα ... προβαλεῖν Θεοπόμπῳ ... τὰς μετὰ Θουκυδίδην Ἑλληνικὰς.

Quæ de hac Herodoti epitome Frommel. in Creuzeri Meletem. III, p. 135 disseruit, iis uti mihi non licuit.

(7) Diodor. XIII, 42: Ξενοφῶν καὶ Θεόπομπος ἀπ' ὧν ἀπέλιπε Θουκυδίδης τὴν ἀρχὴν πεποίηται. Καὶ Ξενοφῶν

Ol. 92, 2, Theopompi archontis anno, quo Mindarus ad Cynossema devictus est, septemdecim annorum spatium usque ad pugnam navalem ad Cnidum commissam (Ol. 96, 3, Diophante archonte), (8) duodecim libris complexus est. Quæ ex iis ætatem tulerunt, haud admodum multa sunt. Capita nonnulla recenset Anonym. in Vita Thucyd. § 5. Theopompum exposuisse dicit, quod quidem ultro intelligitur, alteram pugnam ad Cynossema (9), prælium ad Cyzicum, ad Arginusas, ad Ægos flumen, atque accuratius narraſſe infortunium Athenarum post muros urbis dejectos constitutamque tyrannidem. Hæc nisi omnia, plurima saltem libro primo comprehensa fuisse, apparet ex fragmentis libri secundi, ubi egit de Harmostis a Lysandro ubique constitutis impositisque tributis. Itaque

μὲν περιελαβε χρόνον ἐτῶν τεσσαράκοντα καὶ ὀκτώ, Θεόπομπος δὲ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις διελθὼν ἐπ' ἑτη ἑπτακαίδεκα, καταλήγει τὴν ἱστορίαν εἰς τὴν περὶ Κνίδου ναυμαχίαν ἐν βιβλίοις δωκαίδεκα. Idem XIV, 84: (Θεόπομπος) τὴν τῶν Ἑλληνικῶν σύνταξιν κατέστρεψεν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν (Diophantis arch.) καὶ εἰς τὴν περὶ Κνίδου ναυμαχίαν, γράφας βιβλίου δώδεκα. Ὁ δὲ συγγραφεὺς οὗτος ἤρκαται μὲν ἀπὸ τῆς περὶ Κυνὸς σήμα ναυμαχίας, εἰς ἣν Θουκυδίδης κατέλιπε πραγματείαν. Ἐγράφη δὲ χρόνον ἐτῶν δεκάεπτά. Cf. Marcellin. Vit. Thucyd. 45, Anonym. Vit. Thucyd. § 5, ed. Poppo. Parum accurate Suidas: Ἐπονται δὲ (αὶ Ἑλληνικῶν ἱστορίας) ταῖς Θουκυδίδου καὶ Ξενοφῶντος, nisi, ut Wichersius monet, scripserat: ὡσπερ καὶ αὶ Ξ. Idem undecim tantum libros ponit. Nimirum Suidæ ætate et multum antea undecim tantum Hellenicorum libri superstites fuisse videntur. Nam quum Menophanes apud Photium (cod. 176) duodecimum Philippicorum librum intercidisse dicat, nihilominus vero Photius hunc excerpserit atque res ex duodecimo Theopompi libro a vet. excitatæ propter temporum rationes multo aptius in Philippicorum excursu quam in Hellenicis legi potuerint, neque ullum ex postremo libro Hellenicorum fragmentum deprehendatur, inde colligitur aut Menophanem aut Photium Philippica cum Hellenicis confudisse, quod posterius facillime fieri potuit, si Menophanes simpliciter laudaverat librum duodecimum ἱστοριῶν, qui titulus quum plerumque ad majus Philippicorum opus referatur, tamen de Hellenicis quoque poterat usurpari. Cf. Wichers. p. 20 et Clinton F. H. p. 386.

(8) Itaque ipsam pugnam ad Cnidum, quippe quæ sequente demum anno, sub Eubulide archonte, pugnata sit, Theopompus non narraſſe videtur Clintoni l. l. Vereor ne hæc justo accuratiora sint.

(9) Verisimiliter primum quoque prælium cum altero arcte conjunctum, quod Thucydides in extremis narrat, a Theopompo denuo expositum est, si quidem in his Theopompum sequutus sit Diodorus, in utriusque prælii descriptione a Thucydide et Xenophonte recedens. Itaque quum Theopompus postrema Thucydidis denuo attigisse videatur, atque uno libro bellum Pelop. absolverit, nescio an hoc in causa fuerit, cur nonnulli octavum Thucydidis librum cum primo Theopompi confundentes, illum, quem Thucydidi abjudicarunt, a Theopompo scriptum esse opinarentur. Quid, quod hoc fortasse suberat, cur Suidas undecim tantum Hellenicorum libros commemoraret.

quam Peloponnesiaci belli partem Thucydides intactam reliquerat, summam tantum perscripsit, sequentium vero undecim annorum memoriam totidem libris uberrime tradidit. Quomodo autem res inter singulos libros distributæ fuerint, de hac re nihil fere scimus nisi illud, quod Apollonius Grammaticus apud Euseb. P. E. p. 465 undecimo libro relatum ait Agesilai cum Pharnabazo congressi de feriendo fœdere colloquium, quod ex libro quarto Hellenicorum Xenophontis in suos commentarios Noster translisset.

Verum Theopompus, Polybius (VIII, 13) ait, quum res Græciæ inde ubi desinit Thucydides scribere esset aggressus, postquam ad Leuctrica tempora ac res Græciæ celeberrimas pervenit, ipsam quidem Græciam cum suis factis valere jussit; commutato autem argumento Philippi gesta scribere constituit. Atqui longe præstantius erat ac justius in opere rerum Græcarum gesta Philippi, quam in gestis Philippi res Græciæ comprehendere. « Οὐδὲ γὰρ προκαταληθὲς ὑπὸ βασιλικῆς δυναστείας, καὶ τυγῶν ἔξουσίας, οὐδεὶς ἂν ἐπέσχε σὺν καιρῷ ποιήσασθαι μετάβασιν ἐπὶ τὸ τῆς Ἑλλάδος ὄνομα καὶ πρόσωπον· ἀπὸ δὲ ταύτης ἀρξάμενος, καὶ προβάς ἐπὶ ποσὸν, οὐδ' ὕλις οὐδεὶς ἂν ἠλλάξατο μονάρχου πρόσχημα καὶ βίον, ἀκεραίῳ χρωόμενος γνώμῃ. Καὶ τί δή ποτ' ἦν τὸ τὰς τηλικαύτας ἐναντιώσεις βιασάμενον περιδεῖν τὸν Θεόπομπον; εἰ μὴ νῆ Δία, ὅτι ἐκείνης μὲν τῆς ὑποθέσεως τέλος ἦν τὸ καλὸν, τῆς δὲ κατὰ Φίλιππον τὸ συμφέρον. Οὐ μὲν ἀλλὰ πρὸς μὲν ταύτην τὴν ἀμαρτίαν καθὸ μετέβαλεν τὴν ὑπόθεσιν, ἴσως ἂν εἴχῃ τι λέγειν, εἰ τις αὐτὸν ἤρετο περὶ τούτου. » Theopompum gratiam aulae Macedonicæ captare voluisse, nemo, qui legerit quæ de Philippi characterē et moribus deque ejus amicis Theopompus scripsit, sibi persuadēbit. Atque si ipse dicit (Polyb. VIII, 11) se hac maxime de causa ad scribendum appulsum esse quod Philippo nunquam antea Europa parem virum protulisset, apparet cum de imperatoris regis virtutibus cogitasse, deque vi quam in suæ ætatis homines et civitates exercuerit. Præterea quum Theopompus ex oratore evasisset historicus et artis oratoriæ præcepta ad historias transferret, facile intelligitur, cur unum Philippum tamquam scenæ suæ protagonistam et cardinem rerum ponere, ad eumque Græciæ historiam, quæ revera tota tum ex illo pendebat, referre maluerit, quam plurimarum Græcarum civitatum fata ex professo singillatim exponere; quæ res jure Theopompo videri poterat non satis simplex neque una.

Tertium igitur Theopompi opus Φιλιππικὰ

inscriptum et κατ' ἐξοχὴν appellatum Ἰστορίαι, Philippi, Amyntæ filii, res gestas inde ab initio regni usque ad mortem regis continebat libris quinquaginta octo (1). Ex his autem jam Diodori ætate quinque deperditi erant (2), iidem procul dubio quos sæculo nono Photius quoque desideravit, nempe sextus, septimus, nonus, vicesimus, tricesimus. Ad tantam molem opus accreverat non tam proluxa enarratione omnium vel levissimorum, quæ ad Philippi vitam et gesta pertinebant, quam longarum digressionum multitudinæ. Nam quum ab initio Theopompus res Græcorum perscribere sibi proposuisset, tantum abest ut in Philippicis hoc consilium relinqueret, ut quavis data occasione, Macedone suo relicto, in Græcarum vel etiam barbararum civitatum historiam excurreret, eamque per plures sæpe libros deinceps persequeretur, neque in his præsentis tantum ætatis memoriam traderet, sed altius interdum ad mythica usque ascenderet, neque omnino quidquam prætermitteret, quod posset vel per se scitu dignum videri, vel lectorum inservire delectationi. Hac rerum copia et varietate opus in immensum auctum est et multifforme exstitit (3), ita ut Philippus III, resectis digressionibus, quæ ad rem principem non spectabant, libros quinquaginta octo ad sedecim redigeret (4): quod ipsum ne Theo-

(1) Diodor. XVI, 3; Phot. l. l. Suidas, qui Philippicorum libros numerat septuaginta duo, cum Philippicis conjunxit Hellenica et Epitomen Herodoti. Error similis illius, de quo in Timæi Vita monui. Omitto Schweighauseri sententiam (ad Athen. tom. VIII, p. 534) a Wichersio p. 24 sq. et Clintonē F. H. p. 385 jam refutatam. Philippica cum Hellenicis conjuncta, ut ipse Theopompus gloriatur (fr. 26) plus 150,000 versuum continebant, ita ut unusquisque liber circiter 2140 versuum fuerit.

(2) Diodor. XVI, 3: ἐξ ὧν πέντε διαφανοῦσιν. De hac vocis διαφανεῖν significatione v. H. Steph. Thesaur. — Photius cod. 176, p. 390: Ἀνεγνώσθησαν Θεοπόμπου λόγοι ἱστορικοί· ν' δὲ καὶ γ' εἰσὶν οἱ σωζόμενοι αὐτοῦ τῶν ἱστορικῶν λόγοι· διαπεπτωκέναι δὲ καὶ τῶν παλαιῶν τινὲς ἔφησαν τὴν τε ἕκτην καὶ ἑβδόμην καὶ ὄγδοον καὶ τὴν ἐνάτην καὶ εἰκοστὴν καὶ τριακοστὴν. Ἀλλὰ ταύτας μὲν οὐδ' ἡμεῖς εἶδομεν, Μηνοφάνης δὲ τις τὰ περὶ Θεοπόμπου διεξιὼν, ἀρχαῖος δὲ καὶ οὐκ εὐκαταφρόνητος ὁ ἀνὴρ, καὶ τὴν δωδεκάτην συνδιαπεπτωκέναι λέγει· καίτοι αὐτὴν ἡμεῖς σὺν ταῖς ἄλλαις συναγένομεν. Pauca illa quæ ex his deperditis libris a senioribus grammaticis laudantur, ex scriptis aliorum, qui Theopompum adhuc integrum legerant, exscripta esse debent.

(3) Dionys. H. Ep. ad Cn. Pomp. p. 131: Γνωστὴ δ' ἂν τις αὐτοῦ τὸν πόνον ἐνθυμηθεὶς τὸ πολύμορφον τῆς γραφῆς. Καὶ γὰρ καὶ ἐθνῶν εἰρήκεν οἰκισμούς, καὶ πόλειον κτίσεις ἐπέδηλυθε, βασιλείων τε βίους καὶ τρόπων ἰδιώματα δεδήλωκε, καὶ εἰ τι θαυμαστόν ἢ παράδοξον ἐκάστη γῆ καὶ θάλασσα φέρει, συμπεριεβλήθη ἐν τῇ πραγματείᾳ. Καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ ψυχραγωγίαν ταῦτ' εἶναι μόνον· οὐ γὰρ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ πᾶσιν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὠφελείαν παρέχει.

(4) Phot. cod. 176: Πλεῖσταὶ μὲν οὖν παρεκβάσεισι παντοδαπῆς ἱστορίας τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ λόγου Θεοπόμπου.

pompinam hyperbolam credas, totius operis dispositionem et argumenta, quantum ejus fieri poterit, paucis lineolis adumbrabo.

Postquam Theopompus *libro primo* exposuerat cur Philippi historiam tractandam sibi sumpsisset, atque de historici officio, ut videtur, deque suis ipsius virtutibus qua solet jactantia verba fecerat, non continuo ad Philippum se convertit, sed anteriorem Macedoniae historiam, uti Trogus quoque Pompejus, Theopompi aemulator, levi, quod dicunt, brachio tangens, usque ad Amyntae filii tempora percurrit (fr. 30, 31). Philippus custodia elapsus regnum simul ab Argæo (fr. 32) et Pausania petito occupat. Pausanias quum Cotyis, regis Thracum, auxilio imperio potiri conaretur, hac oblata occasione Theopompus prolixius disserit de Cotyis luxu et mollitie (fr. 33). Remotis denique et a consilio depulsis aemulis, Philippus, bello Atheniensium liberatus, convertit se contra Pæones et Illyrios, et capta Larissa (fr. 36) expugnare molitur Thessaliam. — *Liber secundus* versabatur in iisdem bellis contra Pæones et Illyrios, quorum de moribus et institutis auctor admodum multus fuisse videtur. Ne cum Wichersio statuam, eum hoc libro de conspiratione egisse quam contra Philippum inierunt reges Pæonum, Thracum et Illyriorum (v. Diodor. XVI, 22), obstat rerum ordo, quum quæ libro sequenti insunt istam rebellionem antecedant. Nam *libro tertio* narratur bellum contra Amphipolitanos, qui quum antea bene habiti essent, jam multas Philippo præbuerunt caussas belli, quarum unam continere videtur fragm. 47 (Diodor. XVI, 8). Amphipoli expugnata, situ ejus opportuno adjutus alias multas urbes in potestatem suam redexit (Diodor. l. l., Dem. Phil. III, p. 68), quarum in numero fuit Datus (fr. 48). In eodem libro de Thessaliae expugnatione sermonem fuisse prodit fragm. 50. Præterea de Sesostri et de Scythis (fr. 51, 52) verba facta sunt. Videtur igitur Theopompus, quum, nescio qua occasione, Thraciae populos a Sesostri olim subactos esse dixisset, vel stelas in Thracia ab Ægyptio positas commemorasset, totam hujus regis expeditionem per Asiam (fr. 53) usque ad Scythicas et Thracum regiones exposuisse diutiusque immoratum esse describendis moribus Scytharum. Quare, si recte, ut videtur, Heerenius (De fontib.

παρατείνει. Διὸ καὶ Φίλιππος ὁ πρὸς Ῥωμαίους πολεμήσας ἑβελῶν ταύτας, καὶ τὰς Φιλίππου συναξαζόμενος πράξεις, αἱ σκοπὸς εἰσι Θεοπόμπῳ, εἰς ἑκατάδεκα βιβλίους μόνως, μηδὲν παρ' ἑαυτοῦ προσθεῖς ἢ ἀφελῶν, πλὴν, ὡς εἶρηται, τῶν παρεκτροπῶν, τὰς πάσας ἀπῆρτισεν

et auctor. Justini in Commentat. Gælling. XV, p. 212) contendit ea quæ Trogus apud Justin. II, 1-5 de Scytharum originibus et antiquitate nec non de Amazonibus disputat ab Herodotea narratione longe recedentia, Theopompi ingenium redolere, non dubito quin hæc ex eodem hoc libro desumpta fuerint. Sequentes libri, quantum ex orbium nominibus concludi potest, Philippi res in Thracia et Thessalia gestas ulterius persequantur.

Libro octavo, quum de Byzantio sermo sit (fr. 65) et de Amphictyonibus (fr. 80), agebatur de primis temporibus belli socialis (Ol. 105, 4) et de caussis belli sacri. Verum longe plurima fragmenta hujus libri sunt de rebus mirabilibus. Quarum enumerandarum ansam Theopompo dare potuit vel bellum sacrum, quod Apollinis numen sine dubio miraculis portendi fecit, vel etiam Alexander suus, eadem nocte natus (Ol. 106, 1), qua templum Ephesiae Dianæ deflagavit. Itaque ἐπιτρέγων τὰ κατὰ τόπους θαυμάσια (fr. 69), narravit de miraculis Pherecydis Syri (fr. 66), a quo in Pythagoreorum philosophiam excurrisse videtur (fr. 67, 68); de Epimenide (69, 70), ab eoque transit ad magorum doctrinam (70, 71), ad Zopyrum (73), ad colloquium Midæ et Sileni (75-78). Talia etsi aliis quoque locis interponi solebant, tamen liber octavus, quia majorem partem iis absumeretur, κατ' ἔξοχὴν liber θαυμασίων appellatus esse videtur. Sic fragm. 66, 69, 70 simpliciter laudatus Θεοπ. ἐν Θαυμασίοις, quibus octavum Philippicorum innui prodit fr. 68. Porro Servius ad Virgil. Ecl. VI, 13 dicit: «Hæc autem omnia de Sileno a Theopompo in eo libro, qui Thaumasia appellatur, conscripta sunt»; eandemque fabulam in octavo Philippicorum libro relatam esse dicit Theo sophist. Progymn. p. 15. Sed hæc non refragantur, quominus cum Westermanno (præfat. ad scriptor. Rer. Mirab.) omnia mirabilia, quæ passim apud Theopompum legebantur, a seriore quodam in unum corpus collecta esse statuamus.

Libro nono Theopompum de Philippi, ab Aleuadis contra Alexandrum Pheræum auxilio advocati, in Thessalia rebus gestis (Ol. 106, 1) egisse, tum temporum ordo suadet, tum Pharcydonis urbis commemoratio a Philippo expugnatae (fr. 87) (5). Hac opportunitate usus geographicas Thessaliae rationes exposuit (fr. 83), et urbes nobiliores deorumque cultu et oraculis insignes, ut Scotussam et Cranonem, et quæ ibi visuntur memorabiliora enumeravit. Cum his

(5) V. Wesseling. ad Diodor. tom. VIII, p. 406 Bip. Ex Theopompo sine dubio suahabet Polyæn. IV, 2, 18.

fortasse conjuncta erant paradoxa illa de Bacide, vate Bœotio (fr. 81).

Dum hæc in Thessalia geruntur, Athenienses omni studio nitebantur, ut bellum contra rebelles socios pugna navali ad exitum perducerent. Chareti adjunguntur Iphicrates et Timotheus nova cum classe et æquato imperio; verum mox Chares, homo turbulentus, proditionis incusat collegas, quos « populus acer, suspicax, mobilis, adversarius invidus etiam potentiae » (sic Nepos Theopompino orationem colore induens) domum revocat, ab munere removet et argento multat. Deinde ejusdem Charetis imprudentia Artabazum contra regem Persarum cum universis copiis juvantibus, Athenienses adducuntur, ut, misso bello sociali, ignominiosam cum defecto-ribus pacem componant (Ol. 106, 2. Diodor. XVI, 21, 29). De his nihil quidem in Theopompi fragmentis legimus, sed inde intelligi potest, qui factum sit, ut *liber decimus* totus fere, ut videtur, versaretur in describendis moribus et indole virorum, qui inde a Medicis temporibus Atheniensium rempublicam administraverunt. Inter eos antiquiores illos, ut Themistoclem et Cimonem, brevius recensuisse, fusius autem et sine dubio multa cum acerbitate exposuisse videtur de demagogis Eubulo, Callistrato, Cleone, Hyperbole, aliis; ita ut Schol. Luc. (fr. 102) hunc librum designare posset verbis: ἐν τῷ περὶ δημοαγωγῶν.

Libro undecimo mentio injicitur Amadoci, regis Thraciæ. Redierit igitur Theopompus ad Philippum, conspiracy illam, ut puto, exponens, quam Diodorus (XVI, 22) statim post finem belli socialis posuit. Quousque liber pertinuerit, ex ipsis fragmentis quidem cognosci non potest; verum quum libri sequentes, inde a duodecimo usque ad decimum octavum, aliud plane argumentum habeant, atque libro decimo nono, ubi ad Philippum revertitur, res narrentur ad Ol. 107, 2 sqq. pertinentes: ex his colligo libro undecimo res Philippi narratas esse usque ad annum, quo per Thermopylas in Græciam irrumpere voluit, sed quominus hoc ei successerit, ab Atheniensibus impeditus est (Ol. 107, 1). Accedit, quod hac ratione intelligitur quomodo ad sequentium librorum argumentum Theopompus transierit. Etenim Ol. 107, 2 renovatur bellum Persarum in Ægyptios ob Phœniciae defectionem. Hac igitur occasione usus, libris XII-XVIII priora quoque bella Persarum contra Cyprum, Phœnices et Ægyptios narravit.

Itaque *libro duodecimo* primum exponit bel-

lum Evagoræ, eoque loco in antiquiorem Cypri insulæ historiam digreditur; deinde accedit ad bellum, quod Acoris, rex Ægyptiorum, Persis infert, cujus ducem fecit Chabriam Atheniensem (Ol. 100, 4). Acoris quum Pisidas in belli societatem advocaret, nova facta digressionem, Theopompus non solum de horum regione, sed etiam de aliis multis, quæ ad hanc Asiæ Minoris partem spectant, ad antiquissima sæpe ascendens sermonem instituit (v. fr. 111). *Libro decimo tertio* belli Persarum contra Acorin narratio resumitur (Ol. 101, 3. Diodor. XV, 29, v. fr. 117 de Chabria, Ægyptiorum classi præfectus; fr. 118 de Iphicrate, Persicarum copiarum duce). Eodem libro narratur alterum Artaxerxis bellum contra Tachum (Ol. 104, 3. Diodor. XV, 90 sq. v., fr. 119, 120 de Agesilao). — *Libro decimo quarto* sequitur Artaxerxis Ochi expeditio contra Phœnices (Ol. 107, 2), quam etiam libri decimi quinti partem absumsisse docet fr. 126, ubi de opulentia Stratonis, regis Sidoniorum. Eodem libro egit de bello, quod in Cypro contra regem Persarum conflatum est. (Diodor. XVI, 42.) Quæ de Sidoniorum luxu, rebellione, submissione dixit, ea, nisi fallit me conjectura, ansam præbuerunt copiosæ disputationi de aliis civitatibus mollitiæ et luxu deperditis. Sic Colophonis (fr. 129) luxuria exstitit causa tyrannidis, seditio-num, patriæ interitus. Ad similem rem pertinet unum quod ex libro decimo sexto habemus fragmentum de Hegesilocho Rhodio, homine libidinoso, qui cum sodalibus oligarchiam instituit. Huc denique referre licet fr. 134 ex libro decimo septimo, de servis Chiorum. — *Libro decimo octavo* bellum Artaxerxis Ochi contra rebelles Ægyptios (Ol. 107, 3) narratum esse indicatur fr. 135 de Nicostrato, quem exercitus ducem rex ab Argivis sibi expetierat.

Libro decimo nono redit ad res Philippi. Unum quod ex eo fragmentum servatum est, ad illud tempus spectat, quo Philippus, postquam per Thermopylas in Græciam penetrare tentaverat, male habuit Thessalos et hostiliter tractavit. — « Inde (a Thessalia) in Chalcidicem trajicit, ubi bello pari perfidia gesto, captisque per dolum et occisis finitimis regibus, universam provinciam imperio Macedoniæ adjungit. » Justin. VIII, 3. Hæc *libro vicesimo* narrata esse declaratur fr. 139 et 138, ubi Sirrha urbs memoratur, eadem procul dubio, quam Γελῶν nominans Diodorus (XVI, 52) a Philippo (Ol. 107, 4) captam esse dicit.

Libro vicesimo primo e Thracia repente transfretamur in Italiam. Res, nisi fallor, ita confor-

manda est, ut Theopompum putemus Philippum, quod ad vivendi rationem et regni augendi studium, cum Dionysio Siciliae tyranno comparavisse (cf. fr. 146, de Dionysii indole, cum fr. 136 de Philippi caractere). Narravit igitur quomodo Dionysius regni fines quavis ratione proferre studuerit, « quomodo, postquam Græcos, qui proxima Italici maris litora tenebant, devicerat, finitimos quosque aggressus sit, omnesque Græci nominis Italiam possidentes hostes sibi destinaverit : quæ gentes non partem, sed universam fere Italiam ea tempestate occupaverant. » Postquam hunc in modum paucis verbis Justinus (XX, 1) Dionysii consilia significaverat, ad origines urbium Italicarum et populorum se convertit. Qua in re Trogum Theopompum secutum esse, atque totum illius caput de Italia ex Nostro fluxisse nullus dubito.

Libris vicesimo secundo et vicesimo tertio ad Philippum reversus ejus res in Chalcidice et Thracia gestas ulterius prosecutus est. — Libro vigesimo quarto bellum, quod dum Philippus Olynthios debellabat (Ol. 107, 4; v. Krüger. in Clinton. F. H. p. 144) Athenienses in Eubœa gessisse videntur, ansam dedit quæ Pericles olim contra hanc insulam egerit diductius exponendi. — Ol. 108, 1 Philippus Olyntho potitus et hujus urbis opibus locupletatus ceteras urbes sibi adversantes perterrefecit. Tum tandem Athenienses apertos se Philippi hostes professi sunt palamque contra eum belligerarunt. Μάλιστα δ' αὐτοὺς παρώξυνε προστῆναι τῆς Ἑλλάδος Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ, δεινότατος ὢν τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους Ἑλλήνων, Diodor. XVI, 54. Ab his Demosthenis exhortationibus, opinor, antiquæ majorum gloriæ et virtutum et avitæ dignitatis memoria Atheniensium excitantis profectus Theopompus libro vicesimo quinto demonstrare studuit vanas esse et fictas plerasque illarum opinionum, quibus gloriam suam illi jactabant. Quo loco quum inter alia etiam fœdera, quæ cum Persis pepigisse Athenienses gloriabantur, commentitia esse dixisset, idque ex literis ionicis, quibus pacis conditiones consignatæ essent, demonstrasset, de literarum ionicarum origine plura disseruit. Ceterum post expositas res in Thracia gestas, hoc ipso, ut videtur, libro convertit se ad bellum sacrum, uti concludere licet ex Schol. Apoll. Rhod. IV, 973 (fr. 177). Itaque libro vicesimo sexto Philippum videmus apud Thessalos, qui cum Bœotiis eum oraverant ut professum adversus Phocenses duce[m] exhiberet, Justin. VIII, 4. Hujus belli expositionem multis probabiliter digressionibus interrump-

ptam sequentibus libris nunc perditis continuavit usque ad *librum tricesimum*, ubi quum de Amphictyonibus sermo sit, illud tempus arguitur, quo Philippus in Amphictyonum consilium adscitus, et quod Phocenses habuerant suffragii jus in eum delatum est (Ol. 108, 3). Ex hac operis parte ea quoque petita esse debent quæ laudantur ex Theopompi συγγράμματι περὶ τῶν ἐκ Δελφῶν συληθέντων χρημάτων (fr. 182, 183). Quæ donaria recensendi aptam dare potuerunt occasionem pacis conditiones, quibus Phocenses jussi sunt quotannis LX talentorum vectigal deo pendere, donec summam in tabulas sacrilegii tempore relatam exsolvent. Diod. XVI, 60.

« Rebus Phocicis compositis legati Atheniensium petentes pacem ad Philippum venerunt. Quibus auditis et ipse legatos Athenas cum pacis conditionibus misit, ibique ex commodis utrorumque pax facta est. » Justin. VIII, 4. Hæc libro tricesimo primo narrari debuerunt, qua occasione bene potuit fœdus illud ἐν ἀπορρήτῳ (quod ad Ol. 105, 3 pertinet) commemorari (fr. 189). — *Libris tricesimo secundo et tertio* egit de contentionibus et motibus in Peloponneso, deque Philippo invasionem minitante (cf. Demosth. Or. de pace p. 61, 8, Phil. II, p. 68 sq.). — Ex libro tricesimo quarto nihil superest. Pauca illa ex libro tricesimo quinto et tricesimo octavo ad regiones circa Pontum sitas spectant, in quas a Byzantio urbe a Philippo oppugnata excursus fecisse videtur *Libri tricesimus nonus, quadragesimus et quadragesimus primus* longam digressionem continebant de rebus Dionysiorum. Huc referendus locus Diodori (XVI, 71. Ol. 109, 2) : Θεόπομπος ὁ Χίος ἐν τῇ τῶν Φιλιππικῶν ἱστορίᾳ κατέταξε τρεῖς βίβλους περιεχούσας Σικελικὰς πράξεις· ἀρχάμενος δὲ ἀπὸ τῆς Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου τυραννίδος (Ol. 93, 3) διήλθε χρόνον ἑτῶν πενήτην, καὶ κατέστρεψεν εἰς τὴν ἔκπτωσιν Διονυσίου τοῦ νεωτέρου (Ol. 106, 1 vel 109, 2)· εἰσὶ δὲ αἱ βίβλοι τρεῖς ἀπὸ τῆς μα' ἄχρι τῆς μγ'. Dicere debuit ἀπὸ τῆς λθ' ἄχρι τῆς μα'. Simul in his alius Diodori error deprehenditur. Nam quum dicat Theopompum quinquaginta annorum spatium complexum esse, Dionysii ἔκπτωσις pertineret ad Olymp. 106, 1, quo anno exul migravit in Italiam. Sed quum certissimum sit Theopompum etiam de altero Dionysii exilio (Ol. 109, 2, v. fr. 216) egisse, apparet Diodorum annorum numerum computantem hæc duo exilia confudisse; nam voluisse eum verbis Διονυσίου ἔκπτωσιν secundum exilium designare, jam ex eo intelligitur, quod ipse paullo ante (c. 70) Διογυσίῳ Corinthum abiisse dixerit

Libro quadragesimo tertio a Philippo exorsus, qui Ol. 109, 2 per Illyriam et Epirum in Græciam penetrare studuit, digressionem fecit de Epiri regionibus earumque natura deque populorum qui has terras incolunt originibus. Quæ subsequuntur res Philippi usque ad pugnam ad Chæroneam gestæ narratæ fuerunt usque ad *librum quinquagesimum primum*. In digressionibus inter alia egit de Sicilia (fr. 250, 251), sine dubio de Timoleonte exponens Carthaginenses debellante. *Liber quinquagesimus secundus* erat de expeditione Archidami Tarentinis opem ferente contra Lucanos. Qui quum in Italia eadem die occumberet, qua in Græcia ad Chæroneam pugnatum est (Diodor. XVII, 88), ab eo ad Philippum reversus *libro quinquagesimo tertio* ipsam hanc pugnam descripsit, quæ, ut Justinus ait, universæ Græciæ et gloriam dominationis et vetustissimam libertatem finivit. Qui restant libri reliquam Philippi ac Græciæ historiam usque ad mortem regis continebant. Singularum argumenta certius constitui vix possunt.

Accedo ad minora quædam scripta Theopompi. Nam non solum propter ea quæ hucusque memoravi opera, sed etiam, ut Dionysius ait (Ep. ad Cn. Pomp. tom. VI, p. 782), πολλοὺς μὲν πανηγυρικοὺς, πολλοὺς δὲ συμβουλευτικοὺς συνταξάμενος λόγους, ἐπιστολάς δὲ τὰς ἀρχαῖκὰς γραφομένας, καὶ ὑποθήκας ἄλλας λόγου ἀξίαν ἱστορίαν πεπραγματευμένους, ἀξίος ἐπαινεῖσθαι.

Orationis panegyricæ exemplum vidimus Laudationem Mausoli. Laudationes Philippi et Alexandri memorant Theon Progymn. p. 19 et 103 et Suidas v. Ἐφορος, qui etiam Vituperium Alexandri a Theopompo scriptum esse dicit. Alias multas hoc genus orationes a Theopompo compositas esse ipse testatur apud Photium l. l.

Inter orationes suasorias citantur Συμβουλὰὶ πρὸς Ἀλέξανδρον (Athen. VI, 230, fr. 276) vel Συμβουλευτικὸν πρὸς Ἀλέξανδρον (Cic. ad Attic. XII, 40), vel denique Ἐπιστολὴ πρὸς Ἀλέξανδρον (v. Ruhnken. Hist. crit. oratt. Gr. p. 162 R.). In hac epistola Theopompus egit de statu Chiorum civitatis, perstrinxitque hominum qui tunc rempublicam administrabant perversitatem morumque pravitatem (6). Princeps eorum fuit Theocritus ille, supra jam laudatus, quem Noster tamquam hominem corruptis moribus et luxuria sua insignem cum Harpalo composuisse videtur fr. 277. De eodem Harpalo dixit ἐν ταῖς

(6) Theopompi adversus Chios criminationes respexit Suidas (v. Ἐφορος): Ἐπέστελλε δὲ πολλὰ κατὰ Χίων Ἀλεξάνδρῳ.

πρὸς Χίου ἐπιστολαῖς, ut vix dubium esse possit h. l. easdem literas respici quas antea dixerat πρὸς Ἀλέξανδρον. Sed ne quid dissimulem, titulus modo appositus Schweighæuseri debetur conjecturæ, quam equidem verissimam esse puto. Vulgo legitur ἐν τοῖς περὶ Χίας ἐπιστολῆς, quod Wichersius accipi vult pro: ἐν τοῖς συγγράμμασιν vel ἐν τοῖς λόγοις περὶ τῆς Χίας ἐπιστολῆς, ut commentarius vel scriptio intelligenda sit ad Alexandrum de Epistola quam ad Chios miserit. Verum hæc græcis inesse vix possunt. Sylburg. ad Dionys. l. l. legit: ἐν τῇ πρὸς Χίου ἐπιστολῇ, quod ob rationes a Schweighæusero allatas stare nequit. Casaubonus, cui adstipulatur Pflugk., scribi vult ἐν ταῖς ἀρχαῖκῆς ἐπιστολαῖς. Verum sic ab incerto in incertius detrudimur. Nam admodum verisimile est ipsas illas epistolas τὰς ἀρχαῖκὰς (ἀρχαῖκὰς var. lect.) γραφομένας apud Dionysium (7) ex errore natas esse. Certe inter vv. doctorum conjecturas nulla habet speciem verisimilitudinis. Vossius (I, 5, 7) de literis ad Achivos missis cogitat. Ruhnkenius cum Valckenario legit ἐπ. τὰς ἀρχαῖκῶς γραφομένας, i. e. antiquo stylo scriptas. Sylburgius ἀρχαῖκὰς ἐπιγραφομένας legens, in iis Theopompum de prisca avi virtutibus egisse credit. Ceterum recte, puto, Ruhnkenius, Wichersio suffragante, ex acerbitate orationis et vehementia, quam effert Dionysius, concludere mihi videtur, epistolam illam ad Alexandrum vel de Chio insula unam fuisse ex illis ἀρχαῖκῆς. Quæ quum ita sint, ne ἀσύμβολος discedam, equidem scribendum puto ἐπιστολάς τὰς περὶ τῶν ἀρχῶν Χίου γραφομένας vel τὰς « Ἀρχαὶ Χίαι » ἐπιγραφομένας, ita ut literæ intelligantur de magistratibus Chiorum.

Præterea Theopompus citatur ἐν τῇ κατὰ Πλάτωνος διατριβῇ (fr. 279), quæ digressio fuisse videtur in Philippicis. Idem cadere potest in locum Schol. Aristophanis (fr. 282), ubi Theopompus ἐν τῷ περὶ εὐσεβείας laudatur. Neque tamen certius quiddam de hac re statuerim. Quamvis enim persuasum fere mihi sit non scripsisse Theopompum singulare De Pietate opus, tamen historiæ ejus, in quibus ubique vitiorum sincerum osorem sese præbet, multa procul dubio pietatis habuerunt aliarumque virtutum exempla (8), quæ a senioribus in unum

(7) L. l. et p. 767, ubi, postquam dixerat differre Theopompinam orationem ab Isocrateā ὅταν ὀνειδίξῃ πόλειςιν ἢ στρατηγῶς πονηρὰ βουλευµατα καὶ πράξεις ἀδίκους, pergit: πολλὰ γὰρ ἐν τούτοις καὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος οὐδὲ κατὰ μικρὸν διαφέρει, ὡς ἂν τις ἴδῃ ἐκ τῶν ἀρχαῖκῶν ἐπιστολῶν, ἃς τῷ πνεύματι ἐπιτρέψας γέγραπεν.

(8) Dionys. Hal. ad Cn. Pomp. p. 132, postquam alias historiarum Theop. virtutes laudibus ornaverat, addit:

collecta sub Theopompi nomine separatim edi potuerunt. Neque denique omittendum quod Ruhnkenius (Hist. crit. Gr. or. p. 371) putat, scilicet Theopompi nomen cum illo Theophrasti, uti alias (v. c. Plut. Ages. c. 36, Athen. XV, p. 676 et epitom. Athen. IV, p. 144, F), sic etiam hic confusum esse, praesertim quum Theophrastus librum περί εὐσεβείας scripsisse dicatur (Diogen. L. V, p. 126) atque rei argumentum philosopho magis conveniat quam historico.

Postremo loco monendum est de libro, qui Τρικάρανος (Euseb. P. E. X, p. 491; Syncell. Chron. vol. I, p. 121 ed. Dindf.; Lucian. Pseudol. 29, tom. III, p. 185 Reitz.) (9) vel Τριπολιτικὸς (Joseph. C. Apion. I, 24, p. 459 ed. Haeverk.) (1) inscribitur. Quem titulum inde nactus est, quod tres principes Graeciae civitates, Athenae et Sparta et Thebae, in eo traducebantur. Neque vero hoc opus Theopompi esse, ut nonnulli credebant, tum Josephus l. l. testatur, tum Pausanias (VI, 18), a quo quae res fuerit his docemur verbis: Ὡς δὲ οἱ (Ἀναξιμένηω) διαφορὰ ἐς Θεόπομπον ἐγγέγονει τὸν Δαμασιστράτου, γράφει βιβλίον ἐς Ἀθηναίους καὶ ἐπὶ Λακεδαιμονίους ὁμοῦ καὶ Θηβαίων καὶ ἐπὶ τοῦτοις, ὅσα φιλοσοφῆν παρ' ὅλην τὴν δικαιοσύνην καὶ εὐσεβείαν, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν πολλοὺς τε καὶ καλοὺς διεξερχόμενος λόγους.

(9) Luciani verba sunt: Τίς οὕτως ἐν λόγοις μεγαλότολμος, ὡς ἐπὶ μὲν τοὺς τρεῖς μοιχοὺς ἀντι-ξίρους τρίαῖναν αἰτεῖν, τὸν δὲ Θεόπομπον ἐπὶ τῷ Τρικάρανω κρίνοντα (sc. Timarchum Antiochenum) φάνει, τριγλώχινι λόγῳ καθήρηκέναι αὐτὸν τὰς προϋχούσας πόλεις, καὶ πάλιν, ἐκτριανῶσαι αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις.

In imitationem Tricarani Varro satiram suam contra triumviros, Caesarem, Pompeium, Crassum, inscripsit *Tripolitium*. Tripolitium scripsit etiam Dicaearchus. Quo libro, ut Passovius (*In Ind. Lectt. Fratistl.* 1829) putavit, Dicaearchus famosis Anaximenis calumniis apologiam trium illarum civitatum opposuit, quod ut externa statim libri conformatione significaret, eodem usus est titulo, suum scilicet Tripolitium in alterius locum quodammodo suffecturus, turpemque ejus in perpetuum aboliturus memoriam. Verum hanc Passovii sententiam refutavit Osann. (*Beitrag zur röm. u. gr. Literat.* tom. II, p. 9, sqq.), qui Photii loco (Bibl. cod. 37) adjutus demonstrat in eo sermonem fuisse de optima forma civitatis. Ceterum de Theop. Tricarano v. O. Muller. *Orchom.* p. 107, *Prolegg.* p. 98, *Diaris Gotting.* 1825, p. 251. Commemoro denique quae Suidas habet: Φθιστος Ναυκρατίτης ἢ Συρακούσιος... συνέταξ... πρὸς τὸν Τρικάρανον λόγον, περὶ Ναυκράτης. Ne de Phillisto Syracusano cogitemus, temporum ratio vetat. Aegyptius ille id quod Theopompus ad diminuendam, qua se jactabant Athenienses, antiquitatis gloriam, de Athenis Aegyptiorum colonia dixerat, magis adhuc videtur extulisse. Fortasse igitur verba πρὸς τὸν Τρικάρανον λόγον περὶ Ναυκράτης in unum conjungenda sunt, quippe quo scripto Phillistus Naucratem urbem, sub Amalidis regno a Graecis conditam, Graecorumque deorum cultu celebrem, malo artificio adhibuerit, ut Athenienses ab Aegyptiis oriundos demonstraret.

ους, συγγραφὴν λοιδορον, ὡς δὲ ἦν ἐς τὸ ἀκριβέστατον αὐτῷ μεμιμημένα, ἐπιγράφας τοῦ Θεόπομπου τὸ ὄνομα τῷ βιβλίῳ, διέπειπεν ἐς τὰς πόλεις· καὶ αὐτός τε συγγραφεὺς ἦν, καὶ τὸ ἔχθος τὸ ἐς Θεόπομπον ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ἐπηύξατο. Etsi vero liber suppositus fuit, res tamen quibus civitatum illarum gloriae detraheret Anaximenes magnam partem ex ipsis Theopompi operibus hausisse videtur. Quae autem fuerit libri adornatio ut intelligatur, maxime facere puto locum Aristidis in *Encomio Romae*, in universum ad Tricarani exemplum, nisi egregie fallor, expressum. Quod enim Aristides ostendere nititur ὅτι οὐπω πρὸ νῦν Ῥωμαίων ἦν τὸ ἀρχεῖν εἰδέσθαι, idem de Alexandro praedicasse videtur Pseudo-Theopompus (2).

Post operum Theopompi enumerationem, vi-

(1) Θεόπομπος μὲν τὴν Ἀθηναίων (libro XXV), τὴν δὲ Λακεδαιμονίων Πολυκράτης, ὁ δὲ τὸν Τριπολιτικὸν γράφας (οὐ γὰρ δὴ Θεόπομπός ἐστιν, ὡς τινες οἰοῦνται) καὶ τὴν Θηβαίων πόλιν δίδραλε.

(2) Aristides tom. I, p. 338 sq. ed. Canter. (p. 208 sq. ed. Jebb.; p. 338 ed. Dindorf :

Δίειμι δὴ καὶ τὰ Ἑλληνικά, ἐπειδήπερ ἐνταῦθα ἐγεγόνει τοῦ λόγου, αἰσχυρόμενος μὲν καὶ δεδιώς μὴ δόξω μικρολογεῖσθαι. Τοῦτ' οὖν ἐρῶν ἐρχομαι, ὅπως ἐκεῖνοι καὶ πηλείοι οὐσι τοῖς ἑαυτῶν ἐχρήσαντο πράγμασι· κἂν φανῶσι πολὺ μικρότερα διασώσασθαι μὴ δυναθέντες, δῆλον τὸ συνθησόμενον εἰς τὴν ψῆφον. Ἐπραξαν μὲν γὰρ πᾶν ὑπὲρ ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τῆν αὐτῶν ἢ δύναμις πλείν τὴν θάλατταν καὶ τῶν Κυκλάδων ἀρχεῖν καὶ τὰ ἐπὶ Θράκης ἔχειν καὶ Ἡύλας καὶ Ἑλλησποντον καὶ Κορυθαίσιον· καὶ ταῦτ' ἦν ἡ δύναμις. Καὶ ἔπαθον δὴ παραπλήσιον ὥσπερ ἂν εἰ τις σώματος ἐπιθυμῶν γενέσθαι κύριος ὄνοχας τινὰς καὶ ἄκρα λάβοι ἀντὶ ὅλου τοῦ σώματος καὶ ταῦτα ἔχων ἔχειν οἰοίτο ἄπειρ εἰδούλετο· ὡς δὲ κακεῖνοι ἡγεμονίας ἐπιθυμήσαντες νησιδία καὶ ἄκρας ἐπὶ θάλαττῃ καὶ λιμένας καὶ τοιαῦτα ἔξκαρπώσαντο καὶ κατετρέφθησαν περὶ τὴν θάλατταν, ὀνειροπολήσαντες ἡγεμονίαν μᾶλλον ἢ κτήσασθαι δυναθέντες. Γενόμενοι δὲ ὁμοῦ ἐπὶ καιρῶν ὥσπερ ἐν κλήρῳ περιόδῳ ἐπιστάται τῶν Ἑλλήνων ἐκάτεροι οὐδ' εἰς μίαν, ὡς εἰπεῖν, γενεὰν διεσώσαντο τὴν τάξιν οὐκ ἄμεμπτως γε· ἀλλὰ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον τὴν Καδμείαν νίκην ἐνίκων ἀλλήλους περὶ τῆς ἡγεμονίας, ὥσπερ οὐκ ἀξιούντες τοὺς ἑτέρους μόνους μισεῖσθαι ἀεὶ οἱ ἕτεροι, ἀλλ' αὐτοὶ τοῦ μέρους μεταλαμβάνειν. Τοῦτο μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων εἰς ἡγεμονίαν (Pausanias: v. Thucyd. I, 94, 95) οὕτω διέθηκε τοὺς Ἕλληνας ὥστ' ἀπαλλαγέντας ἀπ' αὐτῶν ἐκόντας, μόνους ἑαυτοῖς ἑτέρους ἀρχοντας ζητῆσαι. Δόντες δ' ἑαυτοὺς Ἀθηναίσις, ὡς χρόνος οὐ πολὺς διήλθε, μετέγνωσαν, οὔτε τῶν φόρων φέροντες τὴν ἀμετρίαν, οὔτε τοὺς ἐπὶ τῇ τούτων προράσει κατακλιπτόντας αὐτοὺς, ἀνάσπαστοί γε γενόμενοι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν Ἀθήνησι περὶ τῶν παρ' ἑαυτοῖς ὑπέξοντες λόγον, κληρούχων τε σφίσι ἐπὶ τὴν γῆν πεμπομένων καὶ παρὰ τοὺς φόρους ἀργυρολόγων, εἰ που χρεῖα κατάσχοι ἑτέρα· προσέτι τὰς τε ἀκροπόλεις ἐλευθέρως ἔχειν οὐ δυνάμενοι καὶ ἐπὶ τοῖς δημαγωγοῖς ὄντες τοῖς ἐκείνων, εὐ καὶ χειρὸν φρονούσιν ὁμοίως, στρατεύεσθαι τε ἀναγκαζόμενοι στρατείας οὐκ ἀναγκαίας ἐν ἱερομηνίαις καὶ ἑορταῖς πολλαῖς, ὡς δ' εἰπεῖν ἀπλῶς, οὐδὲν τηλικούτων τῆς προστασίας ἀπολαύοντες ἀνθ' ὅτου ταῦτα ἀξίον ἦν ὑπομείναι. Δυσχεραίνοντες δ' ἐκ τούτων τοὺς Ἀθηναίους οἱ πολλοὶ καὶ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους πάλιν μεταστάντες τὸν αὐτὸν τρόπον ὄνπερ πρότερον ἀπ' ἐκείνων πρὸς

deamus quæ de fide ejus et auctoritate veteres judicaverint.

Si quidem reputes ingenii dotes, quibus Noster gaudebat, præclarum, quo usus est, Isocratis magisterium, itinera ejus et quam iis con-gesserat eruditionis copiam, clarorum virorum consuetudinem et familiaritatem, vitiorum quod ubique profitetur odium et admirationem virtutum, si denique consideres historias ejus non in obscuris summæ antiquitatis temporibus, sed in suæ ipsius maxime ætatis descriptione versari; profecto concedendum erit et potuisse eum et voluisse scribere vera, nec injuria videbitur ἀνδρὸς φιλαλήθους titulo ab Athenæo (III, 18) et Suida (v. Ἐφορος) ornari. Nihilominus si veterum testimonia collegeris, multa quidem reperies in laudem ejus dicta, longe plurima autem in reprehensionem, ut in Theopompum omnino non cadat quod primum Cicero historici officium esse ait, scilicet ne quid falsi dicere audeat, deinde ne quid veri non audeat, ne qua suspicio gratiæ sit in scribendo, ne qua simultatis. Quæ vero fuerint illa in Theopompi historiis vituperata, si rationem habeas eorum, quæ de auctoris indole fatisque supra attulimus, facile possunt divinari. Vidimus Theopompum, vehementis et fervidi animi hominem, ea ipsa ætate qua fervor ille et vehementia quam maxime sese prodere solent, propter patris Laeo-

τοὺς Ἀθηναίους, ὅπ' ἐκείνων πάλιν ἐξηπατήθησαν. Προσιπόντες γὰρ ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας πολεμήσειν Ἀθηναίους καὶ τοὺς προσαγόμενοι τοὺς πολλούς, ἐπειδὴ καθέλιον ἐκείνοι τὰ τεῖχη καὶ κύριοι τῶν πραγμάτων καὶ τοῦ ταῦτα ποιεῖν ἐγένοντο, τοσοῦτον ὑπερεβάλλοντο ὥστε τυραννίδας ἐν πάσαις ταῖς Ἑλληνίστι πόλεσι κατέστησαν, ἃς προσεῖπον εὐφύμως δεκαρχίας καὶ μίαν καθελόντες τὴν Ἀθηναίων δυναστείαν πολλὰς τὰς παρ' αὐτῶν ἀντεισήγον, αἱ οὐκ Ἀθηνησιν οὐδ' ἐν Σπάρτῃ διὰ τέλους κακῶς ἐποίουν τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς τοῖς σφετέρους ἐκάστου χωρίους συνεχῶς ἰδρυμέναι καὶ οἷον συμπεπλεγμέναι ὥστ' εἰ ἀρχόμενοι τοῦ πολέμου προεῖπον τοῖς Ἑλλήσιν ὅτι ὑπὲρ τοῦτου πολεμήσουσιν Ἀθηναίους, ὅπως μείζω καὶ πλείω σφᾶς ἐκείνων κακὰ ἐργάσαιντο καὶ δείξαιεν ἐλευθερίαν αὐτοῖς ὄντα τὰ ἀπ' ἐκείνων, μὴ ἂν αὐτοῖς ἀμεινον βεβαιῶσαι τὴν ἐπαγγελίαν. Καὶ γὰρ οὐκ ἠτῶντο μὲν εὐθὺς ἐνός φυγάδος, κατελείποντο δὲ ὑπὸ Θηβαίων, ἔμισοῦντο δὲ ὑπὸ Κορινθίων, ἐπίμπλατο δὲ ἡ θάλασσα τῶν ἀρμύστων ἐκπιπτόντων, ἅτε ἀναρμόστων καὶ οὐ κατὰ τοῦνομα ἐγκατασταθέντων τε καὶ ἐχόντων τὰς πόλεις ἐπειδὴ τε τοῖς ἐκείνων ἀδικήμασι καὶ τῷ μίσει τῷ διὰ ταῦτα εἰς αὐτοὺς παρὰ τῶν Ἑλλήνων αὐξηθέντες Θηβαῖοι ἐκράτησαν αὐτῶν τὴν ἐν Λεϊκτροῖς μάχην, ὁμοῦ τε Λακεδαιμόνιοι ἐκποδῶν ἦσαν καὶ Θηβαίους οὐδεὶς αὐτῶν φέρειν ἠδύνατο μίαν μάχην εὐτυχήσαντας. Ἀλλὰ τοὶ ἐφάνθη λυσitelοῦν ἐπὶ τὴν Καρμείαν ἀνάχουσαι μᾶλλον ἢ κεκρατηκέναι Λακεδαιμονίων, οὕτως ἔμισήθησαν. Καὶ ταῦτα οὐ ὀλίγου κατηγορίας ἕνεκα κοινῆς τῶν Ἑλλήνων συνσκευασάμενη, ὡσπερ ὁ θαυμαστός ἐκείνος ὁ τὸν Τρικάρανον ποιήσας, μήποτε ἀνάγκη τοσαύτη γένοιτο, ἀλλ' ἐκεῖνο ἐπιδεικνύμαι βούλομαι ὅτι οὕτω πρὸ ὁμῶν ἦν τὸ ἀργεῖν εἰδέναι.

nismum, quem dicunt, a democratica factione patria esse orbatum. Inde odium illud contra demagogorum factionumque turbas, quod in ipsa patria conceptum itineribus Nostri per Græciæ civitates hoc genus motibus tum plerumque agitas non potuit non augeri, quodque iis quæ post reditum in patriam Theopompi expertus est, ad summum quasi fastigium adduci debuit. Inde severæ istæ castigationes perversitatis consiliorum (3), morumque depravationis cum isto rerum publicarum statu semper fere conjunctæ. In quibus si jam natura ferrebat ad nimis indignationi suæ indulgendum, quanto facilius modum excedere debuit historicus ex rhetorum scholis profectus, idemque sæpenumero non tam rei veritati consulens quam numero oratorio. Itaque fit, ut Theopompi de viris eorumque rebus gestis judicia aut satiræ esse videantur, aut, sed id rarissime, orationes panegyricæ; ut eundem hominem, Philippum aio, ubi imperatorias ejus virtutes respicit, ad cælum usque efferat, deinde, alio loco, morum ratione habita, nullis non oneret convitiis. Philippica igitur hyperbolis ubique referta iisdem fere cautionibus adhibenda sunt, quibus orationes Demosthenis (4), cum quo a Dionysio, ut supra vidimus, comparatur. Aliis locis ob maledicentiam cum Timæo componitur, ut apud Cornel. Nepotem in Vita Alcibiadis c. 11, et apud Clement. Alex. (Stromm. I, p. 316), qui Theopompum et Timæum μύθους καὶ βλασφημίας συντάττειν dicit. Porro Josephus contra Apionem l. I. Theopompum et Timæum βλασφημείν dicit καὶ ἐθνῶν τῶν ἐνδοξοτάτων καὶ πόλεων βυπαίνειν τὴν εὐγένειαν καὶ τὰς πολιτείας λοιδορεῖν. Cum his cf. Lucian. Quomodo histor. conscrib. c. 59: Καὶ τὴν αὐτὴν Θεοπόμπῳ αἰτίαν ἔξεις, φιλαπεγημόνως κατηγοροῦντι τῶν πλείστων καὶ διατριβὴν ποιουμένῳ τὸ πρᾶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα. Plutarch. Lysand. c. 30: Theopompo μᾶλλον ἐπαινοῦντι πιστεύσειεν ἂν τις ἢ ψέγοντι· ψέγει γὰρ ἧδιον ἢ ἐπαινεῖ (cf. Plutarch. De malign. Herodot. p. 855, A). Polyb. VIII, 12: Ταύτην δὲ τὴν τε πικρίαν καὶ τὴν ἀθυρογλωσσίαν τοῦ

(3) v. Dionys. H. l. I.: Τελευταῖόν ἐστι τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ χαρακτηριστικώτατον, ὃ παρ' οὐδ' ἐν τῶν ἄλλων συγγραφέων οὕτως ἀκριθῶς ἐξεργασταὶ καὶ δύναται οὔτε τῶν προσυτέρων οὔτε τῶν νεωτέρων. Τί δὲ τοῦτό ἐστι; τὸ καθ' ἐκάστην πράξιν μὴ μόνον τὰ φανερά τοῖς πολλοῖς ὄρεν καὶ λέγειν, ἀλλ' ἐξετάζειν, καὶ τὰς ἀφανεῖς αἰτίας τῶν πράξεων καὶ τῶν πραξάντων αὐτὰς καὶ τὰ πάθη τῆς ψυχῆς, ἃ μὴ ῥάδιον τοῖς πολλοῖς εἰδέναι καὶ πάντα ἐκκαλύπτειν τὰ μυστήρια τῆς τε δοκούσης ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγνωσομένης κακίας.

(4) Vide egregium Weiskii libellum De hyperbole in historia Philippi.

συγγραφέως τις οὐκ ἂν ἀποδοκιμάσειεν; οὐ γὰρ μόνον, ὅτι μαχόμενα λέγει πρὸς τὴν αὐτοῦ πρόθεσιν ἀξίος ἐστὶν ἐπιτιμήσεως, ἀλλὰ καὶ διότι κατέφευσται τοῦ τε βασιλέως καὶ τῶν φίλων, καὶ μάλιστα, διότι τὸ ψεῦδος αἰσχροῦς καὶ ἀπρεπῶς διατίθεται (cf. fr. 249). Athenæo (VI, p. 254, B) est dysmenéstatos, Suidæ (v. Ἐφορος) πικρὸς καὶ κακοήθης. Ipse Dionysius l. I., alias omni laude Theopompum ornans, multos ab eo supra modum objurgari dicit, deinde pergit: Διὸ καὶ βάσκανος ἔδοξεν εἶναι, προλαμβάνων τινὰ τοῖς ὀνειδισμοῖς καὶ τὰ τῶν ἐνδόξων προσώπων οὐκ ἀναγκαῖα πράγματα· ὁμοῖον τι ποιῶν τοῖς ἰατροῖς, οἳ τέμνουσι καὶ καίουσι τὰ διεσθαρμένα τοῦ σώματος, ὡς εἰς βάθος τὰ καυτήρια καὶ τὰς τομὰς φέροντες, οὐδὲ τῶν ὑγιαίνοντων καὶ κατὰ φύσιν ἐχόντων στοχαζόμενοι.

Præter maledicentiam Theopompo crimini vertuntur innumerabiles quas narravit fabulæ. Cic. De legg. I, 1. Quare Æliano (V. H. III, 18) dicitur δεινὸς μυθολόγος. Spectant hæc præcipue ad Mirabilia illa, quorum permulta Historiis suis inseruit. Ad mythos historicos non nisi ubi data occasione ad antiquissima tempora adscendit, potuit respicere. Quod vero ipse profiteatur se melius quam Herodotum, Ctesiam, Hellenicum rerumque Indicarum scriptores fabulas narraturum esse (Strabo I, p. 116 ed. Siebenk.), hoc ad illud fabularum genus referendum est, quarum præclarum specimen suppeditat de Mida et Sileno narratio (fr. 76). Etenim allegoricæ sunt, ut moralia præcepta quædam exprimeret, ab ipso inventæ vel ad usus suos accommodatæ, neque earum absimiles, quæ in Platonis dialogis leguntur. Talis sine dubio fuit etiam μῦθος τοῦ πολέμου καὶ τῆς ὕβρεως, quem libro vicesimo narrasse dicitur (v. fr. 139). Uti vero apud Platonem fabulæ illæ optimo consilio adhibentur, sic in historico opere eos admodum superfluos esse apparet. Dionysius Hal. l. I.: Ἔστι δὲ ἅ καὶ κατὰ τὸν πραγματικὸν τρόπον ἀμαρτάνει, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς παραβολὰς (παρεκβολὰς Valekenær. perperam)· οὔτε γὰρ ἀναγκαῖαι τινες αὐτῶν οὔτ' ἐν καιρῷ γινόμεναι, πολὺ δὲ τὸ παιδιῶδες ἐμφαίνουσι· ἐν οἷς ἐστὶ καὶ περὶ Σειληνοῦ τοῦ φανέντος ἐν Μακεδονίᾳ καὶ τὰ περὶ τοῦ ὀράκοντος τοῦ δικτυαμαγῆσαντος πρὸς τὴν τριήρη καὶ ἄλλα τούτοις οὐκ ὀλίγα ὅμοια. Neque sane erat cur ornatus et varietatis causa Theopompus talibus operam daret, quum huic rei jam alio modo justo plus consuluisset. Quantopere enim excursibus et digressionibus opus suum non tam ornauerit quam oneraverit, supra affatim, puto, vidimus, neque semel id a veteribus vituperatum. Theon. Progymn. p. 44: Παραιτητέον δὲ

καὶ τὸ παρεκβάσει ἐπεμβάλλεσθαι μεταξὺ διηγήσεως μακρὰς· οὐ γὰρ ἀπλῶς χρὴ πᾶσαν παραιτεῖσθαι, καθάπερ ὁ Φίλιππος· ἀναπαύει γὰρ τὴν διάνοιαν τῶν ἀχροατῶν· ἀλλὰ τὴν τηλικαύτην τὸ μῆκος, ἥτις ἀπαλλοτριεῖ τὴν διάνοιαν τῶν ἀχροωμένων, ὥστε δεῖσθαι πάλιν ὑπομνήσεως τῶν προειρημένων, ὡς Θεόπομπος ἐν ταῖς Φιλιππικαῖς. Δύο γὰρ που καὶ τρεῖς καὶ πλείους ἱστορίας ὅλας κατὰ παρέκθεσιν εὐρήσομεν, ἐν αἷς οὐχ ὅπως Φιλίππου, ἀλλ' οὐδὲ Μακεδόνος τινὸς ὄνομά ἐστιν.

Orationis denique genus in Theopompo non illud est, quod Cicero in historico vult, fusum atque tractum et cum lenitate quadam æquabili profluens, sine hac judiciali asperitate et sine sententiarum forensium aculeis, sed numerosum illud et elatum oratoris Isocratis disciplina formati. Quare in universum de Theopompo valent, quæ supra diximus de Ephoro. De Nostro particulatim verba facit Dionysius (Hal. (Ep. ad. Cn. Pomp. p. 132): Ὁ δὲ λεκτικὸς (χαρκτηρ), αἰτ, Ἰσοκράτει μάλιστα ἔοικε· καθαρὰ γὰρ ἡ λέξις καὶ κοινὴ καὶ σαφής, ὑψηλὴ τε καὶ μεγαλοπρεπὴς καὶ τὸ πομπικὸν ἔχουσα πολὺ, συγκειμένη τε κατὰ τὴν μέσσην ἁρμονίαν, ἡδέως καὶ μαλακῶς ῥέουσα. Διαλλάττει δὲ τῆς Ἰσοκρατείου κατὰ τὴν πικρότητα καὶ τὸν τόνον ἐπ' ἐνίων, ὅταν ἐπιτρέψῃ τοῖς πάθεσιν, μάλιστα ὅταν ὀνειδίξῃ πόλεσιν ἢ στρατηγοῖς πονηρὰ βουλευόμενα καὶ πράξεις ἀδίκους. Πολὺς γὰρ ἐν τούτοις καὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος οὐδὲ κατὰ μικρὸν διαφέρει, ὡς ἂν τις ἴδοι ἐκ τῶν ἀρχαῖκῶν ἐπιστολῶν, ἃς τῷ πνεύματι ἐπιτρέψας γέγραπεν. Εἰ δ' ὑπερείδεν ἐν τούτοις, ἐφ' οἷς μάλιστα ἂν ἐσπούδακε, τῆς τε συμπλοκῆς τῶν ζωντηέντων γραμμάτων (cf. Quintil. IX, 4, 35) καὶ τῆς κυκλικῆς εὐρυθμίας τῶν περιόδων καὶ τῆς ὁμοειδεῖας τῶν σχηματισμῶν, πολὺ ἀμείνων ἂν ἦν αὐτὸς ἑαυτοῦ κατὰ τὴν φράσιν.

Verum ab hoc encomio longe absunt iudicia aliorum. Longin. Περὶ ὕψους 43: Δεινὴ δ' αἰσχρῶναι τὰ μεγέθη καὶ ἡ μικρότης τῶν ὀνομάτων.... Θεόπομπος ὑπερφυῖς σκευάσας τὴν τοῦ Πέρσου κατάθεσιν ἐπ' Αἴγυπτον ὀνοματίους τισὶ τὰ ὅλα διέβαλεν (v. fr. 125). Deinde: Ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων ἐπὶ τὰ ταπεινότερα ἀποδιδράσκει, δέον ποιήσασθαι τὴν αὔξησιν ἐμπάλιν. Similiter Demetrius Phal. (Περὶ ἐρμην. § 75) Theopompum dicit δεινὰ οὐ δεινῶς λέγειν. Apollonius Grammaticus, ubi Theopompum Hellenicorum libro undecimo Pharnabazi cum Agesilao colloquium ex Xenophonte mutuasse monet, simul animadvertit eum sua oratione τὸ ἐμψυχον καὶ ἐνεργόν, quod apud Xenophontem est, corrupisse. Plutarch. Πολιτικῶν Παραγγελημάτων cap. 6, p. 803, B: Ἐπὶ δὲ τῶν Ἐφόρου καὶ Θεοπόμπου καὶ Ἀναξιμένους ῥητορειῶν καὶ

περίδωαν, ἃς περαίνουσι ἐξοπλίσαντες τὰ στρατεύματα παρατάξαντες ἔστιν εἰπεῖν· «Οὐδείς σιδήρου ταῦτα μωραίνει πέλας.» Dio Chrysostom. p. 256 Morell. : Γῶν δὲ ἄκριον Θεοπόμοτος· καὶ γὰρ ἱστορικόν τι περὶ τὴν ἀπαγγελίαν ἔχει, καὶ οὐκ ἀδύνατος οὐδὲ ὀλίγος περὶ τὴν ἐρμηνείαν, καὶ τὸ βῆθυμον περὶ τὰς λέξεις οὐχ οὕτω φαῦλον, ὥστε σε λυπῆσαι. Duris Samius apud Phot. cod. 176, p. 205 : Ἐφορος δὲ καὶ Θεόπομοτος τῶν προγενομένων πλείστον ἀπελείφθησαν· οὕτε γὰρ μιμησεως μετέλαθον οὐδεμίας, οὔτε ἡδονῆς ἐν τῷ φράσαι· αὐτοῦ δὲ τοῦ γράφειν μόνον ἐπεμελήθησαν. Sed hoc iudicium ut quantum valeat intelligatur, tenendum est videri Duridem suam ipsius orationem, quæ tragædi potius quam historici erat, tamquam exemplum proponere (*).

(*) Fragm. 323 plenius exhibendum erat ita : Φορμίων. Περὶ τούτου καὶ ὁ Θεόπομοτος ἐν Φιλιππικοῖς φησιν. Ἡ δὲ Κροτωνιάτης καὶ ἐν τῇ ἐπὶ Σάγρα μάχῃ ἐτρώθη· θυσιάτου δ' ὄντος τοῦ τραύματος, χρησίμην ἔλαβεν εἰς Λακεδαιμόνα ἐλθεῖν· τοῦτον γὰρ αὐτοῦ ἱατρὸν ἔσεσθαι, ὃς ἂν αὐτὸν πρῶτος καθύσειεν ἐπὶ δεῖπνον. Ὡς οὖν ἤκεν εἰς τὴν Σπάρτην, καταθάττα αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὀχήματος ἐκάλεσαν ἐπὶ δεῖπνον νεανίσκος. Δειπνήσαντα δὲ ἤρετο ἐφ' ὃ τι ἤκοι. Ὡς δὲ ἤκουσε περὶ τοῦ χρησμοῦ, ἀποψύσας τοῦ δόρατος ἐπιτίθησιν. Ὡς δὲ ἀνέλυσαν ἀπὸ τοῦ δεῖπνου, δοκῶν ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ ἄρμα τῆς θύρας αὐτοῦ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Κρότωνι ἐπιλαμβάνεται. Ἀλλὰ καὶ Θεοξένια αὐτοῦ ἀγοντος, ἐκάλεσαν αὐτὸν οἱ Διόσκουροι πρὸς Βάττον ἐς Κυρήνην, καὶ ἀνέστη τε ἔχων σιδήριον καυλόν. Ad hæc Meinekius in Fragm. Poetar. Com. Antiq. volum. II, P. II, p. 1231 : «Ex Theopompi Philippicis hæc desumpta esse ipse præsertim indicavit Suidas; hinc prompta est conjectura, locum ex ea uberrimi multisque digressionibus referti operis parte excerptum esse, in qua Crotoniatarum cladem ad Sagram fluvium a Locrensibus acceptam descriperat. Hanc luclificam enim potentissimæ civitatis cladem, in qua ornanda Theopompi ingenium vel maxime exultare poterat, non indictam prætermisisse historicum mirabilium rerum aventissimum, ex Troji Pompeii epitomatore intelligitur, qui satis luculentam illius cladis descriptionem exhibuit lib. XX, c. 2 sq. [ex Theop. Philippic. libro XXI; v. supra]. Trogum Pompeium autem totum sese ad Theopompei operis imitationem composuisse neminem fugit. Non tamen αὐτολεγεῖ Theopompi locum a Suida redditum esse, docet tota compositionis ratio, in qua Theopompeam expositionis perspicuitatem et orationis apte coagmentandæ facultatem desideres. Quis enim credat, ut hoc unum commemorem, ab ipso Theopompo non dilucidius explicatum fuisse, quis fuerit ille, qui medelam Phormioni attulisse dicitur, Spartanus adolescens? Quamquam diligentius in rem inquirenti non dubium videbitur, quin is unus fuerit Tyndaridarum. Ita ut statuam, facit imprimis simillima alterius, quo Crotoniatæ in prælio illo usi sunt, imperatoris fortuna. Rem narrat Pausanias III, 19 : Ἐς ταύτην (insulam Leucen dicit) πρῶτος ἐσπέλασαι λέγεται Κροτωνιάτης Λεώνυμος. Πολέμου γὰρ Κροτωνιάταις συνιστηκότος πρὸς τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ Λοκροῦς, τῶν Λοκρῶν κατὰ οἰκειότητα πρὸς τοὺς Ὀπουντίους Λίαντα τὸν Ὀϊκλίως ἐς τὰς μάχας ἐπικαλούμενων, ὁ Λεώνυμος Κροτωνιάταις στρατηγῶν ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις κατὰ ταῦτο, ἢ προτετάχθαι σφίσι Λίαντα ἤκουεν. Τετρώσκειται δὲ τὸ στέρνον, καὶ (ἐκαμνε γὰρ ὑπὸ τοῦ τραύματος) ἀρίκτο ἐς Δελφούς. Ἐλθόντα δὲ ἡ Πυθίᾳ Λεώνυμον ἀπέστειλεν

PHYLARCHUS.

Suidas : Φύλαρχος, Ἀθηναῖος ἢ Ναυκρατίτης· οἱ δὲ Σικυώνιον, ἄλλοι δὲ Αἰγύπτιον ἔγραψαν· ἱστορικός. Τὴν ἐπὶ Πελοπόννησον Πύρρου τοῦ Ἡπειρώτου στρατείαν ἐν βιβλίοις κη'· κατὰγει δὲ καὶ μέχρι Πτολεμαίου, τοῦ Εὐεργέτου κληθέντος, καὶ τῆς Βερνίκης τελευτῆς, καὶ ἕως τοῦ θανάτου Κλεωνύμου (scilicet Κλεομένους) τοῦ Λακεδαιμονίου, ἐπιστρατεύσαντος αὐτῷ Ἀντιγόνου. Τὰ κατὰ τὸν Ἀντίοχον καὶ τὸν Περγαμηνὸν Εὐμένη. Ἐπιτομὴν μυθικῆν. Περὶ τῆς τοῦ Διὸς ἐπιφανείας. Περὶ εὐρημάτων. Παρεμβάσεων βιβλία θ'.

Eudocia p. 422 : Φύλαρχος Ἀθηναῖος, κατὰ δὲ τινὰς Ναυκρατίτης, οἱ δὲ Αἰγύπτιον ἔγραψαν, ἱστορικός· ἔγραψε τὴν ἐπὶ Πελοπόννησον Πύρρου τοῦ Ἡπειρώτου στρατείαν ἐν βιβλίοις κη'· κατὰγει δὲ καὶ μέχρι Πτολεμαίου τοῦ Εὐεργέτου καὶ τῆς Βε-

ἐς νῆσον τὴν Λευκὴν, ἐνταῦθα εἰπούσα αὐτῷ φανήσεσθαι τὸν Λίαντα καὶ ἀκέσσεσθαι τὸ τραῦμα. Quibus similia tradit Canon apud Photium cod. 186, p. 133 ed. Bekk. Creditum igitur est Leonymum et vulneratum et sanatum esse ab Ajace Oilei filio. Jam Dioscuros in prælio Sagrensi non Crotoniatis, sed Locrensibus fuisse constat ex testimonio Justini lib. XX, 3 : *Pugnantibus Locris aquila ab acie nunquam recessit, eosque tam diu circumvolavit quoad vincerent. In cornibus quoque duo juvenes diverso a ceteris armorum habitu, eximia magnitudine, et albis equis et coccineis paludamentis pugnare visi sunt, nec ultra apparuerunt quam pugnatum est.* Pone igitur Phormionem vulneratum fuisse ab alterutro Tyndaridarum, et habebis plane gemellam utriusque ducis fortunam. Ambo ejusdem exercitus duces eodem in prælio grave et humana ope insanabile vulnus susceperunt, ambo ab oraculo medelæ rationem expetunt, ambo vulneris sanandi spes ostenditur ab his qui vulnus ipsis inflixerant : Leonymus insulam Leucen adire jubetur, in qua versatur Ajacis Locrensis umbra, Phormio Spartam commigrat, Castorum sedem sanctissimam; ambo denique voti compotes facti patriæ restituntur. Plane autem confirmat hanc fabulæ redintegrandæ rationem ipse Theopompeæ narrationis tenor et continuitas. Nonne enim quæ in fine de Phormionis evocatione ad Battum per Dioscuros adduntur, ἀλλὰ καὶ Θεοξένια αὐτοῦ ἀγοντος etc., aperte demonstrant, præcessisse aliquid, in quo eorundem heroum vis et potestas manifestata est? Denique ne illud quidem omittendum est, ita demum perfici et absolvi similitudinem Phormioni cum Telephi sorte manifeste intercedentem. — Unum quod dubitationem facere possit hoc est, quod alias Dioscuroi non singuli et seorsim, sed ambo conjunctim mortalibus sese conspiciendos præbent. Sed tamen ne illud quidem sine exemplis fuisse, docent Gallieni, Postumi et Getæ nummi, quorum in aversa parte adolescens dextra equum habenis tenens, sinistra hastam gestans conspicitur, cum epigraphe CASTOR. Vide præter Eckhelli Doctr. num. Hemsterhusium ad Polluc. II, p. 1027. Ac ne poterant quidem, si quid video, ambo simul Tyndaridæ Phormioni in conspectum se dare. Nam quum non ambo, quippe in diversis aciei cornibus dimicantes, Crotoniatarum ducem vulnerasse videantur, consentaneum est hunc ab eo tantum, qui vulnus ei inflixisset, et hospitio exceptum et sanitati restitutum esse.»

ρηνίης τελευτῆς καὶ ἕως τοῦ θανάτου Κλεονόμου (scr. Κλεομένους) τοῦ Λακεδαιμονίου, ἐπιστρατεύσαντος αὐτῷ Ἀντιγόνου· τὰ κατὰ τὸν Ἀντίοχον καὶ τὸν Περγαμηνὸν Εὐμένη· ἐπιτομὴν μυθικὴν περὶ τῆς τοῦ Διὸς ἐπιφανείας· καὶ εὐρημάτων παρεμβάσεων βιβλία θ' καὶ ἄλλα τινά.

Ut ordiamur a Phylarchi nomine, id apud Polybium, Athenæum, Plutarchum et alios interdum depravatum est in *Philarchus*. Sed apud Polybium et Athenæum optimi codices tuentur *Phylarchum* (cf. Schweighæuser. ad Polyb. II, 56, ad Athen. VI, p. 255, F; XIII, p. 606, D); apud Plutarchum quidem De Is. et Osir. 29 et Utr. bello an doctr. clar. fuerint Ath. init., sine ulla varietate exhibetur Philarchus, attamen quum et horum locorum ratio suadeat ut Phylarchum intelligamus, et alias istud nomen videamus depravatione in contextum invecum esse, non debemus cum Wytttenbachio facere, qui Philarchum a Phylarcho distinguendum esse censet. Eusebium Præp. evang. p. 156 et 164, ubi scribit *Philarchus*, errasse apertum est ex Porphy. De abst. c. 56, quem iste ducem habet.

Quænam sit Phylarchi patria, utrum Athenæ, an Naucratis (eodem redivit, quod Ægyptius dicitur), an Sicyon, in dubio est, ut testantur Suidas et Eudocia; paululum tamen hæc dubitatio elevatur Athenæi auctoritate, qui II, 51, p. 58, C, dicit: Φύλαρχος Ἀθηναῖος ἢ Ναυκρατίτης, ut nonnisi inter duas urbes, Athenas et Naucratin, optio relinquatur; quare non assentimur Brücknero, Phylarchum suspicanti ad eos referendum esse, quos consociata Sicyone cum Achæorum fœdere cecidisse urbe sua credibile sit, sive quod Dorienses nollent iisdem cum Achæis legibus uti sive alia quacunquē de causa; unde dici possit refugium quæsisisse Athenis et his quoque adjunctis societati Achæorum, Naucrati in Ægypto. Videtur Phylarchus in altera illarum urbium natus esse, in altera magnam vitæ suæ egisse partem; est vero probabilius, eum Naucrati natum esse et Athenas postea migrasse, quia vix tam libere de Ægypti regibus iudicasset (cf. fragm. XLI), si in Ægypto hospes degisset, ut bene monet Luchtius. — Apud Plinium Hist. Nat. XXXV, 11, 40, non de Phylarchi historici, sed de tribuum præfecti imagine agi jam inter omnes convenit. Cf. Sillig. Catal. artif. s. n. Athenio et Glaucio.

Tempus quo vixerit Phylarchus satis accurate definit Polybius II, 56: Ἐπεὶ δὲ τῶν κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ἀράτω γεγραφότων παρ' ἐνίοις ἀποδοχῆς ἀξιοῦται Φύλαρχος etc. Eadem igitur ætate atque Aratus vixit et scripsit. Aratus autem mortuus

est Ol. 141, 2 (cf. Polyb. VIII, 14) et Commentarios suos deduxit usque ad Olymp. 140 (cf. Polyb. I, 3; IV, 2).

Composuit Phylarchus secundum Suidam sex opera; Eudocia nonnisi quatuor nominat, conjungens quæ apud Suidam separata sunt; et alia quædam esse dicit, quæ non nominat. A scholiasta in Ælii Aristidis Orationes p. 103 ed. Frommel. (fr. 79) opus laudatur, quod inscriptum est Ἄγραφα. Principem locum inter Phylarchi opera obtinent ejus *Historiæ* libris 28 comprehensæ: esse hunc operis titulum testes sunt Athenæus (fr. 1, 5, 8, 9, 12 etc.) et Apollonius Dyscolus (fr. 16). Suidam et Eudociam istis verbis: Ἴθν ἐπὶ Πελοπόννησον Πύρρου τοῦ Ἡπειρώτου στρατείαν ἐν βιβλίαις κη'· κατάγει δὲ καὶ μέγχι Πτολεμαίου etc. nonnisi initium et finem Historiarum indicare, jure affirmant Luchtius et Brücknerus. Etenim, quæ ab Athenæo ex libro vicesimo quinto afferuntur (fr. 44, 45), ad Cleomenem pertinent, et quæ idem ex libro vicesimo octavo servavit de Apolophane, Antigoni adulate, memorata esse cogitanda sunt, ubi de victoria ad Sellasiam expositum est (fr. 46). Initium habuisse opus a Pyrrhi expeditione in Peloponnesum, ipsis fragmentis confirmari non potest, quum fragmentum, quod ad illam pertinet (47), libri notam non habeat; imo ex libri tertii fragmento (1), quo de Patrocli expeditione in Græciam agitur, collegeris Phylarchum a prioribus temporibus exorsum esse, vel ab Alexandri M. regno (cf. fr. 42), ut statuit Sevinus (*Mém. de l'Acad.* tom. VIII, p. 121), vel ab Alexandri morte, quæ est Schællii sententia (*Hist. Lit. Gr.* tom. II, p. 133); sed ex fragmentis videmus, de rebus quæ ante Pyrrhi expeditionem gestæ sunt Phylarchum fecisse digressiones in libris, in quibus tempora illam expeditionem subsequenti tractata esse certum est; sic de Demetrio Poliorcete libris decimo et decimo quarto (20, 29), de Alexandri amicis libro vicesimo tertio. Facile igitur concesseris etiam de Patroclo digressionem factam esse libro tertio. — De operis consilio judicari nequit propter fragmentorum quæ relicta sunt paucitatem et rationem: sunt enim magna ex parte ita comparata, ut quæ iis continentur κατὰ περίχθασιν memorata esse videantur. Sed id satis ex iis intelligitur, non modo Græciæ et Macedoniæ, sed etiam Syriæ (7, 18, 23, 30, 31, 38), Ægypti (24, 27), Cyrenes (14, 15), Galatarum (11) aliarumque civitatum, quæ tum temporis florebant (10, 19, 20, 32, 43) historiam expositam esse; in Græciæ vero historia magna cum cura Lace-

dæmoniorum et imprimis Cleomenis res esse tractatas. Neque de operis dispositione certi quid statui potest; id tantum fere probatum est, libros XII-XIV (fr. 30-34) comprehendisse Syriæ et finitimarum civitatum historiam, libros XXV-XXVIII belli Cleomenici enarrationem (fr. 51, 59).

Secundum opus est, si Eudociam et Suidam sequamur, τὰ κατὰ τὸν Ἀντίοχον καὶ τὸν Περγαμῶν Εὐμένην. Probanda vero nobis videtur Brückneri sententia, de Eumene et Antiocho Phylarchum non peculiari opere, sed in Historiis egisse; nam res, quæ Eumeni I cum Antiocho Sotere intercesserant, non tanti fuerunt momenti neque tantum habuerunt effectum, ut singulari descriptione dignæ essent (vid. Strabon. XIII, p. 624, A); quominus autem statuamus, de rebus quæ inter Eumenem II et Antiochum Magnum gestæ sunt, Phylarchum exposuisse, impedit ejus ætas, quum eodem atque Aratus tempore scripsisse dicatur: neque licet Phylarchi ætatem ad Ol. 147, 3 proferre, quod ultimum est Luchtii refugium. Atque apud Suidam et Eudociam nonnisi partem magni operis significari eo magis verisimile est, quod etiam illa: Ἐπὶ Πελοπόννησον Πύρρου τοῦ Ἡπειρώτου στρατείαν etc. de toto quodam opere intelligenda esse videntur, revera autem nonnisi de parte majoris operis intelligenda sunt.

Deinde Phylarchus scripsisse dicitur Ἐπιτομὴν μυθικὴν περὶ τῆς τοῦ Διὸς ἐπιφανείας. Dubitari potest utrum his unum an duo opera significentur. Luchtius rem in medio reliquit; Brücknerus suspicatur pro περὶ scribendum esse ἀπὸ, ita ut intelligenda sit Epitome mythica inde ab Jovis adventu. Atque recte quidem vir doctus verba grammatici de uno eodemque opere accipere mihi videtur, neque tamen propterea opus est illa, quam proposuit, mutatione. Sine dubio Suidas duos titulos laudavit, quorum alter est Ἐπιτομὴ μυθικὴ, alter Περὶ τῆς τοῦ Διὸς ἐπιφανείας, qui vero tituli ita sunt conjungendi, ut prior sit totius libelli, alter ad primam ejus partem pertineat. Quæ ratio librorum titulos laudandi, vel potius quæ rerum confusio quam familiaris sit Lexicographo nostro aliisque grammaticis, ex iis quæ supra de Hecataei, Hellanici, Timæi scriptis monita sunt, luculenter apparet. Narratio igitur hujus compendii mythologici exorsa esse videtur ab Jovis adventu, ac mutationibus illis quæ ejus adventu in deorum regno sunt effectæ. Neque enim verba περὶ ... ἐπιφανείας cum Luchtio interpretanda sunt: *De Jovis presentia*: quoniam tum Phylarchus aut certam

quandam Jovis ἐπιφανείαν designare debebat (similiter nimirum ac Dionys. Hal. II, 95: πάνυ δ' ἄξιον καὶ τὴν ἐπιφανείαν ἱστορῆσαι τῆς θεᾶς (τῆς Ἑστίας), ἣν ἐπεδείξατο ταῖς ἀδίκαις ἐγκληθείσαις παρθένους), aut plurali numero dicere περὶ ... ἐπιφανειῶν, uti v. c. Ister scripsit περὶ τῶν Ἀπολλωνος ἐπιφανειῶν (v. Harpocr. v. Φαρμακός).

Περὶ εὐρημάτων præter Phylarchum multi scripserunt, inter quos principes sunt Ephorus et Philochorus. Sed cum περὶ εὐρημάτων conjungenda videntur quæ sequuntur παρεμβάσεων βιβλία θ', cum Brücknero ita emendanda: παρέμβασιν βιβλίῳ θ', nam vox παρέμβασις nusquam reperitur. Luchtius παρεμβάσεις statuit opus fuisse, quod quasi juxta Historias incederet et res in iis narratas illustraret. Quod non magis se commendat quam Sevini conjectura: παρεμβάσεων βιβλία θ'.

Ἄγραφα, a solo scholiasta in Ælii Aristidis orationes (p. 103 ed. Frommel.) memorata, videntur mythologici fuisse argumenti; continebant fortasse, ut Luchtius monet, reconditorem et abstrusorem doctrinam de rebus sacris, quæ scriptis nondum consignata erat: idem vero animadvertit intelligi etiam posse ἄγραφα νόμιμα, qualia memorentur apud Platon. De legg. VII, 4, p. 793.

Quod ad virtutes historicas Phylarchi attinet, Plutarchus eum inter historicos secundi ordinis refert, quippe qui rebus gestis, quas narrat, non ipse interfuerit; dicit enim: Ξενοφῶν μὲν γὰρ αὐτὸς ἑαυτοῦ γέγονεν ἱστορία ..., οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἱστορικοὶ, Κλειτόδημοι, Διύλλοι, Φιλόχορος, Φύλαρχος ἀλλοτρίων γεγονάσι ἔργων ὡς περὶ δράματων ὑποκριταί, τὰς τῶν στρατηγῶν καὶ βασιλείων πράξεις διατιθέμενοι καὶ ταῖς ἐκείνων ὑποδύμενοι ὑπόμνημαί, ἵνα ὡς ἀγῆς τινος καὶ φωτὸς μετὰσχῶσιν. Sed propterea nemo auctorem nostrum accusabit. Majoris sine dubio momenti est illud, quod tum ex fragmentis colligi potest, tum disertis veterum scriptorum testimoniis affirmatur, nempe Phylarchum non in simplici accurataque rerum expositione, neque in earum nexu et necessitate indagandis operam posuisse, sed oratorem egisse in historia scribenda, in eoque omni studio elaborasse, ut animos variis modis commoveret, et, ubi graves affectus concitare non posset, permulceret ac leniret animos narrandis jocose dictis et rebus miris. Quum talis sit Phylarchi historici indoles, sponte suboritur quæstio de ejus fide. Eam imminuere studet Polybius, qui, Achæis et Arato maxime addictus et vehementi in Cleomenem odio ardens, acerbè invehitur in Phylarchum, ut qui Cleomeni toto

animo faveat. Sed jam non dubitatur quin Polybium partium studium a veritate sæpe abduxerit, quare accuratius examinanda sunt, quæ Phylarcho objecerit. Incipit his verbis (II, 56-63): Ἐπεὶ δὲ τῶν κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ἀράτῳ γεγραφότων παρ' ἐνίοις ἀποδοχῆς ἀξιοῦται Φύλαρχος, ἐν πολλοῖς ἀντιδοξῶν καὶ τἀναντία γράφων αὐτῷ· χρησίμων ἂν εἴη, μᾶλλον δ' ἀναγκαῖον ἡμῖν Ἀράτῳ προηρημένοις κατακολουθεῖν περὶ τῶν Κλεομενικῶν, μὴ παραλιπεῖν ἄσχεπτον τοῦτο τὸ μέρος, ἵνα μὴ τὸ ψεῦδος ἐν τοῖς γράμμασιν ἰσοδυναμοῦν ἀπολίπωμεν πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Καθόλου μὲν οὖν ὁ συγγραφεὺς οὗτος πολλὰ παρ' ὄλην τὴν πραγματείαν εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν εἴρηκε. Πλὴν περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἴσως οὐκ ἀναγκαῖον ἐπιτιμᾶν κατὰ τὸ παρὸν οὐδ' ἐξακριβοῦν· ὅσα δὲ συνεπιβάλλει τοῖς ὑφ' ἡμῶν γραφομένοις καιροῖς, ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ περὶ τὸν Κλεομενικὸν πόλεμον, ὑπὲρ τούτων ἀναγκαῖον ἐστὶν ἡμῖν διευκρινεῖν· ἔσται δὲ πάντως ἀρκούντα ταῦτα πρὸς τὸ καὶ τὴν ὄλην αὐτοῦ προαίρεσιν καὶ δύναμιν ἐν τῇ πραγματείᾳ καταμαθεῖν. — Vitio autem vertit Phylarcho, quod alia efflaxerit, alia omiserit, alia imminuerit aut auxerit: id quod quatuor exemplis probare studet (vid. frgg. 51, 52, 53, 54). In fragmento 51 Polybius dicit Phylarchum prolixè Achæorum atrocitatem in Mantinenses exposuisse, sed omisisse causas quæ illam reddiderint necessariam. Ut omiserit Phylarchus partem eorum, quæ antea Mantinensibus cum Achæis intercesserant (nam certe non omnia omisit), jure tamen de Achæorum crudelitate questus est, quum Mantinenses, qui præsidium recipere et leges institutaque mutare coacti essent, non sine gravi causa ab Achæis defecissent. — In fragmento 52 reprehendit quod Phylarchus Aristomachum tyrannum multis tormentis interfectum esse dicat, eaque tormenta describat ut prodigia, quæ omnium commiserationem commoverint. Aristomachum ait Polybius non tormentis interfectum, sed mari submersum esse, meruisse vero hunc hominem crudelissima quæque supplicia. Sed de tormentis istis Phylarchum vera tradidisse testatur Plutarchus in Arat. 44; atque quod Aristomachus ab Achæis defecit, id excusari potest ipsorum Achæorum dissidio et fœdere quod inierant cum Macedonibus. In fragmento 53 Polybius satis arroganter queritur quod Phylarchus Megalopolitanorum fidem et constantiam laudibus non ornauerit. In fragmento 54 jure Phylarchum levitatis iusimulat, quod tradat, Lacedæmonios sex millia talentorum e præda Megalopolitana lucratos esse. Ex his vides Polybium sæpe esse injustum. Phylarchus omisit nonnulla, quæ Cleomenis gloriam imminuere poterant vel Achæis laudi erant, et exaggeravit quæ Cleomenes gloriose gesserat,

sed volens falsa non efflaxit. Atque interdum Phylarchus veriora tradidit quam Polybius. Quod hic enim scribit (V, 37), Archidamum, Agidis III fratrem, a Cleomene interfectum esse, id per se non probabile est, et a Plutarcho, qui et Phylarchi hac de re sententiam affert (fr. 55), refutatur. Cf. Manso Sparta III, 2, p. 133-140. Polybius porro non dixit Cleomenem bis pacem Achæis obtulisse et petisse ut in eorum societatem reciperetur; cf. Plutarchum in Cleom. 16, 17, 19, in Arat. 39, 41, ubi sequutus est Phylarchum.

Plutarchus (in Arato c. 38) assentitur Polybio tam inique de Phylarcho judicanti, ita scribens: Ὁμοίως δὲ καὶ Φύλαρχος ἰστορήκε περὶ τούτων (cf. fragm. 59), ἧ μὴ τοῦ Πολυβίου μαρτυροῦντος οὐ πάνυ τι πιστεύειν ἄξιον ἦν· ἐνθουσιᾷ γὰρ ὅταν ἀψήγεται τοῦ Κλεομένους ὑπ' εὐνοίας, καὶ καθάπερ ἐν οἴκῃ τῇ ἱστορίᾳ τῷ μὲν (τῷ Ἀράτῳ) ἀντιδικῶν διατελεῖ, τῷ δὲ συναγορεύων. Similiter in Themistocle (c. 32) judicat: Περὶ δὲ τῶν λειψάνων (τοῦ Θεμιστοκλέους) οὗτ' Ἀνδοκίδῃ προσέχειν ἄξιον ἐν τῷ πρὸς τοὺς ἐταίρους λέγοντι, φηράσαντας τὰ λείψανα διαρῥῆσαι τοὺς Ἀθηναίους· ψεύδεται γὰρ ἐπὶ τὸν δῆμον παροξύνων τοὺς δλιγαρχικούς· ἃ τε Φύλαρχος ὡσπερ ἐν τραγωδίᾳ μόνον οὐ μηχανὴν ἄρας καὶ προαγαγὼν Νεοκλέα τινὰ καὶ Δημόπολιν, υἱὸς Θεμιστοκλέους, ἀγῶνα βούλεται κινεῖν καὶ πάθος, ὁ οὐδ' ἂν ὁ τυχὼν ἀγνοήσειεν ὅτι πέπλασται. Credibile est, Phylarchum non ipsum hæc efflaxisse, sed ea adoptasse ut suæ narrandi rationi maxime convenientia. Idem vero Plutarchus in Agidis et Cleomenis Vita a Phylarcho fere pendet, ut inconstantia in judicando accusari debeat; meliorem quidem ducem in his Vita reperire potuit nullum quam Phylarchum, qui eas accuratissime et vividis coloribus descripsisset, in eamque sententiam quæ Plutarcho accepta erat. Verum quidem est, in Agidis Vita non nisi uno loco (fr. 34) Phylarchum laudari, sed bene Luchtius observavit animadverti quum in Agidis tum in Cleomenis Vita eundem ubique tenorem et spiritum, qui Phylarchum prodat ducem constantem, ut uno tantum loco in Agidis Vita (c. 15) Aratus et Bato consulti esse videantur; maxime vero Phylarchi indolem apparere in iis quæ de extrema Agidis vitæ parte tradantur; in Cleomenis Vita, quamvis ter tantum Phylarchus laudetur (fr. 55, 56, 57), omnia fere eidem attribuenda esse, exceptis paucis locis, ubi Aratus, Polybius et Sphærus Borysthenites adhibiti sint (c. 16, 17, 19, 25, 27). Et in quibusdam quidem locis aliunde confirmatur Plutarchum Phylarcho uti auctore, quamvis cum non nominet, ut c. 8, quod cum fragmento 46 (de mothacibus) contendendum est, et c. 28,

quod compares cum c. 8. — Eodem Phylarcho Plutarchus in fine vitæ Pyrrhi inde a cap. 26 medio utitur, ubi, ut Luchtius dicit, Phylarchi indoles apparet.

Præter Plutarchum Trogius Pompeius in iis temporibus, quæ Phylarchus tractat, hunc habet auctorem (Justin. l. 25-38), ut demonstravit Heeren (de Trogi Pompeii fontibus et auctoritate in Comment. societ. Gotting. tom. XV, p. 185-245), eo usus argumento, quod pateat, Trogum sequutum esse auctorem, qui Spartanis et Cleomeni faveret et res Syriacas et Galaticas copiose exposuisset. Addit Luchtius ipsa Phylarchi verba et apud Plutarchum et in Justinii epitome extare, unde concludere possimus, et Plutarchum Phylarchi verba omnino non aut leviter immutata sua fecisse et Trogum eadem ad verbum latine interpretatum esse; quos ut perspicuas conferas Justin. XXVIII, 4 cum Plutarch. Cleom. 29. Idem contendit quæ Justinus XIII, 7 de originibus Cyrenarum urbis habeat et quæ ibi XV, 4 de Sandrocotto legantur, e Phylarcho sumta esse (cf. fr. 14, 15, 38).

Phylarchi dicendi genus fervidum haud dubie erat et oratorium, ut ipse ejus animus fervidus erat. Sed in compositione verborum elegantiam et castitatem non satis observavit et custodivit, quod notat Dionysius (De compos. verbor. p. 5, 16 ed. Sylb.): Τοῖς μὲν οὖν ἀρχαίοις ὀλίγου δεῖν πᾶσι πολλὴ ἐπίδοσις ἦν αὐτοῦ (τοῦ συντιθέναι δεξιῶς τὰ ὀνόματα) παρ' ὃ καὶ καλὰ ἐστὶν αὐτῶν τὰ μέτρα καὶ τὰ μέλη καὶ οἱ λόγοι· τοῖς δὲ μεταγενεστέροις οὐκέτι, πλὴν ὀλίγων χρόνων, δὲ ὕστερον παντάπασιν ἡμελήθη καὶ οὐδεὶς ἤετο δεῖν ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι οὐδὲ συμβαλλισθαί τι τῷ κάλλει τῶν λόγων· τοιγάρτοι τοιαύτας συντάξεις κατέλιπον, οἷας οὐδεὶς ὑπομένει μέγρι κορωνίδος διελθεῖν, Φύλαρχον λέγω καὶ Δαῦριν etc. Cf. Phrynichi Eclog. p. 425 ed. Lobeck. (fr. 72): Καθώς. Γαῖός τις Ἀρεθούσιος γραμματικὸς ἔφασκε δόκιμον εἶναι τοῦνομα· κεχρησθαι γὰρ αὐτῷ Φύλαρχον· ὃ τοῦ μάρτυρος, ὡς εἶοικε, τοῦ ἐπαγομένου, ὃς οὐδὲ Θουκυδίδου ἤκουσε λέγοντος « καθὼ δεῖ εἰς Σικελίαν πλεῖν. »

DE ATTHIDUM SCRIPTORIBUS.

Atthidum scriptores, qui proprie dicuntur, non eos appellamus omnes, qui Atthides qualiscunque generis scripserint, sed distinguimus ab iis quum historicos antiquiores, qui Atthidum auctores esse perhibentur, Amelesagoram, Pherecydem, Hellanicum, tum Pausaniam, qui periegeseos suæ librum, quo de rebus Atticis disputat, interdum τὴν Ἀτθίδα συγγραφήν vocat

PROLEGOMENA IN HISTORICOS.

(II, 21, 5; III, 11, 1), ne loquar de Hegesinoo et Alexide poetis, quorum ille carmini, hic comœdiæ Atthidis nomen dedit (vid. Pausan. IX, 29 init., et Fabric. Bibl. Græc. II, p. 407). Pherecydes enim et Hellanicus res Atticas non in peculiari opere, sed in aliqua majoris operis parte exposuerunt, et, quod gravissimum est, in tractandis rebus a posterioribus Atthidum scriptoribus valde differunt. Hi enim critice omnia tractant, fabulas vel historice vel philosophice interpretantes, in rebus historicis accuratissimis nitentes investigationibus, et tempora exacte definiunt; illi vero in rebus fabulosis non nisi id agunt, ut poetarum narrationes referant, res vero historicas non nisi summatim et obiter perlustrant. Similiter statuendum foret de *Amelesagora Atheniensi*, qui apud Antigonum Carystium Histor. mir. c. 12 Atthidem scripsisse dicitur, idem haud dubie ac *Melesagoras*, ex quo Clemens Alex. Strom. VI, p. 629 Sylb. Philochorum et Androtionem, Atthidum scriptores, sua hausisse contendit: ex hoc autem Melesagora idem dicit jam Hellanicum, Hecataem, Anaximenem aliosque antiquos auctores furatos esse, id quod eo nos ducit, ut credamus, *Amelesagoram Chalcedonium*, quem Dionysius Halic. De Thucyd. char. c. 5 inter historicos antiquos refert, eundem cum *Amelesagora isto Atheniensi* esse; et fortasse ab hoc non distinguendus est *Melesagoras Eleusinius*, quem Maximus Tyrius Dissert. XXXVIII Athenis ait sedem habuisse et sapientem ac fatidicum fuisse, Nymphis afflatum. Verum nullus dubito opus illud *Amelesagoræ*, ex quibus tot tantique posterioris ætatis scriptores sua hausisse feruntur, ex his ipsis Alexandrinorum ætate esse conflatum et sub antiquissimi illius et plane fabulosi auctoris nomine in vulgus divenditum.

Pausanias denique, qui primum periegeseos librum nonnunquam dicit Atthidem, omnino non agit historici partes: describit enim monumenta, et rerum gestarum enarrationem non nisi in transcurso annectit.

His auctoribus separatis, restant nobis octo Atthidum scriptores, proprie ita dicendi: *Cleidemus, Phanodemus, Demo, Androtio, Philochorus, Ister, Andro et Melanthius*. De sex prioribus, quorum fragmenta infra exhibita sunt, accuratius agemus: de Androne et Melanthio nihil fere constat, sed eorum fragmenta hic ponimus, ne quid omittatur, quod ad hoc scriptorum genus pertineat.

Andro, Halicarnassensis, qui a Strabone (IX,

p. 392) inter nobiliores Atthidum scriptores refertur, distinguendus est ab Androne Ephesio, cujus opus, Τρίπους inscriptum, memoratur a Suida v. Σαμίον ὁ δῆμος. Ex eo sumpta sunt quæ apud Suidam l. l. leguntur, itemque quæ Schol. Pind. Isthm. II, 17, de Aristodemo tradit: procul dubio etiam apud Aristid. vol. III, p. 517 Steph. Andro pro Androtione reponendus est, quum quæ ibi exhibentur ex Tripode deprompta esse videantur (V. Androt. fragm. 39.).

Ad Andronis Halicarnassensis Atthidem pertinent hæc.

Plut. Thes. c. 25: Ἐνιοὶ δὲ φασὶν ἐπὶ Σκείρωνι τὰ Ἴσθμια τεθῆναι, τοῦ Θησείως ἀφοσιουμένου τὸν φόνον διὰ τὴν συγγένειαν. Σκείρωνα γὰρ υἱὸν εἶναι Κανήθου καὶ Ἠνιόχης τῆς Πιτθέως. Οἱ δὲ Σίννιν, οὐχὶ Σκείρωνα· καὶ τὸν ἀγῶνα τεθῆναι διὰ τοῦτον ὑπὸ Θησείως, οὐ δὲ ἐκεῖνον. Ἔταξεν οὖν καὶ διωρίσατο πρὸς τοὺς Κορινθίους Ἀθηναίων τοὺς ἀφικνουμένους ἐπὶ τὰ Ἴσθμια παρέχειν προεδρίαν ὅσον ἂν τόπον ἐπίσχη καταπετασθὲν τὸ τῆς θεωρίδος νεὺς Ἰστίον, ὡς Ἑλλάνικος καὶ Ἀνδρῶν ὁ Ἀλικαρνασεὺς ἱστορήκασιν.

Strabo IX, p. 601, quem locum videas in Philoch. fragm. 35.

Schol. Aristoph. Ran. 1418 (1469): Πρωτον μὲν οὖν περὶ Ἀλικιβιάδου] Περὶ τῆς δευτέρας λέγει αὐτοῦ ἀποχωρήσεως, ἣν ἐκὼν ἔφυγε, κατελθὼν μὲν ἐπὶ Ἀντιγένους πρὸ ἐνιαυτοῦ τῶν Βατραχίων, διὰ δὲ τὸ πιστεῦσαι Ἀντιόχῳ τῷ κυβερνήτῃ τὸ ναυτικὸν καὶ ἡττηθῆναι ὑπὸ Λυσάνδρου δυσχερανθεὶς ὑπὸ Ἀθηναίων. Ἀνδρῶν δὲ διαφέρεται πρὸς Ξενοφῶντα περὶ τῆς καθόδου. Hic adde locum Apollon. Dysc. Hist. comm. c. 8; quem jam non licet mihi exscribere.

Ex *Melanthii Atthide* hæc afferuntur apud Harpocrat. v. Γρυπάνιον: Καὶ Μελάνθιος ἐν δευτέρᾳ Ἀθίδος εἰπὼν, « Σεισμὸς γέγονε καὶ ἔγρυπεν ἡ γῆ. »

Idem de mysteriis scripsisse videtur Hemsterhusio ad Schol. Aristoph. Plut. 846, ubi hæc: Παίξει παρὰ τὸν Ἐλευσίνιον νόμον· ἔθος γὰρ ἦν, ἐν οἷς τις ἱματίοις μυθηθεῖ, εἰς θεοῦ τινὸς ταῦτα ἀνατιθέσθαι, ὡσπερ δηλοὶ καὶ Μελάνθιος ἐν τῷ Περὶ μυστηρίων· « Πάτριόν ἐστι ταῖς θεαῖς ἀνιεροῦν καὶ τὰς στολὰς τοῖς μύστασις ἐν αἷς τύχοιεν μυθηθέντες. »

Dubitari tamen potest, num his pericularis de Mysteriis liber significetur, an caput Atthidis.

CLIDEMI, PHANODEMI, DEMONIS, ANDROTIONIS, PHILOCHORI ET ISTRI VITÆ.

CLIDEMUS.

Clidemum non differre a Clitodemo, qui a Pausania (fr. 15), Hesychio (fr. 16, 25) Scholiasta Eurip. (fr. 10) laudatur, facile concedes, si reputaveris, aliorum nominum similiter varias exhiberi formas (sic Cleandridas appellatur Cleandrias et Cleandrus: vid. Plut. Vit. Nic. 28, Vit. Pericl. 23, Diod. XIII, 106, Aristoph. Nubb. 858, Suidas s. v. Δείον), Clitodemo autem disertis verbis Atthidem tribui (fr. 16), quæ alias Clidemo adscribitur (fr. 2, 7); observes etiam Clitodemum a Pausania antiquissimum eorum dici qui Atthides scripserint, et Clidemum apud Plutarchum (De glor. Ath. l. II, p. 345) primum locum inter eos obtinere historicos, qui rebus gerendis non ipsi interfuerint. Verba ejus hæc sunt: Ξενοφῶν μὲν γὰρ αὐτὸς ἑαυτοῦ γέγονε ἱστορία, ... οἱ δὲ ἄλλοι Κλειδήμοι, Δέωλλοι, Φιλόχορος, Φύλαρχος ἀλλοτρίων γεγονάσιν ἔργων ὡσπερ δραματῶν ὑποκριταί, etc. — Nonnunquam legitur Δῆμος pro Κλειδήμος sive Κλειτόδημος, ut in fragm. 1, 9, 23, ubi καὶ et καὶ ὁ ex Κλει- et Κλειτο- orta esse apparet. Apud Stephanum vero v. Βιβλίνη pro Δῆμος ὁ Δῆλιος resti-

tuendum esse Σῆμος ὁ Δῆλιος evincitur ex Etym. M. v. Βίβλινος οἶνος, ubi eadem de re Σίμος adducitur ἐν τῇ ἕκτῃ Ἰλιάδος, ubi quin Siebelis recte scripserit Σῆμος ἐν τῇ ἕκτῃ Δηλιάδος, non dubitabis, si contuleris Harpocrat. v. Ἐκάτης νῆσος, Athen. IV, 22, p. 173; VIII, 1, p. 331; XIV, 9, p. 637; XV, 6, p. 676; atque nullo modo probabile est, ista fragmenta Demo Magnesio, polyhistori, cujus πραγματεῖαν περὶ ὁμωνύμων Dionysius Halic. in Dinarcho p. 112 memorat, tribuenda esse.

Ut jam videamus, quo tempore vixerit Clidemus, ex Pausaniæ loco l. (fr. 15), quo Atthidum scriptorum vetustissimus dicitur, patet, eum expeditionis, quam Athenienses in Siciliam fecerunt, exitum vidisse; et ex Photii loco de naucrariis (fr. 8) intelligitur, eum adhuc floruisse, quum symmoriæ Nausiuico archonte (Ol. 100, 3) institutæ essent.

Clidemum fuisse Atheniensem ideo verisimile est, quod Plutarchus (De glor. Ath. l. I.) nonnisi de historicis Atheniensibus loqui videtur, et quod Harpocratio Clidemum adducit, ubi vocem πνύς apud Atticos sæpe occurrere dicit (fr. 18).

PHANODEMUS.

De ætate qua Phanodemus vixerit, nihil certi statui potest, videtur tamen non multo post Clidemum floruisse. Namque Theopompum contra eum disputasse colligere possis ex Proclo, ubi hæc: Τὸς δὲ Ἀθηναίους Καλλιθένης μὲν καὶ Φανόδημος πατέρας τῶν Σαΐτων ἱστοροῦσι γενέσθαι. Θεόπομπος δὲ ἀνάπαλιν ἀποίκοις αὐτῶν εἶναι φησιν (v. fr. 7). Porro ubi de Areopagitibus testis adhibetur una cum Philochoro, huic antepositur (v. fr. 15).

Patria Phanodemi Hesychio (v. fr. 23) dici videtur Tarentum. Sed bene monet Siebelis, eum, qui tanto studio Atticam celebret omnemque gloriam in eam conferre annuitur (cf. fr. 7, 8, 9, 17, 20), pro Attico habendum esse, et in Hesychii loco editores recte scripsisse Ταρεντῖνος, ut solus Rhintho dicatur Tarentinus. Fortasse natus erat in Ico, una ex Cycladibus insulis; quæ suspicio subnascitur ex loco Steph. Byz: Ἴκος, νῆσος τῶν Κυκλάδων προσεχῆς τῇ Εὐβοίᾳ· ὁ νησιώτης Ἴκιος· ἔγραψε δὲ Φανόδημος Ἴκιακά.

DEMO.

Demonem Atthidis scriptorem Siebelis bene distinxit a Demone Sicyonio, philosopho Pythagorico (cui vindicanda nobis esse videntur, quæ apud Schol. ad Lucian. Icaromen. 19 leguntur), et ab aliis, quibus nomen est Damo. Inter hos Damo Atheniensis, ab Athenæo XIV, 6, p. 628 laudatus, idem est cum eo, de quo Plutarchus De musica p. 1136 Erf., Pericl. c. 4 et Nepos in Epaminonda c. 2 loquuntur; Damo autem Cyrenæus, qui secundum Diogen. Laert. I, 40 de philosophis scripserat, idem esse putandus est cum eo, quem Plinius H. N. VII, 2 testem adhibet de Pharnacibus in Æthiopia. Damo qui de Byzantio scripserit, memoratur ab Athenæo X, 12, p. 442, et ab Æliano V. H. XIII, 14. Quartus denique Damo Syracusius dicitur fuisse philosophus Pythagoricus (v. Fabr. Bibl. Gr. I, p. 841).

Demonem nostrum vel eadem, qua Philochorus vixit, ætate, vel jam ante eum floruisse, inde efficitur, quod Philochorus Atthidem suam scripsit contra Demonem. Jam ante Philochorum eum floruisse affirmari posset, si Timoclis versus apud Athenæum (VIII, 5, p. 341), in quibus de oratore ab Harpalo pecunia corrupto agitur, ad Demonem historicum referre liceret.

De patria Demonis nihil constat.

ANDROTIO.

Androtio Atthidis auctor neque cum rhetore

hujus nominis neque cum Androtione, qui de agricultura scripsit, confundendus est. De Androtione rhetore Suidas hæc habet: Ἀνδροτίων, Ἀνδρωνος, Ἀθηναῖος, ῥήτωρ καὶ δῆμαγωγός, μαθητὴς Ἰσοκράτους. Schol. Hermogen. de eodem: Ἰσοκράτους μαθητὴν λέγουσιν εἶναι τὸν Ἀνδροτίωνα, καὶ ἦν ὡς φησιν ὁ ῥήτωρ τεχνίτης τοῦ λέγειν· ἰν' ἐτέρᾳ ὑποθέσει Demosthenis orationis in Androtionem dicitur hic προστάτης τῆς βουλῆς ἐκ πεντακοσίων συνισταμένης. Vixit ætate Demosthenis, qui orationem contra eum habuit Ol. 106, 2. Cf. Westermann. Hist. eloquent. Gr. § 54, 25. Hunc Androtionem Jones De Scrip. Hist. Phil. II, 9 et Meursius in Bibl. Attic. ab Androtione historico non differre contendunt, nullis illi nisi argumentis: contra quos Siebelis monuit, neque Atthidis ab Androtione compositæ fragmenta testari, neque scriptorum, qui ejus testimonio utantur, ullum significare, hujus operis auctorem illum oratorem, demagogum, artificem dicendi, Isocratis discipulum et senatus quingentorum præsidem fuisse, contra quem Demosthenes dixerit. In his id quidem nullo modo urgeri debet, quod Androtionis fragmenta neque dicendi artificem neque demagogum prodant: sunt enim ea paucissima et brevissima, atque in nullo fere ipsa auctoris verba afferuntur; immo ex fragm. 49 concludere possis, Androtionem res oratorie tractasse. Majoris momenti est, quod Tzetzes (fr. 30) Androtionem nostrum appellat τὸν ἱστορικὸν, quo eum a rhetore distinguere videtur. Sed gravissimum est, quod neque Suidas neque Schol. Hermogen., qui de Androtionis rhetoris vita agunt et qua in re excelluerit tradunt, eum historicum fuisse dicunt.

Alter Androtio, qui de agricultura scripsit et ante Theophrastum (a quo laudatur in Histor. Plant. II, 8, et De Caus. Plant. III, 15) vixit, quum ob diversam studiorum rationem ab historico distinguendus est, tum vero quod Varro (De R. R. I, 1) et Columella (I, 1) declarant, eum ex iis esse, quorum quæ patria fuerit, non acceperint: Androtionem enim historicum fuisse Atheniensem fere certum est et ignotum esse vix potuit.

Ad tempus, quo vixerit Androtio historicus, quum nullum nobis subveniat certum testimonium, adhibeamus Plutarchi locum De Exil. (t. II, p. 605, C.): Καὶ γὰρ τοῖς παλαιοῖς (ὡς εἰκεν) αἱ μούσαι τὰ κάλλιστα τῶν συνταγμάτων καὶ δοκιμώτατα φυγὴν λαβοῦσαι συνεργὸν, ἐπέτελεσαν. Θεουκλῆδης Ἀθηναῖος συνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων ἐν Θράκη περὶ τὴν Σκαπτὴν ὄλην· Ξενοφῶν ἐν Σκιλλοῦντι τῆς Ἠλείας·

Φιλίστος ἐν Ἠπειρῷ· Τιμαῖος δὲ Ταυρομενεΐτης ἐν Ἀθήναις· Ἀνδρότιων Ἀθηναῖος ἐν Μεγάροις· Βακχυλίδης δὲ ποιητὴς ἐν Πελοποννήσῳ. Perizonius ad Ælian. V. H. VIII, 6, et Siebelis monent, hoc loco Androtionem historicum intelligendum esse, quod omnes scriptores, ante Androtionem commemorati, historici sint, et quod Plutarchus, si de rhetore loqui voluisset, eum probabiliter ab historicis distinxisset aliqua appositione, ut Bacchylidis nomini apposuerit δὲ ποιητῆς. In enumerandis autem historicis, qui exules opera sua composuerunt, Plutarchus ita temporum ordinem observat, ut pro certo habere liceat, Androtionem vel post Timæum floruisse vel ejus æqualem fuisse. Sed ne in incerto relinquamus Androtionis ætatem, ut fecerunt Perizonius et Siebelis, quorum ille dicit, eum ante Mummii Achaici tempora scripsisse, hic post Ol. 96, 3, eum adhuc in vivis fuisse affirmat (propter fragm. de ξενικῶν ἐν Κορίνθῳ, quod vid. in Philoch. fragm. 150), id præmendum esse mihi videtur, quod Androtio, ubi una cum Philochoro laudatur, huic ubique antepositur, si ab uno loco discesseris (v. Philoch. frag. 130 a., cf. 17, 59, 133, 150, 153). Atque in his locis Androtionem et Philochorum videmus plane inter se consentientes, ut jure sumamus Philochorum usum esse Androtionis opere, præsertim quum hic potissimum de civium recensione ἐντελέστατα disputasse censendus sit (fr. 133). Itaque quum ex Plutarchi loco supra laudato demonstratum sit, Androtionem vel post Timæum vixisse vel ejus fuisse æqualem, Philochorus autem eadem ac Timæus ætate floruerit (Ol. 115-130), jam valde probabile est, eum Timæi et Philochori æqualem fuisse, edidisse vero Atthidem antequam Philochorus suam absolvisset.

Quod ad patriam Androtionis attinet, ex Plutarch. l. l. patet, eum Atheniensem fuisse, idque eo confirmatur, quod Atheniensium causam agit contra Lacedæmonios fr. 30. Ex eodem Plutarchi loco colligimus, Androtionem in Atheniensium republica aliquo modo conspicuum fuisse: in exilium enim actus est et opus suum Megaræ in exilio conscripsit.

PHILOCHORUS.

De Philochori vita Suidas hæc refert: Φιλόχορος, Κύκνου, Ἀθηναῖος, μάντις καὶ ἱεροσκόπος, γυνὴ δὲ αὐτοῦ Ἀρχεστράτη· κατὰ τοὺς χρόνους γέγονεν δὲ Φιλόχορος Ἐρατοσθένους, ὡς ἐπιβαλεῖν πρεσβύτην νέον ὄντα Ἐρατοσθένη. Ἐτελεύτησε δὲ ἐνὶ δρευθείς ὑπὸ Ἀντιγόνου, ὅτι διεβλήθη προσκεκλημέναι τῇ Πτολεμαίου βασιλείᾳ. Docet igitur Suidas, Philochorum

rum Cycni filium, Athemensem, vixisse temporibus Eratosthenis, quem senem juvenis attigerit, et occisum esse insidiis Antigoni, quod Ptolemæi rebus studeret. Sed Lenzius demonstravit, diversa a Suida confusa esse, quum Antigonus Doson, qui hoc loco intelligi debeat, Olympiadis 139 a. 4 mortuus sit, dum Eratosthenes, qui Olymp. 146 octogenarius vita excesserit, annos quinquaginta quatuor natus esset: Philochorum igitur, secundum Suidam, adhuc adolescentem Antigoni insidiis interemptum esse: id quod per numeris, quo functus sit, gravitatem et librorum, quos scripserit, multitudinem, nullo modo credi possit. Atque ipsum Philochorum clarissimo testimonio, quo tempore vixerit, docere, hæc de Olymp. 118, 3 scribentem (fr. 146): Κύκων εἰς τὸν τῆς Πολιάδος νεῶν εἰσελθοῦσα καὶ οὖσα εἰς τὸ Πανδρόσιον, ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀναβᾶσα τοῦ Ἐρατοσθένους, τὸν ὑπὸ τῆς ἐλαίας, κατέκειτο, etc. Ἡμεῖς δ' ἐρωτηθέντες ὑπὲρ τε τοῦ σημείου καὶ τοῦ φαντάσματος εἰς δὲ φέρει, φυγάδων κάθοδον ἔραμεν προσημαίνειν ἀμφοτέρα, etc. Philochorum igitur jam Ol. 118, 3 in virili ætate constitutum fuisse, ut qui gravissimo vatis munere fungeretur; itaque aut errasse Suidam aut ejus verba ita emendanda esse, ut scribatur: κατὰ τοὺς χρόνους γεγ. Φιλ. Ἐρ, ὡς ἐπιβαλεῖν πρεσβύτην νεανίαν (sive νέον ὄντα) Ἐρατοσθένη. Idem statuit admodum probabiliter, Philochori mortem non multo post Antiochi Dei regni initium (Ol. 129, 3) ponendam esse, ad quod usque Atthidem ejus pertinere Suidas testetur. Quum enim Antigonus Gonatas Ol. 129, 3 Athenas occupasset, quibus Ptolemæus Philadelphus opem tulisset, non ita multo post Philochorum, qui Philadelpho faveret, Antigoni insidiis occisum esse videri. Itaque probatum est, Philochori vitam ab Ol. 115 fere usque ad Ol. 130 pertinuisse.

Quamvis pauca sint, quæ de Philochori vita cognita habemus, affirmare tamen licet, magna eum auctoritate fuisse ut vatem patriorumque institutorum interpretem (fr. 183), et in gerendam rempublicam vim exercuisse non minimam, quum vaticinia ejus subactum de rebus publicis judicium proderent. Hoc ut ex sententia apertum sit, quam Ol. 118, 3 protulit de prodigiis, quæ post occupatas Athenas a Demetrio apparuerant, ita inde maxime elucet, quod ut Ptolemæi fautor ab Antigono interemptus est. In eo vero Philochorus elaboravit, ut civitas Atheniensium libera esset, neque tamen a plebe, sed a viris illustribus et moderatis administraretur. Cf. fr. 146: Φυγάδων κάθοδον ἔραμεν προσημαίνειν ἀμφοτέρα· καὶ ταύτην οὐκ ἐκ μεταβολῆς προ-

γμάτων ἰσομένην, ἀλλ' ἐν τῇ καθεστῶσῃ πολιτείᾳ. Vehementi odio persecutus est Demetrium Poliorceten, qui quamvis libertatem Atheniensibus redderet, id tamen specie tantum fecit, revera tyrannus fuit (fr. 148). Eodem animo fuit in Demetrii filium, Antigonum Gonatam, ut qui libertatem Atheniensium opprimeret. Atque patriæ libertatisque amore mortem sibi paravit.

ISTER.

Suidas de Istro sic scribit: Ἴστρος, Μενάνδρου, Ἴστρου, Κυρηναῖος ἢ Μακεδῶν, συγγραφεὺς, Καλλιμάχου δούλος καὶ γνώριμος. Ἐρμιππος δὲ αὐτὸν φησὶ Πάριον ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν διαπρεψάντων ἐν παιδείᾳ δούλων. Ἐγραψε δὲ πολλὰ καὶ καταλογάδην καὶ ποιητικῶς.

Toupius Ep. crit. p. 141 censet pro Μενάνδρου, Ἴστρου scribendum esse Μενάνδρου ἱστορικοῦ: contra quem Siebelis recte monet, neque *Menandrum Ephesium* neque Menandrum Pergamenum, quos Vossius inter historicos incerti ævi refert, cum aliqua probabilitate patrem tribui posse *Istro Cyrenæo*; mavult vero ita emendari: Ἴστρος· Μενάνδρου ἢ Ἴστρου, cui scripturæ simillimum sit quod apud Suidam v. Καλλιπθένης legatur. Idem ostendit, quæ de Istri patria apud Suidam tradantur diversa, inter se conciliari posse; neque Istrum, qui a Plutarcho (Quæst. Gr., p. 301) dicatur Alexandrinus, a nostro differre: Cyrenen enim eum habuisse patriam, inde cum Callimacho Alexandriam migrasse, hinc Paphum, urbem Cypri insulæ, quæ in Ptolemæi potestate fuerit, transvectum esse ibique aliquantum temporis transegisse putandam esse: hæc ex causa eum modo Cyrenæum, modo Alexandrinum, modo Paphium, modo Mæcedonem (quippe Ægyptus Macedonibus subjecta erat) appellari potuisse. Hæc omnia ut Siebeli concedenda sunt, ita in eo quoque ei assentiri debemus, quod Istrum Calatianum, de quo Steph. Byz. sic scribit: Κάλατις, πολίτευον ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ Πόντου, ἀφ' οὗ Ἴστρος Καλατιανός, περὶ τραγωδίας γράψας καλὸν βιβλίον, a Nostro distinguit. Sed quum Ister Calatianus de tragædia scripserit, suspicamur ex hoc opere sumpta esse quæ in Vita Sophoclis Istro tribuuntur (fr. 51), eundemque Istrum Calatianum auctorem esse operis quod inscriptum est Μελοποιοί (49, 4).

Ister fuisse dicitur servus et amicus Callimachi; quod ita intelligendum est, ut cogitemus, eum primum Callimachi servum fuisse, deinde ab hoc eruditum esse in ejusque venisse

familiaritatem; quare etiam Callimachus appellatur (Athen. vi, 20 p. 272; ix, 9, p. 387).

Hinc clarum est qua ætate Ister vixerit: eadem nimirum, qua Callimachus, qui maxime floruit regnante Ptolemæo Euergeta Ol. 133, 2 — 139, 4. Idem etiam inde colligitur, quod contra Istrum scripsit Polemo, qui floruit regnantibus Ptolemæo Philopatore et Epiphane (Ol. 139, 4 — 149, 4). Cf. Preller Polem. fragm. p. 8.

DE OPERIBUS HORUM SCRIPTORUM.

Atthidum scriptores, quorum vitas enarravimus, quamquam non eadem omnes ætate eodemque ingenio scripserunt, in universa tamen studiorum ratione ita consentiunt, ut multa dici possint, quum ad Atthides tum ad reliqua eorum scripta pertinentia, quæ in omnes æque cadant. Totum hoc scriptorum genus in rebus antiquitatibusque Græcis, imprimis vero Atticis, docte adhibitæque arte critica exponendis versatur, in eaque re maxime se applicat ad exquirendas res antiquissimas, ad mythos interpretandos et ad persecuenda omnia, quæ cum deorum cultu conjuncta sunt eaque quæ ad artes et literas spectant.

Atthis est liber, in quo res Atticæ exponuntur. Neque dubito quin jam ipsi Atthidum scriptores vocem Ἀτθίς ἢ Ἀτθίς συγγραφή, ut dicit Pausanias VI, 7; X, 8, usurpaverint, quum antiquissimi eorum, qui Atthides laudant, hoc nomine utantur, ut Strabo IX p. 601 (Philoch. fragm. 35), Dionysius Halic. tom. II, p. 122 Syll. (Philoch. fr. 132), tom. II, p. 123 (Philoch. fr. 135). In his Atthidibus res ita tractantur, ut potius collectanea exhibeantur quam vera Atticæ historia. Si enim hæc opera comparamus cum iis quæ vera arte historica composita sunt, id videmus discriminis, quod in his interior rerum nexus maxima cum cura indagatur, temporum conditio hominumque mores sollerter explicantur, virorum, qui aliquas partes in rebus gerendis agunt, vivida exhibetur imago, ipsæ res gestæ enucleate ac eleganter depinguntur omniaque hæc ad unum corpus omnibus partibus absolutum efficiendum conjunguntur; in illis vero Atthidibus nihil nisi annales deprehendes, quibus res variæ sine ulla necessitate connexæ secundum temporum seriem nude exponuntur. Nihilominus habent isti scriptores multa, quæ magna laude digna sint.

Historiam ab hominum ortu usque ad id tempus, quo ipsi florent, deducunt, sed præter ipsam historiam tradunt quæ de deorum cultu, de festorum origine, de sacrificiis, de institutis præ-

blicis, de literis comperta habent et si quæ sunt alia memoratu digua. Summo autem studio in temporibus mythicis versantur, quæ locum dant doctis disputationibus de fabularum recondita significatione multorumque institutorum origine: quo factum est, ut fragmentorum, quæ supersunt, maxima pars ad antiquissima hæc tempora pertineat. De temporibus historicis rarius testes adhibentur, idque non modo ea ex causa quod in hac parte minus copiosi erant (etsi non omnes, certe plerique), sed quod clarissimi historici hæc tractaverant: quibus si illi nonnunquam præferuntur, hoc ideo fit, quod res obscuras atque reconditas magna diligentia pervestigaverant, et quod res minus graves et ab historicis præcedentibus neglectas prolixè tractandas sibi sumpserant. Observandum etiam est, Atthidum scriptores accuratiores fuisse in constituendis temporibus quam historicos superiores: et maximo usui fuisse Atthides scholiastis, grammaticis et lexicographis, quum in iis res commode secundum temporum seriem dispositas aliorumque auctorum de iis sententias collectas et exacte examinatas reperirent.

Res igitur Nostri et copiose exponunt et adhibita arte critica (*κατὰ πλάτος* Philoch. 59; 132, *ἐντελέστατα*, Clitodem. 5 *περιττώς*). Jam monuimus quas res copiosissime tractare soleant. Artem autem criticam in fabulis ita exercent, ut rejiciant omnia quæ mere poetica et ficta sunt (*πολλὰ ψεύδονται ἀσιδοί* Phil. 1), eaque ex iis eruere studeant, quæ ratio probare possit, vel facta historica vel veritates philosophicas (Demo 3, Androt. 28, 29, Philoch. 10, 18, 19, 28, 38, 39, 46). In tractandis temporibus historicis arte critica ita utuntur, ut perquisitis accurate monumentis (Philochorus titulum publicorum collectionem edidit, de qua infra dicetur), adhibitis documentis aliorumque sententiis comparatis res enarrant. Per se vero patet, non pariter omnes aptos fuisse ad hanc rem rite peragenda: Ister quidem acquievissè videtur in colligendis variorum auctorum sententiis.

Atthides similes fuisse annalium tum ex fragmentis Philochori et Androtionis intelligitur, tum diserte testatur Dionysius (Archæol. I, p. 7 ed. Sylb.), ubi dicit: *Ταῖς χρονικαῖς παραπλήσιον, οἷας ἐξέδωκαν οἱ τὰς Ἀτθίδας πραγματευσάμενοι· μονοειδεῖς γὰρ ἔκείναι τε καὶ ταχὺ προσιστάμεναι τοῖς ἀκούουσιν*. Hæc historiæ tradendæ ratio summam quidem utilitatem præbet, sed non admittit talem rerum expositionem, quæ non singulatim facta enumeret, sed omnia ut arte cohærentia et ad certum quendam finem pertinentia com-

plectatur. Si Philochori et Androtionis ratio temporum definiendorum omnibus æque Atthidum scriptoribus attribuenda est, digesserunt secundum archontum seriem ea quæ post constitutos archontes gesta sunt, in iis quæ hoc tempus præcedunt vel bello Trojano, vel Olympiadum initio vel etiam ipsis istis archontibus ad tempora describenda usi esse videntur.

Dicendi genus horum scriptorum, teste Dionysio Halic. l. l., tenue ac simplex erat, id quod et fragmenta, in quibus ipsorum verba servata sunt, confirmant et rerum tractatio, quæ iis propria erat, credere nos jubet.

Præter Atthides plura alia opera composuerunt, in quibus tractarunt quum aliarum civitatum historiam tum vero maxime historiæ Atticæ partes præ cæteris graves vel obscuras. Egerunt in scriptis peculiaribus etiam de quibusdam grammaticæ partibus, iis imprimis, quæ cum historia conjunctæ sunt vel ad eam exquirendam magnam vim habent. Huc pertinent scriptiones de proverbiiis et de loquutionibus Atticis. In omnibus his scriptis eadem indoles erat quam in Atthidibus: eadem doctrinæ copia, eadem in colligendo diligentia, idem veri reperiendi studium idemque dicendi genus exile ac simplex.

Fides et auctoritas non omnibus est eadem. Præ ceteris diligentia et judicii acumine excellent Clitodemus et Philochorus; Androtio eodem fere loco habendus est, quamquam Ælianus (fr. 36) ejus fidem paululum addubitare videtur. Phanodemus etsi in rebus excutiendis sollicitus erat, studio tamen patriæ suæ celebrandæ interdum abreptus est, ut falsa traderet. Demo ideo nobis suspectus esse debet, quod contra ejus Atthidem scripsit Philochorus, auctor diligentissimus acerrimoque præditus judicio. Ister non dignus est critici nomine et sæpius reprehenditur.

Expositis quæ ad omnes æque Atthidum scriptores pertinent, jam de singulis deinceps disseremus.

CLIDEMUS.

Clidemum omnium qui Atthides scripserunt vetustissimus (fr. 16) multis laudibus celebrandus est: nam copiose, exacte et acri judicio res narrat (*ἰδίως καὶ περιττώς* fr. 5); nonnunquam nimia est ejus diligentia, ubi exquirere studet, quæ vel parvi momenti sunt vel ad liquidum omnino perducere non possunt (fr. 6: *ἐξακριβοῦν τὰ καθ' ἕκαστα βουλόμενος*). Ejus virtutes in quoque fere fragmento apparent. Quatuor ei tribuuntur opera:

1) Ἀθός sive λόγος Ἀττικός, duodecim ad minimum librorum (v. fr. 9). Eadem cura tempora fabulosa ac tempora historica tractantur; quod ut recte perspicias, legas quæ narrantur de Thesei expeditione in Cretam (fr. 5), de Atheniensium pugna contra Amazonas (6), de Themistocle (14), de prodigiis quæ Atheniensium expeditionem in Siciliam præcedunt (16): in quarum rerum enarratione Clidemus minutissima quæque consecatur.

2) Πρωτογονία. Admodum probabile est, Protogoniam non peculiare fuisse opus, sed primum Atthidis librum: nam de coquorum tribu et in Protogoniæ et in Atthidis libro primo agitur (fr. 17, 2). Jam si Harpocration (fr. 18) tertium Protogoniæ librum laudat, in aprico est eum primi libri titulum pro totius operis inscriptione habuisse. Nam res fragm. 18 memorata ad Clisthenis tempora spectat, de quibus iisdem libro tertio Atthidis sermonem fuisse ex fr. 8 colligitur.

3) Ἐξηγητικόν. De hoc opere Casaubonus ad Athen. IX, p. 409, F, hæc dicit: « Ex subjecto Clidemi loco duo colligimus: non vocum tantum antiquarum expositionem continuisse id Exegeticum, sed etiam morum priscorum et institutorum ac rituum. Deinde autem, non soluta oratione id scriptum fuisse, verum numeris adstricta. » Sed hoc posterius recte improbavit Siebelis (v. fr. 20).

4) Νόστοι. Huncce librum non fuisse carmen, sed prosa oratione conscriptum, atque Atthidis partem, probare videtur fr. 24, in quo quum de Pisistrato sermo fiat, conicere possis, hujus reversiones in Νόστοις tractatas esse. — Ceterum vix credibile est, nostro Clidemo vindicanda esse fragmenta, quæ ex hujus nominis auctore afferuntur ab Aristotele et Theophrasto (fr. 26 sqq.): pertinent enim ad historiam naturalem et meteorologiam.

PHANODEMUS.

Phanodemus a Dionysio Halic. (fr. 8) ita laudatur, ut ejus auctoritatem esse satis magnam significet. Ex fragmentis videmus, eum acriter de rebus judicasse multaque nova proposuisse (cf. 21, 22, 10, 7, 8, 20); interdum vero patriæ celebrandæ studio a vero abduci, ut fr. 17, ubi navium Persicarum numerum immodice auget.

1) scripsit: *Atthidem*, novem ad minimum librorum.

2) Ἀττικὰ Phanodemi memorantur ab Harpocratione v. Ἐκάρτης νῆσος (fr. 26). Quo quidem loco Vossius De histor. Gr. p. 399 Phano-

demum errore positum esse putat pro Phano-dico, Siebelis autem mutata interpunctione et addita particula δὲ Deliaica ista Semo vindicanda suspicatur. Sed hæc arbitraria sunt, nec quidquam impedit quominus Noster Deliaica composuerit.

3) Ἰκτακά, ut testatur Steph. Byz.: Ἰκός, νῆσος τῶν Κυκλάδων, προσεγγής τῆς Εὐβοίας· ὁ νησιώτης Ἰκίος. Ἐγραψε δὲ Φανόδημος Ἰκτακά. Nihil ex his servatum.

DEMO.

Demonem non magna fide aignum esse existimamus, non modo quod Philochorus contra eum scripsit, sed etiam quod fragmenta 17 et 18 probant, eum mendaciis fallere studuisse. Namque Polemo (apud Steph. Byz. v. Δωδώνη), Aristides (apud Suidam v. Δωδωναίων γαλακίων) et Strabo VII p. 321 in eo consentiunt, quod tradunt, duas fuisse Dodonæ columnas, in quarum altera lebes positus fuerit, in altera puer manu tenens flagellum æneis loris munitum, quæ ventus agitaverit; omnino vero ignorant, quod Demo dicit, templum Jovis lebetibus circumdatum fuisse, quorum si quis unum pulsaverit, sonum ad reliquos omnes propagatum perdurasse, usque dum primus denuo pulsandus sit. Parum verisimile est, apparatus, quem Demo describit, Polemonis tempore jam collapsum alterumque simpliciore in ejus locum substitutum fuisse, quod Welcker. statuit ad Philostrat. p. 566; si vero collapsus fuisset, memoria prioris admodum sane memorabilis non interiisset et Polemo haud dubie ejus mentionem fecisset. Sed ipsum proverbium, in quo de uno tantum alieno agitur, clare demonstrat, ante Demonem eundem apparatus existitisse, de quo Polemo alii que loquuntur.

Tria Demonis opera memorantur:

1) Ἀθός quatuor minimum librorum (fr. 1). Paucissima ex ea fragmenta relicta sunt, quod et ipsum nos credere jubet, Demonem fide non dignum habitum esse. Videmus eum operam posuisse in explicandis rebus mythologicis et sacris (1, 2, 4), et in interpretandis fabulis (3).

2) Περὶ παροιμιῶν. Nos confidentius quam Siebelis hoc opus Demoni tribuimus; proverbiorum enim explicatio, quæ ex historia hominumque institutis ac moribus repetitur, est sane historici: et Demonis proverbia quam maxime ita comparata sunt, ut historici operam requirant (cf. 5, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 20). Idem, ut nunc video, sentit Schneidewinus in Præfat. ad Pæroemiogr. p. X. Aristides quoque, qui de prover-

biis opus edidit, erat historicus. Vide Schneidewin. l. I. XII et quos laudat (*).

3) Περὶ Θουσιῶν (fr. 22).

ANDROTIO.

Androtio a Plutarcho De Exilio (tom. II, p. 605, C) inter illustres refertur historicos, et ab Harpocrate ἐντελέεστα de civium recensione disputasse dicitur (v. fr. Philoch. 133), Pausanias vero (fr. 49) et Ælianus (fr. 36) aliquid dubitationis expriment de Androtionis fide, idque eam ob causam, quod hic impugnaverit, quæ fama erant sancita.

Scripsit *Atthidem*, duodecim saltem librorum (fr. 27), quam ad minimum usque ad Olymp. 96 pertinuisse ex fragmento de ξενικῶ ἐν Κορίνθῳ (Philoch. 150) vides. Fusius tractavit res mythicas inque fabulis interpretandis multum posuit operæ (fr. 28-30). Criticam ejus res tractandi rationem cognoscere licet ex iis quæ disputavit de Eumolpo (34), de Orpheo (36), de Solone (40), de Dorico (49), de Cadmo et de Spartis (28, 29, 30). Eum res disposuisse secundum archontum seriem probabile fit ex fragm. 46: Ἀνδροτίων φησὶν αὐτὸν (τὸν Κλέωνα) ἐπὶ Ἀλκαίου τεθνάναι ... ὁ μέντοι Ἀνδροτίων ἐπὶ Ἀλκαίου, τοῦ μετὰ Ἀμύναν τὸν Κλέωνα ... τεθνάναι.

PHILOCHORUS.

Philochorus, inter Atthidum scriptores doctrina et judicio clarissimus, auctoritate sua (v. fr. 35, 135, 144, 31, 22) effecisse videtur, ut ex ejus Atthide fragmenta satis multa ad nos pervenerint.

Ejus opera hæc sunt :

1) Ἀτθίς, quæ appellatur etiam Ἀτθίδες (31), et Ἱστορίαι (131, 144), comprehendit historiam Atticæ inde ab hominum ortu usque ad Antiochum Deum, libris constans septemdecim. Scholiastes quidem ad Homerum (188), de Lino agens, Philochori librum undevicesimum laudat; sed quum Philochorus de Lino in libro De inventis disputasse videatur, facile adducor ut credam, hunc librum Atthidi additum esse ut appendicem, nisi malis cum Bæckhio pro ἐν τῇ θ' scribere ἐν Ἀτθίδι.—Multus est in enarrandis rebus fabulosis, quæ tractantur duobus libris primis, et studiose

(*) Fragmentis adde locum Macarii p. 15 Walz. a Schneidewino l. I. excitatum :

Ἀγαμέμνωνος θυσία ἐπὶ τῶν δυσπειθῶν καὶ ἀνοποτάκτων. Δῆμων γὰρ Ἱστορεῖ, ὡς Ἀγαμέμνωνος θύσαντος ἐν Τροίᾳ ἐφυγεν ὁ βοῦς καὶ μόλις ληφθεὶς ἤχθη.

Eadem, auctoris notitia ommissa, exhibet Zenob. I, 13.

ausam arripit de deorum cultu festorumque origine disputandi. Res historicæ exponuntur libris quindecim, quorum quatuor priores pertinent usque ad auctoris ætatem; hujus deinceps memoria (Ol. 115, 3-129, 3) undecim libris postremis enarratur. Verum etiam tractationis genere hæc partes inter se differunt; quare probabilis est Bæckhii sententia, priores sex libros separatim editos esse.

Quod attinet ad tractandi res rationem, Philochorus omnia magna sollicitudine examinat, et quum ab aliis auctoribus suam sententiam sæpius sejungit, tum vero maxime a Demone. In fabulosa historia rejicit quæ mera sunt commenta: sic reges, quos inter Ogygem et Cecropem ponunt, fictos esse statuit (8). In fabulis quid veri insit reperire studet, ut vides ex iis, quæ habet de Bacchi nutricibus (19), de Orithyia Erechthei filia (30), de Triptolemo (28), de Minotauro (38, 39). Subinde etymologiam adhibet ad confirmandam suam narrationem (6, 12). In rebus historicis accuratissimis inquisitionibus nititur, et ad minutissima quæque descendit. Diligentissimus est in temporum computatione. Inde ab eo tempore, quo archontes in regum locum substituti sunt, ita res ordinavit, ut archontis nomine præmisso, enarraret quæ eo anno evenerant memoratu digna. Eum in hac re sollicitum fuisse, persuadere nobis debet etiam Scholiastes ad Aristophanem, qui sæpissime et quidem confidenter ex ejus Atthide temporum rationes explicat, atque sententiam quam de Homeri ætate protulit auctoritate valuisse, probant fragmenta 52, 53, 54.

Scribendi genere usus est tenui, simplici ac dilucido, id quod ex fragm. 132, 135, 144, 146 aliisque, in quibus ipsius verba afferuntur, satis perspicitur.

2) Ἐπιτομὴ τῆς ἰδίας Ἀτθίδος. Præter ipsum Philochorum talem epitomen fecisse dicitur Asinius Pollio Trallianus, qui Pompeji ætate vixit (Suid. s. v. Πωλλίων). Vossius De Hist. Gr. I, p. 134 statuit epitomen ab Asinio Pollione confectam, errore Philochoro attributam esse, quod nomen auctoris probabiliter expressum non fuisset. Sed Asinium Pollionem epitomen fecisse in Romanorum usum, Philochorum vero suam in usum Atheniensium cogitandum est. Hanc vero epitomen perdidisse magnum Philochori opus, ut putant A. Muller. et Siebelis (Philoch. p. X), ideo parum nobis est probabile, quod plurima fragmenta ex copiosa rerum narratione sumpta esse censenda sunt: Dionysius enim Halicarn. Dinarchi vitam, de qua Philochorum accuratissime egisse dicit (146), certe non ex epitome

hausit, itemque reliqua fragmenta quæ idem servavit ex magno opere hausta esse credendum est. Athenæus ex Philochori Atthide refert digressionem de Lysandro (66), quæ in epitome locum habere non poterat; et quæ Plutarchus de Theseo (fr. 37 sqq.), Ælianus de canibus cum dominis Salamina transvectis (90), Scholiastes Aristoph. de Lacratide (83), de Phidia (97), Scholiastes Soph. de sacris abstemiis (31), Harpocratio de Æschrao (138), ex Philochoro afferunt, ea omnia ita comparata sunt, ut nonnisi ex accuratissima et copiosissima rerum expositione sumpta esse possint. Quum vero istis auctoribus fragmenta longe plurima debeamus, jure nostro contendimus, Philochori epitomen non tam felicem habuisse sortem, quam Justini compendium, quod perdidit opus Trogi Pompeii.

3) Πρὸς τὴν Δήμωνος Ἀτθίδα sive ἡ πρὸς Δήμωνα ἀντιγραφὴ (115). Qui aut alius Atthidis titulus est, aut statuendum est Philochorum, quum Demo Atthidem suam edidisset, peculiari scriptione ejus errores persequutum esse, antequam magnum opus absolvisset, in quo et ipso non poterat, quin quæ Demo statuisset, memoraret et refutaret.

4) Περὶ τῶν Ἀθηνῆσι ἀρχόντων ἀπὸ Σωκράτους μέχρι Ἀπολλοδώρου. Socratides archon fuit Ol. 101, 3; archontes quibus nomen erat Apollodorus, duo memorantur, alter Ol. 107, 3, alter Ol. 115, 2; posteriorem hic intelligendum esse cum Bœckhio existimamus, quia inde ab Ol. 115, 2 Philochorus suæ memoriæ historiam narrare cœpit in Atthide. Disputavit de hujus periodi archontibus eo probabiliter consilio, ut difficultates removeret, quæ accuratæ temporum descriptioni obstarent, id maxime agens, ut archontum ordinem definiret, eos, qui confusi essent, distingueret (sunt autem inter archontes hujus periodi duo ejusdem nominis et multi, quorum nomina magnam inter se habent similitudinem), et enumeraret quæ in singulorum archontum singulos annos inciderent, nulla tamen opera in enarratione posita. Præparavit igitur hac scriptione magnum suum opus, neque ulla est ratio, cur sumamus cum Lenzio, hunc librum nonnisi partem Atthidis fuisse.

5) Ὀλυμπιάδες ἐν βιβλίοις β'. Philochorus, qui in Atthide Olympiades non adhibuisset ad tempora describenda, serius demum sibi persuasisse videtur, præeunte fortasse Timæo, eas ad rerum in Græcia gestarum tempora definienda aptissimas esse, et quum esset hujus rei studiosissimus, Olympiadum et Olympionicarum elenchum fecisse putandus est, ut quod certum novæ tem-

porum descriptionis esset fundamentum: fortasse etiam res summas ad Olympiadum ordinem in hac scriptione enumeravit.

6) Περὶ τῆς τετραπόλεως. De Tetrapoli, constante ex OEnoe, Marathone, Probalintho et Tricorytho oppidis, Philochorus ita disputasse videtur, ut fabulas maxime et deorum cultum explicaret: multa enim in hac re illa oppida habebant memorabilia. Vid. fragmm. 154-158.

7) Ἐπιγράμματα Ἀττικά. Ἐπιγράμματα sunt inscriptiones et versibus et oratione pedestri scriptæ. Cf. Suid. v. Ἐπίγραμμα. Ea quæ Polemo collegit epigrammata κατὰ πόλεις, ἕμμετρα fuisse videntur, maxima ex parte ad vitam privatam pertinentia, ut judicat Preller. (Polem. fragm. p. 123), ipsis nisus fragmentis. Sed Philochorus, qui totus esset in illustranda Atticæ historia occupatus, ea imprimis epigrammata collegisse censendus est, ex quibus illi lux afferri posset, titulos puta publicos, pedestri plerosque scriptos oratione. Multum hoc opus conferre debet ad stabiliendam Philochori fidem. Cf. Bœckh. C. I. vol. 1, p. VIII.

8) Ἡπειρωτικά. Hic liber a Suida omissus est in catalogo Philochori operum; sed ex ejusdem loco v. Βούχιστα evinci potest, Philochorum Epirotica scripsisse, quamvis in Harpocrat. plerisque codd. h. v. exhibeatur Φιλοστέφανος ἐν τοῖς Ἡπειρωτικοῖς. Vid. not. ad fragm. 186.

9) Δηλιακά, βιβλία β'. Non mirum est, quod ex hoc opere nihil reliquum sit, quum Semus Delius, auctor celeberrimus, Deli antiquitates accuratissime tractaverit: num enim Lenzius fragmm. 184 et 185 recte statuat ad Deliaea pertinere, valde dubito.

10) Περὶ τῶν Ἀθηνῆσι ἀγώνων βιβλία ιζ'. Multi scriptores idem argumentum tractarunt. Vid. Crause Olymp. p. XI sqq. Fragmm. 59, 60.

11) Περὶ ἐορτῶν liber a Suida in catalogo omissus, sed laudatus ab Harpocr. s. v. Ἀλῶα et Χύτροι. Fragmm. 161-64.

12) Περὶ ἡμερῶν, liber a Suida omissus, quem laudat Proclus ad Hesiodi Op. 770. Exponitur quæ dies sint sanctæ habendæ et unde dierum sanctitas repetenda sit. Vid. fragmm. 177-183.

13) Περὶ θυσιῶν α'. Explicatur sacrificiorum origo et ratio qua peragenda sint. Vid. fragmm. 170-173.

14) Περὶ μαντικῆς δ'. Philochorus hoc libro collegit antiqua oracula vaticiniaque, maximam partem versibus expressa, sed ex parte etiam oratione pedestri scripta (vid. fr. 195): explicuit diversas divinandi rationes (vid. frag. 197 sqq.). Symbola quum nonnisi divinationis genus sint,

Lenzius recte statuere videtur, de iis quoque in opere de divinatione expositum esse, atque errare Suidam, qui opus peculiare Περὶ συμβόλων memorat.

15) Περὶ καθαρῶν. Hic liber, ex quo fragmentum sumptum esse probabile est, continuisse videtur collectionem καθαρῶν, *Expiationum*, quarum Musæus et Orpheus inventores esse putabantur. Cf. Platon. De rep. II, p. 221 Bip.

16) Περὶ μυστηρίων τῶν Ἀθηνῶν. Nihil ex hoc opere servatum est.

17) Περὶ Ἀλκυῶνος. Admodum verisimile est, fragmentum, quo de Stesichoro agitur (205), ad hunc librum pertinere.

18) Περὶ τῶν Σοφοκλέους μύθων βιβλία ε'. Plane perditus est hic liber.

19) Περὶ Εὐριπίδου. Philochorus descripsisse videtur Euripidis vitam, poetamque a contumeliis vindicasse (vid. frag. 165): eum vero commentarium in Euripidis tragœdias fecisse, non recte Lenzius ex fragm. 167 collegit, ex quo id tantum effici potest, Philochorum in universum de Euripidis arte in fabulis componendis, deque ejus genere dicendi disputasse. Vid. fragmentum. 165-169.

20) Συναγωγή ἡρωϊδῶν, ἤτοι Πυθαγορείων γυναικῶν. In hoc opere vitæ Pythagorearum illustrium, quales fuerunt Theano, Melissa, narratæ esse videntur. Fortasse in eo etiam Bæus, ut mulieris illustris, mentio facta est. Vid. fragm. 207.

21) Ἡ πρὸς Ἀλυπὸν ἐπιστολή. In hac epistola de rebus ad cultum pertinentibus disceptatum esse, probabile fit ex fragm. 204.

22) Ἐπιτομή τῆς Διονυσίου πραγματείας περὶ ἑρῶν. De Dionysio, cujus opus Philochorus in compendium redegit, nihil habemus compertum.

23) Σαλαμίνοσ κτίσις. Nihil ex hoc libro restat.

ISTER.

Ister, grammaticus, poeta et historicus fuit, sed in scribenda historia non excelluit. In eo enim operam suam posuisse videtur, ut coaceraret quæ ab aliis scriptoribus tradita essent. Id sæpius in ipsis fragmentis indicatum est, ut fragm. 11: Ἴστροσ ... τὰ παρὰ τοῖσ συγγραφεῦσιν ἀναλεγόμενος · cf. 12, 19, al. Eandem rem probant diversi Atthidis tituli, ut Σύμμικτα, Συναγωγαι, Ἄτακτα. Neque Polemo magni fecit Istrum, quem in Istrum flumen demergendum esse dixit, ut refert Athenæus IX, 9, p. 387. Cf. Preller. Polem. fragm. p. 96. Ister vero, qui quæ de Phryniide in Μελοποιῖσ scripsit, σχεδιάσαι dicitur a Scholiaste

ad Aristoph. (69), non Callimachus, sed Callianus nobis esse videtur.

Istri opera hæc sunt:

1) Ἀττικά, sedecim ad minimum librorum hoc quidem nomine Atthis sæpissime laudatur (fr. 1, 2, 12, 14, 32). Alii hujus operis tituli sunt: Ἀτθίδες (3), ἡ συναγωγή τῆσ Ἀτθίδοσ sive τῶν Ἀτθίδῶν (19, 29), τὰ τῆσ συναγωγῆσ (5, 28), Ἀττικά συναγωγαι (17), συναγωγή (20), ἄτακτα (6, 8), περὶ τῶν ἀτάκτων (21), ἀτακτον (31), σύμμικτα (22). Dubitari enim nequit quin omnibus his titulis idem liber significetur, quum συναγωγή nihil aliud sit quam συναγωγή τῶν Ἀτθίδῶν, idemque significant τὰ τῆσ συναγωγῆσ. Τὰ ἀτακτα autem non diversa esse ab illa συναγωγῆ, apparet ex fragmento apud Schol. Soph. OEd. C. 1046 (21) comparato cum Tzetz. ad Lycophr. 1328 (20): ille enim ex Ἀτάκτοισ affert quod hic ex Συναγωγῆ habet. His titulis optime indicari putamus confusam rerum tractationem, quam Ister in Atthide adhibuit.

2) Ἀπόλλωνοσ ἐπιφάνεια. Siebelis demonstrat, hoc libro res narratas esse, quibus Apollo suam potentiam declaravit: ἐπιφάνησ enim est manifestus, i. e. præsens ferens auxilium (Wessel. ad Diodor II, 4) et præsentem sumens pœnam; ἐπιφάνεια autem est præsentia dei. Errarunt Jons. De Scr. Hist. Ph. II, 6 et Maussacus ad Harpocr. v Φαρμακός. Vid. fragm. 33-37.

3) Ἀργολικά. Vid. fragm. 43-44.

4) Ἠλιακά. Vid. fragm. 45-46.

5) Ἀποικίαι τῆσ Αἰγύπτου sive Αἰγυπτίων. In hoc opere Ister id maxime sequutus esse videtur, ut ad celebrandam Ægyptum urbes quam plurimas, imprimis Græcas, inde deductas esse demonstraret. Vid. fragm. 39-42.

6) Ὑπομνήματα erant probabiliter historiæ ad omnem Græciam pertinentes, non ad unam civitatem: ex iis præter fr. 52 sumptum esse videtur fr. 54, de Alexandro Magno.

7) Πρὸσ Τίμαιον ἀντιγραφαί. In iis secundum Athenæum VI, 20, p. 272, Timæus ab Istro Ἐπίτιμαιοσ appellatus est. Cf. Preller fr. Pol. p. 69.

8) Συναγωγή τῶν Κρητικῶν θουσιῶν.

9) Περὶ ιδιότητοσ ἄθλων.

10) Περὶ Ἡλίου ἀγώνων. Vid. fr. 60, b, et fortasse ex hoc libro sumptum est 60, a.

11) Πτολεμαίεσ. Verba, quæ ex Ptolemaide in fr. 38 supersunt, poetica sunt: unde Siebelis recte collegit, hoc opus fuisse carmen.

12) Ἀττικά λέξεισ. Vid. fragm. 53, 54, 55. Natalis Comes V, 2, laudat Istri librum de coronis: sed quum hujus auctoris consuetudo

sit libros fingendi, ex quibus sua se hausisse dicat, jure dubitat Siebelis, num Ister librum de coronis scripserit. Poterat Natali Comiti fraudis ansam præbere locus qualis est apud Schol. ad OEd. Col. v. 673 (fr. 25).

Ex fragmentis 61 et 62 concludere possis, Istrum fecisse commentarium in Homerum; et

ex Plutarcho De Pyth. orac., tom. VII, p. 588 Reisk. (Philoch. fr. 195) vides, eum oracula quum versibus concepta tum oratione pedestri scripta studiose collegisse: quod utrum in libris historicis an in opere peculiari fecerit nescimus.

HECATAEI FRAGMENTA.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΓΗΣ.

A. ΕΥΡΩΠΗ.

1.

Herodot. IV, 36 : Γελῶ δὲ ὀρέων γῆς περιόδους γράψαντας πολλοὺς ἤδη καὶ οὐδένα νόον ἔχοντας ἐξηγητάμενον· οἱ Ὀκεανὸν τε βέροντα γράφουσι πέριξ, τῆν τε γῆν ἐοῦσαν κυκλοτερέα, ὡς ἀπὸ τόρνου, καὶ τὴν Ἀσίην τῇ Εὐρώπῃ ποιούντων ἴσην. Quibus Hecataeum respici admodum probabile est.

2.

Strab. VII, p. 459 : Παρ' Ἐκαταίου δὲ Κιμμερίδα πόλιν. Recensentur exempla rerum fabularum, quas tradiderint historici.

3.

Steph. Byz. : Καλάθη, πόλις οὐ πόρρω τῶν Ἡρακλείων στηλῶν, Ἐκαταίος Εὐρώπῃ· Ἐφορος δὲ Καλάθουσαν αὐτὴν φησιν.

4.

Steph. Byz. : Ἐλιθύργη, πόλις Ταρτησοῦ. Ἐκ. Εὐρ. Alia hujus urbis mentio non exstat.

Tartesso adjacet Illiturgis (Liv. XXVIII, 19), quod si declarare voluit Hecataeus, Ἐλιθύργη vel Ἐλιθύρη scripsisse videtur, cum apud Stephanum vocem inter Ἐλεύσιοι et Ἐλίχη ordine alphabetico positam inveniamus.

5 (?).

Steph. Byz. : Ἴβυλλα, πόλις Ταρτησίας, τὸ ἔθνικόν Ἴβυλλίνος, παρ' οἷς μέταλλα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. Cum auctorem Stephanus omiserit, mentionem urbis alioquin ignotæ Hecataeo non inepte tribuas.

6.

Steph. Byz. : Μαστιηνοί, ἔθνος πρὸς ταῖς Ἡρακλείαις στηλαῖς· Ἐκ. Εὐρ. Εἴρηται δὲ ἀπὸ Μαστίης πολιως.

7 (?).

Steph. B. Σύχλις, πόλις Μαστιηνῶν. De auctore tacet.

8.

Steph. B. Μαινόβωρα, πόλις Μαστιηνῶν, Ἐκ. Εὐρ.

9.

Steph. B. Σίξος, πόλις Μαστιηνῶν. Ἐκαταίος· « μετὰ δὲ Σίξος πόλις. »

10.

Steph. Byz. Μολυβδάνη, πόλις Μαστιηνῶν. Ἐκ. Εὐρ.

11.

Steph. B. Εἶδητες, ἔθνος Ἰθηρικόν. Ἐκ. Εὐρ. Nomen ignotum et mire positum inter vocabula Ἐριχθίη et Ἐσπερία. Sed ordo ibi in pluribus turbatus.

TERRÆ CIRCUITUS.

A. EUROPA.

1.

Rideo multos videns descripsisse circuitus terræ, nullum habentes in exponendo sensum, qui Oceanum scribunt orbem terrarum circumfluere, et terram esse orbiculatam tanquam a torno, atque Asiam faciunt Europæ parent.

2.

Apud Hecataeum Cimmeridem urbem.

3.

Calatha, oppidum non procul ab Herculis columnis. Hec Verum Ephorus illud Calathusam appellat.

4.

Elibyrga, urbs Tartessi.

5.

Ibylla, urbs Tartesiæ. Gentile Ibyllinus. Apud hos aurum et argenti metalla inveniuntur.

6.

Mastiani, gens prope columnas Herculeas. Gens autem a Mastia urbe sic dicta est.

7.

Syalis, urbs Mastienorum.

8.

Mænobora, urbs Mastienorum.

9.

Sixus, urbs Mastienorum. Hec. : « Deinde Sixus urbs. »

10.

Molybdana, urbs Mastienorum.

11.

Edetes, gens Iberica.

12.
Steph. B. Μίσγητες, ἔθνος Ἰβήρων· Ἐκ. Εὐρ.
Nomen ignotum.
13.
Steph. B. Κραβασία, πόλις Ἰβήρων· Ἐκ. Εὐρ.
Τὸ ἐθνικὸν Κραβασίος, καὶ Κραβασιεύς, καὶ Κραβασιαίτης, καὶ Κραβασιανὸς διὰ τὴν γούραν.
14.
St. B. Ἰλαραυγάται, οἱ Ἰβήρες· Ἐκ. Εὐρ. Καὶ Ἰλαραυγάτης ποταμὸς.
15.
St. B. Σικάνη, πόλις Ἰβηρίας, ὡς Ἐκ. Εὐρ.
16.
St. B. Ὑψ, πόλις ἐν Ἰβηρίᾳ γερρόνησου. Ἐκ. Εὐρώπη. « μέτα δὲ Ὑψ πόλις, μέτα δὲ Λεσυρὸς ποταμὸς. »
17.
St. B. Κρομούσσα, νῆσος Ἰβηρίας· Ἐκ. Εὐρ.
18.
St. B. Μήλουσσα, νῆσος κατὰ Ἰβηρας· Ἐκ. Εὐρ.
19.
St. B. Ναρβών, ἐμπόριον καὶ πόλις Κελτικῆ. Ἐκ. Εὐρ. Ἔστι καὶ λίμνη Ναρβωνίτις, καὶ ποταμὸς Ἀτακός. Ἐκαταίος δὲ Ναρβαίους αὐτοὺς φησι.
20.
St. B. Ἐλισυκοί, ἔθνος Λιγύων· Ἐκ. Εὐρ.
21.
St. B. Νύραξ, πόλις Κελτικῆ· Ἐκ. Εὐρ. Urbs ignota.

22.
St. B. Μασσαλία, πόλις τῆς Λιγυστικῆς, κατὰ τὴν Κελτικὴν, ἀποικὸς Φωκαέων. Ἐκ. Εὐρ.
23.
St. B. Μόνοικοι, πόλις Λιγυστικῆ· Ἐκ. Εὐρ.
24.
St. B. Ἀμπελος, πόλις τῆς Λιγυστικῆς· Ἐκ. Εὐρ. Oppidum ignotum.
25.
St. B. Αἰθάλη, νῆσος Τυρσηνῶν. Ἐκ. Εὐρ. Ἦοικε δὲ κεκληῖσθαι διὰ τὸ σίθηρον εἶχειν, τὸν ἐν Αἰθάλῃ τὴν ἐργασίαν ἔχοντα.
26.
St. B. Κύρνος, νῆσος πρόσβορρος Ἰαπυγίας. Ἐκ. Εὐρ.
27.
St. B. Κάπυα, πόλις Ἰταλίας· Ἐκ. Εὐρ. Ἀπὸ Κάπυος τοῦ Τρωϊκοῦ.
28.
St. B. Νῶλα, πόλις Αὐσονίων· Ἐκ. Εὐρ. Suidas: Νῶλα, πόλις Αὐσονίων παρὰ Ἐκαταίῳ. Πολύβιος δὲ Νόλην αὐτὴν φησι.
29.
St. B. Καπριήνη, νῆσος Ἰταλίας. Λέγονται καὶ Καπρίαί. Ἐκ. Εὐρ. Fortasse Καπριή scribendum, cum syllaba νη facile ex vocabulo νῆσος orta sit.
30.
St. B. Ἀρίνθη, πόλις Οἰνώτρων ἐν μεσσοποταμίᾳ· Ἐκ. Εὐρ.
- 31 (?).
St. B. Βρυστακίς, πόλις Οἰνώτρων. Sine auctoritatis mentione.

12.
Misgetes, gens Iberiæ.
13.
Crabasia, urbs Iberorum. Hec. Gentile Crabasius, et Crabasienus, et Crabasiates, et Crabasianus, propter regionis consuetudinem.
14.
Ilaaugate, Iberes, Hec. Est et Ilaaugates fluvius.
15.
Sicane, urbs Iberiæ.
16.
Hyops, urbs in Iberia Chersonesi. Hec. : « Post vero est Hyops urbs, post autem Lesyrus fluvius. »
17.
Cromyusa, insula Iberiæ.
18.
Melussa, insula juxta Iberos.
19.
Narbon, emporium et urbs Celtica. Hec. Est etiam Narbonitis lacus et Atacus fluvius. Hecataeus vero Narbaeos incolas dicit.
20.
Elisyci, gens Ligurum.
21.
Nyraax, urbs Celtica.

22.
Massalia, urbs Ligusticæ, juxta Celticam, Phocæsiæ colonia.
23.
Monæcus, urbs Liguriæ.
24.
Ampelus, urbs Liguriæ.
25.
Æthale, insula Tyrrhenorum. Hec. Videtur vero sic vocata fuisse eo quod ferrum habeat, quod in Αἰθάλῃ (id est, in fuligine) conficiatur.
26.
Cyrnus, insula ad aquilonarem partem Iapygiæ.
27.
Capua, urbs Italiæ, Hec. A Capye Trojano.
28.
Nola, urbs Ausonum.
29.
Capriene, insula Italia. Dicuntur etiam Capriæ. Hec.
30.
Arintha, urbs Cœnotrorum, inter duos fluvios sita.
31.
Brystacia, urbs Cœnotrorum.

32.
St. B. Δρυς, πόλις Θράκης· Ἐκ. Εὐρ. Ἔστι καὶ πόλις τῶν Οἰνώτρων.

33.
St. B. Ἀρτεμίσιον, πόλις Οἰνώτρων· ἐν μεσογαίᾳ· Ἐκ. Εὐρ. Φίλιστος δὲ Ἀρτεμίσιον αὐτὴν καλεῖ, ἴσως Δωρικῶς. *Oppidum ignotum.*

34.
St. B. Ἐριμον, πόλις Οἰνώτρων ἐν μεσογαίᾳ· Ἐκ. Εὐρ.

35.
St. B. Ἰτιάς, πόλις Οἰνώτρων ἐν μεσογαίᾳ· Ἐκ. Εὐρώπη· « ἐν δὲ Ἰτιάς πόλις, ἐν δὲ Μενεκίνη πόλις. »
St. B. Μενεκίνη, πόλις Οἰνώτρων ἐν μεσογαίᾳ· Ἐκ. Εὐρ.

36.
St. B. Κυτέριον, πόλις Οἰνώτρων ἐν μεσογαίᾳ· Ἐκ. Εὐρ.

37.
St. B. Μαλάνιος, πόλις μεσογαίας τῶν Οἰνώτρων τῶν ὑπὸ Ἐκαταίου καταλεγεισῶν ἐν Εὐρώπῃ.

38.
St. B. Νίναια, πόλις Οἰνώτρων ἐν τῇ μεσογαίᾳ· Ἐκ. Εὐρ.

39.
St. B. Κόσσα, πόλις Οἰνώτρων ἐν τῇ μεσογαίᾳ· Ἐκ. Εὐρ.

40.
St. B. Λαμητινοί, πόλις ἀπὸ Λαμήτου ποταμοῦ πρὸς Κρότωνα· Ἐκ. Εὐρώπη· « Ἐκ δὲ Λάμητος ποταμοῦ Λαμητινοί. »

41.
St. B. Μιόμη, πόλις Ἰταλίας καὶ κρήνη ὁμοῦντος· Ἐκ. Εὐρώπη· « Ἀπὸ Μιόμης κρήνης τινός. »

42.
St. B. Σκύλλαιον, ἄκρα, περὶ ἧς Ἐκ. ἐν Εὐρώπῃ φησίν.

43.
St. B. Ζάγκλη, πόλις Σικελίας· Ἐκαταῖος Εὐρώπη· οἱ μὲν ἀπὸ Ζάγκλου τοῦ Γηγενοῦς ἢ ἀπὸ κρήνης Ζάγκλης· οἱ δὲ διὰ τὸ ἐκεῖ Κρόνον τὸ δρέπανον ἀποκρῦψαι, ᾧ τὰ τοῦ πατρὸς ἀπέκοψεν αἰδοῖα. *Num hæc omnia Hecataeo debeantur, incertum.*

44.
St. B. Κατάνη, πόλις Σικελίας· Ἐκ. Εὐρώπη· « μετὰ δὲ Κατάνη πόλις, ὑπερ δὲ ὄρος Αἴτην. »

45.
St. B. Συράκουσαι, πόλις Σικελίας μεγίστη, ὡς Ἐκ. Εὐρ.

46.
St. B. Λιθύβαιον, ἢ πρὸς οὓσιν ἄκρα τῆς Σικελίας· Ἐκ. Εὐρ. Ἔστι καὶ πόλις.

47.
St. B. Μοτύη, πόλις Σικελίας ἀπὸ Μοτύης γυναικὸς, μηγυσάσης Ἡρακλεῖ τοὺς ἐλάσαντας τοὺς αὐτοῦ βοῦς· Ἐκ. Εὐρ. Φίλιστος δὲ φρούριον αὐτὴν φησι Σικελίας παραθαλάττιον.

48.
St. B. Σολοῦς, πόλις Σικελίας, ὡς Ἐκ. Εὐρ. « Ἐκλήθησαν δὲ ἀπὸ Σολόεντος κακοζένοῦ, ὃν ἀνεῖλεν Ἡρακλῆς. » Pro Σικελίας Mss. Κιλικίας, errore Pro ἐκλήθησαν sunt qui ἐκλήθη vel κέκληται legeri malint. *Videntur autem hæc verba ipsius esse Hecataei, qui de incolis antea dixerit.*

32.
Drys, urbs Thraciæ, Hec. Est etiam urbs Cœnotrorum.

33.
Artemisium, urbs Cœnotrorum in mediterranea parte. Hec. Philistus vero *Artemitium* eam vocat, forsitan Dorice.

34.
Erimum, urbs Cœnotrorum in mediterraneis.

35.
Ixias, urbs Cœnotrorum in mediterranea regione. Hec.: « Inest vero Ixias urbs, inest Menecine urbs. » — Menecine, urbs Cœnotrorum in mediterraneis. Hec.

36.
Cyterium, urbs Cœnotrorum in mediterraneis.

37.
Malanias, urbs regionis mediterraneæ Cœnotrorum, earum quæ ab Hecataeo in Europa recensentur.

38.
Ninæa, urbs Cœnotrorum in mediterraneis.

39.
Cossa, urbs Cœnotrorum in mediterraneis.

40.
Lametini, urbs a Lameto fluvio ad Crotonem. Hec.: « Ex Lamete vero fluvio dicuntur Lametini. »

41.
Medama, urbs Italiæ et fons ejusdem nominis. Hec. Europa: « a Medme fonte quodam. »

42.
Scyllæum, promontorium, de quo Hec.

43.
Zancle, urbs Siciliæ, Hec.: alii a Zanclo Terrigena, vel a fonte Zancle; alii autem, quod illic Saturnus falcem abscondiderit, qua patris pudenda absceidit.

44.
Catane, urbs Siciliæ. Hec.: « Post vero Catane urbs, supra autem mons Ætna. »

45.
Syracusæ, urbs Siciliæ maxima.

46.
Lilybæum, Siciliæ promontorium ad occidentem. Hec. Est et urbs.

47.
Motya, urbs Siciliæ a Motya femina, quæ indicavit Herculeos qui ipsius boves abegerant. Hec. Philistus vero Siciliæ castellum maritimum esse ait.

48.
Solus, urbs Siciliæ, ut Hec.: « Nominati autem sunt incolæ a Soloente inhospitali, quem interfecit Hercules. »

49.
St. B. Ἰμέρα, πόλις Σικελίας · Ἐκ. Εὐρ. Ἔστι καὶ Λιβύης.
Libyæ urbs ignota; fortasse scribendum est Λέσβου. Steph. : Ἴσσα, πόλις ἐν Λέσβῳ, κληθεῖσα Ἰμέρα.
50.
St. B. Μυλαί, πόλις Σικελίας · Ἐκ. Εὐρ.
51.
St. B. Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι, πόλις Ἰταλίας. Ἐκ. Εὐρ.
52.
St. B. Καυλωνία, πόλις Ἰταλίας, ἣν Αὐλωνίαν Ἐκαταῖος καλεῖ διὰ τὸ μέσσην αὐλωνος εἶναι.
53.
St. B. Κρόταλλα, πόλις Ἰταλίας, Ἐκ. Εὐρ. Urbs ignota.
54.
St. B. Ἰαπυγία, δύο πόλεις · μία ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, καὶ ἑτέρα ἐν τῇ Ἰλλυρίῳ · ὡς Ἐκαταῖος. De urbibus nihil notum · probabile est, hæc referenda esse ad regiones.
55.
St. B. Ἐλεῦτιοι, ἔθνος τῆς Ἰαπυγίας. Ἐκ. Εὐρ.
56.
St. B. Χανδάνη, πόλις Ἰαπυγίας. Ἐκ. Εὐρώπη. « ἐν δὲ Χανδάνη πόλις, μέγα δὲ Πευκαῖοι. »
57.
St. B. Πευκετιάντες, ἔθνος τοῖς Οἰνότεροις προσεγγές, ὡς Ἐκ. Εὐρ.
58.
St. B. Ἀδρία, πόλις, καὶ παρ' αὐτὴν κόλπος Ἀδριακός, καὶ ποταμὸς ὁμοίως ὡς Ἐκαταῖος. « Ἡ χώρα

τοῖς βοσκήμασιν ἔστιν ἀγαθὴ, ὡς δις τίκτειν. . . . τὸν ἐνιαυτὸν καὶ διδυμοτοκεῖν, πολλάκις καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρας ἐρίφους τίκτειν · ἐνίοτε δὲ καὶ πέντε καὶ πλείους · καὶ τὰς ἀλεκτορίδας δις τίκτειν τὰς ἡμέρας · τῷ δὲ μεγέθει πάντων εἶναι μικροτέρας τῶν ὄρνιθων. »
Videntur hæc omnia verba Hecatæi. Post τίκτειν nomen caprarum videtur excidisse.

59.
St. B. Ἴστροι, ἔθνος ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ · Ἐκ. Εὐρ.
60.
St. B. Καυλικοί, ἔθνος κατὰ τὸν Ἰόνιον κόλπον · Ἐκ. Εὐρ. Κέκληται δὲ ἀπὸ ὄρους.
61.
St. B. Λιβυρνοί, ἔθνος προσεγγές τῷ ἐνδοτέρῳ μέρει τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου · Ἐκ. Εὐρ. Ὀνομάσθησαν δὲ ἀπὸ τινος Λιβυρνοῦ, ἀρ' οὗ εὕρηται τὰ Λιβυρνικὰ σκάφη καὶ Λιβυρνικὴ μανδύη, εἶδος ἐσθῆτος. Nun hæc omnia ex Hecatæo desumpta, incertum.
Pro ἀρ' οὗ codd. Ἀπτικοῦ, quod ex Eustathii commentario in Dionysium optime correxit Berkelius.
62.
St. B. Μέντορες, ἔθνος πρὸς τοῖς Λιβυρνοῖς · Ἐκ. Εὐρ.
63.
St. B. Ὑθμίται, ἔθνος πρὸς Λιβυρνοῖς καὶ Συωπίοις, ὡς φησιν Ἐκ. Εὐρ.
64.
St. B. Συώπιοι, ἔθνος προσεγγές τοῖς Λιβυρνοῖς, ὡς Ἐκ. Εὐρ.

49.
Himera, urbs Siciliæ, Hec. Est et Libyæ. — Issa, urbs in Lesbo, vocata Himera.
50.
Mylæ, urbs Siciliæ.
51.
Locri Epizephyrii, urbs Italiæ.
52.
Caulonia, urbs Italiæ, quam Auloniam Hec. vocat, quod in medio convallis sita sit.
53.
Crotalla, urbs Italiæ.
54.
Iapygia, duæ urbes, una in Italia, altera in Illyria.
55.
Elentii, populus Iapygiæ.
56.
Chandane, urbs Iapygiæ. Hec. : « Inest vero Chandane urbs, post autem Peucæi. »
57.
Peucetiantes, gens Cœnotris vicina.

58.
Adria, urbs et juxta urbem sinus maris Adriatici, nec non fluvius, ut Hecatæus : « Regio pecudibus optima, adeo, ut bis quotannis, ac geminos, sæpe tres et quatuor hædos pariant, aliquando etiam quinque et plures : gallinæ vero bis quotidie ova pariant : sunt vero omnium minimæ inter aves. »
59.
Istri, populus in Ionico sinu.
60.
Caulici, gens juxta Ionicum sinum, Hec. Sic vero vocata fuit a monte.
61.
Liburni, gens ad interiorem partem sinus Adriatici. Hec. Sic vero vocati fuere a quodam Liburno, a quo inventæ etiam Liburnicæ naves, et Liburnica mandya, species vestimenti.
62.
Mentores, gens prope Liburnos.
63.
Hythmitæ, gens prope Liburnos et Syopios.
64.
Syopii, populus Liburnis vicinus.

65.

St. B. Ἰαπυγία, δύο πόλεις, μία ἐν τῇ Ἰταλίᾳ καὶ ἑτέρα ἐν τῇ Ἰλλυρίᾳ, ὡς ἔκ. (cf. fr. 54). Quod haud dubie dictum est de Iapodibus vel Iapydibus, populo Gallicæ simul et Illyricæ originis, quem ipse Hecataeus Iapyges videtur dixisse.

66.

S. B. Οἰδάντιον, πόλις Ἰλλυρίων· Θεόπομπος Φιλιππικῶν τριακοστῷ ὀγδόῳ. Τὸ ἐθνικὸν Οἰδαντες, ὡς φησιν ἔκ. Situs urbis ignotus.

67.

St. B. Χελιδόνιοι, ἔθνος Ἰλλυρικόν. ἔκ. Εὐρώπη· « Σασαρηθίων πρὸς βορῆν οἰκέουσι Χελιδόνιοι. »

68.

St. B. Σασαρηθός, πόλις Ταυλαντίων, ὡς φησιν ἔκ.

69.

St. B. Ἄβροι, ἔθνος πρὸς τῇ Ἀδρίᾳ Ταυλαντίων προσηγὸς τοῖς Χελιδόνιοις, ὡς ἔκ. Ead. Ead. Ead.

70.

St. B. Λάκμων, ἄκρα τοῦ Πίνδου ὄρους, ἐξ ἧς ὁ Ἰναχος καὶ Αἴας ρεῖ ποταμός· ὡς ἔκ. ἐν πρώτῳ.

71.

Strab. VII, p. 486 : Ἦν δ' Ἄσιον Αἴαντα καλεῖ Ἐκαταῖος καὶ φησιν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τόπου τοῦ περὶ Λάκμον, μᾶλλον δὲ τοῦ αὐτοῦ μύθου τὸν τε Ἰναχον ρεῖν εἰς Ἄργος πρὸς νότον καὶ τὸν Αἴαντα πρὸς ἑσπέρην εἰς τὸν Ἀδρίαν.

72.

Strab. VI, p. 417 : Ἐκαταῖός φησι τὸν ἐν τοῖς

Ἀμφιλόχοις Ἰναχον, ἐκ τοῦ Λάκμου ρέοντα, ἐξ οὗ καὶ ὁ Αἴας ρεῖ, ἕτερον εἶναι τοῦ Ἀργολικοῦ, ὠνομάσθαι δ' ἀπὸ Ἀμφιλόχου τοῦ καὶ τὴν πόλιν Ἄργος Ἀμφιλοχικὸν καλέσαντος· τοῦτον μὲν οὕτω φησὶν εἰς τὸν Ἀχελῶν ἐκβάλλειν, τὸν δὲ Αἴαντα εἰς Ἀπολλωνίαν πρὸς τὴν δύσιν ρεῖν.

73.

St. B. Δεξάροι, ἔθνος Χαόνων τοῖς Ἐγγελαῖσι προσηγὸς ἔκ. Εὐρ. Ὑπὸ Ἄμηρον ὄρος οἰκοῦν.

74.

St. B. Χαονία, μέση τῆς Ἠπείρου — ἔκ. Εὐρὼπη· « ὁ δὲ κόλπος Κιβήραϊος καὶ τὸ πεδῖον ἐν τῇ Χαονικῇ. »

75.

St. B. Ὀρικός, πόλις ἐν τῇ Ἰονίῳ κόλπῳ. Ἐκαταῖος λιμένα καλεῖ τῆς Ἠπείρου τὴν Ὀρικόν, ἐν τῇ Εὐρώπῃ· « μετὰ δὲ Βουθρωτὸς πόλις, μετὰ δὲ Ὀρικὸς λιμὴν. » Eadem Hecataei verba affert Eustathius ad Dionys. Perieg. 3αι.

76.

St. B. Βαιάκη· πόλις τῆς Χαονίας· ἔκ. Εὐρ.

77.

St. B. Ὀρέσται, Μολοσσικὸν ἔθνος· ἔκ. Εὐρ.

78.

St. B. Δωδώνη, πόλις τῆς Μολοσσίδος ἐν Ἠπείρῳ· ἔκ. Εὐρώπη· « Μολοσσῶν πρὸς μεσημβρίας οἰκέουσι Δωδωναῖοι. »

79.

St. B. Ἐπιλευκάδιοι, πόλις μετὰ Ἀκαρνανίαν· ἔκ. Εὐρ.

65.

Iapygia, duæ urbes, altera in Italia, altera in Illyria.

66.

Œdantium, urbs Illyriorum. Theopomp. Philippicor. lib. 38. Gentile Œdantes, ut inquit Hecataeus.

67.

Chelidonii, gens Illyrica. Hec. : « Ad septentrionalem partem Sesarethiorum habitant Chelidonii. »

68.

Sesarethus, urbs Taulantiorum.

69.

Abri, populus Taulantiorum prope Adriam, Chelidoniiis vicinus.

70.

Lacmon, promontorium Pindi montis, ex quo Inachus et Æas fluvii defluunt.

71.

Hecataeus Aoum fluvium appellat Æantem, et ex eodem apud Lacium loco, atque adeo ex hisdem penetrabilibus Inachum dicit ad Argos deferri versus meridiem, et Æantem ad occasum in mare Adriaticum.

72.

Hecataeus dicit Inachum Amphiochorum e Lacmo

profluentem, unde et Æas oritur, diversum esse ab Argolico : eique hoc nomen ab Amphilocho impositum, qui urbem quoque Argos Amphilochicum nominavit : eumque in Acheloum incidere ait, Æantem vero versus occasum ad Apolloniam desfluere.

73.

Dexari, gens Chaonum, Encheleis finitima, Hec. Sub Amero monte habitat.

74.

Chaonia, in media Epiro. — Hec. : « Sinus autem Cirrhæus et campus in Chaonica. »

75.

Oricus, urbs in sinu Ionio. Hecataeus portum Epiri vocat Oricum : « Post vero Butthrotus urbs, post autem Oricus portus. »

76.

Bæace, urbs Chaoniæ.

77.

Orestæ, Molossica gens.

78.

Dodone, urbs Molossidis in Epiro. — Hec. : « Molossorum ad meridiem habitant Dodonæi. »

79.

Epilucadii, urbs post Acarnaniam.

80.

St. B. Λύζεια, πόλις Ἀκαρνανίας· Ἐκ. Εὐρ. Ἀπὸ Λυξίως τινός. Nomen hoc medium positum est inter Λυδίαν et Λύκαιαν, itaque fortasse Λύζεια scribendum.

81.

St. B. Μολύκραι, πόλις περὶ Ναύπακτον. Ἐκ. περιηγήσει Εὐρώπης. Oppidum appellabatur Μολύκραι, notum ex Thucydide (II, 84; III, 102) ubi Μολύκρειον, Scylace et Strabone (X, p. 705) ubi Μολύκραια dicitur. A Stephano scribitur Ὀλύκραι, locumque obtinet inter eas urbes, quæ a litera O incipiunt. Dubium non est quin depravato Hecatæi codice, ubi litera M forte extincta erat, usus sit Stephanus.

82.

St. B. Οἰανθή, πόλις Λοκρῶν· Ἐκ. Ἀσία. Ἐλάνικος δὲ Οἰανθείαν αὐτὴν φησιν. Quod Ἀσία pro Εὐρώπῃ commemoratur, videtur esse nihil nisi vitium Stephani.

83.

St. B. Χάλαιον· πόλις Λοκρῶν· Ἐκ. Εὐρώπῃ· « μέτα δὲ Λοκροί, ἐν δὲ Χάλαιον πόλις, ἐν δὲ Οἰανθὴ πόλις. » Libri ἐν δὲ οἱ Ἀνθήπολοι, quod facillime corrigitur.

84.

St. B. Φωκίς, χώρα περὶ τὸν Παρνασσόν· Ἐκ. Εὐρ. Ἀπὸ Φώκου τινός.

85.

St. B. Κρίσα, πόλις Φωκίδος· Ἐκ. Εὐρ. Ἀπὸ Κρίσου Φώκου υἱοῦ.

86.

Eustath. II, B, 520: Κρίσα δὲ πεδίον καὶ πόλις ἐν Λοκροῖς ἢ ἐν Δελφοῖς ἀπὸ Κρίσου τινός τυράννου, ἢ, ὡς Ἐκαταῖος φησιν, παιδὸς Φώκου.

87.

St. B. Χαιρώνεια, πόλις πρὸς τοῖς ὄροις Φωκίδος. Ἐκ. Εὐρώπῃ· « ἐν δὲ Χαιρώνεια πόλις... τὸ πρῶτον κέκληται... ἀπὸ Χαίρωνος. » Manifesto hæc sunt mutilata, sententia autem inde restitui potest, quod postea dicit Stephanus, urbem prius Arnen vocatam fuisse et sic quidem apud Homerum (II, B, 507), quod ex Hecatæo videtur repetivisse, qui ita scripserit: X. πόλις, ἣ τὸ πρῶτον κέκληται Ἄρνη, ὕστερον δὲ Χαιρώνεια ἀπὸ Χαίρωνος. Chæronem Hellenicus Apollinis et Thærus filium dixit (Steph. ib.).

88.

St. B. Κορώνεια, πόλις Βοιωτίας· Ἐκ. Εὐρ. Ἀπὸ Κορώνου τοῦ Θερσάνδρου.

89.

St. B. Γέφυρα, πόλις Βοιωτίας· τοὺς αὐτοὺς δὲ φησι καὶ Ἰαναγραῖτους, ὡς Στράβων καὶ Ἐκαταῖος. Locus Strabonis est IX, p. 619.

90.

St. B. Κόρινθος, πόλις ἔσω τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πελοποννήσου. Ἐκ. Εὐρ. Ἡ αὐτὴ ἐκαλεῖτο Ἐφυρα ἀπὸ Ἐφύρας τῆς Μύρμηκος τῆς Ἐπιμηθέως γυναϊκός. Cf. Schol. Apollon. IV, 1212.

91.

Strab. VIII, 524: Ἐκαταῖος δὲ ὁ Μιλήσιος ἐτέρους λέγει τῶν Ἠλείων τοὺς Ἐπειούς· τῷ γοῦν Ἡρακλεῖ συστράτεῦσαι τοὺς Ἐπειούς ἐπὶ Λυγείαν καὶ συνανελεῖν αὐτῶ τὸν τε Λυγείαν καὶ τὴν Ἥλιον, φησὶ δὲ καὶ τὴν Δύμην Ἐπειῶν καὶ Ἀγαῖδα. Reliqua horum pertinent ad historias Hecatæi (cf. fr. 348), quæ vero de Dyme tradidit, vix omittere potuit in descriptione Achaïæ.

80.

Lycea, urbs Acarnaniae, Hec. Dicta a quodam Lyceo.

81.

Molycræ, urbs circa Naupactum.

82.

Æanthe, urbs Locrorum. Hec. (Asia.) Hellenicus vero Æanthiam eam vocat.

83.

Chalaum, urbs Locrorum. Hec.: « Post vero Locri, inest autem Chalaum urbs, necnon Æanthe. »

84.

Phocis, regio circa Parnassum. Hec. Sic dicta a Phoco quodam.

85.

Crise, urbs Phocidis, Hec.; a Criso Phoci filio.

86.

Crise, campus et urbs in Locrorum aut Delphorum terra, a Criso quodam tyranno, vel, ut Hecatæus dicit, Phoci filio, nomen ducens.

87.

Chæronea, urbs ad fines Phocidis. Hec.: « Inest vero Chæronea urbs, quæ prius vocata est Arne, postea vero Chæronea a Chærone. »

88.

Coronea, urbs Bœotia, Hec.; a Coronò Thersandri filio.

89.

Gephyra, urbs Bœotia; eodem vocant etiam Tana-græos, ut Strabo et Hec.

90.

Corinthus, urbs intra Isthmum Peloponnesi, Hec. Eadem vocabatur Ephyra ab Ephyra filia Myrmecis, uxoris Epimethei.

91.

Porro Hecatæus Milesius Eleos ab Epeis diversos esse dicit; scribitque Epeos Herculi in expeditione contra Augeam adfuisse, cum coque destruxisse Elidem et Augeam: Dymen quoque tam ad Epeos quam ad Achaeos pertinuisse.

92.

St. B. Μήχιστον, πόλις Τριφυλίας · Ἐκ. Εὐρ. Ἔστι καὶ ἄλλη τῆς Ἡλίδος. Præterea haud dubie *Psophidem* memoravit, cujus mentionem habuit in secundo libro Genealogiarum (fr. 344. Steph. v. Ψωφίς). *Tegeæ* meminit Hecataeus in narratione fabularum de Auge et Hercule (Paus. VIII, 4, 9, v. fr. 345), *Tænari* in fabulis de Hercule et Cerbero (Paus. III, 25, 5; v. fr. 346).

93.

St. B. Ἀγάμεια — λέγεται δὲ Μαντίνη κατὰ συναλοιφὴν παρ' Ἐκαταίω. Præter has Peloponnesi urbes citantur ex Hecataeo etiam *OEno* Argolica, quam alii *OEnoch* dicunt, e primo Historiarum (fr. 343) libro, et *Mycenæ* (fr. 360) cujus nomen inde derivaverit, quod Perseus ibi gladii μυχῆν amisisset. Universam Peloponnesum ante Græcos Hellenes a barbaris habitatam fuisse dixit Hecataeus (fr. 356).

94.

St. B. Θορικὸς, δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Ἐκαταῖος δὲ πόλιν αὐτὴν φησιν. Codd. τὴν πόλιν. — Præterea *Hymetti* meminisse novimus Hecataeum in Historiis (Herod. VI, 137).

95.

St. B. Ἐλένη νῆσος τῆς Ἀστικῆς · Ἐκ. Εὐρ. Ἐκεῖ γὰρ ἀποβῆναί φασι τὴν Ἐλένην μετὰ τὴν ἄλωσιν Ἰλίου.

96 (?).

Prope Helenam sita erat insula *Phacussa*, de qua v. fr. 281.

97.

St. B. Ἰθρέα, νῆσος πρὸς τῇ Τροίῃ · Ἐκ. Εὐρ. *Cimoli* insulæ mentionem vide apud Siden, fr. 250.

92.

Mecistum, urbs Triphyliae, Hec. Est et alia Elidis.

93.

Agania. Dicitur quoque Mantina per synalæphen apud Hecataeum.

94.

Thoricus, populus Acamantidis tribus, Hec. vero urbem eam vocat.

95.

Helene, insula Atticæ, Hec. Illic enim obiisse aiunt Helenam post Trojam captam.

97.

Hydrea, insula juxta Træzenem.

98.

Corseæ, insula Ioniae, e regione Sami. Hec. Herodiana *Corsia* per i scribit.

99.

Chius, celeberrima Ionum insula, habens etiam urbem ejusdem nominis. Hec. : « Chii juxta Erythras. Est ibi

98.

St. B. Κόρσαι, νῆσος τῆς Ἰωνίας, ἀντικρὺ Σάμου · Ἐκ. Εὐρ. Ἡρωδιανὸς Κορσία, διὰ τοῦ ι.

99.

St. B. Χίος, ἐπιφανεστάτη νῆσος τῶν Ἰώνων, ἔχουσα καὶ πόλιν ὁμώνυμον. Ἐκ. Εὐρώπη · « Χίοι κατὰ Ἐρυθράς ἐν δὲ πόλις Χίος ἀπὸ Χίου τοῦ Ὠκεανοῦ ἢ ἀπὸ τῆς χιόνος τῆς ἐκεῖ γενομένης πολλῆς, ἢ ἀπὸ νόμφης τῆς Χιόνης. » Codd. Χιόνος.

100.

St. B. Οἰνοῦσαι, νῆσος τῇ Χίῳ προσειχῆς · Ἐκ. Εὐρ.

101.

St. B. Μυτιλήνη, πόλις ἐν Λέσβῳ μεγίστη · Ἐκ. Εὐρ. Ἀπὸ Μυτιλήνης τῆς Μάκαρος θυγατρὸς ἢ Πέλοπος. Codd. Καίσαρος pro Μάκαρος.

102.

St. B. Ἀῆμος, νῆσος πρὸς τῇ Θράκῃ, δύο πόλεις ἔχουσα, Ἡφαιστίαν καὶ Μύριναν, ὡς Ἐκ. Εὐρ. Ἀπὸ τῆς μεγάλης λεγομένης θεοῦ, ἦν Ἀῆμόν φασι. Ταύτη δὲ καὶ παρθένους ἔθουον.

103.

St. B. Ἡφαιστία, πόλις ἐν Ἀῆμῳ · Ἐκ. Εὐρ.

104.

St. B. Μύρινα, πόλις ἐν Ἀῆμῳ · Ἐκ. Εὐρ. Ἔστι καὶ τῆς Αἰολίδος ἄλλη, ἀπὸ Μυρίνης ἀμφοτέραι ἢ ἀπὸ Μυρίνου. Incertum est, quantum ex his Hecataeo debeat. De urbe Æolidis cf. fr. 211.

105.

St. B. Χαλκίς, πόλις Εὐβοίας. Ἐκ. Εὐρώπη · « Χαλκίς πόλις ἐστίν, ἢ πρότερον Εὐβοία προσηγορεῦθη · ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Κωμῶης τῆς Χαλκίδος καλουμένης θυγατρὸς Ἀσωποῦ. » Nomen nymphæ incertum, vel Comoe, vel Combe, ut Eust. II. B, 537.

urbs Chios, sic dicta a Chio, Oceani filio, vel a nive (χιόνι), quæ illic frequens est, vel a nymphea Chione. »

100.

Cenussæ, insula Chio vicina.

101.

Mytilene, urbs in Lesbos maxima, Hec.; dicta a Mytilene Macaris filia vel Pelopis.

102.

Lemnus, insula juxta Thraciam, duas habens urbes, Hephæstiam et Myrinam, Hec.; a magna dicta dea, quam *Lemnum* dicunt. Huic vero et virgines immolabant.

103.

Hephastia, urbs in Lemno.

104.

Myrina, urbs in Lemno, Hec. Est etiam Æolidis alia, utraque a Myrina, vel a Myrino.

105.

Chalcis, urbs Eubœæ. Hec. : « Chalcis est urbs, quæ prius Eubœa appellata fuit. Sic vero vocata fuit a Comoe, quæ Chalcis dicebatur, filia Asopî.

106.

Pausan. IV, 2, 3 : 'Εκ. δὲ ὁ Μολῆσιος ἐν Σκίῳ μοῖρα τῆς Ἐρετρικῆς ἔγραψεν εἶναι Οἰχαλίαν. Μοῖρα Facius et Bekker.; codd. μοῖραν. Scius regio ignota. Ne de libro quidem, ubi hæc dixerit Hecataeus, constat.

107.

St. B. Ὀρέστη, πόλις Εὐβοίας· Ἐκ. Εὐρώπης περιηγήσει. Cf. Hesych. Ὀρέστη, χωρίον Εὐβοίας.

108.

St. B. Κῦνος, ἐπίνειον Ὀποῦντος, ὡς Φίλων καὶ Πανσανίας. Ἐκαταῖος δὲ πόλιν αὐτὴν φησιν. *Amphanas*, urbem Doridis, in Genealogiis memoravit Hecataeus, cf. fr. 335.

109.

St. B. Αἰγώνεια, πόλις Μηλιέων· Λυκόφρων καὶ Ἐκαταῖος. Ριανὸς ἐκκαίδεκάτῃ Αἰγώνην αὐτὴν λέγει.

110.

St. B. Ὀλιζών, πόλις Θεσσαλίας· Ἐκ. Εὐρ.

111.

St. B. Εὐρυμέναι, πόλις Θεσσαλίας· Ἐκ. Εὐρ.

112.

St. B. Κράνων, πόλις τῆς Θεσσαλίας τῆς Πελασγιώτιδος, ἐν τοῖς Ἰέμπειν, ὡς Ἐκ. Εὐρ. Meridiem versus a Cranone sita est *Itonia*, cujus meminit Hecataeus in Historiis (fr. 338), et haud dubie etiam in Europa, quamquam apud Stephani non nisi Thraciæ regio Itonia laudatur.

113.

St. B. Φωτίναιον, πόλις Θεσσαλίας, ὡς Ἐκ. ἐν περιηγήσει Εὐρώπης. Situs incertus. Sed ibi Hecataeus etiam *Phalannam* videtur recensuisse,

quæ ad borealem Penci ripam sita erat, cujus meminit in Historiis (fr. 333) ut urbis Perrhæborum. (Steph. Φάλαννα· Ἐκ. Ἰππίαν αὐτὴν καλεῖ).

114.

St. B. Ἴμφης, ἔθνος προσεχὲς τοῖς Πεῤῥαῖβοις. Ἐκ. Εὐρώπῃ· « οἰκέουσιν Ἴμφεες καὶ Πεῤῥαῖβοι. » — *Imphees* ignoti.

115.

St. B. Αἰζίκη, Θράκης μέρος· Ἐκ. Εὐρ.

116.

St. B. Χαλάστρα, πόλις Θράκης κατὰ τὸν Θερμαῖον κόλπον. Ἐκ. Εὐρώπῃ· « ἐν δ' αὐτῷ Θέρμη πόλις Ἑλλήνων Θρητίκων, ἐν δὲ Χαλάστρῃ πόλις Θρητίκων. »

117.

St. B. Σινδοναῖαι, Θράκιον ἔθνος, ὡς Ἐκ. Εὐρ.

118.

St. B. Σμίλα, πόλις Θράκης· Ἐκ. Εὐρώπῃ· « μετὰ δὲ Σμίλα πόλις. »

119.

St. B. Λίπαξος, πόλις Θράκης· Ἐκ.

120.

St. B. Μηκύβερνα, πόλις Παλλήνης τῆς ἐν Θράκῃ Χερρόνησου· Ἐκ. Εὐρ.

121.

St. B. Σερμυλία, πόλις περὶ τὸν Ἄθων, ὡς Ἐκ.

122.

St. B. Γαληβός, πόλις Θράκης καὶ Παιόνων· Ἐκ.

Εὐρ.

123.

Athen. X, 67, p. 447, C. : Ἐκαταῖος ἐν τῇ

106.

At Milesius Hecataeus in Scio Eretrici agri parte Oechaliam esse scripsit.

107.

Oreste, urbs Eubœæ.

108.

Cynus, navale Opuntis, ut Philo et Pausanias. Hec. vero urbem eam vocat.

109.

Egonea, urbs Meliensium, Lycophro et Hecataeus; Rihianus libro decimo sexto *Egonen* eam vocat.

110.

Olizon, urbs Thessaliæ.

111.

Eurymenæ, urbs Thessaliæ.

112.

Cranon, urbs Thessaliæ Pelasgiotidis in campis qui Tempe vocantur.

113.

Photinæum, urbs Thessaliæ.

114.

Imphees, gens Perrhæbis vicina, Hec. : « Habitant Imphees et Perrhæbi. »

115.

Æzica, Thraciæ pars.

116.

Chalastra, urbs Thraciæ, circa Thermæum sinum. Hec. : « In eodem vero est Therme, urbs Græcorum Thracum, nec non Chalastra, urbs Thracum. »

117.

Sindonæi, Thraciæ poulus.

118.

Smila, urbs Thraciæ. Hec. : « Post vero Smila urbs. »

119.

Lipaxus, urbs Thraciæ.

120.

Mecyberna, urbs Pallenæ, Chersonesi Thraciæ.

121.

Sermylia, urbs circa Athon.

122.

Galepsus, urbs Thraciæ et Pæonum.

123.

Hecataeus Pæonas ait brytum bibere ex hordeo et parablum ex milio et conyza (vel inula). Unguntur vero, ail, oleo ex lacte.

τῆς Εὐρώπης περιόδῳ Παϊονίας φησι « πίνειν βρῦτον ἀπὸ τῶν κριθῶν καὶ παραβίην ἀπὸ κέγγρου καὶ κο-
υζης· ἀλείφονται δὲ, φησὶν, ἐλαίῳ ἀπὸ γάλακτος. »
124.

St. B. Κρήστων, πόλις Θράκης — ὁ πολίτης
Κρηστοναῖος παρὰ Πινδάρῳ, Ῥιανὸς δὲ Κρηστονίους
αὐτοὺς φησὶν· Ἐκ. δὲ Κρηστῶνας αὐτοὺς, ἐν Εὐρώπῃ.
125.

St. B. Αἰγιαλός — ἔστι καὶ Θράκης Αἰγιαλός παρὰ
τῷ Στρώμονι, ὡς Ἐκ.
126.

St. B. Φάργης, πόλις Θράκης· Ἐκ. Εὐρ.
127.

St. B. Ἀβδήρα — τοῦ Ἀβδηρίτης μέμνηται Εὐ-
δοξὸς ἐν τετάρτῃ περιόδῳ, καὶ Πausanίας περιηγή-
σεως καὶ Ἡρόδοτος ἐβδόμῃ, καὶ πολλοῦ Ἐκταῖος
τε καὶ πολλοί. Dicit fortasse Abderitam Heca-
tæum, certo vero urbem non præterit Milesius.
128.

St. B. Σάτριαι, ἔθνος Θράκης, ὡς Ἐκ. ἐν Εὐρ.
φησί.
129.

St. B. Σατροκένται, ἔθνος Θράκιον, ὡς Ἐκ. ἐν
Εὐρ. Populus ignotus.
130.

St. B. Δάρσιοι, ἔθνος Θράκιον· Ἐκ. Εὐρ.
131.

St. B. Δρῦς, πόλις Θράκης· Ἐκ. Εὐρ.
132.

St. B. Ζώνη, πόλις Κικόνων· Ἐκ. Εὐρ.
133.

St. B. Σχαιοί, ἔθνος μεταξὺ τῆς Τρωάδος καὶ τῆς
Θράκης, ὡς Ἐκ. Εὐρ.
134.

St. B. Ξάνθοι, ἔθνος Θράκιον· Ἐκ. Εὐρ.
135.

124.
Creston, urbs Thraciæ... Civis, Crestoneus apud Pin-
darum; Rhianus vero Crestonios eos vocat, Hec. autem,
Crestones.

125.
Ægialus... Est et Thraciæ Ægialus juxta Strymonem.

126.
Phagres, urbs Thraciæ.

127.
Abdera — Gentilis *Abderites* meminit Eudoxus
lib. 4 Periodi, et Pausanias in Periegesi, et Herodotus Hi-
storiarum lib. 7, ac sæpe Hecataeus, et alii multi.

128.
Satriæ, gens Thraciæ.

129.
Satrocentæ, gens Thraciæ.

130.
Darsit, gens Thraciæ.

131.
Drys, urbs Thraciæ.

132.
Zone, urbs Ciconum.

135.

St. B. Χερρόνησος — ἔστι δευτέρα πόλις ἐν τῇ
Θράκῃ Χερρόνησος, περὶ ἧς Ἐκ. ἐν Εὐρώπῃ « ἐν δ'
αὐτοῖσι πόλις Χερσονήσος ἐν τῷ Ἰσθμῷ τῆς Χερσονή-
σου. » Καὶ τὸν πολίτην Χερσονήσιον φησὶν. « Ἀψιν-
θίοισιν πρὸς μεσημβρίαν δμουρέουσι. . . . » « Χερ-
σονησίται ἀπὸ τῶν πύργων ἐσημήναντο τοῖσιν
Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός. » Τούτου· καὶ Χερσονησίου
λέγει. Patet hæc pessime mutilata esse, neque a
librariis solum, sed ab ipso epitomatore, qui usum
vocabuli Χερσονήσιος eo probaturus erat exemplo,
quo non nisi Χερσονησίται legebatur, quod cum
vidisset, sese ipse correxit addito illo τούτου·
καὶ cett. Sunt vero duo loci confusi, prior enim
hujus narrationis pars haud dubie ex Hecateo
petitus est, quem in illo forma Χερσονήσιοι, quæ
e libris excidit, usum esse probabile est, po-
steriorem vero ex Herodoto Stephanus repetivit,
qui his ipsis verbis dicit (IX, 118): ὡς δὲ ἡμέρη
ἐγένετο, « οἱ Χερσονησίται ἀπὸ τῶν πύργων ἐσήμηναν
τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός » καὶ τὰς πύλας ἀνοίξαν.

136.

St. B. Κύπασις, πόλις περὶ Ἑλλησπόντου· Ἐκ.
Εὐρ.

137.

St. B. Αἶμναι, πόλις Ἑλλησπόντου περὶ Σηστόν·
Ἐκ. Εὐρ.

138.

St. B. Μάδυτος, πόλις Ἑλλησποντία· Ἐκ. Εὐρ.

139.

St. B. Τένεδος, νῆσος τῶν Σποράδων, ὡς Ἐκα-
ταῖος ἐν Ἑλλησπόντῳ, ἀπὸ Τέννου καὶ Ἀμφιθέας ἢ
Ἡμιθέας, τῶν Κύκνου παίδων, οἷον Τέννου ἕδος.
Tenedi mentio est fr. 209.

133.

Scaei, gens inter Troadem et Thraciam.

134.

Xanthi, populus Thraciæ.

135.

Cherronesus... Est secunda urbs in Thraciæ Cherro-
nesus, de qua Hec.: « Apud eos est urbs Chersonesus,
in Isthmo Chersonesi. » Et civem Chersonesium vocat.
« Apsinthiis admeridiem contermini sunt » « Cherso-
nesitæ ex turribus, quod fiebat, Atheniensibus significa-
vere. » (Quæ verba Herodoti sunt, non Hecatei.) Hos
etiam « Chersonesios » vocat.

136.

Cypasis, urbs circa Hellespontum.

137.

Limnæ, urbs Hellesponti, circa Sestum.

138.

Madytus, urbs Hellespontia.

139.

Tenedus, una ex Sporadibus insulis, ut Hecateus in
Hellesponto, a Tenne et Amphitheæ vel Hemitheæ, Cycni li-
beris appellata, ac si diceret Τέννου ἕδος, i. e. *Tennæ sedes*

140.

Ælius Herodian. περί μονήρ. λέξεως p. 31 : Μάζα — Βόρυζα πόλις Περσική, ὡς ἔκ. περιτηγήσει Εὐρώπης. « μέτα δὲ Βόρυζα, πόλις Περσέων· μέτα δὲ Θυνίας παρὰ Βυζάντης Καυκωνίδος πόλις. »

141.

St. B. Δεσιλοί, ἔθνος Θρακικόν· ἔκ. Εὐρ. Populus ignotus, fortasse idem quem Plinius Densetetas appellat. Ceterum Δεσιλοί apud Stephanum collatum est inter Δίδυμαστα et Δειπνιάς, itaque fortasse legendum Δεζιλοί. Codd. Voss. Δασιλοί. Utrumque facile mutabatur in Denselos vel Deuseletas.

142.

St. B. Δατύλεπτοι, ἔθνος Θρακῆς· ἔκ. Εὐρ. De his nihil notum.

143.

Bekker. Anecd. I, p. 362 : Αἷμον τὸ ὄρος οὐδέ-τέρως ἔκ. διὰ παντὸς καὶ Διονύσιος καὶ Ἑλλάνιος καὶ Εὐδόξος.

144.

St. B. Καβασσός — πόλις ἐν Καππαδοκίᾳ, πη-τρὶς Ὀθρυονέως. Ὅμηρος· Καθησόμεν ἔνδον ἰόντα (Il. N, 363). Ἐκαταίος δὲ ὁ Μιλήσιος Καβασσὸν πόλιν εἶναι φησιν « ὑπερβάντι τὸ Θρακίον Αἷμον· καὶ συμφωνεῖ καὶ ἡ τοῦ γάμου ἐλπίς τῶν Θρακῶν ἀκολασία. » Stephani codd. τὸν Θρακίον Αἷμον.

145.

St. B. Δισοραί, ἔθνος Θρακίον· ἔκ. Εὐρ.

146.

St. B. Βάντιοι, ἔθνος Θρακῆς· ἔκ.

147.

St. B. Τρίσπλαι, ἔθνος Θρακίον· ἔκ. Εὐρ.

148.

St. B. Ἐντριβαί, ἔθνος Θρακικόν· ἔκ. Εὐρ. De his omnibus nihil notum.

149.

St. B. Κρόβυζοι, ἔθνος πρὸς νότον ἀνέμου τοῦ Ἴστρου· ἔκ. Εὐρ.

150.

St. B. Τριζοί, ἔθνος πρὸς νότον τοῦ Ἴστρου· ἔκ. Εὐρ.

151.

St. B. Ἴτων, πόλις Θεσσαλίας. — Καὶ χώρα Ἴτωνῆ ὑπὸ τὸν Αἷμον, ὡς ἔκ. Εὐρ.

152.

St. B. Ὀργάλημα, πόλις ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ· ἔκ. Εὐρ. Εἰσὶ καὶ Ὀργομεναὶ πόλις Ἰλλυρίας.

153.

St. B. Καρκινίτις, πόλις Σκυθική· ἔκ. Εὐρ.

154.

St. B. Μελάγγλαινοι, ἔθνος Σκυθικόν· ἔκ. Εὐρ.

155.

St. B. Μυργίται, ἔθνος Σκυθικόν· ἔκ. Εὐρ. Ἐν τισὶ τῶν Ἡρωδιανοῦ γράφεται κακῶς. Myrgetæ præterea nusquam commemorantur. Codd. Palatini : γράφεται διάγεται κακῶς· ex quo vix quidquam extricari potest. Fortasse ipsius est error Stephani, neque diversi hi Myrgetæ, mutatalitera M, a Tyrregetis Strabonis (VII, 471), Tyragetis Ptolemæi (III, 10), Tyragetis Plinii (IV, 12, 26), qui Istro flumini et Bastarnis erant vicini.

156.

St. B. Ματυκέται, ἔθνος Σκυθικόν· ἔκ. Εὐρ.

140.

Maza — Boryza urbs Persica, ut Hecateus : « Post vero Boryza, urbs Persarum; post vero Thynias urbs juxta Byzantem Cauconidem. »

141.

Desili (Dezili?), populus Thraciæ.

142.

Datylepti, populus Thraciæ.

143.

Αἷμον (Hæmum) mons, apud Hecateum semper neutro genere, sicut apud Dionysium et Hellanicum et Eudoxum.

144.

Cabassus, urbs in Cappadocia, patria Othryonei. Homer. : « Ex Cabesso, qui aderat. » Hecateus vero Milesius, Cabassum urbem esse inquit « ultra Thraciam Hæmum, et concinit nuptiarum spes cum Thracum incontinentia. »

145.

Disoræ, populus Thraciæ.

146.

Bantii, populus Thraciæ.

147.

Trispia, populus Thraciæ.

148.

Entribæ, populus Thraciæ.

149.

Crobyzi, gens ad meridiem Istri.

150.

Trizi, gens ad meridiem Istri.

151.

Iton, urbs Thessaliæ.... Est et regio Itonæ sub Hæmo, ut Hec.

152.

Orgaléma, urbs ad Istrum. Hec. Sunt etiam Orgomenæ urbs Illyriæ.

153.

Carcinitis, urbs Scythica.

154.

Melanchlæni, populus Scythicus.

155.

Myrgetæ (?), gens Scythica, Hec. In aliquibus Herodiani libris perperam scribitur.

156.

Matycetæ, gens Scythica.

157.

St. B. Καρδησός, πόλις Σκυθίας· Ἐκ. Εὐρ.

158.

St. B. Ἴσηπος, ἔθνος Σκυθικόν· Ἐκ. Εὐρ.

159.

St. B. Ἴδοι, ἔθνος Σκυθικόν· Ἐκ. Εὐρ.

(160.)

Plin. Hist. nat. IV, 13, 27: «Septentrionalis Oceanus: *Amalchium* cum Hecataeus appellat, a Paropamiso amne ea parte qua Scythiam alluit, quod nomen ejus gentis lingua significat congelatum.» Eadem Solinus c. 22: Septentrionalem Oceanum ex ea parte, qua a Paropamiso amne Scythiæ alluitur, Hecataeus *Amalchium* appellat, quod gentis illius lingua significat congelatum mare.» Possunt tamen hæc ex Abderita Hecataeo esse repetita, qui de Hyperboreis librum confecit (Diod. II, 47, cf. Dindorf. not.), quem falso nonnulli Milesio tribuerunt.

161.

St. B. Δανδάριοι, ἔθνος περὶ τὸν Καύκασον, ὡς Ἐκ. Εὐρ.

162.

St. B. Τιπάνισσαι, ἔθνος παρὰ τὸν Καύκασον· Ἐκ. Εὐρ. Populus ignotus.

163.

Ammian. Marcell. XXII, 8: «Appositum est, ut existimo, tempus super Thraciarum extimis situque *Pontici sinus* visa vel lecta quædam perspicua fide monstrare... Omnis autem ejus velut insularis circuitus litorea navigatio *viginti tribus dimensa millibus stadiorum*, ut Eratosthenes affirmat, et Hecataeus et Ptolemæus alii-que hujusmodi cognitionum minutissimis scrutatores, in speciem *Scythici arcus nervo coagmentati* geographiæ totius assensione formatur.»

157.

Cardesus, urbs Scythiæ.

158.

Isepus, gens Scythica.

159.

Edi, gens Scythica.

161.

Dandarii, populus circa Caucasum.

162.

Tipanissæ, gens juxta Caucasum.

B.

ASIA.

164.

Phanagoria, urbs sic dicta a Phanagora, ut Hec.: «*Insula Phanagora, et Phanagoria.*»

B.

ΑΣΙΑ.

164.

St. B. Φαναγόρεια, πόλις ἀπὸ Φαναγόρου, ὡς Ἐκαταῖος Ἀσία: «*ἡ νῆσος Φαναγόρη καὶ Φαναγόρεια.*»

165.

St. B. Ἀπάτουρον, τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν ἐν Φαναγορίᾳ. — Ἐκαταῖος δὲ κολπον εἶδε τὸν Ἀπάτουρον ἐν τῇ Ἀσίᾳ.

166.

St. B. Ἰξιβάται, ἔθνος πρὸς τῷ Πόντῳ προσεχὲς τῇ Σινδικῇ, Ἐκ. Ἀσ. Codd. Ἰνδικῇ, errore apud Stephanum frequentissimo. Populus ignotus.

167.

St. B. Ἰάμαι, ἔθνος Σκυθικόν· Ἐκ. Ἀσ. — Et postea Ἰάμοι, Σκυθίας ἔθνος ὡς Ἀλέξανδρος ἐν τῷ περὶ Εὐξείνου Πόντου μυθολογεῖ. Præterea sunt ignoti, nisi forte sunt iidem, quos Ptolemæus (V, 9) Iamaxatas appellat.

168.

St. B. Ἴσηδόνες, ἔθνος Σκυθικόν· Ἐκ. Ἀσ.

169.

St. B. Καταννοί, ἔθνος πρὸς τῇ Κασπίᾳ θαλάσσει· Ἐκ. Ἀσ. Ignoti.

170.

St. B. Μυκοί, ἔθνος περὶ οὗ Ἐκαταῖος ἐν Ἀσίᾳ: «*ἐκ Μυκῶν εἰς Ἀράξην ποταμόν.*» Codd. ἐκ Μυκῶν εἰς Ἀράξινόν ποτε. Cum Myci mari Rubro fuerint vicini, probabile est, boreales et australes Asiæ fines hoc loco esse designatos. Nam etiam Herodoto Araxes Asiam et Europam dirimit (IV, 11.).

171.

St. B. Μηδία, χώρα ταῖς Κασπίαις παρακειμένη πύλαις· Ἐκ. Ἀσίᾳ: ἀπὸ Μηδου υἱοῦ Μηδείας.

165.

Apaturum, Veneris templum in urbe Phanagoria.... Hecataeus sinum quendam Apaturum novit in Asia.

166.

Ixibatae, gens ad Pontum vicina Sindicæ.

167.

Iamæ, gens Scythica. Hec.

Iami, Scythiæ gens, ut Alexander in libro de Euxino Ponto fabulatur.

168.

Issedones, populus Scythicus.

169.

Catanni, gens juxta mare Caspium.

170.

Myci, populus, de quo Hec. in Asia: «*Ex Mycis in Araxen fluvium.*»

171.

Media, regio Caspiis adjacens portis, Hec. A Medo Medææ filio.

172.

Athen. II, p. 70: Ἐκαταῖος δ' ὁ Μιλήσιος ἐν Ἀσίας περιηγήσει, εἰ γνήσιον τοῦ συγγραφέως τὸ βιβλίον (Καλλιμάχος γὰρ αὐτὸ ἀναγράφει Νησιώτου) ὅστις οὖν ἐστὶν ὁ ποιήσας, λέγει οὕτω· «περὶ τὴν Ὑρκανίην θάλασσαν καλεομένην οὖρεα ὑψηλὰ καὶ δασέα ὕλησι, ἐπὶ δὲ τοῖσιν οὖρεσιν ἄκανθα κυνάρα.»

173.

Athen. ibidem: Καὶ ἐξῆς· «Πάρθων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Χοράσμιοι οἰκοῦσι γῆν ἔχοντες καὶ πεδία καὶ οὖρεα· ἐν δὲ τοῖσιν οὖρεσι δένδρεα ἐνὶ ἄγρια, ἄκανθα κυνάρα, ἰτιά, μυρίκη.» Idem St. B. Χορασμίη, πόλις πρὸς τῷ Πάρθων. Ἐκ. Ἀσία· «ἐν δ' αὐτοῖς πόλις Χορασμίη.» Αὐτοὶ δὲ Χοράσμιοι, ὡς αὐτὸς φησι· «Πάρθων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Χοράσμιοι οἰκοῦσι.»

174.

Athen. ibidem: Καὶ περὶ τὸν Ἰνδὸν δὲ φησι ποταμὸν γίνεσθαι τὴν κυνάραν.

175.

St. B. Ὠπίαι, ἔθνος Ἰνδικόν. Ἐκ. Ἀσία· «ἐν δ' αὐτοῖς οἰκέουσιν ἄνθρωποι παρὰ Ἰνδὸν ποταμὸν Ὠπίαι, ἐν δὲ τείχος βασιλήϊον, μέχρι τούτου Ὠπίαι, ἀπὸ τούτου ἐρημία μέχρις Ἰνδῶν.»

176.

St. B. Ἀργάντη, πόλις Ἰνδίας, ὡς Ἐκαταῖος.

177.

St. B. Καλατίαι, ἔθνος Ἰνδικόν. Ἐκ. Ἀσ.

178.

St. B. Γάνδαραι, Ἰνδῶν ἔθνος. Ἐκ. Ἀσ. Λέγονται καὶ Γανδάριοι παρ' αὐτῷ καὶ Γανδαρικῇ ἡ χώρα.

Et ib. s. v. Γάνδροι· ἔθνος Ἰνδῶν — Ἐκ. δὲ Γανδάρας αὐτοὺς καλεῖ.

179.

St. B. Κασπάπυρος, πόλις Γανδαρικῇ, Σκυθῶν ἀκτῇ· Ἐκ. Ἀσ.

180.

St. B. Παρικάνη, πόλις Περσικῇ· Ἐκ. Ἀσία· «ἐν δ' αὐτοῖς πόλις Παρικάνη οὐνομα.»

181.

St. B. Χανδανάκη, πόλις Περσικῇ· Ἐκ. Εὐρ.

182.

St. B. Κύρη, νῆσος ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ· Ἐκ. ἐν περιηγήσειως δευτέρῳ. In editionibus Aldina et Iuntina legitur ἐν τῷ Περσικῷ πόντῳ.

183.

St. B. Μυκοί, ἔθνος περὶ οὗ Ἐκ. ἐν Ἀσία· «ἐκ Μυκῶν εἰς Ἀράξην ποταμὸν.» Cf. fr. 170.

184.

St. B. Σιτακῇ, πόλις Περσικῇ, ὡς Ἐκ. Ἀσία· Ὁ πολίτης Σιτακηνός, καὶ ἡ χώρα Σιτακηνή.

185.

St. B. Κόραξοι, ἔθνος Κόλχων, πλησίον Κώλων· Ἐκ. Ἀσ. Κοραξικὸν τείχος καὶ Κοραξικῇ χώρα. Cf. eundem in Χαριμάται· Καὶ Ἑλλάνικος ἐν Κτίσειν ἔθνῶν καὶ πόλεων· Κερκεταίων δ' ἄνω οἰκοῦσι Μόσχοι καὶ Χαριμάται, κάτω δ' Ἠνίοχοι, ἄνω δὲ Κοραξοί. Cercetas, Achæos et Heniochos Scylax (75) inter Sindicen et Coraxos collocat, neque Hecatæum hos præterisse probabile est.

172.

Hecatæus vero Milesius, si modo vere illius auctoris liber est (Callimachus enim Insulano tribuit), sed quisquis auctor fuerit, sic scribit: «Circa Hyrcanum mare, quod vocatur, montes sunt excelsi et silvis densi: et in illis montibus spina cynara.»

173.

Et deinde: «A Parthis versus orientem solem Chorasmii habitant, regionem tenentes et campestram et montosam: in montibus vero silvestres nascuntur arbores, spina cynara, salix, tamariscus.»

Chorasmie, urbs ad orientem Parthorum. Hecat.: «Est ibi urbs Chorasmie.» Ipsi vero incolæ Chorasmii, ut idem dicit: «Parthorum ad orientem solem Chorasmii habitant.»

174.

Etiam ad Indum fluvium cynaram reperiri dicit.

175.

Opiæ, populus Indiæ. Hec.: «Inter eos autem habitant homines juxta Indum fluvium Opiæ. Est vero murus regius, ad hunc usque Opiæ, ab hoc est solitudo usque ad Indos.»

176.

Argante, urbs Indiæ.

177.

Calatiæ, gens Indica.

178.

Gandaræ, Indorum gens, Hec. Dicuntur etiam Gandarii apud ipsum et Gandarica regio. —

Gandri, populus Indorum, ... Hecatæus vero «Gandaræ» eos vocat.

179.

Caspapyrus, urbs Gandarica, Scytharum vero littus.

180.

Paricane, urbs Persica. Hec.: «Est vero apud eos urbs Paricane nomine.»

181.

Chandanace, urbs Persica.

182.

Cyre, insula in sinu Persico.

183.

Myci, populus, de quo Hec.: «Ex Mycis in Araxen fluvium.»

184.

Sitace, urbs Persica, ut Hec. Civis, Sitacenus, et regio, Sitacene.

185.

Coraxi, gens Colchorum, prope Colos. Hec. Coraxicus murus, et Coraxica regio. — Hellenicus etiam de conditis gentibus et urbibus: «Supra Cercetæos habitant Moschi, et Charimatæ, infra vero Heniochi, supra autem Coraxi.»

186.

St. B. Κωλοί, ἔθνος πρὸς τῆ Κευκάσῳ· Ἐκ. Ἄσ.· « Μὲ δὲ ὑπὸ ῥεῖται τοῦ Κευκάσου καλοῦνται Κωλικὰ ὄρη. » Ἡ γῶρα Κωλική.

187.

Schol. Apollon. Rhod. IV, 284: Ἐκαταῖος δὲ ἱστορεῖ μὴ ἐκδιδόναι εἰς τὴν θάλασσαν τὸν Φάσιν, οὐδ' ὡς διὰ Ταναΐδος ἐπλευσαν, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτὸν πλοῦν, καθ' ὃν καὶ πρότερον, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Σκυθαῖς ἱστορεῖ. Cui rei refragatur, quod in iisdem scholiis ad v. 259 dictum est: Ἐκαταῖος δὲ ὁ Μιλήσιος ἐκ τοῦ Φάσιδος διελθεῖν εἰς τὸν Ὠκεανόν, εἴτα ἐκείθεν εἰς τὸν Νεῖλον. Itaque sunt qui in priori loco pro Hecateo substituere velint Herodorum. Fortasse de alio Hecateo in altero loco cogitavit scholiasta.

188.

St. B. Μόσχοι, Κόλχων ἔθνος προσεγγές τοῖς Ματινηοῖς. Ἐκ. Ἄσ.

189.

St. B. Ὑώπη, πόλις Ματινηῶν, προσεγγές τοῖς Γορδίοις. Ἐκ. Ἀσία· « ἐν δὲ πόλις Ὑώπη, οἱ δ' ἀνθρώποι ἐσθῆτα φορέουσιν, οἴη περ Παφλαγόνες. » Τὸ ἔθνηκόν Ὑωπηγὸς τῆ ἐπιχωρίῳ τύπῳ. Revocavi lectionem codicum pro Salmasii Ματινηῶν.

190.

St. B. Χοῖ, ἔθνος Βεγειρῶν ἐγγύς. Ἐκ. Ἀσία· « ἐς μὲν τοῦτο ἡ Βεγειρικὴ, ἔρχονται δ' αὐτῶν Χοῖ. » Καὶ πάλιν· « μέχρι μὲν τούτων Χοῖ. » Καὶ πάλιν· « Χοῖσι δ' ἠμυρέουσι πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Δίχηρες. »

191.

St. B. Μάκρωνες, οἱ νῦν Σαννοί, Στράβων ὠδεύαται (p. 825) καὶ Ἐκ. Ἄσ.

192.

St. B. Μάρες, ἔθνος προσεγγές τοῖς Μοσσυνοίοις, Ἐκ. Ἄσ.

186.

Coll, gens juxta Caucasum, Hec.: « Imæ Casici partes vocantur Colici montes. » Regio Colica.

187.

Hec. vero narrat, non effluere in mare Phasin, neque per Tanaim navigasse (Argonautas), sed eadem via quaprius, ut Sophocles in Scythis narrat. —

Hecateus Milesius Argonautas dicit e Phaside in Oceanum, inde vero in Nilum pervenisse.

188.

Moschi, Colchorum populus Matienis vicinus.

189.

Hyope, urbs Matienorum, Gordiis finitima. Hec.: « Inter alias vero est urbs Hyope, homines autem vestem gerunt qualem Paphlagonas. » Gentile Hyopenus, regionis typo.

190.

Chi, populus juxta Bechires. Hec.: « Huc usque Bechirica, eis vero finitimi sunt Chi. » Et rursus: « Ad hos usque Chi. » Et iterum: « Chis vero vicini sunt ad orientem solem Dizeres. »

193.

St. B. Χοιράδες, πόλις Μοσσυνοίκων Ἐκ. [Εὐρώπη]· « Τιβάρουσι δὲ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Μοσσυνοῖκοι ἠμυρέουσιν, ἐν δ' αὐτοῖσι Χοιράδες πόλις. »

194.

St. B. Τεΐρια, πόλις Λευκυσύρων Ἐκ. Ἄσ. Aliam Leucosyrorum urbem Chadisiam in finibus Themiscyræ memoraverat Hecateus in Genealogiis (fr. 350): eandemque in Asia recensitam esse probabile est, id quod fortasse confirmatur loco epitomatoris Stephani, qui quæ annotavit, scripta sunt in codice hujus operis servato in bibliotheca Rehdigerana: Χαδισία, πόλις Λευκυσύρων Ἐκ. Ἀσία. Οἱ πολῖται Χαδῖσιοι καὶ Χαδισία. Cum vero hæc omnia ad verbum concinant cum loco qualis in reliquis Stephani editionibus legitur, præsertim cum ultima verba manifesto ex ipso illo loco, duobus quidem omissis, transcripta sint (οἱ πολῖται Χαδῖσιοι καὶ Χαδισία τὸ θηλυκόν): recte censuisse Wellauerus videtur e sua mentionem Asiæ addidisse epitomatores vel conjectura vel errore.

195.

St. B. Χαλύβες, περὶ τὸν Πόντον ἔθνος ἐπὶ τῆ Θερμώδοντι, περὶ ὧν Εὐδοξὸς ἐν πρώτῳ ... Καὶ Χαλύβοι παρ' Ἐκαταίῳ· « Χαλύβοισι πρὸς νότον Ἀρμένιοι ἠμυρέουσι. » Codd. ἠμῶ ἠέουσι. Themiscyram campum qui a Chadisia ad Thermodontem pertinuerit, descripsit Hecateus in Genealogiis fr. 350.

196.

St. B. Σταμένη, πόλις Χαλύβων, Ἐκ. Ἄσ.

197.

St. B. Ἐρμόνασσα, γωρῖον Τραπεζοῦντος. ... Ἐκ. δὲ καὶ Θεόπομπος πόλιν αὐτὴν φασιν, ἀπὸ Ἐρμώνασσης.

191.

Macrones, qui nunc Sanni, Strabo libro duodecimo et Hecateus.

192.

Mares, gens vicina Mossynæcis.

193.

Chærades, urbs Mossynæcorum. Hec. [Europa]: « Tibaribus vero ad orientem solem vicini sunt Mossynæci, apud eos autem Chærades urbs. »

194.

Tiria, urbs Leucosyrorum.

195.

Chalybes, gens circa Pontum, ad Thermodontem fluvium, de quibus Eudoxus lib. 1: necnon Chalybi apud Hecateum: « Chalybis meridiem versus Armenii finitimi sunt. »

196.

Stamene, urbs Chalybum,

197.

Hermionassa, regio Trapezuntis... Hecateus vero et Theopompus urbem eam dicunt, ab Hermionassa.

198.
St. B. Πάτρασις, πόλις Ποντικῆ, ὡς Ἐκ. Ἄσ.
199.
St. B. Κρόσσα, πόλις πρὸς τῷ Πόντῳ, Ἐκ. Ἀσία.
Ἀσία codex Vossianus. Edd. Εὐρώπη.
200.
Strab. XII, p. 830 : Ταύτην (Ἐνετὴν) δὲ φησιν
(Ἀπολλόδομος) Ἐκαταίων τὸν Μιλήσιον δέχεσθαι τὴν
Ἄμισόν. Eadem legimus Eust. II. B, 852 : Ζηνόδο-
τος νοεῖ Ἐνετὴν ἀκολουθῶν τῷ Ἐκαταίῳ τὴν νῦν
Ἄμισόν Ἀευκασύρων οὔσαν. Origines *Sinopes* ex
Hecataei scriptis narrantur Schol. Apollon. II,
948.
201.
St. B. Στεφανίς, πόλις Μαριανδύνων. Ἐκ. Ἄσ.
202.
Strab. XII, p. 828 : Ὁ δὲ Σκῆψιος ... ἐπαινεῖ μά-
λιστα τὴν Ἐκαταίου τοῦ Μιλήσιου καὶ Μενεκράτους
τοῦ Ἐλαίτου τῶν Ξενοκράτους γνωρίμων ἀνδρῶν
δοῦσαν, καὶ τὴν Παλαιφάτου, ὧν ὁ μὲν ἐν γῆς περιόδῳ
φησὶν « Ἐπὶ δ' Ἀλαζία πόλει ποταμὸς ὁ Ῥῦμος βέων
« διὰ Μυγδόνης πεδίου ἀπὸ δύσιος ἐκ τῆς λίμνης τῆς
« Δασκυλιτιδὸς ἐς Ῥυνδακὸν ἐσβάλλει, » ἔρημον δὲ
εἶναι νῦν τὴν Ἀλαζίαν λέγει, κόμας δὲ πολλὰς τῶν
Ἀλαζίων οἰκίσθαι, ἐπὶ ὧν Ὀδρύσσης βεῖ· ἐν δὲ ταύ-
ταις τὸν Ἀπόλλωνα τιμᾶσθαι διαφερόντως, καὶ μά-
λιστα κατὰ τὴν ἐφορείαν τῶν Κυζικηνῶν. Scopsius
ille est Demetrius geographus. Eadem habet
Eustathius (II. B, 856) : Ἀλαζίαν δὲ πόλιν ἐρημο-
θεῖσαν ἔκ. ἱστορεῖ, « κόμας δὲ πολλὰς τῶν Ἀλαζίων
« οἰκίσθαι, ἐν οἷς Ἀπόλλων τιμᾶται διαφερόντως καὶ
« μάλιστα κατὰ τὴν ἐφορείαν τῶν Κυζικηνῶν. »
203.
Strab. XII, p. 829 : Δημήτριος ὁ Σκῆψιος ...
- τὰ περὶ τὴν Σκῆψιν νομοθετῶν τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα
πλησίον τῆς Σκῆψεως καὶ τοῦ Αἰσῆπου Ἐνέαν κό-
μην καὶ Ἀργυρίαν λέγει καὶ Ἀλαζίαν ταῦτα μὲν οὔν,
εἰ καὶ ἔστι, πρὸς ταῖς πηγαῖς ἂν εἴη τοῦ Αἰσῆπου. Ὁ
δὲ Ἐκαταῖος λέγει « ἐπέκεινα τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ. »
204.
St. B. Δολιόνας, οἱ τὴν Κύζικον οἰκοῦντες, οὗς
Δολιέας εἶπεν Ἐκ.
205.
St. B. Σκυλάκη, πόλις περὶ Κύζικον Ἐκ. Ἄσ.
206.
St. B. Μύλισιν, ἔθνος Φρυγίας Ἐκ. Ἄσ. Populus
ignotus.
207.
St. B. Ἀθαρνος, πόλις καὶ χώρα ἄκρα τῆς Παρια-
νῆς. — Ἐκ. δ' ὁ Μιλήσιος ἐν Ἀσίας περιηγήσει Λαμ-
ψάκου ἄκρην εἶναι φησιν.
208.
St. B. Σίγη, πόλις Τρωάδος, ὡς Ἐκ. Ἄσ.
209.
St. B. Μυρικοῦς, πόλις καταντικρὺ Τενέδου καὶ
Λέσθου, τῆς Τροίας. Ἐκαταῖος « ἐς Μυρικόεντα τῆς
« Τρωικῆς. » De Tenedo ipsa cf. fr. 140.
210.
St. B. Λαμπωνεῖα, πόλις Τρωάδος Ἐκ. Ἄσ. Τὸ
ἔθνικόν Λαμπωνεῖός. Ἑλλάνικος δὲ Λαμπώνιον αὐτὴν
φησιν.
211.
St. B. Γρύνοι, πόλις γινὸν Μυριναίων, οὗ καὶ ἱερὸν
Ἀπόλλωνος καὶ μαντεῖον ἀρχαῖον. Ἐκ. δὲ τὴν πόλιν
Γρύνειαν καλεῖ. Codd. Κυρηναίων vel Μυρηναίων,
quod emendavit Vossius.

198.
Patrasis, urbs Pontica.
199.
Crossa, urbs prope Pontum.
200.
Et asserit (Apollodorus) Henetam ab Hecataeo Milesio
accipi de urbe Amiso.
201.
Stephanis, urbs Mariandynorum.
202.
Maxime autem laudat Scopsius Hecataei Milesii et Me-
necratis Elaitæ, qui Xenocratis fuerunt discipuli, opinio-
nem, ac Palaphati. Hecataeus in Terræ circuitione ita
scribit : « Ad Alaziam urbem fluvius est *Rhymus*, qui
per *Mygdonium* campum ab occasu labitur e *lacu Das-
scylitide*, et in *Rhyndacum* exit », atque nunc desertam
esse Alaziam : multos autem Alazonum pagos habitari,
quos Odrysses perfluat : in quibus Apollo studiosissime
colatur, maxime in confinio Cyzicenorum.
203.
Demetrius Scopsius ... de Scepsi patria sua scribens,
prope eam et Aesepum ait esse Eneam pagum, et Argy-
riam, et Alaziam : quæ si sunt, utique ad fontes Aesepi
esse debent. Hecataeus vero dicit, « ultra ejus ostia. »
204.
Doliones, qui Cyzicum habitant, quos Dolies dixit Hec.
205.
Scylace, urbs circa Cyzicum.
206.
Mylisin, gens Phrygiae.
207.
Abarnus, urbs, regio, promontorium Parianæ. Heca-
taeus vero Milesius in Asiæ descriptione Lampsaci pro-
montorium esse dicit.
208.
Sige, urbs Troadis.
209.
Myricus, urbs Troadis e regione Tenedi, et Lesbi. Hec. :
« Ad Myricentem Troicæ regionis urbem. »
210.
Lamponea, urbs Troadis, Hec. Gentile Lamponeus,
Hellanicus vero Lamponium eam vocat.
211.
Gryni, oppidulum Myrinaeorum, ubi et Apollinis fanum
et oraculum antiquum. Hec. vero urbem Gryneam vocat.

212.

St. B. Ἀμαζόνειον, οὗτος ἐκαλεῖτο ἡ Κύμη, ἐν ᾗ αἱ Ἀμαζόνες ὤκουν. Ἐκαταῖος δὲ ἐν τοῖς Αἰολικοῖς διὰ τὸ ἰ γράφει τὸ ὄνομα. Liber Æolicorum videtur fuisse caput descriptionis Asiæ, ut Hellespontus pars descriptionis Europæ.

213.

St. B. Μελήτου κόλπος ὁ Σμυρναῖος ἐκαλεῖτο ἀπὸ Μελήτου ποταμοῦ, ὡς Ἐκαταῖος ἐν Αἰολικοῖς. Codd. δὲ Σμυρναῖος. Quod Lade Æolidi attribuitur (fr. 226), id ex errore Stephani repeto.

214.

St. B. Κυβέλεια, πόλις Ἰωνίας· Ἐκ. Ἄσ.

215.

St. B. Ἐρυθραί, πόλις Ἰωνίων, Ἐκ. Ἄσ. Ἐκαλεῖτο δὲ Κνωπούπολις ἀπὸ Κνώπου. Codd. Ἐρυθρά.

216.

St. B. Κορυκός — ἐστὶν ὄρος ἀρσενικῶς λεγόμενον, πλησίον Τέω τῆς Ἰωνίας καὶ Ἐρυθρῶν, ὡς Ἐκ. Ἄσ. Codd. ἐρυθρόν.

217.

St. B. Σίδουσσα, πόλις Ἰωνίας. Ἐκ. Ἄσ. « ἐν δὲ Σίδουσσα πόλις. »

218.

St. B. Σιδῆλη, πόλις Ἰωνίας· Ἐκ. Ἄσ. Situs ignotus.

219.

St. B. Μυόνησος, πόλις μεταξὺ Τέω καὶ Λεβέδου, Ἐκ. Ἄσ.

220.

St. B. Νότιον, πόλις Ἰωνίας· Ἐκ. Ἄσ.

221.

St. B. Κυνή, πόλις Λυδίας· Ἐκ. Ἄσ.

222.

St. B. Μιμνηδός, πόλις Λυδῶν· Ἐκ. Ἄσ.

223.

St. B. Καβαλῖς, πόλις πλησίον Κιβύρας. — (ὁ πολίτης Καβαλεύς· Ἐκ. Ἄσ.

224.

St. B. Μύης, Μύητος, ὡς Φάγρης, Φάγρητος, πόλις Ἰωνική· Ἐκ. Ἄσ.

225.

St. B. Μίλητος, πόλις ἐπιφανῆς ἐν Καρίᾳ τῶν Ἰωνῶν· Ἐκ. Ἄσ.

226.

St. B. Λάδη, νῆσος Αἰολίδος· Ἐκ. Ἄσ.

227.

Strab. XIV, p. 942: Ἐξῆς δ' ἐστὶν ὁ Λατμικὸς κόλπος, ἐν ᾧ Ἡράκλεια ἢ ὑπὸ Λάτμῃ λεγόμενη πόλις ἰσχυρὸν ἔχον· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Λάτμος ὁμωνύμως τῷ ὑπερκειμένῳ ὄρει, ὅπερ Ἐκαταῖος μὲν ἐμφαίνει τὸ αὐτὸ εἶναι νομίζων τῷ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Φθειρῶν ὄρει λεγόμενῳ· ἀπὲρ γὰρ τῆς Λάτμου, φησί, τὸ Φθειρῶν ὄρος. »

228.

St. B. Καρυάνδα, πόλις καὶ λιμὴν ὁμωνύμος, πλησίον Μύνδου καὶ Κῶ· Ἐκ. Καρυάνδαν αὐτὴν φησι.

229.

St. B. Μύνδος, πόλις Καρίας· Ἐκ. Ἄσ.

230.

St. B. Μέδμασα, πόλις Καρίας· Ἐκ. Ἄσ. Τὸ ἰθνηκὸν Μεδμασεὺς τῷ τύπῳ τῆς γῶρας, ὡς Πηγασεὺς.

212.

Amazonium. Sic vocabatur Cuma, in qua Amazones habitabant. Hecataeus vero in Æolicis per t litteram scribit hoc nomen.

213.

Meleti sinus, Smyrnaeus vocabatur a Meleto fluvio, ut Hecataeus in Æolicis.

214.

Cybelea, urbs Ioniae.

215.

Erythrae, urbs Ionum, Hec. Vocabatur vero Cnopo- polis, a Cnopo.

216.

Corycus est mons masculino genere dictus, prope Teon Ioniae et Erythras, ut Hec.

217.

Sidussa, urbs Ioniae. Hec.: « Inest vero Sidussa urbs. »

218.

Sidela, urbs Ioniae.

219.

Myonesus, urbs inter Teon et Lebedum.

220.

Notion, urbs Ioniae.

221.

Cync, urbs Lydiae.

222.

Mimnedus, urbs Lydorum.

223.

Cabalus, urbs prope Cibyam.— Civis, Cabaleus. Hec.

224.

Myes, Myetis, ut Phagres, Phagretis, urbs Ionica.

225.

Miletus, urbs celebris in Caria Ionum.

226.

Lade, insula Æolidis.

227.

Sequitur Latmicus sinus, in quo Heraclea sub Latmo dicta, oppidulum cum statione: id antea Latmos ab imminente supra monte appellatum fuit. Latmum Hecataeus innuit eundem se putare cum eo quem Phthirón montem Homerus nominat: ait enim: « Supra oppidum Latmum est Phthirón mons. »

228.

Caryanda, urbs et portus ejusdem nominis, prope Myndum et Co; Hecataeus Caryandam eam vocat.

229.

Myndus, urbs Cariae.

230.

Medmasa, urbs Cariae, Hec. Gentile Medmaseus, regionis forma, ut Pegaseus.

231.
St. B. Ἰππώνησος, πόλις Καρίας· Ἐκ. Εὐρ.
232.
St. B. Λώρυμα, πόλις Καρίας· Ἐκ. Ἀσία. Ἔστι καὶ λιμὴν Ῥόδου, ὃς Λώρυμα λέγεται.
233.
St. B. Κύλανδος, πόλις Καρίας· Ἐκ. Ἀσ. Τὸ ἐθνικὸν Κυλανδέυς. Cod. Vossianus: Κύλλανδος et Κυλλανδέυς. Urbs ignota, nisi forte pro eadem habenda est, quæ Calynda dicitur. Steph. Κάλυνδα, πόλις Καρίας, ὡς Καρύανδα, τὸ ἐθνικὸν Καλυνδέυς. Ἡρόδοτος ὀγδόη.
234.
St. B. Κεδρέαι, πόλις Καρίας· Ἐκ. Ἀσ. Τὸ ἐθνικὸν Κεδρεάτης, καὶ Κεδραῖος τρισυλλαβῶς, καὶ Κεδρεατικός.
235.
St. B. Κράδη, πόλις Καρίας· Ἐκ. Ἀσίας περιηγήσει. Τὸ ἐθνικὸν Κραδίτης, ὡς Σιδίτης.
236.
St. B. Λαεΐα, πόλις Καρίας· Ἐκ. Ἀσ. Ὁ πολίτης Λαίτης, ὡς Πausανίας φησὶ πέμπτῳ. Laia urbs ignota.
237.
St. B. Μέσσαθα, πόλις Καρῶν· Ἐκ. Ἀσ. Τὸ ἐθνικὸν Μεσσαθεύς τῷ τύπῳ τῶν Καρικῶν πόλεων.
238.
St. B. Ξύλος, πόλις Καρίας· Ἐκ. Ἀσ. Τὸ ἐθνικὸν Ξύλιος ἢ Ξυλεύς, διὰ τὸ ἰδιῶμα τοῦ τόπου· χαίρουσι γὰρ τοῖς εἰς εὐς.
239.
St. B. Τνύσσοι, πόλις Καρίας· Ἐκ. Ἀσ. Τὸ ἐθνικὸν Τνυσσαεύς, τῷ τύπῳ τῆς γῶρας. Præter has *Melia et Mygissus* Cariae urbes ex Hecatæi Genealogiis citantur. Cf. fr. 336 et 363.
240.
St. B. Σινδία, πόλις Λυκίας· Ἐκ. Ἀσ. Τὸ ἐθνικὸν Σίνδιοι.
241.
St. B. Ξάνθος, πόλις Λυκίας· Ἐκ. Ἀσία· παρ' ἣν Ξάνθος ἐξίησι ποταμός. Ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Ξάνθου Αἰγυπτίου, ἢ Κρητός, οἰκιστοῦ.
242.
St. B. Πάταρα, πόλις Λυκίας· Ἐκ. Ἀσ. Ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Πατάρου τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Λυκίας τῆς Ξάνθου.
243.
St. B. Φελλός, πόλις Παμφυλίας· Ἐκ. Ἀσ. Ἀλέξανδρος ὁ Πολυίστωρ ἐν τῷ περὶ Λυκίας Φελλὸν καὶ Ἀντιφελλον Λυκίας εἶναι λέγει.
244.
St. B. Κορύδαλλα, πόλις Ῥοδίων· Ἐκ. Ἀσ. Τὸ ἐθνικὸν Κορυδαλλεῖς.
245.
St. B. Λιρνυτεΐα, πόλις Παμφυλίας· Ἐκ. Ἀσ. Τὸ ἐθνικὸν Λιρνυτεΐεύς.
246.
St. B. Ἰδύρος, πόλις καὶ ποταμός Παμφυλίας· Ἐκ.
247.
St. B. Μελανίππιον, τόπος Παμφυλίας· Ἐκ. Ἀσ. Ἦναι δὲ Λυκίας φασί. Τὸ ἐθνικὸν Μελανιππεύς, καὶ Μελανίππιος. Codd. ποταμός pro τόπος.

231.
Hipponesus, urbs Cariae, Hec. Europa.
232.
Loryma, urbs Cariae, Hec. Est etiam portus Rhodi, qui Loryma dicitur.
233.
Cylandus, urbs Cariae, Hec. Gentile, Cylandeus.
234.
Cedreae, urbs Cariae, Hec. Gentile, Cedreates, et Cedreus tribus syllabis, et Cedreaticus.
235.
Crade, urbs Cariae, Hec. Gentile, Cradites, ut Sidites.
236.
Laea, urbs Cariae, Hec. Civis, Laites, ut Pausan. libro quinto.
237.
Messaba, urbs Carum. Hec. Gentile, Messabeus, forma Caricarum urbium.
238.
Xylus, urbs Cariae, Hec. Gentile, Xylus, vel Xyleus, propter idioma loci. Gaudent enim finitis in eius.
239.
Tnyssos, urbs Cariae, Hec. Gentile, Tnysseus, regionis Iyro.
240.
Sindia, urbs Lyciae, Hec. Gentile, Sindii.
241.
Xanthus, urbs Lyciae, Hec.; prope quam Xanthus fluvius exit. Sic vero vocata fuit a Xantho Aegypcio, vel Creteni, qui eam condidit.
242.
Patara, urbs Lyciae, Hec. Vocata vero fuit a Pataro, filio Apollinis et Lyciae Xanthi filiae.
243.
Phellos, urbs Pamphyliae, Hec. Alexander polyhistor in libro de Lycia, Phellum et Antiphellum Lyciae esse dicit.
244.
Corydalla, urbs Rhodiorum, Hec. Gentile, Corydallees.
245.
Lirnytia, urbs Pamphyliae, Hec. Gentile, Lirnytius.
246.
Idyrus, urbs et fluvius Pamphyliae.
247.
Melanippium, locus Pamphyliae, Hec. Aliqui vero Lyciae aiunt. Gentile, Melanippeus et Melanippius.

248.

St. B. Κόρδυλος, πόλις Παμφυλίας, 'Εκ. 'Ασ.
Τὸ ἔθνικόν Κορδύλιος.

249.

St. B. Κύρβη, πόλις Παμφυλίας, 'Εκ. 'Ασ. 'Ο
πολίτης Κυρβαῖος.

250.

St. B. Σίδη, πόλις Παμφυλίας, ὡς 'Εκ. 'Ασ.
Κέκληται δὲ ἀπὸ Σίδης τῆς θυγατρὸς μὲν Ταύρου,
γυναικὸς δὲ Κιμῶλου, ἀφ' οὗ ἡ νῆσος. 'Ο πολίτης Σι-
δήτης. Codic. Μένταυρου. Pro Κιμῶλου codic.
Μώλου quæ nuscquam est.

251.

St. B. Χάραδρος, λιμὴν καὶ ἐπίγειον Κιλικίας.
'Εκ. 'Ασία. « μετὰ δὲ Χάραδρος ποταμός. »

252.

St. B. Ναγίδος, πόλις μεταξὺ Κιλικίας καὶ Παμ-
φυλίας. 'Εκ. 'Ασία. « μετὰ δὲ Ναγίδος πόλις, ἀπὸ
« τοῦ Ναγίδος κυβερνήτου, καὶ νῆσος Ναγιδούσα. Να-
« γίδος δὲ ἐκλήθη διὰ τὸ Νάγιν αὐτὴν κτίσαι. » 'Ο
πολίτης Ναγιδεύς.

253.

St. B. Σόλοι, Κιλικίας πόλις, — 'Εκ. 'Ασ.

254.

El Herodian. περί μονήρους λέξεως l. I, p. 8,
de terminatione in ᾱ : 'Ἴστω δὲ τοῦτο παρ' Ἑκα-
ταῖω ἔσσι, καὶ ἐν τῇ γρήσει τῶν Φοινικῶν, ὡς αὐτὸς
φησι, οὐκ ἔτι μέντοι Ἀττικοῖς καὶ τῇ συνθηαίᾳ γνω-
στόν. — Χνᾶ, οὕτω γὰρ πρότερον ἢ Φοινίκη ἐκαλεῖτο.

255.

St. B. Γάβαλα, πόλις Φοινίκης, ἣν 'Εκ. θηλυ-
κῶς φησίν.

248.

Cordylus, urbs Pamphyliae. Hec. Gentile, Cordylius.

249.

Cyrbe, urbs Pamphyliae. Hec. Civis, Cyrbaeus.

250.

Sida, urbs Pamphyliae, ut Hec. Sic vocata a Sida filia
Tauri et uxore Cimoli, a quo insula. Civis, Sidetes.

251.

Charadrus, portus, et navale Ciliciae. Hec. : « Post vero,
Charadrus fluvius. »

252.

Nagidus, urbs inter Ciliciam et Pamphyliam. Hec. :
« Post vero Nagidus urbs a Nagide gubernatore, et insula
Nagidusa. Nagidus vero vocata fuit, quod eam Nagis
condiderat. » Civis, Nagideus.

253.

Soli, Ciliciae urbs.

254.

Scias hanc terminationem in d apud Hecataeum esse et
in usu Phœnicum, ut ipse Hecataeus dicit; nec tamen
nota est Atticis atque vulgari sermone.

Cina, ita enim prius Phœnicia appellabatur.

255.

Gabala, urbs Phœniciae, quam Hec. feminino genere
effert.

256.

St. B. Σίδων, πόλις Φοινίκης, 'Εκ. 'Ασ.

257.

St. B. Φοινικοῦσσαί. . . . Ἔσσι καὶ πόλις Φοι-
νικῶν τῶν ἐν Συρίᾳ Φοινικοῦσσαί, ὡς αὐτὸς ('Εκ.)
ἐν Ἀσίᾳ. Cf. fr. 315.

258.

St. B. Γιγγλυμώτη, Φοινίκης πόλις, ὡς 'Εκ.

259.

St. B. Αἰγά, τῆς Αἰολίδος ἄκρα. — Ἔσσι καὶ πόλις
Φοινικῶν, ὡς 'Εκ.

260.

St. B. Δῶρος, πόλις Φοινίκης. 'Εκ. Ἀσία. « μετὰ
« δὲ ἢ πάλαι Δῶρος, νῦν δὲ Δῶρα καλεῖται. »

261.

St. B. Κάνυτις, πόλις Συρίων μεγάλη, ὡς 'Εκ.
'Ασία. Τὸ ἔθνικόν Κανυτίτης.

262.

St. B. Καρδύτις, ὡς Βηρυτὸς, πόλις Σύρων
μεγάλη, ὡς 'Εκ. ἐν περιηγήσει Ἀσίας. Τὸ ἔθνικόν
Καρδύτιος, ὡς Βηρύτιος.

263.

St. B. Καμαρηνοί, νῆσοι Ἀραβίων. Ἑκαταῖος ἐν
περιηγήσει. Οἱ οἰκοῦντες ὁμοίως τῇ πρωτοτύπῳ Κα-
μαρηνοί.

264.

St. B. Τάβις, πόλις Ἀραβίας, 'Εκ. περιηγήσει
Αἰγύπτου.

265.

St. B. Σκιαποδες, ἔθνος Αἰθιοπικόν, ὡς 'Εκ. ἐν
περιηγήσει Αἰγύπτου.

256.

Sidon, urbs Phœniciae.

257.

Phœnicussæ, . . . Est etiam urbs Phœnicum in Syria
Phœnicussæ, ut idem (Hecataeus) auctor est.

258.

Ginglymota, Phœniciae urbs.

259.

Æga, Æolidis promontorium; est etiam urbs Phœni-
cum, ut Hec.

260.

Dorus, urbs Phœniciae, auctore Hec. : « Deinde antiqua
Dorus, nunc Dora appellatur. »

261.

Canytis, Syrorum magna civitas, de qua Hec. Gentile,
Canytita.

262.

Cardyus, uti Berytus, magna Syrorum urbs, de qua
Hec. Gentile, Cardytius, uti Berytius.

263.

Camareni, Arabum insulae, de quibus Hec. Incolae eo-
dem modo quo primitivum Camareni vocantur

264.

Tabis, urbs Arabiae. Hec. in Ægypti descriptione.

265.

Sciapodes, gens Æthiopica, ut Hec. in Ægypti de-
scriptione.

266.

Eust. Iliad. Γ, 6, p. 372 : Πυγμαῖοι. — Ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι κέρατα παρατίθενται, καὶ ἐν σχήματι κριῶν, ὡς Ἐκαταῖος φησι, κρόταλα φοροῦσι καὶ εὐτὼ τὰς πυγμαιομάχους γεράνουσιν ἀμύνονται καταφρονούσας ἄλλως τοῦ μήχους. Γεωργικοί δὲ εἰσιν, ὡς φασιν· ὅτι δὲ καὶ ἀξίνη ἐχρήσαντο ἐπὶ τὸν ἀσταχυν, γελῶν μὲν καὶ οὐ πιθανόν· λέγεται δέ. Et Schol. Iliad. ib.: Πυγμαῖοι. — Ἔστι δὲ ἔθνος γεωργικὸν ἀνθρώπων μικρῶν κατοικούντων εἰς τὰ ἀνωτάτω μέρη τῆς Αἰγυπτιακῆς γῆς πλησίον τοῦ Ὠκεανοῦ, ὑπερ πολεμῖν ταῖς γεράνοισι φασὶ βλαπτούσαις αὐτῶν τὰ σπέρματα καὶ λιμὸν ποιοῦσαις τῇ γῶρᾳ. — Φησὶ δὲ αὐτοὺς Ἐκαταῖος ἐπὶ σχημάτων κριῶν ἐξιώντας ἀλέξασθαι αὐτάς, τὰς δὲ καταφρονούσας τοῦ μήχους πολεμῖν πρὸς αὐτούς.

267.

St. B. Ὑσαῖς, νῆσος μικρὰ καὶ μεγάλη Αἰθιοπῶν Ἐκ. περιηγήσει Αἰγύπτου. Οἱ νησιῶται Ὑσαῖται ὡς Ὀραῖται.

268.

St. B. Μάρμακες, ἔθνος Αἰθιοπικόν· Ἐκ. Ἄσ.

269.

St. B. Ἄβοτις, πόλις Αἰγυπτία, ὡς Ἐκ. ἦν Ἡρωδιανὸς φησι βαρύνεσθαι. Ὁ πολίτης κατὰ μὲν τὸ ἐπιχρίον Ἄβοτίτης, ὡς νῦν Κλαυτίτης καὶ Ναυκρατίτης, κατὰ δὲ Ἐκαταῖον Ἄβοτιεύς, ὡς Μάκρις, Μακριεύς. Urbs ignota, nisi pro eadem habenda est, quam Plinius Abocin dicit (VI, 29, 35), Ptolemæus Abuncin (IV, 7), sitam ad occidentalem Nili ripam in Æthiopia. Abotis commemoratur etiam in Κραμβούτις fr. 275.

266.

Pygmæi. — Narrantur etiam cornua sibi apponere, et habitu arietum, ut Hecataeus dicit, crepitacula pulsant atque ita inimicas grues ipsorum staturam temere despicientes propellunt. Agriculturæ periti sunt, ut aiunt. Quod vero securi utantur in aristam, ridiculum quidem neque verisimile, narratur tamen.

Pygmæi. — Est vero populus agriculturæ deditus hominum parvorum, qui incolunt extremas partes terræ Ægyptiæ ad Oceanum, et quem bellum facere dicunt contra grues eorum semina perdentes famemque terræ afferentes. Dicit vero eos Hecataeus arietum habitu exeuntes grues propellere, has vero staturam illorum despicientes bellum contra eos gerere.

267.

Hysais, insula parva et magna Æthiopum. Hec. in Ægypti descriptione. Insulares, Hysaitæ, ut Osaitæ.

268.

Marmaces, gens Æthiopia.

269.

Abotis, urbs Ægypti apud Hecataeum, quam Herodianus inquit accentu in penultima notari. Ex vernacula regionis consuetudine hinc formatur civis nomen Abotita, ut nunc Clautita et Naucratita: sed ex Hecataei sententia haberet Abotiensis, uti Macris Macriensis.

270.

St. B. Μύλων, πόλις Αἰγύπτου, Ἐκ.

271.

St. B. Ὀνειβάτης, πόλις Αἰγύπτου, Ἐκ. περιηγήσει Αἰθύης.

272.

St. B. Σῆνος, πόλις Αἰγύπτου· Ἐκ. ἐν τῇ αὐτῆς περιηγήσει. Ὁ πολίτης Σηνικός.

273.

St. B. Κρωῖς, πόλις Αἰγύπτου· Ἐκ. περιηγήσει Ἀσίας. Ὁ πολίτης Κρωίτης· καὶ νομὸς Κρωίτης.

274.

St. B. Συῖς, πόλις Αἰγύπτου, ὡς Ἐκ. ἐν τῇ αὐτῆς περιηγήσει· καὶ νομὸς Συίτης.

375.

St. B. Κραμβούτις, πόλις Αἰγύπτου· Ἐκ. περιηγήσει Αἰθύης. Ὁ πολίτης Κραμβουτίτης ὡς Ναυκρατίτης. Ἡρωδιανὸς διὰ τοῦ ο γράφει, Κράμβοτις προπαροξυτόνως, ὡς Ἄβοτις. Cf. 269.

276.

Herodot. II, 143: Ἡρότερον δὲ Ἐκαταῖοι τῶν λογοποιῶν ἐν Θήβησι γενεηλογήσαντι ἑαυτὸν καὶ ἀναδήσαντί τε τὴν πατρίην ἐς ἑκκαίδεκατον θεὸν ἐποίησαν οἱ ἱερεῖς τοῦ Διὸς, οἷόν τι καὶ ἐμοὶ οὐ γενεηλογήσαντι ἑμειωτόν· ἐσαγαρόντες ἐς τὸ μέγαρον ἔσω ἐὸν μίγα, ἐξηρήμεον δεικνύντες κολοσσούς ξυλίλους τοσοῦτους ὅσους περ εἶπον· ἀρχιερεὺς γὰρ ἕκαστος αὐτόθι ἵσταται ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ ζῆς εἰκόνα ἑαυτοῦ, ἀριθμῶντες ὅν καὶ δεικνύντες οἱ ἱερεῖς ἐμοὶ ἀπεδείκνυσαν παῖδα πατρὸς ἑαυτῶν ἕκαστον ἕντα, ἐκ τοῦ ἀρχίστα ἀποθανόντος τῆς εἰκόνας, διεξιόντες διὰ πασῶν, εἰς ὅς ἀπέδειξαν ἀπάσας εἰκόνας. Ἐκαταῖοι δὲ γενεηλογή-

270

Mylon, oppidum Ægypti, cuius meminit Hec.

271.

Oniabates, urbs Ægypti, de qua Hec. in Libyæ descriptione.

272.

Senus, urbs Ægypti, Hec. in ejus periegesi. Civis, Senicus.

273.

Cros, oppidum Ægypti, auctore Hec. Civis et provinciae nomen Croita.

274.

Syis, urbs Ægypti, ut Hec. in ejus descriptione. Et provincia Syites.

275.

Crambutis, urbs Ægypti, de qua Hec. in Libyæ periegesi. Civis, Crambutita, uti Naucratita. Herodianus hanc vocem per o scribit Crambotis, et accentu in antepenultima notat, uti Abotis.

276.

Atque antea Hecataeo historiae scriptori, apud Thebas originem gentis recensenti, ac propagationem familiae suæ referenti ad sextumdecimum deum, sacerdotes Jovis tale quiddam fecerant, quale quid et mihi non recensenti familiam meam. Introducto in templum intus grande, enumerabant monstrando tot e ligno colossos quot dixi. Ib.

σαντι ζωυτιόν και ἀναδῆσαντι ἐς ἑκατιδέκατον θεόν,
 « ἀντεγενεθλόγησαν ἐπὶ τῇ ἀριθμῆσει, οὐ δεκόμενοι
 « πρὸ αὐτοῦ ἀπὸ θεοῦ γενέσθαι ἄνθρωπον· ἀντεγε-
 « νεθλόγησαν δὲ ὧδε, φάμενοι ἕκαστον τῶν κολοσσῶν
 « Πιρώμιον ἐκ Πιρώμιος γεγονέναι, ἐς δὲ τοὺς πέντε
 « και τισσεράκοντα και τριηκοσίους ἀπέδεξαν κολοσ-
 « σούς, Πιρώμιον ἐκ Πιρώμιος γενόμενον και οὔτε ἐς
 « θεὸν οὔτε ἐς ἦρωα ἀνέδησαν αὐτούς.» Πιρώμιος δὲ ἐστὶ
 κατ' Ἑλλάδα γλῶσσαν καλὸς κάγαθός. Narravit hæc
 haud dubie Hecataeus in descriptione Thebarum,
 se genus suum derivavisse a diis per quatuordecim
 avos, sacerdotes negavisse, hominem gigni
 a deo suosque ipsorum avos laudavisse, quos
 trecentos etquadraginta quinque numeraverint.

277.

St. B. Νεῖλος, πόλις Αἰγύπτου· Ἐκ. περιηγήσει
 τῆς. Καὶ ἱερὸν Νεῖλου ποταμοῦ.

278.

Nilum fluvium ex Oceano derivatum esse ab Hecataeo, efficiendum videtur e comparatis locis Diodori, Herodoti et scholiastæ Argonauticorum. Ait enim Diodorus I, 37: Ὁλως ὑπὲρ τῆς ἀναβάσειος τοῦ Νεῖλου και τῶν πηγῶν, ἐτι δὲ τῆς εἰς θάλασσαν ἐκβολῆς και τῶν ἄλλων ὧν ἔχει διαφορῶν παρὰ τοὺς ἄλλους ποταμοὺς μέγιστος ὧν τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην, τινὲς μὲν τῶν συγγραφεῶν ἀπλῶς οὐκ ἐτόλμησαν οὐδὲν εἰπεῖν, καιπερ εἰωθότες μηκύνειν ἐνάτιε περιὶ χειμάρρου τοῦ τυχόντος, τινὲς δ' ἐπιβαλλόμενοι λέγειν περιὶ τῶν ἐπιζητουμένων πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον. Οἱ μὲν γὰρ περιὶ τὸν Ἑλλάδικον και Κάδμω, ἐτι δ' Ἐκαταῖον και πάντες οἱ τοιοῦτοι πλαιοὶ παντάπασιν ὄντες εἰς τὰς μυθώδεις ἀποφάσεις

ἀπέκλιναν. Quibus postea additur: οἱ μὲν κατ' Αἴγυπτον ἱερεῖς ἀπὸ τοῦ περιβρέοντος τὴν οἰκουμένην Ὀκεανοῦ φασὶν αὐτὸν (τὸν Νεῖλον) τὴν σύστασιν λαμβάνειν, ὑγιᾶς οὐδὲν λέγοντες. — Herodot. II, 20, 21: Ἑλλήνων μὲν τινες ἐπίσημοι βουλόμενοι γενέσθαι σοφίην, ἔλεξαν περιὶ τοῦ ὕδατος τούτου τριφασίας ὁδοὺς· τῶν τὰς μὲν εὐὸ τῶν ὁδῶν οὐδ' ἀξιῶ μνησθῆναι, εἰ μὴ ὅσον σημεῖνα βουλόμενος μῶνον τῶν ἢ ἐτέρῃ μὲν λέγει τοὺς ἐτησίαις ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύνειν τὸν ποταμὸν, κωλύοντας ἐς θάλασσαν ἐκρέειν τὸν Νεῖλον. (21) Ἡ δ' ἐτέρῃ ἀνεπισημονεστέρῃ μὲν ἐστὶ τῆς λελεγμένης, λόγῳ δὲ εἰπεῖν θαυμάσιωτέρῃ· « ἢ λέγει μὲν ἀπὸ τοῦ Ὀκεανοῦ « βρέοντα αὐτὸν ταῦτα μηχανᾶσθαι· τὸν δ' Ὀκεανὸν « γῆν περιὶ πᾶσαν βρέειν. » (23) Ὁ δὲ περιὶ τοῦ Ὀκεανοῦ λέξας, ἐς ἀφανῆς τὸν μῦθον ἀνενεῖκας, οὐκ ἔχει ἔλεγχον· οὐ γὰρ τινα ἔγωγε οἶδα ποταμὸν Ὀκεανὸν ὄντα. — Schol. Apoll. Rhod. IV, 259: Ἐκαταῖος δὲ ὁ Μιλήσιος ἐκ τοῦ Φασίδος διελθεῖν εἰς τὸν Ὀκεανὸν, εἶτα ἐκείθεν εἰς τὸν Νεῖλον.

279.

Arrian. de Exped. Alexandri V, 6: « Αἴγυπτον » τὴν Ἡρόδοτος τε και Ἐκαταῖος οἱ λογοποιοῖ (ἢ εἰ δὴ τοῦ ἄλλου ἢ Ἐκαταίου ἐστὶ τὰ ἀμφὶ τῇ γῆ Αἰγυπτίᾳ ποιήματα) « δῶρόν τε τοῦ ποταμοῦ » ἀμφοτέροι ὠσαύτοις ὀνομάζουσι. Locus Herodoti est II, 5.

280.

St. B. Ἀθαῤῥαβίς, πόλις Αἰγύπτου, ὡς και Ἡρωδιανὸς ἐν τρίτῳ. Ἀθαῤῥαβίτης νομὸς ἐν Αἰγύπτῳ και Ἀθαῤῥαβίς πόλις. Ἐκαταῖος δ' ἐν δευτέρῳ περιηγήσειος δι' ἐνὸς ρ και τοῦ μ· Ἀθαῤῥαβίτης νομὸς και Ἀθαῤῥαβὴ πόλις.

namque quisque summus sacerdos ponit suam imaginem dum vivit; numerantes itaque et monstrantes sacerdotes, ostendebant mihi unumquemque filium patris ipsum esse ex imagine ejus, qui proxime esset mortuus, eundo per imagines eorum, donec omnes illas exposuerant. Hecataeo igitur originem suam recensenti, et ad sextumdecimum deum alliganti, « occurrebant simili ratione per numerationem, non admittentes id, quod ab illo dicebatur, hominem generari e deo. Occurrebant autem repetenda progenie hunc in modum, dicentes unumquemque colossorum fuisse Piromin ex Piromi genitum, donec trecentos quadraginta quinque colossos commemorassent, « Piromin ex Piromi progenitum: eosque referentes nec ad deum nec ad heroa. » Est autem Piromis Græca lingua expositum honestus et bonus.

277.

Nilus, urbs Ægypti, de qua Hec. in Periegesi. Et templum Nili fluvii.

278.

Diodor. : De Nili augmento et fontibus, ejusque in mare tandem excursu et aliis quæ præ ceteris omnibus peculiariter sibi vindicat, ipse toto orbe maximus, quidam scriptores nihil omnino dicere ausi fuere; de quovis tamen torrente declamitare interim soliti. Quidam vero questionis explicationem aggressi, multum a veritate aberrarunt. Nam Hellenicus et Cadmus, Hecataeus quoque et id genus prisce omnes, ad fabulosas assertiones decli-

narunt. Ideo cum ad opiniones et conjecturas probabiles res devolvatur, sacerdotes Ægyptii ex Oceano terram circumfluente hunc nasci affirmant, nihil sani memorantes.

Herodot. : De qua tamen aqua quidam Græcorum, quum insignes vellent haberi sapientia, trifariam disseverunt; quarum opinionum duas ne mentione quidem dignas existimo, nisi eatenus, ut illas tantum velim significare. Earum una ait, ventos etesias esse in causa cur fluvius crescat, prohibentes Nilum effluere in mare. Altera est insipientior quidem, quam hæc quæ dicta est; ut tamen dicatur, quod res est, admirabilior, « quæ ait illum, quod ab Oceano fluat, istud efficere: Oceanum vero circumfluere omnem terram. » — At is qui de Oceano loquutus fuit, ad occultum referens fabulam, caret evictione. Neque enim ego ullum novi fluvium, qui sit Oceanus.

Schol. Apollon. : Hecataeus vero Milesius (Argonautas dicit) e Phaside venisse in Oceanum, inde vero in Nilum.

279.

Ægyptum Herodotus et Hecataeus historiarum scriptores (nisi alterius cujuscumque sunt illa de regione Ægypti scripta) fluminis donum eodem modo uterque appellant

280.

Atharrhabis, urbs Ægypti, uti etiam testatur Herodotus in libro tertio. Atharrhabites præfectura, et urbs Atharrhabis in Ægypto sunt. Hecataeus vero in secundo Periegeseos cum simpliciter et cum *m* scripsit; præfectura Atharrabites et urbs Atharrambe.

281.

St. B. Φάκουσσα, κώμη μεταξὺ Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Στράβων ιζ'. Ἐκαταῖος δὲ Φάκουσσαι καὶ Φακούσσαις φησὶ καὶ Φακοῦσσαι νῆσοι καὶ Φάκαιοι. Τὸ ἔθνικόν Φακούσσιος.

282.

St. B. Μαγδωλῆς, πόλις Αἰγύπτου· Ἐκ. περιηγήσει, τὸ ἔθνικόν Μαγδωλίτης διὰ τὸν Αἰγύπτιον τύπον Κανωδίτης, Διοκλίτης, Πεντασχοινίτης.

283.

St. B. Λιθῆρις, πόλις Φοινίκων, ὡς Ἡρωδιανός· τὸ ἔθνικόν Λιθηρίτης ὡς Συβαρίτης. Ἐκ. περιηγήσει Αἰγύπτου.

284.

St. B. Χέμις. . . Ἔστι καὶ Χέμις νῆσος, διὰ τοῦ θ, ἐν Βούτοις, ὡς Ἐκ. ἐν περιηγήσει Αἰγύπτου· « ἐν Βούτοις περὶ τὸ ἶρόν τῆς Αἰγύπτου ἔστι νῆσος· Χέμις οὖνομα, ἱρὴ τοῦ Ἀπόλλωνος· ἔστι δὲ ἡ νῆσος· μεταρσίη καὶ περιπλεῖ [ἐπὶ τοῦ ὕδατος] καὶ κινεῖται· ἐπὶ τοῦ ὕδατος. » Ὁ νησιώτης Χεμιίτης καὶ Χέμιος. Codd. ἱερόν, sed ἱρὴ. Prius ἐπὶ τοῦ ὕδατος abest in codd. nonnullis. Ad hæc verba manifeste respexit Herodotus II, 156.

285.

St. B. Βολβιτίνη, πόλις Αἰγύπτου· Ἐκ. ὁ πολίτης Βολβιτινήτης. Τὸ ἔθνικόν Βολβίτινος. Ἐνθεν καὶ Βολβίτινον στόμα. Codd. ἄριμα.

286.

St. B. Ἐρεσσός.—Ἔστι καὶ Ἐρεσσός νῆσος ἐν τῷ Χείλω καὶ Χίος καὶ Λέσβος, καὶ Κύπρος, καὶ Σάμος, καὶ ἄλλαι, ὡς Ἐκ.

281.

Phacussa, vicus inter Ægyptum et mare Rubrum. Strabo septimo decimo. Hecataeus vero Phacussæ, et Phacussis inquit et Phacussæ insula, et Phacæi. Gentile, Phacussius.

282.

Magdulus, urbs Ægypti, auctore Hec. in Periegesi. Gentile, Magdolita, propter Ægyptiam formam, uti Canobita, Diolcita, Pentaschænita.

283.

Liebris, urbs Phœnicum, cujus Herodianus meminit. Gentile, Liebrita, uti Sybarita, quo utitur Hec. in Ægypti periegesi.

284.

Chemmis... Est etiam Chembis insula per b in Butis, ut Hec. in Periegesi Ægypti: « In Butis circa templum Latonæ est insula Chembis nomine, Apollini sacra; est autem insula mobilis, et circumnatat, et movetur supra aquam. » Insularis, Chemmites et Chemmis.

285.

Bolbitine, oppidum Ægypti, cujus meminit Hec. Oppidanus, Bolbitinetes. Gentile, Bolbitinus. Inde etiam Bolbitinum ostium.

286.

Ephesus... Est Ephesus quoque insula in Nilo, et

287.

Æl. Herodian. περὶ μόν. λέξεως I. II, p. 36: Φάρος. Τὸ φάρος ἐνδέχεται ἐν διαφόρῃ σημαζ�μένῳ τὰ τρία γένη· ἔστι γὰρ ἀρσενικόν· οὕτω γὰρ ἐπὶ Μενελάου ἐκαλεῖτο πρωρεὺς· ἀλλὰ γὰρ τὸ θηλυκὸν ἐπὶ τῆς νήσου ἀπ' αὐτοῦ τὸ ὄνομα λαβούσης, ὡς φησιν Ἐκαταῖος, καὶ οὐδέτερον ὅποτε σημαντικὸν τοῦ ἱματίου ἢ καὶ τοῦ ἀρότρου.

288.

St. B. Ἐλένειος, τόπος περὶ τῇ Κανώδω· Ἐκ. περιηγήσει Λιθυκῶν. Τὸ ἔθνικόν Ἐλενειεύς.

289.

Athen. III, 80, p. 114, C: Αἰγύπτιοι δὲ τὸν ὑποζίζοντα ἄρτον κυλλάστιν καλοῦσιν. Μνημονεύουσιν αὐτοῦ καὶ Ἐκαταῖος καὶ Ἡρόδοτος. Herod. II, 77.

290.

Athen. X, p. 447, C: Ἐκαταῖος δὲ ἐν δευτέρῳ περιηγήσεως εἰπόντων περὶ Αἰγυπτίων ὡς ἀρτοφάγοι εἰσιν, ἐπιφέρει· « τὰς κριθὰς εἰς τὸ πῶμα καταλέουσιν. » Et Athen. X, p. 418, E: Αἰγυπτίους δ' Ἐκαταῖος ἀρτοφάγους φησὶν εἶναι, κυλλήστιας ἐσθίοντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλέοντας. Herodotus I. c. ita pergit: Οἶνον δ' ἐκ κριθῶν πεποιημένον διαχρέωνται· οὐ γὰρ σπὶ εἰσιν ἐν τῇ χώρῃ ἀμπελοι.

291 (?).

Plutarch. De Iside et Osiride p. 553, B: Οἱ δὲ βασιλεῖς καὶ μετρητὸν ἔπινον ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμᾶτων, ὡς Ἐκαταῖος ἱστορήκεν, ἱερῆς ὄντες. Probabile est, hæc desumpta esse ex Ægyptiacis Hecatei Abderitæ, quem postea in eodem libro citat Plutarchus, p. 354, D.

Chius, et Lesbus, et Cyprus, et Samus, et alia: insulae, teste Hecataeo.

287.

Pharus diversas significationes habet tribus generibus. Est enim masculinum. Ita Menelai audiebat proreta. Sed feminino genere est insula, quæ ab illo nomen accepit, ut dicit Hecataeus, et neutro genere significat pallium vel etiam aratrum.

288.

Helenius, locus circa Canobum, de quo Hec. in Libyæ descriptione. Gentile, Heleniensis.

289.

Ægyptii subacidum panem *cyllastin* vocant;... ejus meminere et Hecataeus et Herodotus.

290.

Hecataeus vero, secundo libro Descriptionis terrarum, postquam de Ægyptiis dixit, pane eos vesci, subjicit, « Hordeum in potionis usum mola frangunt. »—Ægyptios vero Hecataeus ait panivoros esse; qui cyllastibus (id nomen panis subacidi est) vescantur, et hordeum in potionis etiam usum mola frangant.

291.

Reges quoque ex sacrarum præscripto litterarum certa mensura vinum bibebant, ut scribit Hecataeus, quia et ipsi essent sacerdotes.

292.

Porphyr. apud Euseb. Præpar. evangel. X, 3, p. 166, B : Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκκαταίου τοῦ Μιλήσιου κατὰ λέξιν μετένεγκεν ἐκ τῆς περιηγήσεως βραχέα παραποιήσας, τὰ τοῦ Φοίνικος ὄρνέου καὶ περὶ τοῦ ποταμίου ἵππου καὶ τῆς θήρας τῶν χροκοδείλων. Locus de Phœnice ave est Herodot. II, 73 : Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὄρνις ἱρὸς, τῷ ὄνομα φοῖνιξ. Ἐγὼ μὲν μιν οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὄσον γραφῇ· καὶ γὰρ δὴ καὶ σπάνιος ἐπιροῖται σφι, δι' ἐτέων, ὡς Ἠλιοπολίται λέγουσι, πεντακασίων φοιτῶν δὲ τότε φασί, ἐπεὶ οἱ ἀποθάνῃ ὁ πατήρ. Ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος, τοσούδε καὶ τοιούδε· τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσοκόμα τῶν πετρῶν, τὰ δὲ ἐρυθρά· ἐς τὰ μάλιστα αἰετῶ περιήγησιν ὁμοιότατος καὶ τὸ μέγας. Τοῦτον δὲ λέγουσι μηχανᾶσθαι τάδε, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες· « ἐξ Ἀραβίης ὀρμευόμενον ἐς τὸ ἱρὸν « τοῦ Ἥλιου κομίζειν τὸν πατέρα, ἐν σμύρνη ἐμπλάσ- « σοντα, καὶ θάπτειν ἐν τοῦ Ἥλιου τῇ ἱρῷ. Κομίζειν « δὲ οὕτω· πρῶτον τῆς σμύρνης ἴδον πλάσσειν ὄσον τε « δυνατός ἐστι φέρειν, μετὰ δὲ πειρᾶσθαι αὐτὸ φ- « ρέοντα· ἐπεὶ δὲ ἀποπειρηθῆ, οὕτω δὴ κοιλήναντα « τὸ ἴδον τὸν πατέρα ἐς αὐτὸ ἐντιθέναι· σμύρνη δὲ « ἄλλη ἐμπλάσσειν τοῦτο, καθότι τοῦ ἴδου ἐγκοιλήνας « ἐνήθηκε τὸν πατέρα· ἐσκειμένου δὲ τοῦ πατρὸς « γίνεσθαι τῷ αὐτῷ βάρος· ἐμπλάσαντα δὲ κομίζειν μιν « ἐπ' Αἴγυπτου ἐς τοῦ Ἥλιου τὸ ἱρὸν. » Ταῦτα μὲν τοῦτον τὸν ὄρνιν λέγουσι ποιεῖν. Ex his avis ipsius descriptionem haud dubie ipse confecit Herodotus ad picturam avis in tabula, alteram vero ejus partem, quam se audivisse refert, transtulit ex Hecatæo, qui fidem ei habebat, quam Herodotus abrogat. Eadem enim ratione, ut hic per λέγουσι, narrationem de Chemmi insula, quam eidem debebat Hecatæo, introduxit per λέγεται ἐπ' Αἴγυπτίων. Quanquam non dubitan-

dum est, quin ipse etiam hæc audiverit Herodotus, in describendo autem itinere suo commodum ei visum est uti scriptis Hecatæi narrationibus.

293.

Locus de hippopotamo est Herodot. II, 71 : Οἱ δὲ ἵπποι οἱ ποτάμιοι νομῶ μὲν τῷ Παπρημίτῃ ἱροὶ εἶσι, τοῖσι δὲ ἄλλοισι Αἴγυπτίοισι οὐκ ἱροὶ. Φύσιν δὲ παρέχονται ἰδέης τοιήνδε· « τετράπουν ἐστὶ, δίγχιλον, « ὄπλα βούς, σιμὸν, λοφίην ἔχων ἵππου, χαυλιόδον- « τας φαινον, οὐρὴν ἵππου καὶ φοινῆν, μέγας ὄσον « τε βούς ὁ μέγιστος· τὸ δέρμα δ' αὐτοῦ οὕτω δὴ τι « παχὺ ἐστὶ, ὥστε αὐτοῦ γενομένου, ζυστὰ ποιεῖσθαι « ἀκόντια ἐξ αὐτοῦ. »

294.

Locus de venatione crocodilorum est Herodot. II, 70 : Ἄγραι δὲ σφρων πολλαὶ κατεστῆσαι καὶ παντοῖαι· ἢ δ' ὧν ἐμοίγε δοκέει ἀξιοτάτη ἀπηγήσιος εἶναι ταύτην γράφω· « ἐπεὶ νῦν ὕδρος ἀελεῖται « περὶ ἄγκιστρον, μετῆι ἐς μέσον τὸν ποταμόν· αὐτὸς « δὲ ἐπὶ τοῦ γείλεος τοῦ ποταμοῦ ἔχων δειφρακα ζῶν, « ταύτην τύπτει· ἐπακούσας δὲ τῆς φωνῆς ὁ χροκόδει- « λος ἕεται κατὰ τὴν φωνὴν ἐντυλῶν δὲ τῇ νύτῳ « καταπίνει, οἱ δὲ ἐλκουσι. Ἐπεὶ δὲ ἐξελευσθῆ ἐς γῆν, « πρῶτον ἀπάντων ὁ θηρευτῆς πηλῶν κατ' ὧν ἐπλάσε « αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς· τοῦτο δὲ ποιήσας κάρτα « εὐπετέως τὰ λοιπὰ χειροῦται· μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο, « σὺν πόνῳ. » Cum narrationes Hecatæi in brevius contraxisse dicatur Herodotus, probabile est, plures ab illo venationis modos esse descriptos, hunc vero elegisse eum, quem nobilissimum judicaverit. Fortasse in iis etiam, quæ hoc præcedunt, capitibus (68, 69), descriptiones crocodili repetitæ sunt ex Hecatæo, quia breves illæ enuntiationes, quibus ejus natura depingitur,

292.

Herodotus in secundo, ex Descriptione terræ Hecatæi Milesii, quamplurima verbis totidem exscripsit pauca quædam leviter ipse immutans, cujusmodi sunt quæ de Phœnice ave, deque fluviali equo, et crocodilorum venatione commemorat.

Herodot. : Est et alia volueris sacra, nomine phœnix, quam equidem non vidi nisi in pictura; etenim perrara ad eos comeat, quingentis, ut aiunt Heliopolitani, annis, et tunc demum quum pater ei decessit. Is si picturæ assimilis est, talis tantusque est: pennæ coloris partim aurei, partim rubei, maxima ex parte cum habitu tum magnitudine simillimus aquilæ. Eum aiunt, quod mihi non fit verisimile, hoc excogitare; « ex Arabia prolificentem in templum Solis gestare patrem, quem myrrha obvolvat, et in Solis templo humare; sic autem gestare: primum myrrhæ ovum fingere quantum ipse ferre possit: deinde ferendo illud experiri: hoc satis expertum, ita demum ovum excavare, atque in illud parentem ponere: et qua parte ovi exinaniti patrem intulit, eam partem alia myrrha far-

cire: et quum tantumdem ponderis imposito parente effectum sit, obstructo rursus foramine, bajulare illud versus Ægyptum in templum Solis. » Hæc facere hanc avem commemorant.

293.

Fluviatiles vero equi in plaga Papremitana sacri sunt, in cetera Ægypto non sacri; talem speciem naturamque habentes: « quadrupes est, bifidis pedibus, unguis bovini; simo naso, equina juba, exsertos dentes ostensans, equina cauda et voce, magnitudine maximi tauri, « tam crasso corio, ut ex eo arefacto fiant jacula rasa. »

294.

Hos (crocodilos) capiendi quum sint multa et omnimoda genera, hoc, quod maxime mihi dignum relatu videtur, scribo. « Ubi tergum suillum ad illecebras hamo circumdedit, demittit in medium flumen, ipse in labro flu- « minis porcellum, quem vivum tenet, verberat; cujus « vocem crocodilus audiens, versus illam tendit, nactus « que tergum devorat; illi vero trahunt. Et posteaquam « in terram attractus est, ante omnia ejus oculos venator

pariter atque in phœnice (fr. 292) epitomatores arguere possunt.

295.

Probabile est, ibi etiam, ubi de iis disserit Herodotus, quæ de rebus geographicis statuantes, intelligi Hecatæum, hominem Ionem, quem nunc popularium auctoritate suas regi passum esse opiniones, nunc sua auctoritate popularium animos gubernavisse vix quisquam negabit. Ex his locis est Herodot. II, 15 : Εἰ ὢν βουλόμεθα γνώμησι τῆσι Ἴώνων χρᾶσθαι περὶ Αἰγύπτου, οἱ φασὶ τὸ Δέλτα μόνον εἶναι Αἰγύπτου. . . . τὰ δὲ ἄλλα λεγόντων τῆς Αἰγύπτου τὰ μὲν Αἰθιοπίας, τὰ δὲ Ἀραβίας εἶναι· ἀποδεικνύομεν ἂν τούτῳ τῷ λόγῳ χρεώμενοι Αἰγυπτίοισι οὐκ εἶδον πρότερον χώραν. Terram Delta enim multo recentius, quam reliquas Ægypti partes apparuisse putat. Quod bene concinit cum opinione Hecatæi ipsius, fluminis donum esse Ægyptum (fr. 279), neque ullus eorum, qui ex Ægypti descriptione citantur, locorum extra Delta positus est exceptis iis, qui directo esse alius regionis dicuntur et propter solam vicinitatem commemorantur, ut Tabis Arabiæ, Sciapodes et Hysæis Æthiopiæ, Liebris Phœnicæ. Et loci nonnulli, quos Stephanus Ægypto assignat, citantur tamen e descriptionibus Asiæ vel Africæ, id quod optimo jure inde repetimus, quod hi extra ejus regionis fines siti, itaque aut Arabiæ aut Libyæ ab Hecatæo ascripti erant, ut Oneabates, Crambutis et Heleneus Libyæ, Cros vero Asiæ.

296.

Quæ cum ita sint, ex aliis Herodoti verbis effici potest, Hecatæum ex Ionum opinione terminum Asiæ et Libyæ statuisse Nilum fluvium. Cum enim dixisset, sibi omnem, quæ Ægyptiis incolatur, terram appellari Ægyptum, ita pergit Herodotus II, 16 : Εἰ ὢν ἡμεῖς ὀρθῶς περὶ αὐτέων γινώσκουμεν, Ἴωνες οὐκ εὖ φρονέουσι περὶ Αἰγύπτου, εἰ δὲ ὀρθή ἐστὶ ἢ τῶν Ἴώνων γνώμη, Ἕλληνας τε καὶ αὐτοὺς Ἴωνας· ἀποδείκνυμι οὐκ ἐπισταμένους λογιζέσθαι οἱ φασὶ « τρία μόρια εἶναι γῆν πᾶσαν, Εὐρώπην τε καὶ Ἀσίην καὶ Αἰθιοπίην. » Τέταρτον γὰρ σφραγίσθαι δεῖ προσλογιζέσθαι Αἰγύπτου τὸ Δέλτα, εἰ

μήτε γέ ἐστι τῆς Ἀσίας μήτε τῆς Αἰθιοπίας. Οὐ γὰρ δὴ ὁ Νεῖλος γέ ἐστι κατὰ τοῦτον τὸν λόγον « ὁ τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῆς Αἰθιοπίας » τοῦ Δέλτα δὲ τούτου κατὰ τὸ εἶναι περιβήγγυται ὁ Νεῖλος ὥστε ἐν τῷ μεταξύ Ἀσίας τε καὶ Αἰθιοπίας γένοιτο ἄν.

297.

Si in his omnibus Hecatæo adversari videmus Herodotum, probabile est etiam in alia re, quam in eodem loco leviter attingit, illum respici. Narraverat enim (II, 2), Ægyptios putare sese esse omnium hominum vetustissimos præter Phryges, id quod sacerdotes Vulcani Memphide sibi tradiderint. Per se probabile est, Hecatæo pariter atque Herodoto hoc narratum esse a sacerdotibus : narrabatur haud dubie cuivis advenæ, qui talia quærebat. Jam si in altero libri Hecatæi loco dictum erat, Ægyptios sese habere pro gente antiquissima, altero loco, solum Delta esse veram Ægyptum, tum demum recte intelligere nobis videmur verba Herodoti, a quibus ea, quæ fr. 295 ascripti, excipiuntur : Εἰ τοίνυν σφί χώρη γε μηδεμίη ὑπῆρχε, τί περιειργάζοντο δοκίοντες πρῶτοι ἀνθρώπων γεγονέναι; Alioqui non video, contra quem hoc dictum sit : sacerdotes enim Ægyptii Ægyptum minime in Delta coercabant. Ne dicas, ineptiam nos obtrudere Hecatæo : qui suo jure Herodoto respondere poterat, Ægyptios antequam terram Delta occupaverint, non minus habitavisse in Arabia et Libya, quam suo ipsius tempore. Restat aliud argumentum. Pergit Herodotus : Οὐδὲ ἔδει σφείας εἰς διάπειραν τῶν παιδῶν ἵέναι, τίνα γλώσσαν πρώτην ἀπήσουσι. Quibus respicit fabulam a sacerdotibus traditam de pueris, qui a Psammeticho infantes pastori tradebantur; qui eos per duos annos in domicilio solitario educaret, caprarum lacte nutrebat, sed nullam usquam vocem coram iis emitteret, tempore autem exacto lingua Phrygia panem petiverunt, ex quo agnoscebatur, Phryges esse Ægyptiis antiquiores, II, 2. Hæc Herodotus a sacerdotibus sese audivisse refert, deinde pergit : Ἕλληνες δὲ λέγουσι ἄλλα τε μάταια πολλὰ καὶ ὡς γυναικῶν τὰς γλώσσας· ὁ Ψαμμήτιχος ἔκταμιον τῆν δίαιταν οὕτως ἐποίησατο τῶν παιδῶν παρὰ ταύτησι

« cæno opplet. Hoc acto, ceterum facile comprehenditur; » non acto, cum labore. »

295.

Quodsi vellemus de Ægypto Ionum uti sententiis, qui solum Delta Ægyptum esse aiunt, . . . cetera vero dicentium Ægypti, partim esse Africæ, partim Arabiæ : ostenderemus, hac ratione utentes, Ægyptiis prius non fuisse regionem.

296.

Itaque si nos de iis recte sentimus, Iones non recte sen-

tiunt de Ægypto : si recte Iones sentiunt, ostendo Græcos et ipsos Iones ignaros computandi : qui aiunt « tria membra totam esse terram, Europam, Asiam, Africam; » quartum enim membrum annumerare debent Delta Ægypti; si non sit neque Asiæ, neque Africæ. Nam secundum hanc rationem non est Nilus, « qui Asiam ab Africa distinguit Nilus; adeoque in medio Asiæ et Africæ censenda erit.

ἤσει γυναιξίν. Hanc discrepantiam fabulæ Herodotum in Hecatæi libro legisse probabile est, qui eam a colonis Græcis Ægyptum incolentibus acceperit. Quæ si juste disputata sunt, narravit Hecatæus, *Ægyptios sese putare gentem antiquissimam, antiquiores vero se ipsis habere Phryges, ex quo Psammetichus in primis infantium, quos nutricibus lingua privatis alendos dederat, vocibus Phrygia verba agnoverit.*

298 (?).

Incertior, quam hæc, est alia, quam prolaturus sum, conjectura. Hecatæum tractavisse res Herculis et commemoravisse locos singulos ubi ille labores suos perfecit, ex iis constat, quæ de Erythia disseruit. Fabulæ in Ægyptum quoque Herculem venisse ibique a populo hostiæ instar coronis ornatum et ad aram, ubi immolaretur, ductum esse tradiderunt, subito autem eum sese liberavisse innumerosque Ægyptios occidisse, Herodot. II, 45. Sed hoc Græcos tantum narrare contendit Herodotus, nihil de Hercule Græco scire Ægyptios, sed hos Herculem alium pro deo venerari (ib. 43); illos autem, qui fabulam istam referant, etiamsi fieri possit, ut vir unus tantam prostraverit turbam, cui quidem rei ipse fidem non habet, graviter errare: ἐμοὶ μὲν νυν δοκέουσι ταῦτα λέγοντες τῆς Αἰγυπτίων φύσιος καὶ τῶν νόμων πάντων ἀπειρώς ἔχειν οἱ Ἕλληνες, τοῖσι γὰρ οὐδὲ κτήνεα δσίη θύειν ἐστὶ, χωρὶς ὄων καὶ ἐρσένων βοῶν καὶ μύσων ὅσοι ἂν καθαροὶ ἔωσι καὶ χηνέων· κῶς ἂν αὐτοὶ ἀνθρώπους θύοιεν; Concinit hæc oratio cum solita, qua Herodotus Hecatæum refellit, ratione. Præter hæc complures, quas Herodotus dedit, descriptiones animalium Ægyptiacorum fortasse debentur Hecatæo, e quibus solum *serpentes alatos* et *Ibidem* avem (II, 75, 76) designabo. Nam pariter quæ has præcedunt

narrationes de hippopotamo et phœnice et quæ sequuntur de pane cyllesti inde repetita esse dictum est.

299.

St. B. Κυνὸς σῆμα, τόπος Λιβύης· Ἐκ. περιηγήσει αὐτῆς.

300.

St. B. Αὔσιγδα, πόλις Λιβύης, οὐδετέρως, ὡς Καλλιμάχος· Ἐκ. δὲ νῆσον οἶδε. Τὸ ἔθνικόν Αὔσιγδον οὕτω γὰρ Ἀπόλλων τιμᾶται.

301.

St. B. Μάσκωτος, πόλις Λιβύης· Ἐκ. περιηγήσει. Ἔστι δὲ πλησίον τῶν Ἑσπερίδων. Τὸ ἔθνικόν Μασκωτίτης, Λιβυκῶ καὶ Αἰγυπτίῳ τύπῳ.

302.

St. B. Ζήβυττις, πόλις Λιβύης· Ἐκ. Ἄσ. Ὁ πολίτης Ζηβυττίτης.

303.

St. B. Ψύλλοι, καὶ Ψυλλικός κόλπος, ἐν τῷ Λιβυκῷ κόλπῳ· Ἐκ. περιηγήσει Λιβύης· «Ψυλλικός· «κόλπος μέγας καὶ βαθύς, τριῶν ἡμερῶν πλοῦς.»

304.

St. B. Μάζυες, οἱ Λιβύης νομάδες· Ἐκ. περιηγήσει. Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Μάζυες, καὶ ἕτεροι Μάχμυες. Προ ἕτεροι utroque loco legendum videtur ἑτέροις, pro Μάχμυες legendum Μάζυες.

305.

St. B. Μέγασα, ὡς Γέρασα, πόλις Λιβύης· Ἐκ. περιηγήσει Ἀσίας· «ἐξ αὐτῆς Σιτοφάγοι καὶ Ἀροτῆρες.»

306.

St. B. Ζυγαντίς, πόλις Λιβύης· Ἐκ. Ἀσία. Οἱ πολῖται Ζυγάντες· οἵτινες τὰ ἀνθη συλλέγοντες μέλι ποιοῦσιν, ὥστε μὴ λείπεσθαι τοῦ ὑπὸ τῶν μελισσῶν γιγνομένου, ὡς Εὐδόξος ὁ Κνίδιος ἐν ἑκτῷ γῆς περιόδου.

307.

St. B. Ζαύηκες, ἔθνος Λιβύης, Ἡρόδοτος δ'· Ζαύηκες ἔθνος, Ἐκ. ἐν περιηγήσει Ἀσίας.

298.

Quæ quum dicant Græci, videntur mihi se et naturæ Ægyptiorum et morum ignaros prorsus ostendere. Quippe quibus nullam pecudem fas est immolare, præter sues, præterque boves mares, et vitulos, dummodo mundos, et anseres: ii qua ratione «immolarent homines?»

299.

Cynossema, locus Libyæ, de quo Hecatæus.

300.

Ausigda, urbs Libyæ, genere neutro, auctore Callimacho. Hecatæus vero insulam agnoscit. Gentile, Ausigdi: ita enim Apollo colitur.

301.

Mascotus, urbs Libyæ, de qua Hecatæus. Sita est prope Hesperides. Gentile, Mascotita, Libyca et Ægyptia forma.

302.

Zebyttis, oppidum Libyæ, teste Hec. Oppidanus, Zebyttites.

303.

Psylli et Psyllicus sinus, in sinu Libyco. Hecatæus Libyæ descriptione: «Psyllicus sinus magnus et profundus, trium dierum navigatio.»

304.

Mazyes, Libyæ Nomades, auctore Hecatæo. Sunt alii Maxyes, aliis Machlyes.

305.

Megasa, uti Gerasa, urbs Libyæ, de qua Hec.: «Ex illa sunt Sitophagi et Aroteres.»

306.

Zygantis, oppidum Libyæ, auctore Hec. Oppidani, Zy-gantes, qui collectis floribus mel conficiunt, quod ab apibus factum nequaquam cedit, uti perhibet Eudoxus Cnidius libro sexto de terræ circuitu.

307.

Zauces, gens Libyæ, de qua Herodotus libro quarto. Zauoces gens, Hecatæus.

308.
St. B. Ὑβελή, πόλις περὶ Καρχηδόνα· Ἐκ. Ἀσ.
309.
St. B. Κανθηλία, πόλις περὶ Καρχηδόνα· Ἐκ.
Ἀσία. Ἡρόδοτος.
310.
St. B. Κανθήλη, πόλις Λιβυφοινίκων, καὶ Ἐκα-
ταῖος οὕτω.
311.
St. B. Κύβος, πόλις Ἴωνων ἐν Λιβύῃ Φοινίκων.
Ἐκ. περιηγήσει αὐτῆς· «καὶ λιμὴν που, ἄκρη, καὶ
Κυβώ.» Ὁ πολίτης Κυβίτης, ὡς Σαβίτης τῆς Σαβοῦς,
ἢ Κυβοίτης, ὡς τῆς Βουτοῦς Βουτοίτης. Pro περιη-
γήσει αὐτῆς in codd. est περιηγ. αὐτοῦ.
312.
St. B. Καλαμίνθη, ἥτις καὶ Καλαμίνθη, πόλις Λι-
βύης· Ἐκ. περιηγήσει· κρείττον οὖν, ὡς Ἡρόδοτος,
διὰ τοῦ ι· πόλις Φοινίκων. Nulla est hujus loci apud
Herodotum mentio. Legendum videtur Ἡρωδιανός·
ἢ Ἡρόδοτος.
313.
St. B. Γαῦλος, νῆσος πρὸς τῇ Καρχηδόνι· Ἐκ. πε-
ριηγήσει. Ὁ νησιώτης Γαυλίτης.
314.
St. B. Εὐδαίπνη, νῆσος Λιβύης Φοινίκων· Ἐκ.
περιηγήσει Λιβύης. Τὸ ἔθνικόν Εὐδαίπναϊος, ὡς Λερ-
ναῖος.
315.
St. B. Φοινικοῦσσαί, δύο νῆσοι ἐν τῷ Λιβυκῷ
καίλωπ πρὸς τῇ Καρχηδόνι, ὡς Ἐκ. περιηγήσει Λι-

- βύης. Οἱ νησιῶται Φοινικοῦσσαῖοι. Ἔστι καὶ πόλις
Φοινίκων τῶν ἐν Συρίᾳ Φοινικοῦσσαί, ὡς αὐτὸς ἐν
Ἀσίᾳ.
316.
St. B. Φασηλοῦσσαί, δύο νῆσοι Λιβύης, πλησίον
Σίριος ποταμοῦ· Ἐκ. περιηγήσει Λιβύης. Οἱ νησιῶται
Φασηλοῦσσαῖοι, ὡς Σχοτουσσαῖοι.
317.
St. B. Ἱεράφη, ὡς Ἀνάφη, νῆσος Λιβύης· Ἐκ. πε-
ριηγήσει. De his insulis omnibus nihil notum.
318.
St. B. Δούλων πόλις, πόλις Λιβύης· Ἐκ. ἐν πε-
ριηγήσει. Καὶ ἐὰν δοῦλος εἰς τὴν πόλιν ταύτην λίθον
προσενέγκῃ, ἐλεύθερος γίνεταί κἀν ξένος ᾗ. Ejusdem
meminit Hesychius s. v.
319.
St. B. Κρεμμύων. -- Ἔστι καὶ Κρομμύων, πόλις
Λιβύης, διὰ τοῦ ο, ὡς Ἐκ. Τὸ ἔθνικόν Κρομμυώνιος·
καὶ Κρομμυονία.
320.
St. B. Ἰαγζουάτις, πόλις Λιβύων· Ἐκ. Ἀσία. Ὁ
πολίτης Ἰαγζουατίτης· Αἰγυπτίων γὰρ καὶ Αἰθιοπῶν
ὁ χαρακτήρ.
321.
St. B. Μῶλυς, Λίβυσσα πόλις· Ἐκ. περιηγήσει
Λιβύης. Τὸ ἔθνικόν Μωλύτης, τῷ τύπῳ τῶν Λίβυσσῶν
πόλεων, καὶ Μωλυάτης.
322.
St. B. Στοῖαι, πόλις Λιβύης, ὡς Ἐκ. περιηγήσει
αὐτῆς. Τὸ ἔθνικόν Στοιαίτης.

308.
Hybele, urbs circa Carthagem.
309.
Canthelia, urbs circa Carthagem, de qua Hecataeus
in Asia. Herodotus.
310.
Canthele, urbs Libyphœnicum, et sic quoque Hecataeus.
311.
Cybus, urbs Ionum in Libyphœnicia. Hec. : « Et por-
tus, promontorium, et Cybo. » Civis, Cybites, uti Sabites
a Sabo; vel Cyboites, quemadmodum a Buto Butoites.
312.
Calamenthe, quæ et Calaminthe, urbs Libyæ. Hec. in
orbis descriptione. Melius apud Herodotum (Herodorum?)
per i scribitur: urbs Phœnicum.
313.
Gaulus, insula prope Carthagem, cujus meminit Hec.
in orbis descriptione. Insulanus, Gaulites.
314.
Eudipne, insula Libyæ Phœnicum, teste Hecataeo in
Libyæ descriptione. Gentile, Eudipnæus, uti Lernæus.
315.
Phœnicussæ, duæ insulæ in Libyco sinu juxta Cartha-
ginem, ut Hecataeus descriptione Libyæ. Insulares, Phœ-
nicussæ. Est etiam urbs Phœnicum in Syria Phœnicussæ,
ut idem in Asia.

316.
Phaselussæ, duæ insulæ Libyæ, prope Sirim fluvium.
Hecataeus Libyæ descriptione. Insulares, Phaselussæi, ut
Scotussæi.
317.
Hieraphe, uti Anaphe, insula Libyæ, de qua Hec.
318.
Dulônopolis, s. Servorum urbs, in Libya est, auctore
Hec. Et si servus in hanc urbem lapidem intulerit, exit
servitio, licet fuerit peregrinus.
319.
Cremmyon.... Est quoque Crommyon, urbs Libyæ, per
o, de qua Hec. Gentile, Crommyonius et Crommyonia.
320.
Iaxuatitis, oppidum Libyæ, de qua Hec. Oppidanus,
Iaxuatita. Est enim hæc Ægyptiorum et Æthiõpou
forma.
321.
Molys, urbs Libyca, de qua Hecataeus in Libyæ de-
scriptione. Gentile, Molyta juxta formam Libycarum ur-
bium, et Molyata.
322.
Stææ, urbs Libyæ, ut Hecataeus ejus descriptione.
Gentile, Stæetes.

323.

St. B. Σπρώη, πόλις Λιβύης, ὡς Ἐκ. Ἀσίας περιηγήσει. Τὸ ἔθνικόν Σπρωαῖος ἢ Σπρωίτης.

324.

St. B. Μεταγώνιον, πόλις Λιβύης· Ἐκ. Ἀσία. Θηλυκῶς δὲ ταύτην φασί. Τὸ ἔθνικόν Μεταγωνίτης.

325.

St. B. Θρίκη, πόλις περὶ τὰς στήλας· Ἐκ. Ἀσία. Τὸ ἔθνικόν Θριγκαῖος, ὡς Τρικκαῖος.

326.

St. B. Θίγγη, πόλις Λιβύης, Ἐκ. περιηγήσει. Τὸ ἔθνικόν Θίγγιος.

327.

St. B. Μελισσα, πόλις Λιβύων· Ἐκ. Ἀσία. Ὁ οἰκίστωρ Μελισσαῖος· ἢ γῶρα Μελισσαία.

328.

Herodian. Περὶ μονήρ. λέξεως I. I, p. 31 : Δούριζα λίμνη παρὰ τὸν Λίξαν ποταμόν. Ἐκαταῖος περιηγήσει Ἀσίας· «τῇ δὲ λίμνη Δούριζα ὄνομα.»

329.

Athen. IX, 410, E : Ὡς καὶ Ἐκαταῖος ἠγλοῖ ἢ ὁ γεγραπὸς τὰς περιηγήσεις ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐπιγραφόμενη· «Γυναῖκες δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχουσι χειρόμακτρα.»

330.

St. B. Εὐίλγεια, πόλις. Ἐκαταῖος ἐν περιηγήσει.

331.

Herodian. Περὶ μον. λέξεως, I. I, p. 13 s. v. Ἄρουρα : Κόλουρα· ἔστι δὲ πόλιος ὄνομα παρ' Ἐκαταῖου· «Δοκίω δὲ μάλιστα παρὰ Κιλούραν, ἵνα πρηγῆς ἔζοντο.»

ΓΕΝΕΛΟΓΙΑΙ.

LIBER PRIMUS.

332.

Demet. De elocut. § 2 : Βούλεται μέντοι διάνοιαν, ὅν ὡς Ἐκαταῖος φησιν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἱστορίας· «Ἐκαταῖος Μιλήσιος ὧδε μυθεῖται.» Cf. idem § 12 : Ἐκαταῖος Μιλήσιος ὧδε μυθεῖται· τάδε γράψω, ὡς «μοι ἀληθῆα δοκεῖ εἶναι· οἱ γὰρ Ἑλλήνων λόγοι «πολλοὶ τε καὶ γελοῖοι, ὡς ἐμοὶ φαίνονται, εἰσίν.»

333.

Steph. Byz. Φάλαννα, πόλις Πεββαΐδας ἀπὸ Φαλάννης τῆς Τύρου θυγατρός. Ἐκαταῖος ἱστοριῶν πρώτῳ Ἰππίαν αὐτὴν καλεῖ, καὶ Ἐρρορος Φάλαννον αὐτὴν καλεῖ ἐν τῷ τετάρτῳ.

334.

Schol. Apoll. Rhod. IV, 266 ; «Οἱ ἀπὸ Δευκαλίωνος τὸ γένος ἔχοντες ἐβασίλευον Θεσσαλίας,» ὡς φησιν Ἐκαταῖος καὶ Ἡσιόδος. Ἡ Θεσσαλία δὲ Πελασγία ἐκλείετο ἀπὸ Πελασγοῦ τοῦ βασιλεύσαντος. In exposito Deucalionidarum genere mentionem injectam esse existimo Phalanne atque Itoniæ, deinde memoratis iis, qui in Thessalia remanserant, transisse ad reliquos ejusdem stirpis, qui e Thessalia in alias terras transierint ibique regnum adepti sint honorem. Et primo quidem eorum res gestas exposuisse probabile est, qui ab Hellene Deucalionis filio erant oriundi. Ab Hellenis filio Doro Dorienses appellati sunt, quorum si terram circa Pindi montes sitam adumbraturus erat, injicienda ei erat Amphanaurum

323.

Stroe, urbs Libyæ, ut Hec. Gentile, Stroæus vel Stroites.

324.

Metagonium, urbs Libyæ, de qua Hecataeus in Libya. Genere feminino hæc aliquando affertur. Gentile, Metagonita.

325.

Thrinæ, urbs circa columnas, de qua Hec. Gentile, Trincæus, uti Triccæus.

326.

Thingæ, urbs Libyæ, de qua Hec. Gentile, Thingius.

327.

Melissa, urbs Libyæ, de qua Hec. Incola, Melisseus. Regio, Melissa.

328.

Duriza, lacus ad Lizam fluvium. Hec. : «Hic lacus Duriza nominatur.»

329.

Quemadmodum etiam Hecataeus declarat, aut quicumque auctor est illarum Descriptionum quæ in libro continentur qui Asia inscribitur : «Mulieres autem in capite gestant mantilia.»

330.

Euelgia, oppidum, de quo Hecataeus.

331.

Colura, est urbis nomen apud Hecataeum : «Pulo vero maxime prope Coluram, ubi proni considebant.»

GENEALOGIÆ.

LIBER PRIMUS.

332.

Hecataeus initio Historiæ : «Hecataeus Milesius ita narrat : hæc scribo, ut mihi vera esse videntur ; Græcorum enim narrationes multæ et ridiculæ, ut equidem puto, sunt.»

333.

Phalanna, urbs Perrhæbiæ a Phalanne, Tyri filia. Hecataeus Historiarum primo Hippian eam vocat, Ephorus autem libro quarto Phalannum.

334.

«Qui a Deucalione originem ducebant reges erant Thes-

urbis mentio, quam habes fr. 335 : deinde si Doriensium expeditionem in Cariam enarravit, Meliæ Caricæ urbis commemorandæ occasionem habebat (fr. 336). Frater Dori erat Æolus, pater Athamantis, qui Phrixum (fr. 337), et Crethei, qui Æsonem et Peliam genuit, quorum ille pater Iasonis erat, ejus mentio ansam dedit ad enarrandam Argonautarum expeditionem (fr. 338, 339). Ab altero Crethei filio Amythaone originem duxit Amphiarus (fr. 340). Quibus exhibitis regressus videtur ad Deucalionem aliumque ejus recensuisse filium Orestheum qui in Ætoliā migravit, deinde fata regum Ætolorum, Tydeum Argos profectum, Diomedem Argivorum regem, Oeneum a filiis Agrii ejectum Oenæque conditorum (fr. 341—343). Num Pelasgum etiam, cujus meminit scholiastes, ex Hecatæo receperit, incertum.

335.

Steph. Byz. Ἀμφρανί, πόλις Δωρικῆ· Ἐκαταῖος ἐν πρώτῃ γενεαλογίῳν.

336.

Steph. Byz. Μελία, πόλις Καρίας· Ἐκαταῖος γενεαλογίῳν πρώτῃ.

337.

Schol. Apollon. Rhod. I, 256 : Ὅτι δὲ ἐλάλησεν ὁ χριδς, καὶ Ἐκαταῖος φησιν.

338.

Schol. Apollon. Rhod. I, 551 : Ἔστι δὲ ἱερὸν Ἀθηνᾶς Ἴτωνίδος ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας. Ὁ μὲντοι Ἀπολλώνιος οὐκ ἂν λέγοι ἐπὶ τῇ κατασκευῇ τῆς Ἀργούς Ἴτωνίδα τὴν Ἀθηνᾶν ἀπὸ τῆς ἐν Κορωνείᾳ Ἴτωνίδος, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Ἴτωνίας, περὶ ἧς Ἐκαταῖος τε ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν λέγει.

salia, » ut Hec. dicit et Hesiodus. Thessalia vero Pelasgia appellabatur a Pelasgo rege.

335.

Amphanae, urbs Dorica.

336.

Melia, urbs Cariae.

337.

Phruxi arietem locutum esse etiam Hec. narrat.

338.

Est vero templum Minervæ Itonidis Coroneæ in Bœotia. Sed Apollonius in Argus instructione Itonidem Minervam non dixerit ab illa, quæ Coroneæ est, Itonide, sed potius ab Itonia in Thessalia, de qua Hecatæus quoque memorat in libro primo Historiarum.

339.

Hecatæus Milesius Argonautas e Phaside pervenisse dicit in Oceanum, deinde ex illo in Nilum, inde in mare Mediterraneum.

340.

Viginti quatuor elephantum huic regi (Indorum) perma-

339.

Schol. Apollon. Rhod. IV, 259 : Ἐκαταῖος δὲ ὁ Μιλήσιος ἐκ τοῦ Φάσιδος διελθεὶν εἰς τὸν Ὀκεανὸν, εἶτα ἐκείθεν εἰς τὸν Νεῖλον, ὅθεν εἰς τὴν ἡμετέραν Ἰάλασσαν. De Argonautis.

340.

Ælian. Nat. anim. XIII, 22 : Ἐσσαρες δὲ καὶ εἴκοσι τῶ βασιλεῖ φρουροὶ παραμένουσιν ἐλέφαντες ἐκ διαδυγῆς, ὡσπερ οὖν οἱ φύλακες οἱ λοιποὶ καὶ αὐτοῖς παιδεύματα τὴν φρουρὰν οὐ κατανοσάζαι· διδάσκονται γὰρ τοὶ σοφία τινὶ Ἰνδικῇ καὶ τοῦτο. Καὶ λέγει μὲν Ἐκαταῖος ὁ Μιλήσιος « Ἀμφιάρῳ τὸν Οἰκλέους κατακομίσαι τὴν φυλακὴν καὶ ὀλίγου παθεῖν ὅσα λέγει. » Οὔτοι δὲ ἄρα ἄγροπνοι καὶ ὑπνω μὴ ἠπτόμενοι, πιστότατοι τῶν ἐκείθι φυλάκων μετὰ γε τοὺς ἀνθρώπους εἰσὶ.

341.

Athen. II, init., p. 35 : Ἐκαταῖος δ' ὁ Μιλήσιος τὴν ἀμπελον ἐν Αἰτωλίᾳ λέγων εὐρεθῆναι, φησὶ καὶ τάδε· « Ὀρεσθεὺς ὁ Δευκαλίωνος ἦλθεν εἰς Αἰτωλίαν « ἐπὶ βασιλείᾳ, καὶ κύων αὐτῷ στέλεχος ἔτεκε· καὶ « ὅς ἐκέλευσε αὐτὸν κατορυθῆναι· καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔφυ « ἀμπελος πολυστάφυλος. Διὸ καὶ τὸν αὐτοῦ παῖδα Φύ- « τιον ἐκάλεσε. Τούτου δ' Οἰνέως ἐγένετο, κληθεὶς ἀπὸ « τῶν ἀμπελῶν· οἱ γὰρ παλαιοί, » φησὶ, « Ἕλληνας « οἶνα· ἐκάλουσαν τὰς ἀμπελους. Οἰνέως δ' ἐγένετο Αἰ- « τωλός. » — Pro ἐπὶ βασιλείᾳ scribendum videtur ἐπὶ βασιλείᾳ.

342.

Æl. Herodian. Περὶ μονήρους λέξεως II, p. 41, s. v. Ἀσκός : Ἐκαταῖος· « Ἴων δὲ πρεσβύτερος Λο- « κρὸς ἦν Φύσκου παῖς. » Quod Ionem Locrum dixit Hecatæus, hoc non intelligo. Fortasse legendum : Λοκροῦ, ut frater Locri natu major fuisse narretur.

neat custodes alternis vigiliis, alii aliis in stationem succedentes, tanquam ceteri custodes ; et sapientia quadam India ad vigiliarum disciplinam erudiuntur, ne inter custodias somnum capiant. Hecatæus quidem Milesius « Amphiarum Oiclis filium scribit somno oppressum neglexisse custodiam, et tantum non ea passum esse quæ dicit. » At elephantum ad vigiliis agendas præstantissimi excubitores, et a somno invictissimi, secundum homines adissimi illic sunt.

341.

Hecatæus Milesius, vitem in Ætolia primum inventam tradens, hæc scribit : « Orestheus, Deucalionis filius, cum in Ætoliā venisset occupandi regni causa, canis ei caudicem peperit. Quem cum ille defodi jussisset, enata ex eo vitis est uvis onusta. Inde filium suum *Phytium* (quasi *vitis satorem*) nominavit : quo genitus est Ceneus, a vino nomen nactus : nam veteres Græci, ait, vites οἰνας dicebant. Cenei vero filius Ætolus fuit. »

342.

Hecatæus : « Ion, frater Locri natu major, erat Phyci filius. »

343.

Steph. Byz. Οἶνη, πόλις Ἀργους· Ἐκαταῖος ἱστοριῶν πρότερος.

LIBER SECUNDUS.

344.

Steph. Byz. Ψωρίς. Ἐκαταῖος γενεαλογιῶν δευτέρῳ· «Κάπρος ἦν ἐν τῷ ὄρει καὶ Ψωριδίου κακὰ πολλὰ ἔργεν.» Multas res ab Hercule gestas narravit Hecataeus, quæ mihi secundo huic libro videntur assignanda, a quibus cum ad fata Heraclicidarum perrexisse probabile est. Nihil enim Psophidi cum Amazonibus, quæ utraque ex hoc libro repetuntur (cf. fr. 351) est commune nisi Herculis facta.

345.

Pausan. VIII, 4, 6: Ἀλεῶ δὲ ἄρσενες μὲν παῖδες Λυκοῦργος τε καὶ Ἀμφιδάμας καὶ Κηφεὺς, θυγάτηρ δὲ ἐγένετο Αὐγή. Ταύτη «τῇ Αὐγῇ» τῷ Ἐκαταίου λόγῳ «συνεγένετο Ἡρακλῆς, ὅποτε ἀφίκοιτο ἐς Τεγέαν· τέλος δὲ καὶ ἐρωράθη τετοκυῖα ἐκ τοῦ Ἡρακλείους, καὶ αὐτὴν ὁ Ἄλιος ἐσθίμενος ὁμοῦ τῷ παιδί ἐς λάρνακα ἀφίησιν ἐς θάλασσαν· καὶ ἡ μὲν ἀφίκετο ἐς Τεύθραντα δυνάστην ἄνδρα ἐν Καΐκου πεδίῳ, καὶ συνώκησεν ἐρασθῆντι τῷ Τεύθραντι.» — Cf. VIII, 47, 3: Ἔστι δὲ ἐν τοῖς πρὸς ἄρκτον τοῦ ναοῦ κρήνη, καὶ ἐπὶ ταύτῃ βιασθῆναι τῇ κρήνῃ φασὶν (οἱ Τεγεᾶται) Αὐγὴν ὑπὸ Ἡρακλείους, οὐχ ὁμολογοῦντες Ἐκαταίῳ τὰ ἐς αὐτὴν.

346.

Pausan. III, 25, 5: Ἐποίησαν δὲ Ἑλλήνων τινές

343.

Œne, urbs Argorum, auctore Hecataeo libro primo Historiarum.

LIBER SECUNDUS.

344.

Aper erat in monte, et Psophidiis multa mala fecit.

345.

Mares habuit liberos Aleus Lycurgum, Amphidamantem et Cepheum: filiam Augen. «Cum hac (quod scriptum Hecataeus reliquit) Hercules concubuit, quoties venerit Tegeam. Id ubi ex puerperio filiam rescivit Aleus, puerum cum matre in arcam conclusos in mare abjecit. Delata est arca ad Teuthrantem pollentem dominatu hominem in campis ad Caicum amnem. Is puellæ forma affectus, eam sibi matrimonio junxit. «Ad eam templi partem, quæ ad Aquilonem spectat, fons est: prope quem vitiatam ab Hercule Augen ferunt Tegeatæ: quod tamen ab iis, quæ Hecataeus hac de re scripsit, discrepat.

346.

Hæc Græcorum nonnulli versibus prodiderunt ab Hercule Platonis canem extractum, quum neque meatus omnino ullus per eam specum subter terram subeat, neque veri omnino cuiquam simile videri possit, deorum ulla

ὡς Ἡρακλῆς ἀναγάγοι ταύτη τοῦ Ἄδου τὸ κύνα, οὔτε ὑπὸ γῆν ὁδοῦ διὰ τοῦ σπηλαίου φεροῦσης, οὔτε ἔτοιμον ὄν πεισθῆναι θεῶν ὑπόγειον εἶναι τινα ἰκῆσιν, ἐς ἣν ἀθροίζεσθαι τὰς ψυχάς· ἀλλὰ Ἐκαταῖος μὲν ὁ Μιλήσιος λόγον εὔρεν εἰκότα, «ὄφιν φήσας ἐπὶ Ταινάρῳ τραφῆναι δεινόν, κληθῆναι δὲ Ἄδου κύνα, ὅτι ἔδει τὸν δηχθέντα τεθνάναι παρατυκῶς ὑπὸ τοῦ ἰοῦ· καὶ τοῦτον ἔφη τὸν ὄφιν ὑπὸ Ἡρακλείους ἀχθῆναι παρ' Εὐρουσθεᾶ.»

347.

Ælian. Nat. animal. IX, 23: Τὴν μὲν ὕδραν τὴν Ἀερναίαν, τὸν ἄθλον τὸν Ἡράκλειον, ἀδέιψαν ποιηταὶ καὶ μύθων ἀρχαίων συνθέται, ὧν περὶ οὖν καὶ Ἐκαταῖος ὁ λογοποιός ἐστιν.

348.

Strab. VIII, p. 524: Ἐκαταῖος δ' ὁ Μιλήσιος ἐτέρους λέγει τῶν Ἡλείων τοὺς Ἐπειούς· «τῷ γοῦν Ἡρακλεῖ συστρατεῦσαι τοὺς Ἐπειούς ἐπὶ Αὐγαίαν καὶ συνανελεῖν αὐτῷ τὸν τε Αὐγαίαν καὶ τὴν Ἥλιον. Φησὶ δὲ καὶ τὴν Δύμην Ἐπειίδα καὶ Ἀχαΐδα.»

349.

Arrian. Exped. Alexandri II, 16: «Γηρυόνην δὲ, ἐφ' ὄντινα ὁ Ἀργεῖος Ἡρακλῆς ἐστάλη πρὸς Εὐρουσθεῖως, τὰς βοῦς ἐπελάσαι τὰς Γηρυόνης καὶ ἀγαγεῖν ἐς Μυκῆνας, οὐδὲν τι προσήκειν τῇ γῆ τῶν Ἰβήρων.» Ἐκαταῖος ὁ λογοποιός λέγει, «οὐδὲ ἐπὶ νῆσόν τινα Ἐρύθειαν ἔξω τῆς μεγάλης θαλάσσης σταλῆναι Ἡρακλέα· ἀλλὰ τῆς ἠπείρου τῆς περὶ Ἀμβρακίαν τε καὶ Ἀμφιλόχους βασιλέα γενέσθαι Γηρυόνην καὶ ἐκ τῆς ἠπείρου ταύτης ἀπελάσαι Ἡρακλέα τὰς βοῦς, οὐδὲ τοῦτον φαῦλον ἄθλον τιθέμενον.»

esse subterranea regna, quo animæ convenient. Hecataeus quidem Milesius rem non absurdam commentus est; «in ea caverna immanem ac tetrum serpentem lustrum habuisse, qui sit idcirco inferorum canis dictus, quod, quem morsu impetisset, subita eum veneni vi mori statim necesse esset. Eum serpentem ab Hercule ad Eurystheum pertractum.»

347.

Hydræ Lernææ, Herculis certamen, decantent poetæ et veterum fabularum auctores, quorum e numero est Hecataeus veterum historiarum scriptor.

348.

Hecataeus Milesius Eleos ab Epeis diversos facit: scribitque «Epeos Herculi in expeditione contra Augeam adfuisse, inque perdendo Augea et Elide operam navasse: Dymen quoque tam ad Epeos quam ad Achæos pertinuisse.»

349.

Geryonem vero, adversus quem Hercules Argivus ab Eurystheo missus, ut boves Geryonis abreptas Mycenæ duceret, nihil ad Iberorum regionem pertinere Hecataeus veterum historiarum scriptor tradit, neque ad insulam ullam Erythriam in Oceano sitam missum fuisse: sed Geryonem continentis, quæ circa Ambraciam et Amphilochos est, regem fuisse: atque ex hac continente Herculem boves abduxisse, neque parvum hunc etiam laborem iudicasse.

350.

Steph. Byz. Χαδισία, πόλις Λευκοσύρων. Ἐκαταῖος γενεαλογιῶν δευτέρῳ· « ἡ δὲ Θεμισκύρη πεδίον ἐστὶν ἀπὸ Χαδισίας μέχρι Θερμώιδοντος. »

351.

Schol. Apollon. Rhod. II, 1003, de Amazonibus: Χαδισίας δὲ αὐτὰς εἶπεν Ἐκαταῖος, ἀπὸ τοῦ χαδῆσαι.

352.

Schol. Apoll. Rhod. II, 948: Narraverat Andro Teius Amazonem quandam vino assuetam appellatam esse Sanapen, ex qua ab Apolline Syrum genitum esse narraverit Philostephanus: ἐπεὶ δὲ οἱ μέθυσοι Σανάπαι λέγονται παρὰ Θραζῖν (ἢ διαλέκτῳ χρῶνται καὶ Ἀμαζόνες), κληθῆναι τὴν πόλιν· ἐπειτα κατὰ φθορὰν Σινώπη· « ἡ δὲ μέθυσος Ἀμαζῶν· ἐκ τῆς πόλεως παρεγένετο πρὸς Λυτίδαν, » ὡς φησιν Ἐκαταῖος.

353.

Longin. Περὶ ὕψους c. 27: Ἔτι γε μὴν ἔσθ' ὅτε περὶ προσώπου διηγούμενος ὁ συγγραφεὺς, ἐξίχνης παρενεχθεὶς εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀντιμεθίσταται. — Διὸ καὶ ἡ πρόχρησις τοῦ σχήματος τότε ἡνίκα ὀξὺς ὁ καιρὸς ὢν διαμελλεῖν τῷ γράφοντι μὴ διδῶν, ἀλλ' εὐθὺς ἐπαναγκάσει μεταβαίνειν ἐκ προσώπων εἰς πρόσωπα· ὡς καὶ παρὰ τῷ Ἐκαταίῳ· « Κῆρυξ δὲ ταῦτα· « δεινὰ ποιούμενος, αὐτίκα ἐκέλευε τοὺς Ἡρακλείδας ἐπιγόνους ἐχθρῶν· Ὅ γὰρ ὑμῖν δυνατός εἰμι ἀρήγειν· ὡς μὴ ὢν αὐτοὶ τε ἀπόλησθε καμὲ τρώσσητε, « ἐς ἄλλον τινὰ δῆμον ἀποίχεσθαι. » Ionismum restituit Creuzerus (p. 54), qui non bene omisit ἐπιγόνους. Videtur in iis, quæ antecesserunt, sermo fuisse de Hercule, cuius ἐπίγονοι sunt Heraclidæ. Notum est Eurystheum bellum Ceyci esse minatum (Apollod. II, 8, init.).

350.

Chadisia, urbs Leucosyrorum. Hec.: « Themiscyre vero campus est a Chadisia ad Thermodontem usque. »

351.

Chadesias vero eas vocat Hecateus a χαδῆσαι (i. e. capacem esse).

352.

Quum vero ebrii apud Thraces (quorum dialecto etiam Amazones utuntur) Sanapæ vocarentur, inde urbem nomen accepisse, quod postea depravatam in Sinope abissit. « Amazon autem vino dedita illa venit ad Lytidam, » ut ait Hecateus.

353.

Præterea est ubi de quadam persona narrans scriptor, repente abreptus in eandem illam personam se convertit. — Quare et oportet uti hac figura tunc, cum brevis temporis non permittit scriptori cunctari, sed cum statim cogit transire a personis aliis ad alias personas. Ut etiam apud Hecateum, « Ceyx autem, hæc moleste ferens, protinus iussit, ut Heraclidæ illius posteri emigrarent: Neque enim vobis possum opem ferre: ut igitur non ipsique

354.

Harpocration.: Ἀδελφίζειν, ἀντὶ τοῦ ἀδελφὸν καλεῖν, παρ' Ἰσοκράτους ἐν Λίγυνητικῷ καὶ Ἐκαταίῳ τῷ Μιλήσιῳ ἐν δευτέρῳ ἠρωελεγειῷ. — Zonar. Ἀδελφίζειν ἀντὶ τοῦ ἀδελφὸν καλεῖν· οὕτως Ἰσοκράτης καὶ ὁ Μιλήσιος Ἐκαταῖος καὶ Ἀπολλοφάνης ἐγράφσαντο. — Suid. Ἀδελφειός—καὶ ἀδελφίζειν ἀντὶ τοῦ ἀδελφὸν καλεῖν· οὕτως Ἰσοκράτης καὶ ὁ Μιλήσιος Ἐκαταῖος. Mirum est, si quis in loco Harpocrationis vocem ἠρωελεγειῷ tuetur, quæ in ætate Hecatæi Milesii ne excogitari quidem potuit. Emendandum est sive γενεαλογιῶν, quod G. I. Vossius (De hist. Gr. p. 439), sive ἠρωϊκῶν γενεαλογιῶν, quod Sevinius proposuit, sive ἠρώων γενεαλογιῶν, vel tale quid.

LIBER TERTIUS.

355.

Athen. IV, p. 148: Ἀρχαδικὸν δὲ δειπνον διαγράφων ὁ Μιλήσιος Ἐκαταῖος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν γενεαλογιῶν « μαζὰς φησιν εἶναι καὶ ὕειτα κρέα. »

356.

Strab. VII, p. 494: Ἐκαταῖος μὲν οὖν ὁ Μιλήσιος περὶ τῆς Πελοποννήσου φησίν, ὅτι πρὸ τῶν Ἑλλήνων ὤκησαν αὐτὴν βάρβαροι. Σχεδὸν δέ τι καὶ ἡ σύμπασα Ἑλλὰς κατοικία βαρβάρων ὑπῆρξε τὸ παλαιόν, ἀπ' αὐτῶν λογιζομένοις τῶν μνημονευομένων.

357.

Schol. Eurip. Orest. 869: Ἡ πολλὴ δόξα κατέχει μὴ ἔλθειν τὸν Αἴγυπτον εἰς Ἄργος, καθάπερ ἄλλοι τε φασὶ καὶ Ἐκαταῖος γράφον· οὕτως· « ὁ δὲ Αἴγυπτος αὐτὸς μὲν οὐκ ἦλθεν εἰς Ἄργος· λέγεται δὲ τις « ἐν Ἄργει πρῶν, ὅπου δικάζουσιν Ἄργειοι. »

« pereatis, et mihi damnum inferatis, ad alium quendam « populum abite. »

354.

Ἀδελφίζειν, id est, fratrem appellare, apud Hecatæum Milesium.

LIBER TERTIUS.

355.

Arcadicam vero carnem describens Milesius Hecatæus, « mazas esse ait et carnem suillam. »

356.

De Peloponneso Hecatæus Milesius tradit, « eam ante Græcos fuisse habitata a barbaris. — Verum fere tota Græcia antiquitus barbarorum fuit sedes, quod ex his rationari licet, quæ memoria prodita sunt.

357.

Vulgaris opinio est non venisse Egyptum Argos, ut inter alios etiam Hecatæus dicit his verbis: « Egyptus vero ipse non venit Argos. Est autem ibi hujus nominis promontorium, ubi judicia exercent Argivi. »

358.

Æl. Herodian. περί μονήρ. λέξεως I, p. 8, s. v. Ἀθηνᾶς. Καὶ ἡ Δαναὺ οὕτως εἴρηται παρ' Ἑκαταίου· « τῆ Δαναῖ μίσηται Ζεύς. »

359.

Pollux I, 5, 50: Τὸ δὲ Χειρογάστορες Ἑκαταῖος λεγέτω. Probabile est, quod Creuzerus (p. 71 sq.) existimavit, ad hoc referendum esse locum Strabonis VIII, p. 572: « τῆ μὲν οὖν Τίρυνθι ὀρυκτῆρῶν χρῆσασθαι δοκεῖ Προῖτος καὶ τειγίσαι διὰ Κυκλώπων· οὗς ἑπτὰ μὲν εἶναι, καλεῖσθαι δὲ γαστερόχειρας, τρεφομένους· ἐκ τῆς τέχνης· ἤκειν δὲ μεταπέμπτους ἐκ Λυκίας καὶ ἴσως τὰ σπήλαια τὰ περὶ τὴν Ναυπλίαν καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἔργα τούτων ἐπώνυμά ἐστιν. »

360.

Schol. Venet. Hom. Iliad. O, 302: Ὁ δὲ Σοφοκλῆς ἰσοσυλλάβως· Μύνου τ' Ἐπιστρόφου γε. Μύκητ' τε καὶ Μύκην, εἰ καὶ πολλὰ σημαίνει ἡ λέξις· καὶ ὅτι οὐ τὸ μέτρον αἰτιόν ἐστι, δῆλός ἐστιν Ἑκαταῖος· οὕτω κλίνας, φησὶ γάρ· « καὶ ἐπαρήσας τὸν κολεὸν τοῦ ξίφους, τὸν μυκῆν εὗρεν ἀποπειπωκότα. » Mycenæ jussu Mercurii nomen acceperunt ἀπὸ μύκητος τοῦ ξίφους, ὃ ἐφόρει Περσεύς.

361.

Bekker. Anecd. I, p. 783: « Τῶν στοιχείων εὐρέτην » ἄλλοι τε καὶ Ἐφρορος Κάδμον λέγουσι. Ἐπιμαρτυροῦσι τούτοις καὶ οἱ Μιλησιακοὶ συγγραφεῖς Ἀναξίμανδρος καὶ Διονύσιος καὶ Ἑκαταῖος, οὗς καὶ Ἀπολλόδορος ἐν νεῶν καταλόγῳ παρατίθεται. Cum tertius Genealogiarum liber uno tantum loco, in rebus Arcadiis, citetur, incertum est num recte ei hæc fragmenta tribuerim. Cum vero quæ de Deucalionidis dicenda erant, sane suffecerint explendo libro primo, neque hoc magis quam Herculis et Heraclidarum res libro secundo, probabile videtur, res Peloponnesiacas tertio fuisse assignatas. Quorum principium optime tenent res Arcadam, quas ibi tractatas esse scimus (fr.

358.

Dana pro Danae dicitur apud Hecateum: « Cum Dana concumbit Jupiter. »

359.

Illud χειρογάστορες Hecateus dicat. — Receptaculi atque arcis loco Tiryntem habuisse fertur Prætus, operaque Cyclosum munivisse: quos aiunt numero fuisse septem, Chirogasteres appellatos, quasi si Manuventres diceres, quod sua arte victum sibi quaerent, venisse autem accitos e Lycia: ac fieri potuit, ut, quæ apud Naupliam sunt speluncæ et opera in iis, nomina ab his Cyclopiis habeant.

360.

Hecateus dicit: « Atque ensis vaginæ manum admo-
vens, μυκῆν (capuli capitulum, i. e. illud quod in ima capuli parte fungi simile vaginam tegebat) excidisse reperit.

361.

Litterarum inventorem et alii et Ephorus Cadmum di-

355): præterea de omnibus Peloponnesi incolis dictum esse probabile est (fr. 356): deinde de regia stirpe Argivorum, quæ ab Inacho et Io oriunda erat, et in hac de Ægypto et Danao (fr. 357), de Danae (fr. 358), de Præto (fr. 359), de Perseo (fr. 360). Ab Io puella etiam Cadmus, filius Agenoris, quem Neptunus e Libya, Epaphi filia, genuit, originem repetebat: itaque transcendendum erat ad hunc ejusque res in Bœotia gestas. Ibi eum propter viciniam res Atheniensium tractavisse Tyrsenorumque Pelasgorum mentionem fecisse, putari potest (fr. 362) quam nullum ego habeo, quo hoc probem, argumentum.

362.

Herodot. VI, 137: Πελασγοὶ, ἐπεὶ τε ἐκτὸς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξελάθησαν, εἴτε ὧν δὴ δικαίως εἴτε ἀδίκως, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔγω φράσαι, πλὴν τὰ λεγόμενα, ὅτι Ἑκαταῖος μὲν ὁ Ἠγησάνδρου ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων ἀδίκως· « ἐπεὶ τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν γῶργην, τὴν σφίσι ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν εὐῦσαν ἔδοσαν οἰκῆσαι, μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ περὶ τὴν ἀκρόπολιν κοτε ἐληλαμένου· ταύτην ὡς ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἐξεργασμένην εὔ, τὴν πρότερον εἶναι κακὴν τε καὶ τοῦ μηδενὸς ἀξίην, λαβεῖν φρόνον τε καὶ ἕμερον τῆς γῆς, καὶ οὕτω ἐξελαύνειν αὐτοὺς οὐδαμῆν ἄλλην πρόφασιν προϊσχυμένους τοὺς Ἀθηναίους. » ὡς δὲ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι, δικαίως ἐξελάσαι. Sequitur narratio de protervitate Pelasgorum, qui ad Hymettum habitantes vi puellas Atticas quotidie aquatum ad Enneacrunum fontem venientes compresserint, quibus expositis ita finem facit Herodotus: ἐκείνα μὲν δὴ Ἑκαταῖος ἐλεξε, ταῦτα δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι.

LIBER QUARTUS.

363.

St. B. Μύγισοι, πόλις Καρίας Ἑκαταῖος τετάρτη γενεαλογιῶν.

cunt. Quod testimoniis suis confirmant etiam scriptores Milesii, Anaximander, Dionysius, Hecateus, quos etiam Apollodorus in navium recensu apponit.

362.

Pelasgi posteaquam ex Attica ab Atheniensibus exacti sunt, sive jure, sive injuria: nam de hoc nihil habeo præter relata, quia Hecateus Hegesandri filius in historiis ait injuria: Athenienses enim quam viderent regionem, quam illis sub Hymetto habitandam dederant, mercedem muri circa arcem ducti, bene exultam, quam prius mala fuisset et nullius pretii, livore captos fuisse et amore terre habendæ; et ita exegisse illos, nullam aliam speciem prætexentes Athenienses. » Ipsi vero Athenienses jure se illos expulisse contendunt.

LIBER QUARTUS.

363.

Mygisi, urbs Caria.

364.

St. B. Τρεμίλη — ἡ Λυκία ἐκαλεῖτο οὕτως —
Τρεμίλις — Ἐκαταῖος Τρεμίλιας αὐτοὺς καλεῖ ἐν τε-
τάρτῃ γενεαλογίῳν.

FRAGMENTA INCERTI LOCI.

365.

Joseph. Antiq. Jud. I, 4: Ἡσιόδός τε καὶ Ἐκα-
ταῖος καὶ Ἑλλάνικος καὶ Ἀκουσίλαος καὶ πρὸς τούτοις
Ἐφφορος καὶ Νικόλαος ἱστοροῦσι τοὺς ἀρχαίους ζήσαν-
τας ἔτη χίλια. Fortasse hoc ex Abderita desum-
tum, quo sæpius utebatur Josephus. Hic tamen
intelligi videtur Milesius, cum inter antiquissimi-
mos scriptores recenseatur Hecataeus.

366.

Etymol. M. p. 203: Γέγειος, ὁ ἀρχαῖος· παρ'
Ἐκαταῖω. Sequentia ad Callimachum pertinent:
v. G. Dindorf. ad HSt. Thes. v. Γέγειος.

367.

Etym. M. p. 596: Μέτασσαι, μεσαίταται. Δύνα-
ται δὲ καὶ οὕτως ἐπίσσαι λέγεσθαι Ἴωνικῶς· παρ'
Ἐκαταῖω ἔστιν ἐπίσσαι, αἱ ἐπιγιγνόμεναι τοῖς προ-
γόνοις.

368.

Schol. Hom. II. Ω, 228: Ἀρίσταρχος δὲ φησι τὴν
κιβιωτὸν λέξιν νεωτέραν εἶναι· ἀγνοεῖ δὲ ὅτι καὶ Σιμων-
νίδης καὶ Ἐκαταῖος μέμνηται αὐτῆς.

369.

Æl. Herodian. π. μον. λέξ. II, p. 39: Κρέας·
παρ' Ἐκαταῖω ἔστι· «τὰ δέατα περιτεταγμένοι.» Ἄλλ'
οὐ συνῆθές ἐστι λέγειν δέας.

370.

Suid. Μοιχίδιον, τὸν ἐκ μοιχοῦ γεγεννημένον· οὐχ
ὅτι Ἐκαταῖος, ἀλλὰ καὶ Ὑπερίδης.

371.

Phrynich. p. 218 ed. Lobeck.: Σχορπίζεται·
Ἐκαταῖος μὲν τοῦτο λέγει Ἴων ὡν· οἱ δ' Ἀττικοὶ σκα-
δάννυνται φασί.

FRAGMENTA QUÆ FALSE TRIBUUNTUR
HECATÆO.

372.

Judæos pulsos ex Ægypto averruncandæ pe-
stilentia, quam dii ob sacra neglecta et peregrin-
orum consuetudine vitata terræ immiserint, a
Mose ductos esse in Judæam, condidisse Hiero-
solyma, divisos esse in duodecim tribus, a pon-
tifice gubernatos moribusque et institutis singu-
laribus a reliquis nationibus separatos vixisse
tradidit Diodorus Siculus in medio libro quadra-
gesimo, harumque narrationum testem protulit
Hecataem: περὶ μὲν τῶν Ἰουδαίων Ἐκαταῖος ὁ Μι-
λήσιος ταῦτα ἱστόρηκεν. Phot. Biblioth. p. 380 et
381, a (ed. Bekker.). Neque tamen omnia ea de-
sumpta esse ex Hecataeo, sed e recentioribus
scriptis permulta addita, inde apparet, quod
Macedonici etiam imperii mentionem habet in
fine hujus descriptionis. Confirmat hæc res su-
spicionem, Diodorum confudisse nomen Milesii
Hecataei cum Abderita grammatico Alexandrino,
quem de Judæis librum scripsisse novimus ex
Eusebio, Præpar. Evang. IX, 4, p. 408.

373.

Diodor. II, 47. Fabula de insula Hyperboreo-
rum. Hanc Abderitæ tribuendam esse recte mo-
nuit Dindorf. ib. Eodem referenda quæ sunt
ap. Schol. Pind. Ol. III, 28: ὁ δὲ Φερένικος τοὺς
Ὑπερβορέους ἀπὸ τοῦ Τιτανικοῦ γένους φησὶν εἶναι,
ὁ δὲ Ἐκαταῖος ἄλλως ἱστορεῖ· et ap. Schol. Apoll.
Rh. II, 675: Ἐκαταῖος δὲ μέχρι τοῦ αὐτοῦ χρόνου
εἶναι φησι τὸ τῶν Ὑπερβορείων ἔθνος· ἔστι δὲ αὐτῷ
βιβλία ἐπιγραφόμενα· Περὶ τῶν Ὑπερβορείων. De
insula Hyperboreorum dixit etiam Natalis Comes
IX, 6, quasi Hecataeo Milesios usus. Cf. Scriptorum
Catalogum, quem operi suo præfixit. Ejusdem
libri meminit IX, 15.

364.

Tremile — sic vocabatur Lycia. — Tremilenses — Tre-
milas eos vocat Hecataeus.

FRAGMENTA INCERTI LOCI.

365.

Hesiodus, Hecataeus, Hellanicus, Acusillaus et præter
hos Ephorus et Nicolaus narrant veteres visisse ad mille
annos.

366.

γέγειος, antiquus, apud Hecataem.

367.

ἐπίσσαι apud Hecataem natu posteriores.

368.

Voce κιβωτός (cista) usus est Hec.

369.

Quorum carnes emaciatae et tabefactae incipiunt pu-
trescere et diffluere.

370.

Ex adulterio procreatum μοιχίδιον dicit Hec.

371.

σχορπίζεται (dissipatur) Hecataeus dicit Ionice, Attici
vero dicant σκαδάννυνται.

SPURIA.

373.

Pherenicus Hyperboreos Titanici generis esse dicit, He-
cataeus vero aliter narrat.

Hecataeus usque ad sua tempora Hyperboreorum popu-
lum fuisse dicit. Est liber ejus de Hyperboreis inscriptus.

374.

Locus Erotiani (Glossar. in Hippocratem): Κυρβασίαν, τὴν λεγομένην τιάραν Ἐκαταῖος δὲ φησιν, ὅτι πῖλον βαρβαρικὸν οἱ κωμικοὶ λέγουσιν, et Hesychii: Ὑπ' αὐτῆν παρ' Ἐκαταίῳ Φιλιπταῖς, quorum alter perobscurus est, tempore Alexandrinorum non esse antiquiores manifestum est.

375.

Natal. Com. IX, 9: «Hecataeus Milesius libro secundo Genealogiarum longe aliam tradidit rationem, cur Lycaon et ejus filii fuerint in lupos conversi, quam explicavit postea Ovidius. Sic enim inquit: Πελασγὸς ἦν παῖς Διὸς καὶ Νιόβης· ὃ παῖς ἦν Λυκάων ἐκ Μελιβοΐης κόρης, εἴτ' οὖν Κυλλήνης, ὡς φασιν. Οὗτος ἔπειτα βασιλεὺς τῶν Ἀρκάδων καταστάς κατὰ χρησμόν τινα ἐκ πολλῶν γάμων πολλοὺς παῖδας προσέλαθεν· ὧν Μαινάλος, Θεσπρωτὸς, σὺν Νυκτίμῳ καὶ Κράκωνι Λύκος, Φθίνος τε καὶ Τηλεβοῶς, Αἴμων, Μαντινοὺς, Στύμφηλος, Κλείτωρ, Ὀρχόμενος τε καὶ ἄλλοι, οἱ πάντες ἀσεβεῖα καὶ ὑπερηφανία ἐνίκων. Ὁ δὲ Ζεὺς γενήτη εἰκασθεὶς παραγίνεται αὐτοῖς. Ὅν αὐτοὶ καλέσαντες ἐπὶ ξενία, ἕνα τῶν ἐγγυρίων παιδάρων σφάττουσι, καὶ τὰ σπλάγγνα συμμαίξαντες παρέθεντο τῇ τραπέζῃ· τοῦτο δὲ Ζεὺς ἐγνωκὸς καὶ μισαχθεὶς τὴν μὲν τραπέζην ἀνέστρεψεν· ὅθεν ἐκεῖνος ὁ τόπος Ἰτραπεζεύς ἐν Ἀρκαδίᾳ καὶ Τραπεζοῦς ἡ πόλις καλεῖται· τῶν δὲ Λυκάωνος παίδων ὡς ἀσεβησάντων εἰς ξένον μετ' αὐτοῦ Λυκάωνος τοὺς μὲν εἰς Λύκους ἔστρεψε, τοὺς δὲ ἐκεραύνωσε.» Ficta haud dubie sunt hæc e loco Tzetæ ad Lycophr. 481: insunt enim quæ in brevius redactam arguant narrationem Tzetæ, nihil tamen de Hecataeo habentis. Dixit de hac re Heynius ad Apollod. p. 263.

376.

Natal. Com. III init., p. 189: «His rationibus [cogitationibus de regno inferorum] ad corporis voluptates pertinentibus (alias enim voluptates

vulgus non percipiebat) aliisque similibus conati sunt antiqui multitudinis animos partim spe voluptatum, partim metu suppliciorum ad justitiam vitæque integritatem revocare. Sed quoniam primus omnium mortalium Pluto istas rationes excogitavit, ut sensit Hecataeus, hunc esse locorum illorum regem perhibebant, sicut ventorum Æolum, quia mutationes ventorum prior observasset.»

377.

Nat. Com. VI, 23: «Ubi Hercules fœdus iniit cum liberis Nelei fide ultro citroque data, sue mactato super ejus testibus, et ipse et illi jurarunt atque confirmarunt juramentum insuper factum, ut scripsit in Phoroneo Hecataeus.» Phoroneum librum Hecataei ex prava, quam in Strabonem X, p. 723, intrusit aliquis, conjectura finxere nonnulli. V. Casaub.

378.

Nat. Com. VII, 2: «Acheloum Alcæus Oceani et Terræ filium esse sensit, ac Hecataeus Solis et Terræ.»

379.

Nat. Com. IX, 9: «Miratus sum, cur Pausanias in Arcadicis (VIII, 6) unicam tantum filiam fuisse dicat Lycaoni inter tot mares, quam etiam inquit in gratiam Junonis fuisse sagittis transfixam (Callisto): cum Dia etiam Dryopis mater filia ejus fuerit, ut scripsit Hecataeus.»

380.

Diog. Laert. Protem. 6, de Magis: Ἐκαταῖος δὲ λέγει καὶ γεννητοὺς τοὺς θεοὺς εἶναι κατ' αὐτοῦς. Diserte negari non potest, de Magis dixisse Hecataeum in Periegesi, probabilius vero in libros Abderitæ hic locus relegatur, qui de Alexandro magno scripsit. Quod enim Persica a nonnullis Milesio tribuuntur, error est illum cum Hellanico confundentium.

374.

Cyrhasiam, quam vulgo tiaram dicunt. Hecataeus vero ait comicos dicere pileum barbaricum.

375.

Pelasgus fuit Jovis et Niobes filius, qui filium Lycaonem e Melibœa suscepit, vel, ut alii putarunt, e Cyllene. Hic postea cum Arcadum imperium adeptus esset ex quodam oraculi responso, multosque filios e variis nuptiis suscepisset, cum esset ipse impius, impios quoque filios habuit: inter quos fuit Menalus, Thesprotus, cum Nyctimo et Caucone Lyeus, Phthinus, Teleboas, Haemon, Mantinus, Stymphelus, Cleto, Orchomenus et alii. Omnium igitur horum ingens erat improbitas et temeritas: siquidem

vel Jovi in pauperem operarium verso, quem ipsi in hospitium invitaverant, dicuntur unum ex infantibus indigenis jugulasse, et ejus intestina Jovi cum aliis commista epulanda in mensa apposuisse. Id scelus abominatus Jupiter mensam quidem subvertit, unde locus ille in Arcadia vocatus est Mensarius, et Mensaria civitas exstructa postea: at Lycaonis filiorum una cum ipso Lycaone, quoniam impie in hospitem egerant, hos quidem fecit lupos, illos percussit fulmine.

380.

Hecataeus deos quoque ex Magorum sententia esse genitos ait.

CHARONIS

FRAGMENTA.

ΠΕΡΣΙΚΑ.

1.

Ap. Plutarch. De malign. Herodot. p. 859, A, B, reprehendo Herodoto, quod narrasset Pactyam Lydium, supplicem Chiis, ab iisdem e Minervæ fano impie avulsum Persis redditum fuisse, pergit: Καίτοι Χάρων ὁ Λαμψακηνός, ἀνὴρ πρεσβύτερος, ἐν ταῖς περὶ Πακτύην λόγους γενόμενος, τοιοῦτον οὐδὲν οὔτε Μιτυληναίοις οὔτε Χίοις ἄγος προστέτριπται, ταυτὶ δὲ κατὰ λέξιν γέγραφε· «Πακτύης δὲ ὡς ἐπύθετο προσελαύνοντα τὸν στρατὸν τὸν Περσικόν, ὄψεσθαι φεύγων ἄρτι μὲν εἰς Μιτυλήνην, ἔπειτα δὲ εἰς Χίον· καὶ αὐτοῦ ἐκράτησε Κύρος.»

2.

Plutarch. ibidem p. 861, C, D, Herodotum narrando corrupisse dicit res Ionum et Athenensium ad Sardes gestas et reticuisse preclarum Eretriensium hac in re facinus. Quare hæc Charonis verba adscribit: «Ἀθηναῖοι δὲ εἴκοσι τριήρεσιν ἐπλευσαν ἐπικουρήσοντες τοῖς Ἴωσι, καὶ εἰς Σάρδεϊς ἐστρατεύσαντο· καὶ εἶλον τὰ περὶ Σάρδεϊς ἅπαντα, χωρὶς τοῦ τείχους τοῦ βασιλείου· ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἐπαναχωροῦσι εἰς Μίλητον.»

3.

Athenæus IX, p. 394, E (quem exscripsit Eulianus V. H. I, 15): Χάρων δ' ὁ Λαμψακηνός, ἐν τοῖς Περσικοῖς, περὶ Μαρδονίου ἱστορῶν, καὶ τοῦ διαφθαρέντος στρατοῦ Περσικοῦ περὶ τὸν Ἄθω, γράφει καὶ ταῦτα· «Καὶ λευκαὶ περιστεραὶ τότε πρῶ-

τον εἰς Ἑλληνας ἐφάνησαν, πρότερον οὐ γινόμεναι.»

4.

Tertullian. De anima cap. 46, postquam Astyagis de Mandane filia somnium, Herodotum secutus, exposuit, subjicit illud: «Hoc etiam Charon Lampsacenus, Herodoto prior, tradit.»

ΕΛΛΗΝΙΚΑ.

5.

In Ἑλληνικοῖς tradi potuit quod habet Plutarchus in Themist. c. 27; ponitur ibi Charon Lampsacenus in eorum numero scriptorum, qui Themistoclem tradiderint ad Artaxerxem supplicem venisse, secus atque alii, qui eam fugam Xerxe vivo factam esse dixerant. Nec minus in proclivi est conjicere potuisse inter se permutari Charonis Characisque Ἑλληνικὰ v. c. in Stephano Byzantio s. v. Ἀδράστεια, ubi Χάραξ laudatur Ἑλληνικῶν δευτέρα. Sed certiore iudicio ad Hellenica referas illud apud Pausaniam X, 38; Τὰ δὲ ἐπη τὰ Ναυπάκτια ὀνομαζόμενα ὑπὸ Ἑλλήνων ἀνδρῶν ἐσποιοῦσιν οἱ πολλοὶ Μιλησίῳ Χάρων δὲ ὁ Πύθειος φησὶν αὐτὰ ποιῆσαι Ναυπάκτιον Καρκίνον· ἐπόμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς τῇ τοῦ Λαμψακηνοῦ δόξῃ· τίνα γὰρ καὶ λόγον ἔχοι ἀν' ἔπεσιν ἀνδρὸς Μιλησίου πεποιημένους ἐς γυναῖκας, τεθῆναι σφισιν ὄνομα Ναυπάκτια;

PERSICA.

1.

At Charo Lampsacenus ætate (Herodoto) prior, ubi de Pactya ei sermo est, nullum tale neque Mitylenæis neque Chiis flagitium imputat. Hæc autem sunt ejus verba: «Pactyas, audito exercitum Persicum appropinquare, profugit primo Mitylenam, deinde in Chium: eumque cepit Cyrus.»

2.

«Athenienses autem viginti triremibus navigarunt, ut auxilium ferrent Ionibus, et ad Sardes expeditione facta, omnia circa eam urbem ceperunt, excepta munitione regia: his actis Miletum reverterunt.»

3.

Charon vero Lampsacenus, in Persicis, ubi de Mar-

donio loquitur et de Persarum exercitu qui circa Atho montem periit, hæc simul scribit: «Et tunc primum in Græcia conspectæ sunt albæ columbæ, quæ nullæ ante id tempus fuerant.»

HELLENICA.

5.

Quæ a Græcis Naupactia carmina dicuntur, attribuntur ea vulgo Milesio homini, sed Charon Pythæi filius auctorem eorum perhibet Naupactium Carcinum. Nobis certe Lampsaceni hominis probatur sententia. Nam quæ tandem ratio afferri potest, quamobrem versus, quos in feminas Milesius homo fecisset, Naupactiorum nomine circumferantur?

ΠΕΡΙ ΛΑΜΨΑΚΟΥ.

6.

In rebus Lampsaci narrandis inter celebriores ejus urbis cives historicum nostrum Strabo XIII, p. 882, refert. Quo in loco usus videri potest ipso illius opere. Nam quod Lampsacum antiquitus Πιτυούσαν dictam ait, id et a Charone traditum inisse continuo apparebit ex hujus fragmento, quod servavit *Plutarch. de virtutibus mulierum*, p. 255, A—E. Eadem refert Polyæn. VIII, 37, ommissa fontis, unde ea fluxerint, notitia, in nonnullis discedens ab illo, quæ observarunt interpretes. Plutarchi vero hæc sunt: Ἐκ Φωκαίας τοῦ Κωδριδῶν γένους ἦσαν ἀδελφοὶ δίδυμοι Φόβος καὶ Βλέψος ὧν ὁ Φόβος ἀπὸ τῶν Λευκάδων πετρῶν πρῶτος ἀρῆκεν ἑαυτὸν εἰς θάλασσαν, ὡς Χάρων ὁ Λαμψακηνὸς ἱστορήκεν. Ἐχῶν δὲ δύναμιν καὶ βασιλικὸν ἀξίωμα, παρέπλευσεν εἰς Πάριον ἰδίῳν ἕνεκα πραγμάτων· καὶ γενόμενος φίλος καὶ ξένος Μάνδρωνι βασιλεύοντι Βεβρυκῶν τῶν Πιτυοεσσηνῶν προσαγορευομένῳ, ἐβουλήθη καὶ συνεπολέμησεν αὐτοῖς ὑπὸ τῶν προσοίκων ἐνοχλουμένοις. Ὁ δὲ Μάνδρων ἄλλην τε πολλὴν ἐνεδείξατο τῷ Φόβῳ φιλοφροσύνην ἀποπλέοντι καὶ μέρος τῆς τε γῆρας καὶ τῆς πόλεως ὑπισχνεῖτο δώσειν, εἰ βούλοιο Φωκαεῖς ἔχων ἐποίκους εἰς τὴν Πιτυούσαν ἀπικέσθαι. Πείσας οὖν τοὺς πολίτας ὁ Φόβος ἐξέπεμψε τὸν ἀδελφὸν ἄγοντα τοὺς ἐποίκους. Καὶ τὰ μὲν παρὰ τοῦ Μάνδρωνος ὑπῆρχεν αὐτοῖς ὡς περ προσεδόχσαν ὠφελείας δὲ μεγάλας καὶ λάφυρα καὶ λείας ἀπὸ τῶν προσοίκων βραβάρων λαμβάνοντες, ἐπίφθονοι τὸ πρῶτον, εἶτα καὶ φρενοὶ τοῖς Βεβρυκῶν ἦσαν. Ἐπιθυμοῦντες οὖν αὐτῶν ἀπαλλαγῆναι, τὸν μὲν Μάνδρωνα χρηστὸν ὄντα καὶ δίκαιον ἄνδρα περὶ τοὺς Ἕλληνας οὐκ ἔπεισαν· ἀποδημήσαντος δὲ ἐκείνου, παρεσκευά-

ζοντο τοὺς Φωκαεῖς δόλῳ διαρθεῖραι. Τοῦ δὲ Μάνδρωνος ἡ θυγάτηρ Λαμψάκη, παρθένος οὔσα, τὴν ἐπιβουλὴν προέγνω, καὶ πρῶτον μὲν ἐπεχείρει τοὺς φίλους καὶ οἰκείους ἀποτρέπειν, καὶ διδάσκειν ὡς ἔργον δεινὸν καὶ ἀσεβὲς ἐγγειροῦσι πράττειν, εὐεργέτας καὶ συμμάχους ἄνδρας, νῦν δὲ καὶ πολίτας, ἀποκτινύνοντας. Ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε, τοῖς Ἕλλησι ἔφρασε κρύφα τὰ πραττόμενα, καὶ παρεκελεύσατο φυλάττεσθαι. Οἱ δὲ, θυσίαν τινὰ παρασκευασάμενοι καὶ θοίνην, ἐξεκαλέσαντο τοὺς Πιτυοεσσηνοὺς εἰς τὸ προάστειον· αὐτοὺς δὲ διελόντες δίχα, τοῖς μὲν τὰ τεῖχη κατελάβοντο, τοῖς δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἀνείλον. Οὕτω δὲ τὴν πόλιν κατασχόντες, τὸν τε Μάνδρωνα μετεπέμποντο συμβασιλεύειν τοῖς παρ' αὐτῶν κελύοντες· καὶ τὴν Λαμψάκην ἐξ ἀβρυστίας ἀποθανοῦσαν, ἔθαψαν ἐν τῇ πόλει μεγαλοπρεπῶς, καὶ τὴν πόλιν ἀπ' αὐτῆς Λάμψακον προσηγόρευσαν. Ἐπεὶ δὲ ὁ Μάνδρων, προδοσίας ὑποψίαν φεύγων, τὸ μὲν οἰκεῖν μετ' αὐτῶν παρητήσατο, παιδᾶς δὲ τῶν τεθνηκότων καὶ γυναίκας ἤξιώσε κομίσασθαι· καὶ ταῦτα προθύμως οὐδὲν ἀδικήσαντες ἐξέπεμψαν, καὶ τῇ Λαμψάκῃ πρότερον ἡρωϊκὰς τιμὰς ἀποδιδόντες, ὕστερον ὡς θεῶν θύειν ἐψήφισαντο· καὶ διατελοῦσιν οὕτω θύοντες.

«Ex hoc Charonis scripto multa fluxisse probabile est, quæ passim leguntur de antiquitatibus Lampsacenis, ut ap. Thueyd. VI, 59, Aristot. Mirab. auscult. c. 137, Diogenem Laert. II, 11.» Ca.

Schol. Apollon. II, 2: Χάρων δὲ φησὶ καὶ τὴν Λαμψακηνῶν γῆραν πρότερον Βεβρυκίαν καλεῖσθαι ἀπὸ τῶν κατοικησάντων αὐτὴν Βεβρυκῶν, τὸ δὲ γένος αὐτῶν ἠφάνισται διὰ τοὺς γενομένους πολέμους. «Sed dubitari potest, utrum quod Scholiastes habet, fluxerit e scripto περὶ Λαμψάκου, an ex ὄροις Λαμψακηνῶν, quos tamquam plane diversos ab illo altero opere sejunxit Suidas.» Ca.

DE REBUS LAMPSACL

6.

Codridæ genere, patria Phocæenses fuerunt duo gemini fratres Phobus et Blepsus: quorum ille primus a Leucadibus petris in mare se dedit, ut Charo Lampsacenus scriptum reliquit. Is Phobus, vir potentia et dignitate præditus regia, cum navigasset Parium suorum causa negotiorum, amicitiam et hospitii jus contraxit cum Mandrone, Bebrycum rege, eorum qui Pityoessenses cognominantur, eique a vicinis bello infestato auxilium tulit. Mandro autem navibus avehenti Phobo cum alia detulit officia, tum partem urbis agrique largitulum se promisit, si Phocæorum coloniam vellet Pityoessam deducere. Phobus cum id consilium civibus probasset, fratrem misit, qui colonos eo deduceret. Stetit sane promissis Mandro. Sed Phocæenses, cum spoliis, præda, opibusque magnis e finitimis barbaris potirentur, invisi primum, post etiam terrori Bebrycibus fuerunt. Cupientes itaque iis liberari, cum Mandro, homo probus et justus, persuaderi sibi non pateretur, ut mala fide cum Græcis ageret, peregre eo profecto, moliti sunt, quomodo eos per dolum necarent. Lampsace autem, Mandronis filia, virgo, cum insidias prænosset, primum

a facinore hoc amicos et domesticos avertere dictis aggressa est, implam docens eos rem et atrocem perpetratos, si benefactores, et quorum auxiliis in bello usi essent, eosque jam cives, interficerent. Ubi non persuasit, occulte Græcis quid ageretur detexit, utque sibi caverent monuit. Phocæenses, sacrificio quodam et convivio apparato, Pityoessenses in suburbium evocavere: ipsi in duo divisi agmina, altero urbem occuparunt, altero homines trucidaverunt. Sic urbe potiti, Mandronem acciverunt, ut cum iis, quos ipsi constituerint, una regnaret: Lampsacenque, cum ea ex invaletudine mortua esset, magnifice in urbe sepeliverunt, cui et ab ejus nomine Lampsaci nomen imposuerunt. Ut autem Mandro, proditionis vitans suspicionem, habitare cum ipsis recusavit, petiitque ut mulieres liberique defunctorum ad se mitterentur: Phocæenses absque omni maleficio studiose eos miserunt. Et Lampsacæ quum initio heroicos honores habuissent, postmodum ut numini sacrificandum decreverunt: idque decretum ad huc ratum est apud eos.

7.

Charon dicit Lampsacorum terram antea Bebryciam appellatam esse a Bebrycibus incolis, quæ tamen gens bellis prorsus deleta est.

ΟΡΟΙ [s. ΩΡΟΙ] ΛΑΜΨΑΚΗΝΩΝ.

8.

«Ex ὄροις Lampsacenorū desumptum esse arbitror, quod Strabo XIII, p. 873 commemorat de finibus Troadis. Ubi, postquam exposuit, quo loco Homerus, Damastes, Eudoxus ejus regionis terminos posuerint, hæc addit,

Χάρων δ' ὁ Λαμψακηνὸς τριακοσίους ἄλλους ἀφαιρεῖ σταδίους, ἀπὸ Πρακτίου ἀρχόμενος· τοσοῦτοι γάρ εἰσιν ἀπὸ Παρίου εἰς Πράκτιον· ἕως μέντοι Ἀτραμυτίου πρόεσι.» Cn.

9.

Athenæus XII, c. 19, p. 520, D—F: Τὰ ὅμοια ἱστορήσε καὶ περὶ Καρδιανῶν ὁ Λαμψακηνὸς Χάρων ἐν δευτέρῳ Ὄρων (sic enim meliores codd.: vulgo ὄρων) γράφων οὕτως· Βισάλται εἰς Καρδίην ἐστρατεύσαντο καὶ ἐνίκησαν· ἡγεμῶν δὲ τῶν Βισαλτέων ἦν Ὀναρις· οὗτος δὲ, παῖς ὄν, ἐν τῇ Καρδίῃ ἐπράθη, καὶ τινι Καρδιηνῷ δουλεύσας, κορσωτεύς ἐγένετο. Καρδιηνοῖς δὲ λόγιον ἦν, ὡς Βισάλται ἀπίζονται ἐπ' αὐτούς· καὶ πυκνὰ περὶ τούτου διελέγοντο ἐν τῷ κορσωτηρίῳ ἰζάνοντες· καὶ ἀποδράς ἐκ τῆς Καρδίης εἰς τὴν πατρίδα, τοὺς Βισάλτας ἐστειλεν ἐπὶ τοὺς Καρδιηνοὺς, ἀποδειχθεὶς ἡγεμῶν ὑπὸ τῶν Βισαλτέων. Οἱ δὲ Καρδιηνοὶ πάντες τοὺς ἵππους ἐδίδαξαν ἐν τοῖς συμποσίοις ὀρχεῖσθαι ὑπὸ τῶν αὐλῶν· καὶ ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν ἱστάμενοι, τοῖς προσθίοις ὀρχοῦντο ἐξεπιστάμενοι τὰ αὐλήματα. Ταῦτα οὖν ἐπιστάμενος Ὀναρις ἐκτίσατο ἐκ τῆς Καρδίης αὐλητρίδα· καὶ ἀριχομένην ἢ αὐλητρίαν εἰς τοὺς Βισάλτας, ἐδίδαξε πολλοὺς αὐλητάς· μεθ' ὧν δὴ καὶ στρατεύεται ἐπὶ τὴν Καρδίην. Καὶ ἐπειδὴ ἡ μάχη συνειστήκει, ἐκέλευσεν αὐλεῖν τὰ αὐλήματα, ὅσα οἱ ἵπποι τῶν Καρδιηνῶν ἐξεπιστάϊατο· καὶ ἐπεὶ ἤκουσαν οἱ ἵπποι τοῦ αὐλοῦ, ἔστησαν ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, καὶ πρὸς ὀρχησμὸν

ἐτράποντο· τῶν δὲ Καρδιηνῶν ἡ ἰσχύς ἐν τῇ ἵππῳ ἦν· καὶ οὕτως ἐνίκηθησαν.»

10.

Polyæn. Strat. VI, 24: Λαμψακηνοὶ καὶ Παριανοὶ, περὶ γῆς ὀρίων ἀμυρσθητοῦντες, συνέθεντο, ἡνίκα ὄρνιθας ἄσσωσι πρῶτοι, πέμψειν ἄνδρας ἐξ ἑκατέρας πόλεως ἐς ἀλλήλους· ὅπου δ' ἂν οἱ πεμψθέντες ἀπαντήσωσιν, τοῦτον ἀμφοτέροις ὄρον τῆς γῆς γενέσθαι. Ἐπειδὴ ταῦτα ἔδοξεν, οἱ Λαμψακηνοὶ τῶν ἐν τοῖς τόποις θαλασσοργῶν ἔπεισαν τινάς, ὅταν ἴδωσι τοὺς Παριανοὺς παριόντας, ἰχθῦς ἀφθόνως ἐπιβάλλειν τῷ πυρὶ, καὶ οἶνον πολλὸν ἐπισπένδειν ἐς Ποσειδῶνι θύοντας, καὶ παρακαλεῖν αὐτοὺς μετ' εὐφημίας τιμῆσαι τὸν θεὸν, σπονδῶν κοινωθήσοντας· οἱ μὲν ἄλιεῖς * * * (lacunam sic explendam censet Casaubonus, τοῦτ' ἐποίησαν). Οἱ δὲ πεισθέντες τοῖς ἀλιεῦσι συνήσθιον καὶ συνέπινον τὸ σπουδαῖον τῆς πορείας ἀνέντες. Λαμψακηνοὶ δὲ συντείναντες ἐπὶ τὸ Ἐρμαῖον φθάσαντες ἦλθον· τοῦτο δὲ Παρίου μὲν ἀπέχει στάδια ὁ, Λαμψακηνῶν δὲ ὁ· τοσαύτην γῆν ἀπέτεμον τῇ τέχνῃ Λαμψακηνῶν Παριανῶν, μεθόριον συστήσαντες τὸ Ἐρμαῖον. Ad quæ Creuzerus, cum vulgatis editionibus Athenæi hujus operis indicem fuisse statuens Ὀροί: « Quæ ipsa Charonis esse, eaque ex ὄροις desumpta equidem pro comperto habeo. Nam primum, totius orationis color et indoles nescio quomodo antiquissimi scriptaris ingenium referunt, quod magis etiam sentiri posset, hæc si Ionicum charactera retinerent. Gravior tamen altera ratio repetita ex argumento, quod quidem cum totum versetur in explicanda lite a Lampsacenis agitata super agri finibus: ejus scriptoris admonet, qui Lampsacenorū fines peculiari opere descripsit. Et potuit Polyænus Charonem, quem a Plutarcho lectitatum esse vidimus, vel et

AGRI LAMPSACENI DESCRIPTIO
[NISI POTIUS ANNALES LAMPSACENORUM].

8.

Charon Lampsacenus alia trecenta stadia aufert, a Practio initium Troadi ponens, quod tot abest a Pario, quot dixi, stadiis, sed ad Atramyttium usque producit.

9.

Similia de Cardianis narrat Charon Lampsacenus Annalium libro secundo, his usus verbis: Bisaltæ adversus Cardiam copias eduxerunt, atque prælio vicerunt. Erat autem dux Bisaltarum Onaris. Hic, puer quum esset, Cardia venditus fuerat; emtusque a quodam Cardiano, tonsoriam artem exercebat. Acceperant autem Cardiani oraculum, Bisaltas bellum ipsis illaturos: qua de re sæpe inter se disserebant in tonstrina sedentes. Ille igitur quum Cardia in patriam profugisset, Bisaltis auctor fuit expeditionis adversus Cardianos suscipiendæ, duxque ipse creatus est Bisaltarum. Docuerant autem omnes Cardiani equos in ipsorum convivii saltare ad tibia cantum, ita ut posterioribus pedibus insistentes, anterioribus modos tibiæ, quos edocti erant, gesticularentur. Quod cum sci-

ret Onaris, e Cardia tibicinam emerat: quæ postquam Bisaltiam venit, multos inflare tibia docuit; quos ille expeditionis socios secum sumsit. Commisso prælio, jussit hos inflare eos tibiæ modos, quos maxime callerent Cardianorum equi. Et equi, exaudito tiliarum cantu, in posteriores pedes se sublevarunt, ad saltationem conversi. Cardianorum autem robur in equitatu inerat: atque ea ratione prælio hi superati sunt.»

10.

Lampsaceni et Pariani de agrorum finibus litem habentes, constituerunt sub primum galli cantum viros ex utraque civitate ad se invicem mittere. Ubi cumque vero sibi missi obviam fierent, hunc terminum ac finem regionis esse debere. Quod cum omnium sententiis esset approbatum, aliquot in iis locis per mare opus facientibus persuaserunt, ut cum Parianos viderent præterire, maximam piscium copiam in ignem imponerent, et circumcirea vinum libarent, quasi Neptuno sacra facientes, eosque faustis auspiciis advocarent ad honorandum deum et libationis societatem. Quod cum piscatores facerent, illi piscatoribus morem gerentes, simul epulabantur et bibebant, remittentes aliquantum ex itineris contentione.

ipse manibus tractasse, ve. certe aliquem scriptorem compilasse, qui illum suis ipse manibus tractaverit. Nec deest ejus rei exemplum in ipso Polyæno, quem supra docuimus Lampsaces puellæ historiam a Plutarcho mutuatum, qui in eadem diligentior Polyæno Charonem auctorem laudavit. »

11.

Athenæus XI, c. 49, p. 475, B: Χάρων δ' ὁ Λαμψακηγός ἐν τοῖς Ὀροῖς παρὰ Λακεδαιμονίους φησὶν ἔτι καὶ εἰς αὐτὸν δείκνυσθαι τὸ δέπας τὸ δοθὲν Ἀλκμήνῃ ὑπὸ Διὸς, ὅτε Ἀμφιτρύωνι εἰκάσθη. Creuzerus: « Difficile intellectu est, quomodo in eo opere, quod ego in agro Lampsaceno versatum esse contenderim, locus esse potuerit narrationi, quæ est de poculo Alcmæ. Equidem nullus dubito, quin hic locus ad aliud Charonis opus referri debeat, ad *Ἡρυτάνεις* (quod scriptum Suidas χρονικὰ fuisse docet), et peccasse vel ipsum Athenæum vel ejus librarios in eo, quod illam rem ἐν Ὀροῖς traditam dicerent, nisi hoc sumere malueris: illorum χρονικῶν fuisse cum illum titulum commemoratum a Suida: *Ἡρυτάνεις*, tum alterum hunc: Ὀροὶ (*annales*), ut Lacedæmoniorum annales cogites. »

ΚΤΙΣΕΙΣ.

12.

Schol. Apollon. Rh. II, 477 et Etym. M. s. v. Ἀμαδρυάδες, quorum posterior hæc habet: Χάρων ... ὁ Λαμψακηγός ἱστορεῖ ὡς Ποῖκος, ὄρνυθι θεασάμενος ἤδη μέλλουσαν ἐπὶ γῆν καταφέρεισθαι, προσ-

Lampsaceni vero contententes, ad Hermæum priores venerunt. Id a Paro septuaginta stadiis distat: a Lampsaco autem ducentis. Tantum soli per fallaciam Lampsaceni Parianis ademerunt, finibus in Hermæo constitutis.

11.

Charon vero Lampsacenus in Annalibus scribit, ad suam usque ætatem monstratum esse apud Lacedæmonios poculum, quo Alcmæam Jupiter donaverat sub Amphitryonis forma.

DE URBIUM ORIGINIBUS.

12.

Charon Lampsacenus narrat quemadmodum Rhæcus (Cnidius) quercum conspiciens tantum non in terram cadentem, pueros jusserit eam suffulcire. Nympha autem, quæ jam in eo fuerat, ut una cum arbore interiret, ad Rhæcum advenit eique gratias se habere dixit, quod ser-

ἔταξε τοῖς παισὶν αὐτὴν ὑποστηρίξαι· ἡ δὲ μέλ-
λουσα συμφορέσθαι τῇ ὄρνυθι νύμφῃ, ἐπιστάσα τῷ
Ποῖκῳ, χάριν μὲν εἶδέναι ἔφασκεν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας,
ἐπέτρεπε δὲ αἰτήσασθαι ὅτι βούλοιο· ὡς δὲ ἐκεῖνος
ἠξίου συγγενέσθαι αὐτῇ, ἐπιζήμιον μὲν ἔλεγεν εἶναι
τοῦτο (ἐπιζ. - τοῦτο desunt in Schol. Apollon.), φυ-
λάττεσθαι δὲ ὁμῶς ἑτέρας γυναικὸς ὁμιλίαν. Ἐσχον δὲ
μεταξὺ αὐτῶν ἄγγελον μέλισσαν. Καὶ ποτε πεττεύοντος
αὐτοῦ περιπίπτεται (παρίπτωτο Scholiast. Apollon.)
ἡ μέλισσα· πικρότερον δὲ τι ἀποσφραγισμένος, εἰς
ὄργην ἔτρεψε τὴν νύμφην, ὥστε πηρωθῆναι. Eadem
habet etiam Schol. Theocr. Idyll. 3, 13, auctoris
tamen notitia ommissa.

13.

Tzetzes ad Lycophr. v. 480: Ἀρκὰς ὁ Διὸς ἢ
Ἀπολλωνος παῖς, καὶ Καλλιστοῦς τῆς Λυκάονος θυ-
γατρός, ὡς φησὶ Χάρων ὁ Λαμψακηγός, κυνηγῶν
ἐνέτυχε τινὶ τῶν Ἀμαδρυάδων νυμφῶν, κινδουνοῦσα,
καὶ μέλλουσα φθαρῆναι ὑπὸ χειμαρῶν τοῦ ποταμοῦ
ἐν τῇ ὄρνυθι, ἐν ἣ γενοῦσα ἦν ἡ νύμφη, καὶ ἀνέτρεψε
τὸν ποταμὸν, καὶ τὴν γῆν χώματι ὠχύρωσεν· ἡ δὲ
νύμφη Προσοπέλεια τὴν κλῆσον, κατ' Ἐὐμήλον, συνελ-
θοῦσα αὐτῷ γεννᾷ Ἐλάτον καὶ Ἀρειδῶντα, ἐξ ὧν εἰ-
σὶν οἱ Ἀρκάδες, ὡς φησὶ καὶ Ἀπολλώνιος. Creuzer.:
« Hoc loco de Arcade firmari mihi videtur
Sevini opinio, illa Charonis referenda esse ad
ipsius Κτίσεις, in quibus constat altius ascen-
disse scriptores ad ætatem mythicam fabulisque
plurimis exponendis indulgisse. Unde nec ab-
sonum videtur conjicere ea huc pertinere, quæ
supra ex Pausania in medium protuli de Naupa-
cticis carminibus. »

vator sibi exstitisset, jussitque ut, quodcumque vellet, postuleret. Ille vero quum ejus consuetudinem peteret, damnandum quidem hoc esse dixit, se tamen obsculturam esse, si quidem vitaret alterius semineæ connubium. Internuntium vero habebant apem, quæ quum talis aliquando ludentem circumvolaret, atque acerbius aliquid ille proloqueretur, tantam nymphæ excitavit iram, ut excecaretur.

13.

Arcas, Jovis filius aut Apollinis ex Callisto, Lycaonis filia, ut Charon ait Lampsacenus, in venatione incidit in nympham Hamadryada, quæ jam in eo erat periculi, ut una cum quercu, cui innata puella, perderetur. Subvertit igitur flumen aggereque terram munivit. Nympha vero, quam Prosopeliam dicit Eumelus, cum illo consuescens Elatum progeniit et Aphidantem, ex quibus oriundi sunt Arcades, ut Apollonius quoque testatur.

XANTHI

FRAGMENTA.

ΑΥΔΙΑΚΑ.

1.

Dionys. Halicarn. Antiq. I, 28, p. 73 Reisk.: Ξάνθος δὲ ὁ Αὐδῶν ἱστορίας παλαιῆς, εἰ καὶ τις ἄλλος, ἔμπειρος ὢν, τῆς δὲ πατρίου καὶ βεβαιωτῆς ἂν οὐδενὸς ὑποδεέστερος νομισθεῖς, οὔτε Τυρρηνὸν ὠνόμακεν οὐδαμῶς τῆς γραφῆς δυνάστην Αὐδῶν, οὔτε ἀποικίαν Μηδιῶν εἰς Ἰταλίαν κατασχοῦσαν ἐπίσταται, Τυρρηνίας τε μνήμην ὡς Αὐδῶν ἀποικίσεως, ταπεινοτέρων ἄλλων μεμνημένος, οὐδεμίαν πεποιήται. Ἄττος δὲ παῖδας γενέσθαι λέγει Αὐδῶν καὶ Τόρρηθον· τούτους δὲ, μερισταμένους τὴν πατρίαν ἀρχὴν, ἐν Ἀσίᾳ καταμειναι ἀμφοτέρους, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ὧν ἤρξαν, ἐπ' ἐκείνων φησὶ τεθῆναι τὰς ὀνομασίας λέγων οὕτως· « Ἀπὸ Αὐδοῦ μὲν γίνονται Αὐδοί, ἀπὸ δὲ Τόρρηθου Τόρρηθοι· τούτων ἡ γλῶσσα ὀλίγον παραφέρει, καὶ νῦν ἐτι συλοῦσιν ἀλλήλους ῥήματα οὐκ ὀλίγα, ὡς περ Ἴωνες καὶ Δωριεῖς. »

2.

Ex eodem fonte sua hausisse apparet Nicolaum Damascenum apud Steph. Byz. p. 116 ed. Orell.: Τόρρηθος, πόλις Αὐδίας ἀπὸ Τόρρηθου τοῦ Ἄττος. Ἐν δὲ τῇ Τόρρηθίδι ἔστιν ὄρος Κάριος καλούμενον, καὶ ἱερὸν τοῦ Καρίου ἐκεῖ. Κάριος δὲ Διὸς παῖς καὶ

Τόρρηθίας, ὡς Νικόλαος τετάρτῳ δε πλαζόμενος περὶ τινὰ λίμνην, ἧτις ἀπ' αὐτοῦ Τόρρηθία ἐκλήθη, φθογῆς Νυμφῶν ἀκούσας, ἃς καὶ Μούσας Αὐδοὶ καλοῦσι, καὶ μουσικὴν ἐδιδάχθη, καὶ αὐτὸς (τοῦς) Αὐδοῦς ἐδίδαξε, καὶ τὰ μέλη διὰ τοῦτο Τόρρηθία ἐκαλεῖτο.

3.

Eratosthen. apud. Strabon. I, p. 49: Ταῦτα δ' εἰπὼν (Eratosthenes) τὴν Στράτωνος ἐπαινεῖ δοξάν τοῦ φυσικοῦ, καὶ ἐπὶ Ξάνθου τοῦ Αὐδοῦ· τοῦ μὲν Ξάνθου λέγοντος, ἐπὶ Ἀρταξέρξου γενέσθαι μέγαν αὐχμὸν, ὅστ' ἐκλιπεῖν ποταμοὺς, καὶ λίμνας καὶ φρέατα· αὐτὸν δὲ εἰδέναί πολλαχῆ πρόσω ἀπὸ τῆς θαλάσσης λίθους τε κογγυλιώδεις (quidam codd. λίθους τε καὶ κογγ. alii: λίθον τε κογγυλιώδη), καὶ τὰ κτενώδεα, καὶ γηραμίδων τυπώματα, καὶ λιμνοθάλασσαν ἐν Ἀρμενίοις καὶ ἐν Ματτιηνοῖς (al. Ματτινηροῖς, prorsus abest a Cod. Veneto) καὶ ἐν Φρυγίᾳ τῇ κάτω ὧν ἐνεκα πείθεσθαι τὰ πεδία ποτὲ θάλατταν γενέσθαι.

4.

Strabo XII, p. 579: Ἀκούειν δ' ἔστι καὶ τῶν παλαιῶν συγγραφέων οἷα φησὶν ὁ τὰ Λύδια συγγράψας Ξάνθος, διηγούμενος οἷα μεταβολαὶ κατέσχον πολυτάκως τὴν γῶραν ταύτην (Lydiam et Phrygiam), ὧν ἐμνήσθη μὲν πού καὶ ἐν τοῖς πρόσθετον καὶ δὴ καὶ τὰ περὶ τὸν Τυρρῶνα πάθη ἐνταῦθα μυθεύουσι, καὶ τοῦς

LYDIACA.

1.

At Xanthus Lydus (qui priscæ historiæ, si quis alius, est peritus, quique patriæ historiæ auctor nullo alio habitus est inferior) in suis scriptis nullo modo Tyrrenum Lydorum principem nominat; neque ullam Mæonum coloniam in Italiam appulisse scit; neque ullam Tyrreniæ, tanquam Lydorum coloniam, mentionem facit, quamvis ignobiliora alia ac leviora memoret: Lydum vero et Torrhebum Atyos filios fuisse dicit. Hos vero ambos regno paterno inter se diviso in Asia remansisse, gentibusque, quibus imperarunt, nomen ab illis inditum fuisse dicit. Atque hæc sunt ejus verba: « A Lydo Lydi, « a Torrhebo Torrhebi sunt. Horum lingua parum « diversa est, et nunc quoque alteri alterorum non « pauca vocabula usurpant, quemadmodum Iones et Dorienses. »

2.

Torrhebus, urbs Lydiæ, a Torrhebo, Atyos filio. In Torrhebide autem mons est Carius nominatus, in eoque

sacrum Caril, Jovis filii ex Torrhebia, ut ait Nicolaus libro quarto; qui circa lacum quendam errans ab illo Torrhebia nominatum, quum Nympharum, quas etiam Musas Lydi dicunt, voces audisset, musicam edoctus est atque ipse Lydos carmina lyrica edocuit.

3.

His dictis (Eratosthenes) Stratonis physici laudat sententiam et Xanthi Lydi. Xanthus dixerat, Artaxerxis ætate ingentem fuisse siccitatem, adeo ut defecerint flumina, paludes et putei; vidisse autem se passim procul a mari lapides conchylii formam referentes, aut pectinum, aut cheramidum estigies; tum marinum lacum in Armenia et Mattienis, inque Phrygia inferiori; quas ob causas sibi persuasum esse campos istos aliquando fuisse mare.

4.

Licet etiam antiquitatis scriptores de hac re audiverint. Ex quorum numero Xanthus, Lydiæ historia conditor, narrat quantæ ac quot in ista regione inciderint mutationes, quarum etiam superius facta est mentio. Quin etiam Typhoni quæ evenerunt, ad ista et loca referunt, et

Ἄριμους, καὶ τὴν Κατακεκαυμένην ταύτην εἶναι φασιν· οὐκ ὀκνοῦσι δὲ καὶ τὰ μεταξὺ Μαιάνδρου καὶ Λυδῶν ἅπαντ' ὑπονοεῖν τοιαῦτα (vulgo ταῦτα)· καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν λιμνῶν καὶ ποταμῶν, καὶ τοὺς πολλαχοῦ κευθμῶνας τῆς γῆς. Ἡ δὲ μεταξὺ Λαοδικείας καὶ Ἀπαμείας λίμνη, καὶ βορβορώδη καὶ ὑπόνομον τὴν ἀπορορὰν ἔχει πελαγία οὖσα· φασὶ δὲ καὶ οἰκίας εἶναι τῷ Μαιάνδρῳ μεταφέροντι τὰς χεῖρας, ὅταν περικρουσθῶσιν οἱ ἀγκῶνες· ἀλόγως δὲ τὰς ζημίας ἐκ τῶν πορθμικῶν διαλύεσθαι τελεῖν.

Quibuscum conjungenda sunt hæc lib. XIII, p. 628 : Μετὰ δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἡ Κατακεκαυμένη λεγόμενη, χεῖρα, μῆκος μὲν καὶ πεντακοσίων σταδίων, πλάτος δὲ τετρακοσίων, εἴτε Μυσίαν γὰρ καλεῖν· εἴτε Μηονίαν· λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως ἅπαντα ἀδενδρῶς, πλὴν ἀμπέλου τῆς τὸν Κατακεκαυμένην φερούσης οἶνον, οὐδενὸς τῶν ἐλλογίμων ἀρετῇ λειπούμενον. Ἔστι δὲ ἡ ἐπιφάνεια τερωδῆς τῶν πεδίων· ἡ δὲ ὄρεινὴ καὶ πετρῶδης, μέλαινα ὡς ἂν ἐξ ἐπικαύσεως. Εἰκάζουσι μὲν οὖν τινὲς ἐκ κεραυνοβολιῶν καὶ πρηστήρων συμβῆναι τοιοῦτο· καὶ οὐκ ὀκνοῦσι τὰ περὶ τὸν Ἰουβῶνα ἐνταῦθα μυθολογεῖν. Ξάνθος δὲ καὶ Ἄριμους τινὰ λέγει τῶν τόπων τούτων βασιλέα. Ex eodem Xanthi libro Creuzerus suspicatur desumpta esse quæ leguntur apud Aristotel. De mirab. auscult. c. 39 : Λέγεται δὲ καὶ περὶ Λυδίαν ἀναφέρεισθαι πῦρ πάμπληθες καὶ καίεσθαι ἐφ' ἡμέρας ἑπτὰ. Idem Creuzerus ad Xanthum vel ad alium Lydiacarum rerum scriptorem referri posse ait cap. 53 de ossibus humanis vasisque in lapidem obduratis, repertisque in metallis Lydiæ a Cræso factis, et quæ ibidem traduntur de Pithecensis insulis.

5.

Strabo XIV, p. 680 : Ὁ μὲν γὰρ Ξάνθος ὁ Λυδὸς, μετὰ τὰ Τρωϊκὰ φησὶν ἔλθειν τοὺς Φρύγας ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν ἀριστερῶν τοῦ Πόντου ἀγαγεῖν δ' αὐτοὺς Σκαμάνδριον ἐκ Βερεχύντων καὶ Ἀσκανίας.

Arimos: et Catakekaumenen eam appellant. audent etiam omnia, quæ sunt inter Lydos ac Mæandrum, eodem in tractu censere, cum ob paludum et fluviorum multitudinem, tum ob crebras terræ cavernas. Jam palus, quæ Laodiceam et Apameam interjacet, quanquam maris in morem alta est, cænosum tamen quidpiam et quasi e cuniculo elisum edit. Aiunt etiam in jus vocari Mæandrum, quum prorutis limitibus agrorum fines mutat, multamque ab eo exigi, atque sumi e vectigalibus tractuum.

Sequitur regio, quæ Catakekaumene, id est combusta, dicitur, longitudine etiam quingentorum stadiorum, latitudine quadringentorum, sive ea Mysia est, sive Meonia appellanda : utrumque enim traditur. Arboribus prorsus caret, demta vite, quæ vinum Catakekaumenites gignit, nullo nobilium vinorum deterius. Camporum superficies est cineritia : montana et saxosa nigri sunt coloris, veluti ex adustione. Itaque sunt qui a fulminibus et cælitus immisissis ignis procellis id accidisse dicant, neque dubitent eo referre fabulam Typhonis. Xanthus enim Arimôn quendam istorum regem locorum ponit.

6.

Steph. Byz. : Λοκοζος πόλις Φρυγίας, ἣν ὠκοῦν Θρᾷκες Λοκοζιοὶ κατεκλύσθη δὲ, ὡς Ξάνθος ὁ Λυδὸς, ἅς καὶ διὰ τοῦ ἔ γραφεί ἐν τόποις, Λοκοζίτας τούτους καλῶν. Welckerus l. l. putat Dionysii libri partem fuisse τόποι inscriptam, quæ locorum descriptiones continuerit.

7.

Schol. Apollon. II, 724 : Σαγγάριος, ποταμὸς Φρυγίας· ὁ δὲ Μυρλεανὸς Σάγγαρον αὐτὸν λέγεσθαι φησὶν. Ἑρμογένης δὲ ἐν τῷ περὶ Φρυγίας φησὶν, Σάγγαν τινὰ ἀσεβήσαντα περὶ τὴν Ῥεῖαν, μεταβαλεῖν εἰς τοῦτο τὸ ὕδωρ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸν ποταμὸν Σαγγάριον ὀνομασθῆναι· πλησίον δὲ αὐτοῦ ὄρειας Δήμετρος ἱερὸν ἐστίν, ὡς φησὶ Ξάνθος. Ex Xantho Creuzerus fluxisse putat etiam hæc apud Anonym. in *Bibl. der alten Lit. u. Kunst*. VII. Ined. p. 16 : Ἀλφαίος, ὁ Σαγγαρίου τοῦ ποταμοῦ υἱὸς, Ἀθηναίων αὐλητικὴν διδάξας, καὶ βιαζόμενος τὴν θεὸν, ὑπὸ Διὸς ἐκεραυνώθη.

8.

Strabo XII, p. 572 : Ὅτι τοὺς Μύσους, οἱ μὲν Θρᾷκας, οἱ δὲ Λυδοὺς εἰρήχασιν κατ' αἰτίαν παλαιάν ἰστοροῦντες, ἣν Ξάνθος ὁ Λυδὸς γράφει καὶ Μενεκράτης ὁ Ἐλαίτης· ἐτυμολογοῦντες καὶ τὸ ὄνομα τὸ τῶν Μυσῶν ὅτι τὴν ὀξύην οὕτως ὀνομάζουσιν οἱ Λυδοί· πολλὰ δ' ἡ ὀξύη κατὰ τὸν Ὀλυμπον, ὅπου ἐκτεθῆναι φασὶ τοὺς δεκατευθέντας· ἐκείνων δὲ ἀπογόνους εἶναι τοὺς ὑστερον Μυσοὺς, ἀπὸ τῆς ὀξύης οὕτω προσαγορευθέντας μαρτυρεῖν δὲ καὶ τὴν διαλεκτὸν μιξολύδιον γὰρ πῶς εἶναι καὶ μιξοφρύγιον. Τέως μὲν γὰρ οἰκεῖν αὐτοὺς περὶ τὸν Ὀλυμπον· τῶν δὲ Φρύγων ἐκ τῆς Θράκης περαιωθέντων, εἴλοντο τὸν τε τῆς Τροίας ἄρχοντα, καὶ τῆς πλησίον γῆς· ἐκείνους μὲν ἐνταῦθα οἰκῆσαι τοὺς δὲ Μυσοὺς περὶ τὰς (Mseripti ὑπὲρ τὰς) τοῦ Καίκου πηγὰς πλησίον Λυδῶν.

Mysiam, Thraciæ regionem, memorat etiam

5.

Nam Xanthus Lydus post bellum Trojanum ait venisse Phrygas ex Europa et sinistra Ponti parte, adductos a Scamandrio e Berecyntis et Ascania.

6.

Locozus, urbs Phrygiæ, quam Thraces Locozii incoluerunt. Diluvium passa est auctore Xantho Lydo, qui vocem per x scribit in Locis, eos Locoxitas appellans.

7.

Sangarius, fluvius Phrygiæ, quem Myrleanus Sangarum vocari dicit. Hermogenes vero in eo qui est de Phrygia libro tradit Sangam quendam in Rheam peccantem in hancce aquam commutatam, ab eoque Sangarium flumen nominatum esse. Haud procul ab eo Xanthus ait Cericis montanæ sacrum esse.

8.

Præterea Mysos alii Thraces, alii Lydos faciunt. Atque hi quidem causam ex antiquitate repetunt, quam litteris mandarunt Xanthus Lydus, et Menecrates Elaita, qui et rationem nominis Mysorum reddunt, quod Lydorum

Nicolaus Damasc. histor. lib. 18, p. 120 ed. Orelli, e Xantho, ut Creuzero videtur. Quare locum apposuimus.

Θρακῆσι δὲ ἐπεκλήθησαν ἀπὸ τῆς τοιαύτης αἰτίας. Ἐπὶ Ἀλυάττου τοῦ τῶν Λυδῶν βασιλέως ἀνῆρ τις μετὰ γυναικὸς καὶ τῶν ἑαυτοῦ τέκνων ἐκ Μυσίας τῆς τῶν Θράκων χώρας ὁρμώμενος, ἧς καὶ Ὅμηρος μνημονεύει λέγων οὕτως,

Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν Ἰππημολγῶν,

διεπέρασεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀσίας, εἰς χώραν τὴν λεγομένην Λυδίαν, καὶ κατώκησε πλησίον τῆς πόλεως Σάρδων. Τοῦ οὖν βασιλέως πρὸς τὸ τῆς πόλεως τεῖχος καθιζομένου, διήρχετο ἡ γυνὴ τοῦ Θρακός, ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς βαστάζουσα στάμνον, ἐπὶ δὲ τῶν χειρῶν ἡλακᾶτην καὶ ἄτρακτον, ὅπισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην ἵππος τις προσεδέδετο· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς κορυφῆς ὁ στάμνος ἦν μεστὸς ὕδατος· ἐν δὲ ταῖς χερσὶν εἰργάζετο νήθουσα ἐκ τῆς ἡλακᾶτης τὸν ἄτρακτον· ὅπισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην ἠκολούθει ὁ ἵππος ἀπὸ τῆς πηγῆς πεποτισμένος. Ταύτην ἰδὼν ὁ βασιλεὺς μεγάλως ἐθαύμασε καὶ ἠρώτησε, πῶθεν καὶ τίς καὶ ποίας ἐστὶ πόλεως. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο, Μυσὴν μὲν εἶναι τὸ γένος Θράκης δ' ἐστὶν αὐτὸ πολίχθιον. Λαβῶν οὖν βασιλεὺς ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἀφορμὴν, πρὸς τὸν τῆς Θράκης βασιλέα ποιησάμενος Κότυν ὀνομαζόμενον, ἐκείθεν ἔλαβεν ἄνδρας μετοίκους, μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων, ὄγλον ἰκανόν. Ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν Νικόλαος ὁ Δαμασκηνὸς γράφει ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ αὐτοῦ βιβλίῳ, ὁ γεγωνὶς ὑπογραφεὺς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως.

Ex Constantini Porphyrogen. lib. I Περί Θεμάτων, cap. III.

9.

Etym. M.: Ἐρμαῖον, τὸν σορὸν (leg. σωρὸν) τῶν λίθων, καὶ συνδῶς τοὺς ἐνοδίους λίθους· λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Ξάνθος, ὅτι ἀποκτείναντος Ἐρμού τὸν Ἄργον, καὶ δίκας εἰσπραττομένου καὶ ὑπέχοντος (= vulgo ὑπερέχοντος, parum ad rem, = Frid. Sylburg.) ἐν τοῖς

θεοῖς διὰ τὸ πρῶτον ἄψασθαι (ἀνθρωπιεῖον φόνου addendum censet idem), τοὺς λοιποὺς ἀφοσιουμένους τὸ ἄγος, καὶ (idem corrigit, ἄγος, διὰ δὲ τὸν Δία ἀπ.) ἀπολύοντας τοῦ φόνου προσβάλλειν αὐτῷ τὴν ψῆφον· ὅθεν διαμένειν ἔτι καὶ νῦν.

Eadem narrantur ex Anticlida ap. Schol. et Eustath. ad Hom. Od. 16, 471. Hanc hermaeorum originis explicationem, quamvis Xanthi aetati satis apta videri possit, Welckerus serio- ris ævi figmentum esse existimat a Dionysio Scytobrachione Xantho nostro tributum.

10.

In antiquissimis Lydiæ regibus ponendus videtur Alcimus, de quo Suidas, Xantho auctore, hæc narrat: Ξάνθος ἱστορεῖ, Ἀλκιμὸν τινα βασιλεῦσαι τῆς ἐκείσε χώρας, εὐσεβέστατον καὶ πραότατον ἀνθρωπῶν καὶ ἐπ' αὐτοῦ γενέσθαι εἰρήνην βαθείαν καὶ πλοῦτον πολὺν, ἀδελφὸς δὲ καὶ ἀνεπιβουλεύτως ζῆν ἕκαστον· εἶτα ἐπειδὴ ἑπτὰ ἔτη ἦν τῷ Ἀλκιμῷ, προσελθόντας τοὺς Λυδοὺς παγγενῆ (παγγενεῖ) τε καὶ πανδημί με προσεῦξασθαι, καὶ αἰτῆσαι τῷ Ἀλκιμῷ τοιαῦτα ἔτη δοθῆναι ἐς τὸ Λυδῶν ἀγαθόν· ὃ καὶ γέγονε καὶ ἐν εὐποτιμίᾳ τε καὶ εὐδαιμονίᾳ πολλῇ διῆγον.

Conf. Suidam s. Πανδημί, ubi sic: πανδημί δὲ καὶ παγγενῆ ἦλθον οἱ Λυδοὶ παρακαλοῦντες.

11.

Mnaseas apud Athenæum VIII, c. 37, p. 346, D: Ἡ δὲ γε Ἀτεργάτις, ὡσπερ Ξάνθος λέγει ὁ Λυδός, ὑπὸ Μόψου τοῦ Λυδοῦ ἀλοῦσα, κατεποντίσθη μετὰ Ἰγθύος τοῦ υἱοῦ ἐν τῇ περὶ Ἀσκάλωνα λίμνῃ διὰ τὴν ὕβριν, καὶ ὑπὸ τῶν Ἰγθύων κατεβρώθη.

12.

Athenæus X, 8, p. 415, C, D: Ξάνθος δὲ, ἐν τοῖς Λυδαίκοις, Κάμβλητα φησὶ, τὸν βασιλεύσαντα Λυδῶν, πολυράγον γενέσθαι καὶ πολυπότην, ἔτι δὲ

gua arbor oxya mysus vocatur, quæ juxta Olympum copiosa nascitur, ubi expositos aiunt fuisse decimatos, quorum progenies sunt Mysi, sic a mysso arbore dicti. Ad stipulari etiam linguam aiunt, mixtam e Phrygia et Lydia. Ac Mysos aliquamdiu circa Olympum habitavisse; quum autem Phryges e Thracia trajecissent, ceperunt Troje et vicinæ principem: eos quidem hic consedissee: Mysos autem supra fontes Caiici prope Lydiam.

9.

Hermæum, lapidum cumulum et in universum lapides in via positos; de quibus dicit Xanthus: quum Mercurius propter Argum interfectum a diis in judicium vocatus esset, ut pœnam lueret, quod primus hominis cædem commisisset, ceteros deos Jovis gratia Mercurium capitis absolvisse, sed dicis causa cædis pœnam sumentes calculus et adjecisse. Quod inde etiamnum permanet.

10.

Xanthus refert, Alcimum quendam in illa regione re-

gnasse, hominem religiosissimum et clementissimum, cujus tempore et alta pace et opibus Lydia floruerit, ita ut quisque secure et sine metu vitam transigeret. Postea vero quum Alcimus septem annos regnasset, totam Lydorum gentem omnemque populum ad eum accessisse, votisque factis [a deo] petissee, ut plures tales anni Alcimo darentur, Lydorum bono: quod etiam factum est. Quare vitam valde felicem et beatam transegerunt.

11.

Ipsa quidem Atergatis, ut Xanthus tradit Lydius, a Mopso Lydo capta cum Ichthye filio, in lacu qui est prope Ascalonem demersa est ob contumeliosa injustaque facinora, et a piscibus vorata.

12.

Xanthus vero, in Lydiacis, Cambletem, Lydorum regem, tradit edacem bibacemque et gulæ deditum fuisse.

γαστρίμαργον· τοῦτον οὖν ποτε νυκτὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα κατακρεουργήσαντα καταφραγεῖν· ἔπειτα πρῶτῃ, εὐρόντα τὴν χεῖρα τῆς γυναικὸς ἐνοῦσαν ἐν τῷ στόματι, ἑαυτὸν ἀποσφάζει περιβοήτου τῆς πράξεως γενομένης.

«Hæc eadem exscripsit Nicolaus Damascenus p. 36 Orell., additis tamen nonnullis, quæ ab Athenæo prætermittuntur. Hominis nomen ibi est Καμβλίτας. Ælianus (V. H. I, 27), qui eadem in ἀδελφᾶγίας exemplis posuit, eundem dicit Κάμβλητα, quam tamen lectionem in Athenæi Κάμβλητα emendandam esse censet Perizonius. Ex eodem fonte sua hausit Eustathius ad Odys. 10, p. 356. V. Schweigh. not. ad Athen. l. I.» Cr.

13.

Parthenii Erotic. c. 33: Διαφόρως δὲ καὶ τοῖς πολλοῖς ἱστορεῖται καὶ τὰ Νιόβης· οὐ γὰρ Ταντάλου φασὶν (illorum scriptorum nomina initio capitis reposuit Parthenius) αὐτὴν γενέσθαι, ἀλλ' Ἀσσάονος μὲν θυγατέρα, Φιλόττου δὲ γυναῖκα· εἰς ἔριν δὲ ἀφικομένην Ἀθητοῖ περὶ καλλιτεχνίας, ὑποσχεῖν τῖσιν τοιάνδε· τὸν μὲν Φιλόττου ἐν κυνηγίᾳ διαρραρῆναι· τὸν δὲ Ἀσσάονα, τῆς θυγατρὸς πόθῳ σχόμενον, αὐτὴν αὐτῷ (Legrand suspicatur excidisse ἀξιώσαι vel simile quid, aut legendum μνήσασθαι. Cod. autem Parisiensis a Bastio collatus, exhibet αὐτὴν αὐτῷ γήμασθαι) γήμασθαι· μὴ ἐνδιδοῦσης δὲ τῆς Νιόβης, τοὺς παῖδας αὐτῆς εἰς εὐχρίαν καλέσαντα καταπρήσαι (excidit τὴν οἰκίαν. Heyne)· καὶ τὴν μὲν διὰ ταύτην τὴν συμφορὰν ἀπὸ πέτρας ὑψηλοτάτης αὐτὴν ῥίψαι· ἐννοῖαν δὲ λαβόντα τῶν σφετέρων ἀμαρτημάτων, διακρήσασθαι τὸν Ἀσσάονα ἑαυτὸν.

Jam sequuntur eæ Xanthi reliquiae quibus libri, unde petita sunt, nota addita est.

Hunc igitur, ait, noctu aliquando propriam uxorem in frusta dissectam devorasse: dein mane, quum manum uxoris in ore adhuc hærentem reperisset, rumore facinoris in vulgus sparso, se ipsum jugulasse.

13.

Diverse multis narratur etiam Niobæ historia. Non enim Tantalii dicunt eam, sed Assaonis fuisse filiam, Philotti vero uxorem, quæ quia cum Latona de prolis pulchritudine contendisset, hanc subisse pœnam. Philottum enim in venatione dilaceratum esse, Assaona vero, filiaæ amore captum, connubio voluisse eam sibi jungere. Non obtemperante autem Nioba, filios ejus in convivium convocasse domumque incendisse. Atque illam quidem ob hanc calamitatem de rupe altissima præcipitem se delisse, Assaona vero, scelere suo cognito, sese ipsum interfecisse.

LIBER PRIMUS.

14.

Lydia terra. Xanthus libro primo Lydiacorum. Gentile Lydus et Lydiæus.

LIBER PRIMUS.

14.

Stephan. Byz.: Λυδία ἢ γόρκα. Ξάνθος ἐν Λυδιακῶν πρώτῳ· τὸ ἐθνικὸν Λυδὸς καὶ Λυδαῖος.

15.

Stephan. Byz.: Λυκοσθένη, πόλις Λυδίας. Ξάνθος πρώτῳ Λυδιακῶν· ἦν καὶ Λυκοσθένειαν Νικόλαός φησιν· ὁ πολίτης Λυκοσθενεὺς, ὡς Βερενικεύς· παρὰ δὲ Λυδοῖς Λυκοσθενίτης, ὡς Δικαιαρχίτης.

16.

Plinius H. N. lib. XXV, cap. V, pag. 360 ed. Harduin.:

«Xanthus historiarum auctor in primo earum tradit, occisum draconis catulum revocatum ad vitam a parente, herba quam balin nominat: eadem Thylonem, quem draco occiderat, restitutum salutem.»

De herba illa vide quæ habet Etym. M. s. v. Βάλλις, e Xantho fortasse petita.

LIBER SECUNDUS.

17.

Stephan. Byz.: Ἀρδύνιον, πόλις ἐν Θήβης πεδίῳ, ὡς Ξάνθος ἐν Λυδιακῶν δευτέρῳ· τὸ ἐθνικὸν Ἀρδύνιος.

18.

Stephan. Byz.: Στρογόλα, πόλις Λυδίας· Ξάνθος ἐν Λυδιακῶν δευτέρῳ· τὸ ἐθνικὸν Στρογολαῖος.

19.

Athenæus XII, c. 11, p. 515, D: Λυδοὶ δὲ εἰς τοσοῦτον ἤλθον τρυφῆς, ὡς καὶ πρῶτοι γυναῖκας εὐνοῦγίσει, ὡς ἱστορεῖ Ξάνθος ὁ Λυδὸς, ἢ ὁ εἰς αὐτὸν τὰς ἀναπερομένας ἱστορίας συγγεγραφώς, Διονύσιος ὁ Σκυτοβραχίων, ὡς Ἀρτέμων φησὶν ὁ Κασανδρεὺς, ἐν τῷ περὶ συναγωγῆς (ἀναγωγῆς) βιβλίων ἀγνοῦν ὅτι Ἐρο-

15.

Lycosthene, urbs Lydiæ, de qua X. Eandem Nicolaus Lycostheniam appellat. Civis, Lycosthenensis, uti Berenicensis: apud Lydos vero Lycosthenita, uti Dicearchita.

LIBER SECUNDUS.

17.

Ardynium, urbs in campo Thebano, auctore X. Gentile, Ardynius.

18.

Strogola, urbs Lydiæ, X. Gentile Strogoleus.

19.

Lydi vero eo mollitie progressi sunt, ut etiam feminas castrarent; quod tradit Xanthus Lydius, sive qui Historias conscripsit quæ illi tribuuntur, Dionysius Scytobrachion, ut ait Artemon Cassandrensis in commentario De librorum collectione (quo libri quique ad suos auctores referuntur); nescius scilicet, Ephorum historiarum scriptorem illius tamquam vetustioris meminisse, qui etiam

ρος ὁ συγγραφεὺς μνημονεύει αὐτοῦ, ὡς παλαιότερου ὄντος καὶ Ἡροδότῳ τὰς ἀφορμὰς δευδωκότος· ὁ δ' οὖν Ξάνθος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Λυδιακῶν Ἀδραμύτην φησὶ τῶν Λυδῶν βασιλέα πρῶτον γυναϊκας εὐνούχι-σαντα, χρῆσθαι αὐταῖς ἀντὶ ἀνδρῶν εὐνούχων.

Eadem Gygi tribuuntur ap. Hesychium et Suidam, qui eodem Xantho auctore ex eodem libro hæc in medium proferunt: Ὅτι πρῶτος Γύγης ὁ Λυδῶν βασιλεὺς γυναϊκας εὐνούχισεν, ὅπως αὐταῖς χρῆστο αἰεὶ νεαζούσαις.

Gr.: «Quam rem sic expediri posse arbitrantur Vossius De histor. Gr. et Sevin in *Recherches sur les rois de Lydie*, (*Mémoires de l'Acad. des Inscrip.* tom. V), ut Xanthus dicatur junxisse varias de una eademque re sententias, quas de veterum fama acceperit. Meursius contra in notis ad Hesych. Miles. p. 176 in alterutro mendam inesse suspicatur. Qua de re difficultatibus impedita, ut meum ipse iudicium interponam, possis etiam ita conijcere, ut non tam regis, quam auctoris nomen in Hesychio ejusque compilatore Suida corruptum dicas. Jam si Λυδιακῶν scriptores circumspicias, succurrit Xenophili nomen, ejus Λυδικὰς ἱστορίας laudat Anonymus in tractatu de mulieribus, quæ bello claruerunt (in *Biblioth. d. alten Lit. u. Kunst* II, 3): ut igitur ille fortasse Gygem prodiderit ejus nequitiae inventorem. Possis etiam de Xenagora cogitare, a quo, præter cetera, Lydias etiam res traditas esse verisimile est.»

E Xantho petita videntur etiam hæc ap. Nicolaum Dam. p. 50, siq.:

Ὅτι Μάγνης ἦν ἀνὴρ Σμυρναῖος, καλὸς τὴν ἰδέαν, εἴτις καὶ ἄλλος, ποιήσει τε καὶ μουσικῆ δοκίμος. Ἦσκητο δὲ καὶ τὸ σῶμα διαπρεπεῖ κόσμῳ, ἀλουργῆ ἀμπερόμενος καὶ κόμην τρέφων χρυσοῦ στρόφῳ κεκορυμβωμένην· περιήει τε τὰς πόλεις ἐπιδεικνύμενος τὴν ποιήσιν. Τούτου δὲ πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἤρην, Γύγης δὲ μᾶλλον τι ἐφλέγετο, καὶ αὐτὸν εἶχε παιδικά. Γυναϊκά γε μὴν πάσας ἐξέμηνεν, ἐνθα ἐγένετο ὁ Μάγνης, μάλιστα δὲ τὰς Μαγνήτων, καὶ συνῆν αὐταῖς. Οἱ δὲ τούτου συγγενεῖς ἀχθόμενοι ἐπὶ τῇ αἰσχύνῃ, πρόφασιν ποιησάμενοι, ὅτι ἐν τοῖς ἔπεσιν ἦσαν ὁ Μάγνης Λυδῶν ἀριστείαν ἐν ἵππομαχίᾳ πρὸς Ἀμαζόνας, αὐτῶν δὲ οὐδὲν ἐμνήσθη, ἐπαίζαντες περικατέρρηξάν τε τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὰς κόμας ἐξέκειραν, καὶ πᾶσαν λώβην προσέθεσαν. Ἐφ' οἷς ἤλγησε μάλιστα Γύγης, καὶ πολ- λάκις εἰς τὴν Μαγνήτων γῆν ἐνέβαλε. Τέλος δὲ χειροῦται τὴν πόλιν· ἐπανελθὼν δὲ εἰς Σάρδει, πανηγύρεις ἐποίησατο μεγαλοπρεπεῖς.

Quæ de bello contra Amazones et de habitu poetæ epici commemorantur, Welckerus a Xantho nostro aliena censet, et historiam arguere ad poetæ alicujus exemplum a Dionysio adornatam. Ex ejusdem Lydiacis fluxisse videtur, quod ap. Plin. H. N. VII, 38, legimus, ubi post cladem quandam Magnesiorum Candaules rex Lydorum dicitur «Bularchi picturam illius exitii pari rependisse auro.» Quæ suo auctore dignissima.

Etiam sequentes (p. 52—69 Orelli) de Sadyatte, Alyatte, Cræsoque historiæ e Xanthi Lydiacis desumptæ esse videntur. Nec tamen a Lydio nostro eas profectas esse totius narrationis tenore demonstratur.

Ὅτι Σαδουάτης ὁ Λυδῶν βασιλεὺς, Ἀλυάττειο παῖς, ἦν μὲν τὰ πολέμια γενναῖος, ἄλλως δὲ ἀκόλαστος. Καὶ γὰρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν, γυναῖκα Μιλήτου, ἀνδρὸς δοκίμου, καλέσας ἐφ' ἱερὸν βίβησεν, καὶ τὸ λοιπὸν αὐτὴν ἴσχει γυναῖκα. Ὁ δὲ Μιλήτος ἦν Μέλανος τοῦ Γύγου γαμβροῦ ἀπόγονος. Δυσανασχετῶν δὲ ἐπὶ τούτοις, φεύγων ὤχετο εἰς Δασκύλιον. Σαδουάτης δὲ κάκειθεν αὐτὸν ἐξέωσεν. Ὁ δὲ ἀπεχώρησεν εἰς Προκόννησον. Σαδουάτης δὲ ὀλίγον ὕστερον ἐγγίμην ἐτέρας δύο γυναῖκας ἀλλήλας ἀδελφάς, καὶ ἴσχει παῖδας, ἓκ μὲν τῆς Ἀττάλης, ἓκ δὲ τῆς Ἀδραμυνοῦ νόθους· ἓκ δὲ τῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς γνήσιον Ἀλυάττην.

Ὅτι Ἀλυάττης ὁ Σαδουάττειο υἱός, βασιλεὺς Λυδῶν, ἔως μὲν νέος ἦν, ὑβριστὴς ἦν καὶ ἀκόλαστος, ἐκβὰς δὲ εἰς ἀνδρα, σωφρονέστατος καὶ δικαιοτάτος. Ἐπολέμησε δὲ Σμυρναῖοις, καὶ εἶλεν αὐτῶν τὸ ἄστυ.

Ὅτι Ἀλυάττης ὁ Κροίσου πατήρ, τοῦ Λυδῶν βασιλέως, ἐπὶ Καρίαν στρατεύων, περιήγγειλε τοῖς ἑαυτοῦ στρατῶνάσιν εἰς Σάρδεις ἐν ἡμέρᾳ τακτῇ, ἐν οἷς καὶ Κροίσῳ, ὅστις ἦν αὐτοῦ πρεσβύτατος τῶν παίδων, ἄρχην ἀποδεδειγμένον Ἀδραμυττίου καὶ Θήβης πεδίου. Ὁ δὲ, ὡς φασίν, ὑπὸ ἀκολασίας οὐχ οἶός τε ἦν, καὶ πως διεβέβητο πρὸς τὸν πατέρα. Βουλόμενος δὲ ἐν τῷδε τῷ ἔργῳ ἀπολύσασθαι τὰς αἰτίας, καὶ ἀπορῶν δόθην μισθώσαιτο ἐπικούρους (μισθωτοῖς γὰρ ἐχρῶντο), ἦλθεν ἐπὶ Σαδουάττην τὸν ἐπαρχὸν πλουσιώτατον Λυδῶν ὄντα, θανείζεσθαι βουλόμενος. Ὁ δὲ αὐτὸν πρῶτον ἀναμείνειν ἐκέλευσεν πρὸ τῶν θυρῶν, ἄχρι λούσθαι· μετὰ δὲ ἐντυγγάνοντι ἀποκρίνεται, ὅτι πολλοὶ παῖδες εἶεν Ἀλυάττη, οἷς πᾶσιν εἰ δεήσει αὐτὸν ἀργύριον διδόναι, οὐκ ἐξαρκέσει· οὐκοῦν (Kuster. οὐκοῦν) δοῦναι δεομένῳ. Κροίσον δὲ ἀποτυχόντα τάνθρωπου εἰς Ἴβρεσον ἀρξικέσθαι κατὰ ζήτησιν ἀργυρίου. Καὶ τότε μὲν εὐξασθαι τῇ Ἀρτέμιδι, εἰ βασιλεύσει, τὸν οἶκον ἅπαντα καθιερώσειν τοῦ ἐμπορίου. Ἦν δὲ τις Κροίσῳ φίλος, ἀνὴρ Ἴων, ὄνομα Παμπατής, υἱός

Herodoto materiam scribendi suppeditasset. Xanthus igitur, l. 2 Lyd., Adramyten, ait, Lydorum regem, primum feminas castrasse, eisque usum esse loco virorum eu-

nuchorum.—(Xanthus, Lyd., narrat) primum Gygem, Lydorum regem, mulieres castrasse, ut iis semper ætate et forma florentibus uteretur.

Θεογαρίδου εὐ μάλα εὐπόρου. Οὗτος ὄρων τὴν Κροίσου σπουδὴν, ἐδέθη τοῦ πατρὸς χιλίου στατήρας δοῦναι οἱ πάσῃ μηχανῇ. Τυχὸν δὲ παρ' αὐτοῦ, δίδωσι Κροίσῳ. Ἀνθ' ὧν μέγαν τε αὐτὸν Κροίσος ὑστερον ἐποίησε βασιλεὺς γενόμενος, καὶ εἰς τὴν ἀκρόπολιν εἰσαγαγὼν ἄμαξαν αὐτῷ ἔδωκεν μεστὴν χρυσοῦ· τὸν δὲ τοῦ ἐμπορίου οἶκον Ἀρτέμιδι καθιέρωσε, καὶ αὐτὰ τὰ θεμέλια ἀποδόμενος διὰ τὴν εὐχὴν, ὡς μηδὲν λείπειτο. Ὁ δὲ Κροίσος τοὺς χιλίους λαθὼν χρυσοῦς, στρατευμά τε ἤγειρε, καὶ πρῶτος εἰς τὴν κυρίαν ἡμέραν ἄγων ἔδειξε τῷ πατρὶ, καὶ συνεισέβαλεν εἰς τὴν Καρίαν. Κρείττων δὲ ἐξ ἐκείνου τοῦ ἔργου τῶν αὐτῶν διαβαλλόντων γίνεται.

Ἔστι Κῦρος ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἦν φιλοσοφίας, εἰ καὶ τις ἄλλος, ἐμπειρος, ἦντινα παρὰ τοῖς μάγοις ἐπαιεῦθη. Δικαιοσύνην τε καὶ ἀλήθειαν ἐδιδάχθη κατὰ αἴ τινας πατρίους νόμους· καθεστῶτας Περσῶν τοῖς ἀρίστοις δὲ καὶ μετεπέμψατο Σίδυλλαν ἐξ Ἐφέσου τὴν Ἐροφίαν καλουμένην χρησιμῶδον.

Ἔστι ὁ Κῦρος ὤκτειρε Κροίσον τὸν Λυδῶν βασιλέα διὰ τὴν ἀρετὴν. Καὶ οἱ Πέρσαι μεγάλην ἔνησαν πυρὰν Κροίσῳ ὑπὸ τινα ὑψηλὴν τόπον, ἀφ' οὗ ἐμελλον θεασθαι τὰ γινόμενα. Καὶ μετὰ ταῦτα Κῦρος ἐξήλαυεν ἐκ τῶν βασιλείων, καὶ ἡ δύναμις παρῆν ἅπασα, πολὺς τε ὄμιλος καὶ ἀστῶν καὶ ξένων. Ὀλίγον δ' ὑστερον θεράποντας ἦγον Κροίσον δεσμώτην, καὶ Λυδῶν δις ἑπτὰ. Ὡς δὲ ἐθεάσαντο Λυδοὶ, πάντες οἰμωγῇ καὶ στόνῳ ἀνέκλαυσαν, καὶ ἐπληξαν τὰς κεφαλὰς. Τοσοῦτος δ' ἐκ τοῦ ὄμιλου κωκυτὸς ἀνδρῶν ὁμοῦ καὶ γυναικῶν μετὰ θαυμάσιον καὶ βοῆς ἐξέρραγη, ὅπως οὐδὲ ἀλισκομένης τῆς πόλεως. Τότε δὲ τις ἂν καὶ τὴν τύχην ὤκτειρε, καὶ Κροίσον ἐθαύμασε τῆς πρὸς τοὺς ἀρχομένους φιλίας. Ὡς περ γὰρ πατέρα εἰρακότες, οἱ μὲν τὰς ἐσθῆτας κατερρήγνυντο, οἱ δὲ τὰς κόμας ἐτίλλον· γυναικῶν δὲ ἤγειτο πληθὺς μυρία μετὰ κόμμου καὶ ὀλοθυγῆς. Αὐτὸς δὲ ἀδακρυς προσῆει καὶ σκυθρωπός. Ὁ δὲ Κῦρος ταῦθ' ὄρων γινόμενα οὐκ ἐκώλυε, βουλόμενος καὶ τοὺς Πέρσας οἰκτόν τινα λαβεῖν αὐτοῦ. Ὡς δὲ προῖων κατ' αὐτὸν γίνεται ὁ Κροίσος, ἐφθέγγατο μεγάλη τῇ φωνῇ, δεόμενος τὸν υἱὸν ἀγθῆναί οἱ, δὲ οὐκέτι ἐπεπῆρωτο τὴν φωνήν, ἐξότου τὸ πρῶτον ἐφθέγγατο ἦν δὲ καὶ τὰλλα ἔμφρων. Καὶ ὁ Κῦρος ἄγειν ἐκέλευσε τὸν νεανίσκον. Καὶ μετ' οὐ πολὺ ἤγετο ἐπομένων αὐτῷ πολλῶν ἡλικίων. Θεασάμενος δὲ αὐτὸν ὁ Κροίσος οὐκέθ' ὁ αὐτὸς ἦν, ἀλλὰ τότε πρῶτον ἐδάκρυσεν. Ὁ δὲ μετὰ κλαυθμοῦ καὶ βοῆς προσπεσὼν πρὸς τὸν Κροίσον, Οἱ μοι, πάτερ, ἔφη, ἡ σὴ εὐσέβεια. Πότε δ' ἡμῖν οἱ θεοὶ βοηθήσουσιν; Ἀποβλέψας δὲ εἰς τοὺς Πέρσας, Ἄγεθ', ἰκετεύω, καμὲ, ἔφη, καὶ συνεμπρήσατο· καγὼ γὰρ ὑμῶν πολέμιος εἰμὶ οὐχ ἦττον ἢ ὁ πατήρ. Καὶ ὁ Κροίσος, Οὐκ ὀρθῶς λέγεις, ἔφη, μόνος γὰρ ἐγὼ τὸν πόλεμον ἐξήνεγκα, ὑμῶν δὲ καὶ τῶν ἄλλων Λυδῶν οὐδεὶς· ἐμὲ γὰρ καὶ τὴν τιμωρίαν ὑποσχέιν. Ἐμφυεὶς δὲ τῷ πατρὶ ὁ νεανίσκος οὐκέτ' ἀρίστατο·

ἀλλ' ὀδυρόμενος οἴκτου πάντα ἐνέπλησεν, ἀφίεις καὶ ἑαυτὸν ἄγειν ἐπὶ τὴν πυρὰν. Οὐ γὰρ, ἔφη, λελείψομαι τῆς σῆς μοίρας, ὦ πάτερ. Εἰ δὲ νῦν με οὐκ ἔασουσιν, ἀλλὰ προσδέχου μοι ταχύ. Τίς ἐτι μοι τοῦ βίου ἐλπίς; δὲ, ἐξ ὅτου περ ἔφην, αἰ μὲν σοι λυπηρὸς ἦν, αἰ δ' ἐμαυτῷ· εὐτυχοῦντα μὲν ἐκτρεπόμενος ὑπ' αἰδοῦς διὰ τὴν τότε μοι προσοῦσαν ἀφωνίαν τε καὶ λώδην· ἐπεὶ δ' ἠρξάμεθα δυστυχεῖν, τότε πρῶτον φωνὴν ἀρῆκα, καὶ μ' εἰς τοῦτο μόνον ἠθροωσαν οἱ θεοὶ, ὅπως ἂν ὀδύρωμαι τὰς ἡμετέρας τύχας. Ὁ δὲ πατήρ ἔφη· Μη παντάπασιν, ὦ παῖ, σεαυτὸν ἀπογνῶς νέος ὢν, καὶ πολλοῦ σοι ἐτι ὄντος τοῦ λοιποῦ βίου, ὅπου γε καί μοι λείπεται τις ἐλπίς ὅμως, καὶ οὐπω τὰκ θεοῦ ἀπέγνων. Ἄμα δὲ ταῦτα λέγοντι προσήεσαν πολλὰ καὶ ὅη τινες θεράπαινοι, κομίζουσαι ἐσθῆτας πολυτελεῖς καὶ ἄλλον παμπληθῆ κόσμον, ὃν ἐπεμψαν συγκατακαησόμενον αἰ τῶν Λυδῶν γυναῖκες. Ὁ δὲ τὸν υἱὸν ἀσπασάμενος καὶ τοὺς ἐν κύκλῳ Λυδοῦς, ἐπὶ τὴν πυρὰν ἦει. Καὶ ὁ παῖς εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἀνασχῶν, Ὡναξ Ἀπολλὸν καὶ θεοὶ πάντες, εἶπαν, οὐσίνας ὁ πατήρ ἐτίμησεν, ἔλθετε νῦν γε ἡμῖν βοηθοί, καὶ μὴ συναπολλυταί Κροίσῳ πᾶσα ἀνθρώπων εὐσέβεια. Ταῦτα εἰπόντα μόλις ἀπῆγον οἱ φίλοι, βιαζόμενοι εἰς τὴν πυρὰν αὐτὸν συνεβάλλειν. Κροίσου δὲ ἐπιθαίνοντος αὐτῇ, ἡ Σίδυλλα ὤφθη ἀπό τινος ὑψηλοῦ χωρίου καταβαίνουσα, ἵνα καὶ αὐτὴ ἴδῃ τὰ γινόμενα. Ταχύ δὲ θροῦς ἦλθε διὰ τοῦ ὄμιλου, ὅτι ἡ χρησιμῶδὸς ἦκει, καὶ ἐν προσδοκίᾳ πάντες ἐγένοντο, εἰ τι πρὸς τὰ παρόντα θειάσει. Καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐντονόν τι φεγγαμένη βοῆ·

Ἡ μέλει, τί σπεύδεις ἢ μὴ θέμις; οὐ γὰρ ἔασαι Ζεὺς ὑπάτος· Φοῖβός τε καὶ ὁ κλυτὸς Ἀμφιάραος. Ἄλλὰ γ' ἐμῶν ἐπέων πείθεσθε ἀψευδέσι χρησμοῖς, μὴ κακὸν οἶτον ὀλοισθε παρὲκ θεοῦ ἀπραιόντες.

Κῦρος δ' ἀκούσας ἐκέλευσε τὸν χρησμὸν διενεγκεῖν τοῖς Πέρσαις, ὡς ἐξευλαθῆθειεν ἀμαρτάνειν. Οἱ δὲ δι' ὑποψίας γίνονται, ὡς κατεσκευασμένης, ἵνα σώζοιτο Κροίσος. Ὁ δ' ἤδη ἐπὶ τῆς πυρᾶς καθῆστο, καὶ σὺν αὐτῷ δις ἑπτὰ Λυδῶν, ἐν κύκλῳ δὲ Πέρσαι ὀρθὰς ἔχοντες ἦπτον. Σιωπῆς δὲ γενομένης στεναζὰς μέγα εἰς τρις ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα. Καὶ ὁ Κῦρος ἀκούσας ἐδάκρυσεν, ἐννοηθεὶς ὅτι νεμισητὰ δρᾶ, βιασθεὶς ὑπὸ Περσῶν, βασιλέα οὐδὲν ἐλάττωνα αὐτοῦ τὴν τύχην ἐμπιπράς. Συνεκέχυντο δὲ ἤδη καὶ Πέρσαι τὰ μὲν ἐπὶ Κροίσῳ, τὰ δὲ ἐπὶ τῷ σφετέρῳ βασιλεῖ, ὀρῶντες ἀγθόμενοι ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐκέλευον σώζειν Κροίσον. Ταχύ δὲ Κῦρος πέμψας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν, ἐκέλευσε τὴν πυρὰν σβενύναι. Ἡ δὲ ἦθετο, καὶ οὐκέθ' οἶόν τ' ἦν ἐξηγμένην ἐν κύκλῳ προσιέναι τινα. Φασὶ δὲ Κροίσον ἐμβλέψαντα εἰς τὸν οὐρανὸν εὐξασθαι τῷ Ἀπολλωνί ἀρῆσαι οἱ, ὅποτε καὶ οἱ ἐγθροὶ σώξιν αὐτὸν ἐθέλοντες οὐ δύναιντο. Χειμῶν δ' ἔτυγε τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐξ ἡοῦς, οὐ μὴν ὑετός γε. Κροίσου δ' εὐξαμένου ζοφερός ἰξαιμένης ἀπὸρ συνέδραμε νερούμενος· πάντοθεν, βρον-

ταί τε γίνονται καὶ ἀστραπαὶ συνεχεῖς· τοσοῦτος δὲ κατεβράγη ὑετός, ὥστε μὴ μόνον τὴν πυρὰν σθεσθῆναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους μόλις ἀντέχειν. Κροῖσω μὲν οὖν ταχὺ στέγασμα πορφυροῦν ὑπερέτεινον· τοῖς δὲ ἀνθρώποις τὰ μὲν ὑπὸ ζόφου καὶ λαίλαπος ταρτατομένοις, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἀστραπῶν, καταπατουμένοις ὑπὸ τῶν ἵππων τραχυνομένων πρὸς τὸν φόρον τῶν βροντῶν, δαίματα δαιμόνια ἐνέπιπτεν, καὶ οἱ τε τῆς Σιδύλλης χρησμοὶ καὶ τὰ Ζωροάστρου λόγια εἰσῆει. Κροῖσον μὲν οὖν ἐβόων ἐτι μᾶλλον ἢ πάλαι σώζειν· αὐτοὶ δὲ καταπίπτοντες εἰς γῆν προσεκύνουν, εὐμένειαν παρὰ τοῦ θεοῦ αἰτούμενοι. Φασὶ δὲ τινες Θαλῆν προειδόμενον ἐκ τινων σημεῖων ὄμβρον γενησόμενον καὶ ἀναμένειν τὴν ὕραν ἐκείνην. Τὸν γε μὴν Ζωροάστρην Πέρσαι ἀπ' ἐκείνου διείπαν, μήτε νεκροὺς καλεῖν, μήτ' ἄλλως μαινέειν πῦρ, καὶ πάλαι τοῦτο καθεστῶς τὸ νόμιμον τότε βεβαιωσάμενοι. Κῦρος δ' εἰς τὰ βασίλεια Κροῖσον ἄγων παρεκάλει τε καὶ ἐφιλοφρονεῖτο, πειθόμενος εἶναι θεοσεβέστατον· ἐκέλευέ τε, εἴ τι βούλεται οἱ γενέσθαι, μὴ ὀκνεῖν, ἀλλ' αἰτεῖσθαι. Ὁ δὲ εἶπεν· Ὡ δῖσποτα, ἐπεὶ μέ σοι θεοὶ ἔδοσαν, σύ τε χρηστὰ ἐπαγγέλλεις, αἰτοῦμαι σε δοῦναί μοι πέμψαι Πυθῶδε τὰς πέδας τάδε, καὶ τὸν θεὸν ἐρέσθαι, τί παθῶν ἐξηπάτα με τοῖς χρησμοῖς ἐπάρας στρατεύειν ἐπὶ σε ὡς περιεσόμενον, ἐξ ὅτου αὐτῷ τάδε ἀκροθίνια πέμπω (δείξας τὰς πέδας), καὶ τί δήποτε ἀμνημονῶσι χάριτος οἱ τῶν Ἑλλήνων θεοί. Κῦρος δὲ γελάσας καὶ τάδε ἔφη δώσειν καὶ ἄλλων οὐκ ἀτυχῆσειν αὐτὸν μειζόνων. Κῦρος δὲ ὀλίγου χρόνου φίλον ἐπιποίητο Κροῖσον, ἐξῶν τε ἐκ Σάρδεων ἀπέδωκε παιδᾶς καὶ γυναῖκας, καὶ σὺν αὐτῷ ἀπήγετο. Φασὶ δὲ τινες καὶ ἐπιτρέψαι ἂν αὐτῷ τὴν πόλιν, εἰ μὴ ὤετο νεωτεριεῖν. Cum his, quæ in Cræsi historia de regi flamma pluvia exstincta narrantur, confer Mythogr. Vatic. I, 196 et II, 190 ed. Bode.

-Quæ in Nicolai fragmentis de Cræsi et avo et patre narrantur, gemina fere intelliguntur esse iis, quæ Suidas habet in Ἀλυάττης (e Nicolao sine dubio) et Xenophilus apud Anonymum l. I.

Ἀλυάττης Λυδῶν βασιλεύς· ὃς ἦν μὲν τὰ πολέμια γενναῖος, ἄλλως δὲ ἀκόλαστος· καὶ γὰρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν ἤσχυεν· ἐγέννησε δὲ Ἀλυάττην· ὅστις ἔως μὲν νέος ἦν, ὑβριστὴς ἦν καὶ ἀκόλαστος. Ἐκθᾶς δὲ ἐς ἄνδρας, σωφρονέστατος καὶ δικαιοτάτος καὶ ἀνδρικότατος· ἐπολίμησε δὲ Συμυρναίοις, καὶ εἶλε τὸ ἄστυ· οὗτος γεννᾷ τὸν Κροῖσον· στρατεύσας δὲ ἐπὶ Καρίαν, παρήγγειλε τοῖς ἑαυτοῦ στρατὸν ἄγειν ἐς Σάρδεις, ἐν αἷς καὶ Κροῖσω, ὅστις ἦν αὐτῷ πρεσβύτατος τῶν παιδῶν, ἄρχων ἀποδεδειγμένος Ἀδραμυττείου τε καὶ Θήβης πεδίου. Ἀλυάττου πολιορκουῦντος

Πριηνὴν φησὶν. Suidas. Locus in extremis videtur mutilus, et oblitteratum scriptoris, unde hæc desumpta, nomen.

Λυδῶν. Ταύτην φησὶ Ξενοφίλος ὃ τὰς Λυδικὰς ἱστορίας γράψας, γυναῖκά τε καὶ ἀδελφὴν εἶναι Ἀλυάττω τοῦ Κροῖσου προπάτορος. Ταύτης υἱὸς Ἀλυάττης διαδοξάμενος τὴν τοῦ πατρὸς βασιλείαν, ἐγένετο δεινὸς ὑβριστὴς, ὡς καὶ τὰ ἱμάτια ἀξιολόγων ἀνδρῶν περισχίσει, καὶ προσπτύειν πολλοῖς. Αὐτῇ δὲ τὸν υἱὸν, ὅσον ἠδύνατο, κατέστειλεν· τοὺς δὲ ὑβριζομένους καὶ λόγοις χρηστοῖς καὶ ἔργοις ἡμείβετο· πᾶσαν δὲ τῷ υἱῷ φιλοφροσύνην προσφέρουσα, εἰς στοργὴν ἑαυτῆς πολλὴν περιέτρεψε. Νομίσασα δὲ αὐταρκῶς ἀγαπᾶσθαι, σκηψάμενη, σίτου καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέσχετο. Τὸν δὲ παρεδρεύοντα καὶ ὁμοίως ἀσιτοῦντα κατασταλῆναι, καὶ εἰς τοῦτο μεταβάλλεσθαι, ὥστε φησὶν ὀρθότατον καὶ δίκαιοτάτον αὐτὸν γενέσθαι.

« Hoc solo discrepant inter sese, quod Nicolaus Cræsi avum Sadyattem dicit, patrem autem Alyattem, plane sicuti Herodotus: illi contra utrumque, et patrem et avum Alyattem. Quod si reputaveris, has res argumento persimiles inter sese ex uno fonte repetitas videbis, h. e. ex Xanthi Λυδιακοῖς: fortasse in universis his scriptoribus excepto Herodoto, sicubi Cræsi avus cogitandus sit, reponendum censeas vel Σαδυάττης, vel, si forte Nicolai textus a librariis ad Herodoteum refectus videatur, Ἀλυάττης. Quid? in Anonymi loco fortasse præterea Ξενοφίλος emendandum est in Ξάνθος. Quo fiet, ut ab uno certe horum scriptorum, Anonymo nimirum historici nostri tanquam harum rerum auctoris nomen diserteproditum dicatur. Cui conjecturæ hoc videtur favere, quod hujus Xenophili nullum aliud per veterum monumenta reperiatur vestigium.

Alyattis alicujus nomine nonnulla reperiuntur in scriptoribus, quæ e Xantho fortasse aut alio Lydiacarum historiarum auctore profecta videri possint, v. c. quæ Polyænus VII, 2, de bello adversus Cimmericos itemque adversus Colophonios gesto refert; nec minus quæ Diogenes Laert. I, 83, de Biantis congressu sermoneque cum Alyatte narrat, nisi forte in iis potius Xanthus latet, quos Herodotus I, 27 dicit tradidisse de Biantis colloquio cum Cræso rege. » Cr.

LIBER TERTIUS.

20.

Stephan. Byz.: Εὐπάτρια, πόλις Λυδῶν· οἱ πολῖται Εὐπατριῶται, μᾶλλον δὲ Εὐπατρεῖς. Ξ. ἐν γ' Λυδικῶν

LIBER TERTIUS.

20.

Eupatria, oppidum Lydorum, cujus oppidani Eupatridæ; sed præstat Eupatrenses dicere, ut auctor est X.

LIBER QUARTUS.

21.

Stephan. Byz.: Ἀστελέβη, πόλις Λυδίας. Ξάνθος ἐν τετάρτῃ Λυδιακῶν· οἱ οἰκοῦντες Ἀστελεβαῖοι.

22.

Stephan. Byz.: Ἀστερία, πόλις Λυδίας. Ξάνθος ἐν τετάρτῃ Λυδιακῶν λέγεται καὶ Ἀστερίς· ὁ πολίτης Ἀστεριώτης καὶ Ἀστερίος.

Pro Lydiæ Codd. Mscr. et Eustathius ad Iliad. Συρίας exhibent, perperam. Quæ his fr. urbes memorantur Eupatria, Astelebe, Asteria, Welckerus fictas esse putat a falso illo Xantho, similiter ac Pyrrha in Etym. M. ex eodem fortasse Xantho, qui eam Gygis arcem vel urbem mentitus sit.

23.

Stephan. Byz.: Ἀσκαλῶν, πόλις Συρίας πρὸς τῇ Ἰουδαίᾳ. Ξάνθος ἐν τετάρτῃ Λυδιακῶν φησιν, ὅτι Τάνταλος καὶ Ἀσκαλος, παῖδες Ἵμεναίου· τὸν δὲ Ἀσκαλον ὑπὸ Ἀκριαμοῦ τοῦ Λυδῶν βασιλέως αἰρεθέντα στρατηγόν, εἰς Συρίαν στρατεῦσαι· κακῆ παρθένου (Ἐρασθέντα), πόλιν κτίσαι, ἣν αὐτὸ οὕτως ὠνόμασε· τὰ αὐτὰ καὶ Νικόλαος ἐν τετάρτῃ ἱστορίᾳ (vid. Fragm. ed. Orell. pag. 116)... λέγεται καὶ Ἀσκαλώνιον ἢ πόλις. Τὸ ἔθνικόν Ἀσκαλωνίτης καὶ Ἀσκαλώνιος, ὡς Ξάνθος ὁ Λυδὸς, καὶ Ἀσκαλωνίς θηλυκόν. In eo quod Hymenæus Tantalii et Ascali pater dicitur, Welckerus Alexandrini hominis doctriam agnoscere sibi videtur.

24.

Stephan. Byz.: Σιδῆνη, πόλις Λυκίας, ὡς Ξάνθος ἐν Λυδιακῶν (scr. Λυδιακῶν) τετάρτῳ. τὸ ἔθνικόν Σιδηνός, ὡς Σοφηνός.

25.

Stephan. Byz.: Μελάμπεια, πόλις Λυδίας, ἀπὸ

Μελάμπου, ὡς Ξάνθος ἐν Λυδιακῶν (scr. Λυδιακῶν). Hæc quoque urbs, ut Welckerus putat, Dionysii Scytobrachionis ingenio deberi videtur.

26.

Stephan. Byz.: Ἐλγος, πόλισμα Λυκίας (Λυδίας Ald.) ὡς Ξάνθος ἐν Λυδιακῶν (scr. Λυδιακῶν).

27.

Clemens Alex. Stromat. I, pag. 398 Potter.: Καὶ μὴν καὶ Τέρπανδρον ἀρχαίζουσι τινες Ἑλλάνικός γ' οὖν τοῦτον ἱστορεῖ κατὰ Μίδαυ γεγενῆσθαι. Φανσίας δὲ πρὸ Τέρπανδρου τιθεὶς Λέσχην τὸν Λέσβιον, Ἀρχιλόχου νεώτερον φέροι τὸν Τέρπανδρον· διημιλλῆσθαι δὲ τὸν Λέσχην Ἀρκτίνῳ, καὶ νενικηκέναι· Ξάνθος δὲ ὁ Λυδὸς περὶ τὴν ὀλυμπιακάτην Ὀλυμπιάδα.

Temporis ex Olympiadibus computatio docet hæc non esse Xanthi, sed potius Dionysii, ad cuius Lydiaca, ut Welckerus monet, satis apte referri possunt, si quidem ex iisdem Nicolaus narraverit Gygem Græcorum poetas benevolentissime excepisse. Johnsius in Histor. phil. I, p. 121, hoc frag. Xantho Atheniensi, Theophrasti æquali, quippe qui librum de vitis eruditorum scripserit, assignandum putavit. Sed omnino non constat Xanthum illum musicum librum aliquem composuisse.

ΜΑΓΙΚΑ.

28.

Clem. Alex. Strom. III, p. 515 Pott.: Ξάνθος (δὲ) ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις Μαγικοῖς, Μίγνυται δὲ, φησιν, οἱ μάγοι μητράσι καὶ θυγατράσι· καὶ ἀδελφαῖς μίγνυσθαι θεμιτὸν εἶναι· κοινὰς τε εἶναι τὰς γυναῖκας, οὐ βία καὶ λάθρα, ἀλλὰ συναινούντων ἀμφοτέρων, ὅταν θέλῃ γῆμαι ὁ ἕτερος τὴν τοῦ ἑτέρου

LIBER QUARTUS.

21.

Astelebe, urbs Lydiæ, auctore X. Incolæ, Astelebæi.

22.

Asteria, oppidum Lydiæ, cuius X. meminit. Vocatur quoque Asteris. Oppidanus, Asteriotes et Asterius.

23.

Ascalon, urbs Syriæ, juxta Judæam. X. refert, Tantalum et Ascalum Hymenæi fuisse filios; Ascalum autem ducem electum a Lydorum rege Aciamo in Syria militasse, et virginis amore captum, urbem ibi a se conditam de suo nomine appellasse. Eadem quoque narrat Nicolaus libro quarto Historiarum. — Urbs quoque Ascalonium appellatur. Gentile, Ascalonitis et Ascalonius, uti Xanthus Lydus perhibet; et Ascalonitis femininum est.

24.

Sidene, urbs Lyciæ, ut X. Gentile, Sidenus, ut Sphenus.

25.

Melampia, urbs Lydiæ, a Melampo.

26.

Elgus, oppidulum Lydiæ.

27.

Porro autem nonnulli quoque Terpandrum inter priuscos referunt. Hellenicus certe eum refert fuisse tempore Midæ. Phantias autem ponens Leschen Lesbium ante Terpandrum, refert Terpandrum esse Archilochi recentiorum, Leschen autem concertasse cum Arctino et vicisse. Xanthus autem Lydius circa octavam decimam Olympiadem.

ΜΑΓΙΚΑ.

28.

Xanthus autem in iis quæ inscribuntur Magica: Coeunt, inquit, Magi cum matribus suis et filiabus: et fas esse aiunt coire cum sororibus, et communes esse uxores, non vi et clam, sed utrisque consentientibus, quum velit alter ducere uxorem alterius

29.

Ex iisdem Μαγικοῖς desumpta G. J. Vossius censet illa apud Diogenem Laert. proœm. § 2 :

Ἀπὸ δὲ τῶν Μάγων, ὧν ἀρξαι Ζωροάστρην τὸν Πέρσην, Ἑρμόδωρος μὲν ὁ Πλατωνικός ἐν τῷ περὶ μαθημάτων φησιν, εἰς τὴν Τροίας ἄλωσιν ἔτη γεγονέναι πεντακισχίλια. Ξάνθος δὲ ὁ Λυδός, εἰς τὴν Ξέρξου διάβασιν ἀπὸ τοῦ Ζωροάστρου, ἑξακόσια (duo Mss. ἑξακισχίλια) φησὶ καὶ μετ' αὐτὸν γεγονέναι πολλοὺς τινὰς Μάγους κατὰ διαδοχὴν, Ὀστάνας καὶ Ἀστραψύγους (Ἀστραμψύγους Suidas), καὶ Γωβρίας καὶ Παζάτας, μέχρι τῆς Περσῶν ὑπ' Ἀλεξάνδρου καταλύσεως.

Ne hunc librum a Xantho profectum putes res ipsa vetat. Verba μετ' αὐτὸν—κατὰ διαδοχὴν Alexandrinorum de scholis philosophorum statuendi morem arguunt. Illa autem quæ de Zoroastri ætate hic traduntur omnino non concii-

29.

Enimvero a Magis, quorum principem fuisse Zoroastrem Persam memoriæ proditum est, Hermodorus Platonicus in libro De disciplinis usque ad excidium Trojæ annos quinque mille computat : Xanthus vero Lydus a Zoroastre usque ad Xerxis transitum sexcentos (al. sexies mille) numerat : post huic Magos plurimos sibi invicem successisse, Ostanas, Astrapsychos, Gobryas ac Pazatas,

nunt cum illis quæ de Cyro Cræsoque ex eodem Xantho legimus apud Nicolaum Dam. Quæ animadvertit Welcker. l. l.

30.

ΠΕΡΙ ΕΜΠΕΔΟΚΛΕΟΥΣ

Xanthum egisse intelligitur ex loco Diogenis Laertii in illius philosophi Vita VIII, 63 :

Φησὶ δ' αὐτὸν (Ἐμπεδοκλέα) καὶ Ἀριστοτέλης ἐλεύθερον γεγονέναι, καὶ πάσης ἀρχῆς ἀλλότριον, εἴ γε τὴν βασιλείαν αὐτῷ δεδομένην παρητήσατο, καθάπερ Ξάνθος ἐν τοῖς περὶ αὐτοῦ λέγει, τὴν λιτότητα ὁμιλοῦντι πλέον ἀγαπήσας.

Hoc quoque opus Xantho abjudicavit Johnsius, nec Creuzerus refragatur quin de alio auctore cogites, qui, secundum Welckerum, Dionysius fuit sæpius ille laudatus.

donec ab Alexandro eversum est Persarum regnum.

DE EMPEDOCLE.

Fuisse vero eum (Empedoclem) in primis liberum atque ab omni imperandi fastu remotissimum Aristoteles tradit, siquidem et regnum quum sibi offerretur, constanter renuit, sicuti Xanthus in libris de ipso meminit, simplicitatem vitæ potius amplectens.

HELLANICI

FRAGMENTA.

ΦΩΡΩΝΙΣ.

1.

Dionys. Halic. Archæol. I, 28: Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιος τοὺς Τυρρηνούς φησι, Πελασγούς πρότερον καλουμένους, ἐπειδὴ κατώκησαν ἐν Ἰταλίᾳ, παραλαβεῖν ἦν ἔχουσι προσηγορίαν. Ἔχει δὲ αὐτῷ ἐν Φωρωνίδι ὁ λόγος ὡδε: «Τοῦ Πελασγοῦ, τοῦ βασιλέως αὐτῶν, καὶ Μενίππης τῆς Πηνειοῦ, ἐγένετο Φράστωρ· τοῦ δὲ, Ἀμύντωρ· τοῦ δὲ, Τευταμίδης· τοῦ δὲ, Νάνας. Ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος, οἱ Πελασγοὶ ὑπ' Ἑλλήνων ἀνέστησαν, καὶ ἐπὶ Σπινῆτι ποταμῷ ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ τὰς νῆας καταλιπόντες, Κρότωνα πόλιν ἐν μεσογείῳ εἶλον· καὶ ἐντεῦθεν ὀρμηόμενοι τὴν νῦν καλουμένην Τυρρηνίαν ἐκτίσαν.»

2.

Schol. Apollon. III, 1178: Περὶ τῆς Κάδμου εἰς Θήβας παρουσίας Λυσίμαχος ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν Θηβαϊκῶν παραδόξως ἱστορεῖ· καὶ Ἑλλάνικος ἐν α' Φωρωνίδος, ἱστορεῖν ὅτι καὶ τοὺς ὀδόντας ἔσπειρε τοῦ δράκοντος κατὰ Ἄρεος βούλησιν. Καὶ ἐγένοντο πέντε ἄνδρες ἑνοπλοῖ, Οὐδαῖος, Χθόνιος, Πέλωρ, Ὑπερήνωρ,

Ἐχίων. Et ad v. 1185: Λέγει δὲ καὶ Ἑλλάνικος, ὅτι Κάδμος ἐξελὼν τοῦ ὄφειος τοὺς ὀδόντας ἔσπειρεν. Ἐκ δὲ αὐτῶν πέντε ἄνδρες ἔρυσαν, Οὐδαῖος, Χθόνιος, Πέλωρ, Ἐχίων, Ὑπερήνωρ. Καὶ ὁ μὲν Ἑλλάνικος μόνους φησὶ τούτους βεβλαστηκέναι, ὁ δὲ Ἀπολλώνιος πολλοὺς καὶ ἄλλους, καὶ ἀλλήλους πεφονευκέναι.

3.

Athenæus IX, p. 410, F: Τὸν δὲ τῷ γερνίῳ βράναντα παῖδα, διδόντα κατὰ χειρὸς Ἡρακλεῖ ὕδωρ, ὃν ἀπέχτεινεν ὁ Ἡρακλεῖς κονδύλιω, Ἑλλάνικος μὲν ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἀργίαν φησὶ καλεῖσθαι, δι' ὃν καὶ ἐξεχώρησε Καλυδῶνος· ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ τῆς Φωρωνίδος Χερίαν αὐτὸν ὀνομάζει.

4.

Harpocration in v. Στεφανηφόρος: Στεφανηφόρου ἡρώων, ὡς ἔοικεν, ἦν ἐν ταῖς Ἀθήναις· εἶη δ' ἂν ὁ Στεφανηφόρος, ἥτοι τῶν Ἡρακλεῶς υἱῶν εἷς, τῶν γενομένων ἐκ τῶν Θεστίου θυγατέρων, οὗ μνημονεύει Ἑλλάνικος ἐν δεκάτῃ Φωρωνίδος, ἢ μήποτε τοῦ Ἀττικῶν Στεφανηφόρου τὸ ἡρώων ἦν, οὗ πάλιν ὁ αὐτὸς Ἑλλάνικος ἐν δευτέρᾳ Ἀθίδος μνησθῆται.

PHORONIS.

1.

At vero Hellanicus Lesbicus dicit, Tyrrenos, qui ante vocabantur Pelasgi, postquam in Italia ceperunt habitare, nomen id assumisise quod nunc habent. In libro autem quem Phoronidem inscripsit, ita loquitur: «Ex Pelasgo ipsorum rege et ex Menippe Penei filia natus est Phrastor; ex hoc, Amyntor; ex Amyntore, Teutamides; ex Teutamide, Nanas. Hoc regnante Pelasgi a Græcis ex suis sedibus pulsi fuerunt, et, navibus ad Spinetem fluvium in Ionico sinu relictis, urbem Crotonem in locis mediterraneis sitam ceperunt: atque, hac belli sede usi, eam quæ nunc Tyrrenia vocatur, condiderunt.»

2.

De Cadmo, qui Thebas venerat, contra vulgarem opinionem narrat Lysimachus in rerum Thebaicarum colle-

ctione, nec non Hellanicus in Phoronidis libro primo. Tradit enim ex Martis voluntate Cadmum sparsisse dentes draconis, ex hisque quinque natos esse viros armatos, Udaeum, Chthonium, Pelorem, Echionem, Hyperenorem; eos quidem solos, non plures, quæ est aliorum narratio.

3.

Puero vero illi, qui, quum Herculi aquam ministrans manibus lavandis ipsum aqua conspersisset, talitro occisus est ab Hercule, Hellanicus quidem in Historiis Archæ fuisse nomen scribit; propter cujus cædem Hercules etiam Calydona excessit: libro secundo vero Phoronidis Cheriā eundem vocat.

4.

Athenis heroum Stephanephorī fuisse apparet: qui vel unus filiorum Herculis, quos e filiabus Thestii sustulit, cujus meminit Hellanicus libro decimo Phoronidis; aut forte Attici Stephanephorī heroum fuit, cujus idem meminit in secundo Atthidis.

Eadem habent Suidas s. h. v. et Photius in Lex. p. 396; qui ante Θεστ. inserunt τοῦ, verba οὐ μνημονεύει — Φορωνίδος omittunt, atque adeo deinceps legunt simpliciter ὡς φησιν Ἑλλάνικος ἐν 6' (Photius adeo ἐν κ') Ἀτθίδος, denique pro Ἀττικῶν habent ἀστικῶν.

5.

Proclus ad Hesiod. p. 141, b: Ἑλλάνικος Φορωνίδι ἀπὸ Ὀρφείως φησὶν εἶναι τὸν Ἡσιόδον.

6.

Proclus in Vita Homeri, quæ auctior edita est e cod. Escorialensi in *Bibliothek der alt. Litter. und Kunst*, part. I, Inedit. p. 8: Ἑλλάνικος καὶ Δαμάστης καὶ Φερεκύδης εἰς Ὀρφέα τὸ γένος παράγουσιν αὐτοῦ. Μαίονα γὰρ φασὶ τὸν Ὀμήρου πατέρα, καὶ Δίον τὸν Ἡσιόδου γενέσθαι Ἀπελλίδος, τοῦ Μελανωποῦ, τοῦ Ἐπιφραδείως, τοῦ Χαριφήμου, τοῦ Φιλοτερπέως, τοῦ Ἰδμονίδου, τοῦ Εὐκλείου, τοῦ Δωρίωνος, τοῦ Ὀρφείως.

7.

Idem Proclus in eadem Vita Homeri, p. 11: Ἐγγράφε ποιήσεις δύο, Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν, ἣν Ξένων καὶ Ἑλλάνικος ἀφαιροῦσιν αὐτοῦ· οἱ μὲντοι γε ἀρχαῖοι καὶ τὸν Κύκλον ἀναφέρουσιν εἰς αὐτόν.

«Pro Ξένων fortasse reponendum est Ζήνων, neque tamen hunc bene cum Hellenico jungi, Heynius ostendit. Equidem vellem nominasset bonus Proclus illos scriptores, qui adeo antiqui essent, ut opponi recte possent Hellenico, historiarum quidem auctori. Quidni vero Hellenicus grammaticus hoc loco intelligatur? Saltem is cum Zenone aliquo grammatico, v. c. Myndio, jungi recte potest. Magis tamen mihi placeret, qui nomen corruptum Ξένων mutaret in Ἐξίων, ut intelligeretur Demetrius Adramyt-

tenus, qui non raro simpliciter hoc cognomine Ἐξίων appellatur.» Sturz. Adjeci ἣν ante Ξένων ex codice Hellenicum grammaticum dici hodie satis constat.

ΒΟΙΩΤΙΑΚΑ.

8.

Schol. Homer. II. B, 494, p. 80, 43 ed. Bekk.: Ἡ Βοιωτία τοπρότερον Ἄονία ἐκαλεῖτο, ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ Ἄονων. Μετωνομάσθη δὲ Βοιωτία κατὰ μὲν τινὰς, ἀπὸ Βοιωτοῦ τοῦ Ποσειδῶνος (sic Venet.: vulgata scholia, υἱοῦ Ἰτωνοῦ, ἢ Ποσειδῶνος) καὶ Ἄρνης. [Ἔτι δὲ Βοιωτοὶ τιμῶσι τὸν προπάτορα αὐτῶν, Βοιωτὸν, υἱὸν Ποσειδῶνος. Quæ omittit Ven.] Καθ' ἑτέρους δὲ, ἀπὸ τῆς ἐλαθείσης κατὰ τὸ πυθόγρηστον ὑπὸ Κάδμου βοός. Εὐρώπης γὰρ, τῆς Φοίνικος θυγατρὸς, ἐκ Σιδῶνος ὑπὸ Διὸς ἀρπαγείσης, Κάδμος δ' ἀδελφὸς αὐτῆς, κατὰ ζήτησιν πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὡς οὐχ εὖρεν αὐτὴν (Hæc omnia videntur esse verba Scholiastæ, qui narrationes Hellenici et Apollodori (III, 1, 1) in unam conflaverit. Quæ mox sequuntur, ea fere ad verbum habet Apollodor. III, 4, 1, ita ut ea videri possit ex Hellenico hausisse), ἤκεν εἰς Δελφοὺς ἐρωτήσων τὸν θεόν. Ὁ δὲ θεὸς εἶπεν αὐτῷ, περὶ μὲν Εὐρώπης μὴ πολυπραγμονεῖν, χρῆσθαι δὲ καθοδηγῶ βοί, καὶ πόλιν ἐκεῖ κτίσειν, ἐνθα ἂν αὐτὴ εἰς τὰ δεξιὰ πέσῃ καμουῦσα. Τοιοῦτον λαβὼν χρησμὸν, διὰ Φωκίων ἐπορεύετο. Εἶτα, βοὶ συντυγῶν παρὰ τοῖς Πελάγονος βουκολίσις, ταύτη πορευομένη κατόπιν εἶπετο. Ἡ δὲ διεξιοῦσα πᾶσαν Βοιωτίαν, ὀκνήσασα ἀνεκλίθη, ἐνθα νῦν εἰσὶν αἱ Θῆβαι. Βουλόμενος δὲ Ἄθηνᾶ τὴν βοῦν καταθῆσαι, πέμπει τινὰς τῶν μεθ' ἑαυτοῦ, ληψόμενους (Viloiou).

5.

Hellenicus in Phoronide Hesiodum dicit ab Orpheo ducere originem.

6.

Hellenicus et Damastes et Pherecydes Homeri genus ad Orpheum referunt. Mæonem enim, patrem Homeri, et Diuum, Hesiodi patrem, filium esse dicunt Apellidis, Melanopi, Epiphraδει, Chariphemi, Philoterpei, Idmonidæ, Eucleis, Dorionis, Orphei.

7.

Homerus scripsit duo carmina, Iliadem et Odysseam, quam postremam ab Homero profectam esse negant Zeno et Hellenicus; sed antiqui non solum hæc, sed etiam Cyclem ei attribuant.

BOEOTICA.

8.

Beotia prius Aonia appellabatur ab Aonibus incolis, quod in Beotia nomen mutatum esse nonnulli contendunt a Bæoto, (Itioni aut) Neptuni ex Arne filio. [Atque etiamnum Beoti primum auctorem celebrant Bæotum, Neptuni filium.] Contra alii a bove, quam oraculi jussu Cadmus egit, nomen desumptum esse dicunt. Etenim postquam Europam, Phœnicis filiam, e Sidone Jupiter rapuerat, Cadmus frater, ut sororem quaereret a patre missus, quum eam non inveniret, Delphos venit deum consulturus, qui illi ne curiose de Europa quaereret respondit, sed bove viæ duce uti jussit atque urbem condere ubicunque illa ambulando defessa procumberet. Quo ille accepto responso per Phocensium terram iter faciebat; mox bovi

τινά ... ληφόμενον) χέρνιβα ἀπὸ τῆς Ἀρητιάδος κρήνης. Ὁ δὲ φρουρῶν τὴν κρήνην δράκων, ὃν Ἄρειος ἐλεγον εἶναι, τοὺς πλείονας τῶν πεμφθέντων διέφθειρεν. Ἀγανακτήσας δὲ Κάδμος, κτείνει τὸν δράκοντα· καὶ τῆς Ἀθηνᾶς αὐτῷ ὑποθεμένης, τοὺς τούτου ὀδόντας σπαίρει. Ἄφ' ὧν ἐγένοντο οἱ γηγενεῖς. (Hactenus Apollodori cum Hellanico consentientis verba. Quæ sequuntur, solius Hellanici esse videntur.) Ὀργισθέντος δὲ Ἄρειος καὶ μέλλοντος Κάδμον ἀναιρεῖν, ἐκώλυσε τὸν Ζεὺς. Καὶ Ἀρμονίαν αὐτῷ συνώκησε, τὴν Ἄρειος καὶ Ἀφροδίτης. Πρώτερον δὲ ἐκέλευσε αὐτὸν ἀντὶ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ δράκοντος ἐνιαυτὸν θητεῦσαι, ἐν δὲ τῷ γάμῳ Μούσας ᾄσαι, καὶ τῶν θεῶν ἕκαστον Ἀρμονίᾳ δῶρον δοῦναι. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν Βοιωτικαῖς, καὶ Ἀπολλοδώρος ἐν τῷ γ'.

9.

Eurip. Phœn. 666 : Ὁ μὲν Ἑλλάνικος λίθῳ φησὶν ἀναιρεθῆναι τὸν δράκοντα, ὃ δὲ Φερεκράτης ἕξει.

10.

Scholia in Platonem p. 376 : Κόδρος ἦν ἀπὸ Δευκαλίωνος, ὡς φησὶν Ἑλλάνικος. Γίνεται γὰρ Δευκαλίωνος μὲν καὶ Πύρρος, ὡς δὲ τινὲς, Διὸς καὶ Πύρρος, Ἑλλάν· Ἑλλάνος δὲ καὶ Ὀθρηίδος, Ξεῦθος, Λιόλος, Δῶρος, Ξενοπάτρα· Λιόλου δὲ καὶ Ἰριδος τῆς Πηνειοῦ, Σαλμωνεύς· Σαλμωνεύς δὲ καὶ Ἀλκιδίχης, Τυρῶ, ἧς καὶ Ποσειδῶνος, Νηλεὺς· Νηλεὺς δὲ καὶ Χλωρίδος, Περικλύμενος· Περικλύμενος δὲ καὶ Πεισιδίχης, Βῶρος· Βῶρου δὲ καὶ Λυσιδίχης, Πένθιλος· Πενθίλου δὲ καὶ Ἀγγιρόης, Ἀνδροπόμπος· Ἀνδροπόμπος δὲ καὶ Ἡνιόχης, τῆς Ἀρμενίου, τοῦ

Ζευξίππου, τοῦ Εὐμήλου, τοῦ Ἀδμήτου, Μέλανθος. Οὗτος, Ἡρακλειδῶν ἐπιόντων, ἐκ Μεσσήνης εἰς Ἀθήνας ἀνεχώρησε· καὶ αὐτῷ γίνεται παῖς Κόδρος.

11.

Schol. Pindar. Pyth. VIII, 68, de Adrasto, Talai filio, rege Argivorum : Πρώτερον μὲν ἐσώθη μόνος κατὰ δὲ τὴν δευτέραν στρατείαν πάντων σωθέντων, αὐτὸς μόνος τὸν υἱὸν ἀπέβαλεν, Λιγιάλεια, ὡς φησὶν Ἑλλάνικος, λέγων, ἐν Γλίσαντι τὴν συμβολὴν γεγενῆσθαι.

12.

Schol. Eurip. Phœn. 71 : Ἑλλάνικος δὲ ἱστορεῖ, κατὰ συνθήκας αὐτὸν (Polynicen) συγχωρῆσαι τὴν βασιλείαν Ἐτεοκλεῖ, λέγων, αἴρεσιν αὐτῷ προτείνει τὸν Ἐτεοκλῆ, εἰ βούλοιο τὴν βασιλείαν ἔχειν, ἢ τὸ μέρος τῶν χρημάτων λαβεῖν, καὶ ἑτέραν πόλιν οἰκεῖν. Τὸν δὲ λαβόντα τὸν ὄμιον καὶ τὸν γιγῶνα Ἀρμονιάς, ἀναχωρῆσαι εἰς Ἄργος, κρίναντος τοῦ μέρους τὴν βασιλείαν Οἰδίποδος που χωρῆσαι (Matthiæ suspicatur τὸν δὲ—κρίναντα ἀντὶ τοῦ μέρους τὴν βασιλείαν Οἰδ. συγχωρῆσαι). Ὡν τὸν μὲν ὄμιον Ἀφροδίτη (Ἀφροδίτη Wesseling.), τὸν δὲ γιγῶνα Ἀθηνᾶ (Ἀθηνᾶ idem) ἐχαρίσατο, ὧ (alii ᾄ) καὶ δέδωκε τὴν θύγατρα Ἀδράστου Ἀργεῖαν. «Malim vel servare lectionem ὧ—τὴν θύγατρα—Ἀργεῖαν, ut ὧ pertineat ad Polynicen, vel certe legere, ᾄ—τῇ θυγατρὶ Ἀδράστου Ἀργεῖα, posita post ἐχαρίσατο distinctione majori. Quæ posterior ratio mihi præferenda videtur etiam ideo, quia sic tollitur difficultas illa, quæ oritur e forma accusativi contracta θύγατρα, quæ non quidem defendi non

inter Pelagonis armenta obviam factus, eam pone sequebatur. Hæc postquam totam Bœotiam percurrerat, defatigata humi procubuit, ubi nunc exstant Thebæ. Deinde bovem illam Minervæ mactaturus e sociis suis quosdam ex Martio fonte haustam aquam apportaturos misit. Sed draco fonti custos appositus erat, quem Marte salum fulsæ perhibebant. Is ex squaturis plerosque absumsit. Quare indignatus Cadmus draconem interemit, ac Minervæ consilio dentes ejus serit; quibus satis, armati ex terra viri exorti sunt. Mars vero iratus atque Cadmum interfecturus, hoc quominus faceret impellitus est a Jove, qui dedit illi Harmoniam, Martis ex Venere filiam. Antea vero, ut dracontis occisi pœnam solveret, per annum ei servire jussit, in nuptiis vero canere Musas, et quemque deorum nuptiale munus dare Harmoniæ. — Historia legitur apud Hellanicum in Bœoticis et in Apollodori libro tertio.

9.

Hellanicus lapide dicit dracontem interfectum esse, Phecrates autem ferro.

10.

Codrus ex Deucalionis posteris erat, auctore Hellanico. Nam Deucalionis, vel, ut nonnulli dicunt, Jovis ex Pyrrha filius est Hellen; Hellenis ex Othreide Xuthus, Æolus, Dorus, Xenopatra; Æoli ex Iphide, Penei filia, Salmoneus;

Salmonis ex Alcide Tyro; hujus et Neptuni Neleus; Nelei ex Chloride Periclymenus; Periclymeni e Pisidice Borus; Bori e Lysidice Penthilus; Penthili ex Anchirhoe Andropompos; Andropompi ex Henioche, Armenii, Zeuxippi, Eumeli, Admeti, Melanthus, qui sub Heraclidarum adventu Messene Athenas emigravit, eique filius est Codrus.

11.

In prima contra Thebas expeditione solus Adrastus servatus est, in altera vero, reliquis omnibus servatis, ille solus Ægialeum filium amisit, ut ait Hellanicus, qui pugnam ad Glisantem pugnatam esse commemorat.

12.

Hellanicus narrat Polynicen pactione regnum concessisse Eteocli fratri, hunc dicens optionem ei dedisse utrum vellet regiam habere dignitatem, an, accepta opum parte, in alia urbe vitam degere. Illum vero, postquam monile illud aureum et Harmoniæ pepulum accepisset, pro hac portione Cædipi regnum concedere non dubitantem Argos sese contulisse. Et monile quidem Venus, pepulum vero Minerva Harmoniæ donaverant: quæ deinde Adrasti filie, Argiæ, dedit Polynices. — Hellanicus de excæcatione Cædipidis similia narraverat Euripidi.

potest, sed in tali scriptore, qualis est vel Hellenicus vel scholiastes, h. e. vel antiquissimo vel novo, eoque prosaico, videtur mihi habere insolens quid. Conf. Schol. ad Phoen. 61, ubi ad illa verba, quibus poeta dicit Oedipum sibi oculos eruisse, haec addit: ὁμοία καὶ Ἑλλάνικος.» Sturz.

13.

Stephan. Byz.: Ἄλιμον, πόλις Βοιωτίας, ὡς Ἑλλάνικος· καὶ Σάλμον αὐτὴν φησι. κακῶς.

ΑΣΩΠΙΣ.

14.

Marcellinus in Vita Thucydidis, non procul ab initio (p. 313 ed. Popp.), postquam Pherecydem dixerat Miltiadis genus ab Ajace et Aëaco deducere, Μαρτυρεῖ τοῦτοις, inquit, καὶ Ἑλλάνικος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Ἀσώπιδι.

ΔΕΥΚΑΛΙΩΝΕΙΑ.

15.

Schol. Apollon. Rhod. III, 1084, et Phavorin. in v. Θεσσαλία: Ὅτι δὲ Προμηθεὺς υἱὸς Δευκαλίων ἐβασίλευσε Θεσσαλίας, Ἑλλάνικος φησί· καὶ ὅτι δωδεκα θεῶν βωμῶν ἰδρύσατο. Haec e Deucalioniae libro primopetita esse docent idem Schol. v. 1085, et ex eo Phavor. in v. Δευκαλίων Ὅτι δὲ ὁ Δευκαλίων ἐβασίλευσε Θεσσαλίας, Ἑλλάνικος ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Δευκαλιωνίας φησίν, καὶ ὅτι τῶν δωδεκα θεῶν βωμοὺς ὁ Δευκαλίων ἰδρύσατο, Ἑλλάνικος ἐν τῷ αὐτῷ φησι συγγράμματι.

13.

Almon, urbs Boeotiae, ut Hellenicus, qui eam Salmum vocat, sed male.

ASOPIS.

14.

Miltiadem genus ab Ajace et Aëaco ducere testatur et Hellenicus in eo libro qui inscribitur Asopis.

DEUCALIONIA.

15.

Prometheum, Deucalionis filium, Thessaliae regem fuisse atque aras duodecim diis exstruxisse Hellenicus dicit primo libro Deucalioniae.

16.

Pyrrha et Deucalion ex Parnasso navigio descendentes primum habitabant Opunte, quae urbs Parnasso adjacet. Non omnes tamen ita statuunt, Apollodorus enim scribit haec: « Deucalion et Pyrrha Cyni habitasse dicuntur, ibique Protogeniam educatam esse aiunt. » Eadem narrat Hellenicus. Improbandum vero putares, quod nonnulli

16.

Schol. Pindar. Olymp. IX, 64: Ἡ δὲ Πύρρα καὶ Δευκαλίων, ἐκ τοῦ Παρνασοῦ ἐλθόντες ἐν τῇ λάρνακι, πρῶτον ὤκησαν ἐν τῇ Ὀποῦντι πλησίον Παρνασοῦ. Ἐνιοὶ δὲ οὐκ ἐν τῇ Ὀποῦντι φασὶ Δευκαλίωνα καὶ Πύρραν οἰκῆσαι· ὁ γὰρ Ἀπολλόδορος οὕτω γράφει· « οἰκῆσαι δὲ ἐν Κύνῳ τὸν Δευκαλίωνα λέγεται καὶ τὴν Πύρραν, καὶ τὴν Πρωτογένειαν ἐκεῖ τετράφθαι φασίν. » Ἱστορεῖ δὲ ταῦτα καὶ Ἑλλάνικος. Δυσχεραῖνοι δ' ἂν τις, πῶς τινὲς φασὶ Πύρραν καὶ Δευκαλίωνα εἶναι Πρωτογένειαν, τοῦ Πινδάρου ἐξ Ὀποῦντος τινος Ἡλείου λέγοντος αὐτὴν γεγενῆσθαι. Ὁ δὲ Ἑλλάνικος καὶ τὴν λάρνακα οὐ τῷ Παρνασοῦ φησι προσεγεθῆναι, ἀλλὰ περὶ τὴν Ὀθρυν τῆς Θεσσαλίας.

17.

Athenaeus X, p. 416, A: Ἑλλάνικος ἐν πρώτῳ Δευκαλιωνείας Ἐρυσίχθωνα φησὶ τὸν Μυρμιδόνου, ὅτι ἦν ἀπληστος βορᾶς, Αἰθωνῶν κληθῆναι.

18.

Steph. Byz.: Ἀγάθεια, πόλις Φοικίδος, ὡς Ἑλλάνικος πρώτῳ Δευκαλιωνείας.

19.

Steph. Byz.: Ἄλπιονος, πόλις καὶ ὄρος ἐν Μακεδονίᾳ.—Ἔστι καὶ ἄλλη Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων, ὡς Ἑλλάνικος ἐν πρώτῳ Δευκαλιωνίας.

20.

Steph. Byz.: Ἀσπενδος, πόλις Παμφυλίας, Ἀσπένδου κτίσμα, ὡς Ἑλλάνικος ἐν πρώτῳ Δευκαλιωνίας.

21.

Steph. Byz.: Θηγώνιον, πόλις Θεσσαλίας· Ἑλλάνικος πρώτῳ Δευκαλιωνείας.

22.

Steph. Byz.: Καλλίταρος, πόλις Λοκρῶν, ἀπὸ Καλ-

Protogeniam Deucalionis e Pyrrha filiam faciunt, quum Pindarus eam ab Eleo quodam Opunte oriundam dicat. Sed Hellenicus etiam navigium illud non ad Parnassum, sed ad Othryn, Thessaliae montem, delatum esse tradit.

17.

Hellenicus, primo libro Deucalioniae, Erysichthonem ait, Myrmidonis filium, quoniam inexplibilis esset helluo, Aethonem fuisse appellatum.

18.

Agathaea, oppidum Phocidis, ut Hellenicus primo Deucalioniae.

19.

Alponus, urbs et mons in Macedonia. — Est item alia Locrorum Epicnemidiorum, uti Hellenicus libro primo Deucalioniae perhibet.

20.

Aspendus, urbs Pamphyliæ ab Aspendo condita, ut Hellenicus libro primo Deucalioniae.

21.

Thegonium, urbs Thessaliae, ut Hellenicus libro primo Deucalioniae.

22.

Calliarus, urbs Locrorum a Calliario, Oedocci ex Lao

λιάρου, τοῦ Ὀδοιδοάου καὶ Λαονόμης, ὡς Ἑλλάνικος ἐν πρώτῃ Δευκαλιωνείας.

23.

Steph. Byz.: Λακέρεια, πόλις Μαγνησίας· Ἑλλάνικος Δευκαλιωνείας πρώτῃ. V. Holsten. ad h. l.

24.

Steph. Byz.: Μισγομεναί, πόλις Θετταλίας· Ἑλλάνικος πρώτῃ Δευκαλιωνείας.

25.

Steph. Byz.: Φημίαι, πόλις τῆς Ἀρναίας, ἀπὸ Φημίου, τοῦ Ἄμπυκος. Ἑλλάνικος πρώτῃ Δευκαλιωνείας.

26.

Steph. Byz.: Μιδάειον, πόλις Φρυγίας· Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῃ Δευκαλιωνείας.

27.

Steph. Byz.: Σάλμος, πόλις Βοιωτίας, ἧς οἱ πολῖται Σαλμόνιοι, ὡς Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῃ Δευκαλιωνείας.

ΘΕΤΤΑΛΙΚΑ.

28.

Harpocration in v. Τετραρχία: Τετάρων μερῶν ὄντων τῆς Θετταλίας, ἕκαστον μέρος Τετράς ἐκαλεῖτο, καθὰ φησιν Ἑλλάνικος ἐν τοῖς Θετταλικαῖς· ὄνομα ἔφησιν εἶναι ταῖς τετράσι Θετταλιῶν, Φθιωτῶν, Πελασγιῶν, Ἑστιαῖων.

29.

Schol. Apollon. Rh. I, 40, et ex eo Phavorin.:

nomina filio, condita, ut Hellenicus ait libro primo Deucalioniae.

23.

Lacera, urbs Magnesia. Hellenicus libro primo Deucalioniae.

24.

Misgomenae, urbs Thessaliae, Hellenicus libro primo Deucalioniae.

25.

Phemia, urbs Arnaeae, a Phemio, Ampycis filio, nominata. Hellenicus libro primo Deucalioniae.

26.

Midaeum, urbs Phrygiae. Hellenicus in libro secundo Deucalioniae.

27.

Salmus, urbs Baeotiae, cujus cives Salmonii, ut Hellenicus in secundo Deucalioniae.

THESSALICA.

28.

Quattuor totius Thessaliae partium unaquaeque Tetras vocabatur, auctore Hellenico in Thessalicis; quarum traditum nomina recenset Thessalotidem, Phthiotidem, Pelasgotidem, Hestiaeotidem.

29.

Larissa, urbs Thessaliae, quam condidit Acrisius, no-

FRAGMENTA HISTORICORUM.

Λάρισσα, πόλις Θεσσαλική, ἣν ἔκτισεν Ἀκρίσιος· ἧτις ὠνομάσθη ἀπὸ Λαρίσσης τῆς Πελασγοῦ, ὡς φησιν Ἑλλάνικος.

30.

Pausan. II, 3, p. 118 extr., de Medae filio: Ἑλλάνικος αὐτὸν Πολύξενον καλεῖ, καὶ πατὴρ Ἰάσονός φησιν εἶναι.

31.

Schol. Theocr. XVI, 49: Κύκνον λέγει τὸν Ποσειδῶνος καὶ Κήϋκος, τὸν ἀνηρημένον ὑπὸ Ἀχιλλέως. Λευκὸς γὰρ ἦν τὴν χροίαν ἐκ γενετῆς, ὡς φησιν Ἑλλάνικος.

32.

Schol. Apollon. III, 335: Ὁ Ἰάσων ἀπὸ Αἰόλου τὸ γένος κατάγει, ὡς Ἑλλάνικος.

33.

Schol. Pind. Nem. III, 64: Ἑλλάνικος πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἀργεῖ πλεύσαντας Ἡρακλεῖ συστρατεῦσαι φησιν.

34.

Schol. Eur. Med. 9: Περὶ δὲ τῆς εἰς Κόρινθον μετοικήσεως Ἴππεὺς (leg. Ἴππυς) καὶ Ἑλλάνικος.

35.

Steph. Byz.: Ἀρεταί, πόλις τῆς Μαγνησίας· Ἑλλάνικος.

36.

Steph. Byz.: Σπαλέθρη, πόλις Θεσσαλίας· Ἑλλάνικος δὲ Σπάλαθραν αὐτὴν φησι.

ΑΡΓΟΛΙΚΑ.

37.

Schol. Homer. II, Γ, 75: Ἰάσος καὶ Πελασγός,

men accepit a Larissa, Pelasgi filia, auctore Hellenico.

30.

Hellenicus Medae filium Polyxenum nominat et patrem ei Iasonem fuisse scribit.

31.

Cyenum dicit Neptuni et Ceycis filium, quem Achilles interfecit. Nam ab ortu albam cutem habebat, ut dicit Hellenicus.

32.

Iason ab Aeo genus ducit, ut ait Hellenicus.

33.

Hellenicus omnes Argonautas Herculem in expeditionem contra Amazones secutos esse dicit.

34.

De Iasone Corinthum profecto Hippys exponit et Hellenicus.

35.

Aphetæ, urbs Magnesia, cujus Hellenicus meminit.

36.

Spalethre, urbs Thessaliae; Hellenicus vero Spalathram eam vocat.

ARGOLICA.

37.

Iasus et Pelasgus, Triopæ filii, post mortem patris re-

Τριόπα παῖδες, τελευτήσαντος αὐτοῖς τοῦ πατρὸς, διεβλόντο τὴν βασιλείαν. Λαγῶν δὲ Πελασγὸς μὲν τὰ πρὸς Ἐρασίην ποταμὸν, ἔκτισε Λάρισσαν· Ἴασος δὲ τὰ πρὸς Ἥλιον. Τελευτησάντων δ' αὐτῶν, ὁ νεώτατος ἀδελφὸς Ἀγήνωρ ἐπιστράτευσε τῇ γούρᾳ, πολλὴν ἵππον ἐπαγόμενος. Ὄθεν ἐκλήθη Ἴππόβοτον μὲν τὸ Ἄργος, ἀπὸ τῆς Ἀγήνορος ἵππου· ἀπὸ δὲ Ἰάσου, Ἴασον· καὶ Πελασγικὸν, ἀπὸ Πελασγοῦ. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν Ἀργολικοῖς.

Eustath. ad eundem Homeri locum p. 385 : Φησὶ δὲ Ἑλλάνικος, παῖδας τρεῖς Φορωνείως γενέσθαι, οἱ τοῦ πατρὸς θανόντος διενειμάντο τὴν Ἀργείαν. Καὶ ἡ μὲν πρὸς Ἐρασίην τῷ ποταμῷ, Πελασγῷ ἔλαχε, τῷ καὶ τὴν ἐκεῖ Λάρισσαν κτίσαντι. Ἰάσω δὲ, τὰ πρὸς Ἥλιον. Ἀγήνωρ δὲ, ἀναλωθείσης τῆς γῆς, τὴν πατρικὴν εἴληφεν ἵππον. Ὄθεν ἐν ταύτῳ χρόνῳ ὠνομάσθη τὸ Ἄργος τριγῶν· Ἰασον, ὡς καὶ ἡ Ὀδύσσεια ὀηλοῖ, Πελασγικὸν, καὶ Ἴππόβοτον. Τινὲς δὲ μετὰ τὸν θάνατον τῶν δύο ἀδελφῶν ἐπιστρατεύσαι φασὶ τὸν Ἀγήνωρα, πολλὴν ἐπαγόμενον ἵππον· ἀφ' ἧς κληθῆναι τὸ Ἄργος Ἴππόβοτον. Quicum consentit fere scholiastes Victorianus. Cf. Phavorin. s. v. Ἄργος.

38.

Phavorin. : Φινέα, Ἀγηνορίδην Ἑλλάνικος εἶπε, καθὸ Ἀγήνορός ἐστι παῖς. Ex Schol. Apollon. III, 178, qui insuper addit : Ἔνιοι δὲ αὐτὸν ἐν τῇ Παφλαγονίᾳ βασιλεύσαι ἱστοροῦσιν, ἧτις ἐστὶ τῆς Ἀσίας, ὡς φησὶν Ἑλλάνικος.

39.

Schol. Apollon. I, 131, et Phavorin. : Ὑλάς, Ἡρακλέους ἐρώμενος, υἱὸς Θειοδάμαντος τοῦ Δρύοπος (Schol. Theocr. in argumento Idyllii 18, corrupte exhibet δρυόμου). Οὕτω Μνασεάς. Ἑλλάνικος δὲ Θειομένητα Θειοδάμαντος καλεῖ.

gnum inter se diviserunt. Pelasgus regionem Erasino fluvio adjacentem obtinuit condiditque Larissam; Iaso quæ ad Elin sita sunt obtigerunt. His defunctis Agenor, frater natus minimus, expeditionem in hanc terram suscepit multum educens equitatum; ab hoc equitatu Argos appellatum est Hippobotum (equos pascens), ab Iaso autem Iasum, a Pelasgo denique dictum est Pelasgicum.

Hellanicus tres fuisse dicit Phoronei filios, qui post patris obitum regnum inter se diviserunt. Quæ Erasino fluvio adjacent, Pelasgo, qui Larissam ibi condidit; quæ autem Elidi sunt proxima, Iaso contigerunt. Terra hac ratione distributa, Agenor paternum accepit equitatum. Ita factum est, ut eodem tempore triplex Argos nomen haberet, Iasum, quod ex Odyssea quoque intelligas, Pelasgicum, Hippobotum. Sunt etiam qui Agenorem post mortem fratrum multo cum equitatu expeditionem suscepisse dicant, ab eaque re Argos nominatum esse Hippobotum.

38.

Phineum Hellanicus Agenoridam dicit, quia Agenoris filius est. — Nonnulli tradunt eum regnasse in Paphlagonia, quæ est Asiae regio, ut ait Hellanicus.

39.

Hylas, Hercules amasius, filius erat Theodamantis, Dryopis. Ita Mnaseas. Hellanicus vero Theomenetem Theo-

« Hellanici sententia haud dubie fuit alia, et locus emendandus est sic: Ἑλλάνικος δὲ Θειομένητα (vel Θειομένη) ἀντὶ Θειοδάμαντος καλεῖ. Nam in iisdem scholiis ad v. 1207 existat Θειομένους· Hylæ pater igitur Hellanico auctore fuit Θειομένης. » Sturz.

40.

Schol. Platon. (ad Phædon. p. 89, C) pag. 381 : Ἡρόδοτος καὶ Ἑλλάνικος φασὶν ὡς, ὅτι τὴν ὕδραν Ἡρακλῆς ἀνήρει, τὴν Ἥραν αὐτῷ καρκίνον ἐφορμήσαι· πρὸς δύο δὲ οὐ δυνάμενον μάχεσθαι, σύμμαχον ἐπικαλέσασθαι τὸν Ἰόλιον (Ἰόλαον ap. Sieb.)· καὶ ἐντεῦθεν βῆθῆναι τὴν παροιμίαν (πρὸς δύο οὐδ' ὁ Ἡρακλῆς). Ἐμνήσθη δὲ ταύτης Πλάτων καὶ ἐν 12' Νόμων (p. 919, B).

41.

Schol. Hesiodi Theog. 293 : Τὸν Εὐρυτιώνα φησὶν Ἑλλάνικος γεγενῆσθαι ἀπὸ Ἄρεος καὶ Ἐρυθραίας. Hæc ex Herculis historia petita videntur.

42.

Schol. Homer. II. B, 105 : Πέλοψ, ἐκ προτέρας γυναικὸς ἔχων παῖδα Χρυσίππον, ἔγημεν Ἴπποδάμειαν τὴν Οἰνομάου, ἐξ ἧς ἱκανοὺς (vulgo ἱκανῶς) ἐπαυδοποίησεν. Ἀγαπωμένου δὲ ὑπ' αὐτοῦ σφόδρα τοῦ Χρυσίππου, ἐπιφθονήσαντες ἡ τε μητρὶα καὶ οἱ παῖδες, μὴ πως καὶ τὰ σκῆπτρα αὐτῷ καταλείψῃ, θάνατον ἐπεβούλευσαν Ἀτρεΐδης καὶ Θυέστης, οἱ πρεσβύτατοι τῶν παίδων, αὐτῷ. (De his v. infra.) Ἀναίρεθέντος οὖν τοῦ Χρυσίππου, Πέλοψ ἐπιγυνὸς, ἐρυγάδευσε τοὺς αὐτόχειρας τῆς σφαγῆς (Villois. αὐτόχ. αὐτῶν) γενομένου παιδᾶς, ἐπαρσάμενος αὐτοῖς καὶ τῷ γένει, δι' αὐτῶν (Villois. τῷ γένει αὐτῶν) ἀναίρεθῆναι. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἀλλαχῆ ἐκπίπτουσι τῆς Πίσσης·

damantis filium nominat (vel potius: Theomenetem Theodamantis loco nominat).

40.

Herodorus et Hellanicus narrant, quum Hydram Hercules interficere vellet, Junonem immisisse ei cancrum. Illum vero, quum contra duo certamen non pisset sustinere, auxilio advocasse Iolaum, unde natum esset pro verbium, Contra duo ne Hercules quidem, cujus Platonem mentionem fecit in Phædone et Legum libro undecimo.

41.

Eurytionem Hellanicus natum dicit ex Marte et Erythea.

42.

Pelops, postquam ex priore uxore filium suscepit Chrysippum, in matrimonium duxit Hippodamiam, Ceno-mai filiam, et plures ex ea liberos genuit. Quum vero Chrysippus vehementer ab eo amaretur, et noverca ejusque filii, ne huic pater sceptrum relinqueret metuentes, invaderent, Atreus et Thyestes, filii nati maximi, de caede ejus agitarunt [sive ut Veneta, Atreum et Thyestem, filios nati maximos, huic rei præficientes, de caede ejus agitarunt]. Ita Chrysippus interemptus est. Quod quum Pelops comperisset, qui suis manibus caedem perpetrasset filios in exilium misit, et ut ipsi eorumque genus mutua caede interirent imprecatus est. Illi igitur Pisa expulsi

τελευτήσαντος δὲ τοῦ Πέλοπος, Ἄτρεὺς κατὰ τὸ πρεσβύτερον (Villoison. legit τὸ πρεσβυτέρου, vulgo τὸν πρεσβ.) σὺν στρατῶ πολλῶ ἔλθων ἐκράτησε τῶν τόπων. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος. Pro ἐπεβούλευσαν ... αὐτῶ, codex Venetus ἐπεβούλευσαν, Ἄτρεα καὶ Θυέστην, τοὺς πρεσβυτάτους τῶν παιδῶν, εἰς τοῦτο προσητάμενοι.

43.

Pausan. II, 16, extr.: Ἑλλάνικος ἔγραψε, Μέδοντα καὶ Στρόφιον γενέσθαι Πυλάδῃ παῖδας ἐξ Ἥλέκτρας.

IEPEIAI THS HPAΣ.

44.

Steph. Byz.: Σίπυλος, πόλις Φρυγίας· Ἑλλάνικος Ἱερείων πρώτῳ.

45.

Steph. Byz.: Φαίαξ, καὶ Φαιακία, ἀπὸ Φαίακος. Ἑλλάνικος Ἱερείων α'. «Φαίαξ δὲ Ποσειδῶνος καὶ Κερκύρας τῆς Ἀσωπίδος, ἀφ' ἧς ἡ νῆσος Κέρκυρα ἐκλήθη, τὸ πρὶν Δρεπάνῃ τε καὶ Σχερίᾳ κληθεῖσα.»

46.

Constantin. Porphyrog. Thematt. II, 2, p. 84 ed. Meurs. (Ludg. Bat. 1617): Μακεδονία ἡ γῶρα ὀνομάσθη ... ἀπὸ Μακεδόνος τοῦ Αἰόλου, ὡς Ἑλλάνικος Ἱερίων (leg. Ἱερείων) πρώτη τῶν ἐν Ἄργει· «Καὶ Μακεδόνος Αἰόλου· οὗ (leg. ἀφ' οὗ) τῶν Μακεδόνες καλοῦνται, μόνοι μετὰ Μυσῶν τότε οἰκοῦντες.»

47.

Steph. Byz.: Νισαία, ἐπίνειον Μεγαρίδος, καὶ αὐτῇ ἡ Μεγαρίς, ἀπὸ Νίσου τοῦ Πανδίωνος· Ἑλλά-

νικος ἐν Ἱερείων πρώτῳ. Καὶ ἐν δευτέρῳ· «Καὶ Νισαίαν εἶλε, καὶ Νίσον τὸν Πανδίωνος, καὶ Μεγαρέα τὸν Ὀγχήστιον.»

48.

Steph. Byz.: Φρίκιον, ὄρος ὑπὲρ Θερμοπυλῶν Λοκρικόν, ἀφ' οὗ Φρίκανες καὶ Φρικανεῖς οἱ αὐτόθι οἰκήσαντες Αἰολεῖς, ὡς Ἑλλάνικος ἐν Ἱερείων Ἡρας β'.

49.

Steph. Byz.: Χαιρώνεια, πόλις πρὸς τοῖς ὄροις Φωκίδος, ... τὸ πρῶτον κέκληται ἀπὸ Χαίρωνος. — Τοῦτον δὲ μυθολογοῦσιν Ἀπόλλωνος καὶ Θηροῦς, ὡς Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῳ Ἱερείων Ἡρας· «Ἀθηναῖοι καὶ μετ' αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς Ὀρχομενίζοντας τῶν Βοιωτῶν (sc. ἰόντες), ἐπὶ Ὀρχομενοῖς καὶ Χαιρώνειαν πόλιν Ὀρχομενῶν εἶλεν.» Plura excidisse videntur.

Ad aliam Orchomenum, Phthiotidis urbem, referendus est Schol. Apollon. Rh. III, 265: Ἑλλάνικός φησι τὸν Ἀθάμαντα Ὀρχομενὸν (sic) ἀπὸ κλέναι.

50.

Steph. Byz.: Χαλκίς, πόλις Εὐβοίας. — Ἑλλάνικος Ἱερείων Ἡρας δευτέρῳ· «Θεοκλῆς ἐκ Χαλκίδος μετὰ Χαλκιδέων τὴν Ναξίων ἐν Σικελίᾳ πόλιν ἔκτισε.»

51.

Constantin. Porphyrog. Thematt. II, 10, p. 102 (s. vol. VI Orp. Meursii p. 1464): Ὁ γραμματικὸς Στέφανος γράφει· Σικελία ἡ νῆσος Σικανία πρότερον ὀνομάζετο. Ἔπειτα Σικελία ἐκλήθη, ὡς φησὶν Ἑλλάνικος, Ἱερείων τῆς Ἡρας β'.

52.

Steph. Byz.: Χασονία, μέση τῆς Ἠπείρου. — Ἑλλάνικος Ἱερείων Ἡρας τρίτῳ· «Ἀμβρακιῶται, καὶ οἱ μετ' αὐτῶν Χάονες, καὶ Ἠπειρώται.»

huc illuc discesserunt. Sed post obitum Pelopis, Atræus, quippe qui natu maximus esset, magno cum exercitu adveniens ista regione potitus est.

43.

Hellanicus scriptum reliquit Medontem et Strophium Pyladæ genitos esse ex Electra.

SACERDOTES JUNONIS ARGIVÆ.

44.

Sipylos, urbs Phrygiæ. Hellanicus libro Sacerdotum primo.

45.

Phæax, et Phæacia, a Phæace. Hellanicus Sacerdotum primo: - Phæax, filius Neptuni et Cercyræ Asopidis, a qua insula Cercyra vocata fuit, prius et Drepane et Scheria nominata.

46.

Macedonia appellata est a Macedone, Æoli filio, ut Hellanicus libro primo de Sacerdotibus Argivis: «Et Macedonis, Æoli filii, a quo Macedones appellantur qui soli cum Mysis isto quidem tempore hanc terram incolebant.

47.

Nisæa, navale Megaridis, et ipsa Megaris sic dicebatur a Niso Pandionis filio, cujus meminit Hellanicus libro

primo de Sacerdotibus Junonis; etiam libro secundo: «Et Nisæam cepit, et Nisum Pandionis, et Megarea Onchestum.»

48.

Phricium, mons supra Thermopylas Locrens, a quo Phricanes et Phricanenses inibi habitantes Æoles, ut Hellanicus secundo Sacerdotum Junonis.

49.

Chæronea, urbs ad fines Phocidis ... primum vocata fuit a Chærone. Hunc autem fabulantur Apollinis et Thærus filium, ut Hellanicus in secundo Sacerdotum Junonis: «Athenienses, et post ipsos adversus Orchomenizantes Bæotorum profecti, post Orchomenos etiam Chæroneam urbem Orchomenorum cepere.»

Hellanicus dicit Athamantem Orchomeni habitasse.

50.

Chalcis, urbs Eubææ. — Hellanicus Sacerdotum Junonis secundo: «Theocles ex Chalcide una cum Chalcidensibus Naxiorum in Sicilia urbem condidit.»

51.

Stephanus grammaticus scribit: Sicilia insula prius Sicania dicebatur, deinde Siciliæ nomen accepit, ut Hellanicus ait libro secundo de Junonis sacerdotibus.

52.

Chaonia, media Epiri. Hellanicus Junonis Sacerdotum tertio: «Ambraciota, et qui cum eis Chaones, et Epirota.»

53.

Dionys. Halicar. Archæol. I, 22 : Τὸ Σικελικὸν γένος ἐξέλιπεν Ἰταλίαν ὡς μὲν Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιος φησι, τρίτη γενεᾷ πρότερον τῶν Τρωϊκῶν, Ἀλκυόνης ἱεραμένης ἐν Ἄργει κατὰ τὸ ἕκτον καὶ εἰκοστὸν ἔτος. Δύο γὰρ ποιεῖ στολοὺς Ἰταλικούς διαβάντας εἰς Σικελίαν· τὸν μὲν πρότερον, Ἐλύμων, οὗς φησὶν ὑπὸ Οἰνώτρων ἐξαναστῆναι· τὸν δὲ μετὰ τοῦτον ἔτει πέμπτῳ γενόμενον, Αὔσονίῳ Ἰάπυγας φυγόντων· βασιλέα δὲ τούτων ἀπαρτίζει Σικελὸν, ἀφ' οὗ τοῦνομα τοῖς τε ἀνθρώποις καὶ τῇ νήσῳ τεθῆναι.

Sturz. : « Pro ἱεραμένης sine ulla dubitatione legi debet ἱερωμένης. Nam sic est apud Thueyd. II, 2. Sed pro Ἀλκυόνης, quæ fuit una ex Hyadibus (v. fragm. XXIV), Heynius ad Apollod. p. 685, non male conjicit Ἀλκινόης, quæ filia fuit Stheneli et Nicippes, atque adeo Pelopis neptis et soror Eurysthei (v. Apollod. II, 4, 5).

Non dubito, quin Hellenicus intelligendus sit apud eundem Dionysium I, c. 72, ubi, Ὁ τὰς ἱερείας τὰς ἐν Ἄργει, inquit, καὶ τὰ καθ' ἑκάστην πραγθέντα συναγαγὼν, Αἰνείαν φησὶν ἐκ Μολοσσῶν εἰς Ἰταλίαν ἐλθόντα μετ' Ὀδυσσεύς, οἰκιστὴν γενέσθαι τῆς πόλεως. Ὀνομάσαι δ' αὐτὴν ἀπὸ μιᾶς τῶν Ἠλιάδων Ῥοίμης. Ταύτην δὲ λέγει ταῖς ἄλλαις Τρωάσι παρακλευσασμένην, κοινῇ μετ' αὐτῶν ἐμπρῆσαι τὰ σκάφη, βαρυνομένην τῇ πλάνῃ. Ὁμολογεῖ δ' αὐτῷ καὶ Δαμάστῃς ὁ Σιγεύς, καὶ ἄλλοι τινές.

ATAANTIS.

54.

Schol. Eurip. ad Phœn. 162 : Ἑλλάνικος ἐν τῇ ἐπιγραφῇ Ἀτλαντίδος (leg. ἐπιγραφομένη Ἀτλαντίδι), ἄρσενας δ' φησὶ (nempe Niobes), Ἀργήνορα, Μενέ-

53.

Genus Siculum Italiam reliquit, ut refert Hellenicus Lesbios, tribus ætatibus ante bellum Trojanum, anno vigesimo sexto sacerdotii quod Alcione Argis exercebat. Dnas enim classes Italicas in Siciliam trajecisse tradit : priorem Elymorum, quos ab Cœnotris pulsos dicit : posteriorem vero Ausonum Iapygas fugientium, quæ quinto post anno eo trajecit. Horum autem regem Siculum fuisse dicit, a quo tam ipsi genti quam insule nomen inditum.

Sed is qui de sacerdotibus quæ Argis erant scripsit, et ea collegit quæ cujusque tempore facta sunt, ait Æneam cum Ulysse e Molossis Italiam appulsum urbem condidisse ; eamque de unius Iliadum Romæ nomine vocavisse. Hanc autem dicit, nimio errore fatigatam, alias virgines Trojanas impulsisse, ut una secum naves incenderent. Eique assentitur Damastes Sigensis, et alii quidam.

ATLANTIS.

54.

Hellenicus in eo libro, qui *Atlantis* inscribitur, filios

στρατον, . . . Ἀργαγόραν· θυγατέρας δὲ τρεῖς, Ὀγυγίαν, Ἀστυκράτειαν, . . .

55.

Harpocration : Ὀμηρίδαι . . . Ἑλλάνικος ἐν τῇ Ἀγλαντιάδι (leg. Ἀτλαντιάδι), ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ φησὶν ὀνομάσθαι.

56.

Schol. Homer. II. Σ, 486, ubi agit de Hyadibus, Atlantis filiabus, p. 506 extr. : Φησὶ δὲ καὶ Ἑλλάνικος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἀτλαντιδῶν, τὰς μὲν ἐξ θεοῖς συνελθεῖν, Ταυγέτην Διὶ, ὧν γενέσθαι Λακεδαιμόνα· Μαίαν Διὶ, ἀφ' ὧν Ἐρμῆς· Ἠλέκτραν Διὶ, ὧν Δάρδανος· Ἀλκυόνην Ποσειδῶνι, ὧν Ὑριεύς· Στερόπην Ἄρει, ὧν Οἰνόμοχος· Κελαινὸν Ποσειδῶνι καὶ αὐτὴν συγγένεσθαι, ὧν Λύκος· Μερόπην δὲ Σισύφῳ θυγατρὶ ὄντι, ὧν Γλαῦκος, διὸ (sic codex Venet. : vulgo ἦν) καὶ ἀμαυρὰν εἶναι. Ἰάδας δὲ εἰρήσθαι, ἧτοι παρὰ τὸ σγῆμα τῆς τῶν ἀστέρων θέσεως· τῷ γὰρ υ στοιχείῳ παραπλήσιόν ἐστιν· ἢ ἐπεὶ ἀνατελλουσῶν αὐτῶν καὶ ὀνουσῶν ἔει δ Ζεὺς. « Pro Ἀτλαντιδῶν Ἀτλαντιδῶν rescribendum esse, nemo non videt. Sed Villois. cum Bekkero, sine dubio ex cod.) edidit Ἀτλαντικῶν atque idem, Anecd. Gr. II, p. 158 auctor est, in Scholiis ad Dionysii Τέχνην, quæ codex Marcianus 489 habet, sæpe citari Hellenicum ἐν πρώτῳ τῶν Ἀτλαντικῶν. Etiam Valckenarius, ad Eur. Phœn. p. 628 et in Dissertatione de Scholiis in Homerum (vol. 2 Opusc., Lips. 1809) p. 121, in codice Leidensi reperiri testatur ἐν τῷ α' τῶν Ἀτλαντικῶν. » Sturz.

57.

Schol. Homer. II. M. 1 : Πάτροκλος ὁ Μενoitίου τρεφόμενος ἐν Ὀπῶντι τῆς Λοκρίδος, περιέπεσεν ἀκουσίῳ πταίσματι. Παιδὰ γὰρ ἡλικιώτην Ἀμφιδάμαντος οὐκ ἀσῆμου Κλησώνυμον (cod. Venetus Κλισώνυμον), ἧ, ὥσπερ τινές, Αἰάνην (idem Αἴαν)

Niobes dicit quattuor, Archenorem, Menestratum, . . . Archagoram ; filias vero tres, Ogygiam, Astycratiam, . . .

55.

Homeridas Hellenicus in Atlantide, ab Homero nomen habuisse scribit.

56.

Hellenicus in libro primo de Atlantis filiabus sex cum diis concubuisse dicit, Taygeten cum Jove, ex quibus Lacedæmon ; Majam cum Jove, ex quibus Mercurius ; Electram cum Jove, ex quibus Dardanus ; Alcyonem cum Neptuno, ex quibus Hyriens ; Steropen cum Marte, ex quibus Eno-maus ; Celæno cum Neptuno, ex quibus Lycus ; Meropen vero cum Sisypho, homine mortali, ex quibus Glaucus, eamque propterea obscurato lumine esse. Hyadas autem dici eas propter stellarum figuram, quæ literæ Γ non dissimilis esset, aut quod sub earum ortu et casu plueret.

57.

Patroclus, Menæti filius, Opunte, Locridis urbe, educatus, insons commisit delictum. Etenim æqualem Amphidamantis haud ignoti filium, Clisonymum, vel, ut nonnulli tradunt, Æanen, in talorum ludo ira abreptus

περὶ ἀστραγάλων ὀργισθεὶς ἀπέκτεινεν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ φυγὼν, εἰς Φθίαν ἀφίκετο, κάκει, κατὰ συγγένειαν Πηλείως, Ἀχιλλεὶ συνῆν. Φιλίαν δ' ὑπερβάλλουσαν πρὸς ἀλλήλους διαφυλάξαντες, ἁμοῦ ἐπὶ Ἴλιον ἐστράτευσαν. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἑλλανίῳ.

58.

Schol. Hom. Od. E, 125: Ἦν Κρής δ' Ἰασίων. Ἑλλάνικος δὲ Ἠλέκτρας καὶ Διὸς αὐτὸν γενεαλογεῖ. Et Eustath. ad l. l. p. 1528, 5: Τὸν Ἰασίωνα γεωργὸν ἢ κατὰ τὸν Ἑλλάνικον ἱστορία ἔχει, Κρήτα τὸ γένος, Διὸς υἱὸν καὶ Ἠμέρας.

« Quum Iasion etiam ab Apollod. III, 12, 1, et Schol. Cod. Aug. ad Eurip. Phœn. 1146, dicatur Electræ Atlantidis (de qua v. fragm. LXXI) et Jovis filius, frater Dardani, non dubito, quin Ἠμέρας in Eustathii loco, quanquam ita legitur apud Phavor. quoque in v. Ἰασίωνα, mutandum sit in Ἠλέκτρας. Etiam in Scholiis ad Odys. l. l., quæ Creuzerus Meletem. P. 1, p. 52, e Codice Palatino 45 edidit, et quæ Buttmanus suæ Scholiorum in Odysseam editioni inseruit, legitur Ἠλέκτρας. » Sturz.

ΠΕΡΙ ΑΡΚΑΔΙΑΣ.

59.

Schol. Apollon. Rhod. I, 162: Δύο δὲ εἰσι Κηφρεῖς· ὁ μὲν, Ἀλεοῦ, οὗ μνημονεύει Ἀπολλώνιος· ὁ δὲ ἕτερος, οὗ μνημονεύει Ἑλλάνικος ἐν τῷ περὶ Ἀρκαδίας.

60.

Schol. Apollon. I, 769: Μαίναλος ὄρος Ἀρκαδίας ἐν ᾧ ἢ Ἀταλάντη διῆγεν, ἀπὸ Μαινάλου τοῦ Ἀρκα-

δος, ὡς φησιν Ἑλλάνικος. Schol. Paris. pro τοῦ Ἀρκαδός habet υἱοῦ Ἀρκαδός.

61.

Schol. Apollon. II, 1055: Στυμφαλίδας Φερεκύδης φησὶν οὐ γυναῖκας ἀλλ' ὄρνιθας εἶναι, καὶ ἀναιρεθῆναι πρὸς Ἡρακλέους, πλαταγῆς ὁμοίως αὐτῷ πρὸς τὸ κτυπεῖν καὶ ἐκροβεῖν αὐτάς· ὁμοίως καὶ (Cod. Paris. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ) Ἑλλάνικος φησὶν.

Idem ib. 1057: Φασὶ δὲ αὐτὴν (sc. τὴν πλαταγῆν) ἡφαιστότευκτον οὔσαν, Ἡρακλεῖ παρὰ τῆς Ἀθηναῖς δοθῆναι. Ὁ δὲ Ἑλλάνικος φησὶν αὐτὸν κατασκευάσαι.

ΑΤΘΙΣ.

62.

Euseb. Præp. evang. X, 10, p. 489, A: Ἀπὸ Ὠγύγου ... μέχρι πρώτης Ὀλυμπιάδος ... ἔτη συναίγεται χίλια εἴκοσι. ... Ταῦτα γὰρ τὰ Ἀθηναίων ἱστοροῦντες, Ἑλλάνικός τε καὶ Φιλόχορος, οἱ τὰς Ἀτθίδας (sc. γράψαντες) ... ἐμνήσθησαν.

63.

Harpocration in v. Ἐρυθραῖοι: Ἐρυθρὰ, μία τῶν ὑπὸ Νηλείως τοῦ Κόδρου κτισθεῖσων, ὡς φησὶν Ἑλλάνικος ἐν Ἀτθίσι.

64.

Eustath. ad Homer. Odys. Γ, p. 1454, 30: Φασὶ καὶ τὸν Ἑλλάνικον ἱστορεῖν, ὅτι Νηλεὺς Πελεῖα τῷ ἀδελφῷ μαχισάμενος, ἦλθεν ἐξ Ἰωλκοῦ εἰς τὰ κατὰ Μεσσηνίαν, καὶ ἔκτισε Πύλον τῶν Μεσσηνίων, μοῖραν τινὰ τῆς γῶρας χαρισαμένων αὐτῷ.

Schol. in Odys. Γ, 4, p. 81 ed. Buttman. ita habet: Νηλεὺς γὰρ, ὡς εἴρηται (Buttm. recte εἴρηκεν) Ἑλλάνικος, μαχισάμενος μετὰ Πελεῖου, ἐξ Ἰωλκοῦ ἦκεν εἰς Μεσσηνίαν, καὶ τὴν Πύλον ἔκτισε, Μεσσηνίων γῶραν παρασχόντων.

interfecit. Quapropter quum fugeret, Phthiam venit, ubi ob Pelei affinitatem cum Achille versatus est. Qui quidem tam eximia inter se juncti manserunt amicitia, ut una contra Trojam proficiscerentur.

58.

Iasion erat Cretensis, quem Hellenicus Jovis dicit ex Electra filium.

Iasionem agricolam secundum Hellenicum historia exhibet, genere Cretensem, Jovis filium et Hemeræ (Electræ).

DE ARCADIA.

59.

Duo Cephei distinguendi sunt, quorum alter est Alei filius, cujus mentionem injecit Apollonius; alterum (Lycargi filium, unum ex apri Calydonii venatoribus) in Rebus Arcadicis Hellenicus commemorat.

60.

Mænalus, mons Arcadiæ, in quo Atalanta degebat, nomen accepit a Mænalo, Arcadis filio, ut Hellenicus dicit.

61.

Stymphalides Pherecydes tradit non mulieres fuisse, sed

aves ab Hercule de medio sublatis, datis ei crepitaculis, cujus sonitu terrorem iis incuteret. Similiter (vel eadem) tradit Hellenicus.

Crepitaculum a Vulcano fabricatum a Minerva dicunt Herculi datum esse, secundum Hellenicum vero ipse Hercules id sibi fecerat.

ΑΤΘΙΣ.

62.

Ab Ogyge... ad primam usque Olympiadem anni colliguntur viginti supra mille... Hæc enim Hellenicus et Philochorus, qui res Atticas prosequuti sunt,.... memorie prodiderunt.

63.

Erythra fuit inter alias deducta per Neleum, filium Codri, ut Hellenicus refert in Atticis.

64.

Hellenicus narrare dicitur quemadmodum Neleus post certamen, quod cum Pelia fratre habuit, ex Iolco in Messeniam venerit ibique in regione a Messeniis ei concessa Pylum urbem condiderit.

65.

Harpocration in v. Παναθήναια: Ἦγαγε δὲ τῆς ἑορτῆς ὁ Ἐριχθόνιος, ὁ Ἡραίου, καθὰ φησιν Ἑλλάνικος τε καὶ Ἀνδροτίων, ἑκάτερος ἐν πρώτῃ Ἀτθίδος.

66.

Harpocration in v. Φορβάντειον: Ἦν δὲ Ποσειδῶνος υἱὸς ὁ Φόρβας, καθὰ φησιν Ἑλλάνικος ἐν πρώτῃ τῆς Ἀτθίδος.

67.

Harpocration et ex eo Phavorinus in v. Εἰλωτεύειν: Εἰλωτες, οἱ μὴ γόνῳ (Phav. γνήσιοι) δοῦλοι Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οἱ πρώτοι (Phav. ἀλλὰ πρώτον) χειρωθέντες τῶν (Phav. τῶν Ἔλος τὴν πόλιν οἰκούντων) ὡς ἄλλοι τε πολλοὶ μαρτυροῦσι καὶ Ἑλλάνικος ἐν τῇ πρώτῃ.

68.

Harpocration: Ἀλόπη, ... Κερκυῶνος θυγάτηρ, ἐξ ἧς καὶ Ποσειδῶνος Ἴπποθῶν, ὁ τῆς Ἴπποθωντιδῶς φυλῆς ἐπώνυμος, ὡς Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῃ Ἀτθίδος.

69.

Suidas: Ἄρειος πάγος· δικαστήριον Ἀθήνησιν ... ἐκλήθη δὲ Ἄρειος, ἐπεὶ τὰ φονικά δικάζει· ὁ δὲ Ἄρης ἐπὶ τῶν φόνων· ἢ ὅτι ἐπῆξε τὸ δόρυ ἐκεῖ ἐν τῇ πρὸς Ποσειδῶνα ὑπὲρ Ἀλιφρόθιου δίκῃ, ὅτε ἀπέκτεινεν αὐτὸν, βιασάμενον Ἀλκίππην τὴν αὐτοῦ καὶ Ἀγραύλου τῆς Κέκροπος θυγατέρα, ὡς φησιν Ἑλλάνικος ἐν α΄.

Idem legitur apud Etymologum Magnum in v. Ἄρειος πάγος et in Συναγωγῇ λέξεων χρησίμων in Bekkeri Anecd. p. 444, sed paulo aliter.

70.

Harpocration in v. Ἱεροφάντης: Περὶ δὲ τοῦ γένους τῶν Ἱεροφάντων, δεδήλωκεν Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῃ Ἀτθίδος.

65.

Auctor festi Panathenæorum erat Erichthonius Vulcani filius, quemadmodum Hellenicus et Androtion, uterque libro Athidos primo.

66.

Fuit autem Phorbas Neptuni filius, ut Hellenicus testatur in primo Athidos.

67.

Helotæ vocabantur qui Lacedæmoniorum servi erant, non ab ipso ortu, sed capti primi ex illis qui urbem dictam Helos incolebant: ut cum alii multi testantur, tum Hellenicus libro primo.

68.

Alope Cereyonis filia, e qua Neptunus suscepit Hippothoontem, qui Hippothoontidi tribui nomen dedit: ut Hellenicus refert libro secundo Athidis.

69.

Arcopagus. Judicium Athenis. — Dicitur est autem Ἄρειος, quod ibi de cædibus jus diceretur. Mars enim cædibus præest, vel quia Mars hastam ibi defixit in iudicio adversus Neptunum de Halirrhothio, quem occiderat, quod

71.

Harpocration: Μουνυχία, ... τόπος παραβλάσσιος ἐν τῇ Ἀττικῇ. Ἑλλάνικος δὲ ἐν τῇ δευτέρῃ Ἀτθίδος, ὠνομάσθαι φησὶν ἀπὸ Μουνύχου τινὸς, βασιλέως, τοῦ Παντακλείους. « Eadem habet Photius Lex. p. 203, et Suidas, nisi quod hic legit ἐν δευτέρῳ, et Παντευκλείους. Uberius mentem Hellenici exponit Ulpianus ad Demosth. Orat. de cor. p. 73, C, ed. H. Wolf. Bas. 1572, fol., Ἐκλήθη δὲ, inquiring, Μουνύχιον, ὡς φησὶν ὁ Διόδωρος, παραφέρων τὰ Ἑλλάνικου, λέγων, ὡς (Scribe λέγοντος) ὅτι Θρακῆς ποτε στρατεύσαντες κατὰ τῶν οἰκούντων Ὀργόμενον τὸν Μινύειον τῆς Βοιωτίας, ἐξέβαλλον αὐτοὺς ἐκεῖθεν. Οἱ δὲ ἐξαναστάντες, ἦλθον εἰς Ἀθήνας ἐπὶ Μουνύχου βασιλέως. Ὁ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς οἰκῆσαι τὸν τόπον, τὸν περὶ τὴν Μουνυχίαν. Ὅστις ἐπωνομάσθη παρ' αὐτῶν εἰς τιμὴν τοῦ βασιλέως. » Sturz.

72.

Harpocrat. et ex eo Phavorinus: Ἠγαγί, ... τόπος ἐν Μεγάρῳ, ὡς ἐν τετάρτῃ (Phav. τετάρτῳ) τῆς Ἀτθίδος φησὶν Ἑλλάνικος.

73.

Plutarch. in Thes. c. 17, p. 7, C, ubi egit de tributo septem adolescentum totidemque virginum per novem annos Minoi quotannis pendendo, ita pergit: Ἑλλάνικος δὲ φησὶν, οὐ τοὺς λαχόντας ἀπὸ κλήρου καὶ τὰς λαχούσας ἐκπέμπειν τὴν πόλιν, αὐτὸν δὲ τὸν Μίνωι παραχινόμενον ἐκλέγεσθαι, καὶ τὸν Θησεῖα πάντων εἰσεῖναι πρῶτον ἐπὶ τοῖς δρισθεῖσιν. Ὀρισμένον δ' εἶναι, τὴν μὲν ναῦν Ἀθηναίων παρέχειν, ἐμβαίνοντας δὲ πλεῖν σὺν αὐτῇ τοὺς ἡθέους, μηδὲν ὄπλον ἀρῆιον ἐπιφερομένους. Ἀπολομένου δὲ τοῦ Μινωταύρου, πέρας ἔχειν τὴν ποινήν. Πρῶτερον μὲν οὐδὲ μάλιστα σωτηρίας ἔλπις ὑπέκειτο. Διὸ καὶ μέλαν ἰστίον ἔγουςαν, ὡς ἐπὶ συμφορᾷ προδήλω, τὴν ναῦν ἔπεμπον. Ἔτσι δὲ τοῦ Θησεῖος τὸν πατέρα ἠαῖ-

vim intulisset Alcippæ, filia suæ et Agrauli, quæ Cecrope nata erat, ut refert Hellenicus libro primo.

70.

De hierophantarum familia Hellenicus docuit in Atticæ historiae libro secundo.

71.

Munychia, locus Atticæ maritimus, quem Hellenicus in secundo rerum Atticarum nomen accepisse scribit a rege Munycho, Pantaclis (vel Panteuclis) filio.

72.

Pagæ, locus in Megaris, ut Hellenicus libro Athidis quarto testatur.

73.

Hellenicus refert non sorte ductos pueros puellasque civitatem misisse, sed Minoa delegisse presentem, ac Thesea omnium cepisse primum de præfinita lege. Præfinitum autem fuisse, ut navem præberent Athenienses, et impositi impuberes nulla secum ferentes arma bellica cum illo navigarent, sublatoque Minotauro finem fore pœna. Nam ante nulla spes suberat salutis. Hinc navem cum atro velo ut in certam perniciem mittebant. Tunc vero quum parentem Theseus confirmaret, et domitutum se jactaret

βύνοντος καὶ μεγαληγοροῦντος ὡς χειρώσεται τὸν Μινώταυρον, ἔδωκεν ἕτερον ἰστίον λευκὸν τῷ κυβερνήτῃ, κελεύσας ὑποστρέφοντα σωζομένου τοῦ Θησεύς, ἐπάρασθαι τὸ λευκὸν· εἰ δὲ μὴ, τῷ μέλανι πλεῖν, καὶ ἀποσημαίνειν τὸ πάθος.

74.

Schol. Hom. II. Γ, 144: Ὡς γὰρ ἱστορεῖ Ἑλλάνικος, Πειρίθους καὶ Θησεύς, ὁ μὲν Διὸς ὦν, ὁ δὲ Ποσειδῶνος, συνέθεντο γαμήσαι Διὸς θυγατέρας. Καὶ ἀρπάσαντες τὴν Ἑλένην κομιδῇ νέαν, παρατίθενται εἰς Ἀφιδναν τῆς Ἀττικῆς Αἴθρα, τῇ Πιθέως μὲν θυγατρὶ, μητρὶ δὲ Θησεύς. Οὕτως εἰς ἄδου παραγίγνεται ἐπὶ τὴν Περσεφόνην. Οἱ δὲ Διόσκουροι, μὴ ἀπολαμβάνοντες τὴν ἀδελφὴν, τὴν Ἀττικὴν σύμπασαν πορθοῦσιν, Αἴθραν δὲ αἰχμαλωτίζουσι. Cf. Schol. Apollon. I, 100.

Tzet. ad Lycophr. 513, de Helena: Ἡρώπη ὑπὸ Θησεύς ἐπταετής, ὡς φησὶν Ἑλλάνικος.

Plutarch. Thes. c. 31, p. 14, E: Ἡδὴ δὲ πεντήκοντα ἔτη γεγονώς, ὡς φησὶν Ἑλλάνικος, ἐπραξε τὰ περὶ τὴν Ἑλένην, οὐ καθ' ὄραν.

75.

Schol. Eur. Hecub. 125: Ἑλλάνικος δὲ λέγει, διὰ τοῦτο αὐτοὺς (Acamantem et Demophontem) ἀπελθεῖν ἐκεῖσε, ὅπως, εἰ μὲν ἔλοιεν Ἕλληνας τὴν Τροίαν, λάφυρον αὐτὴν (τὴν Αἴθραν) καὶ γέρας λάβωσιν· εἰ δὲ μὴ, κἂν λυτρώσασθαι δώροις.

76.

Plutarch. Thes. c. 25, p. 12, A, de Theseo: Ἐταξεν οὖν καὶ διωρίσατο πρὸς τοὺς Κορινθίους, Ἀθηναίων τοῖς ἀφικνουμένοις ἐπὶ τὰ Ἰσθμια παρέχειν

προεδρίαν, ὅσον ἂν τόπον ἐπίσχη καταπετασθὲν τὸ τῆς θεωρίδος νεὸς ἰστίον, ὡς Ἑλλάνικος καὶ Ἀνδρῶν ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ἱστορήκασιν. Εἰς δὲ τὸν πόντον ἐπλευσε τὸν Εὐξείνιον, ὡς μὲν Φιλόχορος καὶ τινες ἄλλοι λέγουσι, μεθ' Ἡρακλέους ἐπὶ τὰς Ἀμαζόνας συστρατεύσας, καὶ γέρας (ἀριστεῖον) Ἀντιόπην ἔλαβεν· οἱ δὲ πλείους (ὧν ἔστι Φερεκύδης καὶ Ἑλλάνικος καὶ Ἡρόδοτος) ὕστερον φασὶν Ἡρακλέους ἰδιόστολον πλεῦσαι τὸν Θησεά, καὶ τὴν Ἀμαζόνα λαβεῖν αἰχμαλωτῶν πιθανώτερα λέγοντες.

77.

Harpocrat. in v. Αὐτόχθονες: Αὐτόχθονες δὲ καὶ Ἀρκάδες ἦσαν, ὡς Ἑλλάνικός φησι, καὶ Αἰγινῆται, καὶ Θηβαῖοι.

78.

Suidas: Ἀνδοκίδης, Ἀθηναῖος, ῥήτωρ τῶν πρωτεύοντων δέκα εἰς, υἱὸς Λεωγόρου, ἀπόγονος Τηλεμάχου, τοῦ Ὀδυσσεύς, καὶ Ναυσικίας, ὡς φησὶν Ἑλλάνικος. Plutarch. in Alcib. c. 21, p. 201, E: Ἀνδοκίδης ὁ ῥήτωρ, ὃν Ἑλλάνικος ὁ συγγραφεὺς εἰς τοὺς Ὀδυσσεύς ἀπογόνους ἀνήγαγεν. Idem paulo aliter in Vitis decem oratorum, Mor. p. 384, B: Ἀνδοκίδης, ... γένους εὐπατριδῶν, ὡς δὲ Ἑλλάνικος, καὶ ἀπὸ Ἑρμοῦ. Καθίκει γὰρ εἰς αὐτὸν τὸ κηρύκων γένος. Photius Cod. 261, p. 795, 18 Hæsch., p. 488, 22, Bekk.: Παῖς δὲ ἐχρημάτιζε (Andocides) Λεωγόρου, ἐξ εὖ γεγονότων καταγόμενος· Ἑλλάνικος δὲ φησι καὶ τοὺς πόρρω τῆς γενέσεως ὄγετους ἔχειν εἰς αὐτὸν ἐξ Ἑρμοῦ.

Minotaurum, aliud velum gubernatori Ægeus candidum dedit cum præcepto, ut in reditu sospite Theseo attolleret candidum, alias navigaret cum atro, atque ita signum cladis ederet.

74.

Ut enim Hellanicus narrat, Pirithous et Theseus, ille Jovis, hic Neptuni filius, convenerunt inter se, ut Jovis filias uxores ducerent. Itaque rapuerunt Helenam, tenerrimæ ætatis puellam, quam Aphidnam transportatam tradiderunt Æthrae, Pitthei filia, matri Thesei. Deinde in Orcum descenderunt, ut Persephonam inde auferrent. Dioscurei vero, quum soror his non redderetur, totam Atticam devastarunt atque Æthram captivam abduxerunt.

Rapta est a Theseo Helena septem annos nata.

Annos jam natus, ut Hellanicus refert, quinquaginta, Helenam rapuit nondum maturam.

75.

Hellanicus dicit Thesei filios, Acamantem et Demophontem, adversus Trojam profectos esse, ut si urbe Græci potirentur, Æthram tanquam prædam et præmium acciperent; sin minus, donis eam redimerent.

76.

Constituit Theseus et convenitei cum Corinthiis, ut Atheniensibus qui ad Isthmia venissent, attribuerent prima subsellia tanto spatio quantum navis theoridis expansum

lum velum occupasset: quod Hellanicus et Andron Halicarnassensis scriptum reliquerunt. In pontum Euxinum navigavit, ut Philochorus et nonnulli alii referunt, Herculem ad bellum adversus Amazonas sequutus, et præmium virtutis ergo accepit Antiopam. At major pars, in quibus est Pherecydes, Hellanicus et Herodorus, post Herculem aiunt cum propria classe navigasse Thesea, et captivam duxisse hanc Amazonem, quod quidem est probabilius.

77.

Et Arcades et Æginete et Thebani autochthones fuere, ut Hellanicus testatur.

78.

Andocides, Atheniensis, unus ex decem illis oratoribus, qui inter reliquos excellunt, filius fuit Leogori, genus ducens a Telemacho, filio Ulyssis, et Nausicaæ, ut ait Hellanicus.

Orator Andocides, quem refert Hellanicus historiographus inter Ulyssis posteros.

Andocides, gente patricia, adeoque, si Hellanico credimus, a Mercurio propagata, ortus; ad eum enim pertinet cerycum genus.

Andocides filium se dicit Leogori, a nobilibus genus ducens; Hellanicus vero ait etiam anteriores generationis gradus a Mercurio ad eum descendere.

79.

Schol. Aristoph. Avium 873, et ex eo Phavogin. in v. Κολαινίς: Φησὶ δὲ Ἑλλάνικος, Κολαῖνον Ἐρμούσ' ἀπόγονον ἐκ μαντείου ἱερὸν αὐτῆς (nempe Ἀρτέμιδος) ἰδρῦσασθαι Κολαινίδος.

80.

69 1. Schol. Aristoph. Ran. 706: Τοὺς συνναυμαχῆσαντας δούλους Ἑλλάνικός φησιν ἐλευθερωθῆναι, καὶ ἐγγραφεύτας ὡς Πλαταιεῖς συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς.

81.

Plutarch. De malignitate Herodoti p. 869, A: Νάξιοι τρεῖς ἐπεμψάν τριήρεις συμμάχους τοῖς βαρβάροις, εἷς δὲ τῶν τριηραρχῶν Δημόκριτος ἔπεισε τοὺς ἄλλους ἐλέσθαι τὰ τῶν Ἑλλήνων. Οὕτως οὐδὲ ἐπαινεῖν ἄνευ τοῦ ψέγειν οἶδεν, ἀλλ' εἰ εἷς ἀνὴρ ἐγκωμικῶσθῃ, πόλιν ὅλην δεῖ κακῶς ἀκοῦσαι, καὶ ὄημον. Μαρτυρεῖ δὲ αὐτῷ τῶν μὲν πρεσβυτέρων Ἑλλάνικος, τῶν δὲ νεωτέρων Ἐφορος, ὁ μὲν ἐξ, ὁ δὲ πέντε ναυσὶν αὐτοὺς Νάξιους ἐλθεῖν τοῖς Ἑλλήσι βοηθοῦντας ἱστορήσας. Respicit Plutarchus Herodot. 8, 46.

82.

Schol. Eurip. Orest. 1648: Περὶ τῆς Ὀρέστου κρίσεως ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἱστορεῖ καὶ Ἑλλάνικος, ταῦτα γράφων τοῖς ἐκ Λακιδαιμόνος ἐλθοῦσι καὶ τῷ Ὀρέστῃ οἱ Ἀθηναῖοι ἔφρασαν. Τέλος δὲ ἀμφοτέρων ἐπαινούντων, οἱ Ἀθηναῖοι τὴν δίκην ἔστασαν ἐννέα γενεαῖς. Ὑστερον δὲ Ἄρης καὶ Ποσειδῶν περὶ Ἀλιφροθίου δίκην. Εἶτα Κέφαλος ὁ Δηϊονέως, ὅστις Πρόκριον τὴν Ἐρεχθίδος ἔχων γυναῖκα, καὶ ἀποκτείνας, ἐξ Ἀρείου πάγου δίκην ὡς δικασθεὶς ἐφυγεν ἐξ γενεαῖς ὑστερον. Μετὰ δὲ τὴν Δαιδάλου δίκην, ἀδελφιδοῦν τὸν Τάλων ἀποκτείναντος δολόεντι θανάτῳ, καὶ φυγόντος δίκην, τρισὶ γενεαῖς ὑστερον αὕτη ἡ Τυνδαρίς Κλυταιμνήστρα

Ἀγαμέμνονα ἀποκτείνασα, καὶ ὑπὸ Ὀρέστου ἀποκτανθεῖσα, συγκροτηθῆναι δίκην τῷ Ὀρέστῃ ὑπὸ Εὐμενίδων παρεσκευάσεν, δε μετὰ τὴν κρίσιν ἐπανελθὼν, Ἄργους ἐβασίλευσε. Καὶ ἐδίκασεν δὲ Ἀθηνᾶ καὶ Ἄρης.

Priorem partem hujus fragmenti Sturz. in prima editione ita putat constituendam esse: τοῖς ἐκ Λακ. ἐλθ. καὶ τῷ Ὀρ. οἱ Ἀθηναῖοι τὴν δίκην ἔστασαν ἐννέα γενεαῖς ὑστερον ἢ Ἄρης καὶ Ποσειδῶν περὶ Ἀλιφροθίου δίκην ἔφρασαν, τέλος γε ἀμφοτέρων ἐπαινούντων. Εἶτα Κέφαλος ὁ Δηϊονέως, nempe δίκην ἔφη, ὅστις—. In secunda editione nihil transponendum esse censet, sed pro τῷ Ὀρέστῃ poni jubet τὸ τοῦ Ὀρέστου, deinde legit ἔστασαν ἐννέα γενεαῖς ὑστερον ἢ, ita ut ἔστασαν significet: *oratione ostenderunt*: vid. latinam viri docti, quam infra apposuimus, interpretationem. Inter δίκην et εἶτα inserendum putat εἶπον vel εἶπαν. Pro ἐξ Ἀρείου πάγου mavult ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. Pro δίκην ὡς reponendum esse ait: δίκην εἶπεν, ὡς, et pro ἐδίκασαν legendum putat ἐδίκασαν.

(83.)

Quod hoc loco Sturz. posuerat fragmentum ex Stephano Byzantino v. Ὠρωπὸς in fine petiitum, delevimus; codex Rhedigeranus vulgatum Θεόπομπος, καὶ Ἑλλάνικος, recte ponit hoc modo: Θεόπομπος γ' Ἑλληνικῶν.

84.

Tzetzes ad Lycophr. 1332: Ἑλλάνικος δὲ ὁ Λέσβιος φησιν, ὅτι παγέντος τοῦ Κιμμερικοῦ Βοσπόρου, διέβησαν αὐτὸν, καὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ τέτρασι μῆσιν πολεμήσασαι, ὑπεστράφησαν· οὐ λέγει δὲ τὴν αἰτίαν.

79.

Hellanicus ait Colænum, Mercurii progeniem, e vaticinio fanum condidisse Dianæ Colænidis.

80.

Servos, qui cum Atheniensibus (ad Arginusas) pugna navali dimicaverant, Hellanicus manumissos dicit et inter Plataenses relatos civitatis jure donatos esse.

81.

Naxios ait Herodotus tres naves barbaris auxilio misisse, unum autem de trirémium præfectis, Democritum, persuasisse civibus reliquis, ut Græcorum causam amplecterentur. Adeo laudare sine vituperio non potest Herodotus, ut, si unum hominem laudet, male audire totam civitatem, aut populum, oporteat. Testimonium contra eum dicunt de vetustioribus Hellanicus, de recentioribus Ephorus, alter sex, alter quinque navibus sua sponte Naxios auxilio venisse Græcis scribentes.

82.

De Orestis judicio in Areopago narrat etiam Hellanicus ita scribens: Iis advenis vel hospitibus, qui ex Lacedæ-

mone venerant, Athenienses inter alia etiam id narrarunt, quod de Oreste acciderat. Quumque utrique exitum judicii laudarent, Athenienses judicium illud ostenderunt factum esse novem ætatibus post quam Mars et Neptunus de Halirrhothio causam dixissent. Deinde Cephalus, Deionei filius, qui, quum uxorem suam Procrin, Erechthei filiam, occidisset, causam in Areopago dixit, tanquam damnatus in exilium abiit sex ætatibus post. Sed post Dædali judicium qui Talum, sororis filium, per fraudem interemerat, et reus actus erat, tribus ætatibus serius hæc Tyndari filia, Clytemnestra, quæ Agamemnonem interfecerat, ab Oreste occisa, effecit ut actio judiciumque ab Eumenidibus conflaretur Orestis, qui post judicium reversus Argi rex factus est. Minerva et Mars sederunt iudices.

84.

Hellanicus Lesbios dicit Amazones Bosporum Cimmericum congelatum transgressas venisse in Atticam et postquam quattuor mensibus bellum gessissent reversas esse; causam vero non addit.

KAPNEONIKAI.

85.

Schol. Aristoph. ad Aves 1403: Ἀντίπατρος καὶ Εὐφρόνιος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι φασὶ τοὺς κυκλίους χοροὺς στήσαι πρῶτον Λασὸν τὸν Ἑρμιονέα· οἱ δὲ ἀρχαιότεροι, Ἑλλάνικος καὶ Δικαίαρχος, Ἀρίονα τὸν Μηθυμναῖον· Δικαίαρχος μὲν ἐν τῷ περὶ Διονυσιακῶν ἀγώνων, Ἑλλάνικος δὲ ἐν τοῖς Κρανναίκοις. Exscript hunc locum Phavorin. in v. Κυκλιοδιδάσκαλοι. Pro Κρανναίκοις leg. καρνεονικαίς.

ΙΣΤΟΡΙΑΙ.

Vide fr. 3 et 96. Cetera, quæ Sturzium ad Historias referenda putat, hæc sunt:

86.

Schol. Apollon. I, 146: Αἰτωλὶς, ἡ Λήδα... Ἑλλάνικος δὲ Καλυδωνίαν αὐτὴν φησὶ.

87.

Schol. Apollon. II, 406: Ἑλλάνικος ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς φησὶ κεῖσθαι τὸ δέρας.

88.

Schol. Apollon. II, 1147: Τελευτῆσαι τὴν Ἑλλάην κατὰ Πακτύην φασίν, ὡς καὶ Ἑλλάνικος μαρτυρεῖ.

89.

Josephus Archæol. I, 4: Ἑλλάνικος καὶ Ἀκουσθαίος, καὶ πρὸς τούτοις Ἐφωρος καὶ Νικόλαος, ἱστοροῦσι τοὺς ἀρχαιοὺς ζήσαντας ἔτη χίλια.

Eadem fere habent Eusebius Præp. ev. IX, 13, p. 415, D, et Ge. Syncellus Chronograph. p. 43, B.

Valerius Maximus VIII, 13, ext. 6: *Hellanicus*

ait, quosdam ex gente Epiorum, quæ pars est Ætoliæ, ducentos explere annos.

Plinius H. N. VII, 48, s. 49: *Hellanicus quosdam in Ætoliæ Epiorum gentis ducentos (vitæ annos) explere (tradit).*

90.

Schol. Pindar. Olymp. III, 22, p. 95 ed. Bæckli.: Περὶ τοῦ τῶν Ἑλλανοδικῶν ἀριθμοῦ Ἑλλάνικός φησὶ καὶ Ἀριστόδημος, ὅτι τὸ μὲν πρῶτον β', τὸ δὲ τελευταῖον ε'. Ἵσαῦται γὰρ αἱ τῶν Ἡλείων φυλαὶ, καὶ ἀπ' ἐκάστης εἰς ἦν Ἑλλανοδίκης.

91.

Strabo VIII, p. 366, A: Ἑλλάνικος μὲν οὖν Εὐρυσθένη καὶ Προκλέα φησὶ διατάξαι τὴν πολιτείαν. Ἐφωρος δ' ἐπιτιμᾷ, σήσας, Λυκούργου μὲν αὐτὸν μηδαμοῦ μεμνησθαι, τὰ δ' ἐκείνου ἔργα τοῖς μὴ προσήκουσιν ἀνατιθέναι.

ΠΕΡΙ ΕΘΝΩΝ.

92.

Schol. Apollon. IV, 322: Ἑλλάνικος ἐν τῷ περὶ ἔθνῶν φησὶ· Βόσπορον δὲ διαπλύσαντι Σινδοί· τούτων δὲ ἀνωτέρω Μαιώται Σκύθαι.»

ΕΘΝΩΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ.

93.

Athenæus XI, p. 462, B: Οἶδα δὲ καὶ Ἑλλάνικον ἐν ἔθνῶν ὀνομασίαις λέγοντα, ὅτι Λιθύων τῶν Νομάδων τινὲς οὐδὲν ἄλλο κέκτηνται, ἢ κύλικα καὶ μάχαιραν καὶ ὑδρίαν. Καὶ ὅτι οἰκίας ἔχουσιν ἐξ ἀνθηρίκου πεποιημένας μικρὰς ὅσον σκιᾶς ἕνεκα, ἃς καὶ περιφέρουσιν, ὅπου ἂν πορεύονται.

CARNEONICÆ.

85.

Antipater et Euphronius in Memorabilibus Lasum, Hermionensem, primum choros cyclicos instituisse dicunt, antiquiores vero, Hellanicus et Dicæarchus, Arionem Methymnæum nominant, ille in Carneonicis, ille vero in libro, qui est de agonibus Dionysiæis.

HISTORIÆ.

86.

Ætolis, Leda, — sed Hellanicus dicit eam Calydoniam esse.

87.

Hellanicus in Jovis templo vellus aureum depositum esse dicit.

88.

Hellen ad Pactyen (oppidum Chersonesi Thraciæ) mortuam esse aiunt: consentit Hellanicus.

89.

Hellanicus et Acusilaus, et præter hos Ephorus et Nicolaus, antiquissimis temporibus homines ad mille annos vixisse dicunt.

90.

De Hellanodicarum numero Hellanicus et Aristodemus dicunt initio quidem fuisse duo, postremo autem decem; tot enim erant Eleorum tribus, ex quibus singulis unus desumebatur Hellanodica.

91.

Hellanicus Eurysthenem et Proclum auctores facit rei publicæ Spartana: Quem Ephorus increpans ait, eum, præterita Lycurgi mentione, facta ipsius alienis adscripsisse.

DE GENTIBUS.

92.

Hellanicus in libro qui est De gentibus ait: «Bosporum (Cimmerium) pernaviganti Sindi, et supra hos Scythiæ Maotæ.»

DE GENTIUM NOMINIBUS.

93.

Memini etiam Hellanicum, in Gentium nominibus, tradere «Numidarum Libyæ nonnullos nihil aliud in bonis habere, nisi calicem, et gladium, et hydriam: uti autem domunculis ex albuco (*anthericon* Græci vocant) confectis exiguis, umbræ tantum captandæ gratia; quas quoque proficiscuntur circumferunt.»

94.

Schol. Apollon. II, 713: Ὀνομάσθη Παρνασσὸς ἀπὸ Παρνησσοῦ τοῦ ἐγγωρίου ἥρωος, ὡς Ἑλλάνικος. Laudat hunc locum Phavorinus.

95.

Hesych.: Κάδμιοι, οἱ Πριηνεῖς, ὡς Ἑλλάνικος.

96.

Steph. Byz.: Ὑπερβόρειοι, ... Ἑλλάνικος δὲ Ὑπερβόρειοι γράφει, διὰ διφθόγγου.

« Quæ si vera sunt, minus recte editur in loco Clementis Alex. Stromm. I, p, 305, C: Τοὺς δὲ Ὑπερβόρειους Ἑλλάνικος ὑπὲρ τὰ Ῥίπαια ὄρη οἰκεῖν ἱστορεῖ· διδάσκεισθαι δὲ αὐτοὺς δικαιοσύνην, μὴ κρεοφαγοῦντας, ἀλλ' ἀκροδρόσις χρωμένους. Et in Theodoretii De Græcorum affectibus curandis disp. XII, vol. IV, p. 1024. sq. edit. Schulz.: Ἑλλάνικος ἐν ταῖς Ἱστορίαις ἔφη, τοὺς Ὑπερβόρειους οἰκεῖν μὲν ὑπὲρ τὰ Ῥίπαια ὄρη, ἀσκεῖν δὲ δικαιοσύνην, μὴ κρεοφαγοῦντας, ἀλλ' ἀκροδρόσις χρωμένους. De loco, quem incolant Hyperborei, consentit cum Hellenico Damastes in libro Περὶ ἐθνῶν apud Steph. Byz. Unde fortasse rectius hic locus referri poterat ad Hellenici Βαρβαρικὰ Νόμιμα. Quodsi Theodoretum sequimur, fragmentum putabimus esse ex Hellenici Ἱστορίαις, e quibus non dubito quin pleraque ejus petita sint. » Sturz.

97.

Dionys. Halic. Archæol. I, c. 35: Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιος φησὶν Ἡρακλῆα τὰς Γηρυόνου βοῦς ἀπελάζοντα εἰς Ἄργος, ἐπειδὴ τις αὐτῷ δάμαλις ἀποσκιρτήσας τῆς ἀγέλης ἐν Ἰταλίᾳ ὄντι ἦδη, φεύγων διῆρε τὴν ἀκτὴν, καὶ τὸν μεταξὺ διανηξάμενος πόρον τῆς θαλάσσης, εἰς Σικελίαν ἀφίκετο, ἐρόμενον αἰ

94.

Parnassus nomen accepit a Parnesso, heroe populari, ut Hellenicus dicit.

95.

Cadmii appellantur Prienenses, auctore Hellenico.

96.

Ὑπερβόρειοι, Hyperborei, gens. Sed Hellenicus scribit Hyperboreios per diphthongum.

Hellenicus autem scribit Hyperboreos habitare ultra Rhipæos montes, doceri autem ipsos justitiam, non vescentes carnibus, sed arborum fructibus.

97.

Hellenicus Lesbius ait Herculem, dum Geryonis boves Argos abigeret, quoniam quidam ipsius vitulus, quum in Italia jam esset, ab armento resiliens fugerat, et universam illam oram peragrarat, et freto transato in Siciliam pervenerat, quærentem semper ex illius regionis hominibus, in quoscunque incidisset persequens suum vitulum, sicubi quis eorum qui regionem illam incolebant ipsum vidisset, illis quidem pauca linguæ Græcæ vocabula intelligentibus, sed patrio sermone ex illius animalis indicibus vitulum appellantibus, ut nunc etiam appellatur, quod Græci vocant damalin, universam oram, quam vitulus ille peragrarat, ab eo animali Vitaliam nominasse. Quod

τοὺς ἐπιχωρίους καθ' οὗς ἐκάστοτε γένοιτο διώκων τὸν δάμαλιν, εἴ ποί τις αὐτὸν ἐωρακῶς εἶη τῶν τῆδε ἀνθρώπων, Ἑλλάδος μὲν γλώττης ὀλίγα συνιέντων, τῆ δὲ πατρῴῃ φωνῇ κατὰ τὰς μηνύσεις τοῦ ζώου καλούντων τὸν δάμαλιν οὐτίουλον, ὅσπερ καὶ νῦν λέγεται, ἀπὸ τοῦ ζώου τὴν χώραν ὀνομάσαι πᾶσαν ὅσπην ὁ δάμαλις διῆλθεν, Οὐίταλιαν. Μεταπεσεῖν δὲ ἀνὰ χρόνον τὴν ὀνομασίαν εἰς τὸ νῦν σχῆμα, οὐδὲν θαυμαστὸν, ἐπεὶ καὶ τῶν Ἑλληνικῶν πολλὰ τὸ παραπλήσιον πέπονθεν ὀνομάτων. Πλὴν εἶτε, ὡς Ἀντίοχος φησὶν, ἐπ' ἀνδρὸς ἡγεμόνος, ὅπερ ἴσως καὶ πιθανώτερόν ἐστιν· εἶθ' ὡς Ἑλλάνικος οἰεῖται, ἀπὸ τοῦ ταύρου τὴν ὀνομασίαν ταύτην ἔσχεν, ἐκείνῳ γ' εἰς ἀμφοῖν ὄηλον, ὅτι κατὰ τὴν Ἡρακλέους ἡλικίαν, ἢ μικρῶ πρόσθεν, οὕτως ὀνομάσθη.

98.

Steph. Byz.: Ἀβδῆρα, πόλις δύο· ἡ μὲν Θράκης, ἀπὸ Ἀβδήρου τοῦ υἱοῦ Ἡρίμου (leg. Ἑρμοῦ), Ἡρακλέους ἐρωμένου, ὃν αἱ Διομήδους ἵπποι διεσπάσαντο, ὡς Ἑλλάνικος καὶ ἄλλοι φασίν.

99.

Stephan. Byz.: Αἰπεία, πόλις ... Κρήτης, ὡς Ἑλλάνικος.

100.

Steph. Byz.: Θεστίδειον, πόλις Θεσσαλική. Ἑλλάνικος δὲ ὀλίγα τοῦ σ φησὶν, ἀπὸ Θετίδος.

101.

Auctor Συναγωγῆς λέξεων χρησίμων, in Bekkeri Anecd. p. 362, 24: Αἴμων τὸ ὄρος οὐδετέρως Ἑκαταῖος διὰ παντός, καὶ Διονύσιος, καὶ Ἑλλάνικος καὶ Εὐδόξος.

102.

Steph. Byz.: Ἀκέλης, πόλις Λυκίας. ... Ἔοικε δὲ λέγεσθαι ἀπὸ Ἀκέλου, τοῦ Ἡρακλέους καὶ Μάλιδος

autem temporis progressu nomen istud in eam formam, quam nunc habet, mutatum fuerit, non est mirandum: quia multis etiam Græcis nominibus idem accidit. Verumtamen sive, ut Antiochus ait, a duce (quod etiam fortasse verisimilius fuerit), sive, ut putat Hellenicus, a vitulo nomen hoc acceperit, illud certe ex amborum auctoritate constat, Herculis ætate, aut paulo ante ita nominatam.

98.

Abdera; duæ sunt hujus nominis urbes, quarum altera in Thracia condita est ab Abderita, Erimi filio, Herculis amasio, quem Diomedis equæ diripuerunt, ut Hellenicus et alii narrant.

99.

Æpea, civitas Crætæ, auctore Hellenico.

100.

Thiestidium, urbs Thessalica. Hellenicus vocem sine s scribit, et a Thetide deducit.

101.

Hæmus mons apud Hecateum semper scribitur neutro genere Αἴμων, item apud Dionysium, Hellenicum. Eudoxum.

102.

Aceles, oppidum Lyciæ. ... Videtur autem ita dici ab Acele Herculis et Malidis, Omphales famulae, filio, quem

παιδός, δούλης τῆς Ὀμφαλίδος (Ὀμφάλης Λύδης Salmas.), ὡς Ἑλλάνικος. ... Ἑλλάνικος δ' εἶπεν, «εἰς πόλιν Ἀκέλην. Ἐχρῆν γὰρ Ἀκέλητα εἶναι.»

103.

Steph. Byz. s. v. Καρία: Καρίς δὲ ἐλίγετο ἡ Κῶς, ὡς Ἑλλάνικος.

104.

Steph. Byz.: Γέλα, πόλις Σικελίας. ... Ἑλλάνικος (eam nomen accepisse dicit) ἀπὸ Γέλωνος, τοῦ Αἰτῆς καὶ Ὑμάρου. Idem tradit Suid. in h. v., sed omisso nomine Hellanici.

105.

Steph. Byz.: Καθασσός, πόλις ἐν Καππαδοκίᾳ. ... Ἑλλάνικος δὲ, τῆς Λυκίας πόλιν Καθασσόν. Ἀπίων δὲ ἀληθέστερον φησί, κώμην εἶναι Καππαδοκίας, μεταξὺ Ἐαρσοῦ καὶ Μαζάκων. Sturzius putat Hellanicum scripsisse Κιλικίας, non Λυκίας, Stephanum vero depravato codice usum esse.

106.

Steph. Byz.: Οἰάνθη, πόλις Λοκρῶν. ... Ἑλλάνικος δὲ Οἰάνθειαν αὐτὴν φησιν.

107.

Schol. Pind. Olymp. VII, 135: Ἡλίου καὶ Ῥόδου (οὕτω γὰρ αὐτὴν Ἑλλάνικος καλεῖ) ἑπτὰ παῖδες γίνονται, Ὀχμος, Κέρκαρος, Ἀκτίς, Μακαρεὺς, Κάνδαλος, Τριόπης, Φαέθων δὲ νεώτατος, ὃν οἱ ἐν τῇ νήσῳ ὀνομάζουσι Τενάγην· περὶ δὲ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν διαφωνοῦσιν· οὐ πάντες γὰρ φασὶ τοὺς αὐτούς.

108.

Strabo X, p. 456: Οὐδ' Ἑλλάνικος Ὀμηρικὸς, Δουλίχιον τὴν Κεφαλληνίαν λέγων.

admodum Hellanicus testatur. ... Verum Hellanicus, «ad urbem Ἀκέλην,» dixit, quod præstaret Ἀκέλητα esse.

103.

Caris etiam appellabatur Cos, uti Hellanicus perhibet.

104.

Gela, urbs Siciliæ... Hellanicus (eam nomen accepisse dicit) a Gelone, Ætnæ et Hymari filio.

105.

Cabassus, urbs in Cappadocia. ... Hellanicus vero Lyciæ urbem Cabassum esse perhibet. Verius autem tradit Apion, pagum esse Cappadociæ Tarsum inter et Mazaca.

106.

Æanthe, urbs Locrorum. Hanc Hellanicus Æanthiam appellat.

107.

Solis e Rhodo (sic enim dicit eam Hellanicus) septem sunt filii: Ochimus, Cercaphus, Actis, Macareus, Candalius, Triopes, Phaethon, natu minimus, quem Tenagen vocant insulani. Sed de nominibus discrepant; non omnes enim eosdem dicunt.

108.

Hellanicus quoque Homericus non est, Dulichium Cephaleniam appellans.

ΚΤΙΣΕΙΣ.

109.

Steph. Byz.: Χαριμάται, ἔθνος πρὸς τῷ Πόντῳ. ... Ἑλλάνικος ἐν Κτίσεσιν (leg. Κτίσεισιν) ἔθνων καὶ πόλεων· «Κερκαταίων δ' ἄνω οἰκοῦσι Μόσχοι, καὶ Χαριμάται, κάτω δ' Ἠνίοχοι, ἄνω δὲ Κοραζοί.»

110.

Athenæus X, p. 447, C: Ἑλλάνικος δ' ἐν Κτίσεισιν, καὶ ἐκ ριζῶν φησι κατασκευάζεσθαι τὸ βρύτον, γράφων ὧδε· «Ἠίνουσι δὲ βρύτον ἐκ τῶν ριζῶν, καθάπερ οἱ Θραῖκες ἐκ τῶν κριθῶν.»

111.

Strabo X, p. 451: Καὶ Ὀλενον δὲ καὶ Πυλὴν ὀνομάζει πόλεις ὁ ποιητὴς Αἰτωλικῆς, ὧν τὴν μὲν Ὀλενον ὀμωνύμως τῇ Ἀρχαίῃ λεγομένην Αἰολεῖς κατέσκαψαν, πλησίον οὖσαν τῆς νεωτέρας Πλευρωῖνος τῆς δὲ χώρας ἡμισοθήτου Ἀκαρνανες· τὴν δὲ Πυλὴν μετενέγκαντες εἰς τοὺς ἀνώτερον τόπους, ἤλλαξαν αὐτῆς καὶ τὸ ὄνομα, Πρόσχιον καλέσαντες. Ἑλλάνικος δ' οὐδὲ τὴν περὶ ταύτας ἱστορίαν οἶδε, ἀλλ' ὡς ἔτι καὶ αὐτῶν οὐσῶν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ καταστάσει μέμνηται· τὰς δ' ὕστερον καὶ τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου κτισθείσας, Μακυνίαν καὶ Μολυκρίαν, ἐν ταῖς ἀρχαίαις καταλείγει, πλείστην εὐχέρειαν ἐπιδεικνύμενος ἐν πάσῃ σχεδόν τι τῇ γραφῇ.

ΠΕΡΙ ΧΙΟΥ ΚΤΙΣΕΩΣ.

112.

Scholia Ambros. ad Hom. Odys. Θ, 295: Σίντιες ἐκαλοῦντο οἱ Λήμνιοι, ὡς Ἑλλάνικος ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ Χίου κτίσεως τὸν τρόπον τοιοῦτον. Ἐκ τῆς

DE GENTIUM ET URBIUM ORIGINIBUS.

109.

Charimatæ, gens ad Pontum. ... Hellanicus, de Originibus gentium et urbium: «Supra Cercetæos autem habitant Moschi, et Charimatæ, infra vero Heniochi, supra autem Coraxi.»

110.

Hellanicus vero, in Originibus, etiam e radicibus parari brytum scribit, his verbis: «Bihunt autem brytum ex radicibus, quemadmodum Thraeces ex hordeo.»

111.

Olenum quoque et Pylenen Homerus nominat urbes Ætolicas; ex quibus Olenum, Achaicæ cognominem, Æoles diruerunt, recentiori propinquam Pleuroni. De loco Acarnanes litem moverunt. Pylenen autem transtulerunt in superiora loca, mutato etiam nomine Proschium dixerunt. Hellanicus autem harum quoque historiae ignarus, ita eas commemorat, ac si in pristino statu exstarent. Idem postmodo et post reditum etiam Heraclidarum conditas Macyniam et Molycriam inter vetustas refert, plurimum in tota fere descriptione usurpans levitatis.

DE CHII ORIGINE.

112.

Sinties dicebantur Lemnii, de quibus Hellanicus narrat in libro de Chii origine hunc in modum: Ex Tenedo

Τενέδου ὄγοντο εἰς τὸν Μέλανα κόλπον, καὶ πρῶτον μὲν εἰς Ἀῆμον ἀφίκοντο. Ἦσαν δὲ αὐτοῖσι κατοικοῦντες Θρακῆς τινες, οὐ πολλοὶ ἄνθρωποι ἐγεγονέυσαν δὲ μιζέλληνας. Τούτους ἐκάλουν οἱ περίοικοι Σίντιας, ὅτι ἦσαν αὐτῶν δημιουργοὶ τινες πολεμιστήρια ὄπλα ἐργαζόμενοι. Τούτοις συνώκισαν ἑαυτοὺς ἀναμιζέωσ ἦλθον αὐτοῖσι, καὶ κατέλιπον ναῦς πέντε. Et ex alio Codice: Ἑλλάνικος οὖν φησι μιζέλληνας εἶναι, καὶ πολεμικῶν ὄπλων τεχνίτας.

Idem opus (sine dubio partem superioris) Tzetzes commemorat ad Lycophr. 227, ex quo narrat inventum fuisse in Lemno ἀπὸ κεραυνοβόλου δένδρου τό τε πῦρ καὶ τὰς ὄπλουργίας.

113.

Schol. Apoll. Rhod. I, 608, et ex eo Phavor. in v. Σιντήης: Ἑλλάνικος δὲ φησι Σίντιας ὠνομασθῆναι τοὺς Ἀημνίους, διὰ τὸ πρῶτους ὄπλα ποιῆσαι πολεμικὰ πρὸς τὸ σίνεσθαι τοὺς πλησίον καὶ βλάπτειν.

Hæc in Cod. Paris. brevius ita traduntur: Ἑλλάνικος δὲ φησιν, οὕτως αὐτοὺς κληθῆναι, ὅτι πρῶτον ἐγάλευσαν ὄπλα, οἷς σίνονται οἱ πολέμιοι.

Tzetzes ad Lycophr. 460: Ἀῆμνιοι, ὡς φησιν Ἑλλάνικος, εὗρον ὄπλοποιάν.

ΛΙΟΛΙΚΑ.

114.

Tzetzes ad Lycophr. 1374: Τὰ περὶ τῆς ἀποικίας Λέσθου Ἑλλάνικος δὲ Λέσθιος ἱστορεῖ ἐν πρώτῃ Λιολικῶν. Paulo aliter Schol. Pindar. Nem. XI, 43: Περὶ τῆς Ὀρέστου εἰς τὴν Λιολίδα ἀποικίας, Ἑλλάνικος ἐν τῷ πρώτῳ Λιολικῶν ἱστόρηκεν.

profecti sunt (*Trojani cum tribus Cabiris, ut Welcherus De trilog. pag. 207 conjectit*) in Melana sinum, et primum quidem in Lemnum insulam venerunt. Habitabant ibi Thracæ quidam, pauci tantum homines; semigræci erant, quos vicini populi nominabant Sinties, quia nonnulli inter eos opifices arma bellica fabricabant. Cum his promiscue cohabitarunt advenæ et quinque naves ibi reliquerunt.

Arbore fulmine icta ignis in Lemno inventus est et armorum fabricatio.

113.

Hellanicus dicit Sinties nominatos esse Lemnios propterea, quod primi fabricassent arma bellica quibus aliis nocerent (nocere enim græce dicitur σίνεσθαι).

Lemni, Hellanico auctore, armorum fabricationem invenerunt.

ÆOLICA.

114.

Quæ ad coloniam in Lesbum deductam pertinent ad Hellanico Lesbio narrantur in libro primo de rebus Æolicis.

De colonia, quam Orestes in Æolidem deduxit, Hellanicus egit libro primo de rebus Æolicis.

115.

Pitana sum. Exstat apud Alcæum hoc proverbium,

115.

Zenob. Proverb. V, 61: Πιτάνη εἰμί. Αὕτη (nempe ἡ παροιμία) παρ' Ἀλκαίῳ κεῖται. Λέγεται δὲ κατὰ τῶν πυκναῖς συμφοραῖς περιπιπτόντων ἅμα καὶ εὐπραγίας. Παρόσον καὶ τῇ Πιτάνῃ τοιαῦτα συνέβη πράγματα, ὧν καὶ Ἑλλάνικος μείνηται. Φησὶ γὰρ αὐτὴν ὑπὸ Πελασγῶν ἀνδραποδισθῆναι, καὶ πάλιν ὑπὸ Ἐρυθραίων ἐλευθερωθῆναι.

Eadem habent Phavorinus et Suidas, ubi tamen pro Ἐρυθραίων legitur Ἐρετριέων.

116.

Strabo XIII, p. 610: Φησὶ δὲ Μυρσίλος Μηθυμναίων κτίσμα εἶναι τὴν Ἄσσον· Ἑλλάνικος δὲ Λιολίδα φησὶν ὡς δὲ καὶ τὰ Γάργαρα καὶ ἡ Λαμπωνία Λιολέων. V. Macrob. Saturn. V, 20.

ΛΕΣΒΙΚΑ.

117.

Steph. Byz.: Μαλλόεις Ἀπόλλων ἐν Λέσβῳ καὶ ὁ τόπος τοῦ ἱεροῦ Μαλλόεις, ἀπὸ τοῦ Μήλου τῆς Μαντούς, ὡς Ἑλλάνικος ἐν Λεσβικῶν πρώτῳ.

118.

Steph. Byz.: Τράγασαι (scribe Τραγασαί), χώρα ἐν ἠπειρῷ, ἀπὸ Τραγᾶσου, οὗ εἰς χάριν ὁ Ποσειδῶν ἀλῶν πῆξιν ἐποίησεν. Ὄθεν Τράγασοι οἱ (leg. Τραγασαῖοι) ἄγες, ὡς Ἑλλάνικος ἐν πρώτῳ Λεσβιακῶν.

119.

Steph. Byz.: Νάπη, πόλις Λέσθου· Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῳ Λεσβιακῶν.

120.

Strabo IX, p. 426: Ὡσπερ καὶ Νάπη ἐν τῷ Μηθύμνης πεδίῳ, ἣν Ἑλλάνικος ἀγροῶν Λάπην ὀνομάζει.

ferturque de iis qui in graves quum incidierint calamitates, rursum ex iis emergunt, aguntque feliciter. Id enim Pitane usu venit, ut Hellanicus litteris prodidit. Refert enim a Pelasgis in servitutem redactam, iterumque ab Erythreis in pristinam libertatem vindicatam.

116.

Myrsilus Assum a Methymnaeis conditam ait; Hellanicus Æolicam facit urbem, ut Gargara quoque et Lamponia sunt Æolidis.

LESBICA.

117.

Malloeis, hoc nomine Apollo colitur in Lesbo; et locus templi etiam Malloeis dicitur a Mela Mantus filio, auctore Hellanico libro primo Lesbicum.

118.

Tragasa, regio in Epiro, a Tragaso, in cujus gratiam Neptunus salis densationem fecit. Unde *Tragastei sales*. ut Hellanicus in Lesbiacorum primo.

119.

Nape, urbs Lesbi, de qua Hellanicus dixit libro secundo Lesbiacorum.

120.

Sicut etiam Nape in Methymnaeo campo, quam Hellanicus ignoratione lapsus Lapen vocat.

121.

Steph. Byz. : Μέταον, πόλις Λέσβου, ἣν Μέτας Τυρρηνὸς ὤκισεν, ὡς Ἑλλάνικος.

ΚΑΡΝΕΟΝΙΚΑΙ.

122.

Athenæus XIV, p. 635, F : Τὰ Κάρνεια πρῶτος πάντων Τέρπανδρος νικᾷ, ὡς Ἑλλάνικος ἱστορεῖ, ἐν τε τοῖς ἐμμέτροις Καρνεονίκαϊς, καὶ τοῖς καταλογάδην.

« Nil aliud apud Athenæum narratur, quam Terpantrum ab Hellenico narratum esse primum omnium Carnea vicisse eo quod Carneonicas et carminibus et orationibus laudasset. [Nisi hæc potius sententia est, Hellenicum illud de Terpanthro petiisse ex catalogis Carneonicarum, quod vel Athenæi vel librorum culpa male enunciatum.] Ita numerus librorum ab Hellenico scriptorum imminuitur, et potest ille vel in Ἱστορίαις vel in Λεσβιακοῖς de Terpanthro exposuisse. » Sturz.

123.

Clemens Alex. Stromm. I, p. 333, A : Ἑλλάνικος Τέρπανδρον ἱστορεῖ κατὰ Μίδαν γεγονέναι.

ΤΑ ΠΕΡΙ ΛΥΔΙΑΝ.

124.

Steph. Byz. : Ἀζειῶται, ἔθνος τῆς Τρωάδος, ὡς Ἑλλάνικος ἐν τοῖς περὶ Λυδίαν λέγει.

125.

Sotion in libello Περὶ ποταμῶν καὶ κρηνῶν καὶ λιμνῶν (qui extat in Sylburgii edit. operum Aristotelis vol. 3, part. 2) p. 124 extr. : Ἑλλάνικός φησι περὶ Μαγνησίαν τὴν ἐπὶ Σιπύλου, πηγὴν εἶναι, ἀφ' ἧς τοὺς πίνοντας κοιλίαν ἀπολιθοῦσθαι.

121.

Metaum, urbs Lesbi, quam Metas Tyrrenus condidit, uti Hellenicus auctor est.

CARNEONICÆ.

122.

Carnea primus omnium vicit Terpander, ut Hellenicus tradit, cum in versibus quibus Carneonicas celebravit, tum in eorundem recensu soluta oratione edito (?).

123.

Hellenicus Terpantrum narrat Midæ temporibus natum esse.

DE REBUS LYDIÆ.

124.

Azeiotæ, gens Troadis, uti habet Hellenicus, qui res Lydiæ conscripsit.

125.

Hellenicus dicit prope Magnesiam ad Sipylum fontem esse, qui potus ita refrigeraret stomachum, ut lapidescere videretur.

ΤΡΩΙΚΑ.

Hunc Hellenici librum Villosis. in Anecd. Gr. tom. 2, p. 185, sæpe laudari dicit in scholiis ad Dionysii Τέχνην in Codice Marciano 489.

126.

Parthenius Erotic. c. 34 : Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος Τρωϊκῶν καὶ Κεφάλων ὁ Γεργίθιος· Ἐκ δὲ Οἰνίωνης καὶ Ἀλεξάνδρου παῖς ἐγένετο Κόρυθος· οὗτος ἐπίκουρος ἀφικόμενος εἰς Ἴλιον, Ἑλένης ἠγάσθη. Καὶ αὐτὸν ἐκείνη μάλα φιλοφρόνως ὑπεδέχετο. Ἦν δὲ τὴν ἰδέαν κράτιστος. Φωράσας δὲ αὐτὸν ὁ πατήρ, ἀνεῖλεν.

« Genitivus Τρωϊκῶν indicare videtur libri s. sectionis notam olim appositam postea librorum incuria vel aliis modis amissam fuisse. Fortasse tamen præstat legere Τρωϊκοῖς, præeunte Meursio in Bibl. Gr. vol. III Opp., p. 1193. » Sturz.

127.

Dionys. Halic. I, 46: Λογισμὸν δὲ τὸν εἰκότα περὶ τοῦ μέλλοντος λαμβάνων (sc. Λίνειας), ὡς ἀμήχανον εἶη πρᾶγμα, σῶσαι πόλιν ἧς τὰ πλείω ἤδη ἐκρατεῖτο, εἰς νοῦν βάλλεται τοῦ μὲν τείχους παραχωρῆσαι τοῖς πολεμίοις, τὰ δὲ σώματα αὐτὰ καὶ τὰ ἱερά τὰ πατρώα, καὶ χρήματα δπόσα φέρειν δύναίτο, διασώσασθαι. Δόξαν δὲ αὐτῷ, παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας, καὶ καταγρηραῖα σώματα, καὶ δπόσοις ἄλλοις βραδείας ἔδει φυγῆς, προεξελθεῖν κελεύει τῆς πόλεως κατὰ τὰς ἐπὶ τὴν Ἴδην φερούσας ὁδοὺς, εἰς Ἄχαιοι τὴν ἄκραν ἐλεῖν προθυμούμενοι, διώξεις τοῦ διαπίπτοντος ἐκ τῆς πόλεως πλήθους οὐδὲν προεμηχανῶντο. Τοῦ δὲ στρατιωτικοῦ τὸ μὲν ἐπὶ τῇ φυλακῇ τῶν ἐξόντων ἔταξεν, ὡς ἀσφαλῆς τε καὶ ἀταλαίπωρος ἐκ τῶν ἐνότων φυγῇ αὐτοῖς γένοιτο. Εἴρητο δὲ τούτοις τὰ καρτερώτατα καταλαβέσθαι τῆς Ἰδης· τὸ δὲ λοιπὸν, ὃ δὴ κράτιστον

TROICA.

126.

Narrat Hellenicus in Troicis et Cephalon Gergithius : Ex Cænone et Alexandro filius natus est Corythius. Hic, quum auxiliaturus venisset Trojam, amore captus est Helena, quæ benevolentissime eum excepit; formæ enim pulchritudine quam maxime excellebat. Sed ipsum pater deprehensum interfecit.

127.

Æneas quum verisimilibus rationibus adductus de futuro conjecturam faceret et animadverteret nullo modo fieri posse, ut urbs servaretur, cujus maximam partem hostes in suam potestatem jam rede-gissent, arce hostibus cedere statuit, ut ipsa hominum corpora et sacra patria et quidquid pecuniæ secum ferro posset, servaret. Quod consilium quum ei placuisset, pueros, mulieres et senes et ceteros omnes, quibus lenta fuga opus erat, ex urbe egressos præmisit; et itinera ad Idam ferentia petere jussit, dum Achivi in arcis oppugnationem intenti, de persequenda multitudine, quæ ex urbe diffugiebat, nihil cogitarent. Exercitus etiam partem illis qui ex urbe exibant præsidio esse jussit, ut ipsorum fuga pro præsentī statu ac pro viribus tuta et molestiarum expert esset.

ἦν, αὐτὸς ἔχων ὑπέμενεν ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ παρῆγε τοῖς προεξεληθοῦσιν ἦττον ἐπιπόνους, διηρημένων τειχομαχίᾳ τῶν πολεμίων, τὰς φυγὰς. Νεοπτολέμου δὲ σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐπιδάντος μέρους τινὸς τῆς ἄκρας καὶ προσβοηθησάντων αὐτοῖς Ἀχαιοῖν ἀπάντων, τῆς μὲν ἄκρας μεθίσταται· ἀνοίξας δὲ τὰς φυγάδας πύλας, ἀπῆει συντεταγμένους ἔχων τοὺς λοιποὺς, ἀγόμενος ἐπὶ ταῖς κρατίσταις συνωρίσι τὸν τε πατέρα καὶ θεοὺς τοὺς πατρώους, γυναῖκά τε καὶ τέκνα, καὶ τῶν ἄλλων εἴ τι πλείστον ἀξίωμα ἦν, σῶμα ἢ γῆμα. Ἐν δὲ τούτῳ κατὰ κράτος εἰλήφρασαν Ἀχαιοὶ τὴν πόλιν, καὶ περὶ τὰς ἀρπαγὰς ἐσπουδακότες, πολλὴν ἄδειαν σώζεσθαι τοῖς φεύγουσι παρεσκευάσαν. Οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Αἰνείαν ἔτι καθ' ὁδὸν εὐρόντες τοὺς σφετέρους, καὶ καθ' ἵνα ἅπαντες γενόμενοι, τὰ ἐχυρώτατα καταλαμβάνονται τῆς Ἰδῆς. Ἦλθον δ' ὡς αὐτοὺς οἱ τ' ἐν Δαρδάνῳ τότε οἰκοῦντες, ὡς εἶδον φλόγα πολλὴν παρὰ τὰ εἰωθότα ἐκ Ἰλίου, νύκτωρ καταλιπόντες τὴν πόλιν ἔρημον (χωρὶς ἢ ὅσοι σὺν Ἐλύμῳ καὶ Αἰγέστῳ ναυτικὸν τι συνεσκευασμένοι ἔτυγον προεξεληλυθότες τῆς πόλεως), καὶ ἐξ Ὀφρυνίου πόλεως ὁ δῆμος ἅπας, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων Τρωϊκῶν πόλεων, τῆς ἐλευθερίας περιεχόμενοι· δύναμὶς τε αὐτῆ δι' ἐλαχίστου χρόνου μεγίστη τῶν Τρωϊκῶν ἐγένετο. Οἱ μὲν οὖν σὺν Αἰνείᾳ διασωθέντες ἐκ τῆς καταλήψεως, ἐν τούτοις ὑπομένοντες τοῖς χωρίοις οὐ διὰ μακροῦ πάλιν ἐπὶ τὰ σφέτερα κατελεύσεσθαι ἠλπίζον, τῶν πολεμίων ἀποπλευσάντων. Ἀχαιοὶ δὲ ἀνδραποδισάμενοι τὴν πόλιν καὶ τὰ σύνεργος χωρία, καὶ φρουρὰ δῆώσαντες, παρεσκευάζοντο μὲν καὶ τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι χερωσόμενοι· πεμψάντων

δὲ κήρυκας αὐτῶν περὶ διαλύσεων, καὶ δεομένων μὴ σφᾶς εἰς ἀνάγκην καταστῆσαι πολέμου, συνελθόντες εἰς ἐκκλησίαν, ἐπὶ τοῖσδε ποιοῦνται πρὸς αὐτοὺς τὰς διαλύσεις· Αἰνείαν μὲν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, τὰ γῆματα φέροντας ὅσα διεσώσαντο κατὰ τὴν φυγὴν, ἐν ὕρισμένοις τισὶ χρόνοις ἐκ τῆς Τρωάδος ἀπελθεῖν, παραδόντας Ἀχαιοῖς τὰ φρουρία· Ἀχαιοὺς δὲ παρασχεῖν αὐτοῖς τὴν ἀσφάλειαν ἐξ ἀπάσης ἧς ἐκράτου γῆς καὶ θαλάσσης ἀπιούσι κατὰ τὰς ὁμολογίας. Δεξιόμενος δὲ ταῦτα Αἰνείας, καὶ νομίσας ἐκ τῶν ἐνότων κράτιστα εἶναι, Ἀσκάνιον μὲν, τὸν πρεσβύτατον τῶν παίδων, ἔχοντα τοῦ συμμαχικοῦ τινα μοῖραν, ἧς Φρύγιον ἦν τὸ πλείστον, εἰς τὴν Δασκυλίτιν καλούμενην γῆν, ἐνθα ἐστὶν ἡ Ἀσκανία λίμνη, μετὰπεμπτον ὑπὸ τῶν ἐγγυρίων γενόμενον ἐπὶ βασιλείᾳ τοῦ ἔθνους, ἀποπέμπει. ... Τοὺς δὲ ἄλλους παῖδας Αἰνείας παραλαβὼν, καὶ τὸν πατέρα καὶ τὰ ἔδη τῶν θιῶν, ἐπειδὴ παρεσκευάσθη τὸ ναυτικὸν αὐτῶν, διαπλεῖ τὸν Ἑλλάσποντον, ἐπεὶ τῆς ἔγγιστα κειμένης Χερβρόνησου τὸν πλοῦν ποιούμενος, ἢ πρόκειται μὲν τῆς Εὐρώπης, καλεῖται δὲ Παλλήνη. Ἔθνος δ' εἶχεν αὕτη Θράκιον σύμμαχον, Κρουσαῖον καλούμενον, ἀπάντων προθυμώτατον τῶν συναραμένων αὐτοῖς τοῦ πολέμου. Ὁ μὲν οὖν πιστότατος τῶν λόγων, ἢ χέρηται τῶν παλαιῶν συγγραφέων Ἑλλάνικος ἐν τοῖς Τρωϊκοῖς, περὶ τῆς Αἰνείου φυγῆς τοιοῦσδε ἐστίν.

128.

Stephan. Byz. : Φοιτία, πόλις Ἀκαρνανίας. ... Λέγεται καὶ Φοίτιον. Καὶ τὸ ἔθνικόν Φοιτιεύς, καὶ Φοίτιαι, ὡς Ἑλλάνικος ἐν τοῖς Τρωϊκοῖς.

His autem mandatum fuerat, ut munitissima Idæ loca occuparent. Ipse vero cum reliqua militum manu, qua lectissima erat, intra muros arcis remansit, atque suis ex urbe premissis fugam minus laboriosam reddidit, quod hostes in arcis oppugnationem essent intenti. Sed quod Neoptolemus cum sociis in quandam arcis partem adscendisset, et universi Græci ad opem ipsis ferendam accurrissent, arcem deseruit: et aperta porta, per quam ceteri fugerant, discessit, et reliquos milites acie instructa secum duxit, et patrem, deos patrios, uxorem, liberos, et ceteras res, si qua maximi prelii esset, sive hominum corpora, sive pecuniæ essent, præstantissimis bigis vehens abduxit. Interea vero urbem Græci per vim ceperunt, et in rapinis intenti magnam fugientibus tuto evadendi facultatem præbuerunt. At Æneas ejusque socii suos in itinere assecuti, uno agmine facto, munitissima Idæ loca occuparunt. Ad ipsos autem venerunt qui tunc urbem Dardanum incolebant, quam noctu deseruerunt, conspecta ingenti flamma quæ præter morem ex Illo emicabat. Omnes, inquam, exceptis iis, qui cum Elymo et Ægesto, aliquot navibus paratis, ante ex urbe exierant. Ad hos etiam venit ex Ophrynio totus populus, et ex aliis urbibus Trojanis quotquot libertatis tuendæ studio tenebantur. Quare brevissimo temporis spatio ipse Trojanorum copiæ maxime creverunt. Qui igitur cum Ænea ex urbe capta superstites evaserant, in his locis remanentes, in patrias sedes se brevi post hostium discessum redituros sperabant. Sed Græci, quum urbem et loca vicina in suam potestatem rede-gissent, et ipsos incolas in servitutem abs-

traxissent, et castella vastassent, se ad illorum qui in montibus erant oppugnationem parabant, ut illos quoque in suam potestatem redigerent. Sed quum illi caduceatores ad ipsos misissent, ac rogarent ne sead belli gerendi necessitatem adigerent, in concionem convenerunt, et pacem hisce conditionibus cum ipsis fecerunt: ut Æneas ejusque socii cum rebus omnibus, quas in ipsa fuga servatas absportarant, intra certum ac statutum tempus ex agro Trojano abirent, Græcisque castella prius dederent; Græci vero ipsi ex omni agro, marique, cujus imperium habebant, tuto discedendi copiam ex pacto facerent. Æneas igitur his conditionibus acceptis, quas pro præsentis rerum statu optimas esse judicabat, Ascanium filiorum natu maximum cum quadam sociorum parte, quæ ex Phrygiis fere tota constabat, in agrum qui Dascylioticus vocatur (ubi est lacus Ascanius) ab illius regionis incolis ad regni administrationem accitum misit.—Æneas vero cum reliquis liberis et patre et deorum simulacris, classe jam parata, Hellespontum trajecit, et in proximam peninsulam navigavit, quæ in mare procurrens ante Europam jacet, et Pallene vocatur. Hæc autem Thraciam gentem sociam habebat, quæ Crusæa vocabatur, quæ operam omnium sociorum in bello gerendo fidelissimam maxima animi alacritate ipsis navarat. Narrationum igitur de Æneæ fuga maxime credibilis, quam Hellenicus antiquus scriptor in rebus Trojanis describendis est sequutus, hæc est.

128.

Phœtiæ, urbs Acarnaniæ. ... Dicitur etiam Phœtium. Et gentile Phœtieus et Phœtiii, ut Hellenicus in Troicis.

129.

Schol. Apollon. Rhod. I, 916: Ἐκεῖ ὄκει Ἡλέκτρα ἢ Ἀτλαντος, καὶ ὀνομάζετο ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Στρατηγίς· ἦν φησὶν Ἑλλάνικος Ἡλεκτρούωνην καλεῖσθαι. Ἐγέννησε δὲ τρεῖς παῖδας, Δάρδανον, τὸν ἐς Τροίαν, (ἐν τῇ Τροίᾳ cod. Paris.) κατοικήσαντα, ὃν καὶ Πολυάρχηνασὶ λέγεσθαι ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, καὶ Ἡετίωνα, ὃν Ἰασίωνα (Par. Ἡεῖωνα) ὀνομάζουσι· καὶ φασὶ κεραυνωθῆναι αὐτὸν ὑβρίζοντα ἀγαλμα τῆς Δήμητρος. Τρίτην δὲ ἔσχεν Ἀρμονίαν, ἣν ἀγάγετο Κάδμος. Καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰς Θήβης πύλας Ἡλεκτρίδας ἐκάλεσαν ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς. Ταῦτα ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν πρώτῳ Τρωϊκῶν, vel ut antiquus schol., καὶ ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς Ἡλεκτρίδας πύλας τῆς Θήβης ὀνομάσαι ἱστορεῖ Ἑλλ. Hellenicum, ut videtur, secutus est Schol. Cod. Aug. ad Eurip. Phœnem. 1146; cf. ad v. 7 et 1136, et Eustath. ad Dionys. Perieg. 391.

130.

Stephan. Byz.: Βατεία, τόπος τῆς Τροίας ὑψηλός· κέκληται ἀπὸ Βατείας τινός, ὡς Ἑλλάνικος ἐν πρώτῳ Τρωϊκῶν.

Idem s. v. Ἀρίσθη: Κεφάλων φησὶν, ὅτι Δάρδανος ἀπὸ Σαμοθράκης ἔλθων εἰς τὴν Τρωάδα, τὴν Γεύκρου τοῦ Κρητὸς θυγατέρα γαμεῖ Ἀρίσθην. Ἑλλάνικος δὲ Ἄτειαν αὐτὴν φησὶν. «Ubi, nisi hanc lectionem defendere velis e dialecto Æolica, qua v. c. βαβέλιος dicitur pro ἀελίος et βραδινός pro ῥαδινός, ita ut verum nomen Ἄτεια putandum sit, quod Cretenses Βάτειαν pronuntiaverint, cum Meursio et Salmasio legendum est Βάτειαν, quam eandem Ἀρίσθην vocari dicit Tzetz. ad Lycophr. 1302.» Sturz.

131.

Harpocration: Κριθωτή, μία πόλις τῶν ἐν Χερσονήσῳ, καθά φησὶν Ἑλλάνικος ἐν πρώτῳ Τρωϊκῶν.

129.

Habitabat ibi (in Samothrace) Atlantis filia Electra et ab indigenis nominabatur Strategis. Hanc Hellenicus refert Electryonen appellatam esse. Peperit vero tres liberos, Dardanum, qui Trojam emigravit, quemque Polyarchen ab indigenis nominatum esse ajunt, et Eetionem, quem fasionem appellabant. Isquum in Cereris simulacrum superbiisset, fulmine interfectus dicitur. Filiam vero Electra habuit Harmoniam, quam Cadmus duxit uxorem; propterea Electridas Thebarum portas ab ejus matre nominatas esse narrat Hellenicus libro primo rerum Troicarum.

130.

Batea, locus excelsus in agro Trojano, ita a Batea quadam denominatus, teste Hellenico libro primo Troicorum.

Cephalon dicit Dardanum e Samothrace in Troadem venientem, uxorem duxisse Teucris Crete filiam Arislen quam Ateam (Bateam) nominat Hellenicus.

131.

Crithote, urbium Chersonesi una fuit, quemadmodum Hellenicus refert libro primo Troicorum.

132.

Scholia Leidensia ad Homer. II. Φ, 235 (242) apud Valckenar. Animadv. ad Ammon. 3, 20, p. 248 (188): Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῳ Τρωϊκῶν ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν τῇ Ἰδῇ, ὅθεν καὶ ὁ Σκάμανδρος τὸ βεῖθρον ὑπερβαλὼν, ὑπὸ τοῦ ὀμβρίου ὕδατος τὸ ἔχον κοῖλα χωρία ἐπῆλθεν, τῷ βῶτὶ τοῦτω ὁ Ἀγγιλεὺς ἡγούμενος τοῦ στρατοῦ πρώτος ἐνέτυχε, καὶ δεῖσας τὸν βῶν, μή τί μιν πημήνη, ἐν τῷ πεδίῳ πτελέας πεφυκυίας λαβόμενος, ἐμετεώρισεν ἑαυτόν· οἱ δ' ἄλλοι προῖδόμενοι τὸν βῶν, ἐτράποντο, ὅπου ἐδύνατο ἕκαστος, ἄλλος ἄλλῃ, καὶ ἐπὶ τὰ τῶν ὄρων ὑπερέχοντα τοῦ πεδίου ἀνέβαινε.

133.

Steph. Byz.: Ἀγάμεια, ἄκρα καὶ λιμὴν περὶ τὴν Τροίαν, ὡς Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῳ.

134.

Stephan. Byz.: Γάργαρα. ... Ἑλλάνικος δὲ Γάργασον ἔφη τὴν πόλιν διὰ τοῦ σ, ἀλλ' οἶμαι σφάλμα εἶναι.

135.

Eustath. II. K, p. 816, 12, de Apolline Thymbræo: Λέγεται καὶ διὰ τοῦ ζ, Ζυμβραῖος, ἔτι δὲ καὶ Θύμβριος· ἢ κατὰ Ἑλλάνικον Δύμβριος διὰ τοῦ δ.

«Si quis Hellenicum grammaticum intelligeret, non repugnarem. Sed potest etiam historicus, quippe Lesbios, atque adeo Dorica dialecto usus, recte intelligi. ... Ceterum valde dubium est hic nomen Hellenici. Nam in scholl. Lips. Mss. fol. 129, a, ad II. K, 430, pro verbis, ἢ κατὰ ... τοῦ δ, leguntur hæc: καὶ Δύμβριος διὰ τοῦ δ, Ἑλληνικῶς.» Sturz. Quas dubitationes inanes esse ostendit Steph. Byz. v. Θύμβρα: Ἑλλάνικος δὲ Δύμβριος φησὶ διὰ τοῦ δ, καὶ Δυμβριεύς.

132.

Hellenicus libro secundo rerum Troicarum, Sub id temporis, inquit, in Ida monte, unde profluens Seamandrus imbribus auctus alveum excedit et concavas regiones inundat, Achilles, exercitus dux, primus in hunc torrentem incidens, quum timeret ne quid ex aquarum impetu pateretur, ulmis, quas ex campo evulserat, se sustinuit. Reliqui vero e longinquo torrentem conspicientes, alius alio conversus quo poterat quisque in montes agro imminentes contugiebant.

133.

Agamea, promontorium cum portu circa Trojam, ut scribit Hellenicus in libro secundo.

134.

Gargara. ... Hellenicus autem urbem Gargasum vocal per s, sed puto errorem esse.

135.

Apollo Thymbræus dicitur etiam per z litteram Zymbræus, nec non Thymbrius, vel secundum Hellenicum Dymbrius per d litteram, et Dymbrius.

136.

Schol. Hom. II. Υ, 146: Ποσειδῶν καὶ Ἀπολλῶν, προστάξαντος Διὸς Λαομέδοντι θητεύσαι, ἐπὶ μισθῷ τεταγμένῳ τὸ τεῖχος κατασκευάζουσι. Λαομέδων δὲ παραβῆς τοὺς ἄρκους καὶ τὰς συνθήκας, μὴ δοῦς τὸν μισθόν, ἀπήλασεν αὐτούς· ἀγανακτήσας δὲ Ποσειδῶν, ἐπέμψε τῇ γῶρᾳ κῆτος, ὃ τοὺς τε παρατυγγάνοντας ἀνθρώπους καὶ τοὺς γιγνομένους καρποὺς διέφθειρε. Μαντευομένῳ δὲ τῷ Λαομέδοντι χρησμὸς ἐδόθη, Ἡσιόνῃν τὴν θυγατέρα Λαομέδοντος (Venet. αὐτοῦ) βορὰν ἐκδοῦναι (Venet. ἐκθεῖναι τῷ κῆτει), καὶ οὕτως ἀπαλλαγῆσθαι τοῦ δεινοῦ. Προθεὶς δὲ ἐκεῖνος τὴν θυγατέρα, μισθὸν ἐκῆρυξε τῷ τὸ κῆτος ἀνελόντι, τοὺς ἀθανάτους ἵππους δώσειν, οὗς Τρωτὶ Ζεὺς ἀντὶ Γανυμήδους ἔδωκεν. Ἡρακλῆς δὲ παραγενομένης, ὑπέσχετο τὸν ἄθλον κατορθώσων, καὶ Ἀθηνᾶς αὐτῷ πρόβλημα ποιησάσης τὸ καλούμενον ἀμφίχυτον τεῖχος, εἰσδὺς διὰ τοῦ στόματος εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ κῆτους, αὐτοῦ τὰς λαγόνας διέφθειρεν. Ὁ δὲ Λαομέδων ὑπαλλάξας, θνητοὺς δίδωσιν ἵππους. Μαθὼν δὲ Ἡρακλῆς, ἐστράτευσε (Ven. ἐπεστράτευσε), καὶ Ἰλιον ἐπόρθησε, καὶ οὕτως ἔλαβε (Ven. ἤλαυσε) τοὺς ἵππους. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἑλλανίῳ.

137.

Schol. Hom. II. Γ, 250: Ἡ μήτηρ τοῦ Πριάμου ... κατὰ Ἑλλάνικον ἐκαλεῖτο Τρυμῶ. Codex Venet. habet Στρυμῶ, ut Apollodorus III, 12, 3.

138.

Tzetz. ad Lycophr. 469: Ἑλλάνικος ἱστορεῖ, ὅτι πρὸ τοῦ Ἡρακλῆα εἰσελθεῖν ἐν τῇ Τροίᾳ, ὃ Τελαμῶν μέρος τοῦ τεύχους καταβαλὼν εἰσῆλθε σπωμένου δὲ

ἐπ' αὐτὸν Ἡρακλέους τὸ ξίφος, ὃ Τελαμῶν παρατηρήσας τούτου ἐνεκα δυσχεράναντα τὸν Ἡρακλῆα, λίθους περὶ αὐτὸν ἐσώρευεν. Τοῦ δὲ φαιμένου, τί τοῦτο; Τελαμῶν ἔφη, ἐγείρειν μέλλω βωμὸν Ἡρακλέους Ἀλεξικάκου. Καὶ οὕτω τῆς ὀργῆς Ἡρακλῆς παύεται, καὶ γέρας αὐτῷ τὴν Ἡσιόνῃν, τὴν καὶ Θεάνειραν, δωρεῖται.

139.

Schol. Hom. II. Ε, 64: Ἑλλάνικός φησι, χρησμὸν δοθῆναι τοῖς Τρωσίν, ἀπέχεσθαι μὲν ναυτιλίας, γεωργίᾳ δὲ προσέχειν, μὴ τῇ θαλάσῃ χρώμενοι ἀπολέσωσιν αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν.

140.

Arrian. Dissert. Epictet. 2, 19: Τίς ἦν ὁ τοῦ Ἑκτορος πατήρ; Πριάμος. Τίνες ἀδελφοί; Ἀλέξανδρος καὶ Διήφοβος. Μήτηρ δ' αὐτῶν τίς; Ἐκάβη. Παρείληφα ταύτην τὴν ἱστορίαν παρὰ τίνος; παρ' Ὀμήρου. Γράφει δὲ περὶ αὐτῶν, δοκῶ, καὶ Ἑλλάνικος, καὶ εἰ τις ἄλλος τοιοῦτος.

141.

Eustath. ad Odys. II, p. 1796, 42: Ἀριστοτέλης ἐν Ἰθακησίων πολιτείᾳ καὶ Ἑλλάνικος δὲ Τηλέμαχον φασὶ Ναυσικάαν γῆμαι τὴν Ἀλκινόου, καὶ γεννηῆσαι τὸν Περσέπολιν.

142.

Schol. Hom. II. Γ, 151: Τιθωνοῦ τοῦ Λαομέδοντος, Πριάμου δὲ ἀδελφοῦ, ἠράσθη ἡ Ἡμέρα· ἐξ οὗπερ ἐποίησεν υἱὸν τὸν Μέμνονα. Μακρῷ δὲ βίῳ διαπανθθέντος ἐκεῖνου, μετέβαλεν αὐτὸν εἰς τέττιγα ἡ θεός. Διὸ δὲ αὐτοῦ τοῦ συγγενεῖς δημογέροντας τέττιζιν εἰκάζει ὁ ποιητής. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος.

136.

Neptunus et Apollo a Jove servire jussi Laomedonti, pacta mercede muro cingunt Pergamum. Sed Laomedon jusjurandum et promissa non conservans neque solvens mercedem, ex urbe eos ejecit. Igitur Neptunus iratus belluam terrae immisit, quae et homines et fructus qui tum erant omnes perdidit. Quum vero deum Laomedon consuleret, datum est oraculum: fore ut a malo isto deliberaretur, si Hesionam a ceto devorandam exponeret. Quo facto, praedicavit ille equos immortales, quos Troi Jupiter pro Ganymede dederat, ei se daturum esse, qui monstrum illud interficeret. Hercules qui tum temporis aderat, hoc se certamen sustinere velle promisit, et postquam Minerva propugnaculum ei fecerat murum, quem ἀμφίχυτον (circumfusum) vocant, per os in ventrem belluae ferrum condens illa ejus perrumpit. Laomedon vero immortalium loco mortales equos dedit. Qua re cognita, Hercules hostiliter aggressus Trojam devastavit atque equos abduxit. Historia exstat apud Hellanicum.

137.

Zenippe, mater Priami, secundum Hellanicum appellabatur Στρυμο.

138.

Hellanicus narrat: Telamo muri partem perrumpens

ante Herculem urbem ingressus est. Quum vero Herculem gladium in se destringentem de hac re indignatum esse cognovisset, lapides circa eum congescit et interroganti: *Quid hoc?* respondit: *Aram exstructurus sum Herculi Averrunco. Atque ita Hercules ab ira destitit et muneri dedit ei Hesionam, quae etiam Theanira vocatur.*

139.

Hellanicus dicit oraculum datum esse Trojanis, jubens eos navigatione abstinere, agriculturae vero operam navare, ne mari utentes se ipsos atque urbem perderent.

140.

Quis fuit Hectoris pater? Priamus. Qui fratres? Alexander et Deiphobus. Quae eorum mater? Hecuba. Historiam hanc accepi, a quo? Ab Homero. Sed et Hellanicus opinor iisdem de rebus scribit, et id genus alii.

141.

Aristoteles in Ithacensium republica et Hellanicus Telemachum dicunt uxorem duxisse Nausicaam, Alcinoi filiam, ex eaque genuisse Perseptolin.

142.

Tithoni, qui erat Laomedontis filius, Priami frater, amorecapta est Hemera, ex eoque peperit Memnona filium. Debilitatum vero senectute dea mutavit in cicadam, et propterea principes ejus propinquos cum cicadis poeta comparat. Narrat Hellanicus.

143.

Euseb. Præp. evang. X, 12, p. 498, B: Κατὰ τὸ οκτωκαιδέκατον ἔτος τῆς Ἀγαμέμνονος βασιλείας, Ἰλιον ἔαλω, Δημοφῶντος τοῦ Θησείως βασιλεύοντος Ἀθήνησι τῷ πρώτῳ ἔτει, Θαρρηλιῶνος μηνὸς δευτέρῃ ἐπὶ δέκα, ὡς φησι Διονύσιος ὁ Ἀργεῖος. ... Ἑλλά- νικος, δωδεκάτῃ Θαρρηλιῶνος.

Idem ex Hellenico tradit etiam Clemens Alex. Strom. I, p. 321, D.—

144.

Tzet. Posthom. 768—780:

Μῆνα δὲ ἤδη ἐρείω, ἡμᾶρ τ' ἠδέ τε ὤρην
οἰκτροτάτου λυκάδαντος, ὃς ἄλγεα θήκατο Τροίῃ.
Δωδεκάτῃ μὲν ἔην μηνὸς Θαρρηλιῶνος,
τόν β' Αἰωνάριον κικλήσκαι μὲν Λογγίνο·
Ἰαννουάριον δ' ἀνέρες πάντες καλοῦσι.
Νῦξ δ' ἄρ' ἔην μέσση, λαμπρῇ δ' ἐπέτελλε σελήνη,
παρθένος, εἰσελάσασα ἄρομον μεγάλου ἐν ἀστροῖς,
ἥλιος, ἄμφ' Αἰγόκερον Κρόνου οἶκον ἐόντος.
Καλλιστῶ δ' ἱέρακα κλειναῖς ἦν ἐν Ἀθήναις
οἰκτροτάτου μεγάλου λυκάδαντος. Κεῖνη ἐν ὤρῃ,
κεῖνη νυκτὶ, ὁ Λέσβιος Ἑλλάνικος αἰεῖται,
σὺν τῷ καὶ Δούρις, Τροίαν ἔλειν Παναχαίους,
οἰκαδέ τ' ἐλθέμεναι λυγρὸν τὸν νόστον ἰδόντας.

145.

Strabo 13, p. 602: Ἑλλάνικος δὲ χαριζόμενος τοῖς Ἰλιεύσιν, οἷος ὁ ἐκείνου μῦθος, συνηγορεῖ τῷ τῆν κῶτην εἶναι πόλιν τῆν νῦν τῇ τότε. Eadem habet Eustath. ad Il. Δ, p. 460.

146.

Tzetzes in Posthomericeis, 13 sqq., de Penthesi-
lea:

Ταῦτα μὲν ὦσ' ὁ Κόιντος εἰς ἐπέεσσιν αἰεῖται.
Ἑλλάνικος, Λυσίας δὲ καὶ ἄλλοι ἄνδρες ἀγαθοὶ
φάν, ἕνεκα σφετέρης ἀρετῆς ἐπιήλυθε Τροίῃ,
κῶδος ἀεζήσασα, ὅπως τε γάμοισι μισθή-
ται· γὰρ ἀπαίσιον ἔστι παρ' ἀνδράσι βῆμεναι εὐνή,
εἰ μὴ μὲν πολέμοισιν ἀριστήσωσιν ὑπ' ἀνδρας.
Τὸς μὲν Πενθεσιλείαν ἐλθέμεν οἶγ' ἐρέουσιν.

143.

Anno regni Agamemnonis decimo octavo captum est Ilium, Demophonte Thesi filio Athenis regnante, primo ejus anno, die vero Thargelionis mensis duodecimo, ut Dionysius Argivus auctor est: ... Hellenicus, duodecimo Thargelionis.

144.

Jam dicam mensem et diem et horam tristissimi anni, qui dolores dedit Trojanis. Duodecimus erat mensis Thargelionis, quem Aonarium dicit Longinus quidem, Januarium vero omnes homines appellant. Nox erat media, splendida luna exorta est Virginis agens cursum magnis in astris, dum Sol ad Capricornum, Croni domum, versabatur. Callisto vero sacerdos erat claris in Athenis (Argis) tristissimo illo magno anno. Illa hora, illa nocte Hellenicus Lesbius cantat, cum eoque Duris, Trojam cepisse Panachaeos, domumque revertisse fristem reditum videntes.

FRAGMENTA HISTORICORUM.

Sturz: «V. 15, pro ἐπιήλυθε malim ἐπελήλυθε. V. 18, pro ἀριστήσωσιν ὑπ' ἀνδρας reponendum putem ἀριστεύσωσιν ἐπ' ἀνδρας. Etiam ἀεζήσασα v. 16 mutaverim in ἀεζήσουσα.»

Ad Troica referenda videntur etiam ea, quæ de Dactylis Idæis ex Hellenico narrat Schol. Apollon. Rh. I, 1129. Vide Pherecyd. fr. 7.

ΦΟΙΝΙΚΙΚΑ.

Ge. Cedrenus in Synopsi historiarum vol. 1, p. 11, C ed. Paris. 1647. fol.: Οἱ δὲ τὰ Φοινικικὰ συγγραψάμενοι, Ἡσιόδός τε καὶ Ἑκαταῖος, Ἑλλάνικος, καὶ ὁ Ἀκουσίλαος, Ἐσφορός τε καὶ Νικόλαος. «Sed ut verum fatear, mihi quidem totus Cedreni locus nullo modo huc posse referri videtur. Desumptus est enim, sed passim vitiose exscriptus, ex Josephi Archæol. 1, 4 extr., ubi hæc leguntur: Καὶ Μανέθων ὁ τῆν τῶν Αἰγυπτίων ποιησάμενος ἀναγραφὴν, καὶ Βηρωσσὸς ὁ τὰ Χαλδαϊκὰ συναγαγὼν, καὶ Μῶγος τε καὶ Ἑστιαῖος, καὶ πρὸς αὐτοῖς ὁ Αἰγύπτιος Ἱερόνυμος, οἱ τὰ Φοινικικὰ συνταξάμενοι, συμψωνοῦσι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις Ἡσιόδός τε, καὶ Ἑκαταῖος καὶ Ἑλλάνικος, καὶ Ἀκουσίλαος ... Ἱστοροῦσι τοὺς ἀρχαίους ζήσαντας ἔτη χίλια. Eusebius, qui eundem locum excerpit (v. fr. LXXXIX), præter alias, quæ non huc pertinent, lectionis diversitates, post Ἱερόν. habet οἱ τε.» Sturz.

ΚΥΠΡΙΑΚΑ.

147.

Steph. Byz.: Καρπασία, πόλις Κύπρου, ἣν Πυγμαλίων ἔκτισεν, ὡς Ἑλλάνικος ἐν τοῖς Κυπριακοῖς.

145.

Hellenicus Iliensium gratiam captans more suo affirmat, recentem cum antiqua urbem eandem esse.

146.

Hæc quidem ita Quintus suis carminibus canit. Hellenicus vero et Lysias aliique viri celebres dicunt: propter virtutem suam venit Trojam, ut gloriam augetet et nuptiis gauderet. Illis enim inauspicatum est cum viris concumbere, nisi bellis contra hostes inclauerint. Ita Penthesileam illi dicunt venisse Trojam.

CYPRIACA.

147.

Carpasia, urbs Cypri, quam Pygmalion condidit, auctore Hellenico in Cypriacis.

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑ.

Photius cod. 161, p. 177, 3 ed. Hoeschel. sive p. 104, 12 Bekk., ubi agit de Sopatri Sophistæ ἐκλογαῖς διαφοροῖς, eas dicit compositas esse ἐκ τῶν Αἰγίου, δι' ὧν (Bekker. Αἰγίου Δίου) περὶ Ἀλεξανδρείας· καὶ ἐκ τῶν Αἰγυπτιακῶν Ἑλλανίτου· δι' ὧν μυθικά τε καὶ πλασματικά πολλὰ συλλέξας, καὶ διάφορα ἕτερα, εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔκτου λόγου καταντήσεις.

148.

Quæ ex Arriano in Dissert. Epictet. II, 19, et apud Gell. N. A. I, 12, apposuit Sturzius, delivimus: non enim quod illic dicitur Ἑλλάνικος λέγειν ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς, historicus scripsit unquam, sed stoicis placitis hunc testem dedit ad illudendum adversarium.

149.

Athenæus XI, p. 470, D: Ἑλλάνικος ἐν Αἰγυπτιακοῖς οὕτως γράφει· « Αἰγυπτίων ἐν τοῖς οἴκοις κείται φιάλη χαλκῆ, καὶ κύαθος χαλκοῦς, καὶ ἡθάνιον χάλκεον. »

150.

Athenæus XV, p. 679, F: Περὶ δὲ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ αἰετῶν ἀνοήτων στεφάνων Ἑλλάνικος ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς οὕτω γράφει· « Πόλις ἐπιποταμίη, Τίνδιον ὄνομα. Ἀθῆ θεῶν ὀμήγουρις, καὶ ἱερὸν μέγα καὶ ἄγρον ἐν μέσῃ τῇ πόλει λίθινον, καὶ θύρετρα λίθινα. Ἔσω τοῦ ἱεροῦ ἀκάνθαι περὺκασι λευκαὶ καὶ μελαιναὶ. Ἐπ' αὐταῖς δ' οἱ στέφανοι ἐπιθέβληγται ἄνω τῆς ἀκάνθου τοῦ ἄνθους καὶ ροιῆς ἄνθους καὶ ἀμπέλου πεπλεγμένοι. Καὶ οὗτοι αἰετῶν ἀνθέουσι. Τοὺς στεφάνους ἀπέθεντο οἱ θεοὶ ἐν Αἰγύπτῳ, πυθόμενοι βασιλεύειν τὸν Βάβυλ, ὅς ἐστι Τυφών. »

151.

Athenæus XV, p. 680, B: Ὁ δὲ προσηρημένος Ἑλλάνικος καὶ Ἄμασιν Αἰγύπτου βασιλεύσαι, ἰδιώ-

την ὄντα καὶ τῶν τυχόντων κατὰ τὸν πρότερον βίον, διὰ στεφάνου δωρεάν, ὃν ἐπεμψεν ἀνθέων πλεῖσταμένος τῇ ὥρᾳ περικαλλεστάτων, γενίθλια ἐπιτελοῦναι Πατάρμιδι τῷ τῆς Αἰγύπτου τότε βασιλευσέντι. Τοῦτον γὰρ ἡσθέντα τῷ κάλλει τοῦ στεφάνου, καὶ ἐπὶ δειπνον καλέσαι τὸν Ἄμασιν, καὶ μετὰ ταῦτα τῶν φίλων ἕνα αὐτὸν ἔχοντα ἐκπέμψαι ποτὲ καὶ στρατηγόν, Αἰγυπτίων αὐτῷ πολεμούντων, ὅς ὦν διὰ τὸ τοῦ Πατάρμιδος μῖσος ἀποφανθῆναι βασιλέα.

152.

Antigon. Caryst. Hist. mirabilium c. 139 sq. (vol. VII Opp. Meursii p. 54): Ἑλλάνικος δ' ὁ Ἀέσθιος ἐν Θήβαις ταῖς Αἰγυπτιαῖς ἱστοραῖς σπήλαιον ἐν ἄστει, καθ' ὃ εἶναι τὰς μὲν τριακάδας, νηνεμίαν· τὰς δ' ἄλλας ἡμέρας, ἄνεμον. Δόξαι δ' ἀνεξέταστον τι ἔχειν καὶ δυσπαρατήρητον ἡ ἐκλογὴ, καθάπερ ὁ Εὐριπὸς ταῖς ἐβδόμοις οὐ στρέφεται· καὶ ὅτι οἱ μύρμηκες νουμηνιαῖς ἀναπαύονται.

« De priori hujus loci parte, usque ad ἄνεμον, consentit cum Hellenico Callimachus apud Steph. Byz. in v. Θήβη, Κατὰ τὰς Αἰγυπτιαῖς Θήβας, in-quiens, ἔστι σπήλαιον, ὃ ταῖς μὲν ἄλλαις ἡμέραις πληροῦται ἀνέμου· κατὰ δὲ τὰς τριακάδας οὐ πνεῖ παντελῶς. Quæ deinde sequuntur, dubito an ad Hellenicum tanquam ad auctorem referenda sint, immo puto Antigoni verba esse, et vocabulo ἐκλογὴ illum ipsum Hellenici locum intelligi, ad quem illustrandum similia afferat mirabilium scriptor. » Sturz.

153.

Etym. M.: Ἐρεμβοὶ, οἱ Ἀραβες. . . Ἐρεμβοὺς οἱ μὲν τοὺς Ἀραβας φασίν, ὡς Ἑλλάνικος· ἔνιοι δὲ τοὺς Τρωγλοδύτας ἤκουσαν.

Tzetz. ad Lycophr. 827: Ἑλλάνικός φησι τοὺς Ἐρεμβοὺς περὶ τὰς Νεῖλου βόας οἰκεῖν.

154.

Plutarch. De Is. et Osir. p. 364, D: Τὸν Ὅσι-

ÆGYPTIACA.

149.

Hellenicus in Ægyptiacis hæc scribit: « Ægyptiorum in domibus videas phialam æneam, cyathum æneum, et ethanium æneum. »

150.

De coronis vero in Ægypto semper florentibus Hellenicus in Ægyptiacis ita scribit: « Oppidum ad flumen situm, Tindium nomine. Hic est deorum conventus et templum magnum et sanctum in medio oppido lapideum, et portæ lapideæ. Intra templum arbores acaciæ nascuntur albæ et nigræ. His superne impositæ coronæ ex acanthi flore et mali puniceæ flore et vite nexæ: semperque hæc florent. Coronas istas deposuerunt dii in Ægypto, quum intellexissent regnare Babyn, qui est Typhon. »

151.

Quam supra commemoravimus Hellenicus narrat etiam, Amasin, privatum initio plebeiumque hominem, Ægypti

regem fuisse factum propter coronæ donum, quam ille e pulcerrimis, quos ver ferebat, floribus nexam Patarmidi miserat, Ægypti tunc regi, natalitia celebranti. Hunc enim delectatum pulcritudine coronæ, ad cœnam vocasse Amasin; et ab eo tempore in amicorum numero habitum, duccem copiarum aliquando misisse adversus Ægyptios arma contra ipsum ferentes; ab his autem, ob Patarmidis odium, regem esse renunciatum.

152.

Hellenicus Lesbios in Thebarum Ægyptiarum urbe antrum esse dicit, quod aliis quidem diebus vento repleretur sed trigesimo quoque mensis die ventis vacuum esset.

153.

Erembos nonnulli, ut Hellenicus, Arabes dicunt. Hellenicus dicit Erembos ad Nilum fluvium habitare.

154.

Quippe Hellenicus Hysirin pro Osiride a sacerdotibus

ρον Ἑλλάνικος Ὅσιριν ζοικεν (sic Valckenar. : codd. ἔθηκεν) ἀκηχοῖναι ὑπὸ τῶν ἱερέων λεγόμενον. Οὕτω γὰρ ὀνομάζων διατελεῖ τὸν θεόν, εἰκότως ἀπὸ τῆς φύσεως καὶ τῆς εὐρεσείας (ύσεως καὶ ὑγρασίας conj. Marklandus).

155.

Athenæus I, p. 34, A : Θεόπομπος ὁ Χίος τὴν ἄμπελον ἱστορεῖ εὐρεθῆναι ἐν Ὀλυμπίᾳ παρὰ τὸν Ἄλφειόν· Ἑλλάνικος δὲ φησιν, ἐν τῇ Πλινθίῃ πόλει Αἰγύπτου πρῶτον εὐρεθῆναι τὴν ἄμπελον. Unde quædam excerpit Eustath. ad Hom. Od. I, p. 1635, 16.

«In Ægyptiacis Hellanicus haud dubie etiam ea posuisse putandus est, quæ de Orphica theologia, hoc est de cosmogonia docuit. Dubitari enim vix potest, quin Lesbios noster Hellanicus intelligendus sit apud Damascium Περὶ ἀρχῶν in G. C. Wolfii Anecd. gr. tom. III, p. 253 : Ἡ δὲ κατὰ τὸν Ἱερώνυμον φερομένη (Ὀρφικὴ θεολογία) καὶ Ἑλλάνικον, εἴπερ μὴ καὶ ὁ αὐτός ἐστιν, quæ sic interpretor : nisi quidem alter ex altero sua hausit, ita ut ambo non nisi unius auctoris loco habendi sint.» Sturz.

156.

Justinus Martyr Cohortat. ad Græcos p. 10, A ed. Paris. 1615 fol., primo Polemonem et Apionem ait tradidisse, κατὰ Ἰναχον, Ἄργους βασιλέα, Ἀμάσιδος Αἰγυπτίων βασιλεύοντος, ἀποστῆναι Ἰουδαίους, ὧν ἠγεῖσθαι Μωϋσέα. Deinde addit : Καὶ οἱ τὰ Ἀθηναίων δὲ ἱστοροῦντες, Ἑλλάνικός τε καὶ Φιλόχορος, οἱ τὰς Ἀθηίδας, Κάστωρ τε καὶ Θαλλός, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ πολυτίστωρ, ... ὡς σφόδρα ἀρχαίου καὶ παλαιοῦ τῶν Ἰουδαίων ἀρχόντος Μωϋσέως μέμνηται.

nominari audivisse videtur, itaque eum crebro nominat, nimirum a pluvia et humectatione.

155.

Theopompum Chium (ait Athenæus) narrare, repertam vitem esse Olympiæ juxta Alpheum.... Hellanicus vero scribit, in Ægypti oppido Plinthine primum inventam esse vitem.

156.

Polemo et Apio tradunt sub Inacho, rege Argivo, eodem tempore, quo Amasis Ægyptiis imperaverit, Judæos Mose duce emigrasse. Etiam qui res Atheniensium narrant, Hellanicus et Philochorus, Athidum scriptores, Castor et Thallus et Alexander polyhistor Mosen tanquam perantiquum et perveterem Judæorum ducem commemorant.

Mosen Græcorum historiographis notissimum fuisse ex ipsis eorum scriptis intelligere licet, nam Polemo in primo Hellenicorum ejus meminit et Ptolemaus Mendesius, nec non Hellanicus, Philochorus, Castor, alii.

ITER AD TEMPLUM JOVIS AMMONIS.

157.

Φοίνικα (quæ vox alias significat palmam arborem) fru-

Cyrillus lib. I Contra Julian. p. 15 Spanh. : Ὅτι τοῖς Ἑλλήνων ἱστοριογράφοις γνωριμώτατος ἦν ὁ Μωσῆς, ἐξ αὐτῶν ὧν γεγράφασιν ἔξεστιν ἰδεῖν. Πολέμων τε γὰρ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριῶν διεμνημόνευσεν αὐτοῦ, καὶ Πτολεμαῖος δὲ Μενδήσιος, καὶ μὴν καὶ Ἑλλάνικος, καὶ Φιλόχορος, Κάστωρ τε, καὶ ἕτεροι πρὸς τούτοις.

H EIS AMMONOS ANABASIS.

157.

Athenæus XIV, p. 652, A : Φοίνικα τὸν καρπὸν καὶ Ἑλλάνικος κέκληκεν ἐν τῇ εἰς Ἀμμωνος Ἀναβάσει, εἰ γνήσιον τὸ σύγγραμμα.

ΠΕΡΣΙΚΑ.

158.

Schol. Aristoph. ad Aves 1022 : Ὁ δὲ Ἑλλάνικος ἐν τοῖς Περσικοῖς, δύο φησὶ Σαρδαναπάλλους γεγονέναι. Εἰς τὸ αὐτό. (Εἰς δὲ αὐτῶν conj. Sturz.) Περσῶν βασιλεὺς, ὃς ἐν τρυφῇ ὠρίζετο τὴν εὐδαιμονίαν. Λέγει δὲ περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ β' πόλεις ἔκτισε τῆς Κιλικίας, Ταρσὸν καὶ Ἀγγιᾶλην.

159.

Steph. Byz. : Ἀρταία, Περσικὴ γῶρα, ἣν ἐπόλισε Περσεὺς, ὁ Περσέως καὶ Ἀνδρομέδης· Ἑλλάνικος ἐν Περσικῶν πρώτῃ.

160.

Steph. Byz. : Χαλδαῖοι. ... Ἑλλάνικος δὲ φησιν ἐν πρώτῃ Περσικῶν οὕτω· «Κηφέως οὐκέτι ζῶντος, στρατευσάμενοι ἐκ Βαβυλῶνος, ἀνέστησαν ἐκ τῆς χώρας, καὶ τὴν Χογὴν (leg. Χόγην) ἔσχον. Οὐκέτι ἡ γῶρη Κηφηνή καλεῖται, οὐδ' ἀνθρώποι οἱ ἐνοικοῦντες Κηφῆνες, ἀλλὰ Χαλδαῖοι.» Καὶ ἡ γῶρα αὕτη πᾶσα νῦν Χαλδαϊκὴ καλεῖται.

Postrema inde ab οὐκέτι non videntur ad Hellenicum pertinere.

ctum Hellenicus quoque nominavit in itinere ad templum Jovis Ammonis, si genuinum id scriptum.

PERSICA.

158.

Hellenicus in Persicis duos ait Sardanapallos fuisse, quorum alter, rex Persarum, in mollitie summam felicitatem posuerit. Dicit vero Hellenicus eum uno eodemque die duas urbes in Cilicia condidisse, Tarsum et Anchialen.

159.

Artæa, regio Persica, in qua Perseus Persei et Andromedæ filius urbes condidit, auctore Hellenico rerum Persicarum libro primo.

160.

Chaldæi.—Hellenicus vero in primo Persicorum inquit : «Mortuo jam Cepheo, ex Babylone militantes, ex regione migravisse, ac Chocheu tenuisse. Nec amplius regio Cephonia vocatur, nec incolæ Cephones, sed Chaldæi.» Et regio ista omnis nunc Chaldaica vocatur.

161.

Stephan. Byz.: Τυρέδιζα, πόλις Θράκης. ... Ἑλλάνικος δὲ Τυρόδιζαν αὐτὴν φησιν, ἐν Περσικῶν δευτέρῳ.

162.

Harpocration: Στρέψα, ... πόλις ἐστὶ τῆς Θράκης, ὡς Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῳ Περσικῶν ὑποσημαίνει.

163 a.

Clemens Alex. Strom. 1, p. 307, D: Πρώτην ἐπιστολὰς συντάξαι Ἀτоссαν, τὴν Περσῶν βασιλεύσασαν, φησὶν Ἑλλάνικος.

163 b.

Anonymus de mulieribus quæ bello inelaruerunt (in *Bibliothek der alten Literatur und Kunst* part. VI, Inedita p. 18 sq.): Ἀτσσα. Ταύτην φησὶν Ἑλλάνικος ὑπὸ τοῦ πατρὸς Ἀριάσπου ὡς ἄρβυρα τραφεῖσιν διαδέξασθαι τὴν βασιλείαν. Κρυβοῦσαν δὲ τὴν τῶν γυναικῶν ἐπίνοιαν, τάραν πρώτην φορέσαι· πρώτην δὲ καὶ ἀναξυρίδας, καὶ τὴν τῶν εὐνούγων ὑπουργίαν εὐρεῖν, καὶ διὰ βίβλων τὰς ἀποκρίσεις ποιέσθαι. Πολλὰ δὲ ὑποτάξασα ἔθνη, πολεμικωτάτη καὶ ἀνδρειοτάτη ἐν παντὶ ἔργῳ ἐγένετο.

164.

Schol. Æschyl. Pers. 775: Κύρου δὲ υἱὸς ὁ Καμβύσης, ἀδελφὸς δὲ, κατὰ Ἑλλάνικον, Μαρρίου καὶ Μέμφιδος.

165.

Photius Cod. 72, p. 64, 18 (p. 43 Bekk.) in Persicis Ctesiae: Καὶ περὶ τοῦ θάψαντος τὸν πατέρα διὰ τοῦ πυρὸς παρὰ τὸν νόμον, ἐξ οὗ καὶ ἔλεγχος Ἑλλάνικου καὶ Ἡρόδοτου, ὡς ψεύδονται.

166.

Schol. Æschyl. Pers. 719: Ἡρόδοτος ζ' φησὶ Δαρείου παῖδας εἶναι Ἑλλάνικος δὲ ια'.

161.

Tyrediza, urbs Thraciae. — Hellenicus vero Tyrodizam eam vocat in Persicorum secundo.

162.

Strepsa est civitas Thraciae, ut Hellenicus libro secundo Persicorum innuit.

163 a.

Primam scripsisse epistolas Atossam Persarum reginam, dicit Hellenicus.

163 b.

Atossam (*Belochi*, regis Assyriorum, ut videtur, *filiam*) Hellenicus dicit ab Ariaspa patre tanquam puerum educatam regiam suscepisse dignitatem. Occultantem vero quibus femina agnosci posset, primam caput texisse tiara, braccas invenisse et eunuchorum ministerium et per epistolas dedisse responsa. Multos subegit populos, ideoque bellicosissima et fortissima in omnibus rebus apparuit.

164.

Cyri filius Cambyses, et referente Hellenico, frater Marphii et Memphidis.

167.

Schol. Æschyl. Pers. 778: Ἀρταφρένης τούτου Ἑλλάνικος Δαφέρνην καλεῖ.

168.

Steph. Byz.: Ἄρια, θηλυκῶς καὶ οὐδετέρως, Περσικὴ γῶρα, ὡς Ἑλλάνικος. Τὸ ἔθνικον Ἄριοι, ὡς αὐτὸς φησι, καὶ Ἄριός.

169.

Donatus ad Terent. Eun. 1, 2, 87: *Eunuchos a Persis institutos putant ex captivis. A Babyloniis enim Hellenicus auctor est id habuisse.*

ΣΚΥΘΙΚΑ.

170.

Steph. Byz.: Ἀμάδοχοι, Σκυθικὸν ἔθνος· Ἑλλάνικος ἐν Σκυθικοῖς.

171.

Steph. Byz.: Ἀμύργιον, πεδῖον Σακῶν· Ἑλλάνικος Σκύθαις. Τὸ ἔθνικον Ἀμύργιος, ὡς αὐτὸς φησιν. «Hunc locum huc referre non dubitavi. Etsi enim lectio nondum satis certa est, quum Xylander velit Σκυθικοῖς legere, Salmas. vero et alii Σκυθῶν: tamen sive hanc, sive illam emendationem receperis, sive denique dativum illum Σκύθαις pendere dixeris v. c. a verbo ἀνατίθησι s. προστίθησι, vel pro ἐν Σκύθαις acceperis, h. e. eo librorum suorum loco, ubi de Scythiis egit, manet hoc, Hellenicum putandum esse illum campum commemorasse in Scythiis. Nam etiam apud Herodot. VII, 64, dicuntur Σκύθαι Ἀμύργιοι vocati esse Σάκαι. Quin Persæ Scythas omnes vocabant Sacas, ut bene et apte ad rem nostram tradit ibidem Herodotus.» *Sturz.*

165.

Mentio fit etiam Cambysis, patris cadaver contra legem cremari jubentis; unde etiam Hellenicus et Herodotus mendacii arguuntur.

166.

Herodotus dicit septem, Hellenicus undecim Darii filios esse.

167.

Artaphrenen (unum e septem viris, qui Pseudosternon interfecerunt) Hellenicus Daphnien vocat.

168.

Aria, feminini vel neutrius generis, regio Persica, ut ait Hellenicus. Gentile Arii, ut idem dicit, et Arieus.

SCYTHICA.

170.

Amadoei, gens Scythica, cujus meminit Hellenicus in Scythiis.

171.

Amyrgium, Sacarum campus. Hellenicus in Scythiis. Gentile Amyrgius, ut idem.

172.

Strabo XII, p. 550, B: Τοὺς δὲ Σκύθας Ἀλαζώνας εἰσάκοντες ὑπὲρ τὸν Βορυσθένην, καὶ Καλλιπίδα, καὶ ἄλλα ὀνόματα, ἅπερ Ἑλλάνικός τε καὶ Ἡρόδοτος καὶ Εὐδοξος κατεφυλάρησαν ἡμῶν.

BARBARICA NOMINA.

173.

Suidas et Etymol. M.: Ζάμολξις... Ἑλλάνικός ἐν τοῖς Βαρβαρικοῖς Νόμοις φησὶν, ὅτι Ἑλληνικός τις γερονῶς τελετὰς κατέδειξε Γέταις τοῖς ἐν Θράκη· καὶ ἔλεγεν, ὅτι οὐτ' ἂν αὐτὸς ἀποθάνοι, οὐθ' οἱ μετ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἐξουσίην πάντα ἀγαθὰ (Etym. τὰ ἀγαθὰ)· ἅμα δὲ ταῦτα λέγων ἰσοκοδοῖε οἴκημα κατ' ἀγαθόν· ἔπειτα ἀφανισθεὶς αἰφνίδιον ἐκ Θρακῶν ἐν τούτῳ διητάτο. Οἱ δὲ Γέται ἐπόθουν αὐτόν. Ἐτάρτω δὲ ἔπει πάλιν φαίνεται, καὶ οἱ Θρακῆες αὐτῷ πάντα ἐπίστευσαν. Cf. Herodot. IV, 93, ex quo sua hausisse videtur Pseudo-Hellanicus.

ΔΙΟΣ ΠΟΛΥΤΥΧΙΑ.

174.

Fulgentius Mythol. I, 2, p. 35, ed. Munker.: «Theopompus in Cypriaco carmine, et Hellanicus in *Dios polytychia*, quam descripsit, ait Junonem ab Jove vincetam catenis aureis, et degradatam incudibus ferreis.»

FRAGMENTA INCERTA.

176.

Schol. ad Hes. Theog. 139: Ἑλλάνικός δὲ τοὺς Κύκλωπας ὀνομάζεσθαι ἀπὸ Κύκλωπος υἱοῦ Οὐρανοῦ, οὗ περὶ τῶν παρ' Ὀμήρῳ Κυκλώπων λέγει.

177.

Suidas Ἀμφίσματα (pro quo Phavorinus, ut Hesychius et Zonaras in Lex. p. 157 recte habet ἀμφίσματα), τὰ ἀμφισθητήσιμα.

178.

Idem s. v. Ἀναρρίγᾶσθαι, ex Hellanico laudat verba «Ἀναρρίγᾶται δὲ ὡσπερ πίθηκος ἐπ' ἄκρα τὰ δένδρα.»

172.

Scythas quidem Alazonas supra Borysthenem et Callipidas commemorant, aliaque ejus generis nomina, quae Hellanicus et Herodotus et Eudoxus nobis confinxerunt.

INSTITUTA BARBARICA.

173.

Hellanicus in Barbaricis Institutis dicit, (Zamolxin) fuisse quendam Graecum, qui Getis in Thracia degentibus initia demonstravit, dixeritque, neque se moriturum, neque suos sectatores: sed omnia bona habituros. Quum autem haec diceret, domicilium subterraneum extruxit. Deinde ex Thracum oculis et conspectu se repente proripiens, in hoc degebat. Getae vero ipsum desiderarunt. Quarto autem anno post rursus apparuit, et Thracas omnia ei crediderunt.

179.

Lexicon Sangermanense apud Bekkerum Anecd. Graec. p. 351: Ἡ ἀθάρη τροφή ἐκ πυρῶν ἠψημένων καὶ διακεχυμένων. Ἔστι δὲ ἡ χρῆσις τῆς λέξεως πολλή παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, κατὰ μὲν τὸ τέλος διὰ τοῦ η̄ προαγομένη, κατὰ δὲ τὴν μέσην τοῦ α, κατὰ δὲ πολλοὺς ἄλλους κατὰ μὲν τὸ τέλος διὰ τοῦ α, κατὰ δὲ τὴν μέσην διὰ τοῦ η̄. Οὕτως δὲ καὶ Ἑλλάνικός καὶ Σώφρων. Conf. dicta ad Thesaur. HSteph. vol. I, p. 835.

Sequuntur loci, in quibus Hellanici nomen depravatam esse videtur. Primus est apud Stephan. Byz. in v. Ἀγδάτανα, ubi laudatur Ἑλλάδος ἰσὺς ἐν τῷ ᾱ στοιχείῳ. «Non male, ait Sturz, videtur Berkellius legendum conjicere Ἑλλάνικός ita ut intelligatur ejus opus, quod inscripserat Ἐθνῶν ὀνομασίαις, quodque videtur ad literarum ordinem compositum fuisse.» Quod equidem addubito.

Alter est ap. Plinium H. N. IV, 12, 22, ubi Rhene ab Anticleide vocari dicitur Celadussa, ab *Hellanico* Artemis. Sic recte edidit Harduinus pro vulgata, quae *Helladii* nomen habet. Nam in indice auctorum, huic libro praefixo Hellanicus memoratur, nullus vero Helladius. Porro apud Lutatium, Statii (Thebaid. 1, 581) scholiasten, nomen pastoris cui Linum mater tradidit, reperiri dicit in historia *Heleni*, quod jam Barthius mutavit in *Hellanici*. «Neque tamen repugnem, Sturzius ait, si quis ejus verba ita explicanda putet, ut sensus sit, nomen illius pastoris fuisse *Heleni*, servatum ab historicis.»

Exstant denique plures loci, ubi Hellanici nomen non ad historicum nostrum, sed ad Hellanicum grammaticum, discipulum Agathoelis (Suidas in v. Ἡτολεμαῖος γραμματικός), Aristarchi, ut videtur, aequalem referendum est. Quos satis habemus indicasse: scholia Veneta et Eustath. ad Il. O, 651, p. 1035, 64; Il. T, 90, p. 1173, 24; Schol. Venet. ad Il. E, 269; Schol. ad Sophocl. Philoct. 201.

FRAGMENTA INCERTA.

176.

Hellanicus dicit Cyclopes nomen habere a Cyclope, Urani filio, neque vero de Homericis Cyclopiibus loquitur.

177.

Ἀμφίσματα, res de quibus controversia est.

178.

Sicuti simia in summas arbores ascendit.

179.

Ἀθήρη, edulium e tritico cocto et diffuso preparatum. Frequens est hujus vocis apud Atticos usus, in fine per η, in medio per ᾱ scriptae; verum apud alios multos in fine est α, in media voce η; sic etiam Hellanicus et Sophron.

PHERECYDIS

FRAGMENTA.

LIBER PRIMUS.

Argumentum.—*Theogonia.* Cæli et Terræ progenies: Centimani; Cyclopes, ad quos Aorten, fr. 26 memoratum, referre possis, quamvis verisimilius sit eum aut ad eos pertinere, qui cum Perseo Argos concesserunt, aut, quæ est Sturzii sententia, ad Cyclopes Homericos; Titanes. Croni regnum. Ejus ex Rhea filius Jupiter, quem quum nonnulli in Arcadia natum dicant, ad hunc referre licet fr. 1 de Hysia oppido. Ex Philyra Cronus suscepit Chironem (2). — Jupiter cum fratribus regnum partitur. *Jovis progenies:* Apollo et Diana, qui Orionem et Tityum interficiunt (3, 4, 5). Ex Apolline nati sunt Corybantēs (6; adjunxi de Dactylis fragmentum), Æsculapius (8), Aristæus (9), cujus filia est Hecate (10). Hæc ducit ad *Plutonium*. Raptus Proserpinæ. Ceres, cum qua arcte conjuncta est Daira (11), filiam quærens venit ad Triptoleum (12). — Ex *Nepituni* progenie memoratur Nauplius (13). — Gigantomachia; Typho (14).

His igitur ea comprehenduntur, quæ lib. I, c. 1—6 exposuit Apollodorus, qui, quamvis alias genealogias secutus multis in rebus, præcipue vero in iis, quæ pertinent ad Apollinem Pherecydi, Pythagoræ discipulo, singulari quodam amore et studio elatum, a nostro recedat, in universum tamen ad Pherecydis maxime narrationem operis sui dispositionem accommodasse videtur. Sed post narratam Gigantomachiam Apollodorus paullo abruptius ad Promethei supplicium transgreditur, deinde, ubi in enumeranda hujus progenie ad Hellenicæ stirpis auctores perventum est, in Æolo subsistens numerosam ejus posteritatem per reliquam libri primi partem persequitur. Aliter rem instituit

Pherecydes, quem ad Æaci stirpem sese convertisse ex fr. 16 et 28 satis luculenter, ut puto, apparet. Igitur quum deorum Olympiorum regnum gigantomachia confirmatum esset, ad Jovem, novi rerum ordinis rectorem, rediens præ ceteris narrasse videtur raptum Æginæ (cf. fr. 78), cujus ex Jove posteritatem usque ad historica tempora deduxit. Quare huc referenda sunt, quæ dicuntur de Telamone (15), de Peleo (16), de Polydora (17, 18), de Patroelo, Clesonymi interfectore (19), de majoribus Miltiadis (20).

Eadem Apollodorus tractavit lib. III, c. 12, 7—13, 8, quæ tamen cum antecedente de rebus Troicis narratione et cum Atticis, quæ subsequuntur, fabulis tam male cohærent, immo omni vinculo tantopere sunt destituta, ut cum Heynio statuendum sit plura intercidisse. Itaque admodum proclivis est suspicio, Apollodorum eodem fere quo Pherecydes modo Æacidarum historiam narrasse, sed, quum ea satis idoneum ad Atticas fabulas transitum præberet, in postremum librum transposuisse, illa ipsa vero quæ aditum pararent ad Atticas fabulas, temporum injuria interiisse, vel a senioris ævi homine, qui a mythologia ea putaret aliena, resecta esse.

1.

Steph. Byz.: Ὑσία, πόλις Βοιωτίας. ... Ἔστι καὶ Ἀρκαδίας πόλις, ὡς Φερεκύδης πρώτῳ.

2.

Schol. Apollon. II, 1235: Φερεκύδης φησὶν, ὅτι Κρόνος ἀπεικασθεὶς ἵππῳ ἐμίγη Φιλύρᾳ τῆς Ὠκεανοῦ, καὶ διὰ τοῦτο διφυῆς ὁ Χείρων.

3.

Apollod. I, 4, 3: Ὀρίωνα Ἄρτεμις ἀπέκτεινεν ἐν Δῶλῳ τοῦτον γηγενῆ λέγουσιν ὑπερμεγέθη τὸ

HISTORIARUM

LIBER PRIMUS.

1.

Hysia, oppidum Bœotiae, sed etiam Arcadiae, ut ait Pherecydes in libro primo.

2.

Cronus in equum conversus cum Philyra, Oceani filia, concubuit, et propterea Chiron duplicem equi atque hominis naturam habet.

3.

Diana Orionem in Delo necavit. Hunc terra na-

σώμα· Φερεκύδης δὲ αὐτὸν Ποσειδῶνος καὶ Εὐρυάλης λέγει.

4.

Schol. Hom. II. Σ, 486 : Συγχυνηγῶν δὲ οὗτος (Orion) Ἀρτέμιδι, ἐπεχείρησεν αὐτὴν βιάσασθαι. Ὀργισθεῖσα δὲ ἡ θεὸς, ἀνέδωκεν ἐκ τῆς γῆς σκορπίον, δεῦν αὐτὸν πλήξας κατὰ τὸν ἀστράγαλον, ἀπέκτεινε· Ζεὺς δὲ συμπαθήσας κατηστέρισεν αὐτόν. Διὸ τοῦ Σκορπίου ἀνατέλλοντος, Ὁρίων δύνει. Ἡ ἱστορία παρ' Εὐφορίωνι. Codex Leidensis habet παρὰ Φερεκύδης: v. Valckenar. diss. De scholl. in Hom., Orusc. vol. II, p. 121.

5.

Schol. Apollon. I, 761 : Φερεκύδης δὲ φησιν, ὅτι Ζεὺς Ἐλάρῃ τῇ Ὀρχομενοῦ μιγείς, ὥσεν αὐτὴν εἰς τὴν γῆν ἤδη χύουσαν, δεδωῖς τὴν τῆς Ἥρας ζηλοτυπίαν. Ἐκείνης δὲ τεθνηκυίας, ἡ γῆ ἀνέδωκε Τιτυόν. Καὶ διὰ τοῦτο γηγενὴς ἐκλήθη.

Schol. Pindar. Pyth. IV, 160 : Ὅτι ὑπὸ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος ἐτελεύτησε τοξευθεὶς (ὁ Τιτυός), Φερεκύδης φησὶν. Ἐπάγει δὲ καὶ αὐτὸς, ὅτι τοξευθεὶς ὁ Τιτυὸς ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ φρονευθεὶς, παράδειγμα τοῖς μετὰ ταῦτα γέγονεν, ὅπως ἀν[μῆ] τις τῶν δυνατῶν ἐπιθυμιῶν δρέγεται. Cf. Apollodor. 1, 4, 1 et Eustath. ad Hom. Od. H, p. 1581, 54.

6.

Strabo X, p. 472, D : Ἀκουσίλαος δὲ Ἀργεῖος ἐκ Καβείρης καὶ Ἡφαίστου Κάμιλον λέγει. Τῶν δὲ, τρεῖς Καβείρους, ὧν Νύμφας Καβειράδας. Φερεκύδης δ' ἐξ Ἀπόλλωνος καὶ Ῥυτίας Κορύθαντας ἐννέα· οἰκῆσαι δ' αὐτοὺς ἐν Σαμοθράκῃ· ἐκ δὲ Καβείρης τῆς Πρωτείως, καὶ Ἡφαίστου, Καβείρους τρεῖς, καὶ Νύμφας τρεῖς Καβειρίδας· ἑκατέρους δ' ἱερὰ γενέσθαι· μάλιστα

μὲν οὖν ἐν Λήμνῳ καὶ Ἰμβρῳ τοὺς Καβείρους τιμᾶσθαι συμβέβηκεν· ἀλλὰ καὶ ἐν Τροίᾳ κατὰ πόλεις· τὰ δ' ὀνόματα αὐτῶν ἐστὶ μυστικά.

7.

Schol. Apollon. I, 1129 : Δάκτυλοι Ἰδαῖοι· ἐξ καὶ πέντε φασὶν εἶναι. Δεξιῶς μὲν τοὺς ἄρσενας, ἀριστεροῦς δὲ τὰς θηλείας. Φερεκύδης δὲ τοὺς μὲν δεξιῶς εἴκοσι λέγει, τοὺς δὲ εὐωνύμους τριάκοντα δύο. Γόητες δὲ ἦσαν, καὶ φαρμακεῖς, καὶ δημιουργοὶ σιδήρου λέγονται πρῶτοι καὶ μεταλλεῖς γενέσθαι. Ὄνομάσθησαν δὲ ἀπὸ τῆς μητρὸς Ἰδῆς. Ἀριστεροὶ μὲν, ὡς φησι Φερεκύδης, οἱ γόητες αὐτῶν· οἱ δὲ ἀναλύοντες, δεξιῶν, ὡς Ἑλλάνικος.

8.

Schol. Pind. Pyth. III, 60 : Ἡ παρθένος Κορωνίς ὦκει παρὰ ταῖς ὄχθαις τῆς Βοιωτιάδος λίμνης· ἡ δὲ Βοιωτίας λίμνη παρακειμένη τῇ Λακερῆϊα. Ὅτι δὲ ἡ Κορωνίς ἐν Λακερῆϊα ὦκει πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ Ἀμύρου. Φερεκύδης ἐν πρώτῃ ἱστορεῖ. Ἐνθα καὶ περὶ τοῦ κόρακος διηγείται, καὶ ὅτι Ἀρτεμιν ἐπεμψεν ὁ Ἀπόλλων, ἡ πολλὰς ἄμα γυναῖκας ἀπέκτεινε, καὶ ὡς τὸν Ἴσχυον Ἀπόλλων κτείνει, τὸν δὲ Ἀσκληπιὸν δίδωσι Χείρωνι.

Steph. Byz. : Δωτίον, πόλις Θεσσαλίας... Ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Δωτίας τῆς Ἠλάτου· Φερεκύδης δὲ, ἀπὸ Δωτίας τοῦ Ἀστερίου, καὶ Ἀμφικτυόνης τῆς Φθίου.

Quæ huc referenda videntur propter auctorem hymni Hom. in Æsculap. v. 2, ubi Æsculapium dicit

υἱὸν Ἀπόλλωνος, τὸν ἐγένεατο διὰ Κορωνίς
Δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρη Φλεγύου βασιλῆος.

Cf. Strabon. IX, p. 442.

tum vastissima corporis magnitudine fuisse memorant : Pherecydes eum Neptuni ex Euryale filium dicit.

4.

Orion quum Dianæ, quam venantem comitabatur, vim afferre conaretur, dea irata ex terra misit scorpium, qui in vertebra feriens eum necavit. Sed Jupiter commiseritus collocavit eum inter sidera. Quare ubi Scorpio oritur, occidit Orion.

5.

Pherecydes dicit Elaram, Orchomeni filiam, quum jam gravida esset Jovis concubitu, ab eo Junonis zelotypiam verente sub terram detrusam esse. Verum post mortem ejus terra edidit Tityum, qui propterea terrigena nominatus est.

Pherecyde auctore Tityus ab Apolline et Diana sagittis interfectus est. Sed et ipse Pindarus demonstrat eum a Diana sagittis percussum occidisse, quo posterioris ætatis homines exemplo suo moneret, ne potentes effrenata cupiditate appetent.

6.

Acusilaus Argivus Cabira et Vulcano natum ait Camilum : hoc tres Cabiros, ex his Nymphas Cabiridas. Pherecydes vero ex Apolline et Rhytia novem Corybantes, qui habitaverint in Samothrace : e Cabira, Protei filia, et Vulcano Cabiros tres, et Nymphas tres Cabiridas : utrisque sua

sacra esse : maxime autem in Lemno et Imbro Cabiros cultos, sed et secundum urbes Troiæ. Nomina eorum sunt mystica.

7.

Dactylos Idæos sex et quinque esse dicunt, et masculos quidem a dextra, feminas autem a sinistra parte collocatos esse. Sed Pherecydes dexteris viginti dicit, sinistros triginta duo. Præstigiatores erant et venefici, nec non primi ferri opifices et metallici fuisse traduntur. Nomen habuerunt ab Ida matre. Sinistri secundum Pherecydem præstigiatores erant, dextri vero (præstigia) resolvebant, ut ait (etiam) Hellenicus.

8.

Coronidem virginem Laceriæ habitasse non longe ab Amyri fontibus Pherecydes narrat l. 1, ubi etiam de corvo exponit (qui Apollinem certiore fecit Coronidem, ex deo gravidam, coïssse cum Ischye, Elati filio), atque Dianam dicit ab Apolline missam multas simul interfecisse mulieres (quæ Coronidis cum Ischye concubitum adjuvisse videntur), et ipsum Apollinem occidisse Ischyum, Æsculapium vero instruendum tradidisse Chironi.

Dotium, urbs Thessaliæ, nominata est a Dotia, Elati filia; Pherecydes autem a Dotide, Asterii ex Amphictyone, quæ ex Phthio nata est, filia, nomen derivat.

Schol. Eurip. Alcest. 2 : Φερεκύδης ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοὺς ἐν Δελφοῖς φησὶ θνήσκοντας αὐτὸν ἀναβιώσκειν.

Ap. Schol. Pindar. Pyth. III, 96, Æsculapium ab Jove occisum esse tradit Φερεκύδης, ὅτι τοὺς ἐν Δελφοῖς θνήσκοντας ἀναβιώσκειν ἐποίησε.

9.

Schol. Apollon. II, 500 : Περὶ τῆς Κυρήνης Πίνδαρος ἱστορεῖ ἐν Πυθιονίκαϊς (IX, 6 σημ.), ὡς παρθένος οὖσα, μέχρι πολλοῦ συνεκυνήγει τῷ Ἀπολλωνί διαπαλαίουσα δὲ ποτε λέοντι ἠγαπήθη ὑπὸ Ἀπολλωνος· ὅς καὶ ἀρπάσας αὐτὴν, διεκόμισεν εἰς τὴν νῦν ἀπ' αὐτῆς Κυρήνην τῆς Λιβύης (καλουμένην adde ex cod. Paris.) καὶ μεγάλα Ἀρισταῖον ἔτεκε. Φερεκύδης δὲ φησὶ καὶ Ἄρατος, ἐπὶ κύκνων αὐτὴν ὄχληθείσαν, κατὰ Ἀπολλωνος προαίρεσιν, εἰς τὴν Κυρήνην ἀρικήσθαι.

Patrem Cyrenes alii dicunt Peneum, alii Hypseum, regem Lapitharum, quem Pelei filium esse tradit Schol. Apoll. I. I. et ex Pherecyde Schol. Pind. Pyth. IX, 29 : Ναῖδος καὶ Πηγνεῖοῦ τὸν Ὑψέα Φερεκύδης. Ἀχέσανδρος δὲ, Φιλύρας τῆς Ἀσωποῦ καὶ Πηγνεῖοῦ ἱστορεῖ τὸν Ὑψέα.

10.

Schol. Apollon. III, 467 : Περσηίδα τὴν Ἐκάτην λέγει (Apollonius), ὡς τοῦ Περσείως θυγατέρα. Τίνες δὲ αὐτὴν φασὶ Διὸς εἶναι παιδα. ... Βαχυλιῶδες δὲ Νυκτὸς φησὶν αὐτὴν θυγατέρα. ... Μουσαῖος δὲ, Ἀστείας καὶ Διὸς. (Conf. ad v. 1034.) Φερεκύδης δὲ, Ἀρισταίου τοῦ Παίονος. Cod. Paris. Παίονος.

11.

Eustath. ad Hom. Il. Z, p. 648, 37 : Δάειραν Φερεκύδης ἱστορεῖ Στυγὸς ἀδελφὴν, καὶ εἶκε, φησὶν, οὕτως εἶχεν. Ἐπὶ γὰρ ὑγρᾶς οὐσίας τάττουσιν οἱ πα-

Pherecydes in historia tradit Æsculapium Delphis mortuos in vitam revocasse.

9.

Pindarus in earm. Pyth. dicit Cyrenen, dum virgo esset, nullum venatam esse cum Apolline, qui, quum contra leonem luctantem quondam conspexisset, amore infiammatus puellam rapuisset et in eam Libya partem transportasset, quæ nunc ab illa Cyrene nominata est, ibique eum ea congressus genuisset Aristæum. Pherecydes vero et Aratus eam curru cygnis juncto vectam Apollinis consilio Cyrenen venisse dicunt.

Naidis et Penei filium Hypseum dicit Pherecydes.

10.

Apollonius Hecaten nominat Perseidem, ut Persei filiam; nonnulli autem eam Jovis filiam faciunt. Bacchylides eam Noctis filiam dicit, Musæus Jovis ex Asteria, Pherecydes Aristæi, qui Paonis (Apollinis) filius erat.

11.

Dairam Pherecydes tradit Stygis esse sororem, atque consentaneum est rem ita habere; elemento enim humido Dairam præesse statuunt veteres, quare etiam Cereri iniuncam credunt. Quum enim ei sacra fiunt, non adest

λαιοὶ τὴν Δάειραν. Διὸ καὶ πολεμίαν τῇ Δήμητρι νομίζουσι. Ὅταν γὰρ θύηται αὐτῇ, οὐ παρέσθιν ἢ τῆς Δήμητρος ἰέρεια. Καὶ οὐδὲ τῶν τεθυμένων γεύεσθαι αὐτὴν ὄσιον. « Pro φησὶν fortassis legi possit φύσιν, ut sensus sit: et videtur sane hoc cum rei natura consentire. Valesius ad Harpocrat. p. 17, legit simpliciter: καὶ εἶοικεν οὐτ. ἔγ.» Sturz.

12.

Apollodor. I, 5, 2 extr., de Triptolemo: Φερεκύδης φησὶν αὐτὸν υἱὸν Ὠκεανοῦ καὶ Γῆς.

13.

Schol. Apollon. IV, 1091: Ἦσαν γὰρ ὁ Δίαιτος καὶ ὁ Πολυδέκτης, Ἀνδροβόης τῆς Κάστορος (cod. Paris. Περικαστορος) καὶ Περισθέου τοῦ Δαμάστορος, τοῦ Ναυπλίου, τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ Ἀμυμόνης (cod. Paris. et Phav. Ἀμυμόνης), ὡς Φερεκύδης ἐν πρώτῳ.

14.

Schol. Apollon. II, 1214: Ὅτι ἐπὶ τὸν Καύκασον κατέφυγεν ὁ Τυφὼς διωκόμενος, καὶ ὅτι καιομένου τοῦ ὄρους ἐφυγεν ἐκεῖθεν εἰς Ἰταλίαν, ὅπου τὴν Πιθήκουσαν αὐτῷ περιβρίψῃναι (cod. Paris. περιβρύψῃναι) νῆσον, Φερεκύδης ἐν τῇ θεογονίᾳ ἱστορεῖ.

15.

Apollod. III, 12, 6: Φερεκύδης δὲ φησὶ, Τελαμῶνα φίλον, οὐκ ἀδελφὸν Πηλέως εἶναι, ἀλλὰ Ἀκταίου παιδα καὶ Γλαύκης τῆς Κυρρέως. Pro Ἀκταίου, quod jam Ægius obelo notavit, Heynius restituendum putat Ἀκτορος.

16.

Schol. Pindar. Nem. IV, 81: Ἔοικεν ὁ Πίνδαρος μνημονεύειν τοῦ Θετιδείου, περὶ οὗ ἐν πρώτῳ Φερεκύδης οὕτω γράφει: « Ἐπειτα Πηλεὺς ὄχλητο εἰς Φθίαν,

Cereris sacerdos, neque fas est hanc degustare quæ sacrificata sunt.

12.

Triptolemus Oceani ex Terra filius est.

13.

Dictys et Polydectes filii erant Androthoes, Castoris filiae, et Peristhenis, Damastoris, Nauplii, Neptuni ex Amymone

14.

Typhon ad Caucasum, inde vero, monte incenso, confugit in Italiam, ubi Pithecula insula in eum dejecta est. Narrat Pherecydes in Theogonia.

15.

Telamon amicus Pelei, non vero frater, sed Actæi (vel potius Actoris, Æginæ post editum ex Jove Æacum mariti) ex Glaucæ, Cychrei nata, filius.

16.

Peleus lustratur ab Euryto (Phthiae in Thessalia rege), Actoris filio, cujus filiam Antigonom uxorem duxit. (Sed quum imbrudens Eurytum interfecisset, Iolcum fugit ad Acastum, cujus uxor, Peleum ad staprum frustra sollicitans, falso nuntio effecit, ut Antigona mortem sibi conscisceret). Haec quum laqueo fauces sibi præclusisset, « Peleus

καὶ Θέτιν ἐπὶ τῶν ἵππων τούτων ἄγων, οἰκεῖ ἐν Φαρσάλῳ, καὶ ἐν Θετιδεῖῳ, ὃ καλεῖται ἀπὸ τῆς Θετιδος ἡ πόλις. »

Tzetzes ad Lycophr. 175: 'Ο Πηλεὺς, κατὰ Φερεκύδην καθαίρεται ὑπ' Εὐρύτου, τοῦ Ἄκτορος, οὗ θυγατέρα Ἀντιγόνην λαμβάνει, ἀναρτηθείσης δὲ ἐκείνης, ὄχρητο εἰς Φθίαν, καὶ Θέτιν ἄγων, ἐπὶ τῶν ἵππων ἦκει ἐν Φαρσάλῳ, καὶ Θετιδεῖῳ, ὃ καλεῖται ἀπὸ τῆς Θετιδος ἡ πόλις. Ἦκει ap. Tzetz. mutandum videtur in οἰκεῖ, quod habet Schol. Pind. — Pro Φαρσάλῳ vulgo legitur Φαργάλῳ. Verba ἡ πόλις post Θετιδος utrobique delevit Sturzius suasu Heynii ad Apollodorum p. 795, sed sine dubio servanda sunt et ita intelligenda, ὃ καλεῖται ἡ πόλις, pro ὃ ὀνόματι καλεῖται, ut alibi loquuntur, καλεῖται τοῦτο ἡ πόλις. Thetideum, Strabone teste, erat propinquum Pharsalo tam antiquæ quam novæ. Pro εἰς Φθίαν Sturz legendum putat ἐκ Φθίας, quia non post Antigone demum mortem Peleus Phthiam petiverit. Sed Schol. cogitasse videtur de altero itinere, quod fecit Peleus postquam, relicto Iolco, in Pelio monte Thetidem uxorem duxerat. Quæ omnia historia in brevius contracta obscurata sunt.

17.

Schol. Homer. II. II, 175: Ἐκ τίνος Πηλεὺς Πολυδώρην ἔσχεν; ὡς μὲν Στάχυλος ἐν γ' (Venet. ἐν τῇ Σ) Θεσσαλικῶν, ἐξ Εὐρυδικῆς, τῆς Ἄκτορος θυγατρὸς. Φερεκύδης δὲ, ἐξ Ἀντιγόνης τῆς Εὐρυτιώνοιο. Ἄλλοι δὲ, ἐκ Λασθαμείας τῆς Ἀλκμαίωνος.

In cod. Veneto præmissa huic loco sunt ista: Ἦ διπλῆ (h. e. tale signum >), ὅτι Φερεκύδης τὴν Πολυδώρην φησὶ ἀδελφὴν Ἀχιλλέως· οὐκ ἔστι δὲ κατ' Ὀμηρον διαβεβαιώσασθαι.

18.

Schol. Pindar. Nem. III, 55: Οὐ γὰρ (ὁ Πηλεὺς) μόνος εἶλε τὸν Ἰωλκὸν, ἀλλὰ μετὰ Ἰάσονος καὶ τῶν Τυνδαριδῶν, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης. Cf. Nicol. Damasc. in Exc. Vales. p. 446, et qui inde sua hausit Suid. s. v. Ἀτζλάντη.

19.

Schol. Hom. II. II, 87: Τούτον (τὸν Ἀμφιδάμαν· τοιοῦτον) Κλεισώνυμον Φερεκύδης ἱστορεῖ.

20.

Marcellinus in Vita Thucydidis, § 2: Θουκυδίδης ... ἀπόγονος τῶν εὐδοκίμωνάτων στρατηγῶν, λέγει δὴ τῶν περὶ Μιλτιάδην καὶ Κίμωνα. Ὁκείωτο δὲ ἐκ παλαιῦ τῷ γένει πρὸς Μιλτιάδην τὸν στρατηγόν· τῷ δὲ Μιλτιάδῃ, πρὸς Δίαχόν τὸν Διός. Οὕτως αὐχεῖ τὸ γένος ὁ συγγραφεὺς ἀνωθεν. Καὶ τούτοις Δίδυμος μαρτυρεῖ, Φερεκύδην ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν φάσκων οὕτως λέγειν· « Φιλαιῆς δὲ ὁ Αἴαντος οἰκεῖ ἐν τῆς Ἀθήναις. Ἐκ τούτου δὲ γίνεταί Δάϊκλος, τοῦ δὲ Ἐπίδουκος, τοῦ δὲ Ἀκίστωρος, τοῦ δὲ Ἀγίμωνος, τοῦ δὲ Ὀλίου, τοῦ δὲ Λύκης, τοῦ δὲ Τύφρονος, τοῦ δὲ Λαίου, τοῦ δὲ Ἀγαμέμνωνος, τοῦ δὲ Ἰεσανθῆρος, ἐφ' οὗ ἄρχοντος ἐν Ἀθήναις. » τοῦ δὲ Μιλτιάδης, τοῦ δὲ Ἴπποκλείδης, ἐφ' οὗ ἄρχοντος Παναθηναία ἐτέθη. » τοῦ δὲ Μιλτιάδης, ὃς ὄκισε Χερρόνησον. »

Locus mutilus, ordo stirpis turbatus. Quare Rutgersius inter verba: τοῦ δὲ Ἴπποκλείδης... ἐτέθη et τοῦ δὲ Μ. ὃς ὄκισε Χερρόνησον excidisse putat Cypselum, Miltiadis patrem. Deinde post Chersonesium Miltiadem Sturz. ponendum censet illum, qui nunc post Tisandrum collocatus est, ita quidem, ut, quum Cimonia, qui pater erat Miltiadis Marathonii, mentionem desideremus, etiam altera lacuna statuenda sit. Igitur ordo est hic: Tisander—Hippoclidus (Herodot. VI, 127.) —Cypselus — Miltiades Chersonesius — Cimon — Miltiades Marathonius. Vide tamen quos laudat Bæhr. ad Herodot. VI, 34 et 127

LIBER SECUNDUS.

Initio hujus libri Pherecydes narrat Promethei historiam, quam Apollodorus statim post Gigantomachiam posuit. Apte hæc annexi potuit Æacidarum fabulis, siquidem Pherecydes dixit Promethei consilio Jovem a Thetidis nuptiis abstittisse. Inde petitum est fr. 21 de aquila ab Hercule interfecta. Reliqua, quæ nominatim huic li-

Phthiam reversus est et Thetidem curru equis (quos a Neptuno acceperat) juncto vehens, sedes sibi sumisit Pharsali et Thetidei, quod oppidum a Thetide nominatum est.

17.

Polydoram Peleus suscepit ex Antigonæ, Eurytionis filia. Pherecydes Polydoram dicit Achillis sororem.

18.

Pherecydes narrat, Peleum cepisse Iolcum non solum, sed Jasonis et Tyndaridarum auxilio adjutum.

19.

Hunc (Amphidamantis filium, quem Patroclus, Actoris et Æginæ nepos, interfecit) Clisonymum dicit Pherecydes.

20.

Thucydides ... traxit genus a nobilissimis ducibus, Mil-

tiadem et Cimonem dico. Antiquitas enim cum Miltiade Atheniensium duce; et propter Miltiadis genus, cum ipso Æaco Jovis filio cognatione conjunctus erat. Adeo illustribus majoribus historicus iste se natum gloriatur. Atque Didymus hæc suo testimonio confirmat, qui tradit Pherecydem primo Historiarum libro ita scribere: « Athenis habitavit Philæas, Ajacis filius: huic filius fuit Daiclus, huic Epidycus, huic Acestor, huic Agenor, huic Olius, huic Lycus, huic Typhon, huic Laius, huic Agamestor, huic Tisander, qui quum esset Athenis Archon** illi filius fuit Miltiades, cui filius Hippoclidus, qui quum Athenis esset archon instituta sunt Panathænea**. Illo natus est Miltiades, qui Thraciæ Cherronesum colonis frequentavit. »

bro fragmenta assignantur, quum clare ostendant Argivas potissimum fabulas in eo tractatas esse, res ita conformanda est, ut statuamus Pherecydem, postquam Prometheus ab Hercule liberatum dixisset, ab hoc ipso Hercule transisse ad fabulas Argivas. Similiter Apollodorus, qui libro secundo dicit: Ἐπειδὴ δὲ τὸ τοῦ Δευκαλίωνος διεξελήλυθαμεν γένος, ἐχομένως λέγωμεν τὸ Ἰνάχου. Itaque huc pertinent quae narrantur de Argo Panopta (22), de Danao (23), de Praeti filiabus a Melampode sanatis (24), de Bellerophonte contra Amazonas pugnante, ad quod fr. 25 retuli, de Danae et Perseo (26), de Alemena (27), de Hercule serpentem enecante (28). Quod sequitur fragmentum de Thespio vel Thestio ejusque filiabus ex illo loco desumptum videtur, ubi Hercules a Thestio caede liberorum, quos ex Megara (30) habebat, lustratus esse dicebatur, vel ex illo, ubi de quinquaginta istis Thestiadibus sermo erat. Hic enim Pherecydes ex more suo inter diversos Thestios, Aetolicum illum et Bæoticum, potuit distinguere.

21.

Schol. Apollon. II, 1252: Φερεκύδης ἐν δευτέρῳ, Τυφῶνος καὶ Ἐγιδῶνος τῆς Φόρχυκος (cod. Paris. addit εἶναι) φησὶ τὸν αἰτὸν τὸν ἐπιπεμφθέντα Προμηθεῖ. Καὶ ὅτι δὲ (cod. Paris. quasi sequentia non sint e Pherecyde petita, habet φασὶ δὲ, ὅτι) ὁ αἰτὸς ἤσθιεν τῆς ἡμέρας τοῦ ἥπατος, τὸ δὲ λειπούμενον ἠύζετο τῆς νυκτὸς, καὶ ἐγένετο ἴσον.

22.

Apollod. II, 1, 3: Ἄργον τὸν πανόπτην Ἀσκληπιάδης μὲν Ἀρέστορος λέγει υἱὸν Φερεκύδης δὲ, Ἰνάχου· Κέρκωψ δὲ, Ἄργου καὶ Ἰσμῆνης τῆς Ἀσωποῦ θυγατρὸς· Ἀκουσίλαος δὲ γηγενῆ αὐτὸν λέγει.

Hic transponenda esse Asclepiadis et Pherecydis nomina, jam viderunt Valckenar. et Heynius.

Schol. Eurip. Phoen. 1123: Φερεκύδης ἐπὶ τοῦ Ἰνίου φησὶν αὐτὸν (Ἄργον) εἶχειν ὀφθαλμὸν, ἀμα δηλοῦν ὅτι δύο ἐγένοντο Ἄργοι. Γράφει δὲ οὕτως· Ἄργος ὁ Διὸς γαμῆ Πειθῶ, τὴν Ὠκεανοῦ θυγατέρα. Τοῦ δὲ γίνεται Κρίασος, τοῦ δὲ Ἐρευθαλίων [ἀφ' οὗ Ἐρευθαλία πόλις καλεῖται ἐν Ἄργει] καὶ Φόρβας. Τοῦ δὲ γίνεται Ἀρέστωρ, τοῦ δὲ Ἄργος, ὃ Ἦρα ὀφθαλμὸν τίσθησιν ἐν τῷ Ἰνίῳ, καὶ τὸν ὕπνον ἐξαιρεῖται, καὶ ὑφίσταται καὶ φύλακα αὐτὸν τῇ Ἰοί. Ἐπειτα Ἐρμῆς αὐτὸν κτείνει.

23.

Schol. Apollon. I, 1213: Φερεκύδης ἐν τῷ δευτέρῳ φησὶν ὅτι Πολυδώρα τῇ Δαναοῦ μίσγεται Πηνειὸς ὁ ποταμὸς. Τῶν δὲ γίνεται Δρύοψ, ἀφ' οὗ Δρύοπες καλοῦνται. Οἰκοῦσι δὲ ἐπὶ τῷ Σπερχειῶν ποταμῷ.

Pro Πηνειὸς Berkel. et Verheyk. ad Anton. Liberal. c. 32, recte emendant Σπερχειός.

24.

Schol. Homer. Odys. O, 225: Μελάμπους ὁ Ἄμυθᾶνος παῖς, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα διὰ τῆς μαντικῆς τεράστια ἐποίησε, οὐχ ἥκιστα δὲ αὐτῷ καὶ οὗτος ἐνδοξότατος ἄλλος ἐγένετο. Τῶν γὰρ Προΐτου θυγατέρων, τοῦ βασιλείως τῶν Ἀργείων, Λυσιππῆς καὶ Ἰφιανάσσης, διὰ τὴν ἀκαμαιοτήτος (Buttm. τὴν ἐκ νεότητος) ἀνεπιλογιστίαν ἀμαρτουσῶν εἰς Ἦραν· παραγεγόμεναι γὰρ εἰς τὸν τῆς θεοῦ νεῖον, ἐσκωπτον αὐτὸν (Barnes. αὐτὴν), λέγουσαι πλουσιώτερον μάλλον εἶναι τὸν τοῦ πατρὸς οἶκον. Καὶ διὰ τοῦτο μάντις ὄν παραγεγόμενος ὁ Μελάμπους, ὑπέσχετο πάσας (Buttm. reponi jubet πάντως) θεραπεύειν, εἰ λάβοι κατάξιον τῆς θεραπείας μισθόν. Ἡδὲ γὰρ ἡ νόσος δεκαετής, καὶ ὀδύνην φέρουσα οὐ μόνον αὐταῖς ταῖς (articulum omisit Buttm.) κόραις, ἀλλὰ καὶ τοῖς γεγεννηκόσιν. Ἐπαγγειλαμένου δὲ τοῦ Προΐτου τῷ Μελάμποδι καὶ μέρος τῆς βασιλείας, καὶ μίαν τῶν θυγατέρων ἦν ἂν θέλοι (Buttm. ἐθέλοι) εἰς γάμον δώσειν, ἴασατο τὴν νόσον ὁ Μελάμπους, διὰ τὴν ἰκε-

LIBER SECUNDUS.

21.

Typhonis ex Echidna, Phorci filia, aquila est, quae Prometheo immissa jecur ejus dilacerabat, ita ut quod die ederat noctu regeneraretur, et eadem maneret jecinoris mensura.

22.

Argus Panoptes (i. e. qui oculis omnia lustrare potest) filius est Arestoris.

Argus, Jovis filius, Pitho, Oceani filiam, duxit uxorem. Ex his nascitur Criasus; hujus est Ereuthalion, a quo Ereuthalia, urbs Argolidis, nomen accepit, et Phorbas, hujus Arestor, hujus Argus, cui oculus Juno ponit in occipitio et somnum adimit, atque Iōs facit custodem. Postea interfectus est a Mercurio.

23.

Cum Polydora, Danae filia, concubuit Spercheus fluvius. Ex his natus est Dryops, a quo Dryopes ad Spercheum habitantes nomen acceperunt.

24.

Melampus, Amythaonis filius, inter alia multa quae vaticinandi arte miracula fecit, etiam hanc rem celeberrimam peregit. Etenim Lysippe et Iphianassa, Praeti, regis Argivi, filiae, juvenili inconsiderantia in Junonem peccaverant. Nam quum in templum deae venissent, id deriserunt, patris domum dicentes multo splendidiorem esse. (Propter hanc insolentiam morbus quidam iis injectus est, qui ad insaniam eas adegit). Sed Melampus vates omnes prorsus se sanaturum esse promisit, siquidem mercedem acciperet hac sanatione dignam. Nam morbus per decennium jam duraverat, atque non solum puellas, sed parentes adeo ipsarum doloribus affecit. Praeto vero pollicente et partem regni et unam, quam vellet, ex filiabus in matrimonium ei se daturum esse, Melampus supplicationibus et sacrificiis, quibus Junonis iram placavit, morbum depulit et Iphianassam, curationis praemium, duxit uxorem.

σιῶν καὶ θυσιῶν τὴν Ἥραν μελιζήμενος, καὶ λαμβάνει πρὸς γάμον Ἰριάνασσαν, ἔδνον αὐτὴν τῶν ἰατρειῶν καρπωσάμενος. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδη.

Verba ἀμαρτουσῶν ... παραγενόμεναί ... καὶ διὰ τοῦτο μάντις ὢν mendam contraxisse docet verborum anacoluthia et narrationis nexus interruptus: nam dici debebat puellas istas propter flagitium suum insaniae morbo affectas esse. Itaque verba παραγενόμεναί ... οἶκον a Pherecyde aliena, nescio unde petita, a docto quodam margini adscripta esse, deinde in textum irrepsisse puto. In sequentibus vero καὶ διὰ τοῦτο μάντις ὢν παραγενόμενος latere videntur: κ. δ. τ. ἐμμαῶν γενομένων (cf. Apollod. II, 2, 2: γενομένοι δὲ ἐμμαναίς), et quae antecedunt: διὰ τὴν ἐκ νεότητος ἀνεπιλογιστίαν, siquidem recte habent, ita explicaverim, ut significant: propter juventutis suae venustatem Junonem, i. e. ligneum ejus simulacrum, temere contemptui habentes. Nam τὸ τῆς Ἥρας ζῶαν ἐξυπέλισαν ut ex Acusilao narrat Apollodor. I. I.

25.

Schol. Apollon. II, 992: Ἀρμονία, νόμφη Ναίς· ἦς καὶ Ἄρεος Ἀμαζόνας εἶναι φησὶ Φερεκύδης, ᾧ ἔπεται Ἀπολλώνιος.

Idem ad v. 991 verbis Apollonii ἄλσεος Ἀχμονίου adscripsit haec: Ἔστι δὲ περὶ τὸν Θερμώδοντα (cod. Paris. ἐν Θερμώδοντι). Μέννηται αὐτοῦ Φερεκύδης ἐν β'. (Notam numeralem cod. Paris. non habet.) Sed haud dubie, ait Sturz., cum Brunckio legendum est Ἀλχμονίω, propter scholion ad Apollonii v., 373: Δοίξας καὶ Ἀλχμων, ἀδελφοί. Τίνος δὲ πατὴρ, οὐ φέρεται, ὡς φησὶ Φερεκύδης. Pro his, τίνος δὲ πατὴρ, οὐ φέρεται, codex Paris. habet: ὢν ὁ πατὴρ ἀγνοεῖται. Hinc quoque emendandus est locus Steph. Byz.: Ἀχμόνια, πόλις Φρυγίας... Κτίσαι δ' αὐτὴν Ἀχμονα τὸν Μανέως. Ἔστι καὶ ἄλλο Ἀχμόνιον λεγόμενον, ὡς Φερεκύδης. Scribe Ἀλχμόνιον.

26.

Schol. Apollon. IV, 1091 (et Eudocia p. 32, sq.

25.

Amazones filiae sunt Martis ex Harmonia Naiade.

Alemonius lucus, circa Thermodontem. — Dicar et Alemon ejus patris fuerint, non traditur.

26.

Acrisius uxorem duxit Eurydicen, Lacedaemonis filiam. Ex his nata est Danae. Illi vero de prole mascula oraculum consulenti deus Pythius respondit, non fore quidem, ut ipse filium procrearet, sed habiturum se ex filia, a quo ipsi pereundum esset. Itaque Argos reversus thalamum aneum sub terra in aula domus extruxit, in quo cum nutrice Danaen conclusit, ibique ne filium pareret custodivit. Sed Jupiter, puellae amore captus, in imbrem aureum conversus fluit ex tecto in ejus sinum, et postquam quis esset ostenderat, cum ea concumbit. Natus est ex his Per-

et Phavorin. in v. Ἀκρίσιος): Φερεκύδης ἐν δωδεκάτῳ (Phav. et Eud. δωδεκάτη) ἱστορεῖ, ὡς Ἀκρίσιος γαμῆ Εὐρυδικὴν τὴν Λακεδαιμόνος· τῶν δὲ γίνεται Δανάη· χρωμένῳ δὲ αὐτῇ (τῷ Ἀπόλλωνι temere addit cod. Paris.) περὶ ἄρσεως παιδός, ἔχρησεν ὁ θεὸς ἐν Πυθοῖ, ὅτι αὐτῷ μὲν οὐκ ἔσται παῖς ἄρσην, ἐκ δὲ τῆς θυγατρὸς· πρὸς οὗ αὐτὸν δεῖ ἀπολίσθαι. Ὁ δὲ ἐπανεθῶν (Phav. παρεθῶν) εἰς Ἄργος, θάλαμον ποιεῖ γαλκῶν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς οἰκίας κατὰ γῆς, ἐνθα τὴν Δανάην εἰσάγει μετὰ τῆς τροφῆς, ἐν ᾧ αὐτὴν ἐφύλασσε, ὅπως ἐξ αὐτῆς παῖς μὴ γένηται. Ἐρασθεὶς δὲ Ζεὺς τῆς παιδός, ἐκ τοῦ ὀρόφου χρυσοῦ παραπλήσιος βεῖ· ἡ δὲ ὑποδέγεται τῷ κολπῷ· καὶ ἐκρήνας αὐτὴν ὁ Ζεὺς τῇ παιδί μίγνυται· τῶν δὲ γίνεται Περσεὺς, καὶ ἐκτρέφει αὐτὸν ἡ Δανάη καὶ ἡ τροφὸς, κρύπτουσαι (Phav. κρύπτουσα) Ἀκρίσιον (melius, ut videtur, cod. Paris. κρύφα Ἀκρίσιου). Ὅτε δὲ Περσεὺς τρίτης ἢ τετραέτης ἐγένετο, ἤκουσαν αὐτοῦ τῆς φωνῆς παίζοντος· καὶ διὰ τῶν θεραπόντων μετακαλεσάμενος τὴν Δανάην σὺν τῇ τροφῇ, τὴν μὲν ἀναιρεῖ, Δανάην δὲ καταγεί σὺν τῷ παιδί ἐπὶ τὸν ὑπὸ τοῦ ἐρκίου Διὸς βωμόν. Μόνος (cod. Paris. μόνον) δὲ αὐτὴν ἐρωτᾷ, πόθεν εἴη αὐτῇ γεγονώς ὁ παῖς. Ἡ δὲ ἔφη· Ἐκ Διός. Ὁ δὲ οὐ πείθεται, ἀλλ' εἰς λάρνακα ἐμβιδάζει (cod. Paris. ἐμβάλλει) αὐτὴν μετὰ τοῦ παιδός· καὶ κλείσας καταποντοῖ. Καὶ φερόμενοι ἀρικνούσονται εἰς Σέριφρον τὴν νῆσον. Καὶ αὐτοὺς ἐξέλκει Δίκτης ὁ Περισθένης, δικτῶν ἀλιεύων. Εἶτα ἡ Δανάη ἀνοίξει ἱετεύει τὴν λάρνακα. Ὁ δὲ ἀνοίξας, καὶ μαθὼν ὀτινὲς εἰσιν, ἄγει εἰς τὸν οἶκον, καὶ τρέφει ὡς ἂν συγγενεὶς αὐτοῦ ὄντας (cod. Paris. καθάπερ συγγενεῖς). Pro ἐν δωδεκάτῳ recte Matthiae et Clavier. ad Apollod. p. 235, scribendum putant ἐν δευτέρῳ, nam decem tantum libri Pherecydi tribuuntur, et ἐν ΤΩΙ Β facillime confundi potuit cum ἐν ΤΩΙ ΙΒ. Διὰ τῶν θεραπόντων Sturzius glossemati deberi censet.

Schol. Apollon. IV, 1515: Περσεὺς ἐν Σερίφῳ μετὰ τῆς μητρὸς διάγοντος παρὰ Δίκτηϊ καὶ ἠβήσαντος (cod. Paris. addit ἤδη), Πολυδέκτης ὁ Δίκτηος ἑμομήτριος ἀδελφός, βασιλεὺς Σερίφου τυγγάνων,

seus, quem Danae cum nutrice clam Acrisio educavit. Sed quum Acrisius Persei trimi vel quadrimi ludentis vocem audisset, Danaen cum nutrice advocari jubet, et hanc quidem occidit, Danaen vero cum filio ducit ad Jovis aram, quae est sub maceria, ibique solus eam interrogat ex quonam filium peperisset. Respondet illa: Ex Jove. Quod non credens Acrisius cum filio matrem in arcam imponit, quam clausam in mare demittit. Defertur ea ad Seriphum insulam, ubi Dictys, Peristhenis filius, retis piscatorii ope in terram eam subduxit. Tum Danae ex eo petit, ut arcam aperiret. Quod postquam fecerat et quonam essent cognoverat, domum suam ducit et alit eos, quippe qui cognati essent.

Perseo in Seripho apud Dictyem cum matre degente et jam pubescente, Polydectes, Dictyos frater uterinus, qui tum temporis in insula regnabat, quum Danaen con-

ιδὸν τὴν Δανάην, ἠράσθη αὐτῆς, ἠπόρει δὲ συγκοιμηθῆναι (cod. Paris. συγγενέσθαι αὐτῇ). Καὶ παρασκευάσας ἄριστον, ἐκάλει ἄλλους τε πολλοὺς καὶ αὐτὸν Περσεύα. Περσεύως δὲ πυθόμενου, ἐπὶ τίνι ὁ ἔρανος εὐοχεῖται, τοῦ δὲ φήσαντος, Ἐπὶ ἵππῳ, Περσεύς εἶπεν, Ἐπὶ τῇ τῆς Γοργόνας κεφαλῇ. Μετὰ δὲ τὸν ἔρανον τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ, ὅτε οἱ ἄλλοι ἔραμισται τὸν ἵππον ἀπεκόμιζον, καὶ Περσεύς. Ὁ δὲ οὐκ ἐδέχετο, ἀπῆγει δὲ τὴν τῆς Γοργόνας κεφαλὴν κατὰ τὴν ὑπόσχισιν· ἐὰν δὲ μὴ κομίσῃ, τὴν μητέρα αὐτοῦ λήψεται ἔρη. Ὁ δὲ ἀνιαθεὶς ἀπέρχεται, ὀλοφυρόμενος τὴν συμφορὰν, εἰς τὸ ἔσχατον τῆς νήσου. Ἐρμῆς δὲ αὐτῷ ὄφθεις (cod. Paris. ἐντυγῶν), καὶ πῦσιν αὐτῷ προσαγαγῶν, μανθάνει τὴν αἰτίαν τοῦ θρήνου (cod. Paris. τῆς λύπης, omisso verbo proximo ἡγείται, et particula καὶ ante πρῶτον). Ὁ δὲ ἡγείται, θάρβειν εἰπῶν. Καὶ πρῶτον μὲν ἡγείτο αὐτῷ πρὸς τὰς τοῦ Φόρκου Γραίας, Περφρηδῶν (cod. Paris. Περφρηδῶ) καὶ Ἐντῶ καὶ Ἰαινῶ, Ἀθηναῖς φρασάτης. Καὶ αὐτῶν μὲν ὑπαιρεῖται (cod. Paris. ἀφαιρεῖται) τὸν ὀφθαλμὸν καὶ τὸν ὀδόντα, ὀρεγουσῶν ἀλλήλαις (cod. Paris. ὃν ἐκ διαδογῆς ἀλλήλαις ὄρεγον). Αἱ δὲ, αἰσθανόμεναι, βοῶσι καὶ ἱκετεύουσι τὸν ὀφθαλμὸν καὶ τὸν ὀδόντα ἀποδοῦναι. Ἐνὶ γὰρ αἱ τρεῖς ἐκ διαδογῆς ἐκέχρητο. Ὁ δὲ Περσεύς αὐτὸν ἔχειν ἔρη, καὶ ἀποδώσειν, ἐὰν αὐτῷ ὑποδείξῃσι τὰς νύμφας αἱ ἔχουσι τὴν Ἄϊδος κυνῆν, καὶ τὰ πέδιλα τὰ ὑπόπτερα, καὶ τὴν κίθησιν. (κίθησιν scrib. cum Valckenario) Αἱ δὲ αὐτῷ φράζουσι. Καὶ ὁ Περσεύς ἀποδίδωσι. Καὶ ἀπελθὼν πρὸς τὰς νύμφας σὺν Ἐρμῇ, αἰτήσας τε καὶ λαβῶν ὑποδυσμεῖται τὰ ὑπόπτερα πέδιλα, καὶ τὴν κίθησιν περιβάλλει. (cod. Paris. melius περιβάλλεται, et τοὺς ὄμους) κατὰ τῶν ὄμων, καὶ τὴν Ἄϊδος κυνῆν τῇ κεφαλῇ περιτίθησιν. Ἔττα ἔρχεται πετόμενος κατὰ

(cod. Paris. εἰς) τὸν ὠκεανὸν καὶ τὰς Γοργόνας, συνηπομένωιν αὐτῷ Ἐρμῶ τε καὶ Ἀθήνας. Ταύτας δὲ κοιμημένας εὐρίσκει. Ὑποτίθενται δὲ αὐτῷ οὗτοι οἱ θεοὶ, ὅπως γρηὶ τὴν κεφαλὴν (cod. Paris. addit τῆς Γοργόνας) ἀποτεμῆν ἀπεστραμμένον (cod. Paris. ἀπεστρ. ὃν κάτοπτρον ἔχοντα, ὅπερ ἔλαβε παρὰ τῆς Ἀθηναῖς· ubi Schaefero auctore legendum est ἀπεστρ. ὀηλονότι, καὶ κάτοπτρον ἔχ.), καὶ δεικνύουσιν ἐν τῷ κατόπτρῳ τὴν Μέδουσαν, ἣ μόνη ἦν ὀνητὴ τῶν Γοργόνων. Ὁ δὲ, πλησίον γενόμενος, ἀποτέμνει τῇ ἄρπῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐνθεὶς εἰς τὴν κίθησιν φεύγει. Αἱ δὲ αἰσθόμεναι (cod. Paris. βοῶσι. Leg. βοῶσαι) διώκουσιν οὐχ ὀρῶσι μέντοι αὐτὸν, διὰ τὴν Ἄϊδος κυνῆν. Περσεύς δὲ εἰς Σέριφον γενόμενος, ἔρχεται παρὰ Πολυδέκην, καὶ κελεύει συναθροῖσαι τὸν λαόν, ὅπως δείξῃ αὐτοῖς τὴν τῆς Γοργόνας κεφαλὴν, εἰδὼς ὅτι ἰδόντες ἀπολιθωθήσονται. Ὁ δὲ Πολυδέκτης, ἀολίσεας τὸν ὄχλον, κελεύει αὐτὸν δεικνύειν. Ὁ δὲ ἀποστρεφόμενος ἐξαίρει ἐκ τῆς κίθησεως, καὶ δεικνυσιν. Οἱ δὲ ἰδόντες, λίθοι ἐγένοντο. Ἡ δὲ Ἀθηναῖ παρὰ Περσεύως λαβοῦσα τὴν κεφαλὴν ἐντίθησιν εἰς τὴν ἑαυτῆς αἰγίδα· τὴν δὲ κίθησιν Ἐρμῇ ἀποδίδωσι, καὶ τὰ πέδιλα καὶ τὴν κυνῆν ταῖς Νύμφαις. Ἱστορεῖ Φερεκύδης ἐν τῇ δευτέρᾳ.

Pro Ἐντῶ καὶ Ἰαινῶ scribendum est Ἐνυῶ καὶ Δαινῶ: v. Heyne ad Apollod. II, 4, 2.

Idem ad IV, 1090: Ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς καὶ περὶ τοῦ θανάτου προστίθησι Φερεκύδης τοῦ Ἀκρισίου, ὅτι μετὰ τὴν ἀπολίθωσιν Πολυδέκτου τῷ (lege καὶ τῶν. Cod. Paris. μετὰ τὸ ἀπολιθωθῆναι Πολυδέκην καὶ τοὺς) σὺν αὐτῷ ἐκ τῆς κεφαλῆς τῆς Γοργόνας ἐν Σερίφῳ (Phav. μετὰ τὴν ἐν Σερίφῳ ἀπολίθωσιν Πολυδέκτου τοῦ σὺν αὐτῷ τὴν ἐκ τῆς Γοργόνας [leg. Γοργόνας] κεφαλῆς), Δίχτυν μὲν Περσεύς ἀπολείπει (cod.

spexisset, amore ejus accensus est, nescius tamen qua ratione cum ea congredederetur. Parat igitur convivium, ad quod multos advocat inter eosque Perseum (sc. ut munera nuptialia ab iis acciperet, quæ daret CEnomao, patri Hippodamias). Hic quum quæreret, quemnam convivis symbola afferenda esset, ille vero equum diceret, « Gorgonis carum », respondit Perseus. Verum die proximo, ut ceteri conviva, Perseus quoque adduxit equum. Non accepit cum Polydectes, sed quod pollicitus esset caput Medusæ postulavit; id si non afferret, se ipsum matrem ejus uxorem ducturum esse. Perseus tristis et infortunium lamentans, abit in extremam insulæ partem. Obviam factus est Mercurius, qui verbis eum percontatus causam discit lamentationis. Viam Perseo præit, ne animum despondent cohortatus. Et primo quidem Minervæ suasu ducit eum ad Graas, Phorci filias, Pephrido, Enyo, Dino, quibus oculum Perseus et dentem, quos invicem sibi porrigebant, subducit. Hoc quum sentiunt, clamant precanturque, ut oculum et dentem reddat, quibus tres illæ mutuo utuntur. Perseus se habere illa et redditurum; ait, si que Orci galeam et talaria alata et peram possiderent nymphas sibi demonstrarent. Dicunt illæ viam; dentem et oculum reddit Perseus, et cum Mercurio ad

nymphas proficiscitur. Hic rebus quas petivit acceptis, talaria subligat, cibis in humeris circummijcit, Orci galeam capiti imponit. Sic paratus et instructus ad oceanum, ubi erant Gorgones, devolat comitantibus Minerva et Mercurio. Invenit Gorgones dormientes. Suadent dei ut ipse aversa facie caput Gorgonis abscindat et in speculo monstrant ei Medusam, quæ sola Gorgonum mortalis erat. Ille prope accedens ense falcato eam truncavit, et capite in pera posito aufugit. Gorgones autem re cognita clamantes Perseum persequuntur; sed non conspiciunt eum propter Orci galeam. Qui postquam in Seriphum venerat, adit Polydecten, eumque populum ad concionem convocare jubet, ut monstrat caput Medusæ, bene sciens omnes, qui id adspexissent, in lapides mutatum iri. Populo convocato Polydectes jubet monstrari caput. Ille vultum averteus ex cibis depromptum ostendit. Qui viderunt, lapides facti sunt. Minerva autem quod a Perseo accepit caput Ægidi imposuit; peram tradit Mercurio, et soleas et galea redduntur nymphis. (Sine dubio, schol. dicere voluit: peram, soleas et galeam tradit Mercurio, qui Nymphis eas restituit. Sic Apollod. II, 4, 3, Pherocydem secutus.)

Postquam Polydectes et qui cum eo erant in Seriphio Medusæ capite in lapides erant transformati, Perseus Di-

Paris. καταλείπει) ἐν τῇ Σερίφῳ βασιλεύειν τῶν λε-
λειμμένων Σερίφῳ, αὐτὸς δὲ ἔβη πλέων (ita e
Phan. legendum pro πλέων. Cod. Paris. habet ἀπο-
πλει) εἰς Ἄργος σὺν τοῖς Κύκλωσι, καὶ τῇ Δανάῃ,
καὶ τῇ Ἀνδρομέδᾳ. Καὶ ἔλθων, Ἀκρίσιον οὐχ εὐρίσκει
ἐν Ἄργει· ὑπεχώρει γὰρ αὐτὸν δεῖσας εἰς τοὺς Πελα-
σγοὺς, εἰς Λάρισσαν (cod. Paris. ἦν γὰρ διὰ τὸν
Περσεὺς φόβον προαπελθὼν εἰς Λάρισσαν τὴν Πελα-
σγικὴν). Μὴ καταλαβὼν δὲ αὐτὸν, τὴν μὲν Δανάην
καταλείπει (cod. Paris. ἀφήσει) παρὰ τῇ μητρὶ
Εὐρυδίχῃ, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν, καὶ τοὺς Κύκλω-
πας· αὐτὸς δὲ ἔβη εἰς Λάρισσαν. Καὶ ἀφικό-
μενος, Ἀκρίσιον ἀναγνωρίζει, καὶ σὺν αὐτῷ ἐπισθαί
(cod. Paris. ἐπέλθειν) εἰς Ἄργος πείθει. Καὶ ὅτε δὴ
ἐμελλον ἵναί, συντυγχάνει ἀγῶνι νέων ἐν τῇ Λαρίσ-
σῃ. Καὶ ὁ Περσεὺς ἀποδύεται εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ λα-
βὼν τὸν δίσκον, δισκεύει· τὸ δὲ (cod. Paris. γὰρ)
πένταθλον οὐπω ἦν, ἀλλ' ἰδίᾳ ἕνα ἕκαστον τῶν ἀθλῶν
ἤθλου· ὁ δὲ δίσκος τροχλισθεὶς ἐπὶ τὸν πόδα τοῦ
Ἀκρίσιου, τιτρώσκει αὐτόν· καμῶν δὲ ἐκ τούτου
Ἀκρίσιος, ἀποθνήσκει αὐτοῦ ἐν Λαρίσσῃ. Καὶ αὐτὸν
κατατίθεται Περσεὺς καὶ οἱ Λαρισσαῖοι, πρόσθεν τῆς
πόλεως, καὶ αὐτοῦ (Phan. αὐτῷ) ποιῶσιν ἡρώων οἱ
ἐπιχώριοι· Περσεὺς δὲ ἀναχωρεῖ τοῦ Ἄργους (cod.
Paris. ἀνεχώρησεν εἰς Ἄργος).

Ad Cyclopes illos fortasse referendus est locus
Pollucis X, 139 : Ἀορτῆ (l. Ἀόρτης), παρὰ Φερε-
κύδῃ εἰς τῶν Κυκλώπων.

27.

Hom. Od. A, 265 : Ἰηλεβοῖαι στρατεύσαντες,
κτείνουσι τὸν Ἡλεκτῦρονος παῖδα περὶ θρεμμιάτων
ἀγωνιζόμενον. Καὶ Ἀμφιτῦρον ἀποκτείνας ἀκούσιως
Ἡλεκτῦρονα, φεύγει εἰς Θήβας. Ἀλκμήνη δὲ Ἡλε-
κτῦρονος οὐκ ἐβούλετο γαμηθῆναι, πρὶν τίσαιτο τοὺς
Ἰηλεβοῖας ὑπὲρ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν. Ὑπισχεῖται δὲ

τοῦτο Ἀμφιτῦρον, καὶ αὐτὴν εἰς Θήβας μεταγαθῶν
πορεύεται ἐπὶ Ἰηλεβοῖας. Ἐν ταύτῃ Ζεὺς τῇ νυκτὶ
ἀφικνεῖται ἐπὶ τὴν Ἀμφιτῦρονος οἰκίαν, ἔρων καρ-
χῆσιον, εἰκὼς Ἀμφιτῦρονι. Ἡ δὲ Ἀλκμήνη δοκοῦσα
τὸν ἑαυτῆς ἀσπαστὸν εἶναι, πυθάνεται περὶ τῶν Ἰη-
λεβοῖν, εἰ κατέκτεινεν αὐτούς. Ὁ δὲ Ζεὺς λέγων αὐ-
τῇ πάντα ὅσα ἐγένετο, δίδωσι καὶ τὸ καρχῆσιον, φά-
μενος ἀριστήσας εἰληφέναι παρὰ τῶν στρατιωτῶν. Ἡ δὲ
ἀσμένως ἀποτίθησιν. Ἐπειτα αὐτῇ συνευασθεὶς Ζεὺς
ἀπέργεται, καὶ τῇ αὐτῇ παραγεγόμενος νυκτὶ Ἀμφι-
τῦρον μίσηται. Καὶ γεννᾷ Ἀλκμήνῃ ἐκ μὲν Διὸς
Ἰφικλέα, ἐκ δὲ Ἀμφιτῦρονος Ἰφικλέα. Ἡ ἱστορία
παρὰ Φερεκύδῃ.

Athenaus XI p. 474, F : Ἀρχαιότατόν ἐστι πο-
τήριον τὸ καρχῆσιον, εἰ γε ὁ Ζεὺς οὐκ ἐμίσησας Ἀλκμήνῃ,
ἔδωκε δῶρον αὐτὸ τῆς μίσεως, ὡς Φερεκύδης ἐν τῇ
δευτέρᾳ ἱστορεῖ.

Macrob. Saturn. V, 21 : Est autem carchesium
poculum Græcis tantummodo notum. Meminit ejus
Pherecydes in libris Historiarum, aitque Jovem Al-
cumenæ pretium concubitus carchesium aureum
dono dedisse.

28.

Apollod. II, 4, 8 : Φερεκύδης δὲ φησὶν Ἀμφιτῦρο-
να, βουλούμενον μαθεῖν ὑπότερος ἦν τῶν παίδων ἐκεί-
νου, τοὺς δράκοντας εἰς τὴν εὐνὴν ἐμβαλεῖν, καὶ, τοῦ
μὲν Ἰφικλέους φυγόντος, τοῦ δὲ Ἰφικλέους ὑποστάν-
τος, μαθεῖν ὡς Ἰφικλῆς ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται. Eadem
Pherecydis narratio traditur a Schol. Pindar.
Nem. 1, 65 : Εἰσὶν οἱ ὑπὸ Ἀμφιτῦρονος ἐπιπεμπῆ-
ναι τοὺς ὄφεις φασίν, ἐπὶ διαπεῖρα τοῦ γυνῶναι, πότερος
εἴη τοῦ Διὸς, ὡς Φερεκύδης φησὶν, ἐνιαυσίους οὖσιν
ἦδη. Καὶ ὁ μὲν Ἰφικλῆς, φεύγει ὁ δὲ, ἐπὶ τῆς εὐνῆς
μείνας, ἀμφοτέρους ἀπέπνιξεν.

ctyem Seriphiorum, quibus pepercerat, in insula regem
constituit et deinde cum Cyclopiibus, cum Danae et An-
dromela nave profectus est Argos. Non invenit ibi Acrisium,
qui Perseum metuens Larissam, quæ urbs Pelasgica
est in Thessalia, discesserat. Igitur Cyclopes et Andromeda
et Danaen apud matrem Eurydicen relinquit, ipse
Larissam proficiscitur. Ibi Acrisium recognoscit, eique
suadet, ut secum veniat Argos. Sed quum jam profecturi
essent, accidit ut (a Teutamide, Larissæorum rege, in hono-
rem patris mortui) juvenum ludi gymnici celebrarentur.
Etiam Perseus in arenam descendit, et jacit discum. Quin-
quertium enim nondum institutum erat, sed separatim
singula certamina inibant. Discus vero ad Acrisium pro-
volutus pedi ejus vulnus infligit; quo laborans ille diem
obiit Larissæ. Mortuum Perseus et Larissæi ante urbem
componunt, ubi herois fanum condunt indigenæ; Perseus
autem (in Argolidem quidem redit, sed Argis nolens de-
gere) ex urbe discedit.

Aortes, unus Cyclopum apud Pherecydem.

27.

Teleboæ Mycenæ venientes cum exercitu (ut Mestoris
regnum ab Electryone repeterent), filium ejus de bovis
desertantem interfecerunt, et Amphitryo, qui Electryo-

nem imprudens necaverat, fugit Thebas. Alcmena autem
nubere ei noluit, priusquam fratrum cadem a Telebois vindicasset.
Promittit hoc Amphitryo, et illa Thebas deducta,
adversus Teleboas proficiscitur. Verum enim vero eadem
qua ille rediit nocte Jupiter, Amphitryonem assimilans, ad
ejus domum venit manu tenens carchesium. Illa pu-
tans eum amasium suum esse, ex eo quærit, num Tele-
boas interfecerit. Narrat ei Jupiter quæ gesta sint omnia
et dat carchesium, quod virtutis præmium a commilitoni-
bus se accepisse dicit. Alcmena gaudens id seponit. Deinde
Jupiter, postquam cum ea concubuit, proficiscitur. Ea-
dem nocte adveniens etiam Amphitryo cum eadem con-
greditur. Et ex Jove quidem Herculem, ex Amphitryone
autem Iphiclem Alcmena enixa est.

Vetustissimum poculum fuit carchesium, siquidem
Jupiter congressus cum Alcmena concubitus mercedem
carchesium dedit, ut in secundo libro narrat Pherecydes.

28.

Pherecydes ait, Amphitryonem, quum scire vellet, uter
puerorum esset ipsius filius, dracones hosce in cunas im-
misisse: atque Iphicle fugiente, Hercule autem stante
immoto, Iphiclem ex se genitum cognovisse.

29.

Schol. Apollon I, 146: Φερεκύδης ἐν τῇ β', ἐκ Λαοφόντης τῆς Πλευρώνας Ἀθήαν καὶ Ἀλθαίαν Θεσπίῳ γενέσθαι φησίν. Ὅτι δὲ Γλαύκου ἐστὶ καὶ Ἀλθαίας, αἰνίττεται λέγων, Τὸς τέκε θυγάτηρ Γλαύκου μάκαιρα. Φασὶ τὸν μὲν Πολυδεύκη, Διὸς· τὸν δὲ Κάστορα, Τυνδάρειω.

Cod. Paris. pro φασὶ habet φησίν.

30.

Schol. Pindar. Isthm. IV, 104: Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ (τῶν Ἡρακλέους ἐκ Μεγάρων παίδων) διαλλάττουσι ... Φερεκύδης ἐν δευτέρῳ, Ἀντίμαχον, Κλύμενον, Γλήνον, Θηρίμαχον, Κρεοντιάδην· λέγων αὐτοὺς εἰς τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐμβεβλήσθαι.

LIBER TERTIUS.

Liber tertius Herculis labores ab Eurystheo impositos et reliquias res ab eo gestas continebat. Itaque primum posui fragm. de matre Eurysthei (31); sequuntur fragmenta de cerva cornuta (31. a), de Stymphalidibus (32), de pomis Hesperidum (33) et quæ cum eo conjuncta sunt de Eridano, de Antæo, de Palæmone, de Emathione, de poculo navigio. Restant fragmenta de Iphito (34), de Co insula (35), de Molionidis (36), de Amalthea (37): de Telepolemo (37 a), de Dryopibus (38), de morte Alcmenæ (39).

31.

Schol. Homer. II. T, 116: Δίδυμος παρατίθεται Φερεκύδην μὲν λέγοντα αὐτὴν τὴν Πέλοπος Ἀμφιβίαν· Ἡσιόδος δὲ Ἀρτιβίαν τὴν Ἀμφιδάμαντος ἀποφαίνεται.

31 a.

Schol. Pindar. ad Olymp. III, 52: Ἐπιμελῶς οἱ

ποιηταὶ τὴν Θηλείαν ἔλαφον κέρατα ἔχουσαν εἰσαίρουσι· καθάπερ καὶ τὴν Θηλάζουσαν τὸν Τήλεφον γαμουσὶ καὶ πλάττουσι. ... Θηλείαν δὲ εἶπε (Pindarus) καὶ χρυσόκερων ἀπὸ Ἰστρίας. Ὁ γὰρ Θεσηΐδα γράψας τοιαύτην αὐτὴν λέγει, καὶ Πείσανδρος ὁ Καμειρεὺς, καὶ Φερεκύδης.

31 b.

Schol. Pind. Olymp. VII, 60: Ἡ Λέρνη κατὰ μὲν τινὰς κρήνη, κατὰ δὲ τινὰς λοχυμῶδες χωρίον. ... Φερεκύδης δὲ καὶ πόλιν φησίν.

32.

Schol. Apollon. II, 1054: Φερεκύδης δὲ φησίν, οὐ γυναικας, ἀλλ' ὄρνιθας εἶναι, καὶ ἀναιρεθῆναι πρὸς Ἡρακλέους, πλαταγῆς δοθείσης αὐτῷ πρὸς τὸ κτυπεῖν καὶ ἐκφοβεῖν αὐτάς.

In Codice Paris. legitur: ἄς ἀναιρεθῆναι ὑπὸ Ἡρακλέους πλαταγῆ χρησαμένου ὄργάνῳ φοροποιῶ.

33.

Schol. Apollon. IV, 1396: Φερεκύδης ἐν δεκάτῳ, τῆς Ἡρας γαμουμένης (cod. Paris. addit τῷ Διί) φησὶ τὴν γῆν ἀναδοῦναι ἐν τῷ Ὠκεανῷ μῆλα χρυσᾶ, ἢ μηλέας χρυσοῦν καρπὸν φερούσας· φυλάττειν δὲ αὐτὰ Δράκοντα τὸν Τυφῶνος καὶ Ἐχιδνης, ἔχοντα κεφαλὰς ἑκατὸν καὶ φωνὰς παντοίας· καὶ ὅτι αἱ Νύμφαι αἱ Διὸς καὶ Θέμιδος, οἰκοῦσαι ἐν σπηλαίῳ περὶ (cod. Paris. παρὰ) τὸν Ἡριδανόν, ὑπέθεντο Ἡρακλεῖ ἀποροῦντι, μαθεῖν παρὰ Ἰηρέως, πῶς ἂν εἴη τὰ χρυσᾶ μῆλα. Λαθεῖν δὲ αὐτὸν βίβη, πρῶτον μὲν μεταμορφούμενον εἰς ὕδωρ καὶ πῦρ· εἶτα ἐς τὴν παλαιάν ὄβιν καταστάνα, δηλώσαι τὸν τόπον. Ὁ δὲ ἐργεταὸς οὕτως ἐπὶ τὰ χρυσᾶ μῆλα. Ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἰαργησσόν, πορεύεται εἰς Λιθύην, ἐνθα ἀναίρει Ἀνταῖον τὸν Ποσειδῶνος, ὕβριστὴν ὄντα. Εἶτα ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν Νεῖλον εἰς Μέμφιν, παρὰ Βούσιριν τὸν Ποσειδῶ-

29.

Pherecydes dicit e Laophonta, Pleuronis filia, Thespium suscepisse Ledam et Althæam. Ledam vero Glauci ex Althæa esse subobscurè innuit [Eumelus?] his verbis: Hos Glaucè peperit beata filia. Dicunt autem (al. dicit, scil. Pherecydes), Pollucem filium esse Jovis; Tyndarei, Castorem.

30.

De numero filiorum, qui ex Megara erant Herculi, distrepant. Pherecydes nominat Antimachum, Clymenum, Glenum, Therimachum, Creontiaden, quos igni a patre injectos esse dicit.

LIBER TERTIUS.

31.

Pherecydes matrem Eurysthei dicit Amphibiam, Pelopis filiam.

31 a.

Studiosè cervam cornutam poetæ introducunt, sicuti illam, quæ Telephum lactat, describunt et fingunt. ... Feminam vero et aureis cornubus instructam ex Istria Pindarus dicit, ita enim qui Theseidem scripsit, et Pisandrus Camireus et Pherecydes alunt.

31 b.

Lerna secundum alios fons est, secundum alios locus dumosus. ... Pherecydes etiam urbem dicit.

32.

Stymphalides non erant mulieres, sed aves ab Hercule occisæ, quum crepitaculum ei datum esset, cujus strepitu eas terretet.

33.

Pherecydes narrat: Quum Juno Jovi nuberet, terram in insula quadam Oceani occidentalis aurea edidisse vel malos aureos fructus ferentes; custodivisse ea draconem, Typhonis ex Echidna filium, centum capitibus variisque vocibus præditum; nymphas autem, Jovis e Themide filias, ad Eridanum in spelunca habitantes, Herculi, quo se verteret nescienti, suasisse, ut ex Nereo quæreret ubinam essent mala aurea. Hunc ab Hercule videri comprehensum primum quidem in aquam atque ignem sese commutasse, deinde vero ad pristinam faciem redeuntem locum ei indicasse. Hercules igitur ad aurea mala petenda proficiscitur. Venit Tartessum indeque in Libyam transit, ubi Antæum, Neptuni filium, insolentia infamem interficit. Postea venit Memphin, in urbem Nilo adjacentem

νος· ὃν κτείνει, καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰφιδάμαντα, καὶ τὸν κήρυκα Χάλθην, καὶ τοὺς ὀπάοντας, πρὸς τῷ βωμῷ τοῦ Διός, ἐνθα ἐξενοκτόνου (cod. Paris. ἐξενοκτόνει). Ἀρικόμενος δὲ εἰς Θήβας, καὶ διὰ τῶν ὄρων εἰς τὴν ἕξω Λιβύην, ἧς ἐν τοῖς ἐρήμοις πολλὰ τῶν θηρίων τοξεύων ἀναιρεῖ, καθήρας δὲ τὴν Λιβύην, κατέβη ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ἕξω κειμένην. Καὶ λαβὼν χρυσοῦν ὀέπας παρὰ Ἥλιου, διαβαίνει ἐν αὐτῷ εἰς Πέργην, διὰ τε τῆς ἕξω τῆς γῆς θαλάσσης (cod. Paris. διὰ τε γῆς καὶ θαλάσσης) καὶ διὰ τοῦ Ὠκεανοῦ πλέων. Ἐπελθὼν δὲ παρὰ Προμηθεῖα, καὶ ὄφθεις ὑπ' αὐτοῦ, οἰκτερεῖ αὐτὸν ἰκετεύοντα· καὶ κτείνει τὸν ἀετὸν, ὃς αὐτοῦ τὸ ἥπαρ ἤσθιε, τοξεύσας προσπετόμενον. Ἀντὶ δὲ τούτου Προμηθεὺς μὴ ἀπιέναι ἐπὶ τὰ μῆλα ὑποτίθεται, ἐλθόντα δὲ πρὸς Ἄτλαντα, κελεύει ἐνέγκαι αὐτῷ (cod. Paris. addit τὰ μῆλα παρὰ τῶν Ἑσπερίδων), καὶ ἀντὶ τοῦ Ἄτλαντος αὐτὸν ἀνεγκνῆναι (cod. Paris. βασιάζειν) τὸν οὐρανόν, ἕως ἂν ἐνέγκῃ τὰ μῆλα παρὰ τῶν Ἑσπερίδων. Ἡρακλῆς δὲ ἀκούσας ἐρχεται πρὸς Ἄτλαντα, καὶ κελεύει αὐτὸν ἐνεγκνῆναι τὰ μῆλα παρὰ τῶν Ἑσπερίδων, τρία λαβόντα, διηγησάμενος τὸν ἄθλον. Δοὺς (cod. Paris. ἐπιθείς) δὲ Ἄτλας ἐπὶ τῶν ὄμων Ἡρακλεῖ (id. cod. τοῦ Ἡρακλέους) τὸν οὐρανόν, καὶ ἐλθὼν πρὸς τὰς Ἑσπερίδας, δεξιόμενος παρ' αὐτῶν τὰ μῆλα, ἐλθὼν τε πρὸς τὸν Ἡρακλέα, τὰ μὲν μῆλα αὐτὸς φησὶν ἀποίσειν Εὐρυσθεῖ, τὸν δ' οὐρανὸν ἐκέλευσεν ἐκείνον εἶναι (cod. Paris. βασιάζειν) ἀντ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς ὑποσχόμενος, ὁδῶν ἀντεπέθηκεν αὐτὸν τῷ Ἄτλαντι. Ἦν γὰρ εἰπὼν αὐτῷ ὁ Προμηθεὺς ὑποθέμενος, κελεύειν δεῖξασθαι τὸν οὐρανόν, ἕως οὗ σπείραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ποιήσεται. Ὁ δὲ, καταθείς τὰ μῆλα εἰς τὴν γῆν, ὑποδέχεται τὸν οὐρανόν. Ἡρακλῆς δὲ λαβὼν τὰ μῆλα, χαίρειν εἰπὼν τῷ Ἄτλαντι, ἀπέρχεται εἰς Μυκήνας παρ' Εὐρυσθεῖα, καὶ δεικνύει αὐτῷ τὰῦτα. Pro ἐν δεκάτῳ Matthiae scribit ἐν τρίτῳ, ita ut numeri notam F in I mutata esse putes. Quod eo veri similis est, quia

Athenæus e libro tertio narrat, quod idem in nostro fragmento legimus. Quum vero Pherecydes in libro decimo Atlantis filiarumque stirpem persecutus esse videatur, facile fieri potuit, ut scholiasta ideo lapsus de Hesperidum malis narrationem, quamvis magis ad Herculem quam ad Atlantem spectantem, in libro decimo legi putaret. — Iphidamantis nomen ex Apollod. II, 5, 11 Sturz. mutandum putat in Amphidamantis. — Pro εἰς Πέργην Heyne ad Apollod. II, p. 173 conjicit εἰς περαίνσθαι γῆν, ἤπειρον. Assentitur C. O. Müller. Dor. II, p. 469. Audacius Clavier. ad Apollodor. p. 288, Πέργην genuinam esse putans, scribendum proponit: Διὰ τε τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ διὰ τῆς ἕξω τῆς γῆς θαλάσσης πλέων. Verba ἦν γὰρ εἰπὼν — ποιήσεται e cod. Paris. et aliunde Heyne p. 428, emendavit sic: τῷ Ἄτλαντι, κατὰ τὴν τοῦ Προμηθεῖος ὑποθήκην· κελεύει γὰρ, ὡς περ ἐκείνος ὑπέθετο, τὸν Ἄτλαντα δεῖξασθαι τὸν οὐρανόν, ἕως οὗ σπείραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ποιήσεται.

Fragmenta quibus id quod modo proposuimus illustratur exstant hæc :

33 a.

Hygin. Poet. Astron. II, 3, p. 361 ed. Muncker: *Ait Pherecydes, Junonem cum duceret Jupiter uxorem, Terram invenisse (leg. venisse) ferentem aurea mala cum ramis. Quæ Junonem admiratam, petiisse a Terra ut in suis hortis sercret, qui erant usque ad Atlantem montem.*

Eratosthenes Catasterism. 3: Φερεκύδης φησὶν, ὅτε ἐγαμεῖτο ἡ Ἥρα ὑπὸ Διός, φερόντων αὐτῇ τῶν θεῶν δῶρα, τὴν Γῆν ἐλθεῖν φέρουσαν τὰ χρύσεια μῆλα· ἰδοῦσαν δὲ τὴν Ἥραν θαυμάσαι, καὶ εἰπεῖν καταφυτεῦσαι εἰς τὸν τῶν θεῶν κῆπον, ὃς ἦν παρὰ τῷ Ἄτλαντι. Ὑπὸ δὲ τῶν ἐκείνου παρθένων αἰετῶν ὑψαιρουμένων τῶν μῆλων, κατέστησε φύλακα τὸν ὄφιν, ὑπερμεγέθη, ὄντα.

ad Busirin, Neptuni filium, quem ipsum et Iphidamantem et Chalben praconem famulosque ad Jovis aram, ubi advenas immolabant, occidit. Quum vero Thebas (Ægypti) veuisset et per montes in exteriorem Libyam (orientalem Africæ partem, Æthiopiam), in cujus desertis multas bestias sagittis interfecit ab iisque Libyam purgavit, ad mare exterius proliscitur. Et postquam a Sole navigii loco poculum acceperat, in eo transgreditur in terram ex adverso sitam per mare externum et oceanum navigans. Venit ad Prometheum, et quum ab eo conspiceretur, precibus ad misericordiam commotus, aquilam, quæ jecore ejus vescebatur, ubi advolavit, sagitta interfecit. Præmii loco Prometheus ei suadet, ne ipse ad mala petenda iret, sed ut ad Atlantem profectus hunc ab Hesperidibus ea afferre juberet, ipse vero pro Atlante usque ad ejus reditum cælum sustineret. Quibus auditis Hercules abit ad Atlantem et quum laborem sibi impositum narrasset, ex eo petit, ut tria mala ab Hesperidibus afferret.

Hic igitur, cælo Hercules in humeros imposito, ad Hesperidas profectus mala ab iis accepit, sed ad Herculem reversus se ipsum dicit ea traditurum esse Eurystheo, atque Herculem pro se cælum portare jubet. Quod pollicitus ille ex Promethei consilio dolo effecit, ut cælum in Atlantis humeros reponeretur. Petiit enim ex Atlante, quod suaserat Prometheus, ut cælum paulisper in se reciperet, dum ipse calcitam capiti imponeret. Ille, malis in terram abjectis, cælum in humeros recipit; Hercules autem eum valere jubet et cum malis profectus tradit ea Eurystheo.

33 a.

Ait Pherecydes quum Juno Jovi nuberet, Terram venisse ferentem aurea mala, quæ Juno tantopere admirata esset, ut ea plantari jussisset in hortum deorum, qui erat ad Atlantem montem. Quum vero mala ab Atlantis filiabus semper subriperentur, ingentem draconem posuit horti custodem.

Schol. iustas Germanici Cæsaris ad v. 49, p. 90 (ed. Sanctandr. 1589, 8): *Hunc (sc. draconem) Pherecydes dicit inter astra collocatum beneficio Junonis, eo quod cum nuberet Jovi Juno, diis offerentibus munera, Terra quoque obtulerit aurea mala cum ramis: quæ Juno in hortum suum, qui erat apud Atlantem, inferri jussit, et Hesperides Atlantis filias custodes posuit, quæ cum a filiabus Atlantis subtraherentur et sæpe vexarentur, Juno custodem horti Draconem pervigilem implicuit arbori, quem Hercules interfecit, et illa astris intulit.*

33 b.

Schol. Eurip. Hippol. 742: Φερεκύδης Διὸς καὶ Θέμιδος φησὶν αὐτάς (τὰς Ἑσπερίδας). Ibi Hesperidas cum Nymphis ad Eridanum confusas esse docet Heyne ad Apollod. II, 5, 11.

33 c.

Schol. Germanici ad v. 364, p. 133 (83): *Ab Arato et Pherecyde Eridanus Padus esse putatur: et ideo inter astra collocatus, quod a meridianis partibus dirigere cernitur.*

33 d.

Schol. Pindar. Pyth. IX, 185: Ἐνιοὶ φασὶν, ὅτι ὁ ἀπὸ Ἡρακλέους καταγωνισθεὶς Ἀνταῖος, Ἰρασσεὺς ἦν, ἀπὸ Ἰράσων (vulgo Ἰρασσῶν) τῶν ἐν τῇ Τριτωνίδι λίμνῃ, ὡς φησὶ Φερεκύδης.

33 e.

Etymol. M. ex Oro: Πολέμων δ' Ἡρακλῆς, διὰ τὸ καταπαλαῖσαι Ἀνταῖον. Φερεκύδης λέγει, ὅτι μετὰ τὸ καταπαλαῖσαι αὐτὸν Ἀνταῖον καὶ ἀποκτείνειν, συνῆλθε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἰρινόῃ, καὶ ἐγέννησε Πολέμονα.

Hæc aliter traduntur a Tzetzæ ad Lycophr. 663: Φερεκύδης φησὶ, μετὰ τὸ καταπαλαῖσαι αὐτὸν τὸν Ἀνταῖον τὸν Λίβου, τὸν Ποσειδῶνος, ἐξηκοντάπηχυν ὄντα, καὶ κατεάζει (οὐ καὶ τὰ ὄστᾶ πρὸς Ὀλυμπίαν ἀνήλθη, ὡς μὴ ἀπιστοῖτο), ἐμίγη τῇ τοῦ βηθέντος Ἀνταίου γυναικὶ Ἰρινόῃ, καὶ ἐξ αὐτῆς παῖδα γενεᾷ Παλαίμονα.

33 b.

Pherecydes Hesperidas Jovis ex Themide filias dicit.

33 d.

Nonnulli dicunt Antæum ab Hercule in certamine devictum Irasæum fuisse ab Irassis ad paludem Tritonidem sitis, ut ait Pherecydes.

33 e.

Post devictum interfectumque Antæum Hercules cum ejus uxore, Iphinoe, congressus, Polemonem procreavit.

Postquam Antæum, Libyn, Neptuni filium, qui sexaginta cubitorum staturam habebat (de quo ne quisquam addubitaret, ossa ejus Olympiam translata sunt), Hercules lucta vicerat et confregerat, cum Iphinoe, illius uxore, concubuit ex eaque Palæmonem procreavit.

33 f.

Apuleius De orthographia § 2: *Busiris apud Jovis aram hospites mactabat, divinoque judicio ab Hercule ibidem mactatus est, auctore ... Pherecyde.*

33 g.

Schol. Hesiod. Theog. 985: Ἡμαθίωνα, ἀφ' οὗ ἡ Μακεδονία Ἡμαθίη. Φησὶ δὲ Φερεκύδης, ὑπὸ Ἡρακλέους ἀναιρεθῆναι τὸν Ἡμαθίωνα, ἀλλ' ἀπιόντος ἐπὶ τὰ χρύσεια μῆλα.

33 h.

Athenæus XI, p. 470, C: Φερεκύδης ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν, προειπὼν περὶ τοῦ Ὀκεανοῦ, ἐπιφέρει· «Ὁ δ' Ἡρακλῆς ἔλκεται ἐπ' αὐτὸν τὸ τόξον ὡς βάλων, καὶ ὁ Ἥλιος πύσασθαι κελεύει. Ὁ δὲ δείσας παύεται. Ἥλιος δὲ ἀντὶ τούτου δίδωσιν αὐτῷ τὸ δέπας τὸ χρύσειον, ὃ αὐτὸν ἐφόρει σὺν ταῖς ἵπποις, ἐπὶ τὴν δύνῃ, διὰ τοῦ Ὀκεανοῦ τὴν νύκτα πρὸς εἶω, ἥνικ' ἀνίσχει ὁ Ἥλιος. Ἐπειτα πορεύεται ὁ Ἡρακλῆς ἐν τῷ δέπαί τούτῳ ἐς τὴν Ἐρυθραίαν. (Καὶ) ὅτε δὲ ἦν ἐν τῇ πελάγει, Ὀκεανὸς πειρώμενος αὐτοῦ κυμαίνει τὸ δέπας φανταζόμενος· ὁ δὲ τοξεύειν αὐτὸν μέλλει· καὶ αὐτὸν δείσας Ὀκεανὸς παύσασθαι κελεύει.»

Macrob. Saturn. V, 21: *Poculo Herculem vectum ad Erythraiam Hispaniæ insulam navigasse, et Panyasis egregius scriptor Græcorum dicit, et Pherecydes auctor est: quorum verba subdere supersedi, quia propiora sunt fabulæ, quam historiæ.*

Strabo III, p. 169, C: Ἐρυθραίαν δὲ τὰ Γάδειρα ἔοικε λέγειν ὁ Φερεκύδης· ubi tamen *Philistidis* nomen reponendum propter Plinii locum putat Sturz. Ille enim dicit H. N. 4, 22: «Insula, in qua prius oppidum Gadium fuit, vocatur ab Ephoro et Philistide Erythia.» Sed etiam hic *Philistidis* nomen depravatum esse videtur; v. Timæi fr. 35. Cf. etiam Pherecyd. fr. 119.

34.

Schol. Sophocl. Trach. 354: Φερεκύδης φησὶν οὕτω· «Μετὰ δὲ τὸν ἀγῶνα Ἡρακλῆς ἀφικνεῖται πρὸς Εὐρυτον τὸν Μέλανος τοῦ Ἀρκεσιλάου εἰς τὴν Οἰζα-

33 g.

Emathion ab Hercule ad aurea mala petenda proficiente interfectus est.

33 h.

Hercules arcum in ipsum Solem distendit, tanquam sagitta percussurus; Sol autem eum cessare jussit. Territus destitit. Ejus obsequii gratia pateram Sol auream dedit, quæ ipsum cum equis ferre solet, quam post occasum noctu transiens oceanum ad auroram oritur. In ea patera ad Erythiam Hercules proficiscitur; at quum in medio mari esset, ejus fortitudinem ut experiretur, fluctibus agitat poculum Oceanus, visibili specie Herculi apparens. Et ille in eo erat, ut sagittam in eum mitteret: illum igitur veritus Oceanus desinere jussit.

34.

Hoc labore peracto Hercules ad Eurytum, Melanei fr-

λίαν· ὤκειτο δὲ αὐτὴ ἐν Θούλῃ τῆς Ἀρκαδίας· καὶ ἤτει τὴν θυγατέρα Ἰγλῶ γυναῖκα. Τοῦ δὲ μὴ διδόντος, Ἡρακλῆς εἶλε τὴν Οἰγαλίαν, καὶ τοὺς υἱοὺς ἀπέκτεινεν. Ἰφίτος δὲ ἔφυγεν εἰς Εὐβοίαν. Ἐν Θούλῃ aperte corruptum. O. Müller. Dor. I, p. 412, fuisse suspicatur ἐν ΘΩΜΗ i. q. Ἰθώμη. In eandem conjecturam incidit Clavier. ad Apollod. tom. II, p. 294. Sed omnino non de urbe cogitandum videtur, nec propterea ὤκειτο, sicut Sturzius vult, mutandum in ὤκει. Latet haud dubie ravior quaedam vox *fines* vel *aditum* significans, Pro Μέλανος legendum est Μελανέως: v. Pausan. IV, 33, p. 362.—Verba postrema Ἰφίτος... Εὐβοίαν non videntur e Pherecyde petita, sed aliunde addita: v. C. O. Müller. Dor. II, p. 469.

Schol. Homer. Odys. Φ, 23: Ἰφίτος, Εὐρύτου μὲν παῖς, Οἰγαλιεύς δὲ τὸ γένος, ἀπολομένων αὐτῷ τῶν ἵππων, περιῆει τὰς περὶ ἐρευνητῶν πόλεις, εἴ που φανείεν. Πολυίδου δὲ τοῦ μάντεως εἰπόντος αὐτῷ μὴ παραγίνεσθαι εἰς Τίρυνθα χάριν ζητήσεως· οὐ γὰρ εἶναι συμφέρον· λέγεται παρακούσαντα παραγενέσθαι. Τὸν δὲ Ἡρακλῆα μηχανῆ τι καὶ στρατηγία συνεπλυσάμενον αὐτὸν ἄγειν εἰς ἐπίκρημον τεῖχος. Καὶ καταστρέψαι διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ἔχειν ἔγκλημα καὶ τὸν πατέρα, ὅτι τελευτήσαντι αὐτῷ τὸν ἄθλον, τὴν Ἰόλην γαμεῖν οὐκ ἔδωκαν, ἀλλ' ἀτιμάσαντες ἀπέπεμψαν. Λέγεται δὲ ὡς ἀγανακτῆσας ὁ Ζεὺς ἐπὶ τῇ ξενοκτονίᾳ, προσέταξεν Ἑρμῇ λαβόντα τὸν Ἡρακλῆα πωλῆσαι δέκην τοῦ φόνου. Τὸν δὲ εἰς Λυδίαν ἀγαγόντα τῇ τῶν τόπων βασιλευσούσῃ Ὀμφάλῃ δοῦναι τριῶν τιμηθέντα ταλάντων. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Cf. Schol. Hom. II, E, 392.

35.

Schol. Homer. II, Ξ, 255: Ἡρακλῆς ἀνακομιζόμενος

μετὰ τὸ πορῆσαι Τροίαν, γενόμενος κατὰ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, βουλήσει Ἥρας σφοδρῶι συνεσγέθη χειμῶνι· κατασφύρις δὲ εἰς Κῶ τὴν Μεροπίδα, ἐκωλύθη ἐπιθῆναι τῆς νήσου ὑπὸ Εὐρύπυλου τοῦ Ποσειδῶνος, βασιλεύοντος αὐτῆς. Βιασάμενος δὲ, καὶ ὡς ληστής ἐπιβάς, ἀνείλε τὸν Εὐρύπυλον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ. Μιγίς δὲ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Χαλκιοπῆ, Θεσσαλὸν ἐγέννησε. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ.

36.

Schol. Homer. II, Λ, 709: Κτέατος καὶ Εὐρύτος παῖδες μὲν ἦσαν Ποσειδῶνος καὶ Μολιόνης τοῦ (I. τῆς) Μόλου, ἐπὶ κλησιν δὲ Ἄκτορος. Οὗτοι παρηλλαγμένην φύσιν τῶν λοιπῶν ἔσχον ἀνθρώπων. Διφυεῖς γὰρ ἦσαν, ἔχοντες ἐκάτερος δύο κεφαλὰς, τέσσαρας δὲ χεῖρας, πόδας τοὺς ἴσους, ἐν δὲ σῶμα. Διὰ τοῦτο τοὺς πολεμικοὺς καὶ γυμνικοὺς ἐνίκων ἀγῶνας. Ἡρακλῆς δὲ πολεμῶν, καὶ μὴ δυνάμενος κατὰ τοῦμρανὲς αὐτῶν περιγενέσθαι, συμμαχούντων Λυγεία, λοχῆσας ἀνείλεν αὐτούς, καὶ οὕτως ἐπόρθησε τὴν Ἥλιον. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ.

Schol. in Platonem p. 380 seq. Bekk.: πρὸς οὗο οὐδ' ὁ Ἡρακλῆς] Ταύτης (scil. τῆς παροιμίας. qua Plato utitur in Phaedone p. 89, C) τὴν αἰτίαν ὁ Δουρίς οὕτως ἀρηγεῖται. Ἡρακλῆα φησὶ βωμὸν δειμάμενον ἐπὶ τῷ Ἀλφειῷ, πυγμαῖς ἀγῶνα καταθεῖναι, καὶ νικήσαντα τὴν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα, πάλιν ἀγωνιζόμενον, ὑπὸ Ἐλάτου καὶ Φερανδρου πάλῃ ληρθῆναι, καὶ ἐξ ἐκείνου τὸ, Πρὸς οὗο οὐδ' ὁ Ἡρακλῆς, παροιμιασθῆναι. Ἐγεφυλλίδας δὲ, αὐτὸν ὑπὸ Κτεάτου καὶ Εὐρύτου, τῶν Μολιονιδῶν, ἤττηθῆναι κατὰ τὴν ἐπ' Λυγεία στρατείαν· διωχθέντα δὲ ἄχρι τῆς Βουπρασίδος, καὶ περιβλεψάμενον, ὡς οὐδεὶς ἐξίκετο τῶν πολεμίων, ἀναψύξει τε, καὶ ἐκ τοῦ παραδύοντος ποτα-

lium, Arcesilai nepotem, venit Œchaliæ, quæ urbs sita est in finibus Arcadiæ. Postulavit ab eo, ut (Iolen) filiam Hylo daret uxorem. Quod quum ille recusaret, Hercules cepit Œchaliæ, atque filios ejus interfecit. Quorum Iphitus fugit in Eubœam.

Iphitus, Euryti filius, Œchialeus, ut duodecim equas amissas quaereret, per urbes vicinas circumivit, si forte alicubi eas inveniret. Præcepit ei Polyides vates, ne Tirythem quaerendi causa proficisceretur; hoc enim nil prodesset. Sed ille dicto non audiens illuc se contulisse dicitur, ubi Hercules fraude quadam et artificio in altum murum secum abductum præcipitem dejecisset, quia ipsum et ejus patrem accusaret, quod post peractum laborem non dantes Iolen filiam cum ignominia se dimisissent. Verum Jupiter de hospite occiso indignatus, quo Hercules poenam solveret cædis, Mercurio jussisse dicitur ut eum venderet; hic in Lydiam abductum tribus talentis aestimatum dedisse Omphalæ, hujus regionis reginæ.

35.

Hercules a Troja expugnata rediens, quum in Ægeo mari versaretur, Junonis voluntate vehementi tempestate vexatus est, et ubi ad Con, quam Meropes insulam tenebant, delatus esset, eum nave egredi rex insulæ, Eurypy-

FRAGMENTA HISTORICORUM.

lus, Neptuni filius, impedivit. Sed postquam vi et ut prædo exscensionem effecerat, Eurypylum ejusque filios interfecit, et cum filia ejus Chalciopæ congressus procreavit Thessalum.

36.

Cteatus et Eurytus re vera quidem filii erant Neptuni ex Molione, Moli filia, dicebantur vero Actoris esse. Hi naturam habebant a ceteris hominibus alienam. Bimembres enim erant, habentes uterque duo capita, quatuor manus totidemque pedes, unum vero corpus; quare vincebant in certaminibus bellicis et gymniciis. Hercules autem quos ab Augea adjutos ex aperto non posset superare, structis insidiis sustulit; quo facto vastavit Elin.

Contra duos ne Hercules quidem. — Hujus proverbii originem Duris ita explicat: Herculem dicit, ara ad Alpheum exstructa, pugilatus certamen instituisse, et quum vicisset in proximo certamine Olympiaco, iterum certantem ab Elato et Pherandro lucta esse superatum indeque ortum esse proverbium, Contra duos ne Hercules quidem. Echephyllidas tradit eum a Cteato et Euryto Molionidis in expeditione, quam contra Augeam fecit, devictum esse; quum vero fugisset usque ad Buprasiam nullamque hostium animadvertisset, se refecisse et fluvium, ex quo po-

μοῦ πίνοντα, προσαγορευσαί· τοῦτο ἡδὺ ὕδωρ· ὃ νῦν δείκνυται ἰόντων ἐκ Δύμης εἰς Ἴλιον, καλούμενον ὑπὸ τῶν ἐγγυρίων βαδὺ ὕδωρ. Τὰ δὲ αὐτὰ καὶ Φερεκύδης, καὶ Κώμαρχος, καὶ Ἴστρος ἐν τοῖς Ἠλιακοῖς ἱστοροῦσι. Καὶ διὰ τοῦτο θεωροῦς τοὺς Μολιονίδας ἰόντας εἰς Κόρινθον λογήσαντα τὸν Ἡρακλῆ περὶ Κλειωνᾶς ἀποκτείναι· ὅθεν Ἠλείοις ἀπώμοτον εἶναι τὰ Ἴσθμια ἀγωνίζεσθαι, ὅτι θεωροῦς πεμφθέντας εἰς τὸν Ἴσθμὸν τοὺς Μολιονίδας ἐλὼν Ἡρακλῆς ὑπὸ Κορινθίων ἐδέχθη. Pro Βουπρασίδης Siebenk. habet Βουδασίδης, quod in Βουπρασίαις mutandum censet Siebelis ad Istrum p. 72. Βαδὺ ὕδωρ in ἡδὺ mutandum censet Sturzius, non animadvertens βαδὺ esse dialecti Eleorum, quod Hesychius quoque annotavit in glossa hodie corrupta Βάδηδοι, ἡγείοι, i. e., Βαδὺ, ἡδὺ, Ἠλείοι.

37.

Schol. Sophocl. Argument. Trachin.: Ἀμάλθεια ἦν Αἰμιονίου θυγάτηρ· ἡ κέρας εἶχε ταύρου. Τοῦτο δὲ, ὡς Φερεκύδης φησὶ, δύναμιν εἶχε τοιαύτην, ὥστε βρωτῶν ἢ ποτῶν ὅπερ ἂν εὐξαιτό τις, παρέχειν ἄφθονόν τε καὶ ἄπονον.

Apollod. II, 7, 5: Ἀμάλθεια δὲ ἦν Αἰμιονίου θυγάτηρ, ἡ κέρας εἶχε ταύρου. Τοῦτο δὲ, ὡς Φερεκύδης λέγει, δύναμιν ἔχει τοιαύτην, ὥστε βρωτῶν ἢ ποτῶν, ὅπερ εὐξαιτό τις, παρέχειν ἄφθονον.

37 a.

Schol. Pindari Olymp. VII, 42 Tlepolemi matrem Hom. (Iliad. B, 658.) Astyochei nominat, Ἠσιόδος δὲ Ἀστυδάμειαν αὐτὴν φησὶ Φερεκύδης δὲ Ἀστυγένειαν· ἦν δὲ Φύλαντος θυγάτηρ.

38.

Schol. Apollon. I, 1213: (Hercules post occisum Calydone Cyathum puerum cum Deianira uxore et filio Hyllo venit) εἰς τὴν Δρυοπίαν. ... ληστρικὸν δὲ τὸ ἔθνος, δημορῶν (δημορον cod. Par.) τοῖς Μηλιεῦσιν, ὡς Φερεκύδης ἐν τῇ τρίτῃ φησίν.

tum hausit, ita allocutum esse: «*Dulcis hæc aqua*». Quæ nunc monstratur iis, qui Dyma proficiscuntur in Elin, nominata ab incolis «*dulcis aqua*». Eadem referunt Pherecydes, Comarchus et Ister in Eliacis. Atque hanc ob rem Herculem structis insidiis legatos ad sacra solemnia missos Molionidas, Corinthum proficiscentes, prope Cleonas interfecisse. Ea ex causa Eleis interdictum esse, ne ludos Isthmios frequentarent, scilicet quod Hercules, quum legatos ad ludos Isthmios missos occidisset, a Corinthiis exceptus esset.

37.

Amalthea erat Hæmonii filia, quæ cornu habebat tauri. Hoc, ut ait Pherecydes, eam habebat vim, ut cibum vel potum, quem quis desideraret, largum præberet et sine labore paratum.

37 a.

Tlepolemi matrem Hesiodus dicit Astydamiæ, Pherecydes vero Astygeniæ; fuit autem Phylantis filia.

38.

Dryopes sunt populus prædatorius, Maliensibus finitimus.

Antonin. Liberal. c. 33: Ἱστορεῖ Φερεκύδης. Μετὰ τὸν Ἡρακλέους ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισμόν, Εὐρυσθεὺς ἐξελάσας αὐτοὺς τῆς πατρίδος, αὐτὸς ἐβασίλευεν· οἱ δὲ Ἡρακλεῖδαι καταφυγόντες πρὸς Δημοφῶντα τὸν Θησέως, ὤκησαν τὴν τετράπολιν τῆς Ἀττικῆς. Εὐρυσθεὺς δὲ πέμψας ἄγγελον εἰς Ἀθήνας, πόλεμον προέλεγεν τοῖς Ἀθηναίοις, εἰ μὴ τοὺς Ἡρακλεῖδας ἐξελάσσωσιν. Οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι τὸν πόλεμον οὐκ ἀπολέγονται, Εὐρυσθεὺς δ' ἐνέβαλε εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ παραταξάμενος αὐτὸς μὲν ἀποθνήσκει μαγόμενος, ἢ δὲ πληθὺς ἐτράπη τῶν Ἀργείων· ὄλλος δὲ καὶ οἱ ἄλλοι Ἡρακλεῖδαι καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς ἀποθανόντος Εὐρυσθέως κατοικίζονται πάλιν ἐν Θήβαις· ἐν δὲ τούτῳ καὶ Ἀλκμήνη κατὰ γῆρας ἀποθνήσκει, καὶ αὐτὴν ἐξεκόμισαν Ἡρακλεῖδαι. Ὄκου δὲ παρὰ τὰς Ἠλέκτρας πύλας, ὅτι περ καὶ Ἡρακλῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ. Ζεὺς δὲ Ἐριτῆν πέμπει, κελεύων Ἀλκμήνην ἐκκλέψαι, καὶ ἀπενεγκεῖν εἰς μακάρων νήσους, καὶ δοῦναι Πραδάμάνθυϊ γυναῖκα· Ἐριτῆς δὲ πεισθεὶς Ἀλκμήνην ἐκκλέπτει. Λίθον δ' ἀντ' αὐτῆς ἐντίθησιν εἰς τὴν σορὸν· οἱ δ' Ἡρακλεῖδαι ἐπεὶ τὴν λάρνακα φέροντες ἐβαρύνοντο, κατατίθενται· καὶ ἀποκαλύψαντες εὗρον ἀντὶ τῆς Ἀλκμήνης λίθον, καὶ αὐτὸν ἐξελόντες, ἐστήσαν ἐν τῷ ἄλσει, ὅτι περ ἐστὶν τὸ ἡρώιον τὸ τῆς Ἀλκμήνης ἐν Θήβαις.

Initio αὐτοὺς τῆς πατρίδος ex antecedentibus subintelligendum videtur τοὺς Ἡρακλεῖδας, sin minus, cum Sturzio legas: αὐτοῦ τοὺς παῖδας. In καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς vocem οἱ, quæ vulgo deest, addidi ex Sturzii conjectura. Ungerus Paradox. Theb. p. 151 malebat πασιςιν αὐτοῖς. Πόλιν recte mutarunt in πάλιν P. Abreschius Paraphr. et Annot. in Epist. ad Hebræos p. 37 sq., Clavier. ad Apollod. II, p. 335, et Bastius Epistol. Crit. p. 168.

Eurystheus Hercules posteros, ipso e mortalibus sublato, patria expulit, ac sibi regnum sumpsit. Illi ad Demophontem Thesei filium profugi, habitaverunt in tetrapoli Atticæ. Eurystheus misso Athenas legato, bellum denunciavit Atheniensibus, ni Heraclidas expellant: neque ii bellum detrectant. Ergo Eurystheus in Atticam copias adducit, commissoque prælio, inter pugnantem occidit, fusaque est Argivorum multitudo. Hylus et alii Heraclidæ et qui cum illis erant post mortem Eurysthei Thebas redeunt. Interim et Alcmena annis confecta obit. Quam quum efferrent Heraclidæ (ii ad Electras portas habitabant, ubi et Hercules, in foro), Jupiter Mercurium mittit, cum mandato ut Alcmenam suffiretur, eamque in Beatas insulas allatam Rhadamantho det uxorem. Parei jussis Mercurius, et loco Alcmenæ, quam furtim abstulerat, lapidem ferebro injicit. Heraclidæ quum sandapilam gestantes mole gravarentur, depositam aperiant, et pro Alcmena lapidem inveniunt, quem inde exemptum in luco constituerunt, ubi sacellum Alcmenæ est Thebis.

LIBER QUARTUS.

Antecedentibus libris Argivas fabulas ita exposuit Pherecydes, ut, ubi ad Epaphi ex Libya filios, Belum et Agenorem devenerat, Beli tantum stirpem persequeretur; jam igitur redit ad Agenorem ejusque prosapiam, quam quarto libro et quinto enumerat. Eodem modo etiam Apollodorus rem instituit, qui dicit lib. III, c. 1: Ἐπεὶ δὲ τὸ Ἰνάχων διερχόμενοι γένος, τοὺς ἀπὸ Βήλου μέγχι τῶν Ἡρακλειδῶν δεδηλώκαμεν, ἐχομένως λέγωμεν καὶ τὰ περὶ Ἀγήνορος. Et liber quartus quidem mythos Cretenses, ab Apollodoro c. 1—4 tractatos complexus esse videtur, quibus sequenti libro subjiciuntur mythi Thebani. Quare ad hunc librum referenda sunt fragmenta de stirpe Agenoris (40), de Phineo, Agenoris filio (41), de Cadmo sororem quaerente (42), de Minoe (43).

40.

Schol. Apollon. III, 1185: Φερεκύδης ἐν δ' οὕτω φησὶν· « Ἀγήνωρ δὲ ὁ Ποσειδῶνος γαμῆ Δαμνῶ τὴν Βήλου. Τῶν δὲ γίνονται Φοῖνιξ καὶ Ἰσαίη, ἣν ἴσχει Αἴγυπτος καὶ Μελία, ἣν ἴσχει Δαναός. Ἐπειτεν ἴσχει Ἀγήνωρ Ἀργιόπην τὴν Νεΐλου τοῦ ποταμοῦ. Τοῦ δὲ γίνεταί Κάδμος. »

41.

Schol. Apollon. II, 178: Ἀγηνορίδης (Φίνεος)· Ἀγήνορος γὰρ παῖς ἐστὶν ὡς Ἑλλάνικος· ὡς δὲ Ἡσιόδος φησὶν, Φοῖνικος τοῦ Ἀγήνορος καὶ Κασσιπεΐας. Ὅμοιος καὶ Ἀσκληπιάδης, καὶ Ἀντίμαχος καὶ Φερεκύδης φησὶν.

42.

Apollod. III, 1, 1: Συνεξῆλθε δὲ ἐπὶ τὴν ζήτησιν αὐτῆς Τηλέφασσα ἡ μήτηρ, καὶ Θάσος ὁ Ποσειδῶνος· ὡς δὲ Φερεκύδης φησὶ, Κίλικος.

43.

Schol. Apollon. III, 1086: Ἔστι καὶ ἄλλος Δευκαλίων, ὁ Μίνως, περὶ οὗ Φερεκύδης.

LIBER QUARTUS.

40.

Agenor, Neptuni filius, in matrimonium ducit Beli filiam, Damno. Ex his nati sunt Phoenix et Isaea, uxor Aegypti, et Melia, uxor Danae. Deinde Agenor Argiopen, Nili fluvii filiam, matrimonio sibi jungit. Ex his natus est Cadmus.

41.

Phineus filius est Phoenicis, Agenoris filii, ex Cassiopea.

42.

Cum Cadmo ad Europam quaerendam simul profectus est Telephassa mater, et Thiasus, Neptuni, secundum Pherecydem vero Cilicis filius.

43.

Est etiam alius Deucalion, Minois filius, de quo Pherecydes.

LIBER QUINTUS.

Mythi Thebani (Apollodor. III, c. 4—8): de Cadmo et de Sparti (44), de monili aureo (45), de Dionyso et de Hyadibus (46), de Medusa, OEdipi nutrice (47), de OEdipi progenie (48), de Polynice (49), de Tiresia (50), de Tydei inhumanitate (51). Praeterea Pherecydes Locrorum fabulas in hoc libro tractasse vel saltem attigisse videtur (51 a).

44.

Schol. Apollon. III, 1178: Φερεκύδης ἐν τῇ πέμπτῃ (cod. Paris. ἐν ε') οὕτω φησὶν· « Ἐπειδὴ Κάδμος κατοικήσθη ἐν Θήβαις, Ἄρης διδοὶ αὐτῷ καὶ Ἀθηναίῃ τοῦ ὄφιοσ τοὺς ἡμίσεις ὀδόντας, τοὺς δὲ ἡμίσεις Αἰθήτη· καὶ ὁ Κάδμος αὐτίκα σπείρει αὐτοὺς εἰς τὴν ἀρουραν, Ἄρεος καλεῦσαντος, καὶ αὐτῷ ἀναφύονται ἄνδρες (codex Paris. addit πολλοὶ) ὀπλισμένοι. Ὁ δὲ Κάδμος δεΐσας, βάλλει αὐτοὺς λίθοισιν. Οἱ δὲ δοκῶντες ὑπ' ἑαυτῶν (codex Paris. ὑπ' ἀλλήλων) βάλλεσθαι, κτείνουσι τε ἀλλήλους καὶ θνήσκουσι, πλην πέντε ἀνδρῶν, Οὐδαίου, Χθονίου, Ἐχίονος, Πέλωρος, Ὑπερήνορος· καὶ αὐτοὺς ὁ Κάδμος ποιῆται πολίτας, κατοικήσας αὐτοὺς (Phan. Κάδμος πολίτας κατοίκησεν) ἐν Θήβαις.

Schol. Pindar. Isthm. VII, 13: Φερεκύδης διττὰ φησὶν εἶναι σπαρτῶν γένη. Τὸν γὰρ Ἄρη καὶ τὴν Ἀθηναίαν, τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν ὀδόντων Κάδμῳ δοῦναι, τοὺς δὲ ἡμίσεις Αἰθήτη.

Apollodor. III, 4, 1: Φερεκύδης δὲ φησὶν, ὅτι Κάδμος, ἰδὼν ἐκ γῆς ἀναφύομενους ἄνδρας ἐνόπλους, ἐπ' αὐτοὺς ἔβαλε λίθους· οἱ δὲ, ὑπ' ἀλλήλων νομίζοντες βάλλεσθαι, εἰς μάχην κατέστησαν.

45.

Apollod. III, 4, 2: Ἐδωκε δὲ αὐτῇ Κάδμος πέπλον, καὶ τὸν Ἡραιστότευκτον ἕρμαν, ὃν ὑπὸ Ἡραίστου λέγουσιν τινες δοθῆναι Κάδμῳ, Φερεκύδης δὲ ὑπὸ Εὐρώπης· ὃν παρὰ Διὸς αὐτὴν λαβεῖν.

LIBER QUINTUS.

44.

Postquam Cadmus Thebis sedes sibi constituerat, Mars et Minerva dimidiam ei draconis dentium partem, dimidiam Aetæ dederunt. Atque Cadmus a Marte jussus statim condidit eos in humo, unde nascuntur ei viri armati. Quos timens lapidibus petivit. Illi vero se in se ipsos lapides conijcere putantes mutua caede intereunt, quinque exceptis, Udae, Chthonio, Echione, Pelore, Hyperenore, quos cives constituit et Thebis sedes iis assignat.

Pherecydes duplex ait esse Spartorum genus: Martem enim et Minervam dimidiam dentium partem Cadmo dedisse, dimidiam Aetæ.

Sed Pherecydes scriptum reliquit: Cadmus, ut armatos viros e terra exoriri conspexit, lapides in eos coniecit. Tum ii vicissim percuti existimantes, mutuam inter se pugnam inierunt.

45.

Cadmus uxori pepulum ac monile, Vulcani opus, quod ei ab Vulcano dono missum ferunt, muneri dedit. At Pherecydes ab Europa datum scribit quae ab Jove id accepisset.

46.

Suidas: Ὑγες, Ὑοῦ· ἐπιθετον Διονύσου, ὡς Κλειδῆμος. Ἐπειδὴ, φησὶν, ἐπιτελοῦμεν τὰς θυσίας αὐτῆς, καθ' ὃν ὁ θεὸς ὕει χρόνον. Ὁ δὲ Φερεκύδης, τὴν Σεμέλην Ὑγην λέγεσθαι· καὶ τὰς τοῦ Διονύσου τροφούς, Ἰάδας. Eadem fere habent Photius in Lexico p. 452, Etymol. M. et Phavorin.

Schol. Arati Phaenon. 172: Θαλῆς μὲν οὖο αὐτὰς (Hyadas) εἶπεν εἶναι, τὴν μὲν βόρειον, τὴν δὲ νότιον. Εὐριπίδης δὲ ἐν τῷ Φαέθοντι, τρεῖς Ἀγαίος δὲ, δ'. Ἰππίας δὲ καὶ Φερεκύδης, ζ'. Ἡ δὲ προσωνομία ἐστίν, ὅτι τὸν Διόνυσον ἀνεθρέψαντο. Ὑγες δὲ, ὁ Διόνυσος; v. quæ de Bacchi nomine habet Schol. Aristid. p. 103 Frommel.

Schol. Homer. Il. Σ, 486: Τὸς ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ Ταύρου ἐπτά ἀστέρας κειμένους. Καλοῦνται δὲ Ἰάδες, ἥτοι διὰ τὴν πρὸς τὸ Ὑ στοιχεῖον ὁμοιότητα, ἢ ἐπειδὴ αἵτιοι ὄμβρων καὶ ὑετῶν καθίστανται. Ζεὺς ἐκ τοῦ μηροῦ γεννηθέντα Διόνυσον ταῖς Δωδωνίσι Νύμφαις τρέφειν ἔδωκεν, Ἀμβροσία, Κορωνίδι, Εὐδώρα, Διώνη, Αἰσὺλη, Πολυβοῖ. Αὗται θρέψασαι τὸν Διόνυσον, περιήσαν σὺν αὐτῇ, τὴν εὐρεθείσαν ἀμπέλον ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῖς ἀνθρώποις χαριζόμεναι. Λυκοῦργος δὲ μέχρι τῆς θαλάσσης συνεδίωξε τὸν Διόνυσον. Ἐκείνας δὲ ἐλεήσας ὁ Ζεὺς κατηστέρισεν. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδης.

Ibid. paullo post: Φερεκύδης, καθάπερ προείρηται, τὰς Ἰάδας Δωδωνίδας Νύμφας φησὶν εἶναι, καὶ Διονύσου τροφούς. Ἄς παρακαταθέσθαι τὸν Διόνυσον τῇ Ἰνοῖ διὰ τὸν τῆς Ἥρας φόβον. Καθ' ὃν καιρὸν καὶ αὐτὰς Λυκοῦργος ἐδίωξε.

Hygin. Poet. Astron. 2, 21, p. 395: *Hyades Pherecydes Atheniensis Liberi nutrices esse demonstrat, numero septem, quas etiam antea Nymphas Dodonidas appellatas. Harum nomina sunt hæc: Ambrosia, Eudora, Phesyle, Coronis, Polyxo, Phæo, Thyene. Hæ dicuntur a Lycurgo fugatæ, et præter Ambrosiam omnes ad Thetyn profugisse, ut ait Asclepiades. Sed ut Pherecydes dicit, ad Thebas Liberum perlatum Junoni tradiderunt. Quam ob causam ab Jove gratia eis est relata, quod inter sidera sunt constitutæ.*

46.

Ὑγες, Ὑοῦ. Hyes, Hyis. Epithetum Bacchi, quemadmodum ait Clidemus. Nam, inquit, ipsi sacrificia facimus eo tempore, quo deus pluit. Pherecydes vero tradit, Semelen Hyen vocari, et Bacchi nutrices Hyadas.

Thales duas Hyadas statuit, alteram septemtrionalem, alteram meridionalem, Euripides in Phaethonte tres, Achaëus quattuor, Hippas et Pherecydes septem. Appellatio iis est ex eo, quod Bacchi nutrices erant; nam Hyes nomen est Bacchi.

Septem stellæ in tauri cornibus positæ Hyades appellantur, vel propter dispositionem ad literæ Ὑ similitudinem accedentem, vel quod pluvias et imbres concitant. Jupiter Bacchum, ex femore natum, nutriendum tradidit

Mythograph. I, § 120 p. 39, ed. Bode: *Liberum, conceptum utero, Jupiter incendio eripuit, ac femori insuit suo. Postea completis mensibus, Nymphis, quæ Nysam, montem Indiæ, per frequentabant, clam tradidit nutriendum. Septem enim fuerant sorores, eadem Nymphæ Dodonides appellatæ, quæ a Lycurgo fugatæ ad Thetyn profugerunt, ut scribit Pherecydes et Asclepiades.*

Schol. Germanici ad Taurum v. 173, p. 105: *In signo Tauri frons et facies Hyades vocantur, quas Pherecydes Athenæus nutrices Liberi dicit, quæ Dodonides Nymphæ vocantur. Quæ cum a Lycurgo captivitatem timentes fugerent Thebas, ne sibi a Junone aliquid paterentur, Jupiter cælo illatas sideribus honoravit, Hyadesque appellavit, quod nascente Libero eas invenerit; quas in signum temporis posuit, vel quod sint pluviales: Æiv enim pluere est, quia earum ortus imbres concitat: vel quia in modum Ὑ litteræ positæ sunt.*

Idem Schol. ad v. 254 sqq., p. 114, similia de Pleiadibus narrat: *Pleiades a pluralitate Græci vocant: Latini, eo quod vere exoriantur, Vergilias dicunt. Dicit autem Pherecydes Athenæus, septem sorores fuisse, Lycurgi filias, ex Naxo insula: et pro eo, quod Liberum educaverunt, a Jove inter sidera sunt relatæ.*

Apud Schol. Hom. desideratur septimum Nymphæ nomen Φαῖώ. Pro Διώνη Valckenaer. Animadverss. ad Ammon. III, 12, p. 208 (159) reponi jubet Θυώνη. — Apud Hygin. pro Phesyle scribendum videtur Phæsyte, et legendum Thyone pro Thyene et Inoni pro Junoni.

47.

Schol. Sophocel. OEdip. Tyr. 785: Φερεκύδης φησὶ Μήδουσαν εἶναι τὴν Πολύβου γυναῖκα, θυγατέρα δὲ Ὀρσιλόγου τοῦ ἀδελφεοῦ.

47 a.

Schol. Taur. in Eurip. Phaen. 39, p. 15. Πολυφήτην δὲ τὸν κήρυκα τούτου Φερεκύδης Πολυποίτην φησὶ.

Nymphis Dodonæis, Ambrosiæ, Coronidi, Eudoræ, Dionæ, Aesylæ, Polyxoi, (Phæoi). Hæ terram cum deo peragrantes vite ab eo inventa homines donabant. Verum quum Lycurgus usque ad mare Bacchum persequeretur, illas Jupiter misericordia commotus inter sidera constituit.

Pherecydes Hyadas dicit Nymphas esse Dodonæas, nutrices Bacchi, quem propter Junonis timorem Inoi tradidissent, eo quidem tempore quo et ipsas Lycurgus persecutus esset.

47.

Pherecydes Medusam dicit Polybi uxorem et filiam esse Orsilochi, qui Polybi frater fuisset.

47 a.

Polypheten Laii præconem Pherecydes Polypæten dicit.

48.

Schol. Eurip. Phœn. 53 : Φερεκύδης τὰ κατὰ τοὺς παῖδας Οἰδίποδος, καὶ τὰς γημαμένας οὕτως ἱστορεῖ. «Οἰδίποδι, φησί, Κρέων δίδωσι τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν γυναῖκα Λαίου, μητέρα δ' αὐτοῦ, Ἰοκάστην. Ἐξ ἧς γίνονται αὐτῷ Φράστωρ καὶ Λαόνυτος, οἱ θνήσκουσιν ὑπὸ Μινυῶν καὶ Ἐργίνου. Ἐπει δὲ ἐνιαυτὸς παρήλθε, γαμεῖ ὁ Οἰδίπους Εὐρυγάνειαν τὴν Περιφαντος. Ἐξ ἧς γίνονται αὐτῷ Ἰοκάστη, Ἄντιγόνη, Ἴσμήνη, ἣν ἀναίρει Τυδεὺς ἐπὶ κρήνης, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἡ κρήνη Ἴσμήνη ἐκλήθη. Ἰῶι δὲ αὐτῷ ἐξ αὐτῆς, Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνεύκης. Ἐπει δὲ Εὐρυγάνεια ἐπελεύτησε, γαμεῖ Ἀστυμέδουσαν τὴν Σθενάλου. Γίνεσθαι δὲ Εὐρυγάνειαν ἀδελφὴν λέγουσιν εἶναι Ἰοκάστης, τῆς μητρὸς Οἰδίποδος.

49.

Schol. Eurip. Phœn. 71 : Δεῖ εἰδέναι ὅτι οὐ παρὰ πᾶσι συμφωνεῖ ἡ Πολυνεύκους εἰς Ἄργος ἀφίξις. Φερεκύδης γὰρ ἐκβεβλήσθαι τὸν Πολυνεύκην φησὶ μετὰ βίας. ... Εὐριπίδης ταῖς δύο ἱστορίαις ἐγρήσατο, ἐνταῦθα μὲν τῇ Φερεκύδου, ὕστερον δὲ τῇ Ἑλλαντικού.

50.

Apollod. III, 6, 7, de Tiresia : Φερεκύδης δὲ (φησὶν) ὑπὸ Ἀθηνᾶς αὐτὸν τυφλωθῆναι. Οὖσαν γὰρ τὴν Χαρικλῶ προσφιλῆ τῇ Ἀθηνᾷ γυμνὴν ἐπὶ πάντα ἰδεῖν τὴν δὲ, ταῖς χερσὶ (τοὺς ὀφθαλμοὺς) αὐτοῦ καταλαβομένην, πηρὸν ποιῆσαι· Χαρικλῶς δὲ δεομένης ἀποκαταστῆσαι πάλιν τὰς ὀφθαλμοὺς, μὴ δυναμένην τοῦτο ποιῆσαι, τὰς ἀσὸς διχαθάρσασαν πᾶσαν ὀρνίθων φωνὴν ποιῆσαι συνιέναι, καὶ σκῆπτρον αὐτῇ δωρησασθαι κυάνεον, ὃ φέρον ὁμοίως τοῖς βλέπουσιν ἐβάδιζεν. Οὖσαν γὰρ τὴν Χαρικλῶ σφ. Heynius probabiliter emendat : οὖσαν γὰρ τῇ Χαρικλῶ προσφιλῆ τὴν Ἀθηνᾶν αὐτὸν γυμνὴν ἰδεῖν. Pro ἐπὶ πάντα scribendum putat idem ἐπιστάντα vel ἐπιβάντα, quod quidem non est necessarium. Τοὺς ὀφθαλμοὺς, glossema ad vocem πηρὸν, ejiciendum.

48.

Œdipo Creon dat regnum et Laii uxorem, ipsius matrem, Iocastam, ex qua nascuntur ei Phrastor et Laonytus, quibus mortem inferunt Minyæ et Erginus. Anno præterlapso Œdipus uxorem ducit Euryganiam, Periphantis filiam, ex qua nascuntur ei Iocasta, Antigona, Ismena, quam occidit Tydeus ad fontem, qui ab ea nomen accepit Ismene. Filios ex ea suscipit Eteoclem et Polynicem. Quam vero Eurygania mortua esset, uxorem duxit Stheneliam Astymedusam.

49.

Pherecydes dicit Polynicem vi ex patria expulsus esse.

50.

Pherecydes Tiresiam a Pallade luminibus orbatam refert. Siquidem quum Chariclo Minervæ carissima esset, illi tandem per omnia deam vidisse contigit : hanc vero manibus suis tactum excæcasse : at Chariclo Palladem, ut cæcis suis oculos restituere, orasse Quod quum dea effi-

51.

Schol. Homer. Il. E, 126 : Φασὶν ἐν τῷ Θηβαϊκῷ πολέμῳ Τυδεῖα τραυθέντα ὑπὸ Μενίππου τοῦ Ἀστακοῦ σφόδρα ἀγανακτῆσαι. Ἀμφιάρεον δὲ φονεύσαντα αὐτὸν δοῦναι τὴν κεφαλὴν Τυδεῖ. Τὸν δὲ δίκην θηρὸς ἀναπτύξαντα βροεῖν τὸν ἐγκέφαλον. Κατ' ἐκεῖνο δὲ καιροῦ παρεῖναι Ἀθηνᾶν, ἀθανασίαν αὐτῷ ἐξ οὐρανοῦ φέρουσαν, καὶ διὰ τὸ μύσος ἀπεστράφθαι. Τὸν δὲ θεασάμενον, παρακαλέσαι, κἂν τῷ παιδί αὐτοῦ χάρισασθαι τὴν ἀθανασίαν. Ἱστορίῳ Φερεκύδης.

Pro Μενίππου rescribendum cum Villoisono videtur Μελανίππου.

51 a.

Schol. Pindar. Olymp. IX, 86 : Ὁ Πίνδαρος τὴν Πρωτογένειαν ἀναρπασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς τὸ Μαίναλον τῆς Ἀρκαδίας ὄρος κομισθῆναι, τὴν δὲ Πρωτογένειαν Ὀποῦντος τοῦ Ἡλείων βασιλέως φησὶ θυγατέρα, ἄλλων τὴν Πρωτογένειαν Πύρρας καὶ Δευκαλίωνος λεγόντων, ὡς Φερεκύδης φησὶν ἐν τῷ ε'.

LIBER SEXTUS.

Liber sextus, septimus, octavus Æolicas fabulas complectebantur. Quarum in adornatione Pherecydes ita versatus esse videtur, ut libro sexto Salmonæi et Crethæi et Athamantis progeniem persequeretur, deinde narraret Argonautarum expeditionem usque ad eorum adventum ad Æeten regem. Liber septimus reliquam expeditionis partem continebat, qua absoluta de ceteris Æoli filiiis exposuisse videtur. Octavus denique liber filias Æoli earumque posteritatem recensebat. — Igitur libri sexti dispositio fuisse videtur hæc : 1, Athamas. Themisto, Athamantis uxor, mater Phræxi (52), aries aureo vellere præditus (53), Chalciopæ vel Iophossæ, Phræxi uxor (54), Melas Phræxi filius (55). — 2, Salmonæus. Tyro, Pelias, Neleus (56, 57). — 3, Crethæus.

cere non posset, expurgatis illius auribus, omnem omnium avium garritum intelligentem fecisse, eundemque cyaneo sceptro condonasse : quod gestans, æque atque oculatus tuto incedebat.

51.

In bello Thebano Tydeus, a Melanippo Astaci filio vulneratus vehementer indignatus fuisse dicitur. Et quum Amphiaræus Melanippum interfecisset, hunc aiunt caput ejus dedisse Tydeo, qui aperiens id in modum bestiarum cerebrum ebibisset. Illo vero tempore Minervam venisse, ut immortalitate Jovis impetrata eum donaret, sed Tydei inhumanitatem aversatam recessisse : hunc autem, ubi Minervam conspexisset, ex ea petivisse, ut Diomedæ filio immortalitatem concederet.

51 a.

Pindarus Protogeniam a Jove raptam et in Maenalum, Arcadiæ montem, transportatam, Opuntis, Eleorum regis, filiam fuisse dicit ; alii vero Protogeniam Pyrrhæ et Deucalionis filiam aiunt, ut Pherecydes libro quinto.

Æson (58), Iasonis mater (59), Iason ad Peleum veniens (60), Argus, navis fabricator (61), Tiphys, Argus gubernator (62), Philammon (63), Iphicles (64), Idas et Lynceus (65), Æthalides (66), Hercules e nave egressus (67), Phineus (68), Harpyiæ (69), Idmon ab apro occisus (70), tauri ignivomi (71). Quod postremum posui fragmentum, si quidem recte ad hunc librum a Scholiasta refertur, pertinet ad jussum Ætæ, non vero ad Iasonem tauros domantem, quod aptum libri finem non præberet, quum sciamus septimo libro de draconte ab Iasone occiso fuisse sermonem. Sed fieri etiam potuit, ut fr. 72 minus recte libro septimo attributum sit.

52.

Schol. Pind. Pyth. IV, 288: Ταύτην (matrem Phrixii) ὁ μὲν Πίνδαρος ἐν ὕμνοις, Δημοτικὴν φησιν Ἰππίας δὲ, Γοργώπιν· Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀθάμαντι, Νεφέλην· Φερεκύδης, Θεμιστιώ· δε καὶ φησὶ, τῶν καρπῶν φθειρομένων ἐκ ταυτομάτου, ἐθελούσιον δοῦναι ἑαυτὴν εἰς σφαγὴν.

53.

Schol. Germanici ad Arietem v. 223, p. 110: *Aries, ut Hesiodus et Pherecydes dicunt, inter astra collocatus est propter Phrixum et Hellen, Athamantis et Nebulæ filios.*

Eratosthenes Cataster. 19: Οὗτος (ὁ κριὸς) ὁ Φρίξον διαχομίσας καὶ Ἑλλήν. Ἀφθίτος δὲ ὢν, ἐδόθη αὐτοῖς ὑπὸ Νεφέλης τῆς μητρός. Ἔιχε δὲ χρυσὴν δορᾶν, ὡς Ἡσίοδος καὶ Φερεκύδης εἰρήχασιν. Fragmento quod antecedit patet ultima tantum hujus loci verba: εἶχε ... δορᾶν, ad Pherecydem pertinere. Hygini Poet. Astron. 2, 20: *Aries, qui Phrixum transtulisse et Hellen dictus est per Hellespontum: quem Hesiodus et Pherecydes ait habuisse auream pellem.*

54.

Schol. Apollon. II, 1253: Φερεκύδης ἐν ἔκτῳ

(codex Paris. omittit verba ἐν ἔκτῳ) Εὐνήϊαν (Νη- νίαν idem) αὐτὴν φησι καλεῖσθαι.

Hesych. : Ἰορῶσις· ἡ γάλκσιος, ὡς φησι Φερε- κύδης. Sine dubio scribendum, Ἰορ., ἡ Χαλκιοπέη. Codex ἡ γάλκσιος.

55.

Schol. Pindar. Pyth. IV, 220: Ὑπερεία δὲ κρήνη ἐν ταῖς Φεραῖς... Φασὶ δὲ τινες, ἀπὸ Ὑπέρητος λα- βεῖν αὐτὴν τοῦνομα, ὡς Φερεκύδης. Φησὶ γὰρ οὕτω· «Μέλας ὁ Φρίξου γαμῆ Εὐρύκλειαν. Τῶν δὲ γίνεται Ὑπέρης, δε ὅκει ἐπὶ τῇ κρήνῃ τῇ ἀπ' αὐτοῦ κληθείσῃ Ὑπερεία.»

56.

Schol. Hom. Od. A, 289: Νηλεὺς ὁ Ποσειδῶνος καὶ Τυροῦς παῖς, ἐξελασθεὶς ὑπὸ Πελίου τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἰωλκοῦ, ἀρίκετο εἰς Μεσσηνίαν τῆς Πελοποννήσου. Καὶ λαβὼν παρὰ ἐγγυρίων, τὴν Πύλον κτίζει. Καὶ γαμῆ Χλωρίν, τὴν Ἀμφίονος τοῦ Ἰάσου καὶ Φερεσι- φόνης τῆς Μίου θυγατέρα, βασιλεύει τε οὐ μόνον τῶν Πυλίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν Ὀρχομενῷ καὶ γίνεται εὐ- δαιμόνων. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Pro Μίου cum Heynio legendum est Μινίου: εὐδαιμόνων Buttmanus mutat in εὐδαιμονῶν, Sturz. in εὐ- δαίμων, quod præferendum videtur.

57.

Schol. Homer. Il. A, 674: Νηλεὺς ὁ Ποσειδῶ- νος ἱππικώτατος τῶν καθ' αὐτὸν γενόμενος, ἐπειμψεν εἰς Ἥλιον ἵππους εἰς τὸν ὑπὸ Λυγίου συντελούμενον (Venet. cod. ἵππους εἰς τὸν ὑπ' Λυγίου κείσε συντελ.) ἀγῶνα. Νικησάντων δὲ τούτων, φθονήσας Λυγίας ἀπέ- σπασε τούτους, καὶ τοὺς ἡνιόχους ἀφῆκεν ἀπράκτους. Νηλεὺς δὲ γνοὺς, ἡσυχίαν ἤγε. Νέστωρ δὲ, ὁ τῶν παίδων αὐτοῦ νεώτατος, στρατὸν ἀθροίσας ἐπῆλθεν Ἥλιδι. Καὶ πολλοὺς ἀποκτείνας, ἀπέλαβε τοὺς ἵππους. Καὶ οὐκ ὀλίγην τῶν πολεμίων ἀπέσυραν λείαν. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Eadem in Arsen. Violar. p. 372.

LIBER SEXTUS.

52.

Pherecydes ait Phrixii matrem esse Themisto, quæ, quum forte fortuna fructus perderentur, sponte sua se ipsam immolandam præbuisset.

53.

Arieti, qui Phrixum et Hellen per mare transtulit, vellus erat aureum.

54.

Pherecydes dicit Chalciopen (Ætæ filiam, Phrixii uxorem) appellatam esse Eueniam.

Iophossa, Pherecyde auctore, eadem quæ Chalciope.

55.

Melas, Phrixii filius, uxorem ducit Eurycleam. Ex his natus est Hyperes, qui habitabat ad Hyperiam fontem ab eo sic nominatum.

56.

Neleus, Neptuni ex Tyro filius, a Pelia fratre Iolco expulsus venit in Messeniam, Peloponnesi regionem; ubi terræ parte ab incolis accepta, Pylum condidit. Uxorem duxit Chloridem, natam Amphionis, qui Iasi filius erat, ex Persephone, Minyæ filia: nec solum Pylis, sed etiam Orchomeniis imperavit, vixitque beate.

57.

Neleus, Neptuni filius, artis equestris omnium qui ejus ætate vitam agebant peritissimus, in Elin misit equos ad certamen, quod Augeas celebravit. Hos victoriam adeptos abstulit Augeas invidia commotus, aurigas vero dimisit laboris fructu carentes. Quod quum cognovisset Neleus, nil adversus illum molitus est: sed Nestor, ejus filius natu minimus, coacto exercitu Elin aggressus est, multisque casis recepit equos; atque prædam de hostibus ceperunt non exiguam.

58.

Schol. Apollon. I, 411 : Αἰσωνίς πόλις τῆς Μαγνησίας, ἀπὸ τοῦ πατρὸς Ἰάσονος, ὡς καὶ Πίνδαρος φησὶ καὶ Φερεκύδης. Verba καὶ Φερεκύδης codex Paris. non habet.

Paullo aliter Steph. Byz. : Αἰσωνί, πόλις Θεσσαλίας. ... Καὶ Φερεκύδης τὴν πόλιν Αἰσωνίαν φησὶ.

59.

Schol. Homer. Odys. M, 70 : Τυρὸς ἡ Σαλμωνείης, ἔγρουσα δύο παῖδας ἐκ Ποσειδῶνος, Νηλέα τε καὶ Περίαν, ἔγγυε Κρηθεία. Καὶ ἴσχει παῖδας ἐξ αὐτοῦ τρεῖς, Αἰσωνα, καὶ Φέρητα, καὶ Ἀμυθάονα. Αἰσωνος δὲ καὶ Πολυμύλιας καὶ Ἡσίοδον γίνεταί Ἰάσων, κατὰ δὲ Φερεκύδην ἐξ Ἀλκιμίδης. Τελευτῶν δὲ οὗτος καταλείπει τοῦ παιδὸς ἐπίτροπον τὸν ἀδελφὸν Περίαν, ἐγγειρίσας αὐτῷ καὶ τὴν βασιλείαν, ἵνα αὐξηθῆντι τῷ υἱῷ παράσχη. Ἡ δὲ τοῦ Ἰάσονος μήτηρ Ἀλκιμίδη δαίσασα, εἰδῶσιν αὐτὸν τρέφεσθαι Χείρωνι τῷ Κενταύρῳ.

« Sed Πολυμύλιας s. Πολυμύλιας nomen ap. schol. Hom. videtur ex Apollod. I, 9, 16, scribendum esse Πολυμύδαας, vel Πολυμύδης e Tzetza ad Lycophr. 175, qui eam vocat Autolycei filiam. » Sturz.

Schol. Apollon. I, 45 : Φερεκύδης συμφωνεῖ Ἀπολλωνίῳ, λέγοντι Ἀλκιμίδην μητέρα εἶναι Ἰάσονος, τὴν Φυλάκου θυγατέρα. Sic et I, 230.

60.

Schol. Pindar. Pyth. IV, 133 : Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδην. « Ἔθουε, φησὶν, ὁ Περίας τῷ Ποσειδῶνι, καὶ προεῖπε πᾶσι παρῆναι. Οἱ δὲ ἦσαν οἱ τε ἄλλοι πολῖται, καὶ ὁ Ἰήσων· ἔτυχε δὲ ἀροτρεύων ἐγγὺς τοῦ Ἀναύρου ποταμοῦ. Ἀσάνδαλος δὲ διέβαινε τὸν ποταμόν· διαθῆς δὲ, τὸν μὲν δεξιὸν ὑποδείξει πόδα· τὸν δὲ ἀριστερόν, ἐπιλήθεται. Καὶ ἔργεται οὕτως ἐπὶ δεξι-

πνον. Ἰδὼν δὲ ὁ Περίας, συμβάλλει τὸ μαντήιον. Καὶ τότε μὲν ἠσύχασε. Τῇ δ' ὑστεραία μεταπειψάμενος ἤρετο ὃ τι ποιοίη, εἰ αὐτῷ χρησθεῖται ὑπὸ τοῦ τῶν πολιτῶν ἀποθανεῖν. Ὁ δὲ Ἰήσων, πέμψαι ἂν εἰς Αἴαν αὐτόν, ἐπὶ τὸ κῶας τὸ χρυσόμαλλον, ἄξοντα ἂν ἀπὸ Αἰήτειο. Ταῦτα δὲ τῷ Ἰήσωνι Ἔρη εἰς νόον βάλλει, ὡς ἔλθοι ἡ Μήδεια τῷ Περίᾳ κακόν. » Ὅτι δὲ ἐκ τοῦ Ἀναύρου ποταμοῦ μόγις τὸ πέδιλον ἔσωσεν, ἱστορεῖ καὶ Ἀπολλώνιος (I, 10.).

61.

Schol. Apollon. I, 4 : Ὁ Ἀπολλώνιος καλεῖ τὴν Ἄργω, ἀπὸ Ἄργου τοῦ κατασκευάσαντος· Φερεκύδης δὲ ἀπὸ Ἄργου τοῦ Φριξίου υἱοῦ.

62.

Schol. Parisina Apollon. I, 105 : Ὁ δὲ Φερεκύδης Ποτνία ἱστορεῖ τὸν Τίφυν εἶναι. Αἰσχίλος (leg. Αἰσχύλος) δὲ τὸν Τίφυν ἐν τῇ Ἄργω Ἰφιν καλεῖ. Ποτνία pro Ποντία emendavit C. O. Müller de Minyis p. 264.

63.

Schol. Apollon. I, 23 : Φερεκύδης ἐν τῇ ε', Φιλάμμωνα φησὶ καὶ οὐκ Ὀρφέα συμπεπλευκέναι εἶναι δὲ Ὀρφέα, κατὰ μὲν Ἀσκληπιάδην Ἀπολλωνος καὶ Καλλιόπης, κατὰ δὲ ἐνίου, Οἰάγρου καὶ Πολυμνίας.

Philammonis hujus genus e Pherecyde refert Schol. Hom. Odys. T, 432 : Φιλωνίς ἡ Δηϊόνος θυγάτηρ, οἰκοῦσα τὸν Παρνασσόν, ἐν αὐτῷ παρελέχθη καὶ Ἀπολλωνί. Ἐῖχε γὰρ τὸ κάλλος ἐράσιμον ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ τοὺς θεοὺς ζηλοτυποῦντας κατὰ τὸ αὐτῇ (Buttmann. αὐτῷ) θελῆσαι μίσησθαι. Ἐῖτα ἐκ μὲν τοῦ Ἀπολλωνος γίνεταί Φιλάμμων ἀνὴρ σοφιστής, ὃς καὶ πρῶτος ἐδόκει χοροὺς συστήσασθαι παρθένων, ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ Αὐτόλυκος, ὃς οἰκῶν τὸν Παρνασσόν πλείστα κλέπτων ἐθησαύριζεν. Ἐῖχε γὰρ ταύτην τὴν

58.

Æsonis, urbs Magnesiæ, quæ ab Jasonis patre nomen habet.

Æson, urbs Thessaliæ, quam Pherecydes Æsoniam nominat.

59.

Tyro, Salmoni filia, quæ duos filios e Neptuno habebat, Neleum et Peliam, nupsit Cretheo; cui tres ex ea nati sunt filii, Æson, Pheres, Amythæon. Æson ex Polymilia, Hesiodo auctore, sed secundum Pherecydem ex Alcimeda, genuit Iasonem. Moriens autem filii tutorem reliquit Peliam fratrem, cui etiam regnum commisit, quod filio adulto traderet. Sed mater Iasonis, verita ne male haberetur a Pelia, filium educandum tradidit Chironi Centauro.

Pherecydes concinit Apollonio Alcimedem, Phylaci filiam, dicenti matrem esse Iasonis.

60.

Peleus sacra fecit Neptuno, ad eaque celebranda omnes cives et inter eos Iasonem invitaverat. Hic, qui tum temporis forte arabat ad Anaurum fluvium, non calcatus fluvium permeavit, sed in altera ripa dextrum calcamentum subligat, sinistrum obliviscitur. Sic venit ad convi-

vium. Quem quum Pelias conspiceret, memor est oraculi, sed tacitum se præbet. Verum crastino die advocatum interrogat, quidnam faceret, si oraculo edoctus esset ex aliquo civium sibi pereundum esse. Respondet Iason eum se in Æam, vellus aureum ab Æeta petitum, missurum esse. Hæc enim Juno ei suggestit, ut Medea veniret malum allatura Pelia.

61.

Pherecydes Argo navem ab Argo Phrixii filio denominatam dicit.

62.

Pherecydes dicit Tiphyn fuisse Potnieum.

63.

Pherecydes Philammonem dicit, neque vero Orpheum, cum Argonautis navigasse.

Philonis, Deionis filia, in Parnasso, ubi habitabat, cum Mercurio et Apolline concubuit. Venustatis enim erat amorem tantopere inflammantis, ut ipsi dii de ejus consuetudine mutua invidia inter se flagrarent. Et ex Apolline quidem natus est Philammon, homo sapiens, qui primus videtur choros virginum instituisse; ex Mercurio vero Autolyceus, qui in Parnasso habitans multas

τέγγην παρά τοῦ πατρὸς, ὥστε τοὺς ἀνθρώπους, ὅτε κλέπτοι τι, λαμβάνειν, καὶ τὰ θρέμματ' αὐτῆς λείας ἀλλοιῶν εἰς ὁ θεῖοι μορφῆς, ὥστε πλείστῃ αὐτὸν δεσπότην γενέσθαι λείας. Ἡ δὲ ἱστορία παρά Φερεκύδῃ.

« Ante verba καὶ Ἀπολλωνι Munckerus ad Hygin. I. I. omissum putat nomen Ἑρμῆ, quod sane desiderari videtur a sequentibus. Et Buttmanus legendum putat παρελέθη καὶ Ἑρμῆ καὶ Ἀπολλωνι. Participium ζηλοτυποῦντας non habet unde pendeat, nisi intelligere velimus εἶναι vel γενέσθαι, et ante genitivum Ἑρμοῦ desideratur particula δὲ, quam Buttm. inseruit. » Sturz.

64.

Schol. Apollon. I, 45 : Ἐπισημαίνεσθαι δ' ἄξιον, ὡς οὔτε Ἡσαΐδος οὔτε Φερεκύδης φησὶ συμπεπλευκέναι τοῖς Ἀργοναύταις Ἴφικλον.

65.

Schol. Apollon. I, 152 : Φερεκύδης τὴν μητέρα τῶν περὶ Ἴδαν, Ἀρήνην φησὶν, ἀφ' ἧς ἡ πόλις Ἡεσανδρος, Πολυδώραν· Θεόκριτος, Λαοκόωσαν. Οὔτοι δὲ συνήμαζον τοῖς Διοσκούροις. Codex Paris. : Ἀρήνην Φερεκύδης φησὶν μητέρα γεγονέναι Λυγκείως καὶ Ἴδου, ἀφ' ἧς ἡ πόλις Ἀρήνη etc.

66.

Schol. Apollon. I, 645 : Φερεκύδης φησὶν, ὅτι δῶρον εἶχε παρά τοῦ Ἑρμοῦ ὁ Αἰθαλίδης, τὸ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ποτὲ μὲν εἰς ἄδου, ποτὲ δὲ ἐν τοῖς ὑπὲρ τὴν γῆν τόποις εἶναι.

67.

Schol. Apollon. I, 1290 : Ἀντίμαχος ἐν τῇ Λύδῃ φησὶν ἐκβιβασθέντα τὸν Ἡρακλέα διὰ τὸ καταβραβεῖσθαι τὴν Ἀργὴν ὑπὸ τοῦ ἥρωος. Τούτῃ καὶ Ποσειδίππος ὁ ἐπιγραμματογράφος ἠκολούθησε καὶ Φερεκύδης.

Apollod. I, 9, 19 : Φερεκύδης αὐτὸν ἐν Ἀφέταις τῆς Θεσσαλίας ἀπολειφθῆναι λέγει, τῆς Ἀργεῶς φθεγγαμένης, μὴ δύνασθαι φέρειν τὸ τοῦτου βᾶρος.

furto opes collegit : hanc enim artem acceptam habuit a patre, ut, si furaretur aliquid, homines lateret, et pecudes praedando abactas in quamlibet formam mutaret; ideoque magnam earum copiam possidebat.

64.

Iphiclus neque a Pherecyde neque ab Hesiodo inter Argonautas refertur.

65.

Idae et Lyncei fratrum mater est Arene, a qua urbs nomen accepit.

66.

Aethalides id accepit donum a Mercurio, ut ejus anima modo in orco, modo in corpus rediens inter homines in terra versari posset.

67.

Hercules ut e nave egrederetur monitus est, quum Argo herois pondere nimis aggravaretur.

Hercules Aphellis Thessaliae urbe, relictus est, pro-

68.

Schol. Apollon. II, 181 : Ὅτι δὲ ἤρχεν ὁ Φινεὺς μέγρι τοῦ Βοσπόρου Θρακῶν πάντων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ (εἰσὶ δὲ οὗτοι Βιθυνοὶ τε [codex Paris. Θυνοὶ] καὶ Παφλαγόνες), Φερεκύδης ἐν τῇ ε' φησὶ.

69.

Schol. Apollon. II, 271 : Ὅτι διὰ τοῦ Αἰγαίου πόντου καὶ τοῦ Σικελικοῦ αὐτὰς (Harpyias) ἐδίωκον (Boreæ filii), Φερεκύδης ἐν ἕκτῃ φησὶ.

Schol. Apollon. ib. 299 : Φερεκύδης ἐν ε' (codex Paris. ἐν τῇ γ') φησὶν, εἰς τὸ σπέος αὐτὰς (Harpyias) φυγεῖν τῆς Κρήτης τὸ ὑπὸ τῷ λόφῳ τῷ Ἀργινούντι.

70.

Schol. Apollon. I, 139 : Ὁ Ἴδμων, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης, παῖς ἦν Ἀστερίας τῆς Κορώνου καὶ Ἀπολλωνος, οὗ καὶ Λαοθόης, Θεστωρ· τοῦ δὲ Κάλχας. Ἀναίρειται δὲ Ἴδμων ἐν Μαριανδυνίᾳ ὑπὸ κάπρου.

71.

Schol. Apollon. II, 411 : Agrum illum Marti sacrum, quem Apollonius τετραγύγιον vocat, et quem Æetes duobus tauris aripedibus et ignivomis junctis colebat, πεντηκοντόγυιον φησὶ Φερεκύδης ἐν τῇ ἕκτῃ. Codex Paris. omisit ἐν τῇ ἕκτῃ.

De tauris ipsis hæc habet idem Schol. ad v. 230 : Ὅτι γαλκώποδες οἱ ταῦροι καὶ πῦρ πνέοντες, καὶ Φερεκύδης φησὶ.

LIBER SEPTIMUS.

Reliqua pars expeditionis Argonautarum. Draco ab Iasone interfectus (72), Absyrtus (73), Medea Iasoni et Bacchi nutricibus juventutem restituens (74). Hactenus de Crethei ex Tyro filio Æsone, ejusque nepote Iasone. Alterum filium Cretheus habuit Amythaonem, cui erant Bias et Melampus. de quibus exstat fragmentum 75 (cf.

pterea quod Argo hujus herois pondus se perferre haudquaquam posse dictitabat.

68.

Phineus usque ad Bosporum Thracicum omnibus Asiae populis (Bithynis et Paphlagonibus) imperavit.

69.

Boreæ filii per mare Ægeum et Siculum Harpyias persecuti sunt.

Harpyiæ in cavernam fugerunt, quæ in Creta est sub colle Arginunte.

70.

Idmon filius erat Asteriæ, Coroni filia, et Apollinis. Idmoni ex Laothoe erat Thestor, cujus filius est Calchas. Idmon in Mariandynia ab apro interfectus est.

71.

Ager Martius (quam Iason ab Æete jussus aravit) quinquaginta jugerum erat.

Tauri erant aeneis ungulis, et ignem spirabant.

24), septimo libro expressis verbis adscriptum. Tertius Crethei filius erat Pheres, Pheretis erat Admetus, ex cujus historia fr. 76 de Apolline desumptum esse verbis παρ' αὐτὸν τὸν Ἀδμητον ἔρχεται indicatur. — 4, *Deion*, hujus Cephalus, de quo fr. 77. — 5 *Sisyphus* (78), Thersander, Præcius, cujus filia est Mæra (79).

72.

Schol. Apollon. IV, 156 : Φερεκύδης φησὶν ἐν ἑβδόμῳ, φρονεῦσθαι τὸν ἑράκοντα ὑπὸ Ἰάσονος.

73.

Schol. Apollon. IV, 223 : Φερεκύδης ἐν ἑβδόμῳ (τετάρτῳ cod. Paris.) τὴν Μήδειαν φησὶν ἄραι τὸν Ἀψυρτον ἐκ τῆς κοίτης, Ἰάσονος εἰπόντος αὐτῇ, καὶ ἐναγκεῖν πρὸς τοὺς Ἀργοναύτας. Ἐπεὶ δὲ ἐδιώχθησαν, σφάζει, καὶ μελίσαντας ἐκβαλεῖν εἰς τὸν ποταμόν.

Et ad v. 228 : Φερεκύδης ἐν ἑβδόμῳ, διωκομένους ἀναδιδάσκει ἐπὶ τὴν ναῦν τὸν Ἀψυρτον, καὶ μελίσαντας ῥίψαι εἰς τὸν ποταμόν.

Schol. Eurip. Med. 167 : Ὁ Φερεκύδης διὰ τοῦ ξ (Ἀψυρτον) ὀνομάζει αὐτὸν (τὸν Ἀψυρτον). Probabilis tamen conjectura est Matthiæi, qui ad Schol. Eur. Med. 169, pro ξ ponit ζ, ita ut διὰ τοῦ ζ sit : pluribus locis libri septimi, passim in libro septimo.

74.

Schol. Eurip. Med. argument. : Φερεκύδης καὶ Σιμωνίδης φησὶν, ὡς ἡ Μήδεια ἀνεψήσασα τὸν Ἰάσονα νέον ποιήσῃ.

Schol. Aristoph. Equitt. 1318 : Ἡ Μήδεια λέγεται, ὡς μὲν Ἀσχύλος ἱστορεῖ, τὰς τροφὰς τοῦ Διονύσου ἀρεψήσασα ἀνανεάσαι ποιῆσαι μετὰ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν ὡς δ' ὁ τοὺς Νόστους ποιήσας, καὶ τὸν Ἰάσονα, ... Φερεκύδης δὲ καὶ Σιμωνίδης τὸν Ἰάσονα.

75.

Schol. Homer. Odvss. Λ, 289 : Νηλεὺς ὁ Περσειδῶνος ἔχων θυγατέρα Πηρῶ τοῦνομα, κάλλιε εὐπρεπεστάτην, οὐδενὶ ταύτην ἐξεδίδου πρὸς γάμον, εἰ μὴ πρότερον ἐκ Φυλάκης τὰς τῆς μητρὸς Τυροῦς ἐλάσειεν τις βοῦς παρ' Ἰφίκλου. Πάντων δὲ ἀπορουμένων, Βίας ὁ Ταλαοῦ (sc. πατὴρ) μόνος ὑπέσχετο δράσειν τοῦτο· καὶ πείθει τὸν ἀδελφὸν Μελάμποδα, βῆσαι τὸ ἔργον. Ὁ δὲ καίπερ εἰδὼς, ἅτε δὴ μάντις, ὅτι ἀλώσεται ἐνιαυτὸν, εἰς τὴν ὄρρὺν ἀφικνεῖται ἐπὶ τὰς βοῦς. Οἱ δὲ φύλακες ἐνταῦθα καὶ οἱ βουκόλοι κλέπτοντα αὐτὸν λαμβάνουσι καὶ παραδιδόασιν Ἰφίκλῳ, καὶ θεοὺς ἐφυλάσσειτο, παρεξευγμένῳ αὐτῷ θεραπόντων δύο, ἀνδρὸς καὶ γυναικός. Καὶ ὁ μὲν ἀνὴρ αὐτὸν ἐπιεικῶς ἐθεράπευεν, ἡ δὲ γυνὴ φραυλοτέρων. Ἐπεὶ δὲ ὁ ἐνιαυτὸς ὀλίγον πρὸς τὸ τελειωθῆναι περιήει, Μελάμπους ἀκούει ὑπερθέειν ζιων σκυλιήκων διαλεγομένων, ὅτι καταβεβρώκειεν τὴν δοκόν. Καὶ τοῦτο ἀκούσας καλεῖ τοὺς διακόνους, καὶ κελεύει αὐτὸν ἐκτρέφειν, τῆς κλίνης λαμβανομένους τὴν μὲν γυναῖκα πρὸς ποδῶν, τὸν δὲ ἀνδρα πρὸς κεφαλῆς. Οἱ δὲ αὐτὸν ἀναλαβόντες ἐκτρέφουσιν. Ἐν τοσούτῳ δὲ καὶ ἡ δοκὸς κατακλάται καὶ ἐπιπίπτει τῇ γυναικί, καὶ κτείνει αὐτήν. Ὁ δὲ ἀνὴρ ἐξαγγέλλει τῷ Φυλάκῳ, ὁ δὲ Φύλακος Ἰφίκλῳ τὰ γενόμενα. Οἱ δὲ ἐλθόντες παρὰ τὸν Μελάμποδα, ἐρωτῶσι αὐτὸν, τίς ἐστίν. Ὁ δὲ ἔφη μάντις εἶναι. Οἱ δὲ αὐτῷ τὰς βοῦς ὑπισχνούνται δώσειν, ἐὰν μηχανὴν τινα εὖρη παιδῶν γενέσεως Ἰφίκλῳ, καὶ πιστεύονται ταῦτα. Ὁ δὲ Μελάμπους βοῦν ἱερεύσας τῷ Διὶ, διαίρει μοῖρας πᾶσι τοῖς ὄρνισιν. Οἱ δὲ ἔργονται πάντες πλὴν ἑνὸς αἰγυπιῦ. Ὁ δὲ Μελάμπους ἐρωτᾷ πάντας τοὺς ὄρνιθας, εἴ τις οἶδε μηχανὴν, πῶς ἂν Ἰφίκλῳ γένοιτο παῖδες. Ἀποροῦντες δὲ ἐκεῖνοι, κομίζουσι τὸν αἰγυπιόν. Οὗτος δὲ τὴν αἰτίαν τῆς ἀπαιδίας σποράς

LIBER SEPTIMUS.

72.

Iason draconem interfecit.

73.

Medea Iasonis jussu Absyrtum e lecto sublatum ad Argonautas transportavit; quum vero fugerent, ut persecuentes morarentur membratim dissectum et jugulatum in fluvium abjecerunt.

74.

Medea Iasonem decoctum juvenem reddidit.

Medea, ut Æschylus quidem narrat, Bacchi nutrices cum earum maritis coxisse, atque ita juventutem iis restituisse dicitur. Sicut vero is qui Nostos composuit, tradit, idem fecit Æsoni, et, secundum Pherecydem et Simonidem, Iasoni.

75.

Neleus, Neptuni filius, quam habuit Peronem eximie venustatis filiam nemini in matrimonium dare voluit, nisi qui prius e Phylace boves Tyrus matris ab Iphiclo abegisset. Omnibus hæsitantibus, solus Bias, Talai pater, id se facturum esse promisit, et Melampodi fratri persuasit ut hanc rem perageret. Is quamvis bene sciret, quippe

qui vates esset, fore ut per annum captivus detineretur, in Othryn montem ascendit, unde boves abigeret. Verum custodes et bubulci ex improviso eum deprehendunt; atque Iphiclo traditus et in vincula conjectus a duobus famulis et astrictis, viro et femina, custoditur. Et vir quidem bene ministerio suo fungebatur, minus autem femina. Sed quum paulum tantum abesset, quin annus circumageretur, Melampus vermium quorundam de trabe corrosa desuper audit colloquium. Itaque famulos advocat, eosque jubet se exportare, ita quidem ut mulier inferiorem lecti partem, ubi pedes, vir eam, ubi caput positum erat, manibus prehendant. Sic sublatum efferunt. Sed hoc dum agunt, trabs dirumpitur et in mulierem incidens eam interficat. Vir quæ accidissent Phylaco nuntiat, hic Iphiclo. Veniunt illi ad Melampodem, ex eoque quaerunt qui sit. Hic se vatem esse respondet. Tum boves ei se duros esse pollicentur, si quidem efficere posset, ut filii nascerentur Iphiclo, et sponsione se obstringunt. Melampus igitur Jovi maclat bovem, cujus partes inter omnes aves distribuit. Advolant omnes præter unum vulturem. Melampus cunctos interrogat, si quis sciret, quomodo filii futuri essent Iphiclo. Quum vero nihil in medium afferre possent, adducunt vulturem. Is causam cur mascula prole

εὐθὺς εὔρεν. Διῶξαι γὰρ τὸν Φύλακον μετὰ μάχαιρας τὸν Ἴφικλον ἐτι νεογνὸν ὄντα διὰ τὸ ἰδεῖν αὐτὸν ἀτοπὸν τι ποιῶντα. Ἐπειτα τὸν Φύλακον μὴ καταλαμβάνοντα, πῆξαι τὴν μάχαιραν εἰς τινα ἀγερδόν, καὶ περιφῶναι αὐτῇ τὸν φλοιόν. Τὸν δὲ Ἴφικλον διὰ τὸ δέος μηκέτι παῖδας ποιῆσαι. Ἐκέλευσεν οὖν ὁ αἰγυπιὸς τὴν μάχαιραν τὴν ἐν τῷ ἀγέρῳ κομιζεῖν, καὶ ἀποσμήξαντα τὸν ἴον διδόναι ἀπ' αὐτῆς πεινὴν ἐν οἴνῳ δέκα ἡμέρας Ἴφικλῷ· γεννησάι δὲ αὐτῷ παῖδας ἐκ τούτου. Ποιήσας δὲ ὁ Ἴφικλος τοῦτο, τὴν γονὴν ἀναρβρόνυσι. Καὶ ἴσχει Ποδάρκην παῖδα. Καὶ δίδωσι τὰς βοῦς τῇ Μελάμποδι. Ἄς λαμβάνει αὐτὴν τῷ ἀδελφῷ Βίαντι πρὸς γάμον, καὶ αὐτῇ γίνονται παῖδες, Περιάλκης, καὶ Ἄρητος (leg. Ἀρήϊος) καὶ Ἄλφρεσίβοια. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ ἐν τῇ ἐβδόμῃ.

Ὅφρυν. Barnesius emendat Ὅφρυν probantibus Buttmano et Sturzio. Pro αἰτίαν τῆς ἀπαιδίας σπ. Buttmannus poni jubet αἰτίαν τῆς ἀπαιδίας σπορᾶς. Verba ἀπ' αὐτῆς Sturzio videntur remotiora esse, quam ut commode possent ad μάχαιραν referri, quare mavult ἀπ' αὐτοῦ, sc. ἰοῦ. Pro γεννησάι scribendum est vel cum Buttmano γεννήσεσθαι δι' αὐτῷ, vel cum Sturzio γεννήσειν δι' αὐτὸν. In ἄς λαμβάνει αὐτὴν seq. plura excidisse apparet, quæ tamen restitui possunt ex Eustath. p. 1685, 44, ἄς λαμβ. καὶ ἀγαγὼν εἰς Πύλον δίδωσι Νηλεῖ ἔδνα τῆς Πηροῦς, καὶ λαμβάνει etc. — Buttman. edidit ἄς λαβὼν καὶ ἀγαγὼν δίδωσι Νηλεῖ ἔδνα τῆς Πηροῦς, καὶ λαμβάνει etc.

76.

Schol. Eurip. Alc. 1: Φερεκύδης οὐ φησι τοὺς Κύκλωπας ὑπὸ Ἀπολλωνος ἀνηρῆσθαι, ἀλλὰ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, γράφων οὕτω· « Παρ' αὐτὸν τὸν Ἀδμητον ἔρχε-

ται Ἀπολλων θητεύσων ἐνιαυτὸν, Διὸς κελεύσαντος, ὅτι κτείνει τοῦ Βρόντεω καὶ Στερόπεω καὶ Ἄργεω παῖδας. Κτείνει δὲ αὐτοὺς Ἀπολλων, Διὶ μεμφθεὶς, ὅτι κτείνει Ζεὺς Ἀσκληπιὸν τὸν παῖδα αὐτοῦ κεραυνῷ ἐν Πυθῶνι. Ἀνέστησε γὰρ ἰώμενος τοὺς τεύχεωτας.»

77.

Schol. Homer. Odys. Λ, 320: Κέφαλος ὁ Δηϊονέως γήμας Πρόκριν τὴν Ἐρεγθέως, ἐν τῇ Θεοριέων κατώκει. Θέλειν δὲ τῆς γυναικὸς ἀποπειρᾶσθαι, λέγεται εἰς ἀποδημίαν ἐπὶ ἔτη ὀκτὼ, καταλιπὼν αὐτὴν ἐτι νύμφην οὔσαν. Ἐπειτα κατακοσμήσας, καὶ ἀλλασειδῆ ἑαυτὸν ποιήσας, ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν, ἔχων κόσμον· καὶ πείθει τὴν Πρόκριν δέξασθαι τοῦτο, καὶ συμμιγῆναι αὐτῷ. Ἡ δὲ Πρόκρις ἐποφθαλμίσασα τῷ κόσμῳ, καὶ τὸν Κέφαλον ἑρώσα χάρτα κελόν, συγκοιμᾶται αὐτῷ. Ἐκρήνας δὲ ἑαυτὸν ὁ Κέφαλος, αἰτιάται τὴν Πρόκριν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καταλλαγεὶς ἐξέρχεται ἐπὶ θήραν. Πυκνῶς δὲ αὐτοῦ τοῦτο ὁρῶντος, ὑπόπτεισεν ἡ Πρόκρις, ὅτι μίσγεται γυναικὶ ἑτέρα. Προσκαλεσαμένη οὖν τὸν οἰκέτην ἔλεγεν εἰ σύνοιδεν. Ὁ δὲ θεράπων ἔφη τὸν Κέφαλον ἰδεῖν ἐπὶ τινος ὄρους κορυφῆν, καὶ λέγειν συγνῶς· ὦ Νεφέλα (Buttm. νεφέλη), παραγενοῦ. Καὶ τοῦτο μόνον συνοιδένας. Ἡ δὲ Πρόκρις ἀκούσασα ἔρχεται εἰς ταύτην τὴν κορυφῆν, καὶ κατακρύπτεται. Καὶ τὸ αὐτὸ λέγοντος αὐτοῦ πυθομένη, προστρέχει πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ Κέφαλος ἰδὼν αὐτὴν ἀφνειδίως, ἔξω ἑαυτοῦ γίνεται· καὶ ὡς περ εἶγε βάλλει τῷ μετὰ χεῖρα ἀκοντίῳ τὴν Πρόκριν, καὶ κτείνει. Μεταπεμφθήμενος δὲ τὸν Ἐρεγθέα, θάπτει πολυτελεῶς αὐτήν. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ ἐν τῇ ζῆ (ἐν τῇ ἐβδόμῃ Buttman.).

Ἐν τῇ Θεοριέων sc. φυλῆ. Hæc quum vix possint recte habere, haud dubie cum Sturzio scribendum est ἐν τῷ Θεοριέων vel potius Θεορικῶ

Iphiclus careret, statim detexit. Etenim Phylacum cultro persecutum esse Iphiclum adhuc parvulum, quia absurdum aliquid facientem vidisset. Sed quum fugientem non esset assecutus, cultrum impigisse arbori cuidam spinigere, cujus cortex eum ambiens annuis incrementis tantum non obduxisset. Iphiclum vero tanto percussus esse terrore, ut inde ab hoc tempore non potuisset gignere filios. Jussit igitur vultur cultrum, qui in ista arbore esset, afferri, æruginem ab eo abstergi eamque vino immixtam per decem dies bibendam dari Iphiclo; inde enim liberos procreaturum esse. Fecit hoc Iphiclus, et hinc pristinum generationis robur ei redditum est. Filium nactus est Podarce. Melampodi autem boves dedit, quas Pyllum ille abigens Neleo dedit munera sponsalia, et Peronem adduxit fratri, qui matrimonio eam sibi jungeret. Procreati ab eo sunt Perialces, Areius, Alphasibæa.

76.

Ad hunc Admetum venit Apollo Jovis jussu per annum serviturus, quod Brontæ et Steropæ et Argæ filios interfecerat. Eos autem interfecit Apollo Jovi iratus, quia Æsculapium filium in Pythia fulmine occiderat. Mortuos enim arte sua vitæ reddidit.

77.

Cephalus, Deionis filius, cum Procride uxore, Erechthei filia, habitabat in demo Thorico. Is quum fidem uxoris tentare vellet, se peregrinaturum dicit per octo annos, illamque adhuc virginem relinquit. Deinde vero componens se, figura commutata, cum mundo muliebri domum ingressus suadet Procridi, ut dona hæc accipere velit atque se cum ea concumbere patiatur. Procris oculis pascens aureo monili, et Cephalum perpulcrum esse videns, latus ei componit. Tum Cephalus veram suam formam manifestans accusat Procridem; nihilominus tamen in gratiam cum ea rediens venandi causa proficiscitur. Quod quum crebrius faceret, suspicio Procridi subnata est, ne cum alia muliere consuesceret. Igitur ex servo domestico, quem advocat, quaerit num hujus rei conscius esset. Respondet famulus vidisse se Cephalum in summa montis cujusdam parte versantem et assidue repetentem verba: « veni, Nephela »; præter hoc se nihil scire. Quibus auditis Procris in montis cacumen ascendit, ubi frutice sese abscondit; et postquam eadem verba pronuntiantem cognoverat, ad eum accurrit: quam quum Cephalus repente conspiceret, sui non compos, ut erat, jaculum, quod ma-

sc. δήμου. Pro λέγεται legendum videtur λέγει
λέναι.

78.

Schol. Homer. Il. Z, 153 : Διὸς τὴν Ἀσωποῦ
θυγατέρα Αἰγίναν ἀπὸ Φλιοῦντος εἰς Οἰνώνην διὰ τῆς
Κορίνθου μεταβιβάσαντος, Σίσυφος ζητοῦντι τῷ
Ἀσωπῷ τὴν ἀρπαγὴν ἐπιδεικνύει τέχνη, καὶ διὰ
τοῦτο ἐπισπάσατο εἰς ὄργην καθ' ἑαυτοῦ τὸν Δία.
Ἐπιπέμπει οὖν αὐτῷ τὸν Θάνατον. Ὁ δὲ Σίσυφος αἰ-
σθόμενος τὴν ἔρπον, δεσμοῖς κρατεροῖς ἀποδεσμοῖ τὸν
Θάνατον. Διὰ τοῦτο οὖν συνέβη οὐδένα τῶν ἀνθρώπων
ἀποθνήσκειν, ἕως ἂν αὐτὸν Ἄρης τῷ Θανάτῳ παρέδωκε,
καὶ τὸν Θάνατον τῶν δεσμῶν ἀπέλυσε· πρὶν ἢ αἰ ἀπο-
θανεῖν τὸν Σίσυρον, ἐντέλλεται τῇ γυναικὶ Μερόπῃ, τὰ
νενομισμένα μὴ πέμπειν εἰς Ἄδου. Καὶ μετὰ χρόνον
οὐκ ἀποδιδούσης τῷ Σίσυφῳ τῆς γυναικὸς, ὁ Ἄρης
πυθόμενος, μεθήσει αὐτὸν, ὡς τῇ γυναικὶ μεμψόμε-
νον. Ὁ δὲ εἰς Κόρινθον ἀφικόμενος, οὐκ ἔτι ὀπίσω
ἄγει, πρὶν ἢ γηραῖον αὐτὸν ἀποθανόντα ** κυλινοῦν
ἠνάγκασεν εἰς (Villois. ἐν) Ἄδου λίθον, πρὸς τὸ μὴ
πάλιν ἀποδρᾶναι. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Ante
πέμπειν εἰς Ἄδου inserui μὴ, quod necessarium
videbatur, et post ἀποθανόντα lacunam indicavi.

79.

Schol. Homer. Odys. A, 325 : Μαίρα, ἡ Προί-
του τοῦ Θερσάνδρου θυγάτηρ καὶ Ἀντιέας τῆς Ἀμ-
σιάνατος, ἐγένετο κάλλι διαπρεπεστάτη. Ἠγουμένη
δὲ περὶ πλείονος τὴν παρθενίαν, εἶπετο τῇ Ἀρτέμιδι
ἐπὶ τὰ κυνηγέσια. Ταύτης ἐρασθεὶς Ζεὺς ἀρικνεῖται
ὡς αὐτὴν, καὶ λανθάνων διακρίσει. Ἡ δὲ ἔγκυος γε-
νομένη τίκει Λοκρὸν τὸ ὄνομα παιῖδα, δε Θήβας μετ'
Ἀμφίονος καὶ Ζήθου οἰκίσει. Τὴν δὲ Μαίραν λέγεται
τοξευθῆναι ὑπὸ Ἀρτέμιδος, διὰ τὸ μηκέτι παραγίνε-
σθαι εἰς τὰ κυνηγέσια. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερε-
κύδῃ.

nu tenebat, coniecit in Procidem eamque interfecit.
Deinde accessit Erechtheo magnifice eam sepelivit.

78.

Quum Jupiter Æginam, Asopi filiam, a Phliunte oppi-
do per Corinthum in Ænonen abstulisset, Sisyphus Asopo
quarenti raptum callide indicat : quare Jovis iram sibi
contraxit. Itaque misit ei Mortem; quam quum advenientem
sensisset, in strenua vincula Sisyphus coniecit : unde ac-
cidit, ut nemo moreretur, dum Mars vincula Mortis solve-
ret eique traderet Sisyphum. Hic vero ante mortem Me-
ropæ uxori jusserat ne sibi mortuo inferias mitteret.
Deinde quum nulla manibus sacrificia ferrentur, Hades,
re cognita, ad superos eum remittit, ut uxorem reprehenderet.
Sed ille, ubi Corinthum venerat, non rediit. Post-
quam vero senectute confectus diem obierat, lapidem in
Tartaro volvere coactus est, ne denuo aufugeret.

79.

Mæra, filia Præti, qui Thersandri filius erat, ex Antea,
Amphianactis filia, summa pulcritudine excelebat. Quæ
quum maximi faceret virginitatem, Dianæ se adjunxit ve-
nationis sociam. Sed Jupiter ejus amore captus accedit,
eamque nesciam vitiat. Hæc gravida facta filium parit

LIBER OCTAVUS.

Æoli filia. De sola Calyces progenie et de ve-
natione apri Calydonii fragmenta supersunt, quæ secundum Apollodori narrationem ita se
excipiunt : de Endymione (80), de Ancaeo (81),
de Thersite (82), de Tydeo (83). Addidi quamvis
valde dubitanter, fragmentum de Miuya, qui,
ut Tzetz. ad Lycoph. 873 dicit, Trigeniam vel
Tritogeniam, Æoli filiam, uxorem habuit. Me-
lius fortasse referetur inter Sisyphei progeniem,
de qua in libro septimo.

80.

Schol. Apollon. IV, 57 (et Phavorin. in v. Λά-
τριον) : Τὸν Ἐνδυμίωνα Ἡσίοδος μὲν Ἀεθλίου τοῦ
Διὸς καὶ Καλίκης παιῖδα λέγει, παρὰ Διὸς εἰληφότα
δῶρον, αὐτὸν ταμίαν εἶναι θανάτου, ὅτε θέλοι (Phav.
μέλοι) θλίεσθαι. Καὶ τὰ αὐτὰ φησιν Ἀκουσθλαος καὶ
Φερεκύδης. Pro θέλοι scribendum esse μέλλοι do-
cuerunt Schæfer ad l. l., Bast. ad Gregor. Co-
rinth., Porson. in Adv. p. 262.

81.

Schol. Apollon. I, 188 : Φερεκύδης ἐν τῇ ὀγδόῃ
φησὶ, τὸν Ἀγκαῖον ὑπὸ τοῦ Καλυδωνίου σὺς πλη-
γένητα τὸν μηρὸν ἀποθανεῖν.

82.

Schol. Homer. ad Il. B, 212 : Φερεκύδης δὲ
τοῦτον (τὸν Θερσίτην) ἕνα τῶν ἐπὶ τὸν Καλυδωνίον
κάπρον στρατευσάντων φησὶ, ὑποδείσαντα δὲ καὶ τὴν
τοῦ σὺς ἐκκλίνοντα μάχην ὑπὸ Μελεάγρου κατα-
κρημνισθῆναι. Διὸ καὶ λελωθῆσθαι τὸ σῶμα.

83.

Apollod. I, 8, 5 : Τυδεὺς ἀνὴρ γενόμενος γενναῖος,
ἐφυγαδεύθη, κτείνας... ὡς Φερεκύδης φησὶν, Ὡλενίαν
ἀδελφὸν ἴδιον. Schol. Homer. Il. Ξ, 120 : Τυδεὺς
ὁ Οἰνέως, Αἰτωλὸς μὲν ἦν τὸ γένος, ἀνδρείοτατος δὲ

Locrum, qui Thebas cum Amphione et Zetho condit. Ma-
ram vero narrant a Diana sagitta interfectam esse, quod
jam non amplius venisset ad venandum.

LIBER OCTAVUS.

80.

Endymionem Hesiodus dicit Æthli, Jovis filii, e Calice
filium, qui ab Jove dono accepisset, ut mortis suæ ar-
biter ipse esset. Eadem narrant Acusilaus et Pherecydes.

81.

Ancaeus ab apro Calydonio in femore vulneratus obiit.

82.

Inter eos, qui contra aprum Calydonium profecti sunt,
solus Thersites propter ignaviam suam pugnam cum sue
vitavit. Qui quum a Meleagro de loco edito præcipitaretur,
corpus ejus deformatum est.

83.

Tydeus, Ænei filius, Ætolus, suæ ætatis fortissimus,
quum puer adhuc esset, vidit patrem propter senectutem
ab Agrii filii regia dignitate spoliatum. Propterea conso-

τῶν καθ' αὐτὸν γενόμενος. Ἐπι νέος ὢν, ἐθεάσατο τὸν πατέρα διὰ γῆρας ὑπὸ τῶν Ἀγρίου παίδων τῆς βασιλείας ἐκβαλλόμενον. Διόπερ ἀναιρεῖ τούς τε ἀνεψιούς, καὶ σὺν αὐτοῖς ἀκουσίως ἀδελφόν (cod. Ven. ἀκουσ. τὸν ἀνεψιόν). Φυγὼν δὲ εἰς Ἄργος πρὸς Ἄδραστον, βασιλέα τῆς χώρας, καθαρσίων τε τυγχάνει πρὸς αὐτοῦ, καὶ γαμεῖ (cod. Ven. λαμβάνει) τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Διπύλην. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδη.

84.

Schol. Pindar. Isthm. 1, 79 : Τὸν Μινύαν οἱ μὲν Ὀρχομενοῦ γενεαλογουῖσιν, ὡς Φερεκύδης, ἐνιοὶ δὲ ἔμπαλιν τὸν Ὀρχομενὸν, Μινύου ἔνιοι δὲ ἀμφοτέρους Ἐπεοκλέους γενεαλογουῖσι.

LIBER NONUS.

Libro nono et decimo præ ceteris fabulæ Arcadicæ et Laconicæ tractatæ sunt. Sicut vero Apollodorus mythos Arcadicos in duas partes dispescit, quarum altera a Pelasgo ejusque stirpe ducta est, altera ab Atlantis filiabus descendit, eodem fere modo Pherecydes rem instituisse videtur, ita ut illam nono, hanc decimo libro assignaret. Idem statuere licet de fabulis Laconicis, quarum antiquiores illas de Lelege, de Eurota etc. nono libro narratas esse puto; qui vero a Lacedæmone genus ducebant, eorum historiam de Atlantidum progenie narrationi intextam esse valde est probabile. Igitur ad nomen librum referenda sunt fragmenta de Pelasgo (85), de Callisto (86), de Lycurgo, de Ereuthalione (87); et ex Laconicis fabulis illud de Elato, Icari (fortasse regis Cariae, quem Hyginus Fab. 190 commemorat) filio (88); huic adjunxi fr. 89 de Oetylo Spartano.

85.

Dionys. Halicarnass. Archæol. 1, c. 13 : Φέρε

δὴ καὶ τὸ γένος ὅσον ἦν τὸ τῶν Οἰνώτρων ἀποδείξωμεν, ἕτερον ἄνδρα τῶν ἀρχαίων συγγραφέων παρασχόμενοι μάρτυρα, Φερεκύδη τῶν Ἀθηναίων (Cassaub. malebat τὸν Ἀθηναῖον) γενεαλόγων οὐδενὸς δεύτερον. Πεποιήται γὰρ αὐτῷ περὶ τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ βασιλευσάντων ἴδε δὲ λόγος· « Πελασγοῦ καὶ Δηϊανείρης γίνεται Λυκάων. Οὗτος γαμεῖ Κυλλήνην, νηῖδα νόμφην, ἀφ' ἧς τὸ ὄρος ἢ Κυλλήνη καλεῖται. » Ἐπειτα τοὺς ἐκ τούτων γεννηθέντας διεξίω, καὶ τίνας τόπους ἕκαστοι τούτων ἦρχσαν, Οἰνώτρου καὶ Πευκετίου μιμνήσκειται, λέγων ἴδε· « Καὶ Οἰνώτρος, ἀφ' οὗ Οἰνώτροι καλέονται, οἱ ἐν Ἰταλίᾳ οἰκούντες· καὶ Πευκέτιος, ἀφ' οὗ Πευκέτιοι καλέονται, οἱ ἐν τῷ Ἰονίῳ κολίται. »

86.

Apollod. III, 8, 2 : Εὐμηλος δὲ καὶ τινες ἕτεροι λέγουσι Λυκάωνι καὶ θυγατέρα Καλλιστῷ γενέσθαι. Ἡσιόδος μὲν γὰρ αὐτὴν μίαν εἶναι τῶν Νυμφῶν λέγει· Ἄσιος δὲ Νυκτεῖος, Φερεκύδης δὲ Κητεῖος.

87.

Schol. Hom. II, II, 9 : Ἀρηίθους ὁ Βοιωτὸς, ἀριστος τῶν κατ' αὐτὸν ἀνθρώπων, ἦν διαβάς εἰς Ἀρκαδίαν. Ἦν γὰρ ἀψιμαχία τις ἐκεῖ Ἀρκάσι τε καὶ Βοιωτοῖς τοῖς αὐτοῦ πολίταις περὶ ὄρων γῆς. Πλείστην ἐντεῦθεν κατεσύρατο λείαν. Καταφρόνησιν δὲ αὐτοῦ μεγάλην ἐμβαλόντος τοῖς Ἀρκάσι, Λυκοῦργος, ὁ τῶν ἐνταῦθα κράτιστος ἀνὴρ, λόγον καθίσας, αὐτόν τε ἀνεῖλε καὶ τὴν παντευχίαν αὐτοῦ μετὰ τῆς κορόνης ἔλαβε, καὶ τὴν λείαν ἐπανεσώσατο. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδη. Eadem in Arsen. Violar. p. 132.

Schol. Hom. II, II, 135 : Φειὰ δὲ πόλις τῆς Ἡλίδος οἱ δὲ, τῆς Ἀρκαδίας, παρ' ἣν ὁ Ἰαρδάνης ῥεῖ. Ἀλλὰ καὶ ἡ Φειὰ παραθαλάσσιος ἐστὶ· καὶ Ἰάρδανος οὐχ ὄρεται ποταμὸς αὐτόθι. Ἄμεινον οὖν ὡς Δίδυμος· Φήρα, Σπάρτη, καὶ Δαρδάνου (leg. Ἰαρδάνου) ἀμφὶ ῥέεθρα· οὕτω γὰρ καὶ Φερεκύδης ἱστορεῖ.

brinos interfecit et præter eos fratremque suum, Oleniam, invitus. Fugit in Argolidem ad Adrastum, illius terræ regem, et postquam ab eo expiatus erat, filiam ejus Dilpylen uxorem duxit.

84.

Minyas Orchomeni filius est.

LIBER NONUS.

85.

Sed age et quantum Cœnotrum fuerit genus demonstramus, allato ex prisca scriptoribus alius viri testimonio, Pherecydis inquam, qui nulli Atheniensium in scribendis genealogiis secundus fuit. Ille enim de regibus Arcadiæ sic loquitur : « Ex Pelasgo et Deianira natus est Lyacon. « Hic duxit uxorem Cyllenen, Naidem nympham, a qua « mons Cyllene dictus. » Deinde, postquam recensuit eorum liberos, et quam loca eorum unusquisque habitavit, Cœnotri et Peucetii meminit his verbis : « Et Cœno-

trus, a quo Cœnotri nominantur, qui in Italia habitant; « ac Peucetius, a quo Peucetii appellantur, qui in sinu « Ionio. »

86.

Callisto filia est Cetei.

87.

Areithous, Bœotus, præstantissimus æqualium, trajecerat in Arcadiam; erat enim de finibus contentio inter Arcades et Bœotos, ejus cives. Plurimum ibi fecit prædam. Quum vero in magnum contentum venisset Arcadibus, Lycurgus, vir hujus regionis princeps, structis insidiis et ipsum occidit et totam ejus armaturam cum clava cepit atque prædam recuperavit.

Phea urbs in Elide sita, secundum alios in Arcadia ad Jardanam. Sed Phea mari adjacet et Jardanas fluvius ibi non conspicitur. Melius igitur Didymus legit, Φήρα, Σπάρτη καὶ Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα, nam ita Pherecydes quoque narrat.

88.

Schol. Apollon. I, 102 : Φερεκύδης ἐν τῇ ὕψει, ὅτι Ἐλάτος ὁ Ἰκάρου γαμεῖ Ἐριμήδαν τὴν Δαμασίχλου. Τοῦτου δὲ γίνεται Ταίναρος, ἀφ' οὗ Ταίναρον καλεῖται ἡ πόλις καὶ ἡ ἄκρα καὶ ὁ λιμὴν.

89.

Schol. Homer. Il. B, 585 : Οἴτυλον, ὡς δάκτυλον· ἀργεῖται γὰρ τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς οἰ διφθόγγου. Κακῶς δὲ Τυραννίων, οἰόμενος ἀρθρονεῖναι τὸ οἰ, καὶ παρὰ τὴν συνήθειαν τοῦ ποιητοῦ ἀμαρτάνων, καὶ παρὰ τὴν ἱστορίαν· εἴ γε οὕτως φησὶ καὶ Φερεκύδης· « Τοῦ δὲ γίνεται Ἀμφιανάξ· τοῦ δ' Οἴτυλος, ἀφ' οὗ ἡ πόλις ἢ ἐν Σπάρτῃ καλεῖται. »

LIBER DECIMUS.

Atlantidum progenies. *Celæno*; *Maja*; *Me-rope*, Sisyphi uxor, de qua cf. fr. 78; *Taygete*, cuius ex Jove filius Lacedæmon; hic uxorem habuit Sparten a Lelege genus ducentem, ideoque jungit fabulas Arcadicas cum Laconicis. Sequuntur Amyclas, Cynortas, Perieres, Icarus, Penelope (90), Telemachus (91). Alter Perieres filius est Tyndareus, inde Castor et Pollux (92; cf. 29); Clytæmnestra ducit ad *Steropes* posteritatem, ad Pelopem (93), Agamemnonem, Menelaum; ad bellum Trojanum, quo spectat fr. 94 de Anio et de Calchante; ad Orestem (95, 97), ad Hermionem et Neoptolemum (98). — Bellum Trojanum transitum parat ad *Electram* ejusque prosapiam. Inde petita sunt fragmenta de Priami uxore (99), de Dio filio (100) et fortasse illud de Palladio (101). — Restat *Aleyone*. Hyrius, Nycteus, Antiope, Amphion et Zethus (102), quibus addidi quæ de rebus Phlegyarum et de Ixione (103) narrantur. Hæc aditum faciunt ad Atticas fabulas; quare huc retuli fr. de Orithyia (104), de Dædalo (105), de Theseo (106), de Alope, Cercyonis filia a Theseo interfecti (107),

88.

Elatus uxorem duxit Erimedam, Damasci filiam. Hujus filius est Tænarus, a quo Tænari urbs et arx et portus cognominati sunt.

89.

Hujus est Amphianax, hujus Cetylus, a quo urbs Lacedæmoniae nomen accepit.

LIBER DECIMUS.

90.

Icarus, Cebali filius, uxorem duxit Dorodochen, Orti-lochi filiam, vel secundum Pherecydem, Asterodiam, filiam Eurypyli, qui natus est ex Telestore. Laertes, quum audivisset Penelopem et pulcritudine et animi virtute omnes mulieres æquales superare, Ulyssi filio eam

de raptu Amazonum (108), de Thesei uxore (109), de morte Codri (110), de Ionum coloniis (111), de Teo ab Athamante condita (112), de Darii contra Seythas expeditione (113), si quidem recte hoc fragmentum nostro adscribitur, neque potius ex allegoria quadam Pherecydis Syrii repetitum est.

90.

Schol. Homer. Odys. O, 16 : Ἰκάριος ὁ Οἰθά-λου γαμεῖ Δωροδόχην τὴν Ὀρτιλόχου, ἢ κατὰ Φερε-κύδην, Ἀστερωδίαν τὴν Εὐρυπύλου τοῦ Τελέστορος. Πυθόμενος δὲ Λαέρτης περὶ τῆς Πηνελόπης ὅτι καὶ τῷ κάλλει καὶ ταῖς φρεσὶ διαφέρει πασῶν τῶν καθ' ἐκυστὴν γυναικῶν, ἀγεται αὐτὴν τῷ παιδί Ὀδυσσεΐ πρὸς γάμον· ἢ τοσαύτην εἶχεν ἀρετὴν, ὥστε καὶ τὴν Ἑλένην τὴν ἐκ Διὸς οὔσαν τῷ τῆς ἀρετῆς ὑπερβάλ-λειν. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φιλοστεφάνῳ καὶ Φερεκύδῃ.

91.

Schol. Homer. Odys. O, 223 : Πολυφείδης ὁ Μαντίου (*Buttm.* ὁ Μαντείου. *Mediol.* ὁ μάντις) Σα-ριοῦσαν γήμας· γίνονται αὐτῷ παῖδες Ἀρμονίδης καὶ Θεοκλύμενος· ὅς κτεῖνας ἐμφύλιον ἄνδρα, φεύγει εἰς τὴν Πύλον. Συντυγλῶν δὲ θύοντι Τηλεμάχῳ, δεῖται αὐτοῦ σῶσαι αὐτὸν εἰς τὴν Ἰθάκην. Εἰπόντα δὲ αὐτὸν τὰ περὶ τοῦ πατρὸς ἀληθῆ μαντεῖα, πολὺ μᾶλλον ἐτί-μησεν. Ὅθεν καὶ Θεοκλύμενος φιλοφρονούμενος ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ὀδυσσεῖα δεῦρο τὸν βίον καταστρέφει. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ.

92.

Hesych.: Εὐρύμας, Ἀλένιος τὸ γένος, διάβολος δέ· θῆν ἀνθρώπη ὑπὸ Πολυδεύκους. Κεῖται ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ.

93.

Schol. Eurip. Orest. 11 : Ἐξ Εὐρουσθανάσσης (rectius Εὐρυανάσσης) τῆς Ξάνθου, ἢ Κλυτίας τῆς Ἀμφιδάμαντος, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης, ὁ Τάνταλος ἐγέννησε τὸν Πέλοπα.

uxorem conciliat. Tanta hæc excellebat virtute, ut ipsam Helenam, quæ Jovis erat, ea superaret.

91.

Polyphides, Mantii filius, ex Sariusa uxore filios suscipit Harmoniden et Theoclymenum. Hic quia popularem interfecerat, fugit Pylum; ubi ex Telemacho, quem sacrificantem deprehendit, petit ut ipsum servet et in Ithacam transferat. Telemachus autem, quum vera ille de patre vaticinia ederet, quam maxime eum honoravit. Quare apud Ulysssem, qui magna humanitate eum prosecutus est, vitam finivit.

92.

Eurymas, Olenius, calumniator erat; quare a Polluce interfectus est.

93.

Ex Clytia, Amphidamantis filia, Tantalus genuit Pe-lopem.

Schol. Apollon. I, 752: Ἐρασθεΐσα ἡ Ἴπποδάμεια Πέλοπος, ἔπεισε Μυρτίλον, τὸν Ἑρμοῦ μὲν παῖδα, ἀρματοπηγὸν δὲ καὶ ἡνίοχον Οἰνόμαος, ἐμβάλοντα κήρινον ἐμβολὸν ἐπὶ τοῦ ἀκραζόνιου, ἢ οὐδ' ἄλλως ἐμβάλοντα τὸν ἐμβολόν, ὡς Φερεκύδης ἱστορεῖ. Οὗ γενομένου Οἰνόμαος τε ἐκκυλισθεὶς τοῦ τροχοῦ ἀπέθανε, καὶ Ἴπποδάμειαν Πέλοψ ἔλαβεν. Pro ἐμβάλοντα κήρινον ... τὸν ἐμβολόν, codex Paris. habet: ὥστε κατατροχίσται Οἰνόμαον ἐμβάλοντα τὸν ἐμβολόν.

Schol. Sophocl. Electr. 505: Φησὶ Φερεκύδης, ὅτι Πέλοψ νικήσας τὸν ἀγῶνα, καὶ λαβὼν τὴν Ἴπποδάμειαν, ὑπέστρεψεν ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον μετὰ τῶν ὑποπτέρων ἵππων καὶ τοῦ Μυρτίλου. Καθ' ὕδον δὲ καταλαβὼν αὐτὸν προΐοντα πρὸς τὸ φιλιῆσαι αὐτὴν, ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.

Schol. Eur. Orest. 999: Φερεκύδης οὐ καθ' Ἑρμοῦ μῆνιν φησὶ τὴν ἄρνα ὑποβληθῆναι.

Scholia Ambrosiana ad Homer. Odys. Δ, 22: Φερεκύδης ἱστορεῖ οὕτως· Ἀργεῖος δὲ ὁ Πέλοπος ἔρχεται παρ' Ἀμύκλαν εἰς Ἀμύκλας, καὶ γαμεῖ Ἀμύκλα θυγατέρα Ἡγησάνδραν. Ultima debentur Buttmano. In Ms. legitur Ἀμύκλαν θυγ. Ἡρησάνδρας.

94.

Tzetz. ad Lycophr. 570: Φερεκύδης φησιν, ὅτι Ἄνιος ἔπεισε τοὺς Ἑλληνας παραγενομένους πρὸς αὐτὸν, αὐτοῦ μένειν τὰ ἐννέα ἔτη, δεδῶσθαι δὲ αὐτοῖς παρὰ τῶν θεῶν τῷ δεκάτῳ ἔτει ναυστολῆσαι ἐπὶ τὴν Ἰλιον, καὶ πορθῆσαι αὐτήν. Χρησμός γὰρ τοῖς Ἑλλησιν ἐδόθη, Τροίας κρατῆσαι τῷ δεκάτῳ χρόνῳ. Ὑπέσχετο δὲ αὐτοῖς καὶ ὑπὸ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ τρέφεσθαι.

Phavorin. in v. Ροιώ: Φερεκύδης δὲ φησιν, ὅτι

Hippodamia, Pelopis amore capta, Myrtilo Mercurii, currum fabricatori et aurigæ Enomai, persuasit, ut cereum, vel, ut Pherecydes narrat, omnino nullum paxillum summæ axis parti insereret. Quo facto Enomaius ex curru delapsus rotis contusus est, et Hippodamiam Pelops uxorem duxit.

Pelops postquam, victoria in certamine reportata, Hippodamiam uxorem acceperat, cum equis velocissimis et cum Myrtilo in Peloponnesum reversus est. Sed in itinere quum Myrtilum ad consuetudinem cum illa accedentemprehendisset, in mare eum dejecit.

Agnus ille (quem aureo vellere præditum Atræi gregi Mercurius, de filii cæde iratus, immiscuisse dicitur) non suppositus est ira Mercurii.

Arglus, Pelopis filius, Amyclas venit ad Amyclam, ejusque filiam, Hegesandram, uxorem ducit.

94.

Anius (rex Deli) Græcis, qui ad eum venerant, suasit ut in insula sua commorarentur novem annos, decimo vero a diis concessum esse ut adversus Ilium classem mitterent urbemque everterent. Oraculum enim Græcis datum erat, decimo eos anno Troja potituros esse. Promisit etiam Anius filias suas eos nutrituras esse.

Ἄνιος (leg. Ἄνιος) ἔπεισε τοὺς Ἑλληνας παραγενομένους εἰς αὐτὸν, αὐτοῦ μένειν τὰ ἐννέα ἔτη, δεδῶσθαι δὲ αὐτοῖς παρὰ τῶν θεῶν τῷ δεκάτῳ ἔτει πορθῆσαι τὴν Ἰλιον.

95.

Strabo XIV, p. 643, A: Φερεκύδης φησὶν ὅτι προβαλεῖν ἐγκυον τὸν Κάλχαντα, καὶ ἐρωτῆσαι πόσους ἔχει γοῖρους· τὸν δ' (Mopsum) εἰπεῖν, ὅτι τρεῖς, ὧν ἓνα θῆλυον· ἀληθεύσαντος δ' ἀποθανεῖν ὑπὸ λύπης.

96.

Schol. Pindar. Pyth. XI, 25, de Orestis nutrice: Φερεκύδης Λαοδάμειαν λέγων αὐτὴν, τὸν ταύτης φησὶ παῖδα ἀνηρῆσθαι ὑπὸ Λιγίσθου, νομιζόμενον Ὁρέστην εἶναι· τὸν δὲ Ὁρέστην ἐκπλαπέντα, εἶναι τριῶν ἐτῶν, ὡς Ἡρόδωρος ἐν Πελοπέει.

97.

Schol. Eurip. Orest. 1645: Ἀσκληπιάδης ἱστορεῖ, ὑπὸ δρεως αὐτὸν (Orestem) ἀγχεθέντα ἐν Παρβασίῳ τελευτῆσαι. Ὁ δὲ Φερεκύδης, ὅτι καὶ ἔπειτα τὸν Ὁρέστην αἱ Ἐρινύες διώκουσιν. Ὁ δὲ καταφεύγει εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ ἴζει ἱκέτης πρὸς τῷ βωμῷ. Αἱ δὲ Ἐρινύες ἔρχονται ἐπ' αὐτὸν, θέλουσαι ἀποκτεῖναι, καὶ ἐρύκει αὐτὰς ἡ Ἀρτεμις. Ἐξ οὗ καὶ ἡ πόλις αὕτη Ὁρέστειον καλεῖται, ἀπὸ Ὁρέστου.

98.

Schol. Eurip. Orest. 1654: Φερεκύδης φησὶ, περὶ παίδων χρησίων αἰτοῦντα τὸν Νεοπτολεμον ἀναιρεθῆναι· ἐπεὶ Νεοπτολεμος Ἑρμιόνην γαμεῖ τὴν Μενελάου, καὶ ἔρχεται εἰς Δελφοὺς περὶ παίδων χρησόμενος· οὐ γὰρ αὐτῷ ἐγένοντο ἐξ Ἑρμιόνης. Καὶ δρῶν κατὰ τὸ χρηστήριον κρέα διαρπαζόντας τοὺς Δελφοὺς,

95.

Pherecydes ait, a Calchante porcam gravidam fuisse propositam, et de fetus numero questionem: Mopsum respondisse, tres catulos, et de his unam femellam: idque re comprobante, aegritudine animi exstinctum fuisse Calchantem.

96.

Pherecydes nutricem Orestis dicit Laodamiam. Hujus filium, ait, interfectum esse ab Egistho, qui cum esse Orestem opinatus esset; Orestem vero furtim subductum tres annos natum fuisse, ut Herodorus in Pelopea.

97.

Asclepiades narrat Orestem a serpente morsum in Parhasio obiisse. Secundum Pherecydem etiam tum persequantur illum Furiae. Is vero fugit in templum Dianæ atque supplex considit ad aram. Furiae ad eum accedunt, sed arceat eas Diana. Quare etiam urbs hæc Oresteum ab Oreste vocatur.

98.

Neoptolemus postquam Hermionen, Menelai filiam, uxorem duxerat, Delphos profectus est de liberis oraculum consulturus; ex Hermione enim ei non nati erant. Atque quum videret in oraculi sede Delphos car

ἀφαιρείται τὰ κρέα αὐτοῦς, ἑαυτὸν δὲ κτείνει μαχαί-
ρα. Ὁ δὲ τούτων ἱερεὺς κατορύσσει αὐτὸν ὑπὸ τὸν οὐ-
δὸν τοῦ νεῶ. Ἐαυτὸν δὲ σιγῆ. ita emendavit Leo-
pardus (Emendatt. 20, 9) : αὐτὸν δὲ κτείνει Μαχαί-
ρεὺς, ὁ τούτων ἱερεὺς καὶ κατορ.—

99.

Tzetz. in Exegesi in Iliadem p. 38, 11 : Πρία-
μος ὁ Λαομέδοντος καὶ Λευκίππης υἱός, κατὰ Φερε-
κύδη τὸν Σύρον ἱστορικόν, γήμας Ἐκάθην τὴν Δύ-
μαντος, τοῦ Ἡιονέως, πολλοὺς μὲν υἱοὺς, πολλὰς δὲ
θυγατέρας ἐσχέκει. Pro τὸν Σύρον legendum est τὸν
Λέριον. Addere liceat Schol. Ms. Eurip. Hecub.
v. 3 apud Fulv. Ursinum in Virgil. Collect.
Scriptt. Gr. illustr. p. 404 : Ὁ Πρίαμος ὁ Λαομέ-
δοντος γαμεῖ Ἐκάθην τὴν δάμαρτα τὴν Κισσέως τοῦ
Πρωϊέως.

100.

Eustath. ad Homer. II. Q, p. 1348, 18 : Οἱ μὲν,
τὸ Δίος φασὶν κύριον· οἱ δὲ, τὸ ἀγαυός. Νικᾶ δὲ εἶναι
Δίου ἐπίθετον τὸ ἀγαυός. Ἦν δὲ, φασὶν, ὡς ἱστορεῖ
Φερεκύδης, νόθος Πριάμου υἱός ὁ Δίος.

101.

Schol. Aristid. Orat. p. 163, ed. Frommel. :
Διὰ τὸ Παλλάδιόν φησι τὸ ἀπὸ Τροίας· ὁ γὰρ Δημό-
φιλος (leg. videtur Δημοφῶν) παρὰ Διομήδους ἀρ-
πάσας εἰς τὴν πόλιν ἤγαγεν· σημαίνει Λυσίας ἐν τῷ
ὑπὲρ Σοικράτους πρὸς Πολυκράτην λόγῳ· λέγοι δ' ἂν
καὶ περὶ ἄλλων πολλῶν Παλλάδιων, τοῦ τε καταλυό-
μενον τὸν αὐτόχθονα καὶ τῶν περὶ αὐτεφυρῶν καλου-
μένων, ὡς Φερεκύδης καὶ Ἀντίοχος ἱστοροῦσι, καὶ
τῶν κατηνεγμένων ἐν τῇ Γιγάντων μάχῃ, ὡς ἐν
ἀγράφοις ὁ Φύλαρχος φησι. Παλλάδια δὲ ἐκάλουν,
καθὰ λέγει Φερεκύδης, τὰ βαλλόμενα εἰς γῆν ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ ἀγάλαματ'· πάλλειν γάρ, φησὶ, τὸ βάλλειν
ἔλεγον.

Postrema fragm. pars inde a verbis Παλλάδια
δὲ legitur etiam in Etym. M. — Καταλυόμενον

siq. ita corrigenda videntur : τοῦ τε κατὰ τὸ λεγό-
μενον αὐτόχθονος (vel τοῦ καλουμένου αὐτόχθονος)
καὶ περὶ τῶν ἀπὸ γεφυρῶν καλουμένων. Audacius
enim Lucht. ad Phylarchi fragm. p. 141 scri-
bendum putat : τοῦ τε κατ' οὐρανοῦ πεσόντος εἰς
Ἄκτην γῆθονα καὶ πῶς παρὰ γεφυρῶν καλουμένου.

Tzetz. ad Lycophr. 355 : Φερεκύδης παλλάδια
λέγει τὰ ἀχειροποίητα μορφώματα, καὶ πᾶν τὸ ἐξ
οὐρανοῦ εἰς γῆν παλλόμενον.

102.

Schol. Homer. Odys. T, 523 : Τῇ Νυκτίως
Ζεὺς μίγνυται. Ἐξ ἧς Ζῆθος γίγνεται καὶ Ἄμφίων.
Οὔτοι τὰς Θήβας οἰκοῦσι πρῶτοι, καὶ καλοῦνται Διὸς
κοῦροι Λευκόπολοι. (Bene Buttmanus λευκόπολοι.)
Γαμεῖ δὲ Ζῆθος μὲν Ἀηδόνα τὴν τοῦ Πανδαρέου. Τῶν
δὲ γίνεται Ἴτυλος καὶ Νηίς. Ἴτυλον δὲ ἡ μήτηρ Ἀη-
δὸν ἀποκτείνει διὰ νυκτός, δοκοῦσα εἶναι τὸν Ἄμφιο-
νος παῖδα, ζηλοῦσα τὴν τοῦ προεργημένου γυναῖκα,
ὅτ' αὐτῇ (Buttm. bene conjicit ὅτι ταύτῃ) μὲν ἦσαν
ἐξ παῖδες, αὐτῇ δὲ δύο. Ἐφορμᾷ δὲ ταύτῃ ὁ Ζεὺς
ποιήν. Ἢ δὲ εὐχεται ὄρνις γενέσθαι, καὶ ποιῆι αὐτὴν
ὁ Ζεὺς ἀηδόνα. Θρήνει δὲ αἰεὶ ποτε τὸν Ἴτυλον, ὡς
φησι Φερεκύδης.

102 a.

Schol. Homer. ad Odys. A, 263 : Amphion
et Zethus Thebas muris cinxerunt διὰ τοὺς Φλε-
γύας· μετὰ δὲ τὴν τελευταίαν αὐτῶν Εὐρύμαχος ἤρμωσε
τὰς Θήβας, ὡς φησι Φερεκύδης ἐν τῇ δεκάτῃ. Pro
ἤρμωσε legendum est ἠρήμωσε : v. Eustath. p. 1682,
55.

Schol. Apollon. I, 735 : Ἄμφίων καὶ Ζῆθος τὰς
Θήβας ἐτείχισαν... Φερεκύδης δὲ καὶ τὴν αἰτίαν πα-
ραδίδωσι τῆς οἰκοδομῆς· διότι Φλεγύας πολεμίους ὄν-
τας εὐλαβοῦντο βασιλεύοντι Κάδμῳ.

«Hæc ultima verba : βασιλ. Κάδμῳ, ab interpo-
latore profecta esse docte arbitratur Heyn. ad
Apollod. p. 583. Codex Paris. habet : διὰ γὰρ

nem diripientes, hanc iis ademit, ipsum vero interfecit
Machaereus, illorum sacerdos, et sub limine templi sepe-
livit.

99.

Priamus, Laomedontis a Leucippe filius, secundum
Pherecydem Lerium, historicum, ex Hecuba, Dymantis,
Eionei, quam uxorem duxerat, multos filios multasque
filias suscepit.

100.

Dius nothus erat filius Priami.

101.

Dicere posset etiam de aliis multis Palladiis, de illo
quod autochthon vocant et de iis, quæ a ponte nominata
sunt, de quibus Pherecydes et Antiochus. — Palladia vo-
cabant, secundum Pherecydem, simulacra de cælo in ter-
ram delapsa, nam πάλλειν, inquit, pro βάλλειν, jacere,
dicebant.

Pherecydes Palladia dicit simulacra absque manuum

opera confecta, et omne quod de cælo in terram dejecit.

102.

Jupiter cum Antiopa, Nyctei filia, concumbit, ex eaque
nascuntur Zethus et Amphion, Thebarum conditores, qui
Dioscuri Leucopoli (qui albis equis utuntur) cognominan-
tur. Zethus uxorem ducit Aedona, ex qua Itylum et Nai-
dem suscipit. Sed Itylum Aedon mater interfecit putans
eum filium esse Amphionis, cujus uxori invidabat quod
illi sex, ipsi duo tantum filii essent. Quam ob rem pœ-
nam ei immisit Jupiter, et quum peteret ut in avem
commutaretur, fecit eam lusciniam, quæ continuo plorat
Itylum, ut ait Pherecydes.

102 a.

Post Amphionis et Zethi mortem Eurymachus (dux
Phlegyarum) Thebas devastavit.

Amphion et Zethus Thebas muris cinxerunt, ut contra
Phlegyarum, Cadmo regi infestorum, impetum urbem
munirent.

τοὺς Φλεγύας ἐχθροὺς ὄντας καὶ ὁμόρους. quæ lectio sane præstat.» Sturz. Contra Unger. in Thebanis Paradoxis: «Alia nobis mens est. Nam et Eudocia p. 19 præter Phavorinum illa verba transcripsit et de Cadmo bello lacessito quædam minime protrita narrat Diodorus XIX, p. 359, 96: Τοὺς μὲν τότε κατοικήσαντας ὑπεριον Ἐγγελεῖς καταπολεμήσαντες ἐξέβαλον· ὅτε δὴ συνέβη καὶ τοὺς περὶ Κάδμον εἰς Ἰλλυριοὺς ἐκπεσεῖν. μετὰ δὲ ταῦτ' Ἀμφίων καὶ Ζῆθος (ἐκράτησαν τοῦ τόπου).»

Schol. Homer. Il. N, 302: Γυρτώνα Φλεγύαι κατοικοῦντες, παρανομοῦτατον καὶ ληστρικὸν διῆγον βίον, καὶ κατατρέχοντες τοὺς περιοίκους χαλεπῶς ἠδίκουν. Θεβαῖοι δὲ, πλησιόχωροι ὄντες, ἐδεδοίκεσαν καὶ μέχρι πολλοῦ, εἰ μὴ Ἀμφίων καὶ Ζῆθος, οἱ Διὸς καὶ Ἀντιόπης, ἐτείχισαν τὰς Θήβας. Ἐίχε γὰρ Ἀμφίων λύραν, παρὰ Μουσῶν αὐτῷ δεδομένην, δι' ἧς κατέβλεπε καὶ τοὺς λίθους, ὥστε καὶ πρὸς τὴν τειχοδομίαν αὐτομάτους ἐπέργεσθαι. Τούτων μὲν οὖν ζώντων, οὐδὲν οἱ Φλεγύαι τοὺς Θεβαίους ἠδύνατο διαθεῖναι (κακὸν addit vulg. schol.). Θανόντων δὲ αὐτῶν, ἐπελθόντες σὺν Εὐρυμάχῳ τῷ βασιλεῖ, τὰς Θήβας εἶλον. Πλείονα δὲ τολμῶντες ἀδικήματα κατὰ Διὸς προαίρεσιν ὑπὸ Ἀπόλλωνος διεφάρησαν, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης. Cod. Ven. διεφθ. οὗτοι δὲ ἐνέπρηξαν καὶ τὸν ἐν Δελφοῖς ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδει.

Pro Gyrtōna vulgo legitur Górtuvan, de qua commutatione v. C. O. Müller. in libro de Minyis p. 194.

Schol. Apollon. I, 741: Λύραν Φερεκύδης ἐν τῇ δεκάτῃ ἱστορίᾳ (Phav. ἱστοριῶν) δοθῆναι Ἀμφίονι φησὶ ὑπὸ Μουσῶν.

102 b.

Schol. Eurip. Phæn. 162: Φερεκύδης φησὶν, αὐτὴν (τὴν Νιόβην) ἔχειν παῖδας ε'. Ἀλαλκομενεία, Φηρέα, Εὐδωρον, (Νιόβην) Λύσιππον, Ξάνθον, Ἀρ-

Phlegyæ Gyrtōnem incolentes contra jus fasque latrocinia et deprædationes exercebant, atque per incursiones vicinas gentes summis injuriis affliciebant. Thebani vero multum adhuc tempus eos timuerant, nisi Amphion et Zethus, Jovis ex Antiope filii, muris Thebarum urbem cinxissent. Amphion enim lyram habuit a Musis ei donatam, qua lapides ita demulsit, ut ipsi sponte sua ad muri constructionem convenirent. His viventibus Phlegyæ malum Thebanis inferre non poterant: sed post mortem eorum sub Eurymacho rege Thebas aggressi urbem ceperunt. Quum vero plura facinora injuste auderent, ex Jovis consilio ab Apolline interfecti sunt. Nam ipsum Apollinis Delphici templum incenderant.

Amphion lyra a Musis donatus est.

102 b.

Pherecydes dicit Nioben, Amphionis uxorem, filios habuisse sex: Alalcomena, Pherea, Eudorum, Lysippum, Xanthum, Argum; totidemque filias: Chionam, Clytān, Meliam, Horam, Lamippen, Pelopiam.

γίον. Θυγατέρας δὲ ε'. Χιόνην, Κλυτίαν, Μελίαν, Ὀρην, Λαμίππην, Πελοπίαν.

102 c.

Schol. Eurip. Phæn. 1111: Νηίταις πύλαις] ἢ ἀπὸ Νηίδος τῆς Ἀμφίονος καὶ Νιόβης. Ἡ ἐπεὶ νέαται εἰσίν. Ὁ δὲ Φερεκύδης ἀπὸ Νηίδος τῆς Ζήθου θυγατρὸς. Conf. Unger. Paradox. Theb. I, p. 313 sq.

103.

Schol. Apollon. 3, 62: Φερεκύδης· Αἰτῶνος (υἱὸς Ἰξίου). Φησὶ δὲ ὡς γαμήσας Δίαν τὴν Ἡιονέως θυγατέρα, πολλὰ ὑπέσχετο δώσειν δῶρα (cod. Paris. ἔδνα). Ἐλθόντος δὲ ἐπὶ ταῦτα τοῦ Ἡιονέως, βέρεθρον ποιήσας καὶ πυρακτώσας σκεπάζει αὐτὸ λεπτοῖς ξύλοις καὶ κόνει λεπτῇ. Ἐμπεσὼν δὲ ὁ Ἡιονέως ἀπόλλυται. Λύσαα δὲ τῷ Ἰξίῳ ἐνέπεσε διὰ τοῦτο, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἤθελεν ἀγνίσει οὔτε θεῶν οὔτε ἀνθρώπων. Πρῶτος γὰρ ἐμφύλιον ἄνδρα ἀπέκτεινε. Ἐλέσας δὲ αὐτὸν ὁ Ζεὺς ἀγνίζει, καὶ ἀγνισθεὶς ἤρασθη τῆς Ἥρας. Ὁ δὲ Ζεὺς νεφέλην ὁμοιώσας Ἥρα, παρακοιμίζει αὐτῷ. Καὶ ὑπεριον ποιήσας τετράκνημον τροχόν, καὶ δεσμεύσας αὐτὸν, τιμωρεῖται. — Schol. Pindar. Pyth. II, 40: Ἴον Ἰξίονα οἱ μὲν Ἀντιόπης γενεαλογοῦσιν, ὡς Αἰσχύλος· Φερεκύδης δὲ, Πεισίωνος· ἐνιοὶ δὲ, Ἄρεος· οἱ δὲ, Φλεγύα· Ἀσκληπιάδης δὲ ἐν τῷ τρίτῳ τῶν τραγωιδουμένων οὕτω γράφει. Προσισταροῦσι δὲ ἐνιοὶ, ὡς καὶ μανεῖη ὁ Ἰξίῳ, ὡς καὶ Φερεκύδης. Καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ τροχοῦ δὲ κόλασιν αὐτῷ παρεγκεχειρήκασιν. Ὑπὸ γὰρ δίνης καὶ θελλῶν αὐτὸν ἐξαρπασθέντα φθαρῆναί φασιν. cf. Schol. ad Eur. Phæn. 1185 Matthiæ. Sturzius lacunam statuit in Sch. Apollon., quam ita vult expleri: οἱ δὲ Ἀντιόπης γενεαλογοῦσιν, Φερεκύδης δὲ Πεισίωνος. Wesselingio ad Diod. Sic. IV, 69, scribendum videtur: Φερεκύδης δὲ, Πεισίωνος· Αἰσχύλος, Ἀντιόπης. Sed haud dubie pro Αἰτῶνος, scribendum est Αἰθῶνος (de quo nomine vide O. Müller. de Minyis p. 202), idemque apud Schol. Pind. pro

102 c.

Pherecydes dicit Neitas portas nominatas esse a Neide, Zethi filia.

103.

Ixion filius est Æthonis. Qui quum Dianam, Eionei filiam, uxorem ducere vellet, multa promisit se daturum esse munera sponsalia; sed ad ea petenda quum Eioneus venisset, soveam fecit, quam candentibus carbonibus impletam minutis lignis et pulvere leviter operuit. In quam Eioneus delapsus periit. Ixionem vero hoc facinus ad insaniam adigit, neque quisquam deorum hominumve voluit eum expiare. Primus enim hominem popularem interfecerat. Sed Jupiter misericordia commotus eum lustravit; lustratus vero captus est Junonis amore. Tum nubem, quam Junoni similem reddidit Jupiter, juxta eum in lecto collocavit, atque postea quattuor radiorum quam fecerat rotæ illigavit eum, atque ita pœna affecti.

Ixionem nonnulli, ut Æschylus, Antionis, Pherecydes vero Pisionis filium fuisse tradunt. — Sunt etiam qui Ixionem rabie affectum esse dicant, ut Pherecydes.

Πεισίωνος restituendum esse putarem, nisi propter significationem hujus nominis, quod pariter atque Ἀντίων Ixioni quam maxime convenit (v. Welker de Trilog. p. 549), probabilius esset diversas Pherecydem genealogias in medium protulisse.

104.

Schol. Apollon. I, 211: Περὶ δὲ τῆς Θρακίας Σαρπηδονίας πέτρας, ὅτι πρὸς τῷ Ἄϊμῳ ὄρει ἔστι, Φερεκύδης φησὶ, περὶ τῆς ἀρπαγῆς ἱστορῶν τῆς Ὠρειβοίας.

105.

Schol. Sophocli. OEdip. Colon. 463: Περὶ οὗ (Δαιδάλου) Φερεκύδης φησὶν οὕτω· «Μητίνω (leg. Μητίονι) δὲ τῷ Ἐρεγθέως καὶ Ἰφινόῃ γίγνεται Δαίδαλος, ἀφ' οὗ δ' ὄημος καλεῖται Δαιδαλῖδοι Ἀθήνησι.»

106.

Schol. Homer. Odys. A, 320: Θησεύς δ' Αἰγέως λαγῶν μετὰ τῶν ἠϊθέων εἰς Κρήτην πλεῖ, τῷ Μινωτάυρῳ παρατεθρομένους πρὸς ἀναίρεσιν. Ἀφικομένῳ δὲ αὐτοῦ ἔρωτικῶς πρὸς αὐτὸν διατεθεῖσα ἡ τοῦ Μίνως θυγάτηρ Ἀριάδνη, δίδωσιν ἀγαθίδα μίλτου (Buttm. conj. μίτου) λαβούσα παρὰ Δαιδάλου τοῦ τέκτονος, καὶ διδάσκει αὐτὸν, ἐπειδὴν εἰσέλθη, τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγαθίδος ἐκδῆσαι περὶ τὸν ζυγὸν τῆς [τῶν?] ἀνω θύρας καὶ ἀνελίσσοντα ἰέναι, μέχρις ἂν ἀφικῆται εἰς τὸν μυχόν. Καὶ ἂν αὐτὸν καθεύδοντα μάρψῃ, κρατήσαντα τῶν τριγῶν τῆς κεφαλῆς, τῷ Ποσειδῶνι θῆσαι, καὶ ἀπιέναι ὀπίσω ἀνελίσσοντα τὴν ἀγαθίδα. Ὁ δὲ Θησεύς λαβὼν τὴν Ἀριάδνην εἰς τὴν ναῦν ἐμβάλλεται, καὶ τοὺς ἠϊθέους καὶ παρθένους οὐ δήπω φθάσαντας τῷ Μινωτάυρῳ παρατεθῆναι. Καὶ ταῦτα ποιήσας, νυκτὸς μέσης ἀποπλεῖ. Προσορμίσας δὲ τῇ Δία νήσω, ἰχθᾶς ἐπὶ τῆς ἠϊόνος μετακοιμᾶται. Καὶ αὐτῷ

ἡ Ἀθηνᾶ παραστᾶσα, καλεῖται τὴν Ἀριάδνην εἶναι, καὶ ἀφικνεῖσθαι εἰς Ἀθήνας. Συντόμως δὲ διαναστάς ποιεῖ τοῦτο. Κατολοφυρομένης δὲ τῆς Ἀριάδνης ἡ Ἄφροδίτη ἐπιφανείσα θαρβείν αὐτῇ παραινεῖ· Διονύσου γὰρ ἔσεσθαι γυναῖκα, καὶ εὐκλεῖ γενέσθαι. Ὅθεν ὁ θεὸς ἐπιφανείς μίσγεται αὐτῇ. Καὶ δωρεῖται στέφανον αὐτῇ χρυσοῦν, ὃν αὐθις οἱ θεοὶ κατηστέρισαν τῇ τοῦ Διονύσου χάριτι. Ἀναιρεθῆναι δὲ αὐτὴν ὑπ' Ἀρτέμιδος, προεμένην τὴν παρθενίαν. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδης.

Macrob. Saturnn. I, 17: Pherecydes refert, Thesea, quum in Cretam ad Minotaurum duceretur, novisse pro salute atque reditu suo Ἀπόλλωνι Οὐλίῳ καὶ Ἀρτέμιδι Οὐλίᾳ.

Plutarch. in Theseo p. 8, A: Ἐπεὶ κατέπλευσεν εἰς Κρήτην, ὡς μὲν οἱ πολλοὶ γράφουσι καὶ ἄδουσι, παρὰ τῆς Ἀριάδνης ἐρασθείσης τὸ λίνον λαβὼν, καὶ διασχθεὶς ὡς ἔστι τοῦ λαβυρίνθου τοὺς ἐλιγμοὺς διεξελθεῖν, ἀπέκτεινε τὸν Μινώταυρον, καὶ ἀπέπλευσε τὴν Ἀριάδνην ἀναλαβὼν καὶ τοὺς ἠϊθέους. Φερεκύδης δὲ καὶ τὰ ἐδάφη τῶν Κρητικῶν νεῶν φησὶν ἐκκόψαι τὸν Θησεῖα, τὴν δίωξιν ἀφαιρούμενον.

107.

Steph. Byz.: Ἀλόπη, πόλις Θεσσαλίας, ἀπὸ Ἀλόπης τῆς Κερκυόνας, ὡς Φερεκύδης. ... Ἔστι δὲ μετὰ τὴν Λαρίσσης τῆς Κρεμαστῆς καὶ Ἐγίνου.

108.

Schol. Pindar. Nem. V, 89: Φερεκύδης ἠνίογον τὸν Φόρβαντα, φησὶ, Θησεῖος. Σὺν ᾧ καὶ τὴν Ἄμαζονα ἀρπάζει.

109.

Athenæus XIII, p. 557, A: Ἴστρος ἐν τῇ πεσσερσεκαίδεκάτῃ τῶν Ἀττικῶν, καταλέγων τὰς τοῦ Θησεῖος γενομένας γυναῖκας, φησὶ τὰς μὲν αὐτῶν εἶς ἔρωτος

104.

Thraciæ petram Sarpedoniam ad Hæmum montem sitam esse dicit Pherecydes ubi de raptu Orithyïæ agit.

105.

Metioni, Erechthei filio, et Iphinoæ natus erat Dædalus, a quo Dædalidarum demus Atheniensis nomen accepit.

106.

Theseus, Aegæi filius, sorte ductus cum juvenibus in Cretam trajecit, ut Minotauro ad eandem traderetur. Ubi quum advenisset, Ariadne, Minois filia, amore ejus capta dedit ei filii glomum minio tinctum, quem a Dædalo architecto acceperat; et Theseo præcepit, ut quum ingrederetur initium glomi alligaret limini supero portæ, et progredereetur filum evolvens, usque dum ad recessum interiore rem perveniret; ubi si taurum dormientem prehenderet, capillos ejus arriperet, eosque sacrificaret Neptuno, deinde regrederetur glomum revolvens.

His peractis Theseus cum Ariadne et cum juvenibus, qui jam in eo fuerant, ut tauro traderentur, in navem descendit, et deinde media nocte discessit. Appellit in Diam insulam, ubi egressus in littore dedit se quieti. Tum Minerva adstans eum jubet, Ariadne relicta, Athenas redire. Sta-

tim surrexit jussumque exsecutus est. Verum lacrimanti Ariadnæ Venus apparuit eamque cohortata est, ut bono animo esset: nam Bacchi se uxorem futuram esse, magna fruentem gloria. Bacchus apparuit, cum eaque concubuit; et donavit eam corona aurea, quam postea dii inter sidera collocarunt, Baccho gratificantes. Occisa vero est a Diana, quod prostituerit virginitatem.

Postquam Cretam appulit, ut multi scriptores et poetæ tradunt canuntque, accepto ab amante Ariadna filo, doctus quemadmodum evolvere se Labyrinthi ambagibus valeret, Minotauro occidit, solvitque inde, Ariadnam et impuberes secum asportans. Pherecydes funda etiam a Theseo Creticarum navium prodit, ne se insequi possent, excisa.

107.

Alope, urbs Thessaliæ, ab Alope, Cercyonis filia, nomen accepit, ut ait Pherecydes.

108.

Phorbas erat Thesei auriga, cum quo etiam Amazonerum rapuit.

109.

Ister libro decimo quarto rerum Atticarum uxores Thesei recensens ait, alias earum ex amore uxores ejus factas

γεγενῆσθαι, τὰς δ' ἄξ' ἀρπαγῆς, ἄλλας δ' ἐκ νομίμων γάμων. Ἐξ ἀρπαγῆς μὲν Ἑλένην, Ἀριάδην, Ἴππολύτην· καὶ τὰς Κερκύονος καὶ Σίνιδος θυγατέρας· νομίμως δ' αὐτὸν γῆμαι Μελίβοιαν, τὴν Αἴαντος μητέρα, γυναῖκα· Ἡσίοδος δὲ φησὶν καὶ Ἴππην καὶ Αἴγλην, οἱ ἦν καὶ τοὺς πρὸς Ἀριάδην ὄρκους παρῆθη, ὡς φησὶ Κέρκυω. Φερεκύδης δὲ προστίθῃσι καὶ Φερέβοιαν.

110.

Pollux X, 128: Δρεπάνη, καὶ ὡς Φερεκύδης ὠνόμασε, κρωπίον· περὶ γὰρ τοῦ Κόδρου λέγων, ὅτι ὡς ἐπὶ φρυγανισμὸν ἐξῆλθεν ἐν ἀγροίκῳ τῇ σκευῇ βουλούμενος λαθεῖν, φησὶν ὅτι τῷ κρωπίῳ τινὰ παίσας ἀπέκτεινε.

111.

Strabo XIV, p. 632, C: Ταύτης (τῆς Ἰωνικῆς παραλίης) φησὶ Φερεκύδης Μίλητον μὲν, καὶ Μυοῦντα, καὶ τὰ περὶ Μυκάλην καὶ Ἐρεσον, Κῆρας ἔχειν πρότερον· τὴν δ' ἐξῆς παραλίαν μέχρι Φωκαίας, καὶ Χίου, καὶ Σάμου, ἧς Ἀγκαῖος ἤρχε, Λέλεγας· ἐκβληθῆναι δ' ἀμφοτέρους ὑπὸ τῶν Ἰώνων, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Καραίας ἐκπεσεῖν. Ἀρξίσι δὲ φησὶν Ἀνδροκλον τῆς τῶν Ἰώνων ἀποικίας, ὕστερον τῆς Αἰολικῆς, υἱὸν γνήσιον Κόδρου τοῦ βασιλέως Ἀθηνῶν γενέσθαι τοῦτον Ἐρέσου κτίστην.

112.

Scholiastes in Platonem p. 335 ed. Bekk.: Περὰ δὲ Φερεκύδης καὶ τοῦνομα τῆς Ἰωνικῆς πόλεως, λέγω δὲ τῆς Τέω, κείμενον εὐρον, ὅθεν ἦν Ἀνακρέων ὁ μελοποιὸς, ἀπὸ τοῦ τέως. Ὁ γὰρ Ἀθάμας, φησὶν, ἀναχωρῶν ἐκ τῆς χώρας, εὐρὸν Ἄρεαν τὴν θυγατέρα ἀθύρουσαν καὶ λίθους συμφοροῦσαν τοὺς νῦν ὄντας ἐν

Τέω, ἤρετο ταύτην, τί ποιεῖς; Ἢ δὲ εἶπε· Τέως σὺ ἐξήτεις, ἵνα πόλιν κτίσῃς, εὐρον. Ἄφ' οὗ ἀνακινήσεις, τὴν πόλιν ὠνόμασε Τέω.

113.

Clem. Alex. Strom. V, p. 567 C. D: Φασὶ καὶ Ἰδανθούραν τὸν Σκυθῶν βασιλέα, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης ὁ Σύριος, Δαρείῳ διαβάντι τὸν Ἴστρον, πολέμον ἀπειλοῦντα πέμψαι σύμβολον ἀντὶ τῶν γραμματέων, μῦν, βάτραχον, ὄρνιθα, οἰστόν, ἀρότρον. Ἀπορίας δὲ οὐσῆς, οἷας εἰκόσ, ἐπὶ τούτοις, Ὀροντοπάγας μὲν ὁ χελίαρχος ἐλεγεν, παραδοῦσαι αὐτοὺς τὴν ἀρχὴν· τεκμαιρόμενος ἀπὸ μὲν τοῦ μύου, τὰς οἰκῆσεις· ἀπὸ δὲ τοῦ βατράχου, τὰ ὕδατα· τὸν αἶρα τε ἀπὸ τῆς ὄρνιθος· καὶ ἀπὸ τοῦ οἰστοῦ, τὰ ὄπλα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀρότρου, τὴν χώραν. Ξιφόδρης δὲ ἐμπαιλιν ἠρμήνευσεν· ἔφρασκε γὰρ, ἐὰν μὴ ὡς ὄρνιθες ἀναπτῶμεν, ἢ ὡς μύες κατὰ τῆς γῆς, ἢ ὡς οἱ βάτραχοι καθ' ὕδατος δύνωμεν, οὐκ ἂν φύγοιμεν τὰ ἐκείνων βέλη· τῆς γὰρ χώρας οὐκ ἐσμὲν κύριοι. Ἀνάχαρσιν τε τὸν Σκυθὴν φησὶ καὶ αὐτὸν κοιμώμενον κατέχειν, τῆ μὲν λαίᾳ, τὰ αἰδοῖα· τῆ δεξιᾷ δὲ, τὸ στόμα· ἀνιπτόμενον, δεῖν μὲν ἀμφοῖν, μείζον δὲ εἶναι γλώττης κρατεῖν ἢ ἡδονῆς. Pro ὁ Σύριος legendum esse ὁ Λέριος putant Vossius, Wesseling, Sturz.

FRAGMENTA SEDIS INCERTÆ.

114.

Etymol. M.: Ἄρυπες, Φερεκύδης, ἀντὶ τοῦ Ῥύπες. Πρῶτόν τὸ εἰρημένον. Ῥύπες γὰρ λέγονται οἱ Ἄγαιοί. Κατὰ πλεονασμὸν τοῦ α, Ἄρυπες.

esse, alias raptu, alias vero legitimis nuptiis. Ex raptu quidem Helenam, Ariadnen, Hippolytam et Cereyonis et Sinidis filias: legitimo vero matrimonio eum habuisse Melibœam, Ajacis matrem. Præter has Hesiodus nominat Hippen et Æglam, propter quam jusjurandum Ariadnæ datum non servavit, ut dicit Cercops. Illis vero Pherecydes addit Pherebœam quoque.

110.

Bipalium, et pastiaum, secundum Pherecydem: de Coddro enim loquens, quod quasi ad sarmenta colligenda exiverit rustico habitu, ne agnosceretur, dicit eum pastino quendam percussum interemisisse.

111.

De hac (Ionie parte maritima) Miletum, Myuntem, et quæ sunt circa Mycalen atque Ephesum loca, Pherecydes scribit Cares quondam tenuisse, reliquam usque ad Phocæam, Chium et Samum oram, cui Ancaeus præfuit, Leleges: utrosque autem ab Ionibus ejectos in reliquis Cariae partes demigrasse. Ducem coloniarum Ionum ait fuisse Androclum, Codri Atheniensium regis filium legitimum: qui eam post Æolicam deduxerit, Ephesumque condiderit.

112.

Alhamas ex patria discedens Aream filiam ludentem invenit et lapides colligentem, qui nunc Tei sunt. Interrogat eam: « Quid tu factis? » Respondet illa: Dum tu

quærebas, ubi urbem conderes, ego inveni. Quibus verbis commotus urbem appellavit Teum.

113.

Aiunt quidem certe Idanthuram quoque Scytharum regem, ut refert Pherecydes Syrius, Dario qui Istrum trajecerat, bellum minantem, symbolum misisse pro literis, murem, ranam, avem, jaculum, aratrum. Quum autem de his, ut erat consentaneum, exorta esset dubitatio, Orontopagas quidem tribunus militum, dicebat eos tradituros imperium, conjectans ex mure quidem habitationes; ex rana autem, aquas; ex ave vero, aerem; ex jaculo autem, arma; ex aratro vero, regionem. Xiphodres autem contra est interpretatus. Dicebat enim: Nisi tanquam aves evolaverimus, aut tanquam mures terram, vel tanquam ranæ aquam subierimus, illorum tela non effugiemus: non sumus enim domini regionis. Anacharsin quoque Scytham dicit dormientem, sinistra quidem continuisse pudenda, os autem dextera, significantem oportere quidem utrumque, sed majus esse, linguam cohibere, quam voluptatem.

FRAGMENTA SEDIS INCERTÆ.

114.

Arypes pro Rhypes (i. e. Achæi) dicit Pherecydes.

114 a.

Epimerism. Hom. ap. Cramer. Anecd. vol. I, p. 62, 10: Ἀλάστορ δὲ Ζεὺς, ἐπὶ τῶν γαλεπὸν τι πρασσόντων· παρηκτικὴ δὲ ἡ εὐθεία παρὰ τὴν ἀλάστορος γενικήν. ... καὶ Φερεκύδης· «Ὁ Ζεὺς δὲ Ἰκέσιος καὶ Ἀλάστορος καλεῖται.»

115.

Schol. Apollon. I, 831: Αἰγαῖος γὰρ οὗτος ὁ θεὸς (Neptunus) προσαγορεύεται, ὡς φησι Φερεκύδης.

116.

Steph. Byz.: Διόπη, πόλις Ἀρκαδίας, ὡς Φερεκύδης.

117.

Steph. Byz.: Φρίξα, πόλις. Ἡ δὲ Φρίξα κεῖται μὲν τῆς Ὀλυμπίας ἀπέχουσα στάδια λ'. Φερεκύδης δὲ Ἀρκαδίας αὐτὴν γράφει.

118.

Schol. Homer. II. B, 592: Φερεκύδης δὲ Ἀθηναῖος τὸ μὲν εὐχτιον, κύριον ὄνομα παρέλαβεν, τὸ δὲ αἶψυ, ἐπίθετον.

119.

Chæroboscus ad Theodosii Canones in Bekke-

ri Anecdoticis vol. III, p. 1196: Σπανιωτέρα ἐστὶν ἢ εἰς α (αἰτιατικὴ) οἶον τὸν βόα· εὐρέθη δὲ σπανίως παρὰ Φερεκύδει τῷ Ἀθηναίῳ.

Addo locos in quibus Pherecydis nomen corruptum est. Phavorin. in v. Παλλάδα: Πάλλαντες παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ νέοι, ὡς φησι Φερεκύδης. Hæc descripta sunt ex Eustathio ad Hom. II. A, p. 84, ubi pro ὡς φ. Φερεκύδης legitur, ὡς φ. Φιλιστίδης ἐν Συγγενικοῖς. Similem permutationem v. in fr. 33, g.

Etym. M.: Βοηδρόμιον, μὴν παρὰ Ἀθηναίους εἰρηται· ὅτι ἐν αὐτῷ ἐτιμᾶτο Βοηδρόμιος Ἀπόλλων. Τὴν δὲ ἀρχὴν ἔλαβεν, ὅτι πολέμου συστάντος Ἀθηναῖοις καὶ Ἐλευσινίοις, συμμαχήσαντος Ἴωνος κατὰ συγγένειαν, ἐνίκησαν οἱ Ἀθηναῖοι. Ἀπὸ οὖν τῆς τοῦ στρατεύματος βοῆς τῆς ἐπὶ τῷ ἄστει δραμούσης, ὅ τε Ἀπόλλων Βοηδρόμιος ἐκλήθη. Καὶ ἡ θυσία, καὶ ὁ μῆν. Καὶ τὰ Βοηδρόμια ἐτελεῖτο ἑορτῆ. Φερεκύδης δὲ ἐν τοῖς Αὐτόχθοσι, διὰ τῆς φωνῆς σημεῖον, ἦν τὸ πρότερον ἀξύνετον οὔσαν εὔρε καὶ διήρθρωσεν. Ubi Sylburg. pro Φερεκύδης reponendum putat Φερεκράτης, quod probant Heyne ad Apollod. p. 995 et Sturz.

114 a.

Jupiter Hicesius (i. e. supplicum præses) etiam Alastorus vocatur.

115.

Neptunus vocatur Ægeus.

116.

Diopè, urbs Arcadiæ, ut Pherecydes dicit.

117.

Phrixam Arcadiæ urbem esse scribit Pherecydes.

118.

Pherecydes Atheniensis in Iliade B, 592, εὐχτιον pro nomine proprio, αἶψυ pro adjectivo habet.

ACUSILAI

FRAGMENTA.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑΙ.

1.

Plato Sympos. p. 178. B (quem locum Stobaeus excerpsit in Eclog. phys. 1, p. 22): 'Ψαίδος πρῶτον μὲν Χάος γενέσθαι φησὶν (Stob. φησὶ γίνεσθαι) ... μετὰ τὸ Χάος δύο τούτω γενέσθαι, Ἰὴν τε καὶ Ἐρωτα. ... 'Ψαίδω δὲ καὶ Ἀκουσίλωος ὁμολογεῖ. Οὕτω πολλαχόθεν ὁμολογεῖται ὁ Ἐρως ἐν τοῖς πρεσβυτάτοις εἶναι (Stob. Ἀκουσ. ζύμωσιν, ἐν τοῖς πρεσβ. εἶναι), πρεσβυτάτος δὲ (Stob. τε) ὦν, μεγίστων ἀγαθῶν ἡμῖν αἴτιος ἐστί.

Schol. Theocriti in argumento Idyllii XIII: 'Ψαίδος Χάους καὶ Ἰῆς ('Ἐρωτα υἱὸν λέγει) ... Ἀκουσίλωος Νυκτὸς καὶ Αἰθέρος. Damascius περὶ ἀρχῶν c. 14, p. 257, in Wolfii Anecd. Græc. t. III: Ἀκουσίλωος Χάος μὲν ὑποτίθεσθαι μοι δοκεῖ τὴν πρώτην ἀρχὴν, ὡς πάντῃ ἀγνωστον· τὰς δὲ δύο μετὰ τὴν μίαν· Ἐρεβος μὲν, τὴν ἀρρένα, τὴν δὲ θήλειαν, Νύκτα· ταύτην μὲν ἀντὶ ἀπειρίας, ἐκείνην δὲ ἀντὶ πέρατος. Ἐκ δὲ τούτων φημὶ μιλθέντων Αἰθέρα γενέσθαι, καὶ Ἐρωτα, καὶ Μῆτιν, τὰς τρεῖς ταύτας νοητὰς ὑποστάσεις.

2.

Etymol. M.: Κοῖος· ὁ πατήρ Ἀητοῦς· παρὰ τὸ κοεῖν, ὃ ἐστὶ νοεῖν καὶ συνιέναι, ὃ ἐστὶ συνετός. Κοῖόν

1.

Hesiodus principio Chaos exstitisse dicit ... post Chaos hæc duo exstitisse, Terram atque Amorem. ... Acusilaus quoque cum Hesiodo consentit. Atque ita passim, Amorem ex antiquissimis esse, conceditur. Quum vero talis sit, maximorum bonorum nobis est causa.

Hesiodus Amorem Chai et Terræ, Acusilaus Noctis et Ætheris filium esse dicit.

Acusilaus Chaos statuere mihi videtur primum rerum principium, ut prorsus ignotum. Post hoc unum hæc duo: Erebum, principium masculinum, et Noctem, principium femininum, hoc pro infinito, illud pro finito. Ex horum commixtione ortos esse dico Ætherem, Amorem. Intelligentiam, tres illas, quæ mente percipiuntur, substantias.

2.

Cæus, pater Latonæ, sic nominatus a κοεῖν, quod idem est ac νοεῖν et συνιέναι (scire, intelligere), ita ut κοῖος sit quasi νοῖος prudens, intelligens. Nam Æoles litera x pro v utuntur. Hesiodus: Cæum et Hyperiona et Iapetum. Hi vero Titanes et Titanides vocantur, ut ait Acusilaus.

ὁ Ὑπερίονά τ' Ἰαπετόν τε (ex Hesiodi Theog. 134). Οἱ Αἰολεῖς τῶν x ἀντὶ τοῦ v κέχρηται. Οὗτοι δὲ Τιτᾶνες καὶ Τιτανίδες καλοῦνται, ὡς Ἀκουσίλωος.

3.

Schol. Hesiod. Theog. 870, p. 269 a: Ἀκουσίλωος τρεῖς ἀνέμους εἶναι φησὶ κατὰ Ἠσίοδον, βορᾶν, ζέφυρον, καὶ νότον. Τοῦ γὰρ ζεφύρου ἐπίθετον τὸ ἀργέστην φησὶν.

4.

Schol. Nicandri Theriac. v. 11, p. 6: Περὶ τῆς τῶν δακνόντων θηρίων γενέσεως, ὅτι ἐστὶν ἐκ τῶν Τιτάνων τοῦ αἵματος, παρὰ μὲν τῶν Ἠσίοδω οὐκ ἐστὶν εὐρεῖν· Ἀκουσίλωος δὲ φησὶν ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Τυφῶνος πάντα τὰ δάκνοντα γενέσθαι.

5.

Schol. Apollon. IV, 828: Ἀκουσίλωος Φόρκυκος καὶ Ἐκάτης τὴν Σκύλλαν λέγει. ... Ἐν δὲ ταῖς μεγάλαις Ἠοίαις Φόρβαντος καὶ Ἐκάτης ἢ Σκύλλα.

6.

Strabo X, p. 472, D: Ἀκουσίλωος ὁ Ἀργεῖος ἐκ Καθεΐρης καὶ Ἠφαίστου Κάμιλον λέγει. Τοῦ δὲ, τρεῖς Καθεΐρους, ὧν Νύμφας Καθεΐράδας. V. Welcker. Tril. Æschyl. p. 219.

7.

Scholia Homer. ad Odys. K, 2, a Buttmanno

3.

Acusilaus tres ventos esse dicit secundum Hesiodum: boream, zephyrum, notum. Nam ἀργέστην (velocem, vel album, i. e. albas nubes in cælo congerentem) ait zephyri epitheton esse.

4.

Animalia, quæ morsu venenato lædunt, ex Titanum sanguine orta esse non legitur apud Hesiodum; Acusilaus vero ex Typhonis sanguine omnia animalia, quæ morsu vulnerant, nata esse dicit.

5.

Acusilaus Scyllam Phorcynis et Hecataë filiam esse tradit; verum in Eois magnis Scylla Phorbantis est ex Hecate.

6.

Acusilaus Argivus ex Cabira et Vulcano natum ait Camilum, ex hoc tres Cabiros, ex his Nymphas Cabiridas.

7.

Deucalio, sub quo diluvium, filius erat Promethei et

ex Codd. Mss. edita: Δευκαλίων, ἐφ' οὗ δ κατακλυ-
σμός γέγονε, Προμηθέως μὲν ἦν υἱός, μητρός δὲ ὡς
πλείστοι λέγουσι Κλυμένης, ὡς δὲ Ἡσιόδος Πруνειίης,
ὡς δὲ Ἀκουσίλαος Ἡσιόνης τῆς Ὠκεανοῦ καὶ τοῦ
Προμηθέως.

Sturz. pro Ἡσιόνης, quæ h. l. Oceani filia di-
citur, legendum putat Ἀσίας et pro corrupto
illo Πруνειίης reponi vult Πανδώρας.

Schol. Pind. Ol. 9, 70: Κοινὰ τὰ περὶ Δευκαλίω-
να καὶ Πύρραν, καὶ ὅτι τοὺς λίθους κατόπιον βίπτοντας
ἀνθρώπους ἐποίουν, μαρτυρεῖ Ἀκουσίλαος.

8.

Schol. Apollon. III, 1123: Ἀκουσίλαος καὶ Ἡσιό-
δος ἐν ταῖς μεγάλαις Ἡοίαις φασὶν ἐξ Ἰοφώσσης τῆς
Αἰήτου (Phrixum genuisse Argum).

9.

Schol. Apoll. Rh. IV, 1147: Περὶ δὲ τοῦ δέρου, δὲ
ἦν χρυσοῦν, οἱ πλείστοι ἱστοροῦσιν. Ἀκουσίλαος δὲ
ἐν τῷ περὶ γενεαλογιῶν πορφυρευθῆναι φησὶν ἀπὸ τῆς
θαλάσσης.

10.

Schol. Apollon. IV, 57: Τὸν Ἐνδυμίωνα Ἡσιό-
δος μὲν Ἀεθλίου τοῦ Διὸς καὶ Καλύκῃς παιδὰ λέγει,
παρὰ Διὸς εἰληφῶτα δῶρον, αὐτὸν ταμίαν εἶναι θανά-
του, ὅτε μέλλοι δλέσθαι. Καὶ Πείσανδρος δὲ τὰ αὐτὰ
φησι, καὶ Ἀκουσίλαος, καὶ Φερεκύδης.

11.

Tzetzes ad Lycophr. 177: Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος,
Ἰνάχου· Ἰνάχου καὶ Μελίας τῆς Ὠκεανοῦ, Φορωνέ-
ως, καὶ Αἰγιαλέως ἄπαις, ἀφ' οὗ Αἰγιαλεία ἡ χώρα.
Φορωνέως δυναστεύων Πελοποννήσου, ἐκ Τηλοδίκης
νύμφης γεννᾷ Ἄπιν καὶ Νιόβην. Ἄπιν οὖν τυραννι-
κῶς ζῶν, ἀναίρειται ὑπὸ Θελξίου καὶ Τελχίνος, ἀφ'

οὗ καὶ ἡ χώρα Ἄπια, ἡ τῆς Πελοποννήσου. Νιόβης,
τῆς Ἀπίδος ἀδελφῆς, καὶ Διὸς, Ἄργος, ἀφ' οὗ ἡ
χώρα. Κατὰ δὲ Ἀκουσίλαον, καὶ Πελασγὸς σὺν Ἄργῳ,
ἀφ' οὗ ἡ Πελοποννήσου χώρα, ἡ καὶ Ἄπια λεγομένη,
μέγρι Φαρσαλίας καὶ Λαρίσσης, Πελασγία ἐκλήθη.

11 a.

Didymus apud Macrob. Saturn. V, 18 (p. 130
Bir.): Ὁ γοῦν Ἀγησίλαος (leg. Ἀκουσίλαος) διὰ τῆς
πρώτης ἱστορίας δεδήλωκεν, ὅτι Ἀγελῶς πάντων τῶν
ποταμῶν πρεσβύτατος· ἐφη γὰρ Ὠκεανὸς δὲ γαμῆ
Τηθὺν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν· τῶν δὲ γίνονται τρισχίλιοι
ποταμοί· Ἀγελῶς δὲ αὐτῶν πρεσβύτατος καὶ τετί-
μηται μάλιστα.

12.

Apollod. II, 1, 1: Νιόβης καὶ Διὸς ... παῖς Ἄρ-
γος ἐγένετο· ὡς δὲ Ἀκουσίλαός φησι, καὶ Πελασγὸς,
ἀφ' οὗ κληθῆναι τοὺς τὴν Πελοπόννησον οἰκοῦντας
Πελασγούς. Ἡσιόδος δὲ τὸν Πελασγὸν αὐτόχθονά φη-
σιν εἶναι.

Idem III, 8, 1: Τὸν Πελασγὸν Ἀκουσίλαος Διὸς
λέγει καὶ Νιόβης, ... Ἡσιόδος δὲ αὐτόχθονα.

13.

Ge. Syncellus Chronograph. p. 64, B, C.: Οὐδὲν
ἀξιωμακτικόν· Ἐλλήσιν ἱστορεῖται πρὸ Ὠγύγου,
πλὴν τοῦ Φορωνέως τοῦ συγχρονισατος αὐτῷ, καὶ
Ἰνάχου τοῦ Φορωνέως πατρὸς, ὃς πρῶτος Ἄργους
ἐβασίλευσεν, ὡς Ἀκουσίλαος ἱστορεῖ.

Conf. Pausan. II. 15, p. 144 sq.

14.

Clemens Alexandr. Strom. I, p. 321, A, et ex
eo Euseb. Præp. evang. X, 12, p. 497, D: Ἀκου-
σίλαος Φορωνέα πρῶτον ἀνθρώπον (Euseb. ἀνθρώ-
πων) γενέσθαι λέγει. ... Ἐντεῦθεν δὲ Πλάτων ἐν Τι-

ut plurimi dicunt, Clymenæ, secundum Hesiodum vero
Pandoræ; secundum Acusilaum natus est ex Hesione,
Oceani filia, et ex Prometheo.

Tralaticia sunt illa de Deucalione et de Pyrrha, eosque
lapides post tergum jacentes fecisse homines testatur
Acusilaus.

8.

Acusilaus et Hesiodus in Eois magnis dicunt ex Io-
phossa, Ætæ filia, Phrixum genuisse Argum.

9.

Plurimi narrant yellus illud aureum fuisse; Acusilaus
vero in libro de Genealogiis dicit ex mari purpura tinctum
esse.

10.

Endymionem Hesiodus dicit Æthlio, Jovis filio, ex
Calyce natum, cui a Jove dono datum esset, se moritu-
rum mortis arbitrum esse. Eadem narrant Pisander,
Acusilaus, Pherecydes.

11.

Oceani et Tethyos Inachus, Inachi et Meliæ, Oceani filie,
Phoroneus et Ægialeus liberis carens, a quo Ægialea no-
men habet. Phoroneus, Peloponnesi princeps, e Telodice
nympha Apin genuit et Nioben. Apis, a quo regio Pelo-
ponnesiaca Apia nominata est, quum tyrannice viveret,

a Thelxione et Telchine interficitur. Niobes, Apidis soror-
is, ex Jove filius est Argus, a quo terra nominata est, et
præter Argum, ut Acusilaus dicit, Pelasgus, a quo Pelo-
ponnesus, quæ et Apia audit, usque ad Pharsaliam et La-
rissam, appellata est Pelasgia.

11 a.

Acusilaus in primo libro passim ostendit Acheloum
omnium fluviorum esse antiquissimum. Dicit enim:
«Oceanus vero uxorem ducit Tethyn ipsius sororem, Ex
his nascuntur ter mille fluvii, quorum Achelous natu
maximus est, et præ ceteris habetur in honore.»

12.

Jovis ex Niobe, filius erat Argus et Acusilao auctore,
Pelasgus, a quo Peloponnesi incolæ Pelasgi nominati sunt.
Hesiodus vero Pelasgum autochthonem esse dicit.

13.

Ante Ogygen nihil apud Græcos narratur dignum quod
memoretur, excepto Phoroneo, illius equali, atque Inacho,
Phoronei patre, qui primus Argolidis rex erat, ut narrat
Acusilaus.

14.

Acusilaus dicit Phoroneum fuisse primum homi-
num. ... Hinc Plato in Timæo secutus Acusilaum, scribit:

μαίω (p. 22, A) κατακολουθήσας Ἀκουσίλω γράφει· Καί ποτε προαγαγεῖν βουλευθεῖς αὐτοὺς περὶ τῶν ἀρχαίων εἰς λόγους τῶν τῆδε, τὰ ἀρχαιότατα λείπειν ἐπιχειρεῖ, περὶ Φορωνέως τε τοῦ πρώτου λεχθέντος καὶ Νιοβῆς.

Euseb. Præp. ev. X, 10, p. 489, A (ex Julio Africano): Ἀπὸ Ὠγύγου τοῦ παρ' ἐκείνοις (τοῖς Ἀττικοῖς) αὐτόχθονος πιστευθέντος, ἐφ' οὗ γέγονεν ὁ μέγας καὶ πρῶτος ἐν τῇ Ἀττικῇ κατακλυσμός, Φορωνέως Ἀργείων βασιλεύοντος, ὡς Ἀκουσίλαος ἱστορεῖ, μέχρι πρώτης Ὀλυμπιάδος. ... ἔτη συνάγεται χίλια εἴκοσιν.

15.

Joseph. Archaeol. 1, 4, extr.: Ἡσιόδός τε καὶ ... Ἀκουσίλαος ... ἱστοροῦσι τοὺς ἀρχαίους ζήσαντας ἔτη χίλια.

16.

Pausan. II, 16, 3, p. 146, de Mycene: Ταύτην εἶναι θυγατέρα Ἰνάχου, γυναῖκα δὲ Ἀρέστορος, τὰ ἔπη λέγει, ἃ δὴ Ἕλληνες καλοῦσιν Ἡοίας μεγάλας· ἀπὸ ταύτης οὖν γεγονέναι καὶ τὸ ὄνομα τῇ πόλει. Ὅν δὲ φασὶ προσποιούμενοι ἀκοῦσαι λόγον (leg. cum Porsono τῇ πόλει φασίν· ὃν δὲ προσποιῶσιν Ἀκουσίλω λόγον), Μυκηνέα υἱὸν εἶναι Σπάρτωνος, Σπάρτωνα δὲ Φορωνέως, οὐκ ἂν ἔγωγε ἀποδεξαίμην, διότι μηδὲ αὐτοὶ Λακεδαιμόνιοι.

17.

Apollod. II, 1, 3: Ἄργον τὸν πανόπτην ... Ἀκουσίλαος γηγενῆ λέγει.

18.

Apollod. II, 1, 3: Ἡσιόδός τε καὶ Ἀκουσίλαος Πειρήνος τὴν Ἰώ φασιν εἶναι.

19.

Apollod. II, 2, 2, Proeti filiae ἐμάνησαν· ὡς μὲν Ἡσιόδός φησιν, ὅτι τὰς Διονύσου τελετὰς οὐ κατεδέ-

γοντο· ὡς δὲ Ἀκουσίλαος λέγει, διότι τὸ τῆς Ἥρας ζῶανον ἐξητέλισαν.

20.

Apollod. II, 5, 7, taurum Cretensem Ἀκουσίλαος εἶναι φησὶ τὸν διαπορθμεύσαντα Εὐρώπην Διί.

21.

Apollod. III, 4, 4: Ἀκταίων τοῦτον ἐτελεύτησε τὸν τρόπον, ὡς Ἀκουσίλαος λέγει, μνήσαντος τοῦ Διὸς, ὅτι ἐμνηστεύσατο Σεμείλῃν.

21 a.

Probus ad Virgil. Bucol. II, 48: *Narcissus flos, ut Acusilaus refert, a Narcisso Amaranthi, qui fuit Erechtheis, ex insula Eubœa, interemptus ab Epope. Ex cruore ejus flores, qui nomen ejus acceperunt, procreati.*

Pro Amaranthi scribendum est *Amarynthi* (v. Steph. Byz. s.v., Strabo p. 448). In *Erechtheis* latere videtur *Eretriensis*. Nam Strabo p. 404 *Narcissi Eretriensis monumentum memorat ad Oropum.*

22.

Apollod. III, 12, 6: Ὁ Ἄσωπὸς ποταμὸς ... ὡς Ἀκουσίλαος λέγει, Πηροῦς καὶ Ποσειδῶνος.

23.

Schol. Homer. Odys. Ξ, 533: Ἐρεχθεὺς δὲ τῶν Ἀθηναίων βασιλεὺς ἴσχει θυγατέρα τοῦνομα Ὠρεΐθειαν κάλλει διαπρεπεστάτην. Κοσμήσας ταύτην ποτὲ, πέμπει κληφόρον θύσουσαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῇ Πολιάδι Ἀθηνᾶ. Ταύτης δὲ ὁ Βορέας ἀνεμὸς ἐραστὴς, λαθὼν τοὺς βλέποντας καὶ φυλάσσοντας τὴν κόρην ἤρπασεν. Καὶ διακομίσας εἰς Θράκην, ποιεῖται γυναῖκα. Γίνονται δὲ αὐτῷ παῖδες ἐξ αὐτῆς Ζήτης καὶ Κάλαις. Οἱ καὶ δι' ἀρετὴν μετὰ τῶν ἡμιθέων εἰς Κόλχους ἐπὶ τὸ νάκος ἐπλευσαν ἐν τῇ Ἄργῳ. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἀκουσίλω.

Et quum vellet eos aliquando inducere ut dicerent de rebus antiquis ejus civitatis, aggreditur dicere quæ sunt antiquissima, de Phoroneo, qui dictus est primus hominum, et de Niobe.

Ab Ogyge, quem indidem satum esse credunt, sub quo ingens illud primumque diluvium, regnante Argis Phoroneo, Atticam invasisse Acusilaus auctor est, ad primam usque olympiadem ... anni colliguntur viginti supra mille.

15.

Hesiodus et Acusilaus narrant antiquissimorum temporum homines ad mille annos vixisse.

16.

Mycenen Inachi filiam, Acestoris uxorem fuisse illo carmine narratur, quas Eœas magnas Græci dicunt, eamque utibi nomen dedisse ajunt. Quem vero Acusilao attribuunt sermonem, Myceneum Spartonis fuisse filium, Spartonem Phoronei, mihi utique non probant, siquidem neque Lacedæmoniis.

17.

Argum Panoptem (omnia oculis cernentem) Acusilaus ex terra ortum dicit.

18.

Hesiodus et Acusilaus Pirenis filiam Io esse dicunt.

19.

Proeti filiae... in insaniam inciderunt, quod, ut Hesiodus inquit, Dionysi ferias minime receperant; ut Acusilaus, quod Junonis simulacrum nihili fecerant.

20.

Taurum Cretensem Acusilaus ait Europam Jovi per mare portasse.

21.

Talis vitæ finis Actæoni (a canibus lacerato) fuit Jove irascente, ut Acusilaus narrat, quod Semeles nuptias amibisset.

22.

Asopus fluvius, ut Acusilaus dicit, Peræ et Neptuni filius est.

23.

Erechtheus, rex Atheniensium, filiam habuit Orithyiam summa excellentem venustate. Quam quum Canephoram, ut sacrificia offerret Minervæ Polladi, in Acropolin misisset, tanto Boreas ventus puellæ amore exarsit, ut non animadversus a præsentibus puellamque servantibus furtim eam subriperet et in Thessaliam translata sibi jungeret connubio. Filios ex ea habuit Zeten et Calain, qui propter virtutem suam cum semideis Argo nave vecti sunt in Colchidem, unde vellus illud reportarent.

24.

Apollod. III, 15, 2, de Zete et Calai: Ὡς Ἀκουσίλαος λέγει, περὶ Τῆνον υἱὸν Ἡρακλέους ἀπέβουλοντο.

25.

Schol. Pindar. Pyth. III, 25: Διὰ τί δὲ προὔτιμης (Coronis) τὸν Ἴσχυον τοῦ Ἀπόλλωνος, Ἀγησίλαός (leg. Ἀκουσίλαός) φησιν, ὡς κατὰ θεὸς ὑπεροφίας θνητῶν βουλευθεῖσα συνείναι.

26.

Schol. Homer. Il. Υ, 307: Ἀφροδίτη χρησμοῦ ἐκπεσόντος, ὅτι τῆς τῶν Πριαμιδῶν ἀρχῆς καταλυθείσης, οἱ ἀπ' Ἀγγίσου Τρώων βασιλεύσουσιν, Ἀγχίση ἤδη παρημαχότι συνῆλθεν. Τεκοῦσα δ' Αἰνεΐαν, καὶ βουλομένη πρόφασιν κατασκευάσαι τῆς τῶν Πριαμιδῶν καταλύσεως, Ἀλεξάνδρῳ πόθον Ἐλένης ἐπέβαλε, καὶ μετὰ τὴν ἀρπαγὴν τῷ μὲν δοκεῖν συμβάγει τοῖς Τρωσὶ· ταῖς δὲ ἀληθείαις παρηγορεῖ τὴν ἥπταν αὐτῶν, ἵνα μὴ παντελῶς ἀπελπίσαντες ἀποδώσι τὴν Ἐλένην. Ἱστορεῖ Ἀκουσίλαος.

27.

Schol. Hom. Odys. Α, 519: Εὐρύπυλος δ' Ἀστυόχης καὶ Τηλέφου τοῦ Ἡρακλέους παῖς, λαγῶν τὴν πατρῶν ἀρχὴν, τῆς Μυσίας ἀρχῆς προϊστάται. Πυθόμενος δὲ Πρίαμος τῆς περὶ τούτου δυνάμεως, ἐπεμψεν ὡς αὐτὸν, ἵνα παραγένηται σύμμαχος. Εἰπόντος δὲ αὐτοῦ ὡς οὐκ ἐξόν (Buttmann. ἐξῆν) αὐτῷ διὰ τὴν μητέρα, ἐπεμψεν ὁ Πρίαμος τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀστυόχῃ δῶρον χρυσῆν ἄμπελον. Ἡ δὲ λαβοῦσα τὴν ἄμπελον, ἐπεμψε τὸν υἱὸν ἐπὶ στρατείαν. Νεοπτόλεμος δὲ ὁ Ἀχιλλέως παῖς τοῦτον ἀναιρεῖ (Buttmannus edidit ὁ Πρίαμος τῇ μητρὶ αὐτοῦ δῶρα. Ἡ δὲ λαβοῦσα τὸν υἱὸν ἐπεμψεν ἐπὶ στρατείαν. Ὁν Νεοπτόλεμος ὁ τοῦ Ἀχιλλέως υἱὸς ἀναιρεῖ). Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀκουσίλαῳ.

24.

Zetes et Calais, ut Acusilaus dicit, ad Tenum ab Hercule interfecti sunt.

25.

Causam, cur Coronis Ischyn Apollini præferendum duxerit, Acusilaus asserit, quippe quæ verita ne a deo contemptui haberetur, cum mortali homine esse maluisset.

26.

Edito oraculo post dissolutam Priamidarum dominationem prosapiam Anchisæ regnum Trojanorum habituram esse, Venus cum Anchise vegetam ætatem jam egresso concubuit. Ex quo quum Æneam peperisset, ut Priamidarum potestatem subvertendi occasionem nancisceretur, Alexandro Helenæ amorem iniecit, et post illius raptum a Trojanorum partibus stare visa est; re vera autem hac auxilii specie solabatur cladem eorum, ne prorsus desperantes Helenam redderent.

27.

Eurypylus, filius Astyoche et Telephi, Herculis filii, in Mysiæ regno patri successit. Cujus de potentia quum Priamus audivisset, misit qui ad belli societatem cum permoverent, et, respondente illo non licere sibi propter matrem, Astyoche dono misit vitam auream. Qua accepta, misit illa filium in expeditionem. Hunc vero Neoptolemus, Achillis filius, occidit.

Schol. Pind. Ol. VII, 42: Ἔοικε δὲ ὁ Πίνδαρος ἐντετυγχάνει τῷ Ἀγαθῷ ἱστοριογράφῳ· ἐκείνος γὰρ οὕτω γενεαλογεῖ· Ἐπερόγου Εὐρύπυλος· οὗ Ὀρμενος· οὗ Φέρης, οὗ Ἀμύντωρ· οὗ Ἀστυδάμεια ἢ Τληπολέμου μήτηρ· καὶ αὐτὸς δὲ Ἀμύντωρ εἰς Δία τὸ γένος ἀνάγει· Pro τῷ Ἀγαθῷ ἱστορ. Bæckhius emendandum statuit Ἀκουσίλαῳ τῷ ἀρχαίῳ ἱστορ.

28.

Apollod. III, 11, 1: Μενέλαος ἐγέννησεν... ἐκ δούλης Πιερίδος, γένος Αἰτωλίδος, ἣ, καθάπερ Ἀκουσίλαός φησι, Τηριδάης, Μεγαπένθη.

29.

Schol. Apollon. 4, 992: Ἀκουσίλαος ἐν τῇ τρίτῃ φησὶν, ὅτι ἐκ τῆς ἐκτομῆς τοῦ Οὐρανοῦ βανίδας ἐνεχθῆναι συνέπεσεν, τουτέστι σταγόνας, κατὰ τῆς γῆς. ἔξ ὧν γεννηθῆναι τοὺς Φαίακας. Οἱ δὲ, τοὺς γίγαντας. Καὶ Ἀλκαῖος δὲ κατὰ τὰ αὐτὰ Ἀκουσίλαῳ λέγει τοὺς Φαίακας ἔχειν τὸ γένος ἐκ τῶν σταγόνων τοῦ Οὐρανοῦ.

30.

Schol. Homer. Odys. P, 207: Περελάου παῖδες Ἰθακος καὶ Νήριτος, ἀπὸ Διὸς ἔχοντες τὸ γένος, ἄρουν τὴν Κεφαληνίαν. Ἀρέσαν δὲ αὐτοῖς τοῦτο, καταλιπόντες τὰ σφέτερα ἦθη, παραγίνονται εἰς τὴν Ἰθάκην. Καὶ τόπον ἰδόντες εὖ πεποιημένον εἰς συνοικισμὸν, διὰ τὸ τῶν παρατεθειμένων ὑψηλότερον εἶναι, [καὶ] κατοικήσαντες δεῦρο τὴν Ἰθάκην ἔκτισαν. Καὶ ἐκ μὲν τοῦ Ἰθακοῦ ἡ νῆσος ἐπωνομάσθη Ἰθάκη· τὸ δὲ παρακείμενον ὄρος ἐκ τοῦ Νηρίτου Νήριτον. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀκουσίλαῳ.

31.

Harrocratio: Ὀμηρίδαι· γένος ἐν Χίῳ, ὡσπερ Ἀκουσίλαος ἐν τρίτῃ.

Hyperochi Eurypylus, cujus Ormenus, cujus Pheres, cujus Amyntor, cujus Astydamia, Telepemi mater; et ipse Amyntor ad Jovem genus refert.

28.

Menelaus genbit— ex serva Pieride ab Ætolia oriunda, sive, ut Acusilaus ait, e Teridæ Megapenthem.

29.

Acusilaus libro tertio dicit, quum Uranus exsecaretur, accidisse ut guttæ in terram deciderent; ex his ortos esse Phæaces; alii dicunt, Gigantes. Etiam Alcæus eodem modo quo Acusilaus Phæacés dicit ex Urani guttis genus ducere.

30.

Perelai filii, Ithacus et Neritus, a Jove oriundi, incolabant Cephaleniam. Placuit his consuetas sedes relinquentes in Ithacam transmigrare. Ubi quum locum viderent peraptum habitationibus propterea quod circumjacentem regionem superabat, colonia huc deducta, Ithacam condiderunt. Et Ithaca quidem insula ab Ithaco nomen accepit, Neritus vero, mons vicinus, a Nerito.

31.

Homeridæ, familia in Chio insula, ut Acusilaus ait libro tertio.

ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ

ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

BIBAION A.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

(1) Οὐρανὸς πρῶτος τοῦ παντὸς ἐδυνάστευσε κόσμου· γῆμας δὲ Γῆν, ἐτέκνωσε πρώτους τοὺς Ἑκατόγχειρας προσαγορευθέντας, Βριάρεων, Γύην, Κόττον, οἱ μεγέθει τε ἀνυπέρβλητοι καὶ δυνάμει καθειστήκεισαν, χεῖρας μὲν ἀνὰ ἑκατὸν, κεφαλὰς δὲ ἀνὰ πεντήκοντα ἔχοντες. (2) Μετὰ τούτους δὲ αὐτῷ τεκνοῖ Γῆ Κύκλωπας, Ἄργην, Στερόπην, Βρόντην, ὧν ἕκαστος εἶχεν ἓνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου. Ἀλλὰ τούτους μὲν Οὐρανὸς δῆσας, εἰς Τάρταρον ἐβόησε· τόπος δὲ οὗτος ἐρεβώδης ἐστὶν ἐν Ἄδου, τοσοῦτον ἀπὸ γῆς ἔχων διάστημα, ὅσον ἀπ' οὐρανοῦ γῆ.

(3) Τεκνοῖ δὲ αὐθις ἐκ Γῆς παιδάς μὲν τοὺς Τιτᾶνας προσαγορευθέντας, Ὠκεανὸν, Κοῖον, Ὑπερίωνα, Κρίον, Ἰαπετόν, καὶ νεώτατον ἀπάντων Κρόνον· θυγατέρας δὲ τὰς κληθείσας Τιτανίδας, Τηθύν, Ῥέαν, Θέμιν, Μνημοσύνην, Φοίβην, Διώνην, Θείαν.

(4) Ἀγανακτοῦσα δὲ Γῆ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν εἰς Τάρταρον βιβθέντων παιδῶν, πείθει τοὺς Τιτᾶνας ἐπιθέσθαι τῇ πατρὶ, καὶ δίδωσιν ἀδαμαντίνην ἄρπην Κρόνῳ. Οἱ δὲ, Ὠκεανοῦ χωρὶς, ἐπιτίθενται· καὶ Κρόνος ἀποτέμνων τὰ αἰδοῖα τοῦ πατρὸς εἰς τὴν θάλασσαν ἀρίσθην. Ἐκ δὲ τῶν σταλαγμῶν τοῦ βέοντος αἵματος Ἐρινύες ἐγένοντο, Ἀλκτιὴ, Τισιφῶνη, Μέγαιρα. Τῆς δὲ ἀρχῆς ἐκβαλόντες, τοὺς τε καταταρταρωθέντας ἀνήγαγον ἀδελφοὺς, καὶ τὴν ἀρχὴν Κρόνῳ παρέδωκαν.

(5) Ὁ δὲ τούτους μὲν Ταρτάρῳ πάλιν δῆσας καθεῖρξε. Τὴν δὲ ἀδελφὴν Ῥέαν γῆμας, ἐπειδὴ Γῆ τε καὶ Οὐρανὸς ἐθεσπιώδουν αὐτῇ, λέγοντες, ὑπὸ παιδὸς ἰδίου τὴν ἀρχὴν ἀφαιρηθήσεσθαι, κατέπινε τὰ γεννώμενα, καὶ πρώτην μὲν γεννηθεῖσαν Ἐστίαν κατέπιεν· εἶτα Δήμητραν καὶ Ἥραν· μεθ' ἧς Πλούτωνα καὶ Ποσειδῶνα. (6) Ὀργισθεῖσα δὲ ἐπὶ τούτοις Ῥέα, παραγίνεται μὲν εἰς Κρήτην, ὀπηγίκα τὸν Δία ἐγκυμοῦσα ἐτύγχανε· γεννᾷ δὲ ἐν ἄντρῳ τῆς Δίκτης Δία, καὶ τοῦτον μὲν δίδωσι τρέφεσθαι Κούρησὶ τε καὶ ταῖς Μελισσέως παισὶ Νύμφαις, Ἀδραστεΐᾳ τε καὶ Ἴδη. (7) Αὗται μὲν οὖν τὸν παῖδα ἔτρεφον τῷ τῆς Ἀμαλθείας γάλακτι· οἱ δὲ Κούρητες ἐνοπλοὶ ἐν τῷ ἄντρῳ τὴν βρέφος φυλάσσοντες, τοῖς δόρασι τὰς ἀσπίδας συνέκρουον, ἵνα μὴ τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ Κρόνος ἀκούσῃ. Ῥέα δὲ λίθον σπαργανώσασα δέδωκε Κρόνῳ καταπιεῖν, ὡς τὸν γεγενημένον παῖδα.

APOLLODORI

ATHENIENSIS

BIBLIOTHECÆ

LIBER PRIMUS.

CAPUT I.

(1) Caelus primus universo imperavit mundo, ductaque uxore Tellure primos procreavit Centimanos quos vocant, Briareum, Gyen, Cottum, qui centum quisque manibus et capitibus quinquaginta instructi corporis magnitudine roboreque erant insuperabiles. (2) Post hos vero peperit ei Tellus Cyclopes, Argon, Steropen, Bronten, quorum singuli unum oculum in media fronte habebant. Sed hos (*Centimanos et Cyclopes*) Caelus victos dejecit in Tartarum, tenebrosum apud inferos locum, qui tantum a terra distat, quantum a caelo abest terra.

(3) Deinde ex eadem conjuge filios suscepit Titanes quos appellant, Oceanum, Coeum, Hyperionem, Crium, Iapetum, Saturnum, omnium natu minimum; filias vero quas Titanides nominant, Tethyn, Rheam, Themis, Mnemosynen, Phoeben, Dionen, Thiam.

(4) Mox vero Terra, indigne ferens filiorum in Tartarum dejectorum interitum, Titanas, ut patrem aggredirentur, inducit, atque Saturno adamantinam falcem suggerit. Hi igitur, praeter unum Oceanum, patrem aggrediuntur, et Saturnus praesepta ejus genitalia in mare projecit; verum ex guttis sanguinis profluentis enatae sunt Furiae, Alecto, Tisiphone, Megæra. Itaque Caelo ex regno depulso, fratres in Tartarum detrusos revocarunt et imperium tradiderunt Saturno.

(5) At hic Titanas fratres compeditos iterum demisit in Tartarum. Deinde, postquam Rheam sororem matrimonio sibi junxerat, quum Caelus ac Terra ei vaticinarentur, fore ut ab suo ipsius filio regno deturbaretur, singulos, ut quisque in lucem prodibat, devorabat. Et primam quidem Vestam, tum Cererem et Junonem, post has Plutonem et Neptunum deglutivit. (6) Quamobrem irata conjux Rhea, quo tempore Jovem in utero ferebat, in Cretam proficiscitur, ubi in antro Dictæ illum parit, et Curetibus Melisseique filiabus, Adrastæ ac Idæ nymphis, alendunt tradit. (7) Hæ vero Amaltheæ lacte puerum nutricebant; ac Curetes, armati in antro infantem custodientes, hastilibus scuta quatuebant, ne vagientis pueri vocem Saturnus audiret. Sed Rhea involutum fasciis lapidem pro nato filio Saturno devorandum dedit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

(1) Ἐπειδὴ δὲ Ζεὺς ἐγενήθη τέλειος, λαμβάνει Μητιν, τὴν Ὠκεανοῦ, συνεργόν· ἣ δίδωσι Κρόνον καταπιεῖν φάρμακον, ὅπ' οὐ ἔκείνος ἀναγκασθεὶς, πρῶτον μὲν ἐξέμει τὸν λίθον, ἔπειτα τοὺς παῖδας, οὐς κατέπιε· μεθ' ὧν Ζεὺς τὸν πρὸς Κρόνον καὶ Τιτάνας ἐξήνεγκε πολέμον. ²Μαχομένων δὲ αὐτῶν ἐνιαυτοὺς δέκα, ἣ Γῆ τῶ Διὶ ἔχρησε τὴν νίκην, τοὺς καταταρταρωθέντας ἂν ἔχη συμμάχους· ὁ δὲ, τὴν φρουροῦσαν αὐτῶν τὰ δεσμὰ Κάμπην ἀποκτείνας, ἔλυσε. ³Καὶ Κύκλωπες τότε Διὶ μὲν δίδοσι βροντὴν καὶ ἀστραπὴν καὶ κεραυνόν, Πλούτωνι δὲ κυνέην, Ποσειδῶνι δὲ τρίαιναν. ⁴Οἱ δὲ τούτοις ὀπλισθέντες κρατοῦσι Τιτάνων, καὶ καθιερῶντες αὐτοὺς ἐν τῷ Ταρτάρῳ, τοὺς Ἐκατόγχιρας καθίστασαν φύλακας· αὐτοὶ δὲ διακλήρουνται περὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ λαγγάνει Ζεὺς μὲν τὴν ἐν οὐρανῷ θυραστείαν, Ποσειδῶν δὲ τὴν ἐν θαλάσῃ, Πλούτων δὲ τὴν ἐν ἄδῃ.

(2) Ἐγένοντο δὲ Τιτάνων ἔκγονοι Ὠκεανοῦ μὲν καὶ Τηθύος [τρισχίλια] Ὠκεανίδες, Ἀσία, Στύξ, Ἡλέκτρα, Δωρίς, Εὐρυνόμη, [Ἀμφιτρίτη,] Μητις· Κοίου δὲ καὶ Φοιβῆς Ἀστερία καὶ Λητώ· Ὑπερίονος δὲ καὶ Θείας Ἥως, Ἥλιος, Σελήνη· Κρίου δὲ καὶ Εὐρυβίας τῆς Πόντου Ἀστραῖος, Πάλλας, Πέρσης.

(3) Ἰαπετοῦ δὲ καὶ Ἀσίας τῆς Ὠκεανοῦ Ἄτλας, ὃς ἔχει τοῖς ὤμοις τὸν οὐρανόν, καὶ Προμηθεὺς, καὶ Ἐπιμηθεὺς, καὶ Μενoitios, ὃν κεραυνίωσας ἐν τῇ Τιτανομαχίᾳ Ζεὺς καταταρτάρωσεν. (4) Ἐγένετο δὲ καὶ Κρόνου καὶ Φιλύρας Χείρων διφυῆς Κένταυρος· Ἡοῦς δὲ καὶ Ἀστραίου Ἄνεμοι καὶ Ἄστρα· Πέρσου δὲ καὶ Ἀστερίας Ἑκάτη· Πάλλαντος δὲ καὶ Στυγὸς τῆς Ὠκεανοῦ Νίκη, Κράτος, Ζῆλος, Βία. (5) Τὸ δὲ τῆς Στυγὸς ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐν Ἄδου ἕρον Ζεὺς ἐποίησεν ὄρκον, ταύτην αὐτῇ τιμὴν δίδους, ἀνθ' ὧν αὐτῷ κατὰ Τιτάνων μετὰ τῶν παίδων συνεμάχησε.

(6) Πόντου δὲ καὶ Γῆς Φόρκος, Θαύμας, Νηρέυς, Εὐρυβία, Κητώ. Θαύμαντος μὲν οὖν καὶ Ἡλέκτρας τῆς Ὠκεανοῦ Ἴρις καὶ Ἄρπυιαι, Ἀελλῶ, Ὠκυπέτη· Φόρκου δὲ καὶ Κητοῦς Φορκίδες (καὶ) Γοργόνες, περὶ ὧν ἐροῦμεν, ὅταν τὰ κατὰ Περσέα λέγωμεν. (7) Νηρέως δὲ καὶ Δωρίδος τῆς Ὠκεανοῦ Νηρηίδες, ὧν τὰ ὀνόματα· Κυμοθόη, Σπειώ, Γλαυκοθόη, Νausithόη, Ἀλίη, Ἐρατώ, Σαώ, Ἀμφιτρίτη, Εὐνίκη, Θέτις, Εὐλιμένη, Ἀγαυή, Εὐδώρη, Δωτώ, Φέρουσα, Γαλάτεια, Ἀκταΐη, Ποντομίδουσα, Ἴπποθόη, Λυσίανασσα, Κυμώ, Πιόνη (Ἡιόνη?), Ἀλιμηθή, Πληξάυρη, Εὐκράτη, Πρωτώ, Καλυψώ, Πανόπη, Κραντώ, Νεόμηρις, Ἴππονόη, Δηϊάνειρα, Πολυνόη, Αὐτονόη, Μελίτη, Διώνη, Νησαίη, Δηρὸς, Εὐαγόρη, Ψαμάθη, Εὐμόλη, Ἴόνη, Δυναμίνη, Κητώ, Λιμνώρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

(1) Ζεὺς δὲ γαμεῖ μὲν Ἥραν, καὶ τεκνοῖ Ἥθην,

CAPUT II.

(1) Ubi Jupiter ad virilem aetatem pervenerat, Metin Oceani filiam consilii sociam sumit et adjutricem; quæ Saturno pharmacum bibendum dat, cujus ille vi coactus primum lapidem istum, deinde quos antea filios devorarat, evomit. Ab his adjutus Jupiter adversus Saturnum et Titanas bellum gessit. ²Verum decimo post hujus inter eos belli anno, Terra victoriam Jovi, si in Tartarum dejectos sibi in societatem adscisceret, vaticinata est. Tum is, Campe custode interfecta, e vinculis eos liberavit; ³atque Cyclopes Jovem tonitru et fulgetra et fulmine, Plutonem galea, Neptunum tridente donarunt. ⁴His illi telis armati Titanes subigunt et Tartaro inclusos Centimanis custodiendos tradidere. Quo facto, ipsi mundi imperium sorte inter se partiantur: ac Jovi quidem cæli, Neptuno maris, Plutoni autem inferorum regnum obtingit.

(2) Titanum progenies erat hæc: Oceani ex Tethye Oceanidum [tria millia], Asia, Styx, Electra, Doris, Eurygnome, [Amphitrite,] Metis; Cæi ex Phæbe Asteria et Latona; Hyperionis ex Thia Aurora, Sol, Luna; Cæi ex Eurybia, Ponti filia, Astræus, Pallas, Perses. (3) Iapeti ex Asia, Oceani filia, sunt Atlas, qui cælum humeris sustinet, Prometheus, Epimetheus, Menætius, quem in Titanomachia fulminat Jupiter in Tartarum detrusit.

(4) Saturni ex Philyra est Chiron geminus Centaurus; Auroræ et Astræi sunt Venti et Astra; Persæ et Asteriæ Hecate; Pallantis et Stygis, Oceani filia, Nice, Cratos, Zelus, Bia. (5) Stygis vero aquam, de scopulo per inferorum loca fluentem, Jupiter jurisjurandi religione decoravit, quod ipsi contra Titanas una cum filiis opem tulisset.

(6) Ponti ex Terra filii sunt: Phorcus, Thaumias, Nereus, Eurybia, Ceto; Thaumantis ex Electra, Oceani filia, Iris, Harpyiæ, Aello et Ocypete; Phorci ex Ceto Phorcides et Gorgones, de quibus dicendum erit, ubi de Persei rebus agemus. (7) Nerei ex Doride, Oceani filia, sunt Nereides, quarum nomina: Cymothoe, Spio, Glaucothoe (*ntsi potius: Glauconome*), Nausithoe, Halia, Erato, Sao, Amphitrite, Eunice, Thetis, Eulimene, Agave, Eudora, Doto, Pherusa, Galatea, Actæa, Pontomedusa, Hippothoe, Lysianassa, Cymo, Eione, Halimede, Plexaure, Eucrate, Proto, Calypso, Panope, Cranto, Neomeris (*Nemertes?*), Hipponoe, Deianira (*Ianira?*), Polynoe, Autonoe, Melite, Dione, Nestea, Dero, Evagore, Psamathe, Eumclpe, Ione, Dynamene, Ceto, Limnorea.

CAPUT III.

(1) Jupiter uxorem ducit Junonem, ex eaque procrea-

Ελλάθειαν, Ἄρην. ² Μίγνυται δὲ πολλαῖς θνηταῖς τε καὶ ἀθανάτοις γυναῖξιν· ἐκ μὲν οὖν Θέμιδος τῆς Οὐρανοῦ γεννᾷ Ουγατέρας, Ὠρας, Εἰρήνην, Εὐνομίαν, Δίκη· Μοίρας, Κλωθῶ, Λάχεσιν, Ἄτροπον· ³ ἐκ Διώνης δὲ Ἀφροδίτην· ⁴ ἐξ Εὐρυνόμης δὲ τῆς Ὠκεανοῦ Χάριτας, Ἀγλαίην, Εὐφροσύνην, Θάλειαν· ἐκ δὲ Στυγὸς Περσεφόνην· ⁵ ἐκ δὲ Μνημοσύνης Μούσας, πρώτην μὲν Καλλιόπην, εἶτα Κλειώ, Μελπομένην, Εὐτέρπην, Ἐρατώ, Τερψιχόρην, Οὐρανίαν, Θάλειαν, Πολυμνίαν.

(2) Καλλιόπης μὲν οὖν καὶ Οἰάγρου, κατ' ἐπίκλησιν δὲ Ἀπολλωνίος, Λίνος, ἐν Ἡρακλῆς ἀπέκτεινε· καὶ Ὀρφεὺς ὁ ἀσκήσας κιθαρωδίαν, ὃς ἄδων ἐκίνει λίθους τε καὶ δένδρα. ² Ἀποθανούσης δὲ Εὐρυδικῆς, τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὀηθείσης ὑπὸ ὄρεως, κατῆλθεν εἰς Ἄδου, θέλων ἀγαγεῖν αὐτήν, καὶ Πλούτωνά ἐπεισεν ἀναπέμψαι. Ὁ δὲ ὑπέσχετο τοῦτο ποιήσειν, ἂν μὴ πορευόμενος Ὀρφεὺς ἐπιστραφῆ, πρὶν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ παραγενέσθαι· ὃ δὲ, ἀπιστῶν, ἐπιστραφεὶς θεάσατο τὴν γυναῖκα· ἢ δὲ πάλιν ὑπέστρεψεν. ³ Ἔϋρε δὲ Ὀρφεὺς καὶ τὰ Διονύσου μυστήρια. Καὶ τέθαπται περὶ τὴν Πιερίαν, διασπασθεὶς ὑπὸ τῶν Μαινάδων.

(3) Κλειώ δὲ Πιέρου τοῦ Μάγνητος ἠράσθη, κατὰ μῆνιν Ἀφροδίτης· ὠνείδισε γὰρ αὐτῇ τὸν τοῦ Ἀδωνίδος ἔρωτα· συνελθοῦσα δὲ ἐγέννησεν ἐξ αὐτοῦ παῖδα Ἰάκινθον· οὗ Θάμυρις, ὁ Φιλάμμωνος καὶ Ἀργιόπης Νύμφης, ἔσχεν ἔρωτα, πρῶτος ἀρξάμενος ἐρᾶν ἀρρέωνων. ² Ἄλλ' Ἰάκινθον μὲν ὕστερον Ἀπολλῶν ἐρώμενον ὄντα δίσκῳ βάλων ἄκων ἀπέκτεινε. ³ Θάμυρις δὲ κάλλει διενεγκῶν καὶ κιθαρωδία, περὶ μουσικῆς ἤρισε Μούσαις, συνθέμενος, ἂν μὲν κρείττων εὐρεθῆ, πλησιάζειν πάσαις· ἐὰν δὲ ἡττηθῆ, στερηθήσεται οὗ ἂν ἐκείνη θέλωσι. Καθυπέρτεραι δὲ αἱ Μοῦσαι γενομένηαι, καὶ τῶν ὀμμάτων αὐτῶν καὶ τῆς κιθαρωδίας ἐστέρησαν. (4) Εὐτέρπης δὲ καὶ ποταμοῦ Στρυμόνος Ῥῆσος, ὃν ἐν Τροίᾳ Διομήδης ἀπέκτεινεν· ὡς δὲ ἔνιοι λέγουσιν, ὅτι Καλλιόπης ὑπῆρχεν. Θαλείας δὲ καὶ Ἀπολλωνος ἐγένοντο Κορύδατες· Μελπομένης δὲ καὶ Ἀγελώου, Σειρήνης, περὶ ὧν ἐν τοῖς περὶ Ὀδυσσεῶς ἐροῦμεν.

(5) Ἦρα δὲ χωρὶς εὐνῆς ἐγέννησεν Ἡραϊστον. Ὡς δὲ Ὅμηρος λέγει, καὶ τοῦτον ἐκ Διὸς ἐγέννησε. Ῥίπτει δὲ αὐτὸν ἐξ οὐρανοῦ Ζεὺς, Ἦρα δεθείση βοτθοῦντα· ταύτην γὰρ ἐξεκρέμασε Ζεὺς ἐξ Ὀλύμπου, γεμῶνα ἐπιπέμψασαν Ἡρακλεῖ, ὅτε Τροίαν ἐλὼν ἐπλεῖ. Πησσόντα δὲ Ἡραϊστον ἐν Λήμνῳ, καὶ πηρωθέντα τὰς βάσεις, διέσωσε Θέτις.

(6) Μίγνυται δὲ Ζεὺς Μήτιδι, μεταβαλλούσῃ εἰς πολλὰς ἰδέας, ὑπὲρ τοῦ μὴ συνελθεῖν, καὶ αὐτὴν γενομένην ἔγκυον καταπίνει φθάσας· ἐπεὶ περ ἔλεγε γεννήσειν παῖδα, μετὰ τὴν μέλλουσαν ἐξ αὐτῆς γενέσθαι κόρην, ὃς οὐρανοῦ δυνάστης γενήσεται· τοῦτο φοβηθεὶς, κατέπιεν αὐτήν. Ὡς δὲ ὁ τῆς γενέσεως ἐνέστη χρόνος, πληξάντος αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν πελάξει

vit Heben, Lithyiam, Martem. ² Idem cum aliis multis tum mortalibus tum immortalibus feminis concumbit. Ex Themide igitur, Cœli filia, Horas gignit, Irenen, Euno- miam, Dicen; Parcas, Clotho, Lachesin, Atropum: ³ ex Dione Venerem: ⁴ ex Eurynome, Oceani filia, Gratias Aglaiam, Euphrosynen, Thalam: e Styge Proserpinam ⁵ e Mnemosyne Musas, et primam quidem Calliopen, deinde Clio, Melpomenen, Euterpen, Erato, Terpsichoren, Uraniam, Thalam, Polymniam.

(2) Atqui Calliopes et Cæagri est Linus ab Hercule ille interfectus, quem vulgo Apollinis filium nominant, et Orpheus, qui artem citharœdicam exercens cantu suo lapides arboresque movebat. ² Hic post Eurydicen conjugem serpentis morsu e medio sublatam, ad inferos revocaturus ipsam descendit; ab eoque persuasus Pluto reducenda: uxoris potestatem fecit ea lege, ut in reditu Orpheus antea nunquam respiceret, quam domum suam pervenisset. Ille autem dicto non audiens, conversus uxorem inse- quentem spectavit; quæ: tum ad inferos remeavit. ³ Idem invenit Dionysi mysteria et sepultus est in Pieria a Ma- nadibus discerptus. (3) Clio Pierum, Magnetis filium, Veneris ira, quod ei Adonidis amorem exprobrasset, de- perivit, ab eoque compressa filium peperit Hyacinthum. Hujus amore Thamyris, Philammonis et Argiopes nym- phæ filius, exarsit primus usus venere mascula. ³ Sed post- ea Hyacinthum amasium disco percussus Apollo invitus occidit. ² Thamyris vero tum forma corporis præstans tum fidibus clarus in musicæ certamen Musas provocavit, si victor decesserit, omnium pactus concubitum; sin minus, se eo, quo vellent, privari. Musæ itaque, quum superio- res evasissent, oculorum luce et arte citharœdica cum pri- varunt. (4) Euterpes ac Strymonis fluvii filius Rhesus, quem in bello Trojano Diomedes interfecit; ut vero nonnulli dicunt, natus est e Calliope. Thaliæ et Apollinis erant Co- rybantes; Melpomenes et Acheloi Sirenes, de quibus, ubi de Ulysse agetur, dicemus.

(5) Juno citra cujusquam concubitum peperit Vulcanum. Sed Homeri testimonio hunc quoque Jove natum esse confirmatur; quem Jupiter Junoni in vincula conjectæ opem ferentem de cœlo præcipitem dedit. Hanc enim, quod Herculi a Troja capta redeunti tempestatem im- misisset, ex Olympo suspenderat. Vulcanum vero in Lemnum insulam delapsam, eoque casu pedibus claudum, servavit Thetis.

(6) Concumbit Jupiter etiam cum Metide varias alter- nante formas, quo illius vitaret amplexus. Quæ quum gravida post natam ex se puellam filium se parituram prædiceret, qui cœli dominatione potiturus esset, Jupiter metu adductus statim ante primum puellæ partum cum ipso factu eam devoravit. Ubi vero pariendi tempus adve-

Προμηθέως, ἧ, καθάπερ ἄλλοι λέγουσιν, Ἡφαίστου, ἐκ κορυφῆς [ἐπὶ ποταμοῦ Τρίτωνος] Ἀθηναίων σὺν ἑπλοῖς ἀνέθορε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

(1) Τῶν δὲ Κοίου θυγατέρων Ἀστερία μὲν, ὁμοιωθεῖσα ὄρτυγι, ἑαυτὴν εἰς θάλασσαν ἔρριψε, φεύγουσα τὴν πρὸς Δία συνουσίαν. Καὶ πόλις ἀπ' ἐκείνης Ἀστερία πρῶτον κληθεῖσα, ὕστερον δὲ Δῆλος. ² Ἀητῶ δὲ συνελθοῦσα Διὶ, κατὰ τὴν γῆν ἅπασαν ὑφ' Ἡρας ἡλαύνετο· μέχρις, εἰς Δῆλον ἔλθοῦσα, γενναῖα πρῶτην Ἄρτεμιν ὑφ' ἧς μαιωθεῖσα, ὕστερον Ἀπόλλωνα ἐγέννησεν.

³ Ἄρτεμις μὲν οὖν τὰ περὶ θήραν ἀσκήσασα, παρθένος ἔμεινεν· Ἀπόλλων δὲ τὴν μαντικὴν μαθὼν παρὰ τοῦ Πανός τοῦ Διὸς καὶ Θύμβριδος, ἦκεν εἰς Δελφοὺς, χρησμοδοῦσας τότε Θέμιδος· ὡς δὲ ὁ φρουρῶν τὸ μαντεῖον Πύθων ὅρις ἐκόλυεν αὐτὸν παρελθεῖν ἐπὶ τὸ χάσμα, τοῦτον ἀνελών, τὸ μαντεῖον παραλαμβάνει. ⁴ Κτείνει δὲ μετ' οὐ πολὺ καὶ Τίτυον, ὃς ἦν Διὸς υἱὸς καὶ τῆς Ὀρχομενοῦ θυγατρὸς Ἐλάρης, ἣν Ζεὺς, ἐπειδὴ συνῆλθε, δέισας Ἡραν, ὑπὸ γῆν ἔκρυψε, καὶ τὸν κυοφορηθέντα παῖδα Τίτυον ὑπερμεγέθη εἰς φῶς ἀνήγαγεν. ⁵ Οὗτος ἐρχόμενος εἰς Πυθῶν, Ἀητῶ θεωρήσας, πόθῳ κατασχεθεὶς ἐπισπάται. Ἡ δὲ τοὺς παῖδας ἐπικαλεῖται καὶ κατατοξέουσιν αὐτόν. Κολάζεται δὲ καὶ μετὰ θάνατον· γῦπες γὰρ αὐτοῦ τὴν καρδίαν ἐν Ἄδου ἐσθίουσιν.

(2) Ἀπέκτεινε δὲ Ἀπόλλων καὶ τὸν Ὀλύμπου παῖδα Μαρσύαν. Οὗτος γὰρ εὐρών αὐλοῦς, οὗς ἔρριψεν Ἀθηναῖα διὰ τὸ τὴν ὄψιν αὐτῆς ποιεῖν ἄμορφον, ἦλθεν εἰς ἔριν περὶ μουσικῆς Ἀπόλλωνι. ² Συνθεμένων δὲ αὐτῶν, ἵνα ὁ νικήσας, ὁ βούλεται, διαθῇ τὸν ἡττημένον, τῆς κρίσεως γενομένης, τὴν κιθάραν στρέψας ἡγωνίζετο ὁ Ἀπόλλων, καὶ ταῦτό ποιεῖν ἐκέλευσε τὸν Μαρσύαν· τοῦ δὲ ἀδυνατοῦντος, εὐρεθεὶς κρείσσων ὁ Ἀπόλλων, κρεμάσας τὸν Μαρσύαν ἐκ τινος ὑπερτενοῦς πίτυος, ἐκταμῶν τὸ δέρμα, οὕτω διέφθειρεν.

(3) Ὀρίωνα δὲ Ἄρτεμις ἀπέκτεινεν ἐν Δῆλῳ. Τοῦτον γηγενῆ λέγουσιν ὑπερμεγέθη τὸ σῶμα· Φερεκύδης δὲ αὐτὸν Ποσειδῶνος καὶ Εὐρυάλης λέγει. Ἐδωρήσατο δὲ αὐτῷ Ποσειδῶν διαβαίνειν τὴν θάλασσαν. ² Οὗτος μὲν ἔγημε Σίδην, ἣν ἔρριψεν εἰς Ἄδου περὶ μορφῆς ἐρίσασαν Ἡρα. ³ Λῦθις δὲ ἔλθων εἰς Χίον, Μερόπην τὴν Οἰνοπίωνος ἐμνηστεύσατο· μεθύσας δὲ Οἰνοπίων αὐτόν, κοιμώμενον ἐτύφλωσε, καὶ παρὰ τοῖς αἰγιαλοῖς ἔρριψεν. ⁴ Ὁ δὲ ἐπὶ τὸ γαλκείον ἔλθων, καὶ ἀρπάσας παῖδα ἓνα, ἐπὶ τῶν ὤμων ἐπιθέμενος, ἐκέλευσε ποδηγεῖν πρὸς τὰς ἀνατολάς. Ἐκεῖ δὲ παραγενόμενος, ἀνέβλεψεν, ἐκκαεὶς ὑπὸ τῆς ἡλιακῆς ἀκτίνος, καὶ διὰ ταχείων ἐπὶ τὸν Οἰνοπίωνα ἔσπευδεν. Ἀλλὰ τῷ μὲν

nit, Prometheus, sive, ut alii tradunt, Vulcanus caput ejus securi percussit, deque illius vertice [ad Tritonem fluvium] armata Pallas exsilivit.

CAPUT IV.

(1) Ex Cœi filiabus Asteria in coturnicem mutata, quo Jovis complexum fugeret, se ipsam in mare dejecit. Atque insula, primum ab illa Asteriæ nomen accepit, postea appellata est Delus. ² Latona vero a Jove compressa per universum orbem terrarum a Junone acta est, donec Delum pervenit, ubi primum peperit Dianam, qua obstetrice adjuta deinceps edidit Apollinem.

³ Et Diana quidem, venationis studio delectata, virgo permansit; Apollo autem vaticinandi artem a Pane, Jovis et Thybridis filio, edoctus, Delphos, quo tempore Themis illic oracula dabat, sese contulit. At quum oraculi custos Pytho serpens ab hiatus aditu eum prohiberet, hoc e medio sublato oraculi locum occupavit. ⁴ Neque longo post tempore Tityum quoque interfecit, Jovis natum ex Elara, Orchomeni filia, quam Jupiter, postquam cum ea concubuerat, Junonis metu sub terram occuluit, et quem utero gestaverat inusitatae magnitudinis filium Tityum in lucem produxit. ⁵ Hic Pythonem contendens, Latonam conspicatus ejusque desiderio detentus veste prehensæ vim inferre paravit. Verum hæc filios auxilio advocat, qui Tityum sagittis conficiunt. Sed etiam mortuus cruciatur; vultures enim apud inferos cor ejus depascunt.

(2) Apollo etiam Marsyan Olympi filium occidit. Hic enim, quum tibias invenisset, quas Minerva, quod informem vultum efficerent, abjecerat, Apollinem ad certamen musicum provocavit. ² Convenit autem inter eos, ut victor arbitrato suo devictum afficeret. Iuito igitur certamine, inversa cithara certavit Apollo, idemque ut Marsyas faceret jussit; quod quum ille non posset, Apollo, præstantior inventus, Marsyæ ex alta pinu suspenso pellem detraxit, ideoque cum necavit.

(3) Verum Dianam Delo interfecit Orionem, quem terra natum corporis magnitudine excelluisse narrant. Pherecydes cum Neptuni dicit ex Euryale. Huic a Neptuno datum erat, ut per mare posset incedere. ² Uxorem habuit Siden, quam Juno secum de forma certare ausam in Orcum detrusit. ³ Postea Chium profectus Orion Meropen (Enopionis filiam in connubium postulavit. Enopion vero per ebrietatem somno gravatum excæcavit et ad litus projecit. ⁴ At Orion Lemnum veniens in officinam Vulcani, ex ea raptum puerum (Cedalionem) humeris suis imposuit, qui suum versus ortum iter regeret. Quo quum venisset, solis radiis sanatus pristinam oculorum lucem recuperavit, et deinde confestim adversus Enopionem contendit. Huic autem Neptunus (Chii?) subterraneum

Ποσειδῶν Ἡρασιστότευκτον ὑπὸ γῆν κατεσκεύασεν οἶκον. (4) Ὀρίωνος δὲ Ἡὸς ἐρασθεῖσα, ἤρπασε, καὶ ἐκόμισεν εἰς Δῆλον· ἐποίει γὰρ αὐτὴν Ἀφροδίτη συνελθῶς ἐρᾶν, ὅτι Ἀρεῖ συνευνάσθη. (5) Ὁ δὲ Ὀρίων, ὡς μὲν ἔνιοι λέγουσιν, ἀνηρέθη, δισκεύειν Ἀρτεμιν προκαλούμενος· ὡς δὲ τινες, βιαζόμενος Ὀπιν, μίαν τῶν ἐξ Ὑπερβορείων παραγενομένων παρθένων, ὑπ' Ἀρτέμιδος ἐτοξεύθη.

(6) Ποσειδῶν δὲ Ἀμφιτρίτην τὴν Ὀκεανοῦ γαμεῖ· καὶ αὐτῷ γίνεται Τρίτων καὶ Ῥόδη, ἣν Ἥλιος ἐγγίμει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

(1) Πλούτων δὲ Περσεφόνης ἐρασθεῖς, Διὸς συνεργῶντος, ἤρπασεν αὐτὴν κρύφα, Δημήτηρα δὲ μετὰ λαμπάδων νυκτός τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιήει· μαθοῦσα δὲ παρ' Ἑρμιονέων, ὅτι Πλούτων αὐτὴν ἤρπασεν, ὀργιζομένη θεοῖς ἀπέλιπεν οὐρανόν.² Εἰκασθεῖσα δὲ γυναικί, ἤκεν εἰς Ἐλευσίνα, καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τὴν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν Ἀγέλαστον ἐκάθισε πέτραν παρὰ τὸ Καλλίχορον φρέαρ καλούμενον.³ Ἐπειτα πρὸς Κελεὸν ἐλθοῦσα τὸν βασιλεύοντα τότε Ἐλευσινίων, ἐνδόν οὐσῶν γυναικῶν, καὶ λεγουσῶν τούτων παρ' αὐτὰς καθέζεσθαι, γραιῶ τις, Ἰάμβη, σκώψασα, τὴν θεὸν ἐποίησε μειδιάσαι. Διὰ τοῦτο ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις τὰς γυναικίας σκώπτειν λέγουσιν.

⁴ Ὀντος δὲ τῆ τοῦ Κελεοῦ γυναικί Μετανείρα παιδίου, τοῦτο ἔτρεφεν ἡ Δημήτηρ παραλαβοῦσα· βουλομένη δὲ αὐτὸ ἀθάνατον ποιῆσαι, τὰς νύκτας εἰς πῦρ κατετίθει τὸ βρέφος, καὶ περιήρει τὰς θνητὰς σάρκας αὐτοῦ, καθ' ἡμέραν δὲ παραδόξως αὐξανόμενου τοῦ Δημοφῶντος, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδί, ἐπετήρησε Μετανείρα, τί πράσσει ἡ θεά. Καὶ καταλαβοῦσα εἰς πῦρ ἐγκερυμμένον, ἀνεβόησε· διόπερ τὸ μὲν βρέφος ὑπὸ τοῦ πυρός ἀνηλώθη, ἡ θεὰ δὲ αὐτὴν ἐξέφηγε. (2) Τριπτολέμῳ δὲ, τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν Μετανείρας παίδων, οἶφρον κατασκευάσασα πτηνῶν δρακόντων, καὶ πυρὸν ἔδωκεν, ᾧ τὴν ὅλην οἰκουμένην δι' οὐρανοῦ αἰρόμενος κατέσπειρε· Πανύσις δὲ Τριπτολεμον Ἐλευσίνος λέγει· φησὶ γὰρ, Δημήτηρα πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν. Φερεκύδης δὲ φησιν αὐτὸν Ὀκεανοῦ καὶ Γῆς.

(3) Διὸς δὲ Πλούτωνι τὴν Κόρην ἀναπέμψαι κελεύσαντος, ὁ Πλούτων, ἵνα μὴ πολὺν χρόνον παρὰ τῆ μητρὶ καταμείνῃ, ῥοιᾶς ἔδωκεν αὐτῇ φαγεῖν κόκκον. Ἡ δὲ, οὐ προειδομένη τὸ συμβησόμενον, κατηγάλωσεν αὐτόν. Καταμαρτυρήσαντος δὲ αὐτῆς Ἀσκαλάφου, τοῦ Ἀχέροντος καὶ Γοργύρας, τούτῳ μὲν Δημήτηρ ἐν Ἄδου βαρεῖαν ἐπέθηκε πέτραν· Περσεφόνη δὲ καθ' ἕκαστον ἑναυτὸν, τὸ μὲν τρίτον, μετὰ Πλούτωνος ἠναγκάσθη μένειν, τὸ δὲ λοιπὸν, παρὰ τοῖς θεοῖς. Περὶ μὲν οὖν Δημήτηρος ταῦτα λέγεται.

Vulcani artificio extruxerant domicilium. (4) Aurora vero Orionis amore capta rapuit eum et in Delum insulam transtulit. Nam Venus perpetuo illam, quippe quæ cum Marte amores exercuisset, ardore cruciabat. (5) Verum interfectus est Orion, ut nonnulli narrant, quia Dianam ad disci certamen provocaverat; secundum alios autem, quod Opi, unæ e virginibus, quæ ab Hyperboreis venerant, vim inferre voluit, a Diana sagittis confixus est.

(6) Neptunus in matrimonium duxit Amphitriten, Oceani filiam, ex eaque ei nati sunt Triton et Rhode, quæ Soli nupsit.

CAPUT V.

(1) Pluto Proserpinæ amore inflammatus eam Jovis auxilio furtim rapuit. At Ceres accensis facibus noctu diuque universum terrarum orbem vestigando lustravit. Quum vero ex Hærnionensibus audiisset Plutonium eam rapuisse, diis irata cælum reliquit, mortalique assimilata mulieri Eleusinem venit, ac primo quidem in lapide, qui a deæ mærore Ἀγίλαστος nominatus est, ad Callichorum puteum consedit. Deinde ad Celeum Eleusiniarum tum temporis regem profecta est, ubi quum a mulieribus, quæ erant in ejus domo, ut assideret rogaretur, anus quedam, cui lambe nomen, jocos et dicteria jaciendo deam exhilaravit. Quo factum esse dicunt, ut in Thesmophoriis mulieres dicteria jacitare soleant.

⁴ Celeo ex Metanira conjuge parvulus adhuc filius erat: hunc assumptum Ceres nutriebat, et, quum immortalem reddere vellet, noctu in igne deposuit infantem, atque quidquid in illius corpore mortale inerat, ademittit. Itaque quum in dies puer, cui Demophonti nomen, præter quam fieri solet cresceret, mater quidnam dea faceret observavit. Quæ quum igne coopertum deprehendisset filiolum et clamorem ederet, puer igne consumtus est, seque ipsa dea dedit agnoscendam. (2) Triptolemo vero, Metaniræ natorem maximo, currum alatis junctum draconibus comparavit, atque triticum dedit, quo per aerem vectus universum terrarum orbem obsereret. At Panyasis Triptolemmum Eleusinis filium dicit; ad eum enim Cererem venisse refert; Pherecydes autem ipsum Oceano et Terra natum esse ait.

(3) Jove Plutoni ut Proserpinam remitteret imperante, hic, ne apud matrem diu remaneret, Punici mali granum dedit ei comedendum. Quod illa, quæ inde eventura essent laud prævidens, consumpsit. Ascalapho autem, Acherontis et Gorgyræ filio, Ceres, quod contra eam testimonium dixerat, in Orco grave superimposuit saxum. Verum Proserpina tertiam singulorum annorum partem cum Plutone, reliquam apud superos ut degeret coacta est. Hæc itaque sunt, quæ de Cerere traduntur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

CAPUT VI.

(1) Ἰῆ δὲ περὶ Τιτάνων ἀγανακτοῦσα, γεννᾷ Γιγαντας ἐξ Οὐρανοῦ, μεγέθει μὲν σωματίων ἀνυπερβλήτους, δυνάμει δὲ ἀκαταγωνίστους, ² οἱ φοβεροὶ μὲν ταῖς ὄψεσι κατεφάνοντο, καθειμένοι βαθεῖαν κόμην ἐκ κεφαλῆς καὶ γενειῶν· εἶχον δὲ τὰς βάσεις φολίδας δρακόντων. ³ Ἐγένοντο δὲ, ὡς μὲν τινες λέγουσιν, ἐν Φλέγραις· ὡς δὲ ἄλλοι, ἐν Παλλήνῃ. Ἰκόντιζον δὲ εἰς οὐρανὸν πέτρας καὶ ὄρυς ἡμιμένας. ⁴ Διέφερε δὲ πάντων Πορφυρίων τε καὶ Ἀλκυονεύς, ὃς ὀὐ καὶ ἀθάνατος ἦν, ἐν ἧπερ ἐγεννήθη γῆ μαχόμενος. Οὗτος δὲ καὶ τὰς Ἥλιος βόας ἐξ Ἐρυθείας ἤλασε. ⁵ Τοῖς δὲ θεοῖς λόγιον ἦν, ὑπὸ θεῶν μὲν μηδένα τῶν Γιγάντων ἀπολέσθαι δύνασθαι, συμμαχοῦντος δὲ θνητοῦ τινος, τελευτήσῃν. ⁶ Αἰσθημένη δὲ Ἰῆ τοῦτο, ἐζήτει φάρμακον, ἵνα μὴδ' ὑπὸ θνητοῦ δυνηθῶσιν ἀπολέσθαι. Ζεὺς δὲ ἀπειπὼν φαίνειν Ἅοι τε καὶ Σελήνῃ καὶ Ἥλιῳ, τὸ μὲν φάρμακον αὐτὸς ἔταμε φθάσας, Ἡρακλέα δὲ σύμμαχον δι' Ἀθηνᾶς ἐπεκαλέσατο. ⁷ Κάκεινος πρῶτον μὲν ἐτόξευσεν Ἀλκυονέα· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῆς γῆς μᾶλλον ἀνεθάλπετο· Ἀθηνᾶς δὲ ὑποθεμένης, ἐξω τῆς Παλλήνης εἴλκυσε αὐτὸν, κάκεινος μὲν οὕτως ἐτελεύτα.

(1) Terra, ob Titanum infortunium diis irata, e Caelo procreavit Gigantes corporis viriumque magnitudine præcellentes, ² qui terribili plane vultu, promissa casarie, proluxa e mento barba, pro pedibus habebant squamas serpentum. ³ Habitabant, ut nonnulli dicunt, in Phlegraeis campis, secundum alios in Pallene. In cælum saxa atque accensas arbores jaculabantur. ⁴ Quorum omnium facile principes erant Porphyrion et Halcyoneus, qui dum in terra, quæ ipsum ediderat, dimicabat, erat immortalis. Idem etiam Solis boves ex Erythea abegit. ⁵ Diis autem datum erat oraculum, fore ut neminem Gigantum interficere possent, nisi mortalem quendam virum in belli societatem arcesserent; tum vero illos interituros esse. ⁶ Quod quum Terra cognovisset, quæsivit herbam, ut ne a mortali quidem manu possent interfici. Verum Jupiter Auroræ, Lunæ, soli, ne lucem ferentes prodirent imperavit, atque ipse herbam, antequam Terra reperisset, reseccavit, Minervæque consilio ad pugnae societatem arcessivit Herculem, ⁷ qui primum Halcyoneum sagitta confossum interemit; hic autem super terram prostratus vires refovit, donec Hercules, submonente Minerva, ex Pallene eum abstraheret. Tum demum ille vitam finivit.

(2) Πορφυρίων δὲ Ἡρακλεῖ κατὰ μάχην ἐφόρμησε καὶ Ἡρα. Ζεὺς δὲ αὐτῷ πόθον Ἡρας ἐνέβαλεν, ἧτις καὶ, καταβῆρηγνύντος αὐτοῦ τοὺς πέπλους, καὶ βιάζεσθαι θέλοντος, βοηθοὺς ἐπεκαλείτο· καὶ, Διὸς κεραυνώσαντος αὐτὸν, Ἡρακλῆς τοξέυσας ἀπέκτεινε. ² Τῶν δὲ λοιπῶν Ἀπόλλων μὲν Ἐριάλτου τὸν ἀριστερόν ἐτόξευσεν ὀφθαλμὸν, Ἡρακλῆς δὲ τὸν δεξιόν· Εὐρυτον δὲ θυρσῷ Διόνυσος ἐκτείνει· Κλυτίον δὲ, φασίν, Ἐκάτη, μᾶλλον δὲ Ἡραϊστος βαλὼν μύθοις. ³ Ἀθηνᾶ δὲ Ἐγκελάδῳ φεύγοντι Σικελίαν ἐπέβριψε τὴν νῆσον· Παλλαντος δὲ τὴν ὄραν ἐκτεμοῦσα, ταύτη κατὰ τὴν μάχην τὸ ἴδιον ἐπέσκεπε σῶμα. ⁴ Πολυβώτης δὲ διὰ τῆς θαλάσσης διωχθεὶς ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, ἦκεν εἰς Κῶν· Ποσειδῶν δὲ τῆς νήσου μέρος ἀποβρήξας ἐπέβριψεν αὐτῷ, τὸ λεγόμενον Νίσυρον. ⁵ Ἐρμῆς δὲ τὴν Ἀΐδος κυνέην ἔχων κατὰ τὴν μάχην Ἴππόλυτον ἀπέκτεινεν· Ἄρτεμις δὲ Γρατίωνα· Μοῖραι δὲ Ἄγριον καὶ Θούωνα χαλκίοις βροπαλοῖς μαχομένους. Τοὺς δὲ ἄλλους κεραυνοῖς Ζεὺς βαλὼν διέφθειρε. Πάντας δὲ Ἡρακλῆς ἀπολλυμένους ἐτόξευσεν.

(2) Porphyrion autem quum in Herculem atque Junonem pugnans impetum faceret, Jupiter Junonis ei desiderium injecit, quæ, ubi peplum ille discinderet ac vim ei vellet inferre, advocat auxilium. Tum ab Jove fulminatum Hercules sagittis interfecit. ² Ex reliquis Apollo lævum Ephialtæ oculum, dextrum Hercules sagittis effoderunt. Eurytum vero thyrso Dionysus occidit. Clytium ab Hecate, potius vero a Vulcano candentis ferri globos jaculante interfectum esse dicunt. ³ Encelado fugienti Siciliam insulam injecit Minerva, quæ eadem pelle Pallanti detracta in pugna suum sibi corpus contegebat. ⁴ Verum Polybotes, quem per mare Neptunus persequabatur, in Con insulam pervenit, ubi deus revulsum ab ea promontorium, quod Nisyrum appellant, in eum coniecit. ⁵ Mercurius Orci galea tectus in pugna interfecit Hippolytum, Grattonem (?) Diana, Parcæ Agrium et Thoonem clavis æneis pugnantes. Reliquos Jupiter fulmine prostravit, quos deinde omnes Hercules moribundos sagittis confixit.

(3) Ὡς δὲ ἐκράτησαν οἱ θεοὶ τῶν Γιγάντων, Ἰῆ, μᾶλλον γολωθεῖσα, μίγνυται Ταρτάρῳ, καὶ γεννᾷ Τυφῶνα ἐν Κιλικίᾳ μεμιγμένην ἔχοντα φύσιν ἀνδρὸς καὶ θηρίου. ² Οὗτος μὲν καὶ μεγέθει καὶ δυνάμει πάντων διήνεγκεν, ὅσους ἐγέννησε Ἰῆ. Ἦν δὲ αὐτῷ τὰ μὲν ἄγχι μηρῶν ἀπλετον μέγεθος ἀνδρόμορφον, ὥστε ὑπερέχειν μὲν πάντων τῶν ὄρων· ³ ἡ δὲ κεφαλὴ πολυδάκτυλος τῶν ἀστρῶν ἔβασε· χειρᾶς δὲ εἶχε, τὴν μὲν ἐπὶ τὴν ἐσπέραν ἐκτεινομένην, τὴν δὲ ἐπὶ τὰς ἀνατολάς· ἐκ τούτων δὲ ἐξείχον ἑκατὸν κεφαλαὶ δρακόντων. ⁴ Τὰ δὲ ἀπὸ μηρῶν, σπειράς εἶχεν ὑπερμεγέθεις ἐχί-

(3) Sed post debellatos a superis Gigantes Terra multo magis indignata cum Tartaro concumbit, ex quo in Cilicia parit Typhonem, ² qui ferinam humanæ mixtam habebat naturam, atque corporis vastitate roboreque quos Terra ediderat omnes antecellebat. Etenim crurum tenuis humana erat immensæ magnitudinis forma, ut quovis monte esset altior; ³ caput vero sæpenumero astra pertingeret: manuum denique altera ad occidentem usque, altera ad orientem pertinebat; [ex his centum prominebant capita draconum]. ⁴ Sed inde a cruribus ingentes habebat spiras viperarum, quarum volumina ad ipsum usque

δυνῶν, ὧν ὄλκοι πρὸς αὐτὴν ἐκτεινόμενοι κορυφὴν συριγμὸν πολὺν ἐξέισαν. Πᾶν δὲ αὐτοῦ τὸ σῶμα κατεπτέρωτο· αὐγμηραὶ δὲ ἐκ κεφαλῆς καὶ γενείων τρίχες ἐξηνεμοῦντο· πῦρ δὲ ἐδέερχετο τοῖς ὤμοισι. ⁵ Τοιοῦτος ὢν ὁ Τυφῶν καὶ τηλικούτος, ἡμιμένας βάλλον πετράς ἐπ' αὐτὸν τὸν οὐρανόν, μετὰ συριγμῶν ὑμοῦ καὶ βοῆς ἐφέρετο· πολλὴ δὲ ἐκ τοῦ στόματος πυρὸς ἐξέβρασσε ζάλη. ⁶ Θεοὶ δὲ ὡς εἶδον αὐτὸν ἐπ' οὐρανὸν ὀρμώμενον, εἰς Αἴγυπτον φυγάδες ἐφέροντο, καὶ διωκόμενοι τὰς ἰδέας μετέβαλον εἰς ζῶα. ⁷ Ζεὺς δὲ πόρρω μὲν ὄντα Τυφῶνα ἔβαλλε κεραυνοῖς, πλησίον δὲ γινόμενον ἀδαμαντίνῃ κατέπησεν ἄρπη καὶ φεύγοντα ἄχρι τοῦ Κασίου ὄρους συνεδίωξε· τοῦτο δὲ ὑπέρκειται Συρίας. Κεῖθι δὲ αὐτὸν κατατετριωμένον ἰδὼν, εἰς χεῖρας συνέβαλε. ⁸ Τυφῶν δὲ ταῖς σπείραις περιπλεγθεὶς, κατέσχευεν αὐτὸν, καὶ τὴν ἄρπην περιελάμενος, τὰ τε τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν διέτριψε νεῦρα. Ἀράμενος δὲ ἐπὶ τῶν ὤμων, διεκόμισεν αὐτὸν διὰ τῆς θαλάσσης εἰς Κιλικίαν· καὶ παρελθὼν εἰς τὸ Κωρύκιον ἄντρον κατέθετο. ⁹ ὁμοίως δὲ καὶ τὰ νεῦρα κρύψας ἄρκτου ὄρα κείθι ἀπέθετο, καὶ κατέστησε Δελφίνην δράκαιναν· ἡμίθηρ δὲ ἦν αὐτῇ ἡ κόρη. ¹⁰ Ἐρμῆς δὲ καὶ Αἰγίπαν ἐκκλίψαντες τὰ νεῦρα, ἤρμισαν τῷ Διὶ λαθόντες. Ζεὺς δὲ τὴν ἰδίαν ἀνακομισάμενος ἰσχυρῶς, ἐξαίφνης ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ πτηνῶν ὀχούμενος ἵππων ἄρματι, βάλλον κεραυνοῖς, ἐπ' ὄρος ἐδίωξε Τυφῶνα, τὸ λεγόμενον Νύσαν· ὅπου Μοῖραι αὐτὸν διωθέντα ἠπάτησαν. Πεισθεὶς γάρ, ὅτι βρωσθήσεται μᾶλλον, ἐγεύσατο τῶν ἐρημέρων καρπῶν. ¹¹ Διόπερ ἐπιδιωκόμενος αἴθρις, ἤκεν εἰς Θράκην, καὶ μαχόμενος περὶ τὸν Αἴμον, ὅλα ἔβαλεν ὄρη. Τούτων δὲ ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ πάλιν ὠθουμένων, πολὺ ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐξέκλυσεν αἷμα· καὶ φασὶν ἐκ τούτου τὸ ὄρος κληθῆναι Αἴμον. ¹² Φεύγειν δὲ ὀρμηθέντος αὐτοῦ διὰ τῆς Σικελικῆς θαλάσσης, Ζεὺς ἐπέβρυξεν Αἴτην ὄρος ἐν Σικελίᾳ· τοῦτο δὲ ὑπερμέγεθός ἐστιν. Ἐξ οὗ μέχρι δεῦρο φασὶν ἀπὸ τῶν βληθέντων κεραυνῶν γίνεσθαι πυρὸς ἀναφυσήματα. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων μέχρι τοῦ δεῦρο ἡμῖν λελέχθω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

(1) Προμηθεὺς δὲ ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπους πλάσας, ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ πῦρ, λάθρα Διός, ἐν νάρθηκι κρύψας. ² Ὡς δὲ ἤσθετο Ζεὺς, ἐπέταξεν Ἥφαιστῶ, τῷ Καυκάσῳ ὄρει τὸ σῶμα αὐτοῦ προσηλῶσαι· τοῦτο δὲ Σκυθικὸν ὄρος ἐστίν. ³ Ἐν δὲ τούτῳ προσηλωθεὶς Προμηθεὺς πολλῶν ἐτῶν ἀριθμὸν ἐδίεδετο· καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν αἰτὸς ἐφιπτάμενος, αὐτοῦ τοὺς λοβοὺς ἐνέμετο τῶν ἠπάτων αὐξανομένων διὰ νυκτός. ⁴ Καὶ Προμηθεὺς μὲν πυρὸς κλαπέντος δίκην ἔτινε ταύτην, μέχρις Ἡρακλῆς αὐτὸν ὕστερον ἔλυσε, ὡς ἐν τοῖς καθ' Ἡρακλέα δηλώσομεν.

(2) Προμηθεὺς δὲ παῖς Δευκαλίων ἐγένετο. Οὗτος

verticem extenta, magna dabant sibila. (*Hic ponenda videntur ea quæ paullo ante uncinis inclusimus.*) Totum ejus corpus ali: (vel) pennis erat obductum. Hispida casaries mentique herba venti flatu agitabantur. Ignis emicabat oculis. ⁴ Talis tantusque Typhon ardentibus ipsum cælum montibus petens cum sibilo simul atque clamore ferebatur. Magna ex ore ignis procella defervebat. ⁶ Hunc ubi dii in cælum prospexere irruentem, fuga salutem querentes in Ægyptum properare cœperunt, ibique, ut persequentem fallerent, in varias animantium formas sese quisque transmutarunt. ⁷ Jupiter autem procul a se Typhonem conspicatus fulmine percussit; ubi vero cominus fuit, adamantina illum falce deterruit, ac fugientem ad Casium usque extremæ Syriæ montem persecutus est; ibique, quum saucium eum cognovisset, manus conseruit. ⁸ At Typhon spirarum volumine circumplexus Jovem detinuit, eique harpe, quam manibus ejus extorserat, pedum manuumque tendines dissecuit, impositumque humeris per mare transportavit in Ciliciam; quo quum pervenisset, intra Corycium antrum Jovem, ⁹ necnon tendines in ursi pelle occultatos deposuit; custodem vero collocavit Delphinem, draconem, puellam semiferam. ¹⁰ Sed Mercurius et Ægipan nervos suffurati clanculum Jovis aptaverunt. Jupiter itaque receptis pristinis viribus, curru, cui alatos equos junxerat, e cælo repente descendens Typhonem ad Nysam usque montem fulminibus impetendo persecutus est, ubi a Jove exagitatum Parcæ deceperunt. Nam poma illa quæ unius diei sunt, gustavit, quum inde se valentior fore persuasus esset. ¹¹ Dein quum Jovem rursus insequentem videret, in Thraciam contendit, pugnaque ad Hæmum commissa, totos montes jaculatus est. Quibus contra ipsum fulminum vi rejectis, multum in hoc monte sanguinis exundavit, a quo Hæmi nomen montem accepisse dicunt. ¹² Fugienti deinceps per Siculum mare Jupiter Ætnam, maximum Siciliæ montem, superinjecit, ex quo in hanc usque tempestatem ob frequentem fulminum jactum ignium fieri spiramenta ferunt. De his autem hæc hactenus a nobis dicta sunt.

CAPUT VII.

(1) Prometheus formatis ex aqua et terra hominibus clam Jove ignem in ferula furatus dedit. ² Quod ubi sensit Jupiter, Vulcano imperavit ut ad Caucasum montem corpus ejus affigeret. Is vero mons est Scythiæ, ³ in quo Prometheus clavis confixus multorum annorum numerum religatus permansit. Aquila autem quotidie devolans hepatis fibras per noctem succrescentes depascebatur. ⁴ Hanc igitur Prometheus ob ignis furtum poenam dedit, donec Hercules eum vinculis liberavit, quemadmodum in rebus ab Hercule gestis demonstrabimus.

(2) Promethei filius erat Deucalion. Hic imperio tenens

βασιλείων τῶν περὶ τὴν Φθίαν τόπων, γαμει Πύρραν τὴν Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρας, ἣν ἐπλασαν θεοὶ πρώτην γυναῖκα. ² Ἐπεὶ δὲ ἀφανίσαι Ζεὺς τὸ γαλοῦν γένος ἠθέλησεν, ὑποθεμένου Προμηθέως, Δευκαλίων τεκνηνάμενος λάρνακα, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθήμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύρρας εἰσέβη. ³ Ζεὺς δὲ πολὺν ὑετὸν ἀπ' οὐρανοῦ χέας, τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος κατέκλυσεν, ὥστε διαφθαρῆναι πάντας ἀνθρώπους, ὀλίγων χωρῖς, οἱ συνέφυγον εἰς τὰ πλησιότατα ὑψηλὰ ὄρη. ⁴ Τότε δὲ καὶ τὰ κατὰ Θεσσαλίαν ὄρη διέστη, καὶ τὰ ἐκτὸς Ἰσθμοῦ καὶ Πελοποννήσου συνεχύθη πάντα. ⁵ Δευκαλίων δὲ, ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φερόμενος ἐφ' ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας ἴσας, τῷ Περνασσοῦ προσίσχει, κάκει τῶν ὄμβρων παῦλαν λαθόντων, ἐκβάς θύει Διὶ Φυξίω. ⁶ Ζεὺς δὲ πέμπας Ἐρμῆν πρὸς αὐτὸν, ἐπέτρεψεν αἰτεῖσθαι ὃ τι βούλεται· ὃ δὲ αἰτεῖται ἀνθρώπους αὐτῷ γενέσθαι. Καὶ, Διὸς εἰπόντος, ὑπὲρ κεφαλῆς αἴρων ἔβαλλε τοὺς λίθους· καὶ, οὓς μὲν ἔβαλλε Δευκαλίων, ἄνδρες ἐγένοντο, οὓς δὲ Πύρρα, γυναῖκες. Ὅθεν καὶ λαοὶ μεταφορικῶς ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ λάας, ὁ λίθος.

⁷ Γίνονται δὲ ἐκ Πύρρας Δευκαλίωνι παῖδες Ἑλλήνων μὲν πρῶτος, ὃν ἐκ Διὸς [ἐνίοι] γεγενῆσθαι λέγουσι. [δεύτερος δὲ] Ἀμφικτύων, ὃ μετὰ Κραναὸν βασιλεύσας τῆς Ἀττικῆς. Θυγάτηρ δὲ Πρωτογένεια, ἐξ ἧς καὶ Διὸς, Ἀέθλιος. (3) Ἑλληνας δὲ καὶ Νύμφης Ὀρσηίδος, Δῶρος, Ξοῦθος, Αἰόλος. Αὐτὸς μὲν οὖν ἀφ' αὐτοῦ τοὺς καλουμένους Γραικοὺς προσηγόρευσεν Ἑλληνας· τοῖς δὲ παισὶν ἐμέρισε τὴν χώραν· ² καὶ Ξοῦθος μὲν λαβὼν τὴν Πελοπόννησον, ἐκ Κρεούσης τῆς Ἐρεγθέως Ἀχαιοὺς ἐγέννησε καὶ Ἴωνα, ἀφ' ὧν Ἀχαιοὶ καὶ Ἴωνες καλοῦνται. ³ Δῶρος δὲ τὴν πέραν χώραν Πελοποννήσου λαβὼν, τοὺς κατοικοῦντας ἀφ' ἑαυτοῦ Δωριεῖς ἐκάλεσεν. ⁴ Αἰόλος δὲ βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Θεσσαλίαν τόπων, τοὺς ἐνοικοῦντας Αἰολεῖς προσηγόρευσε· καὶ γῆμας Ἐναρέτην τὴν Δηϊμάχου, παιδῆς μὲν ἐγέννησεν ἑπτὰ, Κρηθέα, Σίσυφον, Ἀθάμαντα, Σαλμωνέα, Δηϊόνα, Μάγνητα, Περιήρην· θυγατέρας δὲ πέντε, Κανάκην, Ἀλκυόνην, Πεισιδίκην, Καλύκην, Περιμήδην.

⁵ Περιμήδης μὲν οὖν καὶ Ἀχελώου, Ἴπποδάμας καὶ Ὀρέστης· Πεισιδίχης δὲ καὶ Μυρμιδόνας, Ἄντιφος καὶ Ἄκτωρ.

(4) Ἀλκυόνη δὲ Κῆρυξ ἐγημεν Ἐωσφόρου παῖς· οὗτοι δὲ δι' ὑπερηφάνειαν ἀπώλοντο. Ὁ μὲν γὰρ τὴν γυναῖκα ἔλεγεν Ἥραν, ἡ δὲ τὸν ἄνδρα Δία. Ζεὺς δὲ αὐτοὺς ἀπωρνήσας, καὶ τὴν μὲν Ἀλκυόνα ἐποίησε, τὸν δὲ κήρυκα.

² Κανάκη δὲ ἐγέννησεν ἐκ Ποσειδῶνος Ὀπλία καὶ Νηρέα, καὶ Ἐπωπέα, καὶ Ἀλωέα, καὶ Τρίποπα. ³ Ἀλωεὺς μὲν οὖν ἐγημεν Ἰφιμέδειαν τὴν Τρίποπος, ἧτις Ποσειδῶνος ἠγάσθη, καὶ συνεχῶς φοιτῶσα ἐπὶ

ea loca, quæ circa Phthiam sunt, uxorem duxit Pyrrham, Epimethei et Pandoræ filiam, quam primam dii sinxerunt mulierem. ² Quum vero prolem aeneam tollendam Jupiter censeret, Promethei consilio Deucalion arcam fabricavit, in eamque, impositis rebus ad vitam necessariis, cum Pyrrha ingressus est. ³ Mox Jupiter large effusus de cæle imbribus maximam Græciæ partem cooperuit, ita ut omnes homines, paucis exceptis, qui in altissimos circum montes confugerant, interirent. ⁴ Tum etiam Thessaliæ montes diremti, et quæ sunt extra Isthmum et Peloponnesum loca undarum vi omnia contacta fuerunt. ⁵ Deucalion novem dies totidemque noctes aquarum eluvie in navigio suo circumlatus Parnassum demum appellit, ibique, quum imbres desiissent, egressus Jovi Phyxio (*qui fugientibus opem ferre consuevit*) sacris operatur. ⁶ Jupiter interea demisso ad Deucalionem Mercurio, permisit ei ut quodcumque vellet expeteret. Deucalion igitur humani generis reparationem deposcit. Deinde Jovis monitu sumtos de terra lapides trans caput jaclavit; atque ii quidem, quos misit Deucalion, virorum faciem traxerunt; quos vero Pyrrha jecit, in feminas abiere. Hinc itaque λαοὶ (i. e. *populi*) translatione quadam dicti sunt, quasi lapidei; λάα; enim lapidem significat.

⁷ Filiorum qui ex Pyrrha Deucalioni sunt, primus est Hellen, quem a Jove ortum esse nonnulli tradunt; alter Amphictyon, qui post Cranaum Atticæ imperavit. Filia vero Protogenia, cujus ex Jove filius Aethlius. (3) Ex Hellene autem et Orseide nympha Dorus, Xuthus, Æolus. Is quidem qui antea Græci vocabantur, de se nominavit Hellenes, atque terram inter filios partitus est. ² Xuthus adeptus Peloponnesum, ex Creusa, Erechthei filia, Achæum genuit et Ionem, a quibus Achivi et Jones nuncupantur. ³ Dorus terram extra Peloponnesum nactus, incolas suo de nomine Dorienses appellavit. ⁴ Æolus Thessaliæ imperans, populis Æolensibus nomen imposuit, et ducta Enarete, Deimachi filia, septem ex ea filios procreavit, Cretheum, Sisyphum, Athamantem, Salmoneum, Deionem, Magnetem, Perieren; filias vero quinque, Canacem, Alcyonen, Pisidicen, Calycem, Perimedem.

Ex Perimede et Acheloo nati sunt Hippodamas et Orestes; ex Pisidice et Myrmidone Antiphus et Actor.

(4) Halcyonen Ceyx, Luciferi filius, in matrimonium duxit. Hi ob superbiam perierunt. Ille enim conjugem Junonem, hæc vero virum suum Jovem appellavit. Utrumque Jupiter in aves, illam in halcyonem, hunc in mergum mutavit.

² Canace et Neptunus genuerunt Opleum, Nereum, Eopeum, Aloecum, Triopem. ³ Aloeus uxorem duxit Iphimediam, Triopis filiam, quæ Neptuni amore capta, continenter ad mare meabat, et haustos manibus fluctus sinu

τὴν θάλασσαν, χερσὶν ἀρουομένη τὰ κύματα τοῖς κόλπαις ἐνεφόρει. ⁴ Συνελθὼν δὲ αὐτῇ Ποσειδῶν, οὐοῦ ἐγέννησε παῖδας, Ὄτον καὶ Ἐφιάλτην, τοὺς Ἀλωεΐδας λεγομένους. ⁵ Οὗτοι κατ' ἐνικυτὸν ἠΰξανον πλάτος μὲν πηχυαῖον, μῆκος δὲ ὄργυιαῖον· ἐννέα δὲ ἔτων γενόμενοι, καὶ τὸ μὲν πλάτος πηχῶν ἔχοντες ἐννέα, τὸ δὲ μέγεθος ὄργυιῶν ἐννέα, πρὸς θεὸν μάχεσθαι διενουοῦντο, καὶ τὴν μὲν Ὀσσαν ἐπὶ τὸν Ὀλυμπον ἔθεσαν, ἐπὶ δὲ τὴν Ὀσσαν θέντες τὸ Πηλῖον, διὰ τῶν ὄρων τούτων ἠπειλοῦν εἰς οὐρανὸν ἀναβῆσθαι· καὶ τὴν μὲν θάλασσαν, χῶσαντες τοῖς ὄρεσι, ποιήσαιν ἔλεγον ἠπειρον, τὴν δὲ γῆν, θάλασσαν. ⁶ Ἐμῶντο δὲ, Ἐφιάλτης μὲν Ἦραν, Ὄτος δὲ Ἄρτεμιν. Ἐδῆσαν δὲ καὶ Ἄρην. Τοῦτον μὲν οὖν Ἐρμῆς ἐξέκλεψεν. Ἀνεῖλε δὲ τοὺς Ἀλωεΐδας ἐν Νάξῳ Ἄρτεμις οἰ' ἀπάτης· ἀλλάξασα γὰρ τὴν ἰδέαν εἰς ἔλαφον, διὰ μέσου αὐτῶν ἐπήδησεν· οἱ δὲ βουλόμενοι εὐστοχῆσαι τὸ θηρίον, ἐφ' ἑαυτοὺς ἠκόντισαν.

(5) Καλύκης δὲ καὶ Ἀεθλίου παῖς Ἐνδυμίων γίνεται, ὅστις, ἐκ Θεσσαλίας Αἰολέας ἀγαγὼν, Ἦλιν ἦκισε. Λέγουσι δὲ αὐτὸν τινες ἐκ Διὸς γενέσθαι. Τοῦτου κάλλιε διενεγκόντος ἠράσθη Σελήνη. Ζεὺς δὲ αὐτῷ δίδωσιν ὃ βούλεται εἰλέσθαι· ὃ δὲ αἰρεῖται κοιμᾶσθαι διὰ παντὸς ἀθάνατος καὶ ἀγήρω μένων.

(6) Ἐνδυμίωνος δὲ καὶ [Σηΐδος Νύμφης ἢ] Νηΐδος, ἢ, ὡς τινες, Ἰριανᾶσσης, Αἰτωλῶς· ὃς ἀποκτείννας Ἄπιν τὸν Φορωνέως, καὶ φυγῶν εἰς τὴν Κουρήτιδα χώραν, κτείννας τοὺς ὑποδείξαντας Φθίας καὶ Ἀπολλωνίου υἱοὺς, Δῶρον καὶ Λαοδόκον καὶ Πολυποίτην, ὑφ' ἑαυτοῦ τὴν χώραν Αἰτωλίαν ἐκάλεσεν.

(7) Αἰτωλοῦ δὲ καὶ Προνόης τῆς Φόρβου Πλευρῶν καὶ Καλυδῶν ἐγένοντο, ἀφ' ὧν αἱ ἐν Αἰτωλίᾳ πόλεις ὠνομάσθησαν. Πλευρῶν μὲν οὖν γήμας Ξανθίππην τὴν Δώρου, παῖδα ἐγέννησεν Ἀγήνορα· θυγατέρας δὲ, Στερόπην καὶ Στρατονίκην καὶ Λαοφόντην. ² Καλυδῶνος δὲ καὶ Αἰολίας τῆς Ἀμυθαῖνος, Ἐπικάστη καὶ Πρωτογένεια· ἐξ ἧς καὶ Ἄρεος, Ὀξύλος. ³ Ἀγήνωρ δὲ ὁ Πλευρῶνος γήμας Ἐπικάστην τὴν Καλυδῶνος, ἐγέννησε Πορθάονα καὶ Δημονίκην· ἧς καὶ Ἄρεος, Εὐήνος, Μῶλος, Πύλος, Θεστῖος.

(8) Εὐήνος μὲν οὖν ἐγέννησε Μάρπησσαν, ἣν Ἀπολλωνος μνηστευομένου, Ἴδας ὁ Ἀφάρειος ἤρπασε, λαβὼν παρὰ Ποσειδῶνος ἄρμα ὑπόπερον· διώκων δὲ Εὐήνος ἐφ' ἄρματος, ἐπὶ τὸν Λυκόρμαν ἦλθε ποταμὸν, καταλαβεῖν δὲ οὐ δυνάμενος, τοὺς μὲν ἵππους ἀπέσφαζεν, ἑαυτὸν δὲ εἰς τὸν ποταμὸν ἔβαλε. Καὶ καλεῖται Εὐήνος ὁ ποταμὸς παρ' ἐκείνου. (9) Ἴδας δὲ εἰς Μεσσήνην παραγίνεται, καὶ αὐτῷ ὁ Ἀπόλλων περιτυχῶν ἀφαιρεῖται τὴν κόρην· μαχομένων δὲ αὐτῶν περὶ τῶν τῆς παιδὸς γάμων, Ζεὺς διαλύσας ἐπέτρεψεν αὐτῇ τῇ παρθένῳ εἰλέσθαι, ὅποτερῳ βουλέται συνοικεῖν· ἢ δὲ, δεῖσασα ὡς ἂν μὴ γηρῶσαν αὐτὴν Ἀπόλλων καταλίπη, τὸν Ἴδαν εἶλετο ἄνδρα.

(10) Θεστῖος δὲ ἐξ Εὐρυθέμιδος τῆς Κλεοβοίας ἐγέν-

erebat. ⁴ A Neptuno compressa geminos peperit, Otum et Ephialten, quos Aloidas appellant. ⁵ Hi quotannis latitudine cubitum, longitudine vero ulnam crescebant: qui, ubi annum explevere annum, latitudinem cubitum novem, et ulnarum totidem magnitudinem adepti, Jovi bellum inferendi ceperunt consilium. Itaque Olympo Ossam imposuerunt, Pelioque Ossæ imposito, per hos montes cœlum conscensuros se minitabantur; ac congestis montibus de mari continentem, contra de terra mare se redituros dictitabant. ⁶ Quin etiam Ephialtes Junonem, Otus autem Dianam sibi conjuges deposcebant. Martem insuper in vincula conjecere, quem tamen Mercurius furto eripuit. Diana autem in Naxo Aloidas per dolum peremit; nam in cervam mutata per medios exsilivit; tum hi in feram collimaturi, alter alterum telis conjectis occiderunt.

(5) Calyces et Aethlii filius est Endymio, qui eductis Æolensibus e Thessalia in Elidem transmigravit. Sunt etiam qui eum Jove natum esse memorent. Hunc ob eximiam corporis pulchritudinem Luna deperivit; idem, data ab Jove quæcunque vellet deligendi potestate, cum somno perpetuo immortalem sibi juventutem concedi postulavit.

(6) Endymionis e Neide, vel, ut nonnulli dicunt, ex Iphianassa filius est Ætolus; qui, quum peremisset Apin, Phoronei filium, atque in Curetidem terram aufugisset, occisis Phthiæ et Apollinis filiis, Doro et Laodoco ac Polypœte, qui hospitio eum exceperant, suo de nomine terram Ætoliam appellavit.

(7) Ex Ætolo et Pronoe, Phorbi filia, Pleuron et Calydon nati sunt, a quibus, quæ sunt illis cognomines in Ætolia urbes, nomen acceperunt. Pleuron, ducta uxore Xanthippe Dori, filium Agenorem procreavit, et filias Steropen, Stratonicen, Laophonten. ² Calydon ex Æolia, Amythaonis filia, Epicasten suscepit et Protogeniam; ex qua et Marte nascitur Oxylus. ³ Agenor, Pleuronis filius, Epicasten, Calydone natam, conjugem duxit, de qua Porthaonem genuit et Demonicen; quæ ex Marte peperit Evenum, Molum, Pylum, Thestium.

8. Evenus genuit Marpessam, quam quum Apollo sibi collocari in matrimonium quæriraret, Idas, Apharei filius, accepto a Neptuno curru pennato, rapuit; illum vero e curru persecutus Evenus ad Lycormam fluvium pervenit, ubi, quum illum assequi non posset, equos jugulavit, seque ipsum deinceps præcipitem dedit in fluvium, qui ab eo Eveni nomen accepit.

(9) At Idæ Messenen proficiscenti obviam factus Apollo virginem auferre voluit. Qui quum inter se de puellæ matrimonio concertarent, Jupiter litem dirimens virginis, utri collocari vellet, optionem dedit. Hæc verita, nè se in senectute Apollo desereret, Idam sibi virum esse maluit.

(10) Thestius ex Eurythemide Cleoboræ gnata filias sus-

νοντο θυγατέρες μὲν, Ἀλθαία, Λήδα, Ὑπερμνήστρα· ἄρβρες δὲ, Ἴφικλος, Εὐίππος, Πλήξιππος, Εὐρύπυλος.

² Πορθάονος δὲ καὶ Εὐρύτης Ἴπποδάμαντος ἐγένοντο παῖδες, Οἰνεὺς, Ἄγριος, Ἀλκάθοος, Μέλαιος, Λευκοπέυς· θυγάτηρ δὲ Στερόπη, ἐξ ἧς καὶ Ἀχελώου Σειρήνας γενέσθαι λέγουσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

(1) Οἰνεὺς δὲ, βασιλεύων Καλυδῶνιος, παρὰ Διονύσου φυτὸν ἀμπέλου πρῶτος ἔλαβε. Γήμας δὲ Ἀλθαίαν τὴν Θεστίου, γεννᾷ Τοξέα, ὃν αὐτὸς ἐκτείνειν ὑπερπηθήσαντα τὴν τάφρον, καὶ παρὰ τοῦτον, Θυρέα καὶ Κλύμενον, καὶ θυγατέρα Ἰόργην, ἣν Ἀνδραίμων ἐγήμε, καὶ Δηϊάνειραν, ἣν Ἀλθαίαν λέγουσιν ἐκ Διονύσου γεννησάσθαι. Αὐτὴ δὲ ἠνιόχει, καὶ τὰ κατὰ πόλεμον ἔσκει. Καὶ περὶ τῶν γάμων αὐτῆς Ἡρακλῆς πρὸς Ἀχελῶν ἐπάλαισεν. (2) Ἐγέννησε δὲ Ἀλθαία παῖδα ἐξ Οἰνεὺς Μελέαγρον, ὃν ἐξ Ἄρεος γεγενῆσθαι φασί. Τοῦτου δὲ ὄντος ἡμερῶν ἑπτὰ, παραγενομένης τὰς Μοίρας φασὶν εἰπεῖν· Ὅτε τελευτήσει Μελέαγρος, ὅταν ὁ καιόμενος ἐπὶ τῆς ἐσχάρας ὁδὸς κατακαῆ. Τοῦτο ἀκούσασα, τὸν δαλὸν ἀνείλετο Ἀλθαία, καὶ κατέθετο εἰς λάρνακα.

² Μελέαγρος δὲ, ἀνὴρ ἀτρωτος καὶ γενναῖος γενόμενος, τὸνδε τὸν τρόπον ἐτελεύτησεν. Ἐτησίῳν καρπῶν ἐν τῇ χώρᾳ γενομένων τὰς ἀπαρχὰς Οἰνεὺς θεοῖς πᾶσι θύων, μόνης Ἀρτέμιδος ἐξελάβετο. Μηνίσασα δὲ ἡ θεὸς, κάπρον ἐρῆκεν ἕξοχον μεγέθει τε καὶ ῥώμῃ, ὃς τὴν τε γῆν ἄσπορον ἐτίθει, καὶ τὰ βοσκήματα καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντας διέφθειρεν. ³ Ἐπὶ τοῦτον τὸν κάπρον τοὺς ἀρίστους ἐκ τῆς Ἑλλάδος πάντας συνεκάλεσε, καὶ τῷ κτείναντι τὸν θῆρα τὴν δорάν δώσειν ἀριστεῖον ἐπηγγεῖλατο. ⁴ Οἱ δὲ συνελθόντες ἐπὶ τὴν τοῦ κάπρου θῆραν ἦσαν οἷοι· Μελέαγρος Οἰνεὺς, Δρύας Ἄρεος, ἐκ Καλυδῶνιος οἷοι· Ἴδας καὶ Λυχεὺς Ἀφαρείως ἐκ Μεσσηνίας· Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης Διὸς καὶ Λήδας, ἐκ Λακεδαιμόνος· Θησεὺς Αἰγέως ἐξ Ἀθηῶν· Ἀδμητος Φέρητος ἐκ Φερῶν· Κηφεὺς καὶ Ἀγκαῖος Λυκούργου ἐξ Ἀρκαδίας· Ἰάσων Αἰσῶνος ἐξ Ἰωλκοῦ· Ἴφικλῆς Ἀμφιτρούϊνος ἐκ Θηβῶν· Πειρίθοος Ἰξίονος ἐκ Λαρίσσης· Πηλεὺς Λίακοῦ ἐκ Φθίας· Τελαμῶν Λίακοῦ ἐκ Σαλαμίνος· Εὐρυτίων Ἀκτορος ἐκ Φθίας· Ἀταλάντη Σχοινεὺς ἐξ Ἀρκαδίας· Ἀμφιάραος Οἰκλέους ἐξ Ἀργούς. Μετὰ τούτων καὶ οἱ Θεστίου παῖδες. ⁵ Συνελθόντας δὲ αὐτοὺς Οἰνεὺς ἐπὶ ἑννέα ἡμέρας ἐξένισε· τῇ δεκάτῃ δὲ, Κηφεὺς καὶ Ἀγκαῖος καὶ τινῶν ἄλλων ἀπαξιούτων μετὰ γυναῖκός ἐπὶ τὴν θῆραν ἐξίεναι, Μελέαγρος ἔχων γυναῖκα Κλεοπάτραν τὴν Ἰδα καὶ Μαρπησῆς θυγατέρα, βουλόμενος δὲ καὶ ἐξ Ἀταλάντης τέκνον ποιήσασθαι, συνηνάγκασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν θῆραν μετὰ ταύτης ἐξίεναι. ⁶ Περιστάντων δὲ αὐτῶν τὸν κάπρον, Ὑλεὺς μὲν καὶ Ἀγκαῖος ὑπὸ τοῦ θηρὸς διεφθάρησαν,

FRAGMENTA HISTORICORUM.

cepit Althæam, Ledam, Hypermnestram; filios autem Iphicium, Evirpnum, Plexippum, Eurypylum.

² Porthaonis et Eurytæ ex Hippodamante natæ filii erant Ceneus, Agrius, Alcathous, Melas, Leucopeus; filia Storo-pe, ex qua et Acheloo Sirenas ortas esse dicunt.

CAPUT VIII.

(1) Sed Ceneus Calydone imperans vitis plantam a Dionyso primus accepit; ac ducta uxore Althæa, Thestii filia, Toxeum gignit, quem ipse, quod fossam transilierit, interfecit: post hunc, Thyreum et Clymenum, et filiam Gorgen, quæ nupsit Andraemoni, ac Deianiram, quæ Althæam ex Dionyso peperisse dicitur. Hæc autem aurigandi perita erat atque res bellicas exercebat: deque matrimonio ejus Hercules cum Acheloo dimicavit. (2) Sed Althæa ex Ceneo peperit Meleagrum, quem Marte satum quidam fuisse tradunt. Ad hunc septem dies natum venisse Parcas ac dixisse aiunt: « Tum Meleager diem obibit supremam, quum stipēs in foco accensus perustus fuerit. » Quod ubi mater audivit, stipitem ex igne sublato in arcam seposuit.

² Meleager vero, quum vir esset natura invulnerabilis ac fortis, hunc in modum occubuit. Quum annuæ in agro fruges rediissent, earum primitias Ceneus diis omnibus, una tantum Diana per oblivionem prætermissa, consecravit. Quocirca irata dea aprum misit et magnitudine et robore insignem, qui terram colli et in ea sata fieri impedivit, pecoraque et obvium quemque necavit. ³ In hunc itaque aprum valentissimum quemque Græcorum evocavit, eique qui feram occidisset, ejus pellem facinoris præmium se daturum pollicitus est. ⁴ Qui autem ad apri venationem convenere, fuerunt hi: Meleager Cenei, Dryas Martis, uterque Calydonius; Idas et Lynceus, Apharei filii, Messenii; Castor et Pollux, Jovis ex Leda filii, Lacedæmonii; The-seus Ægei, Atheniensis; Admetus Pheretis, Pheræus; Cepheus et Ancæus Lycurgi ex Arcadia; Jason Æsonis ab Iolco; Iphicles Amphitryonis, Thebanus; Pirithous Ixionis, Larissæus; Peleus Æaci, Phthius; Telamon Æaci, Salaminus; Eurytion Actoris, Phthius; Atalanta Schœnei, ex Arcadia; Amphiarus Oiclis, Argivus; præter hos denique Thestii filii. ⁵ Quos, ubi convenerant, Ceneus novem dies hospitio excepit; decimo autem, quum Cepheus et Ancæus aliique nonnulli cum femina venatum ire recusarent, Meleager, quamvis uxorem Cleopatram haberet Idæ et Marpessæ filiam, tamen ex Atalanta quoque filium procreare desiderans, illos ut cum ipsa simul in venationem exirent compulit. ⁶ Deinde vero quum venatores illi aprum circumstitissent, Hyleus atque Ancæus a bellua

Ευρυτίωνα δὲ Πηλεὺς ἄκων κατηρόντισε. Τὸν δὲ κάπρον πρώτη μὲν Ἀταλάντη εἰς τὰ νῶτα ἐτόξευσε, δεύτερος δὲ Ἀμφιάραος εἰς τὸν ὄφθαλμόν· Μελέαγρος δὲ αὐτὸν εἰς τὸν κενεῶνα πλήξας ἀπέκτεινε, καὶ λαβῶν τὸ δέρμας ἔδωκεν Ἀταλάντῃ. ⁷ Οἱ δὲ Θεστίου παῖδες ἀδοξοῦντες, εἰ παρόντων ἀνδρῶν γυνὴ τὰ ἀριστεῖα λήψεται, τὸ δέρμας αὐτῇ ἀφείλοντο, κατὰ γένος αὐτοῖς προσήκειν λέγοντες, εἰ Μελέαγρος λαμβάνειν μὴ προαιροῖτο. (3) Ὅργισθεὶς δὲ Μελέαγρος, τοὺς μὲν Θεστίου παῖδας ἀπέκτεινε, τὸ δὲ δέρμας ἔδωκε τῇ Ἀταλάντῃ. Ἀλθαία δὲ λυπηθεῖσα ἐπὶ τῇ τῶν ἀδελφῶν ἀπωλείᾳ τὸν δαλὸν ἤψε· καὶ ὁ Μελέαγρος ἐξαίφνης ἀπέθανεν.

² Οἱ δὲ φασὶν οὐχ οὕτω Μελέαγρον τελευτῆσαι· ἀμφισθητούτων δὲ τοῦ θηρός φασὶ τῶν Θεστίου παίδων, ὡς Ἰφίκλου πρώτου βαλόντος, Κούρησι καὶ Καλυδωνίοις πολεμον ἐνστήναι. ³ Ἐξεληθὸς δὲ Μελέαγρου, καὶ τινὰς τῶν Θεστίου παίδων φονεύσαντος, Ἀλθαίαν ἀράσασθαι κατ' αὐτοῦ· τὸν δὲ ὀργιζόμενον οἴκοι μένειν. ⁴ Ἡδὴ δὲ τῶν πολεμίων τοῖς τεύχεσι προσπλάζοντων, καὶ τῶν πολιτῶν ἀξιούντων μεθ' ἰκετηρίας, βοηθεῖν, μόλις πεισθέντα ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἐξελεθεῖν, καὶ τοὺς λοιποὺς κτείναντα τῶν Θεστίου παίδων, ἀποθανεῖν μαχόμενον. ⁵ Μετὰ δὲ τὸν Μελέαγρου θάνατον Ἀλθαία καὶ Κλεοπάτρα ἑαυτὰς ἀνῆρτησαν· αἱ δὲ θρηνοῦσαι τὸν νεκρὸν γυναῖκες ἀπαρνεώθησαν.

(4) Ἀλθαίας δὲ ἀποθανούσης, ἐγγίμεν Οἰνεὺς Περιβοειαν τὴν Ἴππονόου. Ταύτην δὲ ὁ μὲν γράφας τὴν Θηβαίδα, πολεμηθείσης Ὠλένου, λέγει λαβεῖν Οἰνεὰ γέρας. Ἡσίοδος δὲ ἐξ Ὠλένου τῆς Ἀχαιῶν, ἐφθαρμένην ὑπὸ Ἴπποστράτου τοῦ Ἀμαρυγκείως, Ἴππόνου τὸν πατέρα πέμψαι πρὸς Οἰνεὰ πόρρω τῆς Ἑλλάδος [όντα] ἐντελειάμενον ἀποστεῖλαι (ἀποκτεῖναι *coni. Faber*). (5) Εἰσὶ δὲ τινες οἱ λέγοντες, Ἴππόνου, ἐπιγνόντα τὴν ἰδίαν θυγατέρα ἐφθαρμένην ὑπὸ Οἰνεῖος, ἔχουσαν αὐτὴν πρὸς τοῦτον ἀποπέμψαι. ² Ἐγεννήθη δὲ ἐκ ταύτης Οἰνεὶ Τυδεύς. Πείσανδρος δὲ αὐτὸν ἐκ Γόργης γενέσθαι λέγει· τῆς γὰρ θυγατρὸς Οἰνεῶν κατὰ τὴν βούλησιν Διὸς ἐρασθῆναι.

³ Τυδεὺς δὲ ἀνὴρ γενόμενος γενναῖος, ἐφυγαδεύθη, κτείνας, ὡς μὲν τινες λέγουσιν, ἀδελφῶν Οἰνεῶν Ἀλκάθου· ὡς δὲ ὁ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γεγραφὸς, τοὺς Μελανὸς παῖδας ἐπιβουλεύοντας Οἰνεῖ, Φηνήα, Εὐρύαλον, Ὑπέρλαον, Ἀντιόχην, Εὐμήδην, Στέρνοπα, Ξάντιππον, Σθένελον· ὡς δὲ Φερεκύδης φησὶν, Ὠλενίαν ἀδελφὸν ἴδιον. ⁴ Ἀγρίου δὲ δίκας ἐπάγοντος αὐτῷ, φυγῶν εἰς Ἄργος, ἦκε πρὸς Ἀδράστον, καὶ τὴν τούτου γήμας θυγατέρα Δηϊπύλην, ἐγέννησε Διομήδην.

Τυδεὺς μὲν οὖν ἐπὶ Θήβας μετὰ Ἀδράστου στρατευσάμενος, ὑπὸ Μελανίππου τραυθεὶς ἀπέθανεν. (6) Οἱ δὲ Ἀγρίου παῖδες Θερσίτης, Ὀγχηστὸς, Πρόθοος, Κελύτωρ, Λυκωπεύς, Μελάνιππος, ἀρελόμενοι τὴν

necati sunt, et Peleus Eurytionem nolens jaculo confodit. Aprum vero prima Atalanta in tergo sagitta percussit; post illam Amphiarus oculum ferit, deinde Meleager transfosso latere belluam interfecit; sed pellem, quam accepit, muneri dedit Atalantæ. ⁷ Verum Thestii filii indignum putantes, viris presentibus feminae virtutis præmia concedi, pellem ei eripiunt, quam, si Meleager recusaret, sibi jure cognationis obvenire affirmabant. (3) Quapropter iratus Meleager Thestii filios occidit, ac pellem Atalantæ restituit. Sed Althæa mœrore confecta de fratrum caede, stipitem rursus accendit; quo facto Meleager extemplo occidit.

² Sunt autem qui Meleagram non ita vitam finisse dicant: sed quum Thestii filii de fera contenderent, quod primus omnium Iphicles aprum sauciaasset, Curetibus et Calydoniis bellum conflatum esse; ³ in quo quum Meleager (ex Calydone urbe a Curetibus obsessa) egressus e Thestii filiis nonnullos occidisset, Althæam matrem filio mortem esse imprecatam; hunc vero indignatum tenuisse se domi. ⁴ Dehinc hostibus ad mœnia proxime accedentibus, et civibus ipsum suppliciter, ut patriæ laboranti opem ferret, orantibus, ægre ab uxore persuasum tandem domo exiisse memorant, atque postquam reliquos Thestii filios interfecisset, ipsum in pugna occisum esse. ⁵ Verum post Meleagri interitum Althæa et Cleopatra sese suspendunt, et quæ mortuum deploravere mulieres in aves sunt commutatæ.

(4) Althæa defuncta, Ceneus uxorem duxit Peribocam, Hipponoi filiam; quam quidem is, qui Thebaidem conscripsit, Ceneum post expugnatam Olenum (Ætolia urbem) in præmium accepisse narrat. Sed Hesiodus ait ex Oleno, Achaia oppido, violatam ab Hippostrato, Amaryncei filio, Hipponoum patrem misisse ad Ceneum, eique ut eam a Græcia longe abduceret, præcepisse. (5) Sunt quoque qui referant, Hipponoum, quum filiam suam ab Ceneo violatam cognovisset, gravidam ipsam ad hunc ablegasse. ² Natus vero ex illa Ceneo Tydeus. Pisander autem eum ex Gorge ortum dicit; nam filiaæ amore Ceneum ex Jovis voluntate captum fuisse.

³ Tydeus vero, quum jam vir fortissimus evasisset, interfecto, ut quidam dicunt, Cenei fratre Alcahoo, in exilium profectus est; sed secundum Alcæonidis auctorem, quia Melanis liberos interfecerat Ceneo insidiantes, Pheneum, Euryalum, Hyperlaum, Antiochen, Eumedem, Sternopem, Xanthippum, Sthenelum; ut vero Pherecydes ait, Oleniam, suum fratrem. ⁴ Agrio autem propter caedem factam eum persequente, Argos fugiens venit ad Adrastum, ductaque ejus filia Deipyle in matrimonium, procreavit Diomedem.

Tydens itaque adversus Thebas cum Adrasto in bellum profectus, a Melanippo vulneratus occubuit. (6) Sed Agrii filii, Thersites, Onchestus, Prothous, Celeutor, Lycopoeus, Melanippus, occupatum Cenei regnum patri attri-

Οἰνέως βασιλείαν, τῷ πατρὶ ἔδωκαν· καὶ προσέτι ζῶντα τὸν Οἰνέα καθείρξαντες ἤκλιζοντο.² Ὑστερον δὲ Διομήδης ἐξ Ἄργους παραγενόμενος μετ' ἄλλου κρύφα, τοὺς μὲν Ἄργιου παῖδας, χωρὶς Ὀγχηστοῦ καὶ Θερσίτου, πάντας ἀπέκτεινεν· οὗτοι γὰρ φθάσαντες εἰς Πελοπόννησον ἔφυγον. Τὴν δὲ βασιλείαν, ἰπειδὴ γηραιὸς ἦν ὁ Οἰνέως, Ἄνδραίμονι τῷ τὴν θυγατέρα τοῦ Οἰνέως γήμαντι δέδωκε· τὸν δὲ Οἰνέα εἰς Πελοπόννησον ἤγεν.³ Ὅτι δὲ διαφυγόντες Ἄργιου παῖδες, ἐνεδρεύσαντες περὶ τὴν Τηλέφου ἐστίαν τῆς Ἀρκαδίας, τὸν πρεσβύτην ἀπέκτειναν. Διομήδης δὲ τὸν νεκρὸν εἰς Ἄργος κομίσας ἐθαψεν, ἐνθα νῦν πόλις ἀπ' ἐκείνου Οἰνόη καλεῖται, καὶ γήμας Αἰγιαλείαν τὴν Ἀδράστου, ὡς δὲ ἐνιοὶ φασὶ, τὴν Αἰγιαλείως, ἐπὶ τε Θήβας καὶ Τροίαν ἐστράτευσε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

(1) Τῶν δὲ Αἰόλου παίδων Ἀθάμας, δυναστεύων Βοιωτίας, ἐκ Νεφέλης τεκνοῖ μὲν παῖδα Φρίξον, θυγατέρα δὲ Ἑλλην. Αὖθις δὲ Ἰνὸν γαμεῖ, ἐξ ἧς αὐτῷ Λέαρχος καὶ Μελικέρτης ἐγένοντο.² Ἐπιβουλεύουσα δὲ Ἰνὸν τοῖς Νεφέλης τέκνοις, ἔπεισε τὰς γυναῖκας τὸν πυρὸν φρύγειν. Λαμβάνουσαι δὲ, κρύφα τῶν ἀνδρῶν τοῦτο ἔπρασσον. Ἐπὶ δὲ περφυγμένους πυρὸς δεγόμενῃ, καρπὸς ἐτήσιος οὐκ ἀνεδίδου.³ Διὸ πέμπων ὁ Ἀθάμας εἰς Δελφούς, ἀπαλλαγὴν ἐπυνθάνετο τῆς ἀφορίας. Ἰνὸν δὲ τοὺς πεμφθέντας ἀνέπεισε λέγειν, ὡς εἴη κεχρησμένον, παύσασθαι τὴν ἀκαρπίαν, ἐὰν σφαγῇ Διὶ ὁ Φρίξος.⁴ Τοῦτο ἀκούσας Ἀθάμας, συνανγκάζομενος ὑπὸ τῶν τὴν γῆν κατοικούντων, τῷ βωμῷ παρέστησε Φρίξον· Νεφέλη δὲ μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτὸν ἀνήρπασε, καὶ παρὰ Ἑρμοῦ λαβοῦσα χρυσόμαλλον κριὸν ἔδωκεν, ἐπ' οὗ φερόμενοι δι' οὐρανοῦ, τὴν μεταξὺ γῆν ὑπερέβησαν καὶ θάλασσαν.⁵ Ὡς δὲ ἐγένοντο κατὰ τὴν μεταξὺ κειμένην θάλασσαν Σιγείου καὶ Χερβρόνησου ἰώλισθεν εἰς τὸν βυθὸν ἢ Ἑλλη· κάκει ὀθανούσης αὐτῆς, ἀπ' ἐκείνης Ἑλλησποντος ἐκλήθη τὸ πέλαγος.

⁶ Φρίξος δὲ ἦλθεν εἰς Κολχους, ὧν Αἰήτης ἐβασίλευε παῖς Ἡλίου καὶ Περσηίδος, ἀδελφὸς δὲ Κίρκης καὶ Πασιφάης, τὴν Μίνως ἔγημεν· οὗτος αὐτὸν ὑποδέχεται, καὶ μίαν τῶν θυγατέρων Χαλκιόπην δίδωσιν· ὁ δὲ τὸν χρυσόμαλλον κριὸν Διὶ θύει Φυξίῳ, τὸ δὲ τούτου δέρμας Αἰήτη δίδωσιν. Ἐκεῖνος δὲ αὐτὸ περὶ ὄρνων ἐν Ἄρεος ἄλσει καθήλωσεν.⁷ Ἐγένοντο δὲ ἐκ Χαλκιόπης τῆς Αἰήτου τέσσαρες Φρίξω παῖδες, Ἄργος, Μέλας, Φρόντις, Κυτίσωρος.

(2) Ἀθάμας δὲ ὕστερον, διὰ μῆνιν Ἑρας, καὶ τῶν ἐξ Ἰνου ἐστερήθη παίδων· αὐτὸς μὲν γὰρ μανεὶς ἐτόξευσε Λέαρχον· Ἰνὸν δὲ Μελικέρτην μεθ' ἑαυτῆς εἰς πέλαγος ἐβρίψεν.² Ἐκπεσὼν δὲ τῆς Βοιωτίας, ἐπυνθάνετο τοῦ θεοῦ, ποῦ κατοικήσει· χρησθέντος δὲ αὐτῷ,

buerunt; quin etiam viventem adhuc Ceneum in vincula coniectum contumelia afficiebant.² Deinde vero Diomedes Argis cum Alcmaeone clanculum reversus, Agrii filios, præter Onchestum et Thersiten, qui fuga in Peloponnesum se subduxerant, omnes interfecit. Atque regnum, quia Ceneus senio iam confectus esset, Andraemoni, qui Cenei filiam duxerat uxorem, concessit, ipsum vero Ceneum in Peloponnesum abduxit.³ Sed qui periculum evaserant Agrii filii structis ad Telephi aram in Arcadia insidiis senem occiderunt. Diomedes vero mortuum Argos translatum, ubi nunc ab illo Cenoë urbs appellatur, sepelivit, et ducta uxore Ægialea, Adrasti, vel, ut aliis placet, Ægialei filia, contra Thebas atque Trojam in bellum profectus est.

CAPUT IX.

(1) Inter Æoli filios Athamas, Orchomeni in Bœotia rex, ex Nephelē filium genuit Phrixum, filiam vero Hellen. Deinde uxorem superinduxit Ino, ex qua Learchum et Melicerten sustulit.² Sed insidians e Nephelē natis Ino mulieribus persuasit, ut triticum (quod darent in sementem) torrerent. Hæ, accepta ab illa semente, clam viris imperata faciunt. Terra autem, quod fruges tostas accepisset, annonam non dedit.³ Quare Athamas Delphos misit, qui de avertenda agrorum sterilitate sciscitarentur oraculum. Ino vero missos induxit, ut responsum dicerent cessuram esse sterilitatem, si Jovi mactaretur Phrixus.⁴ Quo audito Athamas, ab agrorum colonis coactus, ad aram Phrixum constituit. Sed Nephelē ipsum cum filia eripuit, iisque arietem dedit, quem aureo vellere præditum a Mercurio acceperat. Quo per serem vehentes, terram mareque interjectum superarunt.⁵ Quum vero super mare versarentur, quod inter Sigeum et Chersonesum est interjectum, Helle in profundum delapsa perijt; unde fretum illud Hellesponti nomen accepit.

⁶ Phrixus autem venit ad Colchos, quibus Æetes imperavit Solis filius et Perseidis, frater Circes et Pasiphaes, quam Minos habebat uxorem. Æetes itaque Phrixum hospitio excepit, eique Chalciopen, unam ex filiabus, in matrimonium dedit. Hic vero Jovi Phyxio velleris aurei arietem sacrificavit, ejusque pellem dono dedit Æetæ, qui ad quercum in Martis luco eam clavis affixit.⁷ Ex Chalciopē, Æetæ filia, quattuor erant Phrixo filii, Argus, Melas, Phrontis, Cytisorus.

(2) Postea Athamas Junonis ira etiam quos ex Inone habebat filios privatus est. Ipse enim furore percitus Learchum sagitta inleremit, Ino autem Melicertam secum ipsa in mare dejecit.² Deinde e Bœotia pulsus deum rogavit, ubinam gentium habitaturus esset. Respondit oraculum,

κατοικεῖν ἐν ὄπερ ἂν τόπων ὑπὸ ζώων ἀγρίων ξενισθῆ, πολλὴν γῶραν διελθὼν, ἐνέτυχε λύκοις προβάτων μοίρας νεμομένοις· οἱ δὲ θεωρήσαντες αὐτὸν, ἃ διηροῦντο ἀπολιπόντες, ἔφυγον. ³ Ἀθάμας δὲ κτίσας τὴν γῶραν, Ἀθαμαντίαν ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσε, καὶ γήμας Θεμιστῶ τὴν Ὑψέως, ἐγέννησε Λεύκωνα, Ἐρυθρον, Σχοινέα, Πτώον.

(3) Σίσυφος δὲ Αἰόλου κτίσας Ἐφύραν τὴν νῦν λεγομένην Κόρινθον, γαμει Μερόπην τὴν Ἀτλαντος. Ἐξ αὐτῶν παῖς γίνεται Γλαῦκος, ὃ παῖς Βελλεροφόντης ἐξ Εὐρυμίδης ἐγεννήθη· ὃς ἐκτείνει τὴν πυρίππου Χίμαιραν. ² Κολάζεται δὲ Σίσυφος ἐν Ἄδου, πέτρον ταῖς χερσὶ καὶ τῇ κεφαλῇ κυλίων, καὶ τοῦτον υπερβάλλειν θείων· οὗτος δὲ ὠθεύμενος ὑπ' αὐτοῦ, ὠθεῖται πάλιν εἰς τοῦπίσω. Ἴναι δὲ ταύτην τὴν οἶκην διὰ τὴν Ἀσωποῦ θυγατέρα Λύγιαν· ἀρπάσαντα γὰρ αὐτὴν κούφα Δία Ἀσωπῶ μνηῦσαι ζητοῦντι λέγεται.

(4) Δηϊὸν δὲ βασιλεύων τῆς Φωκίδος, Διομήδην τὴν Ξοῦθου γαμει, καὶ αὐτῷ γίνεται θυγάτηρ μὲν Ἀστερόπεια· παῖδες δὲ Αἰνετός, Ἄκτωρ, Φύλακος, Κεφαλος, ὃς γαμει Πρόκριν τὴν Ἐρεχθέως· αὐθις δὲ ἡ Ἥως αὐτὸν ἀρπάζει ἐρασθεῖσα.

(5) Περιήρης δὲ Μεσσήνην κατασχὼν, Γοργοφόνην τὴν Περσείως ἐγήμεν, ἐξ ἧς Ἀφαρεύς αὐτῷ καὶ Λευκιππος καὶ Ἰυνδάρεις, ἔτι τε Ἰκάριος παῖδες ἐγένοντο. Πολλοὶ δὲ τὸν Περιήρην λέγουσιν οὐκ Αἰόλου παῖδα, ἀλλὰ Κυνόρτα τοῦ Ἀμύκλα· διόπερ τὰ περὶ τῶν Περιήρου ἐκτόνων ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ γένει δηλώσομεν.

(6) Μάγνης δὲ Αἰόλου γαμει Νύμφην Νηίδα, καὶ γίνονται αὐτῷ παῖδες Πολυδέκτης καὶ Δίκτης. Οὗτοι Σέριφον ὤκισαν.

(7) Σαλμωνεύς δὲ τὸ μὲν πρῶτον περὶ Θεσσαλίαν κατόικει· παραγενόμενος δὲ αὐθις εἰς Ἥλιν, ἐκεῖ πόλιν ἔκτισεν. Ὑβριστὴς δὲ ὢν, καὶ τῷ Διὶ ἐξισοῦσθαι θέλων, διὰ τὴν ἀσέβειαν ἐκολάσθη· ἔλεγε γὰρ ἑαυτὸν εἶναι Δία, καὶ τὰς ἐκείνου ἀρελόμενος θυσίας, ἑαυτῷ προσέτασσε θύειν καὶ βύρσας μὲν ἐξηραμμένας ἐξ ἄρματος μετὰ λεβήτων γαλκῶν σύρων, ἔλεγε βροντᾶν· θάλλων δὲ εἰς οὐρανὸν αἰθομένας λαμπάδας, ἔλεγε ἀστράπτειν. Ζεὺς δὲ αὐτὸν κεραυνώσας, τὴν κτισθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ πόλιν καὶ τοὺς οἰκήτορας ἤρᾶνισε πάντας.

(8) Τυρὸ δὲ ἡ Σαλμωνείως θυγάτηρ καὶ Ἀλκιδίκης, παρὰ Κρηθεὶ τῷ Σαλμωνείως ἀδελφῷ τρεφομένη, ἔρωτα ἴσχει Ἐνιπέως τοῦ ποταμοῦ· καὶ συνεχῶς ἐπὶ τὰ τούτου ρεῖθρα φοιτῶσα, τούτοις ἀπωδύρετο. Ποσειδῶν δὲ εἰκασθεὶς Ἐνιπεῖ, συγκατεκλίθη αὐτῇ· ἡ δὲ γιννήσασα κούφα διδύμους παῖδας ἐκτίθησιν. ² Ἐκκειμένων δὲ τῶν βρεφῶν, παριόντων ἵπποφορῶν, ἵππος μία προσάψαμένη τῇ γηλῇ θατέρου τῶν βρεφῶν, πέλιδόν τι τοῦ προσώπου μέρος ἐποίησεν. Ὁ δὲ ἵπποφορὸς ἀμφοτέρους τοὺς παῖδας ἀνελόμενος ἔθραψε, καὶ τὸν μὲν πελιωθέντα Πελίαν ἐκάλεσε, τὸν δὲ ἕτερον

eo in loco sedem constituendam esse, ubi ab agrestibus animalibus hospitio exciperetur. Qui quum multum terrarum peragrasset, obvius factus est lupis, qui ovium partes devorabant; sed ubi illum conspexerant, quæ dispartiebantur relictis, in fugam sese dederunt. ³ Athamas vero ibi sedes sibi sumisit, et terram a se nominavit Athamantiam. Deinde Themisto, Hypsei filiam, duxit uxorem, ex eaque genuit Leuconem, Erythrum, Schœneum, Ptoum.

(3) Sisyphus, Æoli filius, condita Ephyra, cui nunc Corintho est nomen, Meropen, Atlantis filiam, sibi uxorem conjungit. Ex his natus est Glaucus, qui ex Eurymede suscepit Bellerophonem, a quo ignivoma Chimæra interfecta est. ² Punitur vero Sisyphus apud inferos manibus capiteque sursum volvens saxum, quod, ubi montis verticem jam superaturum est, deintegro repulsum ad ima devolvitur. Hoc ei supplicium inflictum est propter Æginam, Asopi filiam, quod Jovem, qui furtim eam rapuerat, Asopo filiam vestiganti indicasse fertur.

(4) Deion, Phocidis (*Phthiotidis?*) rex, Diomedem Xuthi filiam ducit uxorem, quæ filiam ei parit Asteropeam, ἔλιος Ἄnetum, Actorem, Phylacum, Cephalum, qui Procrin, Erechthæi filiam, in matrimonium sumit, ipsum vero rapit Aurora amore ejus inflammata.

(5) Perieres Messenien obtinens uxorem duxit Gorgophonen, Persei filiam, ex qua Aphareus, Leucippus, Tyndareus, præter hos Icarus filii nati sunt. Multi vero Perierem asserunt non Æolo ortum, sed Cynorta Amyclæ filio. Quare quæ de Perieris progenie traduntur, ubi ad Atlantis genus perventum erit, exponemus.

(6) Magnes, Æoli filius, uxorem ducit Naidem nympham, eique filii nati sunt Polydectes ac Dictys; qui in Seriphum insulam coloniam deduxerunt.

(7) Salmoneus primo quidem in Thessalia habitabat, post vero in Elidem profectus urbem ibi condidit. Qui quum insolenter sese gereret, seque Jovi adæquari vellet, suæ ipsius impietatis pœnas luit. Etenim se Jovem esse prædicabat, et quæ illi dedicari solebant, ea sibi sacra offerri jubebat. Atque coria indurata cum lebetibus aeneis ex curru suspensa per humum verrens tonitrua se concitare, et ardentem faciem in cœlum jaculans fulgurare se dictitabat. Sed Jupiter ipsum fulmine occidit, urbemque ab eo conditam, extinctis civibus omnibus, solo exaquavit.

(8) Tyro, Salmonei ex Alcidiæ filia, quum apud Cretheum, Salmonei fratrem, aleretur, Enipei fluvii amore accensa est, et ad fluctus ejus semper accedens lamentabatur. Verum Neptunus assumpta Enipei forma cum ea concubuit. Hæc autem geminos clanculum peperit eosque exposuit. ² Pueris expositis et equariis pastoribus prætercunctibus, equarum una quum infantium alterum ungula tetigisset, faciei partem lividam reddidit. Tum equarius infantes ambos suscepit alendos, et cui livida erat facies, Peliam (quasi *Livium* dixeris), alterum Neleum appella-

Νηλέα. ² Τελειωθέντες δὲ ἀνεγνώρισαν τὴν μητέρα, καὶ τὴν μητρικὴν ἀπέκτειναν Σιδερώ· κακουμένην γὰρ γινόντες ὑπ' αὐτῆς τὴν μητέρα, ὤρμησαν ἐπ' αὐτὴν· ἢ δὲ φθάσασα, εἰς τὸ τῆς Ἥρας τέμενος κατέφυγε. Πελλίας δὲ ἐπ' αὐτοῖν τῶν βωμοῖν αὐτὴν κατέσραξε· καὶ καθόλου διετέλει τὴν Ἥραν ἀτιμάζων.

(9) Ἐστασίασαν δὲ ὕστερον πρὸς ἀλλήλους. Καὶ Νηλεὺς μὲν ἐκπεσὼν, ἦκεν εἰς Μεσσήνην, καὶ Πύλον κτίζει καὶ γαμεῖ Χλωρίδα τὴν Ἀμφιόνοιο, ἐξ ἧς αὐτῷ γίνονται θυγάτηρ μὲν Πηρώ· ἄρβυνοι δὲ Ταῦρος καὶ Ἀστέριος, Πυλάων, Δημάχος, Εὐρύβιος, Ἐπίδαος, Ῥάδιος, Εὐρυμένης, Εὐαγόρας, Ἀλάστορ, Νέστωρ, Περικλύμενος. ² Ὡ δὲ Ποσειδῶν δίδωσι μεταβάλλειν τὰς μορφάς. Καὶ μαχόμενος, ὅτε Ἡρακλῆς ἐξεπόρθει Πύλον, γινόμενος ὅτε μὲν λέων, ὅτε δὲ ὄφις, ὅτε δὲ μέλισσα, ὑφ' Ἡρακλέους μετὰ τῶν ἄλλων Νηλείω παίδων ἀπέθανεν. ³ Ἐσώθη δὲ Νέστωρ μόνος, ἐπειδὴ παρὰ Γερηνίοιο ἐτρέφετο· ὃς γήμας Ἀναξιβίαν τὴν Κρατιέωιο, θυγατέρας μὲν Πεισιδίκην καὶ Πολυκάστην ἐγέννησε· παῖδας δὲ, Περσέα, Στρατίον, Ἀρήτον, Ἐχέφρονα, Πεισίστρατον, Ἀντιλοχόν, Θρασυμήδην.

(10) Πελλίας δὲ περὶ Θεσσαλίαν κατώκει, καὶ γήμας Ἀναξιβίαν τὴν Βιάντος, ὡς δὲ ἔνιοι λέγουσι, Φιλομάχην τὴν Ἀμφιόνοιο, ἐγέννησε παῖδα μὲν Ἀκαστον, θυγατέρας δὲ Πεισιδίκην, Πελοπίαν, Ἴπποθόην, Ἀλκαστιν.

(11) Κρηθεὺς δὲ κτίσας Ἴωλκόν, γαμεῖ Τυρῶ τὴν Σαλμωνέωιο, [τὴν αὐτοῦ ἀδελφιδόην,] ἐξ ἧς αὐτῷ γίνονται παῖδες, Αἴσων, Ἀμυθάων, Φέρης.

² Ἀμυθάων μὲν οὖν οἰκῶν Πύλον, Εἰδομένην γαμεῖ τὴν Φέρητος, καὶ γίνονται παῖδες αὐτῷ Βίας καὶ Μελάμπους. ³ Ὁς ἐπὶ τῶν χωρίων διατελῶν, οὐσης πρὸ τῆς οἰκῆσεως αὐτοῦ ὄρουο, ἐν ᾗ φωλεὸς ὄφειον ὑπῆρχεν, ἀποκτεινάντων τῶν θεραπόντων τοὺς ὄφεις, τὰ μὲν ἐρπετὰ, ξύλα συμφορήσας, ἔκαυσε, τοὺς δὲ τῶν ὄφειον νεοσσούς ἐθρεῖψεν. Οἱ δὲ γενόμενοι τέλειοι, περιστάντες αὐτῷ κοιμωμένῳ τῶν ὤμων ἐξ ἑκατέρου, τὰς ἀκοὰς ταῖς γλώσσαις ἐξεκάθαιρον. Ὁ δὲ ἀναστὰς, καὶ γενόμενος περιδεής, τῶν ὑπερπετομένων ὀρνέων τὰς φωνὰς συνίει· καὶ παρ' ἐκείνων μανθάνων, προύλεγε τοῖς ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα. Προσελάθε δὲ καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ἱερῶν μαντικὴν. Περὶ δὲ τὸν Ἀλφειὸν συντυγῶν Ἀπολλῶνι, τὸ λοιπὸν ἄριστος ἦν μάντις.

(12) Βίας δὲ ὁ Ἀμυθάωνος ἐμνηστεύετο Πηρῶ τὴν Νηλείωιο· ὃ δὲ πολλῶν αὐτῷ μνηστευομένων τὴν θυγατέρα, δώσειν ἔφη τῷ τὰς Φυλάκου βόας κομίσαντι αὐτῷ. Αὗται δὲ ἦσαν ἐν Φυλάκῃ, καὶ κύων ἐρύλασεν αὐτάς, ὣν οὔτε ἀνθρώπος, οὔτε θηρίον πέλας ἐλθεῖν ἠδύνατο. ² Ταύτας ἀδυνατῶν Βίας τὰς βόας κλέψαι, παρεκάλει τὸν ἀδελφὸν συλλαβέσθαι. Μελάμπους δὲ ὑπέσχετο, καὶ προεῖπεν, ὅτι φωραθήσεται κλέπτων, καὶ δεθεὶς ἐνιαυτὸν, οὕτω τὰς βόας λήψεται. ³ Μετὰ δὲ τὴν ὑπόσχεσιν εἰς Φυλάκην ἀπῆει· καὶ καθάπερ προεῖπε, φωραθεὶς ἐπὶ τῇ κλοπῇ, δεσμοῖς ἐν οἰκῆματι

vit. ² Qui quum ad virilem ætatem pervenissent, agnita matre, Sidero ejus novercam occidère. Cognoverant enim matrem ab ea male habitam esse. Sed ubi impetum ineam fecerunt, cito in Junonis templum confugit, ubi Pelias ad ipsam aram eam jugulavit, nulla Junonis deæ ratione habita, quam etiam postea semper negligebat. (9) Deinde vero fratres inter se dissederunt. Et Neleus quidem Iolco expulsus in Messenen commigravit, ubi, Pylo urbe condita, Chloridem, Amphionis filiam, sibi copulavit, ex eaque filiam genuit Pero, filios vero Taurum, Asterium, Pylaonem, Deimachum, Eurybium, Epidaum, Rhadium, Eurymenem, Evagoram, Alastorem, Nestorem, Periclymenum, ² cui Neptunus in varias sese formas transmutandi potestatem fecit. Itaque in pugna, quo tempore Pylum urbem Hercules diruit, modo in leonem, modo in serpentem, modo in apem conversus ab Hercule una cum ceteris Nelei filiis occisus est. ³ Solus autem Nestor, quippe qui apud Gerenios educaretur, servatus est incolumis. Is, ducta uxore Anaxibia, Cratiei (Atrei *?*) filia, filias procreavit Pisidicen et Polycasten, filios vero Perseum, Stratium, Aretum, Echephronem, Pisistratum, Antilochem, Thrasymedem.

(10) Pelias vero Thessaliam incolebat, qui ducta Blantia filia Anaxibia, sive, ut quidam volunt, Philomache ex Amphione orta, filium genuit Acastum, filias Pisidicen, Pelopeam, Hippothoen, Alcestia.

(11) Cretheus, condita Iolco, Tyronem, Salmonei fratris filiam cepit uxorem, ex qua nascuntur ei filii Eson, Amythaon, Pheres.

² Ex his Amythaon, Pylum incolens, Idomenen Pheretia filiam sibi conjugio jungit, ex eaque liberi oriuntur Bias et Melampus; ² qui quum ruri ageret atque ante ipsius domum quercus esset, in eaque serpentum latebra, ipsos quidem serpentes a ministris occisos congestis lignis concremavit, at serpentium pullos educavit. Qui quum ad justum corporis modum succrevissent, ipsum dormientem circumstantes ex utroque humero illius aures linguis extergebant. Tandem e somno excitatus et serpentibus conspectis perterrefactus, supervolitantium avium voces intelligebat, et quæ ab iis futura edocebatur, mortalibus prædicebat. Cum auguriis extispicii quoque scientiam divinitus accepit; atque Apollini prope Alpheum obviam factus, omnino vaticinandi peritissimus evasit.

(12) Bias vero, Amythaonis filius, Peronem, Nelei filiam, uxorem postulavit. Hic autem, permultis filiam suam expetentibus, eam nulli, nisi qui Phylaci ad se boves abegisset, se traditurum dicitabat. Boves illæ Phylacæ a cane custodiebantur, ad quem neque mortalium quisquam, neque ferarum ulla prope accedere audebat. ² Itaque Bias, quum non posset eas clam abducere, Melampodis fratris opem imploravit; quam ille se præstituram pollicitus est. Ac prædixit, se in furto deprehensum postquam per annum in vinculis detentus esset, tum demum boves habiturum. ³ Itaque ut promissum faceret, Phylacam versus contendit, atque, ut prædixerat, deprehensus in furto et

ἐφυλάττετο. ⁴ Λειπομένου δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ βραχέως χρόνου, τῶν κατὰ τὸ κρυφαῖον τῆς στέγης σκυλῆκων ἀκούει, τοῦ μὲν ἐρωτῶντος, πόσον ἤδη μέρος τοῦ δοκοῦ διαβέβρωται, τῶν δὲ ἀποκριναμένων, λοιπὸν ἐλάχιστον εἶναι. Καὶ ταχέως ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰς ἕτερον οἶκημα μεταγαγεῖν· γενομένου δὲ τούτου, μετ' οὐ πολὺ συνέπεσε τὸ οἶκημα. ⁵ Θαυμάσας δὲ Φύλακος, καὶ μαθῶν, ὅτι ἐστὶ μάντις ἄριστος, λύσας παρεκάλεσεν εἰπεῖν, ὅπως αὐτοῦ τῶν παιδῶν Ἰφίκλω παῖδες γίνονται; Ὁ δὲ ὑπέσχετο ἐφ' ᾧ τὰς βόας λήψεται. Καὶ καταθύσας ταύρους δύο, καὶ μελίσας, τοὺς οἰωνοὺς προσεκαλέσατο· ⁶ παραγενομένου δὲ αἰγυπιοῦ, παρὰ τούτου μανθάνει δὴ, ὅτι Φύλακος ποτὲ κριοὺς τέμνων ἐπὶ τῶν αἰδοίων, παρὰ τῷ Ἰφίκλω τὴν μάχαιραν ἡμαγμένην ἐπι κατέθετο· δείσαντος δὲ τοῦ παιδὸς καὶ φυγόντος, αὐθις κατὰ τῆς ἱερᾶς ὄρουσ αὐτὴν ἐπῆξε, καὶ ταύτην ἀμφιτροχίως ἐκάλυψεν ὁ φλοιός. ⁷ Ἐλεγεν οὖν, εὐρεθείσης τῆς μάχαιρας, εἰ ζῶν τὸν ἰὸν ἐπὶ ἡμέρας δέκα Ἰφίκλω δῶ πεινῶ, παῖδα γεννήσειν. Ταῦτα μαθῶν παρ' αἰγυπιοῦ Μελάμπους, τὴν μὲν μάχαιραν εὔρει· τῷ δὲ Ἰφίκλω τὸν ἰὸν ζύσας ἐπὶ ἡμέρας δέκα δέδωκε πεινῶ, καὶ παῖς αὐτῷ Ποδάρχης ἐγένετο. ⁸ Τὰς δὲ βόας εἰς Πύλον ἤλασε, καὶ τῷ ἀδελφῷ τὴν Νηλέως θυγατέρα λαβὼν ἔδωκε. Καὶ μέχρι μὲν τινος ἐν Μησσηνῇ κατοίχηε· ὡς δὲ τὰς ἐν Ἄργει γυναῖκας ἐξέμνη Διόνυσος, ἐπὶ μέρει τῆς βασιλείας ἰασάμενος αὐτάς, ἐκεῖ μετὰ Βιάντος κατοίχησε.

(13) Βιάντος δὲ καὶ Πηροῦς Ταλαός, οὗ καὶ Λυσιμάχης τῆς Ἀβαντος τοῦ Μελάμποδος, Ἀδραστος, Παρθενοπαῖος, Πρώναξ, Μηχιστεύς, Ἀριστόμαχος, Ἐριφύλη, ἦν Ἀμφιάραος γαμεῖ.

² Παρθενοπαίου δὲ Πρόμαχος ἐγένετο, ὃς μετὰ τῶν Ἐπιγόνων ἐπὶ Θήβας ἐστρατεύθη. Μηχιστέως δὲ Εὐρύταλος, ὃς ἦκεν εἰς Τροίαν. Πρώνακτος δὲ ἐγένετο Λυκούργος. Ἀδράστου δὲ καὶ Ἀμφιθέας τῆς Πρώνακτος, θυγατέρες μὲν Ἀργεῖα, Δηϊπύλη, Αἰγιαλία, παῖδες δὲ Αἰγιαλεὺς, Κυάνιππος.

(14) Φέρης δὲ ὁ Κρηθίως, Φεράς ἐν Θεσσαλίᾳ κτίσας, ἐγέννησεν Ἀδμήτην καὶ Λυκούργον. Λυκούργος μὲν οὖν περὶ Νεμέαν κατοίχησε, γήμας δὲ Εὐρυδίχην, ὡς δὲ Ἴνιοι φασίν, Ἀμφιθέαν, ἐγέννησεν Ὀφέλτην κληθέντα Ἀργέμορον. (15) Ἀδμήτου δὲ βασιλεύοντος τῶν Φερῶν, ἐθήτευσεν Ἀπόλλων αὐτῷ μνηστευομένῳ τὴν Πελίου θυγατέρα Ἀλκυστιν. Ἐκείνῳ δὲ δώσειν ἐπαγγεिलाμένου Πελίου τὴν θυγατέρα τῷ καταζεύξαντι ἄρμα λεόντων καὶ κάπρων, Ἀπόλλων ζεύξας ἔδωκεν. Ὁ δὲ κομίσας πρὸς Πελίαν, Ἀλκυστιν λαμβάνει. Θύων δὲ ἐν τοῖς γάμοις, ἐξελάθετο Ἀρτέμιδι θῦσαι· διὰ τοῦτο, τὸν θάλαμον ἀνοίξας, εὐρε δρακόντων σπείραμα πεπληρωμένον. ² Ἀπόλλων δὲ εἰπὼν ἐξιλιάσκεισθαι τὴν θεὸν, ἤτήσατο παρὰ Μοιρῶν, ἵνα, ὅταν Ἀδμήτος μέλλῃ τελευτᾶν, ἀπολυθῇ τοῦ θανάτου, ἂν ἐκουσίως τις ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκειν ἐληται, πατὴρ ἢ μήτηρ ἢ

in vincula conjectus in domo quadam custodiebatur. ⁴ Quum vero paullulum ab anni spatio abesset, teredines audit in abdita parte tecti trabem corroddentes, quarum unum quantum e trabe derosum esset, percontanti ceterae minimum jam superesse responderunt. Tum Melampus statim in alium carcerem se traduci iussit; quo vixdum facto, domicilium illud corrui. ⁵ Id admiratus Phylacus, ubi vatem illum optimum esse animadvertit, solutum vinculis ostendere rogavit, quomodo Iphiclus filius prolem haberet. Ille, si boves reciperet, se vaticinaturum pollicetur. Deinde mactatis duobus tauris, eorumque visceribus particulatim concisis, aves augurali arte advocavit. ⁶ Ad quem quum vultur advolasset, ex eo cognovit, Phylacum olim arietes exsecantem cultrum cruentum adhuc juxta Iphiclum posuisse; deinde vero, quum puer metu percussus in fugam sese coniecisset, quercui Jovi sacrae impigisse, ubi cortice esset obductus. ⁷ Invento igitur cultro, si abrasam, inquit, ferri rubiginem per denos dies Iphiclo in vino potandam dederit, filium de se prolem esse geniturum. Quibus ex vulture cognitis, Melampus cultrum reperit, et abrasam ex illo rubiginem denos per dies bibendam dedit Iphiclo, qui jam Podarce filium procreavit. ⁸ At Melampus boves Pylum perduxit, fratrique Peronem, Nelei filiam, consecutus in conjugium collocavit, et Messenae aliquandiu mansit. Postea vero quam Bacchus Argivis mulieribus furorem iniecit, pactus regni partem, eas vesania liberavit atque cum Biante fratre Argos conuigravit.

(13) Biantis et Perus filius fuit Talaus, cujus ex Lysimache, Abantis, Melampi, Adrastus, Parthenopæus, Pronax, Mecisteus, Aristomachus, Eriphyle, quæ nupsit Amphiarao.

² Parthenopæus filium habebat Promachum, qui cum Epigonis contra Thebas in bellum profectus est. Mecisteus genuit Euryalum, qui adversus Trojam navigavit. Ex Pronacte natus est Lycurgus. Adrastus ex Amphithea, Pronactis filia, filias Argiam, Deipylen, Ægialeam, filios autem Ægialeum et Cyanippum suscepit.

(14) Pheres, Crethei filius, qui Pheras in Thessalia condidit, Admetum genuit et Lycurgum. Hic circa Nemeam habitavit et ex Eurydice, vel ut alii narrant, ex Amphithea uxore filium procreavit Ophelten, cognomento Archemorum. (15) Admeto Pheris regnanti Apollo mercede conductus servivit, quo tempore ille Alcestin, Peliae filiam, uxorem deposcebat. Pelia vero ei se filiam daturum esse prædicante qui leones et apros currui jungeret, fecit hoc Apollo, atque ille, curru ad regem producto, Alcestin in matrimonium accepit. Sed in nuptiarum sacris Dianæ sacrificare oblitus, quum thalamum aperiret, plenum reperit conspiratis serpentibus. ² Apollo vero postquam ut numinis iram placaret eum admonuerat, a Parcibus poposcit, ut, ubi Admetus in humanis esse desiturus esset, mortis periculum evaderet, si quis pro eo sive pater, sive mater, sive uxor mortem ultro subierit. Postea, ubi illi

γυνή. Ὡς δὲ ἦλθεν ἡ τοῦ θνήσκειν ἡμέρα, μήτε τοῦ πατρὸς μήτε τῆς μητρὸς ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκειν θελώντων, Ἄλκηστις ὑπεραπέθανε. Καὶ αὐτὴν πάλιν ἀνέπεμψεν ἡ Κόρη· ὡς δὲ ἔνοιό λένουσι, Ἡρακλῆς μαχεσάμενος Ἄδῃ.

(16) Αἰσωνος δὲ τοῦ Κρηθείως καὶ Πολυμήδης τῆς Αὐτολύκου, Ἰάσων. Οὗτος ὄκει ἐν Ἰωλικῶ, τῆς δὲ Ἰωλικῆς Πελίας ἐβασίλευσε μετὰ Κρηθέα.² Ὁ χρωμῆνοι περὶ τῆς βασιλείας ἐθέσπισεν ὁ θεὸς, τὸν μονοσάνδαλον φυλάσσειν. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἠγνοεὶ τὸν χρησμὸν, αὐθις δὲ ὑστερον αὐτὸν ἔγνω. Τελῶν γὰρ ἐπὶ τῇ θαλάσῃ Ποσειδῶνι θυσίαν, ἄλλους τε πολλοὺς ἐπιτάττει, καὶ τὸν Ἰάσωνα μετεπέμψατο.³ Ὁ δὲ πόθῳ γεωργίας ἐν τοῖς χωρίοις διατελῶν, ἔσπευσε ἐπὶ τὴν θυσίαν. Διαβαίνων δὲ ποταμὸν Ἀναυρον, ἐξῆλθε μονοσάνδαλος, τὸ ἕτερον ἀπολέσας ἐν τῷ βίθρῳ πέδιλον.⁴ Θεασάμενος δὲ Πελίας αὐτὸν, καὶ τὸν χρησμὸν συμβαλὼν, ἠρώτα προσελθὼν, τί ἂν ἐποίησεν ἐξουσίαν ἔχων, εἰ λόγιον ἦν αὐτῷ, πρὸς τινος φρονεθῆσεσθαι τῶν πολιτῶν. Ὁ δὲ, εἴτε ἐπελθὼν ἄλλως, εἴτε διὰ μῆνιν Ἡρας, ἐν ἔλθοι κακὸν Μῆδεῖα Πελία (τὴν γὰρ Ἡραν οὐκ ἐτίμα), τὸ χρυσομάλλον δέρας, ἔφη, προσέτατον ἂν φέρειν αὐτῷ.⁵ Τοῦτο Πελίας ἀκούσας, εὐθὺς ἐπὶ τὸ δέρας ἔλθειν ἐκέλευσε αὐτόν. Τοῦτο ἐν Κόλχοις ἦν ἐν Ἄρειος ἀλσει κρεμάμενον ἐκ ὄρου, ἐφρουρεῖτο δὲ ὑπὸ δράκοντος αὐπνου.

⁶ Ἐπὶ τοῦτο πεμπούμενος Ἰάσων, Ἄργον παρεκάλεσε τὸν Φρίξου· κακείνος Ἀθηναῖς ὑποθεμένης πεντηκόντορον ναῦν κατασκευάσει τὴν προσαγορευθεῖσαν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος Ἀργῶ· κατὰ δὲ τὴν πρῶραν ἐνήρμοσεν Ἀθηναῖ φωνῆν φηγοῦ τῆς Δωδωνίδος ζύλον.⁷ Ὡς δὲ ἡ ναῦς κατασκευάσθη, [καὶ] χρωμῆνω ὁ θεὸς αὐτῷ πλεῖν ἐπέτρεψε συναθροίσαντι τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος.⁸ Οἱ δὲ συναθροισθέντες εἰσὶν οἷδε· Τίφυς Ἄργιου, ὁ ἐκυβέρνα τὴν ναῦν, Ὀρφεὺς Οἰάγρου, Ζήτης καὶ Κάλαις Βορέου, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης Διὸς, Τελαμών καὶ Πηλεὺς Αἰακοῦ, Ἡρακλῆς Διὸς, Θησεὺς Αἰγέως, Ἴδας καὶ Λυγκεὺς Ἀφαρέως, Ἀμφιάρκος Οἰκλέους, Καίνεὺς Κορώνου, Παλαίμων Ἡφαίστου ἢ Αἰτωλοῦ, Κηφεὺς Ἀλεοῦ, Λαέρτης Ἀρκαιαίου, Αὐτολύκος Ἑρμοῦ, Ἀταλάντη Σχοινέως, Μενότιος Ἄκτορος, Ἄκτωρ Ἰππασοῦ, Ἀδμητος Φέρητος, Ἀκαστος Πελίου, Εὐρυτος Ἑρμοῦ, Μελέαγρος Οἰνέως, Ἀγκαῖος Λυκούργου, Εὐφημος Ποσειδῶνος, Ποίας Θαυμάκου, Βούτης Τελέοντος, Φάνος καὶ Στάφυλος Διονύσου, Ἑργίνος Ποσειδῶνος, Περικλύμενος Νηλέως, Λυγέας Ἥλιου, Ἴφικλος Θεστίου, Ἄργος Φρίξου, Εὐρύαλος Μηχιστέως, Πηνέλεως Ἰππάλμου, Λήϊτος Ἀλέκτορος, Ἴφριτος Ναυόλου, Ἀσχάλαφος καὶ Ἰάλμενος Ἄρειος, Ἀστέριος Κομήτου, Πολύφημος Ἐλάτου.

(17) Οὗτοι ναυαρχοῦντος Ἰάσωνος ἀναχθέντες προσίσχουσι Λήμνῳ. Ἐτυχε δὲ ἡ Λήμνος ἀνδρῶν τότε οὖσα ἔρημος, βασιλευμένη δὲ ὑπὸ Ὑψιπύλης τῆς

moriendi dies advenerat, et neque pater neque mater pro filio mori vellent, Alcestis pro eo mortem perpessa est; quam deinde Proserpina, vel, ut quibusdam placet, Hercules, commissa cum Plutone pugna, ad superas auras reduxit.

(16) Jason autem Æsone, Crethei filio, et Polymede, Autolyce filia, natus Ioleum habitabat, ubi post Cretheum regnum tenebat Pelias. ² Cui de regni fortuna sciscitanti respondit Apollo, ipsi ab eo, qui alterum pedem calceatum haberet, cavendum esse. Primum quidem responsum non intellexit, postea vero sensum ejus percepit. Nam quum in littore Neptuno sacra faceret, cum alios multos tum etiam Iasonem invitavit. ³ Is, quod rei rusticæ desiderio tenebatur, ruri agens, ad sacra properavit; sed Ananrum fluvium trajiciens amisso altero in amne calceo, uno tantum pede calceatus egressus est. ⁴ Quod ubi Pelias vidit, oraculum animo reputans, propius eum accedit rogatque: quidnam, si haberet potestatem, facturus esset, si ex oraculo prædictum foret, a civium aliquo mortem sibi illatum iri. Hic autem, sive quod hoc forte in mentem veniret, sive Junonis ira suggerente, ut Medeam in Pelei, qui deam negligebat, perniciem adduceret, « Vellus aureum ut ille afferret imperarem, » respondit. ⁵ Quo audito Pelias ipsum ad vellus repetendum statim proficisci jussit. Hoc vero Colchis erat in Martis luco e quercu suspensum, ubi draco insomnis id custodiebat.

⁶ Ad hoc igitur reportandum Jason Argum arcessivit, filium Phrixi. Is Minervæ consilio quinquaginta remorum navem, a fabri nomine Argo appellatam, construxit; ad cujus proram vocale Minerva e fago Dodonæa lignum accommodavit. ⁷ Nave itaque confecta, Jasoni oraculum sciscitanti deus vela facere permisit, quum totius Græciæ optimos quosque congregasset; ⁸ quorum collectorum nomina hæc sunt: Tiphys, Hagniae filius, cui navis gubernaculum delegatum fuit, Orpheus Æagri, Zetes et Calais Boreæ, Castor et Pollux Jovis, Telamon et Peleus Æaci, Hercules Jovis, Theseus Ægei, Idas et Lynceus Apharei, Amphiarus Oiclis, Carneus Coroni, Palæmon Vulcani vel Ætoli, Cepheus Aleæ, Laertes Arcisii, Autolycus Mercurii, Atalanta Schœnei, Menætius Actoris, Actor Hippasi, Admetus Pheretis, Acastus Peliae, Eurytus Mercurii, Meleager Ænei, Ancaeus Lycurgi, Euphemus Neptuni, Pæas Thaumaci, Butes Teleontis, Phanus et Staphylus Dionysi, Erginus Neptuni, Periclymenus Nelei, Augeas Solis, Iphiclus Thestii, Argus Phrixi, Euryalus Mecistei, Peneleus Hippalmi, Leitus Alectoris, Iphitus Nauboli, Ascalaphus et Ialmenus Martis, Asterius Cometæ, Polyphemus Elati.

(17) Hi igitur navarello Iasone evecti appellunt Lemnum. Quæ insula tum viris orbata, Hypsipyles, Thoantis filia, imperio regebatur. Causa rei fuit hæc: ² Lemniæ mu-

Θόαντος δι' αἰτίαν τήνδε·² αἱ Λήμνιοι τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἐτίμων· ἡ δὲ αὐταῖς ἐμβάλλει δυσσομίαν, καὶ διὰ τοῦτο οἱ γήμαντες αὐτάς, ἐκ τῆς πλησίον Θράκης λαβόντες αἰγματοῖδας, συνευνάζοντο αὐταῖς. Ἀτιμαζόμενοι δὲ αἱ Λήμνιοι τοὺς τε πατέρας καὶ τοὺς ἀνδρας φονεύουσι· μόνη δὲ ἔσωσεν Ὑψιπύλη τὸν ἑαυτῆς πατέρα κρύψασα Θόαντα. Προσσχόντες οὖν τότε γυναικοκρατουμένη τῇ Λήμνῳ, μίσγονται ταῖς γυναιξίν· Ὑψιπύλη δὲ Ἰάσωνι συνευνάζεται, καὶ γεννᾷ παῖδας, Εὐνήον καὶ Νεβροφόνον.

(18) Ἀπὸ Λήμνου δὲ προσίσχουσι Δολίοσι, ὧν ἔβασίλευε Κύζικος. Οὗτος αὐτοὺς ὑπεδέξατο φιλοφρόνως. Νυκτὸς ἀναχθέντες ἐντεῦθεν, καὶ περιπεσόντες ἀντιπνοαῖς, ἀγνοοῦντες πάλιν τοῖς Δολίοσι προσίσχουσιν. Οἱ δὲ νομίζοντες Πελασγικὸν εἶναι στρατὸν (ἔτυγον γὰρ ὑπὸ Πελασγῶν συνεχῶς πολεμούμενοι), μάχην τῆς νυκτὸς συνάπτουσιν ἀγνοοῦντες πρὸς ἀγνοοῦντας.² Κτείναντες δὲ πολλοὺς οἱ Ἀργοναῦται, μεθ' ὧν καὶ Κύζικον, μεθ' ἡμέραν, ὡς ἔγνωσαν, ἀποδυρόμενοι τὰς τε κόμας ἐκέειραντο, καὶ τὸν Κύζικον πολυτελεῶς ἔθαψαν. Καὶ μετὰ τὴν ταφὴν πλεύσαντες, Μυσίᾳ προσίσχουσιν.

(19) Ἐνταῦθα Ἡρακλέα καὶ Πολύφημον κατέλιπον.² Ὅγλας γὰρ, ὁ Θειοδάμαντος παῖς, Ἡρακλέους δὲ ἐρώμενος, ἀποσταλεὶς ὑδρεύσασθαι, διὰ κάλλος ὑπὸ Νυμφῶν ἠρπάγη.³ Πολύφημος δὲ ἀκούσας αὐτοῦ βοησάντος, σπασάμενος τὸ ξίφος, ἐδίωξεν, ὑπὸ ληστῶν ἄγεσθαι νομίζων, καὶ δημοῖ συντυχόντι Ἡρακλεῖ.⁴ Ζητούντων δὲ ἀμφοτέρων τὸν Ὅγλαν, ἡ ναὺς ἀνέχθη. Καὶ Πολύφημος μὲν ἐν Μυσίᾳ κτίσας πόλιν, Κίου ἔβασίλευσεν, Ἡρακλῆς δὲ ὑπέστρεψεν εἰς Ἄργος.⁵ Ἡρόδοτος δὲ αὐτὸν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν φησι πλεῦσαι τότε, ἀλλὰ παρ' Ὀμφάλῃ δουλεύειν.⁶ Φερεκύδης δὲ αὐτὸν ἐν Ἀφείταις τῆς Θεσσαλίας ἀπολειφθῆναι λέγει, τῆς Ἀργεῦς φθειραμένης, μὴ δύνασθαι φέρειν τὸ τούτου βάρος.⁷ Δημάρατος δὲ αὐτὸν εἰς Κόλχους πεπλευκότα παρέδωκε. Διονύσιος μὲν γὰρ αὐτὸν καὶ ἡγεμόνα φησι τῶν Ἀργοναυτῶν γενέσθαι.

(20) Ἀπὸ δὲ Μυσίας ἀπῆλθον εἰς τὴν Βεβρύκων γῆν, ἧς ἔβασίλευσεν Ἄμυκος Ποσειδῶνος παῖς καὶ Βιθυνίδος. Γενναῖος δὲ ὦν οὗτος, τοὺς προσσχόντας ξένους ἠνάγκαζε πυκτεύειν, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἀνήρει. Παραγενόμενος οὖν καὶ τότε ἐπὶ τὴν Ἄργον, τὸν ἀριστον αὐτῶν εἰς πυγμὴν προῦκαλεῖτο.² Πολυδεύκης δὲ ὑποσχόμενος πυκτεύσειν πρὸς αὐτὸν, πλήξας κατὰ τὸν αὐχένα ἀπέκτεινε. Τῶν δὲ Βεβρύκων ὀρμησάντων πρὸς αὐτὸν, ἀρπάσαντες οἱ ἀριστεῖς τὰ ὄπλα, πολλοὺς φεύγοντας φονεύουσιν αὐτῶν.

(21) Ἐντεῦθεν ἀναχθέντες, καταντῶσιν εἰς τὴν Θράκῃς Σαλμυδησσόν. Ἐνθα ὄκει Φινεύς μάντις, τὰς ὄψεις πεπηρωμένος.² Τοῦτον οἱ μὲν τὸν Ἀγήνορος εἶναι λέγουσιν, οἱ δὲ Ποσειδῶνος υἱόν. Καὶ περωθῆναι φασὶν αὐτὸν, οἱ μὲν ὑπὸ θεῶν, ὅτι προῦλεγε τοῖς ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα, οἱ δὲ, ὑπὸ Βορέου καὶ τῶν

lieres Venerem non honorabant. Haec autem graveotentiam illis injecit; quare viri cum captivis, quas e Thracia Lemno proxima abduxerant, mulieribus concumbebant. Tum Lemniae, quod a conjugibus spernerentur, et patres et maritos jugularunt; una tamen omnium Hypsipyle Thoantem patrem absconditum servavit. Jam vero Argonautae in Lemnum, quae tum a mulieribus tenebatur, appulsi cum illis rem habuerunt. Ac Hypsipyle ab Iasone compressa Euneum peperit et Nebrophonum.

(18) A Lemno deinde ad Doliones, quibus tunc Cyzicus imperabat, pervenerunt. Hic eos benignissime excepit. Nocte illinc avecti, reflantium ventorum impetu, nescii rursus ad Doliones appulerunt. Hi vero Pelasgorum hostium copias adesse putantes (continenter enim cum his bellum gerebant), pugnam per noctem conserunt ignari adversus ignaros.² Caesis itaque Dolionum permultis inter eosque etiam Cyzico rege, Argonautae ubi per diem rem cognoverunt, multis cum lacrimis ac detonso capillo Cyzicum magnifice sepeliverunt. Quo facto in naves ascenderunt, deveneruntque in Mysiam.

(19) Hic Herculem et Polyphemum reliquerunt.² Nam Hylas, Thiodamantis filius et Herculis amasius, aquatum missus, ob formae praestantiam a Nymphis raptus est.³ Quem quum clamantem audisset Polyphemus, nudato ense persecutus est, a latronibus eum abduci putans, atque rem Herculi obviam facto indicavit.⁴ Interea vero dum Hylan uterque perquirunt, navis in altum ducta fuit. Et Polyphemus quidem, condita in Mysia urbe Cio, regni sedem illic collocavit: verum Hercules Argos remeavit.⁵ Hunc Herodorus omnino non cum Argonautis navigasse, sed apud Omphalen servitutum servisse affirmat.⁶ Pherecydes autem illum in Aphetis, Thessaliae urbe, relictum esse refert, propterea quod Argo hujus herois pondus se perferre non posse dicebat.⁷ Verum Demaratus eum in Colchos usque navigasse tradidit. Quid? Dionysius (Scyto-brachion) ipsum etiam ducem Argonautarum fuisse dicit.

(20) Inde a Mysia venerunt in Bebrycum terram, ubi Amycus, Neptuni ex Bithynide nympha filius, regnabat. Is, quum fortitudinis polleret, qui in regnum suum venirent, secum cestibus contendere cogebat, atque ita interfecit. Igitur tum quoque ad Argo navem veniens praestantissimum ad pugilatus certamen provocavit.² Verum Pollux cum eo se pugnaturum esse pollicitus percussa ejus cervice hominem interfecit. Deinde, quum Bebryces in Pollucem impetum facerent, viri fortissimi sumtis armis plerosque eorum in fugam actos obruncarunt.

(21) Inde avecti veniunt Salmydessum quae Thraciae urbs est, ubi habitabat Phineus vates oculorum luce orbatus.² Hunc alii Agenoris filium ferunt, alii Neptuni; eumque excaecatam fuisse produnt alii a diis, quod futura mortalibus praediceret, alii a Borea et Argonautis, quod a noverca indu-

Ἀργοναυτῶν, ὅτι, πεισθεὶς μητρυῖα, τοὺς ἰδίους ἐτύ-
 γλωσε παῖδας. Τινὲς δὲ ὑπὸ Ποσειδῶνος, ὅτι τοῖς
 Φριξοῦ παισὶ τὸν ἐκ Κολχῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα πλοῦν
 ἐμήνυσεν.³ Ἐπειμῆσαν δὲ αὐτῷ καὶ τὰς Ἀρπυίας οἱ θεοί.
 Πτερωταὶ δὲ ἦσαν αὐταί, καὶ, ἐπειδὴν τῷ Φινεῖ πα-
 ρετίθετο τράπεζα, ἐξ οὐρανοῦ καθιπτάμεναι, τὰ μὲν
 πλείονα ἀνήρπαζον, ὀλίγα δὲ ὅσα ὀσμῆς ἀνάπλεα κα-
 τέλειπον, ὥστε μὴ δύνασθαι προσενέγκασθαι.⁴ Βουλο-
 μένοις δὲ τοῖς Ἀργοναύταις τὰ περὶ τοῦ πλοῦ μαθεῖν,
 ὑποθήσεσθαι τὸν πλοῦν ἐφη, τῶν Ἀρπυιῶν αὐτὸν ἐὰν
 ἀπαλλάξωσιν. Οἱ δὲ παρέθεσαν αὐτῷ τράπεζαν ἐδε-
 σμάτων, Ἀρπυιαὶ δὲ ἐξαίφνης σὺν βοῇ καταπτᾶσαι
 τὴν τροφὴν ἤρπαζον.⁵ Θεασάμενοι δὲ οἱ Βορέου παῖδες,
 Ζήτης καὶ Κάλαις, ὄντες πτερωτοί, σπασάμενοι τὰ
 ξίφη, δι' αἴερος ἐδίωκον.⁶ Ἦν δὲ ταῖς Ἀρπυίαις χρεῶν
 τεθνάναι ὑπὸ τῶν Βορέου παίδων· τοῖς δὲ Βορέου
 παισὶ, τότε τελευτήσειν, ὅτε ἂν διώκοντες μὴ κατα-
 λάθωσι.⁷ Διωκομένων δὲ τῶν Ἀρπυιῶν, ἡ μὲν κατὰ
 Πελοπόννησον εἰς τὸν Τίγρην ποταμὸν ἐμπίπτει, ὃς
 νῦν ἀπ' ἐκείνης Ἄρπυς καλεῖται. Ταύτην δὲ οἱ μὲν
 Νικοθόην, οἱ δὲ Ἀελλόπουν καλοῦσιν. Ἡ δὲ ἐτέρα,
 καλουμένη Ὠκυπέτη, ὡς δὲ ἔνιοι, Ὠκυθόη, Ἡσιόδος
 δὲ λέγει αὐτὴν Ὠκυπόδην, αὐτὴ κατὰ τὴν Προποντίδα
 ρεύγουσα, μέχρις Ἐχινάδων ἤλθε νήσων, αἱ νῦν ἀπ'
 ἐκείνης Στροφάδες καλοῦνται· ἐστράφη γάρ, ὡς ἤλθεν
 ἐπὶ ταύτας, καὶ γενομένη κατὰ τὴν ἡϊόνα ὑπὸ καμά-
 του πίπτει σὺν τῷ διώκοντι.⁸ Ἀπολλώνιος δὲ ἐν τοῖς
 Ἀργοναύταις ἕως Στροφάδων νήσων φησὶν αὐτὰς διω-
 γθῆναι, καὶ μηδὲν παθεῖν, δούσας ὄρκον, τὸν Φινέα
 μηκέτι ἀδικῆσαι.

(22) Ἀπαλλαγείς δὲ τῶν Ἀρπυιῶν Φινεύς, ἐμήνυσε
 τὸν πλοῦν τοῖς Ἀργοναύταις, καὶ περὶ τῶν Συμπλη-
 γάδων ὑπέθετο πετρῶν τῶν κατὰ θάλασσαν.³ Ἦσαν δὲ
 ὑπερμεγέθειαι αὐταί· συγκρουόμεναι δὲ ἀλλήλαις ὑπὸ
 τῆς τῶν πνευμάτων βίας, τὸν διὰ θαλάσσης πόρον
 ἀπέκλειον. Ἐφέρετο δὲ πολλὴ μὲν ὑπ' αὐτῶν ἄμειγλη,
 πολλὸς δὲ πάταγος· ἦν δὲ ἀδύνατον καὶ τοῖς πετεινοῖς
 δι' αὐτῶν ἐλθεῖν.⁴ Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἀφεῖναι πελειάδα
 διὰ τῶν πετρῶν, καὶ ταύτην ἐὰν μὲν ἰδῶσι σωθεῖσαν,
 διαπλεῖν καταφρονούντας· ἐὰν δὲ ἀπολομένην, μὴ
 πλεῖν βιάζεσθαι.⁵ Ταῦτα ἀνήγοντο ἀκούσαντες, καὶ,
 ὡς πλησίον ἦσαν τῶν πετρῶν, ἀφιᾶσιν ἐκ τῆς πρῶρας
 πελειάδα· τῆς δὲ ἵπταμένης, τὰ ἄκρα τῆς οὐρᾶς ἢ
 σύμπτωσις τῶν πετρῶν ἀπεθέρισεν.⁶ Ἀναχωρούσας οὖν
 ἐπιτηρήσαντες τὰς πέτρας, μετ' εἰρεσίας ἐντόνου,
 συλλαβομένης Ἥρας, διῆλθον, τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων
 τῆς νηὸς περικοπέισης. Αἱ μὲν οὖν Συμπληγάδες ἔκτο-
 τε ἔστεισαν· χρεῶν γάρ ἦν αὐταῖς, νηὸς περαιωθεῖ-
 σης, στήναι παντελῶς.

(23) Οἱ δὲ Ἀργοναῦται πρὸς Μαρνανδύνου παρεγέ-
 νοντο· κάκει φιλοφρόνως ὁ βασιλεὺς ὑπεδέξατο Λύ-
 κος. Ἐνθα θνήσκει μὲν Ἴδμων ὁ μάντις, πληῆξαντο
 αὐτὸν κάπρου· θνήσκει δὲ καὶ Τίφυς, καὶ τὴν ναῦν
 Ἄγκαιος ὑπισχεταὶ κυβερνᾶν.

clus filios suos oculorum luce privasset. Nec desunt qui a
 Neptuno id factum dicant, propterea quod Phrixii filii a
 Colchis in Græciam navigationem indicasset. ³ Ad hæc ei
 Harpyias dii miserunt, quæ alis instructæ, ubi mensa Phi-
 neo apponebatur, a caelo devolitantibus majorem ferculorum
 partem abripiebant, et pauca illa quæ relinquebant, tam
 gravi inficiebant odore, ut comedere ea non posset. ⁴Argo-
 nautis igitur quæ ad navigationem suam spectarent dis-
 cendi cupidus dixit hæc se præmoniturum, si ab Harpyiis
 se liberarent. Tum hi Phineo mensam apposuerunt et
 cibos; quo facto repente Harpyiæ cum clangore devolan-
 tes esculenta diripiunt. ⁵Id ubi viderunt Boreæ filii, Zetes
 et Calais, alati, nudatis ensibus illas per aerem persequun-
 tur. ⁶Erat vero fatum Harpyiis a Boreæ filiis perire, quibus
 ipsis moriendum erat si quas insectarentur non cape-
 rent. ⁷Quum itaque illæ agerentur, altera (in Pelopon-
 neso?) in Tigren fluvium decidit, qui nunc ab ea nomina-
 tur Harpys. Hanc alii Nicthoen, alii Aellopum dicunt.
 Altera, Ocypete, vel, ut nonnulli volunt, Ocythoe, vel se-
 cundum Hesiodum Ocypode, per Propontidem fugiens ad
 Echinadas (*Plotas*?) insulas usque pervasit, quæ nunc
 ab illa Strophades appellantur. Nam quum ad eas perve-
 nisset, convertit se (quæ est στροφή) et volatu defessa
 simul cum persequente in littus se demisit. ⁸Verum Apol-
 lonius in Argonauticis (2, 281) usque ad Strophades insulas
 fugisse Harpyias refert, neque tamen mali quidquam pas-
 sas, quod jurejurando nihil postea injuriarum se Phineo
 illaturas promisissent.

(22) Liberatus igitur Harpyiis Phineus Argonautis navi-
 gationem explanavit, et de Symplegadam discrimine
 eos admonuit. ³Hæc ingentes erant in mari petræ, quæ
 ventorum impetu inter se collidentes maris transitum in-
 tercludebant. Multa ab iis nebula magnusque edebatur
 strepitus; ac ne avibus quidem per eas transvolare licebat.
⁴Igitur præcepit Argonautis per medias petras mittere co-
 lumbam, quam si incolumem pervolasse vidissent, eas
 trajicere ne dubitarent; si vero interiisset illa, jussit ne
 transire conarentur. ⁵His acceptis, soluta nave discedunt,
 et ubi proxime ad scopulos venerant, de prora columbam
 dimittunt, cui in trajectu summam caudam concursus pe-
 trarum abstersit. ⁶Observato igitur scopulorum recessu,
 acerrima remigantium contentione, Junone opitulante,
 extrema modo puppis parte inutilata, trajecere. Ab
 eo inde tempore Symplegades steterunt: in fatis enim
 erat eas, si navis trajecerit, omnino stare immobiles.

(23) Deinde Argonautæ ad Mariandynos pervene-
 runt, ubi Lycus rex benigne eos excepit. Hic Idmon va-
 tes ab apro percussus decessit. Moritur etiam Tiphys,
 cuius loco Ancæus navem se gubernaturum pollicetur.

² Παράπλευσαντες δὲ Θερμιώδοντα καὶ Καύκασον, ἐπὶ Φάσιν ποταμὸν ἦλθον. Οὗτος τῆς Κολχικῆς ἐστὶ γῆς. ³ Καθορμισθείσης δὲ τῆς νηὸς, ἦκε καὶ πρὸς Αἰήτην Ἰάσων, καὶ τὰ ἐπιταγέντα ὑπὸ Πελίου λέγων, παρεκάλει δοῦναι τὸ δέρας αὐτῶ, ⁴ ὃ δώσειν ὑπέσχετο, ἂν τοὺς χαλκόποδας ταύρους μόνος καταζεύξῃ. Ἦσαν δὲ ἄγριοι παρ' αὐτῶ οὗτοι ταῦροι δύο, μεγέθει διαφέροντες, ὄϊρον Ἡραίστου, οἱ χαλκοῦς μὲν εἶχον πόδας, πῦρ δὲ ἐκ στομάτων ἐφύσων. ⁵ Τούτους αὐτῶ ζεύξαντι ἐπιτάσσετο σπείρειν δράκοντος ὀδόντας· εἶχε γὰρ λαβὴν παρ' Ἀθηνας τοὺς ἡμίσεις, ὧν Κάδμος ἐσπείρειν ἐν Θήβαις. ⁶ Ἀπορούντος δὲ τοῦ Ἰάσονος, πῶς ἂν δύναίτο τοὺς ταύρους καταζεύξαι, Μήδεια αὐτοῦ ἔρωτα ἴσχει. Ἦν δὲ αὕτη θυγάτηρ Αἰήτου καὶ Ἰδυίας τῆς Ὠκεανοῦ, φαρμακίς. ⁷ Δεδοικυῖα δὲ, μὴ πρὸς τῶν ταύρων διαφθαρῆ, κρύφα τοῦ πατρὸς συνεργήσειν αὐτῶ πρὸς τὴν καταζεύξιν τῶν ταύρων ἐπηγγελάτο, καὶ τὸ δέρας ἐγχειρίειν, ἂν ὁμώσῃ αὐτὴν ἔξειν γυναῖκα, καὶ εἰς Ἑλλάδα σύμπλουν ἀγάγῃται. ⁸ Ὁμώσαντος δὲ Ἰάσονος, φάρμακον δίδωσιν, ᾧ καταζευγύναται μέλλοντα τοὺς ταύρους ἐκέλευσε χρῆσαι τὴν τε ἀσπίδα καὶ τὸ ὄριον καὶ τὸ σῶμα· τούτῳ γὰρ χοιθόντα, ἔρη πρὸς μίαν ἡμέραν μῆτε ἂν ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθῆσθεσθαι, μῆτε ὑπὸ σιδήρου. ⁹ Ἐδήλωσε δὲ αὐτῶ, σπειρομένων τῶν ὀδόντων, ἐκ γῆς ἄνδρας μέλλειν ἀναδύσθαι ἐπ' αὐτὸν καθωπλισμένους, οὓς, ἔλεγεν, ἐπειδὴν ἀθρόους θεάσεται, βάλλῃ εἰς μέσον λίθους ἀποθῆν· ὅταν δὲ ὑπὲρ τούτου μάχωνται πρὸς ἀλλήλους, τότε κτείνειν αὐτούς. ¹⁰ Ἰάσων δὲ τούτου ἀκούσας, καὶ χρισάμενος τῷ φαρμάκῳ, παραγενόμενος εἰς τὸ τοῦ νεῶ ἄλσος, ἐμάστευε τοὺς ταύρους, καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ ὀρμήσαντας αὐτοὺς κατέζευξε. ¹¹ Σπείροντος δὲ αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας, ἀνέτελλον ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι· ὃ δὲ, ὅπου πλείονας ἐώρα, βάλλων ἀφανεῖς λίθους, πρὸς αὐτοὺς μαχομένους πρὸς ἀλλήλους προσίωιν, ἀνήρει. ¹² [Καὶ] καταζευγυμένων τῶν ταύρων, οὐκ ἐδίδου τὸ δέρας Αἰήτης· ἐβούλετο δὲ τὴν τε Ἀργὴν καταπλέξαι, καὶ κτείνειν τοὺς ἐμπλέοντας. ¹³ Φθάσασα δὲ Μήδεια, τὸν Ἰάσονα νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἤγαγε. Καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα τοῖς φαρμάκοις, μετὰ Ἰάσονος, ἔχουσα τὸ δέρας, ἐπὶ τὴν Ἀργὴν παρεγένετο. Συνείπετο δὲ αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἄψυρτος. Οἱ δὲ νυκτὸς μετὰ τούτων ἀνήχθησαν.

(24) Αἰήτης δὲ ἐπιγνοὺς τὰ τῇ Μηδείᾳ τετολημμένα, ὤρμησε τὴν ναῦν διώκειν. Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν πλησίον ὄντα Μήδεια, τὸν ἀδελφὸν φονεύει, καὶ μέλισσα κατὰ βουθῶ ῥίπτει. ² Συναθροίζων δὲ Αἰήτης τὰ τοῦ παιδὸς μέλη, τῆς διώξεως ὑστέρησε. Διόπερ ὑποστρέψας, καὶ τὰ σωθέντα τοῦ παιδὸς μέλη θάψας, τὸν τόπον προσηγόρευσε Τόμους. ³ Πολλοὺς δὲ τῶν Κόλχων ἐπὶ τὴν ζήτησιν τῆς Ἀργαῦς ἐξέπεμψεν, ἀπειλήσας, εἰ μὴ Μήδειαν ἀξουσιν, αὐτοὺς πείσεσθαι τὰ ἐκεῖνης. Οἱ δὲ διασχεθέντες ἄλλος ἄλλαχού ζήτησιν ἐποιούντο.

⁴ Τοῖς δὲ Ἀργοναύταις τὸν Ἡριδανὸν ποταμὸν ἤδη

² Tum Thermodontem et Caucasum prætervecti venere ad Phasin, qui fluvius est terræ Colchicæ. ³ Nave in portum delata, ad Æeten contendit Iason, et expositis quæ sibi a Pelia imperata essent, poposcit ab eo vellus aureum; ⁴ quod se daturum Æetes pollicitus est, si solus sub jugum misisset tauros æripedes. Erant duo, quos a Vulcano acceperat feritate sua et corporis magnitudine insignes; arcos pedes habebant atque flammam ore spirabant. ⁵ Hos postquam jugo junxisset, ut draconis dentes sereret imperavit. Æetes enim a Minerva acceperat dimidiam eorum, quorum alteram partem Thebis severat Cadmus. ⁶ Dum vero nescit Iason quam arte tauros subjugaret, Medea illius amore capitur. Hæcerat Æetæ filia ex Idyia Oceano genita, veneficiis et incantationibus insignis. ⁷ Quæ verita ne Iason a tauris perderetur, clam patre sociam ipsi se fore ad eos jungendos, atque vellus quoque aureum daturam esse promisit, si jurejurando polliceretur se uxorem ipsam ducturum et secum in Græciam nave pervecturum esse. ⁸ Id postquam præstiturum se Iason juraverat, pharmacum dedit, quo, ubi tauros sub jugum mittere vellet, clypeum et hastam ac corpus inungere præcepit. Hoc enim delibutum per unum diem neque igne neque ferro lædi posse affirmavit. ⁹ Eadem prædixit Iasoni fore, ut e satis dentibus viri terra orientur contra ipsum armati, quos simul ac frequentes videret, jussit ut eminus inter eos lapides conjiceret; deinde autem, quando ea de re pugnam inter se committerent, eos occideret. ¹⁰ Quibus auditis Iason pharmaco inunctus et templi lucum ingressus tauros quæsivit, eosque, quamvis multas flammam vomentes in eum irruerent, misit sub jugum. ¹¹ Satis deinde dentibus armati e terra viri prosiuere. Iason ubi plures esse vidit, conjectis inter eos ex occulto lapidibus, pugnantes inter se adortus occidit. ¹² At licet tauros domuisset, Æetes vellus non dedit, sed Argo navem incendere et qui ea venerant voluit interficere. ¹³ Quod quominus fieret impediens Medea Iasonem noctu duxit ad vellus, eoque, postquam draconem custodem veneno sopiverat, posita cum Iasone et Apsyrtō fratre ad Argo navem sese contulit. Argonautæ vero cum hisce eadem nocte navem solverunt.

(24) Æetes, cognita Medæ audacia, navem persequi properavit. Quem ubi Medea appropinquantem vidit, fratrem jugulat ac membra ejus articulatim concisa jacit in profundum. Æetes membra filii colligens a persecutione detentus est. Quare reversus servatos pueri artus sepelivit, eumque locum nominavit Tomos. ³ Multos deinde Colchorum ad Argo navem perquirendam emisit, iisque, nisi Medeam captivam reducerent, quod illa subitura fuisset supplicium minatus est. Hi igitur alius alio diffusi Argo navem quærebant.

⁴ At Argonautas Eridanum fluvium jam præternavigan-

παραπλέουσι μνησίαις Ζεὺς ὑπὲρ τοῦ φονευθέντος Ἀψύρτου χειμῶνα λάβρον ἐπιπέμφας ἐμβάλλει πλάγην. Καὶ αὐτῶν τὰς Ἀψυρτίδας νήσους παραπλεόντων ἡ ναὺς φέγγεται, μὴ λήξειν τὴν ὁργὴν τοῦ Διὸς, εἰ μὴ πορευθέντες εἰς τὴν Αὐσονίαν, τὸν Ἀψύρτου φόνον καθαρθῶσιν ὑπὸ Κίρκης. ⁵ Οἱ δὲ παραπλεύσαντες τὰ Λιγύων καὶ Κελτῶν ἔθνη, καὶ διὰ τοῦ Σαρδονίου πελάγους κομισθέντες, παραμειψάμενοι Τυρρηνίαν, ἦλθον εἰς Αἰαίαν. Ἐνθα Κίρκη ἰκέται γενόμενοι καθάιρονται.

(25) Παραπλεόντων δὲ Σειρῆνας αὐτῶν, Ὀρφεὺς τὴν ἐναντίαν μουσαν μελωδῶν, τοὺς Ἀργοναύτας κατέσχε. Μόνος δὲ Βούτης ἐξενήξατο πρὸς αὐτὰς, ὃν ἀρπάσασα Ἀφροδίτη ἐν Λιλυθαίῳ κατήκισε.

² Μετὰ δὲ τὰς Σειρῆνας τὴν ναῦν Χάρυβδις ἐξεδίχθη, καὶ Σκύλλα, καὶ Πέτραι Πλαγκταί, ὑπὲρ ὧν φλόξ πολλὴ καὶ καπνὸς ἀναφερόμενος ἐωρᾶτο. Ἀλλὰ διὰ τούτων διεχώμισε τὴν ναῦν σὺν Νηρηΐσι Θετίς παρακληθεῖσα ὑπὸ Ἡρας.

³ Παραμειψάμενοι δὲ Θρινακίαν νῆσον Ἥλιου βοῦς ἔχουσαν, εἰς τὴν Φαιάκων νῆσον Κέρκυραν ἦγον, ἧς βασιλεὺς ἦν Αἰκίνοος.

⁴ Τῶν δὲ Κόλχων τὴν ναῦν εὐρεῖν μὴ δυναμένους, οἱ μὲν τοῖς Κεραυνίοις ὄρεσι παρώκησαν, οἱ δὲ εἰς τὴν Ἰλλυρίδα κομισθέντες, ἔκτισαν Ἀψυρτίδας νήσους. ⁵ Ἴνιοι δὲ, πρὸς Φαίακας ἐλθόντες, τὴν Ἀργὴν κατέλαβον, καὶ τὴν Μήδειαν ἀπήτουν παρὰ Αἰκινόου. Ὁ δὲ εἶπεν, εἰ μὲν ἤδη συνελήλυθεν Ἰάσωνι, (οὐ ?) δώσειν αὐτὴν ἐκείνῳ· εἰ δὲ ἔτι παρθένος ἐστὶ, τῷ πατρὶ ἀντιπέμψειν. Ἀρήτη δὲ ἡ Αἰκινόου γυνὴ φθάσασα Μήδειαν Ἰάσωνι συνέζευξεν. (26) Ὅθεν οἱ μὲν Κόλχοι μετὰ Φαιάκων κατήκισαν, οἱ δὲ Ἀργοναῦται μετὰ τῆς Μηδείας ἀνήχθησαν. Πλέοντες δὲ νυκτὸς σφοδρῶ περιπίπτουσι χειμῶνι. ² Ἀπολλῶν δὲ στὰς ἐπὶ τὰς Μελαντίους δεῖρας, τοξέυσας τῷ βέλει εἰς τὴν θάλασσαν, κατήστραψεν. Οἱ δὲ πλησίον ἐθεάσαντο νῆσον, τῇ δὲ παρὰ προσδοκίαν ἀναφανῆναι, προσκομισθέντες, Ἀνάφην ἐκάλεσαν. ³ Ἰδρυσάμενοι δὲ βιωμὸν Ἀπολλῶνος Αἰγλήτου, καὶ θυσιάσαντες ἐπ' εὐωχίαν ἐτρέπησαν. Δοθεῖσαι δὲ ὑπὸ Ἀρήτης Μηδείας δώδεκα θεράπαινοι, τοὺς ἀριστέας ἔσκαπτον μετὰ πειγνίας· ὅθεν ἔτι καὶ νῦν τῇ θυσίᾳ σὺνηθὲς ἐστὶ σκώπτειν ταῖς γυναιξίν.

⁴ Ἐντεῦθεν ἀναχθέντες κωλύονται Κρήτη προσίσχειν ὑπὸ Τάλῳ. Τοῦτον οἱ μὲν τοῦ χαλκοῦ γένους εἶναι λέγουσιν· οἱ δὲ, ὑπὸ Ἡραίστου Μίνωϊ δοθῆναι. Ὁ δὲ ἦν χαλκοῦς ἀνὴρ. Οἱ δὲ Ταῦρον αὐτὸν λέγουσιν, εἶχε δὲ φλέβα μίαν ἀπὸ αὐχένος κατατείνουσαν ἄχρι σφυρῶν· κατὰ δὲ τὸ δέρμα τῆς φλεβὸς ἦλος διήρειστο χαλκοῦς. ⁵ Οὗτος δὲ Τάλως τρίς ἐκάστης ἡμέρας τὴν νῆσον πεπιτρογάζων ἐτήρει. Διὸ καὶ τότε τὴν Ἀργὴν προσπλέουσαν θεωρῶν λίθοις ἔβαλλεν. Ἐξαπατηθεὶς δὲ ὑπὸ Μηδείας ἀπέθανεν, ὡς μὲν Ἴνιοι λέγουσι, διὰ

tes Jupiter ob Apsyrti caedem iratus, ingenti missa tempestate in errorem coniecit; quumque Apsyrtidas insulas praeternavigarent, Argo dixit: Jovis iram non desituram esse, nisi in Ausoniam profectos Circe ab Apsyrti corde expiaverit. ² Igitur Ligurum Celtorumque gentes praetervecti et per Sardonium mare delati Tyrrheniam legentes venerunt in Aeam, ubi a Circe supplices lustrantur.

(25) Qui quum Sirenas praeternavigarent, obtudit eorum vocem suo cantu Orpheus, continuitque heroes non propius accederent. Unus tantum Butes ad eas enavit, quem tamen Venus ereptum, Lilybaeum transtulit, ubi habitaret.

² Post Sirenes navem Charybdis excepit et Scylla et Planctae petrae, super quibus multus cum fumo ignis emissus conspiciebatur. Sed per eas Thetis cum Nereidibus, Junonis monitu, incolumem navem traduxit.

³ Praetervecti Thrinaciam insulam, quam tenent Solis boves, ad Corcyram, Phaeacum insulam, appellant, cujus rex erat Alcinoos.

⁴ Verum Colchi quum Argo navem nusquam invenirent, horum alii ad Ceraunos montes consederunt, alii ad Illyriae oram delati insulas incoluerunt Apsyrtidas; ⁵ nonnulli ad Phaeaces pervenientes, inventa tandem Argo, Medeam ab Alcinoo repetierunt. Sed hic respondit, si Medea jam congressa esset cum Iasone, se eam Aetiae non traditurum; sin adhuc virgo foret, patri remissurum esse. Verum enimvero Alcinoi conjux Arete Iasoni Medeam jam copulaverat. (26) Quare Colchi apud Phaeacas sedes sibi constituerunt, Argonautae vero cum Medea navem duxerunt in altum. At noctu navigantes in vehementem incidunt tempestatem. ² Apollo autem in jugis stans Melantiis missa in mare sagitta fulguravit. Illi vero haud procul conspexerunt insulam, quam appulsi, quum praeter opinionem apparuisset, nominarunt Anaphen; ³ et exstructa ibi Apollini Aegletae ara, post peracta sacrificia ad epulationem sese converterunt. Duodecim autem quas Arete Medae dono dederat ancilko diceris heroes cavillabantur. Hinc etiam nunc in his sacrificiis cavillandi mos mulieribus manet.

⁴ Inde avecti in Cretam appellere prohibentur a Talo. Hunc nonnulli aerei hominum generis fuisse dicunt, secundum alios a Vulcano datus erat Minoi. (Vir erat aeneus.) Sunt denique qui Taurum eum appeilant. Habebat ille unam tantum venam a cervice ad talos descendentem, cujus cuti clavus aereuserat impactus. ⁵ Hic igitur Talus ter quotidie circum insulam currens eam tuebatur. Quocirca et tum Argo appropinquantem conspiciens lapidibus petivit. Sed deceptus a Medea occubuit, quae cum veneficiis, ut nonnulli dicunt, ad insaniam redegit:

Sec. Sp. ...
V. 1. 12.

- Apollon. Rhod. IV. 1638.

φαρμάκων αὐτῷ μανίαν Μηδείας ἐμβαλοῦσης· ὡς δὲ τινες, ὑποσχόμενης ποιήσειν ἀθάνατον αὐτὸν, καὶ τὸν ἦλον ἐξελούσης, ἐκρυέντος τοῦ παντὸς ἰχώρος, ἀποθανεῖν. Τινὲς δὲ, αὐτὸν τοῖσευθέντα ὑπὸ Ποϊάντος εἰς τὸ σφυρὸν τελευτῆσαι λέγουσι.

⁶Μίαν δὲ ἐνταῦθα νύκτα μείναντες, Αἰγίνη προσίσχουσιν ὑδρεύσασθαι θέλοντες, καὶ γίνεται περὶ τῆς ὑδρείας αὐτοῖς ἀμιλλα. Ἐκείθεν δὲ διὰ τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς Λοκρίδος πλεύσαντες, εἰς Ἴωλκὸν ἦλθον, τὸν πάντα πλοῦν ἐν τέσσαρσι μῆσι τελειώσαντες.

(27) Πελίας δὲ, ἀπογνοὺς τὴν ὑποστροφὴν τῶν Ἀργοναυτῶν, τὸν Αἴσονα κτείνειν ἤθελεν· ὃ δὲ αἰτησάμενος ἑαυτὸν ἀνελεῖν, θυσιᾶν ἐπιτελῶν ἀδελφῶς τοῦ ταύρου αἶμα σπασάμενος ἀπέθανεν. ²Ἡ δὲ Ἰάσονος μήτηρ, ἐπαρασαμένη Πελία, νήπιον ἀπολιπούσα παιδὸς Πρόμαχον, ἑαυτὴν ἀνήρτησε· Πελίας δὲ καὶ τὸν καταλειφθέντα παιδὸς ἀπέκτεινεν αὐτῆς. ³Ὁ δὲ Ἰάσων κτελθὼν, τὸ μὲν δέρας ἔδωκε· περὶ ὧν δὲ ἠδίκηθη μετελθεῖν ἐθελῶν, καιρὸν ἐξεδέχετο. Καὶ τότε μὲν εἰς Ἴσθμὸν μετὰ τῶν ἀριστέων πλεύσας, ἀνέθηκε τὴν ναῦν Ποσειδῶνι. ⁴Αὐτὸς δὲ Μήδειαν παρακαλεῖ ζητεῖν, ὅπως Πελίας αὐτῷ δίκας ὑποσχῆ. Ἡ δὲ εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Πελίου παρελθοῦσα, πείθει τὰς θυγατέρας αὐτοῦ τὸν πατέρα κρεουργῆσαι καὶ καθεψῆσαι, διὰ φαρμάκων αὐτὸν ἐπαγγελλομένη ποιήσειν νέον· καὶ, τοῦ πιστεύσαι χάριν, κριὸν μελίσασα καὶ καθεψῆσασα ἐποίησεν ἄρνα. Αἱ δὲ πιστεύσασαί τὸν πατέρα κρεουργοῦσι καὶ καθεψοῦσιν. (28) Ἄκαστος δὲ μετὰ τῶν τῆν Ἴωλκὸν οἰκούντων τὸν πατέρα θάπτει, τὸν δὲ Ἰάσονα μετὰ τῆς Μηδείας τῆς Ἴωλκοῦ ἐκβάλλει.

²Οἱ δὲ ἦγον εἰς Κόρινθον, καὶ δέκα μὲν ἔτη διετέλουν εὐτυχοῦντες· αὐτὸς δὲ, τοῦ τῆς Κορίνθου βασιλέως Κρέοντος τὴν θυγατέρα Γλαύκην Ἰάσονι ἐγγυῶντος, παραπεμφάμενος Ἰάσων Μήδειαν, ἐγάμει. ³Ἡ δὲ, οὓς τε ὤμωσεν Ἰάσων θεοὺς ἐπικαλεσαμένη, καὶ τὴν Ἰάσονος ἀχαριστίαν μεμψαμένη πολλάκις, τῇ μὲν γαμουμένη πέπλον μεμψαμένον φαρμάκῳ ἐπέμψεν, ὃν ἀμψισαμένη, μετὰ τοῦ βοηθοῦντος πατρὸς, πυρὶ λάβρῳ καταπλέγει, τοὺς τε παῖδας, οὓς εἶχεν ἐξ Ἰάσονος, Μέρμερον καὶ Φέρητα, ἀπέκτεινε, καὶ λαβοῦσα παρὰ Ἠλίου ἄρνα πτηνῶν δρακόντων, ἐπὶ τούτου φεύγουσα ἦλθεν εἰς Ἀθήνας. ⁴Λέγεται δὲ, ὅτι φεύγουσα τοὺς παῖδας νηπίους ἔτι ὄντας κατέλιπεν, ἰκέτας καθίσασα ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς Ἥρας τῆς Ἀκραιας, Κορίνθιοι δὲ αὐτοὺς ἀναστήσαντες κατετραυμάτισαν.

⁵Μήδεια δὲ ἦκεν εἰς Ἀθήνας, καὶ κατὰ γαμηθεῖσα Αἰγεί, παῖδα γεννᾷ Μῆδον. Ἐπιβουλεύουσα δὲ ὑστερον Θησεῖ, φυγὰς [δὲ] Ἀθηνῶν μετὰ τοῦ παιδὸς ἐκβάλλεται. Ἀλλὰ οὗτος μὲν πολλῶν κρατήσας βαρβάρων, τὴν ὑπ' ἑαυτὸν γῶραν ἅπασαν Μηδίαν ἐκάλεσε, καὶ στρατευόμενος ἐπὶ Ἰνδοῦς ἀπέθανε.

⁶Μήδεια δὲ εἰς Κόλχους ἦλθεν ἄγνωστος, καὶ καταλαβοῦσα Αἰήτην ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Περσοῦ τῆς βασιλείας ἐστερημένον, κτείνασα τοῦτον, τῷ πατρὶ τὴν βασιλείαν ἀποκατέστησεν.

secundum alios vero Medea se illum immortalem reditura esse pollicita clavum ex humero extraxit, ideoque omni exhausto sanguine iste vitam finivit. Verum nonnulli eum a Pirante sagitta in calce vulneratum interiisse tradunt.

⁶Unam hic noctem morati aequatum appellant Aeginam, ubi de aequatione ipsos inter Argonautas erat certamen. Hinc inter Eubœam et Locridem navigantes, toto itinere quattuor mensibus confecto, Iolcum pervenerunt.

(27) Verum Pelias, quod Argonautarum reditura desperabat, occidere voluit Aesonem; qui postquam ut sibi ipse mortem conscisceret Peliam rogaverat, immolati tauri sanguine hausto intrepide occubuit. ² At Iasonis mater, Peliam execrata, relicto Promacho tenerrimæ ætatis puero, vitam suspendio finivit. Deinde Pelias etiam relictum ab ea filium jugulavit. ³ Interea rediit Iason ac vellus aureum Peliae tradidit; ulciscendi autem quibus affectus erat injurias exspectabat occasionem. Jam vero cum principibus in Isthmum profectus Argo navem Neptuno consecravit. ⁴ Atque Medeam monet, ut rationem ineat, qua Pelias injurarium pœnas luat. Tum illa Peliae regiam ingressa filiabus ejus persuadet, ut patrem in frusta concisum decoquant, se veneficiis juventutem ei restitutam esse pollicita. Idque ut facilius crederent, arietem dissectum elixatumque reddidit agnum. Illæ itaque credulæ patrem membratum concisum elixant. (28) Acastus autem cum Iolci incolis patrem sepelivit, Iasonemque et Medeam Iolco ejecit.

² Hi commigrarunt Corinthum, ubi decem annos fortunate transegerunt. Deinde vero Iason Glaucen, quam Creon, rex Corinthiorum, filiam ei desponderat, dimissa Medea, in matrimonium duxit. ³ Jam vero illa quos Iason deos jurasset obtestata ingratumque illius animum sæpe iterumque detestata, recens nuptæ peplum misit; quem veneno imbutum quum illa induit, una cum patre, auxilium ferente, flammarum vi concremavit. Medea insuper quos ex Iasone filios habebat Mermerum ac Pheretem trucidavit, et curru alatis juncto draconibus, quem a Sole acceperat, profugit Athenas. ⁴ Dicunt vero fugientem filios, infantes adhuc, supplices ad Acrææ Junonis aram constitutos reliquisse, eosque a Corinthiis ab ara abductos multisque confectos vulneribus esse necatos.

⁵ Medea igitur venit Athenas, ubi Aëgeo nupta filium peperit Medum. Postea quum Theseo struxisset insidias, in fugam acta Athenis ipsa cum filio ejicitur. Sed hic magnam apud barbaros imperium consecutus, subjectam sibi terram universam vocavit Mediam. Postremo contra Indos in bellum profectus occubuit.

⁶ Sed Medea nulli suorum agnita ad Colchos venit; ubi quum Aëten a Persa fratre regia dignitate spoliatum invenisset, hoc interfecto, patri regnum restituit.

BIBLION B.

LIBER SECUNDUS.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

CAPUT I.

(1) Ἐπειδὴ δὲ τὸ τοῦ Δευκαλιώνος διεξελθούθαι γενός, ἐγομένως λέγωμεν τὸ Ἰνάχου.

(1) Postquam Deucalionis genus enarravimus, deinceps explicemus gentem Inachi.

²Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος γίνεται παῖς Ἰνάχος, ἀφ' οὗ ποταμὸς ἐν Ἀργεῖ Ἰνάχος καλεῖται. ³Τούτου καὶ Μελίας τῆς Ὠκεανοῦ Φωρωνεύς τε καὶ Αἰγιαλεύς παῖδες ἐγένοντο. ⁴Αἰγιαλεύς μὲν οὖν, ἀπαίδος ἀποθανόντος, ἡ χώρα ἅπασα Αἰγιαλία ἐκλήθη. ⁵Φωρωνεύς δὲ ἀπάσης τῆς ὑστερον Πελοποννήσου προσαγορευθείσης δυναστεύων, ἐκ Τηλοδίκης Νύμφης Ἄπιν καὶ Νιοβὴν ἐγέννησεν. ⁶Ἄπιν μὲν οὖν εἰς τυραννίδα τὴν ἑαυτοῦ μεταστήσας δύναμιν, καὶ βίαιος ὢν τυραννος, ὀνομάσας ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν Πελοπόννησον Ἀπίαν, ὑπὸ Θελξίονος καὶ Τελξίνος ἐπιβουλεύθει, ἀπαις ἀπέθανε, καὶ νομισθεὶς θεὸς ἐκλήθη Σάραπις.

² Oceani et Tethyis filius est Inachus, a quo in Argolide Inachus fluvius cognominatur. ³ Ex hoc et Melia Oceani Phoroneus et Ægialeus filii nati sunt. ⁴ Et ab Ægialeo quidem, quum nulla prole relicta decessisset, regio cui præsuerat universa dicta est Ægialea. ⁵ Phoroneus vero totius cui post Peloponneso nomen erat regionis imperio potitus, e Telodice nympha Apin et Nioben suscepit. ⁶ Quorum Apis, regno in tyrannidem commutato, violenter et tyrannice agens, Peloponneso suo de nomine Apia vocata, Thelxionis et Telchini insidiis appetitus sine liberis vitam finivit et relatus inter deos appellatus est Sarapis.

⁷ Νιοβῆς δὲ καὶ Διὸς, ἡ πρώτη γυναὶκὶ Ζεὺς θνητῇ ἐμίγη, παῖς Ἄργος ἐγένετο· ὡς δὲ Ἀκουσίλαός φησι, καὶ Πελασγός, ἀφ' οὗ κληθῆναι τοὺς τὴν Πελοπόννησον οἰκούντας Πελασγούς. Ἡσιόδος δὲ τὸν Πελασγὸν αὐτόχθονά φησιν εἶναι. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτου πάλιν ἐροῦμεν. (2) Ἄργος δὲ λαβὼν παρὰ Φωρωνέως τὴν βασιλείαν, ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν Πελοπόννησον ἐκάλεσεν Ἄργος. Καὶ γήμας Εὐαδὴν τὴν Στρυμόνος καὶ Νεΐρας, ἐπέκνωσεν Ἐχβασον, Πείραντα, Ἐπίδαυρον, Κρίασον, ὃς καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβεν.

⁷ Jovis et Niobar, quam primam Jupiter mortalem mulierem amavit, filius est Argus; ut vero Acusilaus dicit, etiam Pelasgus, a quo Peloponnesum incolentes vocati essent Pelasgi. At Hesiodus Pelasgum iudigenam fuisse refert. Sed de hoc infra dicemus. (2) Argus itaque Phoroneo in regno succedens, dese Peloponnesum nominavit Argos; et ducta Evadne Strymonis et Neæræ filia, procreavit Echbasum, Pirantem, Epidaurum, Criasum, qui postea regnum suscepit.

² Ἐχβάσου δὲ Ἀγήνωρ γίνεται. Τούτου δὲ Ἄργος ὁ Πανόπτης λεγόμενος. ³ Ἔλεγε δὲ οὗτος ὀφθαλμοὺς μὲν ἐν παντὶ τῷ σώματι· ὑπερβάλλων δὲ δυνάμει, τὸν μὲν τὴν Ἀρκαδίαν λυμαινόμενον ταῦρον ἀνελὼν, τὴν τούτου δορὰν ἡμφιέσατο. ⁴ Σάτυρον δὲ, τοὺς Ἀρκαδάς ἀδικούντα καὶ ἀφαιρούμενον τὰ βοσκήματα, ὑποστὰς ἀπέκτεινε. ⁵ Λέγεται δὲ, ὅτι καὶ τὴν Ταρτάρου καὶ Γῆς Ἐχιδναν, ἡ τοὺς παριόντας συνήρπαζεν, ἐπιτηρήσας κοιμωμένην ἀπέκτεινε. ⁶ Ἐξεδίχασε δὲ καὶ τὸν Ἀπίδος φόνον τοὺς αἰτίους ἀποκτείνας.

² Echbaso nascitur Agenor; ex hoc Argus quem Panopten dicunt. ³ Nam totum ejus corpus oculis erat consitum. Qui quum viribus præstaret, aprum Arcadiæ agros devastantem interemit, ejusque pelle corpus sibi contextit. ⁴ Satyrum quoque, qui multis Arcades malis afflicebat atque pecora abigebat, pugna adortus interfecit. ⁵ Dicitur etiam Echidnam, Tartari ex Terra filiam, quæ viatores corripiebat, dormientem speculatus occidisse. ⁶ Idem Apidis caedem sublatis interfectoribus ultus est.

(3) Ἄργου δὲ καὶ Ἰσμήνης τῆς Ἀσωποῦ παῖς Ἰάσος· οὗ φασὶν Ἰὼ γενέσθαι. Κάστωρ δὲ, ὁ συγγράψας τὰ χρονικὰ [ἀγνοήματα], καὶ πολλοὶ τῶν τραγικῶν, Ἰνάχου τὴν Ἰὼ λέγουσιν. Ἡσιόδος δὲ καὶ Ἀκουσίλαος Πυρῆνος αὐτῆς φασὶν εἶναι. ² Ταύτην Ἰερωσύνην τῆς Ἥρας ἔχουσιν Ἄρως ἐφθεῖρε. Φωραθεὶς δὲ ὑφ' Ἥρας, τῆς μὲν κόρης ἀψάμενος εἰς βοῦν μετεμόρφωσε λευκὴν, αὐτὴν δὲ ἀπωμόσατο μὴ συνελθεῖν. Διὸ φησιν Ἡσιόδος, οὐκ ἐπισπᾶσθαι τὴν ἀπὸ τῶν θεῶν ὄργην τοὺς γινομένους ὄρκους ὑπὲρ ἔρωτος. ³ Ἥρα δὲ αἰτησαμένη παρὰ Διὸς τὴν βοῦν, φύλακα αὐτῆς κατέστησεν Ἄργον τὸν πανόπτην, ὃν Ἀσκληπιάδης μὲν Ἀρέστορος λέγει· Φερεκύδης δὲ, Ἰνάχου (leg. videtur Φερεκύδης μὲν Ἀρέστορος λέγει, Ἀσκληπιάδης δὲ Ἰνάχου)· Κέρκωψ δὲ, Ἄργου καὶ Ἰσμήνης τῆς Ἀσωποῦ θυγατρὸς· Ἀκουσίλαος δὲ γηγενὴ αὐτὸν λέγει. ⁴ Οὗτος ἐκ

(3) Argo et Ismena Æsopi filia natus est Iasus, e quo Io ortam esse ferunt. Verum Castor, qui de erroribus circa temporum notationes librum conscripsit, et multi tragicorum Io Inachi filiam esse perhibent; at Hesiodus et Acusilaus eam Pirenis natam dicunt. ² Hanc Junonis sacerdotio fungentem Jupiter vitiauit; sed a Junone deprehensus puellam manus attactu in bovem albam commutavit, seque cum ea concubuisse abjuravit. Quare Hesiodus dicit amantum perjuriam non excitare iram deorum. ³ Juno autem bovem a Jove depoposcit, acceptamque custodiendam dedit Argo Panoptæ, quem Asclepiades Arestoris, Pherecydes Inachi (potius: Pherecydes Arestoris, Asclepiades Inachi), Cercops Argi ex Ismena Asopi filia natum dicunt. Acusilaus denique eum terra ortum ait. ⁴ Hic olivæ,

τῆς ἐλαίας ἐδέσμευεν αὐτήν, ἥτις ἐν τῷ Μυκηναίῳ ὑπῆρχεν ἄλσει. Διὸς δὲ ἐπιτάξαντος Ἑρμῆ κλέψαι τὴν βοῦν, μηνύσαντος Ἰέρακος, ἐπειδὴ λαθεῖν οὐκ ἔδύνατο, λίθῳ βαλὼν ἀπέκτεινε τὸν Ἄργον, ὅθεν Ἀργειφόντης ἐκλήθη. ⁵ Ἦρα δὲ τῇ βοῖ οἶστρον ἐμβάλλει. Ἡ δὲ πρῶτον ἦκεν εἰς τὸν ἀπ' ἐκείνης Ἴόνιον κόλπον κληθέντα· ἔπειτα διὰ τῆς Ἰλλυρίδος πορευθεῖσα, καὶ τὸν Λίμμον ὑπερβαλοῦσα, διέβη τὸν τότε μὲν καλούμενον πόρον Θράκιον, νῦν δὲ ἀπ' ἐκείνης Βόσπορον. ⁶ Ἐπελοῦσα δὲ εἰς Σκυθίαν καὶ τὴν Κιμμερίδα γῆν, πολλὴν χέρσον πλανηθεῖσα, καὶ πολλὴν διανηξαμένη θάλασσαν Εὐρώπης τε καὶ Ἀσίας, τελευταίον ἦκεν εἰς Αἴγυπτον· ὅπου τὴν ἀρχαίαν μορφήν ἀπολαβοῦσα, γενεῆ παρὰ τῷ Νεῖλῳ ποταμῷ Ἐπαφον παῖδα. ⁷ Τοῦτον δὲ Ἦρα δεῖται Κουρήτων ἀφανῆ ποιῆσαι· οἱ δὲ ἠφάνισαν αὐτόν. Καὶ Ζεὺς μὲν αἰσθόμενος κτείνει Κούρητας· Ἴω δὲ ἐπὶ ζήτησιν τοῦ παιδὸς ἐστράπετο. ⁸ Πλανωμένη δὲ κατὰ τὴν Συρίαν ἄπασαν (ἐκεῖ γὰρ ἐμνηύετο, ὡς τοῦ Βυβλίῳν βασιλέως γυνὴ ἐτιθήναι τὸν υἱὸν), καὶ τὸν Ἐπαφον εὐροῦσα, εἰς Αἴγυπτον ἐλοθοῦσα, ἐγαμήθη Ἰηλεγόνῳ τῷ βασιλεύοντι τότε Αἴγυπτίων. Ἰδρύσατο δὲ ἄγαλμα Δῆμητρος, ἣν ἐκάλεσαν Ἴσιν Αἴγύπτιοι, καὶ τὴν Ἴω Ἴσιν ὁμοίως προσηγόρευσαν.

(4) Ἐπαφος δὲ βασιλεύων Αἴγυπτίων γαμεῖ Μέμφιν τὴν Νεῖλου θυγατέρα, καὶ ἀπὸ ταύτης κτίζει Μέμφιν πόλιν, καὶ τεκνοῖ θυγατέρα Λιβύην, ἀφ' ἧς ἡ χώρα Λιβύη ἐκλήθη.

² Λιβύης δὲ καὶ Ποσειδῶνος γίνονται παῖδες δίδυμοι, Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος. ³ Ἀγήνωρ μὲν οὖν εἰς Φοινίκην ἀπαλλαγείς ἐβασίλευσε, κακῆ [τῆς] μεγάλης ρίξης ἐγένετο γενεάρχης· ὅθεν ὑπερθησόμεθα περὶ τούτου. ⁴ Βῆλος δὲ, ὑπομείνας ἐν Αἴγύπτῳ, βασιλεύει μὲν Αἴγυπτου· γαμεῖ δὲ Ἀγχινόην τὴν Νεῖλου θυγατέρα, καὶ αὐτῷ γίνονται παῖδες δίδυμοι, Αἴγυπτος καὶ Δαναός· ὡς δὲ φησὶν Εὐριπίδης, καὶ Κηφεὺς καὶ Φινεὺς προσέτι.

⁵ Δαναὸν μὲν οὖν Βῆλος ἐν Λιβύῃ κατόκησεν, Αἴγυπτον δὲ ἐν Ἀραβίᾳ· ὅς καὶ καταστρεφόμενος τὴν Μελαμπόδων χώραν [ἀφ' ἑαυτοῦ] ὠνόμασεν Αἴγυπτον. ⁶ Γίνονται δὲ ἐκ πολλῶν γυναικῶν Αἴγύπτῳ μὲν παῖδες πεντήκοντα· θυγατέρες δὲ Δαναῶν πενήκοντα. ⁷ Στασιασάντων δὲ αὐτῶν περὶ τῆς ἀρχῆς, ὕστερον Δαναὸς τοὺς Αἴγύπτου παῖδας δεδοικώς, ὑποθιμένης Ἀθηνᾶς αὐτῷ, ναῦν κατεσκεύασε [πρῶτος τὴν κληθεῖσαν ὡς ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ πεντηκόντορον], καὶ τὰς θυγατέρας ἐνθέμενος ἔφυγε.

⁸ Προσάγων δὲ Ῥόδῳ, τὸ τῆς Λινδίας Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἰδρύσατο. Ἐντεῦθεν δὲ ἦκεν εἰς Ἄργος, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῷ παραδίδωσι Γελάνωρ ὁ τότε βασιλεύων. [Αὐτὸς δὲ κρατήσας τῆς χώρας ἀφ' ἑαυτοῦ τοὺς ἐνοικοῦντας Δαναοὺς ὠνόμασεν.] ⁹ Ἀνύδρου δὲ τῆς χώρας ὑπαρχούσης, ἐπειδὴ καὶ τὰς πηγὰς ἐξήρανε Ποσειδῶν, μηνίων Ἰνάχῳ, διότι τὴν χώραν Ἀθηνᾶς

quae in Mycenarum erat luco, Ionem alligavit. Quum vero Jupiter Mercurio imperasset, ut bovem furtim abigeret, Mercurius autem propter Hieracis (accipitris) indicia hoc clam facere non posset, lapide percussum Argum necavit. Hinc itaque Argiphontes dictus est. ³ Verum Juno aëstrum bovi immisit. Quo concitata Io primum venit ad appellatum ab illa sinum Ionium. Deinde per Illyriam progressa superato Haëmo, fretum trajecit, quod tunc appellabatur Thracium, nunc vero ab illa Bosporus dicitur. ⁶ Inde quum in Scythiam penetrasset et Cimmeriam, quumque per continentem multum deerrasset, multaue Europæ atque Asiae maria transisset, postremo in Ægyptum venit, ubi pristina forma recepta ad Nilum fluvium filium peperit Epaphum. ⁷ Hunc Juno ut Curetes e conspectu auferrent rogavit. Illi igitur puerum occultarunt. Quod ubi Jupiter rescivit, Curetas interemit. Io interim ad filium investigandum se convertit. ⁸ Quæ quum Syriam universam pervagata esset (ibi enim a Bybliorum regis uxore filium nutrirī indicatum erat), Epapho invento, in Ægyptum remeavit atque Telegono nupsit, qui tunc temporis Ægyptiorum regnum administrabat. Consecravit vero signum Cereris, quam Isin vocarunt Ægyptii, qui Io quoque Isin cognominarunt.

(4) Epaphus autem Ægyptiis imperans Memphin Nili filiam duxit deque uxoris nomine conditam urbem Memphin nominavit; ex eaque filiam suscepit Libyam, quæ Libyæ terræ nomen dedit.

² Ex Libya et Neptuno gemini nati sunt Agenor et Belus.

³ Agenor in Phœniciam profectus ibi regni sedem constituit, ac magnæ sobolis auctor exstitit. Quare de eo in præsentia dicere supersedemus. ⁴ Belus in Ægypto manens regnum consequitur. Uxorem duxit Anchinoen Nili filiam, et nascuntur ei gemini Ægyptus et Danaus, sicut autem Euripides dicit, Cepheus præterea et Phineus.

⁵ Danaum Belus in Libyam habitatum misit, Ægyptum in Arabiam, qui subjectam sibi Melampodium terram nominavit Ægyptum. ⁶ Nascuntur Ægypto ex pluribus conjugibus filii quinquaginta, totidemque Danao filia. ⁷ Patres quum de regno inter se contenderent, postea Danaus Ægypti filios timens Minervæ consilio navem fabricavit, qua filiabus impositis aufugit.

⁸ Rhodum appulsus Minervæ Lindiæ signum consecravit. Hinc venit Argos, ubi Gelanor, tum temporis rex, regnum ei tradidit. ⁹ Sed regione illa aquarum inopia laborante, ex quo scilicet Neptunus iratus Inacho, quod eam Minervæ terram esse testatus esset, fontes

ἐμαρτύρησεν εἶναι, τὰς θυγατέρας ὑδρευομένας ἔπεμψε. ¹⁰ Μία δὲ αὐτῶν Ἀμυμώνη ζητοῦσα ὑδωρ ῥίπτει βέλος ἐπὶ Ἐλαφον, καὶ κοιμωμένου Σατύρου τυγχάνει· κακείνος περιαναστάς ἐπεθύμει συγγενέσθαι· Ποσειδῶνος δὲ ἐπιφανέντος, ὁ Σάτυρος μὲν ἔφυγεν, Ἀμυμώνη δὲ τούτῳ συνευιάζεται, καὶ αὐτῇ Ποσειδῶν τὰς ἐν Λέρνῃ πηγὰς ἐμήνυσεν.

(5) Οἱ δὲ Αἰγύπτου παῖδες ἔλθόντες εἰς Ἄργος, τῆς τε ἔλθρας παύσασθαι παρεκάλουν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ γαμεῖν ᾔδειον. Δαναὸς δὲ, ἅμα μὲν ἀπιστῶν αὐτῶν τοῖς ἐπαγγέλμασιν, ἅμα δὲ καὶ μνησικακῶν περὶ φυγῆς, ὠμολόγει τοὺς γάμους, καὶ διεκλήρου τὰς κόρας. ² Ὑπερμνήστραν μὲν οὖν τὴν πρεσβυτέραν ἐξεῖλον Λυγκεῖ, καὶ Γοργοφόνῃ Πρωτεῖ· οὗτοι γὰρ ἐκ βασιλίδος γυναῖκός Ἀργυφίης ἐγεγονέισαν Αἰγύπτῳ. ³ Τῶν δὲ λοιπῶν ἔλαχον Βούσιρις μὲν καὶ Ἐγκέλαδος καὶ Λύκος καὶ Δαίφρων τὰς Δαναῶν γεννηθείσας ἐξ Εὐρώπης Αὐτομάτην, Ἀμυμώνην, Ἀγαύην, Σκαιήν· αὗται δὲ ἐκ βασιλίδος ἐγένοντο Δαναῶν· ⁴ ἐκ δὲ Ἐλεφαντίδος, Γοργοφόνῃ καὶ Ὑπερμνήστρᾳ. [Λυγκεὺς δὲ Καλύκην ἔλαχεν.] Ἴστρος δὲ Ἴπποδάμειαν, Χαλκιδῶν Ροδίαν, Ἀγήνωρ Κλεοπάτραν, Χαῖτος Ἀστερίαν, Διοκορουστὴς Ἴπποδάμειαν, Ἄλκις Γλαύκην, Ἀλκμήνωρ Ἴππομέδουσαν, Ἴππόθοος Γόργην, Εὐχῆνωρ Ἰριμέδουσαν, Ἴππολυτος Ρόδην. Οὗτοι μὲν οἱ δέκα ἐξ Ἀραβίας γυναῖκός, αἱ δὲ παρθένοι ἐξ Ἀμαδρυάδων νυμφῶν, αἱ μὲν Ἀτλαντεῖς, αἱ δὲ ἐκ Φοιθῆς. ⁵ Ἀγαπτολεμος δὲ ἔλαχε Πειρήνην, Κερκέστης δὲ Δώριον, Εὐρυδάμας Φάρτην, Αἴγιος Μνήστραν, Ἄργιος Εὐπίπην, Ἀρχέλαος Ἀνεξιθίην, Μέναχος Νηλώ. Οἱ δὲ ἐπὶ τὰ ἐκ Φοινίσσης γυναῖκός, αἱ δὲ παρθένοι ἐξ Αἰθιοπίδος. ⁶ Ἀκκληρωτὶ δὲ ἔλαχον δι' ὁμωνυμίαν τὰς Μέμφιδος οἱ ἐκ Τυρίας, Κλειτός Κλειτήν, Σθένελος Σθενέλην, Χρυσίππος Χρυσίππην. ⁷ Οἱ δὲ ἐκ Καλιάνδης [καὶ Νηίδος Νύμφης] παῖδες δώδεκα ἐκκληρώσαντο περὶ τῶν ἐκ Πολυξοῦς Νηίδος· ἦσαν δὲ οἱ μὲν παῖδες, Εὐρύλογος, Φάντης, Περισθένης, Ἔρμος, Δρύας, Ποταμῶν, Κισσεὺς, Λίξος, Ἴμβρος, Βρόμιος, Πολύκτωρ, Χθόνιος· αἱ δὲ κόραι Νύμφης Αὐτονόη, Θεανῶ, Ἥλέκτρα, Κλεοπάτρα, Εὐρυδική, Γλαυκίππη, Ἀνθήλεια, Κλεοδώρη, Εὐπίπη, Εὐρωτώ, Στύγη καὶ Βρύκη. ⁸ Οἱ δὲ ἐκ Γοργόνων Αἰγύπτῳ γενόμενοι ἐκκληρώσαντο περὶ τῶν ἐκ Πιερείας, καὶ λαγχάνει Περίφας μὲν Ἀκταίην, Οἰνεὺς Ποδάρκην, Αἴγυπτος Διωξίππην, Μενάλκης δὲ Ἀδύτην, Λάμπος Ψυπέτην, Πυλάργην Ἰδμων. ⁹ Ὀκτὼ (οὗτοι;) δὲ εἰσι νεώτατοι· Ἴδας Ἴπποδίκην, Δαίφρων Ἀδιάντην· αὗται δὲ ἐκ μητρὸς ἐγένοντο Ἐίρης· Πανδίων Καλλιδικήν, Ἄρβηλος Οἴμην, Ὑπέρβιος Κελαινώ, Ἴπποκορουστὴς Ὑπερίππην. Οὗτοι ἐξ Ἡρασιστίνης· αἱ δὲ ἐκ Κρινοῦς. ¹⁰ Ὡς δὲ ἐκκληρώσαντο τοὺς γάμους, ἐστίασας ἐγγχειρίδια διαδίδωσι ταῖς θυγατέρας. Αἱ δὲ κοιμωμένους τοὺς νυμφίους ἀπέκτειναν πλὴν Ὑπερμνήστρας. Αὕτη δὲ Λυγκέα διέσωσε, παρθένην αὐτὴν φυλάξασα. Διὸ καθεῖρξας αὐτὴν Δα-

exsicaverat, filias suas aquatum misit. ¹⁰ Harum una Amymone aquam quærens telum in cervum jactit, ac forte Satyrum dormientem ferit. Qua re expergefactus ille puellæ incundæ capitur desiderio. At superveniente Neptuno, Satyrus fugit, Amymone autem cum Neptuno concubuit, qui Lernaos ei fontes indicavit.

(5) Ægypti filii Argos profecti, ut simultatem componerent hortati sunt atque ut Danaï filia in matrimonium sibi darentur sollicitarunt. ² Danaus quamvis disfidens eorum pollicitationibus, tum etiam exilii injuriam haud oblitus, nuptias pactus est et sorte puellas distribuit. Verum Hypermnestram natu maximam sorte exemptam Lynceo et Gorgophonem Proteo selegerunt: hi enim e regina conjuge Argyphia nati erant Ægypto. ³ Ex reliquis Busiris, Enceladus, Lycus, Daiphron sortiti sunt Automaten, Amymonen, Agaven, Scæam, quas ex Europa regina Danaus susceperat. ⁴ Ex Elephantide ortæ fuerunt Gorgophone et Hypermnestra. [Lynceus Calycen nactus est,] Ister Hippodamiam (?), Chalcodon Rhodiam, Agenor Cleopatram, Chaetus Asteriam, Diocorystes Hippodamiam, Alcis Glaucen, Alcmenor Hippomedusam, Hippothous Gorgen, Euchenor Iphimedesam, Hippolytus Rhoden; hi decem ex Arabia uxore geniti sunt, sed puellæ ex Hamadryadibus nymphis, aliæ ex Atlantea, aliæ e Phœbe. ⁵ Agaptolemus sortitus est Pirenen, Cerestes Dorium, Eurydamas Pharten, Ægius Mnestram, Argius Evippen, Archelaus Anaxibiam, Menachus Nelo. Hi septem e Phænissa conjuge, puellæ vero ex Æthiopide. ⁶ Tyria nati sine sorte duxerunt Memphidis filias propter similitudinem nominum, Clitus Cliten, Sthenelus Sthenelen, Chrysippus Chrysippen. ⁷ Qui ex Caliande filii duodecim orti erant, Polyxus Naidis nymphæ filias sorte acceperunt. Illorum nomina sunt: Eurylochus, Phantes, Peristhenes, Hermus, Dryas, Potamon, Cisseus, Lixus, Imbrus, Bromius, Polycor, Chthonius. Ex nymphæ nata: Autonoe, Theano, Electra, Cleopatra, Eurydice, Glauippe, Anthelea, Cleodora, Evippe, Euroto, Stygne, Bryce. ⁸ Qui vero ex Gorgonibus Ægypto nati erant, duxerunt e Pieria susceptas, et Periphanti quidem obtigit Actæa, Ceneo Podarce, Ægypto Dioxippe, Menalce Adyte, Lampo Ocypete, Pylarge Idmoni. ⁹ Hi autem sunt novissimi: Idas sortitus Hippodicen, Daiphron Adianten (hæ ex Herse matre nata), Pandion Callidicen, Arbelus Cemen, Hyperbius Celæno, Hippocorystes Hyperipten. Hi ex Hephæstine, puellæ ex Crinone. ¹⁰ Itaque quum suas quisque nuptias sortitus esset, in convivio nuptiali pugiones Danaus filiabus distribuit, quibus illæ sponso somno oppressos interfecerunt una excepta Hypermnestra. Hæc enim Lynceum, quod virginitate sua abstinisset, incolunem servavit. Quam ob rem eam Danaus

ναὸς ἐφρούρει. ¹¹ Αἱ δὲ ἄλλαι τῶν Δαναοῦ θυγατέρων τὰς μὲν κεφαλὰς τῶν νυμφίων ἐν τῇ Λέρνῃ κατώρυξαν, τὰ δὲ σώματα πρὸ τῆς πόλεως ἐκήδευσαν. Καὶ αὐτὰς ἐκάθησαν Ἀθηναί τε καὶ Ἑρμῆς Διὸς κελεύσαντος. ¹² Δαναὸς δὲ ὕστερον Ὑπερμνήστραν Λυγχεῖ συνώκησε· τὰς λοιπὰς θυγατέρας εἰς γυμνικὸν ἀγῶνα τοῖς νικῶσιν ἔδωκεν.

¹³ Ἀμυμώνη δὲ ἐκ Ποσειδῶνος ἐγέννησε Ναύπλιον. Οὗτος μακρόβιος γενόμενος, πλεὺν τὴν θάλασσαν, τοῖς ἐμπύπτουσιν ἐπὶ θανάτῳ ἐδυσφόρει (ἐπυρσοφόρει?). Συνέβη οὖν καὶ αὐτὸν τελευτῆσαι ἐκείνῳ τῷ θανάτῳ, ὅπερ ἄλλων τελευτησάντων ἐδυσφόρει*. ¹⁴ Πρὶν δὲ τελευτῆσαι, ἔφημεν, ὡς μὲν οἱ τραγικοὶ λέγουσι, Κλυμένην τὴν Κατρώως· ὡς δὲ ὁ τοῦ Νόστου γράψας, Φιλύραν· ὡς δὲ Κέρκωψ, Ἑσιόντην καὶ ἐγέννησε Παλαμήδην, Οἰάκα, Νausimedόντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

(1) Λυγχεὺς δὲ, μετὰ Δαναὸν Ἄργους δυναστεύων, ἐξ Ὑπερμνήστρας τεκνοῖ παῖδα Ἄβαντα. Τούτου δὲ καὶ Ὀκαλείας τῆς Μαντινέως δίδυμοι παῖδες ἐγένοντο Ἀκρίσιος καὶ Προῖτος.

² Οὗτοι καὶ κατὰ γαστρὸς μὲν ἔτι ὄντες ἐστασίαζον πρὸς ἀλλήλους. Ὡς δὲ ἀνετράφησαν, περὶ τῆς βασιλείας ἐπολέμουν, καὶ πολεμοῦντες εὗρον ἀσπίδα· πρῶτοι. Καὶ κρατήσας Ἀκρίσιος Προῖτον Ἄργους ἐξελάυνει. ³ Ὁ δὲ ἦκεν εἰς Λυκίαν πρὸς Ἰοδάτην· ὡς δὲ τινες φασί, πρὸς Ἀμφιράνακτα· καὶ γαμεί τὴν τούτου θυγατέρα, ὡς μὲν Ὀμηρος, Ἄντειαν, ὡς δὲ οἱ τραγικοὶ, Σθενέβοιαν. Κατάγει δὲ αὐτὸν ὁ κηδεστὴς μετὰ στρατοῦ Λυκίων, καὶ καταλαμβάνει Τίρυνθα, ταύτην αὐτῷ Κυκλώπων τειχισάντων. ⁴ Μερισάμενοι δὲ τὴν Ἄργεϊαν ἅπασαν κατώκουν. Καὶ Ἀκρίσιος μὲν Ἄργους βασιλεύει, Προῖτος δὲ Τίρυνθος. (2) Καὶ γίνεται Ἀκρίσιῳ μὲν ἐξ Εὐρυδίκης τῆς Λακεδαιμόνου Δανάη· Προῖτῳ δὲ ἐκ Σθενεβοίας Λυσίππη καὶ Ἰφινόη καὶ Ἰφιάνασσα. ² Αὗται δὲ, ὡς ἐτελειώθησαν, ἐμάνησαν· ὡς μὲν Ἡσιόδός φησιν, ὅτι τὰς Διονύσου τελετὰς οὐ κατεδέγοντο· ὡς δὲ Ἀκουσίλαος λέγει, διότι τὸ τῆς Ἑρας ξόανον ἐξητυτέλισαν. ³ Γενόμεναι δὲ ἐμμανεῖς, ἐπλανῶντο τὴν Ἄργεϊαν ἅπασαν. Αὐθις δὲ τὴν Ἀρκადίαν καὶ τὴν Πελοπόννησον διελθοῦσαι μετὰ ἀκοσμίας ἀπάσης, διὰ τῆς ἐρημίας ἐτρόχαζον.

⁴ Μελάμπους δὲ ὁ Ἀμυθάνος καὶ Εἰδομένης τῆς Ἄβαντος, μάντις ὢν, καὶ τὴν διὰ φαρμάκων καὶ καθαρμῶν θεραπείαν πρῶτος εὕρηκώς, ὑπισχνεῖται θεραπείσκειν τὰς παρθένους, εἰ λάβοι τὸ τρίτον μέρος τῆς δυναστείας. ⁵ Οὐκ ἐπιτρέποντος δὲ Προῖτου θεραπεύειν ἐπὶ μισθοῖς τηλικούτοις, ἔτι μᾶλλον ἐμαίνοντο αἱ παρθένοι, καὶ προσέτι μετὰ τούτων αἱ λοιπαὶ γυναῖκες. Καὶ γὰρ αὗται τὰς οἰκίας ἀπολιποῦσαι, τοὺς ἰδίους ἀπώλλουσαν παῖδας, καὶ εἰς τὴν ἐρημίαν ἐφρίτων. ⁶ Προβαινούσης δὲ ἐπιπλεῖστον τῆς συμφορᾶς,

inclusam jubet custodiri. ¹¹ Reliquae Danae filiae capita sponsorum ad Lernam defoderunt, corpora vero ante urbem sepeliverunt, ipsasque Jovis jussu expiarunt Minerva et Mercurius. ¹² Post Danaus Hypermnestram Lynceo elocavit, ceteras in gymnicum certamen productas dedit victoribus.

¹³ Amymone ex Neptuno peperit Nauplium. Hic senex longævus, mare navigans eorum sortem qui in fluctibus perierunt moleste ferebat (vel ex Kuhnii conjectura: quoscumque in mari deprehenderat, ostensa face, naufragos perire fecit). Accidit autem ut ipse eodem mortis genere (quo alios obivisse dolebat) occumberet. ¹⁴ Verum antequam e vita decederet, Tragicorum testimonio Clymenen, Catrei; ut vero is dicit qui Reditus conscripsit, Philyram; secundum Cercopem denique Hesionen uxorem duxit; atque filios procreavit Palamedem, Eacem, Nausimedontem.

CAPUT II.

(1) Lynceus, qui post Danaum Argis dominabatur, ex Hypermnestra filium gignit Abantem: hujus et Ocaleæ Mantinei filiae gemini fuerunt Acrisius ac Prætus.

² Hi jam in utero inter se dissidere cœperunt; adulti autem de regno certabant, in quo bello primi clypeos Argolicos invenerunt. Acrisius victor Prætum Argis exegit, ³ qui ad Iobatem in Lyciam venit, vel, ut alii, ad Amphianactem, cujus filiam duxit, Homero auctore, Anteam, ut vero Tragici, Sthenebœam. Hunc socer cum Lyciorum copiis reduxit ac Tiryntem occupavit, quam Cyclopes ei muris cinxerunt. ⁴ Deinde omnem Argivam terram inter se diviserunt, atque Acrisius Argis imperavit et Prætus Tirynthe. (2) Acrisius ex Eurydice Lacedæmonis filia Danaen gignit; Prætus vero ex Sthenebœa Lysippen, Iphinoen et Iphianassam; ³ quæ, ubi ad adultam ætatem pervenerant, in insaniam inciderunt, quod, ut Hesiodus ait, Dionysi mysteria non receperant; ut autem Acusilaus, quod ligneum Junonis simulacrum contemserant. ⁵ Sic itaque furore percitæ per omnem Argivorum terram deerrabant. Inde Arcadium (et Peloponnesum) pervagantes sine ullo decore per deserta discurrebant.

⁶ Melampus autem Amythaone et Idomene Abantis filia natus, qui vates erat atque potionibus et lustrationibus medendi rationem primus invenerat, se virginibus sanitatem restitutum pollicetur, si tertiam regni partem acciperet. ⁷ Prætus quum tantæ pretii medicinam recusaret, virgines vehementius insanuerunt, immo et reliquæ præterea mulieres. Nam relictis sedibus liberos suos trucidabant atque in deserta se recipiebant. ⁸ Qua calamitate in dies crescente, postulatam mercedem Prætus

τοὺς αἰτηθέντας μισθοὺς ὁ Προίτος ἐδίδοι. Ὁ δὲ ὑπέσχετο θεραπεύσειν, ὅταν ἕτερον τοσοῦτον τῆς γῆς ὁ ἀδελφεὸς αὐτοῦ λάβῃ Βίας. Προίτος δὲ εὐλαβηθεὶς, μὴ, βραδυνούσης τῆς θεραπείας, αἰτηθεὶς καὶ πλείον, θεραπεύειν συνεχώρησεν ἐπὶ τούτοις. ⁷ Μελάμπους δὲ παραλαβὼν τοὺς δυνατωτάτους τῶν νεανιῶν, μετ' ἀλαλαγμοῦ καὶ τινος ἐνθέου χορείας ἐκ τῶν ὄρων αὐτὰς εἰς Σικυῶνα συνεδίωξε. ⁸ Κατὰ δὲ τὸν διωγμὸν ἢ πρεσβυτάτῃ τῶν θυγατέρων Ἰφινόῃ μετήλλαξεν ταῖς δὲ λοιπαῖς τυγούσαις καθαριῶν σωφρονῆσαι συνέβη, καὶ ταύτας μὲν ἐξέδοτο Προίτος Μελάμποδι καὶ Βίαντι, παῖδα δὲ ὕστερον ἐγέννησε Μεγαπένθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

(1) Βελλεροφόντης δὲ ὁ Γλαύκου τοῦ Σισύφου, κτείννας ἀκουσίως ἀδελφὸν Δηλιάδην, ὡς δὲ τινες φασί, Πειρήνα, ἄλλοι δὲ, Ἀλκιμένην, πρὸς Προίτον ἐλθὼν καθαίρεται. ² Καὶ αὐτοῦ Σθενέβοια ἔρωτα ἴσχει, καὶ προσπέμπει λόγους περὶ συνουσίας. Τοῦ δὲ ἀπαρνούμενου, λέγει πρὸς Προίτον, ὅτι Βελλεροφόντης αὐτῇ περὶ φθορᾶς προσεπέμψατο λόγους. ³ Προίτος δὲ πιστεύσας, ἐδώκεν ἐπιστολάς αὐτῷ πρὸν Ἰοθάτην κομίσειν, ἐν αἷς ἐνεγέγραπτο, Βελλεροφόντην ἀποκτείνειν. ⁴ Ἰοθάτης δὲ ἐπιγνοὺς ἐπέταξεν αὐτῷ Χίμαιραν κτείνειν, νομίζων αὐτὸν ὑπὸ τοῦ θηρίου διαφθαρήσεσθαι. Ἦν γὰρ οὐ μόνον ἐνὶ, ἀλλὰ πολλοῖς οὐκ εὐάλωτον. ⁵ Ἔῤῃγε δὲ προτομήν μὲν λέοντος, οὐρὰν δὲ δράκοντος, τρίτην δὲ κεφαλὴν μέσσην αἰγῶς, δι' ἧς πῦρ ἀνίει. Καὶ τὴν χίωραν διέσθαιρε, καὶ τὰ βοσκήματα ἐλυμάνετο· μία γὰρ φύσις τριῶν θηρίων εἶχε δύναμιν. ⁶ Λέγεται δὲ καὶ τὴν Χίμαιραν ταύτην τραφῆναι μὲν ὑπὸ Ἀμισωδάρου, καθάπερ εἴρηκε καὶ Ὅμηρος, γεννηθῆναι δὲ ἐκ Τυφῶνος καὶ Ἐχιδνῆς, καθὼς Ἡσιόδος ἱστορεῖ.

(2) Ἀναβιβάσας οὖν ἑαυτὸν ὁ Βελλεροφόντης ἐπὶ τὸν Πήγασον, ὃν εἶχεν ἵππον ἐκ Μεδούσης πετηνὸν γεννημένον καὶ Ποσειδῶνος, ἀρθεὶς εἰς ὕψος, ἀπὸ τούτου κατετόξευσε τὴν Χίμαιραν. ² Μετὰ δὲ τὸν ἀγῶνα τοῦτον, ἐπέταξεν αὐτῷ Σολύμοις μαχέσασθαι. Ὡς δὲ ἐτελεύτησε καὶ τοῦτον, Ἀμαζόσιν ἐπέταξεν ἀγωνίζεσθαι αὐτόν. Ὡς δὲ καὶ ταύτας ἀπέκτεινε, τοὺς νεότητι Λυκίων διαφέρειν δοκοῦντας ἐπιλέξας, ἐπέταξεν ἀποκτείνειν λογήσαντας. ³ Ὡς δὲ καὶ τούτους ἀπέκτεινε πάντας, θαυμάσας τὴν δύναμιν αὐτοῦ ὁ Ἰοθάτης, τά τε γράμματα ἔδειξε, καὶ παρ' αὐτῷ μένειν ἠξίωσε, δούς τὴν θυγατέρα Φιλονόην, καὶ θνήσκων τὴν βασιλείαν κατέλιπεν αὐτῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

(1) Ἀκρίσιω δὲ περὶ παιδῶν γενέσεως ἀρρένων χρηστηριαζομένῳ ὁ θεὸς ἔφη, γενέσθαι παῖδα ἐκ τῆς θυγατρὸς, ὃς αὐτὸν ἀποκτείνει. Δείσας οὖν Ἀκρίσιος τοῦτο, ὑπὸ γῆν θάλαμον κατασκευάσας γάλακον, τὴν Δανάην ἐφρούρει. ² Ταύτην μὲν, ὡς ἐνίοι λέγουσιν,

concessit. Tum ille eas se curaturum promisit, si regni tantundem fratri suo Bianti daretur. Prætus veritus ne, si filiarum curatio longius protraheretur, plura etiam peteret, ut ea conditione curarentur, consensit. ⁷ Itaque Melampus adhibitis validissimis adolescentibus cum vociferatione et divina quadam chorea e montanis virgines Sicyonem usque persecutus est; ⁸ quo in cursu Iphinoe natu maxima vitam cum morte commutavit; reliquæ lustrationibus sanæ menti redditæ sunt. Harum alteram Melampodi, Bianti alteram Prætus in matrimonium collocavit, ac postea filium genuit Megapenthem.

CAPUT III.

(1) Bellerophon, Glaucos Sisyphi filio natus, quum per imprudentiam Deliadem fratrem, vel, ut quidam ferunt, Pirenen vel, ut alii volunt, Alcimenem peremisset, ad Prætum confugit, ab eoque expiatur. ² Ejus Sthenebora amore capta literas ad eum misit de concubitu. Illo vero recusante, Præto dixit Bellerophontem de stupro ad se verba misisse. ³ Prætus rei fidem habens dedit ei ad Iobaten epistolas, quibus Bellerophontem jussit interfici. ⁴ Iobates lectis literis, ut Chimæram occideret imperavit, a fera illum periturum esse arbitratus, quandoquidem ea non unius, sed ne multorum quidem viribus facile domari poterat. ⁵ Anteriorem enim partem habebat leonis, caudam draconis, in media denique parte tertium caput eminebat capræ ignivomens. Atque regionem vastabat pecoraque disperdebat: una enim trium belluarum viribus erat instructa. ⁶ Dicunt etiam hanc Chimæram ab Amisodaro, ut Homerus quoque ait, enutritam fuisse, natam vero Typhone et Echidna, quemadmodum Hesiodus narrat.

(2) Consenso igitur Pegaso, quem Medusa ac Neptuno satum et aligerum equum habebat Bellerophon, sublatus in altum, ex eo Chimæram sagittis confecit. ² Post hoc certamen jussit eum Iobates contra Solymos pugnare. Ubi et hoc feliciter peregerat, misit eum ad debellandas Amazonas. Ubi etiam has interfecerat, collectis qui robore inter Lycios excellere videbantur juvenibus imperavit ut ex insidiis eum interimerent. ³ Ubi vero etiam hos ad unum omnes Bellerophon occiderat, admiratus juvenis præstantiam Iobates literas ostendit et data Philonoe filia ut secum maneret rogavit, ac moriens regnum ei reliquit.

CAPUT IV.

(1) Acrisio de prole mascula oraculum sciscitanti deus respondit, puerum ex filia oriturum, qui ipsum interfecurus esset. Quod Acrisius pertimescens, anco sub terra cubiculo constructo, inclusam Danaen custodiri jubet. ² Hanc, ut nonnulli tradunt, vitiauit Prætus; unde

ἔφθειρε Προϊτός· ὅθεν αὐτοῖς καὶ ἡ στάσις ἐκινήθη· ὡς δὲ ἴνιοι φασί, Ζεὺς μεταμορφωθείς εἰς χρυσὸν καὶ διὰ τῆς ὀροφῆς εἰς τοὺς Δανάης εἰσρῦεις κόλπους, συνῆλθεν. ³ Λισθόμενος δὲ Ἀκρίσιος ὕστερον ἐξ αὐτῆς γεγεννημένον Περσεῖα, μὴ πιστεύσας ὑπὸ Διὸς ἐφθάρθαι, τὴν θυγατέρα μετὰ τοῦ παιδὸς εἰς λάρνακα βαλὼν, ἐβόησεν εἰς θάλασσαν. Προσενεγχείσας δὲ τῆς λάρνακος Σερίφῳ, Δίκτυς ἄρας ἀνέτρεφε τοῦτον.

(2) Βασιλεύων δὲ τῆς Σερίφου Πολυδέκτης, ἀδελφὸς Δίκτυος, Δανάης ἔρασεθεῖς, καὶ, ἠνδρωμένου Περσεῖως, μὴ δυνάμενος αὐτῇ συνελθεῖν, συνεκάλει τοὺς φίλους, μεθ' ὧν καὶ Περσεῖα, λέγων, ἔρανον συνάγειν ἐπὶ τοῖς Ἰπποδαμείας τῆς Οἰνομάου γάμου. ² Τοῦ δὲ Περσεῖως εἰπόντος, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τῆς Γοργόνης οὐκ ἀντερεῖν, παρὰ μὲν τῶν λοιπῶν ἤτησεν ἵππους, παρὰ δὲ τοῦ Περσεῖως οὐ λαθὼν τοὺς ἵππους, ἐπέταξε τῆς Γοργόνης κομίζειν τὴν κεφαλὴν. ³ Ὁ δὲ, Ἐρμοῦ καὶ Ἀθηναῶς προκαθηγουμένων, ἐπὶ τὰς Φόρκου γίνεται θυγατέρας Ἐνῶ, Περρηθῶ καὶ Δεινώ. ⁴ ἦσαν δὲ αὐταὶ Κητούς τε καὶ Φόρκου, Γοργόνιον ἀδελφαί, γραιαὶ ἐκ γενετῆς. ⁵ Ἦνα τε ὀφθαλμὸν αἱ τρεῖς καὶ ἓνα ὀδόντα εἶχον, καὶ ταῦτα παρὰ μέρος ἤμειβον ἀλλήλαις. ⁶ Ὡν κυριεύσας ὁ Περσεὺς, ὡς ἀπήτουν, ἔφη ὁῦσαι, ἂν ὑφηγήσωνται τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τὰς Νύμφας φέρουσαν. ⁷ Αὗται δὲ αἱ Νύμφαι πτηνὰ εἶχον πέδιλα, καὶ τὴν κίβισιν, ἣν φασὶν εἶναι πῆραν. [Πίνδαρος δὲ καὶ Ἡσίοδος ἐν Ἀσπίδι ἐπὶ τοῦ Περσεῖως

Ἦν δὲ μεταρρενον εἶχε κάρα δεινοῖο πελώρου
Γοργούς, ἄμφι δὲ μιν κίβισις θέε.

Ἐῖρηται δὲ παρὰ τὸ καῖσθαι ἐκατὶ ἐσθῆτα καὶ τὴν προρῆν]. Εἶχον δὲ καὶ τὴν κυνῆν. ⁷ Ὑφηγησαμένων δὲ τῶν Φορκίδων, ἀποδοὺς τὸν τε ὀδόντα καὶ τὸν ὀφθαλμὸν αὐταῖς, καὶ παραγενόμενος πρὸς τὰς Νύμφας, καὶ τυγῶν ὧν ἐσπούδαζε, τὴν μὲν κίβισιν περιεβάλετο, τὰ δὲ πέδιλα τοῖς σφυροῖς προσήρμοσε, τὴν δὲ κυνῆν τῇ κεφαλῇ ἐπέθετο. Ταύτην ἔχων, αὐτὸς μὲν οὐς ἤθελεν εἶδλεπεν, ὑπὸ ἄλλων δὲ οὐχ ἑωρᾶτο. ⁸ Λαβῶν δὲ καὶ παρὰ Ἐρμοῦ ἀδαμαντίνην ἄρπην, πετόμενος εἰς τὸν Ὠκεανὸν ἦκε καὶ κατέλαβε τὰς Γοργόνας κοιμωμένας. ⁹ Ἦσαν δὲ αὐταὶ Σθενὼ, Εὐρυαλῆ, Μέδουσα. Μὴν δὲ ἦν θνητὴ Μέδουσα· διὰ τοῦτο ἐπὶ τὴν ταύτης κεφαλὴν Περσεὺς ἐπέμψθη. ¹⁰ Εἶχον δὲ αἱ Γοργόνας κεφαλὰς μὲν περιεσπειραμένας φολίσι δρακόντων, ὀδόντας δὲ μεγάλους ὡς συῶν, καὶ γείρας γαλκᾶς, καὶ πτέρυγας χρυσαῖς, δι' ὧν ἐπέτοντο· τοὺς δὲ ἰδόντας λίθους ἐποίουν. ¹¹ Ἐπιστὰς οὖν αὐταῖς ὁ Περσεὺς κοιμωμέναις, κατευθυνούσας τὴν γείρα Ἀθηναῶς, ἀπεστραμμένος καὶ βλέπων εἰς ἀσπίδα γαλκῆν, δι' ἧς τὴν εἰκόνα τῆς Γοργόνης εἶδλεπεν, ἐκαρτόμησεν αὐτήν. ¹² Ἀποτμηθείσας δὲ τῆς κεφαλῆς, ἐκ τῆς Γοργόνης ἐξέθορε Πήγασος, πτηνὸς ἵππος, καὶ Χρυσάορ ὁ Γηρυόνου πατήρ· τούτους δὲ ἐγέννησεν ἐκ Ποσειδῶνος. (3) Ὁ μὲν οὖν Περσεὺς ἐνθέμενος εἰς τὴν κίβισιν τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, ὁπίσω πάλιν ἐχώρει· αἱ δὲ Γοργόνας ἐκ τῆς κοίτης

inter eos orta contentio est. Secundum alios, Jupiter in aureum imbrem conversus et per impluvium in Danaes sinum delapsus cum ea concubuit. ³Sed postea ubi Perseum ex filia natum sensit Acrisius, non credens a Jove eam compressam esse, una cum filio in arca conclusam in mare deiecit. Arca in Seriphum delata, Dictys sublatum puerum educavit.

(2) Verum Polydectes rex Seriphi, frater Dictyis, Danaes amore captus, quum ea propter Perseum janijam adultum potiri non posset, amicos convocavit cum hisque etiam Perseum, munera se coacturum dicens, quibus Hippodamiae, CEnomai filiae, nuptias sibi compararet. ²Dictitante autem Perseo se ne Gorgonis quidem caput recusaturum esse, a ceteris quidem equos postulavit; quos vero Persens equos attulit haud accepit, sed Gorgonis caput ut afferret mandavit. ³Perseus igitur Mercurio ac Minerva ducibus Phorci filias adiit, Enyo, Pephredo, Dino. ⁴Haec Ceto et Phoreo natae Gorgonum sorores erant, vetulae inde a natalibus, uno tres oculo et uno dente praeditae, quibus per vices inter se utebantur. ⁵His potitus Perseus, reposcentibus se redditurum dixit, si quae ad Nymphas duceret viam monstrarent. ⁶Erant autem Nymphis illis alata talaria et cibusis, quam peram esse dicunt. [Pindarus et Hesiodus in Scuto ita de Perseo :

Totum tergum occupavit caput horrendi monstri
Gorgonis, circumdedit vero cum cibusis.

Sic dicta cibusis, quod ibi condantur indumentum et cibus.] Praeterea Orci galeam habebant. ⁷ Restitutis itaque Phorcidibus dente et oculo quod viam monstrassent, ad Nymphas pervenit, a quibus quae cupiebat adeptus cibusin humeris circumjecit, ac pedibus talaria accommodavit, galeam denique capiti imposuit. Qua tectus quoscumque vellet, aliis ipse non visus, videbat. ⁸ Deinde quum a Mercurio etiam adamantinam harpen accepisset, ad Oceanum devolvit, ubi Gorgones dormientes deprehendit. ⁹ Erant vero haec : Stheno, Euryale, Medusa. Sola earum Medusa mortalis erat. Ad hujus itaque caput reportandum fuit emissus. ¹⁰ Habebant vero Gorgones capita squamosorum anguim spiris circumdata, magnos dentes sicut apro-rum, ad haec manus areas et alas aureas, quibus volabant. Quoscumque autem ad se respicientes in saxa commutabant. ¹¹ Has igitur Perseus dormientes adortus, dum ejus manus Minerva dirigeret, aversus oculisque in aereum clypeum defixis, in quo Gorgonis imaginem conspiciebat, Medusae caput amputavit. ¹² Quo resecto, Pegasus alatus ex Gorgone prosilivit et Chrysaor pater Geryonis; hos e Neptuno procreavit. (3) Igitur Perseus, reposito in peram capite Medusae, recessit. At Gorgones e somno

ἀναστᾶσαι τὸν Περσεὺς ἐδίωκον, καὶ συνιδεῖν αὐτὸν οὐκ ἰδύναντο διὰ τὴν κυνῆν· ἀπεκρύπτετο γὰρ ὑπ' αὐτῆς.

² Παραγενόμενος δὲ εἰς Αἰθιοπίαν, ἧς ἔβασίλευε Κηφεύς, εὔρε τὴν τούτου θυγατέρα Ἀνδρομέδαν παρακειμένην βορᾷν θαλασσίῳ κήτει. ³ Κασσιόπεια γὰρ ἡ Κηφείως γυνὴ Νηρηΐσιν ἤρισε περὶ κάλλους, καὶ πασῶν εἶναι κρείστων ἠύχασεν. Ὅθεν αἱ Νηρηίδες ἐμύθισαν, καὶ Ποσειδῶν, αὐταῖς συνοργισθεὶς, πλημμύραν τε ἐπὶ τὴν γῶραν ἐπέμψε καὶ κῆτος. ⁴ Ἀμμωνος δὲ χρήσαντος τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς συμφορᾶς, ἐάν ἡ Κασσιόπειας θυγάτηρ Ἀνδρομέδα προτεθῆ τῷ κήτει βορᾷ, τοῦτο ἀναγκασθεὶς ὁ Κηφεύς ὑπὸ τῶν Αἰθιόπων ἔπραξε, καὶ προσέδησε τὴν θυγατέρα πέτρᾳ. ⁵ Ταύτην θεασάμενος ὁ Περσεύς, καὶ ἐρασθεὶς, ἀναιρήσειν ὑπέσχετο Κηφαί τὸ κῆτος, εἰ μέλλει σωθεῖσιν αὐτὴν αὐτῷ δώσειν γυναῖκα. Ἐπὶ τούτοις γενομένων ὄρκων, ὑποστάς τὸ κῆτος ἔκτεινε, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν ἔλυσεν. ⁶ Ἐπιβουλεύοντος δὲ αὐτῷ Φινέως, ὃς ἦν ἀδελφὸς τοῦ Κηφείως, ἐγγυόμενος πρῶτος τὴν Ἀνδρομέδαν, μαθὼν τὴν ἐπιβουλήν, τὴν Γοργόνα δεῖξας, μετὰ τῶν συνεπιβουλεύοντων αὐτὸν ἐλίθωσε παραχρῆμα.

⁷ Παραγενόμενος δὲ εἰς Σέριφον, καὶ καταλαβὼν προσπεφυγυῖαν τοῖς βωμοῖς μετὰ τοῦ Δίκτηος τὴν μητέρα διὰ τὴν Πολυδέκτου βίαν, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλεία, συγκαλέσαντος τοῦ Πολυδέκτου τοὺς φίλους, ἀπεστραμμένος τὴν κεφαλὴν Γοργόνας ἐδείξε· τῶν δὲ ἰδόντων, ὅποιον ἕκαστος εἴτυχε σχῆμα ἔχων, ἀπελιθώθη. ⁸ Καταστήσας δὲ τῆς Σερίφου Δίκτηον βασιλεία, ἀπέδωκε τὰ μὲν πέδιλα καὶ τὴν κίβισιν καὶ τὴν κυνῆν Ἑρμῇ· τὴν δὲ κεφαλὴν τῆς Γοργόνας Ἀθηνᾶ. Ἑρμῆς μὲν οὖν τὰ προειρημένα πάλιν ἀπέδωκε ταῖς Νύμφαις Ἀθηνᾶ δὲ ἐν μέσῃ τῇ ἀσπίδι τῆς Γοργόνας τὴν κεφαλὴν ἀνέθηκε. ⁹ Λέγεται δὲ ὑπ' ἐνίων, ὅτι δι' Ἀθηνᾶς ἡ Μέδουσα ἐκατατομήθη. Φασὶ δὲ, ὅτι καὶ περὶ κάλλους ἠθέλησιν ἡ Γοργὼ αὐτῇ συγκριθῆναι.

(4) Περσεύς δὲ μετὰ Δαναῆς καὶ Ἀνδρομέδας ἐσπευδὼν εἰς Ἄργος, ἵνα Ἀκρίσιον θεάσῃται. Ὁ δὲ δεδοικὼς τὸν χρησμόν, ἀπολιπὼν Ἄργος, εἰς τὴν Πελασγιῶτιν ἐχώρησε γῆν. ² Τευταμίου δὲ τοῦ Ἀκρισαίων βασιλέως ἐπὶ κατοικομένου τῷ πατρὶ διατιθέντος γυμνικὸν ἀγῶνα, παρεγένετο καὶ ὁ Περσεύς, ἀγωνίσασθαι θέλων· ἀγωνιζόμενος δὲ πένταθλον, τὸν δίσκον ἐπὶ τὸν Ἀκρίσιου πόδα βαλὼν, παραχρῆμα ἀπέκτεινε αὐτόν. ³ Λισθόμενος δὲ τὸν χρησμόν τετελεσμένον, τὸν μὲν Ἀκρίσιον ἔξω τῆς πόλεως ἔθαψεν· αἰσχυρόμενος δὲ εἰς Ἄργος ἐπανελθεῖν ἐπὶ τὸν κληῖρον τοῦ δι' αὐτοῦ τετελευτηκότος, παραγενόμενος εἰς Τίρυνθα, πρὸς τὸν Προῖτου παῖδα Μεγαπένθην ἠλάξατο, τούτῳ τε τὸ Ἄργος ἐνεχείρισε. ⁴ Καὶ Μεγαπένθης μὲν ἔβασίλευσεν Ἀργείων, Περσεύς δὲ Τίρυνθος, προστειχίσας Μίδειαν καὶ Μυκῆνας. (5) Ἐγένοντο δὲ ἐξ Ἀνδρομέδας παῖδες αὐτῷ, πρὶν μὲν ἔλθειν εἰς τὴν Ἑλλάδα, Πέρσης, ὃν παρὰ Κηφεῖ

excitatae Perseum insectatae sunt, sed videre ob Orci galeam non potuerunt; ea enim abscondebatur.

² Qui quum in Æthioplām pervenisset, Cephei regis filiam Andromedam invenit in litore expositam, ut a ceto marino devoraretur. ³ Nam Cassiopea Cephei conjux de pulchritudine cum Nereidibus contenderat, se omnium formosissimam esse jactitans. Quamobrem succensuere Nereides, atque Neptunus una cum illis iratus, aquarum proluviam terrae immisit et cetum. ⁴ Verum Ammonis oraculo calamitatis deliberationem praedicente, si Cassiopeae filia Andromeda ceto devoranda objiceretur, Cepheus ab Æthiopicis coactus scopulo filiam alligavit. ⁵ Quam conspicatus Perseus et illius amore captus, Cepheo se cetum interemturum pollicetur, si filiam periculo ereptam sibi in matrimonium daturus sit. Pactis itaque jurejurando confirmatis, Perseus monstrum aggressus occidit atque Andromedam solvit. ⁶ Deinde Phineum, Cephei fratrem, insidias sibi parantem, quod desponsa ante ipsi Andromeda esset, re cognita Perseus, cum conjuralis omnibus, Medusae capite ostentato, in saxa repente convertit.

⁷ Itaque Perseus reversus in Seriphum matremque ad aras cum Dictye ob Polydectis violentiam confugisse deprehendens, regiam ingressus est, ubi Polydecti, quum amicos convocasset, averso ore Gorgonis caput ostendit. Id quotquot adspexerunt, quo erat quisque statu, in saxa commutati sunt. ⁸ Tum Dictye Seriphi rege constituto, talaria et peram et galeam dedit Mercurio, verum Medusae caput Minervae. Et Mercurius quidem quas diximus res reddidit Nymphis, Minerva autem in medio clypeo Gorgonis caput apposuit. ⁹ Narratur etiam a nonnullis ab Minerva Medusae caput praecisum fuisse, quoniam de pulchritudine Gorgo cum ipsa voluisset contendere.

(4) Deinde Perseus cum Danao et Andromeda prope-
ravit Argos, ut Acrisium viseret. Is oraculi metu, relicto
Argo, in Pelasgotidem terram commigraverat. ² Interea
Teutania, Larissaeorum rege, patri vita functo gymnicum
certamen edituro, etiam Perseus decertaturus advenit;
verum in quinquertii certamine disco Acrisii pedem ferit
cumque illico interfecit. ³ Perseus oraculum expletum
animadvertens Acrisium extra urbem sepelivit; ipse vero,
quod Argos ad ejus hereditatem adeundam, qui sua
opera occubuisse, reverti puderet, profectus Tiryntem
ad Megapenthem Praeti filium, cum eo regnum commu-
lavit eique Argos concessit. ⁴ Itaque Megapenthes Argivis
imperavit, Tirynti vero Perseus, qui Midcam et My-
cenas admunivit. (5) Huic ex Andromeda nati sunt
filii, antequam in Graeciam venisset, Perses, quem apud

κατέλιπεν· ἀπὸ τούτου δὲ τοὺς Περσῶν βασιλέας λέγεται γενέσθαι· ² ἐν Μυκῆναις δὲ Ἄλκαϊος, καὶ Σθένελος, καὶ Ἐλειος, Μῆστωρ τε καὶ Ἥλεκτρώων, καὶ θυγάτηρ Γοργοφόνη, ἣν Περιήρης ἔγημεν.

³ Ἐκ μὲν οὖν Ἀλκαίου καὶ Ἀστυδαμείας τῆς Πέλοπος, ὡς δὲ ἔνιοι λέγουσι, Λαονόμης τῆς Γουνέως, ὡς δὲ ἄλλοι πάλιν Ἴππονόμης τῆς Μενοικέως Ἀμφιτρώων ἐγένετο, καὶ θυγάτηρ Ἀναξίω.

⁴ Ἐκ δὲ Μῆστορος καὶ Λυσιδίχης τῆς Πέλοπος, Ἴπποθῆ. Ταύτην ἀρπάσας Ποσειδῶν, καὶ κομίσας ἐπὶ τὰς Ἐχινάδας νήσους, μίγνυται, καὶ γεννᾷ Ἰάφριον, ὃς ὄκησε Ἰάφρον, καὶ τοὺς λαοὺς Ἰηλεβόας ἐκάλεσεν, ὅτι τηλοῦ τῆς πατρίδος ἔβη.

⁵ Ἐκ Ταφίου δὲ παῖς Πτερέλαος ἐγένετο. Τοῦτον ἀθάνατον ἐποίησε Ποσειδῶν, ἐν τῇ κεφαλῇ χρυσοῦν ἐνθεῖς τρίχα. ⁶ Πτερέλαφ δὲ ἐγένοντο [θυγάτηρ Κομαιθῶ, καὶ ἀρβένες] παῖδες, Χρόμιος, Τύρηννος, Ἀντίοχος, Χερσιδάμας, Μῆστωρ, Εὐήρης.

⁷ Ἥλεκτρώων δὲ, γήμας τὴν Ἀλκαίου θυγατέρα Ἀναξίω, ἐγέννησε θυγατέρα μὲν Ἀλκμήνην, παιδὰς δὲ [Στρατοβάτην,] Γοργοφόνον, Φιλονόμον, Κελαινέα, Ἀμφίμαχον, Λυσινομον, Χειρίμαχον, Ἀνάκτορα, Ἀργέλαον· μετὰ δὲ τούτους καὶ νόθον ἐκ Φρυγίας γυναικὸς Μιδέας Λικύμνιον.

⁸ Σθενέλου δὲ καὶ Νικίπτης τῆς Πέλοπος, Ἀλκινόη καὶ Μέδουσα, ὕστερον δὲ καὶ Εὐρυσθεὺς ἐγένετο, ὃς καὶ Μυκηῶν ἐβασίλευσεν. ⁹ Ὅτε γὰρ Ἡρακλῆς ἐμῆλλε γεννᾶσθαι, Ζεὺς ἐν θεοῖς ἔρη, τὸν ἀπὸ Περσεΐδος γεννηθησόμενον τότε βασιλεύειν Μυκηῶν. Ἡρα δὲ διὰ τὸν ζῆλον Εἰλείθειαν ἔπεισε, τὸν μὲν Ἀλκμήνης τόκον ἐπισχῆν, Εὐρυσθέα δὲ τὸν Σθενέλου παρεσκεύασε γεννηθῆναι ἐπταμηναῖον ὄντα.

(6) Ἥλεκτρώωνος δὲ βασιλεύοντος Μυκηῶν, μετὰ Ταφίου οἱ Πτερέλαου παῖδες ἐλθόντες τὴν Μῆστορος ἀρχὴν τοῦ μητροπάτορος ἀπήτουν, καὶ, μὴ προσέχοντος Ἥλεκτρώωνος ἀπήλαυον τὰς βόας ἀμυνομένων δὲ τῶν Ἥλεκτρώωνος παίδων, ἐκ προκλήσεως ἀλλήλους ἀπέκτειναν. ² Ἐσώθη δὲ τῶν Ἥλεκτρώωνος παίδων Λικύμνιος ἔτι νέος ὑπάρχων· τῶν δὲ Πτερέλαου, Εὐήρης, ὃς καὶ τὰς ναῦς ἐφύλασσε. Τῶν δὲ Ταφίων οἱ διαφυγόντες ἀπέπλευσαν τὰς ἐλαθείσας βόας ἐλόντες, καὶ παρέθεντο τῷ βασιλεῖ τῶν Ἥλειων Πολυξένῳ. Ἀμφιτρώων δὲ παρὰ Πολυξένου λυτρωσάμενος αὐτὰς ἤγαγεν εἰς Μυκῆνας· ὃ δὲ Ἥλεκτρώων τὸν τῶν παίδων θάνατον βουλόμενος ἐκδικῆσαι, παραδοὺς τὴν βασιλείαν Ἀμφιτρώωνι καὶ τὴν θυγατέρα Ἀλκμήνην, ἐξορκίσας, ἵνα μέχρι τῆς ἐπανόδου παρθένον αὐτὴν φυλάξῃ, στρατεύειν ἐπὶ Ἰηλεβόας διανοεῖτο. ⁴ Ἀπολαμβάνοντος δὲ αὐτοῦ τὰς βόας, μιᾶς ἐκθορούσης, Ἀμφιτρώων ἐπ' αὐτὴν ἀπῆκεν, ὃ μετὰ χειρὸς εἶχε, ῥοπαλον, τὸ δὲ ἀποκρουσθὲν ἀπὸ τῶν κεράτων εἰς τὴν Ἥλεκτρώωνος κεφαλὴν ἐλθὼν ἀπέκτεινεν αὐτόν. ⁵ Ὅθεν λαθὼν ταύτην τὴν πρόφασιν Σθένελος, παντὸς Ἀργους ἐξέβαλεν Ἀμφιτρώωνα, καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν Μυ-

Cepheum reliquit : ab hoc Persarum reges originem duxisse feruntur : ² Mycenis autem Alcæus, Sthenelus, Heleus, Mestor, Electryo, ac filia Gorgophone, quam Perieres uxorem duxit.

³ Ex Alcæo et Astydamia Pelopis, vel, ut nonnulli, ex Laonome Gunei, vel ut alii, ex Hipponome Menœcei, Amphitryo natus est et filia Anaxo.

⁴ E Mestore et Lysidice, Pelopis, Hippothoe; quam rapuit Neptunus, et in Echinadas insulas translata compressit, ex eaque genuit Taphium, qui in Taphum colonos deduxit, eosque, quod procul a patria abivisset, Teleboas appellavit.

⁵ E Taphio filius natus est Pterelaus. Hunc Neptunus aureo crine illius capiti imposito fecit immortalem. ⁶ Pterelao, (filia Comætho, et) filii fuerunt Chronius, Tyrannus, Antiochus, Chersidamas, Mestor, Everes.

⁷ Electryo ducta Anaxo Alcæi, filiam procreavit Alcemen, filios vero (Stratobaten,) Gorgophonum, Philononum, Celaneum, Amphimachum, Lysinonum, Chirimachum, Anactorem, Archelaum; ac post hosce spurium ex Midea Phrygia muliere Licymnium.

⁸ Sthenelo et Nicippe, Pelopis, natæ sunt Alcinoe et Medusa, et postea Eurystheus, qui Mycenis imperavit. ⁹ Nam quo tempore Hercules pariendus erat, Jupiter inter deos dixit, qui e Persei prole jam oriturus esset, eum Mycenis regnaturum. Juno autem propter invidiam Ilithyie persuasit, ut Alcmenæ partum coliberet, et hoc effecit, ut Eurystheus Stheneli filius septimo mense in lucem ederetur.

(6) Verum ad Electryonem, Mycenis imperantem, cum Taphio Pterelai filii venientes, Mestoris regnum, qui Taphio avus erat maternus, repetierunt, ac non obtemperante Electryone, boves ejus abegerunt. Quod quum impedire vellent Electryonis filii, ad certamen sese provocantes mutua cæde perierunt. ² Servatus tamen est ex Electryonis natis, qui puer adhuc erat Licymnius, ex Pterelai vero Everes, qui naves custodiebat. Tum qui de Taphiis evaserant, navibus profecti sunt, postquam abacta secum armenta apud Polyxenum Eliensium regem deposuerant. Sed Amphitryo redemptas a Polyxeno boves Mycenæ reduxit. ³ Interea autem Electryo filiorum cædem ulturus, regnum simul cum Alcmenæ filia Amphitryoni tradidit, jurejurando obstricto, ut ad reditum filiam virginem servaret, ipse contra Teleboas bellum molitus est. ⁴ Cui quum boves traderentur, earumque una e grege aufugeret, in eam Amphitryo quam manibus forte tenebat clavam conjecit, quæ vero de bovis cornibus repulsa et in Electryonis caput resiliens, eum vita privavit. ⁵ Sthenelus itaque hanc nactus occasionem e tota Argivorum terra Amphitryonem exegit, atque ipse Mycenarum et Tirynthi imperio potitus est. Mideam

κηνῶν καὶ τῆς Τίρυνθος αὐτὸς κατέσχε· τὴν δὲ Μίδεαν, μεταπειθόμενος τοὺς Πέλοπος παῖδας Ἀτρέα καὶ Θυέστην, παρέθετο τούτοις.

⁶ Ἀμφιτρώων δὲ, σὺν Ἀλκμήνῃ καὶ Λικυμνίῳ παραγενόμενος ἐπὶ Θήβας, ὑπὸ Κρέοντος ἠγνίσθη, καὶ δίδωσι τὴν ἀδελφὴν Περιμήδην Ἰλικυμνίῳ. Λεγούσης δὲ Ἀλκμήνης, γαμηθῆσθαι τῷ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς ἐκδικήσαντι τὸν θάνατον, ὑποσχόμενος ἐπὶ Τηλεβοῶς στρατεύει Ἀμφιτρώων καὶ παρεκάλει συλλαβέσθαι Κρέοντα. ⁸ Ὁ δὲ ἔφη στρατεύσειν, ἂν πρότερον ἐκείνος τὴν Καδμείαν τῆς ἀλώπεκος ἀπαλλάξῃ. Ἐρθεῖρε γὰρ τὴν Καδμείαν ἀλώπηξ θηρίον. Ὑποστάντος δὲ, ὅμως εἰμαρμένον ἦν, αὐτὴν μηδέ τινα καταλαβεῖν. (7) Ἀδικουμένης δὲ τῆς χώρας, ἕνα τῶν ἀστῶν παῖδα οἱ Θηβαῖοι κατὰ μῆνα προετίθεισαν αὐτῇ, πολλοὺς ἀρπαξούσῃ, τοῦτο εἰ μὴ γένοιτο. ² Ἀπαλλαγῆς οὖν Ἀμφιτρώων εἰς Ἀθήνας πρὸς Κέφαλον τὸν Διτιονέως, συνέπειθεν, ἐπὶ μέρει τῶν ἀπὸ Τηλεβοῶν λαφύρων, ἄγειν ἐπὶ τὴν Θήραν τὸν κύνα, ὃν Πρόκρις ἤγαγεν ἐκ Κρήτης παρὰ Μίνωος λαβοῦσα· ἦν δὲ καὶ τούτῳ πεπρωμένον, πᾶν, ὃ τι ἂν διώκῃ, λαμβάνειν. Διωκόμενης οὖν ὑπὸ τοῦ κυνὸς τῆς ἀλώπεκος, Ζεὺς ἀμφοτέρους λίθους ἐποίησεν. ³ Ἀμφιτρώων δὲ ἔχων ἐκ μὲν Θορικοῦ τῆς Ἀττικῆς Κέφαλον συμμαχοῦντα, ἐκ δὲ Φωκείων Πανοπέα, ἐκ δὲ Ἐλαοῦ τῆς Ἀργείας Ἐλείον τὸν Περσέως, ἐν δὲ Θηβῶν Κρέοντα, τὰς τῶν Γαρίων νήσους ἐπόρθει. ⁴ Ἀγριμὲν οὖν ἔζη Πτερελάος, οὐκ ἐδύνατο τὴν Γάρον ελεῖν ὡς δὲ ἡ Πτερελάου θυγάτηρ Κομαιθῶ, ἐρασθεῖσα Ἀμφιτρώωνος, τὴν χρυσὴν τρίχα τοῦ πατρὸς ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐξείλετο, Πτερελάου τελευτήσαντος, ἐχειρώσατο τὰς νήσους ἀπάσας. ⁵ Τὴν μὲν οὖν Κομαιθῶ κτείνας Ἀμφιτρώων, καὶ τὴν λείαν ἔχων, εἰς Θήβας ἔπει, καὶ τὰς νήσους Ἐλείῳ καὶ Κεφάλῳ δίδωσι. Κακείνοι πόλεις αὐτῶν ἐπωνύμους κτίσαντες κατώκησαν.

(8) Πρὸ τοῦ δὲ Ἀμφιτρώωνα παραγενέσθαι εἰς Θήβας, Ζεὺς διὰ νυκτὸς ἔλθων, καὶ τὴν μίαν τριπλασιάσας νύκτα, ὅμοιος Ἀμφιτρώωνι γενόμενος, Ἀλκμήνῃ συνευνάσθη, καὶ τὰ γενόμενα παρὰ Τηλεβοῶν διηγήσατο. ² Ἀμφιτρώων δὲ παραγενόμενος, ὡς οὐχ ἑώρα φιλοφρονουμένην πρὸς αὐτὸν τὴν γυναῖκα, ἐπυθάνετο τὴν αἰτίαν εἰπούσης δὲ, ὅτι τῇ προτέρᾳ νυκτὶ παραγενόμενος αὐτῇ συγκεκοίμηται, μανθάνει παρὰ Τειρεσίῳ τὴν γενομένην τοῦ Διὸς συνουσίαν.

³ Ἀλκμήνῃ δὲ δύο ἐγέννησε παῖδας, Διὶ μὲν Ἡρακλέα, μιᾷ νυκτὶ προσδύτερον, Ἀμφιτρώωνι δὲ Ἰφικλέα. ⁴ Τοῦ δὲ παιδὸς ὄντος ὀκταμηνιαίου, δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις Ἡρα ἐπὶ τὴν εὐνὴν ἐπέμψε, διαφθαρῆναι τὸ βρέφος θέλουσα. Ἐπιβωμμένης δὲ Ἀλκμήνης Ἀμφιτρώωνα, Ἡρακλῆς διαναστὰς ἀγῶων ἐκτέρας ταῖς χερσὶν αὐτοὺς διέφθειρε. ⁵ Φερεκύδης δὲ φησιν, Ἀμφιτρώωνα, βουλόμενον μαθεῖν, ὁπότερος ἦν τῶν παιδῶν ἐκείνου, τοὺς δράκοντας εἰς τὴν εὐνὴν ἐμβαλεῖν, καὶ, τοῦ μὲν Ἰφικλέους φυγόντος, τοῦ δὲ

vero quos accessiverat, Pelopis filiis Atreo et Thyestæ tradidit.

⁶ Amphitryo cum Alceme et Licymnio Thebas profectus a Creonte expiatus est, ac Perimedem sororem collocavit Licymnio. ⁷ Alcmena ei se nupturam professa, qui fratrum suorum interitum ulcisceretur, id pollicitus Amphitryo contra Teleboas expeditionem paravit, et Creontem ad belli societatem advocavit. ⁸ Qui socium se fore inquit, si prius ille Cadmeam a vulpe liberaverit. Nam Cadmeam devastabat fera vulpes, quam licet adortus esset aliquis, fato tamen cautum erat, ut a nullo unquam mortalium caperetur. (7) Dum regio infestabatur, unum ex urbanis puerum singulis mensibus vulpi proposuerunt, quæ, nisi hoc factum esset, pro uno plures raptura erat. ² Igitur Amphitryo Athenas profectus Cephalo Deionei filio, Teleboicorum spoliis parte promissa, persuasit, ut in venationem adduceret canem, quem Procris a Minoe acceptum e Creta adduxerat. Huic enim fato concessum erat, ut quamcunque insectaretur feram caperet. Insequente itaque cane vulpem, Jupiter utrumque in lapides convertit. ³ Amphitryo autem e Thorico in Attica Cephalum belli socium habens, e Phocensibus Panopeum, ex Heli Argivorum urbe Heleum Persei, e Thebis Creontem, Taphiorum insulas vastabat. ⁴ Sed dum Pterelæus vivebat, Taphium capere non potuit. Quum autem Comætho Pterelæi filia, Amphitryonis amore capta, aureum de patris capite capillum prosecuisset, Pterelæi morte insecta, omnes insulas in suam redegit potestatem. ⁵ Deinde interfecta Comætho, Amphitryo cum spoliis Thebas renavigavit, atque insulas Heleo et Cephalo tradidit, qui ibi conditas sibi cognomines urbes incoluerunt.

(8) Prius autem quam Amphitryo Thebas redisset, Jupiter per noctem ad Alcmenam accessit, cum qua, trinoclio facto et assumta Amphitryonis forma, concubuit, quæque adversus Teleboas gesta essent omnia narravit. ² Amphitryo redux quum a conjuge se negligentius excipi videret, causam rei quasivit. Cui quum Alcmena responderet eum jam priori nocte affuisse et secum concubuisse, a Tiresia Jovis cum uxore concubitum rescivit.

³ Alcmena duos peperit filios, Jovi quidem Herculem una nocte majorem, Amphitryoni autem Iphiclem. ⁴ Hercule octo menses nato, duos dracones inusitatae magnitudinis Juno infantem perditura in lectum ejus immisit. Alcmena Amphitryonis opem implorante, Hercules in pedes erectus utraque manu constrictos suffocavit. ⁵ Ceterum Pherecydes ait Amphitryonem, quum scire vellet uter puerorum ipsius esset filius, serpentes illos in cunas

Ἡρακλέους ὑποστάντος, μαθεῖν, ὡς Ἴφικλῆς ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

(9) Ἰδιόδαχθῃ δὲ Ἡρακλῆς ἀρματηλατεῖν μὲν ὑπὸ Ἀμφιτρώωνος, παλαίειν δὲ ὑπὸ Αὐτολύκου, τοξοεῖν δὲ ὑπὸ Εὐρύτου, ὑπλομαχεῖν δὲ ὑπὸ Κάστορος, κιθαριθεῖν δὲ ὑπὸ Λίνου. Ὁὗτος δὲ ἦν ἀδελφὸς Ὀρφέως, ἀφικόμενος δὲ εἰς Θήβας, καὶ Θεβαῖος γινόμενος, ὑπὸ Ἡρακλέους τῇ κιθάρᾳ πληγῆς ἀπέθανεν. Ἰπιπλήξαντα γὰρ αὐτὸν ὀργισθεὶς ἀπέκτεινε. Δίχην δὲ ἐπαγόντων τινῶν αὐτῷ ζῆλον, παρανέγνω νόμον Ραδαμάνθους λέγοντος, ὅς ἂν ἀμύνηται τὸν χειρῶν ἀδίκων ἀρξάντα, ἀθῶον εἶναι· καὶ οὕτως ἀπελύθη. Δείσας δὲ Ἀμφιτρώων, μὴ πάλιν τι ποιήσῃ τοιοῦτον, ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς τὰ βουφόρβια, κάκει τρεφόμενος μεγάλῃ τε καὶ βρώμῃ πάντων διήνεγκεν. Ἦν δὲ καὶ ὑεωρηθεὶς φανερός, ὅτι Διὸς παῖς ἦν. Τετραπηχυαῖον μὲν γὰρ εἶχε τὸ σῶμα, πυρὸς δὲ ἐξ ὀμμάτων ἔλαμπεν αἴγλην· οὐκ ἴστέγει δὲ οὔτε τοξοῦν, οὔτε ἀκοντίζων.

Ἐν δὲ τοῖς βουκολίοις ὑπάρχων ὀκτωκαίδεκάτης, τὸν Κιθαιρώνειον ἀνείλε λέοντα. Οὗτος ὁρμώμενος ἐκ τοῦ Κιθαιρώνος τὰς Ἀμφιτρώωνος ἐφθίρε βόας καὶ τὰς Θεστίου. Βασιλεὺς δὲ ἦν οὗτος Θεσπιῶν. (10) Πρὸς δὲν ἀφίκετο Ἡρακλῆς, ἐλεῖν βουλόμενος τὸν λέοντα. Ὁ δὲ αὐτὸν ἐξένισε πεντήκοντα ἡμέρας, καὶ ἐπὶ τὴν θήραν ἐξίοντι νυκτὸς ἐκάστης μίαν συνεύαζε θυγατέρα. Πεντήκοντα δὲ αὐτῷ ἦσαν ἐκ Μεγαμήδης γεγεννημέναι τῆς Ἀρναίου. Ἐσπούδαζε γὰρ πάσας ἐξ Ἡρακλείου τεκνοποιήσασθαι. Ἡρακλῆς δὲ, μίαν νομίζων εἶναι τὴν αἰὲ συνευναζομένην, συνῆλθε πάσαις. Καὶ χειρωσάμενος τὸν λέοντα, τὴν μὲν ὄραν ἡμφρέσατο, τῷ γάσματι δὲ ἐργήσατο κόρυθι.

(11) Ἀνακάμπτοντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τῆς θήρας συνήντησαν κήρυκες παρὰ Ἐργίνου πεμφθέντες, ἵνα παρὰ Θεβαίων τὸν δασμὸν λάθωσιν. Ἐτέλουν δὲ Θεβαῖοι τὸν δασμὸν Ἐργίνῳ δι' αἰτίαν τήνδε· Κλύμενον τὸν Μινυῶν βασιλέα λίθῳ βαλὼν Μενοικέως ἠνίοχος, ὄνομα Περιήρης, ἐν Ὀγγηστῷ, Ποσειδῶνος τεμένει, τιτρώσκει· ὃ δὲ κομισθεὶς εἰς Ὀρχομενὸν ἡμιθνής, ἐπισκῆπτει τελευτῶν Ἐργίνῳ τῷ παιδί ἐκδικῆσαι τὸν θάνατον αὐτοῦ. Στρατεύσαστος δὲ Ἐργίνος ἐπὶ Θήβας, κτεῖνας οὐκ ὀλίγους, ἐσπέισατο μεθ' ὄρκων, ὅπως πέμπωσιν αὐτῷ Θεβαῖοι δασμὸν, ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη, κατὰ ἕτος ἑκατὸν βόας. Ἐπὶ τοῦτον τὸν δασμὸν τοὺς κήρυκας εἰς Θήβας ἀπίοντας, συντυχὼν, Ἡρακλῆς ἐλωθήσατο· ἀποταμῶν γὰρ αὐτῶν τὰ ὕδα καὶ τὰς βίνας, καὶ διὰ σχοινίων τὰς χεῖρας δήσας ἐκ τῶν τραχήλων, ἔφη τοῦτον Ἐργίνῳ καὶ Μινύαις δασμὸν κομίζειν. Ἐπ' οἷς ἀγανακτῶν, ἐστράτευσεν ἐπὶ Θήβας. Ἡρακλῆς δὲ, λαβὼν ὄπλα παρ' Ἀθηναίων καὶ πολεμαρχῶν, Ἐργίνον μὲν ἔκτεινε, τοὺς δὲ Μινύας ἐτρέψατο, καὶ τὸν δασμὸν διπλοῦν ἠνάγκασε Θεβαῖοις φέρειν. Συνέβη δὲ κατὰ τὴν μάχην Ἀμφιτρώωνα γενναίως μαχόμενον τελευτῆσαι. Ἀλαμβάνει δὲ Ἡρακλῆς παρὰ Κρέοντος ἀριστεῖον τὴν πρεσβυ-

injecisse, atque Iphicle fugiente, Hercule vero eos sustinente, Iphiclem ex se genitum cognovisse.

(9) Hercules currus regere doctus est ab Amphitryone, luctari ab Autolyco, sagittari ab Euryto, armis dimicare a Castore, citharam pulsare a Lino; qui Orphei frater, quum Thebas venisset et in Thebanorum civium numerum esset receptus, ab Hercule cithara percussus periit. Nam quoniam ab eo castigatus esset, Hercules eum ira abreptus interfecit. Quem quum quidam caedis reum agerent, legem recitavit Rhadamanthi, qui eum, qui injustis manibus injuriam inferre conantem repulerit, insontem esse dixit. Atque ita absolutus est. Veritus autem Amphitryo ne quid iterum ejusmodi faceret, misit eum ad armenta. Hic educatus corporis magnitudine roboreque omnes antecellebat, et ipso adpectu apparuit Jovis eum filium esse. Nam quattuor cubitum erat altitudine, igneumque ex oculis splendorem effundebat, nec a scopio aberrabat, sive sagittas sive jacula mitteret.

Inter armenta annum agens decimum octavum, leonem Cithaeroneum interfecit, qui e Cithaerone irruens Amphitryonis boves dilacerabat et Thestii. Hic rex erat Thespensium; (10) ad quem leonis occidendi causa sese contulit Hercules. Ille cum per quinquaginta dies hospitio exceperit, atque venatum eunti singulis noctibus unam e filiabus comprimendam supposuit. Habebat vero quinquaginta e Megamede, Arnaei filia, susceptas. Quas omnes ex Hercule nepotes sibi parere cupiebat. Hercules cum una eademque semper se concumbere ratus, congressus est cum omnibus. Interfecto demum leone, pellem ejus sibi induit, rictum galeae loco habuit.

(11) Redeunti a venatione obviam facti sunt legati ab Ergino missi, qui tributum a Thebanis exigent. Solvebant enim Thebani Ergino tributum hanc ob causam: Clymenum, Minyarum regem, lapidis ictu Menœcei auriga, Perieres nomine, in Onchestio Neptuni luco vulneraverat. Qui semianimis Orchomenum delatus, ubi moriturus erat, Ergino filio mortis suae ultionem mandavit. Erginus igitur cum exercitu contra Thebas profectus, non paucis occisis, pacem jurejurando stabilitam Thebanis dedit ea lege, ut ad viginti annos centum boves quotannis tributum nomine mitterent. Ad hoc tributum rependum legatos Thebas pergentes Hercules, obviam factus, ignominia affectus: desectis enim auribus et naribus, manibusque ad collum funiculis religatis, hoc eos jussit Ergino et Minyis ferre tributum. Quare indignatus Erginus Thebis bellum intulit. At Hercules, acceptis a Minerva armis, bello praefectus Erginum interfecit, ac Minyas in fugam vertit, eosque coegit, ut duplex tributum Thebanis penderent. Quo praelio Amphitryo strenue pugnans vitam finivit. Hercules vero a Creonte fortitudinis praemium accepit Megaram, filiam natu maximam;

τάτην θυγατέρα Μέγαραν· ἐξ ἧς αὐτῶν παῖδες ἐγένοντο τρεῖς, Θηρίμαχος, Κρεοντιάδης, Δηϊκόων. 7 Τὴν δὲ νεωτέραν θυγατέρα Κρέων Ἰφίκλῳ δίδωσιν, ἥδη παιδᾶ Ἰόλαον ἔχοντι ἐξ Αὐτομεδοῦσης τῆς Ἀλκάθου. 8 Ἐγγίμε δὲ καὶ Ἀλκμήνην μετὰ τὸν Ἀμφιτρύωνος θάνατον Διὸς παῖς Ῥαδάμανθυς, κατοικεῖ δὲ ἐν Ἀκαλείᾳ τῆς Βοιωτίας πεφευγώς.

9 Προμαθὼν δὲ παρ' Εὐρύτου τὴν τοξικὴν Ἡρακλῆς, ἔλαβε παρὰ Ἑρμοῦ μὲν ξίφος, παρ' Ἀπολλωνος δὲ τόξα, παρὰ Ἡφαίστου θώρακα χρυσοῦν, παρὰ δὲ Ἀθηναῖς πέπλον ῥόπαλον· μὲν γὰρ αὐτὸς ἔτεμεν ἐκ Νεμέας.

(12) Μετὰ δὲ τὴν πρὸς Μινύας αὐτῶν μάχην συνέβη, κατὰ ζῆλον Ἡρας μανῆσαι, καὶ τοὺς τε ἰδίους παῖδας, οὓς ἐκ Μεγάρων εἶχεν, εἰς πῦρ ἐμβαλεῖν, καὶ τῶν Ἰφίκλου δύο· διὸ καταδικάσας ἑαυτοῦ φυγὴν, καθάιρεται μὲν ὑπὸ Θεστίου· 2 παραγενόμενος δὲ εἰς Δελφούς, πυνθάνεται τοῦ θεοῦ, ποῦ κατοικήσει. Ἡ δὲ Πυθία τότε πρῶτον Ἡρακλέα αὐτὸν προσηγόρευσε· τὸ δὲ πρῶτον Ἀλκείδης προσηγόρευτο. Κατοικεῖν δὲ αὐτὸν εἶπεν ἐν Τίρυνθι, Εὐρυσθεὶ λατρεύοντα ἕτη δώδεκα, καὶ τοὺς ἐπιτασσομένους ἄθλους δώδεκα ἐπιτελεῖν, καὶ οὕτως, ἔφη, τῶν ἄθλων συντελεσθέντων, ἀθάνατον αὐτὸν ἔσσεσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

(1) Τοῦτο ἀκούσας ὁ Ἡρακλῆς, εἰς Τίρυνθα ἦλθε, καὶ τὸ προστιπτόμενον ὑπὸ Εὐρυσθέως ἐτέλει. Πρῶτον μὲν οὖν ἐπέταξεν αὐτῶ, τοῦ Νεμέου λέοντος τὴν δορὰν κομίζεσθαι. Τοῦτο δὲ ζῶον ἦν ἄτρωτον, ἐκ Τυφῶνος γεγεννημένον. 2 Πορευόμενος οὖν ἐπὶ τὸν λέοντα, ἦλθεν εἰς Κλεωνάς, καὶ ξενίζεται παρὰ ἀνδρὶ χερνήτῃ Μολόρχῳ· καὶ θύειν ἱερεῖον θέλοντι εἰς ἡμέραν ἔφη τηρεῖν τριακοστὴν, καὶ, ἂν μὲν ἀπὸ τῆς θήρας σώος ἐπανέλθῃ, Διὶ Σωτήρι θύειν, ἂν δὲ ἀποθάνῃ, τότε ὡς ἥρωι ἐναγίζεσθαι. 3 Εἰς δὲ τὴν Νεμέαν ἀφικόμενος, καὶ τὸν λέοντα μαστεύσας ἐτόξευσε πρῶτον· ὡς δὲ ἔμαθεν ἄτρωτον ὄντα, ἀνατεινόμενος τὸ ῥόπαλον ἐδίωκε. 4 Συμφυγόντος δὲ εἰς ἀμφίστομον σπήλαιον αὐτοῦ, τὴν ἐτέραν ἀπωκοδόμησεν εἰσοδόν, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας ἐπεισῆλθε τῷ θηρίῳ, καὶ περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, κατέσχευεν ἄγων, ἕως ἐπνίξε· καὶ θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων, ἐκόμισε εἰς Μυκήνας. 5 Καταλαβὼν δὲ τὸν Μολόρχον ἐν τῇ τελευταίᾳ τῶν ἡμερῶν ὡς νεκρῷ μέλλοντα τὸ ἱερεῖον ἐναγίζεσθαι, Σωτήρι θύσας Διὶ, ἦγεν εἰς Μυκήνας τὸν λέοντα. 6 Εὐρυσθεὺς δὲ, καταλαβὼν αὐτοῦ τὴν ἀνδρίαν, ἀπέιπατο λοιπὸν αὐτῶ εἰς τὴν πόλιν εἰσεῖναι, δεικνύειν δὲ πρὸ τῶν πυλῶν ἐκέλευε τοὺς ἄθλους. 7 Φασὶ δὲ, ὅτι δεῖσας καὶ πῖθον αὐτῶ χαλκοῦν εἰσχυρῆσαι ὑπὸ γῆς κατεσκεύασε, καὶ πέμπων κήρυκα Κοπρέα, Πέλοπος τοῦ Ἡλείου, ἐπέταττε τοὺς ἄθλους. Οὗτος δὲ Ἴφιτον κτείνας, φυγὼν εἰς Μυκήνας, καὶ τυχὼν παρ' Εὐρυσθέως καθαρίων, ἐκεῖ κατοικεῖ.

ex qua filii ei nati sunt tres, Therimachus, Creontiades, Deicoon. 7 Junio rem filiam Creon dedit Iphiclo, qui jam Iolaum filium ex Automedusa, Alcaethi, susceperat.

8 Alcmenam vero post Amphitryonis mortem duxit Jovis filius Rhadamanthus, qui in exilium actus Ocalea in Bœotia sedem sibi sumserat.

9 Hercules sagittandi artem ab Euryto edoctus, a Mercurio ensem accepit, ab Apolline arcum, a Vulcano thoracem aureum, ab Athena peplum. Nam clavam ipse sibi in Nemea silva exciderat.

(12) Post pugnam contra Minyas accidit ei, ut Junonis ira in furorem incideret, et suos ipse filios ex Megara procreatos una cum duobus Iphicli filiis in ignem conjiceret. Qua de causa quum se ipse exilio multasset, lustratur a Thestio. 2 Deinde Delphos profectus deum sciscitatur, ubinam sibi habitandum esset. Tum primo eum Pythia Herculem appellavit; antea enim Alcides nominabatur. Jussit vero eum Tirynthem habitatum abire, ibique Eurystheo per duodecim annos servire et impositos duodecim labores perficere; atque sic demum, dixit, post peractos labores eum immortalem fore.

CAPUT V.

(1) Quo audito Hercules Tirynthem profectus, quidquid ab Eurystheo jubebatur peregit. Primum itaque illum Nemei leonis pellem afferre jussit. Id vero animal Typhone genitum invulnerabile erat. 2 Hercules contendens in leonem Cleonas venit, ubi Molorchus, vir qui manibus suis victum sibi querebat, ipsum hospitio excepit. Cui hostiam maclare volenti, ad diem trigesimum eam servare dixit; et, si a venatione incolumis revertetur, Jovi Servatori eam sacrificaret, si vero occubisset, sibi tanquam heroi inferias ageret. 3 Ubi in Nemeam pervenit, investigatum leonem primo sagittis impetivit. Deinde ubi nullis eum posse vulneribus occidi cognoovit, protenta clava feram persequabatur; 4 quae quum in speluncam ancipitem confugisset, ejus alterum ostium obstruxit, ac per alterum leonem aggressus circumjecta collo manu eo usque tenuit constrictum, donec eum suffocaret. Tum humeris impositum asportans contendit Mycenae. 5 Ubi vero extrema sui reditus die Molorchum ut mortuo sibi inferias acturum deprehendit, ipse Jovi Servatori sacra fecit, et deinde leonem tulit Mycenae. 6 Eurystheus autem, cognita ejus fortitudine, vetuit eum postea urbem ingredi, sed ante portas jussit res a se gestas ostendere. 7 Dicitur etiam metu percussus dolium sibi aeneum, quo se absconderet, sub terra construxisse, atque per Copeum praconem, Pelopis Eliensis filium, labores ei imperasse. Hic post interfectum Iphitum Mycenae exulaverat, ibique ab Eurystheo lustratus habitabat.

(2) Δεύτερον δὲ ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν Λερναίαν ὕδραν κτείνειν· αὕτη δὲ ἐν τῷ τῆς Λέρνης ἐλεῖ ἔκτραφείσα, ἐξέβαινεν εἰς τὸ πεδίον, καὶ τὰ τε βοσκήματα καὶ τὴν χώραν διέσβειρεν. ² Ἔϊγε δὲ ἡ ὕδρα ὑπερμέγεθς· σῶμα, κεφαλὰς ἔχον ἑννέα, τὰς μὲν ὀκτὼ θνητὰς, τὴν δὲ μέσσην ἀθάνατον. ³ Ἐπιθὰς οὖν ἀρματος, ἠνιοχοῦντος Ἰολάου, παρεγένετο εἰς τὴν Λέρνην. Καὶ τοὺς μὲν ἵππους ἔστησε, τὴν δὲ ὕδραν εὐρών ἐν τινὶ λόφῳ παρὰ τὰς πηγὰς τῆς Ἀμυμώνης, ὅπου ὁ φωλεὸς αὐτῆς ὑπῆρχε, βάλων βέλεσι πεπυρωμένοις ἠνάγκασεν ἐξελεῖν. ⁴ Ἐκβαίνουσαν δὲ αὐτὴν κρατήσας κατείχευεν. Ἡ δὲ θατέρω πῶν ποδῶν ἠνείχετο περιπλακείσα. Τῷ βροτάλῳ δὲ τὰς κεφαλὰς κόπτων, οὐδὲν ἀνύειν ἐδύνατο· μιᾶς γὰρ κοπτομένης κεφαλῆς, δύο ἀνεφύοντο. ⁵ Ἐπεβοήθει δὲ χαρκίνος τῇ ὕδρᾳ ὑπερμέγεθς, δάκνων τὸν πόδα. Διὸ τοῦτον ἀποκτείναι· ἐπεκαλέσατο καὶ αὐτὸς βοηθὸν τὸν Ἰολαόν, ὃς, μέρος τι καταπρήσας τῆς ἐγγύς ὕλης, τοῖς δαλοῖς ἐπικαίων τὰς ἀνατολάς τῶν (ἀναφρομένων) κεφαλῶν, ἐκόλυεν ἀνιέναι. ⁶ Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον τῶν ἀναφρομένων κεφαλῶν περιγενομένης, τὴν ἀθάνατον ἀποκόψας κατώρυξε, καὶ βαρεῖαν ἐπέθηκε πέτραν, παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν διὰ Λέρνης εἰς Ἐλευντα· τὸ δὲ σῶμα τῆς ὕδρας ἀνασχίσας, τῇ γολῆ τοὺς ὀστούς ἐδαψεν. ⁷ Εὐρυσθεὺς δὲ ἔφη, μὴ δεῖν καταριθμῆσαι ἐν τοῖς δώδεκα τὸν ἄθλον· οὐ γὰρ μόνος, ἀλλὰ καὶ μετὰ Ἰολάου, τῆς ὕδρας περιεγένετο.

(3) Τρίτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ, τὴν Κερυνίτιν ἔλαφρον εἰς Μυκήνας ἔμπνουν ἐνεγκεῖν. Ἦν δὲ ἡ ἔλαφος ἐν Οἰνῳ χυρσόκερος, Ἀρτέμιδος ἱερά· διὸ καὶ βουλόμενος αὐτὴν Ἡρακλῆς μῆτε ἀνελεῖν μῆτε τρωῆσαι, συνεδίωξεν ὄλον ἑνιαυτόν. ² Ἐπεὶ δὲ κάμνον τὸ θηρίον τῇ διώξει συνέφυγεν εἰς ὄρος τὸ λεγόμενον Ἀρτεμισίον, κάκειθεν ἐπὶ ποταμὸν Λάδωνα, καὶ τοῦτον διαβαίνειν μέλλουσαν τοξεύσας συνέλαθε, καὶ θέμενος ἐπὶ τῶν ὤμων διὰ τῆς Ἀρκαδίας ἠπαίγετο. ³ Μετὰ Ἀπόλλωνος δὲ Ἀρτεμις συντογῶσα ἀρχαίετο, καὶ τὸ ἱερὸν ζῷον αὐτῆς κτείναντα κατεμέμερετο. Ὁ δὲ, ὑποτιμησάμενος τὴν ἀνάγκην, καὶ τὸν αἴτιον εἰπὼν Εὐρυσθέα γεγονέναι, πράξνας τὴν ὀργὴν τῆς θεοῦ, τὸ θηρίον ἐκόμισεν ἔμπνουν εἰς Μυκήνας.

(4) Τέταρτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὸν Ἐρυμάνθιον κάπρον ζῶντα κομίζειν. Τοῦτο δὲ τὸ θηρίον ἠδύκει τὴν Φωφίδα, ὀρμώμενον ἐξ ὄρους, ὃ καλοῦσιν Ἐρυμάνθον. ² Διερχόμενος οὖν Φολόην ἐπιξενούται Κενταύρω Φόλῳ, Σιληνοῦ καὶ Νύμφης Μελίας παιδί· οἷτος Ἡρακλεῖ μὲν ὀπτά παρείχε τὰ κρέα, αὐτὸς δὲ ὤμοις ἐγρήτο. ³ αἰτούντος δὲ οἶνον Ἡρακλείους, ἔφη δεδοικέναι τὸν κοινὸν τῶν Κενταύρων ἀνοῖξαι πῖθον· θάρρειν δὲ παρακελευσάμενος Ἡρακλῆς, αὐτὸν ἠνοῖξε, καὶ μετ' οὐ πολὺ διὰ τῆς ὀσμῆς αἰσθόμενοι παρήσαν οἱ Κενταυροὶ πέτρας ὀπλισμένοι καὶ ἐλάταις ἐπὶ τὸ τοῦ Φόλου σπήλαιον. Τοὺς μὲν οὖν πρώτους τολμήσαντας εἰσω παρελθεῖν Ἄγγιον καὶ Ἄγριον Ἡρα-

(2) Secundum Herculi laborem hydram Lernæam occidendam imperavit. Hæc in Lernæ palude enutrita, inde in campos exibat, et pecora et agros perdebat. ² Corpus habebat miræ magnitudinis, novem capitibus munitum, quorum octo mortalia, medium vero immortale. ³ Hercules igitur curru vectus, aurigante Iolao, venit ad Lernam. Sistit ibi equos, atque hydram nactus in monte quodam ad fontem Amymones, ubi ejus latebræ erant, ignitis sagittis missis eam e specu exegit. ⁴ Egressam deinde corripuit et detinuit. Ea vero alteri pedum circumplicata hærebat. Nec clava capita percutiens quidquam perficere potuit: nam uno contuso, duo subnascebantur. ⁵ Præterea cancer vasti corporis mordendo Herculis pedem hydræ opitulabatur. Quocirca, interfecto cancro, ipse quoque auxilio advocavit Iolaum; qui quum partem proximæ silvæ accendisset, torribus radices capitum exurendo, quominus alia suborirentur prohibuit. ⁶ Hunc in modum renascentibus capitibus superatis, immortale illud decussum defodit, et magni ponderis superimposuit lapidem ad viam, quæ per Lernam ducit Eleuentem. Dissecto autem hydræ corpore, bile ejus sagittas tinxit. ⁷ At Eurystheus hunc laborem duodecim illis adnumerandum esse negavit, quod Hercules non solus, sed Iolai opera usus hydram superasset.

(3) Tertium laborem imposuit hunc, ut cervam Cerynitin Mycenæ vivam afferret. Erat hæc cerva ad Cenoenauratis cornibus insignis et consecrata Dianæ. Qua de causa quum Hercules eam nec interficere nec vulnerare vellet, per totum annum insecutus est. ² Ubi vero fera persecutione fatigata in Artemisium quem dicunt montem confugit, inde vero ad Ladonem fluvium, hunc transgressuram sagitta vulnerans cepit, eaque humeris imposita, per Arcadiam tetendit. ³ Sed cum Apolline Diana obviam facta cervam voluit eripere, eumque quod sacrum sibi animal interfecturus fuisset, objurgavit. Is vero necessitatem facinori prætextens, rei que auctorem Eurystheum esse dicens, placata deæ ira, feram vivam adhuc tulit Mycenæ.

(4) Quartum laborem imperavit hunc, ut aprum Erymanthium vivum apportaret. Hæc fera ab Erymanthio monte prorumpens Psophidem devastabat. ² Hercules igitur per Pholoen iter faciens a Pholo Centauro, Sileni et Meliæ nymphæ filio, hospitio excipitur. Is hospiti tostas carnes apposuit, ipse crudis vesci maluit. ³ Poscenti vero vinum Herculi vereri se dixit commune Centaurosum dolium aperire. Sed Hercules eum bono animo esse jubens dolium aperuit. ⁴ Nec multo post Centauri, quum vini odore de hac re certiores facti essent, saxis armati et abietibus ad Pholi antrum adcurrere. E quibus Anchium et Agrium, qui primi antrum ingredi ausi erant,

κλήρῃ ἐτρέψατο βάλων δαλοῖς· τοὺς δὲ λοιποὺς ἐτόξευσε διώκων ἄχρι τῆς Μαλέας. ⁵ Ἐκείθεν δὲ πρὸς Χείρωνα συνέρχον, ὅς, ἐξελαθεὶς ὑπὸ Λαπιθῶν ὄρους Πηλίου, παρὰ Μαλέαν κατώκησε. Τούτῳ περιπεπτοκότας τοὺς Κενταύρους τοξεύων ἵησι βέλος, τὸ δὲ ἐνεχθὲν Ἐλάτου διὰ τοῦ βραχίονος, τῷ γόνατι Χείρωνος ἐμπήγνυται. ⁶ Ἄνιαθεὶς δὲ Ἡρακλῆς, προσδραμῶν τό τε βέλος ἐξείλαυσε, καὶ, δόντος Χείρωνος, φάρμακον ἐπέθηκεν. Ἄνιάτον δὲ ἔχων τὸ ὄχος εἰς τὸ σπήλαιον ἀπαλλάσσεται· κάκει τελευτῆσαι βουλόμενος καὶ μὴ δυνάμενος, ἐπέπερ ἀθάνατος ἦν, ἀντιδόντος δὲ Διὶ Προμηθέως τὸν ἀντ' αὐτοῦ τεθηγῆσθαι ἀθάνατον, οὕτως ἀπέθανε. ⁷ Οἱ λοιποὶ δὲ τῶν Κενταύρων φεύγουσιν ἄλλος ἀλλαχῆ. Καί τινες μὲν παρεγένοντο εἰς ὄρος Μαλέαν, Εὐρυτίων δὲ εἰς Φολόην (Ἰωλέων?), Νέσσοσ δὲ ἐπὶ ποταμῶν Εὐήνων, τοὺς δὲ λοιποὺς ὑποδείξιμος Ἡσσειδῶν εἰς Ἐλευσίνα (Λευκωσίαν?) ὄρει κατεκάλυψε. ⁸ Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Φολόην Ἡρακλῆς, καὶ Φόλον τελευτῶντα θεασάμενος (ἰεγ. ἐθεάσατο) μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν· ἔλκυσας γὰρ ἐκ νεκροῦ τὸ βέλος, ἐθαύμαζεν, εἰ τοὺς τηλικούτους τὸ μικρὸν διεφθίρει· τὸ δὲ τῆς χειρὸς ὀλισθήσαν ἦλθεν ἐπὶ τὸν πόδα, καὶ παραχρῆμα ἀπέκτεινε αὐτόν. ⁹ Θάψας δὲ Φόλον Ἡρακλῆς, ἐπὶ τὴν τοῦ κάπρου θήραν παραγίνεται, καὶ, διώξας αὐτόν ἐκ τινος λόγμης μετὰ κραυγῆς εἰς χιόνα πολλήν, παρεμμένον ἐμβροχίσας ἐκόμισεν εἰς Μυκήνας.

(5) Πέμπτον μὲν ἐπέταξεν αὐτῷ ἄθλον, τῶν Λυγέου βοσκημάτων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μόνον ἐκφορῆσαι τὴν ὄνην. Ἦν δὲ Λυγέας βασιλεὺς Ἠλίδος, ὡς μὲν τινες εἶπον, παῖς Ἠλίου, ὡς δὲ τινες, Ποσειδῶνος, ὡς δὲ ἔτιοι, Φόρβαντος· πολλὰς δὲ εἶχε βοσκημάτων ποιμένας. ² Τούτῳ προσελθὼν Ἡρακλῆς, οὐ δηλώσας τὴν Εὐρυσθέως ἐπιταγήν, ἔφασκε μιᾷ ἡμέρᾳ τὴν ὄνην ἐκφορῆσαι, εἰ δώσει τὴν δεκάτην αὐτῷ τῶν βοσκημάτων. ³ Λυγέας δὲ ἀπιστῶν ὑπισχνεῖται. Μαρτυρούμενος δὲ Ἡρακλῆς τὸν Λυγέου παῖδα Φυλέα, τῆς τε αὐλῆς τὸ θεμέλιον διεῖλε, καὶ τὸν Ἄλφειον ποταμὸν καὶ τὸν Πηνειὸν σύνεργος ῥέοντας παροχρεύσας ἐπήγαγεν, ἔκρουεν δὲ ἄλλης ἐξόδου ποιήσας. ⁴ Μαθὼν δὲ Λυγέας, ὅτι κατ' ἐπιταγήν Εὐρυσθέως τοῦτο ἐπιτετέλεισται, τὸν μισθὸν οὐκ ἀπέδιδου, προσέτι δὲ ἤρνεϊτο καὶ μισθὸν ὑποσχεσθαι δώσειν, καὶ κρίνεσθαι περὶ τούτου ἔτοιμος ἔλεγεν εἶναι. ⁵ Καθεζομένων δὲ τῶν δικαστῶν, κληθεὶς ὁ Φυλεὺς ὑπὸ Ἡρακλέους τοῦ πατρὸς κατεμαρτύρησεν, εἰπὼν, ὁμολογῆσαι μισθὸν δώσειν αὐτῷ. Ὀργισθεὶς δὲ Λυγέας, πρὶν τὴν ψῆφον ἐνεχθῆναι, τὸν τε Φυλέα καὶ τὸν Ἡρακλέα βαδίζειν ἐξ Ἠλίδος ἐκέλευσε. ⁶ Φυλεὺς μὲν οὖν εἰς Δουλίχιον ἦλθε, κάκει κατώκει· Ἡρακλῆς δὲ εἰς Ἰωλέων πρὸς Δεξιμένον ἦκε, [κάκει κατώκει,] καὶ κατελαβε τοῦτον μέλλοντα εἰ ἀνάγκην μνηστεύειν Εὐρυτίωνι Κενταύρῳ Μνησιμάχην τὴν θυγατέρα· ὅφ' οὗ παρακληθεὶς βοθηεὶν ἔλθοντα ἐπὶ τὴν νόμφην Εὐρυτίωνος

Hercules torribus petens in fugam vertit; reliquos sagittis persecutus est usque ad Maleam. ⁵ Inde ad Chironem confugerunt, qui a Lapithis Pelio monte expulsus ad Maleam consederat. Hercules circumfusos ei Centauros sagittans telum emisit, quod delatum per Elati brachium in Chironis genu infixum est. ⁶ Tum cruciatus Hercules accurrit, atque telum extraxit, datumque a Chirone remedium vulneri imposuit. Ille vero insanabili vulnere sauciatus in cavernam se recepit, ibique quum vita excedere vellet, nec tamen per immortalitatem posset, Prometheus Jovi eum dedit, qui immortalis pro ipso mori vellet, et sic demum ille vitam finivit. ⁷ Reliqua Centaurorum multitudo alii alio diffugerunt. Et nonnulli quidem in Maleam (Homolen?) montem sese receperunt, Eurytion vero Pholoen (Olenum?), Nessus ad Evenum fluvium; ceteros Neptunus excipiens ad Eleusin (in Leucosia, una ex Sirenarum insulis?) injecto monte occuluit. ⁸ Regressus Pholoen Hercules inter alios multos etiam Pholum morientem conspexit. Etenim telum ex mortuo aliquo extractum contemplatus, miratus est quomodo tantos viros tantula sagitta potuisset occidere; hæc autem e manu elapsa in ipsius pedem decidit et illico eum interfecit. ⁹ Postquam igitur Pholum sepeliverat, Hercules ad apri venationem contendit, quem e fruteto multo cum clamore in altam nivem egit, atque sic defessum illaqueans pertulit Mycenæ.

(5) Quintum laborem imperavit, ut Augeæ pecorum simum uno die solus exportaret. Augeas rex erat Elidis, Helli filius, vel, ut nonnulli dicunt, Neptuni, secundum alios, Phorbantis; ac multos habebat greges pecorum. ² Ad hunc veniens Hercules, nulla de Eurysthei mandato mentione facta, uno die se simum omnem exportaturum pollicitus est, si decimam pecorum ipsi donaret. ³ Augeas rem fieri posse non credens, se illi postulata concessurum promittit. Antestatus vero Hercules Phyleum Augeæ filium, aulae murum diremit, et Alpheum et Peneum, in vicinia præterfluentes amnes, per canalem derivatos immisit et per alium alveum ut defluerent effecit. ⁴ Sed Augeas ubi hoc ex Eurysthei imperio confectum esse accepit, non modo pactam mercedem solvere volebat, sed etiam quidquam se promississe negabat, eaque de re iudicium se subiturum esse ultro dictitabat. ⁵ Considentibus igitur iudicibus, Phyleus ab Hercule citatus in patrem testimonium dixit, eum mercedem Herculi pollicitum esse confirmans. Proinde Augeas ira inflammatus, antequam iudicium suffragiis sententia ferretur, Phyleum et Herculem Elide excedere iussit. ⁶ Phyleus igitur Dulichium commigravit ibique consedit. Hercules autem Olenum ad Dexamenon abiit, (et ibidem habitavit). Hunc necessitate compulsus ut Eurytionem Centauro Mnesimachen filiam in matrimonium daret deprehendit; a quo ut sibi opem ferret exoratus Hercules Eurytionem, qui ad sponsam ducendam venerat, intere-

ἀπέκτεινεν. ⁷ Εὐρυσθεὺς δὲ οὐδὲ τοῦτον ἐν τοῖς δώδεκα προσεδέξατο ἄθλον, λέγων, ἐπὶ μισθῷ πεπραχέναι.

(6) ¹ Ἐκτον ἐπέταξεν ἄθλον αὐτῷ τὰς Στυμφαλίδας ὄρνιθας ἐκδιώξει. ² Ἦν δὲ ἐν Στυμφάλῳ πόλει τῆς Ἀρκαδίας Στυμφαλὶς λεγομένη λίμνη, πολλῇ συνηρηφῆς ὕλη. Εἰς ταύτην ὄρνεις συνέφυγον ἀπλετοί, τὴν ἀπὸ τῶν λύκων ἀρπαγὴν δεδοικυῖαι. ³ Ἀμυχανοῦντος οὖν Ἡρακλέους, πῶς ἐκ τῆς ὕλης τὰς ὄρνιθας ἐκβάλλη, γάλκεια χρόταλα δίδωσιν αὐτῷ Ἀθηναῖα παρὰ Ἡφαίστου λαβοῦσα. ⁴ Ταῦτα χρούων ἐπὶ τινος ὄρους τῇ λίμνῃ παρακειμένου τὰς ὄρνιθας ἐφόβει· αἱ δὲ τὸν δοῦπον οὐχ ὑπομένουσαι, μετὰ δέους ἀνίπταντο, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον Ἡρακλῆς ἐτόξευσεν αὐτάς.

(7) ¹ Ἐβδομον ἐπέταξεν ἄθλον τὸν Κρήτα ἀγαγεῖν ταῦρον. Τοῦτον Ἀκουσίλαος μὲν εἰναι φησι τὸν διαπορθμεύσαντα Εὐρώπην Διί. ² Τινὲς δὲ τὸν ὑπὸ Ποσειδῶνος ἀναδοθέντα ἐκ θαλάσσης, ὅτε καταθύσειν Ποσειδῶνι Μίνως εἶπε τὸ φανέν ἐκ τῆς θαλάσσης. Καί φησι, θεασάμενον αὐτὸν τοῦ ταύρου τὸ κάλλος, τοῦτον μὲν εἰς τὰ βουκόλια ἀποπέμψαι, ὄσαι δὲ ἄλλον Ποσειδῶνι· ἐφ' οἷς ὀργισθέντα τὸν θεὸν ἀγριώσαι τὸν ταῦρον. ³ Ἐπὶ τοῦτον παραγενόμενος εἰς Κρήτην Ἡρακλῆς, ἐπειδὴ λαθεῖν ἤξιον, Μίνως εἶπεν αὐτῷ, λαμβάνειν διαγωνισαμένω. Καὶ λαθὼν πρὸς Εὐρυσθεῖα διακομίσας εἶδειξε, καὶ τὸ λοιπὸν εἶασεν ἀνετόν· ⁴ ὁ δὲ πλανηθεὶς Σπάρτην τε καὶ Ἀρκαδίαν ἄπασαν, καὶ διαβάς τὸν Ἴσθμόν εἰς Μαραθῶνα τῆς Ἀττικῆς ἀφικόμενος, τοὺς ἐγγυρῶλους διελυμαίνετο.

(8) ¹ Ὀγδοὸν ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Διομήδους τοῦ Θρακῆς ἵππους εἰς Μυκῆνας κομίζειν. ² Ἦν δὲ οὗτος Ἄρεος καὶ Κυρήνης, βασιλεὺς Βιστόνων ἔθνους Θρακίου καὶ μαχιμωτάτου· εἶχε δὲ ἀνθρωποφάγους ἵππους. ³ Πλεύσας οὖν μετὰ τῶν ἑκουσίως συνεπομένων, βιασάμενος τοὺς ἐπὶ ταῖς φάτναις τῶν ἵππων ὑπάρχοντας, ἤγαγεν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ⁴ Τῶν δὲ Βιστόνων σὺν ὄπλοις ἐπιβοηθούντων, τὰς μὲν ἵππους παρέδωκεν Ἀδδῆρῳ φυλάσσειν· οὗτος δὲ ἦν Ἐρμοῦ παῖς, Λοκρὸς ἐξ Ὀποῦντος, Ἡρακλέους ἐρώμενος, ὃν αἱ ἵπποι διέφθειραν ἐπισπασάμεναι. ⁵ Πρὸς δὲ τοὺς Βιστόνας διαγωνισάμενος, καὶ Διομήδην ἀποκτείνας, τοὺς λοιποὺς ἠνάγκαζε φεύγειν, καὶ κτίσας πόλιν Ἀδδῆρον παρὰ τὸν τάφον τοῦ διαφθαρέντος Ἀδδῆρου, τὰς ἵππους κομίσας Εὐρυσθεῖ ἔδωκε· μεθέντος δὲ αὐτὰς Εὐρυσθέως, εἰς τὸ λεγόμενον ὄρος Ὀλυμπον ἔλθοῦσαι πρὸς τῶν θηρίων ἀπώλοντο.

(9) ¹ Ἐννατὸν ἄθλον Ἡρακλεῖ ἐπέταξε, ζωστήρα κομίζειν τὸν Ἴππολύτης. Αὕτη δὲ ἐβασίλευεν Ἀμαζόνων, αἱ κατοικοῦν περι τὸν Θερμῶνδοντα ποταμὸν, ἔθνος μέγα τὰ κατὰ πόλεμον· ἤσκουν γὰρ ἀνδρίαν. Καὶ εἴ ποτε μιγεῖσαι γεννήσειαν, τὰ θήλια ἔτρεφον, καὶ τοὺς μὲν δεξιόους μαστοὺς ἐξέθλιβον, ἵνα μὴ κωλύωνται ἀκοντίζειν, τοὺς δὲ ἀριστεροὺς εἶων, ἵνα τρέφοιεν. ² Εἶχε δὲ Ἴππολύτη τὸν Ἄρεος ζωστήρα,

mit. ⁷ Sed Eurystheus neque hunc inter duodecim admisit laborem, quippe quem mercede fecisset.

(6) Sextum ei laborem imperavit, ut Stymphalidas aves fugaret. Erat in Stymphalo Arcadiae urbe Stymphalis palus multis opaca arboribus. Huc innumera avium multitudo, pertimescentes ne lupi praedam sibi raperent, fuga se receperant. ³ Ambigenti itaque Herculi quanam ratione aves e silva dispelleret, Minerva aenea crepitacula dedit a Vulcano ipsi donata. ³ Haec ille pulsans in monte quodam paludi adjacente pavore aves perculit; quae sonitum istum laud sustinentes praeter metu evolarunt, atque hunc in modum Hercules sagittis eas transfixit.

(7) Septimum laborem imposuit, ut taurum Cretensem adduceret. Hunc Acusilaus eundem esse refert, qui Europam Jovi transfretaverit. ² Contra alii dicunt eum a Neptuno e mari emissum, quo tempore Minos id se Neptuno iminolaturum dixit, quod e mari apparuerit. Atque aiunt admiratum ipsum tauri speciem ad armenta eum dimisisse, ejusque loco alium Neptuno sacrificasse. Quam ob rem iratum numen taurum efferasse. ³ Contra hunc igitur Hercules in Cretam profectus, quum peteret ut capere liceret taurum, Minos permisit ipsi ut caperet eum, si perdomaret. Quem ubi subegerat, ad Eurystheum perlatum ostendit, post autem liberum dimisit. ⁴ Tum ille Spartam peragravit et Arcadiam universam, ac trajecto Isthmo, ad Marathenem venit, ubi regionem illam incolentibus magna intulit detrimenta.

(8) Octavum laborem ei imperavit, ut Diomedis Thracis equas Mycenae adduceret. Is, Martis e Cyrene filius, rex erat Bistonum, Thraciae gentis bellicosissima. Idem equas habebat humanis vescentes carnibus. ³ Hercules igitur nave profectus cum volonum manu, vi superatis qui equarum praesepibus praecerant, ipsas ad mare abegit. ³ Bistonibus vero cum armis ad opem ferendam accurrentibus, equas Abdero tradidit custodiendas. Hic Mercurii filius erat, Locrus ex Opunte, Herculis amasius, qui ab equabus disceptus periiit. ⁴ Interea Hercules manum cum Bistonibus conseruit, et interfecto Diomede reliquos fuga salutem quaerere coegit. Deinde Abdero urbe ad Abderi perempti sepulcrum condita, abactas equas Eurystheo tradidit. A quo dimissae in Olympo monte a feris dilaniatae sunt.

(9) Nonum laborem Herculi imperavit ut Hippolyta balteum afferret. Haec erat Amazonum regina, quae ad Thermodontem fluvium habitabant, gens bello gerendo praestantissima; nam bellicae strenuitati operam navabant. Ac si quando ex virorum concubitu peperissent, feminos tantum partus educabant. Eadem dexteris mammas elidebant, ne jaculis mittendis impedimento forent, laevas autem, quibus infantes alerent, servabant intactas. ³ Hippolyte vero Martis balteum habebat, insigne principatus.

σύμβολον τοῦ πρωτεύειν ἀπαυθῶν. Ἐπὶ τοῦτον τὸν ζωστῆρα Ἡρακλῆς ἐπέμπετο, λαθεῖν αὐτὸν ἐπιθυμούσης τῆς Εὐρυστείας θυγατρὸς Ἀδμήτης.

³ Παραλαβὼν οὖν θέλοντάς συμμάχους, ἐν μιᾷ νηϊ ἐπλεῖ, καὶ προσίσχει νήσω Πάρῳ, ἣν κατοικοῦν οἱ Μίνως υἱοὶ Εὐρυμέδων, Χρύσης, Νηραλίων, Φιλόλαος. Ἀπὸ πάντων ⁴ δὲ δύο τῶν ἐν νηϊ συνέβη τελευτῆσαι ὑπὸ τῶν Μίνως υἱῶν. ⁵ Ὑπὲρ ὧν ἀγανακτῶν Ἡρακλῆς, τούτους μὲν παραχρῆμα ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ λοιποὺς κατακλείσας ἐπολιόρχει, ἕως ἐπιπρεσβευσάμενοι παρεκάλουν ἀντὶ τῶν ἀναιρεθέντων δύο λαθεῖν, οὓς ἂν αὐτὸς θελήσειεν. ⁶ Ὁ δὲ λύσας τὴν πολιορκίαν, καὶ τοὺς Ἀνδρόγεω τοῦ Μίνως υἱοὺς ἀνελόμενος Ἀγκαῖον καὶ Σθένελον, ἦκεν εἰς Μυσίαν πρὸς Λύκον τὸν Δατκύλου, ⁷ καὶ ξενισθεὶς ὑπὸ *** (suppl. videtur ὑπ' αὐτοῦ, τούτου τε καὶ) τοῦ Βεβρύκων βασιλέως συμβαλόντων, βοηθῶν Λύκῳ πολλοὺς ἀπέκτεινε, μεθ' ὧν καὶ τὸν βασιλέα Μυγδόνα ἀδελφὸν Ἀμύκου. Καὶ τὴν Βεβρύκων πέλιν ἀποτεμώμενος γῆν ἔδωκε Λύκῳ. Ὁ δὲ πᾶσαν ἐκείνην ἐκάλεσεν Ἡράκλειαν.

⁷ Καταπλεύσαντος δὲ εἰς τὸν ἐν Θεμισκύρα λιμένα, παραγενομένης ὡς αὐτὸν Ἴππολύτης, καὶ, τίνος ἦκοι χάριν, πυθομένης, καὶ δώσειν τὸν ζωστῆρα ὑπισχνουμένης, Ἡρα μιᾷ τῶν Ἀμαζόνων εἰκασθεῖσα τὸ πλῆθος ἐπεροῖτα, λέγουσα· Τὴν βασιλίδεα ἀφαρπάξουσιν οἱ προσελθόντες ξένοι. Αἱ δὲ μεθ' ὅπλων ἐπὶ τὴν ναῦν κατήθον σὺν ἵπποις. ⁸ Ὡς δὲ εἶδεν αὐτάς καθωπλισμένας Ἡρακλῆς, νομίσας ἐκ δόλου τοῦτο γενέσθαι, τὴν μὲν Ἴππολύτην κτείνας, τὸν ζωστῆρα ἀφαιρεῖται· πρὸς δὲ τὰς λοιπὰς ἀγωνισάμενος ἀποπλεῖ, καὶ προσίσχει Τροία.

⁹ Συνεβεβήκει δὲ τότε κατὰ μῆνιν Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος ἀτυχεῖν τὴν πόλιν. Ἀπόλλων γὰρ καὶ Ποσειδῶν, τὴν Λαομέδοντος ὕβριν πειράσαι θέλοντες, εἰκασθέντες ἀνθρώποις, ἐπέσχοντο ἐπὶ μισθῷ τειχεῖν τὸ Πέργαμον. Τοῖς δὲ τειχεῖσαι τὸν μισθὸν οὐκ ἀπέδιδου. ¹⁰ Διὰ τοῦτο Ἀπόλλων μὲν λοιμὸν ἐπέμψε, Ποσειδῶν δὲ κῆτος ἀναφερόμενον ὑπὸ πλεμμυρίδος, ὃ τοὺς ἐν τῷ πεδίῳ συνήραζεν ἀνθρώπους. ¹¹ Χρησμῶν δὲ λεγόντων, ἀπαλλαγὴν εἶσεσθαι τῶν συμφορῶν, ἐὰν προβῆ Λαομέδων Ἡσιόνην τὴν θυγατέρα αὐτοῦ βορὰν κήτει, ὃ δὲ προῦθηκε ταῖς πλησίον τῆς θαλάσσης πέτραις προσαρτήσας. ¹² Ταύτην ἰδὼν ἀκκειμένην Ἡρακλῆς, ἐπέσχετο σώσειν αὐτήν, εἰ τὰς ἵππους παρὰ Λαομέδοντος λήψεται, ἃς Ζεὺς ποινήν τῆς Γανυμήδους ἀρπαγῆς ἔδωκε. Δώσειν δὲ Λαομέδοντος εἰπόντος, κτείνας τὸ κῆτος Ἡσιόνην ἔσωσε. Μὴ βουλομένου δὲ τὸν μισθὸν ἀποδοῦναι, πολεμήσειν Τροίαν ἀπειλήσας ἀνήχθη, καὶ προσίσχει Αἴνω.

¹³ Ἐνθα ξενίζεται ὑπὸ Πόλυτος. Ἀποπλέων δὲ, ἐπὶ τῆς ἡϊόνος τῆς Αἰνίας Σαρπηδόνα, Ποσειδῶνος μὲν υἱόν, ἀδελφὸν δὲ Πόλυτος, ὕβριστὴν ὄντα, τοξεύσας ἀπέκτεινε. Καὶ παραγενομένος εἰς Θάσον, καὶ χειρωσάμενος τοὺς ἰνοικούντας Θρακίας, ἔδωκε τοῖς Ἀνδρό-

Ad hunc igitur balteum apportandum Hercules emissus est, quum Admeta Eurysthei filia eum concupisceret.

³ Assumptis itaque sociis voluntariis, una nave avectus appellit Parum insulam, quam Minois filii incolebant Eurymedon, Chryses, Nephalion, Philolaus. Eorum vero qui in nave erant, accidit ut duo a Minois filiis interficerentur. ⁴ De quorum caede indignatus Hercules hos quidem statim occidit, ac reliquos intra oppidum inclusos obsidione premebat, donec per legatos ab Hercule precibus peterent, ut pro duobus necatis alios duos, quos ipse vellet, sibi sumeret. ⁵ Tum ille, soluta obsidione, postquam Androgei, Minois, filios elegerat Aucaum et Sthenelum, in Mysiam venit ad Lycum Dascyli natum, a quo hospitio exceptus, quum ille ac Bebrycum rex pugna confligerent, Lyco auxiliatus multos occidit, inter eosque etiam Mygdonem regem, fratrem Amyci; atque magnam terrae partem Bebrycum civitati ademtam dedit Lyco. Hic totam illam regionem appellavit Heracleam.

⁷ Inde Hercules Themiscyrae portum ingressus est. Ad quem quum veniret Hippolyte, et adventus causam percontata balteum se daturam esse polliceretur, Juno, Amazonum uni assimilata, multitudinem adiens nuntiavit reginam rapi ab advenis. Tum illae, armis sumitis, ad navem equis vectae decurrunt. ⁸ Hercules ut armatas conspexit, rem dolo geri ratus, necata Hippolyte balteum aufert, et reliquis pugna devictis, nave avectus appellit Trojam.

⁹ Accidit vero ut tum temporis per Apollinis et Neptuniram civitas calamitate premeretur. Apollo enim et Neptunus, ut Laomedontis perfidiam experirentur, mortalibus assimilati, pacta mercede Pergamum se muro cincturos esse polliciti erant. Sed muro exstructo mercedem non solvit. ¹⁰ Propterea Apollo pestem immisit, Neptunus exaestuante mari in terram belluam eiecit, quae mortales in campis corripiebat. ¹¹ Vaticinantibus oraculis malorum finem fore, si Laomedon Hesionem filiam ceto devorandam exposuerit, proximis mari saxis alligatam proposuit. ¹² Hanc ita expositam ut vidit Hercules, se servaturum eam promissit, si equas a Laomedonte acciperet, quas Jupiter rapti Ganymedis pretium dederat. Quod quum Laomedon polliceretur, Hercules cetum interemit et Hesionem liberavit. Illo vero mercedem recusante bellum Trojae minatus abiit et deinde appulit Aenum.

¹³ Ibi a Poltye hospitio excipitur. Ubi autem nave profecturus erat, in litore Aeniensi Sarpedonem Neptuni filium, fratrem Poltyis, propter insolentiam sagitta confixum occidit. Inde quum ad Thasum venisset, subactis Thracibus, insulam Androgei filiis habitandam concessit

γει παισὶ κατοικεῖν.¹¹ Ἴκ' Θάσου δὲ ὄρηθεις ἐπὶ Τορόνην, Πολύγονον καὶ Τηλέγονον, τοὺς Πρωτεύως τοῦ Ποσειδῶνος υἱούς, παλαίην προκαλουμένους, κατὰ τὴν πάλην ἀπέκτεινε.¹² Κομίσας δὲ τὸν ζωστῆρα εἰς Μυκήνας, ἔδωκεν Εὐρυσθεῖ.

(10) Δέκατον δὲ ἐπετάγη ἄθλον, τὰς Γηρυόνου βόας ἐξ Ἐρυθρίας κομίζεῖν. Ἐρυθρία δὲ ἦν Ὀκεανοῦ πλησίον κειμένη νῆσος, ἣ νῦν Γάδιρα καλεῖται.¹ Ταύτην κατοικεῖ Γηρυόνης, Χρυσάορος καὶ Καλλιρρόης τῆς Ὀκεανοῦ, τριῶν ἔχων ἀνδρῶν συμφύεις σῶμα, συνηγμένον εἰς ἓν κατὰ τὴν γαστέρα, ἐσχισμένον τε εἰς τρεῖς ἀπὸ λαγόνων τε καὶ μηρῶν.² Εἶχε δὲ φοινικᾶς βόας, ὧν ἦν βουκόλος Εὐρυτίων· εὐλαῖ δὲ Ὀρθρος ὁ κύων δικέφαλος ἐξ Ἐγίδνης καὶ Τυφῶνος γεγεννημένος.

¹ Πορευόμενος οὖν ἐπὶ τὰς Γηρυόνας βόας, διὰ τῆς Εὐρώπης, ἄγρια πολλὰ παρελθὼν (παρελῶν?), Λιβύην ἐπέβαινε· καὶ παρελθὼν Ταρτησὸν, ἔστησε σημεῖα τῆς πορείας ἐπὶ τῶν ὄρων Εὐρώπης καὶ Λιβύης ἀντιστοιχοῦς δύο στῆλας.³ Θερμαινόμενος δὲ ὑπὸ Ἡλίου κατὰ τὴν πορείαν, τὸ τῶρον ἐπὶ τὸν θεὸν ἐνέτεινε. Ὁ δὲ τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ θαυμάσας, χρύσειον ἔδωκε δέπας, ἐν ᾗ τὸν Ὀκεανὸν διεπέρασε. Καὶ παρηγεγόμενος εἰς Ἐρυθρίαν, ἐν ὄρει Ἄβαντι αὐλίζεσθαι.⁴ Λισθόμενος δὲ ὁ κύων ἐπ' αὐτὸν ὄρμα· ὁ δὲ καὶ τοῦτον τῆ ῥοπάλῳ παῖσι, καὶ τὸν βουκόλον Εὐρυτίωνα τῆ κυνὶ βοηθοῦντα ἀπέκτεινε.⁵ Μενόιτης δὲ ἐκεῖ τὰς Ἄδου βόας βόσκων, Γηρυόνην τὸ γεγονός ἀπήγγειλεν. Ὁ δὲ καταλαθὼν Ἡρακλῆα παρὰ ποταμὸν Ἀνθεμοῦντα, τὰς βόας ἀπάγοντα, συστησάμενος μάχην τοξευθεὶς, ἀπέθανεν.⁶ Ἡρακλῆς δὲ ἐνθέμενος τὰς βόας εἰς τὸ δέπας, καὶ διαπλεύσας εἰς Ταρτησὸν, Ἡλίῳ πάλιν ἀπέδωκε τὸ δέπας.

⁷ Διελθὼν δὲ Ἀβδηρίαν εἰς Λιγύην ἦλθεν, ἐν ᾗ τὰς βόας ἀρχροῦντο Ἀλεβίων τε καὶ Δέρκυνος οἱ Ποσειδῶνος υἱοί, οὓς κτείνας διὰ Τυρρηνίας ᾗει.¹⁰ Ἀπὸ Ρηγίου δὲ εἰς ἀποβρήγγυσι ταῦρος, καὶ ταχέως εἰς τὴν θάλασσαν ἐμπεσὼν, καὶ διανηξάμενος εἰς Σικελίαν, καὶ τὴν πλησίον γῶραν διελθὼν, τὴν ἀπ' ἐκείνου κληθεῖσαν Ἰταλίαν (Τυρρηνοὶ γὰρ ἰταλὸν τὸν ταῦρον ἐκάλεσαν), ἦλθεν εἰς πεδίον Ἐρυκος, ὃς ἐβασίλευεν Ἐλύμων.¹¹ Ἐρυξ δὲ ἦν Ποσειδῶνος παῖς, ὃς τὸν ταῦρον ταῖς ἰδίαις συγκατέμιξεν ἀγέλαις. Παραθέμενος οὖν τὰς βόας Ἡρακλῆς Ἡφαίστῳ, ἐπὶ τὴν αὐτοῦ ζήτησιν ἠπειγέτο· εὐρὸν δὲ ἐν ταῖς τοῦ Ἐρυκος ἀγέλαις, ἀπαιτεῖ, καὶ λέγοντος, οὐ δώσειν, εἰ μὴ παλαίσας αὐτοῦ περιγένηται, τρίς περιγεγόμενος κατὰ τὴν πάλην, ἀπέκτεινε, καὶ τὸν ταῦρον λαθὼν, μετὰ τῶν ἄλλων ἐπὶ τὸν Ἴόνιον ἤλαυνε πόντον.

¹² Ὡς δὲ ἦλθεν ἐπὶ τοὺς μυχοὺς τοῦ πόντου, ταῖς βουσίην οἰστρὸν ἐνέβαλεν ἡ Ἥρα, καὶ σχίζονται κατὰ τὰς τῆς Θράκης ὑπερείας· ὁ δὲ διώξας, τὰς μὲν συλλαθὼν ἐπὶ τὸν Ἑλλησπόντον ᾗγεν· αἱ δὲ ἀπολειφθεῖσαι τὸ λοιπὸν ᾗσαν ἄγρια.¹³ Μόλις δὲ τῶν βοῶν συνελ-

¹⁴ E Thaso Toronen profectus Polygonum et Telegonum Proteo Neptuni (filio ortos, qui ad luctandum eum provocaverant, in luctæ certamine interfecit. ¹⁵ Apportatum vero Mycenae balteum tradidit Eurystheo.

(10) Decimus ei labor impositus est hic, ut Geryonis boves ex Erythia abigeret. Erythia insula erat prope ad Oceanum sita, quæ nunc Gadiræ vocatur. ¹Hanc habitabat Geryon, Chrysaoris ex Callirrhoe Oceani filla, triuma virorum conflato præditus corpore, quod in ventris regione unum erat ei conjunctum, sed inde ab ilibus femoribus que tripliciter divisum. ²Habebat ille boves puniceas, quarum bubulcus Eurytion, custos vero Orthrus canis biceps Echidna et Typhone natus.

³Igitur ad Geryonis boves contendens per European. (Cretam?), ubi multas feras occidit, in Libyam venit. Inde Tartessum profectus itineris sui monumenta in Europæ et Libyæ montibus posuit duas oppositas sibi columnas. ⁴Ubi in itinere Solis radiis urebatur, arcum in deum contendit. Hic ejus audaciam miratus aureum dedit poculum, in quo Oceanum trajecit. Postquam in Erythiam venerat, in Abante monte pernoctavit. ⁵Id sentiens canis in eum irruit. Ille vero et hunc clava percussit, et Eurytionem bubulcum cani opem ferentem necavit. ⁷Menætes autem, qui ibi Plutonis boves pascibat, rem Geryoni nuntiavit. Hic Herculem ad Anthemuntem fluvium boves abigentem deprehendens, commissa pugna, sagitta perfossus periiit. ⁸Hercules vero cum armentis poculo impositis trajecit Tartessum et Soli poculum reddidit.

⁹Transgressus inde Abderiam in Liguriam venit, ubi boves ei eripere vulerunt Alebion et Dercynus, Neptuni filii; quibus peremtis, iter fecit per Tyrreniam. ¹⁰A Rhegio autem taurus unus agmen deserit, et percursa regione finitima, quæ ab illo Italia nominata est (Tyrreni enim *italum* dicebant taurum), repente in mare desiluit, et in Siciliam natando trajiciens venit in campum Erycis, qui rex erat Elymorum. ¹¹Eryx, Neptuni filius, hunc taurum suis armentis aggregavit. Commendatis itaque bobus Vulcano, Hercules taurum quæsiturus processit; quem quum invenisset inter Eryeis armenta, ab eo poposcit. Illum autem, qui taurum se redditurum negabat nisi ipsum luctando superaverit, ter lucta postratum interfecit, et recuperatum taurum cum reliquis ad Ionium mare perduxit.

¹²Ut vero ad intima sinus Adriatici pervenerat, bobus æstrum Juno immisit, quæ ideo disperguntur in montana Thraciæ. Eas Hercules insecutus partem ad Hellespontum captam abduxit: quæ relictae sunt postea evaserunt agrestes. ¹³Sed vix tandem bobus collectis, Strymonem accu-

Θουσιῶν, Στρυμόνα μεμφάμενος τὸν ποταμὸν, πάλαι τὸ βεῖθρον πλωτὸν ὄν, ἐμπλήσας πέτραις, ἀπλωτον ἐποίησε, καὶ τὰς βόας Εὐρυσθεὶ κομίσας δέδωκε. Ὁ δὲ αὐτὰς κατέθυσεν Ἡρα.

(11) Ἐλεσθέντων δὲ τῶν ἄθλων ἐνιμνήσι καὶ ἔτεσιν ὀκτώ, μὴ προσδεξάμενος Εὐρυσθεὺς τὸν τε τῶν τοῦ Λυγίου βροσκημάτων, καὶ τὸν τῆς ὕδρας, ἐνδέκατον ἐπέταξεν ἄθλον παρ' Ἑσπερίδων χρύσεια μήλα κομίζειν.

² Ταῦτα δὲ ἦν, οὐχ ὡς τινες εἶπον, ἐν Λιβύῃ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντος ἐν Ὑπερβορείοις· ἃ Διὶ γήμαντι Ἡρα ἐδώρησάτο. Ἐρύλασσε δὲ αὐτὰ δράκων ἀθάνατος, Τυφῶνος καὶ Ἐχιδνῆς, κεφαλὰς ἔχων ἐκάτον· ἐγρήτο δὲ φωναῖς παντοιαῖς καὶ ποικιλαις. Μετὰ τοῦτου δὲ Ἑσπερίδες ἐφύλαττον, Αἴγλη, Ἐρύθεια, Ἑστία, Ἐρέθουσα.

³ Πορευόμενος οὖν ἐπὶ ποταμὸν Ἐχέδωρον ἦκε. Κύκνος δὲ, Ἄρεος καὶ Πυρρήνης, εἰς μονομαχίαν αὐτὸν προέκαλεῖτο. Ἄρεος δὲ τοῦτον ἐκδικούντος, καὶ συνιστάντος μονομαχίαν, βλήθει κεραυνὸς μέσος ἀμφοτέρων διαλύει τὴν μάχην. ⁴ Βαδίζων δὲ δι' Ἰλλυρίων, καὶ σπεύδων ἐπὶ ποταμὸν Ἡριδανόν, ἦκε πρὸς Νύμφας Διὸς καὶ Θέμιδος. ⁵ Αὐταὶ μνηύουσιν αὐτῷ Νηρέα. Συλλαθὼν δὲ αὐτὸν κοιμώμενον καὶ παντοίας ἐναλλάσσοντα μορφάς, ἔδρασε· καὶ οὐκ ἔλυσε, πρὶν ἢ μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ποῦ τυγχάνοιεν τὰ μήλα, καὶ αἱ Ἑσπερίδες Μαθῶν δὲ, Λιβύην διεξήει. ⁶ Ταύτης ἐβασίλευε παῖς Περσειδῶνος Ἀνταῖος, ὃς τοὺς ξένους ἀνγκάζων παλαίειν ἀνῆρει. Τοῦτω δὲ παλαίειν ἀναγκάζομενος Ἡρακλῆς, ἀράμενος ἄμμοσι μετέωρον κλάσας ἀπέκτεινε. Ψαύοντα γὰρ γῆς, ἰσχυρότερον συνέβαινε γίνεσθαι. Διὸ καὶ Γῆς τινὲς ἔφασαν τοῦτον εἶναι παῖδα.

⁷ Μετὰ Λιβύην δὲ Αἴγυπτον διεξήει. Ταύτης ἐβασίλευε Βούσιρις Ποσειδῶνος παῖς καὶ Λυσιανάσσης τῆς Ἐπάφου. Οὗτος τοὺς ξένους ἔθουεν ἐπὶ βωμῷ Διὸς, κατὰ τι λόγιον. ⁸ Ἐννέα γὰρ ἔτη ἀφορία τὴν Αἴγυπτον κατέλαβε. Φράσιος δὲ ἔλθων ἐκ Κύπρου, μάντις τὴν ἐπιστήμην, ἔφη τὴν ἀφορίαν παύσασθαι, ἐὰν ξένον ἄνδρα τῷ Διὶ σφάζωσι κατ' ἕνος. Βούσιρις δὲ ἐκείνον πρῶτον σφάζας τὸν μάντιν, τοὺς κατιόντας ξένους ἔσφαξε. ⁹ Συλληφθεὶς οὖν καὶ Ἡρακλῆς, τοῖς βωμοῖς προσεφέρετο, τὰ δὲ δεσμὰ διαρρήξας, τὸν τε Βούσιριν καὶ τὸν ἐκείνου παῖδα Ἀμφιδάμαντα ἀπέκτεινε, [καὶ τὸν κήρυκα Χάλθην].

¹⁰ Διεξίων δὲ Ἀσίαν, Θερμυδραῖς, Λινδίων λιμένι, προσίσχει. Καὶ βοηλάτου τινὸς λύσας τὸν ἕτερον τῶν παύρων ἀπὸ τῆς ἀμαξῆς, εὐωχεῖτο θύσας. Ὁ δὲ βοηλάτης βοθεῖν ἑαυτῷ μὴ δυνάμενος, στὰς ἐπὶ τινος ὄρους κατηράτο. Διὸ καὶ νῦν, ἐπειδὴν θύωσιν Ἡρακλεῖ, μετὰ καταρῶν τοῦτο πράττουσι.

¹¹ Περσίων δὲ Ἀραβίαν, Ἐμαθίωνα κτείνει παῖδα Τιθωνοῦ. Καὶ διὰ τῆς Λιβύης πορευθεὶς ἐπὶ τὴν ἕξω θάλασσαν, καταπλεῖ· οὗ τὸ δέπας καταλαμβάνει. ¹² Καὶ περαιωθεὶς ἐπὶ τὴν ἠπειρον τὴν ἀντικρῦ, κατετόξευ-

sans, navigabile ante flumen, alveo lapidibus oppleto, innavigabile fecit : ac traductas boves Eurystheo tradidit, qui sacrificavit eas Junoni.

(11) Peractis his laboribus unius mensis et octo annorum spatio, Eurystheus neque illum armentorum Augeæ, neque illum hydræ admittens, undecimum laborem imposuit, ut ab Hesperidibus aurea mala apportaret.

² Hæc vero non, ut quorundam est sententia, in Libya erant, sed apud Atlantem in terra Hyperboreorum; quæ Jovi in nuptiis suis Juno donaverat. Custodiebat ea draco immortalis, Typhonis et Echidnæ natus, centiceps, qui variis et multigenis vocibus utebatur. Una cum hoc custodiebant Hesperides, Ægle, Erythia, Hestia (Hesperia?) Erethusa.

³ Profectus igitur Hercules ad Echedorum fluvium venit, ubi Cycnus Martis e Pirene filius ad singulare certamen eum provocavit. Hunc dum Mars tuetur et singulare certamen adjuvat, fulmen medium inter utrumque a cælo demissum pugnam dirimit. ⁴ Iter deinde per Illyriam faciens ac properans ad Eridanum fluvium, venit ad Nymphas Jove natas et Themide. ⁵ Hæ indicant ei Nereum. Quem dormientem comprehendit et quamvis omnigenas formas alternantem devinxit, nec prius dimisit quam didicisset ab eo ubinam mala essent et Hesperides. Quod edoctus percurrit Libyam. ⁶ Hujus rex erat Neptuni filius Antæus, qui advenas luctari secum coactos interimebat. Cum eo igitur luctari jussus Hercules in altum sublato loris nodosis ossa confregit, atque ita necavit. Nam ubi terram contigit, robustior semper surrexit. Quare sunt qui eum Terra filium dicant.

⁷ Post Libyam Ægyptum peragravit. Hujus rex erat Busiris, Neptuni filius ex Lysianassa Epaphi. Is ex oraculo quodam advenas in Jovis ara immolabat. ⁸ Etenim novem per annos Ægyptus agrorum sterilitate laboraverat Tum Phrasius vates e Cypro adveniens agrorum sterilitatem desituram esse pronuntiavit, si virum hospitem quotannis Jovi mactaverint. Busiris itaque vatem illum primum immolavit et advenas deinceps jugulare solebat. ⁹ Comprehensus igitur etiam Hercules ad aras trahebatur. At diruptis vinculis et Busirin et ejus filium Amphidamantem necavit (et Chalben præconem).

¹⁰ Itinere per Asiam facto, in Thermydras Lindiorum portum appulit, ac bubulci cujuspiam alterum taurum de plaustro solutum et mactatum comedit. Tum bubulcus quum defendere se non posset, in monte quodam consistens cœpit execrari. Quocirca etiamnum, ubi Herculi sacra faciunt, cum exsecrationibus id peragunt.

¹¹ Hinc profectus in Arabiam Emathionem occidit filium Tithoni. Et per Libyam pergens ad mare exterius, ubi a Sole scyphum accepit, navigationem fecit. ¹² Transvectus in continentem ex adverso sitam, in Caucasio monte aqu-

γεν ἐπὶ τοῦ Καυκάσου τὸν ἐσθίοντα τὸ τοῦ Προμηθέως ἥπαρ αἰετὸν, ὄντα Ἐχιδῶνος καὶ Τυφῶνος· καὶ τὸν Προμηθέα διέλυσε, δεσμὸν ἐλόμενον τὸν τῆς ἐλαίας, καὶ παρέσχε τῷ Διὶ Χείρωνα θνήσκειν ἀθάνατον ἀντ' αὐτοῦ θέλοντα.

¹³ Ὡς δὲ ἦκεν εἰς Ὑπερβορέους πρὸς Ἀτλαντα, εἰπόντος Προμηθέως τῷ Ἡρακλεῖ, αὐτὸν ἐπὶ τὰ μῆλα μὴ πορεύεσθαι, διαδεξάμενον δὲ Ἀτλαντος τὸν πόλον, ἀποστέλλειν ἐκείνον, πεισθεὶς [δὲ] διεδέξατο. ¹⁴ Ἄτλας δὲ, δρεψάμενος παρ' Ἑσπερίδων τρία μῆλα, ἦκε πρὸς Ἡρακλέα. Καὶ μὴ βουλόμενος τὸν πόλον ἔχειν, ¹⁵ καὶ σπείραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς θέλειν ποιήσασθαι. (Lacuna suppleri potest ex Sch. Ap. Rh. 2, 39b. Τὰ μὲν μῆλα αὐτὸς φησὶν ἀποίσειν Εὐρυσθεῖ, τὸν δὲ οὐρανὸν ἐκέλευσεν ἐκείνον ἔχειν ἀντ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς ὑποσχόμενος δόλω ἀντεπέθηκεν αὐτὸν τῷ Ἀτλαντι, κατὰ τὴν τοῦ Προμηθέως ὑποθήκην· κελεύει γὰρ, ὡσπερ ἐκείνος ὑπέθετο, τὸν Ἀτλαντα δεξασθαι τὸν οὐρανὸν, εἰς οὗ σπείραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ποιήσεται.) ¹⁵ Τοῦτο ἀκούσας Ἄτλας, ἐπὶ γῆς καταθεὶς τὰ μῆλα, τὸν πόλον διεδέξατο. Καὶ οὕτως ἀνελόμενος αὐτὰ, Ἡρακλῆς ἀπηλλάττετο. ¹⁶ Ἐνιοὶ δὲ φασιν, οὐ παρὰ Ἀτλαντος αὐτὰ λαβεῖν, ἀλλὰ αὐτὸν δρεψασθαι τὰ μῆλα, κτείναντα τὸν φρουροῦντα ὄφιν. ¹⁷ Κομίσας δὲ τὰ μῆλα Εὐρυσθεῖ ἔδωκεν· ὁ δὲ λαβὼν, Ἡρακλεῖ ἔδωρήσατο. Παρ' οὗ λαβοῦσα Ἀθηνᾶ, πάλιν αὐτὰ ἀπεκόμισεν· ὅσιον γὰρ οὐκ ἦν αὐτὰ τεθῆναι πού.

(12) Δωδέκιστον ἄθλον ἐπετάγη, Κέρβερον ἐξ Ἄδου κομίζειν. ἔχε δὲ οὗτος τρεῖς μὲν κυνῶν κεφαλὰς, τὴν δὲ οὐρὰν δράκοντος, κατὰ δὲ τοῦ νώτου παντοίων εἶχεν ὄφρων κεφαλὰς. ² Μέλλων οὖν ἐπὶ τοῦτον ἀπιέναι, ἤθελε πρὸς Εὐμόλπον εἰς Ἐλευσίνα, βουλόμενος μυηθῆναι. Ἦν δὲ οὐκ ἐξὸν ξένοις τότε μυεῖσθαι. Ἐπειδὴ περ ³ θετὸς Πυλίου παῖς γενόμενος ἐμυεῖτο, ³ μὴ δυνάμενος δὲ ἰδεῖν τὰ μυστήρια, ἐπειπερ οὐκ ἦν ἡγρισμένος τὸν Κενταύρων φόνον, ἀγρισθεὶς ὑπὸ Εὐμόλπου τότε ἐμυήθη. Καὶ παραγενόμενος ἐπὶ Ταΐναρον τῆς Λακωνικῆς, οὗ τῆς Ἄδου καταβάσεως τὸ στόμιόν ἐστι, διὰ τούτου κατῆει.

⁴ Ὅπηνίκα δὲ εἶδον αὐτὸν αἱ ψυχαί, χωρὶς Μελεάγρου καὶ Μεδούσης τῆς Γοργόνας ἔφυγον. Ἐπὶ δὲ τὴν Γοργόνα τὸ ξίφος, ὡς ζῶσαν, ἔλκει, καὶ παρὰ Ἑρμοῦ μαυθάνει, ὅτι κενὸν εἶδωλόν ἐστι. ⁵ Πλησίον δὲ τῶν Ἄδου πυλῶν γενόμενος, Θησέα εὔρε, καὶ Πειρίθου τὸν Περσεφόνης μνηστευόμενον γάμον, καὶ διὰ τοῦτο δεθέντα. Θεασάμενοι δὲ Ἡρακλέα, τὰς χεῖρας ὤρεγον, ὡς ἀναστησόμενοι διὰ τῆς ἐκείνου βίας. ⁶ Ὁ δὲ Θησέα μὲν, λαβόμενος τῆς χειρὸς, ἤγειρε· Πειρίθου δὲ ἀναστήσασθαι βουλόμενος, τῆς γῆς κινουμένης, ἀρῆκεν. Ἀπεκύλισε δὲ καὶ τὸν Ἀσκαλάφου πέτρον. ⁷ Βουλόμενος δὲ αἶμα ταῖς ψυχαῖς παρασχέσθαι, μίαν τῶν Ἄδου βοῶν ἀπέσφαξεν. Ὁ δὲ νέμων αὐτὰς Μενόιτης ὁ Κεωθωνύμου προκαλεσάμενος εἰς πάλην Ἡρακλέα,

lam Typhonis et Echidnae natam Promethei jecur depascentem sagittis confixit; atque solvit Prometheus, qui vinculi loco coronam olivæ sumpsit et Jovi Chironem præbuit, qui immortalis pro illo mori volebat.

¹³ Ubi vero in Hyperboræorum terram ad Atlantem venit Hercules, monente Prometheo, ne ipse ad mala proficisceretur, sed Atlantis polum in suos humeros suscipiens illum pro se mitteret, persuasus polum pro Atlante suscepit. ¹⁴ Atlas, decerptis in Hesperidum hortis tribus malis, redit ad Herculem. Quum vero cælum recipere nollet, (se ipsum ait poma Eurystheo apportaturum esse, atque Herculem pro se jussit sustinere cælum. Quod se facturum Hercules pollicitus dolo quodam a Prometheo suggesto cælum in Atlantem reposuit. Jussit enim ex Promethei consilio Atlantem cælum in se recipere, dum ipse culcitam capiti imposuisset). ¹⁵ Quod ubi audivit Atlas, depositis humi pomis, cælum recepit; atque ita poma Hercules sustulit et discessit. ¹⁶ Nonnulli vero dicunt non ab Atlante cum hæc poma accepisse, sed ipsum, cæso dracone custode, ea decerpisse. ¹⁷ Quæ deportata tradidit Eurystheo. Hic accepta donavit Herculi, ab Hercule Minerva accepit eaque reportavit; nefas enim erat ea aliquo transponi.

(12) Duodecimus labor ei impositus est, ut Cerberum ex orco abduceret. Is tria canum capita, caudam draconis, in dorso vero omnigenorum capita habebat serpentum. ² Ad hunc igitur descensus Eleusinem venit ad Eumolpum, ut ab eo Cereris sacris initiaretur. At vero externis ad ea sacra tunc admitti non licebat. Itaque adoptivus Pylli filius factus initia consecutus erat, ³ sed quum mysteria non posset spectare, propterea quod a Centaurogum cæde nondum lustratus erat, ab Eumolpo expiatus, tum demum initiatus est. Deinde profectus ad Tænarum Lacedæmonia promontorium, ubi ad inferos descensus ostium patet, per hunc in Orcum penetravit.

⁴ Quem ubi conspexerunt umbræ, præter Meleagrum et Medusam Gorgonem omnes diffugere. In Gorgonem gladium ut in vivam stringit, sed a Mercurio discit vanum esse spectrum. ⁵ Mox ubi ad Orco portas esset, Theseum reperit et Pirithoum Proserpinæ nuptias ambientem et propterea vincitum. Qui Herculem conspicati manus porrigebant, ut illius viribus surrecturi. ⁶ Ille vero Theseum quidem manu prehensum excitavit; Pirithoum autem erecturus, quum terra moveretur, dimisit. Revolvit etiam Ascalaphi saxum. ⁷ Atque sanguinem animis præbiturus unam ex Plutonis bobus mactavit. Sed qui eas pascebat Menætes Ceuthonymi filius, quum ad luctam Herculem pro-

ληφθείς μέσον, καὶ τὰς πλευρὰς κατεάξας, ὑπὸ Περσεφόνης παρητήθη.

Ἄιτουόντος δὲ αὐτοῦ Πλούτωνα τὸν Κέρβερον, ἐπέταξεν ὁ Πλούτων ἄγειν χωρὶς ὧν εἶχεν ὄπλων κρατοῦντα. Ὁ δὲ, εὐρὼν αὐτὸν ἐπὶ ταῖς πύλαις τοῦ Ἀχέροντος, τῷ τε θώρακι συμπεφραγμένος, καὶ τῇ λεοντῇ συσχεπασθεὶς, καὶ περιβαλὼν τῇ κεφαλῇ τὰς χεῖρας, οὐκ ἀνῆκε, καίπερ δακνόμενος ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν οὐρὰν ὄρακι ντος· κρατῶν δὲ ἐκ τοῦ τραχήλου, καὶ ἄγων, τὸ θηρίον ἐπέισε. Ὁ συλλαβὼν οὖν αὐτὸν, ἔχε διὰ Ἰροῖζῆνος ποιησάμενος τὴν ἀνάβασιν. Ἀσκάλαφρον μὲν οὖν Δημήτηρ ἐποίησεν ὄϊον. Ἡρακλῆς δὲ Εὐρύστει δέξας τὸν Κέρβερον πάλιν ἐκόμισεν εἰς Ἄδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

(1) Μετὰ δὲ τοὺς ἄθλους Ἡρακλῆς ἀφικόμενος εἰς Θήβας Μέγαραν μὲν ἔδωκεν Ἰολαῷ· αὐτὸς δὲ γῆμαι ἕλωιν, ἐπυνθάνετο Εὐρύτου Οἰχαλίας δυνάστην ἄλλον προσιθῆναι τὸν Ἰόλης τῆς θυγατρὸς γάμον τῷ νικῆσαντι τοξικῇ αὐτὸν τε καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶ ὑπάρχοντας. Ἄφικόμενος οὖν εἰς Οἰχαλίαν, καὶ τῇ τοξικῇ κρείττων αὐτῶν γενόμενος, οὐκ ἔτυχε τοῦ γάμου, Ἰφίτου μὲν τοῦ πρεσβυτέρου τῶν παίδων λέγοντος διδοῖναι τῷ Ἡρακλεῖ τὴν Ἰόλην, Εὐρύτου δὲ καὶ τῶν λοιπῶν ἀπαγορευόντων καὶ δεδοικέναι λεγόντων, μὴ τεκνοποιησάμενος τὰ γενησόμενα πάλιν ἀποκτεῖναι.

(2) Μετ' οὐ πολὺ δὲ κλαπείσων ἐξ Εὐβοίας ὑπὸ Αὐτολύκου βοῶν, Εὐρύτος μὲν ἐνόμιζεν ὑφ' Ἡρακλέους γεγενῆσθαι τοῦτο. Ἰφίτος δὲ ἀπιστῶν ἀφικνεῖται πρὸς Ἡρακλέα, καὶ συντυχῶν ἤκοντι ἐκ Φερῶν αὐτῶ, σετωκῶσι τὴν ἀποθανούσασαν Ἀλκηστιν Ἀδμήτῳ, παρακαλεῖ συζητῆσαι τὰς βόας. Ἡρακλῆς δὲ ὑπισχνεῖται καὶ ξενίζει μὲν αὐτὸν· μανεῖς δὲ αὐθις ἀπὸ τῶν Τυρυνθίων ἔρριψεν αὐτὸν τευχῶν. Καθαρθῆναι δὲ ἕλων τὸν φόνον, ἀφικνεῖται πρὸς Νηλέα. Πυλίων ἦν οὗτος δυνάστης. Ἀπωσαμένου δὲ Νηλείως αὐτὸν διὰ τὴν πρὸς Εὐρύτου φιλίαν, εἰς Ἀμύκλας παραγενόμενος, ὑπὸ Δηϊφόβου τοῦ Ἱπολύτου καθαίρεται. Κατασχεθεὶς δὲ δεινῇ νόσῳ διὰ τὸν Ἰφίτου φόνον, εἰς Δελφοὺς παραγενόμενος, ἀπαλλαγὴν ἐπυνθάνετο τῆς νόσου. Μὴ χρησιμωδούσης δὲ αὐτῷ τῆς Πυθίας, τὸν τε νῶν συλᾶν ἤθελε, καὶ τὸν τρίποδα βαστάσας, κατασκευάζει μαντεῖον ἴδιον. Μαχομένου δὲ αὐτῷ Ἀπόλλωνος, ὁ Ζεὺς ἔησι μέσον αὐτῶν κεραυνόν. Καὶ τοῦτον διαλυθέντων τὸν τρόπον, λαμβάνει χρησμὸν Ἡρακλῆς, ὃς ἔλεγεν ἀπαλλαγὴν αὐτῷ τῆς νόσου ἔσεσθαι πρᾶντι καὶ τρία ἔτη λατρεύσαντι, καὶ δόντι ποιήν τῷ φόνου τὴν τιμὴν Εὐρύτου.

(3) Τοῦ δὲ χρησμοῦ δοθέντος, Ἐρμῆς Ἡρακλέα πιπράσκει· καὶ αὐτὸν ὠνεῖται Ὀμφάλῃ Ἰαρδάνου, βασιλεύουσα Λυδῶν, ἣ τὴν ἡγεμονίαν τελευτῶν ὀγρήμας Ἰμῶλος κατέλιπε. Τὴν μὲν οὖν τιμὴν κομισθεῖσαν Εὐρύτος οὐ προσεδέξατο. Ἡρακλῆς δὲ Ὀμφάλῃ δουλεύων, τοὺς μὲν παρὰ τὴν Ἐφεσον Κέρκωπας συλ-

vocasset, medius ab eo prehensus, perfractis costis, Pruserpiæ deprecatione a morte servatus est.

Quum autem Cerberum a Plutone deposceret, permisit ei Pluto ut abduceret eum, si armis quæ haberet non usus domaret. Hercules igitur deprehendens illum ante Acherontis portas, thorace munitus et leonis pelle contextus, circumjectis illius capiti manibus, haud remisit, quamvis draconis, qui in cauda erat, morsibus impeteretur: sed collum constringens et præfocans belluam parere coegit. Captum itaque Cerberum abduxit per Træzenem regressus. (Ascalaphum Ceres in bubonem mutavit.) Hercules Eurystheo monstratum Cerberum ad inferos reduxit.

CAPUT VI.

(1) Peractis his laboribus, Hercules Thebas reversus Megaram elocavit Iolao, ipse vero uxorem ducturus, Eurytum Œchaliæ imperantem certaminis præmium Iolæ filie nuptias proposuisse audivit ei, qui sagittandi peritia ipsum et filios suos vicerit. Igitur profectus Œchaliæ, quum sagittandi arte præstantior illis exstitisset, nuptias non consecutus est. Iphitus quidem filiorum maximus Iolen Herculi concedendam esse censebat, at Eurytus et ceteri filii recusabant, timendum esse dicentes, ne si liberos ex ea susciperet, hos quoque necaret.

(2) Non multo post bobus ex Eubœa ab Autolyco furto abactis, Eurytus id ab Hercule factum esse putavit. Quod tamen non credens Iphitus ad Herculem contendit, eique obviam factus Pheris redeunti, ubi Alcestin jam mortuam Admeto reddiderat, ut secum boves investigaret, invitavit. Hercules id pollicetur atque hospitio eum excipit, sed denuo furore percitus de Tyrinthiorum manibus dejecit. A qua cæde expiari cupiens venit ad Neleum. Is rex erat Pyliorum. Repudiatus autem ab eo propter suam cum Euryto amicitiam, Amyclas profectus a Deiphobo, Hippolyti filio, lustratus est. Verum gravi propter Iphiti eadem morbo correptus Delphos adiit, ac de morbi medela sciscitatus est. Cui quum Pythia nihil responderet, templum spoliare molitus est, et ablato tripode, proprium sibi oraculum instituere voluit. Quapropter quum Apollo cum eo pugnaret, Jupiter medium inter hos fulmen demisit; ac hunc in modum pugna eorum dirempta, Hercules accepit oraculum, quod morbi finem fore dixit, si venditus triennium servitutem serviisset et pretium cædis puenam solvisset Euryto.

(3) Quo oraculo dato, Mercurius Herculem vendit, eumque mercatur Omphalæ Iardani filia, regina Lydorum, cui Tmolus conjux moriens regnum reliquerat. Sed Eurytus allatum sibi pretium non admisit. Interim Hercules Omphalæ serviens captos qui prope Ephesum erant Cercopes

λαβῶν ἔδησε· ³ Συλέα δὲ ἐν Αὐλίδι τοὺς παριόντας ξένους σκάπτειν ἀναγκάζοντα, σὺν ταῖς ῥίζαις τὰς ἀμπέλους σκάψας, μετὰ τῆς θυγατρὸς Ξενοδίκης ἀπέκτεινε. ⁴ Καὶ προσσχὼν νῆσῳ Δολίχῃ, τὸ Ἰκάρου σῶμα ἰδὼν τοῖς αἰγιαλοῖς προσφερόμενον, ἔθαψε, καὶ τὴν νῆσον ἀντὶ Δολίχης Ἰκαρίαν ἐκάλεσεν. Ἀντὶ τοῦτου Δαίδαλος ἐν Πίσῃ εἰκόνα παραπλησίαν κατεσκεύασεν Ἡρακλεῖ· ἦν νυκτὸς ἀγνοήσας Ἡρακλῆς, λίθῳ βελῶν, ὡς ἐμπνουν ἐπληξῆε. ⁵ Καθ' ὃν δὲ χρόνον ἐλάτρευε παρ' Ὀμφάλῃ, λέγεται τὸν ἐπὶ Κολχίχου πλοῦν γενέσθαι, καὶ τὴν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου θήραν, καὶ Θησέα παραγεγόμενον, ἐκ Τροίης (εἰς) τὸν Ἴσθμὸν καθᾶραι.

(4) Μετὰ δὲ τὴν λατρείαν ἀπαλλαγείς τῆς νόσου ἐπὶ Ἴλιον ἔπλει, πεντηκοντόροις ὀκτωκαίδεκα, συναθροίσας στρατὸν ἀνδρῶν ἀρίστων ἐκουσίως θελόντων στρατεύεσθαι. Καταπλεύσας δὲ εἰς Ἴλιον, τὴν μὲν τῶν νεῶν φυλακὴν Ὀϊκλεῖ κατέλιπε· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἀρίστων ὄρμα ἐπὶ τὴν πόλιν. ² Παραγεγόμενος δὲ ἐπὶ τὰς νῆς σὺν τῇ πλήθει Λαομέδων, Ὀϊκλέα μὲν ἀπέκτεινε μαχόμενον· ἀπελαθεὶς δὲ, ὑπὸ τῶν μετὰ Ἡρακλείους ἐπολιορκεῖτο. ³ Τῆς δὲ πολιορκίας ἐνεστῶσης, ῥήξας τὸ τεῖχος, Ἐλαμῶν πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ μετὰ τοῦτον Ἡρακλῆς. Ὡς δὲ εἰσετάσαστο Ἐλαμῶνα πρῶτον εἰσεληλυθότα, σπασάμενος τὸ ξίφος, ἐπ' αὐτὸν ἔχει, μηδένα θέλων ἑαυτοῦ κρείττονα νομίζεσθαι. ⁴ Συνιδὼν τοῦτο Ἐλαμῶν, πλησίον λίθους κειμένους συνῆρριξε. Τοῦ δὲ ἐρομένου, τί πράττοι, βωμὸν εἶπεν Ἡρακλέους κατασκευάζειν Καλλινίκου. ⁵ Ὁ δὲ, ἐπαινέσας, ὡς εἶδε τὴν πόλιν, κατατοξεύσας Λαομέδοντα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, χωρὶς Ποδάρκου, Ἐλαμῶνι ἀρίστειον Ἡσιόνην τὴν Λαομέδοντος θυγατέρα δίδουσι. ⁶ Καὶ ταύτῃ συγχωρεῖ τῶν αἰχμαλώτων, ὃν ἤθελεν ἄγεσθαι. Τῆς δὲ αἰρουμένης τὸν ἀδελφὸν Ποδάρκην, ἔφη δεῖν πρῶτον αὐτὸν δοῦλον γενέσθαι, καὶ τότε, τί ποτε δοῦσεν ἀντ' αὐτοῦ, λαβεῖν αὐτόν. Ἡ δὲ, πιπρασκομένου, τὴν καλύπτραν ἀφελομένη τῆς κεφαλῆς ἀντέδωκεν· ὅθεν Ποδάρκης Πρίαμος ἐκλήθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

(1) Πλείοντος δὲ ἀπὸ Τροίας Ἡρακλέους, Ἡρα χαλεποὺς ἐπέμψε χειμῶνας· ἐφ' οἷς ἀγανακτήσας Ζεὺς, ἐκρέμασεν αὐτὴν ἐξ Ὀλύμπου. Προσέπλει δὲ Ἡρακλῆς τῇ Κῶ· καὶ νομίσαντες αὐτὸν οἱ Κῶοι ληστρικὸν ἄγειν στόλον, βάλλοντες λίθοις προσπλεῖν ἐκώλυσον. ² Ὁ δὲ βιασάμενος, τὴν νύκτα (νῆσον;) εἶδε, καὶ τὸν βασιλέα Εὐρύπυλον, Ἀστυπалаίας παῖδα καὶ Ποσειδῶνος, ἔκτεινε. Ἐτρώθη δὲ κατὰ τὴν μάχην Ἡρακλῆς ὑπὸ Χαλκώδοντος, καὶ, Διὸς ἐξαρπάσαντος αὐτόν, οὐδὲν ἔπαθε.

³ Πορθήσας δὲ Κῶν, ἦκε δι' Ἀθηνᾶς εἰς Φλέγραν, καὶ μετὰ θεῶν κατεπολέμησε Γίγαντας.

devinxit; Syleum ³ vero, qui in Aulide (Lydia?) peregrinos praetereuntes terram fodere cogebat, defossis cum radice vitibus, una cum Xenodice filia interfecit. ⁴ Idem ad Dolichen insulam delatus, ac videns Icarum corpus in litore ejectum, sepulturae dedit, ab eoque Dolichen insulam mutato nomine Icariam vocavit. Cujus beneficii causa Daedalus Pisae similem Herculi confecit imaginem, quam noctu ignorans Hercules, vivam esse opinatus, lapide percussit. ⁵ Quo tempore apud Omphalen serviebat, fuisse dicunt in Colchos navigationem et venationem apri Calydonii, ac Theseum Troezenae profectum Isthmum purgasse latronibus.

(4) Post servitutem morbo liberatus cum duodeviginti navibus quinquaginta remis instructis, collecto fortissimorum virorum voluntarie cum eo in bellum proficiscens exercitu, navigavit contra Ilium. Ibi quum appulisset, navium custodiam reliquit Oicli, ipse vero cum ceteris principibus contendit ad urbem. ² Laomedon interea, facto cum multitudine in classem impetu, Oiclem quidem pugnantem interfecit, sed repulsus, ab Herculis sociis intra urbem coepit obsideri. ³ Quumque obsidio urgeretur, Telamon, dirupta muri parte, primus urbem ingressus est, et post eum Hercules. Qui ubi Telamonem primum intrasse vidit, stricto eum gladio aggreditur, neminem volens se haberi fortiorem. ⁴ Id quum Telamon animadvertisset, adjacentes prope lapides collegit, atque Herculi quidnam faceret interroganti aram se respondit Herculi exstruere Callinico. ⁵ Tum is Telamoni collaudato, postquam urbem ceperat Laomedontemque cum filiis ejus praeter Podarce sagittis interfecerat, Hesionem, Laomedontis filiam, virtutis praemium dedit, ⁶ et huic quem vellet captivorum abducendum concessit. Quae quum sibi Podarce fratrem delegisset, Hercules illum prius in servitutem redigendum ait, atque sic eum, dato quodcumque vellet redemptionis pretio, se recepturam esse. Illa igitur pro vendito fratre demptum e capite flammeum dedit. Hic Podarces Priamus est vocatus.

CAPUT VII.

(1) Herculi a Troja classem reducenti Juno vehementem immisit tempestatem. Quam ob rem Jupiter indignatus eam ex Olympo suspendit. Hercules interea navigavit ad Con. Coi piraticam eum classem agere existimantes, jactis lapidibus appellere prohibebant. ² Is autem vi adhibita noctu insulam cepit, regemque Eurypylum Astypalaeae, et Neptuni filium, interemit. Sed et Hercules in pugna a Chalcodonte vulneratus est, at a Jove ereptus mali nihil pertulit.

³ Coe devastata, a Minerva advocatus venit Phlegram, ubi cum diis Gigantes debellavit.

(2) Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐπ' Αὐγέαν ἐστρατεύετο, συναθροίσας Ἀρκαδικὸν στρατὸν, καὶ παραλαβὼν ἐθελοντὰς τῶν [ἀστῶν] ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀριστέρων. Ἐγγύς δὲ τὸν ἀφ' Ἡρακλέους πόλεμον ἀκούων, κατέστησεν Ἡλείων στρατηγὸς Εὐρύτου καὶ Κτεάτου συμφρεῖς, οἱ δυνάμει τοὺς τότε ἀνθρώπους ὑπερέβαλλον. Παιδὲς δὲ ἦσαν Μολιόνης καὶ Ἀκτορος, ἐλέγοντο δὲ Ποσειδῶνος. Ἀκτωρ δὲ ἀδελφὸς ἦν Αὐγέου. Ἐπιβῆθη δὲ Ἡρακλεῖ, κατὰ τὴν στρατείαν νοσῆσαι. Διὰ τοῦτο καὶ σπονδὰς πρὸς τοὺς Μολιονίδας ἐποιήσατο. Οἱ δὲ, ὕστερον ἐπιγνόντες αὐτὸν νοσοῦντα, ἐπιτίθενται τῷ στρατεύματι, καὶ κτείνουσι πολλούς. Ἐπεὶ μὲν οὖν ἀνεχώρησεν Ἡρακλῆς, αὐθις δὲ, τῆς τρίτης Ἰσθμιάδος τελευτήσας, Ἡλείων τοὺς Μολιονίδας πεμφάντων συνήτας, ἐν Κλεωναῖς ἐνεδρεύσας, τούτους Ἡρακλῆς ἀπέκτεινε, καὶ στρατεύσας ἐπὶ τὴν Ἥλιον εἶλε τὴν πόλιν. Καὶ κτείνας μετὰ τῶν παίδων Αὐγέαν, κατήγαγε Φυλῆα, καὶ τούτῳ τὴν βασιλείαν ἔδωκεν. Ἐθῆκε δὲ καὶ τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα. Πέλοπος τε βωμὸν ἰδρύσατο, καὶ θεῶν δώδεκα βωμοὺς ἐξῆς (ἕξ?) ἐδείματο.

(3) Μετὰ δὲ τὴν Ἥλιδος ἄλωσιν, ἐστράτευσεν ἐπὶ Πύλον, καὶ τὴν πόλιν ἐλὼν, Περικλύμενον κτείνει τὸν ἀλκιμώτατον τῶν Νηλεῶς παίδων, ὃς μεταβάλλων τὰς μορφὰς ἐμάχετο. Τὸν δὲ Νηλεῆα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, χωρὶς Νέστορος, ἀπέκτεινε. Οὗτος δὲ νέος ὢν παρὰ Γερηνίους ἐτρέφετο. Κατὰ δὲ τὴν μάχην καὶ Ἄδην ἔτρωσε Πυλίοις βοηθοῦντα.

Ἐλὼν δὲ τὴν Πύλον, ἐστράτευσεν ἐπὶ Λακεδαιμόνα, μετῆλθαι τοὺς Ἰπποκόωντος παῖδας θέλων. Ὁργίζετο μὲν γὰρ αὐτοῖς, καὶ διότι Νηλεῖ συνεμάχησαν, μᾶλλον δὲ ὠργίσθη, ὅτι τὸν Λικυμνίου παῖδα ἀπέκτειναν. Θεωμένους γὰρ αὐτοῦ τὰ Ἰπποκόωντος βασιλεία, ἐκδραμῶν κύων τῶν Μολοσσικῶν ἐπ' αὐτὸν ἐφέρετο. Ὁ δὲ, βαλὼν λίθον, ἐπέτυχε τοῦ κυνός. Ἐκτροχάσαντες δὲ οἱ Ἰπποκοωντίαι, καὶ τύποντες αὐτὸν τοῖς σκυτάλοις, ἀπέκτειναν. Τὸν δὲ τούτου θάνατον ἐκδικῶν, στρατείαν ἐπὶ Λακεδαιμονίαν συνήθροισε. Καὶ παραγενόμενος εἰς Ἀρκαδίαν, ἤξιον καὶ Κηφεία μετὰ τῶν παίδων, ὧν εἶχεν, εἴκοσι, συμμαχεῖν. Δεδωὶς δὲ Κηφεῖς, μὴ καταλιπόντος αὐτοῦ Τέγεαν, Ἀργεῖοι ἐπιστρατεύσονται, τὴν στρατείαν ἤρνεϊτο. Ἡρακλῆς δὲ παρ' Ἀθηνᾶς λαβὼν ἐν ὑδρία χαλκῇ βόστρυχον Γοργόνης, Στερόπη (Ἀερόπη?) τῆ Κηφείας θυγατρὶ δίδωσιν, εἰπὼν, ἐάν ἐπὶ στρατὸς, τρίς ἀνασχούσης ἐκ τῶν τειχῶν τὸν βόστρυχον καὶ μὴ προιδούσης, τροπὴν τῶν πολεμίων ἔσσειται. Τούτου γενομένου, Κηφεῖς μετὰ τῶν παίδων ἐστράτευσεν. Καὶ κατὰ τὴν μάχην αὐτὸς τε καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ τελευτήσωσι· καὶ πρὸς τούτοις Ἰφικλος ὁ τοῦ Ἡρακλέους ἀδελφός. Ἡρακλῆς δὲ κτείνας τὸν Ἰπποκόωντα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, χειρῶσάμενος τὴν πόλιν, Τυνδάρεω καταγαγὼν, τὴν βασιλείαν παρέδωκε τούτῳ.

(4) Παριῶν δὲ Τέγεαν Ἡρακλῆς, τὴν Αὐγῆν Ἀλεῶν

(2) Nec multo post, collecto Arcadum exercitu et assumptis ex (urbibus) Græciæ volonibus fortissimis, contra Augeam suscepit expeditionem. Augeas ab Hercule bellum sibi parari audiens Eleorum duces constituit Eurytum et Cteatum, qui in unum corpus concreti viribus omnes tunc temporis mortales superabant. Filii erant Moliones et Actoris, licet Neptuni esse dicerentur. Actor frater erat Augeæ. Accidit autem ut inter expeditionem Hercules in morbum incideret. Quam ob causam cum Molionidis inducias fecit. Hi vero quum postea Herculem morbo laborare rescivissent, ejus copias insidiis aggrediuntur et multos trucidant. Tuuc igitur Hercules recessit; postea vero, ubi tertium ab eo tempore ludî Isthmici celebrabantur, missos ab Eleis ad sacra facienda Molionidas ad Cleonas ex insidiis interemit et ductis contra Elin copias urbem cepit; occisoque cum filiis Augeæ reduxit Phyleum, eique regnum tradidit. Præterea etiam ludos Olympicos instituit, ac Pelopis aram consecravit, nec non aras duodecim deorum ex ordine dedicavit.

(3) Post Elidem captam adversus Pylum profectus est, atque urbe potitus Periclymenum interfecit, Nelei filiorum fortissimum, qui inter pugnandum in varias formas se transmutabat. Neleum quoque ceterosque ejus filios, excepto Nestore, necavit. Hic enim puer adhuc apud Gerynios educabatur. In eadem pugna etiam Plutonem Pylis opitulantem vulneravit.

Expugnata Pylo, profectus est contra Lacedæmonem, Hippocoontis filios puniturus; quibus, quod Neleo supplicias tulissent, magis autem, quod Licymni filium occidissent, succensebat. Hoc enim Hippocoontis regiam contemplante, Molossici generis canis in eum erupit: puer lapide canem ferit. Tum Hippocoontidæ accurrentes fustibus eum necarunt. Hujus igitur necem ulturus exercitum in Lacedæmonem comparavit: atque in Arcadium progressus Cepheum quoque cum viginti quos habebat filiis belli socium esse voluit. At Cepheus, veritus ne relictam a se Tegeam Argivi bello invaderent, expeditionem detrectabat. Tum Hercules acceptum a Minerva in urna ænea Gorgonis cincinnum Steropæ (Aeropæ?) Cephei filiæ dedit, verbis addens: si exercitu aggrediente ter de muris cincinnum averso vultu ostentaret, hostes in fugam se conversuros esse. Quo facto Cepheus cum filiis expeditionem secutus est. Atque in pugna et ipse et filii occubere, præterea etiam Iphiclus frater Herculis. Hic autem, caeso Hippocoonte et ejus filiis, urbe potitus Tyndareum reduxit eique regnum tradidit.

(4) Per Tegeam iter faciens Hercules Augem Alei filiam

θυγατέρα οὖσαν ἀγνοῶν φοβειρεν. Ἡ δὲ, τεκοῦσα κρύφα τὸ βρέφος, κατέθετο ἐν τῇ τεμένει τῆς Ἀθηνᾶς. Λοιμῶ δὲ τῆς χώρας φθειρομένης, Ἄλεος εἰσελθὼν καὶ ἐρευνήσας εἰς τὸ τέμενος, τὰς τῆς θυγατρὸς ὠδίννας εὔρει. Τὸ μὲν οὖν βρέφος εἰς τὸ Παρθένιον ὄρος ἐξέθετο. ²Καὶ τοῦτο μὲν κατὰ θεῶν τινα πρόνοιαν ἐσώθη. Θηλὴν μὲν γὰρ ἀρτιτόκος ἔλαφος ὑπέσχετο αὐτῷ· ποιμένες δὲ ἀνελάμενοι τὸ βρέφος, Τήλεφον ἐκάλεισαν αὐτόν. ³Αὐγὴν δὲ ἔδωκε Ναυπλίῳ τῷ Ποσειδῶνος ὑπερόριον ἀπειμπολήσαι. Ὁ δὲ Τεύθραντι τῷ Τεύθρανίας ἔδωκεν αὐτὴν δυνάστη· κάκεινος γυναῖκα ἐποίησατο.

(5) Ἡρακλῆς δὲ παραγενόμενος εἰς Καλυδῶνα, τὴν Οἰνείως θυγατέρα Δηϊάνειραν ἐμνηστεύσατο. Καὶ διαπλάσας ὑπὲρ τῶν γάμων αὐτῆς πρὸς Ἀχελῶν, ἀπεικασθέντα ταύρω, περιέκλασε τὸ ἕτερον τῶν κεράτων. Καὶ τὴν μὲν Δηϊάνειραν γαμει· τὸ δὲ κέρασ Ἀχελῶος λαμβάνει, θοὺς ἀντὶ τούτου τὸ τῆς Ἀμάλθειας. ²Ἀμάλθεια δὲ ἦν Αἰμονίου θυγάτηρ, ἣ κέρασ εἶχε ταύρου. Τοῦτο δὲ, ὡς Φερεκύδης λέγει, δύναμιν εἶχε τοιαύτην, ὥστε βρωτὸν ἢ ποτὸν, ὅπερ εὐχαιτό τις, παρέχειν ἀπονον.

(6) Στρατεύει δὲ Ἡρακλῆς μετὰ Καλυδωνίων ἐπὶ Θεσπρωτούς. Καὶ πόλιν ἑλὼν Ἐφυραν, ἧς ἐβασίλευε Φύλας, Ἀστυόχῃ τῇ τούτου θυγατρὶ συνελθὼν, πατὴρ Τηπολήμου γίνεται. ²Διατελῶν δὲ παρ' αὐτοῖς, πέμψας πρὸς Θέστιον, ἐπὶ μὲν κατέχειν ἔλεγε παῖδας, τρεῖς δὲ εἰς Θήβας ἀποστέλλειν, τοὺς δὲ λοιποὺς τεσσαράκοντα πέμπειν εἰς Σαρδῶν τὴν νῆσον ἐπ' ἀποικίαν.

³Γενομένων δὲ τούτων, εὐωγούμενος παρὰ Οἰνεῖ, κονδύλιω πλήξας ἀπέκτεινε Ἀρχιτέλους παῖδα Εὐνομον κατὰ χειρῶν διδόντα· συγγενὴς δὲ Οἰνείως οὗτος. ⁴Ἄλλ' ὁ μὲν πατὴρ τοῦ παιδός, ἀκουσίως γεγεννημένου τοῦ συμβεβηκότος, συνεγνωμόνει· Ἡρακλῆς δὲ, κατὰ τὸν νόμον, τὴν φυγὴν ὑπομένειν ἤθελε, καὶ διέγνω πρὸς Κηῦκα εἰς Τραχίνα ἀπιέναι. ⁵Ἄγων δὲ Δηϊάνειραν, ἐπὶ ποταμὸν Εὐήνον ἤκεν, ἐν ᾧ καθεζόμενος Νέσσοσ ὁ Κένταυρος τοὺς παριόντας διεπόρθημευε μισθοῦ, λέγων παρὰ θεῶν τὴν πορθμείαν εἰληφέναι διὰ δικαιοσύνην. ⁶Αὐτὸς μὲν οὖν Ἡρακλῆς τὸν ποταμὸν διέβη· Δηϊάνειραν δὲ, μισθὸν αἰτηθεὶς, ἐπέτρεψε Νέσσῳ διακομίζειν. Ὁ δὲ διαπορθημῶν αὐτὴν ἐπέχει βιάζεσθαι. Τῆς δὲ ἀνακραγούσης αἰσθόμενος ὁ Ἡρακλῆς, ἐξελθὼντα Νέσσον ἐτόξευσεν εἰς τὴν καρδίαν. ⁷Ὁ δὲ μέλλων τελευτᾶν, προσκαλεσάμενος Δηϊάνειραν εἶπεν, εἰ θέλοι φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα ἔχειν, τὸν τε γόνον, ὃν ἀφῆκε κατὰ τῆς γῆς, καὶ τὸ ρεῖν ἐκ τοῦ τραύματος τῆς ἀκίδος αἷμα, συμμῖξαι. Ἡ δὲ ποιήσασα τοῦτο, ἐρύλαττε παρ' ἑαυτῇ.

(7) Διεξιὼν δὲ Ἡρακλῆς τὴν Δρυόπων χώραν, ἀπορῶν τροφῆς, ἀπαντήσαντος Θειοδάμαντος βοηλατοῦντος, τὸν ἕτερον τῶν ταύρων λύσας, εὐωγῆσατο. ²Ὡς δὲ ἦκεν εἰς Τραχίνα πρὸς Κηῦκα, ὑποδεχθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, Δρύοπασ κατεπολέμησεν.

laud agnitam viliavit. Quæ quem clam peperit puerum in Minervæ sacrario deposuit. Peste autem per ea loca stragem edente, Aleus templum ingressus et singula rimatus filiae partum invenit. Infantem igitur in Parthenium montem jussit exponi. ²Sed divina quadam providentia servatus est. Nam cerva, quæ nuperrime pepererat, illi ubera præbuit: pastores autem sublatum puerum Telephum vocarunt. ³Augen Aleus Nauplio, Neptoni filio, extra fines vendendam dedit. Hic Teuthranti, Teuthrañiæ regi, eam tradidit, qui uxorem duxit.

(5) Hercules Calydonem profectus Deianiram Cenei filiam in matrimonium poposcit: ac luctatus de nuptiis ejus cum Acheloo in taurum transformato alterum ei cornu perfregit. Itaque Deianiram duxit, cornu autem Acheloo restituit, qui hujus loco Amaltheæ cornu dedit. ²Amalthea Harmonii filia erat tauri cornu prædita; quod, ut Pherecydes testatur, eam habebat virtutem, ut quidquid cibi vel potus quispiam expeteret, sine labore ullo suppeditaret.

(6) Deinde Hercules cum Calydoniis contra Thesprotos in bellum exit; et capta Ephyra urbe, cujus rex erat Phylas, cum Astyoche illius filia congressus, pater sit Tlepolemi. ²Dum vero apud Calydonios versabatur, ad Thestium misit, eumque jussit septem suorum filiorum retinere, tres ablegare Thebas, reliquos quadraginta colonos mittere in Sardiniam.

³Quibus factis, quum apud Ceneum in convivio esset, pugno percussum Eunomum, Architelis filium, aquam manibus infundentem occidit. Hic Ceneo propinquus erat. ⁴Sed pater pueri, quod id ab imprudente factum esset, veniam dedit. Hercules autem, ut lex jubebat, exilium sustinere voluit, atque Trachinem ad Ceycem sese conferre decrevit. ⁵Itaque cum Deianira ad Evenum fluvium pervenit, in cujus ripis considens Nessus Centaurus viatores mercede trajiciebat; quod nautum a diis sibi justitiæ præmium concessum esse dicebat. ⁶Hercules igitur ipse quidem amnem permeavit, Deianiram vero portorium pactus Nesso commisit transferendam. Hic autem in trajectu vim ei afferre intendit. Quam clamantem audiens Hercules, egredientem Nessum in corde sagitta percussit. ⁷Is moriturus Deianiræ advocatæ, si philtum in Herculem vellet habere, jussit, ut quod ipse semen in terram effudisset cum sanguine ex sagittæ vulnere defluente commiseret. Quod quum illa fecisset, penes se servavit.

(7) Hercules Dryopum terram peragrans et cibi inopia laborans, Thiodamante cum plaustro duobus bobus juncto occurrente, alterum eorum solvit et deinde devoravit. ²Ut vero Trachinem venit ad Ceycem, hospitio ab eo exceptus Dryopas debellavit.

³ Αἰθίος δὲ ἐκείθεν ὀρηθεὶς, Λίγιμῳ βασιλεῖ Δωριέων συνεμάχησε. Λαπίθαι γὰρ περὶ γῆς ὄρων ἐπολέμουν αὐτῷ, Κορώνου στρατηγούντος. Ὁ δὲ, πολιορκούμενος, ἐπεκαλέσατο τὸν Ἡρακλῆα βοηθὸν ἐπὶ μέρει τῆς γῆς. Βοηθήσας δὲ Ἡρακλῆς ἀπέκτεινε Κόρωνον μετὰ καὶ ἄλλων, καὶ τὴν γῆν ἅπασαν παρέδωκεν ἑλευθέραν αὐτῷ.

⁴ Ἀπέκτεινε δὲ καὶ Λαογόραν, μετὰ τῶν τέκνων, βασίλεια Δρυόπων, ἐν Ἀπόλλωνος τεμένει θαινόμενον, ὑβριστὴν ὄντα, καὶ Λαπιθῶν σύμμαχον. ⁵ Παριόντα δὲ Ἴτωνον εἰς μονομαχίαν προεκαλέσατο αὐτὸν Κύκνος Ἄρειος καὶ Πελοπίας. Συστάς δὲ καὶ τοῦτον ἀπέκτεινεν. ⁶ Ὡς δὲ εἰς Ὀρμένιον ἦκεν, Ἀμύντωρ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς μεθ' ὄπλων οὐκ εἶα διέρχεσθαι. Κωλυόμενος δὲ παριέναι, καὶ τοῦτον ἀπέκτεινεν.

⁷ Ἀφικόμενος δὲ εἰς Τραχίνα, στρατείαν ἐπ' Οἰχαλίαν συνήθοριζεν, Εὐρυτον τιμωρήσασθαι θέλων. Συμμαχούντων δὲ αὐτῷ Ἀρχαδίων καὶ Μηλιέων τῶν ἐκ Τραχίνος, καὶ Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων, κτείννας μετὰ τῶν παίδων Εὐρυτον, αἶρει τὴν πόλιν. ⁸ Καὶ θάψας τῶν σὺν αὐτῷ στρασευσασμένων τοὺς ἀποθανόντας, Ἰππασόν τε τὸν Κηῦκος, καὶ Ἀργεῖον καὶ Μέλανα τοὺς Λικυμνίου παῖδας, καὶ λαφυραγωγήσας τὴν πόλιν, ἦγεν Ἴολην αἰχμαλώτον. ⁹ Καὶ προσορμισθεὶς Κηναίῳ τῆς Εὐβοίας, ἐπ' ἀκρωτηρίῳ Διὸς Κηναίου βωμὸν ἰδρύσατο. ¹⁰ Μέλλων δὲ ἱεροουργεῖν, εἰς Τραχίνα (Λίγαν) τὸν κήρυκα ἐπέμψε, λαμπρὰν ἐσθήτα οἰσόντα. Παρὰ δὲ τούτου τὰ περὶ τὴν Ἴολην Δηϊάνειρα πυθομένη, καὶ δεῖσασα μὴ ἐκείνην μᾶλλον ἀγαπήσῃ, νομίσασα ταῖς ἀληθείαις φίλτρον εἶναι τὸ βυθὸν αἶμα Νέσσου, τούτῳ τὸν χιτῶνα ἔχρισεν. Ἐνδὺς δὲ Ἡρακλῆς ἔθυσεν. ¹¹ Ὡς δὲ θερμανθέντος τοῦ χιτῶνος ὁ τῆς ὕδρας ἴς τὸν χρωτὰ ἔσηπε, τὸν μὲν Λίγαν τοῖν ποδοῖν ἀράμενος, [ἀπὸ τῆς Βοιωτίας εἰς τὴν Εὐβοϊκὴν θάλασσαν] κατηκόντισεν, τὸν δὲ χιτῶνα ἀπέσπα προσπεφυκότα τῷ σώματι συναπεσπύοντο δὲ αἱ σάρκες αὐτῷ. ¹² Γοιούτῃ δὲ συμφορᾷ κατασχεθεὶς, εἰς Τραχίνα ἐπὶ νεῶς κομίζεται. Δηϊάνειρα δὲ αἰσθημένη τὸ γεγονός, ἑαυτὴν ἀνήρτησεν. ¹³ Ἡρακλῆς δὲ ἐντειλάμενος ὈΨῳ, ὃς ἐκ Δηϊάνειρας ἦν αὐτῷ παῖς πρεσβύτερος, Ἴολην ἀνδρωθέντα γῆμαι, παραγενόμενος εἰς Οἶτην ὄρος (ἔστι δὲ τοῦτο Τραχινίον), ἐκεῖ πυρὰν ποιήσας, ἐκέλευεν, ἐπιθάντος, ὑφάπτειν. ¹⁴ Μηδενὸς δὲ τοῦτο πράττειν ἐθέλοντος, Ποίας, παριὼν κατὰ ζήτησιν ποιμνίων, ὑφῆξε. Τούτῳ καὶ τὰ τοῦ ἐδωρήσατο Ἡρακλῆς. ¹⁵ Καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς, λέγεται νέφος ὑποστᾶν μετὰ βροντῆς αὐτὸν εἰς οὐρανὸν ἀναπέμψαι. Ἐκείθεν δὲ τυχίων ἀθανασίας, καὶ διαλλαγῆς Ἡρα, τὴν ἐκείνης θυγατέρα Ἦθην ἐγγίμην, ἐξ ἧς αὐτῷ παῖδες Ἀλεξιάρης καὶ Ἀνίκητος ἐγένοντο.

(8) Ἦσαν δὲ παῖδες αὐτῷ, ἐκ μὲν τῶν Θεσιπίου θυγατέρων, Πρόκριδος μὲν, Ἀντιλίων καὶ Ἴππεύς· ἡ πρεσβυτάτη γὰρ διδύμους ἐγέννησε. Πανόπης δὲ Θρεψίππας· Λύσης, Εὐμήδης· Κρέων· ² Ἐπιλαΐδος,

³Hinc rursus profectus Ægimio Doriensium regi belli socius fuit. Lapithæ enim de terræ finibus cum eo belligerabant duce Corono. Ille vero obsidione pressus Herculem; promissa regni parte, auxilio advocavit. Opitulatus igitur Hercules Coronum cum aliis interemit, atque terram universam liberam Ægimio restituit.

⁴Laogoram quoque, Dryopum regem, in Apollinis læco epulantem, ut virum insolentem et Lapitharum socium, cum filiis occidit. ⁵ Deinde per Itonum iter facientem in singulare certamen provocavit Cycnus, Martis filius et Pelopie. Congressus igitur hunc quoque interfecit. ⁶Ut autem Ormenium venit, rex Amyntor cum armis eum transire vetuit. Quum ita a transitu prohiberetur, hunc quoque occidit.

⁷Quum Trachinem venisset, ut in Eurytum animadverteret, contra Æchaliam collegit exercitum. Igitur accitis sociis Arcadibus et ex Trachine Meliensibus, nec non Locris Epicnemidlis, interfecto una cum filiis Euryto, urbem expugnavit. ⁸Sepultis deinde commilitonibus, qui in pugna perierant, Hippaso Ceycis, et Argio et Melane Lycymnii filiis, ac direpta urbe, Iolen captivam abduxit, ⁹et in Cenæum Eubææ promontorium appulsus, Jovis Cenæi aram consecravit. ¹⁰Sacra vero paraturus Trachinem misit Licham præconem, qui splendidam sibi vestem afferret. A quo ubi quæ de Iole acciderant Deianira percepit, veritate illam magis amaret, effuso Nessi sanguine, quod verum esse philtum arbitrabatur, tunicam perunxit. Qua indutus Hercules sacrificavit. ¹¹Sed quum tunica inraluisset, hydræ venenum cutem putrefecit. Tum Licham pedibus correptum (a Bœotia in Euboicum mare) jaculatus est; tunicam vero, quæ corpori inhaeresebat, detrahens carnes simul avulsit. ¹²Tanta igitur calamitate Hercules laborans, nave vehitur Trachinem. Deianira, re comperta, suspensio vitam finivit. ¹³Hercules, postquam Hyllo, ex Deianira filiorum natu maximo, commendaverat, ut, ubi ad virilem ætatem pervenisset, Iolen uxorem duceret, in Cætam Trachiniorum montem profectus, constructo ibi rogo, ubi conscendisset eum, ignem subjici jussit. ¹⁴Quod quum facere nemo vellet, Pæas, qui amissas greges quærens præteribat, ignem subjecit. Quem propterea Hercules arcu donavit. ¹⁵Ardente autem pyra, nubes subiens cum tonitru eum in cælum sustulisse dicitur. Inde immortalitatem adeptus et reconciliatus cum Junone, Heben filiam ejus duxit, ex qua Alexiarem et Anicetum filios suscepit.

(8) Erant vero ei filii ex Thespii filiabus hi : e Procride Antileon et Hippeu; ea enim natu maxima geminos pepererat; ex Panope Threpsippas, e Lyse Eumedes, ex ** Creon, ² ex Epilaide Astyanax, e Certhe Iobes, ex Eurybia

Ἀστυάναξ· Κέρθης δὲ, Ἰόβης· Εὐρυβίας, Πολύλαος· Πατροῦς, Ἀρχέμαχος· Μελίνης, Λαομέδων, Κλυτίππης, Εὐρύκαπος· Εὐρύπυλος, Εὐβώτης· Ἀγλαΐης, Ἀντιάδης· Ὀνήσιππος, Χρυσήϊδος· Ὀρείης, Λαομένης (Λαομένης?)· Τέλης, Λυσιδίχης· Ἐντεδίδης, Μενιππίδης· Ἀνθίππης, Ἴπποδρόμος· Τελευταγόρας, Εὐρύχης· Πύλος (Πύλης?), Ἴππιωτος (Ἴππώτας?)· Ἐὐβοίας, Ὀλυμπος· Νίκης, Νικόδρομος· Ἀργέλης, Κλεολάος· Ἐξολης, Ἐρύθρας· Ξανθίδος, Ὀμολιππος· Στρατονίχης, Ἄτρομος· Κελευστάνωρ, Ἴριδος· Λαοθόης, Ἀντίδος· Ἀντιόπης, Ἀλόπιος· Ἀστυβίτης, Κλαμαμήτιδος (Καλαμαμήτιδος?)· Φυληΐδος, Τίγασις· Λισχυρίδης, Λευκωνίης· Ἀνθείας· Εὐρυπύλης, Ἀρχέδικος· Δυνάστης, Ἐρατος (Ἐρατοῦς?)· Ἀσωπιότης, Μέντωρ· Πιώνης, Ἀμήστριος· Τίφυσης, Λυγκεύς· Ἀλοκράτης, Ὀλυμπούσης· Ἐλικωνίδος, Φαλίης· Πευχεΐης, Οἰστρέβλης· Τερψικράτης, Εὐρύωψ· Ἐλευχίας, Βουλεύς· Ἀντίμαχος, Νικίππης· Πάτροκλος, Πυρίππης· Ἰππύριος, Πραξιθέας· Λυσιππίτης, Ἐρασίππος· Λυκούργος· Λύκιος, Τοξικράτης· Βουκόλος, Μάρσης· Λεύκιππος, Εὐρυτέλης· Ἴπποκράτης, Ἴπποζυγος. Οὗτοι μὲν ἐκ τῶν Θεσπιδίου θυγατέρων. Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων, Δηϊανείρας μὲν τῆς Οἰνείως, Ὕλλος, Κτήσιππος, Γληνός, Ὀνείτης. Ἐκ Μεγάρων δὲ τῆς Κρέοντος, Θηρίμαχος, Δηϊκόων, Κρεοντιάδης, Δηϊών. Ἐξ Ὀμφάλης δὲ, Ἀγέλαος· θέν καὶ τὸ Κρόισου γένος· Ἰ Καλιόπης τῆς Εὐρυπύλου, Θεττάλος· Ἐπικάστης τῆς Λυγείου, Θεστάλος· Παρθενόπης τῆς Στυμφάλου, Εὐήρης· Ἰ Λύγης τῆς Ἀλεοῦ, Τήλεφος· Ἀστυόχης τῆς Φύλαντος, Τληπόλεμος· Ἀστυδαμείας τῆς Ἀμύντορος, Κτήσιππος· Ἀυτονόης τῆς Πειριέως, Παλαίμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

(1) Μεταστάντος δὲ Ἡρακλέους εἰς θεοὺς, οἱ παῖδες αὐτοῦ φυγόντες Εὐρυσθέα, πρὸς Κήρυκα παρεγένοντο. Ὡς δὲ, ἐκείνους ἐκδιδόναι λέγοντος Εὐρυσθέως, καὶ πόλεμον ἀπειλοῦντος, ἐδεδοίκεσαν, Τραχίνα καταλιπόντες, διὰ τῆς Ἑλλάδος ἔφυγον. Ἰ Διωκόμενοι δὲ, ἦλθον εἰς Ἀθήνας, καὶ καθεσθέντες ἐπὶ τὸν Ἐλεῦθερον, ἤξιον βοηθεῖσθαι. Ἰ Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἐκδιδόντες αὐτοὺς, πρὸς τὸν Εὐρυσθέα πόλεμον ὑπέστησαν. Καὶ τοὺς μὲν παῖδας αὐτοῦ Ἀλέξανδρον, Ἰριμέδοντα, Εὐρύβιον, Μέντορα, Περιμήδην, ἀπέκτειναν· Ἰ αὐτὸν δὲ Εὐρυσθέα φεύγοντα ἐφ' ἄρματος, καὶ πέτρας ἤδη παριππεύοντα Σχειρωνίδας, κτείνει διώξας Ὕλλος. Καὶ τὴν μὲν κεφαλὴν ἀποτεμών, Ἀλκμήνη εἶδωσιν· ἠ δὲ κερκίσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξώρυξεν αὐτοῦ.

(2) Ἀπολομένου δὲ Εὐρυσθέως ἐπὶ Πελοπόννησον ἦλθον οἱ Ἡρακλειδαί, καὶ πάσας εἶλον τὰς πόλεις. Ἰ Ἐνιαυτοῦ δὲ αὐτοῖς ἐν τῇ καθόδῳ γενομένης φθορᾶς, πᾶσαν Πελοπόννησον κατέσχε. Καὶ ταύτην γενέσθαι γρησμός διὰ τοὺς Ἡρακλειδας ἐδόχλου· πρὸ γὰρ τοῦ

Polylaus, e Patro Archemachus, e Meline Laomedon. e Clytippe Eurycaps, Eurypylus ex Eubote, x Aglaia Attiades, 2Onesippus e Chryseide, ex Orea Lanomenes (Lanomenes?), Teles e Lysidice, ex Entedide Menippides, ex Anthippe Hippodromus, Teleutagoras ex Euryce, Pylus ex Hippote (ex Pyle Hippotas?), 4 ex Eubœa Olympus, e Nice Nicodromus, ex Argela Cleolaus, ex Exole Erythras, e Xanthide Homolippus, e Stratonice Atromus, Celeustanor ex Iphide, Laothoes ex Antide, (ex Laothoe Antiphus?) ex Antiope Alopium, 2Astybies e Calametide, e Phyleide Tigasis, ex Eschreide Leucones, ex Anthea **, ex Eurypyle Archedicus, e Dynaste Eratus (Dynastes ex Erato?), ex Asopide Mentor, ex Eone Amestrius, e Tiphysse Lynceus, Halocrates ex Olympusa, 6 ex Heliconide Phalias, ex Hesychia Cestrebles, e Terpsicrate Euryops, ex Eleuechea Buleus, Antimachus e Nicippe, Patroclus e Pyrippe, 7Nephus e Praxitheia, e Lysippe Erasippus, ex ** Lycurgus, Lycius ex Toxicrate, Bucolus e Marse, Leucippus ex Eurytele, ex Hippocrate Hippozygus. Hi sunt ex Thespiadibus orti; 6 ex aliis vero sequentes: ex Dejanira, Cenei filia, Hyllus, Ctesippus, Glenus, Onites. 9E Megara, Creontis filia, Therimachus, Deicoon, Creontides, Deion. 10Ex Omphale Agelaus, unde etiam Cræsi genus; 11 ex Chalciopæ, Eurypyli, Thessalus; ex Epicaste, Augæ, Thestalus; ex Parthenope, Styμφali, Everes; 12 ex Auge, Alei, Telephus; ex Astyoche, Phylantis, Tlepolemus; ex Astydamia, Amyntoris, Ctesippus; ex Autonoe, Pirei, Palæmon.

CAPUT VIII.

(1) Relato inter deos Hercule, filii ejus Eurystheum fugientes ad Ceycem se receperunt. Eurystheo autem eos repetente ac bellum minitante, metuentes, relicta Trachine per Græciam fugerunt; 2 et dum Eurystheus eos persequeretur, concesserunt Athenas, ubi considerentes ad aram Misericordiæ opem implorabant. 3 Athenienses vero non dederunt eos, sed adversus Eurystheum bellum sustinuerunt, atque filios ejus Alexandrum, Iphimedontem, Eurybium, Mentorem, Perimedem necarunt; 4 ipsum denique Eurystheum in curru fugientem, quum jam petras Scironides præterveheretur, insecutus Hyllus interfecit, et recisum ejus caput Alcmenæ dedit, quæ illi radiis textoriiis oculos effodit.

(2) Itaque interfecto Eurystheo in Peloponnesum Heraclidæ rediere omnesque urbes expugnarunt. 2 Quoniam autem intra annum quo redierant, universam Peloponnesum pestis invaserat, eamque accidisse oraculum dixerat, quod Heraclidæ prius, quam fas esset, redissent: relicta rursus

δέοντος αὐτοὺς κατελθεῖν. Ὅθεν ἀπολιπόντες Πελοπόννησον, ἀνεχώρησαν εἰς Μαραθῶνα, κακεῖ κατοικοῦν. ὁ γὰρ Πηλοπόλεμος οὖν, κτείνας οὐχ ἕκων Λικύμνιον (τῆ βρακτορία γὰρ αὐτοῦ θεραπεύοντα πλήσσαντος ὑπίδραμα), πρὶν ἐξελθεῖν αὐτὸν (αὐτοῦς;) ἐκ Πελοποννήσου· φεύγων οὖν μετ' οὐκ ὀλίγων, ἦκεν εἰς Ῥόδον, κακεῖ κατοικεῖ.

Ἐπὶ τὴν μὲν Ἰόλην κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς ἐντολὴν ἔγημε· τὴν δὲ κάθοδον ἐζητεῖ τοῖς Ἡρακλείδαις καταργήσασθαι. Διὸ παραγενόμενος εἰς Δελφοὺς, ἐπυνθάνετο, πῶς ἂν κατελθοίεν. Ὁ δὲ θεὸς ἔφησε, περιμένοντας τὸν τρίτον καρπὸν κατέρχεσθαι. Ὁ Νουμίας δὲ Ἰλλος τρίτον καρπὸν λέγεσθαι τὴν τριετίαν, τοσοῦτον περιμένει· χρόνον οὖν τῷ στρατῷ κατῆι τοῦ Ἡρακλέους ἐπὶ Πελοπόννησον, Τισαμενοῦ τοῦ Ὀρέστου βασιλεύοντος Πελοποννησίων. Καὶ γενομένης πάλιν μάχης, νικῶσι Πελοποννήσιοι, καὶ Ἀριστόμαχος θνήσκει.

Ἐπειδὴ ἠγνῶσθησαν οἱ [Κλεολάου] παῖδες, ἐχρῶντο περὶ καθόδου. Τοῦ θεοῦ δὲ εἰπόντος, ὅτι καὶ τὸ πρότερον, Τήμενος ἠπείατο λέγων, τούτῳ πεισθέντα ἀτυχῆσαι. Ὁ δὲ θεὸς ἀνείπε, τῶν ἀτυχημάτων αὐτοὺς αἰτίους εἶναι· τοὺς γὰρ χρησμοὺς οὐ συμβάλλειν· λέγειν γὰρ οὐ γῆς, ἀλλὰ γενεᾶς καρπὸν τρίτον, καὶ στενογυρὰν τὴν εὐρυγαστέρα, δεξιὰν κατὰ τὸν τὸν Ἰσθμὸν ἔχοντα τὴν θάλασσαν. Ἐταῦτα Τήμενος ἀκούσας, ἠτοίμαζε τὸν στρατὸν, καὶ νῆες ἐπέηξατο τῆς Λοκρίδος ἐνθα οὖν ἀπ' ἐκείνου ὁ τόπος Ναυπάκτος λέγεται. Ἐκεῖ δὲ ὄντος τοῦ στρατεύματος, Ἀριστόμαχος κεραινοθεὶς ἀπέθανε, παῖδας καταλιπὼν ἐξ Ἀργίας τῆς Αὐστέρωνος διδύμου, Εὐρυσθένη καὶ Προκλέα. (3) Συνέβη δὲ καὶ τὸν στρατὸν ἐν Ναυπάκτῳ συμφορὰ περιπεσεῖν. Ἐφάνη γὰρ αὐτοῖς μάντις χρησμοὺς λέγων καὶ ἐνθεάζων, ὅτι ἐνόμισαν μάχον εἶναι, ἐπὶ λύμῃ τοῦ στρατοῦ πρὸς Πελοποννησίων ἀπεσταλμένον. Τοῦτον βελῶν ἀκοντίῳ Ἰππότης, ὁ Φύλαντος τοῦ Ἀντίοχου τοῦ Ἡρακλέους, τυχῶν ἀπέκτεινε. Οὕτω δὲ γενομένου τούτου, τὸ μὲν ναυτικὸν, διαφθαρεισὼν τῶν νεῶν, ἀπόλετο· τὸ δὲ πεζὸν ἠτύχησε λιμῶ, καὶ διελύθη τὸ στρατεύμα. Χρωμένου δὲ περὶ τῆς συμφορᾶς Τήμενου, καὶ τοῦ θεοῦ διὰ τοῦ μάντιος γενέσθαι ταῦτα λέγοντος, καὶ κελύοντος φυγαδεῦσαι δεκά ἔτη τὸν ἀνελόντα, καὶ χρῆσασθαι ἡγεμόνι τῷ τριεθάλμῳ, τὸν μὲν Ἰππότην ἐφυγάδευσαν, τὸν δὲ τριεθάλμον ἐζήτησαν. Καὶ περιτυγχάνουσιν Ὀξύλω τῷ Ἀνδραίμονος, ἐφ' ἵππου καθημένῳ μονοεθάλμῳ τὸν γὰρ ἔτερον τῶν οφθαλμῶν ἐκκέκοπτο τῷ· ἐπὶ φόνῳ γὰρ αὐτοῦς φυγῶν εἰς Ἥλιν, [καὶ] ἐκείθεν εἰς Αἰτωλίαν, ἐνταυτοῦ [δὲ] διελθόντος, ἐπανήρχετο. Συμβαλόντες οὖν τὸν χρησμὸν, τοῦτον ἡγεμόνα ποιοῦνται. Καὶ συμβαλόντες τοῖς πολεμίοις, καὶ τῷ πεζῷ καὶ τῷ ναυτικῷ προτιροῦσι στρατῷ, καὶ Τισαμενὸν κτείνουσι τὸν Ὀρέστου. Θνήσκουσι δὲ συμμαχοῦντες αὐτοῖς οἱ Αἰγυμίου παῖδες, Πάμφυλος καὶ Δύμας.

Peloponneso, Marathonem recesserunt ibique habitarunt.

Ante vero quam ex Peloponneso recessissent, Tlepolemus Licymnium imprudens occidit. (Nam quum Tlepolemus servum baculo percutere vellet, Licymnius interveniens vulnus recepit.) Exulans igitur cum haud exigua manu Rhodum venit, ibique sedem sibi constituit.

Hyllus ex patris imperio Iolen duxit atque Heraclidarum reditum studebat efficere. Quare Delphos profectus sciscitatus est, quam ratione reverti possent. Cui deus respondit, si tertium fructum expectarent, redituros esse.

Hyllus tertium fructum triennium dici arbitratus, id temporis quum expectasset, cum exercitu rediit. *(Desunt plura.)* Herculis in Peloponnesum, regnante ibi Tisameno filio Orestis. Ac nova pugna commissa vincunt Peloponnesii et Aristomachus occumbit.

Ubi vero Aristomachi filii ad virilem aetatem pervenerant, de reditu oraculum consuluerunt. Deo idem quod antea respondente, Temenus expostulavit, huic se fidem habentes rem gessisse infelicit. Contra deus respondit ipsos calamitatum suarum auctores fuisse, quod oracula non recte intellexissent. Non enim terra se, sed generationis tertium fructum indicare, et angustias latioris alvei mare significare, quod a dextra esset per Isthmum ingredienti Peloponnesum. Quae quum audisset Temenus, exercitum paravit et naves compegit in Locridis loco, qui nunc ab hac re Naupactus vocatur. Dum ibi exercitus esset, Aristodemus, relictis ex Argia Autesionis filia geminis, Eurysthene et Procle, fulmine ictus occubuit. Accidit vero ut etiam exercitus, qui Naupacti erat, in magnam calamitatem incideret. Illis enim apparuit vates oracula fundens et numine plenus, quem magum esse putabant in exercitus perniciem a Peloponnesiis delegatum. Hunc Hippotes Phylantis, Antiochi, Herculis, jaculo percussum interfecit. Quo facto, classis disiectis navibus interiit, ac pedestres copiae fame consumtae, totusque exercitus dissolutus est. Temeno de calamitate oraculum sciscitante, deus propter vatis eadem hoc accidisse respondit, jussitque per decennium interfectorem exulare, ipsi autem trioculo duce uterentur. Quare Hippoten exilio multarunt; quarentes vero trioculum, obviam fiunt Oxylo, Andraemonis, equum insidenti unoculum, nam alter ei oculorum sagitta excussus erat. Is caedis patrae causa in Elidem exulatum abierat, jam vero, anno circumacto, in Aetoliam revertebatur. Hunc igitur ab oraculo significari arbitrantes exercitus ducem constituunt. Atque cum hostibus pugna congressi terra marique superiores discedunt, et Tisamenum Orestis filium interficiunt. Occumbunt autem ex sociis eorum Aegimii filii Pamphylus et Dymas.

(4) Ἐπειδὴ ἐκράτησαν Πελοποννήσου, τρεῖς ἰδρύσαντο βωμοὺς πατρῷου Διὸς, καὶ ἐπὶ τούτων ἔθυσαν, καὶ ἐκλήρουντο τὰς πόλεις. Πρώτη μὲν οὖν λῆξις, Ἄργος· δευτέρα Λακεδαίμων, τρίτη δὲ Μεσσήνη. Κομισάντων δὲ ὑδρίαν ὕδατος, ἔδοξε ψῆφον βαλεῖν ἕκαστον. ² Τήμενος οὖν καὶ οἱ Ἀριστοδήμου παῖδες, Προκλῆς καὶ Εὐρυσθένης, ἔβαλον λίθους· Κρεσφόντης δὲ, βουλόμενος Μεσσήνην λαχεῖν, γῆς ἐπέβαλε βῶλον. Ταύτης δὲ διαλυθείσης, ἔδει τοὺς δύο κλήρους ἀναφανῆναι. ³ Ἐλκυσθείσης δὲ πρώτης μὲν τῆς Τημένου, δευτέρας δὲ τῆς τῶν Ἀριστοδήμου παίδων, Μεσσήνην ἔλαβε Κρεσφόντης. (5) Ἐπὶ δὲ τοῖς βωμοῖς, οἷς ἔθυσαν, εὗρον σημεῖα κείμενα. οἱ μὲν λαχόντες Ἄργος, [ἐπὶ τὸν ἴδιον,] φρῦνον· οἱ δὲ Λακεδαίμονα λαχόντες, δράκοντα· οἱ δὲ Μεσσήνην, ἀλώπεκα. ² Περὶ δὲ τῶν σημείων ἔλεγον οἱ μάντιες, τοῖς μὲν τὸν φρῦνον καταλαβοῦσιν ἐπὶ τῆς πόλεως μένειν ἄμεινον· μὴ γὰρ ἔχειν ἀλκὴν πορευόμενον τὸ θηρίον· τοὺς δὲ δράκοντα καταλαβόντας, δεινοὺς ἐπιόντας ἔλεγον ἔσεσθαι· τοὺς δὲ τὴν ἀλώπεκα, δολίους.

³ Τήμενος μὲν οὖν, παραπεμπόμενος τοὺς παῖδας Ἀγέλαον καὶ Εὐρύπυλον καὶ Καλλίαν, τῇ θυγατρὶ προσανείχεν Ὑρνηθοῖ, καὶ τῷ ταύτης ἀνδρὶ Δηϊφόντῃ· ἔθεν οἱ παῖδες πείθουσι Τίτανας (τινάς vel Τιτανίους?) ἐπὶ μισθῷ τὸν πατέρα αὐτῶν φονεῦσαι. Γενομένου δὲ τοῦ φόνου, τὴν βασιλείαν ὁ στρατὸς ἔχειν ἐδικαίωσεν Ὑρνηθοῖ καὶ Δηϊφόντῃ. ⁵ Κρεσφόντης δὲ οὐ πολλὸν Μεσσήνης βασιλεύσας χρόνον, μετὰ δύο παίδων φονευθεὶς ἀπέθανε. ⁶ Πολυφόντης δὲ ἐβασίλευσεν, αὐτῶν τῶν Ἡρακλειδῶν ὑπάρχων· καὶ τὴν τοῦ φονευθέντος γυναῖκα ἄκουσαν Μερόπην ἔλαβεν. Ἀνηρέθη δὲ καὶ οὗτος. ⁷ Τρίτον γὰρ ἔχουσα παῖδα Μερόπῃ καλούμενον Αἴπυτον, ἔδωκε τῷ ἑαυτῆς πατρὶ τρέφειν. Οὗτος ἀνδρωθεὶς καὶ κρυφὰ κατελθὼν, ἔκτεινε Πολυφόντην καὶ τὴν πατρῴαν βασιλείαν ἀπέλαβεν.

ΒΙΒΛΙΟΝ Γ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

(1) Ἐπεὶ δὲ τὸ Ἰνάχιον διεργόμενοι γένος, τοὺς ἀπὸ Βῆλου μέχρι τῶν Ἡρακλειδῶν δεδηλώκαμεν, ἐχομένως λέγομεν καὶ τὰ περὶ Ἀγήνορος. ² Ὡς γὰρ ἡμῖν λέλεκται, δύο Λιβύη ἐγέννησε παῖδας ἐκ Ποσειδῶνος, Βῆλον καὶ Ἀγήνορα. ³ Βῆλος μὲν οὖν βασιλεύων Αἰγυπτίων τοὺς προειρημένους ἐγέννησεν· Ἀγήνωρ δὲ [παραγενόμενος εἰς τὴν Εὐρώπην,] γαμῆ Τηλέφασσαν καὶ τεκνοῖ θυγατέρα μὲν Εὐρώπην, παῖδας δὲ Κάδμον καὶ Φοῖνικα καὶ Κίλικα. Τινὲς δὲ Εὐρώπην οὐκ Ἀγήνορος ἀλλὰ Φοῖνικος λέγουσι. ⁴ Ταύτης Ζεὺς ἐρασθεὶς, [πίπτει διὰ τῆς θαλάσσης Ῥόδου ἀποπλέων (Ῥόδου vel χόρου ἀποπνέων?)] ταῦρος, [δὲ] χειροθήης γενόμενος, ἐπιβιασθεῖσαν διὰ τῆς θαλάσσης ἐκόμισεν εἰς Κρήτην. ⁵ Ἡ δὲ, ἐκεῖ συνευνασθέντος αὐτῇ Διὸς, ἐγέννησε Μίνωα,

(4) Postquam itaque Peloponneso potiti erant, tres consecrarunt aras Jovi patrio, in hisque sacra fecerunt et urbes sortiti sunt. Prima igitur sors Argos, altera Lacedaemon, tertia Messene. Allata deinde urna aquae plena, placuit ut in eam sortem quisque conjiceret. ² Tum Temenus et Aristodemi filii, Procles et Eurysthenes lapides, injecerunt, Cresphontes autem Messenen sortito habere volens, terrae glebam injecit. Qua dissoluta priores duas sortes ante prodire necesse erat. ³ Itaque quum prima sors educeretur Temeni, secunda filiorum Aristodemi, Messenen obtinuit Cresphontes. (5) Porro in aris, in quibus sacrificaverant, haec invenere signa: quibus Argos obtigerat, rubetam; quibus Lacedaemon, serpentem; quibus Messene, vulpem. ² De quibus signis vates dixerunt: qui rubetam nacti essent, eos consultius manere in urbe, istud enim animal in itinere nullas vires habere; qui vero serpentem reperissent, formidabiles fore, si aggrederentur; qui denique vulpem accepissent, astutos fore.

³ Temenus igitur posthabitis Agelao, Eurypylo et Callia filiis, omni studio ferebatur in Hyrnoetho filiam inque hujus maritum Deiphontem. ⁴ Quare filii viros quosdam ad patrem interimendum mercede inducunt. Commissa igitur caede, regnum exercitus adjudicavit Hyrnoetho et Deiphontae. ⁵ Cresphontes autem non ita multo post susceptum Messenes Imperium duobus cum filiis occisus est. ⁶ Regno deinde potitus est Polyphontes, qui et ipse ex Heraclidis erat, atque interfecti regis uxorem Meropen invitam sumsit in matrimonium. At hic quoque e medio sublatus est. ⁷ Nam quum tertium Merope filium Aepytum nomine haberet, eum suo ipsius patri educandum tradiderat. Qui adulta aetate in patriam clam reversus Polyphontem peremit et paternum regnum recuperavit.

LIBER TERTIUS.

CAPUT I.

(1) Postquam Inachi genus exponentes Beli progeniem usque ad Heraclidas explicavimus, Agenoris quoque posteritatem deinceps enarremus. ² Libya enim, sicut antea diximus, duos Neptuno peperit filios, Belum et Agenorem. ³ Et Belus quidem, rex Aegyptiorum, filios habuit de quibus in antecedentibus locuti sumus; Agenor autem (in Europam profectus) uxorem ducit Telephassam, ex qua filiam tollit Europam, filios vero Cadmum, Phoenicem, Cilicem. Sunt tamen qui Europam non Agenoris esse, sed Phoenicis filiam dicant. ⁴ Hujus amore captus Jupiter in taurum commutatus (a Rhodo profectus per mare trajecit in Phoeniciam, ubi in litore humi procubuit (?).) Atque quum mitem se praeberet, puellam in dorsum suscepit eamque per mare transtulit in Cretam. ⁵ Hic illa cum Jove congressa Minoem peperit et Sardedonem et Rhadamanthum.

Σαρπηδόνα, Ῥαδάμανθον. Καθ' Ὅμηρον δὲ Σαρπηδὼν ἐκ Διὸς καὶ Λαοδαμείας τῆς Βελλεροφόντου. ὁ Ἄφρονος δὲ Εὐρώπης γενομένης, ὁ πατήρ αὐτῆς Ἀγήνωρ ἐπὶ ζήτησιν ἐξέπεμψε τοὺς παῖδας, εἰπὼν μὴ πρότερον ἀναστρέφειν πρὶν ἂν ἐξεύρωσιν Εὐρώπην. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τὴν ζήτησιν αὐτῆς Τηλέφασσα ἡ μήτηρ, καὶ Θάσος ὁ Ποσειδῶνος ὡς δὲ Φερεκύδης φησὶ, Κίλικος. Ὡς δὲ πᾶσαν ποιούμενοι ζήτησιν εὐρεῖν ἦσαν Εὐρώπην ἀδύνατοι, τὴν εἰς οἶκον ἀνακομιδὴν ἀπογόνους, ἄλλος ἄλλαχού κατοικίσαν, Φοινίξ μὲν Φοινίχην, Κίλιξ δὲ, Φοινίκης πλησίον, καὶ πᾶσαν τὴν ὑφ' ἑαυτοῦ κειμένην χώραν, ποταμῶν σύνεργος Πυράμω, Κιλικίαν ἐκάλεσε. Κάδομος δὲ καὶ Τηλέφασσα ἐν Θράκῃ κατοίκησαν. Ὁμοίως δὲ καὶ Θάσος ἐν Θράκῃ κτίσας πόλιν, Θάσον, κατοίκησεν.

(2) Εὐρώπην δὲ γήμας Ἀστερίων ὁ Κρητῶν δυνάστης, τοὺς ἐκ ταύτης παῖδας ἔτρεφεν. Ὁ δὲ, ὡς ἐτελειώθησαν, πρὸς ἀλλήλους ἐστασίασαν. Ἰσχυοῦσι γὰρ ἕρωτα παιδὸς, ὃς ἐκαλεῖτο Μίλητος. Ἀπόλλωνος δὲ ἦν καὶ Ἀρείας τῆς Κλεόχου. Τοῦ δὲ παιδὸς πρὸς Σαρπηδόνα μᾶλλον οἰκείως ἔχοντος, πολεμήσας Μίνως ἐπροτέρησεν. Ὁ δὲ φεύγουσι, καὶ Μίλητος μὲν, Καρία προσσχών, ἐκεῖ πόλιν ἀφ' ἑαυτοῦ ἔκτισε Μίλητον. Σαρπηδὼν δὲ, συμμαχήσας Κίλικι, πρὸς Λυκίους ἔχοντι πόλεμον, ἐπὶ μέρει τῆς χώρας, Λυκίας ἐδασίλευσε. Καὶ αὐτῷ δίδωσι Ζεὺς ἐπὶ τρεῖς γενεὰς ζῆν. Ἐνιοὶ δὲ αὐτὸν ἐρασθῆναι λέγουσιν Ἀτυμνίου, τοῦ Διὸς καὶ Κασσιόπιδας, καὶ διὰ τοῦτον στασιάσαι. Ῥαδάμανθος δὲ, τοῖς νησιώταις νομοθετῶν, αὔθις φυγὼν εἰς Βοιωτίαν, Ἀλκιμήνην γαμεῖ. Καὶ μεταλλάξας, ἐν Ἄδῳ μετὰ Μίνως δικάζει. Μίνως δὲ, Κρήτην κατοικῶν, ἔγραψε νόμους. Καὶ γήμας Πασίφην τὴν Ἥλιου καὶ Περσηίδος, ὡς δὲ Ἀσκληπιάδης φησὶ, Κρήτην τὴν Ἀστερίου θυγατέρα, παῖδας μὲν ἐτέκνωσε, Κατρέα, Δευκαλίωνα, Γλαῦκον, Ἀνδρόγεον· θυγατέρας δὲ Ἀκάλλην, Ξενοδίκην, Ἀριάδνην, Φαίδραν. Ἐκ Παρείας δὲ Νύμφης Εὐρυμέδοντα, Νηφαλίωνα, Χρύσην, Φιλόλαον· ἐκ δὲ Δεξιθέας, Εὐξάντιον.

(3) Ἀστερίωνος δὲ ἀπαιδοῦ ἀποθανόντος, Μίνως βασιλεύειν θέλων Κρήτης ἐκωλύετο. Φήσας δὲ παρὰ θεῶν τὴν βασιλείαν εἰληφέναι, χάριν τοῦ πιστευθῆναι, ἔφη, ὅτι ἂν εὐξῆται, γένεσθαι. Καὶ Ποσειδῶνι θύων, ἤξαστο ταῦρον ἀναφανῆναι ἐκ τῶν βυθῶν, ὑποσχόμενος καταθύσειν τὸν φανέντα. Τοῦ δὲ Ποσειδῶνος ταῦρον ἀνέντος αὐτῷ διαπρεπῆ, τὴν βασιλείαν παρέλαβε. Τὸν δὲ ταῦρον εἰς τὰ βουκόλια πέμψας, ἔθυσεν ἕτερον. Θαλασσοκρατήσας δὲ πρῶτος πασῶν τῶν νήσων σχεδὸν ὑπῆρξεν. (4) Ὀργισθεὶς δὲ αὐτῷ Ποσειδῶν, ὅτι μὴ κατέθυσεν τὸν ταῦρον, τοῦτον μὲν ἐξηγρίωσε, Πασίφην δὲ ἐλθεῖν εἰς ἐπιθυμίαν αὐτοῦ παρεσκεύασεν. Ἡ δὲ, ἐρασθεῖσα τοῦ ταύρου, συνεργὸν λαμβάνει Δαίδαλον, ὃς ἦν ἀρχιτέκτων, περὺ γῶς ἐξ Ἀθηνῶν ἐπὶ φόνῳ. Οὗτος ξυλλήνη βοῦν ἐπὶ τρογῶν κατασκευάσας, καὶ ταύτην λαβὼν καὶ κοιλίαν ἐσωθεν, ἐκδείρας τε

At Homeri testimonio Sarpedon ex Jove et Laodamia Beleroiphontis filia natus est. Quum vero Europa nusquam appareret, Agenor pater ad eam quaerendam misit filios, ne ante redirent jubens quam sororem invenissent. Cum his simul ad filiam investigandam profecta est Telephassa mater et Thasus Neptuno natus vel, ut Pherecydes ait, Cilice. Verum quum omnibus pervestigatis Europam nusquam possent reperire, desperato ad suos reditu, alius alio commigrarunt. Et Phoenix quidem nomen dedit Phoeniciae, Cilix vero omnem quam Phoeniciae finitimam ad Pyramum fluvium regionem subiecit, nominavit Ciliciam. Cadmus et Telephassa in Thracia consederunt. Item etiam Thasus ad Thraciam Thaso urbe condita sedem sibi constituit.

(2) Europam vero in matrimonium duxit rex Cretensium Asterion, ejusque ex Jove liberos educavit. Qui quum ad virilem pervenissent aetatem, mutuum inter se discordiam exercuerunt. Deperibant enim puerum quendam Miletum, Apollini natum ex Aria Cleochi filia. Hic quum in Sarpedonis benevolentiam et amorem magis inclinaret, conflato inter fratres bello, Minos superior discessit. Illi in fugam sese converterunt, ac Miletus quidem in Cariam appulsus, ibi urbem condidit ab ipso Miletum nominatam. Verum Sarpedon Cilici adversus Lycios bellum gerenti, pacta mercedis loco regionis parte, opitulatus in Lycia regnum sibi comparavit. Eidem Jupiter ad tres aetates vitam concessit. Sunt etiam qui illum Atymnii, Jovis ex Cassiopea filii, amore inflammatum et propter hunc inter fratres dissidium ortum esse tradant. Rhadamanthus autem legibus insularis latis secundo fugiens in Boeotiam sese contulit, ubi Alcmenam duxit uxorem. Deum vita defunctus cum Minos judex sedet apud inferos. At Minos, in Creta habitans, Cretensibus leges tulit et ducta Pasiphae Solis ac Perseidis, sive, ut Asclepiades ait, Creta Asterii, filios genuit Catreum, Deucalionem, Glaucum, Androgeum; filias vero Acalen, Xenodiceu, Ariadnen, Phaedram. Porro ex Paria nymphe Eurymedontem, Nephalionem, Chrysen, Philolaum; ex Dexitheia denique Euxantium.

(3) Postquam Asterion nullis relictis liberis e vita decesserat, Minos quominus Cretae regnum susciperet prohibebatur. Sed regnum a diis sibi destinatum esse professus, ut fidem rei faceret, pronuntiat eventurum esse quodcumque a diis expetiverit. Instituto igitur sacro, ad Neptunum preces facit, ut taurum ex profundo emitteret, oblatumque immolaturum se pollicetur. A Neptuno itaque tauro eximia forma emisso, regnum accepit. Sed bovem illum ad armenta deduci jubet, ejusque loco maculat alium. Idem primus maris imperio potitus omnibus fere insulis praefuit. (4) At iratus illi Neptunus, quod taurum illum non immolasset, huic furorem injecit et Pasiphaen ejus desiderio incendit. Haec igitur tauri amore capta adjutorem sibi Daedalum assumit architectum, qui caedis reus Athenis aufugerat. Is ligneam vaccam concavam intrinsecus construxit, eamque rotis impositam atque

βοῦν, τὴν ὄραν περιέβραψε, καὶ θεὸς ἐν ᾧπερ εἵριστο ὁ ταῦρος λειμῶνι βόσκεισθαι, τὴν Πασιφάην ἐνεβίβασεν. Ἐλλοῦν δὲ ὁ ταῦρος, ὡς ἀληθινῇ βοῇ συνήλθεν. Ὡς δὲ Ἀστέριον ἐγέννησε τὸν κληθέντα Μινώταυρον. Οὗτος εἶχε ταύρου πρόσωπον, τὰ δὲ λοιπὰ ἀνδρός· Μίνως δὲ ἐν τῷ λαβυρίνθῳ κατὰ τινὰς χρησίμους κατακλείσας αὐτὸν ἐρύλαττεν. Ἦν δὲ ὁ λαβύρινθος ὃν Δαίδαλος κατασκεύασεν, οἰκίμα καμπαῖς πολυπλόκοις πλανῶν τὴν ἔξοδον. Ὅτι μὲν οὖν περὶ Μινωταύρου καὶ Ἀνδρόγεω καὶ Φαίδρας καὶ Ἀριάδνης ἐν τοῖς περὶ Θεσεῖος ὑστερον ἐροῦμεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

(1) Κατρώως δὲ τοῦ Μίνως Ἀερόπη καὶ Κλυμένη καὶ Ἀπηνμοσύνη, καὶ Ἀθημένης υἱὸς, γίνονται. Ὁ Χρωμένω δὲ Κατρεῖ περὶ καταστροφῆς τοῦ βίου, ὁ θεὸς ἔφη, ὑπὸ ἐνὸς τῶν παιῶν τεθνήξισθαι. Κατρεὺς μὲν οὖν ἀπεκρύβετο τοὺς χρησίμους, Ἀθημένης δὲ ἀκούσας, καὶ δέισας μὴ φρονεὺς γένηται τοῦ πατρὸς, ἄρας ἐκ Κρήτης μετὰ τῆς ἀδελφῆς Ἀπηνμοσύνης, προσίσχει τινὶ τόπῳ τῆς Ῥόδου, καὶ κατασχὼν Κρητηϊὰν ὠνόμασεν. Ἀναβάς δὲ ἐπὶ τὸ Ἀταβύριον καλούμενον ὄρος, εὐθεάσατο τὰς περὶ νήσους. Κατιδὼν δὲ καὶ Κρήτην, καὶ τῶν πατρώων ὑπομνησθεὶς θεῶν, ἰδύροτο βωμὸν Ἀταβυρίου Διός. Μετ' οὐ πολὺ δὲ τῆς ἀδελφῆς αὐτόχειρ ἐγένετο. Ἐρμῆς γὰρ αὐτῆς ἐρασθεὶς, ὡς φεύγουσαν αὐτὴν καταλαβεῖν οὐκ ἔδύνατο (περιτὴν γὰρ αὐτοῦ τῷ τᾶχει τῶν ποδῶν) κατὰ τῆς ὁδοῦ βύρσας ὑπέστρωσε νεοδάρτας· ἐφ' ἃς ὀλισθήσασα, [ἤνικα ἀπὸ τῆς Κρήτης ἐπανήει,] φθίρεται, καὶ τῷ ἀδελφῷ μηνύει τὸ γεγονός. Ὁ δὲ, σκῆψιν νομίσας εἶναι τὸν θεόν, λᾶξ ἐνθορῶν ἀπέκτεινεν. (2) Ἀερόπην δὲ καὶ Κλυμένην Κατρεὺς Ναυπλίῳ δίδωσιν εἰς ἀλλοδαπὰς ἠπείρους ἀπεμπολῆσαι. Τούτων Ἀερόπην μὲν ἐγγίμε Πλεισθένης, καὶ παιδὰς Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον ἔσχε. Κλυμένην δὲ γαμῆι Ναύπλιος, καὶ τέκνων πατρὸς γίνεται Οἶακος καὶ Παλαμήδους.

Κατρεὺς δὲ ὑστερον γῆρα κατεχόμενος, ἐπόθει τὴν βασιλείαν Ἀθημένει τῷ παιδί παραδοῦναι, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθεν εἰς Ῥόδον. Ἀποβάς δὲ τῆς νεῶς σὺν τοῖς ἤρωσι κατὰ τινὰ τῆς νήσου τόπον ἔρημον, ἠλαύνετο ὑπὸ τῶν βουκόλων, ληστὰς ἐμβεβληκέναι δοκούντων. Καὶ μὴ δυναμένων ἀκοῦσαι λέγοντος αὐτοῦ τὴν ἀληθεῖαν διὰ τὴν κραυγὴν τῶν κυνῶν, ἀλλὰ βαλλόντων κᾶκείνων, παραγενόμενος Ἀθημένης, ἀκοντίσας ἀπέκτεινεν ἀγνοῶν Κατρέα. Μαθὼν δὲ ὑστερον τὸ γεγονός, εὐξάμενος, ὑπὸ χάσματος ἐκρύβη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

(1) Δευκαλίῳ δὲ ἐγένοντο Ἰδομενεὺς τε καὶ Κρήτη καὶ νόθος καὶ Μόλος.

Ἰδαῦκος δὲ, ἔτι νήπιος ὑπάρχων, μυῖαν διώκων εἰς μέλιτος πίθον πεσὼν ἀπέθανεν. Ἀρανοῦς δὲ ὄντος αὐτοῦ, Μίνως πολλὴν ζήτησιν ποιησάμενος, περὶ τῆς

bovis pelle recens excoctatæ circumsutam, intromissa Pasiphæe, in prato, ubi taurus depascere consueverat, locavit. Ad quam taurus accurrens, velut naturalem vaccam inivit. Ac Pasiphæe Asterium peperit cognomento Minotaurum, qui vultum habebat taurinum, cetera membra corporis humani. Hunc Minos oraculis quibusdam monitus in Labyrintho conclusum jussit custodiri. Labyrinthus vero a Dædalo exstructum domicilium erat, quod ob multiplices viarum ambages exitum difficilem reddebat et incertum. Sed quæ de Minotauro et Androgeo, deque Phædra et Ariadna narrantur, postea, ubi de Theseo agatur, explicabimus.

CAPUT II.

(1) Catreo Minois filio natæ sunt filiæ Aerope, Clymene, Apemosyne, filius Althemenes. Sciscitanti de vitæ exitu Catreo deus respondit ab uno filiorum sibi moriendum esse. Catreus igitur oraculum celabat; audivit tamen Althemenes, qui veritus ne foret patris interfecto, relicta Creta cum Apemosyne sorore in Rhodi insulæ locum quendam appulit, eamque occupatum nominavit Creteniam. Hic quum ab Atabyrio monte circumjacentes insulas spectaret, inter easque Cretam quoque conspiceret, patriorum deorum recordatus aram exstruxit Jovi Atabyrio. Verum non multo post suam ipse sororem interemit. Nam Mercurius ejus amore correptus, quod fugientem assequi non poterat (quippe quæ illum pedum pernitate superaret), recentibus tergoribus viam substravit, in quibus delapsa [quum e Creta redibat,] vitata est. Rem indicat fratri. Is vero dei nomen culpæ prætextum esse arbitratus calcibus impetitam occidit. (2) Aeropen et Clymenen Catreus tradidit Nauplio qui in longinquas terras abductas venderet. Harum Aeropen uxorem duxit Plisthenes, ex eaque Agamemnonem et Menelaum procreavit. Clymenen in matrimonium sumsit Nauplius, cui filii nati sunt Oiax et Palamedes.

Postea Catreus senio confectus Althemeni filio regnum tradere cupiebat, et propterea profectus est in Rhodum. Jam vero ubi e nave cum heroibus in desertum quendam insulæ locum descenderat, a bubulcis, latrones ingruisse ratis, arcebatur. Et quum quæ res esset dicentem propter canum latratum non possent audire, sed jactis lapidibus eum persequerentur, Althemenes superveniens contorto telo ignarus patrem interfecit. Qui ubi scelus patrum cognovit, deos precatus, terræ hiatu absconditus est.

CAPUT III.

(1) Deucalionis liberi erant Idomeneus et Crete et nothus (Æthon) et Molus.

Glaucus, infans adhuc, muscam insequens in dolium melle plenum delapsus perit. Quo e conspectu sublato, Minos postquam multum eum quæsive-

τεσκεύασε, Ζεὺς ἔδωκεν αὐτῷ γυναῖκα Ἄρμονίαν, Ἄφροδίτης καὶ Ἄρεος θυγατέρα, καὶ πάντες θεοὶ, καταλιπόντες τὸν οὐρανὸν, ἐν τῇ Καδμείᾳ τὸν γάμον εὐωχοῦμενοι ἀνύμνησαν. ² Ἐδωκε δὲ αὐτῇ Κάδμος πέπλον, καὶ τὸν Ἡραϊστότευκτον ὄρμον, ὃν ὑπὸ Ἡραΐστου λέγουσιν τινες δοθῆναι Κάδμῳ, Φερεκύδης δὲ ὑπὸ Εὐρώπης ὃν παρὰ Διὸς αὐτὴν λαβεῖν. ³ Γίνονται δὲ Κάδμῳ θυγατέρες μὲν Αὐτονόη, Ἰνώ, Σεμέλη, Ἄγαυή, παῖς δὲ Πολύδορος. Ἰνώ μὲν οὖν Ἀθάμας ἐγημεν. Αὐτονόην δὲ Ἀρισταῖος Ἄγαυην, Ἐχίων.

(3) Σεμέλης δὲ Ζεὺς ἐρασθεὶς, Ἡρας κρύφα συνευνάζεται. Ἡ δὲ, ἔξαπατηθεῖσα ὑπὸ Ἡρας, κατανεύσαντος αὐτῇ Διὸς πᾶν τὸ αἰτηθὲν ποιήσειν, αἰτεῖται τοιοῦτον αὐτὸν ἔλθειν, ὅς ἦλθε μνηστευόμενος Ἡραν. ² Ζεὺς δὲ, μὴ δυνάμενος ἀνανεῦσαι, παραγίνεται εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς ἐν ἄρματι, ἀστραπαῖς ὁμοῦ καὶ βρονταῖς, καὶ κεραυνὸν ἴησιν. ³ Σεμέλης δὲ διὰ τὸν φόβον ἐκλιπούσης, ἔξαμηνιαῖον βρέφος ἔξαμβλωθὲν ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρπάσας, ἐνέβραψε τῷ μηρῷ. ⁴ Ἀποθανούσης δὲ Σεμέλης, αἱ λοιπαὶ Κάδμου θυγατέρες διήνεγκαν λόγον, συνευνησθαι θνητῷ τινι Σεμέλην, καὶ καταψεύσασθαι Διὸς, καὶ διὰ τοῦτο ἐκεραυνώθη. ⁵ Κατὰ δὲ τὸν χρόνον τὸν καθήκοντα, Διόνυσον γενῶν Ζεὺς λύσας τὰ βράμματα, καὶ δίδωσιν Ἑρμῇ. Ὁ δὲ κομίζει πρὸς Ἰνὼ καὶ Ἀθάμαντα, καὶ πείθει τρέφειν ὡς κόρην.

⁶ Ἀγανακτήσασα δὲ Ἡρα, μανίαν αὐτοῖς ἐνέβαλε. Καὶ Ἀθάμας μὲν, τὸν πρεσβύτερον παῖδα Λεάρχον ὡς ἔλαφον θηρεύσας ἀπέχτεινεν. Ἰνὼ δὲ, τὸν Μελικέρτην εἰς πεπυρωμένον λέβητα βίψασα, εἶτα βαστάσασα, μετὰ νεκροῦ τοῦ παιδὸς ἤλατο κατὰ βυθῶν. ⁷ καὶ Λευκοθέα μὲν αὐτὴ καλεῖται, Παλαμίωμ δὲ ὁ παῖς, οὕτως ὀνομασθέντες ὑπὸ τῶν πλεόντων. τοῖς χειμαζομένοις γὰρ βοηθοῦσιν. ⁸ Ἐτέθη δὲ ἐπὶ Μελικέρτη ἀγῶν τῶν Ἰσθμίων, Σισύφου θέντος.

⁹ Διόνυσον δὲ Ζεὺς εἰς ἔριπον ἀλλάξας τὸν Ἡρας θυμὸν ἔκλεψε. καὶ λαβὼν αὐτὸν Ἑρμῆς πρὸς Νύμφας ἐκόμισεν ἐν Νύσῃ τῆς Ἀσίας κατοικοῦσας, ἃς ὕστερον Ζεὺς καταστερίσας ὠνόμασεν Ἰάδας.

(4) Αὐτονόης δὲ καὶ Ἀρισταίου παῖς Ἀκταίων ἐγένετο, ὃς τραφεὶς παρὰ Χείρωνι κυνηγὸς ἐδιδάχθη, καὶ ὕστερον κατεβρώθη ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ὑπὸ τῶν ἰδίων κυνῶν. ² Καὶ τοῦτον ἐτελεύτησε τὸν τρόπον, ὡς μὲν οὖν Ἀκουσίλαος λέγει, μνησίαντος τοῦ Διὸς, ὅτι ἐμνηστεύσατο Σεμέλην. ³ ὡς δὲ οἱ πλείονες, ὅτι τὴν Ἀρτεμιν λουομένην εἶδε. καὶ φασὶ τὴν θεὸν παραγρημα αὐτοῦ τὴν μορφήν εἰς ἔλαφον ἀλλάξαι, καὶ τοῖς ἐπομένοις αὐτῷ πενήκοντα κυσὶν ἐμβαλεῖν λύσσαν, ὑφ' ἧν κατὰ ἀγνοίαν ἐβρώθη. ⁴ Ἀπολομένου δὲ Ἀκταίονος, οἱ κύνας ἐπιζητούντες τὸν δεσπότην, καταπύροντο, καὶ ζήτησιν ποιοῦμενοι, παρεγένοντο ἐπὶ τὸ τοῦ Χείρωνος ἄντρον. ὃς εἰδὼλον κατασκεύασεν Ἀκταίονος, ὃ καὶ τὴν λύπην αὐτῶν ἔπαυσε.

struxit. Jupiter Harmoniam, Veneris et Martis filiam, uxorem dedit, atque omnes dii, relicto caelo, in Cadmeo convivio excepti nuptias celebrarunt. ² Dedit ei Cadmus pepulum et monile a Vulcano fabricatum, quod, ut nonnulli dicunt, ab ipso Vulcano acceperat, secundum Pherecydem vero ab Europa, cui Jupiter id donaverat. ³ Nascuntur Cadmo filiae Autonoe, Ino, Semele, Agave, filius vero Polydorus. Ino Athamanti nupsit, Autonoe Aristaeo, Agave Echioni.

(3) Cum Semele Jupiter, ejus amore captus, clam Junone concumbit. Haec autem ab Junone decepta, Jove quidquid deposceret sese facturum pollicente, ex eo petit, ut talis ad se accedat, qualis venerit Junonis nuptias ambiens. ² Quod quum Jupiter abnuere non posset, curru vectus tonans et fulminans ejus thalamum ingreditur. ³ Quare Semele metu extincta semestrem partum edidit, quem Jupiter e medio abreptum igne femori insuit. ⁴ Semele extincta, reliquae Cadmi filiae sermonibus divulgant eam cum mortalium quodam concubuisse, et ab Jove se compressam mentitam, eamque ob rem fulminatam esse. ⁵ Congruo deinde tempore Jupiter, solutis filis, Dionysum parit eumque tradit Mercurio. Hic ad Ino et Athamantem puerum defert, iisque suadet ut tamquam puellam educent.

⁶ Quod iniquo animo ferens Juno iis furorem injecit. Et Athamas quidem majorem natu filium Learchum, velut cervum venatus, interfecit; Ino vero Melicertem in lebetem fervente aqua plenum conjecit, atque deinde mortuum secum asportans prosiluit in profunda. ⁷ Et ipsa quidem Leucotheae, puer vero Palamonis a navigatoribus nomen acceperunt: nam tempestate vexalis opem ferunt. ⁸ In Melicertae denique honorem Isthmia Sisypho auctore instituta sunt.

⁹ Dionysum vero in haedum transformatum Jupiter Junonis irae subduxit, ac Mercurius transtulit eum ad Nymphas, quae Nysam in Asia incolabant, quaeque postea a Jove inter sidera collocatae nominabantur Hyades.

(4) Autonoes et Aristaei filius fuit Actaeon, qui a Chirone educatus et venationem edoctus postea a suis ipsius canibus in Cithaerone devoratus est. ² Atque hunc in modum finivit, secundum Acusilaum, Jovis irae, quod Semeles nuptias ambiisset; ³ secundum plerosque autem, quod Dianam se lavantem conspexisset; tum enim deam dicunt extemplo eum in cervum commutasse, atque quinquaginta qui cum sequebantur canibus rabiem injecisse, ab iisque ignaris dominum esse discerptum. ⁴ Postquam Actaeon perierat, canes herum cum ululatu vestigantes ad Chironis antrum devenerunt, qui Actaeonis simulacrum effinxit, quo canibus objecto effecit ut maerorem deponerent.

Τὰ ὀνόματα τῶν Ἀκταίωνος κυνῶν. Ἐξ ὧν οὗτοι ***

Δὴ νῦν καλὸν σῶμα περισταδόν, ἤυτε θῆρες,
τοῦδε δάσαντο κύνας κρατεροί· πέλας Ἄρεια πρώτη.

... μετὰ ταύτην, ἀλκιμα τέκνα,
Λυγκεὺς καὶ Βάνος πόδας ἀνετός, ἡδ' Ἀμάρυνθος.

Καὶ τοὺς ὀνομαστί διήνεγκεν, ὡς κατέλεξε.

[Καὶ τότε Ἀκταίων ἔθανεν Διὸς ἐννεσίησι.]

Ἐπρωτοὶ γὰρ μέλαν αἷμα πίων σφετέρωτο ἀνακτος
Σπάρτος τ' ἄν, Ἄργος τε, Βορῆς τ' αἰψηροκέλευθος.

[Τοῦ δ' Ἀκταίωνος πρῶτοι ζῆγον, αἷμα δ' ἔλασαν.]

Τοὺς δὲ μέτ' ἄλλοι πάντες ἐπέσσυθεν ἐμμεμαῶτες.
(Ἀργαλίων ὀδυνῶν ἄκος ἐμμεναὶ ἀνθρώποισιν.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

(1) Διόνυσος δὲ εὐρετῆς ἀμπέλου γενόμενος, ἦρας
μανίαν αὐτῷ ἐμβαλούσης, περιπλανᾶται Αἴγυπτον τε
καὶ Συρίαν. ²Καὶ τὸ μὲν πρῶτον Πρωτεύς αὐτὸν ὑπο-
δέχεται βασιλεὺς Αἴγυπτίων. ³Ἀϋθίς δὲ εἰς Κύβηλα
τῆς Φρυγίας ἀφικνεῖται· κάκει καθαρθεὶς ὑπὸ Ῥέας,
καὶ τὰς τελετὰς ἐμαθὼν, καὶ λαθὼν παρ' ἐκείνης
τὴν στολήν, ἐπὶ Ἰνδοῦς διὰ τῆς Θράκης ἠπειγετο.
⁴Λυκοῦργος δὲ, παῖς Δρύαντος, Ἡδωνῶν βασιλεύων,
οἱ Στρυμόνα ποταμὸν παροικοῦσι, πρῶτος ὕβριδας
ἐξέβαλεν αὐτόν. ⁵Καὶ Διόνυσος μὲν εἰς θάλασσαν πρὸς
Θέτιν τὴν Νηρέως κατέφυγε· Βάχχαι δὲ ἐγένοντο
αἰγμάλωτοι καὶ τὸ συνεπόμενον Σατύρων πλήθος
αὐτῷ. ⁶Ἀϋθίς δὲ αἱ Βάχχαι ἐλύθησαν ἐξαίφνης· Λυ-
κούργῳ δὲ μανίαν ἐποίησε Διόνυσος. Ὁ δὲ, μεμηγῶς,
Δρύαντα τὸν παῖδα, ἀμπέλου νομίζων κλῆμα κόπτειν,
πελέκει πλήξας, ἀπέκτεινε, καὶ ἀκρωτηριάσας αὐτόν,
ἐσωφρόνησε. ⁷Τῆς δὲ γῆς ἀκάρπου μενούσης, ἔχρησεν
ὁ θεὸς, καρποφορήσειν αὐτήν, ἂν θανατωθῇ Λυκοῦρ-
γος. Ἡδωνοὶ δὲ ἀκούσαντες, εἰς τὸ Παγγαῖον αὐτόν
ἀπαγαγόντες ὄρος, ἐδήσαν, κάκει κατὰ Διονύσου βού-
λησιν ὑπὸ ἵππων διαρθραεὶς ἀπέθανε.

(2) Διελθὼν δὲ Θράκην, καὶ τὴν Ἰνδικὴν ἄπασαν,
στῆλας ἐκαὶ στήσας, ἦκεν εἰς Θήβας· καὶ τὰς γυναῖκας
ἠνάγκασε καταλιπούσας τὰς οἰκίας βαχχεύειν ἐν τῷ
Κιθαιρῶνι. ²Πενθεὺς δὲ, γεννηθεὶς ἐξ Ἀγαυῆς Ἐχίωνι,
παρὰ Κάδμου εἰληρῶς τὴν βασιλείαν, διεκώλυε ταῦτα
γίνεσθαι. Καὶ παραγενόμενος εἰς Κιθαιρῶνα τῶν
Βαχχῶν κατάσκοπος, ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἀγαυῆς κατὰ
μανίαν ἐμελείσθη. ³Ἐνόμισε γὰρ αὐτόν θηρίον εἶναι.
⁴Διέξας δὲ Θηβαίους ὅτι θεὸς ἐστίν, ἦκεν εἰς Ἄργος·
κάκει πάλιν οὐ τιμώντων αὐτόν, ἐξέμηγε τὰς γυναῖ-
κας. Αἱ δὲ, ἐν τοῖς ὄρεσι τοὺς ἐπιμαστιδίους ἔχουσαι
παῖδας, τὰς σάρκας αὐτῶν ἐσίουοντο. (3) Βουλόμενος
δὲ ἀπὸ τῆς Ἰκαρίας εἰς Νάξον διακομισθῆναι, Τυρρῆ-
νῶν ληστρικὴν ἐμισθώσατο τριήρη. Οἱ γὰρ, αὐτόν ἐνθέ-
μενοι, Νάξον μὲν παρέπλεον, ἠπειγόντο δὲ εἰς Ἀσίαν
ἀπεμπολήσοντες. ²Ὁ δὲ τὸν μὲν ἴστων καὶ τὰς κώ-
πας ἐποίησεν ὄρει, τὸ δὲ σκάφος ἐπλήσε κισσοῦ

Nomina canum Actaeonis : ***

Jam pulcrum ejus corpus circumstantes in modum ferarum
dilatcerarunt canes validi. Ac Arcya prima

... post haec, fortis proles,

Lycæus et Banus pedibus celer, atque Amarynthus.

Et hos nominatim protulit in enumeratione :

[Ac tum Actæon occubuit Jovis numine.]

Primi enim nigrum sanguinem biberunt domini sui.

Spartus Argusque Boresque celeriter viam conficiens.

[Hi primi ederunt membra Actæonis et sanguinem lam-

Post hos vero reliqui omnes prompte irruerunt. [herunt]
(Satyrorum dolorum remedium esse hominibus.)

CAPUT V.

(1) Bacchus, vitis inventor, furore a Junone injecto
percitus Ægyptum pererrat et Syriam. ²Ac primum quidem
Proteus, rex Ægyptiorum, hospitio eum excepit. ³Deinde
ad Cybelum Phrygiæ montem pervenit; ibique a Rhea
sanæ menti restitutus et cæremonias edoctus, accepta ab
illa stola, ad Indos (?) per Thraciam contendit. ⁴Lycurgus
vero Dryantis filius, rex Edonorum qui Strymonem flu-
vium accolunt, eum contumelia affectum ejecit. ⁵Tum Bac-
chus in mare ad Thetidem Nerei filiam confugit; Bacchæ
autem et quæ eum comitabatur Satyrorum turba captivæ
in vincula conjectæ sunt. ⁶Mox vero Bacchæ repente sunt
liberatæ; Lycurgo enim Bacchus furorem injecit. Tum ille
amentia præceps Dryantem filium, vitis palmitem se ra-
tus amputare, securi percussus occidit; sed postquam
corporis extremitates ei præciderat, resipuit. ⁷Deinde ubi
terra nullas suppeditabat fruges, deus vaticinatus est, tum
agros fertilitatem recuperaturos, quum Lycurgus morte
multatus fuerit. Quo accepto oraculo Edones illum in Pan-
gæum montem abductum in vincula conjecerunt, ibique
ex Bacchæ voto æquis dilaniatus occubuit.

(2) Bacchus vero post Thraciam (atque Indiam) univer-
sam peragratam, positus ibi stelis, venit Thebas, ubi mu-
lieres, relictis domibus, furore bacchico in Cithærone
discursitare coegit. ²Pentheus autem, Agaves et Echionis
filius, qui Cadmo in regno successerat, hæc ab illis fieri vo-
luit prohibere; sed quum in Cithæronem Bacchas specu-
laturus sese contulisset, ab Agave matre, per furorem
eum feram esse arbitrata, membratim discerptus est.
³Deinde Bacchus, postquam se deum esse Thēbanis demon-
straverat, profectus est Argos; ubi quum eodem modo
negligeretur, mulieribus injecit insaniam. Hæc itaque in
montibus lactentium, quos secum extulerant, filiorum
carnibus vescabantur. (3) Post quum ab Icaria in Naxum
transvehi cuperet, prædatoriam Tyrrenorum triremem
mercede conduxit. Sed Tyrreni, deo in nave imposito,
Naxi litora præterlegunt atque vela faciunt in Asiam, ubi
deum vendituri erant. ²Tum Bacchus malum remosque in
serpentes vertit atque navem hedera tibiærumque sonitu

καὶ βοῆς αὐλῶν· οἱ δὲ, ἐμμανεῖς γενόμενοι, κατὰ τῆς θαλάττης ἔφυγον καὶ ἐγένοντο δελφίνες. ³ Ὡς δὲ μαθόντες αὐτὸν θεὸν ἀνθρώποι ἐτίμων· ὁ δὲ ἀναγαγὼν ἐξ Ἄδου τὴν μητέρα, καὶ προσαγορεύσας Θυώνην, μετ' αὐτῆς εἰς οὐρανὸν ἀνήλθεν.

(4) Ὁ δὲ Κάδμος μετὰ Ἀρμονίας Θήβας ἐκλιπῶν, πρὸς Ἐγγέλεας παραγίνεται. Τούτοις δὲ ὑπὸ Ἰλλυριῶν πολεμουμένοις ὁ θεὸς ἔχρησεν, Ἰλλυριῶν κρατήσῃν, ἐν ἡγεμόνα Κάδμον καὶ Ἀρμονίαν ἔχουσιν. Οἱ δὲ πεισθέντες ποιοῦνται κατὰ Ἰλλυριῶν ἡγεμόνας τούτους, καὶ κρατοῦσι. Καὶ βασιλεύει Κάδμος Ἰλλυριῶν, καὶ παῖς Ἰλλύριος αὐτῇ γίνεται. ² Αὐθις δὲ μετὰ Ἀρμονίας εἰς δράκοντα μεταβαλὼν, εἰς Ἰλύσιον πεδίων ὑπὸ Διὸς ἐξεπέμφθησαν.

(5) Πολύδορος δὲ, Θεβῶν βασιλεὺς γενόμενος, Νυκτιδίᾳ γαμεί, Νυκτιῶς τοῦ Χθονίου θυγατέρα, καὶ γεννᾷ Λαδδάκον. Οὗτος ἀπόλετο μετὰ Πενθείᾳ, ἐκείνῳ φρονῶν παραπλήσια. ² Καταλιπόντος δὲ Λαδδάκου παῖδα ἐναιουσιαῖον Λαίον, τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο Λύκος, ἕως οὗτος ἦν παῖς, ἀδελφὸς δὲν Νυκτιῶς. ³ Ἀμφότεροι δὲ ἀπὸ Εὐβοίας φυγόντες, ἐπεὶ Φλεγύαν ἀπέκτειναν τὸν Ἄρεος καὶ Δωτίδος τῆς Βοιωτῆδος, Ὑρίαν κατόικουν, καὶ, διὰ τὴν πρὸς Πενθείᾳ οἰκειότητα, ἐγεγόνεισαν πολῖται. ⁴ Αἰρεθεὶς οὖν Λύκος πολέμαρχος ὑπὸ Θεβαίων, ἐπειθήτο τῇ δυναστείᾳ, καὶ βασιλεύσας ἔτη εἴκοσι, φρονεθεὶς ὑπὸ Ζήθου καὶ Ἀμφιόνος θνήσκει δι' αἰτίαν τήνδε· ⁵ Ἀντιόπη θυγάτηρ ἦν Νυκτιῶς ταύτῃ Ζεὺς συνῆλθεν. Ἢ δὲ, ὡς ἔγκυος ἐγένετο, τοῦ πατρὸς ἀπειλοῦντος, εἰς Σικυῶνα ἀποδιδράσκει πρὸς Ἰπωπέα καὶ τούτοις γαμείται. ⁶ Νυκτιῶς δὲ ἀθυμήσας ἑαυτῶν φρονεῖ, δοῦς ἐντολὴν Λύκῳ παρὰ Ἰπωπέως καὶ παρὰ Ἀντιόπης λαβεῖν δίκας. ⁷ Ὁ δὲ στρατευσάμενος Σικυῶνα χειροῦται· καὶ τὸν μὲν Ἐπωπέα κτείνει, τὴν δὲ Ἀντιόπην ἡγάγεν ἀχιμαάλωτον. ⁸ Ἢ δὲ ἀγομένη δύο γεννᾷ παῖδας ἐν Ἐλευθεραῖς τῆς Βοιωτίας, οὓς ἐκκειμένους εὐρὸν βουκόλος ἀνατρέφει, καὶ τὸν μὲν καλεῖ Ζήθου, τὸν δὲ Ἀμφιόνα. Ζήθος μὲν οὖν ἐπεμελεῖτο βουβορβίων, Ἀμφίων δὲ κithαρῳδίαν ἤσκει, δόντος αὐτῷ λύραν Ἐρμού. ⁹ Ἀντιόπην δὲ ἠκίζετο Λύκος καθείρξας, καὶ ἡ τούτου γυνὴ Δίρκη λαθοῦσα δέ ποτε, τῶν δεσμῶν αὐτομάτως λυθέντων, ἤκειν ἐπὶ τῶν παίδων ἔπαυλιν, δεχθῆναι πρὸς αὐτῶν θέλουσα. ¹⁰ Οἱ δὲ, ἀναγνωρισάμενοι τὴν μητέρα, τὸν μὲν Λύκον κτείνουσι, τὴν δὲ Δίρκην δῆσαντες ἐκ ταύρου θανοῦσαν ῥίπτουσιν εἰς κρήνην τὴν ἀπ' ἐκείνης καλουμένην Δίρκην. ¹¹ Παραλαβόντες δὲ τὴν δυναστείαν, τὴν μὲν πόλιν ἐταίρισαν, ἐπακολουθησάντων τῇ Ἀμφιόνος λύρα τῶν λίθων· Λαίον δὲ ἐξέβαλον. ¹² Ὁ δὲ, ἐν Πελοποννήσῳ διατελῶν, ἐπιξενοῦται Πέλοπι, καὶ τούτου παῖδα Χρυσίππον, ἄρματοδραμεῖν διδάσκων, ἐρασθεὶς ἀναρπάζει.

(6) Γαμεί δὲ Ζήθος μὲν Θήβην, ἀφ' ἧς ἡ πόλις Θῆβαι· Ἀμφίων δὲ Νιόβην τὴν Ταντάλου, ἡ γεννᾷ παῖδας μὲν ἑπτὰ, Σίπυλον, Μίνυτον, Ἴσμηνον, Δα-

replevit. Verum nauta furore acti in mare praecipites desilierunt et in delphinos transmutati sunt. ² Itaque quum divinitatem ejus cognovissent homines, divinis honoribus eum colebant. Hic deinde cum matre, quam ab inferis reductam nominavit Thyonen, in caelum conscendit.

(4) Interea Cadmus cum Harmonia, relictis Thebis, venit ad Enchelenses. Quibus, quum ab Illyriis bello vexarentur, a deo responsum fuit se Illyriorum fore victores, si duces haberent Cadmum et Harmoniam. Igitur oraculi fidem secuti eos adversus Illyrios duces eligunt et superiores praelio discedunt. Sic itaque Cadmus Illyriorum regnum adipiscitur, eique filius nascitur Illyrius. ² Postremo cum Harmonia in draconem mutatus, in Ilysium campum a Jove abducti sunt.

(5) Polydorus Thebarum regno praefectus Nycteidem, Nyctei, Chthonii, filiam, uxorem uicit, ex eaque gignit Labdacum. Hic post Pentheum, quod eodem fere quo ille erat animo, periit. ² Quum vero Labdacus Laium anniculum filium reliquisset, per ejus puerilem aetatem regnum sibi arripuit Lycus, frater Nyctei. ³ Horum uterque propter caedem Phlegya, ex Marte et Dotide Boerbeide nati, ab Euboea exulatum abierunt Hyriam, deinde ob necessitudinem, quae cum Pentheo iis intercessit, inter cives Thebanos sunt recepti. ⁴ Lycus igitur belli dux a Thebanis delectus summa rerum potitus est, et post regnum viginti annorum a Zetho et Amphione interemptus diem obiit supremum. Causa rei fuit haec: ⁵ Nycteus filiam habebat Antiopam; cum hac Jupiter congressus est. Ubi vero gravis esset, patre poenam minitante, Sicyonem fugit ad Epopeum eique nupsit. ⁶ Nycteus interim maerore confectus, postquam Lycum in Epopeum et Antiopam animadvertere jusserat, sibi ipso mortem conscivit. ⁷ Lycus vero in bellum profectus Sicyonem cepit et Epopeum interemit et Antiopam captivam abduxit. ⁸ Haec dum iter fecit in Eleutheris Baeotiae urbe geminos peperit, quos expositos bubulcus invenit ac educavit, eorumque alterum nominavit Zethum, alterum Amphionem. Zethus rei pecuarum studio se dabat, Amphion a Mercurio lyra donatus citharredicam exercebat. ⁹ Antiopam vero inclusam Lycus et Dirce conjux contumeliose tractabant. Sed vinculis quondam ultro solutis, furtim ad filiorum domicilium, ut ab iis exciperetur, contendit. ¹⁰ Qui matre agnita Lycum occidunt, ac Direen crinibus ad taurum religatam necant, atque mortuam in fontem, qui ab ea Dirce nominatus est, conjiciunt. ¹¹ Occupato deinde imperio urbem, subsecutis Amphionis lyram lapidibus, muro cinxerunt Laiumque fugarunt. ¹² Hic quum in Peloponneso versaretur a Pelope hospitio exceptus, filium ejus Chrysippum, quem curulis artis exercendae rationem edocebat, amore incensus rapuit.

(6) Zethus uxorem ducit Theben, a qua Thebarum urbs cognominata est; Amphion vero Niobam Tantali, quae septem ei parit filios: Sipyllum, Minytum, Ismenum.

μασίχθονα, Ἀγήνορα, Φαίδιμον, Τάνταλον· θυγατέρας δὲ τὰς Ἰσας, Ἐθοδαίαν, ἥ, ὡς τινες, Νέαιραν, Κλεοδοξήν, Ἀστυόχην, Φθίαν, Πελοπίαν, Ἀστυκράτειαν, Ὠρυγίαν. ²Ἡσιόδος δὲ δέκα μὲν υἱούς, δέκα δὲ θυγατέρας· Ἡρόδοτος δὲ δύο μὲν ἄρρενας, τρεῖς δὲ θηλείας· Ὅμηρος δὲ ἕξ μὲν υἱούς, ἕξ δὲ θυγατέρας φησὶ γενέσθαι. ³Εὐτεκνος δὲ οὖσα Νιόβη, τῆς Λητοῦς· εὐτεκνοτέρα εἶπεν ὑπάρχειν. Λητὸν δὲ ἀγανακτήσασα, τὴν τε Ἀρτεμιν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα κατ' αὐτῶν παρώξυνε. ⁴Καὶ τὰς μὲν θηλείας ἐπὶ τῆς οἰκίας κατετόξευσεν Ἀρτεμις· τοὺς δὲ ἄρρενας κοινῇ πάντας ἐν Κιθαιρῶνι Ἀπόλλων κυνηγετοῦντας ἀπέκτεινε. ⁵Ἐσώθη δὲ τῶν μὲν ἄρρένων Ἀμφίων· τῶν δὲ θηλειῶν Χλωρίς ἢ πρεσβυτέρα, ἣ Νηλεὺς συνώκησε. Κατὰ δὲ Τηλέσπιλλαν ἐσώθησαν Ἀμύκλας καὶ Μελίβοια. Ἐτοξεύθη δὲ ὑπ' αὐτῶν καὶ Ζῆθος καὶ Ἀμφίων. ⁶Αὐτὴ δὲ Νιόβη Θήβας ἀπολιπούσα πρὸς τὸν πατέρα Τάνταλον ἦκεν εἰς Σίπυλον· κακεῖ Διὶ εὐξαμένη, τὴν μορφήν εἰς λίθον μετέβαλε· καὶ χεῖται δάκρυα νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν τοῦ λίθου.

(7) Μετὰ δὲ τὴν Ἀμφίονος τελευταίαν Λαίῳ τὴν βασιλείαν παρέλαθε· καὶ γῆμας θυγατέρα Μενοικίως, ἣν ἔνιοι μὲν Ἰοκάστην, ἔνιοι δὲ Ἐπικάστην λέγουσι, ²χρησάντος τοῦ θεοῦ μὴ γεννᾶν, τὸν γεννηθέντα γὰρ πατροκτόνον εἶσεσθαι· ὁ δὲ οἰνωθεὶς συνῆλθε τῇ γυναικὶ, καὶ τὸ γεννηθὲν ἐκθεῖναι δίδωσι νομεῖ, περόναις διατρέσας τὰ σφυρὰ. ³Ἄλλ' οὗτος μὲν ἐξέθηκεν εἰς Κιθαιρῶνα· Πολύβου δὲ βουκόλοι τοῦ Κορινθίου βασιλείως τὸ βρέφος εὐρόντες, πρὸς τὴν αὐτοῦ γυναῖκα Περιβοίαν ἤνεγκαν. Ἡ δὲ ἀνελοῦσα ὑποβάλλεται, καὶ θεραπεύσασα τὰ σφυρὰ, Οἰδίπουν καλεῖ, τοῦτο θεαμένη τὸ ὄνομα διὰ τὸ τοὺς πόδας ἀνοιδῆσαι. ⁴Τηλειωθεὶς δὲ ὁ παῖς, καὶ διαφέρων τῶν ἡλικίων ἐν φρόνῃ, διὰ φρόνον ὠνειδίετο ὑπόβλητος. ⁵Ὁ δὲ, πυνθανόμενος παρὰ τῆς Περιβοίας, μαθεῖν οὐκ ἐδύνατο ἀρικόμενος δὲ εἰς Δελφοὺς περὶ τῶν ἰδίων ἐπυνθάνετο γονέων. ⁶Ὁ δὲ θεὸς εἶπεν αὐτῷ, εἰς τὴν πατρίδα μὴ πορεύεσθαι· τὸν μὲν γὰρ πατέρα φονεύσειν, τῇ δὲ μητρὶ μιγήσεισθαι. Τοῦτο ἀκούσας, καὶ νομίζων ἕξ ἂν ἐλέγετο γεγενῆσθαι, Κόρινθον μὲν ἀπέλιπεν. ⁷Ἐφ' ἄρματος δὲ διὰ τῆς Φωκίδος φερόμενος, συντυγχάνει κατὰ τινα στενὴν ὁδὸν ἐφ' ἄρματος ὄχουμένῳ Λαίῳ καὶ Πολυφόντῃ· κῆρυξ δὲ οὗτος ἦν Λαίου· καὶ κελεύσαντος ἐκχωρεῖν, καὶ δι' ἀπειθείαν καὶ ἀναβολὴν κτείναντος τῶν ἵππων τὸν ἕτερον, ἀγανακτήσας Οἰδίπους καὶ Πολυφόντην καὶ Λαίον ἀπέκτεινε, καὶ παρεγένετο εἰς Θήβας.

(8) Λαίῳ μὲν οὖν θάπτει βασιλεὺς Πλαταιέων Δαμασιστρατος· τὴν δὲ βασιλείαν Κρέων ὁ Μενοικίως παραλαμβάνει.

²Τούτου δὲ βασιλεύοντος οὐ μικρὰ συμφορὰ κατέσχε Θήβας. Ἐπεμψε γὰρ Ἡρα Σφίγγα, ἣ μητρὸς μὲν Ἐχιδνῆς ἦν, πατρὸς δὲ Τυφῶνος· ³εἶχε δὲ πρόσωπον μὲν γυναικὸς, στήθος δὲ καὶ βάσιν καὶ οὐρὰν

Damasichthonem, Agenorem, Phædimum, Tantalum, totidemque filias, Ethodaiam sive, ut alii volunt, Næeram, Cleodoxam, Astyochem, Phthiam, Pelepiam, Astycrateam, Ogygiam. ²At Hesiodus decem filios totidemque filias, Herodorus vero duos mares et tres feminas, Homerus denique sex filios et sex item filias ei fuisse referunt. ³Quare Niobe tot liberis aucta Latona se fecundiorē esse jactavit. Quod ægre ferens Latona Dianam et Apollinem in ipsos irritavit. ⁴Atque feminas quidem domi sagittis interfecit Diana, mares vero ad unum omnes in Cithærone venantes Apollo occidit. ⁵Servatus tamen est e filiis Amphion et e filiabus Chloris natu maxima, quam Neleus duxit uxorem. Verum Telesillæ testimonio Amyclas et Melibœa fuerunt superstites, contra Zethus et Amphion deorum sagittis transfixi perierunt. ⁶Ipsa vero Niobe, Thebis relicta ad Tantalum patrem venit in Sipyllum, ibique Jovem precata in saxum commutata est, atque lacrimæ noctu et interdiu de lapide desluunt.

(7) Post Amphionem vita defunctum Laius regnum suscepit. Hic, ducta Menœcei filia, quam nonnulli Iocastam, alii Epicastam nominant, oraculo monitus est, ne filios gigneret, quod qui nasceretur patricida futurus esset. Nihilominus autem per ebrietatem cum uxore concubuit, atque ex ea natum infantem, talis ejus fibula fractis, pastori dedit exponendum. ²At hic quidem puerum in Cithærone monte exposuit; Polybi vero Corinthiorum regis hubulci repertum infantem ad Peribœam illius uxorem tulerunt; quæ assumptum puerum velut proprium sibi supponit, eumque, curatis pedibus, propter eorum tumorem nominat Œdipum. ⁴Adulto puero et robore æqualibus antecellente ob invidiam contumeliose supposititiis appellabatur. ⁵Qui quum ex Peribœa id quæreret, nec certius aliquid posset comperire, Delphos profectus de parentibus suis sciscitatus est. ⁶Dixit ei deus, ne in patriam rediret, quippe qui patri cædem illaturus et rem habiturus esset cum matre. Quibus auditis, putans se ex iis qui dicebantur parentibus natum esse, Corinthum non est reversus. ⁷Sed dum curru vehitur per Phocidem, obviam factus est Laii vehiculo eunti, et Polyphontæ illius præconi. Quo jubente ut de via cederet, atque, quum dicto non audiens cunctaretur, equorum jugalium alterum occidente, Œdipus iracundia percitus et Polyphontem et Laium interfecit, et deinde pervenit Thebas.

(8) Laium Plataeensium rex Damasistratus sepeliendum curavit; regiam vero dignitatem Creon Menœcei filius suscepit.

²Hoc regnante non mediocri clades Thebas occupavit. Juno enim Sphingem misit, cujus mater erat Echidna, pater autem Typhon. ³Habebat illa faciem quidem mulieris, verum pectus et pedes caudamque leonis, alas deni-

λέοντος καὶ πέρυγας ὄρνιθος. ⁴Μαθοῦσα δὲ αἰνίγμα παρὰ Μουσῶν, ἐπὶ τὸ Φίκειον ὄρος ἐκαθέζετο, καὶ τοῦτο προὔτεινε Θηβαίους. ⁵Ἦν δὲ τὸ αἰνίγμα· τί ἐστίν, ὃ μίαν ἔχον φωνήν, τετράπουν καὶ δίπουν καὶ τρίπουν γίνεται; ⁶Χρησιμοῦ δὲ Θηβαίους ὑπάρχοντος, τηλικαῦτα ἀπαλλαγῆσεσθαι τῆς Σφιγγός, ἥνικα ἂν τὸ αἰνίγμα λύσῃσι, (καὶ) συνιόντες εἰς αὐτὸ πολλάκις, ἐζήτει (ἐζήτουν;) τί τὸ λεγόμενόν ἐστίν. ⁷Ἐπεὶ δὲ μὴ εὕρισκον, ἀρπάσασα ἓνα, κατεβίβρωσκε. ⁸Πολλῶν δὲ ἀπολλυμένων, καὶ τὸ τελευταῖον Αἴμονος τοῦ Κρέοντος, κηρύσσει Κρέων τῇ τὸ αἰνίγμα λύσονται καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν Λαίου δώσειν γυναῖκα. ⁹Οἰδίπους δὲ ἀκούσας ἔλυσε, εἰπὼν τὸ αἰνίγμα τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγός λεγόμενον, ἄνθρωπον εἶναι γεννᾶσθαι γὰρ τετράπουν βρέφος τοῖς τέτταρσιν ὀχούμενον κώλοισι· τελειούμενον δὲ τὸν ἄνθρωπον δίπουν· γηρῶντα δὲ τρίτην προσλαμβάνειν βᾶσιν τὸ βᾶκτρον. ¹⁰Ἡ μὲν οὖν Σφιγξ ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἑαυτὴν ἐβρίψεν· Οἰδίπους δὲ καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβε καὶ τὴν μητέρα ἔγημεν ἄγνοῦν· καὶ παῖδας ἐτέκνωσεν ἐξ αὐτῆς Πολυνεΐκη καὶ Ἐτεοκλέα, θυγατέρας δὲ Ἰσμήνην καὶ Ἀντιγόνην. Εἰσὶ δὲ, οἱ γεννηθῆναι τὰ τέκνα φασὶν ἐξ Εὐρυγανείας τῆς Τεύθραντος.

(9) Φανέντων δὲ ὑστερον τῶν λανθανόντων, Ἰοκάστη μὲν ἐξ ἀρχόντης ἑαυτὴν ἀνήρτησεν· Οἰδίπους δὲ τὰς ὄψεις τυφλώσας ἐκ Θηβῶν ἤλαύνετο, ἀρὰς τοῖς παισὶ θέμενος, οἱ, τῆς πόλεως αὐτὸν ἐκβαλλόμενον θεωροῦντες, οὐκ ἐπήμυναν. ²Παραγενόμενος δὲ σὺν Ἀντιγόνῃ τῆς Ἀττικῆς εἰς Κολωνόν, ἐνθα τὸ τῶν Εὐμενίδων ἐστὶ τέμενος, καθίζει ἱκέτης, προσδεχθεὶς ὑπὸ Θησέως· καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἀπέθανεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

(1) Ἐτεοκλῆς δὲ καὶ Πολυνεΐκης περὶ τῆς βασιλείας συντίθενται πρὸς ἀλλήλους, καὶ αὐτοῖς δοκεῖ τὸν ἕτερον παρ' ἑνᾶυτὸν ἄρχειν. ²Τινὲς μὲν οὖν λέγουσι, πρῶτον ἄρξαντος Πολυνεΐκου, παραδοῦναι μετ' ἑνᾶυτὸν τὴν βασιλείαν Ἐτεοκλεῖ· τινὲς δὲ, πρῶτον Ἐτεοκλέους ἄρξαντος, μὴ βούλεισθαι παραδοῦναι τὴν βασιλείαν. ³Φυγαδευθεὶς οὖν Πολυνεΐκης ἐκ Θηβῶν ἦκεν εἰς Ἄργος, τὸν τε θρόνον καὶ τὸν πέπλον ἔχων. ⁴Ἐβασίλευε δὲ Ἄργους Ἀδραστός ὁ Τυλαοῦ· καὶ τοῖς τούτου βασιλείοις νύκτωρ προσπελάζει, καὶ συνάπτει μάχην Τυδεῖ τῷ Οἰνέως φεύγοντι Καλυδῶνα. ⁵Γενομένης δὲ ἐξαίφνης βυθῆς, ἐπιφανείας Ἀδραστός διέλυσεν αὐτούς· καὶ μάντιός τις ὑπομησθεὶς λέγοντος αὐτῷ, κάπρω καὶ λέοντι συζεύξαι τὰς θυγατέρας, ἀμφοτέρους εἴλετο νυμφίους· εἶχον γὰρ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὁ μὲν κάπρου προτομήν, ὁ δὲ λέοντος. ⁶Γαυεῖ δὲ Δηϊπύλην μὲν Τυδεὺς, Ἀργεῖην δὲ Πολυνεΐκης· καὶ αὐτοὺς Ἀδραστός ἀμφοτέρους εἰς τὰς πατρίδας ὑπέσχετο κατὰζειν. ⁷Καὶ πρῶτον ἐπὶ Θήβας ἔσπευδε στρατεύεσθαι, καὶ τοὺς ἀριστέας συνήθροισεν.

(2) Ἀμφιάρως δὲ ὁ Οἰκλέους, μάντις ὢν, καὶ

que avis. ⁴Quæ quum a Musis ænigma didicisset, in Phicico monte consedit atque istud proponebat Thebanis. Fuit autem ænigma hocce : Quidnam esset illud quod unam vocem habeas, quattuor et duobus et tribus pedibus incederet.

⁵Jam vero quum Thebanis oraculo renuntiatum esset, tunc se a Sphinge liberatum iri, quum ænigma solverint, subinde in montem illum convenientes quærebant, quidnam dictum illud significaret. Quod quum non reperirent, unum semper Sphinx abripuit abreptumque devoravit. ⁶Multis hunc in modum interfectis, inter eosque postremo Hæmone, Creontis filio, Creon ænigma soluturo et regnum et Laii uxorem se traditurum præconis voce jubet enuntiari. ⁷Quod ubi ad Cædipi aures pervenerat, ænigma solvit. Etenim quod a Sphinge propositum esset, hominem significare ait; nasci enim quadrupedem infantem, qui quattuor ingrederetur membris, adultum vero esse bipedem, senescentem denique tertium pedem assumere baculum. ⁸Sphinx igitur (ex arce) se præcipitem dedit, Cædipus autem regnum accepit et matrem Ignarus duxit uxorem; ex eaque filios genuit Polynicem et Eteoclem, filias Ismenen et Antigonen. Sunt tamen qui hosce liberos ex Eurygania Teuthrantis filia natos esse tradant.

(9) Postea vero ubi quæ latuerant in lucem prodire, Iocasta suspensio se necavit, Cædipus autem, effossis sibi oculis, Thebis ejectus est, filios devovens, quod ex urbe expelli parentem spectantes eum ab injuria non defenderent. ²Profugit igitur cum Antigone in Colonom Atticæ, ubi in Eumenidum luco supplex consedit, et a Theseo exceptus non ita multo post e vita migravit.

CAPUT VI.

(1) Eteocles vero et Polynices de regno gerendo inter se paciscuntur et placet iis, ut vicibus per annum regnum administrarent. ²Nonnulli igitur Polynicem primum regnasse dicunt, deinde post annum regnum tradidisse Eteocli. Alii Eteoclem primum regnantem non voluisse ajunt fratri regnum tradere. ³Polynices itaque Thebis fugatus, monile et pepulum secum exportans venit Argos. ⁴Rex ibi erat Adrastus, Talai filius. Ad cujus regiam noctu accedens Polynices cum Tydeo, Cænei filio, qui tum Calydone Argos confugiebat, manum conserit. ⁵Orto vero subito clamore, supervenit Adrastus, eorumque pugnam diremit. Idem vatis recordatus ut apro et leoni filias in conjugium daret jubentis, ambos illis sponsos designavit. Nam in clypeis alter apri, leonis alter effigiem gestabant. ⁶Deipylem itaque Tydeus, Argiam Polynices uxorem duxit; atque Adrastus utrumque in patriam suam se reducturum pollicitus est. ⁷Et primum quidem contra Thebas paravit expeditionem, ad quam præstantissimos viros convocavit.

(2) Amphiarus autem Oiclis filius vaticinandi peritis-

προειδῶς, ὅτι δεῖ πάντας τοὺς στρατευσαμένους χω-
ρίς Ἀδράστου τελευτῆσαι, αὐτὸς τε ὄκνει στρατεύε-
σθαι, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀπέτρεπε. ² Πολυνείκης δὲ
ἀφικόμενος πρὸς Ἴφιν τὸν Ἀλέκτορος, ἡξίου μαθεῖν,
πῶς ἂν Ἀμφιάραος ἀναγκασθεῖ στρατεύεσθαι· ὁ δὲ
εἶπεν, εἰ λάβοι τὸν ὄρμον Ἐριφύλη. ³ Ἀμφιάραος μὲν
οὖν ἀπέπειπεν Ἐριφύλην παρὰ Πολυνείκους δῶρα λαμ-
βάνειν· Πολυνείκης δὲ δούς αὐτῇ τὸν ὄρμον, ἡξίου
τὸν Ἀμφιάραον πείσαι στρατεύειν· ἦν γὰρ ἐπὶ ταύτης.
⁴ Γενομένης γὰρ αὐτῆς * πρὸς Ἀδράστον, διαλυσάμενος
ὤμοσε, περὶ ὧν Ἀδράστος διαφέρηται, διακρίνειν
Ἐριφύλην συγχωρῆσαι. ⁵ Ὅτε οὖν ἐπὶ Θήβας ἔδει
στρατεύειν, Ἀδράστου μὲν παρακαλοῦντος, Ἀμφια-
ράου δὲ ἀποτρέποντος, Ἐριφύλη τὸν ὄρμον λαβοῦσα,
ἔπεισε τὸν Ἀδράστον (ἄνδρα?) στρατεύειν. ⁶ Ἀμφια-
ράος δὲ ἀνάγκην ἔχων στρατεύεσθαι, τοῖς παισὶν
ἐντολὰς ἔδωκε τελειωθεῖσι τὴν τε μητέρα κτείνειν,
καὶ ἐπὶ Θήβας στρατεύειν.

(3) Ἀδράστος δὲ συναθροίσας, σὺν ἡγεμόσιν ἑπτὰ
πολεμῖν ἔσπευδε Θήβας. ² Οἱ δὲ ἡγεμόνες ἦσαν οἶδε·
Ἀδράστος Ταλαοῦ, Ἀμφιάραος Ὀϊκλείους, Καπανεὺς
Ἴππονόου, Ἴππομέδων Ἀριστομάχου· οἱ δὲ λέγουσι,
Ταλαοῦ. Οὔτοι μὲν ἐξ Ἄργους. ³ Πολυνείκης Οἰδίπο-
δος ἐκ Θηβῶν· Τυδεὺς Οἰνείως, Αἰτωλός· Παρθενο-
παῖος Μειλανίωνος, Ἀρκάς. ⁴ Τινὲς δὲ Τυδέα μὲν καὶ
Πολυνείκην οὐ καταριθμοῦσι· συγκαταλέγουσι δὲ τοῖς
ἑπτὰ Ἐτεόκλον Ἴφιον, καὶ Μηκιστέα.

(4) Παραγενομένοι δὲ εἰς Νεμέαν, ἧς ἐβασίλευε
Λυκούργος, ἐξήτουν ὕδωρ. Καὶ αὐτοῖς ἡγήσατο τῆς
ἐπὶ κρήνην ὕδου Ὑψιπύλη, ἧτις νήπιον παιῖδα ὄντα
Ὀφελτην [ἀπολιποῦσα, ὄν] ἔτρεφεν, Εὐρυδίκης ὄντα
καὶ Λυκούργου. ² Αἰσθόμεναι γὰρ αἱ Λήμιαι ὕστερον
Θόαντα σεσωσμένον, ἐκείνον μὲν ἔκτειναν, τὴν δὲ
Ὑψιπύλην ἀπτημπούλησαν· διὸ πραθεῖσα ἐλάτρευε
παρὰ Λυκούργου. ³ Δεικνυούσης δὲ τὴν κρήνην, ὁ παῖς
ἀπολειφθεὶς ὑπὸ δράκοντος διαφθείρεται. ⁴ Τὸν μὲν
οὖν δράκοντα ἐπιφανέντες οἱ μετὰ Ἀδράστου κτεί-
νουσιν, τὸν δὲ παιῖδα θάπτουσιν· Ἀμφιάραος δὲ εἶπεν,
ἐκείνοις τὸ σημεῖον τὰ μέλλοντα προμαντεύεσθαι.
Τὸν δὲ παιῖδα Ἀρχέμορον ἐκάλεσαν. ⁵ Οἱ δὲ ἔθεσαν ἐπ'
αὐτῷ τὸν τῶν Νεμέων ἀγῶνα. Καὶ ἔπρω μὲν ἐνίκη-
σεν Ἀδράστος· σταδίῳ δὲ Ἐτεόκλος· πυγμῇ Τυδεύς·
ἄρματι (ἄλματι?) καὶ δίσκῳ Ἀμφιάραος· ἀκοντίῳ
Λαόδοκος· πάλῃ Πολυνείκης· τόξῳ Παρθενοπαῖος.

(5) Ὡς δὲ ἦλθον εἰς τὸν Κιθαιρώνα, πέμπουσιν Τυ-
δέα προερούντα Ἐτεοκλεῖ, τὴν βασιλείαν παραχω-
ρεῖν Πολυνείκει, καθὰ συνέθεντο· μὴ προσέχοντος δὲ
Ἐτεοκλείους, διάπειραν τῶν Θηβαίων Τυδεὺς ποιού-
μενος, καθ' ἕνα προκαλούμενος, πάντων περιεγένετο·
² οἱ δὲ πενήκοντα ἄνδρας ὅπλισαντες ἀπίοντα ἐνὶ ὄρευ-
σαν αὐτόν. Πάντας δὲ αὐτοὺς χωρὶς Μαίονος ἀπέ-
κτεινε· κάπειτα ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἦλθεν.

(6) Ἄργειοι δὲ καθοπλισθέντες προσήσαν τοῖς τεί-
χεσι· καὶ, πυλῶν ἑπτὰ οὐσῶν, Ἀδράστος μὲν παρὰ

simus, quod omnes in eo bello præter unum Adrastum
perituros esse prævidebat, et ipse expeditionem detrecta-
bat et reliquos dehortabatur. ² Polynices vero ad Iphin
Alectoris filium contendit, ab eoque petit, ut qua posset
ratione Amphiarum ad belli societatem cogere demon-
straret. Huic ille respondit, si torquem aureum Eriphyle ac-
ciperet. ³ Amphiarus ergo, ne quid a Polynice muneris
caperet, Eriphylæ interdixit. Verum Polynices eam mo-
nili donatam rogavit, ut virum suum ad expeditionem
suscipiendam induceret. Erat enim hoc in ejus potestate
positum. ⁴ Nam Amphiarus quæ fuit ei cum Adraστο dis-
sensionem componens, quidquid inter eos litis ac discor-
diæ foret, ad Eriphyles judicium se relaturum jurejurando
confirmaverat. ⁵ Quo igitur tempore contra Thebas profici-
scendum erat, Adraστο exhortante, Amphiaro contra de-
trectante, Eriphyle monili corrupta maritum ad ineundam
expeditionem adduxit. ⁶ Tum Amphiarus ad militiam co-
actus filiis dedit mandatum, ut adulti matrem occide-
rent atque contra Thebas in bellum proficiscerentur.

(3) Adrastus igitur, collecto exercitu, cum septem du-
cibus Thebas bello aggredi properavit. ² Duces vero fue-
runt: Adrastus Talai, Amphiarus Oiclis, Capaneus Hip-
ponoi, Hippomedon Aristomachi sive, ut aliis placet, Talai.
Hi Argivi fuerunt. ³ Polynices Cædipodis, Thebanus; Ty-
deus Cenei, Ætolus; Parthenopæus Milanionis, Arcas.
⁴ Sunt tamen qui Tydeum et Polynicem non connumerent,
sed inter septem illos recensent Eteoclum, Iphios filium,
et Mecisteum.

(4) Qui ubi ad Nemeam, cujus rex erat Lycurgus,
pervenerant, aquam quærentibus ad fontem viæ dux fuit
Hypsipyle, quæ nutrebat Ophellen infantem, Eurydices
filium et Lycurgi. ² Nam quum Lemniæ mulieres ab ea
Thoantem patrem servatum fuisse comperissent, illum
quidem necarunt, at Hypsipylem in servitutem vendide-
runt. Quocirca venundata apud Lycurgum serviebat. ³ Ea-
dum fontem monstrat, relictus puer a serpente occiditur.
⁴ Serpentem igitur Adrastus cum sociis superveniens inter-
emit ac puerum sepelivit. Amphiarus vero dixit hoc sibi
prodigio quæ eventura essent prænuntiari. Quare pue-
rum vocarunt Archemorum, ⁵ in ejusque honorem Nemeæ
certamen instituerunt, in quo Adrastus vicitequo, cursu
Eteoclus, pugilatu Tydeus, curru (saltu?) et disco Am-
phiarus, jaculo Laodocus, lucta Polynices, arcu Parthe-
nopæus.

(5) Deinde quum ad Cithæronem pervenere, Tydeum
legatum mittunt, qui Eteoclem juberet ex constituto re-
gnum cedere Polynici. Eteocle non obtemperante, Ty-
deus de Thebanis periculum facturum singulos ad certamen
provocavit, iisque omnibus superior discessit. ² Illi vero
quinquaginta viros armatos collocarunt, qui redeuntem
ex insidiis aggredierentur. Eos tamen omnes, uno excepto
Macone, interfecit, atque deinde rediit ad exercitum.

(6) Jam vero Argivi sumtis armis, ad muros accesse-
runt, et quum septem essent portæ, Adrastus ad Homo-

τὰς Ὀμολοϊάδας πύλας ἔστη· Καπανεὺς δὲ παρὰ τὰς Ὠγυγίας· Ἀμφιάραος δὲ παρὰ τὰς Προϊτίδας· Ἴππομέδων δὲ παρὰ τὰς Ὀλυνθίδας (Νηίτας)¹· Πολυνεΐκης δὲ παρὰ τὰς Ὑψίστας· Παρθενοπαῖος δὲ παρὰ τὰς Ἠλέκτρας· Τυδεὺς δὲ παρὰ τὰς Κρηγίδας. ²Καθώπλισε δὲ καὶ Ἐτεοκλῆς Θηβαίους, καὶ καταστήσας ἡγεμόνας ἴσους ἴσοις ἔταξε, καὶ, πῶς ἂν περιγένοιτο τῶν πολεμίων, ἐμαντεύετο.

(7) Ἦν δὲ παρὰ Θηβαίους μάντις Τειρεσίαις Εὐήρους καὶ Χαρικλοῦς νόμης, ἀπὸ γένους Οὐδαίου τοῦ Σπαρτοῦ, γενόμενος τυφλὸς τὰς δράσεις. ²Ὁὖ περὶ τῆς πηρώσεως καὶ μαντικῆς λέγονται λόγοι διάφοροι. Ἄλλοι μὲν γὰρ αὐτὸν ὑπὸ θεῶν φασὶ τυφλωθῆναι, ὅτι τοῖς ἀνθρώποις, ἃ κρύπτειν ἤθελον, ἐμήνυε· ³Φερεκύδης δὲ, ὑπὸ Ἀθηνᾶς αὐτὸν τυφλωθῆναι. Οὐσαν γὰρ τὴν Χαρικλῶ προσελθὴ τῇ Ἀθηνᾷ... γυμνὴν ἐπὶ πάντα ἰδεῖν· τὴν δὲ, ταῖς χερσὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καταλαβομένην, πηρὸν ποιῆσαι· ⁴Χαρικλοῦς δὲ θεομένης ἀποκαταστῆσαι πάλιν τὰς δράσεις, μὴ δυναμένην τοῦτο ποιῆσαι, τὰς ἀκοὰς διακαθάρασαν πᾶσαν ὀρνίθων φωνὴν ποιῆσαι συνιέναι, καὶ σκῆπτρον αὐτῇ δωρήσασθαι κυάνεον, ὃ φέρων ὁμοίως τοῖς βλάπουσιν ἐβάδιζεν. ⁵Ἡσίοδος δὲ φησιν, ὅτι θεασάμενος περὶ Κυλλήνην ὄφεις συνουσιάζοντας, καὶ τούτους τρώσας, ἐγένετο ἐξ ἀνδρὸς γυνή· πάλιν δὲ τοὺς αὐτοὺς ὄφεις παρατηρήσας συνουσιάζοντας, ἐγένετο ἀνήρ. ⁶Διόπερ Ἦρα καὶ Ζεὺς ἀμφισβητοῦντες, πότερον τὰς γυναῖκας ἢ τοὺς ἀνδρας ἤδεσθαι μᾶλλον ἐν ταῖς συνουσίαις συμβαίνοι, τοῦτον ἀνέκρινον. Ὁ δὲ ἐξη, δεκαεννέα μοιρῶν περὶ τὰς συνουσίας οὐσῶν, τὰς μὲν ἐννέα ἀνδρας ἤδεσθαι, τὰς δὲ δέκα γυναῖκας. ⁷Ὅθεν Ἦρα μὲν αὐτὸν ἐτύφλωσε, Ζεὺς δὲ μαντικὴν αὐτῇ ἔδωκε. [Τὸ ὑπὸ Τειρεσίου λεχθὲν πρὸς Δία καὶ Ἦραν·

Οἶν μὲν μοιρῶν δέκα μοιρῶν τέρεται ἀνὴρ,
τὰς δὲ δέκα (ἐννέα δ'?) ἐπιμπλήσει γυνὴ τέρεπουσα νόημα.]

Ἐγένετο δὲ καὶ πολυγρόνιος.

⁸Ὁὗτος οὖν Θηβαίους μαντευόμενος εἶπε νικήσειν, ἐὰν Μενοικεὺς ὁ Κρέοντος Ἄρει σφάγιον αὐτὸν ἐπιδιδῷ. Τοῦτο ἀκούσας Μενοικεὺς ὁ Κρέοντος, ἑαυτὸν πρὸ τῶν πυλῶν ἔσφαξε. ⁹Μάχης δὲ γενομένης, οἱ Καδμεῖοι μέχρι τῶν τειχῶν συνεδιώχθησαν. Καὶ Καπανεὺς ἀρπάσας κλίμακα, ἐπὶ τὰ τεῖχη δι' αὐτῆς ἀνῆει· καὶ Ζεὺς αὐτὸν κεραυνοῖ. (8) Τοῦτου δὲ γενομένου, τροπαιὸν (τροπή?) τῶν Ἀργείων γίνεται. Ὡς δὲ ἀπώλυντο πολλοὶ, δόξαν ἑκατέρους τοῖς στρατεύμασιν, Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνεΐκης περὶ τῆς βασιλείας μονομαχοῦσι, καὶ κτείνουσιν ἀλλήλους. ²Καρτερᾶς δὲ πάλιν γενομένης μάχης, οἱ Ἀστακοῦ παῖδες ἠρίστευσαν. Ἴσμαρος μὲν γὰρ Ἴππομέδοντα ἀπέκτεινε· Λεαῶδης δὲ Ἐτεοκλον· Ἀμφίδικος δὲ Παρθενοπαῖον· ὡς δὲ Εὐριπίδης φησὶ, Παρθενοπαῖον ὁ Ποσειδῶνος παῖς Περικλύμενος ἀπέκτεινε. ³Μελάνιππος δὲ ὁ λοιπὸς τῶν παίδων [εἰς τὴν γαστέρα] Τυδέα τιτρώσκει. Ἡμιδῆ-

loidem portam collocatus est, Capaneus ad Ogygiam, Amphiarus ad Prœtidem, Hippomedon ad Neitam, Polyneices ad Hypsistam, Parthenopæus ad Electridem, Tydeus ad Crenidem. ² Interea Eteocles quoque Thebanos armis instruxit, atque constitutis totidem ducibus, quomodo posset hostes superare, vaticinantium consilio conquisivit.

(7) Erat apud Thebanos Tiresias vates, Everis et Chariclus nymphæ filius, ab Udarî Sparti genere oriundus, oculorum luce orbatus. ² Cujus de cæcitate ac vaticinandi peritiæ variæ sunt historiæ. Namque alii eum deorum ira excæcatum esse dicunt, quia mortalibus quæ celare volebant, divulgasset. ³ Pherecydes autem a Minerva eum luminibus privatum narrat. Nam quum Chariclo Minervæ esset amica,.... illum nudam per omnia deam vidisse, hanc vero manibus attingentem illius oculos cæcum reddidisse. ⁴ At Chariclo Minervam orasse, ut filio suo oculos restitueret. Quod quum dea efficere non posset, expurgatis illius auribus, omnem avium vocem intelligendi tribuisse facultatem, eundemque cyaneo sceptro condonasse, quod gestans æque ac oculatus incederet. ⁵ Hesiodus vero dicit eum ad Cyllenen montem serpentes coeuntes conspicatum, quod eos vulnerasset, e viro in mulierem mulatum esse; et quum rursus eosdem serpentes coeuntes observasset, in priorem viri formam rediisse. ⁶ Quocirca Juno ac Jupiter ambigentes mulieresne an viri majorem in coeundo voluptatem caperent, hunc sibi arbitrum delegerunt. Tum ille de novem ac decem quæ inter coeundum voluptatis partes caperentur, novem virum, ac mulierem decem partibus frui judicavit. ⁷ Quare illum Juno oculorum usu privavit, Jupiter autem pro luminibus adentis vaticinandi scientiam concessit. [Responsum quod Tiresias dedit Jovi et Junoni :

Parte una e denis mas partibus oblectatur,
at mulier solidum coitus capit ipsa decunem.]

Longævus quoque Tiresias fuit.

⁸ Hic igitur Thebanis victoriam vaticinatus est, si Menæceus Creontis filius sese Marti victimam devoveret. Quod ubi Menæceus audivit, se ipse ante portas mactavit. ⁹ Deinde vero pugna commissa, Cadmei ad muros usque repulsi sunt, et arreptis scalis Capaneus in muros jam ascendit, ubi Jupiter fulmine ictum interemit. (8) Quo facto Argivi in fugam se converterunt. Quum autem multi cecidissent, ex utriusque exercitus sententia de regno singulari certamine decernunt Eteocles et Polyneices, ac mutua se cæde interficiunt. ² Nova deinde pugna magna cum acerbitate commissa, Astaci filii inter omnes virtute fuerunt conspicui. Ismarus enim Hippomedontem prostravit, Leades Eteoclum, Amphidicus Parthenopæum, quem tamen Euripides a Periclymeno Neptuni filio occisum fuisse narrat. ³ Melanippus qui restabat Astaci filius, Tydeum (in ventre) vulneravit. Qui

τος δὲ αὐτοῦ κειμένου, παρὰ Διὸς αἰτησαμένη Ἀθηνᾶ φάρμακον ἤνεγκε, δι' οὗ ποιεῖν ἐμελλεν ἀθάνατον αὐτόν. ⁴ Ἀμφιαράος δὲ αἰσθόμενος τοῦτο, μισῶν Τυδεία ὅτι παρὰ τὴν ἐκείνου γνώμην εἰς Θήβας ἔπεισε τοὺς Ἀργεῖους στρατεύεσθαι, τὴν Μελανίππου κεφαλὴν ἀποτεμὼν ἔδωκεν αὐτῷ· (τιτρωσκόμενος δὲ Τυδεὺς ἔκτεινεν αὐτόν.) ⁵ Ὁ δὲ διελὼν, τὸν ἐγκέφαλον ἐξεβρό- ρησεν αὐτόν. ⁶ Ὡς δὲ εἶδεν Ἀθηνᾶ, μυσχαλθεῖσα τὴν εὐεργεσίαν ἐπέσχε τε καὶ ἐφθόνησεν. ⁷ Ἀμφιαράῳ δὲ φεύγοντι παρὰ ποταμὸν Ἰσμηνὸν, πρὶν ὑπὸ Περικλυ- μένου τὰ νῶτα τρωθῆ, Ζεὺς κεραυνὸν βαλὼν τὴν γῆν διέσπησεν. Ὁ δὲ σὺν τῷ ἄρματι καὶ τῷ ἡνιόχῳ Βά- τῳ, ὡς δὲ ἔνοι, Ἐλαττωνῷ, ἐκρύβθη, καὶ Ζεὺς ἀθάνατον αὐτὸν ἐποίησεν. ⁸ Ἀδραστον δὲ μόνον ἵππος ζίσωσεν Ἀρίων. Τοῦτον ἐκ Ποσειδῶνος ἐγέννησε Δημήτηρ εἰκασθεῖσα Ἐρινυῖ κατὰ τὴν συνουσίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

(1) Κρέων δὲ, τὴν Θηβαίων βασιλείαν παραλαβὼν, τοὺς τῶν Ἀργείων νεκροὺς ἐβρίψεν ἀτάφους, καὶ κη- ρύξας μηδὲνα θάπτειν, φύλακας κατέστησεν. ² Ἀντιγό- νη δὲ, μία τῶν Οἰδίποδος θυγατέρων, κρύφα τὸ Πολυνεῖκος σῶμα κλείψασα ἔθαψε· καὶ φωραθεῖσα ὑπὸ Κρέοντος, αὐτοῦ τῷ τάφῳ ζῶσα ἐνεκρύβθη. ³ Ἀδραστος δὲ εἰς Ἀθήνας ἀρικόμενος, ἐπὶ τὸν Ἐλείου βωμὸν κα- τέφυγε, καὶ ἰκετερίαν θεῖς, ἡξίου θάπτειν τοὺς νε- κρούς. ⁴ Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μετὰ Θησείως στρατεύσαντες, αἰρούσι Θήβας, καὶ τοὺς νεκροὺς τοῖς οἰκείοις διδοῦσι θάψαι. ⁵ Τῆς δὲ Καπανείως καιομένης πυρᾶς, Εὐάδνη ἢ Καπανείως μὲν γυνὴ, θυγάτηρ δὲ Ἴφιος, ἑαυτὴν βαλοῦσα συγκατεκαίετο.

(2) Μετὰ δὲ ἔτη δέκα, οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες, κληθέντες Ἐπίγονοι, στρατεύειν ἐπὶ Θήβας προη- ροῦντο, τὸν τῶν πατέρων θάνατον τιμωρήσασθαι βουλόμενοι. ² Καὶ μαντευομένοις αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐθέσπι- σε νίκην Ἀλκμαίωνος ἡγουμένου. ³ Ὁ μὲν οὖν Ἀλ- κμαίων ἡγεῖσθαι τῆς στρατείας οὐ βουλόμενος, πρὶν τίσασθαι τὴν μητέρα, ὁμῶς στρατεύεται. Λαβοῦσα γὰρ Ἐριφύλη παρὰ Θερσάνδρου τοῦ Πολυνεῖκος τὸν πέπλον, συνέπεισε καὶ τοὺς παῖδας στρατεύεσθαι. ⁴ Οἱ δὲ ἡγεμόνα Ἀλκμαίωνα ἐλόμενοι, Θήβας ἐπολέμουν. ⁵ Ἦσαν δὲ οἱ στρατευόμενοι οἷδε· Ἀλκμαίων καὶ Ἀμ- φίλοχος Ἀμφιαράου, Αἰγιαλεὺς Ἀδράστου· Διομήδης Τυδείως· Πρόμαχος Παρθενοπαίου· Σθένελος Καπα- νέως· Θέρσανδρος Πολυνεῖκος· Εὐρύαλος Μηκιστίως.

(3) Οὔτοι πρῶτον μὲν πορθῶσι τὰς πέριξ κώμας, ἔπειτα, τῶν Θηβαίων ἐπελθόντων Λαοδάμαντος τοῦ Ἐτεοκλέους ἡγουμένου, γενναίως μάχονται. ² Καὶ Λαοδάμας μὲν Αἰγιαλέα κτείνει, Λαοδάμαντα δὲ Ἀλκμαίων. Καὶ μετὰ τὸν τούτου θάνατον, Θηβαῖοι συμφεύγουσιν εἰς τὰ τεῖχη. ³ Γειρεσίου δὲ εἰπόντος αὐ- τοῖς πρὸς μὲν Ἀργεῖους κήρυκα περὶ διαλύσεως ἀπο- στέλλειν, αὐτοὺς δὲ φεύγειν, πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους

quum semianimis jaceret, Minerva a Jove impetratum remedium attulit, quo illum immortalem redderet. ⁴ Quod quum animadvertisset Amphiarus, Tydeum exosus, quo- niam præter sententiam suam Argivos ad bellum Theba- num compulisset, desectum Melanippi caput ei tradidit. (Tydeus enim, quum jam vulneratus esset, Melanippum interfecerat.) ⁵ Quo ille diviso cerebrum adeo exsorbuit. Id ubi Minerva animadvertit, beneficium ei invidens retra- clavit. ⁶ Amphiarao vero ad Ismenum fluvium fugenti, priusquam in humeris a Periclymeno vulnus acciperet, demisso ab Jove fulmine, terra delinquit, atque ille cum curra simul et Batone auriga, sive, ut quidam ferunt, Elattono, terræ hiatu absorptus est et a Jove immortalitate condonatus. ⁷ Solus Adrastus Arione equo vectus in tutum evasit. Hunc equum Ceres in Erinnyis formam versa ex Neptuni concubitu genuerat.

CAPUT VII.

(1) Creon, Thebanorum regnum adeptus, caesorum Argivorum corpora insepulta projecit, et edicto præci- piens ne quis ea sepelire curaret, custodes apposuit. ² Ve- rum Antigona, una ex Oedipi filiabus, clam Polynicis corpus sublatum humavit. Sed a Creonte deprehensa, viva eodem, quo frater, sepulcro condita est. ³ Adrastus autem Athenas profectus, ad Misericordiae aram confugit, atque supplex cadaverum tumulandi potestatem precatur. ⁴ Tum Athenienses, suscepta expeditione, Theseo duce Thebas capiunt, et mortuorum corpora suis sepelienda concedunt. ⁵ Conflagrante vero Capanei rogo, Evadne illius conjux, Iphios filia, in eum se conjecit et una cum ma- rito cremavit.

(2) Decimo anno post, occisorum filii, quos Epigonos vocant, patrum caedem ulturi contra Thebanos bellum de- cernunt. ² Quibus oraculum sciscitantibus deus victoriam vaticinatus est, si duce uterentur Alcmaeone. ³ Sed Alcmaeon expeditionis præfecturam detrectabat, nisi antea de ma- tre supplicium sumpsisset; nihilo secius tamen in bellum contendit. Nam quum Eriphyle a Thersandro Polynicis filio peplum accepisset, filios quoque ad arma capienda adduxit. ⁴ Hi igitur, delecto Alcmaeone duce, Thebanis bel- lum intulerunt. ⁵ Quorum nomina hæc sunt: Alcmaeon et Amphilocho, Amphiarai filii, Aegialeus Adrasti, Diome- des Tydei, Promachus Parthenopæi, Sthenelus Capanei, Thersander Polynicis, Euryalus Mecistei. (3) Hi primo quidem finitimos circà vicus depopulantur, deinde vero, Thebanis sub duce Laodamante, Eteoclis filio, ad prælium egressis, strenue pugnant. ² Laodamas Aegialeum interfe- cit, Laodamantem vero Alcmaeon; quo cæso, Thebani intra mœnia fuga se recipiunt. ³ Deinde vero monente eos Tiresia, ut ad Argivos de pace petenda mitterent præco- nem, ipsi autem fugam capesserent, ad hostes præconem

κίρυκα πέμπουσιν, αὐτοὶ δὲ, ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὰς ἀπίννας τέχνα καὶ γυναῖκας, ἐκ τῆς πόλεως ἔφευγον. ⁴Νύκτωρ δὲ ἐπὶ τὴν λεγομένην Τίλφουσαν κρήνην παραγενομένων αὐτῶν, Τειρεσίαι, ἀπὸ ταύτης πίων, αὐτοῦ τὸν βίον κατέστρεψε. Θηβαῖοι δὲ ἐπὶ πολὺ διεληθόντες, πόλιν Ἑστιαίαν κτίσαντες κατώκησαν. (4) Ἀργεῖοι δὲ ὑπερον τὸν δρασμὸν τῶν Θηβαίων μαθόντες, εἰσάσιν εἰς τὴν πόλιν, καὶ συναθροίζουσι τὴν λείαν, καὶ καθαιροῦσι τὰ τείχη. ²Τῆς δὲ λείας μέρος εἰς Δελφοὺς πέμπουσιν Ἀπόλλωνι καὶ τὴν Τειρεσίου θυγατέρα Μαντώ. Ἡῤῥαντο γὰρ αὐτῷ, Θήβας ἐλόντες τὸ κάλλιστον τῶν λαφύρων ἀναθήσειν.

(5) Μετὰ δὲ τὴν Θηβαίων ἀλωσιν αἰσθόμενος Ἀλκμαίων καὶ ἐπ' αὐτὸν ὄωρα εἰληφυῖαν Ἐριφύλην τὴν μητέρα, μᾶλλον ἠγανάκτησε· καὶ, γρήσαντος Ἀπόλλωνος αὐτῷ, τὴν μητέρα ἀπέκτεινεν. ²Ἔνιοι μὲν μᾶλλον λέγουσι σὺν Ἀμφιλόχῳ τῷ ἀδελφῷ κτείνειν τὴν Ἐριφύλην, ἔνιοι δὲ ὅτι μόνος. ³Ἀλκμαίωνα δὲ μετήλθεν Ἐρινὺς τοῦ μητρῴου φόνου. Καὶ μεκηνῶς, πρῶτον μὲν εἰς Ἀρκαδίαν πρὸς Οἰκλία παραγίνεται, ἐκεῖθεν δὲ εἰς Ψωριδα πρὸς Φηγέα. ⁴Καθαρθεὶς δὲ ὑπ' αὐτοῦ, Ἀρσινόην γαμει τὴν τούτου θυγατέρα· καὶ τὸν τε ὄρμον καὶ τὸν πέπλον ἔδωκε ταύτῃ. ⁵Γενομένης δὲ ὑπερον τῆς γῆς δι' αὐτὸν ἀφόρου, γρήσαντος αὐτῷ τοῦ θεοῦ πρὸς Ἀγγελῶν ἀπιέναι, καὶ παρ' ἐκεῖνον πόλιν διαλαμβάνειν, τὸ μὲν πρῶτον πρὸς Οἰνέα παραγίνεται εἰς Καλυδῶνα καὶ ξενίζεται παρ' αὐτῷ. Ἐπειτα ἀρικόμενος εἰς Θεσπρωτοὺς, τῆς γῶρας ἀπελύνεται. ⁶Τελευταῖον δὲ ἐπὶ τὰς Ἀγγελίου πηγὰς παραγενομένος, καθαιρεται τε ὑπ' αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐκεῖνου θυγατέρα Καλλιρρόην λαμβάνει, καὶ ὃν Ἀγγελῶς προσέχωσε τόπον κτίσας κατώκησε.

⁷Καλλιρρόης δὲ ὑστερον τὸν τε ὄρμον καὶ τὸν πέπλον ἐπιθυμούσης λαθεῖν, καὶ λεγούσης οὐ συνοικήσειν αὐτῷ, εἰ μὴ λάθοι ταῦτα· διὸ παραγενομένος εἰς Ψωριδα Ἀλκμαίων, Φηγεὶ λέγει τεθεσπίσθαι τῆς μανίας ἀπαλλαγὴν ἑαυτοῦ, ὅταν τὸν ὄρμον εἰς Δελφοὺς κομίσας ἀναθῆ καὶ τὸν πέπλον. ⁸Ὁ δὲ, πιστεύσας, δίδωσι. Μηγύσαντος δὲ θεράποντος, ὅτι Καλλιρρόη ταῦτα λαθὼν ἐκομίζεν, ἐνεδρευθεὶς ὑπὸ τῶν Φηγέως παίδων, ἐπιτάξαντος τοῦ Φηγέως, ἀναιρεῖται. ⁹Ἀρσινόην δὲ μεμφομένην οἱ τοῦ Φηγέως παῖδες ἐμβιβάσαντες εἰς λάρνακα κομίζουσιν εἰς Τέγεαν, καὶ διδόνουσιν Ἀγαπήνορι, καταψευσάμενοι τὸν Ἀλκμαίωνος αὐτῆς φόνον. (6) Καλλιρρόη δὲ τὴν Ἀλκμαίωνος ἀπώλειαν μαθοῦσα, πλησιάζοντος αὐτῇ τοῦ Διὸς, αἰτεῖται τοὺς γεγεννημένους παῖδας ἐξ Ἀλκμαίωνος αὐτῆ γενέσθαι τελείους, ἵνα τὸν τοῦ πατρὸς τίσωνται φόνον. Γενομένοι δὲ ἐξαίφνης οἱ παῖδες τέλειοι, ἐπὶ τὴν ἐκδικίαν τοῦ πατρὸς ἐξήεσαν. ²Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ καιρὸν οἱ τε Φηγέως παῖδες Πρόνοος καὶ Ἀγήνωρ, εἰς Δελφοὺς κομίζοντες ἀναθεῖναι τὸν ὄρμον καὶ τὸν πέπλον, καταλύουσι πρὸς Ἀγαπήνορα, καὶ οἱ τοῦ Ἀλκμαίωνος παῖδες, Ἀμφότερός τε καὶ Ἀκαρνάν· ³καὶ

delegant atque mulieribus liberisque in velicula impositis urbem relinquunt. ⁴Qui ubi noctu ad Tilphussam fontem pervenerunt, Tiresias, quum ex eo aquam bibisset, vitam ibi finivit. Thebani vero diu multumque vagati Hestiaeam urbem condiderunt, in eaque consederunt. (4) Argivi interea, cognita Thebanorum fuga, ingrediuntur Thebas, praedam congerunt, muros solo exaequant. ²Manubiarum partem Delphos ad Apollinem mittunt una cum Manto, filia Tiresiae. Voverant enim se, captis Thebis, spoliiorum praestantissimum illi dono missuros.

(5) Post Thebarum excidium Alcmaeon, quod contra se quoque dona Eriphylen matrem cepisse resciverat, majori succensus est iracundia, et accepto ab Apolline responso, eam necavit. ²Nonnulli dicunt eum una cum Amphilocho fratre, alii vero solum Eriphylen occidisse. ³Sed Alcmaeon ob matris caedem a Furiis exagitatus et insanians primum venit in Arcadiam ad Oiclem, illinc Psophidem ad Phegeum confugit. ⁴A quo lustratus filiam ejus Arsinoen uxorem duxit, eique pro munere nuptiali monile dedit et peplum. ⁵Postea vero ubi propter eum nullas terra fruges ederet, deus eum jussit oraculo ad Acheloum abire et in occupato juxta eum solo urbem condere. Primum igitur Calydonem proficiscitur ad Ceneum, qui hospitio eum excipit. Inde ad Thesprotos contendens ab eorum finibus repellitur. ⁶Demum ad Acheloi fontes concessit, a quo lustratus Callirrhoen filiam cepit uxorem, atque in solo a fluvio aggesto urbem condidit, in qua sedem sibi constituit.

⁷Postea Callirrhoe monile et peplum desiderante ac nisi haec acciperet amplexus ei recusante, Psophidem profectus Alcmaeon Phegeo dixit, vaticinio fuisse renuntiatum, se furore tum liberatum iri, quum monile et peplum Delphos delata Apollini dedicaverit. ⁸Quae fidens ille reddit. Verum famulo indicante eum ad Callirrhoen illa perferre, Phegei filiorum insidiis patris jussu circumventus interficitur. ⁹Arsinoen autem caedem fratribus exprobrantem Phegei filii in arcam impositam Tegeam abducunt, atque Agapenori tradunt, ab ea Alcmaeonis caedem perpetratam esse ementiti. (6) Interea Callirrhoe, audito Alcmaeonis interitu, dum rem cum ea habebat Jupiter, ab eo efflagit, ut quos ex Alcmaeone peperisset liberi repente adulta aetate essent, quo patris necem ulciscerentur. Qua re impetrata, filii ad patris ultionem exierunt. ²Eodem vero tempore tum Phegei filii, Pronous et Agenor, ut monile ac peplum Apollini dedicarent Delphos proficiscentes, ad Agapenorem devertunt, tum Alcmaeonis filii, Amphoterus et Acarnan. ³Ii itaque patris interfectores e medio tollunt,

ἀνελόντες τοὺς τοῦ πατρὸς φρονέας, παραγενόμενοι τε εἰς Ψωριδα καὶ παρελθόντες εἰς τὰ βασιλεῖα, τὸν τε Φηγέα καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κτείνουσι. Διωθέντες δὲ ἄχρι Τεγίας, ἐπιβοθησάντων Τεγεατῶν καὶ τινων Ἀργείων, ἐσώθησαν, εἰς φυγὴν τῶν Ψωριδίων τραπέντων. (7) Δηλώσαντες δὲ τῇ μητρὶ ταῦτα, τὸν τε ὄρμον καὶ τὸν πέπλον ἐλθόντες εἰς Δελφοὺς ἀνέθεντο κατὰ πρόσταξιν Ἀχελώου. Πορευθέντες δὲ εἰς τὴν Ἑπειρον, συναθροίζουσιν οἰκίτορας, καὶ κτίζουσιν Ἀκαρνανίαν.

² Εὐριπίδης δὲ φησιν, Ἀλκμαίωνα, κατὰ τὸν τῆς μανίας χρόνον, ἐκ Μαντοῦς Τειρεσίου παιδᾶς δύο γεννησάμενος, Ἀμφιλοχὸν καὶ θυγατέρα Τισιφόνην· κομισάμενος δὲ εἰς Κόρινθον τὰ βρέφη δοῦναι τρέφειν Κορινθίων βασιλεῖ Κρέοντι. ³ Καὶ τὴν μὲν Τισιφόνην, διενεγκοῦσαν εὐμορφία, ὑπὸ τῆς Κρέοντος γυναῖκος ἀπιμποληθῆναι, δεδοικυίας μὴ Κρέων αὐτὴν γαμετὴν ποιήσεται· τὸν δὲ Ἀλκμαίωνα ἀγοράσαντα ταύτην ἔχειν, οὐκ εἰδὸτα τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, θεράπαιναν· ⁴ παραγενόμενον δὲ εἰς Κόρινθον ἐπὶ τὴν τῶν τέκνων ἀπαίτησιν, καὶ τὸν υἱὸν κομίσασθαι. Καὶ Ἀμφιλοχὸς, κατὰ χρησμούς Ἀπολλωνος, Ἀμφιλοχικὸν Ἄργος ὤκησεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

(1) Ἐπανάγωμεν δὲ νῦν πάλιν ἐπὶ τὸν Πελασγόν· ὃν Ἀκουσίλαος μὲν Διὸς λέγει καὶ Νιόβης, καθάπερ ὑπέθεμεν, Ἡσιόδος δὲ αὐτόχθονα. ² Τούτου καὶ τῆς Ὠκεανοῦ θυγατρὸς Μελισβοίας, ἧ, καθάπερ ἄλλοι λέγουσι, νύμφης Κυλλήνης, παῖς Λυκάων ἐγένετο· ὃς βασιλεύων Ἀρκάδων, ἐκ πολλῶν γυναικῶν πενήκοντα παιδᾶς ἐγέννησε· ³ Μαίναλον, Θεσπρωτὸν, Ἐλικα, Νυκτιμόν, Πευκέτιον, Καύκωνα, Μηκιστέα, Ὀπλέα, Μακαρέα, Μάκεδνον, Ὀρον, Πόλιγον, Ἀκόντην, Εὐαίμονα, Ἀγκύρα, Ἀρχιδάτην, Καρτίωνα, Αἰγαίωνα, Πάλλαντα, Εὐμόνα, Κάνηθον, Πρόθον, Λίνον, Κορίθοντα, [Μαίναλον,] Τηλεδόαν, Φύσιον, Φάσσον, Φθίον, Λύκιον, Ἀλίφρον, Γενέτορα, Βουκολίωνα, Σωκλέα, Φινέα, Εὐμήτην, Ἀρπαλέα, Πορθέα, Πλάτωνα, Αἴμονα, Κύναιθον, Λέοντα, Ἀρπάλυκον, Ἡραϊέα, Τίταναν, Μαντίνου, Κλείτορα, Στύμφαλον, Ὀρχόμενον. ⁴ Οὗτοι πάντας ἀνθρώπους ὑπερέβαλον ὑπερηφανείᾳ καὶ ἀσεβείᾳ. Ζεὺς δὲ αὐτῶν βουλόμενος τὴν ἀσεβίαν πειράσαι, εἰκασθεὶς ἀνδρὶ γερνήτῃ παραγίνεται. ⁵ Οἱ δὲ αὐτὸν ἐπὶ ξενίᾳ καλέσαντες, σφάζαντες ἓνα τῶν ἐπιχωρίων παιδᾶ, τοῖς ἱεροῖς τὰ τούτου σπλάγγνα συναναμίξαντες, παρέθεσαν, συμβουλευσάντος τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ Μαινάλου. ⁶ Ζεὺς δὲ τὴν μὲν τράπεζαν ἀνέτρεψεν, ἔνθα νῦν Τραπεζοῦς καλεῖται ὁ τόπος· Λυκάωνα δὲ καὶ τούτου παιδᾶς ἐκεραύνωσε, χωρὶς τοῦ νεωπτάτου Νυκτίμου· ἀνασχῶσα γὰρ ἡ Γῆ τὰς χεῖρας, καὶ τῆς δεξιᾶς τοῦ Διὸς ἐφαψαμένη, τὴν ὄργην κατέπαυσε.

(2) Νυκτίμου δὲ τὴν βασιλείαν παραλαβόντος, ἡ

et deinde Psophidem profecti regiamque ingressi et Phegeum et uxorem ejus occidunt. Psophidiis autem iugientes usque ad Tegean insequentibus, Tegeatum et Argivorum quorundam auxilio Psophidios fugarunt et ipsi incolumes evaserunt. (7) Qui ubi hæc matri exposuerant, monite et peplum Delphos profecti ex Acheloi imperato Apollini consecrarunt. Progressi deinde in Epirum, collectis colonis, urbes condunt in Acarnania.

² Euripide auctore Alcmaeon, quo tempore insaniebat, ex Manto, Tiresiæ filia, duos liberos suscepit, Amphilochem filium filiamque Tisiphonen; quos Corinthum translato Creonti Corinthiorum regi dedit educandos. ³ Ac Tisiphone formæ pulcritudine excellens, a Creontis uxore, verita ne Creon eam in conjugium sumeret, vendita est in servitutem. Eam vero mercatus est Alcmaeon, ignarus suam se filiam habere ancillam. ⁴ Deinde ad liberos repetendos Corinthum profectus filium quoque abduxit. Atque Amphilochem Apollinis oraculo monitus Argos Amphilochem habitatum concessit.

CAPUT VIII.

(1) Jam redeundum nobis est ad Pelasgum, quem Acusilaus, ut antea monuimus, Jovis et Niobes filium dicit. Hesiodus vero indigenam. ² Hujus et Melibœæ, Oceani filia sive, ut alii volunt, Cyllenes nymphæ, filius erat Lycæon, qui Arcadibus imperans e multis uxoribus quinquaginta liberos suscepit: ³ Mænalum, Thesprotum, Helicem, Nyctimum, Peucetium, Cauconem, Mecisteum, Hoppleum, Macareum, Macednum, Horum, Polichum, Acontem, Evæmonem, Ancyorem, Archebaten, Carteronem, Egæonem, Pallantem, Eumonem, Canethum, Prothoum, Linum, Corethontem, (Mænalum,) Teleboan, Physium, Phassum, Phthium, Lycium, Halipherum, Genetorem, Bucolionem, Socleum, Phineum, Eumeten, Harpaleum, Porthæum, Platonem, Hæmonem, Cynæthum, Leontem, Harpalycum, Heræcum, Titanan, Mantinoum, Clitorem, Stymphalum, Orchomenum. ⁴ Hi superbia et impietate cunctis mortalibus antesteterunt. Quare Jupiter, ut horum impietatis periculum faceret, sumta hominis mercenarii forma, ad eos accedit. ⁵ Tum hi invitantes eum hospitio, e conterraneis puerum quendam jugulaverunt, cujus viscera cum victimarum carne commixta, Mænali fratris natu maximi suasu, in epulo ei apposuerunt. ⁶ At Jupiter mensam evertit eo in loco, qui nunc Trapezus vocatur. Lycæonem vero et liberos ejus fulmine ictos interfecit præter Nyctimum natu minimum. Terra enim sublatis in altum manibus et dextra Jovis comprehensa, illius iram compescuit.

(2) Postquam Nyctimus regnum susceperat, Deucalionis

ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμῶ, ἐγένετο. Τοῦτον ἐνιοὶ φασὶ διὰ τὴν τῶν Λυκάωνος παίδων εὐσεβείαν γεγενῆσθαι. ²Εὐμηλος δὲ καὶ τινες ἕτεροι λέγουσι Λυκάωνι καὶ θυγατέρα Καλλιστῶ γενέσθαι. Ἡσιόδος μὲν γὰρ αὐτὴν μίαν εἶναι τῶν Νυμφῶν λέγει, Ἄσιος δὲ Νυκτέως, Φερεκύδης δὲ Κητέως. ³Αὕτη σύνθηρος Ἀρτέμιδος οὔσα, τὴν αὐτὴν ἐκείνη στολὴν φοροῦσα, ὤμοσεν αὐτῇ μείναι παρθένον. ⁴Ζεὺς δὲ, ἐρασθεὶς, ἀκούσῃ συνουάζεται, εἰκασθεὶς, ὡς μὲν ἐνιοὶ λέγουσιν, Ἀρτέμιδι, ὡς δὲ ἐνιοὶ, Ἀπολλῶνι. ⁵Βουλόμενος δὲ Ἥραν λαθεῖν, εἰς ἄρκτον μετεμόρφωσεν αὐτήν. Ἥρα δὲ ἔπεισεν Ἀρτεμιν, ὡς ἄγριον θηρίον κατατοξέυσαι. ⁶Εἰσὶ δὲ οἱ λέγοντες, ὡς Ἀρτεμις αὐτὴν κατατοξέυσεν, οὗ τὴν παρθενίαν οὐκ ἐφύλαξεν. ⁷Ἀπολομένης δὲ Καλλιστοῦς Ζεὺς τὸ βρέφος ἀρπάσας, ἐν Ἀρκადίᾳ οἰδῶσιν ἀνατρέφειν Μαίᾳ, προσαγορεύσας Ἀρκάδα· τὴν δὲ Καλλιστῶ καταστερίσας ἐκάλεσεν Ἀρκτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄.

(1) Ἀρκάδος δὲ καὶ Λεανείρας τῆς Ἀμιύκλου, ἢ Μεγανείρας τῆς Κρόκωνος, ὡς δὲ Εὐμηλος λέγει, νύμφης Χρυσοπελειᾶς, ἐγένοντο παῖδες Ἐλατος καὶ Ἀφείδας. ²Οὗτοι τὴν γῆν ἐμερίσαντο, τὸ δὲ πᾶν κράτος εἶχεν Ἐλατος· ὃς ἐκ Λαοδίχης τῆς Κινύρου Στύμφαλον καὶ Περέα τεκνοῖ, Ἀφείδας δὲ Ἄλεον καὶ Σθενέβοιν, ἣν γαμῆι Ἡροῖτος.

³Ἄλεος δὲ καὶ Νεαίρας τῆς Περείας, θυγάτηρ μὲν Αὐγῆ, υἱοὶ δὲ Κηφεύς καὶ Λυκοῦργος. ⁴Αὐγῆ μὲν οὖν ὑφ' Ἥρακλέους φθαρῆσα, κατέκρυψε τὸ βρέφος ἐν τῇ τεμένει τῆς Ἀθηνᾶς, ἧς εἶχε τὴν ἱεροσύνην. Ἀχάρπου δὲ τῆς γῆς μενούσης, καὶ μηνυόντων τῶν χρησμῶν εἶναι τι ἐν τῇ τεμένει τῆς Ἀθηνᾶς δυσσέθημα, φωραθεῖσα ὑπὸ τοῦ πατρὸς, παρεδόθη Ναυπλίῳ ἐπὶ θανάτῳ· παρ' οὗ Γεούρας ὁ Μυσῶν δυνάστης παραλαβὼν αὐτὴν ἐφύθειρε. ⁵Τὸ δὲ βρέφος ἐκτεθὲν ἐν ὄρει Παρθενίῳ, θηλὴν ὑποσχούσης ἑλάφου, Τήλεφος ἐκλήθη. Καὶ τραφεὶς ὑπὸ τῶν Κορύθου βουκόλων, καὶ ζήτησας τοὺς γονέας, ἦκεν εἰς Δελφούς. ⁶Καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ θεοῦ, παραγενόμενος εἰς Μυσίαν, θετὸς παῖς Γεούραντος γίνεταί, καὶ τελευτῶντος αὐτοῦ διάδοχος τῆς δυναστείας γίνεταί.

(2) Λυκούργου δὲ καὶ Κλεοφίλης, ἢ Εὐρυνόμης, Ἀγκαῖος καὶ Ἐποχός καὶ Ἀμφιδάμας καὶ Ἴασος. ²Ἀμφιδάμαντος δὲ Μειλανίων καὶ θυγάτηρ Ἀντιμάχη, ἣν Εὐρυσθεὺς ἐγημεν. Ἴασου δὲ καὶ Κλυμένης τῆς Μινύου Ἀταλάντη ἐγένετο. Ταύτης ὁ πατήρ, ἀρβένων παίδων ἐπιθυμῶν, ἐξέθηκεν αὐτήν. ³ἄρκτος δὲ φοιτῶσα πολλάκις θηλὴν οἰίδου, μέχρις οὗ εὐρόντες κυνηγοὶ παρ' ἑαυτοῖς ἀνέτρεπον. Τελεία δὲ Ἀταλάντη γενομένη, παρθένον ἑαυτὴν ἐφύλαττε, καὶ θηρεύουσα ἐν ἐρημίᾳ καθωπλισμένη διετελεῖ. Βιάζεσθαι δὲ αὐτὴν ἐπιχειροῦντες Κένταυροι Ροῖκος καὶ Ὑλαῖος, κατατοξυθέντες ὑπ' αὐτῆς ἀπέθανον. ⁴Παρεγένετο δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἀριστέων καὶ ἐπὶ τὸν Καλυδόνιον κάπρον·

diluvium consecutum est. Quod nonnulli Lycaonis ob filiorum impietatem factum esse dicunt. ²Eumelus vero et alii quidam Lycaonem ajunt filiam quoque habuisse Callisto; quam quidem Hesiodus unam o Nymphis esse censet, Asius autem Nyctei, et Pherecydes Cetei filiam. ³Hac cum Diana venandi studio se oblectans, eademque qua dea veste induta, se virginitatem ei conservaturam esse juravit. ⁴Verum hujus amore captus Jupiter, assumpta Diana, ut nonnulli ferunt, sive secundum quosdam Apollinis forma, invitam compressit. ⁵Quod quum Junonem celare studeret, illam in ursam transmutavit. Sed Juno Dianæ persuasit, ut eam tanquam belluam feram sagittis confoderet. ⁶Sunt etiam qui a Diana eam interfectam dicant propterea quod virginitatem non conservasset. ⁷Quæ postquam periit, Jupiter abreptum infantem in Arcadia Maia dedit enutriendum eique Arcadi nomen imposuit; Callisto autem inter astra collocatam nominavit Ursam.

CAPUT IX.

(1) Ex Arcade et Leanira Amyclæ, aut Meganira Croconis filia, ut vero Eumelus ait, ex nymphea Chrysopelia, nati sunt Elatus et Aphidas. ²Ii terram partiti sunt, summum autem imperium fuit penes Elatum, qui ex Laodice Cinyræ filia Stymphalum gignit et Pereum; Aphidas vero Aleum et Sthenobæam, quam duxit Prætus.

³Aleus ex Neara, Perei, filiam procreavit Augen, filios Cepheum et Lycurgum. ⁴Auge ab Hercule vitata partum occultavit in templo Minervæ, cujus habebat sacerdotium. Sed quum terra sterilitate continuo laboraret atque oculis indicaretur latere in Minervæ templo impium quoddam, deprehensa demum a patre puella ad necem tradita est Nauplio. Is dedit eam Teuthranti regi Mysorum, qui eam concubinato sibi junxit. ⁵Infans vero in Parthenio monte expositus, quia cerva mammas ei præberet, nominatus est Telephus. Qui deinde a Corythi bubulcis enutritus, ut parentes suos quaereret, venit Delphos; ⁶atque accepto a deo responso, profectus est in Mysiam, ubi a Teuthrante adoptatus est, eique defuncto regni hæres successit.

(2) E Lycurgo et Cleophile sive Eurynome nati sunt Ancaeus, Epochus, Amphidamas, Iasus. ²Ex Amphidamante Milanion et Antimache filia, quam duxit Eurystheus. Ex Iaso et Clymene, Mynyæ filia, nata est Atalanta, quam pater masculæ prolis cupidus exposuit. ³Verum ursæ frequenter ad eam accedens mammas præbebat, dum venatores inventam apud se educarent. Adulta deinde Atalanta virginem se servabat et armata in solitudine venari consueverat. Cui quum Rhæcus et Hylæus Centauri vim inferre vellent, ab ea sagittis confossi cecidere. ⁴Eadem cum ceteris principibus apri Calydonii venationi interfuit,

καὶ ἐν τῷ ἐπὶ Πελλίᾳ τεθέντι ἀγῶνι ἐπάλασε Πηλεῖ, καὶ ἐνίκησεν. ⁵ Ἀνευροῦσα δὲ ὑστερον τοὺς γονέας, ὡς ὁ πατήρ γαμῆν αὐτὴν ἐπειθεν, ἀπιῶσα εἰς σταδίαϊον τόπον, καὶ πῆξασα μέσον σκόλοπα τρίπηχυν, ἐντεῦθεν τῶν μνηστευομένων τοὺς δρόμους προΐεσα, ἐτρόχαζε καθωπλισμένη· καὶ καταληφθέντι μὲν αὐτῇ θάνατος ὠφελίετο· μὴ καταληφθέντι δὲ γάμος. ⁶ Ἦδη δὲ πολλῶν ἀπολλυμένων, Μειλανίων αὐτῆς ἐρασθεὶς ἤκεν ἐπὶ τὸν δρόμον, χρύσεια μῆλα κομίζων παρ' Ἀφροδίτης, καὶ διωκόμενος ταῦτα ἔρριπτεν. Ἦ δὲ, ἀναιρουμένη τὰ ῥιπτούμενα, τὸν δρόμον ἐνίκηθη. ⁷ Ἐγγημεν οὖν αὐτὴν Μειλανίων. Καὶ ποτε λέγεται μὴ θηρεύοντας αὐτοὺς εἰσελθεῖν εἰς τὸ τέμενος Διὸς, κάκει συνουσιάζοντας, εἰς λέοντας ἀλλαγῆναι. ⁸ Ἡσίοδος δὲ καὶ τινες ἕτεροι τὴν Ἀταλάντην οὐκ Ἰάσου, ἀλλὰ Σχοινέως εἶπον· Εὐριπίδης δὲ Μαινάλου· καὶ τὸν γήμαντα αὐτὴν οὐ Μειλανίωνα, ἀλλὰ Ἴππομένην. ⁹ Ἐγέννησε δὲ ἐκ Μειλανίωνος Ἀταλάντη, ἣ Ἄρεος, Παρθενοπαῖον, δεῖ ἐπὶ Θήβας ἐστρατεύσατο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Υ΄.

(1) Ἀτλαντος δὲ καὶ τῆς Ὠκεανοῦ Πληϊόνης ἐγένοντο θυγατέρες ἑπτὰ ἐν Κυλλήνῃ τῆς Ἀρκαδίας, αἱ Πληϊάδες προσαγορευθεῖσαι, Ἀλκυόνη, Μερόπη, Κελαινώ, Ἠλέκτρα, Στερόπη, Ταυγέτη, Μαῖα.

² Τούτων Στερόπην μὲν Οἰνόμακος ἔγγημε· Σίσυφος Μερόπην. ³ Δυοὶ δὲ ἐμίγθη Ποσειδῶν· πρώτη μὲν Κελαινοῖ, ἐξ ἧς Λύκος ἐγένετο, ὃν Ποσειδῶν ἐν μακάρων ὤκησε νήσοις. Δευτέρα δὲ Ἀλκυόνη· ἣ θυγατέρα μὲν ἐπέκνωσεν Αἴθουσαν, τὴν Ἀπόλλωνι Ἐλευθήρα τεκοῦσαν, καλλίστην, υἱοὺς δὲ Ὑριέα καὶ Ὑπερήνορα. ⁴ Ὑριέως μὲν οὖν καὶ Κλονίης νόμφης Νυκτεὺς καὶ Λύκος· Νυκτέως δὲ καὶ Πολυξοῦς, Ἀντιόπη· Ἀντιόπης δὲ καὶ Διὸς, Ζῆθος καὶ Ἀμφίων. Ταῖς δὲ λοιπαῖς Ἀτλαντίσι Ζεὺς συνουσιάζει.

(2) Μαῖα μὲν οὖν ἣ πρεσβυτάτη Διὶ συνελθοῦσα, ἐν ἄντρου τῆς Κυλλήνης Ἐρμῆν τίκει. ² Οὗτος ἐν στρωτοῖς ἐπὶ τοῦ λίχνου κείμενος, ἐκδύς, εἰς Πιερίαν παραγίνεται, καὶ κλέπτει βόας ἃς ἐνεμεν Ἀπόλλων. ³ Ἴνα δὲ μὴ φωραθῆι ὑπὸ τῶν ἰγνῶν, ὑποδήματα τοῖς ποσὶ περιέθηκε, καὶ κομίσας εἰς Πύλον, τὰς μὲν λοιπὰς εἰς σπήλαιον ἀπέκρυψε, δύο δὲ καταθύσας, τὰς μὲν βύρσας πέτραις καθήλωσε, τῶν δὲ κρεῶν τὰ μὲν κατηνάλωσεν ἐψήσας, τὰ δὲ κατέκαυσε. ⁴ Καὶ ταχέως εἰς Κυλλήνην ὤχετο. Καὶ εὐρίσκει πρὸ τοῦ ἄντρου νεμομένην χελώνην. Ταύτην ἐκαθάρας, εἰς τὸ κύτος χορδὰς ἐντείνας ἐξ ὧν ἔθυσσε βοῶν, καὶ ἐργασάμενος λύραν εὔρε καὶ πλῆκτρον. ⁵ Ἀπόλλων δὲ τὰς βόας ζητῶν, εἰς Πύλον ἀφικνεῖται. Καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἀνέκρινεν· οἱ δὲ ἰδεῖν μὲν παῖδα ἐλαύνοντα ἔφασκον, οὐκ ἔχον δὲ εἰπεῖν ποῖ ποτε ἠλάθησαν, διὰ τὸ μὴ εὐρεῖν ἴχνος εὑνασθαι. ⁶ Μαθὼν δὲ ἐκ τῆς μαντικῆς τὸν κεκλοσῶτα, πρὸς Μαίαν εἰς Κυλλήνην παραγίνεται, καὶ τὸν Ἐρμῆν ἤπειτο. Ἦ δὲ ἐπέδειξεν αὐτὸν ἐν τοῖς σπαργάνοις.

atque ludis in Peliae honorem institutis, ubi cum Peleo luctata superior discessit. ⁵ Postea, inventis parentibus, a patre viro nubere jussa in locum stadii mensuram exactantem descendit ac in ejus medio trium cubitum palum terrae impexit, indeque procorum cursus exire jubens, ipsa insecuta est armata. Et ei quidem quem inter termini fines consequeretur, caedes; quem vero minus, ei conjugium debebatur. ⁶ Demum post multorum caedes Milanion ejus amore inflammatus in certamen descendit. Is mala aurea, quae, Veneris donum, secum attulerat, quum Atalanta eum insequeretur, in terram projecit. Quibus illa colligendis occupata cursu devicta est. ⁷ Milanion igitur duxit eam uxorem. Sed fama est eos aliquando per venationis otium in Jovis sacrum penetrasse, ibique mutuo complexu coeuntes in leones fuisse transformatos. ⁸ Hesiodus autem et alii nonnulli Atalantam non Iasi fuisse, sed Schœnei filiam dicunt; Euripides denique ait eam e Mænalio ortam, nec Milanioni, sed Hippomeni nuptam. ⁹ E Milanione Atalanta sive ex Marte Parthenopæum peperit, qui contra Thebas in bellum profectus est.

CAPUT X.

(1) Ex Atlante ac Pleione Oceani filia in Cyllene Arcadiae monte septem filiae natae sunt Pleiades cognominatae: Alcyone, Merope, Celæno, Electra, Sterope, Taygete, Maia.

² Harum Steropen CEnomaus, Meropen Sisyphus uxores duxerunt. ³ Cum duabus vero concubuit Neptunus, quarum altera, Celæno, Lycum peperit, quem Neptunus in Fortunatorum insulas habitatum misit; ex altera, Alcyone, filiam procreavit Aethusam formosissimam, Eleutheris ex Apolline matrem, filios vero Hyrieum et Hyperenorem. ⁴ Hyrici et Cloniae nymphæ fuerunt Nycteus et Lycus; Nyctei et Polyxus Antiopa; Antiopæ et Jovis Zethus et Amphion. Cum ceteris Atlantis filiabus Jupiter concumbit.

(2) Maia igitur, natu maxima, cum Jove congressa in antro Cyllenes parit Mercurium. ² Qui quum adhuc in cunarum stragulis jaceret, exsiliit et in Pieriam profectus quas Apollo boves pascebat furto abegit. ³ Ne vero deprehendi per vestigia posset, calces pedibus earum subligavit. Quas ubi Pylum duxerat, ceteras quidem intra speluncam abscondidit, duas vero mactavit earumque coria scopulis affixit, carnis autem alteram partem elixam comedit, alteram combussit. ⁴ Quo facto festinanter Cyllenen rediit. Et ante antrum reperit testudinem depascentem. Qua expurgata, super ejus testam mactatarum boum nervos tendit et artificio suo lyram invenit et plectrum. ⁵ Apollo vero boves quærens Pylum venit et incolas interrogavit. Hi vidisse se puerum boves abigentem responderunt, nescire tamen quonam perductæ essent, quandoquidem earum vestigia non possent deprehendere. ⁶ Sed Apollo postquam vaticinandi arte furem cognoverat, Cyllenen ad Maiam profectus Mercurium furti accusavit. Verum Maia puerum ostendit involutum fasciis. ⁷ Tum Apollo eum

7 Ἀπόλλων δὲ αὐτὸν πρὸς Δία κοιμίσας, τὰς βόας ἀπήτει. Διὸς δὲ κελεύοντος ἀποδοῦναι, ἤρνεϊτο. Μὴ πείθων δὲ, ἄγει τὸν Ἀπόλλωνα εἰς Πύλον καὶ τὰς βόας ἀποδίδωσιν. Ἀκούσας δὲ τῆς λύρας ὁ Ἀπόλλων αἰτήσας ταύτην ἔλαβεν, Ἑρμοῦ ἐκείνην διδόντος. Ὁ δ' Ἀπόλλων ἀντιδίδωσι τὰς βόας. 8 Ἑρμῆς δὲ ταύτας νέμων, σύριγγα πάλιν πηξάμενος ἐσύριζεν. Ἀπόλλων δὲ καὶ ταύτην βουλόμενος λαβεῖν, τὴν χρυσὴν βάρβδον ἐδίδου, ἣν ἐκέκτητο βουκολῶν. 9 Ὁ δὲ καὶ ταύτην λαβεῖν ἀντὶ τῆς σύριγγος ἤθελε, καὶ τὴν μαντικὴν ἐπελθεῖν· καὶ δοῦς διδάσκειται τὴν διὰ τῶν ψήφων μαντικὴν. 10 Ζεὺς δὲ αὐτὸν κήρυκα ἑαυτοῦ καὶ θεῶν ὑποχθονίων τίθησι.

(3) Ταῦγέτη δὲ ἐκ Διὸς Λακεδαίμονα· ἀφ' οὗ καὶ Λακεδαίμων ἢ γῶρα καλεῖται. 2 Λακεδαίμονος δὲ καὶ Σπάρτης τῆς Εὐρώτα, ὅς ἦν ἀπὸ Λελεγος αὐτόχθονος καὶ νύμφης Νηίδος Κλεοχαρείας, Ἀμύκλας καὶ Εὐρυδίκτης, ἣν ἐγγίμεν Ἀκρίσιος. 3 Ἀμύκλα δὲ καὶ Διομήδης τῆς Λαπίθου Κυνόρτης καὶ Ἰάκινθος. Τοῦτον εἶναι Ἀπόλλωνος ἐρώμενον λέγουσιν· ὃν δίσκῳ βαλὼν, ἄκων ἀπέκτεινε. 4 Κυνόρτου δὲ Περιήρης, ὅς γαμει Γοργοφόνην τὴν Περσείως, καθάπερ Στησίχορος φησι, καὶ τίκτει Τυνδάρεων, Ἰκάριον, Ἀφαρέα, Λευκίππον. 5 Ἀφαρέως μὲν οὖν καὶ Ἀρήνης, τῆς Οἰθάλου, Λυχεύς τε καὶ Ἴδας καὶ Πείσοσ· κατὰ πολλοὺς δὲ Ἴδας ἐκ Ποσειδῶνος λέγεται. Λυχεύς δὲ ὀξυδερκίᾳ διήνεγκεν, ὡς καὶ τὰ ὑπὸ γῆν θεωρεῖν. 6 Λευκίππου δὲ [καὶ Φιλοδίκης τῆς Ἰνάχου,] θυγατέρας ἐγένοντο Ἰάειρα καὶ Φοῖδη. Ταύτας ἀρπάσαντες, ἐγγίμαν Διόσκουροι. Πρὸς δὲ ταύταις Ἀρσινόην ἐγέννησε. Ταύτη μίγνυται Ἀπόλλων· ἣ δὲ Ἀσκληπιὸν γεννᾷ. 7 Ἰνὸς δὲ Ἀσκληπιὸν οὐκ ἐξ Ἀρσινόης τῆς Λευκίππου λέγουσιν, ἀλλ' ἐκ Κορωνίδος τῆς Φλεγύου ἐν Θεσσαλίᾳ. Καὶ φασιν ἐρασθῆναι ταύτης Ἀπόλλωνα, καὶ εὐθέως συνελθεῖν. 8 τὴν δὲ παρὰ τὴν τοῦ πατρὸς γνώμην ἐλομένην Ἰσχυί τῷ Καινέως ἀδελφῷ συνοικεῖν. 9 Ἀπόλλων δὲ τὸν μὲν ἀπαγγεῖλαντα κόρακα καταρᾶται, ὃν τέως λευκὸν ὄντα ἐποίησε μελانا· αὐτὴν δὲ ἀπέκτεινε. 10 Καιομένης δὲ αὐτῆς ἀρπάσας τὸ βρέφος ἐκ τῆς πυρᾶς, πρὸς Χείρωνα τὸν Κένταυρον ἤνεγκε· παρ' οὗ καὶ τὴν ἰατρικὴν καὶ τὴν κυνηγετικὴν τρεφόμενος ἐδιδάχθη. Καὶ γενόμενος χειρουργικὸς, καὶ τὴν τέχνην ἀσκήσας ἐπὶ πολὺ, οὐ μόνον ἐκώλυε τινὰς ἀποθνήσκειν, ἀλλ' ἀνήγειρε καὶ τοὺς ἀποθανόντας. 11 Παρὰ γὰρ Ἀθηναῖς λαβῶν ἐκ τῶν φλεβῶν τῆς Γοργόνος ρυέν αἷμα, τῷ μὲν ἐκ τῶν ἀριστερῶν ρυέντι, πρὸς φθαρὰν ἀνθρώπων ἐχρῆτο· τῷ δὲ ἐκ τῶν δεξιῶν, πρὸς σωτηρίαν. Καὶ διὰ τούτου τοὺς τεθνηκότας ἀνήγειρεν. 12 Εὐρον δὲ τινὰς λεγομένους ἀναστῆναι ὑπ' αὐτοῦ Καπανεῖα καὶ Λυκούργον, ὡς [δὲ] Στησίχορος φησιν ἐν Ἐριφύλῃ· Ἰππολύτου, ὡς ὁ τὰ Ναυπακτικὰ συγγραφέας λέγει· Τυνδάρεων, ὡς φησι Πανύασις· Ὑμέναιον, ὡς οἱ Ὀρφικοὶ λέγουσι· Γλαυκὸν τὸν Μίνως, ὡς Μελησαγόρας λέγει. (4) Ζεὺς δὲ φοβηθεὶς, μὴ λαβόντες ἀνθρώποι θεραπεῖαν παρ' αὐτοῦ, βοηθῶσιν ἀλλήλοις, ἐκεραύ-

ad Jovem fert ac boves reposcit. Jubente Jove ut boves reddat, infitiat. Sed quum non persuaderet, Apollinem Pylum ducit et boves restituit. Apollo vero Iyram audiens, petitam a Mercurio accepit pro eaque dedit ei boves. 2 Quas pascens Mercurius etiam fistulam compegit compactamque inflavit. Hanc quoque Apollo possidere desiderans auream virgam dedit, quam quum boves apud Admetum pascebat acceperat. 3 Ille autem et virgam habere pro fistula voluit et vaticinandi artem addiscere. Data igitur fistula, per calculos vaticinari docetur. 4 Atque Jupiter eum et sui ipsius et deorum inferorum præconem constituit.

(3) Taygele ex Jove peperit Lacedæmonem, a quo Lacedæmonia terra nominata est. 2 Lacedæmon et Sparta, Eurotæ, qui ipse filius erat Lelegis indigenæ et Cleochariæ Naidos nymphæ, progenuerunt Amyclam et Eurydicen, quam uxorem duxit Acrisius. 3 Amyclæ et Diomedæ, Lapithæ, fuerunt Cynortes et Hyacinthus. Hunc Apolliniis amasium fuisse dicunt, qui disco percussus invitus interfecit. 4 Cynortæ filius est Perieres, qui duxit Gorgophonen Persei filiam, ut Stesichorus dicit, ex eaque genuit Tyndareum, Icarium, Aphareum, Leucippum. 5 Porro Apharei et Areues, CEBali filia, fuerunt Lynceus et Idas et Pissus. Multi tamen Idam Neptuni filium dicunt. Lynceus tanto oculorum acuminis gaudebat, ut etiam quæ subter terram essent, videret. 6 Leucippus [ex Philodice, Inachi,] filias suscepit Hilairam et Phæben, quas raptas uxores duxerunt Dioscuri. Præter has Arsinoen genuit, quæ cum Apolline congressa peperit Esculapium. 7 Nonnulli vero Esculapium non ex Arsinoe, Leucippi filia, natum dicunt, sed ex Coronide, Phlegyæ, in Thessalia; atque hujus amore captum Apollinem ajunt statim cum ea concubuisse. 8 Hanc vero contra patris voluntatem sua sponte cum Ischye, Cænei fratre, concubuisse. 9 Apollo delatorem corvum execratur et qui hucusque albus fuerat in nigrum commutavit, ipsam vero Coronidem interfecit. 10 Quæ quum comburebatur, Apollo infantem rogo eripuit et ad Chironem centaurum tulit, a quo educatus artem medicam et venationem eloctus est. Haque quum chirurgus exstitisset ac multum se in hac arte exercuisset, non solum impedivit quosdam quominus morerentur, sed etiam mortuos in vitam revocavit. 11 Nam quia a Minerva sanguinem e Gorgonis venis effluentem acceperat, qui ex laevis effluerat, in mortalium perniciem, qui autem e dextris, ad eorum salutem adhibebat. Atque hujus ope mortuos resuscitavit. 12 Eorum qui ab eo in vitam restituti esse dicuntur, inveni hosce: Capaneum et Lycurgum, ut Stesichorus ait in Eriphyle: Hippolytum, ut Naupacticorum auctor dicit; Tyndareum, ut ait Panyasis; Hymenæum, ut Orphici dicunt; Glaucum Minois filium, ut testatur Melesagoras. (4) Sed Jupiter veritus ne homines medendi artem edocti ab illo, sibi mutuam opem præstarent, fulmine eum interfecit.

νωσαν αὐτόν. ² Καὶ διὰ τοῦτο ὄργισθεὶς Ἀπόλλων, κτείναι Κύκλωπας, τοὺς τὸν κεραυνὸν Διὶ κατασκευάσαντας. ³ Ζεὺς δὲ ἐμέλλησε βίπτειν αὐτὸν εἰς Τάρταρον· δεηθείσης δὲ Λητοῦς, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐνιαυτὸν ἀνδρὶ θητεῦσαι. ⁴ Ὁ δὲ παραγενόμενος εἰς Φεράς πρὸς Ἀδμητὸν τὸν Φέρητος, τοῦτω λατρεύων ἐποίμαινε, καὶ τὰς θηλείας βόας πάσας διδυματοκόους ἐποίησεν.

⁵ Εἰσι δὲ οἱ λέγοντες Ἀφαρέα μὲν καὶ Λεύκιππον ἐκ Περιήρους γενέσθαι τοῦ Αἰόλου· Κυνόρτου δὲ Περιήρη· τοῦ δὲ, Οἰβάλου· Οἰβάλου δὲ καὶ Νηίδος νύμφης Βατείας, Τυνδάρων, Ἴπποκόωντα, Ἰκαρίωνα.

(5) Ἴπποκόωντος μὲν οὖν ἐγένοντο παῖδες Δορυκλεῦς, Σκαῖος, Ἐναραιφόρος, Εὐτύχης, Βουκόλος, Λύκων, Τέβρος, Ἴππόθοος, Εὐρυτος, Ἴπποκορυστής, Ἀλκίνοος, Ἀλκων. Τούτους Ἴπποκόων ἔχων παῖδας, Ἰκαρίωνα καὶ Τυνδάρων ἐξέβαλε Λακεδαιμόνος. ² Οἱ δὲ φεύγουσι πρὸς Θεστίον, καὶ συμμαχοῦσιν αὐτῷ πρὸς τοὺς δμῶρους πόλεμον ἔχοντι. Καὶ γαμῆι Τυνδάρειος Θεστίου θυγατέρα Λήδαν. ³ Αὔθις δὲ, ὅτε Ἡρακλῆς Ἴπποκόωντα καὶ τοὺς τούτου παῖδας ἀπέκτεινε, κατέρχεται καὶ παραλαμβάνει Τυνδάρειος τὴν βασιλείαν.

(6) Ἰκαρίου μὲν οὖν καὶ Περιβοίας νύμφης Νηίδος Θόας, Δαμάσιππος, Ἰμεύσιμος, Ἀλήτης, Περιλέως, καὶ θυγάτηρ Πηνελόπη, ἣν ἔγημεν Ὀδυσσεύς.

² Τυνδάρω δὲ καὶ Λήδας Τιμάνδρα, ἣν ἔχεμος ἔγημε, καὶ Κλυταμνήστρα, ἣν ἔγημεν Ἀγαμέμνων· ἔτι τε Φιλονόη, ἣν Ἄρτεμις ἀθάνατον ἐποίησε.

(7) Διὸς δὲ Λήδα συνελθόντος ὁμοιωθέντος κύκνω, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα Τυνδάρω, ἐκ Διὸς μὲν ἐγεννήθη Πολυδεύκης καὶ Ἑλένη, Τυνδάρω δὲ Κάστωρ. ² Λέγουσι δὲ ἔνιοι Νεμέσεως Ἑλένην εἶναι καὶ Διός. Ταύτην γάρ, τὴν Διὸς φεύγουσαν συνουσίαν, εἰς χῆνα τὴν μορφήν μεταβαλεῖν· ὁμοιωθέντα δὲ καὶ Δία κύκνω, συνελθεῖν· τὴν δὲ ὦν ἐκ τῆς συνουσίας ἀποτεκεῖν. Τοῦτο δὲ ἐν τοῖς ἄλσεσιν εὐρόντα τινὰ ποιμένα, Λήδα κομίσαντα δοῦναι. Τὴν δὲ, καταθεμένην εἰς λάρνακα, φυλάσσειν, καὶ γρόνῳ καθήκοντι γεννηθεῖσαν Ἑλένην, ὡς ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, τρέφειν.

⁴ Γενομένην δὲ αὐτὴν κάλλι διαπρεπῆ Θησεὺς ἀρπάσας εἰς Ἀφιδνας ἐκόμισε. Πολυδεύκης δὲ καὶ Κάστωρ εἰς Ἀφιδνας ἐπιστρατεύσαντες, ἐν Ἄδου Θησεῶς ὄντος, αἰροῦσι τὴν πόλιν, καὶ τὴν Ἑλένην λαμβάνουσι, καὶ τὴν Θησεῶς μητέρα Αἰθραν ἄγουσιν αἰχμάλωτον. (8) Παρεγένοντο δὲ εἰς Σπάρτην ἐπὶ τὸν Ἑλένης γάμον οἱ βασιλεύοντες Ἑλλάδος. Ἦσαν δὲ οἱ μνηστευόμενοι οἷδε· Ὀδυσσεὺς Λαέρτου, Διομήδης Τυδείας, Ἀντιλοχὸς Νέστορος, Ἀγαπήνωρ Ἀγκαίου, Σθένης Καπανεῶς, Ἀμφίμαχος Κτεάτου, Θάλπιος Εὐρύτου, Μέγης Φυλείας, Ἀμφιλοχὸς Ἀμφιαράου, Μενεσθεὺς Πετειῶ, Σχέδιος Ἐπιστρόφου, (leg. Σχεδῖος καὶ Ἐπίστροφος Ἰφίτου) Πολύξενος Ἀγασθένους, Πηνελέως Λητίου (leg. Πηνελέως Ἰππαλίμου καὶ Λήτιος Ἀλεκτρούου), Αἴας Ὀϊλέως, Ἀσκάλαφος καὶ

² Quare iratus Apollo occidit Cyclopes, fulmina Jovi fabricantes. ³ Jam vero Jupiter in Tartarum eum dejecturus erat, sed Latonæ precibus exoratus jussit eum per annum servire viro mortali. ⁴ Apollo igitur Pheras ad Admetum, Pheretis filium, sese contulit, apud quem servitutem serviens pascebat armenta, et boves feminas omnes gemelliparas fecit.

⁵ Sunt vero qui Aphareum et Leucippum ex Periere, Æoli filio, natos dicant, Cynortæ vero filium Perieren, et hujus Cæbalum, Cæbali autem et Bateæ Naidos nymphæ Tyndareum, Hippocoontem, Icarionem.

(5) Hippocoontis filii fuerunt Dorycleus, Scaeus, Enaraphorus, Eutyches, Bucolus, Lycon, Tebros, Hippothous, Eurytus, Hippocorystes, Alcinous, Alcon. His Hippocoon adjutus filii Icarionem et Tyndareum Lacedæmone eiecit.

² Confugerunt illi ad Thestium, cui adversus finitimos bellum gerenti opitulati sunt. Ac Tyndareus Thestii filiam Ledam duxit uxorem. ³ Postea quum Hercules Hippocoontem ejusque filios interfecisset, in patriam redierunt, ubi Tyndareus regnum suscepit.

(6) Icario et Peribœa Naide nympha nati sunt Thoas, Damasippus, Imeusimus, Aletes, Perilaus et filia Penelope, quam duxit Ulysses.

² Tyndareo et Leda natæ sunt Timandra, quam Echemus duxit, et Clytæmnestra, quam duxit Agamemnon, et præter has Philonoe, quam Diana immortalem reddidit.

(7) Jove vero sub cygni forma cum Leda congresso eademque nocte Tyndareo, ex Jove quidem nati sunt Pollux et Helena, ex Tyndareo autem Castor. ² Sed nonnulli dicunt Helenam Jovis esse ex Nemesi. Hanc enim, quo Jovis fugeret amplexus, in anserem sese transformasse, Jovem vero in cygnum commutatum cum ea colisse; illam deinde ex hoc concubitu peperisse ovum, quod repertum in luco (Rhamnusia) pastor quidam tulisset ad Ledam. Eam in arca id repositum servavisse, et suo deinceps tempore natam ex eo Helenam, perinde ac si sua fuisset filia, educasse.

⁴ Quæ quum formæ pulcritudine excelleret, Theseus raptam Aphidnas abduxit. Sed Castor et Pollux contra Aphidnas in bellum profecti, dum apud inferos Theseus versabatur, urbem capiunt, Helenam recuperant, Æthram Thesei matrem captivam abducunt. (8) Venerunt deinde Spartam, qui Helenæ nuptias peterent, Græciæ principes. Erant vero proci hi: Ulysses Laertæ, Diomedes Tydei, Antilochus Nestoris, Agapenor Ancaï, Sthenelus Capanei, Amphimachus Cteati, Thalpius Euryti, Meges Phylei, Amphilo-chus Amphiarai, Menestheus Petei, Schedius et Epistrophus Iphiti, Polyxenus Agasthenis, Peneleos Hippalici et Leitus Alectryonis, Ajax Oilei, Ascalaphus et Ialmenus

Ἰάλμενος Ἄρεος, Ἐλεφάνωρ Χαλκιδόντος, Εὐμήλος Ἀδμήτου, Πολυποίτης Πειρίθου, Λεοντεὺς Κορώνου, Ποδαλείριος καὶ Μαχάων Ἀσκληπιοῦ, Φιλοκτήτης Ποίαντος, Εὐρύπυλος Εὐαίμονος, Πρωτεσίλαος Ἰφίχλου, Μενέλαος Ἀτρέως, Αἴας καὶ Τεῦκρος Τελαμῶνος, Πάτροκλος Μενoitίου. (9) Τούτων ὄρων τὸ πληθὺς Τυνδάρειος, ἐδεδοίκει, μὴ, κριθέντος ἑνός, στασιασῶσιν οἱ λοιποί. ² Ὑποσχομένου δὲ τοῦ Ὀδυσσεύς, ἐὰν συλλάβηται πρὸς τὸν Πηγελόπης αὐτῷ γάμον, ὑποθήσεσθαι τρόπον τινά, δι' οὗ μηδεμίαν γενήσεται στάσις· ὡς ὑπέσχετο αὐτῇ συλλάβεσθαι ὁ Τυνδάρειος, πάντας εἶπεν ἐξορκίσαι τοὺς μνηστῆρας βοηθήσειν, ἐὰν ὁ προκριθεὶς νυμφίος ὑπὸ ἄλλου τινός ἀδικῆται περὶ τὸν γάμον. ³ Ἀκούσας δὲ τοῦτο Τυνδάρειος τοὺς μνηστῆρας ἐξορκίζει· καὶ Μενέλαον μὲν αὐτὸς αἰρεῖται νυμφίον, Ὀδυσσεὶ δὲ παρὰ Ἰκαρίου μνηστεύεται Πηγελόπην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

(1) Μενέλαος μὲν οὖν ἐξ Ἑλένης Ἑρμιόνην ἐγέννησε, καὶ κατὰ τινὰς Νικόστρατον· ἐκ δούλης Πειρίδος, γένος Αἰτωλίδος, ἧ, καθάπερ Ἀκουσίλαος φησι, Τηριδάης, Μεγαπένθη· ἐκ Κνωσσίας δὲ νύμφης, κατὰ Εὐμήλον, Ξενοδόχου.

(2) Τῶν δὲ ἐκ Λήδας γενομένων παίδων, Κάστωρ μὲν ἦσκει τὰ κατὰ πολέμον, Πολυδεύκης δὲ πυγμῆν· καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν ἐκλήθησαν ἀμφοτέροι Διοσκουροί. ² Βουλόμενοι δὲ γῆμαι τὰς Λευκίππου θυγατέρας, ἐκ Μεσσηνίας ἀρπάσαντες, ἔγημαν. Καὶ γίνεται μὲν Πολυδεύκης καὶ Φοίβης Μνησιδαίως· Κάστωρ δὲ καὶ Ἥλαιρας Ἀνώγων. ³ Ἐλάσαντες δὲ ἐκ τῆς Ἀρκადίας βοῶν λείαν μετὰ τῶν Ἀφαιρέως παίδων Ἰδὰ καὶ Λυγκείως, ἐπιτρέπουσιν Ἰδᾶ διελεῖν· ὁ δὲ, τριῶν βοῶν εἰς μέρη τέσσαρα, τοῦ πρώτου καταραγόντος εἶπε τῆς λείας τὸ ἦμισυ ἔσσεσθαι, καὶ τοῦ δευτέρου τὸ λοιπόν. Καὶ φθάσας κατηνάλωσε τὸ μέρος τὸ ἴδιον πρῶτον Ἰδᾶς, καὶ τὸ τοῦ ἀδελφοῦ· καὶ μετ' ἐκείνου τὴν λείαν εἰς Μεσσηνίην ἤλασε. ⁴ Στρατεύσαντες δὲ ἐπὶ Μεσσηνίην οἱ Διοσκουροί, τὴν τε λείαν ἐκείνην καὶ πολλὴν ἄλλην συνελάνουσι, καὶ τὸν Ἰδᾶν ὑπὸ ὄρωι ἐλόγων καὶ τὸν Λυγκέα. Λυγκεὺς δὲ ἰδὼν Κάστορα ἐμήνυσε· Ἰδᾶ· κἀκεῖνος αὐτὸν κτείνει. ⁵ Πολυδεύκης δὲ ἐδίωξεν αὐτούς, καὶ τὸν μὲν Λυγκέα κτείνει τὸ δόρυ προέμενος· τὸν δὲ Ἰδᾶν διώκων, βληθεὶς ὑπ' ἐκείνου πέτρα κατὰ τῆς κεφαλῆς, πίπτει σκοτωθεὶς. ⁶ Καὶ Ζεὺς Ἰδᾶν κεραινοῖ, Πολυδεύκην δὲ εἰς οὐρανὸν ἀνάγει. Μὴ δεχομένου δὲ Πολυδεύκης τὴν ἀθανασίαν, ὄντος νεκροῦ Κάστωρος, Ζεὺς ἀμφοτέροις, παρ' ἡμέραν καὶ ἐν θεοῖς εἶναι καὶ ἐν θνητοῖς, ἔδωκε. ⁷ Μεταστάντων δὲ εἰς θεοὺς τῶν Διοσκουρών, Τυνδάρειος μεταπεμφόμενος Μενέλαον εἰς Σπάρτην, τούτῳ τὴν βασιλείαν παρέδωκεν.

Martis, Elephenor Chalcodontis, Eumelus Admeti, Polyartes Piritthoi, Leonteus Coroni, Podalirius et Machaon Aesculapii, Philoctetes Poantis, Eurypylus Evamoniis, Protesilaus Iphicli, Menelaus Atrei, Ajax et Teucer Telamonis, Patroclus Menoitii. (9) Horum videns turbam Tyndareus verebatur, ne, si unum deligeret, reliqui seditionem excitarent. ² Verum Ulysses pollicitus est, si ad Penelopae nuptias adipiscendas sibi adiumento foret, rationem se suppeditaturum, qua nulla esset inter procos oritura discordia; atque, quum adiutorum se Tyndareus promississet, universos procos dixit iurejurando obstringendos esse, ut delectum filiae sponsum defensuri essent, si ab alio quodam propter nuptias injuria afficeretur. ³ Quo audito Tyndareus jurisjurandi religione procos obstrinxit, et Menelaum filiae sponsum declaravit; Ulyssi vero ab Icario Penelopam in matrimonium poposcit.

CAPUT XI.

(1) Menelaus itaque ex Helene Hermionen genuit et, secundum quosdam, Nicostratum; ex Pieride serva ab Aetolia oriunda, sive, ut Acusilaus dicit, e Teridae Megapenthem; ex Cnossia nympa, Eumelo auctore, Xenodanum.

(2) E Ledae filiis Castor rem militarem, Pollux pugilatum exercebat, et propter fortitudinem suam ambo appellati sunt Dioscuri. ² Qui quum Leucippi filias in matrimonium sumere cuperent, e Messene raptas duxerunt; et Polluci ex Phoebe natus est Mnesiteus, Castori ex Hilaïra Anogon. ³ Quum vero boum praedam ex Arcadia una cum Ida et Lynceo abegissent, divisionem ejus Idae permittunt. Tum ille, bove in quattuor partes conciso, qui primus partem suam devoraverit, ei, dixit, praedae fore dimidium, secundo reliquum; quo vix dicto statim et suam ipsius et fratris partem absunsit, atque cum eo praedam Messenen abduxit. ⁴ Sed adversus Messenen profecti Dioscuri tum illam tum aliam multam praedam auferunt ac Idae et Lynceo sub quercu insidiantur. Lynceus vero Castorem conspicatus indicavit Idae, qui eum interfecit. ⁵ At Pollux hos insecutus Lynceum hastam jaculatus prostravit, sed dum Idam persequebatur, lapidis ictu ab eo in capite percussus est et vertigine correptus cecidit. ⁶ Tum Jupiter Idam fulmine necavit et Pollucem duxit in caelum. Quum vero Pollux, Castore mortuo, immortalitatem recusaret, Jupiter ambobus concessit alternis diebus inter deos versari et inter mortales. ⁷ Relatis igitur inter deos Dioscuris, Tyndareus accessit Spartam Menelao regnum tradidit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ΄.

(1) Ἡλέκτρας δὲ τῆς Ἀτλαντος καὶ Διὸς Ἰασιῶν καὶ Δάρδανος ἐγένοντο. Ἰασιῶν μὲν οὖν, ἐρασθεὶς Δῆμητρος, καὶ θέλων κατασχῆναι τὴν θεὸν, κεραινοῦται. Ἄρδανος δὲ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀδελφοῦ λυπούμενος, Σαμοθράκην ἀπολιπὼν, εἰς τὴν ἀντίπερα ἤπειρον ἦλθε. Ἐαυτῆς δὲ ἐβασίλευε Τεῦχος ποταμοῦ Σκαμάνδρου καὶ Νύμφης Ἰδαίας, ἀφ' οὗ καὶ οἱ τὴν χώραν νεμόμενοι Τεῦχοι προσηγορεύοντο. Ἐποδελχθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ λαβὼν μέρος τῆς γῆς καὶ τὴν ἐκείνου θυγατέρα Βάτειαν, Δάρδανον ἐκτίσσε πόλιν, τελευτήσαντος δὲ Τεύχρου, τὴν χώραν ἅπασαν Δαρδανίαν ἐκάλεσε. (2) Γενομένων δὲ αὐτῷ παίδων Ἴλου καὶ Ἐριχθονίου, Ἴλος μὲν οὖν ἅπαις ἀπέθανεν· Ἐριχθόνιος δὲ διαδεχόμενος τὴν βασιλείαν, γῆμας Ἀστυόχην τὴν Σιμόντος, τεκνοῖ Ἰρῶα. Ὁὗτος παραλαβὼν τὴν βασιλείαν, τὴν μὲν χώραν ἀφ' ἑαυτοῦ Τροίαν ἐκάλεσε. Καὶ γῆμας Καλλιρρόην τὴν Σκαμάνδρου, γεννᾷ θυγατέρα μὲν Κλεοπάτραν, παιδὰς δὲ Ἴλον καὶ Ἀσσαράκον καὶ Γανυμήδην. Τοῦτον μὲν οὖν διὰ κάλλος ἀναρπάσας Ζεὺς δι' αἵτου, θεῶν οἰνοχόον ἐν οὐρανῷ κατέστησεν. Ἀσσαράκου δὲ καὶ Ἱερομνήμης τῆς Σιμόντος Κάπυς· τοῦ δὲ καὶ Θέμιδος τῆς Ἴλου Ἀγγίσης· ἧ δὲ ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν Ἀφροδίτῃ συνελθοῦσα, Λινείαν ἐγέννησε καὶ Λύρον, οὗ ἅπαις ἀπέθανε.

(3) Ἴλος δὲ εἰς Φρυγίαν ἀφικόμενος, καὶ καταλαβὼν ὑπὸ τοῦ βασιλέως αὐτόθι τεθειμένον ἀγῶνα, νικᾷ πάλιν· καὶ λαβὼν ἄθλον πεντήκοντα κούρους καὶ κόρας τὰς ἴσας, δόντος αὐτῷ τοῦ βασιλέως κατὰ χρησμὸν καὶ βούν ποικίλην, καὶ φράσαντος, ἐν ᾧπερ ἂν αὐτὴ κλιθῆ τόπω, πόλιν κτίσειν, εἶπετο τῇ βοί. Ἦ δὲ ἀφικουμένη ἐπὶ τὸν λεγόμενον τῆς Φρυγίας Ἄτης λόφον, κλίνεται· ἐνθα πόλιν κτίσας Ἴλος, ταύτην μὲν Ἴλιον ἐκάλεσε· τῷ δὲ Διὶ σημεῖον εὐχόμενος αὐτῷ τι φανῆναι, μεθ' ἡμέραν τὸ διπτερεὶς Παλλάδιον πρὸ τῆς σκηπῆς κείμενον ἐθεάσατο. Ἦν δὲ τῷ μεγέθει τρίπηχυ, τοῖς δὲ ποσὶ συμβεβηκὸς, καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ ὄρου διηρμένον ἔγον, τῇ δὲ ἑτέρα ἠλακάτην καὶ ἄτρακτον.

Ἱστορία δὲ ἡ περὶ τοῦ Παλλάδιου τοιῆδε φέρεται. Φασὶ γεννηθεῖσαν τὴν Ἀθηνᾶν παρὰ Τρίτωνι τρέφεσθαι, ἧ θυγάτηρ ἦν Παλλὰς· ἄμφοτέρας δὲ, ἀκούσας τὰ κατὰ πόλεμον, εἰς φιλονεικίαν ποτὲ προελθεῖν· μελλούσης δὲ πλήττειν τῆς Παλλάδος, τὸν Δία φοβηθέντα τὴν αἰγίδα προτείνειν. Ἦν δὲ εὐλαβηθεῖσαν ἀναδλέψαι, καὶ οὕτως ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς τρωθεῖσαν πεσεῖν. Ἀθηνᾶν δὲ, περιλυπὸν ἐπ' αὐτῇ γενομένην, ζόανον ἐκείνης ὁμοίον κατασκευάσασαν, [καὶ] περιθεῖναι τοῖς στέρνοις ἦν ἔδεισεν αἰγίδα, καὶ τιμᾶν ἰδρυσάμενην παρὰ τῷ Διί. Ὁ ἕστερον δὲ Ἡλέκτρας κατὰ τὴν ὁδοὺν τούτῃ προσφυγούσης, διαρρῖψαι μετ' αὐτῆς καὶ τὸ Παλλάδιον εἰς τὴν Ἰλιάδα χώραν· Ἴλον δὲ τούτου γὰρ κατασκευάσαντα τιμᾶν. Καὶ περὶ μὲν Παλλάδιου ταῦτα λέγεται

CAPUT XII.

(1) Electra, Atlantis filia, ex Jove Iasionem et Dardanum peperit. Quorum Iasion Cereris amore captus atque deam tentare volens fulmine ictus occubuit. At Dardanus ob fratris necem mœrore confectus, Samothrace relicta, in continentem ex adverso sitam trajecit. Hujus rex erat Teucer Scamandri fluvii et Idææ nymphæ filius, a quo etiam qui regionem illam incolebant Teuceri nominabantur. Hospitio a rege exceptus Dardanus, data terræ parte et Batea illius filia ducta, Dardanus urbem condidit et, defuncto Teucro, universam regionem Dardaniam nominavit. (2) Filios habuit Ilum et Erichthonium; quorum Ilus nullis susceptis liberis e vita decessit, Erichthonius autem in regno patris successor ex Astyoche Simoentis filia genuit Troem. Hic post patrem regnavit et terram a se ipso Trojam nominavit; ac ducta Callirrhoe, Scamandri, filiam genuit Cleopatram, filios Ilum, Assaracum, Ganymeden. Hunc ob corporis formam raptum per aquilam Jupiter deorum pincernam in cœlo constituit. Assaraci ex Hieromneme Simoentis filia fuit Capys; hujus ex Themide, Ili filia, Anchises, quocum Venus amore flagrans congressa Æneam peperit et Lyrum, qui diem obiit nullis relictis liberis.

(3) Ilus quum in Phrygiam venisset quo tempore Iudi ab hujus terræ rege instituebantur, vicit palestra, et ex præmii loco pueros quinquaginta totidemque filias accepit. Ad hæc ex oraculi sententia rex dedit bovem discolorum, jussitque ut ubi illa procubuerit urbem conderet. Ille igitur secutus est bovem; quæ ubi in Phrygia ad Ates collem, quem vocant, pervenit, humo procubuit. Quo in loco Ilus urbem condidit, quam nominavit Ilium. Atque Jovem precatus ut signum aliquod sibi ostenderet, postridie a cœlo delapsum Palladium ante tentorium conspexit. Id erat magnitudinis trium cubitum, conjunctis pedibus, dextra elatam tenens hastam, sinistra eolum ac fusum.

De Palladio narratio fertur hæc: Ajunt natam Minervam apud Tritonem educatam esse, cui filia erat Pallas. Ambas autem rei bellicæ studiosas in contentionem aliquando devenisse. Ac quum Pallas jam in eo fuisset ut vulnus Minervæ infligeret, Jovem, filia timentem, ægidem objecisse, in quam dum Pallas mirabunda oculos convertisset, a Minerva vulneratam cecidisse. Minervam vero mœrore confectam simulacrum ejus simile fecisse, et circumjecta ejus pectori quam Pallas limuerat ægide, juxta Jovem hæc imaginem honoris caussa collocasse. Postea tamen quum Electra vitata ad illam confugisset, Minervam (Jovem) cum ipsa etiam Palladium in terram Illiam dejecisse. Ilum vero simulacrum illud coluisse in templo ei exstructo repositum. Hæc sunt quæ narrantur de Palladio.

¹¹ Ἴλος δὲ γήμας Εὐρυδίχην τὴν Ἀδράστου, Λαομέδοντα ἐγέννησεν · ὁ γαμει Στρυμὸν τὴν Σκαμάνδρου · κατὰ δὲ τινὰς, Πλακίαν τὴν Ἀτρέως, κατ' ἐνίουσ δὲ, Λευκίππου · καὶ τεκνοὶ παιδάσ μὲν Τιθωνόν, Λάμπωνα, Κλύτιον, Ἰκετάονα, Ποδάρκην · θυγατέρας δὲ, Ἡσιόνην, καὶ Κίλλαν καὶ Ἀστυόχην · ἐκ δὲ νύμφης Καλύβης Βουκολίωνα.

(4) Τιθωνόν μὲν οὖν Ἥως ἀρπάσασα δι' ἔρωτα, εἰς Αἰθιοπίαν κομίζει · κάκει συνελθοῦσα γεννᾷ παιδάσ Ἠμαθίωνα καὶ Μέμνονα.

(5) Μετὰ δὲ τὸ αἰρεθῆναι Ἴλιον ὑπὸ Ἡρακλείου, ὡσ μικρὸν πρόσθεν ἡμῖν λέλεκται, ἐδασίλευσε Ποδάρκης ὁ κληθεὶς Πριάμος · ² καὶ γαμει πρώτην Ἀρίσβην τὴν Μέροπος · ἐξ ἧσ αὐτῶ παῖσ Αἴσακος γίνεται, ὁσ ἐγγημεν Ἀστερόπην τὴν Κεβροῆνος θυγατέρα, ἣν πενθῶν ἀποθανοῦσαν ἀπυρνεώθη. ³ Πριάμος δὲ Ἀρίσβην ἐκδοῦσ Ἰτράκιω, δευτέραν ἐγγημεν Ἐκάβην τὴν Δύμαντος ἧ, ὡσ τινὲσ φασι, Κισσέως, ἧ, ὡσ ἕτεροὶ λέγουσιν, Σαγγαρίου ποταμοῦ καὶ Μετώπης. ⁴ Γεννᾷται δὲ αὐτῇ πρῶτοσ μὲν Ἐκτωρ · δευτέρου δὲ γεννᾶσθαι μέλλοντοσ βρέφοσ, ἔδοξεν Ἐκάβῃ καθ' ὕπαρ δαλὸν τεκεῖν διάπυρον · τοῦτοσ δὲ πᾶσαν ἐπινέμεσθαι τὴν πόλιν καὶ καίειν. ⁵ Μαθὼν δὲ Πριάμοσ παρ' Ἐκάβης τὸν ὄνειρον, Αἴσακον τὸν υἱὸν μετεπέμψατο · ἦν γὰρ ὄνειροκρίτης παρὰ τοῦ μητροπάτοροσ Μέροποσ διδάχθεὶσ. ⁶ Οὗτοσ εἰπὼν, τῆσ πατρίδοσ γενέσθαι τὸν παῖδα ἀπώλειαν, ἐκθεῖναι τὸ βρέφοσ ἐκέλευσε. ⁷ Πριάμοσ δὲ, ὡσ ἐγεννήθη τὸ βρέφοσ δίδωσιν ἐκθεῖναι οἰκέτῃ κομίσοντι εἰς Ἴδην. Ὁ δὲ οἰκέτῃσ Ἀγέλαοσ ὠνομάζετο · τὸ δὲ ἐκτεθὲν ὑπὸ τούτοσ βρέφοσ πένθ' ἡμέρασ ὑπὸ ἄρκτοσ ἐτράφη. ⁸ Ὁ δὲ σωζόμενον εὐρών, ἀναιρείται, καὶ κομίσασ, ἐπὶ τῶν χωρίων ὡσ ἴδιον παῖδα ἔτρεφεν, ὀνομάσασ Παρίν. ⁹ Γενόμενοσ δὲ νεανίσκοσ, καὶ πολλῶν διαφέρων κάλλει τε καὶ βίῳμῃ, αὐθισ Ἀλέξανδροσ προσωνομάσθη, ληστὰσ ἀμυνόμενοσ, καὶ τοῖσ ποιμανίοισ ἀλεξήσασ, ὕπερ ἐστὶ βοθηήσασ. Καὶ μετ' οὐ πολὺ τοῦσ γονέασ ἀνεῦρε.

¹⁰ Μετὰ τοῦτοσ ἐγέννησεν Ἐκάβῃ θυγατέρας μὲν Κρέουσαν, Λαοδίχην, Πολυξένην, Κασσάνδραν · ¹¹ ἧ συνελθεῖν βουλόμενοσ Ἀπόλλων, τὴν μαντικὴν ὑπέσχετο διδάξειν. Ἡ δὲ μαθοῦσα οὐ συνῆλθεν. Ὅθεν Ἀπόλλων ἀφείλετο τῆσ μαντικῆσ αὐτοῦ τὸ πείθειν. ¹² Αὐθισ δὲ παιδάσ ἐγέννησε Δηϊφῶβοσ, Ἐλενον, Πάμμονα, Πολίτην, Ἄντιφον, Ἰππόνοσ, Πολύδορον, Τροίϊλον. Τοῦτοσ ἐξ Ἀπολλωνιοσ λέγεται γεγεννηχένας.

¹³ Ἐκ δὲ ἄλλων γυναικῶν Πριάμω παῖδεσ γίνονται Μελάνιπποσ, Γοργυθίων, Φιλαίμων, Ἰππόθοσ, Γλαῦκοσ, Ἀγάθων, Χερσιδάμασ, Εὐαγόρασ, Ἰπποδάμασ, Μήστωρ, Ἄτασ, Δόρυκλοσ, Λυκάων, Δρύοψ, Βίασ, Χρόμιοσ, Ἀστυγόνοσ, Τελέστασ, Εὐανδροσ, Κεβριόνησ, Μήλιοσ, Ἀρχέμαχοσ, Λαοδόκοσ, Ἐχέφρων, Ἰδομενεύσ, Ὑπερίων, Ἀσκάνιοσ, Δημοκόων, Ἀρρήτοσ, Δηϊόπτησ, Κλόνιοσ, Ἐχέμων, Ὑπείροχοσ,

¹¹ Ilus, ducta Eurydice Adrasti filia, Laomedontem genuit; is uxorem cepit Strymo Scamandri, secundum alios vero Placiam Atrei (*Calrei*?) filiam, vel, ut nonnulli dicunt, Leucippi (*Leucippen*?) ; atque filios quidem procreavit Tithonum, Lamponem, Clytium, Hicetaonem, Podarce, filias autem Hesionen et Cillam et Astyoche, et ex Calybe nympha Bucolionem.

(4) Ex his Tithonum Aurora amore capta rapuit et in Aethiopiam transtulit, ubi cum eo congressa filios peperit Emathionem et Memnonem.

(5) Post Ilium ab Hercule expugnatum, ut paullo ante diximus, regnum tenuit Podarces, cognominatus Priamus. ² Hic primam duxit Arisben Meropis, ex qua filium suscepit Aesacum, qui uxorem cepit Asteropen, Cebrenis filiam; quam quum mortuam nimio luctu deseret, in avem commutatus est. ³ Deinde Priamus, Arisbe Hyrtaco in matrimonium locata, secundam uxorem duxit Hecubam Dymantis, vel, ut nonnulli dicunt, Cissei, vel, ut alii volunt, Sangarii fluvii et Metopes filiam. ⁴ Nascitur ex ea primus Hector; quum vero secundum filium paritura esset Hecuba, visa sibi est in quiete facem parere ardentem, eamque universam depascere urbem et concremare. ⁵ Quod somnium quum ex Hecuba Priamus audisset, Aesacum filium arcessivit. Erat enim somniorum interpres, a Merope avo materno edoctus. ⁶ Hic filium dicens patriae fore exitium, infantem jussit exponi. ⁷ Priamus igitur natum puerum tradidit famulo, qui in Ida monte eum exponeret. Famulus ille Agelaus nominabatur. Infaus vero ab eo expositus per quinque dies ab ura nutritus est. ⁸ Ille quum puerum sic servatum reperiret, cum sustulit et secum abductum in agris quasi suum filium educavit, atque Paridis nomen ei indidit. ⁹ Qui quum ad juvenilem aetatem pervenisset ac plurimos venustate roboreque antecelleret, Alexander cognominatus est, quod praedones repelleret et ovium greges defenderet. Neque multo post inventos parentes agnovit.

¹⁰ Post Paridem Hecuba filias peperit Creusam, Laodice, Polyxenam, Cassandram; ¹¹ quacum congruere cupiens Apollo vaticinandi artem se eam docturum esse pollicitus est. Quam vero postquam didicerat, Apollini non fecit sui copiam. Quapropter Apollo ut illius vaticinia non persuaderent effecit. ¹² Praeter hos Hecuba peperit Deiphobum, Helenum, Pammonem, Politem, Antiphum, Hippouum, Polydorum, Troilum, qui ex Apollinis concubitu natus esse dicitur.

¹³ Ex aliis autem feminis Priamo filii nascuntur Melanippus, Gorgythion, Philaemon, Hippothous, Glaucus, Agathon, Chersidamas, Evagoras, Hippodamas, Mestor, Atas, Doryclus, Lycaon, Dryops, Bias, Chromius, Astygonus, Telestas, Evander, Cebriones, Melius, Archemachus, Laodocus, Echephron, Idomeneus, Hyperion, Ascanius, Democoon, Arrhetus, Deioptes, Clonius, Echemon, Hyperoclius,

Αἰγεωνεύς, Λυσιθήου, Πολυμέδων. Θυγατέρες δὲ Μήδουσα, Μηδαικάστη, Λυσιμάχη, Ἀριστοδήμη.

(6) Ἐκτωρ μὲν οὖν Ἀνδρομάχην τὴν Ἡετίωνος γαμῆι, Ἀλέξανδρος δὲ Οἰνώνην τὴν Κεβρήνος τοῦ ποταμοῦ θυγατέρα. Ἄυτη παρὰ Ῥέας τὴν μαντικὴν μαθοῦσα, προὔλεγεν Ἀλεξάνδρῳ μὴ πλεῖν ἐπὶ Ἑλένην· μὴ πείθουσα δὲ εἶπεν, ἐὰν τρωθῆ, παραγενέσθαι πρὸς αὐτὴν· μόνην γὰρ θεραπεῦσαι δύνασθαι. Τὸν δὲ Ἑλένην ἐκ Σπάρτης ἀρπάσαι. Ἡ Πολεμουμένης δὲ Τροίας, τοξοθέντα ὑπὸ Φιλοκτήτου τόξοις Ἡρακλείοις, πρὸς Οἰνώνην ἐπανελθεῖν εἰς Ἴδην. Ἡ δὲ μνησικακοῦσα θεραπεῦσαι οὐκ ἔφη. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν εἰς Τροίαν κομιζόμενος ἐτελεύτα· Οἰνώνη δὲ μετανοήσασα τὰ πρὸς θεραπείαν φάρμακα ἔφερε· καὶ καταλαβοῦσα αὐτὸν νεκρὸν ἑαυτὴν ἀνήρτησεν.

Ἡ Ὀδὲ Ἀσωπὸς ποταμὸς, Ὀκεανοῦ καὶ Τηθύος ὡς δὲ Ἀκουσίλαος λέγει, Πηροῦς καὶ Ποσειδῶνος· ὡς δὲ τινες, Διὸς καὶ Εὐρύνομης. Οὗτος Μετώπην γηγάμενος (Λάδωνος δὲ τοῦ ποταμοῦ θυγάτηρ αὐτῆ), δύο μὲν παῖδας ἐγέννησεν, Ἴσμηνὸν καὶ Πελάγοντα, εἰκοσι δὲ θυγατέρας· ὧν μὲν μίαν Αἰγίαν ἤρπασε Ζεὺς. Ταύτην Ἀσωπὸς ζητῶν, ἤκεν εἰς Κόρινθον, καὶ μανθάνει παρὰ Σισύφου τὸν ἤρπακῶτα εἶναι Δία. Ζεὺς δὲ Ἀσωπὸν μὲν κεραυνώσας διώκοντα, πάλιν ἐπὶ τὰ οἰκεία ἀπέπεμψε βεῖθρα. Διὰ τοῦτο μέχρι καὶ νῦν ἐκ τῶν τούτου βεῖθρων ἀνθρακες φέρονται.

Ἡ Αἰγίαν δὲ εἰσκομίσας εἰς τὴν τότε Οἰνώνην λεγομένην νῆσον, νῦν δὲ Αἰγίαν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν, μίγνυται, καὶ τεκνοῖ παῖδα ἐξ αὐτῆς Αἰακόν. Τούτῳ Ζεὺς ὄντι μόνῳ ἐν τῇ νήσῳ τοὺς μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησε. Ἡ Γαμῆι δὲ Αἰακὸς Ἐνδηΐδα τὴν Σκίρωνος, ἐξ ἧς αὐτῶν παῖδες ἐγένοντο Πηλεὺς τε καὶ Τελαμών. Φερεκύδης δὲ φησι Τελαμῶνα φίλον, οὐκ ἀδελφὸν Πηλείως εἶναι, ἀλλὰ Ἀκταίου (Ἀκτορος?) παῖδα καὶ Γλαύκης τῆς Κυχρέως. Ἡ Μίγνυται δὲ αὐθις Αἰακὸς Ψαμάθῃ τῇ Νηρέως εἰς φύκην ἠλλαγμένη διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι συνελθεῖν, καὶ τεκνοῖ παῖδα Φώκον.

Ἡ Πην δὲ εὐσεβέστατος ἀπάντων Αἰακός. Διὸ καὶ, τὴν Ἑλλάδα κατεχούσης ἀφορίας διὰ Πέλοπα, ὅτι Στυμφάλῳ τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀρκάδων πολεμῶν, τὴν Ἀρκάδιαν ἐλεῖν μὴ δυνάμενος, προσποιησάμενος φίλιαν, ἐκτεινεν αὐτὸν καὶ διέσπειρε μελείσας, χρησιμοθεῶν ἔλεγον, ἀπαλλαγῆσεσθαι τῶν ἐνεστώτων κακῶν τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν Αἰακὸς ὑπὲρ αὐτῆς εὐχὰς ποιήσῃται. Ἡ Ποιησαμένου δὲ εὐχὰς Αἰακοῦ, τῆς ἀκαρπίας ἡ Ἑλλάς ἀπαλλάττεται. Τιμᾶται δὲ καὶ παρὰ Πλούτωνι τελευτήσας Αἰακός, καὶ τὰς κλείς τοῦ Ἅδου φυλάττει.

Ἡ Διαφέροντος δὲ ἐν τοῖς ἀγῶσι Φώκου, τοὺς ἀδελφοὺς Πηλέα καὶ Τελαμῶνα ἐπιβουλεύσαι· καὶ λαγῶν κλήρῳ Τελαμῶν συγγυμναζόμενον αὐτὸν, βάλων δίσκῳ κατὰ τῆς κεφαλῆς, κτείνει, καὶ κομίσας μετὰ Πηλείως κρύπτει κατὰ τινος ὕλης. Φωραθέντος δὲ τοῦ φόνου, φυγάδες ἀπὸ Αἰγίνης ὑπὸ Αἰακοῦ ἐλαύνονται.

Ægeoneus, Lysithous, Polymedon; filiae vero Medusa, Medesicaste, Lysimache, Aristodeme.

(6) Hector uxorem duxit Audromachen Eetionis, Alexander CEnonen Cebrenis fluvii filiam. Ἡ Hæc a Rhea vaticinandi artem edocta præmonuit Alexandrum, ne navigaret ad Helenam; sed quum non persuaderet, dixit eum si vulneratus fuerit ad se venturum esse, quoniam sola ei mederi posset. Paris autem e Sparta rapuit Helenam. Ἡ Verum Troja bello impetita, sagittis Herculeis a Philocteta sauciatus ad CEnonen venit in Idam. Tum illa injuriarum memor medelam recusavit. Ἡ Alexander itaque Trojam reversus vitam finivit. CEnone autem, mutata sententia, ad vulnus curandum medicinam attulit; at quum eum jam mortuum reperiret, suspendio se necavit.

Ἡ Asopus fluvius filius erat Oceani ex Tethye, ut vero Acusilaus dicit, Perûs et Neptuni, secundum alios nonnullos Jovis et Eurynomæ. Hic uxorem duxit Metopen Ladonis fluvii, ex qua duos filios suscepit Ismenum et Pelagontem, filias autem viginti; Ἡ quarum unam, Æginam rapuit Jupiter. Hanc Asopus querens venit Corinthum, ubi a Sisypho raptorem esse Jovem cognovit. Sed Jupiter Asopum persequentem jactis fulminibus ad fluentia sua remisit. Quam ob rem etiamnum fluctibus ejus carbones ferri solent.

Ἡ Æginam vero in insulam translata quæ tunc CEnone appellabatur, nunc ab illa Æginæ nomen habet, Jupiter comprimit et filium ex ea gignit Æacum; in cujus gratiam, quandoquidem solus ille in insula agebat, de formicis homines fecit. Ἡ uxorem Æacus ducit Endeidem Scironis filiam, ex qua duo ei nascuntur filii Peleus et Telamon. At Pherecydes Telamonem dicit amicum, non fratrem fuisse Pelei, sed Actæi (Actoris?) filium ex Glauce Cychrei. Ἡ Concumbit Æacus etiam cum Psamathe, Nerei filia, quæ in phucam, ut amplexus ejus fugeret, se commutaverat, ex eaque gignit Phocum.

Ἡ Erat vero religiosissimus omnium Æacus. Quare quum Græcia frugum penuria premeretur propter Pelopem, quod Stymphalum Arcadum regem, quum Arcadiam subigere non posset, simulata amicitia necaverat et membra ejus consecra disperserat, deorum oracula nuntiarunt, fore ut Græcia a præsentibus malis liberaretur, si Æacus pro ea preces faceret. Ἡ Quod ubi Æacus fecit, Græcia annonæ penuria liberata est. Etiam apud Plutonem post mortem in honore habetur, atque claves Orci servat.

Ἡ Excellenti autem in certaminibus Phoco Peleum et Telamonem fratres insidias struxisse serunt. Ac ubi sorte evenit, ut cum eo Telamon in ludo ærcertaret, in capite disco percussus interfecit, et cum Pέκο fratre in silvam quandam transportatum occultavit. Deinde vero cæde detecta, ab Æaco in exilium acti ab Ægina aufugerunt.

(7) Καὶ Τελαμῶν μὲν εἰς Σαλαμίνα παραγίνεται πρὸς Κυγρέα τὸν Ποσειδῶνος καὶ Σαλαμῖνος τῆς Ἀσωποῦ. Κτείνας δὲ ὄφιν οὗτος ἀδικοῦντα τὴν νῆσον, ἧς αὐτὸς ἐβασίλευε, καὶ τελευτῶν ἄπαις, τὴν βασιλείαν παραδίδωσι Τελαμῶνι. ² Ὁ δὲ γαμει Περὶβοίαν τὴν Ἀλκᾶθου τοῦ Πέλοπος· καὶ ποιησαμένου εὐχᾶς Ἡρακλέους, ἵνα αὐτῷ παῖς ἀρῆν γένηται, φανέντος δὲ μετὰ τὰς εὐχὰς αἰετοῦ, τὸν γεννηθέντα ἐκάλεσεν Λίαντα. ³ Καὶ στρατευσάμενος ἐπὶ Τροίαν σὺν Ἡρακλεῖ, λαμβάνει γέρας Ἡσιόνην τὴν Λαομέδοντος θυγατέρα, ἐξ ἧς αὐτῷ γίνεται Τεῦκρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

(1) Πηλεὺς δὲ εἰς Φθίαν φυγὼν πρὸς Εὐρυτίωνα τὸν Ἄκτορος, ὑπ' αὐτοῦ καθαίρεται. Καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ τὴν θυγατέρα Ἀντιγόνην, καὶ τῆς χώρας τὴν τρίτην μοῖραν. ² Καὶ γίνεται θυγάτηρ αὐτῷ Πολυδώρα, ἣν ἔφημε Βῶρος ὁ Περιτέρους. (2) Ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν θήραν τοῦ Καλυδωνίου κόπρου μετ' Εὐρυτίωνος ἔλθων, προέμενος ἐπὶ τὸν σὺν ἀκόντιον, Εὐρυτίωνος τυγχάνει, καὶ κτείνει τοῦτον ἄκων.

² Πάλιν μὲν σὺν ἐκ Φθίας φυγὼν εἰς Ἴωλκόν, πρὸς Ἄκαστον ἀρκενίζεται, καὶ ὑπ' αὐτοῦ καθαίρεται. (3) Ἀγωνίζεται δὲ καὶ τὸν ἐπὶ Πηλῆα ἀγῶνα, πρὸς Ἀταλάντην διαπαλαίσας. ² Καὶ Ἀστυδάμεια, Ἀκάστου γυνή, Πηλέως ἐρασθεῖσα, περὶ συνουσίας προσέπεμψεν αὐτῷ λόγους. ³ Μὴ δυναμένη δὲ πείσαι, πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πύμψασα, ἔφη μέλλειν Πηλέα γαμεῖν Στερόπην τὴν Ἀκάστου θυγατέρα· καὶ τοῦτο ἐκείνη ἀκούσασα, ἀγγόνην ἀνάπτει. ⁴ Πηλέως δὲ πρὸς Ἄκαστον καταψεύδεται, λέγουσα, ὑπ' αὐτοῦ περὶ συνουσίας πεπειραῖσθαι. ⁵ Ἄκαστος ἀκούσας, κτείνει μὲν ὃν ἐκάθηρεν οὐκ ἐβουλήθη, ἀγεί δὲ αὐτὸν ἐπὶ θήραν εἰς τὸ Πηλίον. ⁶ Ἴνθην ἀμίλλης περὶ θήρας γενομένης, Πηλεὺς μὲν σὺν, ὢν ἐχειροῦτο θηρίων, τὰς γλώσσας τούτων ἐκτέμνων εἰς πῆραν ἐτίθει· οἱ δὲ μετὰ Ἀκάστου ταῦτα χειροῦμενοι κατεγέλων ὡς μηδὲν τεθηρευκότος τοῦ Πηλέως. ⁷ Ὁ δὲ τὰς γλώσσας παρασχόμενος, ὄσας εἶχεν, ἐκείνοις, τοσαῦτα ἔφη τεθηρευκέναι. ⁸ Ἀποκοιμηθέντος αὐτοῦ ἐν τῷ Πηλίῳ, ἀπολιπὼν Ἄκαστος, καὶ τὴν μάχαιραν ἐν τῇ τῶν βοῶν κόπρῳ κρύψας, ἐπανέρχεται. Ὁ δὲ ἔξαναστὰς καὶ ζητῶν τὴν μάχαιραν, ὑπὸ τῶν Κενταύρων καταληφθεὶς ἐμελλεν ἀπολλυσθαι· σύζεται δὲ ὑπὸ Χείρωνος. ⁹ Οὗτος καὶ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ ἐκζητήσας δίδωσι.

(4) Γαμει δὲ ὁ Πηλεὺς Πολυδώραν τὴν Περιτέρους (γαμει δὲ Πολυδώραν τὴν Πηλέως Βῶρος ὁ Περιτέρους Heynii), ἐξ ἧς αὐτῷ γίνεται Μενέσθιος ἐπίκλην, ὁ Σπερχεῖοῦ τοῦ ποταμοῦ. (5) Αὐθις δὲ Πηλεὺς γαμει Θέτιν τὴν Νηρέως, περὶ ἧς τοῦ γάμου Ζεὺς καὶ Ποσειδῶν ἤρισαν. Θέμιδος δὲ θεσπιωδούσης ἔσσεσθαι τὸν ἐκ ταύτης γεννηθέντα κρείττονα τοῦ πατρὸς, ἀπέσχοντο. ² Ἐνιοὶ δὲ φασί, Διὸς ὀρμῶντος ἐπὶ τὴν ταύτην

(7) Et Telamion quidem Salaminem venit ad Cychrenza Neptuno natum et Salamine Asopi. Is necato serpente, qui insulam devastabat, regiam dignitatem adeptus, quum nullis relictis liberis decessit, regnum tradidit Telamoni. ² Hic Peribocam Alcatii, Pelopis, duxit uxorem; et quum Hercules ut illi mascula proles enascetur a diis precibus deposceret, ac post preces repente aquila appareret, natum deinde puerum nominavit Ajacem. ³ Inde in bellum contra Trojam Herculem secutus, virtutis præmium accepit Hesionen Laomedontis filiam, ex qua ei natus est Teucus.

CAPUT XIII.

(1) Peleus vero Phthiam fugiens ab Eurytione Actoria filio lustratur, ab eoque accipit Antigonam filiam et terræ partem tertiam. ² Nascitur ei filia Polydora, quam duxit Borus Perieris. (2) Inde ad venationem aprî Calydonii cum Eurytione profectus, misso in aprum telo Eurytione ferit et invitum eum interfecit.

² Herum igitur a Phthia fugiens Iolcum ad Acastum venit, ab eoque expiatur. (3) Interfuit etiam Pelia: ludis funebribus, cum Atalanta palastrica pugna decertans. ² Atque Astydamia, Acasti conjux, Pelei amore capta ad eum literas de concubitu dedit. ³ Quum vero ei non posset persuadere, ad ejus uxorem misit qui Peleum dicerent Steropen, Acasti filiam, ducturum esse. Quo audito illa laqueo se suspendit; ⁴ Peleum autem apud Acastum mendaciter accusavit ad stuprum se dicens ab eo pellectam esse. ⁵ Quod ubi Acastus cognoverat, necare quidem quem ipse lustrasset noluit, sed eum venatum in Pelium montem abduxit. ⁶ Inde orto de venatione certamine, Peleus quas cepit ferarum linguas exsectas in peram reposuit. Atqui Acasti comites captis feris illis (quas Peleus abjecerat), Peleum velut nihil venatum derisere. ⁷ Is autem linguas exhibens, quotquot earum haberet, tot se ferarum venatum esse dixit. ⁸ Quem, quum in Pelio somno oppressus obdormivisset, Acastus reliquit et ense ejus in boum fimo abscondito abiit. Ille vero expergefactus, dum enses quaerebat, a Centauris comprehensus jam periturus erat, servatus tamen est a Chirone; ⁹ qui etiam enses quaesivit repertumque ei donavit.

(4) Ducit Peleus Polydoram Perieris (vel potius ex Heynii sententia: *Ducit Polydoram Pelei filiam Borus Perieris*), ex qua ei nascitur Menesthius nomine filius, revera Spercheo fluvio natus. (5) Alteram Peleus uxorem sumit Thetin Nerei, de cujus nuptiis Jupiter et Neptunus contenderant. At Themide vaticinante natum ex ea filium patre potentiorum fore, consilio abstiterant. ² Nonnu vero ajunt, ad ejus amplexum prodentem Jovi Prometheum

συνουσίαν, εἰρηκέναι Προμηθεά, τὸν ἐκ ταύτης αὐτῷ γεννηθέντα οὐρανοῦ δυναστεύσειν. ³Τινὲς δὲ λέγουσι, μὴ βουλευθῆναι Θέτιν Διὶ συνελθεῖν ὑπὸ Ἡρας τραφεῖσαν, Δία δὲ ὀργισθέντα, θνητῷ ἐθέλειν αὐτὴν συνελθεῖν. ⁴Χείρωνος μὲν οὖν ὑποθεμένου Πηλεῖ, συλλαβεῖν καὶ κατέχειν αὐτὴν μεταμορφουμένην, ἐπιτηρήσας συναρπάξει. Γινομένην δὲ ὅτε μὲν πῦρ, ὅτε δὲ ὕδωρ, ὅτε δὲ θηρίον, οὐ πρότερον ἀνῆκε πρὶν ἢ τὴν ἀρχαίαν μορφήν εἶδεν ἀπολαβοῦσαν. ⁵Γαμει δὲ ἐν τῷ Πηλείῳ· κακεῖ θεοὶ τὸν γάμον εὐωχοῦμενοι καθύμνησαν. Καὶ δίδωσι Χείρων Πηλεῖ δῶρον μελινον, Ποσειδῶν δὲ, Ἴππους Βαλίον τε καὶ Ξάνθον· ἀθάνατοι δὲ ἦσαν οὗτοι.

(6) Ὡς δὲ ἐγέννησε Θέτις ἐκ Πηλείως βρέφος, ἀθάνατον θελοῦσα ποιῆσαι τοῦτο, κρύφα Πηλείως εἰς τὸ πῦρ ἐγκρυβοῦσα τῆς νυκτὸς, ἐφθειρεν ὃ ἦν αὐτῷ θνητὸν πατρῶιον· μεθ' ἡμέραν δὲ ἔχρειν ἀμβροσίᾳ. ²Πηλεὺς δὲ ἐπιτηρήσας, καὶ ἀσπαίροντα τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἐδόξα· καὶ Θέτις, κωλυθεῖσα τὴν προαίρεσιν τελειῶσαι, νήπιον τὸν παῖδα ἀπολιποῦσα, πρὸς Νηρηίδας ἦγχετο. ³Κομίζει δὲ τὸν παῖδα πρὸς Χείρωνα Πηλεὺς. Ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸν ἔτρεφε σπλάγγνοις λεόντων καὶ συῶν ἀγρίων καὶ ἄρκτων μυελοῖς, καὶ ὠνόμασεν Ἀχιλλεῖα (πρότερον μὲν ἦν ὄνομα αὐτῷ Λιγύρων), ὅτι τὰ χεῖλη μαστοῖς οὐ προσήνεγκε.

(7) Πηλεὺς δὲ μετὰ ταῦτα σὺν Ἰάσονι καὶ Διοσκουροῖς ἐπόρθησεν Ἰωλκόν· καὶ Ἀστυδάμειαν τὴν Ἀκάστου γυναῖκα φονεύει, καὶ διελὼν μεληδὸν, διήγαγε δι' αὐτῆς τὸν στρατὸν εἰς τὴν πόλιν.

(8) Ὡς δὲ ἐγένετο ἐναετῆς Ἀχιλλεὺς, Κάλχαντος λέγοντος οὐ δύνασθαι χωρὶς αὐτοῦ Τροίαν αἰρεθῆναι, Θέτις προειδυῖα, ὅτι δεῖ στρατεύμενον αὐτὸν ἀπολέσθαι, κρύψασα ἐσθῆτι γυναικείᾳ, ὡς παρθένον παρέθετο. . . εἰς Σκῦρον παρὰ Λυκομήδει supplev. Hev.) ²Κακεῖ τρεφόμενος, τῇ Λυκομήδους θυγατρὶ Δηϊδαμείᾳ μίγνυται· καὶ γίνεται παῖς Πύρρος αὐτῷ ὃ κληθεὶς Νεοπτόλεμος αὐθις. ³Ὀδυσσεὺς δὲ μνησθέντα παρὰ Λυκομήδει ζητῶν Ἀχιλλεῖα, σάλπιγγι χρησάμενος, εἶρε. Καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς Τροίαν ἦλθε.

⁴Συνείπετο δὲ αὐτῷ Φοῖνιξ ὁ Ἀμύντορος. Οὗτος ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐτυφλώθη, καταψευσαμένης φθορὰν Φθίας τῆς τοῦ πατρὸς παλλακίδος. Πηλεὺς δὲ αὐτὸν πρὸς Χείρωνα κομίσας, ὑπ' ἐκείνου θεραπευθέντα τὰς ὀφθαλμοὺς, βασιλέα κατέστησε Δολόπων.

⁵Συνείπετο δὲ καὶ Πάτροκλος ὁ Μενoitίου καὶ Σθενέλης τῆς Ἀκάστου, ἢ Περιπίδος τῆς Φέρητος, ἢ, καθάπερ φησὶ Φιλοκράτης, Πολυμήλης τῆς Πηλείως. ⁶Οὗτος ἐν Ὀποῦντι διενεχθεὶς ἐν παιδιᾷ περὶ ἀστραγάλων παίζων παῖδα Κλυσιώνυμον τὸν Ἀμφιδάμαντος ἀπέκτεινε. Καὶ φυγὼν μετὰ τοῦ πατρὸς, παρὰ Πηλεῖ κατώκει καὶ Ἀχιλλεῖως ἐρώμενος γίνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

(1) Κέκροψ αὐτόχθων, συμφύεξ ἔχων σῶμα ἀνδρὸς

dixisse ex ea sibi natum caelo dominaturum. ²Sunt etiam qui narrent Thetidem, quippe quae a Junone educata esset, Jovis concubitum evitasse; quare iratum Jovem imperasse ut illa mortali nuberet. ⁴Itaque quum Chiron consuleret Peleo, ut eam comprehenderet et in varias formas se commutantem detineret, hic speculatus illam corripuit. Quae quum modo ignis, modo aqua, modo fera fieret, non prius eam remisit, quam pristinam formam resumens conspexisset. ⁵Uxorem deinde eam duxit in Pelio, ubi dii convivio excepti nuptias celebrarunt. Ac Chiron Peleum donavit hasta fraxinea, Neptunus equis immortalibus Balio et Xantho.

(6) Postquam vero Thetis e Peleo infantem pepererat, immortalem reddere volens clam Peleo eum noctu in ignem immergebat, ut quidquid paternae in eo mortalitatis esset deleret, interdum unguebat ambrosia. ²Sed Peleus speculatus et palpitantem puerum in igne conspiciatus clamorem edidit; ac Thetis, quominus consilium exsequeretur prohibita, relicto infante, ad Nereidas se recepit. ³Tum puerum Peleus ad Chironem tulit, qui leonum visceribus eum et aprorum ursorumque medullis enutrivit, atque nominavit Achillem (antea enim Ligyron appellabatur), quia labra mammis non admoverat.

(7) Post haec Peleus cum Iasone et Dioscuris expugnavit Iolcum, et Astydiam Acasti uxorem interfecit, et membris ejus dissectis, per ea exercitum in urbem transduxit.

(8) Ubi nonum annum Achilles explevit, Calchante non posse sine illo Trojam capi vaticinante, Thetis praevidens eum in bellum profectum periturum esse, veste muliebri occultatum, quasi puellam, in Scyrum abduxit et Lycomedem custodiam ejus credidit. ²Ibi agens adolescentulus cum Lycomedis filia Deidamia concumbit, ex qua nascitur ei filius Pyrrhus, postea nominatus Neoptolemus. Verum ³Ulysses Achillem, quem apud Lycomedem esse indicio alicujus compererat, quaerens tubae ope invenit, atque hunc in modum Achilles contra Trojam profectus est.

⁴Secutus est eum Phoenix Amyntoris. Hunc a Phthia patris pellice, ut de stupro interpellata, falso insimulatum pater excacavit. Sed Peleus cum ad Chironem duxit, a quo curatum, oculorum luce recuperata, Dolopum regem constituit.

⁵Simul cum hoc Achillem secutus est Patroclus Menoetii filius ex Sthenele Acasti, vel Periapide Pheretis, vel, sicut Philocrates dicit, Polymele Pelei filia. ⁶Is Opunte, orta in talorum ludo dissensione, Clysonymum Amphidamantis filium interfecit. Atque exulans cum patre apud Peleum commoratur et Achillis fit amicus.

CAPUT XIV.

(1) Cecrops indigena, humano simul et serpentino

καὶ ἀράκοντος, τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσε πρῶτος, καὶ τὴν γῆν, πρότερον λεγομένην Ἀκτὴν, ἀφ' ἑαυτοῦ Κεκροπίαν ὀνόμασεν. ² Ἐπὶ τούτου, φασίν, ἔδοξε τοῖς θεοῖς πόλεις καταλαβέσθαι, ἐν αἷς ἐμελλον ἔχειν τιμὰς ἰδίας ἕκαστος. ³ Ἦκεν οὖν πρῶτος Ποσειδῶν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, καὶ πληξὶς τῇ τριαίνῃ, κατὰ μέσσην τὴν ἀκρόπολιν ἀνέφηνε θάλασσαν, ἣν νῦν Ἐρεχθίδα καλοῦσι. ⁴ Μετὰ δὲ τούτου ἦκεν Ἀθηνᾶ καὶ ποιησαμένη τῆς καταλήψεως Κέκροπα μάρτυρα, ἐφύτευσεν ἐλαίαν, ἣ νῦν ἐν τῷ Πανδρασίῳ δαίκεται. ⁵ Γενομένης δὲ ἐριδος ἀμφοῖν περὶ τῆς γῶρας, Ἀθηνᾶν καὶ Ποσειδῶνα διαλύσας Ζεὺς, κριτὰς ἔδωκεν, οὐχ, ὡς εἶπόν τινες, Κέκροπα καὶ Κρανῶν, οὐδὲ Ἐρεχθέα, θεοὺς δὲ τοὺς δώδεκα. ⁶ Καὶ τούτων δικαζόντων ἡ γῶρα τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρίθη, Κέκροπος μαρτυρήσαντος, ὅτι πρῶτον τὴν ἐλαίαν ἐφύτευσε. Ἀθηνᾶ μὲν οὖν ἀφ' ἑαυτῆς τὴν πόλιν ἐκάλεσεν Ἀθῆνας. ⁷ Ποσειδῶν δὲ, θυμῷ ὀργισθεὶς, τὸ Θριάσιον πεδῖον ἐπέκλυσε καὶ τὴν Ἀττικὴν ὑφαλὸν ἐποίησε.

(2) Κέκροψ δὲ γήμας τὴν Ἀκταίου κόρην Ἀγραυλον, παῖδα μὲν ἔσχεν Ἐρυσίχθονα, ὃς ἄτεκνος μετέλλαξε· θυγατέρας δὲ Ἀγραυλον, Ἴρσιν, Πάνδροσον. ² Ἀγραύλου μὲν οὖν καὶ Ἄρεος Ἀλκίππη γίνεται. Ταύτην βιαζόμενος Ἀλιβρόθιος, ὁ Ποσειδῶνος καὶ νύμφης Εὐρύτης, ὑπὸ Ἄρεος φωραθεὶς κτείνεται. ³ Ποσειδῶν δὲ ἐν Ἄρειῳ πάγῳ κτείνεται, δικαζόντων τῶν δώδεκα θεῶν, Ἄρει· καὶ ἀπολύεται.

(3) Ἐρσης δὲ καὶ Ἐρμῶς Κέφαλος, οὗ ἔρασθεισα Ἥως ἤρασε· καὶ μιγεῖσα ἐν Συρίᾳ παῖδα ἐγέννησε Τίθωνόν, ² οὗ παῖς ἐγένετο Φαέθων· τούτου δὲ Ἀστύνορος· τοῦ δὲ Σάνδακος. ³ ὃς ἐκ Συρίας ἔλθων εἰς Κιλικίαν, πόλιν ἐκτίσε Κελένδεριν, καὶ γήμας Φαρνάκην τὴν Μεγέσσαρου, Κινύραν τὸν Συρίων βασιλέα ἐγέννησε. ⁴ Κινύρας οὗτος ἐν Κύπρῳ, παραγενόμενος σὺν λαῷ, ἐκτίσε Πάρον γήμας δὲ ἐκεῖ Μεθάρμην, κόρην Πυγμαλίωνος Κυπρίων βασιλέως, Ὁξύπορον ἐγέννησε καὶ Ἀδωνιν· πρὸς δὲ τούτοις θυγατέρας Ὀρσεδίκην, Λαογόρην καὶ Βραϊσίαν. ⁵ Αὗται δὲ διὰ μῆνιν Ἀφροδίτης ἀλλοτρίοις ἀνδράσι συνευαζόμεναι, τὸν βίον ἐν Αἰγύπτῳ μετέλλαξαν. (4) Ἀδωνις δὲ ἐστὶ παῖς ὄν, Ἀρτέμιδος χολῶ πληγείς ἐν θήραις ὑπὸ σὸς ἀπέθανεν. ² Ἡσιόδος δὲ αὐτὸν Φοίνικος καὶ Ἀλφεισβοίας λέγει. Πανύσις δὲ φησι Θεϊαντος βασιλέως Ἀσσυρίων, ὃς ἔσχε θυγατέρα Σμύρναν. ³ Αὕτη κατὰ μῆνιν Ἀφροδίτης, οὗ γὰρ αὐτὴν ἐτίμα, ἔσχε τοῦ πατρὸς ἔρωτα· καὶ συνεργὸν λαβοῦσα τὴν τροφὸν, ἀγνοοῦντι τῷ πατρὶ νύκτας δώδεκα συνευάσθη. ⁴ Ὁ δὲ ὡς ἤσθετο, σπασάμενος ξίφος, ἐδίωκεν αὐτὴν· ἡ δὲ, περικαταλαμβανομένη, θεοῖς ἠύξατο ἀφανῆς γενέσθαι. Θεοὶ δὲ κατοικτεῖραντες αὐτὴν εἰς δένδρον μετέλλαξαν, ὃ καλοῦσι σμύρναν. ⁵ Δεκαμηνιαῖῳ δὲ ὕστερον χρόνῳ, τοῦ δένδρου βράγντος, γεννηθῆναι τὸν λεγόμενον Ἀδωνιν· ὃν Ἀφροδίτη διὰ κάλλος ἐτι νήπιον, κρύφα θεῶν, εἰς λάρνακα κρύψασα, Περσεφόνη παρ-

corpore præditus, in Attica primus regnavit et terram, quæ prius Acte dicebatur, de se Cecropiam nominavit. ² Sub eo, ut dicunt, placuit diis urbes occupare, in quibus suos quisque honores haberet. ³ Primus igitur Neptunus in Atticam venit, ac tridente feriens terram in media arce aquam marinam prosilire fecit, quam nunc Erechtheidem vocant. ⁴ Post hunc venit Minerva, et Cecropem occupationis testem faciens oleam consevit, quæ nunc in Pandrosio monstratur. ⁵ Orta deinde inter illos de terra contentione, Minervam et Neptunum reconcilians Jupiter iudices dedit non, ut nonnulli dicunt, Cecropem et Cranaum, nec Erechtheum, sed duodecim deos. ⁶ Quorum sententia Minervæ terra adjudicata est, quandoquidem Cecrops ab illa primum oleam satam esse testimonio suo confirmavit. Minerva igitur de se ipsa urbem nominavit Athenas; ⁷ Neptunus vero, animo indignatus, Thriasium campum inundavit et totam Atticam aquarum proluvie obruit.

(2) Cecrops, ducta Actæi filia Agraulo, filium suscepit Erysichthonem, qui sine liberis e vita decessit, filias vero Agraulum, Hersen, Pandrosium. ² Ex Agraulo quidem et Marte nascitur Alcippe. Huic vim inferens Halirrhothius, Neptuni et Eurytæ nymphæ, a Marte deprehensus occiditur. ³ Quam ob rem Neptunus iratus Martem in Atropago cædis reum agit, sed is deorum, qui sederunt iudices, sententia absolvitur.

(3) Herse et Mercurio natus est Cephalus, quem Aurora amore inflammata rapuit, cum eoque congressa in Syria filium peperit Tithonum. ² Hujus fuit Phaethon, hujus Astynous, hujus Sandæus; ³ qui ex Syria in Ciliciam profectus urbem condidit Celenderin, et ducta Pharnace Megessari filia, Cinyram Syriorum regem procreavit. ⁴ Hic in Cyprum transvectus cum populo Paphum condidit, ductaque ibi uxore Metharme, Pygmalionis Cypriorum regis filia, Oxyporum genuit et Adonin, ac præter eos Orsedicen, Laogoren, Bræsiam filias. ⁵ Hæc vero ob Veneris iram cum alienigenis concumbentes viris, in Ægypto vitam cum morte commutarunt. (4) Adonis autem puer adhuc per Dianæ iram in venatione ab apro percussus interiiit. ² Hesiodus cum Phœnicis et Alpheisbœæ filium dicit, Panyasis autem Thiantis regis Assyriorum, qui filiam habebat Smyrnam. ³ Hæc per iram Veneris, quod eam nihili faciebat, patris amore capta est atque usa nutricis opera cum in scio patre noctes duodecim concubuit. ⁴ Is vero ubi rem sensit, stricto gladio filiam persecutus est; quæ quum jam comprehenderetur, deos rogavit, ut e conspectu auferretur. Dii igitur illam miserati in arborem commutarunt, quam smyrnam (myrriam) vocant. ⁵ Ac decimo post mense ex rescissa arbore natum dicunt Adonin, quem Venus infantem propter pulchritudinem clam diis in arca occultatum apud Proserpinam deposuit. Illa vero ubi

στατο. Ἐκείνη δὲ, ὡς ἐθέασατο, οὐκ ἀπέδίδου. ⁶ Κρίσεως δὲ ἐπὶ Διὸς γενομένης, εἰς μοῖρας διηρέθη ὁ ἱνιαυτός· καὶ μίαν μὲν παρ' ἑαυτῷ μένειν τὸν Ἄδωνιν, μίαν δὲ παρὰ Περσεφόνη προσέταξε, τὴν δὲ ἐτέρην παρὰ Ἀφροδίτῃ. ⁷ Ὁ δὲ Ἄδωνις ταύτῃ προσέειπε καὶ τὴν ἰδίαν μοῖραν. Ὑστερον δὲ θηριῶν Ἄδωνις ὑπὸ σὺς πληγεῖς ἀπέθανε.

(5) Κέκροπος δὲ ἀποθανόντος, Κραναὸς αὐτόχθων ὢν, ἐφ' οὗ τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνος λέγεται κατακλυσμὸν γενέσθαι. ² Οὗτος γήμας ἐκ Λακεδαιμόνος Πελοπείδῃ τὴν Μήνυτος, ἐγέννησε Κραναὴν, καὶ Κραναίγμην, καὶ Ἀθιδά· ἧς ἀποθανούσης ἐτι παρθένου, τὴν χώραν Κραναὸς Ἀθιδά προσηγόρευσε.

(6) Κραναὸν δὲ ἐκβαλὼν Ἀμφικτύων ἐβασίλευσε. Τοῦτον ἔνιοι μὲν Δευκαλίωνος, ἔνιοι δὲ αὐτόχθονα λέγουσι.

² Βασίλευσαντα δὲ αὐτὸν ἔτη δώδεκα Ἐριχθόνιος ἐκβάλλει. Τοῦτον οἱ μὲν Ἡφαίστου καὶ τῆς Κραναοῦ θυγατρὸς Ἀθιδῆος εἶναι λέγουσιν· οἱ δὲ Ἡφαίστου καὶ Ἀθηνᾶς, οὕτως· ³ Ἀθηνᾶ παρεγένετο πρὸς Ἡφαιστον, ὅπλα κατασκευάσαι θέλουσα· ὁ δὲ, ἐγκαταλειμμένος ὑπὸ Ἀφροδίτης, εἰς ἐπιθυμίαν ὤλισθε τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ διώκειν αὐτὴν ἤρξατο· ἡ δὲ ἔφυγεν. ⁴ Ὡς δὲ ἐγγὺς αὐτῆς ἐγένετο, πολλῇ ἀνάγκῃ, ἣν γὰρ χωλὸς, ἐπειρήσθη συνελθεῖν. Ἡ δὲ, ὡς σώφρων καὶ παρθένος οὖσα, οὐκ ἠθέλησε. Ὁ δὲ ἀπεσπέρμηθεν εἰς τὸ σκέλος τῆς θεᾶς. ⁵ Ἐκείνη δὲ μυσταχθεῖσα, ἐρίψατο ἀπομάζασα τὸν γόνον εἰς γῆν ἔρριψε. Φευγούσης δὲ αὐτῆς, καὶ τῆς γονῆς εἰς γῆν πεσοῦσης, Ἐριχθόνιος γίγνεται. ⁶ Τοῦτον Ἀθηνᾶ κρύφα τῶν ἄλλων θεῶν ἔτρεφεν, ἀθάνατον θέλουσα ποιῆσαι· καὶ καταθεῖσα αὐτὸν εἰς κίστην, Πανδρόσῃ τῇ Κέκροπος παρακατέθετο, ἀπειπούσα τὴν κίστην ἀνοίγειν. ⁷ Αἱ δὲ ἀδελφαὶ τῆς Πανδρόσου ἀνοίγουσιν ὑπὸ περιεργίας, καὶ θεοῖν τῇ βρέφει παρεσπειραμένον δράκοντα· ⁸ καὶ, ὡς μὲν ἔνιοι λέγουσιν, ὑπ' αὐτοῦ διεσθάρησαν τοῦ δράκοντος, ὡς δὲ ἔνιοι, δι' ὄργην Ἀθηνᾶς ἐμμανεῖς γενόμεναι, κατὰ τῆς ἀκροπόλεως αὐτὰ ἔρριψαν. ⁹ Ἐν δὲ τῇ τεμένει τραφαῖς Ἐριχθόνιος ὑπ' αὐτῆς Ἀθηνᾶς, ἐκβαλὼν Ἀμφικτύονα, ἐβασίλευσεν Ἀθηναίων καὶ τὸ ἐν ἀκροπόλει ξόانون τῆς Ἀθηνᾶς ἰδρύσατο, καὶ τῶν Παναθηναίων τὴν ἑορτὴν συνεστήσατο. ¹⁰ Καὶ Πασιθέαν Νηίδα νύμφην ἐγημεν, ἐξ ἧς παῖς Πανδίων ἐγεννήθη.

(7) Ἐριχθονίου δὲ ἀποθανόντος καὶ ταφέντος ἐν τῇ τεμένει τῆς Ἀθηνᾶς, Πανδίων ἐβασίλευσεν· ² ἐφ' οὗ Δημήτηρ καὶ Διόνυσος εἰς τὴν Ἀττικὴν ἦλθον. Ἀλλὰ ὁ Δημήτρα μὲν Κελσὸς εἰς τὴν Ἐλευσίνα ὑπέδραστο, Διόνυσον δὲ Ἰκάριος, καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ κλῆμα ἀμπέλου. Καὶ τὰ περὶ τὴν οἰνοποιίαν μανθάνων, καὶ τὰς τοῦ θεοῦ δωρήσασθαι θέλων χάριτας ἀνθρώποις, ἀφικνεῖται πρὸς τινὰς ποιμένας, οἱ γευσάμενοι τοῦ ποτοῦ, καὶ χωρὶς ὕδατος δι' ἡδονὴν ἀφειδῶς ἐλχύσαντες, πεφαρμάχθαι νομίζοντες, ἀπέκτειναν αὐτόν. Μεθ' ἡμέραν δὲ νοήσαντες, ἔθαψαν αὐτόν. ⁴ Ἡριγόντῃ

puerum conspexisset, reddere eum noluit. ⁶ Delato ad Jovem iudicio, annus in tres divisus est partes, atque iussit Jupiter, ut unam ubi ipse vellet Adonis degeret, alteram apud Proserpinam, tertiam denique apud Venerem. ⁷ Huic autem et suam ipsius partem Adonis attribuit. (Postea in venatione ab apro vulneratus occidit.)

(5) Cecrope mortuo, regnavit Cranaus indigena, sub quo Deucalionis diluvium fuisse dicitur. ² Hic ducta e Lacedæmone Peliade Menytis filia, procreavit Cranaen et Cranæchmen et Athidem; quæ quum virgo adhuc diem obiisset, Cranaus ab ea terram Atticam nominavit.

(6) Cranao expulso regnavit Amphictyon, quem alii Deucalionis filium, alii indigenam fuisse dicunt.

² Hunc post regnum duodecim annorum eiecit Erichthonius, quem nonnulli Vulcano et Athide Cranae filia natum dicunt, nonnulli autem Vulcano et Minerva, hunc in modum: ² Minerva arma sibi fabricari volens Vulcanum adierat. Hunc interim a Venere relictum Minervæ stuprandæ desiderium incessit et impetum in eam facere aggressus est. Illa vero fugit. ⁴ Vulcanus autem assecutus eam, quamquam multo cum labore (nam claudus erat), coitus facturus erat periculum. At Minerva, pudica et virgo, virum non admisit, qui itaque in femur deæ semen effudit. ⁵ Quod abominata illa semen lana detersum in terram abiecit et fuga se recepit. Ex demisso vero in humum semine nascitur Erichthonius. ⁶ Hunc Minerva immortalem reddere studens clam ceteris diis educavit, et in cista impositum Pandroso Cecropis filia custodiendum tradidit, ne cistam illa aperiret interdicens. ⁷ Sed Pandrosi sorores curiosæ cistam aperiunt ac advolutum puero draconem conspiciunt, ⁸ a quo, secundum nonnullos, interemtæ sunt; aliorum vero testimonio per iram Minervæ furore percitæ de arce se præcipites dederunt. ⁹ Erichthonius autem ab ipsa Minerva in templo educatus, pulso Amphictyone, Athenarum regno potitus est, et Minervæ simulacrum in arce consecravit, Panathenarumque festum instituit. ¹⁰ Uxorem duxit Pasitheam, ex qua Pandionem filium suscepit.

(7) Erichthonio vita defuncto et in sacrario Minervæ sepulto, successit Pandion; ² quo regnante Ceres et Bacchus in Atticam venere. Cererem Eleusine Celeus excepit, ² Bacchum vero Icarium, qui ab eo vitis palmitem accepit et vini faciendi rationem edoctus est. Is igitur dei beneficia mortalibus impertiturus ad pastores se quosdam contulit, qui quum gustassent potum et nulla aqua temperatum animi caussa largius hausissent, malum sibi medicamentum datum esse arbitrati Icarium interfecerunt. Verum postridie quum scelus perpetratum cognovissent, ipsum

δὲ τῆ θυγατρὶ, τὸν πατέρα μαστεύουσα, κύνων συνή-
θης ὄνομα Μαίρα, ἢ τῷ Ἰκαρίῳ συνείπατο, τὸν νε-
κρὸν ἐμήνυσε· κακείνη κατοδυρομένη τὸν πατέρα,
ἑαυτὴν ἀνίρτησε.

(8) Πανδίων δὲ γήμας Ζευσίππην τῆς μητρὸς τὴν
ἀδελφῆν, θυγατέρας μὲν ἐτέκνωσε Πρόκνην καὶ Φι-
λομήλαν· παιδᾶς δὲ διδύμους Ἐρεχθέα καὶ Βούτην.
² Πολέμου δὲ ἐξαναστάντος πρὸς Λαβδάκον περὶ γῆς
ἄρων, ἐπεκαλέσατο βοηθὸν ἐκ Θράκης Τηρέα τὸν
Ἄρεος. Καὶ τὸν πόλεμον σὺν αὐτῷ κατορθώσας, ἔδωκε
Τηρεῖ πρὸς γάμον τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Πρόκνην. ³ Ὁ
δὲ, ἐκ ταύτης γεννήσας παῖδα Ἴτυν, καὶ Φιλομήλας
ἐρασθεῖς, ἐφθείρε καὶ ταύτην, εἰπὼν τεθνάναι Πρό-
κνην, κρύπτων ἐπὶ τῶν χωρίων. ⁴ Ἀῤῥθις δὲ γήμας Φι-
λομήλαν, συνηνάζετο, καὶ τὴν γλώσσαν ἐξέτεμεν
αὐτῆς. Ἡ δὲ ὑφῆνασα ἐν πέπλῳ γράμματα [καὶ] διὰ
τούτων ἐμήνυσε Πρόκνη τὰς ἰδίαις συμφοράς. ⁵ Ἡ δὲ,
ἀναζητήσασα τὴν ἀδελφῆν, κτείνει τὸν παῖδα Ἴτυν,
καὶ κατεψήσασα, Τηρεῖ δεῖπνον ἀγνοοῦντι προσίθησι·
καὶ μετὰ τῆς ἀδελφῆς διὰ ταχέος ἔφυγε. ⁶ Τηρεὺς δὲ
αἰσθόμενος, ἀρπάσας πέλεκυν, εἰώκεν. Αἱ δὲ ἐν Δαυ-
λίᾳ τῆς Φωκίδος γινόμεναι περικατάληπτοι θεοῖς
εὐχονται ἀπορνεωθῆναι. ⁷ Καὶ Πρόκνη μὲν γίνεται
ἀηδὼν, Φιλομήλα δὲ χελιδὼν. Ἀπορνεοῦται δὲ καὶ
Τηρεὺς, καὶ γίνεται ἔποψ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ΄.

(1) Πανδίωνος δὲ ἀποθανόντος, οἱ παῖδες τὰ πα-
τρῶα ἐμερίσαντο. Καὶ τὴν βασιλείαν Ἐρεχθεὺς λαμ-
βάνει, τὴν δὲ ἱερωσύνην τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ποσει-
δῶνος τοῦ Ἐριχθονίου Βούτης. ² Γήμας δὲ Ἐρεχθεὺς
Πραξιθέαν τὴν Φρασίμου καὶ Διογενείας τῆς Κηφισοῦ,
ἔσχε παιδᾶς Κέκροπα, Πάνδιον, Μητίον· θυγατέ-
ρας δὲ, Πρόκριν, Κρέουσαν, Χθονίαν, Ὀρειθίαν, ἣν
ἤρπασε Βορέας.

³ Χθονίαν μὲν σὺν ἔγγιμῃ Βούτης, Κρέουσαν δὲ Ξου-
θος, Πρόκριν δὲ Κέφαλος δὲ Δηϊόνος. ⁴ Ἡ δὲ, λαβοῦσα
χρυσοῦν στέφανον, Πτελέοντι συνευνάζεται· καὶ φω-
ραθεῖσα ὑπὸ Κεφάλου, πρὸς Μίνωα φεύγει. ⁵ Ὁ δὲ
αὐτῆς ἐρᾷ, καὶ πείθει συνελθεῖν. Εἰ δὲ γε συνέλθοι
γυνὴ Μίνωι, ἀδύνατον ἦν αὐτὴν σωθῆναι. Πασίφῃ
γάρ, ἐπειδὴ πολλαῖς Μίνως συνηνάζετο γυναῖξιν,
ἐφαρμάκευσεν αὐτὸν, καὶ, ὅποτε ἄλλη συνηνάζετο,
εἰς τὰ ἄρθρα ἐφίει θηρία, καὶ οὕτως ἀπώλλυτο. ⁶ Ἐχόντος οὖν αὐτοῦ κύνα ταχὺν, ἀκόντιόν τε ἰσυδό-
λον, ἐπὶ τούτοις Πρόκρις, δοῦσα τὴν Κερκαίαν πιεῖν
ἔβξαν, πρὸς τὸ μηδὲν βλάψαι, συνευνάζεται. ⁷ Δείσασα
δὲ αῤῥθις τὴν Μίνωος γυναῖκα, ἤκεν εἰς Ἀθήνας· καὶ
διαλλαγεῖσα Κεφάλῳ, μετὰ τούτου παραγίνεται ἐπὶ
θήραν· ἦν γὰρ θηρευτική. ⁸ Διωκούσης γὰρ αὐτῆς ἐν
τῇ λόγμῃ ἀγνοήσας Κέφαλος ἀκοντίζει, καὶ ταχὺν
ἀποκτείνει Πρόκριν. Καὶ κριθεῖς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ φυ-
γὴν αἰδίου καταδικάζεται.

sepeliverunt. ¹ Erigonæ autem filiaë patrem quaerenti herilis
canis, cui Maeræ nomen erat, Icarium consecrari solita
corpus indicavit; illa vero patrem deflens suspendio se
necavit.

(8) Pandion ducta Zeuxippe matris sorore, filias pro-
creavit Procnen et Philomelam, filios vero geminos Ere-
chtheum et Buten. ² Deinde exorto contra Labdacum bello
de terræ finibus, socium e Thracia arcessivit Tereum,
Martis filium. Cujus auxilio adjutus quum bellum feliciter
gessisset, Procnen filiam ei dedit in matrimonium. ³ Tereus
autem, suscepto ex illa Itye filio, Philomelæ amore cor-
reptus cum hac quoque congressus est, Procneu, quam
in agris occultaverat, mortuam esse simulans. ⁴ Deinde
Philomelam uxorem ducens cum ea concubebat atque
linguam ei excidit. Hac tamen per literas in peplo con-
textas suas Procne miseras significavit. ⁵ Procne igitur,
quaesita sorore, Ityu puerum trucidatum elixatumque Te-
reo ignaro epulandum apposuit, ac deinde cum sorore
quam celerrime aufugit. ⁶ Tereus, re cognita, arrepta securi
insecutus est. Hæc vero in Daulia Phocidis urbe quum
jam comprehenderentur, deos rogarunt, ut in aves muta-
rentur. ⁷ Et Procne quidem fit Iuscina, Philomela autem
hirundo. Tereus quoque in upupam avem transformatus
est.

CAPUT XV.

(1) Pandione defuncto filii patria bona inter se divise-
runt. Erechtheus regnum accepit, Butes vero sacerdotium
Minervæ et Neptuni Erichthonii. ² Uxorem Erechtheus
duxit Praxitheam Phrasimi et Diogenæ Cephisi, ex eaque
filios suscepit Cecropem, Pandorum, Metionem, filias
Procrin, Creusam, Chthoniam, Orithyiam, quam rapuit
Boreas.

³ Chthoniam uxorem duxit Butes, Creusam Xuthus,
Procrin Cephalus Deionis filius. ⁴ Hac, sumta corona au-
rea, a Pteleonte comprimitur et a Cephalo deprehensa ad
Minoem confugit. ⁵ Qui amore captus ei persuadet ut cum
ipso concumberet. At si mulier cum Minoe concubuit, nullo
modo potuit servari. Nam Pasiphae, quod cum multis mu-
lieribus Minos rem habebat, eum veneficiis infecit, ita ut
quoties cum alia congrederetur, in illius artus viperæ im-
mitterentur, ideoque pellices perirent. ⁶ Quum vero Minos
canem perniciousum haberet et jaculum a scopis nunquam
aberrans, ea conditione ut hæc acciperet, Procris, data
ad bibendum Circeæ radice, ne quid sibi Minos noceret,
cum eo concumbit. ⁷ Deinde vero timens Minois uxorem
revertitur Athenas, et Cephalo reconciliata cum eo ad ve-
nandum exit; nam venationis studio valde oblectabatur.
⁸ Sed feras quondam insequentem in virgultis ignarus Ce-
phalus jaculo petit, et confossam Procrin interficit. Quo-
circa Cephalus ab Areopagi iudicibus ad exilium sempiternum
condemnatur.

στρατεύσαντες ἐπ' Ἀθήνας, ἐξέβαλον τοὺς Μητιονί-
δας, καὶ τὴν ἀρχὴν τετραχῆ διείλον· εἶχε δὲ τὸ πᾶν
κράτος Αἰγεύς. ² Γαμεί δὲ πρῶτον μὲν Μῆταν τὴν
ἽΟπλητος· δευτέραν δὲ Χαλκιόπην τὴν ἸΡηξήνορος.
³ Ὡς δὲ οὐκ ἐγένετο παῖς αὐτῷ, δεδοικῶς τοὺς ἀδελ-
φούς, εἰς Πυθίαν ἦλθε, καὶ περὶ πατρῶν γονῆς ἐμαν-
τεύετο. ⁴ Ὁ δὲ θεὸς ἔχρησεν αὐτῷ·

Ἄσκού τὸν προύχοντα πόδα, μέγα φέρτατε λαῶν,
μὴ λύσης, πρὶν ἐς ἄκρον Ἀθηναίων ἀφίκηται.

(7) Ἀπορῶν δὲ τὸν χρῆσμον, ἀνῆει πάλιν εἰς Ἀθήνας.
Καὶ Τροίξῃνα διοδεύων, ἐπιξενούται Πιτθεὶ τῷ Πέλο-
πος· ² δὲ τὸν χρῆσμον συνείς, μεθύσας αὐτὸν τῇ θυγατρὶ
συγκατέκλινεν Αἶθρα. Τῇ δὲ αὐτῇ νυκτὶ καὶ Ποσει-
δῶν ἐπλησάσεν αὐτῆς. ³ Αἰγεύς δὲ ἐντειλάμενος Αἶθρα,
εἰάν ἄρβρα γεννήσῃ, τρέφειν καὶ, τίνος ἔσται, μὴ λέ-
γειν, ἀπέλιπε δὲ ὑπὸ τινὶ πέτρα μάχαιραν καὶ πέδιλα,
εἰπὼν, ὅταν ὁ παῖς δύνηται τὴν πέτραν ἀποκυλίσας
ἀιελέσθαι ταῦτα, τότε μετ' αὐτῶν αὐτὸν ἀπο-
πέμψειν.

⁴ Αὐτὸς δὲ ἦκεν εἰς Ἀθήνας, καὶ τὸν τῶν Παναθη-
ναίων ἀγῶνα ἐπιτέλει, ἐν ᾧ ὁ Μίνως παῖς Ἀνδρό-
γεως ἐνίκησε πάντας. ⁵ Τοῦτον Αἰγεύς ἐπὶ Μαραθῶ-
νιον ἐπέμψε ταῦρον, ὅφ' οὐδ' ἐπιφάρη. ⁶ Ἔνιοι δὲ αὐτὸν
λέγουσι πορευόμενον εἰς Θήβας ἐπὶ τὸν Λαίου ἀγῶνα
πρὸς τῶν ἀγωνιστῶν ἐνεδρευθέντα διὰ φόβον ἀπο-
λέσθαι.

⁷ Μίνως δὲ, ἐπελθόντος αὐτοῦ θανάτου, θύων ἐν
Πάρῳ ταῖς Χάρισι, τὸν μὲν στέφανον ἀπὸ τῆς κεφα-
λῆς ἔρριψε, καὶ τὸν αὐλὸν κατέσχε, καὶ τὴν θυσίαν
οὐδὲν ἤπτον ἐπετέλεσεν. Ὅθεν ἔτι καὶ δεῦρο χωρὶς
αὐλῶν καὶ στεφάνων ἐν Πάρῳ θύουσι ταῖς Χάρισι.

(8) Μετ' οὐ πολὺ δὲ, θαλασσοκρατῶν ἐπολέμησε
στολῶ τὰς Ἀθήνας, καὶ Μεγάρα εἶλε, Νίσου βασι-
λεύοντος τοῦ Πανδίωνος, καὶ Μεγαρέα τὸν Ἰππομέ-
νους ἐξ Ὀγγηστοῦ Νίσῳ βοηθὸν ἐλθόντα ἀπέκτεινεν.
² Ἀπέθανε δὲ καὶ Νίσος διὰ θυγατρὸς προδοσίαν. Ἔχοντι
γὰρ αὐτῷ πορφυρίαν ἐν μέσῃ τῇ κεφαλῇ τρίχα, ταύ-
της ἀραιριθείσης τελευτᾷ. Ἡ δὲ θυγάτηρ αὐτοῦ
Σκύλλα, ἐρασθεῖσα Μίνως, ἐξείλε τὴν τρίχα. ³ Μίνως
δὲ Μεγάρων κρατήσας, καὶ τὴν κόρην τῆς πρύμνης
τῶν ποδῶν ἐκδήσας, ὑποβρύχιον ἐποίησε.

⁴ Χρονιζομένου δὲ τοῦ πολέμου, μὴ δυνάμενος εἰλεῖν
Ἀθήνας, εὐχεται Διὶ, παρ' Ἀθηναίων λαθεῖν δίκας.
⁵ Γενομένου δὲ τῇ πόλει λιμοῦ τε καὶ λοιμοῦ, τὸ μὲν
πρῶτον, κατὰ λόγιον Ἀθηναῖοι παλαιὸν τὰς Ἰακίν-
θου κόρας, Ἀνθηίδα, Αἰγληίδα, [Ἡνθηίδα,] Λυταίαν,
ἽΟρθαίαν, ἐπὶ τὸν Γεραίστου τοῦ Κύκλωπος τάφρον
κατέσφαζαν. ⁶ Τούτων δὲ ὁ πατήρ Ἰακίνθος ἐλθὼν ἐκ
Λακεδαιμόνος Ἀθήνας κατώκει. Ὡς δὲ οὐδὲν ὄφελος
ἦν τοῦτο, ἐχρῶντο περὶ ἀπαλλαγῆς. Ὁ δὲ θεὸς ἀνεί-
πεν αὐτοῖς, Μίνωϊ διδόναι δίκας ἅς ἂν αὐτὸς αἰρείται.
⁷ Πέμψαντες οὖν πρὸς Μίνωα, ἐπέτρεπον αἰτεῖν δίκας.
⁸ Μίνως δὲ ἐκέλευσεν αὐτοῖς κούρους ἑπτὰ καὶ κόρας τὰς
ἰσας χωρὶς ὄπλων πέμψειν τῷ Μινωτάρῳ βοράν.

Metionidas ejecerunt et regnum in quattuor distribu-
erunt partes; summum vero imperium erat penes Ægeum. ² Hic
primam uxorem duxit Metam Hopletis filiam, secunda
Chalciopen Rhexenoris. ³ Quum autem nulla ei proles esset,
fratrum metu Pythiam adiit, deque filiorum progenie re-
sponsum dari sibi postulavit. ⁴ Cui deus ita vaticinatus est:

Macte tua virtute, pedem qui prominat utri-
ne prius exsolvas quam scandas Palladis arcem.

(7) Ambigens ille quid sibi vellet oraculum, rediit Athe-
nas, ac per Træzenem iter faciens a Pittheo Pelopis filio
hospitio exceptus est. ² Qui quoniam oraculum intellexerat,
Ægeo inebriato Æthram filiam comprimendam submitit.
Cum hac vero eadem nocte Neptunus quoque congressus
est. ³ Sed Ægeus, postquam Æthrae mandaverat, ut si mas-
culum pareret, eum educaret, neque cujusnam ille filius
esset indicaret, ense et calceos sub saxo abditos reliquit,
verbis addens, ut, ubi puer subvoluto saxo hæc tollere
posset, ipsum cum hisce ad se rebus mitteret.

⁴ Ipse interim venit Athenas et Panathenæorum certamen
instituit, in quo Minois filius Androgeus omnes devicit.

⁵ Hunc Ægeus contra Marathonium taurum misit, a quo
interemtus est. ⁶ Nonnulli autem dicunt eum Thebas ad
Laii certamen proficiscentem a certatoribus insidiatis ob
invidiam esse necatum.

⁷ Verum Minos, quum ei afferretur nuntius de filii
morte, in Paro Gratiis sacra faciens coronam e capite ab-
jecit et tibiæ cantum cohibuit, sacrificium nihilo tam-
en secius absolvit. Hinc etiam nunc sine tibiis et coronis
in Paro insula Gratiis sacra faciunt. (8) Sed non multo
post, quum maris imperium teneret, comparata classe
Athenas oppugnavit, et Megara cepit, Niso Pandionis filio
opitulatum venerat, interfecit. ² Occubuit et Nisus per filia-
e prodicionem. Habebat enim in capitis vertice crinem pur-
pureum, quo adempto ipsi moriundum erat. Hunc ei cri-
nem filia ejus Scylla Minois amore capta eripuit. ³ Minos
vero Megaris potitus virginem pedibus ad navis puppem
reliatam submersit.

⁴ Deinde protracta obsidione, quum Athenas capere non
posset, vota fecit Jovi, ut ipse de Atheniensibus injuriæ
pœnas sumeret. ⁵ Fame itaque et peste in urbe subortis,
primum quidem ex veteri oraculo Athenienses Hyacinthi
fillas, Anthedem, Ægleidem, Lytæam, Orthæam ad Ge-
ræsti Cyclopiis tumulum jugularunt. ⁶ Harum enim pater
Hyacinthus Lacedæmone Athenas commigraverat. Quod
quum nulla esset utilitate, oraculum de malorum delibe-
ratione consulentibus deus edixit, ut Minoi quas ipse
vellet darent pœnas. ⁷ Igitur Athenienses, missis ad Minoem
legatis, pœnas exigendi dederunt potestatem. ⁸ Imperavit
Minos ut septem pueros totidemque puellas sine armis
mitterent Minotauro devorandos.

⁹ Ἦν δὲ οὗτος ἐν Λαβυρίνθῳ καθειργμένος, ἐν ᾧ τὸν εἰσελθόντα ἀδύνατον ἦν ἐξίεναι· πολυπλόκοις γὰρ καμπαῖς τὴν ἀγνοουμένην ἐξοδὸν ἀπέκλειε. ¹⁰ Κατεσκευάκει δὲ αὐτὸν Δαίδαλος, ὁ Εὐπαλάμου παῖς τοῦ Μησιόνοσ· καὶ Ἀλκίππησ. Οὗτος ἦν ἀρχιτέκτων ἀριστος, καὶ πρῶτος ἀγαλμάτων εὐρετής. (9) Οὗτος ἐξ Ἀθηνῶν ἐφυγεν, ἀπὸ τῆσ ἀχροπόλεωσ βαλὼν τὸν τῆσ ἀδελφῆσ Πέρδικωσ υἱὸν Τάλω, μαθητὴν ὄντα, δείσασ μὴ διὰ τὴν εὐφυΐαν αὐτὸν ὑπερβάλῃ· σιαγόνα γὰρ ὄφρωσ εὐρών, ξύλον λεπτὸν ἐπρίσε. ² Φωραθέντωσ δὲ τοῦ νεκροῦ, κριθεῖσ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, καταδικασθεῖσ πρὸσ Μίνωα ἐφυγε. Κάκει, Πασιφάησ ἐρασθείσῃσ τοῦ Ποσειδῶνοσ ταύρου συνήργησε τεχνησάμενοσ ξυλίνην βούην· ³ καὶ τὸν Λαβύρινθον κατεσκεύασεν, εἰσ ὃν κατὰ ἔτοσ Ἀθηναῖοι κούρουσ ἑπτὰ καὶ κόρασ τὰσ Ἰσασ, τῶ Μινωταύρῳ βορὰν, ἐπεμπον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ΄.

(1) Θησεὺσ δὲ, γεννηθεῖσ ἐξ Αἰθρασ Αἰγεῖ παῖσ, ὡσ ἐγενήθη τέλειοσ, ἀπωσάμενοσ τὴν πέτραν, τὰ πέδιλα καὶ τὴν μάχαιραν ἀναιρεῖται· καὶ πεζὸσ ἠπείγετο εἰσ τὰσ Ἀθήνασ. ² Φρουρουμένησ δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν κακούργων τῆσ ὁδοῦ, ἡμέρωσε. ³ Πρῶτον μὲν οὖν Περιφῆτην τὸν Ἡφαίστου καὶ Ἀντικλείασ, ὃσ ἀπὸ τῆσ κορύνῃσ, ἦν ἐφόρει, Κορυνήτησ ἀπεκαλεῖτο, ἐκτεινεν ἐν Ἐπιδαύρῳ. Πόδασ δὲ ἀσθενεῖσ ἔχων οὗτωσ ἐφόρει κορύνην σιδηρᾶν, δι' ἧσ τοὺσ παριόντασ ἐκτεινε. Ταύτην ἀφελόμενοσ Θησεὺσ ἐφόρει.

(2) Δεύτερον δὲ κτείνει Σίνιν τὸν Πολυπήμονοσ καὶ Συλέασ τῆσ Κορίνθου. ² Οὗτωσ Πιτυοκάμπτησ ἐπεκαλεῖτο. Οἰκῶν γὰρ τὸν Κορινθίων ἰσθμὸν, ἠνάγκαζε τοὺσ παριόντασ πίτυσ κάμπτοντασ (κάμπτων αὐτάσ?) ἀνέχεσθαι· ³ οἱ δὲ διὰ τὴν ἀσθένειαν οὐκ ἠδύναντο [κάμπτειν], καὶ ὑπὸ τῶν δένδρων ἀναρβιπτούμενοι πανωλέθρωσ ἀπώλλυντο. ⁴ Τούτῳ τῶ τρόπῳ Θησεὺσ Σίνιν ἀπέκτεινεν.

ΛΕΙΠΕΙ ΠΟΛΛΑ.

⁹ Is inclusus erat in Labyrinthum, unde ingressus quispam nullo modo poterat exire; multiplices enim viarum ambages ab incognito exitu excludebant. ¹⁰ Edificaverat eum Dædalus, Eupalami ex Metione nati et Alcippes filius, architectus præstantissimus idemque primus statuarum inventor. (9) Hic Athenis profugerat, quia ex arce dejecerat Perdices sororis filium Talaum, discipulum suum, veritus ne ab eo ingenii solertia superaretur. Is enim serpentis malam nactus, eo tenue lignum secuit. ² Deinde ubi puerum ab eo necatum esse compertum fuit, reus in Areopago peractus ad Minoem confugit. Atque hic, Pasiphae Neptuni tauri amore inflammata, bovem ligneam affabre compegit, ³ et Labyrinthum exstruxit, ad quem quotannis Athenienses septem pueros totidemque puellas Minotauro vorandos mittebant.

CAPUT XVI.

(1) Theseus, ex Æthira Ægeο natus, ubi adoleverat, summoto saxo calceos et ensē aufert et pedestri itinere contendens Athenas, ² obsessam a viris maleficis viam percavit. ³ Et primum quidem Peripheten, Vulcani ex Anticlea filium, qui quod clavam gestabat Coryneta (*Claviger*) dicebatur, ad Epidaurum occidit. Quum enim pedibus imbecillis esset, ferrea clava utebatur, qua prætereuntes interfeciebat. Hanc illi ereptam postea Theseus ferebat.

(2) Alterum occidit Sinin, Polypemonis et Syleæ, Corinthi filia. ² Hic Pityocamples cognominatus est. Nam in Corinthiorum isthmo agens prætereuntes cogebat, ut quas ipse pinus inflexerat, inflexas tenerent. ³ Quod quum virium imbecillitate facere non possent, arborum impetu in altum abrepti miserrime peribant. ⁴ Eundem in modum et ipsum Sinin interfecit Theseus.

DESUNT MULTA.

FRAGMENTA BIBLIOTHECÆ.

Quum Photii testimonio compertum habeamus Apollodorum in Bibliotheca usque ad Ulyssis errores narrationem produxisse, quæ sequuntur fragmenta ex extrema hujus operis parte videntur repetita.

1.

Schol. ad Lycophr. 440 : Καὶ οὕτω μὲν οἱ πολλοὶ φασίν, ὅτι μετὰ Μόψον ἀπῆλθεν εἰς Κιλικίαν Ἀμφίλοχος. Ἄλλοι δὲ φασίν, ὡς καὶ Ἀπολλόδωρος, ὅτι Ἀμφίλοχος ὁ Ἀλκμαίωνος ὕστερον στρατεύσας εἰς Τροίαν, μετὰ χειμῶνα ἀπεβρίφη πρὸς Μόψον, καὶ ὑπὲρ τῆς βασιλείας μονομαχοῦντες ἀπέκτειναν.

2.

Ibidem 902 : Καὶ ὁ μὲν Λυκόφρων Γουνέα, Πρόθοον καὶ Εὐρύπυλον εἰς Λιβύην φησὶν ἀπελθεῖν. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ οἱ λοιποὶ οὕτω φασί. Γουνεύς εἰς Λιβύην, λιπῶν τὰς ἑαυτοῦ ναῦς, ἐπὶ Κίνυρα ποταμὸν

ἔλθων, κατοικεῖ, — Μάγνητες δὲ καὶ Πρόθοος ἐν Εὐβοίᾳ περὶ τὸν Καρηρέα σὺν πολλοῖς ἑτέροις διαφθείρονται. Νεοπτολεμος δὲ μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας πεζῆ εἰς Μολοσσούς ἀπῆλθε μετὰ Ἐλένου, καθ' ὁδοῦ θάψας τὸν Φοίνικα. Τοῦ δὲ Προθόου περὶ τὸν Καρηρέα ναυαγῆσαντος, οἱ σὺν αὐτῷ Μάγνητες εἰς Κρήτην βίβαντες ᾤκησαν.

3.

Ibidem 921 : Ὁ Ναύαιθος ποταμὸς ἐστὶν Ἰταλίας. Ἐκλήθη δὲ οὕτω, κατὰ μὲν Ἀπολλόδωρον καὶ λοιπούς, ὅτι μετὰ τὴν Ἰλίου ἄλωσιν αἱ Λαομέδοντος θυγατέρες, Πριάμου δὲ ἀδελφαί, Αἰθύλλα, Ἀστυόχη, Μηδαικάστη, μετὰ τῶν λοιπῶν αἰχμαλωτῶν ἐκεῖσε γενοῦσαι τῆς Ἰταλίας, εὐλαβούμεναι τὴν Ἑλλάδος δουλείαν, τὰ σκάφη ἐνέπρησαν· ὅθεν ὁ ποταμὸς Ναύαιθος ἐκλήθη, καὶ αἱ γυναῖκες Ναυπρηστιδές. Οἱ δὲ σὺν αὐταῖς Ἕλληνες, ἀπολέσαντες τὰ σκάφη, ἐκεῖ κατώκησαν. Conf. Schol. ad v. 1075.

1.

Amphilochus Alcmaeonis filius postea in bellum profectus contra Trojam tempestate delatus est ad Mopsum. Qui quum de regno singulari certamine contenderent, se ipsi mutuo interemerunt.

2.

Guneus in Libya relinquens naves suas venit ad Cinyphem fluvium ibique habitavit. Magnetes autem et Prothoos ad Euboeam prope Caphareum cum multis aliis periere. Sed Neoptolemus post septem dies pedibus ad

Molossos venit cum Heleno, postquam Phœnicem in itinere sepeliverat. Magnetes denique, qui fuerant cum Prothoo ad Caphareum naufrago, in Cretam delati hic considerunt.

3.

Post Trojam captam Laomedontis filiae, Priami sorores, Æthylla, Astyoche, Medesicaste, verentes apud Græcos servitutem, ubi cum reliquis captivis huc Italiæ pervenerant, navigia concremarunt; unde fluvius Nauæthus dictus est, et mulieres Nauprestides. Græci vero qui cum iis erant, deperditis navigiis, ibidem habitavere.

ANTIOCHI

FRAGMENTA.

ΠΕΡΙ ΣΙΚΕΛΙΑΣ.

1.

Dionys. Halic. A. R. I, 22, enumeratis variorum sententiis de ætate, qua in Siciliam Siculi transierint, hæc addit: Ἀντίοχος δὲ ὁ Συρακούσιος χρόνον μὲν οὐ δῆλοι τῆς διαβάσεως, Σικελούς δὲ τοὺς μεταναστάντας ἀποφαίνει, βιασθίντας ὑπὸ τε Οἰνωτρῶν καὶ Ὀπικῶν στρατῶν ἡγεμόνα τῆς ἀποικίας ποιησαμένους.

2.

Pausan. Phoc. X, 11: Ἀνέβησαν δὲ καὶ ἀνδριάντας Λιπαραῖοι, ναυμαχίᾳ κρατήσαντες Τυρρηνῶν. Οἱ δὲ Λιπαραῖοι οὗτοι Κνιδίων μὲν ἦσαν ἀποικοί, τῆς δὲ ἀποικίας ἡγεμόνα γενέσθαι φασὶν ἄνδρα Κνιδίου ὄνομα δὲ εἶναι οἱ Πένταθλον Ἀντίοχος ὁ Ξενοφάνους Συρακούσιος ἐν τῇ Σικελιώτιδι συγγραφῇ φησι. Λέγει δὲ καὶ, ὡς ἐπὶ Παχύνῳ τῇ ἄκρᾳ τῇ ἐν Σικελίᾳ κτίσαντες πόλιν, αὐτοὶ μὲν ἐκπίπτουσιν ὑπὸ Ἑλύμων καὶ Φοινίκων πολέμῳ πιεσθέντες· τὰς νήσους δὲ ἔσχον ἐρήμους ἐτι ἢ ἀναστήσαντες τοὺς ἀνοικοῦντας· ἃς καὶ κατὰ ἔπη τὰ Ὀμήρεια (Od. κ' imit.) Ἀλόλου καὶ ἐς ἡμᾶς ἐτι ὀνομάζουσι. Τούτων Λιπάρην μὲν, κτίσαντες πόλιν ἐνταῦθα, οἰκοῦσιν· Ἴεραν δὲ καὶ Στρογγύλην καὶ Διδύμας (Διδύμην Strabo, Thucydides,

Steph. Byz.) γεωργοῦσι, διαβαίνοντες ναυσὶν ἐς αὐτάς.

ΠΕΡΙ ΙΤΑΛΙΑΣ.

3.

Dionys. Hal. A. R. I, 12: Ἀντίοχος δὲ ὁ Συρακούσιος, συγγραφεὺς πάνυ ἀρχαῖος, ἐν Ἰταλίᾳ οἰκισμῷ τοὺς παλαιωτάτους οἰκήτορας διεξιῶν, ὡς ἕκαστοί τι μέρος αὐτῆς κατεῖχον, Οἰνωτροὺς λέγει πρώτους τῶν μνημονευομένων ἐν αὐτῇ κατοικῆσαι, εἰπὼν ὧδε· «Ἀντίοχος Ξενοφάνους τάδε συνέγραψε περὶ Ἰταλίας, ἐκ τῶν ἀρχαίων λόγων τὰ πιστότατα καὶ σαφέστατα. Ἦν γῆν ταύτην, ἣτις νῦν Ἰταλία καλεῖται, τὸ παλαιὸν εἶχον Οἰνωτροί.» Ἐπειτα διεξιελθὼν, ὃν τρόπον ἐπολιτεύοντο καὶ ὡς βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς Ἰταλὸς ἀνὰ χρόνον ἐγένετο, ἀφ' οὗ μετωνομάσθησαν Ἰταλοί, τούτου δὲ τὴν ἀρχὴν Μόργγης διεδέξατο, ἀφ' οὗ Μόργγητες ἐκλήθησαν· καὶ ὡς Σικελὸς ἐπιξενωθείς Μόργγητι, ἰδίαν πράττων ἀρχὴν διέστησε τὸ ἔθνος. ἐπιφέρει ταυτί· «Οὕτω δὲ Σικελοὶ καὶ Μόργγητες ἐγένοντο καὶ Ἰταλίητες, ἐόντες Οἰνωτροί.»

4.

Idem A. R. I, 35: Ἰταλία δὲ ἀνὰ χρόνον ὠνομάσθη ἐπ' ἀνδρὸς δυνατοῦ, ὄνομα Ἰταλοῦ. Τοῦτον

E SICILIÆ HISTORIA.

1.

At Antiochus Syracusanus nullum quidem tempus declarat, quo classis in insulam trajecerit, sed Siculos fuisse dicit qui coloniae ducem sibi praefecerint, et sedibus mutatis eo migrarint, ab Cenotrorum et Opicorum copiis per vim exacti.

2.

Statuas etiam Liparæi, Tyrrhenis navali proelio victis, dedicarunt. Liparæi ipsi Cnidiorum colonia fuerunt, cujus ducem hominem Cnidium Pentathlum nomine fuisse, Antiochus Syracusanus Xenophanis filius in Siciliensi Historia scriptum reliquit. Addit, Cnidios ex ea urbe, quam ad Pachynum Siciliae promontorium condiderant, ab Elymis et Phœnicibus bello pulsos insulas tenuisse desertas adhuc aut ejectis prioribus colonis, quæ ex Homericeis versibus nostra etiamnum ætate Æolicæ nuncupantur. Earum unam, cui Lipara nomen, urbe condita incolere: Hieram, Strongylen, et Didymas ad arationes reservarunt, et in eas navibus (agri colendi causa) transmittunt.

EX ITALIÆ HISTORIA.

3.

Antiochus Syracusanus, antiquissimus historicus, ubi de Italia condita agit, veteres colonos recensens, et quam ejus partem singuli occuparint, Cenotros aut primos post hominum memoriam in ea habitasse: sic autem ille: «Antiochus Xenophanis filius hæc de Italia scripsit, ex veterum monumentis ea quæ fide dignissima et certissima erant. Hanc regionem quæ nunc Italia vocatur, olim tenuerunt Cenotri.» Deinde postquam commemoravit reipublicæ formam qua utebantur, et Italum ad tempus regem eorum fuisse, a quo, mutato nomine, dicti sunt Itali; huic autem Morgetem successisse, a quo Morgetes appellati; et Siculum a Morgete hospitio exceptum, dum proprium sibi imperium struit, gentem divisisse: hæc subjicit: «Ita igitur Siculi, et Morgetes, et Itali fuerunt, qui erant Cenotri.»

4.

Postea lamen temporis progressu Italia vocata est, sub viro præpotente, cui nomen erat Italus. Antiochus autem

δέ φησιν Ἀντίοχος ὁ Συρακούσιος ἀγαθὸν καὶ σοφὸν γεγεννημένον, καὶ τῶν πλησιοχώρων τοὺς μὲν λόγοις ἀναπέθοντα, τοὺς δὲ βία προσαγόμενον, ἅπασαν ὑφ' ἑαυτῷ ποιήσασθαι τὴν γῆν, ὅση ἐντὸς ἦν τῶν κόλπων τοῦ τε Ναπητίνου (v. Strab. VI, p. 391, B, ibiq. Casaub.) καὶ τοῦ Σκυλητίνου· ἦν δὲ πρώτην κληθῆναι Ἰταλίαν ἐπὶ τοῦ Ἰταλοῦ· ἐπεὶ δὲ ταύτης ἐγκρατὴς ἐγένετο, καὶ ἀνθρώπους πολλοὺς εἶχεν ὑπηκόους, αὐτίκα τῶν ἐχομένων ἐπορέγεσθαι, καὶ πόλεις συναγεσθαι πολλὰς· εἶναι δ' αὐτὸν Οἰνωτρὸν τὸ γένος.

5.

Steph. Byz. : Βρέττος πόλις Τυρρήνων, ἀπὸ Βρέττου τοῦ Ἡρακλείου, καὶ Βαλητίας τῆς Βαλήτου. Οἱ οἰκοῦντες Βρέττιοι, καὶ ἡ χώρα Βρεττία, καὶ ἡ γλῶσσα. — Ἀντίοχος δὲ τὴν Ἰταλίαν πρῶτόν φησι κληθῆναι Βρεττίαν, εἶτα Οἰνωτρίαν.

6.

Strabo VI, § 4, p. 254 = p. 220 ed. Tzsch. : Φησὶ δ' Ἀντίοχος, ἐν τῷ περὶ τῆς Ἰταλίας συγγράμματι, ταύτην Ἰταλίαν κληθῆναι, καὶ περὶ ταύτης συγγράφειν, πρότερον δ' Οἰνωτρίαν προσαγορεύεσθαι. Ὅριον δ' αὐτῆς ἀποφαίνει πρὸς μὲν τῷ Τυρρήνικῳ πελάγει, τὸ αὐτὸ ὅπερ καὶ τῆς Βρεττίας ἔραμεν, τὸν Ἀῖον ποταμόν· πρὸς δὲ τῷ Σικελικῷ, τὸ Μεταπόντιον. Τὴν δὲ Ταραντίνην, ἢ συνεχῆς τῷ Μεταποντίῳ ἐστίν, ἐκτὸς τῆς Ἰταλίας ὀνομάζει, Ἰάπυγας καλῶν. Ἐπὶ δ' ἀνώτερον, Οἰνωτρύς τε καὶ Ἰταλοὺς μόνους ἔφη καλεῖσθαι τοὺς ἐντὸς τοῦ ἰσθμοῦ πρὸς τὸν Σικελικὸν κεκλιμένους πορθμόν. Ἔστι δ' αὐτὸς ὁ ἰσθμὸς ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα στάδιοι, μεταξὺ δυοῖν κόλπων, τοῦ τε Ἰππωνιάτου, ὃν Ἀντίοχος Ναπιτίνον εἶρηκε, καὶ τοῦ Σκυλητικῷ. Περιήλους δ' ἐστὶ τῆς ἀπολαμβα-

νομένης χώρας πρὸς τὸν πορθμὸν ἐντὸς, στάδιοι διαχιλίοι. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπεκτείνεται (φησὶ) τοῦνομα καὶ τὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ τὸ τῶν Οἰνωτρῶν, μέχρι τῆς Μεταποντίνης καὶ τῆς Σειρίτιδος· οἰκῆσαι γὰρ τοὺς τόπους τούτους Χῶνας, Οἰνωτρικὸν ἔθνος κατακοσμούμενον, καὶ τὴν γῆν ὀνομάσαι Χώνην. Οὗτος μὲν οὖν ἀπλουστέρωσ εἶρηκε καὶ ἀρχαίκιωσ, οὐδὲν διορίσας περὶ τῶν Λευκανῶν καὶ τῶν Βρεττίων.

Hesychius : Χώνην τὴν Ἰταλίαν ἔλεγον, ὡσ φησιν Ἀντίοχος ὁ Ξενοφάνους ἐν τῷ περὶ Ἰταλίας.

7.

Dionys. Halic. Ant. Rom. I, 73, p. 185, 10, ed. Reisk. : Εἰ δὲ τις ἀπιδεῖν βουλήσεται τὰ προσώτερα, καὶ τρίτη τις ἀρχαιότερα τούτων εὐρεθήσεται Ῥώμη, γενομένη πρὶν Αἰνεΐαν καὶ Τρῶας ἔλθειν ἐν Ἰταλίᾳ. Ταῦτα δὲ οὐ τῶν ἐπιτυχόντων τις οὐδὲ νέων συγγραφεὺς ἱστορήκεν, ἀλλ' Ἀντίοχος ὁ Συρακούσιος, οὗ καὶ πρότερον ἐμνήσθη. Φησὶ δὲ Μόργγητος ἐν Ἰταλίᾳ βασιλεύοντος· ἦν δὲ τότε Ἰταλία ἢ ἀπὸ Τάραντος ἄχρι Ποσειδωνίας παράλιος· ἔλθειν πρὸς αὐτὸν ἀνδρὰ φυγάδα ἐκ Ῥώμης. Λέγει δὲ ὧδε· « Ἐπεὶ δὲ Ἰταλὸς κατεγῆρα, Μόργγησ βασιλεύσεν. Ἐπὶ τούτου δὲ ἀνὴρ ἀρίκετο ἐκ Ῥώμης φυγάς. Σίκελος ὄνομα αὐτῷ. » Κατὰ μὲν δὲ τὸν Συρακούσιον συγγραφεὰ, παλαιὰ τις εὐρίσκειται προτεροῦσα τῶν Τρωϊκῶν χρόνων ἢ Ῥώμη. Πότερον δὲ περὶ τοὺς αὐτοὺς ἦν τόπους, ἐν οἷσ ἡ νῦν οἰκουμένη πόλις ἐστίν, ἢ χωρίον ἕτερον οὕτως ἐτύγγανεν ὀνομαζόμενον, ἀσαφὲς ἐκείνου καταλιπόντος, οὐδ' ἐγὼ δύναμαι συμβαλεῖν.

8.

Strabo V, p. 242 = p. 186 ed. Tzschuck. :

Syracusanus ait hunc fuisse virum probum ac sapientem, qui populos vicinos partim verbis induxit, partim vi coegit, et sibi adjunxit : atque ita in suam potestatem redegit totam illam regionem quæ est inter sinus Napetinum et Scyletimum : atque hanc primam, Itali temporibus, Italianam fuisse appellatam. Quam autem hujus imperio potitus fuisset, et multos populos subditos haberet, statim dominationem in gentes finitimas affectasse, et multas civitates in unum coactas suæ ditioni subjecisse dicit. Hunc autem genere Cœnotrum fuisse.

5.

Brettos, urbs Tyrrhenorum, quæ a Brettio Herculis filio et Baletia Baletæ filia nomen habet. Incolæ, Brettii. Atque Brettia dicitur regio et lingua. Antiochus vero perhibet, Italianam primum vocatam fuisse Brettiam, deinde Cœnotriam.

6.

Antiochus in opere, quod de Italia conscripsit, hanc regionem ait Italianam appellatam fuisse, ac de ea se scribere : prius autem dictam fuisse Cœnotriam. Terminum autem ei constituit, ad mare quidem Tyrrhenum, quem et nos Bruttis assignavimus, Laum flumen : ad Siculum autem fretum, Metapontium. Sed Tarentinam regionem, quæ continuo agrum Metapontinum subsequitur, extra Italianam sub Iapygiæ nomine censet. Apud vetustiores autem ait, eos tantum Cœnotros ac Italos fuisse habitos, qui intra isthmum siti versus fretum vergerent Siculum. Is

isthmus stadiorum centum et sexaginta inter duos jacet sinus, Hipponiatem (quem Napitium nominavit Antiochus) atque Scyletium. Longitudo littoris, quod intra fretum et isthmum continetur est bis mille stadiorum. Successu autem temporis ait Italiæ et Cœnotriæ nomen fuisse propagatum usque ad Metaponticam et Siritidem regionem : habitasse enim ea loca Chonas, gentem Cœnotricam satis nobilem, territorioque nomen Choniæ fecisse. Atque hic quidem more antiquorum simpliciorum locutus est, nullo posito Lucanorum et Bruttiorum discrimine.

7.

Quodsi quis ad remotiora respicere velit, et tertia quædam Roma his antiquior invenietur, quæ condita fuit antequam Æneas et Trojani in Italianam venirent. Hoc autem nec vulgaris aliquis, nec recens scriptor memoriæ prodidit, sed Antiochus Syracusanus, cujus et ante mentionem feci. Is enim ait, Morgete in Italia regnante (erat autem tunc Italia a Tarento Pastum usque ora maritima) ad eum quendam Romanum exulem venisse. Hæc autem sunt ipsius verba : « Postquam Italus consenuit, Morges regnavit. Hujus tempore, vir quidam nomine Siculus, Roma profugus, ad eum venit. » Atque ex hujus Syracusani scriptoris auctoritate quædam antiqua Roma belli Trojani temporibus prior invenitur. Sed utrum in eodem loco sita fuerit in quo nostri seculi urbs incolitur, an vero alius locus ita vocatus fuerit, quum ille rem istam incertam reliquerit, nec ego conjicere possum.

Ἵπὲρ δὲ τούτων τῶν ἡρώων Καμπανία πᾶσα ἴδρυται, πεδῖον εὐδαιμονέστατον τῶν ἀπάντων· περίκεινται δ' αὐτῷ γεωλοφία τε εὐκαρποί, καὶ ὄρη τὰ τε τῶν Σαυνιτῶν καὶ τὰ τῶν Ὀσκων. Ἀντίοχος μὲν οὖν φησὶ τὴν χώραν ταύτην Ὀπικοὺς οἰκῆσαι, τούτους δὲ καὶ Λύσονας καλεῖσθαι.

9.

Id. VI, p. 252=VI, p. 214 ed. Tzschuck.: Φησὶ δ' Ἀντίοχος, Φωκαίας ἀλούσης ὑπ' Ἀρπάγου τοῦ Κύρου στρατηγού, τοὺς δυναμένους ἐμβάντας εἰς τὰ σκάρα πανοικίους, πλεῦσαι πρῶτον εἰς Κύρνον καὶ Μασσαλίαν μετὰ Κρεοντιάδου· ἀποκρουσθέντας δὲ τὴν Ἑλέαν κτίσαι.

10.

Strabo VI, p. 257=VI, p. 227 ed. Tzschuck.: Κτίσμα δ' ἐστὶ τὸ Ῥήγιον Χαλκιδίων· οὐς κατὰ χρησμὸν δεκατευθέντας τῷ Ἀπόλλωνι δι' ἀφορίαν, ὕστερον ἐκ Δελφῶν ἀποικῆσαι δεῦρο φασὶ, παραλαβόντας καὶ ἄλλους τῶν οἰκοθεν· ὡς δ' Ἀντίοχος φησὶ, Ζηκλαῖοι μετεπέμψαντο τοὺς Χαλκιδιέας, καὶ οἰκιστὴν Ἀντιμνηστον συνέστησαν ἐκείνων.

11.

Strabo VI, p. 262=VI, p. 241 ed. Tzschuck.: Φησὶ δ' Ἀντίοχος τοῦ θεοῦ φήσαντος Ἀχαιοὺς Κρότωνα κτίζειν, ἀπελθεῖν Μύσκελλον κατασκευόμενον τὸν τόπον. Ἰδόντα δ' ἐκτισμένῃν ἤδη Σύβαριν, ποταμῷ τῷ πλησίον δμῶνυμον, κρίναι ταύτην ἀμείναι· ἐπανεῖσεθαι δ' οὖν ἀπίοντα τὸν θεόν, εἰ δοτὸν εἴη (εἰ λῶον εἴη Coraes), ταύτην ἀντ' ἐκείνης κτίζειν· τὸν δὲ ἀντειπιῖν (ἐτύγγανε δὲ ὑπόκυφος ὢν ὁ Μύσκελλος).

Μύσκελλε βραχύνωτε, παρέχθαι θεὸν ἄλλο ματεῶν, κλάσματα (κλαύματα Diodor. Exc. Vatic.) θηραύεις· δῶρον δ' ὅ, τι δῶ τις ἐπαίνει.

8.

Super hoc litus, universa sita est Campania, regio omnium felicissima: circum enim jacent cum tumuli terræ fertilis, tum Samnitum Oseorumque montes. Antiochus ab Opicis habitatam fuisse eam regionem narrat, qui iidem et Ausones appellarentur.

9.

Tradit Antiochus, quo tempore Harpagus Cyri copiarum dux Phocæam cepit, cives, quibuscunque facultatum tantum esset, totis cum familiis naves conscendisse, primumque cum Creontiade ad Cynnum ac Massilium appulisse, indeque repulsos Eleam condidisse.

10.

Rhegium a Chalcidensibus conditum est, qui quum, decimatione oraculi jussu instituta, Apollini propter agrorum sterilitatem consecrati essent, eo deinde a Delphis commigrasse feruntur, domo sibi etiam aliis adscitis. Antiochus autem scribit, Chalcidenses a Zanclæis evocatos, principemque coloniam Antimnestum iis constitutum fuisse.

11.

Antiochus scriptum reliquit, quum Achæis deus mandasset, ut Crotonem conderent, Myscellum eo locum speculandi causa venisse; quumque jam conditam ibi videret Sybarin, vicino anni cognominem, eam potliorem judicasse, profectumque ad oraculum quæsisisse, concedereturne Sybarin loco Crotonis condere, responsumque sic fuisse:

Ἐπανελθόντα δὲ κτίσαι τὴν Κρότωνα, συμπράξαντος καὶ τοῦ Ἀρχίου τοῦ τὰς Συρακούσας οἰκίσαντος, προσπλεύσαντος κατὰ τύχην, ἡνίκα ὤρηθη ἐπὶ τὸν τῶν Συρακουσῶν οἰκισμὸν. Cf. Diodor. Exc. Vatic. p. 10 Dindorf.

12.

Strabo VI, p. 264=VI, p. 247 ed. Tzschuck.: Φησὶ δ' Ἀντίοχος τοὺς Ἰαραντίνους, Θεουρίους καὶ Κλεανδρία τῷ στρατηγῷ φυγάδι ἐκ Λακεδαιμόνος πολεμοῦντας περὶ τῆς Σειρίτιδος συμβῆναι, καὶ συνοικῆσαι μὲν κοινῇ, τὴν δ' ἀποικίαν κριθῆναι Ἰαραντίνων· ὕστερον δ' Ἡράκλειαν κληθῆναι, μεταβαλοῦσαν καὶ τούνομα, καὶ τὸν τόπον.

13.

Id. VI, § 15, p. 264= p. 248 ed. Tzschuck.: Ἐξῆς δ' ἐστὶ Μεταπόντιον, εἰς ἣν ἀπὸ τοῦ ἐπινειοῦ τῆς Ἡρακλείας εἰσὶ στάδιοι μ' πρὸς τοῖς ἑκατόν. Πυλίων δὲ λέγεται κτίσμα τῶν ἐξ Ἰλίου πλευσάντων μετὰ Νέστορος: οὐς οὕτως εὐτυγῆσαι ἀπὸ γεωργίας φασίν, ὥστε θέρους χρυσοῦν ἐν Δελφοῖς ἀναθεῖναι. Σημεῖον δὲ ποιῶνται τῆς κτίσεως, τὸν τῶν Νηληϊδίων ἐναγισμὸν ἠφρανίσθη δ' ὑπὸ Σαυνιτῶν. Ἀντίοχος δὲ φησὶν ἐκλειφθέντα τὸν τόπον ἐποικῆσαι τῶν Ἀχαιῶν τινὰς μεταπεμφθέντας ὑπὸ τῶν ἐν Συβάρι Ἀχαιῶν. Μεταπεμφθῆναι δὲ κατὰ μῖσος τὸ πρὸς Ἰαραντίνους τῶν Ἀχαιῶν [τῶν ἐκπεσόντων ἐκ τῆς Λακωνικῆς], ἵνα μὴ Ἰαραντῖνοι γειτωνιῶντες ἐπιπηρόησαιεν τῷ τόπῳ. Δυσὶν δ' οὐσῶν τῶν πόλεων τῶν Μεταποντίων ἐγγυτέρῳ τοῦ Ἰαραντος, πεισθῆναι τοὺς ἀριγμένους ὑπὸ Συβαριτῶν, τὸ Μεταπόντιον κατασχέειν· τοῦτο μὲν γὰρ ἔχοντας· εἶεν καὶ τὴν Σειρίτιν· εἰ δ' ἐπὶ τὴν Σειρίτιν τράποιντο, προσθήσειεν τοῖς Ἰαραντίνους τὸ Μεταπόντιον

Gibbose Myscelle, contra dei voluntatem alia requisitis, vanaque venaris; quæ dantur dona, probato. (Erat autem Myscellus nonnihil gibbosus.) Itaque reversum condidisse Crotonem, adjuvante etiam Archia Syracusarum conditore, qui forte eo appulit, quum ad Syracusas condendas tenderet cursum.

12.

Antiochus auctor est, Tarentinos contra Thurios et Cleandrium imperatorem, qui Sparta exulabat, ob Siritidem belligerantes, ita pacem coluisse, ut æquo utrinque Siritis jure incoleretur, Tarentinorum tamen judicaretur colonia: eam postea Heracleam appellatam, cum nomine locum quoque mutavisse.

13.

Subsequitur Metapontum, a navali Heracleæ dissitum stadiis centum et quadraginta. Conditum aiunt a Pyliis, qui cum Nestore ab Illo navigaverunt; quos tanto successu terram coluisse aiunt, ut auream messem Delphis dedicarent. A Pyliis urbem esse conditam, ab exsequis Neleidum ratiocinantur. Urbem eam Samnites deleverunt. Antiochus scribit, locum illum incolis destitutum Achæos quosdam occupasse evocatos ab Achæis Sybarin incolentibus. Accessitos autem eos fuisse ob Achæorum [qui Laconia pulsi fuerant] odium in Tarentinos, ut ne hi, qui vicini erant, locum illum occuparent. Quum autem duæ essent urbes Metapontis viciniore Tarento, a Sybaritis

ἐν πλευραῖ, οὔσι. Πολεμοῦντας δ' ὑστέρων πρὸς τοὺς Ταραντίνους καὶ τοὺς ὑπερχειμένους Οἰνωτροὺς, ἐπὶ μέρει διαλυθῆναι τῆς γῆς, ὅπερ γενέσθαι τῆς τότε Ἰταλίας ὄριον, καὶ τῆς Ἰαπυγίας.

14.

Strabo VI, p. 278 = VI, p. 286 ed. Tzsch.: Περὶ δὲ τῆς κτίσεως (Tarenti) λέγων Ἀντίοχος φησὶν, ὅτι τοῦ Μεσσηνιακοῦ πολέμου γενηθέντος, οἱ μὴ μετασχόντες Λακεδαιμονίων τῆς στρατείας, ἐκρίθησαν δοῦλοι, καὶ ὠνομάσθησαν Ἐπίλωτες· ὅσοις δὲ κατὰ τὴν στρατείαν παῖδες ἐγένοντο, Παρθενίας ἐκάλουν, καὶ ἀτίμους ἐκριναν. Οἱ δ' οὐκ ἀνασχόμενοι (πολλοὶ δ' ἦσαν) ἐπεβούλευσαν τοῖς τοῦ δήμου. Αἰσθόμενοι δ' ὑπέπεμψαν τινὰς, οἱ προσποιήσῃ φίλιας, ἔμελλον ἐξαγγέλλειν τὸν τρόπον τῆς ἐπιβουλῆς. Τούτων δ' ἦν καὶ Φάλανθος, ὅπερ ἐδόκει προστάτης ὑπάρχειν αὐτῶν· οὐκ ἤρέσκετο δ' ἀπλῶς τοῖς παρὰ τῆς βουλῆς ὀνομασθεῖσι. Συνέκειτο μὲν οὖν, τοῖς Ἰακινθίνοις ἐν τῷ Ἀμυκλαίῳ συντελουμένου τοῦ ἀγῶνος,

ἦνίκα τὴν κυνῆν περιθῆ ὁ Φάλανθος, ποιείσθαι τὴν ἐπιθεσίαν· γνώριμοι δ' ἦσαν ἀπὸ τῆς κόμης οἱ τοῦ δήμου. Ἐξαγγελιάντων δὲ τινῶν λάθρα τὰ συγχείμενα τῶν περὶ Φάλανθον, καὶ τοῦ ἀγῶνος ἀνεστῶτος, προελθὼν ὁ κήρυξ εἶπε, μὴ ἂν περιθῆναι κυνῆν Φάλανθον. Οἱ δ' αἰσθόμενοι, ὡς μεμηκύνασι τὴν ἐπιβουλήν, οἱ μὲν διεδίδρασκον, οἱ δὲ ἰκέτευον. Κελεύσαντες δ' αὐτοὺς θαρσύνειν, φυλακῇ παρέδωκαν· τὸν δὲ Φάλανθον ἐπεμψαν εἰς θεοῦ περὶ ἀποικίας· ὁ δ' ἔχρησε·

Σατύριόν σοι δῶκα, Τάραντά τε πῖονα δῆμον οἰκῆσαι, καὶ πῆμα Ἰαπύγεσσι γενέσθαι.

Cf. Diodor. Exc. Vatican. p. 12 ed. Dindorf.

(15.)

Clemens Al. Protrept. p. 29: Ἐν τῷ νεῷ τῆς Ἀθήνας ἐν Λαρίσση, ἐν τῇ ἀκροπόλει, τάφος ἐστὶν Ἀκρисиῦ· Ἀθήνησι δὲ ἐν ἀκροπόλει, Κέκροτος, ὡς φησὶν Ἀντίοχος ἐν τῷ ἐννάτῳ τῶν ἱστοριῶν.

Aliud Antiochi fragm. de Palladio v. in Pherecydis fr. 101.

persuasum fuisse iis, quos arcessiverant, ut Metapontum occuparent: quod eo potiti, Siritidem quoque essent habituri: sin ipsi se ad Siritin contulissent, fore ut Tarentini a latere imminentes Metapontum suam facerent. Successu temporis bello cum Tarentinis et qui supra adjacent CEnotris conflato, accepta agri parte, qui tunc fuerit Italiae et Iapygiae terminus, pacem composuisse.

14.

Originem Tarenti Antiochus referens ait, Messeniaco bello conflato, eos, qui Lacedaemoniorum castra non fuissent secuti, servos lata sententia esse judicatos, Helotesque dictos; qui vero Spartanis nati essent durante bello liberi, eos Parthenias appellatos, et ignominia notatos fuisse. Hos, iniquissime rem ferentes, quum numero valerent, insidiatos esse populo. Quod quum populus sensisset, submisit quosdam, qui ficta cum illis amicitia, insidias patefacerent. Inter conspiratos fuit etiam Phalanthus, princeps reliquorum habitus, et qui omnino a senatu de-

lectis invisus esset. Compositum fuit ut, ludis Hyacinthinis in Amyclaeo commissis, quando galerum Phalanthus imponeret, impetus fieri deberet in populares, quos coma notos faciebat. Sed quum quidam occulte detexissent institutum Phalanthæ factionis, certamine jam incepto, præco in medium progressus, edixit ne Phalanthus galerum capiti imponeret. Ita Partheniæ quum eo indicio delatam conspirationem sentirent, alii diffugerunt, alii supplices veniam petierunt. Quos cives bono animo jussos esse, in custodiam tradiderunt. Phalanthum autem misere Delphos, ut oraculum de colonia deducenda exquireret; estque ei tale datum:

Satyrium tibi do, pingues pagosque Tarenti incolere, infestis et Iapygas opprimere armis.

(15.)

Larissæ in templo Minervæ, in arce est sepulchrum Acrisii; Athenis autem in arce, Cecropis, ut ait Antiochus in nono Historiarum.

PHILISTI

FRAGMENTA.

ΙΣΤΟΡΙΑΙ.

LIBER PRIMUS.

1.

Theon. Progymn. p. 16. Heins.: Ἐχουσι δὲ καὶ περὶ Δαιδάλου τῆς ἀφίξεως πρὸς Κωκαλὸν τὸν Σικανῶν βασιλέα, Ἐφορος μὲν ἐν τῇ ζ', Φίλιστος δὲ ἐν τῇ πρώτῃ.

2.

Dionys. H. A. R. I, 22: Τὸ μὲν οὖν Σικελικὸν γένος οὕτως ἐξέλιπεν Ἰταλίαν, ὡς μὲν Ἑλλάνικὸς φησι, τρίτῃ γενεᾷ πρότερον τῶν Τρωϊκῶν, Ἀλκυόνῃς Ἰερωμένῃς ἐν Ἄργει κατὰ τὸ ἕκτον καὶ εἰκοστὸν ἔτος. Δύο γὰρ ποιεῖ στολους Ἰταλικούς διαβάτας εἰς Σικελίαν. . . ὡς δὲ Φίλιστος ὁ Συρακούσιος ἔγραψε, χρόνος μὲν τῆς διαβάσεως ἦν ἔτος ὀγδοηκοστὸν πρὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου· ἔθνος δὲ τὸ διακομισθὲν ἐξ Ἰταλίας, οὔτε Σικελῶν, οὔτε Λυσιώνων, οὔτ' Ἑλύμων, ἀλλὰ Λιγύων, ἄγοντος αὐτοὺς Σικελοῦ· τοῦτον δ' εἶναι φησὶ υἱὸν Ἰταλοῦ, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τούτου δυναστεύοντος, ὀνομασθῆναι Σικελούς. Ἐξαναστῆναι δὲ ἐκ τῆς ἐαυτῶν τοὺς Λίγυας ὑπὸ τε Ὀμβρικών καὶ Πελασγῶν. V. Niebuhr. H. R. I, p. 51 sq.

3.

Diod. Sic. V. 6: Περὶ δὲ τῶν κατοικησάντων ἐν αὐτῇ (Sicilia) πρώτων Σικανῶν, ἐπειδὴ τινες τῶν συγγραφέων διαφωνοῦσιν, ἀναγκαῖόν ἐστι συντόμως εἰπεῖν. Φίλιστος μὲν γὰρ φησὶν, ἐξ Ἰβηρίας αὐτοὺς ἀποικισθέντας κατοικῆσαι τὴν νῆσον, ἀπὸ τινος Σικανοῦ ποταμοῦ κατ' Ἰβηρίαν ὄντος τελευχότας ταύτης τῆς προσηγορίας. Τίμαιος δὲ τὴν ἄγνωσταν τούτου τοῦ συγγραφέως ἐλέγξας ἀκριβῶς ἀποφαίνεται τούτους αὐτόχθονας εἶναι. Πολλὰς δὲ αὐτοῦ φέροντος ἀποδείξεις τῆς τούτων ἀρχαιότητος, οὐκ ἀναγκαῖον ἐγὼ μεθὰ περὶ τούτων διεξιέναι. V. Niebuhr. l. l. I, p. 106.

4.

Steph. Byz.: Μακτώριον, πόλις Σικελίας· Φίλιστος πρώτος, ἦν ἕκτισε μόνην. Τὸ ἐθνικόν, Μακτωρίνος. Μόνην corruptum esse videtur ex conditoris nomine, de quo nihil compertum habemus.

5.

Idem: Ὑκκαρον, πόλις Σικελίας, ὡς Φίλιστος Σικελικῶν πρώτος. Ἀπολλόδομος δ' ἐν δευτέρῳ Χρονικῶν πόλιν λέγει αὐτὴν τὰ Ὑκκαρα. Μέννηται τῆς λέξεως καὶ Θουκυδίδης. Ὑκκαρα δὲ πόλισμά ἐστι τῆς Σικελίας, ἔθνην φασὶ γενέσθαι καὶ Λαΐδα τὴν ἑταίραν, etc.

HISTORIÆ.

LIBER PRIMUS.

1.

Exstat et narratio de adventu Dædali ad Cocalum, regem Sicanorum, tum apud Ephorum in septimo, tum apud Philistum in primo.

2.

Genus igitur Siculum Italiam sic reliquit, ut refert Hellanicus Lesbios, tribus sætibus ante bellum Trojanum, anno vigesimo sexto sacerdotii, quod Aleyone Argis exercebat. Duas enim classes Italicas in Siciliam trajecisse tradit... sed, ut Philistus Syracusanus scripsit, tempus, quo isti in insulam trajecerunt, fuit annus octogesimus ante bellum Trojanum. Gentem vero, quæ ex Italia eo transvecta est, nec Siculorum, neque Ausonum neque Elymorum, sed Ligurum fuisse dicit, quos Siculo ducebat. Hunc vero Itali filium fuisse dicit, atque hoc regnante homines, qui ejus imperio parebant, Siculos ap-

pellatos esse: Ligures autem ab Umbris et Pelasgis agro suo pulsos.

3.

De Sicanis vero, primis Siciliae incolis, quum scriptores nonnulli sententiis varient, ut breviter aliquid disseramus necessarium est. Philistus quidem, ex Iberia eos per coloniam deductionem translatos in possessionem terræ venisse affirmat, a Sicano, Iberiæ flumine quodam, nomen illud sortitos. Sed Timæus, ignorantiam scriptoris hujus refellens, indigenas eos esse liquido ostendit. Qui quia multas ad demonstrandam horum antiquitatem rationes affert, de his disserere non opus esse judicamus.

4.

Mactorium, urbs Siciliae, de qua Philistus libro primo; quam condidit solam (?) Gentile, Mactorinus.

5.

Hyccarum, urbs Siciliae, ut Philistus Sicularum rerum primo. Apollodorus autem in secundo Chronicorum, eam urbem vocat Hyccara. Meminit hujus nominis et Thucydides. Hyccara vero oppidum est Siciliae, unde etiam meretricem Laidem ortam narrat.

6.

Steph. Byz. : Δύμη, πόλις Ἀχαιῶν, ἐσχάτη πρὸς δύσιν, ἔθεν καὶ Καλλιμάχος ἐν ἐπιγράμμασιν·

Εἰς Δύμην ἀπὸντα τὴν Ἀχαικὴν.

Καὶ Δύμη ἢ γῶρα πάλαι ἐκαλεῖτο, ἢ δὲ πόλις Στρατός. Ὑστερον δὲ καὶ ἡ πόλις καὶ ἡ γῶρα Δύμη ἐκλήθησαν. Λέγεται καὶ πληθυντικῶς, ὡς Ἀπολλοδώρου. . . . Ὁ πολίτης Δυμαῖος· Ἱεροσολ. κδ· «Παραγελομένης δὲ τῆς στρατιᾶς εἰς τὴν Δύμην, πρῶτον μὲν οἱ Δυμαῖοι καταπλαγέντες. . . » καὶ Πausanίας ζ· «Οἰθώτα ἀνδρὶ Δυμαίῳ σταδίου μὲν ἀνελομένῳ νίκην. » Καὶ Φίλιστος Σικελικῶν α· «Ἐπὶ τῆς Ὀλυμπιάδος, καθ' ἣν ὁ Οἰθώτας [ὁ Δυμαῖος] ἐνίκα στάδιον. »

Verba ἐπὶ τῆς Ὀλυμ. Berkel ita emendat : ἐπὶ τῆς Ὀλυμπ. ἢ, καθ' ἣν ὁ Οἰθώτας Δυμαῖος ἐν. στάδ.; legitur enim in Ms. Segner. ἐπὶ τῆς Ὀλυμπ. ἢ Οἰθώτας ἐν. στάδ. Sed numerus ἢ falsus est, ut observavit Gaeller. Cf. Paus. VI, 3; VII, 17.

LIBER SECUNDUS.

7.

Idem : Ἐρύκη, Σικελικὴ πόλις. Φίλιστος Σικελικῶν δευτέρῳ.

8.

Dionys. H. Epist. ad Pomp. de Histor. § 5: Ἡ Φιλίστου φράσις ὁμοειδῆς πᾶσα δεινῶς καὶ ἀσχηματιστός ἐστι, καὶ πολλὰς εὔροι τις ἂν περιόδους ὁμοίως ἐφεξῆς ὑπ' αὐτοῦ σχηματιζομένης· οἷον ἐν ἀρχῇ τῆς δευτέρας τῶν περὶ Σικελίας· «Συρακούσιοι δὲ παρα-

6.

Dyma, urbs Achaiae, ultima ad occidentem; quare et Callimachus in Epigrammatis canit :

Dymam profectum Achaicam.

Ipsa quoque regio antiquitus Dyma appellabatur, urbs vero Stratus. Postea vero etiam cum urbs, tum regio Dyma vocatae sunt. Dicitur quoque numero multitudinis Dymae, ut apud Apollodorum. . . Civis, Dymaeus. Ephorus libro vigesimo quarto : « Immisso autem in Dymam regionem exercitu, primo Dymaei terrore perculsi sunt. » Et Pausanias libro septimo : « Cebotae viro Dymaeo qui cursu in stadio reportavit victoriam. » — Et Philistus Rerum Sicularum libro primo : « Olympiade qua stadium currendo vicit Cebotas [Dymaeus]. »

LIBER SECUNDUS.

7.

Eryce, urbs Sicula, de qua Philistus libro secundo.

8.

Philisti elocutio uniformis, gravis, ac nullis figuris ornata est, atque multas deinceps periodos invenire possumus eodem modo ab eo formatas, veluti illa in principio secundi libri de Sicilia : « Syracusani autem, assumtis sibi sociis Megarensibus et Ennaeis, Camarinenses vero, Siculos et alios belli socios praeter Geloos congregantes : Geloii autem cum Syracusanis negarunt se

λαβόντες Μεγαρεῖς καὶ Ἐνναίους, Καμαριναῖοι δὲ Σικελούς καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους, πλὴν Γελῶν, ἀθροίσαντες (Γελῶοι δὲ Συρακούσιοι οὐκ ἔφρασαν πολεμήσειν)· Συρακούσιοι δὲ πυνθανόμενοι Καμαριναίους τὸν Ἵρμινὸν διαβάοντας. . . » Ταῦτα δὲ ἀηδῶ πάνυ ὄντα ἐμοὶ φαίνεται.

9.

Steph. Byz. : Ἰαθία, πόλις Σικελίας. Φίλιστος Σικελικῶν δευτέρῳ. Τὸ ἔθνικόν Ἰαθίνος.

10.

Idem : Καίκινον, χωρίον Ἰταλικόν. Φίλιστος δευτέρῳ Σικελικῶν.

11.

Idem : Μόργυνα, πόλις Σικελῶν. Φίλιστος δευτέρῳ.

12.

Idem : Ἐλαυία, φρούριον Σικελίας. Φίλιστος β'.

13.

Idem : Ἐρθησσός, Σικελίας πόλις. Τὸ ἔθνικόν Ἐρθησσινός. Φίλιστος Σικελικῶν β'.

14.

Idem : Ἐργέτιον, πόλις Σικελίας. Φίλιστος Σικελικῶν δευτέρῳ.

15.

Pollux Onom. X, 166 : Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ λαμπτήρ ὁ λυγνοῦχος. Ἐν γοῦν τῷ δευτέρῳ τῶν Φιλίστου βιβλίων εἴρηται, « καὶ τὰς νύκτας ἐπαίρεσθαι λαμπτήρας ἀντιπεπραγμένους » ὑποδηλοῖ δὲ τὸν ἐκ κέρματος φανόν.

bellum gesturos : Syracusani vero, audientes, Camarinenses Hyrminum trajecisse. . . » Haec mihi omnino taediosa esse videntur.

9.

Iathia, urbs Siciliae, de qua Philistus Rerum Sicularum libro secundo. Gentile, Iathinus.

10.

Caccinum, oppidum Italicum, de quo Philistus libro secundo Rerum Sicularum.

11.

Morgyna, urbs Siculorum, de qua Philistus libro secundo.

12.

Elavia, castellum Siciliae, cujus meminit Philistus libro secundo.

13.

Erbessus, urbs Siciliae. Gentile, Erbessinus, auctore Philisto libro secundo Rerum Sicularum.

14.

Ergetium, urbs Siciliae, cujus meminit Philistus libro secundo Rerum Sicularum.

15.

Laterna vero etiam λαμπτήρ dicta est. Philisti quidem secundo libro dictum est : « Et noctu laternas (ea parte, qua hostem spectant) obseptas attollere » : intelligit vero laternam corneam.

16.

Theon. Progymn. p. 14. Heins. : Πρῶτον μὲν ἀπάντων γρῆ τὸν διδάσκαλον ἐκάστου γυμνάσματος εἶ ἔχοντα accedere, οἷον γρείας μὲν, ὅποια ἐστὶν ἡ παρὰ Πλάτωνι ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Πολιτείας. . . μύθου δὲ, ὅποῖός ἐστι παρὰ Ἡροδότῳ τοῦ αὐλητοῦ, καὶ παρὰ Φιλίστῳ τοῦ ἵππου· ἐν ἑκατέρῳ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ ἐν τῇ δευτέρῃ. V. Herodot. I, 141. Quæ Philisti de equo fabula fuerit, non constat.

LIBER TERTIUS.

17.

Schol. Pindar. Ol. V, 19: Φιλίστος δὲ ἐν τῇ τρίτῃ φησὶν, ὅτι Γέλων Καμαρίναν κατέστρεψεν· Ἰπποκράτης δὲ, πολεμῶν Συρακουσίοις καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους λαθὼν, ὑπὲρ τοῦ ἀποδοῦναι τούτους ἔλαβε τὴν Καμαρίναν καὶ συνώκισεν αὐτήν.

18.

Steph. Byz.: Λίγινδος, πόλις Σικελικῆ. Φιλίστος Σικελικῶν τρίτῳ.

19.

Idem: Ξουθία, πόλις Σικελίας. Φιλίστος τρίτῳ Σικελικῶν. Cf. Diodor. V, 8.

20.

Idem: Θερμά, χωρίον Σικελίας. Φιλίστος τρίτῳ.

LIBER QUARTUS.

21.

Idem: Ὀμφάκη, πόλις Σικελίας. Φιλίστος Σικελικῶν τετάρτῳ. Τὸ ἐθνικὸν Ὀμφακαῖος, etc. Cluver. S. A. c. 254, B, significari putat arcem Agrigenti, quæ olim *Omphace* dicta esset.

22.

Idem: Ὑβλαι, τρεῖς πόλεις Σικελίας. Ἡ μείζων, ἧς οἱ πολῖται Ὑβλαῖοι. Ἡ μικρὰ, ἧς οἱ πολῖται Γα-

λεῶται, Μεγαρεῖς. Ἡ δὲ ἐλάττων, Ἡρα καλεῖται. Ἔστι καὶ πόλις Ἰταλίας. Τὴν δὲ Ὑβλαν, ἀπὸ Ὑβλου τοῦ βασιλέως· Διὰ τοῦτο πολλὰς Ὑβλας καλεῖσθαι, τῶν Σικελικῶν πόλεων. Τὸς ἐνοικοῦντας Μεγαρεῖας ἐκάλουν. Μία δὲ τῶν Ὑβλῶν Τίελλα καλεῖται, ὡς Φιλίστος τετάρτῳ Σικελικῶν. Sic hunc locum constituit Cluver. Sicil. Ant. c. 158. D. Idem c. 410, F. scribendum putat ita: Ὑβλαι τρεῖς, πόλεις Σικελίας· ἡ μείζων, ἧς οἱ πολῖται Ὑβλαῖοι· ἡ μικρὰ, ἧς οἱ πολῖται Γαλεῶται καὶ Μεγαρεῖς· ἡ δὲ ἐλάττων Ἡραῖα καλεῖται. Τὴν μικρὰν Ὑβλαν ἀπὸ τοῦ Ὑβλωνος βασιλέως, τὸς δὲ ἐνοικοῦντας.... Μεγαρεῖας ἐκάλουν.... διὰ τοῦτο πολλὰς Ὑβλας καλεῖσθαι τῶν Σικελικῶν πόλεων. Unus liber mscr. habet: διὰ τὸ πολλὰς Ὑβλας καλεῖσθαι τῶν Σ. π., τὸς ἐνοικοῦντας Μεγαρεῖας ἐκάλουν. Etiam verba μία δὲ τῶν Ὑβλων Τίελλα mendam contraxisse videntur Cluvero c. 160, E. «Stephani Epitomator, inquit, alio loco: Στύελλα, προῦριον τῆς ἐν Σικελίᾳ Μεγαρεῖδος, ἐθνικὸν Στυελληνός. Quum dubium sit vocabulum Μεγαρεῖς, quod alias Megarorum urbis agrum significat, Ciceroni vero et Melæ et Plinio ipsam urbem: pars aliqua Hyblæ Megarensis, sive arx ejus appellata esse potuit Στύελλα. Sic scilicet Τύχην quoque, quæ pars erat Syracusanæ urbis, idem Stephani Epitomator πόλιν Σικελίας pronuntiavit, πλησίον Συρακουσῶν.»

LIBER QUINTUS.

23.

Idem: Αἰθάλη, νῆσος Ὑρσηνῶν. Ἐκαταῖος Εὐρώπη. Ἔοικε δὲ κεκληῖσθαι διὰ τὸ σίδηρον ἔχειν, τὸν ἐν Αἰθάλῃ τὴν ἐργασίαν ἔχοντα. Φιλίστος δὲ ἐν ε' Σικελικῶν Αἰθαλίαν αὐτὴν καλεῖ, καὶ Ἡρωδιανός καὶ Ὀρος. Cf. Diodor. V, 13.

20.

Therma, oppidulum Siciliæ, de quo Philistus libro tertio.

LIBER QUARTUS.

21.

Omphace, urbs Siciliæ, de qua Philistus rerum Sicularum libro quarto.

22.

Hyblæ tres urbes Siciliæ: Major, cujus cives Hyblæi; Parva, cujus cives Galeotæ, Megarenses; Minor vero Hera vocatur. Hyblam Parvam ab Hyblo rege, incolas vero.... Megarenses vocabant.... Propter hoc multas Siciliæ urbes vocari Hyblas. Una autem ex Hyblis Tiella vocatur, ut Philistus Siculorum libro quarto.

LIBER QUINTUS.

23.

Æthale, insula Tyrrhenorum, apud Hecatæum in Europa. Videtur autem ita a ferro appellata, quod in favilla (αἰθάλη) conficitur. Philistus vero Sicularum rerum libro quinto eam Æthalam vocat, ut et Herodianus et Orus.

16.

Ante omnia oportet magistrum quaque exercitatione bene instructum esse, et agendi quidem ratio talis esse debet, qualis illa apud Platonem in libro primo de Republica, dicendi autem talis, qualis est apud Herodotum (I, 141) tibicinis, atque apud Philistum equi; apud utrumque primo libro et secundo.

LIBER TERTIUS.

17.

Philistus libro tertio Gelonem ait evernisse Camarinam; Hippocratem vero, quum in bello, quod cum Syracusanis gessit, multos nactus esset captivos, pro redditis accepisse Camarinam, eamque instaurasse ac colonorum numeram auxisse.

18.

Lichindus, urbs Siciliæ, de qua Philistus libro tertio Rerum Sicularum.

19.

Xuthia, urbs Siciliæ, de qua Philistus libro tertio Rerum Sicularum.

2i.

Steph. Byz. : Μοτύη, πόλις Σικελίας, ἀπὸ Μοτύης γυναικὸς, μνηυσάσης Ἡρακλεῖ τοὺς ἐλάσαντας τοὺς αὐτοῦ βοῦς. Ἐκαταῖος Εὐρώπη. Φίλιστος δὲ φρούριον αὐτὴν φησι Σικελίας παραθαλάττιον. Τὸ ἔθνικόν Μοτυαῖος.

Μοτύλαι, Σικελίας φρούριον, περὶ τὴν Μοτύην. Φίλιστος Σικελικῶν πέμπτω. Τὸ ἔθνικόν Μοτυαῖος. E Philisto sua hausisse videtur Diodor. XIV, 47.

LIBER SEXTUS.

25.

Idem : Δάσκων, Σικελίας χωρίον. Φίλιστος ἔκτῃ Σικελικῶν « Τὸ Πλημμύριον καὶ τὸν Δάσκωνα. » Cf. Diodor. XIV, 72.

26.

Idem : Ἰεταί, φρούριον Σικελίας, θηλυκῶς. Φίλιστος ἔκτῃ. Τὸ ἔθνικόν, Ἰεταῖος, καὶ Ἰεταία.

27.

Idem : Νακόνη, ὡς Ἀλκόνη, πόλις Σικελίας. Τὸ ἔθνικόν Νακοναῖος. Φίλιστος ἔκτῃ Σικελικῶν. Ὡς Ἠλώνη scripsit Berkellius, quod Νακόνη postulat, exhibitum in Suida Mediolanensi.

28.

Pollux Onom. X, 42 : Ἰὰ δὲ στρώματα, ἐπιβλήματα, περιδόλαια, ἐρεσπρίδες, γλαῖναι, τάπιδες, ξυστίδες τάχα δὲ καὶ περιστρώματα. Εἴρηται γὰρ παρὰ τε Φιλίστου ἐν τῇ ἔκτῃ, καὶ ἐν τῇ Σιμόλου Μεγαρικῇ.

LIBER SEPTIMUS.

29.

Steph. Byz. : Ταρχία, πόλις Σικελικῇ. Φίλιστος ἑβδόμῃ Σικελικῶν.

24.

Motye, urbs Siciliae, a Motya quadam femina nomen habens, qua Herculi eos indicavit qui ipsius boves abegerant, auctore Hecataeo in Europa. Sed Philistus eam dicit maritimum Siciliae castellum. Gentile, Motyæus.

Motylæ, castellam Siciliae, circa Motyam, de quo Philistus libro quinto Rerum Sicularum. Gentile, Motylæus.

LIBER SEXTUS.

25.

Dascon, Siciliae castellum, auctore Philisto libro sexto Rerum Sicularum : « Ad Plemmyrium et Dasconem. »

26.

Ietæ, castellum Siciliae, genere feminino, cujus Philistus meminit libro sexto. Gentile, Ietæus et Ietæa.

27.

Nacone, uti Elone, urbs Siciliae. Gentile, Naconæus, cujus meminit Philistus libro sexto Rerum Sicularum.

28.

Strata vero, stragulæ, amicula, sagula, chlaenæ, tapetes, xystides; fortasse et instrata (περιστρώματα), quæ vox usurpata est Philisti libro sexto et in Simyli Megarica.

LIBER SEPTIMUS.

29.

Tarchia, urbs Sicula. Philistus septimo Siculorum.

LIBER OCTAVUS.

30.

Idem : Ἐλθέσταιοι, ἔθνος Λιβύης. Φίλιστος ἡ' « Περὶ δὲ τοὺς Λίβυας ἐκτ' (ἐκτὸς Berk.) Εὐρώπης Ἐλθέσταιοι καὶ Μαστιγυνοί. »

31.

Idem : Ἀρβέλη, πόλις Σικελίας. Τὸ ἔθνικόν Ἀρβελαῖος. Φίλιστος Σικελικῶν ὀγδόῃ.

32.

Idem : Ταύακα, πόλις Σικελίας. Φίλιστος ὀγδόῃ.

33.

Idem : Μίμαλκες, ἔθνος Λιβυκόν. Φίλιστος Σικελικῶν ὀγδόῃ.

Id. : Ἐρεβίδαί, μέρος Λωτοφάγων. Φίλιστος ὀγδόῃ.

34.

Theon. Progymn. p. 19 : Ἔχομεν καὶ παρὰ Φιλίστου ἐν μὲν τῇ ὀγδόῃ τὰ περὶ τὴν παρασκευὴν τὴν ἐπὶ Καρχηδόνιους Διονυσίου τοῦ τυράννου, καὶ τῶν ὀπλῶν καὶ τῶν νεῶν, καὶ τῶν ὀργάνων τὴν ποίησιν. V. Diodor. XIV, 41-44, in quibus omnibus, inquit Wesselingius, æmulari videtur Philistum.

LIBER NONUS.

35.

Stephan. Byz. : Τίσσαι, χωρίον Σικελίας. Φίλιστος ἐννάτῃ.

36.

Idem : Ἄργυρος, πόλις. Φίλιστος ἐννάτῃ.

37.

Idem : Κύπη, Σικελίας φρούριον. Φίλιστος Σικελικῶν ἐννάτῃ.

LIBER OCTAVUS.

30.

Elbestii, gens Libyæ, de qua Philistus libro octavo : « Circa autem Libyæ extra Europam Elbestii et Mastiani. »

31.

Arbele, urbs Siciliae. Gentile Arbelæus, auctore Philisto Rerum Sicularum octavo.

32.

Tavaca, urbs Siciliae. Philistus octavo.

33.

Mimalces, gens Libyca, cujus meminit Philistus Rerum Sicularum libro octavo. — Erebidæ, pars Lotophagorum. Philistus libro octavo.

34.

Habemus etiam apud Philistum libro octavo, quæ ad apparatus belli, quod Dionysius gessit contra Carthaginienses, pertinent; describitur enim et armorum et navium machinarumque fabrica.

LIBER NONUS.

35.

Tissæ, oppidulum Siciliae. Philistus nono.

36.

Argyrus, urbs, de qua Philistus libro nono.

37.

Cypa, Siciliae castellum, de quo Philistus libro nono Rerum Sicularum.

LIBER DECIMUS.

38.

Idem : Λογγώνη, Σικελίας πόλις. Ὁ πολίτης Λογγωναῖος. Φίλιστος δεκάτω. V. Exc. Diod. l. XIV, p. 347 Bip.

LIBER UNDECIMUS.

39.

Idem : Τύρσητα, πόλις Σαυνιτῶν. Φίλιστος ἐν-δεκάτω.

40.

Idem : Μυστία, πόλις Σαυνιτῶν. Φίλιστος ἐν-δεκάτω. Οἱ οὐκίτητες Μυστιανοί, ὡς τῆς Ὀστίας Ὀστιανοί. V. Diodor. XVI, 15.

41.

Idem : Νουκρία, πόλις Τυρσηνίας. Φίλιστος ια', καὶ ιε'. « Numerus ιε' vitiosus est; sed quid restituendum sit, puto scire neminem. » Gæller.

42.

Theon Progymn. p. 19 : Ἐχομεν . . . καὶ παρὰ Φιλίστω . . . ἐν . . . τῇ ια' τὰ περὶ τὴν ἐκφορὰν (Dionysii) καὶ τῆς πυρᾶς τὴν ποικιλίαν.

Plutarch. V. Pelopid. c. 34 : Ἐκείνων δὲ τῶν ταφῶν (pompe funebres Pelopidæ) οὐ δοκοῦσιν ἕτεροι λαμπρότεροι γενέσθαι, τοῖς τὸ λαμπρὸν οὐκ ἐν ἐλέφαντι καὶ χρυσῷ καὶ πορφύραις εἶναι νομίζουσιν, ὡς περὶ Φίλιστος ὑμῶν καὶ θαυμάζων τὴν Διονυσίου ταφὴν, ὅσον τραγωδίας μεγάλης, τῆς τυραννίδος ἐξόδιον θεατρικὸν γινομένην.

LIBER DUODECIMUS.

43.

Stephan. Byz. : Κραστός, πόλις Σικελίας τῶν Σι-

κανῶν. Φίλιστος Σικελικῶν τρισκαίδεκάτω. Ἐκ ταύτης ἦν Ἐπίχαρμος ὁ κωμικός καὶ Λαῖς ἡ ἑταῖρα, ὡς Νεάνθης ἐν τῷ περὶ ἐνδοξῶν ἀνδρῶν. Ἔχει δὲ ἡ πόλις εὐπρεπεστάτας γυναῖκας, ὡς Φιλῆμων. Ἀπίων δὲ, ὅτι μόνος Πολέμων ἔφη τὴν Λαῖδα Κορινθίαν.

Verba : Ἀπίων δὲ, ὅτι μόνος Πολέμων, etc. Jacobsio in Mus. Att. t. III, fasc. 2, p. 225 e margine irrepsisse videntur. Fortasse nonnulla exciderunt.

FRAGMENTA INCERTA.

44.

Plin. H. N. VIII, 61 : *Memorat et Pyrrhum Gelonis tyranni canem Philistus*. Cf. Ælian. V. H. I. 13, H. A. VI, 62.

45.

Schol Pinā. Pyth. I, 112 : Δεινομένης . . . Ἰέρωνος υἱὸς ἐκ τῆς Νικοκλέους τοῦ Συρακουσίου θυγατρὸς, κατὰ Φίλιστον καὶ Τίμαιον.

46.

Pausan. I, 29, 9, p. 74 : Μετὰ δὲ τοὺς ἀποθανόντας ἐν Κορίνθῳ, στήλην ἐπὶ τοῖσδε ἐστάναι τὴν αὐτὴν σημαίνει τὰ ἔλεγεια, τοῖς μὲν ἐν Εὐβοίᾳ τε καὶ Χίῳ τελευτήσασιν· τοὺς δὲ ἐπὶ τοῖς ἰσχύτοις τῆς Ἀσιανῆς ἠπείρου διαφθαρῆναι δηλοῖ, τοὺς δὲ ἐν Σικελίᾳ. Γεγραμμένοι δὲ εἰσιν οἱ τε στρατηγοὶ πλὴν Νικίου, καὶ τῶν στρατιωτῶν ἑαυτοῖς ἀστοῖς Πλαταισίς. Νικίας δὲ ἐπὶ τῷδε παρείθη· γράφω δὲ οὐδὲν διάφορα ἢ Φίλιστος, ὅς ἔφη Δημοσθένην μὲν σπονδὰς ποιῆσθαι τοῖς ἄλλοις, πλὴν αὐτοῦ, καὶ ὡς ἠλίσκετο, αὐτὸν ἐπιχειρεῖν ἀποκτείνειν, Νικία δὲ τὴν παράδοσιν ἐθελοντῇ γενέσθαι. Τούτων εἵνεκα οὐκ ἐνεγράφη Νι-

LIBER DECIMUS.

38.

Longone, oppidum Siciliae, cujus oppidanus Longonæus, auctore Philisto libro decimo.

LIBER UNDECIMUS.

39.

Tyrseta, urbs Samnitum. Philistus undecimo.

40.

Mystia, urbs Samnitum, de qua Philistus libro undecimo. Incolæ, Mystiani, uti ab Ostia Ostiani.

41.

Nuceria, urbs Tyrrheniæ, de qua Philistus libro undecimo et quintodecimo [?].

42.

Legimus etiam apud Philistum libro undecimo pompam funebrem Dionysii atque rogi ornatam.

Illo funere splendidiora fuisse dixerit alia nemo, qui splendorem non ebore, auro, purpura metitur, ut Philistus, qui Dionysii decantat et stupet sepulturam, sicut magnæ tragœdiæ tyrannidis theatrale exodium.

LIBER DUODECIMUS.

43.

Crastus, urbs Siciliae Sicavorum, de qua Philistus Re-

rum Sicularum libro decimo tertio. Ex hac erat Epicharmus Comicus, et Lais meretrix, teste Neantho in libro de Viris illustribus. Habet hæc urbs mulieres pulcherrimas, auctore Philemone. Apio vero inquit, solum Polemonem tradidisse, Laidem Corinthiam esse.

FRAGMENTA INCERTA.

45.

Dinomenes Hieronis filius ex Nicoelis Syracusani filia natus, ut tradunt Philistus et Timæus.

46.

Post eorum tumulos, qui ad Corinthum periire, columnam unam multis erectam esse, inscripti elegi testantur. Hos enim in Eubœa, illos in Chio, quosdam in extremis continentis Asiæ finibus, alios in Sicilia cecidisse indicant. Duces etiam inscripti sunt præter Niciam; et milites Plataenses una cum oppidanis. Niciam quidem omnium esse hanc ob causam Philistus prodidit, quem sequor. Scribit enim ille, Demosthenem in deditione faciendâ se unum excepisse, ac quum in hostium potestatem venisset, sibi ipsi mortem consciscere conatum esse; Niciam vero ultro deditionem fecisse, eamque ob rem nomen ejus in columna inscriptum non esse, quod,

κίας τῆ στήλῃ, καταγνώσθεις αἰχμάλωτος ἐθελοντῆς εἶναι καὶ οὐκ ἀνὴρ πολέμου πρέπων.

Plutarch. V. Nic. c. 28: Δημοσθένην δὲ καὶ Νικίαν ἀποθανεῖν Τίμαιος οὐ φησιν ὑπὸ τῶν Συρακουσίων καταλευσθέντας (scr. κλευσθέντας), ὡς Φίλιστος ἔγραψε καὶ Θουκυδίδης, ἀλλ' Ἑρμοκράτους πέμψαντος, ἔτι τῆς ἐκκλησίας συνιστώσης, καὶ δι' ἐνὸς τῶν φυλάκων παρέντος (sic scr. pro παρέντων), αὐτοὺς δι' ἑαυτῶν ἀποθανεῖν. V. Thucyd. VII, 86. Diodor. XIII, 19 sqq., Timæum secutus esse videtur.

47.

Cic. Div. I, 20: *Dionysii mater, ejus qui Syracusiorum tyrannus fuit, ut scriptum apud Philistum est, et doctum hominem, et diligentem, et æqualem temporum illorum, quum prægnans hunc Dionysium alvo contineret, somniavit, se peperisse Satyriscum. Hinc interpretes portentorum, qui Galeotæ tum in Sicilia nominabantur, responderunt (ut ait Philistus), eum, quem illa peperisset, clarissimum Græciæ diuturna cum fortuna fore.* Cf. Valer. Max. VII, 7.

48.

Plin. H. N. VIII, 64: *Phylarchus refert, Centauretum e Galatis, in prælio occiso Antiocho, potitum equo ejus conscendisse ovantem. At illum indignatione accensum, domitis frenis, ne regi posset, præcipitem in abrupta isse, exanimatumque una. Philistus a Dionysio relictum in cæno hærentem, ut sese evellisset, secutum vestigia domini, examine apum jubæ inhærente; eoque ostento tyrannidem a Dionysio occupatam.*

Cic. Divin. I, 33: *Facta conjectura etiam in Dionysio est paullo ante, quam regnare cæpit: qui quum per agrum Leontinum iter faciens, equum ipse demisisset in flumen, summersus equus voraginibus non exstitit: quem quum maxima contentione non potuisset extrahere, discessit, ut ait Philistus, ægre ferens. Quum aliquantulum progressus*

se quum hostibus ultro dedisset, quod imperatore ac forti viro dignum esset, non fecerat.

Demosthenem et Niciam periisse Timæus refellit lapidibus a Syracusanis coopertos, ut Philistus et Thucydides scriptum reliquerunt, sed certiores factos ab Hermocrate quid ageretur, quum nondum dimissa concione misisset ad eos aliquem, qui ab uno fuit ex custodibus admissus, sibi met ipsos mortem conscivisse.

49.

Prope Gelonis curram stat Jupiter antiqui operis, sceptrum tenens. Hyblæorum hoc esse donum aiunt. Fuere Hyblæ Siciliæ civitates duæ; cognomine Gereatis una, altera, ut erat, ita etiam vocabatur Major. Retinent etiam nunc prisca nomina; et earum altera in agro Catanensi plane deserta est; altera Gereatis in iisdem finibus ad vici formam redacta. In hac sanum est Siculorum celebritate

esset, subito exaudivit hinnitum, respexitque et equum alacrem lætus aspexit, cujus in juba examen apum consederat. Quod ostentum habuit hanc vim, ut Dionysius paucis post diebus regnare cæperit. Cf. Ælian. V. H. XII, 46, ibique Perizon. 49.

Pausan. V, 23, 5, p. 438: Πρὸς δὲ τῷ ἄρματι τῷ Γέλωνος Ζεὺς ἕστηκεν ἀρχαῖος, ἔχων σκῆπτρον· Ὑβλαίων δὲ φασιν εἶναι ἀνάθημα. Αἱ δὲ ἦσαν ἐν Σικελίᾳ πόλεις αἱ Ὑβλαί, Γερεᾶτις ἐπίκλησιν, τὴν δὲ, ὡς περ γε καὶ ἦν, ἐκάλουν μείζονα. Ἐχουσι δὲ καὶ κατ' ἐμὲ ἔτι τὰ ὀνόματα. Ἐν τῇ Καταναίᾳ δὲ ἡ μὲν ἔρημος ἐς ἄπαν, ἡ δὲ κώμη τε Καταναίων ἢ Γερεᾶτις, καὶ ἱερὸν σφισιν Ὑβλαίας ἐστὶ θεοῦ, παρὰ Σικελιωτῶν ἔχον τιμᾶς. Παρὰ τούτων δὲ κομισθῆναι τὸ ἀγαλμα ἐς Ὀλύμπιον ἠγοῦμαι. Τεράτων γὰρ σφᾶς καὶ ἐνυπνίων Φίλιστος ὁ Ἀρχομενίδου φησὶν ἐξηγητὰς εἶναι, καὶ μάλιστα εὐσεβείᾳ τῶν ἐν Σικελίᾳ βαρβάρων προσκείσθαι.

Verba αἱ δὲ ἦσαν ἐν Σικελίᾳ αἱ Ὑβλαί, Γερ. etc. Siebelis ita emendat, ut scribat: καὶ δύο ἦσαν ἐν Σικελίᾳ πόλεις αἱ Ὑβλαί, Γερεᾶτις ἑπ., τὴν δὲ etc. 50.

Euseb. Can. Chron. nr. 804, p. 126, ed. sec. Scalig. Amst. 1658: Τούτῳ τῷ ἔτει (annis ante captum Ilium XXI.) Καρχηδόνα φησὶ Φίλιστος κτισθῆναι ὑπὸ Ἐζώρου καὶ Καρχηδόνοιο τῶν Τυρίων.

V. Cluver. S. A. c. 51 sq., Beck. Hist. univ. T. I, p. 777, ed. sec., Scaliger. ad Euseb. l. l. p. 50 sq. Eusebium exscripsit Syncell. Chron. p. 137, in Corp. Byzantin. T. VII: Αἰνείας μετὰ τὴν ἄλωσιν Τροίας Λατίνων ἐθασίλευσεν ἔτη χγ'. (in marg. γ'). τοῦ δὲ κόσμου, δτμ'.

Σποράδην.

Καρχηδόνα φησὶ Φίλιστος κτισθῆναι ὑπὸ Ἐζώρου καὶ Καρχηδόνοιο τῶν Τυρίων κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον. 51.

Clemens Alex. Strom. p. 618, D, (p. 738 sq. Oxon.): Ὀλίγοις δὲ τῶν καθωμιλημένων καὶ παρὰ

religiosum, deæ, quam Hyblæam vocant, dicatum. Ab hoc ego populo signum arbitror in Olympiam deportatum. Nam ostentorum et somniorum interpretes eos esse, et ceteros, qui in Sicilia sunt, barbaros deorum caerimoniis colendis anteire, Philistus Archomenidis filius memoriae prodidit.

50.

Hoc anno (21 ante captum Ilium) Carthaginem Philistus ait conditam esse ab Ezoro et Carchedone Tyriis.

Æneas excisa Troja Latinis imperavit annis 23, mundi vero 4340.

Miscellanea.

Ab Ezoro et Carchedone Tyriis Carthaginem hoc tempore conditam scribit Philistus.

51.

Quum autem usus fuero paucis testimoniis virorum qui

τοῖς Ἑλλησιν εὐδοκίμων ἀνδρῶν χρησάμενος μαρτυροῖς, τὸ κλεπτικὸν διελέγξας εἶδος αὐτῶν, ἐν διαφόροις τοῖς χρόνοις καταχρώμενος, ἐπὶ τὰ ἐξῆς τρέψομαι. Σόλωνος δὲ ποιήσαντος·

Τίττει γὰρ κόρος ὕβριν, ὅταν πολλὸς ὄλιθος ἐπηται, ἀντικρυς ὁ Θεόγνης γράφει·

Τίττει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακῆ ὄλιθος ἐπηται.

Ὅθεν καὶ ὁ Θουκυδίδης (III, 39) ἐν ταῖς ἱστορίαις· « Εἰώθασιν δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, φησὶν, οἷς ἂν μάλιστα καὶ δι' ἐλαχίστου ἀπροσδόκητος εὐπραγία ἔλθῃ, εἰς ὕβριν τρέπεσθαι. » Καὶ Φίλιστος ὁμοίως τὰ αὐτὰ μιμεῖται, ὡδὲ λέγων· « Τὰ δὲ πολλὰ κατὰ λόγον τοῖς ἀνθρώποις εὐτυχοῦντα ἀσφαλέστερα [παρὰ δόξαν] καὶ κακοπραγίαν· εἰώθασιν γὰρ μάλιστα οἱ παρὰ δόξαν ἀπροσδοκῆτως εὐπράσσαντες εἰς ὕβριν τρέπεσθαι. »

Verba : Εἰώθασιν δὲ οἱ πολλοὶ et quæ sequuntur Duker. et Gæller., collato Thucydidis loco, hunc in modum probabiliter disponunt et emendant : Εἰώθασιν δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων. ... εἰς ὕβριν τρέπεσθαι. Τὰ δὲ πολλὰ κατὰ λόγον τοῖς ἀνθρώποις εὐτυχοῦντα ἀσφαλέστερα, (ἢ) παρὰ δόξαν καὶ κακοπραγίαν. ... Καὶ Φίλιστος ὁμοίως τ. α. μ. ὡδὲ λέγων· Εἰώθασιν γὰρ μάλιστα etc. Aut totum hoc : τὰ δὲ πολλὰ ... κακοπραγίαν, Gællerus ait, malim pro insititio habere. Nam sententiæ Solonis, dicit Duker., imitatio Thucydidea, quam ibi Clemens ostendit, his verbis, εἰώθασιν τρέπεσθαι, absolvitur. Philistus autem Thucydidem imitatus est illis : εἰώθασιν γὰρ μάλιστα... τρέπεσθαι, cum qua sententia nil commune habent hæc : τὰ δὲ πολλὰ... κακοπραγίαν.

52.

Stephan. Byz. : Ἀμβρακία, πόλις Θεσπρωτίας, ἀπὸ Ἀμβρακος τοῦ παιδὸς Θεσπρωτοῦ τοῦ Λυκάονος, ἢ ἀπὸ Ἀμβρακίας τῆς Αὐγέου θυγατρὸς, περὶ ἧς Φιλίας. Τὸ ἰθνηκὸν Ἀμβρακίους, καὶ Ἀμβρακιώτης. Φίλιστος δὲ Ἀμβρακινὸς φησι Σικελικῶι τύπῳ.

53.

Idem : Ἀρτεμισίον, πόλις Οἰνώτρων ἐν μεσογαίῳ. Ἐκαταῖος Εὐρώπῃ. Ὁ πολίτης Ἀρτεμισιάτης. Φίλιστος δὲ Ἀρτεμισίον αὐτὴν καλεῖ, ἴσως Δωρικῶς. Ἔστι καὶ πόλις Εὐβοίας.

54.

Idem : Νώνυμνα, πόλις Σικελίας. Ὁ πολίτης Νωνυμναῖος, ὡς Φίλιστος.

Eadem vulgo leguntur in editis Suidæ.

55.

Idem : Τρίκαλον, καὶ Τρίκαλα οὐδετέρως, πόλις Σικελίας. Φίλιστος.

56.

Hesych. : Βουβάρτις, νεῖος ὄνομα, παρὰ Φιλίστῳ. « Albert. et Hemsterli. ad Polluc. Onom. X, 52, cum Salmasio legunt : Βουβᾶρτις, i. e. μεγάλη βᾶρτις. Μυριοφόρον ejusmodi navem dixit Thucyd. VII, 25, ubi v. Duker. » Gæller.

57.

Schol. Germanic. p. 110, ed. Paris. 1559, 4 : *Quum Liber a Junone insania objecta fugeret ad occursus Dodonæi Jovis, ejusque in templo responsa peteret, ut Philistus refert, magni imbres cum grandine orti sunt ea parte, qua transmissurus erat. Asinis e contrario transeuntibus per aquas, in uno ex his sedens et ipse transvectus est, sine periculo et ab insania liberatus.* Cf. Hygin. Poet. astronom. II, c. 23, Apollod. III, 5, 1.

58.

Apostol. Proverb. Cent. I, p. 51 : Ἀδδῆράγον πεντηκόντορον] Φίλιστος.

Harpoerat. : Ἀδδῆράγους τριήρεις Λυσίας λέγει ἐν τῇ ὑπὲρ Εὐκρίτου διαμαρτυρία, εἰ γνήσιος ὁ λόγος. Καὶ ἀδδῆράγον πεντηκόντορον Φίλιστος.

59.

Συναγωγ. λέξ. γρ. p. 428, 2 : Ἀποθήκην, ἀντὶ τοῦ ἀποστροφῆν. Φίλιστος. Quam glossam repetunt Suidas et Zonaras.

sermonibus celebrantur et in magna existimatione habentur apud Græcos, et eorum furandi genus diversis temporibus exercitum abunde convicero, convertar ad ea quæ deinceps sequuntur. Quum autem cecinisset Solon :

« Nascitur ex nimis opibus petulantia multa ».

eodem modo scripsit Theognis :

« Nascitur ex nimis opibus petulantia pravis ».

Unde etiam Thucydides in Historiis : « Solent, inquit, plerique homines, quibus res secundæ aliquantisper præter spem ovenerunt, reddi insolentes; pleraque vero, quæ rationi convenienter feliciter succedunt firmiora sunt, quam quæ præter expectationem eveniunt. » Philistus similiter eadem imitatur, sic dicens : « Solent, quibus res secundæ præter spem eveniunt, evadere insolentes. »

52.

Ambracia, urbs Thesproliæ, quæ ab Ambrace Thesproti filio, Lycaonis nepote, sive ab Ambracia Augæ filia, cujus Phileas meminit, nomen accepit. Gentile Ambracien-

sis et Ambraciotes : verum Philistus forma Sicula Ambracinus dixit.

53.

Artemisium, urbs in mediterraneis (Ænotrorum, apud Hecateum in Europa. Civis Artemisiales vocatur. Philistus eam Artemitium appellat, fortassis Dorice. Est item urbs Eubœæ.

54.

Nonymna, oppidum Siciliae, cujus oppidanus Nonymnaeus, auctore Philisto.

55.

Tricalon, et Tricala neutraliter, urbs Siciliae. Philistus.

56.

Bubartis, navis nomen apud Philistum.

58.

« Edax navigium quinquaginta remorum. »

59.

Ἀποθήκη (Repositoryum) significat etiam « refugium », apud Philistum.

60.

Pollux Onom. II, 154: Καὶ διὰ χειρὸς ἔχειν τὴν πόλιν, καὶ αὐτοχειρία, αὐτοχειρὶ, αὐτόχειρ ἐργάτης. Τὸ γὰρ παρὰ Φιλίστῳ αὐτοχειρίσαντες παμμίαρον.

61.

Hesych.: Μεσηρεύειν, τὸ μηδετέροις συμμαχεῖν. Φιλίστος. Cf. Phot. v. Μεσεύειν.

62.

Pollux Onom. II, 111: Ἀπὸ φωνῆς φώνημα,

μεγαλόφωνος, εὐφωνος, ἄφωνος, ἱμφωνος. Φιλίστος καὶ δίφωνον λέγει.

63.

Idem VII, 168: Βαλανείῳ δ' ἂν καὶ ἡ πυρία ἔποιτο. Εἶρηκε δ' Ἡρόδοτος (IV, 75)· πυρία Ἑλληνική. Φιλίστος δὲ λουτρά καὶ πυριάματα.

64.

Chæroboscus In Theodosium ap. Bekker. Anecd. p. 1305: Ἄδρυξ Ἄδρυκος, πόλις Συρακουσίων, ἀρσενικῶς λεγομένη. « Ἐφυγον εἰς τὸν Ἄδρυκα, » Φιλίππος (sic) ὁ ἱστορικός φησιν.

60.

Quod apud Philistum legitur αὐτοχειρίσαντες (Manu sua laborantes) pessime dictum est.

61.

Μεσηρεύειν, Neutri parti auxilio esse. Philistus.

62.

Philistus dicit etiam δίφωνον (bilinguem).

63.

Ad balneum pertinere videtur vaporarium. Herodotus dixit « vaporarium Græcum », Philistus vero « lavacra et fomenta. »

64.

Adryx, oppidum Syracusanorum, masculino genere. Philistus historicus: « Fugerunt Adrycem. »

TIMÆI FRAGMENTA.

ΙΣΤΟΡΙΑΙ.

ΙΤΑΛΙΚΑ ΚΑΙ ΣΙΚΕΛΙΚΑ.

LIBER PRIMUS.

1.

Schol. Apollon. Rhod. IV, 965: Τιμαίος Θρινακίαν φησὶ καλεῖσθαι τὴν Σικελίαν, ὅτι τρεῖς ἄκρας ἔχει. Οἱ δὲ ἱστορικοὶ Θρίνακον φασὶν ἄρξαι τῆς Σικελίας. Μύλας δὲ, γεβρόνησον Σικελίας, ἐν ἧ αἰ τοῦ Ἥλιου βόες ἐνέμοντο. Scholl. Pariss.: Τρινακρία δὲ ἡ Σικελία, κατὰ μὲν Τιμαίον, διὰ τὸ τρεῖς ἔχειν ἄκρας, κατὰ δὲ τινος τῶν ἱστορικῶν, ἀπὸ Θρίνακος τοῦ τῆς Σικελίας ἄρξαντος. Μύλας δὲ φησὶ γεβρόνησον εἶναι ἐν Σικελίᾳ, ἐν ἧ αἰ τοῦ Ἥλιου βόες ἐνέμοντο. Cf. Steph. Byz. s. v. Τρινακρία.

2.

Diodor. V, 6: Περὶ δὲ τῶν κατοικησάντων ἐν αὐτῇ (sc. τῇ Σικελίᾳ) πρώτων Σικανῶν, ἐπειδὴ τινες τῶν συγγραφέων διαφοροῦσιν, ἀναγκαῖόν ἐστι συντόμως εἰπεῖν. Φθιστος μὲν γὰρ φησιν ἐξ Ἰβηρίας αὐτοὺς ἀποικισθέντας κατοικῆσαι τὴν νῆσον, ἀπὸ τινος Σικανῶ ποταμοῦ κατ' Ἰβηρίαν ὄντος τετευχότας ταύτης τῆς προσηγορίας. Τιμαίος δὲ τὴν ἄγνοιαν τούτου τοῦ συγγραφέως ἐλέγξας ἀκριβῶς ἀποφαίνεται ἀπόβηθους εἶναι· πολλὰς δὲ αὐτοῦ φέροντος ἀποδείξεις τῆς τούτων ἀρχαιότητος, οὐκ ἀναγκαῖον ἠγοῦμεθα περὶ τούτων διεξιέναι.

Quae sequuntur ex eodem Timæo fluxisse vi-

ITALICA ET SICULA.

LIBER I.

1.

Triuacria vocatur Sicilia secundum Timæum, quod tria habet promontoria.

2.

De Sicaniis, primis Siciliae incolis, quum scriptores nonnulli sententiis variant, ut breuiter aliquid disseramus, necessarium est. Philistus quidem (fr. 3) ex Iberia per coloniae deductionem translatus in possessionem terrae venisse affirmat, a Sicano, Iberiae fluminae quodam, nomen illud sortitus. Sed Timæus ignorantiam scriptoris refellens, indigenas esse liquido ostendit. Qui quia multas ad demonstrandam horum antiquitatem rationes affert, aliquid illarum recensendum esse non arbitramur.

3.

Atabyrum, mons Rhodi, de quo Rhianus libro sexto Mes-

dentur. — Sicaniis successerunt ex Italia Siculi; de his nihil exstat. Deinde apud Diodorum c. 9, memorantur Cuidii et Rhodii, qui Ol. 50 in Siciliam commigrarunt, post vero in Liparam insulam transvecti sunt. Ex hac fortasse narratione petita est mentio Atabyrii, incerti situs oppidi.

3.

Steph. Byz.: Ἀτάβυρον, ὄρος Ῥόδου. Πριανὸς ἐκ τῶν Μεσσηνιακῶν. Τὸ ἐθνικὸν Ἀταβύριος. Ἐξ οὗ καὶ Ἀταβύριος Ζεὺς. Ἔστι καὶ Σικελίας Ἀταβύριον, ὡς Τιμαίος. Κέκληται δὲ τὰ ὄρη ἀπὸ τινος Τελχίνου Ἀταβυρίου. Ἔστι καὶ Περσικὴ πόλις. Ἔστι καὶ Φοινίκης.

4.

Parthen. Erot. c. 29: Ἱστορεῖ Τιμαίος Σικελικοῖς. Ἐν Σικελίᾳ δὲ Δάφνης Ἑρμοῦ παῖς ἐγένετο, σύριγγί τε δεξιῶς χρῆσασθαι, καὶ τὴν ἰδέαν ἐκπρεπῆς. Οὗτος εἰς μὲν τὸν πολὺν ὄμιλον ἀνδρῶν οὐ κατῆεν βουκολῶν δὲ κατὰ τὴν Αἴτνην χειματός τε καὶ θέρους ἠγροῦλεν. Τούτου λέγουσιν Ἑγεναιῖδα νόμφην ἐρασθεῖσαν παρακελεύσασθαι αὐτῷ γυναικί μὴ πλησιάζειν· μὴ πειθόμενου γὰρ αὐτοῦ συμβήσεται τὰς ὄβρις ἀποβαλεῖν. Ὁ δὲ χρόνον μὲν τινα καρτερῶς ἀντείχε, καίπερ οὐκ ὀλίγων ἐπιμαίνομένων αὐτῷ. Ὑστερον δὲ μία τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν βασιλίδων οἴνω πολλῷ ὀηλησαμένη αὐτὸν, ἤγαγεν εἰς ἐπιθυμίαν αὐτῇ μιγῆ

seniacorum mentionem facit. Gentile, Atabyrius. Ab hoc monte Jupiter Atabyrius nomen habet. Est item Siciliae Atabyrium, teste Timæo. Montes ita dicti sunt a quodam Atabyrio Telchine. Est hoc nomine etiam urbs Persica, alia item Phœnicia.

4.

Scribit Timæus in Rebus Siculis: In Sicilia erat Daphnis, Mercurii filius, fistulis canere eximie doctus, et insigni specie præditus. Is in frequentiam hominum non veniebat, verum circa Ætnam boum pastor et hiemis et æstatis tempore in agro pernoctabat. Hujus amore ajunt Echenaidem nympham captam, injunxisse ei ne cuiquam mulieri se applicaret. Si enim non obediret, futurum ut oculis privaretur. Ille itaque aliquamdiu fortiter resistebat, quamvis a plurimis vehementer impeteretur. Postremum autem una ex Siciliae reginis multo vino cum inficiens, in concupiscentiam induxit, ut cum ea commisceretur: at-

ναι. Καὶ οὗτος ἐκ τοῦδε, ὁμοίως Θυμύρα τῷ Θρακί, δι' ἀφροσύνην ἐπιπῆρωτο. Cf. Diodor. IV, 84.

De Cerere Timæum initio Siculorum egisse (v. Diodor. V, 3 sqq.) suspicor ob locum Polumonionis apud Athenæum X, p. 416, B: Πολέμων δ' ἐν πρώτῳ τῶν πρὸς Τιμακίον παρὰ Σικελιώταις φησὶν Ἀδδηπραγίας ἱερὸν εἶναι καὶ Σιτοῦς Διμήτρος ἄγαλμα, οὗ πλησίον ἰδρῦσθαι καὶ Ἰτακλίδος, καθάπερ ἐν Δελφοῖς Ἑρμούχου, ἐν δὲ Σκώλω τῷ Βοιωτικῷ Μεγαλάρτου καὶ Μεγαλομάξου. Cf. Preller. fr. Polumon. p. 71.

5.

Schol. Apollon. Rhod. IV, 786: Πλαγκταὶ πέτραι ἐν τῷ πορθμῷ εἰσὶν, ὡς Τιμακίος καὶ Πεισίστρατος ὁ Λιπαρχίος. Siciliae et Italiae descriptio ansum præbuisse videtur uberius exponendi Argonautarum expeditionem. Quæ ad eam spectant fragmenta hæc sunt:

6.

Diodor. IV, 56: Οὐκ ὀλίγοι τῶν τε ἀρχαίων συγγραφεῖων καὶ τῶν μεταγενεστέρων, ὧν ἐστὶ καὶ Τιμακίος, φασὶ τοὺς Ἀργοναύτας μετὰ τὴν τοῦ δέρου ἀρπαγὴν, πυθόμενοι ὑπ' Αἰήτου προκατειληφθαι ναυσὶ τὸ στόμα τοῦ Πόντου, πρᾶξιν ἐπιτελέσασθαι παράδοξον καὶ μνήμης ἀξίαν. Ἀναπλεύσαντας γὰρ αὐτοὺς διὰ τοῦ Τανάιδος ποταμοῦ ἐπὶ τὰς πηγὰς, καὶ κατὰ τὸπον τινὰ τὴν ναῦν διελκύσαντας, καθ' ἑτέρου πάλιν ποταμοῦ, τὴν ρύσιν ἔχοντες εἰς τὸν Ὀκεανόν, καταπλεύσαι πρὸς τὴν θάλασσαν· ἀπὸ δὲ τῶν ἀρχαίων ἐπὶ τὴν ὄψιν κομισθῆναι, τὴν γῆν ἔχοντας ἐξ εὐωνύμων, καὶ πλησίον γενομένους Γαδεΐρων εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς θάλασσαν εἰσπλεύσαι. Ἀποδείξεις δὲ τούτων φέρουσι, δεικνύντες τοὺς παρὰ τὸν Ὀκεανὸν κατοικοῦντας Κέλτας σεβομένους μάλιστα τῶν θεῶν τοὺς Διοσκούρους· περαδοσίμων γὰρ ἔχειν αὐτοὺς ἐκ παλαιῶν

χρόνων τὴν τούτων τῶν θεῶν παρουσίαν ἐκ τοῦ Ὀκεανοῦ γεγεννημένην. εἶναι δὲ καὶ τὴν παρὰ τὸν Ὀκεανὸν χώραν οὐκ ὀλίγας ἔχουσαν προσηγορίας ἀπὸ τε τῶν Ἀργοναυτῶν καὶ τῶν Διοσκούρων. Παραπλησίως δὲ καὶ τὴν ἐντὸς Γαδεΐρων ἤπειρον ἔχειν ἐμφανῆ σημεῖα τῆς τούτων ἀνακομιδῆς. Περὶ μὲν γὰρ τὴν Τυρρηνίαν καταπλεύσαντας αὐτοὺς εἰς νῆσον τὴν ὀνομαζομένην Αἰθαλίαν, τὸν ἐν αὐτῇ λιμένα, κάλλιστον ὄντα τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις, Ἀργῶν ἀπὸ τῆς νεῆς προσαγορεῦσαι, καὶ μέχρι τῶνδε τῶν χρόνων διαμένειν αὐτοῦ τὴν προσηγορίαν. Παραπλησίως δὲ τοῖς εἰρημένοις, κατὰ μὲν τὴν Τυρρηνίαν ἀπὸ σταδίων ὀκτακοσίων τῆς Ῥώμης ὀνομάσαι λιμένα Τελαμῶνα· κατὰ δὲ Φορμίας τῆς Ἰταλίας Αἰήτην, τὸν νῦν Καιήτην προσαγορευόμενον. Πρὸς δὲ τούτοις ὑπ' ἀνέμων αὐτοὺς ἐκρίβντας εἰς τὰς Σύρτας, καὶ μαθόντες παρὰ Τρίτωνος τοῦ τότε βασιλεύοντος τῆς Λιβύης τὴν ἰδιότητα τῆς θαλάττης, καὶ τὸν κίνδυνον ἐκφυγόντας, ἐωρῆσασθαι γαλκῶν τρίποδα, τὸν ἀρχαίως μὲν κεχαραγμένον γράμμασι, μέχρι δὲ τῶν νεωτέρων χρόνων διαμειναντα παρὰ τοῖς Εὐεσπερίταις. Cf. Pseudo-Aristot. De mir. auscult. c. 113, qui multa ex Timæo in sua transtulit, et Strabo V, p. 342.

7.

Schol. Apollon. Rhod. IV, 1217: Τιμῶναξ ἐν πρώτῳ τῶν Σικελικῶν ἐν Κόλχοις φησὶν Ἴασονα Μηδείαν γῆμαι, Αἰήτου αὐτῷ ἐγγυήσαντος. Ὁ δὲ αὐτὸς φησὶ· Δείκνυνται παρὰ τὸν παράπλου ἐνδὸν τοῦ Πόντου κῆποί τινες Ἴασόνιοι καλούμενοι, καθ' ὧν τὴν ἀπόδασιν ἐποίησατο· καὶ κατὰ τὴν Αἴαν γυμνάσια καὶ δίσκοι, καὶ τῆς Μηδείας θάλαμος, καθ' ὃν τότε ἐνυμφεύθη· καὶ πρὸς τῇ πόλει ἱερὸν ἰδρυμένον Ἴασονος, καὶ πρὸς τούτοις ἱερὰ πολλά. Τιμακίος δὲ ἐν Κερκύρα λέγων γενέσθαι τοὺς γάμους, καὶ περὶ τῆς θυγατρὸς Ἰστορεῖ, ἔτι καὶ νῦν λέγων ἀγεσθαι αὐτὴν κατ' ἐνιαυ-

que ab hoc tempore ille simili modo quo Thrax Thanyras, per insipientiam oculis caruit.

5.

Planctæ (scopuli errantes) in freto Siculo sunt, ut dicunt Timæus et Pisisstratus Liparæus.

6.

Non pauci, tum veterum, tum etiam recentium, inter quos et Timæus est, scriptorum perhibent, Argonautas post vellus abreptum, cognito ostium Ponti ab Æta navibus præoccupatum esse, mirificum et memoria dignum facinus edidisse. Tanais enim ingressos ad fontes ejus adscensisse, navique per aliquod terræ intervallum contracta, per aliud flumen in Oceanum sese effundens ad mare devenisse, et tum a borea versus occasum ita cursum flexisse, ut a sinistra continentem haberent, et tandem juxta Gades in mare nostrum inveherentur. Ad id probandum his utuntur argumentis: primo quod Celtae Oceani accolæ inter deos maxime Dioscuros venerunt; apud quos a priscis inde temporibus traditum, ex Oceano deos hosce quondam ad ipsos delatos esse. Tum quod in regionibus Oceano propinquis, non paucae ab Argonautis et Dioscuris appellationes adhuc sint reliquæ. Porro quod

continens intra Gades manifesta horum reditus signa ostendat. In Tyrreniæ enim transitu, ad insulam, quæ Æthalia dicitur, advectos pulcherrimum ibi omnium, qui in illis regionibus exstant, portum Argoum de navi sua nuncupasse: quod nomen ad hanc quoque tempestatem duret. Quod ad eum quoque modum in Etruria portum octingentis a Roma stadiis, Telamonem nominarint. Quod denique ad Formias in Italia portui nomen Ætæ, qui nunc Caieta est, indiderint. His addunt, procellarum vi ad Syrtes abreptos, a Tritone, Libyæ tunc rege, quæ natura maris esset, et qua ratione periculum effugerent, illos didicisse. Ob quod æneum ei tripodem donarint, qui priscis inscriptus literis non ita pridem apud Euesperitas superstes fuerit.

7.

Timonax libro primo Rerum Sicularum in Colchis dicit Iasonem Medeam duxisse ab Æta ei desponsam. Idem dicit: monstrantur ubi trajicitur in Ponto horti quidam Iasonis, per quos discesserit, atque in Æa gymnasia et disci et Medæ cubiculum, in quo tum nuptui collocata est, et prope urbem fanum Iasonis, multa quoque præterea sacra. Timæus vero in Corcyra contendens nuptias celebratas esse, etiam

τὸν Μιθραϊκῶν πρῶτον θυσιάσας ἐν τῷ Ἀπολλωνίῳ ἱερῷ. Καὶ βωμῶν δὲ φησι μνημεῖα τῶν γάμων ἰδρῶσθαι, σόνεγγυς μὲν τῆς θαλάσσης, οὐ μακρὰν δὲ τῆς πόλεως. Ὀνομάζουσι δὲ τὸν μὲν, Νυμφῶν· τὸν δὲ, Νηρηίδων. Ὁ γὰρ μὲν Ἀπολλωνίῳ τὸν μὲν φησι Νυμφῶν εἶναι τὸν βωμόν· τὸν δὲ, τῶν Μοιρῶν.

8.

Idem IV, 1153: Ἰστίον ὅτι Τιμαίου λέγοντος ἐν Κερκύρᾳ τοὺς γάμους (sc. Μιθραϊκῶν) ἀγθῆναι, Διονύσιος δὲ Μιλήσιος ἐν δευτέρῳ τῶν Ἀργοναυτικῶν, ἐν Βυζαντίῳ φησίν. Ἀντίμαχος ἐν Λυδῇ, πλησίον τοῦ ποταμοῦ μιγῆναι αὐτῇ φησι τὸν Ἰάσονα. Fieri tamen potest, ut hæc deprompta sint ex descriptione Corcyræ. V. fr. 54.

9.

Idem II, 400: Κίρκαιον δὲ τόπος ἐστὶ τῆς Κολχίδος, ἀπὸ Κίρκης τῆς Λιήτου ἀδελφῆς, ἡ πεδίον. Οὐ δύναται δὲ ἀπὸ τῆς ἐτέρας Κίρκης ὀνομάσθαι. Ἐγένοντο γὰρ Κίρκαι δύο, περὶ ὧν ἐν τοῖς ἔξῃς ἐροῦμεν. Τιμαίος δὲ φησι, πεδίον ἐν Κολχίῳ εἶναι Κίρκαιον.

10.

Præter Argonautarum expeditionem Timæus in primis Siculorum libris iter Herculis ex Iberia in Celticam, inde per Alpes in Italiam et Siciliam enarravit.

Diodor. IV, 21: Ὁ δ' οὖν Ἡρακλῆς ἀπὸ τοῦ Τιβέρεως ἀναζεύξας, καὶ διεξιὼν τὴν παράλιον τῆς νῦν Ἰταλίας ὀνομαζομένης, κατήντησεν εἰς τὸ Κυμαῖον πεδίον, ἐν ᾧ μυθολογοῦσιν ἀνδρας γενέσθαι ταῖς τε βώμαις προέχοντας καὶ ἐπὶ παρανομία διανομασμένους, οὓς ὀνομάζεσθαι Γίγαντας. Ὀνομάσθαι δὲ καὶ τὸ πεδίον τοῦτο Φλεγραῖον ἀπὸ τοῦ λόφου τοῦ τὸ παλαιὸν ἀπλάτων πῦρ ἐκφυσῶντος παραπλησίως τῇ κατὰ τὴν Σικελίαν Λίτνη· καλεῖται δὲ νῦν δὲ τόπος Οὐεσούσιος, ἔχων πολλὰ σημεῖα τοῦ κεκαῦσθαι κατὰ τοὺς ἀρχαίους

de sacrificio narrat, quod, postquam primum Medea in Apollinis templo fecisset, etiam nunc quotannis institui dicit. Etiam aras ait in nuptiarum memoriam exstructas esse prope mare, non procul ab urbe. Quartum alteram Nympharum vocant, alteram Nereidum. Apollonius vero ait alteram Nymphis, alteram Parcis esse sacratam.

8.

Timæo auctore Medæ nuptiæ in Corcyra celebratæ sunt. Dionysius vero Milesius libro secundo Argonauticorum Byzantii, Antimachus in Lyde prope fluvium (Phasin) ait Iasonem cum ea concubuisse.

9.

Circæum locus est vel campus Colchidis a Circe Ætææ sorore nominatus. Non potest ab altera Circe nomen habere. Erant enim duæ Circeæ, de quibus postea dicemus. Timæus ait in Colchide fuisse campum Circæum.

10.

Hercules a Tiberi profectus et maritimos Italiæ, quæ nunc quidem vocatur, tractus percurrens, in Cumæam descendit planitiem, ubi homines roboris immanitate et violentia facinorum infames, quos Gigantes nominant, fuisse fabulantur. Phlegræus quoque campus is locus ap-

χρόνους. Τοὺς δ' οὖν Γίγαντας πυθόμενους τὴν τοῦ Ἡρακλέους παρουσίαν, ἀθροισθῆναι πάντας καὶ παρατάσθαι τῷ προειρημένῳ. Θαυμαστῆς δὲ γενομένης μάχης κατὰ τε τὴν βίωμην καὶ τὴν ἀλκὴν τῶν Γιγάντων, φασὶ τὸν Ἡρακλέα, συμμαχοῦντων αὐτῷ τῶν θεῶν, κρατῆσαι τῇ μάχῃ, καὶ τοὺς πλείστους ἀνελόντα, τὴν γῶραν ἐξημερῶσαι. Μυθολογοῦνται δ' οἱ Γίγαντες γηγενεῖς γεγονέναι, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ κατὰ τὸ σῶμα μεγέθους. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἐν Φλέγρᾳ φονευθέντων Γιγάντων τοιαῦτα μυθολογοῦσίν τινες, οἷς καὶ Τιμαίος δὲ συγγραφεὺς ἀκολούθησεν. Cf. Diodor. V, 71.

11.

Diodor. IV, 22: Ὁ δ' οὖν Ἡρακλῆς καταντήσας ἐπὶ τὸν πορθμὸν κατὰ τὸ στενότατον τῆς θαλάττης, τὰς μὲν βοῦς ἐπεραίωσεν εἰς τὴν Σικελίαν, αὐτὸς δὲ ταύρου κέρως λαβόμενος διενήξατο τὸν πόρον, ὄντος τοῦ διαστήματος σταδίων τριῶν καὶ δέκα, ὡς Τιμαίος φησι. Cf. Plin. N. H. III, 8.

12.

A. Gell. Noct. Att. 11, 1: *Timæus in Historiis, quas oratione græca de rebus populi Romani composuit, et M. Varro in Antiquitatibus rerum humanarum terram Italiam de græco vocabulo appellatam scripserunt; quoniam boves græca veteri lingua ἰταλοὶ vocitati sunt, quorum in Italia magna copia fuerit: bucetaque in ea terra gigni pascique solita sint complurima.* V. Niebuhr. Hist. Rom. tom. I, p. 31 sq.

13.

Tzetzes ad Lycophr. 615: Ἀλούσης τῆς Τροίας Διομήδης ἀντὶ βάρους λίθους ἐκ τοῦ τείχους τῆς Τροίας εἰς τὴν ἑαυτοῦ ναῦν ἔβαλε. Παραγενόμενος δὲ εἰς τὸ Ἄργος, καὶ μόλις φυγὼν τὸν ἐκ τῆς γαμετῆς αὐτοῦ θάνατον, παρεγένετο εἰς Ἰταλίαν, εὐρών δὲ τηνικαῦτα τὸν Κολχικὸν δράκοντα λυμαινόμενον τὴν Φαιακίδα,

pellatur, a colle nimirum, qui olim Ætææ instar Siculæ magnam vim ignis eructabat; nunc Vesuvius nominatur, multa inflammationis pristinae vestigia servans. Gigantes, cognito Herculis adventu, conjunctis viribus cum instructa illi acie obviam procedunt omnes, et commissa pro viribus et ferocia Gigantum pugna vehementi, Herculem dicunt deorum societate adjutum victoriam obtinuisse, et plerisque occisis regionem illam pacavisse. Ob stupendam vero corporum proceritatem Gigantes hi terrigenæ dicebantur. De Gigantum igitur ad Phlegram internectione nonnulli, quos et Timæus sequitur, ista fabulantur.

11.

Hercules qua arctissimum est mare delatus boves transegit in Siciliam, ipse vero apprehenso tauri cornu pernavavit intervallum, ut Timæus ait, tredecim stadiorum.

13.

Postquam Troja capta erat, Diomedes lapides e muro Trojæ in navem suam conjecit ad pondus ejus augendum. Quum vero Argos pervenisset vixque necem effugisset, quam ei machinata erat uxor, ad Italiam se convertit, ubi dracontem Colchicum, qui Phæacidem vastabat, interfe-

13.

ἔκτεινε, τὴν τοῦ Γλαύκου χρυσὴν ἀσπίδα κατέγων. Ἐνόμισε γὰρ ὁ δράκων τὸ χρυσοῦν εἶναι δέρας τοῦ κριοῦ. Τιμηθεὶς δὲ ὁ Διομήδης ἐπὶ τούτῳ σφόδρα, ἀνδριάντας κατεσκεύασεν ἑαυτοῦ ἐκ τῶν λίθων τῆς Ἰλίου, ὧν ἐνεβάλετο τότε εἰς τὴν ναῦν, καὶ ἔστησε τούτους κατὰ πᾶν τὸ ἐκεῖ πεδίον. Ὑστερον δὲ ἀνελοθὼν ὁ Δαυνὸς αὐτὸν ἔβριψε καὶ τοὺς ἀνδριάντας εἰς τὴν θάλασσαν. Οὗτοι δὲ ἀνερχόμενοι ὑπὸ τῶν κυμάτων πάλιν ἐξήρχοντο πρὸς τὰς βράσεις αὐτῶν. Ἱστορεῖ δὲ τοῦτο Τίμαιος ὁ Σικελὸς καὶ Λύκος ἐν τρίτῳ.

14.

Idem ibid. 1137: Αἱ δὲ τῶν Δαυνίων γυναῖκες μέλαιναν ἐσθήτα φοροῦσι, καὶ τὰς ὄψεις βάπτονται πυρρῷ χρώματι, ὡς φησι Τίμαιος, ταινίαις τε πλατείαις εἰσὶν ὑπεζωσμένοι, ὑποδεδμένοι τὰ κοῖλα ὑποδήματα καὶ βράβδον κατέχουσαι. Cf. Pseudo-Aristot. De mir. auscult. c. 119.

15.

Idem ibid. 1050: Εἰώθασιν οἱ Δαυνοὶ, ἧτοι οἱ Καλαβροὶ, ἐν μηλοταῖς καθεύδειν ἐν τῷ τέρῳ τοῦ Ποδαλείριου, καὶ καθ' ὑπνοὺς λαμβάνειν χρησιμὸς ἐξ αὐτοῦ. Εἰώθασιν δὲ καὶ ἐν τῷ πλησίον ποταμῷ Ἀλθαίνῳ ἀπολουεσθαι καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ θρέμματα αὐτῶν, καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸν Ποδαλείριον, καὶ ἰᾶσθαι, ὅθεν καὶ ὁ ποταμὸς ἔχει τὴν ὀνομασίαν, ὡς ἀλθαίνων, κατὰ Τίμαιον, καὶ Θεραπέων ἀπάντων τῶν λουομένων ζῶων τὰ τραύματα, ὡς, κατὰ Μεθόδιον τὸν ἱατρὸν, Ἀλφειὸς, τῆς Ἀρχαδίας ποταμὸς, ἰᾶται τοὺς ἀλφροὺς, καὶ κατὰ Βιγρίδιον δὲ, ποδαγριῶντας ὁ Κύδνος.

16.

Strabo V, p. 248: Καὶ Τίμαιος δὲ περὶ τῶν Πιθηκουσῶν φησὶν ὑπὸ τῶν παλαιῶν πολλὰ πα-

cit, Glauci scutum aureum manibus tenens. Draco enim opinatus est, aureum illud esse vellus arietis. Hanc ob rem quum Diomedes magno in honore haberetur, simulacra sui fecit ex lapidibus Iliacis, quos tum in navem injecerat, caque collocavit per totam hujus regionis planitiem. Postea vero advenit Daunus, ipsumque cum simulacris in mare projecit: hæc autem ex undis emerferunt et ad fundamenta sua redierunt. Hæc narrant Timæus Siculus et Lycus libro tertio.

14.

Dauniorum mulieres vestitum habent nigrum, vultum rufo colore tingunt, ut ait Timæus, latas tænias succingunt, calceos subligant concavos et baculum manibus tenent.

15.

Solent Daunii, Calabri nempe, in pellibus ovinis in sepulcro Podalirii dormire et per somnos ab eo accipere oracula. Solent etiam in Althæno, fluvio vicino, lavari et ipsi et pecora eorum, et invocare Podalirium et sanari, unde etiam nomen habet fluvius, quippe medens, auctore Timæo, et sanans omnium, quæ in eo lavantur, animantium vulnera; ut, auctore Methodio medico, Alpheus, Arcadia fluvius, impetiginem sanat, et secundum Bigridium Cydnus fluvius eos, qui podagra laborant.

ραδοξολογεῖσθαι, μικρὸν δὲ πρὸ ἑαυτοῦ τὸν Ἐπωμέχλοπον ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ τιναχέντα ὑπὸ σεισμῶν ἀναβαλεῖν πῦρ καὶ τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς θαλάσσης ἐξῶσαι, πολὺ δὲ, ἐπὶ τὸ πέλαγος· τὸ δ' ἐκτεφρωθὲν τῆς γῆς, μετεωρισμὸν λαβὼν, κατασκήψαι πάλιν τυφωνοειδῶς εἰς τὴν νῆσον, καὶ ἐπὶ τρεῖς τὴν θάλασσαν ἀναχωρῆσαι σταδίους· ἀναχωρήσασαν δὲ, [μετ'] οὐ πολὺ ὑποστρέψαι, καὶ τῇ παλιβροῖα κατακλύσαι τὴν νῆσον καὶ γενέσθαι σβέσειν τοῦ ἐν αὐτῇ πυρός· ἀπὸ δὲ τοῦ ἤχου τοὺς ἐν τῇ ἡπείρῳ φυγεῖν ἐκ τῆς παραλίας εἰς τὴν ἀνω Καμπανίαν. Ita hæc constituit Coraens.

Casaubon. pro Ἐπωμέχ ex Plin. II, 88, restituendum censet Ἐπωπέχ. Cf. Beckmann. ad Pseudo-Aristot. De mir. ausc. p. 79.

17.

Antig. Caryst. c. 167: Heraclides Ponticus paludem Sarmatiæ esse dicit, quam nulla unquam avis supervolaret, atque accedentem fœtore necari; eandem naturam tum aliorum, tum Averni lacus esse. Ὁ δὲ Τίμαιος τοῦτο μὲν ψεῦδος ἡγεῖται εἶναι· τὰ πλείστα γὰρ κατὰ τύχην (κατατυχεῖν Bentl.) τῶν εἰθισμένων παρ' αὐτῇ διαίτῳσθαι· ἐκεῖνο μὲντοι λέγει, ὅτι συνδένδρων τόπων ἐπικειμένων αὐτῇ, καὶ πολλῶν κλάδων καὶ φύλλων, διὰ τὰ πνεύματα τῶν μὲν κατακλυομένων, τῶν δὲ ἀποσειομένων, οὐδὲν ἐστὶν ἰδεῖν ἐπ' αὐτῇ ἐφραστήκος, ἀλλὰ διαμένειν καθαρὰν.

Eadem ex eodem fonte non nominato tamen habet Pseudo-Aristot. De mir. ausc. c. 108.

18.

Athenæus IV, 13, p. 153, D, de luxuria Etruscorum disserens, Τίμαιος, inquit, ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν καὶ τὰς θεραπείας, φησὶ, παρ' αὐτοῖς, μέγχι οὗ ἂν αὐξήθῳσι, γυμνάς διακονεῖσθαι.

16.

Atque Timæus etiam de Pithecusis tradit veteres multa fidem excedentia perhibuisse. Paulo autem ante suam ætatem media in insula collem, cui nomen Epomeo, terræ motu concussum ignes evomuisse; et quod terræ inter ipsum ac mare erat, non exiguum illud, ad mare perpulisse: ac terram in cineres versam, rursus vehementi turbine ad insulam appulisse, tribusque inde mare recessisse stadiis; quod paulo post rursus ad terram dederit impetum: sic maris æstum inundasse insulam, ignemque in ea hoc pacto extinctum: fragore autem percussos eos, qui continentem habitabant, ab ora maritima in interiorem Campaniam profugisse.

17.

Hoc Timæus mendacium esse putat: nam plurima eorum quæ apud eum versari solerent bene sese habere. Illud vero dicit: « quum loca ei adjacentia arboribus consita essent, magna que ramorum foliorumque multitudo ventis confringeretur atque dispergeretur, nihil in eo conspicere posse, eumque semper purum esse videri.

18.

Timæus Historiarum libro primo ait, apud Etruscos famulas etiam, priusquam adultæ sint, nudas ministrare.

Idem XII p. 517, D: Παρὰ δὲ Τυρρῆνοϊς, ἐκτό-
πως τρυφήσασιν, ἰστορεῖ Τίμαιος ἐν τῇ πρώτῃ, ὅτι
αἱ θεράπειαι γυμναί τοῖς ἀνδράσι διακονοῦνται. V.
Niebuhr. l. l. tom. I, p. 95 sq.

19.

Tertullian. De spectacul. p. 139, 28 Franecq.
1697: *Lydos ex Asia transvenas in Hetruria con-*
sedisse, ut Timæus refert, duce Tyrrheno, qui
fratri suo cesserat regni contentione (exstant au-
ctores multi).

20.

Dionys. Halic. Antiq. Rom. I, c. 67: Deos
a Romanis Penates vocatos græce vario modo
reddi; Σχήματος δὲ καὶ μορφῆς αὐτῶν περὶ Τίμαιος
μὲν ὁ συγγραφεὺς ὧδε ἀποφαίνεται· κηρύκια σιδηρᾶ
καὶ χαλκᾶ, καὶ κέραμον Τρωϊκὸν εἶναι, τὰ ἐν τοῖς
ἀδύτοις τοῖς ἐν Λαουινίῳ κείμενα ἱερά. Πυθέσθαι δὲ
αὐτὸς ταῦτα παρὰ τῶν ἐπιχωρίων. V. Niebuhr. l. l.
p. 125, 135.

21.

Ibidem c. 74: Περὶ μὲν οὖν τῶν παλαιῶν κτί-
σεων ἱκανά ἤγοῦμαι τὰ προειρημένα. Τὸν δὲ τελευ-
ταῖον τῆς Ῥώμης γενόμενον οἰκισμὸν, ἢ κτίσιν, ἢ ὅ τι
ὀλίποτε γρηθὶ καλεῖν, Τίμαιος μὲν ὁ Σικελιώτης οὐκ
ὀλοῖ ἔτι κανόνι χρησάμενος, ἀμὲν Καρχηδόνι κτιζο-
μένη γενέσθαι φησὶν, ὀδοῶν καὶ τριακοστίῳ πρότερον
ἔτι τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος.

Syncell. Chron. p. 155, in Corp. Scriptt. Byz.
tom. VII: Τίμαιος μὲν πρώην καὶ Καλλίας (sic Goel-
ler; vulgo Λαῖς) κατὰ τὰ τῆς α' Ὀλυμπιάδος λί-
γουςιν ἔτι ἐκτίσθαι Ῥώμην. — Quum ex sequen-
tibus intelligatur Syncellum hic Dionysium
ante oculos habuisse, locorum dissensus ex ne-
gligentia excerptoris profectus esse videri potest.
Ceterum v. Niebuhr. l. l. p. 205, 192 sqq.

22.

Plin. Hist. N. III, 13: *Servius rex primus si-*
gnavit æs. Antea rudi usus Romæ Timæus tradit.
Signata est nota pecudum: unde et pecunia ap-
pellata.

20.

De Penatium habitu et forma Timæus historicus in
hunc modum scribit: sacra, quæ in adyto templi Lavi-
niensis sunt recondita, esse caducea ferrea et aerea, et
Trojanum vas fictile. Hæc autem ille ex ipsis regionis in-
colis se audivisse dicit.

21.

De prisca igitur Romæ ædificationibus hæc quæ jam
sunt dicta sufficere puto. Postremam vero ejus ædificatio-
nem, sive constitutionem, sive quocunque alio nomine
rem appellare velis, Timæus Siculo, nescio quam regu-
lam sequutus, ait incidere in idem tempus quo Carthago
condebatur, in annum videlicet trigesimum octavum
ante primam olympiadem.

Hoc ex Timæo Siculo nostro depromptum
esse statuit Niebuhr. l. l. p. 270; idque proba-
bile. Legitur quidem in Plin. Ind. lib. XXXII
Ex ... Timæo historico, qui de medicina metal-
lica scripsit (cf. cap. 3 ejusdem libri), sed quum
de hoc Timæi cujusdam opere aliunde omnino
nihil habeamus compertum, veri simile est illa
qui de medicina metallica scripsit ab indocta
manu intrusa esse, nisi mavis Timæum, omnium
rerum scrutatorem, de hac quoque re in digres-
sione aliqua egisse. Utrum vero hæc primo an
sequentibus libris assignanda sint, in tanta de
rebus Romanis fragmentorum paucitate definiri
nequit. Idem cadit in ea, quæ jam subjiciemus
de Carthaginis originibus.

23.

Excerptt. ex Cod. Matrit. ad calcem Polyæn.
ed. Tychsen. in Bibl. Gotting. liter. et art. ant.
T. VI, p. 15: Θειοσσῶ. Ταύτην φησὶ Τίμαιος κατὰ
μὲν τὴν Φοινίκων γλῶσσαν Ἐλίσσαν καλεῖσθαι,
ἀδελφὴν δὲ εἶναι Πυγμαλίῳνος τοῦ Τυρρίων βασιλέως,
ὑφ' ἧς φησὶ Καρχηδόνα τὴν ἐν Λιβύῃ κτισθῆναι. Τοῦ
γὰρ ἀνδρὸς αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Πυγμαλίῳνος ἀνααιρεθέντος,
ἐνθεμένη τὰ χρήματα εἰς σκάφος, μετὰ τινων πολιτῶν
ἔφυγε καὶ πολλὰ κακοπαθήσασα τῇ Λιβύῃ προσηné-
χθη, καὶ (ὑπὸ τῶν Λιβύων) διὰ τὴν πολλὴν αὐτῆς
πλάνην Δειδῶ προσηγορεύθη ἐπιχωρίως. Κτίσασα δὲ
τὴν προειρημένην πόλιν, τοῦ τῶν Λιβύων βασιλέως
ὕελοντος αὐτὴν γῆμαι, αὐτὴ μὲν ἀντέλεγεν, ὑπὸ δὲ
τῶν πολιτῶν συναναγκαζομένη, σκηψαμένη τελετὴν
πρὸς ἀνάλυσιν ὄρκων ἐπιτελέσειν, πυρὰν μεγίστην ἐγ-
γύς τοῦ οἴκου κατασκευάσασα, καὶ ἄψασα, ἀπὸ τοῦ
δώματος αὐτὴν εἰς τὴν πυρὰν ἔβριψεν. Cf. Justin.
XVIII, 6.

Θειοσσῶ nomen vix genuinum. Itaque, quum
apud Ethnographum legamus Carthaginem a
Græcis Οἴνουσσαν vocatam esse, editor hujus
fragmenti non sine veri specie suspicatur in
Θειοσσῶ latere Οἴνουσσα.

Timæus olim et Callias dixerunt, Romam esse condi-
tam circa Olymp. I.

23.

Thiisso. Hanc dicit Timæus Phœnicum lingua Helissam
appellatam sororem esse Pygmalionis, regis Tyrriorum,
quæ Carthaginem in Libya condidisset. Etenim quum
maritus ejus a Pygmalione interfectus esset, opibus in
navibus impositis, cum civium nonnullis fugit, et multas
perpressa calamitates Libyam appulit, ubi propter multos
suos errores ab indigenis appellata est Dido. Condita au-
tem quam diximus urbe, quum rex Libyrorum vellet eam
ducere, ipsa quidem recusavit, sed quum a civibus cog-
retur, simulans se sacra juramento promissa (vel ad sol-
venda pacta cum priore marito) perfecturam esse, rogo
maximo prope habitationem exstructo et incenso, de
domo in eum se dejecit.

24.

Polyb. XII, 3, Exc. Vatic. : Τὸν δὲ Τιμίαιον εἶποι τις ἂν οὐ μόνον ἀνιστόρητον γιγνόμεναι περὶ τῶν κατὰ τὴν Λιβύην, ἀλλὰ καὶ παιδαριώδη, καὶ τελῶς ἀσυλλόγιστον, καὶ ταῖς ἀρχαίαις φήμασι ἀκμὴν ἐνδεδεμένον, ἃς παρειλήφαιμιν, ὡς ἀμυδρῶς πάσης καὶ ξηρᾶς καὶ ἀκάρπου ὑπαρχούσης τῆς Λιβύης. Ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τῶν ζώων. Ὅτε γὰρ τῶν ἵππων, καὶ τῶν βοῶν, καὶ προβάτων, ἅμα δὲ τούτοις αἰγῶν πληθὸς τοσοῦτόν ἐστι κατὰ τὴν χώραν, ὅσον οὐκ οἶδ' εἰ δύναι' ἂν εὐρεθῆναι κατὰ τὴν λοιπὴν οἰκουμένην· διὰ τὸ πολλὰ τῶν κατὰ Λιβύην ἐθνῶν τοῖς μὲν ἡμέροις μὴ χρῆσθαι καρποῖς, ἀπὸ δὲ τῶν θρεμμάτων καὶ σὺν τοῖς θρέμμασιν ἔχειν τὸν βίον. Καὶ μὴν τὸ τῶν ἐλεφάντων καὶ λεόντων καὶ παρδαλέων πληθὸς καὶ τὴν ἀλκὴν, ἔτι δὲ βουδαίων κάλλος καὶ στρουθῶν μεγέθη, τίς οὐχ ἰστόρησεν; ὧν κατὰ μὲν τὴν Εὐρώπην τὸ παράπαν οὐδὲν ἐστίν· ἢ δὲ Λιβύῃ πλήρης ἐστὶ τῶν προειρημένων. Περὶ ὧν οὐδὲν ἰστορήσας Τιμίαιος, ὥσπερ ἐπίτηδες τάναντία τοῖς κατ' ἀλήθειαν ὑπάρχουσιν ἐξηγεῖται.

25.

Ad librum, ubi de Libya sermonem instituit, referre possis locum de filiabus Atlantis apud Schol. brev. Hom. II, Σ, 486 : Πληιάδας Ὁ Ἰάδας τε] Τὰς μὲν κατηστερισμένας ἐν τῷ μετώπῳ τοῦ Ταύρου Ἰάδας φασὶν εἰρησθαι· τὰς δὲ ἐπὶ ἡμιτόμου πλευρᾶς Πλειάδας καλεῖσθαι. Ἄτλαντι γὰρ τοῦ Ἰαπετοῦ, καὶ Αἴθρα τῆ Ὀκεανοῦ, καθά φησι Τιμίαιος, θυγατέρες δώδεκα καὶ υἱὸς Ἰας. Τοῦτον ἐν Λιβύῃ κυνηγοῦντα ὄφις κτείνει. Καὶ αἱ μὲν πέντε τὸν ἀδελ-

24.

Timæum jure pronuntiet aliquis non solum imperitum rerum Africæ, sed etiam puerili ingenio virum, ac prorsus infirmo judicio, et qui antiquitus traditis opinionibus supra modum fuerit deditus, quasi videlicet universa Africa esset arenosa, sicca et sterilis. Idem de animalibus quoque dictum volumus. Nam equorum, boum, et ovium, itemque caprarum, tanta est in his locis copia, quantam haud scio an in ulla parte reliqui orbis terrarum sit invenire. Est vero ejus rei causa hæc, quod multi Africæ populi, quum fruges cultura hominum provenientes ignorent, e pecoribus aluntur, et cum pecoribus vitam degunt. Jam vero elephantorum, leonum, pardorum multitudinem ac robur, bubalorum item pulchritudinem, et struthionum ingentia corpora, quis fando non accepit? quorum animalium in Europa quidem nullum penitus invenias; Africa vero his est referta. At Timæus, qui de his nihil quidquam dicit, velut de industria ea memoriæ mandavit, quæ cum veritate pugnant.

25.

Stellas, quæ locum habent in fronte Tauri, Hyades aiunt vocari; quæ autem in altera lateris dimidiati parte sunt, eas vocari Pleiades. Atlas enim Iapeti filius et Æthra, filia Oceani, ut tradit Timæus, filias duodecim et Hyantem filium habebant. Hunc in Libya venantem occidit

φὸν θρηνοῦσαι ἀπόλλυνται, τὰς δὲ λοιπὰς δι' οἴκτου καταστερίσας Ζεὺς Ἰάδας ἐπωνόμασεν, ἐπωνύμου τοῦ ἀδελφοῦ. Αἱ δὲ πλείους ἑπτὰ βραδέως μὲν, πλὴν ἀποθανοῦσαι Πληιάδες εἰρηνται.

Non est, cur cum Gællero hæc ad Timæum mathematicum a Plinio (H. N. V, 9; XVI, 22; II, 3) laudatum referenda putemus.

LIBER II.

26.

Polyb. XII, 3 : Καθάπερ δὲ καὶ περὶ τῶν κατὰ Λιβύην ἀπεσχεδίακεν, οὕτω καὶ περὶ τῶν κατὰ τὴν νῆσον τὴν προσαγορευομένην Κύρνον. Καὶ γὰρ ὑπὲρ ἐκείνης μνημονεύων ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ φησὶν, αἴγας ἀγρίας καὶ πρόβατα καὶ βοῦς ἀγρίους ὑπάρχειν ἐν αὐτῇ πολλοὺς, ἔτι δ' ἐλάφους, καὶ λαγῶς, καὶ λύκους, καὶ τινα τῶν ἄλλων ζώων, καὶ τοὺς ἀνθρώπους περὶ ταῦτα διατρίβειν κυνηγετοῦντας, καὶ τὴν ὄλην τοῦ βίου διαγωγὴν ἐν τούτοις ἔχειν. Κατὰ δὲ τὴν προειρημένην νῆσον οὐχ οἷον αἰετὸς ἢ ἀγρίος ἢ βοῦς, ἀλλ' οὐδὲ λαγῶς, οὐδὲ λύκος, οὐδ' ἐλαφος, οὐδ' ἄλλο τῶν τοιούτων ζώων οὐδὲν ἐστὶ, πλὴν ἀλωπέκων, καὶ κυνίκλων, καὶ προβάτων ἀγρίων. Ὁ δὲ κύνικλος, πόβρωθεν μὲν ὀρώμενος, δοκεῖ εἶναι λαγῶς μικρός· ὅταν δ' εἰς τὰς χεῖρας λάβῃ τις, μεγάλην ἔχει διαφοράν καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ κατὰ τὴν βρωσίν. Γίγνεται δὲ τὸ πλεῖον μέρος κατὰ γῆς.

27.

Plin. H. N. III, 13 : *Sardiniam ipsam Timæus Sandalotin appellavit ab effigie soleæ, Myrsilus Ichnussam a similitudine vestigiū. Cf. Pseudo-Aristot. De mir. auscult. c. 104.*

serpens; atque quinque sorores fratrem lacrimantes moriuntur; has Jupiter ejus luctus misericordia commotus inter stellas retulit et appellavit Hyades, fratris cognomines; septem vero sorores, serius lugendo mortuæ, ut plures, Pleiades dicte sunt.

LIBER II.

26.

Ut in rebus Africæ levitatem suam prodidit, sic etiam in his, quæ ad Corsicam nomine insulam spectant, narrandis. In secundo namque Historiarum suarum libro mentionem ejus faciens, ait capras feræ ovesque, item boves feros in ea multos reperiri, ad hæc cervos, lepores, lupos, et aliorum animalium nonnulla; quorum venationibus insulani exerceantur, et per totam vitam hoc unico studio occupentur. Atqui in ea insula nulla capra fera aut bos, sed ne lepus quidem aut lupus aut cervus, aut simile his ullum aliud animal offenditur, præter vulpes et cuniculos, et oves feræ. Cuniculum vero si procul intuearis, putes esse leporem parvum; ubi in manus sumseris, magnam observes differentiam et in specie et in gustu: ut plurimum vero sub terra sunt cuniculi.

28.

Tzetx. ad Lycophr. 796: Ἡ δὲ Σαρδῶν, νήσος περὶ τὰς Ἡρακλείας (leg. Ἡρακλείας) στήλας. Ταύτης ἀποικοὶ (forti. ἔποικοι) καὶ οἱ Καρχηδόνιοι. Ἐν ἧ νήσῳ Σαρδοὶ βοτάνη γίνεται ὁμοία σελίνῳ, ἧς οἱ γευσόμενοι σπασμῶ κατεχόμενοι ἀκουσίως γελῶσι καὶ οὕτω τελευτῶσι. Τίμαιος δὲ φησιν, ὡς ἐκεῖ τοὺς ὑπὲρ ο' ἔτη γεγονότας γονεῖς αὐτῶν θύουσι τῷ Κρόνῳ, γελῶντες καὶ τύπτοντες [αὐτοὺς τοῖς] ξύλοις, καὶ πρὸς ἀγχανεῖς κρημνοὺς κατωθοῦντες. Ὅθεν ὁ Σαρδώνιος γέλως ἐλέγθη. Ἄλλοι δὲ φασιν, ὅτι ἐκείνοι οἱ θνήσκοντες γέροντες μειδιῶσιν ἀκουσίως πρὸς τὴν παρὰ τῶν παιδῶν ἀφορῶντες ἀπάνθρωπον τελευτήν. Ὅθεν ἡ παροιμία ἐλέγθη, Σαρδώνιος γέλως.

Eadem exstant in Schol. Lucian. Asin. tom. VI, p. 159 Bip., exceptis verbis quæ uncinis inclusimus.

29.

Suidas: Σαρδάνιος γέλως. Ὁ προσποιήτος. Καλιεῖσθαι δὲ αὐτὸν φασιν ἀπὸ τοῦ σεσηρέναι τοῖς ὀδοῦσι. Καὶ Σαρδώνιος γέλως· παροιμία, ἐπὶ τῶν ἐπ' ὀλέθρῳ σπῶν αὐτῶν γελώντων, ἦν Δήμων μὲν διαδοθῆναι (suppl. φησί), ὅτι οἱ Σαρδῶνα κατοικοῦντες αἰχμαλώτων τοὺς καλλίστους τε καὶ πρεσβυτέρους ὑπὲρ ο' ἔτη τῷ Κρόνῳ ἔθουον, γελῶντας ἕνεκα τοῦ τὸ εὐάνδρον ἐμφῆναι· τούτέστιν ἀνδρείον. Τίμαιος δὲ, τοῦ ἱκανοῦ βεδιωκῶτος χρόνον ἐν Σαρδοὶ συνωθουμένους στήλας ὑπὸ τῶν υἱῶν εἰς ὃν ἐμελλον θάπτεσθαι βόθρον, γελᾶν· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ σεσηρέναι μετ' ἀνοίας. Καὶ φασιν ἄλλοι τε καὶ Κλειτάρχος, ἐν Καρχηδόνι ἐν ταῖς μεγάλας εὐχαις παῖδα ταῖς χερσὶ τοῦ Κρόνου ἐπιτίθενται (scr. ἐπιτιθέναι), — ἴδρυται δὲ χαλκοῦς,

28.

Sardinia insula prope columnas Herculis. Hanc incolunt etiam Carthaginienses. Provenit in ea herba apio similis, quam qui degustant spasmō correpti risum edunt inviti et ita moriuntur. Timæo auctore incolæ hujus insulæ Saturno sacrificant parentes septuagesimum annum egressos, idque faciunt ridentes, eosque fustibus verberantes et de rupibus immensæ altitudinis detrudentes. Inde risus Sardonius nomen habet. Alii vero dicunt, senes illos morientes risum edere invitos, dum intueantur filios inhumanam ipsis necem parantes; unde proverbium dictum est, risus Sardonius.

29.

Sardanius risus, id est, simulatus. Eum autem sic dictum esse aiunt a σεσηρέναι, quod dentes restringere significat. Et Risus Sardonius, proverbium de iis, qui, cum pereunt, rident. Id autem inde ortum esse Demon tradit, quod Sardii captivorum pulcherrimos et septuagenariis majores Saturno immolarent, ridentes ad constantiam et fortitudinem suam declarandam. Timæus vero auctor est, eos, qui satis jam vixissent in Sardinia quum fustibus in foveam, in qua sepeliendi essent, a filiis compellerentur, ridere solitos fuisse. Alii hoc dictum esse volunt a σεσηρέναι, quod significat, dentibus restrictis præ iusania ridere. Ad hæc Clitarchus et alii scri-

προβεβλημένας ἔχον τὰς χεῖρας, ὑφ' ᾧ κρίβανος — ἔπειτα ὑποκαίειν. Τὸν δὲ συνελκόμενον ὑπὸ τοῦ πυρός, δοκεῖν γελᾶν. Σιμωνίδης δὲ, Τάλων τὸν ἡφαιστότευκτον Σαρδανίους οὐ βουλομένους περαιῶσαι πρὸς Μίνωα, εἰς πῦρ καταλλόμενον, ὡς ἂν γαλκοῦν, προστερνιζόμενον ἀνελεῖν ἐπιγιάσκοντας. Σειληνός δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν περὶ Συρακούσας, λάγανον εἶναι παρὰ Σαρδωνίους ἡδὺ, σελίνῳ ἑμπερές· οὗ τοὺς γευσκίμνους τὰς τε σιαγόνας καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἀποδάκνειν.

Eadem, sed depravata, habet Phot. Lex. c. 371. Cf. Eustath. et Schol. brev. ad Hom. Od. V, 302 (ubi, ut Gællerus adnotat, pro τί μοι δὲ φησι legendum: Τίμαιος δὲ φησι), ad Il. O, 101; Zenob. Cent. V, 85.

30.

Strabo XIV, p. 654: Τινὲς δὲ μετὰ τὴν ἐκ Τροίας ἔροδον τὰς Γυμνησίας νήσους ὑπ' αὐτῶν (a Rhodiis sc.) κτισθῆναι λέγουσιν· ὣν τὴν μείζω φησὶ Τίμαιος μεγίστην εἶναι μετὰ τὰς ἑπτὰ, Σαρδῶν, Σικελίαν, Κύπρον, Κρήτην, Εὐβοίαν, Κύρνον, Λέσβον, οὐδ' ἀληθῆ λέγων· πολὺ γὰρ ἄλλαι μείζους.

Eadem iisdem fere verbis e Timæo, nulla tamen addita fontis notitia, exscripsit Diodor. V, 17.

31.

Tzetx. ad Lycophr. 633: Αἱ δὲ Γυμνήσαι αὐται, νῆσοι περὶ τὴν Τυρρηνίαν εἰσὶ. Μέννηται δὲ αὐτῶν καὶ Ἀρτεμίδωρος. Τίμαιος δὲ φησιν, εἰς ταύτας τὰς νήσους ἐλθεῖν τινὰς τῶν Βοιωτῶν, ἃς νήσους Χαιράδας εἶπε. Φιλτέας δὲ ἐν τρίτῳ Ναξικῶν, Βαλιαρίδας φησὶν αὐτὰς ὑπερον ὀνομασθῆναι. Εἰσὶ δὲ

bunt, Carthaginienses in solemnibus supplicationibus puerum Saturni manibus imponere consuevisse (statua autem Saturni erat aenea, manus habens protensas, quibus subjectus erat clibanus), posteaque ignem ei subijcere; hujus calore puerum excruciatum ridentis speciem præbere. Simonides vero refert, Talum, quem Vulcanus fabricaverat, in ignem insinuisse (erat enim aeneus) atque candefactum Sardonios ad Minoem trajicere nolentes ad pectus pressisse, eosque necasse in morte hiantes. Silenius vero libro secundo Rerum Syracusanarum ait, apud Sardos esse herbam quandam dulcem, apio similem, quam qui gustarint, et maxillas et carnes suas præmordere.

30.

Quidam post reditum e bello Trojano Gymnasias insulas ab iis serunt occupatas. Harum quæ est grandior, eam Timæus omnium insularum maximam asserit post septem has: Sardiniam, Siciliam, Cyprum, Cretam, Eubream, Corsicam, Lesbium; sed falsum dicit, quum sint alia multo majores.

31.

Gymnasie sunt insulæ circa Tyrreniam. Memorat eas etiam Artemidorus. Timæus vero dicit Bæotorum aliquos venisse in has insulas, quas Cherades appellat. Philteas libro tertio Naxiorum Balearides ait eas postea nominatas

οι εν αὐταῖς κατοικοῦντες ἄριστοι σφενδονῆται· αἱ γὰρ μητέρες αὐτῶν, ὡς ἔφη, τιθέασιν ἐπὶ τινος ξύλου ἄρτον, καὶ ὡ πρότερον διδῶσιν αὐτοῖς φαγεῖν, πρὶν καταβλεῖν τὸν ἄρτον. Cf. Pseudo-Aristot. I. I. c. 89.

32.

Plin. H. N. IV, 16 : *Timæus historicus a Britannia introrsus sex dierum navigatione abesse dicit insulam Mictim, in qua candidum plumbum proveniat. Ad eam Britannos vitilibus navigiis corio circumscutis navigare. Verum h. l. auctor libri de Mensura orbis terræ (Duillius § 8) pro Timæus legit Pytheas, ita ut cum Heynio (De font. Diodori p. 73 not.) statuendum sit, vel Pytheam Massiliensem nominare Plinium voluisse, vel Pytheam exscriptum esse a Timæo, sicuti fecerit in locis sequentibus de succino seu electro.*

33.

Idem ibid. IV, 27 : *Insulæ complures sine nominibus eo situ (in Oceano septemtrionali) traduntur. Ex quibus ante Scythiam, quæ appellatur Rauronia, unam abesse dici cursu, in quam veris tempore fluctibus electrum ejiciatur, Timæus prodidit.*

34.

Idem ibid. XXVII, 11 : *Pytheas scribit, Guttonibus, Germaniæ genti, accoli æstuarium Oceani, Montonomon nomine. ... Ab hoc dici navigatione insulam abesse Abalum : illuc vere fluctibus advehi (succinum), et esse concreti maris purgamentum : incolas pro ligno ad ignem uti eo, proximisque Teutonibus vendere. Huic et Timæus credidit, sed insulam Basiliam vocavit.*

35.

Idem ibid. IV, 22 : *In ipso capite Bæticæ, ab ostio freti passuum XXXV mill. Gadis, longa (ut Polybius scribit) XII mill., lata III mill. passuum. Abest a continente proxima parte minus pedes DCC. reliqua plus septem M. passuum. Ipsius spatium XV M. passuum est. Habet oppidum civium Romanorum, quod appellatur Augusta urbs Julia Gaditana. Ab eo latere, quo Hispaniam spectat, passibus fere centum, altera insula est longa III M. pass. lata, in qua prius oppidum Gadium fuit. Vocatur ab Ephoro et Philistide, Erythia : a*

esse. Sunt autem earum incolæ optimi fundatores ; matres enim, ut dixi, in ligno quodam panem ponunt, nec prius his edendum concedunt quam dejecerint.

36.

De causis æstus maris, cap. XVII. Aristoteles et Heraclitus eum a sole fieri aiunt.... Timæus causam imputat fluminibus, quæ ex montibus Gallicis in Atlanticum procurrentia mare, id excursu suo propellant atque augeant,

Timæo et Sileno, Aphrodisias : ab indigenis Junonis. Majorem Timæus Cotinussam apud eos vocatam ait : nostri Tartesson appellant, Pœni Gadir, ita Punica lingua sepem significante. Erythia dicta est, quoniam Tyrii Aborigines eorum orti ab Erythræo mari ferebantur. In hac Geryones habitasse a quibusdam existimantur, quorum armenta Hercules abduxerit. Sunt qui aliam esse eam, et contra Lusitaniam arbitrentur, eodemque nomine quondam ibi appellatam.

Verba ipsius spatium XV suspecta sunt Harduino propter antecedentia. Pro longa III M. passuum lata codd. Regg. in longum mille passibus lata. Latitudinis mensura excidisse videtur. Pro Cotinussam apud eos codd. Reg. 1, Colb. 1, 2, Paris. Cliffl. et Parm. habent : *Potinussam a puteis. Philistide* mutandum esse in *Philisto* probabiliter conjecit Gœller.

36.

Plutarch. De placit. philos. p. 901 Wechel. : Πῶς ἀμπώτιδες γίνονται καὶ πλημμύραι ; εἴ. Ἀριστοτέλης, Ἡράκλειτος ὑπὸ τοῦ ἡλίου.... Τίμαιος τοὺς ἐμβάλλοντας ποταμοὺς εἰς τὴν Ἀτλαντικὴν διὰ τῆς Κελτικῆς ὀρεινῆς αἰτιᾶται, προωθοῦντας μὲν ταῖς ἐπόδοις καὶ πλημμύραν ποιοῦντας, ὑφέλκοντας δὲ ταῖς ἀναπαύλαις, καὶ ἀμπώτιδας κατασκευάζοντας...

Cf. Pseudo-Aristot. I. I. c. 56 ; Plin. H. N. II, 27.

37.

Etym. M. : Γαλατία, χώρα ὀνομάσθη, ὡς φησι Τίμαιος, ἀπὸ Γαλάτου, Κύκλωπος ; καὶ Γαλατίας (leg. Γαλατείας) υἱοῦ.

Cf. Diodor. V, 24, Parthenius Erot. c. 30 et 29, Ammian. XV, 9. Galliæ descriptio apud Diodorum magna saltem ex parte e Timæo petita videtur. V. Niebuhr. I. I. II, p. 255 et Heyne De fontibus Diodori p. 74 not.

38.

Strabo IV, p. 183 : Περὶ δὲ τῶν τοῦ Ῥοδανοῦ στομάτων, Πολύβιος μὲν ἐπιτιμᾷ Τίμαιον, φήσας εἶναι μὴ πεντάστομον, ἀλλὰ δίστομον. Ἀρτεμίδωρος δὲ τρίστομον λέγει.

Timæum sequuntur Plin. III, 4 et Diodor. V, 25 et Festus Avienus de Rhodano in Ora Maritima v. 680.

rursumque subsistentia, illud retrahant atque deminuant.

37.

Galatia nomen habet, ut Timæus dicit, a Galato, Cyclopi et Galatææ filio.

38.

De Rhodani ostiis Polybius Timæum reprehendit, non, ut ille, quinque, sed duo esse asserens. Artemidorus tria perhibet.

39.

Steph. Byz.: Μασσαλία, πόλις τῆς Λιγυστικῆς, κατὰ τὴν Κελτικὴν, ἀποικίος Φωκαίων. Ἐκαταίος Εὐρώπη. Τίμαιος δὲ φησιν, ὅτι προσπλέων δὲ κυβερνήτης, καὶ ἰδὼν ἀλιεῖα, ἐκάλεισε μᾶσαι τὸ ἀπόγειον σχοινίον. Μᾶσαι γὰρ τὸ δῆσαι φασιν Αἰολεῖς. Ἀπὸ γοῦν τοῦ ἀλιεῖος καὶ τοῦ μᾶσαι ὠνόμασται.

40.

Scymn. Chius Orb. descript. v. 208 sqq.

Μασσαλία δ' ἐστ' ἐχομένη
πόλις μεγίστη, Φωκαῶν ἀποικία.
Ἐν τῇ Λιγυστικῇ δὲ ταύτην ἔκεισαν
πρὸ τῆς μάχης τῆς ἐν Σαλαμῖνι γενομένης
ἔτεσιν πρότερον, ὡς φασιν, ἑκατὸν εἴκοσι.
Τίμαιος οὕτως ἱστορεῖ δὲ τὴν κτίσιν.

Cum Timæo concinunt Eusebius et Solinus c. 2. Complura Scymn. Chius ex Timæo in sua translulit, quæ jam cognoscere non licet. Nam v. 125, loco illo misere mutilo, ubi fontes suos nominat, in Manuscr. Paris. legitur: καὶ Τίμαιον (vulg. καὶ λίαν) ἀνδρα Σικελὸν ἐκ Ταυρομενίου.

41.

Polyb. II, 16, 13, de Eridano: Τάλλα δὲ τὰ περὶ τὸν ποταμὸν τοῦτον ἱστορούμενα παρὰ τοῖς Ἑλλησι, λέγω δὴ τὰ περὶ Φαέθοντα καὶ τὴν ἐκείνου πτωσιν, ἔτι δὲ τὰ δάκρυα τῶν αἰγείριων, καὶ τοὺς μελαινέμονας τοὺς περὶ τὸν ποταμὸν οἰκοῦντας, οὓς φασὶ τὰς ἐσθῆτας εἰσέτι νῦν φορεῖν τοιαύτας ἀπὸ τοῦ κατὰ Φαέθοντα πένθους (14) καὶ πᾶσαν δὲ τὴν τραγικὴν καὶ ταύτην προσεοικυῖαν ὕλην, ἐπὶ μὲν τοῦ παρόντος ὑπερθησόμενα, διὰ τὸ μὴ λίαν καθήκειν τῇ τῆς προκατασκευῆς γένει τὴν περὶ τῶν τοιούτων ἀκριβολογίαν. (15) Μεταλαθόντες δὲ καιρὸν ἀρμόττοντα, ποιησόμεθα τὴν καθήκουσαν μνήμην, καὶ μάλιστα διὰ τὴν Τίμαιου περὶ τοὺς προειρημένους τόπους ἄγνοιαν.

39.

Massalia, urbs Ligustica, juxta Celticam, colonia Phocæensium, auctore Hecataeo. Perhibet Timæus, eam hinc nomen habere, quod nauclerus adnavigans, conspecto piscatore, jusserit μᾶσαι, id est, ligare funem nauticum. Apud Æoles enim μᾶσαι ligare significat. A voce igitur ἀλιεῖος, piscator, et μᾶσαι, ligare, urbs Massalia nominata est.

40.

Finissima est Massalia, urbs maxima, colonia Phocæensium, qui in Liguria eam condiderunt centum et viginti annis, sicuti dicunt, ante pugnam apud Salaminem. Sic Timæus refert.

41.

Cetera quæ de Pado a Græcis sunt prodita, narrationem inquam de Phaethonte et ejus casu, de populorum arborum lacrimis, de atrata ad hunc amnem gente, quam dicunt etiam nunc vestitum illum servare a Phaethontis luctu; et quæ sunt hujus generis tragicæ fabulæ aliæ, eas impræsentiarum missas facimus: neque enim præparatiori, cujusmodi hæc est, accuratior de talibus disputatio convenerit. In sequentibus vero, loco magis idoneo, maxi-

Cf. Diodor. V, 25. E Timæo sua hausit Pseudo-Aristot. l. l. c. 82; v. Ukert. Geogr. I, part. 1, p. 139, Niebuhr. l. l. I, p. 29, 82, not.

42.

Scymn. Chius v. 404 sqq. (Geogr. min. T. II, p. 24) Hudson. :

Ἐξῆς δὲ μεγάλη χερβρόνησος Ἰλλικὴ,
πρὸς τὴν Πελοπόννησόν τι ἐξισουμένη.
Πόλις δ' ἐν αὐτῇ φασὶ πέντε καὶ δέκα
Ἰλλοὺς κατοικεῖν, ὄντας Ἕλληνας γένος.
Τὸν Ἡρακλέους γὰρ Ἰλλὸν οἰκιστὴν λαβεῖν.
Ἐκβαρβαρωθῆναι δὲ τούτους τῷ χρόνῳ
τοῖς ἤθεσιν ἱστοροῦσι τοῖς τῶν πλησίον,
ὡς φασὶ Τίμαιός τε καὶ Ἐρατοσθένης.
Νῆσος κατ' αὐτοὺς δ' ἐστὶν Ἴσσα λεγομένη
Συρακοσίων ἔχουσα τὴν ἀποικίαν.

Sic hæc ex Manuscr. Parisiensi correxit Letronn. In eodem Ms. pro ἤθεσιν legitur ἔθνεσιν. E Timæo et Eratosthene etiam Apollonius hujus regionis descriptionem sumsisse videtur; v. Schoenemann De geogr. Argonaut. p. 53 sqq.

43.

Stephan. Byz.: Ἀργύρινοι, ἔθνος Ἡπειρωτικόν, ὡς Τίμαιος καὶ Θέων. Καὶ Λυκόφρων· Εἰς Ἀργυρίνους καὶ Κεραυνίων νάπας.

44.

Athenæus XIII, 8, p. 602, F: Τὸ παιδεραστεῖν παρὰ πρώτων Κρητῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας παρῆλθε, ὡς ἱστορεῖ Τίμαιος.

Idem V, 28, p. 181, C: Οἱ δὲ Λακωνισταὶ λεγόμενοι, φησὶν ὁ Τίμαιος, ἐν τετραγώνοις χοροῖς ἦδον.

45.

Diog. Laert. V. Epimen. I, 114: Φησὶ δὲ Δημήτριος τινὰς ἱστορεῖν, ὡς λάβοι παρὰ Νυμφῶν ἰδε-

me ut Timæi ignorantiam horum tractuum ostendamus, quoad satis erit, ista sumus persecuturi.

42.

Sequitur magna Chersonesus Hyllica, Peloponneso fere æqualis. In qua quindecim urbes habitari dicunt ab Hyllis, Græcis genere, nam Herculis filium Hyllum habuisse conditorem. Hos vero temporis successu barbaros evasisse narrat moribus populorum vicinorum, ut tradunt Timæus et Eratosthenes. Insula illis est Issa dicta, quæ Syracusanorum coloniam habet.

43.

Argyrini, gens Epirotica, auctoribus Timæo et Theone. Hujus quoque Lycophron meminit: Ad Argyrinos et Cerauniorum saltus.

44.

Puerorum amor a Cretensibus primis ad Græcos venit, ut narrat Timæus.

Laconistæ qui dicuntur, referente Timæo, in choris quadratis caneant.

45.

Demetrius dicit, tradere nonnullos, Epimenidem accepisse a nymphis cibum eumque servasse in bovis ungula.

σμά τι καὶ φυλάττοι ἐν χηλῇ βοός (sc. Ἐπιμενίδης) προσφερόμενός τε κατ' ὀλίγον, μηδεμιᾶ κενοῦσθαι ἀποκρῖται, μηδὲ ὀφθῆναι ποτε ἐσθίων. Μέννηται αὐτοῦ καὶ Τίμαιος ἐν τῇ δευτέρᾳ.

46.

Plutarch. Lycurg. c. 31 : Τελευτῆσαι δὲ τὸν Λυκούργον οἱ μὲν ἐν Κίβρα λέγουσιν· Ἀπολλόθεμις δ', εἰς Ἥλιν κομισθέντα. Τίμαιος δὲ καὶ Ἀριστοξένος, ἐν Κρήτῃ καταβιῶσαντα. Καὶ τάφον Ἀριστοξένος αὐτοῦ δείκνυσθαι φησι ὑπὸ Κρητῶν τῆς Περγαμίας περὶ τὴν ξενικὴν ὁδόν.

47.

Idem ibid. c. 1 : De tempore quo vixerit Lycurgus haud liquet. Οἱ μὲν γὰρ Ἰφίτῳ συνακμάσαι καὶ συνδιαθῆναι τὴν Ὀλυμπιακὴν ἐκχειρίαν λέγουσιν αὐτόν· ὧν ἐστὶ καὶ Ἀριστοτέλης ὁ φιλόσοφος, τεκμήριον προφέρειν τὸν Ὀλυμπίασι δίσκον, ἐν ᾧ τοῦνομα τοῦ Λυκούργου διασώζεται καταγεγραμμένον. Οἱ δὲ ταῖς διαδοχαῖς τῶν ἐν Σπάρτῃ βεβασίλευκῶτων ἀναλεγόμενοι τὸν χρόνον, ὡσπερ Ἐρατοσθένης καὶ Ἀπολλόδωρος, οὐκ ὀλίγοις ἔτεσι πρεσβύτερον ἀποφαίνουσι τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος. Τίμαιος δὲ ὑπονοεῖ, δυοῖν ἐν Σπάρτῃ γεγονότων Λυκούργων οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, τῷ ἑτέρῳ τὰς ἀμφοῖν πράξεις διὰ τὴν δόξαν ἀνακείσθαι, καὶ τὸν γε πρεσβύτερον οὐ πόρρω τῶν Ὀμήρου χρόνων γεγονέναι, ἔνιοι δὲ, καὶ κτ' ἄψιν ἐντυχεῖν Ὀμήρῳ.

Quod fragmentum præcedentibus subjunximus, quum de loco, quem occupaverit, certius nihil definiri possit. Fortasse depromptum est ex Olympionicis. Cf. Apollodori Chronica.

atque paulatim inde alimenta promentem nulla egestionem exonerasse alvum, neque unquam conspectum esse edentem. Meminit ejus et Timæus libro secundo.

46.

Extinctum Lycurgum alii Cirrhæ affirmant; Apollotheimis, deportatum Elin; Timæus et Aristoxenus, in Creta vitam eum finisse, et sepulcrum ejus ostendi Aristoxenus ait in Pergamia juxta viam regiam.

47.

Quidam Lycurgum Iphiti æqualem et socium in digendis festis Olympiacis fuisse perhibent, ex quibus Aristoteles est philosophus, ut testimonium proferens discum Olympiacum, qui nominis Lycurgi præfert inscriptionem. Alii supputantes tempora ex successione eorum qui Lacedæmone regnaverunt, ut Eratosthenes et Apollodorus, non paucis annis eum affirmant primam olympiadem antecessisse. Timæus suspicatur duos Spartæ Lycurgos diversis temporibus fuisse, in quorum alterum ob ejus claritatem res gestas collatas utriusque esse, ac majorem certe non longe fuisse infra Homeri ætatem, nonnulli etiam cum Homero eum congressum esse contendunt.

LIBER III.

48.

Idem: Enitimæus tertio Historiarum libro dixerat, ita

LIBER III.

48.

Athenæus VI, 21, p. 272, B: Κάν τῇ τρίτῃ δι τῶν Ἱστοριῶν ὁ Ἐπιτίμαιος ἔφη, οὕτως εὐδαιμονῆσαι τὴν Κορινθίων πόλιν, ὡς κτήσασθαι δούλων μυριάδας ἑξ καὶ τεσσαράκοντα, δι' ἃς ἠγοῦμαι καὶ τὴν Πυθίαν αὐτοὺς κεκλημέναι χοινικομέτρας. Antecedentia ex nono Timæi libro repetita sunt.

49.

Strab. XIII, p. 896, A: Τίμαιον φέουσθαι φησὶ ὁ Δημήτριος ἱστοροῦντα ἐκ τῶν λίθων τῶν ἐξ Ἰλίου Περιάνδρον περιτρυγίσαι τὸ Ἀχίλλειον τοῖς Ἀθηναίοις, βοηθοῦντα τοῖς περὶ Πιπτακόν.

50.

Schol. Pindar. Oi. XIII, 29: Ὁ αἰετὸς οἰωνῶν βασιλεὺς ἐστὶν ὁ ἐπὶ τῶν ἱερῶν σιθέμενος. Τινὲς δὲ τὸ αἰετώμα, ὡς φησὶ Δίδυμος, παρατιθέμενος Τίμαιον λέγοντα καὶ τοῦτο ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς αὐτῶν (Corinthiorum sc.) εὕρημα.

51.

Polyb. XII, 4, d. Exc. Vat.: Φησὶ τοιγαροῦν τὴν Ἀρέθουσαν κρήνην τὴν ἐν ταῖς Συρακούσαις ἔχειν τὰς πηγὰς ἐκ τοῦ κατὰ Πελοπόννησον διὰ τῆς Ἀρκαδίας καὶ διὰ τῆς Ὀλυμπίας βέοντος ποταμοῦ Ἀλφειοῦ· ἐκεῖνον γὰρ δύντα κατὰ γῆς, τετρακισχίλιους σταδίους ὑπὸ τὸ Σικελικὸν ἐνεχθῆναι πέλαγος καὶ ἀναδύειν ἐν ταῖς Συρακούσαις γενέσθαι δὲ τοῦτο δῆλον ἐκ τοῦ κατὰ τινα χρόνον οὐρανίων ὄμβρων βυγόντων κατὰ τὸν τῶν Ὀλυμπίων καιρὸν, καὶ τοῦ ποταμοῦ τοὺς κατὰ τὸ τέμενος ἐπικλύσαντος τόπους, ὄνθου τε πλήθος ἀναβλύζειν τὴν Ἀρέθουσαν ἐκ τῶν κατὰ τὴν πανήγυριν θυομένων βοῶν, καὶ φιάλην χρυσῆν ἀναβαλεῖν, ἣν ἐπιγρόντες εἶναι τῆς ἑορτῆς, ἀνειλοντο.

opulentam fuisse Corinthiorum civitatem, ut possideret servorum sex et quadraginta myriadas. Quare etiam Pythiam puto chœnicometras illos appellasse.

49.

Mendacii accusat Timæum Demetrius, quod ille perhibuerit, Periandrum ex Iliacis lapidibus adversus Athenienses substruxisse Achilleum, eoque opitulatum Pittaco.

50.

Timæus etiam fastigium triangulare in fronte et postico templorum, cui aquila Jovis imponebatur, Corinthiorum inventum esse dicit.

51.

Ait igitur fontem Arethusæ, qui Syracusis est, origines inde usque a Peloponneso trahere, ab Alpheo nimirum fluvio, qui per Arcadiam atque Olympiam decurrit. Hunc ait fluvium tellure absorptum, et quater mille stadia sub Siculo mare labentem, emergere Syracusis. Idque eo ait demonstratum aliquando fuisse, quod, quum Olympicorum ludorum tempore fluvius per immodicas quasdam pluvias proximos fano locos inundasset, magnam Arethusæ vomisset sibi copiam, boum scilicet in conventu illo caesorum, nec non eiecisset phialam auream, quam homines quum agnoscerent de solemnitate illa provenientem, sustulissent.

52.

Strabo VI, p. 270: 'Ἡ δ' Ὀρτυγία συνάπτει γερύρα πρὸς τὴν ἠπειρον (suppl. πρόσγειος) οὕσα· κρήνην δ' ἔχει τὴν Ἀρέθουσαν, ἐξείσαν ποταμὸν εὐθὺς εἰς τὴν θάλατταν· μυθεύουσι δὲ τὸν Ἄλφειον εἶναι τοῦτον, ἀρχόμενον μὲν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου, διὰ δὲ τοῦ πελάγους ὑπὸ γῆς τὸ βεῖθρον ἔχοντα μέχρι πρὸς τὴν Ἀρέθουσαν, εἴτ' ἐκδιδόντα πάλιν εἰς τὴν θάλατταν. Τεκμηριοῦνται δὲ τοιοῦτοι τισί· καὶ γὰρ φιάλην τινὰ ἐκπεσοῦσαν εἰς τὸν ποταμὸν [ἐνόμισαν] ἐν Ὀλυμπία, δεῦρο ἀνενεχθῆναι εἰς τὴν κρήνην, καὶ θολοῦσθαι ἀπὸ τῶν ἐν Ὀλυμπία βουθυσιῶν· ὃ τε Πίνδαρος ἐπακολουθῶν τούτοις εἴρηκε· (Nem. I, 1 :)

Ἄμπνευμα σεμνὸν Ἄλφειου,
κλεινῶν Συρακοσῶν θάλας Ὀρτυγία.

Συναποφαίνεται δὲ τῷ Πινδάρῳ ταῦτα καὶ Τίμαιος δὲ συγγραφεὺς.

53.

Schol. Apollon. Rhod. IV, 1216: Τίμαιός φησι, μετὰ ἐτὴ ἑξακόσια τῶν Τρωικῶν Χερσικράτην, ἕνα τῶν Βακχιαδῶν, εἴτα ἐκπεσόντα τῆς Κορίνθου, εἴτε καὶ ἐχόντα ἀπελθόντα, διὰ τὸ ἠτιμησθαι, ὠκηκέναι τὴν νῆσον (Κέρκυραν sc.). Οἱ γὰρ μὴν Κόλγοι ἐκβλήθοντες εἰς τὴν ἀντιπέραν νῆσον ἀφίκοντο, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὰ Κεραῦνια ὄρη, εἰς τε τοὺς Ἄβαντας καὶ Νεσταίους καὶ Ὀρικὸν ὠκίσθησαν.

Igitur ex Timæi temporum computatione (v. fr. ap. Censorinum De d. nat. c. 21) in Corcyram colonia deducta foret Ol. 46. Quod aperte est falsum (v. G. Müller. de Corcyra p. 12), nec facile potuit Timæus in tantum errorem incidere. Quare aut suum temporum canonem Timæus habuit, aut librariorum culpa numerus depravatus est. Eadem de Chersicrate historia legitur in schol. ad v. 1212, ex eodem procul dubio Timæo petita. Coniunctam fuisse hanc narrationem cum Syracusarum fundatione ac

in eodem libro utramque exhibitam propter temporis rationes, siquidem veras noster secutus sit, probabile est. Dubitari vero potest propterea quod Schol. ad Chersicratem Bacchiadam refert, quæ vulgo de Archia narrantur. Hæc rerum similitudo vel confusio explicari potest, si Corcyræ historiam Timæus in alia operis parte, oblata occasione, seorsum pertractaverit. V. Welcker. Mus. Rhen. I, p. 261 sq.

54.

Idem IV, 983: Ἡ Κέρκυρα πρότερον μὲν Δρεπάνη ἐκαλεῖτο, εἴτα Σχερία· Ἀποδίδωσι δὲ τὴν αἰτίαν Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Κερκυραίων πολιτείᾳ. Φησὶ γὰρ τὴν Δήμητρα φοβουμένην, μὴ οἱ ἐκ τῆς ἠπείρου ἐρχόμενοι ποταμοὶ ἠπειρον αὐτὴν ποιήσωσι, δεηθῆναι Ποσειδῶνος, ἀποστρέψαι τὰ τῶν ποταμῶν ρεύματα. Ἐπισχεθέντων οὖν τούτων, ἀντὶ Δρεπάνης Σχερίαν ὀνομασθῆναι. Δρεπάνη δὲ ἐκαλεῖτο διὰ τὸ τὴν Δήμητρα, αἰτησαμένην ὄρεπανον παρ' Ἡφαίστου, τοὺς Τίτᾶνας διδάξαι θερίζειν· εἴτα αὐτὸ κρύψαι εἰς τὸ παραθαλάσσιον μέρος τῆς νήσου· προσκλυζούσης δὲ τῆς θαλάσσης, ἐξομοιωθῆναι τὴν θέσιν τῆς γῆς δρεπάνη. Τίμαιος δὲ ἐκ τοῦ δρεπάνου, ᾧ ἐξέτεμεν τοῦ Οὐρανοῦ τὰ αἰδοῖα ὁ Κρόνος, ἢ ὁ Ζεὺς τὰ τοῦ Κρόνου. Τοῦτο γὰρ αὐτοῦ κεκρύφθαι φησὶ. Alia de Corcyra v. fr. 7.

LIBER VI.

55.

Polyb. XII, 28, Excerpt. Antiq. et Vat. Timæus de comparandis sibi præsidii historiarum scriptori necessariis ne minimam quidem curam unquam habuit, sed propriæ omni experientia: velut ex professo renuntiavit: hic quo pacto præstantis et gravis historici famam obtinuerit, equidem nescio. Καὶ διότι τοιοῦτόν ἐστιν, αὐτὸν

52.

Ortygia cum continentī vicina ponte conjungitur. Ea insula fontem habet Arethusam, quæ fluvium statim in mare emittit. Hunc fluvium Alpheum esse fabulantur, qui ortus in Peloponneso, per mare sub terram usque ad Arethusam fluat, et inde rursus in mare exeat. Argumenta quibus fabulam probent, hæc ab iis afferuntur. Pateram quandam apud Olympiam in Alpheum prolapsam, ad Arethusam fontem fuisse delatam; tum, fontem eum turbidum fieri, quando Olympiæ boves immolarentur. Atque hæc secutus Pindarus ita cecinit:

Alpei requies veneranda
clararum Syracusarum germen Ortygia.

Quin et historiarum scriptor Timæus Pindaro adstipulatur.

53.

Timæus ait, annis sexcentis post bellum Troicum Chersicratem Bacchiadam sive in exilium Corintho ejectum sive sponte inde profectum, quod ignominia affectus esset, incoluisse Corcyram insulam. Colchi vero expulsi in insulam e regione sitam abierunt, atque postea ad montes

Ceraunios, in Abantium et Nestæorum fines, et Oricum incoluerunt.

54.

Corcyra prius vocabatur Drepana, deinde Scheria, cujus denominationis rationem reddit Aristoteles in Corcyræorum republica. Dicit enim Cererem, verentem ne fluvii ex terra continenti in mare profluentes illam redderent continentem, rogasse Neptunum, ut fluviorum cursum declinaret; his inhibitis pro Drepana eam appellatam esse Scheriam, a verbo σχεῖν. Drepana vocabatur, quod Ceres, a Neptuno petita falce, Titanes docuit metere eamque deinde occultavit in maritima insulæ parte; alluente autem mari terræ formam falci similem redditam esse. Timæus vero hanc denominationem derivat e falce, qua Urano Saturnus vel Saturno Jupiter pudenda abscidit; hanc enim ibi occultatam esse dicit.

LIBER VI.

55.

Rem autem ita se habere, confidentem ipsum Timæum

ἀνθομολογούμενον εὐχερῆς παραστῆσαι τὸν Τίμαιον. Κατὰ γὰρ τὸ προοίμιον τῆς ἕκτης βίβλου φησὶ τινὰς ὑπολαμβάνειν, διότι τινὸς μείζονος δεῖται φύσεως καὶ φιλοπονίας καὶ παρασκευῆς τὸ τῶν ἐπιδεικτικῶν λόγων γένος, ἢ τὸ τῆς ἱστορίας· ταύτας δὲ τὰς δόξας πρότερον μὲν Ἐφόρω φησὶ προσπεσεῖν· οὐ δυνή-
θέντος δ' ἱκανῶς ἐκείνου πρὸς τοὺς ταῦτα λέγοντας ἀπαντῆσαι, πειρᾶται συγκρίνειν αὐτὸς ἐκ παραβολῆς τὴν ἱστορίαν τοῖς ἐπιδεικτικοῖς λόγοις· πρᾶγμα ποιῶν πάντων ἀτοπίωτατον· πρῶτον μὲν τὸ καταψεύ-
σασθαι τοῦ συγγραφέως· ὁ γὰρ Ἐφορος παρ' ὅλην τὴν πραγματείαν θαυμάσιος ὢν καὶ κατὰ τὴν φράσιν καὶ κατὰ τὸν χειρισμὸν καὶ κατὰ τὴν ἐπίνοιαν τῶν λημμάτων, ἐεικότατός ἐστιν ἐν ταῖς παρεκβάσεσι καὶ ταῖς ἀφ' αὐτοῦ γνωμολογίαις, καὶ συλλήβδην ὅταν πού τὸν ἐπιμετροῦντα λόγον διατιθῆται· κατὰ δὲ τινὰ συντυχίαν εὐχαρίστατα καὶ πιθανώτατα περὶ τῆς συγκρίσεως εἴρηκε τῆς τῶν ἱστοριογράφων καὶ λογο-
γράφων· ὁ δ' ἵνα μὴ δόξη ταῦτά λέγειν Ἐφόρω, πρὸς τῷ κατεψεῦσθαι ἐκείνου, καὶ τῶν λοιπῶν κατέγνωκε· τὰ γὰρ ὑπ' ἄλλων δεόντως χειρισμένα μακρῶς καὶ ἀσφῶς καὶ τῷ παντὶ χειρόνως ἐξηγούμενος, οὐδένα τῶν ζώντων ὑπέλαβε τοῦτο παρατηρήσειν. Οὐ μὲν ἀλλὰ βουλόμενος αὐξίειν τὴν ἱστορίαν, πρῶτον μὲν τηλικαύτην εἶναι φησὶ διαφορὰν τῆς ἱστορίας πρὸς τοὺς ἐπιδεικτικούς λόγους ἡλίχην ἔχει τὰ κατ' ἀλή-
θειαν ὠκωδομημένα καὶ κατεσκευασμένα τῶν ἐν ταῖς σκηνογραφίαις φαινομένων τόπων καὶ διαθέσεων· δεύτερον δὲ τὸ συναίροισαί φησὶ τὴν παρασκευὴν τὴν πρὸς τὴν ἱστορίαν μείζον ἔργον εἶναι τῆς ὅλης πρα-

γματείας τῆς περὶ τοὺς ἐπιδεικτικούς λόγους· αὐ-
τὸς γοῦν τηλικαύτην ὑπομεινῆκεναι δαπάνην καὶ κα-
κοπάθειαν τοῦ συναγαγεῖν τὰ περὶ τινῶν ὑπομνήματα,
καὶ πολυπραγμονῆσαι τὰ Λιγύων ἔθνη καὶ Κελτῶν,
ἀμα δὲ τούτοις Ἰθέρων, ὥστε μήτ' ἂν αὐτὸς ἐλπίσαι,
μήτ' ἂν ἐτέροις ἐξηγουμένοις πεισθῆναι περὶ τούτων.
56.

Suidas: Καλλικύριοι. Οἱ ἀντὶ τῶν Γεωμόρων ἐν Συρακούσαις γενόμενοι, πολλοὶ τινες τὸ πλῆθος. Δούλοι δ' ἦσαν οὗτοι τῶν φυγάδων, ὡς Τίμαιος ἐν 5'. Ὅθεν τοὺς ὑπερβολῆ πολλοὺς Καλλικυρίους ἔλεγον. Ὀνομάσθησαν δὲ ἀπὸ τοῦ εἰς ταῦτο συνελθεῖν παντο-
δαποὶ ὄντες, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν Συρακουσίῳ πολι-
τεία, ὅμοιοι τοῖς Λακεδαιμονίων Ἐλώσι, καὶ παρὰ Θεσσαλοῖς Πενέταις, καὶ παρὰ Κρησίν Κλαρόταις. Καὶ παροιμία· Καλλικυρίων πλείους. Τοῦτο ἐλέγε-
το, εἶποτε πλῆθος ἤθελον ἐμφῆναι. Οἱ γὰρ Καλλικύ-
ριοι δούλοι ἦσαν, πλείους τῶν κυρίων αὐτῶν· ὥστε καὶ αὐτοὺς ἐξέβαλον.

Photius Lexic. eadem habet usque ad verba : καὶ παροιμία.

57.

Athenæus XIII, 4, p. 573, D: Καὶ ὅτε δὴ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν στρατείαν ἤγεν ὁ Πέρσης, ὡς καὶ Θεόπομπος ἱστορεῖ, καὶ Τίμαιος ἐν τῇ ἑβδόμῃ, αἱ Κορινθιαὶ ἑταῖραι ἠύξαντο ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας, εἰς τὸν τῆς Ἀφροδίτης ἔλθοῦσαι νεύον.

LIBER VII.

58.

Idem XII, 11, p. 541, C: Περὶ δὲ Σινδυρίδου

exhibere facile est. Nam is in libri sexti proœmio scribit: non deesse qui existiment, illud sermonum genus quod in ostentatione positum est, majore ingenio, industria et apparatu indigere, quam historiam: et addit, jam olim istam sententiam Ephoro fuisse oppositam. Qui quum satis pro rei dignitate hujus sententiæ auctoribus respondere non potuerit; ipse historiam cum orationibus ad ostentationem compositis contendens, utramque scrip-
tionem inter se conatur comparare, rem omnium absur-
dissimam faciens; primo quia historicum calumniatur: namque Ephorus in universa historia permixtus est sive elocutione, sive materia tractatu, sive argumentorum ex-
cogitatione, tum digressionibus faciendis sententiisque de penu suo depromendis ingeniosissimus, et omnino quoties-
cumque sermonem aliquem præter rem præcipuam et quasi ad pompam adornat; nescio autem quo casu accidit, ut suavissima quædam maximeque probabilia dicat de comparatione historici et oratoris: Timæus vero, ne videatur eadem quæ Ephorus dicere, non solum in hac re mentitur, sed etiam alia ipsius damnat: dum enim quæ alii laudabiliter tractaverunt, proluxe et obscure et omnino præjux exponit ipse, neminem hoc mortalium animadver-
surum esse sibi persuasit.

Et tamen historiæ laudes augendi cupidus, primo quidem tantam esse ait differentiam historiæ ab orationibus epidicticis, quanta est inter vera ædificia et illa in scenis pigmenta locorum ac dispositionum. Deinde affirmat vel solam materiæ ad instruendam historiam conquisitionem

majus esse opus, quam quidquid laboris insumitur in epidicticis sermonibus componendis. Ipse igitur tantas se toleravisse dicit impensas tantosque labores in colligendis de quibusdam hominibus rebusve commentariis, atque in percontando de Ligurum et Gallorum, præterea Iberorum moribus, ut neque ipse id exspectavisset, neque aliis fidem esset habiturus hoc ipsum sibi narrantibus.

56.

Callicyrii, Geomoris expulsis, locum illorum Syracusis occuparunt. Ingenti erant multitudine. Hi exulium erant servi, ut auctor est Timæus libro sexto. Unde maximam hominum multitudinem significare volentes, Callicyrios dicere solebant. Sic autem vocati fuerunt, quod ex variis locis confluxerant, ut Aristoteles in Syracusanorum Republ. tradit. Similes erant Lacedæmoniorum Helotibus et Thessalorum Penestis, et Cretensium Clarotis. Et proverbium: *Plures Callicyrii*: quod de magna multitudine dicebatur. Callicyrii enim servi dominos numero superabant: quo factum est, ut eos expellerent.

57.

Itaque etiam quo tempore Græciam cum exercitu invasit Persa, ut et Theopompus narrat, et Timæus septimo libro, Corinthiæ meretrices pro salute Græcorum vota fecerunt, in Veneris templum convenientes.

LIBER VII.

58.

De Sinidryda Sybarita, ejusque luxuria, Herodotas

τοῦ Συβαρίτου καὶ τῆς τούτου τρυφῆς ἱστορήσεν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, ὡς ἀποπλέων ἐπὶ τὴν μνηστειάν τῆς Κλεισθένους τοῦ Σικυονίων τυράννου θυγατρὸς Ἀγαρίστης, φησὶν, ἀπὸ μὲν Ἰταλίας Σμινδυρίδης ὁ Ἱπποκράτεος Συβαρίτης, ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιῶς εἰς ἀνὴρ ἀφίκετο. Εἶποντο γοῦν αὐτῷ χίλιοι μάγειροι καὶ ὀρνιθευταί. Ἱστορεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ Τίμαιος ἐν τῇ ἐβδόμῃ (ἐν τῇ τῆς ἐβδόμης membr. A.). Cf. Herodot. VI, 127 et Diod. lib. VIII Excerpt. de virtut. et vit. tom. IV, p. 33 Bip.

59.

Idem XII, 3, p. 518, D: Narrat de Sybaritis Timæus: ὅτι ἀνὴρ Συβαρίτης, εἰς ἀγρόν ποτε πορευόμενος ἔφη, ἰδὼν τοὺς ἐργάτας σκάπτοντας, αὐτὸς βῆγμα λαβεῖν· πρὸς δὲ ἀποκρίνασθαι τινα τῶν ἀκουσάντων, αὐτὸς δὲ σοῦ διγγομένου ἀκούων πεπονηκέναι τὴν πλευράν.

Eandem historiunculam iisdem fere verbis, et alias similes reperimus in Diodor. Excerpt. Vatican. pag. 9 ed. Mai. Etiam cetera pleraque, quæ de urbibus magnæ Græciæ, v. c. de Crotone, in Excerpt. modo laudatis exstant, e Timæi historiis fluxisse videntur.

60.

Idem ibid. p. 519, B: Ἐρόρου δ' οἱ Συβαριταὶ καὶ ἱμάτια Μιλησίων ἐρίων πεποιημένα· ἀφ' ὧν δὴ καὶ οἱ φιλίας ταῖς πόλεσιν ἐγένοντο, ὡς δ' Τίμαιος ἱστορεῖ. Ἠγάπων γὰρ πῶν μὲν ἐξ Ἰταλίας Τυρρηνούς, πῶν δ' ἔξωθεν τοὺς Ἴωνας, ὅτι τρυφῇ προσεῖχον.

Οἱ δ' ἱππεῖς τῶν Συβαριτῶν, ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους ὄντες, ἐπόμπευον ἔχοντες κροκωτοὺς ἐπὶ τοῖς θώρασιν, καὶ τοῦ θέρους οἱ νεώτεροι αὐτῶν εἰς τὰ τῶν

νομῶν ἀντρα τῶν Λουσιάδων ἀποδημοῦντες διετέλουν μετὰ πάσης τρυφῆς. Οἱ δὲ εὐποροὶ αὐτῶν ὁπότε εἰς ἀγρόν παραβάλλοιεν, καίπερ ἐπὶ ζευγῶν πορευόμενοι, τὴν ἡμερησίαν πορείαν ἐν τρισὶν ἡμέραις διήνουν. Ἦσαν δὲ τινες αὐτοῖς καὶ τῶν εἰς τοὺς ἀγρούς φερουσῶν ὁδῶν κατάστεγοι. Τοῖς δὲ πλείστοις αὐτῶν ὑπάρχουσιν οἰνωῆς ἐγγὺς τῆς θαλάσσης· εἰς οὓς οἱ ὀχετῶν τῶν οἴνων ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀφειμένων, τὸν μὲν ἔξω τῆς χώρας πιπράσκεισθαι, τὸν δὲ εἰς τὴν πόλιν τοῖς πλοίοις διακομίζεσθαι (φησὶ sc. Timæus.) Ποιοῦνται δὲ καὶ δημοσίαι πολλὰς καὶ πυκνάς ἐστίασεις, καὶ τοὺς λαμπρῶς φιλοτιμηθέντας χρυσοῖς στεφάνοις τιμῶσιν· καὶ τούτους ἀνακηρύττουσιν ἐν ταῖς δημοσίαις ἑστιάσεσιν καὶ τοῖς ἀγῶσι προσκηρύττοντες οὐκ εὐνοῖαν, ἀλλὰ τὴν εἰς τὰ δαίπνα χορηγίαν· ἐν οἷς στεφανοῦσθαι (φησὶ sc. Timæus) καὶ τῶν μαγείρων τοὺς ἀριστα τὰ παρατεθέντα διασκευάσαντας. Παρὰ Συβαρίταις δ' εὐρέθησαν καὶ πύελοι, ἐν αἷς κατακείμενοι ἐπιπυριῶντο. Πρῶτοι δὲ καὶ ἀμίδας ἐξεῦρον, ἃς εἰσέφερον εἰς τὰ συμπόσια. Καταχελῶντες δὲ τῶν ἀποδημοῦντων ἐκ τῶν πατρίδων, αὐτοὶ ἐσεμνύοντο ἐπὶ τῷ γεγηρακέναι· ἐπὶ ταῖς τῶν ποταμῶν γεφύραις. Δοκεῖ δὲ μετὰ τῆς εὐδαιμονίας αὐτῶν εἶναι ὃ τε τῆς χώρας, ἀλιμένου τῆς θαλάσσης παρηκούσης, καὶ τῶν καρπιῶν σχεδὸν ἀπάντων ὑπὸ τῶν πολιτῶν καταναλισχομένων, ὃ τε τῆς πόλεως τόπος καὶ ὃ παρὰ τοῦ θεοῦ χρησμοδὸς συμπαροῦναι πάντας ἐκτρυφῆσαι, καὶ ποιῆσαι ζῆσσι ὑπὲρ τὸ μέτρον ἐκλελυμένως. Ἡ δὲ πόλις αὐτῶν ἐν κοίλῳ καιμένη, τοῦ μὲν θέρους, ἐπιθὲν τε καὶ πρὸς ἐσπέραν ψύχος ὑπερβάλλον ἔχει, τὸ δὲ μέσον τῆς ἡμέρας καῦμα ἀνύποιστον· ὥστε τοὺς πλείστους αὐτῶν ὑπειληφέναι πρὸς ὑγίαιαν διαφέρειν τοὺς ποταμούς· ὅθεν

memorat libro sexto: « ambiturum Agaristæ nuptias, Cleisthenis filia, Sicyoniorum tyranni, profectum ex Italia Smindyriden, Hippocratis filium, Sybaritam: hominem unum omnium luxuriosissimum. » Sequebantur eum mille coqui et aucupes. Narrat de eodem etiam Timæus libro septimo.

59.

Narrat de Sybaritis Timæus, hominem quemdam Sybaritam, rus profectum aliquando, quum fodientes operas vidisset, dixisse, dolere se veluti fibra rupta: cui unus ex his, qui audiverant, respondit: Ego vero, te hoc commemorantem audiens, lateris dolore correptus sum.

60.

Gestabant Sybaritæ vestes ex Milesia lana confectas: ex quo etiam amicitia inter civitates natae sunt, ut tradit Timæus. Nam ex Halicis populis Etruscos amaverunt, externorum Ionas, eo quod luxui dediti essent. Equites Sybaritarum, numero supra quinquies mille, pompam agentes transvehebantur croceas vestes super thoracibus induti. Æstivo tempore juniores in Nympharum Lusiadum antra secedentes, in omni luxuriæ genere vitam ibi agebant. Ditiores quando rusticatum ibant, vehiculo licet proficiscentes, tamen unius diei iter non nisi intra triduum conficiebant. Erant vero etiam viarum nonnullæ, quæ ad villas ducebant, superne tectæ. Plerique ex civibus cellas

vinarias habent prope mare, in quas per canales viarum ex agris devehitur; quod deinde partim externis venditur, partim naviculis in urbem comportatur. Celebrant vero etiam publice multa atque frequentia epula: quorum ad celebritatem qui splendide conferunt, hos aureis honorant coronis, et publice eos renunciant in solennibus sacrificiis et spectaculis, non eorum in civitate benevolentiam prædicantes, sed munera in cenis collocata: quibus in cœnis etiam coquos (ait Timæus) coronari solitos, si qui cibos appositos præ ceteris delicatos parassent. Apud Sybaritas etiam inventæ sunt cellæ, in quibus decumbentes calido vapore perfusi sudabant. Matularum item in convivia inferendarum primi auctores fuere. Idem, irridentes illos qui relicta patria in externas regiones proficiscuntur, gloriari solebant, quod super fluviorum suorum pontibus consenuissent. Videtur autem præter opulentiam Sybaritarum ipsa regio (quæ quos fructus gignit, hi fere omnes, quoniam importuosum mare est quod regioni præteditur, ab ipsis civibus consumuntur), partim etiam situs urbis, parlim oraculi responsum, ad mollitiem omnes invitasse, fecissequæ ut vitam supra modum dissolutam sequerentur. Scilicet urbs eorum, in cavo sita, æstivo tempore mane quidem et sub vesperam immodicum frigus habet, medio vero die æstum intolerabilem: quare plerique arbitrantur, ad sanitatem plurimum ipsis conferre flu-

καὶ βηθῆναι (Timæus sc. φησί), ὅτι τὸν βουλόμενον ἐν Συβαρίσι μὴ πρὸ μοίρας ἀποθανεῖν, οὔτε δυόμενον οὔτε ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ὄρᾶν δεῖ. Ἐπεμφαν δὲ ποτε καὶ εἰς θεοῦ τοὺς χρησομένους, ὧν ἦν εἰς Ἄμυρις, πυθνανόμενοι μέχρι τίνος εὐδαιμονήσουσι. Καὶ ἡ Πυθία ἔφη·

Εὐδαιμόνων [Συβαρίται, πανευδαιμόνων] σὺ μὲν αἰεὶ ἐν θαλίῃσιν ἔση, τιμῶν γένος αἰὲν ἰόντων.

Εὐτ' ἂν δὴ πρότερον θνητὸν θεοῦ ἀνδρα σεβίσσης, τήνικα σοὶ πόλεμος τε καὶ ἐμφύλιος στάσις ἔξει.

Τούτων ἀκούσαντες, ἔδοξαν λέγειν αὐτοῖς τὸν θεόν, ὡς οὐδέποτε παύσαιντο τρυφῶντες· οὐδέποτε γὰρ τιμήσειν ἄνθρωπον μᾶλλον θεοῦ. Ἐγένετ' οὖν αὐτοῖς τῆς τύχης ἡ μεταβολή, ἐπεὶ τις οἰκιστῶν τινα μαστιγῶν, καὶ τοῦτον καταφυγόντα εἰς τὰ ἱερὰ πάλιν ἐμαστίγει· ὡς δὲ τὸ τελευταῖον κατέδραμεν ἐπὶ τὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μνήματα, ἀφῆκεν αἰδεσθεῖς. Ἐξανδλώθησαν δὲ φιλοτιμούμενοι πρὸς ἑαυτοὺς τρυφαίς. Καὶ ἡ πόλις δὲ πρὸς ἀπάσας τὰς ἄλλας ἡμιλλᾶτο περὶ τρυφῆς. Ἔβη μετ' οὐ πολὺ γινομένων αὐτοῖς σημείων πολλῶν καὶ (τῆς Casaub.) ἀπωλείας, περὶ ἧς νῦν οὐκ ἔτ' ἐπίγει λέγειν, διεφθάρησαν.

61.

Idem I, 25, p. 34, C: Πολλοὶ εἰς τὰς κατασκευαζομένης ἀμεθύστους προσλαμβάνουσι τὸ τῆς κράμβης σπέρμα. Καὶ ἐν ᾧ ὁ ἂν ἀμπελοῖνι κράμβαι φύωνται, ἀμαυρότερος ὁ οἶνος γίνεται. Διὸ καὶ Συβαρίται, φησὶ Τίμαιος, πρὸ τοῦ πίνειν κράμβας ἤσθιον.

62.

Idem XII, 5, p. 523, D: Καὶ οἱ τὴν Σίριν δὲ

κατοικοῦντες, ἦν πρῶτοι κατέσχον οἱ ἀπὸ Τροίας ἑλθόντες, ὕστερον δὲ Κολοφώνιοι (colld. δὲ ὑπὸ Κολοφονίων), ὡς φησὶ Τίμαιος καὶ Ἀριστοτέλης, εἰς τρυφήν ἐξώκειλαν οὐχ ἤσσαν Συβαριτῶν. Καὶ γὰρ ἰδίως παρ' αὐτοῖς ἐπεχωρίασε φορεῖν ἀνθινούς χιτῶνας, οὓς ἐζώνοντο μίτραις πολυτελέσι· καὶ ἐκαλοῦντο διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν περιόικων μιτροχίτωνες, ἐπεὶ Ὅμηρος τοὺς ἀζώστους ἀμιτροχίτωνας καλεῖ. ... Ὀνομάσθη δὲ ἡ Σίρις, ὡς μὲν Τίμαιός φησι, καὶ Εὐριπίδης ἐν Δεσμώτιδι ἢ Μελανίππῃ, ἀπὸ γυναικὸς τινος Σιριδος· ὡς δ' Ἀρχιλόγος, ἀπὸ ποταμοῦ.

63.

Antig. Caryst. Histor. mirab. c. 149: Τίμαιον τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ποταμῶν ἱστορεῖν Κραθὶν ξανθίζειν τὰς τρίχας.

Eadem habet Pseudo-Aristot. l. I. c. 183, sine auctoris notitia. Cf. Tzetz. ad Lycophr. 1021.

64.

Idem c. 1: Τίμαιος, ὁ τὰς Σικελικῆς ἱστορίας συγγεγραφώς, ἐν Ῥηγίῳ φησὶ τοὺς Λοκρούς καὶ τοὺς Ῥηγίνοις δρίζοντος Ἄλγηκος καλουμένου ποταμοῦ, τῶν τεττίγων τοὺς μὲν ἐν Λοκρικῇ ἄδειν· τοὺς δὲ ἐν τῇ Ῥηγίῳ ἀφῶνους εἶναι. Λέγεται δὲ τι τούτου μυθωδέστερον· ἀφικόμενων γὰρ εἰς Δελφούς κιθαρωδῶν, Ἀρίστωνος μὲν ἐκ Ῥηγίου, παρὰ δὲ Λοκρῶν Εὐνόμου, καὶ περὶ τοῦ κλήρου πρὸς ἑαυτοὺς εἰς ἀντιλογίαν ἐλθόντων, ὁ μὲν οὐκ ᾔετο δεῖν ἐλαττοῦσθαι, τῆς δὲ Ῥηγίων ἀποικίας ἐκ Δελφῶν, καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ, γεγεννημένης· ὁ δὲ κατέτρεχεν, ὅτι τὸ παράπαν οὐδὲ

mina, atque etiam caussam esse, cur vulgo dicitur, qui Sybari non ante fatalem diem mori velit, eum nec occidentem Solem debere videre, nec orientem. Miserant verc aliquando oraculum consulturos, quorum in numero Amyris fuerat, qui quaerent quam diu duratura esset illorum felicitas. Quibus Pythia respondit:

Felix, omnino felix, Sybarita, futurus, dum rebus letis venerabere nomina divam.

At simul atque illis mortalis homo anteferetur, tum veniet bellum saevum atque domestica turba.

Quo accepto responso existimabant illi, dicere Deum, numquam ipsos desituros in voluptatibus vivere: numquam quippe futurum, ut hominem magis quam deum honorent. Evenit autem illis rerum et fortunae commutatio, postquam aliquis servum loris caesum, quum is ad deorum aram confugisset, rursus ceciderat, eundem vero, quum postremo ad patris heri sepulcrum confugisset, dimiserat venerans loci religionem. Exhausta est autem eorum opulencia, invicem aemulantium, quis luxuria praecelleret: atque etiam publice civitas cum aliis omnibus civitatibus de luxu ambitiose contendebat. Denique haud ita multo post, quum multa etiam eis incidissent praesagia exitii, de quo jam nihilum necesse est dicere, extincti sunt.

61.

Multū in remedia, quae ad impediendam ebrietatem preparant, brassicae semen adsumunt: et qua in vinea brassica nascitur, in ea sit vinum exillius. Quare et Syba-

rita, ut Timæus refert, ante potum brassicam comedere solebant.

62.

Porro qui Siri habitant, quam tenuerant primum, qui e Troja venere, deinde Colophonii, ut ait Timæus et Aristoteles, in luxuriam mollitiemque prolapsi sunt nihilominore quam quae erat Sybaritarum. Apud illos enim proprius patriusque mos fuit, floridas gestare tunicas, pretiosis fasciis mitrisque praecinctas: quare a finitimis mitrochitones (quasi fasciis tunicati) appellabantur, quoniam discinctos Homerus ἀμιτροχίτωνας vocat. Nomen autem habet Siris, ut quidem Timæus ait, et Euripides in Captiva vel Melanippe, a muliere quadam, cui Siris nomen fuerat; ut autem Archilochus, a fluvio.

63.

Timæus inter Italiae fluvios Crathin narrat crines flavos reddere.

64.

Timæus, Sicularum historiarum scriptor, narrat, quum Locrorum atque Rheginorum ager Aleco fluvio divideretur, cicadas in Locrico quidem canere, in Rhegino autem mutas esse. Narratur vero aliud minus etiam credibile. Etenim quum Ariston Rhegio, a Locris autem Eunomus citharædi Delphos venissent, ac ex sortitione in certamen venirent, ille quidem putavit non debere se vinci, quoniam tota Rheginorum colonia a Delphis atque a deo esset profecta; hic vero contra invectus est, omnino non ad ca-

κιθαρωδεῖν καθήκει, παρ' οἷς οὐδ' οἱ τέττιγες ἄδουσιν. Εὐήμερήσαντος γ' οὖν τοῦ Ῥηγίνου ἐν τῷ ἀγῶνι, ἐνίκησεν Εὐνόμος ὁ Λοκρὸς παρὰ τοιαύτην αἰτίαν· ἄδοντας αὐτοῦ, μεταξύ τέττιξ ἐπὶ τὴν λύραν ἐπιπνῆς ἦδεν· ἡ δὲ πανήγυρις ἀνεβόησεν ἐπὶ τῷ γεγονότι, καὶ ἐκέλευσαν ἔπν. Cf. Pausan. VI, 6, 2; Ælian. Nat. An. V, 9.

65.

Strabo VI, p. 260: Φησὶ δὲ Τίμαιος, Πυθίοις ποτὲ ἀγωνιζομένους, τοῦτόν τε (Eunomium sc.) καὶ Ἀρίστωνα Ῥηγίνον ἐρίσαι περὶ τοῦ κλήρου· τὸν μὲν δὲ Ἀρίστωνα δεῖσθαι τῶν Δελφῶν ἐαυτῷ συμπράττειν· ἱεροῦς γὰρ εἶναι τοῦ θεοῦ τοὺς προγόνους αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀποικίαν ἐνθένδε ἐστάλλθαι· τοῦ δ' Εὐνόμου φήσαντος ἀρχὴν μηδὲ μετεῖναι ἐκείνοις αὐτοῖς τῶν περὶ φωνὴν ἀγωνισμάτων, παρ' οἷς καὶ οἱ τέττιγες εἶεν ἄφρωνοι, τὰ εὐφρογγότατα τῶν ζώων· ὁμοίως εὐδοκιμεῖν μηδὲν ἤττον τὸν Ἀρίστωνα καὶ ἐν Ἰλπίδι τὴν νίκην ἔχειν· νικῆσαι μὲντοι τὸν Εὐνόμον, καὶ ἀναχθῆναι (ἀναθαίνειν suspicatur Xyland.) τὴν λεγθεῖσαν εἰκόνα ἐν πατρίδι, ἐπεὶ κατὰ τὸν ἀγῶνα, μιᾶς τῶν χορδῶν βραγείσης, ἐπιπτάς (sic Gæller. pro ἐπιπτάς) τέττιξ ἐκπληρώσειε τὸν φθόγγον.

LIBER IX (1).

66.

De nobilitate feminarum apud Locros Tzetz. ad Lycophr. 1141: Αἴαντος τοῦ Λοκροῦ περὶ τὰς Γυραίας ναυηγῆσαντος (v. Hom. Od. IV. 499 sqq.) καὶ στιχάφεντος ἐν Τρέμουτι, χωρίῳ τῆς Δήλου, οἱ Λοκροὶ μόλις σωθέντες ἦλθον εἰς τὰ οἰκία. Φθορὰ δὲ

tharam canendum esse apud quos ne cicadae quidem canerent. Sed quamvis res in certamine prospere cederet Rhegino, vicit tamen Eunomus Locrus hanc ob causam: inter cantum ejus cicada in Iyam advolans canere cepit. Qua de re concio exclamavit atque jussit, ut sinerent.

65.

Narrat Timæus, hunc Eunomum et Aristonem Rhegium aliquando Pythis canendo concertasse de sortitione, ac Aristonem quidem a Delphis contendisse, ut sibi faverent, quod suos majores Apollini Delphico sacros diceret, indeque deductam esse coloniam, at Eunomum contra dixisse, nihil prorsus certamina de cantu ad Rheginos pertinere, apud quos ipsa etiam cicada, animal alioqui vocalissimum, voce destituta esset: interim tamen nihilominus placuisse Aristonem, ac victoriam sperasse: sed vicisse Eunomum, statuamque, quam diximus, in patria posuisse, quod ei rupta in ipso certamine fide cicada præsto fuerit, sonumque chordæ supplerit.

LIBER IX.

66.

Ajace Locro naufragium circa Gyreas perpeso et in Tremonte Deli loco commorato, Locri vixdum servati venerunt in patriam. Tertio autem anno post fructuum penuria atque pestis Locridem tenebant propter nefandum cum Cassandra concubitu Ajacis. Jussit tum deus ora-

καὶ λοιμὸς μετὰ τρίτον ἔτος ἔσχε τὴν Λοκρίδα, διὰ τὴν εἰς Κάσσανδρον ἀθέμιτον μίξιν Αἴαντος· ἔρχετο δ' ὁ θεός, ἰλάσκεισθαι Ἀθηναίων τὴν ἐν Ἰλίῳ, ἐπὶ ἔτη χιλία δύο παρθένους πέμποντας ἐπὶ κλήρῳ καὶ λαχῆσαι· πεμπομένας δὲ αὐτὰς προῦπαντῶντες οἱ Ἰρῶες εἰ κατέσχον, ἀνήρουν, καὶ καίοντες ἀκάρποις καὶ ἀγρίοις ξύλοις τὰ ὄσπ' αὐτῶν, ἀπὸ Τρήρωνος, ὄρους τῆς Ἰρῶας, τὸν σποδὸν εἰς θάλασσαν ἐβρίπτον, καὶ πάλιν οἱ Λοκροὶ ἐτέρας ἔστειλλον· εἰ δέ τινες ἐκρύβοιεν ἀνελοῦσαι λάθρα εἰς τὸ τῆς Ἀθηναίων ἱερόν, ἰέριαι ἐγένοντο· ἔσαιρον γὰρ αὐτὸ καὶ ἔβραινον, τῇ δὲ θεῷ οὐ προσήρχοντο, εἰ μὴ νύκτωρ· ἦσαν δὲ κεικαρμένοι, μονοχίτωνες, καὶ ἀνυπόδητοι. Πρῶται δὲ τῶν Λοκρίδων παρθένων Περίβοια καὶ Κλεοπάτρα ἀφίκοντο. Καὶ πρῶτα μὲν τὰς παρθένας, εἶτα βρέφη ἐνιαύσια μετὰ τῶν τροφῶν αὐτῶν ἔπεμπον οἱ Λοκροὶ· χιλίων δ' ἔστων παρελθόντων μετὰ τὸν Φωικικὸν πόλεμον ἐπαύσαντο τῆς τοιαύτης θυσίας, ὡς φησὶ Τίμαιος ὁ Σικελός. Μέννηται δὲ τῆς ἱστορίας καὶ ὁ Κυρηνάιος Καλλιμαχος (ap. Bentley. p. 564 Ern.).

67.

Athenæus Dipnos. lib. VI, cap. 18 et 20, p. 264, C, et 272: Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν Ἱστοριῶν (ἐλέγχει δ' αὐτὸν εἰς τοῦτο Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης διὰ τῆς δωδεκάτης τῶν Ἱστοριῶν), Οὐκ ἦν, φησὶ, πάτριον τοῖς Ἕλλησιν ὑπὸ ἀργυρωνήτων τὸ παλαιὸν διακονεῖσθαι, γράφων οὕτως· Καθόλου δὲ ἠτιῶντο τὸν Ἀριστοτέλην, διημαρτηκῆναι τῶν Λοκρικῶν ἐθῶν· οὐδὲ γὰρ κειτῆσθαι, νόμον εἶναι τοῖς Λοκροῖς, ὁμοίως οὐδὲ Φωικῆσιν, οὔτε θεραπαίνας, οὔτε οἰκέτας, πλὴν ἐγγὺς τῶν χρόνων. Ἀλλὰ πρώτη τῇ Φιλομήλου γυναικί, τοῦ καταλαβόντος

culo, ut placarent Minervam Trojanam, per mille annos binas mittentes virgines sorte ductas. Quas missas si occurrentes Trojani deprehenderent, interficiebant, earumque ossibus ligno sterili ac silvestri crematis, cinerem a Trerone, monte Troadis, in mare jaciebant; atque denuo Locri alias mittebant. Verum si quæ clandestina fuga in ædem Minervæ pervenissent, sacerdotum munere fangebantur. Etenim templum verrebant et conspergebant, ad deam vero non accedebant nisi noctu. Erant tonsæ, sola tunica vestitæ et nudis pedibus. Primæ autem virginum Locrensiū eo venerunt Peribœa et Cleopatra. Atque prius quidem virgines, postea vero infantes anniculas cum nutricibus mittebant Locri. Sed quum mille anni effluxissent post bellum Phocicum, destiterunt ab hoc sacrificio, ut tradit Timæus Siculus. Hanc historiam memorat et Callimachus Cyrenæus.

67.

Timæus Tauromenites libro nono Historiarum (quo nomine eum reprehendit Polybius Megalopolita, Historiarum duodecimo), Græcis olim non fuisse, ait, patrium institutum, ut emptitii servi ipsis famularentur; atque ita scribit: Omnino Aristotelem reprehendebant, ac prorsus errasse eum contendebant in Locrorum institutis. Nec enim legibus Locrorum, quemadmodum nec Phocensium, licere ancillas aut servos possidere, nisi recenti admodum memoria. Sed primam fuisse Philomeli uxorem,

Δελφοῦς, δύο θεραπαίνας ἀκολουθῆσαι. Παραπλησίως δὲ καὶ Μνάσωνα, τὸν τοῦ Ἀριστοτέλους ἑταῖρον, χιλίους οἰκέτας κτησάμενον, διαβληθῆναι παρὰ τοῖς Φωκεῦσιν, ὡς τοσοῦτους τῶν πολιτῶν τὴν ἀναγκαίαν τροφήν ἀφρημένον. Εἰθίσθαι γὰρ ἐν ταῖς οἰκίαις διακονεῖν τοὺς νεωτέρους τοῖς πρεσβυτέροις.

68.

Polybius XII, 5, causam sibi esse dicit, cur Locrenses laudare potius debeant quam contrarium facere. Deinde pergit: Ἄλλ' ὅμως οὐκ ὤκησα καὶ λέγειν καὶ γράφειν, ὅτι τὴν ὑπ' Ἀριστοτέλους παραδιδόμενην ἱστορίαν περὶ τῆς ἀποικίας ἀθηθινωτέραν εἶναι συμβαίνει τῆς ὑπὸ Τιμαίου λεγομένης. Σύντοια γὰρ τοῖς ἀνθρώποις ὁμολογοῦσιν, ὅτι παραδόσιμος αὐτοῖς ἐστὶν αὕτη περὶ τῆς ἀποικίας ἡ φήμη παρὰ πατέρων, ἣν Ἀριστοτέλης εἶρηκεν, οὐ Τιμαίος. (Sequuntur argumenta Polybii). — Ἐκ τούτων ἂν τις συλλογισθῆναι Ἀριστοτέλει πρόσχοι μᾶλλον ἢ Τιμαίῳ· καὶ μὴν τὸ συνεχὲς τούτῳ τελῶς ἄτοπον· τὸ γὰρ ὑπολαμβάνειν, καθάπερ ἐκεῖνος ὑποδείκνυσι, ὡς οὐκ εἰκὸς ἦν τοὺς οἰκέτας τῶν Λακεδαιμονίων συμμαχισάντων τὴν τῶν κυρίων εὐνοίαν ἀναφέρειν πρὸς τοὺς ἐκείνων φίλους, εὐήθεις· οὐ γὰρ μόνον τὰς εὐνοίας, ἀλλὰ καὶ τὰς ξενίας καὶ τὰς συγγενείας τῶν δεσποτῶν οἱ δουλεύσαντες, ὅταν εὐτυχῆσωσι παραδόξως καὶ χρόνος ἐπιγένηται, πειρῶνται προσποιεῖσθαι καὶ συνανανεοῦσθαι τῶν κατὰ φύσιν ἀναγκαίων μᾶλλον, αὐτὸ τοῦτο σπουδάζοντες, τὴν προγεγενημένην περὶ αὐτοὺς ἐλάττωσιν καὶ τὴν ἀδοξίαν ἐξαλείφειν, τῷ βουλευέσθαι τῶν δεσποτῶν ἀπόγονοι μᾶλλον ἐπιφανῆναι ἢ περὶ ἀπελεύθεροι.

ejus qui Delphos cepit, quam duæ ancillæ sequerentur. Similiter vero male apud Phocenses audisse Mnasonem, Aristotelis familiarem, quod mille servos aleret: totidem enim civibus necessaria alimenta eum eripere, aiebant. Consuesse enim in domibus famulari juniores senioribus.

68.

Nihil tamen propterea sum cunctatus et dicere et scribere, narrationem ab Aristotele proditam memoriæ super deductione ejus coloniae veriorē esse ea quam Timæus affert. Compertum namque mihi est, ipsos Locrenses fateri, eam se a patribus traditam accepisse famam de sua colonia, quam habet Aristoteles, non quam Timæus. ... Ex his quisque ratiocinans ad Aristotelis magis quam ad Timæi sententiam accedet. Et quidem aliud huic proximum prorsus est absurdum. Namque opinari, ut Timæus ostendere nititur, consentaneum non fuisse ut famuli Lacedæmoniorum, qui militiam cum his tolerabant, dominorum benevolentiam ad illorum necessarios referrent, id quidem stultum est: neque enim tantummodo benevolentiam, verum etiam hospitii jus et affinitatem dominorum servi, si præter solitum fortuna felici utantur et tempus procedat, sibi vindicare nituntur et renovare magis quam consanguinei; nam illud ipsum assequi student, ut suam pristinam humilitatem obscuritatemque abstergant, dum affectant dominorum se posteros potius quam libertos videri.

Sed inspiciamus propius Timæi institutum et utriusque viri rationes, quibus de hac colonia uterque est

Σκεψόμεθα δὲ καὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ Τιμαίου προαίρεσιν, καὶ τὰς ἀποφάσεις συγκρίνωμεν ἐκ παραθέσεως, ἃς πεποιήται περὶ τῆς αὐτῆς ἀποικίας· ἵνα γινώσκωμεν, πότερος ἀξίος ἐστὶ τῆς τοιαύτης κατηγορίας. Φησὶ τοιγαροῦν κατὰ τὴν αὐτὴν βίβλον οὐκέτι κατὰ τὸν αὐτὸν εἰκότα λόγον χρωμένους τοῖς ἐλέγχοις, ἀλλ' ἀληθινῶς αὐτὸς ἐπιβαλὼν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἑλλάδα Λοκροὺς, ἐξετάζειν τὰ περὶ τῆς ἀποικίας· τοὺς δὲ, πρῶτον μὲν, ἐπιδεικνύειν αὐτῷ συνθήκας ἐγγράπτους, ἔτι καὶ νῦν διαμενούσας πρὸς τοὺς ἐξαπεσταλμένους, αἷς ὑπογεγράφθαι τὴν ἀρχὴν τοιαύτην· «ὡς γονεῦσι πρὸς τέκνα.» Πρὸς δὲ τούτοις εἶναι δόγματα, καθ' ἃ πολιτεῖαν ὑπάρχειν ἑκατέροις παρ' ἑκατέροις. Καθόλου δὲ, ἀκούοντας τὴν Ἀριστοτέλους ἐξηγήσιν περὶ τῆς ἀποικίας, θαυμάζειν τὴν ἰταμότητα τοῦ συγγραφέως. Μεταβάς δὲ πάλιν ἐπὶ τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ Λοκροὺς, εὐρίσκειν ἀκολουθούς καὶ τοὺς νόμους, φησὶ, τοὺς παρ' αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἐθισμούς, οὐ τῆ τῶν οἰκετῶν βραδουργία, τῆ δὲ τῶν ἐλευθέρων ἀποικία. Πάντως γὰρ καὶ τοῖς ἀνδραποδισταῖς ἐπιτίμια τετάχθαι παρ' αὐτοῖς, ὁμοίως τοῖς μοιχοῖς, τοῖς δραπεταῖς· ὧν οὐδὲν ἂν ὑπάρχειν, εἰ συνήδεισαν αὐτοῖς ἐκ τοιούτων περυσίας.

Πρῶτον δὲ διαπορήσαι τις ἂν, πρὸς τινὰς τῶν Λοκρῶν παραγενόμενος ἐπυνθάνετο περὶ τούτων. Εἰ μὲν γὰρ συνέβαινε, καθάπερ τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ Λοκροὺς, μίαν πόλιν ἔχειν οὕτω καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἑλλάδα, τυχόν οὐκ ἔδει διαπορῆναι, ἀλλ' ἦν ἂν εὐθιῶρητον. Ἐπεὶ δὲ δύο ἔθνη Λοκρῶν ἐστί, πρὸς ποτέρους ἦλθε καὶ πρὸς ποίας πόλεις τῶν ἑτέρων, καὶ παρὰ τίσιν εὔρετὰς συνθήκας ἀναγεγραμμένας; οὐδὲν γὰρ ἡμῖν διασα-

usus, invicem componamus; ut manifestius fiat, uter magis reprehensionem ejusmodi mereatur. Affirmat igitur Timæus eodem in libro: se jam haudquaquam amplius nuda conjectura adductum, sed certissimis argumentis exploratam rei veritatem tenere. Ad Locros enim, qui in Græcia sunt, profectum se esse narrat, atque hos primum quidem sibi fœdus ostendisse in tabulis inclusum, quæ etiam nunc visuntur, quibus hujusmodi præfixum sit exordium: « Ut parentes erga liberos decet. » Præterea etiam decreta publica exstare, quibus civitates jus commune inter se habeant. Denique, audita Aristotelis narratione de hac colonia, temeritatem hominis miratos esse. Deinde ad Locros, qui in Italia incolunt, delatum leges apud illos et consuetudines hujusmodi reperisse se testatur, quæ non mancipiorum levitati, sed ingenuorum hominum coloniarum convenirent. Quin etiam pœnas adversus plagiariorum, itidemque in adulteros ac fugitivos apud eosdem esse constitutas: quæ certe nunquam illi fecissent, si consilii sibi essent, se ex ejusmodi hominibus originem ducere.

Jam vero primo quidem merito aliquis dubitaverit, quosnam e Locris, in Græciam delatus, de his rebus interrogaverit. Nam si, quemadmodum Locri qui in Italia sunt, ita etiam in Græcia Locri unam modo civitatem haberent, nullus dubitationi locus superesse videretur, sed in promptu res esset. At vero, quum duæ sint in Græcia gentes Locrorum, utram gentem, quasve urbes alterius e supra dictis gentibus adit Timæus? et apud

φείται τούτων. Καίτοι διότι τοῦτ' ἰδίον ἐστὶ Τιμαίου, καὶ ταύτη παρημιλλῆται τοὺς ἄλλους συγγραφείας καὶ καθόλου τῆδέ πη * τῆς ἀποδοχῆς (λέγω δὲ κατὰ τὴν ἐν τοῖς χρόνοις καὶ ταῖς ἀναγραφαῖς ἐπίφασιν τῆς ἀκριβείας, καὶ τὴν περὶ τοῦτο τὸ μέρος ἐπιμέλειαν), δοκῶ, πάντες γινώσκωμεν. Διὸ καὶ θαυμάζειν ἐστὶν ἄξιον, πῶς οὔτε τὸ τῆς πόλεως ὄνομα, παρ' οἷς εὗρεν, οὔτε τόπον, ἐν ᾧ συμβαίνει τὴν συνθήκην ἀναγεγράφθαι, διεσάρησεν ἡμῖν, οὔτε τοὺς ἄρχοντας τοὺς δεξιχνας αὐτῷ τὴν ἀναγραφὴν, καὶ πρὸς οὓς ἐποιεῖτο τὸν λόγον· ἵνα μηδενὶ διαπορεῖν ἐξῆ, ἀλλ' ὠρισμένου τοῦ τόπου καὶ τῆς πόλεως ἐνῆ τοῖς ἀμφισβητούσιν εὗρεν τὴν ἀκριβείαν. Ὁ δὲ πάντα ταῦτα παραλελοιπώς, ὀηλός ἐστὶ συνειδῶς αὐτῷ κατὰ πρόθεσιν ἐψευσμένῳ. Διότι γὰρ, τῶν τοιούτων ἐπιλαδόμενος, οὐδὲν ἂν παρέλειπε Τιμαίος, ἀλλ' ἀπρίξ τὸ δὴ λεγόμενον ἀμφοῖν τοῖν χειροῖν ἐπέφυ, προφανὲς ἐκ τούτων. Ὁ γὰρ πρὸς τὴν Ἐγεκράτους πίστιν ἀπεισάμενος ἐπ' ὀνόματος, πρὸς ὃν φησὶ περὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Λοκρῶν ποιήσασθαι τοὺς λόγους, καὶ παρ' οὗ πυθέσθαι περὶ τούτων· καὶ προσεξεργασμένος, ἵνα μὴ φανῆ τοῦ τυχάντος ἀκηκούς, ὅτι συνέβαινε τὸν τούτου πατέρα πρεσβείας κατηξιώσθαι πρότερον ὑπὸ Διονυσίου· ἤπου γ' ἂν οὗτος, δημοσίας ἀναγραφῆς ἐπιλαδόμενος, ἢ παραδοσίμου στήλης, παρεσιώπησεν;

Καὶ μὴν ὁ τὰς ὀπισθοδόμους στήλας, καὶ τὰς ἐν ταῖς φλιαῖς τῶν νεῶν προξενίας ἐξευρηκούς, Τιμαίος ἐστὶν· ὃν οὐθ' ὑπάρχον τι τῶν τοιούτων ἀγνοεῖν, οὐθ' εὐρόντα παραλιπεῖν πιστευτέον, οὔτε ψευσαμένῳ συγγνώμην δοτέον οὐδαμῶς. Πικρὸς γὰρ γεγονώς καὶ ἀπαραίτητος ἐπιτιμητῆς τῶν πέλας, εἰκότως ἂν καὶ ὑπὸ τῶν πλησίον αὐτὸς ἀπαραίτητος

τυγχάνοι κατηγορίας. Οὐ μὴν ἀλλὰ προφανῶς ἐν τούτοις ἐψευσμένος, μεταβάς ἐπὶ τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ Λοκρούς, πρῶτον μὲν φησὶ, τὴν τε πολιτείαν καὶ τὰ λοιπὰ φιλόανθρωπα τοῖς Λοκροῖς ἀμφοτέροις * Ἀριστοτέλη καὶ Θεόφραστον κατεψεύσθαι τῆς πόλεως. Ἐγὼ δ' οὐκ ἀγνοῶ μὲν, ὅτι καὶ ταύτη τῆς πραγματείας ἀνγκασθήσομαι παρεκβαίνειν, διοριζόμενος καὶ διαβεβαιούμενος περὶ τούτων

69.

Cicero De legg. II, 6: *Quid? quod Zaleucum istum negat ullum fuisse Timæus.*

Idem Ad Atticum VI, 1: *Quis Zaleucum leges Locris scripsisse non dixit? num igitur jacet Theophrastus, si id a Timæo, tuo familiari, reprehensum est?*

70.

Convicia in Aristotelem hac occasione profusa.

Polyb. XII, 8 s. 9: Ἡ δεικτέον οὖν, τὸν Ἀριστοτέλην κατὰ τὸν ἄρτι λόγον τὰ περὶ Λοκρῶν εἰρηκότα χάριτος ἢ κέρδους ἢ διαφορᾶς ἔνεκεν· ἢ, μηδὲ τολμῶντας τοῦτο λέγειν, ὁμολογητέον, ἀγνοεῖν καὶ παραπαίειν τοὺς τοιαύτη χρωμένους ἀπεχθεία καὶ πικρία κατὰ τῶν πέλας, οἳ κέχρηται Τιμαίος κατὰ Ἀριστοτέλους. Φησὶ γὰρ, αὐτὸν εἶναι θρασύν, εὐχερῆ, προπετῆ· πρὸς δὲ τούτοις, κατατετολμηκέναι τῆς τῶν Λοκρῶν πόλεως, εἰπόντα, τὴν ἀποικίαν αὐτῶν εἶναι δραπετῶν οἰκετῶν, μοιχῶν, ἀνδραποδιστῶν. Καὶ ταῦτα λέγειν αὐτὸν, φησὶν, οὕτως ἀξιοπίστως, ὥστε δοκεῖν ἕνα τῶν ἐστρατηγηκότων ὑπάρχειν, καὶ τοὺς Πέρσας ἐν ταῖς Κιλικίαις πύλαις ἄρτι παρατάξει νενικηκότα διὰ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως· ἀλλ' οὐ σοφιστὴν ὀφθαλμῆ καὶ

quosnam fœdus illud conscriptum reperit? Nihil enim de his nobis declaravit. Et tamen proprium id esse Timæi, atque hoc illum cum ceteris scriptoribus contendere et historiam suam maxime jactare, studium dico ac diligentiam in temporum et in monumentorum publicorum notatione, omnes opinor, intelligimus. Quamobrem mirari subit, cur neque urbis nomen, in qua id reperit, neque locum, in quo id fœdus conscriptum est, nec magistratus, qui ipsum monumentum ei monstrarunt, et cum quibus collocutus est, nobis commemoraverit; ne cui dubitandi locus relinqueretur, sed, urbe ac loco designatis, rei veritas ab his, qui dubitarent, inveniri posset. Igitur, qui hæc omnia prætermiserit, conscius sibi esse destinati mendacii deprehenditur. Nam Timæum, si quid hujusmodi nactus esset, nunquam id omissurum fuisse, sed ambabus, quod aiunt, ulnis amplexurum, ex his perspicuum est. Nam qui Echecratis testimonio nominatim innititur (quocum ait se de Locrensis, qui in Italia sunt, sermonem habuisse, et a quo id sese accepisse memorat), atque, ut ne a levi ac spernendo auctore audiisse videatur, illud etiam studiose adjungit, hujus Echecratis patrem mandatu Dionysii tyranni olim legationem obiisse, an is unquam publicum scriptum aut antiquam tabulam nactus reticuisset?

Hic est, qui fœderum tabulas in adytis templorum, in vestibulis monumenta publici hospitii reperit: ipse, inquam, Timæus, quem neque hujusmodi quidquam igno-

rasse, neque, si invenisset, præterisse credendum, neque vero, si falsa tradidit, ullatenus ei condonandum est. Nam quum alios ipse acerbè atque inclementer oburgare consueverit, jure merito ab aliis pari inclementia tractabitur. Ceterum, in his manifesti mendacii convictus, ubi ad Locros in Italia degentes transivit, primum quidem ait, reipublicæ formam et amicitiae fœdera apud utrosque Locros... Aristotelem et Theophrastum falso affinxisse civitati. Ego vero non sum quidem nescius, mihi hoc rursus loco ab instituto cursu esse divertendum, ut de his rebus distincta et firma ratione exponam: sed nimirum hac ipso de causa hunc de Timæo sermonem unum in locum distuli, ne contra quam decet, sæpius a proposito recedere cogerer.

70.

Aut igitur ea, quæ Aristoteles de Locris prodidit, gratiæ vel utilitati vel inimicitiae dedisse monstrandus est; aut, si nemo est, qui id asserere ausit, fateri oportet, graviter aberrare eos, qui ejusmodi odio et acerbitate feruntur, quali Timæus in Aristotelem est usus. Ait enim, audacem illum ac levem et temerarium fuisse, ac de civitate Locrorum graviter mentitum, quum coloniam eorum ex fugitivis mancipiis, mœchis ac plagiaris collectam esse dixit: atque hæc illum ait ea auctoritate affirmare, quasi unus e ducibus fuisset, et ad Cilicias portas novissime Persas sua virtute fudisset, ac non potius odiosus seroque eruditus esset sophista, atque is, qui celeberrima

μισητὸν ὑπάρχοντα, καὶ τὸ πολυτίμητον ἱατρῆων ἀρτίως ἀποκεκλεικότα, πρὸς δὲ τούτοις εἰς πᾶσαν αὐλὴν καὶ σκηνὴν ἐμπεπηδηκότα, πρὸς δὲ, γαστρίμαργον, ὄφραρυτὴν, ἐπὶ στόμα φερόμενον ἐν πᾶσι. Cf. Suidas s. v. Ἀριστοτέλης.

71.

Polyb. XII, 24 : Οὐ διαπορεῖν ἔστι περὶ τῆς αἰρέσεως Τιμαίου. Φησὶ γάρ, τοὺς ποιητὰς καὶ συγγραφεὰς διὰ τῶν ὑπεράνω πλεονασμῶν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι διαφαίνειν τὰς ἑαυτῶν φύσεις· λέγων, τὸν μὲν ποιητὴν ἐκ τοῦ δαιτρεύειν πολλαχοῦ τῆς ποιήσεως ὡσανεὶ γαστρίμαργον παρεμφαίνειν· τὸν δ' Ἀριστοτέλην, ὄφραρυτὸν πλεονάκις ἐν τοῖς συγγράμμασιν, ὄφραρυτὸν εἶναι καὶ λέγων. Τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τοῦ Διονυσίου τοῦ τυράννου, κλινοκοσμοῦντος, καὶ τὰς τῶν ὑφασμάτων ἰδιότητος καὶ ποικιλίας ἐξεταζομένου συνεχῶς, ἀνάγκη ἦν τὴν ἀκόλουθον ποιεῖσθαι διάληψιν καὶ δυσαρρεστεῖσθαι κατὰ τὴν προαίρεσιν. Οὗτος γάρ ἐν μὲν ταῖς τῶν πέλας κατηγορίαις πολλὴν ἐπιφάνει δεινότητα καὶ τόλμαν· ἐν δὲ ταῖς ἰδίαις ἀποφάσεσιν, ἐνυπνίων καὶ τεράτων καὶ μύθων ἀπιθάνων καὶ συλλήθδην δεισιδαιμονίας ἀγεννοῦς καὶ τερατείας γυναικώδους ἔστι πλήρης. Οὐ μὴν ἀλλὰ διότι γε συμβαίνει, διὰ τὴν ἀπειρίαν καὶ καχοχρῖσιν πολλοὺς ἐνίοτε καθάπερ εἰς τὸν παρόντα (τόπον?) τρόπον τινὰ μὴ παρεῖναι, καὶ βλέποντας μὴ βλέπειν, ἐκ τῶν εἰρημένων τε νῦν καὶ τῶν Τιμαίῳ συμβεβηκότων γέγονε φανερόν. Cf. Suidas s. v. Δεισιδαιμονία et Δαιτρός, ubi eadem fere leguntur.

72.

Polyb. XII, 11, a : Τιμαίος φησὶ μέγιστον ἀμάρτημα περὶ τὴν ἱστορίαν εἶναι τὸ ψεῦδος· διὸ καὶ παρεῖναι (παραινεῖ conj. Lucht. in Phylarch. p. IX) τούτοις, οὐς ἂν ἐξελέγξῃ διεψευσμένους ἐν τοῖς συγγράμμασιν, ἕτερόν τι ζητεῖν ὄνομα τοῖς βιβλίοις,

pharmacopolæ officinam paulo ante clausisset; præterea parasitum eundem appellat, qui in aulas atque ædes omnes ultro insillire solitus sit, et heluonem, et cupedinarium, ac ad gulam omnia referentem.

71.

De Timæi ingenio atque studio non est quod dubitemus. Etenim ipse dicit : poetas et historicos frequentiori earumdem rerum in scriptis suis nimia repetitione ingenia sua prodere solere : et Homerum quidem ex eo, quod adeo frequenter epulas instruat in suis poematibus, heluonem sese satis ostendere ; et Aristotelem, qui suis in commentariis passim obsonia condiat, obsonii appetentem et catillonem fuisse. Simili ratione de Dionysio tyranno, qui lectos ornaret diligenter, et velorum bonitatem ac varietatem studiose inquireret, Timæo consequenter ex instituto suo existimandum fuisset. Etenim in : liorum quidem accusatione multam dicendi vim et auctaciam ostendit : in suis vero narrationibus ipse somnii et prodigiis refertus est, et fabulis ab omni fide remotis, ac postremo degeneri ac muliebri superstitione. Igitur, nonnullis præ imperitia ac iudicii pravitate usu venire, ut veluti in re præsentē absint quodammodo,

πάντα δὲ μᾶλλον ἢ καλεῖν ἱστορίαν. Ex Timæo Lucht (in præfat. ad Phylarch. p. IX) repetita paulo audacius putat etiam ea quæ Polybius (XII, 12, b) habet de proverbio illo : Λοκροὶ τὰς συνθήκας. Dicit enim Polybius : Ἐπὶ τῶν ἀθετούντων τὰς ὁμολογίας προφερόμεθα τὴν παροιμίαν, Λοκροὶ τὰς συνθήκας· τοῦτο δὲ τις (Τίμαιος conj. Lucht.) ἐξιστόρηκεν, ὅτι (ὡς Lucht.) καὶ παρὰ τοῖς συγγραφεῦσι καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὁμολογούμενον ἔστι· διότι κατὰ τὴν τῶν Ἡρακλείδων ἐφοδὸν συνθεμένων τῶν Λοκρῶν τοῖς Πελοποννησίοις πολεμικοῦς πυρσοῦς αἶρειν, ἐὰν συμβῇ τοὺς Ἡρακλείδας μὴ κατὰ τὸν ἰσθμὸν, ἀλλὰ κατὰ τὸ Ῥίον ποιεῖσθαι τὴν διάβασιν, χάριν τοῦ προαισθημένου φυλάσασθαι τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν· οὐ ποιησάντων δὲ τῶν Λοκρῶν, πᾶν δὲ τούναντιον φίλιους ἀράντων πυρσοῦς, ὅτε παρῆσαν, τοὺς μὲν Ἡρακλείδας συνέβη μετ' ἀσφαλείας χρῆσθαι τῇ διαβάσει, τοὺς δὲ Πελοποννησίοις κατολιγορήσαντας λαθεῖν παραδεξαμένους εἰς τὴν οἰκίαν τοὺς ὑπεναντίους παρασπονδηθέντας ὑπὸ τῶν Λοκρῶν.

73.

Polyb. XII, 12 : Καθάπερ γάρ ἐπὶ τῶν κανόνων, κἂν ἐλάττων ἢ τῷ μήκει, κἂν τῷ πλάτει ταπεινότερος, μετέγῃ δὲ τῆς τοῦ κανόνος ἰδιότητος, κανόνα φησὶν εἶναι (Timæus sc.) καὶ δεῖν προσαγορεύεσθαι οὕτως, ὅταν δὲ τῆς εὐθείας καὶ τῆς πρὸς ταύτην οἰκειότητος οὐκ ἐγγίξῃ, πάντα μᾶλλον δεῖν ἢ κανόνα καλεῖν· τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῶν συγγραμμάτων ὅσα μὲν ἂν ἢ κατὰ τὴν λέξιν, ἢ κατὰ τὸν χειρισμὸν, ἢ κατ' ἄλλο τι διαμαρτάνηται τῶν ἰδίων μερῶν, ἀντέγῃ δὲ τῆς ἀληθείας, προσέειπαι φησὶ τὸ τῆς ἱστορίας ὄνομα τὰς βίβλους· ὅταν δὲ ταύτης παραπαίση, μηκέτι καλεῖσθαι δεῖν ἱστορίαν, κτλ. Quæ omnia dicta sunt contra Aristotelem.

74.

Aristocles Peripateticus libro VII περὶ φιλο-

et videntes non videant, ex his quæ et dicta nunc sunt et Timæo acciderunt, perspicui potest.

72.

Timæus ait maximum esse peccatum in historia mendacium : quam ob rem licere illis, quorum scripta falsitalis convicta fuerint, quemlibet alium potius quam historiae titulum suis libris facere.

73.

Quemadmodum in regulis, si qua brevior justo fuerit, aut minus lata, ut officio tamen regulæ proprio fungatur, nihilo secius regula est et appellari eo nomine debet ; contra, si a linea recta recedat et regulæ proprietatem non servet, quidvis potius quam regula est nominanda : ita plane in Historiis rem habere. Nam si qua fuerit scriptio aut genere dictionis aut tractationis modo aut alia re vitiosa, si tamen veritatem ubique tuetur exacte, nihil vetat, inquit, quominus historice nomine appelletur : quodsi autem a vero aberraverit, non jam posse eam dici historiam.

74.

Qui tandem fieri potuit, ut, quod in Epistola de vite in-

σοφίας ap. Euseb. Præp. evang. XV, 2, p. 791 Colou : Πῶς γὰρ οἶόν τε, καθάπερ φησὶν Ἐπίκουρος ἐν τῇ περὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπιστολῇ, νέον μὲν ὄντα καταφαγεῖν αὐτὸν (Aristotelem sc.) τὴν πατρῶαν οὐσίαν, ἔπειτα δὲ ἐπὶ τὸ στρατεύεσθαι συνεῶσθαι; κακῶς δὲ πράττοντα ἐν τούτοις, ἐπὶ τὸ φαρμακοπωλεῖν ἔλθειν· ἔπειτα ἀναπεπταμένου τοῦ Πλάτωνος περιπάτου πᾶσι, παραλαβεῖν αὐτόν; ἢ πῶς ἂν τις ἀποδέξαιτο Τίμαιου τοῦ Ταυρομενίτου λέγοντος ἐν ταῖς ἱστορίαις, ἀδόξου θύρας αὐτὸν ἰατροῦ καὶ τὰς τυγούσας ὀψὶ τῆς ἡλικίας κλείσαι; Conf. supra p. 210 init.

75.

Themist. Orat. 23, inser. Sophista, p. 285 Harduin. : Κηρισθώδρους δὲ καὶ Εὐβουλίδας καὶ Τίμαιους, Δικαιάρχους καὶ στρατὸν ὄλον τῶν ἐπιθεμένων Ἀριστοτέλει τῷ Σταγειρίτῃ πότε ἂν καταλέξαιμι εὐπετῶς, ὧν καὶ λόγοι ἐξικνουῦνται εἰς τόνδε τὸν χρόνον, διατηροῦντες τὴν ἀπέχθειαν καὶ φιλονεκίαν;

76.

Diogen. Laert. V, 1 : Ἔσχε δὲ καὶ υἱὸν (sc. Ἀριστοτέλης) Νικόμαχον ἐξ Ἐρπυλίδος τῆς παλλακῆς, ὡς φησι Τίμαιος.

Schol. ad Hesiod. Ἔργ. v. 375 :

Οἶκον μὲν πρῶπιστα, γυναῖκά τε, βοῦν τ' ἀροτῆρα, κτητῆν, οὐ γαμητῆν, ἧτις καὶ βουσίην ἐποίτο.

Μάτην οὖν λέγουσιν οἱ περὶ Τίμαιον, Ἡσιόδῳ τὸν Ἀριστοτέλην πειθόμενον μετὰ τὴν τῆς γυναικὸς τελευτήν Ἐρπυλίδῃ (iug. Ἐρπυλλίδι) συνεῖναι τῇ θεραπαίνῃ, ἐξ ἧς αὐτὸν σχεῖν υἱόν.

77.

Phot. Lex. c. 129 : Κοινὰ τὰ φίλων. Τίμαιός φησιν ἐν τῷ θ', ταύτην λεχθῆναι κατὰ τὴν μεγάλην Ἑλλάδα, καθ' οὗς χρόνους Πυθαγόρας ἀνέπειθεν τοὺς ταύτην ἐνοικοῦντας ἀδιανέμητα κεκτησθαι. Διαχρη-

ται τῇ παροιμίᾳ Μένανδρος. Eadem ex Timæo asserunt Diog. Laert. VIII, 10, Zenob. Proverb. Cent. IV, 79, Suidas h. v.

78.

Porphyr. Vit. Pythag. p. 8 : Τίμαιος ἱστορεῖ, τὴν Πυθαγόρου θυγατέρα καὶ παρθένον οὖσαν ἡγεῖσθαι τῶν παρθένων ἐν Κρότωνι, καὶ γυναῖκα τῶν γυναικῶν, τὴν δὲ οἰκίαν Δήμητρος ἱερὸν ποιῆσαι τοὺς Κροτωνιάτας· τὸν δὲ στενωπὸν καλεῖν Μουσαῖον.

Hieronym. C. Jovin. I, p. 369 Opp. tom. II, ed. Venet. 1767 : *Sed et Timæus scribit, Pythagoræ virginem filiam choro virginum præfuisse, et castitatis eas instituisse doctrinis.*

79.

Censorin. De die nat. c. 2 : *Denique Deli ad Apollinis genitoris aram, ut Timæus auctor est, nemo hostiam cædit.* Cf. Macrobi. III Saturn. 6 : *« Deli ara est Apollinis, in qua nullum animal sacrificatur : quam Pythagoram velut inviolatam adoravisse produnt. »* Iamblich. V. Pythag. I, 5, 7. Clem. Alex. VII, Strom. p. 301. Porphyr. de abst. anim. p. 28. Hadr. Jun. Animadv. I, c. 21.

80.

Athenæus IV, 17, p. 163, E, Diodorum fuisse scribit genere Aspendium. Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν περὶ αὐτοῦ γράσει οὕτως· Διοδώρου, τοῦ τὸ γένος Ἀσπενδίου, τὴν ἐξηλλαγμένην εἰσαγαγόντος κατασκευῆν, καὶ τοῖς Πυθαγορείοις πεπλησιακέναι προσποιουμέντος. Πρὸς ὃν ἐπιστέλλων ὁ Στρατόνικος ἐκέλευσε τὸν ἀπαίροντα τὸ βῆθῃν ἀπαγγεῖλαι « τῷ περὶ θηροπέπλου μανίας ὑβρεῶς τε περιστάσιμον στοᾶν ἔχοντι Πυθαγόρου πελάτα. »

81.

Diog. Laert. VIII, 54 : Ἀκοῦσαι δ' αὐτὸν (Empedoclem sc.) Πυθαγόρου Τίμαιος διὰ τῆς ἐνάτης

77.

Res amicorum communes. Timæus ait libro nono, hoc proverbium dictum esse in Magna Græcia, quo tempore Pythagoras incolis ejus persuasit, ut indivisa possiderent.

78.

Timæus narrat Pythagoræ filiam dum virgo esset virginibus, matronam matronis præfuisse, domum vero Ceteri consecrasset Crotoniatas atque vicum appellare Museum.

80.

Timæus Tauromenites nono libro Historiarum de eodem in hunc modum scribit : Diodorus, genere Aspendius, insolentem illum corporis cultum invexerat, et Pythagoricam disciplinam sequi voluerat videri. Ad quem quum nuncium mitteret Stratonicus, jussit proficiscentem mandata perferre « sectatori Pythagoræ, porticum habenti adfluentem corona hominum, furorem ejus sereno habitu incendantis et reliquam insolentiam mirantium. »

81.

Empedoclem auscultasse Pythagoram auctor est Timæus,

14.

stitutis Epicurus scribit, Aristoteles, juvenis adhuc quum esset, patrimonium exhausserit, indeque compulsus ad militiam fuerit? deinde, quum res ei minus commode cederet, egerit pharmacopolam, donec tandem, quum pateret omnibus Platonis ambulatio, eam sibi ultro deposceret? quis Timæum Tauromenitanum audiat, dum suis in historiis illum ait, affecta jam ætate obscuræ et vulgaris officinæ medicæ fores clausisse?

75.

Cephisodoros autem et Eubulidas, ac Timæos, Diocarchos item, reliquumque omnem eorum exercitum, qui in Aristotelem Stagiriten invecti sunt, qui facile percenseam. quorum scripta ad hæc usque tempora, tanquam implacabilis odii atque acerbitalis monumenta, pervenerunt?

76.

Habuit etiam filium Aristoteles Nicomachum ex Herpyllide concubina.

Temere dicit Timæus Aristotelem Hesiodi auctoritate motum post uxoris mortem cum Herpyllide famula concubuisse, ex eaque habuisse filium.

ἱστορεῖ λέγων, ὅτι καταγνωσθεὶς ἐπὶ λογοκλοπείᾳ τότε (καθὰ καὶ Πλάτων) τῶν λόγων ἐκωλύθη μετέ-
χειν. Μεμνησθαι δὲ καὶ αὐτὸν Πυθαγόρου λέγοντα·

Ἦν δὲ τις ἐν κείνοισιν ἀνὴρ περιώσια εἰδώς,
ὅς δὴ μάλιστα πρᾶσιδων ἐκτήσατο πλοῦτον.

Cf. Iamblich. V. Pythag. c. 15. Sturz. De Empir-
docte p. 14 hæc ad avum notissimi illius philo-
sophi referenda putat. De quo Timæum cogi-
tasse addubitaverim; nam cum eo consentiunt
Diogen. Laert. VIII, 50; Eudocia Violar. p. 169;
Tzetz. Chiliad. II, 902; Schol. Hermog. p. 283;
Origenes Philosoph. c. 3. Itaque multo veri si-
milior est Karstenii (l. l. p. 50) sententia, qui
Pythagoram a Timæo seriorem factum esse
credit, quam revera fuisset. Similiter lapsus vi-
demus in constituenda Xenophanis ætate (fr.
92), quem Hieronis æqualem fuisse dicit. — Ce-
terum verba: καθὰ καὶ Πλάτων addita sunt a
Diogene.

82.

Athenæus XII, 4, p. 522, A: Καὶ Κροτωνιάται
δ', ὡς φησι Τίμαιος, μετὰ τὸ ἐξελεῖν Συβαρίτας,
ἐξώκειλαν εἰς τρυφήν· ὥστε καὶ τὸν ἄρχοντα αὐτῶν
περιμέναι κατὰ τὴν πόλιν ἀλουργίδα ἡμφιεσμένον, καὶ
ἐστεφανωμένον χρυσοῦ στεφάνῳ, ὑποδεδεμένον λευκὰς
κρηπίδας.... Ὑστερον δὲ καὶ οἱ Κροτωνιάται, φησὶν ὁ
Τίμαιος, ἐπεχείρησαν τὴν Ὀλυμπιακὴν πανήγυριν
καταλῦσαι, τῷ αὐτῷ χρόνῳ προβέντες ἀργυρικὸν
σφόδρα πλούσιον ἀγῶνα. Οἱ δὲ Συβαρίτας τοῦτο ποιῆ-
σαι λέγουσιν.

LIBER X (II).

83.

Diogen. Laert. VIII, § 11: Τίμαιός τέ φησιν

qui pluribus locis libri noni cum dicit accusatum, quod
doctrinam furatus esset (sicuti etiam Plato), a sermonibus
tunc esse exclusum; ipsum autem meminisse Pythagoræ
his verbis:

Erat inter illos vir quidam eximie doctus,
qui amplissimas ingenii opes possidebat.

82.

Sed et Crotoniatæ, ut ait Timæus, postquam Sybaritas
deleverant, in luxuriam prolapsi sunt: ita quidem ut eo-
rum prætor etiam per urbem incederet veste purpurea
amictus, aurea redimitus corona, candidis crepidis cal-
ceatus. ... Postea vero, ut tradit idem Timæus, Crotonia-
tæ quoque conati sunt Olympicorum ludorum celebra-
tatem dissolvere, in idem tempus certamina indicentes,
magna argenti vi victoribus pro præmio proposita. Alii
vero Sybaritas aiunt id fecisse.

LIBER X.

83.

Timæus quoque in decimo Historiarum ait, dixisse
illum (Pythagoram sc.), quæ cum viris habitarent, eas
nominum nomine censerit, quippe et Puellas, Nymphas et

ἐν δεκάτῃ Ἱστοριῶν, λέγειν αὐτὸν (Pythagoram), τὰς
συνοικούσας ἀνδράσι θεῶν ἔχειν ὀνόματα, Κόρας,
Νύμφας, εἶτα Μητέρας καλουμένας. Τοῦτον καὶ γεω-
μετρίαν ἐπὶ πέρας ἀγαγεῖν, Μοίριδος πρῶτον εὐρόντος
τὰς ἀρχὰς τῶν στοιχείων αὐτῆς, ὡς φησὶν Ἀντικλεί-
δης ἐν δευτέρῳ περὶ Ἀλεξάνδρου.

84.

Schol. Pindar. Nem. IX, 95: Ὡς δὲ καὶ ὁ Γέλων
τῷ Χρομίῳ ἐχρήτο ἑταίρῳ, ὄηλον πάλιν ἐξ ὧν φησι
Τίμαιος ἐν τῇ δευτέρᾳ γράφῳν οὕτως· «Ἐπιτρόπους
δὲ τοῦ παιδὸς μετ' ἐκείνον κατέστησεν Ἀριστόνου
καὶ Χρόμιον τοὺς κηδεστάς· τοῦτοις γὰρ ὁ Γέλων δέ-
δωκε τὰς ἀδελφάς.»

84 a.

Tzetz. Chil. IV, 266:

Γέλωνα Συρακούσιον κατ' ὕπνου δὲ βοῶντα,
κεραυνοβλής γὰρ ἔδοξεν ὀνείροις γεγονέναι,
ὁ κύων θορυβούμενον ἀμέτρως γνοῦς ἐκείνον,
καθολακτῶν οὐκ ἔληξεν, ἕως ἐγείρει τοῦτον.

Τοῦτον ἐξέσωσέ ποτε καὶ λύκος ἐκ θανάτου.
Σχολῆ προσκαθημένου γὰρ ἐπὶ παιδίου ὄντος
λύκος ἐλθὼν ἀπῆρπαξε τὴν δελτον τὴν ἐκείνου.

Τοῦ δὲ δραμόντος πρὸς αὐτὸν τὸν λύκον καὶ τὴν δελτον,
κατασεισθεῖσα ἡ σχολὴ βῆθρόθεν καταπίπτει,
καὶ σύμπαντας ἀπέκτεινε παῖδας σὺν διδασκάλῳ.
Τῶν παιδῶν δὲ τὸν ἀριθμὸν οἱ συγγραφεῖς βοῶσι,
Τίμαιοι, Διονύσιοι, Διόδωροὶ καὶ Δίων,
πλείω τελούντα ἕκαστον· τὸ δ' ἀκριβὲς οὐκ οἶδα.

85.

Schol. Pind. Nem. IX, 95: Βαθυκρήμοισι δ'
ἄμφ' ἀκτιῶν Ἐλώρου] Περὶ τοῦτον τὸν ποταμὸν συν-
έστη Ἴπποκράτει, τῷ Γελώκῳ τυράννῳ, πρὸς Συρα-
κουσίους πόλεμος. Ὁ δὲ Γέλων, οὗ οὗτος ἑταῖρος, ἱπ-
πάρχει (Ita Bæckh. pro vulgat. οὗτος ἕτερος, δς ἰ.

deinceps Matres appellari. Hunc et geometriam perfecisse,
quum antea Mæris initia elementorum ejus invenisset.
Anticlidus auctor est in secundo de Alexandro.

84.

Gelonem Chromii familiaritate usum esse clarum est
ex iis, quæ Timæus dicit libro secundo, ita scribens:
«Tutores filii post illum constituit Aristonoum et Chro-
mium affines; his enim Gelo sorores dederat in matrimo-
nium.»

84 a.

Gelo Syracusanus quum per quietem clamitaret (nam
fulmine percussus esse in somniis sibi videbatur), canis
immodice eum perturbatum animadvertens, latrare non
desiit donec eum excitaret. Hunc quondam etiam lupus
a morte servavit. Scholæ enim quum assideret adhuc
puerulus, lupus superveniens tabulam ejus arripuit. Hoc
autem accurrente ad ipsum lupum et tabulam, commota
schola funditus corruit, et universos ille casus occidit
pueros cum ipso præceptore. Puerorum autem numerum
scriptores celebrant, Timæi, Dionysii, Diodori atque Dion,
ampliores fuisse centum. Certum non novi.

85.

Ad hunc fluvium (Helorum) Hippocrates Geloorum
tyrannus pugnam commisit cum Syracusanis. Gelo vero,

τ. Γ.) τότε Ἴπποκράτει. Ἐν δὲ τούτῳ, φησί, τῷ πολέμῳ εἰκὸς τὸν Χρόμιον ἐπιδειξασθαι πολλὰ ἔργα κατὰ τὴν μάχην. Περὶ δὲ τούτου τοῦ πολέμου Ἱμίαιος ἐν τῇ δεκάτῃ δεδήλωκε. Καθάπαξ γὰρ, φησὶν ὁ Δίδυμος, οὐδεμίαν ἄλλην μάχην ἔχομεν εὐρεῖν περὶ τὸν Ἐλωρον τῶν συνημακώτων τῷ Χρομίῳ τυράννων, ὅτι μὴ σὺν Ἴπποκράτει τοῦ Γέλωνος πρὸς Συρακουσίους. Ὅτι μὲν οὖν Γέλωνα ἵππαρχεῖν κατέστησεν Ἴπποκράτης, σαφὲς ὁ Ἱμίαιος ποιήσει γράφων οὕτως: « Ἴπποκράτης δὲ μετὰ τὴν Κλεάνδρου τελευταίαν ἄμα μὲν τοῦ Γέλωνος ἐν τῇ τεταγμένη μεμνηκώτος, ἄμα δὲ τοῖς Γέλῳσι χαρίσασθαι βουλόμενος, μεταπεμφάμενος αὐτὸν καὶ παρακαλέσας παρὰ τὰς πράξεις, ἀπάντων τῶν ἱππέων τὴν ἐπιμέλειαν ἐκείνῳ παρέδωκε.»

86.

Idem ad Ol. II, inscr.: Ἐκθήδευσε (Theron) Γέλωνι τῷ τυράννῳ, ἐπιδούς αὐτῷ τὴν θυγατέρα Δημαρέτην, ἀφ' ἧς καὶ τὸ Δημαρέτειον προσωνομάσθη νόμισμα· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Θέρων τὴν Πολυζήλου τοῦ ἀδελφοῦ Ἱέρωνος ἔγημε θυγατέρα. Cf. fr. 90.

87.

Polyb. XII, 26, b: Ὅτι Γέλωνος ἐπαγγελλομένου τοῖς Ἑλλήσι δισμυρίοις πεζοῖς, διακοσμίαις δὲ ναυσὶ κατασφράκτοις βοηθήσειν, ἐὰν αὐτῷ τῆς ἡγεμονίας ἢ τῆς κατὰ γῆν ἢ τῆς κατὰ θάλατταν παραχωρήσῃσι, φασὶ τοὺς προκαθημένους ἐν Κορίνθῳ τῶν Ἑλλήνων πραγματικώτατον ἀπόκριμα δοῦναι τοῖς παρὰ τοῦ Γέλωνος πρεσβευταῖς· ἐκέλευον γὰρ ὡς

ἐπίκουρον ἔρχεσθαι τὸν Γέλωνα μετὰ τῶν δυνάμεων, τὴν δὲ ἡγεμονίαν ἀνάγκη τὰ πράγματα περιθῆσειν τοῖς ἀρίστοις τῶν ἀνδρῶν· τοῦτο δ' ἐστὶν οὐ τῶν καταφευγόντων ἐπὶ τὰς Συρακουσίων ἐλπίδας, ἀλλὰ πιστευόντων αὐτοῖς καὶ παρακαλουμένων τὸν βουλόμενον ἐπὶ τὸν τῆς ἀνδρείας ἀγῶνα καὶ τὸν περὶ τῆς ἀρετῆς στέφανον· ἀλλ' ὁμοῦς Ἱμίαιος εἰς ἕκαστα τῶν προειρημένων τοσούτους ἐντείνει λόγους καὶ τοιαύτην ποιεῖται σπουδὴν περὶ τοῦ τὴν μὲν Σικελίαν μεγαλομερεστέραν ποιῆσαι τῆς συμπάσης Ἑλλάδος, τὰς δ' ἐν αὐτῇ πράξεις ἐπιφανεστέρας καὶ καλλίους τῶν κατὰ τὴν ἄλλην οἰκουμένην, τῶν δ' ἀνδρῶν τῶν ἐπὶ σοφία διηνηροχότων σοφωτάτους τοὺς ἐν Σικελίᾳ, τῶν δὲ πραγμάτων ἡγεμονικωτάτους καὶ θειοτάτους τοὺς ἐκ Συρακουσῶν· ὥστε μὴ καταλιπεῖν ὑπερβολὴν τοῖς μειρακίοις τοῖς ἐν ταῖς διατριβαῖς καὶ τοῖς πότοις πρὸς τὰς παραδόξους ἐπιχειρήσεις, ὅταν ἡ Θερσίτου λέγειν ἐγκώμιον ἢ Πηνελόπης προβῶνται ψόγον ἢ τινας ἐτέρου τῶν τοιούτων.

88.

Diogen. Laert. VIII, 66, V. Empedocle: Ὅστερον δ' ὁ Ἐμπεδοκλῆς καὶ τὸ τῶν γλιῶν ἄθροισμα κατέλυσε συνεστῶς ἐπὶ ἔτη τρία· ὥστε οὐ μόνον ἦν τῶν πλουσίων, ἀλλὰ καὶ τῶν τὰ δημοτικὰ φρονούντων. Ὅ γέ τοι Ἱμίαιος ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ (πολλάκις γὰρ αὐτοῦ μνημονεύει) φησὶν ἐναντίαν τῇ πολιτείᾳ ἐσχηκέναι γνώμην αὐτὸν φαίνεσθαι· ὅπου δὲ ἀλαζόνα καὶ φίλαυτον ἐν τῇ ποιήσει ἴδοι τις ἄν· φησὶ γοῦν·

Χαίρετ'· ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος, οὐκέτι θνητὸς, πωλεῦμαι.

qui Chromii familiaritate utebatur, tum temporis Hippocratis magister equitum erat. In hac pugna, ait, consentaneum est Chromium multa virtutis bellicae edidisse specimina. De hoc bello Timæus libro decimo loquutus est. Omnino enim, ait Didymus, pugnam, quam prope Helorum tyranni, Chromii ætate florentes, pugnaverint, reperire possumus nullam nisi eam, quam cum Hippocrate Gelo contra Syracusanos commisit. Gelonem enim ab Hippocrate equitatu præfectum fuisse clarum sit ex Timæo, qui ita scribit: « Hippocrates post Cleandri mortem, quum Gelo in prælio hostem fortiter sustinisset, ipse vero Gelois gratificari vellet, accessit eum, et ad negotia publica admissum omni præfecit equitatu.»

86.

Thero affinitate cum Gelone erat conjunctus, quum filiam Demaretam ei dedisset uxorem, a qua etiam nummi Demaretei nomen acceperunt. Ipse autem Thero in matrimonium duxit Polyzeli, qui frater Hieronis erat, filiam.

87.

Gelone promittente auxiliarem se Græcis affuturum cum vicis mille peditibus navibusque cataphractis ducentis, dummodo sibi terra vel mari principatum concederent, summa est, Græcorum senatum, qui Coriuthi sedebat, plenum sapientia politica legatis ejus responsum dedisse. Juebat enim, ut auxiliator adveniret Gelo cum copiis suis, summam vero imperii necessarium esse ut

ipsæ res gestæ ad præstantissimos virorum deferrent. Quo dicto significabant, nequaquam se confugere ad spes Syracusanas, sed sibimet ipsis confidere, atque adhortati voleunt quemcumque, ut ad fortitudinis certamen virtutisque coronam conveniret. Nihilominus Timæus in prædictis singulis tam longos producit sermones, tantoque studio connititur, ut Siciliam ampliolem universa Græcia ostendat, resque in ea gestas illustriores esse et pulchriores quam in qualibet orbis parte, Siculos insuper sapientia omnibus antecellere, tum denique negotiis regendis aptissimos omnium esse summosque Syracusanos; ut nihil relinquat quo a pueris in ludo versantibus vel in computationibus superari possit mirabilium argumentorum excogitatione, quando aut Thersitæ laudes aut Penelepes vituperationem, vel aliud simile proponunt.

88.

Postmodum vero Empedocles etiam mille virorum senatum, constitutum in triennium (vel: postquam in triennium stetisset), antiquavit, ut non solum esset divitum, sed etiam hominum populariter sentientium. Denique et Timæus primo et secundo libro (sæpe enim ejus mentionem facit) contrariam cum in republicæ gerendæ ratione sententiam habuisse videri tradit. Est ubi jactantia et amore sui ferri in carmine aliquis videat: ait enim:

Salvete: ego vobiscum deus immortalis, non amplius mortalis versor.

88 a.

Idem ibid. 63: Φησὶ δ' αὐτὸν (Empedoclem) καὶ Ἀριστοτέλης ἐλευθερον γεγονέναι καὶ πάσης ἀρχῆς ἀλλότριον, εἴ γε τὴν βασιλείαν αὐτῷ δεδομένην παρητήσατο, καθάπερ Ξάνθος ἐν τοῖς περὶ αὐτοῦ λέγει, τὴν λιτότητα δηλονότι πλέον ἀγαπήσας. Ἐὰ δ' αὐτὰ καὶ Τίμαιος εἴρηκε, τὴν αἰτίαν ἅμα παρατιθέμενος τοῦ δημοτικῶν εἶναι τὸν ἄνδρα. Φησὶ γάρ ὅτι κληθεὶς ὑπὸ τινος τῶν ἀρχόντων καὶ προβαίνοντος τοῦ πότου ὡς τὸ δεῖπνον οὐκ εἰσφέρειτο, τῶν δ' ἄλλων ἡσυχάζόντων, μισοπονήρως διατεθεὶς ἐκέλευσεν εἰσφέρειν· ὁ δὲ κεκληκὼς ἀναμένειν ἔφη τὸν τῆς βουλῆς ὑπέρτερον. Ὡς δὲ παρεγένετο, ἐγενήθη συμποσίαρχος, τοῦ κεκληκὼτος δηλονότι καταστήσαντος, ὃς ὑπεγράφετο τυραννίδος ἀρχὴν· ἐκέλευσε γὰρ ἢ πίνειν ἢ καταχεῖσθαι τῆς κεφαλῆς. Τότε μὲν οὖν ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἡσύχασε· τῇ δ' ὑστεραίᾳ εἰσαγαγὼν εἰς δικαστήριον ἀπέκτεινε καταδικάσας ἀμφοτέρους, τὸν τε κλήτορα καὶ τὸν συμποσίαρχον. Ἀρχὴ μὲν οὖν αὐτοῦ τῆς πολιτείας ἦδε. Etiam quæ sequuntur de Acrone medico locum sibi ad construendum paternum monumentum a senatu postulante non injuria Karsten in libro De Empedocle e Timæo repetita esse suspicatur.

Quum Agrigentorum senatus demum post Ol. 76, 4 antiquatus sit, in hoc libro Timæus oblata occasione hujus rei meminisse videtur; ex temporum ordine memoranda erat libro 15 vel sequentibus, ubi de Empedocle sermonem fuisse fragmenta demonstrant.

LIBER XIV.

89.

Schol. Pind. Pyth. II, 3: Τὸ γοῦν ἀνθρωποθυ-

88 a.

Fuisse vero Empedoclem imprimis liberum atque ab omni imperandi fastu remotissimum Aristoteles tradit, siquidem et regnum quum sibi offerretur, constanter renuit, sicuti Xanthus in libris de ipso meminit, simplicitatem vitæ potius amplectens. Eadem et Timæus refert, causam simul adjiciens, cur ita popularis fuerit. Ait enim quum invitatus esset a quodam ex principibus ac procedente potatione cæna non apponeretur, ceteri autem tacerent, indigne illum ferentem inferri jussisse: qui vero illum invitaverat præstolari securiæ ministrum dixit. Is ubi advenerat, convivii princeps constitutus est, convivatore hoc ita parante. Ille autem tyrannidis initium adumbrabat: jubebat enim aut bibere aut in caput effundi merum. Tunc igitur Empedocles tacuit: postridie vero vocatus in judicium damnavit utrumque ac peremit invitatore et convivii principem. Istud ergo ejus reipublicæ tractandæ initium fuit.

LIBER XIV.

89.

Homines immolare desiisse Carthaginienses jubente Gelone, tradit Theophrastus in libro de Tyrrenis; eundem

τεῖν φησιν ὁ Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ Τυρσηνῶν παύσασθαι αὐτοὺς (sc. τοὺς Καρχηδονίους), Γέλωνος προστάξαντος. Ὅτι δὲ καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς χρῆματα εἰσφέρειν, Τίμαιος διὰ τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης ἀναγέγραφε. Cf. Plutarch. Apophthegm. p. 175, A; Justin. XIX, 1, 10.

90.

Schol. Pind. Ol. II, 29: Ζητεῖται, δι' ἣν αἰτίαν εὐξάμενος τῷ Θήρωνι τὰ κάλλιστα, καταπάυσιν τῶν πραχθέντων δεινῶν αἰτεῖται τὸν Δία. Καὶ ὁ μὲν Ἀρισταρχός φησι, διὰ τὸ κεκηκέναι τοὺς τοῦ Θήρωνος πατέρας κατὰ τὴν Ῥόδον, τῶν πραγμάτων στασιαζομένων, καὶ οὕτω τὴν εἰς τὴν Σικελίαν μετοικεσίαν στείλαμένων· ὁ δὲ Δίδυμος τὸ ἀκριβέστερον τῆς ἱστορίας ἐκτίθειται, μάρτυρα Τίμαιον, τὸν συντάξαντα τὰ περὶ τῆς Σικελίας, προφερόμενος. Ἡ δὲ ἱστορία οὕτως ἔχει· Θήρων, ὁ τῶν Ἀκραγαντίνων βασιλεὺς, Γέλωνι τῷ Ἰέρωνος ἀδελφῷ ἐπικηδέυσας γάμῳ συνάπτει τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Δημαρέτην, ἀφ' ἧς καὶ τὸ Δημαρέτειον νόμισμα ἐν Σικελίᾳ. Τοῦ δὲ Γέλωνος τελευτῆν τὸν βίον μέλλοντος, Πολύζηλος ἀδελφὸς τὴν στρατηγίαν καὶ τὴν γαμετὴν τοῦ ἀδελφοῦ διαδέχεται, κατὰ τὰς Γέλωνος τοῦ ἀδελφοῦ προστάξεις· ὥστε τὸ Θήρωνος εἰς Γέλωνα κῆδος εἰς τὸν Πολύζηλον μετατεθεισθαι. Λαμπρῷ δὲ αὐτῷ καὶ περιθλάπτῳ τυγχάνοντι κατὰ τὴν Σικελίαν Ἰέρων φθονήσας, ὁ ἀδελφός, καὶ πρόφασιν σκεψάμενος τὸν πρὸς Συβαρίτας πόλεμον, ἀπελάυνει τῆς πατρίδος. Ἀλλὰ καὶ τοῦτον κατώρθωσε τὸν πόλεμον ὁ Πολύζηλος. Ὁ δὲ, μὴ φέρον, γυνώτερον αὐτοῦ κατηγορεῖν ἐπειρᾶτο νεωτερισμοῦ· καὶ οὕτω τὸν Θήρωνα, ὑπερανακτῆσαντα θυγατρὸς ἅμα καὶ γαμβροῦ, συρῆξαι πρὸς Ἰέρωνα πόλεμον παρὰ

vero jussisse eos etiam argentum solvere Timæus libro quarto decimo scribit.

90.

Quæritur, quam ob causam Theroni optima quæque precatas, finem malorum, quæ acciderint, a Jove petat. Atque Aristarchus quidem dicit: « quod Theronis majores in Rhodo mala perpassi sunt, quum respublica esset in seclitione eaque ex causa colonia in Siciliam decederet. » Didymus vero accuratius historiam exponit, Timæum, qui de Siculorum rebus scripsit, testem adhibens. Res ita se habet: Thero Agrigentorum rex cum Gelone Hieronis fratre affinitate se conjunxit, filiam suam Demaretam ei dans in matrimonium, a qua nummi Demaretii in Sicilia nomen habent. Quum vero mors Geloni immineret, Polyzelus frater exercitus præfecturam et fratris uxorem accepit, jubente Gelone, ita ut affinitas, quæ Theroni intercesserat cum Gelone, ad Polyzelum transferretur. Huic vero, qui clarus esset ac conspicuus in Sicilia, invidit Hiero frater, atque bellum, quod gerebatur cum Sybaritis, sumens obtentui removit eum a patria. Sed etiam hoc bellum feliciter gessit Polyzelus. Ille vero, hoc non ferens, apertius eum accusare conatus est studii rerum novarum. Itaque Theronem, succensentem et propter filiam et propter generum, pugnam commisisse cum Hierone prope

Γέλλα, τῷ Σικελικῷ ποταμῷ, οὗ Καλλιμάχος μέ-
μνηται.

Οἱ δὲ (οἶδε Gæller.) Γέλα ποταμοῦ κεφαλῇ ἐπικείμενοι
ἄστου.

Μή γε μὴν εἰς βλάβην, μηδὲ εἰς τέλος προχωρήσαι τὸν
πόλεμον. Φασὶ γὰρ τότε Σιμωνίδην τὸν λυρικὸν πε-
ριτυχόντα διαλύσαι τοῖς βασιλεῦσι τὴν ἔχθραν.

Schol. ad Ol. II, 16: Ἔνιοι δὲ φασιν, ὅτι οἱ τοῦ
Θήρωνος πρόγονοι οὐδόλως εἰς τὴν Γέλαν κατέβησαν,
ἀλλ' εὐθύς ἀπὸ Ῥόδου εἰς τὴν Ἀκράγαντα ὡς καὶ
Πίνδαρος λέγει.

Ἐν δὲ Ῥόδον... κατέβησαν...

ἐνθ' ἀφορμαθέντες ὑψηλὴν πόλιν ἀμφινέμονται,
πλείστα μὲν δῶρ' ἀθανάτοισιν ἀνέχοντες,
ἔσπετο δ' ἀνέμου πλούτου νέφος.

Vrat. A: Καὶ τοῦτο ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πινδάρου σαφηνί-
ζεται, ὡς καὶ Τιμαῖος φησιν.

91.

Schol. Pind. Ol. VI, 158: σκάπτω] Ἀρίσταρχος
τοῖς κατὰ τὸν χρόνον εἰπεῖν, ἐπικειλεύων τῶν τε Συ-
ρακουσῶν μεμνησθαι καὶ τῆς Ὀρτυγίας· αὕτη δὲ ἐστὶ
προσεγῆς ταῖς Συρακούσαις νῆσος καὶ ἀγρώματος. Ὁ
δὲ... διὰ τὸν Ἱέρωνα, ἐπεὶ ἀνωθεν ἐκ προγόνων ἱερο-
πύργου ταῖν θεοῖν ἀποδόδεικται. Τὰ προκείμενα φησιν
ὅ... καὶ παρατίθεται τὰ Φιλίστου καὶ τὰ Τιμαίου.

Ubi lacunam posui, in codice est Πίνδαρος,
pro quo Bæckh. fuisse putat Δίδυμος.

91 a.

Schol. Pind. Ol. V, 19: Ἱπποκράτης (Καμαρίνα
Bæckh.) ὑπὸ τοῦ τῶν Γελῶν τυράννου ἀνηρέθη,
εἴτα ὑπὸ Γελωνος (Γελῶν Gæller.) συνωκίσθη ἢ
Καμαρίνα (del.) κατὰ τὴν μὲν (leg. ὅθ') Ὀλυμπιάδα,
ὡς φησὶ Τιμαῖος. Διὸ καὶ «νέοικον ἔδραν» εἶπε τὴν

πόλιν. Ἡ δὲ ἀλωσις αὐτῆς ἐγένετο κατὰ τὴν Δαρείου
τοῦ Ὑστάσπου στρατείαν.

92.

Clem. Alex. Strom. p. 350 Oxon. (p. 301, E,
Sylb.): Τῆς δὲ Ἑλεατικῆς ἀγωγῆς Ξενοφάνης ὁ
Κολοφώνιος κατάρχει· ὃν φησὶ Τιμαῖος κατὰ Ἱέρωνα
τὸν Σικελίας δυνάστην, καὶ Ἐπίχαρμον τὸν ποιητὴν
γεγονέναι. Ἀπολλόδορος δὲ, κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν
Ὀλυμπιάδα γενόμενον, παρατεταχέναι ἄχρι τῶν Δα-
ρείου τε καὶ Κύρου χρόνων.

Timæum parum accurate locutum esse demon-
strat Karsten De Xenophane Coloph. p. 2—7.

LIBER XV.

93.

Diogen. Laert. VIII, 51, V. Empedoclis: Ἐμ-
πεδοκλῆς, ὡς φησιν Ἱππόβοτος, Μέτωνος ἦν υἱὸς τοῦ
Ἐμπεδοκλέους, Ἀκραγαντίνος... τὸ δ' αὐτὸ καὶ Τι-
μαῖος ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν, ἐπίσημον
ἄνδρα γεγονέναι τὸν Ἐμπεδοκλέα, τὸν πάππον τοῦ
ποιητοῦ. Ἀλλὰ καὶ Ἑρμιππος τὰ αὐτὰ τοῦτω φησίν.
Ὁμοίως καὶ Ἡρακλείδης ἐν τῷ περὶ νόσων, ὅτι λαμ-
πρῆς ἦν οἰκίας, ἵπποτροφηκός τοῦ πάππου. Λέγει δὲ
καὶ Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς Ὀλυμπιονίκαις, τὴν πρώτην
καὶ ἑβδόμηκοστὴν Ὀλυμπιάδα νενικηκέναι τὸν τοῦ
Μέτωνος πατέρα, μάρτυρι γρόμμενος Ἀριστοτέλει. Cf.
Karsten De Empedocle p. 5.

LIBER XVIII.

94.

Diog. Laert. V. Empedocl. VIII, 60, p. 531
Meib.: Φησὶ δὲ καὶ Τιμαῖος ἐν τῇ ιη', κατὰ πολλοὺς
τρόπους τεθαυμάσθαι τὸν ἄνδρα (Empedoclem sc.).

92.

Eleaticæ autem disciplinæ princeps fuit Xenophanes
Colophonius, quem dicit Timæus vixisse tempore Hiero-
nis qui in Sicilia obtinuit dominatum, et Epicharmi poetæ.
Apolodorus autem eum, cum natus esset quadragesima
Olympiade, pervenisse usque ad tempora Darii et Cyri.

LIBER XV.

93.

Empedocles, ut ait Hippobotus, Metonis filii Empedo-
clis filius fuit, Agrigentinus.... Idem et Timæus refert in
decimo quinto Historiarum libro, insignem fuisse virum
Empedoclem, poetæ avum. Sed et Hermippus eadem cum
illo ait. Heraclides itidem in libro de Morbis clara ex fa-
milia fuisse tradit, quum avus equos aluerit. Dicit et Era-
tlosthenes in Olympionicis septuagesima prima Olympiade
vixisse Metonis patrem, Aristotelis utens testimonio.

LIBER XVIII.

94.

Multis item modis hunc virum (Empedoclem sc.)
admirationi habitum Timæus in decimo octavo Historia-

Gelam, Siciliae fluvium, cujus mentionem facit Callima-
chus:

- Illi vero ad Gelæ fluvii caput sitam urbem. »

Hoc vero bellum neque malum habuit eventum, neque
ad finem perductum est. Aiunt enim Simonidem poetam
lyricum tum forte præsentem reges in gratiam reduxisse.

Sunt qui dicant Theronis majores omnino non commi-
grasse Gelam, sed ex Rhodo statim Agrigentum, ut etiam
Pindarus ait: « Et in Rhodum transmigrarunt, unde pro-
gressi altam urbem inhabitant, plurima dona immortalibus
offerentes, sequente æternæ opulentia nubem. » — Hoc ex
ipso Pindaro clarum fit, ut etiam Timæus dicit.

91.

Didymus ait Ortygiam commemorandam fuisse propter
Hieronem, quippe qui ex majoribus Cereris et Liberæ
sacerdos fuerit. Hæc dicit Didymus appositis Philisti et
Timæi testimoniis.

91 a.

Camarina a Gelensium tyranno diruta, postea a Gelois
instaurata est, olympiade septuagesima nona, ut dicit
Timæus. Quare etiam « sedem recens exstructam » poeta
urbem appellat. Verum excidium ejus sub illud cadit
tempus, quo expeditionem suam fecit Darius Hytaspes.

Καὶ γὰρ ἐτησίῳν ποτὲ σφοδρῶς πνευσάντων, ὥστε τοὺς καρποὺς λυμῆναι, κελύσας ὄνους ἐκδαρῆναι, καὶ ἀσχοὺς ποιῆσαι, πρὸς τοὺς λόφους καὶ τὰς ἀκρωρείας διέτεινε, πρὸς τὸ συλλαβεῖν τὸ πνεῦμα· λήξαντος δὲ, Κωλυσανέμην κληθῆναι.

Quod Agrigenti factum esse intelligimus ex Clem. Alex. Strom. VI, p. 630, C, et Suida: v. Ἐμπεδοκλῆς. Probabiliorum de hac re narrationem habet Plutarch. De curios., princ., p. 515. volum. VIII, p. 47. Idem Adv. Colot. p. 1126. Ceterum v. Menag. Observ. ad Laert. l. I. p. 380, et Karsten De Empedocl. p. 21. Ex eodem Timæo, neque ex Heraclide, Karstenio p. 24, not. 58, Diogenes (VIII, 61, 67) hausisse videtur quæ narrantur περὶ τὴν ἀπνοῦν, i. e. de muliere respiratione privata.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΣΙΚΕΛΙΚΑ.

LIBER I (XXI).

95.

Dionys. Hal. De Lysia jud. c. 3: Ἦψατο δὲ καὶ τῶν Ἀθήνησι ῥητόρων ἡ ποιητικὴ τε καὶ τροπικὴ φράσις, ὡς μὲν Τιμαῖος φησι, Γοργίου ἄρξαντος, ἤνικα Ἀθήναζε πρεσβεύων κατεπλήξατο τοὺς ἀκούοντας ἐν τῇ δημογορίᾳ. Cf. Diodor. XII, 53.

96.

Cic. Brut. c. 16: *Catonis autem orationes non minus multæ veræ sunt, quam Attici Lysia: cujus arbitror plurimas esse. Est enim Atticus, quoniam certe Athenis est et natus et mortuus, et functus omni civium munere: quanquam Timæus eum, quasi Licinia et Mucia lege, repetit Syracusas: et quodammodo est nonnulla in iis etiam inter ipsos similitudo; acuti sunt, elegantes, jaceti, breves. Sed ille Græcus ab omni laude felicior.*

Scilicet parentes Lysia Syracusani fuerunt; v.

rum auctor est. Namque etesiis aliquando graviter flantibus, adeo ut fruges tabescerent, asinos excoiri jussit, et utres ex eorum pellibus confectos circa colles et rupes expandi, qui flatum exciperent. Ita ventis cessantibus eum Κωλυσανέμην (i. e. *ventos arcendi artifex*) appellatum esse.

HELLENICA ET SICULA.

LIBER I (XXI).

95.

Ut Timæus dicit, poetica et tropica dicendi forma inter Atticos oratores auctore Gorgia irrepsit, qui legatus Atheas missus in concione perculit auditores.

97.

Atque ut sententiam de Timæo nostram confirmemus et in his et de inscitia ejus et de eo quod ultro falsa scripserit, pauca afferemus ex iis orationibus, quæ nominatim ei tribuuntur. Nam quum omnium qui in Sicilia dominiati sunt peritissimos reip. fuisse acceperimus Hermocratem, Timoleontem. Pyrrhumque Epirotam, his quam

Dionys. Hal. loco supra cit., Plutarch. Vit. X orat. init.

97.

Polyb. XII, 25, 0: Ἴνα δὲ καὶ περὶ ταῦτα βεβαιωσώμεθα τὴν ἀπόφασιν τὴν ὑπὲρ Τιμαῖου, καθάπερ καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας, ἔτι δὲ τῆς ἐκουσίας ψευδογραφίας, βραχέα προσοισώμεθα τῶν ὑμολογούμενων αὐτοῦ λόγων ἐπ' ὀνόματος. Ὅτι τῶν δεδυναστευκότων ἐν Σικελίᾳ μετὰ Γέλωνα πραγματικωτάτους ἀνδράς παρειλήφραμεν Ἑρμοκράτην, Τιμολέοντα, Πύρρον τὸν Ἠπειρώτην· οἷς ἤχιστ' ἂν ὀέοι περιάπτειν μειρακιώδεις καὶ διατριβικοὺς λόγους· ὁ δὲ φησὶν ἐν τῇ μιᾷ καὶ εἰκοστῇ βίβλῳ, καθ' ὃν καιρὸν Εὐρυμέδων παραγενόμενος εἰς Σικελίαν παρεκάλει τὰς πόλεις εἰς τὸν κατὰ τῶν Συρακουσίων πολέμον, τότε τοὺς Γελώους κάμνοντας τῷ πολέμῳ διαπέμψασθαι πρὸς τοὺς Καμαριναίους ὑπὲρ ἀνοχῶν· τῶν δὲ προθύμως δεξαμένων, μετὰ ταῦτα πρεσβεύειν ἑκατέρους πρὸς τοὺς ἑαυτῶν συμμάχους καὶ παρακαλεῖν ἀνδράς ἐκπέμψαι πιστοὺς, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Γέλων βουλευόνται περὶ διαλύσεως καὶ τῶν κοινῆ συμφερόντων· παραγενομένων δὲ πρὸς συνέδριον, καὶ διαβουλίου προτεθέντος τοιοῦτοις τισὶ χρώμενον εἰσάγει λόγους τὸν Ἑρμοκράτην.

Ib. 25, p.: Ἐπαινέσας γὰρ ὁ προειρημένος ἀνὴρ τοὺς Γελώους καὶ τοὺς Καμαριναίους, πρῶτον μὲν ὡς αὐτῶν ποιησάντων τὰς ἀνοχάς· δεύτερον δὲ τοὺς [ὑπὲρ ἰδίων... ἐπι]γενέσθαι λόγους αἴτιοι καθεστήχασιν· τρίτον δὲ προνοθεῖεν τοῦ μὴ βουλεύεσθαι τὰ ** [κατὰ δι]λύσεων, ἀλλὰ ** τὰς τῶν πολιτῶν ** [καὶ] σαφῶς εἰδότες τίνα διαφορὰν ἔχει ὁ πόλεμος τῆς εἰρήνης· μετὰ δὲ [ταῦ]τα δύο ἢ τρία λαβὼν ἐπιχειρήματα πραγματικὰ, λοιπὸν [ἔφη] αὐτοὺς ἐπιστήσαντας μαθεῖν, ἡλίχην ὁ πόλεμος διαφορὰν ἔχει τῆς εἰρήνης, μικρῶν πρότερον εἰρηκῶς δὲ κατὰ ** χάριν ἔχει τοῖς Γελώοις τοῦ γίνεσθαι τοὺς λόγους ἐ[κείνους] ἐν συνε-

minime decet pueriles scholasticasque orationes affingere. Nunc ecce Timæus vigesimo primo libro ait, quo tempore Eurymedon in Siciliam delatus civitates concitabat ad inferendum Syracusanis bellum, tunc Gelæ cives adversa fortuna afflictos legationem ad Camarinenses pro induciis impetrandis misisse; qui quum eorum votis alacriter annuissent, mox populum utrumque misisse oratores ad socios suos, eosque rogasse ut fideles viros deligerent, qui Gelam venirent atque de pace et de communibus commodis consilia conferrent. Qui quum in senatum venissent, resque ad deliberandum esset proposita, his fere verbis loquentem Timæus Hermocratem facit.

Hic ergo, collaudatis Gelæ civibus et Camarinensibus, primo quod inducias fecissent, deinde quod sibi verba faciendi causa fuissent, tertio quod consulto cavissent ne... quia nimirum probe cognoscerent quid inter pacem bellumque intersit; deinde duobus tribusve politicis sententiis interjectis, « Reliquum est, inquit, ut attente cognoscatis quantopere bellum a pace differat; » id quod modo scilicet dixerat eis *probe scire...* gratiam se habere ait Gelæ, quod sermones illi in senatu habeantur

δρῶν καλῶς γινώσκοντι τὰς τοιαύτας παρα[δοχάς]. Ἐξ [ῶν] ὁ Τίμαιος οὐ μόνον τῆς πραγματικῆς ἀνδοξίαν ἀπολείπεισθαι δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ταῖς διατριβαῖς ἐπιστημῶν [πολὺ] ἐλάττων· πάντες γὰρ οἶονται δεῖν τὰς ἀπο[δείξεις] φέρειν τῶν ἀγνοουμένων καὶ τῶν ἀπιστουμένων παρὰ τοῖς ἀχροαταῖς· περὶ δὲ τῶν ἤδη γινωσκομένων ματαιότατον εἶναι [ἕμα καὶ] παιδαριωδέστατον τὸ καθευρεσιλογεῖν ** μένον ἢ τὸ γινωσκόμενον· ὁ δὲ χωρὶς τῆς ἄλλης παραπτώσεως, οὐδ' *** θεῖσθαι τὸ πλείστον μέρος τοῦ λόγου πρὸς τὰ καθάπαξ μὴ προσδεόμενα λόγου· καὶ λήμμασι χρῆται τοιούτοις, οἷς τὸν μὲν Ἑρμοκράτην τίς ἂν κεχρησθαι πιστεύσει; τὸν συναγωνισάμενον μὲν Λακεδαιμονίοις τὴν ἐν Αἰγῶν ποταμοῖς ναυμαχίαν, αὐτανδρῶν δὲ χειρωσάμενον τὰς Ἀθηναίων δυνάμεις καὶ τοὺς στρατηγούς κατὰ Σικελίαν· ἀλλ' οὐδὲ μειράχιον.

Ὅς γε πρῶτον μὲν οἴεται, δεῖν ἀναμνησθῆναι τοὺς συνέδρους, διότι κοιμωμένους τὸν ὄρθρον ἐν μὲν τῷ πολέμῳ διεγείρουσιν αἱ ἀάλπιγγες, κατὰ δὲ τὴν εἰρήνην οἱ ὄρνιθες. Μετὰ δὲ ταῦτα, τὸν Ἡρακλῆα, φησί, τὸν μὲν Ὀλυμπίων ἀγῶνα θεῖναι καὶ τὴν ἐχειρίαν, δῖγμα ποιοῦμενον τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως· ἔσσις δ' ἐπολέμησε, τούτους πάντας βεβλαφέναι κατὰ τὴν ἀνάγκην καὶ κατ' ἐπιταγήν, ἔκουσίως δὲ παραίτιον κακοῦ οὐδενὶ γεγονέναι τῶν ἀνθρώπων. Ἐξῆς δὲ τούτοις, παρὰ μὲν τῷ ποιητῇ τὸν Δία παρεισάγεσθαι δυσαρεστοῦμενον τῷ Ἀρεῖ, καὶ λέγοντα·

Ἐχθιστος δὲ μοι ἔσσι θεῶν, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν· αἰεὶ γὰρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχη τε.

Ὅμοίως δὲ καὶ τὸν φρονιμώτατον τῶν ἡρώων λέγειν·

Ἀρρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος· ὅς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρούμενος.

Ὅμοιον μὲν δὲ τῷ ποιητῇ καὶ τὸν Εὐριπίδην, ἐν οἷς φησὶν·

Εἰρήνα βαθύπλουτε καὶ
καλλίστα μακάρων θεῶν,
ζηλὸς μοι σθέν' ὡς χρονίζεις!
δέδοικα δὲ, μὴ πρὶν [πόνους]
ὑπερβάλλῃ με γῆρας,
πρὶν σὸν χάρισσας προσιδεῖν ὄραν,
καὶ καλλιχόρους αἰοῖδας,
φιλοστεφάνους τε κόμους.

Ἐπι δὲ πρὸς τούτοις ὁμοιότατον εἶναι φησι τὸν μὲν πόλεμον τῇ νόσῳ, τὴν δ' εἰρήνην τῇ ὑγιείᾳ· τὴν μὲν γὰρ καὶ τοὺς κάμνοντας ἀναλαμβάνειν, ἐν ᾧ δὲ καὶ τοὺς ὑγιαίνοντας ἀπόλλυσθαι. Καὶ κατὰ μὲν τὴν εἰρήνην τοὺς πρεσβυτέρους ὑπὸ τῶν νέων θάπτεσθαι κατὰ φύσιν, ἐν δὲ τῷ πολέμῳ τάναντία. Τὸ δὲ μέγιστον, ἐν μὲν τῷ πολέμῳ μὴδ' ἄχρι τῶν τειχῶν εἶναι τὴν ἀσφάλειαν· κατὰ δὲ τὴν εἰρήνην μέχρι τῶν τῆς χώρας ὄρων. Καὶ τούτοις ἕτερα παραπλήσια.

Θαυμάζω δὲ τίσι ποτ' ἂν ἄλλοις ἐχρήσατο λόγοις ἢ προσφοραῖς μειράχιόν τι γινόμενον περὶ διατριβῆς καὶ τῶν ὑπομνημάτων πολυπραγμοσύνας, καὶ βουλόμενον παραγγελματικῶς ἐκ τῶν παρισταμένων τοῖς προσώποις ποιεῖσθαι τὴν ἐπιχείρησιν· δοκεῖ γὰρ *** πρὸς ἄλλα τούτοις οἷς Τίμαιος Ἑρμοκράτην κεχρησθαι φησί.

qui hæc studia optime noverit. Quamobrem Timæus non politica solum virtute destitutus videtur, verum etiam disciplinarum, quæ in scholis discuntur, valde rudis. Omnes enim existimant, res vel incognitas vel antea non creditas audientibus esse demonstrandas: verumtamen de rebus notis vanissimum videri ac prorsus puerile prolixos sermones nectere... vel cognitum. Is autem, præterquam quod usquequaque labitur... plurimam sermonis partem in ea insumit, quæ ne uno quidem verbo indigent, atque argumentis ejusmodi utitur, quæ ab Hermocrate adhibita fuisse quis, oro, credat? qui vir scilicet et Lacedæmonios adjuvit in navali pugna ad Ægospotamos et Atheniensium præterea copias cum suis ducibus captivas in Sicilia fecit: sed ne puerulus quidem sic unquam loqueretur.

Nam is ante omnia iis, qui in concilio aderant, in memoriam revocandum existimat, dormientes mane excitari, belli quidem tempore, tubarum cantu, pacis vero, gallosum. At deinde, ludicrum quidem Olympicum et illas belli ferias instituisse Herculem, declarantem, quis suus esset sensus, quæ mens animi: iis autem omnibus, quibuscumque bella gessit, damna ipsum intulisse, necessitate compulsus, et alieno jussu; sponte quidem sua nemini mortalium ullum unquam detrimentum importasse. Subjicit iis, Jovem apud Poetam induci, Marti succensentem ac dicentem:

Cælicolarum unum eximie te semper ego odi,
quod tibi rixa placet bellumque et prælia sæva.

Consentientem his etiam esse orationem, quæ heroum prudentissimo tribuitur:

Non habet ille tribum nec sedem, juraque nescit,
quisquis amat durus crudelia prælia Martis.

Poetæ autem assentiri etiam Euripidem, cujus hæc sunt:

O pax alma, datrix opum,
o pulcherrima cælitum,
quam te meus sitit! o moram!
obrepas metuo mihi,
ætas ne mala, te prius
suavem o quam tuar diem.
plausus undique quum strepent,
cantusque et chori, amicaque
comessatio coronis.

Ad hæc, simillimum esse, ait, bellum quidem morbo; pacem vero sanitati: hanc siquidem et eos, qui agrotant, reficere, per illud etiam sanos interire. Accedit, quod vigente pace senes convenienter naturæ sepeliuntur a juvenibus, cujus sit contrarium in bello. Omnium vero maximum illud esse ait, quod belli tempore ne muro quidem urbis tenuis securitas sperari possit; pacis vero tempore etiam ad fines usque regionis: et similia istis alia.

Miror equidem quibusnam aliis uteretur sermonibus verbisve puer in scholasticis exercitiis lectionumque curiositate versatus, qui que vellet certa præcepta sequens coram presentibus argumentationem conficere. Videntur enim ad alios quoque usus usurpata aliquando fuisse locutiones quibus Hermocratem Timæus concionantem inducit.

LIBER IV.

98.

Diogen. Laert. VIII, 71, Vit. Empedocl. Diogenes Ephesius narraverat Empedoclem sese in Ætneæ crateres dejecisse; Τούτοις δ' ἐναντιοῦται Τίμαιος, φητὼς λέγων, ὡς ἐξεχώρησεν εἰς Πελοπόννησον, καὶ τὸ σύνολον οὐκ ἐπανήλθεν. Ὅθεν αὐτοῦ καὶ τὴν τελευταίην ἀδελφὸν εἶναι. Πρὸς δὲ τὸν Ἡρακλείδην καὶ ἐξ ὀνόματος ποιεῖται τὴν ἀντίβρῃσιν ἐν τῇ τετάρτῃ (Heraclides, ut Diog. VIII, 67 dicit, narraverat Empedoclem, postquam exanimem mulierem vitæ restituisset, amicos inter eosque Pausaniam convocasse atque sacra fecisse apud agrum Pisianactis. Peractis epulis convivas dormiendi causa recubuisse. Verum mane ubi surrexissent, Empedoclem nusquam esse inventum, etc.), Συρακούσιον εἶναι τὸν Πεισιάνακτα, καὶ ἀγρὸν οὐκ ἔχειν ἐν Ἀκράγαντι. Πausanίαν τε μνημεῖον πεποιηκέναι [ἀν] τοῦ φίλου, τοιοῦτου διαδοθέντος λόγου, ἢ ἀγαμάτιόν τι ἢ σηκὸν οἶα θεοῦ· καὶ γὰρ πλούσιον εἶναι. Πῶς οὖν, φησὶν, εἰς τοὺς κρατῆρας ἤλατο, ὧν σύνεργος ὄντων οὐδὲ μνεῖαν ποτὲ ἐπεποιήτο; Τετελεύτηκεν οὖν ἐν Πελοποννήσῳ. Οὐδὲν δὲ παράδοξον τάφον αὐτοῦ μὴ φαίνεσθαι· μηδὲ γὰρ ἄλλων πολλῶν. Τοιαῦτά τινα εἰπὼν ὁ Τίμαιος ἐπιφέρει· Ἀλλὰ διὰ παντὸς ἐστὶν Ἡρακλείδης τοιοῦτος παραδοξολόγος, καὶ ἐκ τῆς σελήνης πεπτωκέναι ἄνθρωπον λέγων. cf. Karsten. De Empedocl. p. 35.

Quæ hujus partis libro quarto assignavi, tum quod hoc fere tempore Empedocles vita defunctus est, tum quod Leontinorum belli narratio aptam dare potuit Timæo occasionem eos refellendi, qui Empedoclem tradiderunt domo profugum Syracusas venisse et cum Syracusanis pugnasse contra Athenienses (v. Apollodor. Chronic. ap. Diog. Laert. VIII, 52), quamvis non satis constet, utrum hoc ad primam an ad secundam Atheniensium expeditionem referendum sit.

LIBER IV.

98.

Verum hæc Timæus refragatur, aperte asserens Empedoclem, ubi in Peloponnesum se recepit, nunquam omnino rediisse, atque ideo illius incertum esse obitum. Heraclidi vero nominatim contradicit in quarto.

Pisianactem fuisse Syracusanum dicit neque possessiones habuisse Agrigenti; Pausaniam autem si re vera hæc fama percrevissent, haud dubie monumentum aliquod, aut statuam aut sacellum ut deo, amico suo fuisse consecraturum; nam divitem fuisse. « Quonam ergo pacto, inquit, in crateres se injecit, quorum nullam unquam fecit mentionem, quamvis essent in propinquo? Mortuus est igitur in Peloponneso. Quodsi ejus sepulcrum non conspicitur, non est hoc mirum: namque et aliorum multorum sepulcra ignorantur. » Postquam talia dixit Timæus, hæc addit: « Verum semper incredibilia narrat Heraclides, qui etiam tradit, ex Juna cecidisse hominem. »

99.

Tzet. ad Lycophr. 732: Τίμαιος ὁ Σικελικός φησι, Διότιμον, τὸν Ἀθηναῖον ναύαρχον, παραγενόμενον εἰς Νεάπολιν, κατὰ χρησμὸν θῦσαι τῇ Παρθενόπῃ· καὶ δρόμον ποιῆσαι λαμπαδικόν, ὑπερ λαμπαδικὸν ἀγῶνα καὶ δρόμον οἱ Νεαπολίται ἐτήσιους ἐτέλουν. ... Διότιμος δὲ εἰς Νεάπολιν ἦλθεν, ὅτε στρατηγὸς ὢν τῶν Ἀθηναίων ἐπολέμει τοῖς Σικελίοις.

LIBER IX.

100.

Porphyr. ap. Cyrill. C. Julian. VI, p. 208, B, tom. VI Opp. ed. Aubert.: Vel sordidam artem exercens in sapientiæ præceptis proficere potest; Δημιουργὸν γὰρ γενέσθαι τὸν Σωκράτην, πατρώα τέχνη χρώμενον τῇ λατυπικῇ, ait Porphy. in hist. philos. l. III, καὶ Τίμαιος ἐν τῇ ἐνάτῃ λιθουργεῖν φησι μεμαθηκέναι Σωκράτην. Εἰ δὲ ὁ μὲν διὰ δυσμέλειον ἀξιοπίστος, Τίμαιος δὲ διὰ ἡλικίαν. Postrema hæc Gællerus transponenda putat ita: εἰ δὲ ὁ μὲν διὰ ἡλικίαν ἀξιοπίστος, Τίμαιος δὲ διὰ δυσμέλειαν. Fortasse rectius hæc ad nonum librum prioris partis retuleris, ubi de Pythagora, Aristotele et aliis philosophis multa Timæus disseruit.

101.

Cornel. Nep. Vit. Alcibiad. c. ult.: *Hunc (sc. Alcibiadem) infamatum a plerisque tres gravissimi historici summis laudibus extulerunt: Thucydides, qui ejusdem ætatis fuit: Theopompus, qui fuit post aliquanto natus: et Timæus, qui quidem duo maledicentissimi nescio quomodo in illo uno laudando consenserunt.*

102.

Plutarch. Nic. c. 19: Τίμαιος καὶ τοὺς Σικελιώτας φησὶν ἐν μηδενὶ λόγῳ ποιεῖσθαι τὸν Γύλιππον, ὕστερον μὲν αἰσχροκέρδειαν αὐτοῦ καὶ μικρολογίαν καταγόντας· ὡς δὲ πρῶτον ὤφθη, σκώπτοντας εἰς τὸν τρίβωνα καὶ τὴν κόμην. Εἶτα μέντοι, φησὶν αὐτὸς,

99.

Timæus Siculus ait, Diotimum classi Atheniensi præfectum, quum Neapolin pervenisset, oraculi jussu Parthenonæ sacrum fecisse cursumque cum facibus instituisse; hunc cursum et certamen cum facibus Neapolitani quotannis peragebant. ... Diotimus Neapolin venit, quum ut Atheniensium prætor cum Siculis bellum gereret.

LIBER IX.

100.

Timæus libro nono Socratem lapides cædendi artem a patre didicisse tradit, propter ætatem suam, fide dignissimus.

102.

Timæus vero neque Siculos ait ullo loco habuisse Gyppum, cujus postea rapacitatem quoque et sordes improbaverint, ac, ut primum conspectus sit, lænam ejus comamque derisisse. Postea tamen idem ait ad illius tan-

ἔτι τῶν Γυλίππων φανέντι, καθάπερ γλαυκί, πολλοὶ προσέπησαν ἐτοιμίως στρατευόμενοι. Καὶ ταῦτα τῶν πρώτων ἀληθέστερά εἰσιν. Ἐν γὰρ τῇ βακτηρίᾳ καὶ τῶν τριβῶν τὸ σύμβολον καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς Σπάρτης καθορῶντες συνίσταντο.

Cf. Plutarch. *ibid.* c. 28, ubi Hermocratem ait Syracusanos quid captivis Atheniensibus facerent deliberantes ad clementiam adhortatum esse. Γυλίππον δὲ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἀθηναίων ἐξαιτούμενον ζῶντας ἀγαγεῖν Λακεδαιμονίοις, ὑβρίζοντες ἤδη τοῖς εὐτυχήμασι οἱ Συρακούσιοι κακῶς ἔλεγον, ἄλλως τε καὶ παρὰ τὸν πόλεμον αὐτοῦ τὴν τραχύτητα καὶ τὸ Λακωνικὸν τῆς ἐπιστάσεως οὐ βραδίως ἐνηνοχότες· ὡς δὲ Τίμαιος φησι, καὶ μικρολογίαν τινὰ καὶ πλεονεξίαν κατεγνωκότες, ἀβρώστημα πατρῶν, ἐφ' ᾧ καὶ Κλεανδρίδης ὁ πατὴρ αὐτοῦ δώρων ἀλοῦς ἐφυγε, καὶ οὗτος αὐτὸς ἀπὸ τῶν γυλίων ταλάντων, ἃ Λύσανδρος ἐπέμψεν εἰς τὴν Σπάρτην, ὑφελόμενος τριάκοντα, καὶ κρύψας ὑπὸ τὸν ὄροφον τῆς οἰκίας, εἶτα μηνυθεὶς, αἰσχίστα πάντων ἐξέπεσεν.

Idem Compar. Timol. et Æmil. Paul. c. 2 : Τίμαιος καὶ Γυλίππον ἀκλεῶς φησὶ καὶ ἀτίμως ἀπέμψαι Συρακούσιους, φιλοπλουτίαν αὐτοῦ καὶ ἀπληστίαν ἐν τῇ στρατηγίᾳ κατεγνωκότες. Cf. Diod. XIII, 32, 106, ubi v. Wessel.

103.

Longin. De sublim. IV, 3, p. 14 Weisk. : Τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ἀλοῦσι περὶ Σικελίαν, τίνα τρόπον ἐπιφωνεῖ (sc. Τίμαιος); ἔτι εἰς τὸν Ἑρμῆν ἀσεβήσαντες, καὶ περικόφαντες αὐτοῦ τὰ ἀγάλματα, διὰ τοῦτ' ἔδωκαν οἰκίην· οὐχ ἥκιστα δὲ δι' ἓνα ἀνδρα, ὃς ἀπὸ τοῦ παρανομηθέντος διὰ πατέρων ἦν, Ἑρμοκράτην τὸν Ἑρμοῖος. Ὅστε θαυμάζειν με, Τερεντιανὲ ἤδιστε, πῶς οὐ καὶ εἰς Διονύσιον γράφει τὸν τύραννον· ἐπεὶ γὰρ εἰς τὸν Δία καὶ τὸν Ἡρακλέα δυσσεβῆς ἐγένετο, διὰ τοῦτ' αὐτὸν Δίῳ καὶ Ἡρακλείδῃ τὴν τυραννίδα ἀφαιλοντο.

103.

Porro Atheniensibus in Sicilia captis quo more insultat? dicit eos, « propterea quod impie se gessissent in « Mercurium, et mutilassent ejus statuas, poenas dedisse; « præcipue ob unum hominem, qui paterno genere fuit « oriundus ab illo deo violato, Hermocratem filium Hermonis. » Adeo ut mirer equidem, suavissime Terentiane, cur non etiam in tyrannum Dionysium scribat, « quoniam « enim impius fuit in Jovem et Herculem, ob hoc Dion « et Heraclides eum tyrannide spoliarunt. »

104.

Timæus omen factum Atheniensibus narrat existimare se ex eo quod dux qui a victoria nomen habebat, repugnaret, ne sibi mandaretur bellum, atque ex statua-

104.

Plutarch. Nic. c. 1, Timæus sæpe in Xenarchi vitia incidit : Ὅσπερ ἔταν λέγῃ τοῖς Ἀθηναίοις οἰωνὸν ἠγγίσασθαι γεγονέναι, τὸν ἀπὸ τῆς νίκης ἔχοντα τοῦνομα στρατηγὸν, ἀντειπόντα πρὸς τὴν στρατηγίαν· καὶ τῇ περικοπῇ τῶν Ἑρμῶν προσημαίνεῖν αὐτοῖς τὸ δαιμόνιον, ὡς ὑπὸ Ἑρμοκράτους τοῦ Ἑρμοῖος πλείστα πείσσονται παρὰ τὸν πόλεμον. Ἔτι δ' εἰκὸς εἶναι τὸν Ἡρακλέα τοῖς μὲν Συρακούσιοις βοηθεῖν διὰ τὴν Κόρην, παρ' ἧς ἔλαβε τὸν Κέρβερον· ὀργίζεσθαι δὲ τοῖς Ἀθηναίοις, ἔτι τοὺς Αἰγεστέας ἀπογόνους ὄντας Ἑρῶν ἔσωσον, αὐτὸς δ' ὑπὸ Λαομέδοντος ἀδικηθεὶς, ἀνάστατον ἐποίησε τὴν πόλιν. Ἀλλὰ τούτῳ μὲν ἴσως ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐμμελείας ταῦτά τε γράφειν ἐπιφεί, καὶ τὴν Φιλίστου διάλεκτον εὐθύνειν, καὶ τοῖς περὶ Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλη λοιδορεῖσθαι. Ἐμοὶ δ' ὄλωσ' ἢ περὶ λέξιν ἀμίλλα καὶ ζηλοτυπία πρὸς ἑτέρους μικροπρεπῆς φαίνεται καὶ σοφιστικόν· ἂν δὲ πρὸς τὰ ἀμίμητα γίνηται, καὶ τελῶς ἀναίσθητον. Cf. Diodor. XIII, 2.

LIBER XIII.

105.

Athenæus XIII, 6, p. 589, A : Νυμφόδωρος δ' ὁ Συρακούσιος ἐν τῷ Περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ θαυμάζομένων, ἐξ Ἑκκάρου φησὶ Σικελικοῦ φρουρίου εἶναι τὴν Λαίδα. Στράτις δ', ἐν Μακεδόσιν ἢ Παυσανίᾳ, Κορινθίαν αὐτὴν εἶναι φησὶ ... Τίμαιος δ' ἐν τῇ τρισκαίδεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν, ἐξ Ἑκκάρων· καθὰ καὶ Πολέμων εἶρηκεν, ἀναιρεθῆναι φάσκων αὐτὴν ὑπὸ τινῶν γυναικῶν ἐν Θετταλίᾳ, ἐραστειῶσάν τινος Παυσανίου Θετταλοῦ, κατὰ φθόνον καὶ δυσζηλίαν ταῖς θυλίαις γελῶναις τυπτομένην ἐν Ἀφροδίτῃς ἱερῶ· διὸ καὶ τὸ τέμενος κληθῆναι Ἀνοσίας Ἀφροδίτης. Δείκνυσθαι δ' αὐτῆς τάφον παρὰ τῷ Πηγείῳ, σημεῖον ἔχοντα ὑδρίαν λιθίνην, καὶ ἐπιγράμμα τόδε·

Τῆσδέ ποθ' ἡ μεγάλαχος ἀνίκητός τε πρὸς ἀλκὴν
Ἑλλάς ἐδουλώθη κάλλεος ἰσθεῖου

rum mutilatione præsignificari a diis clades illos bello ab Hermocrate, Hermonis filio, plurimas accepturos. Adhæc verisimile fuisse, Syracusanis Herculem Proserpinæ gratia, a qua acceperat Cerberum, suppetias venturum, et infestum fore Atheniensibus, quod Ægesteos Trojanorum sobolem tuiti essent, quum injuriis ipse ab Laomedonte la-cessitus funditus evertisset urbem Trojam. Ceterum huic fortasse ob idem animi studium subiit, et hæc scribere, et dictionem reprehendere Philisti, Platonemque atque Aristotelem insectari. Mihi quidem de stilo cum aliis certamen et amulatio plane pusilli animi et cavillatorii videtur esse, in iis vero, quæ imitari queat nemo, etiam prorsus insulsi.

LIBER XIII.

105.

Timæus in decimo tertio libro Historiarum Laidem esse ex Hyccaris ait, quemadmodum etiam Polemo dixit, occisam fuisse tradens a mulieribus nonnullis in Thessalia, quum amore capta esset Pausaniæ, cujusdam Thessali, per invidiam et zelotypiam ligneis scabellis oppressam in Veneris templo : inde templo nomen impositum esse

Λαΐδος ἦν ἐτίκνωσεν Ἐρωσ, θρέψεν δὲ Κόρινθος,
Κεῖται δ' ἐν κλεινοῖς Θετταλικαῖς πεδίοις.

Αὐτοσχεδιάζουσι οὖν οἱ λέγοντες αὐτὴν ἐν Κορίνθῳ
τετάφθαι πρὸς τῷ Κρανίῳ.

Verba ἀνακρινεῖσθαι φάσκων αὐτὴν etc., quamvis
per orationis structuram etiam ad Timæum re-
ferri possint, aptius tamen putantur ex Polemone
petita esse, quippe quæ, uti Preller. p. 75 obser-
vat, periegetam præ se ferant ex monumentis loco-
rum historiam illustrantem; contra illis αὐτοσχεδιά-
ζουσι — Κρανίῳ Timæi opinio perstringi videtur.

De Laide Hyccaris capta v. Philist. fr. 5, Plu-
tarch. Nic. c. 15 extr., Pausan. II, 2.

106.

Stephan. Byz.: Εὐκαρπία, ὄμηρος τῆς μικρᾶς
Φρυγίας. ... Ἔστι καὶ Εὐκαρπία φρούριον Σικελίας
ἐν τοῖς λεγομένοις Τιμαίοις. Καὶ γενέσθαι Λαΐδα ἐν
τούτῳ, τὴν ἐπὶ κάλλει διαβεβλημένην ἐταίραν, ἣν οἱ
πολλοὶ Κορινθίαν φασί. Ἦν οὐδὲ Λαΐδα τινὲς λέγου-
σιν, ἀλλὰ Ναΐδα, καὶ Ὑκκαρικὸν ἀνδράποδον, ὡς
Συνέσιος ἐν ἐπιστολῇ.

Berkelius, cui adstipulatur Jacobs. in Mus. Att.
tom. III, fasc. 2, p. 225 sq., Stephanum dicit
depravato Timæi codice usum esse, in quo lege-
batur Εὐκαρπία pro Ὑκκαρια. Idem verba ἐν τοῖς
λεγομένοις Τιμαίοις explicat, quasi scriptum esset:
ἐν τοῖς λεγομένοις τοῦ Τιμαίου ἱστοριῶν βιβλίοις.

107.

Athenæus VII, 22, p. 327, B: Τιμαῖος δ' ἐν τῇ
τρισκαιδεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν περὶ τοῦ Σικελικοῦ πο-
λίγχιου (λέγου δὲ τῶν Ὑκκάρων) διαλεγόμενος, προσ-
αγορευθῆναι φησὶ τὸ πολίγχιον διὰ τὸ τοὺς πρώτους
τῶν ἀνθρώπων ἐλθόντας ἐπὶ τὸν τόπον ἰχθύς εὐρεῖν
τοὺς καλουμένους ὕκκας, καὶ τούτους ἐγκύους· δι' οὗς
οἰωνισαμένους Ὑκκαρον ὀνομάσαι τὸ χωρίον.

Impiæ Veneris. ... Quare nugantur, qui Corinthi eam
prope Craneum sepultam dicunt.

106.

Eucarpia, pagus minoris Phrygiæ... Est etiam Eu-
carpia Siciliae castellum, auctore Timæo in Historia; ubi
nata fuit Lais, celeberrima illa ob corporis formam mere-
trix, quam tamen plurimi Corinthiam vocant. Hanc alii
non Laida, sed Naida appellant, et Hyccaricum mancipium,
ut Synesius in Epistola.

107.

Timæus autem, decimo tertio Historiarum libro, de Si-
ciliae oppidulo verba faciens (Hyccara oppidum dico), no-
men invenisse ait oppidum ex eo, quod, qui primi morta-
lium in eum locum venissent, pisces ibi offendissent, qui
hyccæ vocantur, eosque prægnantes: quam rem illi in au-
gurium vertentes, Hyccari nomen imposuisse loco.

[LIBER XIV.]

108.

Universum Hannibalis exercitum Timæus non multo plu-
res centum millibus fuisse tradit.

[LIBER XIV.]

108.

Diod. XIII, 54: Hannibal, advecta classe et
expositis copiis, bellum in Sicilia urget, εἶγε δὲ
τοὺς σύμπαντας, ὡς μὲν Ἐφορος ἀνέγραψε, πεζῶν
μυριάδας εἴκοσι, ἵππεις δὲ τετρακισχιλίους· ὁ δὲ Τι-
μαῖός φησιν, οὐ πολλῷ πλείους τῶν δέκα μυριάδων.

109.

Idem ibid. c. 60: Himeræi Carthaginiensium
πλείους ἀνεῖλον τῶν ἑξακισχιλίων, ὡς Τιμαῖος, ὡς δ'
Ἐφορός φησι, διςμυρίων.

LIBER XV.

110.

Idem ibid. c. 80: Hannibal cum Imilcone socio
sibi adjuncto novam in Siciliam expeditionem
parat; τῶν δυνάμεων ἀθροισθεισῶν εἰς Καρχηδόνα,
συνήχθησαν αὐτοῖς οἱ πάντες σὺν ἵππεῦσιν, οὐ πολλῷ
πλείους, ὡς μὲν Τιμαῖος, τῶν δώδεκα μυριάδων, ὡς
δ' Ἐφορος, τριάκοντα μυριάδων.

111.

Idem ibid. 83: Ὁ δὲ τῶν Ἀκραγαντίνων σχεδὸν
πλουσιώτατος ἦν κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον Γελλίας, ὃς
κατὰ τὴν οἰκίαν ξενῶνας ἔγων πλείους, πρὸς ταῖς
πύλαις ἔταπτεν οἰκέτας, οἷς παρηγγεμένον ἦν ἅπαν-
τας τοὺς ξένους καλεῖν ἐπὶ ξενία. Πολλοὶ δὲ καὶ τῶν
ἄλλων Ἀκραγαντίνων ἐποίουν τὸ παραπλήσιον, ἀρ-
χαϊκῶς καὶ φιλανθρώπως ὁμιλοῦντες. Διόπερ καὶ Ἐμ-
πεδοκλῆς λέγει περὶ αὐτῶν·

Ξείνων αἰδοῖσι λιμένες, κακότητος ἄπειροι.

Καὶ δῆποτε πεντακοσίων ἵππέων παραγενομένων ἐκ
Γέλας, χειμερίου περιστάσεως οὔσης, καθάπερ φησὶ
Τιμαῖος ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ βίβλῳ, πάντας αὐτοὺς
ὑπεδέξατο, καὶ παραχρῆμα πᾶσιν ἱμάτια καὶ χιτῶνας
ἐνδοθεν προενέγκας ἔδωκε. Cf. Valer. Max. IV, 8,
Athenæus I, 3.

109.

Himeræi Carthaginiensium supra sex millia, ut Timæus
ait, secundum Ephorum vero viginti millia trucidarunt.

LIBER XV.

110.

Ubi copiae Carthaginem confluerant, omnes collecti
cum equitibus non multo plures erant, secundum Timæum,
centum et viginti millibus.

111.

Ditissimus vero omnium inter Agrigentinos eo tempore
Gellias erat. Is compluribus domi suæ deversoriis ad ex-
cipiendos hospites exstructis, ad portas janitores consti-
tuit, quibus imperatum erat, ut quoscunque viderent ad-
venas, ad hospitium invitarent. Quod etiam alii Agrigen-
tini imitati sunt, quibus prisco more humaniter et be-
nigne cum hominibus versandi studium erat. Contigit
autem aliquando, ut quingenti illuc equites hiberna tempe-
state, ut Timæus libro quintodecimo memorat, diverterent.
Hos omnes liberaliter ille suscepit, et confestim singulis
chlamydes tunicasque ex arcis depromtas, distribuit.

112.

Idem. ibid. 82: Δηλοῖ δὲ τὴν τρυφήν (sc. τῶν Ἀκραγαντίνων) καὶ ἡ πολυτέλεια τῶν μνημείων, ἃ τινὰ μὲν τοῖς ἀθληταῖς ἵπποις κατεσκευάσαν, τινὰ δὲ τοῖς ὑπὸ τῶν παρθένων καὶ παιδῶν ἐν οἴκῳ τρεφομένοις ὀρνιθαρίας, ἃ Τίμαιος ἐωρακέναι φησὶ μέχρι τοῦ καθ' ἑαυτὸν βίου διαμένοντα.

113.

Ælian. V. II. XII, 29: Πλάτων δ' Ἀρίστωνος ἰδὼν Ἀκραγαντίνους καὶ οἰκοδομοῦντας πολυτελεῖς, καὶ ὁμοίως δειπνοῦντας, εἶπεν, ὅτι ἄρα οἱ Ἀκραγαντῖνοι οἰκοδομοῦσι μὲν, ὡς αἰεὶ βιωσόμενοι, δειπνοῦσι δὲ, ὡς αἰεὶ τεθνηξόμενοι. Λέγει δὲ Τίμαιος, καὶ ὅτι ἀργυραῖς ληκύθαις καὶ σπλεγγίσιν ἐχρῶντο, καὶ ἐλεφαντίνιας κλίνας εἶχον ὄλα: Cf. Diodor. XIII, 81 sqq. qui totum de Agrigentorum divitiis locum ex Timæo hausisse videtur. Simile de Agrigentorum luxuria dictum Empedocli tribuitur apud Diogen. Laert. VIII, 83, ubi Kuhnius in voce Ποταμίλλα Timæi nomen latere suspicatus est. Quod nemo probaverit.

114.

Athenæus II, 2, p. 37, B: Τίμαιος δὲ ὁ Ταυρομενίτης ἐν Ἀκράγαντι οἰκίαν τινὰ φησὶ καλεῖσθαι Τριήρη, ἧς αἰτίας τοιαύτης. Νεανίσκου: τινὰς, ἐν αὐτῇ μεθυσκομένους, ἐς τοσοῦτον ἔλθειν μανίας, ἐκθερμανθέντας ἀπὸ τῆς μέθης, ὡς νομίζειν μὲν ἐπὶ τριήρους πλεῖν, χειμᾶζεσθαι δὲ χαλεπῶς κατὰ τὴν θάλασσαν· καὶ τοσοῦτον ἐκφρονας γενέσθαι, ὡς τὰ ἀπὸ τῆς οἰκίας πάντα σκεύη καὶ στρώματα ῥίπτειν, ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὴν ναῦν δὲ τὸν χειμῶνα ἀποφορτίζεσθαι ὁρᾶν αὐτοῖς λέγειν τὸν κυβερνήτην. Συν-

αθροισμένων οὖν πολλῶν, καὶ τὰ ῥιπτόμενα διαρπαζόντων, οὐδ' ὡς παύεσθαι τῆς μανίας τοὺς νεανίσκους. Καὶ τῇ ἐπιούσῃ τῶν ἡμερῶν, παραγενομένων τῶν στρατηγῶν ἐπὶ τὴν οἰκίαν, ἐγκλιθέντες οἱ νεανίσκοι ἐτι ναυτιῶντες ἀπεκρίναντο πυνθανομένων τῶν ἀρχόντων, ὑπὸ χειμῶνος ἐνοχλούμενοι ἠναγκάσθαι ἀποφορτίσασθαι τῇ θαλάσῃ τὰ περιττὰ τῶν φορτίων. Θαυμαζόντων δὲ τῶν στρατηγῶν τὴν ἐκπλήξιν τῶν ἀνδρῶν, εἰς τῶν νεανίσκων, καίτοι δοκῶν τῶν ἄλλων πρεσβεύειν κατὰ τὴν ἡλικίαν, Ἐγὼ δ', ἔφη, ἄνδρες Τρίτωνες, ὑπὸ τοῦ θεοῦ καταβαλὼν ἑμαυτὸν ὑπὸ τοὺς θαλάμους, ὡς ἐνὶ μάλιστα κατωτάτῳ ἐκειμην. Συγγρόντες οὖν τῇ αὐτῶν ἐκστάσει, ἐπιτιμήσαντες μὴ πλείονος οἴνου ἐμπορεῖσθαι, ἀφῆκαν. Καὶ οἱ, χάριν ἔχειν ὁμολογήσαντες, Ἄν λιμένος, ἔφησαν, τύχωμεν ἀπαλλαγέντες τοιοῦτου κλύδωνος, σωτήρας ἡμᾶς ἐπιφανῶς μετὰ τῶν θαλασσίων δαιμόνων ἐν τῇ πατρίδι ἰδρυσόμεθα, ὡς αἰσίως ἡμῖν ἐπιφανέντας. Ἐντεῦθεν ἡ οἰκία Τριήρης ἐκλήθη.

115.

Diodor. XIII, c. 85: Οἱ μὲν οὖν Ἀκραγαντῖνοι τοὺς ἐν ἡλικίᾳ πάντας καθώπλισαν, καὶ καταστήσαντες εἰς τάξιν, τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν τειγῶν ἕστησαν, τοὺς δὲ ἐφέδρους πρὸς τὰς τῶν καταπονεμένων διαδοχάς. Συνμάχῃ δ' αὐτοῖς Δέξιππός τε ὁ Λακεδαιμόνιος, προσφάτως ἐκ Γέλας παρὼν, μετὰ ξένων χιλίων πεντακοσίων. Οὗτος γὰρ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, ὡς Τίμαιός φησιν, ἐν Γέλα διέτριβεν, ἔχων ἀξίωμα διὰ τὴν πατρίδα. Cf. c. 87, 93, 96.

116.

Polyb. XII, 25: Περὶ τοῦ ταύρου τοῦ χαλκοῦ, τοῦ παρὰ Φαλαρίδος κατασκευασθέντος ἐν Ἀκράγαντι,

112.

Agrigentorum fastum et delicias etiam sepulcrorum magnificentia declarat. Quorum nonnulla equis in certamine quondam probatis, alia aviculis, quæ in cavea a virgunculis et pusionibus educantur, exstructa fuere. Ea que sua etiamnum ætate exstantia Timæus se vidisse testatur.

113.

Plato, filius Aristonis, quum videret, Agrigentinos et magnis impensis ædificare et eodem modo cænare, Agrigentini, inquit, ædificant quasi semper victuri, et cænant quasi semper morituri. Dicit autem Timæus, eos etiam lecythis et strigilibus argenteis usos esse, et lectos habuisse totos eburneos.

114.

Narrat Timæus Tauromenita, domum quandam Agrigenti vocatam fuisse *Triremem*, huiusmodi de causa. Juvenes nonnulli, quum potui in ea se gnaviter dedissent, usque adeo dementes erant, ut in triremi navigare se crederent, gravique tempestate in mari jactari: tantumque de potestate mentis deciderunt, ut vasa domus omnia et stragula, quasi in mare, foras eicerent, quum sibi viderentur imperium gubernatoris audire, dicentis, exonerandam esse navem tempestate afflictam. Confluentibus igitur multis, et projecta diripientibus, ne sic quidem cessavit juvenum insania. Postridie ejus diei, quum ædes illas

adiissent prætores, decumbentes juvenes adhuc nauseabundi quærentibus magistratibus responderunt, tempestate se vexatos coactosque fuisse sarcinas supervacuas in mare abjicere, navem ut levarent. Mirantibus prætoribus attonitum hominum stuporem, unus ex illis, qui major etiam natu ceteris videbatur, Ego, inquit, viri Tritones, metu consternatus, sub imo tabulato quam maxime licuit abditus jacui. Illi mentis alienationi ignoscentes oburgatos juvenes, monitosque ne postea vino se ingurgitarent, dimiserunt. Illi vero, gratiam se habere professi, dixere: Si portum attigerimus, tanto tempestatibus periculo defuncti, vobis servatoribus, qui tam auspiciato nobis apparuistis, in patria nostra juxta cum marinis diis statuas in publico loco dicabimus. Ita domui illi nomen *Triremis* mansit.

115.

Agrigentini, armatis, quicumque per ætatem arma ferre possent, et in ordinem digestis, partem horum ad defensionem mœnium constituunt, partem in subsidiis, ad succedendum fessis, collocant. Auxiliarem vero ipsis operam navabat Dexippus Lacedæmonius; qui recens a Gela quingentorum et mille peregrinorum militum agmen ipsis adduxerat. Hic enim illo tempore, ut ait Timæus, Gela vitam egit, in honore habitus propter patriam.

116.

Agrigenti taurus olim æneus fuit, a Phalaride fabrica

εἰς ὃν ἐνεβίβαζεν ἀνθρώπους, κάπειτα πῦρ ὑποκαίον ἐλάμβανε τιμωρίαν παρὰ τῶν ὑπότακτομένων τοιαύτην, ὥστε, ἐκπυρρυσμένου τοῦ γαλκοῦ, τὸν μὲν ἀνθρώπων πανταχόθεν παροπτύμενον καὶ περιφλεγόμενον διαφθείρεσθαι, κατὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀλγηδόνος, ὅπουτ' ἀνθρώποι, μυκτιθμῶ παραπλήσιον τὸν ἦχον ἐκ τοῦ κατασκευάσματος προσπίπτειν τοῖς ἀκούουσι· τούτου δὲ τοῦ ταύρου κατὰ τὴν ἐπικράτειαν Καρχηδονίων μετενεχθέντος ἐκ Ἀκράγαντος εἰς Καρχηδόνα, καὶ τῆς θυρίδος διαμενούσης περὶ τὰς συνωμίας, δι' ἧς συνέβαινε καθίσθαι τοὺς ἐπὶ τὴν τιμωρίαν, καὶ ἐτέρας αἰτίας, δι' ἣν ἐν Καρχηδόνι κατασκευάσθη τοιοῦτος ταῦρος, οὐδαμῶς δυναμένης εὐρεθῆναι τὸ παράπαν· ὅμως Τίμαιος ἐπιθάλετο καὶ τὴν κοινὴν φήμην ἀνασκευάζειν, καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων ψευδοποιεῖν, φάσκων, μήτ' εἶναι τὸν ἐν Καρχηδόνι ταῦρον ἐξ Ἀκράγαντος, μήτε γεγονέναι τοιοῦτον ἐν τῇ προειρημένῃ πόλει· καὶ πολλοὺς δὲ τινὰς εἰς τοῦτο τὸ μέρος διατίθεται (Gællerus scribendum putat διατίθειμαι; recte, ut videtur: cf. enim fr. sequens ubi Diodor. Polybii vestigia legit) λόγους, κατὰ τῆς Τιμαίου τί ποτε δεῖ λέγειν ὄνομα καὶ ῥῆμα; πάντα γὰρ ἐπιδέχεσθαι μοι δοκεῖ τὰ πικρότατα τὸ γένος, οἷς ἐκεῖνος κέχρηται κατὰ τῶν πλησίον.

117.

Diodor. XIII, 90, Hamilcarem refert inter prædam, Agrigentini captam, Phalaridis quoque taurum Carthaginem misisse: Τοῦτον δὲ τὸν ταῦρον ὁ Τίμαιος ἐν ταῖς Ἱστορίαις διαβεβαιωσάμενος μὴ γεγονέναι τὸ σύνολον, ὑπ' αὐτῆς τῆς τύχης ἠλέγηθη. Σκιπίων γὰρ ὕστερον ταύτης τῆς ἀλώσεως σφιδῶν ἐξήκοντα καὶ διακοσίους ἔτεσιν ἐκπορθήσας Καρχηδόνα, τοῖς Ἀκραγαντινοῖς μετὰ τῶν ἄλλων, τῶν διαμεινάντων παρὰ τοῖς Καρχηδονίοις, ἀποκατέστησε τὸν ταῦρον, ὃς καὶ τῶνδε τῶν ἱστοριῶν γραφομένου ἦν ἐν Ἀκράγαντι. Περὶ δὲ τούτου φιλοτιμότερον εἰπεῖν

προήχθη, διότι Τίμαιος δ' τῶν πρὸ ἑαυτοῦ συγγραφέων πικρότατα κατηγορήσας, καὶ συγγνώμην οὐδεμίαν τοῖς ἱστοριογράφοις ἀπολιπὼν, αὐτὸς εὐρίσκειται σχεδιάζων, ἐν οἷς μάλιστα ἑαυτὸν ἀποπέφαρχεν ἀκριβο-λογούμενον.

118.

Schol. Pind. Pyth. I, 185: Τὸν δὲ τοῦ Φαλάριδος ταῦρον οἱ Ἀκραγαντινοὶ κατεπόντισαν, ὡς φησι Τίμαιος. Τὸν γὰρ ἐν τῇ πόλει δεκνόμενον μὴ εἶναι τοῦ Φαλάριδος, καθάπερ ἡ πολλὴ κατέχει δόξα, ἀλλ' εἰκὼν ἐστὶ Γέλωνος τοῦ ποταμοῦ (Gelæ potius). Κατασκευάσαι δὲ αὐτὸν φησι Περύλαον καὶ πρῶτον ἐν αὐτῷ κατακαῆναι.

Pauci erunt, dicit Bentleyus Op. phil. p. 438, qui scholiastam Polybio et Diodoro anteponant. Sed si quis erit, qui ita existimet, is levi negotio nobis persuadebit, Timæum vere sensisse, sed nec ejus sententiam Diodoro et Polybio adversatam. Nam quum Ol. 93, 3 taurus in præda Agrigentina Carthaginem asportatus sit, annoque demum Ol. 158, 3 a Scipione Agrigentinis restitutus, taurus, qui intra hoc temporis spatium Agrigenti esset, et Timæi temporibus esse Phalaridis perhiberetur, haud injuria signum modo fuisse fluminis Gelæ historico videri poterat. Neque vero scholiastæ error difficilis explicatu est. Nam quum ab iis, qui taurum Phalaridis in Africam ab Hannibale transvectum esse traderent, negatum esse invenisset, taurum qui Agrigenti post hoc tempus erat, Phalaridis esse; horum judicium non distinxit ab opinione Timæi, qui omnino ullum Phalaridis taurum fuisse negaret. Sed hoc plane novum, a Timæo quod traditum esse refert, Agrigentinos Phalaridis taurum in mare abjecisse. Cf. Wesseling. ad Diad. V, p. 438.

tus, in quem ille homines vivos immittebat, ac deinde supposito igne miseris eo supplicio cruciabat, ut, are per ignem candefacto, adassati atque ambusti interirent ac; si quando præ doloris acerbitate exclamarent, sonus mugienti tauro similis exaudiretur. Hic taurus quum iis temporibus, quibus Pœni Siciliae imperium obtinebant, Agrigento Carthaginem translatus sit, maneatque etiamnum fenestra circa ejus interscapilia, qua damnati immittebantur; quumque nulla demum alia causa reperiri potuerit, propter quam hujusmodi taurus Carthagine fabricatus sit, nihilo minus Timæus communem ac pervulgatam famam evertere est aggressus, et poetarum atque historicorum testimonia falsi convincere. Contendit enim, taurum qui Carthagine est, Agrigento advectum non esse, neque ejusmodi taurum Agrigenti unquam existisse. Atque in hanc sententiam multa dicere instituit, adversus illam Timæi quomodo appellem nescio: nullum est enim tam acerbum convicium ex his quibus ille adversus alios utitur, quod huic illius instituto non arbitrer convenire.

117.

Taurum illum unquam fuisse magna contentione Timæus in Historiis suis negat, quum tamen ab ipso fortunæ eventum redarguatur. Nam Scipio Africanus ducentis ferme et sexaginta annis post hanc expugnationem Carthagine eversa, inter alia, quæ ad illud usque tempus ætatem tulerant, etiam taurum illum famosum Agrigentinis restituit, qui etiam, quum præsens historia contexeretur, Agrigenti superstes erat. Qua de re studiosius disserere mihi libuit, quod Timæus, quum in magna acerbitate scriptores ætatem suam antecedentes reprehendat, nullumque historicis veniale locum relinquat, ipse tamen, ubi diligentissimum veritatis studium proficitur, nugari et hallucinari deprehenditur.

118.

Phalaridis taurum Agrigentini in mare demiserunt, ut tradit Timæus. Eum enim, qui in urbe monstraretur, non esse Phalaridis, quod vulgo putant, sed simulacrum Gelæ fluvii esse. Hoc autem confecisse dicunt Perilaum eumque primum in eo crematum esse.

[LIBER XVI-XXI.]

119.

Plutarch. VIII Sympos., 1, quæst. p. 717, C, Wechel.: Ἐμοὶ δὲ πολλὰ λέγειν ἐπιφέρει, οἷον ἦν τὸ περὶ τῆς Εὐριπίδου γενέσεως καὶ τελευτῆς, γενομένου μὲν ἡμέρα, καθ' ἣν οἱ Ἕλληνες ἐναυμάχουν ἐν Σαλαμῖνι πρὸς τὸν Μῆδον, ἀποθανόντος δὲ καθ' ἣν ἐγεννήθη Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος τῶν ἐν Σικελίᾳ τυράννων· ἅμα τῆς τύχης (ὡς Τίμαιος ἔφη) τὸν μιμητὴν ἐξαχούσης τῶν τραγικῶν παθῶν, καὶ τὸν ἀγωνιστὴν ἐπεισαχούσης.

«Hiccinē ἡμέρα, καθ' ἣν ἐγεννήθη, dies erit, quo quondam prima vitæ usura Dionysius frui cœperat? Dici id potest. Quorsum vero tum Timæi illud epiphonema? Id, ut nunc verba jacent, requirere videtur, eo die ad plures abiisse Euripidem, quo primum Dionysius lucem adspexit. Dices, illud esse falsissimum: fateor. Neque scribere potuisse, certe non debuisse Timæum, fateor id quoque. Sed fac reliquisse eum, Euripidem ἡμέρα, καθ' ἣν ἐγένετο sive ἐγεννήθη Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος τῆς Σικελίας τύραννος, quo senior Dionysius Siciliæ tyrannus est factus, diem obiisse supremum, et bene profecto sequetur: fortunam simul subduxisse egregium tragicarum calamitatum imitatore, et earum auctorem atque actorem in scenam introduxisse. Quo enim die Dionysius tyrannidem occupavit, occupavit autem citra controversiam hoc anno, quo Euripides fato functus est, utique statim ἀγωνιστὴς fuit τραγικῶν παθῶν. Atque hoc mihi si dederis, expedita res erit; culpa recidet in Plutarchum.» Wesseling. ad Diod. Tom. V. p. 629. Cf. Krüger. in Clinton. Fast. Hell. ad annum 406.

[LIBER XVI-XXI.]

119.

Multa quæ dicerem mihi in mentem venerunt, qualia sunt quæ ad Euripidis diem natalem et mortem pertinent. Is natus eo die, quod ad Salaminem Græci cum Mædis navali prælio decertaverunt; mortuus est die natali Dionysii senioris, Siciliæ tyranni: quum quidem, ut Timæus ait, fortuna simul et imitatore tragicarum calamitatum subduxit, et actorem earum auctoremque introduxit.

120.

Erat Gelois statua quædam Apollinis extra urbem ænea miræ magnitudinis: hanc abreptam Tyrum Pœni transmissere. Ipsius autem dei oraculo quondam jussi Geloī eam dedicarant. Sed Tyrii aliquanto tempore post, quum ab Alexandro Macedone obsidione premerentur, contumelia simulacrum affecerunt, quasi pro hostibus pugnaret. Posteaquam vero Alexander urbem cepit, ejusdem nominis die, eademque hora, ut Timæus refert, qua Carthaginienses quondam sacrilegium in Apollinæ. C. C. G. Gelau

120.

Diodor. XIII, c. 108: Ἐχόντων τῶν Γελῶων ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἀπόλλωνος ἀνδριάντα χαλκοῦν σφόδρα μέγαν, συλήσαντες αὐτὸν (οἱ Καρχηδόνοι) ἀπέστειλαν εἰς τὴν Τύρον. Τοῦτον οἱ μὲν Γελῶοι κατὰ τὸν τοῦ θεοῦ χρησμὸν ἀνέθηκαν· οἱ δὲ Τύριοι, καθ' ὃν καιρὸν ὕστερον ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος ἐπολιορκοῦντο, καθύβριζον ὡς συναγωνιζομένου τοῖς πολεμίοις. Ἀλεξάνδρου δὲ ἐλόντος τὴν πόλιν, ὡς Τίμαιος φησι, κατὰ τὴν δμῶνυμον ἡμέραν καὶ τὴν αὐτὴν ὄραν, ἐν ἣ Καρχηδόνοι τὸν Ἀπόλλωνα περὶ Γέλαν ἐσύλησαν, συνέβη τιμηθῆναι θυσίαις καὶ προσόδοις ταῖς μεγίσταις ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὡς αἴτιον γεγενῆσθαι τῆς ἀλώσεως.

121.

Idem ibid. c. 109: Dionysius Gelois contra Carthaginienses auxilio profectus εἶχε τοὺς ἅπαντας, ὡς μὲν τινες, πεντακισμυρίους· ὡς δὲ Τίμαιος ἀνέγραψε, πεζοὺς μὲν τρισμυρίους, ἵππεῖς δὲ χιλίους, ναῦς δὲ καταφράκτους πεντήκοντα.

122.

Idem XIV, 54: Carthaginienses, Imilcone duce, in Siciliam transvecti ἤθροισαν μὲν πεζῶν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα μυριάδας, ἵππεῖς δὲ τετρακισχιλίους, χωρὶς τῶν ἀρμάτων· ταῦτα δ' ἦσαν τετρακισχίλια· ναῦς δὲ μακρὰς μὲν τετρακισχίλιαι, τὰς δὲ τὸν σῆτον καὶ τὰ μηχανήματα καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν παρακομιζούσας, πλείους τῶν ἑξακισχίλιων, καθάπερ φησὶν Ἐφορος· Τίμαιος μὲν γὰρ ἐκ τῆς Λιβύης περαιωθείσας δυνάμεις οὐ πλείους φησὶν εἶναι δέκα μυριάδων, καὶ πρὸς ταύταις ἑτέρας τρεῖς ἀποφαίνεται κατὰ Σικελίαν στρατολογηθείσας.

123.

Marcellin. V. Thucyd. p. 6 Duk.: Ἐγὼ δὲ Ζώπυρον ληρεῖν νομίζω, λέγοντα τοῦτον (Thucydidem)

commiserant, accidit, ut magnifico sacrorum apparatu et splendida pompa deo Græci litarent, cujus scilicet beneficio urbem expugnassent.

121.

Omnes, quos Dionysius contra Carthaginienses duxit, erant, ut nonnulli tradunt, quinquaginta, ut vero Timæus recenset, triginta tantum millia peditum et mille equites, navesque constratae quinquaginta.

122.

Peditum ultra trecenta millia et quatuor millia equitum cogunt Carthaginienses, curribus exceptis, qui 600 numerum explebant. His accessere longæ naves quadringentæ; quæque frumenta, machinasque et reliquam ministerii copiam adveherent, non infra sexcentas, ut quidem ab Ephoro recensetur. Timæus enim transportatas e Libya in Siciliam copias centum millia non excessisse, quibus triginta millia e Siculorum delectu accesserint, affirmat.

123.

Ego vero Zopyrum nugari pulo, qui Thucydidem in

ἐν Θράκῃ τετελευτηκέναι· κἄν ἀληθεύειν νομίζῃ Κράτιππος αὐτόν. Τὸ δ' ἐν Ἰταλίᾳ Τίμαιον αὐτόν καὶ ἄλλους λέγειν κείσθαι, μὴ καὶ σφόδρα καταγέλαστον ἦ. (Ol. 97, 2.)

124.

Plutarch. Dion. c. 6 : Ἐπεὶ νοσῶν ἔδοξεν ὁ Διονύσιος ἀδιώτως ἔχειν, ἐπεχείρησεν αὐτῷ διαλέγεσθαι περὶ τῶν ἐκ τῆς Ἀριστομάχης τέκνων ὁ Δίων· οἱ δ' ἰατροί, τῷ μέλλοντι τὴν ἀρχὴν διαδέχεσθαι χαριζόμενοι, καιρὸν οὐ παρέσχον· ὡς δὲ Τίμαιός φησι, καὶ φάρμακον ὑπνωτικὸν αἰτοῦντι δόντες, ἀφελόντο τὴν αἰσθησιν αὐτοῦ, θανάτῳ συνάψαντες τὸν ὕπνον.

125.

Polyb. XII, 4 a : Ἐφόρου δὲ παλιλλογίαν καταψεύδεται, φάσκων λέγειν αὐτόν, ὅτι Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος παρελάμβανε τὴν ἀρχὴν ἑτῶν εἰκοσι τριῶν ὑπάρχων, βασιλεύσαι δὲ τετραράκοντα καὶ δύο, μεταλλάξαι δὲ τὸν βίον προσλαβόντα τοῖς ἐξήκοντα τρία· τοῦτο γὰρ οὐδεὶς εἶποι ἂν δήπου τοῦ συγγραφέως εἶναι τὸ διάπτωμα, τοῦ δὲ γραφέως ἠμολογουμένως· ἢ γὰρ δεῖ τὸν Ἐφορον παραβεβηκέναι τῇ μωρίᾳ καὶ τὸν Κόροιβον καὶ τὸν Μαργίτην, εἰ μὴ δυνατὸς ἦν συλλογίζεσθαι, διότι τὰ τετραράκοντα καὶ δύο προστεθέντα τοῖς εἰκοσι καὶ τρισίν, ἐξήκοντα γίνεται καὶ πέντε· ἢ τούτου μηδαμῶς ἂν πιστευθέντος ὑπὲρ Ἐφόρου, φανερόν ἐστι τὸ μὲν ἀμάρτημα [φανερόν] ἔστι τοῦ γραφέως· τὸ δὲ Τιμαίου φιλότιμον καὶ φιλέλλημον οὐδεὶς ἂν οὐδ' ἀποδέξειτο.

126.

Athenæus V, 9, p. 206, E : Γράφει ὁ Μοσχίων (in

libro de navi Hieronis)· Διοκλείδης μὲν ὁ Ἀβδηρίτης θαυμάζεται ἐπὶ τῇ πρὸς τὴν Ῥοδίων πόλιν ὑπὸ Δημητρίου προσαχθείσῃ τοῖς τέλγεσιν ἐλεπόλει· Τίμαιος δ' ἐπὶ τῇ πυρᾷ τῇ κατασκευασθείσῃ, Διονυσίῳ τῷ Σικελίας τυράννῳ.

LIBER XXII.

127.

Idem VI, 13, p. 250, A : Τίμαιος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, Δημοκλέα φησι, τὸν Διονυσίου τοῦ νεωτέρου κόλακκα, ἔθους ὄντος κατὰ Σικελίαν θυσίας ποιῆσθαι κατὰ τὰς οἰκίας ταῖς Νύμφαις, καὶ περὶ τὰ ἀγάλματα παννυχίζειν μεθύσκομένους, ὀρχεῖσθαι τε περὶ τὰς θεάς· ὁ Δημοκλῆς ἑάσας τὰς Νύμφας, καὶ εἰπὼν οὐ δεῖν προσέχειν ἀψύχους θεοῖς, ἔλθων ὀρχεῖτο πρὸς τὸν Διονύσιον. Ἐπειτα πρεσβεύσας ποτὲ μεθ' ἑτέρων [ὡς τὸν Διονύσιον, leg. Δίωνα], καὶ πάντων κομιζομένων ἐπὶ τριήρους, κατηγορούμενος ὑπὸ τῶν ἄλλων, ὅτι στασιάζοι κατὰ τὴν ἀποδημίαν, καὶ βλάπτει Διονυσίου τὰς κοινὰς πράξεις, καὶ σφόδρα τοῦ Διονυσίου ὀργισθέντος· ἔφησε τὴν διαφορὰν γενέσθαι αὐτῷ πρὸς τοὺς συμπρέσβεις, ὅτι μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκείνοι μὲν τὸν Φρυνίχου καὶ Σησιγόρου, ἔτι δὲ Πινδάρου Παιῖνα τῶν αὐτῶν τινες ἀνειληφότες ἦδον· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν βουλομένων τοὺς ὑπὸ τοῦ Διονυσίου πεποιτημένους διεπεραίνετο. Καὶ τούτου σαφῆ τὸν ἔλεγχον παρέξειν ἐπιγγεῖλατο. Τοῖς μὲν γὰρ αὐτοῦ κατηγοροῦς οὐδὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἁσμάτων κατέχειν, αὐτὸς δ' ἔτοιμος εἶναι πάντας ἐφεξῆς ἀδειν. Λήξαντος δὲ τῆς ὀργῆς τοῦ Διονυσίου, πάλιν ὁ Δη-

Thracia obiisse dicat : licet Cratippus etiam cum vere loquutum censeat. Quod autem Timæus, et alii eum in Italia sepultum fuisse tradant, vereor ne etiam perridiculum habeatur.

124.

Quum ægrotanti Dionysio fatum imminere videretur, elaboravit Dion, ut cum eo de Aristomachis liberis ageret. Verum medici, inservientes successori, non dederunt ei locum. Ut vero Timæus tradit, ei medicamentum poscenti somnificum dederunt, eoque modo sensum ademerunt, somnum cum morte copulantes.

125.

Ephorum autem mendaciter traducit ut contraria sibi narrantem, quia is dicit superiorem Dionysium annos natum tres supra viginti imperium occupasse; regnavisse autem annis duobus et quadraginta, anno denique vite sue tercio et sexagesimo mortem obiisse. Hujusmodi enim peccatum nemo historici esse dixerit, sed librario haud dubie imputaverit. Nam profecto Ephorus Coræbum atque Margiten stultitia superavisset, nisi ratiocinando colligere valuisset, duo et quadraginta si cum tribus et viginti jungantur, quinque efficere et sexaginta. Quodsi hoc in Ephoro incredibile mendum est, sequitur ut manifestus librarii lapsus sit. Timæi autem criminandi studium et acerbitatem nemo laudaverit.

126.

Scribit Moschion : Diocleides Abderita singulari cum

admiratione loquitur de helepoli, a Demetrio muris Rhodiorum admota; similiter Timæus de rogo qui Dionysio Siciliae tyranno est exstructus.

LIBER XXII.

127.

Timæus vigesimo secundo Historiarum libro, Democlem narrat, junioris Dionysii assentatorem, quum mos esset Siculis, domi Nymphis sacra facere, temulentosque circa illarum imagines pernoctare, et circa deas saltare, omissis Nymphis dixisse, nihil faciendos esse deos qui anima carerent, saltantemque ad Dionysium perrexisse. Idem deinde a Dionysio legatus missus cum aliis [ad Dionem], quum omnes eadem triemi iter fecissent, accusarentque illum ceteri, quod in ea peregrinatione seditiosus fuisset, et rebus publicis, quæ ad Dionysium pertinerent, offecisset; irato admodum Dionysio, dixit : Inde natum dissidium cum suis collegis, quod post cenam illi Phrynichi aut Stesichori pæanem, ac nonnulli eorum etiam Pindaricum, quos memoria tenerent, canere consuessent, ipse vero cum volentibus eos pæanas esset exsecutus, qui ab ipso Dionysio essent compositi. Cujus rei manifestum documentum se exhibiturum profitebatur : nam accusatores suos ne numerum quidem canticorum illorum cognitum habere, se vero paratum esse omnia ordine canere. Hic quum iram posuisset Dionysius, rursus Democles di

μοκλῆς ἔφη· Χαρίσαιο δ' ἄν μοί τι, Διονύσιε, κελεύσας τινὲ τῶν ἐπισταμένων διδάξαι με τὸν πεποιημένον εἰς τὸν Ἀσκληπιῶν παιᾶνα· ἀκούω γὰρ σε πεπραγματεῦσθαι περὶ τούτων. Παρακεκλημένων δέ ποτε τῶν φίλων ὑπὸ τοῦ Διονυσίου ἐπὶ τὸ δεῖπνον, εἰσιῶν δὲ Διονύσιος εἰς τὸν οἶκον· Γράμματα ἡμῖν, ἔφη, ἄνδρες φίλοι, ἐπέμφθη παρὰ τῶν ἡγεμόνων τῶν εἰς Νέαν πόλιν ἀποσταλέντων· καὶ ὁ Δημοκλῆς ὑπολαβὼν, ἔφη· Εὖ γε νῆ τοὺς θεοὺς ἐποίησαν, ἔφη, Διονύσιε. Κακείνος προσβλέψας αὐτῷ· Τί δ' οἶδας, ἔφη, σὺ, πότερα κατὰ γνώμην ἐστίν, ἢ τούναντιον, ἃ γεγράφασιν; καὶ ὁ Δημοκλῆς· Εὖ γε νῆ τοὺς θεοὺς ἐπιτετίμηκας, ἔφη, Διονύσιε. Καὶ Σάτυρον δέ τινα ἀναγράφει ὁ Τίμαιος κόλακα ἀμφοτέρων τῶν Διονυσίων. — De Democle vide quæ leguntur apud Cic. Tuscul. Qu. V, 21, fortasse Timæo auctore.

128.

Idem X, p. 437, B: Τίμαιός φησιν, ὡς Διονύσιος δὲ τύραννος τῇ τῶν Χοῶν ἑορτῇ τῷ πρώτῳ ἐκπιόντι χρᾶ ἄθλον ἔθηκε στέφανον χρυσοῦν· καὶ ὅτι πρῶτος ἐξέπια Ξενοκράτης ὁ φιλόσοφος, καὶ λαβὼν τὸν χρυσοῦν στέφανον, καὶ ἀναλῶν τῷ Ἑρμῇ τῷ ἰδρυμένῳ ἐπὶ τῆς αὐλῆς ἐπέθηκεν· ὅπερ εἰώθει καὶ τοὺς ἀνθίνους ἐκάστοτε ἐπιτιθέναι στεφάνους, ἐσπέρας ἀπαλασσόμενος ὡς αὐτόν. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἔθαυμάσθη. Cf. Ælian. II, 41.

129.

Plutarch. Dion. c. 31: Post victoriam a Dione de Dionysio reportatam χήρυκες παρὰ τοῦ Διονυσίου κατέβαινον, ἐπιστολάς πρὸς Δίωνα παρὰ τῶν οἰκείων γυναικῶν κομίζοντες. Μία δ' ἦν ἔξωθεν ἐπι-

cere pergīt: Gratificeris mihi hoc velim, inquit, Dionysi, ut aliquem, qui noverit, jubeas me edocere pœanem in Æsculapium a te compositum: audio enim te in hoc fuisse occupatum. Aliquando quum una essent amici ad cœnam a Dionysio vocati, intrans in cœnaculum rex dixit: Literæ nobis, amici, allatæ sunt a ducibus datæ Neapolin missis. Ibi Democles interfatus: Praclare sane, per deos, fecerunt, inquit, Dionysi! Quem ille intuens: Quid vero, inquit, tu nosti, utrum ex sententia sint, necne, quæ illi perscripsere? Et Democles: Praclare sane, per deos, inquit, reprehendisti me, Dionysi! Sed et Satyrum quendam commemorat Timæus, adsentatorem utriusque Dionysii.

128.

Narrat Timæus, Dionysium tyrannum in Conglorum solennitate ei, qui primus congiū ebibisset, præmium proposuisse coronam auream: ebibisse autem primum omnium Xenocratem philosophum, eumque acceptam auream coronam, quum e computatione discederet, Mercurio imposuisse, qui in aulæ introitu stabat, cui eidem etiam floridas coronas, quoties vesperi domum discederet, imponere consuevisset: idque ejus factum omnes esse admiratos.

129.

Caduceatores ab Dionysio aderant cum epistolis quas ad Dionem scripserant feminæ propinquæ. Una inscriptionem foris habebat, *Patri ab Hipparino*. Id no-

FRAGMENTA HISTORICORUM.

γεγραμμένη· Τῷ πατρὶ, παρ' Ἰππαρίνου. Τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ Δίῳ υἱῷ· καίτοι φησὶ Τίμαιος, Ἀρεταῖον αὐτὸν ἀπὸ τῆς μητρὸς Ἀρέτης καλεῖσθαι· Τίμωνιδῆ δὲ μᾶλλον, ὡς οἶομαι, περὶ γε τούτων πιστευτέον, ἀνδρὶ φίλῳ καὶ συστρατιώτῃ Δίῳνος.

130.

Clem. Alex. Strom. p. 400, 14 Oxon. (p. 334, D Sylb.), ubi vates paganorum recenset, Θεόπομπος, αἰτ, καὶ Ἐφορος, καὶ Τίμαιος Ὀρθαγόραν τινὰ μάντιν ἀναγράφουσι· καθάπερ ὁ Σάμιος Ηυθοκλῆς ἐν τετάρτῳ Ἰταλικῶν, Γάϊον Ἰούλιον Νέπωτα.

131.

Plutarch. Timol. c. 4: Timoleon fratrem dominatum affectantem percussurus, ad eum perrexit, παραλαβὼν τῶν φίλων τὸν μάντιν, ὃν Σάτυρον μὲν Θεόπομπος, Ἐφορος δὲ καὶ Τίμαιος Ὀρθαγόραν ὀνομάζουσι.

132.

Idem ibid. c. 36: Τῶν δὲ Τιμολέοντος ἔργων ἔξω λόγου θεμμένοις τὴν περὶ τὸν ἀδελφὸν ἀνάγκην, οὐδὲν ἐστίν, ὃ μὴ τὸ τοῦ Σοφοκλέους, ὡς φησὶ Τίμαιος, ἐπιφωνεῖν ἔπρεπεν· Ὁ θεοὶ, τίς ἄρα Κύπρις, ἢ τίς Ἰμερος τοῦδε συνήψατο;

133.

Polyb. XII, 4 a: Ἐν αἷς Θεοπόμπου μὲν κατηγορεῖ, διότι, Διονυσίου ποιησαμένου τὴν ἀνακομιδὴν ἐκ Σικελίας εἰς Κόρινθον ἐν μακρᾷ νηϊ, Θεόπομπος φησὶν ἐν στρογγύλῃ παραγενέσθαι τὸν Διονύσιον.

(LIBER XXVIII-XXXI.)

134.

Polyb. XII, c. 25: Ἐν γὰρ τῇ μιᾷ καὶ εἰκοστῇ

men fuit Dionis filio, licet Aretæum illum dicat Timæus ex matris Aretæ nomine nuncupatum. Verum in his Timonidi sane, meo judicio, qui amicus Dionis et commilito fuit, est credendum.

130.

Theopompus autem et Ephorus et Timæus Orthagoram quendam vatem fuisse scribunt, quemadmodum Pythocles Samius in quarto Rerum Italicarum, Gaium Julium Nepotem.

131.

Asciscit Timoleon ex amicis vatem, quem Satyrum Theopompus, Ephorus et Timæus Orthagoram vocant.

132.

At Timoleontis operum, si a fratris fato discesseris, nullum est cui non Sophoclis illud, ut Timæus ait, merito acclames,

O dii, quænam Venus vel quis Cupido
hæc manum admovit?

133.

Timæus enim de eo Theopompum accusat, quod quum Dionysius reditum e Sicilia Corinthum longa navi fecerit, Theopompus ait rotunda eum advenisse.

LIBER XXVIII-XXXI.

134.

Nam in primo et vicesimo libro, sub finem, in illa li

βίβλω, καὶ ταύτης ἐπὶ τελευταίῃ, λέγει κατὰ τὴν τοῦ Τιμολεόντος παράκλησιν ταῦτα· διότι τῆς γῆς, τῆς ὑπὸ τῷ κόσμῳ κειμένης, εἰς τρία μέρη διχρημένης, καὶ τῆς μὲν Ἀσίας, τῆς δὲ Λιβύης, τῆς δ' Εὐρώπης προσαγορευομένης. Ταῦτα γὰρ οὐχ οἷον Τιμαίον εἰρηχέναι τις ἂν πιστεύσειεν, ἀλλ' οὐδὲ τὸν λεγόμενον Μαργίτην ἐκείνον. Τίς γὰρ οὕτως ἐστὶν ἀδαής, οὐ λέγω τῶν πρὸς ὑπομνήμασι γεγονότων, **.

Ib. 26 a. Πάλιν δὲ [ὅταν] ὁ Τιμολεῖον ἐν τῇ αὐτῇ βίβλω, παρακαλῶν τοὺς Ἕλληνας πρὸς τὸν ἐπὶ τοὺς Καρχηδονίους κίνδυνον, καὶ μόνον οὐκ ἤδη μελλόντων συναγειν εἰς τὰς χεῖρας τοῖς ἐχθροῖς πολλαπλασίοις οὔσι, πρῶτον μὲν ἀξιοῖ μὴ βλέπειν πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ὑπεναντίων, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀνανδρίαν· καὶ γὰρ τῆς Λιβύης ἀπάσης συνεχῶς οἰκουμένης καὶ πληθυσούσης ἀνθρώπων, ὅμοις ἐν ταῖς παροιμίαις, ὅταν περὶ ἐρημίας φάσιν βουλώμεθα ποιῆσαι, λέγειν ἡμᾶς «ἐρημότερα τῆς Λιβύης,» οὐκ ἐπὶ τὴν ἐρημίαν φέροντας τὸν λόγον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν ἀνανδρίαν τῶν κατοικούντων· καθόλου δὲ, φησί, τίς φοβηθείη τοὺς ἀνδρας, ὅτινες τῆς φύσεως τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις δεδωκυίας ἴδιον παρὰ τὰ λοιπὰ τῶν ζώων, λέγω δὲ τὰς χεῖρας, ταύτας παρ' ὅλον τὸν βίον ἐντὸς τῶν χιτῶνων ἔχοντες, ἀπράκτους περιφέρουσι, τὸ δὲ μέγιστον οἱ καὶ ὑπὸ τοῖς χιτωνίσκοις, φησί, περιζωμάτια φοροῦσιν, ἵνα μηδ' ὅταν ἀποθάνωσιν ἐν ταῖς μάχαις, φανεροὶ γένωνται τοῖς ὑπεναντίοις;

Quum Carthaginienses maximam vim copiarum in Siciliam trajecissent, atque Timoleon militum numero longe inferior contra hostem signa promoveret, Thrasius quidam in ipso itinere seditionem excitavit, ad certissimam milites mortem duci clamitans. Tum indicta concione militari, Diodorus (XVI, 79) ait, Timoleon *exaggerando Pœnorum ignaviam* multitudinis animos ad prælium audentiores fecit. Unde elucet Diodorum ante oculos habuisse orationem a Timæo datam Timoleonti. Hæc pertinent ad Ol. 110, 1. Jam vero vidimus fragmentum 127, quod ad illud tempus spectat, quo Dionysius junior summa adhuc potestate vigeat, disertis verbis assi-

moleontis exhortatione hæc ait: «Quum orbis terrarum sit omnis divisus in tres partes, et alia quidem Asia, alia autem Africa, tertia Europa appelletur.» Hæc quidem, non dico Timæum, sed ne Margiten quidem illum protulisse, credibile videatur. Quis est enim adeo ignarus, non illorum qui historis conscribendis operam dederunt, **

Rursus quum Timoleon in eodem libro Græcos adhortatur ad committendum cum Carthaginiensibus prælium, quumque jam manus cum hoste multo copiosiore essent conserturi, primum quidem orat, ne multitudinem adversariorum considerent, sed imbellem animum; quippe etiamsi Libya multitudine hominum ubique esset frequentata, nihilominus si quando desertum locum proverbio designare vellemus, cum nos «*plus quam Libyam solitariam*» dicere, referentes hanc loquutionem non ad so-

gnari libro vicesimo secundo, qui libri numerus, si antecedentia reputes, optime videtur convenire. Itaque quum in sequentibus magna rerum a Dione et Timoleonte gestarum moles enarranda fuerit, neque nimium brevitati Timæus studere soleat, vides satis magno librorum intervallo Timoleontis contra Carthaginienses pugnam a primis Dionysii tyranni annis sejunctam fuisse debere. Ac quoniam sequens fragmentum libro vicesimo octavo assignatum, nisi omnia me fallunt, ad Nicodemum Centoripinorum tyrannum referendum sit, quem, sicuti alios multos, post reportatam de Pœnis victoriam Timoleon extirpavit (Diod. XVI, 82): probabili conjectura efficitur, ut etiam locum e Polybio depromptum ad eundem librum, vel ad proxime subsequentes relegandum putemus. Quam ob rem aut pro μετὰ καὶ εἰκοστῇ scribendum putaverim μετὰ καὶ τριακοστῇ, aut numerorum sigla κα' et κβ' inter se commutata esse. Idem cadit in alterum Polybii locum, ubi verba ἐν τῇ αὐτῇ βίβλω videri possunt excerptoris esse. Nam fieri non potuit, ut ipse Polybius diceret Hermocratis orationem, de qua in præcedentibus disseruerat (f. 97), et Timoleontis ad milites exhortationem in eodem libro reperiri. Non ita tamen quam modo dedi rei explicandæ rationem amplector, ut alteram, ex qua Polybius aliam quam Athenæus Timæi operis divisionem secutus sit, locum habere posse negem. V. præfationem de vita et scriptis Timæi.

135.

Athenæus XI, 6, p. 471, F: Τιμαῖος δ' ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, θηρικλείαν καλεῖ τὴν κύλικα, γράφων οὕτως· «Πολύξενός τις τῶν ἐκ Ταυρομενίου καθεστηκότων, ταχθεὶς ἐπὶ τὴν πρεσβείαν, ἑτέρα τε ὄψρα παρὰ τοῦ Νικοδήμου καὶ κύλικα θηρικλείαν λαβὼν ἐπανήκεν.»

136.

Strabo XIV, p. 640: Τὸν νεὼν τῆς Ἀρτέμιδος

litudinem, verum ad incolarum ignaviam. In summa quis metuat, ait, viros, qui id, quod natura præ ceteris animantibus proprium hominibus dedit, manus dico, per omnem vitam intra tunicas continent inertissimas? quodque præcipuum est, qui sub tuniculis subligacula, inquit, gestant, ut ne in præliis quidem extincti aspectibus hostium pateant.

135.

Timæus vero octavo et vicesimo Historiarum libro *thericleam* vocat hunc calicem, ita scribens: «Polyxenus, unus ex his qui a Tauromenitis (legati) constituti erant, princeps legationis, cum aliis, a Nicodemo acceptis, donis, tum *thericlea* calice, rediit.»

136.

Templum Dianæ primus architectatus est Chersiphron.

πρῶτος μὲν Χερσίφρων ἡρχιτεκτόνησεν, εἴτ' ἄλλος ἐποίησε μεῖζω· ὡς δὲ τοῦτον Ἡρόστρατός τις ἐνέπρησεν, ἄλλον ἀμείνω κατεσκευάσαν, συνενέγκαντες τὸν τῶν γυναικῶν κόσμον, καὶ τὰς ἰδίας οὐσίας, διαθέμενοι δὲ καὶ τοὺς προτέρους κίονας. Τούτων δὲ μαρτυρία ἐστὶ τὰ γενηθέντα τότε ψηφίσματα· ἅπερ ἀγνοοῦντά φησιν ὁ Ἀρτεμίδωρος τὸν Ταυρομενίτην Τίμαιον, καὶ ἄλλως βασκανὸν ὄντα καὶ συκοράντην (διὸ καὶ Ἐπιτίμαιον κληθῆναι) λέγειν, ὡς ἐκ τῶν Περσικῶν παρακαταθηκῶν ἐποίησαντο τοῦ ἱεροῦ τὴν ἐπισκευήν· οὔτε δὲ ὑπάρξει παρακαταθήκας τότε, εἴτε ὑπῆρξαν, συνεμπρησθῆναι τῷ ναυί.

137.

Cic. de Nat. Deor. II, 27: *Concinneque, ut multa, Timæus : qui quum in historia dixisset, qua nocte natus Alexander esset, eadem Dianæ Ephesiæ templum deflagrasset, adjunxit, minime id esse mirandum, quod Diana, quum in partu Olympiadis adesse voluisset, abfuisset domo.*

138.

Longin. De sublim. IV, 1, p. 14 Weisk., ubi de frigida Timæi oratione loquitur: Παραθήσομαι τὰνδρὸς ἐν τῇ δού, ἐπειδὴ τὰ πλείω προελαβεν ὁ Καίχιλιος. Ἐπαινῶν Ἀλέξανδρον τὸν Μέγαν, ὃς τὴν Ἀσίαν ὅλην, φησὶν, ἐν ἐλάττοσι παρέλαβεν ἔτεσιν, ἢ ὕσσι τὸν ὑπὲρ τοῦ πρὸς Πέρσας πολέμου Πανηγυρικῶν λόγον Ἰσοκράτης ἔγραψεν. Θαυμαστή γε τοῦ Μακεδόνοιο ἢ πρὸς τὸν σοφιστὴν σύγκρισις. Δῆλον γὰρ, ὡς Τίμαιε, ὡς οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ τοῦτο πολὺ τοῦ Ἰσοκράτους κατ' ἀνδρείαν ἐλείποντο, ἐπειδὴ οἱ μὲν τριάκοντα ἔτεσι Μεσσηνὴν παρέλαβον, ὁ δὲ τὸν Πανηγυρικῶν ἐν μόνοις δέκα συνετάξατο.

quod alius deinde majus fecit. Quod quum Herostratus quidam combussisset, aliud præstantius extruxerunt, collatis ad hoc mundo muliebri et suis facultatibus, prioribus etiam columnis venditis. Testantur hoc, quæ tum facta sunt, decreta: quæ ignorantem ait Artemidorus Timæum Tauromenitam, hominem aliqui invidum et calumniatorem, ac cui propterea nomen Epitimæi, *id est reprehensoris*, datum sit, scripsisse, id templum eos e depositis Persarum condidisse. Atqui neque ulla tum fuisse deposita, et si qua fuissent, cum templo conflagrasset.

138.

Proferam vero Timæi unum aut duo exempla, quia Cæcilius pleraque jam occupavit. Laudans Alexandrum magnam, dicit, « qui totam Asiam intra pauciores annos subegit, quam Panegyricam orationem de bello contra Persas gerendo Isocrates conscripsit. » Egregia scilicet Macedonis illius cum sophista comparatio. Manifestum est enim, o Timæe, quod Lacedæmonios hoc nomine multum Isocrates strenuitate præcallebat; quoniam illi quidem triginta annos in expugnanda Messene consumserunt, hic autem in Panegyrica sua oratione componenda solos docem.

LIBER XXXIV.

139.

Timæus trigesimo quarto libro ait: « Quum quinquaginta continenter annos Athenis hospes versatus sim, nemo non credet usus bellici me imperitum esse: » videlicet etiam regionum propriis oculis spectandarum. Inde sequitur, ut, si quid eorum, quæ huc pertinent, in historia attingat, inscitia mendacique plerumque labatur. Quod si quando ad veritatem attingit, similis est pictoribus illis qui fæctas bestiarum pelles, non ipsa animalia in tabulis expriment: in ejusmodi quippe artificio extima quidem linea bene interdum se habet; vis tamen et generosorum animantium ad vivum expressus habitus abest, quod est pictoriæ artis proprium.

LIBER XXXIV.

139.

Polyb. XII, 25, 1: « Οτι Τίμαιός φησιν ἐν τῇ τριακοστῇ καὶ τετάρτῃ βίβλῳ· « Πεντήκοντα συνεχῶς ἔτη διατρέψας Ἀθήνησι ξενιτεύων, καὶ πάσης ὁμολογουμένως ἀπειρος ἐγενόμην πολεμικῆς χρείας, » καὶ δὴ καὶ τῆς τῶν τόπων θέας. Λοιπὸν ὅταν εἰς τι τῶν μερῶν τούτων ἐμπέσῃ κατὰ τὴν ἱστορίαν, πολλὰ μὲν ἀγνοεῖ καὶ ψεύδεται· κἂν ποτε δὲ τῆς ἀληθείας ἐπιψύσῃ, παραπλήσιός ἐστι ζωγράφοις τοῖς ἀπὸ τῶν ἀνα[σεσα]γμένων σκυτῶν ποιούμενοις τὰς ἀπογραφάς· καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνων ἢ μὲν ἐκτὸς ἐνίστε γραμμὴ σώζεται, τὸ δὲ τῆς ἐμφράσεως καὶ τῆς ἐναργείας τῶν ἀλκίμων ζώων ἀπεστίν, ὅπερ ἴδιον ὑπάρχει τῆς ζωγραφικῆς τέχνης.

LIBER XXXVIII.

140.

Suidas: « Ὡς τὸ ἱερὸν πῦρ οὐκ ἐξεστὶ φυσῆσαι. Τίμαιος ἐν λῆ ἱστοριῶν, « Ὡς οἱ περὶ Δημοκλείδην κατὰ Δημογάρους εἶπον, ὅτι μόνον αὐτῇ πάντων Ἀθηναίων οὐκ ἐξεστὶ τὸ ἱερὸν πῦρ φυσῆσαι, ὡς μὴ καθαρῶν τοῖς ἄνω μέρεσιν. » Δουῖρις δὲ ἐν τῇ ἰ, Πυθίαν κατὰ Δημοσθένους τὸ ὅμοιον εἶπαιν.

141.

Polybius XII, 13: Τίμαιός φησι, Δημογάρην ἡπαιρηκέναι μὲν τοῖς ἄνω μέρεσι τοῦ σώματος, οὐκ εἶναι δ' ἄξιον, τὸ ἱερὸν πῦρ φυσῆσαι, ὑπερβεβηκέναι δὲ τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὰ Βότρουος ὑπομνήματα καὶ τὰ Φιλαινίδος καὶ τῶν ἄλλων ἀναισχυντογράφων. Ταύτην δὲ τὴν λοιδορίαν καὶ τὰς ἐμφράσεις οὐχ οἷον ἂν τις διέθετο πεπαιδευμένος ἀνὴρ, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἐπὶ τέγου;

LIBER XXXVIII.

140.

Cui sacrum ignem sufflare non licet. Timæus libro trigesimo octavo Historiarum tradit, Democlidem Demochari exprobrasse, ipsi soli omnium Atheniensium non licere sacrum ignem sufflare, quod superiores partes corporis sui polluisset. Duris vero libro decimo dicit, Pytheam idem objecisse Demostheni.

141.

Timæus scribit: Democharem superioribus corporis partibus impudicum fuisse, neque dignum, qui ignem sacrum flatu accenderet, eundemque Botryis ac Philæmidis aliorumque hujusmodi lascivia scriptorum commentarios vitæ suæ institutis superasse. Istud vero convicium at-

ἀπὸ τοῦ σώματος ἐργασμένων οὐδεὶς. Ὁ δὲ ἵνα πιστὸς φανῆ κατὰ τὴν αἰσχρολογίαν καὶ τὴν ὄλην ἀναίσχυντίαν καὶ προσκατέψευσται τάνδρῳ, κωμικόν τινα μάρτυρα προσεπισπασάμενος ἀνώνυμον. Πόθεν δ' ἐγὼ καταστοχάζομαι τοῦτο; πρῶτον μὲν, ἐκ τοῦ πεφυκίνας καὶ τετράφθαι καλῶς Δημοχάρτην, ἀδελφιδοῦν ὄντα Δημοσθένους. Δεύτερον, ἐκ τοῦ μὴ μόνον στρατηγίας αὐτὸν ἠξιώσθαι παρ' Ἀθηναίους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τιμῶν, ὧν οὐδὲν ἂν αὐτῷ συνεξέδραμε τοιαύταις ἀτυχίαις παλαίοντι. Διὸ καὶ δοκεῖ μοι Τίμαιος οὐχ οὕτω Δημοχάρους κατηγορεῖν, ὡς Ἀθηναίων, οἱ τοιοῦτον ἄνδρα προῆγον, καὶ τοιοῦτῳ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς ἰδίους βίους ἐνεχειρίζον. Ἄλλ' οὐκ ἔστι τούτων οὐδέν· οὐ γὰρ ἂν Ἀρχέδικος ὁ κωμωδιογράφος ἔλεγε ταῦτα μόνος περὶ Δημοχάρους, ὡς Τίμαιός φησιν· ἀλλὰ πολλοὶ μὲν ἂν τῶν Ἀντιπάτρου φίλων, καθ' οὗ πεπαρβήσασται πολλὰ καὶ δυνάμενα λυπεῖν ἢ μόνον αὐτὸν Ἀντίπατρον, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκείνου διαδόχους καὶ φίλους γεγονότας· πολλοὶ δὲ τῶν ἀντιπεπολιτευμένων, ὧν ἦν καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς· ἢ ἐκεῖνος οὐ τὴν τυχοῦσαν πεποιήται κατηγορίαν ἐν ταῖς ἱστορίαις, φάσκων, αὐτὸν τοιοῦτον γεγονέναι προστατῆν τῆς πατρίδος, καὶ ἐπὶ τούτοις σημειώσεσθαι κατὰ τὴν πολιτείαν, ἐφ' οἷς ἂν καὶ τελώνης σεμνυθεῖη ἢ βάνασος. Ἐπὶ γὰρ τῷ πολλὰ καὶ λυσitelῶς πωλεῖσθαι κατὰ τὴν πόλιν, καὶ θαψιλῆ τὰ πρὸς τὸν βίον ὑπάρχειν πᾶσιν, ἐπὶ τούτοις φησὶ μεγαλαυχεῖν αὐτὸν· καὶ δὴ ὅτι κοιλίας αὐτόματος βαδίζων προηγείτο τῆς πομπῆς αὐτῷ, σίχλον ἀναπτύων, σὺν δὲ τούτοις ὄνοι διεπέμποντο διὰ τοῦ θεάτρου (διότι δὴ πάντων τῶν τῆς Ἑλλάδος καλοῖν ἢ πατρὶς παρακεχωρηκυῖα τοῖς ἄλλοις, ἐποίει Κασσάνδρῳ τὸ προστατόμενον)· ἐπὶ τούτοις αὐτὸν οὐκ αἰσχύνεσθαι φησιν. Ἄλλ' ὅμοιος

οὔτε Δημήτριος, οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς εἰρήκει περὶ Δημοχάρους τοιοῦτον οὐδέν.

Eadem usque ad verba Diō δοκεῖ μοι Τίμαιος habet Suidas s. v. Δημοχάρης. Comicus ille, sicut Kūsterus putat, Democlidēs fuit a Suida supra laudatus. Verum paullo post Polybius Archedicum comicum commemorat. Atque Democlidēs, observante Ruhnkenio, non est comicus, sed orator Atticus. Itaque ut loca Suidæ et Polybii inter se pugnancia concilientur, Ruhnkenius in Hist. crit. Orat. gr. p. XCII statuendum censet, a Timæo duplicem proditum esse conviciū auctorem Archedicum et Democlidem; Polybium vero et Suidam satis habuisse, alterutrum e Timæo commemorare.

142.

Polyb. XII, 12, b: Κατηγορεῖν καὶ διασύρειν τῶν ὀνειρωκτόντων καὶ δαιμονώντων ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ὅσοι γε μὴν αὐτοὶ πολλὴν τῆς τοιαύτης ἐμπεποιήνται φλυαρίας, τοὺς τοιοῦτους ἀγαπᾶν ἂν δεοὶ μὴ τυγχάνοντας κατηγορίας, μηδὲ τι καὶ τῶν ἄλλων αὐτοὺς κατατρέχειν, ὃ συμβέβηκε περὶ Τίμαιον· ἐκεῖνος γὰρ κόλακα μὲν εἶναι φησὶ τὸν Καλλισθένην τὰ τοιαῦτα γράφοντα, καὶ πλείστον ἀπέχειν φιλοσοφίας, κόραξι δὲ προσέχοντα καὶ κορυθαντιώσαις γυναιξί· δικαίως δ' αὐτὸν ὑπ' Ἀλεξάνδρου τετευχέναι τιμωρίας διεφθαρκότα τὴν ἐκείνου ψυχὴν καθόσον οἶδός τε ἦν. Δημοσθένην μὲν καὶ τοὺς ἄλλους ῥήτορας τοὺς κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀκμάσαντας ἐπαινεῖ, καὶ φησὶ τῆς Ἑλλάδος ἀξίους γεγονέναι, διότι ταῖς Ἀλεξάνδρου τιμαῖς ταῖς ἰσοθέοις ἀντέλεγον· τὸν δὲ φιλόσοφον, αἰγίδα καὶ κεραυνὸν προσθέντα θνητῇ φύσει,

que cum turpitudinem non solum nemo paulisper liberaliter institutus homo protulerit, sed ne ullus quidem ex iis, qui in fornice quaestum corpore fecerunt. Hic vero ut suis obscenis atque impudentibus maledictis fidem adstrueret, etiam hoc mendacium adversus eundem virum adjecit, comicum quendam nullo nomine testem advocans. Ceterum, mentiri Timæum, ego inde conjicio: primum, quod Demochares et natus est et educatus liberaliter, quippe Demosthenis sororis filius: deinde, quod non prætura solum, sed et ceteris honoribus ab Atheniensibus est ornatus, quæ profecto nunquam esset adeptus, si hujusmodi probris contaminatus fuisset. Itaque Timæus mihi quidem videtur non tam Democharem, quam Athenienses conviciis incessere, qui talem virum evexerint, eique rempublicam ac singulorum vitam commendari. Sed longe aliter se res habet. Neque enim unus Archedicus, poeta comiens, hæc de Demochare dixisset, quæ vul' Timæus: sed et ex Antipatri familiaribus multi, in quem Demochares multa dixerat, quæ non ipsum modo Antipatrum, sed ejus etiam successores atque amicos offendere poterant, tum vero plurimi ex iis, qui diversas in republica partes sequebantur: inter quos fuit et Demetrius Phalereus, quem quidem Demochares non leviter in Historia sua perstrinxerat. Ait enim, eam ejus fuisse administrationem reipublicæ, atque ejusmodi rebus insi-

gnem, propter quas vel publicanus aliquis aut vilis opifex sese efferat. Nam quod multa in urbe vili pretio veneant, quodque abundant copiarum ad victum necessariorum, eo Demetrius gloriari scribit: sed nimirum, quod limax, interni mechanismi ope gradens ac salivam exspuens, in pompa ei prævit, simulque asini per theatrum sunt ducti (quod scilicet Athenienses, concessa ceteris Græcis omnium honestarum rerum gloria, Cassandro imperata facerent), horum, ait, illum non puduisse. Et tamen neque Demetrius, neque alius quisquam, hujusmodi quid de Demochare dixit.

142.

Reprehendere et perstringere [oportet eorum errores], qui in commentariis historicis somniant et quodam quasi furore correpti insaniant. Quicumque igitur ejusmodi vanitati indulgent, ii boni consulant si reprehensionem effugerint, non autem alios vituperent, quod facit Timæus. Is enim Callisthenem, quippe qui talia scripserit, assentatorem esse dicit a philosophia longe remotum, corvis similem et furentibus mulierculis; merito autem tullisse ab Alexandro pœnam, quoniam ejus animum, quantum in ipso fuit, corrupisset. Demosthenem autem ceterosque, qui per id tempus floruerunt, oratores laudat, Græciæque dignos ait fuisse, quia divinos Alexandro honores recusavissent: hunc vero philosophum, qui

δικαίως αὐτὸν ὑπὸ τοῦ δαιμονίου τετευχέναι τούτων ὧν ἔτυχεν.

143.

Polyb. XII, 23: Κατὰ τοῦ Ἐφόρου Τίμαιος πλείστην πεποιήται καταδρομὴν, αὐτὸς ὢν δυσὶν ἀμαρτήμασιν ἐνόχος· τῷ μὲν, ὅτι πικρῶς κατηγορεῖ τῶν πέλας ἐπὶ τούτοις, οἷς ἐνόχος αὐτὸς ἐστὶ· τῷ δὲ, διότι καθόλου διέφθαρται τῇ ψυχῇ, τοιαύτας ἀποφάσεις ἐκτιθέμενος ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν, καὶ τοιαύτας ἐντίκτων δόξας τοῖς ἐντυγχάνουσι. Πλὴν εἰ τὸν Καλλισθένην θετέον εἰκότως κολασθέντα μεταλλάξαι τὸν βίον, τί χρὴ πάσχειν Τίμαιον; πολὺ γὰρ ἂν δικαιότερον τούτῳ νουθετήσαι τὸ δαιμόνιον ἢ Καλλισθένην. Ἐκεῖνος μὲν οὖν ἀποθεοῦν Ἀλέξανδρον ἐβουλήθη· Τίμαιος δὲ μείζω ποιεῖ Τιμολέοντα τῶν ἐπιφανεστάτων θεῶν. Καὶ Καλλισθένης μὲν ἄνδρα τοιοῦτον, ὃν πάντες μεγαλοφυέστερον ἢ κατ' ἀνθρώπον γεγενῆσθαι τῇ ψυχῇ συγχωροῦσιν· οὗτος δὲ Τιμολέοντα, τὸν οὐχ οἷον δόξαντά τι πεπραχέναι μεγαλεῖον, ἀλλ' οὐδ' ἐπιθαλόμενον, μίαν δὲ τῷ βίῳ γραμμὴν διανύσαντα, καὶ ταύτην οὐδὲ σπουδαίαν τρόπον τινὰ πρὸς τὸ μέγεθος τῆς οἰκουμένης, λέγω δὲ τὴν ἐκ τῆς πατρίδος εἰς Συρακούσας· Ἀλλὰ μοι δοκεῖ πεισθῆναι Τίμαιος, ὡς, ἂν Τιμολέων, περιλοδοξῆκώς ἐν αὐτῇ Σικελίᾳ, καθάπερ ἐν ὀξυδάφῳ, σύγκριτός φανῆ τοῖς ἐπιφανεστάτοις τῶν ἡρώων, κἄν αὐτὸς, ὑπὲρ Ἰταλίας μόνον καὶ Σικελίας πραγματευόμενος, εἰκότως παραβολῆς ἀξιώθῃται τοῖς ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης καὶ τῶν καθόλου πράξεων πεποιημένοις τὰς συντάξεις. Περὶ μὲν οὖν Ἀριστοτέλους, καὶ Θεοφράστου,

καὶ Καλλισθέους, ἔτι δ' Ἐφόρου καὶ Δημοχάρους, ἰκανὰ τὰδ' ἡμῖν ἐστὶ πρὸς τὴν Τιμαίου καταδρομὴν, ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἀφιλοτίμως πεπεισμένους ἀληθεύειν τὸν συγγραφέα τούτου.

QUINQUE LIBRI POSTREMI DE REBUS AGATHOCLIS.

144.

Diodor. XXI, t. IX, p. 279 Bip.: Ὅτι οὗτος ἱστορικὸς, τὰς ἀμαρτίας τῶν πρὸ ἑαυτοῦ συγγραφέων πικρότατα ἐλέγξας, κατὰ μὲν τὰλλα μέρη τῆς γραφῆς πλείστην πρόνοιαν εἶχε τῆς ἀληθείας· ἐν δὲ ταῖς Ἀγαθοκλέους πράξεσι τὰ πολλὰ κατέψευσται τοῦ δυνάστου διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν. Φυγαδευθεὶς γὰρ ὑπ' Ἀγαθοκλέους ἐκ τῆς Σικελίας, ζῶντα μὲν ἀμύνασθαι τὸν δυνάστην οὐκ ἴσχυσε, τελευτήσαντα δὲ διὰ τῆς ἱστορίας ἐβλασφήμησεν εἰς τὸν αἰῶνα. Καθόλου γὰρ ταῖς προϋπαρχούσαις τῷ βασιλεῖ τούτῳ κακίαις ἄλλα πολλὰ παρ' ἑαυτοῦ προσθεῖς ὁ συγγραφεὺς, τὰς μὲν εὐημερίας ἀφαιρούμενος αὐτοῦ, τὰς δὲ ἀποτεύξεις, οὐ τὰς δι' αὐτὸν μόνον γενομένας, ἀλλὰ καὶ τὰς διὰ τύχην, μεταφέρων εἰς τὸν μηδὲν ἑξαμαρτόντα. Γενομένου δὲ ὁμολογουμένως αὐτοῦ στρατηγικοῦ μὲν κατὰ τὴν ἐπίνοιαν, δραστικοῦ δὲ καὶ τεθαρρήκωτος κατὰ τὴν ἐν τοῖς κινδύνοις εὐτολμίαν, οὐ διαλείπει παρ' ὅλην τὴν ἱστορίαν ἀνοκαλῶν αὐτὸν ἀνάνδρον καὶ δειλόν. Καίτοι γε τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι τῶν πώποτε δυναστευσάντων οὐδεὶς ἐλάττωσιν ἀφορμαῖς χρησάμενος μείζω βασιλείαν περιποίησατο; χειροτέχνης γὰρ ἐκ παιδῶν γενομένος δι' ἀπορίαν βίου καὶ πατέρων ἀδοξίαν, ἐξ

agidem et fulmen humanæ naturæ attribuerit, justam illum poenam a numine retulisse.

143.

Ephorum autem Timæus imprimis vehementer insectatus est, quum ipse duobus peccatis sit obnoxius: uni quidem, quod alios acerbè criminetur ob ea maxime delicta, quibus ipse est obnoxius; alteri vero, quod ingenio fuerit plane corrupto, qui ejusmodi sententias Commentariis suis prodiderit easque opiniones animis infuderit legentium. Sed si Callisthenem merito poenas dedisse statuendum est; quid Timæum pati oportet? huic enim multo justius numen infensum fuerit, quam Callistheni. Quippe Callisthenes Alexandro divinam originem in Commentariis tribuere volebat: Timæus vero Timoleonem supra summos deos extollit. Et Callisthenes quidem eum virum, quem omnes præstantiore vi mentis, quam humana ferat conditio, fuisse consentiunt: hic vero Timoleonem, qui non modo nihil magnificum videtur gessisse, sed ne suscepisse quidem; et qui unicum in tota vita spatium decurrit, atque illud parum illustre præ orbis terrarum magnitudine, intervallum scilicet, quod est a Corintho Syracusas usque. Sed prorsus mihi videtur Timæus persuasum habuisse, si Timoleon, qui in sola Sicilia tamquam in acetabulo gloriam captasset, celeberrimis tamen heroibus comparandus esse videretur; ita et se ipsum, tametsi de Italia tantum ac Sicilia tractavisset, cum iis scriptoribus merito comparatum iri, qui universi orbis historiam condiderunt. Hæc igitur pro Aristotele ac Theophrasto et Callisthene, itemque pro Ephoro ac

Demochare, adversus Timæi convicia dicta sufficiant, simulque adversus eos, qui hunc scriptorem absque ambitione veritatem proferre persuasum habent.

QUINQUE LIBRI POSTREMI DE REBUS AGATHOCLIS.

144.

Timæus, qui priorum historiae scriptorum errores acerbissime castigavit, fuit ille quidem in ceteris historiae suae partibus veritatis studiosissimus, sed in rebus gestis Agathoclis præ odio, quo in illum erat affectus, multa confinxit. Namque ab Agathocle ex Sicilia in exilium pulsus, tyrannum quidem ipsum, quandiu vixit, ulcisci minime valuit, mortuum vero omnibus convictis in historia ad posteritatis memoriam laceravit. Siquidem iis vitiiis, quæ in rege illo fuerunt, multa ille alia commentus de suo adjicit, atque in universum omnes prosperos ejus successus deterit, adversos autem casus non eos solum qui Agathoclis culpa, sed etiam qui fortuito evenerant, ei vitio vertit. Quumque inter omnes constet, Agathoclem et consilio in re militari valuisse, et industria atque audacia in maximis discriminibus singulari præditum fuisse, ipse per totam historiam imbellem eum atque ignavum vocitare non desinit. Et tamen quis est qui ignorat, neminem minoribus usum præsidii et adjumentis, tantam dominationem unquam sibi comparavisse? Qui quum a puero ob egestatem atque obscuritatem generis sellularius opifex

ιστέρου διὰ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν, οὐ μόνον Σικελίας σχεδὸν ὅλης ἐκυρίευσεν, ἀλλὰ πολλὴν τῆς Ἰταλίας τε καὶ Λιβύης τοῖς ὅπλοις κατεστρέψατο. Θαυμάσαι δ' ἂν τις τοῦ συγγραφέως τὴν εὐχέρειαν· παρ' ὅλην γὰρ τὴν γραφὴν ἐγκωμιάζων τὴν τῶν Συρακουσίων ἀνδρείαν, τὸν τούτων κρατήσαντα δειλίᾳ φησὶ διεννηοχέαι τοὺς ἅπαντας ἀνθρώπους. Διὰ γοῦν τῶν ἐν ταῖς ἐναντιώσεσιν ἐλέγχων φανερός ἐστι τὸ φιλάλθεις τῆς ἱστορικῆς παρρησίας προδεδωκός, ἰδίας ἕνεκεν ἔγθρας καὶ φιλονεϊκίας. Διόπερ τὰς ἐσχάτας τῆς συντάξεως πέντε βίβλους τοῦ συγγραφέως τούτου, καθ' ἃς περιελήθη τὰς Ἀγαθοκλέους πράξεις, οὐκ ἂν τις δικαίως ἀποδέξαιτο. Cf. Suidas s. v. Τίμαιος.

145.

Polyb. XII, 15: Καὶ γὰρ οὐδὲ ταῖς κατ' Ἀγαθοκλέους ἔγωγε λοιδορίαις, εἰ καὶ πάντων γέγονεν ἀσεβέστατος, εὐδοκῶ. Λέγω δ' ἐν τούτοις, ἐν οἷς ἐπὶ καταστροφῇ τῆς ὅλης ἱστορίας φησὶ, γεγονέναι τὸν Ἀγαθοκλέα κατὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν κοινὸν πόρνον, ἔτοιμον τοῖς ἀκρατεστάτοις, κολοῖον, τριόργχον, πάντων τῶν βουλομένων τοῖς ὀπισθεν ἔμπροσθεν γεγονότα. Πρὸς δὲ τούτοις, ὅτ' ἀπέθανε, τὴν γυναῖκα φησὶ κατακλαυμένην αὐτὸν οὕτω θρηνεῖν· Τί δ' οὐκ ἐγὼ σέ; τί δ' οὐκ ἐμέ σὺ; Ἐν γὰρ τούτοις πάλιν οὐ μόνον ἂν τις ἐπεφθέγγατο τὰ καὶ περὶ Δημοχάρους, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπερβολὴν θαυμάσειε τῆς πικρίας. Ὅτι γὰρ ἐκ φύσεως ἀνάγκη μεγάλα προτερήματα γεγονέναι περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα, τοῦτο ὁμολογεῖται ἐξ αὐτῶν, ὧν ὁ Τίμαιος ἀποφαίνεται. Εἰ γὰρ εἰς τὰς Συρακούσας παρεγενήθη φεύγων τὸν τροχόν, τὸν κα-

πνὸν, τὸν πηλὸν, περὶ τε τὴν ἡλικίαν ὀκτωκαίδεκα ἔτη γεγονώς· καὶ μετὰ τινα χρόνον, ὀρηκθῆεις ἀπὸ τοιαύτης ὑποθέσεως, κύριος μὲν ἐγενήθη πάσης Σικελίας, μεγίστους δὲ κινδύνους περιέστησε Καρχηδονίοις, τέλος, ἐγγηράσας τῇ δυναστείᾳ, κατέστρεψε τὸν βίον βασιλεὺς προσαγορευόμενος· ἄρ' οὐκ ἀνάγκη, μέγα τι γεγονέναι χροῖμα καὶ θαυμάσιον τὸν Ἀγαθοκλέα, καὶ πολλὰς ἐσχληκείαις βροπὰς καὶ δυνάμεις πρὸς τὸν πραγματικὸν τρόπον; Ὑπὲρ ὧν δεῖ τὸν συγγραφέα μὴ μόνον τὰ πρὸς διαβολὴν κυροῦντα καὶ κατηγορίαν ἐξηγεῖσθαι τοῖς ἐπιγιγνομένοις, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸς ἔπαινον ἔχοντα περὶ τὸν ἄνδρα. Τοῦτο γὰρ ἰδίον ἐστὶ τῆς ἱστορίας. Ὁ δὲ πᾶς ἐσκοτισμένος ὑπὸ τῆς ἰδίας πικρίας, τὰ μὲν ἐλαττώματα δυσμενικῶς καὶ μετ' αὐθῆσεως ἡμῖν ἐξήγγελλε, τὰ δὲ κατορθώματα συλλήθδην παραλείπειν· ἀγνοῶν, ὅτι τὸ ψεῦδος οὐκ ἤττον ἐστὶ περὶ τοὺς τὰ γεγονότα γράφοντας ἐν ταῖς ἱστορίαις. Ἡμεῖς δὲ τὸ μὲν ἐπιμετροῦν τῆς ἀπεργείας αὐτοῦ χάριν ἀφήκαμεν, τὰ δ' οἰκεία τῆς προθέσεως αὐτῶν οὐ παρελείψαμεν.

146.

Polyb. XV, 35: Ἐκείνων γὰρ ὁ μὲν ἕτερος (sc. Διονύσιος) ἐκ δημοτικῆς καὶ ταπεινῆς ὑποθέσεως ὀρηκθῆεις, ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς, ὡς ὁ Τίμαιος ἐπισκώπτων φησὶ, κεραμεὺς ὑπάρχων, καὶ καταλιπὼν τὸν τροχόν, τὸν πηλόν, καὶ τὸν καπνόν, ἔχε νέος ὢν εἰς τὰς Συρακούσας.

Cum his confer Justin. XXII, 1. Unde apparet Trogum Pompeium plurima sua de Agathocle ex Timæi libris hausisse. V. Heeren. Comm. Societ. Gotting. Tom. XV, p. 229.

fuisse, postmodum sua virtute non universæ modo Sicilia dominationem adeptus est, sed et Italiae Africaeque maximam partem armis subegit. Ac levitatem ipsius Timæi merito quis miretur, qui quum fere omnibus paginis Syracusanorum fortitudinem laudibus efferat, eum qui Syracusanos domuit, omnium hominum ignavissimum fuisse affirmat. Ex his igitur adeo inter se pugnantibus atque contrariis manifesto convincitur, veritatis studium, quod in historico præcipuum esse debet, privatæ similitatis ac contentionis causa eum prodidisse. Quamobrem postremos ejus quinque libros, quibus res Agathoclis gestas complexus est, nemo unquam jure merito comprobavit.

145.

Etenim mihi ne illa quidem maledicta placent, quæ in Agathoclem idem Timæus contulit, etsi fuit ille sane sceleratissimus et omnium maxime impius. Dico autem ista, quæ in operis totius sui fine posuit, quo loco ait, Agathoclem in prima ætate publicum fuisse prostibulum, passim omnium incontinentissimorum libidini expositum, graculum, triorchen, qui aversus et adversus impudicus obviis quibusque pateret. Ad hæc, ubi fato esset functus, ejus uxorem ait mortuum maritum lamentantem, hujusmodi plangorem edidisse: Quid non ego tibi? quid non tu mihi? Ista enim qui legunt, non ea dumtaxat merito usurpaverint, quæ de superioribus adversus Democharem modo dicebamus; sed etiam illud modum omnem excedens maledicendi studium, quo Timæus flagrabat, omnino mirentur. Etenim necesse utique esse,

ut ingentibus a natura dotibus ornatus fuerit Agathocles, id vero etiam ex illis, quæ de eo ipsemet Timæus scribit liquido constat. Nam si figurarem rotam, et fumum ac lutum fugiens, quum vix decem et octo esset annorum, Syracusas primum venit, et post aliquod tempus, a tali profectus principio, Siciliam universam suo subjecit imperio, maximaque Pœnis creavit pericula, denique senex in ipso dominatu, et regio ornatus titulo, vitam finivit: quis neget, magnum profecto virum et admirabilem fuisse Agathoclem, quique magnis a natura dotibus et præsiidiis ad res sollerter gerendas esset instructus? Propterea debent rerum gestarum scriptores non ea solum, quæ ad criminandum et accusandum Agathoclem valent, tradere posteris; verum etiam illa, quæ cum ejus laude sunt conjuncta. Id enim verè proprium est historici. At egregius hic scriptor, maledicendi studio occæcatus, minus recte facta cum quadam animi malignitate solitus narrare, et omnia in majus etiam efferre, præclare facta simul cuncta prætermisit; ignorans utique, non minus mendacii reum esse, si quis historiam scribere professus, quæ gesta sunt, taceat, quam si, quæ facta non sunt, scribat. Sed nos quidem pluribus hæc persequi nolumus, quia id odiosum est; quæ vero ad propositum pertinebant nostrum, non prætermittendum duximus.

146.

Nam illorum alter (Dionysius) e plebeio atque humili ortus est principio; Agathocles vero, ut quidem eum irridens ait Timæus, figulus quum esset, relicta rota, argilla et fumo, juvenis Syracusas venit.

147.

Diod. XX, 89: Agathocles, bello in Dinocratem renovato, hostes ad Torgium vincit, victos, qui cum eo pacem fecerant, armis exiit, copiisque circumseptos ad unum omnes jaculis configit, ὄντας περὶ ἑπτακισχίλιους, ὡς Τίμαιός φησιν, ὡς δ' ἔνιοι γράφουσιν, εἰς τετρακισχίλιους. Ἄει γὰρ ὁ τύραννος οὗτος πίστεως μὲν καὶ τῶν ὄρκων κατέφρονει, τὴν δ' ἰδίαν ἰσχὺν οὐκ ἐκ τῆς περὶ αὐτὸν δυνάμεως, ἀλλ' ἐκ τῆς τῶν ὑποτεταγμένων ἀσθενείας περιποιεῖτο, πλεῖον δεδοικώς τοὺς συμμάχους ἢ τοὺς πολεμίους.

148.

Idem fr. l. XXI, l. IX, p. 377 sq.: Ἀγαθοκλῆς μὲν πλείστους καὶ ποικιλωτάτους φόνους ἐπιτελεσάμενος κατὰ τὴν δυναστείαν, καὶ τῇ κατὰ τῶν ὁμοφύλων ὁμότητι προσθεὶς καὶ τὴν εἰς θεοὺς ἀσέβειαν, πρέπουσαν παρέσχε τῇ παρανομίᾳ τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν, δυναστεύσας μὲν ἔτη δύο τῶν τριάκοντα λείποντα, βιώσας δὲ δύο πρὸς τοὺς ἑβδομήκοντα ἔτη, καθὼς Τίμαιος ὁ Συρακούσιος συγγράφει, καὶ Καλλίας καὶ αὐτὸς Συρακούσιος; εἴκοσι δύο βίβλους συγγράψας, καὶ Ἀντανδρὸς ὁ ἀδελφὸς Ἀγαθοκλέους καὶ αὐτὸς συγγραφεὺς.

Apud Lucian. Macrob. c. 10 scriptum est, Agathoclem annum nonagesimum quintum attigisse, eodem Timæo auctore.

149.

Longin. De subl. IV, 1, p. 11 sq. Oxon., p. 14 sq. Weisk., postquam puerilis Timæi affectationis exempla fr. 103 adscripta attulit, Καίτοι, ait, τί δεῖ περὶ Τίμαιου λέγειν, ὅπου γε καὶ οἱ ἥρωες ἐκείνοι, Ξενοφῶντα λέγω καὶ Πλάτωνα, καίτοι γ' ἐκ τῆς Σωκράτους ὄντες παλαίστρας, ὁμοῦς διὰ τὰ οὕτω μικροχρῆ ἑαυτῶν ποτε ἐπιλανθάνονται; Ὁ μὲν γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίᾳ γράφει Πολιτεία· Ἐκείνων γοῦν ἤττον μὲν ἂν φωνῆν ἀκούσαις, ἢ τῶν λιθίνων, ἤττον δὲ ἂν ὄμματα στρέψαις, ἢ τῶν χαλκῶν, αἰδημονεστέρους δ' ἂν αὐτοὺς ἠγήσαιο καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρθένων. Ἀμφικράτει καὶ οὐ Ξενοφῶντι ἔπρεπε, τὰς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν κόρας λέγειν παρθέτους αἰδήμονας, etc. Ὁ μὲντοι Τίμαιος, ὡς φησὶ τινὸς ἐραπτόμενος, οὐδὲ τοῦτο Ξενοφῶντος τὸ ψυχρὸν κατέλιπεν. Φησὶ γοῦν ἐπὶ τοῦ Ἀγαθοκλέους καὶ τὸ, τὴν ἀνεψιάν, ἐτέρῳ δεδομένην, ἐκ τῶν ἀνακαλυπτηρίων ἀρπάσαντα ἀπελθεῖν· ὁ τίς ἂν ἐποίησεν, ἐν ὀφθαλμοῖς κόρας, μὴ πόρνας; ἔγων;

Non Timæo, sed rhetori cuidam frigidum dictum tribuit Plutarchus De vitiose pudore, p. 528: Ὅθεν ὁ μὲν ῥήτωρ τὸν ἀναίσχυντον οὐκ ἔφη κόρας ἐν τοῖς ὄμμασιν ἔχειν, ἀλλὰ πόρνας. « Equidem, Ruhken. ad Long. l. l. ait, intelligam Hegesiam, quem alii quoque ob simile ineptiarum studium cum Timæo confuderunt. Vide quæ annotavimus ad Rutil. Lup. I, p. 26. »

150.

Athenæus XV, p. 698, A: Πολέμων δ' ἐν τῷ δωδεκάτῳ πρὸς τὸν Τίμαιον περὶ τῶν τὰς παρωδίας γεγραφοτέρων ἱστοριῶν τάδε γράφει· « Καὶ τὸν Βοιωτὸν δὲ καὶ τὸν Εὐβοῖον τοὺς τὰς παρωδίας γράψαντας λογίους ἂν φησάμεν διὰ τὸ παίζειν ἀμφιδοξίῳν καὶ τῶν προγενεστέρων ποιητῶν ὑπερέχειν ἐπιγεγονότας, εὐρέτην μὲν οὖν γένους Ἰππώνακτα φατέον τὸν Ἰαμβοποιόν, etc. »

Procule dubio in postrema historiarum parte horum poetarum, præsertim Bæoti, sicut ipse ab Agathocle patria pulsus, mentionem fecit. « Atque suspicor, ait Preller. ad Polemonem p. 79, Timæum ita de his scriptoribus dixisse, quasi primi condiderint parodiam, ideoque Polemonem maxime hoc urgere, fuisse etiam ante eos, qui parodiam scripserint. »

DE PYRRHO.

151.

Polyb. XII, 4, 6: Καὶ μὲν ἐν τοῖς περὶ τοῦ Πύρ-

147.

Timæus ait, septem millia, seu, ut alii literis tradiderunt, circiter quatuor millia. Hic enim tyrannus fidem et jusjurandum perpetuo flocci pendebat, viresque sibi non ex stipantibus eum copiis, sed ex infirmitate subditorum comparabat, magis socios quam hostes reformidans.

148.

Agathocles, quum plurimas diversissimasque caedes imperii sui tempore edidisset, et crudelitati in suæ gentis homines impietatem in deos etiam accumulasset, dignum sceleribus exitum vitæ exhibuit, postquam duodeciginta annos in principatu, duo et septuaginta in vita exegerat, ut Timæus Syracusanus refert, et Callias, ipse etiam Syracusanus, duorum et viginti librorum auctor, Antander præterea, Agathoclis frater, qui etiam historias scripsit.

149.

Quid vero opus est de Timæo loqui, quum etiam illi

heroës (Xenophontem dico et Platonem), quanquam ex Socratica erant palæstra, tamen, ob sensus tam abjectos, sui ipsorum aliquando obliviscuntur? Ille quidem (sc. Xenophon) in libro de Republica Lacedæmoniorum scribit: « Illorum sane vocem minus posses audire, quam lapidearum statuarum, oculos minus flectere quam arearum: verecundiores autem illos putares etiam ipsis, quæ in oculis sunt, virginibus, » etc. Timæus quidem, ut qui furtivum aliquid attigerit, ne hoc quidem frigidum dictum Xenophonti reliquit: nempe dicit de Agathocle etiam hoc, « illum consobrinam alteri in conjugio datam ab ipsis muneribus nuptialibus abripuisse, et abiisse: Quod quis fecisset, qui in oculis virgines (pupillas), non scorta, haberet? »

DE PYRRHO.

151.

Rursus in Pyrrhi historia ait Romanos sua adhuc ætate

ρου πάλιν φησί, τοὺς Ῥωμαίους ἔτι νῦν ὑπόμνημα ποιουμένους τῆς κατὰ τὸ Ἴλιον ἀπωλείας, ἐν ἡμέραν τινὶ κατακοντίζειν ἵππον πολεμιστὴν πρὸ τῆς πόλεως ἐν τῷ Κάμπῳ καλουμένῳ, διὰ τὸ τῆς Τροίας τὴν ἀλώσειν διὰ τὸν ἵππον γενέσθαι τὸν δούριον προσαγορευόμενον· πρᾶγμα πάντων παιδαριωδέστατον· οὕτω μὲν γὰρ δεήσει πάντας τοὺς βαρβάρους λέγειν Ἴππων ἀπογόνους ὑπάρχειν· σχεδὸν γὰρ πάντες, εἰ δὲ μή, οἳ γε πλείους, ὅταν ἢ πολεμῆν μέλλωσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διακινδυνεύειν πρὸς τινὰς ὀλοσχερῶς, ἵππον προθύονται καὶ σφραγιάζονται, σημειούμενοι τὸ μέλλον ἐκ τῆς τοῦ ζώου πτώσεως.

OLYMPIONICARUM UT VIDETUR FRAGMENTA.

152.

Censorin. De die nat. c. 21: *Nunc vero id intervallum temporis tractabo, quod historichon Varro appellat. Hic enim tria discrimina temporum esse tradit. Primum, ab hominum principio ad cataclysmum priorem: quod propter ignorantiam vocatur ἀδελον. Secundum, a cataclysmo priore ad Olympiadem primam; quod, quia in eo multa fabulosa referuntur, μυθικὸν appellatur; tertium a prima Olympiade ad nos, quod dicitur ἱστορικὸν, quia res in eo gestæ veris historiis continentur. Primum tempus, sive habuit initium, sive semper fuit, certe quot annorum sit, non potest comprehendere. Secundum non plane quidem scitur, sed tamen ad mille circiter et DC annos esse creditur. A priore scilicet cataclysmo, quem Ogygium dicunt, ad Inachi regnum anni circiter CCCC, hinc ad Olympiadem primam paullo plus CCCC. Quos solos, quamvis mythici temporis postremos, tamen quia a memoria scriptorum proximos, quidam certius definire voluerunt. Et quidem Sosibius scripsit, esse CCCXCV. Eratosthenes autem, septem et CCCC.*

captum Ilium commemorantes, die quadam jaculis configere solitos bellatorem equum ante urbem in eo loco, qui Campus dicitur, propterea quod Troja olim ligneo equo capta fuerit. Est autem affirmatio hæc plane puerilis. Sic enim oporteret omnes barbaros Trojanorum posteros appellare: cuncti enim, vel certe plerique, quum vel bellum suscipiunt, vel prælium omnibus copiis cum aliquo commissuri sunt, equo casu litant, ut rem futuram ex equi casu divinent.

OLYMPIONICARUM UT VIDETUR FRAGMENTA.

153.

A Troja capta ad descensum Heraclidarum, annos centum viginti, vel centum octoginta. Ab eo usque ad Evannetum Athenis summum gerentem magistratum, cujus tempore dicunt Alexandrum trajecisse in Asiam, ut Phnias quidem, anni septingenti quindecim: ut Ephorus autem, septingenti triginta quinque: ut autem Timæus et

Timæus CCCCXVII. Aretes DXIV, et præterea multi diverse, quorum etiam ipsa dissensio incertum esse declarat.

Ad Olympionicas referri possit etiam fr. de Lycurgo 47,

153.

Clem. Alex. Strom. I, p. 403, 8 Oxon. (p. 337, A. Syllb.): Ἀπὸ Τροίας ἀλώσεως ἐπὶ τὴν Ἡρακλειδῶν καθοδὸν ἔτη ἑκατὸν εἴκοσι, ἢ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. Ἀπὸ τούτου ἐπὶ Εὐαίνετον ἀρχόντα, ἐφ' οὗ φασιν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν Ἀσίαν διαβῆναι, ὡς μὲν Φανείας, ἔτη ἑπτακόσια δεκαπέντε· ὡς δὲ Ἐφορος, ἑπτακόσια τριακονταπέντε· ὡς δὲ Τίμαιος καὶ Κλείταρχος, ὀκτακόσια εἴκοσι· ὡς δὲ Ἐρατοσθένης, ἑπτακόσια ἑβδομηκοντατέσσαρα.

154.

Schol. Pind. Pyth. II, Inscr. Τῷ αὐτῷ Ἰέρωνι ἄρματι: Καὶ οὗτος ὁ ἐπινίκιος Ἰέρωνι ἐπιγέγραπται, νικήσαντι ἄρματι. Ἄδελον δὲ, εἰς ποῖον ἀγῶνα. Διαστασίσται γὰρ οὐ μετρίως τοῖς πρὸ ἡμῶν. Οἱ μὲν γὰρ οὐδὲ ὄλωσιν αὐτὸν φασιν ἐπινίκιον εἶναι· Τίμαιος δὲ, θυσιαστήριον (sic Bæckh. pro vulg. χαριστήριον)· Καλλιμάχος δὲ, Ὀλυμπιακόν, etc.

155.

Idem ad Nem. I inser.: Τίμαιος τὸν ἐπινίκιον Ὀλυμπικόν εἶναι τοῦτον φησιν, ἀμαρτάνων. Ὁ γὰρ Πίνδαρος ἀντικρυς Νεμειακόν αὐτὸν εἶναι φησιν (v. 8, 9).

Ἄρμα δ' ὀτρύνει Χρομίου Νεμέσ τ' ἄρμασιν νικηφόροι, etc.

FRAGMENTA SEDIS INCERTÆ.

156.

Ælian. H. A. XVII, 15: Τίμαιος δὲ καὶ Νεοκλῆς ὁ ἱατρὸς λέγουσι τὰς φρόνας δύο ἡπάτα εἶχειν· καὶ τὸ μὲν ἀποκτείνειν, τὸ δὲ ἐκείνου πεφυκέναι ἀντίπαλον· σώζειν γάρ.

Clitarchus, octingenti viginti: ut denique Eratosthenes septingenti septuaginta quatuor.

154.

Etiam hocce carmen epinicium « Hieroni » inscribitur, qui curru victoriam reportavit, quo vero ludo non satis liquet. Valde enim discrepant, qui ante nos de hac re egerunt. Sunt etiam, qui omnino negent carmen esse epinicium. Timæus in sacrificiis ad altare cantatum esse dicit, Callimachus vero Olympiacum, etc.

155.

Timæus hoc epinicium Olympiacum esse dicit; qua in re fallitur, nam Pindarus contra Nemeum esse dicit.

FRAGMENTA SEDIS INCERTÆ.

156.

Timæus et Neocles medicus rubetas dicunt duo jecora habere, quorum alterum occidat, alterum illi adversans salutem asserat.

157.

Jul. Pollux Onom. II, 29 sq. : Ἐκλεῖτο δὲ τις κούρα καὶ Ἐκτόρειος κόμη. Περὶ ἧς φησὶν Ἀναξίλαος, τὴν Ἐκτόρειον τὴν ἐφήμερον κόμην. Τίμαιος δὲ τὴν κούραν ταύτην προεστάλθαι μὲν δεῖν περὶ τὸ μέτωπον λέγει, περιχεύσθαι δὲ τῷ τραχήλῳ.

158.

Schol. Venet. Homer. II. Σ, 269: Τῷ δὲ τετάρτῳ θῆκε δύο χρυσοῖο τάλαντα] ἢ διπλῆ, ὅτι οὐκ ἴσον τῷ καθ' ἡμᾶς τάλαντῳ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἦν. Ὡς γὰρ ἤσσαν τοῦ τρίποδος καὶ τοῦ ἵππου καὶ τοῦ

λέβητος τίθεται. Τὸ δὲ τάλαντον νῦν μὲν ρα' δραχμὰς ἔχει· τὸ δὲ παλαιὸν δὲ μὲν Πολέμαρχος, τεσσάρων δραχμῶν· Θεόφραστος δὲ, δεκατεσσάρων· Τίμαιος δὲ, εἰκοσιτεσσάρων.

159.

Athenæus XIV, p. 659, C: Τὸν δὲ Μαίωνα Πολέμων ἐν τοῖς πρὸς Τίμαιον ἐκ τῶν ἐν Σικελίᾳ φησὶν εἶναι Μεγαρέων καὶ οὐκ ἐκ τῶν Νισαίων. Videtur igitur Timæus Mæsonis histrionis et poetæ comici mentionem faciens Sicula et Nisæa Megara confudisse: v. Preller. l. l. p. 84.

157.

Et coma Hectorea, quam Anaxilaus Luxuriantem comam vocat. Timæus vero hujusmodi cæsariem erectam esse oportere ait circa frontem, collo autem circumfundit.

158.

Talentum nunc quidem continet centum viginti drachmas, vetus vero talentum secundum Polemarchum, quatuor, secundum Theophrastum quatuordecim, secundum Timæum viginti quatuor drachmas continebat.

Fragm. 66, p. 207, b, lin. 12 in græcis post verba οὐ προσέρχοντο adde: οὐτὰ τοῦ ἱεροῦ ἐξέρχοντο; et in latinis pro nisi noctu lege: neque templo nisi noctu egrediebantur.

EPHORI

FRAGMENTA.

PROOEMIA.

1.

Polybius IV, 20: Οὐ γὰρ ἡγησίον, μουσικὴν, ὡς Ἐφορός φησιν ἐν τῷ προοίμιῳ τῆς ὄλης πραγματείας, οὐδαμῶς ἀρμόζοντα λόγον αὐτῷ βίβλας, ἐπ' ἀπάτη καὶ γοητεία παρεισῆχθαι τοῖς ἀνθρώποις. Cf. Athenæus XIV, p. 626, et Agrippa De Vanit. Scient. c. 17.

2.

Harpocration: Ἀρχαίως, Ἰσοκράτης Πανηγυρικῶ· «Τὰ τε παλαιὰ καινῶς διεξελθεῖν, καὶ περὶ τῶν νεωστὶ γεγεννημένων ἀρχαίως εἰπεῖν.» Ἐνιοὶ μὲν φασὶ σημαίνειν ἀρχαιοτρόπως, τουτέστιν ἀρχαιοτέροις ὀνόμασι χρῆσθαι. Ἐφορός ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Ἱστοριῶν τρόπον τινα ἐξηγήσατο, φησὶ (l. φήσας) περὶ τῶν ἀρχαίων πραγμάτων τοὺς νεωτέρους διεξέρχεται. «Περὶ μὲν γὰρ τῶν καθ' ἡμᾶς γεγεννημένων, φησὶ, τοὺς ἀκριβέστατα λέγοντας πιστοτάτους ἡγοῦμεθα, περὶ δὲ τῶν παλαιῶν τοὺς οὕτω διεξιόντας ἀπιθανωτάτους εἶναι νομίζομεν, ὑπολαμβάνοντες οὕτε τὰς πράξεις ἀπάσας, οὕτε τῶν λόγων τοὺς πλείστους εἰκὸς εἶναι μνημονεύεσθαι διὰ τοσούτων.» Cf. idem v. Καινῶς et Suidas v. Καινός, et Phot. Lex. p. 94.

3.

Polybius XII, 27: Ὁ μὲν γὰρ Ἐφορός φησιν, εἰ

δυνατὸν ἦν αὐτοὺς (scil. rerum scriptores) παρῆναι πᾶσι τοῖς πράγμασι, ταύτην δὲ διαφέρειν πολὺ τῶν ἐμπειριῶν.

4.

Polybius IX, 1: Τὸν μὲν γὰρ φιλήκοον ὁ γενεαλογικὸς τρόπος ἐπισπᾶται· τὸν δὲ πολυπράγμονα καὶ περιττὸν ὁ περὶ τὰς ἀποικίας καὶ κτίσεις καὶ συγγενείας, καθά που καὶ παρ' Ἐφόρῳ λέγεται, τὸν δὲ πολιτικὸν, ὁ περὶ τὰς πράξεις τῶν ἐθνῶν καὶ πόλεων καὶ δυναστῶν.

5.

Stephanus Byz. s. v. Βοιωτία: Ἐφορός δὲ φησιν ὅτι Ἀθηναῖοι περὶ τὴν ναυτικὴν, Θετταλοὶ περὶ τὴν ἵππικὴν ἐμπειρίαν, Βοιωτοὶ περὶ τὴν τῆς γυμνασίας ἐπιμέλειαν, Κυρηναῖοι δὲ περὶ τὴν διφρευτικὴν ἐπιστήμην ἡσχόληται· ἡμεῖς δὲ περὶ τὴν τῶν νόμων εὐταξίαν. Cf. Eustath. ad Dionys. Perieg. v. 428; Maxim. Tyr. Dissert. VIII, p. 85.

6.

Diodorus Siculus I, 9: Περὶ πρώτων δὲ τῶν Βαρβάρων διέξιμεν, οὐκ ἀρχαιοτέρους αὐτοὺς ἡγοῦμενοι τῶν Ἑλλήνων καθάπερ Ἐφορός εἶρηκεν, ἀλλὰ προδιελθεῖν βουλόμενοι τὰ πλείστα τῶν περὶ αὐτοὺς, ὅπως ἀρξάμενοι τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσι ἱστορουμένων μηδεμίαν ἐν ταῖς ἀρχαιολογίαις ἑτερογενῆ πρᾶξιν παρεμβάλωμεν.

1.

Neque enim arbitrari debemus, quod Ephorus in praefatione universi sui operis scripsit, vocem effutius minime ipso dignam: Musicam ad fraudem et deceptionem fuisse inter homines introductam.

2.

Ἀρχαίως, apud Isocratem Panegyrico: «Tum vetera nova ratione persequi, et de recens aetis antiquo more dicere.» Sunt qui ἀρχαίως significare velint ἀρχαιοτρόπως, id est, antiquis vocabulis uti; quod Ephorus libro primo historiarum, quum recentiores aut scriptores de vetustis rebus disserere, quodam modo exposuit. «Qui de rebus memoria nostra gestis, inquit, accuratissime disserunt, fide dignissimos censemus; at qui res antiquas eodem modo narrant, ad persuadendum ineptissimos putamus: animo praesumentes verisimile non esse, neque omnia facta, nec pleraque dicta tam copiose referri.»

3.

Nam Ephori dictum est, Si posset fieri, ut ipsi, qui scribunt, rebus gerendis omnibus interessent, hanc demum fore

ex omnibus praestantissimam illas cognoscendi rationem.

4.

Etenim qui una legendi voluptate ducuntur, eos (deorum heroumque) generationes attrahunt; multiplicis et recondita doctrinae curiosos, sermo de coloniis antiquis, de conditu urbium, de populorum inter ipsos cognatione; quemadmodum et apud Ephorum alicubi legitur. Virum vero politicum res gestas scire juvat nationum, civitatum et eorum qui populis dominantur.

5.

Baotia... Verum narrat Ephorus, Athenienses ad nauticam, Thessalos ad equestrem, Baotios ad gymnasticam, Cyrenacos autem ad curulem artem se applicuisse: nos autem (Cumani) legibus bene constituendis studemus.

6.

De barbaris autem nationibus primum dicemus, non quod eos antiquiores Graecis arbitramur, ut Ephorus asseruit; sed plerasque res eorum praemittere volumus, ut postea Graecorum historiam ingressi nihil in horum antiquitatibus alienum immisceamus.

7.

Clemens Alexandr. Strom. I, p. 404 : Ἐφορος δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ἱστορικῶν καὶ ἔθνη καὶ γλώσσας πέντε καὶ ἑβδομήκοντα λέγουσιν εἶναι, ἐπακούσαντες τῆς φωνῆς Μωσέως λεγούσης· Ἦσαν δὲ πᾶσαι αἱ ψυχὰς ἐξ Ἰακώβ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα, αἱ εἰς Αἴγυπτον κατελοῦσαι. « Ex ipsis potius Aegyptiorum traditis illam hausisse famam Ephorum, fidem facit Horapollo I, 14 : Οἰκουμένην δὲ γράφοντες, κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ ἑβδομήκοντα δύο χώρας τὰς ἀρχαίας φασὶ τῆς οἰκουμένης. » Marx.

LIBER I.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΩΝ ΚΑΘΟΔΟΣ.

8.

Theo Prog. p. 12 : Διγγημάτων μὲν μυθικῶν καὶ παρὰ Ἐφόρῳ ἐν τῇ πρώτῃ, τὸ περὶ τῶν πεντήκοντα Θεστίου θυγατέρων, αἷς ἀπάσαις παρθένοις οὖσαις φησὶν ἅμα μιγῆναι τὸν Ἡρακλέα.

9.

Schol. Apollonii Rhod. I, vs. 1168 : Ἐφορος ἐν πρώτῳ παραδέδωκεν αὐτὸν (Herculem) δι' Ὀμφάλην καταλελειφθαι. Idem vs. 1289 : Ἐφορος ἐν τῇ ε' (leg. α') φησὶν αὐτὸν ἐκουσίως ἀπολελεῖσθαι πρὸς Ὀμφάλην τὴν Λυδῶν βασιλεύουσαν.

9 a.

Plutarch. Camill. 19 : Thargelionis dies vigesimus tertius felix Græcis, infustus sæpius barbaris fuit : Καὶ Καρχηδόνοι περὶ Σικελίαν ὑπὸ Τιμολέοντος ἠτῶντο τῇ ἑβδόμῃ φθίνοντες· περὶ ἦν δοκεῖ καὶ τὸ Ἴλιον ἀλῶναι, ὡς Ἐφορος καὶ Καλλισθένης καὶ Δαμάστῃς καὶ Φύλαρχος ἱστορήκασιν. Cf. Aelian. V. H. II, 24.

7.

Ephorus autem et alii multi historici, et gentes et linguas dicunt septuaginta quinque, quum audiissent vocem Mosis dicentis : Erant autem omnes animæ ex Jacob septuaginta quinque, quæ descenderunt in Aegyptium.

LIBER I.

HERACLIDARUM DESCENSUS.

8.

Narrationes autem fabulosæ. . et illa de quinquaginta Thestiadibus, apud Ephorum in primo, cum quibus, quum adhuc essent virgines, universis simul Herculem concubuisse existimat.

9.

Ephorus libro primo dicit Herculem volentem remansisse apud Omphalen, Lydorum reginam.

9 a.

Et Carthaginienses in Sicilia a Timoleonte victi sunt die septimo ultimæ mensis decadis; eodem die Ilium quoque captum esse perhibetur, ut Ephorus, Callisthenes, Damastes, Phylarchus narraverunt.

10.

Dyman, tribus Doriensium. Fuerunt autem tres, Hyl-

10.

Stephanus Byz. : Δυμᾶν, φύλον Δωριέων· ἦσαν δὲ τρεῖς, Ὑλλεῖς καὶ Πάμφυλοι καὶ Δυμᾶνες, [ἐξ Ἡρακλέους, καὶ προσετέθη ἡ Ὑρνίθια,] ὡς Ἐφορος α'. « Αἰγίμιος γὰρ ἦν τῶν περὶ τὴν Οἴτην Δωριέων βασιλεύς· ἔσχε δὲ δύο παῖδας Πάμφυλον καὶ Δυμᾶνα, καὶ τὸν τοῦ Ἡρακλέους Ὑλλὸν ἐποίησατο τρίτον, χάριν ἀποδοῦς, ἀνθ' ὧν Ἡρακλῆς ἐκπεπωκότα κατήγαγεν. » Οἱ οἰκοῦντες, Δυμᾶνες· καὶ Δύμανις τὸ θηλυκὸν καὶ Δύμανα.

11.

Schol. Pindari Pyth. V, 101 : Ἀπὸ Σπάρτας ὄθεν γεγενναμένοι Ἴκοντο Θήρανδε φῶτες Αἰγείδαι ἐμοὶ πατέρες, οὐ Θεῶν ἄτερ.] Διτταὶ αἱ τῶν Θήβηθεν Αἰγείδων εἰς Σπάρτην ἀφίξεις· προτέρα μὲν ἢ σὺν τοῖς Δωριεῦσι καὶ Ἀριστοδήμῳ, ἧς μέμνηται Ἐφορος ἐν τῇ πρώτῃ λέγων, Ὑλλὸν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀποτυγχόντας τῆς ἐπὶ Σπάρτην στρατείας ἐπερωτῶν τὸν θεὸν τίνας τῶν Ἑλλήνων ποιήσονται πρὸς τὴν καθόδον συμμαχούς· τὸν δὲ ἀνελεῖν, τοὺς ὑπὸ Ἡρακλέους εὐεργετηθέντας· πρώτους δὲ τούτους κελεῦσαι Αἰγείδας παρακαλεῖν· ὑπολαμβάνοντας δὲ ταῦτα εὐλόγως προσεταχέναι τὸν θεὸν ἔλθειν εἰς τὰς Ἀθήνας πρῶτον εἰδόντας Θεσέα τὸν Αἰγείως μέγιστα πάντων ὑφ' Ἡρακλέους εὐεργετημένον, εὖ δ' ἔχειν τὴν μαντείαν νομίζοντας καὶ πρώτους τοὺς Θεσείως τοῦ Αἰγείως ἀπογόνους ἐκάλουν πρὸς τὸ μὴ τῆς καθόδου διαμαρτεῖν.

12.

Schol. Euripid. Phœniss. vs. 7, de Harmonia : Ἐφορος δὲ Ἡλέκτρας καὶ Ἀτλαντος αὐτὴν εἶναι λέγει· Κάδμῳ δὲ παραπλέοντα τὴν Σαμοθράκην ἀρπάσαι αὐτὴν· τὴν δὲ ἐξ ἐκ τῆς μητρὸς ὀνομάσαι

lenses, Pamphyli, et Dymanes [ex Hercule, addita etiam est Hyrnithia], teste Ephoro libro primo : « Aegimius « enim circa CElam Doriensium erat rex : geminos autem « habuit filios Pamphylium et Dymana, et Hyllum Hercu- « lis filium tertium adoptavit, hanc gratiam referens ideo, « quod ipsum Hercules regno ejectum restituerat. » Incolæ, Dymanes et genere feminino Dymanis et Dymana.

11.

Duæ sunt Aegidarum ex Thebis in Spartam expeditiones. Et prior quidem cum Doriensibus facta est et cum Aristodemus; de qua tradit Ephorus libro primo, Hyllum atque reliquos, quibus direpta esset in Spartam expeditio, quæsisse ex deo, quinam Græcorum ad reditum tentandum societate sibi adjungendi essent; hunc vero respondisse, eos, in quos Hercules beneficia contulisset, et primos jusse Aegidas auxilio advocari. Existimant autem prudenter deum mandasse ut primum Athenas perfiscerentur, memores Theseum omnium maxime ab Hercule beneficiis auctum esse; ideoque ratos bene percepisse oraculum, primos Thesei, qui est Aegæi filius, nepotes advocasse, ne frustra reditum tentarent.

12.

Ephorus Harmoniam Electræ et Atlantis filiam dicit, eamque raptam esse a Cadmio Samothraciam præterna-

τὰς Ἡλέκτρας πύλας· καὶ νῦν ἔτι ἐν τῇ Σαμοθράκῃ ζητοῦσιν αὐτὴν ἐν ταῖς ἑορταῖς. Quæ ad primum librum Marx retulit, quod post mortem Eurysthei Heraclidæ habitasse dicuntur ad portas Electricidas. V. Pherecyd. ap. Anton. Lib. c. 23.

13.

Schol. Pindar. Pyth. I. I. (v. Fr. 11): Ἐπειτα Ἐφορός φησιν τὸν Ἀριστόδημον διὰ τῆς Βοιωτίας πορευόμενον καταλαβεῖν θύοντάς τινας τῶν Θηβαίων παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ τοῦ κήρυκος ἀκούσαντα τοῖς Αἰγείδαις εὐχομένου τὰ ἀγαθὰ, λαβεῖν περὶ τῆς μαντείας ἔννοιαν, καὶ νομίσαντα δεῖν, ἐπειδὴ τοὺς Ἀθήνηθεν Αἰγείδας πρώτους παρακαλοῦντες διήμαρτον, τοὺς ἐκ τῶν Θηβῶν συμμάχους μετελθεῖν προτέρους· κατὰ τύχην δὲ ταύτῃ τῇ στρατείᾳ τῶν Ἡρακλειδῶν τὴν Πελοπόννησον κατασχόντων, ἤγοῦντο τὸ μαντεῖον εἰρησθαι περὶ τῶν ἐν Θήβαις Αἰγείδων.

« Et alium Pindari locum illustrem Ephorus exposuisse videtur, Isthm. VII, 18, ubi *Thebas* alloquitur: Ἡ Δωριδ' ἀποικίαν ἀνίξ' ὄρθῳ Ἐστασας ἐπὶ σφυρῷ Λακιδαιμονίων, ἔλον δ' Ἀμύκλας Αἰγείδαι, σέθεν ἰκγονοί, Μαντεύμασι Πυθίοις. » Marx.

14.

Strabo IX, p. 653, de Naupacto: Ὀνόμασται δ' ἀπὸ τῆς ναυπηγίας τῆς ἐκεῖ γενομένης, εἴτε τῶν Ἡρακλειδῶν ἐκεῖ ναυπηγησάμενων, εἴθ' ὡς φησιν Ἐφορός, Λοκρῶν ἔτι πρότερον παρασκευασάντων. Eadem Eustathius ad Il. B, 276. Negligentius Steph. Byz. v. Ναυπακτος, ἀπὸ ναυπηγίας τῶν Ἡρακλειδῶν, ὡς Στράβων καὶ Ἐφορός.

15.

Strabo VIII, p. 547 seqq. edit. Almelov.:

vigante; hanc vero in matris honorem portas Electricidas appellasse; atque etiam nunc Samothracæ festis suis eam quærun.

13.

Deinde Ephorus tradit Aristodemum per Bœotiam proficiscentem deprehendisse Thebanorum aliquos ad viam sacrificantes, et quum audiisset præconem Ægidis salutem precantem, de oraculo cogitasse, atque quoniam Ægidis Athenis in auxilium advocatis, conatu excidissent, in animum sibi induxisse, Thebanos potius Ægidas adsciscendos esse. Et quum Heraclidæ secunda fortuna utentes hac expeditione Peloponnesi potirentur, oraculum de Thebanis Ægidis pronuntiatum esse statuerunt.

14.

A navibus ibi compactis appellata est (Naupactus): sive ibi classem Heraclidæ sunt fabricati, sive iis priores Loeri, quod Ephorus putat.

Naupactus,..... sic dicta quod Heraclidæ ibi classem compegerint, auctoribus Ephoro et Strabone.

15.

Quam subijciam, Ephori est narratio. Ætolus a Salmo- neo Epeorum atque Pisæorum rege ex Elea ejectus, in Ætoliam abiit, eique hoc a se nomen fecit, et quæ ibi sunt urbes condidit. Ab hoc genus duxit Oxylus, amicitia junctus Temeno Heraclidæ et ejus comitatu: his ille

Ταῦτα Ἐφορός δὲ φησιν, Αἰτωλὸν ἐκπεσόντα ὑπὸ Σαλμωνέως τοῦ βασιλέως Ἐπειῶν τε καὶ Πισατῶν ἐκ τῆς Ἡλείας εἰς τὴν Αἰτωλίαν, ὀνομάσαι τε ἀφ' ἐκτουτὴν τὴν γῶραν, καὶ συνοικίσαι τὰς αὐτοῦ πόλεις· τούτου δ' ἀπόγονον ὑπάρξαντα Ὄξυλον φίλον τοῖς περὶ Τήμενον Ἡρακλειδαῖς, ἠγγήσασθαι τε τῶν ὁδῶν κατιοῦσιν εἰς Πελοπόννησον, καὶ μερίσαι τὴν πολεμίαν αὐτοῖς γῶραν, καὶ τὰλλα ὑποθέσθαι τὰ περὶ τὴν κατάκτησιν τῆς γῶρας· ἀντὶ δὲ τούτων λαβεῖν χάριν, τὴν εἰς τὴν Ἡλείαν κάθοδον προγονικὴν οὔσαν· κατελθεῖν δὲ ἀθροίσαντα στρατιὰν ἐξ Αἰτωλίας ἐπὶ τοὺς κατέχοντας Ἐπειοὺς τὴν Ἥλιν· ἀπαντησάντων δὲ τῶν Ἐπειῶν μεθ' ὄπλων, ἐπειδὴ ἀντίπαλοι ἦσαν αἱ δυνάμεις, εἰς μονομαχίαν προελθεῖν κατὰ ἔθος τι παλαιὸν τῶν Ἑλλήνων, Πυραίχιμην Αἰτωλῶν, Δέγμενον δ' Ἐπειῶν· τὸν μὲν Δέγμενον μετὰ τόξου ψιλὸν, ὡς περιεσόμενον βραδίως ὀπλίτου διὰ τῆς ἐκβολῆς· τὸν δὲ μετὰ σφενδόνης καὶ πήρας λίθων, ἐπειδὴ κατέμαθε τὸν ὄλον· τυχεῖν δὲ νειωστὶ ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν εὐρημένον τὸ τῆς σφενδόνης εἶδος μακροβλωτέρας δ' οὔσης τῆς σφενδόνης, πεσεῖν τὸν Δέγμενον, καὶ κατασχεῖν τοὺς Αἰτωλοὺς τὴν γῆν, ἐκβαλόντας τοὺς Ἐπειοὺς· παραλαβεῖν δὲ καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ὀλυμπιάσιν, ἣν εἶχον οἱ Ἀχαιοί· διὰ τε τὴν Ὄξυλου φίλιαν πρὸς τοὺς Ἡρακλειδας, συνομολογηθῆναι βραδίως ἐκ πάντων μεθ' ὄρκου τὴν Ἡλείαν ἱερὰν εἶναι τοῦ Διός· τὸν δ' ἐπιόντα ἐπὶ τὴν γῶραν ταύτην μεθ' ὄπλων, ἐναγῆ εἶναι· ὡς δ' αὐτῶς ἐναγῆ καὶ τὸν μὴ ἐπαμύνοντα εἰς δύναμιν· ἐκ δὲ τούτου καὶ τοὺς κτίσαντας τὴν Ἡλείων πόλιν ὕστερον, ἀτελίχιστον εἶναι, καὶ τοὺς δι' αὐτῆς τῆς γῶρας ἰόντας στρατοπέδῳ, τὸ ὄπλα παραδόντας, ἀπολαμβάνειν μετὰ τὴν ἐκ τῶ ὄρων ἐκβασιν (Cf. Polyb. IV, 73; Diodor. XIV, 17.

revertentibus in Peloponnesum itinerum ductor, et hostium agros distribuit aliaque subjecit consilia ad potendum ea regione pertinentia. Pro qua ei opera id relatum est gratiæ, ut in Elidem postliminio reduceretur majorum suorum jure ad se pertinentem. Rediit ergo contracto adversum Epeos Elidem tunc tenentes exercitu Ætolorum. Quumque armati occurrissent Epei, et par esset utrique exercitui robor, vetusta quadam Græcorum consuetudine ad singulare certamen progressi sunt, Pyraclima Ætolus, et Degmenus Epeus: hic levi armatura fretus, soloque instructus arcu, quod eminus sagittis se facile victoriam a gravis armaturæ adversario speraret reportaturum; ille funda, marsupioque lapidum pleno (recens tum bono casu invento ab Ætolis fundæ usu), ubi dolum animadvertit. Quia vero fundæ longius quam arcus perferuntur jactus, cecidit Degmenus, et expulsis Epeis Ætoli eam obtinuerunt regionem. Iidemque templi etiam tum Olympici susceperunt procurationem ante ab Achæis obitam; et propter Oxylis cum Heraclidis amicitiam nullo negotio impetratum ab universis fuit, ut jurejurando interposito profiterentur Eleorum dittonem Jovi esse sacram: qui eam armata vi incesseret, nefarium habendum: eodemque loco, qui id scelus non pro virili ulcisceretur. Unde consecutum est, ut, qui urbem Elidem postea temporis condiderunt, nullis eam cingerent muris: et qui exercitu per Eleam iret,

Pausan. V, 8). Ἰφιδόν τε θείναι τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα, ἱερῶν ὄντων τῶν Ἡλείων· ἐκ δὲ τῶν τοιούτων αὐξήσιν λαβεῖν τοὺς ἀνθρώπους· τῶν γὰρ ἄλλων αἰεὶ πολεμούντων πρὸς ἀλλήλους, μόνοις ὑπάρξει πολλὴν εἰρήνην· οὐκ αὐτοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ξένοις, ὅσπερ καὶ εὐανδρῆσαι μάλιστα πάντων παρὰ τοῦτο. Φεῖδωνα δὲ τὸν Ἀργεῖον, δέκατον μὲν ὄντα ἀπὸ Τημένου, δυνάμει δ' ὑπερβεβλημένον τοὺς κατ' αὐτὸν, ἀφ' ἧς τὴν τε λήξιν ὄλην ἀνέλαβε τὴν Τημένου δισπασμένην εἰς πλείω μέρη· καὶ μέτρα ἐξεῦρε τὰ Φεῖδωνεῖα καλούμενα, καὶ σταθμούς, καὶ νόμισμα κεχαραγμένον, τό τε ἄλλο, καὶ τὸ ἀργυροῦν· πρὸς τούτοις, ἐπιθέσθαι καὶ ταῖς ὑφ' Ἡρακλέους αἰρεθείσαις πόλεσι, καὶ τοὺς ἀγῶνας ἀξιοῦν τιθέναι αὐτὸν, οὓς ἐκείνος ἐθήκε· τούτων δὲ εἶναι καὶ τὸν Ὀλυμπιακὸν· καὶ ὁ βιασάμενον ἐπελθόντα θείναι αὐτὸν, οὔτε τῶν Ἡλείων ἔχοντων ἔπλα ὥστε κωλύειν, διὰ τὴν εἰρήνην, τῶν τε ἄλλων κρατουμένων τῇ δυναστείᾳ· οὐ μὴν τοὺς γε Ἡλείους ἀναγράψαι τὴν θέσιν ταύτην· ἀλλὰ καὶ ἔπλα κτήσασθαι διὰ τοῦτο, καὶ ἀρξάμενους ἐπικουρεῖν σφίσι αὐτοῖς· συμπράττειν δὲ καὶ Λακεδαιμόνους, εἴτε φρονήσαντας τῇ διὰ τὴν εἰρήνην εὐτυχίᾳ, εἴτε καὶ συνεργοὺς ἔξω νομίσαντας πρὸς τὸ καταλύσαι τὸν Φεῖδωνα ἀφρημένον αὐτοῦς τὴν ἡγεμονίαν τῶν Πελοποννησίων, ἣν ἐκείνοι προεκέκτηντο· καὶ ὁ καὶ συγκαταλύσαι τὸν Φεῖδωνα· τοὺς δὲ συγκατασκευάσαι τοῖς Ἡλείοις τὴν τε Πισάτιν, καὶ τὴν Τριφυλίαν.

16.

Strabo VIII, c. 8, § 5, p. 597 fin.: Οὐκ ἄστοπον δ' ἴσως καὶ τοὺς οἰκιστὰς προσθεῖναι τῶν τὴν Πελοπόννησον οἰκούντων, οὓς εἶπεν Ἐφορος, τοὺς μετὰ τὴν Ἡρακλειδῶν κάθοδον· Κορίνθου μὲν Ἀλήτην, Σικυῶνος δὲ Φάλλκην, Ἀγαίας δὲ Τισαμενὸν, Ἡλιδος δ' Ὀξύλον, Μεσσήνης δὲ Κρεσφόντην, Λακεδαιμόνος

δ' Εὐρυσθένη καὶ Προκλή, Ἀργους δὲ Τήμενον, καὶ τῶν περὶ τὴν Ἀκτὴν Αἰγαίον (?) καὶ Δηϊφόντην.

Cf. quæ habent Pausan. II, 18; VII, 6; Polyb. II, 41; Strabo VIII, p. 588; Scymnus Chius 530 sqq., qui omnes, monente Marxio, Ephorum ante oculos habuisse videntur.

17.

Schol. Platon. p. 368, in explicatione proverbii Διὸς Κόρινθος præter Aristophanem laudat καὶ Ἐφορον ἐν α' Ἱστοριῶν. Quare apponere liceat Schol. Pind. Nem. VII, 155: Ἀλήτης ἐλθὼν περὶ τῆς ἐν Κορίνθῳ βασιλείας προσῆλθε τῷ μαντείῳ τῷ ἐν Δωδώνῃ, ὃ ἐστὶ τοῦ Διὸς, καὶ ἐχρησεν αὐτῷ τότε κρατήσῃν, ὅτε τις δῶ βῶλον γῆς· ἐπιθέσθαι δὲ ἡμέρα πολυστεφάνῳ. Ἐλθὼν οὖν ἐν Κορίνθῳ ἤτει τινα ἀγροῖκον ἄρτον ὁ Ἀλήτης. Ὁ δὲ λαβὼν βῶλον ἔδωκεν. Ἐτελείτο δὲ καὶ θυσία τοῖς νεκροῖς ἐν Κορίνθῳ, δι' ἣν τῆς πόλεως ἐν μνήμασιν οὕτως ἐπέρχεται ὁ Ἀλήτης, καὶ εὔρε Κρέοντος θυγατέρας περὶ συνθήκας γενομένηας. Ἐφησέ τε, ἐάν κρατήσῃ, ἔξω τὴν νεωτέραν αὐτῶν πρὸς γάμον. Καὶ πείθεται ἡ κόρη, καὶ προδίδωσι τὴν πόλιν, τὰς πύλας ἀνοξίασα, καὶ κρατεῖ ὁ Ἀλήτης, καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν, Διὸς Κόρινθον, ἐπειδὴ διὰ τῆς μαντείας τοῦ Διὸς ἡ ἀρχὴ εἰς αὐτὸν ἦλθε. De Alete Corinthiorum urbeposito cf. Pausan. II, 4, p. 193, Schol. Pind. Ol. XIII, 17, Conon. 26, Wesseling. ad Diodor. II, p. 636.

18.

Strabo VIII, p. 560: Φησὶ δ' Ἐφορος καὶ τοὺς κατασχόντας τὴν Λακωνικὴν Ἡρακλειδάς, Εὐρυσθένη τε καὶ Προκλή, διελεῖν εἰς ἑξή μέρη, καὶ πολιῶσαι τὴν χώραν· μίαν μὲν οὖν τῶν μερίδων τὰς

arma Eleis traderet, egressusque eorum fines reciperet; et Iphitus Olympicum certamen institueret consecralis ad hanc modum Eleis. Ista in causa fuerunt, cur Elei crederent. Reliquis enim continenter in se bella gerentibus, solis Eleis perpetua fuit pax; neque ipsis modo, sed et eorum hospitibus. Quamobrem maxima ibi hominum copia exstitit. At vero Phido Argivus, decimus a Temeno, et omnibus suæ tempestatis principibus potentia præstans (qua usus et totam Temeni successionem in plures divulsam partes ad se recepit, et mensuras invenit, quæ Phidoneæ dicuntur, atque pondera, et monetam cum aliam, tum argenteam procudit): is ergo Phido præter alia facinora adortus est etiam eas urbes, quas quondam Hercules cæperat, sibi que hoc vindicavit ut ea ipse certamina procuraret, quæ ab Hereule fuerant instituta: de quorum numero fuit etiam Olympicum. Et quidem in Olympiam profectus obtinuit, ut ipse certamini isti præesset, quum neque Eleis ad propulsandum arma essent, in diuturna versatis pace, neque aliis, quos ille sua potentia oppresserat. Elei autem non retulerunt in tabulas istam certaminis celebrationem, sed armis paratis defendere sese cæperunt, usi ad hoc auxilio Lacedæmoniorum:

sive hi Eleorum felicitati a pace profectæ invidabant, sive horum subsidio se Phidonem sperabant dejecturos, qui ipsis pristinum in Peloponnesios principatum ademerat. Sane et ope usi Eleorum Spartani Phidonem everterunt et Eleis ad obtinendam Pisatidem ac Triphyliam adiumento fuerunt.

16.

Fortassis haud absurde eos commemoravero hic, qui ab Ephoro dicuntur conditores auctoresque civitatum in Peloponneso post reditum Heraclidarum. Ii fuerunt, Corinthi Aletes, Sicyonis Phalces, Achææ Tisamenus, Elidis Oxylus, Messenæ Cresphontes, Lacedæmonis Eurysthenes ac Procles, Argorum Temenus, in littore sitæ regionis Ægeus et Deiphontes.

17.

Jovis Corinthus, prov. Ephorus libro primo Historiarum.

18.

Ephorus tradit Heraclidas Laconica partem, Eurysthenem et Proclen, regionem in sex partes divisisse et urbibus frequentasse; atque harum partium unam, scilicet

Λυμάκλας ἐξαιρετον δοῦναι τῷ προδόντι αὐτοῖς τὴν Λακωνικὴν, καὶ πείσαντι τὸν κατέχοντα αὐτὴν, ὑπόσπονδον ἀπελθεῖν μετὰ τῶν Ἀγαιῶν εἰς τὴν Ἰωνίαν· τὴν δὲ Σπάρτην βασιλεῖον ἀποφῆναι σοῖσιν αὐτοῖς· εἰς δὲ τὰς ἄλλας πέμψαι βασιλείας, ἐπιτρέψαντας δέχεσθαι συνοίκους τοὺς βουλομένους τῶν ξένων, διὰ τὴν λειπανδρίαν· χρῆσθαι δὲ Λατὶ μὲν ὄ[χ]ρωματι, Ἐπιδαύρω (vel Γυθείω) δὲ ἐμπορίω διὰ τὸ εὐλίμενον, Ἀίγυι δὲ πρὸς τοὺς πολεμίους [ἐπιτειγισμῶ, ταύτην] γὰρ ἔμπορεῖν τοῖς κύκλω [πολεμίοις], Φάριδι δὲ [εἰς συνόδους] ἀπὸ τῶν ἐντὸς ἀσφάλειαν ἐχούσῃ· ὑπακούοντας δ' ἅπαντας τοὺς περιοίκους Σπαρτιατῶν, ὅμοις ἰσονόμους εἶναι, μετέχοντας καὶ πολιτείας καὶ ἀρχείων· καλεῖσθαι δὲ εἰλωτας· Ἄγιν δὲ τὸν Εὐρυσθένην ἀφελῆσθαι τὴν ἰσοτιμίαν, καὶ συντελεῖν προστάξει τῇ Σπάρτῃ· τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὑπακοῦσαι, τοὺς δ' Ἐλείους, τοὺς ἔχοντας τὸ Ἔλος, ποιησαμένους ἀπόστασιν, κατὰ κράτος ἀλῶναι πολέμῳ, καὶ κροθῆναι δούλους ἐπὶ τακτοῖς τισιν, ὥστε τὸν ἔχοντα μήτ' ἐλευθεροῦν ἔξιναι, μήτε πωλεῖν ἔξω τῶν ὄρων τούτους· τοῦτον δὲ λεγθῆναι τὸν πρὸς τοὺς Ἐλῶντας πολεμον. Hunc Strabonis locum lacunis misere mutilatum sic exhibui ut C. O. Müller. in Dor. I, p. 94 eum restituendum putat.

19.

Strabo VIII, p. 562: Ἑλλάνικος μὲν οὖν Εὐρυσθένη καὶ Προκλέα φησὶ διατάξαι τὴν πολιτείαν. Ἐφορος δ' ἐπιτιμᾷ, φήσας, Λυκούργου μὲν αὐτὸν μηδ' αὐτοῦ μισθῆσθαι· τὰ δ' ἐκείνου ἔργα τοῖς μὴ προσήκουσιν ἀνατιθέναι· μόνῳ γοῦν Λυκούργῳ ἱερὸν

* Hunc p. 561. D. Philononum dicit, de quo vide quae sunt ap. Nicol. Dam. p. 40. Orell., et Supplem. p. 30, ex Ephoro, ut censet Marx.

Amyclas, praemio dedisse ei qui Laconicam ipsis prodiderat persuaseratque eam tunc obtinenti, ut certis pactis firmatis cum Achaëis in Ioniam discederet: Spartam sibi pro regia destinasse: in reliquas urbes dimisisse reges, qui civibus permitterent, ut quosvis peregrinos inquilinorum loco reciperent, motos penuria hominum incolentium: et Laide quidem usos esse castello, Epidaurò (vel Gythio) autem emporio propter praclarum ejus portum, Ægye propugnaculo contra hostes, quippe qui locus confinis esset hostibus circumhabitantibus, Pharide denique conventiculo, quum tuta esset ab iis, qui intus erant: atque ita obtemperasse Spartanis omnes, qui eos accolabant, vicinos, et in societatem aequalitatemque legum, reipublicae et curiae ab iis admissos fuisse, Helotasque appellatos. Verum ab Agide Eurysthenis filio id juris eis ademptum: jussosque fuisse Lacedaemoniis tributum pendere. Elcos qui Helos tenebant, reliquis parentibus, mandato solos rebellasse, debellatosque servituti addictos fuisse certis quibusdam conditionibus, ut talem servum neque libertate donare liceret domino, neque extra fines vendere. Ei bello nomen fuit bellum contra Helotas.

19.

Proinde Hellenicus Eurysthenem et Proclum auctores facit reipublicae Spartanae. Quem Ephorus increpans ait,

ἰδρῦσθαι, καὶ θύεσθαι κατ' ἔτος· ἐκείνοις δὲ, καίπερ οἰκισταῖς γενομένοις, μηδὲ τοῦτο δεδῶσθαι, ὥστε τοὺς ἀπ' αὐτῶν, τοὺς μὲν Εὐρυσθενίδας, τοὺς δὲ Προκλείδας καλεῖσθαι· οὐδ' ἀρχηγέτας νομισθῆναι, ὅπερ πᾶσιν ἀποδέδοται τοῖς οἰκισταῖς. . . . Καὶ αἰτίαν τούτου λέγει, ὅτι ἐπήλυδας ἀνθρώπους δεξάμενοι οἱ ἐκείνων ἐδυνάστευσαν.

Posteriora verba editores fere omnes sic resarciunt: — καλεῖσθαι Ἀγίδας δ' ἀπὸ Ἀγίδος τοῦ Εὐρυσθένους· τοὺς δ' Εὐρυπωιντίδας, ἀπὸ Εὐρυπωίντος τοῦ Προκλείου. Τοὺς μὲν γὰρ δυναστεῦσαι δικαίως· τοὺς δὲ, δεξαμένους ἐπήλυδας ἀνθρώπους, οἱ ἐκείνων δυναστεῦσαι. Ὅθεν οὐδ' ἀρχηγέτας νομισθῆναι, ὅπερ πᾶσιν ἀποδέδοται τοῖς οἰκισταῖς. Cf. Plutarch. Lysand. c. 24, Pausan. III, 2, Herodot. VII, 204, VIII, 131.

20.

Strabo VIII, p. 554: Ἐφορος δὲ τὸν Κρεσφρόντην, ἐπειδὴ εἶλε Μεσσήνην, διελθὲν φησιν εἰς πέντε πόλεις αὐτὴν, ὥστε τὴν Στενύκλαρον μὲν ἐν τῷ μέσῳ τῆς χώρας ταύτης κειμένην, ἀποδείξει βασιλεῖον αὐτῷ τῆς βασιλείας, πέμψαι δὲ ἐς Πύλον τε καὶ Ῥίον [καὶ Μεσόλαν καὶ] Ἰαμίτιν ποιήσοντας ἰσονόμους πάντας τοῖς Δωριεῦσι τοὺς Μεσσηνίους. (Ita Odofr. Müller. Doriens. I, p. 95 textum constituit.) Ἀναξισπαθούτων δὲ τῶν Δωριέων μεταγρόντα μόνην τὴν Στενύκλαρον νομίσει πόλιν· εἰς τοῦτο δὲ τοὺς Δωριεῖας συναγαγεῖν ἅπαντας. Cf. Pausan. IV, 3.

21.

Stephanus: Ἀρίσθη, πόλις τῆς Τρωάδος. . . . Κεφάλων δὲ φησιν ὅτι Δάρδανος ἀπὸ Σαμοθράκης ἔλθων εἰς τὴν Τρωάδα τὴν Τεύκρου τοῦ Κρητὸς θυγατέρα

eum, praeterita Lycurgi mentione, facta ipsius alienis adscripsisse: nam soli Lycurgo templum esse dicatum, et quotannis sacrificari: illis, quamvis Spartam condiderint, ne hoc quidem concessum esse, ut, qui ab iis propagati sunt, Eurysthenidae ac Proclidae nuncuparentur. Agidas enim nomen habere ab Agide, Eurysthenis, Eurypontidas autem ab Euryponte, Proclis filio. Et hos quidem juste regnasse, illos vero, adscitis advenis hominibus, eorum ope imperium obtinuisse. Quare eos neque principes auctoresve civitatis dici, quod omnibus tamen urbium conditoribus deferretur.

20.

Ephorus narrat Cresphontem, Messene potitum, eam in quinque partes divisisse, atque Stenyclarum sitam in medio regionis regiam sibi designasse, et Pylum, Rhium, Mesolam et Hyamitin misisse qui omnibus Messeniis idem cum Doriensibus jus eandemque leges facerent: quod quum indigne ferrent Dorienses, mutato eum consilio solam Stenyclarum urbem jure Doriensium donasse; eoque facto omnes Dorienses in unum fuisse collectos.

21.

Arisbe, urbs Troadis. . . . Cephalo tradit, Dardanum ex Samothracia venisse in Troadem, et Arisben Teucrici, Cre-

γαμει Ἀρίσθην. Ἑλλάδικος (v. fr. 130) δὲ Βάτειαν αὐτὴν φησιν. Ἔστιν ἑτέρα ἐν Λέσβῳ ἀπὸ Ἀρίσθης τῆς Μάικαρος θυγατρὸς. Ἐφορος δὲ Μέρπος αὐτὴν γενεαλογεῖ, καὶ πρῶτην Ἀλεξάνδρῳ τῷ Πριάμου γαμηθῆναι. Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἰάζων Ἀρίσθην καλεῖ ἐν πρώτῃ (c. 151).

Luxatus est locus, et sic constituendus videtur
Marxio: Ἑλλάδικος δὲ Βάτειαν αὐτὴν φησιν. Ἐφορος δὲ ... γαμηθῆναι. Ἔστιν ἑτέρα ... πρώτῃ.

22.

Harpocration: Κέβρην, πόλις τῆς Τρωάδος, Κυμαίων ἀποικία, ὡς φησιν Ἐφορος ἐν τῇ πρώτῃ.

23.

Schol. Plat. Ruhnk. p. 322: "Ὅτι Κᾶρες πρῶτοι δοκοῦσι μισθοφορῆσαι. Quapropter Homerus (II. IX, 378), Ἐν Κάρῳ αἴση. Et Archilochus λέγων· Καὶ δὴ πικυρος ὥστε Κᾶρ κεκλήσομαι. Καὶ Ἐφορος ἐν α' Ἱστοριῶν.

24.

Josephus Ant. Jud. I, 4 (T. I, p. 18 Haverc.): Ἡσιόδος τε καὶ Ἐκαταῖος καὶ Ἑλλάδικος καὶ Ἀκουσθικός καὶ πρὸς τούτοις Ἐφορος καὶ Νικόλαος ἱστοροῦσι τοὺς ἀρχαίους ζήσαντας ἔτη χιλία. Hæc repetierunt Eusebius Præp. Ev. IX, 13, p. 415 Colón., Syncellus Chron. p. 43.

Plinius VII, 48: "Ephorus (ait) Arcadum reges CCC annos vixisse." Eadem habet Censorinus De die nat. cap. XVII.

LIBER II.

25.

Harpocration Ἀπατούρια: Ἐφορος ἐν δευτέρῳ ὡς διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν ὀρίων ἀπάτην γενομένην· ὅτι πολεμοῦντων Ἀθηναίων πρὸς Βοιωτοὺς ὑπὲρ τῆς τῶν Μελαινῶν χώρας, Μέλανθος ὁ τῶν Ἀθηναίων βασιλεὺς Ξάνθον τὸν Θηβαῖον μονομαχῶν ἀπέκτεινεν.

tis filii, filiam uxorem duxisse. Verum Hellenicus eam Bateam nominat. Ephorus vero hujus genealogiam a Merope deducit et primam Alexandro, Priami filio, nuptam fuisse perhibet. Alia est in Lesbo, quæ ab Arisbe, Macaris filia, nomen sortita est. Herodotus vero libro primo etiam Arisba Ionica dialecto dicit.

22.

Cebren est civitas Troadis, Cumanorum colonia, ut Ephorus scribit libro primo.

23.

Cares primi mercenariam militiam exercuisse videntur. Quapropter Homerus: "Cari parem (i. e. nihili) eum facio" (qui tamen locus aliter explicandus), et Archilochus: "auxiliator sicut Car nominatus ero", et Ephorus primo Historiarum.

24.

Hesiodus, Hecateus, Hellenicus, Acusilaus, Ephorus et Nicolaus veteres mille annos vixisse tradunt.

LIBER II.

25.

Apaturia Ephorus libro secundo ita appellata dicit propter ἀπάτην sive fraudem in finibus dividendis commissam.

Eadem ex Ephoro narrat Apostolius Cent. III, 74, ubi vero pro τῆς τῶν Μελαινῶν legitur τῆς Μελαινίας. Ad rem vide Strabon. IX, p. 602.

26.

Ammonius De diff. verb. p. 70 Valcken.: Θηβαῖοι καὶ Θηβαγενεῖς διαφέρουσιν, καθὼς Δίδυμος ... φησί. Τίς δ' ἐστὶν ἡ διαφορά, Ἐφορος ἐν τῇ δευτέρῃ φησὶν· «Ὀῦτοι μὲν οὖν συνετάχθησαν εἰς τὴν Βοιωτίαν· τοὺς δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἑμόρους προσοικοῦντας ἰδίᾳ προσηγάγοντο· πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον δὲ οἱ σύμμικτοι ἦσαν πολλαχόθεν· ἐνέμοντο δὲ τὴν ὑπὸ τὸν Κιθαιρῶνα χώραν, καὶ τὴν ἀπομαντίον τῆς Εὐβοίας. Ἐκαλοῦντο δὲ Θηβαγενεῖς, ὅτι προσεγένοντο τοῖς ἄλλοις Βοιωτοῖς διὰ Θηβαίων.»

Hæc sic restituenda censet C. O. Müller in Minyis p. 397: Οὔτοι μὲν οὖν συνετάχθησαν εἰς τὴν Βοιωτίαν. Τοὺς δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἑμόρους προσοικεῖσθαι ἰδίᾳ Θηβαῖοι προσηγάγοντο (οὐ) πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον. Οὔτοι σύμμικτοι ἦσαν πολλαχόθεν, ἐνέμοντο δὲ τὴν ὑπὸ τὸν Κιθαιρῶνα χώραν καὶ τὴν ἀπεναντίον τῆς Εὐβοίας, κτλ.

27.

Macrobius Saturn. V, 18: Ephorus, notissimus scriptor, Historiarum libro secundo: Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ποταμοῖς οἱ πλησιόχωροι μόνον θύουσι, τὸν δὲ Ἀγελῶν μόνον ἅπαντας ἀνθρώπους συμβέβηκε τιμᾶν· (οὐ τοῖς κοινοῖς ὀνόμασιν ἀντὶ τῶν ἰδίων gloss.) τοῦ Ἀγελῶν τὴν ἰδίαν ἐπωνυμίαν ἐπὶ τὸ κοινὸν μεταφέροντας· τὸ μὲν γὰρ ὕδωρ ὄλωσ, ὅπερ ἐστὶ κοινὸν ὄνομα, ἀπὸ τῆς ἰδίας ἐκείνου προσηγορίας Ἀγελῶν καλοῦμεν· τῶν δὲ ἄλλων ὀνομάτων τὰ κοινὰ πολλαχίς ἀντὶ τῶν ἰδίων ὀνομάζομεν, τοὺς μὲν Ἀθηναίους Ἑλληνας, τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους Πελοποννησίους ἀποκαλοῦντες. Τούτου δὲ ἀπορήματος οὐδὲν

Bellum quippe gerentibus Atheniensibus adversus Bæotas de Melænarum agro, Melanthus, rex Atheniensium, Xanthum Thebanum in certamine singulari circumventum interfecit.

26.

Thebani et Thebagenæ differunt, sicuti Didymus ait. Quæ vero differentia sit, Ephorus dicit libro secundo: - Hi populi conjunctim occuparunt Bæotiam. Eos autem qui Atheniensibus erant finitimi, præ ceteris Thebani amicitia sibi junxerunt ac (non) multis annis post ad se adduxerunt. Hi ex multis populis commixti terram habitabant sub Cithærone atque e regione Eubææ sitam. Nominabantur vero Thebagenæ, quod Thebanorum studio ceteris Bæolis essent adjuncti. »

27.

Ceteris fluviiis soli accolentes sacrificia faciunt, unum vero Acheloum evenit ut omnes homines colerent, proprio Acheloi nomini significationem tribuentes generalem. Omnino enim aquam, quod est nomen generale, vocabulo illi proprio vocamus Acheloum. Alia vero nomina quæ generalem habent vim, sæpe pro propriis usurpamus, Athenienses appellantes Græcos, Lacedæmonios Peloponnesios. Duplicem hanc vocis significationem non habeo

ἔχομεν αἰτιώτατον εἰπεῖν ἢ τοὺς ἐκ Δωδώνης χρησμούς· σχεδὸν γὰρ ἐφ' ἅπασιν αὐτοῖς προσάγειν ὁ θεὸς εἰώθειν Ἀχελῷω θύειν· ὥστε πολλοὶ νομίζοντες οὐ τὸν ποταμὸν τὸν διὰ τῆς Ἀκαρνανίας ῥέοντα, ἀλλὰ τὸ σύνολον ὕδαρ Ἀχελῶϊον ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ καλεῖσθαι, ἰδιοῦνται τὰς τοῦ θεοῦ προσηγορίας· σημεῖον δέ· ὅτι πρὸς τὸ θεῖον ἀναφέροντες οὕτω λέγειν εἰώθαμεν· μάλιστα γὰρ τὸ ὕδαρ Ἀχελῶϊον προσαγορεύομεν ἐν τοῖς ὄρκοις, καὶ ἐν ταῖς εὐχαῖς καὶ ἐν ταῖς θυσίαις ἅπερ πάντα περὶ τοὺς θεοὺς. Cf. Servius ad Virgil. Georg. I, 8, ubi item laudatur Ephorus, et Schol. Victor. ad Hom. II. Ω, 616.

28.

Strabo X, p. 709: Ἐφορος δ' οὐ φησι (τοὺς Ἀκαρνανίαν ἐπὶ Ἴλιον) συστρατεῦσαι· Ἀλκμαίωνα γὰρ τὸν Ἀμφιάρω συστρατεῦσαντα μετὰ Διομήδους καὶ τῶν ἄλλων Ἐπιγόνων, καὶ κατορθώσαντα τὸν πρὸς Θηβαίους πόλεμον συνελθεῖν Διομήδει, καὶ τιμωρήσασθαι μετ' αὐτοῦ τοὺς Οἰνείως ἐχθροὺς· παραδόντα δ' ἑκατέρω τὴν Αἰτωλίαν, αὐτὸν εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν παρελθεῖν, καὶ ταύτην καταστρέφασθαι Ἀγαμέμνονα δ' ἐν τούτῳ τοῖς Ἀργείοις ἐπιθέμενον, κρατῆσαι βραδίως, τῶν πλείστων τοῖς περὶ Διομήδη συνακολουθησάντων. Μικρὸν δ' ὕστερον ἐπιπεσοῦσθαι τῆς ἐπ' Ἴλιον ἐξόδου, δείσαντα μὴ ἀπόντος αὐτοῦ κατὰ τὴν στρατείαν ἐπανεληθόντες οἴκαδε οἱ περὶ τὸν Διομήδη (καὶ γὰρ ἀκούεσθαι περὶ αὐτὸν μεγάλην συνεστραμμένην δύναμιν) κατάσχουεν τὴν μάλιστα προσήκουσαν αὐτοῖς ἀρχήν. τὸν μὲν γὰρ Ἀδράστου, τὸν δὲ τοῦ πατρὸς εἶναι κληρονόμον· ταῦτα δὲ διανοηθέντα, καλεῖν αὐτοὺς ἐπὶ τε τὴν τοῦ Ἀργούς ἀπόληψιν, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ πολέμου· τὸν μὲν οὖν Διομήδη πεισθέντα μετα-

σχεῖν τῆς στρατείας· τὸν δὲ Ἀλκμαίωνα ἀγανακτοῦντα μὴ φροντίσαι· διὰ δὲ τοῦτο μηδὲ κοινωνῆσαι τῆς στρατείας μόνους τοὺς Ἀκαρνανίαν τοῖς Ἑλλήσι. ... Ὁ μὲν οὖν Ἐφορος πρὸ τῶν Τρωϊκῶν ἤδη τὴν Ἀκαρνανίαν ὑπὸ τῷ Ἀλκμαίῳ ποιήσας, τό τε Ἄργος τὸ Ἀμφιλοχικὸν ἐκείνου κτίσμα ἀποφαίνει, καὶ τὴν Ἀκαρνανίαν ὀνομάσθαι φησὶ ἀπὸ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Ἀκαρνανός, Ἀμφιλόχους δ' ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀμφιλόχου· ὥστε ἐκπίπτει εἰς τὰ παρὰ τὴν Ὀμηρικὴν ἱστορίαν λεγόμενα.

Cf. I. VII, p. 501: Μετὰ δὲ τὴν Ἀμβρακίαν τὸ Ἄργος ἐστὶ τὸ Ἀμφιλοχικόν, κτίσμα Ἀλκμαίωνος καὶ τῶν παίδων. Ἐφορος μὲν οὖν φησὶ τὸν Ἀλκμαίωνα μετὰ τὴν Ἐπιγόνων ἐπὶ τὰς Θήβας στρατεῖαν παρακληθέντα ὑπὸ Διομήδους, συνελθεῖν εἰς Αἰτωλίαν αὐτῷ, καὶ συγκατακτῆσθαι ταύτην τε καὶ τὴν Ἀκαρνανίαν· καλοῦντος δ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον Ἀγαμέμνονος, τὸν μὲν Διομήδη πορευθῆναι· τὸν δὲ Ἀλκμαίωνα, μείναντα ἐν τῇ Ἀκαρνανίᾳ, τὸ Ἄργος κτίσαι· καλεῖσαι δ' Ἀμφιλοχικὸν ἐπόνουμον τοῦ ἀδελφοῦ. Ἰναχὸν δὲ τὸν διὰ τῆς χώρας ῥέοντα ποταμὸν εἰς τὸν κόλπον, ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν Ἀργείαν προσαγορεύσαι.

29.

Strabo X, p. 711: Ἐφορος δὲ εἰπὼν, τοὺς Αἰτωλοὺς ἔθνος εἶναι μηδεπώποτε γεγεννημένον ὑφ' ἑτέροις, ἀλλὰ πάντα τὸν μνημονευόμενον χρόνον μεμενηκὸς ἀπόρρητον, διὰ τε τὰς δυσχωρίας τῶν τόπων, καὶ διὰ τὴν περὶ τὸν πόλεμον ἀσκήσιν, ἐξ ἀρχῆς μὲν φησὶν ἅπασαν τὴν χώραν Κουρήτας κατασχέειν, ἀρικομένου δ' ἐξ Ἡλίδος Αἰτωλοῦ, τοῦ Ἐνδυμνίου, καὶ

dicere quod magis adduxerit quam oracula Dodonae edita; nam omnibus fere deus addere solet praeceptum, ut Acheloo sacra fiant, ita ut nulli putantes, non amnem illum per Acarnaniam fluentem, sed omnino aquam ab oraculo appellari Acheloum, sibi vindicant dei appellationes. Argumento est, quod ad res divinas respicientes ita dicere solemus; maxime enim aquam Acheloum appellamus in iuribusjurandis et in precibus et sacrificiis, quae omnia ad deos pertinent.

28.

Ephorus Acarnanes interfuisse expeditioni contra Ilium susceptae negat. Nam Alcmaeonem ait, Amphiarai filium, bello contra Thebanos auxilio Diomedis reliquorumque Epigonorum obito, feliciterque gesto, cum Diomede convenisse, ultimumque esse inimicos Aenei: traditaque Diomedē Aetolia, ipsum in Acarnaniam transivisse, eamque occupasse. Interim Agamemnonem Argivos adortum, facile victoriam obtinuisse, plerisque cum Diomede ad militiam profectis. Paulo post, quum incidisset exeditio ad Ilium, veritum Agamemnonem, ne ipso absente, Diomedes cum comitatu suo rediens (quem secum magnas habere copias inaudiverat) occuparet debitam sibi dittonem, quum alter Adrasti, alter patris esset heres: haec ergo cogitantem secum Agamemnonem eos ad Argos recipiendum, et belli societatem vocavisse: proinde Diomedem passum sibi hoc persuaderi, ac belli in societatem

venisse: Alcmaeonem indignatione motum contentui rem habuisse: ideo solos Acarnanes cum Graecis in nullam ejus expeditionis partem venisse. ... At enim Ephorus Acarnaniam jam ante bellum Trojanum Alcmaeonem assignans, quum Argos Amphilocheicum ab eo dicit conditum, tum Acarnaniam nominatam a filio ejus Acarnane, Amphilochosque a fratre Amphilocho: itaque excidit in ea, quae secus narrantur, quam Homericam fert historia.

Post Ambraciam Argos sequitur Amphilocheicum, urbs ab Alcmaeone ejusque liberis condita. Ephorus scribit, post Epigonorum ad Thebas expeditionem, Alcmaeonem a Diomede invitatum, ad eum in Aetoliam concessisse, inque ea et Acarnania occupandis socium se ei praebuisse: quumque ad Trojanum bellum ab Agamemnone vocarentur, Diomede profecto, Alcmaeonem in Acarnania mansisse, Argosque condidisse, et de fratris sui nomine Amphilocheicum nuncupasse: et Inachum amnem, qui per eam regionem in maris sinum fluit, ab Argivo amne Inacho denominasse.

29.

Ephorus Aetolos gentem ait fuisse, quae nunquam aliis paruerit, sed toto, quod memoratur, tempore indomita manserit, et ob locorum difficultates, et ob bellicam exercitationem. Curetes ab initio omnem istam tenuisse regionem: quum autem Elide profectus Aetolus, Endymionis

τοῖς πολέμοις κρατοῦντος αὐτῶν, τοὺς μὲν Κουρήτας εἰς τὴν νῦν καλουμένην Ἀκαρνανίαν ὑποχωρήσαι, τοὺς δ' Αἰτωλοὺς, συγκατελθόντας Ἐπειοῖς, τὰς ἀρχαιοτάτας κτίσαι τῶν ἐν Αἰτωλία πόλεων· δεκάτη δ' ὕστερον γενεᾷ τὴν Ἥλιον ὑπὸ Ὁξύλου τοῦ Αἰμονος συνοικισθῆναι, περαιωθέντος ἐκ τῆς Αἰτωλίας. Παρατίθησι δὲ καὶ τούτων μαρτύρια τὰ ἐπιγράμματα, τὸ μὲν ἐν Θερμοῖς τῆς Αἰτωλίας, ὅπου τὰς ἀρχαιρείας ποιεῖσθαι πάτριον αὐτοῖς ἔστιν, ἐγκειχραχμένον τῇ βᾶσει τῆς Αἰτωλοῦ εἰκόνας·

Χώρης οικιστήρα, παρ' Ἀλφειοῦ ποτε δίναις
τρεφθέντα, σταδίων γείτον' Ὀλυμπιάδος,
Ἐνθυμίωνος παῖδ' Αἰτωλὸν τόνδ' ἀνέθηκον
Αἰτωλοὶ, σφετέρως μνήμ' ἀρετῆς ἔσοραϊν.

Τὸ δ' ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἥλειων ἐπὶ τῷ Ὁξύλου ἀνδριάντι

Αἰτωλὸς ποτε τόνδε λιπὼν αὐτόχθονα δῆμον
κτίσαστο Κουρήτιν γῆν δορὶ πολλὰ καμῶν.
Τῆς δ' αὐτῆς γενεᾶς δεκατόσπορος Αἰμονος υἱός
Ὁξύλος ἀρχαίην ἐκτίσσε τήνδε πόλιν.

Τὴν μὲν οὖν συγγένειαν τὴν πρὸς ἀλλήλους τῶν τε Ἥλειων καὶ τῶν Αἰτωλῶν ὀρθῶς ἐπιστημαίνεται διὰ τῶν ἐπιγραμμάτων, ἐξομολογουμένον ἀμφοῖν, οὐ τὴν συγγένειαν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀρχηγέτας ἀλλήλων εἶναι· δι' οὐ καλῶς ἐξελέγχει ψευδομένους τοὺς φάσκοντας τῶν μὲν Αἰτωλῶν ἀποίκους εἶναι τοὺς Ἥλειούς, μὴ μέντοι τῶν Ἥλειῶν τοὺς Αἰτωλοὺς.

Eadem in brevius contracta secundum Ephorum narrat Scymnus Ch. 471.

30.

Strabo IX, p. 616, c. 2, 3: Bœotiam dicit primum ab Aoniibus aliisque populis barbaris, deinde a Phœnicibus habitatam fuisse; Phœnices pulsos a Pelasgis et Thracibus migrasse in

Thessaliam, postea vero reversos compulisse Pelasgos Athenas, Thracæ autem in Parnassum. Φησὶ δ' Ἐφωρος, τοὺς μὲν Θραῖκας, ποιησαμένους σπονδὰς πρὸς τοὺς Βοιωτοὺς, ἐπιθέσθαι νύκτωρ στρατοπεδεύουσιν ὀλιγωρότερον, ὡς εἰρήνης γενοῦντας· διακρουσαμένων [δ'] αὐτοὺς, αἰτιωμένων τε ἅμα, ὅτι τὰς σπονδὰς παρέβαινον, μὴ παραβῆναι φάσκειν ἐκείνους· συνθέσθαι γὰρ ἡμέρας, νύκτωρ δ' ἐπιθέσθαι· ἀφ' οὗ δὴ καὶ τὴν παροιμίαν εἰρησθαι, Θρακία παριύρεσις. Τοὺς δὲ Πελασγοὺς, μένοντος ἐτι τοῦ πολέμου, χρηστηριασομένους ἀπελθεῖν· ἀπελθεῖν δὲ καὶ τοὺς Βοιωτοὺς. Τὸν μὲν οὖν τοῖς Πελασγοῖς δοθέντα χρησμὸν ἔφη μὴ ἔχειν εἰπεῖν· τοῖς δὲ Βοιωτοῖς ἀνελεῖν τὴν προφήτιν, ἀσεβήσαντας εὖ πράξειν· τοὺς δὲ θεωροὺς ὑπονόησαντας χαριζομένην τοῖς Πελασγοῖς τὴν προφήτιν διὰ τὸ συγγενές (ἐπεὶ καὶ τὸ ἱερὸν Πελασγικὸν ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρξεν) οὕτως ἀνελεῖν, ἀρπάσαντας τὴν ἀνθρωπὸν εἰς πυρὰν ἐμβαλεῖν· ἐνθυμηθέντας, εἴτε κακουργήσασαν [περὶ τῶν γυναικῶν δικαστῶν], εἴτε μὴ, πρὸς ἀμφοτέρα ὀρθῶς ἔχειν· εἰ μὲν παρεργηστήρισε, κολασθείσης αὐτῆς· εἰ δ' οὐδὲν ἐκακούρησε, τὸ προσταχθέν αὐτῶν πραξάντων. Τοὺς δὲ περὶ τὸ ἱερὸν, τὸ μὲν ἀκρίτους κτείνειν τοὺς πράξαντας, καὶ ταῦτ' ἐν ἱερῷ, μὴ δοκιμάσαι, καθιστάναι δ' εἰς κρίσιν· καλεῖν δ' ἐπὶ τὰς ἱερείας, ταύτας δὲ εἶναι τὰς προφήτιδας, αἱ λοιπαὶ τριῶν οὐσῶν περιῆσαν· λεγόντων δ' ὡς οὐδαμοῦ νόμος εἴη δικάζειν γυναῖκας, προσελέσθαι καὶ ἀνδρας ἴσους ταῖς γυναῖξιν τὸν ἀριθμὸν· τοὺς μὲν οὖν ἀνδρας ἀπογνῶναι, τὰς δὲ γυναῖκας καταγνῶναι· ἴσων δὲ τῶν ψήφων γενομένων, τὰς ἀπολούσας νικῆσαι· ἐκ δὲ τούτων Βοιωτοῖς μόνοις ἀνδρας προθεσπέζειν ἐν Δωδώνῃ. Τὰς μὲν τοὶ προφήτιδας,

filii, bellis eos superasset, Curetas concessisse in Acarnaniam, quæ nunc vocatur: Ætolos autem cum Epeis postliminio reversos, in Ætolia urbes antiquissimas condidisse. Decima generatione Elidem ab Oxylo, Harmonis filio, ex Ætolia eo profecto, fuisse conditam. Huius rei testimonia apponit inscriptiones, quarum una Thermis Ætolie, ubi comitia creandis magistratibus patrio more Ætoli habent, basi imaginis Ætoli insculpta, sic habet:

Alpei ad latices qui quondam condidit urbem,
eductum Pisæ non procul a stadiis,
Endymione satum, sic virtutis monumentum
Ætoli Ætolum constituere sive.

Altera in foro Eleorum, inscripta statua: Oxyli:

Ætulus quondam indigenam populam huncce relinquens
terram Curetum Marte sero obtinuit.
Ætate aut decima post Oxyly, Harmonē natus,
urbem hanc splendori restituit veterem.

Enimvero cognationem Eleorum et Ætolorum mutuam recte ex epigrammatis hisce Ephorus comprobat, quorum utroque non cognatio tantum indicatur, sed etiam unam gentem alterius auctorem, idque vicissim fuisse: itaque mendacii probe convincit eos, qui Eleos Ætolorum colonos, non item Ætolos Eleorum esse dicunt.

30.

Refert Ephorus, Thracæ, pactis cum Bœotis induciis,

FRAGMENTA HISTORICORUM.

noctu eos, utpote pace facta castra negligentius tutantes, adortos fuisse: profligatosque ab his, simulque, quod inducias violassent, culpatos, id abs se factum negasse: pactos enim dierum inducias, noctu adortos esse: atque indenantum proverbium, Thracium commentum. Pelasgos durante adhuc bello abiisse, ut oraculum consulere: idem Bœotos etiam fecisse. At Pelasgis quidem quid responsum fuerit, fatetur sibi non constare. Bœotis autem antistitam respondisse, rebus usuros secundis, si impie agerent. Qui vero missi erant scitatum, suspicatos vatem in gratiam Pelasgorum, qui ejus gentiles essent (nam ab initio templum id Pelasgicum fuit), sic respondisse, correptam in rogum conjecisse: quod sic ratiocinarentur, sive prave egisset illa, sive recte, utroque rem modo bene habituram: nimirum eam, si quidem oraculum mala fide edidisset, supplicio affectam; sin vero nihil frandis commisisset, a se id factum esse, quod jussi essent. Enimvero eos, quibus templum curæ erat, auctores hujus facinoris indicta caussa, idque in templo, necandos non consuisse, sed rem ad iudicium detulisse, quod facerent mulierum sacerdotum, quæ eadem erant fatidicæ, reliquæ duæ: solebant enim tres esse. Bœotis autem causantibus, nusquam leges mulieribus iudicium permittere, totidem eis viros fuisse adjunctos. Porro viros absolvisse, mulieres damnasse; quumque essent æquales numero sententiæ, absolventes vicisse: ex eo receptum, ut apud Dodonam

16

ἐξηγουμένας τούναντιόν, εἰπεῖν, ὅτι προστάττει ὁ θεὸς τοῖς Βοιωτοῖς, τοὺς παρ' αὐτοῖς τρίποδας συλλέγοντας εἰς Δωδώνην πέμπειν κατ' ἔτος· καὶ ὁ δὲ καὶ ποιεῖν τοῦτο· αἰεὶ γάρ τινα τῶν ἀνακειμένων τρίποδων νύκτωρ καθαιρούντας καὶ κατακαλύπτοντας ἱματίοις, ὡς ἂν λάθρα τριποδηφθερεῖν εἰς Δωδώνην.

De proverbio Θρακία παρεύρεσις v. Paræmiograph. p. 444 ed. Schott., ubi ex Ephoro explicatur. Rem fusius narrat Polyæn. Strat. VI, 43, sine dubio Ephorum secutus. Ex eodem fonte Marxius hausta esse putat quæ Polyænus habet de Cresphonte (I, 6), de Cypselo (I, 7), de Temeno (I, 9), de Procle (I, 10), de Bæotorum Arnen habitantium contra Thessalos bello (I, 12), de Deiphonte (II, 12), de Tisameno (II, 37).

LIBER TERTIUS.

31.

Stephanus Byz.: Βέννα, μία βουλή τῶν ἐν Ἐφέσῳ πέντε, ἧς οἱ βουλευταὶ Βέννιοι, ὡς Ἔφορος. Ὅτι Ἄνδροκλος ὁ κτίσας Ἐφεσον, οὗτος Πριηνεῦσι βοηθήσας ἐτελεύτησε καὶ πολλοὶ Ἐφέσιοι σὺν αὐτῷ. Οἱ οὖν καταλειφθέντες Ἐφέσιοι ἐστασίασαν κατὰ τῶν Ἄνδροκλου παίδων, καὶ βουλόμενοι βοήθειαν ἔχριν πρὸς αὐτούς, ἐκ Τέω καὶ Καρίνης ἀποίκους ἔλαβον, ἀφ' ὧν ἐν Ἐφέσῳ δύο βουλαὶ τῶν πέντε τὰς ἐπωνυμίας ἔχουσιν. Οἱ μὲν γὰρ ἐν Βέννῃ, Βέννιοι οἱ δ' ἐν Εὐώνυμῳ τῆς Ἀττικῆς, Εὐώνυμοι οὗς δ' ἐξ ἀρχῆς ἐν Ἐφέσῳ κατέλαβον, Ἐφεσίους φασί· τοὺς δ' ὕστερον ἐπηλυδάς, Τήϊους καὶ Καριναίους ἀποκαλοῦσι.

Ex Ephoro igitur sua sumserit Pausanias VII, 2, 5: Ἄνδροκλος ὁ Κόδρου (οὗτος γὰρ ὁ ἀπεδέδεικτο Ἰώνων τῶν ἐς Ἐφεσον πλευσάντων βασιλεὺς) Λέλεγας μὲν καὶ Λυδοὺς τὴν ἄνω πόλιν ἔχοντας ἐξέβαλεν ἐκ τῆς χώρας. Πριηνεῦσιν ἤμυεν ἐπὶ τοὺς Κᾶ-

ρας ὁ Ἄνδροκλος, καὶ νικῶντος τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἔπεισεν ἐν τῇ μάχῃ κτλ., et Strabo XIV, p. 948, B, nisi potius Strabo, sicuti Ephorus, ipsum Pherecydem ante oculos habuit. Hunc enim in eadem re laudat XIV, p. 938.

32.

Strabo XIV, p. 941: Φησὶ δ' Ἔφορος, (Miletum) τὸ πρῶτον κτίσμα εἶναι Κρητικόν, ὑπὲρ τῆς θαλάττης τετειγισμένον, ὅπου νῦν ἡ παλαιὰ Μιλήτος ἐστὶ, Σαρπηδόνης ἐκ Μιλήτου τῆς Κρητικῆς ἀγαγόντος οἰκῆτορας καὶ θεμένου τούνομα τῇ πόλει τῆς ἐκεῖ πόλεως ἐπωνυμιον, κατεχόντων πρότερον τὸν τόπον Λελέγων· τοὺς δὲ περὶ Νηλέα ὕστερον τὴν νῦν τειχίσαι πόλιν. Cf. Pausan. VII, 2, 3.

32 a.

Athenæus VI, p. 264: Ὁ Ἔφορος δ' ἐν τρίτῳ ἱστοριῶν, Κλαρώτας φησὶ Κρητες καλοῦσι τοὺς δούλους.

33.

Stephanus in Ἀθήναι, post enumeratas quinque Athenas: Ἐκτη Εὐβοίας Διάντος κτίσμα, ὡς Ἔφορος τρίτη Ἀδαντος δὲ γίνονται παῖδες, Ἀλκων καὶ Δίας καὶ Ἀρέθουσα, ὧν ὁ μὲν Δίας κτίσας πόλιν, οὗτοις ἀπὸ τῆς πατρίδος ὠνόμασεν. Ὁ πολίτης Ἀθηναῖος καὶ Ἀθηναϊκός· τὰς δ' Ἀθήνας καὶ Διάδας λέγεσθαι. Valcken. in Diatrib. Eurip. p. 144, A, legendum censet Ταύτας τὰς Ἀθήνας καὶ Διάδας λέγεσθαι Ἀσχύλος μαρτυρεῖ. Una cum Ionibus Abantes ex Eubœa in Asiam transmigrarunt: v. Herodot. I, 146, Pausan. VII, 2, 2, Strabo p. 633 A.

34.

Athenæus III, p. 105, D: Περὶ δὲ τῶν Καρίδων, οἷ καὶ πόλις ἦν Καρίδες περὶ Χίον τὴν νῆσον, Ἔφορος ἐν τρίτῳ (vulg. πρώτῳ) τῶν ἱστοριῶν, κτίσαι φά-

solis Bœotis viri oracula redderent. Ceterum fatidicas istas mulieres, oraculo in diversam sententiam explicato, Bœotis deum præcipere dixisse, ut suos tripodes colligentes quotannis Dodonam mitterent. Idque Bœotos facere: semper enim unum aliquem dedicatorum apud se tripodum noctu auferentes et vestibus occultantes, ita clam Dodonam deportare.

LIBER TERTIUS.

31.

Benna, una ex quinque Ephesinis curiis, cujus senatores appellantur Bennii, uti Ephorus dicit. Quum Androclus, qui Ephesum condidit, Priensibus auxilium ferens et plurimi Ephesiorum cum ipso interissent, superstites Ephesii adversus Androcli filios seditionem moverunt, et cupientes contra illos suppetias, ex Teo et Carina colonias adepti sunt, a quibus Ephesi duæ ex quinque institutis curiis cognominantur. Qui enim in Benna, Bennii; qui vero in Euonymo Attica, Euonymi appellantur; colonos autem, quos statim in principio Ephesii nacti sunt, Ephesios nominant: qui vero deinde advenere, Teios et Carinaeos vocant.

32.

Ephorus narrat, Miletum principio a Cretensibus ad mare fuisse conditam, ubi nunc vetus est Miletus, Sarpedone e Cretensi Mileto eo ducente colonos, nomenque urbi idem cum ea imponente, quum eum locum antea Leleges tenuissent; eam vero, quæ nunc est, Miletum a Neleo fuisse conditam.

32 a.

Ephorus libro tertio historiarum dicit: Cretensibus servi appellantur Clarotæ.

33.

Athenæ sexta Eubœæ, a Diante condita, uti Ephorus libro tertio tradidit. Abantis autem liberi fuerunt Alcon, et Dias, et Arethusa, quorum quidem Dias quam urbem exstruxerat, eam a patria appellavit. Civis dicitur Athenæus et Athenæicus: has vero Athenas etiam Diadas nominari aiunt.

34.

Quod autem ad Carides pertinet, refert Ephorus tertio Historiarum libro, esse etiam oppidum in Chio insula, cui Carides nomen; conditum dicens ab iis qui e

σκων αὐτὴν τοὺς διασωθέντας ἐκ τοῦ ἐπὶ Δευκαλίωνος γενομένου κατακλισμοῦ μετὰ Μάκαρος, καὶ μέχρι νῦν τὸν τόπον καλεῖσθαι Καρίδας. Cf. quæ habet Diodor. V, 81 ex nostro, ut monet Marx., repetita.

35.

Stephanus : Σκυρία, πόλις γινιον Κλαζομενίων, ὡς Ἐφορος ἐν τρίτῳ· « Ἐν Σκυρία κατοικεῖ. » Τινὲς δὲ διὰ τοῦ π.

Idem : Λάμψος, μοῖρα τῆς Κλαζομενίων χώρας, ἀπὸ Λάμψου παιδὸς Καδίδρου, ὡς Ἐφορος τρίτῳ.

Idem : Μυκάλησος, urbs Βαοτία; ἐστὶ καὶ ἄλλη Καρίας, ὡς Ἐφορος τρίτῳ.

Ad primum locum cf. Pausan. VII, 3, 5 : Ἴώνων δὲ ἀφικόμενων, μοῖρα ἐξ αὐτῶν πλανωμένη μετεπέμψατο ἡγεμόνα παρὰ Κολοφωνίων Πάρφορον, καὶ πόλιν κτίσαντες ὑπὸ τῆ Ἰδῆ, τὴν μὲν οὐ μετὰ πολὺ ἐκλείπουσιν· ἐπανιόντες δὲ ἐς Ἴωνίαν Σκύπτιον τῆς Κολοφωνίας ἔκτισαν. Ἀπελθόντες δὲ ἔκουσίως καὶ ἐκ τῆς Κολοφωνίας, οὗτοι γῆν τε ἔσγον, ἣν καὶ νῦν ἔτι ἔχουσι, καὶ κατεσκευάσαντο ἐν τῇ ἡπειρῷ Κλαζομενάς πόλιν.

36.

Suidas in Κωρυκαῖος. Proverbium est, Τοῦ δ' ἄρ' ὁ Κωρυκαῖος ἡχροάζετο. Ὁ δ' Ἐφορος ἐν γ' Ἰπ' ἄρχα (τῆς Παμφυλίας), φησὶν, ὅφουν οἱ καλούμενοι Κωρυκαῖοι ἀνατεινοῦση εἰς πέλαγος, σύμμικτοὶ τινες, κατασκευασάμενοι πολισμάτιον, γείτονες Μυοννήσῳ· τοῖς οὖν ὁμοῦσιν ἐμπορίαις προσήσαν ὡς ὀνοῦμενοι ἢ σύμπλοοι· εἶτα μαθόντες, τί τε κομίζουσι καὶ ποῖ πλέουσι, τοῖς Μυοννησίαις ἀπήγγελλον· κάκεινοι ἐπετίθειτο αὐτοῖς· ἐλάμβανον δὲ καὶ αὐτοὶ μέρη τινὰ τῶν λυτῶν.

Eadem habent Photus Lex. p. 146, Zenob. IV, 75, Strabo XIII, p. 954, Eustath. ad Dionys. P. 855.

diluvio, quod Deucalionis temporibus accidit, evaserant cum Macare et usque ad hunc diem Caridas [i. e. Scythias] vocari illum locum.

35.

Scythia, oppidulum Clazomeniorum, ut Ephorus in tertio : « Scythiæ habitabat. » Aliqui vero per *p* nomen scribunt.

Lampsus, pars Clazomenarum regionis, sic dicta a Lampreo Cadidri filio, teste Ephoro libro tertio.

Mycalessus, (urbs Bœotiæ). — Est quoque alia Caria, de qua Ephorus libro tertio.

36.

« Hunc Corycæus auscultavit, » prov. Ephorus libro tertio : Sub promontorio (Pamphylia), inquit, in pelagus prominenti habitabant illi, qui vocantur Corycæi, convenæ quidam, oppidulo condito, vicini Myonneso. Ad mercatores autem in portu stationem habentes accedebant, quasi merces empturi, vel una navigaturi. Deinde, quum cognovissent et quid veherent, et quo navigaturi essent, id Myonnesiis renunciabant. Illi vero ipsos invadebant. Accipiebant autem et ipsi Corycæi partem quandam pretii, quo se redimebant capti.

37.

Suidas : Περιθοῖδαι, ὄμιος τῆς Οἰνηίδος φυλῆς, ἀπὸ Περιθοῦ τοῦ Ἰξίονος νόμος δ' ἦν Ἀθήνησι, ξένους εἰσδέχεσθαι τοὺς βουλομένους τῶν Ἑλλήνων· Θεσσαλοὺς δ' ἐξαιρέτως ὑπεδέχοντο· διὰ τὴν Περιθοῦ καὶ Θησεῖος φιλοξενίαν· τούτοις δὲ καὶ χώραν ἐμέρισαν, ἣν ἐκάλεσαν Περιθοῖδα (Περιθοῖδας Photius qui eadem habet Lex. p. 306). Ἐφορος Ἱστορεῖ ἐν τρίτῳ. Cf. Apostol. XV, 98; Hesych. Lex. vol. I, p. 925; Harpocrat. s. h. v.

LIBER QUARTUS.

ΕΥΡΩΠΗ.

38.

Cosmas Topogr. Christ. p. 148. (t. II Nov. Collect. Patr. Montf.) (Varietas lectionis a Marxio apposita est cod. Leidensis [v. Catalog. p. 400, n. 16].) : Ἐφόρου ἐκ τῆς δ' (αὐτοῦ abest in Cod.) Ἱστορίας· Τὸν μὲν γὰρ (πρὸς in marg. cod.) ἀπὸ τῆς ἡπειρῆς καὶ τὸν ἐγγὺς ἀνατολῶν τόπον Ἰνδοὶ κατοικοῦσι· τὸν δὲ πρὸς νότον καὶ μεσημβρίαν Αἰθίοπες νέμονται· τὸν δὲ ἀπὸ Ζεφύρου καὶ δυσμῶν Κελτοὶ κατέχουσι· τὸν δὲ κατὰ βορρᾶν καὶ τοὺς (τὰς cod. Ilud marg.) ἄρκτους Σκύθαι κατοικοῦσιν. Ἔστιν μὲν οὖν οὐκ ἴσον ἕκαστον τῶν μερῶν· ἀλλὰ τὸ μὲν τῶν Σκυθῶν καὶ τῶν Αἰθιοπίων μείζον, τὸ δὲ τῶν Ἰνδῶν καὶ τῶν Κελτῶν ἔλαττον· καὶ παραπλήσιον ἑκατέρων (sic margo. Cod. ἑκάτερον) ἀλλήλοις ἔχει τοῦ τόπου τὸ μέγεθος. Οἱ μὲν γὰρ [Ἰνδοὶ] εἰσὶ μεταξὺ θερινῶν καὶ χειμερινῶν ἀνατολῶν. Κελτοὶ δὲ τὴν ὑπὸ θερινῶν μέχρι χειμερινῶν δυσμῶν χώραν κατέχουσι, καὶ τοῦτο μείζον ἐστὶ ἐκείνῳ τῷ διαστήματι [cod. e marginis emendatione, καὶ τοῦτο (cod. τούτω) μὲν ἴσον ἐστὶν ἐκείνῳ (cod. ἐκείνω) τῷ διαστήματι (cod. διάστημα)] καὶ μάλιστα πῶς ἀντικείμενον. Ἡ δὲ τῶν

37.

Perithœda, populus tribus Cœneidis, sic dictus a Pirithoo Ixionis filio. Lex autem erat Athenis, ut quisvis hospites Græci reciperentur. Præ ceteris vero Thessali excipiebantur, propter Pirithoi et Thesei hospitalitatem. Iisdem etiam agrum diviserunt, quem Pirithoidem vocarunt. Hæc narrat Ephorus libro tertio.

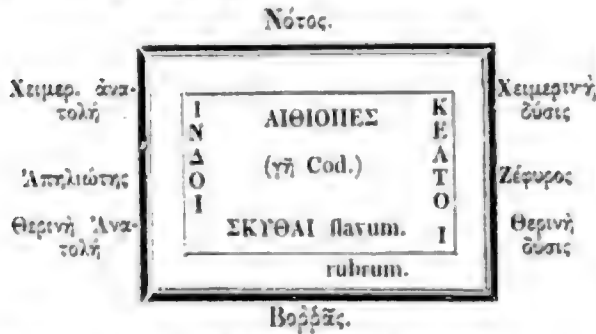
LIBER QUARTUS.

38.

Ephorus libro quarto Historiæ dicit : « Regionem orientalem, quæ est versus subsolanum, Indi habitant; meridionalem, quæ austrum versus, Æthiopes incolunt; occidentalem, unde flat favonius, Celti tenent; borealem denique septentriones versus sitam Scythiæ occupant. Neque tamen singulæ hæ partes pares sunt. Nam quæ ad Scythas atque Æthiopes pertinent majores sunt Indorum et Cæltorum regionibus. Binæ vero magnitudine sibi respondent. Nam Indi inter æstivum habitant et hibernum ortum, verum Celti inde ab occasu æstivo usque ad hibernum regionem occupant; quod quidem spatium par est

Σκυθῶν κατοικήσεις τοῦ (μὲν addit cod.) ἡλίου τῆς περιφορᾶς τὸν διαλείποντα κατέχει τόπον· ἀντίκειται δὲ πρὸς τὸ τῶν Αἰθιοπίων ἔθνος, ὃ δοκεῖ παρατείνεσθαι ἀπὸ ἀνατολῶν (καὶ cod. Exrumpit marg.) χειμερινῶν μέχρι δυσμῶν τῶν βραχυτάτων. (Addit Cosmas p. 149: Ἀκριβοῦς ὁ Ἐφορος καὶ λόγῳ καὶ τῇ καταγραφῇ ὡς ἡ θεία γραφὴ διηγεῖται τὴν θέσιν τῆς γῆς καὶ τῶν ἀστρῶν τὴν περιφορὰν, etc.)

Sequitur sciagraphia :

Strabo I, p. 59, ad Hom. Od. A, 23.

Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίεσθαι, ἔσχατοι ἀνδρῶν, οἱ μὲν δυσσόμενοι Ὑπερίονος, οἱ δ' ἀπόντος.

Μηνύει δὲ καὶ Ἐφορος τὴν παλαιὰν περὶ τῆς Αἰθιοπίας δοξάν (scil. τὰ μεσημβρινὰ πάντα Αἰθιοπίαν καλεῖσθαι, τὰ πρὸς ὠκεανῶ), ὡς φησὶν ἐν τῷ περὶ τῆς Εὐρώπης λόγῳ, τῶν περὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν τόπων εἰς τέσσαρα μέρη διηρημένων, τὸ πρὸς τὸν Ἀπηνιώτην Ἰνδοῦς ἔχειν· πρὸς Νότον δὲ Αἰθίοπας· πρὸς δύσιν δὲ Κελτούς· πρὸς δὲ Βορρᾶν ἀνεμὸν Σκύθας προστίθει δ', ὅτι μείζων ἢ Αἰθιοπία ἢ (καὶ legi jubet Marx.) ἢ Σκυθία. Δοκεῖ γάρ, φησὶ, τὸ τῶν Αἰθιοπίων ἔθνος παρατείνεσθαι ἀπ' ἀνατολῶν χειμερινῶν μέχρι δυσμῶν· ἢ Σκυθία δ' ἀντίκειται τούτῳ. Idem I, I, 57: Ἀλλὰ μὴν καὶ ἄλλην τινὰ ἱστορίαν παλαιὰν εἶρηκεν Ἐφορος, ἣ οὐκ ἀλογον ἐντυχεῖν καὶ Ὀμηρον· λέγεσθαι γάρ φησὶν ὑπὸ τῶν Ταρτησίων, Αἰθίοπας τὴν Λιβύην ἐπιβλήντας μέχρι δύσεως τοὺς μὲν αὐτοῦ

illi alteri, eique plane oppositum. Quae a Scythis tenetur regio reliquo solis cursu metienda est. Cujus e regione est gens Aethiopum, quae videtur protendi ab ortu hiberno usque ad occasum brevissimum.

Extremos hominum Aethiopes, geminisque directos partibus: hi qua sol cadit, et qua tollitur illi.

Ephorus quoque antiquam de Aethiopia opinionem refert, quum in libro de Europa dicat, caeli ac terrae locis in quattuor diductis partes, eam, quae est versus Subsolanum, habitari ab Indis: quae versus Austrum, ab Aethiopibus: quae versus occasum, a Celtis: Aquiloni objectam, a Scythis: additque Aethiopiam atque Scythiam esse majorem. Videtur enim, inquit, gens Aethiopum protendi ab ortu hiberno usque ad occasum: eique opposita est Scythia.

Ceterum Ephorus aliam quoque historiam refert veterem, de qua inaudivisse Homerum non est rationi adversum. Narrari ait a Gaditanis, Aethiopes quum Libyam usque ad occasum peragrassent, ibi mansisse eorum quosdam,

μείναι, τοὺς δὲ καὶ τῆς παραλίας καταστρεῖν πολλήν· τεκμαίρεται δὲ ἐκ τοῦ καὶ Ὀμηρον εἰπεῖν οὕτως·

Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίεσθαι, ἔσχατοι ἀνδρῶν.

Cf. Herodot. VII, 70, Pausan. I, 33, Scymnus Chius vs. 168 — 175.

39.

Josephus C. Apion. I, 12 (t. II, p. 444 Haverc.): Περὶ μὲν γὰρ Γαλατῶν τε καὶ Ἰβήρων οὕτως ἠγνόησαν οἱ δοκοῦντες ἀκριβέστατοι συγγραφεῖς, ὧν ἔστι καὶ Ἐφορος, ὥστε πόλιν οἶεται μίαν εἶναι τοὺς Ἰβήρας τοὺς τοσοῦτο μέρος τῆς Ἑσπερίου γῆς κατοικοῦντας. Cf. Strabo V, p. 237.

40.

Plinius IV, 36: *Ab eo latere, quo (Gades) Hispaniam spectat, insula est, ... in qua prius oppidum Gadum fuit. Vocatur ab Ephoro et Philistide Erythia, a Timaeo et Sileno Aphrodisias. Erythia dicta est, quoniam Tyrii Aborigines eorum (scil. Pænorum), orti ab Erythraeo mari ferebantur. In hac Geryones habitasse a quibusdam existimantur, quorum armenta Hercules abduxerit.*

41.

Strabo III, c. 1, p. 202: Artemidorus Sacrum Promontorium, quod in extrema Hispania est, navigio comparat, et accedere ad hanc figuram ait tres exiguas insulas, νησίδια τρία, τὸ μὲν ἐμβόλου τάξιν ἔχον, τὰ δὲ ἐπιωπίδων, ἐφόρους ἔχοντα μετρίους. Ἡρακλέους δ' ἱερὸν ἐνταῦθα (οὐ Casaub.) δείκνυσθαι· ψεύσασθαι δὲ τοῦτο Ἐφορον· οὔτε γάρ Ἡρακλέους βωμὸν οὔτ' ἄλλο τι τῶν θεῶν (θεῶν Siebenk., οὔτ' ἄλλου του θεοῦ s. τῶν θεῶν Interpr. Paris. e codicis vestigio) εἶναι· sed lapides ibi congestos alii rei inservire.

42.

Stephanus: Καλάθη, πόλις οὐ πόρρω τῶν Ἡρακλείων στήλων. Ἐκαταῖος Εὐρώπη. Ἐφορος δὲ Καλάθουσαν αὐτὴν φησιν.

quosdam etiam maritimae orae magnam occupasse partem: quod etiam colligit ex his verbis Homeri:

Extremos hominum Aethiopes geminisque directos partibus.

39.

Gallorum etiam et Hispanorum res usque adeo ignotae fuerunt qui accuratissimi scriptores fuisse videntur, in quibus est Ephorus, ut Iberas unam civitatem esse existimaverit, quum tam late in occidentem fines eorum pateant.

41.

Tres exiguas insulas, quarum una rostri vicem gerat, reliquae auricularum navis a prora prominentium, quae portus habeant mediocres, neque tamen monstrari ibi aram Herculis: id quidem Ephorum finxisse. Nam neque Herculis aram ibi esse, neque alius deorum.

42.

Calatha, oppidum non procul ab Herculis columnis, auctore Hecataeo in Europa. Verum Ephorus illud Calathusam appellat.

43.

Strabo IV, c. 4, 6, p. 304: Ἐφορος δὲ ὑπερβάλουσαν τε τῷ μεγέθει λέγει τὴν Κελτικὴν, ὥστε, ἥσπερ νῦν Ἰθρηίας καλοῦμεν, ἐκείνοις τὰ πλεῖστα προσνέμειν μέχρι Γαδείρων· φιλέλληνας τε ἀποφαίνει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πολλὰ ἰδίως λέγει περὶ αὐτῶν, οὐκ ἔοικότα τοῖς νῦν. Ἴδιον δὲ καὶ τοῦτο· ἀσκεῖν γὰρ αὐτοὺς, μὴ παχεῖς εἶναι, μηδὲ προγάστορας· τὸν δ' ὑπερβαλλόμενον τῶν νέων τὸ τῆς ζώνης μέτρον, ζημιουῦσθαι.

Ephori sententiam reddit Scymnus Chius v. 168, qui postquam Gades et Tartessum commemoravit, pergīt ita: ἔπειτα χώρα Κελτικὴ καλουμένη, μέχρι τῆς θαλάττης τῆς κατὰ Σαρδῶν κειμένης· Ὅπερ μέγιστον ἐστὶ πρὸς δυσμαίς ἔθνος. Et Strabo I, p. 58: Φημὶ κατὰ τὴν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων δόξαν, ὥσπερ τὰ πρὸς Βορρᾶν μέρη τὰ γνώριμα ἐν ὀνόματι Σκύθας ἐκάλουν, ἢ Νομάδας, ὡς Ὀμηρος, ὕστερον δὲ καὶ τῶν πρὸς ἐσπέραν γνωσθέντων, Κελτοὶ, καὶ Ἰθρηες, ἢ συμμίκτως Κελτίθρηες, καὶ Κελτοσχύθαι προσηγορεύοντο, ὑφ' ἐν ὄνομα τῶν καθέκαστα ἔθνων ταπτομένων διὰ τὴν ἀγνοίαν· οὕτω τὰ μεσήμβρινα πάντα, Αἰθιοπίαν καλεῖσθαι, τὰ πρὸς ὠκεανῶν. De reliqua Ephori de Celtis narratione cf. Nicol. Damasc. (p. 70 supplem. ed. Orelli), qui sua ex Ephoro depromissis videtur.

44.

Strabo VII, c. 1, p. 450: Ineptum esse figmentum *Cimbros* immodica maris eluvie e sedibus suis pulsos fuisse. Οὐκ εὖ δ' οὐδ' ε φήσας ἔπλα αἰρεσθαι πρὸς τὰς πλημμυρίδας τοὺς Κίμβρους, οὐδ' ὅτι ἀφρόβαν οἱ Κελτοὶ ἀσχοῦντες, κατακλύζεσθαι τὰς οἰκίας ὑπομένουσιν, εἴτ' ἀνοικοδομοῦσι, καὶ ὅτι πλείων αὐτοῖς συμβαίνει φθόρος ἐξ ὕδατος ἢ πολέμου, ἥσπερ Ἐφορός φησιν. Idem lib. II, c. 3, p. 161, ex Posidonio: Εἰκάζει δὲ καὶ τὴν τῶν Κίμβρων καὶ τὴν τῶν συγγενῶν ἐξανάστασιν ἐκ τῆς οἰκείας γενέσθαι κατὰ

43.

Ephorus Celticam ingenti facit magnitudine, ita ut Celti pleraque Hispaniæ nunc dicta loca usque ad Gades tenuerint; atque Græcorum studiosam esse gentem, multaque de iis peculiaria tradit, præsentī statui non consentanea. De quibus hoc quoque est, dare operam eos, ne obesi fiant, neve prominentem ventrem habeant; et si quis adolescens cingulo præscriptam mensuram excedat, eum multari.

44.

Non recte etiam is, qui arma adversus exundationem capere Cimbrōs ait: nec magis, ut exercitatione intrepidi fiant, Celtas pati domos suas aquis obrui, rursumque ædificare, pluresque eorum aquis, quam bello perire; quod quidem Ephorus tradidit.

Conjectura etiam colligit Cimbrorum illisque vicinorum populorum migrationem e patria factam esse ob varias maris incursions.

Hæc Posidonius jure in scriptoribus reprehendit. Idem non inepta conjectura colligit, Cimbrōs homines fuisse

θαλάττης ἔφοδον (οὐκ del.) ἀθρόαν συμβᾶσαν. «Crediderim Strabonis ἀμάρτημα μνημονικόν, Posidonio imprudenter tribuentis quod Ephori potius fuit. Posidonius autem quid super hoc censuerit, ex his verbis, l. VII, c. 2, 2, p. 450, ubi de Cimbris, apparebit: Ταῦτα δὲ (nimirum quæ hic Strabo ait) δικαίως ἐπιτιμᾷ τοῖς συγγραφεῦσιν Ποσειδώνιος, καὶ οὐ κακῶς εἰκάζει, ὅτι ληστρικοὶ ὄντες καὶ πλάνητες οἱ Κίμβροι καὶ μέχρι τῶν περὶ τὴν Μαυῖτιν ποιήσαιντο στρατείας.» Casaubonus. Ephoro usi sunt Nicol. Damasc. p. 144 Or. ibiq. nott. p. 227, Elian. V. H. XII, 23. Cf. Aristot. Ethic. Eudem. III, 1, p. 116; Ethic. Nic. III, 7, p. 48 ed. Sylb.

45.

Strabo V, c. 4, 5, p. 375: Ἐφορος δὲ τοῖς Κίμβροις προσοικειῶν τὸν τόπον, φησὶν αὐτοὺς ἐν καταχειρίοις οἰκίαις οἰκεῖν, ἃς καλοῦσιν ἀργίλλας, καὶ διατινων ὀρυγμάτων παρ' ἀλλήλους τε φοιτᾶν, καὶ τοὺς ξένους εἰς τὸ μαντεῖον δέχεσθαι, πολὺ ὑπὸ γῆς ἰδρυμένον· ζῆν δ' ἀπὸ μεταλλείας καὶ τῶν μαντευσόμενων, καὶ τοῦ βασιλέως ἀποδείξαντος αὐτοῖς συντάξεις. Εἶναι δὲ τοῖς περὶ τὸ χρηστήριον ἔθος πάτριον, μηδὲνα τὸν ἥλιον δρᾶν, ἀλλὰ τῆς νυκτὸς ἔξω πορεύεσθαι τῶν χασμάτων· καὶ διὰ τοῦτο τὸν ποιητὴν περὶ αὐτῶν εἰπεῖν, ὡς ἄρα

οὐδέ ποτ' αὐτοὺς

Ἥλιος φαιθῶν ἐπιδέρκεται.

Ἐσπερον δὲ διαφθαρῆναι τοὺς ἀνθρώπους ὑπὸ βασιλέως τινός, οὐκ ἀποθάντος αὐτῷ τοῦ χρησμοῦ· τὸ δὲ μαντεῖον εἶτι συμμένειν, μεθεστηχός εἰς ἕτερον τόπον.

Eadem brevius Eustathius ad Odys. A, p. 416 ed. Basil.

46.

Strabo VI, c. 1, 7, p. 397: Εἴθ' ἡ πόλις εἰ Λοκροὶ

predones ac vagos armis ad Maotim usque lacum progressos.

45.

Ephorus vero Cimmericis locum illum adscribens, hos habitare ait in subterraneis ædificiis, quas *argillas* vocant, ac per fossas quasdam inter se commeare, hospitesque eadem via ad oraculum adducere, alte infra terram conditum: victum eos metallis effodiendis quaerere, et ab iis accipere, qui oraculum consulunt, ac regem iis constituisse eo nomine stipendium. Porro qui apud oraculum illud degunt, eos, more a majoribus accepto, nunquam videre solem, sed noctu ex hiatibus terræ prodire, id eoque de iis Homerum ita scripsisse:

Neque unquam

illos illustrat radiorum lumine Titan.

Postea temporis Cimmericos fuisse deletos a rege quodam, cujus eventa oraculum non comprobasset: sedem oraculi alio translata etiamnum durare.

46.

Subsequitur urbs Locri Epizephyrii. Sunt hi Locrenses

οὐ Ἐπιζεφύριοι, ἐπεὶ Λοκρῶν ἀποικοὶ τῶν ἐν τῷ Κρυσσαίῳ κόλπῳ, μικρὸν ὕστερον τῆς ἀπὸ Κρότωνος καὶ Συρακουσῶν κτίσεις ἀποικισθέντες ὑπὸ Εὐάνθους. Ἐφορος δ' οὐκ εὖ, τῶν Ὀπουντίων Λοκρῶν ἀποίκους φήσας. Cf. Pausan. III, 19, Scymn. 316 sq.

47.

Strabo VI, c. 1, 8, p. 398: Τῆς δὲ τῶν Λοκρῶν νομογραφίας μνησθεὶς Ἐφορος, ἣν Ζάλευκος συνέταξεν, ἐκ τε τῶν Κρητικῶν νομίμων, καὶ Λακωνικῶν, καὶ ἐκ τῶν Ἀρσπαγικῶν, φησὶν ἐν τοῖς πρώτοις καινίσαι τοῦτον τὸν Ζάλευκον, ὅτι, τῶν πρότερον τὰς ζημίας τοῖς δικασταῖς ἐπιτρεψάντων ὀρίζειν ἐφ' ἐκάστοις τοῖς ἀδικήμασιν, ἐκεῖνος ἐν τοῖς νόμοις διώρισεν ἡγούμενος τὰς μὲν γνώμας τῶν δικαστῶν οὐχὶ τὰς αὐτὰς εἶναι περὶ τῶν αὐτῶν, δεῖν δὲ τὰς αὐτὰς [εἶναι αἰεὶ τὰς ζημίας, ὅπερ ἄξιον supplevit Casaub.] ἐπαινεῖν· καὶ τὸ ἀπλουστεῖρας περὶ τῶν αὐτῶν συμβολαίων διατάξαι. Θουρίους δ' ὕστερον ἀκριβοῦν θέλοντας περὶ τῶν ἄκρων, ἐνδοξοτέρους μὲν γενέσθαι, χείρονας δὲ εὐνομεῖσθαι γὰρ, οὐ τοὺς ἐν τοῖς νόμοις ἅπαντα φυλαττομένους τὰ τῶν συκοφαντῶν, ἀλλὰ τοὺς ἐμμένοντας τοῖς ἀπλῶς κειμένοις. Τοῦτο δὲ καὶ Πλάτων εἰρηκεν, ὅτι παρ' οἷς πλεῖστοι νόμοι, καὶ δίκαι παρὰ τούτοις, καὶ βίαι μογθηροί· καθάπερ καὶ παρ' οἷς ἰατροὶ πολλοὶ, καὶ νόσους εἰκὸς εἶναι πολλάς. Cf. Athenaeus XI, p. 508, Scymn. Ch. 349, Diodor. XII, 21.

48.

Strabo VI, p. 403: Ἰακύνθους δὲ Ἰάπυγες τὸν Κρότωνος πρότερον, ὡς Ἐφορός φησιν.

49.

Strabo VI, p. 406: Οἰκιστὴς δὲ τοῦ Μεταποντίου

Δαύλιος δὲ Κρίστης τύραννος γεγένηται, τῆς περὶ Δελφοῦς, ὡς φησὶν Ἐφορος.

50.

Strabo VI, p. 408, de Siciliae ambitu: Ἐνιοὶ δὲ ἀπλουστερον εἰρήκασιν, ὅσπερ Ἐφορος τὸν γε περίπλουτον ἡμερῶν καὶ νυκτῶν ε'. J. Bake ad Posidon. p. 131, pro ε' legivult ἠ', ut Thucyd. habet VI, 1.

51.

Strabo VI, p. 414: Διετέλεσαν μέχρι δεῦρο Σικελοὶ καὶ Σικανοὶ καὶ Μόργητες καὶ ἄλλοι τινὲς νεμόμενοι τὴν νῆσον, ὧν ἦσαν καὶ Ἰβήρες, ὅσπερ πρώτους φησὶν τῶν βαρβάρων Ἐφορος λέγεσθαι τῆς Σικελίας οἰκιστάς.

«Strabo (in excerptis scriptoribus nonnunquam negligentius versatus), minime vero Ephorus, Sicanos et Iberos distinguit, quos eosdem fuisse certissime constat. V. Thucyd. VI, 2, Philistum ap. Diodor. V, 6, Schol. Homer. Od. XXIV, 306, Silius Ital. XIV, 35, al.» Marx.

52.

Strabo VI, 410, de Naxo et Megaris: ... Φησὶ δὲ ταύτας Ἐφορος πρώτας κτισθῆναι πόλεις Ἑλληνίδας ἐν Σικελίᾳ πεντακαίδεκάτῃ γενεᾷ μετὰ τὰ Τρωϊκά· τοὺς γὰρ πρότερον δεδιέναι τὰ ληστῆρια τῶν Τυρρηγῶν καὶ τὴν ὠμότητα τῶν ταύτῃ βαρβάρων, ὥστε μὴδὲ κατ' ἐμπορίαν πλεῖν. Θεοκλέα δ' Ἀθηναῖον, παρενεχθέντα ἀνέμοις εἰς Σικελίαν, κατανοῆσαι τὴν τε οὐδένηϊαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς γῆς· ἐπανελθόντα δὲ, Ἀθηναίους μὲν μὴ πείσαι, Χαλκιδέας δὲ τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ συγγούς παραλαβόντα, καὶ τῶν Ἰώνων τινὰς, εἶτι δὲ Δωριέων οἱ πλείους ἦσαν Μεγαρεῖς, πλεῦσαι· τοὺς μὲν οὖν Χαλκιδέας κτίσαι Νάξον,

49.

Ephorus tradit, Metaponti conditorem fuisse Daulium Crissæ, ejus quæ prope Delphos est, tyrannum.

50.

Nonnulli simplicius rem exposuerunt, ut Ephorus qui Siciliam circumnavigari ait quinque [an octo?] diebus ac noctibus.

51.

Manebant adhuc Siculi, Sicani, Morgetes, et nonnulli alii, qui insulam incolerent; quibus addendi sunt etiam Iberes, quos Ephorus primos barbarorum fuisse ait, qui hanc insulam inhabitarent.

52.

Ephorus scribit, Naxum et Megara Græcorum antiquissimas in Sicilia civitates, XV^m post Trojanum bellum ætate conditas fuisse. Antiquiores enim Tyrrhenorum latrocinia et crudelitatem barbarorum has regiones incolentium ita reformidasse, ut ne mercaturæ quidem faciundæ gratia in Siciliam navigaverint. Theodem vero Atheniensem ventorum vi eo delatum, cum incolarum vilitatem, tum insule virtutem explorasse; et domum reversus, quum Atheniensibus, ut coloniam in eam deducerent, non persuaderet, magno Chalcidensium Eubœam habitantium numero adscito, nec non Ionum, Doriensiumque, quorum major pars Megarenses erant, in Siciliam navigasse: ac Chalci-

colonia eorum Locrensium, qui in sinu Crissæo habitant, ab Evanthe deducta, non multo post Crotonem et Syracusas conditas. Falsum est autem, quod Ephorus eos Locrensium Opuntiorum facit colonos.

47.

Ceterum Ephorus Locrensium legum mentionem faciens, quas ex Cretensium, Laconum et Arcopagitarum legibus Zaleucus composuit, ab hoc id in primis nove institutum esse tradit, quod, quum priores singulis delictis pœnæ imponendæ modum ac definitionem iudicibus permisissent, ipse in legibus pœnas expressit, ratus sententias iudicum de rebus iisdem non esse easdem: oportere autem easdem (semper pœnas esse, quod debemus) laudare, et id quod simplicius de contractibus constituit. Thuriōs autem, quum postea temporis singula ad subtilitatem exigere, et, quod in quaque re summum esset, persequi conarentur, majorem quidem celebritatem nactus esse, sed rempublicam deteriore habuisse. Quippe bonis regi legibus non eos, qui omnem calumniæ locum volunt praecludere, sed qui leges simpliciter scriptas omni cura tuentur. Atque ita etiam Plato pronuntiavit, apud quos plurimæ essent leges, apud hos etiam lites esse et malos mores; sicut morbi solerent esse multi, ubi multi essent medici.

48.

Ephorus scribit Crotonem ante ab Iapygibus fuisse habitam

τοὺς δὲ Δωριέας Μέγαρα, τὴν Ἰθάκην πρότερον καλούμενην.

Πεντεκαίδεκάτῃ γ. cum Cluverio Sic. A. I, 2, Heynio Opusc. Ac. II, p. 259 et 266, Siebenk. t. II, p. 256, scripsi pro vulg. τῇ γενεᾷ, sive, quod Scaliger voluit (ad Euseb. p. 75), τῇ δεκάτῃ. Cf. Thucyd. VI, 4, ibiq. Dukerum, Diodor. XIV, 88, al. Scymnus Chius vs. 276 seqq. Ephorum pro more compilavit. Marx.

53.

Strabo VI, p. 427, de Tarento: Ἐφορος δ' οὕτω λέγει περὶ τῆς κτίσεως. Ἐπολέμου Λακεδαιμόνιοι Μεσσηνίους, ἀποκτείνανσι τὸν βασιλέα Τήλεκλον εἰς Μεσσήνην ἀρικόμενον ἐπὶ θυσίαν, ὁμόσαντες μὴ πρότερον ἐπανήξαι οἴκαδε, πρὶν ἢ Μεσσήνην ἀνελεῖν, ἢ πάντας ἀποθανεῖν· φύλακας δὲ κατέλιπον τῆς πόλεως στρατεύοντες τοὺς τε νεωτάτους καὶ πρεσβυτάτους τῶν πολιτῶν. Δεκάτῃ δ' ὕστερον ἔτει τοῦ πολέμου, τὰς γυναικάς τῶν Λακεδαιμόνιων συνελθούσας, εἰς ἑαυτῶν πέμψαι τινὰς παρὰ τοὺς ἄνδρας, τὰς μεμφομένας, ὡς οὐκ ἐπίσης πολεμοῖεν πρὸς τοὺς Μεσσηνίους· οἱ μὲν γὰρ μένοντες, τεκνοποιῶνται· οἱ δὲ, γῆρας ἀρέντες τὰς γυναικάς, ἐν τῇ πολεμῇ ἐστρατοπεδεύοντο, καὶ κίνδυνος εἶη λειπανδρῆσαι τὴν πατρίδα. Οἱ δ' ἄμα καὶ τὸν ὄρκον φυλάττοντες, καὶ τὸν τῶν γυναικῶν λόγον ἐν νῆι θέμενοι, πέμπουσι τῆς στρατείας τοὺς εὐρωσττοτάτους ἄμα, καὶ νεωτάτους, οὓς ᾔδεσαν οὐ μετασχόντας τῶν ὄρκων διὰ τὸ παιδὰς εἶναι ὄντας συνελθεῖν τοῖς ἐν ἡλικίᾳ· προσέταξαν δὲ συγγενέσθαι ταῖς παρθένοις ἀπάσαις ἅπαντας, ἡγούμενοι πολυτεχνήσειν μᾶλλον· γενομένων δὲ τούτων, οἱ μὲν παῖδες

ὀνομάσθησαν Παρθενίαι· Μεσσήνη δὲ ἐάλω πολέμῳ· οὕτω ἐνεκακείδεκα ἔτη, καθάπερ καὶ Ἰουρταῖος φησὶν·

Ἄμω τῷδ' ἐμάχοντ' ἐνεκακείδεκ' ἔτη
νωλεμῶς αἰεὶ ταλασίφρονα θυμὸν ἔχοντες,
αὐχμηταὶ πατέρων ἡμετέρων πατέρες.
Εἰκοστῷ δ' οἱ μὲν κατὰ πύονα ἔργα λιπόντες,
φεύγον Ἰθωμαίων ἐκ μεγάλων ὀρίων.

Τὴν μὲν οὖν Μεσσηνίαν κατενείμαντο. Ἐπανελθόντες δ' οἴκαδε τοὺς Παρθενίας οὐχ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ἐτίμων, ὡς οὐκ ἐκ γάμου γεγονότας· οἱ συνιστάμενοι μετὰ τῶν Εἰλιώτων, ἐπεβούλευσαν τοῖς Λακεδαιμόνιοις, καὶ συνέθεντο ἄραι σύσσημον ἐν τῇ ἀγορᾷ πύλον λακωνικόν, ἐπειδὴν ἐγγειρώσι τῶν δὲ Εἰλιώτων τινὲς ἐξαγγείλαντες, τὸ μὲν ἀντεπιτίθεσθαι γλαπὸν ἔγνωσαν· καὶ γὰρ πολλοὺς εἶναι, καὶ πάντας ὁμόφρονας, ὡς ἂν ἀλλήλων ἀδελφοὺς νομιζομένους· τοὺς μέλλοντας δ' αἶρειν τὸ σύσσημον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀπείναι προσέταξαν. Οἱ μὲν δὲ, μεμνημένην αἰσθόμενοι τὴν πρᾶξιν ἐπέσχον, οἱ δὲ διὰ τῶν πατέρων ἔπεισαν αὐτοὺς εἰς ἀποικίαν ἐξελθεῖν· κἂν μὲν κατάσχισιν ἀρκούντα τὸν τόπον, μένειν· εἰ δὲ μὴ, τῆς Μεσσηνίας τὸ πέμπτον κατενείμασθαι μέρος ἐπικιόντας. Οἱ δὲ σταλέντες κατελάθοντο τοὺς Ἰθακίους, πολεμοῦντας τοῖς βαρβάρους· μετασχόντες δὲ τῶν κινδύνων, κτίζουσι τὴν Τάραντα.

Eadem ex nostro, ut videtur, Diodorus Sic. XV, 66 (coll. Exc. Vat. p. 10, ed. Mai; Justinus III, 4. Cf. Eustathius ad Dionys. 376, Strabo l. VIII, p. 557.

54.

Strabo VII, p. 504, de Dodona: Ἔστι δὲ ὡς φησὶν

denses quidem Naxum, Dorienses Megara condidisse, cui urbi prius nomen fuerat Hyblæ.

53.

De origine Tarenti apud Ephorum hæc est historia. Lacedæmonii bellum intulerunt Messeniis, quod hi illorum regem Teleclum Messenam sacrificandi causa profectum occiderant: ac juramento se obligarunt, aut se non ante domum reversuros, quam Messenam cepissent, aut universos in oppugnatione morituros: urbem, quum proficiscerentur ad bellum, civium minimis maximisque natu custodiendam reliquerunt. Post anno belli decimo uxores Lacedæmoniorum, conventu habito, quasdam ad maritos suos miserunt, quæ eos reprehenderent, ut non requis conditionibus bellum Messeniis facientes: quippe Messenios domi interim liberos procreare, ipsos Lacedæmone relictis viduis uxoribus in hostico castra habere; itaque periculum esse, ne patria virorum ad extremum vacua redderetur. Lacedæmonii et jurisjurandi rationem et consilii uxorum habentes, robustissimos quosque et ætate inter milites minimos Spartam miserunt, quos, quum pueri cum adultis quondam profecti essent, jurisjurandi religione non teneri sciebant, iisque mandarunt, ut cum omnibus omnes virginibus rem haberent, eo copiosorem rati inde sobolem exstituram: atque eos qui hoc modo natiessent, Parthenias appellatos esse dicit. Messenam vero anno idem decimo ac nono bello captam, sicut et Tyræus dicit:

Annis pugnatum est ter tribus, atque decem.

Hoc ab avis nostris infraeto pectore bellum,
et res constanti gesta labore fuit.

Bis deo tandem victi Messenia pubes,
montis Ithomæi deseruit tumulos.

Ceterum Spartanos, diviso agro Messenio, domum reversos, Parthenias non eo quo alios honore dignatos, utpote non ex conjugio natos. Itaque Parthenias, re cum Helotibus communicata, insidias struxisse Spartanis, data tessera faciendi impetus, elevatione pilei Laconici in foro. Sed rei indicio ab Helotibus quibusdam delato, Spartanos contra insidiari Partheniis rem duxisse difficilem, quod ii et magno essent numero, et unanimes, quippe qui se mutuo pro fratribus haberent: edixisse tamen, ut forum relinquerent qui pileum fuerant in foro sublaturi. Ita Parthenias, quum patefactum suum institutum intelligerent, sese continuisse, et Spartanos eis opera parentum ipsorum persuasisse, ut aliquo in coloniam abirent, ea conditione, ut ne reverterentur, si regionem ipsis sufficientem essent nacti: sin secus, ut reversi quintam partem agri Messenii obtinerent. Sic profectos Parthenias incidisse in Achivos bellum gerentes contra barbaros: quumque Achivis suppelias tulissent, Tarentum condidisse.

54.

Dodonam Ephorus ait a Pelagis fuisse fundatam:

Ἐφορος Πελασγῶν ἱδρυμα. Οἱ δὲ Πελασγοὶ τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα δυναστευσάντων ἀρχαιότατοι λέγονται· καὶ ὁ ποιητὴς φησὶν οὕτω (II. Π, 233)· Ζεῦ ἄνα Δωδωναίε Πελασγικὴ ... Ὁ δὲ Ἡσίοδος· Δωδιώνη φηγόν τε Πελασγῶν ἔδρανον ἔχεν.

Strabo V, p. 337: Τοὺς δὲ Πελασγοὺς, ὅτι μὲν ἀρχαῖον τι φύλον κατὰ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ἐπεπόλασε, καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι τοῖς κατὰ Θεσσαλίαν, ὁμολογοῦσιν ἅπαντες σχεδόν τι νομίζειν δὲ φησὶν Ἐφορος, τὸ ἀνέκαθεν Ἀρκαδίας ὄντας ἐλεῖσθαι στρατιωτικὸν βίον, εἰς δὲ τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν προτρέποντας πολλοὺς, ἅπασι τοῦ ὀνόματος μεταδοῦναι, καὶ πολλὴν ἐπιφάνειαν κτήσασθαι, καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις, παρ' ὅσους ποτὲ ἀφικμένοι τετυγῆκασιν. — — — Τῷ γ' Ἐφόρῳ τῷ ἐξ Ἀρκαδίας εἶναι τὸ φύλον τοῦτο ἤρξεν Ἡσίοδος· φησὶ γάρ, ὕμεις ἐξεγένοντο Λυκάονος ἀντιθέοιο, ὃν ποτε τίχτε Πελασγός. Καὶ τὴν Πελοπόννησον δὲ Πελασγίαν φησὶν Ἐφορος κληθῆναι.

Schol. ad Dionys. Perieg. 348. (in Viennensi editione Geogr. Min. t. II, p. 466.): Κυλλήνηθεν] Κυλλήνη, ὄρος Ἀρκαδίας. Ἀρκαδίας δὲ ἀνέκαθεν Πελασγοὶ, ὡς φησὶν Ἐφορος.

55.

Scymnus Chius v. 469.

Ἐξῆς διεξίμεν δὲ πάλιν τὴν Ἑλλάδα.

Ἐπὶ κεφαλῶν τοὺς τε περὶ αὐτὴν τόπους ἔθνικῶς ἅπαντας κατ' Ἐφορον δηλώσομεν.

« Profitetur igitur hic disertis verbis, quod eum fecisse in reliquis, aliorum locorum comparatio ostendit. Et potest Scymni libellus maximam partem *pro compendio uberioris Ephori Geographiæ*, præsertim in Græciæ descriptione, haberi; quem ducem nullibi deseruisse videtur, nisi quo

quos fama fert eorum, qui in Græcia dominati sint, fuisse antiquissimos. Homeri est hoc :

Dodonæe, Pelasgiæ Juppiter.

Hesiodus autem sic :

Dodonam, fagumque, Pelasgorum utpote sedes, petiit. Ceterum Pelasgos antiquam gentem per universam Græciam existitisse, ac maxime inter Æoles Thessaliæ incolas claram, apud omnes fere in confesso est. Ephorus ait, se arbitrari eos, quum a prima stirpe Arcades essent, militarem amplexos vitam; et in studii ejus nominisque societatem multis perductis, magnum sibi nomen cum apud Græcos parasse, tum apud alios ad quos pervenissent.— Ephoro, ut Pelasgos ex Arcadia esse diceret, auctor fuit Hesiodus. Ait enim poeta :

Lycæone natos,

quem quondam fertur clarus genuisse Pelasgos.

Sed et Peloponnesum fuisse Pelasgiam vocatam Ephorus scribit.

Cyllene mons Arcadiæ, Arcades vero a prima stirpe Pelasgi erant, ut dicit Ephorus.

55.

Deinde autem pertransibimus rursus Græciam. In illa summatim loca per gentes omnia ex Ephoro ostendemus.

aliorum auctorum, Herodoti, Timæi, Eratosthenis, Demetrii, expressam mentionem facit. Quæ observatio item cadit in Scymni fragmentum ab Holstenio primum publici juris factum.» Marx.

56.

Strabo VIII, p. 514: Ἐφορος μὲν οὖν ἀρχὴν εἶναι τῆς Ἑλλάδος τὴν Ἀκαρνανίαν φησὶν ἀπὸ τῶν ἑσπερίων μερῶν· ταύτην γὰρ συνάπτειν πρώτην τοῖς ἠπειρωτικοῖς ἔθνεσιν, τῇ παραλίᾳ χρώμενος μέτρῳ, ἡγεμονικὸν τι τὴν θάλατταν κρίνων πρὸς τὰς τοπογραφίας.

57.

Strabo X, p. 695: Ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαίωνίδα γράψας, Ἰκαρίου, τοῦ Πηνελόπης πατρὸς, υἱεὶς γενέσθαι δύο, Ἀλυζέα καὶ Λευκάδιον· δυναστεῦσαι δ' ἐν τῇ Ἀκαρνανίᾳ τούτους μετὰ τοῦ πατρὸς· τούτων οὖν ἐπωνύμους τὰς πόλεις Ἐφόρῳ (vulg. Ἐφορος) λέγεσθαι δοκεῖ.

58.

Stephanus: Νοστία, κόμη Ἀρκαδίας... Ἐφορος τὸ ἔθνικὸν Νεστάνιος ἔφη, ὥστε κατ' αὐτὸν Νεστανία λέγεσθαι· ἢ αὐτὴ γὰρ τῇ προτέρᾳ, ὡς ὄηλον ἐξ ἄλλων.

59.

Strabo VIII, p. 574, de insula Calauria ante Træzenem: Ἐνταῦθα ἦν ἄστυλον Ποσειδῶνος ἱερόν· καὶ φασὶ τὸν θεὸν τοῦτον ἀλλάξασθαι πρὸς μὲν Ἀητῶν τὴν Καλαύρειαν ἀντιδόντα Δῆλον· πρὸς Ἀπόλλωνα δὲ Ταίναρον ἀντιδόντα Πυθίῳ. Ἐφορος δὲ καὶ τὸν χρησμὸν λέγει·

Ἰσὸν τοι Δῆλόν τε Καλαυρειῶν τε νέμεσθαι,
Πυθίῳ τ' ἡγαθέην, καὶ Ταίναρον ημεόμεντα.

Cf. Eustathius ad Dionys. Perieg. vs. 449, Pausan. II, 33.

56.

Initium Græciæ ob occiduis partibus constituit Acarnaniam Ephorus, quæ prima Epiroticas attingat nationes, oram maritimam pro mensura usurpans, quod existimat ad locorum descriptionem principem esse maris operam.

57.

Is vero qui Alemæonidem conscripsit, Icarii (pater is Penelopæ fuit) filios duos tradit fuisse, Alyzeum et Leucadium, qui in Acarnania cum patre imperaverint: unde Ephorus urbes horum cognomines censet.

58.

Nostia, vicus Arcadiæ. ... Ephorus gentile dixit Nestanium, adeo ut vicus ipse, secundum ejus opinionem, Nestania vocaretur. Idem enim est ac præcedens, uti ex aliis apparet.

59.

Calauriæ fuit asyllum Neptuni, quoniam ferunt hunc deum permutatione facta Calauriam pro Delo recepisse a Latona, ab Apolline pro Pythia Tænarum. Et oraculum quoque refert Ephorus:

Par ratio est Delivæ Calauriæve tenendæ,
Pythia idem tibi sit, quod in auras Tænarus altus.

60.

Strabo VIII, p. 577 : Ἐφορος δ' ἐν Αἰγίῳ ἀργυρον πρῶτον κοπήναι φησὶν ὑπὸ Φεΐδωνος· ἐμπορεῖον γὰρ γενέσθαι, διὰ τὴν λυπρότητα τῆς γῶρας τῶν ἀνθρώπων θαλαττουργούντων ἐμπορικῶς, ἀφ' οὗ τὸν βῶπον Αἰγίναϊον ἐμπολεῖν λέγεσθαι.

61.

Scymnus Chius vs. 542 :

Πρώτους δὲ Κρητὰς φασὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρετῆς θαλάττης, ἃς τε νησιωτίδας πόλεις κατασεῖν, ἃς τε καὶ συνοικίσει αὐτῶν Ἐφορος εἶρηκεν, εἶναι φησὶ τε ἐπιώνυμον τὴν νῆσον ἀπὸ Κρητὸς τινος, τοῦ δὴ γενομένου βασιλέως αὐτόχθονος. Πλοῦν ἡμέρας ἀπέχειν δὲ τῆς Λακωνικῆς.

62.

Strabo X, p. 735 : Τοῦ δὲ ποιητοῦ τὸ μὲν ἑκατόμπολιν λέγοντος τὴν Κρήτην (II. II, 649, ubi Eustathius Ephori meminit), τὸ δὲ ἐνενηκοντάπολιν (Od. XIX, 174), Ἐφορος μὲν ὕστερον ἐπικτισθῆναι τὰς δέκα φησὶ μετὰ τὰ Τρωϊκὰ, ὑπὸ τῶν τῷ Ἀλθαίμειναι τῷ Ἀργεῖω συνακολουθησάντων Δωριέων· τὸν μὲν οὖν Ὀδυσσεῖα λέγει ἐνενηκοντάπολιν ὀνομάσαι. Οὗτος μὲν οὖν πιθανὸς ἐστὶν ὁ λόγος. In Iliadis enim versu ἐκ τοῦ ἰδίου προσώπου λέγει, in Odysseæ ἐκ τῶν τότε ὄντων τινὸς ἦν ὁ λόγος.

Stephanus v. Βοῖον : Ἔστι Βοιαὶ καὶ Κρήτης πόλις· ὁ πολίτης Βοιάτης... λέγεται καὶ Βοιαῖος, ὡς Ἐφορος.

63.

Strabo X, p. 370 : Ὡς δ' εἶρηκεν Ἐφορος, ζηλωτῆς δὲ Μίνως ἀρχαίου τινὸς Ῥαδαμάνθυος, δικαιοτάτου ἀνδρὸς, δμωνύμου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δεῖ πρῶτος τὴν νῆσον ἐξημερῶσαι δοκεῖ νομίμοις καὶ συνοικισμοῖς

60.

Ephorus in Ægina primo argentum a Phidone excusum fuisse scribit : quum ea insula esset facta emporium, insularis ob terræ sterilitatem in mari negotiantibus, unde et dici cœptum, Aliquem viles Æginetarum merces tractare.

61.

Primos autem Cretenses aiunt Hellenico mari imperasse, et insularium urbium quasdam occupasse, imo quasdam condidisse illarum Ephorus dixit; atque nomen nactam fuisse insulam a Crete quodam, qui rex indigena fuit : navigatione autem diei distare a Laconica.

62.

Jam quum poeta Cretam alias centum, alias nonaginta urbes habere dicat : Ephorus censet decem urbes post belli Trojani tempestatem conditas fuisse a Doriensibus, qui eo secuti sunt Althæmenem Argivum : itaque ait Ulyssem introduci, qui nonaginta urbes ei tribuat. Atque hæc quidem oratio est verisimilis.

Bœum... Sunt et Bœæ oppidum Cretæ, cujus oppidanus, Bœates... Dicitur quoque Bœæus, ut ab Ephoro.

63.

Ephorus ait, Minoem fuisse imitatore[m] cujusdam prisici Rhadamanthos, justissimi viri, cognominis fratri

πολεων καὶ πολιτείαις, σκηψάμενος παρὰ Διὸς φέρειν ἕκαστα τῶν τιθεμένων δογμάτων εἰς μέσον. Τοῦτον δὲ μιμούμενος καὶ ὁ Μίνως δι' ἐννέα ἔτων, ὡς εἶοικεν, ἀναβαίνων ἐπὶ τὸ τοῦ Διὸς ἄντρον, καὶ διατρίβων ἐνθάδε, ἀπῆει συντεταγμένα ἔχων παραγγέλματα τινα, ἃ ἔφασκεν εἶναι τοῦ Διὸς προστάγματα· ἀφ' ἧς αἰτίας καὶ τὸν ποιητὴν οὕτως εἰρηκέναι (Odys. XIX, 178).

Ἐνθάδε Μίνως

ἐννέωρος βασιλευσε Διὸς μεγάλου ὀραστής.

.... Ὑπὲρ δὲ τῆς Κρήτης ὁμολογεῖται, διότι κατὰ τοὺς παλαιούς χρόνους ἐτύγγανεν εὐνομούμενη, καὶ ζηλωτὰς ἑαυτῆς τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων ἀπέφηνεν· ἐν δὲ τοῖς πρώτοις Λακεδαιμονίους, καθάπερ Πλάτων τε ἐν τοῖς Νόμοις δηλοῖ, καὶ Ἐφορος ἐν τῇ Εὐρώπης πολιτείᾳ (Tz. mavult ἐν τῆς Εὐρώπης τῇ πολιτείᾳ. Marx. scrib. putat ἐν τῇ Εὐρώπῃ, τὴν πολιτείαν) ἀναγέγραψεν.

Eadem fere Clem. Alex. Strom. I, p. 422 Pott. nominato auctore; Nicolaus Damasc. p. 158 ed. Lips. fontem celans.

64.

Strabo X, p. 735 : Τῆς δὲ πολιτείας, ἧς Ἐφορος ἀνέγραψε, τὰ κυριώτατα ἐπιδραμεῖν ἀποχρώντως ἂν ἔχοι. Δοκεῖ δὲ, φησὶν, ὁ νομοθέτης μέγιστον ὑποθέσθαι ταῖς πόλεσιν ἀγαθὸν, τὴν ἐλευθερίαν· μόνην γὰρ ταύτην ἴδια ποιεῖν τῶν κτησαμένων τὰ γαθὰ· τὰ δ' ἐν δουλείᾳ τῶν ἀρχόντων, ἀλλ' οὐχὶ τῶν ἀρχομένων εἶναι· τοῖς δ' ἔχουσι ταύτην φυλακῆς δεῖν· τὴν μὲν οὖν ὁμόνοιαν διχοστασίας αἰρουμένης ἀπαντᾶν, ἣ γίνεται διὰ πλεονεξίαν καὶ τρυφήν· σωφρόνως γὰρ καὶ λιτῶς ζῶσιν ἅπασιν, οὔτε φθόνον, οὔθ' ὕβριν, οὔτε μι-

ipsius, qui primus insulam feratur cicurasse legibus condendis et urbibus ac rebuspublicis : quum fingeret, se a Jove asferre singula quæ promulgabat decreta. Illum ergo æmulatum Minoem, quum per annos novem, ut videtur, in antro Jovis esset commoratus, conscripta quædam præcepta attulisse, quorum auctorem Jovem faceret : itaque et Homerum de eo sic scripsisse :

Ibi Minos

regnavit, ter tres qui discipulus fuit annos supremi Jovis.

De Creta in confesso hoc est, prisicis eam temporibus legibus optimis fuisse compositam, ideoque ad sui imitationem pertraxisse Græcorum præstantissimos, inque primis Lacedæmonios : quod et Plato in Legibus docet, et Ephorus, qui in *Europa* hanc rempublicam descripsit.

64.

De republica eorum, quam Ephorus descripsit, sufficiet præcipua percurrere. Fertur, inquit, legumlator maximum urbibus bonum supposuisse libertatem : sola enim hæc bona propria eorum facit, qui ipsa possident : in servitute qui sunt, horum bona non ipsorum sunt, sed dominorum. Libertate autem præditis opus est ejus custodia : concordia porro sublatam discordiam sequitur : discordia aut ob avaritiam, aut ob luxum existit : nam si sobrie omnes ac frugaliter vivant, neque invidentia, neque

σος ἀπαντῶν πρὸς τοὺς δημοίους· διόπερ τοὺς μὲν παῖδας εἰς τὰς ὀνομαζομένας Ἀγέλας κελῦσαι φοιτῶν, τοὺς δὲ τελείους ἐν τοῖς συσσιτίοις, ἃ καλοῦσιν Ἀνδρείαα, ὅπως τῶν ἴσων μετὰ σοίην τοῖς εὐπόροις οἱ πενέστεροι, δημοσίᾳ τρεφόμενοι· πρὸς δὲ τὸ μὴ δειλίαν, ἀλλ' ἀνδρίαν κρατεῖν, ἐκ παιδῶν ὅπλοις καὶ πόνοις συντρέφειν· ὥστε καταφρονεῖν καύματος, καὶ ψύχους, καὶ τραχείας ὁδοῦ καὶ ἀνάπτους, καὶ πληγῶν τῶν ἐν γυμνασίοις καὶ μάχαις ταῖς κατὰ σύνταγμα· ἀσχεῖν δὲ καὶ τοξικῆ καὶ ἐνοπλίῳ ὄρχησει, ἣν καταδείξει Κούρητα πρῶτον, ὕστερον δὲ (Πύρριγον, τὸν supplet Casaub. a) καὶ συντάξαντα τὴν κληθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ πυρρίχην, ὥστε μηδὲ τὴν παιδίαν ἄμοιρον εἶναι τῶν πρὸς τὸν πόλεμον χρησίμων· ὡς δ' αὐτῶς καὶ τοῖς ῥυθμοῖς Κρητικῶν χρησθαι κατὰ τὰς ὁδὰς συντονιστάτοις ὄσιν, οὐδ' ἄλλα ἀνευρεῖν· ἢ καὶ τοὺς παιῶνας καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐπιχωρίους ὁδὰς ἀνατιθέασιν, καὶ πολλὰ τῶν νομίμων· καὶ ἐσθῆτι δὲ καὶ ὑποδέσει πολεμικῆ χρησθαι, καὶ τῶν δώρων τιμωτάτα αὐτοῖς εἶναι τὰ ὅπλα. Λέγεσθαι δ' ὑπὸ τινῶν, ὡς Λακωνικὰ εἶη τὰ πολλὰ τῶν νομιζομένων Κρητικῶν· τὸ δ' ἀληθές, εὐρησθαι μὲν ὑπ' ἐκείνων, ἠκριβωκέναι δὲ τοὺς Σπαρτιάτας β)· τοὺς δὲ Κρήτας ὀλιγοῦρησαι, κακωθεισῶν τῶν πόλεων, καὶ μάλιστα πῆς Κνωσίων, τῶν πολεμικῶν· εἶναι (μεῖναι Cas.) δὲ τινὰ τῶν νομίμων παρὰ Λυκτίοις καὶ Γορτυνίοις καὶ ἄλλοις τισὶ πολυχίνοις μᾶλλον, ἢ παρ' ἐκείνοις· καὶ δὴ καὶ τὰ Λυκτίων νόμιμα ποιείσθαι μαρτύρια, τοὺς τὰ Λακωνικὰ πρεσβύτερα ἀποφαίνοντας· ἀποίκους γὰρ ὄντας φυλάττειν τὰ πῆς μητροπόλεως ἔθνη· ἐπεὶ ἄλλως γε εὐήθες εἶναι τὸ

τοὺς βέλτιον συνεστῶτας καὶ πολιτευόμενους τῶν χειρόνων ζηλωτὰς ἀποφαίνειν· οὐκ εἴδ' αὖτὰ λέγεσθαι· οὔτε γὰρ ἐκ τῶν νῦν καθεστηκότων τὰ παλαιὰ τεκμηριούσθαι δεῖ, εἰς τὰναντία ἑκατέρων μεταπεπτωκότων· καὶ γὰρ ναυκρατεῖν πρότερον τοὺς Κρήτας, ὥστε καὶ παροιμιάζεσθαι πρὸς τοὺς προσποιουμένους μὴ εἰδέναι, ἃ ἴσασιν· Ὁ Κρής ἀγνοεῖ τὴν θάλασσαν· νῦν δ' ἀποβεβλήκεναι τὸ ναυτικόν· οὔτε, ὅτι ἀποικοί τινες γεγονάσι τῶν πόλεων τῶν ἐν Κρήτῃ Σπαρτιατῶν, ἐν τοῖς ἐκείνων νομίμοις διακρίνεται ἐπηναγκάσθαι· πολλὰς γοῦν τῶν ἀποικίδων μὴ φυλάττειν τὰ πάτρια· πολλὰς δὲ καὶ τῶν μὴ ἀποικίδων ἐν Κρήτῃ τὰ αὐτὰ εἶχειν τοῖς ἀποίκους ἔθνη· Ἰῶν τε Σπαρτιατῶν τὸν νομοθέτην Λυκοῦργον πέντε γενεαῖς νεώτερον Ἀλθαίμενους εἶναι, τοῦ σταίλαντος τὴν εἰς Κρήτην ἀποικίαν· τὸν μὲν γὰρ ἱστορεῖσθαι Κίσσου παιδᾶ τοῦ τὸ Ἄργος κτίσαντος παρὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἠνίκα Προκλῆς τὴν Σπάρτην συνόκησε· Λυκοῦργον δ' ὁμολογεῖσθαι παρὰ πάντων ἕκτον ἀπὸ Προκλέους γεγονέναι c)· τὰ δὲ μισθῆματα μὴ εἶναι πρότερα τῶν παραδειγμάτων, μηδὲ τὰ νεώτερα τῶν πρεσβυτέρων· τὴν τε ὄρχησιν τὴν παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπιχωριάζουσαν, καὶ τοὺς ῥυθμοὺς καὶ παιῶνας τοὺς κατὰ νόμον ἀδομένους, καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν νομίμων, Κρητικὰ καλεῖσθαι παρ' αὐτοῖς, ὡς ἂν ἐκείθεν ὀρυμώμενα· τῶν δ' ἀρχαίων (ἀρχίων Meurs.) τὰ μὲν κατὰ τὰς διοικήσεις εἶχειν τὰς αὐτὰς ἐπωνυμίας, ὡσπερ καὶ τὴν τῶν γερόντων ἀρχὴν καὶ τὴν τῶν ἱππέων· πλὴν ὅτι τοὺς ἐν Κρήτῃ ἱππέας καὶ ἱπποὺς κεκτῆσθαι συμβέβηκεν· ἐξ οὗ τεκμαίρονται, πρεσβυτέραν εἶναι τῶν ἐν Κρήτῃ ἱππέων τὴν ἀρχὴν·

injuria et contumelia, neque odium inter aequales oritur. Haec pueros jussit ille commere in Agelas, quas vocabant, quasi greges: perfectos in Syssitia a convictu sic dicta, et a virili aetate Andria: ut publice victum capientes pauperes cum divitibus aequali conditione viverent. Ne autem timiditas, sed ut fortitudo prevaleret, a puero armis et laboribus eos adsuefecit: ut despiciere possent aestum, frigus, asperam acclivemque viam, et ictus, quos exciperent in gymnasiis et ordinariis pugnis. Exercebat etiam eos sagittando et armata saltatione, quam Cures primus invenit, postea vero Pyrrhichus, qui etiam ab ipso dictam pyrrhichen instituit: ut ne ludus quidem expertus esset rerum ad bella utilium. Sic et rhythmis, quos Creticos vocant, uti docuit contentissimis in cantilena, quorum auctor Thales traditur, cui praenae etiam aliae usitatae istis carmina, multaque praeterea instituta adscribuntur. Jussit etiam veste et calceis militaribus uti, et de donis principem honorem armis deferre. At praeterea, quosdam esse qui dicant, pleraque eorum quae Cretensium censerentur instituta, Spartanorum esse: quum revera Cretenses ea excogitassent, Spartani accuratius elaboravissent: Cretenses vero ea neglexisse, afflictis urbibus eorum bellicosius, maxime Cnossis: quaedam vero instituta diutius servata esse apud Lyctios, Gortynios et in aliis quibusdam oppidulis, quam apud Cnossios. Lyctiorum quoque leges in testimonium trahi ab his, qui Laconicas antiquiores mirarent: colonos enim eos Spartanorum servare metropolis suae instituta: alioquin ineptum esse, ut quo-

rum respublica et status esset melior, deteriorum amulentur formam. Quae quidem non recte dicerentur. Neque enim iudicium de antiquis ex presenti statu faciendum est, inquit, utrinque in contrarium facta mutatione: nam olim Cretenses maris tenuerunt imperium, adeo ut proverbium in eos usurpatum fuerit, qui dissimulabant eorum quae sciebant notitiam, *Cretensis mare ignorat*: nunc vero amiserunt potentiam maritimam. Neque, quia urbes quaedam in Creta coloniae sunt Spartanorum, ideo horum quoque instituta tenere coactae sunt: quum et coloniae multae patrios non sequantur mores, et in Creta multae urbes, a Spartanis non ortae, tamen illis stent institutis. Jam Lycurgus, inquit, is qui Lacedaemonias leges posuit, quinque aetatibus posterior fuit Althamene, coloniae in Creta duce: historiae enim docent, hunc Cissi filium fuisse, ejus qui Argos condidit ea tempestate, qua Procles Spartam: atqui omnes in hoc consentiunt, sextum a Procle fuisse Lycurgum. Neque vero imitationes exemplis, neque recentiora antiquioribus esse priora solent. Saltatio etiam, quae in usu apud Lacedaemonios est, et rhythmi ac praenae, qui ex lege canuntur, aliaeque multa instituta, Cretensia apud eos vocantur, utpote e Creta petita. Atque magistratus ad administrationem reipublicae pertinentes utrobique eadem gerunt nomina, ut etiam Seniorum ordo et Equitum: nisi quod in Creta Equitibus etiam sunt equi: unde colligunt, apud Cretenses antiquiorem esse eorum dignitatem, quae veritatem nominis servat, Lacedaemoniis Equitibus equos non habentibus in sua potestate.

σώζειν γὰρ τὴν ἐτυμότητα τῆς προσηγορίας· τοὺς δὲ μὴ ἵπποτροφεῖν. Τοὺς Ἐφόρους δὲ τὰ αὐτὰ τοῖς ἐν Κρήτῃ Κόσμοις διοικούντας ἐτέρως ὠνομάσθαι· τὴν δὲ συσσιτίαν Ἀνδρείων παρὰ μὲν τοῖς Κρησίν ἔτι καὶ νῦν καλεῖσθαι, παρὰ δὲ τοῖς Σπαρτιάταις μὴ διαμείναι καλουμένην ὁμοίως, ὡς πρότερον (καλούμενα ὁμοίως πρότερον Cas. et Schneid. ad Aristot. Politic. II, p. 134)· παρ' Ἀλκμαῖνι γοῦν οὕτω κείσθαι·

Θεῖναις δὲ καὶ ἐν θιάσοισιν ἀνδρείων παρὰ δαιτυμόνεσσι πρέπει παιᾶνα κατάρχειν.

Λέγεσθαι δ' ὑπὸ Κρητῶν, ὡς καὶ παρ' αὐτοὺς ἀφίκοιτο Λυκοῦργος κατὰ τοιαύτην αἰτίαν. Ἀδελφὸς ἦν πρεσβύτερος τοῦ Λυκοῦργου Πολυδέκτης· οὗτος τελευταῖον ἔγκυον κατέλιπε τὴν γυναῖκα· τῷ μὲν οὖν ἐβασίλευεν ὁ Λυκοῦργος ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ· γενομένου δὲ παιδός, ἐπετρέπευσεν ἐκείνον, εἰς ὃν ἡ ἀρχὴ καθήκουσα ἐτύγχανε· λοιδορούμενος δὲ τὴν αὐτῆ, σαφῶς ἔπεν εἰδέναι, διότι βασιλεύσει· λαθῶν δ' ὑπόνοιαν ἐκείνος, ὡς ἐκ τούτου τοῦ λόγου διαβάλοιτο ἐπιβουλή τοῦ παιδός ἐξ αὐτοῦ, δέσας μὴ, ἐκ τύχης ἀποθανόντος, αἰτίαν αὐτὸς ἔχη παρὰ τῶν ἔγχρῶν, ἀπῆρεν εἰς Κρήτην. Ταύτην μὲν δὲ λέγεσθαι τῆς ἀποδημίας αἰτίαν· ἐλθόντα δὲ πλησιάζει Θάλητι μελοποιῶν ἀνδρὶ καὶ νομοθετικῷ· ἱστορήσαντα δὲ παρ' αὐτοῦ τὸν τρόπον, ὃν Ῥαδάμανθός τε πρότερον, καὶ ὕστερον Μίνως, ὡς παρὰ τοῦ Διὸς τοὺς νόμους ἐκφέρει εἰς τοὺς ἀνθρώπους· γεγόμενον δὲ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ καταμαθόντα καὶ τὰ ἐκεῖ νόμιμα· ἐντυγόντα δ', ὡς φασὶ τινες, καὶ Ὀμηρῷ διατρέθοντι ἐν Χίῳ, καταβαῖναι πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν· καταλαβεῖν δὲ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ υἱόν, τὸν Πολυδέκτης Χαρῖλαιον (alii Χαριθόλον s. Χαριλόβον. V. Tzschuck.), βασιλεύοντα· εἶθ' ἔρμησαι διαθεῖναι τοὺς νόμους, φοι-

τῶντα ὡς τὸν θεὸν τὸν ἐν Δελφοῖς, κακείθεν κομίζοντα τὰ προστάγματα, καθάπερ οἱ περὶ Μίνω ἐκ τοῦ ἀντροῦ τοῦ Διὸς, παραπλήσια ἐκείνοις τὰ πλείω. Τῶν Κρητικῶν τὰ κυριώτατα τῶν καθ' ἕκαστα δὲ τοιαῦτα εἶρηκε. Γαμῖν μὲν ἅμα πάντες ἀναγκάζονται παρ' αὐτοῖς, οἱ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐκ τῆς τῶν παίδων ἀγέλης ἐκκριθέντες· οὐκ εὐθὺς δ' ἄγονται παρ' ἑαυτοὺς τὰς γαμηθείσας παῖδας, ἀλλ' ἐπὶ ἤδη ἱκαναὶ ὡσι διοικεῖν τὰ περὶ τοὺς οἴκους· φερνὴ δ' ἐστίν, ἂν ἀδελφοὶ ὡσι, τὸ ἥμισυ τῆς τοῦ ἀδελφοῦ μερίδος. Παῖδας δὲ γράμματά τε μαθηθῆναι, καὶ τὰς ἐκ τῶν νόμων ὠδὰς, καὶ τινὰ εἶδη τῆς μουσικῆς· τοὺς μὲν οὖν ἔτι νεωτέρους εἰς τὰ συσσιτία ἄγουσι τὰ ἀνδρεία· γαμὰ δὲ καθήμενοι διαιτῶνται μετ' ἀλλήλων ἐν φαύλοις τριβωνίοις, (φοροῦσι s. φοροῦντες Cas.) καὶ χειμῶνος καὶ θέρους τὰ αὐτὰ· διακονοῦσι τε καὶ ἑαυτοῖς καὶ τοῖς ἀνδράσι. Συμβάλλουσι δ' εἰς μάχην καὶ οἱ ἐκ τῶν αὐτοῦ συσσιτίου πρὸς ἀλλήλους, καὶ πρὸς ἕτερα συσσιτία· καθ' ἕκαστον δὲ ἀνδρείον ἐφέσπηκε παιδονόμος· οἱ δὲ μείζους εἰς τὰς Ἀγέλας ἄγονται· τὰς δ' Ἀγέλας συναγούσιν οἱ ἐπιφανέστατοι τῶν παίδων καὶ δυνατώτατοι, ἕκαστος, ὅσους πλείστους οἷός τε ἐστίν, ἀθροίζων· ἐκάστης δὲ τῆς Ἀγέλης ἀρχὸν ἐστίν ὡς τὸ πολὺ ὁ πατὴρ τοῦ συναγαγόντος, κύριος ὢν ἐξάγειν ἐπὶ θήραν καὶ ὄρομους, τὸν δ' ἀπειθοῦντα κολάζειν. Τρέφονται δὲ δημοσίῳ. Τακταῖς δὲ τισιν ἡμέραις Ἀγέλη πρὸς Ἀγέλην συμβάλλει μετὰ αὐλοῦ καὶ λύρας εἰς μάχην ἐν ῥυθμῷ· ὡσπερ καὶ ἐν τοῖς πολεμικοῖς εἰώθασιν· ἐκφέρουσι δὲ τὰς πληγὰς, τὰς μὲν διὰ χειρὸς, τὰς δὲ καὶ δι' ὄπλων σιδηρῶν. Ἴδιον δ' αὐτοῖς τὸ περὶ τοὺς ἔρωτας νόμιμον· οὐ γὰρ πεῖθοι κατεργάζονται τοὺς ἐρωμένους, ἀλλ' ἀρπαγῇ (cf. Heraclid. P.

Porro Ephori quum eadem agant, quæ Cosmi Cretensium, nomine differunt; Syssitia autem Laconum, qui est convictus in publico, Cretensibus etiamnum Andria a viris dicitur, ut et olim Lacedæmoniis, qui tamen nomen mutaverunt. Aleman quidem sic cecinit:

In cœnis et choris apud Andriorum convivas,
age Pæana canamus.

Venisse etiam ad ipsos Lycurgum tali de causa Cretenses, inquit, narrant. Rex Sparte fuit Polydectes, frater Lycurgi, natuque eo major: is moriens uxorem reliquit prægnantem. Aliquamdiu fratris locoregnum gessit Lycurgus, natoque filio, tutor ejus fuit, ad quem regnum pertinebat: quum autem quidam ipsi conviciandi causa objecisset, certo se scire, cum regem fore: sentiens, sibi calumniam intentari de insidiis puero a se structis, ac veritus ne, si quid huic humanitas accideret, inimici culpam in ipsum conferrent, in Cretam abiit. Hæc, ait, peregrinationis ejus causa fertur. Lycurgus ut in Cretam venit, adjunxit se ad Thaletem, qui lyrica carmina et leges condebat: quumque ex eo didicisset modum, quem Rhadamanthus prius, deinde Minos usurpaverunt, ut leges se a Jove acceptas promulgare dicerent; atque in Ægypto etiam fuisset, et ejus quoque gentis instituta percepisset; et cum Homero quoque, ut nonnulli autumant, in Chio degente collocutus esset, domum esse reversus: quumque ibi Charilaum, Polydectæ fratris sui filium, regnantem in-

venisset, ad condendum leges se contulit, ad deum, qui apud Delphos est, commens, indeque mandata apportans, qualia Minos ex antro Jovis se afferre prætendit, similia iis plurima. Cretensium quæ præcipua ille retulit, hæc sunt. Universi apud eos cogebantur uxores ducere, qui eodem tempore e puerorum cœtu (Agelam ipsi vocant) excessissent: non autem confestim nuptas domum deducebant, sed quando jam ad rem familiarem administrandam eæ essent redditæ idoneæ. Dos est, si quidem fratres ei sunt, dimidium portionis fraternæ. Pueri litteras discabant, et e legibus carmina, quosdamque modos musicos. Juniores in Syssitia adducunt, quæ Andria vocantur: ibi desidentes humi una cibum capiunt, vestita villi, qui idem est hieme atque æstate: ministrant et sibi invicem, et viris. In pugnam coeunt, et qui ejusdem sunt Syssitii, et qui diversorum. Cuius Andriorum præest puerorum magister; Pædonomum ipsi vocant. Adultiores in Agelas deducuntur. Agelas cogunt puerorum illustrissimi atque potentissimi, quisque quam potest plurimos congregans. Unicuique Agelæ præest plerumque pater conducentis, potestatem habens educendi ad venationem et cursum, et puniendi detrectantem. Nutriuntur publice. Statis quibusdam diebus Agela cum Agela pugnam conserit accincto tibia cum rhythmo: sicut etiam in bellis consueverunt: ictus inferunt quum manu, tum etiam armis ferreis. Peculiarem habent amoris morem. Non enim persuadentes,

ρ. 208, C)· προλέγει μὲν τοῖς φίλοις πρὸ τριῶν ἡμερῶν, ἢ πλείονων, ὁ ἔραστής, ὅτι μέλλοι τὴν ἀρπαγὴν ποιῆσθαι· τοῖς δ' ἀποκρύπτει μὲν τὸν παῖδα, ἢ μὴ εἶναι πορεύεσθαι τὴν τεταγμένην ὁδὸν, τῶν αἰσχίστων ἐστίν, ὡς ἐξομολογουμένοις, ὅτι ἀνάξιος ὁ παῖς εἶη τοιοῦτου ἔραστοῦ τυγχάνειν. Συνιόντες δ', ἂν μὲν τῶν ἴσων, ἢ τῶν ὑπερεχόντων τις ἢ τοῦ παιδὸς τῆ τιμῆ καὶ τοῖς ἄλλοις δ' ἀρπάζων, ἐπιδιώκοντες ἀνθήψαντο μόνον μετρίως, τὸ νόμιμον ἐκπληροῦντες· τἄλλα δ' ἐπιτρέπουσιν ἄγειν χαίροντες· ἂν δ' ἀνάξιος, ἀφαιροῦνται· πέρας δὲ τῆς ἐπιδειξείως (ἐπιδιώξεως Cas.) ἐστίν, ἕως ἂν ἀγθῇ ὁ παῖς εἰς τὸ τοῦ ἀρπάσαντος ἀνδρείον. Ἐράσιμον δὲ νομίζουσιν, οὐ τὸν κάλλει διαφέροντα, ἀλλὰ τὸν ἀνδρείῳ καὶ κοσμιότητι· καὶ δωρησάμενος ἀπάγει τὸν παῖδα τῆς χώρας εἰς ὃν βούλεται τόπον· ἐπακολουθοῦσι δὲ τῇ ἀρπαγῇ οἱ παραγενομένοι· ἐστιαθέντες δὲ καὶ συνθηρεύσαντες δίμηνον (οὐ γὰρ ἔξεισι πλείω χρόνον κατέχειν τὸν παῖδα), εἰς τὴν πόλιν καταβαίνουσιν. Ἄφεται δ' ὁ παῖς, δῶρα λαθῶν, στολὴν πολεμικὴν, καὶ βοῦν, καὶ ποτήριον· ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὸν νόμον δῶρα, καὶ ἄλλα πλείω καὶ πολυτελεῖ· ὥστε συνερανίζει τοὺς φίλους διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀναλωμάτων. Τὸν μὲν οὖν βοῦν θύει τῷ Διὶ, καὶ ἐστιᾷ τοὺς συγκαταβαίνοντας· εἴτ' ἀποφαίνεται περὶ τῆς πρὸς τὸν ἔραστὴν διμιλίας, εἴτ' ἀσμενίζων τετύχηκεν, εἴτε μὴ· τοῦ νόμου τοῦτο ἐπιτρέψαντος ἂν, εἴ τις αὐτῷ βία προσενήνεκται κατὰ (μετὰ Tz.) τὴν ἀρπαγὴν, ἐνταῦθα παρατιμωρεῖν (πᾶρα τιμωρεῖν Cas.) ἐαυτῷ καὶ ἀπαλλάττεσθαι· τοῖς δὲ καλοῖς τὴν ἰδέαν, καὶ προγόνων ἐπιφανῶν ἔραστῶν μὴ τυχεῖν (αἰσχρὸν νομίζεται Cas.), ὡς διὰ τὸν τρόπον τοῦτο παθεῦσιν. Ἔχουσι δὲ τιμὰς οἱ παρασταθέντες· οὕτω γὰρ καλοῦσι τοὺς ἀρπαγέντας· ἐν τε γὰρ τοῖς δρόμοις καὶ τοῖς θρόνοις ἔχουσι τὰς ἐντιμοτάτας χώρας· τῇ τε στολῇ κοσμεῖ-

σθαι διαφερόντως ἐφίεται τῶν ἄλλων τῇ δοθείσῃ παρὰ τῶν ἔραστῶν· καὶ οὐ τότε μόνον, ἀλλὰ καὶ τέλειοι γενομένοι διάσημον ἐσθῆτα φέρουσιν, ἀφ' ἧς γνωσθήσεται ἕκαστος κλεινὸς γενομένος· τὸν μὲν γὰρ ἐρώμενον καλοῦσι κλεινόν, τὸν δ' ἔραστὴν φιλήτορα. Ταῦτα μὲν τὰ περὶ τοὺς ἔρωτας νόμιμα. Ἄρχοντας δὲ δέκα αἰροῦνται· περὶ δὲ τῶν μεγίστων συμβούλοις χροῦνται τοῖς γέροισι καλουμένοις. Καθίστανται δ' εἰς τοῦτο τὸ συνέδριον οἱ τῆς τῶν Κόσμων ἀρχῆς ἡξιωμένοι, καὶ τὰ ἄλλα δόκιμοι κρινόμενοι.

a) Cf. Nicol. Damasc. p. 158 Orell.: Οἱ δὲ Κρητῶν παῖδες ἀγελάζονται κοινῇ μετ' ἀλλήλων σκληραγωγούμενοι, καὶ θήρας καὶ δρόμους ἀνάνται· ἀνυπόδητοι κατανούοντες, καὶ τὴν ἐνόπλιον πυρρῆχην ἐκπονοῦντες, ἦντινα πρῶτος εὔρε Πυρρῆχος Κυθωνιάτης Κρής τὸ γένος. Συσσιτοῦσι δ' ἐν κοινῷ οἱ ἄνδρες τὴν αὐτὴν διαίταν ἔχοντες ἐξίσου πάντες. Δῶρον δὲ αὐτοῖς ἐστίν ὅπλα τιμωτάτα. Cf. et Heraclides Ponticus p. 208 Orell. et Schol. Pind. Pyth. II, 127: Πρῶτον Κούρητας τὴν ἐνοπλιον ὀρχήσασθαι ὀρχησιν, αὐθις δὲ Πυρρῆχον Κρήτα, συντάξασθαι δὲ Θάλητα πρῶτον τὰ ἐς αὐτὴν ὑπορχήματα.

b) Eadem brevius Aristoteles, Pol. II, 7, 1, Polybius VI, 45: Ἐπὶ δὲ τὴν Κρητῶν μεταβάνας, ἀξιὸν ἐπιστῆσαι κατὰ δύο τρόπους, πῶς οἱ λογιώτατοι τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, Ἐφορος, Ξενοφῶν, Καλλισθένης, Πλάτων, πρῶτον μὲν ὁμοίαν εἶναι φασὶ καὶ τὴν αὐτὴν τῇ Λακεδαιμονίων· δεύτερον δ' ἐπαινετὴν ὑπάρχουσαν ἀποφαίνουσιν. Ὡν οὐδέτερον ἀληθὲς εἶναι μοι δοκεῖ· σκοπεῖν δ' ἐκ τούτων πάρεστι. Καὶ πρῶτον ὑπὲρ τῆς ἀνομοιότητος διεξιμην. Ἰῆς μὲν δὴ Λακεδαιμονίων πολιτείας ἴδιον εἶναι φασὶ, πρῶτον μὲν τὰ περὶ τὰς ἐγγαίους κτήσεις, ὧν οὐδενὶ μέτεστι πλείον, ἀλλὰ πάντας τοὺς πολίτας ἴσον ἔχειν δεῖ τῆς πολιτικῆς

sed raptione amasios comparant. Prædicat amicis amatore tribus aut pluribus ante diebus, se rapturum esse: illis vero turpissimum habetur, occultare puerum, aut non sinere usitata ambulare via: quippe sic confessuris, puerum indignum esse, qui tali amatore potiretur. Ergo facto agmine, si quidem raptor aut æqualis sit, aut etiam puerum honore aliisque excellat, insequentes cum leviter duntaxat reluctantur, ut legi satisfaciant, porro autem læti eum sinunt abduci: si indignus sit, eum eripiunt: eo usque autem ostentant se repugnare, donec ad raptoris Andrium puer perducatur. Amabilem existimant, non qui forma, sed qui fortitudine et modestia præstat. Raptum amator dous affectum ducit quocumque vult locorum: raptionem comitantur, qui intervenerunt: convivio autem et venatione usi per bimestre (diutius enim detinere puerum non licet), in urbem redeunt. Dimittitur puer donis acceptis, amiculo bellico, bove, et poculo: ea enim sunt legitima munera: sed accedunt alia sumtuosa: ita ut ob sumtuum magnitudinem etiam amici stipem conferant. Puer bovem Jovi immolat, et, qui una in raptione adfuere, convivio excipit: deinde de consuetudine sua cum raptore pronuntiat, gratane hæc ei, an secus fuerit: lege hoc permittente, ut, si post raptum violenter habitus esset amasius, discedere ab amatore et pœnas exigere pos-

sit. Formosis et illustri genere ortis turpe est, nullum habere amatorem: moribus enim hoc eorum imputatur. Honor porro habetur raptis. Nam et in cursu, et in consessu locus iis primarius attribuitur: et veste permissum est ut eximia utantur, ab amatore dono data: neque tum modo, sed adulti etiam vestem gerunt insignem, qua agnoscuntur Klini fuisse: amasium enim sic vocant, quasi clarum: amatorem Philetorem. Hæc sunt amoris leges. Principes diligunt decem: de summis rebus consiliarios adhibent, qui Seniores vocantur: coopantur autem in illud collegium, qui Kosmorum magistratu digni habiti sunt, atque alias probi censentur.

Nunc ad Cretensium temp. conversa oratione, duo circa illam considerare nos operæ pretium fuerit, quæ sunt ab eruditissimis scriptoribus antiquis prodita, Ephoro, Xenophonte, Callisthene, Platone: qui illud primo dixerunt, similem hanc esse atque adeo eandem cum Spartana; deinde laude dignam pronuntiarunt. Quorum neutrum mihi quidem videtur esse verum: ceterum ex iis, quæ dicemus, erit uniuscujusque æstimatio. Ac primum quidem de dissimilitudine agemus. Nempe Lacedæmoniorum reip. proprium esse aiunt, primum illud circa fundorum possessiones, quod in ea parte nemo alium superat, sed omnes cives æqualem publici agri mo-

χώρας. Δεύτερον δὲ, τὰ περὶ τὴν τοῦ διαφοροῦ τίμησιν· ἥς εἰς τέλος ἀδοκίμου παρ' αὐτοῖς ὑπαρχούσης, ἄρδην ἐκ τῆς πολιτείας ἀνηρῆσθαι συμβαίνει τὴν περὶ τὸ πλεῖον καὶ τοῦλαττον φιλοτιμίαν. Τρίτον παρὰ Λακεδαιμονίοις οἱ μὲν βασιλεῖς αἰδίων ἔχουσι τὴν ἀρχὴν, οἱ δὲ προσαγορευόμενοι Ἰέροντες διὰ βίου, δι' ὧν καὶ μεθ' ὧν πάντα χειρίζεται τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν.

Παρὰ δὲ Κρηταιῦσι πάντα τούτοις ὑπάρχει τὸναντία· τὴν τε γὰρ χώραν κατὰ δύναμιν αὐτοῖς ἐφιασιν οἱ νόμοι, τὸ δὲ λεγόμενον, εἰς ἄπειρον κτῆσθαι· τὸ τε διάφορον ἐκτετίμηται παρ' αὐτοῖς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μὴ μόνον ἀναγκαίαν, ἀλλὰ καὶ καλλίστην εἶναι δοκεῖν τὴν τούτου κτῆσιν. Καθόλου δ' ὁ περὶ τὴν αἰσχροκέρδειαν καὶ πλεονεξίαν τρόπος οὕτως ἐπιχωριάζει παρ' αὐτοῖς, ὥστε παρὰ μόνους Κρηταιῦσι τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων μηδὲν αἰσχρὸν νομίζεσθαι κέρδος. Καὶ μὴν τὰ κατὰ τὰς ἀρχὰς ἐπίταια παρ' αὐτοῖς ἐστι, καὶ δημοκρατικὴν ἔχει διάθεσιν. Ὡστε πολλάκις διαπορεῖν, πῶς ἡμῖν περὶ τῶν τὴν ἐναντίαν φύσιν ἐχόντων, ὡς οἰκείων καὶ συγγενῶν ὄντων ἀλλήλοις ἐξηγγέλκασιν. Καὶ χωρὶς τοῦ παραβλέπειν τὰς τηλικαύτας διαφορὰς, καὶ πολὺν δὲ τινα λόγον ἐν ἐπιμέτρῳ διατίθενται, φασκόντες, τὸν Λυκούργον μόνον τῶν γεγονότων τὰ συνέχοντα τεθεωρηκέναι· οὐοῖν γὰρ ὄντων, δι' ὧν σώζεται πολιτεύμα πᾶν, τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους ἀνδρείας, καὶ τῆς πρὸς σφᾶς αὐτοῦς ὁμοιοῦς ἀνηρηκότα τὴν πλεονεξίαν, ἅμα ταύτη συνανηρηκέναι πᾶσαν ἐμφύλιον διαφορὰν καὶ στάσιν· ἥ καὶ Λακεδαιμονίους, ἐκτὸς ὄντας τῶν κακῶν τούτων, κάλλιστα τῶν Ἑλλήνων τὰ πρὸς σφᾶς

αὐτοὺς πολιτεύεσθαι καὶ συμφρονεῖν ταῦτά. Ταῦτα δ' ἀποφηνάμενοι, καὶ θεωροῦντες ἐκ παραθέσεως Κρηταιεῖς διὰ τὴν ἐμφυτον σφίσι πλεονεξίαν ἐν πλείσταις ἰδίαις καὶ κατὰ κοινὸν στάσεσι καὶ φόνοις καὶ πολέμοις ἐμφυλίοις ἀναστρεφομένους, οὐδὲν οἶονται πρὸς σφᾶς εἶναι· θαρβύοσι δὲ λέγειν, ὡς ὁμοίων ὄντων τῶν πολιτευμάτων. Ὁ δ' Ἐφορος, χωρὶς τῶν ὀνομάτων, καὶ ταῖς λέξεσι κίχρηται ταῖς αὐταῖς, ὑπὲρ ἑκατέρου ποιούμενος τῆς πολιτείας ἐξήγησιν· ὥστε, εἴ τις μὴ τοῖς κυρίοις ὀνόμασι προσέχοι, κατὰ μηδένα τρόπον ἂν δύνασθαι διαγῶναι, περὶ ὁποτέρας ποιεῖται τὴν διήγησιν.

c) Cf. Schol. Pind. Pyth. I, 120: Ἐνιοὶ δὲ τὸ Ἰλλίδος στάθμας τῆς Λυκούργου φασὶ νομοθεσίας· οὗτος γὰρ ἐνδέκατός ἐστιν ἀπὸ Ἡρακλέους, ὡς Ἐφορος ἱστορεῖ. De morte Lycurgi Ælian. V. H. XIII, 23: Ἐφορος αὐτὸν λιμῷ διακαρτερήσαντα ἐν φυγῇ ἀποθανεῖν λέγει.

65.

Diodorus Sic. V, 64: Ἐνιοὶ δ' ἱστοροῦσιν, ὧν ἐστὶ καὶ Ἐφορος, τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους γενέσθαι μὲν κατὰ τὴν Ἰδὴν τὴν ἐν Φρυγίᾳ, διαθῆναι δὲ μετὰ Μίνωος εἰς τὴν Εὐρώπην· ὑπάρξαντας δὲ γόητας, ἐπιτηδεῦσαι τὰς τε ἐπωδὰς καὶ τελετὰς καὶ μυστήρια, καὶ περὶ Σαμοθράκην διατρίψαντας, οὐ μετρίως ἐν τούτοις ἐκπλήττειν τοὺς ἐγχωρίους. Καθ' ὃν δὲ χρόνον καὶ τὸν Ὀρφέα, φύσει διαφόρῳ κεχορηγημένον πρὸς ποίησιν καὶ μελωδίαν, μαθητὴν γενέσθαι τούτων, καὶ πρῶτον εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξενεγκεῖν τελετὰς καὶ μυστήρια.

dum necesse est obtinere. Alterum est circa pecuniam et divitiarum aestimationem: nam quum apud illos omnis pecuniae auctoritas esset ademta, evenit, ut contentio illa funditus e civitate deleteretur, quae ex eo solet manare, quod plus minusve aliquis possideat. Tertio, apud Lacedaemonios reges liberique ipsorum perpetuum imperium habent; qui vero dicuntur Senes, quoad vivunt: atque isti sunt, quorum auspiciis et consiliis publica omnia negotia tractantur.

Atqui apud Cretenses contraria horum sunt omnia. Nam et agri modum pro cuiusque viribus producere in infinitum, quod aiunt, per leges cuique licet: et pecunia apud hos adeo sit magni, ut non solum necessaria, verum etiam honestissima censeatur ejus acquisitio. Denique sordidi avarique mores adeo apud illos obtinent, ut ex omnibus hominibus solos Cretenses sit invenire, apud quos nullum lucrum turpe censeatur. Accedit, quod magistratus in Creta sunt annui, et facies reip. popularem statum refert. Itaque saepe nobis in mentem venit dubitare, quomodo res, contrariam naturam sortitas, prodiderint esse affines inter se atque conjunctas. Qui praeter illud, quod tantas hasce diversitates non animadverterunt, longa insuper oratione disputant, dicentes, solum inter omnes mortales Lycurgum, quae essent praecipua, vidisse. Quum enim omnis civitas duobus hisce contineatur, fortitudine adversus hostes, consensu inter cives: Lycurgum aiunt, quum avaritiam

sustulisset, omnem simul domesticam dissensionem ac seditionem de republica sustulisse: ac propterea Lacedaemonios, hac peste liberatos, rempublicam omnium Graecorum optimam habere, et concordiam inter se colere. Quae ubi pronuntiantur, quum ex comparatione intelligant, Cretenses, ob insitam animis ipsorum avaritiam, inter privatas discordias et publicas seditiones, caedes ac bella civilia plurimum versari, nihil tamen hoc ad se putant pertinere, audentque affirmare, similes esse invicem hasce respublicas. Ephorus vero in describenda utraque republica iisdem etiam verbis est usus, propriis dumtaxat nominibus exceptis; ad quae si quis minus attenderit, de utra loquatur, dignoscere nullo modo queat.

c. Lycurgus inde ab Hercule undecimus est, teste Ephoro. — Ephorus dicit, Lycurgum in exilio periisse, perseverantem in inedia.

65.

Nonnulli, inter quos et Ephorus, Idaeos Dactylos circa Idam Phrygiae montem habitasse, et cum Minoe in Europam transiisse, memorant. Et quum praestigiatos essent, incantamentis et sacris ritibus mysterisque operam dedisse, et in Samothracia versantes, non mediocrem insularum stuporem incussisse. Quo tempore etiam Orpheus, quem excellenti ingenio ad poesin et melodiam natura instruxerat, discipulus horum fuisse, primusque initiorum ceremoniarum et mysteria in Graeciam traduxisse dicitur.

66.

Stephanus : Βούδιον, ἀκρωτήριον πρὸς τῇ Σαλαμῖνι. Θουκυδίδης τρίτη. Ἐφορος δὲ φρούριον Βούδιον εἶπε.

67.

Strabo IX, p. 614 : Ἐφορος δὲ καὶ ταύτη κρείττω τὴν Βοιωτίαν ἀποφαίνει τῶν ὁμόρων ἔθνων· καὶ ὅτι μόνη τριθάλαττος ἐστὶ· καὶ λιμένων εὐπορεῖ πλείονων· ἐπὶ μὲν τῷ Κρῖσαιῳ κολπῷ καὶ τῷ Κορινθιακῷ τὰ ἐκ τῆς Ἰταλίας, καὶ Σικελίας, καὶ τῆς Λιβύης δεχομένη· ἐπὶ δὲ τῶν πρὸς Εὐβοίαν μερῶν ἐφ' ἑκάτερα τοῦ Εὐρίπου σχιζομένης τῆς παραλίας· τῇ μὲν ἐπὶ τὴν Αὐλίδαν καὶ τὴν Ταναγρικὴν, τῇ δ' ἐπὶ τὸν Σαλγανέα, καὶ τὴν Ἀνθηδόνα, τῇ μὲν εἶναι συνεχῆ τὴν κατ' Αἴγυπτον καὶ Κύπρον καὶ τὰς νήσους θάλασσαν· τῇ δὲ τὴν κατὰ Μακεδόνας καὶ τὴν Προποντίδα καὶ τὸν Ἑλλησποντον. Προστίθησι δὲ καὶ, ὅτι τὴν Εὐβοίαν τρόπον τινὰ μέρος αὐτῆς πεποίηκεν ὁ Εὐρίπος, οὕτω στένος ὢν, καὶ γεφυρὰ συνεζευγμένους πρὸς αὐτὴν διπλέρω. Τὴν μὲν οὖν χώραν ἐπαινεῖ διὰ ταῦτα, καὶ φησὶ πρὸς ἡγεμονίαν εὐφυῶς εἶχει· ἀγωγῆ δὲ καὶ παιδείᾳ μὴ χρησαμένους, ἐπεὶ μηδὲ τοὺς αἰεὶ προϊσταμένους αὐτῆς, εἰ καὶ ποτε κατώρθωσαν, ἐπὶ μακρὸν τὸν χρόνον συμμεῖναι· καθάπερ Ἐπαμεινώνδας ἔδειξε· τελευτήσαντος γὰρ ἐκείνου τὴν ἡγεμονίαν ἀποβαλεῖν εὐθὺς τοὺς Θεβαίους [συνέβη], γευσάμενους αὐτῆς μόνον· αἴτιον δὲ εἶναι τὸ λόγων καὶ ὁμιλίας τῆς πρὸς ἀνθρώπους ὀλιγορῆσαι, μόνης δ' ἐπιμεληθῆναι τῆς κατὰ πόλεμον ἀρετῆς.

Cf. Stephan. v. Βοιωτία, et Dicæarch. Vit. Gr. p. 176 seq., Diodor. XIII, 47, Polyb. V, 43.

Hesychius t. II, p. 1343 : Ταναγραίων φυλὴν, κῆτει ὁμοιώτα. Ἐφορος λέγει εἶναι τινὰ ἐν Τανάγρα παχύτητα, ὃς ἐλέγετο Κητεύς. «Locum manifesto

corruptum sic legendum arbitror : Ταναγραίων φυλὴν, Κῆτει ὁμοιώτα. E. λ. ε. τ. ε. T. παχύτατον δε ε. K. Proculdubio priora verba Comici sunt nescio cuius, pinguem et stolidum hominem cavillantem, eumque Tanagrensem vocantis et Cetei simillimum; quinam vero Ceteus ille, Ephori verbis declarat grammaticus.» Marx.

Stephanus : Ἀκραφία, πόλις Βοιωτίας. ... Τὸ ἔθνικον Ἀκραφιαῖος, καὶ Ἀκραφίος, οὕτω γὰρ Ἀπολλων τιμᾶται. ... Ἐφορος δὲ καὶ Ἀκραφνίους καὶ Ἀκραφνιώτας. Cf. Herodot. VIII, 135, Strabo IX, Pausan. IX, 23, p. 71 Fac.

Stephanus : Τέλφουσσα, πόλις Ἀρχαδίας. ... Ἔστι καὶ Βοιωτίας Τελφούσσιον. Στράβων ἐνάτη. Ἐφορος δὲ Τιλφωσέων (Τιλφώσιον conj. Marx.) ὄρος ἐν Ἀλαλκομένῳ. Cf. Strabo IX, p. 630, Pausan. IX, 33

68.

Schol. Villos. II. IX, 381 : Ἡδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομένον προτινίσσεται, ἢδ' ὅσα Θήβας] Ὀρχομένον δὲ τὴν τῆς Βοιωτίας φησὶ, ὃν Μινυαὶ κατώκησαν· πολλὸ δὲ τοῦτω παράκειται πεδῖον, εἰ πιστός ἐστιν Ἐφορος, πλήρες πολλῶν ἀγαθῶν, ὧν ταῖς ἐκεῖσε τιμωμέναις Χάρισι πέμπουσιν οἱ περίοικοι. Cf. Pausan. IX, p. 35, Strabo IX, p. 635, Schol. Pind. Ol. XIV, 1.

Strabo IX, p. 636 : Λέγουσι δὲ τὸ χωρίον, ὅπερ ἢ λίμνη κατέχει νῦν ἢ Κοίταις, ἀνεψύχου προτερον, καὶ γεωργεῖσθαι παντοδαπῶς ὑπὸ τῶν Ὀρχομένων οἱ πλησίον οἰκοῦσι. Quod ex Ephoro haustum suspicatur Heyne Observ. ad Hom. tom. V, p. 607 sq.

69.

Plinius IV, 21, de Eubœa : Antea vocitata est Chalcedotis, aut Macris, ut Dionysius et Ephorus

66.

Budorum, promontorium juxta Salaminem, auctore Thucydide libro tertio. Ephorus vero castellum Budarum dixit.

67.

Ephorus quum hac re Bœotiam finitimis præstare gentibus ait, tum quod sola trimaris est, copiasque portuum majore prædita. Nam et in Crissæo et Corinthiaco sinibus allata ex Italia, Sicilia Africaque accipit, et ubi Eubœæ opponitur, in utramque Euripi partem se ora ejus diducit : hinc versus Aulidem et Tanagricum agrum, illic versus Salganeum et Anthedona; hac parte continuum habet mare ei, quod ad Ægyptum, Cyprum insulasque pertingit : altera parte mare habet Macedonico, Propontidi et Hellesponto continuum. Adjicit et hoc, quodammodo Eubœam Bœotiæ partem effici adeo angusto Euripo, qui ponte duorum instratus sit jugerum. His ille nominibus eam regionem laudat atque, eam ad imperium obtinendum optime fuisse paratam : sed quod incolæ non uterentur institutione ac disciplina (quando ne duces quidem singulis temporibus suos tolerare potuerunt rebus quantumvis præclare ab his gestis), ideo non durare eorum diu potuisse potentiam. Quod exemplo Epaminon-

dæ satis apparuerit, quo mortuo statim amiserint Thebani imperium Græcorum, cujus gustum duntaxat percepissent. Causam autem hujus rei hanc adducit, quod litteras et cum hominibus consuetudinem neglexerint, solius bellicæ virtutis studiosi.

Tanagraeus statura, Ceteo (ceto) simillimus. Ephorus dicit fuisse quendam Tanagræ hominem pinguisimum, qui Ceteus appellatus esset.

Acraephia, urbs Bœotiæ. ... Gentile Acraephiaeus et Acraephilus : hoc enim titulo Apollo colitur. ... Ephorus vero et Acraephinos et Acraephniotas agnoscit.

Telphussa, urbs Arcadiæ. ... Est etiam Bœotiæ Telphussium. Strabo nono. Ephorus vero Tilphoseum montem in Alalcomenia regione dicit.

68.

Orchomenum Bœotiæ dicit Hom., quam urbem Minyæ incolebant; magna ei adjacet planities, si Ephoro fides habetur, multis bonis abundans, quorum autem partem accolæ Gratiis, quæ ibi coluntur, offerunt.

Regionem eam, quam nunc Copais palus occupat, quondam siccam fuisse ferunt, agrumque omni cultura laboratum ab Orchomeniis in propinquo habitantibus.

tradunt. Cf. Eustath. ad Dionys. vs. 510, Schol. Apoll. Rh. I, 1023 et IV, 1134 seq.

Stephanus: Ἰστίαια, πόλις Εὐβοίας, Ὁμηρος ... πολυστάφυλόν θ' Ἰστίαϊαν (II. B, 135). Ἡ δὲ διὰ τοῦ ἰ Ἰωνικῆ γραφῆ ἐστὶ. Νῦν δὲ καλεῖται Ἄρεπος. Ὁ πολίτης Ἰστιαϊεύς. Ἐφορος δὲ τὸ ἔθνικόν Ἐστιαιός φησι. Cf. Strabonem X, p. 683, et Pausan. VII, 26, p. 336 Fac.

70.

Strabo IX, p. 646: Ἐφορος δ', ὃ τὸ πλεῖστον προσγράμεθα διὰ τὴν περὶ ταῦτα ἐπιμέλειαν, καθάπερ καὶ Πολύβιος μαρτυρῶν τυγχάνει, ἀνὴρ ἀξιολόγος, δοκεῖ μοι τὰναντία ποιεῖν ἔσθ' ὅτε τῇ προαιρέσει καὶ ταῖς ἐξ ἀρχῆς ὑποσχέσεσιν. Ἐπιτιμήσας γοῦν τοῖς φίλοισι ἐν τῇ τῆς ἱστορίας γραφῇ, καὶ τὴν ἀληθεῖαν ἐπαινέσας, προστίθησι τοῖς περὶ τοῦ μαντείου τούτου λόγῳ σεμνὴν τινα ὑπόσχεσιν, ὡς πανταχοῦ μὲν ἀριστον νομίζει τάληθές, μάλιστα δὲ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Ἄτοπον γάρ, εἰ περὶ μὲν τῶν ἄλλων αἰεὶ τὸν τοιοῦτον τρόπον διώκομεν, φησὶ, περὶ δὲ τοῦ μαντείου λέγοντες, ὃ πάντων ἐστὶν ἀψευδέστατον, τοῖς οὕτως ἀπίστοις καὶ ψευδέσι χρῆσόμεθα λόγοις. Ταῦτα δ' εἰπὼν, ἐπιφέρει παραχρῆμα, ὅτι ὑπολαμβάνουσι κατασκευάσαι τὸ μαντεῖον Ἀπόλλωνα μετὰ Θέμιδος, ὠφελῆσαι βουλόμενον τὸ γένος ἡμῶν. Ἔπειτα τὴν ὠφελειαν εἰπὼν, ὅτι εἰς ἡμερότητα προὐκαλεῖτο, καὶ ἐσωφρόνιζε τοῖς μὲν χρηστηριαζῶν, καὶ τὰ μὲν προστάτων, τὰ δ' ἀπαγορευῶν, τοὺς δ' οὐδ' ἄλλως προσιέμενος. Ταῦτα δὲ διοικεῖν νομίζουσι, φησὶν, αὐτὸν, οἱ μὲν αὐτὸν τὸν θεὸν σωματοειδῆ γινόμενον, οἱ δ' ἀνθρώποις ἔννοϊον παραδιδόντα τῆς ἐκυτοῦ βουλῆσεως. Ὑποβάς δὲ, περὶ τῶν Δελφῶν, οἵτινές εἰσι,

διαλεγόμενος, φησὶ τὸ παλαιὸν Παρνασίους τινὰς αὐτόθρονους καλουμένους οἰκεῖν τὸν Παρνασσόν· καθ' ὃν χρόνον τὸν Ἀπόλλωνα, τὴν γῆν ἐπιόντα, ἡμερῶν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τε τῶν ἀνημέρων καρπῶν καὶ τῶν βίων, ἐξ Ἀθηναίων δ' ὀρμηθέντα ἐπὶ Δελφοὺς, ταύτην ἰέναι τὴν ὁδόν, ἣ νῦν Ἀθηναῖοι τὴν Πυθιάδα πέμπουσι· γενόμενον δὲ κατὰ Πανοπέας, Τίτυον καταλῦσαι, ἔχοντα τὸν τόπον, βίαιον ἀνδρα καὶ παράνομον· τοὺς δὲ Παρνασίους, συμμίζαντας αὐτῷ, καὶ ἄλλον μηνῦσαι χαλεπὸν ἀνδρα, Πύθωνα τούνομα, ἐπὶ κλησὶν δὲ δράκοντα· κατατοξίζοντος δ' ἐπικαλεῖσθαι ἱε (sic Tz. pro vulgato ἱε. Vid. ipse t. III, p. 520 et Athen. XV, p. 696 F) παιάν· ἀπ' οὗ τὸν παιανισμὸν οὕτως ἐξ ἔθους παραδόθηται τοῖς μέλλουσι συμπίπτειν εἰς παράταξιν· ἐμπρησθῆναι δὲ καὶ σκηνὴν τότε τοῦ Πύθωνος ὑπὸ τῶν Δελφῶν, καθάπερ καὶ νῦν ἔτι καίειν, ὑπόμνημα ποιουμένου τῶν τότε γενομένων.

Theo Progygn. VI, p. 60, postquam fabularum explicandi rationem allatis ex Herodoto et Platone exemplis monstraverat, perguit ita: Καὶ μέντοι καὶ Ἐφορος ἐν τῇ τετάρτῃ γράφει τούτῳ τῷ τρόπῳ· ὅτι ἄρα Τίτυος μὲν ἦν Πανοπέως δυνάστης, ἀνὴρ παράνομος καὶ βίαιος· Πύθων δὲ θηριώδης τὴν φύσιν, δράκων ἐπικαλούμενος. Οἱ δὲ περὶ τὴν παλαιὰ μὲν Φιλέγραν, νῦν δὲ Παλλήνην ὀνομαζομένην κατοικοῦντες, ἦσαν ἀνθρώποι ὡμοὶ καὶ ἱερόσυλοι καὶ ἀνθρωποφάγοι οἱ καλούμενοι Γίγαντες, οὓς Ἡρακλῆς λέγεται χειρώσασθαι τὴν Τροίαν ἐλθὼν, καὶ διὰ τὸ κρατῆσαι τοὺς περὶ Ἡρακλέα ὀλίγους ὄντας τῶν Γιγάντων πολλῶν ὄντων, καὶ ἀσεβῶν, θεῶν ἔργον ἄπασιν ἐδόκει γεγονέναι τὸ περὶ τὴν μάχην· καὶ ὅσα

69.

Histiæa, urbs Eubœæ, de qua Homerus: « multas uvas habentem Histiaeam. Iones enim per ἰ vocem scribunt. Nunc audit Orepus. Civis Histiaeus. Ephorus vero gentile *Hestiaeus* » esse dicit.

70.

Ephorus, quo plurimum utimur ob diligentiam in talibus rebus (quam et Polybius testatur, vir magnæ auctoritatis), videtur mihi nonnunquam contrarium ejus facere quod ab initio instituerat ac promiserat. Quum enim insectatus esset eos, qui in descriptione historiarum fabulis gaudere admiscendis, veritatemque laudibus exexisset, sermoni de Delphico oraculo promissum adjicit gravitatis plenum, se quum alias veritatem maximi facere, tum vel apprimere in hoc argumento. Absurdum enim est, inquit, si veritatem aliis in rebus sectantes, de oraculo dicturi omnium veracissimo, ita incredibilibus et falsis utamur narrationibus. His statim subjicit, opinionem receptam esse, Apollinem cum Themide oraculum istud condidisse, quum prodesse nostro generi vellet: deinde utilitatem exprimit: nempe eum homines ad mansuetudinem et modestiam provocasse, dum aliis oracula edens vel mandaret aliquid vel interdiceret, alios omnino arceret. Hæc, inquit, ipsum censent facere alii corpore adsumto, alii, quod hominibus suæ voluntatis notitiam inderet. Progressus deinde eo, ut de Delphis disputaret, quinam ii essent, ait, Parnasios quos-

dam indigenas priscis temporibus Parnasum habitavisse: quo tempore Apollo terras obieus homines ad morum placiditatem composuisset, frugibusque uti et ratione victus mitioribus docuit: atque eum ab Athenis Delphos proficiscentem ea pertrexisse via, qua nunc Athenienses pompam Pythicam mitterent. Ibi quum ad Panopeos pervenisset, Tityum ab eo interfectum fuisse, qui ejus loci dominus erat, violentus atque injurius homo. Tum ad eum venisse Parnasios, aliumque intolerabilem detulisse hominem, Pythonem nomine, cognomen Draconem: quo sagittis debellato acclamasse, Ie Pæan: atque hinc pugnam inituris conflicturisque jam hunc morem receptum, perque manus traditum, ut Pæana conclamarent: tum quomque incensum fuisse a Delphis tabernaculum Pythonis: cujus rei memoriam etiamnum renovarent.

Qua ratione et Ephorus libro quarto utitur: Tityum, nempe, hominem impium et violentum, Panopensem fuisse tyrannum, Pythonem autem ferum natura, cognomen Draconem. Qui autem quondam Phlegæran, nunc Pallenen vocatam tenuissent, crudeles sacrilegosque homines fuisse, qui et humanis vescerentur carnibus, appellatosque Gigantes, atque hos capta Troja ab Hercule subactos. Quod autem parva manus fuisset opus Hercule, illorum vero copiarum ingentes, ideo hanc victoriam divinum esse opus omnibus visum. Et multa ejusdem generis alia

ἄλλα τοιαῦτα ἐπιλύεται περὶ τοῦ Λυκούργου καὶ Μίνως καὶ Ῥαδαμάνθους καὶ Διὸς καὶ Κουρήτων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ Κρήτῃ μυθολογουμένων.

Etymol. Magn. : Ἐποιομένην] Ἰστὸν ἐποιομένην (Hom. II. I, 31), τὸν Ἰστὸν ἐπιπορευομένην, ἤγουσαν ἰστουργοῦσαν καὶ ὑφαίνουσαν. ... Αἱ πάλαι γυναῖκες ἐστῶσαι ὑφαινον καὶ ἐπιπορευόμεναι τὸν Ἰστὸν· πρώτην δὲ γυναῖκα Αἰγυπτίαν τὸννομα Ἰὸν καθεζομένην ὑφᾶναι φασιν· ἀφ' ἧς καὶ Αἰγύπτιοι τῆς Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἰδρύσαντο, ὡς φησιν Ἐφορος ἐν τῇ Εὐρώπῃ.

71.

Schol. Theocrit. VII, 103: Ὁμολος δὲ Θεταλίας ὄρος, ὡς Ἐφορος καὶ Ἀριστόδημος ὁ Θηβαῖος, ἐν οἷς ἱστορεῖ περὶ τῆς ἐορτῆς τῶν Ὁμολίων καὶ Πίνδαρος ἐν τοῖς Ὑπορχήμασι.

72.

Stephanus : Ἀβδῆρα ... Ἐφορος καὶ τὴν πόλιν Ἀβδῆρόν φησιν, ἀφ' οὗ τὰ Ἀβδῆρα.

Harpocration : Κριθώτη, μία πόλις τῶν ἐν Χερσονήσῳ. ... Ἐφορος δ' ἐν τετάρτῃ φησὶν αὐτὴν κατοικισθῆναι ὑπὸ Ἀθηναίων τῶν μετὰ Μιλτιάδου ἐκεῖ παραγενομένων. Eadem habent Suidas et Stephanus.

73.

Harpocration : Αἴνος ... Ἐφορος δ' ἐν τετάρτῃ περὶ Θράκων πολισμάτων λέγων φησὶ· «ἐχόμενη δὲ τούτων Αἴνος πόλις, ἣν πρῶτον Ἕλληνας Ἀλωπεκονήσιοι κατόκησαν, ὕστερον δ' ἐκ Μυτιλήνης ἐπηγάγοντο καὶ Κύμης ἐποίκους.»

Eadem habent Suidas v. Ἀλωπεκόννησος et Αἴνος. Grammaticus in Bekkeri Anecdott. Græc. p. 358. Cf. Stephanus v. Αἴνος.

de Lycurgo, Minoe, Rhadamantho, itemque Jove et Curetibus, aliisque fabulis Creticis ab eo exponuntur.

Olim mulieres stantes et ambulantes texebant. Primam vero mulierem Ægyptiam, Hyium nomine, sedentem texisse aiunt, a qua etiam Ægyptii Minervæ simulacrum posuerunt, ut dicit Ephorus in Europa.

71.

Homolus, mons Thessaliæ, ut tradunt Ephorus et Aristodemus Thebanus, ubi agit de festo Homoliorum, et Pindarus in Hyporchematis.

72.

Abdera. Ephorus autem hanc urbem Abderum nuncupat, a quo plurale Abdera formatur.

Crithote, una ex Chersonesi urbibus. Ephorus libro quarto incoluisse eam dicit Athenienses, qui cum Miltiade huc se contulissent.

73.

Ænus. ... Ephorus libro quarto de Thraciis oppidis loquens ait: «Hæc Ænus urbs excipit, quam Græci Alopeconnesii primum habitaverunt, dein ex Mytilene et Cyme colonos eo deduxerunt.»

74.

Maronea. ... Atticæ locus: itemque Maronea Thraciæ civitas, ab Homero, ut fertur, Ismarus dicta; cujus De-

74.

Harpocrat. : Μαρίωνεια ... τόπος ἐστὶ τῆς Ἀττικῆς· ἐστὶ μέντοι καὶ πόλις ἐν Θράκῃ, ἣν φασιν εἶναι τὴν ὑφ' Ὁμήρου Ἰσμαρον καλουμένην· μνημονεύουσι δὲ αὐτῆς Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Πολυκλέα καὶ Ἐφορος ἐν τῇ τετάρτῃ.

Idem: Οἰσύμη ... πόλις ἐστὶ τῆς Θράκῃς, καθά φασιν ἄλλοι τε καὶ Ἐφορος ἐν τρίτῃ (leg. τετάρτῃ).

75.

Harpocrat. : Δατὸς πόλις ἐστὶ Θράκῃς, σφόδρα εὐδαίμων ... modo neutrius modo feminini generis, ὡς αἰὶ Ἐφορος ἐν τῇ τετάρτῃ· ἀπαξ δ' ἀβῆνικῶς τὸν Δατὸν Θεόπομπος τρίτῃ Φιλιππικῶν. Μετωνομάσθη μέντοι ἢ πόλις τῶν Δατηνῶν (Φίλιπποι Gronov.) Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα (τῶν Μακεδόνων id.) βασιλέως κρατήσαντος αὐτῆς, ὡς Ἐφορός τε φησὶ, καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ πέμπτῃ. Cf. Strabo VII, p. 511; Diodor. XVI, 71; Suidas et Phavorin. s. v.; Apostol. Cent. VI, 74.

Idem : Τορώνη ... πόλις ἐν Θράκῃ, ὅς δ' Ἐφορος ἐν τετάρτῃ ἱστορεῖ.

76.

Strabo VII, p. 463 : Ἐφορος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ μὲν τῆς ἱστορίας, Εὐρώπῃ δ' ἐπιγραφομένη βίβλῳ, περιδεύσας τὴν Εὐρώπην μέχρι Σκυθῶν, ἐπὶ τέλει φησὶν, εἶναι τῶν τε ἄλλων Σκυθῶν καὶ τῶν Σαυροματῶν τοὺς βίους ἀνομοίους· τοὺς μὲν γὰρ εἶναι χαλεποὺς, ὥστε καὶ ἀνθρωποφαγεῖν· τοὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ζῶων ἀπέχεσθαι. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, φησὶ, τὰ περὶ τῆς ὁμότητος αὐτῶν λέγουσιν, εἰδότες τὸ δεινὸν καὶ τὸ θαυμαστὸν, ἐκπληκτικὸν ὄν· δέον τὰναντία καὶ λέγειν καὶ παραδείγματα ποιῆσθαι· καὶ αὐτὸν οὖν περὶ τῶν δικαιοτάτοις ἤθεσι χρωμένων ποιήσεσθαι,

mosthenes in oratione contra Polyclem, et Ephorus libro quarto meminerunt.

Æsyme. ... Est Thraciæ civitas, ut præter alios Ephorus tradit libro quarto.

75.

Datus, urbs Thraciæ valde opulenta ... modo neutrius, modo feminini generis, ut Ephorus assidue libro quarto. Semel autem genere masculino, apud Theopompum libro tertio Philippicorum. Datonorum tamen civitas, quum eam Philippus Macedonum rex occupasset, transnominata est, ut Ephorus testatur, et Philochorus in quinto.

Torone, urbs Thraciæ, ut Ephorus refert libro quarto.

76.

Jam Ephorus quarto Historiarum libro, qui inscribitur Europa, Europæ partibus ad Scythiam usque explicando peragratis, ad finem refert, quum aliorum Scytharum, tam Sauromatarum non unum esse vitæ institutum: quosdam enim eo immanitatis progredi, ut humanis etiam vescantur carnibus: contra alios ab aliis etiam animantibus abstinere. Atque alii quidem, ait, de crudelitate eorum verba faciunt, quod sciant, animos rerum atrocium ac terribilium narratione percelli: quum tamen et in alteram partem referre et exempla commemorare debuissent. Itaque ipse, inquit, de iis loquar, qui moribus utuntur probiss-

τοὺς λόγους· εἶναι γάρ τινες τῶν Νομάδων Σκυθῶν γάλακτι τρεφομένους ἵππων, τῇ τε δικαιοσύνῃ πάντων διαφέρειν μεινῆσθαι δ' αὐτῶν τοὺς ποιητάς· Ὁμηρον μὲν,

Γλακτοφάγων Ἀβίων τε δικαιοτάτων ἀνθρώπων φήσαντα (sc. τὸν Δία τὴν γῆν καθορᾶν)· τὸν Ἡσίοδον δὲ, ἐν τῇ καλουμένῃ Γῆς περιόδῳ, τὸν Φινέα ὑπὸ τῶν ἄρπυιῶν ἄγεσθαι

Γλακτοφάγων εἰς γαίαν, ἀπήναις οἰκί' ἐχόντων.

Εἶτα αἰτιολογεῖ, διότι ταῖς διαίταις εὐτελεῖς ὄντες, καὶ οὐ χρηματισταί, πρὸς τε ἀλλήλους εὐνομοῦνται, κοινὰ πάντα ἔχοντες τὰ τε ἄλλα, καὶ γυναίκας, καὶ τέκνα, καὶ τὴν ὅλην συγγένειαν· πρὸς τε τοὺς ἐκτὸς ἄμαχοί εἰσι, καὶ ἀνίκητοι, οὐδὲν ἔχοντες, ὑπὲρ οὗ δουλεύσουσι. Καλεῖ δὲ καὶ Χοιρίλον, εἰπόντα ἐν τῇ διαβάσει τῆς σχεδίας, ἣν ἔξευξε Δαρεῖος·

Μηλονόμοι τε Σάκαι, γενεᾷ Σκύθαι· αὐτὰρ ἕναίον Ἀσίδα πυροφόρον· νομάδων γε μὲν ἦσαν ἀποικοὶ ἀνθρώπων νομίμων.

Καὶ τὸν Ἀνάχαρσιν δὲ ἀνθρώπον σοφὸν καλῶν δ' Ἐφορος, τούτου φησὶν εἶναι τοῦ γένους· νομισθῆναι δὲ καὶ ἐπὶ σοφῶν ἕνα, τελεία σωφροσύνη καὶ συνέσει· ἐδρήματά τε αὐτοῦ λέγει τὰ τε ζώπυρα, καὶ τὴν ἀμφιπόλον ἀγκυραν, καὶ τὸν κεραμεικὸν τροχόν. Ταῦτα δὲ λέγω, σαφῶς μὲν εἰδώς, ὅτι καὶ οὗτος αὐτὸς οὐ τὰ ἀληθέστατα λέγει περὶ πάντων, καὶ δὴ καὶ τὸ τοῦ Ἀναχάρσιδος. Πῶς γὰρ ὁ τροχὸς εὕρημα αὐτοῦ, ὃν οὐδὲν Ὁμηρος πρεσβύτερος ὦν;

Ὡς δ' ὅτε τις κεραμεὺς τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσι,

καὶ τὰ ἐξῆς. Ἄλλ' ἐκεῖνα διασημῆναι βουλόμενος, ὅτι κοινῇ τινι φήμῃ, καὶ ὑπὸ τῶν παλαιῶν καὶ ὑπὸ τῶν ὑστερον, πεπιστεῦσθαι συνέβαινε τὸ τῶν Νομάδων τοὺς μάλιστα ἀπωκισμένους ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, γλακτοφάγους τε εἶναι καὶ ἀβίους καὶ δικαιοτάτους, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ Ὁμήρου πεπλάσθαι.

Schol. Apollon. Rh. I, 1276: Ὑψί δὲ νηὸς... εὐναίας ἐρύσαντες ἀνεκρούσαντο κάλινας.] Γελοῖος δὲ Ἐφορος νομίζων πρῶτον Ἀνάχαρσιν τὴν διπλὴν ἀγκυραν εὕρηκέναι· πρεσβύτεροι γὰρ Ἀναχάρσιδος οἱ Ἀργοναῦται.

77.

Strabo VII, p. 469: Ἐφορος δὲ πεντάστομον εἶρχε τὸν Ἴστρον. Cf. Dionysius Perieg. vs. 299.

78.

Scymnus Chius v. 102 sqq. epitomes, v. 847 sqq. Letronn. :

Πρώτους δὲ παρὰ τὸν Ἴστρον εἶναι Καρπίδας εἶρχεν Ἐφορος, εἶπεν Ἀροτήρας, πρόσω Νευρούς τ' ἄχρις γῆς πάλιν ἐρήμου διὰ πάγων. Πρὸς ἀνατολὰς δὲ ἐκβάντι τὸν Βορυσθένην τοὺς τὴν λεγομένην Ὑβλαν οἰκοῦντας Σκύθας. Εἶναι δὲ Γεωργούς ἐχομένους τούτων ἄνω, ἔπειτα πάλιν ἐρημον ἐπὶ πολὺν τόπον. Ὑπὲρ δὲ ταύτην ἔθνος Ἀνδροφάγων Σκυθῶν. Ἐπεικεῖνα πάλιν ἐρημον ὑπάρχειν ἐχομένην. Τὸν Παντικαπῆ διαδάντι Λιμναίων ἔθνος, ἑτέρα τε πλείον' οὐ διωνομασμένα, Νομαδικὰ δ' ἐπικαλούμεν', εὐσεβῆ πάνυ, ὡς οὐδὲ εἰς ἔμφυγον ἀδικήσαι ποτ' ἄν, οἰκοφώρα δ', ὡς εἶρχε, καὶ σιτούμενα γάλακτι, ταῖς Σκυθικαῖσι θ' ἱππομολγίαις, ζῶσιν δὲ τὴν τε κτήσιν ἀναδεύειχότες

mis. Sunt enim quidam de vagis seu Nomadibus Scythis qui equorum lacte vescuntur, justitia omnibus hominibus superiores : quorum et poetæ meminerunt. Homerus enim Jovem ait respexisse ad

Lactivoros Abiosque : his non est justior ulla gens hominum.

Et Hesiodus in poemate, quod Circuitum terræ inscripsit, ait Phineum ab Harpyiis abductum in terram eorum, quibus

Pro domibus carrus sunt, vivere lacte suerunt.

Subjicit deinde caussam, quod quum exili utantur victu, neque sint quæstui dediti, sed invicem vitam degant justam, omnia habentes communia, et uxores et liberos ac cognatos : tum adversus externos invicti sint atque inexpu gnabiles, quod nihil habeant, cujus caussa servitutem sustinere velint. Citatque Chærilum, qui in ponte ratiuum, quo Darius Hellespontum junxit, hæc posuerit :

Pastores ovium Scythica de gente creati
Asida triticeam clarorum habitare coloni
integritate Sacæ.

Ephorus porro Anacharsidem, cui sapientis nomen tribuit, ea de gente fuisse scribit, ac propter perfectionem, temperantiam ac sapientiam unum de septem sapientibus habitum : et esse ejus inventa recenset, fomites, ancipitem ancoram, ac rotam figuli. Hæc ego commemoro, quanquam mihi constat, eum non plane vera quum de aliis, tum de Anacharside dixisse. Quomodo enim rota hujus sit inventum, Homero, qui eum ætate antecessit, nota?

FRAGMENTA HISTORICORUM.

Ut quum forte rotam manibus solertibus aptam explorat figulus.

Verum id volui significare, communi quadam et prisco et posteriorum fama creditum fuisse, Nomadum eos, qui maxime ab aliis hominibus essent remoti, lacte vesci. opibus carere et esse justissimos, neque id fuisse ab Homero confictum.

Ineptus Ephorus, qui Anacharsin ancoram ancipitem invenisse putat, quum tamen Argonautæ Anacharsin ætate antecesserint.

77.

Ephorus quinque ostia Istro tribuit.

78.

Primos autem Istri accolæ esse Carpides retulit Ephorus ; postea Arotères (Aratores), ulterius Neuros, usque ad desertam ob glacies terram. Orientem versus transeunti Borysthenem (refert ille obvios esse) Scythias, Hyblam quæ dicitur habitantes ; et iis conterminos Georgos esse superiorem versus (i. e. mediterraneam) regionem ; deinde rursus desertum (patere) in magna spatia. Supra autem illud gentem Scythiarum Androphagorum : ibi rursus desertum esse contiguum. Panticapen transgresso (reperitur) Limnæorum gens, et multæ aliæ sine nomine, Nomadicæ tamen cognominatæ, religiosæ admodum, ita ut nemo animalium ulli unquam nocere velit ; (plaustris) autem domos vehentes, ut ait (Ephorus), et lacte victitantes atque Scythicis equarum mulctibus. Vivunt etiam communem

κοινήν ἀπάντων τῆν τε σύνολον οὐσίαν.
 Καὶ τὸν σφόδρ' Ἀνάχαρσιν ἐκ τῶν Νομαδικῶν
 τῆσιν γενέσθαι τῶν σφόδρ' εὐσεβεστάτων.
 — — — — — καὶ κατοικήσαι τινὰς
 εἰς Ἀσίαν ἐλθόντας, οὗς δὴ καὶ Σάκας
 καλοῦσιν· ἔθνος εὐσημώτατον δὲ φησι τὸ
 τῶν Σαυροματῶν τε καὶ Γελώνων καὶ τρίτον
 τὸ τῶν Ἀγαθήρσων ἐπικαλούμενον γένος.
 Ἀπὸ τῶν δὲ Μαιωτῶν λαβούσα τὸν ὄνομα
 Μαιωτῆς ἔστι· ἐστὶ λίμνη κειμένη,
 εἰς ἣν ὁ Τάναϊς·

ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ λαθὼν τὸ βεῦμα Ἀράξειος
 ἐπιμίσηθ', ὡς Ἐκαταίος εἶπ' οὐρετριεύς·
 ὅς ὁ Ἐφορος ἱστορήκεν, ἐκ λίμνης τινὸς
 ἧς ἐστὶν ἀφραστον τὸ πέρα· ἔξισι δὲ
 διστομον ἔχων τὸ βεῖθρον εἰς τὴν λεγομένην
 Μαιωτιν, εἰς τὸν Κιμμερικόν τε Βόσπορον. — — —

Ἔπειτα μετὰ Σαρμάτας τὸ Μαιωτῶν γένος
 Ταξαματῶν (sic Ephorus et ap. Stephanum s. v.)
 λεγόμενον, ὡς Δημήτριος
 εἶρηκεν, ὡν Μαιωτῆς ἡ λίμνη ἔχεται·
 ὡς δ' Ἐφορος ἱστορήκε, Σαυροματῶν ἔθνος.
 Τοῦτοις ἐπιμιμήθαι δὲ τὰς Ἀμαζόνας
 τοῖς Σαυρομάταις λέγουσιν, ἐλθούσας ποτὲ
 ἀπὸ τῆς περὶ Θερμόδοντα γενομένης μάχης·
 εἶπ' ὡς ἐπεκλήθησαν Γυναικοκρατούμενοι
 οἱ Σαυρομάται.

79.

Schol. Apollon. Rh. II, 168 (p. 134 Lips.): Ἐφο-
 ρος δὲ φησιν, ἀρπασθῆναι μὲν τὴν Ἴω ὑπὸ τῶν Φοινί-
 κων, κομισθῆναι δὲ εἰς Αἴγυπτον· τὸν δὲ βασιλέα τῆς
 Αἴγυπτου ἀντὶ ταύτης πέμψαι τῷ Ἰνάχῳ ταῦρον· τε-
 θνηχότος δ' ἐκείνου, περιμέναι τινὰς δεικνύοντας τὸν
 ταῦρον πᾶσι, καθ' οὓς οὐκ ἐγινώσκετο πρότερον τὸ
 ζῆον· καὶ τὸν τόπον ἐκείνον, ὅτι δι' αὐτοῦ οἱ τὸν
 ταῦρον ἔχοντες ἐπλευσαν, ὀνομασθῆναι Βόσπορον.

omnium rerum possessionem et omnes opes (in medium)
 afferentes. Et contendit (Ephorus idem) sapientem Ana-
 charsim ex Nomadicis illis fuisse, valde religiosus, horum-
 que nonnullos, in Asiam postquam devenissent, ibi sed-
 em elegisse, quos Sacas vocant. Clarissimam autem
 contendit gentem esse Sauromatarum, et Gelonorum, et
 tertiam Agathyrsum. Proxima autem jacet Maotis
 palus, a Maotis nacla nomen: in quam Tanais..... qui ab
 Araxe fluvio undas accipit et sese miscet; sed, ut prodidit
 Ephorus, ex lacu quodam, cujus terminus indicari non
 potest. Exit autem in vocatam Maotim paludem cum
 duplici alveo, et (inde) in Cimmericum Bosphorum.....
 Deinde post Sarmatas, Maotiarum gens, qui Iaxamatae vo-
 cantur, ut Demetrius retulit, quibus Maotis palus proxi-
 ma est: sed, ut Ephorus ait, Sauromatarum gens (hic
 est). Cum iis Sauromatis commixtas fuisse ferunt Ama-
 zonas, quum olim ex pugna ad Thermodontem (commissa)
 illuc venissent: ex his vocati sunt Sauromatae Gynaeco-
 cratumeni.

79.

Ephorus ait Io raptam a Phoenicibus in Aegyptum esse
 transductam. Regem vero Aegypti pro ea Inacho mi-
 sisse taurum. Quo mortuo, circumfuisse quosdam taurum
 monstrantes omnibus, quibus hocce animal nondum co-
 gnitum esset. Atque locum illum, quo bovem trajecerant,
 propterea appellatum esse Bosphorum.

LIBER QUINTUS.

ΑΣΙΑ ΚΑΙ ΛΙΒΥΗ.

80.

Strabo XIV, p. 996: Φήσαντος δὲ τοῦ Ἐφόρου,
 διότι τὴν Χερῶν ἡσσαν (Asiam Minorem) κατοικεῖ
 ταύτην ἑκατάδεκα γένη, τρία μὲν Ἑλληνικά, τὰ δὲ
 λοιπὰ βάρβαρα χωρὶς τῶν μιγάδων, ἐπὶ θαλάττῃ μὲν
 Κίλικες καὶ Λύκιοι, καὶ Πάμφυλοι, καὶ Βιθυνοὶ, καὶ
 Παφλαγόνας, καὶ Μαριανδυνοὶ, καὶ Τρωῆς, καὶ Κῦρες·
 Πισίται δὲ καὶ Μυσοὶ, καὶ Χάλυβες, καὶ Φρύγες, καὶ
 Μιλύαι ἐν τῇ μεσογαίᾳ· διαιτῶν ταῦτα δ' Ἀπολλοδώ-
 ρος, ἑπτακαίδεκάτῳ φησιν εἶναι τὸ τῶν Γαλιτῶν, ὃ
 νεώτερον ἐστὶ τοῦ Ἐφόρου. Τῶν δ' εἰρημένων τὰ μὲν
 Ἑλληνικά μήπω κατὰ τὰ Τρωϊκὰ κατοικήσθαι, τὰ
 δὲ βάρβαρα πολλὴν ἔχειν σύγχυσιν διὰ τὸν χρόνον. ...
 ... Φαίνεται δ' οὔτε τοῦ Ἐφόρου τὴν ἀπόφασιν διαι-
 τῶν ἱκανῶς, τὰ τε τοῦ ποιητοῦ ταρατῶν καὶ κατα-
 ψευδόμενος. Ἐφόρου τε γὰρ τοῦτο πρῶτον ἀπαιτεῖν
 ἔχρη, τί δὴ τοὺς Χάλυβας τίθησιν ἐντὸς τῆς Χερῶν ἡ-
 σσαν, τοσοῦτον ἀφροσύνας καὶ Σινώπης καὶ Ἀμισσοῦ
 πρὸς ἑω; Tum curnam οὐδὲ Λυδοῦς, οὐδὲ Μήονας
 εἶρηκεν, εἴτε δύο, εἴθ' οἱ αὐτοὶ εἴσι· καὶ εἴτε καθ'
 ἑαυτοῦς, εἴθ' ἐν ἐτέρῳ γένοι περιεχομένους; quinam
 deinde οἱ μιγάδες; Καὶ γὰρ εἰ κατεμίχθησαν, ἀλλ'
 ἢ ἐπικράτεια πεποίηκεν ἢ Ἑλληνας ἢ βαρβάρους·
 τρίτον δὲ γένος οὐδὲν ἴσμεν τὸ μικτόν. Quomodo
 tandem tria Graecorum genera Asiam incolere
 dixerit, quum aut quattuor (Athenienses et Iones,
 Dores et Aeoles), aut duo (Iones et Aeoles) dicendi
 fuissent. Οἰκοῦσι δὲ τὴν Χερῶν ἡσσαν ταύ-
 την, καὶ μάλιστα κατὰ τὸν τοῦ Ἐφόρου διορισμὸν

LIBER QUINTUS.

80.

Ephorus dixit, peninsulam istam (Asiam min.) habitari a
 sedecim gentibus, quarum tres sint Graecicae, reliquae bar-
 barae, exceptis convenis: ut ad mare scilicet sint Cilices,
 Lycii, Pamphyli, Bithyni, Paphlagones, Mariandyni,
 Troes, Cares: mediterranea autem teneant Pisidae, Mysi,
 Chalybes, Phryges, Milyae. Quas Apollodorus quum re-
 censuisset, addit decimam septimam Galatarum, quae
 Ephoro est recentior. De dictis autem quaedam quaedam
 Graecae fuerint, Trojani belli tempore nondum a Graecis
 fuerunt frequentatae: barbaricae propter tempus magna
 sunt confusione obnoxiae. ... Videtur autem mihi Apo-
 lodorus neque Ephori sententiam recte discrepare, et Ho-
 meri verba partim conturbare, partim falso traducere.
 Primum enim id ex Ephoro fuit quaerendum, cur intra
 peninsulam is Chalybes collocaret, tam procul versus
 orientem a Sinopa et Amiso remotos. ... Tum curnam
 neque Lydos neque Mæones nominaret, sive duae sunt ea,
 sive unica gens: et sive seorsum habitabant, sive in alia
 quapiam contenti gente. ... tum qui sint convenae
 isti. Nam etsi permixti fuissent aliis, tamen potior
 pars eos vel Graecos, vel barbaros fecisset: tertiam gen-
 tem commixtam novimus nullam.

Habitant autem peninsulam, praecipue si Ephori dis-

οὐκ Ἴωνες μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι, καθάπερ ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα δεδήλωται. Anonymi Peripl. in Geogr. Min. t. II, p. 272 ed. Vienn. Ephori distributionem respicere videtur, quamvis populorum nomina paullulum aliter exhibeat. *Marx.*

81.

Schol. Apollon. Rhod. II, 1030: Περὶ δὲ τῶν Μοσυνοίκων Ἐφορος καὶ Νυμφόδορος φασίν, ὅτι τὸν βασιλῆα αὐτῶν, εἰάν τι ἀδικῶν κρίνη, ἐγκλείουσι καὶ λιμυχοῦσι.

Eadem ex Ephoro narrant Scymnus v. 907, Nicolaus Damasc. p. 148 et in Orellii Suppl. p. 74 seq.

82.

Stephanus: Τιβαρηνία γῶρα πρὸς τῷ Πόντῳ, πρόσκοικος Χάλυψι καὶ Μοσσυνίκοις. ... Ἐφορος ἐν πέμπτῳ φησὶν ὅτι Τιβαρηνοὶ καὶ τὸ παίζειν καὶ τὸ γελᾶν εἰσὶν ἐξηλωκότες, καὶ μεγίστην εὐδαίμονίαν τοῦτο νομίζουσιν. Ὅμοιοι δὲ τούτοις Χάλυβες, καὶ τὸ τῶν Λευκοσύρων ἔθνος.

Cf. Pomponius Mela I. 19, et Anonym. l. l. p. 273.

83.

Schol. Apollon. Rhod. II, 845: Ὅτι δὲ Βοιωτοὶ καὶ Μεγαρεῖς ἔκτισαν τὴν ἐν Πόντῳ Ἡράκλειον καὶ Ἐφορος ἐν πέμπτῳ καὶ ἄλλοι ἱστοροῦσιν. Cf. Pausanias V, 26. Idem Schol. Apoll. Rh. II, 351: Τὴν δὲ Μαριανδυνῶν γῆν σὺν Γνησιόχῳ τῷ Μεγαρεῖ Βοιωτοὶ κατέσχον, ὡς Ἐφορος, (vulgo Εὐρορίων) ἱστορεῖ.

84.

Schol. Apoll. Rh. II, 360: Ὅτι ἡ Καραμβίς ἄκρα ὑψηλὴ τε καὶ καταυτικὴ τῆς Παφλαγονίας καὶ εἰς τὸ πέλαγος τείνει πρὸς ἄρκτον, μνημονεύει καὶ Ἐφορος. «*Mirror editorem non vidisse mutilum esse*

unctionem sequimur, non Iones duntaxat, verum etiam Athenienses: sicut in singulorum enarratione demonstratum fuit.

81.

Mosyncæcos Ephorus et Nymphodorus tradunt regem, si injustum fecerit iudicium, in custodiam includere famæque enecare.

82.

Tibarenia, regio juxta Pontum, vicina Chalybibus et Mossynæcis. ... Ephorus in quinto inquit, «*Tibarenos studio ludendi et ridendi teneri, et maximam felicitatem hoc iudicare. His vero finitimæ Chalybes et Leucosyrorum natio.*»

83.

Bæotos et Megarenses Heracleam Ponticam condidisse tum Ephorus libro quinto, tum alii tradunt.

Mariandynorum terram cum Gnesiocho Megarensi Bæoti obtinebant, ut narrat Ephorus.

84.

Carambis, altum promontorium Paphlagoniæ, e regione Carii montis situm, septemtrionem versus in mare procurrat. Ejus etiam Ephorus facit mentionem.

locum. Qui enim Carambis, quod Paphlagoniæ promontorium est, ei dici potest adversa? Scilicet scribendum καταυτικὸν τοῦ Κριοῦ μετιόπου. Anonym. Peripl. pag. 269: Καταυτικὸς δὲ Καραμβίως ἐν τῇ Εὐρώπῃ κεῖται μέγιστον ἀκρωτηρίον, ἀπότομον εἰς θάλασσαν ὑψηλὸν ὄρος, τὸ λεγόμενον Κριοῦ μέτωπον. » *Marx.*

85.

Strabo XII, p. 820: Τὸ δὲ Κύτωρον ἐμπορεῖον ἦν ποτε Σινωπέων· ὠνόμασται δ' ἀπὸ Κυτώρου τοῦ Φριζίου παιδὸς, ὡς Ἐφορός φησι.

86.

Stephanus: Βρύλλιον, πόλις ἐν τῇ Προποντίδι· Ἐφορος δὲ ἐν πέμπτῳ Κεῖον αὐτὴν φησὶν εἶναι.

Idem: Σηστός, πόλις πρὸς τῇ Προποντίδι. Λέγεται δὲ ἀρσενικῶς παρ' Ἐφόρῳ. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Σηστῶ φασί.

Idem: Ἀναία. ... Ἔστι δὲ Καρίας, ἀντικρὺ Σάμου, κέκληται ἀπὸ Ἀναίας Ἀμαζόνος ἐκεῖ ταφείσης, ὡς Ἐφορος.

87.

Strabo XII, p. 827, in Homeri II. II, 856,

Αὐτὰρ Ἀλιζῶνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἤρχον,
τηλόθεν ἐξ Ἀλύθης, ἔθεν ἀργύρου ἐστὶ γενεῆλη,

Chalybes sive Chaldæos intelligit, multa suæ sententiæ struens adjuncta, aliorumque de iis opiniones, in his etiam Ephori, qui Ἀλιζῶνας, Ἀμαζόννας putaverit, subinde examinat: Τὰς δ' Ἀμαζόννας μεταξὺ Μυσίας καὶ Καρίας καὶ Λυδίας, καθάπερ Ἐφορος νομίζει, πλησίον Κύμης τῆς πατρίδος αὐτοῦ· καὶ τοῦτο μὲν ἔγεται τινὸς λόγου τυχόν ἴσως· εἴη γὰρ ἂν λέγων τὴν (sc. Κύμην) ὑπὸ τῶν Λιολέων καὶ Ἴωνων οἰκισθεῖσαν ὕστερον, πρότερον δ' ὑπὸ Ἀμαζόνων· καὶ ἐπώνυμους πόλεις τινὰς εἶναι φασί, καὶ γὰρ Ἐφεσον καὶ Σμύρναν καὶ Κύμην καὶ Μύρι-

85.

Cytorum emporium aliquando fuit Sinopensium: nomen habere a Cytoro, Phirixi filio, Ephorus ait.

86.

Bryllium, urbs in Propontide. Ephorus vero libro quinto eam Cium esse perhibet.

Sestus, urbs ad Propontidem. Usurpatur autem masculine apud Ephorum. Athenienses vero in illa Sesto dicunt.

Anæa, ... Est autem Cariæ oppidum e regione Sapi: ita dictum ab Anæa Amazone ibi sepulta, quemadmodum Ephorus auctor est.

87.

Duxit Alizones Odusque, et Epistrophus una,
ex Alyba procul, argenti qua vena secatur.

... Amazonas autem inter Mysiam, Cariam et Lydiam, quas Ephorus Cumiæ, patriæ suæ, vicinas facit. Atque id aliqua fortassis defendi potest ratione. Videtur enim loqui de urbe, quæ olim ab Amazonibus condita, deinde ab Æolensibus et Ionibus est instaurata: et aiunt urbem quasdam Amazonum esse cognomines, Ephesum, Smyrnam, Cuiam, Myrinam; Alybe autem, aut, ut alii

17.

γαν. Ἡ δὲ Ἀλόβη, [ῆ] ὡς τινες Ἀλόπη ἢ Ἀλόβη, πῶς ἂν ἐν τοῖς τόποις τούτοις ἐξητάζετο; πῶς δὲ τηλόθεν; πῶς δὲ ἢ τοῦ ἀργύρου γενέθλη; Ταῦτα μὲν ἀπολύεται τῇ μεταγραφῇ, γράφει γὰρ οὕτως·

Αὐτὰρ Ἀμαζόνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἤρχον,
ἔθοντ' ἐξ Ἀλόπης, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστί.

Ταῦτα δ' ἀπολυσάμενος εἰς ἄλλο ἐμπέπτωκε πλάσμα· οὐδαμῶ γὰρ ἐνθάδε εὐρίσκεται Ἀλόπη, καὶ ἡ μεταγραφὴ δὲ παρὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων τῶν ἀρχαίων πίστιν καινοτομουμένη ἐπὶ τοσοῦτον σχεδίασμάῳ ἔοικεν.

Eadem ex Ephoro narrant Eustathius ad Homeri l. I. et Stephanus v. Ἀλζώνες et Ἀλόπη.

88.

Stephanus: Πᾶσσα, πόλις Θράκης. Ἔστι δὲ καὶ Πασσάνδα χωρίον παρὰ Ἀδραμύτειον πόλιν καὶ Κισθίην. Τὸ ἐθνικὸν Πασσανδεῖς, τῷ τῆς χώρας τύπῳ. Ἐφορος: «Ὀλίγοι δὲ τινες εἰς τὸ τῶν Πασσανδέων χωρίον ἔφυγον.»

Idem: Βύβαστος, πόλις Καρίας, ἀπὸ Βυβάσσου νομείως περιώσαντος ἀπὸ θαλάσσης καὶ χειμῶνος εἰς Καρίαν ἐμπεσόντα Ποδαλείριον· τὸ ἐθνικὸν, Βυβάσσιος. Ἐφορος δὲ Βύβαστόν φησι καὶ Βυβάστιον.

89.

Strabo XIII, p. 873: Alios aliter Troadem terminare, ὁμοίως δὲ τὴν Αἰολίδα. Ἐφορος μὲν λέγει ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Κύμης, ἄλλοι δ' ἄλλως. Itemque p. 896: Τὸ δὲ παλαιὸν ὑπὸ τοῖς Αἰολεῦσιν ἦν τὰ πλεῖστα, ὥστε Ἐφορος οὐκ ὀκνεῖ πᾶσαν τὴν ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Κύμης καλεῖν Αἰολίδα.

90.

Macrobius Sat. V, 20: Ephorus notissimus

historiarum scriptor in libro quinto sic ait: Μετὰ δὲ τὴν Ἄσσαν ἐστὶ Γάργαρα πλησίον πόλις.

91.

Athenæus VII, p. 311, E: Ἐφορος δ' ἐν πέμπτῃ ποταμὸν εἶναι φησι τὸν Γάισωνα περὶ Πριήνην, ὃν εἰσεῖν εἰς λίμνην.

92.

Athenæus XII, p. 523: Μιλήσιοι δ' ἕως μὲν οὐκ ἐτρύφων, ἐνίκων Σκύθας, ὡς φησὶν Ἐφορος, καὶ τὰς τε ἐφ' Ἑλλησπόντῳ πόλεις ἐκτίσαν καὶ τὸν Εὐξείνου πόντον κατώκισαν πόλεσι λαμπραῖς, καὶ πάντες ἐπὶ τὴν Μίλητον ἔθεον. Ὡς δ' ὑπήχθησαν ἡδονῇ καὶ τρυφῇ, κατερβύθη τὸ τῆς πόλεως ἀνδρείον, φησὶν Ἀριστοτέλης, καὶ παροιμία τις ἐγεννήθη ἐπ' αὐτῶν· Πάλαί ποτ' ἦσαν ἀκίμοι Μιλήσιοι.

93.

Stephanus: Ἀβαρνος, ... Ἐκαταῖος δὲ ὁ Μιλήσιος ἐν Ἀσίᾳ περιηγήσει, Λαμφάκου ἄκρην εἶναι φησὶν. Ἐφορος δὲ ἐν τῇ πέμπτῃ λέγει, κληθῆναι αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἐν Φωκαίδι Ἀβαρνίδος ὑπὸ Φωκαέων τὴν Λάμφακον κτιζόντων.

94.

Harpocrat.: Σόλοι, ἡ μὲν Κυπρικὴ πόλις, ἡ δὲ τῆς Κιλικίας, ὡς ἄλλοι τε ἱστοροῦσι καὶ Ἐφορος ἐν τῇ πέμπτῃ.

95.

Stephanus: Νάρμαλις, πόλις Πισιδίας, ἢς Κάβαλις. Οἱ πολῖται Ναρμαλείς, ὡς Καβαλείς, ὡς Ἐφορός φησι.

Idem: Βάρις, πόλις· τὸ ἐθνικὸν Βαρίτης. Λέγεται

91.

Ephorus autem libro quinto ait, fluvium esse Gasonem circa Prienen, qui in paludem infuit.

92.

Milesii vero, ut scribit Ephorus, quousque voluptatibus non indulserunt, Scythas vicerant, et ad Hellespontum civitates condiderant, et Euxinum Pontum splendidis coloniis frequentaverunt: et omnes Miletum consuebant. Postquam vero voluptatibus et luxuriæ succubuerunt, enervatum concidit civitatis robur, ut ait Aristoteles, et enatum est in eos proverbium: «Fortes fuerunt olim Milesii.»

93.

Abarnus, .. Hecateus Milesius in Asia descriptione perhibet Abarnum Lampsaci promontorium esse. Ephorus autem libro quinto nominis illi originem tribuit ab Abarnide Phocæidis, quia Phocæenses Lampsacum condiderunt.

94.

Soli civitas, una Cypri, altera Ciliciæ; ut quum alii memorant, tum Ephorus libro quinto.

95.

Narmalis, urbs Pisidiæ, uti Cabalis: ejus cives Narmalenses, uti Cabalenses, quemadmodum Ephorus perhibet.

Baris, urbs, cujus gentile Barites. Βᾶρις etiam de domo

legunt, Alope vel Alope, quonam pacto in his locis censebitur? quomodo tandem? et quomodo argenti venæ locum habebunt? Hæc ille ut diluat, versus istos ita legi vult:

Duxit Amazones Odus, et Epistrophus una
ex Alopa, pridem unde et Amazonidum genus exstat.

Verum hæc ille solutione in aliud commentum excidit: nusquam enim ibi locorum Alopa exstat, et hæc lectio, contra veterum librorum auctoritatem ita novata, temeritatem sapit.

88.

Passa, urbs Thraciæ. Est etiam Passanda castellum juxta Adramytium urbem et Cisthenen. Gentile, Passandeus, regionis typo. Ephorus: «Pauci vero aliqui ad Passandeorum castellum fugerunt.»

Bybassus, urbs Cariae, ita dicta a Bybasso pastore, qui Podalirium ex mari et tempestate in Cariam appellentem conservavit. Gentile, Bybassius. Ephorus vero Bybastum inquit, et Bybastium.

89.

Idem de Æolide est factum: quam Ephorus Abydo et Cuma terminat: alii aliter.

Olim sub Æolensibus fuerunt propemodum omnia, adeo quidem, ut Ephorus etiam sine hæsitatione totam ab Abydo ad Cumam usque oram Æolidi adscripserit.

90.

Post Assum est Gargara urbs haud longe dissita.

βῆρις ἢ οἰκία, ὡς Ποσειδίππος, καὶ ἡ συνοικία ὡς Ἐφορος.

« Sitne hic locus usquequaque incorruptus, non affirmaverim, eum saltem admodum oscitanter excerptum ad nos pervenisse, pæne certo dixerim. Ephori narrationis vestigia in Plinio animadvertuntur, V, 31: *Attingit Galatia et Pamphylia Cabaliam et Milyas, qui circa Barin sunt et Cyllanicum et Oroandicum Pisidiæ tractum.* Fortasse etiam Ephoro sua debet Nicol. Damasc. p. 122 Or. (c Joseph. A. J. 4): Ἔστιν ὑπὲρ τὴν Μινυάδα μέγα ὄρος κατὰ τὴν Ἀρμενίαν, Βῆρις λεγόμενον, εἰς δὲ πολλοὺς συμφυγόντας ἐπὶ τοῦ κατακλισμοῦ λόγος ἔχει περισωθῆναι κτλ. » *Marx.*

96.

Stephanus: Καρικὸν Γεῖχος, πόλις Λιβύης ἐν ἀριστερᾷ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν, ὡς Ἐφορος πέμπτῃ. Ex Ephoro Marx desumptum suspicatur etiam locum Plinii (VI, 25), ubi Θεῶν Ὀχημα et Ἐσπέρου Κέρως commemorat.

Idem: Ἀβρότονον, πόλις Λιβυφαινίκων. Καλεῖται δὲ καὶ Νεάπολις, ὡς Ἐφορος.

Idem: Χαλισία, πόλις Λιβύης. Ἐφορος πέμπτῃ (vulg. πρώτῃ). « Ἀναχθέντι δ' ἀπὸ τούτων, πόλις ὀνομαζομένη Χαλισία. »

Idem: Ὑδρα, νῆσος Λιβύης, περὶ Καρχηδόνα, ὡς Ἐφορος πέμπτῃ. Ἐδὲ ἔθνικὸν Ὑδραῖος ἢ Ὑδράτης.

Apostolius Proverb. VII, 37: Δούλων πόλις, ἐν Λιβύῃ. Ἐφορος ε'. Eadem Suidas. Conf. Hesych. et Stephan. s. v.

96 a.

Plin. H. N. VI, 36, ubi de insula Cerne loquitur: *Ephorus auctor est a rubro mari navigantes in eam non posse propter ardores ultra quasdam columnas (ita appellantur parvæ insulæ) pro-*

accipitur apud Posidippum, nec non de vico apud Ephorum.

96.

Caricontichos, *Caricus murus*, urbs Libyæ ad sinistram Herculearum columnarum, cujus Ephorus libro quinto meminit.

Abrotonum, urbs Libyphænicum, quæ apud Ephorum Neapolis appellatur.

Chalisia, urbs Libyæ. Ephorus quinto (*vulgo primo*); « Hinc autem solventi urbs nominata Chalisia. »

Hydra, insula Libyæ, circa Carthaginem, ut Ephorus quinto. Gentile, Hydræus, vel Hydrates.

Servorum urbs, in Libya, ut Ephorus scribit libro quinto.

LIBER SEXTUS.

97.

Ephorus autem sexto Historiarum, « Bellicas exercitationes, inquit, instituerunt Mantinenses et Arcades: et ad hunc usque diem militaris cultus, et vetusta arma-

vehi. Cf. quæ habet Plin. II, 67 de Hannonis periplo, ex eodem Ephoro, ut videtur, petita.

LIBER SEXTUS.

97.

Athenæus IV, p. 154, D: Ἐφορος δ' ἐν ἕκτῃ Ἱστοριῶν. Ἠσκούον, φησί, τὰ πολεμικὰ οἱ Μαντινεῖς καὶ Ἀρκάδες· τὴν τε στολὴν τὴν πολεμικὴν καὶ τὴν ὄπλισιν τὴν ἀρχαίαν, ὡς εὐρόντων ἐκείνων, ἔτι καὶ νῦν Μαντινικὴν ἀποκαλοῦσι· πρὸς δὲ τούτοις καὶ ὀπλομαχίας μαθήσεις ἐν Μαντινείᾳ πρῶτον εὐρέθησαν, Δημέου τὸ τέχνημα καταδείξαντος.

Stephanus: Φορλεῖα, κώμη Ἀρκαδίας τὸ ἔθνικὸν Φοριαεὺς, ὡς Ἐφορος ἐν ἕκτῃ τῶν Ἱστοριῶν.

98.

Stephanus: Ἀλιεῖς, πόλις Λακωνικῆς παραθαλασσία. ... Ἐφορος ἐν τῷ ἕκτῳ, ὅτι οὗτοι Τυρύνθιοι εἰσι, καὶ ἐξαναστάντες ἐβουλεύοντο οἰκεῖν τινα τόπον καὶ ἡρώτων τὸν θεῖον· ἔγρησε δὲ οὕτω· Ποῖ τὸ λαθῶν καὶ ποῖ τὸ καθίξω καὶ ποῖ τὸ οἰκησιν ἔγων ἀλιεῖα τε κεκληῖσθαι.

Berkelius (pag. 98) Λακωνικῆς in Ἀργολικῆς mutari vult.

LIBER SEPTIMUS.

99.

Theon. Progymn. p. 12 ed. Bas., cap. 2: Ἐγροῦσι δὲ καὶ περὶ Δαιδάλου τῆς ἀφίξεως πρὸς Κώκαλον τὸν Σικανῶν βασιλέα Ἐφορος μὲν ἐν τῇ ζ', Φθίσιος δὲ ἐν τῇ πρώτῃ.

Cf. Diodor. IV, 78; et quam Zenobius IV, 92 de Minoe narrationem habet, ex Ephoro, ut videtur Valckenario ad Herodot. VII, 169, p. 584, repetitam.

tura, tamquam ab illis inventa, *Mantinensis* vocatur. Ad hæc etiam armis digladiandi ars ac disciplina Mantinæ inventa est, Demea illud artificium ex professo docente. »

Phorica, vicus Arcadiæ. Gentile, Phoriaeus, ut Ephorus in sexto Historiarum.

98.

Haliees, urbs Laconicæ maritima. ... Refert Ephorus libro sexto, eos esse Tiryntios, qui demigraturi, de loco quodam colendo consilium inibant, deumque interrogabant, qui ipsis hunc in modum respondit: Ubi-
cunque domicilium acceperis, ubicunque conederis, et ubicunque habitaveris, te piscatorem dictum iri pronuntio.

LIBER SEPTIMUS.

99.

Estat narratio de adventu Dædali ad Cocalum, regem Sicænorum, tam apud Ephorum in septimo, quam apud Phylistum in primo.

LIBER OCTAVUS.

100.

Harpocration: Εὐρυβάτης, Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφῶντα (p. 293). ... Ἐφορος ἐν τῇ ὁγδοῇ Εὐρυβάτην φησὶν ἀνδρα Ἐφέσιον λαβόντα χρήματα παρὰ Κροίσου ὥστε στρατιὰν συναγαγεῖν εἰς τὸν πόλεμον τὸν εἰς τοὺς Πέρσας, εἶτα προδότην γενόμενον ἐγγεῖρσαι τὰ δοθέντα χρήματα τῷ Κύρῳ.

« Eadem fere, laudato aut suppresso auctore, narrant Suidas, Apostolius IX, 33, Ulpian. ad Demosth. p. 137., Eustath. ad Hom. p. 1864 Rom., Eudocia p. 161, Diodori Excerptt. t. IV, p. 48, ibiq. Wessel., Schol. Aristid. t. II, p. 310., Schol. Lucian. Pseudom. p. 66 Bip., Lex. Segnier. in Bekkeri Anecdott. Gr. pag. 67 et 168, Schol. Hermogen. in Reiskii Oratt. Gr. t. VIII, p. 924 seq. » *Marx.*

101.

Diogenes Laertius I, 40: Ἐφορος δὲ παρὰ Κροίσῳ πλὴν Θαλοῦ septem convenisse sapientes tradit. Ibidem: Ἐφορος δ' ἀντὶ Μύσωνος Ἀνάχαρσιν in septem sapientium numero habet. Cf. fragm. 77 et 78, Diodor. Exc. IX. p. 24 Bip., Exc. Vat. p. 14 sq.

102.

Athenæus XII, p. 515, E: Λυδοὶ εἰς τοσοῦτον ἦλθον τρυφῆς, ὡς καὶ πρῶτοι γυναῖκας εὐνοουχίσει, ὡς ἱστορεῖ Ξάνθος ὁ Λυδοῦς ἢ ὁ εἰς αὐτὸν τὰς ἀναφερομένας ἱστορίας συγγεγραφὸς Διονύσιος ὁ Σκυθοβραχίων, ὡς Ἀρτέμιων φησὶν ὁ Κασανδρεὺς ἐν τῷ περὶ συναγωγῆς βιβλίῳ, ἀγνοῶν ὅτι Ἐφορος ὁ συγγραφεὺς μνημονεύει αὐτοῦ ὡς παλαιότερου ὄντος, καὶ Ἠροδότῳ τὰς ἀφορμὰς δεδωκότος.

LIBER OCTAVUS.

100.

Eurybates. Æschines in Ctesiphontem. Ephorus libro octavo, Eurybatem ait virum fuisse Ephesium, qui accepta a Cræso pecunia, ut conduceret militem ad bellum in Persas movendum, proditor factus commissas sibi pecunias Cyro tradidisset.

101.

Ephorus apud Cræsum septem sapientes præter unum Thaletem convenisse tradit.

Ephorus pro Mysone Anacharsim in septem sapientium numero habet.

102.

Lydi eo mollitiæ progressi sunt, ut etiam feminas castrarent; quod tradit Xanthus Lydius, sive qui Historias conscripsit quæ illi tribuuntur, Dionysius Scythobrahion, ut ait Artemon Cassandrensis in commentario de librorum collectione; nescius scilicet, Ephorum historiarum scriptorem illius tamquam vetustioris meminisse, qui etiam Herodoto ansam scribendi præbisset.

LIBER NONUS.

103.

Schol. Apoll. Rh. II, 967: Ἐφορος δ' ἐν ἐννάτῳ φησὶ τὰς Ἀμαζόνας ὑβρίζομένας ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν, ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐπὶ τινὰ πόλεμον, τοὺς μὲν καταλειφθέντας ἀνααιρεῖν, τοὺς δὲ ἀπὸ τῆς ξένης προσιόντας μὴ δέχεσθαι.

Stephanus: Ἀμαζόνες, ἔθνος γυναικεῖον πρὸς τῷ Θερμυδιῶντι, ὡς Ἐφορος, ἃς νῦν Σχυροματίδας καλοῦσι. Cf. Herodotus IX, 27. Cf. fr. 78.

104.

Schol. Apoll. Rh. I, 976: Κλειτὴ θυγάτηρ Μέρροπος, Παρκωσίου τὸ γένος, μάντειος, ἦν Κόζικος ἔργμεν, ὡς ἱστορεῖ Δηλόλογος καὶ Ἐφορος. Cf. Parthen. Erot. XVIII.

Idem Schol. ibid. 1037: Περὶ δὲ τῆς τοῦ Κυζίκου ἀναίρεσεως καὶ τῆς ὅλης μάχης οὐ συμφωνεῖται. Ἐφορος μὲν γὰρ τοὺς Δολίονας, Πελασγοὺς ὄντας καὶ ἐγθρωδῶς διακειμένους πρὸς τοὺς τὴν Θεσσαλίαν καὶ Μαγνησίαν κατοικοῦντας, διὰ τὸ ἀπελασθῆναι ὑπ' αὐτῶν, ἐπιθέσθαι αὐτοῖς νύκτωρ γράφει ἐν τῇ ἐννάτῃ. Cf. Strabo XII, p. 861: Δολίονας μὲν οὖν μάλιστα καλοῦσι τοὺς περὶ Κόζικον, ἀπὸ Αἰσῆπου ἕως Πυνδάκου καὶ τῆς Δασχυλιτίδος λίμνης.

105.

Stephanus: Φάλαννα, πόλις Πεδραβίας, ἀπὸ Φαλάννης τῆς Τύρου θυγατρὸς Λυκόφρων.

Γόνον, Φάλανναν ἢ Ὀλοσσάνων γῆας.

Ἐκαταῖος Ἱστοριῶν α' Ἰππῖαν αὐτὴν καλεῖ. Καὶ Ἐφορος Φάλαννον αὐτὴν καλεῖ ἐν τῷ θ'.

Cf. Tzetz. ad Lycophr. vs. 906.

LIBER DECIMUS.

106.

Diogenes Laert. I, 96, in vita Periandri:

LIBER NONUS.

103.

Ephorus libro nono dicit Amazones injuriis affectas a viris, his in bellum profectis, superstites interficere, eos vero, qui ex terra peregrina advenirent, non excipere. Amazones, gens solis mulieribus constans ad Thermodontem, auctore Ephoro, quas nunc Sauromatidas appellant.

104.

Clite, filia Meropis, Perceosii gente, vatis, quam Cyzicus uxorem duxit, ut narrant Deilochus et Ephorus.

De excidio Cyzici atque de tota pugna non concinunt scriptores. Ephorus enim libro nono narrat Doliones, Pelagos atque infesti animi contra Thessalia Magnesiaque incolæ, quum ab his patria essent expulsi, noctu eos aggressos esse.

105.

Phalanna, urbs Perthebiæ, a Phalanne Tyri filia. Ephorus Phalannum eam dicit in nono.

LIBER DECIMUS.

106.

Porro Ephorus in historia vovisse illum (Periandrum)

Ἄλλὰ καὶ Ἐφορος ἱστορεῖ ὡς εὐξαίτο εἰ νικήσειεν Ὀλύμπια τεθρίππω χρυσοῦν ἀνδριάντα ἀναθεῖναι. Νικήσας δὲ καὶ ἀπορῶν χρυσοῦν, κατὰ τινα ἑορτὴν ἐπιγῶριον κεκοσμημένως ἰδῶν τὰς γυναῖκας, πάντα ἀφείλετο τὸν κόσμον, καὶ ἔπειψε τὸ ἀνάθημα.

Ibidem, I, 98, de eodem: Οὗτος πρῶτος θορυφώρους ἔστ/ε, καὶ τὴν ἀρχὴν εἰς τυραννίδα μετέστησε, καὶ οὐκ εἶα ἐν ἄστει ζῆν τοὺς βουλομένους, καθὰ φησιν Ἐφορος καὶ Ἀριστοτέλης (Politic. V, 8). « Heraclid. p. 209 Cor. fere iisdem verbis, quibus Ephorus, utitur; a quo etiam Nicolai (Fragment. p. 50 Or.) de Periandro fluxisse videri potest narratio. » Marx.

107.

Stephanus: Πάρος, νῆσος.... Ἀπὸ ταύτης λέγεται παροιμία τὸ ἀναπαριάζειν, ὡς Ἐφορος ἐν δεκάτῳ. « Ὁ δὲ Μιλτιάδης τῶν μὲν ἄλλων νήσων τινὰς ἀποβάσεις ποιησάμενος ἐπόρθησε. Πάρον δὲ, εὐδαιμονοστάτην καὶ μεγίστην οὖσαν τότε τῶν Κυκλάδων, καθεζόμενος ἐπολιόρκει πολὺν χρόνον τῆς θαλάττης ἔργων, καὶ κατὰ γῆν μηχανήματα ἄγων. ἤδη τῶν τειγῶν πιπτόντων, καὶ ἐπὶ τὸ παραδιδόναι τὴν πόλιν διωμολογημένων, ὕλης τινός ἐξ αὐτομάτου περὶ τὴν Μύκονον ἐξαφθείσης, οἱ μὲν Πάριοι τὸν Δᾶτιν αὐτοῖς πυρσεύειν ὑπολαθόντες, ἐψεύσαντο τὰς ἠμολογίας, καὶ τὴν πόλιν οὐκέτι τῷ Μιλτιάδῃ παρέδωσαν. Ὅθεν φασὶν ἡμᾶς εἶναι καὶ νῦν χρῆσθαι τῇ παροιμίᾳ, τοὺς ψευδομένους τὰς ἠμολογίας ἀναπαριάζειν φάσκοντας. »

Ephorum sequitur Cornel. Nep. Miltiad. c. 7; v. Valckenaer. ad Herodot. VI, 126 et 137, et quod ibi in medium profert scholium ineditum ad Aristid. t. III, p. 292, quod collatum

tradit, si Olympia quadriga vicisset, auream statuam deo sacraturum: victoria vero potitum et auro egentem, quadam celebritate populari, mulieribus procedentibus ornatis, mundum ademisit muliebrem, atque ita donarium misisse. ... Idem Periander, secundum Ephorum et Aristotelem, primus habuit satellites, imperium tyrannicum instituit, nec sinebat in urbe manere qui volebant.

107.

Paros insula. ... Ab hac dicitur proverbium τὸ ἀναπαριάζειν, i. e. « more Pariorum pacta frangere, » ut Ephorus libro decimo: « Miltiades vero alias quidem insulas, quum excensiones ad eas fecisset, vastavit, Parum vero, felicissimam ac maximam eo tempore Cycladum, diu obsidione cinctam oppugnabat; commeatus, qui ei mari poterant inferri, arcebat, ac terra tormentis premebat. Jam vero cadentibus muris, ac paciscentibus urbem tradere, silva quadam fortuito circa Myconum incensa, Parii existimantes Datum ipsis igne signum dare, ne urbem traderent, pacta irrita fecerunt, ac urbem Miltiadi non tradidere: unde aiunt nos adhuc parania uti dicentes de eis, qui pacta fallunt, ἀναπαριάζειν, » quasi dicas, repariare, tanquam resolvere Pario more.

cum editis, t. II, p. 177 et 243 Jebb., item ex Ephoro depromptum videri dicit Marx.

LIBER UNDECIMUS.

108.

Joannes Lydus De mensibus p. 113 Schow: Ἐφορός γε μὴν δὲ Κυμαῖος ἐν τῇ πρώτῃ (ἐνδεκάτῃ ελ Theone [v. fr. 109] leg. Marx.) τῶν ἱστοριῶν φησιν, ἀραιοὶ εἶναι κατὰ φύσιν τὴν Αἴγυπτον καὶ κατ' ἔτος ἐπαγομένης ἰλίου ὑπὸ τοῦ Νεῖλου στεγανοῦσθαι, τὸν δὲ ποταμὸν δίκην ἰδρωτός κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ καύματος ἐπὶ τὰ κούφωτερα καὶ ἀραιότερα καταδρῆναι.

Plutarchus De placit. philos. IV, 1: Ἐφορος ὁ ἱστοριογράφος κατὰ θέρος φησὶν ἀναγαλῆσθαι τὴν ὄψιν Αἴγυπτον, καὶ οἰονεῖ ἐξιδροῦν τὸ πολὺ νᾶμα, συνδίδωσι δ' αὐτῇ καὶ ἡ Ἀραβία καὶ ἡ Λιβύη παρὰ τὸ ἀραιοὶ καὶ τὸ ὑπόψαμμον.

Schol. Apollon. Rh. IV, 269: Ἐφορος δὲ ποταμώωστον εἶναι φησὶ τὴν Αἴγυπτον· ῥηγνυμένης δὲ τῆς γῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου τῷ ἑαρι ἀναπηδᾶν τὸ ὑδωρ, καὶ ἐπαύζεσθαι τὸ ῥεῦμα.

Diodorus Siculus I, 39: Ἐφορος δὲ καινοτάτην αἰτίαν εἰσφέρειν, πιθανολογεῖν μὲν πειράται, τῆς δ' ἀληθείας οὐδαμῶς ἐπιτυχάνων θεωρεῖται. Φησὶ γὰρ ἅπασαν τὴν Αἴγυπτον, ποταμώωστον οὖσαν καὶ χαύνην, εἶτι δὲ κισσηρώδη τὴν φύσιν, βραγδάας τε μεγάλας καὶ διηνεκεῖς ἔχειν· διὰ δὲ τούτων εἰς ἑαυτὴν ἀναλαμβάνειν ὑγροῦ πλῆθος· καὶ κατὰ μὲν τὴν χειμερινὴν ὄραν συνέχειν ἐν ἑαυτῇ τοῦτο, κατὰ δὲ τὴν θερινὴν ὡσπερ ἰδρωτίτας τινὰς ἐξ αὐτῆς πανταχόθεν ἀνιέναι, καὶ διὰ τούτων πληροῦν τὸν ποταμὸν. Ὁ δὲ συγγραφεὺς οὗτος οὐ μόνον ἡμῖν φαίνεται μὴ τεθεκαμένο: τὴν φύσιν τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον τόπων, ἀλλὰ μηδὲ παρὰ τῶν εἰδότην τὰ κατὰ τὴν γῶραν ταύτην ἐπιμελῶς

LIBER UNDECIMUS.

108.

Ephorus Cumanus libro primo (XI?) Historiarum Ægyptum dicit natura aridam quotannis limo ex Nilo aggesto obduci, atque hunc fluvium, quasi sudorem, calida aestatis tempestate in leviolem et aridiorem terram defluere.

Ephorus, historicus, aestate ait relaxari totam Ægyptum, ac quasi exsudare copiosam aquam; ac conferre ad hoc etiam Arabiam et Africam ob rarum et sabulosum solum.

Ephorus Ægyptum dicit a fluvio aggestam. Verno autem tempore ruptam solis radiis terram aquam ex se emittere, ideoque Nilo fluvio præbere incrementum.

Ephorus, caussam afferens recentissimam (inundationis Nili), persuadere quidem conatur, sed veritatem minime assequi cernitur. Tota Ægyptus, ait, a flumine congesta est et laxa naturæque pumicosa, rimas in se habet magnas et continuas, per quas humoris copiam in se recipit, et hic mali tempore in se continet, aestate autem tanquam sudores ex se undequaque emittit; unde incrementum Nilo præbetur. Scriptor hic non solum ipse locorum Ægypti naturam non vidisse, sed nec ab iis, quibus regionis illius ratio cognita est, diligenter percunctatus nobis videtur.

πεπυσμένους. Sed tamen cap. 37 dixerat: Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἐφορον καὶ Θεόπομπον μάλιστα πάντων εἰς ταῦτα ἐπιταθίντες, ἤκιστα τῆς ἀληθείας ἐπέτυχον, καὶ διεσφάλησαν οὗτοι πάντες οὐ διὰ τὴν ἀμέλειαν, ἀλλὰ διὰ τὴν τῆς γῶρας ἰδιότητα. Diodorum exscripsit Theophylact. Simocatta p. 186 Par.

Aristides Orat. Ægypt. t. III, pag. 585 seq. Canteri (t. II, p. 348 seq. Jebb.): Ἀλλά γε δὴ μετὰ βῆθι; Ἐφόρου δὲ τοῦ φιλοσόφου καὶ σοφιστοῦ κόσμον ἄριστον, ὃ κεκόσμηκεν ἀνὴρ αὐτὸν τε καὶ τὴν συγγραφήν. « Tum Ephori commentum, perpensis singulorum argumentorum rationibus, ad examen vocat. Sicuti vero nec quæ Diodorus contra Ephorum disputavit, transcribenda duximus, cum in ipso melius legantur, nec verbosam Aristidis orationem (implet enim fere undecim pagellas) exscribere voluimus, exceptis quæ esse ipsius viderentur Ephori argumenta. Nilum igitur, hieme terra constrictum, sole æstivo sudoris instar e terra excitari, statuerat. Φησὶ γὰρ, ὡς ἄρα οὐ δυνατόν τοῦτο συμβαίνειν περὶ τὴν ἄλλην γῆν, διὰ τὸ μήτε κοιλὴν εἶναι, μήτ' ἐπίκρητον ὡσπερ τὴν Αἴγυπτον, ἀλλ' ἀρχαίαν τε καὶ ὡς ἐκείνος κέκληκεν αὐτοπαγῆ (Aristid. pag. 590). Ἄρα γὰρ ἢ Αἴγυπτος καὶ βῆθια λιβάδας διαδοῦναι (id. p. 593). Ἐφορος ... εἰπὼν μὴ δεῖν ἄλλοθι ζητεῖν, οὐ γὰρ εἶναι ταυτὸν (id. p. 295). Πῶς οὖν αἱ πόρρω τοῦ Νείλου, φησὶ, λίμναι πληροῦνται, εἴπερ ἐξ ὀμβρῶν ἢ χιόνος λυθείσης αἴρεται; (id. p. 589). His tandem finit: Ἰσοσῶτα δὴ ἡμῖν καὶ πρὸς τὴν Ἐφόρου σοφίαν καὶ γνώμην καινὴν εἰρήσθω, ὅτι καὶ μόνος ἤρθαι φησὶ τῆς ἀληθείας. » Marx.

Stephan. Byz.: Δέλτα, ... νῆσος Αἴγυπτου· ὡς Ἐφορος, κατ' Αἴγυπτίους καλουμένη Πτίμυρις, ἀπὸ τῆς τοῦ σχήματος ὁμοιότητος. « Marx. scribendum putat mutato verborum ordine, νῆσος Α. ἀπὸ τῆς τ. σ. δ., ὡς E. x. A. x. Π., quod probandum, si quidem recte dixit Hugius (*Ueber den Mythus*

p. 306) vocem Πτίμυρις significare: *donum Macridis*.

109.

Ephorum aliorum quoque de Nili incrementi sententias recensuisse declarant Aristid. t. III, p. 593 (t. II, p. 352 Jebb.), ubi Ephoro objicit, καίτοι πρὸς γε οὗς αὐτὸς ἀντιλέγει, καὶ ἐν ποιησάμενος παράδειγμα ἀπαλλάττεται, et Theo Progymn. cap. II, p. 12 Basil.: Καὶ δεῖ ἀρμόττειν ἐπὶ τοῦτο τὸ εἶδος (sc. χρεῖων καὶ γνοιμῶν καὶ ἀποφάσεων) ὅσα λέγεται ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου ἐν τῇ ἐνδεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν παλαιωτέρων περὶ τοῦ Νείλου καταβηδλημένας ἀποφάσεις. Cf. Schol. Apollon. IV, 289, ubi ex Aristone Chio eandem quam Ephorus habebat de Nilo sententiam exponit.

LIBER DUODECIMUS (13).

110.

Stephanus Τύχη, πόλις Σικελίας πλησίον Συρακουσῶν. Ἐφορος ἐν δευκαίδεκάτῳ νῆσον Τυχίαν φησίν.

111.

Schol.: Pindari Pyth. I, 146: Ὅς σφιν ἐν πόντῳ βάλειθ' ἀλικίαν, Ἑλλάδ' ἐξέλκων βαρείας δουλείας. Εἰκὸς δὲ ταῖς Ἐφόρου Ἱστορίαις ἐντυχόντα εἰκὸς δὲ τὸν Ἐφορον ἐν ταῖς Ἱστορίαις ἐντυχόντα τῇ Πινδάρῳ emend. Marx.) τὸν Πίνδαρον ἐξηκολουθηκέναι αὐτὸν αὐτῷ Ἱστορίῃ γὰρ Ἐφορος τοιοῦτον, ὅτι παρασκευαζομένου Ξέρξου τὸν ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι στόλον, πρέσβεις παραγενέσθαι πρὸς Γέλωνα τὸν τύραννον, ἱκετεύοντας εἰς τὸν τῶν Ἑλλήνων σύλλογον ἐλθεῖν· ἐκ δὲ Περσῶν καὶ Φοινίκων πρέσβεις πρὸς Καρχηδονίους, προστάσσοντας ὡς πλείστον δεῖσι στόλον· εἰς Σικελίαν τε βαδίζειν, [καὶ] καταστρεψάμενους τοὺς τὰ τῶν Ἑλλήνων φρονούντας, πλείν ἐπὶ Πελοπόννησον· ἀμφοτέρων δὲ τόνδε τὸν λόγον ὑποδεξαμένων, καὶ τοῦ μὲν Ἱερίωνος (leg. Γέλωνος) συμμαχῆσαι τοῖς Ἑλλησι προθυμοῦ-

Ephorus et Theopompus, licet maxime omnium in hanc quæstionem vires intenderint, veritatem tamen minime assequuntur. Hi omnes non quidem negligentia, sed ignorantione loci aberrarunt.

Dicit Ephorus fieri non posse, ut aliis terris hoc accideret, quippe quæ nec concavae essent, nec aggestæ, sicut Ægyptus, sed antiquæ ac, quemadmodum ipse ait, ab origine firmæ. — Ægyptus enim arida est atque facile excipit aquam. — Ephorus dicit non debere hoc alibi queri; rem enim non eandem esse. — Quomodo igitur laeus longe a Nilo dissiti implentur, si imbris et nive soluta flumen incrementa capit? — Hæc dicta nobis sint de sapientia Ephori deque nova ejus sententia, qui solum se verum dicit attigisse.

Delta, . . Ægypti insula, a figuræ similitudine nominata, quæ ab Ægyptiis, teste Ephoro, Ptimyris appellatur.

109.

Atque ad hoc (sententiarum, opinionum, placitorum) genus quæ ab Ephoro undecimo Historiarum libro contra

veterum de Nilo opinionem disputantur, referenda sunt.

LIBER DUODECIMUS.

110.

Tyche, urbs Siciliæ, prope Syracusas. Ephorus in duodecimo insulam Tychiam dicit.

111.

Probabile est Pindarum in Ephori (imo *Ephorum in Pindari*) narrationem incidisse, eamque secutum esse. Narrat enim Ephorus, Xerxe classem contra Græciam parante, legatos adisse Gelonem tyrannum, precantes ut ad Græcorum societatem accederet; a Persis vero et Phœnicibus legatos missos esse ad Carthaginienses, imperantes ut quam maximam classem pararent, ut in Siciliam trajicerent, et, superatis ibi qui a Græcorum partibus starent, in Peloponnesum. Utrisque rem a legalis propositam approbantibus, Gelone ad bellum cum Græcis

μένου, τῶν δὲ Καρχηδονίων ἐτοιμῶν ὄντων συμπρᾶ-
ξαι τῷ Ξέρξῃ, Γέλινα διακοσίας ναῦς εὐτρεπίσαντα
καὶ ἑσχιλίους ἵππους καὶ πεζοὺς μυρίους κατακοῦσαι
στολὸν Καρχηδονίων πλέοντα ἐπὶ Σικελίαν καὶ δια-
μαχησάμενον οὐ μόνον τοὺς Σικελιώτας ἐλευθε-
ρῶσαι, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα σύμπασαν. Εἰκὸς
οὖν ταύτῃ τῇ ἱστορίᾳ ἐντετυχημένοι τὸν Πίνδαρον.
Legendum foret Ἐφορον, sed nefas est corrigere
hunc Scholiastæ stuporem.

Cf. Diod. XI, 20 seq.

112.

Schol. Pind. Isthm. V, 63: Ἐν πολυφθόρῳ, Σα-
λαμῆς, Διὸς ὄμβρῳ] ὑπαινίττεται τὴν περὶ Σαλαμίνα
ναυμαχίαν τῶν Ἑλλήνων, ἧς ἔλαβον τὰ ἀριστεῖα οἱ
Ἀλγινῆται· καθά φησιν Ἡρόδοτος τε καὶ Ἐφορος.
Herodot. VIII, 93. Cf. Diodor. XI, 80, p. 417;
Strabo VIII, p. 603, B; Plutarch. Themist.
cap. XVII.

113.

Plutarch. De Herod. malign. cap. 36, p. 869,
A: Malitiose agere Herodotum, quum Naxios
primum a Barbarorum parte stetisse dicat: Ἀν-
τιμαρτυρεῖ δὲ αὐτῷ τῶν μὲν πρεσβυτέρων Ἑλ-
λάνικος, τῶν δὲ νεωτέρων Ἐφορος, ὁ μὲν ἕξ, ὁ
δὲ πέντε ναυσὶν αὐτοῦς Ναξίους ἐλθεῖν τοῖς Ἑλ-
λῆσι βοηθοῦντας, ἱστορήσας. Cf. Herodot. VIII,
46. Diodor. XI, 30, in prælio ad Plateas pu-
gnasse dicit circa centum millia; Herodotus
quingenta millia posuit. — Idem Diodor.
c. 33 cecidisse ait supra decem millia, qui nu-
merus longe excedit illum a Plutarcho in Arist.
c. 19 proditum. Vides autem hæc omnia fluxisse
ex Ephoro.

114.

Plutarch. ibid. cap. 5, p. 855, F: Quosdam
historicos deteriora potissimum memoriæ tra-
dere, πολλοὶ δὲ ὄλωσ' παραλείπουσιν· ὅσπερ ἀμέ-

societatem propenso, Carthaginiensibus vero ad opem
Xerxi ferendam paratis, nuntiatum esse Geloni, qui
ducentas naves, atque duo milia equitum, peditum vero
decem instruxisset, Carthaginiensium classem navigare
in Siciliam: commissam esse pugnam navalem, qua non
modo Siciliam liberasset, sed etiam Græciam univer-
sam. Probabile est igitur in hanc narrationem Pinda-
rum (*Ephorum*) incidisse.

112.

Subobscure significat Græcorum ad Salaminem pugnam
navalem, ubi Æginetæ fortitudinis præmium abstulerunt,
sicut Herodotus dicit et Ephorus.

113.

Testimonium contra Herodotum de vetustioribus Hella-
nicis, de recentioribus Ephorus, alter sex, alter quinque
navibus ipsos Naxios auxilio venisse Græcis scribentes.

114.

Et sunt qui omnino præferant deteriora. Verbi gratia
de Themistocle Ephorus scribit, eum Pausaniæ proditio-
nem, et quæ cum regiis ducibus tractaret, legisse, non
tamen passum sibi hoc persuaderi, neque admisisse Pau-

lai περὶ Θεμιστοκλέους Ἐφορος μὲν εἰπὼν ὅτι τὴν
Παυσανίου προδοσίαν ἀνέγνω, καὶ τὰ πρασσό-
μενα πρὸς τοὺς βασιλεῖς στρατηγούς· ἀλλ' οὐκ
ἐπέισθη, φησὶν, οὐδὲ προσεδέξατο κοινουμένου καὶ
παρακαλοῦντος αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἐλπίδας· Θεουκιδί-
δης δὲ καὶ τὸ παράπαν τὸν λόγον τοῦτον ὡς κατε-
γνωκῶς παρῆκεν. Eadem narrant Diodor. XI, 54.
Cf. Plutarch. Vit. Themistocl. c. 23, et Aristid.
Defens. IV virorum, t. II, p. 243, Jebb., quorum
uterque Ephorum ante oculos habuisse vi-
detur.

115.

Plutarch. Vit. Themistoclis cap. 27, p. 125:
Θουκιδίδης μὲν καὶ Χάρων ὁ Λαμβρακηνὸς ἱστοροῦσι
τεθνηκότος Ξέρξου πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ τῷ Θεμι-
στοκλεῖ γενέσθαι τὴν ἐντευξίν· Ἐφορος δὲ καὶ Δεί-
νων καὶ Κλείταρχος καὶ Ἡρακλείδης, ἔτι δ' ἄλλοι
πλείονες, πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι τὸν Ξέρξην. Cf. Dio-
dor. IX, 56.

116.

Plutarch. Vit. Cimon. cap. 12, p. 486, B
seq., de pugna ad Eurymedontem: Ἐφορος μὲν
οὖν Γιβραύστην φησὶ τῶν βασιλικῶν νεῶν ἄρχειν
καὶ τοῦ πεζοῦ Φερενδάτην· Καλλισθένης δὲ Ἀριο-
μάνδην τὸν Γωβρύου, κυριώτατον ὄντα τῆς δυνάμεως,
παρὰ τὸν Εὐρυμέδοντα ταῖς ναυσὶ παρορμεῖν....
προσφερομένων δὲ τῶν Ἀθηναίων, ἀντεξέπλευσαν, ὡς
ἱστορεῖ Φανόδημος, ἑξακοσῆς· ναυσὶν· ὡς δ' Ἐφορος,
πεντήκοντα καὶ τριακοσῆς.

Ephorum sectatur Diodorus XI, 60.

117.

Plutarch. Pericl. cap. 27: Ἐφορος δὲ καὶ
μηχαναῖς (in Sami obsidione) χρήσασθαι τὸν Πε-
ρικλέα (φησὶ), τὴν καινότητα θαυμάσαντα, Ἀρτέ-
μιωνος τοῦ μηχανικοῦ παρόντος, ὃν χυλὸν ὄντα καὶ
φορεῖν πρὸς τὰ κατεπείγοντα τῶν ἔργων προσκοιζό-

saniam, a quo ad spei societatem vocabatur. Thucydides
id, ut plane damnatum falsi, omisit.

115.

Ac Thucydides et Charon Lampsacenus, Xerxe defuncto
produnt in sermonem venisse Themistoclem cum filio
ejus: Ephorus vero, Dinon, Clitarchus, Heraclides, aliique
complures, ipsum convenisse Xerxem.

116.

Porro Ephorus quidem Tithrausten classi regie tradit
præfuisse, terrestribus copiis Pherendaten: Callisthenes
vero, Artomanden Gobryæ filium summo cum imperio in
exercitu fuisse; hunc classem ad Eurymedontem in sta-
tione habuisse. ... Ceterum ubi ingruerunt Athenien-
ses, sexcentis navibus, ut scribit Phanodemus, ut Epho-
rus, trecentis quinquaginta ei occurrerunt.

117.

Addit Ephorus et machinis usum Periclem, qui
captus esset novæ rei admiratione, et habuisse secum
Artemona mechanicum: quem, quod claudus esset, et,
si quando necessitas eum vocaret ad opera, lectica defer-

μενον, ὀνομασθῆναι Περιφώρητον· τοῦτο μὲν οὖν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός ἐλέγχει τοῖς Ἀνακρέοντος ποιήμασιν, ἐν οἷς ὁ Περιφώρητος Ἀρτέμιον ὀνομάζεται, πολλαῖς ἐμπροσθεν ἡλικίαις τοῦ περὶ Σάμιον πολέμου, καὶ τῶν πραγμάτων ἐκείνων. Τὸν δ' Ἀρτέμιωνα φησὶ τρυφερὸν μὲν τινὰ τῷ βίῳ, καὶ πρὸς τοὺς φόβους μαλακὸν ὄντα καὶ καταπλήγῃ, τὰ πολλὰ μὲν οἴκοι καθέζεσθαι, γαλκῆν ἀσπίδα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ δυοῖν οἰκετῶν ὑπερεχόντων, ὥστε μηδὲν ἐμπεσεῖν τῶν ἀντιθεν· εἰ δὲ βιασθεῖη προσελθεῖν, ἐν κλιθιδίῳ κρεμαστῷ παρὰ τὴν γῆν αὐτὴν περιφερόμενον κοιμίζεσθαι καὶ διὰ τοῦτο κληθῆναι Περιφώρητον. ... Ἐννάτω δὲ μηνὶ τῶν Σαμίων παραστάντων ὁ Περικλῆς τὰ τεῖχη καθεῖλε. ... Δουρις δὲ ὁ Σάμιος ... Atheniensium et Periclis in Samios crudelitatem ἐπιτραγωδεῖ, ἣν οὔτε Θεουκιδίδης ἱστορήκεν οὔτ' Ἐφορος οὔτ' Ἀριστοτέλης. Cf. Diodor. XII 28.

118.

Schol. Aristophanis Nub. v. 855 :

ΦΕΙΑ. Τὰς δ' ἐμβάδας ποὶ τέτραφας, ὦ νόητε σὺ, ΣΤΡΕΨ. Ὅσπερ Περικλῆς εἰς τὸ δέον — ἀπώλεσα.

Περικλῆς πολλῶν ὄντων χρημάτων ἐν τῇ ἀκροπόλει, εἰς τὸν πόλεμον τὰ πλεῖστα ἀνάλωσε· φασὶ δὲ ὅτι καὶ λογισμοὺς διδοὺς τάλαντα εἰκοσιν ἀπλῶς εἶπεν εἰς τὸ δέον ἀνηλωκέναι. ... Φησὶ δ' Ἐφορος, ὅτι μετὰ ταῦτα μαθόντες οἱ Λακεδαιμόνιοι Κλεανδρίδην (Κλεάνδρον alter Schol. et Suidas) μὲν ἐδήμιευσαν, Πλειστοάνακτα δὲ ἐ' τάλαντοις ἐζημίωσαν, ὑπολαβόντες δωροδοκήσαντας αὐτούς, διὰ τὸ φείσασθαι τῆς λοιπῆς Ἀθηναίων γῆς ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Περικλέα, μὴ θελήσαντα γυμνῶς εἶπεν ὅτι δέδωκα τοῖς Λακεδαιμονίων βασιλευσὶ τὸ ἐνδεές.

retur, Periphoretum (*circumlatum*) dictum. Id confutat Ponticus Heraclides versibus Anacreontis, in quibus Artemonis Periphoreti multis ante bellum Samium et has res gestas ætatis mentio fit. Hic Artemona refert fuisse mollem hominem, meticulosum et pavidum, domi fere residem, supra cujus caput, ne quid decideret superne, duo servi clypeum æneum tenerent. Quum necesse habebat exire, circumferri solitum in lectulo pensili lumi pæne : hinc nuncupatum Periphoretum. ... Nonno mense Samii fecerant deditionem : quorum muros Pericles diruit. ... Duris autem Samius (Atheniensium et Periclis in Samios crudelitatem) exaggerat, de qua nihil meminit nec Thucydides, nec Ephorus, nec Aristoteles

118.

Quum multa in Acropoli pecunia esset, majorem ejus partem Pericles in bellum impendit. Quem rationes reddentem simpliciter dixisse alunt, viginti talenta in res necessarias a se insumta esse. His auditis, ut Ephorus dicit, Lacedæmonii Cleandridem proscripserunt, Plistoanactem vero quindecim talentis multarunt, existimantes illos, quum reliquæ Atheniensium regioni pepercissent, pecunia corruptos esse a Pericle, quippe qui nollet nudis verbis confiteri Lacedæmoniorum regibus se eam quæ deesset pecuniam dedisse.

Cf. Plutarchus in Vita Periclis cap. 23.

LIBER QUARTUSDECIMUS.

119.

Diodorus XII, 38 — 41 : Αἰτίαι μὲν οὖν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου τοιαῦταί τινες ὑπῆρξαν, οἷς Ἐφορος ἀνέγραψε. Ἀθηναῖοι τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας ἀντεχόμενοι, τὰ ἐν Δῆλῳ κοινῇ συνηγμένα χρήματα, τάλαντα σχεδὸν ὀκτακισχίλια, μετήνεγκαν εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ παρέδωκαν φυλάττειν Περικλεῖ. Οὗτος δ' ἦν εὐγενεῖα καὶ δόξη καὶ λόγου δεινότητι πολὺ προέχων τῶν πολιτῶν. Μετὰ δὲ τινὰ χρόνον ἀνηλωκῶς ἀπ' αὐτῶν ἰδίᾳ πλῆθος ἰκανὸν χρημάτων, καὶ λόγον ἀπαιτούμενος, εἰς ἀρρώστιαν ἐπέπεσεν, οὐ δυνάμενος τῶν πεπιστευμένων ἀποδοῦναι τὸν ἀπολογισμὸν. Ἀθημονῶντος δ' αὐτοῦ περὶ τούτων, Ἀλκιβιάδης ὁ ἀδελφίδους ὄρφανὸς ὢν, τρεφόμενος παρ' αὐτῷ, παῖς ὢν τὴν ἡλικίαν, ἀφορμὴν αὐτῷ παρέσχετο τῆς περὶ τῶν χρημάτων ἀπολογίας. Θεωρῶν γὰρ τὸν θεῖον λυπούμενον, ἐπηρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς λύπης. Τοῦ δὲ Περικλέους εἰπόντος, ὅτι τὴν περὶ τῶν χρημάτων ἀπολογίαν αἰτούμενος, ζητῶ πῶς ἂν δυναίμην ἀποδοῦναι τὸν περὶ τούτων λόγον τοῖς πολίταις· ὁ Ἀλκιβιάδης ἔφησε, δεῖν αὐτὸν σκοπεῖν μὴ πῶς ἀποδοῦ τὸν λόγον, ἀλλὰ πῶς μὴ ἀποδοῦ. Διόπερ Περικλῆς ἀποδεξάμενος τὴν τοῦ παιδὸς ἀπόφασιν, ἐζήτησε δι' οὗ τρόπου τοὺς Ἀθηναίους δύναιτ' ἂν ἐμβαλεῖν εἰς μέγαν πόλεμον. Οὕτω γὰρ μάλιστα ὑπελάμβανε, διὰ τὴν ταραχὴν καὶ τοὺς τῆς πόλεως περισπασμοὺς καὶ φόβους, ἐκφεύξεσθαι τὸν ἀκριθεῖ λόγον τῶν χρημάτων. Πρὸς δὲ ταύτην τὴν ἀφορμὴν συνέβαιεν αὐτῷ καὶ

LIBER QUARTUSDECIMUS.

119.

Causæ belli Peloponnesiaci, ut Ephorus scribit, erant fere hæc : Athenienses jam maris imperium sibi vindicantes, coactas ex communi Græcorum contributione pecunias in Delo depositas ad octo millia talentorum Athenas transtulerunt, easque Periclis fidei custodiendas tradidere. Vir ille generis nobilitate, gloria, et disse- rendi facultate cives alios longe anteibat. Sed aliquanto post, magna ejus parte in privatos usus expensa, quum rationem populo reddere jussus satisfacere non posset, in agitudine incidit. Animique dubio et mœrore de ea re conturbato, Alcibiades avunculi Periclis nepos, qui orphanus tunc apud illum et puerilis adhuc ætatis educabatur, rationem, qua peculatus crimen dilueret, suggessit. Nam avunculum mœrore affectum cernens, causam tristitiæ quærebat. Respondet ille, Rationem pecuniarum expedire jussus, quamam via illam reddere possim, mecum dis- quiro. Ad quod ille, potius quomodo non reddat, consilium ineundum esse subjecit. quam quomodo reddat. Pericles igitur, sententiam pueri amplexus, quo pacto Athenienses gravi alicui bello implicaret, meditari cepit. Sic enim futurum prospiciebat, ut perturbata variisque negotiis distracta, metu etiam percussa civitate, exactum ipse calculum subterfugeret. His consiliorum inutilis casus

ταυτόματον, διὰ τοιαύτας αἰτίας. Τὸ τῆς Ἀθηναίων ἀγάλμα Φειδίας μὲν κατεσκευάζε, Περικλῆς δὲ ὁ Ξανθίππου καθισταμένος ἦν ἐπιμελητής. Τῶν δὲ συνεργασμένων τῷ Φειδίᾳ τινὲς διενεχθέντες ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Περικλέους, ἐκάθισαν ἐπὶ τὸν τῶν θεῶν βωμόν. Διὰ τὸ παράδοξον δὲ προσκαλούμενοι, ἔφρασαν ὅτι πολλὰ τῶν ἱερῶν χρημάτων ἔχοντα Φειδίαν δέξιν, ἐπισταμένον καὶ συνεργῶντος τοῦ ἐπιμελητοῦ Περικλέους. Διόπερ ἐκκλησίας συνελθούσης περὶ τούτων, οἱ μὲν ἐχθροὶ τοῦ Περικλέους ἔπεισαν τὸν δῆμον συλλαβεῖν τὸν Φειδίαν, καὶ αὐτοῦ τοῦ Περικλέους κατηγόρου ἱεροσυλίαν. Πρὸς δὲ τούτοις Ἀναξαγόραν τὸν σοφιστήν, διδάσκαλον ὄντα Περικλέους, ὡς ἀσεβοῦντα εἰς τοὺς θεοὺς ἐσυκοφάντων. Συνέπλεκον δ' ἐν ταῖς κατηγορίαις καὶ διαβολαῖς τὸν Περικλέα, διὰ τὸν φθόνον, σπεύδοντες διαβαλεῖν τὴν τάνδρος ὑπεροχὴν τε καὶ δόξαν. Ὁ δὲ Περικλῆς, εἰδὼς τὸν δῆμον ἐν μὲν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις θαυμάζοντα τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας διὰ τὰς κατεπειγούσας χρείας, κατὰ δὲ τὴν εἰρήνην τοὺς αὐτοὺς συκοφαντοῦντα διὰ τὴν σχολὴν καὶ φθόνον, ἔκρινε συμφέρειν αὐτῷ τὴν πόλιν ἐμβυβαλεῖν εἰς μέγαν πολεμον, ὅπως χρεῖαν ἔχουσα τῆς Περικλέους ἀρετῆς καὶ στρατηγίας, μὴ προσδέχηται τὰς κατ' αὐτοῦ διαβολὰς, μηδὲ ἔχη σχολὴν καὶ χρόνον ἐξετάζειν ἀκριβῶς τὸν περὶ τῶν χρημάτων λόγον. Ὅντος δὲ ψήφισματος παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις Μεγαρέας εἰργασθαι τῆς τε ἀγορᾶς καὶ τῶν λιμένων, οἱ Μεγαρεῖς κατέρωγον ἐπὶ τοὺς Σπαρτιάτας. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι πεισθέντες τοῖς Μεγαρεῦσιν, ἀπέστειλαν πρέσβεις ἐκ τοῦ προφανεστάτου ἀπὸ τῆς τοῦ κοινῶς συν-

εδρίου γνώμης, προστάττοντες τοῖς Ἀθηναίοις ἀνελεῖν τὸ κατὰ τῶν Μεγαρέων ψήφισμα· μὴ πειθομένων δὲ αὐτῶν, ἀπειλοῦντες πολεμήσειν αὐτοῖς μετὰ τῶν συμμάχων. Συναχθείσης οὖν περὶ τούτων ἐκκλησίας, ὁ Περικλῆς, δεινότητι λόγου πολὺ διαφέρων ἀπάντων τῶν πολιτῶν, ἔπεισε τοὺς Ἀθηναίους μὴ ἀναεῖν τὸ ψήφισμα, λέγων ἀρχὴν δουλείας εἶναι τὸ πείθεσθαι παρὰ τὸ συμφέρον τοῖς Λακεδαιμονίων προσταγμάσι. Συνεβούλευεν οὖν τὰ ἀπὸ τῆς γῶρας κατακομίζειν εἰς τὴν πόλιν, καὶ θαλαττοκρατοῦντας διαπολεμεῖν τοῖς Σπαρτιάταις. Περὶ δὲ τοῦ πολέμου πεφροντισμένως ἀπολογησάμενος, ἐξηριθμήσατο μὲν τὸ πλῆθος τῶν συμμάχων τῇ πόλει, καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, πρὸς δὲ τούτοις τὸ πλῆθος τῶν μετακομισμένων ἐκ Δήλου χρημάτων εἰς τὰς Ἀθήνας, ἃ συνέβαιεν ἐκ τῶν φόρων ταῖς πόλεσι κοινῇ συνηροῖσθαι. Κοινῶν δ' ὄντων τῶν μυρίων ταλάντων, ἀπηνήλωτο πρὸς τὴν κατασκευὴν τῶν Προπυλαίων καὶ τὴν Ποτιδαίας πολιορκίαν τετρακισχίλια τάλαντα· καὶ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐκ τοῦ φόρου τῶν συμμάχων ἀνεφέρετο τάλαντα τετρακόςια ἐξέχοντα. Χωρὶς δὲ τούτων τὰ τε πομπεῖα σκευῆ, καὶ τὰ Μηδικὰ σκῦλα πεντακοσίων ἄξια ταλάντων ἀπεφνήατο· ἐν τε τοῖς ἔργοις ἀπεδείκνυεν, ἀναθημάτων τε πλῆθος, καὶ τὸ τῆς Ἀθηναίων ἀγάλμα εἶναι χρυσοῦ πεντήκοντα τάλαντα, ὡς περιαιρετῆς οὐσης τῆς περὶ τὸν κόσμον κατασκευῆς· καὶ ταῦτα, ἀναγκαῖα εἰ καταλάβοι χρεῖα, χρησαμένους παρὰ τὴν θεὸν πάλιν ἀποκαταστήσειν ἐν εἰρήνῃ. Τούς τε τῶν πολιτῶν βίους, διὰ τὴν πολυχρόνιον εἰρήνην, πολλὴν ἐπίδοσιν εἰληφέναι πρὸς εὐδαιμο-

quidam fortuitus se accommodavit, hoc quidem modo et his de causis. Phidias statuam Minervae elaboraverat, Pericles Xanthippi filio operis curatore. Nonnulli vero ex operariis et administris Phidiae, dissidio quodam orto, ab inimicis Periclis instigati, ad aras deum confugiunt. Qui quum propter rei novitatem incepti sui causam exponere juberentur, magnam pecuniae vim a Phidia surreptam, sciente et adjuvante Pericle operis locatore, se demonstraturos aiunt. Advocata igitur ob hoc concione, inimici Periclis suasores populo existunt, ut Phidiam comprehendant, ipsumque Periclem sacrilegii requirant. Anaxagoram praeterea sophistam, qui praceptor Periclis erat, quod impie de diis sentiat, criminantur. Eisdem interim criminibus et calumniis etiam Periclem involvunt, hoc unice agentes, ut excellentem viri auctoritatem et gloriam calumniis suis convelerent ac labefactarent. At Pericles, cui probe cognita erat vulgi natura, quod urgentibus belli negotiis viros praestantes in pretio habeat, quum praesens necessitas id omnino exigat: in pace contra otio diffluens et invidiae frena laxans; eosdem criminibus obnoxios reddat: consultissimum id fore rebus suis ratus est, si civitatem in bellum aliquod ingens conjiceret, ut opera Periclis indigens calumnias ipsi intentatas non admitteret, neque otium aut tempus haberet accuratam pecuniarum rationem exquirendi. Decretum jam pridem Atheniensium erat Megarenses foro ac portibus arcendos esse. Quamobrem isti ad Lacedaemoniorum intercessionem confugerant. Hi postulatis Megarensium assensu, palam de communi totius conventus sententia legatos Athenas expediunt

cum mandato, ut decretum contra Megarenses rescendant: quodsi dicto audientes non sint, bellum cum suo tum sociorum nomine illis indicant. Convocato igitur ad harum deliberationem rerum populo, Pericles, qui orationis vi et acrimonia ceteris omnibus praecellebat, decreti non abrogandi suasionem proponit; initium servitutis fore confirmans, si, contra utilitatem reipublicae, Lacedaemoniorum postulatis cederent. Addit praeterea consilium, ut res ex agris hinc inde in urbem convehant, et confirmato maris imperio cum Lacedaemoniis strenue belligerentur. De bello etiam accurate ac prudenter disserens, quanta urbi sit sociorum multitudo, quam eximius nauticarum copiarum apparatus exponit, ad haec quanta vis opum ex Delo Athenas transvectarum, quas ex communi urbium pensione collegissent: summam harum esse ad decem millia talentorum. Unde licet in Propylaeorum nuper constructionem et ad Potidaeae obsidionem quattuor millia sint expensa: singulis tamen annis ex confederatorum stipendiis quater centum et sexaginta referri talenta. Et praeter haec omnia pomparum ornatum et spolia Medica quingentis talentis aestimari. In templis quoque aliisque civitatis operibus magnam donariorum copiam haberi, adeoque unicum Minervae simulacrum quinquaginta auri talenta pendere: cujus circumscriptus ita sit circumjectus, ut detrabi aliquando possit. Haec omnia, si qua necessitas ingruerit, commodato a dea sumi, dum recuperata pace commode restituantur, posse. Quod ad facultates praeterea civium atlineat, per diuturnae pacis tempora civitatem ad magna felicitatis incrementa provectam esse. His pra-

νίαν. Χωρίς δὲ τῶν χρημάτων τούτων στρατιώτας ὑπεδείκνυεν ὑπάρχειν τῇ πόλει, χωρὶς συμμάχων, καὶ τῶν ἐν τοῖς φρουρίοις ὄντων, ὀπλίτας μὲν μυρίους καὶ δισχιλίους, τοὺς δ' ἐν τοῖς φρουρίοις ὄντας καὶ τοὺς μετοίκους ὑπάρχειν πλείους τῶν μυρίων ἑπτακισχιλίων· τριῆρεις τε τὰς παρούσας τριακοσίας. Τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους χρημάτων τε σπανίζειν ἀπεδείκνυε, καὶ ταῖς ναυτικαῖς δυνάμεσι πολὺ λείπεσθαι τῶν Ἀθηναίων. Ταῦτα διελθὼν, καὶ παρορμήσας τοὺς πολίτας εἰς τὸν πόλεμον, ἔπεισε τὸν δῆμον μὴ προσέχειν τοῖς Λακεδαιμονίοις. Ταῦτα δὲ βραδίως συνετέλεσε διὰ τὴν δεινότητα τοῦ λόγου, δι' ἣν αἰτίαν ὠνομάσθη Ὀλύμπιος.

120.

Harpocrat. : Ἀρχιδάμιος πόλεμος.... Τὰ πρῶτα δέκα ἔτη τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου Ἀρχιδάμιος ἐκλήθη πόλεμος, ὡς ἔοικεν ἀπὸ τοῦ τὸν Ἀρχίδαμον εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβαλεῖν, καθὰ Θουκυδίδης καὶ Ἐφορος καὶ Ἀναξιμένης φασίν.

Eadem leguntur in Apostolio Cent. IV, 30, solum additis: ἐπὶ τῶν λίαν πικρῶν πολέμων. Fortasse Ephori sunt, ut monet Marxius, quæ Suidas v. Ἰδιοξενία de Archidamo narrat. Idem in Addendis Ephori esse suspicatur descriptionem pestis apud Diodor. XII, 45.

121.

Diodor. XIII, 41 : Mindarus Lacedæmoniorum classi præfectus a clade navali fuga in Abydum elapsus, naves concussas reficit, et in Eubœam, ad triremes inde adducendas, Epiclem Spartanum properare jubet. Qui celeri illuc cursu transvectus, navibus quinquaginta collectis, quum montem Atho præterlegeret, tempestate obruitur tanta, ὥστε τὰς μὲν ναῦς ἀπάτας ἀπολέσθαι, τῶν δὲ ἀνδρῶν δώδεκα μόνους διασωθῆναι· ὄγλοι δὲ

terea adjecit, quantæ militum copię urbi suppeterent, quod præter socios et præsidia castellorum duodecim millia bene armatorum essent; præsidarii vero et inquilini ultra septem et decem millia censerentur. Tritemes præterea in promptu haberi trecentas. Sed e contrario Spartanos pecunię inopia laborare, et nauticis copiis longe post Athenienses relinqui, ostendebat. Harum commemoratione rerum quum ad bellum civium animos accendisset, populo hortator est, ne imperiosis Lacedæmoniorum postulatis sese attemperent. Hęc per eloquentię suę vim facile perfecta dedit: quam ob causam Olympius audire meruit.

120.

Belli Peloponnesiaci decem priores anni Archidamium bellum appellati, ab Archidami, ut videtur, in Atticam irruptione; prout Thucydides, Ephorus et Anaximenes testantur.

121.

Epicles navium omnium jacturam fecit, et ex omni classiariorum numero duodecim duntaxat periculo superfuere. Id quod monumenti in templo ad Coroneam repositi inscripto, his verbis, ut Ephorus annotat, concepta, testatur.

τὸ περὶ τούτων ἀνάθημα κείμενον ἐν τῷ περὶ Κορωνείαν νεῶ, καθάπερ φησὶν Ἐφορος, τὴν ἐπιγραφὴν ἔχον ταύτην·

Οἱδ' ἀπὸ πεντήκοντα νεῶν θάνατον προφυγόντες,
πρὸς σκοπέλοισιν Ἄθω σώματα γῆ πέλασαν,
δώδεκα, τοὺς δ' ἄλλους ὄλεσεν μέγα λαίψμα θαλάσσης,
νῆας τε στυγεροῖς πνεύμασι χρῆσαμένας.

121 a.

Plutarch. Alcib. cap. 32: Duris Alcibiadem narravit scenico ornatu Athenas venisse. Quod vero οὔτε Θεόπομπος, οὔτε Ἐφορος, οὔτε Ξενοφῶν γέγραφε.

LIBER QUINTUSDECIMUS ET SEXTUSDECIMUS.

122.

Harpocratio: Σκῆψις, πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Τροίᾳ, ἥς μνημονεύουσιν ἄλλοι τε καὶ Ἐφορος ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ δεκάτῃ. «Stephanus s. v. advocat Xenophonem Ἑλληνικῶν τρίτῃ (cap. I, 12, cujus ibi narrationem de Midia fortasse et Ephorus exposuit.» Marx.

123.

Diodorus Sic. XIII, 54, de Hannibalis in Siciliam incursione: Ἐίχε δὲ τοὺς σύμπαντας Ἀννίβας, ὡς μὲν Ἐφορος ἀνέγραψε πεζῶν μυριάδας εἰκοσιν, ἰππεῖς δὲ τετρακισχιλίους· ὡς δὲ Τίμαιος φησὶν οὐ πολλῶν πλείους τῶν δέκα μυριάδων.

Diodorus XIII, 60, Himeræos Carthaginensium interfecisse, πλείους τῶν ἑξακισχιλίων, ὡς Τίμαιος· ὡς δὲ Ἐφορός φησι, διςμυρίων.

Diodor. XIII, 80, de nova Hannibalis in Siciliam expeditione, conductis copiis, οὐ πολλῶν πλείους, ὡς μὲν Τίμαιος, τῶν δώδεκα μυριάδων· ὡς δ' Ἐφορος τριάκοντα μυριάδων.

E decies quinis fugere triremibus Orcam, ejecta ad scopulos corpora montis Atho, ter quater: at reliquos fractis cum navibus hausit horrificis grassans flatibus ira maris.

121 a.

Illa de Alcibiade scriptis neque Theopompus, neque Ephorus, neque Xenophon.

LIBER QUINTUSDECIMUS ET SEXTUSDECIMUS.

122.

Scepsis est civitas in agro Trojano, cujus præter ceteros Ephorus meminit libro quintodecimo.

123.

Universus Hannibalis exercitus, ut Ephorus recenset, ducentis peditum, et quattuor equitum millibus constabat. Timæus non multo plures centum millibus fuisse tradit.

Himeræi supra sex millia, ut Timæus recenset, vel decem millia, ut Ephorus scriptum reliquit, Carthaginensium interemerunt.

Ut Timæus refert, haud multo plures centum et viginti millibus, ut Ephorus autem numerat, millia trecenta militum erant Hannibalis in Sicula expeditione.

124.

Stephanus : Ἐντελα, πόλις Σικελίας. Ἐφορος ις'. Ἦσαν δ' οἱ οἰκοῦντες Καμπανοὶ τὸ γένος, σύμμαχοι Καρχηδονίων. Cf. Diodorus XIV, 9.

125.

Plutarchus De solertia animal. p. 959, E : Ἐν Ἀθήναις πρῶτός τις ὑπὸ τῶν τριάκοντα συκοφάντης ἀποθανών, ἐπιτήδειος ἐλέχθη, καὶ δεύτερος ὁμοίως καὶ τρίτος· ἐκ τούτου δὲ κατὰ μικρὸν ἤδη προϊόντες ἤπτοντο τῶν ἐπιεικῶν, καὶ τέλος οὔτε τῶν ἀρίστων ἀπέσχοντο πολιτῶν.

Cf. Sallust. Catil. 51: *Lacedæmonii depictis Atheniensibus triginta viros imposuere, qui rempublicam eorum tractarent. Hi primum cœpere pessimum quemque, et omnibus invisum, indemnatum necare; ea populus lætari, et merito dicere fieri. Post ubi paulatim licentia crevit, juxta bonos et malos libidinose interficere, ceteros metu terrere.*

LIBER DECIMUSSEPTIMUS.

126.

Diodorus XIV, 11 : Φαρνάβαζος ὁ Δαρείου τοῦ βασιλέως σατράπης Ἀλκιβιάδην τὸν Ἀθηναίων συλλαβὼν ἀνείλε, χαρίσασθαι βουλόμενος Λακεδαιμονίοις. Τοῦ δ' Ἐφόρου δι' ἄλλας αἰτίας ἐπιβουλευθῆναι γεγραφέτος, οὐκ ἄχρηστον εἶναι νομίζω παραθεῖναι τὴν παραδοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἐπιβουλήν κατὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου. Φησὶ γὰρ κατὰ τὴν ἑπτακαιδεκάτην βίβλον, Κύρον μὲν καὶ Λακεδαιμονίους λάθρα παρασκευάζεσθαι ἅμα πολεμεῖν πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν ἀδελφόν. Ἀλκιβιάδην δὲ διὰ τινων αἰσθόμενον τὴν Κύρου προαίρεσιν, ἐλθεῖν πρὸς τὸν Φαρνάβαζον, καὶ περὶ τούτων ἐξηγήσασθαι κατὰ μέρος, ἀξιώσαι δὲ αὐτὸν

124.

Entela, urbs Siciliæ, de qua Ephorus libro sextodecimo. Erant autem ejus incolæ genere Campani, Carthaginensium socii.

125.

Athenis primum aliquis sycophanta a triginta tyrannis necatus, dignus supplicio fuit existimatus, Itemque secundus ac tertius : paulatim deinde ii progressi, etiam probos arripuerunt, et ad extremum ne ab optimis quidem civibus abstinerunt injuriam.

LIBER DECIMUSSEPTIMUS.

126.

Pharnabazus, Darii regis satrapes, Alcibiadem Atheniensem insidiis circumventum, gratificandi Lacedæmoniis studio, necavit. Verum quum Ephorus alias ob causas oppressum esse tradat, non citra operæ pretium fore arbitror, si, quo insidiarum modo sublatum memoret Alcibiadem hic scriptor, adjiciamus. In septimodecimo ergo libro narrat, Cyrum cum Lacedæmoniis clam Artaxerxi fratri bellum inferre constituisse. Quæ consilia quum Alcibiades intellexisset, ad Pharnabazum itinere suscepto, de singulis certiorum illum fecisse : postulasse

δοῦναι ἀναβάσει; ὁδὸν πρὸς Ἀρταξέρξην· βούλεσθαι γὰρ ἐμφανίσει πρῶτον τὴν ἐπιβουλήν τῷ βασιλεῖ. Τὸν δὲ Φαρνάβαζον ἀκούσαντα τῶν λόγων, σφτετερίσασθαι τὴν ἀπαγγελίαν, καὶ πέμψαι πιστοὺς ἄνδρας ὑπὲρ τούτων τῷ βασιλεῖ δηλώσοντας. Οὐ διδόντος δὲ τοῦ Φαρναβάζου τοὺς παραπέμψοντας εἰς τὰ βασίλεια, φησὶ τὸν μὲν Ἀλκιβιάδην ὀρμῆσαι πρὸς τὸν σατράπην τῆς Παφλαγονίας, ὅπως δι' ἐκείνου ποιήσαιτο τὴν ἀνάβασιν. Τὸν δὲ Φαρνάβαζον φοβηθέντα μὴ περὶ τούτων ἀκούσῃ τὴν ἀλήθειαν ὁ βασιλεὺς, ἐπαποστείλαι τοὺς ἀνελόντας κατὰ τὴν ὁδὸν τὸν Ἀλκιβιάδην. Τοὺς δὲ καταλαβόντας ἐν τινὶ κόμῃ τῆς Φρυγίας κατεσκηνωκότα, νυκτὸς περιθεῖναι ξύλων πλῆθος. Ἀναφθέντος οὖν πολλοῦ πυρὸς, τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπιχειρήσαι μὲν ἀμύνεσθαι, κρατηθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν εἰς αὐτὸν ἀκοντιζόντων, τελευτῆσαι.

Cf. Nepos Vit. Alcib. cap. 19 seq. et Plutarch. c. 39, quorum uterque sectatur Ephorum.

127.

Plutarchus Vit. Lysandri cap. XVII : Lysander multam pecuniam aut bello et tributis comparatam, aut dono acceptam Lacedæmonem miserat, quam antiqui moris homines a civitate prohibendam censuerunt. Καὶ Θεόπομπος μὲν φησὶ Σκιρβαφίδαν, Ἐφορος δὲ Φιλογίδαν εἶναι τὸν ἀποφηνάμενον ὡς οὐ χρὴ προσδέχεσθαι νόμισμα χρυσοῦν καὶ ἀργυροῦν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλὰ χρῆσθαι τῷ πατρίῳ.

Ibidem cap. 24, p. 447 (coll. cap. 20 fin.) : Τῶν ἀναμειχθέντων Δωριεῦσιν Ἡρακλειδῶν καὶ κατελθόντων εἰς Πελοπόννησον, πολὺ μὲν ἐν Σπάρτῃ καὶ λαμπρὸν ἦνθησε γένος· οὐ παντὶ δ' αὐτῶν τῆς βασιλικῆς μετῆν διαδοχῆς, ἀλλ' ἐβασίλευον ἐκ δυοῖν οἰκῶν μόνον, Εὐρυποντίδα καὶ Ἀγιάδα προσαγορευό-

etiam, ut comeatum sibi ad regem traderet : consultum enim videri, ut primus ipse de insidiosis hisce molitionibus regem edoceret. Pharnabazum vero his auditis indicium sibi ipsi vindicasse, ac missis statim quibus maxime fideret, rem totam regi detexisse. Quum itaque Pharnabazus nullos daret, a quibus ad regiam deduceretur, Alcibiadem ad Paphlagoniæ satrapam iter arripuisse, ut illius ope ad regem contenderet. Tum Pharnabazum, ne veritas regi proderetur, veritum, submitisse qui in via Alcibiadem interficerent. Hos, quum in vico quodam Phrygiæ diversantem deprehendissent, magnam lignorum struem, tabernaculo noctu circumgestam, succendisse, flammaque ingravescente, Alcibiadem, defendere se conantem, quum et ab igne et insidiantium jaculis superaretur, illic mortem oppetiisse.

127.

Scirrhaphidam Theopompus refert, Ephorus Philogidam fuisse, qui non recipendam Spartiæ monetam auream vel argentam censuit, sed retinendam patriam.

Ex posteritate Herculis, qui confusi cum Doriensibus fuerunt et in Peloponnesum remeaverunt, magna et clara gens floruit Spartiæ : non admissi tamen ad regni successionem omnes sunt, verum hæsit id penes duas solum familias, quæ Eurypontidæ et Agiadæ appellabantur. Ceteri ex ge-

μενοι, τοῖς δ' ἄλλοις οὐδὲν ἑτέρου πλέον ἔχειν ἐν τῇ πολιτείᾳ διὰ τὴν εὐγένειαν ὑπῆρχεν.

Lysander, quum e neutro genere esset, sed si Lacedæmonii eligendi regis potestas data esset, nemini quam sibi ipsi regnum oblatum iri existimaret, ad omnes deinceps Lacedæmonios electionis munus ab Heraclidis transferre constituit. Ἐφορος μὲν οὖν φησὶν αὐτὸν, ὡς τὴν τε Πυθίαν ἐπιχειρήσας διαφθεῖραι, καὶ τὰς Δωδωνίδας αὔθις ἀναπειθῶν διὰ Φερεκλείους (Φερεκράτους Diod.) ἀπέτυγεν, εἰς Ἄμμωνος ἀναβῆναι, καὶ διαλέγεσθαι τοῖς πολίταις πολὺν χρυσίον διδόντα· τοὺς δὲ δυσχεραίνοντα, εἰς Σπάρτην τινὰς ἀποστεῖλαι τοῦ Λύσανδρου καταγορήσοντα· ἐπεὶ δ' ἀπελύθη, τοὺς Λίβυας ἀπιόντα εἰπεῖν· Ἄλλ' ἡμεῖς γε βέλτιον, ὢ Σπαρτιῶταί, κρινούμεν, ὅταν ἤκητε πρὸς ἡμᾶς εἰς Λιβύην οἰκήσουτες· ὡς δὲ χρησμοῦ τινος ὄντος παλαιοῦ, Λακεδαιμονίους ἐν Λιβύῃ κατοικῆσαι (cap. 25).

Ibid. cap. 30, p. 450: Ἐφορός φησὶν ἀντιλογίας τιὸς συμμαχικῆς ἐν Σπάρτῃ γενομένης, καὶ τὰ γράμματα διασκέψασθαι δεῖσαν, ἃ παρ' ἑαυτῷ κατέσχεν ὁ Λύσανδρος, ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὸν Ἀγχιλαον. Εὐρόντα δὲ τὸ βιβλίον, ἐν ᾧ γεγραμμένος ἦν ὁ περὶ τῆς πολιτείας λόγος, ὡς χρὴ τῶν Εὐρυποντιδῶν καὶ Ἀγιάδων τὴν βασιλείαν ἀφιλομένους εἰς μέσον θεῖναι, καὶ ποιέσθαι τὴν αἴρεσιν ἐκ τῶν ἀρίστων, ὀρμηῆσαι μὲν εἰς τοὺς πολίτας τὸν λόγον ἐξενεγκεῖν, καὶ παραδεικνύουσι τὸν Λύσανδρον, οἷος ὢν πολίτης διαλάθει· Λακρατίδαν δ', ἄνδρα φρόνιμον, καὶ τότε προεστῶτα τῶν ἐφόρων, ἐπιλαβέσθαι τοῦ Ἀγχιλάου, καὶ εἰπεῖν, ὡς δεῖ μὴ ἀνορύττειν τὸν Λύσανδρον, ἀλλὰ καὶ τὸν λόγον αὐτῷ συγκατορύττειν, οὕτω συνεσταγμένον πιθανῶς καὶ πανούργως.

Eadem Diodor. XIV, 13 et Cornel. Nepos Lysand. cap. III: «Primum Delphos corrumpere est conatus. Quum id non potuisset, Dodonam adortus est. Hinc quoque repulsus, dixit, se vota suscepisse, quæ Jovī Ammoni solveret: existimans, se Afros facilius corrupturum. Hac spe

neris dignitate prærogativam in republica nullam habebant.

Refert Ephorus Lysandrum, ubi Pythiam aggressus esset pervertere, ac mox sollicitarit per Phereclum Dodonidas, et rejectus ab his esset, ad Ammonis templum profectum, ostensa magna mercede cum sacerdotibus egisse, quos ex indignatione Spartam aliquos ad accusandum Lysandrum legasse. Absoluto illo, dixisse abeuntes Afros, Nos vero judicabimus, Spartiate, rectius, quum apud nos in Africa habitabitis: quod vetus vaticinium esset migraturos Lacedæmonios in Africam.

Ait Ephorus, quum disceptatio quædam sociorum Sparte esset, et scripta, quæ apud se asservaverat Lysander, essent inspicienda, domum ejus Agesilaum profectum. Quem, ut codicem reperit, in quo descripta illa de republica oratio erat, regnum Eurypontidis et Agiadis eripiendum atque in medio esse ponendum, legendos-

quum profectus esset in Africam, multum cum antistites Jovis sefellerunt. Nam non solum corrumpi non potuerunt, sed etiam legatos Lacedæmonem miserunt, qui Lysandrum accusarent, quod sacerdotes fani corrumpere conatus esset.»

128.

Clemens Alex. Strom. I, p. 362 Pott.: Κάδομος δὲ ὁ Φοῖνιξ ἦν ὁ τῶν γραμμάτων Ἑλλήσιν εὐρέτης, ὡς φησὶν Ἐφορος.

Schol. Villois. in Homer. II. VII, 185, p. 187: Οὐχ οἱ αὐτοὶ ἦσαν παρὰ πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι χαρακτηρες, διάφορα δὲ καὶ τὰ τῶν στοιχείων ὀνόματα, ὡς τὸ σάν. Καλλίστρατος δὲ ὁ Σάμιος ἐπὶ τῶν Πελοποννησιακῶν τούτην μετένεγκε τὴν γραμματικὴν καὶ παρέδωκεν Ἀθηναίοις, ὡς φησὶν Ἐφορος.

F. A. Wolfius Prolegg. in Hom. p. 53: «Herodoti sententiam (v, 58) deinde plerique probarunt, quorum rationes in occulto sunt; nomina et loca cumulare nihil attinet. Ac præne omnes posterioris sunt ætatis; ex deperditis superioribus si unum haberemus Ephori Excessum historicum, hac de re proprie scriptum (?), cujus auctoritate in Cadmo ornando utitur Clemens, fortasse plura nobis commenta refellenda essent.» Et p. 63: «Suspicio hunc scriptorem (Ephorum) in ultima parte historice suæ ubi ad novam recensionem legum Atticarum, ejectionis XXX viris factam venisset (?), hanc omnem rem copiose tractasse, indidemque excerptum esse locum Clementis.»

129.

Diodorus XIV, 22: Artaxerxes postquam comperit, arma a Cyro in se parari, exercitu collecto ei obviam pergit; Ἐῖχε δὲ τοὺς ἀπαντας στρατιώτας σὺν ἱππεῦσιν οὐκ ἐλάττους τετραράκοντα μυριάδων, καθά φησὶν Ἐφορος.

Cf. Ctesias apud Plutarchum Artaxerx. c. 12 et 13.

que reges ex optimis, instituisse orationem in lucem pro concione proferre, et Lysandrum aperire qui civis in operto fuisset. Verum Laeratidam, prudentem virum et principem ephororum, retinuisse Agesilaum, monuisseque ne refoderet Lysandrum, sed orationem cum eo defoderet, ita artificiose et astute concinnatam.

128.

Cadmus autem, Phœnix, Græcis fuit literarum inventor, ut ait Ephorus.

Non eadem apud omnes Græcos erant literæ, diversa etiam earum nomina, ut san. Quam grammaticam Callistratus Samius belli Peloponnesiaci tempore mutatam tradidit Atheniensibus, uti Ephorus refert.

129.

Numerus militum Artaxerxis in universum, ut quidem Ephorus tradit, numeratis simul equitibus, non infra quadringentis millibus erat.

LIBER DECIMUSOCTAVUS.

130.

Athenæus XI, p. 500, B : Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Δερκυλίδης ὁ Λακεδαιμόνιος Σκύφος (deceptus est Athenæus prava scriptura, nam Σκύφος Dercylidæ cognomen fuit. *Dindorf.*), ὡς φησὶν Ἐφωρος ἐν τῇ ὀκτωκαιδεκάτῃ λέγων οὕτως : « Λακεδαιμόνιοι ἀντὶ Θίβρωνος Δερκυλίδαν ἐπεμψαν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀκούοντες ὅτι πάντα πράττειν εἰώθασιν οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν βάρβαροι μετὰ ἀπάτης καὶ δόλου. Διόπερ Δερκυλίδαν ἐπεμψαν ἥκιστα νομίζοντες ἐξαπατηθήσεσθαι· ἦν γὰρ οὐδὲν εἰ τῷ τρόπῳ Λακωνικὸν οὐδὲ ἀπλοῦν ἔχων, ἀλλὰ πολὺ τὸ πανούργον καὶ τὸ θηριώδες. Διὸ καὶ Σκύθον αὐτὸν οἱ Λακεδαιμόνιοι προσηγόρευον.»

131.

Stephanus : Ἐρμού Παδίων, τόπος πλησίον Κύμης. Ἐφωρος ὀκτωκαιδεκάτῃ.

132.

Diodorus XIV, 154 : Carthaginienses, de virium Dionysii amplitudine certiores facti, rerum bellicarum apparatu longe superaro ipsum decreverunt. Διόπερ Ἰμίλκωνα βασιλέα κατὰ νόμον καταστήσαντες, ἐκ τῆς Λιβύης ἔλθῃ, ἔτι δ' ἐκ τῆς Ἰθρηίας συνήγαγον δυνάμεις, τὰς μὲν παρὰ τῶν συμμάχων μεταπειπούμενοι, τὰς δὲ μισθούμενοι· καὶ πέρας, ἤθροισαν μὲν πεζῶν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα μυριάδας, ἵππεις δὲ τετρακισχιλίους, χωρὶς τῶν ἀρμάτων ταῦτα δ' ἦσαν τετρακόσια· ναῦς δὲ μακρὰς μὲν τετρακοσίας, τὰς δὲ τὸν σίτον καὶ τὰ μηχανήματα καὶ τὴν ἀλλήν ὑπηρεσίαν παρακοιμιζούσας πλείους τῶν ἑξακοσίων, καθάπερ φησὶν Ἐφωρος. Ἰμίλκιος μὲν γὰρ τὰς ἐκ τῆς Λιβύης περαιοθείσας δυνάμεις οὐ πλείους φησὶν εἶναι ὀκταμυριάδων, καὶ πρὸς ταύταις ἑτέρας τρεῖς ἀποφάνεται κατὰ Σικελίαν στρατολογηθείσας. Cf. *Polyæn.* V, 2, 9.

LIBER DECIMUSOCTAVUS.

130.

Porro etiam Dercylidas Lacedæmonius, ut ait Ephorus libro decimo octavo, *Sisyphus* (imo *Sisyphus*) nominatus est. Verba Ephori hæc sunt : « Lacedæmonii loco Thimbronis Dercylidam miserunt in Asiam, postquam intellexerant consuesse Asiaticos barbaros astu atque dolo agere omnia. Quam ob causam Dercylidam miserunt, existimantes minime hunc se decipi passurum : nam in moribus hominis nihil inerat Laconici ingenii aut simplicitatis, sed multa astutia et feritas. Quare etiam *Seythum* cognominarunt eum Lacedæmonii.»

131.

Hermæcampus, locus prope Cumas, auctore Ephoro libro octavodecimo.

132.

Carthaginienses Imilconem pro legum suarum placitis regem sibi creant, et tum ex universa Africa, tum etiam ex Hispania militum copias conscribunt, quarum partem a confederatis evocant, partem tere suo conducunt, tandem peditum ultra trecenta millia, et quattuor millia

133.

Ulpianus ad Demosth. Lept. 41, de proelio in agro Corinthio, nominatim in agro Nemeensi, quod a Demosthene ἡ μεγάλη μάχη πρὸς Λακεδαιμόνιους ἢ ἐν Κορίνθῳ dicitur] Περὶ ταύτης τῆς μάχης Ἵπερίδης εἶρηκε, καὶ παρὰ Ἐφωρῷ καὶ Ἀνδρότιωνι ἱστορεῖται, ὡς ἐνίκησαν τοὺς Ἀθηναίους οἱ Λακεδαιμόνιοι σφόδρα.

LIBER DECIMUSNONUS.

134.

Stephanus : Ὠτιεῖς, μοῖρα Κυπρίων. Ἐφωρος ἐν νεακαιδεκάτῃ : « Ἀμαθούσιοι δὲ καὶ Σόλιοι καὶ Ὠτιεῖς ἀντίχοντες ἐπὶ τῷ πολέμῳ.»

Diodor. XIV, 98 : Ἀμαθούσιοι δὲ καὶ Σόλιοι καὶ Κιτιεῖς ἀντίχοντες τῷ πολέμῳ πρὸς ἀπέστειλαν πρὸς Ἀρταξέρην τὸν Περσῶν βασιλέα περὶ βοηθείας. Vides alterum locum ex altero corrigendum esse. Quare Meursius in *Cypro* I, 10, p. 33, adstipulante Marxio, in Diodoro pro Κιτιεῖς probabiliter scribit Ὠτιεῖς.

135.

Harpocration : Ἰερώνυμος... Ἰερωνύμου τοῦ στρατηγήσαντος Ἀθηναίων ἄλλοι τε μνημονεύουσιν, καὶ Ἐφωρος ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ δεκάτῃ, καὶ ἐν τῇ ἐνάτῃ καὶ δεκάτῃ.

136.

Stephanus : Χυτὸν, χωρὶς Ἠπείρου. Ἐφωρος ἐν νεακαιδεκάτῃ : « Οἱ δ' ἐκ Κλαζομενῶν κατήκτισαν τῆς Ἠπείρου τὸ Χυτὸν καλούμενον.»

Pro Ἠπείρου cum Casaubono ad Strab. XIV, p. 956 legendum ἡπείρου. — Cf. Aristotel. *Polit.* V, 3 (V, 2, 12, p. 192 Schneider.) : Στασιάζουσι δ' ἐνίοτε αἱ πόλεις καὶ διὰ τοὺς τόπους, ὅταν μὴ εὐζωῆς ἔχη ἡ χώρα πρὸς τὸ μίαν εἶναι πόλιν· οἷον ἐν Κλαζομεναῖς οἱ ἐπὶ Χύτρῳ πρὸς τοὺς ἐν νήσῳ. Ce-

equitum cogunt; curribus hæc exceptis qui quadringentorum numerum explebant. His accesserunt longæ naves quater centum, quæque frumenta, machinasque et reliquam ministerii copiam advehent, non infra sexcentas, ut quidem ab Ephoro recensetur.

133.

De pugna ad Corinthum Hyperides dixit atque apud Ephorum et Androtionem narratur, Athenienses plane devictos esse a Lacedæmonis.

LIBER DECIMUSNONUS.

134.

Otiæ, pars Cypriorum. Ephorus nonodecimo : « Amathusii autem, et Solii, et Otiæ resistentes adhuc bello.»

135.

Hieronymi Atheniensium prætoris cum alii meminere, tum Ephorus libro octavodecimo atque undevicesimo.

136.

Chyton, locus in continente Isthmi Clazomenii. Ephorus nonodecimo : « Qui vero ex Clazomenis locum in continente Chyton vocatum incolere.»

terum, Marcius ait, in Apollonio Rhod. 987 occurrit etiam Χυτός, λίμνη ἐν Κυζίκῳ, uti explicat Schol. Ephori vero fragmentum, collatum cum Xenophontis Hellen. V, 1, 31, pertinere videtur ad formulam pacis, legato Antalcida factæ, quacum forte librum XIX. terminavit.

137.

Stephanus : Φοινίκαιον, ὄρος Κορίνθου. Ἐφορος ἐννεακαιδεκάτῳ.

Idem : Ἄργος ... Καὶ ἀργολίζω ῥῆμα, οὗ τὴν μετοχὴν Ἐφορος ἐννεακαιδεκάτῳ. V. Xenophontis Hell. V. 1, fin. et 2 init.

LIBER VIGESIMUS.

138.

Harpocration : Μαντινίων Διοικισμός. Ἴσοκράτης ἐν τῷ περὶ Εἰρήνης περὶ τῶν Λακεδαιμονίων λέγων φησὶ Μαντινέας δὲ διώκισαν. Καὶ Ἐφορος ἐν τῇ εἰκοστῇ φησιν, ὅτι εἰς πέντε κόμας τὴν Μαντινέαν διώκισαν πόλιν Λακεδαιμόνιοι. Cum Ephoro faciunt Diodor. XV, 5 et Strabo VIII, p. 519. Aliter Xenophon.

139.

Stephanus : Ἐπαρίται, ἔθνος Ἀρκαδίας. Ἡ δὲ πόλις αὐτῶν Ἐπαρίς ἔδει, οὗχ εὐρηται δέ. Περὶ δὲ τοῦ ἔθνους Ξενοφῶν (Hell. VII, 4, 33, 36) καὶ Ἐφορος καὶ Ἀνδρωτίων φησίν.

Stephanus corrigendus et explicandus est ex Hesychio : Ἐπαρόητοι, τάγμα Ἀρκαδικὸν μαχηώτατον, καὶ οἱ παρὰ Ἀρκάσι δημόσιοι φύλακες.

140.

Plutarchus Pelop. cap. 16 : Τὴν δὲ μόραν Ἐφορος μὲν ἄνδρας εἶναι πεντακοσίους, ἄλλοι δὲ τινες ἐννακοσίους, ὧν Πολύβιος ἔστι.

137.

Phœnicæum, mons Corinthi. Ephorus nonodecimo. Argos. In usu etiam est verbum Ἀργολίζω, cuius participium exstat apud Ephorum libro nonodecimo.

LIBER VIGESIMUS.

138.

Mantiniensium dissociatio. Isocrates in oratione De pace de Lacedæmoniis disserens inquit : « Mantineam in vicis redegerunt » Ephorus autem libro vigesimo scribit : « Lacedæmonii Mantiniensium civitatem in pagos quinque diviserunt. »

139.

Eparitæ, populus (imo tribus militaris) Arcadiæ, cujus urbs appellanda Eparis, sed nomen ejus non invenitur. De populo mentionem faciunt Xenophon, et Ephorus, et Androtio.

140.

Moram Lacedæmoniorum Ephorus ait militum quingentorum esse, nonnulli (in quibus est Polybius) nongentorum.

Ephorum sequitur Diodorus XV, 32 : Ὁ δὲ Ἀγησίλαος, προσαγαγὼν τὴν δύναμιν, ἦκεν εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἔχων τοὺς σύμπαντας στρατιώτας πλείους τῶν μυρίων ὀκτακισχιλίων· ὧν ἦσαν Λακεδαιμονίων πέντε μοῖραι· τὴν δὲ μοῖραν ἀναπληροῦσιν ἄνδρες πεντακόσιοι.

141.

Aristides Panathen. t. I, p. 177 Jebb. (t. I, p. 310 Cant.) : Διονυσίου γὰρ τοῦ Σικελίας μὲν τυράννου, πολλῶν δὲ καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ πόλεων ἐπάργοντος, εἰς νοῦν ἐμβαλλομένου ἐπιθέσθαι τῇ Ἑλλάδι, τῷ μῆκει τῶν πολέμων κεκακωμένη, καὶ τοῦτο μὲν τοὺς προσοίκους τοῖς Ἑλλήσι βαρβάρους τεθεραπευκότος ἐκ πολλοῦ, τοῦτο δὲ τῶν Περσῶν βασιλεῖα καλοῦντος, καὶ τοῦ πράγματος ἤδη ζέοντος, ἔσχον τὴν πείραν Ἀθηναίων στρατηγοὶ δύο, ὃ μὲν τὰς ἀπὸ Σικελίας ναῦς προσπλεύσας ἀπάσας λαβὼν αὐτοῖς ἀνδράσιν, ὃ δὲ καταναυμαχήσας Λακεδαιμονίους ἐπὶ Λευκάδι, καὶ τὴν θάλατταν δι' αὐτοῦ ποιησάμενος.

Ad hæc verba sic Schol. Mscr. Leidens. : Λέγει τοῦ δευτέρου Διονυσίου· οὗτος γὰρ ἦλθε βουλόμενος μὲν τῷ στήματι Λακεδαιμονίους βοηθῆσαι κατὰ Ἀθηναίων, τῇ δ' ἀληθείᾳ βουλόμενος τὴν Ἑλλάδα μετὰ τοῦ Πέρσου μερίσασθαι, ἐκείνου δηλώσαντος αὐτῷ, ὡς Ἐφορος ἰστορεῖ.

141 a.

Polyb. XII, 4 a : Ἐφόρου δὲ παλιλλογίαν καταψεύδεται (sc. Τίμαιος), φάσκων λέγειν αὐτὸν, ὅτι Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος παρελάμβανε τὴν ἀρχὴν ἐπὶ εἴκοσι τριῶν ὑπάρχων, βασιλεῦσαι δὲ τετταράκοντα καὶ δύο, μεταλλάξαι δὲ τὸν βίον προσλαβόντα τοῖς ἐξήκοντα τρία· τοῦτο γὰρ οὐδεὶς εἶποι ἂν ὀήπου τοῦ συγγραφέως εἶναι τὸ διάπτωμα, τοῦ δὲ γραφέως δημολογουμένως.

141.

Quum Dionysius, Siciliae tyrannus, multis etiam Italiae urbibus imperans, Græciæ potiundæ consilium cepisset belli diuturnitate defessæ, atque propterea barbaris Græciæ finitimis multum inserviisset, simulque Persarum regem adscisceret, et res jam esset in discrimine, periculum fecerunt Atheniensium imperatores duo, quorum alter naves ex Sicilia advenientes una cum viris cepit, alter navali Lacedæmonios ad Leucadem prælio devicit, marisque imperio potitus est.

Loquitur de Dionysio secundo. Hic enim venit specie quidem ut Lacedæmonii contra Athenienses auxilium ferret, re autem vera ut Græciam cum Persarum rege, qui consilium, ut ait Ephorus, cum illo communicaverat, divideret.

141 a.

Ephorum autem mendaciter traducit (Timæus), ut contraria sibi narrantem, quia is dicit superiorem Dionysium annos natum tres supra viginti imperium occupasse; regnavisse autem annis duobus et quadraginta, anno denique vitæ suæ tertio et sexagesimo mortem obisse. Hujusmodi enim peccatum nemo historici esse dixerit, sed librario haud dubie imputaverit.

142.

Seneca Nat. Quæst. VII, 16, adversus eorum sententiam pugnavit, qui cometas plurimum stellarum concursu oriri statuerant: *Contra argumentum dictum est, contra testes dicendum est. Nec magna molitione detrahenda est auctoritas Ephoro: historicus est. ... Sicut hic Cometen qui omnium mortalium oculis custoditus est, quia ingentis rei traxit eventus, cum Helicen et Burin ortu suo mersit, ait ille discessisse in duas stellas; quod præter illum nemo tradidit.* « Hanc sententiam, aut fallor aut respicit Ammianus Marcellinus XXV, 10, ubi de cometis: *Quidam eos hoc nomine ideo existimant appellari, quod tortos ignes spargunt ut crines, in unum stellis multiplicibus congregatis.* Ephori locum ob memoratum duarum urbium casum, terræ motu, marisque inundatione absumtarum, huc collocavi. *Marx.* Cf. Strabo VII, p. 596; Diodor. XIV, 48.

143.

Plutarchus De garrulit. cap. 22, p. 514, C: Ferri non posse ambitiosam illorum garrulitatem, qui res obsoletas et usu protritatas aliis obtrudere cupiant. « *Ὡς τῶν παρ' ἡμῶν τις κατὰ τύχην ἀνεγνωκὼς δύο τῶν Ἐφόρου βιβλίων ἢ τρία, πάντας ἀνθρώπους κατέτριβε καὶ πᾶν ἀνάστατον ἐποίησε συμποσίον, αἰετὴν ἐν Λευκτραῖς μάχην καὶ τὰ συνεχῆ διηγούμενος.* » *Θθεν Ἐπαμινώνδας παρωνύμιον ἔσχεν.*

Ephorum habebis in Diodor. XV, 55.

144.

Diodorus XV, 60: *Ἰάσων ὁ Φεραῖος, ἡγεμὼν ἡρημένος τῆς Θετταλίας, καὶ δοκῶν ἐπιεικῶς ἀρχεῖν τῶν ὑποτεταγμένων, ἐδολοφονήθη, ὡς μὲν Ἐφορος γέγραπεν, ὑπὸ τινῶν ἐπὶ νεανίσκων συνομοσαμένων δόξης ἕνεκα: ὡς δ' ἔνιοι γράφουσιν, ὑπὸ Πολυδώρου τὰδελφοῦ.*

143.

Ita quidam apud nos, quum forte fortuna duos aut tres legisset Ephori libros, omnes obtundebat homines, et omnia convivia devastabat, semper Leuctricam pugnam, et quæ sequuntur narrans: unde Epaminondæ cognomentum ei factum fuit.

144.

Iason Phœreus, quem Thessali ducem sibi nuper creaverant, quamquam moderate ac humaniter subditis præesse videretur, a septem adolescentibus quibusdam, qui gloriæ causa inter se conjuraverant, ut Ephorus prodit, vel ut alii scribunt, a Polydoro fratre, per dolum obtruncatus fuit.

LIBRI XXI—XXIX.

145.

Chrysopolis, prope Chalcedonem in Bithynia, renaviganti ad dexteram. Ephorus tertio et vicesimo: « *Tradere Chalcedoniorum Chrysopolin sociis.* » Et Theopompos in Rerum Hellenicarum primo: « *Reverti sunt in Chalcedo-*

FRAGMENTA HISTORICORUM.

LIBRI XXI—XXIX.

145.

Stephanus: *Χρυσόπολις, πλησίον Χαλκηδόνος ἐν Βιθυνίᾳ, τὸν ἀνάπλουον πλέοντι ἐν δεξιᾷ. Ἐφορος εἰκοστῷ τρίτῳ: « Παραδοῦναι τὴν Χαλκηδονίων Χρυσόπολιν τοῖς συμμάχοις. » Καὶ Θεόπομπος ἐν πρώτῳ Ἑλληνικῶν: Ἀνήχθησαν εἰς Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον μετὰ τοῦ λοιποῦ στρατεύματος, βουλόμενοι Χρυσόπολιν κατασχεῖν.*

Idem: *Βουφία, κώμη τῆς Σικυωνίας, Ἐφορος εἰκοστῷ τρίτῳ. Τὸ ἔθνικόν Βουφιεύς.*

146.

Stephanus: *Δύμη, ὁ πολίτης Δυμαῖος. Ἐφορος κδ': « Παραγενομένης δὲ τῆς στρατιᾶς εἰς τὴν Δύμην, οἱ Δυμαῖοι καταπλαγέτες » ... Forte ad hunc I. pertinet Diodori narratio XV, 75, ubi Epaminondas dicitur μετὰ δυνάμεως ἐμβαλὼν εἰς Πελοπόννησον ... Δύμην φρουρουμένην ὑπ' Ἀχαιῶν ἐλευθερῶσαι. Marx.*

146 a.

Diogen. Laert. II, 54: *Ὁ δὲ Γρύλλος τεταγμένος κατὰ τοὺς ἰππέας (ἦν δὲ ἡ μάχη περὶ Μαντινείαν) ἰσχυρῶς ἀγωνισάμενος ἐτελεύτησεν, ὡς Ἐφορος ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκοστῇ.*

147.

Stephanus: *Κασσάνορος (Κασσάνωρος Berkel.), πόλις Αἰγυπτίας, ἧς μέμνηται Ἐφορος κς'.*

148.

Stephanus: *Ζηράνιοι, ἔθνος Θράκης. Θεόπομπος εἰκοστῷ πέμπτῳ. Καὶ Ζηρανία, ἐπὶ τῆς γῶρας Ἐφορος εἰκοστῷ ἑβδόμῳ. Cf. v. Ζειρινία et Wessel. ad Diodor. XVI, 52, p. 123.*

Idem: *Βύμαζος, πόλις Παιόνων: Ἐφορος κζ'.*

nem et Byzantium cum reliquo exercitu, volentes Chrysopolia obtinere.»

Buphria, vicus Sicyoniae, auctore Ephoro libro vicesimo tertio. Gentile Buphriensis.

146.

Dyma, civis Dymæus. Ephorus libro quarto et vicesimo: « *Immisso autem in Dymam regionem exercitu, Dymæi terrore percussi* »

146 a.

Gryllus (Xenophontis filius), inter equites collocatus in pugna apud Mantineam, fortiter pugnavit vitam finivit, ut Ephorus dicit libro vicesimo quinto.

147.

Cassanorus, urbs Ægyptia, cujus meminit Ephorus libro sexto et vicesimo.

148.

Zerantii, gens Thraciæ. teste Theopompo libro quinto et vicesimo. Et Zerania de regione dicitur apud Ephorum libro septimo et vicesimo.

Bymazus, urbs Pæonum, auctore Ephoro libro septimo et vicesimo.

149.

Stephanus: Ἐρβίτα, πόλις Σικελίας. Ἐφορος κη'. Cf. Wessel. ad Diodor. XII, 8, p. 482.

149 a.

Idem: Μύνδονες, ἔθνος Λιβύης. Ἐφορος εἰκοστῷ ὁγδόῳ· « Μύνδονες ὑπερευγνώμοτατοι δοκοῦσιν εἶναι καὶ πλουσιώτατοι τὸν βίον. »

150.

Idem: Φάρος, νῆσος ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, ποταμὸν ἐμώ-
νυμον ἔχουσα. Ἔστι δὲ κτίσμα Παρίων, ὡς Ἐφορος
εἰκοστῷ ὁγδόῳ.

Cf. Diodorus XV, 13: Πάριοι κατὰ τινα χρησὸν
ἀποικίαν ἐκπέμψαντες εἰς τὸν Ἀδρίαν, ἔκτισαν ἐν αὐτῷ
νῆσον τὴν ὀνομαζομένην Φάρον, συμπράξαντος αὐτοῖς
Διονυσίου τοῦ τυράννου.

Steph.: Ἴστρος, ... πόλις τῆς Ἰαπυγίας, ὡς Ἐφορος
εἰκοστῷ ἑννάτῳ.

LIBER TRIGESIMUS.

151.

Diod. XVI, 14: Τῶν δὲ συγγραφέων Δημόφιλος
μὲν δ' Ἐφόρου τοῦ ἱστοριογράφου υἱός, τὸν παραλει-
φθέντα πόλεμον ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὀνομασθέντα δὲ ἱερὸν,
συντεταγμένον, ἐντεῦθεν ἤρχεται ἀπὸ τῆς παραλήψεως
τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ καὶ τῆς συλήσεως τοῦ μαντείου
ὑπὸ Φιλομήλου τοῦ Φωκίως· ἐγένετο δ' ὁ πόλεμος
οὗτος ἔτη ἑνδεκά, ἕως τῆς φθορᾶς τῶν διανειμαμένων
τὰ ἱερὰ χρήματα.

152.

Plutarchus Dion. cap. 35, p. 973, de morte
Philisti, historici, Dionysii prioris familia-
ris: Ἐφορος μὲν οὖν φησι, ὡς ἀλίσκομένης τῆς
νεώς ἑαυτὸν ἀνάλοι.

Idem ibid. c. 36: Sunt qui Philistum vehem-
enter reprehendant, οὐ μὲν οὐδ' Ἐφορος ὑγίαινει

τὸν Φίλιστον ἐγκωμιάζων. Ex Ephoro Diodorus
XVI, 16: Ὁ δὲ Φίλιστος, εὐλαβηθεὶς τὴν ἐκ τῆς
αἰγυμνωσίας αἰκίαν, ἑαυτὸν ἀπέσφαξεν, πλείστας μὲν
καὶ μεγίστας χρεῖας παρεσχημένος τοῖς τυράννοις, πι-
στότατος δὲ τῶν φίλων τοῖς δυνάστασι γεγονώς.

153.

Anonymus in Ethica Nic. Aristotelis III, 8, p.
49 Manut., ad illa p. 50, 3 Sylb.: Ὅπερ καπὶ τῷ
Ἐρμαίῳ συνέβη· τοῖς μὲν γὰρ αἰσχροὺς τὸ φεύγειν,
καὶ ὁ θάνατος τῆς τοιαύτης σωτηρίας αἰρετώτερος.]
Ἐρμαῖον ἐν Κορωνεῖα τῆς Βοιωτίας τόπος οὕτω κα-
λούμενος ἐστὶ πεδινὸς ἐν αὐτῇ, τῶν ἄλλων ἀνωμάλιον
ὄντων· ἐν ᾧ παρατεταγμένοι ποτὲ Κορωνεῖς σὺν τοῖς
βοηθήσουσιν αὐτοῖς στρατιώταις ἐκ τοῦ Μεταχοῖου
(vulg. μετὰ τοῖχου) μετὰ τῶν Βοιωταρχῶν, ὅτε τὴν
πόλιν κατέλαβε (vulg. κατέλαβον), καὶ τὴν ἀκρόπολιν
εἶχεν ὑφ' ἑαυτῷ Ὀνόμαρχος (vulg. ὁ Μόναρχος) ὁ
Φωκεὺς προδοθεὶς αὐτῷ, αὐτοὶ μὲν μείναντες ἀπέ-
θανον ὑπὸ τῶν ἀπὸ τὸν Ὀνόμαρχον (vulg. Μόναρχον),
ἀποκλείσαντες τὰς πύλας, ἵνα αὐτοῖς μηδὲ βουλομένοις
ἐξείη φυγεῖν καὶ καταλιπεῖν τὴν πατρίδα. Οἱ δὲ τῶν
Βοιωτῶν βοηθήσαντες αὐτοῖς στρατιώταις ἐκ τοῦ Μετα-
χοῖου (vulgo μετὰ τοῖχου) ἔφυγον εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς
μάχης, αἰσθόμενοι ἕνα τεθνάναι τῶν Βοιωταρχῶν Χί-
ρωνᾶ. Ἱστοροῦσι περὶ τῆς μάχης ταύτης Κηρισσόδωρος
ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῶν περὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου, καὶ Ἀνα-
ξιμένης ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν περὶ Φίλιππον, καὶ Ἐφορος
ἐν τῇ τριακοστῇ.

Verba μετὰ τοῖχου et ὁ Μόναρχος emendavit
Marx.; κατέλαβε pro κατέλαβον dedit C. O. Müller.
in Minyis p. 421.

Stephan. Byz.: Μετάχοιον, φρούριον Βοιωτίας με-
ταξὺ Ὀρχομενοῦ καὶ Κορωνεῖας. Ἐφορος τριακοστῷ.
Τὸ ἔθνικόν, ἐκ Μεταχοῖου.

149.

Herbita, urbs Siciliae, de qua Ephorus libro octavo et
vicesimo.

Myndones, gens Libya, cujus meminit Ephorus libro
octavo et vigesimo: « Myndones longe aquissimī viden-
tur esse et victu ditissimi. »

150.

Pharos, insula in mari Adriatico, fluvium habens cog-
nominem. Est vero Pariorum colonia, ut Ephorus octavo
et vigesimo.

Istrus, urbs Iapygiae, de qua Ephorus libro nono et
vicesimo.

LIBER TRIGESIMUS.

151.

Inter scriptores Demophilus, Ephori historici filius, qui
derelictam a patre historiam belli, quod Sacrum nomina-
tur, concinnavit, ab eo tempore exorditur, quo Delphici
oraculi templum a Philomelo Phocensi occupatum dire-
ptumque fuit. Bellum vero id per annos undecim, donec
sacra pecuniae raptos misere periissent, duravit.

152.

Ephorus quidem ait, Philistum, dum navis ejus capi-
tur, sibi met ipsam manus intulisse.

Non satis sobrius Ephorus est, dum Philistum celebrat.
Philistus ut vitaret, quae in captivos committi solent,
probra et cruciatus, mortem sibi conscivit; postquam
maximum sui usum tyrannis prehuisset, summamque
fidei integritatem praeter ceteris amicis principibus decla-
rasset.

153.

Hermæum Coronæ in Bœotia locus est planus,
quum reliqui sint masuales. Ibi Coronenses quondam
et qui ex Metachæo auxiliandi causa aderant milites cum
Bœotarchis in acie collocati, quum urbem cepisset et ar-
cem teneret Onomarchus Phocensis proditione ei traditam;
ipsi quidem hostem sustinentes ab Onomarchi copiis inter-
emti sunt, postquam portas clauserant, ut omnem sibi
fuge patriamque derelinquendi spem præciderent; sed
qui ex Metachæo Bœoti iis auxilio erant, statim initio
prælii, quum Chironem, ex Bœotarchis unum, interfectum
vidissent, fuga quaesiverunt salutem. Narrant hoc
prælium Cephissodorus libro decimo de bello Sacro, et
Anaximemes quarto de Philippi rebus gestis, nec non
Ephorus tricesimo.

Metachæum, castellum Bœotice inter Orchomenum et
Coronæam. Ephorus tricesimo.

154.

Stephanus : Μελιταία, πόλις Θεσσαλίας. Ἐφορος λ'· « Οἱ δὲ τύραννοι τῶν Φερῶν καὶ Μελιταίης, φίλοι πρότερον ὑπάρχοντες... »

Cf. Diodor. XVI, 38: Philippus νικήσας τὸν Ὀνόμαρχον ἐπιφανεῖ παρατάξει, τὴν τε ἐν Φεραῖς τυραννίδα κάθειλε καὶ τῇ πόλει τὴν ἐλευθερίαν ἀποδοῦς, καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατὰ τὴν Θεσσαλίαν καταστήσας, προῆγεν ἐπὶ τὰς Πύλας πολεμῆσων τοῖς Φωκεῦσι.

155.

Athenæus VI, p. 232, D (t. II, p. 392, Schw.) : Ἐφορος ἢ Δημόφιλος δ' υἱὸς αὐτοῦ ἐν τῇ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ λέγων φησὶν· « Ὀνόμαρχος δὲ καὶ Φαῦλλος καὶ Φάλακος, οὐ μόνον ἅπαντα τὰ τοῦ θεοῦ ἐξεκόμισαν, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον αἰ γυναῖκες αὐτῶν τὸν τε τῆς Ἐριφύλης κόσμον ἔλαβον, ὃν Ἀλκμαίων εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκε κελύσαντος τοῦ θεοῦ, καὶ τὸν τῆς Ἑλένης ὄρμον Μενελάου ἀναθίντος. Ἐκατέρῳ γὰρ ὁ θεὸς ἔχρησεν· Ἀλκμαίῳ μὲν πυνθανομένῳ πῶς ἂν τῆς μανίας ἀπαλλαγείη,

Τιμῆν μ' αἰτεῖς δῶρον, μανίην ἀποπαῦσαι.
Καὶ σὺ φέρειν τιμῆν ἐμοὶ γέρας, ἢ ποτε μήτηρ
Ἀμφιάραον ἔκρυψ' ὑπὸ γῆν αὐτοῖσι σὺν ἵπποις·

Μενελάῳ δὲ, πῶς ἂν τὸν Ἀλέξανδρον τιμωρήσαιο,

Πάγχρυσον φέρε κόσμον ἑὸν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο
δειρῆς, ὃν ποτε Κύπρις ἔδωχ' Ἑλένη μέγα χάσμα·
ὡς σοὶ Ἀλέξανδρος τῆσιν ἐχθίστην ἀποδώσει.

Συνέθη δὲ ταῖς γυναῖξιν ἔριν ἐμπασεῖν περὶ τοῦ κόσμου τούτου, ποτέρα πότερον λήψεται. Καὶ διακληρομένων ἡ μὲν σκυθρωπὴ οὔσα κατὰ τὸν βίον καὶ σεμνότητος πλήρης τὸν Ἐριφύλης ὄρμον, ἡ δὲ ὄρα διαφέρουσα καὶ μάχλος οὔσα, τὸν τῆς Ἑλένης εἴληψε· καὶ αὕτη μὲν ἐρασθεῖσα νεανίσκου τινὸς Ἡπειρώ-

154.

Melitea, urbs Thessaliae, cujus meminit Ephorus libro trigesimo : « Tyranni vero Pherarum et Meliteenses quum prius amicitiam coluissent... »

155.

Ephorus, aut Demophilus Ephori filius, trigesimo Historiarum libro, de Delphico templo loquens, ait : « Onomarchus vero et Phayllus et Phalceus non modo omnia quae dei fuerant, rapuerunt; sed ad extremum uxores eorum etiam Eriphyles mundum abstulerunt, quem Alcmaeon dei jussu Delphis dedicaverat, et Helenae torquem a Menelao consecratum. Nam utrique in eandem sententiam responsum dederat deus; Alcmaeon quidem, consulenti qua ratione insanla liberaretur :

Pretiosum a me donum postulas, insaniae remedium.
Pretiosum tu quoque munus mihi adfero : illud, quo
mater olim Amphiarum cum equis sub terram occul-
tavit.

Menelao vero, quaerenti quo pacto injuriam ulcisceretur ab Alexandro acceptam, responderat :

Aureum adfer mundum, uxoris tuae cervici
detractum, quem Cypris olim Helenae dedit gratissimum :

του συνεξεδήμησεν, ἡ δὲ τῷ ἀνδρὶ θάνατον ἐβούλευσεν. »

Eadem fere leguntur apud Diodor. XVI, 64. Cf. Parthen. XXV, p. 59.

156.

Plutarchus Timol. p. 277, cap. 4 : Timoleon fratrem, patriae tyrannidem affectantem, percussurus, ad eum perrexit, παραλαβὼν τῶν φίλων τὸν μάντιν, ὃν Σάτυρον μὲν Θεόπομπος, Ἐφορος δὲ καὶ Τίμαιος Ὀρθαγόραν ὀνομάζουσιν.

Clemens Alex. Strom. I, p. 400 Pott. : Θεόπομπος (?) καὶ Ἐφορος καὶ Τίμαιος Ὀρθαγόραν τινὰ μάντιν ἀναγράφουσιν. Cf. Diodor. XVI, 65.

157.

Diodorus XVI, 76 : Τῶν δὲ συγγραφέων Ἐφορος μὲν ὁ Κυμαῖος τὴν ἱστορίαν ἐνθάδε [Nicomachi anno, Ol. 109, 4; 341 a. Chr.] κατέστρεφεν εἰς τὴν Περίνθου πολιορκίαν.

Ipsius oppugnationis satis ampla descriptio exstat apud Diodorum l. l. Quam utrum ex Ephoro an ex Diyllo petiverit, non dijudicaverim. Hoc tamen verisimilius, quum Philochorus ap. Dionys. p. 741 dicat : Theophrasto archonte [Ol. 110, 1, a. Chr. 340] Φιλίππος τὸ μὲν πρῶτον ἀναπλεύσας Περίνθου προσέβαλεν. Itaque usque ad initium obsidionis historiam Ephorus perduxisse videtur. V. Clinton. F. H. p. 157 ad annum 340.

EPIGRAMATA.

158.

Athenæus VIII, p. 352, C, postquam Stratonici lepide dicta multa attulit : Ζηλωτῆς δὲ τῶν εὐτραπέλων λόγων τούτων ἐγένετο ὁ Στρατονίκος

sic tibi Alexander poenas dabit gravissimas.

Accidit autem ut de illo mundo lis oriretur inter mulieres, ultra illarum utrum nancisceretur : et, jacta sorte, Eriphyles monile nacta ea est, quae austera et morosa fuerat in vita, et gravitatis plena; Helenae autem mundum illa, quae forma praestabat, et erat libidinosa. Et haec quidem, amore adolescentis cujusdam Epirotae capta, secuta est abeuntem : illa vero maritum per insidias interficiendum curavit. »

156.

Asciscit Timoleon ex amicis vatem, quem Satyrum Theopompus, Ephorus et Timaeus Orthagoram vocant.

Theopompus [?] autem et Ephorus et Timaeus Orthagoram quendam vatem fuisse scribunt.

157.

Hic Ephorus, scriptorum unus, historiae suae opus cum obsidione Perinthi concludit.

LIBRI DE INVENTIS.

158.

Fuerat autem Stratonicus in his facete dictis imitator.

Σιμωνίδου τοῦ ποιητοῦ, ὡς φησιν Ἐφορος ἐν δευτέρῳ περὶ Εὐρημάτων, φάσκων καὶ Φιλόξενον τὸν Κυθήριον περὶ τὰ ὅμοια ἐσπουδαχέαι.

159.

Athen. XIV, p. 637, B: Φοίνικα δὲ τὸ ὄργανον Ἐφορος καὶ Σάμων ἐν τοῖς περὶ Εὐρημάτων, ὑπὸ Φοινίκων εὐρηθέντα ταύτης τυχεῖν τῆς προσηγορίας.

160.

Athenaeus IV, p. 182, C: Οἶδα δὲ καὶ ἄλλα γένη αὐλῶν τραγικῶν τε καὶ λυσιωδῶν καὶ κιθαριστηρίων, ὧν μνημονεύουσιν Ἐφορός τ' ἐν τοῖς Εὐρημασι, καὶ Εὐφράνωρ ὁ Πυθαγορικὸς ἐν τῷ περὶ αὐλῶν.

161.

Suidas: Ἐπὶ τὰ Μανδροβούλου· ἐπὶ τῶν εἰς τὰ χεῖρονα τρεπομένων, ἀπὸ Μανδροβούλου τινὸς τὸ ἐν Σάμῳ γεωγράγιον εὐρόντος, καὶ πρῶτον μὲν κριὸν χρυσῶν ἀναθέντος, ἔπειτα ἀργυρῶν, ἔπειτα χαλκοῦν ἐλάττονα, εἶτα οὐκίτι, ὡς Ἐφορος.

Eadem habent Apostol. Cent. VIII, 95 et Zenobius in v. Ἐπὶ τοῦ Μανδροβούλου.

Harpocrat.: Γεωγράγιον, χωρίον ἐν ᾧ γῆς μέταλλον. Περὶ δὲ τοῦ ἐν Σάμῳ γεωγράγιου ὃν τρόπον ἐξευρέθη Ἐφορος περὶ Χωρίων. (Cod. Vatican. ἐν ε' χωρίων, cod. Morell. ἐν θ' περὶ χωρίων, Medic. et al. simpliciter Ἐφορος δεδήλωκεν ἐν τῇ θ' (θ'). Χωρίων Marx mutandum censet in Εὐρημάτων. Violentius. Locus petitus videtur e libro quarto (si θ' cum δ' permutatum statuas), vel probabilius ex libro quinto, ubi Asiae regiones et insulas adjacentes Ephorus descripsit. Sicut idem Harpocration v. Αἴνος fr. 73 laudat Ephorum ἐν τῇ τετάρτῃ περὶ Θρακίων πολισμάτων, sic, quae est veterum in hac re negligentia, etiam ἐν ε' περὶ χωρίων citare potuit.

162.

Arnobius Adversus Gentes III, p. 121 Lugd. de Musis: Ephorus has igitur numero tres refert, Mnaseas quem diximus quattuor, Myrtilus

Simonidis poetae, ut scribit Ephorus secundo libro de Inventionibus; ubi Philoxenum etiam Cytherium eidem generi ait studuisse.

159.

Phanicem vero instrumentum Ephorus et Scamon in libro de Inventionibus alunt, ex eo quod a Phœnicibus inventum esset, nomen hoc nactum esse.

160.

Novi vero etiam tria genera tibiaram; tragicas, lysiodas et citharisterias: quarum meminit Ephorus in Inventionibus, et Euphranor Pythagoricus, in libro de Tibiis.

161.

More Mandrobuli. Dicitur de eo qui in pejus proficit. Mandrobulus enim, quum *geophanium* Sami invenisset,

inducit septem, octo asseverat Crates, ad extremum Hesiodus novem cum nominibus tradit.

ΠΕΡΙ ΛΕΞΕΩΣ.

163.

Theo Progymn. cap. II, p. 19 ed. Basil.: Numerum poeticum, orationi pedestri immixtum, elegantiae adversari. Συγγνώμης δ' ἄξιον ὅταν εἰς ἐκεῖνά τις ἐμπέσῃ ποτε τὰ μέτρα ἅπερ ἔχει ὁμοιότητα πρὸς τὸ πεζόν, οἷόν ἐστι τὸ ἱαμβικόν. Διὸ καὶ πάντες οἱ συγγραφεῖς ἄκοντες ἐμπέπτουσιν εἰς τὸ γένος τοῦτο. Ὁ γοῦν Ἐφορος ἐν τῷ περὶ λέξεως δι' αὐτοῦ τοῦ ἀπαγορεύοντος λόγου, μὴ τῇ εὐρύθμῳ χρῆσθαι διαλέκτῳ, εὐθὺς ἐν ἀρχῇ στίχον εἴρηκεν, εἰπὼν·

Ἠάλιν δὲ περὶ τῆς εὐρύθμου διέξειμι.

Cicero Orat. 57, qui numeri orationi sint apti *Sunt enim qui iambicum putent, quod sit orationi simillimus. ... Ephorus autem, levis ipse orator, sed profectus ex optima disciplina, pavona sequitur aut dactylum; fugit autem spondeum et trochæum. Quod enim pavon habeat tres breves, dactylus autem duas, temperata gravitate et celeritate syllabarum, labi putat verba proclivius; contraque accidere in spondeo et trochæo quod alter longis constaret, alter e brevibus fieret; alteram nimis incitatam, alteram nimis tardam orationem, neutram temperatam. Sed et illi priores errant, et Ephorus in culpa est, etc.* Idem infra: *Ephorus vero ne spondeum quidem, quem fugit, intelligit esse æqualem dactylo quem probat.* Cf. et seq. et cap. 58 et 64. Quintilianus Inst. Orat. IX, 4, 87: *Miror autem in hac opinione doctissimos homines fuisse, ut alios pedes ita eligerent aliosque damnarent, quasi ullus esset quem non sit necesse in oratione deprehendi. Licet igitur pavona sequatur Ephorus, inventum a Thrasy-macho, probatum ab Aristotele (Rhet. III, 8; IV, 5) dactylumque, ut temperatiores brevibus ac longis, fugiat spondeum et trochæum, alterius tarditate, alterius celeritate damnata ...: irrumpent*

primo anno auream ovem Junoni dicavit; secundo argenteam, et tertio aream minorem, deinde ne hanc quidem, ut dicit Ephorus.

Geophanium, locus in quo metallum nascitur. Sed de inventione Geophanii in Samo insula, Ephorus scripsit.

DE DITIONE.

163.

Venia tamen dari debet iis qui forte in versus qui, ut iambici, quam proxime ad solutam accedunt orationem, incidunt; quod omnibus fere scriptoribus iuvitis evenire solet. Ephorus certe in libro de sermone, eo ipso loco, ubi nimis numerosam usurpare elocutionem vetat, statim initio versum ipse extulit, hoc modo:

Posthac modos orationis inquiram.

etiam ad vicinos, nec semper illis heroo aut pæone suo, quem, quia versus raro faciat, maxime laudant, uti licbit.

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΕΠΙΧΩΡΙΟΝ.

164.

Plutarchus De vita et poesî Homeri cap. II : Ἐφορος μὲν οὖν ὁ Κυμαῖος ἐν συντάγματι τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐπιχωρίῳ, Κυμαῖον αὐτὸν ἀποδεικνύει πειρώμενος, φησὶν δὲ Ἀπελλῆς (sic scribi vult Welcker. Cycl. Hom. p. 148, quod confirmant codices optimi A et E; vulgo Ἀπελλῆς) καὶ Μαίῳν καὶ Δίος ἀδελφοὶ Κυμαῖοι τὸ γένος. Ὃν Δίος μὲν διὰ χρέα μετόχησεν εἰς Ἄσκραν κώμην τῆς Βοιωτίας, κάκει γήμας Πυκιμήσῃν, ἐγέννησεν Ἡσιόδον· Ἀπελλῆς δὲ τελευταίος ἐν τῇ πατρίδι Κύμη, κατέλιπε θυγατέρα Κριθηίδα τὸννομα, προστησάμενος αὐτῇ τὸν ἀδελφὸν Μαίῳνα· δε διαχορεύσας τὴν προειρημένην, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν πολιτῶν ἐπὶ τῷ γεροντί δαίσας καταγνοισιν, ἔδωκεν αὐτὴν πρὸς γάμον Φημίῳ τῷ Συμυρναίῳ, διδασκάλῳ γραμμάτων. Φοιτῶσα δὲ αὐτὴ ἐπὶ τοὺς πλυνοὺς οἱ ἦσαν παρὰ τῷ Μέλῃτι, ἀπεχύσε τὸν Ὀμηρον ἐπὶ τῷ ποταμῷ, καὶ διὰ τοῦτο Μελησιγενῆς ἐκλήθη· μετωνομάσθη δὲ Ὀμηρος, ἐπειδὴ τὰς ὄψεις ἐπληρώθη· οὕτω δὲ ἐκάλουν οἱ τε Κυμαῖοι καὶ οἱ Ἴωνες τοὺς τὰς ὄψεις πεπρωμένους παρὰ τὸ δεῖσθαι τῶν δημευόντων, ὅ ἐστι τῶν ἡγουμένων. Ταῦτα μὲν Ἐφορος.

Vita altera Homeri Plutarcho tributa cap. II. Ἐφορος δὲ ὁ ἱστορικὸς Ὀμηρον ἔφη Κυμαῖον γενέσθαι. Anonym. in Vit. Hom. ap. Allatium D. P. H. : Κατὰ δὲ Ἐφορον καὶ τοὺς ἱστορικοὺς Κυμαῖος. Tatianus C. Græcos § 48, p. 285 (quem locum repetiit Euseb. Pr. E. X, 11) : Περὶ γὰρ τῆς ποιήσεως τοῦ Ὀμήρου, γένους τε αὐτοῦ καὶ χρόνου καθ' ὃν ἤκμασε, προηρεύνησαν οἱ πρεσβύτατοι, Θεαγένης ὁ Ῥηγίνος . . . μετὰ δὲ ἐκείνους Ἐφορος ὁ Κυμαῖος.

G. Syncellus Chron. p. 173 ed. Paris. : Ἡσιόδός τε ἐγνωρίζετο, ὃν Ἐφορος ἀνεψιὸν καὶ σύγγρονον Ὀμήρου φησί.

A. Gellius N. A. III, 11 : Ephorus, historiae scriptor, Homerum quam Hesiodum minorem natu fuisse scripsit.

Proclus ad Hesiodi Opera et Dies II, p. 142 Heins. : Ἐφορος δὲ φησὶ τοῦτον (sc. Hesiodi patrem) εἰς Ἄσκραν ἔλθειν οὐ δι' ἐμπορίαν, ἀλλὰ φόνον ἐμφύλιον ἐργασάμενον.

165.

Stephanus : Βολισσός, πόλις Λιολικῆ ἐπ' ἄκρου, Χίου πλησίον. . . Καὶ φασὶν ὅτι Ὀμηρος ἐν τούτῳ τῷ πόλιστατι τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο, ὡς Ἐφορος.

Cum his confer Pseudo-Herodot. Vit. Hom. c. 24, quæ ex Ephoro fluxisse conjectura est Heynii (in Excurs. ad II Ω, tom. VIII, p. 823), non probata tamen Welckero de Cyclo Hom. p. 146.

LIBER DE REBUS PATRIIS.

164.

Ephorus igitur Cumæus, in libro cui titulum fecit *de rebus patriis*, id agens ut Homerum Cumæum fuisse ostendat, prodit, Apellem, Maonem, et Dium, fratres genere Cumæos fuisse : quorum Dium æris alieni caussa, Aseram, Beotiae pagum, commigrasse, ibique Pycimede uxore ducta Hesiodum procreasse : Apellem in patria Cuma mortuum esse, relicta filia Critheide, ejusque tutela fratri Maoni commendata. At hunc puellæ virginitatem violasse, indeque veritum ne cives facinoris ab ipso pœnas exigent, eam Phemio Smyrnaeo ludimagistro in matrimonium dedisse. Illam commeantem ad lavacra juxta Meletem fluviam sita, ibi prope fluvium peperisse Homerum, inde Melesigenem appellatum : postea autem mutato nomine Homerum vocatum, quod oculorum lumine ca-

plus esset : ita enim à Cumæis et Ionibus lumine oculorum captos ὀμῆρους dici solitos fuisse, quod ὀμτρευόντων, id est, *ductorum*, indigerent. Hæc Ephorus.

Ephorus historicus Homerum tradit fuisse Cumæum. Ac de Homeri quidem poesî, genereque simul ac tempore quo floruerit, inquisiverunt antiquissimi Rhëginus ille Theagenes..... quibus eadem in opera successit Ephorus Cumæus.

Hesiodus florebat, quem Ephorus nepotem Homeri et cœvum dicit.

Ephorus dicit Hesiodi patrem Aseram venisse, non mercaturæ faciendæ caussa, sed quod popularem hominem interfecisset.

165.

Belissus, urbs Æolica, in promontorio, prope Cluum. Dicunt vero, ut Ephorus, Homerum in hoc oppido degisse.

THEOPOMPI

FRAGMENTA.

ΕΠΙΤΟΜΗ ΤΩΝ ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ.

1.

Suidas in Σπουδάζω. . . . ἐπὶ δὲ τοῦ κατεπειγομαι. Θεόπομπος Ἐπιτομῇ τῶν Ἡροδότου· ἐπὶ δὲ τοῦ βούλομαι, ὁ αὐτὸς ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιτομῇ.

Eadem habet Photius in Lex. h. v.

2.

Grammaticus Seguerianus Anecd. Bekkeri p. 80. : Ἀναβῆναι τὸν ἵππον ἐπὶ τοῦ ἐπιβῆναι· Θεόπομπος ἐν ἐπιτομῇ Ἡροδότου.

3.

Idem ibid. p. 104 : Κακόβιος· Θεόπομπος ἐν τῇ ἐπιτομῇ Ἡροδότου.

4.

Idem, ibid. p. 115 : Φυγαδεῦσαι· τὸ φυγάδα ἐλάσαι. Θεόπομπος ἐπιτομῇ Ἡροδότου.

5.

Hesychius : Ζειρά· οἱ μὲν εἶδος χιτῶνος, οἱ δὲ ζώνην· βέλτιον δὲ ἄλλο τι ἐπιβόλαιον κατὰ τῶν ὤμων φορούμενον, εἰκότως ἐφαπτεῖται· καὶ Ἡρόδοτος μαρτυρεῖ καὶ Θεόπομπος ὁ Χίος. V. Herodot. VII, 69 et 76 ibique interpretes. « Quoniam Theopompus una cum Herodoto ab Hesychio citatur, suspicor illum in hujus epitome conficienda hac voce usum esse, immo vero quum hunc ipsum Herodoti locum in epitomen redigeret. » *Wichers.*

EPITOME HISTORIARUM HERODOTI.

1.

Σπουδάζω — pro κατεπειγομαι (festino) : Theopompus in epitome Herodoti Historiarum; pro βούλομαι (volo) : idem in eadem epitome.

2.

Ἀναβῆναι ἵππον pro ἐπιβῆναι (conscendere equum) : Theopompus in Herodoti epitome.

3.

Κακόβιος (dure vivens) : Theopompus in Herodoti epitome.

4.

Φυγαδεῦσαι, fugitivum propellere : Theopompus in Herodoti epitome.

5.

Ζειρά; alii explicant *tunicæ genus*, alii *cingulum*; melius vero aliud quoddam indumentum humeris inje-

ΕΛΛΗΝΙΚΑ.

LIBER I.

6.

Strabo XIII, p. 884 : Φησὶ δὲ τὴν Σεστόν Θεόπομπος βραγείαν μὲν εὐερκῆ δὲ· καὶ σάεισι διπλήθρω συνάπτειν πρὸς τὴν λιμένα· καὶ διὰ ταῦτ' οὖν καὶ διὰ ῥοῦν κυρίαν εἶναι τῶν παρόδων.

Petita hæc videntur ex initio totius operis, ubi narranda erat pugna illa, qua Athenienses juxta Sestum commorantes vicerunt Lacedæmonios et Pharnabazum. Ol. 92, 2. Cf. Xen. Hell. 1, 2, 1-13, Diodor. XIII, 45, 46, qui, quum rem Xenophonte accuratius exponat, in multisque ab eo recedat, ducem habuerit Theopompon.

7.

Stephanus : Χρυσόπολις... Θεόπομπος ἐν πρώτῳ Ἑλληνικῶν « Ἀνήχθησαν εἰς Χαλκηδόνα, καὶ Βυζάντιον μετὰ τοῦ λοιποῦ στατεύματος, βουλόμενοι Χρυσόπολιν κατασχεῖν. » V. Xenoph. Hell. I, 1, 22 seq.; Diodor. XIII, 64. (Ol. 92, 4.)

8.

Diodor. Sic. XIII, 105 : Οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ πυθόμενοι τοὺς Λακεδαιμονίους πάσῃ τῇ δυνάμει πολιορκεῖν Λάμψακον, συνήγαγόν τε πανταχόθεν τριήρεις, καὶ κατὰ σπουδὴν ἀνήχθησαν ἐπ' αὐ-

ctum, pallio simile fibula astricto, uti Herodotus testatur et Theopompus Chius.

HELLENICA.

LIBER I.

6.

Theopompus Sestum ait exiguam quidem, sed probe munitam esse, et duorum jugerum muro cum portu connexam : itaque cum ea de causa, tum ob fluxum præternavigationem in sua habere potestate.

7.

Chrysopolis ... Theopompus in Rerum Hellenicarum primo : « Reverti sunt Chalcedonem et Byzantium cum « reliquo exercitu, volentes Chrysopolin obtinere. »

8.

Atheniensium præfecti certiores facti Lacedæmonios omnibus Lampsacum viribus oppugnare, triremes undecunque cogunt, et rapto illuc cursu cum octoginta et

τοὺς ναυσὶν ἑκατὸν ὀγδοῦνκοντα· εὐρόντες δὲ τὴν πόλιν ἡλικυαίαν, τότε μὲν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς καθύρμισαν τὰς ναῦς· μετὰ δὲ ταῦτ' ἐπιπλέοντες τοῖς πολεμίοις, καθ' ἡμέραν εἰς ναυμαχίαν προεκαλοῦντο. Οὐκ ἀνταναγομένω δὲ τῶν Πελοποννησίων, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι διηπόρουσιν ὅ, τι χρήσονται τοῖς πράγμασιν, οὐ δυνάμενοι τὸν πλείω χρόνον ἐκεῖ διατρέφειν τὰς δυνάμεις· Ἀλκιβιάδου δὲ πρὸς αὐτοὺς ἐλθόντος, καὶ λέγοντος ὅτι Μήδοκος καὶ Σεύθης οἱ τῶν Θρακῶν βασιλεῖς εἰσὶν αὐτῶ φίλοι, καὶ δυνάμιν πολλὴν ὡμολόγησαν δώσειν, ἐὰν βούληται διαπολεμῆναι τοῖς Λακεδαιμονίοις· διόπερ αὐτοὺς ἤξιον μεταδοῦναι τῆς ἡγεμονίας, ἐπαγγελλόμενος αὐτοῖς δυοῖν θάτερον, ἢ ναυμαχεῖν τοὺς πολεμίους ἀναγκάσειν, ἢ περὶ μετὰ Θρακῶν πρὸς αὐτοὺς διαγωνισθῆναι. Ταῦτα δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης ἔπραττεν, ἐπιθυμῶν δι' ἑαυτοῦ τῆ πατρίδι μέγα τι κατεργάσασθαι, καὶ διὰ τῶν εὐεργεσιῶν τὸν ὄμιον ἀποκαταστήσαι εἰς τὴν ἀρχαίαν εὐνοίαν. Οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ, νομίσαντες τῶν μὲν ἐλαττωμάτων ἑαυτοῖς τὴν μέμψιν ἀκολουθήσειν, τὰ δ' ἐπιτεύγματα προσάψειν ἅπαντας Ἀλκιβιάδῃ, ταχέως αὐτὸν ἐκέλευσαν ἀπιέναι καὶ μηκέτι προσεγγίζειν τῷ στρατοπέδῳ.

Hæc, sicut quæ sequuntur c. 106, ex Theopompo desumpta esse ipsa narratio a Xenophontea multum discrepans demonstrat. Ex eodem fonte sua hausit Cornel. Nep. Alcib. c. 8.

LIBER II.

9.

Harpocrat. : Πεδάριτος ... τῶν ἐκ Λακεδαιμόνος ἐκπεμφθέντων ἔστιν οὗτος, ἀρμοστῆς ἀνὴρ, εἷς (quod omitt. Bekk.) τῶν γεγονότων καλῶν, ὡς φησὶ Θεόπομπος ἐν δευτέρῃ Ἑλληνικῶν.

Eadem Suidas, ubi vero Παιδάριτος legitur. Πεδάριτος habent Isocrat. p. 117, A, Thucyd. VIII, 28.

centum navibus trajiciunt. Ast ubi captam urbem accipere, tum quidem circa Ægopotamos ancoris naves sistunt. Postea vero in hostes evecti in dies ad certamen eos provocant. Sed quum Peloponnesii non occurrerent, dubitari ab Atheniensibus cæptum est, quomodo res gerere deberent, siquidem diutius ibi exercitum alendi facultas non daretur. Tum Alcibiades ad ipsos excurrens pro certo affirmat Medocum et Senthem, Thracum reges, amicitia sibi junctos, magnas ad subsidium copias præbituros, si ipse bellum cum Lacedæmoniiis pertexere velit. Imperii ergo militaris partem sibi concedi postulat, e duobus hisce alterum haud dubie promittens, se vel ad conflictum navalem hostes adacturum, aut terrestri prælio, adjuvantibus Thracibus, cum iis decertaturum. Hoc Alcibiadi negotium eo directum erat, ut quæ honestissima ejus cupiditas erat, præclarum patriæ facinus ederet, et beneficiorum magnitudine pristinam populi benevolentiam sibi reconciliaret. At duces Atheniensium hac opinione tenebantur, si res male gereretur, omnem culpam in se recasuram; sin prospere succederet, victoriae decus Alcibiadi omnes vindicaturus. Quapropter ut continuo se inde

10.

Plutarch. Lysandro p. 442, c. 17 : Καὶ Θεόπομπος μὲν φησὶ Σκιραφίδα, Ἐφορος δὲ Φλογίδα εἶναι τὸν ἀποφηνάμενον ὡς οὐ χρὴ προσδέχεσθαι νόμισμα χρυσοῦν καὶ ἀργυροῦν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλὰ χρῆσθαι τῷ πατρίῳ.

Spectat ad ea, quæ Diodorus XIV, 10, de argento narrat ex vectigalibus devictarum civitatum a Lacedæmoniiis contracto. Cf. Plutarch. Lys. 16, 17, Polyb. VI, 49.

LIBER III.

11.

Athenæus XV, p. 676, D, ubi reprehendit eos, qui Naucraticem coronam e bybly coronaria confectam esse putent, παρατιθέμενοι Θεόπομπος ἐκ τῆς τρίτης τῶν Ἑλληνικῶν, ὅς φησιν Ἀγησιλάῳ τῷ Λάκωνι παραχριστομένῳ εἰς Αἴγυπτον δῶρα πέμψαι τοὺς Αἰγυπτίους ἄλλα τέ τινα καὶ δὴ καὶ τὴν στεφανωτρίδα βύβλον.

Eundem locum ante oculos habuit Plutarch. Agesil. c. 36, ubi pro Theopompo perperam laudatur Theophrastus. (Cf. Apophthegm. Lac. tom. II, p. 210.) De donis Agesilao ab Ægyptiis missis iterum Theopompus loquitur libro undecimo et Philippicorum decimo tertio (v. fr. 23). Quare Wichers. Athenæum h. l. in laudando libro errasse suspicatur, idque eo magis, quod quæ Athenæus h. l. et fr. 23 tamquam ex diversis libris citaret, ea conjunctim referret Plutarchus. Quod ut fieri potuisse haud nego, ita non est quod cogat, ut hanc sententiam amplectaris; immo quum Plutarchus Agesilao dicat delectatum esse coronæ simplicitate, aptam hujus rei Theopompus mentionem facere potuit in eorum temporum descriptione, quibus Ly-

amoliatur, nec unquam deinde propius ad exercitum accedat, serio edicunt.

LIBER II.

9.

Pedaritus fuit unus harmostarum, qui Lacedæmone mittebantur; unus ex illis qui loco illustri erant nati.

10.

Sciraphidam Theopompus refert, Ephorus Phlogidam fuisse, qui non recipiendam in urbem monetam auream vel argenteam censuit, sed retinendam patriam.

LIBER III.

11.

Memorant Theopompi verba ex tertio libro Hellenicorum, ubi ait, « Agesilao Lacedæmonio, quum in Ægyptum pervenisset, dona misisse Ægyptios cum alla, tum byblym coronariam. »

sandri institutis, de quibus hisce libris disserere debebat, fastus et luxuria plerosque Spartanorum invaserunt.

LIBER IV.

12.

Stephanus: Ἄσπενδος ... Θεόπομπος τετάρτη Ἑλληνικῶν· « Ἀποτυχὸν δὲ τῶν Ἄσπενδοίων. »

13.

Idem: Σελλασία, πόλις Λακωνικῆ· Θεόπομπος ἐν τετάρτῳ Ἑλληνικῶν.

14.

Idem: Τρίνησσα, τόπος Φρυγίας· Θεόπομπος Ἑλληνικῶν τετάρτῳ.

LIBER VII.

15.

Athenæus VI, p. 271, F, 272, A: Θεόπομπος δ' ἐν ἐβδόμῳ Ἑλληνικῶν περὶ τῶν εἰλώτων λέγων, ὅτι καὶ Ἐλεῖται καλοῦνται, γράφει οὕτως· « Τὸ δὲ τῶν εἰλώτων ἔθνος παντάπασιν ὡμῶς διάκειται καὶ πικρῶς. Εἰσὶ γὰρ οὗτοι καταδεδουλωμένοι πολὺν ἤδη χρόνον ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν, οἱ μὲν αὐτῶν ἐκ Μεσσηνίας ὄντες, οἱ δὲ Ἐλεῖται κατοικοῦντες πρότερον τὸ καλούμενον Ἔλος τῆς Λακωνικῆς.

LIBER VIII.

15 a.

Stephan.: Ὠρωπός ... Θεόπομπος ἡ' Ἑλληνικῶν (sic cod. Rhediger. pro vulg. Θ. καὶ Ἑλλάνικος)· « Ἀνακοινοῦνται τῶν Ὠρωπίων Τηλέφῳ καὶ τοῖς μετ' ἐκείνου βουλομένοις καὶ τὸν Ὠρωπὸν ὑπάρχειν αὐτοῖς. »

Vix hæc sana. Videntur spectare ad frequentes illas Atheniensium cum Bæotis de possessione

hujus urbis contestationes. Sed accuratius quidam statui nequit, quum neque de Telepho illo aliunde constet, neque ex tempore, cujus historia hoc Hellenicorum libro tradenda erat, quidquam de Oropi fati habeamus compertum. Fortasse Theopompus rerum ordinem ex more suo paulisper relinquens h. l. egit de Themisone (quod nomen in voce Τηλέφῳ latere suspicari licet) Eretriæ tyranno, qui Ol. 103, 3, Oropum oppidum tum ad Atheniensium ditionem pertinet in potestatem suam redegit; Ὡς δὲ Ἀθηναῖοι ἐμελλον πολεμεῖν, εἶδοξε οἴκη μᾶλλον κρίνεσθαι, τὸν δὲ μέχρι τῆς κρίσεως χρόνον Θηβαῖοι ἔρασαν αὐτοὶ λαθόντες φυλάξαι τὸ χωρίον· ὡς δὲ ἔλαβον οὐδετέροις ἀπέδοσαν, Ulpian. ad Demosthen. Or. pro Coron. p. 153 et in Midiam p. 335; cf. Diodor. XV, 76, ibique Wesseling. O. Müller. de Minyis, p. 411.

16.

Stephanus: Ἐμβατον, τόπος τῆς Ἐρυθραίας· Θεόπομπος Ἑλληνικῶν ὀγδόῳ.

17.

Idem: Κάλπαι· πόλις Βιθυνῶν· Θεόπομπος ὀγδόῳ Ἑλληνικῶν.

18.

Idem: Λαδῆψοι καὶ Τρανῖψοι, ἔθνη Βιθυνῶν· Θεόπομπος ὀγδόῳ Ἑλληνικῶν.

19.

Idem: Κυτόνιον, πόλις μεταξὺ Μυσίας καὶ Λυδίας· Θεόπομπος Ἑλληνικῶν ὀγδόῳ.

LIBER IX.

20.

Athenæus VI, p. 252, F: Θεόπομπος δ' ἐν τῇ ἐν-

LIBER IV.

12.

Aspendus ... Theopompus libro quarto Hellenicorum: « Qui aberravit ab Aspendiis. »

13.

Sellasia, urbs Laconica. Theopompus in quarto Hellenicorum.

14.

Trinessa, locus Phrygiæ. Theopompus Hellenicorum quarto.

LIBER VII.

15.

Theopompus vero septimo libro Rerum Græcarum, de Helotibus loquens, fuisse etiam *Heleatas* nominatos scribit, his verbis: « Helotum vero gens prorsus crudeliter et acerbè tractatur. Sunt autem hi a multo tempore in servitute redacti a Spartiatis: et eorum alii quidem Messena sunt oriundi; alii vero Heleates, qui olim *Helos* quod vocatur, Laconia oppidum, incoluerant. »

LIBER VIII.

15 a.

Theopompus libro octavo Hellenicorum: « Deliberandi causa communicant cum Telepho Oropio et qui cum illo volebant Oropum quoque ipsis esse subjectam. »

16.

Embatum, locus Erythrææ, de quo Theopompus libro octavo Hellenicorum.

17.

Calpæ, urbs Bithynorum, de qua Theopompus libro octavo Hellenicorum.

18.

Ladepsi, et Tranipsi, gentes Bithyniæ, de quibus Theopompus libro octavo Hellenicorum.

19.

Cytonium, urbs Mysiam inter et Lydiam, de qua Theopompus libro octavo Hellenicorum.

LIBER IX.

20.

Theopompus vero, nono libro Rerum Græcarum,

νάτη τῶν Ἑλληνικῶν, Σισύρου φησὶ τοῦ Φαρσαλίου κόλκα καὶ ὑπερέτην γενέσθαι Ἀθήναιον τὸν Ἐρετριέα.

LIBER X.

21.

Athenæus XII, p. 543, B, C: Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Ἑλληνικῶν τάναντία φησὶ περὶ τοῦ Λυσάνδρου, ὅτι φιλόπονος ἦν καὶ θεραπεύειν δυνάμενος καὶ ἰδιώτας καὶ βασιλεῖς, σώφρων ἴων καὶ τῶν ἡδονῶν ἀπάσῶν κρείττων· γενόμενος γοῦν τῆς Ἑλλάδος σχεδὸν ἀπάσης· κύριος ἐν οὐδεμιᾷ φανήσεται τῶν πόλεων, οὔτε πρὸς τὰς ἀφροδισίους ἡδονὰς δρμήσας, οὔτε μέθαις καὶ πότοις ἀκαίροις χρησάμενος.

22.

Plutarch. Lysandr. p. 450, c. 30: Καὶ γὰρ ἡ πενία τοῦ Λυσάνδρου τελευτήσαντος ἐκκαλυφθεῖσα φανερωτέραν ἐποίησε τὴν ἀρετὴν, ἀπὸ χρημάτων πολλῶν καὶ δυνάμεως, θεραπείας τε πόλεων καὶ βασιλείας τῆς αὐτῆς, μηδὲ μικρὸν ἐπιλαμπρύναντος τὸν ὄϊον εἰς χρημάτων λόγον, ὡς ἱστορεῖ Θεόπομπος.

LIBER XI.

23.

Athenæus XIV, p. 657, B, C: Θεόπομπος ἐν τρισκαιδεκάτῃ Φιλιππικῶν καὶ ἐνδεκάτῃ Ἑλληνικῶν, ἐν οἷς ἐμφανίζει τὸ περὶ τὴν γαστέρα τῶν Λακωνίων ἐγκρατές, γράφει οὕτως· « Καὶ οἱ Θάσιοι ἐπεμψαν Ἀγισιλᾶν προσιόντι πρόβατα παντοδαπὰ καὶ βοῦς εὖ τεθραμμένους, πρὸς τούτοις δὲ καὶ πέμματα καὶ τραγημάτων εἶδος παντοδαπόν. Ὁ δ' Ἀγισίλαος τὰ μὲν πρόβατα καὶ τοὺς βοῦς ἔλαβε, τὰ δὲ πέμματα καὶ τὰ τραγήματα πρῶτον μὲν οὐδὲ ἔγνω· κατεκεκάλυπτο γάρ· ὡς δὲ κατείδεν, ἀποφέρειν αὐτοὺς ἐκέλευσεν, εἰπὼν, οὐ νόμιμον εἶναι Λακεδαιμονίοις χρῆσθαι τούτοις τοῖς ἐδέσμασι. Λιπαρῶντων δὲ τῶν Θασίων, Δότε, φησὶ, φέροντες ἐκείνοις, δείξας αὐτοῖς τοὺς εἰλωτας, εἰπὼν ὅτι τούτους δεοὶ διαφθεῖρεσθαι

τρόγοντας αὐτὰ πολὺ μᾶλλον ἢ αὐτὸν καὶ τοὺς παρόντας Λακεδαιμονίων. »

Verba καὶ οἱ Θάσιοι et Λιπαρῶντων δὲ τῶν Θασίων corrupta esse satis apparet ex eodem Athenæo IX, p. 384, A: Θεόπομπος μὲν δ' Ἰσῖος ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς καὶ τῇ τρισκαιδεκάτῃ δὲ τῶν Φιλιππικῶν Ἀγισιλᾶν τῷ Λάκωνι εἰς Αἴγυπτον ἀφικομένῳ πέμψαι τοὺς Αἴγυπτίους γῆνας, καὶ μόσχοις σιτευτούς· idemque colligitur ex Nepotis Agesil. c. 8, quem Theopompum habuisse auctorem in aperto est: *Quod ei usu venit, quum annorum octoginta, subsidio Thaco in Ægyptum ivisset. ... Hujus de adventu fama quum ad regios esset perlata, celeriter munera eo cujusque generis sunt allata. His quarrentibus Agesilaum, vix fides facta est, unum esse ex his, qui tum accubabant. Qui quum regis verbis, quæ attulerant, dedissent, ille præter vitulina et hujusmodi genera obsonii, quæ præsens tempus desiderabat, nihil accepit, unguenta, coronas secundamque mensam servis dispertit, cætera referri jussit.* Cf. Plutarch. Agesil. c. 36. His locis eadem res constanter de Ægyptiis narratur, neque usquam traditur Agesilaus Thasiis opem tulisse, aut omnino negotii quid cum iis habuisse. Elucet nomen Tachii regis corruptelæ ansam dedisse; quare cum Wichersio legamus: καὶ ὁ Τάχως ἐπεμψε pro καὶ οἱ Θάσιοι ἐπεμψαν, et τῶν τοῦ Τάχως (στρατηγῶν) pro τῶν Θασίων.

24.

Plutarch. Agesil. p. 601, c. 10, de Agesilao: Καὶ μέγιστος μὲν ἦν ὁμολογουμένως, καὶ τῶν τότε ζώντων ἐπιφανέστατος, ὡς εἰρηχέ που καὶ Θεόπομπος.

25.

Stephan.: Τραλλία, μοῖρα τῆς Ἰλλυρίας. Λέγοντα καὶ Τράλλιοι καὶ Τράλλες παρὰ Θεοπόμπου.

Sisyphi Pharsalii adsentatorem ministrumque fuisse ait Athenæum Eretriensem.

LIBER X.

21.

Theopompus vero decimo libro Hellenicorum contra-ria de Lysandro scribit: « fuisse eum industrium, qui officiis demereri novisset et privatos et reges, eundem temperantem, nullique voluptati servientem. Sane, quum totius fere Græciæ, inquit, dominus esset, in nulla civitate aut veneris indulsisse voluptatibus, aut temulentiae et intempestivis computationibus, comperietur. »

22.

Etenim detecta defuncti paupertas Lysandri laudem reddidit ejus illustriorem, qui ex ingenti pecunia, potentia, urbium clientela, et regno tali domum suam, quod ad opes pecuniarias attinet, ne obolo quidem reddidit lautiorē, ut tradit Theopompus.

LIBER XI.

23.

Theopompus decimo tertio Philippicorum et undecimo Hellenicorum, ubi continentiam Lacedæmoniorum quod ad gulam declarat, ita scribit: « Et Tachos adpropinquanti « Agesilao cibariorum omne genus misit, oves et bo- « ves bene saginatos, ad hæc pistorii operis et bellario- « rum omne genus. Agesilaus vero oves quidem et boves « accepit: pistorium autem opus et bellaria primum ne « animadverterat quidem; tecta quippe erant: postquam « vero conspexit, auferre illos hæc jussit, dicens non fas « esse Lacedæmoniis uti hisce eduliis. Instantibus vero « regis legatis: *Istis, inquit, hæc date*, Helotas ostendens, « dicensque, hos potius talibus eduliis corrupendos. « quam aut se aut præsentēs Lacedæmonios. »

24.

Citra controversiam maximus erat (Agesilaus) omniumque memoriæ suæ clarissimus, ut etiam testatus est alicubi Theopompus.

25.

Trallia, pars Illyriæ. Incolæ dicuntur et Trallii, et Trallies apud Theopompum.

« Est fortasse hoc fragmentum pars enarrationis Agesilai ex Asia relictus, quod propter Trallum mentionem suspicari licet. » *Wichers.*, qui laudat Plutarch. Agesil. 16, Diodor. XIV, 83.

ΦΙΛΙΠΠΙΚΑ.

LIBER I.

26.

Photius Biblioth. Cod. CLXXVI, p. 203 ed. Augustæ Vind. 1601 : Συνακμάσαι δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν λέγει (Theopompus) Ἰσοκράτει τε τῷ Ἀθηναίῳ καὶ Θεοδέκτῃ τῷ Φασηλίτῃ, καὶ Ναυκράτει τῷ Ἐρυθραίῳ, καὶ τούτους ἅμα αὐτῷ τὰ πρωτεία τῆς ἐν λόγοις παιδείας ἔχειν ἐν τοῖς Ἑλλησιν· ἀλλὰ Ἰσοκράτην μὲν δι' ἀπορίαν βίου, καὶ Θεοδέκτην μισθοῦ λόγους γράφειν καὶ σοφιστεύειν, ἐκπαιδύοντας τοὺς νέους, καὶ κείθην καρπούμενος τὰς ὠφελείας· αὐτὸν δὲ καὶ Ναυκράτην, αὐτάρκως ἔχοντας, ἐν τούτοις αἰετὴν διατριβὴν, ἐν τῷ φιλοσοφεῖν καὶ φιλομαθεῖν, ποιεῖσθαι. Καὶ ὡς οὐκ ἂν εἴη αὐτῷ παράλογον, ἀντιποιοῦμένῳ τῶν πρωτείων, οὐκ ἐλαττόνων μὲν ἢ δισμυρίων ἐπιῶν, τοὺς ἐπιδεικτικὸς τῶν λόγων συγγραψάμενον, πλείους δὲ ἢ πεντεκαίδεκα μυριάδας, ἐν οἷς τὰς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ Βαρβάρων πράξεις μέχρι νῦν ἀπαγγελλομένας [ἔστι] λαβεῖν. Ἔτι δὲ καὶ, διότι οὐδεὶς ἔστι τόπος κοινὸς τῶν Ἑλλήνων, οὐδὲ πόλις ἀξιοχρεῖος, εἰς οὗς αὐτὸς οὐκ ἐπιδημῶν, καὶ τὰς τῶν λόγων ἐπιδείξεις ποιούμενος, οὐχὶ μέγα κλέος καὶ ὑπόμνημα τῆς ἐν λόγοις αὐτοῦ κατέλιπεν ἀρετῆς. Ταῦτα αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λέγων, τοὺς ἐν τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις ἔχοντας ἐν λόγοις τὸ πρωτεύειν, πολὺ καταδεστέρους ἀποφαίνεται τῶν καθ' ἑαυτὸν, οὐδὲ τῆς δευτέρας τάξεως ἀξιουμένων· καὶ τοῦτο ὅλην εἶναι φησι καὶ

PHILIPPICA.

LIBER I.

26.

Æquales suos ipsemet (Theopompus) nominat : Isocratem Atheniensem, Theodecten Phaseliten, et Naucraten Erythraeum, quos et secum in dicendi facultate principatum in Graecia tenuisse refert. Sed Isocratem quidem rei familiaris angustia, uti et Theodecten, pretio orationes conscribere, ac ludo aperto adolescentes instituere, indeque lucrum reportare : se vero cum Naucratis, quod vitam tueri honeste possent, assidue in his, in philosophia, inquam, ac literis exerceri. Neque vero temere se, aut praeter rationem primas sibi vindicare, quum demonstrativi generis orationes non pauciores, quam viginti nullium versuum conscripserit : quin et supra quindecim versuum myriadas, in quibus Graecorum ac Barbarorum res gestas hactenus narratas legere liceat. Ad haec vero nullum esse aut Graeciae locum publicum urbemve alicujus pretii, quum non ipse pervenerit, publiceque perorans magnum decus, ac virtutis in dicendo suae monumentum reliquerit. Haec de se ipso pronuncians, eos qui prioribus temporibus dicendo claruerunt, aetatis suae oratoribus longe postponit, ac ne

ἔξ αὐτῶν τῶν παρ' ἑκατέρους ἐκπεπονημένων καὶ καταλειμμένων λόγων· πολλὴν γὰρ τὴν τοιαύτην παθεῖσιν ἐπίδοσιν λαβεῖν κατὰ τὴν αὐτοῦ ἡλικίαν.

Cf. Dionysius Hal. A. R. init. : Οὔτε ἐν τοῖς ἰδίῳις μέλλων πλεονάζειν ἐπαίνοις, οὗς ἐπαχθεῖς οἶδα φαινομένους τοῖς ἀκούουσιν, οὔτε διαβολὰς καθ' ἑτέρων ἐγνωκῶς ποιεῖσθαι συγγραφεῖον, ὡς περ' Ἀναξίλαος καὶ Θεόπομπος ἐν τοῖς προομιλοῖς τῶν Ἱστοριῶν ἐποίησαν. Quae indicio sunt antecedentia ex proaemio aliquo Historiarum petita esse.

27.

Polyb. VIII, 11, postquam dixerat nec vituperari falso, nec laudari reges oportere, atque videndum esse ne pugnantia inter se scribas, pergit ita : Μάλιστα δ' ἂν τις ἐπιτιμήσειε περὶ τοῦτο τὸ μέρος Θεοπόμπῳ· ὅς γ' ἐν ἀρχῇ τῆς περὶ Φιλίππου συντάξεως δι' αὐτὸ μάλιστα παρορμηθῆναι φήσας πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τῆς πραγματείας, οἷα τὸ μηδέποτε τὴν Εὐρώπην ἐνηνογεῖναι τοιοῦτον ἄνδρα τὸ παράπαν, ὅσον τὸν Ἀμύντου Φίλιππον· μετὰ ταῦτα παρὰ πόδας, ἐν τε τῷ προομιλίῳ, καὶ παρ' ὅλην δὲ τὴν ἱστορίαν, ἀκρατέστατον μὲν αὐτὸν ἀποδείκνυσι πρὸς γυναῖκας, ὥστε καὶ τὸν ἴδιον οἶκον ἐσφαλκεῖναι τὸ καθ' αὐτὸν διὰ τὴν πρὸς τοῦτο τὸ μέρος ὀργὴν καὶ προστασίαν· ἀδικιώτατον δὲ καὶ κακοπραγμονέστατον περὶ τὰς τῶν φίλων καὶ συμμαχῶν κατασκευάς· πλείστας δὲ πόλεις ἐξηνδραποδισμένον καὶ πεπραξικοπηκότα μετὰ ὀλοῦ καὶ βίας· ἐκπαθεῖ δὲ γεγονότα καὶ πρὸς τὰς ἀκρατοποσίας, ὥστε καὶ μεθ' ἡμέραν πλεονάκεις μεθύοντα καταρανῆ γενέσθαι τοῖς φίλοις.

28.

Polybius XII, 27 : Ὁ δὲ Θεόπομπος τοῦτον μὲν ἄριστον ἐν τοῖς πολεμικοῖς, τὸν πλείστοις κινδύνοις παρατετευχότα· τοῦτον δὲ δυνατώτατον ἐν λόγοις, τὸν

in secundis quidem subsistere posse affirmat, clarumque id esse vel e scriptis utrorumque, et orationibus ad posteros transmissis. Crevisse namque immensum quantum sua aetate hanc ipsam dicendi facultatem.

27.

Maxime omnium Theopompus hanc inconstantia reprehensionem meretur : qui, quum initio historiae Philippi dixisset, hac maxime causa se ad scribendum impulsus esse, quod Philippo, Amyntae filio, parem virum numquam antea Europa protulisset ; continuo deinde, cum in ipso proaemio, tum per totam historiam eundem in mulieres intemperantissimum fuisse memorat, adeo ut, per suam hac in parte cupiditatem atque profusionem, propriam etiam domum, quantum in ipso erat, in summum periculum adduxerit. Eundem praeterea injustissimum atque in parandis amicis et sociis dolosissimum describit, et qui urbes plurimas, per vim ac fraudem captas, in servitutem redegerit. Eundem porro ebrietati valde deditum fuisse narrat, adeo ut diurno etiam tempore ebrius ab amicis fuerit deprehensus.

28.

Et Theopompus, In bellicis quidem rebus, ait, ille praestat omnibus, qui praelis quam plurimis interfuit : inter

πλείστων μετεσχηκότα πολιτικῶν ἀγώνων· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον συμβαίνει ἐπὶ ἱατρικῆς καὶ κυβερνητικῆς.

29.

Strabo I, p. 74, A Almel., p. 116 ed. Tzsch.: Θεόπομπος δὲ ἐξομολογεῖται φήσας, ὅτι καὶ μύθους ἐν ταῖς ἱστορίαις ἐρεῖ κρεῖττον, ἢ ὡς Ἡρόδοτος καὶ Κτησίας καὶ Ἑλλάνικος καὶ οἱ τὰ Ἰνδικὰ συγγράψαντες.

30.

Syncellus Chron. p. 262, p. 499 ed. Dindorf. (cf. Diod. fragm. tom. IV, p. 18) : Ὁ Κάρανος ἀπὸ μὲν Ἡρακλέους 1^α ἦν, ἀπὸ δὲ Τημένου τοῦ μετὰ τῶν ἄλλων Ἡρακλειδῶν καταλιπόντος εἰς Πελοπόννησον ἔβδωμος. Γενεαλογοῦσι δὲ αὐτὸν οὕτως, ὡς φησὶν ὁ Διόδωρος καὶ οἱ πολλοὶ τῶν συγγραφέων, ὧν εἷς καὶ Θεόπομπος· Κάρανος Φειδάνος, τοῦ Ἀριστοδαμίδα, τοῦ Μέρπος, τοῦ Θεοστίου, τοῦ Κισαίου, τοῦ Τημένου, τοῦ Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδάτους, τοῦ Ὑλλου, τοῦ Ἡρακλέους. Cum Theopompo facit Justin. VII, 1.

31.

Athenæus V, p. 217, E : Ἡερδίκκας τοίνυν πρὸ Ἀρχελαοῦ βασιλεύει, ὡς μὲν ὁ Ἀκάνθιος φησὶ Νικομήδης, 7^η μ', Θεόπομπος δὲ 1^η, Ἀναξιμένης μ', Ἱερώνυμος κη', Μαρσύας δὲ καὶ Φιλόχορος κγ'.

32.

Harpocration : Ἀρχαῖος... περὶ τούτου καὶ Θεόπομπος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Φιλιππικῶν λέγει· « Τὸν Ἀρχελαον καλοῦσι καὶ Ἀρχαῖον καὶ Πausανίαν. Gro-

novius τὸν Ἀρχελαον, quod recepit Bekker. Ad rem v. Diodor. XVI, 2, 3.

33.

Athenæus XII, p. 531, E : Ἐν δὲ τῇ πρώτῃ τῶν Φιλιππικῶν Θεόπομπος περὶ Φιλίππου λέγων φησὶ· « Καὶ τριταῖος εἰς Ὀνόκασιν ἀφικνεῖται, χωρεῖν τι τῆς Θράκης, ἄλσος ἔχον πολὺ, κατεσκευασμένον καλῶς, καὶ πρὸς τῷ δικαιοῦσθαι κεχαρισμένον ἄλλως τε καὶ τὴν θερινὴν ὥραν. Ἦν γὰρ καὶ τῶν ὑπὸ Κότυος προκριθέντων, ὅς ἀπάντων τῶν βασιλέων τῶν ἐν τῇ Θράκῃ γεγεννημένων μάλιστα πρὸς ἡδυσπαθείας καὶ τρυφᾶς ὤρμησε. Καὶ περιῶν τὴν χώραν, ὅπου κατίδοι τόπους δένδροσι συσκίους καὶ καταρβύτους ὕδασι, τούτους κατεσκεύασεν ἐστιατόρια· καὶ φοιτῶν εἰς ἐκάστους ὁπότε τύχοι, θυσίας τε τοῖς θεοῖς ἐποιεῖτο, καὶ συνῆν μετὰ τῶν ὑπάρχων, εὐδαίμων καὶ μακαριστὸς ὢν, ἕως εἰς τὴν Ἀθηναίων βλασφημεῖν καὶ πλημμελεῖν ἐπεχείρησε. » Διηγείται τε ἐξῆς ὁ συγγραφεὺς, ὅτι δεῖπνον κατεσκεύασεν ὁ Κότυς, ὡς γαμουμένης αὐτῷ τῆς Ἀθηναίας, καὶ θάλαμον κατασκευάσας ἀνέμενε μεθύων τὴν θεόν. Ἦδη δ' ἔκφρων γενόμενος ἐπεμπέ τινα τῶν δορυφόρων δόξομενον, εἰ παραγέγονεν ἡ θεὸς εἰς τὸν θάλαμον· ἀφικομένου δ' ἐκείνου, καὶ εἰπόντος μηδένα εἶναι ἐν τῷ θαλάμῳ, τοξεύσας τούτον ἀπέκτεινε, καὶ ἄλλον δευτέρον ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, ἕως ὁ τρίτος συνεῖς παραγενόμενος ἔφη, πάλαι τὴν θεὸν αὐτὸν ἀναμένειν. Ὁ δὲ βασιλεὺς οὕτως ποτε καὶ ζηλοτυπήσας τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, ταῖς αὐτοῦ χερσὶν ἀνέτεμε τὴν ἀνθρωπον, ἀπὸ τῶν αἰδοίων ἀρξάμενος. V. Diodor. XVI, 2.

33.

Primo vero libro Philippicorum, de Philippo loquens, Theopompus ait : « Tertio die Onocarsin pervenit, Thraciae locum quemdam, ubi magnus erat lucus, pulchre instructus cultusque, et ad mollem ibi vitam agendam, cum alias, tum praesertim aestivo tempore, gratissimus. Erat enim hic locus ex iis unus, quos praeter ceteris sibi elegerat Cotys; qui omnium Thraciae regum, quotquot fuerant, maxime voluptatibus et vitae deliciis deditus fuerat. Is enim regionem peragrans, ubicumque conspexisset loca arboribus umbrosa et aquis irrigua, ex his caenacula fecerat, in quibus epula institueret : et unumquemque ex illis, quoties res ferret, adiens, sacrificia ibi diis celebrare et cum praefectis suis convivari consueverat, felix et beatus praedicatus ab omnibus, donec Minervae maledicere et improbe in eam agere conatus est. » Narrat deinde idem scriptor, caenam parasse Cotyn, quasi occasione nuptiarum quas Minerva cum ipso esset contractura : et instructo ornatoque thalamo, ebrium exspectasse deam. Quum igitur mentis jam impos esset, misit quemdam e satellitibus, prospecturum an in thalamum advenisset dea : qui quum rediens nunciasset, neminem in thalamo esse, sagitta hunc confodit, rursusque mox alium, eadem de causa. Quod quum intellexisset tertius, rediens dixit, jam dudum deam illum exspectare. Idem rex aliquando zelotypia adversus uxorem suam correptus, propriis manibus discidit miseram, a pudendis facto initio.

oratores vero excellit, qui plurimas ipse res in republica tractarit. Eodem modo se res habet in medicina et in arte nautica.

29.

Theopompus quidem discrete proficitur se in historia fabulas narraturum rectius quam fecerint Herodotus, Ctesias, Hellanicus, et Indicarum rerum scriptores.

30.

Caranus iste ab Hercule undecimus, a Temeno vero et Heraclidis in Peloponnesum olim redeuntibus septimus numeratur. Generis ejus seriem, teste Diodoro, scriptorum plerique, quorum unus est Theopompus, ita describunt : Caranus, Phidonis filius, filii Aristodamidae, filii Meropis, filii Theostii, filii Cissii, filii Temeni, filii Aristomachi, filii Cleodatis, filii Hylli, filii Herculis.

31.

Ante Archelaum regnat Perdickas, annos, ut quidem Nicomedes Acanthius ait, unum et quadraginta : Theopompus vero ait quinque et triginta, Anaximenes, quadraginta : Hieronymus, octo et viginti : Marsyas vero et Philochorus, tres et viginti.

32.

Argæus ... De hoc Theopompus in primo Rerum Philippicarum dicit : « Angelaum vocant et Argæum, et Pausaniam. »

34.

Stephanus : Μόκαρσος, Θράκης χωρίον· Θεόπομπος πρῶτον Φιλιππικῶν.

35.

Cicero De off. II, 11 : *Itaque propter æquabilem prædæ partitionem et Bardylis Illyrius latro, de quod est apud Theopompum, magnas opes habuit.* V. Diodor. XVI, 4, Justin. VII, 6. Melius fortasse hæc referuntur ad librum secundum.

36.

Stephanus B. : Χάλκη ... λέγεται καὶ πληθυντικῶς Χάλκαι· Θεόπομπος πρῶτον Φιλιππικῶν, καὶ τρίτον· « Ἐτι συνεπολέμησεν ὀρμώμενος ἐκ Χαλκῶν τῆς Λαρισσαίας. »

Cf. Justin. VII, 6, 7 : *Post hos bello in Illyris translato multa millia hostium cædit : urbem nobilissimam Larissam capit. Hinc Thessaliam non prædæ cupiditate, sed quod exercitui suo robur Thessalorum equitum adjungere gestiebat, nil minus quam bellum metuentem improvisus expugnat.* Sic vulgata, quam explicare studuerunt viri docti. Verum quum antiquissimi codices (v. Dübneri editionem) pro *Larissam* exhibeant *Larisseam* vel *Larissæam*, ac pro *hinc* legant *hic in* vel *hinc in*; ex Theopompo restituendum puto : *urbem (nobilissimam) Larissæam capit Chalcen : Thessaliam non prædæ cupiditate, etc.*

37.

Harpocrat. : Κινέας ... ὠμολόγηται καὶ παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς, ὅτι Κινέας εἰς ἣν τῶν προειρημένων Φιλιππῶν τὰ Θεσσαλῶν πράγματα, καὶ μάλιστα Θεόπομπος ἐν πρῶτῃ, ἅμα καὶ διεξεργασμένῃ τὰ ἐπὶ τὸν ἄνδρα.

38.

Stephanus : Ἀλλάντη, πόλις Μακεδονίας καὶ Ἀρκα-

34.

Mocarsus, Thraciæ castellum.

36.

Chalce.... Dicitur etiam plurali Chalceæ. Theopompus Philippicorum primo et tertio : « Adhuc bellum una gessit profectus ex Chalcis quæ urbs erat regionis Larissææ. »

37.

Cineas... Cineas inter eos qui Philippo libertatem Thessaliæ prodiderunt unus fuit ; quod cum historicorum consensu receptum, tum præcipue Theopompi, qui res illius libro primo persequitur.

38.

Allante, urbs Macedoniæ et Arcadiæ. Sed Theopompus libro primo Philippicorum eam Allantium appellavit.

39.

At nunc, quod (de sua ætate loquens) Theopompus ait Philippicorum libro primo, nemo est, etiam ex his qui modicas opes possident, quin sumtuosam sibi apponi mensam curet, et coquos et magnum aliorum sibi ministrantium numerum alat, et singulis diebus majores sumtus faciat, quam olim festis diebus ad sacrificia impendebantur.

δίας· Θεόπομπος δ' ἐν πρῶτῳ Φιλιππικῶν Ἀλλάντιον αὐτὴν εἶπε.

39.

Athenæus VI extr. : Νῦν δὲ, ὡς δὲ Θεόπομπος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Φιλιππικῶν, οὐδείς ἐστι καὶ τῶν μετρίως εὐπορουμένων, ὅστις οὐ πολυτελεῖ· μὲν τράπεζαν παρατίθεται, μαγείρους δὲ καὶ θεραπεῖαν ἄλλην πολλὴν κέκτηται, καὶ πλείω δαπανᾷ τὰ καθ' ἡμέραν, ἢ πρότερον ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ταῖς θυσίαις ἀνῆλθσκον.

40.

Suidas : Λόγον ἔχειν ἀντὶ τοῦ φροντίζειν, Θεόπομπος Φιλ. α'. Eadem habent sine libri notitia Photius et Grammaticus Seguerianus editus a Bekkero in Anecd. Gr. p. 107.

LIBER II.

41.

Athenæus X, p. 443 A, B, C : Ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ τῶν Φιλιππικῶν, « Ἰλλύριοι, φησὶ, δεῖπνοῦσι καθήμενοι καὶ πίνουσιν· ἄγουσι δὲ καὶ τὰς γυναῖκας εἰς τὰς συνουσίας, καὶ καλὸν αὐταῖς προπίνειν οἷς ἂν τύχῃσι τῶν παρόντων. Ἐκ δὲ τῶν συμποσίων αὐταὶ τοὺς ἄνδρας ἀπάγουσι· καὶ κακόβιοι δὲ πάντες εἰσὶ, καὶ ζώννυνται τὰς κοιλίας ζώναις πλατεταῖς, ὅταν πίνωσι. Καὶ τοῦτο μὲν πρῶτον μετρίως ποιοῦσιν· ἐπειδὴν δὲ σφοδρότερον πίνωσι, μᾶλλον αἰεὶ συναγοῦσι τὴν ζώνην. Ἀρῖαίσι δὲ, φησὶ, κέκτηνται προσπελατῶν, ὡσπερ Εἰλιότων, τριάκοντα μυριάδας· καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν μεθύουσι καὶ ποιοῦνται συνουσίας, καὶ διάκεινται πρὸς ἐδωδὴν καὶ πόσιν ἀκρατέστερον. Διὸ καὶ Κελτοὶ πολεμοῦντες αὐτοῖς, καὶ εἰδότες αὐτῶν τὴν ἀκρασίαν, παρήγγειλαν ἅπασιν τοῖς στρατιώταις δεῖπνον ὡς λαμπρότατον παρασκευάσαντας κατὰ σκηνὴν, ἐμβαλεῖν εἰς τὰ σιτία πᾶσαν τινὰ φαρμακώδη, δυναμένην δια-

40.

Λόγον ἔχειν : *Rationem habere*, pro *curare*. Theopompus Philippicorum libro primo.

LIBER II.

41.

Secundo vero Philippicorum (Theopompus) hæc scribit : « Illyrii cœnant potantque sedentes. Adhibent vero in convivia etiam uxores : quibus decorum habetur, propinare cuiusque voluerint e convivis. Domumque abducunt illæ maritos e comotationibus. Ceterum aspero tenuique victu utuntur omnes : quumque bibunt, cingunt ventrem latis cingulis : idque primum modice faciunt ; quum vero largius bibunt, arctius identidem adstringunt cingulum. Ardiaei vero, ait idem, habent clientum, quasi Helotum, triginta myriadas. Quotidie vero inebriantur, et convivia agunt, et comensationibus comotationibusque intemperantius indulgent. Quare etiam Galli bellum eis facientes, quum non ignorarent illorum intemperantiam, milites jusserunt omnes cœnam in tentoriis adparare quam lautissimam possent, cibisque injicere herbam

κόπτειν τὰς κοιλίας καὶ διακαθαίρειν· γενομένου δὲ τούτου, οἱ μὲν αὐτῶν καταληφθέντες ὑπὸ τῶν Κελτῶν ἀπώλοντο· οἱ δὲ καὶ εἰς τοὺς ποταμοὺς ἐβρέψαν ἑαυτοὺς, ἀκράτορες τῶν γαστέρων γενομένοι.» Casaubonus et Schweighæuser. legendum censent Ἀρδιαῖοι pro Ἀριζαῖοι, Strabonis loco (VII, p. 485), ubi Ἀρδιαῖοι inter gentes Illyricas referuntur, adducti. Idem tamen Ἀρδιαῖοι apud Polybium II, p. 99, audiunt. Partem hujus loci idem Athenæus VI, p. 271, exhibet: Ἐτι Θεόπομπος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Φιλιππικῶν, Ἀρκαδίους φησὶ κεκτῆσθαι προσπελατῶν ὡσπερ Εἰλωτῶν τριάκοντα μυριάδας, ubi item cum Casaubono legendum est Ἀρδιαίους. Ceterum cf. Ælian. V. H. III, 15, qui sua ex eodem Theopompo sumsisse videtur.

42.

Stephanus: Ἀκυλίνα, πόλις Ἰλλυρικῆ· Θεόπομπος.

43.

Athenæus XI, p. 476, D, E: Τοὺς δὲ Παιόνων βασιλεῖς φησὶ Θεόπομπος ἐν δευτέρᾳ Φιλιππικῶν, τῶν βοῶν τῶν παρ' αὐτοῖς γενομένων μεγάλα κέρατα φούντων, ὡς χωρεῖν τρεῖς καὶ τέτταρας χόας, ἐκπώματα ποιεῖν ἐξ αὐτῶν, τὰ χεῖλη περιαργυροῦντας καὶ χρυσοῦντας. Cf. Athenæus XI, p. 468, D: Περὶ δὲ τὴν Μολοσσίδα εἰ βόες ἱστοροῦνται ὑπερφυῆ τὰ κέρατα ἔχειν· περὶ ὧν τῆς κατασκευῆς Θεόπομπος ἱστορεῖ.

44.

Stephanus: Ἀγρίαί ἀρσενικῶς, ἔθνος Παιονίας μεταξὺ Λίμου καὶ Ῥοδόπης· ... λέγονται καὶ Ἀγρίαῖοι τετρασυλλάβως, καὶ Ἀγριεῖς, ὡς Θεόπομπος.

45.

Harpocrat.: Νέων... περὶ τῆς πρὸς Φίλιππον τού-

του φίλιας Θεόπομπος ἐν δευτέρᾳ Φιλιππικῶν ἱστορεῖ. V. Demosth. Or. pro Corou. p. 324.

46.

Suidas: Φρουρήσεις ἐν Ναυπάκτῳ ... ἐνιοὶ δὲ οἱ Φίλιππος ἐλὼν Ναύπακτον Ἀγχιῶν γνώμη τοὺς φρουροὺς αὐτῆς ἀπέκτεινε πάντας· ἱστορεῖ δὲ τοῦτο καὶ Θεόπομπος ἐν δευτέρῳ.

LIBER III.

47.

Harpocrat.: Ἰεραξ ... οἱ Ἰεραξ εἷς ἦν τῶν ὑπὸ Ἀμφιπολιτῶν πεμφθέντων πρέσβειων Ἀθήναζε, βουλομένων αὐτῶν Ἀθηναίους παραδοῦναι καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν, εἶρηκε Θεόπομπος ἐν τρίτῳ Φιλιππικῶν. Cf. Demosthen. Olynth. I, p. 4, Justin. VII, 6.

48.

Stephanus: Ζειρινία, πόλις Θράκης· Θεόπομπος Φιλιππικῶν γ'.

Harpocrat.: Δάτος, πόλις ἐστὶ Θράκης σφόδρα εὐδαίμων· ἀπὸ ταύτης γούν ἐλέγετό τις καὶ παροιμία, Δάτος ἀγαθῶν· ... ἀπαξ δ' ἀββενικῶς τὸν Δάτον Θεόπομπος τρίτῃ Φιλιππικῶν.

Eadem Apostolius Cent. VI, 74: Δάτος ἀγαθῶν ἐπὶ εὐδαιμονούντων· ἡ γὰρ Δάτος πόλις ἦν ἐπὶ Θράκης, σφόδρα εὐδαίμων· δεδηλώκατον δὲ περὶ αὐτῆς Θεόπομπος ἐν γ' Φιλιππικῶν καὶ Ἐφορος ἐν τετάρτῳ.

49.

Harpocrat.: Πανδοσία... περὶ τῆς ἀλώσεως τῶν ἐν Κασσωπείᾳ πόλεων, ὧν ἐστὶ καὶ Πανδοσία, Θεόπομπος ἐν τρίτῃ ἱστορήκεν.

quamdam medicatam, quæ vim haberet incidendi alvum et perurgandi. Quo facto, alii ex illis deprehensi a Gallis interfecti sunt, alii vero ipsi se in flumina projecerunt, quum alvi dolorem ferre non possent. »

42.

Aquilina, urbs Illyrica, cujus Theopompus meminit.

43.

Pæonum reges scribit Theopompus secundo libro Philippicorum, quum bobus, quos alit illorum regio, tam ampla sint cornua, ut tres aut quattuor capiant congios, pocula ex illis conficere, quorum labia argento aut auro obducant.

Circa Molossidem inusitatae magnitudinis cornua habere boves narrantur; e quibus quo pacto pocula conficiantur, Theopompus narrat.

44.

Agriæ, masculino genere, gens est Pæoniæ inter Hæmum et Rhodopen. Vocantur etiam quattuor syllabis Agriai, et Agrienses apud Theopompum.

45.

Neon. ... Neonis cum Philippo amicitiam Theopompus in secundo Rerum Philippicarum memorie prodit.

46.

Naupacti excubabis. ... Quidam dicunt, Philippum, capto Naupacto, ex Achæorum sententia præsidarios omnes occidisse. Historiam hanc narrat etiam Theopompus libro secundo.

LIBER III.

47.

Hierax. ... Hierax e legatis unus fuit qui ab Amphipolis missi Athenas, urbem agrosque in Atheniensium ditionem dedituri veniebant, teste Theopompo in tertio Philippicorum.

48.

Zerinia, urbs Thraciæ, apud Theopompum libro tertio Philippicorum.

Datus, urbs Thraciæ valde opulenta, unde proverbium deductum: *Datus bonorum*. ... Semel autem τὸν Δάτον genere masculino Theopompus dicit libro tertio de Rebus gestis Philippi, de illa urbe loquens.

49.

Pandosia. ... Expugnationis urbium Cassopiæ, quarum una fuit Pandosia, Theopompus meminit libro tertio.

50.

Stephanus: Χάλκη ... Ἐπι συνεπολέμησεν ὀρμώμενος ἐκ Χαλκῶν τῆς Λαρισαίας. Cf. fr. 36.

51.

Hesychius: Ἰππάκη· Σκυθικὸν βρώμα ἐξ ἵππου γάλακτος· οἱ δὲ, ὄξύγαλα ἵππειον, ᾧ χρῶνται Σκύθαι· πίνεται δὲ καὶ ἐσθίεται πηγνύμενον, ὡς Θεόπομπος ἐν τρίτῳ αὐτοῦ λόγῳ. Conf. HSteph. Thes. s. v.

52.

Scholiasies Apollon. Rh. IV, v. 272: Σι-σόγγωσις, Αἰγύπτου πάσης βασιλεὺς μετὰ Ὀρον τὸν Ἰσιδος καὶ Ὀσιρίδος παῖδα... Ἀκριβέστερον δὲ ἐστὶ τὰ περὶ αὐτοῦ παρὰ Ἡροδότῳ (II, 104)· Θεόπομπος δ' ἐν τρίτῳ Σέσωστριν αὐτὸν καλεῖ.

53.

Stephanus: Θάψακος, πόλις Συρίας πρὸς τῷ Εὐφράτῃ. Θεόπομπος ἐν Φιλιππικῶν τρίτῳ.

LIBER IV.

54.

Athenæus XII, p. 527, A: Περὶ δὲ Θεσσαλῶν λέγων ἐν τῇ τετάρτῃ φησὶν ὅτι ζῶσιν οἱ μὲν σὺν ταῖς ὀρχηστρίσι καὶ ταῖς αὐλητρίσι διατρίθοντες, οἱ δ' ἐν κύβοις καὶ πότοις καὶ ταῖς τοιαύταις ἀκολασίαις διημερεύοντες, καὶ μᾶλλον σπουδάουσι, ὅπως ὄψων παντοδαπῶν τὰς τραπέζας παραθήσονται πλήρεις, ἢ τὸν αὐτῶν βίον ὅπως παρασχησονται κεκοσμημένον· Φαρσαλῖοι δὲ πάντων, φησὶν, ἀνθρώπων εἰσὶν ἀργότατοι καὶ πολυτελέστατοι.

50.

Chalce. ... « Adhuc bellum gessit profectus ex Chalceis Larissææ. »

51.

Ἰππάκη, cibus Scythicus ex lacte equino; alii expli- cant lac equinum acidum, quo Scythæ utuntur; bibitur et compactum editur, ut Theopompus libro tertio.

52.

Sesonchosis, totius Ægypti rex post Horum, Isidis et Osiridis filium... Accuratiore de eo tradit Herodotus. Theopompus libro tertio eum appellat Sesostrin.

53.

Thapsacus, oppidum Syriæ ad Euphratem, de quo Theopompus libro tertio Philippicorum.

LIBER IV.

54.

De Thessalis vero loquens (Theopompus) libro quarto: « Vivunt illi, ait, cum saltatricibus et tibicinis tempus terentes: alii totos dies talis ludendo, potando, et alia ejusmodi petulantia traducunt, magis solliciti ut omnifariis obsoniis repletas mensas adponant, quam ut vitam ostendant honeste compositam. Pharsalii vero, inquit, omnium hominum sunt ignavissimi et in faciendo sumtu profusissimi. »

55.

Eion. ... Theopompus libro quarto Historiarum scribit,

55.

Harpocrat.: Ἰίων... Θεόπομπος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ φησὶν, ὡς Ἀθηναῖοι ἐκβαλόντες ἐξ Ἰϊόνος Ἀμφιπολίτας κατέσκαψαν τὸ χωρίον.

56.

Idem: Ἀλόννησος, νησιῶδες ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει· ... μνημονεύει δὲ τῆς ἀμφοισθητικῆς τῆς περὶ Ἀλόννησου καὶ Θεόπομπος ἐν τετάρτῳ.

LIBER V.

57.

Athenæus IV, p. 157, D, E: Θεόπομπος οὖν ἐν πέμπτῳ Φιλιππικῶν φησὶ, « Τὸ γὰρ ἐσθίειν πολλὰ καὶ κρέα φαγεῖν τοὺς μὲν λογισμοὺς ἐξαιρεῖ καὶ τὰς ψυχὰς ποιεῖται βραδυτέρας, ὀργῆς δὲ καὶ σκληρότητος καὶ πολλῆς σκαϊότητος ἐμπέπλησι. »

Theopompi verba affert etiam Eustathius ad Hom. p. 1724, non addito tamen libri numero.

58.

Stephanus: Ἀμφαναί, πόλις Δωρικῆ... Θεόπομπος Ἀμφαναίαν αὐτὴν καλεῖ ἐν πέμπτῳ Φιλιππικῶν.

59.

Idem: Μάκκαραι, γῶρα ὑπὲρ Φάρσαλον· Θεόπομπος πέμπτῳ Φιλιππικῶν.

60.

Idem: Ὀλυκα, πόλις Μακεδονίας· Θεόπομπος πέμπτῳ Φιλιππικῶν.

61.

Harpocrat.: Παγασαί... ἐπίνειόν εἰσι Φεραίων αἱ Παγασαί, ὡς Θεόπομπος ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν Φιλιππικῶν ὁηλοῖ.

Athenienses, pulsus ex Eione Amphipolitis, oppidum illud solo adæquasse.

56.

Halonnesus, parva est insula in Ægæo mari. Controversiæ de Halonneso meminit etiam Theopompus libro quarto.

LIBER V.

57.

Theopompus in Philippicorum quinto libro ait: « Multum cibum capere, ac præsertim carne multa vesci, rationis judicium eripit, et animos tardiores facit, eosque iracundia et duritia et multa vecordia implet. »

58.

Amphanæ, urbs Dorica. ... Theopompus eam in libro quinto Philippicorum Amphanæam appellat.

59.

Maccaræ, regio super Pharsalum, de qua Theopompus libro quinto Philippicorum.

60.

Olyca, urbs Macedoniae, de qua Theopompus libro quinto Philippicorum.

61.

Pagasæ, navale Phæacorum, ut docet Theopompus in quinto Philippicorum.

LIBER VI.

62.

Harpocrat. : Πύγεια... πόλις ἐστὶ ἐν τῇ Ἰωνίᾳ τὰ Πύγεια, ἣν Θεόπομπος φησὶν ἐν ἕκτῃ λαβεῖν τὸν ὄνομα, ἐπειδὴ τῶν μετ' Ἀγαμέμνονός τινες διὰ νόσον περὶ τὰς πυγὰς ἐνταῦθα κατέμειναν.

Theopompum ob oculos habuisse videtur Strabo XIV, p. 947. Aliam nominis explicationem habent Pompon. Mela I, 17, et Plin. Hist. Nat. V, 29.

63.

Stephanus: Εὐα, πόλις Ἀρκαδίας Θεόπομπος ἕκτω.

64.

Idem : Εὐαίμων, πόλις Ὀρχομενίων Θεόπομπος ἐν ἕκτῳ.

LIBER VIII.

65.

Athenæus XII, p. 526, D, E, F: Καὶ τῶν παρωικεανιῶν δὲ τινὰς φησὶ Θεόπομπος ἐν ὀγδόῃ Φιλιππικῶν ἀβροδιαίτους γενέσθαι. Περὶ δὲ Βυζαντιῶν καὶ Χαλκηδονίων ὁ αὐτὸς φησὶ Θεόπομπος τάδε· « Ἦσαν δὲ οἱ Βυζαντιοὶ καὶ διὰ τὸ δημοκρατεῖσθαι πολὺν ἤδη χρόνον καὶ τὴν πόλιν ἐπ' ἐμπορίου κειμένην ἔχειν καὶ τὸν δῆμον ἅπαντα περὶ τὴν ἀγορὰν καὶ τὸν λιμένα διατρέβειν, ἀκόλαστοι καὶ συνουσιάζειν καὶ πίνειν εἰθισμένοι ἐπὶ τῶν καπηλείων. Καλχηδόνιοι δὲ πρὶν μὲν μετασχεῖν αὐτοῖς τῆς πολιτείας, ἅπαντες ἐν ἐπιτηδεύμασι καὶ βίῳ βελτίονι διετέλουν ὄντες· ἐπεὶ δὲ τῆς δημοκρατίας τῶν Βυζαντιῶν ἐγεύσαντο, διεφθάρησαν εἰς τρυφὴν, καὶ τὸν καθ' ἡμέραν βίον ἐκ σωφρονεστάτων καὶ μετριοτάτων φιλοπόται καὶ πολυτελεῖς γενόμενοι. »

LIBER VI.

62.

Pygela ... urbs Ionie, inde nomen sortita, teste Theopompo libro sexto, quod ibi quidam Agamemnonis socii propter morbum nates infestantem substiterat.

63.

Eua, urbs Arcadie, cujus meminit Theopompus libro sexto.

64.

Euxemon, urbs Orchomeniorum, de qua Theopompus libro sexto.

LIBER VIII.

65.

Etiam Oceani accolarum nonnullos molli vitæ generi deditos fuisse, scribit Theopompus libro octavo Philippicorum. De Byzantiis vero et Chalcedoniis hæc scribit idem Theopompus : « Erant autem Byzantii, cum ob popularem statum, qui per longum jam tempus in illorum civitate abstinerat, tum quod situs urbis ad mercatorem esset opportunus, quodque universus populus in foro et in portu constanter versaretur, libidinosi et ad comessandum computandumque in cauponis adsueti. Chalcedonii vero,

66.

Diogenes Laert. I, 11, 2, p. 86 ed. Hübner. : Τούτον (τὸν Φερεκύδην) φησὶ Θεόπομπος πρῶτον περὶ φύσεως καὶ θεῶν Ἑλλήσι γράψαι. Πολλὰ δὲ καὶ θαυμάσια λέγεται περὶ αὐτοῦ. Καὶ γὰρ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς Σάμου περιπατοῦντα καὶ ναῦν οὐριόδρομοῦσαν ἰδόντα, εἶπεν ὡς μετ' οὐ πολὺ καταδύσεται· καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ καταδῦναι. Καὶ ἀνιμηθέντος ἐκ φρέατος ὕδατος πίνοντα προεῖπεν ὡς εἰς τρίτην ἡμέραν ἔσοιτο σεισμός· καὶ γινέσθαι. Ἀνιόντα τε εἰς Ὀλυμπίαν ἐς Μεσσήνην, τῷ ξένῳ Περιλάῳ συμβουλεύσαι μετοικῆσαι μετὰ τῶν οἰκείων, καὶ τὸν μὴ πεισθῆναι· Μεσσήνην δὲ ἐαλιωκίνας. Καὶ Λακεδαιμονίους εἶπεν, μήτε χρυσὸν τιμᾶν μήτε ἄργυρον, ὡς φησὶ Θεόπομπος ἐν τοῖς Θαυμασίοις· προστάζει δὲ αὐτῷ ὄναρ τοῦτο τὸν Ἡρακλέα· ὃν καὶ τῆς αὐτῆς νυκτὸς τοῖς βασιλεῦσι κελύσαι Φερεκύδῃ πείθεσθαι.

Eadem fere habet Apollon. Dyscolus Histor. commentit. c. 5. Porphyrius autem in Euseb. Præpar. evang. X, 3, p. 464, dicit hæc a Theopompo mala fraude ad Pherecydem relata esse, quo furtum celaret in Androne Ephesio commissum, quare etiam locorum nomina mutavisset. Nam ex narratione Andronis Pythagoram, non Pherecydem; submersionem navis non Sami, sed Megaræ in Sicilia; terræ motum non in Syro (hanc insulam nominat Apollonius l. l.), sed Metaponti; expugnationem non Messenes, sed Sybaris prædixisse.

67.

Clemens Alexandr. Strom. I, p. 352 Potter. : Πυθαγόρας μὲν οὖν Μνησάρχου, Σάμιος, ὡς φησὶν

priusquam illorum reipublicæ fuissent participes, universi constanter melioribus institutis et honestiore vita usi erant: postquam vero popularem Byzantium statum gustarunt, in luxuriam corrupti sunt, in quotidiana etiam vita ex moderatissimis et temperantissimis bibaces facti et sumtuosi. »

66.

Pherecydem Theopompus asserit Græcis primum omnium de natura et de diis scripsisse. Plurima de illo et stupenda memorantur. Deambulanti enim apud litus Sami, quum intuitus fuisset navem plenis velis currentem, prædixisse, post paulum eam undis mersum iri atque ut dixerat, se inspectante contigisse. Haustam rursus aquam ex puteo quum biberet, post diem tertium terræ motum futurum prædixisse: atque ita factum esse. Quum Olympiam proficiscens Messenam venisset, Perilao hospiti suasisse eum, ut cum tota familia emigraret: neglexisse illum; Messenamque paulo post captam ab hostibus fuisse. Lacedæmoniis solitum eum dicere, neque aurum neque argentum honorandum, ut Theopompus in Mirabilibus scribit. Præcepisse hoc sibi in somnis Herculem: quem eadem quoque nocte regibus, Pherecydi ut obtemperarent, jussisse.

67.

Pythagoras autem, Mnæsarchi filius, Samius quidem

Ἰππόβοτος· ὡς δ' Ἀριστόξενος ἐν τῷ Πυθαγόρου βίῳ καὶ Ἀρίσταρχος καὶ Θεόπομπος, Τυρρηνὸς ἦν.

68.

Athenæus V, p. 213, F: Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τύραννον αὐτὸν ἀναδείξας ὁ φιλόσοφος (Athenio peripateticus) καὶ τὸ τῶν Πυθαγορικῶν ἀναδείξας δόγμα περὶ τῆς ἐπιβουλῆς καὶ τί ἐβούλετο αὐτοῖς ἢ φιλοσοφία, ἦν ὁ καλὸς Πυθαγόρας εἰσηγήσατο, καθάπερ ἱστορήσῃ Θεόπομπος ἐν ὀγδοῇ Φιλιππικῶν καὶ Ἑρμιππος ὁ Καλλιμάχειος· εὐθέως καὶ οὗτος τοὺς μὲν εὖ φρονούντας τῶν πολιτῶν — παρὰ τὰ Ἀριστοτελεῖς καὶ Θεοφράστου δόγματα· ὡς ἀληθῆ εἶναι τὴν παροιμίαν τὴν λέγουσαν, μὴ παιδί μάχαιραν — ἐκποδῶν εὐθὺς ἐποιήσατο, φύλακας δ' ἐπὶ τὰς πύλας κατέστησεν, ὡς νύκτωρ πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων εὐλαθευμένους τὸ μέλλον διὰ τῶν τειχῶν αὐτοὺς καθιμῆσαντας φεύγειν.

Quum talem contra Pythagoreorum philosophiam Theopompus animum prodat, dubitaveris num recte Heerenius (Novi Comm. Soc. Gæting. XV, p. 228) ea, quæ in ejus laudem a Justinio XX, 4 proferuntur, a Theopompo mutuata esse dicat. Contra vero similiter statuit Wichersius Theopompum fuisse inter eos, qui teste Diogene Laertio (VIII, p. 223) tradidissent Crotoniatas nonnullos domum Milonis, in qua erat Pythagoras, incendisse, metuentes ne tyrannide opprimerentur.

69.

Apollonius Dysc. Hist. Comm. c. 1: Βόλου Ἐπιμενίδης ὁ Κρής λέγεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν τοῦ πατρὸς ἀποσταλεῖς εἰς ἀγρὸν, πρόβατον ἀγαγεῖν εἰς τὴν πόλιν, καταλαβούσης αὐτὸν νυκτὸς, πηραλλάξαι τῆς τρίβου· καὶ κατακοιμηθῆναι ἔτη ἑπτὰ καὶ πενήκοντα· καθάπερ ἄλλοι τε πολλοὶ εἰρήκασιν, ἔτι καὶ Θεόπομπος· ἐν ταῖς Ἱστορίαις, ἐπιτρέχων τὰ κατὰ τόπους θαυμασία. Ἐπειτα συμβῆναι ἐν τῷ με-

ταξῷ χρόνῳ, τοὺς μὲν οἰκείους τοῦ Ἐπιμενίδου ἀποθανεῖν· αὐτὸν δὲ ἐγερθέντα ἐκ τοῦ ὕπνου, ζητεῖν ἐφ' ὃ ἀπεστάλη πρόβατον· μὴ εὐρόντα δὲ, πορεύεσθ' εἰς τὸν ἀγρὸν· ὑπελάμβανε δὲ ἐγγιγῆσθαι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἥπερ ἐδόξεν κεκοιμηθῆσθαι· καὶ καταλαβὼν τὸν ἀγρὸν πεπραμένον, καὶ τὴν σκευὴν ἠλλαγμένην, ἀπαίρειν εἰς τὴν πόλιν· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείθεν πάντα ἔγνω· ἐν οἷς καὶ τὰ περὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἀφανῆς ἐγένετο· λέγουσι δὲ οἱ Κρήτες, ὡς φησι Θεόπομπος, ἔτη βιώσαντα αὐτὸν ἑκατὸν πενήκοντα ἀποθανεῖν· λέγεται δὲ περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα παραδόξα.

Eadem fere tradit Diog. Laert. in Epimenide init., dissentit autem ab Apollonio in nomine patris. Dicit enim: Ἐπιμενίδης, καθά φησι Θεόπομπος καὶ ἄλλοι συγνοί, πατρὸς μὲν ἦν Φαιστίου, οἱ δὲ Δωισιάδου, οἱ δὲ Ἀγχεσάρχου. Sed quum plures de Epimenide scriptores ante oculos habuerit, Theopompum cum alio quodam auctore confundisse videtur. De somni tempore cum Apollonio præter Laertium facit Plinius VII, 52. Itaque in Valerio Max. VII, 13, in Append. Vat. Cent. III, 97, ubi sic: Ἐβίω δὲ οὗτος, ὡς φησιν ὁ Θεόπομπος, ἔτη ἑκατὸν πενήκοντα καὶ ἑπτὰ, ἄπερ ἑπτὰ ἑκαθεύδησεν, Meursius restituit ἄπερ ἑπτὰ καὶ πενήκοντα. Minus probanda est Wichersii sententia, qui, quum Diogenes Epimenidem ex Cretensium sententia obiisse dicat ætatis anno ducentesimo nonagesimo nono, in Apollonio scribendum putat: λέγουσι μὲν οἱ Κρήτες ἔτη βιώσαντα αὐτὸν ἑνὸς δέοντος [debebat δέοντα] τριακόσια ἀποθανεῖν, ὡς δὲ φησι Θεόπομπος, ἐβίω ἑκατὸν πενήκοντα καὶ ἑπτὰ. Postrema quidem, καὶ ἑπτὰ, apud Apollonium facile poterant intercidere. In reliquis vero nil mutaverim, quum eadem habeat Plin. VII, 48, 52, atque Laertius non ex solo Theopompo hauserit, nec omnino de hac re inter vett. scriptt. conveniat.

erat, ut dicit Hippobotus: ut autem dicit Aristoxenus in Vita Pythagoræ, et Aristarchus et Theopompus, erat Tuscus.

68.

Diebus haud multis post tyrannidem occupans philosophus (Athenio Peripateticus), ac Pythagoreorum decretum de insidiis quam vim habeat ostendens, et quorsum tetenderit illis philosophia ea, quam præclarus introducerat Pythagoras, quemadmodum Theopompus docuit oclavo libro Rerum Philippicarum, et Hermippus Callimachi discipulus; continuo hic quoque, quicumque bene animati erant ex civibus — contra Aristotelis et Theophrasti præcepta; ut veritatem agnoscas proverbii, *Ne gladium puero!* — recta e medio sustulit, custodes vero ad portas locavit. Quo factum, ut Atheniensium multi imminens metuentes periculum, noctu per muros foris se demittentes profugerent.

69.

Epimenidem, Boli filium, Cretensem, tradunt a patre et a fratribus patris in agrum missum, ut ovem in urbem ageret, superveniente nocte a via devertisse et dormisse quinquaginta septem annos, ut alii multi dixerunt et Theopompus in Historiis, ubi singulorum locorum mirabilia persequitur. Deinde, hoc temporis intervallo, accidisse ut omnes ejus propinqui morerentur; ipsum vero somno expergefatum, quævisse ad quamnam ovem querendam missus esset: qua non inventa, in agrum reversum esse. Opinabatur enim, se eodem die expergefatum esse, quo somno captus esse sibi visus est. Atque quum agrum reperisset venditum et instrumenta mutata, in urbem se contulit: domum autem ingressus totam rem hic cognovit et tempore quoque, quo absens fuerat. Auctore Theopompo Cretenses tradunt, eum, centum quinquaginta (septem) annis peractis, mortuum esse. Narrantur de hoc viro etiam alia non minus mirabilia.

70.

Diogenes Laert. lib. I, 10, 11, de Epimenide: Θεόπομπος δ' ἐν τοῖς Θαυμασίοις, κατασκευάζοντος αὐτοῦ (Ἐπιμενίδου) τὸ τῶν Νυμφῶν ἱερὸν, βραγῆναι φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ: « Ἐπιμενίδη, μὴ Νυμφῶν, ἀλλὰ Διός. » Κρησὶ τε προειπεῖν τὴν Λακεδαιμονίων ἦσαν ὑπὸ Ἀρχαδῶν, καθάπερ προεῖρηται· καὶ δὴ καὶ ἐλήφθησαν πρὸς Ὀρχομενῶ. Γηράσαι τε ἐν τσσαύταις ἡμέραις αὐτὸν ὅσαπερ ἔτι κατεκοιμήθη· καὶ γὰρ τοῦτό φησι Θεόπομπος.

71.

Diogenes Laert. Proœm. p. 2: Ἀριστοτέλης δ' ἐν πρώτῳ περὶ φιλοσοφίας καὶ πρεσβυτέρους εἶναι (Magos) τῶν Αἰγυπτίων, καὶ δύο κατ' αὐτοὺς εἶναι ἀρχὰς, ἀγαθὸν δαίμονα, καὶ κακὸν δαίμονα· καὶ τῷ μὲν ὄνομα εἶναι Ζεὺς καὶ Ὀρομάσδης, τῷ δὲ Ἄδης καὶ Ἄρειμάνιος. Φησὶ δὲ τοῦτο καὶ Ἐρμιππος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Μάγων, καὶ Εὐδόξος ἐν τῇ Περιόδῳ, καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ ὁγδόῃ τῶν Φιλιππικῶν· ὅς καὶ ἀναβιώσασθαι κατὰ τοὺς Μάγους φησὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἔσσεσθαι ἀθανάτους, καὶ τὰ ὄντα ταῖς αὐτῶν ἐπικλήσεσι διαμνεῖν.

De hac re citat Theopompum etiam Aeneas Gazæus Dial. de animi immort. p. 77: Ὁ δὲ Ζωροάστρης προλέγει, ὡς ἔσται ποτὲ γήρως, ἐν ᾧ πάντων νεκρῶν ἀνάστασις ἔσται· οἷδεν ὁ Θεόπομπος.

72.

Plutarch. De Is. et Os. p. 370: Θεόπομπος δὲ φησὶ κατὰ τοὺς μάγους ἀνὰ μέρος τρισχίλια ἔτη τὸν μὲν κρατεῖν, τὸν δὲ κρατεῖσθαι τῶν θεῶν, ἀλλὰ δὲ τρισχίλια μάχεσθαι καὶ πολεμεῖν, καὶ ἀναλύειν τὰ τοῦ ἑτέρου τὸν ἕτερον· τέλος δὲ ἀπολείπεσθαι τὸν Ἄδην, καὶ τοὺς μὲν ἀνθρώπους εὐδαίμονας ἔσσεσθαι, μῆτε τροφῆς δεομένους, μῆτε σκιάν ποιούντας· τὸν δὲ ταῦτα μη-

γανησάμενον θεὸν, ἤρμεῖν καὶ ἀναπαύεσθαι γήρως, καθὼς μὲν οὐ πολὺν τῷ θεῷ, ὅσπερ ἀνθρώπῳ κοιμωμένῳ μέτρον.

73.

Photius Lex.: Ζωπύρου τάλαντα ... τοῦτόν φησι Θεόπομπος ἐν τῇ ὁγδόῃ τῶν περὶ Φίλιππον, Πέργην ὄντα ὑπὸ φιλοσιμίας χαριζόμενον βασιλεῖ μαστιγώσαντα ἑαυτὸν, καὶ τῆς βίβδος καὶ τῶν ὄτων ἀποστερήσαντα, εἰσελθεῖν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ πιστευθέντα διὰ ταύτην τὴν κακουσίαν καταλαβεῖν τὴν πόλιν· ἐκ μεταφορᾶς οὖν εἶπε τάλαντα καὶ ζυγά, οἰονεῖ ἔργα καὶ πράξεις.

Cf. Herodot. III, 154; Justin. I, 10. Etiam illa quæ laudatum Herodoti locum præcedunt, de prodigioso partu mulæ, quo facto Zopyrus Babylonis expugnationem prædixit, a Theopompo h. l. narrata esse apte suspicatur Wichers.

74.

Athenæus II, p. 45, C: Ἡλιόδωρος δὲ φησὶ τὸν Ἐπιφανῆ Ἀντίοχον ... τὴν κρήνην τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ κεράσαι οἴνω· καθάπερ καὶ τὸν Φρύγα Μίδα φησὶ Θεόπομπος, ὅτε ελεῖν τὸν Σειληγὸν ὑπὸ μέθης ἤμειλυσεν.

75.

Servius ad Virgil. Ecl. VI, v. 13: *Sane hoc de Sileno non dicitur fictum a Virgilio, sed a Theopompo translatum. Is enim apprehensum Silenum a Midæ regis pastoribus dicit, crapula madentem, et ex ea soporatum: illos dolo aggressos dormientem vinxisse, postea vinculis sponte labentibus liberatum, de rebus naturalibus et antiquis Midæ interroganti respondisse.*

76.

Ælianus V. H. III, 18: Περιηγεῖται τινα Θεόπομπος συνουσίαν Μίδα τοῦ Φρυγῶς καὶ Σειληγοῦ.

70.

Theopompus autem in Mirabilibus refert, quum Nympharum templum exædificaret, vocem e caelo lapsam: « Epimenides, non Nymphis, sed Jovi dedicato. » Creten-sibus item eum prædixisse Lacedæmonios devictum iri ab Arcadibus, sicut jam commemoravimus; atque sane devicti sunt ad Orchomenum. Senuisse illum intra tot dies quot obdormisset annos, non desunt qui asseverant: hoc enim Theopompus ait.

71.

Ægyptiis vero antiquiores esse Magos Aristoteles auctor est in primo de Philosophia libro, duoque secundum illos esse principia, bonum dæmonem et malum: alterum ex his Jovem et Oromasden, alterum Plutonem et Arimanium dicit. Quod Hermippus quoque in primo de Magis ait atque Eudoxus in Periodo et Theopompus octavo Philippiæ libro. Qui et revicturos homines ex Magorum sententia dicit, immortalesque futuros, et universa illorum præcationibus constituta.

72.

Theopompus ait de sententia Magorum vicibus ter uille annorum alterum deorum superare, alterum suc-

cumbere: et per alia tria annorum millia bellum eos inter se gerere, pugnare, et alterum alterius opera demoliri: tandem Plutonem deficere; et tunc homines fore beatos, neque alimento utentes, neque umbram edentes: deum porro ista qui machinetur, quiescere ad aliquid tempus, quod quidem non longum sit deo, sed rectum et mediocre tanquam hominis dormientis.

73.

Zopyri talenta. Theopompus tradit, Zopyrum, qui Persa erat, ambitione regi gratificantem Babylonem ingressum esse, postquam se flagellasset et naso auribusque privasset; atque quum misero hoc statu fidem incolis fecisset, urbem cepisse. Metaphorice igitur dixit talenta et juga tanquam opera et res gestas.

74.

Heliodorus auctor est Antiochum Epiphanem Antiochiæ fontem vino miscuisse: quemadmodum et Phrygium Midam fecisse Theopompus scribit, quum vellet Silenum per ebrietatem capere.

76.

Narrat Theopompus, colloquium quoddam inter Midam Phrygem et Silenum intercessisse. Hic Silenus erat Nym-

Νύμφης δὲ παῖς ὁ Σειληνός οὗτος, θεοῦ μὲν ἀφανέστερος τὴν φύσιν, ἀνθρώπου δὲ κρείττων καὶ θανάτου ἦν. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα ἀλλήλοις διελέχθησαν, καὶ ὑπὲρ τούτων ὁ Σειληνός ἔλεγε πρὸς τὸν Μίδα· τὴν μὲν Εὐρώπην, καὶ τὴν Ἀσίαν, καὶ τὴν Λιβύην νήσους εἶναι, αἱ περιβρεῖν κύκλῳ τὸν Ὀκεανόν. Ἠπειρὸν δὲ μόνην εἶναι ἐκείνην τὴν ἔξω τούτου τοῦ κόσμου. Καὶ τὸ μὲν μέγεθος αὐτῆς ἀπειρὸν διηγείτο· τρέφειν δὲ τὰ ἄλλα ζῷα μεγάλα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους δὲ τῶν ἐνταῦθα διπλασίονας τὸ μέγεθος· καὶ χρόνον ζῆν αὐτοὺς, οὐχ ὅσον ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ ἐκείνον διπλοῦν· καὶ πολλὰς μὲν εἶναι καὶ μεγάλας πόλεις, καὶ βίων ἰδιότητας, καὶ νόμους αὐτοῖς τετάχθαι ἐναντίως κειμένους τοῖς παρ' ἡμῖν νομιζομένοις. Δύο δὲ εἶναι πόλεις ἔλεγε μεγάλας μεγίστας, οὐδὲν δὲ ἀλλήλαις ἰσοκῆναι· καὶ τὴν μὲν ὀνομάζεσθαι Μάχμιον, τὴν δὲ Εὐσεβῆν. Τοὺς μὲν οὖν Εὐσεβεῖς ἐν εἰρήνῃ τε διάγειν καὶ πλοῦτῳ βαθεῖ, καὶ λαμβάνειν τοὺς καρποὺς ἐκ τῆς γῆς χωρὶς ἀρότρων καὶ βοῶν· γεωργεῖν δὲ καὶ σπεῖρειν οὐδὲν αὐτοῖς ἔργον εἶναι. Καὶ διατελοῦσιν ὑγιεῖς καὶ ἄνοσοι, καὶ καταστρέφουσι τὸν ἑαυτῶν βίον γελῶντες εὖ μάλα καὶ ἡδόμενοι. Οὗτοι δὲ ἀναμφιλόγητος εἰσὶ δίκαιοι, ὡς μήτε τοὺς θεοὺς πολλὰκις ἀπαξιοῦν ἐπιφοιτῶν αὐτοῖς. Οἱ δὲ τῆς Μάχμιου πόλεως, μαχιμώτατοι τέ εἰσι καὶ αὐτοὶ, καὶ γίνονται μεθ' ὕπλων, καὶ αἰεὶ πολεμοῦσι, καὶ καταστρέφονται τοὺς ἐμόρους, καὶ παμπόλλων ἔθνων μία πόλις κρατεῖ αὐτῆ. Εἰσὶ δὲ οἱ οἰκῆτορες οὐκ ἐλάττους διακοσίων μυριάδων. Ἀποβλήσκουσι δὲ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον νοσήσαντες, σπάνιον δὲ τοῦτο, ἐπεὶ τὰ γε πολλὰ ἐν τοῖς πολέμοις, ἢ

λίθοις. ἢ ξύλοις παιόμενοι· ἄτρωτοι γὰρ εἰσι σιδήρω· Χρυσοῦ δὲ ἔχουσι καὶ ἀργύρου ἀφθονίαν, ὡς ἀτιμότερον εἶναι παρ' αὐτοῖς τὸν χρυσὸν τοῦ παρ' ἡμῖν σιδήρου. Ἐπιχειρῆσαι δὲ ποτε καὶ διαβῆναι τούτους εἰς τὰςδε τὰς ἡμεδαπὰς νήσους ἔλεγε, καὶ διαπλεύσαντάς γε τὸν Ὀκεανὸν μυριάσι χιλιάσι τῶν ἀνθρώπων, ἕως Ἑπερβορέων ἀρξικέσθαι· καὶ πυθόμενους τῶν παρ' ἡμῖν τούτους εἶναι τοὺς εὐδαιμονεστάτους, καταρρονήσαι ὡς φαύλους καὶ ταπεινῶς πράττοντας, καὶ διὰ ταῦτα ἀτιμάσαι προελθεῖν περαιτέρω. Τὸ δὲ ἐτι θαυμασιώτερον προσετίθει· Μέρωπάς τινας οὕτω καλούμενους ἀνθρώπους οἰκεῖν παρ' αὐτοῖς ἔφη πόλεις πολλὰς καὶ μεγάλας· ἐπ' ἐσχάτῃ δὲ τῆς γῶρας αὐτῶν τόπον εἶναι καὶ ὀνομάζεσθαι Ἄνοστον, εἰσκήναι δὲ χάσματι, κατελιθῆσθαι δὲ οὔτε ὑπὸ σκότους, οὔτε ὑπὸ φωτός, ἀέρα δὲ ἐπικεῖσθαι ἐρυθρήματι μεμιγμένον θολερῷ· δύο δὲ ποταμοὺς περὶ τοῦτον τὸν τόπον εἶναι, καὶ τὸν μὲν Ἠδονῆς καλεῖσθαι, τὸν δὲ Λύπης· καὶ παρ' ἑκάτερον τούτων ἐστέκῃναι δένδρα τὸ μέγεθος πλατάνου μεγάλης· φέρειν δὲ καρποὺς τὰ μὲν περὶ τὸν τῆς Λύπης ποταμὸν, τοιαύτην ἔχοντας τὴν φύσιν· ἐν τῆς αὐτῶν ἀπογεύσῃται, τοσοῦτον ἐκβάλλει δάκρυον, ὥστε κατατῆκεσθαι, πάντα τὸν ἑαυτοῦ βίον τὸν λοιπὸν θρηνοῦντα, καὶ οὕτω τελευτῶν. Τὰ δὲ ἕτερα τὰ παραπεφυκότα τῷ τῆς Ἠδονῆς ποταμῷ, ἀντίπαλον ἐκφέρειν καρπὸν. Ὅς γὰρ ἂν γεύσῃται τούτων, πῶν μὲν ἄλλων τῶν πρότερον ἐπιθυμιῶν παύεται· ἀλλὰ καὶ εἰ τοῦ ἥρα, καὶ αὐτοῦ λαμβάνει λήθην, καὶ γίνεται κατὰ βραχὺ νεώτερος, καὶ τὰς ἡδῆ διελευσάσας ἀναλαμβάνει ὕπνω. Τὸ μὲν γὰρ γῆρας ἀποβρέβρας, ἐπὶ τὴν ἀκμὴν

pha: filius, et deo quidem inferior natura, at homine et morte superior. Multa vero alia sunt inter se colloquuti, tum hac Silenus aliquando M'idae retulit: Europam, Asiam et Libyam insulas esse, quas undique Oceanus circumfulueret. Continentem vero unicum esse illam, quae extra hunc mundum existeret. Et magnitudinem ipsius immensam esse narrabat: alere autem et reliqua animalia grandia, et homines duplo majores iis, qui hanc habitarent: et vivere eos non tantum temporis, quantum nos, sed etiam illud duplum. Et multas quidem esse magnasque civitates, ac vitae peculiare rationes, et leges apud eos plane nostris contrarias esse constitutas. Duas vero urbes esse magnitudine maximas dixit, nihil vero sibi invicem similes: et alteram quidem nominari Bellicosam, alteram Piam. Pios igitur in pace vitam agere et amplissimis divitiis, fructumque ex terra capere, sine ara ris et laboribus, neque solere eos agrum colere, neque serere. Et semper sunt, aiebat ille, etiam a morbis immunes, ac vitam cum morte commutant ridentes prorsus ac letantes. Adeo vero sine controversia justus sunt, ut neque dii dedignentur saepe ad eos accedere. Qui vero Bellicosam urbem incolunt, bellicosissimi ipsi sunt, et nascuntur cum armis, ac bella semper gerunt, finitimosque in suam potestatem redigunt, atque in plurimas gentes haec una civitas imperium tenet. Incola vero ejus non sunt pauciores ducentis myriadibus. Moriantur autem alias quidem aegrotantes, sed tamen raro id accidit, siquidem in

bellis plerumque moriuntur, lapidibus aut fustibus percussis: nam ferro vulnerari nequeunt. Auri argentique maximam possident copiam, ita ut minoris apud ipsos aestimetur aurum, quam apud nos ferrum. Eos vero dicebat quondam etiam in hasce nostras insulas transire conatos, et trajecto Oceano cum mille myriadibus hominum ad Hyperboreos pervenisse: quumque audivissent hos populos inter nostrates esse beatissimos, contempsisse eos tanquam viles, humilique fortuna agentes: et idcirco indignum duxisse progredi ulterius. Quod vero etiam mirabilis, adjecit: Meropes, homines quosdam ita vocatos, habitare apud eos dixit multas magnasque urbes: in extremo autem regionis illorum locum esse et nominari Anostum (*Irremcabilem*), similem voragini, neque vero tenebris illum, neque lumine circumdari, sed aerem ei incumbere obscuro rubore mixtum. Circa eum vero locum duos labi fluvios, et quidem alterum *Voluptatis* vocari, alterum *Tristitiae*: et ad utrumque arborescitas esse magnitudine platani magnae: quae autem ad flumen *Tristitiae* sunt, ferre fructus, tali indole praeditos: si quis eos gustet, tantum emittit lacrimarum, ut contabescat ejulans per universum vitae suae reliquum tempus, et sic moriatur. Alteras vero, fluvio *Voluptatis* adsitas, contrarium ferre fructum: qui enim hunc gustat, ab reliquis pristinis cupiditatibus absistit: sed et si quid amavit, ejus quoque oblivionem capit, paulatimque fit junior, ac superiores aetates, et jam transactas, recipit rursus. Abjecta enim

ὑποστρέφει, εἶτα ἐπὶ τὴν τῶν μειρακίων ἡλικίαν ἀναχωρεῖ, εἶτα παῖς γίνεται, εἶτα βρέφος, καὶ ἐπὶ τούτοις ἐξαναλώθη.

Colloquium illud inter alios retulerunt Dionys. Halic. Vett. Scriptt. Cens. p. 70 et Epist. ad Cn. Pomp. p. 131. A Theone Sophista Prog. c. 2 init. inter alia elegantis fabularum narrationis exempla nominatur etiam παρὰ Θεοπόμπου ἐν τῇ ὁγδόῃ τῶν Φιλιππικῶν ἢ τοῦ Σειληνοῦ.

77.

Clemens Alexandr. Strom. VI, p. 749: Θεόπομπος γράφει « Εἰ μὲν γὰρ ἦν, τὸν κίνδυνον τὸν παρόντα διαφυγόντας, ἀδείως διάγειν τὸν ἐπιλοιπον χρόνον, οὐκ ἂν ἦν θαυμαστὸν φιλοψυχεῖν· νῦν δὲ τσσαῦται κῆρας τῷ βίῳ παραπερύκασιν, ὥστε τὸν ἐν ταῖς μάχαις θάνατον αἰρετώτερον εἶναι δοκεῖν.»

Hæc cum antecedentibus coherere innuit Cic. Tusc. Quæst. I, 48: *Affertur etiam de Sileno fabella quædam; qui quum a Mida captus esset, hoc ei muneris pro sua missione dedisse scribitur: docuisse regem, non nasci homini longe optimum esse; proximum autem, quam primum mori.*

78.

Ammianus Marc. XXII, 9, quum notasset nonnullos urbem Pessinuntem dictam putasse ἀπὸ τοῦ πεσεῖν; alios Ilum Trois filium, Dardaniæ regem, ei nomen dedisse, addit: *Theopompus non Ilum id egisse, sed Midam affirmat, Phrygiæ quondam potentissimum regem.* Cf. Diodor. III, 59.

79.

Apollon. Dysc. c. 10: Θεόπομπος δ' ἐν τοῖς Θαυμαστοῖς, ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν Ὀλυμπίων πολλῶν ἐπιπολαζόντων ἱκτινῶν ἐν τῇ πανηγύρει, καὶ διασυρίζοντων, τὰ διαφερόμενα κρέα τῶν ἱεροθύτων ἀθιγῆ μένειν. Eadem ap. Pausan. V, 14, Ælian. II. A. II, 47, Pseudo-Aristot. De mir. ausc. c. 135.

senectute in robur ipsum revertitur, deinde in adolescentium ætatem redit; tum puer, deinde infans evadit, et postea exstinguitur.

77.

Scribit Theopompus: « Nam si, quum præsens quidem vitassemus periculum, liceret reliquum tempus secure transigere, non esset mirandum si vitæ essemus cupidi: nunc autem vitæ nostræ tot fatalia imminent pericula, ut mortem in prælio oppetere, videatur esse magis optandum.»

79.

Theopompus in Mirabilibus narrat, ludis Olympicis, quamvis multi milvi circumvolent in solemnibus conventibus sibilumque edant, carnem tamen sacrarum hostiarum intactam relinqui.

80.

Amphictyones, consessus quidam fuit Græcus, ad Thermopylas convenire solitus. Nominatus vero est ab Amphictyone Deucalionis filio, quippe qui illos populos,

80.

Harpocr.: Ἀμφικτύονες συνέδριόν τί ἐστιν Ἑλληνικὸν, συναγόμενον ἐν Θερμοπύλαις· ὠνομάσθη δὲ ἦτοι ἀπὸ Ἀμφικτύονος τοῦ Δευκαλίωνος· ὅτι αὐτὸς συνήγαγε τὰ ἔθνη βασιλεύων, ὡς φησι Θεόπομπος ἐν ὁγδόῃ· ταῦτα δὲ ἦν δωδεκά· Ἴωνες, Δωριεῖς, Περραιβοὶ, Βοιωτοὶ, Μάγνητες, Ἀχαιοὶ, Φθιώται, Μηλιεῖς, Δολοπεῖς, Αἰνιᾶνες, Δελφοὶ, Φωκεῖς. Eadem Apost. Cent. III, 4.

LIBER IX.

81.

Schol. Aristoph. Avium v. 962: ... Θεόπομπος δ' ἐν τῇ θ' τῶν Φιλιππικῶν ἄλλα τε πολλὰ περὶ τοῦ Βοιωτοῦ Βάκιδος ἱστορεῖ παράδοξα, καὶ ὅτι ποτὲ τῶν Λακεδαιμονίων μανείσας τὰς γυναῖκας ἐκάθηρην, Ἀπόλλωνος αὐτοῖς τοῦτον καθαρτὴν δόντος. Cf. Schol. ad Pac. v. 1071, et Suidas s. v. Βάκις et Κάβαρσις γυναικῶν.

82.

Priscianus lib. XVIII, p. 1198 ed. Putsch.: Ἀττικὸν περὶ τόσους καὶ περὶ τόσους, Theopompus Phil. IX: « Τὸ μὲν μῆκος περὶ τοὺς τεσσαράκοντα σταδίους.»

83.

Theo Progymn. c. 2, p. 19: Ἔχομεν δὲ καὶ ἐν τῇ ἐνάτῃ Φιλιππικῶν Θεοπόμπου τὰ ἐν Θεσσαλίᾳ Ἰέμπη, ἃ ἐστὶ μὲν μεταξὺ δύο ὄρων μεγάλων, τῆς τε Ὀσσης καὶ τοῦ Ὀλύμπου· φεῖ δὲ δι' αὐτῶν μέσος ὁ Πηγεῖος, εἰς ὃν ἀπικνεῖσιν οἱ κατὰ τὴν Θεσσαλίαν ποταμοὶ συρρέουσι.

84.

Plinius H. N. XXXI, c. 2: *Theopompus in Scotussa lacum esse dicit, qui vulncribus medetur.*

Wichers.: « Eadem ac Plinius e Theopompo retulit Sotion p. 139. Apud Antig. Caryst. c. 157

quum regnaret, ad conventus convocaverit, ut auctores Theopompus libro octavo. Hi autem erant numero duodecim: Iones, Dores, Perrhæbi, Bæoti, Magnetes, Achaii, Phthiotæ, Malienses, Dolopes, Ænians, Delphi, Phocenses.

LIBER IX.

81.

Theopompus nono Philippicorum libro et alia multa de Bæide Bæoto narrat mirabilia, et lustrasse eum ait delirantes Lacedæmoniorum mulieres, quibus Apollo hunc dedisset lustratorem.

82.

« Ad longitudinem quadraginta circiter stadia.»

83.

Habemus et in nono Rerum Philippi apud Theopompum Thessalica Tempe: quæ sunt ipsa quidem inter duos altos montes, Ossam et Olympum. Quorum per media Peneus fluit: in quem omnes Thessalici conflunt Iluvii.

19.

eadem ex Theopompo, ut videtur, commemoravit Callimachus (non vero Theophrastus; nam, capite 145, pro Θεόφραστος legendum esse Θεόφραστον, et hoc et sequentia capita a capite 144 pendere, in quo Callimachi ἐκλογὴ τῶν παραδόξων memoratur, optime vidit Bentleius): Ἐν Σχοτούσσει δ' εἶναι κρήνην ἰδίαν, οὐ μόνον ἀνθρώπων ἔκρη, ἀλλὰ καὶ βοσκημάτων ὑγιάζειν δυναμένην· κἂν ξύλον δὲ στίβας ἢ θραύσας ἐμβάλης, συμφύειν. In quo loco perplacet emendatio Bentleii, legentis κρηνίδιον, οὐ μόνον ... δυνάμενον, quomodo eadem de re legitur apud Sotion. l. c.; neque enim hic unus, sed multi alii fontes, quos commemorat Antigonus, in suo quique genere peculiare erant. Fragmentum autem hic collocandum putavi, quod pars videtur descriptionis Tempe Thessalicorum, quam hoc libro Theopompus dedit. Nam Ælianus, V. H. III, 1, in sua item descriptione notavit, plures fontes Tempe perfluere, quorum aquæ ad sanandos homines multum conferant. Ac pæne crediderim Æliani locum profectum esse a Theopompo, cujus descriptionem inter illustria exempla dilaudat Theopompus in præcedenti fragm. »

85.

Antigonus Caryst. Histor. mirab. c. 15: Ἐν δὲ Κράνωνι τῆς Θεσσαλίας δύο φασὶ μόνον εἶναι κόρακας· οἷο καὶ ἐπὶ τῶν προξενίων τῶν ἀναγραφόμενων τὸ παράσημον τῆς πόλεως (καθάπερ ἐστὶν ἔθιμον πᾶσι προσπαρτιθέσθαι) ὑπογράφονται δύο κόρακες ἐφ' ἄμαξιτου γαλκοῦ, διὰ τὸ μηδέποτε πλείους τούτων ὄψθαι. Ἢ δὲ ἄμαξιτα προσπαράκειται διὰ τοιαύτην αἰτίαν· ξένον γὰρ ἴσως ἂν καὶ τοῦτο φανείη. Ἔστιν δὲ αὐτοῖς ἀνακειμένη γαλκῆ, ἣν, ὅταν αὐχμὸς ᾖ, σείσεται, ὕδωρ αἰτούσθαι τὸν θεόν, καὶ φασὶ γίνεσθαι· τούτου δὲ τι ἰδιώτερον ὁ Θεόπομπος λέγει· φησὶν γὰρ ἕως τούτου διατρέβειν αὐτοὺς ἐν τῷ Κράνωνι, ἕως

85.

Cranone in Thessalia duos tantum corvos esse aiunt: quare literis publicis, quibus jus hospitii datur, urbis sigillo consignatis (quale mos est omnibus adjicere), supponuntur duo corvi in currículo aëneo, quia nunquam plures in conspectum venerunt. Currus autem additur hanc ob causam: nam etiam hoc fortasse mirum videtur. Etenim est illis aëneus currus consecratus, quem siccitatis tempestate concutiunt, aquam ex deo petentes, atque dicunt eam apparere. Theopompus vero narrat rem, quæ magis etiam mirationem movet: dicit enim, eos (corvos) Cranone remanere, donec pullos genuissent: quo facto, eos pullos quidem relinquere, ipsos vero abire.

86.

Drongilum, oppidum Thessaliæ, de quo Theopompus libro nono Philippicorum.

87.

Pharcedon, urbs Thessaliæ. Theopompus autem nono Philippicorum Pharcedonem per α scribit.

ἂν τοὺς νεοττοὺς ἐκνεοττεύσωσιν· τοὺς δὲ ποιήσαντας, τοὺς μὲν νεοττοὺς καταλείπειν, αὐτοὺς δὲ ἀπιέναι.

Cf. Stephan. v. Κράνων, qui præter Callimachum etiam Theopompum laudat.

86.

Stephanus: Δρόγγιλον, χωρίον Θεσσαλίας· Θεόπ. Φιλ. θ'.

87.

Idem: Φαρχηδών, πόλις Θεσσαλίας. Θεόπομπος δὲ θ' Φιλιππικῶν, Φαρχαδόνα, διὰ τοῦ α φησίν.

88.

Idem: Κῶβρυς, πόλις Θράκης· Θεόπομπος Φιλιππικῶν ἐννάτω.

LIBER X.

89.

Plutarchus Them. p. 121, c. 19: Γενόμενος δὲ (Θεμιστοκλῆς) ἀπὸ τῶν πράξεων ἐκείνων, εὐθὺς ἐπεχείρει τὴν πόλιν ἀνοικοδομεῖν καὶ τειχιζεῖν, ὡς μὲν ἱστορεῖ Θεόπομπος, χρήμασι πείσας μὴ ἐναντιωθῆναι τοὺς Ἐφόρους, ὡς δ' οἱ πλείστοι, παρακρουσάμενος.

90.

Idem ibid. p. 124, c. 25: Τῶν δὲ χρημάτων αὐτῷ (τῷ Θεμιστοκλεῖ) πολλὰ μὲν ὑπεκχλαπέντα διὰ τῶν φίλων εἰς Ἀσίαν ἔπλει· τῶν δὲ φανερῶν γενομένων καὶ συναχθέντων εἰς τὸ δημόσιον, Θεόπομπος μὲν ἑκατὸν τάλαντα, Θεόφραστος δὲ ὀγδοήκοντά φησι γενέσθαι τὸ πλῆθος, οὐδὲ τριῶν ἄξια τάλαντων κεκτημένου τοῦ Θεμιστοκλέους, πρὶν ἀπιεσθαι τῆς πολιτείας. Theopompo accedit Critias ap. Ælian. V. H. X, 17; cf. Plut. Cato p. 371 (?).

91.

Idem ibid. p. 127, c. 31: Οὐ γὰρ πλανώμενος περὶ τὴν Ἀσίαν, ὡς φησι Θεόπομπος, ἀλλ' ἐν Μα-

88.

Cobrys, urbs Thraciæ, de qua Theopompus libro nono Philippicorum.

LIBER X.

89.

Hinc statim Themistocles instituit urbem instaurare et muris cingere, Ephoris, ne adversarentur, pecunia, ut Theopompus scribit, redemptis, ut vero plerique alii, elusis.

90.

Pecunia ejus magna ex parte furtim per amicos egesta et in Asiam est devecta. Deprehensam et publicatam summam, centum Theopompus, Theophrastus octoginta talentorum dicit fuisse: quum bona Themistoclis, priusquam ad rempublicam accederet, trium non essent talentorum.

91.

Themistocles non perteravit, ut Theopompus ait, Asiam,

γνησίᾳ μὲν οἰκῶν, καρπούμενος δὲ δωρεὰς μεγάλας καὶ τιμώμενος ὅμοια Περσῶν τοῖς ἀρίστοις, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀδεῶς διῆγεν.

92.

Scholias. in Aristid. Orat. in Cimonem, tom. II, p. 284 : Θεόπομπος ἐν τῇ ἰ' τῶν Φιλιππικῶν περὶ Κίμωνος· «Οὐδέπω δὲ πέντε ἐτῶν παρεληλυθότων, πολέμου συμβάντος πρὸς Λακεδαιμονίους, ὁ ὄημος μετεπέμψατο τὸν Κίμωνα, νομίζων διὰ τὴν προξενίαν ταχίστην ἂν αὐτὸν εἰρήνην ποιήσασθαι. Ὁ δὲ παραχενόμενος τῇ πόλει τὸν πόλεμον κατέλυσε.» Theopompum sequitur Cornel. Nep. Cimon. 3; cf. Plutarch. Cimon. c. 13 et Pericles c. 10. V. Clinton. Fasti H. p. 52.

93.

Stephanus: Καρπασία, πόλις Κύπρου ... τὸ κτητικὸν Καρπασεωτικὸς ... Θεόπομπος ἐν δεκάτῃ Καρπασεὶς αὐτοῦ φησιν· ἴσως ἀπὸ τοῦ Κάρπασος.

Hujus urbis mentio facta esse videtur, ubi de Cimonis in Cyprum expeditione agebatur.

94.

Athenæus XII, p. 533, A : Ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν ὁ Θεόπομπος φησιν· «Κίμων ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ τοῖς κήποις οὐδένα τοῦ καρποῦ καθίστα φύλακα, ὅπως οἱ βουλόμενοι τῶν πολιτῶν εἰσιόντες ὀπωρίζονται καὶ λαμβάνωσιν εἴ τινος δέοιτο τῶν ἐν τοῖς χωρίοις. Ἐπειτα τὴν οἰκίαν παρῆγε κοινήν ἅπασιν· καὶ δεῖπνον αἰεὶ εὐτελὲς παρασκευάζεσθαι πολλοῖς ἀνθρώποις, καὶ τοὺς ἀπόρους προσιόντας τῶν Ἀθηναίων εἰσιόντας δεῖπνεῖν. Ἐθεράπευε δὲ καὶ τοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν αὐτοῦ τι δεομένους·

sed Magnesiae sedem habens, et dona magna accipiens et honoratus aequae ac Persarum optimi, multum temporis in tuto vixit.

92.

Theopompus libro decimo Philippicorum de Cimone : «Nondum elapsis quinque annis, quum bellum cum Lacedæmoniiis inceptum esset, populus revocavit Cimonem, existimans, cum propter hospitium celerrime pacem facturum esse. Is quum advenisset, civitati bellum composuit.»

93.

Carpasia, urbs Cypri ... possessivum Carpasoticus. ... Theopompus libro decimo eos Carpasenses nominat, fortassis a voce Carpasus.

94.

Theopompus Philippicorum libro decimo ita scribit : «Cimon Atheniensis prædiis suis hortisque nullum fructuum custodem imponebat, ne quis civium impediretur quominus intraret fructusque arborum carperet, aut quibus rebus vellet in prædiis ipsius frueretur. Deinde domum suam in commune præbebat omnibus; ita quidem ut etiam quotidie frugalis cæna multis hominibus parata esset, et, quicumque tenuioris fortunæ cives accederent, iis intrare cænareque liceret. Curabatque etiam eos, qui quolibet die aliquid ab eo peterent aut opis ejus indigerent : diciturque constanter quocumque iret secum habuisse duos aut tres adolescentes, nummis instructos,

καὶ λέγουσιν ὡς περιήγετο μὲν αἰεὶ νεανίσκους οὐκ ἦ τρεῖς, ἔχοντας κέρματα· τοῦτοις δὲ διδόναι προσέταττεν, ὅποτε τις προσέλθοι αὐτοῦ δεόμενος. Καί φασιν μὲν αὐτὸν καὶ εἰς ταφὴν εἰσφέρειν· ποιεῖν δὲ καὶ τοῦτο πολλάκις, ὅποτε τῶν πολιτῶν τινα ἴδοι κακῶς ἡμυρισμένον, κελεύειν αὐτῷ μεταμφιένυσθαι τῶν νεανίσκων τινα τῶν συνακολουθούντων αὐτῷ. Ἐκ δὲ τούτων ἀπάντων ἡδοκίμει καὶ πρῶτος ἦν τῶν πολιτῶν.»

Eadem ex eodem fonte narrat Cornel. Nepos Cim. c. 4. Cf. Plutarch. Cim. c. 10, Pericle c. 9.

95.

Athenæus IV, p. 166, D, E : Θεόπομπος δ' ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν, ἀφ' ἧς τινες τὸ τελευταῖον μέρος χωρίσαντες ἐν ᾧ ἐστὶ τὰ περὶ τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν, Εὐβουλὸν φησὶ τὸν δημαγωγὸν ἄσωτον γενέσθαι. Τῇ λέξει δὲ ταύτῃ ἐχρήσατο· «Καὶ τοσοῦτον ἄσωτία καὶ πλεονεξία διενήνοχε τοῦ δήμου τοῦ Ταραντίνων, ὅσον ὁ μὲν περὶ τὰς ἐστιασίας εἶχε μόνον ἀκρατῶς, ὁ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τὰς προσόδους καταμισθοφορῶν διατετέλεκε· Καλλίστρατος δὲ, φησὶν, ὁ Καλλικράτους δημαγωγὸς καὶ αὐτὸς πρὸς μὲν τὰς ἡδονὰς ἦν ἀκρατῆς· τῶν δὲ πολιτικῶν πραγμάτων ἦν ἐπιμελής.» Ad rem cf. Justin. VI, 9.

96.

Harpocrat. : Εὐβουλός ... ὅτι δὲ δημαγωγὸς ἦν ἐπιφανέστατος, ἐπιμελής τε καὶ φιλόπονος, ἀργυρίον τε συχνὸν πορίζων τοῖς Ἀθηναίοις διένειμε· διὸ καὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τῆς τούτου πολιτείας, ἀνανδροτάτην καὶ ραθυμοτάτην συνέβη γενέσθαι, Θεόπομπος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν.

quibus mandatum erat, ut darent quoties accederet quispiam qui a se aliquid petiturus videretur. Dicunt etiam ad efferendos mortuos sæpe sumtus cum contulisse; etiam hoc sæpius fecisse, ut, si quem civium vidisset male vestitum, juberet aliquem ex adolescentibus, qui ipsum sequebantur, cum illo permutare amiculum. Quibus rebus omnibus magnam famam est consecutus, et civium princeps est habitus.»

95.

Theopompus Rerum Philippicarum libro decimo (a quo sunt qui separent posteriorem partem, quæ de demagogis agit Atheniensium) Eubulum dicit demagogum luxuriosum fuisse. His autem utitur verbis :

«Et luxuria et corradenda pecuniæ studio in tantum superavit populum Tarentinum, ut, quum hic non nisi quod ad convivia spectat modum tenere nesciat, ille Atheniensium vel publicos reditus largitionibus exhaurire non desierit. Callistratus vero, inquit, Callicratis filius, itidem populi orator, ad voluptates quidem intemperans erat, ceterum in administratione reipublicæ industrius.»

96.

Eubulus ... demagogus fuit clarissimus, diligens ac industrius, qui multam consciens pecuniam Atheniensibus distribuit : unde accidit, ut eo rempublicam gerente, civitas incers admodum fieret et ignavia plena. Narrat Theopompus libro decimo Philippicorum.

97.

Harpocrat. : Σύνταξις. ... Ἐλεγε (Demosthenes) δὲ ἑκάστους φόρους συντάξεις, ἐπειδὴ χαλιπῶς ἔφερον οἱ Ἕλληνας τὸ τῶν φόρων ὄνομα, Καλλιστράτου οὕτω καλέσαντος, ὡς φησι Θεόπομπος ἐν δεκάτῳ Φιλιππικῶν.

98.

Schol. Aristoph. Vesp. v. 941 : Θεόπομπος δ' ἱστορικὸς τὸν Πανταίου φησὶν ἀντιπολιτεύεσθαι Ξερικλεῖ, ἀλλ' οὐκ Ἀνδροτίῳν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὸν Μελησίῳ.

Ammonius v. Διαπολιτεύεσθαι : Θεόπομπος δὲ τοὺς ἐν μιᾷ πόλει φιλοτιμουμένους πρὸς ἀλλήλους, ἀντιπολιτεύεσθαι ἔφη.

99.

Schol. Lucian. Tim. c. 29, tom. I, p. 143 Reitz. : Ὁ δὲ Κλέων δημαγωγὸς ἦν Ἀθηναίων προστάς αὐτῶν ἑπτὰ ἔτη, ὃς πρῶτος δημηγορῶν ἀνέκραγεν ἐπὶ βήματος καὶ εὐλογοῦσάτο, θρασὺς ὢν οὕτως, ὥστε, καθὼς Θεόπομπος ἱστορεῖ, συναληθούτων Ἀθηναίων παρελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν στέφανον ἔγοντα, καὶ κελεύσαι αὐτοὺς ἀναβαλέσθαι τὸν σὺλλογον τυγγάνειν γὰρ αὐτὸν θύοντα, καὶ ξένους ἑστιᾶν μέλλοντα, καὶ διαλύσαι τὴν ἐκκλησίαν. Rem narrat etiam Plutarchus in Praeceptt. pol., non addito auctore.

100.

Schol. Aristoph. Eq. v. 226 : Θεόπομπος ἐν δεκάτῳ (sic Wichers. pro vulg. ἐνδεκάτῳ) Φιλιππικῶν φησιν, ὅτι οἱ ἵππεις ἐμίσησαν αὐτὸν (Cleonem)· προπηλακισθεὶς γὰρ ὑπ' αὐτῶν καὶ παροξυνθεὶς ἐπέτεβη τῇ πολιτείᾳ, καὶ διετέλεσεν εἰς αὐτοὺς κακὰ μηχανώμενος· κατηγορήσε γὰρ αὐτῶν ὡς λειποστρατούτων.

101.

Schol. Aristoph. Acharn. v. 6 : ... Ἐξημιώθη

97.

Σύνταξις. — Quum vocabulum τῶν φόρων Graecos offenderet, tributa singula (Demosthenes) vocabat συντάξεις, illius nominis auctore Callistrato, ut refert Theopompus in decimo Philippicorum.

98.

Theopompus historicus Pantæni filium ait in republica gerenda Pericli adversatum fuisse; non ita Androtio, qui de Melesia filio hoc tradit.

Theopompus ἀντιπολιτεύεσθαι dicit eos, qui in eadem civitate ambitione inter se decertant.

99.

Cleon demagogus erat Atheniensium, quibus praefuit septem annos. Is primus demagogorum in rostris clamoribus usus est et conviciis. Tanta erat temeritate ut, auctore Theopompo, quum Athenienses convenissent, in concilium intraret coronam portans et juberet eos differre conventum, sacrum enim se facere et convivio excipere velle hospites, hisque verbis concionem solveret.

100.

Theopompus decimo Philippicorum ait: Equi es odium in Cleonem habebant: nam contumelia ab iis affectus et exacerbatus, reipublicae gerendae rationem quo-

γὰρ ὁ Κλέων πέντε τάλαντα, διὰ τὸ ὑβρίζειν τοὺς ἵππείας· παρὰ τῶν νησιωτῶν γὰρ ἔλαβε πέντε τάλαντα ὁ Κλέων, ἵνα πείσῃ τοὺς Ἀθηναίους κουφίσαι αὐτοὺς τῆς εἰσφορᾶς· αἰσθόμενοι δὲ οἱ ἵππεις, ἀντέλεγον καὶ ἀπήτησαν αὐτόν. Μέννηται Θεόπομπος.

102.

Schol. Lucian. Tim. c. 29, tom. I, p. 142: Ἔστι δὲ τῇ ἀληθείᾳ (Hyperbolus) Χρέμητος, ὡς Θεόπομπος ἐν τῷ περὶ Δημαγωγῶν. Cf. Schol. ad Aristoph. Pac. 680; ad Vesp. 1001.

103.

Schol. Aristoph. Vesp. v. 1001 : Θεόπομπος δὲ φησι ... γράφων, ὅτι ἐξωστράχισαν τὸν Ὑπέροβλον ἐξ ἔτη· ὁ δὲ καταπλεύσας εἰς Σάμον, καὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ποιησάμενος, ἀπέθανε· καὶ τούτου τὸν νεκρὸν εἰς ἰσχὸν ἀγαγόντες, εἰς τὸ πέλαγος κατεπόντωσαν.

Hanc rem Luciani quoque Scholiastes ad Tim. 29 ex Theopompo affert, addito libri numero.

104.

A. Gellius N. A. XV, 20 : Euripidis poetae matrem Theopompus agrestia olera vendentem victum quæsisse dicit; patri autem ejus, nato illo responsum est a Chaldeis cum victorem in certaminibus fore.

105.

Plut. Dem. p. 847, c. 4 : Δημοσθένης, ὁ πατὴρ Δημοσθένους, ἦν μὲν τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ὡς ἱστορεῖ Θεόπομπος· ἐπικαλεῖτο δὲ μαχαίροποιός, ἐργαστήριον ἔχων μέγα, καὶ δούλους τεχνίτας τοῦτο πράττοντας.

106.

Idem ibid. p. 851, c. 13 : Ὅθεν οὐκ οἶδ' ἕποις παρέστη Θεόπομπος λέγειν, αὐτὸν ἀβέβητον τῷ τρόπῳ

cunq̄ue modo reprehendit, et mala iis machinari non desit : accusavit enim eos quod militiam deseruissent.

101.

Cleon multatus est quinque talentis, quod Equites contumeliis affecerat : namque acceperat Cleon ab insularis quinque talenta, ut Athenienses adduceret ad diminuendum iis tributum; hoc quum Equites animadvertissent, oblocuti sunt et pecuniam ab eo repetierunt. Hoc memorat Theopompus.

102.

Est revera Chremetis filius (Hyperbolus), ut Theopompus tradit in libro de Demagogis.

103.

Theopompus scribit : In exilium miserunt Hyperbolum in sex annos : hic deinde in Samum trajecit ibique domicilio posito mortuus est : ejus cadaver sacco inmissum in mare dejecerunt.

105.

Demosthenes, pater Demosthenis, fuit, ut tradit Theopompus, ex optimatibus, sed cognomen fuit ei Macharopoeo, quod officinam magnam gladiatorum faciendorum exercebat, et servos ejus artificii haberet peritos.

106.

Quare Theopompo miror quid in mentem venerit, inge-

γεγονέναι, καὶ μήτε πράγμασι, μήτ' ἀνθρώποις, πολλὸν χρόνον τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένειν δυνάμενον.

107.

Plut. Dem. p. 852, c. 14 : Ἱστορεῖ δὲ καὶ Θεόπομπος, ὅτι, τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τινὰ προβαλλομένων αὐτὸν κατηγορίαν, ὡς οὐχ ὑπῆκουε, θορυβοῦντων, ἀναστὰς εἶπεν· Ὑμεῖς ἐμοὶ, οἱ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, συμβούλω μὲν, κἂν μὴ θέλητε, χρήσεσθε· συκοφάντη δ', οὐδὲ ἐὰν θέλητε.

108.

Idem ibid. p. 857, c. 25 : Μόνην γὰρ τὴν τούτου (scil. οἰκίαν Καλλιχλέους τοῦ Ἀρβενίδου) νεωστὶ γεγαμηκός οὐκ εἶσαν ἐλεγχθῆναι, νύμφης ἔνδον οὖσης, ὡς ἱστορεῖ Θεόπομπος.

LIBER XI.

109.

Harpocrat. : Ἀμαδόκος ... Δύο γεγονάσιν οὗτοι, πατὴρ καὶ υἱός ... ἀμφοτέρων μέμνηται Θεόπομπος ἐν τῇ ἐνδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν.

110.

Porphyrus apud Euseb. P. E. X, p. 464 : Τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν οὐδὲν αὐτὸ καθ' αὐτὸ παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ συντέτακται καὶ συνακολουθεῖ τοῖς μὲν πλοῦτοις καὶ ταῖς δυναστείαις ἄνοια καὶ μετὰ ταύτην ἀκολασία· ταῖς δ' ἐνδείαις καὶ ταῖς ταπεινότησι, σωφροσύνη καὶ μετριότης· ὥστε χαλεπὸν εἶναι διαγινῶναι, πότερον ἂν τις δέξαιτο τῶν μερίδων τούτων τοῖς παισὶ τοῖς αὐτοῦ καταλιπεῖν.

« Locum hunc, cujus priorem tantum partem exhibuit Eusebius, supplevi ex Isocratis Or. Paneg. init., quoniam hujus locum integrum, ne verbis quidem mutatis, in hunc undecimum

nio ut Demosthenem mobili dicat fuisse, neque vel reus vel hominibus diu iisdem delectatum.

107.

Scribit etiam Theopompus, quum populus Atheniensis accusatorem in causa quadam eum nominaret, obstrepere autem morem non gerenti : surrexisse eum ac dixisse, Vos me, Athenienses, consiliarium vel invitū habebitis, calumniatorem ne si voveritis quidem.

108.

Unum hujus Callielis domicilium, ut auctor est Theopompus, quod nuper uxorem domum duxisset, sponsæ causa, quæ intus erat, non permiserunt excuti.

LIBER XI.

109.

Amadocus ... Hi bini fuere, pater et filius ... utriusque meminit Theopompus libro undecimo Philippicorum.

110.

Boni mali que nihil per se eventū hominibus, sed divitias et potentiam sequitur tamquam sociæ dementia, hanc vero licentia ; inopiam contra et humilitatem temperantia sequitur et moderatio : ut difficile sit ad dijudicandum utram harum rerum liberis relinquendam esse existimes.

I philippicorum librum intulit Theopompus, teste Porphyrio ibid. ; quamquam nescimus in quibus Isocratis verbis substituerit. » *Wichers.*

LIBER XII.

111.

Photius Biblioth. Cod. CLXXVI, p. 202 sq. : Καὶ περιέχει ὁ δωδέκατος λόγος περὶ τοῦ Ἀκώριος τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως, ὡς πρὸς τοὺς βαρβάρους (vulg. Βαρκαίους), ἐσπέισατο, καὶ ὑπὲρ Εὐαγόρου ἔπραττε τοῦ Κυπρίου, ἐναντία πράττων τῷ Πέρσῃ· ὄντε τρόπον παρὰ δόξαν Εὐαγόρας τῆς Κυπρίων ἀρχῆς ἐπέβη, Αὐδύμονα κατασχὼν τὸν Κιτιέα, ταύτης ἐπάρχοντα. Τίνα τε τρόπον Ἕλληνας οἱ σὺν Ἀγαμέμνονι τὴν Κύπρον κατέσχον, ἀπελάσαντες τοὺς μετὰ Κινύρου, ὧν εἰσιν ὑπολιπεῖς Ἀμαθούσιοι. Ὅπως τε ὁ βασιλεὺς Εὐαγόρα συνεπέισθη πολεμῆσαι, στρατηγὸν ἐπιστήσας Αὐτοπραδάτην τὸν Αὐδῆς σατράπην, ναύαρχον δὲ Ἐκατόμυων. Καὶ περὶ τῆς εἰρήνης, ἣν αὐτὸς τοῖς Ἕλλησιν ἐθράβευσεν· ὅπως τε πρὸς Εὐαγόραν ἐπικρατέστερον ἐπολέμει, καὶ περὶ τῆς ἐν Κύπρῳ ναυμαχίας. Καὶ ὡς Ἀθηναίων ἡ πόλις ταῖς πρὸς βασιλέα συνθήκας ἐπειρᾶτο ἐμμένειν, Λακεδαιμόνιοι δὲ ὑπέρογκα φρονούντες παρέβαινον τὰς συνθήκας. Τίνα τε τρόπον τὴν ἐπὶ Ἀνταλκίδου ἔθεντο εἰρήνην, καὶ ὡς Τριθάβης ἐπολέμησεν· ὅπως τε Εὐαγόρα ἐπεβούλευσεν· ὅπως τε αὐτὸν Εὐαγόρας πρὸς βασιλέα διαβαλὼν, συνέβαλε μετ' Ὀρόντου, καὶ ὡς Νεκτανίβιος παρειληφότος τὴν Αἰγύπτου βασιλείαν, πρὸς Λακεδαιμόνιους πρέσβεις ἀπέστειλεν Εὐαγόρας· τίνα τε τρόπον ὁ περὶ Κύπρον αὐτῷ πόλεμος διελύθη. Καὶ περὶ Νικοκρέοντος, ὡς ἐπεβούλευσεν, ὡς παραδόξως ἐφωράθη, ὡς ἔφυγε. Καὶ ὡς τῇ ἐκείνου παιδι κατα-

LIBER XII.

111.

Narrat liber duodecimus res gestas Acoridis Ægyptiorum regis, ut cum barbaris foedus inierit, et pro Evagora Cyprio adversus Persas steterit ; qua ratione inopinato Cypriorum imperio potitus sit Evagoras, Audymone Citio, qui eam tenebat, capto. Qua arte Græci Agamemnonem secuti Cyprum occuparint, Cinyra cum suis ejecto, quorum posterī reliquī sunt Amathusii. Ut rex Evagora bellum gerere animum induxerit, imperatore creato Autophradata Lydiæ Satrapa, navarcho vero Hecatomno : et de pace quam ut summus rerum moderator Græcis concessit, utque acrius cum Evagora dimicarit, ac de navali ad Cyprum pugna. Ut Atheniensium civitas in foedere cum rege inito perseverare studuerit ; Laedæmonii vero, secundis rebus elati, pacta conventa ruperint. Quomodo item sub Antaleida pacis foedus percusserint. Ut Tiribazus bellum gesserit, et Evagoræ insidias struxerit, utque apud regem Evagoras illum accusarit, ac cum Oronte transegerit. Ut a Nectanibi occupato Ægyptiorum regno, ad Lacedæmonios Evagoras legatos miserit, quaque ratione Cyprium bellum confecerit. De Nicocreonte, quomodo insidias locaverit, quomodo necopinato deprehensus sit, effugeritque. Quomodo cum ejus filia virgine

λειφθείση κόρη Εὐαγόρας τε καὶ ὁ τούτου παῖς Πνυταγόρας, λανθάνοντες ἀλλήλους, συνεκάθευον, Θρασυδαίου τοῦ ἡμιάρβενος (ὃς ἦν Ἥλειος τὸ γένος) αὐτοῖς παρὰ μέρος ὑπηρετουμένου τῆ πρὸς τὴν κόρην ἀκολασία. Καὶ ὡς τοῦτο αὐτοῖς αἰτιῶν ὀλέθρου γέγονε, Θρασυδαίου τὴν ἐκείνων ἀναίρεσιν κατεργασαμένου. Ἔπειτα τῖνα τρόπον Ἄκωρις ὁ Αἰγύπτιος πρὸς τοὺς Πισιδᾶς ἐποίησατο συμμαχίαν· περὶ τε τῆς χώρας αὐτῶν καὶ τῶν Ἀσπενδίων· περὶ τε τῶν ἐν Κῶ καὶ Κνίδῳ ἰατρῶν, ὡς Ἀσκληπιάδαι, καὶ ὡς ἐκ Σύρου οἱ πρῶτοι ἀφίκοντο ἀπόγονοι Ποδαλειρίου· καὶ περὶ Μόφου τοῦ μάντιος, καὶ τῶν θυγατέρων Ῥοδῆς καὶ Μηλιάδος καὶ Παμφυλίας· ἐξ ὧν ἡ τε Μοφουεστία, καὶ ἡ ἐν Λυκίᾳ Ῥοδία, καὶ ἡ Παμφυλία χώρα τὰς ἐπωνυμίας ἔλαβον. Τίνα τε τρόπον ὑφ' Ἑλλήνων ἡ Παμφυλία κατοικήσθη, καὶ ὁ πρὸς ἀλλήλους συνέστη πόλεμος. Καὶ ὡς Λύκιοι πρὸς Τελμισσεῖς, ἡγουμένου αὐτοῖς τοῦ σφῶν βασιλέως Περικλέους, ἐπολέμησαν, καὶ οὐκ ἀνῆκαν πολεμοῦντες, ἕως αὐτοὺς τευχῆρει ποιήσαντες καθ' ὁμιλογίαν παρεστήσαντο.

In iis, quæ de bello Evagoræ narrantur, in plurimis Theopompum secutus esse videtur Diodorus XIV, 98; XV, 2, 5, 8—11. Ad reliqua confer XV, 29, 47; Stephan. Byz. v. Σύρα de Podalirio.

112.

Schol. Homeri Il. II, 135: Δοῦρα αἴσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λελυταί.] Ταῦτα δὲ ἀμφοτέροις συνάδει, τῶ μὲν ἀπιέναι, πρὶν διασφαρῆναι τέλεον τὰς νέας, καὶ τῶ μένειν δὲ, ὡς διὰ τὸ σεσηπέναι τὰς ναῦς τέως πλεῖν οὐ δυναμένων. Καὶ Θεόπομπος δὲ ταύτην αἰτίαν αὐτοῖς τοῦ ναυαγίου φησὶν, ὡς καὶ τοὺς περὶ Κάλχαντα καὶ Ἀμφιλόχον πεζοὺς ἀπαλλάττεσθαι.

Welekerus de Cycl. Hom. p. 29 hæc petita suspicatur ex Theopompo Grammatico. Ad liquidum res perducere nequit.

relieta, et Evagoras, et hujus filius Pnytagoras, clam alterutro, concubuerint, Thrasydæo Eunuchō (qui genere Eleus erat) vicissim illis subserviente ad puellæ amorem: utque hæc ipsis interitus causa fuerit, Thrasydæo necem illis procurante. Refert dein, qua ratione Acoris Ægyptius cum Pisidis belli societatem inierit, deque ipsorum regione, et de Aspendiis. De medicis quoque Cois, et Cnidiiis, quod Asclepiadæ sint, quodque e Syro posteri Podalirii primi accesserint. De Mopso vate, ejusque filiabus Rhode, Meliade, ac Pamphylia. Ab his Mopsuestiam, et in Lycia Rhodiam, Pamphyliamque regionem nomen accepisse. Ut a Græcis habitari Pamphylia cepta, et mutuum inter eos bellum exarserit: et quomodo Lycii cum Telmissis, belli duce Pericle eorum rege, pugnarint: nec manus conserere desierint, donec ipsos intra muros compulsos ad concordiam adegerint.

112.

Hoc Homericum Il. suadet utrumque, tum ut abeant, antequam naves prorsus perditæ sint, tum ut maneat, quum jam putrefactis navibus navigare non possint. Atque Theopompus hæc iis naufragii causam fuisse dicit,

113.

Schol. Apoll. Rh. I, 388: Κλάρος πόλις πλησίον Κολοφῶνος, ἱερὰ Ἀπολλωνος· καὶ χρηστήριον τοῦ θεοῦ, ἀπὸ Μαντοῦς τῆς Τειρεσίου θυγατρὸς καθιδρυμένον, ἢ ἀπὸ Κλάρου τινὸς ἥρωος· ὡς Θεόπομπος.

« Id Theopompum hoc libro retulisse opinor, quoniam eodem libro de Mopso filio Mantus erit, quem etsi Clari conditorem non habuit, id tamen, ut ab aliis traditum memoriæ prodere potuit, quomodo id fecit Strabo XIV, p. 951, Theopompum fortasse secutus. » *Wichers.*

114.

Tzetzes ad Lycophr. v. 806: Θεόπομπος φησιν, ὅτι παραγενόμενος ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ τὰ περὶ τὴν Πενελόπην ἐγνωκῶς, ἀπῆρεν εἰς Τυρσηίαν, καὶ ὤκησι τὴν Γορτυναίαν, ἐνθα καὶ τελευτᾷ ὑπ' αὐτῶν.

Dubitari potest utrum hæc ex Chio nostro petita sint an e Theopompo Comico, cujus fabula *Ulysses* inscripta laudatur a multis.

115.

Schol. ad Aristoph. Av. 880: Διδόναι Νεφελοκοχυγίοισιν ὑγίαιαν καὶ σωτηρίαν, αὐτοῖσι καὶ Χίοισι. — Χίοισιν ἦσθην πανταγοῦ προσκειμένους.] Καὶ τοῦτο ἀφ' ἱστορίας ἔλαβον. Ἡῤυγοντο γὰρ Ἀθηναῖοι κοινῇ ἐπὶ τῶν θυσῶν ἑαυτοῖς τε καὶ Χίοις, ἐπειδὴ ἐπέμπον οἱ Χίοι συμαγχοὺς εἰς Ἀθήνας, ὅτε χρεια πολέμου προσῆν, καθάπερ Θεόπομπος ἐν τῷ δωδεκάτῳ τῶν Φιλιππικῶν φησιν οὕτως: «Οἱ δὲ πολλοὶ τοῦ ταῦτα πράττειν ἀπέειπον, ὥστε τὰς εὐχὰς καὶ περὶ ἐκείνων καὶ σφῶν αὐτῶν ἐποιούοντο, καὶ σπένδοντες ἐπὶ ταῖς θυσίαις ταῖς δημοτελείαις ἤῤυγοντο τοῖς θεοῖς Χίοις διδόναι τάγαθὰ καὶ σφῆσαι αὐτοῖς.»

Quum belli Peloponnesiaci initio Chii a partibus Athenicisium starent, hi in sacrificiis pu-

eamque ob rem Calchantem et Amphilochem terra iter ingressos esse.

113.

Clarus oppidum prope Colophonem, Apollini sacrum; et oraculum Dei, a Manto Tiresiæ filia institutum, vel a Claro quodam heroe, ut Theopompus.

114.

Theopompus tradit, Ulysses, quum post reditum cognovisset, quæ Penelopæ accidissent, in Tyrreniam profectum esse, sedemque fixisse Cortynæ, ubi ab incolis interfectus esset.

115.

Dei Nubiculienibus sanitatem et salutem, ipsis sociisque Chiiis.—Chii sane me delectant ubique adjuncti.] Etiam hoc ex historia sumsit. Nam Athenienses in sacrificiis et sibi et Chiiis salutem precabantur, quia auxilia Athenas miserant Chii in belli discrimine. Sicut Theopompus libro duodecimo Philippicorum dicit, his verbis: Plerique ab ea re abstinuerunt, ita ut preces facerent pro illis et pro se ipsis: atque libationes facientes in publicis sacrificiis deos precati sunt, ut et Chiiis et sibi ipsis bona darent. »

blicis sibi simul et Chiis fausta precabantur. Cf. Thuc. IV, 51.

116.

Harpocrat.: Μαύσωλος... ἄρχων Καρῶν· φησὶ δὲ αὐτὸν Θεόπομπος μηδενὸς ἀπέχεσθαι πραγματος χρημάτων ἕνεκα.

Idem: Ἀρτεμισία... θυγάτηρ μὲν ἦν Ἐκατόμου, γυνὴ δὲ καὶ ἀδελφὴ Μαυσώλου· ἦν φησὶ Θεόπομπος φθινάδι νόσω ληφθεῖσαν, διὰ τὴν λύπην τὴν ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἀδελφοῦ Μαυσώλου, ἀποθανεῖν.

Eadem reperimus apud Suidam et Photium h. v. Cf. Cicer. T. Q. III, 31, Strabo XIV, p. 970. Quæ de Mausolo dicuntur pecuniæ gratia a nullo facinore abstinente aperte spectant ad bellum sociale. Quare minus apte assignantur libro duodecimo, sed in septimum vel octavum releganda sunt. Nam quod Wichers. putat fragm. 115 duodecimo libro disertis verbis adscriptum partem esse historiæ belli socialis, quo Theopompus indicare voluisset, Atheniensium civitas etsi misisset qui defectionem sedarent, multitudinem tamen rebus Chiorum studuisse, adeo ut a diis fausta omnia non minus his, quam sibi ipsa precata esset; hoc longius petatum est, nec rerum ordo hanc conjecturam commendat.

LIBER XIII.

117.

Athenæus XII, p. 532, B: Ἐν δὲ τῇ τρισκαίδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν περὶ Χαβρίου τοῦ Ἀθηναίου ἱστορῶν φησὶν· «Οὐ δυνάμενος δὲ ζῆν ἐν τῇ πόλει, τὰ μὲν διὰ τὴν ἀσέλγειαν καὶ διὰ τὴν πολυτέλειαν τὴν αὐτοῦ τὴν περὶ τὸν βίον, τὰ δὲ διὰ τοὺς Ἀθηναίους· ἅπασιν γὰρ εἰσι χαλεποί· διὸ καὶ εἴλοντο αὐτῶν οἱ ἐγδοχοὶ ἕξω τῆς πόλεως καταβιοῦν· Ἰφικράτης μὲν ἐν Θράκῃ, Κόνων δ' ἐν Κύπρῳ, Τιμόθεος δ' ἐν Λέσβῳ, Χάρης δ' ἐν Σιγείῳ, καὶ αὐτὸς δὲ Χαβρίας ἐν Αἰγύπτῳ.»

Nepos Chabria c. 3, Theopompum imitatus rem ita enarrat: *Non enim libenter erat ante oculos civium suorum, quod et vivebat laute et in-*

dulgebat sibi liberalius, quam ut invidiam vulgi posset effugere. Est enim hoc commune vitium in magnis liberisque civitatibus, ut invidia gloriæ comes sit, et libenter de iis detrahant, quos eminere videant altius; neque animo æquo pauperes alienam opulentiam intuentur fortunam. Itaque Chabrias, quoad ei licebat, plurimum aberat. Neque vero solus ille aberat Athenis libenter, sed omnes fere principes fecerunt idem, quod tantum se ab invidia putabant abfuturos, quantum a conspectu suorum recessissent. Itaque Conon plurimum Cypri vixit, Iphicrates in Thracia, Timotheus Lesbi, Chares in Sigeo.

118.

Nepos Iphicr. c. 3: *Fuit autem et animo magno et corpore, imperatoriaque forma, ut ipso ad spectu cuius injiceret admirationem sui: sed in labore remissus nimis, parumque patiens, ut Theopompus memoriæ prodidit.*

119.

Athenæus XIV, p. 657, A, B: Χηῶν δὲ σιτευτῶν καὶ μόσχων Θεόπομπος ἐν τρισκαίδεκάτῳ Φιλιππικῶν καὶ ἐνδεκάτῳ Ἑλληνικῶν, ἐν οἷς ἐμφανίζει τὸ περὶ τὴν γαστέρα τῶν Λακωνίων ἐγκρατές, γράφων οὕτως· «Καὶ οἱ Θάσιοι ἐπεμψαν Ἀγησιλάῳ προσιόντι πρόβατα παντοδαπὰ καὶ βοῦς εὖ τεθραμμένους, πρὸς τούτοις δὲ καὶ πέμματα καὶ τραγημάτων εἶδος παντοδαπόν. Ὁ δ' Ἀγησίλαος τὰ μὲν πρόβατα καὶ τοὺς βοῦς ἔλαβε, τὰ δὲ πέμματα καὶ τὰ τραγήματα πρῶτον μὲν οὐδὲ ἐγνωκατεκεχάλυπτο γάρ· ὡς δὲ κατείδεν, ἀποφέρειν αὐτοὺς ἐκέλευσεν, εἰπὼν οὐ νόμιμον εἶναι Λακεδαιμονίοις χρῆσθαι τούτοις τοῖς ἐδέσμασι· λιπαρῶν δὲ τῶν Θασίων, Δότε, φησὶ, φέροντες ἐκείνοις, δεῖξας αὐτοῖς τοὺς εἴλωτας, εἰπὼν ὅτι τούτους δεῖο διαφείρεσθαι τρώγοντας αὐτὰ πολὺ μᾶλλον ἢ αὐτὸν καὶ τοὺς παρόντας Λακεδαιμονίων.» Cf. dicta ad fr. 23.

120.

Athenæus XIV, p. 616, E: Ὑστερον γὰρ ἀφισταμένῳ τῶν Αἰγυπτίων, ὡς φησὶ Θεόπομπος καὶ Λυκέας δὲ Ναυκρατίτης ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς, οὐδὲν

116.

Mausolus, princeps Carum: de quo Theopompus scribit, eum a nullo facinore, pecuniæ causa, sibi temperasse.

Artemisia, filia fuit Hecatombi, et uxor eademque soror Mausoli; quam Theopompus ait tabe correptam, præ animi dolore, quem desiderio defuncti mariti et fratris conceperat, obiisse.

LIBER XIII.

117.

Philippicorum libro decimo tertio de Chabria Athe-

niensi loquens Theopompus, ait: «Non poterat autem in urbe vivere, partim ob morum lasciviam et sumtuosam in vitæ suæ ratione magnificentiam, partim propter ipsos Athenienses. Sunt enim illi omnibus claris viris infensi. Quare clarissimi quique extra urbem vitam degere prætulerunt: Iphicrates quidem in Thracia, Conon in Cypro, Timotheus in Lesbo, Chares in Sigeo, Chabrias vero in Ægypto.»

120.

Deinde deficientibus ab Tacho Ægyptiis, ut Theopompus narrat, et Lyceas Naucratica in Ægyptiacis, nullam ei

αὐτῷ συμπράξας (Tacho Agesilaus) ἐποίησεν ἐκπεσόντα τῆς ἀρχῆς φυγεῖν εἰς Πέρσας. Cf. Plut. Ages. 38.

121.

Stephanus: Βούβαστος, πόλις Αἰγύπτου... λέγεται καὶ Βουβάστιος, πικρὰ Θεοπόμπῳ.

122.

Micli. Apostolius Cent. VII, 37: Δούλων πόλις] ἐν Λιβύῃ. Ἐφορος ε'. Καὶ ἑτέρα ἱεροδουλῶν, ἐν ἧ εἰς ἐλευθέρους ἐστίν· ἐστὶ δὲ καὶ ἐν Κρήτῃ Δουλόπολις, ὡς Σωσικράτης ἐν τῇ α' τῶν Κρητικῶν· ἐστὶ δὲ τις καὶ περὶ Θράκην Πονηρόπολις, ἣν Φιλίππῳ φασὶ συνοικίσαι, τοὺς ἐπὶ πονηρία διαβαλλομένους αὐτόθι συναγαγόντα, συκοφάντας καὶ ψευδομάρτυρας καὶ τοὺς συνηγόρους καὶ τοὺς ἄλλους πονηροὺς, ὡς διεγχιλοῦς, ὡς Θεοπόμπῳ ἐν γ' τῶν Φιλιππικῶν φησι. Eadem habet Suidas s. v. Δούλων πόλις et Πονηρόπολις.

Cf. Plutarch. Moral., p. 520, B: Ὡσπερ ἡ πόλις, ἣν ἐκ τῶν κακίστων καὶ ἀναγωγοτάτων κτίσας ὁ Φίλιππος Πονηρόπολιν προσηγόρευεν. Plin. H. N. IV, 13.

123.

Stephanus: Ἄνδρινα, πόλις, οὐδετέρως, ἐν ἧ λίθος, δεκαίωμενος σίδηρος γίνεταί· εἶτα μετὰ γῆς τινας καμινευθεὶς ἀποσταθεὶ ψευδάργυρον· εἶτα κραθεὶς χαλκῷ, ὀρείχαλκος γίνεταί· Στράβων γ' καὶ Θεοπόμπῳ γ'. Strabo XIII, p. 908, sua habere videtur ex Theopompo.

Heerenius de fontib. et auct. Justin. (Nov. Commentat. Gætting. XV, p. 219) ea quæ de turbis ob Aspasiam, Cyri pellicem, post necem fratris ab Artaxerxe in matrimonium receptam, inter parentem et filios motis narrantur a Justino X,

opem ferens (Tacho Agesilaus) eo adexit eum, ut amisso regno apud Persas salutem peteret.

121.

Bubastus, urbs Egypti — A Theopompo etiam Bubastius dicitur.

122.

Servorum urbs] in Libya, ut Ephorus scribit libro quinto. Altera, sacrorum servorum urbs, in qua unus ingenuus est. Est etiam in Creta Dulopolis, ut ait Socrates de rebus Creticis, libro primo. Est et alia quaedam in Thracia Πονηρόπολις, quam Philippum condidisse ferunt: qui eo omnes flagitiis infames conduxit, sycophantas, falsos testes, causidicos, et alios id genus facinorosos ad duo millia, ut ait Theopompus libro tertio decimo Rerum Philippicarum.

123.

Andera, neutro genere, urbs est in qua lapis reperitur, qui usque in ferrum transit: deinde cum terra quadam in camino excoctus falsum argentum stillat; cum aere tandem permistus sit orichalcum, uti Strabo libro tertio decimo, et Theopompus eodem referunt.

LIBER XIV.

124.

Theopompus Rerum Philippicarum libro quarto de-

2, et Plutarcho Artaxerx. 36 sq., e Theopompo, tanquam e communi fonte fluxisse censet. Quod si verum est, ut est veri simile, de hac re Theopompus agere debuit libro decimo tertio.

LIBER XIV.

124.

Athenæus IV, p. 145, A: Θεοπόμπῳ ἐν τῇ περσικῆς καὶ δεκάτης τῶν Φιλιππικῶν, ὅταν, φησὶ, βασιλεὺς εἰς τινὰς ἀφίκηται τῶν ἀρχομένων, εἰς τὸ δεῖπνον αὐτοῦ δαπανᾶσθαι εἴκοσι τάλαντα, ποτὲ δὲ καὶ τριάκοντα· οἱ δὲ καὶ πολὺ πλείω δαπανῶσιν· ἐκάστῃς γὰρ τῶν πόλεων κατὰ τὸ μέγεθος, ὡσπερ ὁ φόρος, καὶ τὸ δεῖπνον ἐκ παλαιοῦ τεταγμένον ἐστίν. — De re cf. Herodot. VII, 118.

125.

Longinus περὶ ὕψους cap. 43, § 2: Ὁμοίως καὶ ὁ Θεοπόμπῳ ὑπερφυῶς σκευάσας τὴν τοῦ Πέρσου κατάβασιν ἐπ' Αἰγύπτου, ὀνοματίους τισὶ τὰ ὄλα διεβάλεν. « Ποία γὰρ πόλις ἢ ποῖον ἔθνος τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν οὐκ ἐπρεσβεύσατο πρὸς βασιλέα; τί δὲ τῶν ἐκ τῆς γῆς γεννωμένων ἢ τῶν κατὰ τέγγην ἐπιτελουμένων καλῶν ἢ τιμίων οὐκ ἐκομίσθη δῶρον ὡς αὐτοῦ; οὐ πολλὰ μὲν καὶ πολυτελεῖς στραυμαὶ καὶ γλάνιδες, τὰ μὲν ἀλουργεῖς, τὰ δὲ ποικιλά, τὰ δὲ λευκαὶ, πολλὰ δὲ σκηναὶ χρυσαῖ, κατεσκευασμένα πᾶσι τοῖς χρησίμοις, πολλὰ δὲ καὶ ξυστιδῆς, καὶ κλίνας πολυτελεῖς; ἔτι δὲ καὶ κίβλας ἀργυροῦ καὶ χρυσοῦ ἀπειργασμένοι καὶ ἐκπώματα καὶ κρατῆρες, οἷν τοὺς μὲν λιθοκολλήτους, τοὺς δ' ἄλλους ἀκριβῶς καὶ πολυτελεῶς εἶδες ἂν ἐκπεπονημένους; πρὸς δὲ τούτοις ἀναριθμητοὶ τῶν ὕπλων μυριάδες, τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, τῶν δὲ βαρβαρικῶν· ὑπερβάλλοντα δὲ τὸ

cimo ait: « Quando rex (Persarum) ad aliquos sua ditio- nis venit, in cenam ejus impenduntur viginti talenta, nonnunquam vero etiam triginta. Sunt vero qui multo etiam amplius impendant. Singulis enim oppidis, pro ratione magnitudinis, quemadmodum tributum, sic et cetera antiquitus imperata est.

125.

Similiter et Theopompus, quum sublimem in modum parasset describere descensum Persarum in Aegyptum, verbis quibusdam minutis omnia reddidit odiosa: « Quæ enim civitas, vel quæ gens ex iis, quæ in Asia sunt, non legatos miserunt ad Regem? quid vero ex iis quæ terra proveniunt, vel ex iis rebus, quæ arte elaborantur, pulchris vel pretiosis, non dono illi missum fuit? nonne multe sumtuose stragule et vestes, partim purpureæ, partim pictæ, partim albæ? nonne multa tentoria aurata, omnibus rebus utilibus instructa? nonne multe etiam vestes tricliniæ lectique pretiosi? nonne insuper etiam calatum argentum aurumque fabricatum, poculaque et crateres, quorum alios videres gemmis adherentibus ornatos, alios vero accurate et sumtuose elaboratos. Adhuc etiam ad eum mittebantur innumeræ armorum myriades, partim Græcorum, partim barbaricorum; et excedentia numerum jumenta, victimasque ad eandem designatæ

πλήθος ὑποζύγια καὶ πρὸς κατακοπὴν ἱερεῖα εἰς ταῦτά· καὶ πολλοὶ μὲν ἀρτυμάτων μέδουνοι, πολλοὶ δ' οἱ θύλακοι καὶ σάκκοι καὶ χάρται βιβλίων, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων χρησίμων. Τυσαῦτα δὲ κρέα τεταριγευμένα παντοδαπῶν ἱερείων, ὡς σωροὺς αὐτῶν γενέσθαι τηλικούτους, ὥστε τοὺς προσιόντας πόρρωθεν ὑπολαμβάνειν ὄχθους εἶναι καὶ λόφους ἀντιθουμένους.»

Pertinent hæc ad id tempus, quo Artaxerxes Ochus expeditionem paravit contra Phœnices rebelles. Cf. Diodor. XVI, 40. Verba πολλοὶ μὲν ἀρτυμάτων — χρησίμων ex eodem Theopompo laudat Athenæus II, p. 67, ubi vero pro ἀρτυμάτων legitur ἀρτύματος, et pro θύλακοι καὶ σάκκοι καὶ χάρται βιβλίων exhibetur : καὶ σάκκοι χάρτων καὶ βιβλίων. V. interpr.

LIBER XV.

126.

Athenæus XII, p. 531, A, B, C, D: Θεόπομπος δὲ ἐν πεντεκαιδεκάτῃ Φιλιππικῶν ἱστοριῶν Στράτωνά φησι τὸν Σιδώνιον βασιλέα ὑπερβάλλειν ἡδουπαθεία καὶ τρυφῇ πάντας ἀνθρώπους. « Οἷα γὰρ τοὺς Φαίακας Ὀμηρος ποιῖν μεμυθολόγηκεν, ἐορτάζοντας καὶ πίνοντας καὶ κιθαριῶν καὶ βραβυῶν ἀκροωμένους, τοιαῦτα καὶ ὁ Στράτων διετελεῖ ποιῶν πολλὴν χρόνον· καὶ τοσαύτῳ μᾶλλον ἐκείνων παρακεκινήκει πρὸς τὰς ἡδονὰς, ὅσω οἱ μὲν Φαίακες, ὡς φησὶν Ὀμηρος, μετὰ τῶν οἰκείων γυναικῶν καὶ θυγατέρων ἐποιοῦντο τοὺς πότους, ὁ δὲ Στράτων μετ' αὐλητρίδων καὶ ψαλτριῶν καὶ κιθαριστριῶν κατεσκευάστος τὰς συνουσίας· καὶ μετεπέμπετο πολλὰς μὲν ἑταίρας ἐκ Πελοποννήσου, πολλὰς δὲ μουσουργοὺς ἐξ Ἰωνίας,

ἑτέρας δὲ παιδίσκας ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος, τὰς μὲν ᾠδικὰς, τὰς δὲ ὄργανιστικάς· ὧν εἶθιστο μετὰ τῶν φίλων ἀγῶνας τιθέναι, καὶ μεθ' ὧν συνουσιάζων διετριβε· χαίρων μὲν τῷ βίῳ τῷ τοιούτῳ, καὶ δοῦλος ὧν φύσει τῶν ἡδονῶν, ἐτι δὲ μᾶλλον πρὸς τὸν Νικοκλέα φιλοτιμούμενος. Ἐτύγγανον γὰρ ὑπερφιλοτιμῶς ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους καὶ σπουδάζων ἑκάτερος αὐτὸς ἡδίων καὶ βραθυμότερον ποιεῖσθαι τὸν βίον· οἱ γὰρ προῆλθον εἰς τοσαύτην ἀμιλλαν, ὡς ἡμεῖς ἀκούομεν, ὥστε πυνθανόμενοι παρὰ τῶν ἀκρινουμένων τὰς τε παρασκευὰς τῶν οἰκιῶν καὶ τὰς πολυτελείας τῶν θυσιῶν τὰς παρ' ἑκατέρῳ γινομένας ἐπιλονεῖσκον ὑπερβάλλεσθαι τοῖς τοιούτοις ἀλλήλους. Ἐσπουδάζον δὲ δοκεῖν εὐδαίμονες εἶναι καὶ μακαριστοί. Οὐ μὴν περὶ γε τὴν τοῦ βίου τελευτὴν διητυύγησαν, ἀλλ' ἀμφοτέροι βιῶν θανάτῳ διεφθάρησαν.»

Strato, rex Sidoniorum, hoc loco commemoratus, idem esse videtur, quem Tennen vocat Diodorus XVI, 46, uti statuit Perizonius ad Ælian. VII, 2, cui adstipulatur Wichers. Nicoteles ille filius est Evagoræ, ex Isocrate notus et Diodoro XV, 47. Cf. interpr. ad Diogen. Laert. II, 129; IX, 59, Anton. Lib. p. 170 ibique Verheyk.

127.

Stephanus: Διονία, πόλις, ἣν συγκαταλέγει τὰς Κυπριαῖς πόλεσι Θεόπομπος πεντεκαιδεκάτῃ Φιλιππικῶν.

128.

Idem: Κρήσιον, πόλις Κύπρου· Θεόπομπος Φιλιππικῶν πεντεκαιδεκάτῳ.

129.

Athenæus XII, p. 526, C: Θεόπομπος δ' ἐν πεν-

totidem : adhuc etiam multi condimentorum modii, mul-tique culeoli et sacci chartarum, et librorum, aliarumque omnium rerum utilium. Tot vero missæ erant carnes sale condite omnigenarum pecudum, ut acervi earum tanti essent, ut illi, qui accederent, e longinquo suspicarentur eos esse colles tumulosque alteros contra alteros erectos.»

LIBER XV.

126.

Theopompus vero, decimo quinto libro Historiarum Philippicarum, Stratonem ait, Sidoniorum regem, luxu et deliciis omnes homines superasse. « Nam, quibus rebus occupatos Phæacæ finxit Homerus, dies festos celebrautes, potantesque et citharredos cantoresque audientes; talibus rebus Strato per longum temporis spatium continuam operam dedit : et tanto majore, quam illi, furore ad voluptates ferebatur, ut, quum Phæacæ (ut ait Homerus) cum propriis uxoribus filialibusque computationes instituerent, ille cum tibicinis et psaltriis et citharistis ageret cœtus; accessito magno meretricum numero ex Peloponneso, et musices peritarum ex Ionia, aliarumque puellarum ex universa Græcia, partim cantatricum, partim saltatricum· quarum etiam ludos et certamina

instituere solebat cum amicis, et cum illis continuo consuescere. Nam et per se delectabatur tali vitæ genere, et natura servus erat voluptatum; sed magis etiam ad id ipsum agebat æmulatio, qua cum Nicocle contendebat. Mira enim ambitione hi duo inter sese decertabant, uterque studens delicata vita et mollitiæ superare alterum. Quæ inter illos æmulatio, quod quidem accepimus, eo usque progressa est, ut ex advenientibus uterque percunctatus quisnam esset apud alterum apparatus ædium, et quænam sacrificiorum epularumque magnificentia, omni studio enteretur ut illum talibus in rebus antecelleret. Summumque studium ambo in eo posuerunt, ut felices esse viderentur beatique prædicarentur. Nec vero ad finem usque vitæ felicitas ulla duravit : uterque enim violenta morte perit.»

127.

Dionia, urbs quam Theopompus libro quinto decimo Philippicorum inter Cyprias urbes recenset.

128.

Cresium, urbs Cypri, de qua Theopompus libro decimo quinto Philippicorum.

129.

Theopompus vero, Historiarum libro decimo quinto,

τεκαιδεκάτῳ Ἱστοριῶν, χιλίους φησὶν ἄνδρας αὐτῶν (Colophoniorum) ἀλουργεῖς φοροῦντας στολὰς ἀστυπολεῖν, ὅγε καὶ βασιλεῦσι υπάνιον τότ' ἦν καὶ περισπούδαστον. Ἰσοστάσιος γὰρ ἦν ἡ πορφύρα πρὸς ἄργυρον ἐξεταζομένη. Τοιγαροῦν διὰ τὴν τοιαύτην ἀγωγὴν ἐν τυραννίδι καὶ στάσεσι γενομένοι αὐτῇ πατρίδι διεφθάρσαν.

Ὅγε καὶ β. Casaubonus in margine scripsit; vulgo ὄθεν. Coraes conjecit ὁ δὴ. Eadem de Colophonii tradidit Xenophanes apud Athenæum l. I:

Ἦσαν εἰς ἀγορὴν παναλουργεῖα φάρι' ἔχοντες
οὐ μείους ἤπερ χίλιοι ὡς ἐπίπαν.

Inde sua hausisse Theopompum suspicatur Karsten De Xenophane. Ceterum ad Theopompi locum respexit Cicero in fragmento e libro septimo de Republica a Nonio servato: *Ut, quemadmodum scribit ille, quotidiano in forum mille hominum cum palliis conchyliotinctis, descenderent.*

130.

Pseudo-Plutarch. Vita X rhett. p. 833: Ὅτι δὲ ἀπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθανεν (Antiphon) Ἱστορεῖ καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ πεντεκαίδεκάτῃ.

Idem dicit Lysias Orat. pro fil. Antiph. ap. Plut. l. I.

131.

Harpocrat. : Κερκίδας· Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος τοὺς προδότας καταλέγων φησὶν, Ἄρκάδας Κερκίδας. Ὅτι δ' οὗτος τῶν τὰ Μακεδονικὰ φρονούντων ἦν, εἶρηκε καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ πεντεκαίδεκάτῃ Φιλιππικῶν.

Cf. Demosthen. Pro coron. p. 188; De falsa legat. p. 256 sq. Polyb. XI, 48.

132.

Idem : Νότιον ... ὅτι ἐστὶ χωρίον προκειμένον τῆς Κολοφωνίων πόλεως Θεόπομπος ἐν τῇ πεντεκαίδεκάτῃ φησὶν.

scribit : « mille ex Colophonii civibus purpureis stolis amictos per urbem incessisse : quod indumenti genus etiam regibus tunc rarum et studiosè expeditum esse constat. Nam purpurea vestis, ad pondus exacta, æquali pondere argenti æstimabatur. Quare ob hoc vitæ institutum tyrannidi et intestinis dissensionibus impliciti, simul cum patria perierunt.

130.

Theopompus quoque quinto decimo Philippicorum libro scribit, Antiphontem a triginta istis eum trucidatum.

131.

Cercidas. Demosthenes pro Ctesiphonte, proditores recensens inquit, *Arcades Cercidas*. Cercidam ex fautoribus partium Macedonicarum fuisse testatur etiam Theopompus libro quinto decimo rerum Philippicarum.

132.

Notion. ... Est oppidum præjacens urbi Colophoniorum. Theopompus in quinto decimo.

LIBER XVI.

133.

Theopompus vero, sextodecimo libro Historiarum, de

LIBER XVI.

133.

Athenæus X, p. 444, E, F; p. 445, A : Θεόπομπος δ' ἐν τῇ ἐκκαίδεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν περὶ ἄλλου Ῥοδίου διηλεγόμενος φησὶ· Ἐπὶ Ἡγησιλόγου τὰ μὲν ἀχρείου γεγονότος ὑπὸ οἰνοφυγίας καὶ κύβων, καὶ παντάπασιν οὐκ ἔχοντος ἰδίωμα (ἀξίωμα manvult Casaub.) παρὰ τοῖς Ῥοδίοις, ἀλλὰ διαβεβλημένου διὰ τὴν ἀσωτίαν τὴν τοῦ βίου καὶ παρὰ τοῖς ἐταίροις καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις πολίταις. Ἐπὶ ἔξῃς λέγων περὶ τῆς ὀλιγαρχίας, ἣν κατεστήσατο μετὰ τῶν φίλων, ἐπιφέρει· Καὶ πολλὰς μὲν γυναῖκας εὐγενεῖς καὶ τῶν πρώτων ἀνθρώπων ἤσχυαν· οὐκ ὀλίγους δὲ παῖδας καὶ νεανίσκους διέφθειραν· εἰς τοῦτο δὲ προέβησαν ἀσελγείας, ὥστε καὶ κυβεύειν ἤξωσαν πρὸς ἀλλήλους περὶ τῶν γυναικῶν τῶν ἐλευθέρων, καὶ ὁμολογοῦντο τοὺς ἐλάττω τοῖς ἀστραγάλαις βάλλοντας ἦντινα χρῆ τῶν πολιτῶν τῇ νικῶντι εἰς συνουσίαν ἀγαγεῖν, οὐδεμίαν ὑπεξαίρουμένοι πρόφρασιν, ἀλλ' ὅπως ἂν ἕκαστος ἦν δυνατὸς, πείθων ἢ βιαζόμενος, εὐτω προστάττοντες ἄγειν. Καὶ ταύτην τὴν κυβείαν ἐπαίζον μὲν καὶ τῶν ἄλλων Ῥοδίων τινές, ἐπιφανέστατα δὲ καὶ πλειστάκις αὐτὸς ὁ Ἡγησιλόγος ὁ προστάειν τῆς πόλεως ἀξίων. «

Ad quamnam tempora hæc spectent, nescio. Wichers. Hegesilochum unum fuisse putat magistratum, quos Lysander passim instituerat. Diod. XIV, 3, coll. 79.

LIBER XVII.

134.

Idem VI, p. 265, B, C : Θεόπομπος ἐν τῇ ἐβδόμῃ καὶ δεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν· Χίιοι πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων μετὰ Θεσσαλοῦς καὶ Λακεδαιμονίου

alio Rhodio loquens, ait : « Hegesilochus ad res gerendas inutilis redditus ebrietas et aleæ studio, et omnino in nulla apud Rhodios dignatione erat, sed ob vitæ luxuriam, cum apud familiares, tum apud reliquos cives infamis. » Deinde vero ubi de oligarchia disserit, quam ille cum suis sodalibus instituit, hæc subjicit : « Et multas nobiles feminas principumque virorum uxores vitabant ; puerosque haud paucos et adolescentulos corrumpabant : denique eo progressi sunt libidinosæ proterviæ, ut non vererentur tesseres inter se de ingenuis mulieribus ludere, pacisci que quamnam ex ingenuis matronis hi, quibus jactus minor obtigisset, victori stuprandam adducerent : nec ullam admittebant exceptionem, sed quacumque ratione posset, sive persuadendo, sive vim adhibendo, adducere eam victus tenebatur. Et hoc tesserarum ludo utebantur etiam alii nonnulli Rhodiorum, sed maxime omnium et creberrime ipse Hegesilochus, is qui videri volebat præsidere civitati. »

LIBER XVII.

134.

Theopompus, decimo septimo Historiarum libro : « Chii primi Græcorum post Thessalos et Lacedæmonios servii

ἐχρήσαντο δούλοις, τὴν μέντοι κτῆσιν αὐτῶν οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκείνοις. Λακεδαιμόνιοι μὲν γὰρ καὶ Θετταλοὶ φανήσονται κατασκευασάμενοι τὴν δουλείαν ἐκ τῶν Ἑλλήνων τῶν οἰκούντων πρότερον τὴν γῶρραν, ἣν ἐκείνοι νῦν ἔχουσιν, οἱ μὲν Ἀγαιῶν, Θετταλοὶ δὲ Περβαίθων καὶ Μαγνήτων· καὶ προσηγόρευσαν τοὺς καταδουλωθέντας οἱ μὲν εἰλωτας, οἱ δὲ πενέστας. Χίοι δὲ βαρβάρους κέκτηνται τοὺς οἰκέτας, καὶ τιμὴν αὐτῶν καταβάλλοντες.»

Cf. Schol. ad Theocrit. Idyll. XVI, 35, ubi item laudatur Theopompus, et Steph. Byz. v. Χίος.

LIBER XVIII.

135.

Athen. VI, p. 252, A, B, C: Θεόπομπος δ' ἐν ὀκτωκαιδεκάτῃ Ἱστοριῶν περὶ Νικοστράτου Ἀργείου λέγων, ὡς ἐκολάκευε τὸν Περσῶν βασιλέα, γράφει καὶ ταῦτα· «Νικοστράτον δὲ τὸν Ἀργεῖον πῶς οὐ γὰρ φαῦλον νομίζει; δὲ προστάτης γενόμενος τῆς Ἀργείων πόλεως καὶ παραλαβὸν καὶ γένος καὶ χρήματα καὶ πολλὴν οὐσίαν παρὰ τῶν προγόνων, ἀπαντας ὑπερεβάλετο τῇ κολακείᾳ καὶ ταῖς θεραπαίαις οὐ μόνον τοὺς τότε στρατείας μετασχόντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἔμπροσθεν γενομένους. Πρῶτον μὲν γὰρ οὕτως ἠγάπησε τὴν παρὰ τοῦ βαρβάρου τιμὴν, ὥστε βουλόμενος ἀρέσκειν καὶ πιστεῦσθαι μᾶλλον ἀνεκόμισε πρὸς βασιλέα τὸν υἱόν· ὁ τῶν ἄλλων οὐδεὶς πώποτε φανήσεται ποιήσας· ἔπειτα καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὅποτε μέλλοι δεῖπνεῖν, τράπεζαν παρετίθει χωρὶς ὀνομάζων τῷ δαίμονι τοῦ βασιλέως, ἐμπλήσας σίτου καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων, ἀκούων μὲν τοῦτο ποιεῖν

καὶ τῶν Περσῶν τοὺς περὶ τὰς θύρας διατρίβοντας, οἴομενος δὲ διὰ τῆς θεραπαίας ταύτης χρηματιεῖσθαι μᾶλλον παρὰ τοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ αἰσχροκερδῆς καὶ χρημάτων, ὡς οὐκ οἶδ' εἰ τις ἕτερος, ἦππων.»

Hunc Nicostratum Artaxerxes Ochus Ægyptum subactus ducem mercenariorum ab Argivis expetiverat. Diodor. XVI, 44.

LIBER XIX.

136.

Athenæus VI, p. 259, F; 260, A: Καὶ Θεόπομπος γὰρ ἐν τῇ ἔνεακαιδεκάτῃ (Ἐπιτ. ἐν τῇ θ') τῶν Φιλιππικῶν φησιν· «Ἀγαθοκλέα δούλον γενόμενον καὶ τῶν ἐκ Θετταλίας Πενεστῶν Φίλιππος, μέγα παρ' αὐτῷ δυνάμενον διὰ τὴν κολακείαν, καὶ ὅτι ἐν τοῖς συμποσίοις συνὼν αὐτῷ ὠρχεῖτο καὶ γέλωτα παρεσκεύαζεν, ἀπίστευτε διαφθεροῦντα Περβαίθους καὶ τῶν ἐκεῖ πραγμάτων ἐπιμελησόμενον. Τοιοῦτους δ' εἶχεν αἰεὶ περὶ αὐτὸν ἀνθρώπους ὁ Μακεδῶν, οἷς διὰ φιλοποσίην καὶ βωμολοχίαν πλεῖω χρόνον ὡς τὰ πολλὰ συνδιέτριβε καὶ συνήδρευε περὶ τῶν μεγίστων βουλευόμενος.»

LIBER XX.

137.

Idem IX, p. 401, B: Θεόπομπος δ' ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν περὶ τὴν Βισαλτίαν φησὶ ληγωὺς γίνεσθαι δύο ἡπατα ἔχοντας.

Eadem, Theopompo auctore, Ælian. V. H. V, 27 et XI, 48, Stephan. v. Βισάλτια et Aul. Gellius N. A. XVI, 15. Cf. Aristot. in Mir. ausc.

sunt usi: ad quorum possessionem quidem non eadem via pervenerunt. Lacedæmonios enim et Thessalos servitia sua sibi parasse novimus e Græcis, regionem eam, quam ipsi nunc tenent, prius habitantibus: illi quidem ex Achæis; Thessali vero, e Perrhæbis et Magnetibus. Et nominarunt redactos a se in servitutum, illi quidem Helotas, hi Penestas. Chii vero barbaris utuntur servis, quos soluto pro eis pretio possident.»

LIBER XVIII.

135.

Theopompus vero decimo octavo Historiarum libro, de Nicostrato Argivo loquens, qui Persarum regi adulator est, cum alia scribit, tum hæc: «Nicostratum vero Argivum quo pacto nequitiae crimine absolvamus? Qui, quum civitati præesset Argivorum, et genus et pecuniam et multas opes a majoribus accepisset, adulatione et servilibus obsequiis omnes anteivit, non modo expeditionis illius participes, sed etiam superiores. Primum enim tanti fecit honorari a Rege, ut, quo magis se in illius gratiam fidemque insinuaret, filium suum ad Barbarum adduceret; quod nemo aliorum unquam fecisse comperietur. Deinde quotidie, quando cœnam erat capturus, seorsum mensam posuit Genio regis consecratam, cibus et rebus

omnibus ad cœnam pertinentibus abunde instructam. Nempe quum intellexisset a Persis hoc fieri circa aulam regiam viventibus, eodem obsequii genere sperabat majores divitias a rege se impetraturum: erat enim turpis lucri avidus, et pecuniæ ita deditus, ut nesciam an nemo magis.»

LIBER XIX.

136.

Nam et Theopompus, decimo nono Philippicorum, scribit: «Agathoclem, qui servus fuerat et unus ex Penestis Thessalicis, Philippus, apud quem multum ille valebat propter adsentationem, et quod in conviviis sodalis saltaret et risum regi moveret, misit qui Perrhæbos perderet, et res ipsius ibi curaret. Tales vero homines semper circa se habebat Macedo; quibuscum propter bibacitatem et scurrilitatem plurimum temporis trivit, in eorumque consensu de rebus maximis deliberavit.»

LIBER XX.

137.

Theopompus vero vigesimo Historiarum libro scribit, circa Bisaltiam lepores gigni, bina habentes jecinora.

138.

Stephanus: Σιρρά, πόλις Θρακίας· Θεόπομπος ἐν Φιλιππικῶν εἰκοστῷ.

139.

Theon. Prog. c. 2 : Καὶ ἐν τῇ εἰκοστῇ Θεοπόμπου τῶν Φιλιππικῶν, ὁ [μῦθος] τοῦ πολέμου καὶ τῆς ὕβρεως, ὃν ὁ Φίλιππος διεξέρχεται πρὸς τοὺς αὐτοκράτορας τῶν Χαλκιδίων. Cf. Justin. VIII, 3.

LIBER XXI.

140.

Strabo VII, p. 488 A, B. = 317 Tzsch. : Φησὶ δὲ ὁ Θεόπομπος τῶν ὀνομάτων (maris Ionii et Adriatici) τὸ μὲν ἔχειν ἀπὸ ἀνδρὸς ἡγησαμένου τῶν τόπων, ἐξ Ἴσσης τὸ γένος· τὸν Ἀδρίαν δὲ ποταμοῦ ἐπώνυμον γεγονέναι. Σταδίοι δ' ἀπὸ τῶν Λιθυρνῶν ἐπὶ τὰ Κεραύνια μικρῷ πλείους ἢ διαχίλιοι. Θεόπομπος δὲ τὸν πάντα ἀπὸ τοῦ μυχῷ πλοῦν ἡμερῶν ἐξ εἴρηκε· περὶ δὲ τὸ μήκος τῆς Ἰλλυρίας καὶ τριάκοντα· πλεονάζειν δὲ μοιδοκαί. Καὶ ἄλλα δ' οὐ πιστὰ λέγει τό τε συντετρηθῆναι τὰ πελάγη, ἀπὸ τοῦ εὐρίσχεσθαι κέραμόν τε Θάσιον καὶ Χίον ἐν τῷ Νάρωνι· καὶ τὸ ἄμφω κατοπτρεύεσθαι τὰ πελάγη ἀπὸ τινος ὄρους, καὶ τῶν νήσων τῶν Λιθυρνίδων τὴν θέσιν, ὥστε κύκλον ἔχειν καὶ πεντακοσίων σταδίων, καὶ τὸ τὸν Ἰστρὸν ἐνὶ τῶν στομάτων εἰς τὸν Ἀδρίαν ἐμβάλλειν.

Pro ἐξ Ἴσσης, quod dedit Siebenkees., Codd. habent ἐξ Ἴσσης. Emendandi vel supplendi viam monstrat Schol. Apollon. Rh. IV, 308 : Ὀνομάσθη δὲ ἀπὸ Ἴονίου τὸ γένος Ἰλλυριοῦ, ὡς εἴρησε Θεόπομπος ἐν εἰκοστῷ πρώτῳ. Adde Schol. Pind. Pyth. III, 120 : Τὸ Ἴόνιον πέλαγος τὸ περὶ Σικελίαν τὸ ὄνομα ἔλαθεν, ὡς μὲν ἐνιοί, ἀπὸ Ἴου· Θεόπομπος δὲ ἀπὸ Ἴονίου, ἀνδρὸς Ἰλλυριοῦ. Tzetz. ad Lycophr. 631 : Ὁ Θεόπομπος καὶ ἄλλοι φασὶν

(τὸν Ἴόνιον κληθῆναι) ἀπὸ Ἴονίου Ἰλλυριοῦ τὸ γένος, βασιλεύσαντος τοῦ τόπου. Cf. Eustath. ad Dionys. Perieg. v. 92 : Οἱ δὲ φασὶν ἀπὸ Ἴάονος, ἀνδρὸς Ἰταλοῦ, ἢ ἀπὸ Ἴονίου, ἀνδρὸς Ἰλλυριοῦ Ionium mare nominatum esse. — Etiam quæ sequuntur apud Strabonem, τὸν Ἀδρίαν δὲ ποταμοῦ ἐπώνυμον γεγονέναι, suspicionem moverunt. Nam in eodem (V, p. 328) legimus : Τὴν δὲ Ἀδρίαν ἐπιφανῆ γενέσθαι πόλιν φασὶν, ἀφ' ἧς καὶ τὸ ὄνομα τῷ κόλπῳ γενέσθαι τῷ Ἀδρίᾳ, μικρὰν μεταθέσειν λαβόν. Atque Tzetz. l. l. ex Theopompo docet Ionium filium fuisse Ἀδρίου, τοῦ περὶ τοῦτο τὸ πέλαγος κτίσαντος πόλιν τὴν λεγομένην Ἀδρίαν. Justinus denique XX, 1, Theopompum, ut videtur, secutus : *Adriam quoque Illyrici maris proxima, quæ et Adriatico mari nomen dedit, Græca urbs est.* (Vide tamen de h. l. Niebuhr. H. R. I, p. 56.) Cf. Etym. M. v. Ἀδρίας. Sed hæc omnia nil cogunt, ut pro ποταμοῦ cum Casaubono legamus πολειως.

141.

Stephanus : Λάδεστα, ἢ Λάδεστον, μία τῶν Λιθυρνίδων νήσων· Θεόπομπος καὶ Φιλιππικῶν.

142.

Athenaus XII, p. 526, F : Κὰν τῇ πρώτῃ δὲ πρὸς ταῖς εἰκοσι τῶν Φιλιππικῶν τὸ τῶν Ὀμβρικών φησὶν ἔθνος, ἐστὶ δὲ περὶ τὸν Ἀδρίαν, ἐπισεικῶς εἶναι ἄθροδιάιτον, παραπλησίως τε βιοτεύειν τοῖς Λυδαῖς, γῶραν τε ἔχειν ἀγαθὴν, ὅθεν προσελθεῖν εἰς εὐδαίμονίαν.

143.

Ælianus H. A. XVII, 16 : Θεόπομπος λέγει, τοὺς περὶ τὸν Ἀδρίαν οἰκοῦντας Ἰνετοὺς, ὅταν περὶ τὸν ἄριστον τρίτον καὶ σπόρον ἢ ὥρα ἦ, τοῖς κολοιοῖς ἀποστέλλειν δῶρα, εἴη δ' ἂν τὰ δῶρα ψαιστὰ ἅπτα, καὶ μαμαγμέναι μᾶζαι καλῶς τε καὶ εὖ· βεβούλευται δὲ ἄρα

138.

Sirha, urbs Thraciæ. Theopompus in Philippicorum vigesimo.

139.

Itemque in vigesimo Rerum Philippi apud Theopompum libro, belli et injuriarum expositio, quam ibi legatis Chalcidensium, de summa rerum ad se missis, facit Philippus.

LIBER XXI.

140.

Theopompus ait, Ionii maris nomen esse ortum ab Ionio qui istis locis imperaverit, gente Illyrius (Issæus) : Adriæ cognomentum a flumine esse deductum. Stadia sunt a Liburnis ad Ceraunios montes paullo plura duobus millibus. Theopompus totam ab intimo sinu navigationem sex dierum esse perhibuit : terrestri autem itinere Illyricum ad triginta dies peragrari. Videtur autem nimium dicere mihi. Sed et alia parum credibilia profert, veluti quum

maria ait cavernis seu foraminibus quibusdam in imo latentibus coire, eo argumento, quod later Thasius et Chius in Narone inventus sit : et quod utrumque mare e monte quodam cerni affirmat, et insulis Liburnicis ambitum statuit quingentorum stadiorum ; et quod Istrum uno ostiorum suorum in Adriam effluere tradit.

141.

Ladesta, sive Ladestum, una ex insulis Libyrnjdum, de qua Theopompus libro vigesimo primo Philippicorum.

142.

Libro vero primo et vicesimo Philippicorum, Umbro- rum gentem ait, circa Adriaticum mare incolentem, molli- tatei admodum esse deditam, idemque vitæ genus atque Lydos sectantem : incolereque fertilem regionem, unde ad opulentiam sint evecti.

143.

Theopompus Venetos inquit Adriam accolentes, quum arationis tertie et sementis faciendæ tempus adest, monedulis placentas quasdam, et mazas optime confectas

ἢ τῶνδε τῶν δώρων πρόθεσις μελιγμάτα τοῖς κολοιοῖς εἶναι καὶ σπονδῶν ὁμολογία, ὡς ἐκείνους τὸν καρπὸν τὸν Δημήτριον μὴ ἀνορύττειν καταβληθέντα εἰς τὴν γῆν, μηδὲ παρακλέγειν.

Eandem rem narrat Antigon. Caryst. Ἱστορ. παραδόξ. c. ult. : Τοὺς δὲ περὶ τὸν Ἀδρίαν ἐνοικοῦντας Ἐνετοὺς, Θεόπομπον φάσκαι, κατὰ τὸν σπόρου καιρὸν τοῖς κολοιοῖς ἀποστέλλειν δῶρα· ταῦτα δ' εἶναι ψιαστὰ καὶ μάζας· προσθέντας δὲ τοὺς ταῦτα κομίζοντας ἀποχωρεῖν· τῶν δὲ ὀρυείων τὸ μὲν πλῆθος ἐπὶ τοῖς ὀρείαις μένειν τῆς γῶρας συνηθροισμένον· δύο δ' ἢ τρεῖς προσπέντας καὶ καταμαθόντας ἀρίπτασθαι πάλιν, καθάπερ εἰ τινὰς πρεσβείας ἢ κατασκόπους. Ἴάν μὲν οὖν τὸ πλῆθος τῶν κολοιοῶν γέυσωνται τῶν δώρων, οὐχ ὑπερβαίνουσιν ἐπὶ τὴν γῶραν αὐτῶν, καὶ οἴδασιν οἱ Ἐνετοὶ, ὅτι ἔσονται ἐν εἰρήνῃ· ἐάν δὲ μὴ γέυσωνται, ὡσεὶ πολεμίων ἐφοδὸν αὐτοῖς γενομένην οὕτω προσδοκῶσι]. Postrema uncis inclusa ex Aristot. Mir. Auscult. c. 129 supplavit Bentleius.

144.

Plinius H. N. III, 9: *Theopompus, ante quem nemo mentionem habuit, urbem [Romam] dantaxat a Gallis captam dixit.*

«Memoratu dignum est Justinum l. XX Græcas urbes in Italia recensentem, verbo tantum, prorsus ut Theopompus fecit, Romam memoravisse, c. 5: *Sed Dionysium gerentem bellum, legati Gallorum, qui ante menses Romam incendunt, societatem amicitiamque petentes adieunt.* Cf. VI, 6. Ut non dubitem, quin ita Theopompi exemplo egerit. Quoniam vero quas regiones et gentes Theopompus hoc libro memorat, Adriam, Umbros, Venetos, earundem mentio fit a Justino, et hic in iis ipsis recensendis Romam a Gallis captam retulit, suspicor ad hunc librum pertinere fragmentum sive potius indicium Theopompi apud Plinium. Accedit, quod Justinus hæc retulit Dionysii in Italiam expeditionem enarrans, quæ Theopompo item occasionem præbuisse videntur, ut de iisdem rebus ageret, siquidem hoc

muneri mittere; quæ quidem idcirco proponunt, ut velut placamenta monedulis sint, et induciæ cum iis pactæ, ne Cereris fructum terræ commissum refodiant, aut sublegant.

Venetos Adriam accolentes Theopompus ait sementis tempore monedulis munera mittere: hæc constare ex placentis et mazis: his expositis abire qui apportaverint; avium autem multitudinem in terræ confinibus manere congregatam, duas vero vel tres advolare, et quum res recognoverint, rursus avolare, quasi legatos quosdam et exploratores. Simonedularum multitudo munera gustat, in eorum terram non volant, atque sciunt Veneti, se in pace futuros esse: si vero non gustant, quasi hostium invasionem sibi imminere prævident.

145.

Meminit vero eorundem (connarorum et paliurorum)

libro de Dionysio tyranno quædam exposuit, ut constat ex fragm. 146.» *Hicliers.*

145.

Athenæus XIV, p. 650, A: Θεόπομπος δ' ἐν εἰκοστῇ πρώτῃ Φιλιππικῶν μνημονεύει αὐτῶν (τῶν κοννάρων καὶ παλιούρων).

146.

Idem VI, p. 261, A: Καὶ περὶ Διονυσίου δὲ τὰ παραπλήσια ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς ταῖς εἴκοσι «Διονύσιος ὁ Σικελίας τύραννος τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς οὐσίας εἰς μέθας καὶ κύβους καὶ τὴν τοιαύτην ἀκολασίαν· ἠθούλετο γὰρ ἅπαντας εἶναι διεσθαρμένους καὶ φαύλους· οὗς καὶ εὖ περιείπε.»

In postremis Casaubonus restituendum putat οὗς ἐφίλει καὶ εὖ περιείπε. Schweighæuserus post οὗς omissum statuit ἀνελάμβανεν. Paulo ante enim Athen. dixit: Ἀλλὰ μὲν καὶ τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς οὐσίας εἰς μέθας καὶ κύβους, καὶ τὴν τοιαύτην ἀκολασίαν, οὐ μόνον ὁ Διονύσιος ἀνελάμβανεν, ἀλλὰ καὶ ὁ Φίλιππος. Quæ postrema simul indicant, nisi fallor, quomodo Theopompus hoc Philippicorum libro ad res Dionysii fecerit digressionem.

147.

Idem XII, p. 532, F: Καίτοι ὁ πατὴρ αὐτῶν Πεισίστρατος μετρίως ἐχρῆτο ταῖς ἡδοναῖς, ὡστ' οὐδ' ἐν τοῖς γιορταῖς οὐδ' ἐν τοῖς κήποις φύλακας ἐτίστα, ὡς Θεόπομπος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ εἰκοστῇ, ἀλλ' εἶα τὸν βουλούμενον εἰσιόντα ἀπολαύειν καὶ λαμβάνειν ὧν δεηθείη.

«Suspicio Theopompum in iis, quæ hoc fragmentum præcedunt, narrasse Dionysium, tyrannidem sibi vindicaturum, eo multitudinem adduxisse, ut sexcentos custodes, quos ipse vellet, eligendi potestatem ipsi facerent, Pisistrati Atheniensis exemplum imitatum, ut legimus apud Diodorum XIII, 95. Atque ea occasione incidit fortasse Theopompus in Pisistrati mentionem, qui tamen custodibus illis ad tyrannidem comparandam tantum, non vero ad eam saviter exercendam usus est; siquidem eos post-

et Theopompus libro primo et vicesimo Philippicorum.

146.

De Dionysio eadem narrat idem scriptor primo et vicesimo libro: «Dionysius Siciliae tyrannus, inquit, eos [maxime recipiebat], qui patrimonium suum in computationes et in aleam et id genus lascivie prodigerent. Volebat enim omnes esse perditos et flagitiosos: talesque homines adsciscebat fovebatque.»

147.

At pater illorum (Hippiæ et Hipparchi) Pisistratus moderate usus erat voluptatibus; ita quidem ut nec prædiis suis nec hortis custodes præficeret, ut narrat Theopompus libro vicesimo primo, sed volenti cuique potestatem faceret intrandi fruentique, et sumendi quod cuperet.

ea dimisit; quid, quod ne hortos quidem suos et prædia ab iis muniri sivit, sed cuiusvis, quibus indigeret, ea inde sumere permisit. » *Wichers.*

148.

Harpocrat. : Λύκειον .. ἐν τῶν παρ' Ἀθηναίοις γυμνασίων ἐστὶ Λύκειον· ὁ Θεόπομπος μὲν ἐν τῇ κα' (vulgo ἐν τῇ κατὰ) Πεισιστράτου (leg. Πεισιστρατον ex Suida et cod. Coisl.) ποιῆσαι [φησιν]. Præter Suidam hæc excrispsit Photius.

LIBER XXII.

149.

Athenæus X, p. 442, F: Θεόπομπος δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ περὶ Χαλκιδῶν ἱστορῶν τῶν ἐν Θράκῃ φησίν· « Ἐτύγχανον γὰρ τῶν μὲν βελτίστων ἐπιτηδευμάτων ὑπερρωῶντες, ἐπὶ δὲ τοὺς πότους καὶ βραθυμίαν καὶ πολλὴν ἀκολασίαν ὠρμηκότες ἐπεικίωσεν. Τὸ δ' εἰσὶ πάντες οἱ Θράκες πολυπόται. »

150.

Stephanus : Χυτρόπολις, Θράκης χωρίον. Θεόπομπος Φιλιππικῶν εἰκοστῇ δευτέρᾳ· « Παρῆλθεν ἡ Χυτρόπολις χω* ἀπωκισμένον ἐξ Ἀφύτεις. » Τὸ ἐθνικὸν ἐξῆς ἐπάγει· « Εἰσοδεξαμένων δὲ τῶν Χυτροπολιτῶν αὐτῶν. »

Pinedo conjecit : παρῆλθεν Χρυσόπολιν χωρίον.

151.

Harpocrat. : Θέρμαν, Ἀισχίνης ἐν τῇ παραπροσθείας ἀπολογία. Θράκιον τοῦτό ἐστι πόλισμα, ὡς καὶ Θεόπομπος ἐν εἰκοστῇ δευτέρᾳ φησίν.

Plurimis Therma urbs est Macedoniae. Ne tamen propterea cum Wichersio statuum Theopompum de alia hujus nominis urbe cogitasse,

148.

Lyceum, est unum e gymnasiis Atheniensium: quod Theopompus in vigesimo primo, Pisistrato regnante constructum fuisse testatur.

LIBER XXII.

149.

Theopompus vero, libro secundo et vicesimo, de Chalcidensibus Thraciæ narrans, ait: « Optima instituta hi insuper habentes, in computationes et molliem et omne genus flagitiosæ luxuriæ prorsus ruebant. Sunt autem tales Thracæ omnes hibaces. »

150.

Chytropolis, Thraciæ castellum. Theopompus Philippicorum secundo et vicesimo: « Pervenit Chytropolin castellum, Aphytis coloniam. » Gentile deinde adducit: « Excipientibus vero Chytropolitibus eum. »

151.

Therma, Æschines in Apologia de falsa legatione. Est Thraciæ oppidulum, ut Theopompus testatur libro Rerum Philippicarum vigesimo secundo.

152.

Thestorius, ut Cytorus, urbs Thraciæ. Theopompus libro vigesimo secundo.

vetat Steph.: Θέρμη, πόλις Θράκης, Ἀπολλόδωρος δὲ Μακεδονίας φησὶ καὶ Θεουκυδίδης, et fragmentum Hecataei (116) apud eundem: Ἐν δ' αὐτῷ (Θερμακίῳ κόλπῳ) Θέρμη, πόλις Ἑλλήνων Θρηίκων.

152.

Steph. Byz.: Θέστωρος, ὡς Κύτωρος, πόλις Θράκης· Θεόπομπος εἰκοστῇ δευτέρᾳ.

153.

Idem: Ὀμάριον, πόλις Θεσσαλίας· Θεόπομπος Φιλιππικῶν εἰκοστῇ δευτέρᾳ.

154.

Idem: Σύμαιθα, πόλις Θεσσαλίας. Ὁ πολίτης Συμαιθεύς, ὡς Θεόπομπος Φιλιππικῶν εἰκοστῇ δευτέρᾳ.

LIBER XXIII.

155.

Athenæus X, p. 436, B, C: Ἐν δὲ τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ περὶ Χαριδήμου τοῦ Ὠρείτου διηγούμενος, ὃν Ἀθηναῖοι πολίτην ἐποίησαντο, φησὶ· « Ἴθν τε γὰρ δίκαιταν ἐωρᾶτο τὴν καθ' ἡμέραν ἀσελγῆ καὶ τοιαύτην ποιούμενος, ὥστε πίνειν καὶ μεθύειν αἰεὶ, καὶ γυναῖκας ἐλευθέρας ἐτόλμα διαφθεῖρειν· καὶ εἰς τοσοῦτον προήλθεν ἀκρασίας, ὥστε μειράκιόν τι παρὰ τῆς βουλῆς τῆς τῶν Ὀλυνθίων αἰτεῖν ἐπιχείρησεν, ὃ τὴν μὲν ὄβιν ἦν εὐεῖδὲς καὶ χάριεν, ἐτύγγανε δὲ μετὰ Δέρδου τοῦ Μακεδόνα ἀιχμάλωτον γεγεννημένον. » Eiusdem mentionem facit Ælian. V. H. II, 41.

156.

Stephanus: Αἰόλιον, τῆς Θράκης Χερρόνησου πόλις. Θεόπομπος ἐν Φιλιππικοῖς εἰκοστῇ τρίτῃ· « Ἐπορεύθη εἰς πόλιν Αἰόλιον τῆς Ἀπτικῆς μὲν οὔσαν, πολυτετευομένην δὲ μετὰ Χαλκιδῶν. » Berkelius legen-

153.

Omarium, urbs Thessaliæ, de qua Theopompus libro secundo et vigesimo Philippicorum.

154.

Symætha, urbs Thessaliæ. Civis Symætheus, ut Theopompus Philippicorum secundo et vicesimo.

LIBER XXIII.

155.

Libro vicesimo tertio de Charidemo Orita disserens, quem Athenienses civitate donaverant, (Theopompus) ait: « Nam quotidianæ vitæ rationem palam ita lascivam luxuriosamque instituit, ut assidue potaret temulentusque esset, et ingenuis mulieribus vim inferre conaretur. Denique eo usque progressus est intemperantiæ, ut a senatu Olynthiorum adolescentulum aliquem poscere auderet formosum venustumque, qui cum Derda Macedone captivus erat factus. »

156.

Ælium, Thraciæ peninsula oppidum, de quo Theopompus Rerum Philippicarum libro tertio et vicesimo: « Profectus sum Ælium, Atticæ urbem, sed quæ legibus Chalcidensium utitur. »

dum putavit: μετὰ δὲ πολιτευομένην ὑπὸ τῶν Χαλκιδέων.

157.

Idem: Βρεά, πόλις, εἰς ἣν ἀποικίαν ἐστεύλαντο Ἀθηναῖοι. Τὸ ἐθνικὸν ἔδει Βρεάτης· ἐστὶ δὲ Βρεαῖος παρὰ Θεοπόμπῳ, εἰκοστῷ τρίτῳ.

De hac urbe aliunde nil constat, nisi huc referre velis Strabon. VII, p. 491, ubi vox *Bria* Thracum lingua urbem significare dicitur.

LIBER XXIV.

158.

Stephan.: Βαίτιον, πόλις Μακεδονίας· Θεόπομπος εἰκοστῇ τετάρτῃ.

159.

Idem: Γαστρωνία, χώρα Μακεδονίας· Θεόπομπος εἰκοστῇ τετάρτῃ. Cf. fr. 265, ubi eadem appellatur Γραιστωνία.

160.

Idem: Ἄρης, Ἄρηος, ὡς Μένδητος, χωρίον Εὐβοίας· Θεόπομπος εἰκοστῇ τετάρτῃ Φιλιππικῶν.

161.

Idem: Ὀκωλον, χωρίον Ἐρετριέων· Θεόπομπος Φιλιππικῶν εἰκοστῇ τετάρτῳ.

162.

Idem: Σκάβαλα, χώρα Ἐρετριέων· Θεόπομπος εἰκοστῇ τετάρτῳ Φιλιππικῶν.

163.

Idem: Δύστος, πόλις Εὐβοίας· Θεόπομπος ἐν Φιλιππικῶν καὶ «Ἀποστήσας δὲ τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ περριοικία τῶν Ἐρετριέων, ἐστράτευσεν ἐπὶ πόλιν Δύστον.»

164.

Strabo X, p. 683, B: Θεόπομπος δὲ φησι Περιχλέους χειρουμένου τὴν Εὐβοίαν, τοὺς Ἰστιαεῖς καθ' ἑαυτοῦ εἰς Μακεδονίαν μεταστῆναι, δις γλίους δ'

ἐξ Ἀθηναίων ἐλθόντας τὸν Ὀρεὸν οἰκῆσαι, δῆμον ὄντα πρότερον τῶν Ἰστιαεῖων.

« Quum ex aliis fragmentis constet, Wichersius ait, Theopompum hoc libro de Eubœa egisse, suspicor fragmentum hocce apud Strabonem, in quo enarrat insulam a Pericle subactam eoque missos esse colonos, ex eodem libro esse desumptum, urbesque, quarum nomina in ceteris fragmentis occurrunt, in eadem re narranda a Theopompo esse memoratas. Pericles igitur in Eubœam, quæ antea sub Atheniensium potestate fuerat, postea defecerat, veniens, totam eam subegit, ut tradit Thucydides I, 114; eademque, opinor, retulit Theopompus in locis, quæ nunc urbium tantum nomina continent, quod item quodammodo efficio ex ejus verbis apud Stephanum v. Δύστος (fr. 163). Insula subacta Χαλκιδέων τοὺς ἱπποβοτάς λεγομένους, πλούτῳ καὶ δόξῃ διαφέροντας, ἐξέβαλε Pericles, ut scripsit Plutarch. in Vita c. 23, cujus fortasse rei Chius meminit, quum de Chalcidensium urbe Assera agebat, Histiaenses autem sedes relinquere inque Macedoniam (Fortasse in urbes Bætium et Gastroniam hoc libro a Theopompo memoratas) migrare jussit, ut præter Theopompum tradit Thucydides et, post eos, Diodorus XII, 22 et Plutarchus l. l.» De numero Atheniensium, qui Oreum migrarunt, a nostro discrepat Diodor. XV, 30. De Ore antea Histiaea nominata cf. Schol. Thucyd. l. l., Strabo l. l., Stephan. Byz. s. v. Ἰστίαια (ubi pro Ὀρωπός leg. Ὀρεός), Pausan. VII, 7.

165.

Stephanus: Ἄσσηρα, οὐδετέρως, πόλις Χαλκιδέων. Θεόπομπος εἰκοστῇ τετάρτῃ.

166.

Stephanus: Ἄσσησός, πόλις Μιλησίας γῆς. Θεόπομπος Φιλιππικῶν εἰκοστῇ τετάρτῃ. « Particula

157.

Brea, urbs in quam Athenienses coloniam misere. Gentile oportebat esse Breates, verum Breæus reperitur apud Theopompum libro tertio et vicesimo.

LIBER XXIV.

158.

Bætium, urbs Macedoniae, teste Theopompo libro quarto et vigesimo.

159.

Gastronia, regio Macedoniae, cujus meminit Theopompus libro quarto et vigesimo.

160.

Ares, Arelis, uti Mendetis, castellum Eubœae, auctore Theopompo Philippicorum libro quarto et vigesimo.

161.

Ocolum, castellum Eretriensium, de quo Theopompus libro quarto et vigesimo Philippicorum.

FRAGMENTA HISTORICORUM.

162.

Scabala, regio Eretriensium Theopompus Philippicorum quarto et vicesimo.

163.

Dystus, urbs Eubœae. Theopompus Rerum Philippicarum libro quarto et vicesimo: « Relinquens autem eos qui in vicinia Eretriensium habitant, exercitum duxit contra Dystum. »

164.

Theopompus scribit, Eubœa a Pericle subacta, Histiaenses ex pacto in Macedoniam commigrasse, duo autem Atheniensium millia Oreum in coloniam ivisse, quæ curia Histiaensis fuerat.

165.

Assera, genere neutro, urbs Chalcidensium, cujus Theopompus libro quarto vigesimo meminit.

166.

Assesus, oppidum agri Milesii, de quo Theopompus libro quarto et vigesimo Philippicorum mentionem facit.

est fortasse hoc fragm. enarrationis belli inter Samios et Milesios de Priene, de qua Thuc. I, 115; Diodor. XII, 27; Plut. Pericl. c. 25. » *Wichers.*

LIBER XXV.

167.

Theo Prog. c. 2, p. 17 seq. : Παρά δὲ Θεοπόμου ἐκ τῆς πέμπτης καὶ εἰκοστῆς τῶν Φιλιππικῶν [ἔστι λαβεῖν] ὅτι Ἑλληνικὸς ὄρκος καταφεύδεται, ὃν Ἀθηναῖοί φασιν ὁμοῦσαι τοὺς Ἑλληνας πρὸ τῆς μάχης τῆς ἐν Πλαταίαις πρὸς τοὺς βαρβάρους· καὶ αἱ πρὸς βασιλέα Δαρεῖον (I. Ξέρξην) Ἀθηναίων καὶ πρὸς Ἑλληνας (I. καὶ τῶν Ἑλλήνων) συνθήκαι· «ἔτι δὲ καὶ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην, οὗχ ἅμα πάντες ὑμνοῦσι γεγεννημένην, καὶ ὅσα ἄλλα, φησὶν, ἢ Ἀθηναίων πόλις ἀλαζονεύεται καὶ παρακρούεται τοὺς Ἑλληνας.»

In iis quæ de jurejurando dicit Theopompus, secutus videtur Isocratem, qui illud non ab Atheniensibus, nec simpliciter a Græcis, ut Lycurgus in Orat. in Leocrat. p. 158 et Diodor. XI, 29 referunt, sed a solis Ionibus præstitum memorat. Quomodo Theopompus probaverit commentitia fuisse Atheniensium fœdera post victoriam ad Eurymedontem facta cum rege Persarum, quod idem asseveravit Callisthenes teste Plutarcho in Cim. 13, id intelligitur ex iis, quæ jam sequuntur. Ceterum v. Krügeri comment. *De pace Cimonis in Archiv. für Philol. u. Pædagog.* 1824, II, p. 205 seq.

168.

Harpocrat. : Ἀττικοῖς γράμμασι ... Θεόπομος δ' ἐν τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ τῶν Φιλιππικῶν ἐσκευωρῆσθαι λέγει τὰς πρὸς τὸν βάρβαρον συνθήκας, ἃς οὐκ Ἀττικοῖς γράμμασιν ἐστηλιτεῦσθαι ἀλλὰ τοῖς τῶν Ἰώνων.

LIBER XXV.

167.

Et ex Theopompi vicesimo quinto libro Rerum Philippicarum (exempla quædam sumi possunt), quod falso memoretur jusjurandum Græcorum, quod Athenienses a Græcis ante commissum prælium cum barbaris in regione Plataica præstitum aiunt: tum Atheniensium cum Xerxe rege et Græcis fœdera. «Ne Marathoniam quidem pugnam, aliaque, quæ gloriose prædicare, quibusque fucum facere Græcis civitas Atheniensium consuevit, æque ab omnibus celebrari.»

168.

Atticis literis. ... Theopompus enim libro vicesimo quinto Philippicorum inventa fuisse dicit cum barbaro fœdera, quippe quæ non Atticis literis, sed Ionicis in cipso fuissent incisa.

169.

Samiorum populus. Aristophanes in Babylonis deridens eos, qui notis compuncti erant. Samii enim a tyrannis ad incitas redacti, ob civium penuriam servorum

169.

Suidas : Σαμίων ὁ δῆμος. Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίους ἐπισκώπτων τοὺς ἐστιγμένους. Οἱ γὰρ Σάμιοι καταπονηθέντες ὑπὸ τῶν τυράννων, σπάνει τῶν πολιτευομένων, ἐπέγραψαν τοῖς δούλοις ἐκ ἐστατήρων τὴν ἰσοπολιτείαν· ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Σαμίων πολιτείᾳ. Ἡ δὲ παρὰ Σαμίοις εὐρέθη πρώτοις τὰ κῶ γράμματα ὑπὸ Καλλιστράτου, ὡς Ἀνδρῶν ἐν Τρίποδι· τοὺς δ' Ἀθηναῖους ἔπεισε χρῆσθαι τῶν Ἰώνων γράμμασιν Ἀρχῖνος ὁ Ἀθηναῖος ἐπὶ ἄρχοντος· Εὐκλείδου· τοὺς δὲ Βαβυλωνίους ἐδίδαξε διὰ Καλλιστράτου Ἀριστοφάνης, ἔτεσι πρὸ τοῦ Εὐκλείδου, καὶ ἐπὶ Εὐκλείδου· περὶ δὲ τοῦ πείσαντος ἱστορεῖ Θεόπομος. Eadem apud Photium in Lex. h. v. V. Bergkium ad fragmenta Aristophanis, p. 78 seqq.

170.

Schol. Pindari Olymp. XIII, vs. 32 : Θεόπομος δὲ φησι καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν (τῶν Κορινθίων) εὐξασθαι τῇ Ἀφροδίτῃ, ἔρωτα ἐμπεσεῖν τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν, μάχεσθαι ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τοῖς Μήδοις, εἰσελθούσας εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης, ὅπερ ἰδρῶσασθαι τὴν Μήδειαν λέγουσιν, Ἥρας προσταξάσας· εἶναι δὲ καὶ νῦν ἀναγεγραμμένον ἐλεγείον, εἰσιόντι εἰς τὸν ναὸν ἀριστερᾶς χειρὸς·

Αἰδ' ὑπὲρ Ἑλλάνων τε καὶ ἀγχεμάχων πολιτῶν
ἔστασαν εὐχόμεναι Κύπριδι δαιμονίᾳ.
Οὐ γὰρ τοξοφόροισιν ἐβούλετο δὲ Ἀφροδίτῃ
Μήδοις Ἑλλάνων ἀκρόπολιν δόμεναι.

Athenæus XIII, p. 573, C, eundem Theopompi locum memorans, Simonidis epigramma sic refert :

Αἰδ' ὑπὲρ Ἑλλήνων τε καὶ εὐθυμάχων πολιτῶν
ἔσταβεν εὐχόμεναι Κύπριδι δαιμονίᾳ.
Οὐ γὰρ τοξοφόροισιν ἐμήσατο δὲ Ἀφροδίτῃ
Ἥραςαῖς Ἑλλάνων ἀκρόπολιν προδόμεναι.

frontibus jus civitatis quinque stateribus venale inscripserunt, ut Aristoteles in Samiorum republica auctor est. Vel quia apud Samios quatuor et viginti literæ primum inventæ fuerunt a Callistrato, ut Andron in Tripode dicit. Archinus vero, Athenæi filius, archonte Euclide Atheniensibus persuasit, ut Ionum literis uterentur. Aristophanes autem Babylonios docuit per Callistratum, annis [viginti] ante Euclidem, sub archonte Euclide. De eo vero, qui rem istam Atheniensibus persuasit, scribit Theopompus.

170.

Theopompus ait, etiam mulieres eorum (Corinthiorum) Venerem precatas esse, ut amorem viris injiceret pugnandi pro Græcia contra Persas, templum Veneris ingressas, quod Medea ædificasse, jubente Junone, diceretur. Etiam nunc eum qui in hoc templum intret ad sinistram conspiciere hanc elegiam inscriptam :

Hæ pro Græcis et civibus cominus pugnantibus steterunt precatantes Venerem venerandam :
nam sagittariis non volebat Venus divina
Medis Græcorum arcem dare.

171.

Schol. Theocrit. Id. V, 83: Κάρνεα ἑορτὴ Δωρικῆ, τελουμένη Καρνείῳ Ἀπόλλωνι, κατὰ τὴν Πελοπόννησον, ἀπὸ Κάρνου μάντιος, ὃς ἔχρησε τοῖς Ἡρακλείδαις, ἀπ' αὐτοῦ δὲ Κάρνειον Ἀπόλλωνα προσαγορεύουσιν· ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Θεοπόμπῳ· ὅτι τὸν αὐτὸν καὶ Δία καὶ Ἡγήτορα καλοῦσιν Ἀργεῖοι, διὰ τὸ Κάρνον ἠγήσασθαι τοῦ στρατοῦ, ὃν οἱ Ἡρακλείδαι ἀπέχτειναν ἀπεργόμενον εἰς Πελοπόννησον, ὑπολαβόντες κατάσκοπον εἶναι τοῦ στρατεύματος, ὃν ὕστερον ἐτίμησαν ὑπὸ λοιμοῦ φθειρόμενοι.

In bello Medico Carneæ Lacedæmonios impediverunt, quominus ad Thermopylas adversus Persas proficiscerentur, teste Herodoto VII, 206. Suspicio autem hoc ipsum et quidem hoc loco commemorasse Theopompum, atque ea opportunitate plura de Carneis festo memoriæ prodidisse; quoniam hoc libro alia ad bellum contra Persas pertinentia narravit. *Wichers.*

172.

Proclus ad Tim. Platonis p. 30 ed. Basil.: Τοὺς δὲ Ἀθηναίους Καλλισθένης μὲν καὶ Φανόδημος πατέρας τῶν Σαϊτῶν ἱστοροῦσι γενέσθαι· Θεόπομπος δὲ ἀνάπαλιν ἐποίκους αὐτῶν εἶναι φησιν· Ἀττικὸς δὲ Πλατωνικὸς διὰ βασκανίαν φησὶ μεταποιῆσαι τὴν ἱστορίαν τὸν Θεόπομπον· ἐπ' αὐτοῦ γὰρ ἀφικέσθαι τινὰς ἐκ τῆς Σάεως ἀνανεομένους τὴν πρὸς Ἀθηναίους συγγένειαν.

Hæc Africanus ap. Euseb. Præp. Ev. X, 10, p. 491, A, et Syncellus Chron. p. 121, ed. Dindorf. Theopompum scripsisse testantur in Tricarano. (V. C. O. Müller Orchom. p. 107. sq. et Heeren. *Ideen* Op. XV, p. 90.) Syncelli verba hæc sunt: Ἐν δὲ τῇ Ἀττικῇ ὁ ἐπὶ Ὠγύγου γίνεται κατακλυσμός, καὶ κατὰ λόγον. Τῶν γὰρ παρ' Αἴγυπτίων ὄργῃ θεοῦ γαλάζαις τε καὶ χειμῶσι μαστιζομένων εἰκὸς ἦν μέρη τινὰ συμπάσχειν τῆς γῆς, ὅτε Ἀθηναίους τῶν αὐτῶν, Αἴγυπτίοις ἀπολαύειν εἰκὸς ἦν ἀποίκους

ἐκείνων ὑπονοουμένους, ὡς φασιν ἄλλοι τε καὶ ἐν τῷ Τρικαράνῳ Θεόπομπος. Dubitari igitur potest, utrum quæ Proclus affert ad Theopompi Historias referenda sint, an ex eodem isto libro petita, qui sub Theopompi nomine circumferebatur. Quodsi prius concedas, *Wichers.* hoc fragmentum ad hunc maxime librum referendum censet, quippe in quo Theopompus de Athenarum originibus egerit, siquidem recte *Creuzerus* in præfat. ad *Marx. Ephorum* p. IX (add. *Meletem. Critic. P. I, p. 63*) ex Theopompo auctore fluxisse statuat verba *Justini II, 6*: *Ante Deucalionis tempora regem habuere Cecropem, quem, ut omnis antiquitas fabulosa est, biforem tradidere: quia primus marem feminae matrimonio junxit.* Quæquam incerta sint, nemo non videt.

173.

Stephanus: Ζηράνιοι, ἔθνος Θράκης· Θεόπομπος εἰκοστῷ πέμπτῳ.

Ejusdem urbis incolæ esse videntur quæ fr. 48 vocatur Ζειρινία.

174.

Idem: Μιλχωρος, Χαλκιδικὴ πόλις ἐν Θράκῃ. Ὁ πολίτης Μιλχώριος· Θεόπομπος εἰκοστῷ πέμπτῳ Φιλιππικῶν.

Idem: Μιάχωρος, πόλις Χαλκιδικῆ. Θεόπομπος κε' Φιλιππικῶν. *Milcorus* et *Miacorus* una eademque urbs esse videntur.

175.

Harpocrat.: Δρῦς... ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα ἐν Θράκῃ... Ταύτην Θεόπομπος ἐν εἰκοστῇ πέμπτῃ (cod. Vat. εἰκοστῇ ς') φησὶν ὑπὸ Ἰφικράτους οἰκισθῆναι. *V. Demosth. in Aristocrat. p. 124.*

176.

Harpocrat.: Ἡδύλειον, ... ὄρος ἐστὶν ἐν Βοιωτίᾳ τὸ Ἡδύλειον, ὡς καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ φησὶν.

171.

Carnea, festum Doricum, quod Apollini Carneo in Peloponneso celebratur; nomen habet a Carno vate, qui oracula edidit Heraclidis, ab eo Apollinem appellantibus Carneum. Narrat vero Theopompus Argivos eundem appellare et Jovem et Hegetorem, quod Carnus exercitus dux fuerit, quem Heraclidæ interfecerint in Peloponnesum proficiscentem, opinantes eum exercitus exploratorem esse; hunc postea ab iis, pestilentia vexatis, cultum esse.

172.

Callisthenes et Phanodemus narrant, Athenienses Saitarum patres esse, Theopompus contra, Athenienses horum colonos esse. *Atticus Platonius* ait, Theopompum maledicentia pervertisse historiam: sua enim ætate venisse Sai qui cognationem cum Atheniensibus renovaverint.

173.

Zeranii, gens Thraciæ, teste Theopompo libro quinto et vigesimo.

174.

Milcorus, oppidum Chalcidicum in Thracia, ejus oppidanus, *Milcorius*, teste Theopompo libro quinto et vigesimo *Philippicorum*.

Miacorus, oppidum Chalcidicum. Theopompus libro vigesimo quinto *Philippicorum*.

175.

Drys ... est et alia urbs Thraciæ ... quam Theopompus ab *Iphicrate* conditam fuisse scribit libro vigesimo quinto.

176.

Hedyleum... mons est Bœotiæ, ut Theopompus quoque testatur libro vigesimo quinto.

177.

Schol. Apoll. Rhod. IV, 973: Ἄλλοι δὲ (ὄρει-
χαλκον) ἀνδριαντοποιῶ λέγουσιν ὄνομα, ὡς Σωκρά-
της, καὶ Θεόπομπος ἐν εἰκοστῇ πέμπτῃ. (Cod. Par.
ἐν λε΄.)

LIBER XXVI.

178.

Athenæus VI, p. 260, B: Θεόπομπος δ' ἐν ἕκτῃ
καὶ εἰκοστῇ Ἱστοριῶν, « Τὸς Θεσσαλοὺς, φησὶν, εἰδὼς
ὁ Φίλιππος ἀκολάστους ὄντας καὶ περὶ τὸν βίον
ἀσελγείς, συνουσίας αὐτῶν κατεσκεύαζε καὶ πάντα
τρόπον ἀρέσκειν αὐτοῖς ἐπειρᾶτο· καὶ γὰρ ὄρχούμενος
καὶ κωμᾶζων καὶ πᾶσαν ἀκολασίαν ὑπομένων. Ἦν
δὲ καὶ φύσει βωμολόχος καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν
μεθυσκόμενος καὶ χαίρων τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς
πρὸς ταῦτα συντείνουσι καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῖς εὐ-
φύσει καλουμένοις καὶ τοῖς τὰ γέλοια λέγουσι καὶ
παιεῦσι, πλείους τε τῶν Θετταλῶν τῶν αὐτῷ πλησι-
σάντων ἤρει μᾶλλον ἐν ταῖς συνουσίαις ἢ ταῖς ἐο-
ρεαῖς. »

179.

Idem X, p. 435, B: Καὶ Φίλιππος ὁ τοῦ Ἄλ-
ξάνδρου πατὴρ φιλοπότης ἦν, ὡς ἱστορεῖ Θεόπομπος
ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν.

180.

Stephanus: Ἄπρος πόλις Θράκης. Θεόπομπος
εἰκοστῇ ἕκτῃ· « Τοῦ δ' Ἀντιπάτρου διατρίβοντος περὶ
τὴν Ἄπρον. »

181.

Ammonius: Ἰερὰ ... τὰ ζῶα, ὡς Θεόπομπος ἐν
εἰκοστῇ ἕκτῃ.

177.

Alii orichalcum a statuatio nomen habere dicunt, ut
Socrates et Theopompus libro vigesimo quinto.

LIBER XXVI.

178.

Theopompus vero, sexto et vigesimo Historiarum libro,
scribit: « Thessalos quum nosset Philippus lascivos esse
et in omni vita intemperantes, cætus eorum instituebat
et convivia, omnibusque modis placere eis studebat;
quippe et saltare inter illos, et comissari, et omni lasciv-
iæ generi se tradere sustinens. Erat vero etiam ipse in-
genio scurrili, et quotidie comotationibus dabat operam
eisque institutis gaudebat quæ cum his rebus erant con-
iuncta, hominibusque iis qui ingeniosi vulgo vocantur,
eo quod ridicula dicant faciantque. Et ex Thessalis, qui
ei se adunxerant, plures consuetudine potius quam mune-
ribus sibi conciliavit. »

179.

Etiam Philippus Alexandri pater bibax erat, ut Theo-
pompus tradit Historiarum libro vicesimo sexto.

180.

Aprus urbs Thraciæ... auctore Theopompo libro sexto
et vigesimo: « Antipatro circa Aprum commorante. »

181.

Sacra sunt etiam simulacra ligno fabricata, ut Theo-
pompus tradit libro vicesimo sexto.

• Usus fortasse est hac voce Theopompus in
templo Delphico describendo. » *Wichers.*

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΝΗΘΕΝΤΩΝ ΕΚ ΔΕΛΦΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

182.

Athenæus XIII, p. 604, F; 605, A — D:
Θεόπομπος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν συληθέντων ἐκ Δελφῶν
χρημάτων Ἀσωπιχόν φησι, τὸν Ἐπαμινώνδου ἐρω-
μένον, τὸ Λευκτρικὸν τρόπαιον ἐντετυπωμένον ἔχειν
ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, καὶ θαυμαστῶς αὐτὸν κινδυνεύειν·
ἀνακεῖσθαι δὲ τὴν ἀσπίδα ταύτην ἐν Δελφοῖς ἐν τῇ
στοᾷ. Ἦν δὲ τῷ αὐτῷ συγγράμματι Θεόπομπος φιλο-
γύναιον μὲν φησι γεγονέναι Φαῦλλον τὸν Φωκῆϊον
τύραννον, φιλόπαιδα δὲ Ὀνόμαρχον, καὶ ἐκ τῶν τοῦ
θεοῦ χάρισασθαι τοῦτον εἰς Δελφοὺς παραγενομένῳ
τῷ Πυθοδώρῳ τοῦ Σικυωνίου υἱῷ, ἀποκειρομένῳ
τὴν κόμην, ὄντι καλῶ συγγενομένον, τὰ Συβαριτῶν
ἀνάθηματα, στλεγγίδια χρυσοῦ τέσσαρα· τῇ Δεινιά-
δου δὲ αὐλητρίδι Βρομιαδίᾳ Φαῦλλος καρχήσιον ἀρ-
γυροῦν Φωκῆϊον καὶ στέφανον χρυσοῦν κίττου Πε-
παρηθίων. Αὐτῇ δὲ, φησὶ, καὶ ἐμελλε τὰ Πύθια αὐλεῖν,
εἰ μὴ ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐκωλύθη· τῇ δὲ Λυκόλᾳ τῇ τοῦ
Τριχολέου υἱῷ Φυσιχίδᾳ ὄντι καλῶ Ὀνόμαρχος ἔδωκε.
φησὶ, στέφανον δάφνης, Ἐφesiῶν ἀνάθημα. Οὗτος ὁ
παῖς πρὸς Φίλιππον ἀγθεις ὑπὸ τοῦ πατρὸς, κακῆ
προαγωγευόμενος οὐδὲν λαθὼν ἀπεστάλη. Τῷ Ἐπι-
λύκῳ τοῦ Ἀμφιπολίτου υἱῷ ὄντι καλῶ Δαμίππῳ
Πλεισθένης ἀνάθημα Ὀνόμαρχος ἔδωκε. Φαρσαλίᾳ
τῇ Θεσσαλίᾳ ὄρχηστρίδι δάφνης στέφανον χρυσοῦν
Φιλόμηλος ἔδωκε, Λαμψακηῶν ἀνάθημα. Αὐτῇ ἡ Φαρ-

DE DIREPTIS E DELPHICO TEMPLO
DONARIIS.

182.

Theopompus in libro de Delphicorum donariorum spo-
liatione, « Asopichum, ait, Epaminondæ amasium, Leu-
ctricum tropæum scuto insculptum habuisse, ipsumque
etiam mirifica fortitudine pugnasse: consecratum autem
id scutum esse Delphis in porticu. »

In eodem vero scripto Theopompus ait: « mulierum
amori deditum fuisse Phayllum, Phocensium tyrannum,
Onomarchum vero puerorum amoribus: et hunc ex Del-
phicis spoliis, quum consuesset Pythodori Sicyonii filio,
formoso puero, qui Delphos venerat quo comam deton-
deret, donasse ei Sybaritarum donaria, strigiles aureas
quatuor. Diniadæ vero filia, tibicina, Bremiadæ, Phaylius
carchesium poculum argenteum donavit, Phocæensium
donarium, et coronam auream hederaceam Peparethiorum.
Ipsa vero, inquit, etiam Pythicum canere voluerat; sed a
multitudine est prohibita. Lycolæ vero, Tricholei filio
Physcida, formoso puero, Onomarchus dedit, ait Th., lau-
ream coronam, Ephesiorum donarium. Idem puer ad Phi-
lippum ductus a patre, et ibi prostitutus, absque munere
fuerat dimissus. Epilyci Amphipolitæ filio, formoso
puero, Damippo, Plisthenis donarium Onomarchus dedit.
Pharsaliæ Thessalæ saltatrici lauream ex auro coronam
Philomelus dederat, Lampsacenorum donarium. Hac

γαλῖα ἐν Μεταποντίῳ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ μάντεων, γενομένης φωνῆς ἐκ τῆς δάφνης τῆς γαλκῆς, ἣν ἔστησαν Μεταποντίνοι κατὰ τὴν Ἀριστεία τοῦ Προκονησίου ἐπιδημίαν, ὅτε ἔφησεν ἐξ Ὑπερβορέων παραγεγονέναι, ὡς τάχιστα ὤφθη εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβαλοῦσα, ἱμμανῶν γενομένων τῶν μάντεων, διεσπάσθη ὑπ' αὐτῶν. Καὶ τῶν ἀνθρώπων ὕστερον ἀναζητούντων τὴν αἰτίαν εὗρεθῆ διὰ τὸν τοῦ θεοῦ στέφανον ἀνηρημένην.»

183.

Athenæus XII, p. 532, D : Ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ τοῦ Θεοπόμπου συγγραμμάτι περὶ τῶν ἐκ Δελφῶν συληθέντων χρημάτων, « Χάρητι, φησί, τῷ Ἀθηναίῳ διὰ Λυσάνδρου τάλαντα ἐξήκοντα· ἀφ' ὧν ἐδείκνυσεν Ἀθηναίους ἐν τῇ ἀγορᾷ, θύσας τὰ ἐπινίκια τῆς γενομένης μάχης πρὸς τοὺς Φιλίππου ξένους. »

Verba διὰ Λυσάνδρου corrupta esse videntur. Schweigh. conjecit διαναλωθῆναι, Wichers. διαλυθῆναι.

184.

Diodorus Sic. XVI, 56 : Φαῦλλος δ' ἀδελφὸς Ὀνομάρχου στρατηγῆσας οὐκ ὀλίγα τῶν ἀναθημάτων κατέκοψεν εἰς τὰς τῶν ξένων μισθοφοράς. Τὰς γὰρ ἀναθείσας ὑπὸ Κροίσου τοῦ Λυδῶν βασιλέως χρυσᾶς πλείθους, οὔσας ἑκατὸν καὶ εἴκοσι διταλάντους, κατέκοψεν εἰς νόμισμα· φιάλας δὲ χρυσᾶς τριακοσίας καὶ ἐξήκοντα διμναίους καὶ λέοντα χρυσοῦν καὶ γυναῖκα, τριακόνητα τάλαντων χρυσοῦ σταθμὸν ἀγόντων τῶν πάντων· ὥστε τὸ πᾶν κατακοπὴν χρυσοῦν εἰς ἀργυρίου λόγον ἀναγομένων τῶν χρημάτων εὗρίσκεσθαι τάλαντα τετρακισχίλια· τῶν δὲ ἀργυρίων ἀναθημάτων τῶν τε ὑπὸ Κροίσου καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀνατεθέντων τοὺς πάντας στρατηγούς δεδαπανηκέναι τάλαντα πλείω τῶν ἑξακισχιλίων, προστιθεμένων δὲ

καὶ τῶν χρυσοῦν ἀναθημάτων ὑπερβάλλειν τὰ μύρια τάλαντα. Ἐνιοὶ δὲ τῶν συγγραφέων φασὶν οὐκ ἐλάττω γενέσθαι τὰ συληθέντα τῶν ἐν τοῖς Περσικοῖς θησαυροῖς ὑπ' Ἀλεξάνδρου κατακτηθέντων. Ἐπεχείρησαν δ' οἱ περὶ τὸν Φάλαικον στρατηγὸς καὶ τὸν ναὸν ὀρύττειν, εἰπόντες τινὸς ὡς ἐν αὐτῷ θησαυρὸς εἴη πολὺν ἔχων ἀργυρὸν τε καὶ χρυσόν· καὶ τὰ περὶ τὴν ἔστίαν καὶ τὸν τρίποδα φιλοτίμως ἀνέσκαπτον· ὁ δὲ μὲνύσας τὸν θησαυρὸν μάρτυρα παρείχετο τὸν ἐπιφανέστατον καὶ ἀρχαιότατον τῶν ποιητῶν Ὅμηρον, ἐν οἷς λέγει,

Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀρήτορας ἐντὸς ἔργει
Φοῖβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἐνὶ κρητέσσῃ.

Τῶν δὲ στρατιωτῶν ἐγχειρούντων σκάπτειν τὰ περὶ τὸν τρίποδα, σεισμοὶ μεγάλοι γενομένοι τοῖς Φωκεῦσι φόβον ἐπέστησαν· φανερώς δὲ τῶν θεῶν προσημαινόντων τὴν κατὰ τῶν ἱεροσύλων κόλασιν, ἀπέστησαν τῶν ἔργων. Ὁ δὲ τῆς παρανομίας ταύτης ἡγεμὼν Φίλων ὁ προσιρημένος ταχὺ τῷ δαιμονίῳ τὰς προσηκούσας δίκας ἐξέτισεν.

« Etsi Diodorus, pro more suo, non indicat, quo auctore usus sit, suspicor tamen cum huic locum e Theopompo sumsisse, atque adeo in verbis ἐνιοὶ δὲ τῶν συγγραφέων φασὶν ad eum in primis respexisse : partim quidem quod in hac re tradenda meliorem ducem haud facile sequi potuit Theopompo, qui de direptis donariis accuratissime egisse videtur; partim quod quæ h. l. extremo leguntur, depeculatores terræ motu subito exorto, extemplo ab opere destitisse, omnino congruunt cum Theopompi narandi genere. Postremum hoc item exsequitur Strabo IX, p. 644. » Wichers.

Pharsalia deinde Metaponti a vatibus in foro stantibus, quum vox edita esset ex aenea lauro, quam statuerant Metapontini quo tempore apud eos versabatur Aristæus Proconnesius, ex Hyperboreis (ut perhibebat) rediens, ut primum conspecta est forum ingressa, in furorem actis vatibus, discerpta est. Quumque postea in causam facti inquirerent homines, compertum est occisam esse propter dei coronam.

183.

Theopompus, in libro qui inscribitur de compilata ex Delphico templo pecunia, « Chareti, ait; Atheniensi per Lysandrum (?) talenta sexaginta : qua ex pecunia epulum præbuit Atheniensibus in foro, solennibus sacris factis pro victoria parta in pugna adversus Philippi mercenarios. »

184.

Phayllus, Onomarchi frater, dum prætoris munere fungitur, non pauca de repositis in templo, ad persolvenda conductitiis stipendia, conceidit. Aureos enim lateres viginti et centum a Cræso Lydorum rege dedicatos, binum talentum pondere, ad monetæ usum conflagavit, præterea sexaginta et ter centum phialas aureas, quarum singulæ duas minas pendebant, aureique leonis et seminae signa (quæ simul omnia triginta auri talenta pendebant);

ita ut omne illud aurum juxta argenti rationem æstimatum, quatuor millia talentum efficeret. Ex donariis porro argenteis, quæ tum Cræsus, tum alii consecraverant, a cunctis ducibus plus quam sex millia talentum absumptum fuerat; adeo ut summa omnium, si aurea simul comprehendas, decem millium talentorum æstimationem excedat. Non desunt auctores, qui non minus sacrilegio abreptum fuisse tradant, quam Alexander in Persarum thesauris postea acquisivit. Quin et Phalæcus, cum ordinum suorum ductoribus, pavementum templi eruere conatus fuerat, propterea quod grandem auri argentineque thesaurum ibi contineri a quodam indicatum esset. Et loca quidem circa aram et tripodem effoderunt diligenter; thesauri vero index clarissimi juxta et antiquissimi poetæ Homeri testimonium adducebat, ubi sic canit:

Quanta nec includit Phæbi, qui spicula torquet,
saxosa in Pythone, solum de marmore factum.

Quumque a militibus vicina tripodis effodi cœpta erant, illico terræ motus exorti terrorem Phocensibus injecere; et quia manifestis deorum prodigiis vindicta sacrilegis denunciabatur, ab opere destiterunt. Dux vero et auctor tam impii facinoris Philon (de quo jam dictum est) brevi post meritas numini pœnas exsolvit.

LIBER XXX.

185.

Harpocrat. : Κορσεία ... πόλις ἐστὶ τῆς Βοιωτίας Κορσεία, ὡς Θεόπομπος ἐν τῇ τριακοστῇ.

Corsiae una est ex tribus illis urbibus, quas in Bœotia tenebant Phocenses. Diodor. XVI, 58; Demosth. de fals. leg. p. 223 et 230. Eadem a Stephano Byz. dicitur Κορσεία ex Pausan. IX, 24, ubi nunc legimus Κορσεία.

186.

Idem : Πύλι ... ὅτι δέ τις ἐγένετο σύνοδος τῶν Ἀμφικτυόνων εἰς Πύλας, Ὑπερίδης τε ἐν Ἐπιταφίῳ καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ τριακοστῇ εἰρήκασιν.

187.

Idem : Ἱερομνήμονες ... οἱ πεμπόμενοι εἰς τὸ τῶν Ἀμφικτυόνων συνέδριον ἐξ ἐκάστης πόλεως τῶν τοῦ συνεδρίου μετεχουσῶν οὕτω καλοῦνται, ὡς σαφές ποιεῖ Θεόπομπος ἐν τῇ τριακοστῇ.

188.

Athenæus VI, p. 254, F : Διὸ καὶ Θετταλοὶ χαλῶς ποιήσαντες κατέσκαψαν τὴν καλουμένην πόλιν Κολακείαν, ἣν Μηλιεῖς ἐνέμοντο, ὡς φησι Θεόπομπος ἐν τῇ τριακοστῇ.

LIBER XXXI.

189.

Suidas : Τί ἐστὶ τὸ ἐν τοῖς Δημοσθένους Φιλιππικοῖς « καὶ τὸ θρυλούμενον τότε ἀπόρρητον ἐκεῖνο », Θεόπομπος ἐν λα' δεδήλωκε. Φησὶ γάρ : « Καὶ πέμπει πρὸς Φίλιππον πρεσβευτὰς, Ἀντιφῶντα καὶ Χαρίδωμον, πρᾶξοντας καὶ περὶ φιλίας. Οἱ παραγεγόμενοι,

LIBER XXX.

185.

Corsiae ... est urbs Bœotiae, ut Theopompus scribit libro trigesimo.

186.

Pylæ. ... De congressu Amphictyonum Pylis habito, Hyperides testatur in Epitaphio, et Theopompus libro trigesimo.

187.

Hieromnemonēs. ... Qui ad Amphictyonum concilium ex singulis civitatibus, quæ illius synedrii participes erant, mittebantur, ita dicti sunt, ut manifestum facit Theopompus libro trigesimo.

188.

Quare recte fecerunt Thessali, quod oppidum cui Colacea (Adulatio) nomen erat, a Meliensibus habitatum, diruerunt, ut Theopompus ait libro trigesimo.

LIBER XXXI.

189.

Quid sit illud, quod Demosthenes in Philippicis ait, « Et arcanum illud, de quo multus apud nos sermo est, » Theopompus libro trigesimo primo declaravit. Dicit etiam : « Legatos ad Philippon mittit Antiphontem et

συμπεῖθειν αὐτὸν ἐπεχείρουν ἐν ἀπορρήτῳ συμπράττειν Ἀθηναίους, ὅπως ἂν λάβωσιν Ἀμφίπολιν, ὑπισχνούμενοι Πύδναν· οἱ δὲ πρέσβεις οἱ τῶν Ἀθηναίων εἰς μὲν τὸν δῆμον οὐδὲν ἀπήγγελλον, βουλόμενοι λανθάνειν τοὺς Πυδναίους, ἐκδίδοναι μέλλοντες αὐτούς· ἐν ἀπορρήτῳ δὲ μετὰ τῆς βουλῆς ἔπραττον. »

Ulrianus in Demosth. Olynth. II, p. 12, ed. Lutet. 1570 : Διὰ τί ἐν ἀπορρήτῳ ; ἵνα μὴ ἐκάτεροι μαθόντες φυλάζωνται, οἱ τε Ποτιδαῖται καὶ οἱ Πυδναῖοι. Θεόπομπος δὲ φησὶν ὅτι περὶ Πύδνης μόνον καὶ Ἀμφιπύλειως (sic Kuster. ad Suid. pro μ. κ. Φιλίππου), ἵνα δώῃ αὐτὸς μὲν Ἀθηναίους Ἀμφίπολιν, δέξεται δὲ παρ' αὐτῶν τὴν Πύδναν αὐτοῦ οὖσαν· καὶ τὸ ἀπόρρητον δὲ, ἵνα μὴ μαθόντες οἱ Πυδναῖοι οἱ φυλάζωνται· οὐ γὰρ ἐβούλοντο εἶναι ὑπὸ τὸν Φίλιππον.

LIBER XXXII.

190.

Athenæus VI, p. 271, C : Περὶ δὲ τῶν παρὰ Λακεδαιμονίους Ἐπεινάκτων καλυμμένων (δοῦλοι ὃ εἰσὶ καὶ οὗτοι) σαφῶς ἐκτίθεται Θεόπομπος διὰ τῆς δευτέρας καὶ τριακοστῆς τῶν Ἱστοριῶν, λέγων οὕτως : « Ἀποθανόντων πολλῶν Λακεδαιμονίων ἐν τῇ πρὸς Μεσσηνίου πολέμῳ, οἱ περιλειφθέντες εὐλαθιθέντες μὴ καταφανεῖς γίνονται τοῖς ἔγθροῖς ἐρημωθέντες, ἀνεδίθασαν τῶν εἰλωτῶν ἐφ' ἐκάστην στιβάδα τῶν τετελευτηκότων τινὰς· οὗς καὶ πολίτας ὕστερον ποιήσαντες προσηγόρευσαν Ἐπεινάκτους, ὅτι κατετάχθησαν ἀντὶ τῶν τετελευτηκότων εἰς τὰς στιβάδας. »

Charidemum, acturos etiam de amicitia. Qui quum ad eum pervenissent, ei persuadere conabantur, ut occulte juvaret Athenienses, ut Amphipolim occuparent, Pydnam ei promittentes. Atheniensium vero legati populo quidem hac de re nihil renuntiarent, quod Pydnæos latere velent deditionem ipsorum; sed cum senatu clam agebant. »

Cur in occulto? Ne Potidæatæ et Pydnæi, re comperta, sibi caverent. Theopompus dicit de Pydna solum et Amphipolim statutum esse, ut ipse Atheniensibus daret Amphipolim, acciperet vero ab iis Pydnam, quæ fuisset ei subjecta; idque in occulto transactum esse, ne Pydnæi, re comperta, caverent: volebant enim sub Philippi imperio esse.

LIBER XXXII.

190.

De Epeunactis vero qui vocantur apud Lacedæmonios (sunt autem et hi servorum genus) perspicue Theopompus disserit secundo et trigesimo Historiarum libro, ubi ait : « Quum multi periissent Lacedæmoniorum in bello cum Messeniis, veriti superstites ne eo solitudinis se reductos cognoscerent hostes, in singula eorum qui obierant strata Helotas aliquot traduxerunt: quos deinde etiam civitate donatos Epeunactos vocarunt, quoniam loco mortuorum in strata ipsorum (ἐπ' εὐνάς) fuissent traducti. »

191.

Strabo VIII, p. 572, C: Οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι, ὡς φησιν ὁ Θεόπομπος, πολλὴν κατακτησάμενοι τῆς ἀλλοτρίας, εἰς ταύτην (Asinen) κατήκισον οὓς ἂν ὑποδέξαιντο τῶν φυγόντων ἐπ' αὐτούς· καὶ οἱ ἐκ τῆς Ναυπλίας ἐκείσε ἀνεχώρησαν. Cf. Pausanias II, 36; III, 7; IV, 34.

192.

Stephanus: Θαλάμαι, πόλις τῆς Μεσσηνίας· Θεόπομπος τριακοστῷ δευτέρῳ Φιλιππικῶν.

193.

Idem: Μαυσοῦς, κώμη Κορίνθου· Θεόπομπος τριακοστῷ δευτέρῳ.

194.

Idem: Νοστίς, κώμη Ἀρκαδίας· Θεόπομπος τριακοστῷ δευτέρῳ Φιλιππικῶν.

LIBER XXXIII.

195.

Athenæus VI, p. 271, D: Ὁ δὲ αὐτὸς ἱστορεῖ καὶ τῆς τριακοστῆς καὶ τρίτης τῶν Ἱστοριῶν παρὰ Σικυωνίοις κατωναχοφόρους καλεῖσθαι δούλους τινὰς παραπλησίους ὄντας τοῖς ἐπεινάκτοις.

196.

Stephanus: Μελανδία, χώρα Σικυωνίας· Θεόπομπος τριακοστῷ τρίτῳ Φιλιππικῶν.

197.

Schol. Aristoph. Avium vs. 1014: Περὶ τῆς ἐκ Λακεδαιμόνος ξηνηλασίας Θεόπομπος φησιν ἐν τῇ γ' καὶ τριακοστῇ· ποτὲ γὰρ ἐκείσε σιτοδείας γενομένης ξηνηλασίαι γέγονεν, ὡς Θεόπομπος φησιν.

191.

Lacedæmonii, ut narrat Theopompus, ampla ditione politi, quam aliis eripuissent, in ea (Asine) collocaverunt quos ad se confugientes recipere: eoque Nauplienses recesserunt.

192.

Thalamæ, urbs Messeniæ, de qua Theopompus tertio et trigesimo Philippicorum.

193.

Mausus, pagus Corinthi, de quo Theopompus libro secundo et trigesimo.

194.

Nostia, vicus Arcadiæ, cujus meminit Theopompus libro secundo et trigesimo Philippicorum.

LIBER XXXIII.

195.

Narrat vero idem (Theopompus) tertio et trigesimo Historiarum libro, apud Sicyonios *catonacophoros* (ab veste cui imæ pellicula ovina assuta) nominari servos quosdam, similes epeuactis.

196.

Melandia, Sicyoniæ regio, de qua Theopompus Philippicorum libro tertio et trigesimo.

197.

De peregrinorum e Lacedæmone ejectione Theopompus loquitur libro trigesimo tertio. Etenim quum frumenti aliquando caritate laboraretur, peregrini ejeti sunt, ut Theopompus ait.

LIBER XXXV.

198.

Athenæus IV, p. 144, F: Θεόπομπος δ' ἐν τῇ τριακοστῇ καὶ πέμπτῃ τῶν Ἱστοριῶν τὸν Παφλαγόνων φησὶ βασιλέα Θύν ἑκατὸν πάντα παρατίθεσθαι δειπνοῦντα ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἀπὸ βοῶν ἀρξάμενον· καὶ ἀναθέντα αἰγμάλωτον ὡς βασιλέα καὶ ἐν φυλακῇ ὄντα πάλιν τὰ αὐτὰ παρατίθεσθαι ζῶντα λαμπρῶς· διὸ καὶ ἀκούσαντα Ἀρταξέρξην εἰπεῖν, ὅτι οὕτως αὐτῷ δοκοῖε ζῆν ὡς ταχέως ἀπολούμενος. Cf. Athenæus X, p. 415, D.

199.

Stephanus: Κατάνειρα ... πόλις, ὡς Θεόπομπος λέ' Φιλιππικῶν.

LIBER XXXVIII.

200.

Athenæus III, p. 85, A: Φησὶ γὰρ οὗτος ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν περὶ Κλεάρχου διηγούμενος, τοῦ Ἡρακλειωτῶν τῶν ἐν τῷ Πόντῳ τυράννου, ὡς βιαίως ἀνήρει πολλοὺς καὶ ὡς τοῖς πλείστοις ἐδίδου κώνειον πιεῖν· «ἐπειδὴ οὖν, φησὶ, πάντες ἔγνωσαν τὴν τοῦ φαρμάκου ταύτην φιλοτησίαν, οὐ προήεσαν τῶν οἰκιῶν πρὶν φαγεῖν πῆγανον· τοῦτο γὰρ τοὺς προφαγόντας μηδὲν πάσχειν πίνοντας τὸ ἀκόνιτον· ὁ καὶ κληθῆναι φησὶ διὰ τὸ φύεσθαι ἐν τόπῳ Ἀκόναις καλουμένῳ, ὄντι περὶ τὴν Ἡράκλειαν.»

Ex Heerenii sententia ex Theopompo hausta sunt, quæ apud Justinum XVI, 3 sqq. de Hera-

LIBER XXXV.

198.

Theopompus vero, Historiarum libro trigesimo quinto, scribit: «Paphlagonum regem Thyn, quum cœnaret, centena omnia mensæ inferri jussisse, a bobus incipiendo: quumque ad Persarum regem captivus esset abductus, et in custodia servaretur, rursus eadem sibi apponi jussisse, splendideque vixisse. Itaque Artaxerxem, ea re audita, dixisse, *sic eum sibi videri vivere, ut qui brevi esset periturus.*

199.

Catanira, urbs, teste Theopompo libro quinto et trigesimo Philippicorum.

LIBER XXXVIII.

200.

Hic enim (Theopompus) octavo et tricesimo Historiarum libro, ubi de Clearcho narrat, Heracleotarum Ponticorum tyranno, quo pacto multos violenta morte interemerit, plurimisque cicutam dederit bibendam: «Quoniam igitur omnes, inquit, noverant istam veneni propinationem, non amplius egrediebantur domibus quin rutam comedissent: nam qui hac sumta sibi præcavissent, eos nihil læsos esse aconiti potu.» Atque ibidem: «non unquam inde esse aconitum, quia in loco, cui *Aconæ* nomen, circa Heracleam nasceretur.»

clea et de Clearchi tyrannide legimus. Probabilis est Strabonem XII, p. 816, Theopompo usum esse auctore.

201.

Strabo XII, p. 542: Θεόπομπος δὲ Μαριανδυνόν φησι μέρους τῆς Παφλαγονίας ἄρξαντα ὑπὸ πολλῶν δυναστευομένης, ἐπελθόντα τὴν τῶν Βεβρύκων κατασγῆν· ἣν δ' ἐξέλιπεν, ἐπώνυμον ἑαυτοῦ καταλιπεῖν.

202.

Idem XII, p. 547, B: Φησὶ δὲ αὐτὴν (Amisum) Θεόπομπος πρώτους Μιλησίους κτίσαι, Καππαδόκων ἄρχοντας· τρίτον δ' ὑπ' Ἀθηνοκλέους καὶ Ἀθηναίων ἐποικισθεῖσαν, Πειραιᾶ μετονομασθῆναι.

Locus aperte mutilus. Quare Casaubonus probavit veteris interpretis lectionem: εἶτα Καππαδόκων ἄρχοντας. Ceterum hoc sicut quod praecedit fragmentum verisimiliter Wichersius huic maxime libro tribuit, quum de populis atque urbibus ad Pontum in eo sermonem fuisse fragmento 200 doceamur.

203

Stephanus: Οἰδάντιον, πόλις Ἰλλυριῶν. Θεόπομπος Φιλιππικῶν τριακοστῶ ὀγδόῳ.

LIBER XXXIX.

204.

Athenaeus X, p. 435, F: Ἐν δὲ τῇ τριακοστῇ ἐνάτῃ φησὶν· « Ἀπολλοκράτης, ὁ Διονυσίου τοῦ τυράννου υἱός, ἀκόλαστος ἦν καὶ φιλοπότης· καὶ τῶν κολακευόντων τινὲς αὐτὸν παρεσκεύαζον ὡς ἐνὶ μάλιστᾳ ἀλλοτριώτατα πρὸς τὸν πατέρα διαχεισθαι. » Καὶ Ἰππαρίνον δὲ τὸν τοῦ Διονυσίου, φησὶν, ὑπὸ μέθης τυραννοῦντα ἀποσφαγῆναι· περὶ δὲ τοῦ Νυσαίου

201.

Theopompus scribit, Mariandynum, quum Paphlagoniae in multas ditiones divisae partem possideret, invasisse Bebrycum regionem atque occupasse, nomine a se relicto ei, quam ante tenuerat.

202.

Theopompus narrat, initio eam (Amisum) a Milesiis fuisse conditam; deinde a Cappadocum principe; tertium autem ab Athenocle et Atheniensibus frequentatam colonis, et Piræum fuisse denominatam.

203.

Edantium, urbs Illyriorum, de qua Theopompus libro octavo et trigesimo Philippicorum.

LIBER XXXIX.

204.

Tricesimo nono libro (Theopompus) ait: « Apollocrates, Dionysii (superioris) tyranni filius, lascivus fuit et ebriosus: nonnullique ex ejus adentatoribus effecerant, ut quam maxime abalienatus esset a patre. » Hipparinum autem, Dionysii filium, eo quod ebriosus et tyrannicus fuisset, ait interfectum esse. De Nysæo vero etiam hæc scribit: « Nysæus, superioris Dionysii filius,

καὶ τὰδε γράφει· « Νυσαῖος ὁ Διονυσίου τοῦ προτέρου υἱός, κύριος τῶν ἐν Συρακούσαις γενομένων πραγμάτων, κατεσκευάσατο τέθριππον καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν ποικίλην ἀνέλαβεν, ἔτι δὲ καὶ τὴν ὀψοφαγίαν καὶ τὴν οἶνοφλυγίαν, καὶ τὴν τῶν παίδων καὶ τὴν τῶν γυναικῶν ὕβριν, καὶ τὴν τῶν ἄλλων ὅσα συντελεῖν τούτοις πέφυκε, καὶ τὴν δόαιταν διῆγεν οὕτως. » Cf. *Ælian.* V. H. II, 41.

205.

Stephanus: Ἀσαί, κώμη Κορίνθου. Θεόπομπος τριακοστῇ ἐνάτῃ Φιλιππικῶν· « Ἀσαί, καὶ Μασὸς κώμαι μεγάλαι καὶ πολυάνθρωποι. » Cf. fr. 193.

206.

Idem: Μερούσιον, χωρίον Σικελίας, ὡς Θεόπομπος Φιλιππικῶν τριακοστῶ ἐνάτῳ. Locus 70 stadiis a Syracusis remotus, ut Stephanus dicit.

207.

Idem: Ξιφονία, πόλις Σικελίας. Θεόπομπος Φιλιππικῶν τριακοστῶ ἐνάτῳ. Cf. *Diodor. Ecl.* XXIII, 6, *Strabo* VI, p. 410.

208.

Idem: Ἀλικυαί, πόλις Σικελίας. Θεόπομπος. Quum Dionysius (ol. 96, 1) Carthaginensium in Sicilia urbes oppugnaret et agros vastaret, Halycæi, metu percussi, missis in castra legatis, societatem cum eo junxerunt. *Diodor.* XIV, 54. Eandem rem Theopompus narrasse videtur.

209.

Idem: Αἰθικία, ὡς Κιλικία. Θεόπομπος τριακοστῇ ἐνάτῃ Φιλιππικῶν... Ἐν Θετταλίᾳ δ' ὄψκουν ἐν τῷ Πίνδῳ ὄρει.

210.

Idem: Ὑδροῦς, φρούριον ἀρσενικῶς. Θεόπομπος τριακοστῶ ἐνάτῳ.

Syracensis rerum potitus, quadrigas sibi parari jussit, et variegatam vestem sumsit; ad hæc gula, vino, puerorum amor, feminarum stupris, et quæ solent alia cum his conjuncta flagitia esse, his operam dedit, atque ita vitam traduxit. »

205.

Asæ, vicus Corinthi, auctore Theopompo rerum Philippicarum libro nono et trigesimo: « Asæ et Mausus vici magni sunt et incolis frequentes. »

206.

Merusium, castellum Siciliae, cujus meminit Theopompus libro nono et trigesimo Philippicorum.

207.

Xiphonia, urbs Siciliae, de qua Theopompus libro nono et trigesimo Philippicorum.

208.

Halicyæ, urbs Siciliae, auctore Theopompo.

209.

Æthicia, uti Cilicia, auctore Theopompo Rerum Philippicarum libro nono et trigesimo... In Thessalia habitabant in Pindo monte.

210.

Hydrus, castellum, masculine, Theopompus nono et trigesimo Philippicorum.

LIBER XL.

211.

Plutarchus Dion. p. 968, c. 24: Λέγεται δὲ καὶ τῷ Διονυσίῳ πολλὰ τερατώδη παρὰ τοῦ δαιμονίου γενέσθαι σημεῖα. Ἄετός μὲν γὰρ, ἀρπάσας δοράτιον τινὸς τῶν δορυφόρων, ἀράμενος ὑψοῦ καὶ φέρων ἀπῆκεν εἰς τὸν βυθόν. Ἡ δὲ προσκλύζουσα πρὸς τὴν ἀκρόπολιν θάλασσα μίαν ἡμέραν τὸ ὕδωρ γλυκὺ καὶ πότιμον παρέσχεν, ὥστε γευσάμενοις πᾶσι κατάδηλον εἶναι. Χοῖροι δ' ἐτέχθησαν αὐτῷ, τῶν μὲν ἄλλων οὐδενὸς ἐνδεεῖς μορίων, ὧτα δ' οὐκ ἔχοντες. Ἀπεφαίνοντο δ' οἱ μάντις, τοῦτο μὲν ἀποστάσεως καὶ ἀπειθείας εἶναι σημεῖον, ὡς οὐκ ἔτι τῶν πολιτῶν ἀκουσομένων τῆς τυραννίδος· τὴν δὲ γλυκύτητα τῆς θαλάσσης μεταβολὴν καιρῶν ἀνιαρῶν καὶ πονηρῶν εἰς πράγματα χρηστὰ φέρειν Συρακουσίους. Ἄετός δὲ, θεράπων Διός· λόγῃ δὲ, παράσημον ἀρχῆς καὶ δυναστείας· ἀφανισμόν οὖν καὶ κατάλυσιν τῆς τυραννίδι βουλευεῖν τὸν τῶν θεῶν μέγιστον. Ταῦτα μὲν οὖν Θεόπομπος ἱστορήκε.

212.

Stephanus: Δύμη... Θεόπομπος μ'. « Προστάται δὲ τῆς πόλεως ἦσαν τῶν μὲν Συρακουσίων Ἀθηνίς καὶ Ἡρακλειδῆς, τῶν δὲ μισθοφόρων Ἀρχέλαος ὁ Δυμαῖος. »

« Pertinet fortasse hoc fragmentum ad enarrationem belli Syracusanorum adversus Dionysium, in quo hic victus fugam in Italiam cepisset. ol. 106, 1. Justin. XXI, 2. Hoc enim bellum Heracles navarchus administravit. Diodor. XVI, 16; Plut. Dion. c. 35. » *Wichers.*

213.

Athenæus X, p. 435, E: Ἐπινε δὲ πλεῖστον καὶ

LIBER XL.

211.

Ferunt item, multa Dionysio portentosa prodigia fuisse a deo oblata. Aquila raptam satellitis lanceam in sublime tulit, inde demisit in profundum. Mare, qua alluit arcem, aquam per unum diem dulcem et potabilem præbuit: idque quicumque gustaverunt, percepere. Porcelli ei editi sunt reliquis membris integri, tantum mutili auribus. Id vates exposuerunt defectionis et rebellionis ostentum esse: quod cives non ultra tyrannidi futuri essent dicto audientes. Maris dulcedinem tristium et sævorum temporum in meliora Syracusanis vicissitudinem afferre. Ministrum denique esse aquilam Jovis, lanceam principatus et dominatus insigne: igitur eversionem et excidium tyrannidis moliri deorum principem. Hæc Theopompus scripta reliquit.

212.

Dyma.... Theopompus libro quadragesimo scribit: « Præsides erant civitatis ex Syracusanis quidem Athanis et Heracledes, ex mercenariis vero Archelaus Dymæus. »

213.

Plurimum vero etiam bibebat Nysæus, Syracusanorum tyrannus, et Apollocrates: erant autem hi Dionysii superioris filii, ut Theopompus docet Historiarum libro

Νυσαῖος, ὁ τυραννήσας Συρακουσίων, καὶ Ἀπολλοκράτης. Διονυσίου δὲ τοῦ προτέρου οὗτοι υἱοὶ, ὡς ὁ Θεόπομπος ἱστορεῖ ἐν τῇ τετραρακοστῇ καὶ τῇ ἐξῆς τῶν ἱστοριῶν. Γράφει δὲ οὕτως περὶ τοῦ Νυσαίου: « Νυσαῖος, ὁ τυραννήσας ὑστερον Συρακουσίων, ὡς περ ἐπὶ θανάτῳ συνειληγμένος, καὶ προειδὼς ὅτι μῆνας ὀλίγους ἤμελλε βιώσεσθαι, γαστριζόμενος καὶ μεθύων διήγεν. » Cf. Plut. Tim. c. 1; Ælian. V. H. II, 41; Wesseling. ad Diodor. XVI, 6.

214.

Stephanus: Ταλαρία, πόλις Συρακουσίων. Θεόπομπος τεσσαρακοστῷ.

215.

Plutarch. Timol. p. 237, c. 4: Ἀπωσαμένου δ' ἐκείνου καὶ καταφρονήσαντος, οὕτω παραλαβὸν (ὁ Τιμολέων) τῶν μὲν οἰκείων Αἰσχύλον, ἀδελφὸν ὄντα τῆς Τιμοφάνους γυναικὸς, τῶν δὲ φίλων τὸν μάντιν, ὃν Σάτυρον μὲν Θεόπομπος, Ἐφορος δὲ καὶ Τίμαιος Ὀρθαγόραν ὀνομάζουσιν.

Ex his corrigendus videtur Clem. Alex. Strom. I, p. 400: Θεόπομπος δὲ καὶ Ἐφορος καὶ Τίμαιος Ὀρθαγόραν τινὰ μάντιν ἀνγράφουσιν.

216.

Polybius lib. XII, 4 a, edit. Paris.: « Ὅτι διασύρας ὁ Πολύβιος τὸν Τίμαιον ἐν πολλοῖς, αὐθίς φησι· Τίς ἂν ἔτι δολὴ συγγνώμῃ τοῖς τοιούτοις ἀμαρτήμασιν, ἄλλως τε καὶ τῷ Τιμαίῳ τῷ προσφωμένῳ τοῖς ἄλλοις πρὸς τὰς τοιαύτας παρωνυχίας; Ἐν αἷς Θεοπόμπου μὲν κατηγορεῖ, διότι, Διονυσίου ποιησαμένου τὴν ἀνακομιδὴν ἐκ Συκελίας εἰς Κόρινθον ἐν μακρᾷ νητῇ, Θεόπομπος φησιν ἐν στρογγύλῃ παραγενέσθαι τὸν Διονύσιον. »

Theopompum secutus esse videtur Diodorus XVI, 70: Τὸν δὲ ἴδιον βίον καὶ τὴν μεταβολὴν ἔσχε

quadragesimo et sequente. Scribit autem de Nysæo in hunc modum: « Nysæus, qui post hæc tyrannidem occupavit Syracusiorum, quasi quidam capitis reus in vincula coniectus, aut qui sciret paucos sibi menses superesse quibus vitam protracturus esset, crapulæ ac vino indulgens vitam peragebat. »

214.

Talaria, urbs Syracusanorum, Theopompus in Philippicorum quadragesimo.

215.

Quo repellente et repudiante monitionem suam, adsciscit tandem sibi (Timoleon) ex necessariis fratrem uxoris Timophanis Æschylum, atque ex amicis vatem, quem Satyrum Theopompus, Ephorus et Timæus Orthagoram vocant.

Theopompus, Ephorus et Timæus Orthagoram quendam vatem memorant.

216.

Polybius postquam Timæum sæpe vituperavit, rursus ait: Quis Timæo præsertim in ejusmodi peccatis parcat, qui ceterorum historicorum tam inopportune rediviam curat? Is enim Theopompum accusat, quia, quum Dionysius reditum e Sicilia Corinthum longa navi fecerit, Theopompus ait rotunda eum advenisse.

παράδειγμα τοῖς καυχωμένοις ἀφρόνως ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις· ὁ γὰρ ἔχων τετρακοσίας τριήρεις, μετ' ὀλίγον ἐν μικρῇ στρογγύλῳ πλοίῳ κατέπλευσεν εἰς τὴν Κόρινθον, περιβλεπτον ἔχων τὴν τῆς μεταβολῆς ὑπερβολήν.

217.

Ælianus V. H. VI, 12: Λέγει δὲ Θεόπομπος, ὑπὸ τῆς ἀκρατοπασίας τῆς ἄγαν αὐτὸν (Διονύσιον τὸν νεώτερον) διαφθαρῆναι τὰς ὄψεις, ὡς καὶ ἀμυδρὸν βλέπειν ἀποκαθῆσθαι δὲ ἐν τοῖς κουρείοις, καὶ γελοιοποιεῖν. Καὶ ἐν τῷ μεσαιτάτῳ τῆς Ἑλλάδος ἀσχημονῶν διετέλει, βίον διαντλῶν ἀλγεινότατον. Καὶ ἦν δεῖγμα οὐ τὸ τυχόν τοῖς ἀνθρώποις, εἰς σωφροσύνην καὶ τρόπου κόσμον ἢ τοῦ Διονυσίου ἐκ τῶν τηλικούτων εἰς οὕτω ταπεινὰ μεταβολή.

Cf. Athenæus X, p. 435, E, ubi prior hujus loci pars citatur. Theopompum redolet Justinus XXI, 2: *In segnitiam lapsus saginam corporis ex nimia luxuria oculorumque valetudinem contraxit: adeo, ut non solem, non pulverem, non denique splendorem ferre lucis ipsius posset. Ib. c. 5: Tunc deposito imperio arcem Syracusanis cum exercitu tradidit; receptoque privato instrumento Corinthum in exilium proficiscitur. Ibi humillima quæque tutissima existimans in sordidissimum vitæ genus descendit: non contentus in publico vagari, sed portare; nec conspici in popinis lupanaribusque, sed totis diebus desiderare; cum perditissimo quoque de minimis rebus disceptare; pannosus et squalidus incedere; risum libentius præbere quam captare; in macello perstare; quod emere non poterat, oculis devorare; apud ædiles adversus lenones jurgari; omniaque ita facere, ut contemnendus magis quam metuendus videretur.*

218.

Athenæus XII, p. 536, C: Ἐτρέφθη δὲ καὶ

217.

Theopompus dicit, nimio meri potu oculos Dionysii junioris esse corruptos, ita ut cæcutiret: sedisse vero in tonstrinis, risumque aliis fecisse. Atque in medio plane Græciæ turpiter agens perseveravit, vitam sustinens miserriam. Et erat documentum non vulgare mortalibus, ad amplectendam temperantiam et morum honestatem illa fortunarum Dionysii ex tantis in tam abjectas mutatio.

218.

Luxuriosus quoque fuit Pharax Lacedæmonius, ut refert Theopompus Historiarum libro quadragesimo, et voluptatibus ita lascive et profuse usus est, ut eam ob causam Siculus magis, quam ob patriam Spartanus esse existimaretur.

219.

Theopompi verba hæc sunt: « Erat enim priscis temporibus templum Apollinis Amyclæi æneis ornatum donariis: eisque non status, sed lebefibus et tripodibus ex ære factis. Lacedæmonii igitur, quum deaurare vellent faciem dei, nec reperirent in Græciâ aurum, ad oraculum

Φάραξ ὁ Λακεδαιμόνιος, ὡς Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ ἱστορεῖ· καὶ ταῖς ἡδοναῖς οὕτως ἀσελγῶς ἐχρήσατο καὶ χυδῶν, ὥστε πολὺ μᾶλλον διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην αὐτὸν ὑπολαμβάνεσθαι Σικελιώτην ἢ διὰ τὴν πατρίδα Σπαρτιάτην.

Idem, ut videtur, memoratur a Diodor. XII, 79 et Plutarch. Timol. c. 11.

219.

Idem VI, p. 231, F; 232, A, B: Λέγει δὲ οὕτως ὁ Θεόπομπος· « Ἦν γὰρ τὸ παλαιὸν τὸ ἱερὸν κεκοσμημένον χαλκοῖς ἀναθήμασιν, οὐκ ἀνδριῶσιν, ἀλλὰ λέβησι καὶ τρίποσι χαλκοῦ πεποιημένοις. Λακεδαιμόνιοι οὖν χρυσῶσαι βουλόμενοι τὸ πρόσωπον τοῦ ἐν Ἀμύκλαις Ἀπολλωνος καὶ οὐχ εὐρίσκοντες ἐν τῇ Ἑλλάδι χρυσίον, πέμψαντες εἰς θεοῦ ἐπηρώτων τὸν θεὸν παρ' οὗ χρυσίον πρίαιντο· ὁ δὲ αὐτοῖς ἀνείλε παρὰ Κροίσου τὸν Αὐθὸν πορευθέντας ὠνεῖσθαι παρ' ἐκείνου. Καὶ οἱ πορευθέντες παρὰ Κροίσου ὠνήσαντο. Ἱέρων δὲ ὁ Συρακόσιος βουλόμενος ἀναθεῖναι τῷ θεῷ τὸν τρίποδα καὶ τὴν Νίκην ἐξ ἀπέφθου χρυσοῦ, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπορῶν χρυσίου ὕστερον ἐπεμψε τοὺς ἀναζητήσοντας εἰς τὴν Ἑλλάδα· οἵτινες μόλις ποτὲ εἰς Κόρινθον ἀφικόμενοι, καὶ ἐξηγεύσαντες εὔρον παρὰ Ἀρχιτέλει τῷ Κορινθίῳ, ὃς πολλῷ χρόνῳ συνωνούμενος κατὰ μικρὸν θησαυροῦς εἶγεν οὐκ ὀλίγους. Ἀπέδοτο γοῦν τοῖς παρὰ τοῦ Ἱερόνος ὅσον ἠθούλοντο· καὶ μετὰ ταῦτα πληρώσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα, ὅσον ἠδύνατο χωρῆσαι, ἐπέδωκεν αὐτοῖς· ἀνθ' ὧν Ἱέρων πλοῖον σίτου καὶ ἄλλα πολλὰ δῶρα ἐπέμψεν ἐκ Σικελίας. »

LIBER XLII.

220.

Stephanus: Ἴππος, νῆσος Ἐρυθραίας· Θεόπομπος τεσσαρακοστῷ δευτέρῳ.

miserunt qui deum consulerent, aurum unde emerent? Quibus respondit deus, ad Cræsum Lydum proficiscerentur, ab eoque emerent. Et illi ad hunc profecti emerunt. Hiero vero Syracusanus, quum vellet dedicare deo tripodem et Victoriâ ex auro diligentissime excocto, neque reperire aurum posset, in Græciam deinde misit qui anquirerent: qui ubi Corinthum tandem pervenerunt, quod pervestigarunt invenerunt apud Architelem Corinthium, qui longo tempore paulatim coemendo thesauros haud exiguos coacervaverat. Vendidit igitur ille his, qui ab Hierone missi erant, quantum illi poposcerant: deinde manu sua insuper capiens quantum illa complecti posset, velut auctarium dedit. Pro quo Hiero tritico onustam navem, multaque alia dona, ex Sicilia ad eum misit. »

LIBER XLII.

220.

Hippus, insula ad Erythram, de qua Theopompus libro secundo et quadragesimo.

LIBER XLIII.

221 a.

Idem : Ὑψίκουροι, ἔθνος Λιγυστικόν. Θεόπομπος τεσσαρακοστῷ τρίτῳ· « Ἦν ἐνέμοντο πρότερον Ὑψίκουροι καὶ Ἀρβαζανοὶ καὶ Εὐβίοι, Λίγυες τὸ γένος. » Eadem fere non nominato auctore nec sine diversitate in populorum nominibus alio loco exhibet ita :

Ἀρβαζανοί, ἔθνος Λιγυστικόν· « Παρέπλεον δὲ τὴν χώραν τὴν μὲν πρώτην ἔρημον, ἣν ἐνέμοντο Ὑψίκουροι καὶ Ἀρβαζανοί. »

221 b.

Clem. Alex. Strom. I, p. 389 : Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τρίτῃ τῶν Φιλιππικῶν μετὰ ἑτὶ πεντακόσια τῶν ἐπὶ Ἰλίῳ στρατευσάντων γεγονέναι τὸν Ὁμηρον ἱστορεῖ.

222.

Athenæus XII, p. 517, D, E; F, 518, A, B : Θεόπομπος δ' ἐν τῇ μγ' τῶν Ἱστοριῶν καὶ νόμον εἶναι φησι παρὰ τοῖς Τυρρῆνοισι κοινὰς ὑπάρχειν τὰς γυναῖκας· ταύτας δὲ ἐπιμελεῖσθαι σφόδρα τῶν σωμάτων, καὶ γυμνάζεσθαι πολλάκις καὶ μετ' ἀνδρῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ πρὸς ἑαυτάς· οὐ γὰρ αἰσχρὸν εἶναι αὐταῖς φαίνεσθαι γυμναῖς· δειπνεῖν δὲ αὐτάς οὐ παρὰ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἑαυτῶν, ἀλλὰ παρ' οἷς ἂν τύχῃσι τῶν παρόντων, καὶ προπίνουσιν οἷς ἂν βουληθῶσιν· εἶναι δὲ καὶ πιεῖν δεινὰς καὶ τὰς ὄψεις πάνυ καλὰς· τρέφειν δὲ τοὺς Τυρρῆνοὺς πάντα τὰ γινόμενα παιδιὰ, οὐκ εἰδότας δὲ τοῦ πατρὸς ἐστὶν ἕκαστον. Ζῶσι δὲ καὶ οὗτοι τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς θρησκυμένοις, πότους τὰ πολλὰ ποιούμενοι καὶ πλησιάζοντες ταῖς γυναῖξιν ἀπάσαις.

Οὐδὲν δ' αἰσχρὸν ἐστὶ Τυρρῆνοισι, οὐ μόνον αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ τι ποιῶντας, ἀλλ' οὐδὲ πάσχοντας φαίνεσθαι· ἐπιχώριον γὰρ καὶ τοῦτο παρ' αὐτοῖς ἐστὶ. Καὶ τοσοῦτου δέουσιν αἰσχρὸν ὑπολαμβάνειν, ὥστε καὶ λέγουσιν, ὅταν ὁ μὲν δεσπότης τῆς οἰκίας ἀφροδισιάζηται, ζητῇ δὲ τίς αὐτὸν, ὅτι πάσχει τὸ καὶ τὸ, προσαγορεύσαντες αἰσχρῶς τὸ πρᾶγμα. Ἐπειδὴν δὲ συνουσιάζουσι καθ' ἐταιρείας ἢ κατὰ συγγενείας, ποιῶσιν οὕτως· πρῶτον μὲν ὅταν πύσωνται πίνοντες καὶ μέλλουσι καθεύδειν, εἰσάγουσι παρ' αὐτοὺς οἱ διάκονοι, τῶν λύχνων ἑτι καιομένων, ὅτε μὲν ἐταίρας, ὅτε δὲ παῖδας πάνυ καλοὺς, ὅτε δὲ καὶ γυναῖκας· ὅταν δὲ τούτων ἀπολύσωσιν, αὐθις αὐτοῖς νεανίσκους ἀχμάζοντας, οἱ πλησιάζουσιν αὐτοῖς ἐκείνοις. Ἀφροδισιάζουσι δὲ καὶ ποιῶνται τὰς συνουσίας ὅτε μὲν ὄρωντες ἀλλήλους, ὡς δὲ τὰ πολλὰ καλύβας περιβάλλοντες περὶ τὰς κλῖνας, αἱ πεπλεγμέγαι εἰσὶν ἐκ βράθων, περιβέβληται δ' ἀνωθεν ἱμάτια. Καὶ πλησιάζουσι μὲν σφόδρα καὶ ταῖς γυναῖξι, πολὺ μόντοι γε χαίρουσι συνόντες τοῖς παισὶ καὶ τοῖς μειρακίοις. Καὶ γὰρ γίνονται παρ' αὐτοῖς πάνυ καλοὶ τὰς ὄψεις, ἅτε τρυφερῶς διαιτώμενοι καὶ λεαινόμενοι τὰ σώματα. Πάντες δὲ οἱ πρὸς ἐσπέραν οἰκοῦντες βάρβαροι πιττοῦνται καὶ ζυροῦνται τὰ σώματα· καὶ παρὰ γε τοῖς Τυρρῆνοισι ἐργαστήρια κατεσκευάσται πολλὰ καὶ τεχνίται τούτου τοῦ πράγματός εἰσιν, ὥσπερ παρ' ἡμῖν οἱ κουρεῖς· παρ' οὓς ὅταν εἰσελθῶσι, παρέχουσιν ἑαυτοὺς πάντα τρόπον οὐδὲν αἰσχυνόμενοι τοὺς ὄρωντας οὐδὲ τοὺς παριόντας. Χρῶνται δὲ τούτῳ τῷ νόμῳ πολλοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν τὴν Ἰταλίαν οἰκούντων, μαθόντες παρὰ Σαυιτιῶν καὶ Μεσσαπίων.

LIBER XLIII.

221 a.

Ipsicuri (*Hypsicori*?) gens Liguria: Theopompus libro quadragesimo tertio : « Quam prius habitabant Ipsicuri et Arbazani et Eubii, Ligures genere. »

Arbazani, gens Ligistica : « Præternavigabant primum quidem regionem desertam, quam Hypsicuri et Arbazani habitabant. »

221 b.

Theopompus libro quadragesimo tertio Philippticorum tradit, quingentis annis post expeditionem Troicam Homerum vixisse.

222.

Theopompus vero libro tertio et quadragesimo ait : « lege etiam institutum esse apud Etruscos, ut communes sint mulieres : has vero diligentissimam curam habere corporis, sepeque exerceri cum viris, sæpe vero etiam inter se ipsas : nec enim turpe illis haberi, nudas conspici. Cœnare autem illas non apud suos maritos, sed apud quoslibet qui adsunt; et propinare quibuscumque libitum esset. Esse autem eas impense bibaces, et ad spectu admodum formosas. Alere autem Etruscos omnes qui nascantur infantes, nescientes quo patre quisque natus sit. Vivunt autem et hi deinde eodem modo quo illi a quibus educati erant, comotationes frequentius instituentes, et cum omnibus mulieribus consuetudinem ha-

bentes. Nec vero turpe apud Etruscos habetur, in propatulo sædum quid vel facere vel pati : est enim hoc illis patrium. Et tantum abest ut turpe id ducant, ut si herum petit aliquis quo tempore Veneri ille vacat, diserte huic dicant, eo nunc illum occupari, turpi verbo rem ipsam nominantes. Quum vero una sunt sodales aut cognati, hunc morem tenent. Primum quidem, postquam compotare desierunt, quum jam cubitum ituri sunt, introducunt ad eos famuli, accensis adhuc lucernis, nunc meretrices, nunc pueros forma præstantes, interdum etiam mulieres : quibus postquam sunt fructi, rursus illis introducunt adolescentes vegeta ætate, qui cum ipsis rem habent. Veneri autem dant operam concumbuntque interdum ita ut alii alios in conspectu habeant, plerumque vero tegmina lectulis obducunt e virgulis contexta, quibus superne vestimenta injiciunt. Et congregiuntur quidem maxime cum mulieribus : sed et puerorum et adolescentinum consuetudine delectantur. Sunt enim hi apud illos forma admodum præstante; quippe delicate viventes, et corpora lævigantes. Omnes enim versus Occidentem habitantes barbari, partim pice, partim radendo, glabrant corpora : et præsertim apud Etruscos multæ institutæ sunt officinæ, suntque artifices qui hanc artem exercent, sicut apud nos tonsores. Ad quos quum introierunt, præbent se illis (picandos radendosque) quovis modo, nullo pudore si quis adspiciat aut interveniat. Utuntur autem eodem instituto multi Græci Italiam incolentes, a Samnitibus et Messapiis edocti »

223.

Stephanus : Δριλώνιος, πόλις μεγάλη, ἐσχάτη τῶν Κελτικῶν. Τὸ ἔθνικόν Δριλώνιος, ὡς Θεόπομπος μγ'.

224.

Idem : Μασσία, χώρα ἀποκειμένη τοῖς Ταρτησίοις. Τὸ ἔθνικόν, Μασσιανός. Θεόπομπος τεσσαρακοστῷ τρίτῳ.

225.

Idem : Ξηρὰ, πόλις περὶ τὰς Ἡρακλείας στήλας. Θεόπομπος τεσσαρακοστῷ τρίτῳ.

226.

Stephanus : Ἐλευθερίς, πόλις Βοιωτίας Ὠρωποῦ πλησίον, Κότου καὶ Ἐγκλέου. Θεόπομπος μγ'.

Pro Κότου καὶ Ἐγκλέου, monente Ungero in Theban. Paradox. p. 300, scribendum videtur Κόθου καὶ Ἄρκλου, ex Plutarchi. Quæst. Græc. XXII, p. 296, C : Ἐτάφησαν δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν (quæ ab Euripo ad urbem Chalcidem erat) Κόθος καὶ Ἄρκλος (Ἄϊκλος Xyland.; cf. Zonar. I, 71 : Αἰκίστρος, Αἰκλος, ὀνόματα κύρια. Strabo X, p. 447, vol. IV, p. 23, Αἰκλος καὶ Κόθος. Marcian. Heraeleot. 603) οἱ Ξούθου παῖδες, ἧ βαδίζουσιν ἐκ πόλεως ἐπὶ τὸν Εὐριπον καὶ ὁ τόπος Γάφος Παίδων καλεῖται.

227.

Strabo VII, p. 498, B, C : Τῶν μὲν οὖν Ἡπειρωτῶν ἔθνη φησὶν εἶναι Θεόπομπος τετταρεσκαίδεκα· τούτων δὲ ἐνδοξότατα, Χάονες, καὶ Μολοττοί, διὰ τὸ ἄρξαι ποτὲ πάσης τῆς Ἡπειρώτιδος, πρότερον μὲν Χάονας, ὕστερον δὲ Μολοττούς· οἱ δὲ διὰ τὴν συγγένειαν τῶν βασιλέων ἐπιπλέον ἠξήθησαν (τῶν γὰρ Αἰακιδῶν ἦσαν) καὶ διὰ τὸ παρὰ τούτοις εἶναι τὸ ἐν Δωδώνῃ μαντεῖον, παλαιὸν τε καὶ ὀνομαστόν ὄν.

In sequentibus Strabo alios auctores, Thucydidem et Ephorum, ante oculos habuit, nec tamen Theopompum neglexisse videtur. « Certe, Wichersius ait, quæ paulo post leguntur : Ἐγγὺς δὲ τῆς Κιχύρου πολίχνην Βουχαίτιον Κασ-

σωπαίων, μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης ὄν· καὶ Ἐλάτρια καὶ Πανδοσία καὶ Βάτια ἐν μεσογαίᾳ, non aliunde accessita sunt. Nam eadem ex libro quadragesimo tertio Theopompi excitavit Harpocration, in fragmento sequenti; ex quo loco intellexi tum fragmentum, in quo nunc versamur, tum cetera ad Epirum pertinentia, ex hoc libro desumpta esse. — Verba Theopompi in hoc fragmento de Molossis : οἱ δὲ διὰ τὴν συγγένειαν τῶν βασιλέων ἐπιπλέον ἠξήθησαν, item expresserat Trogius. Nam Justinus XVII, 3 de Pyrrho : *Opesque affinitatum auxilio magnas paravit.* »

228.

Harpocration : Ἐλάτεια... Θεόπομπος γοῦν ἐν τεσσαρακοστῇ τρίτῃ, τέτταρας πόλεις φησὶν εἶναι τῶν Κασσωπαίων, ἀλλ' οὐ τρεῖς (ὡσπερ ὁ Δημοσθένης), Ἐλάτρειάν τε, καὶ Πανδοσίαν, καὶ Βιτίαν, καὶ Βούχεταιν.

Ἐλάτεια et Ἐλάτρεια formæ promiscue usurpantur. Pro Βιτίᾳ Strabo VII, p. 498 exhibet Βατίαι, et Βουχαίτιον pro Βούχεταιν.

229.

Athenæus II, 43, D : Θεόπομπος δὲ φησι παρὰ τὸν Ἐριγῶνα ποταμὸν ὄξυ εἶναι ὕδωρ καὶ τοὺς πίνοντας αὐτὸ μεθύσκεσθαι, καθὰ καὶ τοὺς τὸν οἶνον.

Cf. Plinius H. N. II. 102 : *Lyncestis autem aqua, quæ vocatur, acidula vini modo temulentos facit.* Quæ ex Theopompo petita esse intelligitur ex lib. XXXI, 2 : *Theopompus ait inebriari fontibus iis, quos diximus.* Antigon. Caryst. c. 180 : Ἐν δὲ Λυκῆταις (leg. Λυγκησταῖς) Θεόπομπον φάσκειν τι εἶναι ὕδωρ ὄξυ· τοὺς δὲ ἐκ τούτου πίνοντας, ὡσπερ ἐπὶ τῶν οἴνων, ἀλλοιοῦσθαι.

230.

Plinius H. N. IV init. : *Tomarus mons, centum fontibus circa radices, Theopompo celebratus.*

Eadem apud Solin. Polyh. c. 7.

223.

Drilonius, urbs magna et ultima Celtarum. Gentile, Drilonius, teste Theopompo libro tertio et quadragesimo.

224.

Massia, regio quæ Tartessiis adscribitur. Gentile, Massianus, quo utitur Theopompos libro tertio et quadragesimo.

225.

Xera, urbs circa Herculeas columnas, de qua Theopompos libro tertio et quadragesimo.

226.

Eleutheris, urbs Bœotiarum Oropo vicina, Coti et Enclii (Cothi et Arcli) opus, auctore Theopompo libro tertio et quadragesimo.

227.

Epiroticas gentes Theopompos ait esse quatuordecim :

earum nobilissimæ sunt Chaones et Molossi, propterea quod olim toti Epiro imperaverant, prius quidem Chaones, post hos Molossi, qui et obcognitionem regum magna fecerunt incrementa (erant enim ex Æacidarum familia) et ob Dodonæum apud ipsos oraculum vetustum ac celebre.

228.

Elatea... Theopompos enim libro quadragesimo tertio, quatuor civitates ait esse Cassopæorum, non tres (ut Demosthenes), Elatriam, Pandosiam, Bitiam et Buchetam.

229.

Theopompos vero ait juxta Erigonem (Epiri) fluvium acidulam esse aquam; quam qui bibant, perinde eos inebriari atque vinum bibentes.

In Lyncestide Theopompos ait aquam esse acidam, quam qui bibant, inebriari velut vino.

231.

Antigonus Caryst. c. 180: Περὶ δὲ Θεσπρωτοῦς ἐκ τῆς γῆς ἀνθρακας ὀρύττεσθαι, δυνατοὺς κάεσθαι, Θεόπομπόν φησι καταγράφειν.

Cf. Plinius XXXVII, 7: *Est et Antracitis appellata in Thesprotia fossilis carbonibus similis.*

232.

Tzetzes ad Lycophr. vs. 1439: Ἡ γὰρ μήτηρ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἡ Ὀλυμπιάς, εἰς Πύρρον, τὸν Ἀγγιλέως, καὶ Ἐλενον, τὸν Πριάμου, τὸ γένος ἀνέκαθεν ἀνέφερεν, ὡς φησι Θεόπομπος καὶ Πύρανδρος. Ἀνάγει δὲ τὸ γένος, ὃ μὲν Πύρρος εἰς Αἰακὸν, ὃ δὲ Ἐλενος εἰς Δάρδανον. Cf. Justin. XVII, 3.

233.

Plinius H. N. III, 15: *Pandosiam Lucanorum urbem fuisse Theopompus auctor est, in qua Alexander Epirotes occubuerit.*

Theopompea igitur dabit Justin. XII, 2: *Porro Alexander, rex Epiri, in Italiam a Tarentinis, auxilia adversus Bruttios deprecantibus, sollicitatus, ita cupide profectus fuerat, veluti in divisione orbis terrarum, Alexandro Olympiadis sororis suæ filio Oriens, sibi Occidens sorte contigisset; non minorem rerum materiam in Italia, Africa, Sicilia, quam ille in Asia et in Persis habiturus. Huc accedebat, quod, sicut Alexandro Magno Delphica oracula insidias in Macedonia, ita huic responsum Dodonæi Jovis urbem Pandosiam amnemque Acherusium (cavendum) prædixerat. Quæ utraque cum in Epiro essent, ignarus eadem et in Italia esse, ad declinanda fatorum pericula peregrinam militiam cupidius elegerat. Igitur, quum in Italiam venisset, primum illi bellum cum Apulis fuit: quorum cognito urbis fato, brevi post tempore, pacem et amicitiam cum rege eorum fecit. Erat namque tunc temporis urbs Apulis Brundusium, quam Ætoli, sequuti tum fama rerum in Troja gestarum clarissimum ac nobilissimum ducem Diomedem, condiderant; sed pulsi ab Apulis, consulentes oracula, responsum acceperant, locum, quem repetissent, perpetuo possessuros. Hac igitur ex causa per legatos cum belli comminatione restitui sibi ab Apulis urbem postulaverant. Sed ubi Apulis oraculum innotuit, interfectos legatos in*

urbe sepelierant, perpetuam ibi sedem habituros. Atque ita defuncti responso, diu urbem possederunt. Quod factum quum cognovisset Alexander, antiquitatis fata veneratus, bello Apulorum abstinit. Gessit et cum Brutiis Lucanisque bellum multasque urbes cepit; tum et cum Metapontinis et Pediculis et Romanis fœdus amicitiamque fecit. Sed Bruttii Lucanique quum auxilia a finitimis contraxissent, acrius bellum repetivere. Ibi rex juxta urbem Pandosiam et flumen Acheronta, non prius fatalis loci cognito nomine, quam occideret, interficitur; moriensque non in patria fuisse sibi periculosam mortem, propter quam patriam fugerat, intellexit. Corpus ejus Thurii publice redemptum sepulture tradiderunt.

Ex eodem Theopompo fluxisse puto hæc Justini VIII, 6: *Sed nec a proximis manus abstinet (Philippus): siquidem Arrubam, regem Epiri, uxori suæ Olympiadi artissima cognatione junctum, pellere regno statuit; atque Alexandrum privignum ejus, uxoris Olympiadis fratrem, puerum honestæ pulchritudinis, in Macedoniam nomine sororis arcessit, omnique studio sollicitatum spe regni, simulato amore ad stupri consuetudinem perpulit, majora in eo obsequia habiturus sive conscientiæ pudore sive regni beneficio. Quum igitur ad viginti annos pervenisset, ereptum Arrubæ regnum puero admodum tradit, scelestus in utroque. Nam nec in eo jus cognationis servavit, cui ademit regnum, et cum, cui dedit, impudicum fecit ante quam regem.*

LIBER XLIV.

234.

Harpocrat.: Τετραρχία ... ὅτι δὲ Φίλιππος καθ' ἑκάστην τούτων τῶν μοιρῶν ἄρχοντας κατέστησε, δεδηλώκασιν ἄλλοι τε, καὶ ὁ Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τετάρτῃ.

Cf. Demosth. Philipp. III, p. 68; Aristid. t. II, p. 229.

235.

Athenæus VI, p. 249, C. D: Φίλιππον δὲ φησι Θεόπομπος ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν Θρασυδαῖον τὸν Θετταλὸν καταστῆσαι τῶν ὀμοθεσίων τύραννον, μικρὸν μὲν ὄντα τὴν γνώμην, κό-

231.

Apud Thesprotios ex terra carbones, materiam combustivam, effodi Theopompum scribere dicit.

232.

Mater Alexandri, Olympias, genus retulit ad Pyrrhum, Achillis filium, et Helenum, Priami filium, ut tradunt Theopompus et Pyrandrus. Pyrrhus vero ab Æaco genus repetiit, Helenus a Dardano.

LIBER XLIV.

234.

Tetrarchia... Philippum cuique τετράδι præfecisse suum ἄρχοντα, cum alii scriptores docuere, tum Theopompus libro quadragesimo quarto.

235.

Philippum, narrat Theopompus Historiarum libro quadragesimo quarto, Thrasidæum Thessalum tyrannum constituisse popularium, hominem exigui ingenii, sed

λακα δὲ μέγιστον. Ἄλλ' οὐκ Ἀρκαδίων δ' Ἀγαιὸς κόλαξ ἦν, περὶ οὗ δ' αὐτὸς Ἱστορεῖ Θεόπομπος καὶ Δουῖρις ἐν πέμπτῳ Μακεδονικῶν· οὗτος δὲ δ' Ἀρκαδίων μισῶν τὸν Φίλιππον, ἐκούσιον ἐκ τῆς πατρίδος φυγὴν ἐβουλεῖτο. Ἦν δὲ εὐφρέστατος καὶ πλείους ἀποράσεις αὐτοῦ μνημονεύονται. Ἔτυχε δ' οὖν ποτ' ἐν Δελφοῖς ἐπιδημῶντος Φιλίππου παρεῖναι καὶ τὸν Ἀρκαδίωνα, ὃν θαυμάσιος δ' Μακεδῶν καὶ προσκαλεσάμενος, Μέχρι τίνος φεύξῃ, φησὶν, Ἀρκαδίων; καὶ δὲ,

Ἔστ' ἂν τοὺς ἀφίκωμαι, εἰ οὐκ ἴσασσι Φίλιππον.

LIBER XLV.

236.

Athen. X, p. 436, B: Ἐν δὲ τῇ τεσσαρακοστῇ πέμπτῃ δ' αὐτὸς περὶ Τιμολάου λέγων τοῦ Θηβαίου φησὶν, « Οὐκ ὀλίγων γὰρ ἤδη γενομένων ἀσελγῶν περὶ τὸν βίον τὸν καθ' ἡμέραν καὶ τοὺς πότους οὐδένα νομίζω τῶν ἐν ταῖς πολιτείαις ὄντων οὐτ' ἀκρατέστερον οὔτε λιγνότερον, οὔτε δοῦλον γεγονέναι μᾶλλον τῶν ἡδονῶν, εἰ μὴ, ὡς περ εἶπον, Τιμόλαον. » Cf. *Ælian*. V. H. II, 41.

237.

Stephanus: Χαλία, πόλις Βοιωτίας. Θεόπομπος με' « Τὴν δὲ Χαλίαν καὶ τὴν καλουμένην Ὑρίαν, ἥπερ ἐστὶν ἐφεξῆς ἐκείνης τῆς Βοιωτίας. » ... Ὁ αὐτὸς· « Ὑστερον δὲ οἱ Χαλκιδεῖς πολεμήσαντες Λιολεῦσι, τοῖς τὴν ἡπειρὸν ἔχουσι, Χαλίοις καὶ Βοιωτοῖς καὶ Ὀρχομενίοις καὶ Θηβαίοις. »

238.

Athenæus XII, p. 532, C, D: Καὶ περὶ τοῦ Χάρητος ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ φησὶ· « Χάρητος τε νωθροῦ τε ὄντος καὶ βραδείος, καίτοι γε καὶ πρὸς τρυφήν ἤδη ζῶντος· δὲ γε περιήγετο στρατευόμενος αὐλητρίδας καὶ ψαλτρίδας καὶ πεζὰς ἑταίρας· καὶ τῶν χρημάτων τῶν εἰσφερομένων εἰς τὸν πόλεμον τὰ μὲν εἰς

ταύτην τὴν ὕβριν ἀνήλισκε, τὰ δ' αὐτοῦ κατέλιπεν Ἀθήνησι, τοῖς τε λέγουσι καὶ τὰ ψηφίσματα γράφουσι καὶ τῶν ἰδιωτῶν τοῖς δικαζομένοις· ἐφ' οἷς δ' ὁ δῆμος δ' τῶν Ἀθηναίων οὐδέποτε ἠγανάκτησεν, ἀλλὰ διὰ ταῦτα καὶ μᾶλλον αὐτὸν ἠγάπα τῶν πολιτῶν, καὶ δικαίως. Καὶ γὰρ αὐτοὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἔζωιν, ὥστε τοὺς μὲν νέους ἐν τοῖς αὐλητρίδοις καὶ παρὰ ταῖς ἑταίραις διατρίβειν, τοὺς δὲ μικρὸν ἐκείνων πρεσβυτέρους ἐν τε τοῖς κύβοις καὶ ταῖς τοιαύταις ἀσωτείαις· τὸν δὲ ὄημον ἅπαντα πλείω καταναλίσκεν εἰς τὰς κοινὰς ἐστιασίας καὶ κραινομίας ἥπερ εἰς τὴν τῆς πόλεως διοίκησιν. »

« Suspicio hoc libro Theopompum egisse de expeditione Atheniensium adversus Philippum, eaque occasione de Charetis moribus et indole exposuisse. Hoc enim in bello Charetem cum Lysicle exercitui præfecerunt Athenienses. Diod. Sicul. XVI, 85. In quam sententiam etiam ductus sum, quoniam in duobus præcedentibus fragmentis de Bæotia egit. In hanc autem regionem exercitus Atheniensis, omnibus ad militiam comparatis, expeditionem statim suscepit, celerique itinere Chæroneam Bæotiae pervenit; ipsi autem Bæotii in eodem bello Atheniensibus se adjunxerunt, suadente magno oratore Demosthene. Atque ob has item causas, si quidem nostra conjectura valeat, et sequens fragmentum, in quo de legatione Demosthenis ad Bæotios, hic collocandum putavi, etsi plura fragmenta ad Demosthenem pertinentia ad librum de demagogis retulerim, et cetera fragmenta Theopompea, in quibus urbes aut regiones Bæotiae memorantur. » *Wichers*. Fragmentorum ordinem mutare nolui, quamvis sententia viri docti, cujus verba modo laudavimus, vix stare possit. Nam quum pugna

adulatorem maximum. At non adulator erat Arcadion Lebaeus, de quo idem narrat Theopompus, et Duris quinto libro Rerum Macedonicarum. Hic enim Arcadion, odio ductus Philippi, sponte patrium solum vertit. Erat autem vir imprimis ingeniosus; cujus multa scite dicta commemorantur. Accidit igitur aliquando, ut, quum Delphis versaretur Philippus, simul ibi adesset Arcadion; quem conspicatus Macedo, ad se vocavit dicens: « Quousque fugies, Arcadion? » et ille:

Donc ad eos pervenero, quibus ignotus Philippus.

LIBER XLV.

236.

Quinto et quadagesimo libro idem (Theopompus) de Timolao Thebano verba faciens, scribit: « Quum jam non pauci essent, qui in quotidiana vitæ ratione luxuria et computationibus studerent, neminem puto ex his qui rempublicam gesserunt, aut intemperantiores fuisse, aut guliosiores, aut voluptatibus magis servientem, quam hunc quem dixi Timolaum. »

237.

Chalia, urbs Bæotiae. Theopompus quinto et quadra-

gesimo: « Chalam et Hyriam, quæ est a tergo illius Bæotiae. » ... Idem: « Postea vero Chalcidenses, bellum gerentes adversus Eoenses, coaluissent habentes, et Chalios et Bæotos et Orchomenios et Thebanos. »

238.

De Charete idem (Theopompus), libro quinto et quadagesimo, scribit: « Segnis Chares et tardus erat, jamque molle et luxuriosum vitæ genus cœperat sectari: quippe exercitui præfectus tibicinas et cantatrices et vulgares meretrices secum circumducebat: et pecuniarum ad bellum collatarum partem in hoc ipsum probrosum vitæ genus absumsit, partem in urbe Athenis reliquit oratoribus distribuendam, et plebiscita proponentibus, et privatis hominibus quibus lites essent intentatæ. Quibus rebus tantum aberat ut indignaretur umquam Atheniensium populus, ut eum magis etiam quam alios omnes civēs diligeret: nec immerito. Nam et ipsi eodem modo vivebant; ut juvenes apud tibicinas et meretrices assidue versarentur, et his paullo natu majores tesserarum ludo et alia id genus lascivia tempus tererent, universus vero populus plura impenderet in publica epula et viscerationes, quam in civitatis administrationem. »

ad Chæroneam libro demum quinquagesimo tertio narretur, et quæ ex libris 46-48 memorantur aperte referenda sint ad Philippi res in Thracia gestas, atque præterea Perinthi, Selymbriæ, Byzantii oppugnationes exponendæ fuerint, vix dubitare licet fr. 239 pertinere ad librum quinquagesimum tertium.

239.

Plutarch. Demosth. p. 854, c. 18: Ἡ δὲ τοῦ βήτορος δύναμις, ὡς φησι Θεόπομπος, ἐκρίπιζουσα τὸν θυμὸν αὐτῶν, καὶ διακαίουσα τὴν φιλοτιμίαν, ἐπεσκότεισε τοῖς ἄλλοις ἅπασιν· ὥστε φόβον καὶ λογισμὸν καὶ χάριν ἐκβαλεῖν αὐτοὺς, ἐνθουσιῶντας ὑπὸ τοῦ λόγου πρὸς τὸ καλόν. Οὕτω δὲ μέγα καὶ λαμπρὸν ἐφάνη τὸ τοῦ βήτορος ἔργον, ὥστε τὸν μὲν Φίλιππον εὐθὺς ἐπικηρυκεύσθαι δεόμενον εἰρήνης, ὀρθὴν δὲ τὴν Ἑλλάδα γενέσθαι καὶ συνεξαναστῆναι πρὸς τὸ μέλλον, ὑπηρετεῖν δὲ μὴ μόνον τοὺς στρατηγούς τῶν Δημοσθένει ποιοῦντας τὸ προσταττόμενον, ἀλλὰ καὶ τοὺς Βοιωτάρχας, καὶ διοικεῖσθαι τὰς ἐκκλησίας ἅπασας οὐδὲν ἤττον ὑπ' ἐκείνου τότε τὰς Θηβαίων, ἢ τὰς Ἀθηναίων, ἀγχιωμένου παρ' ἀμφοτέροις καὶ δυναστεύοντος, οὐκ ἀδίκως, οὐδὲ παρ' ἀξίαν, ὡς περ ἀποφαίνεται Θεόπομπος, ἀλλὰ καὶ πάνυ προσηκόντως.

240.

Harpocrat. : Τιλφωσσαῖον· ... ὅρος ἐστὶ μικρὸν ἀπέχον τῆς λίμνης τῆς Κοπαίδος, ὡς Θεόπομπος ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς.

241.

Stephanus : Ἀκραφία, πόλις Βοιωτίας. Θεόπομπος τὰ Ἀκραφίγια φησί.

242.

Idem : Τλήτες, ἔθνος Ἰβερικὸν περιοικοῦν τοὺς

239.

Demosthenis oratoris vis, ut auctor est Theopompus, quæ excitabat animos Atheniensium et incendebat ad gloriam, obstitit omnibus reliquis: ut quasi lymphati, ab oratione ejus rapti ad honestum, metum, rationes, gratiam abjicerent. Successus autem hujus oratoris tantus exstitit et tam insignis, ut legatos extemplo mitteret Philippus ad pacem petendam, omnis erigeret se Græcia, et consurgeret adversus id quod impendebat, accommodarent vero se Demostheni non modo prætores Athenienses dicto ei audientes, sed et Bæotarchæ, concionibus ille præset omnibus non secus tunc Thebanorum quam Atheniensium. Carus erat enim utrobique, et dominabatur non immerito neque ab re, ut ait Theopompus, sed optimo jure.

240.

Tilphossæum.... mons non procul a lacu Copaide, ut auctor est Theopompus in Philippiis.

241.

Acraphia, urbs Bæotia:.... Theopompus urbem Acraphia plurali numero appellat.

242.

Tletes, gens Iberica, habitans circum Tartessios. Theopompus quinto et quadragesimo.

Ταρτησίους. Θεόπομπος τεσσαρακοστῷ πέμπτῳ.

Recte sine dubio Pinedus statuit Τλήτας hoc esse eosdem, quos antea Stephanus nominaverat Τλήτας, et qui apud Strabonem III, p. 252 audiunt Ἰγλήτες. Wichersius pro τεσσαρακοστῷ πέμπτῳ scribi vult τ. τρίτῳ. Sine causa.

LIBER XLVI.

243.

Athenæus IV, p. 149, D : Θεόπομπος δ' ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ τῶν Φιλιππικῶν· « Οἱ Ἀρκάδες, φησὶν, ἐν ταῖς ἐστιάσεσιν ὑποδέχονται τοὺς δεσπότης καὶ τοὺς δούλους, καὶ μίαν πᾶσι τράπεζαν παρασκευάζουσι καὶ τὰ σιτία πᾶσιν εἰς τὸ μέσον παρατιθέασι καὶ κρατῆρα τὸν αὐτὸν πᾶσι κινυᾶσι.»

244.

Idem XIV, p. 627, E : Θεόπομπος δ' ἐν τεσσαρακοστῇ ἕκτῃ τῶν Ἱστοριῶν, « Γέται, φησὶ, κιθάρας ἔχοντες, καὶ κιθαρίζοντες τὰς ἐπικηρυκείας ποιοῦνται.»

LIBER XLVII.

245.

Stephanus : Ἀγησσός, πόλις Θράκης, ὡς Θεόπομπος ἐν τεσσαρακοστῇ ἑβδόμῃ.

246.

Harpocrat. : Καβύλη· χωρίον ἐστὶ τῆς Θράκης, ὡς φησι Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ ἑβδόμῃ.

247.

Stephanus : Ἀστακος, πόλις Βιθυνίας.... ἐστὶ καὶ χώρα Βυζαντιῶν, ὡς Θεόπομπος ἐν τεσσαρακοστῇ ἑβδόμῃ.

LIBER XLVI.

243.

Theopompus in sexto et quadragesimo Rerum Philippicarum, « Arcades, inquit, epulis solemnibus heros et servos excipiunt, et eandem omnibus mensam instrunt, cibosque omnibus in medium apponunt, eundemque calicem omnibus miscent.»

244.

Et Theopompus sexto et quadragesimo Historiarum libro ait : « Getæ, citharas manibus tenentes pulsantesque, legationes de pace obeunt.»

LIBER XLVII.

245.

Agessus, urbs Thraciæ, auctore Theopompo libro quadragesimo septimo.

246.

Cabyle est Thraciæ locus, ut refert Theopompus in libro quadragesimo septimo.

247.

Astacus, urbs Bithyniæ... Est item Byzantinorum regio, cujus Theopompus libro quadragesimo septimo meminit.

LIBER XLVIII.

248.

Stephanus: Δανθαλήται, ἔθνος Θρακικόν· Θεόπομπος μὴ'.

LIBER XLIX.

249.

Athenæus IV, p. 166, F; 167 A, B, C: Περὶ δὲ τῆς ἀσωτίας καὶ τοῦ βίου Φιλίππου, καὶ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ ἐνάτῃ τῶν Ἱστοριῶν ὁ Θεόπομπος τὰδε γράφει· « Φίλιππος ἐπεὶ ἐγκρατὴς πολλῶν ἐγένετο χρημάτων, οὐκ ἀνάλωσεν αὐτὰ ταχέως, ἀλλ' ἐξέβαλε καὶ ἔρριψε, πάντων ἀνθρώπων κάκιστος ὢν οἰκονόμος οὐ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ αὐτόν. Ἀπλῶς γὰρ οὐδεὶς αὐτῶν ἠπίστατο ζῆν ὀρθῶς οὐδὲ σωφρονῶς οἰκίαν. Τοῦ δ' αὐτὸς αἴτιος ἦν, ἀπληστος καὶ πολυτελής ὢν, προχειρῶς ἅπαντα ποιῶν καὶ κτώμενος καὶ διδοῦς· στρατιώτης γὰρ ὢν λογίζεσθαι τὰ προσιόντα καὶ τὰ ἀναλισκόμενα δι' ἀσχολίαν οὐκ ἠδύνατο. Ἐπειτα δ' οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ ἐκ πολλῶν τόπων ἦσαν συνεβρύχηότες· οἱ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς τῆς γούρας, οἱ δ' ἐκ Θεσσαλίας, οἱ δὲ ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, οὐκ ἀριστιόδην ἐξαιρεγμένοι, (Idem ibid. et Polybius VIII, 11 :) ἀλλ' εἴ τις ἦν ἐν τοῖς Ἑλλησιν ἢ τοῖς βαρβάροις λάσταυρος, ἢ βδελυρὸς, ἢ θρασὺς τὸν τρόπον, οὗτοι σχεδὸν ἅπαντες εἰς Μακεδονίαν ἀθροισθέντες ἑταῖροι Φιλίππου προσηγορεύοντο. Εἰ δὲ μὴ καὶ τοιοῦτός τις ἐληλύθει, ὑπὸ τοῦ βίου καὶ τῆς διαίτης τῆς Μακεδονικῆς ταχέως

ἐκείνοις ὁμοίος ἐγίνετο. Ἐὰ μὲν γὰρ οἱ πόλεμοι καὶ αἱ στρατεῖαι καὶ αἱ πολυτέλειαι θρασεῖς αὐτοὺς εἶναι προετρέποντο, καὶ ζῆν μὴ κοσμίως, ἀλλ' ἀσώτως καὶ τοῖς λησταῖς παραπλησίως. (Athenæus VI, p. 260, D, E, F; 261 A., Polyb. ibid.) Καθόλου γὰρ ὁ Φίλιππος τοὺς μὲν κοσμίους τὰ ἤθη καὶ τοὺς τῶν ἰδίων ἐπιμελουμένους ἀπεδοκίμαζε· τοὺς δὲ πολυτελεῖς καὶ ζῶντας ἐν κύβοις καὶ πότοις, ἐπαινῶν ἐτίμα. Τοιγαροῦν οὐ μόνον αὐτοὺς τοιαῦτ' ἔχειν παρεσκευάζεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἄλλης ἀδικίας καὶ βδελυρίας ἀθλητὰς ἐποίησε. Τί γὰρ τῶν αἰσχυρῶν ἢ δεινῶν αὐτοῖς οὐ προσῆν, ἢ τί τῶν καλῶν καὶ σπουδαίων οὐκ ἀπῆν; οὐχ οἱ μὲν ξυρούμενοι καὶ λεαινώμενοι διετέλουν ἄνδρες ὄντες, οἱ δ' ἀλλήλοισ ἐτόλμων ἐπανίστασθαι πώγωνας ἔχουσι; Καὶ περιήγοντο μὲν δύο καὶ τρεῖς ἑταιρουμένοις, αὐτοὶ δὲ τὰς αὐτὰς ἐκείνοις χρεῖσεις ἐτέροις παρείχον· ὅθεν δικαίως ἂν τις αὐτοὺς οὐχ ἑταίρους ἀλλ' ἑταῖρας ὑπέλαβεν, οὐδὲ στρατιώτας ἀλλὰ χαμαιτύπας προσηγόρευσεν. Ἀνδρόφονοι γὰρ τὴν φύσιν ὄντες, ἀνδρόποροι τὸν τρόπον ἦσαν. Πρὸς δὲ τούτοις ἀντι μὲν τοῦ νήφειν τὸ μεθύειν ἠγάπων, ἀντι δὲ τοῦ κοσμίως ζῆν ἀρπάζειν καὶ φονεύειν ἔζητουν. Καὶ τὸ μὲν ἀληθεύειν καὶ ταῖς ὁμολογίαις ἐμμένειν οὐκ οἰκίον αὐτῶν ἐνόμιζον, τὸ δ' ἐπιωρκεῖν καὶ φρακίζειν ἐν τῷ σεμνοτάτῳ ὑπελάμβανον. Καὶ τῶν μὲν ὑπαρχόντων ἡμέλουν, τῶν δὲ ἀπόντων ἐπεθύμουν· καὶ ταῦτα μέρος τί τῆς Εὐρώπης ἔχοντες; Οἴομαι γὰρ τοὺς ἑταίρους οὐ πλείονας ὄντας κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ὀκτακοσίων, οὐκ ἐλάττω καρπίζεσθαι γῆν ἢ μυρίους τῶν Ἑλλήνων, τοὺς τὴν ἀρι-

LIBER XLVIII.

248.

Danthalæta, gens Thracica, teste Theopompo in libro octavo et quadragesimo.

LIBER XLIX.

249.

De luxuria et vitæ ratione Philippi atque ejus sodalium, nono et quadragesimo Historiarum libro hæc Theopompus scribit : « Philippus, postquam multæ pecuniæ compos factus est, non expendit eam celeriter, sed abiecit et profudit, omnium hominum pessimus administrator rei familiaris non modo ipse, sed et hi quibuscum vivebat. Nullus enim eorum, citra exceptionem, recte vivere noverat, aut domum moderate regere. Cujus rei ipse rex causa fuit : qui quum inexplebilis et sumtuosus esset, quidquid faceret, id temere agebat, sive pecunias cogeret, sive erogaret. Nam miles quum esset, otium sibi sumere non potuit ad subducendas redituum et expensorum rationes. Præterea familiariter utebatur hominibus, qui quibuslibet ex locis confluerant : alii enim ex illa ipsa regione, alii vero e Thessalia, alii ex reliqua Græcia, non pro generis nobilitate aut pro virtutis merito selecti : sed si quis erat, sive inter Græcos, sive inter barbaros, lascivus aut flagitiosus, aut moribus effrenis, hi fere omnes in Macedoniam confluentes, sodales Philippi appellabantur. Si quis vero moribus non tam perversis ad eum venisset, per vitæ rationem Macedoni-

cam brevi illorum similis evadabat. Nam bella et expeditiones et ingentes sumtus, ad audaciam eos et vitæ immodestiam, luxuriosamque et latronum vitæ similem instigabant.

Modestis moribus homines et ad rem familiarem attentos aspernabatur Philippus : qui in alea et in computationibus vitam traducere, hos solos laudabat ornabatque. Quare non modo, ut hi rebus numquam careret, curavit : verum etiam reliquæ omnis iniquitatis et libidinis athletas eisdem effecit. Quid enim turpe vel scelestum ab his abfuit? aut quid honestum probumve adfuit? Nonne hi erant, qui, viri quum essent, numquam non rasi et deglabrati conspiciantur? nonne, qui aliis ad infames libidines abutebantur barbati hominibus? Et quidem duo vel tria mascula scorta quisque eorum secum circumducebat : ipsi vero eadem rursus ministeria aliis præbebant. Quare merito illos non amicos regis, sed amicas, dixisses; nec milites, sed prostibula, nominasses. Nam quum ingenio homicidæ essent, moribus scorta virilia erant. Ad hæc, sobrietatem perosi, temulentiam amabant; a modestia alieni, nil nisi rapinam et cadem meditabantur. Veritatem colere, et servare datam fidem, nihil ad se pertinere existimabant : pejerare vero et decipere, in summa laude ponebant. Quæ aderant, non curabant : quæ vero deerant, ea concupiscebant : quamquam, quantam Europæ partem jam tum possidentes! Puto enim, familiares amicosque Philippi, quum non plures essent eo tempore quam octingenti, non minorem terræ tractum, cujus fructus perciperent, possedissee quam decies mille Græci

στην καὶ πλείστην ~~χώραν~~ κεκτημένους. (Polybius ibid. :) Ἀπλῶς δ' εἰπεῖν, ἵνα παύσωμαι μακρολογῶν, ἀλλως τε καὶ τοσοῦτων μοι πραγμάτων ἐπιχειρουμένων, ἡγοῦμαι τοιαῦτα θηρία γεγονέναι, καὶ τοιοῦτον τρόπον τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἐταίρους Φιλίππου προσ-αγορευθέντας, οἷους οὔτε τοὺς Κενταύρους τοὺς τὸ Πήλιον κατασχόντας, οὔτε τοὺς Λαιστρυγόνας τοὺς Λεοντῖνον πεδῖον οἰκήσαντας, οὔτ' ἄλλους οὔδ' ὀποίους.»

« Hunc locum ita constitui partim ex Athenæo, partim ex Polybio, quamquam nonnulla apud alterum obvia apud alterum desiderantur. Nam caret Polybius cum principio hujus loci, tum postea verbis εἰ δὲ μὴ... παραπλησίως, et: πρὸς δὲ τούτοις... χώραν κεκτημένους: postrema vero ἀπλῶς δὲ... οὔδ' ὀποίους desunt apud Athenæum. In singulis item aliquantum discrepant.—Λάσταυρος ἢ βδελυρός] De illa voce v. Casaubon. et Schweigh. ad Athen. I, p. 9, C; hanc omisit Polybius, paullo tamen post occurrit βδελυρία. — Οὔτοι σχεδὸν ἅπαντες κ. τ. λ.] Polyb.: Οὔτοι πάντες εἰς Μακεδονίαν ἀθροίζόμενοι πρὸς Φιλίππον ἐταῖροι τοῦ βασιλείως προσηγορεύοντο, eodem sensu. Theopompi hæc et quæ sequuntur verba respexisse videtur Diodorus XVI, 54: Ἐγκατασκευάζων οὖν ἐν ταῖς πόλεσι προδότης διὰ τῆς δωροδοκίας καὶ τοὺς δεχομένους τὸ χρυσὸν ξένους καὶ φίλους ὀνομάζων, ταῖς πονηραῖς ἑμιλίαις διέφθειρε τὰ ἤθη τῶν ἀνθρώπων. Cf. Demosth. Olynth. II, p. 15.—Τὰ μὲν γὰρ οἱ πόλεμοι] Ob deficiens τὰ δὲ aliud membrum orationis apud Theopompum ab his verbis incipiens ab Athenæo omissum censet Schweigh. Præfero tamen Villebrunii conjecturam, pro καὶ αἱ πολυτελείαι legentis: τὰ δ' αἱ πολυτ., ut haberet, quo τὰ μὲν responderet. Καθόλου γὰρ δ, quæ in Athenæo deficiunt, e Polybio præposui. Mox apud hunc τοῖς ἤθεσι legitur pro τὰ ἤθη; post τῶν ἰδίων adjicitur βίων. Pro ζῶντας ἐν κύβοις καὶ πότοις ἔπαινων ἔτιμα, Polybius: ζῶντας ἐν μέθαις καὶ κύβοις ἔτιμα καὶ προσῆγεν, ut auctor noster l. XXI, fr. 146, τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς οὐσίας εἰς μέθας καὶ κύβους· libro vero quarto frag. 54 utitur ἐν κύβοις καὶ πότοις. Pro τοιαῦτ' ἔχειν, quod

obsecutus Schweighæuseri utrique Codici MS. recepi præ τοιαῦτα ἔχειν, ut editi, Polybius ταῦτ' ἔχειν; pro ξυρούμενοι, ξυρόμενοι; pro ἑτέροις παρῆγον exhibitet ἔτ. παρείγοντο, melius. Mox pro ὅθεν... οὐχ ἐταίρους ἀλλὰ ἐταίρας ὑπέλαβεν, Polybius, perperam omissis ἀλλ' ἐταίρας, exhibitet ὑπελάμβανεν εἶναι, quæ, sensu magis absoluto, Demetrius Phalerens De elocut. sic retulit: ἐκλαῶντο μὲν ἐταῖροι, ἦσαν δὲ ἐταῖροι· et tum hæc, tum quæ proxime sequuntur: ἀνδρόφονοι γὰρ τὴν φύσιν ὄντες, ἀνδρόφορνοι τὸν τρόπον ἦσαν, inter elumbis et fractæ orationis exempla protulit. Adamavit Theopompus ejusmodi ἀντιθέσεις; statim præcesserat: τί γὰρ τῶν αἰσχρῶν ἢ δεινῶν αὐτοῖς οὐ προσῆν, ἢ τί τῶν καλῶν καὶ σπουδαίων οὐκ ἀπῆν· et mox, καὶ τῶν μὲν ὑπαρχόντων ἡμέλων, τῶν δὲ ἀπόντων ἐπεθύμουν. Pro χαμαιτύπας, Polyb. χαμαιτύπους. Ἐν τῷ σεμνοτάτῳ retineo, etiam damnante magno Casaubono, nam consentiunt libri omnes, neque a Græcitate abhorret. » *Wichers.*

250.

Stephanus: Μίσχερα, πόλις Σικανίας. Θεόπομπος τεσσαρακοστῷ ἐνάτῳ Φιλιππικῶν.

251.

Stephanus: Ἰνδαρα, Σικανῶν πόλις. Θεόπομπος.

LIBER L.

252.

Athenæus X, p. 442, F; 443, A: Ἐν δὲ τῇ πεντηχοστῇ ὁ Θεόπομπος περὶ Μεθυμναίων τάδε λέγει: « Καὶ τὰ μὲν ἐπιτήδεια προσφερομένους πολυτελεῖς, μετὰ τοῦ κατακεῖσθαι καὶ πίνειν· ἔργον δ' οὐδὲν ἄξιον τῶν ἀναλωμάτων ποιοῦντας. Ἐπαυσεν οὖν αὐτοὺς τούτων Κλεομένης ὁ τύραννος, ὁ καὶ τὰς μαστροπὰς τὰς εἰθισμένας προαγωγέειν τὰς ἐλευθέραις γυναῖκας, τρεῖς ἢ τέτταρας τὰς ἐπιφανεστάτας πορευομένας, ἐνδύσας εἰς σάκκους καταποντίζεισι τισὶ προστάξας. »

Pro πορευομένας Casaubonus conjecit: ἐμπορευομένας, Schweighæus. πορευομένας.

253.

Stephanus: Καρὸς κῆποι, χωρίον Θράκης. Θεόπομπος ν'. Τὸ ἐθνικὸν Καροκηπίτης, ὡς ὁ αὐτός.

qui optimos plurimosque fundos possiderent. Atque, ut paucis absolvam, præsertim quum tot et tanta negotia mihi incumbant, sic apud me existimo: quotquot amici et comites Philippi dicebantur, teterrimas fuisse belluas, quales nec Centauri, qui Pelium incolere, nec Læstrygones, qui Leontinos campos tenuisse perhibentur, nec ulla alia hujusmodi monstra, exstiterunt. »

250.

Miscera, urbs Sicania, de qua Theopompus libro nono et quadagesimo Philippicorum.

251.

Indara, Sicanorum urbs, de qua Theopompus.

FRAGMENTA HISTORICORUM.

LIBER L.

252.

Libro quinquagesimo de Methymnæis hæc Theopompus dicit: « Victu utebantur sumptuoso, decumbentes, potantesque: nullum autem factum edentes quod illis sumptibus dignum fuisset. Sed huic filiorum vitæ generi finem fecit Cleomenes tyrannus: qui et lenarum, quæ prostituere ingenuas mulieres consueverant, tres aut quatuor clarissimas in meretricia facienda, saccis inclusas mari jussit mergi. »

253.

Carosepi (Caris horti), locus Thraciæ, de quo Theopompus libro quinquagesimo. Gentile, Carocépita, ut idem.

254.

Harpocrat. : Σχιράφια ἔλεγον τὰ κυβευτήρια, ἐπειδὴ διέτριβον ἐν Σχίρω οἱ κυβεύοντες, ὡς Θεόπομπος ἐν τῇ πεντηχοστῇ ὑποσημαίνει. Eadem apud Suidam h. v.

LIBER LI.

255.

Stephanus. : Κράνεια, χωρίον Ἀμβρακιωτῶν. Θεόπομπος πεντηχοστῷ πρώτῳ.

256.

Harpocrat. : Ἰερώνυμος ἕτερος δ' ἐστὶν Ἰερώνυμος Μεγαλοπολίτης ... ὅτι δ' οὗτος ἦν τῶν Μακεδονιζόντων μάλιστα, καὶ Θεόπομπος εἶρηκεν ἐν τῇ πεντηχοστῇ πρώτῃ.

Cf. Demosth. De fals. leg. p. 199. De Arcadius Philippi fautoribus v. fr. 131.

257.

Idem : Μύρτις Θεόπομπος δ' ἐν τῇ πεντηχοστῇ πρώτῃ Πασέαν καὶ Ἀμυρταῖον ὀνομάζει τῶν Ἀργείων τοὺς Μακεδονιζόντας.

Eadem apud Photium h. v. Cf. Dem. Orat. pro cor. p. 188. Idem ac noster esse videtur Myrtis Argivus a Theophrasto memoratus in Athenæo VI, p. 254, D.

LIBER LII.

258.

Pausanias III, 10 : Θεόπομπος δὲ ὁ Δαμασιστρά-

του, τὸν τε Ἀρχίδαμον μετασχέειν τῶν χρημάτων αὐτὸν, καὶ ἔτι Δεινίχην τὴν Ἀρχίδαμου γυναῖκα παρὰ τῶν δυναστευόντων ἐν Φωικεῦσιν ἔφη λαμβάνουσαν δωρεὰν ἐτοιμότερον ποιεῖν σφισιν ἐς τὴν συμμαχίαν Ἀρχίδαμον.

259.

Athenæus XII, p. 536, C, D : Ἐν δὲ τῇ πεντηχοστῇ δευτέρᾳ φησὶν ὡς « Ἀρχίδαμος ὁ Λάκων ἀποστάς τῆς πατρίου διαίτης συνειθίσθη ξενικῶς καὶ μαλακῶς· διόπερ οὐκ ἠδύγατο τὸν οἴκου βίον ὑπομένειν, ἀλλ' ἐσπούδασεν αἰεὶ δι' ἀκρασίαν ἔξω διατρίβειν. Καὶ Ἰαργαντίνων πρεσβευσαμένων περὶ συμμαχίας, ἐσπευσσε συνελθεῖν αὐτὸς βοηθός· κακεὶ γινόμενος καὶ ἐν τῷ πολέμῳ ἀποθανὼν οὐδὲ ταρῆς κατηξιώθη, καίτοι Ἰαργαντίνων πολλὰ χρήματα ὑποσχομένων τοῖς πολεμίοις ὑπὲρ τοῦ ἀνελεῖσθαι τὸ αὐτοῦ σῶμα. »

260.

Idem IV, p. 166, E : Περὶ δὲ τῶν Ἰαργαντίνων ἱστορῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ πεντηχοστῇ τῶν ἱστοριῶν γράφει οὕτως· « Ἡ πόλις ἡ τῶν Ἰαργαντίνων σχεδὸν καθ' ἕκαστον μῆνα βουθυεῖ καὶ δημοσίᾳ ἐστιάζεισιν ποιεῖται· τὸ δὲ τῶν ἰδιωτῶν πλῆθος αἰεὶ περὶ συνουσίας καὶ πότους ἐστί. Λέγουσι δὲ καὶ τινα τοιοῦτον λόγον οἱ Ἰαργαντινοὶ· τοὺς μὲν ἄλλους ἀνθρώπους διὰ τὸ φιλοπονεῖσθαι καὶ περὶ τὰς ἐργασίας διατρίβειν, παρασκευάζεσθαι ζῆν· αὐτοὺς δὲ διὰ τὰς συνουσίας καὶ τὰς ἡδονὰς οὐ μέλλειν, ἀλλ' ἤδη βιώναι. »

261.

Stephanus : Βαρῆτιον, χωρίον πρὸς τῷ Ἀδρίᾳ. Θεόπομπος πεντηχοστῷ δευτέρῳ.

254.

Σχιράφια vocabant loca, ubi alea ludebatur, quod aleatores in Sciro versarentur, ut Theopompus significat libro Historiarum quinquagesimo.

LIBER LI.

255.

Cranea, castellum Ambraciotarum, auctore Theopompo libro quinquagesimo primo.

256.

Hieronimus. ... Alter vero est Hieronymus Megalopolitanus; hic Macedonum partibus valde addictus fuit, ut Theopompus testatur libro quinquagesimo primo.

257.

Myrtis... Theopompus autem in primo et quinquagesimo Paseam et Amyrtæum inter Argivos nominat qui Macedonum partibus favebant.

LIBER LII.

258.

Theopompus, Damasistrati filius, scriptum reliquit, Archidamum, ejus belli gerendi socium fuisse; atque adeo Dinicham, Archidami uxorem, ab his, qui rerum apud Phocenses potiebantur, corruptam muneribus, Archidamum ad opem illis ferendam effecisse promtorem.

259.

Libro secundo et quinquagesimo scribit (Theopompus) : « Archidamum Lacedæmonium, spreta vitæ ratione patria, peregrinis mollibusque moribus adsuevisse. Itaque domi, inquit, vitam agere non amplius sustinuit, sed propter intemperantiam semper extra patriam transigere studuit. Quare, quum Tarentini legatos misissent qui auxilium peterent, continuo cum illi proficiscere opem laturus properavit : ibique in bello vita functus, ne sepulcro quidem honoratus est, quamvis magnam pecuniæ vim hostibus promisissent Tarentini, ut auferre corpus ejus humareque ipsis liceret. »

260.

De Tarentinis disserens secundo et quinquagesimo Historiarum libro, sic scribit (Theopompus) : « Tarentinorum civitas unoquoque fere mense boves sacrificat, et publica convivia celebrat. Privatorum vero multitudo continuo in conviviis comotationibusque versatur. Estque vulgatum quoddam Tarentinorum dictum hujusmodi : alios homines sua industria, et in opere faciendo sedulitate, futuram sibi parare vitam : se vero, qui convivia agant et voluptatibus fruuntur, non esse victuros, sed jam nunc vivere. »

261.

Baretium, locus ad mare Adriaticum, cujus Theopompus libro quinquagesimo secundo meminit.

LIBER LIII.

262.

Athenæus X, p. 435, B, C, D: Ἐν δὲ τῇ τρίτῃ καὶ παντηχοστῇ περὶ τῶν ἐν Χαιρωνείᾳ γενομένων εἰπὼν, καὶ ὡς ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσε τοὺς παραγενομένους τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις, φησὶν· «Ὁ δὲ Φίλιππος ἀποχωρησάντων ἐκείνων εὐθέως μετεπέμπετό τινας τῶν ἑταίρων, καλεῖν τ' ἐκέλευε τὰς αὐλητρίδας καὶ Ἀριστόνικον τὸν κιθαρωδὸν καὶ Δωρίωνα τὸν αὐλητὴν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς εἰθισμένους αὐτῷ συμπίνειν. Περιήγετο γὰρ πανταχοῦ τοὺς τοιούτους ὁ Φίλιππος, καὶ κατασκευασάμενος ἦν ὄργανα πολλὰ συμποσίου καὶ συνουσίας. Ἴν γὰρ φιλοπότης καὶ τὸν τρόπον ἀκόλαστος, καὶ βωμολόχους εἶχε περὶ αὐτὸν συγχοῦς, καὶ τῶν περὶ τὴν μουσικὴν ὄντων καὶ τῶν τὰ γελοῖα λεγόντων. Πιῶν δὲ τὴν νύκτα πᾶσαν καὶ μεθυθεὶς πολλὴ καὶ πατάξας, ἀφείς ἅπαντας τοὺς ἄλλους ἀπαλλάττεσθαι, ἤδη πρὸς ἡμέραν ἐκώμαζεν ὡς τοὺς πρέσβεις τοὺς τῶν Ἀθηναίων.»

Contra moderationem Philippi post reportatam victoriam laudant Polyb. V, 10; Justin. IX, 4; Ælian. V. H. VIII, 15. Theopompi narrationem reddere videtur Diodorus XVI, 87: Λέγουσι δὲ τινες ὅτι καὶ παρὰ τὸν πότον πολλὸν ἐμφορησάμενος ἄκρατον, καὶ μετὰ τῶν φίλων τὸν ἐπινίκιον ἄγων κῶμον, διὰ μέσων τῶν αἰχμαλώτων ἐβάδιζεν, ὑβρίζων διὰ λόγων τὰς τῶν ἀκλουόντων δυστυχίας. Δημάδην δὲ τὸν ῥήτορα κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις ὄντα χρήσασθαι παρῆρησίᾳ, καὶ λόγον ἀποζητήσασθαι δυνάμενον ἀναστεῖλαι τὴν τοῦ βασιλέως ἀσέλγειαν. Φασὶ γὰρ εἰπεῖν αὐτὸν, Βασιλεῦ, τῆς τύχης σοὶ περιθείσης πρόσωπον Ἀγαμέμνονος, αὐτὸς οὐκ αἰσχύνῃ πράττων ἔργα Θεραΐτου; τὸν δὲ Φίλιππον, τῇ τῆς ἐπιπλήξεως εὐστοχίᾳ κινήθηεντα, τοσοῦτο μεταβαλεῖν τὴν ὄλῃν διάθεσιν, ὥστε τοὺς μὲν στεφάνους ἀπορῥῖψαι, τὰ δὲ συνακολουθοῦντα κατὰ τὸν κῶμον σύμβολα τῆς ὑβρείως ἀποτρέψασθαι, τὸν δ'

ἄνδρα τὸν χρησάμενον τῇ παρῆρησίᾳ θαυμάσαι, καὶ τῆς αἰχμαλωσίας ἀπολύσαντα πρὸς ἑαυτὸν ἀναλαβεῖν ἐντίμως. Τέλος δ' ὑπὸ τοῦ Δημάδου καθύμληθέντα ταῖς Ἀττικαῖς χάρισι, πάντας ἀπολύσαι τοὺς αἰχμαλώτους ἀνευ λύτρων· καθόλου δ' ἀποθέμενον τὴν ἐκ τῆς νίκης ὑπερηφανίαν, πρέσβεις ἀποστεῖλαι πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, καὶ συνθέσθαι πρὸς αὐτοὺς φιλιάν τε καὶ συμμαχίαν· εἰς δὲ τὰς Θήβας φρουρὰν ἐγκαταστήσαντα, συγχωρῆσαι τὴν εἰρήνην τοῖς Βοιωτοῖς.

263.

Plutarch. Demosth. p. 855, c. αἰ: Ὁ δὲ δῆμος οὐ μόνον τούτων (Demosthenem) ἀπέλυνε, ἀλλὰ καὶ τιμῶν διετέλει, ... ὥστε καὶ τῶν ὀστέων ἐκ Χαιρωνείας κομισθέντων, καὶ θαπτομένων, τὸν ἐπὶ τοῖς ἀνδράσιν ἔπαινον εἰπεῖν ἀπέδωκεν, οὐ ταπεινῶς, οὐδ' ἀγεννῶς φέρων τὸ συμβεβηκός, ὡς γράφει καὶ τραγωδῆι Θεόπομπος,...

264.

Strabo IX, p. 424: Φησὶ δὲ Θεόπομπος τὸν τόπον τοῦτον (Παραποταμίους) διέχειν τῆς μὲν Χαιρωνείας ὅσον σταδίους τεσσαράκοντα, διορίζειν δὲ Ἀμβρουσίας καὶ Πανοπίας καὶ Δαυλίνας· κείσθαι δ' ἐπὶ τῆς ἐμβολῆς τῆς ἐκ Βοιωτίας εἰς Φωκέας ἐν λόφῳ μετρίως ὑψηλῷ, μεταξὺ τοῦ τε Παρνασσοῦ καὶ τοῦ Ἡ[δουλίου] ὄρους, πενταστάδιον σχεδόν τι ἀπολείπον τῶν ἀν... ὄρειων (τῶν ἀνὰ μέσον χωρίων, vel τῶν ἀνὰ στενὸν χωρίων Palm.), διαιρεῖν δὲ τὸν Κηφιστὸν, στενὴν ἑκατέρωθεν διδόντα πάροδον, τὰς μὲν ἀρχὰς ἐκ Λιλαίας ἔχοντα, Φωκικῆς πόλεως, καθάπερ καὶ Ὀμηρὸς φησιν,

Οἱ τε Λιλαίην ἔχον πηγῆς ἐπὶ Κηφισσοῦ,

εἰς δὲ τὴν Κωπαιίδα λίμνην ἐκδιδόντα. Τὸ δὲ Δαύλιον παρατείθειν ἐφ' ἐξήκοντα στάδια μέχρι τοῦ Ὑφαντείου, ἐφ' ᾧ κείται ὁ Ὀρχομενός.

LIBER LIII.

262.

Quinquagesimo tertio libro, postquam de rebus ad Cheroneam gestis verba fecit, et de legatis qui tum aderant Atheniensium, quos ad convivium rex vocaverat, sic pergit Theopompus: «Philippus vero, postquam illi e convivio discesserant, protinus meretrices nonnullas accessivit, et tibicinas vocari jussit, et Aristonicum citharædum et Dorionem tibicinem, reliquosque qui cum eo computare consueverant. Hujusmodi enim homines ubique secum circumducebat; multaque sibi instrumenta computationis et consuetudinis paraverat. Quum enim vino esset deditus lascivisque moribus, magnum numerum scurrarum et musicorum et hominum ridicula dicentium in comitatu suo habebat. Postquam igitur tota nocte potasset, et per temulentiam gnaviter esset tumultuatus, ceteris omnibus dimissis discedereque jussis, jam sub auroram ad legatos Atheniensium commissatum perrexit.»

263.

At populus non his modo exemit Demosthenem, sed quoque colere non destitit.... Itaque quum relata a Cheronea conderentur tumulo ossa, commisit ei ut eos qui occubuerant, laudaret; nec abjecto vel fracto animo tulit, ut scribit et declamat Theopompus, casum.

264.

Theopompus hunc locum (Parapotamios vicum) distare ait a Cheronea stadiis circiter quadraginta, et lines ibi esse Amphrysensium, Panopensium atque Dauliensium. Situm esse in mediocriter sublimi colle prope aditum e Bœotia in Phocidem inter Parnasum et Hedyllium montem, quinque fere stadiis a locis in medio positis distantem: quos Cephissus dirimat, angustum utrinque præbens transitum, ortus e Lilæa Phocidis urbe, quod et Homerus ostendit,

Quique Lilæam habent Cephissi fontibus aptam: et in lacum Copaidem se effundit: Daulium autem extendi ait ad sexaginta stadia ad Hyphanteum usque, ad quod jacet Orchomenus.

21.

LIBER LIV.

265.

Athenæus III, p. 77, E: 'Ο Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ πεντηκοστῇ τετάρτῃ τῶν Ἱστοριῶν, κατὰ τὴν Φιλίππου φησὶν ἀρχὴν περὶ τὴν Βισαλτίαν καὶ Ἀμφίπολιν καὶ Γραιστονίαν τῆς Μακεδονίας, ἕως μέσου ὄντος, τὰς μὲν συκᾶς σῦκα, τὰς δ' ἀμπέλους βότρυς, τὰς δ' ἐλαίας, ἐν ᾧ χρόνῳ βρύειν εἰκὸς ἦν αὐτάς, ἐλαίας ἐνεγκεῖν, καὶ εὐτυχῆσαι πάντα Φίλιππον.

LIBER LV.

266.

Stephanus: Καρύα, χωρίον τῆς Λακωνικῆς. Θεόπομπος νέ.

267.

Idem: Τρικάρανα, φρούριον τῆς Φλιασίας. Θεόπομπος πεντηκοστῇ πέμπτῃ.

LIBER LVI.

268.

Athenæus XIII, p. 609, B: Θεόπομπος δ' ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ πεντηκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν Ξενοπέθειαν τὴν Λυσανδρίδου μητέρα πασῶν τῶν κατὰ Πελοπόννησον γυναικῶν γεγονέναι καλλίονα. Ἀπέκτειναν δὲ αὐτὴν Λακεδαιμόνιοι καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Χρυσῆν, ὅτε καὶ τὸν Λυσανδρίδαν, ἐχθρὸν ὄντα, Ἀγησίλαος ὁ βασιλεὺς καταστασιάσας φυγαδευθῆναι ἐποίησεν ὑπὸ Λακεδαιμονίων.

269.

Stephanus: Ἀλέα, πόλις Ἀρκαδίας. Θεόπομπος πεντηκοστῇ ἕκτῃ.

LIBER LIV.

265.

Theopompus in libro quarto et quinquagesimo Historiarum ait: Philippo regnante circa Bisaltiam et Amphipolim et Græstioniam in Macedonia, medio vere ficus arbores ficos, vites uvas, itemque oleas, quo tempore primum germinare alias consuevissent, olivas tulisse: et omnibus in rebus prospero successu usum esse Philippum.

LIBER LV.

266.

Carya, locus Laconicæ, de quo Theopompus libro quinquagesimo quinto.

267.

Tricarana, castellum Phliasicæ, Theopompus libro quinto quinquagesimo.

LIBER LVI.

268.

Theopompus in Historiarum libro sexto et quinquagesimo scribit, Xenopitheam. Lysandridæ matrem, omnibus in Peloponneso mulieribus forma antecelluisse. Interfecerunt autem illam Lacedæmonii, et sororem ejus Chrysen, quum Lysandridam sibi adversarium Agesilaus rex, ex-

270.

Idem: Εὐγεία, χωρίον Ἀρκαδίας. Θεόπομπος πεντηκοστῇ ἕκτῃ.

271.

Idem: Λύκαια, πόλις Ἀρκαδίας. Θεόπομπος πεντηκοστῇ ἕκτῃ.

272.

Polybius XVI, 12, 7: Θεόπομπος φήσας, τοὺς εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἄβατον ἐμβάντας κατ' Ἀρκαδίαν, ἀσπίους γινέσθαι.

Ex Theopompo, ut videtur, Pausanias VIII, 38: Τὸ δὲ ὅρος παρέχεται τὸ Λύκαιον καὶ ἄλλα ἐς θαῦμα, καὶ μάλιστα τὸδε· τέμενος ἐστὶν ἐν αὐτῷ Λυκαίου Διὸς, ἔσοδος δὲ οὐκ ἐστὶν ἐς αὐτὸ ἀνθρώποις· ὑπεριδόντα δὲ τοῦ νόμου καὶ ἐσελθόντα, ἀνάγκη πᾶσα αὐτὸν ἐνιαυτοῦ πρόσω μὴ βιώσαι· καὶ τάδε ἐτι ἐλέγετο· τὰ ἐντὸς τοῦ τέμενος γενόμενα ὁμοίως πάντα καὶ θηρία καὶ ἀνθρώπους οὐ παρέχεσθαι σκίαν. καὶ διὰ τοῦτο, ἐς τὸ τέμενος θηρίου καταφεύγοντος, οὐκ ἐθέλει οἱ συνεσπίπτειν ὁ κυνηγέτης, ἀλλὰ ὑπομένειν ἐκτὸς, καὶ ὄρων τὸ θηρίον, οὐδέμιν ἀπ' αὐτοῦ θεᾶται σκίαν.

273.

Stephanus: Αἰγείρουσα, πόλις τῆς Μεγαρίδος, ὡς Στράβων (IX, p. 394). Λέγεται καὶ Αἰγείρος, ὡς Θεόπομπος πεντηκοστῇ ἕκτῃ.

LIBER LVII.

274.

Idem: Μεσσαπέαι, χωρίον Λακωνικῆς. Τὸ ἔθνικόν, Μεσσαπεεύς· οὕτω γὰρ ὁ Ζεὺς ἐκαὶ τιμᾶται. Θεόπομπος πεντηκοστῇ ἑβδόμῃ.

citata seditione, ut in exilium pellerent Lacedæmonii, perfecit.

269.

Alea, urbs Arcadiæ, auctore Theopompo libro quinquagesimo sexto.

270.

Eugea, oppidum Arcadiæ, de quo Theopompus libro quinquagesimo sexto.

271.

Lycæa, urbs Arcadiæ, de qua Theopompus libro quinquagesimo sexto.

272.

Theopompus auctor est, eos qui in templum Jovis in Arcadia, quod nemini adire licet, fuerint ingressi, umbrae expertes reddi.

273.

Ægirusa, oppidum Megaridis, uti Strabo testatur. Dicitur etiam Ægirus, uti Theopompus libro quinquagesimo sexto vocat.

LIBER LVII.

274.

Messapete, castellum Laconicæ, cujus gentile Messapensis. Hoc nomine Jupiter ibidem colitur, teste Theopompo libro quinquagesimo septimo.

275.

Harpocrat. : Στεφανῶν τοὺς νενικηκότας. Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου, ἀντὶ τοῦ τιμῶν ... καὶ παρ' ἄλλοις ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας τὸ στεφανοῦν, ὡς παρὰ τε Θεοπόμπῳ ἐν τῇ πεντηχοστῇ ἐβδόμῃ.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

276.

Athenæus VI, p. 230, F: Θεόπομπος δ' ἔ Χίος ἐν ταῖς πρὸς Ἀλέξανδρον συμβουλαῖς, περὶ Θεοκρίτου τοῦ πολίτου τὸν λόγον ποιούμενός φησιν. « Ἐξ ἀργυρωμάτων δὲ καὶ χρυσῶν πίνει, καὶ τοῖς σκυέσει χρῆται τοῖς ἐπὶ τῆς τραπέζης ἑτέροις τοιούτοις, ὁ πρότερον οὐχ ὅπως ἐξ ἀργυρωμάτων οὐκ ἔχων πίνειν, ἀλλ' οὐδὲ χαλκῶν, ἀλλ' ἐκ κεραμῶν, καὶ τούτων ἐνίστηε κολοβῶν.»

277.

Athenæus XIII, p. 595, A, B, C: Θεόπομπος δ' ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον Ἐπιστολῇ τὴν Ἀρπάλου διαβίων ἀκολασίαν, φησίν. « Ἐπίσκεψαι δὲ καὶ διακουσον σαφῶς παρὰ τῶν ἐκ Βαβυλωνος, ὃν τρόπον Πυθιονίχην περιέστειλε τελευτήσασαν· ἡ Βακχίδος μὲν ἦν δούλη τῆς αὐλητρίδος, ἐκείνη δὲ Σινώπης τῆς Θράκης τῆς ἐξ Αἰγίνης Ἀθήναζε μετενεγκαμένης τὴν πορνείαν· ὥστε γίνεσθαι μὴ μόνον τρίβουλον, ἀλλὰ καὶ τρίπορον αὐτήν. Ἀπὸ πλείονων δὲ ταλάντων ἢ διακοσίων, δύο μνήματα κατεσκεύασεν αὐτῆς, ὁ καὶ πάντες ἐθαύμαζον, ὅτι τῶν μὲν ἐν Κιλικίᾳ τελευτησάντων ὑπὲρ τῆς σῆς βασιλείας, καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας, οὐδέπω νῦν οὐτ' ἐκεῖνος, οὐτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν ἐπιστατῶν κεκόσμηκε τὸν τάφον. Πυθιονίχης δὲ τῆς ἑταίρας φανήσεται τὸ μὲν Ἀθήνησι, τὸ δ' ἐν Βαβυλῶνι μνήμα πολὺν ἤδη χρόνον ἐπιτετε-

λεσμένον· ἦν γὰρ πάντες ἤδεσαν κοινῆς δαπάνης κοινὴν τοῖς βουλομένοις γιγνομένην, ταύτης ἐπόλησεν ὁ φίλος εἶναι σοῦ φάσκων, ἱερὸν καὶ τίμενος ἰδρύεσθαι, καὶ προσαγορευῆσαι τὸν ναὸν καὶ τὸν βωμὸν Πυθιονίχης Ἀφροδίτης, ἅμα τῆς τε παρὰ θεῶν τιμωρίας καταφρονῶν, καὶ τὰς σὰς τιμὰς προπηλακίζειν ἐπιχειρῶν.» Cf. Diodor. XVII, 108; Athenæus XIII, p. 586, C, 594, E; Plutarch. Demosth. 25.

278.

Idem XIII, p. 586, C: ... Φησὶ Θεόπομπος ἐν τοῖς περὶ τῆς Χίος Ἐπιστολῆς, ὅτι, μετὰ τὸν τῆς Πυθιονίχης θάνατον ὁ Ἀρπαλος μετεπέμψατο τὴν Γλυκέραν Ἀθήνηθεν, ἣν καὶ ἐλθοῦσαν οἰκεῖν ἐν τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Ταρσῶ, καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ τοῦ πλήθους, βασίλισσαν προσαγορευομένην, ἀπειρησθαι τε ἐπὶ πᾶσι μὴ στεφανοῦν Ἀρπαλον, ἐὰν μὴ καὶ Γλυκέραν στεφανῶσιν. Ἐν Ῥωσσῶ δὲ καὶ εἰκόνα χαλκῆν αὐτῆς ἰσάναι τολμῆσαι παρὰ τὴν ἑαυτοῦ.

Eadem lib. XIII, p. 595, D, leguntur ita: Μετὰ δὲ τὴν Πυθιονίχης τελευτὴν ὁ Ἀρπαλος Γλυκέραν μετεπέμψατο, καὶ ταύτην ἑταίραν, ὡς ὁ Θεόπομπος ἰστορεῖ, φάσκων ἀπειρηκῆναι τὸν Ἀρπαλον μὴ στεφανοῦν ἑαυτὸν, εἰ μὴ τις στεφανώσσει καὶ τὴν πόρνην. « Ἐστῆσέ τε εἰκόνα χαλκῆν τῆς Γλυκέρης ἐν Ῥωσσῶ τῆς Συρίας, οὐπὲρ καὶ σὲ καὶ αὐτὸν ἀνατιθέναι μέλλει· παρέδωκέ τε αὐτῇ κατοικεῖν ἐν τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Ταρσῶ, καὶ ὄρᾳ ὑπὸ τοῦ λαοῦ προσκυνουμένην, καὶ βασίλισσαν προσαγορευομένην καὶ ταῖς ἄλλαις δωρεαῖς τιμωμένην, αἷς πρέπον ἦν τὴν σὴ μητέρα καὶ τὴν σοὶ συνοικοῦσαν.»

ΚΑΤΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗ.

279.

Athenæus XI, p. 508, C: Θεόπομπος δ' Χίος ἐν

275.

Quum victores coronis ornaret. Demosthenes in oratione adversus Aeschinem, pro quum honoraret, eodemque sensu τὸ στεφανοῦν apud alios, ut Theopompum libro quinquagesimo septimo.

EPISTOLÆ.

276.

Theopompus Chius, in Consiliis ad Alexandrum, de Theocrito populari suo loquens, scribit: « Bibit ex vasis argenteis et aureis; reliquisque omnibus vasis, quæ mensæ imponuntur, ejusdemmodi utitur; is qui olim, non dico ex argenteis, imo ne ex æneis quidem, sed e fictilibus bibebat, et his quidem interdum mutillis.»

277.

Theopompus in Epistola ad Alexandrum, Harpali accusans insolentiam, ait: « Dispice vero et plane cognosce ex Babylonis, quo modo Pythionicam vita functam persecutus sit. Bacchidis hæc serva fuerat tibicinæ; quæ ipsa Sinopæ servierat Thraciæ, ei quæ scortationis officinam ex Ægina Athenas transtulit: ut adeo non modo triserua, sed et triscortum Pythionica fuerit. Huic igitur duo monumenta posuit, in quæ amplius ducentis talentis impendit: ut mirarentur omnes, his qui in Cilicia pro tuo

regno et pro Græcorum libertate mortem obierunt, nondum nec ab illo, nec ab eorum quoquam qui rebus præsunt, ornata esse sepulera; Pythionice vero meretricis monumentum aliud Athenis, aliud Babylonis conspicit, jam pridem absolutum. Quam enim norunt omnes mercede æquali omnibus proposita communem fuisse volenti cuique, huic ausus est is, qui tuum se amicum dicit, templum atque sacram aram statuere, nominareque fanum atque aram Pythionice Venere; simul divini numinis spernens vindictam, et tuos honores ludibrio habere ausus.»

278.

Theopompus in Epistola pro Chiis scripta ait, post Pythionice obitum Harpalum Athenis accivisse Glyceram: quæ quum venisset, in regia habitavit Tarsi, et a populo adorata est, et regina appellata: vetitumque fuisse, ait, ne quis Harpalum corona donaret, quin simul Glyceram coronaret. Eundem in oppido Rosso etiam statuum illius aneam ponere conatum esse juxta suam.

LIBER CONTRA PLATONIS SCHOLAM.

279.

Theopompus Chius in libro contra Platonis Scholam:

τῷ κατὰ τῆς Πλάτωνος διατριβῆς, «Τοὺς πολλοὺς, φησὶν, τῶν διαλόγων αὐτοῦ ἀγρεῖους καὶ ψευδεῖς ἂν τις εὖροι· ἀλλοτρίους δὲ τοὺς πλείους ὄντας ἐκ τῶν Ἀριστιπποῦ διατριβῶν, ἐνίοις δὲ καὶ τῶν Ἀντισθένης, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν Βρύσσωνος τοῦ Ἡρακλειώτου.»

280.

Diogenes Laert. VI, § 14 : Τοῦτον (τὸν Ἀντισθένη) μόνον ἐκ πάντων Σωκρατικῶν Θεόπομπος ἐπαινεῖ· καὶ φησι δεῖνόν τε εἶναι καὶ δι' ὁμιλίαις ἐμμελοῦς ὑπαγαγέσθαι πάνθ' ὄντινόν.

281.

Idem III, 40 : Καὶ ἐτελεύτα μὲν (ὁ Πλάτων) ὄν εἶπομεν τρόπον, Φιλίππου βασιλεύοντος ἔτος τρισκαίδέκατον, καθὰ καὶ Φαβωρινός φησιν Ἀπομνημονευμάτων τρίτῳ· ὅφ' οὐ καὶ ἐπιτιμηθῆναι φησιν αὐτὸν Θεόπομπος.

ΠΕΡΙ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ.

282.

Schol. Aristoph. Avium v. 1354 : Κύρβεις δὲ ἦτοι παρὰ τὸ κεκορυφῶσθαι εἰς ὕψος ἀνατεταμένον· ἢ ἀπὸ τῶν Κορυθάντων· ἐκείνων γὰρ εὐρημα, ὡς φησι Θεόπομπος ἐν τῷ περὶ Εὐσεβείας.

Eadem Tzet. Chil. XII, 357 :

Αἱ κύρβεις ἦσαν δὲ χαλκαί, οὐ μὲν τι ἀπὸ εὐλων. Εὐρον δ' αὐτὰς Κορυθάντες, ὅθεν καλοῦνται κύρβεις, Θεόπομπος ὡς ἔγραψε τῷ περὶ Εὐσεβείας, ἢ ὅτι κεκορυφῶνται ἄνω τε καὶ πρὸς ὕψος.

Ad eundem librum cum Rhoerio Wichersius retulit locum Porphyrii.

« Plerosque, ait, Platonis dialogos inutiles atque mendaces inventias ; majoremque partem alienos, desumptos partim ex Aristippi Disputationibus, nonnullos ex Antisthenis, multos vero etiam ex Brysonis Heracleotæ. »

280.

Hunc (Antisthenem) solum ex omnibus Socraticis Theopompus laudat, dicens fuisse acutissimum et ex suavitate colloquii quemlibet capere ac traducere quæo vellet.

281.

Moritur (Plato) eo quo diximus modo, tertio decimo Philippi regis anno, ut Phavorinus tertio Commentariorum refert, a quo et objurgatum fuisse illum Theopompus auctor est.

DE PIETATE.

282.

Κύρβεις (tabulæ, in quibus leges inscribuntur) inde nomen habent, quod sursum erectæ sunt (κεκορυφῶνται, vel a Corybantibus, a quibus inventæ sunt, ut Theopompus ait in libro de Pietate.

283.

Similia his Theopompus etiam memoriæ prodidit. Magnæ enim quendam ex Asia inquit prædivitem hominem fuisse, qui quum copioso pecudum grege abundaret,

283.

Porphyrius De abst. II, 16, p. 127 ed. Rhoer. : Τὰ παραπλήσια δὲ καὶ Θεόπομπος ἰστόρηκεν, εἰς Δελφοὺς ἀφικέσθαι ἄνδρα Μάγνητα ἐκ τῆς Ἀσίας φάμενος, πλούσιον σφόδρα, κεκτημένον συγγὰ βοσκήματα· τοῦτον δ' εἶθισθαι τοῖς θεοῖς καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν θυσίας ποιεῖσθαι πολλὰς καὶ μεγαλοπρεπεῖς· τὰ μὲν δι' εὐπορίαν τῶν ὑπαρχόντων, τὰ δὲ δι' εὐσεβειαν καὶ τὸ βούλεσθαι τοῖς θεοῖς ἀρέσκειν. Οὕτω δὲ διακείμενον πρὸς τὸ δαιμόνιον ἔλθειν εἰς Δελφοὺς, πομπεύσαντα δὲ ἑκατόμην τῷ θεῷ καὶ τιμήσαντα μεγαλοπρεπῶς τὸν Ἀπόλλωνα παρελθεῖν εἰς τὸ μνητεῖον χρηστηριαζόμενον, οἴομενον δὲ κάλλιστα πάντων ἀνθρώπων θεραπεύειν τοὺς θεοὺς, ἐρέσθαι τὴν Πυθίαν, τὸν ἄριστα καὶ προθυμότεα τὸ δαιμόνιον γεραίροντα θεσπίσαι, καὶ τὸν ποιῶντα τὰς θυσίας προσφιλεστάτας, ὑπολαμβάνοντα δοθήσεσθαι αὐτῷ τὸ πρωτεῖον· τὴν δὲ ἱερείαν ἀποκρίνασθαι πάντων ἄριστα θεραπεύειν τοὺς θεοὺς Κλέαρχον, κατοικοῦντα ἐν Μεθύδριῳ τῆς Ἀρκαδίας· τὸν δ' ἐκπλαγέντα ἐκτόπως ἐπιθυμῆσθαι τὸν ἀνθρώπον ἰδεῖν, καὶ ἐντυχόντα μαθεῖν τίνα τρόπον τὰς θυσίας ἐπιτελεῖ. Ἀφικόμενου οὖν ταχέως εἰς τὸ Μεθύδριον, πρῶτον μὲν καταρροῆσαι, μικροῦ καὶ ταπεινοῦ ὄντος τοῦ μεγέθους τοῦ χωρίου, ἠγούμενον οὐχ ὅπως ἂν τινὰ τῶν ἰδιωτῶν, ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὴν τὴν πόλιν δύνασθαι μεγαλοπρεπέστερον αὐτοῦ, καὶ κάλλιον τιμῆσαι τοὺς θεοὺς· ὁμοῦ δ' οὖν συντυχόντα τῷ ἀνδρὶ, ἀξιώσαι φράσαι αὐτῷ, ὅτινα τρόπον τοὺς θεοὺς τιμᾷ. Τὸν δὲ Κλέαρχον φάναι ἐπιτελεῖν καὶ σπουδαίως θύειν ἐν τοῖς προσήκουσι χρόνοις, κατὰ μῆνα ἕκαστον ταῖς νομηνίαις στεφανοῦντα καὶ φαιδρύνοντα τὸν Ἑρμῆν καὶ τὴν Ἑκάτην καὶ τὰ

per singulos annos diis multa et magnifica sacrificia exhibere consuevisset, tum ob opum affluentiam, tum ob pietatem, et quia diis placere summopere studebat. Hunc ita affectum ad deum Delphos profectum cum sacrificiis fuisse, quumque ibi magnifica hecatombarum pompa Apollinem fuisset veneratus, ad oraculum consulendum fuisse ingressum : quumque se præclarissime omnium diis cultum exhibere arbitraretur, Pythiam interrogasse quisnam esset, qui optime et promptissime deum veneraretur, eique gratissima sacrificia offerret, ratum fore ut sibi palma ea in re sine dubio concederetur : vatem autem respondisse omnium optime deos colere Clearchum, qui Methydrii, id Arcadiæ oppidum est, habitaret. Illum autem mirum in modum admiratum in animum induxisse suum, ut eo pergeret, atque hominem conveniret, ab eo quo pacto sacrificaret, sciscitaretur. Quumque Methydrium confestim se contulisset, primum quidem oppidi exiguitate et humilitate conspecta rem ita contempsisse, ut nedum ejus privatum quempiam, sed ne civitatem quidem totam præclarior, et magnificentius se venerari deos posse existimaret. Nihilominus tamen ad hominem accessisse, ab eoque requisivisse, ut modum quo deos coleret, sibi explicaret. Clearchum vero ita dixisse : Ego quidem summa diligentia semper in constitutis temporibus diis sacrifico : dum et singulis quibusque mensibus in noviluniis Mercurium, et Hecaten, et reliquos deos quos majore

λαϊκὰ τῶν ἱερῶν, ἃ δὴ τοὺς προγόνους καταλιπεῖν, καὶ τιμᾶν λιθανωτοῖς καὶ ψαίετοῖς καὶ ποπάνοις· κατ' ἐνιαυτὸν δὲ θυσίας δημοτελεῖς ποιεῖσθαι, παραλείποντα οὐδεμίαν ἑορτήν· ἐν αὐταῖς δὲ ταῦται θεραπεύειν τοὺς θεοὺς, οὐ βουθυτοῦντα, οὐδὲ ἱερεῖα κατακόπτοντα, ἀλλ' ὅ, τι ἂν παρατύχη, ἐπιθύοντα, σπουδάζειν μέντοι ἀπὸ πάντων τῶν περιγιγνομένων καρπῶν, καὶ τῶν ὠραίων ἃ ἐκ τῆς γῆς λαμβάνεται, τοῖς θεοῖς τὰς ἀπαρχὰς ἀπονέμειν, καὶ τὰ μὲν παρατιθέναι, τὰ δὲ καθαριάζειν αὐτοῖς, αὐτὸν δὲ τῇ αὐταρκείᾳ προσεγγιχότα τοῦ ὕσαι βούς προνοεῖσθαι.

284.

Stobæus Serm. XVI, 15: Εἰ τις πλείστα τῶν ἀγαθῶν κεκτημένος μετὰ τοῦ λυπεῖσθαι διάγοι τὸν βίον, ἀπάντων ἂν εἴη καὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν ἰσομένων ἀθλιώτατος.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

285.

Theoprog. c. 8, p. 123: Καὶ ὡς Θεόπομπος ἐν τῷ Φιλίππου ἐγκωμίῳ· ὅτι «εἰ βουληθεῖη Φίλιππος τοῖς αὐτοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἐμμεῖναι, καὶ τῆς Εὐρώπης πάσης βασιλεύσει.»

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

286.

Antigonus Carystius c. 14: Θεόπομπος δὲ φησιν κατὰ τοὺς ἐν Θράκῃ Χαλκιδεῖς, εἶναι τινα τόπον τοιοῦτον, εἰς ὃν ὅ, τι μὲν ἂν τῶν ἄλλων ζῶων εἰσελθῆ, πάλιν ἀπαθὲς ἀπέρχεται· τῶν δὲ κανθάρων οὐδεὶς διαφρεύγει· κύκλω δὲ στρεφόμενοι, τελευτῶσιν αὐτοῦ· διὸ δὴ καὶ τὸ χωρίον ὀνομάζεσθαι Κανθαρόλεθρον. Cf.

Strabo VII, p. 510; Aristot. De mir. ausc. c. 30; Plin. H. N. IX, 28.

287.

Idem c. 152: Ἴθην δὲ ἐν Λούσοις κρίνην, καθάπερ παρὰ τοῖς Λαμψανηκοῖς ἔχειν ἐν ἑαυτῇ μῦς, ὁμοίους τοῖς κατοικιδίοις, ἱστορεῖν δὲ ταῦτα Θεόπομπον (Καλλιμαχός φησιν).

288.

Antigon. Car. c. 156: Θεόπομπον δὲ φησὶ (Καλλιμαχος) γράφειν τὴν μὲν (πηγὴν) ἐν Κιγγρώψωσιν τοῖς Θραξῖν τὸν ἀπογευσάμενον τελευτᾶν εὐθύς.

Pro Κιγγρώψωσιν Meursius restituendum censuit ἐν Κύχροις ἢ Χρῶψιν. Nam Plinius XXXI, 3, ubi eadem e Theopompo narrantur, memorat Cychros, atque Sotion Exc. de flumin. et font. p. 139, ex eodem Theopompo habet ἐν Χρῶψι. Melius vero cum Bentleyo, Harduino ad Plinium, Wichersio scribendum erit Κύχρωψι.

289.

Strabo VI, p. 440: Θεόπομπος δὲ καὶ πόλιν λέγει τῇ αὐτῇ μεθορίᾳ (Eleæ et Dymæ) κειμένην Λάρισσαν.

290.

Idem XIII, p. 932: Ὁ μὲν γε Τιμῶλος ἰκανῶς συνῆπται, καὶ περιγραφὴν ἔχει μετρίαν, ἐν αὐτοῖς ἀφοριζόμενος τοῖς Λυδίοις μέρεσιν· ἢ δὲ μεσόγαιος εἰς τὸ ἀντικείμενον μέρος διατείνει μέχρι Μυκάλης, ἀπὸ Κελαινῶν ἀρξάμενον, ὡς φησὶ Θεόπομπος.

Pro Μεσόγαιος Palmerius et Casaubonus scribunt Μέσσωγίς, qui erat mons Timolo vicinus.

291.

Plutarchus Agesil. p. 613, B, c. 31: Ὁ γὰρ Ἀγησίλαος οὐκ εἶα πρὸς τοσοῦτον, ὡς φησὶ Θεόπομ-

res nostri nobis reliquerunt, coronæ atque orno, thureque ipsis, et libis, et placentis sacra offero: et quotannis publicas oblationes celebros, ita ut nullum solenne festum unquam omittam. In quibus sane non mactatis bobus, neque victimis jugulatis deos placo, sed quibuslibet, quæ facile occurrerint. Atque in primis illud studeo, ut ex omnibus tempestivis frugibus quæ e terra mihi suppetunt primitias diis reddam. Alias siquidem mihi ad vescendum sumo, alias aris eorum adolere consuevi. Nam quum eo sim contentus, quod mihi est satis, ut boves immolarem, adjicere animum nunquam potui.

284.

Si quis plurima possidens bona tristem vitam peragere vellet, omnium infelicissimus esset, et eorum qui sunt et eorum qui erunt.

PHILIPPI LAUDATIO.

285.

Et quemadmodum in Philippi laudatione Theopompus: «Philippum, si in eodem animi studio perseverare vellet, totius Europæ imperio mox potiturum.»

FRAGMENTA SEDIS INCERTÆ.

286.

Theopompus ait, apud Chalcidenses in Thracia esse

locum, quem quæ adirent alia animalia, abire nullo malo affecta: scarabæorum vero nullum effugere, sed in orbem circumfactos ibi interire; ac propterea locum appellari *Cantharolethrum*.

287.

Auctor est Callimachus, Theopompum scribere, fontem apud Lusos et apud Lampsacenos in se continere mures domesticis similes.

288.

Secundum Callimachum Theopompus scribit, apud Cychropses Thracas esse fontem, quem qui gustavisset, statim mori.

289.

Theopompus urbem quoque in illo ipso confinio (Eleæ et Dymæ) ponit Larissam.

290.

Timolus quidem satis est determinatus et mediocrem habet circumscriptionem in ipsis Lydiæ partibus: Messogis autem in oppositam partem porrigitur usque ad Mycalen a Celenis summo initio, ut auctor est Theopompus.

291.

Non permisit Agesilaus cum tantis, ut Theopompus

πος, βεῦμα καὶ κλύδωνα πολέμου μάχεσθαι τοὺς Λακεδαιμονίους, ἀλλὰ τὰ μέσα τῆς πόλεως καὶ κυριώτατα τοῖς ἐπλίταις περιεσπαιραμένους, ἐκαρτέρει τὰς ἀπειλὰς καὶ τὰς μεγαλυγίας τῶν Θηβαίων, προκαλουμένων ἐκείνων ὀνομασί, καὶ διαμάχεσθαι περὶ τῆς γῆρας κελουόντων, ὅς τῶν κακῶν αἴτιος ἐστίν, ἐκκαύσας τὸν πολεμον. Οὐχ ἤττον δὲ τούτων ἐλύπουν τὸν Ἀγησίλαον οἱ κατὰ τὴν πόλιν θόρυβοι καὶ κραυγαὶ καὶ διαδρομαὶ τῶν πρεσβυτέρων δυσανασχέτουσαν τὰ γινόμενα, καὶ τῶν γυναικῶν οὐ δυναμένων ἡσυχάζειν, ἀλλὰ παντάπασιν ἐκφρόνων οὐσῶν πρὸς τε τὴν κραυγὴν καὶ τὸ πῦρ τῶν πολεμίων. Cf. Diodor. XV, 62 sq.

292.

Idem ibid. p. 614, C, c. 32 : Θεόπομπος δὲ φησιν, ἤδη τῶν Βιωταρχῶν ἐγνωκῶτων ἀπαίρειν, ἀφικέσθαι πρὸς αὐτοὺς Φριζον, ἄνδρα Σπαρτιάτην, παρ' Ἀγησιλάου δέκα τάλαντα κομίζοντα, τῆς ἀναχωρήσεως μισθόν· ὥστε τὰ πάλαι δεδογμένα πράττουσιν αὐτοῖς ἐφόδιον παρὰ τῶν πολεμίων προσγενέσθαι.

« Quod jam pridem suspicatus sum (De font. et auct. C. Nep. p. 69), quæ hunc locum præcedunt, præsertim de Agesilao, qui, veritus ne adolescentes quidam, occupato jam ab iis Issario, in quo templum Dianæ, res novas molirentur et ad Thebanos transfugerent, callide eos ab inceptis revocaverit, quod etiam, etsi paullo aliter, retulit Nepos Ages. c. 6; ea utrumque eorum e Theopompo petivisse; id etiamnum maxime puto, quum ea de re nihil apud Xenophontem occurrat. » *Wichers.*

293.

Plutarchus Is. et Os. p. 378 : Τοὺς δὲ πρὸς ἐσπέρην οἰκοῦντας ἱστορεῖ Θεόπομπος ἡγεῖσθαι καὶ καλεῖν, τὸν μὲν χειμῶνα Κρόνον, τὸ δὲ θέρος Ἀφρο-

δίτην, τὸ δὲ ἔαρ Περσεφόνην· ἐκ δὲ Κρόνου καὶ Ἀφροδίτης γεννᾶσθαι πάντα.

294.

Idem, Non posse suav. viv., cet. p. 1093 : Τίς δ' ἂν ἤσθειν συναναπαυσάμενος τῆς καλλίστης γυναικὶ μᾶλλον ἢ προσαγρυπνήσας ὅς γέγραφε περὶ Θίσβης [Wytttenb. ex cod. Θήβης] Θεόπομπος; 295.

Athenæus I, p. 26, B, C : Θεόπομπος δὲ φησι παρὰ Χίους πρώτους γενέσθαι τὸν μέλανα οἶνον καὶ τὸ φυτεύειν δὲ καὶ θεραπεύειν ἀμπέλους Χίους πρώτους μαθόντας παρ' Οἰνοπίωνος τοῦ Διονύσου, ὅς καὶ συνόκησε τὴν νῆσον, τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις μεταδοῦναι. Cf. Steph. Byz. v. Χίος.

Cf. Diodor. V, 79 : Ὁν (Οἰνοπίωνα) ἐνιοι μυθολογοῦσι Διονύσου γενόμενον, μαθεῖν παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν οἰνοποιίαν. Quæ Pausanias VII, 4, de Oenopione narrat, Wichersius ex Theopompo deprompta suspicatur, propterea quod ibi verbum κατᾶραι pro ἐλθεῖν usurparetur, qua significatione hanc vocem apud Theopompon legi testatur Grammaticus in Anecd. Bekk. I, p. 104, 16.

296.

Idem I, p. 34, A : Ὅτι δὲ Θεόπομπος δὲ Χίος τὴν ἀμπέλον ἱστορεῖ εὐρεθῆναι ἐν Ὀλυμπίᾳ παρὰ τὸν Ἀλφειὸν, καὶ ὅτι τῆς Ἡλείας τόπος ἐστὶν ἀπέγων ὀκτὼ στάδια, ἐν ᾧ οἱ ἐγγύριοι κατακλιόντες τοῖς Διονυσίοις γαλκοῦς λέβητας τρεῖς κενοὺς, παρόντων τῶν ἐπιδημούντων ἀποσφραγίζονται, καὶ ὕστερον ἀνοίγοντες, εὐρίσκουσιν οἶνον πεπληρωμένους.

Eadem narrantur a Pausan. VI, 36.

297.

Idem VI, p. 254, B : ἣν (τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων) ὁ μὲν Πύθιος ἐστὶν τῆς Ἑλλάδος ἀνεκλήρυξε, πρυτανεῖον δὲ Ἑλλάδος ὁ δυσμενέστατος

294.

Quem magis juvet dormire cum formosissima muliere, quam invigilare iis quæ de Thisba scripsit Theopompus?

295.

Theopompus scribit primum apud Chios factum esse nigrum vinum : et serere colereque vitem Chios, ab Oenopione Bacchi filio, qui cultoribus frequentavit insulam, edoctos, vicissim ceteros mortales docuisse.

296.

Theopompum Chium narrare, repertam vitem esse Olympiæ juxta Alpheum : esseque locum octo stadia ab Elide distantem, ubi incolæ festis Bacchanalium diebus tres aneos lebetes vacuos includant, et presentibus advenis obsignent; quos deinde, ubi rursus aperiant, vino repletos inveniant.

297.

..... quam (Atheniensium civitatem) Pythius Apollo Iarem Græciæ prædicaverat, Prytanæum vero Græciæ

tradidit, belli fluctibus et undis Lacedæmonios luctari : verum media ac præcipua urbis loca militibus gravis armaturæ stipavit, Thebanorumque minas et jaçantiam tulit, nominatim se, sicut facem belli et horum auctorem malorum, lacessentium, ac de solo jubentium certamine decernere. Nec minus, quam hæc, obtundebant Agesilaum urbani tumultus, clamores et discursus, quum senes astuarent presentem fortuna, nec conquiescere feminae possent, sed prorsus amentes ad clamores et ignem hostium circumferrentur.

292.

Theopompus auctor est, quum jam Bæotarchæ discedere inde constitissent, Phrixum Spartiaten eos adisse, merceremque ab Agesilao deportandi exercitus decem talenta attulisse, ita exsequentibus, quæ jam pridem placuerant, hostes suppeditarunt viaticum.

293.

Theopompus narrat eos qui ad solis occasum habitant, censere et appellare hiemem Saturnum, æstatem Venere, ver Proserpinam : et omnia nasci ex Saturno atque Venere.

Θεόπομπος, ὃ φήσας ἐν ἄλλοις πλήρεις εἶναι τὰς Ἀθήνας Διονυσοκολάκιον καὶ ναυτῶν καὶ λωποδουτῶν, ἔτι δὲ ψευδομαρτύρων καὶ συκοφαντῶν καὶ ψευδοκλητήρων.

Hæc desumpta videntur ex libro vicesimo quinto.

298.

Athenæus X. p. 435, B: Κὰν ἄλλω μέρει τῆς ἱστορίας γράφει, Φίλιππος ἦν τὰ μὲν φύσει μανικὸς καὶ προπετῆς; ἐπὶ τῶν κινδύνων, τὰ δὲ διὰ μέθην ἦν γὰρ πολυπότης, καὶ πολλάκις μεθύων ἐξεβοήθει.

299.

Idem XV, p. 700, F: Ξυλολυχνούχοι δὲ μέμνηται Ἀλεξίς· καὶ τάχα τούτῳ ὅμοιον ἔστι τὸ παρὰ Θεόπομπω ὀβελισκολύχνιον.

300.

Lucianus Macrob. c. 10: Τῆρης δὲ Ὀδρυσῶν βασιλεὺς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο καὶ ἐνενήκοντα ἔτων ἐτελεύτησεν. Teres hic memoratur a Xenoph. Anab. VII, 2, 22.

301.

Longinus Περὶ ὕψους c. 31, 1: « Δεινὸς ὢν ὃ Φίλιππος ἀναγκοραγῆσαι πράγματα. »

302.

Theo Prog. c. 1, p. 9: Ὁ δὲ Θεόπομπος· « Ἐπίσταμαι γὰρ ὅτι τοὺς μὲν ζῶντας πολλοὶ μετὰ δυσμενείας ἐξετάζουσι, τοῖς δὲ τετελευτηκόσι διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἔτων, ἐπανιᾶσι τοὺς φθόνους. »

303.

Stephanus: Αἴγυς· πόλις Λακωνικῆς. . . Οἱ πολί-

ται Αἴγυται... Θεόπομπος δὲ Αἴγυέας αὐτοῦς φησιν.
304.

Idem: Ἀκύρας, πόλις μία τῆς Δωρικῆς τετραπόλεως, ὡς Θεόπομπος. Cf. Strabo X, p. 654, A.

305.

Idem: Ἀλίσαρνα, πόλις τῆς Τρωάδος χώρας Θεόπομπος.

306.

Idem: Ἀχανοὶ, ἔθνος πρὸς τῇ Σχυθίᾳ, οἱ καὶ Ἀχαρνοὶ λέγονται παρὰ Θεόπομπω.

307.

Idem: Βουθία, πόλις Ἰωνίας. Θεόπομπος δὲ χωρίον φησίν.

308.

Idem: Ἐρμώνασσα, νῆσος μικρὰ πόλιν ἔχουσα ἐν τῷ Κιμμερίῳ Βοσπόρῳ, Ἰώνιον ἀποικιον.... Ἐκαταῖος δὲ καὶ Θεόπομπος πόλιν αὐτὴν φασιν.

309.

Idem: Μελιταία, πόλις Θετταλίας· Θεόπομπος δὲ Μελίτειαν αὐτὴν φησιν.

310.

Idem: Νεάνδρεια, πόλις Τρωάδος ἐν Ἐλλησπόντῳ.... λέγεται καὶ Νεάνδριον οὐδετέρως, ὡς Θεόπομπος.

311.

Idem: Σκιθαί, πόλις Θράκης πλησίον Ποτιδαίας. Ὁ πολίτης Σκιθαῖος, ὡς φησι Θεόπομπος.

312.

Idem: Σκύβρος, χωρίον Μακεδονικόν, ὡς Θεόπομπος.

304.

Acyphas, urbs una ex Tetrappoli Dorica, de qua Theopompus mentionem facit.

305.

Alisarna, urbs Troadis, auctore Theopompo.

306.

Achani, gens circa Scythiam, quam Theopompus Acharnos nuncupat.

307.

Buthia, urbs Ioniae. Theopompus regionem nominat.

308.

Hermonassa, insula parva cum urbe in Cimmerio Bosporo, Ionum colonia.... Hecataeus autem et Theopompus urbem eam vocant.

309.

Melitaea, urbs Thessaliae... eam Theopompus Meliteam appellat.

310.

Neandrea, urbs Troadis in Hellesponto... Dicitur quoque Neandrium genere neutro apud Theopompum.

311.

Scithae, urbs Thraciae prope Potidaeam. Civis Scythaeus, ut inquit Theopompus.

312.

Scybrus, regio Macedonica, ut Theopompus.

nominavit Theopompus ille maledicentissimus, qui alibi dixit *plenas esse Athenas Dionysiacorum adulatoribus et nautis, et grassatoribus, tum falsis testibus, syco-phantis, falsis subscriptoribus.*

298.

Rursusque idem (Theopompus) in alia Historiarum parte scribit: « Philippus partim quidem natura ad furorem pronus et in periculis praecipuus fuit, partim vero ex temulentia. Fuit enim bibax; et saepe ebrius in hostes ivit. »

299.

Xylolychnuchi (i. e. *candelabri lignei*) meminit Alexis: ac fortasse simile hoc est et quod apud Theopompum *obeliscolychnium* nominatur.

300.

Teres, Odrysarum rex, ut refert Theopompus, duorum et nonaginta annorum quum esset, obiit.

301.

« Quum Philippus (inquit Theopompus) valeret res necessitate cogente devorare. »

302.

Theopompus: « Satis enim scio in viventes a multis acerbe, inquit, inquiri: mortuis vero, quia longum tempus intercessit, remitti invidiam consuevisse. »

303.

Ægys, oppidum Laconicum. Cives Ægyptæ... Theopompus vero oppidanos Ægyptenses nominat.

313.
Steph. Τρῆρος, χωρίον Θράκης, καὶ Τρῆρες Θράκιον ἔθνος ... Θεόπομπος Τρᾶρας αὐτοὺς καλεῖ.
314.
Idem : Ὑπερῆσια, πόλις τῆς Ἀχαιᾶς ... τὸ ἐθνικὸν τῆς Ὑπερῆσιας, Ὑπερῆσιεύς ... Θεόπομπος δὲ Ὑπερῆσιεύς φησιν διὰ τοῦ α.
315.
Fragmentum h. l. a Wichersio positum jam legitur libro VIII Hellenicorum.
316.
Plinius H. N. II, 110 : *Juxta gelidum fontem semper ardens Nymphæi crater dira Apolloniatis suis portendit, ut Theopompus tradidit.* Cf. Strabo. VII, p. 487.
317.
Harpocrat. : Θρόνιον πόλις ἐστὶ τῆς Λοκρίδος, ὡς Θεόπομπος ἐν τῇ
318.
Idem : Ὀμηρεύσοντες ... Θεόπομπος δὲ δημεῖν φησι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις λέγεσθαι τὸ ἀκολουθεῖν· τοὺς οὖν ἐπ' ἀκολουθίᾳ τῶν ἠμολογουμένων διδομένους, ἐντεῦθεν ὀμηρέους φησὶ λέγεσθαι. Eadem Suidas.
319.
Hesychius : Βισύρας· ἥρωσ Θράξ· Θεόπομπος δὲ Χερσονησίτην λέγει Βιστύραν.
320.
Idem : Δοναστὰν τὸν Ἀπολλωνᾶ· Θεόπομπος.
- Salmasius scribendum putat Δονάκταν, Barne-sius ad Anacreont. Δονητήν.
321.
Idem : Ἀυτοβοεῖ· αὐτόθεν σὺν τῇ φωνῇ ἢ εὐθὺς ἅμα τῇ βοῇ· τὸ παραγρῆμα συντελεσθῆναι, ἐπὶ πολεμικοῖς ἔργοις, ὅσον ταχέως, καὶ ἅμα τῷ πολεμικῷ

- ἀλαλαγμῷ, οὕτω Θεουκυδίδης· παρὰ δὲ Θεόπομπον ἀντὶ τοῦ κατὰ κράτος.
- Eadem in Etymol. M. et Grammat. in Bekk. Anecd. gr. I, p. 465, 3.
322.
Suidas : Κιλικισμὸν δὲ Θεόπομπος ὁ ἱστορικὸς τὴν ἐκ παροινας φόνον λέγει. Eadem Photius in Lex.
323.
Idem : Φορμίων· περὶ τούτου καὶ ὁ Θεόπομπος ἐν Φιλιππικοῖς φησιν.
324.
Zonaras Lex. : Βιβλιοπόλῃν, οὗχι βιβλιοπύλον λέγομεν· Θεόπομπος· «Τοὺς βιβλιοπόλῃας λεύσομαι.»
- Num jure hæc historico Wichers. tribuerit, vehementer dubitandum. Equidem comicum agnoscere mihi videor.
325.
Photius Lex. : Λάμβδα ἐπὶ ταῖς ἀσπίσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπέγραφον, ὡσπερ οἱ Μεσσήνιοι Μ. Εὐπολις· Ἐξεπλάγη γὰρ ἰδὼν στίλβοντα τὰ λάμβδα. Οὕτως καὶ Θεόπομπος. Hic quoque Theopompum comicum laudari puto.
326.
Grammaticus in Anecd. Bekk. p. 86, 16 : Γειτονιᾶν· ἀντὶ τοῦ γειτνιαῖν· Θεόπομπος Φιλίππῳ καὶ (Φιλιππικοῖς Heringa)· γειτονεῖν.
327.
Idem ibid. p. 104, 15 : Κατᾶραι· ἀντὶ τοῦ ἐλθεῖν· Θεόπομπος.
328.
Idem ibid. p. 371, 5 : Ἄκατος· φιάλη, διὰ τὸ εὐοικεῖναι στρογγύλῳ πλοίῳ· οὕτω Θεόπομπος.

313.
Treros, regio Thraciæ, et Treres, gens Thracica. Theopompus Treres eos vocat.
314.
Hyperesia, urbs Achaia. ... Gentile Hyperesiæ, Hyperesiensis. Theopompus vero Hyperasiensis vocat per α.
317.
Thronium, urbs Locridis, auctore Theopompo in....
318.
Ὀμηρεύσοντες; — Theopompus δημεῖν inquit priscis significasse sequi. Inde factum, ut obsidio traditos ad fidem pactionum confirmandam ὀμηρέους appellarent.
319.
Bisyras, heros Thracius; Theopompus Chersonesitam dicit Bistryram.
320.
Donastam, Apollinem : Theopompus.
321.
Ἀυτοβοεῖ : una cum voce, statim cum clamore, de iis que extemplo perficiuntur, in exsequendis operibus bellicis, ut celerrime et una cum clamore bellico; ita

- Thucydides. Apud Theopompum significat : omnibus viribus.
- 322
Cilicisum. Sic Theopompus historicus vocat eadem ex ebrietate et temulentia ortam.
323.
Phormio. Hujus etiam Theopompus in Philippicis mentionem facit.
325.
Lacedæmonii scutis inscribebant : L, ut Messenii : M; Eupolis : *Terrore enim percussus est, quum videre! fulgentia Lambda.* Ita etiam Theopompus.
326.
Γειτονιᾶν (vicinum esse) pro γειτνιαῖν. Theopompus in Philippicis γειτονεῖν.
327.
Κατᾶραι pro ἐλθεῖν (venire), Theopompus.
328.
Ἄκατος appellatur poculum, quod navigio rotundo simile est; ita Theopompus.

329.

Idem ibid. p. 385, 14 : Ἄλυπος· ὁ μὴ λυπούμενος· λέγεται δὲ καὶ ἀλύπητος· Θεόπομπος.

330.

Idem ibid. p. 399 : Ἄνεχε ἀντὶ τοῦ πάρεχε· Θεόπομπος.

Eadem Zonaras, et Suidas, qui e Theopompo laudat verba : « Ἄνεξέ μοι τὴν χεῖρα. » Ex comico quidem.

331.

Idem ibid. p. 403, 23 : Ἀνθήλιος ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ μίμημα ἢ ἀντάλλαγμα, ὡς Θεόπομπος.

Eadem Suidas et Zonaras.

332.

Pollux Onom. III, 58 : Παμπόνηροι δὲ οἱ Θεοπόμπου τοῦ συγγραφέως ἀπολιταὶ καὶ ἀφεταιριοὶ καὶ Ἀπαθηναῖοι.

333.

Idem IV, 93 : Τὸ μέντοι ὄνομα ὁ ἀποκήρυκτος οὐκ ἔστιν ἐν χρήσει τῇ παλαιᾷ· Θεόπομπος δ' αὐτῷ κέχρηται ὁ συγγραφεύς· ἀλλ' οὐδ' ἐν Θεοπόμπῳ σταθμητὸν εἰς ἐρμηνείας κρίσιν.

Kuhniius coniecit : ἀλλ' οὐδὲν Θεοπόμπῳ σταθμητὸν. Casaub. : ἀλλ' οὐδ' ἐν Θεοπόμπῳ στάθμη τῶν εἰς ἐρμ. κρίσι., quod præferendum videtur.

334.

Idem V, 43 : Ἐνδοξος δὲ καὶ ὁ Ἑπειρωτικὸς Κέρβερος καὶ ὁ Ἀλεξάνδρου, ὁ πρὸς λέοντας ἀγωνιζόμενος, τὸ θρέμμα τὸ Ἰνδικόν, ἑκατὸν μῶν ἑωνημένος, καὶ ἀποθανόντι αὐτῷ πόλιν φησὶ Θεόπομπος Ἀλεξάνδρον ἐποικίσαι.

In cod. MS. Καὶ ὁ Ἀλεξάνδρου περιστάς τὸ θρ.τ. Ἰ. ἐκράτει δὲ οὗτος λέοντος ἐκ μν. ε. Sequentia desunt.

335.

Simplicius Prolog. εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγ.

p. 56. ed. Græc. Basil. 1551 : Καὶ Θεόπομπος δὲ, τὸ μὲν γλυκὺ σῶμα διὰ ταῦτα ἀπεφήνατο συνεστηκέναι, τὴν δὲ γλυκύτητα οὐκ εἶτι.

Dubito num Theopompo historico hoc fragmentum tribuendum sit.

330.

Eustathius in Hom. p. 1604 ed. Rom. : Ὅτι δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἀνέπνευσε κεῖται (τὸ ἀνενεγκεῖν) κατὰ Πausανίαν, δηλοῖ Θεόπομπος, εἰπὼν· « Ἄφρωνος ἐγένετο, ἔπειτα μέντοι πάλιν ἀνηνέχθη. »

337.

Idem ibid. p. 1854 : Οὕτω κεῖται, ὡς ὁ αὐτὸς Διονύσιος λέγει, καὶ παρὰ Θεοπόμπῳ ἀβυρτάκη ὑπότριμμά τι ὀριμὸν βαρβαρικόν, διὰ πράσιν καὶ καρδάμων καὶ κόκκων βόας καὶ ἐτέρων τοιούτων· φησὶ γοῦν, « ἤξει δὲ Μήδων γαίαν, ἐνθα καρδάμων πλείστων ποιεῖται καὶ πράσιν ἀβυρτάκη. »

Hoc fragmentum quin Theopompo Comico adjudicandum sit dubitari nequit. Idem valet de altero Eustathii loco.

338.

Idem ibid. p. 1910 : Ὅτι δὲ καὶ γυναικεῖον μόριον σημαίνει ὁ Κένταυρος, δηλοῦσιν οἱ παλαιοὶ, φέροντες καὶ χρῆσιν Θεοπόμπου εἰς τοῦτο.

339.

Schol. in Hom. I, vs. 38, editum a Wassenb. : Πέλοψ ὁ Ταντάλου κατὰ μισθὸν παιδικῆς ὕδρας, λαθὼν παρὰ Ποσειδῶνος ἵππους ἀδαμάστους σὺν τῷ ὀρχήματι, ἔσπευδεν εἰς Πίσαν τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τὸν Ἴπποδαμείας γάμον, τὸν μνηστηροκτόνον αὐτῆς πατέρα Οἰνόμακον καταγωνίσασθαι ἐπιθυμῶν· γενομένη δὲ αὐτῷ περὶ Λέσβον, Κίλλος ὁ ἡνίοχος τελευτᾷ τὸν βίον· ὅς καὶ καθ' ὑπνον ἐπιστάς τῷ Πέλοπι σφόδρα ὀδυνηρῶς ἐπ' αὐτῷ ἔχοντι, ἀπωδύρετό

329.

Ἄλυπος, qui dolore non afficitur, dicitur is etiam ἀλύπητος, apud Theopompum.

330.

Ἄνεχε pro πάρεχε (priebe), Theopompus.

331.

Ἀνθήλιος (soli oppositus) ... nonnunquam etiam imitamentum, effigies, simulacrum, permutatio, ut apud Theopompum.

332.

Pessimi autem sunt Theopompi scriptoris ἀπολιταὶ (exules), ἀφεταιριοὶ (excommunicati) et Ἀπαθηναῖοι (ab Atheniensibus desciscentes).

333.

Sed nomen ἀποκήρυκτος (abdicatus) veteribus in usu non est; sed Theopompus scriptor, hoc utitur. Verum nec Theopompus interpretationis amussim habet.

334.

Memorabilis et Epiroticus Cerberus est, et Alexandri canis, cum leonibus congregiendi, genere Iudico, et centum minis emptus, cui mortuo urbem Alexandriam condidisse Theopompus scribit.

335.

Atque Theopompus demonstravit, substantiam dulcem ex his esse compositam, non vero dulcedinem.

336.

Poni ἀνενεγκεῖν etiam pro ἀναπνεῦσαι, ut vult Pausanias, ostendit Theopompus, dicens : « Aliquamdiu vocem perdidit, deinde vero respiravit (ἀνηνέχθη). »

337.

Ita usurpatur, ut idem Dionysius dicit, etiam apud Theopompum ἀβυρτάκη, jus quoddam amarum barbaricum, porro, cardamo, baccis mali Punice aliisque similibus confectum; ait enim : « Veniet in Medorum terram, ubi cardamo plurimo et porro conficitur ἀβυρτάκη. »

338.

Centaurum muliebria quoque pudenda significare probant veteres, testemque hujus rei adhibent Theopompum.

339.

Pelops, Tantalii filius, quum pro præmio juvenilis venustatis a Neptuno equos invictos cum curru accepisset, Pisam in Peloponneso sitam contendit, ut Hippodamiam uxorem duceret, patrem ejus, Cenomaum, procorum interfectorem, certamine devincendi cupidus. Quum autem esset prope Lesbum, Cillus, ejus auriga, mortuus est. Is Pelopi,

τε τῆν αὐτοῦ (cod. Leid. ἑαυτοῦ) ἀπώλειαν, καὶ περὶ κηδείας ἤξιον· διόπερ ἀναστὰς, ἐξευπάρου τὸ εἶδωλον διὰ πυρός· εἶθ' οὕτως ἔθαψε τὴν τέφραν, ἐπιφανῶς τοῦ Κίλλου ἤριον ἐπ' αὐτῷ ἐγείρας, καὶ πρὸς τῷ ἤριῳ αὐτοῦ εἰδέματο ἱερὸν, Κίλλαιου Ἀπολλωνος προσαγορεύσας, διὰ τὸ ἀφριδιῶς τὸν Κίλλον ἀποθανεῖν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πόλιν κτίσας, Κίλλαν κέκληκεν. Ὁ μὲντοι Κίλλος καὶ μετὰ θάνατον τῷ Πέλοπι δοκεῖ συλλαβέσθαι, ὅπως περιγένηται τοῦ Οἰνομάου ἐν τῷ ἀγῶνι· ἡ ἱστορία παρὰ Θεοπόμπου.

Cf. Schol. Pind. Ol. I, 39; Lycophr. 161; Tzetz. ad v. 156 sq.; schol. Apollon. Rh. I, 752.

Welckerus in libro de Cyclo Hom. p. 29 hæc petita esse statuit ex Theopompo grammatico τῷ συναγαγόντι τοὺς μύθους. Eundem intelligi vult ap. Schol. ad XXIV, 428: Θεόπομπός φησιν Ἀλέξανδρον Φεραῖον Διόνυσον τὸν ἐν Παγασαῖς, ὃς ἐκαλεῖτο Πέλεκος, εὐσεβεῖν διαφόρως. Καταποντωθέντος δὲ Ἀλεξάνδρου Διόνυσος ὄναρ ἐπιστάς τινι τῶν ἀλλείων ἐκέλευσεν ἀναλαβεῖν τὸν φορμὸν τῶν ὀστῶν, ὃ δὲ ἀνελθὼν ἐς Κρανῶνα τοῖς οἰκείοις ἀπέδωκεν, οἱ δὲ ἔθαψαν. Equidem nullus dubito, quin hæc ad Theopompon Chium referenda sint, qui in historicis, ubi de Alexandro Pheræo sermo instituendus erat, vel in libro περὶ εὐσεβείας, quæ hic de καταποντώσει tyranni narrantur, vix omiserit.

340.

Tzetz. ad Lycophr. vs. 174: Περὶ δὲ τῆς διαίρεσεως τῆς τοῦ Ἥλιου βασιλείας εἰς τοὺς αὐτοῦ παῖδας Αἰήτην καὶ Ἄλωέα Θεόπομπος ὁ Χίος Εὐμήλου τῆς Κορίνθου ἱστορικῷ ποιητοῦ μέμνηται λέγοντος οὕτως·

Ἄλλ' ὅτι δ' Αἰήτης καὶ Ἄλωεὺς ἐξεγένοντο
Ἥλιου τε καὶ Ἀντιόπης· τότε δ' ἀνδιχα χώρη
δάσσατο παισὶν εἰς Ἵπεριονος ἀγλαῶς υἱός·
ἦν μὲν ἕναϊεν Ἀσωπός, τὴν πόρε δὴν Ἄλωεῖ·
ἦν δ' Ἐφύρη κτεάνισσ', Αἰήτη δῶκεν ἅπασαν.

magno dolore ob ejus mortem affecto, etiam per somnium adstitit, exitium suum lamentans et funus petens. Quare surrexit, simulacrum igne purgavit, deinde sepelivit Cilli cinerem, sepulcrum in ejus honorem magnifice erexit, et prope sepulcrum exstruxit templum, quod Apollini Cillæo consecravit, quia Cillus repentina morte e vita cesserat; quin etiam urbem condidit, quam Cillam appellavit. Cillus vero etiam post mortem Pelopi auxilio fuisse videtur, ut CEnomaum vinceret in certamine. Narrantur hæc apud Theopompon.

340.

De Solis regni distributione inter ejus filios, Æetam et Aloem, Theopompos Chius adducit Eumelum Corinthium poetam historicum, ita dicentem:

Sed quum Æetes et Aloeus nati essent
Sole et Antiopa: tum in duas partes terram
divisit filiis suis Hyperionis filius illustris:
quam Asopus incoluerat, eam præbuit divino Aloeo;
quam vero Eplyra tenuerat, eam Æetæ dedit omnem.

Αἰήτης δ' ἄρ' ἐκὼν Βούνη παρέδωκε φυλάττειν,
εἰσόκεν αὐτὸς ἀνὴρ εἰς ἕστερον αὐθις ἔκοιτο
ἢ ἐξ αὐτοῦ τις· ὅδε ὤχετο Κολχίδα γαῖαν.

Σημειῶσαι δὲ τοῦτο, ὅτι οἱ μὲν λοιποὶ τῶν ἱστορικῶν Πέρσης καὶ Ἥλιου παῖδας φασὶ τὸν Αἰήτην καὶ Ἄλωέα, ὃ δὲ Εὐμήλος οὗτος Ἀντιόπης καὶ Ἥλιου.

Eandem historiam repetit Tzetz. ad v. 1024, et Schol. Pind. Ol. XIII, 74, ubi postremi versus ex Eumelo allati leguntur ita:

εἰσόκεν αὐτὸς ἔκοιτο, ἢ ἐξ αὐτοῦ τις ἄλλος
ἢ παῖς, ἢδ' υἱωνός· ὃ δ' ὤχετο Κολχίδα γαῖαν.

In Tzetz. loco Geelius apud Wichersium scribendum proponit: ἢ τῶν ἐξ αὐτοῦ τις· ὃ δ' ὤχετο κ. τ. λ. — Ceterum Welkerus l. l. hoc quoque fragm. Theopompo Cnidio tribuendum, ac Chium per errorem a Tzetze laudatum esse suspicatur.

341.

Schol. Apollonii Rh. IV, vs. 1187: Θεόπομπος ἀμφιφορεῖς λέγεσθαι φησὶ τοὺς ὑπ' ἐνίων μετρητάς. Cod. Paris. Ἀμφιφορεῖς λέγονται κατὰ Θεόπομπον, οὗς οἱ ἄλλοι μετρητάς φασὶ. Num noster sit hic Theopompos, an alius, difficile est judicatu; hoc tamen probabilius.

342.

Schol. Aristoph. Ran. vs. 220: Χύτρι, ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίους γινομένη τῷ Διονύσῳ· ἄγεται δὲ παρὰ ταύτην τὴν αἰτίαν, ἣν καὶ Θεόπομπος ἐπιτίθει γράφων οὕτω· « Διασωθέντας οὖν τοὺς ἀνθρώπους, ἧπερ ἐθάβρησαν ἡμέρα, τῷ ταύτης δνόματι προσαγορεύσαι καὶ τὴν ἑορτὴν ἅπασαν· ἔπειτα θύειν αὐτοῖς ἔθος ἔχουσι τῶν μὲν Ὀλυμπίων θεῶν οὐδενὶ τὸ παράπαν, Ἐρμῆ δὲ Χθονίῳ· καὶ τῆς χύτρας, ἣν ἔψουσι πάντες οἱ κατὰ τὴν πόλιν, οὐδεὶς γέυεται τῶν ἱερέων· τοῦτο δὲ ποιῶσι τῇ ἡμέρᾳ, καὶ τοὺς τότε παραγενομένους ὑπὲρ τῶν ἀποθνήσκοντων ἰλάσασθαι τὸν Ἐρμῆν. » Ἦγοντο δὲ ἀγῶνες αὐτόθι οἱ Χύτρινοι καλούμενοι, καθὰ φησὶ Φιλόχορος ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν Ἀτθίδων.

Æetes autem volens eam Buno tradit curandam,
Dum ipse postea rediret vir, [Colchidem.
Vel aliquis ex ipso natus; ipse vero se contulit in terram
Observes, reliquos historicos Æetam et Aloem Persæ et Solis, istum vero Eumelum Antiopæ et Solis filios dicere.

341.

Ἀμφιφορεῖς secundum Theopompon dicuntur quos ceteri μετρητάς vocant.

342.

Chytri, festum Atheniensium Baccho consecratum; celebratur hæc ob causam, quam Theopompos quoque exponit, ita scribens: « Homines e diluvio servatos nomine ejus diei, quo animos crexissent, appellasse totum festum. tum morem his esse, ut Olympiorum quidem deorum sacrificent omnino nulli; Mercurio vero Inferno. Atque chytram (ollam), quam omnes coquant in urbe, nemo gustat sacerdotum. Hoc faciunt eo die, et qui tum adsunt pro mortuis placant Mercurium. » Celebrabantur ibi certamina, Chytrina appellata, ut Philochorus libro sexto Attidum tradit.

Cf. Schol. ad Acharn. v. 1075 et Suidas v. Χύτροι, eandem rem e Theopompo narrantes. Etiam hæc Welckerus ad Theopompum Grammaticum referenda esse suspicatur.

343.

Schol. Aristoph. Vesp. 523: Ἔθος δὲ ἦν ὅποτε μέλλοι ἢ τράπεζα αἶρεσθαι, ἀγαθοῦ δαίμονος ἐπιβροφῆν, ὡς Θεόπομπος φησι.

Ad rem vide Athenæum XV, p. 693, B.

FRAGMENTUM SPURIUM.

344.

Theodorus Metochita, Ὑπομνήμ. καὶ Σημειώσεις γνωμικαί, c. 116, p. 792 seq: Θεόπομπος ὁ ἱστορικὸς ἀποσκώπτων εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους, εἰκαζεν αὐτοὺς ταῖς φαύλαις κατηλίσι, αἱ τοῖς χρωμένοις ἐγγέουσαι τῆν ἀρχὴν ὄνειρον ἤδὲν τε καὶ εὐχρηστον σοριστικῶς ἐπὶ τῇ λήξει τὰργυρίου, μεθύτερον φαῦλόν τινα καὶ ἐκτροπίαν καὶ δξίνην κατακρινῶσι καὶ παρέχονται· καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους τοίνυν ἔλεγε τὸν αὐτὸν ἐκείναις τρόπον ἐν τῷ κατὰ τῶν Ἀθη-

ναίων πολέμῳ τὴν ἀρχὴν ἡδίστῳ πόματι τῆς ἀπ' Ἀθηναίων ἐλευθερίας καὶ προγράμματι καὶ κηρύγματι τοὺς Ἕλληνας δελεάζοντας, ὕστερον πικρότατα σφίσι ἐγγέαι καὶ ἀηδέστατα κράματα βιοτῆς ἐπωδύνου καὶ χρήσεως πραγμάτων ἀλγεινῶν, πάνυ τοι κατατυραννοῦντας τὰς πόλεις δεκαρχίαις καὶ ἀρμοσταῖς βαρυτάτοις, καὶ πραττομένους, ἃ δυσχερὲς εἶναι σφόδρα καὶ ἀνύποιστον φέρειν καὶ ἀποτινύναι. Ἄλλ' ὅπερ Θεόπομπος περὶ Λακεδαιμονίων εἰκάζων, ὡς ἔφην, ἀπέσχωπτε, τοῦτ', ἐμοὶ δοκεῖ, προσηκόντως μᾶλλον ἂν εἶη λέγειν περὶ τῆς τύχης τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, κ. τ. λ.

Hæc desumpta esse ex Theopompi comædia Κατηλίδες inscripta apparet ex Plutarch. Lys. c. 13: Ἄλλὰ καὶ ὁ κωμικὸς Θεόπομπος εἰκε ληρεῖν, ἀπεικάζων τοὺς Λακεδαιμονίους ταῖς κατηλίσι, ὅτι τοὺς Ἕλληνας ἡδίστον ποτὸν τῆς ἐλευθερίας γεύσαντες, ὄξος ἐνέχεαν. Εὐθὺς γὰρ ἦν τὸ γεῦμα δυσχερὲς καὶ πικρὸν, οὔτε τοὺς δῆμους κυρίους τῶν πραγμάτων εἰπόντος εἶναι τοῦ Λυσάνδρου, καὶ τῶν ὀλίγων τοῖς θρασυτάτοις καὶ φιλονεικοτάτοις τὰς πόλεις ἐγγειρίζοντος.

343.

Mos erat ut quum mens auferebatur, in Boni Dei honorem vinum degustarent, quod tradit Theopompus.

PHYLARCHI

FRAGMENTA.

HISTORIÆ.

LIBER III.

1.

Athenæus VIII, 9, p. 334, A: Οἷδα δὲ καὶ Φύλαρχον εἰρηχότα που περὶ μεγάλων ἰχθύων καὶ τῶν συμπεμφθέντων αὐτοῖς σύκων γλωρῶν, ὅτι αἰνετόμενος Πάτροκλος ὁ Πτολεμαίου στρατηγὸς Ἀντιγόῳ τῷ βασιλεῖ ἐπεμπεν, ὡς Δαρείῳ Σκύθαι ἐπερχομένῳ αὐτῶν τῇ γῶρᾳ ἐπεμψαν γὰρ οὗτοι μὲν, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος (IV, 131), ὄρνιν καὶ δίστον καὶ βάτραχον· ἀλλ' ὁ γὰρ Πάτροκλος, ὡς διὰ τῆς τρίτης τῶν Ἱστοριῶν φησὶν ὁ Φύλαρχος, πεμφθέντων τῶν προειρημένων σύκων καὶ ἰχθύων. Ἐτύγχανε δὲ κωθωνιζόμενος ὁ βασιλεὺς, καὶ ὡς πάντες διηποροῦντο ἐπὶ τοῖς δώροις, ὁ Ἀντίγονος γελᾶσας πρὸς τοὺς φίλους ἔφη γινώσκειν τί βούλεται τὰ ξένια· ἢ γὰρ θαλαττοκρατεῖν ἡμᾶς φησὶ Πάτροκλος, ἢ τῶν σύκων τρώγειν.

Schweighæuser. hñtæto suppleri vult ad ὁ γὰρ Πάτροκλος. Fortasse plura exciderunt. Quid piscibus illis atque sicibus Patroclus Antigono significare voluerit, recte, ut puto, Brücknerus ita exposuit: pereundum omnino esse Macedonibus, ita ut aut si confligerent mari, in quo plurimum tum valebant Ægypti, præda fierent piscium, aut si terra bellum gererent, commectus interirent inopia, nisi crudis arborum fructibus famem depellerent. Res gesta esse vide-

tur post mortem Demetrii (Ol. 123, 2) atque ante obitum Ptolemæi Lagi (Ol. 124, 2), v. Pausan. I, 1, 1. (Πάτροκλος, ὁς τριήρεσιν ὑπεκπλεῖ ναύαρχος Αἰγυπτίαις, ὁ Πτολεμαῖος δὲ τοῦ Λάγου τιμωρεῖν ἐστειλεν Ἀθηναίους, ὅτε σφίσι Ἀντίγονος ὁ Δημητρίου στρατιᾶ τε αὐτὸς ἐσθεδλῆκῶς ἐφθαιρε τὴν γῶρᾳν, καὶ ναυσὶν ἅμα ἐκ θαλάσσης κατεΐργεν). Eundem vero Patroclum postea quoque (Ol. 127) Ægyptiorum classi præfectum videmus (Athenæus XIV, p. 621. A).

2.

Athenæus IV, 34, p. 150, D: Ἐν δὲ τῇ τρίτῃ Φύλαρχος Ἀριάμνην φησὶ τὸν Γαλάτην πλουσιώτατον ὄντα ἐπαγγεῖλασθαι ἐστιᾶσαι Γαλάτας πάντας ἐνιαυτὸν, καὶ τοῦτο συντελέσαι ποιήσαντα οὕτως· κατὰ τόπους τῆς γῶρας τὰς ἐπικαιροτάτας τῶν ὁδῶν διέλαβε σταθμοῖς, ἐπὶ τε τούτοις ἐκ χαράκων καὶ τῶν καλάμων τῶν τε οἰσύνων ἐπεβάλλετο σκηναὶς γιουρῶσας ἀνὰ τετρακοσίους ἀνδράς καὶ πλείους ἔτι, καθὼς ἂν ἐκποιῶσιν οἱ τόποι τό τ' ἀπὸ τῶν πόλεων ἐξέσθαι καὶ τῶν κωμῶν μέλλον ἐπιβρεῖν πλήθος. Ἐνταῦθα δὲ λέβητας ἐπέστησε κρεῖων παντοδαπῶν μεγάλους, οὓς πρὸ ἐνιαυτοῦ καὶ πρὸ τοῦ μέλλειν μεταπεμφόμενος τεχνίτας ἐξ ἄλλων πόλεων ἐχαλκεύεσσο· θύματα δὲ καταβάλλεσθαι ταύρων καὶ σῶν καὶ προβάτων τε καὶ λοιπῶν κτηνῶν ἐκάστης ἡμέρας πολλὰ, πίθους τε οἴνου παρεσκευάσθαι καὶ πλήθος ἀλγίστων πεφυραμένων. Καὶ οὐ μόνον, φησὶν,

LIBER III.

1.

Scio etiam quæ Phylarchus narrat de ingentibus piscibus, simulque cum his missis recentibus ficis: missa scilicet hæc dona esse a Patroclo, Ptolemæi duce copiarum, ad Antigonom regem, quibus animi sui sensum subobscurè significaret, quemadmodum Scythæ ad Dariam terram ipsorum invadentem. Miserant enim hi, ut ait Herodotus, avem et sagittam et ranam. At Patroclus, ut tertio libro Historiarum Phylarchus narrat, missis prædictis ficis piscibusque. Computabat autem tum forte Antigonus cum amicis: qui quum omnes de doni significatione ambigerent, ridens Antigonus, nosse se, ait, munus illud quid sibi vellet. Hoc enim dicit (inquit) Patroclus, aut maris imperium nobis esse obtinendum, aut rodendas ficis.

2.

Phylarchus tertio libro scribit: « Ariamnem Gallum, quum esset opulentissimus, edixisse, se Gallos omnes per integrum annum epulis excepturum; idque præstitisse, tali inita ratione. Diversis regionis tractibus opportunissimas vias mansionibus divisit; in quibus ex palis, arundinibus et viminibus tabernacula erexit, capientia quodque viros quadringenos, atque etiam amplius, ut sufficerent loca ad capiendam multitudinem ex oppidis et agris confluram. Ibi ingentia aliena disposuit omni genere carniū repleta, quæ superiori anno, priusquam exhibiturus convivium esset, per fabros ex aliis oppidis arcescitos conficienda curaverat. Cæsam autem quotidie esse magnam victimarum multitudinem, taurorum, suum, ovium, aliarumque pecudum; doliaque parata fuisse vini, et farinæ subactæ magnam copiam. Ac non modo, inquit,

οἱ παραγινόμενοι τῶν Γαλατῶν ἀπὸ τῶν κωμῶν καὶ τῶν πολιῶν ἀπέλασον, ἀλλὰ καὶ οἱ παριόντες ξένοι ὑπὸ τῶν ἐφρονηκότεων παίδων οὐκ ἤφριεντο, ἕως ἂν μεταλάβωσι τῶν παρασκευασθέντων.

Horum partem repetivit Eustathius ad Odys. p. 1533, 56.

3.

Athenæus X, 4, p. 412, F: Φύλαρχος δὲ φησιν ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Ἱστοριῶν τὸν Μίλιωνα ταῦρον καταφαγεῖν κατακλιθέντα πρὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διός· διὸ καὶ ποιῆσαι εἰς αὐτὸν Δωριέα τὸν ποιητὴν τάδε·

Τοῖος ἔην Μίλιων, δὲ ἀπὸ χθονὸς ἤρατο βεῖθος,
τετραετὴ δαμάλην, ἐν Διὸς εἰλαπίναις,
ὧμοις δὲ κτήνος τὸ πελώριον ὡς νέον ἄρνα
ἤνεγκεν δι' ὄλης κοῦφα πανηγύρεως.

Καὶ θάμβος μὲν, ἀτὰρ τοῦδε πλέον ἦγεσε θαῦμα,
πρόσθεν Πισαίου, ξείνε, θυηπολίου.

Ὅν γὰρ ἐπόμπευσεν βουὴν ἄζυγον, εἰς κρέα τόνδε
κόψας, πάντα κατ' οὖν μούνος ἐθαίσατό νιν.

Duo versus postremi leguntur etiam ap. Eustath. ad Od. p. 1523, 9. V. Jacobs. Animadv. ad Anthol. vol. II, P. II, p. 190.

LIBER IV.

4.

Athenæus VIII, 6, p. 333, A: Καὶ Φύλαρχος δ' ἐν τετάρτῃ ἑορακέναι τινὰς πολλαχοῦ τὸν θεὸν ὕσαντα ἰχθύσι, πολλακίς δὲ καὶ πυροῖς, τοῦ αὐτοῦ συμβαίνοντος καὶ ἐπὶ βατράχων.

Qua occasione, Phylarchus huius rei mentionem fecerit, indigitat Appianus Illyr. 4: Αὐταριέας (gentem Illyricam) δὲ καὶ ἐκ θεοβλαθείας Ἀπολλωνος ἐς ἔσχατον κακοῦ περιελθεῖν. Μολιστόμω γὰρ αὐτοὺς καὶ Κελτοῖς τοῖς Κίμβροις λεγομένοις ἐπὶ Δελφῶν συστρατεῦσαι, καὶ φθαρῆναι μὲν αὐτίκα

τοὺς πλείονας αὐτῶν πρὸ ἐπιχειρήσεως, ὑετῶν σφοῖ καὶ θυέλλης καὶ πρηστήρων ἐμπεισόντων. Ἐπιγενέσθαι δὲ τοῖς ὑποστρέψασιν ἄπειρον βατράχων πλῆθος, οἱ διασαπέντες τὰ νάματα διέφθειραν.

5.

Athenæus IV, 64, p. 401, D: Καὶ Αἰτωλῶν δὲ οἶδα στρατηγὸν Σύαγγρον, οὗ μνημονεύει Φύλαρχος ἐν τετάρτῃ Ἱστοριῶν.

LIBER VI.

6.

Athenæus XIV, 3, p. 614, E: Φιλόγελως δ' ἦν καὶ Δημήτριος ὁ Πολιορκητής, ὡς φησι Φύλαρχος ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν Ἱστοριῶν· δὲ γε καὶ τὴν Λυσιμάχου αὐλὴν κωμικῆς σκηνῆς οὐδὲν διαφέρειν εἰλεγεν· ἐξιέναι γὰρ ἀπ' αὐτῆς πάντας δισυλλάβους (τόν τε Βίθιον χλευάζων καὶ τὸν Πάριν, μεγίστους ὄντας παρὰ τῶ Λυσιμάχῳ, καὶ τινὰς ἑτέρους τῶν φίλων), παρὰ δ' αὐτοῦ Πευκέστας καὶ Μενελάους, ἔτι δὲ Ὀξυθέμιδας. Ταῦτα δ' ἀκούων ὁ Λυσιμάχος, Ἐγὼ τοίνυν, ἔφη, πόρνην ἐκ τραγικῆς σκηνῆς οὐχ εἴωρακα ἐξιοῦσαν· τὴν αὐλητρίδα Λάμιαν λέγων. Ἀπαγγεληθέντος δὲ καὶ τούτου, πάλιν ὑπολαβὼν ὁ Δημήτριος ἔφη, Ἄλλ' ἢ παρ' ἐμοῦ πόρνη σωφρονέστερον τῆς παρ' ἐκείνῳ Πηνελόπης ἔσῃ.

Cf. frag. XX et XXIX. Plutarchus in Demetrio c. 25, ubi eadem fere leguntur, ex Phylarcho hausisse videtur. De luxuriosa Demetrii vivendi ratione cf. Athen. VI, p. 253, A, Plutarch. Dem. c. 24, 27; Athen. XII, p. 535 sq., XII, p. 577 sq.

7.

Athenæus X, 51, p. 438, C: Φύλαρχος δὲ ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν Ἱστοριῶν Ἀντιόχον φησι τὸν βασιλεῖα φιλονον γενόμενον μεθύσκεσθαι τε καὶ κοιμᾶσθαι ἐπὶ

5.

Memini Etolorum prætorem Syagrum, cujus mentionem Phylarchus fecit quarto libro Historiarum.

LIBER VI.

6.

Risuum jocorumque amicus fuit Demetrius quoque Poliorceta, ut Phylarchus ait sexto libro Historiarum. Cujus etiam dictum fertur huiusmodi: *Lysimachi aulam a comica scena nil differre: nam ex ea non progredi nisi dissyllabos* (Bithyn nempe irridens, et Parin, qui plurimum apud Lysimachum valebant, et alios nonnullos ex ejus amicis): *a se vero egredi Peucestas, et Menelaos, item Oxythemidas*. Quibus auditis, Lysimachus: *Atqui ego, inquit, meretricem numquam vidi e tragica scena prodeuntem*: Lamiam dicens tibicinam. Quod dictum quum rursus Demetrio esset relaturn, regessit ille: *At quæ apud me est meretrix, ea honestius vivit quam illius Penelope*.

7.

Phylarchus sexto libro Historiarum scribit, Antiochum regem vini studiosum fuisse, inebriari solitum, ac dein diutius somno sese dedere, tum rursus sub vesperam ex-

Gallorum quicumque ex agris et oppidis aderant, fruebantur his quæ parata erant; sed ne peregrini quidem, qui accedebant, ab adstantibus pueris dimittebantur, quin suam etiam partem accepissent.»

3.

Phylarchus in tertio libro Historiarum scribit, ante Jovis aram accumbentem Milonem comedisse taurum, eaque causa Doricum poetam hosce in illum versus fecisse:

Talis erat Milo, quum a terra tolleret molem,
quadrimam juveneam, Jovis in solennibus epulis;
humerisque pecus ingens, tamquam novellum agnum,
gestavit leviter totam per panegyriū.

Et stupor quidem tenuit cunctos. sed multo etiam majus
ante Pisæum, hospes, altare. [patravit miraculum,
Quem enim in pompa gestaverat bovem indomitum, hunc
concisum totum solus comedit. [in frustra

LIBER IV.

4.

Etiam Phylarchus, in quarto libro, scribit, vidisse nonnullos multis in locis pluisse piscibus, sæpe etiam tritico: quin et in ranis idem accidisse.

πλέον, εἴθ' ἐσπέρας πάλιν ἀρυπνιζόμενον ἐπιπίνειν. Ἐχρημάτιζέ τε, φησί, νήφων μὲν βραχέα τελείως. μεθῶν δὲ τὰ πολλά. Διὸ περὶ αὐτὸν δύο ἦσαν οἱ διοικοῦντες τὴν βασιλείαν, Ἄριστος καὶ Θεμίσων, Κύπριοι μὲν γένος καὶ ἀδελφοί, ἐρώμενοι δὲ ἀμφοτέρου τοῦ Ἀντιόχου.

Cf. *Ælian. V. H. II, 41*. *Dubium est, utrum Antiochus Soter, ut Schweighæuserus vult, an cum Niebuhrio (Opusc. p. 268) Antiochus II Deus intelligendus sit. De Themisone cf. Athen. VII, p. 289, F.*

8.

Athenæus VI, 58, p. 251, C: Φύλαρχος δὲ ἐν ἕκτῳ Ἱστοριῶν Νικησίαν φησὶ τὸν Ἀλεξάνδρου (*Epiri regis*) κόλακα θεασάμενον τὸν βασιλέα σπαρασσόμενον ὑφ' οὗ εἰλήφει φαρμάκου εἰπεῖν, Ὡ βασιλεῦ, τί δεῖ ποιεῖν ἡμᾶς, ὅτε καὶ ἡμεῖς οἱ θεοὶ τοιαῦτα πάσχετε; καὶ τὸν Ἀλεξάνδρον μόλις ἀναβλέψαντα, Ποῖοι θεοί; φῆσαι φοβούμαι μὴ τοῖς θεοῖσιν ἐχθροί. De *Nicesia* cf. *Athen. p. 249, D.*

9.

Athenæus III, 21, p. 81, E: Φύλαρχος δ' ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν Ἱστοριῶν τὰ κυδωνία φησὶ μήλα τῇ εὐωδίᾳ καὶ τὰς τῶν θανασίμων φαρμάκων δυνάμεις ἀπαμβλύνειν. Τὸ γοῦν Φαριακὸν φάρμακον ἐμβληθέν φησιν εἰς ῥίσκον ἔτι ὀδωδότη ἀπὸ τῆς τῶν μήλων τούτων συνθέσεως ἐξίτηλον γενέσθαι, μὴ τηρήσαν τὴν ἰδίαν δυνάμιν· κερασθέν γοῦν καὶ δοθὲν πιεῖν τοῖς εἰς τοῦτο ἐνεδρευθεῖσιν ἀπαθεῖς αὐτοὺς διατηρῆσαι. Ἐπιγνωσθῆναι δὲ τοῦτο ὕστερον ἐξ ἀνακρίσεως τοῦ τὸ φάρμακον πωλήσαντος καὶ ἐπιγυόντος τὸ γενόμενον ἐκ τῆς τῶν μήλων συνθέσεως.

Putat Luchtius hoc fragmentum cum præce-

pergefactum denuo potare. Res quidem imperii raro admodum sobrius tractavit, ut plurimum vero ebrius. Quare circa eum semper versabantur qui regnum administrabant Aristus et Themison, fratres, genere Cyprii, ambo amasii regis.

8.

Phylarchus in sexto libro Historiarum, Nicesiam, ait, Alexandri assentatorem, quum regem videret a medicamento quod sumserat torminibus cruciari: O rex! inquit, nos quid faciemus, quum et vos dii talia patiamini? Et Alexandrum, agre oculos tollentem, dixisse: Quales dii? vereor, ne diis inveni.

9.

Phylarchus in sexto libro Historiarum, Cydonia mala, ait, sua fragrantia etiam vim letiferorum venenorum obtundere. Sane quidem Phariacum venenum, inquit, cistæ injectum adhuc olenti Cydonia mala, quæ in ea asservata fuerant, frustraneum fuisse, et vim sibi propriam amisisse: itaque mixtum et in potum exhibitum iis quibus tales insidias paratae fuissent, nihil noxæ attulisse. Compertum id autem deinde esse ex perquisitione ejus, qui venenum vendiderat; qui cognovit, caussam rei fuisse mala, quæ in eadem cista servata fuissent.

denti conjunctum fuisse videri. De Phariaco veneno Schneider. ad Nic. Alex. 398.

10.

Athenæus X, 59, p. 442, C: Φύλαρχος ἐν ἕκτῃ Βυζαντίους, οἰνόφλυγας ὄντας, ἐν τοῖς καπηλείοις οἰκεῖν, ἐκμισθώσαντας τοὺς ἑαυτῶν θαλάμους μετὰ τῶν γυναικῶν τοῖς ξένοις· πολεμίας σάλπιγγος οὐδ' ἐν ὕπνοις ὑπομένοντας ἀκοῦσαι.

Eustathius ad Iliad. p. 1242, 40: Μνηστέον δ' ἐν τούτοις καὶ ὅτι Φύλαρχος ἔσκωπέ τινα ὡς ἀπόλεμον, εἰπὼν παροιμιωδῶς τὸ πολεμίας σάλπιγγος οὐδ' ἐν ὕπνοις ὑπομένων ἀκοῦσαι.

10 a.

Athen. VI, p. 271, B: Φύλαρχος δ' ἐν ἕκτῃ Ἱστοριῶν καὶ Βυζαντίους φησὶν οὕτω Βιθυνῶν δεσπόσαι ὡς Λακεδαιμονίους τῶν εἰλώτων. Cf. *C. O. Müller Dor. II, p. 62.*

11.

Athenæus IV, 34, p. 150, D: Παρὰ δὲ Γαλάταις φησὶ Φύλαρχος ἐν τῇ ἕκτῃ ἐν ταῖς τραπέζαις ἄρτους πολλοὺς κατακεκλασμένους παρατίθεσθαι γύδην καὶ κρέα ἐκ τῶν λεβήτων, ὧν οὐδεὶς γένεται, ἣν μὴ πρότερον θεάσεται τὸν βασιλέα, εἰ ἤφατο τῶν παρακειμένων.

« *Sermo esse videtur de Gallogræcis, qui Antiocho Sotere regnante in Asia minori consederunt. Flathe Hist. Maced. II, p. 200-202.* » *Brückner.*

LIBER VII.

12.

Athenæus XV, 15, p. 673, F: Μόνον γὰρ τοῦτ' ἴδιον εἶρχεν (ὁ Ἡφαιστίων) ὅτι Φύλαρχος ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῶν Ἱστοριῶν οἶδε τὴν κατὰ λόγον ἱστορίαν,

10.

Phylarchus, libro sexto, Byzantios ait, ita vinosos esse, ut in cauponis habitent, suas ædes simul cum uxorb' elocantes peregrinis; bellicæ tubæ sonum ne in somno quidem exaudire sustinentes.

Memorandum in his Phylarchum, ad irridendum aliquem ut imbellem, proverbialiter ita se expressisse: eum ne in somnis quidem tubam bellicam audire sustinuisse.

10 a.

Phylarchus sexto Historiarum libro scribit, Byzantios ita Bithynorum dominos esse, ut Helotarum Lacedæmonios.

11.

Apud Galatas, ut scribit Phylarchus libro sexto, promiscue mensis imponuntur panes multi contracti et ex alienis carnes: nemo autem horum quidquam gustat, priusquam viderit regem aliquid eorum, quæ apposita sunt, tetigisse.

LIBER VII.

12.

Unum hoc de suo tum dixit Hephæstio, Phylarchum septimo Historiarum libro meminisse illius de vitæe hi

καὶ οὔτε τὰ Νικαινέτου οἶδεν οὔτε τὰ Ἀνακρέοντος ὁ συγγραφεὺς ἀπέδειξέ τε καὶ διαφωνοῦντα αὐτὸν κατ' ἓνα τῶν ἱστορηθέντων παρὰ τῷ Μηνιδότῳ. Ad rem intelligendam lege antecedentia inde a pag. 671, D.

13.

Constantinus Porphyrogen. De administ. imperio c. 23 (in Banduri Imper. orientali p. 77 f) : Λέγονται οἱ Ἰθῆρας ὑδροποτεῖν, ὡς Ἀθηναῖος ἐν δειπνοσοριστιῶν δευτέρῳ οὕτω· Φύλαρχος μὲν ἐν τῇ ἐβδόμῃ καὶ τοὺς Ἰθῆρας φησιν ὑδροποτεῖν πάντας, καίτοι πλουσιωτάτους πάντων ἀνθρώπων τυγχάνοντας· κέκτηνται γὰρ ἄργυρον καὶ χρυσὸν πλείστον. Μονοσιτεῖν τε αὐτοὺς αἰὶ λέγει διὰ μικρολογίαν, ἐσθῆτάς τε φορεῖν πολυτελεστάτας. Eadem ex Athenæo affert Steph. Byz. v. Ἰθῆραι.

Athenæus II, 21, p. 44, C: "Οτι Φύλαρχος φησι Θεόδωρον τὸν Λαρισσαῖον ὑδροπότην γενέσθαι, τὸν ἀλλοτρίως αἰὶ ποτε πρὸς Ἀντίγονον ἐσχχότα τὸν βασιλέα· φησὶ δὲ καὶ τοὺς Ἰθῆρας πάντας ὑδροποτεῖν, καίτοι πλουσιωτάτους ἀνθρώπων ὄντας. Μονοσιτεῖν τε αὐτοὺς αἰὶ λέγει διὰ μικρολογίαν ἐσθῆτάς τε φορεῖν πολυτελεστάτας.

Recte observat Luchtius, Constantinum Porphyrogenitum integro usum esse videri Athenæo, quum in nostris Athenæi editionibus Phylarchi liber non indicatus sit.

14.

Schol. Apollonii Rhod. Argonaut. IV, 1561 : Εὐρύπυλος, Ποσειδῶνος υἱὸς καὶ Κελαινοῦς τῆς Ἄτλαντος, βασιλεὺς δὲ Κυρήνης. Φύλαρχος δὲ ἐν ἐβδόμῳ Εὐρυπτον αὐτὸν καλεῖ, καὶ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀναγράφει Λυκάονα. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν πρώτῳ περὶ

storiae, sed nec Nicaneti (*Samii poetæ*) nec Anacreontis meminisse hunc scriptorem; quem etiam dissentire in nonnullis ostendit ab his quæ a Menodoto (*Samio in libro de Sami insulæ memorabilibus*) tradita sunt.

13.

Dicuntur Iberi aquam potare, ut Athenæus tradit libro secundo *Dipnosophistarum* his verbis : Phylarchus libro septimo etiam Iberos ait omnes nonnisi aquam potare, licet omnium mortalium ditissimi sint, quippe qui plurimum argenti aurique possideant : eosdemque constanter nonnisi semel quotidie cibum capere ait ob parsimoniam, vestes autem gestare pretiosissimas.

Phylarchus ait, abstemium fuisse Theodorum Larisæum, eum, qui offensum semper animum gessit adversus Antigonum (*Gonnatum*?) regem. Narrat idem, Iberos omnes nonnisi aquam potare, licet omnium mortalium ditissimi sint : eosdemque constanter non nisi semel quotidie cibum capere, ait, ob parsimoniam, vestes autem gestare pretiosissimas.

14.

Eurypylos, Neptuni filius, et Celanüs, Atlantis filia, rex Cyrenes. Phylarchus vero libro septimo cum vocat Eurytum, ejusque fratrem Lycaonem esse scribit. Acesandrus libro primo de Cyrene post eum ait in Libya regnasse Cyrenem Hypsei filiam.

FRAGMENTA HISTORICORUM.

Κυρήνης [τῆς Ὑψέως] μετ' αὐτὸν βασιλεῦσαι φησὶ Λιβύης Κυρήνην τὴν Ὑψέως. V. C. O. Müller Orchom. p. 348 sq.

15.

Schol. Apollon. Rhod. Argonaut. II, 498: Ἀέστωρ δὲ ἐν τοῖς περὶ Κυρήνης ἱστορεῖ, ὡς ἐπ' Εὐρύπυλου βασιλεύοντος Λιβύης, ὑπὸ Ἀπόλλωνος διακομισθεῖη ἐς Λιβύην ἢ Κυρήνη· λέοντος δὲ τὴν γῶραν λυμαινομένου, προθείη τὴν βασιλείαν ὁ Εὐρύπυλος ἄθλον τῷ ἀποκτενοῦντι τὸν λέοντα. Τὴν δὲ διακρήσασθαι αὐτὸν καὶ τὴν βασιλείαν λαβεῖν· παῖδας δὲ αὐτῆς γενέσθαι Αὐτοῦχον καὶ Ἀρισταῖον. Φησὶ δὲ αὐτὴν Φύλαρχος ἔλθειν μετὰ πλείονων εἰς Λιβύην· τούτων δὲ ἐκπεμφθέντων ἐπὶ τὴν κυνηγεσίαν, τούτοις καὶ αὐτὴν συνεξελθεῖν καὶ ἀναλεῖν τὸν λέοντα καὶ λαβεῖν τὴν βασιλείαν. Ἐγέννησε δὲ ἐξ Ἀπόλλωνος παῖδας δύο, Αὐτοῦχον καὶ Ἀρισταῖον. [Αὐτοῦχος μὲν ἐν Λιβύῃ ἔμεινε, Ἀρισταῖος δὲ ἀφίκετο εἰς Κέω.]

LIBER VIII.

16.

Apollonii Dyscoli Histor. commentic. 14 : Φύλαρχος ἐν τῇ ὀγδόῃ τῶν Ἱστοριῶν καὶ κατὰ τὸν Ἀράβιον φησὶ κόλπον πηγὴν εἶναι ὕδατος, ἐξ οὗ εἴ τιε τοὺς πόδας χρίσειεν, συμβαίνειν εὐθέως ἐκτείνεσθαι ἐπὶ πολὺ τὸ αἰδοῖον, καὶ τινων μῆδ' ὅπως συστῆλθαι, τινῶν δὲ μετὰ μεγάλης κακοπαθείας καὶ θεραπείας ἀποκαθίστασθαι.

Cf. fragm. XXXVII.

LIBER IX.

17.

Sextus Empir. Adv. mathem. I, 12, p. 271 Fabric. : Οἶον (οὐκ ἄτοπον γὰρ ἵνα συμψέσει τε καὶ

15.

Acestor in libro de Cyrene narrat, Eurypylo in Libya regnante, Cyrenen eo esse ab Apolline transvectam. Quum autem leo terram vastaret, Eurypylo regnum ei pro premio proposuisse, qui leonem interfecturus esset; atque illam hunc occidisse regnumque accepisse. Liberos ex ea natos esse Autuchum et Aristæum. Phylarchus vero eam ait cum pluribus in Libyam venisse : his ad venandum missis et ipsam se adjunxisse, leoneque interfecto regnum accepisse. Peperit ex Apolline duos filios, Autuchum et Aristæum. Autuchus quidem in Libya remansit, Aristæus vero Ceum peruenit.

LIBER VIII.

16.

Phylarchus libro octavo Historiarum etiam ad sinum Arabicum ait esse fontem aquæ, qua si quis pedes perfuderit, ei statim pudenda valde extumescere : eaque in aliis nullo modo contrahi posse, in aliis magno dolore multaque cura ad sanitatem reduci.

LIBER IX.

17.

Ut (non est enim absurdum ut naturalibus et propriis

οικείοις χρησόμεθα τῶν πραγμάτων παραδείγμασιν) ὑπόθεσιν ἑαυτοῖς ψευδῆ λαμβάνοντες οἱ ἱστορικοί, τὸν ἀρχηγὸν ἡμῶν τῆς ἐπιστήμης Ἀσκληπιὸν κεκραυγῶσθαι λέγουσιν, οὐκ ἀρκοῦμενοι τῷ ψεύσματι, ἐν ᾧ καὶ ποικίλως αὐτὸ μεταπλάττουσιν. Στησίχορος μὲν ἐν Ἐριφύλῃ εἰπὼν, ὅτι τινὰς τῶν ἐπὶ Θήβαις πεσότων ἀνίστα· Πολύαθος δὲ ὁ Κυρηναῖος ἐν τῷ περὶ τῆς τῶν Ἀσκληπιαδῶν γενέσεως, ὅτι τὰς Προΐτου θυγατέρας κατὰ γῶλον Ἑρας ἐμμανεῖς γενομένας ἴασατο· Πανύσις δὲ διὰ τὸ νεκρὸν Τυνδάρειο ἀναστῆσαι· Στάφυλος δὲ ἐν τῷ περὶ Ἀρχαδῶν, ὅτι Ἰππόλυτον ἐθεράπευσε φεύγοντα ἐκ Τροϊζῆνος, κατὰ τὰς παραδεδομένας κατ' αὐτοῦ ἐν τοῖς τραγωδοῦμένοις φήμας· Φύλαρχος δὲ ἐν τῇ ἐνάτῃ διὰ τὸ τοὺς Φινείως υἱοὺς τυφλωθέντας ἀποκαταστῆσαι, χαριζόμενον αὐτῶν τῇ μητρὶ Κλεοπάτρῃ τῇ Ἐρεχθεῖος· Τελέσαρχος δὲ ἐν τῷ Ἀργολικῷ, ὅτι τὸν Ὠρίωνα ἐπεβάλετο ἀναστῆσαι.

Schol. Euripid. Alcest. 1 : Ἀπολλόδωρος δὲ φησι κεραινωθῆναι τὸν Ἀσκληπιὸν ἐπὶ τῷ τὸν Ἰππόλυτον ἀναστῆσαι, Ἀμελησαγόρας δὲ ὅτι Γλαῦκον, Πανύσις δὲ Τυνδάρειον, οἱ δὲ Ὀρφικοὶ ὅτι Ὑμέναιον, Στησίχορος δὲ ἐπὶ Καπανεῖ καὶ Λυκούργῳ. Φερεκύδης ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοὺς ἐν Δελφοῖς φησι θνήσκοντας αὐτὸν ἀναδιώσκειν· Φύλαρχος δὲ διὰ τοὺς Φινείδας, Τελέσαρχος δὲ δι' Ὠρίωνα· Πολύαρχος δὲ ὁ Κυρηναῖος διὰ τὸ τὰς Προΐτου θυγατέρας αὐτὸν ἴασασθαι κεραινωθῆναι φησιν.

Schol. Pindari Pyth. III, 96 : Λέγεται δὲ ὁ Ἀσκληπιὸς χρυσῷ δελιασθεῖς ἀναστῆσαι Ἰππόλυτον τεθνηκότα· οἱ δὲ Τυνδάρειον, ἕτεροι Καπανεῖα, οἱ δὲ Γλαῦκον, οἱ δὲ Ὀρφικοὶ Ὑμέναιον, Στησίχορος δὲ ἐπὶ Καπανεῖ καὶ Λυκούργῳ· οἱ δὲ διὰ τὸ τὰς Προΐτι-

δας ἴασασθαι, οἱ δὲ διὰ τὸν Ὠρίωνα, Φύλαρχος δὲ τοὺς Φινείδας ἴασατο, Φερεκύδης δὲ δὲ τοὺς ἐν Δελφοῖς θνήσκοντας ἀναδιωτῶν ἐποίησεν.

Cf. Apollodor. III, 15, 3, ibique Heppium.

LIBER X.

18.

Athenæus XIII, 89, p. 609, B: Καλλίστη δ' ἦν καὶ Παντίχα ἢ Κυπρία, περὶ ἧς φησι Φύλαρχος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν ὅτι παρ' Ὀλυμπιάδῃ οὔσαν τῇ Ἀλεξάνδρου μητρὶ ἤτει πρὸς γάμον Μόνιμος ὁ Πυθίωνος. Καὶ ἐπεὶ ἦν ἀκόλαστος ἢ γυνή, ἔφη ἡ Ὀλυμπιάς· « ὦ πόνηρε, τοῖς ὀφθαλμοῖς γαμεις, καὶ οὐ τῷ νῷ. » Καὶ τὴν κατάγουσαν δὲ Πεισίστρατον ἐπὶ τὴν τυραννίδα ὡς Ἀθηναῖς πείραν εἶδος ἔχουσαν καλῆ φησι γεγονέναι, ἧς καὶ τῇ θεῷ εἴκασται τὴν μορφήν.

Schweighæuser., cui assentitur Lucht., pro φησι post καλὴν scribit φασί, quod quæ de Phyle narrentur non videantur ex Phylarcho sumta esse. Sed Phylarchus multa tractavit κατὰ παρέχασιν, quare retineamus φησί. In verbis ὡς Ἀθηναῖς πείραν εἶδος ἔχουσαν, quæ corruptela laborant, Brückner. εἶδος putat e glossa ortum in contextum venisse: sed præstat Valckenarii (ad Herodot. I, 60) conjectura: ὡς Ἀθηναῖς Σωτείρας εἶδος ἔχουσαν. Verisimilius Brückner. conjecit pro Πυθίωνος scribendum esse Πύθωνος, quippe cujus nomen notissimum sit tam e Philippi quam ex Alexandri historia. V. Diodor. XVIII, 39.

19.

Athenæus XII, 51, p. 536, D: Φύλαρχος δ' ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν Θρακῶν φησι τῶν καλουμένων Κροβύζων βασιλέα γενέσθαι Ἰσάνθη, τρυφῇ πάντας τοὺς καθ' ἑαυτὸν ὑπερβαλλόμενον. De Crobyzis cf.

rerum utamur exemplis) falsum sibi argumentum sumentes historici, scientiæ nostræ primum auctorem Ἐσκαπιῶν dicunt fuisse fulmine percussum, figmento non contenti, quod quidem varie transformant. Stesichorus quidem dicit in Eriphyle, quod excitaverit aliquos ex iis qui Thebis cecidissent; Polyanthus autem Cyrenæus in libro De ortu Asclepiadarum, quoniam Præti filias medicatus sit, ex ira Junonis furore percitas; Panyasis autem, propterea quod suscitaverit cadaver Tyndari. Staphylus vero in libro de Arcadibus, quod curaverit Hippolytum fugientem ex Træzene, ut de eo fama traditum est in argumentis tragoediarum. Phylarchus autem in nono, quod filiis Phinei excæcatis visum restituerit, gratificans eorum matri Cleopatrarum Erechthei filiarum. Telesarchus autem in Argolico, quod aggressus sit suscitare Orionem.

Apollodorus dicit, Ἐσκαπιῶν fulmine percussum esse quod in vitam revocaverit Hippolytum, Ἀμελεσαγόρας vero, quod Glaucum. Panyasis, quod Tyndareum, Orphici quod Hymenæum, Stesichorus propter Lycurgum et Capaneum; Pherecydes in Historia eum ait reviviscere fecisse qui Delphis mortem obiissent; Phylarchus propter Phinidas, Telesarchus propter Orionem. Polyarchus (vel Polyanthus) Cyrenæus fulmine eum percussum esse ait, quod Præti filias sanaverit.

Dicitur Ἐσκαπιῶν auro adductus in vitam revocasse

Hippolytum mortuum, vel, ut alii dicunt, Tyndareum, ut Orphici Hymenæum, Stesichorus Capaneum et Lycurgum. Alii (Ἐσκαπιῶν fulmine percussum esse) dicunt, quod Prætidam, alii quod Orionem, Phylarchus quod Phinidas sanaverit, Pherecydes quod reviviscere fecerit qui Delphis mortui essent.

LIBER X.

18.

Formosissima fuit etiam Pantica Cypria, quam Phylarchus Historiarum libro decimo scribit, quum apud Olympiadem versaretur, Alexandri matrem, in matrimonium petitam esse a Monimo, Pythionis filio. Cui, quoniam perditis moribus mulier erat, Olympias dixit: *O miser oculis uxorem queris, non mente.* Eam quoque, quæ Pisistratum ad tyrannidem reduceret Minervæ Servatricis speciem habens, formosam fuisse dicit, quæ dea adeo similis fuerit forma.

19.

Phylarchus in decimo libro Historiarum ait, Thracum illorum, qui Crobyzi vocantur, regem fuisse Isanthen, qui omnes suæ ætatis gentisque homines luxu antecelleret.

Strabo VII, p. 318, B, et Stephan. Byz. v. Κρό-
βυζοι.

20.

Athenæus VI, 78, p. 261, B: Καὶ Δημήτριος ὁ
Πολιορκητῆς φιλόγελως ἦν, ὡς ἱστορεῖ Φύλαρχος ἐν
τῇ δεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν.

Eadem de Demetrio ex sexto Phylarchi libro
Athenæus retulit fr. VI, quare vel hoc vel illo
loco libri numerus Casaubono corrigendus vi-
debatur.

LIBER XI.

21.

Suidas: Τιάρα· κόσμος ἐπικεφάλαιος, ἦν οἱ βασι-
λεῖς μόνοι ὀρθὴν ἐφόρουσιν παρὰ Πέρσαις, οἱ δὲ στρα-
τηγοὶ κεκλιμένην. Καὶ Δημάρατος ὁ Λακεδαιμόνιος,
ὅς τῃ μετὰ Ξέρξου ἦλθεν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἐπὶ τινος
εὐημερίας συγχωρήσαντος αὐτῷ τοῦ βασιλέως ὁ θέλει
αἰτήσασθαι, ἤτήσατο ἐν ὀρθῇ τῇ τιάρᾳ εἰς Σάρδεϊς
εἰσελάσαι, ὡς Φύλαρχος ἐν ἐνδεκάτῳ. Ἐὶ δ' αὐτὸ φασὶν
εἶναι καὶ κίθαριν. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ βασιλείας
Κυπρίων τὴν κίθαριν (κίθαριν ?) ὡς διάφορον.

Photius in Lex. s. v. Τιάρα eadem exhibet, sed
scribit ὡς Φύλαρχος ἐν ἰ. Cf. Plut. Themistocl.
29, qui Phylarchum sequutus esse videtur.

22.

Athenæus XII, 37, p. 528, C: Τοὺς δὲ Κουρήτας
Φύλαρχος διὰ τῆς ἐνδεκάτης τῶν Ἱστοριῶν Δισχύλον
ἱστορεῖν διὰ τὴν πρυφὴν τυχεῖν τῆς προσηγορίας·

Χλιδῶν τε πλόκαμος ὥστε παρθένους ἀβραῖς·
ὄθεν καλεῖν Κουρήτα λαὸν ἦνεσαν.

Apud Eustath. p. 1292, 35 iidem Æschyli ver-
sus laudantur, sed pro παρθένους ἀβραῖς legitur
παρθένου ἀβραῖς. De his Ætolixæ Curetibus, quo-
rum, ut adnotat Brücknerus, antiquissimam

20.

Erat etiam Demetrius Poliorcetes risus amans, ut tra-
dit Phylarchus decimo Historiarum libro.

LIBER XI.

21.

Tiara, capitis ornamentum. Hanc soli reges rectam
apud Persas ferebant; duces vero, inclinatam. Et Dema-
ratus Lacedæmonius, qui cum Xerxe Athenas ivit, quum
ob rem feliciter gestam rex ipsi permisisset ut peteret
quidquid vellet; petiit, ut recta tiara Sardes ingredi sibi
liceret, ut Phylarchus libro undecimo tradit. Idem autem
esse dicunt et Citharin. Theophrastus vero in libro de Cy-
priorum regno, Citharin diversam statuit.

22.

Phylarchus undecimo libro Historiarum ait, docere
Æschylum, Curetas a luxuria nomen invenisse:

Et mollis cincinnus, veluti delicatis virgibus,
quare Curetem populum appellandum censuerunt.

LIBER XII.

23.

Danae vero, Leontii Epicureæ filiam, quæ et ipsa

Ætolorum historiam data occasione recolens
Phylarchus mentionem iniecit (quare etiam fragm.
LX de Eriphyles monili cum Luchtio huc referre
licet), cf. Strabo X, c. 3, p. 466, 467, init., Aga-
thon ap. Athen. l. l. Lobeck. Aglaoph. p. 1112.

LIBER XII.

23.

Athenæus XIII, 64, p. 593, B: Δανάην δὲ τὴν
Λεοντίου τῆς Ἐπικουρείου θυγατέρα, ἐταιριζομένην
καὶ αὐτὴν, Σώφρων εἶπεν ὁ ἐπὶ τῆς Ἰφέσου· δι' ἣν
αὐτὸς ἐσώθη ἐπιβουλεύμενος ὑπὸ Λαοδίκης, ἣ δὲ
κατεκρημνίσθη, ὡς γράφει Φύλαρχος διὰ τῆς δωδε-
κάτης τάδε· « Ἡ πάριδος τῆς Λαοδίκης Δανάη, πι-
στευομένη ὑπ' αὐτῆς τὰ πάντα, Λεοντίου δὲ οὔσα τῆς
μετ' Ἐπικούρου τοῦ φυσικοῦ σχολαστάσης θυγάτηρ,
Σώφρωνος δὲ γεγονυῖα πρότερον ἐρωμένη, παρακο-
λουθοῦσα διότι ἀποκτείναι βούλεται τὸν Σώφρονα ἢ
Λαοδίχη, διανεύει τῷ Σώφρονι μηνύουσα τὴν ἐπι-
βουλὴν. Ὁ δὲ συλλαβὸν καὶ προσποιηθεὶς συγχωρεῖν
περὶ ὧν λέγει δὴ ἡμέρας παρητήσατο εἰς σκέψιν· καὶ
συγχωρησάσης, νυκτὸς ἔφυγεν εἰς Ἔφεσον. Μαθοῦσα
δὲ ἡ Λαοδίχη τὸ ποιηθὲν ὑπὸ τῆς Δανάης κατεκρή-
μισε τὴν ἀνθρωπον, οὐδὲν τῶν προγεγενημένων φι-
λανθρώπων ἔτι συμβαλλομένη. Τὴν δὲ Δανάην φασὶν,
ὡς ἤσθετο τὸν ἐπηρτημένον αὐτῇ κίνδυνον, ἀνακριν-
ομένην ὑπὸ τῆς Λαοδίκης οὐδ' ἀποκρίσεως αὐτὴν ἀξιοῦ-
σαι· ἀπαγομένην τε ἐπὶ τὸν κρημνὸν εἰπεῖν ὡς δικαίως
οἱ πολλοὶ καταφρονοῦσι τοῦ θεοῦ, ὅτε ἐγὼ μὲν τὸν
γενόμενόν μοι ἀνδρα σώσασα τοιαύτην χάριτα παρὰ
τοῦ δαιμονίου λαμβάνω, Λαοδίχη δὲ τὸν ἴδιον ἀπο-
κτείνασα τηλικαύτης τιμῆς ἀξιοῦται. »

Ἐτι συμβαλλομένη Schweighauseri conjectura

meretriciam exercebat, Sophron habuit, Ephesi præfec-
tus: cujus opera servatus ille est ex insidiis a Laodice
(Antiochi Dei uxore) structis, ipsa vero de rupe præci-
pitata est, ut scribit Phylarchus libro duodecimo, his
verbis: « Laodice consiliaria adsidebat Danae, cui maxi-
mam omnium rerum suarum fidem illa habebat, Leontii
illius, quæ cum Epicuro physico philosophiæ operam de-
derat, filia, et Sophronis ante id tempus amasia. Quæ
quum intellexisset, id agere Laodicen ut Sophronem
occideret, nutu Sophroni significavit insidias. Et ille, re
intellecta, simulans se Laodiceæ adsentiri de ea re quam
ab se petiisset, biduum sibi ad deliberandum postulavit.
Quod quum illa ei concessisset, ipse noctu Ephesum au-
fugit. Laodice ut id a Danae factum cognovit, de rupe
præcipitem dejici mulierem jussit, nihil reputans pristinam
benevolentiam. Aiunt autem Danae, quum imminens sibi
periculum intellexisset, interrogantem Laodicen ne re-
sponso quidem esse dignatam; quumque ad præcipitium
abduceretur, dixisse: Merito major pars hominum divi-
num numen contemnit: quandoquidem ego, eo quod
illum servavi qui mihi olim loco mariti fuerat, hanc
a deo gratiam fero, Laodice vero, quæ suum mari-
tum occidit, tanta fruitur dignitate. »

22.

est pro ἐπισυμβαλλομένη. Ad rem v. Flathe Hist. Maced. II, p. 206.

24.

Athenæus XV, 48, p. 693, F: Παρὰ δὲ τοῖς Ἑλλησιν οἱ θύοντες τῷ Ἥλιῳ, ὡς φησὶ Φύλαρχος ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν, μέλι σπένδουσιν, οἶνον οὐ φέροντες τοῖς βωμοῖς, δεῖν λέγοντες τὸν τὰ θία συνίγοντα καὶ διακρατοῦντα θεὸν καὶ αἰεὶ περιπολεῦντα τὸν κόσμον ἀλλότριον εἶναι μέθης.

Ex Athenæo eadem refert Eustath. ad Od. p. 1668. De sacrificiis illis νηραλίοις cf. Schol. Sophocel. O. Col. 100, Dissen. ad Pindar. Nem. III, p. 378 ed. Bæckh., et Wachsmuth. Antiquit. Hel- len. II, 2, p. 232.

25.

Athenæus XIII, 85, p. 606, E: Φύλαρχος ἐν τῇ δωδεκάτῃ, «Κοίρανος, φησὶν, ὁ Μιλήσιος ἰδὼν ἀλιέας τῷ δικτύῳ λαθόντας δελφίνα καὶ μέλλοντας κατακόπτειν, ἀργύριον οὐδὲ καὶ παραστησάμενος ἀφῆκεν εἰς τὸ πέλαγος. Καὶ μετὰ ταῦτα ναυαγία χρησάμενος περὶ Μύκονον καὶ πάντων ἀπολομένων μόνος ὑπὸ δελφίνου ἐσώθη ὁ Κοίρανος. Ἐλευτήσαντος δ' αὐτοῦ γηραιῶ ἐν τῇ πατρίδι καὶ τῆς ἐκφορᾶς παρὰ τὴν θάλατταν γενομένης κατὰ τύχην ἐν τῇ Μιλήτῳ, ἐν τῷ λιμένι πλῆθος δελφίνων ἐφάνη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, μικρὸν ἀπωτέρω τῶν συνεκκομιζόντων τὸν Κοίρανον, ὡσεὶ συνεκφερόντων καὶ συγχηδεύοντων τὸν ἀνθρωπίνον.»

Ælianus De nat. anim. VIII, 3 et Plutarchus De sollert. anim. p. 985, A, eandem exhibent narrationem, sed aliis auctoribus usi esse videntur.

26.

Ælianus De natura animal. XVII, 5: Φύλαρχος ἐν τῇ δωδεκάτῃ ὑπὲρ τῶν Αἰγυπτίων ἀσπίδων

24.

Apud Græcos vero, qui Soli sacra faciunt, hi, ut Phylarchus ait duodecimo Historiarum libro, mel libant, nec vinum ad altaria afferunt; dicentes consentaneum esse, ut continens cuncta et sua potentia conservans deus, totumque mundum assidue obambulans, alienus sit a temulentia.

25.

Phylarchus libro duodecimo hæc scribit: «Cæranus Milesius, quum piscatores, qui delphinum reti ceperant, in eo esse videret ut in frustra illum conciderent, data pecunia eis persuasit ut mari redderent liberumque dimitterent. Post id tempus naufragium passus ad Myconum, pereuntibus omnibus, unus a delphino servatus est Cæranus. Idem quum senex vita functus esset in patria, et exsequiæ forte fortuna secundum mare Mileti fierent, ingens delphinorum multitudo eo die in portu conspiciebatur haud procul ab eis qui funus Cærani prosequiebantur, quasi et ipsi funus sequerentur et iusta viro illi persolverent.»

26.

Phylarchus libro duodecimo in vulgus edidit, aspides ab Ægyptiis vehementer coli, easdemque ex eo cultu

ἄδει τοιαῦτα· τιμᾶσθαι φησιν αὐτὰς ἰσχυρῶς, καὶ ἐκ ταύτης γε τῆς τιμῆς ἡμερωτάτας τε καὶ χειροθήβεις γίνισθαι τὰς ἐκ τῆς τροφῆς πιπωλευμένας· τοῖς παιδοῖσι οὖν συντρεφομένας μηδὲν ἀδικεῖν, καὶ καλουμένας δὲ ἐξέρπειν τῶν φωλιῶν καὶ ἀφικνεῖσθαι· κληῖσις δὲ αὐτῶν ὁ τῶν δακτύλων ἐστὶ κρότος. Προτείνουσι δὲ ἄρα οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ξένια αὐταῖς· ἐπὶ γὰρ ἀπὸ δαίπνου γένωνται, ἄλφριτα οἶνω καὶ μέλιτι ἀνακῶσαντες κατὰ τῆς τραπέζης τιθέασι, ἐφ' ἧς ἔτυγον δεδειπνηκότες· εἶτα μέντοι κροτήσαντες οἶνοῖ δαιτυμόνας καλοῦσι, καὶ ἐκείναι ὡσπεροῦν ὑπὸ συνθήματι παραγίνονται, καὶ ἄλλη ἄλλαχόθεν ἐξέρπει, καὶ περιστᾶσαι τὴν τράπεζαν, τὴν μὲν λοιπὴν σπεῖραν ἔωσι κατὰ τοῦ δαπέδου, ἄρασαι δὲ τὴν κεφαλὴν περιλιγμῶνται καὶ ἡσυγῇ καὶ κατ' ὀλίγον ἐμπίπλονται τῶν ἀλφρίτων καὶ καταναλίσκουσιν αὐτά. Νύκτωρ δὲ ἐὰν ἐπιείγῃ τι τοὺς Αἰγυπτίους, κροτοῦσι πάλιν· ὑποσκημαίνει δὲ ἄρα ὅδε ὁ ψόφος ἐξίστασθαι τε αὐτὰς καὶ ἀναχωρεῖν· οὐκοῦν συντάξι καὶ ἐκείναι τὴν τοῦ κτύπου διαφορὰν καὶ ἐφ' ὅτῳ τοῦτο δρᾶται, καὶ παραχρῆμα ἀναστῆλλονται καὶ ἀφανίζονται εἰς τοὺς χηραμούς τε καὶ φωλεοὺς ἔρπουσαι· ὁ γοῦν ἀνιστάμενος οὔτε ἐμβαίνει τινὶ αὐτῶν οὔτε περιπίπτει. Cap. 6. Ὁ κροκόδειλος γίνεται μάλιστα πολλάκις· ἐπὶ γοῦν Ψαμμίτου τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως πέντε καὶ εἴκοσι πηγῶν κροκόδειλον φανῆναί φησιν· ἐπὶ δὲ Ἀμασιδὸς παλαιστῶν τεττάρων καὶ πηγῶν ἕξ καὶ εἴκοσι.

27.

Plinius H. N. X, 74 (96 ed. Bip.): «De aspide miraculum Phylarcho reddatur; is enim auctor est, quum ad mensam cuiusdam veniens in Ægypto aleretur assidue, enixam catulos, quorum ab uno filium hospitis interemptum; illam reversam ad consuetudinem cibi, intellexisse culpam et ne-

prorsus mansuescere, et cicures fieri, alimentis condocelactas, neque simul cum pueris infantibus viventes eis quippiam nocere, et vero appellatas ex cavis prodire, atque ad appellantem accedere; digitorum autem crepitu vocantur. Ægyptii etiam hospitalitatis munera iis proponunt: primum enim ut pransi sunt, statim temperatas vino et melle farinas in mensam, in qua pransi sunt, exponunt; postea crepitu digitorum eas, tanquam convivas, ad prandium vocant: illæ vero velut ad dictam cœnam invitatæ, aliæ aliunde prorepentes, accedunt et mensam circumstant; ac reliqua omni spira humi relicta, caput allevantes circumlambunt, sensimque atque moderate farina explentur, eamque consumunt. Quum autem Ægyptii de nocte habent necesse surgere, ne ipsas in tenebris conculcent, iterum percussione digitorum utuntur. eis, ut de via decedant, signum dantes; illæ sane sonitus discrimen, et cur fiat intelligentes, confestim se subducunt, et in latibula abstruduntur; itaque is qui de lecto surgit neque conculcat eas ingrediendo neque ipse labitur.

Crocodilus sæpe longissimus sit: sub Psammethico enim, rege Ægypti, crocodilum viginti quinque cubitorum apparuisse dicit, sub Amaside viginti sex cubitorum et palmorum quattuor.

cem intulisse catulo, nec postea in tectum id reversam. »

LIBER XIII.

28.

Athenæus VI, 66, p. 254, F: Κόλακας δ' εἶναι φησι Φύλαργος καὶ τοὺς ἐν Λήμνῳ κατοικοῦντας Ἀθηναίων ἐν τῇ τρισκαίδεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν. Χάριν γὰρ ἀποδιδόντας τοῖς Σελεύκου καὶ Ἀντιόχου ἀπογόνους, ἐπεὶ αὐτοὺς ὁ Σέλευκος πικρῶς ἐπιστατουμένους ὑπὸ Λυσιμάχου οὐ μόνον ἐξείλετο, ἀλλὰ καὶ τὰς πόλεις αὐτοῖς ἀπέδωκεν ἀμφοτέρως, οἱ Λημόθεν Ἀθηναῖοι οὐ μόνον ναοὺς κατασκεύασαν τοῦ Σελεύκου, ἀλλὰ καὶ τοῦ υἱοῦ Ἀντιόχου. Καὶ τὸν ἐπιγεόμενον κύαθον ἐν ταῖς συνουσίαις Σελεύκου Σωτήρος καλοῦσι.

Brückner. recte monet legendum esse χάριν γὰρ ἀποδιδόντας.

LIBER XIV.

29.

Athenæus VI, 78, p. 261, B: Ἐν δὲ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ Φύλαργος γράφει οὕτως: «Περιεώρα Δημήτριος τοὺς κολακεύοντας αὐτὸν ἐν τοῖς συμποσίοις καὶ ἐπιγεομένους Δημητρίου μὲν μόνου βασιλέως, Πτολεμαίου δὲ ναυάρχου, Λυσιμάχου δὲ γαζοφύλακος, Σελεύκου δ' ἐλεφαντάρχου. Καὶ τοῦτ' αὐτῷ οὐ τὸ τυγὸν συνῆγε μῖσος.»

Περιεώρα a Schweigh. repositum est; vulgo legebatur ὡσπερ ἐώρα.

Plutarchus Demetr. 25, Phylarchum, ut videtur, sequutus eadem refert, sed addit: Ἀγαθοκλέους δὲ τοῦ Σικελιώτου νησιάρχου.

30.

Athenæus XIII, 64, p. 593, E: Ὁ δὲ Φύλαργος

LIBER XIII.

28.

Assentatores fuisse etiam illos Athenienses, qui Lemnum insulam incoluere, Phylarchus scribit decimo tertio Historiarum libro. Gratiam quippe relaturi posteris Seleuci et Antiochi, quod ipsos Seleucus, quum sub duro essent Lysimachi imperio, non solum liberasset, verum etiam utrumque oppidum (*Hephestiam et Myrinam*) illis reddidisset, Lemnum incolentes Athenienses non modo Seleuco (*tertio, Cerauno*), verum etiam filio ejus Antiocho (*tertio, Magno*) templa exstruxerunt: et poculum in conviviis honoris causa extra ordinem infundi solitum, Seleuci Servatoris poculum appellant.

LIBER XIV.

29.

In quarto post decimum libro sic scribit Phylarchus: «Passus est Demetrius, adulatores suos in conviviis libantes Demetrium solum regem salutare; Ptolemæum vero, non nisi classis præfectum; Lysimachum, thesauri custodem; Seleucum, elephantum præfectum, (Agathoclem Siciliensem, insulæ præfectum). Quæ res adeo odium non vulgare ei contraxit.»

καὶ περὶ Μύστας ἱστορεῖ ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ οὕτως: «Μύστα Σελεύκου τοῦ βασιλέως ἐρωμένη ἦν· ἦτις ὑπὸ Γαλατῶν Σελεύκου νικηθέντος καὶ μόλις ἐκ τῆς φυγῆς διασωθέντος αὐτῇ μεταμφιεσαμένη τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα καὶ ἀναλαβοῦσα θεραπευίδος τῆς τυρούσης, συλληφθεῖσα ἀνήχθη μετὰ τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων, καὶ πραθεῖσα ὁμοίως ταῖς ἑαυτῆς θεραπευίδος ἦλθεν εἰς Ῥόδον· ἐνθα ἐκρήνασα ἑαυτὴν ἦτις ἦν περισπουδαστως ὑπὸ τῶν Ῥοδίων τῇ Σελεύκῳ διεπέμφθη.»

Polyænus VIII, p. 644 ed. Cas. Seleuci amicam appellat Pystam, sed istum locum ex nostro et ex Athen. XIII, 40, p. 578, A, emendandum esse cum Luchtio contendimus. Præterea cf. Justin. XXVII, 2, Niebuhr. Opusc. p. 283, Flathæ Histor. Maced. II, p. 222, a Luchtio et Brücknero laudati.

31.

Plinius H. N. VIII, 42 (64 ed. Bip.): «Phylarchus refert Centaretum, a Galatis in prælio occiso Antiocho, potitum equo ejus conscendisse ovantem; at illum indignatione accensum, domitis frenis ne regi posset, præcipitem in abrupta isse exanimatumque una.»

Ælianus De natura animal. VI, 44: Καὶ τὸν Ἀντιόχου δὲ ἵππον τὸν τιμωρήσαντα τῷ δεσπότῃ καὶ ἀποκτείναντα τὸν Γαλάτην, ὅσπερ οὖν ἀπέσφαξε τὸν Ἀντιόχον ἐν τῇ μάχῃ (ὄνομα δὲ τῷ Γαλάτῃ Κεντοαράτης ἦν), εἶω καὶ τοῦτον.

32.

Athenæus II, 51, p. 58, C: Φύλαργος δ' Ἀθηναῖος ἢ Ναυκρατίτης ἐν οἷς ὁ λόγος ἐστὶν αὐτῷ περὶ Ζηλᾶ τοῦ Βιθυνῶν βασιλέως, ὃς ἐπὶ ξενίᾳ καλέσας τοὺς τῶν Γαλατῶν ἡγεμόνας, ἐπιβουλεύσας αὐτοῖς καὶ αὐτὸς διεφθάρη, φησὶν οὕτως, εἰ μνήμησε τυγῶν: «Πρόπομά τι πρὸ τοῦ δείπνου περιεφέρετο, καθὼς εἰώθει τὸ πρῶτον.»

30.

Idem Phylarchus etiam de Mysta narrat, libro decimo quarto, his verbis: «Mysta Seleuci (*Callimici, Antiocho Deo nati*) regis amasia fuit: quæ, victo rege a Gallis et fuga ægre elapso, ipsa mutato regio cultu, et sumto vilis servæ vestitu, prehensa cum aliis captivis abducta est; et haud secus ac propria ancillæ vendita, Rhodum pervenit. Ibi quum aperuisset quænam esset, magno studio a Rhod'is ad Seleucum remissa est.»

31.

Antiochi item equum prætereo, qui, ut dominum suum ulcisceretur, Gallo nomine Centoarati, qui Antiochum in pugna interfecerat, necem intulit.

32.

Phylarchus Atheniensis, aut Naucratis, ubi de Zela (*Nicomedis filio, Prusie patre*) verba facit, Bithynorum rege, qui, quum Galatarum duces ad hospitium vocasset, insidiasque eis struxisset, ipse occubuit, sic loquitur, si satis recte memoria teneo: «*Propoma* aliquod [id est gustatio aliqua] ante cenam circumferebatur, quemadmodum prius consuetum erat.»

Apud Memnonem in Photii cod. 224, p. 228 Bekk. rex ille audit Ζήλας, ap. Strab. XII, 4, p. 50 Tauchn. Ζήλας, ap. Arrianum in Eustath. libr. III Iliadis, Tzetz. Chil. III, 115, 968, Steph. B. v. Πραῦσα, P. Trogum in Prolog. XXVII, Ζηλάς, Zielas; citante Luchtio, qui conferri jubet Valesium ad Polyb. XXXVII, 2, Wernsdorf. De republ. Galat. IV, 2, p. 133, Dübner. ad Justin. XXVII, 3, Niebuhr. Opusc. p. 337.

LIBER XV.

33.

Parthenii Erotica 15.

ΠΕΡΙ ΔΑΦΝΗΣ.

Ἡ ἱστορία παρὰ Διοδώρῳ τῷ Ἐλαίτῃ ἐν Ἐλεγείαις καὶ Φυλάρχῳ ἐν ιε'.

Περὶ τῆς Ἀμύκλα θυγατρὸς τάδε λέγεται Δάφνης· αὕτη τὸ μὲν ἅπαν εἰς πόλιν οὐ κατέη, οὐδ' ἀνεμίσητο ταῖς λοιπαῖς παρθένοις· παρεσκευασμένη δὲ πυκνὰς λύγκας ἐθήρευεν ἔστιν ὅτε καὶ ἐν τῇ Λακωνικῇ καὶ ἐπιφοιτῶσα εἰς τὰ λοιπὰ τῆς Πελοποννήσου ὄρη, δι' ἣν αἰτίαν μάλιστ' ἀκατάθυμιος ἦν Ἀρτέμιδι, καὶ αὐτὴν εὐστοχὰ βάλλειν ἐποίησε. Ταύτης περὶ τὴν Ἥλιαν ἀλωμένης Λευκίππος, Οἰνομάου παῖς, εἰς ἐπιθυμίαν ἦλθε, καὶ τὸ μὲν ἄλλως πως αὐτῆς πειραῖσθαι ἀπέγνων, ἀμφιστάμενος δὲ γυναικείας ἀμπερόνας καὶ δημοιωθεὶς κόρη συνεθήρα αὐτῇ. Ἐτυχε δὲ πως αὐτῇ κατὰ νοῦν γενόμενος, οὐ μεθίει τε αὐτὸν ἀμφιπεσοῦσά τε καὶ ἐξηρητημένη πᾶσαν ὕραν. Ἀπόλλων δὲ καὶ αὐτὸς τῆς παιδὸς πόθῳ καιόμενος ὄργῃ τε καὶ φθόνῳ εἶχετο τοῦ Λευκίππου συνόντος, καὶ ἐπὶ νοῦν αὐτῇ βάλλει σὺν ταῖς λοιπαῖς παρθένοις ἐπὶ κρήνην ἔλθουσας λούεσθαι. Ἐνθα δὲ ὡς ἀφικόμεναι ἀπεδιδύσκοντο καὶ ἑώρων τὸν Λευκίππον μὴ βουλόμενον, περιέβρηξαν αὐτὸν· μαθοῦσαι δὲ τὴν ἀπάτην καὶ ὡς ἐπεβούλευεν αὐταῖς πᾶσαι μεθίσσαν εἰς αὐτὸν τὰς αἰγμάς.

Καὶ δὲ μὲν δὴ κατὰ θεῶν βούλησιν ἀφανὲς γίγνεται· Ἀπόλλωνα δὲ Δάφνη ἐπ' αὐτὴν ἰόντα προῖδομένη μάλιστ' ἐβρωμένως ἐφευγεν· ὡς δὲ συνεδιώκετο, παρὰ Διὸς αἰτεῖται ἐξ ἀνθρώπου ἀπαλλαγῆναι, καὶ αὐτὴν φασὶ γενέσθαι τὸ δένδρον τὸ ἐπικληθὲν ἀπ' ἐκείνης Δάφνην.

Passovius conjicit πυκνὰς pro vulg. πυκνὰς, sed addit, rectius fortasse πυκνὰς intactum relinqui et nonnulla post hanc vocem excidisse statui. Nec tamen est cur Parthenium πυκνὰς λύγκας scripsisse nolimus, quum in iis poetæ, quem præter Phylarchum ante oculos habebat, vestigia agnoscere liceat. Fortasse ante πυκνὰς plura exciderunt. Luchtius suspicatur πυκνὰς omnino exterminandum esse. Legrandius proposuit κύνας, Heynius ἄρκυας sive δίκτυα.

Plutarch. Agide c. 9: Ὁ δὲ Φύλαρχος Ἀμύκλα θυγατέρα, Δάφνην τοῦνομα, φησὶν ὑποφύγουσαν Ἀπόλλωνα, βουλόμενον αὐτῇ μιγῆναι, καὶ μεταβάλλουσαν εἰς τὸ φυτόν ἐν τιμῇ τοῦ θεοῦ γενέσθαι καὶ μαντικὴν λαθεῖν ἐξουσίαν.

Cur hæc a Phylarcho in Historiis memorata sint, clarum fit ex iis quæ apud Plutarchum præcedunt: Γραφίσης δὲ τῆς ῥήτρας καὶ τῶν γερόντων εἰς ταῦτο ταῖς γνώμας οὐ συμφερομένων, ἐκκλησίαν συναγαγὼν ὁ Λύσανδρος, αὐτὸς τε διελέχθη τοῖς πολιταῖς, καὶ Μανδροκλειδᾶς καὶ Ἀγεσίλαος ἐδέοντο, μὴ δι' ὀλίγους, ἐντρυφῶντας αὐτοῖς, περιδεῖν ἐβριμένον τὸ ἀξίωμα τῆς Σπάρτης, ἀλλὰ τῶν τε προτέρων χρησμῶν μνημονεῦσαι, τὴν φιλοχρημοσύνην εἰς ὀλέθριον τῇ Σπάρτῃ φυλάττεσθαι κελευομένων, καὶ τῶν ἑναγγος ἐκ Πασιφάας. Ἱερὸν δὲ Πασιφάας καὶ μαντεῖον ἦν ἐν Θαλαμείαις τιμώμενον, ἦν τινες μὲν ἱστοροῦσι τῶν Ἀτλαντίδων μίαν εἶσαν ἐκ Διὸς τὸν Ἀμμώνα τεκεῖν· τινὲς δὲ Κασάνδραν τὴν Πριάμου τελευτήσασαν ἐνταῦθα, καὶ διὰ τὸ πᾶσι φαίνεν τὰ μαντεῖα Πασιφάαν προσαγορευθεῖσαν. Sequitur Phylarchi locus supra laudatus.

LIBER XV.

23.

DE DAPHNE.

Hæc narratio est apud Diodorum Elaitam in Elegiis et Phylarchum libro quinto decimo [qui Daphnes meminisse videtur in rebus Lysandri, quum hic, Mandroclidas et Agesilaus Spartanis oraculorum a pecuniæ amore eos dehortantium auctoritatem commendarent].

De Daphne Amyclæ filia, traduntur hæc: In urbem omnino non ibat, neque cum reliquis virginibus versabatur..... lynces venabatur interdum et in Laconia et in reliquis Peloponnesi montibus, quam ob causam gratissima erat Dianæ, quæ eam felicem in jaculando reddidit. Ejus prope Eleam oberrantis amore captus est Leucippus CEnomai filius; qui, quum aliam viam qua eam aggrederetur non haberet, vestibus muliebribus indutus puellæque speciem exhibens cum ea venabatur. Erat au-

tem ipsi gratis adeo ut cum nunquam dimitteret, cujus amplexu delectaretur cuique astricta esset omni hora. Apollo vero qui et ipse puellæ desiderio ardebat, iratus erat et invidabat Leucippo, quod cum illa versaretur, et impulit eam ut ad fontem cum reliquis puellis accederet ad lavandum. Quo quum pervenissent, vestibisque se exuerent, atque Leucippum refragantem viderent, detraxerunt ei vestes. Ita fraude et insidiis quas sibi struxerat cognitis, jaculis eum petierunt. Atque is quidem ex deorum voluntate hoc modo sublatus est. Daphne vero Apollinem ipsam petentem conspicata admodum strenue fugit, illo autem persequente, a Jove petiit ut ab humana forma transmutaretur: atque aiunt eam in arborem conversam esse, quæ ab illa appellata sit daphne.

Phylarchus tradit Amyclæ filiam, nomine Daphnen, quum Apollinem, concumbere cum ipsa volentem, effugisset et in plantam mutata esset, a deo honoratam esse divinandique facultatem accepisse.

LIBER XVII.

34.

Jo. Laurentii Lydi fragm. De mensibus p. 276 ed. Hase : Εἰσὶ δὲ οἱ φασί, τὸν Κρόνον ἢ κατὰ ἀντιστοιχείαν τὸν Χρόνον [Οὐραν]οῦ εἶναι παῖδα· καὶ γὰρ ἐκ τῆς οὐρανοῦ [κινήσε]ως ὁ χρόνος· ἐν δὲ τῷ κατ' αὐτὸν ἱερῷ, ὡς φησὶ Φύλαρχος ἐν τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ καὶ Μένανδρος γε [τῇ] πρώτῃ, οὔτε γυνή, οἴτε κύων οὔτε μύτι[α] εἰσῆται.

Cf. Lobeck. Aglaopham. p. 1166.

LIBER XIX.

35.

Athenæus XIII, 89, p. 609, A. Φύλαρχος δὲ ἐν τῇ ἑνεακαιδεκάτῃ Τιμῶσάν φησὶ τὴν Ὀξυάρτου παλλακίδα πάσας γυναῖκας ὑπερβεβληκέναι κάλλι. Ταύτην δ' ἀπεστάλκει δῶρον ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς Στατίρα τῇ βασιλείῳσ γυναικί.

« Pro Στατίρα scribendum videtur Στατείρα. Frequentes ejusmodi corruptiones esse constat. Nomen fuit uxoris Darii Codomanni (Plutarch. Alex. 30), filia ejus (Diodor VII, 107). Ὀξυάρτου nomine num Oxathres, Darii frater, intelligendus sit (Diodor, XVII, 34, 77), an Oxyartes Bactrianus, cujus filiam Roxanen Alexander uxorem duxit (Diodor. XVIII, 3, 39), in medio relinquendum est. — Ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, quod Schweighæusero visum est, nec præfectus hujus provinciæ esse potest, nec in ὁ τῶν Αἰγ. στρατάρχης facile corrigi. Cogitandum videtur de uno quodam eorum regum, quos Ægyptus habuit, antequam per Ochum in potestatem Persarum redigeretur.» Brückner.

LIBER XVII.

34.

Sunt qui dicant, τὸν Κρόνον, sive, littera permutata, τὸν Χρόνον, hoc est Tempus, Cæli esse filium : etenim e cæli motu tempus fit : in illius autem templum, ut ait Phylarchus libro decimo septimo, et Menander primo, neque femina, neque canis, neque musca introibat.

LIBER XIX.

35.

Phylarchus, libro decimo nono, Timosam ait, Oxyartæ pellicem, omnes mulieres formæ pulchritudine superasse. Dono miserat hanc rex Ægyptiorum Statiræ, regis uxori.

LIBER XX.

36.

Phylarchus vicesimo libro docet, quam singulari amore elephas bellua dilexerit infantem. Scribit autem in hunc modum : « Cum hoc elephante simul alebatur femina elephas, quam Nicæam vocabant ; cui uxor Indi moriens infantem suum triginta dies natum custodiendum apposerat. Tum mortua muliere, mirus quidam amoris affe-

LIBER XX.

36.

Athenæus XIII, 85, p. 606, F : Ἰστορεῖ δὲ Φύλαρχος διὰ τῆς εἰκοστῆς ὄσσην ἐλέφας τὸ ζῷον φιλοστοργίαν ἔσχεν εἰς παιδίον· γράφει δ' οὕτως : « Γούτω δὲ τῷ ἐλέφαντι συνετρέφετο θήλεια ἐλέφας, ἣν Νίκαιαν ἐκάλου· ᾧ τελευτῶσα ἡ τοῦ Ἰνδοῦ γυνή παιδίον αὐτῆς τριακοστῆσ παρακατέθετο. Ἀποθανούσας δὲ τῆς ἀνθρώπου δεινὴ τις φιλοστοργίη γέγονε τοῦ θηρίου πρὸς τὸ παιδίον. Οὔτε γὰρ ἀπ' αὐτοῦ χωριζόμενον τὸ βρέφος ὑπέμενε, ὁ δὲ, εἰ μὴ βλέπει τὸ παιδίον, ἤσγαλλεν. Ὅτε οὖν ἡ τροφὸς ἐμπλήσειεν αὐτὸ τοῦ γάλακτος, ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν τοῦ θηρίου ἐτίθει αὐτὸ ἐν σκάφῃ. Εἰ δὲ μὴ ταῦτο πεποιήκῃ, τροφὴν οὐκ ἐλάμβανεν ἡ ἐλέφας. Καὶ μετὰ ταῦτα δι' ὄλης τῆς ἡμέρας τοὺς καλάμους λαμβάνων, καὶ τῶν παρατιθέμενων χορτασμάτων, καθεύδοντας τοῦ βρέφους, τὰς μυίας ἀπεσόθει· ὅτε δὲ κλαῖοι, τῇ προδοσκίδι τὴν σκάφην ἐκίνει καὶ κατεκοίμιζεν αὐτό· τὸ δ' αὐτὸ ἐποίει καὶ ὁ ἄρρην ἐλέφας πολλάκις.»

Ælianus De natura animal. XI, 14 : Ὅτε γοῦν Ἀντίγονος ἐπολιόρκει Μεγαρέας, ἐνὶ τῶν ἐλεφάντων τῶν πολεμικῶν συνετρέφετο καὶ θῆλυς, ὄνομα Νίκαια. Ταύτη τοίνυν ἡ τοῦ τρέφοντος αὐτὸν γυνὴ παιδίον, ὁ ἔτυχε τεκοῦσα πρὸ ἡμερῶν τριάκοντα, καὶ παρακατέθετο φωνῇ τῇ Ἰνδοῦν, ἣς ἀκούουσιν ἐλέφαντες. Ὁ δὲ καὶ ἐφίλει τὸ παιδίον καὶ ἐφύλαττε, καὶ κειμένου πλησίον ἤδετο, καὶ κνυζομένου παρέβλεπε καὶ καθεύδοντας τῇ προδοσκίδι τὰς μυίας ἀνεσόθει καλάμου κλαδί τοῦ παραβαλλομένου εἰς τροφὴν. Εἰ δὲ μὴ παρῆν τὸ βρέφος, τότε καὶ τροφὴν ἀνεστέλλετο. Οὐκοῦν ἔδει τὴν τρέφουσαν αὐτὸ ἐμπλήσαι μὲν τοῦ γάλακτος, παραθεῖναι δὲ τῷ κηδεμόνι, ἢ πάντως ἀναγκαστῶν ἢ Νίκαια ἣν ὄηλος, καὶ τεθυμωμένος καὶ τι καὶ ὀρασειῶν

ctus belluæ exstitit adversus infantem. Nec enim sustinuit ut a se infans removeretur : et nisi præsentem videret parvulum, tristis erat. Igitur quoties lacte infantem nutritisset nutrix, inter pedes belluæ illum in cunis posuit : quod nisi illa fecisset, pabulo abstinebat elephas. Et deinde per totum diem arundines sumens et stramina adposita, dormiente infante, muscas ab eo abigebat : et lente illo, proboscide cunas agitabat, cumque sopiebat. Atque idem sæpe etiam faciebat elephas mas. »

Quum Antigonus Megarensium urbem obsideret, femine simul elephas, Nicæa nomine, cum uno de elephantis bellatoribus versabatur. Et quum illius, qui elephantum alebat, uxor infantem puerum ante mensem peperisset, eum Nicææ elephanto, lingua utens Indica, quam elephantum intelligunt, commendavit. Is autem puerulum diligebat, et custodiebat, ex eoque proxime adjacente magnam voluptatem capiebat ; quum ploraret, oculos advertibat ; tum vero ab eo dormiente muscas abigebat, proboscide ventilans arundinis ramum ex illis qui pro pabulo ei obijciebantur ; omnem vero cibum, nisi puer adesset, rejiciebat. Nutrix igitur necesse habebat, posteaquam eum lacte complevisset, elephanto curatori apponere ; sin autem, elephantus manifesta iracundia incitabatur, ac nonnunquam ita, ut etiam mali aliquid minari et moliri

τῶν δεινῶν. Πολλάκις δὲ καὶ ἀνακλαύσαντος αὐτοῦ εἶτα τὴν σκάφην ἤ ἐνέκειτο διέσεισε, παραμυθούμενος τῷ σεισμῷ τὸ βρέφος, ... οἷα δῆπου φιλοῦσι καὶ αἱ τροφαὶ καὶ αἱ τίτθαι ἔρῃν ... ποιῶν ὡς ἄνθρωπος ἢ ἐλέφας.

Ælianum ex Phylarcho sua hausisse Athenæi locus I. demonstrat. Cf. Polyæn. Strateg. IV, 6, 3 et Ælian. De natur. animal. XVI, 36; quæ his locis referuntur eidem Phylarcho tribuenda esse videri monet Luchtius.

37.

Apollonius Dyscolus Histor. comment. 18 : Φύλαρχος ἐν τῇ εἰκοστῇ Ἱστοριῶν ἐκ τῆς Ἰνδουχῆς φησιν ἐνεγθῆναι λευκὴν ρίζαν, ἣν κόπτοντες μεθ' ὕδατος καταπλάττειν τοὺς πόδας, τοὺς δὲ καταπλασθέντας ἄνδρας τῆς συνουσίας λήθην ἴσχειν καὶ γίγνεσθαι ὁμοίους εὐνούχοις· διὸ καὶ ἔτι ἀνήθων ὄντων καταχρίουσι, καὶ μέχρι θανάτου οὐκ ἐπαίρουσιν.

Athenæus I, 32, p. 18, D : Φύλαρχος δὲ Σανδρόκυπτον φησὶ τῶν Ἰνδῶν βασιλέα Σελεύκῃ μεθ' ὧν ἐπεμψε δῶρον ἀποστελεῖν τινὰς δυνάμεις στυτικὰς τοιαύτας, ὡς ὑπὸ τοὺς πόδας τιθεμένας τῶν συνουσιαζόντων οἷς μὲν ὀρμάς ἐμποιεῖν ὀρνίθων οἴκην, οὓς δὲ καταπαύειν.

Dindorfius e codicibus edidit Σανδρόκυπτον, quod in Addendis defendit contra Schlegel., qui in Bibl. Ind. vol. I, p. 245 et vol. II, p. 175, 301 tuetur Aldinæ lectionem Σανδρόκυπτον propter Indicam nominis formam Chandraguptas. Casaubon. edidit Σανδρόκοπτον comparato Strabone XV, p. 702, 724, ubi nonnulli libri habent Σανδρόκοπτος. Appianus Syr. 55, p. 619 cum dicit Androcottum.

videretur. Sæpe etiam quum vagiret infans, cunas, in quibus jaceret, movebat; sicque eidem ex hoc motu oblectamenta et solatia afferre studebat, ut facere solent nutrices: qua in re elephantus agebat ut homo.

37.

Phylarchus libro vigesimo Historiarum tradit ex India radicem albam apportari, qua concisa et cum aqua permixta pedes ungant: viros ea unctos concubitus oblivisci atque eunuchis similes reddi: ob eamque rem ungi qui adhuc adolescentuli sint, ac hos quidem usque mortem non arrigere.

Scribit Phylarchus, Sandrocyttum, Indorum regem, Seleuco (Nicatori) cum aliis donis medicamenta quædam stimulantia misisse, quæ eam vim habebant, ut pedibus subdita coeuntium, in aliis impetum veneris, qualis in gallis est gallinæis, excitarent, in aliis vero inhiherent.

LIBER XXI.

38.

Philippum narrat Theopompus, in Historiarum libro quadragesimo quarto, Thrasidæum Thessalum tyrannum constituisse popularium, hominem exigui ingenii, sed aduatiorem maximum. At non adulator erat Arcadion

LIBER XXI.

38.

Athenæus VI, 55, p. 249, C : Φίλιππον δὲ φησὶ Θεόπομπος ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν Θρασυδαίου τὸν Θετταλὸν καταστῆσαι τῶν ὁμοειθῶν τύραννον, μικρὸν μὲν ὄντα τὴν γνώμην, κόλακα δὲ μέγιστον. Ἄλλ' οὐκ Ἀρκαδίων ὁ Ἀγαιὸς κόλαξ ἦν, περὶ οὗ ὁ αὐτὸς ἱστορεῖ Θεόπομπος καὶ Δοῦρις ἐν πέμπτῃ Μακεδονικῶν. Οὗτος δὲ ὁ Ἀρκαδίων μισῶν τὸν Φίλιππον ἐκούσιον ἐκ τῆς πατρίδος φυγὴν ἔφυγεν. Ἦν δ' εὐφρέστατος καὶ πλείους ἀποφάσεις αὐτοῦ μνημονεύονται. Ἔτυχε δ' οὖν ποτ' ἐν Δελφοῖς ἐπιδημοῦντος Φιλίππου παρεῖναι καὶ τὸν Ἀρκαδίωνα ὄν θεασάμενος ὁ Μακεδὼν καὶ προσκαλεσάμενος, Μέχρι τίνος φεύξῃ, φησὶν, Ἀρκαδίων; καὶ ὅς,

Ἔστ' ἂν (φησὶ) τοὺς ἀρίκωμαί σὶ οὐκ ἴσασσι Φίλιππον.

Φύλαρχος δ' ἐν τῇ πρώτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, γελάσαντα τὸν Φίλιππον ἐπὶ τούτῳ καλέσαι τε ἐπὶ δεῖπνον τὸν Ἀρκαδίωνα καὶ οὕτω τὴν ἐχθρὰν διαλύσασθαι.

39.

Harpocratio Lexic. s. v. Πάραλος: Πάραλος, Δημοσθένης Φιλιππικαῖς· μία τῶν παρ' Ἀθηναίων πρὸς τὰς δημοσίας χρείας διαπεμπομένων τριηρῶν ἀπὸ τίνος ἤρωος τούνομα λαβοῦσα Παράλου. Οἱ δὲ ἐπιβεβηκότες αὐτῆς ἐκαλοῦντο Πάραλοι, οἱ διὰ ταύτην τὴν ὑπηρεσίαν τέτταράς τε ὀβολοὺς ἐλάμβανον καὶ τὸ πλεῖον μέρος ἐνιαυτοῦ οἴκοι ἔμενον· ἀλλὰ τέτινα ὑπῆρχον αὐτοῖς παρὰ τῆς πόλεως, ὡς φησὶν Ἰππερὶδης ἐν τῷ κατ' Ἀρχεστρατίδου. Μέννηται δὲ τοῦ Παράλου ἤρωος καὶ Φύλαρχος ἐν τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ.

Achaëus, de quo idem narrat Theopompus, et Duris quinto libro Rerum Macedonicarum. Hic enim Arcadion, odiosus ductus Philippi, sponte patrium solum vertit. Erat autem vir inprimis ingeniosus; cujus multa scite dicta commemorantur. Accidit igitur aliquando, ut, quum Delphis versaretur Philippus, simul ibi adesset Arcadion. Quem conspicatus Macedo, ad se vocavit, dicens: Quo usque fugies, Arcadion? Et ille:

Donec ad eos pervenero, quibus ignotus Philippus.

Phylarchus vero, primo et vigesimo Historiarum libro, scribit, arridentem ad hoc responsum Philippum ad cœnam vocasse Arcadionem, atque ita extinctas esse inimicitias.

39.

Paralus; Demosthenes Philippicis. Una triremium quæ ab Atheniensibus ad publica negotia dimittebantur, a Paralo heroe quodam nomen accepit. Quique eam conscenderunt, Parali appellati sunt, cujus muneris causa quatuor obolos ceperunt, et majorem anni partem domi traduxerunt. Quin aliis e publico commodis gaudebant, ut Hyperides testatur in oratione contra Arcestratidam. Parali herois meminit Phylarchus quoque libro primo et vigesimo.

LIBER XXII.

40 a.

Athenæus XII, 51, p. 536, E: Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ ὁ Φύλαρχος Πτολεμαίου φησὶ τὸν δευτέρου Αἰγύπτου βασιλεύσαντα πάντων σεμνότετον γενόμενον τῶν δυναστῶν καὶ παιδείας εἶ τινα καὶ ἄλλον καὶ αὐτὸν ἐπιμεληθέντα, οὕτως ἐξαπατηθῆναι τὴν διάνοιαν καὶ διαφραθῆναι ὑπὸ τῆς ἀκαίρου τρυφῆς, ὥστε τὸν πάντα χρόνον ὑπολαθεῖν βιώσασθαι, καὶ λέγειν ὅτι μόνος εὖροι τὴν ἀθανασίαν. Κατατεινόμενον οὖν ὑπὸ ποδάγρας πλείους ἡμέρας, ὅς ποτ' οὖν ἐβράβισε καὶ κατείδε διὰ τινῶν ὑπολαμπάδων τοὺς Αἰγυπτίους παρὰ τὸν ποταμὸν ἀριστοποιουμένους καὶ τὰ τυγόντα προσφερομένους ἐπὶ τε τῆς αἵμου γύδην ἐβριμμένους, εἶπεν «Ὁ τάλας ἐγὼ, τὸ μηδὲ τούτων ἕνα γενέσθαι.»

Eustathius ad Odys. ε', p. 1542, 38 ex Athenæo hanc Phylarchi narrationem transcripsit.

40 b.

Athen. XI, p. 46a, B: Πολλοὶς δὲ καὶ ὁ ἐν Ἰλλυριοῖς τόπος διαβόητός ἐστιν ὁ καλούμενος Κύλικες, περ' ᾧ ἔστι τὸ Κάδμου καὶ Ἄρμονίας μνημεῖον, ὡς ἱστορεῖ Φύλαρχος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν.

LIBER XXIII.

41.

Athenæus XII, 55, p. 539, B: Φύλαρχος δ' ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν καὶ Ἀγαθαρχίδης ὁ Κνίδιος ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ Ἀσίας καὶ τοὺς ἐταίρους φησὶ τοὺς Ἀλεξάνδρου ὑπερβαλοῦσι τρυφῇ χρῆσα-

σθαι. Ὡν εἷς ὢν καὶ Ἄγων χρυσοῦς ἦλος ἐν ταῖς κρηπίσι καὶ τοῖς ὑποδήμασιν ἐφόρει. Κλειτός δὲ, ὁ Λευκὸς καλούμενος, ὅτε χρηματίζειν μέλλοι, ἐπὶ πορφυρῶν ἱματίων διαπεριπατῶν τοῖς ἐντυγγάνουσι διελέγετο. Περδίκκα δὲ καὶ Κρατερῶ φιλογυμναστοῦσιν ἠκολούθουν διφθέραι σταδίαται τοῖς μεγέθεσιν, ὑφ' αἷς περιλαμβάνοντες τόπον ἐν ταῖς καταστρατοπεδείαις ἐγυμνάζοντο· ἠκολούθει δὲ αὐτοῖς καὶ ὑπαζύγια πολλά, τὰ τὴν κόνιν κομίζοντα πρὸς τὴν ἐν τῇ παλαίστρᾳ χρείαν. Λεονάτω δὲ καὶ Μενελάω φιλοκυνήγοις οὖσιν ἀλαίαι σταδίων ἑκατὸν ἠκολούθουν, αἷς περιστάντες τὰς θήρας ἐκυνήγουν. Τὰς δὲ χρυσᾶς πλατάνους καὶ τὴν χρυστὴν ἄμπελον, ὑφ' ἣν οἱ Περσῶν βασιλεῖς ἐχρημάτιζον πολλάκις καθήμενοι, σμαραγδίνους βότρους ἐχούσας καὶ τῶν Ἰνδικῶν ἀνθράκων, ἄλλων τε παντοδαπῶν λίθων ὑπερβαλλόντων ταῖς πολυτελείαις, ἐλάττω, φησὶν ὁ Φύλαρχος, φαίνεσθαι τῆς καθ' ἡμέραν ἐκάστοτε γινομένης παρ' Ἀλεξάνδρῳ δαπάνης. Ἦν γὰρ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ κλινῶν ἑκατὸν, χρυσοῖ δὲ κίονες πεντήκοντα κατεῖχον αὐτήν. Οἱ δὲ ὑπερταίνοντες οὐρανίσκοι διάχρυσοι ποικιλίμασιν ἐκπεινημένοι πολυτελείαις ἐσκέπαζον τὸν ἄνω τόπον. Καὶ πρῶτοι μὲν Πέρσαι πεντακόσιοι μηλοφόροι περὶ αὐτὴν ἐντὸς εἰστήκεσαν, πορφυραῖς καὶ μελίλαις ἐσθήσιν ἐξησκημένοι· μετὰ δὲ τούτους τοξόται τὸν ἀριθμὸν χίλιοι οἱ μὲν φλόγισα ἐνδευκότες, οἱ δὲ ὑγινοβαρῆ, πολλοὶ δὲ καὶ κυάνεα εἶχον περιβολαῖα. Προεστήκεσαν δὲ τούτων ἀργυράσπιδες Μακεδόνες πεντακόσιοι. Κατὰ δὲ μέσην τὴν σκηνὴν χρυσοῦς ἐτίθετο δίφρος, ἐφ' οὗ καθήμενος ἐχρημάτιζεν ὁ Ἀλέξανδρος, τῶν σιματοφυλάκων πανταχόθεν ἐξεστηκότων. Ἐξω-

LIBER XXII.

40 a.

Phylarchus libro vicesimo secundo scribit, Ptolemaeum secundum, Aegypti regem, omnium principum praestantissimum, et humanioribus disciplinis si quis alius eruditissimum, importuno luxu ita mente captum fuisse et corruptum, ut sempiternam sibi vitam fore somniaret, et a se uno repertam esse immortalitatem jactitaret. At postquam per plures dies articulari pœlum morbo erat cruciatus, ubi melius aliquanto se habens per specularia quaedam conspexit Aegyptios juxta flumen sparsim in arena decumbentes, prandentesque, et cibum qui forte adesset capientes: *O me miserum, inquit, qui non sim horum unus.*

40 b.

Est etiam a multis celebratus in Illyriorum finibus locus, cui Cylices nomen: apud quem est Cadmi et Harmoniae sepulcrum, ut Phylarchus tradit secundo et vicesimo Historiarum.

LIBER XXIII.

41.

Phylarchus, tertio et vigesimo Historiarum libro, et Agatharchides Cnidius decimo De Asia, etiam amicos Alexandri immani luxuria usos esse scribunt. Quorum unus fuit Agnon, qui aureis clavis confinas crept-

das calceosque gestabat. Clitus vero, cognomine Leucus, quoties audientiam adeuntibus præberet, purpureis tapetibus inambulans colloquebatur cum his qui cum ipso negotium haberent. Perdiccam et Craterum, exercituum gymniorum studiosos, sequebantur pelles stadii longitudine, sub quibus circumscripto loco in castris exercitabantur: eisdemque magnus etiam numerus sequebatur jumentorum, pulverem velentium in palastræ usum. Leonnatum vero et Menelaum, venandi studiosos, aulae stadiorum centum sequebantur, quibus circumsepientes idonea loca, venationi operam dabant. Aureas vero platanos, et auream vitem, sub qua sedentes saepe Persarum reges responsa dabant, quarum racemum e smaragdis et Indicis carbunculis aliisque omnis generis pretiosissimis lapidibus erant confecti; has, ait Phylarchus, non tanti fuisse pretii, quantus fuit sumtus qui quotidie apud Alexandrum fiebat. Etenim tabernaculum ejus centum lectis instructum erat, et quinquaginta aureis fulciebatur columnis: prætentaque lacunaria inaurata, variegato opere sumtuose fabricata, superiorem partem tegebant. Circa illud primum Persæ intus stabant quingenti malophoribus purpureis et flavis vestibibus ornati: post hos sagittarii, mille numero, partim flammea amicula gestantes, partim luscino tiucta, multi etiam cyanea. Ante hos stabant argyraspides Macedones quingenti. In medio tabernaculo posita erat aurea sella, in qua sedens responsa dabat Alexander corporis custodibus undique cinctus. Extra ta-

θεν δὲ κύκλῳ τῆς σκηνῆς τὸ τῶν ἐλεφάντων ἄγλημα διεσκευασμένον ἐφειστέχει, καὶ Μακεδόνες χίλιοι, Μακεδονικὰς στολὰς ἔχοντες, εἶτα μύριοι Πέρσαι, τὸ τε τὴν πορφύραν ἔχον πλῆθος εἰς πεντακοσίους ἦν, ὃς Ἀλέξανδρος ἔδωκε φορεῖν τὴν στολὴν ταύτην. Τοσούτων δὲ ὄντων καὶ τῶν φίλων καὶ τῶν θεραπευόντων οὐδεὶς ἐτόλμα προσπορεύεσθαι Ἀλεξάνδρῳ· τοιοῦτον ἐγεγόνει τὸ περὶ αὐτὸν ἀξίωμα. Ἐγράψε δὲ καὶ τότε Ἀλέξανδρος ταῖς ἐν Ἰωνίᾳ πόλεσι καὶ πρώτοις Χίοις ὅπως αὐτῷ πορφύραν ἀποστελώσιν. Ἦθελε γὰρ τοὺς ἑταίρους ἅπαντας ἀλουργὰς ἐνδύσαι στολὰς. Ἀναγνωσθεὶς δὲ τῆς ἐπιστολῆς Χίοις παρὼν Θεόκριτος ὁ σοφὸς, νῦν ἰγνωκέναι ἔφη τὸ παρ' Ὀμήρῳ εἰρημένον, Ἦν δ'

ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.

Ælianus V. H. IX, 3 omnia usque ad ἔγραψε refert; quem si statuamus solo Phylarcho usum esse auctore, etiam prior eorum pars, quæ apud Athenæum extant, ex Phylarcho potissimum hausta esse putanda erit. Cf. Polyæn. Strat. IV, 3, 34 et Plutarch. Alex. M. 40, qui et ipsi Phylarchum sequuti esse videntur.

42.

Athenæus XIII, 91, p. 610, D: ... ὅστις οὖν οὐδὲ τοῦτ' οἶδας, καίτοι συνεχῶς Φυλάρχου μνήμην ποιούμενος, ὅτι ἐν ταῖς Κερίων πόλεσιν οὔτε ἑταίρας οὔτε αὐλητρίδας ἰδεῖν ἔστι. Καὶ ὁ Μύρτιλος, Τοῦτο δὲ ποῦ εἰρηκεν ὁ Φύλαρχος; καταλέγων γὰρ αὐτοῦ πᾶσαν τὴν Ἱστορίαν. Εἰπόντος δὲ, Ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ, ὁ Μύρτιλος ἔφη ...

bernaculum in orbem dispositum erat stratorum elephatorum agmen et Macedones mille, Macedonica stola induti, deinde decem millia Persarum: et eorum qui purpuram gestabant ad quingentos erant numero, quibus eo cultu utendi potestatem dederat Alexander. Tot igitur amicis et ministris cinctum regem nemo audebat accedere tanta circumdatum majestate. Iisdem temporibus per literas imperavit Alexander Ionice civitatibus, et Chios præcipue, ut purpuram sibi mitterent: voluerat enim omnes suos familiares purpura vestiri. Quibus lectis apud Chios literis qui aderat sapiens Theocritus, ait, nunc se intelligere quid sit quod Homerus dixerit,

Prehendit hunc purpurea mors validumque fatum.

42.

.... qui sane ne hoc quidem nosti (frequenter licet Phylarchi feceris mentionem), in Ceorum oppidis nec meretrices reperiri, nec tibicinas. Tum Myrtilus: Ubi vero hoc dixit Phylarchus? nam totam illius perlegi Historiam. Cui quum respondisset Cynulcus, Libro tertio et vicesimo: Myrtilus ait.....

LIBER XXV.

43.

Phylarchus Historiarum libro quinto [decimo] et vicesimo, hæc literis mandata reliquit: «Lacedæmonii ad phi-

LIBER XXV.

43.

Athenæus IV, 20, p. 141, F: Φύλαρχος ἐν τῇ πεντεκαίδεκάτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν τάδε γράφει: «Λακεδαιμόνιοι εἰς μὲν τὰ φειδίτια οὐκ ἤρχοντο κατὰ τὸ πάτριον ἔθος· ὅτε δὲ καὶ παραγένοντο, μικρὰ συμπεριενεχθεῖσι νόμου χάριν παρεσκευάζετο καὶ ἄλλα αὐτοῖς, στρωμαναί τε τοῖς μεγέθεσιν οὕτως ἐξησκημέναι πολυτελεῶς καὶ τῇ ποικιλίᾳ διαφόροις ὥστε τῶν ξένων ἐνίους τῶν παραληφθέντων ὀκνεῖν τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ἐρείδειν. Οἱ δὲ πρότερον ἐπὶ τοῦ κλινητρίου ψιλοῦ διακατεροῦντες τῆς κλίνης παρ' ὄλην τὴν συνουσίαν, ὅτε τὸν ἀγκῶνα ἅπαρ ἐρείσειαν, εἰς τὴν προειρητημένην τρυφὴν ἦλθον, ποτηρίων τ' ἐκθέσεις πολλῶν καὶ βρωμάτων παντοδαπῶς πεποιημένοι παραθέσεις, ἔτι δὲ μύρων ἐξηλλαγμένων, ὡς δ' αὐτως οἴνων καὶ τραγημάτων. Καὶ τούτων ἤρξαν οἱ μικρὸν πρὸ Κλεομένους βασιλεύσαντες, Ἄρεως καὶ Ἀκρότατος, αὐλικὴν ἐξουσίαν ζηλώσαντες· ὡς τοσούτον αὐθις ὑπερῆράν τινες τῶν ἰδιωτῶν τῶν ἐν Σπάρτῃ γενομένων κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον τῇ πολυτελείᾳ τῇ καθ' αὐτοὺς ὥστε δοκεῖν τὸν Ἄρεα καὶ τὸν Ἀκρότατον τῇ εὐτελείᾳ πάντας ὑπερβεβληκέναι τοὺς ἀρελεστάτους τῶν πρότερον. Κλεομένης δὲ πολὺ διενέγκας τῷ τε συνιδεῖν πράγματα, καίτοι νέος ὢν, καὶ κατὰ τὴν δίκαιαν ἀφελέστατος γέγονεν. Ἦδη γὰρ τηλικούτων πραγμάτων ἠγούμενος ἔμφρασιν τοῖς παραλαμθανομένοις πρὸς τὴν θυσίαν ἐποίησε, διότι τὰ παρ' ἐκείνοις τῶν παρ' αὐτὸν οὐδὲν καταδεέστερα εἶη παρασκευαζόμενα. Πολλῶν δὲ πρεσβυτῶν παραγινόμενων πρὸς αὐτὸν, οὐδέποτε ἐνωϊότερον τοῦ κατεπισημένου συνῆγε καιροῦ, πεντακλίνου τε διεσπρόννυτο οὐδέ-

ditia non conveniebant de patrio more. Quodsi quando etiam convenirent, postquam legis causa phiditiis paulisper interfuissent, parabantur eis cum alia, tum stragula et magnitudine tam pretiosa. et varietate tam egregie elaborata, ut hospitem nonnulli, ad convivium vocati, varentur cubito inniti cervicalibus. Quique olim, si modo umquam cubito inniterentur, per totam cœnam nudæ lecti spondæ continenter inniti debebant, hi utebantur nunc luxuria, de qua dixi, et poculorum multorum expositionibus, et ciborum varie paratorum appositionibus, ad hæc unguentorum exquisitissimorum, pariterque vinorum et bellariorum. Et hæc primum introduxerant ii qui paulo ante Cleomenem regnum obtinuerant, Areus et Acrotatus, aulicam aliquam opulentiam æmulantes: sed hos deinde nonnulli ex privatis, qui hoc tempore Sparta: vixerunt, sua magnificentia et luxuria tantum superarunt, ut Areus et Acrotalus frugalitate tenuissimos omnes ac simplicissimos superiorum temporum superasse viderentur. Sed Cleomenes, ut cognitione rerum et iudicio, quamvis ætate juvenis, longe excellebat, sic et in victu moderatissimus erat. Tantis enim iam rebus præfectus, si quos ad sacrificandum invitasset, eam eis speciem præbebat, ut, quæ apud ipsos parari solerent, ea nihilo inferiora his, quæ apud illum essent, existimarent. Quum vero multi apud eum legati adessent, numquam tamen tempestivus soliti cœnam instrui jussit: et quinque lecti sternebantur, num-

ποτε πλείον· ὅτε δὲ μὴ παρείη πρεσβεία, τρίκλινον· καὶ πρόσταγμα οὐκ ἐγένετο δι' ἐδεάτρου, τίς εἴσεται καὶ κατακλιθήσεται πρῶτος, ἀλλ' ὁ πρεσβύτατος ἤγειτο ἐπὶ τὰς κλῖνας, εἰ μὴ τιν' αὐτὸς προσκαλίσειτο. Κατελαμβάνετο δὲ ἐπὶ τὸ πολὺ μετ' ἀδελφοῦ κατακείμενος ἢ μετὰ τινος τῶν ἡλικιωτῶν. Ἐπὶ τε τῷ τρίποδι ψυκτήρ γαλκοῦς ἐπέκειτο καὶ κύθος καὶ σκαρίον ἀργυροῦν δύο κοτύλας χωροῦν καὶ κύαθος, ἢ δ' ἐπίγυσις γαλκῆ. Πιεῖν δὲ οὐ προσεφέρετο, εἰ μὴ τις αἰτήσειεν· ἐδίδοτο δὲ κύαθος εἰς πρὸ τοῦ δείπνου· τὸ δὲ πολὺ πρότω· καὶ ὅτε προσενύσειεν ἑκάινος, οὕτως ἤθουν καὶ οἱ λοιποί. Τὰ δὲ παρατιθέμενα ἐπὶ μὲν τραπέζιου ἦν τοῦ τυγόντος, τὰ δὲ λοιπὰ ὅσπερ μὴ ὑπεραίρειν μῆτε λείπειν, ἀλλ' ἱκανὰ ἅπασιν γίνεσθαι καὶ μὴ προσδεῖσθαι τοὺς παρόντας. Οὔτε γὰρ οὕτως ὤφειτο δεῖν, ὅσπερ ἐν τοῖς φειδιτίοις, δέχεσθαι ζωμῶν καὶ κρεατίοις ἀφελῶς, οὔτε πάλιν οὕτως ὑπερτείνειν, ὡς εἰς τὸ μηδὲν δαπανᾶν, ὑπερβάλλοντα τὸ συμμετρον τῆς διαίτης. Τὸ μὲν γὰρ ἀνελεύθερον ἐνομιζέτο, τὸ δ' ὑπερῆφανον. Ὁ δ' οἶνος ἦν μικρῶν βελτίων, ὅτε παρείησαν τινες. Ἐπεὶ δὲ δειπνήσειαν, ἐσιώπων πάντες. Ὁ δὲ παῖς ἐφεισθήκει κεκραμένον ἔχων τὸ ποτὸν καὶ τῷ αἰτοῦντι προσέφερε. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ μετὰ τὸ δείπνον οὐ πλείον δύο κύαθων, καὶ τοῦτο τῇ προσενύσαντι προσεφέρετο. Ἀκρόαμα δὲ οὐδὲν οὐδέποτε παρεπόρευετο, διετέλει δ' αὐτὸς προσομιλῶν πρὸς ἕκαστον καὶ πάντας ἐκκαλούμενος εἰς τὸ τὰ μὲν ἀκούειν, τὰ δὲ λέγειν αὐτοὺς, ὅσπερ τεθηρευμένους ἀποτρέχειν ἅπαντας.»

Recte sine dubio Brücknerus scribendum censet : Φύλαρχ. ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκοστῇ pro Φ. ἐν τῇ πεντηκταίδ. καὶ εἰκ.; libris enim quinto decimo et vigesimo de Cleomene actum esse non probabile est, vicesimo vero quinto ejus res

tractatas esse ex reliquis hujus libri fragmentis apparet. Συμπεριενεχθεῖσι νόμου χάριν παρισκευάζετο καὶ ἄλλα αὐτοῖς est Casauboni conjecturra pro συμπ. ὁμοῦ γαρ. παρ. x. πάλιν αὐτοῖς. Ex Phylarcho petita esse videntur quae leguntur apud Plutarch. Cleomen. 13.

44.

Athenæus VI, 102, p. 271, E: Οἱ δὲ μόθακες καλούμενοι παρὰ Λακεδαιμόνιοι; ἐλεύθεροι μὲν εἰσιν, οὐ μὴν Λακεδαιμόνιοι. Λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Φύλαρχος ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν οὕτως· «Εἰσὶ δ' οἱ μόθακες σύντροφοι τῶν Λακεδαιμονίων. Ἐκαστος γὰρ τῶν πολιτικῶν παίδων, ὡς ἂν καὶ τὰ ἴδια ἐκποιῶσιν, οἱ μὲν ἕνα, οἱ δὲ δύο, τινὲς δὲ πλείους ποιοῦνται συντρόφους αὐτῶν. Εἰσὶν οὖν οἱ μόθακες ἐλεύθεροι μὲν, οὐ μὴν Λακεδαιμόνιοι, μετέχουσι δὲ τῆς παιδείας πάσης. Τούτων ἕνα φασὶ γενέσθαι καὶ Λύσανδρον τὸν καταναυμαγήσαντα τοὺς Ἀθηναίους, πολίτην γενόμενον δι' ἀνδραγαθίαν.»

Verba ἕκαστος γὰρ τῶν πολιτικῶν αὐτῶν. Εἰσὶν οὖν Luchtius integritati restituere vult scribendo : ἕκαστος γὰρ τῶν πολιτῶν τῶν παίδων, ὡς ἂν κατὰ τὰ ἴδια ἐκποιῶσιν ... συντρόφους. Οὕτως εἰσὶν οὖν, etc. Cf. Ælian. V. H. XII, 43, qui Phylarchum fortasse ob oculos habuit, Plutarch. Cleom. 8 : Καὶ δύο τῶν συντρόφων τοῦ Κλεομένους, οὗς Μόθακας (sic bene Lucht. pro vulgata Σαμοθράκας) καλοῦσι. Hesych. v. Μόθακες, Harpocrat. v. μόθων, Müller. Dor. II, p. 45.

45.

Athenæus XII, p. 521, B: Φύλαρχος δ' ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, εἰπὼν ὅτι παρὰ Συρακοσίοις νόμος ἦν τὰς γυναῖκας μὴ κοσμεῖσθαι χρυσῶν, μὴδ' ἀνθινὰ φορεῖν, μὴδ' ἐσθῆτας ἔχειν πορ-

quam plures. Nulla vero presente legatione, tres lecti sternebantur. Nec per convivii moderatorem edicebatur, quis primus adsessurus esset aut accubiturus; sed, qui ætate maximus erat, primus ad lectos accedebat, nisi quem ipse advocasset. Conspiciebatur vero ut plurimum cum fratre aut aliquo ex æqualibus accumbens. Super tripode stabat æneus psycter et cadus, et scaphium argenteum duas capiens cotylas, et poculum, guttus vero æneus. Potus vero non præbebatur, nisi quis poposcisset (ante cœnam vero unum dabatur poculum), et plerumque primo ipsi; deinde postquam ipse nutu poposcerat, postulabant et alii. Ferula apposita erant super mensula admodum vulgari: lances ita comparatæ, ut nec abundarent, nec nimis parvæ essent, sed sufficerent omnibus, neque convivarum quisquam aliquid desideraret. Nec enim ita parce, ut in Phidittis, excipi debere convivas existimabat juseculo et carunculis: nec rursus ita in alteram partem progrediendum longius, ut in vanum prorsus sumtus fieret, et moderatus vivendi modus excederetur. Alterum enim illiberale esse, alterum superbum judicabat. Vinum autem paulo melius erat, quoties convivæ aliquot adessent. Dum cœnabant, facebant omnes: puer vero adstabat mixtum potum tenens, præbebatque poscenti. Similiter etiam post cœnam non amplius duobus cyathis

dabatur; idque præbebatur ei qui adnuendo poposcisset. Nullum unquam acroama comitabatur cœnam: sed continenter ipse cum unoquoque sermones miscebat, cunctosque invitabat, ut vel audirent quæ dicerent alii, vel ipsi loquerentur: quo fiebat, ut omnes capti ejus amore discederent.»

44.

Qui Mothaces apud Lacedæmonios vocantur, ii liberi quidem sunt homines, at non item cives Lacedæmonii. De his Phylarchus, quinto et vicesimo Historiarum libro, hæc scribit: «Sunt autem Mothaces coalumni Lacedæmoniorum. Quilibet enim ex filiis civium, prout fert res eorum familiaris, alii unum, alii duo, nonnulli etiam plures coalumnos sibi adsciscunt. Sunt igitur Mothaces, liberi quidem, sed non cives Lacedæmonii: participes autem fiunt universæ institutionis. Quorum unum fuisse aiunt Lysandrum, cum qui Athenienses navali proelio superavit, ob virtutem civitate donatum.»

45.

Phylarchus in quinto et vicesimo Historiarum libro postquam dixit, legem esse apud Syracusios, qua caveatur, ne auro sese ornent mulieres neve floridas gestent vestes aut purpura prætextas, nisi quæ se publicum esso

φυρῆς ἐγούσας παρυφᾶς, ἐὰν μὴ τις αὐτῶν συγγωρῆ ἑταίρα εἶναι κοινή· καὶ ὅτι ἄλλος ἦν νόμος τὸν ἄνδρα μὴ καλλωπίζεσθαι, μηδ' ἐσθῆτι περιέρχῃ χρῆσθαι καὶ διαλλαττούσῃ, ἐὰν μὴ ὁμολογῆ μοιχεύειν ἢ κίναδος εἶναι, καὶ τὴν ἐλευθέραν μὴ ἐκπορεύεσθαι ἡλίου δεδουκότος, ἐὰν μὴ μοιχευθῆσομένην. Ἐκωλύετο δὲ καὶ ἡμέρας ἐξίεναι ἄνευ τῶν γυναικονόμων, ἀκολουθούσης αὐτῇ μιᾶς θεραπαινίδος· « Συβαρίται (φῆσιν) ἐξοκειλάντες εἰς τρυφὴν ἔγραψαν νόμον τὰς γυναῖκας εἰς τὰς ἑορτὰς καλεῖν, καὶ τοὺς εἰς τὰς θυσίας καλοῦντας πρὸ ἐνιαυτοῦ τὴν παρασκευὴν ποιῆσθαι, ἵνα ἀξίως ποιούμενοι τοῦ χρόνου τὴν παρὰ τῶν ὀϊματίων καὶ τοῦ λοιποῦ κόσμου προάγωσιν οὕτως εἰς τὰς κλήσεις. Εἰ δὲ τις τῶν ὀψοποιῶν ἢ μαγειρῶν ἴδιον εὖροι βρωμα καὶ περιττὸν, τὴν ἐξουσίαν μὴ εἶναι χρῆσασθαι τούτῳ ἕτερον πρὸ ἐνιαυτοῦ, ἀλλ' αὐτῷ τῷ εὐρόντι τὸν χρόνον τοῦτον, ὅπως ὁ πρῶτος εὐρών καὶ τὴν ἐργασίαν ἔχῃ, πρὸς τὸ τοὺς ἄλλους φιλοπονῶντας αὐτοὺς ὑπερβάλλεσθαι τοῖς τοιούτοις. Ὡσαύτως δὲ μηδὲ τοὺς τὰς ἐγγέλεις πωλοῦντας τέλος ἀποτίνειν, μηδὲ τοὺς θηρεύοντας. Τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τοὺς τὴν πορφύραν τὴν θαλαττίαν βάπτοντας καὶ τοὺς εἰσάγοντας ἀτελεῖς ἐποίησαν. Πάνυ οὖν ἐξοκειλάντες εἰς ὕβριν τὸ τελευταῖον παρὰ Κροτωνιατῶν τριάκοντα πρεσβυτέρων ἡκόντων ἅπαντας αὐτοὺς ἀπέκτειναν καὶ πρὸ τοῦ τείχους τὰ σώματα ἐξέριψαν καὶ ὑπὸ θηρίων εἴσαν διαφθαρῆναι. Αὕτη δ' αὐτοῖς καὶ τῶν κακῶν ἐγένετο ἀρχή, μνησίαντος τοῦ δαιμονίου. Ἐδοξάν γοῦν μετ' ὀλίγας ἡμέρας πάντες αὐτῶν οἱ ἄρχοντες τὴν αὐτὴν ἰδεῖν ὄψιν ἐν τῇ αὐτῇ νυκτί· τὴν γὰρ Ἦραν ἰδόντες ἐλθοῦσαν εἰς μέσην τὴν ἀγορὰν καὶ ἐμοῦσαν χολήν. Ἀνέβλυσε δὲ καὶ αἷματος πηγὴ ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῆς. Καὶ οὐδὲ οὕτως ἔληξαν τῆς ὑπερηφανίας, ἕως πάντες ὑπὸ Κροτωνιατῶν ἀπόλοντο. »

prostibulum profiteatur: et aliam esse legem ne vir cultus exterioris nimis studiosus sit neve vestimento exquisito ac singulari utatur, nisi qui se mœchiarum aut cinædum esse profiteatur: item cautum esse, ingenua mulier ne post occasum solis domo exeat, nisi adulterium admisura; denique, ut ne interdum quidem foras prodeat, nisi venia impetrata a matronarum censoribus, et comite una saltem pedissequa: hæc præfatus Phylarchus: « Sybaritæ, ait, quum ad luxum voluptatemque penitus sese applicuissent, lege sanxerant, ut matronas fas esset ad solennes festivitates invitare; utque hi qui ad sacras epulas essent illas invitaturi, annuo ante spatium apparatus facerent, ut satis digno, pro temporis spatium, facto apparatu vestium reliquique ornatus, ita demum illæ ad sacra prodirent. Porro, si quis coquus aut obsoniorum artifex singulare aliquod et eximium cibi genus invenisset, non licitum esse alii eodem genere uti ante elapsum annum spatium, sed per totum id tempus uni inventori id licitum esse, quo primus inventor etiam quæstum ex artis suæ exercitio caperet, quo item alii excitarentur ad operam dandam, ut alios in hoc genere superarent. Similiter lege cautum erat, ne tributum penderent hi qui anguillas vel venderent vel piscarentur. Pariterque, qui marina purpura vestes tingebant, aut purpuram importabant, eos

Plutarchus Sept. Sapient. conviv. II, p. 147, E, hæc ex Phylarcho hausisse videtur: Συβαρίται μὲν γὰρ, ὡς εἶπε, πρὸ ἐνιαυτοῦ τὰς κλήσεις ποιῶνται γυναικῶν, ὅπως ἐκγένετο κατὰ σχολὴν παρασκευασμέναις ἐσθῆτι καὶ χρυσῷ φοιτῶν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Ex hoc Plutarchi loco Casaubonus ita restituit Phylarchum apud Athenæum: Καὶ τοὺς εἰς τὰς θυσίας καλοῦντας πρὸ ἐνιαυτοῦ τὴν κλήσειν ποιῆσθαι, ἵνα ἀξίως ποιούμενοι τοῦ χρόνου τὴν παρασκευὴν τῶν ὀϊματίων καὶ τοῦ λοιποῦ κόσμου προάγωσιν οὕτως εἰς τὰς κλήσεις. Sed nec satis, Brücknerus monet, ille locus valet ad defendendam hanc emendationem, in quo duæ res confunduntur, mulierum illa ad festos dies concelebrandos invitatio, et sacrificiorum ante annum instituendorum consuetudo, nec multo inde expeditior sensus existit. Melius Schweighæuser. Athenæi locum sanare studet scribendo τὴν ante τῶν ὀϊματίων καὶ τοῦ λοιποῦ κόσμου προάγωσιν οὕτως εἰς τὰς κλήσεις. Sed nec satis, quod cum Luchtio in textu exhibui.

LIBER XXVIII.

46.

Athenæus VI, 58, p. 251, C: Ἐν δὲ τῇ ὀγδόῃ καὶ εἰκοστῇ ὁ Φύλαρχος (φῆσι) Ἀντιγόνου τοῦ κληθέντος Ἐπιτρόπου, τοῦ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐλόντος, κόλακα γενέσθαι Ἀπολλοφάνη τινὰ, τὸν εἰπόντα τὴν Ἀντιγόνου τύχην ἀλεξανδρίζειν.

Cf. Polybius II, 70, Plutarchus Cleom. 30, Pausanias II, p. 100 sq.

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

47.

Plutarch. Pyrrho 27: Ἦν δὲ τὸ μὲν πλάτος αὐ-

immunes a tributis vectigalibusque esse voluerunt. Ad extremum prorsus in contumeliam effusi, quum triginta legati a Crotoniatis advenissent, omnes illos occiderunt, et cadavera extra muros projecta bestiis permiserunt devoranda. Atque hoc initium illis fuit malorum, accensa divini numinis ira. Igitur, paucis post diebus, omnibus illorum magistratibus una nocte idem visum oblatum est, ut Junonem viderent in medium forum prodeuntem, atram bilem evomentem. Atque etiam in ejus templo sanguinis fons scaturivit. At ne tum quidem ab insolentia destiterunt, donec omnes a Crotoniatis deleti sunt. »

LIBER XXVIII.

46.

Libro vigesimo octavo narrat Phylarchus, Antigoní illius qui Epitropos (Curator) cognominatus est et qui Spartam cepit, assentatorem fuisse Apollophanem, eum qui dicere sit solitus, fortunam Antigoní alexandρίζειν.

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

47.

Fuit ea (fossa) lata cubitos sex, quatuor alta, longa

τῆς (τῆς τάφρου) πήγειον ἕξ, τὸ δὲ βάθος τεττάρων, τὸ δὲ μῆκος ὀκτάπλευρον, ὡς ἰστορεῖ Φύλαρχος, ὡς δὲ Ἰερώνυμος, ἔλαττον.

Fossa est qua Spartani urbem contra Pyrrhum munierunt.

48.

Parthenii Erotica 23.

ΠΕΡΙ ΧΕΙΛΩΝΙΔΟΣ.

Κλεώνυμος ὁ Λακεδαιμόνιος, βασιλείου γένους ὢν καὶ πολλὰ κατορθωσάμενος Λακεδαιμονίοις, ἔγημε Χειλωνίδα προσήκουσαν αὐτῷ κατὰ γένος. Ταύτη σφοδρῶς ἐπιτεταμένου τοῦ Κλεωνύμου καὶ τὸν ἔρωτα οὐκ ἠρέμα φέροντος, τοῦ μὲν κατηλόγει, πᾶσα δὲ ἐνέκειτο Ἀκροτάτῳ, τῷ τοῦ βασιλέως υἱεῖ. Καὶ γὰρ ὁ μειρακίσκος αὐτῆς ἀναφανδὸν ὑπεκαίετο, ὥστε πάντας ἀνά στόμα ἔχειν τὴν διμιλίαν αὐτῶν· δι' ἣν αἰτίαν ὀυσανασχετήσας ὁ Κλεώνυμος καὶ ἄλλως δὲ οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖς Λακεδαιμονίοις ἔθεσιν, ἐπεραιώθη πρὸς Πύρρον εἰς Ἑπειρον καὶ αὐτὸν ἀναπέθει πειροῦσθαι τῆς Πελοποννήσου, ὡς εἰ καὶ ἐντόνως ἄφαιντο τοῦ πολέμου, ῥαδίως ἐκπολιορκήσοντες τὰς ἐν αὐτῇ πόλεις· ἔφη δὲ καὶ αὐτῷ τι ἤδη προδιειργάσθαι, ὥστε καὶ στάσιν ἐγγενέσθαι τισὶ τῶν πολεῶν.

Scripsimus cum Luchtio ἔθεσιν pro ἤθεσιν et ἐν αὐτῇ pro ἐν αὐτοῖς jam a Galeo et Legrando propositum.

Luchtius recte monet esse hoc Phylarchi fragmentum: Plutarchum enim in Vita Pyrrhi 26, cujus postrema pars ex Phylarcho potissimum hausta sit, eadem plane narrare, et saepe Parthenium Phylarcho uti auctore. Plutarchi verba haec

sunt: Κλεωνύμου δὲ τοῦ Σπαρτιάτου παραγενομένου καὶ καλοῦντος αὐτὸν (τὸν Πύρρον) ἐπὶ τὴν Λακεδαίμονα, προθύμως ὑπήκουσεν. Ὁ δὲ Κλεώνυμος ἦν μὲν γένους βασιλικῷ, δοκῶν δὲ βίαιος εἶναι καὶ μοναρχικός, οὐτ' εὐνοίαν οὔτε πίστιν εἶχεν, ἀλλ' Ἄρεως ἐβασίλευε. Καὶ τοῦτο μὲν ἦν κοινὸν ἐγκλημα καὶ πρεσβύτερον αὐτῷ πρὸς τοὺς πολίτας· γυναῖκα δὲ καλὴν καὶ γένους βασιλικῷ, Χειλωνίδα (vel Χελιδονίδα) τὴν Λεωτυχίδου, πρεσβύτερος ὢν ἔγημεν ὁ Κλεώνυμος. Ἡ δὲ Ἀκροτάτῳ τῷ Ἄρειος ἐπιμανεῖσα, μειρακίῳ καθ' ὄραν ἀκμάζοντι, λυπηρὸν ἐρώωντι τῷ Κλεωνύμῳ καὶ ἀδοξὸν δημοῦ παρεῖχε τὸν γάμον· οὐδένα γὰρ ἐλάνθανε Σπαρτιατῶν καταφρονούμενος ὑπὸ τῆς γυναικός. Οὕτω δὲ τῶν κατ' οἶκον ἀνιαρῶν τοῖς πολιτικοῖς προσγενομένων, ὑπ' ὀργῆς καὶ βαρυθυμίας ἐπῆγε τῇ Σπάρτῃ τὸν Πύρρον, ἔχοντα δισμυρίους καὶ πεντακισχιλίους πεζοὺς, δισχιλίους δ' ἵππεις, ἑλέφαντας δ' εἰκοσιτέσσαρας, ὥστε τῷ μεγέθει τῆς παρασκευῆς εὐθὺς εἶναι κατάδηλον οὐ Κλεωνύμῳ τὴν Σπάρτην, ἀλλὰ τὴν Πελοπόννησον ἑαυτῷ κτῶμενον.

49.

Tzetzes Chiliad. IV, hist. 134, v. 288—312:

Φύλαρχος νέον ἰστορεῖ ὡς αἰτὸν θηράσας ἐθρέψατο καὶ εἰθίσεν ἐκείνῳ παραμένειν, ὡς καὶ νοσήσαντά ποτε τὸν νέον θεραπεύειν καὶ νοσηλεύειν δεξιῶς σπουδῇ συντονιωτάτῃ. Τοῦ νέου τεθνηκότος δὲ καὶ πρὸς πυρὰν ἀγθέντος, ὁ αἰτὸς συνείπετο τῇ ἐκπορᾷ τῇ τούτου· καυθέντος τούτου δὲ πυρᾷ καὶ οὗτος συνεκαύθη. Καὶ γυναικὶ δὲ αἰτὸς σύντροφος συνετεθνήσκει, τῇ πόθῳ ταύτης ἀσιτῶν καὶ τελευτήσας οὕτω. Καὶ Πύρρῳ τῆς Ἑπειροῦ δὲ τῷ βασιλεῖ ὑπῆρχεν ὁμοιος τούτοις αἰτὸς δὲ ἔχαιρεν ἀκούων, εἰ τίς ποτε προσφθέγγετο Πύρρος ὁ Ἑπειρώτης.

octo jugera, ut Phylarchus tradit: ut Hieronymus (Cardianus), minus.

48.

DE CHILONIDE.

Cleonymus Lacedaemonius regii generis, qui multa praecclare gesserat apud Lacedaemonios, uxorem duxit Chilonidem genere sibi cognatam. Ab hac vero, quam vehementer impatienterque amabat, despectus est: tota autem tenebatur amore Acrotati filii regis. Etenim adolescentulus amorem, quo eam amplectebatur, palam profitebatur, ut eorum consuetudo in omnium ore esset. Cleonymus, qui hanc rem graviter ferret et omnino non probaret Lacedaemoniorum mores, ad Pyrrhum abiit in Epirum eique persuasit, ut Peloponnesum aggrediretur; facile enim se urbes in ea sitas expugnatos esse, si acriter bellum susciperent: dixit etiam se jam elaborasse ut quaedam urbes novis rebus studerent.

Pyrrhus, quom Lacedaemonius Cleonymus eum adisset et Lacedaemonem invitaret, obsequutus est facile. Erat Cleonymus hic ex stirpe regia, sed quod animum praese ferret violentum et imperiosum, cives neque ejus studiosi erant, neque fidem ei habebant, verum regnum obtinebat Areus. Haec ei publica erat atque vetus cum civibus que-

rela. Jam uxorem formosam et familiae regiae Chilonidem (vel Chelidonidem), Leotyichidis filiam, Cleonymus grandior natu duxerat. Quae Acrotati amore, Arei filii, deperiens, adolescentis forma venusta, acerbas amanti marito juxtaque infames praebuit nuptias. Neque enim civem latebat ullum ab uxore eum fastidiri. Ita quom ad publicam domestica accessisset aegritudo, ira et animi dolore consultoribus Pyrrhum Spartam attraxit. Habebat Pyrrhus peditum quinque et viginti millia, equitum millia duo, elephantos quatuor et viginti. Quae docuit statim moles apparatus non Cleonymo Spartam, sed Peloponnesum sibi quaerere Pyrrhum.

49.

Phylarchus scribit juvenem aquilam, quam ceperat, nutritisse atque assuefecisse ut secum permaneret, adeo ut et aegrotantis aliquando juvenis curam ageret, atque laboranti adesset dextre, studio intentissimo. Juvene autem mortuo, ad rogamque ducto, aquila secuta est ejus elationem; exusto autem hoc pyra, et ista simul exusta est. Et uua cum muliere aquila nutrita, commoritur, desiderio hujus a cibo abstinens atque sic moriens. Et Pyrrho, Epiri regi, erat similis his aquila, quae gaudebat audiens, si quis forte dixisset Pyrrhus Epirota.

Και οὗτος τεθνηκός δὲ τοῦ Πύρρου συντεθνήκει
ἐξ ἀσιτίας καὶ λιμοῦ τῷ πόθῳ τῷ ἐκείνου.
Καὶ θειριστὴν τις ἀετὸς ἐβρύσατο θανάτου
ἀνθ' ὧν αὐτὸς ἐξέσωσεν ἐκ δράκοντος ἐκείνου
ἐν τῷ δρεπάνῳ συντεμῶν τὴν σπείραν τοῦ θηρίου.
Ὅντων καὶ γὰρ ἑκατάδεκα τῶν θειριστῶν ἐκείσε,
οὗτος σταλείς ὑδρεύσασθαι ὡς ἤνεγκε τὸ ὕδωρ,
ἐκ στάμνου πᾶσι κερανίς διένεμε τὸν οἶνον.
Ὡς δὲ κεράσας καὶ αὐτὸς ἐμελλε πίνειν τοῦτο,
ἐκείνος βροχίῳ καταπτώς κατέαξε τὸν σκύρον,
ἰδὼν ὄρνιθιν ἐμέσαντα, ὡς ἔοικε, τῷ ἄγγει·
ὁ δὲ στραφεὶς ὡς ἀμοιβῇ τῇ τούτου δυσχεραίνων
ἐκείνου· θηήσκοντας ἰδὼν συνήκε τὴν αἰτίαν.

Ælianus De natura animal. VI, 29 : Φύλαρχος
μέμνηται παῖδα ἰσχυρῶς φιλόρνια αἰετοῦ νεοπτόν
λαθεῖν δῶρον καὶ τρέφειν τροφῇ ποικίλῃ καὶ κηδεμο-
νίαν αὐτῷ προσφέρειν πᾶσαν. Οὐ γὰρ τί που ὡς
ἄθυρμα εἰς παιδιὰν ἔτρεφε τὸν ὄρνιν, ἀλλὰ ἐρωμένου
δίκην ἢ ἀδελφοῦ νεωτέρου, οὕτως ἄρα ὁ παῖς τοῦ αἰε-
τοῦ προμηθῶς εἶχεν. Καὶ προῖων δὲ χρόνος εἰς φιλίαν
αὐτοῦ ἐξήψεν ἀλλήλων ἰσχυράν. Συνηέχθη δὲ καμῆν
τὸ σῶμα τὸν παῖδα, καὶ τὸν αἰετὸν παραμένειν καὶ
νοσφεύειν τὸν τροφέα· καὶ καθεύδοντας μὲν ἴσχυρά-
ζειν, ἐργηροτότος δὲ παρεστάναι, ἀσιτοῦντος δὲ τρο-
φὴν μὴ προσίσθαι· ἐπεὶ δὲ καὶ τὸν βίον ὁ παῖς
κατέστρεψεν, ἠκολούθησε καὶ ὁ αἰετὸς μέχρι τοῦ μνή-
ματος· καιομένου δὲ γε ἑαυτὸν εἰς τὴν πυρὰν ἐνέβαλεν.
50.

Athenæus III, 3, p. 73, B: Φύλαρχος δὲ φησιν·
« Οὐδέποτε πρότερον ἐν οὐδενὶ τόπῳ κυάμων Αἴγυ-
πτίων οὔτε σπαρέντων, οὔτ' εἰ σπειρείε τις, τικτο-

μένων, εἰ μὴ κατὰ Αἴγυπτον, ἐπὶ τοῦ βασιλείως Ἀλε-
ξάνδρου τοῦ Πύρρου παρὰ τὸν Θύαμιν ποταμὸν τῆς ἐν
Ἠπειρῷ Θεσπρωτίας ἐν ἔλει τινὶ συνέθη φυῆναι. Δύο
μὲν οὖν ἤνεγκε πῶς ἔτη καρπὸν ἐκτενῶς καὶ τῷξησε·
τοῦ δ' Ἀλεξάνδρου φυλακὴν ἐπιστήσαντος καὶ κω-
λύοντος οὐχ ὅτι λαμβάνειν τὸν βουλόμινον, ἀλλὰ μηδὲ
προσέρχεσθαι πρὸς τὸν τόπον, ἀνεξηράνθη τὸ ἔλος καὶ
τὸ λοιπὸν οὐχ ὅτι τὸν προσηρημένον ἤνεγκε καρπὸν,
ἀλλ' οὐδὲ ὕδωρ εἴ ποτε ἔσχε φαίνεται. Τὸ παραπλή-
σιον ἐγένετο καὶ ἐν Αἰθιοπῶ. Χωρὶς γὰρ τῶν ἄλλων
ὕδατων ναμάτιόν τι ἐφάνη ψυχρὸν ὕδωρ προϊέμενον
οὐ πόρρω τῆς θαλάσσης. Τούτου πίνοντες οἱ ἀρβύ-
στοῦντες τὰ μέγιστα ὠφελοῦντο· διὸ πολλοὶ παρεγι-
νοντο καὶ μακρόθεν τῷ ὕδατι χρῆσόμενοι. Οἱ οὖν τοῦ
βασιλείως Ἀντιγόνου στρατηγαὶ βουλόμενοι οἰκονομι-
κώτεροι εἶναι διάφορον τι ἔταξαν διδόναι τοῖς πίνουσι,
καὶ ἐκ τούτου ἀπέξηράνθη τὸ νᾶμα. Καὶ ἐν Ἰτρώδι
δὲ ἐξουσίαν εἶχον οἱ βουλόμενοι τὸν πρὸ τοῦ χρόνου
τὸν Ἰτραγασαῖον ἄλα λαμβάνειν, Λυσιμάχου δὲ τέλος
ἐπιβαλόντος ἠφανίσθη. Θαυμάσαντος δὲ καὶ ἀφέντος
τὸν τόπον ἀτελῇ πάλιν τῷξήθη. »

De thermis Ædipsi cf. Strabo I, p. 60; IX,
p. 425 ed. Cas., ubi vero legitur Αἰθιοπῶς.

51.

Polyb. II, 56, 6 : Βουλόμενος δὲ διασαφεῖν (ὁ Φύ-
λαρχος) τὴν ὁμότητα τὴν Ἀντιγόνου καὶ Μακεδόνων,
ἅμα δὲ τούτοις τὴν Ἀράτου καὶ τῶν Ἀχαιοῶν, φησί·
τοὺς Μαντινάς, γενομένους ὑποχειρίους, μεγάλοις
περιπεσεῖν ἀτυχήμασι, καὶ τὴν ἀρχαιοτάτην καὶ με-

Et hæc quoque mortuo Pyrrho commoritur
et esurie atque fame, desiderio illius.
Atque messorum quædam aquila servavit a morte,
eo quod ipse servasset a dracone illam,
falce quam incidisset spiram feræ.
Quum essent enim sedecim mессores ibi,
iste missus aquatum, ut attulit aquam,
ex cantharo omnibus miscens, distribuebat vinum.
Ut autem qui miscuerat, hibiturus erat hoc,
illa cum strepitu volans fregit poculum,
conspicata serpentem, qui vomuerat, ut fit, in vas.
Ille autem conversus, velut retributionem hujus ægre
illos mortuos videns intellexit causam. [ferens,

Puerum avium studiosissimum, Phylarchus memoria
prodidit, aquilæ pullum, quem dono accepisset, vario et
multiplici cibo aluisse, et studiose diligenterque curasse.
Nam cum non tanquam rem ludicram alebat, sed tan-
quam natu minorem germanum fratrem magna cum cura
fovebat. Quum autem progressu ætatis mutua inter se
amicitia vehementer exarsissent, atque accidisset ut puer
laboraret, tum ei aquila assiduitate officii assidebat: quum
enim is quietem caperet, ipsa quoque quieti se dabat;
quum vigilaret, eadem assistebat; quum non ederet, ipsa
pariter cibum non admittebat: postea vero quam e vita
excesserat, ad monumentum sepulchri cum aquila prose-
cuta est, postque, ubi crematus est, in medios rogos ipsa
se immisit.

50.

Phylarchus scribit: « Quum nunquam antea nullibi

locorum Ægyptiaca faba aut sereretur, aut sala cresceret,
præterquam in Ægypto, tamen regnante Alexandro,
Pyrrhi filio, prope Thyamin fluvium Thesprotiæ, quæ in
Epiro est, in palude quadam nescio quo casu eam esse
natam: et duobus quidem deinceps annis eam fructum
abunde peperisse, eumque ad maturitatem perduxisse;
sed postquam præsidium ibi Alexander posuisset, quo
arcerentur non solum qui decerpere vellent, sed et qui
adituri modo essent locum, exsiccata esse paludem,
ex eoque tempore non modo prædictum fructum eam non
amplius tulisse, sed eam speciem præbere istum locum,
ut numquam aquam ibi fuisse diceres. Simile quid (ait)
etiam prope Ædipsum (vel Ædepsum) usu venit. Nam
seorsum ab aliis aquis fons aliquis emicuit haud procul a
mari, gelidam aquam edens. Ex eo fonte bibentes agri
plurimum levabantur: quare etiam e longinquo advenie-
bant, qui ista aqua uterentur. Itaque præfecti Antigoni
(Gonatæ) regis rem diligentius administrare volentes, pe-
cuniæ nonnihil solvendæ imposuerunt bibentibus: ex
eoque tempore exaruit fons. Similiter in Troade, quum
salem Tragasaum antea colligendi potestatem, quisquis
vellet, habuisset; postquam eo nomine vectigal exegit
Lysimachus, evanuit sal. Miratus rem rex, remisit tribu-
tum: et renatus sal est. »

51.

Quum igitur vellet Phylarchus Antigoni et Macedonum,
nec non Arati et Achaorum crudelitatem declarare, Man-
tinenses, ait, postquam in hostium potestatem venissent,
maximas perpeccos esse ærumnas; et civitatem illam,

γίστην πόλιν τῶν κατὰ τὴν Ἀρκαδίαν τηλικαύταις παλαίται συμφοραῖς, ὥστε πάντας εἰς ἐπίστασιν καὶ δάκρυα τοὺς Ἕλληνας ἀγαγεῖν· σπουδάζων δ' εἰς ἔλεον ἐκκαλεῖσθαι τοὺς ἀναγινώσκοντας καὶ συμπαθεῖς ποιεῖν τοῖς λεγομένοις, εἰσάγει περιπλοκὰς γυναικῶν καὶ κόμας διεβριμμένας καὶ μαστῶν ἐκβολὰς, πρὸς δὲ τούτοις δάκρυα καὶ θρήνους ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἀναμιξίᾳ τεχνικοῖς καὶ γονεῦσι γηραιοῖς ἀπαγομένον.

Cf. Plutarch. Arat. 45.

52.

Polybius II, 59: Πάλιν Ἀριστόμαχον τὸν Ἀργεῖον φησιν (ὁ Φύλαρχος), ἀνδρα τῆς ἐπιφανεστάτης οἰκίας ὑπάρχοντα καὶ τετυραννηκότα μὲν Ἀργείων, πεφυκότα δὲ ἐκ τυράννων, ὑποχείριον Ἀντιγόῳ καὶ τοῖς Ἀρχαίοις γενόμενον εἰς Κεγχρεὰς ἀπαχθῆναι καὶ στρεβλούμενον ἀποθανεῖν, ἀδικοῦτατα καὶ δεινότατα παθόντα πάντων ἀνθρώπων. Ἰηρῶν δὲ καὶ περὶ ταύτην τὴν πρᾶξιν ὁ συγγραφεὺς τὸ καθ' αὐτὸν ἰδίωμα φωνᾶς τινὰς πλάττει διὰ τῆς νυκτὸς αὐτοῦ στρεβλουμένου προσπιπτούσας τοῖς σὺνεργυς κατοικοῦσιν· ὧν τοὺς μὲν ἐκπληττομένους τὴν ἀσέθειαν, τοὺς δ' ἀπιστοῦντας, τοὺς δ' ἀναναχοῦντας ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις, προστρέχειν πρὸς τὴν οἰκίαν φησί.

Phylarchum, ut videtur, sequitur Plutarchus in Arato 44.

53.

Polybius II, 61: Ὁ δὲ (Φύλαρχος) πῶς μὲν ἔλαβε Κλεομένης τὴν πόλιν (Megalopolin), καὶ πῶς ἀκέραιον διαφυλάξας ἐξαπέστειλε παραχρῆμα πρὸς τοὺς Μεγαλοπολίτας εἰς τὴν Μεσσήνην γραμματοφόρους, ἀξίων αὐτοὺς ἀβλαβῆ κομισαμένους τὴν ἑαυτῶν πατρίδα κοι-

νονῆσαι τῶν ἰδίων πραγμάτων, ταῦτα μὲν ἡμῖν ἐδήλωσε, βουλόμενος ὑποδείξει τὴν Κλεομένης μεγαλοφυλίαν καὶ μετριότητα πρὸς τοὺς πολεμίους. Ἔτι δὲ, πῶς οἱ Μεγαλοπολίται, τῆς ἐπιστολῆς ἀναγινωσκομένης, οὐκ ἔασαιεν εἰς τέλος ἀναγνωσθῆναι, μικροῦ δὲ καταλεύσαιεν τοὺς γραμματοφόρους, ἕως τούτου διεσάφησε, τὸ δ' ἀκόλουθον καὶ τὸ τῆς ἱστορίας ἴδιον ἀφείλε, τὸν ἔπαινον καὶ τὴν ἐπ' ἀγαθῶν μνήμην τῶν ἀξιολόγων προαιρέσεων· καίτοι γ' ἐμποδῶν ἦν.

Cf. Plutarch. Cleom. 23—25, Philopœm. 5, et Pausan. IV, p. 271, VIII, p. 500.

54.

Polybius II, 62, 63: Οὐ μὴν ἀλλὰ τούτοις ἐξῆς φησιν (ὁ Φύλαρχος) ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς Μεγάλης πόλεως λαφύρων ἐξαχισθῆναι τάλαντα τοῖς Λακεδαιμονίοις πεσεῖν, ὧν τὰ διςχιλία Κλεομένηι δοθῆναι κατὰ τοὺς ἔθισμούς.

Postquam demonstravit, Phylarchum in his a veritate abire, perguit: Τὸ δὲ συνεχὲς τούτῳ τίς οὐκ ἂν εἴη μᾶλλον θαυμάσει; ταῦτα γὰρ ἀποφανόμενος λέγει· πρὸ τῆς παρατάξεως δέκα ἡμέραις μάλιστα τὸν παρὰ Πτολεμαίου πρεσβευτὴν εἰθεῖν ἀγγέλλοντα πρὸς τὸν Κλεομένην, διότι Πτολεμαῖος τὸ μὲν χορηγεῖν ἀπολέγει, διαλύεσθαι δὲ παρακαλεῖ πρὸς τὸν Ἀντίγονον. Τὸν δ' ἀκούσαντα, φησί, κρίναι, διότι δεῖ τὴν ταχίστην ἐκκυβεῖν τοῖς θεοῖς πρὸ τοῦ συνείναι τὰ προσπεπωκότα τὰς δυνάμεις, διὰ τὸ μηδεμίαν ὑπάρχειν ἐν τοῖς ἰδίοις πράγμασιν ἐλπίδα τοῦ δύνασθαι μισθοδοτεῖν. Ἄλλ' εἴπερ ἐξαχισθῶν ἐγχορηγεῖται τάλαντων κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς, τὸν Πτολεμαῖον αὐτὸν ἡδύνατο ταῖς χορηγίαις ὑπερ-

omnium Arcadicarum maximam atque antiquissimam, tantis conflictatam esse calamitatibus, ut Græcos omnes in curam et lacrimas ea res adduceret. Cupiens autem lectorum misericordiam commovere, et narratione sua illos afficere, mulierum amplexus commemorat, crines passos, mammam exsertas: ad hæc lacrimas et ejulatus qua viro- rum et mulierum, qua liberorum et senum parentum, qui nullo discrimine simul abducebantur.

52.

Præterea scribit idem Phylarchus: Aristomachum, Argivum nobilissimo genere ortum, qui tyrannus fuerit Argivorum, et tyrannis prognatum, postquam in potestatem venisset Antigoni et Achaëorum, Cenchreas abductum, adeo cruciabiliter necatum fuisse, ut par iniquitas aut crudelitas in neminem unquam mortalium fuerit admissa. Deinde etiam hic more usus suo scriptor, voces quasdam lingit, quas per noctem in ipsis tormentis ab eo editas vicini audiverint: quorum alios, ait, ad facinus tam impium stupentes, alios quia non crederent, multos quod rem indigne ferrent, ad illam domum accurrisse.

53.

Quo igitur pacto urbem Cleomenes ceperit, quomodo incolam servaverit, et ad Megalopolitanos continuo Messenam tabellarios miserit, rogans, ut, patria absque ullo damno recepta, consentire secum vellent, et consilia miscere: hæc quidem Phylarchus narravit, studio

commendandi magnanimitatem Cleomenis et moderatior- nem erga hostes. Item, quomodo Megalopolitani inchoatam epistolæ lectionem perducere ad finem non siverint; quin etiam tabellarios lapidibus prope obruerint: hæc quoque non prætermisit, rem hactenus persecutus. Quod vero consequens erat et historię proprium, ut memorabile generosumque Megalopolitanorum animum debito testimonio ac laude merita afficeret, id prætermisit: quamquam in promptu sane res fuerat.

54.

In sequentibus Phylarchus scriptum reliquit, e præda urbis Megalopoleos sex talentorum millia ad Lacedæmonios rediisse; quorum duo millia, ex veteri consuetudine, Cleomeni cesserint.

Quis vero non magis adhuc miretur, quod idem scriptor istis subjicit? Nam eodem loco ait: decem fere diebus ante quam pugna pugnaretur, legatum a Ptolemaeo missum venisse, qui nuntiaret, pecuniam nolle amplius Ptolemaeo suppeditare, sed ad pacem cum Antigono faciendam hortari: quod ubi accepisset Cleomenes, constituisse eum, fortunam summæ rerum sibi quam primum esse tentandam, prius quam de accepto nuntio aliquid resciret exercitus, quoniam quidem spem nullam ipse haberet, ex propriis opibus militi stipendia posse se solvere. Atqui si circa tempus idem sex millium talentorum compos est factus; vel Ptolemaeo ipsam

θέσθαι, πρὸς δὲ τὸν Ἀντίγονον, εἰ μόνον τριακοσίων ὑπῆρχε κύριος, καὶ λίαν ἱκανὸς ἦν ἀσφαλῶς ὑπομένων τριβειν τὸν πόλεμον.

55.

Plut. Vita Cleom. 5 : Οἱ δ' ἀνηρηκότες πρότερον τὸν Ἄγιν, αἰσθόμενοι τοῦτο καὶ φοβηθέντες μὴ οἴκην ὄωσι τοῦ Ἀρχιδάμου κατελθόντος, ἐδέξαντο μὲν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν παραγενόμενον κρύφα, καὶ συγκατήγον, εὐθὺς δ' ἀπέκτειναν· εἶπ' ἄκοντος τοῦ Κλεομένους, ὡς οἴεται Φύλαρχος, εἴτε πεισθέντος ὑπὸ τῶν φίλων καὶ προεμένου τὸν ἄνθρωπον αὐτοῖς. Τῆς γὰρ αἰτίας τὸ πλεῖστον ἐπ' ἐκείνους ἦλθε, βεβιάσθαι τὸν Κλεομένην δοκοῦντας.

56.

Plutarchus l. l. 28 : Φύλαρχος δὲ καὶ προδοσίαν γενέσθαι φησὶ τὴν μάλιστα τῷ Κλεομένει τὰ πράγματα διεργασαμένην. Τοῦ γὰρ Ἀντιγόνου τοὺς Ἰλλυριοὺς καὶ τοὺς Ἀκαρνανὰς ἐκπεριελθεῖν κρύφα κελεύσαντος καὶ κυκλώσασθαι θάτερον κέρασ, ἐφ' οὗ τεταγμένος ἦν Εὐκλείδασ ὁ τοῦ Κλεομένουσ ἀδελφός, εἶτα τὴν ἄλλην ἐπὶ μάχῃ δύναμιν ἐκτάττοντος· ἀπὸ σκοπῆσ θεωρῶν ὁ Κλεομένησ, ὡσ οὐδαμοῦ τὰ ὄπλα τῶν Ἰλλυριῶν καὶ τῶν Ἀκαρνανῶν κατείδεν, ἐφοβήθη μὴ πρὸσ τι τοιοῦτον αὐτοῖσ ὁ Ἀντίγονοσ κέχρηται. Καλέσασ δὲ Δαμοτέλη, τὸν ἐπὶ τῆσ κρυπτείας τεταγμένον, ὄρῃν ἐκέλευε καὶ ζητεῖν ὅπωσ ἔχει τὰ κατὰ νότου καὶ κύκλῳ τῆσ παρατάξεωσ. Τοῦ δὲ Δαμοτέλουσ (ἦν γὰρ, ὡσ λέγεται, πρότερον χρήματιν ὑπ' Ἀντιγόνου διεσφαρμένος) ἀμελεῖν ἐκείνων εἰπόντος ὡσ καλῶσ ἐρόντων, τοῖσ δὲ συνάπτουσιν ἐξ ἐναντίασ προσέγειν καὶ τούτουσ ἀμύνεσθαι, πιστεύσασ ἐπὶ τὸν

Ἀντίγονον ἐχώρει, καὶ τῇ ρύμῃ τῶν περὶ αὐτῶν Σπαρτιατῶν ὡσάμενοσ τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων ἐπὶ πέντε ποσ σταδίουσ ὑποχωροῦντων ἐκβιαζόμενοσ καὶ κρατῶν ἠκολούθησεν. Εἶτα τῶν περὶ τὸν Εὐκλείδαν ἀπὸ θατέρου κυκλωθέντων, ἐπιστάσ καὶ κατιδῶν τὸν κίνδυνον, Οἴχη μοι, φίλτατε ἀδελφέ, εἶπεν, οἴχη, γενναῖοσ ἦν καὶ παισὶ ζηλωτόσ Σπαρτιατῶν καὶ γυναιξὶν αἰοίδιμοσ. Οὕτω δὲ τῶν περὶ τὸν Εὐκλείδαν ἀναιρεθέντων καὶ τῶν ἐκείθεν, ὡσ ἐκράτουσ, ἐπιφερομένων, παραττομένουσ ὄρων τοὺσ στρατιώτασ καὶ μένειν οὐκέτι τολμῶντασ ἐσώξεν ἑαυτόν. Ἀποθανεῖν δὲ καὶ τῶν ξένων πολλοὺσ λέγουσιν καὶ Λακεδαιμονίουσ ἅπαντασ πλὴν διακοσίων, ἐξακισχιλίουσ ὄντασ.

De hac ad Sellasiam pugna cf. Polyb. II, 55-69, Plutarch. Philopæmene.

57.

Plutarchus l. l. 30 : Ἦδη δὲ καὶ τὸ νόσημα κατεῖχεν αὐτόν (τὸν Ἀντίγονον), εἰσ φθίσειν ἐκδέβηκόσ ἰσχυράν καὶ κατάρβρουσ σύντονον. Οὐ μὴν ἀπέπειπεν, ἀλλ' ἀντήρκεσε πρὸσ τοὺσ οἰκείουσ ἀγῶνασ, ὅσων ἐπὶ νίκη μεγίστη καὶ φόνῳ πλείστῳ τῶν βαρβάρων εὐκλείστερον ἀποθανεῖν· ὡσ μὲν εἰκόσ ἐστί καὶ λέγουσιν οἱ περὶ Φύλαρχον, αὐτῇ τῇ περὶ τὸν ἀγῶνα κραυγῇ τὸ σῶμα προσαναρρήξασ, ἐν δὲ ταῖσ σχολαῖσ ἦν ἀκούσειν, ὅτ βιωῶν μετὰ τὴν νίκην ὑπὸ χαρᾶσ, Ὡ καλῆσ ἡμέρασ, πλῆθοσ αἵματοσ ἀνήγαγε καὶ πυρεῖτασ συντόνωσ ἐτελεύτησε.

58.

Scholia S. Maximi ad S. Dionysium Areopagit. t. II, p. 156 ed. Antverp. 1634 : Ἦ γὰρ ῥομφαία βαρβαρικόν ἐστί ὄπλον, ὡσ ἱστορεῖ Φύλαρχοσ

sumtibus superare poterat. Ad bellum vero cum Antigono quod attinet, si vel trecenta solummodo talenta receperat Cleomenes, facile illi fuit, sine ullo periculo bellum illud sustinere atque trahere.

55.

Verum ubi senserunt id qui Agin ante interfecerant, formidantes ne reverso ab exilio Archidamo lucrent poenas, acceperunt illum quidem in civitatem clam ingressum, et reditum ejus adjuverunt : sed ilico interemerunt eum, sive invito Cleomene, ut opinio est Phylarchi, sive persuadentibus amicis, ut condonaret ipsis Archidamum. Nam crimen maxima ex parte in illos recidit, quod vim adhibuisse crederentur Cleomeni.

56.

Proditionem quoque ait Phylarchus adhibitam, quæ Cleomeni potissimum intulerit cladem. Siquidem quum Illyrios et Acarnanes clam Antigonus circumire, et circumfundere alterum cornu quod frater Cleomenis ducebat Euclidas, jussisset, mox ceteras copias ad prælium instrueret : contemplans ex specula Cleomenes, ut nusquam conspexit Illyriorum et Acarnanum signa, metuit ne qua illis Antigonus ad talem machinam uteretur. Accitum Damotelem, qui insidiis curandis præfectus erat, animadvertere jussit et speculari quid a tergo et in ambitu aciei ageretur. Quum Damoteles (quippe fama est eum pecunia ante ab Antigono redemptum fuisse) dixisset nihil laborandum de illis, quæ recte haberent, sed

animum attendendum esse in eos, quos in fronte objectos haberet, ut hos profligaret : habita ei fide. movit in Antigonom, atque impetu Spartiatarum, quos circa se habebat, impulit Macedonum phalangem, referentibusque pedem ferme ad quinque stadia victor institit, vi eos premens. Tum Euclida ab altero cornu circumvento, constitit, et conspicatus periculum ejus, Actum de te, carissime frater, inquit, actum est, vir strenue. Spartiatarumque filiis præclarum exemplum, et mulieribus celebris. Ita interfecto Euclida, atque hostibus, qui illum fuderant, impetum facientibus in suum cornu percussos milites cernens et sustinere non valentes, servavit se ipsum. Multos cecidisse mercenarios milites ferunt, et demptis ducentis cunctos Lacedæmonios, qui sex millia fuerant.

57.

Jam morbus quoque tentabat eum (Antigonom), in gravem tabem et destillationem erumpens violentam. Non succubuit tamen huic malo : ceterum lactenus restitit molestiis interioribus, ut in maxima victoria atque ingenti barbarorum strage expiraret gloriose : ut verisimile est et perhibet Phylarchus, vociferationibus in prælio pulmonem dirupit. In ludis narrabant clamantem præ lætitia post victoriam, *O faustum diem*, vim sanguinis effudisse atque acri febre correptum exspirasse.

58.

Romphæa est telum barbaricum, ut Phylarchus tradit.

Phylarchum de voce *rhomphaea* in belli Cleomenici enarratione egisse, colligitur ex Plutarch. Cleom. 26 : Ἄμ' ἡμέρα πρὸς τῇ πόλει τῶν Ἀργείων ἀναψάνη (ὁ Κλεομένης) πορθῶν τὸ πεδῖον καὶ τὸν σίτον οὐ κείρων, ὥσπερ οἱ λοιποὶ, δρεπάναις καὶ μαχαίραις, ἀλλὰ κόπτων ξύλοις μεγάλοις εἰς σχῆμα ῥομφαίας ἀπειρασμένοις.

59.

Plutarch. Arat. 38, postquam ex Polybio rettulit, Aratum Macedones accessivisse, invidia in Cleomenem ductum, addit : Ὁμοίως δὲ καὶ Φύλαρχος ἱστορήκε περὶ τούτων.

60.

Parthenii Erotica 25.

ΠΕΡΙ ΦΑΥΛΛΟΥ.

Ἱστορεῖ Φύλαρχος.

Φαῦλλος δὲ τύραννος ἠράσθη τῆς Ἀρίστωνος γυναικὸς, ὃς Οἰταίων προστάτης ἦν· οὗτος διαπεμπόμενος πρὸς αὐτὴν χρυσὸν τε πολὺν καὶ ἄργυρον ἐπιγγέλλετο δῶσειν, εἰ τέ τις ἄλλου δέοιτο φράζειν ἐκέλευεν ὡς οὐχ ἁμαρτησομένην. Τὴν δ' ἄρα πολὺς εἶχε πόθος ὄρου τοῦ τότε κειμένου ἐν τῇ τῆς Προναίας Ἀθηνᾶς ἱερῷ, ὃν εἶχε λόγος Ἐριφύλης γενεῖναι, ἡξίου τε ταύτης τῆς δωρεᾶς τυχεῖν. Φαῦλλος δὲ τὰ τε ἄλλα κατασύρων ἐκ Δελφῶν ἀναθήματα ἀναιρεῖται καὶ τὸν ὄρον. Ἐπεὶ δὲ διεκομίσθη εἰς οἶκον τὸν Ἀρίστωνος, χρόνον μὲν τινα ἐφόρει αὐτὸν ἡ γυνὴ μάλα περίπυστον ὄντα (περίπυστος οὖσα Legend.), μετὰ δὲ ταῦτα παραπλήσιον αὐτῇ πάθος συνέβη τῶν περὶ τὴν Ἐριφύλην γενομένων. Ὁ γὰρ νεώτερος τῶν υἱῶν αὐτῆς μανείας τὴν οἰκίαν ὑψῆψε καὶ τὴν τε μητέρα καὶ τὰ πολλὰ τῶν κτημάτων κατέσβεξε.

59.

Similia Polybio Phylarchus quoque narravit (de Arato Macedones Cleomenis invidia accessente).

60.

DE PHAYLLO.

Narrat Phylarchus : Phayllus tyrannus Aristonis Cetaorum praefecti uxorem amabat. Is per internuntium ad eam missum auri et argenti magnam vim se daturum pollicitus est, dixitque eam non frustra ab ipso petituram esse, si quid desideratura esset. Illa vero magno desiderio monilis tenebatur, quod in templo Minervae Προναίας depositum erat, et Eriphyles fuisse ferebatur : dignam se habebat quae hoc munus acciperet. Phayllus autem et reliqua anathemata abstulit Delphis et monile : quod in Aristonis domum delatum aliquamdiu gestabat ejus uxor valde celebratum (vel valde gloriabunda); deinde vero simile quid ei accidit ac quod Eriphylae acciderat. Minor enim natus filius ejus furore abreptus domum incendit matremque simul cum plerisque opibus exussit.

61.

Hippobotus et Sotioi Ipsiis (Timonis) auditores fuisse tradunt Dioscoridem Cyprium et Nicolochium

Προναίας pro προναίας dedit Wesseling. Cf. Müller. Appendix ad edit. Aeschyli Eum.

61.

Diogenes Laertius IX, 7, 115 : Ὁς δὲ Ἰππόβοτος φησι καὶ Σωτίων, διήκουσαν τοῦ Τιμῶνος Διοσκουρίδης Κύπριος καὶ Νικόλοχος Ῥόδιος καὶ Εὐφράνωρ· Σελευκὸς Πραῦλος τε ἀπὸ Τρωάδος, ὃς οὕτω καρτερικὸς ἐγένετο, καθά φησι Φύλαρχος ἱστορῶν, ὥστε ἀδίκως ὑπομείναι ὡς ἐπὶ προδοσίᾳ κολασθῆναι, μηδὲ λόγου τοὺς πολίτας καταζώσας.

62.

Athenæus XII, 31, p. 526, A : Κολοζώνιοι δ', ὡς φησι Φύλαρχος, τὴν ἀρχὴν ὄντες σκληροὶ ἐν ταῖς ἀγωγαῖς, ἐπεὶ εἰς τρυφὴν ἐξώκειλαν πρὸς Λυδοὺς φιλίαν καὶ συμμαχίαν ποιησάμενοι, προήεσαν διησχημένοι τὰς κόμας χρυσῷ κόσμῳ, ὡς καὶ Ξενοφάνης φησίν·

Ἄγροσύνας δὲ μαθόντες ἀκατελείας παρὰ Λυδῶν,
ὄρα τυραννίδος ἦσαν ἄνευ στυγερῆς,
ἦσαν εἰς ἀγορὴν παναλουργία φάρε' ἔχοντες,
οὐ μείους ἢ περ χίλιοι εἰς ἐπίπαν·
αὐχάλιοι χαίτησιν ἀγαλλόμεν' εὐπρεπέεσσιν,
ἀσκητοῖς ὁμῆν χρίμασι δευόμενοι.

Οὕτω δ' ἐξελύθησαν διὰ τὴν ἀκαιρον μέθην, ὥστε τινὲς αὐτῶν οὐτε ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον οὐτε δυσόμενον ἑοράκασιν. Νόμον τε ἔθεντο, ὃς ἔτι καὶ ἐφ' ἡμῶν ἦν, τὰς αὐλητρίδας καὶ τὰς ψαλτρίδας καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα τῶν ἀκροαμάτων τὰ μισθώματα λαμβάνειν ἀπὸ πρωτῆ μέχρι μέσου ἡμέρας καὶ μέχρι λύχνων ἄρῶν· ἀπὸ δὲ τούτου τὴν λοιπὴν νύκτα ἦσαν πρὸς τῷ μεθύειν.

Pro ἄνευ στυγερῆς veteres editiones habent ἐπὶ στυγερῆς; quod praferendum est; ἄνευ in nullo codice integrum reperitur. Ceterum ut

Rhodium Euphranoremque Seleucium et Praylum e Troade, qui adeo constanti animo fuit, ut tradit Phylarchus in Historiis, ut pateretur se injuste veluti proditorem cruciari, cives ne verbo quidem dignos judicans.

62.

Colophonii, ut narrat Phylarchus, durum initio vitae institutum secuti, postquam inita cum Lydis amicitia et societate ad luxuriam deflexerunt, in publicum prodibant coma aureo ornata studiose instructa, quemadmodum etiam Xenophanes dixit :

Stultitias a Lydis edocti inutiles,
quo illi tempore odiosum imperium tenuerunt·
prodibant in forum porpureis vestiti pallis,
haud pauciores quam mille omnino :
gloriantes ornari comis venuste compositis,
exquisitis odore unguentis madentes.

Adeo vero in voluptates et intempestivam temulentiam erant effusi, ut nonnulli illorum nec orientem solem nec occidentem unquam viderint. Legemque tulerunt, quae etiam nunc observatur, ut libicinae et cantatrices et alia ejus generis acroamata mercedem acciperent a mane usque ad meridiem, et quoad lucernae accenderentur : ab illo vero tempore reliquam noctem potando et inebriando se transiebant.

Colophoniorum mentionem Phylarchus injiceret, observante Brücknero, adductus esse videtur urbis, quam fortasse narraverat, per Lysandum devastatione. V. Pausan. VII, 3, 1. Cf. I, 9, 8.

63.

Porphyrius De abstinentia II, p. 226 (Lugd. 1620): Φύλαρχος δὲ κοινῶς πάντας τοὺς Ἕλληνας πρὶν ἐπὶ πολεμίους ἐξίέναι ἀνθρωποκτονεῖν ἱστορεῖ.

Repetivit hæc Eusebius Præpar. Evang. IV, p. 156, B, 164, A.

64.

Plutarch. Themistocl. 32: Περὶ δὲ τῶν λευψάνων (τοῦ Θεμιστοκλέους) οὐτ' Ἀνδοκίδῃ προσέχειν ἄξιον ἐν τῷ Πρὸς τοὺς ἐταίρους λόγοντι, φωράσαντας τὰ λείψανα διαβρεῖψαι τοὺς Ἀθηναίους· ψεύδεται γὰρ ἐπὶ τὸν ὄημον παροξύνων τοὺς ὀλιγαρχικούς· ὁ τε Φύλαρχος ὡσπερ ἐν τραγωδίᾳ τῇ ἱστορίᾳ μονοῦ μηχανὴν ἄρας καὶ προαγαθῶν Νεοκλέα τινὰ καὶ Δημόπολιν, υἱοὺς Θεμιστοκλέους, ἀγῶνα βούλεται κινεῖν καὶ πάθος, ὃ οὐδ' ἂν ὁ τυγῶν ἀγνοήσειεν ὅτι πέπλασται.

65.

Plutarchus Demosthen. 27: Ἐν δ' Ἀρκαδίᾳ καὶ λοιδορίαν τοῦ Πυθέου καὶ τοῦ Δημοσθένους γενέσθαι πρὸς ἀλλήλους εἴρηκεν ὁ Φύλαρχος, ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ μὲν ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων, τοῦ δ' ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων λέγοντος. Λέγεται δὲ τὸν μὲν Πυθέαν εἰπεῖν, ὅτι, καθάπερ οἰκίαν εἰς τὴν ὄνειον εἰσφέρεται γάλα κακὸν τι πάντως ἔχειν νομίζομεν, οὕτω καὶ πόλιν ἀνάγκη νοσεῖν, εἰς τὴν Ἀθηναίων πρεσβεία παραγίνεται· τὸν δὲ Δημοσθένη στρέψαι τὸ παράδειγμα φήσαντα, καὶ τὸ γάλα τὸ ὄνειον ἐφ' ὑγείᾳ, καὶ τοὺς Ἀθηναίους παραγίνεσθαι ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν νοσοῦντων. «Cadunt hæc in annum primum ol. 114, quum Demosthenes, nuntio de morte Alexandri allato, legatis Atheniensium, qui Græcas civitates obibant et arma contra Macedones sumere

hortabantur, ultro comitem se adjungeret. De Pythea v. Wachsmuth. Antiquit. Hellen. I, 2, p. 413.» *Lucht.*

66.

Plutarchus Camill. 19: Ἐνήνοχε δὲ καὶ ὁ Θαρρηλιῶν μὴν τοῖς βαρβάροις ἐπιδήλως ἀτυχίας· καὶ γὰρ Ἀλέξανδρος ἐπὶ Γρανικῷ τοὺς βασιλέως στρατηγούς Θαρρηλιῶνος ἐνίκησε, καὶ Καρχηδόνιοι περὶ Σικελίαν ὑπὸ Τιμολέοντος ἠπτόωντο τῇ ἐβδόμῃ φθίνοντος, περὶ τὴν δοκεῖ καὶ τὸ Ἴλιον ἀλῶναι, ὡς Ἐφορος καὶ Καλλισθένης καὶ Δαμάστης καὶ Φύλαρχος ἱστορήκασιν.

67.

Athenæus II, 19, p. 43, F: Φύλαρχος δὲ φησιν ἐν Κλείτορι εἶναι κρήνην ἀφ' ἧς τοὺς πίνοντας οὐκ ἀνέχεσθαι τὴν τοῦ οἴνου ὀσμὴν.

Hæc ex Isigono refert Sotion περὶ ποταμῶν καὶ κρηνῶν, p. 139.

68.

Plutarchus Symposiac. V, 7: Καίτοι τοὺς γε περὶ τὸν Πόντον οἰκοῦντας πάσαι Θηβείους προσαγορευομένους ἱστορεῖ Φύλαρχος οὐ παιδίοις μόνον, ἀλλὰ καὶ τελείοις θηβείοις εἶναι καὶ γὰρ τὸ βλέμμα καὶ τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὴν διάλεκτον αὐτῶν παραδεχομένους τήκεσθαι καὶ νοσεῖν· ἤσθηοντο δὲ, ὡς εἶπκε, τὸ γινόμενον οἱ μιγάδας οἰκέτας ἐκείθεν ὠνίους ἐξάγοντες.

Plinius Hist. nat. VII, 2: «*Phylarchus* et in Ponto Thibiorum genus multosque alios ejusdem naturæ (prodit), quorum notas tradit in altero oculo geminam pupillam, in altero equi effigiem; eosdem præterea non posse mergi, ne veste quidem degravatos.»

In omnibus fere Plutarchi eodd. scriptum est Θηβείς, edit. Bas. et Xylander habent Θυβείς. Salmasius in Exercitt. Plin. p. 34 et Valesius in

63.

Phylarchus communiter omnes Græcos, priusquam in bellum exirent, sacrificare hominem tradit consuevisse.

64.

De reliquiis (Themistoclis) non est addenda fides Andocidi, qui in libro ad amicos scribit pervestigasse reliquias ejus et dissipasse Athenienses. Mentitur enim id, quo principum factionem incendat in populum. At Phylarchus quasi in tragœdia excitans machinam, Neoclem quendam ac Demopolin, Themistoclis filios, inducit, eoque movere animos et incitare nititur, quod nemo est tam indoctus qui fictum esse ignoret.

65.

In Arcadia Pytheam et Demosthenem memorat Phylarchus, dum hic pro Græcis, ille verba fecit pro Macedonibus, ad mutua progressos convivia fuisse. Perhibetur Pytheas dixisse, Ut domum, in quam lac asininum inferatur, omnino laborare aliquo morbo arbitramur; ita urbs non posse fieri quin ægrotet quam legatio adeat Athenien-

sium. Demosthenem vero retorsisse exemplum hisce verbis, Et lac asininum ad sanitatem inferri, et ad salutem ægrotantium adesse Athenienses.

66.

Mensis Thargelion fuit manifeste barbaris infaustus. Alexander Persarum regis præfectos hoc mense superavit ad Granicum. Ejusdem mensis die vigesimo quarto Carthaginienses in Sicilla cæsi a Timoleonte sunt: quo die ejusdem mensis et Troja putatur capta, ut Ephorus, Callisthenes, Damastes et Phylarchus auctores sunt.

67.

Phylarchus scribit, Clitore fontem esse, e quo qui biberint, odorem vini non amplius tolerare.

68.

Phylarchus sane refert, Thibios, qui olim circa Pontum habitaverunt, non infantibus modo, sed adultis etiam exitium attulisse: obtutu enim eorum, spiritu ac sermone affectos, tabuisse et ægrotasse. Idque senserunt, ut apparet, qui servos illis permixtos indeque emtos educabant.

Emendatt. v, 8, legendum putant Θίβις vel Θίβιοι. Posteriorem scripturam, quam et Luchtius praefert, probabilem reddunt Plinius l. l. et Stephanus s. v. Θίβις; ubi dicit : Θίβις.... ὁ τοπίτης Θίβιος, etc. Hesychius habet : Θίβεις, γόητες τινες. ... Μιγάδας est Valesii conjectura pro μιγάδας.

69.

Zenobius Proverb. Cent. VI, 13 : Τὰς ἐν τῇ φαρέτρα ψηφίδα. Φύλαρχος φησι τοὺς Σκύθας μέλοντας καθεύδειν ἄγειν τὴν φαρέτραν, καὶ εἰ μὲν ἀλύπως τύχοιεν τὴν ἡμέραν ἐκείνην διάγοντες, καθιέναι εἰς τὴν φαρέτραν ψηφίδα λευκὴν, εἰ δὲ ὀγληρῶς, μέλαιναν. Ἐπὶ τοίνυν τῶν ἀποθησχόντων ἐκφέρειν τὰς φαρέτρας καὶ ἀριθμεῖν τὰς ψήφους, καὶ εἰ εὐρηθείησαν πλείους αἱ λευκαί, εὐδαιμονίζεῖν τὸν ἀπογενόμενον· ὅθεν παροιμισθῆναι τὴν ἀγαθὴν ἡμῶν ἡμέραν λεγόντων ἐκ τῆς φαρέτρας εἶναι. Καὶ Μένανδρος δὲ φησιν ἐν Λευκαδία, τὴν ἀγαθὴν ἡμέραν λευκὴν καλεῖσθαι.

Eadem fere apud Suidam s. v. Λευκὴ ἡμέρα et Τῶν εἰς φαρέτραν exstant.

70.

Etymologicum M. s. v. Βόσπορος : Βόσπορος, οἶονεἰ βοῦς πόρος· ὠνόμασται γὰρ ἀπὸ τῆς Ἰούς τῆς θυγατρὸς Κάδμου· ταύτῃ γὰρ ἡ Ἥρα κατὰ ζῆλον ὄϊστρον ἐπέμψεν· ἥτις ἐλαυνομένη ὡσπερ πόρτις τοῦτον παρῆλθε τὸν τόπον, ὡς φησὶ Διονύσιος· Τῷ δ' ἐπὶ Ὀρηκίου στόμα Βοσπόρου, ὃν πάρος Ἰὼ Ἥρης ἐννεσίησιν ἐνήξατο πόρτις εἴουσα. ... Φύλαρχος δὲ, ὅτι οἱ ἐντὸς τοῦ Εὐξείνου πόντου ἦσαν ἄπειροι γεωργίας, οἱ δὲ ἐκτὸς, ἐμπειροὶ· διὸ καὶ Βόσπορος ἐκαίνο τὸ μέρος ἐκαλεῖτο τοῦ πελάγους, ὅτι ἐσπείρετο. Τινὲς δὲ, τοὺς στενοὺς πορθμοὺς Βοσπόρους εἰρῆσθαι· ἢ ὅτι τὸ παλαιὸν, εἰ ποτὲ τινες ἤθελον εἰς τὸ πέραν διαθῆναι, σημῶν πηγνύοντες καὶ βοῦς ὑποζεύξαντες ἐπὶ τούτων διεπεραιούοντο· ὅθεν ἡ ἐπωνυμία.

69.

Calculos in pharetra.] Auctor est Phylarchus Scythas cubitum ituros pharetram asferre, et si feliciter dies processisset, album immittere calculum solitos; sin secus, infastaque accidissent, nigrum. Ubi vero vita quis decesserat, pharetram proferebant, calculosque numerabant. Quorum si candidi plures essent reperti, felicem praedicabant mortuum. Indeque natum proverbium de felici die, e pharetra exsistere. Menander quoque in Leucadia felicem diem candidum nominatum ait.

70.

Bosporus quasi bovis trajectus : appellatus est enim ab Io Cadmi filia. Juno enim zelotypia impulsu aestrum ei immisit; haec vero instimulata ut vitula ad illum locum pervenit, ut ait Dionysius : Ad Bospori Thracii ostium, quem olim Io ex Junonis consilio tranavit ut vitula. Phylarchus autem ait : « Qui trans Pontum Euxinum habitabant, erant agriculturae imperiti, qui vero citra incolebant, ejus periti erant; quare haec pars appellabatur Bosporus, quod in ea sementis liebat. » Nonnulli freta angusta Bosporos appellari

Eadem Dionysius Perieget. 140, ubi pro τῷ δ' ἐπὶ legitur τῇ δ' ἐπὶ.

71.

Plutarchus De Alex. M. s. virt. s. fort. or. II, 11 : Ἐκ τούτου διέβαινον (ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Ἀσίαν), ὡς μὲν Φύλαρχος φησιν, ἡμερῶν τριάκοντα ἔχων ἐφόδιον, ὡς δ' Ἀριστόβουλος, ἐβδομήκοντα τάλαντα.

Eadem Plutarchus in Vita Alex. M. 15 ex Duride Samio refert.

72.

Phrynichi Eclog. p. 425 ed. Lobeck. : Καθὼς Γαῖός τις Ἀρεθούσιος γραμματικὸς ἔρασκε δόκιμον εἶναι τὸννομα· κερῆσθαι γὰρ αὐτῷ Φύλαρχον. Vocem καθὼς habemus fr. II et XXXII.

73.

Ammonius De affin. verb. differ. s. v. Χλαμύς : Χλαμύς καὶ χλαῖνα διαφέρει, καθὼς διὰ πολλῶν ἀπέδειξε Δίδυμος ἐν ὑπομνήμασι δευτέρῳ Ἰλιάδος κ. τ. λ... προσάγεται Ἀριστοτέλην, Φύλαρχον, Πολέμωνα, ὅτι πολὺ διαφέρουσι.

74.

Photius Lexic. p. 274 Lips. : Οἴκουριν ὄφιν· τὸν τῆς πολιάδος φύλακα· καὶ Ἡρόδοτος· Φύλαρχος δὲ αὐτοῦ δύο.

Mutila haec restitui possunt ex Hesychio h. v (II, p. 726), ubi dicit : Καὶ οἱ μὲν ἓνα φασὶν (ὄφιν), οἱ δὲ δύο. Itaque Photii locus cum Creuzero ad Herodot. VIII, 41 (tom. III, p. 55, ed. Bæhr.) ita erit explendus : Καὶ Ἡρόδοτος μὲν ἓνα φησὶν ἐν τῷ ἱερῷ. Φύλαρχος δὲ αὐτοῦ δύο. Cf. Aristophan. Lysistr. 760, Plutarch. Them. 10, Philostrat. Icon. II, 17, p. 80 Jacobs., Eustath. ad Odys. p. 1423 7, Odofr. Müller. De Minerva Poliad. p. 23, Creuzer Symbol. II, p. 727 sqq., 744, quos laudat Bæhr. ad Herod. l. l. Ceterum Lucht. hic Phylarchum pro Philochoro positum esse suspicatur. Sine idonea causa.

dicunt; vel quod olim qui in ripam ulteriorem transvehī volebant, rates struebant, hisque boves jungebant.

71.

His peractis rebus Alexander M. trajecit in Asiam, viatico instructus, ut Phylarchus prodidit, triginta dierum, ut vero Aristobulus, septuaginta talentis.

72.

Καθὼς (sicul); Galus quidam Arethusius grammaticus dicit hanc vocem esse probatam : ea enim uti Phylarchum.

73.

Chlamys et chlana differunt, ut abunde demonstravit Didymus in Commentariis ad librum secundum Iliadis..., ubi adducit Aristotelem, Phylarchum, Polemonem ad probandum, voces istas multum differre.

74.

Serpentem Ceurin (domum custodientem) : Minervæ Poliadis custodem; et Herodotus quidem unum serpentem in illo sacrario esse narrat; Phylarchus vero duos ibidem esse tradit.

75.

Athenæus XIV, 44, p. 639, D: Κῶσι δὲ τούναντιον δρῶσιν, ὡς ἱστορεῖ Μακαρεὺς ἐν τρίτῳ Κωακῶν. Ὅταν γὰρ τῇ Ἥρᾳ θύωσι, δοῦλοι οὐ παραγίνονται ἐπὶ τὴν εὐωχίαν. Διὸ καὶ Φύλαρχον εἰρηκέναι·

Νισύριοι μόνον μὲν ἐλεύθεροι ἱεροεργοὶ
ἀνδράσι πρὸς κείνοισιν, ἐλεύθερον ἅμαρ ἔχοντες·
δοῦλων δ' οὐσις πάμπαν ἐσέρχεται οὐδ' ἡθαίον.

Aut alius omnino Phylarchus, poeta, intelligendus est, aut statuendum, Phylarchum historicum versus istos ex poeta historiis suis inse-ruisse. Nisyrii e conjectura dedit Dalecampius pro σουρίη. Villebrunius hanc propinavit emendationem:

Νισυρίοις μόνον μὲν ἐλεύθεροι ἱεροεργοὶ,
κάνδρασι πρὸς κείνοισιν ἐλεύθερον ἅμαρ ἔχοντες.

Eadem, omissis versibus, ex eodem Macareo narrantur VI, 81, p. 262.

76.

Schol. in Sophoclis OEdip. Colon. 39: Φύλαρχος φησι δύο αὐτάς (τὰς Εὐμενίδας) εἶναι, τὰ τε Ἀθήνησιν ἀγάλματα δύο· Πολέμων δὲ τρεῖς αὐτάς φησι.

77.

Etymologicum M. s. v. Φυλάσιοι: Φυλάσιοι, οἱ ἐκ τοῦ δήμου τῆς Φυλῆς· Φυλῆ γὰρ δῆμος τῆς Οἰνηίδος· ὁ δὲ Μένανδρος τόπον νομίζει εἶναι Φυλῆν· ὁ δὲ Φίλαρχος φρούριον αὐτὸ φησιν εἶναι.

Dubitari non potest, quin hoc loco scribendum sit: Φιλόχορος pro Φίλαρχος. Apud Harpocrationem enim, ex quo Etym. M. auctor hausit, leguntur hæc: Φυλῆ, Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς εἰρήνης. Φυλῆ δῆμος ἐστὶ τῆς Οἰνηίδος· Μένανδρος δὲ Δυσκόλῳ τῆς Ἀττικῆς νομίζει εἶναι τόπον τὴν Φυλῆν, λέγων· ... Φιλόχορος δ' ἐν ἐξδόμῳ Ἀτθίδος φρούριον αὐτὸ φησιν εἶναι.

78.

Interpres Virgilii a Majo editi ad Æneid. IV, 146: «Scaurus: Cretes quia responso accepto ex insula Creta profecti... et ducem secuti Delphum Phocidam tenuisse dicuntur, at-

75.

Coi contrarium faciunt, ut narrat Macareus tertio libro Rerum Coacarum. Nam, quando Junoni sacra faciunt, servis non licet ad epulas accedere: quare etiam Phylarchum, ait, dixisse:

Nisyrii soli quidem liberi sacris operantur
apud illos homines: soli, inquam, liberi:
servorum vero nullus ingreditur, ne minimum quidem.

76.

Phylarchus ait duas esse Furias, duoque Athenis repiri earum simulacra; Polemo vero eas esse tres dicit.

77.

Phylasii, Phylæ pagi incolæ: Phyle enim pagus est (Æneidis tribus. Menander Phylen esse vicum putat, Phylarchus [lege Philochorus] castellum esse dicit.

que ab eo se Delphos nominasse, ut *Phalare...*

Num hoc loco scribendum sit Phylarchus, ut Luchtius putat, admodum dubium est. Majus proposuit: *Phalarchus, Phylarchus, Alexarchus.*

FRAGMENTA MYTHOLOGICA.

79.

Scholia in Ælii Aristidis oration. p. 103 edit. Frommel.: Διὰ τὸ Παλλάδιόν φησι τὸ ἀπὸ Τροίας· ὁ γὰρ Δημόφιλος παρὰ Διομήδους ἀρπάσας εἰς τὴν πόλιν ἤγαγεν· σημαίνει Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Σωκράτους πρὸς Πολυκράτην λόγῳ· λέγει δ' ἂν καὶ περὶ ἄλλων πολλῶν Παλλάδιων, τοῦτε καταλυόμενον τὸν αὐτόχρονα καὶ τῶν περὶ αὐτεφυρῶν καλουμένων, ὡς Φερεκύδης καὶ Ἀντίοχος ἱστοροῦσι, καὶ τῶν κατενηνεγμένων ἐν τῇ Γιγάντων μάχῃ, ὡς ἐν ἀγράφοις ὁ Φύλαρχος φησι. Παλλάδιον δὲ ἐκάλουν, καθὰ λέγει Φερεκύδης, τὰ βαλλόμενα εἰς γῆν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀγάλματα· πάλλειν γάρ, φησὶ, τὸ βάλλειν ἔλεγον.

Ad hæc Lucht.: «Ne corruptissime exhibita scholiastæ verba intacta relinquam, addo e Pausan. I, p. 53 ed. Wechel. pro Δημόφιλος reponendum esse Δημοφῶν. Cf. Harpocrat. s. v. Ἐπὶ Παλλάδιῳ. Quæ sequuntur difficiliorē quidem habent emendationem, sed faciem præferunt Servius ad Virgil. Æneid. II, 661: *Dicunt sane alii, unum simulacrum cælo lapsum, quod nubibus advectum et in ponte depositum apud Athenas tantum fuisse, unde et γεφυριστῆς* (lege: γεφυρῆτις. G. Dindorf. in editione Parisina Thesauri Stephaniani conjecit γεφυρίς) *dicta est Pallas; et Interpretes Virgiliani a Majo editi ad eundem locum: Duo Palladia traduntur existisse, alterum in Attices regione, alterum in Troade; atque illud, quod Athenis repertum est, ponti inlapsum, unde apud illos tu...* (lege *fuit*) *γεφυρῆτις Ἀθηνᾶ. Alii sic existimant, quod hoc ex Samothracia in Trojam Dardanus transtulit... megalos vocant* (lege: *quod μεγάλης vocant*, e Dionys. Hal. I, 42 et 43, p. 55 ed. Sylb.). Legas igitur: τοῦ τε κατ' οὐρανοῦ πεσόντος εἰς Ἀκτὴν χθονᾶ καὶ πῶς παρὰ γεφυρῶν κα-

FRAGMENTA MYTHOLOGICA.

79.

Per Palladium intelligit Trojanum: hoc enim Demophon Diomedæ eripuit et in urbem transportavit: quod innuit Lysias in oratione pro Socrate contra Polycratem. Dixit etiam de multis aliis Palladiis, de eo, quod Alcamenes autochthon consecravit, deque illis quæ a pontibus nomen invenerunt, ut Pherecydes et Antiochus narrat, et de his quæ in Gigantum pugna de cælo demissa sunt, ut Phylarchus in libro de legibus non perscriptis. Palladia vocabant secundum Pherecydem simulacra de cælo in terram lapsa: πάλλειν enim pro βάλλειν (jacere) dicebant.

λουμένου.» Sed hæc a schollastæ verbis nimis recedunt. Quare nos quidem ad Pherecyd. fr. 101 scribendum proposuimus : τοῦ τε κατὰ τὸ λεγόμενον (vel τοῦ καλουμένου) αὐτόχθονος καὶ περὶ τῶν ἀπὸ γεφυρῶν καλουμένων. Verum tum nos fugit Mülleri conjectura in libro de Æschyli Eumenidibus p. 106 et 156 proposita. Est autem hæc : τοῦ δὲ κατ' Ἀλαλκόμενον τὸν αὐτόχθονα καὶ τῶν περὶ Ἄτης λόφον vel κορυφῆν. Postrema (cf. Apollod. III, 12, 3) incertiora, ac propter Servii et alterius Virgiliti interpretis verba quæ in corrupto illo αὐτεφυρῶν vocem γεφυρῶν latere suadent, vix probanda erunt. Priora vero optime restituta esse, affatim patet tum ex iis quæ de Alcæmene leguntur apud Plutarch. tom. XIV, p. 289, Pausan. I, 33, 4, Stephan. Byz. s. v. Ἀλαλκόμενιον, tum quod unus liber manu scriptus habet καταλκόμενον.

80.

Plutarchus De Iside et Osir. 29 : . . οὐδὲ Φυλάρχου μὴ καταφρονεῖν, γράφοντος ὅτι πρῶτος εἰς Αἴγυπτον ἐξ Ἰνδῶν Διόνυσος ἤγαγε δύο βοῦς, ὧν ἦν τῷ μὲν Ἄπις ὄνομα, τῷ δ' Ὀσιρις, Σάραπις δ' ὄνομα τοῦ τὸ πᾶν κοσμοῦντος ἐστὶ, παρὰ τὸ σαίρειν, ὁ καλλύνειν τινὲς καὶ κοσμεῖν λέγουσιν. Ἄτοπα γὰρ ταῦτα τοῦ Φυλάρχου, πολλῶν δ' ἀτοπώτερα τὰ τῶν λεγόντων κ. τ. λ.

81.

Parthenii Erotica 31.

ΠΕΡΙ ΔΙΜΟΙΤΟΥ.

Ἱστορεῖ Φύλαρχος.

Λέγεται δὲ καὶ Διμοίτην ἀρμόσασθαι μὲν Τροίζην-

νος τὰδελφοῦ θυγατέρα Εὐώπιν· αἰσθανόμενος δὲ συνουσαν αὐτὴν διὰ σφοδρὸν ἔρωτα τὰδελφῶν δηλῶσαι τῷ Τροίζηνι· τὴν δὲ διὰ τὸ δέος καὶ αἰσχύνην ἀπαρτῆσαι αὐτὴν, πολλὰ πρότερον λυπηρὰ καταρρασαμένην τῷ αἰτίῳ τῆς συμφορᾶς· ἐνθα δὴ τὸν Διμοίτην μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἐπιτυχεῖν γυναικὶ μάλα καλῇ τὴν ὄψιν, ὑπὸ τῶν κυμάτων ἐκβεβλημένη, καὶ αὐτῆς εἰς ἐπιθυμίαν ἐλθόντα συνεῖναι· ὡς δὲ ἤδη ἐνεδίδου τὸ σῶμα διὰ μῆκος χρόνου, χῶσαι αὐτῇ μέγαν τάφον, καὶ οὕτως μὴ ἀνιέμενον τοῦ πάθους ἐπικατασφάζει αὐτόν.

82.

Schol. Pindari Nem. IV, 81 : Φύλαρχος φησι Θέτιν πρὸς Ἡφαιστον ἐλθεῖν εἰς τὸν Ὀλυμπον, ὅπως Ἀχιλλεῖ ὄπλα κατασκευάσῃ. Τὸν δὲ ποιῆσαι ἔρωτικῶς δὲ ἔχοντα τὸν Ἡφαιστον πρὸς τὴν Θέτιν, οὐ φάναι ἂν δώσειν αὐτῇ, εἰ μὴ αὐτῷ προσομιλήσῃ· τὴν δὲ αὐτῷ ὑποσχέσθαι, θέλειν μέντοι ὀπλιζέσθαι, ὅπως ἴδῃ εἰ ἀρμόζει ἢ ἐπεποιήκει ὄπλα τῷ Ἀχιλλεῖ· ἴσῃ γὰρ αὐτὴν ἐκείνῳ ἔλεγε. Τοῦ δὲ παραχωρήσαντος, ὀπλισαμένην τὴν Θέτιν φυγεῖν, τὸν δὲ οὐ δυνάμενον καταλαβεῖν, σφύραν λαβεῖν (βαλεῖν?) καὶ πατάξαι εἰς τὸ σφυρὸν τὴν Θέτιν· τὴν δὲ κακῶς διατεθείσαν ἐλθεῖν εἰς Θετταλίαν καὶ λαθῆναι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τῇ ἀπ' ἐκείνης Θετιδαίῳ καλουμένην.

Tzetzes ad Lycophronem 175, t. I, p. 445 ed. Müller. : Ἀναρτηθείσης δὲ ἐκείνης (τῆς Ἀντιγόνης) ὄχητο (ὁ Πηλεὺς) εἰς Φθίαν καὶ Θέτιν ἄγων ἐπὶ τῶν ἵππων οἰκεῖ ἐν Φαρσάλῳ καὶ Θετιδαίῳ, ὁ καλεῖται ἀπὸ τῆς Θετίδος ἡ πόλις, κατὰ μὲν Φύλαρχον ὅτι ὀπλισαμένη τὰ ὄπλα ἔφυγε τὸν Ἡφαιστον, καὶ μὴ πληρώσασα τούτου τὸν ἔρωτα, πληγείσα δὲ τὸν πόδα ὑπ' αὐτοῦ σφύρα, ἐν Θετταλίᾳ ἐλθοῦσα ἴσται ἐν τῷ ἀπ' αὐτῆς κληθέντι Θετιδαίῳ.

80.

Contemnendus etiam Phylarchus, qui scribit primum ex India Bacchum adduxisse boves duos, quorum Apis alter, alter Osiris sit dictus : ceterum Sarapin esse nomen ejus qui Universum ordinet atque ornet, quod voce σαίρειν quidam expriment : sunt enim hæc Phylarchi absurda. Multa absurdiora sunt quæ quidam dicunt...

81.

DE DIMOETA.

Narrat Phylarchus : Fertur Dimœtas in matrimonium duxisse Træzenis fratris filiam Euopin ; quum vero animadvertisset, eam ob vehementem amorem cum fratre consuescere, indicasse id Træzeni ; illa tum ob timorem et pudorem se ipsam suspendisse, multa antea mala imprecata ei qui hujus calamitatis sibi fuisset caussa ; Dimœtas vero non multo tempore post incidisse in mulierem specie valde pulchram ex mari fluctibus ejectam, cum eaque cupiditate incensus congressus esse ; ejus autem corpus quum ob temporis longinquitatem marcescere cœpisset, magnum ei tumulum extruxisse, atque quum ne sic quidem dolor remitteret, sibi ipsi morfem dedisse.

82.

Phylarchus Thetidem ait in Olympum ad Vulcanum venisse ab eoque petiisse, ut Achilli arma faceret : hunc fecisse id quidem, sed Thetidis amore captum dixisse, se ei non daturum esse arma, nisi cum ipso concubitura esset : eam hoc pollicitam esse, voluisse tamen antea arma induere, ut videret, si apta essent Achilli, se eadem cum Achille esse statura dicentem. Quod quum Vulcanus concessisset, Thetidem armis instructam fugisse ; illum vero quum non posset Thetidem prehendere, arripuisse malleum, eoque (conjecto) Thetidem vulnerasse in talo ; hanc deinde male se habentem in Thessaliam se contulisse et sanatum esse in urbe, quæ ab ea Thetideum vocata est.

83.

Quum Antigone se suspendisset, Peleus Phthiam profectus est, atque Thetidem curru vehens equis illis, quos a Neptuno acceperat, juncto, Pharsali Thetideique sedem constituit, quæ urbs nomen habet a Thetide secundum Phylarchum, quod armis instructa Vulcanum fugit, non satiato ejus amore, vulnerata autem ab eo malleo in pede in Thessaliam profecta, Thetidei, quod ab ea nomen accepit, sanata est.

83.

Hygini Poeticon astronom. II, 40, p. 413 ed. Munckeri : « De cratera autem (*cælesti* nimirum) hanc historiam *Phylareus* scribit : In Chersoneso, quæ confinis est Trojæ, ubi Protesilai sepulchrum statutum complures dixerunt, urbs Elæussa nomine dicitur. In qua Demiphon quidam quum reguaret, incidit eorum sinibus repentina vastitas et civium internecio miranda; qua re Demiphonta permotum ferunt misisse ad Apollinis oraculum, quærens (rectius : *quærentem*) remedium vastitatis. Responso autem dato ut quotannis una de nobilium genere virgo diis penatibus eorum immolaretur, Demiphon omnium filias præter suas sorte ductas interficiebat, usque dum cuidam civium loco nobilissimo eorum nato perdoluit inceptum Demiphontis, qui negare cœpit de sua filia se passurum sortiri, nisi eodem regis filia essent conjectæ. Quo facto rex permotus illius filiam sine sorte ductam interfecit; quod Matusius nomine, virginis pater, instanti tempore simulavit se patriæ causa non ægre ferre factum; potuisset enim postea sorte ducta nihilominus interire; quod paullatim dies regi in oblivionem perduxit.

Itaque quum se prope amicissimum regi virginis pater ostendisset, solenne sacrificium se habere dixit eumque et filias ejus ad id conficiendum invitavit, qui nihil aliter futurum suspicatus filias ante misit: ut ipse occupatus in re civili postea veniret. Quod quum exoptanti Matusio accidisset, filias ejus interfecit, et sanguinem earum cum vino in cratera mixtum adveniēti regi pro potione dari jussit. Qui quum filias desideraret et quid his factum esset rescisset, Matusium cum cratera in mare projici jussit; quo facto mare, quo ille est projectus, memoriæ causa Matusium mare vocatum est, portus autem adhuc Crater appellatur; quem antiqui astrologi stellis deformaverunt, ut homines meminissent, maleficium neminem temere lucrari posse, neque oblivionem inimicitarum fieri solere.»

Micyllus scribendum censet *Mastusius*, quum Plinius Hist. Nat. IV, 11 et Mela II, 2 memorent Mastusiam promontorium. Quod *Mastusius* in ipso contextu exhibet editio Lugdun. 1608. Elæussa est Is. Vossii conjectura pro Phlagusa (Observatt. ad Melam p. 130). Apud Strabonem XIII, p. 103 legitur Ἐλεοῦσσα, apud Arrianum Exped. Alex. I, 11, Ἐλαίους.

CLITODEMI

FRAGMENTA.

ΑΤΘΙΣ.

LIBER PRIMUS.

1.

Vetus Grammaticus Pausanias, ut Ruhnk. vidit collato Eustath. ad II. B, p. 361, in Biblioth. Coisliniana p. 603 (et ap. Bekkerum Anecd. p. 326 sq.): Ἄγραι, χωρίον ἔξω τῆς πόλεως Ἀθηναίων, οὗ τὰ μικρὰ τῆς Δήμητρος ἀγεται μυστήρια, ἀ λέγεται τὰ ἐν Ἄγρας, ὡς τὰ ἐν Ἀσκληπιοῦ. Φερεκράτης Γραυσίν· Εὐθύς ὡς ἐκαθίζομεν ἐν Ἄγρας. Καὶ Ἀρτέμιδος τῆς Ἀγραίας αὐτόθι τὸ ἱερόν. Πλάτων Φαίδρω· Ἡ πρὸς τὸ τῆς Ἀγραίας διαβαίνομεν. Καὶ Δῆμος ἐν α' Ἀτθίδος· «Τὰ μὲν οὖν ἄνω τὰ τοῦ Ἰλισοῦ πρὸς ἄγορὰν Εἰληθυῖα· τῷ δ' ὄχθῳ πάλαι ὄνομα τοῦτο, δ νῦν Ἄγρα καλεῖται, Ἐλικίων, καὶ ἡ ἐσχάρα τοῦ Ποσειδῶνος τοῦ Ἐλικωνίου ἐπ' ἄκρου.» Καὶ ἐν τῷ δ'· «Εἰς τὸ ἱερόν τὸ μητρῶν τὸ ἐν Ἄγραις.»

Ruhnken. ad Timæum p. 223 restituit Κλειδήμος pro Δῆμος; sed omittendum καὶ ante Κλειδ., quod in multis locis ex Κλει. in Κλειδήμος ortum esse videtur. Sequentia Lenz. ita corrigere voluit: Τὰ μὲν οὖν ἄνω τοῦ Ἰλισοῦ προσαγορεύουσιν Ἄγραν Εἰληθυῖας. Siebelis hanc proponit emendationem (quam in versione sequuti sumus): Τὰ μὲν οὖν ἄνω τοῦ Ἰλισοῦ πρὸς Ἄγραν εἰ διήλυθας, ἐν τῇ ὄχθῃ ὄρος (sic apographum Ruhn.) τοῦτο, δ νῦν Ἄγρα καλεῖται, πάλαι Ἐλικίων, καὶ ἡ ἐσχ. ... ἄκρου. — Sed in Εἰληθυῖα latere videtur Ἐλικωνία,

quare fortasse ita scribendum est: Τὰ μὲν οὖν ἄνω-τερα τοῦ Ἰλισοῦ προσαγορεύετο Ἐλικωνία, τῷ δ' ὄχθῳ πάλαι ὄνομα τοῦτο, ὅς (sic Bekker.) νῦν etc.

2.

Athen. XIV, 23, p. 660, D: Ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Ἀτθίδος Κλειδήμος φύλον ἀποφαίνει μαγεύων ἐχόντων δημιουργικὰς τιμὰς, οἷς καὶ τὸ πλῆθος ἐνεργεῖν ἔργον ἦν.

Verbum ἐνεργεῖν corruptum esse videtur; Schweigh. legi vult εὐεργετεῖν: Siebelis οἷς καὶ ὑπὲρ τοῦ πλῆθους ἱεουργεῖν ἔργον ἦν, sive οἷς καὶ τὰ τοῦ πλῆθους ἐνεργεῖν ἔργον ἦν.

3.

Athen. X, 7, p. 425, E: Κλειδήμος τοὺς μαγεύ-ρους Κήρυκας φησι καλεῖσθαι.

4.

Harpoerat.: Μελανίππειον, Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Λυκοφρονος. Μελανίππου τοῦ Θεσέως ἡρώων ἐστὶ, ὡς φησὶν Ἀσκληπιάδης Τραγωδοῦμενοις. Κλειδήμος δ' ἐν πρώτῃ Ἀτθίδος ἐν Μελίτῃ αὐτὸ εἶναι λέγει.

5.

Plutarch. Thes. 19, de Cretensi Thesei expeditione loquens, postquam Pherecydis, Demonis et Philochori exposuit sententias, hoc adjungit: Ἰδίως δὲ πως καὶ περιττῶς δ Κλειδήμος ἀπήγγειλε περὶ τούτων, ἀνωθέν ποθεν ἀρξάμενος· ὅτι «δόγμα κοινὸν ἦν Ἑλλήνων, μηδεμίαν ἐκπλεῖν τριήρη μηδαμόθεν ἀνδρῶν πέντε (?) πλείονας δεχομένην· τὸν δὲ ἄρχοντα τῆς Ἀργεῦς Ἰάσονα μόνον περιπλεῖν, εἰξείροντα τῆς θαλάσσης τὰ ληστήρια. Δαι-

ΑΤΘΙΣ.

LIBER PRIMUS.

1.

Agræ, locus extra Athenarum urbem situs, ubi parva Ceresis mysteria aguntur, quæ vocantur mysteria ἐν Ἄγρας (in Agræ æde) eodem modo ac dicitur ἐν Ἀσκληπιοῦ ἢ ἐν Ἐσκαπιοῦ (æde). Pherocrates in Vetulis: «Simul atque consedimus in Agræ æde.» Dianæ quoque Agrææ ibi est templum. Plato in Phædro: «Ubi ad Agrææ templum transimus.» Et Clidemus libro primo: «Superiorem Ilissi partem ad Agram si transieris, ad ripam ostendes montem illum, qui nunc dicitur Agra, olim Helicon, et aram Neptunæ Heliconii in vertice; et libro quarto: «In templum Ceresis matris, in Agris situm.»

2.

Primo libro Attidis, tribum quamdam, ait Cli-

demus, coquorum fuisse, qui nomen et jura eorum habuissent, qui δημιουργοὶ vocabantur; illosque hoc curasse ut plebs rite sacrificaret.

3.

Clidemus coquos, ait, præcones vocari.

4.

Melanippum est Melanippi, qui Theseum patrem habuit, heroum, ut ait Asclepiades in Tragodumenis. Clidemus libro primo Attidis id esse dicit in Melite demo.

5.

Diverso modo et diffuse de his Clidemus disseruit, alte repetens, decretum fuisse Græcorum commune, ne quo navigaret triremis ulla, quæ plus quinque (quinquaginta) viris caperet, sed soli navis Argæ duci Iasoni (licuisse majori navî) circumveli ad latrocinia mari summovenda. Quum Dædalus autem navigio perfugisset Athenas, Mi-

δάλου δὲ πλοῖω φυγόντος εἰς Ἀθήνας, Μίνως, παρὰ τὰ δόγματα μακρὰς ναυσὶ διώκων, ὑπὸ χειμῶνος εἰς Σικελίαν ἀπηνέχθη, καὶ κατέστρεψε τὸν βίον. Ἐπεὶ δὲ Δευκαλίον υἱὸς αὐτοῦ, πολεμικῶς ἔχων πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, ἐπεμψεν ἐκδιδόναι Δαίδαλον αὐτῷ κελεύων, ἢ τοὺς παῖδας ἀποκτενεῖν ἀπειλῶν, οὐς ἔλαβεν διήρους ὁ Μίνως· τούτῳ μὲν ἀπεκρίνατο πράως ὁ Θησεύς, παραιτούμενος ἀνεψιὸν ὄντα Δαίδαλον, καὶ κείνῳ κατὰ γένος προσήκοντα, μητρὸς ὄντα Μερόπης τῆς Ἐρεχθίδος, αὐτὸς δὲ ναυπηγία ἐπιβάλετο, τῇ μὲν ἐν Θυματαδῶν αὐτόθι, μακρὰν τῆς ξενικῆς ὁδοῦ, τῇ δὲ διὰ Πιθῆως ἐν Τροίξῃνι, βυλούμενος λανθάνειν. Γενομένων δὲ ἐτοιμῶν, ἐξέπλευσε, τὸν τε Δαίδαλον ἔχων καὶ φυγάδας ἐκ Κρήτης καθηγεμόνας, οὐδενὸς δὲ προειδότες, ἀλλὰ ναῦς φιλίας οἰομένων τῶν Κρητῶν προσφύρεσθαι, τοῦ λιμένος κρατήσας, καὶ ἀποβάς ἐβῆσεν εἰς τὴν Κνωσσὸν παρελθὼν, καὶ μάχην ἐν πύλαις τοῦ Λαθυρίνου συνάψας, ἀπέκτεινε τὸν Δευκαλίωνα καὶ τοὺς δορυφόρους. Ἐν δὲ τοῖς πράγμασι τῆς Ἀριάδνης γενομένης, σπείσάμενος πρὸς αὐτὴν, τοὺς τε ἡϊθέους ἀνέλαβε, καὶ φιλίαν ἐποίησατο τοῖς Ἀθηναίοις πρὸς τοὺς Κρητας, ὁμῶσαντας μηδέποτε πολέμου κατάρξαι.»

Reiskius, Leopoldus et Huttenus pro ὄντι ante Μερόπης scribi voluerunt ὄντα: sed quum κακείνῳ ad Theseum referri possit, ut monet Siebelis, ista emendatio non est necessaria.

6.

Plutarchus Thes. c. 26 Leop., c. 27 Hutt. pergīt: Ἱστορεῖ δὲ Κλειδήμος, ἐξακριβοῦν τὰ καθ' ἕκαστα βυλούμενος, τὸ μὲν εὐώνυμον τῶν Ἀμαζόνων κέρως ἐπιστρέφειν πρὸς τὸ νῦν καλούμενον Ἀμαζόνειον, τῷ δὲ δεξιῷ πρὸς τὴν Πύυκα κατὰ τὴν Χρῦσαν ἔκειν. Μάχεσθαι δὲ πρὸς τοῦτο τοὺς Ἀθηναίους ἀπὸ

noa, qui praeter decreta persequeretur eum longis navibus, in Siciliam tempestate ejectum vitae ibi finem fecisse. Postquam vero filius ejus Deucalion, infensus Atheniensibus, per legatos dedi sibi depoposcisset Daedalum, alioqui, quos accepisset obsides Minos, pueros interfecturum se denuntians, leniter ei respondisse Thesea, eam afferentem excusationem quod consobrinus suus esset Daedalus et sanguine junctus, cujus esset mater Erechthi filia Merope; sed adificare instituisse classes, alteram in Thymatadarum demo ibidem procul via publica, alteram per Pitthea Trozene, quo rem occultam haberet. Omnibus comparatis eum solvisse, Daedalumque et exules Cretenses secum traxisse duces, atque expectante nemine, sed naves pacatas arbitrantibus advenire Cretensibus, portum occupavisse, et descensione facta contendisse cursu. Grossum, praelioque in porta Labyrinthi conserto, Deucalionem cum satellitibus confecisse. Quum vero regni procurationem suscepisset Ariadna, fudere eum ea facto, impubes eum recepisse, amicitiamque cum Atheniensibus Cretenses junxisse, juratos, nunquam se bellum cum iis commissuros esse.

6.

Scribit Clidemus, singula exsequi ad unguem laborans, sinistrum Amazonum cornu ad Amazonion (ut nunc vo-

τοῦ Μουσείου ταῖς Ἀμαζόσι συμπεσόντας· καὶ τὰς τῶν πεσόντων περὶ τὴν πλατείαν εἶναι τὴν φέρουσαν ἐπὶ τὰς πύλας παρὰ τὸ Χαλκιδόντος ἤρωιον, ἃς νῦν Πειραϊκὰς ὀνομάζουσι. Καὶ ταύτη μὲν ἐκδιασθῆναι μέχρι τῶν Εὐμενίδων, καὶ ὑποχωρῆσαι ταῖς γυναιξίν· ἀπὸ δὲ Παλλαδίου καὶ Ἀρδηττοῦ καὶ Λυκείου προσβαλόντας ὤσασθαι τὸ δεξιὸν αὐτῶν ἄχρι τοῦ στρατοπέδου, καὶ πολλὰς καταβαλεῖν. Τετάρτῳ δὲ μηνὶ συνθήκας γενέσθαι διὰ τῆς Ἴππολύτης· Ἴππολύτην γὰρ οὗτος ὀνομάζει τὴν τῷ Θησεῖ συνοικῦσαν, οὐκ Ἀντιόπην.

Non est cur Reiskii emendationem recipiamus, qui χρυσῶν Νίκην pro Χρῦσαν ἔκειν et ὤσασθαι τὸ δεξιὸν pro ὠσ. τὸ εὐώνυμον; sed recte idem restituisse videtur articulum τὰς post ἐπὶ τὰς πύλας.

7.

Constantin. Porphyrog. De themat. lib. 2, them. 2, in Scriptor. Byz. vol. 5, p. 17 ed. Venet. 1729: Λέγεται δὲ καὶ Μακεδονίας μοῖρα Μακετία, ὡς Μαρσύας ἐν πρώτῳ Μακεδονικῶν· ... ἀλλὰ καὶ τὴν ὅλην Μακεδονίαν Μακετίαν οἶδεν ὀνομαζομένην Κλειδήμος ἐν πρώτοις Ἀτθίδος· «Καὶ ἐξοικίσθησαν ὑπὲρ τὸν Αἰγιαλὸν ἄνω τῆς καλουμένης Μακετίας.»

«Fortasse Clidemus scripserat ἐξ. ὁ. τ. Α. εἰς τὰ ἄνω etc. et dixerat de illa colonia, quam Pausan. V, 1, 3, Paonem narrat ex Elide in Macedoniam duxisse, vel de iis, qui ex Argolide cum Carano in Macedoniam migrarunt.» Siebelis.

LIBER TERTIUS.

8.

Photii Lex.: Ναυκραρία· τὸ πρότερον οὕτως ἐκάλεον, Ναυκραρία καὶ Ναύκραρος. Ναυκραρία μὲν

catur) declinasse, dextrum secundum Chrysam ad Pnyceum pertinuisse. Confluxisse cum hoc Athenienses, a Museo concurrentes cum Amazonibus. Sepulchra esse casorum in platea, quæ fert ad portam secundum Chalcodontis fanum, quam Piraicam nunc nominant. Ibi Athenienses pulsos fuisse usque ad Eumenidum templum, et terga feminis dedisse. A Palladio vero et Ardetto et Lyceo invectos pepulisse dextrum earum cornu usque ad castra multasque stravisse. Quarto mense lectum Hippolyta interprete sœdus. Hippolytam enim hic eam, quæ cum Theseo consueverit, non Antiopam appellat.

7.

Appellatur etiam Macedonia pars Macetia, ut Marsyas libro primo Macedonicorum. Sed etiam omnem Macedoniam appellare Macetiam consuevit Clidemus in prioribus libris Atthidis: «Atque migrarunt supra Ægialum in superiorem partem Macetiae.»

LIBER TERTIUS.

8.

Naucraria. Prius nomina naucraria et naucrarus in usu erant. Naucraria idem fere quod symmoriam et de-

ὁποῖόν τι ἢ συμμορία καὶ ὁ δῆμος, ναυκράρος δὲ ὁποῖόν τι ὁ δῆμαρχος, Σόλωνος οὕτως ὀνομάσαντος, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης φησὶν· ἐν τοῖς νόμοις δὲ ἂν τις ναυκραρίας ἀμφισβητῇ καὶ τοὺς ναυκράρους τοὺς κατὰ ναυκραρίαν. Ὑστερον δὲ ἀπὸ Κλεισθένους δῆμοί εἰσι, καὶ δῆμαρχοὶ ἐκλήθησαν ἐκ τῆς Ἀριστοτέλους Πολιτείας, ὃν τρόπον διέταξε τὴν πολιτείαν ὁ Σόλων. Φυλαὶ δὲ ἦσαν τέσσαρες, καθάπερ πρότερον, καὶ φυλοβασίλειες τέσσαρες· ἐκ δὲ τῆς φυλῆς ἐκάστης ἦσαν νενεμημένοι τριτῆς μὲν τρεῖς, ναυκράριαι δὲ δώδεκα καθ' ἐκάστην. Ὁ Κλεισθένης ἐν τῇ τρίτῃ φησὶν, αὐτὸν Κλεισθένους δέκα φυλὰς ποιήσαντος ἀντὶ τῶν τεσσαρῶν, συνέθε καὶ εἰς πεντήκοντα μέρη διαταγῆναι· αὐτοὺς δὲ ἐκάλουν ναυκραρίας, ὡσπερ νῦν εἰς τὰ ἑκατὸν μέρη διαιρεθέντα καλοῦσι συμμορίας.»

In postremis Siebelis scribere vult: εἰς τὰ ἑκατὸν μέρη διαιρεθέντας καλοῦσι. Equidem malim αὐτοὺς vocem mutari in ταῦτα. De re cf. C. Hermann. Antiquit. gr. 99, 5 et quos ibi laudat.

LIBER QUARTUS.

Vide locum libri quarti in fragm. 1.

LIBER DUODECIMUS.

9.

Hesych. : Ἀγαμεμνόνια φρέατα. Ἱστοροῦσι τὸν Ἀγαμέμνονα περὶ τὴν Αὐλίδαν καὶ πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος φρέατα ὀρύξαι, καὶ Δῆμος δὲ ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῆς Ἀτθίδος.

Phavorinus eadem habet, nisi quod ὡς addit post καὶ Δῆμος δέ. Albertus scribi voluit Δῆμων pro Δῆμος, Meursius in Lection. Theophr. in Gronovii Thes. Antiq. Gr. X, p. 647 proposuit Κλεισθένης, quod probavit Siebelis: nos quoque hanc scripturam adoptamus, sed deletis καὶ quod ex κλει depravatam est, atque particula δέ, assumpto vero ὡς ex Harpocratione, legendum credimus: ὡς Κλεισθένης ἐν κ. τ. λ. Omissa

mus: naucrarius idem fere significat, quod demarchus, Solone sic nominante, ut Aristoteles quoque tradit: dubitaveris vero, num in legibus naucrarias et naucrarus secundum naucrarias creandos constituerit. Postea a temporibus Clisthenis in usu erant vocabula *demi* et *demarchi* (quod docet Aristoteles in Politia), servata ea republicae ratione, quam Solon constituerat. Tribus erant quatuor, ut antea, tribuum reges item quatuor; singulae tribus in ternas trittyes et duodenas naucrarias divisae erant. Clidemus libro tertio dicit: «Quum Clisthenes decem tribus substituisset quatuor illis, quae antea fuerant, factum est, ut in quinquaginta quoque partes Athenienses dividerentur, eosque ita divisos vocabant naucrarias, ut nunc in centum partes distributos vocant symmorias.»

LIBER DUODECIMUS.

9.

Putei Agamemnonii. Narrant Agamemnonem prope Aulidem et in multis Graeciae locis puteos fodisse, ut Clidemus libro duodecimo Attidis.

auctoris notitia hanc rem Eustath. ad Il. Δ, p. 461 Rom. paullo plenius exhibet: Ἀγαμεμνόνια ἄδονται τινὰ φρέατα, ἐπεὶ περὶ Ἀττικὴν, φασὶ, καὶ ἐν Αὐλίδι καὶ πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ὄρυξεν ὁ Ἀγαμέμνων φρέατα. Ex quo intelligitur, Siebelis ait, cur Clidemus in Attide rem istam tetigerit: et forsitan apud Hesychium inter Ἀγαμέμνονα et περὶ exciderunt haec: ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ.

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

10.

Schol. Eurip. Med. 19: Περὶ δὲ τῆς Κρέοντος θυγατρὸς οὐχ ὁμοφωνοῦσι τῷ Εὐριπίδῃ οἱ συγγραφεῖς. Κλειτόδημος μὲν γὰρ Κρέουσαν φησὶ καλεῖσθαι, γήμασθαι δὲ Ξούθῳ, Ἀναξικράτης δὲ Γλαύκην.

Num Clitodemus Creontis filiam Xuthi uxorem dixerit, jure dubitabis. Confuderit igitur Scholiasta hanc Corinthiam Creusam cum Atheniensi Erechthei filia.

11.

Athen. VI, 6, p. 235, A: Κλειτόδημος ἐν τῇ Ἀτθίδι φησὶ· «Καὶ παράσιτοι δ' ἤρέθησαν τῷ Ἡρακλεῖ.»

12.

Suidas: Ἐπὶ Παλλάδιῳ... Κλειτόδημος δὲ φησὶν, Ἀγαμέμνωνος σὺν τῷ Παλλάδιῳ προσενεχθέντος Ἀθήναις, Δημοφῶντα ἀρπάσαι τὸ Παλλάδιον, καὶ πολλοὺς τῶν διωκόντων ἀνελεῖν. Τοῦ δὲ Ἀγαμέμνωνος δυσχεραίνοντος, κρίσιν αὐτοὺς ὑποσχεῖν ἐπὶ ν' Ἀθηναίων καὶ ν' Ἀργείων, οὓς Ἐρέτας κληθῆναι, διὰ τὸ παρ' ἀμφοτέρων ἐφεθῆναι αὐτοῖς τὰ τῆς κρίσεως.

Antecedentia v. in Phanodemi fr. XII. Eadem exstant in Etym. M, apud Eustath. ad Odys. A, p. 1419, Apostolium VIII, 42. Harpocration et Phavorinus s. v. Ἐπὶ Παλλάδιῳ Clitodemum sequuntur, quamquam nullam ejus faciunt mentionem. Αὐτοὺς ante ὑποσχεῖν Siebelis inseruit; idem ex Harpocratione et Phavorino τὰ τῆς κρίσεως pro περὶ τῆς κρίσεως scripsit. Eu-

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

10.

De Creontis (*Corinthiorum regis*) filia non consentiunt cum Euripide scriptores. Clitodemus ait, eam appellari Creusam, nupsisse autem Xutho; Anaxicrates vero eam dicit Glaucam.

11.

Clidemus in Attide dicit: «Et parasiti electi sunt Herculi.»

12.

Clitodemus auctor est, Agamemnone cum Palladio Athenas appellente, Demophontem id rapuisse et persequentium multos interfecisse. Agamemnone autem hoc graviter ferente, judicium ea de re habitum esse a quinquaginta Atheniensibus totidemque Argivis, quos Ephietas appellatos esse aiunt, quod ab utraque parte controversiae disceptatio eis permessa esset.

statuius addit post κρίσεις: Καί τὸ δικαστήριον ἐπώνυμον τῇ Παλλάδι γενέσθαι.

13.

Plutarch. Themist. c. 10, de pecunia in classem: Κλειδῆμος δὲ καὶ τοῦτο Θεμιστοκλέους ποιεῖται στρατήγημα· καταβαινόντων γὰρ εἰς Πειραιᾶ τῶν Ἀθηναίων, φησὶν ἀπολέσθαι τὸ Γοργόνειον ἀπὸ τῆς θεοῦ τοῦ ἀγάλματος. Τὸν οὖν Θεμιστοκλέα προσποιούμενον ζητεῖν, καὶ διερευνόμενον ἅπαντα, χρημάτων εὐρίσκειν πλῆθος ἐν ταῖς ἀποσκευαῖς ἀποκεκρυμμένον· ὃν εἰς μέσον κομισθέντων, εὐπορήσαι τοὺς ἐμβαίνοντας εἰς τὰς ναῦς ἐφοδίων.

14.

Plutarch. Aristid. cap. 19: Ex iis, qui ad Plataeas pro Græcia dimicarunt, non plus MCCCLX desiderati sunt: Τούτων Ἀθηναῖοι μὲν ἦσαν δύο καὶ πενήτηντα, πάντες ἐκ τῆς Αἰαντίδος φυλῆς, ὡς φησι Κλειδῆμος, ἀγωνισαμένης ἀρίστα· διὸ καὶ ταῖς Σφραγίτισι νόμοις ἔθουον Αἰαντίδαι τὴν πυθόχρηστον θυσίαν ὑπὲρ τῆς νίκης, ἐκ δημοσίου τὸ ἀνάλωμα λαμβάνοντες.

Cf. Plutarch. Συμποσ. προβλημ. lib. I, problem. 10, Vitam Aristid. 9, Pausan. IX, 3, Müller. Orchom. p. 145.

15.

Pausanias X, 15, postquam dixit se, quum signum Minervæ, in templo Delphico positum, multis ex partibus auro privatum vidisset, credidisse hoc ab hominibus sacrilegis commissum esse, addit hæc: Κλειτόδημος δὲ ὁπόσοι τὰ Ἀθηναίων ἐπιχώρια ἔγραψαν ὁ ἀρχαιότατος, οὗτος ἐν τῷ λόγῳ φησὶ τῷ Ἀττικῷ, ὅτι Ἀθηναῖοι παρεσκευάζοντο ἐπὶ Σικελίαν τὸν στόλον, ὡς ἔθνος τι ἄπειρον κοράκων κατῆρε τότε ἐς Δελφοὺς, καὶ περιέκοπτόν τε τοῦ ἀγάλματος τούτου, καὶ ἀπέβησαν τοῖς βράμψεσιν ἀπ' αὐτοῦ τὸν χρυσόν· λέγει δὲ καὶ ὡς τὸ δόρυ καὶ τὰς γλαῦκας, καὶ ὅσος καρπὸς ἐπὶ τῷ φοίνικι ἐπεποιήτο ἐς μίμησιν τῆς ὀπώρας, κατακλάσαιεν καὶ ταῦτα οἱ κόρακες. Ἀθηναῖοις μὲν δὴ καὶ ἄλλα σημεῖα μὴ ἐκ-

13.

Clidemus Themistoclem narrat pecuniam in classem astu parasse. Descendentibus in Piræum Atheniensibus in simulacro Minervæ desideratam ait fuisse ægidem. Themistoclem igitur, quum specie quærentis excuteret omnia, immensam vim pecuniæ invenisse in impedimentis abditam: quæ in medium prolata abundasse classarios milites viatico.

14.

In quibus (desideratis) fuerunt Athenienses duo et quinquaginta, omnes ex tribu Æantide, quæ, ut Clidemus ait, pugnavit fortissime. Quamobrem nymphis Sphragi- lidibus Æantidæ victoriæ causa, sacra ex Apollinis oraculo præscripta sumptu publico faciebant.

15.

Clitodemus, eorum qui literis res Atticas mandarunt vetustissimus auctor, dicit in rerum Atticarum commentario, comparata ab Atheniensibus classe ad Siciliensem

πλεῦσαι σφᾶς ἀπαγορεύοντα ἐς Σικελίαν διηγήσατο ὁ Κλειτόδημος.

Cf. Paus. III, 24, 7, Ælian. V. H. IV, 14, Plutarch. Them. 20. Alex. 26.

16.

Hesych.: Βοῦς ἔβδομος· μνημονεύει δὲ τοῦ ἔβδομου βοός· ὅτι δὲ πέμμα ἐστὶ καὶ τῆς Σελήνης ἱερὸν, Κλειτόδημος ἐν Ἀτθίδι φησὶ.

Probabile est, post βοός nonnulla excidisse, ut putat Heinsius, aut particulam δὲ post ὅτι expungendam esse. Pergerus locum ita restituere conatus est: Μνημονεύει δὲ τοῦ ἔβδομου βοός Κλειτόδημος ἐν Ἀτθίδι. Φησὶ δὲ, ὅτι πέμμα ἐστὶ καὶ τῆς Σελήνης ἱερὸν. Cf. Hesych. v. Ἐβδομος βοός: Εἶδος πέμματος, κέρτα ἐχροντος· et v. Βοῦς: Πόπανόν τι τῶν θυσιῶν οὕτως ἐν ταῖς ἀγιωτάταις Ἀθήνῃσι θυσίαις· ἦν δὲ βοὶ παραπλήσιον. Intelligenda esse Διάσια, in quo festo, ut Thucydides I, 126 dicit, θύματα ἐπιχώρια (πέμματα εἰς ζῶων μορφᾶς τετυπωμένα, schol.) offerri solebant, verisimiliter statuit Siebelis, qui præterea laudat Phavorin. v. Βοῦς p. 384, 24 sqq., v. Ἐβδομουου. p. 545 et Suidas v. Βοῦς ἔβδομος. Photii Lex.: Σελήνη, πόπανον ὅμοιον τῷ ἀστέρι. Τὸ δὲ αὐτὸ καὶ Σελήνης καὶ Ἐπισελήνιον καὶ Ἀρεστήρ καὶ βοῦς καλεῖται. Eustath. ad Homer. p. 1165 Rom., Erasmi Adag. Chil. I, cent. 10, c. 63.

ΠΡΩΤΟΓΟΝΙΑ.

17.

Athen. XIV, 23, p. 660, A: Ὅτι δὲ σεμνὸν ἦν ἡ μαγειρικὴ, μαθεῖν ἐστὶν ἐκ τῶν Ἀθήνῃσι Κηρύκων· οἶδε γὰρ μαγείρων καὶ βουτύπων ἐπέιχον τάξιν, ὡς φησι Κλειδῆμος ἐν Πρωτογονίας πρώτῳ.

Schweigh. ex Ms. edidit σεμνὸν ἦν ἡ μαγ. Idem Clidemi esse censet quæ sequuntur apud Athenæum: Ὅμηρός τε τὸ βέζειν ἐπὶ τοῦ θύειν τάσσει· τὸ δὲ θύειν ἐπὶ τοῦ ψαιστὰ μεταδέρπια θυμιάων. Καὶ οἱ

expeditionem, magnum corvorum numerum Delphos convolasse, irruentesque in illud signum, aurum rostris avellisse. Additum et ibidem, hastam, noctuas, et caryotas, quæ in palma illa ad palmularum similitudinem ex auro factæ fuerant, eosdem illos corvos abruptisse. Sed et alia prodigia commemorat Clitodemus, quæ ab ea navigatione suscipienda Athenienses detertere debuerant.

16.

Bos septimus; bovem septimum Clitodemus in Attide dicit esse placentam Lunæ sacram.

PROTOGONIA.

17.

Fuisse in honore coquorum artem, intelligere licet ex Cerycibus apud Athenienses. Hi enim coquorum et popanum victimas mactantium iungebantur munere, ut ait Clidemus libro primo Protogoniæ.

παλαιοὶ τὸ θύειν ὄρνιν ὠνόμαζον. Ἐδρων δ' οἱ κήρυκες ἄχρι πολλοῦ βουβυτοῦντες, φησὶ, καὶ σκυιάζοντες καὶ μιστούλλοντες, ἔτι δ' οἰνοχοοῦντες. Κήρυκας δ' αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ κρείττονος ὠνόμαζον. Ἀναγέγραπται τε οὐδαμοῦ μαγεῖρω μισθός, ἀλλὰ κήρυκι. Si φησὶ bene habet, vix dubitari potest, quin ad minimum omnia, quæ leguntur post ἔδρων δ' οἱ κήρυκες Clitodemo tribuenda sint: de Cerycibus enim Clitodemus disputaverat: v. fr. 2.

18.

Harpocration v. Πνυκί: ... Ἡ τῶν Ἀθηναίων ἐκκλησία οὕτως ἐκαλεῖτο. Πολλὴ δ' ἡ μνήμη αὐτῆς παρ' Ἀττικοῖς. Κλειδῆμος δ' ἐν τρίτῳ Πρωτογονίας, «Συνήεσαν, φησὶν, εἰς τὴν Πνύκα, ὀνομασθεῖσαν διὰ τὸ τὴν συνοίχησιν πυκνομένην εἶναι.»

Suidas et Photius eadem referunt, omittunt tamen verba ἐν τρίτῳ — εἰς τὴν. Pro Κλειδῆμος Suidas exhibet Κλειδῆμος, quod corruptum esse apparet:

ΕΞΗΓΗΤΙΚΟΝ.

19.

Suidas v. Τριτοπάτορες: ... Ὁ δὲ τὸ Ἐξηγητικὸν ποιήσας Οὐρανοῦ καὶ Γῆς φησὶν αὐτοὺς εἶναι παῖδας, ὀνόματα δὲ αὐτοῖς Κόττον, Βριάρεων καὶ Γύγην. Clitodemi Exegeticum intelligendum esse, probabiliter conjecit Casaubonus ad Athen. IX, 18. Quæ apud Suidam præcedunt (cf. Demon. II, Phanod. IV, Philoch. II), Fabricium in Bibl. Gr. I, p. 171 induxerunt ut crederet, Exegeticum illud esse commentarium in Orphei Physicum. Quæ sententia nil habet quo se commendet. Præterea observandum est, in Exegetico non eadem Tritopatorum nomina exhibita esse atque in Orphei Physico, atque omnes fere Atthidum scriptores de Tritopatoribus disputavisse. De Clitodemi opinione v. Welcker. Trilog. p. 152 sq.

18.

Pnyx; Atheniensium concio ita appellabatur; sæpe ejus mentio fit apud Atticos. Clidemus libro tertio Protoγονίας: «Conveniebant in Pnycem, ita appellatam propter hominum frequentiam in ea densatam (πυκνήν).»

EXEGETICUM.

19.

Scriptor Exegetici Tritopatores dicit esse Cæli et Terræ filios, nomina autem eorum, Cottum, Briareum, Gygen.

20.

Sigillatim apud Athenienses ἀπόνημα dicitur *lustralis aqua*, quæ vel in honorem mortuorum adhibetur, vel ad lustrandos homines piaculo quodam obstrictos:

20.

Athen. IX, 18, p. 409, F.: Ἰδίως δὲ καλεῖται παρ' Ἀθηναίους ἀπόνημα ἐπὶ τῶν εἰς τιμὴν τοῖς νεκροῖς γινομένων καὶ ἐπὶ τῶν τοὺς ἐναγίεις καθαιρόντων, ὡς καὶ Κλειδῆμος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐξηγητικῷ. Προθεῖς γὰρ περὶ ἐναγισμῶν γράφει τάδε: «Ὅρῶσαι βόθρον πρὸς ἐσπέραν τοῦ σήματος ἔπειτα παρὰ τὸν βόθρον πρὸς ἐσπέραν βλέπε, ὕδωρ κατάγεε, λέγων τάδε: Ὑμῖν ἀπόνημα, ὅς χρὴ καὶ ὅς θέμις: ἔπειτ' αὐθις μύρον κατάγεε.»

Casaubonus et Schweighæuserus Clitodemi verba in trimetrorum formam redigere studuerunt; sed Siebelis jure dubitat hiulcos et claudicantes eorum trimetros approbare. Nam ejusmodi versus possis deprehendere in quavis oratione pedestri.

21.

Suidas et Photius: Ὑγῆς, ἐπίθετον Διονύσου, ὡς Κλειδῆμος: «Ἐπειδὴ, φησὶν, ἐπιτελοῦμεν θυσίας αὐτῷ καθ' ὃν ὁ θεὸς βεῖ χρόνον.»

Etym. M. auctor et Phavorinus eadem referunt, sed non exhibent φησὶν et ante θυσίας ponunt τὰς. Neque in hoc fragmento, quod ex Exegetico haud dubie sumtum est, justos trimetros deprehendimus.

22.

Suidas v. Ἀπειδα et Ἡπέδιζον: Ἀπειδα, τὰ ἰσόπεδα. Κλειδῆμος: «Καὶ ἠπέδιζον τὴν ἀκρόπολιν, περιέβαλλον δὲ ἐννεάπυλον τὸ Πελασγικόν.»

Eundem locum servavit scriptor συναγωγῆς λέξεων χρησίμων ap. Bekker. Anecd. p. 419, 28. Siebelis putat, hoc fragmentum ex Exegetico depromptum esse, sed nobis probatum est, pertinere id ad Atthidem, in qua et alii Atthidum scriptores de Pelasgis disputaverunt. Cf. Philoch. VII.

23.

Hesych.: Προηρόσια· τὰ πρὸ τοῦ ἀρότου θύματα. Καὶ ὁ Κλειδῆμος δὲ αὐτὰ Προακτούρια καλεῖ.

quemadmodum et Clidemus, in libro qui Exegeticus inscribitur. Nam sub titulo de inferiis scribit hæc: «Scrobem fodere oportet ab occidente sepulcri; deinde ad scrobem versus occidentem respiciens, aquam effunde, hæc verba pronuncians: Vobis lavacrum, quibus oportet et quibus fas est. Deinde rursus unguentum infunde.»

21.

Hes. Epithetum Bacchi, quemadmodum ait Clidemus: «Quoniam ipsi sacrificia facimus eo tempore, quo deus pluit.»

22.

Plana. Clidemus: «Et arcem complanarunt, et Pelasgico muro novem portas habente cinxerunt.»

23.

Proerosia, sacra quæ fiunt ante arationem. Clidemus ea vocat Proacturia

Alberti ad h. l. et Ruhken. ad Tim. p. 159 mutarunt vulg. καὶ ὁ Δῆμος in καὶ ὁ Κλειθέμος; sed καὶ ὁ ex Κλειτο. in Κλειτοδήμος ortum esse videtur. — Pro Προαρκτούρια Pergerus scribi voluit Προαρκτούρια, quod ipsum in codice (p. 663 Schow.) legitur. Hoc fragmentum ad Exegeticum pertinere admodum probabile est.

—
 ΝΟΣΤΟΙ.

24.

Athenæus XIII, p. 609, C, de Phya et de Pisistrati filiis: Στεφανόπωλις δὲ ἦν, καὶ αὐτὴν ἐξέδωκε πρὸς γάμου κοινωσίαν ὁ Πεισίστρατος Ἰππάρχῳ τῷ υἱῷ, ὡς Κλειθέμος ἱστορεῖ ἐν ὁδόῳ Νόστων· ἠ' ἐξέδωκε δὲ καὶ Ἰππάρχῳ τῷ υἱεὶ τὴν παραιβατήσασαν αὐτῷ γυναῖκα Φύην, τὴν Σωκράτους θυγατέρα· καὶ Χάρμου τοῦ πολεμαρχήσαντος θυγατέρα ἔλαβεν Ἰππία, περικαλλιστάτην οὔσαν, τῷ μετ' αὐτὸν τυραννεύσαντι. Συνέβη δὲ, ὡς φησι, τὸν Χάρμον ἐραστὴν τοῦ Ἰππίου γενέσθαι καὶ τὸν πρὸς Ἀκαδημία Ἐρωτα ἰδρύσασθαι πρῶτον, ἐφ' οὗ ἐπιγέγραπται·

Ἡοικιλομήχαν' Ἐρωε, σοὶ τόνδ' ἰδρύσατο βωμὸν
 Χάρμος ἐπὶ σκιεροῖς τέμμασι γυμνασίου.

Ita Schweigh. codicum ope hunc locum correxit: vulgo legebatur: Θυγατέρα (καὶ Χάρμου ... Ἰππίας περικαλλιστάτην οὔσαν) τῷ etc. Fortasse scribendum: τὸν πρὸς Ἀκαδημία Ἐρωτος βωμὸν, quod Siebelis proposuit. Cf. Pausan. I, 30.

—
 FRAGMENTUM INCERTÆ SEDIS.

25.

Hesych.: Ἡροοικία. Παρὰ Κλειτοδήμῳ, ἐν ἴσῳ τῷ δήμῳ. Phavorinus h. v. Hesychii verba repetivit. Ultima ista ἐν ἴσῳ τῷ δήμῳ haud dubie corrupta sunt, eaque Meursius in Bibl. Gr. s. v. Clitodemus ita corrigere voluit: ἐν Οἴῳ τῷ δήμῳ: quum crederet, Athidis Clitodemi partem fuisse

—
 REDITUS.

24.

Fuerat Phya illa corollarum venditrix; eamque in matrimonium dedit Pisistratus Hipparcho filio, ut Clidemus narrat octavo libro Nostorum. «Dedit vero (inquit) etiam Hipparcho filio in matrimonium mulierem illam, quæ curru urbem cum ipso invecta erat, Phyam Socratis filiam; et Charmi, qui polemarchus fuerat, filiam forma præstantissimam Hippiaæ dedit uxorem; is post ipsum tyrannidem occupavit.» Fuerat autem, ut ait, Charmus ille amator Hippiaæ, et Cupidinem illum apud Academiam primus posuit, qui hos versiculos inscriptos habet:

Vafer Amor, tibi hanc aram crexit
 Charmus ad umbrosam limitem gymnasii.

περὶ τῶν δήμων τῆς Ἀττικῆς. Bruno et Is. Vossius proposuerunt: ἐν γείσῳ τοῦ δήμου. Siebelis, si vox γείσον recipienda sit, mavult: παρὰ Κλειτοδήμῳ γείσα τῶν δήμων. Idem has profert conjecturas, παρὰ Κλειτοδήμῳ εἰσὶν οἱ πρόδομοι, ... παρὰ Κλειτοδήμῳ ἐν ἴσῳ τοῖς προδόμοις. Sed melius et facilius hæc verba emendare nobis videmur scribentes ἐν ἴσῳ τῷ δήμῳ, quæ glossema esse putamus ad nomen Κλειτοδήμῳ pertinens. Quum enim apud Hesychium in duobus locis (IX, XXIV) corrupte scriptum esset Δῆμος pro Κλειτοδήμος, in hoc vero loco et s. v. Βοῦς ἔβδος (XVII) Clitodemi nomen recte exhibitum esset, suspicatus fuerit aliquis, in omnibus istis locis eundem auctorem esse intelligendum, quare hic adnotaverit: ἐν ἴσῳ τῷ δήμῳ, idem ac Demus. Id eo probabilius nobis videtur, quod ab hoc loco non multum distat alter illorum locorum, quibus Clitodemi nomen depravatam est (v. Προηρόσια).

—
 FRAGMENTA INCERTA.

26.

Theophrast. Histor. Plant. III, 2: Κλειθέμος δὲ συνεστάναι μὲν ἐκ τῶν αὐτῶν τοῖς ζώοις τὰ φυτὰ· ὅσῳ δὲ θερμωτέρων καὶ ψυχροτέρων, τοσοῦτον ἀπέχειν τοῦ ζῶα εἶναι.

Κλειθέμος a Meursio in Lectt. Theophr. in Gronov. Thes. X, p. 647, pro Κλειθέμος restitutum est.

27.

Theophr. De caus. plant. I, 10: Τὰ μὲν ψυχρὰ τοῦ θερούς, τὰ δὲ θερμὰ τοῦ χειμῶνος βλαστάνειν, ὥστε ἑκατέραν τὴν φύσιν σύμμετρον εἶναι πρὸς ἑστέραν τῶν ὥρων· οὕτω γὰρ οἴεται καὶ Κλειθέμος, οὐ κακῶς μὲν.

28.

Theophr. De caus. plant. 3, 28: Ἐπιβρεῖν κε-

—
 FRAGMENTUM INCERTÆ SEDIS.

25.

Ἡροοικία apud Clitodemum: idem cum Demo.

—
 FRAGMENTA INCERTA.

26.

Clidemus ex iisdem quidem elementis animalia et plantas constare putavit, sed impurioribus et minus calidis: itaque tanto naturam earum ab animali distare.

27.

Frigida æstate, calida hieme germinare existimant, ut utraque natura attemperata utrique tempori sit. Ita enim et Clidemus censet. Quæ quidem opinio fortasse haud falsa est.

28.

Serere jubent alii vergiliis orientibus; tunc enim se-

λεύουσιν οἱ μὲν Πλειάδος· ξηρὰν γὰρ ἀνικμὸν τε οὖσαν διαφυλάττειν τὸ σπέρμα τὴν γῆν· οἱ δ' ἄμα Πλειάσι δυομέναις, ὡσπερ καὶ Κλειόδημος· ἐπιγίνεσθαι γὰρ ὕδατα καὶ πολλὰ τῇ ἐβδόμῃ μετὰ τὴν δύσιν.

Pro ἐπιβρεῖν scribendum esse σπεῖρειν monet Siebelis.

29.

Theophrast. De caus. plant. 5, 12 : Ὡς ἐπὶ πολὺ δ' ἐκ τῶν τοιούτων συμβαίνει συκῇ μὲν ψωριᾶν, ἐλάτῃ δὲ λειχηνιᾶν, ἀμπέλῳ δὲ ῥεῖν, ὡσπερ καὶ Κλειόδημος φησι.

mina servari in terra sicca, et sine ullo humore : alii occidentibus, ut etiam Clidemus, quod imbres die septimo ab occasu insequantur.

29.

Ex hujusmodi causa plerumque ficus scabiem, olea lichenem, vitis fluorem patitur, ut Clidemus quoque auctor est.

30.

Aristotel. Meteorol. 2, 9 : Εἰσὶ δὲ τινες, οἱ τὴν ἀστραπὴν, ὡσπερ καὶ Κλειόδημος, οὐκ εἶναι φασί, ἀλλὰ φαίνεσθαι, παρεικάζοντες ὡς τὸ πάθος ἴμοιον ὄν, καὶ ὅταν τὴν θαλαττάν τις βάρδῳ τύπτῃ· φαίνεται γὰρ τὸ ὕδωρ ἀποστῆθαι τῆς νυκτός· οὕτως ἐν τῇ νεφέλῃ, ῥαπιζομένου τοῦ ὑγροῦ, τὴν φαντασίαν τῆς λαμπρότητος εἶναι τὴν ἀστραπὴν.

Eadem exstant in Alexandri Aphrodis. Hymn. εἰς δευτ. τῶν Μετεωρ. Ἀριστοτελ. p. 112, a, b. Venet. 1527.

30.

Sunt qui fulgur, quemadmodum et Clidemus, haud esse dicant, sed apparere, comparantes ut similem affectionem, si mare virga percutiatur (aqua enim noctu resplendere videtur); sic, quum humor in nebula percutiatur, splendoris apparentiam esse fulgur.

PHANODEMI

FRAGMENTA.

ATTHIDIS.

LIBRI SECUNDI.

1.

Athen. IX, 11, p. 392, D: Περὶ δὲ τῆς γενέσεως αὐτῶν (ὀρνυγῶν) Φανόδημος ἐν δευτέρῳ Ἀτθίδος φησὶν, ὡς κατείδεν Ἐρυσίχθων Δῆλον τὴν νῆσον, τὴν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων καλουμένην Ὀρτυγίαν, παρὰ τὰς ἀγέλας τῶν ζώων τούτων φερομένας ἐκ τοῦ πελάγους ἰξάνειν εἰς τὴν νῆσον, διὰ τὸ εὐορμον εἶναι.

Recipienda esse videtur Casauboni conjectura κατεῖχεν pro κατείδεν; cf. Paus. I, 18 et 31. In Phanodemi verbis deest haud dubie aliquid, quod ad coturnicum generationem spectet.

LIBRI QUARTI.

2.

Schol. Aristoph. Av. 873: Κολαινὶς φησὶ δὲ Ἑλλάνικος, Κόλαινον Ἐρμοῦ ἀπόγονον ἐκ μαντείου ἱερὸν αὐτῆς ἰδρύσασθαι Κολαινίδος, καὶ Φανόδημος ἐν τῇ τετάρτῃ.

LIBRI QUINTI.

3.

Suidas: Παρθένοι. Τὰς Ἐρεχθίδας θυγατέρας οὕτως ἔλεγον καὶ ἐτίμων. Ἦσαν δὲ ἀριθμὸν ἕξ. Πρε-

σβυτάτη μὲν Πρωτογένεια· δευτέρα δὲ Πανδώρα· τρίτη Πρόκρις· τετάρτη Κρέουσα· πέμπτη Ὠρείθυια· ἕκτη Χθονία. Τούτων λέγεται Πρωτογένεια καὶ Πανδώρα δοῦναι ἐκυτὰς σφαγῆναι ὑπὲρ τῆς χώρας, στρατιᾶς ἐλθούσης ἐκ Βοιωτίας. Ἐσφαγιασθήσαν δὲ ἐν τῷ Ἰακίνθῳ καλουμένῳ πάγῳ ὑπὲρ τῶν Σφενδονίων. Διὸ καὶ οὕτως καλοῦνται παρθένοι Ἰακινθίδες, καθάπερ μαρτυρεῖ Φανόδημος ἐν τῇ πέμπτῃ Ἀτθίδι, μεινυμένους τῆς τιμῆς αὐτῶν.

Eadem apud Apostolium XV, 84. Pearsonius bene scripsit ἐτίμων· ἦσαν κ. τ. λ. pro vulg. καὶ ἐτιμώρησαν δὲ τὸν ἀρ. ἕξ. Commendat istam scripturam Hesychius: Παρθένοι, τὰς Ἐρεχθίδας οὕτως ἔλεγον καὶ ἐτίμων. Pro Σφενδονίην Valcken. et Hemsterh. legendum censent Σφενδαλίω. Nam Σφενδαλίη δῆμος Ἰπποθωντίδος φυλῆς, Stephan. B.

3 a.

Natal. Com. Mythol. IX, 10, p. 996: *Quod autem Ægeus, Pandionis filius, patri in regno successerit, ita scriptum est a Phanodemo in libro quinto Rerum Atticarum*: Αἰγεὺς ὁ Πανδίωνος υἱὸς βασιλεύων Ἀθηνῶν γαμει Μῆταν πρῶτον τὴν Ὀπλήτος, δεύτερον Χαλκιοπὴν Ῥηξήνορος.

Num vero hæc Natalis ex Phanodemo petiverit, vel ex alio, qui Phanodemum ante oculos habuit, an fraudulenter sub auctoris nostri nomine vendiderit, in medio relinquendum.

LIBRI SECUNDI.

1.

De earum (coturnicum) ortu Phanodemus secundo libro Rerum Atticarum sic scribit: « Conspexit [tenuit?] Erysichthon Delum insulam, quæ ab antiquis Ortygia nominata est ex eo, quod greges harum avium e mari huc delatarum in insula considunt, ut quæ ipsis commodam stationem præbeat. »

LIBRI QUARTI.

2.

Colænis. Hellanicus tradit, Colænum, a Mercurio ortum, ex oraculo templum Dianæ Colænidis exstruxisse, et Phanodemus libro quarto.

LIBRI QUINTI.

3.

Virgines. Sic vocabant Erechthei filias, quas colebant hoc nomine. Erant numero sex. Earum natu maxima fuit Protogenia, secunda Pandora, tertia Procris, quarta Creusa, quinta Orithyia, sexta Chthonia. Ex his Protogenia et Pandora se ultro pro patria jugulandas præbuisse dicuntur, quum exercitus ex Bœotia irrupisset. Mæclate autem fuerunt in colle, qui vocatur Hyacinthus, supra Sphendonios (vel potius Sphendaleos) sito: unde etiam Hyacinthides vocantur, ut testatur Phanodemus libro quinto Rerum Atticarum, mentionem faciens honoris iis tributi.

3 a.

Ægeus, Pandionis filius, Athenis imperans, primam uxorem duxit Metam, Hopletis, alteram Chalciopen, Rhezenoris.

LIBRI SEXTI.

4.

Suidas v. Τριτοπάτορες. ... Φανόδημος δὲ ἐν ἑκτῷ φησὶν, ὅτι μόνοι οἱ Ἀθηναῖοι θύουσι τε καὶ εὐχονται αὐτοῖς ὑπὲρ γενέσεως παίδων, ὅταν γαμῶν μέλλωσιν· ἐν δὲ τῷ Ὀρφείῳ Φυσικῷ ὀνομάζεσθαι τοὺς Τριτοπάτορας Ἀμαλκιδῆν καὶ Πρωτοκλέα καὶ Πρωτοκρέοντα, θυρωροὺς καὶ φύλακας ὄντας τῶν ἀνέμων.

Cf. Etym. M., Phot. et Phavor. v. Τριτοπάτορες, Tzetz. ad Lycophr. 738. Apud Etym. M. et Phavorinum legitur ἐν δὲ τοῖς Ὀρφείῳ φυσικοῖς. Pro Πρωτοκλέοντα, ut vulgo legitur in Suidæ loco, Phavorinus et Tzetzes exhibent Πρωτοκρέοντα, quod recepi; cf. Welcker de Æsch. Trilog. p. 152.

LIBRI SEPTIMI.

5.

Athen. III, 30, p. 114, C: Αἰγύπτιοι τὸν ὑποζίζοντα ἄρτον κυλλάστιν καλοῦσι. Μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἀριστοφάνης ἐν Δαναΐσι ... μνημονεύουσιν αὐτοῦ καὶ Ἐκαταῖος καὶ Ἡρόδοτος καὶ ὁ Φανόδημος ἐν ἐβδόμῃ Ἀττίδος. Cf. Herodot. II, 77, Hesych. v. Κύλλαστις, Jablonskius Vocc. Ægypt. p. 17.

LIBRI NONI.

6.

Harrocrat.: Λεωκόρειον, Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Κόνωνος. Τὸ δὲ Λεωκόρειον εἶναι φησὶ Φανόδημος ἐννάτῳ Ἀττίδος ἐν μέσῳ τῷ Κεραμεικῷ.

Phavorin. h. v. eadem refert.

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

7.

Proclus in Comment. ad Platon. Timæum, p.

30, ed. Basil.: Τοὺς δὲ Ἀθηναίους Καλλισθένης μὲν καὶ Φανόδημος πατέρας τῶν Σαῖτῶν ἱστοροῦσι γενέσθαι. Platonis locus est in Timæo p. 11, E. Cf. Theopomp. fr. 172.

8.

Dionys. Halic. Ant. Rom. I, 61, p. 50 Sylb.: Τεῦκρον δὲ ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ Φανόδημος, ὃ τὴν Ἀττικὴν γράψας ἀρχαιολογίαν, ἐκ τῆς Ἀττικῆς μετακῆσαι φασὶν εἰς τὴν Ἀσίαν, δῆμου Ξυπεταίας ἀρχοντα· καὶ πολλὰ παρέχονται τοῦ λόγου τεκμήρια, κρατήσαντα δὴ χώρας συγνῆς τε καὶ ἀγαθῆς, καὶ οὐ πολὺ τὸ ἐπιχώριον γένος ἐγούσης, ἀσμένως τὸν Δάρδανον ἰδεῖν, καὶ τὸ σὺν αὐτῷ παραγενόμενον Ἑλληνικόν, τῶν τε πρὸς τοὺς βαρβάρους πολέμων συμμαχίας ἕνεκα, καὶ ἵνα ἢ γῆ μὴ ᾖ ἔρημος.

Ξυπεταία pro vulg. Ἐξποταίως est Meursii (in Popul. Att. s. v. Ξυπέτη) conjectura, quæ firmatur Strabonis loco lib. XIII, p. 604, ubi traditur, esse nonnullorum scriptt. sententiam, Teucrum ex illo Demo in Asiam migrasse.

9.

Schol. Aristoph. Vesp. 1238 (1190) de scolio quodam, cujus hoc initium Aristophanes attulit: Ἀδμήτου λόγον, ὃ ταῖρε, μαθὼν, τοὺς ἀγαθοὺς φίλοι· quod pluribus explicans inter alia hoc tradit: Αὐτὸς δὲ (ὁ Ἀρτεμίδωρος) φησὶ, Φαινόδημον λέγειν, ὅτι φυγὰς ἐκ Φερῶν Ἀδμήτος ἦλθε πρὸς Θησαία, τὸν Ἀλκίηστους καὶ Ἰππασίου νεώτατον παῖδα, καὶ κατωκίσθη παρ' αὐτοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ χώρᾳ, εἰς ὃν τὸ σχολιον.

Fabricius in Bibl. gr. I, p. 695 ed. antiq. pro Φαινόδημον scripsit Φανόδημον, et sic cod. Venet.

10.

Etymolog. M. p. 747 ed. Sylb.: Ταυροπόλον, τὴν Ἀρτεμιν· ... οἱ δὲ λέγουσιν, ὅτι τῶν Ἑλλή-

LIBRI SEXTI.

4.

Phanodemus libro sexto dicit, solos Athenienses iis sacrificare et vota facere pro liberorum generatione, quando uxores sint ducturi; in Orphei vero Physico Tritopatores vocari, Amalcidem, Proctolem et Proctreonem, qui ventorum janitores et custodes sint.

LIBRI SEPTIMI.

5.

Ægyptii subacidum panem cyllastin vocant, cujus meminit Aristophanes in Danaidibus. Ejusdem meminere etiam Hecataeus, Herodotus et Phanodemus libro septimo Attlidis.

LIBRI NONI.

6.

Leocorium. Demosthenes adversus Cononem. Leocorium Phanodemus in nono de Attica libro ait esse in medio Ceramico.

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

7.

Callisthenes et Phanodemus tradunt, Saitas ab Atheniensibus ortos esse.

8.

Teucrum quum alii multi, tum etiam Phanodemus, Atticarum antiquitatum scriptor, ex Attica in Asiam migrasse, et Xypetensis demi principem fuisse tradunt. Multis autem argumentis suorum verborum fidem faciunt. Quum igitur agrum amplum et bonum sibi quassisset, qui parvum indigenarum numerum habebat, Dardanum aiunt eum lubenter vidisse, ceterosque Græcos qui cum eo venerant, tum ut in bellis contra barbaros gerendis eorum societate uteretur, tum etiam ne suus ager maneret desertus.

9.

« Admeti dictum, amice, si cognoveris, bonos ama. » Ipse (Artemidorus) dicit, Phanodemum narrare, Admetum Pheris expulsam ad Theseum venisse, Alcestidis et Hippasi filium natu minimum, huncque in sua terra ei dedisse sedem, in quem scolium illud compositum sit.

10.

Ταυροπόλος, Diana. Nonnulli dicunt, quum Græci Au-

νων βουλομένων ἀνελεῖν τὴν Ἰφιγένειαν ἐν Αἰδίῳ, ἢ Ἀρτεμις ἀντέδωκεν ἑλαφρον· κατὰ δὲ Φανόδημον, ἄρκτον.

11.

Tzetzes ad Lycophr. 183: Ἡ δὲ Ἀρτεμις αὐτὴν (τὴν Ἰφιγένειαν) ἐλεήσασα, κατὰ Φανόδημον τὸν ἱστορικόν, εἰς ἄρκτον μετέβαλε.

12.

Suidas: Ἐπὶ Παλλαδίῳ, δικαστήριον Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ οἱ Ἐφέται ἀκουσίῳ φόνου ἐδίκαζον. Ἀργεῖοι γὰρ ἀπὸ Ἰλίου πλέοντες, ἤνικα προσέσγον Φαλήροις, ὑπὸ Ἀθηναίων ἀγνοούμενοι ἀνηρέθησαν. Ὑστερον δὲ Ἀκάμαντος γνωρίσαντος, καὶ τοῦ Παλλαδίου εὐρεθέντος, κατὰ χρησμὸν αὐτόθι τὸ δικαστήριον ἀπέδειξαν, ὡς Φανόδημος.

Eustathius ad Odys. p. 1419 eadem iisdem verbis ex Pausaniæ Lexico affert. Cf. Hesych., Harpocrat., Phavor. v. Ἐπὶ Παλλαδίῳ, qui cum Suida consentiunt. Apostolius VIII, 42 habet ἐκουσίῳ pro ἀκουσίῳ. Perperam. Cf. Müller. in Æschyl. Eum. p. 155 et quos laudat Hermann. Antiquit. § 104.

13.

Athenæus X, 10, p. 437, C: Τὴν δὲ τῶν Χοῶν ἑορτὴν, τὴν Ἀθήνησιν ἐπιτελουμένην, Φανόδημός φησι Δημοφῶντα τὸν βασιλέα βουλούμενον ὑποδέξασθαι παραγενόμενον τὸν Ὀρέστην Ἀθήναζε· πρὸς δὲ τὰ ἱερά οὐ θέλων αὐτὸν προσίεναι, οὐδ' ὁμόσπονδον γενέσθαι, μήπω δικασθέντα, ἐκέλευσε συγκλεισθῆναι τὰ τε ἱερά, καὶ γόα οἴνου ἐκάστῳ παρατεθῆναι, τῷ πρώτῳ ἐκπιόντι εἰπὼν ἄλλοι δοθήσεσθαι πλακοῦντα. Παρήγγειλέ τε καὶ τοῦ πότου παυσάμενους τοὺς μὲν

στεφάνους, οἷς ἐστεφανοῦντο, πρὸς τὰ ἱερά μὴ τιθέναι, διὰ τὸ δυμρόφους γενέσθαι τῷ Ὀρέστῃ, περὶ δὲ τὸν γόα τὸν ἑαυτοῦ ἕκαστον περιθεῖναι, καὶ τῇ ἱερείᾳ ἀποφέρειν τοὺς στεφάνους πρὸς τὸ ἐν Λίμναις τέμενος, ἔπειτα θῆναι ἐν τῷ ἱερῷ τὰ ἐπίλοιπα· καὶ ἕκτοτε τὴν ἑορτὴν κληθῆναι γόας.

14.

Athenæus XI, 3, p. 465, A: Φανόδημος δὲ πρὸς τῷ ἱερῷ φησι τοῦ ἐν Λίμναις Διονύσου τὸ γλεῦκος φέροντας τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τῶν πίθων τῷ θεῷ κिरνάει, εἴτ' αὐτοῖς προσφέρεισθαι, θέν καὶ Λιμναῖον κληθῆναι τὸν Διονύσον, δτι μιγθὲν τὸ γλεῦκος τῷ ὕδατι τότε πρῶτον ἐπόθη κεκραμένον· διόπερ ὀνομασθῆναι τὰς πηγὰς νόμφας καὶ τιθήνας τοῦ Διονύσου, δτι τὸν οἶνον αὐξάνει τὸ ὕδωρ κिरνάμενον.

15.

Athen. IV, 19, p. 168, A: Ὅτι τοὺς ἀσώτους καὶ τοὺς μὴ ἐκ τινος περιουσίας ζῶντας τὸ παλαιὸν ἀνεκαλοῦντό τε οἱ Ἀρεοπαγῖται καὶ ἐκόλαζον, ἱστόρησαν Φανόδημος καὶ Φιλόχορος.

16.

Plutarch. Themistocl. 13: Ἄμα δ' ἡμέρᾳ Ξέρξης μὲν ἄνω καθῆτο τὸν στόλον ἐποπτεύων καὶ τὴν παράταξιν, ὡς μὲν Φανόδημός φησιν, ὑπὲρ τὸ Ἡράκλειον, ἢ βραχεῖ πόρῳ διείργεται τῆς Ἀττικῆς ἡ νῆσος (Σχλαμιάς), ὡς δ' Ἀκεστοδῶρος, ἐν μεθοριῷ τῆς Μεγαρίδος, ὑπὲρ τῶν καλουμένων Κεράτων.

17.

Idem Cim. 12, narrat, Persarum præfectum ad Eurymedontem ταῖς ναυσὶ παραρμεῖν, οὐκ ὄντα μάχεσθαι τοῖς Ἑλλήσι πρόθυμον, ἀλλὰ προσδεχόμενον

libe mactare vellent Iphigeniam, Dianam substituisse certam, secundum Phanodemum vero ursam.

11.

Diana Iphigeniam, misericordia permota, secundum Phanodemum historicum, in ursam convertit.

12.

Ad Palladium. Sic Athenis vocabatur Dicasterium, in quo Ephete de cæde, quam quis inuitus vel imprudens commiserat, iudicabant. Argivi enim ab Ilio redeuntes, quum ad Phalera appulissent, ab Atheniensibus, quinam essent ignorantibus, interfecti fuerunt. Postea vero, quum Acamas hoc ipsis indicasset, et Palladium inventum fuisset, ex oraculo Dicasterium Athenienses illic condiderunt, ut Phanodemus tradit.

13.

Congiorum (Choarum) festum, quod Athenis celebratur, institutum esse scribit Phanodemus a Demophonte rege, quum Orestem hospitio excipere vellet, qui Athenas pervenerat. Quem quum ad sacra admittere nollet, nec libationum participem facere, ut qui nondum iudicatus fuisset, claudi templa iussit, et unicuique congium apponi, primo qui ebibisset præmium se daturum pollicitus placentam. Simulque iussit, ut finita computatione coronas, quibus cincti essent, non ad templa deponerent, quoniam cum Oreste sub eodem tecto una fuissent; sed eorum quisque congium corona cingeret, utque ita coronas

ad antistitam fani deferrent quod in Paludibus est, deinde vero reliqua sacra in templo peragerent: indeque *Choas* (*Congios*) nominatum esse id festum.

14.

Phanodemus ait « ad ædem Bacchi qui in Limnis (Paludibus) est, mustum ferentes Athenienses, e doliis deo miscere, deinde ipsos bibere: unde etiam Limnæum nominatum Bacchum, quia mixtum aqua mustum tunc primum biberint temperatum: eademque ex causa fontes appellatos esse nymphas et nutrices Bacchi, quod aqua admixta auget vinum.

15.

Fuisse olim institutum, ut qui luxuriosi essent et qui non e propria re familiari viverent, eos Areopagite ad tribunal suum vocarent punirentque, docent Phanodemus et Philochorus.

16.

Ubi diluxit, Xerxes in edito consedit, classem et aciem specularans, ut Phanodemus ait, supra fanum Herculis, qua angusto freto dirimitur ab Attica Salamis, ut Acestodorus, in Megaridis confinio super colles, quos Cerata appellant.

17.

Persam classem ad Eurymedontem in statione habuisse, nec fuisse ad certandum cum Græcis promptum, sed octa-

ὀγδοήκοντα ναῦς Φοινίσσας ἀπὸ Κύπρου προσπλεύουσας. Ταύτας φθῆναι βουλόμενος ὁ Κίμων ἀνήχθη, βιάζεσθαι παρεσκευασμένος, ἂν ἐκόντες μὴ ναυμαχῶσιν. Οἱ δὲ πρῶτον μὲν, ὡς μὴ βιασθεῖεν, εἰς τὸν ποταμὸν εἰσωρμίσαντο, προσφερομένων δὲ τῶν Ἀθηναίων, ἀντεξέπλευσαν, ὡς ἱστορεῖ Φανόδημος, ἑξακοσίαις ναυσίν, ὡς δ' Ἐφορος, πεντήκοντα καὶ τριακοσίαις.

18.

Plutarch. Cimon. c. 19, p. 491, A: Cimon decesit in obsidione Citii: Τελευτῶν τοὺς περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν εὐθὺς ἀποπλεῖν, ἀποκρυψαμένους τὸν θάνατον αὐτοῦ. Καὶ συνέβη, μήτε τῶν πολεμίων, μήτε τῶν συμμάχων αἰσθημένων, ἀσφαλῶς αὐτοὺς ἀνακομισθῆναι, στρατηγουμένους ὑπὸ Κίμωνος, ὡς φησι Φανόδημος, τεθνηκότος ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα.

19.

Athen. I, 17, p. 20, A, postquam plures θυματοποιοὶ et γελωτοποιοὶ memorati sunt, hoc additur: Διοπίθης δὲ ὁ Λοκρὸς, ὡς φησι Φανόδημος, παραγενόμενος εἰς Θήβας, καὶ ὑποζωννύμενος οἴνου κύστεις μεστὰς καὶ γάλακτος, καὶ ταύτας ἀπολλίθων. ἀνιμῶν ἔλεγεν ἐκ τοῦ στόματος.

20.

Schol. Hesiod. ad Theog. 913, p. 303, de raptu Proserpinæ: Ἡρπάσθαι δὲ αὐτὴν φασιν οἱ μὲν ἐκ Συκελίας, Βακχυλίδης δὲ ἐκ Κρήτης, Ὀρφεὺς ἐκ τῶν περὶ τὸν ὠκεανὸν τόπων, Φανόδημος δὲ ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς, Δημάδης δὲ ἐν νάπαις.

21.

Eustath. ad Iliad. Z, p. 648, 38: Φαύλως οὖν ὁ Φανόδημος Ἀφροδίτην νομίζει τὴν Δάειραν καὶ τὴν αὐτὴν τῇ Δήμητρὶ λέγει.

ginta naves Phoenissas ex Cypro adventantes praestolatum esse. Ad has praeventendas Cimon in altum pro vectus est, si detrectarent certamen, vi eos adacturus. Illi primo, ne cogi possent, amnem subierunt. Ceterum, ubi ingruerunt Athenienses, sexcentis navibus, ut scribit Phanodemus, ut Ephorus, trecentis quinquaginta occurrerunt ei.

18.

Cimon moriens monuit suos ut extemplo discederent, et mortem suam tegerent. Contigit autem, ut nemine sentiente neque hostium neque sociorum, illi revertereatur incolumes ductu auspiciisque Cimonis, ut Phanodemus ait, dies jam triginta defuncti.

19.

Diopithes Locrus, ut ait Phanodemus, Thebis junim adesset, succinctus vesicas partim vino partim lacte repletas, his compressis, ex ore se liquorem haurire simulavit.

20.

Proserpinam alii dicunt raptam esse ex Sicilia, Bacchylides vero ex Creta, Orpheus ex loco prope Oceanum sito, Phanodemus ex Attica, Demades in saltibus.

FRAGMENTA HISTORICORUM.

22.

Harpocratio: Χαλκεῖα, Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Δημέου ξενίας. Τὰ Χαλκεῖα ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίους ἀγομένη Πυανεψίωνος ἔτη καὶ νέα, χειριόναξι κοινή, μάλιστα δὲ χαλκεῦσιν, ὡς φησιν Ἀπολλώνιος ὁ Ἀχαρνεύς. Φανόδημος δὲ οὐκ Ἀθηναῖος φησιν ἄγεσθαι τὴν ἑορτὴν, ἀλλὰ Ἡρακίτω. Et Phavorin., ubi eadem leguntur, Etym. M., Pollux VII, 105. V. Welcker. de Aeschyl. Trilog. p. 290.

23.

Hesych.: Γαλεοὶ, μάντιες· οὗτοι κατὰ τὴν Συκελίαν ὤκησαν, καὶ γένος τι, ὡς φησι Φανόδημος καὶ Ῥίνθων Ταραντῖνοι.

Editores recte scripserunt Ταραντῖνος pro Ταραντῖνοι. Phavorinus hæc repetivit, nisi quod omisit καὶ Ῥίνθων Ταραντῖνοι. De vatibus istis cf. Cic. De divin. I, 20, Aelian. V. H. XII, 46, Steph. B. v. Γαλεῶται.

24.

Hesychius s. v. Ταῦρος: ... Φανόδημος (φησὶ) τὰς κριθὰς προσαγορεύεσθαι ταῦρον, ὅτι κέρασ ἔχουσιν.

25.

Hesychius: Ἀχάνας τινὲς μὲν Περσικὰ μέτρα, Φανόδημος δὲ κίστας, εἰς ἃς κατετίθεντο τοὺς ἐπισιτισμοὺς οἱ ἐπὶ θεωρίας ἰόντες, οἱ εἰς θεοὺς στελλόμενοι (codex τιλλόμενοι).

Schol. ad Aristoph. Acharn. 109, Suidas, Phavorinus h. v. et Eustath. ad Homer., p. 1446 et 1854 Rom. eadem fere habent, sed Phanodemum non nominant. Verba οἱ εἰς θεοὺς στελλόμενοι glossema esse sponte intelligitur.

21.

Male Phanodemus Dafram esse Venerem censet, eandemque non differre a Cerere.

22.

Χαλκεῖα, Hyperides in oratione contra Demeam de peregrinitate. Τὰ Χαλκεῖα, apud Athenienses festum, quod Minervæ celebrabatur trigesimo die mensis Pyanepsionis, a manuariis artificibus universis, maxime vero a fabris arariis, ut ait Apollonius Acharnensis. Ceterum Phanodemus in honorem Vulcani, non Minervæ, id festum agitari testatur.

23.

Galei, vates; hi in Sicilia habitabant, et quidem ut gens, auctoribus Phanodemo et Rhinthone Tarentino.

24.

Taurus. Phanodemus ait, hordeum appellari taurum, quod habeat cornu.

25.

Achanas nonnulli esse putant mensuras Persicas. Phanodemus vero cistas, in quibus cibaria reponabant, qui legationes sacras obibant.

26.

Harpocrat. : Ἐκατῆς νῆσος, Λυκοῦργος κατὰ Μενεσαίχμου. Πρὸ τῆς Δήλου κεῖται τι νησίδιον, ὅπερ ὑπ' ἐνίων καλεῖται Ψαμμητίχη, ὡς Φανόδημος ἐν πρώτῃ Δηλιακῶν. Ψαμμητίχην δὲ κεκλήσθαι φησιν ὁ Σῆμος ἐν τῇ πρώτῃ, διὰ τὸ τοῖς Ψαμμητίχοις τιμᾶσθαι τὴν θεόν. Ψάμμητα δ' ἐστὶ ψαιστῶν τις ἰδέα.

Phavorinus omisit ἐν πρώτῃ ante Δηλιακῶν et

scripsit Ψαμμηδόχη; Suidas qui Phanodemum non nominat, Ψαμμίτη exhibet, pro Ψαμμηδόχη, et Ψάμμητα pro Ψάμμητα. — Monuimus in disert. de Phanodemi scriptis, non esse, cur Phanodicum pro Phanodemo in hoc loco substitua- mus aut cum Siebeli scribamus: ... Ὡς Φανόδημος ἐν δὲ πρώτῃ Δηλ. Ψάμμη. κεκλ. φησιν ὁ Σῆμος διὰ τὸ τοῖς Ψαμμητίχοις τιμᾶσθαι τὴν θεόν.

26.

Hecates insula. Lycurgus contra Menesæchmum. Parva ante Delum sita est insula, a nonnullis Psammetiche dicta,

teste Phanodemo in primo Deliacorum: hujusque nomi- nis rationem Semus libro primo tradit, quod Hecate Psammetis colatur; Psammeta enim sunt libi species.

ANDROTIONIS

FRAGMENTA.

ATTHIS.

LIBER I.

1.

Harpocration v. Παναθήναια: ... ἤγαγε δὲ τὴν ἑορτὴν ὁ Ἐριχθόνιος, ὁ Ἡραίου, καθὰ φασιν Ἑλλάνικός τε καὶ Ἀνδροτίων, ἑκάτερος ἐν πρώτῃ Ἀτθίδος.

Vid. fragmentum de Areopagitibus in Philochori fr. XVII.

LIBER II.

Vid. secundi libri fragm. de iisdem Areopagitibus in Philochori fr. LVIII.

2.

Stephan. Byz. v. : Δελφοί. ... Ἔστι καὶ Δελφουσία πόλις Ἀρκαδίας, ὡς Ἀνδροτίων ἐν β' Ἀτθίδος.

3.

Harpocration : Ἀποδέχται. Ἀρχὴ τις ἐστὶ παρ' Ἀθηναίοις οἱ ἀποδέχται. ... Ὅτι δὲ ἀντὶ τῶν κωλακρῆτων οἱ ἀποδέχται ὑπὸ Κλεισθέους ἀπεδείχθησαν, Ἀνδροτίων β'.

4.

Schol. ad Aristoph. Aves 1540 : Τὸν κωλακρῆτην, τὸν ταμίαν τῶν πολιτικῶν χρημάτων. Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς τούτους ταμίαις εἶναι φησὶ τοῦ δικαστικοῦ μισθοῦ, οὐ μόνον δὲ τούτου τὴν ἐπιμέλειαν

ἐποιοῦντο, ὡς φησιν, ἀλλὰ καὶ τὰ εἰς θεοὺς ἀναλισκόμενα, διὰ τούτων ἀνηλίσκετο, ὡς Ἀνδροτίων γράφει οὕτως· «Τοῖς δὲ ἰοῦσι Πυθῶδε θεωροῖς τοὺς κωλακρῆτας δίδοναι ἐκ τῶν ναυκληρικῶν ἐφόδιον ἀργύρια, καὶ εἰς ἄλλο ὅ τι ἂν δέη ἀναλῶσαι.»

5.

Harpocration : Ἰππαρχος ... ὁ Χάρμου, ὡς φησὶ Λυκοῦργος. ... Περὶ δὲ τούτου Ἀνδροτίων ἐν τῇ δευτέρᾳ φησιν, ὅτι συγγενὴς μὲν ἦν Πεισιστράτου τοῦ τυράννου, καὶ πρῶτος ἐξωστρακίσθη, τοῦ περὶ τὸν ὀστρακισμόν νόμου τότε πρῶτον τεθέντος, διὰ τὴν ὑπόψιν τῶν περὶ Πεισιστράτον, ὅτι δημαγωγὸς ὦν καὶ στρατηγὸς ἐτυράννησεν. Et Diodor. XI, 55. Plutarch. Nic. II.

LIBER III.

6.

Stephan. Byzant. : Ἀλικαρνασσός. ... Ὁ πολίτης Ἀλικαρνασσεύς. ... Ἀνδροτίων δ' ἐν τρίτῃ Ἀτθίδος Ἀλικαρνασσιός φησιν.

7.

Steph. Byz. : Κάπαι, πόλις Ἑλλησποντίας. Ἀνδροτίων γ' Ἀτθίδος.

8.

Steph. Byz. : Πάνακτον, φρούριον Ἀττικῆς, ὡς Ἀνδροτίων ἐν τρίτῃ Ἀτθίδος.

LIBER I.

1.

Auctor Panathenaeorum festi Erichthonius Vulcani filius, quemadmodum Hellanicus et Androtio, uterque libro Atthidos primo, tradiderunt.

LIBER II.

2.

Est quoque Delphusia, urbs Arcadiae, de qua Androtio libro secundo Atthidis.

3.

Apodectae (receptores) sunt magistratus apud Athenienses. ... Apodectas in locum Colacretarum esse subrogatos a Clisthene, Androtio tradit libro secundo.

4.

Colacretam, publico aulario praefectum. Aristophanes grammaticus eos fuisse dicit curatores mercedis judicialis, sed non modo hujus curam habebant, ut ille tradit, sed etiam quae in deorum cultum impendebantur ab his curabantur, qua de re Androtio ita scribit :

«Theoris Delphos iter facientibus Colacretae dant viaticum ex Nauclicis, et in alias res, quae sunt necessariae, pecuniam solvunt.»

5.

Hipparchus, Charmi filius, ut ait Lycurgus. Hunc Androtio libro secundo tradit Pisistrati tyranni propinquum fuisse et primum ostracismo ejectum esse tum primum instituto, propter suspicionem Pisistrati, quod et demagogus et militiae praefectus tyrannidem obtinisset.

LIBER III.

6.

Halicarnassus. — Nomen civis est Halicarnassensis. Androtio libro tertio Atthidis Halicarnassius dicit.

7.

Capae, urbs Hellespontia, cujus meminit Androtio libro tertio Atthidis.

8.

Panactum, castellum Atticum, cujus meminit Androtio libro tertio Atthidis.

9.

Stephan. Byz.: Παρπάρων, χωρίον ἐν Ἀσία Λιολικόν. ... Ὁ πολίτης Παρπαρώνιος, ἀπὸ τῆς Παρπάρωνος γενικῆς. ... Ἀνδροτίων δ' ἐν τρίτῳ Ἀτθίδος Παρπαρωνιώτας φησίν· ἔστι δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ Παρπαρωνία, ὡς Θεσσαλία Θεσσαλιώτης.

10.

Harpocrat.: Δέκα καὶ δεκαδοῦχος. ... Ἦρχον μὲν οἱ δέκα οἱ μετὰ τοὺς τριάκοντα καταστάτες. Περὶ τῶν μετὰ τὴν κατάλυσιν τῶν τριάκοντα Ἀθήνησι χειροτονηθέντων ἀνδρῶν δέκα καὶ τῶν ἐξῆς εἴρηκεν Ἀνδροτίων ἐν τῇ τρίτῃ.

Eadem, sed mutila, Phavorin. Desunt enim εἴρηκεν — τρίτῃ.

11.

Harpocrat.: Μόλπις. ... Μόλπις δὲ τῶν ἐν Πειραιεῖ· οἱ δ' ἄρα μετὰ τοὺς τριάκοντα δέκα ἄρχοντες ἤρχον ἐν Πειραιεῖ, ὧν εἷς ἦν ὁ Μόλπις, ὡς Ἀνδροτίων ἐν τρίτῃ Ἀτθίδος.

12.

Harpocrat.: Ὀφρύνειον ... πόλις ἐστὶ τῆς Τρωάδος, ὡς δηλοῖ Ἀνδροτίων ἐν τρίτῃ Ἀτθίδος.

LIBER IV.

13.

Schol. Arist. Nub. 981: Βουφόνια ἑορτὴ Ἀθηναίων πάνυ ἀρχαία· ἐν γὰρ τοῖς Διπολλίοις φασὶ βοῦν τὸ πόπανον καταφαγεῖν τὸ παρεσκευασμένον πρὸς τὴν θυσίαν· Θαύλωνα δὲ τινα ὡς εἶγε πελέκει ἀποκτεῖναι τὸν βοῦν, κατὰ καὶ Ἀνδροτίων μέμνηται διὰ τῆς τετάρτης.

Eadem leguntur apud Phavorinum et Sui-

9.

Parparon, regio in Asia Æolica. — Civis, *Parparonius* a genitivo Parparonis. Androtio autem tertio Atthidis *Parparontotas* eos vocat. Est id autem quasi a Parparonia, ut a Thessalia *Thessallotes*.

10.

Decem et Decemvir. Rerum enim potiebantur viri decem, qui post triginta viros constituti erant. Ceterum de viris decem qui Athenis creati sunt, quum abrogatum viris triginta esset imperium, et de illis quæ secuta sunt, dixit Androtio libro tertio.

11.

Molpis ex iis erat qui in Piræeo imperium habebant. Etenim post triginta viros decemviri in Piræeo imperabant, quorum unus fuit Molpis, ut Androtio refert libro Atthidis tertio.

12.

Ophryneum est urbs Troadis, ut declarat Androtio libro Atthidis tertio.

LIBER IV.

13.

Buphonia, festum Atheniensium vetustissimum; in Diipoliis enim bovem ferunt comedisse placentam ad

dam. Ex Suida Siebelis recepit scripturam Θαύλωνα pro Βαύλωνα, quæ eo confirmatur quod apud Hesychium Θαυλωνίδαι in Diipoliis sacra fecisse dicuntur.

14.

Steph. Byz.: Ἀργεννοῦσα, νῆσος πρὸς τῇ ἠπειρῷ τῆς Τρωάδος ... τὸ ἐθνικὸν Ἀργεννούσιος. Ἀνδροτίων ἐν τετάρτῳ τῆς Ἀτθίδος διὰ τοῦ ι.

LIBER V.

15.

Steph. Byz.: Μαλιεὺς, πόλις ἐπίνομος τῶν Μαλιέων. ... Ὁ πολίτης Μαλιεύς. Ἔστι καὶ Μαλιακὸς κόλπος. Λέγεται καὶ Μαλεάτης· Ἀνδροτίων πέμπτῳ.

16.

Steph. Byz.: Μεθουριάδες, νῆσοι μεταξὺ Αἰγίνης καὶ Ἀττικῆς πλησίον Τροιζῆνος· Ἀνδροτίων πέμπτῳ Ἀτθίδος.

17.

Harpocrat.: Κηφισόδοτος ... Ἀνδροτίων ἐν πέμπτῃ Ἀτθίδος ἱστορεῖ, ὡς Ἀλωπεκόννησον πολιορκῶν ἀπεχειροτονήθη, καὶ κριθεὶς ἔαλω, καὶ ἀπέτισε πέντε τάλαντα.

Eadem habet Suidas, auctoris nomine omisso.

Quinti libri fragmentum de Hagnia vid. in Philoch. CLIII.

LIBER VI.

18.

Steph. Byz.: Αἶραι, πόλις Μακεδονίας· ἔστι καὶ ἄλλη Ἰωνίας. Τὸ ἐθνικὸν Αἰρεὺς, τὸ δὲ τῆς Μακεδο-

sacrificium apparatus, Thaulonem vero statim securi interfecisse bovem, quod Androtio quoque memorat libro quarto.

14.

Argennusa, insula prope continentem Troadis ... Gentile Argennusius. Androtio libro quarto Atthidis hoc nomen per i scribit.

LIBER V.

15.

Malius, urbs a qua Maliei denominantur. — Civis Malieus. Est quoque Maliacus sinus. Dicitur quoque *Maleates*, quod usurpat Androtio libro quinto.

16.

Methuriades, insulæ Æginam inter et Atticam, prope Træzenem, de quibus Androtio libro quinto Atthidis.

17.

Cephisodotus. Hic, ut Androtio libro quinto Atthidis refert, Alopeconnesum obsidens remotus est imperio, victusque in iudicio talenta quinque persolvit.

LIBER VI.

18.

Æræ, urbs Macedonia; est etiam alia Ionæ. Genti Ærensis; sed Macedoniae urbis gentile est Æræus. Est

νίας Αἰραῖος. Ἔστι καὶ παρὰ Ἑλλησπόντῳ, ἧς τὸ ἔθνικόν Αἰράτης παρὰ Ἀνδροτίωνι ἐν ἕκτῃ Ἀθίδος.
19.

Steph. Byz. : Ἀρκεσίνη, μία τῶν τριῶν πόλεων τῶν ἐν Ἀμοργῷ τῇ νήσῳ. Ἦσαν γὰρ Μελανία, Μινώα, Ἀρκεσίνη. ... Τὸ ἔθνικόν Ἀρκεσινεύς. Ἀνδροτίων ἕκτῃ Ἀθίδος· « Ἀμοργίους, Μινωίταις, Ἀρκεσινεύσιν.»

Vox Ἀμοργίους merito corrupta esse videtur Siebeli. Requiritur gentile Μελανίας, urbis.

20.

Steph. Byz. : Γρησίνος, πόλις Χερρόνησου. Τὸ ἔθνικόν Γρησίνιος, ὡς Ἀνδροτίων ἕκτῃ Ἀθίδος.

21.

Steph. Byz. : Κάλυδνα, νῆσος, καὶ πόλις Θήβης. ... Ὁ πολίτης Καλυδναῖος ... καὶ Καλύθνιος, ὡς Ἀνδροτίων ἕκτῃ Ἀθίδος.

De Calydna insula, Sporadibus vulgo annumerata, v. quos laudat Bæhr. ad Herodot. VII, 99. De Thebis Calydna vocatis v. Lycophon. Cassandr. 1209, ibique Tzetz.

22.

Steph. Byz. : Τήλος, νῆσος τῶν Κυκλάδων μία. .. Τὸ ἔθνικόν Τήλιος. Ἀνδροτίων ἕκτῃ Ἀθίδος.

23.

Harpocrat. : Νεῶσι. ... πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Φωκίδι, ἣν Ἡρόδοτος μὲν ἐν ὀγδόῃ Νεῶνα ὀνομάζει, Ἀνδροτίων δ' ἐν ἕκτῃ Ἀθίδος Νεῶνας.

Eadem habent Phot. in Lex. p. 217 ed. Herm., Suidas, qui addit ad Νεῶσι, δοτικὴ πληθυντικῶν, Phavorinus, qui omisit ultima Ἀνδροτίων ... Νεῶνας. Herodoti locus est VIII, 32, ubi v. Bæhr.

Fragm. de ἱερῷ τριήρει v. in Philochor. fragm. CXX.

quoque alia juxta Hellespontum, cujus gentile *Ærates* dicitur apud Androtonem libro sexto Atthidis.

19.

Arcesine, una est ex tribus civitatibus, in insula Amorgo sitis. Erant ibi *Melania*, *Minoa*, *Arcesine*. ... Gentile *Arcesinensis*. Androtio in sexto inquit : *Amorgiis*, *Minoitis*, *Arcesinensibus*.

20.

Gresinus, urbs Chersonesi. Gentile, *Gresinius*, auctore Androtione libro sexto Atthidis.

21.

Calydna, dicta est et insula et urbs Thebarum. ... Civis *Calydnæus* ... et *Calydnus*, uti Androtio libro sexto Atthidis.

22.

Telus, insula Cycladum. ... Gentile, *Telius*. Androtio sexto Atthidis.

23.

Neones, urbs est in Phocide, quam Herodotus libro octavo nominat Neonem, Androtio vero Atthidis libro sexto *Neones*.

LIBER VII.

24.

Steph. Byz. : Μετάχοιον, φρούριον Βοιωτίας μεταξὺ Ὀρχομενοῦ καὶ Κορωνείας. ... Τὸ ἔθνικόν, ἐκ Μεταχοίου ... ἢ Μεταχοιάτης. ... Ἀνδροτίων δὲ ἐν τῷ ζ' Μεταχοίου ναέτης φησὶ, καὶ ἴσως περιφραστικῶς.

Ἀνδροτίων δὲ ἐν τῷ ζ' Μεταχοίου ναέτης a Berkelio scripta sunt pro : Ἀνδρ. ἐν τῷ ζ' Μετάχοιον αὐτῆς. Poterat ἐν τῷ ζ'.

25.

Steph. Byz. : Στρώμη, πόλις Θράκης, ὡς Ἀνδροτίων ἐβδόμῳ.

LIBER VIII.

26.

Stephanus Byz. : Ἀκόντιον, πόλις Ἀρκαδίας. ... Ἔστι καὶ ἑτέρα Εὐβοίας ὡς Ξεναγόρας, καὶ Ἀνδροτίων ὀγδόῃ.

LIBER XII.

27.

Harpocrat. : Ἀμφίπολις. ... Πόλις αὕτη τῆς Θράκης· πρότερον δὲ Ἐννέα ὀδοὶ ἐκαλεῖτο, ὡς Ἀνδροτίων ἐν δωδεκάτῃ Ἀθίδος.

Phavorinus hæc omnia transcripsit, Suidas omisit ultima verba ὡς Ἀνδροτίων ἐν δωδεκάτῃ Ἀθίδος.

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

28.

Scholias Pind. Isthm. VII, 13 : Ἀνδροτίων δὲ φησὶ φυγόντα ἐκ τῆς Φοινίκης τὸν Κάδμον μετὰ ἱκανῶν σποράδων, καταλθεῖν εἰς Θήβας. Ὅθεν διὰ τὸ

LIBER VII.

24.

Metachæum, castellum Bœotiae, inter Orchomenum et Coroneam. ... Gentile, Metachæo oriundus vel *Metachæates*. ... Androtio vero libro septimo, fortassis per periphrasin, *Metachæi incola* dixit.

25.

Stryme urbs Thraciae, ut Androtio septimo.

LIBER VIII.

26.

Acontium, urbs Arcadiae. ... Est et alia Eubœae, ut testantur Xenagoras, et Androtio libro octavo.

LIBER XII.

27.

Amphipolis, Thraciae civitas : quae antea *Novemvicia* vocabatur, ut Androtio refert in duodecimo Atthidis.

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

28.

Androtio tradit, Cadmum, quum fugisset ex Phœnicia cum variorum hominum manu satis magna, Thebas per-

συμμιγές και σποράδην εἶναι, Σπαρτοὶ ἐκλήθησαν. Οἱ δὲ Θηβαῖοι τὰ περὶ αὐτῶν ψευδῶς ἑτερατοῦργησαν.

29.

Schol Eurip. Phœn. 674 : Ὁ μὲν Σησίφορος ἐν Εὐρωπείᾳ τὴν Ἀθηνᾶν ἐσπαρχέναι τοὺς ὀδόντας φησὶν· ὁ δὲ Ἀνδρότιον σπαρτοῦς αὐτοὺς φησὶ, διὰ τὸ ἀκολουθήσαντας αὐτοὺς ἐκ Φοινίκης Κάδμου σποράδην οἰκῆσαι.

Siebelis reposuit ἀκολουθήσαντας αὐτοὺς pro ἀκολ. αὐτῶ. Berkelius deleri voluit Κάδμου.

30.

Tzetz. ad Lycophr. 1206 : Ἀνδρότιον δὲ ὁ ἱστορικὸς μετὰ σποράδων τινῶν φησὶ τὸν Κάδμον εἰς Θήβας ἔλθειν.

31.

Schol. ad Homer. Od. A, 271 : Λαίῳς, ὁ Οἰδίποδος πατήρ, παρὰ Φοίβου μαντείαν λαβὼν, ὅτι τικτόμενος παῖς ἀπ' αὐτοῦ ἀναιρεῖ αὐτόν, Ἰοκάστην γῆμας, γεννᾷ Οἰδίποδα, καὶ τοῦτον ἐκτίθησι Σικυῶνι. Οἱ δὲ ἵπποφορβοὶ ἀναλαβόντες ἔτρεφον αὐτόν. Ἡλικίας δὲ γενόμενος ὁ Οἰδίπους ἦλθεν εἰς Θήβας, ἐπιζήτων τὸς γονέας. Ἀποκτείνας δὲ ἀκουσίως τὸν πατέρα, λαμβάνει πρὸς γάμον, οὐκ εἰδὼς, τὴν μητέρα, ἐπιλυσάμενος τὸ τῆς Σφιγγὸς αἰνίγμα, τὸ λέγον, τί δῖπους, τί τρίπους, τί τετράπους. (Καὶ λέγομεν, ὅτι τὸ δῖπους ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος, τὸ τρίπους γέρον βαστάζων βακτηρίαν, καὶ τὸ τετράπους τὸ νήπιον τὸ συρόμενον.) Γίνεται δὲ ἐκ τούτων Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης, καὶ θυγατέρες Ἀντιγόνη καὶ Ἰσμήνη. Ὑστερον δὲ ἡ Ἰοκάστη ἐπιγνοῦσα, ὅτι τῷ παιδὶ παρεμίγη, ἑαυτὴν ἀνήρτη-

σεν. Ὁ δὲ Οἰδίπους, ἐκπεσὼν ὑπὸ Κρέοντος, ἦλθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ ὤκησεν Ἴππείᾳ Κολωνὸν καλούμενον, καὶ ἰκέτευεν ἐν τῷ ἱερῷ τῶν θεῶν, Δῆμητρος, καὶ Πολιούγου Ἀθηνᾶς καὶ Διός. Ἀγόμενος (δὲ) ὑπὸ Κρέοντος ἔσχεν ἀπιστεῖν Θησεῖα. Τελευτῶν δὲ ὁ Οἰδίπους διὰ γῆρας παρεκάλεσε τὸν Θησεῖα, μηδενὶ τῶν Θηβαίων δεῖξαι τὸν τάφον. Ἐθελῆσαι γὰρ αὐτόν καὶ νεκρὸν αἰκίσασθαι. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἀνδρότιον.

Ἰοκάστην γῆμ. reponendum esse pro vulg. Ἐπικάστην γῆμ. sequentia docere videntur.

32.

Schol. Sophocl. OEd. Col. 744 : Αὐτόθι (ἐν Κολωνῷ) φασὶ Ποσειδῶνα πρῶτον Ἴππους ζεῦξαι καὶ γαλινῶσαι. ... Ὁ γὰρ Κολωνὸς Ἴππεὺς ὠνομάσθη παρ' ἄς ἐξεθέμενη αἰτίας κατὰ Ἀνδρότιονα.

Scilicet ad verba Sophoclis εὐπιπον, εὐπυλων annotaverat Scholiastes : Παρ' ὅσον ὁ Κολωνὸς Ἴππεὺς ἐλέγετο καὶ Ποσειδῶν καὶ Ἀθηνᾶ αὐτόθι Ἴππιοι.

33.

Pausan. X, 8 : Καταστήσασθαι δὲ συνέδριον ἐν ταῦθα Ἑλλήνων οἱ μὲν Ἀμφικτύονα τὸν Δευκαλιῶνος νομίζουσι, καὶ ἀπὸ τούτου τοῖς συνελθοῦσιν ἐπικλησὶν Ἀμφικτύονας γενέσθαι. Ἀνδρότιον δὲ ἐν τῇ Ἀπθίδι ἔφη συγγραφῇ, ὡς τοῖς ἀρχαῖς ἀφίκοντο ἐς Δελφοὺς παρὰ τῶν προσοικούντων συνεδρεύοντες· καὶ ὀνομασθῆναι μὲν Ἀμφικτύονας τοὺς συνελθόντας, ἐκνικῆσαι δὲ ἀνὰ χρόνον τὸ νῦν σφισιν ὄνομα.

34.

Schol. Sophocl. OEd. Col. 1046 (1108) : Ἀνδρότιον μὲν οὖν γράφει, οὐ τὸν Εὐμολπον εὑρεῖν [τὴν]

venisse; itaque Sparti inde nomen traxerunt, quod erant homines ex diversis locis commixti. Thebanī vero historiam eorum monstrosi mendaciis deformarunt.

29.

Stesichorus in Europea Minervam dicit dentes sparsisse; Androtio vero ait eos appellatos esse Spartos, quod cum Cadmo ex Phœnicia advecti sparsim habitassent.

30.

Androtio historicus Cadmum ait cum hominibus quibusdam hinc illinc collectis Thebas venisse.

31.

Laius, Œdipi pater, quum ab Apolline oraculum accepisset, se a filio, si quem geniturus esset, interfectum iri, Œdipum, quem ex Iocaste suscepit, in Sicyonia regione (num in Bœotia? V. quæ de Sicyone et de campo Sicyonio in Bœotia memorabilia protulit Unger in Theban. Paradox. p. 363 sq.) exposuit. Equorum vero pastores eum sustulerunt et nutriebant. Œdipus quum pubertatem ingressus esset, Thebas profectus est parentes quæsiturus. Ita factum est, ut patrem occideret invidus, matrem nesciens uxorem duceret, soluto Sphingis ænigmate, quod his verbis expressum erat: Quid bipes, quid tripes, quid quadrupes? (Atque dicimus, bipedem esse virum, tripedem senem baculo nitentem, quadrupedem infantem repentem.) Ex his prognati sunt Eteocles

et Polynices filii, Antigone et Ismene filiae. Postea Iocaste, quum cognovisset se cum filio consuevisse, ipsa se suspendit. Œdipus vero a Creonte expulsus in Atticam abiit, in eaque incoluit Colonom Hippium, atque supplicabat in templo Cereris, Minervæ, præsidis arcis, et Jovis. Ac quum Creon eum vellet abducere, obtinuit, ut Theseus ei non obsequeretur. Quum præ senio vita cederet, Theseum adhortatus est, ne cuiquam Thebanorum sepulcrum ostenderet: hos enim ipsum etiam mortuum contumeliis affecturos esse. Hæc ab Androtione narrantur.

32.

Ibi (in Colono) Neptunum ferunt primum equos junxisse et frenis rexisse; — Colonus enim Hippius appellatus est, ut secundum Androtionem exposui, quia ibi sunt Neptunus et Minerva Hippii.

33.

Conventum Græcorum hoc in loco ab Amphictyone constitutum esse, Deucalionis filio, nonnulli credunt, ab eoque qui convenirent appellatos esse Amphictyones. Androtio vero in Attide dicit, ab initio Delphos convenisse qui in vicinia habitarent, eosque appellatos esse Amphictyones, postmodo vero obtinuisse nomen, quo nunc appellantur Amphictyones.

34.

Androtio scribit, non hunc Eumolpum invenisse ini-

μύσειν, ἀλλ' ἀπὸ τούτου Εὐμολπον πέμπτον γεγονότα. Εὐμολπου γὰρ γενέσθαι Κήρυκα, τοῦ δὲ Εὐμολπον, τοῦ δὲ Μουσαίου τὸν ποιητὴν, τοῦ δὲ Εὐμολπον, τὸν καταδείξαντα τὴν μύσειν, καὶ ἱεροφάντην γεγονότα.

Scribendum videtur οὐ τὸν πρῶτον Εὐμολπον, quod Siebelis proposuit. Possis etiam scribere οὐ τοῦτον τὸν Εὐμ., ut Eumolpus significetur, de quo modo egit Scholiastes. Ceterum codex et Triclin. pro Ἀνδροτίων habent Ἀνδρων.

35.

Steph. Byz. : Τετραπόλις, τῆς Ἀττικῆς ... Ἀνδροτίων δὲ τετραπόλιδος φησι διὰ τοῦ δ.

36.

Ælian. V. H. VIII, 6 : Ἰῶν ἀρχαίων φασὶ Θρακῶν μηδένα ἐπίστασθαι γράμματα. Ἄλλα καὶ ἐνόμιζον αἰσχιστον εἶναι πάντες οἱ τὴν Εὐρώπην οἰκοῦντες βάρβαροι, χρῆσθαι γράμμασιν· οἱ δὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὡς λόγος, ἐχρῶντο αὐτοῖς μᾶλλον. Ἔνθεν τοι καὶ τοι μῶσι λέγειν, μηδὲ τὸν Ὀρφέα σοφὸν γεγονέναι Θρακῶν ὄντα, ἀλλ' ἄλλως τοὺς μύθους αὐτοῦ κατεψεύσθαι. Ταῦτα Ἀνδροτίων λέγει, εἰ τῷ πιστὸς ὑπὲρ τῆς ἀγραμματοσίας καὶ ἀπαιδευσίας Θρακῶν τεκμηριώσῃ.

Cum Perizonio scripsimus κατεψεύσθαι pro vulg. καταψεύσασθαι.

37.

Tzetzes ad Lycophr. 495 : Ὁ Αἰγεὺς Ἀθηναῖος καὶ γηγενὴς ἀπὸ Ἐρεχθίδος. Τινὲς δὲ καὶ τοῦτον ἕνα λέγουσι τῶν ἀναδοθέντων ἐκ τῶν ὀδόντων τοῦ δράκοντος τοῦ ἐν Θήβαις, ὡς καὶ Ἀνδροτίων.

38.

Schol. Villois. B Iliad. N, 685 : Ἄλλοι εἰσὶ παρὰ τοὺς Ἴωνας, Ἰάονες. Φησὶ γὰρ Ἀνδροτίων, οἱ στήλην ἔστησαν ἐπὶ Λακεδαιμόνος, διορίσαντες οὕτως·

Τὰδ' ἐστὶν οὐχὶ Πελοπόννησος, ἀλλ' Ἰάονες. Ἴωνες δὲ ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους οὕτως· τὰδ' ἐστὶν οὐκ Ἰάονες, ἀλλὰ Πελοπόννησος. Ὡστε τοὺς μὲν ἔνθεν εἶναι, τοὺς δὲ ἐκεῖθεν.

Idem Scholion habes in Homericis Valcken. Observatt. in Ammon. adjunctis : sed ibi ommissa sunt verba τὰδ' ἐστὶν οὐχὶ ... μέρους οὕτως.

39.

Aristid. t. III, p. 517 Steph. : Οὐχ Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἐπτὰ σοφιστὰς προσεῖρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφοὺς.

Recte sine dubio Siebelis suspicatur, legendum esse Ἀνδρων pro Ἀνδροτίων; Andro enim in Tripode de septem sapientibus disputavit, ut vides ex Schol. Pindar. Isthm. II, 17.

40.

Plutarch. Solon. c. 15, de σεισαχθείᾳ Solonis : Καίτοι τινὲς ἔγραψαν, ὧν ἐστὶν Ἀνδροτίων, οὐκ ἀποκοπῆ γρεῶν, ἀλλὰ τόκων μετριότητι κουφισθέντας ἀγαπῆσαι τοὺς πένητας, καὶ σεισάχθειαν ὀνομάσαι τὸ φιλανθρώπουμα τοῦτο, καὶ τὴν αἶμα τούτῳ γενομένην τῶν τε μέτρων ἐπαύξειν, καὶ τοῦ νομίσματος ἐς τιμὴν.

41.

Athen. IX, 4, p. 375, B : Ἦν παλαιὸς νόμος, ὡς φησὶν Ἀνδροτίων, τῆς ἐπιγονῆς ἕνεκα τῶν θρεμμάτων, μὴ σφάττειν πρόβατον ἀπεκτον ἢ ἄτοκον· διὸ τὰ ἤδη τέλεια ἤσθιον. ... Καὶ νῦν δὲ τὴν τῆς Ἀθηναῶν ἱέρειαν ἔθος οὐ θύειν ἀμνήν. *Meincke omittit ἔθος, and adds,*

42. *ἀμνὴ ἀμνήν, οὐδὲ τυροῦ γεύσθαι.*

Schol. Arist. Acharn. 253 : Οἱ Παλληναῖς δῆμός ἐστι τῆς Ἀττικῆς, ἐνθα Παισιστράτῳ βουλομένῳ τυ-

tiationem, sed ab eo quintum Eumolpum; Eumolpo enim prognatum esse Ceryceum, hoc autem Eumolpum, hoc deinde Musæum poetam, hoc denique Eumolpum, qui initiationem invenerit carimoniasque docuerit.

35.

Tetrapolis Attica. Androtion τετραπόλιδος per δ scribit.

36.

Veterum Thracum neminem aiunt literarum peritum fuisse. Quin etiam turpissimum esse crediderunt barbari qui Europam incolebant omnes literis uti. Qui in Asia habitabant, majorem earum habebant peritiam. Quare etiam dicere audent, Orpheum sapientem in Thracia fuisse nullum, sed temere fabulas de eo confictas esse. Hæc Androtio tradit, si cui fide dignus esse videatur ad testandam Thracum barbariem et inscitiam.

37.

Ægeus Atheniensis et ex Terra genitus ab Erechtheo; nonnulli vero cum dicunt unum ex eorum numero fuisse qui ex dentibus draconis in agro Thebano orti essent, ut Androtio quoque tradit.

38.

Distinguendi sunt ab Ionibus Iæones. Dicit enim Androtio, Iæones versus Peloponnesum posuisse columnam in eaque terminum ita definiisse: *Hæc terra non est*

Peloponnesus, sed Iæonum; Iones vero ab altera parte: *Hæc terra non est Iæonum, sed Peloponnesus: ita ut hi ab hac parte, illi ab altera habitarent.*

39.

Nonne Herodotus Solonem sophistam vocavit? nonne Pythagoram eodem nomine? nonne Androtio [i. Andro] septem illos sophistas appellavit? Sapientes ego dico.

40.

Nonnulli, in quorum numero est Androtio, scribunt, non remissione æris alieni, sed usurarum moderatione sublevatos contentos fuisse pauperes, atque novas tabulas (*sisachthian*) nominasse hoc beneficium et quæ cum eo conjuncta erant, majorem redditam mensuram auctumque numerorum pretium.

41.

Erat velus institutum, ut Androtio refert, quo proli gregum consuleretur, pecudem non maclare intonsam, aut quæ nondum peperisset: quare jam adultas comedebant. ... Atque etiam nunc obtinet, ut Minervæ sacerdos non immolet agnam.

42.

Pallenes, demus Atticæ, ubi contra Pisistratum, quum tyrannidem affectaret, Athenienses renitentes bellum ges-

ραννεῖν, καὶ Ἀθηναίους ἀμυνομένοις αὐτὸν πόλεμος συνέστη. ... Μέννηται δὲ τούτου καὶ Ἀνδροτίων καὶ Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ.

43.

Schol. Arist. Vesp. 941 : Θουκυδίδης Μιλησίου υἱὸς Περικλεῖ ἀντιπολιτευσάμενος. ... Θεόπομπος μέντοι, ὁ ἱστορικὸς, τὸν Πανταίνου φησὶν ἀντιπολιτεύσασθαι Περικλεῖ, ἀλλ' οὐκ Ἀνδροτίων, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὸν Μιλησίου. Cf. Theopomp. fr. 98.

44.

Marcellin. De vita Thuc. p. 5 Duker. tres Thucydides laudat, tum addit : Τέταρτος ἄλλος Θουκυδίδης, ποιητὴς, τὸν δῆμον Ἀχερδούσιος· οὗ μένηται Ἀνδροτίων ἐν τῇ Ἀθίδι, λέγων εἶναι πατρὸς Ἀρίστιωνος.

45.

Schol. Sophocl. OEd. Col. 697 : Λακεδαιμόνιοι ἐμβάλλοντες ἐν τῇ Ἀττικῇ δέκα μυριάσι Πελοποννησίων καὶ Βοιωτῶν, ἡγουμένου Ἀρχιδάμου τοῦ Ζευξιδάμου Λακεδαιμονίων βασιλέως, ἀπέσχοντο τῶν λεγομένων μορίων Ἀθηνᾶς, ὡς καὶ Ἀνδροτίων φησί.

46.

Schol. Arist. Nub. 549 sqq. : Ἀνδροτίων φησὶν αὐτὸν (Κλέωνα) ἐπὶ Ἀλκαίου τεθνᾶναι. ... Κλέων ἀποθνήσκει ἐπὶ Ἀμινίου. Πρὸ τούτου δὲ Ἰσαρχος, ἐφ' οὗ αἱ Νεφέλαι εἰσῆχθησαν. Ὁ μέντοι Ἀνδροτίων ἐπὶ Ἀλκαίου, τοῦ μετὰ Ἀμινίαν, τὸν Κλέωνα δυσὶν ὕστερον ἔτεσι τεθνᾶναι τῆς τῶν Νεφελῶν διδασκαλίᾳ. Cf. Clinton. F. H. Ol. 89, 2.

47.

Schol. Arist. Av. 13 : Πρὸ ἐπιῶν δύο κακῶς περὶ Μαντινείαν ἀπήλλαξαν (οἱ Ἀθηναῖοι), ὡς καὶ τοὺς στρατηγούς ἀποβαλεῖν Ἀάχητα καὶ Νικόστρατον (cf.

Thuc. V, 61, 74), καθὰ καὶ Ἀνδροτίων φησὶν. Ad hæc Clinton. l. l. Ol. 90, 3 : « Quum Chabriæ annus (Ol. 90, 3), quo acta est Ὁρνιθες, a pugna ad Mantineam, quæ primo Antiphontis mense facta est, quartus sit, ap. Schol. legendum est πρὸ τῶν ὄ κακῶς κ. τ. λ. »

48.

Schol. Lucian. Tim. 30 : Ὑπέρβολος, ὡς Ἀνδροτίων φησὶν, Ἀντιφάνους ἦν, ὃν ὡστραχίσθαι διὰ φαυλότητα.

49.

Pausan. VI, 7 : Τὰ δὲ ἐς τοῦ Δωριέως τὴν τελευταίαν ἔστιν ἐν τῇ συγγραφῇ τῇ Ἀθίδι Ἀνδροτίωνι εἰρημένα· εἶναι μὲν τῆνικαῦτα ἐν Καύνῳ τὸ βασιλείως ναυτικόν, καὶ Κόνωνα ἐπ' αὐτῷ στρατηγόν, Ῥοδίων τε τὸν δῆμον πεισθέντα ὑπὸ τοῦ Κόνωνος ἀπὸ Λακεδαιμονίων μεταβαλέσθαι σφᾶς ἐς τὴν βασιλείω καὶ Ἀθηναίων συμμαχίαν, Δωριέα δὲ ἀποδημεῖν μὲν τότε ἐκ Ῥόδου περὶ τὰ ἐκτὸς Πελοποννήσου χωρία, συλληθέντα δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν Λακεδαιμονίων αὐτὸν καὶ ἀναχθέντα ἐς Σπάρτην, ἀδικεῖν τε ὑπὸ Λακεδαιμονίων καταγνωσθῆναι, καὶ ἐπιβληθῆναι οἱ θάνατον ζημίαν. Εἰ δὲ τὸν ὄντα εἶπεν Ἀνδροτίων λόγον, ἐθέλειν μοι φαίνεται Λακεδαιμονίους ἐς τὸ ἴσον ἐτι Ἀθηναίους καταστῆσαι, ὅτι καὶ Ἀθηναίους ἐς Θρασύλλον καὶ τοὺς ἐν Ἀργινούσαις ὁμοῦ τῷ Θρασύλλῳ στρατηγῆσαντας προπετείας ἔστιν ἔγκλημα.

Vid. fragm. de triginta viris legibus scribendis electis in Philochor. fragm. CXXII.

50.

Ulpian. ad Demosth. Leptin. 41, de pugna in agro Corinthio : Περὶ ταύτης τῆς μάχης Ὑπερίδης εἶρηκε. ... Καὶ παρὰ Ἐφόρῳ καὶ Ἀνδροτίωνι ἱστο-

serunt ; hoc memorant Androtio et Aristoteles in libro de Atheniensium republica.

43.

Thucydides Milesiæ filius, Periclis adversarius in gerenda republica. Theopompus quidem historicus ait, Pantæni filium fuisse Periclis adversarium, non vero Androtio, sed hic quoque Milesiæ filium dicit Periclis æmulum.

44.

Fuit etiam quartus alius Thucydides, poeta, ex pago Achardusio, cujus mentionem faciens Androtio in Rerum Atticarum historia. Aristonem ei patrem fuisse dicit.

45.

Lacedæmonn quum irrupissent in Atticam centum millibus Peloponnesiorum et Bæotorum, duce Archidamo Zeuxidami regis filio, abstinerunt sacris Minervæ oleis, ut Androtio quoque tradit.

46.

Androtio eum (Cleonem) mortuum esse dicit Archonte Alcæo. ... Cleon obiit Archonte Aminia (Ol. 88, 2) ; ante hunc Archon erat Isarchus, sub quo Nubes actæ sunt. Androtio tamen sub Alcæo, qui Aminiam sequutus est,

Cleonem statuit mortuum esse, biennio post Nubiam commissionem.

47.

Biennio ante Aves fabulam scenæ commissam adversa fortuna usi erant Athenienses ad Mantineam, ita ut Lachetem et Nicostratum munere imperatorio removerent, ut tradit Androtio.

48.

Androtio Hyperbolum, ait, Antiphantis filium, pravitalis causa ostracismo ejectum esse.

49.

Quæ ad Dorici vitæ exitum pertinent, perscripta sunt ab Androtione in Rerum Atticarum commentariis. Quum ad Caunum, inquit, esset regia classis, ejusque imperator Conon populo Rhodio persuasisset, ut desertis Lacedæmonis in regis et Atheniensium societatem transiret, Dorieum peregrinantem extra (circa?) Peloponnesum comprehensum, Spartam abductum, ibique a Lacedæmonis majestatis damnatum, noxam capitali supplicio luisse. Quodsi verum omnino exponit Androtion, videtur mihi voluisse ejusdem temeritatis Lacedæmonios arguere, cujus crimine se obligarunt Athenienses, quum Thrasyllum et collegas, qui ad Arginussas classe pugnauerant, capite damnarunt.

50.

De hac pugna Hyperides dixit ; apud Ephorum quoque

ρείται, ὡς ἐνίκησαν τοὺς Ἀθηναίους Λακεδαιμόνιοι σφάδρα.

Vid. fragm. de ξενικῶ ἐν Κορίνθῳ in Philochor. fragm. CL, de civium recognitione ol. CVIII, 3, instituta in Philochor. fragm. CXXXIII.

51.

Pollux VIII, 10, p. 944: Γνώριμα δικαστήρια ἡ Ἡλιαία ... τὸ Μητίχου κάλλιον, οὐ μνημονεύει Ἀνδροτίων. ... Τὸ δὲ Μητίχου δικαστήριον μέγα οὕτω κληθὲν ἀπὸ ἀρχιτέκτονος Μητίχου, ἐδίκαζον δὲ οἱ ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη, ἐκ τῶν ἐπιτίμων καὶ μὴ ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ.

Pro κάλλιον Schæmann. De sortitione jud., nisi memoria me fallit, emendavit Κάλλειον, ut est ap. Photium.

52.

Stephan. Byz.: Αἰτωλία ... Ἔστι καὶ Αἰτωλία πόλις Πελοποννήσου, ἣν συγκαταλέγει ταῖς Λακωνικαῖς πόλεσιν Ἀνδροτίων ἐν Ἀθίδος.

Ante Ἀθίδος excidit libri numerus; Salmasius ex nonnullorum codd. lect. Ἀνδρ. καὶ Ἀθ. conjecit Ἀνδρ. κ' Ἀθ.

53.

Steph. Byz.: Βολισσός, πόλις Αἰολικὴ ἐπ' ἄκρου, Χίου πλησίον. ... Ἀνδροτίων δὲ δι' ἐνὸς σ γραφεί.

54.

Steph. Byz.: Ἐπαρίται, ἔθνος Ἀρκαδίας. ... Περὶ

δὲ τοῦ ἔθνους Ξενοφῶν (Hell. VII, 4, 33, 36) καὶ Ἐρωρος (v. fr. 139) καὶ Ἀνδροτίων φασίν.

Stephanus hoc loco erravit; erant enim apud Arcades selecti milites, qui Ἐπάριτοι vocabantur, non gens. V. ad HSteph. Thes. s. v.

55.

Stephan. Byz.: Θυρέα ... Ἔστι καὶ Ἀκαρνανίας Θυρίον διὰ τοῦ ι. Τὸ ἐθνικὸν Θυριεύς, ὡς Σουნიεύς. Ἀνδροτίων δὲ Θούριός φησι.

56.

Stephan. Byz.: Ἰτιά, δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Ὁ δημότης Ἰταίος. Ἀνδροτίων δὲ τρισυλλαβῶς ἔφη.

57.

Stephan. Byz.: Κρωπία, δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς. ... Ἀνδροτίων δὲ Κρωϊπίας φησι τὸν δῆμον.

58.

Steph. Byz.: Οἰνοῦς, πολίχμιον Λακωνικῆς, ὡς Ἀνδροτίων καὶ Διδύμος.

59.

Etym. M. v.: Βρισαῖος, οὕτως ὁ Διόνυσος· καὶ εἰ μὲν διὰ τοῦ ι, παρὰ τὸ βρίζειν ἔστιν, ὁ δρμητικὸς· εἰ δὲ διὰ τοῦ η, ἀπὸ ἄκρας Λεσθιακῆς Βρήσης, ἧς μέμνηται Ἀνδροτίων· ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ ἐν τῇ Βρίσῃ φησὶν ἰδρῦσθαι ὑπὸ Μάκαρος.

Cf. Hesych. et Phavorin. v. Βρησσαῖος et Steph. Byz. v. Βρίσα, ἄρχα Λέσθου, ἐν ἧ ἱδρύεται Διόνυσος Βρισαῖος.

55.

Thyrea, ... in Acarnania quoque est Thyrium, quod per i scribitur. Gentile, Thyriensis, ut Suniensis; Androtio vero dicit *Thurius*.

56.

Itea, populus Acamantidis tribus. Popularis, *Iteaus*. Androtio autem tribus syllabis vocem effert.

57.

Cropia, populus Leontidis tribus. ... Androtio vero populum *Cropas* vocat.

58.

Genus, oppidulum Laconicum, cujus meminere Androtio et Didymus.

59.

Brisæus, ita appellatur Bacchus, quæ vox, si scribitur per i, descendit a βρίζειν, ut significet: *impetuosus*, si vero scribitur per e, descendit a Bresa, Lesbi promontorio, cujus mentionem facit Androtio; dicit enim dei templum in Brisa a Macare exstructum esse.

et Androtionem narratur, Lacedæmonios magnam cladem Atheniensibus intulisse (ad Corinthum).

51.

Nota autem fora sunt, Heliza ... Metichi Callium (?), cujus meminit Androtio. Magnum vero Metichi forum a Meticho architecto sic dictum est. Judicabant vero trigessimum annum egressi, integri nominis, et ærario nihil debentes.

52.

Ætolla; ... est item Ætolia Peloponnesi oppidum, quod Androtio in historia Attica inter Laconicas civitates recenset.

53.

Bolissus, urbs Æolica in promontorio, prope Chium. .. Androtio vocem per simplex s scribit *Bolissus*.

54.

Eparitæ, populus Arcadiæ. ... De hoc populo mentionem faciunt Xenophon, et Ephorus et Androtio.

DEMONIS

FRAGMENTA.

ΑΤΘΙΣ.

LIBRI QUARTI FRAGMENTUM.

1.

Athen. III, 17, p. 96, D, E: Δήμων ἐν τετάρτῳ Ἀθίδος, « Ἀφείδαντά φησι βασιλεύοντα Ἀθηναίων Ουμοίτης, ὁ νεώτερος ἀδελφός, νόθος ὢν, ἀποκτείνας, αὐτὸς ἐβασίλευσεν· ἐφ' οὗ Μελανθος Μεσσήνιος ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος, ἐπήρετο τὴν Πυθίαν, ὅπου κατοικήσει. Ἡ δὲ ἔφη, ἔνθα ἂν ξενίοις πρῶτον τιμηθῇ, τοὺς πόδας αὐτῷ καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῷ δειπνῶ παραθέντων. Καὶ τοῦτ' ἐγένετο αὐτῷ ἐν Ἐλευσίνι· τῶν ἱερείων γὰρ τότε πάτριόν τινα ἑορτὴν ἐπιτελοῦσῶν, καὶ πάντα τὰ κρέα κατηναλωκυῶν, τῶν δὲ ποδῶν καὶ τῆς κεφαλῆς ὑπολοίπων ὄντων, ταῦτα τῷ Μελάνθῳ ἀπέστειλαν. »

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

2.

Suidas v. Τριτοπάτορας: Δήμων ἐν τῇ Ἀθίδι φησὶν, ἀνέμους εἶναι τοὺς Τριτοπάτορας.

3.

Plutarch. Thes. 19: Δήμων δὲ καὶ τὸν Ταῦρον ἀναίρειθῆναι φησι τὸν τοῦ Μίνω στρατηγόν, ἐν τῷ λιμένι διαναυμαχοῦντα, τοῦ Θεσείως ἐκπλέοντος.

4.

Plutarch. Thes. 23: Ἄγουσι δὲ καὶ τὴν τῶν ὠσχοφορίων ἑορτὴν, Θεσείως καταστήσαντος. Οὐ γὰρ ἀπάσας αὐτὸν ἐξαγαγεῖν τὰς λαχούσας τότε παρθένοισι, ἀλλὰ τῶν συνήθων νεανίσκων δύο θηλυφανεῖς μὲν ὀφθῆναι καὶ νεαροὺς, ἀνδρούδεις δὲ τὰς ψυχὰς καὶ προθύμους, λουτροῖς τε θερμοῖς καὶ σκιατροφαίαις, καὶ ταῖς περὶ τὴν κόμην καὶ λειότητα καὶ χροιάν ἀλοιφαῖς καὶ κοσμήσεσιν ὡς ἐστὶν ἐξαλλάξαντα κομιδῆ, καὶ διδάξαντα φοινῆν καὶ σχῆμα καὶ βράδισιν ὡς ἐνὶ μάλιστα παρθένοισι ὁμοιοῦσθαι, καὶ μηδὲν φαίνεσθαι διαφέροντας, ἐμβαλεῖν εἰς τὸν τῶν παρθένων ἀριθμὸν, καὶ διαλαθεῖν ἅπαντας. Ἐπεὶ δὲ ἐπανῆλθεν, αὐτὸν τε πομπεῦσαι καὶ τοὺς νεανίσκους οὕτως ἀμπεχομένους, ὡς νῦν ἀμπέχονται τοὺς ὠσχοὺς φέροντες. Φέρουσι δὲ, Διονύσει καὶ Ἀριάδῃ χαριζόμενοι, διὰ τὸν μῦθον, ἢ μᾶλλον, ὅτι συγκοιμιζομένης ὀπίρας ἐπανῆλθον. Αἱ δὲ δειπνοφόροι παραλαμβάνονται, καὶ κοινωνοῦσι τῆς θυσίας, ἀπομιμούμεναι τὰς μητέρας ἐκείνων τῶν λαχόντων (ἐπεφοίτων γὰρ αὐτοῖς ὄψα καὶ σιτία κομίζουσαι), καὶ μῦθοι λέγονται, διὰ τὸ κακείνας εὐθυμίας ἕνεκεν καὶ παρηγορίας μύθους διεξιέναι τοῖς παισὶ. Ταῦτα μὲν οὖν καὶ Δήμων ἱστορῆκεν.

1.

LIBRI QUARTI FRAGMENTUM.

Demon quarto libro Rerum Atticarum scribit: « Aphidantem, Atheniensium regem, junior frater Thymætes, qui spurius erat, interfecit et regnum ipse occupavit. Quo regnante Melanthus Messenius, patria pulsus, quæsivit e Pythia, quonam habitatum concederet. Respondit illa, ubi primum pro hospitali munere pedes et caput ipsi in canam apponerentur. Id autem ei accidit Eleusine: quum enim ibi feminæ sacerdotes festum aliquem diem patrio more celebrarent, omnesque carnes absumsissent, et nihil nisi pedes et caput reliquum esset, hæc illæ Melantho miserunt. »

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

2.

Demon in Atthide dicit, Tritopatores esse ventos.

3.

Demo ait Taurum Minois ducem commisso cum Theseo, qui solveret e portu, prælio navali ab hoc interfectum esse.

4.

Solemne celebrant Oschophoriorum ex Thesei instituto; neque enim omnes eum sorte lectas virgines ferunt eduxisse, sed familiares adolescentes duos: quorum, quum muliebri quidem vultu et florente, sed fortibus forent pectoribus et impigri, thermis, umbratili vita, et comæ lævioris colorisque causa unctionibus atque comptu, impense mutaverat speciem et finxerat vocem, gestum et incensum, ut quam maxime virgines representarent, neque usquam viderentur ab iis discrepare; hos inseruisse in virginum numerum, atque omnes fefellisse; postquam redux fuerit, et illum et adolescentes illos pompam duxisse eo quo nunc amiciantur cultu, qui palmites cum racemis ferant. Hos ferunt in Liberi patris et Ariadnæ honorem, propter fabulam: aut potius quod ea tempestate rediissent, qua colliguntur poma. Quæ cenam ferunt feminæ, Deipnophoræ dictæ, assistunt et adhibentur sacrificio, illorumque sortitorum matres agunt: portaverunt enim iis obsonia et epulas. Fabulæ autem narrantur, eo quod et illæ leniendi liberos et erigendi causa, fabulas iis recitaverint. Atque hæc Demon quoque prodidit.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΙΜΙΩΝ.

5.

Scholias. Aristoph. Av. 301 ad illud, 'Τίς γλαῦκ' Ἀθήνας' ἤγαγε; hoc adnotavit: Παροιμία δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν μάτην ἐπισηρευόντων τινὰ ἐπὶ τοῖς προὔ-
πάρχουσι. ... Δήμων δέ φησιν, ὅτι οὐ τοῦ ζώου μόνον πληθύνοντος ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ τοῦ νομίσμα-
τος· καὶ ὅτι οὐκ ἐν ἀργύρῳ μόνῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν χαλκῷ χαράσσουσι τὴν γλαῦκα· διὸ τὴν παροιμίαν εἰρη-
σθαι.

6.

Hesych.: Οἰναῖοι τὴν χαράδραν· παροιμία, τιθε-
μένη ἐπὶ τῶν ἑαυτοῖς κακὸν τι προσελχομένων. Φησὶ
δὲ Δήμων, ὅτι τῆς Ἀττικῆς ἐστὶ τόπος Οἰνόη· οἱ δ'
ἐνταῦθα γεωργοῦντες, παροχετεύοντες τὴν ἄνω φρο-
μένην χαράδραν, ἀρδεύειν τὰ δένδρα καὶ τὰς ἀμπέ-
λους ἐπιχειροῦν. Ὑδατος δὲ πολλοῦ γενομένου, συνέβη
καταβράχυντα τὸν ποταμὸν τῶν κτημάτων πολλὰ
διαφθεῖραι, καὶ τῶν τόπων δὲ τοὺς κύκλους ἐγγῶ-
σαι.

Phavorinus hæc repetivit. Idem proverbium explicatur a Zenobio V, 29 et Suida v. Οἰναῖοι τ.
χαρ. Pro κύκλους Hesychii editores conjecerunt κοίλους seu καρπούς scribendum esse. Siebelis sus-
picatur, tales κύκλους intelligendos esse, quales fuerint veterum Britannorum, de quibus Strabo
IV, p. 200 ita: Πόλεις δ' αὐτῶν εἰσὶν οἱ ὄρυμοί-
περιφράξαντες γὰρ δένδροισι καταβεβλημένοις εὐρυ-
χωρῇ κύκλον, καὶ αὐτοὶ ἐνταῦθα καλυβοποιούνται καὶ
τὰ βοσκήματα κατασταθμεύουσιν.

7.

Photii Lex.: Ὅνος ἄγων μυστήρια, Δήμων ἐπὶ
τοῦ μύλου λέγεσθαι φησιν, ὅτι στεφανοῦσιν αὐτὸν
τότε.

Eadem apud Suidam habes. Hesych.: Ὅνος, δ
ἀνώτερος λίθος τοῦ μύλου.

8.

Photii Lex.: Ἡ Φανοῦ θύρα· τὸν Φανὸν φησὶ
Δήμων ὀβολοστάτην εἶναι, ἄλλως δὲ τυφλόν.

Cf. Eustath. ad Hom., p. 1959: Φανίου θύρα,
παροιμία ἐπὶ τῶν ψευδῶς προσποιουμένων θησαυρὸν
ἑαυτοῖς ἀποκείσθαι. Zenob. Proverb. 4, 24 et Sui-
dam h. v. Apud Photium pro ἄλλως scripsit
Kuster ad Suid. ἄλλοι.

9.

Scholias. Aristoph. Ran. 439, postquam
proverbii δ Διὸς Κόρινθος alias attulit interpreta-
tiones, hoc addit: Ὁ δὲ Διὸς Κόρινθος, παῖς Διὸς,
βασιλεὺς Κορίνθου. ... Μεγαρέας φασὶ Κορινθίων ἀποί-
κους, καὶ πολλὰ τοῖς Κορινθίοις κατ' ἰσχὺν τῆς πόλεως
ὑπέικειν· ἄλλα τε γὰρ πλείονα τοὺς Κορινθίους προσ-
τάσσειν, καὶ τῶν Βακχιαδῶν εἰ τις τελευτήσαι (διώ-
κουν δὲ οὗτοι τὴν πόλιν), ἔδει Μεγαρέων ἀνδρας
καὶ γυναῖκας, ἐλθόντας εἰς Κόρινθον, συγχε-
δεύειν τὸν νεκρὸν τῶν Βακχιαδῶν. Ὡς δὲ ὕβρεως
οὐδὲν ἀπέλειπον οἱ Κορίνθιοι, τὰ δὲ τῶν Μεγαρέων
ἔβρωτο, καὶ πρὸς ἐλπίσι τοῦ μηδὲν παθεῖν ἀποστάν-
τας αὐτοῦς, ἀλλ' ἀφῆναι, πέμπουσι ὄητα πρέσβεις
οἱ Κορίνθιοι, κατηγορήσαντας Μεγαρέων· οἱ προσ-
ελθόντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἄλλα τε πολλὰ διεξῆλ-
θον, καὶ τέλος, δικαίως στενάξει δ Διὸς Κόρινθος, εἰ
μὴ λάβοι δίκην παρ' αὐτῶν. Ἐφ' οἷς παροργισθέντες
οἱ Μεγαρεῖς τοὺς πρέσβεις λίθοις ἔβαλον, καὶ μετὰ
μικρὸν, ἐπιβοηθησάντων τινῶν τοῖς Κορινθίοις καὶ
μάχης γενομένης, νικήσαντες, φυγῇ τῶν Κορινθίων
ἀποφυγόντων ἐραπτόμενοι, κτείνοντες ἅμα καίειν τὸν
Διὸς Κόρινθον ἐκέλευον. Ὅθεν, φησὶν ὁ Δήμων, ἐτι
καὶ νῦν ἐπὶ τῶν ἄγαν σεμνουμένων, καὶ δειλῶς ἀπαλ-
λαττόντων τὴν παροιμίαν ταύτην τετάχθαι.

DE PROVERBIIS.

5.

Quis noctuam Athenas adduxit? Hoc proverbium de
iis dicitur, qui, quæ adsunt, inutiliter accumulunt. Demo
ait, quia non modo avium illarum, sed etiam numorum
magna esset in hac urbe multitudo, neque in solis argen-
teis numis, sed etiam in æreis noctuæ notam imprimi;
propterea hoc proverbium dici solere.

6.

Ἐνωὶ torrentem. Hoc proverbium de iis dicitur, qui
ipsi malum sibi parant. Ait autem Demo, Ἐνοεν esse
pagum Atticæ; hunc qui incoherent agricolas, per cana-
lem deducentes torrentem de loco superiori, elaborasse
ut arbores et vites irrigarent; quum vero aqua mul-
tum accrevisset, accidisse ut fluvius cum impetu delatus
latifundia vastaret pagorumque circulos inundaret.

7.

Asinus mysteria portans. Demo ait, hoc dici de lapide
molari, quod eum coronis ornaverint eo tempore (in sa-
cris Eleusiniis).

8.

Phani janua. Phanum Demo dicit fuisse sceneratorem,
alii vero cæcum.

9.

Jovis Corinthus, Jovis filius, rex Corinthi. Aiunt, Me-
garenses, Corinthiorum colonos, in multis rebus Corin-
thiis propter civitatis eorum potentiam obtemperasse. Et
enim tum alia officia iis injunxisse Corinthios, tum id,
ut, si quis Bacchiadarum (hi urbis imperium tenebant) ob-
iisset, Megarensium et viri et mulieres Corinthum profici-
scerentur illique funus cum ipsis facerent. Sed quum
Corinthii non desisterent a superbia, Megarenses vero
majorem potestatem adipiscerentur atque sperarent, se
impune defecturos esse, deseruerunt Corinthios. Mise-
runt tum Corinthii legatos, ad accusandos Megarenses;
qui in concionem venientes quum alia multa admonuerunt,
tum vero sub finem: *jure gemiturum esse Jovis Corin-
thum, si pœnam de iis non sumerent*. Qua oratione
Megarenses irritati, legatos lapidibus statim incessive-
runt atque paulo post, pugna inita, Corinthios, quibus
nonnulli auxiliò venerant, devicerunt in fugamque conje-
cerunt; fugientes autem quum consequuti essent, inter-
fecerunt eos seque invicem adhortati sunt, ut verbera-
rent Jovis Corinthum. Quare etiam nunc, ait Demo, de
nimium jactantibus et ignave rem suam deserentibus
usurpatur hoc proverbium.

Eadem leguntur apud Schol. ad Pind. Nem. VII, 155, unde a Francino in scholia Aristoph. illata sunt. Siebelis hunc locum ex Schol. in Platon. in Siebenkesii Anecd. Græc. ita emendavit: ... Τὰ δὲ τῶν Μεγαρέων ἔβρωτο καὶ πρὸς ἐλπίσιν τοῦ μηδὲν παθεῖν ἀποστάντας αὐτούς· Κορινθίων ἀφίστανται. Πέμπουσι δὴτα ... εἰ μὴ λήθονται δίκην παρ' αὐτῶν. Ἐρ' οἷς ... τοὺς πρέσβεις παραχρῆμα λίθοις Ἰθαλον, καὶ μετὰ μικρὸν... φυγῆ τῶν Κορινθίων ἀπογυρούστων ἐφραπτόμενοι... παίειν ἀλλήλοις ... ἐκέλευον.

10.

Scholiast. Aristoph. Plut. 1000: Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. Περὶ τῆς παροιμίας ταύτης Δήμων οὕτω φησί· τῶν Καρῶν περὶ τοῦ πολέμου πρὸς τοὺς Ἀμβρακιώτας βουλευσαμένων, ἀλκιμωτάτους ὄντας τῶν ἐν πολέμῳ γειτόνων, τίνος χρῆ ποιῆσθαι συμμάχους, οἱ μὲν τοὺς Μιλήσιους ἠγοῦντο δεῖν παρακαλεῖν· καὶ γὰρ εὐημέρου τότε μάλιστα τῶν περιούκων, καὶ διὰ τὸ γεινῆσθαι τῇ Καρίᾳ τὴν τούτων χώραν· οἱ δὲ διαλύσασθαι πρὸς τοὺς Πέρσας συνεβούλευον, τὴν τούτων ἀρχὴν μεγίστην γεγονέναι φάσκοντες, καὶ πάντων ἀλκιμωτάτους εἶναι, κρατοῦντας τῆς Ἀσίας. Ἐδοξεν οὖν τοῖς Καρσίν ἐρωτῆσαι τὸν Ἀπόλλωνα ... Τὸν δὲ θεὸν ἀποκρίνεσθαι,

Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.

Τοῦ δὲ χρησμοῦ διαδοθέντος εἰς τὰς Ἀσιατίδας πόλεις, οἱ μὲν Μιλήσιοι τὴν προφητικὴν αἰτιασάμενοι διεσθάρθαι χρήμασιν ὑπὸ τῶν μηδίζοντων, πανδημει [τοῖς Καρσὶ βοηθήσαντες, καὶ] τοῖς Πέρσαις μετ' ἐκείνων συμβαλόντες, σχεδὸν ἅπαντες ἀπέθανον. Τὸν δὲ χρησμὸν διὰ τὴν ἀλήθειαν εἰς παροιμίαν ἐλθεῖν.

Pro Δήμων, quod vulgo hoc loco legitur, Siebelis bene reposuit Δήμων. Phavorinus v. Μιλήσιοι, qui eadem refert, eandem in auctoris nomine corruptelam exhibet.

Narrantur vero h. l. eadem, quæ legimus apud Herodot. V, 118-120 et in Diodor. Exc. Vatican. p. 37 ed. Mai (p. 40 ed. Dindorf.). Quare Hemsterhusius ad Aristoph. l. l. pro: πρὸς τοὺς Ἀμ-

βρακιώτας, quod nihili est, reponi jussit: πρὸς τῷ Λαβρανδῶος ἄλσει i. e. ad lucum Jovis Labrandei. Equidem malim: πρὸς τῷ Διὶ Στρατιώτου (sc. ἱερῷ vel τεμένει vel ἄλσει), quod ad verba Scholiastæ propius accedit. Herodotus enim l. l. c. 119: ἐνθεῦτεν δὲ οἱ διαφυγόντες αὐτῶν (sc. Carum) κατειλήθησαν ἐς Λάβρανδα, ἐς Διὸς Στρατιῶτος ἱερὸν, μέγα τε καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων.

11.

Schol. Homer. Odys. Y, 301: Οἱ τὴν Σαρδόνα κατοικοῦντες, ἀπὸ Καρχηδονίων ὄντες, χρωῖνται νόμῳ τινὶ βαρβαρικῷ καὶ πολὺ τῶν Ἑλλήνων διηλλαγμένῳ. Τῷ γὰρ Κρόνῳ θύουσιν ἡμέραις τισὶ τεταγμέναις οὐ μόνον τῶν αἰχμαλιώτων τοὺς καλλίστους, ἀλλὰ καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοὺς ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγεννημένους. Τούτοις δὲ θυομένοις τὸ μὲν δακρύειν αἰσχρὸν εἶναι δοκεῖ καὶ δοῦλον, τὸ δὲ ἀσπάζεσθαι καὶ γελᾶν ἔσχατον καὶ προϊόντων ἀνδρῶδες τε καὶ καλόν. Ὅθεν φησὶ καὶ τὸν ἐπὶ κακῷ προσποίητον γέλῳτα κληθῆναι Σαρδόνιον. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Δήμωνι.

Siebelis: « ἔσχατον καὶ προϊόντων insolentius dictum est pro ἔσχατον καὶ προϊόντας, sed nescio an scribendum sit: ἔσχατων καὶ προϊόντων, dum extrema etiam parantur. » Quod ferri non potest. Legendum puto: ἐπ' ἔσχατα προϊόντας. Paulo ante fort. δουλικόν. Ceterum cf. Timæi fr. 28, 29.

12.

Photius s. v. Σαρδ. γελ.: Παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπ' ὀλέθρῳ τῷ σφῶν αὐτῶν γελώντων, ἣν Δήμων μὲν διαδοθῆναι, ὅτι οἱ Σαρδόνα κατοικοῦντες αἰχμαλιώτων τε τοὺς καλλίστους καὶ πρεσβυτέρους ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη τῷ Κρόνῳ ἔθουον γελώντας, ἕνεκα τοῦ τὸ ἔπανδρον ἐμφῆναι.

Suidas et Apostolius eadem referunt, ille tamen εὐανδρον habet pro ἔπανδρον: apud hunc καὶ Δήμων scribendum pro Καδήμων.

13.

Zenobii Proverb. V, 52: Ὅπου αἱ ἔλαφοι τὰ χίρατα ἀποβάλλουσιν. Ὁ Δήμων φησὶν, ἐν τοῖς τρα-

10.

Quondam fuere strenui Milesii. De hoc proverbio Demo ita scribit: Quum Cares ad lucum Jovis Labrandii (vel Stratii) de bello consultarent, alii Milesios censuerunt esse advocandos: eos enim auctoritate maxime valere omnium, qui circa habitarent, eorumque terram Cariæ esse vicinam. Alii suaserunt, ut cum Persis paciscerentur, eos maximum habere imperium dicentes, omniumque esse potentissimos, in quorum ditone esset Asia. Placuit igitur, ut Apollinem consulerent. Deus iis respondit:

Fuere quondam strenui Milesii.

Hoc oraculo per Asiæ urbes divulgato, Milesii sacerdoti exprobrantes, corruptam eam esse ab iis, qui Medis faverent, Caribus omni populo auxilio venerunt, atque Persas cum his aggressi, omnes fere cæsi sunt. Oraculum propter veritatem in proverbium abiit.

11.

Apud eos, qui Sardiniam incolunt, a Carthaginiensibus oriundos, obtinet mos barbarus et a Græcis plane alienus. Saturno enim certis diebus maclant ex captivis et fortissimos et seniorum eos, qui annum septuagesimum jam egressi sunt. His, qui immolantur, lacrimari turpe atque illiberale esse videtur, se invicem vero amplecti et ridere, dum extrema perpessuri sunt, honestum et fortis animi. Unde risum simulatum de malo aliquo, aiunt, appellari Sardonium. Hæc narratio extat apud Demonem.

12.

Risus Sardonicus. Proverbium de iis, qui, quum percutunt, rident. Id autem inde ortum esse Demon tradit, quod Sardi captivorum pulcherrimos et senes septuagenariis majores Saturno immolarent, qui ad constantiam et fortitudinem suam declarandam ridere solerent.

13.

Ubi cervi cornua abijciunt. Demo ait, in locis asperis

χέσι καὶ δυσβάτοις τόποις τοὺς ἐλάφους προστρέβον-
τας τὰ κέρατα πρὸς τὰς θάμνους, ἀποβάλλειν αὐτὰ·
ὄθεν ἐπὶ τῶν ἐργώδεις τὰς διατριβὰς ποιουμένων εἰ-
ρησθαι τὴν παροιμίαν.

Cf. Aristot. Histor. Anim. IX, 5.

14.

Proverbior. græcor. e Vaticana Biblioth. Ap-
pend. in Proverb. Græc. ab A. Schotto editis, IV,
20, p. 319 : Τὴν Συρακουσίων δεκάτην· Δήμων
Συρακουσίους εὐδαιμονήσαντας φησι ψηφίσασθαι τὴν
δεκάτην τῶν ὑπαρχόντων ἀποδίδοσθαι εἰς ἐπισκευὴν
ναῶν τε καὶ ἀναθημάτων καὶ ἱερῶν· πολλοῦ δὲ χρή-
ματος συναχθέντος, εἰς παροιμίαν ἐλθεῖν.

Cf. Strab. VI, p. 261.

15.

Photii Lex.: Φοινίκων συνθήκαι. Οἱ τὴν Καρχηδῶνα
κρίσαντες Φοίνικες, ὅτε προσέπλευσαν τῇ Λιβύῃ, ἐδεή-
θησαν τῶν ἐγγυρίων, δέξασθαι αὐτοὺς νύκτα καὶ
ἡμέραν. Ἐπιτυχόντες δὲ τούτου, οὐκ ἐβούλοντο ἀπα-
λάσσεσθαι, ὡς συντιθέμενοι νύκτας καὶ ἡμέρας μένειν.
Διὸ λέγεσθαι τοῦτο ἐπὶ τῶν ἐνεδρευτικῶς συντιθε-
μένων. Τὰ δ' ὅμοια Δήμων ἐπὶ Μεταποντίνων ἱστορεῖ.

Suidas idem Demonis fragmentum exhibet.
Cf. Strab. VI, p. 265.

16.

Photii Lex.: Ἡδέα γελώνης κρέα φαγεῖν ἢ μὴ
φαγεῖν. Τῆς γελώνης ὀλίγα κρέα βρωθέντα στρόφους
ποιεῖ, πολλὰ δὲ καθαίρει. Ὅθεν καὶ τὴν παροιμίαν.
Δήμων.

Verba ἡδέα ... μὴ φαγεῖν Siebelis ex Suida,
Zenobii et Diogeniani Proverbiis ita corrigenda
esse censet : Ἡ δαὶ γελώνης κρέα φαγεῖν, ἢ μὴ φα-
γεῖν.

17.

Stephan. Byz.: Δωδώνη. ... Ἔστι καὶ Δωδω-
ναῖον χαλκεῖον παροιμία ἐπὶ τῶν πολλὰ λαλούντων, ὡς
μὲν ὁ Δήμων φησὶν, ἀπὸ τοῦ τὸν ναὸν τοῦ Δωδωναίου
Διὸς τοίχους μὴ ἔχοντα, ἀλλὰ τρίποδας πολλοὺς ἀλ-
λήλων πλησίον, ὥστε τὸν ἐνὸς ἀπτόμενον παραπέμ-
πειν διὰ τῆς ψάσσεως τὴν ἐπήγησιν ἐκάστῳ, καὶ δι-

μένειν τὴν ἤχον ἄχρις αὐθις τοῦ ἐνὸς ἐφάφηται. Ἡ
παροιμία δὲ οὐ φησιν εἰ μὴ χαλκεῖον ἐν, ἀλλ' οὐ λέβη-
τας ἢ τρίποδας πολλοὺς.

Pinedo scripsit μὲν ὁ Δήμων pro vulgato Μενα-
δήμων, Suidam sequutus (v. Δωδων. χαλκ.): legitur
Demonis nomen etiam in Bibl. Coisl., ubi Ste-
phani Byz. fragmentum exstat. In eadem Bibl.
Coisl. legitur καὶ ante διαμένειν, quod in vulg.
omissum est. Pro αὐθις ibidem reperitur ἄν τις,
quod præferunt Montfaucon. et Preller. (Polemon.
fragm. p. 57), atque hic quidem ita locum in-
terpretatur : *Durat sonus tamdiu, quamdiu quis
pulsat unam ex pelvibus illis, abs qua ad ceteras
propagetur sonus. Sed ἄχρις non significat quam-
diu, et omnino inutile est observare, sonum per-
durare tamdiu, quamdiu quis pulset, quod sponte
intelligitur; id vero explicandum est, quamdiu
duret sonus una impulsione excitatus. Tuentur
αὐθις Siebelis et Welcker (ad Philostr. Imagg. II,
33, p. 566), quorum hic loci explicationem ad-
dit : *donec ad primum redierit, unde motus exiit et
hunc, puta, denuo excitet, unde novus sonorum et
vibrationum in orbem actarum ordo incipit, pau-
latim tantum impulsione vehementia decrescente
et languescente, nisi quis unum ex lebetibus inhi-
bendo seu a proximo reprimendo his circulationi-
bus finem imponat. Sed verba ἄχρις ἄν τις τοῦ ἐνὸς
ἐφάφηται non bene redduntur per «donec ad
primum redierit (sc. sonus)», et nullus hoc modo
vibrationum terminus indicatur, ut verba ista
plane supervacanea esse videantur. Nos αὐθις
quidem defendimus, ita vero locum interpreta-
mur : *durat sonus, donec unum illum denuo quis
pulset sc. ὁ ἐνὸς ἀπτόμενος. Docemur igitur his
verbis, sonum perdurare usque dum per omnes
pelves propagatus sit, ut, paulatim decrescens,
fere desinat, quum ad ultimam pervenerit; so-
num per unum circuitum perdurare eo ipso si-
gnificatur, quod quum ad orbis finem pervenit,
prima pelvis denuo pulsanda sit, ut novus sono-***

et inviis cervos cornua ad frutices atterere eoque modo
abjicere; proinde proverbium dici de iis, qui in locis
difficilibus degunt.

14.

Syracusanorum decimam. Refert Demon Syracusanos
rerum copia affluentes suffragio decrevisse decimam eor-
um, quæ possiderent, portionem impendere in templo-
rum instaurationem, in donaria et sacrificia. Congesta sic
magna pecunie vi, vulgi tritum est sermone proverbium.

15.

Phœnicum pacta. Phœnices, qui Carthaginem condi-
derunt, quum ad Libyam navibus appulissent, rogarunt
illius regionis incolas, ut ipsos reciperent noctem et
diem. Hoc autem impetrato, discedere noluerunt, quasi
facti fuissent, se noctes et dies ibi mansuros esse. Quam

ob rem hoc dici de iis tradunt, qui insidiosè paciscun-
tur. Similia Demo de Metapontinis narrat.

16.

Testudinis carnem aut edas aut non edas. Testudi-
nis caro, si paulum edis, tormenta facit; si multum edis,
purgat; unde proverbium ortum est. Demo.

17.

Dodona. — Est autem Æs Dodonæum proverbium in
loquaces, uti Demo auctor est: quia Dodonæi Jo-
vis templum muros non habet, sed tripodas plurimos ar-
ctissime sibi invicem junctos, adeo ut si unum percutias,
strepitum simul ob contactum ad unumquemque eorum
transmittas, qui perdurat, usque dum sonus ad unum
illum redierit atque denuo hic pulsetur. In proverbio
autem non nisi de uno dicitur aheno, non vero de multis
lebetibus sive tripodibus.

rum ordo incipiat. — Sub finem vulgo scriptum est εἰ μὴ χαλκίον, ἐν ἄλλῳ λέβητας, quod Mont-faucon. ita correxit, ut scripsimus.

18.

Suidas : Δωδωναῖον χαλκίον. Ἐπὶ τῶν μακρολογούντων· Δήμων γὰρ φησὶν ὅτι τὸ τοῦ Διὸς μαντεῖον ἐν Δωδώνῃ λέβηται ἐν κύκλῳ περιεληπται. Τούτους δὲ ψαύειν ἀλλήλους, καὶ κρουσθέντος τοῦ ἐνός, ἤχειν ἐκ διαδοχῆς πάντας· ὡς διὰ πολλοῦ χρόνου γίνεσθαι τῆς ἡγῆς τὴν περίοδον. Ἀριστείδης δὲ ὡς πλάσμα διελέγων, δύο φησὶ στύλους εἶναι, καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἐτέρου λέβητα, ἐπὶ θατέρου δὲ παιδα κρατοῦντα μάστιγα, ἧς τοὺς ἱμάντας χαλκίους ὄντας σειομένους ὑπ' ἀνέμου τῷ λέβητι προσκρούειν· τὸν δὲ τυπτόμενον ἤχειν. ... Πρὸς Δήμωνα· εἰ δὲ πολλοὶ ἦσαν, οὐκ ἂν ἐνικῶς ἐλέγετο ἡ παροιμία.

Eustathius ad Odys. Ξ, p. 1760 eadem refert, sed Demonem non nominat. Pro Ἀριστείδης apud Suidam et Eustathium vulgo legebatur Ἀριστοτέλης, sed istud nomen reponendum est ex Steph. Byz. qui iis, quæ supra attulimus, hæc addit: Προσθετέον οὖν τῷ περιγητῇ Πολέμωνι ἀκριβῶς τὴν Δωδώνην ἐπισταμένῳ καὶ Ἀριστείδῃ τὰ τούτου μεταγεγραφότι, λέγοντι κατὰ τὴν δευτέραν· Ἐν τῇ Δωδώνῃ στυλοὶ δύο παράλληλοι καὶ παρεγγὺς ἀλλήλων, καὶ ἐπὶ μὲν θατέρου χαλκίον ἐστὶν οὐ μέγα, τοῖς δὲ νῦν παραπλήσιον λέβησι, ἐπὶ δὲ θατέρου παιδάριον ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ μαστίγιον ἔχον, οὗ κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος ὁ τὸ λεβήτιον ἔχων κίων ἐστηκεν. Ὅταν οὖν ἄνεμον συμβῆ πνεῖν, τοὺς τῆς μάστιγος ἱμάντας χαλκοῦς ὄντας ὁμοίως τοῖς ἀληθινοῖς ἱμασὶν αἰωρουμένους ὑπὸ τοῦ πνεύματος συνέβαινε ψαύειν τοῦ χαλκίου καὶ τοῦτο ἀδιαλείπτως ποιεῖν ἕως ἂν ὁ ἄνεμος διαμῆνῃ. De Aristide, qui opus de proverbii scripserat, vid. Preller. Polem. fragm. p. 59. De proverbio Δωδωναῖον χαλκίον cf. etiam Strabonem lib. VII, p. 321, qui, ut Aristides, Polemone utitur auctore. — Siebelis articulum ante ἐνός expungendum esse censet: sed probabi-

liter ipse Suidas falso adhibuit articulum, quem fortasse apud eum quo usus est auctorem eo sensu eoque loco, quo legitur apud Stephanum Byz., positum reperit et temere alio sensu alioque loco usurpavit.

19.

Harpocrat.: Μουσῶν λείαν, Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος. Παροιμία τις ἐστὶν οὕτω λεγομένη, ἣν φησὶ Δήμων ἐν τεσσαρακοστῇ περὶ παροιμιῶν τὴν ἀρχὴν λαβεῖν ἀπὸ τῶν καταδραμόντων ἀστυγειτόνων τε καὶ ληστῶν τὴν Μυσίαν κατὰ τὴν τοῦ Τηλέφου τοῦ βασιλέως ἀποδημίαν.

Pro ἐν τεσσαρακοστῇ Gronovius ex optimo codice restituit ἐν πρώτῃ, quod et Phavorinus habet, qui h. v. Harpocratonis verba repetit. Pro Δήμων Phavor. exhibet Δημοσῶν, quod mutandum est in Δήμων.

20.

Schol. Vat. Eurip. Rhes. 250: Ἐνὶ δὲ θάρσος ἐν αἰγμαῖς ποτὲ Μουσῶν] Κέχρηται δὲ καὶ νῦν Εὐριπίδης τῇ παροιμίᾳ παρὰ τοὺς χρόνους. Δήμων γοῦν ἐξηγούμενος περὶ αὐτῶν φησὶν ὡς ὕστερον τῶν Τρωϊκῶν λοιμοῦ καὶ φθορᾶς καρποῦ περιεληλυθείας τὴν Ἑλλάδα μαντευομένην περὶ τῶν παρόντων χρῆσθαι τὴν Πυθίαν, τῆνικαῦτα παῦλαν αὐτοῖς τῶν δεινῶν, ἐπειδὴν τινες τῶν ἀπὸ Ἀγαμέμνονος ἐγόντων τὸ γένος πλεύσαντες εἰς Τροίαν τὰς πόλεις κτίσωσι, καὶ τῶν θεῶν τιμὰς ἀναλαμβάνωσιν, ἃς ἠφανίσθαι συνέβαινε ὑπὸ τοῦ πολέμου. Ταύτην τὴν μαντείαν παραδείξασθαι τὸν Ὀρέστην συνέθετο λιπεῖν τὸν βίον. Μετὰ δὲ Ὀρέστην Τισαμενὸν λαβεῖν τὴν ἀρχὴν καὶ μετ' ἐκείνον Κομήτην· οὐ γρωμένα ποῦ δεοὶ πλεῖν, κατὰ γὰρ εὐλάβειαν καὶ εἰς καὶ τρεῖς παρὰ τῶν αὐτῶν ἐπανερχεται τοῦ θεοῦ, δοθῆναι χρῆσθαι, ἐπὶ τὸν ἔσχατον Μουσῶν πλεῖν. Κατολιγωρήσαντας δὲ πολλῶν συνηθροισμένων τοῦ χρησμοῦ ἀφίστασθαι καὶ τὸν Κομήτην καταλιπεῖν, μικρὸν περροντικῆναι λέγοντας αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Μυσοῦ ἐσχάτου. Κατὰ τὴν ἐρχομί-

18.

Æs Dodonæum. Proverbium de iis qui multa garrunt. Demon enim narrat, Dodonæi Jovis oraculum lebetibus fuisse circumdatum inter se contiguis; adeo ut uno pulsato, reliqui omnes ordine resonarent, diu durante soni illius circuitu. Aristides vero ut figmentum hoc explodens duas dicit esse columnas, in quarum altera lebes sit, et in altera puer, flagellum tenens, æreis loris instructum, quæ a vento agitata impingant in lebetem; qui pulsatus sonum edat. — Adversus Demonem: si multi fuissent [lebetes], proverbium hoc non efferreretur numero singulari.

19.

Mysorum prædam. Demosthenes pro Ctesiphonte. Est proverbium usitatum, quod Demon libro primo Pæroemiarum scribit ortum a vicinis prædonibus, qui Telepho rege absente Mysiam latrocinii infestabant.

20.

Utitur etiam nunc Euripides hoc proverbio, contra temporum rationem. Demo quidem de eo exponens dicit, quum post bellum Troicum pestilentia Græciam invasisset frugesque essent perditæ, Pythiam de his rebus consultam, respondisse, calamitates tum finem habituras esse quum viri nonnulli ab Agamemnone orti, Trojam profecti et urbes condituri et cultum deorum restituturi essent, quæ bello interiissent. Accidit vero, ut Orestes, quum oraculum accepisset, vita cederet. Post Orestem deinde Tisamenum regnum suscepisse, et post hunc Cometem. Huic denuo ex oraculo quarenti quonam sibi proficiscendum esset (nam religiose de eadem re bis et ter deum adiit), responsum datum esse, proficiscendum esse ad extremum Mysorum. Quum vero multi eorum, qui congregati essent, despectui haberent oraculum, eos defecisse et Cometem deseruisse, parum se curare dicentes, et ipsum et extremum Mysorum. Sequenti autem

νην γενεάν πλινθίου πάλιν συναγείραντος τὴν στρατιάν, καὶ τοῦ θεοῦ τὸν αὐτὸν ἐπενέγκαντος χρησμὸν, διὰ τὸ παράδοξον εἰς παροιμίαν διὰ τοῦτο προστῆναι φασίν· εἰσὶ δὲ οἱ Τηλέσφω γενέσθαι τὸν χρησμὸν τοῦτον· μαντευομένῳ γὰρ αὐτῷ περὶ γονείων, ἐπὶ τίνας ἂν τόπους πλανηθεὶς ἐξεύροι τοὺς αὐτοῦ γονεῖς, τὸν θεὸν προστάξαι ἔλθειν ἐπὶ τὸν ἔσχατον Μυσοῦν, νέμεσθαι γὰρ τὰ χωρία τότε Μυσοῦς, ἐπιτυχεῖν τῇ μητρὶ.

Hoc fragmentum, misere luxatum, fortasse ita restituendum est ut scribatur ἐξηγούμενος περὶ αὐτῆς pro ἐξηγ. περὶ αὐτ., αὐ χρωμένῳ, ποὶ δέοι πλεῖν, κατὰ γὰρ εὐλάβειαν καὶ δις καὶ τρίς περὶ τῶν αὐτῶν ἐπανέρχεται ἐπὶ τὸ θεῖον (sive τὸν θεόν), δοθῆναι χρ. etc. pro οὐ χρωμένα πῶ etc., κατολιγωρήσαντας δὲ πολλοὺς τῶν σὺνηθροισμένων pro κατολιγωρήσαντας δὲ πολλῶν συνηθρ., Πενθίλου pro πλινθίου, atque περιστῆναι pro διὰ τοῦτο προστῆναι, τοὺς αὐτοῦ γονεῖς pro τοῦ αὐτοῦ γονεῖς, et καὶ inseratur ante ἐπιτυχεῖν. De Comete in Asiam profecto v. Pausan. VII, 6, 2.

Penthilus ille, aliunde, quantum sciam, non notus, bene distinguendus est a Penthilo Orestis filio. Quem si recte, ut puto, ex corrupta voce Scholiastæ erui, præclarum nacti sumus testimonium, quo confirmetur Odofredi Mülleri, viri immortalis, conjectura: neque Orestem neque

Penthilum filium, sed posteros eorum coloniarum in Lesbum Asiamque deductarum principes esse putandos.

21.

Photii Lex.: Εὐγενέστερος Κόδρου· ... διοργισθέντες δὲ οἱ λοιποὶ συλλαβόντες αὐτὸν (Κόδρον) ἀνεῖλον, ὡς Δήμων.

Dubitandum est, num Demonis hoc sit fragmentum: in nonnullis enim codd. scriptum est Δημο...., et a Suida adducitur eadem de re Εὐδημος ἐν τῷ περὶ λέξεων ῥητορικῶν.

ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ.

22.

Harpocrat.: Προκώνια, Λυκοῦργος κατὰ Μενεσαίχμου. Δίδυμος δὲ «προκώνια, φησὶν, ἔστι, πυροὶ μέλιτι κεχρισμένοι.» Ἀριστοφάνης δὲ ὁ γραμματικὸς καὶ Κράτης τὰ ἐξ ἀπρόκτων κριθῶν, οὕτω φασὶν ὀνομαῖσθαι. Ἔοικε δὲ καὶ ἐκ πυρῶν καὶ ἐκ κριθῶν γίνεσθαι, ὡς Ἀντικλείδης ἐν τοῖς ἐξηγητικαῖς ὑποσημαίνει. Δήμων δ' ἐν τῷ περὶ θυσιῶν φησὶ· «καὶ προκώνια ἔστι κάγχυρος κατηριγμένοι μετ' ἀρωμάτων.»

Eadem referunt Photius in Lex., Suidas et Phavorinus. Pollux VI, 77, scribit πρόκωνα, quod etiam apud Hesychium tuentur editores.

DE SACRIFICIIS.

22.

Προκώνια, Lycurgus in Menesæchmum. Προκώνια, inquit Didymus, est illitum melle triticum. Aristophanes grammaticus et Crates farinam ex hordeo non tosto interpretantur: verum e tritico et hordeo fieri videntur, ut auctor est Anticlidus in Exegeticis. Demon autem libro de Sacrificiis scribit, Προκώνια est hordeum confractum contusumve cum aromatibus.

ætate Penthilus denuo exercitum coegit atque deus idem dedit oraculum, quæ res quod admodum singularis ac mira esset, oraculum illud, aiunt, abiisse in proverbium. Sunt vero, qui dicant, hoc oraculum Telepho datum esse: eum enim quum quæsiuisset, quonam terrarum sibi eundem esset, ut parentes reperiret, deum jussisse ad extremum Mysorum proficisci: Mysos enim tum has regiones incoluisse: atque reperisse eum matrem.

21.

Codro generosior. Reliqui irati eum (Codrum) prehenderunt et interfecerunt, ut Demo tradit.

Fragm. 20 extr. post ἔσχατον Μυσοῦ, exciderunt: ἀρικόμενον δὲ εἰς Τευθρανίαν; in latinis igitur legas: « profectum igitur in Teuthraniam (Mysos enim tum incoluisse has regiones) matrem reperisse. »

PHILOCHORI

FRAGMENTA.

ATTHIS.

LIBER I.

Hoc libro Philochorus res Atticas perscripsisse videtur inde a populi Attici origine usque ad Cecropem. Quamquam enim duo tantum fragmenta (1 et 4), quæ parvi sunt momenti, libri primi notam habent, inde tamen, quod, quæ de Amphictyone narrantur, libro secundo tribuuntur, colligere possumus, quousque fere pertinuerit liber primus: namque verisimile est, a nova historiae Atticæ periodo, quam Cecrops effecit (μετὰ Ὠγυγον ... ἀθασίλευτος ἔμεινεν ἡ Ἀττικὴ μέχρι Κέκροπος, fr. 8.), librum secundum habuisse initium. Neque est, cur, quæ fr. 4 de voce ἄστου ex libro primo afferuntur, ad Cecropem spectare putemus, ut Bœckhius (de Philoch. p. 9) statuit, quum alia quæ omnino de populis vagis libro primo narranda erant, Philochorum facile eo perducere possent, ut urbis, quæ postea certam ac firmam sedem præberet, mentionem faceret. Huc accedit, quod probabile est, ad Cecropem spectare, quæ de Areopago ex libro secundo Stephanus Byzantius (fr. 21) adducit; Alcippe enim, cui Halirrhothius vim intulit, Marte et Agraulo, filia Cecropis, nata erat (cf. Apollodor. III, 14, 2).

1.

Schol. in Platon. p. 465=248 Ruhnk.: Πολλὰ

LIBER I.

1.

Multa mentiuntur poetæ, proverbium de iis, qui lucri et oblectationis causa mendacia dicunt. Mentionem ejus fecit Philochorus Atthisis libro primo.

2.

Demon in Atthise dicit, Tritopatores esse ventos; Philochorus vero, Tritopates omnium fuisse primos. Tellurem enim, inquit, et Solem (quem et Apollinem vocat) tunc homines eorum parentes esse crediderunt: horum vero liberos *tertios patres* appellarunt.

ψεύδονται αἰοῖδοι, παροιμία ἐπὶ τῶν κέρδους ἕνεκα καὶ ψυχαγωγίας ψευδῆ λεγόντων. ... Ἐμνήσθη ταύτης καὶ Φιλόχορος ἐν Ἀτθίδος α'.

2.

Suidas v. Τριτοπάτορες: Δήμων ἐν τῇ Ἀτθίδι φησὶν, ἀνέμους εἶναι τοὺς Τριτοπάτορας. Φιλόχορος δὲ, τοὺς Τριτοπάτριες πάντων γεγονέναι πρώτους. Τὴν μὲν γὰρ Ἰῆν καὶ τὸν Ἥλιον, φησὶν, ὃν καὶ Ἀπολλωνα καλεῖ, γονεῖς αὐτῶν ἠπίσταντο τότε οἱ ἀνθρωποὶ· τοὺς δὲ ἐκ τούτων τρίτους πατέρας.

Cf. Clidem. fr. 20, Phanodem. fr. 2.

3.

Photii Lex. p. 443 v. Τριτοπάτωρ: Τριτοπάτριες οἱ μὲν ἀνέμους, Φιλόχορος δὲ τοὺς πρώτους ἐκ Ἰῆς καὶ Οὐρανοῦ, ἀρξάντας δὲ γενέσεως.

4.

Etym. M. v. Ἄστου: Ἄστου ἡ πόλις. Φιλόχορος ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Ἀτθίδος φησὶν· « Ἄστου δὲ προσηγόρευσαν τὴν πόλιν, διὰ τὸ πρότερον νομάδας καὶ σποράδην ζῶντας τότε συνελθεῖν καὶ στήναι ἐκ τῆς πλάνης ἐπὶ τὰς κοινὰς οἰκίσεις, ὅθεν οὐ μετανέστησαν. »

Eadem legis apud Steph. Byz. v. Ἄστου, nisi quod pro ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Ἀτθ. habet ἐνδεκάτη Ἀτθίδος, sed numerus ια' ex antecedenti iota adscripto ortus esse videtur.

5.

Schol. Lucian. Catapl. 1: Τύραννος εἴρηται ἀπὸ τῶν Τυρρηνῶν τῶν βιαίων καὶ ληστῶν ἔξαρχης, ὡς φησι Φιλόχορος. Τυρρῆνοὶ γὰρ ὄλιγον τινὰ χρό-

3.

Tritopates alii ventos dicunt, Philochorus vero primos Cæli et Terræ liberos esse tradit, a quibus generatio initium cepit.

4.

Ἄστου, urbs. Philochorus libro primo Atthisis dicit: « Ἄστου vocarunt urbem, quod, quum prius in agris vitam degissent sparsimque habitassent, tum temporis convenerunt vagisque migrationibus relictis constiterunt ad eandem omnibus communem constituendam, unde jam non discesserunt. »

5.

Tyrannus nomen habet a Tyrrhenis, qui ab initio violenti prædones erant, ut ait Philochorus. Tyrrheni enim,

νον οἰκήσαντες ἐν ταῖς Ἀθήναις ὄφθησαν ἐξανιστάμενοι τῇ πόλει, καὶ πολλοὶ μὲν αὐτῶν ἀπώλοντο ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἄλλοι δὲ ἐκφυγόντες Ἀἴμονα καὶ Ἴμβρον ὤκησαν. Χρόνῳ δὲ ὑστερον ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας ἐγθρωδῶς διακείμενοι τοῖς Ἀθηναίοις ὤρμησαν εἰς πλοῖα, καὶ κατασχόντες εἰς Βραυρωνᾶ τῆς Ἀττικῆς, ἤρπασαν παρθένους ἀρκετευομένας τῇ θεῷ ἐν Βραυρωνίοις, αἷς συνώκησαν. Οἱ οὖν Ἀθηῆναι βήτορες, ὡς ἐν δημοκρατίᾳ πολιτευόμενοι, ἔθος ἔχουσι τοὺς βασιλέας τυράννους καλεῖν, ἀντὶ τῆς παρ' αὐτοῖς βίας τῶν Τυρρήνων.

6.

Schol. Venet. B et L ad Hom. II. A, 594: Φιλόχορος φησι, Πελασγούς αὐτοὺς (τοὺς Σίντιας Lemni incolas) ὄντας οὕτω προσαγορευθῆναι, ἐπεὶ πλεύσαντες εἰς Βραυρωνᾶ κανηφόρους παρθένους ἤρπασαν. Σίνεσθαι δὲ τὸ βλάπτειν λέγουσιν.

7.

Servius ad Virgil. Æn. VIII, 600: Philochorus ait, ideo nominatos Pelasgos, quod velis et verno tempore advenire visi sunt, ut aves. Est Philochorus ex eorum numero, quos Strabo intelligit V, p. 339, ubi dicit: Οἱ τὴν Ἀτθίδα συγγράψαντες ἱστοροῦσι περὶ τῶν Πελασγῶν, ὡς καὶ Ἀθηῆναι γενομένων τῶν Πελασγῶν διὰ δὲ τὸ πλανήτας εἶναι καὶ δίκην ὄρνων ἐπιφοιτᾶν ἐφ' οὓς ἔτυχε τόπους, πελαργούς ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν κληθῆναι.

8.

Eusebius Præp. Evang. X, 10, p. 489, ex Julio Africano hæc affert: Ἀπὸ Ὀγύγου, τοῦ παρ' ἐκείνοις (Ἀττικοῖς) αὐτόχθονος πιστευθέντος, ἐφ' οὗ γέγονεν ὁ μέγας καὶ πρῶτος ἐν τῇ Ἀττικῇ κατακλυσμός, Φορωνέως Ἀργαίων βασιλεύοντος, ὡς Ἀκουσίλαος ἱστορεῖ, μέχρι πρώτης Ὀλυμπιάδος, ὅποθεν Ἕλληνας ἀκριβοῦν τοὺς χρόνους ἐνόμισαν, ἔτη συνάγεται χίλια εἴκοσι.... Ταῦτα γὰρ τὰ Ἀθηναίων ἱστοροῦντες, Ἑλλάνικός

τε καὶ Φιλόχορος, οἱ τὰς Ἀτθίδας (nempe γράψαντες) ... ἐμνήσθησαν. ... Φαμέν τῶνιν ... Ὀγύγον, δὲ τοῦ πρώτου κατακλυσμοῦ γέγονεν ἐπώνυμος, πολλῶν διαφθαρέντων διασωθεῖς, κατὰ τὴν ἀπ' Αἰγύπτου τοῦ λαοῦ μετὰ Μωσέως ἔξοδον, γεγενῆσθαι. ... Μετὰ δὲ Ὀγύγον διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ πολλὴν φθορὰν ἀβασίλευτος ἔμεινεν ἡ νῦν Ἀττικὴ μέχρι Κέκροπος ἔτη ρηθ'. Τὸν γὰρ μετὰ Ὀγύγον Ἀκταῖον, ἡ τὰ πλασσόμενα τῶν ὀνομάτων, οὐδὲ γενέσθαι φησὶ Φιλόχορος.

9.

Justin. Mart. Coh. ad Græc. p. 9 sq. ed. Par., p. 10, ed. Colon. 1686: Καὶ οἱ τὰ Ἀθηναίων δὲ ἱστοροῦντες, Ἑλλάνικός τε καὶ Φιλόχορος, οἱ τὰς Ἀτθίδας, Κάστωρ τε καὶ Θαλλὸς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Πολυῖστωρ ... ὡς σφόδρα ἀρχαίου καὶ παλαιοῦ τῶν Ἰουδαίων ἀρχοντος Μωσέως μέμνηται.

Non probabile est Philochorum de Mose loquutum esse: Justinus non recte intellexisse videtur auctorem, quo usus est.

LIBER II.

Libro secundo historia a Cecrope usque ad Creontem archontem (Olymp. XXIV, 3) deducta est. Quæ enim de Amphictyone, de Erichthonio, de Erechtheo, de Theseo a Philochoro tradita sunt, ex hoc libro citantur; atque sententia, in quam Bæckhius inclinat, librum tertium incepisse a Creonte archonte, Olymp. XXIV, 3, ideo probabilis est, quod Philochorus ab hoc inde anno certiore temporum descriptionem secundum archontum seriem exhibuisse putandus est.

10.

Eusebius in Chroniῶν λόγῳ πρώτῳ in Jos. Scallig. Thes. temp. p. 28, ed. Amstel. 1658: Κέκροψ δὲ διφυῆς τῆς τότε Ἀκτῆς, νῦν δὲ Ἀττικῆς, ἐβασίλευ-

quam breve tempus Athenis habitassent, urbe expulsi sunt, eorumque multos interfecerunt Athenienses, alii effugerunt atque in Lemno et Imbro sedes fixerunt. Postea propter hæc Atheniensibus infensi, consensu navibus Brauronem, qui Atticæ pagus est, appulerunt, virgines in ursæ occisæ memoriam Dianæ ante nuptias sacra facientes rapuerunt, cum iisque concubuerunt. Propter Tyrrenorum violentiam igitur rhetores Athenienses, ut solent qui reipublicæ administrandæ operam dant, reges appellare consueverunt tyrannos.

6.

Philochorus dicit, Sinties, qui Pelasgi sint, inde nomen habere, quod Brauronem appulsi virgines canephoros rapuissent. Nam per verbum σίνεσθαι exprimunt damno afficere.

8.

Inde ab Ogyge, quem ex terra ortum esse illi credunt, sub quo primum magnumque diluvium accidit, regnante in Argolide Phoroneo, ut tradit Acusilaus, usque ad primam Olympiadem, unde Græci accuratius tempora describere sibi visi sunt, anni computantur mille et viginti. ... Hæc

FRAGMENTA HISTORICORUM.

enim, qui res Atticas enarrant, Hellenicus et Philochorus, Athtidum scriptores, memorant. ... Dicimus igitur, Ogygem, qui, quod haustus aquarum vi quam plurimis salvus et incolumis evaserat, primo diluvio nomen dedit, eo fere tempore vixisse, quo Moses populum ex Ægypto duxit. ... Post Ogygem vero Attica, quæ diluvio valde esset vexata, sine rege erat annos centum et octoginta novem usque ad Cecropem. Actæum enim et quorum nomina finguntur post Ogygem, omnino nullos fuisse dicit Philochorus.

9.

Mosis ut antiqui Judæorum ducis mentionem faciunt quum ii qui res Atticas enarrant, Hellenicus et Philochorus, Athtidum scriptores, Castor et Thallus, tum Alexander Polyhistor.

LIBER II.

10.

Cecrops regnabat in Attica, quæ tum temporis Acte vocabatur, quinquaginta annos, diphyes appellatus pro-

σεν ἔτι ν', διὰ μῆκος σώματος οὕτω καλούμενος, ὡς φησιν ὁ Φιλόχορος, ἢ ὅτι Αἰγύπτιος ὢν τὰς δύο γλώσσας ἠπίστατο.

Eadem sunt apud Syncell. Chron. p. 153, A. Phavorin. v. Κέκροψ exprimit Philochori sententiam, hunc tamen non nominat.

11.

Strabo IX, p. 609 Alm. [368 Tzsch.]: Φησὶ Φιλόχορος πορθουμένης τῆς γῶρας ἐκ θαλάττης μὲν ὑπὸ Κερῶν, ἐκ γῆς δὲ ὑπὸ Βοιωτῶν, οὓς ἐκάλουον Ἄονας, Κέκροπα πρῶτον εἰς δυοκαίδεκα πόλεις συνεικίσει τὸ πλῆθος, ὧν ὀνόματα, Κεκροπία, Τετραπόλις, Ἐπακρία, Δεκέλεια, Ἐλευσίς, Ἀφιδνα (λέγουσι δὲ καὶ πληθυντικῶς Ἀφιδνας), Θόρικος, Βραυρών, Κύθηρος, Σφηττός, Κηφισία, Φαληρός. Πάλιν δ' ὕστερον εἰς μίαν πόλιν συναγαγεῖν λέγεται τὴν νῦν τὰς δώδεκα Θησεύς.

12.

Schol. Pind. Ol. IX, 68: Φιλόχορος δὲ φησὶ Κέκροπα, βουλούμενον τὸν τῶν Ἀθηναίων ὄμιον καὶ τὸ πλῆθος ἐπιγυῖναι, κελεῦσαι αὐτοὺς λίθους λαβεῖν καὶ ἐνεγκεῖν εἰς τὸ μέσον, εἰς ὧν ἐπιγυῖναι δισμυρίους αὐτοὺς ὄντας. Ἀπὸ Κέκροπος οὖν φησὶ τοὺς ὄλλους ἰαοὺς ὀνομασθῆναι.

13.

Macrob. Sat. I, 10, fin.: *Saturnalia itemque Opalia celebrari (crediderunt), quod Saturnus ejusque uxor tam frugum quam fructuum repertores esse credantur. Itaque omni jam factu agrorum coacto, ab hominibus hos deos coli, quasi vitæ cultioris iuctores, quos etiam nonnullis cælum ac terram esse persuasum est. Saturnumque (scil. cælum) a satu dictum, cujus causa de cælo est: et terram Opem, cujus ope humanæ vitæ alimenta quærentur, vel ab opere, per quod fructus frugesque nascuntur. ... Philochorus Saturno et Opi primum in Attica statuisset aram Cecropem dicit, eosque deos pro Jove Terraque coluisse, instituisseque, ut patres familiarum et frugibus et fructibus jam coactis passim cum servis vesceren-*

pter insignem corporis proceritatem, ut ait Philochorus, vel quod duas linguas, quippe ex Ægypto oriundus, cognititas habebat.

11.

Narrat Philochorus, quum Atticam Cares a mari, a terra Bœoti, quos vocabant Aones, popularentur, principem Cecropem in duodecim urbes multitudinem composuisse, quarum nomina sunt Cecropia, Tetrapolis, Epacria, Decelea, Eleusis, Aphidna (plurali etiam numero Aphidnas dicunt), Thoricus, Brauron, Cytherus, Sphettus, Cephisia, Phalerus. Has deinde duodecim urbes in unam contraxisse eam, quæ etiamnum est, dicitur Theseus.

12.

Philochorus dicit, Cecropem, quum vellet Athenien-
siū numerum cognoscere, eos jussisse lapides afferre et

tur, cum quibus patientiam laboris in colendo rure toleraverant: *delectari enim deum honore servorum contemptu laboris.*

14.

Ulpian. in Demosth. De falsa legat. t. 5, p. 117, B (Basil. 1572): Ἀγραυλος καὶ Ἐρση καὶ Πάνδροσος θυγατέρες Κέκροπος, ὡς φησιν ὁ Φιλόχορος. Λέγουσι δὲ, ὅτι πολέμου συμβάντος τοῖς Ἀθηναίοις, ὥστε Εὐμολπος ἐστράτευσε κατ' Ἐρεχθίως, καὶ μηχανομένου τούτου, ἔγραψεν ὁ Ἀπόλλων ἀπαλλαγῆσθαι, εἴαν τις ἂν ἔλθῃ ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως. Ἡ τοίνυν Ἀγραυλος ἐκοῦσα αὐτὴν ἐξέδωκεν εἰς θάνατον. Ἐρση γὰρ ἑαυτὴν ἐκ τοῦ τείχους. Εἶτα, ἀπαλλαγέντος τοῦ πολέμου, ἱερὸν ὑπὲρ τούτου ἐστήσαντο αὐτῇ, παρὰ τὰ προπύλαια τῆς ἀκροπόλεως.

Ibidem p. 134: Ἱέρεια γέγονεν ἡ Ἀγραυλος Ἀθηναίων, ὡς φησὶ Φιλόχορος.

Pro Ἀθηναίων scribendum esse Ἀθηναῖς apparet ex Hesychio v. Ἀγλαυρος.

15.

Macrob. Sat. III, 8: *Signum Veneris est Cypri barbatur corpore, sed veste muliebri cum sceptro ac statura virili. Et putant, eandem marem ac feminam esse. Aristophanes eam Ἀφροδίτην appellat. Lævinus etiam sic ait: Venerem igitur alium adorans, sive femina sive mas est, ita uti alma noctiluca est. Philochorus quoque in Attide eandem affirmat esse lunam, et ei sacrificium facere viros cum veste muliebri, mulieres cum virili, quod eadem et mas existimatur et femina.*

Adnotat Lenzius, Philochorum ad Cyprum et Venerem ibi cultam declinasse videri, ubi de Cecropis filiabus sermonem fecerit: in Agrauli enim honorem victimas humanas Salamine Cypri immolatas esse dici; atque unum ex Herses posteris Paphum condidisse Adonimque procreasse.

16.

Stephan. Byz.: Ἀρειος πάγος, ἀχρωπτήριον Ἀθηναίων, ὡς Ἀπολλόδορος ἐν τῷ περὶ θεῶν ἐννάτω, ἐν

in medium projicere indeque cognovisse, eorum esse viginti millia: propterea a Cecrope populos vocatos esse λαούς (lapides).

14.

Agraulos, Herse et Pandrosos filiae Cecropis, ut ait Philochorus; aiunt vero, quum bello affligerentur Athenienses, facta ab Eumolpo contra Erechtheum expeditione, idque traheretur, Apollinem prædicasse, bellum compositum iri, si quis pro civitatis salute se ipse interfectorum esset; Agraulos tum morti volens se tradidit; de muro enim præcipitem se dedit. Quare postea, bello sedato, templum ei exstruxerunt prope arcis propylæa.

Agraulos fuit Minervæ sacerdos, ut ait Philochorus.

16.

Areopagus, collis in Athenarum urbe, ut Apollodorus

ἢ τὰς φονικὰς κρίσεις εἰδικάζον διὰ τὰς ἀπὸ τοῦ σι-
δῆρου γιγνομένης μαιριονίας. Φιλόχορος δὲ ἐν Ἀτθί-
δος δευτέρῳ βιβλίῳ, ὅτι τὸν Ἀλιβρόθιον τὸν Ποσει-
δῶνος ἀποθανεῖν βιαζόμενον ὑπὸ Ἄρεως διὰ τὴν
Ἀλκίππην τὴν αὐτοῦ θυγατέρα.

Pro dei τὸν Ἄλ. etc. Heynius ad Apollod. III,
14, 2 probabiliter scripsit: Διὰ τὸ τὸν Ἀλιβρόθιον
τ. Π. ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἄρεως, βιαζόμενον τὴν Ἀλκί-
ππην, τὴν αὐτοῦ θυγατέρα.

17.

Maximus in proœnio ad S. Dionysii Areopa-
gitæ Opera, Antverp. 1634, vol. II, p. 34 :
Ἐδίκάζον οὖν Ἄρεοπαγίται περὶ πάντων σχεδὸν
τῶν σφαλμάτων καὶ παρανομιῶν, ὡς ἅπαντά [?] φησὶν
Ἀνδρότιον ἐν πρώτῃ, καὶ Φιλόχορος ἐν δευτέρῃ καὶ
τρίτῃ τῶν Ἀτθίδων.

18.

Athen. II, 2, p. 38, C. : Φιλόχορος δὲ φησὶν
Ἀμφικτύονα τὸν Ἀθηναίων βασιλέα, μαθόντα παρὰ
Διονύσου τὴν τοῦ οἴνου κρασίν, πρῶτον κεράσαι. Διὸ
καὶ ὀρθοὺς γενέσθαι τοὺς ἀνθρώπους οὕτω πίνοντας,
πρότερον ὑπὸ τοῦ ἀκράτου καμυπομένους· καὶ διὰ
τοῦτο ἰδρύσασθαι βωμὸν Ὀρθοῦ Διονύσου ἐν τῷ τῶν
Ὠρῶν ἱερῷ. Ἄβται γὰρ καὶ τὸν τῆς ἀμπέλου καρπὸν
ἐκτρέφουσι. Πλησίον δ' αὐτοῦ καὶ ταῖς Νύμφαις βω-
μὸν ἔδειμεν, ὑπόμνημα τοῖς χρωμένοις τῆς κράσεως
ποιούμενος. Καὶ γὰρ Διονύσου τροφὸι αἱ Νύμφαι λέ-
γονται· καὶ θεσμὸν ἔθετο προσφέρεισθαι μετὰ τὰ σίτα
ἄκρατον, μόνον ὅσον γεύσασθαι, δείγμα τῆς δυνάμεως
τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ, τὸ δὲ λοιπὸν ἤδη κεκραμένον, ὅπ-
σον ἕκαστος βούλεται· προσεπιλέγειν δὲ τούτῳ τὸ τοῦ
Διὸς σωτήρος ὄνομα, δια. . . . καὶ μνήμης ἕνεκα τῶν

πινόντων, ὅτι οὕτω πίνοντες ἀσφαλῶς σωθήσονται.

Lacunam post ὄνομα Joann. Levinus apud
Casaubonum ita explevit : διδραχῆς καὶ μν. ἔν. Ce-
terum cf. Athen. IV, 24, p. 179.

19.

Idem XV, 14, p. 693, D : Φιλόχορος δ' ἐν δευτέρῳ
Ἀτθίδος, « Καὶ θέσμιον, φησὶν, ἐπέθη τότε προσφέρεισθαι
μετὰ τὰ σίτα πᾶσιν ἀκράτου μὲν ὅσον γεῦμα καὶ
δείγμα τῆς δυνάμεως τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ, τὸν δὲ λοιπὸν
ἤδη κεκραμένον. Δι' ὃ καὶ τροφούσ' τοῦ Διονύσου τὰς
νύμφας ὀνομασθῆναι. »

20.

Id. II, 2, p. 37, E : Φιλόχορος δὲ φησὶν ὅτι οἱ πί-
νοντες οὐ μόνον ἑαυτοὺς ἐμφανίζουσιν ὅτινες εἰσὶν,
ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ἀνακαλύπτουσι παρῆρ-
σίαν ἄγοντες.

21.

Idem XIV, 6, p. 628, A : Φιλόχορός φησὶν, ὡς οἱ
παλαιοὶ σπένδοντες οὐκ αἰεὶ διθυραμβοῦσιν, ἀλλ' ὅταν
σπένδωσι, τὸν μὲν Διόνυσον ἐν οἴνῳ καὶ μέθη, τὸν
δ' Ἀπόλλωνα μεθ' ἡσυχίας καὶ τάξεως μέλπουσιν.

Hermannus ad Arist. Poet. p. 90 reposuit μέλ-
πουσι pro vulgata μέλποντες.

22.

Jo. Malala Chronogr. p. 18, C (ed. Venet.
1733), postquam auctore Dinarcho dixit, Diony-
sum Delphis mortuum et sepultum esse, ita per-
git : Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ σοφώτατος Φιλόχορος τὰ αὐτὰ
συνεγράψατο. Ἐν ἧ' ἐκθέσει εἶπε περὶ τοῦ αὐτοῦ Διο-
νύσου· « Ἔστιν ἰδεῖν τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἐν Δελφοῖς παρὰ
τὸν Ἀπόλλωνα τὸν χρυσοῦν. Βάθρον δὲ τι εἶναι ὑπο-
νοεῖται ἢ σορὸς, ἐν ᾧ γράφεται· Ἐνθάδε καίται θα-
νῶν Διόνυσος ὁ ἐκ Σεμέλης. »

libro nono de diis, in quo caedis ferro perpetrata caussas
judicabant. Philochorus vero secundo Atthidis libro auc-
tor est, cum inde nomen accepisse, quod Halirrhothius
ὑπὸ Ἄρεος, i. e. a Marte, cujus filiae vim intulisset, occi-
sus fuerit.

17.

Judicabant igitur Areopagite fere de omnibus pecca-
tis et delictis, sicut Androtio in primo, et Philochorus
in secundo et tertio Atthidum libro aiunt.

18.

Scribit Philochorus, Amphictyonem regem Athenien-
sium, quum a Baccho didicisset vini temperandi rationem,
primum diluisse : et propterea, qui sic mixtum biberunt
homines, rectos ambulasse, quum antea curvi ob meri po-
tum incederent : ob idque beneficium aram Recto Baccho
posuisse in Horarum delubro, quoniam vitis fructum
Horæ enutrient educuntque. Juxta illam vero (ut ait idem
auctor) Nymphis quoque extruxit aram, documentum fu-
turum bibituris, temperandum esse vinum ; quia Nymphæ
Bacchi nutrices fuisse perhibentur. Legemque instituit, ut
captis cibis primum meri nonnihil sumerent, gustandi
solum causa, quo Boni Dei quanta vis esset declararent ;
deinde vero ut temperatum biberent, quantum quisque
vellet : denique ut super hoc Jovis servatoris invoca-
rent nomen, quo monerentur recordarenturque bi-

bentes, se, eo modo si biberent, certo salvos incolumes-
que futuros.

19.

Philochorus dicit secundo libro Rerum Atticarum :
« Etiam lege quadam tunc sancitum est, ut post cap-
tos cibos sumeretur meri tantum quantum satis esset ad
gustandam et ex specimine quodam cognoscendam Boni
Dei vim, reliquum vero deinde temperatum. Quare etiam
nutrices Bacchi nominatæ sunt Nymphæ. »

20.

Philochorus ait, qui bibunt, hos non modo sese pro-
dere quales sint, verum etiam loquendi licentia, qua
utantur, alterius cujusvis prodere secreta.

21.

Philochorus ait, veteres non semper, quoties libarent,
dithyrambis esse usos ; sed libantes, inquit, Bacchum
quidem vino madidos temulentosque cecimisse, Apollinem
vero placide et modeste.

22.

Eodem modo eadem de re scripsit sapientissimus Phi-
lochorus in expositione de Baccho, dicens : « Conspi-
citur ejus sepulcrum Delphis juxta Apollinem Aureum.
Gradus quidam esse videtur ejus sepulcrum, in quo scri-
ptum est : Bacchus, Semeles filius, hic jacet sepultus. »

25.

23.

Euseb. Arm. N. 710, p. 292 ed. Mai: *Ut nonnulli aiunt, Bacchi gesta, resque ejus in India; item Lycurgi et Actæonis et Penthei; et quomodo Bacchus in prælio adversatus periiit, ut dicit Dinarchus poeta, non rhetor. Qui autem voluerit, licet ei adhuc spectare Bacchi sepulcrum Delphis juxta aureum Apollinem. Jam Bacchus copiarum dux repræsentatur muliebri habitu, quia copiis, quibus præerat, feminæ fuerunt immixtæ: viris enim et feminis ad bellum æque utebatur, ut narrat Philochorus in secundo.*

Syncellus p. 162, C: Διονύσου πράξεις καὶ τὰ περὶ Ἰνδοῦς, Λυκοῦργόν τε καὶ Ἀκταίωνα καὶ Πενθέα, ὅπως τε Περσεῖ συστάς εἰς μάχην ἀναιρεῖται, ὡς φησι Δείναρχος ὁ ποιητής, οὐχ ὁ ῥήτωρ. Ἐν δὲ βουλομένῳ πάρεστιν ἰδεῖν αὐτοῦ τὴν ταφὴν ἐν Δελφοῖς παρὰ τὸν Ἀπολλῶνα τὸν χρυσοῦν. ... Βάθρον δὲ τι νομίζεται τοῖς ἀγνωστοῖς ὁ Διονύσου τάφος, στρατηγὸς δὲ δοκεῖ γενέσθαι, καὶ οὕτω γράφεται θηλύμορφος διὰ τε ἄλλας αἰσχροῦς αἰτίας καὶ διὰ τὸ μιζήθηλον στρατὸν ὀπλίσειν ὥπλιζε γὰρ σὺν τοῖς ἄρρεσι τὰς θηλείας, ὡς φησιν ὁ Φιλόχορος ἐν δευτέρῳ.

Cf. Scaliger. Thes. temp. p. 122.

24.

Harpocrat. v. Κοβαλεία: ... Κοβαλεία ἐλέγετο ἡ προσποιητὴ μετὰ ἀπάτης παιδιὰ, καὶ κόβαλος ὁ ταύτη γρώμενος. Ἔοικε δὲ συνώνυμον τῷ βωμολόγῳ. Φιλόχορος ἐν δευτέρῳ Ἀθίδος: «Οὐ γὰρ, ὡσπερ ἔνοι λέγουσι, βωμολόγον τινὰ καὶ κόβαλον γίνεσθαι νομιστέον τὸν Δίονυσον.»

Eadem referunt Schol. ad Arist. Equit. 415, Suidas v. Κοβαλεία, Phavorinus et Photius in Lex. ab Herm. edit. p. 130.

25.

Harpocrat. v. Κανηφόροι: Φιλόχορος ἐν δευτέρῳ

23.

Bacchi acta et res ab eo adversus Indos, Lycurgum, Actæonem et Pentheum gestæ; ut commisso in Perseum prælio mortem oppetierit, ut Dinarchus poeta, non ille rhetor, commemorat. Qui autem voluerit, potest inspicere ejus sepulcrum Delphis juxta Apollinem Aureum. Gradus quidam esse creditur ignaris Bacchi sepulcrum. Videtur autem dux esse copiarum, atque talis repræsentatur muliebri corpore et propter alias res inhonestas et propter mulieres viris admixtas in ejus exercitu militantes: nam viros pariter ac mulieres armabat, ut ait Philochorus libro secundo.

24.

Κοβαλεία vocabatur fictus ludus jocusve dolo et fallacia conjunctus: et κόβαλος, qui hunc ludum ludit: idem significare videtur ac βωμολόγος. Philochorus Atthidis libro secundo: «Nec enim, ut quidam aiunt, Dionysum scurræ et deceptorem fuisse (κόβαλον) existimandum est.»

25.

Philochorus secundo libro Atthidis dicit, Erichthonio regnante virgines nobiles primum lectas fuisse, quæ in

Ἀθίδος φησὶν, ὡς Ἐριχθονίου βασιλεύοντος πρώτον κατέστησαν αἱ ἐν ἀξιώματι παρθένου φέρειν τὰ κανῆ τῆ θεῶ ἐφ' οἷς ἐπέκειτο τὰ πρὸς τὴν θυσίαν τοῖς τε Παναθηναίοις καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς.

Eadem habes apud Suidam v. Κανηφόροι et in Photii Lex. p. 97 Herm.

26.

Schol. Aristoph. Vesp. 544: Ἐν τοῖς Παναθηναίοις οἱ γέροντες θαλλοὺς ἔχοντες ἐπόμπευον. ... Ὁ μέντοι Δικαίαρχος ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ, οὐκ οἶδα ἐξ ὅτου ποτὲ, καὶ τὰς γραῦς ἐν τοῖς Παναθηναίοις ὑπέιληψε θαλλοφορεῖν, πολλῶν ἀλλήλοισι ὑμολογούντων περὶ τοῦ μόνου τοῦ πρεσβύτου θαλλοφορεῖν, Ξενοφῶντος μὲν ἐν τῷ Συμποσίῳ, Φιλόχορου δὲ ἐν τῇ δευτέρῃ· ὅς γε καὶ τὸν καταδόντα τὸ ἔθος Ἐριχθονίου συνίστησι.

Eadem exhibet Phavorinus v. Θαλλοφόροι.

27.

Harpocrat. v. Εὐανδρία: Παναθηναίοις εὐανδρίας ἀγὼν ἤγετο. Ἀνδοκίδης δ' ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβιάδου διηλοῖ καὶ Φιλόχορος. Ad hoc certamen respicere videtur Xen. Symp. IV, 17: Θαλλοφόρους τῆ Ἀθηνῶ τοὺς καλοὺς γέροντας ἐκλέγονται.

28.

Euseb. Arm. N. 611, p. 287 ed. Mai: *Eleusine regnavit Celeus Triptolemi æqualis, quem tradit Philochorus longa nave circumveuntem distribuisse triticum: navim autem creditam esse serpentem volucrum, quia forma ejusmodi prædita erat.*

Eadem Syncellus p. 158, D: Ἐλευσίνος πόλιος Κελεὸς ἐβασίλευσε, καθ' ὃν Τριπτολεμὸς ἦν, ἐν φησιν ὁ Φιλόχορος μακρῷ πλοίῳ προσβαλόντα ταῖς πόλεσι τὸν σῖτον διαδοῦναι. Ὑπονοεῖσθαι δὲ περωτὸν ὄφιν εἶναι τὴν ναῦν, ἔχειν δὲ τι καὶ τοῦ σχήματος.

Cf. Apollodor. III, 14, 7; Scaliger. Thes. temp. p. 116.

Panathenæis et in aliis pompis Minervæ canistra ferrent, in quibus inerant ea, quæ ad sacrificia pertinebant.

26.

In Panathenæis senes ramos gestantes pompam ducebant. Dinarchus tamen in Panathenæico, nescio unde tandem, statuit etiam vetulas ramos prætulisse; quum tamen multi inter se consentientes de senibus tantum thallopophis loquantur, Xenophon in Symposio et Philochorus libro secundo; qui etiam institutorem hujus moris Erichthonium affert.

27.

In Panathenæis pulchritudinis inter viros certamen celebrabatur (sc. ut eo certamine pulcherrimos senes eligerent, qui Minervæ thallopophis essent), quod Andocides declarat in oratione adversus Alcibiadem, et Philochorus.

28.

Eleusine Celeus regnabat cœvus Triptolemo, quem Philochorus ait longa navi ad urbes accessisse et frumenta distribuisse; obtinere autem opinionem, ejus navem fuisse serpentem pennatum, habuisse autem ejusmodi fere speciem.

29.

Nat. Com. III, 16: *Erat Iambe muliercula quaedam Meganiræ (Metaniræ) ancilla, ut tradidit Philochorus, Panos et Echus filia, quæ quum deam moestam videret, ridiculas narratiunculas et sales iambico metro ad commovendam deam ad risum et ad sedandum dolorem interponebat.*

In Schol. ad Nicandr. Al. 130 et ad Eurip. Or. 692 eadem referuntur, sed Philochori nulla sit mentio.

30.

Syncell. Chron. p. 161, A: Ἐρεχθέως τούτου θυγατέρα Βορέας, υἱὸς Ἀστραίου, Θράξ ἤρπασεν Ὀρειθυσίαν. Ὁ δὲ μῦθος τὸν ἄνεμον (sc. δῆλοι), ὡς Φιλόχορος ἐν δευτέρῳ φησίν.

31.

Schol. Soph. OEd. Col. 99: Πολέμων... καὶ ἄλλοις τισὶ θεοῖς νηφαλίους φησὶ θυσίας γίνεσθαι, γράφων οὕτως· Ἀθηναῖοι τε γὰρ ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἐπιμελείς ὄντες, καὶ τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ὅσοι, νηφάλια μὲν ἱερὰ θύουσι, Μνημοσύνη, Μούσῃ, Ἡοῖ, Ἡλίῳ, Σελήνῃ, Νύμφαις, Ἀφροδίτῃ Οὐρανίᾳ. Φιλόχορος δὲ καὶ περὶ τινῶν ἄλλων θυσιῶν τὸν αὐτὸν τρόπον δρωμένων φησὶν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἀτθιδῶν Διονύσῳ τε καὶ ταῖς Ἐρεχθέως θυγατράσι. Καὶ οὐ μόνον θυσίας νηφαλίους, ἀλλὰ καὶ ζύλα τινὰ, ἐφ' ὧν ἕκαιον· Κράτης μὲν οὖν ὁ Ἀθηναῖος τὰ μὴ ἀμπέλινα τῶν ζύλων πάντα νηφάλια φησὶ προσαγορεύεσθαι· ὁ δὲ Φιλόχορος ἀκριβέστερόν φησὶ, τὰ μῆτε ἀμπέλινα μῆτε σύκινα, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τῶν θύμων νηφάλια φησὶ καλεῖσθαι. Καὶ πρώτη φησὶν ὕλη πρὸς τὰς ἐμπύρους θυσίας ταύτῃ κεχρηθῆσθαι, παρ' ὃ καὶ τὸ ὄνομα λαβεῖν τὸν θύμον, ὡς παρὰ τὴν θυμίασιν καὶ τὴν θυήν πεποιημένης τῆς φωνῆς.

32.

Harpocr. v. Ἐπίβοιον: Φιλόχορος ἐν δευτέρῳ φη-

30.

Orithyiam, Erechthei filiam, Boreas Thrax, Astræi filius, rapuit; teste Philochoro in secundo, a vento eam raptam fabula narrat.

31.

Polemo etiam aliis quibusdam deis dicit sacra fieri abstemia, ita scribens: Athenienses enim in ejusmodi rebus solliciti ac religiosi, sacra abstemia faciunt Mnemosynæ, Musæ, Auroræ, Soli, Lunæ, Nymphis, Veneri Uraniæ. Philochorus Attidis libro secundo de aliis quoque sacris loquitur, quæ eodem modo factitantur Baccho et Erechthei filiabus. Atque non modo sacra abstemia, sed etiam ligna quædam abstemia, quibus illa cremabant, habebant. Et Crates quidem Atheniensis præter vitem ait omnia ligna vocari abstemia; Philochorus vero accuratius dicit, neque vitis neque ficus, sed thymi lignum vocari abstemium. Atque primo dicit hoc ligno ad cremanda sacra usos esse; quare etiam thymi nomen id accepisse, quippe quæ vox a θυμίασι (sufflitu) vel a θυῆ formata esset.

32.

Philochorus libro secundo sic scribit: « Si quis Miner-

σὶν οὕτως· « Ἐὰν δὲ τις τῇ Ἀθηνᾷ θύῃ βοῶν, ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ τῇ Πανδώρα (edit. Bekk. Πανδρόσω) θύειν οἶν [μετὰ βοῆς], καὶ ἐκαλεῖτο τὸ θῦμα ἐπίβοιον. »

Eadem habent Phavor. et Suid. s. h. v.

33.

Harpocrat. v. Βοηδρόμια: Ἐορτὴ τις Ἀθήνησιν οὕτω καλουμένη, ἣν φησὶ Φιλόχορος ἐν δευτέρᾳ νενομίσθαι, ἐπειδὴ Ἴων ὁ Ξούθου ἐβοήθησε σπουδῇ πολεμουμένοις Ἀθηναίοις ὑπὸ Εὐμόλπου τοῦ Προσειδῶνος, Ἐρεχθέως βασιλεύοντος.

Suidas v. Βοηδρόμια ex Harpocracione hæc transcripsit, sed Philochorum non nominavit.

34.

Phavorinus v. Βοηδρόμια: Ἐορτὴ τις Ἀθήνησι, οὕτω καλουμένη, ἣν φησὶ Φιλόχορος ... ὅτι ἐτιμαῖτο Βοηδρόμιος Ἀπόλλων. Ἐκλήθη δὲ καὶ ἡ θυσία καὶ ὁ μῆν.

Prior hujus loci pars, valde mutilata, ex Harpocracione hausta est: posterior pars conferenda est cum iis, quæ in Etym. M. v. Βοηδρομιῶν leguntur.

35.

Strab. IX, p. 601 Alm. (339 Tzsch.): Οἱ τε τὴν Ἀτθίδα συγγράψαντες πολλὰ διαφωνοῦντες, τοῦτό γε ὁμολογοῦσιν, ὅς γε λόγου ἄξιοι, ὅτι, τῶν Πανδωνιδῶν τεσσάρων ὄντων, Αἰγέως τε καὶ Λύκου καὶ Πάλλαντος καὶ [τοῦ] τετάρτου Νίσου, καὶ τῆς Ἀττικῆς εἰς τέτταρα μέρη διαιραθείσης, ὁ Νίσος τὴν Μεγαρίδα λάχοι, καὶ κτίσαι τὴν Νίσαιαν. Φιλόχορος μὲν οὖν ἀπὸ ἰσθμοῦ μέχρι τοῦ Πυθίου διέχκειν αὐτοῦ φησὶ τὴν ἀρχὴν, Ἄνδρων δὲ μέχρι Ἐλευσίνος καὶ τοῦ Θριασίου πεδίου.

Lenzius legendum censet Αἰγέως pro αὐτοῦ, quod Schol. ad Aristoph. Lys. 58 hæc tradat: Πανδίων διαδεξάμενος τὴν Κίρκροπος βασιλείαν, προσ-

væ bovem sacrificat, oportet cum cum bove Pandoræ quoque (at. Pandroso) ovem sacrificare, idque sacrificium vocabatur Epibæum. »

33.

Boedromia festum erat Athenis, quod Philochorus libro secundo institutum fuisse refert, postquam Ion, Xuthi filius, opem Atheniensibus tulerat, ab Eumolpo Neptuni filio bello vexatis, regnante Erechtheo.

34.

Boedromia festum erat Athenis, ita appellatum, quod Philochorus dicit ... quia colebatur Apollo Boedromius (auxiliaris). Vocabatur ita et sacrificium et mensis.

35.

Qui Attidem scripserunt, quanquam in multis dissentiant, in eo tamen omnes, qui quidem alicujus sunt nominis, consentiunt, quod, quum Pandionidæ essent quatuor, Ægeus, Lycus, Pallas et Nisus, Atticaque divisa esset in quatuor portiones, Nisus Megaridem sorte obtinuerit, Nisæamque condiderit. Philochorus ab Istimo ad Pythium usque regnum ejus pertinuisse scribit, Andro usque ad Eleusinem et campum Thriasium.

κτησάμενος δὲ καὶ τὴν Μεγαρίδα, ἐνειμε τὴν χώραν εἰς δ' μοίρας, Λίγει μὲν τὴν παρὰ τῷ ἄστυ μέρει Πυθίου, Πάλλαντι δὲ τὴν Παραλίαν, Λύκῳ δὲ τὴν Διακρίαν, Νίσῳ δὲ τὴν Μεγαρίδα. Sed Ægei regnum non pertinebat ab urbe usque ad Isthmum, audacius vero est scribere apud Strabonem: Παρὰ τὸ ἄστυ μέρει Πυθίου, quod idem Lenzius proponit. Pythium situm fuit in confinibus Megaræ, Bœotiae, Atticæ. Igitur nihil apud Strabonem mutandum est.

36.

Schol. Eur. Hippol. 35: Τὸς Παλλαντίδας ὑπὸ Θησέως ἀνθρώποι Φιλόχορος ἱστορεῖ οὕτω· «Πάλλαντος ἐπιθέσθαι ταῖς Ἀθήναις διανοουμένου, καὶ τὴν Σφρητιανὴν ὁδὸν προφανῶς διαπορευομένου ἐπὶ τὸ ἄστυ μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, οἱ τούτου παῖδες κατὰ βούλησιν τοῦ πατρὸς Γαργητιῶ ἐγκαθίζουσι μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν, ἴν', ὅταν ἐπεξέλθωσιν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ὁ Πάλλας συμβάλῃ, εἰς ἐφόδου προσπεσόντες λάθωσι τὴν πόλιν. Ἄνθρωπος δὲ τις, ὃς ἐκτρύκευσε τῷ Πάλλαντι, ἀπαγγέλλει τῷ Θησέϊ τὸ γινόμενον. Ὁ δὲ προσπεσὼν εὐθὺς μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν αὐτοὺς ἀναιρεῖ.

37.

Plutarch. Thes. c. 14: Ἡ δὲ Ἐκάλη καὶ τὸ περὶ αὐτῆν μυθολόγημα τοῦ ξενισμοῦ καὶ τῆς ὑποδοχῆς ἔοικε μὴ πάσης ἀμοιρεῖν ἀληθείας. Ἴθυσον γὰρ Ἐκαλήσιον οἱ περὶ τῶν ὄψων συνιόντες Ἐκαλείῳ Διὶ, καὶ τὴν Ἐκάλην ἐτίμων Ἐκαλήνην ὑποκοριζόμενοι διὰ τὸ κακείνην νέον ὄντα κομιδῇ τὸν Θησέα ξενίζουσιν ἀσπασσάσθαι πρὸς δουτικῶς, καὶ φιλοφρονεῖσθαι τοιοῦτοις ὑποκορισμοῖς. Ἐπεὶ δὲ ἤρξατο μὲν ὑπὲρ αὐτοῦ τῷ Διὶ, βραδύζοντος ἐπὶ τὴν μάχην, εἰ σῶς παραγένοιτο, θύσειν, ἀπέθανε δὲ πρὶν ἐκείνον ἐπανελθεῖν, ἔσχε τὰς εἰρημύνας ἀμοιβὰς τῆς φιλοξενίας τοῦ Θησέως κελύσαντος, ὡς Φιλόχορος ἱστόρηκεν.

36.

Pallantidas Philochorus narrat a Theseo hoc modo interemptos esse: «Pallanti quum esset in animo Athenas aggredi et via Sphettia aperte cum exercitu ad urbem accederet, filii ejus ex patris voluntate in Gargetto se cum aequalibus collocarunt, ut, quum Athenienses ex urbe egressi essent manusque conseruissent cum Pallante, ipsi prorumperent primoque impetu urbem caperent. Sed vir quidam, qui Pallantis erat præco, denunciavit, quod agebatur, Theseo, isque cum aequalibus illos aggressus est et interemit.

37.

Hecale et quæ de ea fabula hospitii et convivii commemoratur, non omnino videntur ex vano esse. Sacrum Hecalesium circumjecti populi concilio indicto Jovi Hecaleo faciebant, et Hecalen colebant, diminutivo nomine Hecalinen appellantes: quod illa quoque juvenem admoldum hospitio excipiens Theseum, vetularum more salutasset et blandita fuisset ei diminutivis nominibus. Quæ quia pro eo ad pugnam progrediente, si sospes revertisset, Jovi voverat hostias, diem autem suum ante illius reditum

38.

Plutarchus Thes. c. 16, postquam fabulam memoravit qua pueri Athenienses in Labyrintho vel post vagos errores interiisse, vel a Minotauro occisi esse dicuntur, pergunt: Φιλόχορος δὲ φησιν οὐ ταῦτα συγγωρεῖν Κρήτας, ἀλλὰ λέγειν, ὅτι φρουρὰ μὲν ἦν ὁ Λαβυρίνθος, οὐδὲν ἔχων κακὸν ἀλλ' ἢ τὸ μὴ διαφυγεῖν τοὺς φυλαττομένους. Ἀγῶνα δὲ ὁ Μίνως ἐπ' Ἀνδρόγεω γυμνικὸν ἐποίησε, καὶ τοὺς παῖδας ἄθλα τοῖς νικῶσιν ἐδίδου τέως ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ φυλαττομένους. Ἐνίκα δὲ τοὺς προτέρους ἀγῶνας ὁ μέγιστος παρ' αὐτῷ δυνάμενος τότε καὶ στρατηγῶν, ὄνομα Ταῦρος, ἄνθρωπος οὐκ ἐπικεικῆς καὶ ἡμέρος τὸν τρόπον, ἀλλὰ καὶ τοῖς παισὶ τῶν Ἀθηναίων ὑπερηφάνως καὶ χαλεπῶς προσφερόμενος.

39.

Euseb. Arm. N. 787, p. 295 ed. Mai: *Ea quæ de Minotauro narrat Philochorus in Athidis secundo: nempe fuisse ducem quendam Minotaurum natura crudelem et efferum. Jam quum Minos agonem propter Androgeum, quem Athenienses occiderant, celebraret, victorique filios Atticos præmii loco decerneret, Minotaurus viribus præpollens cunctos superabat; donec a Theseo qui secum certavit victus filios se libertati redditurum spondit. Harum rerum testes sunt etiam Cnossii.*

Synecellus p. 163, C: Αὐτοὶ δὲ οἱ Κνωσῖοι λέγουσιν, εἶναι τοῦ Μίνω στρατηγὸν, ὃς ὠνομάζετο Ταῦρος, τὴν δὲ φύσιν ὡμὸς καὶ ἀνήμερος ἦν. Ἐπεὶ δὲ Μίνως ἀγῶνα ἐπ' Ἀνδρόγεω εἰσέθει, ὃν ἀπέκτειναν Ἀθηναῖοι, τοὺς Ἀττικοὺς δὲ παῖδας ἐπαύλον ἐδίδου, ἰσχυρὸς ὢν ὁ Ταῦρος πάντων κατεκράτει. Ὡς δὲ καὶ τῷ Θησέϊ τοῦ ἀγῶνος μετεδόθη, καὶ τὸν Ταῦρον καταπάλασε, συνέβη καὶ τοὺς παῖδας διασωθῆναι καὶ τὴν πόλιν ἀφαιρεθῆναι τοῦ δασμοῦ, ὡς Φιλόχορος ἱστόρηκεν ἐν δευτέρᾳ Ἀτθίδος.

obierat, hæc retulit hospitalitatis Thesei jussu præmia ut Philochorus tradidit.

38.

Creteuses Philochorus auctor est hæc infitias ire, ac dicere, custodiam Labyrinthum fuisse, quæ nihil mali, nisi quod non valeret inde effugere custoditi, haberet: Minoem, in Androgei memoriam ludos gymnicos fecisse, victoribusque præmio dedisse pueros, qui tunc in labyrintho asservati essent. Vicisse prioribus ludis eum, cuius fuisset id temporis prima apud illum auctoritas, nomine Taurum, militiæ præfectum, feris et duris hominem moribus, qui pueros Atheniensium superbe et crudeliter haberet.

39.

Ipsi Cnossii tradunt, Minoem habuisse militiæ præfectum, nomine Taurum, hominem ferum ac rudem moribus. Quum autem Minos certamen instituisset in Androgei, quem Athenienses interfecerant, memoriam, puerosque Atticos præmio daret, Taurus, vir fortis, omnes superavit. Sed quum Theseus quoque in certamine contenderet, Taurumque devinceret, evenit ut pueri servarentur et urbs

Excerpta histor. in Cramerii Anecd. Paris. vol. 2, 196, 24: Τὸν Μινώταυρον, ὃν Φιλόχορος ἱστορεῖ τὸν Μίνω στρατηγὸν γενέσθαι.

40.

Plut. Thes. c. 19: Δῆμων τὸν Ταῦρον ἀναιρεθῆ-
ναί φησι τὸν τοῦ Μίνω στρατηγὸν, ἐν τῷ λιμένι δια-
ναυμαχοῦντα, τοῦ Θησέως ἐκπλέοντος· ὡς δὲ Φιλό-
χορος ἱστόρηκε, τὸν ἀγῶνα τοῦ Μίνω συντελοῦντος,
ἐπίδοξος ὢν ἅπαντας πάλιν νικήσειν ὁ Ταῦρος
ἐφθονεῖτο. Καὶ γὰρ ἡ δύναμις αὐτοῦ διὰ τὸν τρό-
πον ἦν ἐπαχθής, καὶ διαβολὴν εἶχεν, ὡς τῇ Πα-
σιφᾷ πλησιάζων. Διὸ καὶ τοῦ Θησέως ἀξιούν-
τος ἀγωνίσασθαι, συνεχώρησεν ὁ Μίνως. Ἔθους
δὲ ὄντος ἐν Κρήτῃ θεᾶσθαι καὶ τὰς γυναῖκας, Ἀριά-
δνη παροῦσα πρὸς τε τὴν ὄψιν ἐξεπλάγη τοῦ Θησέως,
καὶ τὴν ἀθλήσιν ἐθαύμασε πάντων κρατήσαντος.
Ἦσθεις δὲ καὶ ὁ Μίνως, μάλιστα τοῦ Ταύρου κατα-
πλακισθέντος καὶ προπηλακισθέντος, ἀπέδωκε τῷ
Θησεῖ τοὺς παῖδας καὶ ἀνῆκε τῇ πόλει τὸν δασμὸν.

*Pasiphae Daphnis dicebatur Spartanis, quod
certissima oracula daret. Fuit et Cretensis regina
Minotauri partu famosa; quo interfecto Theseus
abduxit Ariadnen uxorem sibi et filio Hippolyto
Phaedram: cui, Serapione Rhodio et Philochoro
(auctoribus), vim intulit ejus forma captus, uxore
necata. At Phaedra indignata filium patri incusa-
vit, quod se appellasset: qui diras in filium jacta-
vit, quae ratiæ fuerunt: a suis enim equis in rabiem
versis innocens discerptus est. Sic illam de se et so-
rore ultionem scripsit Lupus Anilius. Idem scribit
in Helene tragædia. Ex Appuleio De orthographia.
Postrema Dübnerus ita correxit: Sic illa de se
et sorore ultionem sumsit. Lupus Anilius idem scri-
bit in Helene tragædia.*

41.

Plutarch. Thes. c. 16 L., c. 17 H.: Φιλό-
χορος παρὰ Σκίρου φησὶν ἐκ Σαλαμῖνος τὸν Θησεῖα
λαβεῖν κυβερνήτην μὲν Ναυσίθοον, πρῶρᾳ δὲ Φαίαι-

Athenarum tributo liberaretur, quod Philochorus tradit
Atthidis libro secundo.

Minotaurum Philochorus dicit Minois ducem fuisse.

40.

Demon Taurum, Minois ducem, interfectum esse ait in
prælio navali, quod cum Theseo in portu inierat, quum hic
solveret. Ut Philochorus vero tradit, in invidiam incurrit,
quod in ludis etiam, quos edidit Minos, omnes victurus
esse putabatur. Potentia enim qua fruebatur invisæ erat
ob ejus indolem ac mores, et crimini ei datum est, quod
cum Pasiphae consuetudinem haberet. Quare quum The-
seus certamen peteret, eum admisit Minos. Quum autem
mos esset apud Cretenses, ut et feminae spectaculis in-
teressent, Ariadnae præsens obstupuit, quum Theseum
conspiceret et virtutem ejus in certando omnes superantis
admirata est. Minos vero et ipse gavisus est, quod Tau-
rus ignominiose prostratus esset, ob eamque rem Theseo
liberos restituit et Athenis tributum remisit.

κα, μηδέπω τότε τῶν Ἀθηναίων προσεχόντων τῇ θα-
λάσσει.

42.

Harpocr. v. Σκίρον: Καὶ Ἀθηναίαν δὲ Σκιράδα τι-
μῶσιν Ἀθηναῖοι, ἣν Φιλόχορος μὲν ἐν δευτέρᾳ Ἀτθί-
δος ἀπὸ Σκίρου τινὸς Ἐλευσινίου μάντειος κεκλήσθαι,
Ἠραζίων δὲ ἐν β' Μεγαρικῶν ἀπὸ Σκίρωνος.

Habes eadem apud Schol. ad Aristoph. Eccl. 18,
nisi quod post Σκίρωνος legitur τοῦ συνοικίσαντος
Σαλαμῖνα. Suidas et Photius Harpocratonis verba
exhibent.

43.

Athen. II, p. 495, E, de pentaploa poculo, quo
qui cursu vicerant donabantur: Μνημονεύει αὐτῆς
Φιλόχορος ἐν δευτέρᾳ Ἀτθίδος.

44.

Harpocr.: Ὀσχοφόροι... περὶ τῶν Ὀσχοφόρων ἄλλοι
τε εἰρήκασι, καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ δωδεκάτῃ.

Oschophoria Theseus instituit, quare non du-
bitandum est, quin pro ἐν τῇ δωδεκάτῃ legendum
sit ἐν τῇ δευτέρᾳ: facile enim ἰὸ oriri potuit ex
antecedenti iota subscripto.

45.

Plutarch. Thes. c. 35 tradit Herculem im-
petrasse ab Aidoneo Molosso, ut Theseo li-
bertatem redderet, huncque vinculis expeditum
rediisse Athenas. Tum pergit: Καὶ ὅσα ὑπῆρχε
τεμμένη πρότερον αὐτῷ, τῆς πόλεως ἐξελοῦσης, ἅπαν-
τα καθιέρωσεν Ἠρακλεῖ, καὶ προσηγόρευσεν ἀντὶ
Θησεῖων Ἠράκλεια, πλὴν τεσσάρων, ὡς Φιλόχορος
ἱστόρηκεν.

46.

Euseb. Arm. E. 618, p. 288, ed. Mai: *Fabula
raptæ Proserpinæ ab Aidoneo Molossorum rege.
Huic erat validis membris canis Cerberus, qui de-
inde Pirithoum ad stuprandam mulierem cum
Theseo accedentem occidit. Theseum vero, quum*

41.

Philochorus ab Sciro ait ex Salamine Theseum guber-
natorem Nausithoum accepisse, et Phæacem prora: recto-
rem, quod nondum Athenienses rem maritimam tractarent.

42.

Athenienses colunt Minervam Σκιράδα, quam Philocho-
rus in secundo Atthidis a Sciro vate quodam Eleusinio
dictam ait; Praxion in secundo Megaricorum, a Scirone.

43.

Pentaploa. Meminit hujus calicis Philochorus, secundo
libro Atthidos.

44.

De Oschophoris cum alii meminere, tum Philochorus
libro duodecimo [imo secundo].

45.

Ac quæcunque delubra ante sibi fuerant a civitate as-
signata, Theseus cuncta Herculi, quatuor exceptis, sacravit,
dixitque pro Theseis Heraclea, ut auctor Philochorus est.

et ipse occidendus foret, expedit Hercules superveniens: propter quod summum discrimen visus est ab inferis remigrare. Haec narrat Philochorus in Atthidis secundo.

Eadem Syncellus p. 158, C: Κόρης ἀρπαγή Περσεφόνης ὑπὸ Ἀϊδωνέως τοῦ Μολοσσῶν βασιλέως, ὃς εἶχε κύνα παμμεγέθη, τὸν λεγόμενον Κέρβερον, ὃ τὸν Πειρίθου ὑστερον διεγρήσατο παραγενόμενον ἐφ' ἀρπαγῇ τῆς γυναικὸς ἅμα Θησεΐ. Θησεΐ δὲ παρατυχῶν Ἡρακλῆς ἐββύσατο μέλλοντα συνδιαφθεῖσθαι τῷ Πειρίθῳ. Διὰ δὲ τὸ τοῦ κινδύνου προὔπων ἐξ Ἄδου νομίζεται Θησεὺς ἀνεληλυθέναι, ὡς Φιλόχορος ἰστορεῖ ἐν Ἀτθίδος δευτέρῳ.

47.

Etym. M. v. Θήσειον: Θήσειον, τέμενός ἐστι τῷ Θησεΐ, ὃ τοῖς οἰκέταις ἄσυλον ἦν, ἐλέγοντο δὲ δίκαι ἐνταῦθα ἢ γὰρ τοῦ Θησεΐως, ἐφ' ὃν οἱ ἀποδιδράσκοντες δούλοι προσέφρουγον. Φιλόχορος δὲ οὐ μόνον τοὺς οἰκέτας τὸ παλαιὸν φησι καταφεύγειν εἰς τὸ Θήσειον, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὀπισθεῶν ἰκετεύοντας.

48.

Etym. M. v. Ἀρητήσιον: Ἀρητήσιον, τόπος Ἀθηνησιν οὕτω καλούμενος, ὅτι Θησεὺς μετὰ τὸ ὑποτρέψαι ἐκ τοῦ Ἄδου, ἐκπεσὼν Ἀθηνοῖν, ἐκεῖσε τὰς κατὰ τῶν ἐγερῶν ἀράς ἐποίησατο. Παρὰ τὰς ἀράς οὖν ἀρητήσιον ὁ τόπος ἐκλήθη. Οὕτω Φιλόχορος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Ἀτθίδων.

Phavorinus h. v. eadem habet quæ Etym. M.

49.

Plut. Theseo c. 26: Εἰς δὲ τὸν πόντον ἐπλευσε (Θησεὺς) τὸν Εὐξείνιον, ὡς μὲν Φιλόχορος καὶ τινες ἄλλοι λέγουσι, μεθ' Ἡρακλέους ἐπὶ τὰς Ἀμα-

46.

Proserpina puella rapta ab Aidoneo Molossorum rege, qui canem habebat ingentem, cui nomen erat Cerberi: hic Pirithoum postea interfecit, qui cum Theseo venerat ad rapiendam regis uxorem. Theseum, cui jam eadem imminabat sors, quam habuit Pirithous, servavit Hercules qui forte supervenit. Atque propter hanc insperatam ex imminenti periculo salutem Theseus ex Orco rediisse creditur, ut Philochorus tradit Atthidis libro secundo.

47.

Theseum, locus Theseo sacer, qui servis asylum praebebat; dicebantur ibi causae; vel templum Thesei, in quod servi perfugiebant. Philochorus vero ait, olim non modo servos, sed supplices omnis generis in Theseum confugisse.

48.

Aretesium, locus in Athenarum urbe, ita appellatus quod Theseus, quum ex Orco redux factus, Athenis esset expulsus, illic eas rationes in hostes effudit. Propter has execrationes (ἀράς) locus vocatus est Aretesium. Ita Philochorus libro secundo Atthidum.

49.

Theseus in pontum Euxinum navigavit, ut Philochorus et nonnulli alii referunt, Herculem ad bellum adversus Amazones sequutus, et praemium virtutis accepit Antioquam.

ζόνας συστρατεύσας, καὶ γέρας ἀριστεῖον Ἀντιόπην ἔλαβεν. Οἱ δὲ πλείους, ὃν ἐστὶ καὶ Φερεκύδης καὶ Ἑλλάνικος καὶ Ἡρόδοτος, ὑστερόν φασιν Ἡρακλέους ἰδιόστολον πλεύσαι τὸν Θησεΐα, καὶ τὴν Ἀμαζόνα λαβεῖν αἰγμάλωτον, πιθανώτερα λέγοντες.

50.

Strabo IX, p. 619, C (p. 407, Tzsch.): Περὶ δὲ τοῦ Ἄρματος τοῦ Βοιωτικοῦ οἱ μὲν φασιν ἐκπέσοντος ἐκ τοῦ Ἄρματος ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Ἀμφιαράου κατὰ τὸν τόπον, οὗ νῦν ἐστὶ τὸ ἱερόν αὐτοῦ, τὸ ἄρμα ἐρημον ἐνεγθῆναι περὶ τὸν διώνυμον τόπον· οἱ δὲ τοῦ Ἀδράστου συντριβῆναι τὸ ἄρμα φεύγοντός φασιν ἐνταῦθα, τὸν δὲ διὰ τοῦ Ἀρείωνος σωθῆναι. Φιλόχορος δ' ὑπὸ τῶν κωμητῶν σωθῆναι φησιν αὐτόν. Διὰ τοῦτο ἰσοπολιτεῖαν αὐτοῖς παρὰ τῶν Ἀργείων ὑπάρχει.

51.

Plutarch. Thes. p. 14, c. 29: Συνέπραξε δὲ καὶ (Θησεὺς) Ἀδράστῳ τὴν ἀναίρεσιν τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων... πείσας καὶ σπεισάμενος... Φιλόχορος δὲ καὶ σπονδὰς περὶ νεκρῶν ἀναίρεσεως γενέσθαι πρώτας ἐκείνας.

52.

Tatian. Λόγῳ πρὸς Ἑλληνας § 48 [p. 166, ed. Colon.] et ex eo Euseb. Praep. Evang. X, 11, p. 490, A ed. Vig.: Περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, γένους τε αὐτοῦ καὶ χρόνου, καθ' ὃν ἤχμασε, προφητεύησαν πρεσβύτατοι μὲν... μετὰ δὲ ἐκείνους Ἐφορος ὁ Κυμαῖος καὶ Φιλόχορος ὁ Ἀθηναῖος... Φιλόχορος δὲ (φησιν αὐτὸν ἤχμακῆναι) μετὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν ἔτεσι μ' ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀρχίππου, τῶν Ἰλιακῶν ὑστερόν ἔτεσιν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα.

At major pars, in quibus est Pherecydes, Hellanicus et Herodotus, post Herculem aiunt cum propria classe navigasse Theseum, et captivam duxisse hanc Amazonem: quod quidem est probabilius.

50.

Quod ad Harma Boeoticum spectat, sunt qui dicant, Amphiarao in pugna e curru prolapsa ibi, ubi nunc ejus est sacellum, currum vacuum delatum esse ad locum, qui ab eo Harma vocatur: alii Adrasti fugientis currum ibi contractum aiunt, ipsum vero Arionis equi ope evasisse. Philochorus a pagi hujus incolis ait eum servatum fuisse: ideoque eis jus civitatis apud Argivos esse.

51.

Theseus adjutor Adrasto fuit ad recuperanda illorum corpora qui sub Cadmea ceciderant, ... datis acceptisque hinc inde induciis. ... Philochorus etiam inducias de tollendis caesis illas fuisse primas tradit.

52.

Ac de Homeri quidem poesi, genere ac tempore quo floruerit, omnium antiquissimi... jam diligenter ante quaesiverunt. Quibus eadem in opera successere Ephorus Cymeus, Philochorus Atheniensis. ... Philochorus (ait cum floruisse) post Ionicam coloniam annis quadraginta, archonte Athenis Archippo, annis post eversam Trojam centum et octoginta.

53.

Euseb. Arm. N. 914, p. 302 ed Mai: *Alii apud Philochorum* (sc. Homerum vixisse dicunt) *Ionica migratione Archippo principe Atheniensium perpetuo, ita ut rebus Iliacis posterior sit annis CLXXX.*

Syncell. p. 180, D: Ὅμηρον ποιητὴν οἱ μὲν περὶ Κράττητα πρὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου φασὶν γεγονέναι, οἱ δὲ περὶ Ἐρατοσθένην μετὰ ἔτη ρ' τῶν Τρωϊκῶν, οἱ δὲ περὶ Ἀρίσταρχον κατὰ τὴν Ἴωνικὴν ἀποικίαν μετὰ ἔτη ρ', οἱ δὲ περὶ Φιλόχορον ἐπὶ τῆς Ἴωνικῆς ἀποικίας καθ' ἕνα τῶν διὰ βίου ἀρχόντων Ἀθηναίων Ἀρχιππον, μετὰ τὰ Τρωϊκὰ ἔτεσι ρπ'.

Aut numerus ρ' post Ἴωνικ. ἀπ. corruptus est, aut verba μετὰ ἔτη ρ' omnino delenda sunt, ut quæ ex antecedentibus περὶ Ἐρατ. μετὰ ἔτη ρ' huc irruerint. Pro ἐπὶ τῆς Ἴων. ἀπ. haud dubie scribendum ὕστερον τῆς Ἴων. ἀπ., ut ex antecedenti et ex sequenti fragmento apparet.

54 a.

Clem. Alex. Strom. I, p. 326 Sylb.: Ἀπὸ τῶν Τρωϊκῶν ἐπὶ τὴν Ὀμήρου γένεσιν, κατὰ Φιλόχορον, ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἔτη γίνεσθαι, ὕστερον τῆς Ἴωνικῆς ἀποικίας.

54 b.

Gellius III, 11, ait: *Super ætate Homeri atque Hesiodi non consentitur; alii Homerum quam Hesiodum majorem natu fuisse scripserunt, in quibus Philochorus et Xenophanes.*

54 c.

Grammat. vet. ap. Schellenberg. Antimach. p. 114, 59: Ἀναξίμενης καὶ Δαμάστῃς καὶ Πίνδαρος Χίον τὸν Ὅμηρον ἀποφαίνονται... Φιλόχορος δὲ Ἀργεῖον.

LIBER III.

Liber tertius complecti videtur annos ducentos viginti duo, a Creonte archonte (Olymp. XXIV, 3) usque ad Olymp. LXXX, 1, quo anno

53.

Homerum poetam ante Heraclidarum reditum floruisse dicunt, ut Crates, secundum Eratosthenem centum annis post eversam Trojam, secundum Aristarchum eo tempore quo Ionica colonia deducta est, Philochoro auctore post deductam Ionicam coloniam, archonte Archippo, uno ex archontibus in perpetuum creatis, post eversam Trojam annis centum octoginta.

54 a.

A temporibus Trojanis usque ad ortum Homeri, ex Philochori quidem sententia, computantur centum et octoginta anni post Ionicam deductam coloniam.

54 c.

Anaximenes, Damastes et Pindarus Homerum esse Chium declarant, Philochorus vero eum esse Argivum.

Areopagi auctoritas pæne sublata est gravissimamque respublica subiit mutationem. Ex hoc enim libro sumta sunt, quæ narrantur de ὄρκῳ πρὸς λιθῶν a Solone sancito (fr. 65), de Hipparcho (fr. 67), de demis a Clisthene institutis (fr. 71 sqq.), de Mercurii statua in foro collocata, Olymp. LXXII, 2 (fr. 82; cf. Bæckh. p. 14), de Theorico ante Olymp. LXXX, 1, a Pericle constituto (fr. 85; cf. Plutarch. Pericl. c. 9), de Æthæa urbe, quæ in Helotarum rebellionem, Olymp. LXXIX facta, alicujus momenti erat (fr. 87; cf. Thucyd. I, 101). Lysandri citharistæ Philochorus in hoc libro meminisse videtur, ubi de Panathenæorum certaminibus musicis a Solone institutis vel ubi de ludis Pythiis, post primum bellum sacrum instauratis, dicendum erat.

55. [Olymp. XXIII, 4.]

Strabo VIII, p. 557 Alm. (175 Tzsch.), postquam dixit, Tyrtaeum in Eunomia scribere, se Eriæo profectum esse in Peloponnesum, ita pergit: Ὡστε ἡ ταῦτα ἠκύρωται τὰ ἐλεγεία, ἡ Φιλοχόρῳ ἀπιστητέον καὶ Καλλισθένει καὶ ἄλλοις πλείοσιν εἰποῦσιν, ἐξ Ἀθηναίων καὶ Ἀφιδῶν ἀφικέσθαι, δεηθέντων Λακεδαιμονίων κατὰ χρησμόν, ὃς ἐπέταττε παρ' Ἀθηναίων λαβεῖν ἡγεμόνα.

56.

Athen. XIV, 7, p. 630, F: Οἱ Λάκωνες ἐν τοῖς πολέμοις τὰ Τυρταίου ποιήματα ἀπομνημονεύοντες εὐρυθμον κίνησιν ποιῶνται. Φιλόχορος δὲ φησι, κρατήσαντας Λακεδαιμονίους Μεσσηνίων διὰ τὴν Τυρταίου στρατηγίαν, ἐν ταῖς στρατείαις ἔθος ποιήσασθαι, ἂν δειπνοποιήσωνται καὶ παιονίσωσιν, ἄδειν καθ' ἕνα Τυρταίου, κρίνειν δὲ τὸν πολέμαρχον καὶ ἄθλον δίδόναι τῷ νικῶντι κρέας.

57. [Olymp. XLVI, 3.]

Suidas v. Σεισάχθεια: Χρειακοπία δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν, ἣν εἰσηγήσατο Σόλων. Εἴρηται δὲ παρ'

LIBER III.

55.

Proinde aut his versibus in elegis auctoritas derogata fuit, aut fides Philochoro, Callistheni aliisque compluribus habenda non est, qui eum Athenis atque Aphidna tradiderunt venisse Lacedæmoniorum rogatu, oraculo jussum ducem ab Atheniensibus sumere.

56.

Lacedæmonii in bellis carmina Tyrtaei recitantes, numero passu gradiuntur. Philochorus vero ait, Lacedæmonios, postquam duce Tyrtaeo Messenios superassent, in expeditionibus bellicis morem instituisse, ut, cæna peracta, et decantato hymno, singuli canerent Tyrtaei aliquod carmen, iudex autem esset Polemarchus, et victori præmium daret carnem.

57.

Σεισάχθεια. — Remissio debitorum tam publicorum quam privatorum, quam introduxit Solon. Dicta est au-

δσον εθος ην Ἀθήνησι τοὺς ἀφειλοντας τῶν πενήτων σόματι ἐργάζεσθαι τοῖς χρήσταις ἀποδόντας δὲ οἰονεὶ τὸ ἄχθος ἀποσεῖσασθαι· ὡς Φιλochόρω δὲ δοκεῖ, ἀψηφισθῆναι τὸ ἄχθος.

Eadem habent Apostol. 17, 32 et Photii Lex. p. 373.

58.

S. Maximus in Proœmio ad S. Dionysii Areopagita Opera, Antverp. 1634, vol. II, p. XXXIV: Ἐκ γὰρ τῶν ἐννέα καθισταμένων ἀρχόντων Ἀθήνησι τοὺς Ἀρεοπαγίτας εἶδει συνεστάναι δικαστάς, ὡς φησιν Ἀνδροτίων ἐν δευτέρᾳ τῶν Ἀτθίδων· ὕστερον δὲ πλειόνων γέγονεν ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλή· τούτστιν ἐξ ἀνδρῶν περιφανεστέρων πενήτηντα καὶ ἐνός. Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἦν εἰς τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλήν τελεῖν· ἀλλ' οἱ παρ' Ἀθηναίοις πρωτεύοντες ἐν τε γένει καὶ πλούτῳ καὶ βίῳ χρηστῶ, ὡς ἱστορεῖ Φιλochόρος διὰ τῆς τρίτης τῶν αὐτῶν Ἀτθίδων.

59.

Michael Syngelus in Encomio Dionys. Areopag.: Ὡς (Areopagitarum) τὸ τοῦ γένους περίοπτον καὶ μεγαλόδοξον τοῖς τῶν Ἀτθίδων συγγραφεῦσιν Ἀνδροτίωνι τε καὶ Φιλochόρω κατὰ πλάτος ἱστορηται.

60.

Athen. IV, 19, p. 168, A: Ὅτι δὲ τοὺς ἀσιώτους καὶ τοὺς μὴ ἔκ τινος περιουσίας ζῶντας τὸ παλαιὸν ἀνεκελοῦντο οἱ Ἀρεοπαγίται καὶ ἐκόλαζον, ἱστορήσαν Φανόδημος καὶ Φιλochόρος.

61.

Harpocration: Ἀντιγραφεὺς, ὁ καθιστάμενος ἐπὶ τῶν καταβάλλοντων τινὰ τῇ πόλει χρήματα, ὥστε ἀντιγράφεσθαι ταῦτα. ... Διττοὶ δὲ ἦσαν ἀντιγραφεῖς,

tem seiaschta, quod mos esset Athenis, ut pauperes debitores creditoribus suis corpore servirent. Postquam autem pecuniam debitam reddiderant, onus quodammodo excutiebant; vel ut Philochoro videtur, onere illo levabantur publico decreto.

58.

Ex novem illis archontibus, qui Athenis constituti erant, eligi oportebat Areopagitas iudices, ut ait Androtio libro secundo Attidum: postea pluribus concessus est Areopagi senatus, nimirum viris illustrioribus quinquaginta et uni; non vero cuilibet liberum erat in Areopagi senatum venire, sed iis tantum, qui nobilitate, divitiis vitæque probitate excellabant, ut tradit Philochorus libro tertio Historiarum item Atticarum.

59.

De Areopagitarum illustri genere et insigni gloria ab Androtione et Philochoro, Attidum scriptoribus, copiose scriptum est.

60.

Fuisse olim institutum, ut, qui luxuriosi essent, et qui non e propria re familiari viverent, eos Areopagita ad tribunal suum vocarent punirentque, docent Phanodemus et Philochorus.

ὁ μὲν τῆς διοικήσεως, ὡς φησι Φιλochόρος, ὁ δὲ τῆς βουλῆς, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ.

Ex Harpocratione sua habent Suidas et Phavorinus, Philochorum autem et Aristotelem non memorant.

62.

Harpocr. v. Περίστοιχοι: ... Δίδυμος δὲ τι γένος ἐλαίων περιστοίχους καλεῖ, ἃς Φιλochόρος στοιχάδας προσηγόρευσε.

Eadem leguntur apud Suidam, Phavorinum h. v., etiam in Photii Lex. p. 311 ed. Herm.

63.

Athen. I, 8, p. 9, C: Φιλochόρος ἱστορεῖ καὶ κεκωλύσθαι Ἀθήνησιν ἀπέκτου ἀρνὸς μηδένα γεύεσθαι, ἐπιλιπούσης ποτὲ τῆς τῶν ζῶων τούτων γενέσεως.

64.

Idem IX, 4, p. 375, B: Ἦν δὲ καὶ παλαιὸς νόμος, ὡς φησιν Ἀνδροτίων, τῆς ἐπιγονῆς ἕνεκα τῶν θρεμματῶν, μὴ σφάττειν πρόβατον ἀπέκτου ἢ ἄτοκον. Διὸ τὰ ἤδη τέλεια ἦσθιον ... Καὶ νῦν δὲ τὴν τῆς Ἀθηναίων ἰέρειαν (ἔθος) οὐ θύειν ἀμνήν. ... Καὶ κατὰ χρόνον ἐέτινα ἐκλιπόντων τῶν βοῶν, φησὶν ὁ Φιλochόρος, νομοθετηθῆναι διὰ τὴν σπάνιν ἀπέχεσθαι αὐτοὺς τῶν ζῶων, συναγαγεῖν βουλομένους καὶ πληθῦσαι τῷ μὴ καταθύεσθαι.

65.

Harpocr. v. Λίθος: ... Ἐοίκασι δ' Ἀθηναῖοι πρὸς τινι λίθῳ τοὺς ὄρκους ποιῆσθαι, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ καὶ Φιλochόρος ἐν τῷ τρίτῳ ὑποσημαίνουσιν.

Eadem hæc leguntur apud Suidam s. h. v. et in Photii Lex. p. 164.

61.

Ἀντιγραφεὺς, constitutus iis qui civitati pecunias solvunt ut eas conscriberet. — Fuere autem duo ἀντιγραφεῖς, unus administrationis, ut ait Philochorus; alter vero senatus, ut Aristoteles monuit in Republ. Athen.

62.

Didymus περιστοίχους vocat genus quoddam olearum, quas Philochorus στοιχάδας appellat.

63.

Philochorus memoriæ prodidit, Athenis quoque, quum defecisset aliquando pecudum genus, vetitum fuisse, ne quis intonso agno vesceretur.

64.

Est Athenis vetus institutum, ut Androtion ait, quo proli gregum consuleretur, pecudem non mactare intonsam, aut quæ nondum peperisset: quare jam adultas comedebant. ... Atque etiam nunc obtinet ut Minervæ sacerdos non immolet agnam. ... Quumque aliquando deficerent boves, lege cautum fuisse ait Philochorus, ut propter penuriam iis abstinerent; greges quippe comparare augereque volebant eo, quod non crederentur.

65.

Athenienses ad quendam lapidem jurasse feruntur, ut Aristoteles in Republica Atheniensium, et Philochorus libro tertio significant.

66.

Athen. XIV, 9, p. 637, F: Φιλόχορος δ' ἐν τρίτῃ Ἀθίδος, « Λύσανδρος, φησὶν, ὁ Σικυώνιος κιθαριστὴς πρῶτος μετέστρεψε τὴν φιλοκιθαριστικὴν, μακροὺς τοὺς τόνους ἐντείνας, καὶ τὴν φωνὴν εὐσχοῦν ποιήσας, καὶ τὴν ἔναυλον κιθάρισιν, ἣ πρῶτοι οἱ περὶ Ἐπίγονον ἐχρήσαντο. Καὶ περιελών τὴν συντονίαν τὴν ὑπάρχουσαν ἐν τοῖς ψιλοῖς κιθαρισταῖς, χρώματά τε εὐσχοῦν πρῶτος ἐκίθαρσε καὶ λαμβοὺς καὶ μάγαδιν, τὸν καλούμενον συριγμόν. Καὶ ὄργανον μετέλαβε μόνος τῶν πρὸ αὐτοῦ· καὶ τὸ πρᾶγμα αὐξήσας, χορὸν περιεστήσατο πρῶτος. »

Res tamen jam a Pisistrato instituta, ut ait Plutarch. Solone c. 31.

67. [Olymp. 55, 1.]

Harpocr. v. Ἀδύνατοι: ... Οἱ ἐντὸς τριῶν μῶν κεκτημένοι, τὸ σῶμα πεπηρωμένοι. Ἐλάμβανον δὲ οὗτοι δοκιμασθέντες ὑπὸ τῆς βουλῆς δύο ὄβολους τῆς ἡμέρας ἑκάστης, ἢ ὄβολόν, ὡς φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ· ὡς δὲ Φιλόχορος φησὶν, ἐννέα δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Suidas h. v. et Zonaras in Lex. p. 42 ed. Tittm. cum Harpocrat. consentiunt, nisi quod ille post τῆς βουλῆς addit τῶν πεντακοσίων. Phavorinus et Hesychius h. v. Philochori nomen omittunt.

68.

Lex. ined. Bibl. Coisl. apud Taylor. ad Lysiam Περὶ ἀδυνάτου, Reisk. tom. V, p. 738: Ἀδύνατοι. Οἱ μέρος τι βεβλαμμένοι τοῦ σώματος, ὡς μηδὲ ἐργάζεσθαι· οἱ καὶ ἐχορηγοῦντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν παρὰ τῆς πόλεως, μισθοφοροῦντων αὐτῶν τῶν ἐντὸς τριῶν μῶν περιουσίαν κεκτημένων. Ἐδοκιμάζοντο δὲ οἱ ἀδύνατοι ὑπὸ τῆς τῶν φ' βουλῆς, καὶ ἐλάμβανον τῆς ἡμέρας, ὡς μὲν Λυσίας, ὄβολόν ἕνα, ὡς δὲ Φιλόχορος, ε' Ἀριστοτέλης δὲ, β', ἔφη.

66.

Philochorus in tertio libro Atthidis hæc scribit: « Lysander Sicyonius citharista primus mutavit psilocitharisticam, longos nervos intendens, et vocem amplam spissamque faciens, et citharæ cantum tibie intermixtum adhibens, quo primus usus erat Epigonus. Igitur sublata maeritudine, quæ fuerat in psilocitharistarum cantu, chromata bene colorata primus cithara exsecutus est, et iambos, et magadin quem vocant sibilum: et primus omnium mutavit instrumentum. Denique, postquam rem ipsam locupletavit, chororum etiam primus circa se instituit. »

67.

Ἀδύνατοι, Invalidi.—Qui intra minas tres possiderent et membris essent mutili, ii, a senatu approbati, duos obolos in dies singulos vel unum obolum accipiebant, ut ait Aristoteles in Republica Atheniensium; ut vero Philochorus dicit, drachmas novem in mensem.

68.

Invalidi, parte aliqua corporis mutilati, ut manu sua victum querere non possent. ii publice alebantur, stipendio dato iis quorum reditus erat intra tres minas. Examinabantur vero invalidi a senatu quingentorum atque

Numeri depravati ex antecedente fragmento corrigendi sunt.

69.

Harpocratio: Τρικέφαλος ὁ Ἐρμῆς, ὅσπερ διδάσκων τὰς ὁδοὺς καὶ ἔχων ὑπογραφὴν, ποῦ μὲν αὐτὴ φέρει ἡ ὁδὸς, ποῦ δὲ ἐκείνη. Ἴσως δὲ πρὸς ἑκάστην ὁδὸν κεφαλὴν εἶχεν· ἔστι δὲ ὁ ἀναθεὶς τὸν τρικέφαλον Ἐρμῆν (ὡς Φιλόχορος φησὶν ἐν τρίτῃ) Προκλείδης, Ἰππάρχου ἐραστής.

Ultimis hujus loci verbis in Ms. Med. annectuntur hæc: Τοῦτον δὲ φησὶ Φιλόχορος ἐν τρίτῃ Εὐκλείδην ἀναθεῖναι Ἀγκύλησι (pagus Attico). Sed nomen Εὐκλείδης non minus quam quod in Etym. M. et Phavorino legitur Πατροκλείδης ex nomine Προκλείδης depravatum esse videtur. Apud Suidam et Photium in Lex. et Apostol. Prov. XIX, 51, repetuntur Harpocratiois verba.

70.

Schol. Pind. Pyth. VII, 9: Λέγεται, ὅτι τὸν Πυθικὸν ναὸν ἐμπρησθέντα, ὡς φασιν, ὑπὸ τῶν Πεισιστρατιδῶν οἱ Ἀλκμαιωνίδαι φυγαδευθέντες ὑπ' αὐτῶν ὑπέσχοντο ἀνοικοδομησάσαι, καὶ δεξάμενοι χρήματα, καὶ συναγαγόντες δύναμιν ἐπέθεντο τοῖς Πεισιστρατιδαῖς, καὶ νικήσαντες μετ' εὐχαριστηρίων πλείονων ἀνοικοδόμησαν τῷ θεῷ τὸ τέμενος, ὡς Φιλόχορος ἱστορεῖ.

Cf. Herodot. II, 180; V, 62; Pausan. X, 5 extr.

71. [Olymp. LXVII, 4.]

Harpocr. v. Ἀλωπεκαὶ, δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος: ... Πόθεν δὲ ὠνομάσθησαν, Φιλόχορος ἐν τῇ τρίτῃ δηλοῖ.

Hoc idem legitur apud Phavorinum h. v.

72.

Harpocr. v. Κεραμεῖς: ... Δῆμός ἐστι φυλῆς τῆς

accipiebant singulis diebus secundum Lysiam singulos, secundum Philochorum quinos, secundum Aristotelem binos obolos.

69.

Triceps. Mercurius, ut monstrator viarum, et cui subscriptum erat, quoniam hæc via, et quoniam illa duceret. Forte autem caput ad viam unamquamque conversum habebat. Mercurium tricripitem dedicavit, ut Philochorus refert libro tertio, Proclides (Patroclides, Euclides) Hipparchi amator.

70.

Tradunt Alcmaeonidas, quos Pisistratida ejecerant, pollicitos esse, se templum Pythicum, ab illis, ut aiunt, combustum, restauraturos esse, atque coactis pecuniis copiisque invasisse in Pisistratidas, hisque victis, cum majoribus gratiis restituisset deo templum. Narrat Philochorus.

71.

Alopecæ, populus Antiochidis tribus. ... Uade nomen habuerint, Philochorus libro tertio declarat.

72.

Ceramel, est populus Acamantidis tribus. ... Philocho-

Ἀκαμαντίδος Κεραμῆς. ... Φησὶ δὲ Φιλόχορος ἐν τῇ τρίτῃ, εἰληφέναι τούτους τούνομα ἀπὸ τῆς κεραμικῆς τέχνης, καὶ τοῦ θύειν Κεράμῳ τινὶ ἤρωϊ.

73.

Harpocrat. v. Κολωναίτας : ... Τοὺς μισθωτοὺς Κολωναίτας ὠνόμαζον, ἐπειδὴ παρὰ τῷ Κολωνῷ εἰστήκασαν, ἧς ἔστι πλησίον τῆς ἀγορᾶς, ἐνθα τὸ Ἡραϊστεῖον καὶ τὸ Εὐρυσακτεῖον ἔστιν. Ἐκαλεῖτο δὲ ὁ Κολωνός οὗτος ἀγοραῖος. Ἦν δὲ καὶ ἕτερος Κολωνός πρὸς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερόν. ... Περὶ τῶν Κολωνῶν Διόδωρος τε ὁ περιηγητὴς καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ τρίτῃ Ἀθίδος διεξῆλθεν.

74.

Harpocr. v. Μελίτη : ... Δῆμός ἐστι τῆς Κεκροπίδος· κεκληῖσθαι δὲ φησὶ τὸν δῆμον Φιλόχορος ἐν τρίτῃ ἀπὸ Μελίτης θυγατρὸς, κατὰ μὲν Ἡσίοδον, Μύρμηκος, κατὰ δὲ Μουσαῖον, Δίου τοῦ Ἀπολλωνος.

75.

Harpocr. v. Οἴθηεν : ... Δῆμος τῆς Πανδονίδος ἢ Οἴη, ὡς Διόδωρος, ... Φιλόχορος δ' ἐν τῇ τρίτῃ τὴν Οἴην Κεφάλου μὲν θυγατέρα, Χάροπος δὲ γυναῖκα ἱστορεῖ.

Suidas h. v. et Photius Lex. p. 23a hæc repetunt : sed pro Χάροπος ille exhibet Χαρίππου, hic Χαρόπου.

76.

Harpocr. v. Οἶον : ... Δῆμοί εἰσιν ἐν τῇ Ἀττικῇ διττοὶ οὐδετέρως λεγόμενοι, καλοῦνται δὲ Οἶον. Κεκληῖσθαι φησὶν οὕτω Φιλόχορος ἐν τῇ τρισκαίδεκάτῃ διὰ τὸ μηδαμῶς εὐοικητόν τὸν ἔχειν, ἀλλὰ μεμνησθαι. Τὸ γὰρ μόνον οἶον ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι.

Pro τρισκαίδεκάτῃ legendum videtur τρίτῃ.

rus vero auctor in tertio, eos nomen cepisse ab arte figurina, et quod sacra faciant Ceramo cuidam heroi.

73.

Mercenarios vocabant Colonaetas, quoniam ad Colonom stabant juxta forum, ubi Vulcani templum est et Eurysacis, hicque Colonus dictus ἀγοραῖος. Fuit enim et alter ad fanum Neptuni. De Colonis præter Diodorum Periegetam Philochorus egit in Atthidis libro tertio.

74.

Melite. ... Est Cecropidis tribus populus, quem Philochorus libro tertio nomen accepisse scribit a Melite Myrmecis filia, secundum Hesiodum, vel, ut Musæus tradit, Dii, Apollinis filii.

75.

Æe, populus Pandionidis tribus, auctore Diodoro. ... Philochorus libro tertio Cæen Cephalii filiam, Charopis conjugem fuisse memorat.

76.

Æum. ... Duo sunt in Attica populi neutro genere dicti Cæum; eos sic vocatos esse scribit Philochorus libro tertio [decimo], quod essent in loco ad inhabitandum nequaquam commodo, sed deserto; quippe οἶον veteribus idem erat quod μόνον, solum.

77.

Steph. Byz. v. Ξυπέτη : ... Δῆμος Κεκροπίδος φυλῆς. Ὁ δημότης Ξυπετεῶν, ὡς Μακεδόν. Τὸ τοπίον, ἐκ Ξυπετεῶνων. ... Φιλόχορος δὲ Ξυπετεῶνων τὸν δῆμόν φησὶ διὰ τοῦ ω καὶ τοῦ ο μικροῦ ἐν τέλει.

78.

Stephan. Byz. : Σημαχίδαι, δῆμος Ἀττικὸς ἀπὸ Σημάχου, ἧ καὶ ταῖς θυγατρῶσιν ἐπέξενώθη Διόνυσος, ἀφ' ὧν αἱ ἱερεῖαι αὐτοῦ. Ἔστι δὲ τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς. Φιλόχορος δὲ τῆς Ἐπακρίας φησὶ τὸν δῆμον.

79 a.

Photii Lex. ab Herm. ed. p. 131 : Κρηπῖς, τόπος Ἀθήνησιν· οὕτω Φιλόχορος.

Bastius in Comment. palæograph. ad Gregor. Corinth. p. 828 ex Etymol. Paris. 2630 grammaticum hoc fragmentum protulit : Ἀστεμφῆς καὶ ἀστεμφῆως, ἀμετακινήτως, ἰσχυρῶς, παρὰ τὸ στέμβω, ὃ σημαίνει τὸ κινεῖν συνεχῶς· οὗ μέμνηται Λισχύλος· ἀστεμφῆς οὖν ὁ ἀκίνητος καὶ ἀστεμφῆς. Οὕτω Φιλόχορος.

79 b.

Append. Photii Porson. p. 675, 12 : Φιλόχο-

ρος ἐκτίθεται τὸν ὄστρακισμὸν ἐν τῇ γ' γράφων οὕτω· « Προχειροτονεῖ μὲν ὁ δῆμος πρὸ τῆς ἡ' πρυτανείας εἰ δοκεῖ τὸ ὄστρακον εἰσφέρειν· ὅτε δὲ δοκεῖ, ἐφράσσεται σανίσιν ἢ ἀγορὰ καὶ κατελείποντο εἰσοδοὶ δέκα, δι' ὧν εἰσιόντες κατὰ φυλὰς ἐτίθεσαν τὰ ὄστρακα, στρέφοντες τὴν ἐπιγραφὴν. Ἐπεστάτου δὲ οἱ τε ἐννέα ἄρχοντες καὶ ἡ βουλὴ· διαριθμηθέντων δὲ ὅτῳ πλείεστα γένοιτο καὶ μὴ ἐλάττω ἑξακισχιλίων, τοῦτον ἔδει τὰ δίκαια δόντα καὶ λαβόντα ὑπὲρ τῶν ἰδίων συναλλαγμάτων ἐν δέκα ἡμέραις μεταστῆναι τῆς πόλεως ἔτη

77

Xypete. ... Populus Cecropidis tribus. Gentile, Xypeteo, ut Macedo; locale, ex Xypeteonum populo. — Philochorus vero Xypeteonon vocat populum per o mega et o micron in fine.

78.

Semachidæ. ... populus Atticus, a Semacho, qui cum filiabus Dionysum hospitio exceperet, quare hæc ipsius sacerdotes. Est vero populus Antiochidis tribus. Philochorus Epacriæ ait hunc esse populum.

79 a.

Crepis, locus in Athenarum urbe, ut Philochorus.

79 b.

Philochorus exponit de ostracismo libro tertio, ita scribens: « Ante octavam prytaniam populus suffragiis latis discernit, si ostracismum exercere velit: quod si statutum esset, forum cancellis circumsepiebatur et decem relinquabantur aditus, per quos tributim ingredientibus testularum suffragia ferebant, nomen inscriptum avertentes. Præerat huic negotio novem archontes et senatus; testulis computatis is quem pleraque suffragia et quidem non pauciora sex millibus designasset, debebat intra decimum diem urbe

δέκα· ὕστερον δὲ ἐγένοντο πέντε· καρπούμενον τὰ ἑαυτοῦ μὴ ἐπιβαίνοντα ἐντὸς πέρα τοῦ Εὐβοίας ἀκρωτηρίου· μόνος δὲ Ὑπέρολος ἐκ τῶν ἀδόξων διὰ ἐξοστρακισθῆναι διὰ μοχθηρίαν τρόπων, οὐ δι' ὑποψίαν τυραννίδος· μετὰ τοῦτον δὲ κατελύθη τὸ ἔθος, ἀρξάμενον νομοθετήσαντος Κλεισθένους, ὅτε τοὺς τυράννους κατέλυσεν, ὅπως συνεχθάλη καὶ τοὺς φίλους αὐτ... »

De tempore, quo de ostracismo agendum sit, Aristoteles (ap. gramm. incert. in App. Photii Porson. p. 672, 12) a Philochoro dissentit: Ἐπὶ δὲ τῆς ἕκτης πρυτανείας... φησὶν Ἀριστοτέλης, ἐν τῇ κυρίᾳ ἐκκλησίᾳ ... καὶ περὶ τῆς ὀστρακοφορίας ἐπιχειροτονίαν δίδοσθαι etc. In διὰ ἐξοστρακισθῆναι latet vitium. Fortasse Alcibiadis nomen post διὰ excidit, nisi præpositio ex sequentibus male repetita.

80. [Olymp. LXXII, 2.]

Harpocr. s. v. Ἐρμῆς ὁ πρὸς τῇ πυλίδι: ... Φιλόχορος ἐν πέμπτῳ Ἀθίδος φησὶν, ὡς οἱ ἐννέα ἄρχοντες ταῖς φυλαῖς ἀνέθεσαν Ἐρμῆν παρὰ τὸν πυλῶνα τὸν Ἀττικόν.

Eadem habent Suidas h. v. et Photius in Lex. ab Herm. edito p. 18. Pro ἐν πέμπτῳ ex Hesychio et Phavorino v. Ἀγοραῖος reponendum esse ἐν τρίτῳ cum Bœckhio (de Philoch. p. 14) persuasum habemus.

81.

Harpocrat. v. Πρὸς τῇ πυλίδι Ἐρμῆς: ... Φιλόχορος ἐν τῇ πέμπτῃ, « Ἀθηναίων » φησὶ, « ἀρξάμενων τευχίζειν τὸν Πειραιᾶ, οἱ ἐννέα ἄρχοντες τοῦτον ἀναθέντες ἐπέγραψαν·

Ἀρξάμενοι πρώτοι τευχίζειν οἱδ' ἀνέθηκαν, βουλῆς καὶ δήμου δόγμασι πειθόμενοι.

Eadem apud Suidam h. v. et Photium in Lex. p. 342. Pro ἐν πέμπτῳ scribendum est ἐν τρίτῳ, ut in antecedenti fragmento.

82.

Hesyeh. et Phavor. v. Ἀγοραῖος: Ἐρμῆς οὕτως ἐλέγετο ὄντως, καὶ ἀφίδρυτο Κεβρίδος ἀρξάντος, ὡς μαρτυρεῖ Φιλόχορος ἐν τρίτῳ.

83. [Olymp. LXXIII, 2.]

Schol. Arist. Acharn. 220: Λακρτιίδης ἀρχαῖος ἄρχων Ἀθηναίων, ὡς καὶ Φιλόχορος. Ἦρξε δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων Δαρείου, ἐφ' οὗ πλείστη χεὶρ ἐγένετο, καὶ ἀπέπηξε πάντα, ὡς μὴ δύνασθαι τινα προΐέναι. Διόπερ τὰ ψυχρὰ πάντα Λακρτιίδου ἐκάλουν.

Eadem hæc repetuntur a Phavorino et Suida v. Λακρ.

84. [Olymp. LXXV, 1.]

Ælian. N. A. XII, 35: Πέπυσμαί ... κύνας γενέσθαι φιλοδοσπότους, ὡς Ξανθίππου τοῦ Ἀρίφρου. Μετοικιζομένων γὰρ τῶν Ἀθηναίων ἐς τὰς ναῦς, ἠνίκα τοῦ χρόνου ὁ Πέρσης τὸν μέγαν πόλεμον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐξῆψε, καὶ ἔλεγον οἱ χρησμοὶ λῶν εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν μὲν πατρίδα ἀπολιπεῖν, ἐπιθῆναι δὲ τῶν τριήρων· οὐδὲ οἱ κύνας τοῦ προειρημένου ἀπελείφθησαν, ἀλλὰ συμμετωχίσαντο Ξανθίππῳ, καὶ διανηξάμενοι ἐς τὴν Σαλαμίνα ἀπέβησαν. Λέγετον δὲ ἄρα ταῦτα Ἀριστοτέλης καὶ Φιλόχορος.

85.

Harpocr. v. Θεωρικά: ... Θεωρικά ἦν τινὰ ἐν κοινῷ χρήματα, ἀπὸ τῶν τῆς πόλεως προσόδων συναχόμενα. Ταῦτα δὲ πρότερον μὲν εἰς τὰς τοῦ πολέμου χρεῖας ἐφυλάττετο καὶ ἐκαλεῖτο στρατιωτικά, ὕστερον δὲ κατετίθετο εἰς τε τὰς δημοσίας κατασκευὰς καὶ διανομὰς, ὧν πρῶτος ἦρξατο Ἀγύρβριος ὁ ὀημαγωγός.

excedere, postquam ex jure privatas res transegisset, et decem annos abesse: postea vero quinque anni constituti sunt: poterat autem bonis suis frui, modo ne ultra Geræstum promontorium ad urbem accederet. Solus vero Hyperbolus ex viris non illustribus ostracismo ejectus est propter morum pravitatem, non quod in suspicionem tyrannidis appetendæ incidisset. Post hunc institutum illud abolitum est, quod lege sanciverat Clisthenes; quum tyrannos expulisset eorumque amicos pariter eiecere vellet. »

80.

Mercurius ad portulam. ... Philochorus libro quinto Attidis ait, novem archontes tribubus dedicasse Mercurium ad portam Atticam.

81.

Mercurius ad portulam. ... Philochorus libro quinto Attidis scribit novem archontes, quum Athenienses Piræum muro munire cœpissent, posuisse illum et inscripsisse:

Dedicarunt hi, qui murum ædificare cœperunt primi, Senatus populi que obsecuti decretis.

82.

Forensis. ... Mercurius ita vere appellabatur; ejus sta-

tua posita est (in foro) archonte Cebride, quod testatur Philochorus libro tertio.

83.

Lacratides, vetus archon Atheniensis, ut etiam Philochorus tradit; archon erat Darii ætate, sub quo permagnanivium vis cecidit omniaque frigore concreverunt, ut nemo procedere posset: quare omnia, quæ frigida erant. Lacratidis nomine insigniebantur.

84.

Audivi fuisse canes dominorum valde amantes, quales habebat Xanthippus Ariphri filius. Quum enim ingenti bello Persarum in Græciam exardescente, Athenienses oraculi jussu, relicta patria, in classem demigrarunt, tum hujusce, quem modo nominavi, canes una cum domino transmittente ipsi ex Attica in Salamina natando trajecerunt. Hæc referunt Aristoteles et Philochorus.

85.

Theorica erant pecuniæ publicæ, e civitatis redditibus coactæ: quæ olim ad bellicos sumptus reponebantur, et militares dictæ, sed deinceps in apparatus spectaculorum et distributiones conferebantur, quarum auctor erat Agyrthius demagogus.

Φιλόχορος δὲ ἐν τῇ τρίτῃ τῆς Ἀτθίδος φησὶ « Τὸ δὲ θεωρικὸν ἦν τὸ πρῶτον νομισθὲν δραχμὴ τῆς θέας, ὅθεν καὶ τοῦνομα ἔλαβε », καὶ τὰ ἐξῆς.

Philochori verba a Suida ita exhibentur: Ἦν δὲ τὸ μὲν πρότερον νομισθὲν δραχμὴ τῆς θέας, ὅθεν καὶ θεωρικὴ ἐκλήθη · et cum Suida Photius in Lex. p. 71 consentit, nisi quod habet θεωρικὰ ἐκλ.

86.

Steph. Byz: Αἰθαία, πόλις Λακωνικῆς μία τῶν ἑκατόν. Φιλόχορος ἐν Ἀτθίδος τρίτῳ.

87.

Idem: Θέα, πόλις Λακωνικῆς. Φιλόχορος τρίτῳ.

LIBER IV.

Libro quarto probabile est historiam ab Olymp. LXXXI, 1 usque ad Olymp. XCIV, 2, quo anno Euclides archon erat, comprehensam esse. In hoc enim locum habuisse scimus, quæ referuntur de bello sacro (Olymp. LXXXIII, 1; fr. 88), de civium recensione Olymp. LXXXIII, 4 instituta (fr. 90), de gentilibus, de quibus disputandum erat ad illustrandam civium recensionem, de aureo Minervæ simulacro Olymp. LXXXV, 3 collocato, de Propylæis Olymp. LXXXV, 4 ædificari cœptis (fr. 97, 98), de Lyceo eodem fere tempore extracto (fr. 96).

Ad initium belli Peloponnesiaci referenda esse videntur, quæ ex quarto libro afferuntur de militia ἐν ἐπωνύμοις (fr. 101) et de equitibus (fr. 100). Cf. Thucyd. II, 13. Finis hujus libri nusquam indicatur, sed Bœckhius jure statuit, eum pertinuisse usque ad Olymp. XCIV, 1, quippe a quo anno nova plane historiæ Atticæ periodus incipiat.

88. [Olymp. LXXXIII, 1.]

Schol. Aristoph. Av. 556: Ὁ ἱερὸς πόλεμος ἐγένετο Ἀθηναίους πρὸς Βοιωτοὺς βουλομένους ἀρελέσθαι Φωκίων τὸ μαντεῖον. Νικήσαντες δὲ Φωκεῦσι πάλιν ἀπέ-

δωκαν, ὡς Φιλόχορος ἐν τῇ τετάρτῃ λέγει ... Γεγόνασι δὲ δύο πόλεμοι ἱεροί, πρότερος μὲν Λακεδαιμονίους πρὸς Φωκεῖς ὑπὲρ Δελφῶν · καὶ κρατήσαντες τοῦ ἱεροῦ Λακεδαιμόνιοι τὴν προμαντεῖαν παρὰ Δελφῶν ἔλαβον. Ὑστερον δὲ τρίτῳ ἔτει τοῦ πρώτου πολέμου Ἀθηναίους πρὸς Λακεδαιμονίους ὑπὲρ Φωκίων. Καὶ τὸ ἱερὸν ἀποδεδώκασιν Φωκεῦσι, καθάπερ καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ τετάρτῃ λέγει. Καλεῖται δὲ ἱερὸς, ὅτι περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ ἐγένετο.

Pro πρὸς Βοιωτοὺς βουλομένοις (sic enim vulgo erat) Lenz. legere vult Λακεδαιμονίους βουλομένους, sed præferendum putamus cum Siebeli, quod Suidas s. v. ἱερὸς πόλεμος præbet, πρὸς Βοιωτοὺς βουλομένους etc.; quam emendationem confirmat Schol. ad Thucyd. I, 111: Τινὲς τῶν Βοιωτῶν μὴ θέλοντες ὑπακούειν τοῖς Ἀθηναίοις, κατέλαβον ταῦτα τὰ χωρία ταχέως. De verbis τρίτῳ ἔτει vide Clinton. F. H. vol. II, p. 259.

89. [Olymp. LXXXIII, 3.]

Schol. Aristoph. Nub. 213: Περικλέους στρατηγούντος καταστρέψασθαι Εὐβοίαν πᾶσαν φησι Φιλόχορος καὶ τὴν μὲν ἄλλην ἐπὶ δημολογίᾳ κατασταθῆναι. ... Περικλῆς γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τοῦς Ἀθηναίους ἐποίησεν ἐν πολέμῳ νικήσας τοὺς Ἀβαντας.

Hunc locum esse mutilum patet ex Thucydide I, 114, ex quo Philochorus sua hausit: Ἀθηναῖοι ... Περικλέους στρατηγούντος, κατεστρέψαντο πᾶσαν [Εὐβοίαν], καὶ τὴν μὲν ἄλλην δημολογίᾳ κατεστήσαντο, Ἐστιαίῃς δὲ ἐξοικίσαντες αὐτοὶ τὴν γῆν ἔσχον.

90. [Olymp. LXXXIII, 4.]

Schol. Arist. Vesp. 718, ad verba ξενίας φεύγων: ... Φησὶν οὖν ὁ Φιλόχορος, αὐθις ποτὲ τετρακισχίλιους ἑπτακοσίους ἔδρωθῆναι παρεγγράφους, καθάπερ ἐν τῇ προκειμένῃ λέξει δεδήλωται. Τὰ περὶ τὴν Εὐβοίαν δύναται καὶ αὐτὰ συνάδειν ταῖς διδασκαλίαις: πέρυσσι γὰρ ἐπὶ ἄρχοντος Ἰσαρχοῦ ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτὴν, ὡς Φιλόχορος. Μήποτε δὲ περὶ τῆς ἐξ Αἰγύπτου

Philochorus libro tertio Atthidis tradit: « Theoricum erat, quum primum introductum esset, drachma quæ ludorum spectandorum causa solvebatur, unde etiam nomen accepit. »

86.

Æthæa, unum ex centum oppidis Laconicæ, ut Philochorus ait libro tertio Atthidis.

87.

Thea, oppidum Laconicæ, de quo Philochorus libro tertio.

LIBER IV.

88.

Bellum sacrum Athenienses gesserunt cum Bœotis, qui Phocensibus oraculum adimere vellent; quum vicissent, Phocensibus id reddiderunt, ut Philochorus ait libro quarto. ... Fuerunt vero duo bella sacra: in priori Lacedæmonii pugnabant contra Phocenses pro Delphis, atque

quum Lacedæmonii templo potiti essent, promantiam a Delphis acceperunt. Tertio anno post prius, bellum Athenienses contra Lacedæmonios pro Phocensibus pugnabant atque templum his reddiderunt, ut etiam Philochorus tradit libro quarto. Sacrum autem appellatur bellum, quod de templo Delphico exarsit.

89.

Pericle duce Athenienses totam Eubœam in suam potestatem redegisse ait Philochorus ejusque reliquam partem pactione constitutam esse. ... Pericles enim eam Atheniensium imperio subjecit, quum Abantes vicisset.

90.

Tradit Philochorus, rursus alio tempore quater mille septingentos sexaginta cives falso inscriptos esse repertos, ut hoc loco declaratum est. Atque quod ad tempus attinet quo Eubœa subacta est, potest hoc cum Didascalii congruere: antecedente enim anno, archonte Isarcho (Ol. 89, 1.), expeditio facta erat in Eubœam, secundum Philochorum. Fortasse vero sermo est

δωρεῖς δ λόγος, ἦν Φιλόχορος φησι Ψαμμήτιγον πέμψαι τῷ δήμῳ ἐπὶ Λυσιμαχίδου μυριάδας τρεῖς (πλὴν τὰ τοῦ ἀριθμοῦ οὐδαμῶς συμφρονεῖ), ἐκάστῳ δὲ Ἀθηναίων πέντε μεδίμνους· τοὺς γὰρ λαθόντας γενέσθαι μυρίους τετρακισχιλίους διακοσίους μ'. Ἄλλως. Σιτοδείας ποτὲ γενομένης ἐν τῇ Ἀττικῇ, Ψαμμήτιχος δ τῆς Λιβύης βασιλεὺς ἀπέστειλε σίτον Ἀθηναίους αἰτήσασιν αὐτόν. Τῆς δὲ διανομῆς γενομένης τοῦ σίτου, ξηνηλασίαν ἐποίησαν Ἀθηναῖοι, καὶ ἐν τῷ διακρίνειν τοὺς αὐθιγενεῖς, εὖρον καὶ ἐτέρους τετρακισχιλίους ἐπτακοσίους ἐξήκοντα ζένους παρεγγεγραμμένους.

Ad hæc Siebelis: « Scholiasta poetæ verba de frumenti largitione explicaturus duo affert tempora, ubi ejusmodi largitiones factæ sunt; quorum alterum est Ol. 89, 1, ubi demagogi Euboæam subactam populo et 50 modios singulis se daturus promiserunt, atque hoc congruit cum tempore, quo hanc Aristophanes comædiam docuerit: alterum autem est Ol. 83, 4, qua archonte Lysimachida Psammetichus Ægypti rex frumentum Atheniensibus donavit; utrum vero tempus apud Aristophanem intelligendum sit, grammaticus lectoribus dijudicandum relinquit. Bene autem observavit Palmerius de posteriore hac donatione, annis 23 ante Vespas editas facta, non esse verisimile intellexisse Aristophanem. » Porro Dindorf. ad verba πέντε μεδίμνους adnotat: « Si triginta millia medimnorum inter cives 14240 divisa sunt, non πέντε μεδίμνους singuli, sed paulo minus quam πέντε ἡμιμεδίμνα acceperunt. Confundit scholiasta (neque enim in Philochorum hujus erroris culpa cadit) antiquiorem illam largitionem cum Euboica quinque medimnorum. »

91.

Harpocratio: Γεννῆται, οἱ τοῦ αὐτοῦ γένους κοινωσῶντες. Διηρημένωιν γὰρ ἀπάντων τῶν πολιτῶν κατὰ μέρη, τὰ μὲν πρῶτα καὶ μέγιστα μέρη ἐκα-

de dono, quod secundum Philochorum ex Ægypto misit Psammetichus, archonte Lysimachida (Ol. 83, 4), ter decem millia modiorum omni populo, quinos singulis Atheniensibus (numerus tamen non quadrat); nam eorum, qui frumentum acceperint fuisse quatuordecim millia ducentos et quadraginta.

91.

Γεννῆται, qui ejusdem generis societate conjuncti sunt. Civibus quippe universis in partes distributis, earum primariae et maximæ φυλαί, id est, tribus vocabantur. ... Isaeus ... consanguineos vocat γεννήτας: non tamen simpliciter cognati, et sanguine ac eodem genere juncti γεννῆται nuncupabantur, sed qui a principio in γένῃ erant distributi. Ceterum Philochorus libro quarto testatur, olim ὁμογάλακτας, id est, collactaneos, dictos fuisse, quos hodie γεννήτας appellant.

92.

Γεννῆται vocabantur, qui erant ex eadem gente et

λοῦντο φυλαί... Ἰσαῖος ... τοὺς συγγενεῖς γεννήτας ὠνόμασεν· οὐχ οἱ συγγενεῖς μέντοι ἀπλῶς καὶ οἱ ἐξ αἵματος γεννῆται τε καὶ οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐκαλοῦντο, ἀλλ' οἱ ἐξ ἀρχῆς εἰς τὰ καλούμενα γένη κατανεμηθέντες. Φιλόχορος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ φησὶ πρότερον ὁμογάλακτας ὀνομάζεσθαι οὗς νῦν γεννήτας καλοῦσιν.

92.

Suidas: Καὶ γεννῆται, οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ καὶ πρώτου τῶν τριάκοντα γενῶν, οὗς καὶ πρότερόν φησι Φιλόχορος ὁμογάλακτας καλεῖσθαι.

93.

Suidas v. Ὅμογάλακτας: Φιλόχορος καλεῖ τοὺς γεννήτας τοὺς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πρώτου γένους τῶν λ' γενῶν.

94.

Suidas v. Ὅργεῶνες: Περὶ δὲ τῶν ὀργεῶνων γέγραφε καὶ Φιλόχορος: « Τοὺς δὲ φράτορας ἐπάναγκες δέξεσθαι καὶ τοὺς ὀργεῶνας καὶ τοὺς ὁμογάλακτας, οὗς γεννήτας καλοῦμεν. »

Eadem sunt in Phot. Lex. p. 231 ed. Herm. V. Meier. de gentil. Att. p. 24.

95. [Olymp. LXXXIV, 1.]

Schol. Arist. Vesp. 947: Θεουκυδίδης Μελεσίου υἱὸς Περικλεῖ ἀντιπολιτευσάμενος ... δε κατηγορηθεὶς ἐν τῷ δικάζειν οὐκ ἠδυνήθη ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὡς περ ἐγκατεχομένην ἔσχε τὴν γλῶτταν, καὶ οὕτω κατεδικάσθη, εἶτα ἐξωστρακίσθη. Ἄλλως. Πρὸς τὴν ἱστορίαν. Μήποτε ὁ Περικλεῖ ἀντιπολιτευσάμενος. Τοῦτο δὲ Φιλόχορος μὲν ἱστορεῖ, δε οὐδὲ πάντῃ γνώριμος ἐγένετο, ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς κωμικοῖς, διὰ τὸ ἐπ' ὀλίγον στρατείας ἀζιωθέντα μετὰ Κλέωνος ἐπὶ Θράκης φυγῇ καταψηφισθῆναι (Ald. καταδικασθέντα).

Major interpunctio ante τοῦτο δὲ Φιλ. tollenda nobis videtur, ut Philochori testimonio confirmetur, Thucydidem fuisse Periclis adversarium; quæ enim sequuntur: δε οὐδὲ πάντῃ etc. non sunt

quidem primaria inter reliquas triginta; quos Philochorus ὁμογάλακτας olim appellatos fuisse ait.

93.

Ὅμογάλακτας Philochorus vocat gentiles, qui ex eadem gente erant et quidem ex triginta gentium prima.

94.

De orgeonibus etiam Philochorus scripsit: « Necessè autem est, ut phratores recipiant (i. e. ad sacra sua admittant) orgeones et collactaneos quos γεννήτας vocamus. »

95.

Thucydides Melesiae filius, Periclis adversarius in gerenda republica, qui accusatus in judicio se defendere non poterat, sed linguam veluti affixam habebat: itaque condemnatus, deinde ostracismo expulsus est. ... Fortasse de Thucydide sermo est, qui Pericli adversatus est in gerenda republica (hoc Philochorus narrat), qui neque omnino neque apud comicos aliquo numero est, quoniam postquam breve bellici imperii tempus in Thracia cum Cleone prætor fuerat, condemnatus inque exilium ejectus est.

Philochori, sed Scholiastæ verba, qui Thucydidem Melesia filium cum Thucydidē historico confudit.

96.

Harpocrat. v. Λύκειον: ... Ἐν τῶν παρ' Ἀθηναίους γυμνασίων ἐστὶ τὸ Λύκειον, ὃ Θεόπομπος μὲν ἐν τῇ κα' Πεισίστρατον ποιῆσαι, Φιλόχορος δὲ ἐν τῇ τετάρτῃ Περικλέους φησὶν ἐπιστατοῦντος αὐτὸ γενέσθαι.

97. [Olymp. LXXXV, 3.]

Schol. Arist. Pac. 605: Φιλόχορος ἐπὶ Θεοδώρου (sic Palmer.; legebatur Πυθοδώρου) ἄρχοντος ταῦτά φησι· Καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ χρυσοῦν τῆς Ἀθηνᾶς ἐστάθη εἰς τὸν νεῶν τὸν μέγαν, ἔχον χρυσοῦ σταθμὸν τετράκων μδ', Περικλέους ἐπιστατοῦντος, Φειδίου δὲ ποιήσαντος. Καὶ Φειδίας ὁ ποιήσας, δόξας παραλογίζεσθαι τὸν ἔλεφαντα τὸν εἰς τὰς φοιτίδας, ἐκρίθη. Καὶ φυγὸν εἰς Ἥλιν ἐργολαβῆσαι τὸ ἄγαλμα τοῦ Διὸς τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ λέγεται. Τοῦτο δὲ ἐξεργασάμενος ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἡλείων ἐπὶ Πυθοδώρου (sic Palm. vulgo Σκυθ.) ὃς ἐστὶν ἀπὸ τούτου ἔθδομος. ... ὁ Φειδίας, ὡς Φιλόχορός φησιν, ἐπὶ Θεοδώρου ἄρχοντος τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς κατασκευάσας ὑφείλετο τὸ χρυσοῦν ἐκ τῶν δρακόντων τῆς χρυσελεφαντίνης Ἀθηνᾶς, ἐφ' ᾧ καταγνωσθεὶς ἐξημιώθη φυγῇ· γενόμενος δὲ εἰς Ἥλιν καὶ ἐργολαβῆσας παρὰ τῶν Ἡλείων τὸ ἄγαλμα τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου καὶ καταγνωσθεὶς ὑπ' αὐτῶν ὡς νοσφισάμενος ἀνηρέθη.

De hoc scholio v. C. O. Müller. De Phidia p. 22, 35, et Krüger. in Clintonis Fast. Hell. Ol. 87, 1. — Persuasum mihi est aut ipsum Philochorum in his quæ de Phidia narrat falsa quadam chronologia a vero seductum esse, aut scholiastam ejus narrationem perturbasse. Caveas, ne

96.

Lyceum est unum e gymnasiis Atheniensium, quod Theopompus in vigesimo primo, Pisistrato regnante; Philochorus autem in quarto, curante Pericle exstructum fuisse testatur.

97.

Philochorus sub archonte Theodoro (Ol. 85, 3) hæc memorat: « Atque aureum Minervæ simulacrum collocatum est in templo magno, auri pondus habens quadraginta quatuor talentorum: id fecit curatore Pericle Phidias; qui quum ebur draconum squamis impendendum suffuratus esse videretur, condemnatus est; quum deinde Elin confugisset, simulacrum Jovis Olympii faciendum sumsisse, hocque absoluto ab Eleis interfectus esse dicitur, archonte Pythodoro, qui ab illo (Theodoro) est septimus. — Phidias, ut Philochorus tradit, sub archonte Theodoro, quum fecisset simulacrum Minervæ, suffuratus est aurum ex draconibus hujus statuæ auro et ebore ornatae, quam ob rem condemnatus et in exilium actus est. Tum Elin se contulit et Elei ei simulacrum Jovis Olympii elaborandum dederunt: ab his vero furti accusatus et interfectus est.

Palmerii conjecturam, Θεοδώρου pro Πυθοδώρου scribentis, pro vera habeas et indubitata.

98. [Olymp. LXXXV, 4.]

Harpocr. s. v. Προπύλαια ταῦτα: ... Περὶ δὲ τῶν προπυλαίων τῆς ἀκροπόλεως, ὡς ἐπὶ Εὐθύμενους ἄρχοντος οἰκοδομεῖν ἤρξαντο Ἀθηναῖοι, Μνησικλέους ἀρχιτεκτονοῦντος, ἄλλοι τε ἱστορήκασιν καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ τετάρτῃ.

99. [Olymp. LXXXVI, 4.]

Schol. Arist. Av. 997: Μέτων ἀριστος ἀστρονόμος καὶ γεωμέτρης. Τούτου ἐστὶν ὁ ἐνιαυτὸς λεγόμενος Μέτωνος. Φησὶ δὲ Καλλίστρατος ἐν Κολωνῶ ἀνάθημά τι εἶναι αὐτοῦ ἀστρολογικόν· Εὐφρόνιος δὲ, ὅτι τῶν δῆμων ἦν ἐκ Κολωνοῦ. Τοῦτο δὲ ψεῦδος. Φιλόχορος γὰρ Λευκονοέα (Ald. Λευκωνία) φησὶν αὐτόν. Τὸ δὲ τοῦ Καλλιστράτου δῆλον· ἴσως γὰρ ἦν τι καὶ ἐν Κολωνῶ. Ὁ δὲ Φιλόχορος ἐν Κολωνῶ μὲν αὐτὸν οὐδὲν θεῖναι λέγει, ἐπὶ Ἀψεύδους δὲ τοῦ πρὸ Πυθοδώρου ἡλιετρόπιον ἐν τῇ νῦν οὔσῃ ἐκκλησίᾳ πρὸς τῷ πείγει τῷ ἐν τῇ Πνυκί. Μήποτε οὖν τὸ χωρίον, φασί τινες, ἐκείνο πᾶν, ᾧ περιλαμβάνεται (sic Dobraeus; vulgo ἐπάνω περιλαμβάνεται) καὶ ἡ Πνύξ, Κολωνὸς ἐστὶν, οὗ ἕτερος ὁ μίσθιος λεγόμενος. Οὕτως μέρος τι νῦν σύνηθες γέγονε τὸ Κολωνὸν καλεῖν τὸ ὀπισθεν τῆς μακρᾶς στοᾶς· ἀλλ' οὐκ ἐστὶ. Μελίτη γὰρ ἅπαν ἐκείνο, ὡς ἐν τοῖς ὀρισμοῖς γέγραπται τῆς πόλεως.

Cf. Bæckh. ad C. I. p. 151. — Pro τῶν δῆμων Suidæ v. Μέτων libri deteriores habent τὸν ὄτμον. ... Κολωνὸς ὁ μίσθιος ex Meursii conjectura (Opp. tom. I, p. 300 C): vulgo Κ. μισθός. De ἡλιετρόπιῳ v. Ideler. in Commentatt. Academ. Berolin. 1814, p. 239, et in libro de Chronolog. vol. I, p. 326, et C. O. Müller. in Ephemer. Gættingensibus a. 1822, p. 459. Citat Dindorf.

98.

Propylæa arcis archonte Euthymene aedificari coepta esse ab Atheniensibus, Mnesicle architecto, quum alii narrant, tum Philochorus in quarto.

99.

Meton optimus astronomus et geometra fuit; hujus est qui dicitur annus Metonis. Dicit autem Callistratus, in Colono instrumentum ejus quoddam astronomicum esse dedicatum; Euphronius autem, eum ex pago Colono oriundum fuisse; hoc autem falsum: Philochorus eum Leuconensem dicit. Quod vero Callistratus memorat, verum est: atque verisimile est in Colono ejusmodi instrumentum fuisse. Philochorus quidem in Colono nihil ejusmodi dicit eum posuisse, sed archonte Apsuede, qui ante Pythodorum fuit, heliotropium positum esse in eo loco, ubi nunc concio habetur, ad murum, quo cineta est Pnyx. Forsan igitur, nonnulli dicunt, totus ille locus, quo etiam Pnyx continetur, nominabatur Colonus, a quo alter Colonus μίσθιος cognominatus distingui debet. Sic pars quadam urbis nunc solet vocari Colonus, nimirum ea, quæ est post longam porticum. Sed non recte. Melite enim totus ille locus appellatur, quemadmodum in descriptione urbis scriptum est.

100.

Hesych. : Ἴππης, ἱππεῖς·

ἀλλ' εἰσὶν ἱππῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ χιλιοί.

Σύστημα πολεμικῶν ἀνδρῶν χιλίων ἱππους τρεφόντων. .. Φιλόχορος δὲ ἐν τετάρτῳ εἶρηκε, πότε κατεστάθησαν χιλιοί. Διάφορα γὰρ ἦν ἱππέων πλήθη κατὰ χρόνον Ἀθηναίους.

101.

Harpocr. v. Στρατεία ἐν τοῖς ἐπωνύμοις : ... Τίς ἦν ἡ ἐν τοῖς ἐπωνύμοις στρατεία, δεδήλωκεν Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ λέγων· « Εἰσὶ γὰρ ἐπωνύμοι δέκα μὲν οἱ τῶν φυλῶν, δύο δὲ καὶ τεσσαράκοντα οἱ τῶν ἡλικιῶν. Οἱ δὲ ἐρηθοὶ ἐγγραφόμενοι, πρότερον μὲν εἰς λελευκωμένα γραμματεῖα ἐνεγράφοντο, καὶ ἐπεγράφοντο αὐτοῖς ὅ τε ἄρχων, ἐφ' οὗ ἐνεγράφησαν, καὶ ἐπωνύμος ὁ τῷ προτέρῳ ἔτει δεδιτηκῶς (sic Cassiana : codd. δεδεικτικῶς). Νῦν δὲ εἰς τὴν βουλήν ἀναγράφονται. » Καὶ μετ' ὀλίγα· « Χρῶνται δὲ τοῖς ἱπωνύμοις καὶ πρὸς τὰς στρατείας, καὶ ὅταν ἡλικίαν ἐκπέμπωσι, προγράφουσι ἀπὸ τίνος ἄρχοντος ἐπωνύμου μέχρι τίνος δεῖ στρατεύεσθαι. » Διελεχται περὶ τούτων καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ τετάρτῃ τῆς Ἀθιδος. Cf. Bæckh. C. Inscr. n. 113.

102. [Olymp. LXXXII, 2.]

Schol. Sophocl. OEdip. Col. 697 : Ὅτι ἀπέσχοντο τῶν ἔλαιων τῆς θεοῦ, τῶν μορίων ὀνομαζομένων, οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἄλλοι ἱστοροῦσι καὶ Φιλόχορος.

103. [Olymp. LXXXVII, 4.]

Athen. V, 18, p. 217, E : Περδικκας πρὸ Ἀρχελάου βασιλεύει, ὡς μὲν ὁ Ἀκάνθιος φησι Νικομήδης, ἔτη μὰ Θεόπομπος δὲ φησι λε' Ἀναξιμένης μ' Ἰερώνυμος κη' Μαρσύας δὲ καὶ Φιλόχορος κγ'.

104. [Olymp. LXXXVIII, 2.]

Schol. ad Aristoph. Vesp. 240, Ὡς ἔσται Λάχητι νυκί : Ἡ δίκη, ἡ τιμωρία, ἡ τοιοῦτόν τι. Τοῦτο δὲ φησιν, ὡς τοῦ Κλέωνος εἰς δίκην ἐπαγαγόντος τὸν Λάχητα. Στρατηγῆσαι δὲ αὐτὸν φησι Δημήτριος ἐπὶ ἄρχοντος Εὐκλείου πρὸ τριῶν ἐτῶν, εἰς Σικελίαν πεμφθέντα μετὰ νεῶν Λεοντίνους βοηθήσοντα. Οἱ δὲ περὶ τὸν Φιλόχορον διαφέξασθαι αὐτὸν φησι Σοφοκλῆα καὶ Πυθόδωρον, οὓς καὶ φυγῇ ζημιωθῆναι. Εἰκὸς γοῦν μετακληθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τὴν κρίσιν, ἧς νῦν ὁ κωμικὸς μνημονεύει.

105. [Olymp. LXXXVIII, 4.]

Schol. ad Aristoph. Pac. 665 : Φιλόχορος φησιν οὕτως· « Λακεδαιμόνιοι περὶ διαλύσεων ἐπέμψαν πρέσβεις πρὸς Ἀθηναίους, σπονδὰς ποιησάμενοι πρὸς τοὺς ἐν Πύλῳ, καὶ τὰς ναῦς αὐτῶν παραδόντες οὕσας ξ'. Κλέωνος δὲ ἀντειπόντος ταῖς διαλύσεσι, στασιάσαι λέγεται τὴν ἐκκλησίαν. Ἐρωτῆσαι δὲ συνέβη τὸν ἐπιστάτην· ἐνίκησαν δὲ οἱ πολεμεῖν βουλόμενοι. »

106.

Schol. ad Lucian. Tim. 30 : Ἐπέστη (Κλέων) καὶ τῇ πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνῃ, ὡς Φιλόχορος καὶ Ἀριστοφάνης, προσθεὶς ἄρχοντα Εὐθύνον. Ἀριστοτέλης δὲ καὶ περιζωσάμενον αὐτὸν λέγει δημηγορῆσαι, εἰς τὴν θρασυτήτα αὐτοῦ ἀποσκόπτων.

Hemsterhusius ad h. l. Scholiastæ verba ita disposuit : Ὡς Φιλόχορος προσθεὶς ἄρχοντα Εὐθύνον καὶ Ἀριστοτέλης. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ περιζ. αὐτ. λεγ. δημηγορ. εἰς τὴν θρασ. αὐτ. ἀποσκόπτων. Restat vero ea difficultas, quod non Euthynus, sed Stratocles eo anno archon fuerit.

107. [Olymp. LXXXIX, 1.]

Schol. ad Aristoph. Vesp. 210 : Φιλόχορος ἐπὶ

100.

Philochorus libro quarto dicit, quando mille equites fuerint constituti. Diversus enim eorum numerus erat apud Athenienses diversis temporibus.

101.

Στρατεία ἐν τοῖς ἐπωνύμοις. — Quid ea sit declarat Aristoteles in Republica Atheniensium, inquit : « Eponymi decem quidem sunt, qui tribuum vocantur, quadraginta duo vero, qui juventutis. Ephebi enim primum quidem in dealbatis tabellis inscribentur et adscribentur archon, sub quo inscripti fuerunt, cum Eponymo superioris anni; nunc vero in senatu inscribuntur. » Et paulo post : « Utuntur autem eponymis etiam ad expeditiones militares, et quando juventutem foras emittunt, inscribunt, a quoniam archonte eponymo et usque ad quem debeant militare. » De his Philochorus quoque disseruit libro quarto Attidis.

102.

Lacedæmonios manus abstinuisse a sacris deæ oleis, quæ μόρια vocantur, et alii narrant et Philochorus.

103.

Quippe ante Archelaum regnat Perdiccas, annis, ut quidem Nicomedes Acanthius ait, XLI : Theopompus vero ait XXXV : Anaximenes, XL : Hieronymus, XXVIII : Marsyas vero et Philochorus, XXIII annis.

FRAGMENTA HISTORICORUM.

104.

Demetrius tradit, Lachetem tribus annis ante (Vesparum fabulæ editionem), archonte Eucle, exercitus præfecturam habuisse, in Siciliam missum cum navibus, ut Leontinis opem ferret. Qui Philochorum sequuntur, successisse ei aiunt Sophoclem et Pythodorum, hosque exilio multatos esse. Consentaneum est igitur, Lachetem ad iudicium revocatum esse, cujus comicus hoc loco mentionem facit.

105.

Philochorus ita narrat : « Lacedæmonii de compositione legatos ad Athenienses miserunt, qui pacem orarent et pasciscerentur de iis, quos in Pylo ceperat Cleon, atque naves sexaginta, quas bello Atheniensibus ceperant, reddere pollicerentur. Cleone vero pacem recusante, in diversas partes concionem abire effecisse dicitur. Interrogavit tum epistata, atque vicit eorum sententia, qui bellum præferebant. »

106.

Obstitit Cleon, ne pax cum Lacedæmoniis iniretur, quod Philochorus memorat sub archonte Euthyno et Aristoteles : Aristophanes vero dicit etiam præcinctum eum concionatum esse, irridens ejus temeritatem.

107.

Philochorus sub archonte Isarcho ait, anno ante (Ve-

Ἰσάρχου φησὶ πρὸ ἑνιαυτοῦ Βρασιδᾶν ἀποστῆσαι Σκιωναίους τῶν Ἀθηναίων.

108. [Olymp. LXXXIX, 3.]

Schol. Aristoph. Pac. 466: Ἐπὶ τοῦ Ἀλκμαίωνος σπονδᾶς φησὶ Φιλόχορος γεγονέναι πεντηκονταετείς Ἀθηναίους καὶ Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς συμμαχοίς, πλὴν Βοιωτῶν καὶ Κορινθίων καὶ Ἡλείων.

Pro Ἀλκμαίωνος haud dubie scribendum est Ἀλκμαίου.

109.

Schol. Arist. Pac. 475, verba poetae οὐδὲν Ἀργεῖοι ita illustrat: Ὡς τῶν Ἀργείων ἐπαμφοτερίζοντων ὅποτε δοχοίη αὐτοῖς. Διὸ καὶ Φιλόχορος φησὶ, πολεμοῦντας πάλιν πρὸς Κορινθίους προσλαμβάνεσθαι καὶ τοὺς Ἀργεῖους.

110. [Olymp. XCI, 1.]

Schol. Arist. Lysistr. 1094: Οἱ Ἑρμοκοπίδαι χηρωτηρίασαν τοὺς Ἑρμᾶς, ὅτε ἐπὶ Σικελίας ἐμελλον πλεῖν πρὸ ἐτῶν τεσσάρων τῆς καταθέσεως τούτου τοῦ δράματος. Τῆν δὲ αἰτίαν ταύτην οἱ μὲν τοῖς περὶ Ἀλκιβιάδην προσέγραφον, ὡς Θουκυδίδης, οἱ δὲ Κορινθίους, ὡς Φιλόχορος: μόνον δὲ φησὶ περικοπῆναι τὸν Ἀνδοκίδου Ἑρμῆν.

Negationem deesse ante περικοπῆναι, Dukerus animadvertit ad Thucyd. VI, 61. Cf. Plut. V. Nic. 3, Corn. Nep. V. Alc. 3.

111. [Olymp. XCI, 2.]

Schol. Arist. Av. 766: Οὐδὲν σαφές ἔχομεν, τίς ὁ Πεισίου. ... Εἴη, δ' ἂν τι συμπεπραχὸς τοῖς Ἑρμοκοπίδαις ὁ Πεισίου, ὅστινες, ὡς Φιλόχορος φησὶν, ἐπὶ Χαβρίου θάνατόν τε κατεγνώσθησαν καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐστηλιτεύθη, καὶ ὀδημεύθη. καὶ τῷ κτείναντι κατ' ἀνδρα ἐκνήρυχθη τάλαντον.

sparum editionem) Brasidam eo adduxisse Scionæos, ut ab Atheniensibus deficerent.

108.

Sub archonte Alcæone [imo Alcæo] Philochorus dicit inducias fecisse Athenienses et Lacedæmonios sociosque, præter Bæotos, Corinthios et Eleos.

109.

Argivi, prout commodum ipsis videbatur, alterutras partes amplexi sunt; quare Philochorus dicit, Athenienses, iterum bellum gerentes cum Corinthiis, in suas partes traduxisse Argivos.

110.

Hermocopidæ, quum Athenienses se accingerent ad expeditionem in Siciliam faciendam, truncarunt Hermas quatuor annis ante quam Lysistrata fabula edita est. Hoc facinus alii Alcibiadi imputarunt, in quorum numero est Thucydides, alii Corinthiis, ut Philochorus; qui solum Andocidis Hermam ait integrum esse relictum.

111.

Nihil certi compertum habemus de Pisiæ filio. — Forlasse res ei fuit cum Hermocopidis, qui, ut Philochorus ait, archonte Chabria capitis condemnati, quorumque nomina stelis inscripta, bona publicata sunt, præconio autem promulgatum est, talentum pro præmio eum accepturum esse, qui aliquem ex illis interfectorum esset.

112. [Olymp. XCI, 4.]

Plut. Nicia c. 23: Τῷ μέντοι Νικίᾳ συνηέχθη τότε μηδὲ μάντιν ἔχειν ἔμπειρον. Ὁ γὰρ συνηέχης αὐτοῦ καὶ τὸ πολὺ τῆς δεισιδαιμονίας ἀφαιρῶν Στιλβίδης, ἐτεθνήκει μικρὸν ἔμπροσθεν. Ἐπεὶ τὸ σημεῖον, ὡς φησὶ Φιλόχορος, φεύγουσιν οὐκ ἦν πονηρὸν, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρηστὸν. Ἐπικρύψεως γὰρ αἱ σὺν φόβῳ πράξεις δέονται, τὸ δὲ φῶς πολέμιόν ἐστιν αὐταῖς.

113.

Schol. Arist. Pac. 1031: Ὁ Στιλβίδης εὐδόκιμος καὶ περιδότης μάντις, τῶν τοὺς παλαιούς χρησμοὺς ἐξηγουμένων ... ὃν φησὶ Φιλόχορος ἀκολουθῆσαι ἐν Σικελίᾳ, ἤνικα ἐπολέμουν Ἀθηναῖοι καὶ εἰς Σικελίαν ἐστράτευον.

114.

Marcellin. Vit. Thucyd. p. 5: Δῆλον, ὅτι κάθοδος ἐδόθη τοῖς φεύγουσιν, ὡς καὶ Φιλόχορος λέγει καὶ Δημήτριος ἐν Ἀρχουσίᾳ.

115. [Olymp. XCII, 1.]

Harpocr. s. Ἡετιωνία: ... Οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ ἐτίρα (sic Suidas; ἢ γε παρὰ cod. Anglicanus) τοῦ Πειραιεύς ἄκρα ἀπὸ τοῦ κατακτησαμένου τὴν γῆν Ἡετιώνας, ὡς φησὶ Φιλόχορος ἐν τῇ πρὸς Δήμιωνα ἀντιγραφῇ.

In Eetionia tum temporis murum exstructum esse apparet ex Thucyd. VIII, 90.

116.

Schol. Arist. Lys. 173: Τὸ ἀργύριον τὸ ἄβυσσον ἦν παρὰ τῇ θεῷ ἐν τῇ ἀκροπόλει. Καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀπέκειτο χίλια τάλαντα. Ἡρξάντο οὖν κινεῖν αὐτὰ ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος, ἐφ' οὗ εἰσῆχθη τὸ ὄραμα, ὡς φησὶ Φιλόχορος ἐν Ἀτθίδι.

112.

Accidit Niciæ tunc, ut ne peritum quidem harolum haberet. Nam familiaris ejus, qui multum detrahebat ei superstitionis, Stilbides, paulo ante decesserat. Prodigium erat alioquin id, ut Philochorus ait, haud malum fugientibus, immo admodum faustum: siquidem obscuritatem, quæ geruntur cum metu, quærunt, lucemque habent infestam.

113.

Stilbides vates celeberrimus, unus ex veterum oraculorum interpretibus, quem Philochorus dicit Athenienses sequutum esse, quum in Siciliam expeditionem facerent.

114.

Certum est, exulibus redeundi potestatem datam esse, ut Philochorus quoque et Demetrius tradunt in Archontibus.

115.

Eetionia. — Sic vocabatur alterum Piræei promontorium, ab Eetione, illius agri quondam possessore, ut Philochorus ait in refutatione Demonis.

116.

Argentum illud immensum in arce erat apud Mineram; revera enim mille talenta reposita erant: quibus uti ceperunt archonte Callia, sub quo Lysistrata fabula acta est, ut ait Philochorus in Attide.

117. [Olymp. XCII, 2.]

Schol. Eurip. Orest. 371: Πρὸ Διοκλέους, ἐφ' οὗ τὸν Ὀρέστην ἐδίδαξε, Λακεδαιμονίων πρεσβευσάμενων περὶ εἰρήνης, ἀπιστήσαντες Ἀθηναῖοι οὐ προσήκοντο ἐπὶ ἀρχόντος Θεοπόμου, δεξίην πρὸς Διοκλέους, ὡς ἱστορεῖ Φιλόχορος.

118.

Schol. Eurip. Or. 771: Πρὸ ἐτῶν δύο τῆς διδασκαλίας τοῦ Ὀρέστου αὐτός (ὁ Κλεοφῶν) ἐστὶν ὁ κωλύσας σπονδὰς γενέσθαι Ἀθηναίους πρὸς Λακεδαιμονίους, ὡς Φιλόχορος ἱστορεῖ.

119. [Olymp. XCII, 3.]

Schol. ad Aristoph. Plut. 972: Ὅτι δὲ κατὰ γράμματα ἐκλήρουντο, προεῖρηται. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐβούλευον οὗτοι τῶν πρὸ τούτου ἔτι ἀρξάμενοι. Φησὶ γὰρ Φιλόχορος: « Ἐπὶ Γλαυκίππου καὶ ἡ βουλὴ κατὰ γράμμα τότε πρῶτον ἐκαθέζετο, καὶ ἔτι νῦν δυνουσιν ἀπ' ἐκείνου καθεδεῖσθαι ἐν τῶν γραμματείῳ, ὥς ἂν λάχῃσι. »

Pro οὗτοι legendum esse οὕτως monuit Siebelis; in sequentibus Petitus L. A. p. 196 bene scribit ἐν τῶν γράμματι pro ἐν τῶν γραμματείῳ.

120. [Olymp. XCIII, 2.]

Schol. ad Aristoph. Ran. 720: Τῶν προτέρων ἔτι ἐπὶ Ἀντιγένους. Ἀλλὰ νικᾷ, φησὶ, χρυσοῦν νόμισμα κοπήναι. Καὶ Φιλόχορος ὁμοίως, τὸ ἐκ τῶν χρυσοῦν Νικῶν.

In verbis Ἀλλὰ νικᾷ latere videtur auctoris nomen, ad quod φησὶ referatur: nam Aristophanes non dicit, sub Antigene archonte aureos numos cudos esse. Probanda igitur est Bentleyi conjectura Ἑλλάνικός φησιν. Idem Hellenicus ab eodem Scholiasta paullo ante ad vers. 706 laudatus est,

117.

Ante Dioclem archontem, sub quo Orestem fabulam docuit, quum Lacedæmonii legatos mitterent de pace, Athenienses non obtemperarunt, nullam iis fidem habentes, archonte Theopompo, qui hoc munere fungebatur ante Dioclem, ut tradit Philochorus.

118.

Duobus annis ante quam Orestes fabula edita est, Cleophon impedivit, ne Athenienses inducias facerent cum Lacedæmoniis, ut narrat Philochorus.

119.

Senatores sorte ductos esse secundum literas, antea dictum est: sed etiam sententiam hoc modo dicebant, cujus rei initium fecerant anno ante quam Plutus fabula edita est. Philochorus enim ait: « Archonte Glaucippo senatus primum sedebat secundum literas, atque etiam nunc inde ab illo tempore jurant senatores, se eo ordine, quem literæ sors attribuerit, in senatu sessuros esse. »

120.

Archonte Antigene anno ante quam Ranae editæ sunt, numos aureos cudos esse dicit Hellenicus. Atque similiter Philochorus numos ex aureis Victoriis cudos memorat.

121.

Erasinides, unus ex illis infelicibus, qui ad Arginusas

ubi de pugna navali ad Arginusas agitur. Punctum post Ἀντιγένους delendum est.

121.

Schol. ad Aristoph. Ran. 1196: Ἐρασινίδης. Εἷς τῶν περὶ Ἀργένουσαν στρατηγησάντων δυστυχῶς. Ἀπέθανε δὲ δημοσίᾳ, οὗτός τε καὶ οἱ ὑπομείναντες, Θράσυλλος, Περικλῆς, Λυσίας, Ἀριστοκράτης, Διομέδων, ὡς φησὶ Φιλόχορος.

122. [Olymp. XCIV, 1.]

Harpocr. v. Συγγραφεῖς: ... Εἰθισμένον ἦν παρ' Ἀθηναίους, ὅποτε δεοὶ πλῆθος τι αἰρεῖσθαι, εἰς ῥητὴν ἡμέραν εἰσφέρειν γνώμας εἰς τὸν δῆμον. Τοῦτο δὲ καὶ πρὸ τῆς καταστάσεως τῶν ὑ' ἐγένετο, κατὰ Θεουκιδίδη ἐν τῇ ὁγδοῇ φησίν: « Ἐν δὲ τούτῳ τῶν καιρῶν οἱ περὶ Πείσανδρον ἐλθόντες, εὐθύς τῶν λοιπῶν εἶχοντο, καὶ πρῶτον μὲν τὸν δῆμον συλλέξαντες εἶπον γνώμην, δέκα ἄνδρας ἐλίσθαι συγγραφέας αὐτοκράτορας, τούτους δὲ συγγράψαντας γνώμην ἐξενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον ἐς ἡμέραν ῥητὴν, καθότι ἄριστα ἢ πόλις οἰκίησεται. » Ἦσαν δὲ οἱ μὲν πάντες συγγραφεῖς τριάκοντα οἱ τότε αἰρεθέντες, κατὰ φησὶν Ἀνδροκίον τε καὶ Φιλόχορος, ἑκάτερος ἐν τῇ Ἀτθίδι. Ὁ δὲ Θεουκιδίδης τῶν δέκα ἐμνημόνευσε μόνον τῶν προβούλων.

Hæc repetita sunt a Suida, Etym. M. auctore, Photio in Lex. et Phavorino h. v. Siebelis infinitivum εἰσφέρειν reposuit ex Phavorino pro vulg. εἰσέφερε, et eliminavit ὡσπερ ante εἰς ῥητὴν, quod et a Suida, Phavorino et Photio omisissum est. Vid. Thucyd. VIII, 67.

123. [Olymp. XCIV, 2.]

Schol. ad Aristoph. Plut. 1146: Ὅτι μετὰ τὸ κατελθεῖν τοὺς μετὰ Θρασυβούλου Φυλὴν καταλαβόντας, καὶ νικήσαντας ἐν Πειραιεῖ τοὺς τριάκοντα,

munere imperatorio fungebantur: nam et hic populi jussu capitis supplicium subiit et ceteri qui remanserant, Thrasyllus, Pericles, Lysias, Aristocrates, Diomedon, ut tradit Philochorus.

122.

Consuetum fuit apud Athenienses, ut quotiescunque aliquid de republica decernendum esset, statuto die sententia ad populum referretur. Hoc autem ante constitutionem quadringentorum etiam fiebat, ut Thucydides libro octavo testatur: « Interea vero temporis Pisander ejusque collega Athenas reversi confestim ceteris peragendis operam dare cœperunt. Ac primum quidem populo coacto sententiam dixerunt, decem viros legum conscribendarum caussa deligendos, penes quos liberum imperium esset: hi vero rogationem scriptam ad populum ad certam diem ferrent, qua ratione respublica optime administrari posset. » Erant autem omnes legibus scribendis tunc electi numero triginta, ut ait Androtio et Philochorus, uterque in Atthide. Thucydides vero tantum decem Probolorum mentionem facit.

123

Qui cum Thrasybulo Phylam occupaverant et triginta viros in Piræo vicerant, quum Athenas redissent, sciscere

ψηφισασθαι ἔδοξε, μὴ μνησικακῆσαι ἀλλήλοις καθά-
παξ μηδὲν τοὺς πολίτας. Ἀλλὰ ταῦτά γε οὐπω ἐπέ-
πρακτο, οὐδὲ τὰ ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἤδη ἦν, ἀλλὰ καί,
ὡς Φιλόχορος φησιν, «πέμπτῳ ἔτει ὑστερον τῆς Θρα-
συβούλου γενομένης Κριτίας ἐν Πειραιεῖ τελευτᾷ.»

Postrema, quæ secundum codicem Venet. 474
exhibuimus, luxata sunt. Aldina legit: ὑστερον
μάχεται μετὰ Θρασυβούλου γενομένου ἢ κ. τ. λ. Idem
habet cod. Florentin. Laurent., nisi quod ibi pro
γενομένου ἢ reperitur γενομένους. Hemsterhusius
emendavit πέμπτῳ ἔτει ὑστερον μάχη τῶν μετὰ
Θρασυβούλου γενομένη ἦν. In quibus offendit, ut
ipse Hemsterh. sensit, illud γενομένη ἦν. Quare
equidem malim: μάχη τοῖς μετὰ Θρ. γενομένοις ἦν.
Dindorfio ex vestigiis cod. Ven. scribendum vi-
detur: ὑστερον μάχης γενομένης, delete Θρασυ-
βούλου, quod ex superiore illo μετὰ Θρασυβούλου
Φυλῆν καταλαβόντας ortum putat. Dukerus con-
jecit πέμπτῳ ἔ. ὑστερον μάχεται μετὰ Θρασυβούλου
ἐν Πειραιεῖ γενομένου ὁ Κριτίας καὶ τελευτᾷ.

124.

Harpocr. s. v. Πομπείας: ... Πομπεία δὲ λέγεται
τὰ εἰς τὰς πομπὰς κατασκευαζόμενα σκευή, ὡς ὁ
αὐτὸς ῥήτωρ (Δημοσθένης) κατ' Ἀνδροτίωνος ὑποση-
μαίνει. «Πομπείαις δὲ, φησὶ Φιλόχορος, πρότερον
ἔχρῳντο οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς ἐκ τῆς οὐσίας τῶν τριάκοντα
κατασκευασθεῖσιν· ὁπλὲ δὲ, φησὶ, καὶ Ἀνδροτίων ἄλλα
κατασκεύασεν.»

Repetita hæc sunt a Suida, Phavorino et Pho-
tio in Lex. h. v.

LIBER V.

Ex libro quinto citantur, quæ Philochorus
dixit de Symmoriis tributorum Olymp. C, 3 in-
stitutis (fr. 126), de Stryma urbe, cujus
mentio facta est sub archonte Timocrate Olymp.
CIV, 4 (fr. 128; cf. Demosth. C. Polyclet.
p. 1213, 15, Bæckh. l. l. p. 19), de Dato urbe,
quæ memoranda erat sub archonte Callimede,

visum est, ne cives injuriarum memores sibi invicem ira-
scerentur. Sed hæc nondum acta erant (quum primus
Plutus editus est, archonte Diocle), neque quæ sub
triginta viris acciderunt: quinque enim annis post pugna
cum Thrasybulo ejusque sociis in Piræeo, in qua Critias
cæsus, commissa est.

124.

Πομπεία dicuntur vasa in solennia pomparum apparatus,
ut Demosthenes indicat contra Androtonem. «Primitus,
Philochoro teste, Athenienses Πομπείαις utebantur e bo-
nis triginta tyrannorum factis, multo vero post, ait, alia
Androtio fecit.»

LIBER V.

125.

Quod attinet ad bellum sociale, Philochorus narrat,

Olymp. CV, 1 (fr. 127; cf. Bæckh. p. 18).
Quum autem certum sit, ea quæ in Olymp. CV,
3 incidunt, libro sexto narrata esse (fr. 129),
statuendum videtur, libro quinto historiam ab
Olymp. XCIV, 1 usque ad id tempus, quo Phi-
lippus in Macedonia regnare cœpit, deductam
esse.

125. [Olymp. XCVI, 2.]

Schol. Arist. Eccles. 193: Περὶ τοῦ συμμαχικοῦ
Φιλόχορος ἱστορεῖ, ὅτι πρὸ δύο ἐτῶν ἐγένετο συμμα-
χία Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν.

Ol. 96, a societas inter Athenienses, Bæotos,
Argivos et Corinthios inita est contra Lacedæ-
monios, quare Petitus Miscell. I, 15 et Palme-
rius Exerc. p. 777 pro Λακεδαιμονίων recte scri-
pserunt Ἀθηναίων.

126. [Olymp. C, 3.]

Harpocr. v. Συμμορία: ... Οὐχ ἅπαν τὸ πλῆθος
... διήρητο εἰς τὰς συμμορίας Ἀθήνησιν, ἀλλὰ μόνοι
οἱ πλούσιοι καὶ εἰσφέρειν τῇ πόλει δυνάμενοι. ... Διη-
ρήθησαν δὲ πρῶτον Ἀθηναῖοι κατὰ συμμορίας ἐπὶ Ναυ-
σινίκου (Ναυσικοῦ codd.) ἀρχοντος, ὡς φησὶ Φιλόχορος
ἐν τῇ πέμπτῃ Ἀτθίδος.

Suidas h. v. Philochori nomen omisit; Etym.
M. auctor omnia repetivit.

127.

Harpocr.: Δάτος, πόλις ἐστὶ Θράκης σφόδρα
εὐδαίμων. ... Μετωνομάσθη μέντοι ἡ πόλις τῶν Δα-
τηνῶν, Φιλίππου τοῦ Μακεδόνων βασιλέως κρατήσαν-
τος αὐτῆς, ὡς Ἐφορός τέ φησὶ καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ
πέμπτῃ.

Lenzius monet post Δατηνῶν excidisse Φιλίπ-
ποι. Cf. Diodor. XVI, 71.

128.

Harpocr.: Στρώμη: ... Ἀποικίαι δὲ εἰσὶ Θασίων
τῆς Θράκης Γάληψος καὶ Στρώμη ἢ νῆσος. Ἔστι
δὲ ἐμπόριον Θασίων. Μνημονεύει τῶν Θασίων πρὸς
Μαρωνείτας περὶ τῆς Στρώμης ἀμφισβητήσεως Φι-
λόχορος ἐν πέμπτῃ, Ἀρχιλοχὸν ἐπαγόμενος μάρτυρα.

duobus annis ante (Ecclesiastusarum editionem) Athenien-
ses et Bæotos societatem iniisse.

126.

Συμμορία, classis. — Non omnis multitudo Athenis in
symmorias distributa erat, sed divites solum, et qui con-
ferre civitati pecunias poterant. Primum vero Athenienses
in symmorias divisi sunt archonte Nausimico, ut ait Phi-
lochorus libro quinto Attidis.

127.

Datus, urbs Thraciæ valde opulenta. ... Datenorum ta-
men civitas, quum eam Philippus Macedonum rex occu-
passet, transnominata est, ut Ephorus testatur, et Philo-
chorus in quinto.

128.

Thasiarum in Thracia coloniæ sunt Galepsus et Stryme
insula, quæ est Thasiarum emporium. Controversiæ de
Stryme inter Thasios et Maronitas, Philochorus, Archilo-
chum laudans testem, meminit libro quinto.

LIBER VI.

Libro sexto tribuuntur, quæ a Philochoro narrata sunt de symmomiis trierarchiæ Olymp. CV, 3 institutis (fr. 129), de sacra trieri circa Olymp. CVI a Philippo Atheniensibus erepta (fr. 130), de bello Olynthiaco Olymp. CVII, 4 suscepto (fr. 132), de civium recensione Archia archonte, Olymp. CVIII, 3 facta (fr. 133), de rebus gestis, quæ incidunt in Olymp. CX, 1 et CX, 2 (fr. 135), de ludis Chytrinis a Lycurgo oratore instauratis inter Olymp. CX, 3 et CXII, 3 (fr. 137). Theoris vates, de qua Philochorus hoc in libro loquutus est (fr. 136), quo anno a Demosthene accusata sit, non habemus compertum, sed ex Bæckhii sententia non est, cur hoc post prælium Chæronense factum esse existimemus. Nihil igitur obstat, quin statuamus, libro sexto historiam Atticam ab Olymp. CV, 1 usque ad eum annum, quo Alexander imperium iniiit, Olymp. CXI, 1 comprehensam esse; sed si reputemus, Philochorum in libro peculiari egisse de archontibus ab Olymp. CI, 3 usque ad Olymp. CXV, 2, i. e. usque ad tempus, quo ipse florere cœpit, porro inde a septimo Atthidis libro eum suæ memoriæ historiam prolixè tractasse, denique sex priores Atthidis libros separatim editos esse videri, Bæckhio, qui his de rebus sagacissime disputavit, credere cogimur, librum sextum Atthidis eodem modo ac librum de archontibus pertinuisse usque ad Olymp. CXV, 2, a quo tempore suæ ætatis historiam tradidit. Incipit autem hoc anno Cassandri imperium, quo mox gravissima reipublicæ Atheniensium facta est mutatio.

129. [Olymp. CV, 3.]

Harpocratonis: Χίλιοι διακόσιοι, οἱ πλουσιώτατοι Ἀθηναίων χίλιοι καὶ διακόσιοι ἦσαν, οἱ καὶ ἐλειτούργουν. Μνημονεύουσι δ' αὐτῶν καὶ ἄλλοι ῥήτορες καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ ἕκτῃ.

LIBER VI.

129.

Ditissimi Atheniensium mille ducenti fuerunt, qui et munia obibant publica. Horum cum alii rhetores mentionem faciunt, tum Philochorus libro sexto.

130 a.

Demosthenes in quarta Philippicarum: « Atque ex terra profectus est sacram habens trierem. » Paralum dicere videtur, ut cognoscere licet cum ex Philochori, tum similiter ex Androtionis libro sexto.

130 b.

Paralus et Salaminia. Paralus ab heroe quodam patrio nomen accepit; Parali et Salaminia Thucydides mentionem facit libro tertio, et Aristophanes in Avibus. Aristoteles Amoriadem et Paralum memorat, itemque Dinarchus in oratione contra Timocratem. Stesichorus (Philochorus)

Suidas Philochori nomen omisit.

130 a.

Harpocr. v. Ἱερὰ τριήρης: Δημοσθένης ἐν δ' Φιλιππικῶν. « Καὶ τὴν Ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ὄγχετο ἔχων τριήρη. » Λέγοι ἂν τὴν Πάραλον, ὡς συνιδεῖν ἔστιν ἐκ τῆς Φιλοχόρου καὶ ἐκ τῆς Ἀνδροτίωνος δημοίως ἕκτῃ.

130 b.

App. Photii Porson. p. 676, 7, s. v. Πάραλος καὶ Σαλαμινία: ... Ἡ δὲ Πάραλος καὶ ἀπὸ τινος ἤρωος ἐπιχωρίου ἐκλήθη. τῆς μὲν Παράλου καὶ Σαλαμινίας ἐν τρίτῃ μνημονεύει Θουκυδίδης, καὶ Ἀριστοζάνης ἐν Ὀρμισιν. Ἀριστοτέλης δὲ Ἀμοριάδα καὶ Πάραλον οἶδε. καὶ Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους. Στησίχορος δὲ ἐν τῇ ε' τέτταρας αὐτὰς οἶδε, πρώτας μὲν δύο, Ἀμοριάδα καὶ Πάραλον, πρυσγενομένας δὲ Δημητριάδα καὶ Ἀντιδονίδα.

Pro Στησίχορος legendum esse Φιλόχορος ex Harpocratonis loco modo laudato, in quo idem liber citatur, patet. Ἀντιδονίδα mutandum in Ἀντιγονίδα.

131. [Olymp. CVII, 1.]

Dionys. Halic. t. 2, p. 118, 40 Syll. : Οἱ μὲν εἰς Σάμον ἀποσταλέντες κληροῦχοι, κατὰ τοῦτον τὸν ἄρχοντα (Ἀριστόδημον) ἀπεστάλησαν, ὡς Φιλόχορος ἐν ταῖς ἱστορίαις λέγει.

132. [Olymp. CVII, 4.]

Dionys. Hal. t. 2, p. 122, 32 Syll. : Οὗτος (ὁ Ὀλυνθιακὸς πόλεμος) ἐπὶ Καλλιμάχου γέγονεν ἄρχοντος, ὡς δηλοῖ Φιλόχορος ἐν ε' βίβλῳ τῆς Ἀτθίδος, κατὰ λέξιν οὕτω γράζων: « Καλλιμάχος Περγασῆθεν ἐπὶ τούτου Ὀλυνθίοις πολεμουμένοις ὑπὸ Φιλίππου, καὶ πρέσβεις Ἀθήναζε πέμψασιν οἱ Ἀθηναῖοι συμμαχίαν τε ἐποίησαντο καὶ βοήθειαν ἐπέμψαν, πελταστὰς μὲν δισχιλίους, τριήρεις δὲ τριάκοντα τὰς μετὰ Χάρητος, ἅς καὶ συνεπλήρωσαν. » Ἐπειτα διεξελθὼν ὀλίγα τὰ μεταξὺ γενόμενα, τίθησι ταυτὶ. « Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Χαλκιδέων τῶν ἐπὶ Θράκης θλιβομένων τῷ πολέμῳ, καὶ πρυσγευσασμένων Ἀθήναζε, Χαρί-

vero libro sexto quatuor memorat, duas illas priores, Amoriadem et Paralum, præter easque Demetriadem et Antigonidem.

131.

Coloni, qui in Samum deducti sunt, hoc archonte (Aristodem) missi sunt, ut in Historiis tradit Philochorus.

132.

Hoc bellum (Olynthiacum) gestum esse Callimacho Athenis archonte Philochorus testatur libro sexto Rerum Atticarum, sic scribens: « Callimachus Pergasæus. Sub hoc cum Olynthiis bello pressis a Philippo, quum legatos misissent Athenas, Athenienses societatem inierunt, et auxilio miserunt pedites bis mille, triremes vero triginta, quæ Chareti parebant, quas et impleverunt militibus. » Post vero paucis, quæ interea gesta sunt, interjectis, hæc addit: « Eodem ipso tempore Chalcidensibus in Thracia bello oppressis, quum misissent Athenas legatos, miserunt

δημον αὐτοῖς ἐπέμψαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἐν Ἑλλεσπόντῳ στρατηγόν· ὃς ἔχων ὀκτωκαίδεκα τριήρεις καὶ πέλταστὰς τετρακισγυλίουσ, ἵππεις δὲ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, ἦλθεν εἰς τε Παλλήνην καὶ τὴν Βοττιαίαν μετ' Ὀλυνθίων, καὶ τὴν γῶραν ἐπόρθησεν. » Ἐπειθ' ὑπὲρ τῆς τρίτης συμμαχίας λέγει ταυτί· « Πάλιν δὲ τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεις ἀποστειλάντων εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ δεσμένων, μὴ περιδεῖν αὐτοὺς καταπολεμηθέντας, ἀλλὰ πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις δυνάμεισι πέμψαι βοήθειαν, μὴ ξενικὴν, ἀλλ' αὐτῶν Ἀθηναίων, ἐπέμψεν αὐτοῖς ὁ δῆμος τριήρεις μὲν ἑτέρας ἑπτακαίδεκα, τῶν δὲ πολιτῶν ὀπλίτας δισγυλίουσ καὶ ἵππεις τριακοσίους ἐν ναυσὶν ἵππηγοῖσ, στρατηγὸν δὲ Χάρητα τοῦ στόλου παντός. »

Ulrian. ad Demosth. Olynth. II, p. 24 Wolf.: Ἰστέον δὲ, ὅτι φησὶ καὶ ὁ Φιλόχορος, ὅτι τρεῖς βοήθειαι ἐπέμψθησαν, καθ' ἕκαστον λόγον (τοῦ Δημοσθένους) μιᾶς πεμπομένης, ὡς τῆς πρώτης μὴ οὐσῆς ἱκανῆς.

133. [Olymp. CVIII, 3.]

Harpocr.: Διαψήφισις ἰδίως λέγεται ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς δήμοις ἐξετάσεων, αἱ γίνονται περὶ ἑκάστου τῶν δημοτευομένων, εἰ τῷ ὄντι πολίτης καὶ δημότης ἐστὶν ἢ παρεγγέγραπται ξένος ὢν. ... Ἐντελέστατα δὲ διελέκεται περὶ τῶν διαψήφισεων, ὡς γέγονασιν ἐπὶ Ἀρχίου ἀρχοντος, Ἀνδροτίων ἐν τῇ Ἀτθίδι καὶ Φιλόχορος ἐν ἑκτῷ τῆς Ἀτθίδος.

134. [Olymp. CIX, 2.]

Dionys. Hal. t. 2, p. 119: Διοπίθους ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον τοῦ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοῦ διατρίβοντος, εἴρηται ὁ λόγος, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίνεται φανερόν.

Athenienses Charidemum, in Hellesponto classi praefectum; qui octodecim triremes et militum quatuor millia, equites vero centum et quinquaginta decem ducens, profectus est in Pallenen et Bottiaeam cum Olynthiis, et regionem omnem vastavit. » Mox de tertia societate sic ait: « Missis iterum ab Olynthiis Athenas legatis, qui rogarent, ne bello oppressos contemnerent, sed auxilium praeter eas copias, quas haberent, mitterent, non ex peregrinis militibus, sed ex civibus Atheniensibus, misit ad eos populus alias triremes septendecim, civium vero armatorum millia duo equitesque trecentos navibus hippagis impositos, Chares vero classi praefectus est. » — Memoratudignum est, Philochorum quoque tradere, ter esse copias Olynthiis auxilio missas, singulas post singulas Demosthenis orationes, quum non sufficerent quae missae essent primae.

133.

Διαψήφισις proprie dicitur recensio eorum qui sunt in demis, qua quisque popularium recognoscitur, ut sciatur verusne civis sit et popularis an peregrinus falso in civitatem adscriptus. Plenissime de recensionibus, quae archonte Archia institutae sunt, dixerunt Androtion et Philochorus libro sexto Atthidis.

134.

Diopithe, duce Atheniensi, adhuc circa Hellespontum rem gerente, dicta est haec oratio, uti ex ipsa patet, idque factum est circa tempora Archontis Pythodoti, ut in hoc

Ἔστι δὲ ὁ χρόνος κατὰ Πυθοόδοτον ἀρχοντα, ὡς δηλοῖ Φιλόχορος σὺν τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τούτου τοῦ ἀρχοντος, οὐδέπω εἰκοστὸν ἔχων ἔτος.

Ultima verba Siebelis ita restitui voluit: ὡς δηλοῖ Φιλόχορος ἐν τοῖς γενομένοις ἐπὶ τούτου τοῦ ἀρχοντος, οὐδέπω εἰκοστὸν ἔχοντος ἔτος Δεινάρχου.

135. [Olymp. CX, 1, 2.]

Dionys. Halic. t. 2, p. 123, 45 Syll.: Τὰς δὲ αἰτίας, δι' ἃς εἰς τὸν πόλεμον κατέστησαν (Ἀθηναῖοι καὶ Φίλιππος), ἀδικεῖσθαι λέγοντες ἀμφοτέροι, καὶ τὸν χρόνον, ἐν ᾧ τὴν εἰρήνην ἔλυσαν, ἀκριβῶς δηλοῖ Φιλόχορος ἐν τῇ σ' Ἀτθίδος βίβλῳ. Θήσω δὲ ἐξ αὐτῆς τὰ ἀναγκαιότατα. « Θεόφραστος Ἀλλαιεύς· ἐπὶ τούτου Φίλιππος τὸ μὲν πρῶτον ἀναπλεύσας Περίνθῳ προσέβαλεν· ἀποτυγῶν δ' ἐντεῦθεν Βυζάντιον ἐπολιόρκει, καὶ μηχανήματα προσῆγεν. » Ἐπειτα διεξελθὼν ὅσα τοῖς Ἀθηναίοις ὁ Φίλιππος ἐνεκάλει διὰ τῆς ἐπιστολῆς καὶ Δημοσθένους παρακαλέσαντος αὐτοὺς πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ ψήφισματα γράψαντος, ἐχειροτόνησε, τὴν μὲν στήλην καθελεῖν τὴν περὶ τῆς πρὸς Φίλιππον εἰρήνης καὶ συμμαχίας σταθεῖσαν, ναῦς δὲ πληροῦν καὶ τὰ ἄλλα ἐνεργεῖν τὰ τοῦ πολέμου· τούτα γράψας κατὰ Θεόφραστον ἀρχοντα γεγονέναι, τῷ μετ' ἐκείνου ἐνιαυτῷ τὰ πραχθέντα μετὰ τὴν λύσιν τῆς εἰρήνης ἐπὶ Λυσιμαχίδου ἀρχοντος διεξέρχεται. Θήσω δὲ καὶ τούτων αὐτῶν τὰ ἀναγκαιότατα. « Λυσιμαχίδης Ἀχαρνεύς· ἐπὶ τούτου τὰ μὲν ἔργα τὰ περὶ τοὺς νεωσοίκους καὶ τὴν σκευοθήκην ἀνεβάλλοντο διὰ τὸν πόλεμον πρὸς Φίλιππον· τὰ δὲ χρήματ' ἐψήφισαντο πάντ' εἶναι στρατιωτικὰ, Δημοσθένους γράψαντος. Φιλίππου δὲ καταλαβόντος Ἐλάτειαν καὶ Κυτίνιον, καὶ πρέσβεις πέμψαντος εἰς Θήβας Θεττα-

archonte Philochorus et alii ostendunt, quum Dinarchus nondum viginti annorum esset.

135.

Causas ob quas ad arma ventum est, quum utrique injurias sibi illatas esse dicerent, atque tempus, quo pax soluta est, Philochorus accurate refert, Rerum Atticarum libro sexto: cujus ea potissimum hic afferam, quae maxime necessaria sunt: « Theophrastus Allaensis. Sub hoc Philippus prima expeditione irruit in Perinthum. Quumque non satis successisset ex sententia, hinc Byzantium obsedit, machinasque admovit. » Deinde postquam exposuit, quas ob res Philippus Athenienses accusaverit in epistola, atque narravit, hos, quum Demosthenes adhortatus esset, ut bellum gererent plebiscitumque proposuisset, decrevisse « columnam, quae de pace et societate cum Philippo inita posita esset, dejiciendam, naves vero implendas, parandaque esse quae ad bellum necessaria essent », haec postquam narravit sub Theophrasto archonte gesta esse, mox subjicit quae sequenti anno acta sunt, rupta pace, Lysimachide archonte. Apponam et ex his quae maxime necessaria sunt: « Lysimachides Achaernensis. Sub hoc opera in navibus et armamentario intermissa sunt, ob bellum cum Philippo exortum: pecunias vero omnes decreverunt militiae impendi, rogationem perferente Demosthene. Quum vero Philippus Elateam cepisset et Cytinium, legatosque Thes-

λων, Αἰνιάνων, Αἰτωλῶν, Δολόπων, Φθιωτῶν· Ἀθηναίων δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον πρέσβεις ἀποστειλάντων τοὺς περὶ Δημοσθένη, τούτοις συμμαχεῖν ἐψηφίσαστο.»

Verba καὶ Δημοσθένους ἐχειροτόνησε mutila sunt: Sylburg. hanc adhibet medelam: καὶ ὡς Δημοσθένους... γράψαντος, ἐχειροτόνησεν ὁ δῆμος. Sub finem hujus loci haud dubie scribendum est ἐψηφίσαντο.

136.

Harpocr. v. Θεωρίς: Μάντις ἦν ἡ Θεωρίς, καὶ ἀσεβείας κριθείσα ἀπέθανεν, ὡς καὶ Φιλόχορος ἐν ἕκτῃ γράφει.

137.

Schol. Arist. Ran. 218: Ἦγοντο ἀγῶνες αὐτόθι, οἱ Χύτρινοι καλούμενοι, καθά φησι Φιλόχορος ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν Ἀτθίδων.

Phavorinus habet οἱ χύτρινοι pro οἱ χυτρίνοι.

138.

Harpocr.: Κατατομή· Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους· Καὶ καθήμενος κάτω ὑπὸ τῇ κατατομῇ. Φιλόχορος δὲ ἐν ἕκτῃ οὕτως· «Λίσχραϊός Ἀναγυράσιος ἀνέθηκε τὸν ὑπὲρ τοῦ θεάτρου τρίποδα καταργυρώσας, νενικηκώς τῷ πρότερον ἔτει χορηγῶν παισὶ, καὶ ἐπέγραψεν ἐπὶ τὴν κατατομὴν τῆς πέτρας.»

Phavorinus h. v. eadem verba habet, Suidas h. v. et Photius in Lex. p. 107 nonnisi ultimam partem dant. V. H. Steph. Thesaur. s. ead. v.

139. [Olymp. CXIV, 3.]

Plutarch. Orator. vitt. p. 846, fin. (Reisk. IX, p. 367) de morte Demosthenis: Ἀποθανεῖν αὐτὸν Φιλόχορος μὲν φησι φάρμακον πιόντα, Σάτυρος δὲ ὁ συγγραφεὺς, τὸν κάλαμον πεφαρμάχθαι, ᾧ γράφειν ἤρξατο τὴν ἐπιστολὴν, οὗ γευσάμενον ἀποθανεῖν.

salorum, Aenianum, Aetolorum, Dolopum et Phthiotarum Thebas misisset, Athenienses vero eodem tempore legatum eo misissent Demosthenem, Thebani decreverunt cum his societatem inire. »

136.

Hæc Theoris erat fatidica et ob impietatis crimen morte mulctata est, ut Philochorus libro sexto testatur.

137.

Celebrabantur ibi (in urbe Athenarum) ludi, quos Chytrinos vocabant, ut ait Philochorus libro sexto Attidum.

138.

Incisura. — Hyperides in oratione contra Demosthenem: « Et infra sedens sub incisura, » Philochorus autem libro sexto sic: « Tripodem illum argenteum pro theatro dicavit Aeschraeus Anagyrasius, qui anno antecedenti choragus pueris vicerat et in ipsa rupis pariete inscripsit (victoriam).

139.

Mortuum cum (Demosthenem) esse tradit Philochorus epoto veneno; Satyrus autem, historiæ scriptor, veneno imbutum fuisse calamum, quo scribere epistolam cœperit, eoque gustato, ipsum periisse.

LIBER VII.

In libro septimo memorati sunt magistratus, quos Demetrius Phalereus constituit, νομοφύλακες (fr. 141), ἀποστολεῖς (fr. 142), γυναικονόμοι (fr. 143). Credibile est, hunc librum ab Olymp. CXV, 3 usque ad Olymp. CXVII, 2, quo anno Antigonus, Cassander, Ptolemæus et Lysimachus pacem inter se composuerunt, pertinuisse.

140.

Harpocrat.: Φυλὴ δῆμος ἐστὶ φυλῆς τῆς Οἰνηίδος. Μένανδρος Δυσκόλω· Τῆς Ἀττικῆς νομίζετ' εἶναι τὸν τόπον Φυλὴν· τὸ Νυμφαῖον δ' ὄθεν προέρχονται Φυλασίων. Φιλόχορος δὲ ἐν ἐβδόμῳ Ἀτθίδος φρούριον αὐτὸ φησὶν εἶναι.

141 a.

Harpocrat.: Νομοφύλακες· ἀρχὴ τις παρ' Ἀθηναίοις οὕτω ἐκαλεῖτο, διαφέρουσα τῶν θεσμοθετῶν... Φιλόχορος ἐν τῷ ἐβδόμῳ ἀλλὰ τέ τινα διεξῆλθε περὶ αὐτῶν καὶ ὅτι οὗτοι τὰς ἀρχὰς ἐπηνάγκαζον τοῖς νόμοις χρῆσθαι.

Eadem Suidas, qui vero Philochori non facit mentionem.

141 b.

Appendix Photii Porson. p. 674, 5: Νομοφύλακες ἕτεροὶ εἰσι τῶν θεσμοθετῶν, ὡς Φιλόχορος ἐν τῇ ζ'. Οἱ μὲν γὰρ ἀρχόντες ἀνέβαινον εἰς Ἄρειον πάγον ἐστεφανωμένοι· οἱ δὲ νομοφύλακες στροφία χαλκᾷ ἄγοντες καὶ ἐν ταῖς θέαις ἐναντίον ἀρχόντων ἐκαθέζοντο· καὶ τὴν πομπὴν ἐπεμπον τῇ Παλλάδι, τὰς δὲ ἀρχὰς ἐνάγκαζον τοῖς νόμοις χρῆσθαι, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ βουλῇ μετὰ τῶν προέδρων ἐκάθηντο, κωλύοντες τὰ ἀσύμφορα τῇ πόλει πράττειν. Ἐπτὰ δὲ ἦσαν· καὶ κατέστησαν, ὡς Φιλόχορος, ὅτε Ἐφιάλτης μόνος κατέλιπε τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῇ τὰ ὑπὲρ τοῦ σώματος.

LIBER VII.

140.

Phyle est populus Aeneidis tribus. Menander autem in Moroso: Terræ Atticæ putate esse locum Phylem, atque Nymphæum, unde progredior, Phylasiorum. Sed Philochorus castellum id esse tradit, libro septimo Attidis.

141 a.

Nomophylaces, magistratus apud Athenienses ita appellabatur, a Thesmothetis diversus. ... Philochorus libro septimo quum alia nonnulla de iis dixit, tum eos coegisse magistratus legibus uti.

141 b.

Nomophylaces differunt a Thesmothetis, ut Philochorus scribit libro septimo; archontes enim in Areopagum ascendebant coronati, nomophylaces vero redimiculum aeneum gestabant et in spectaculis e regione archontibus sedebant; Minervæ pompam ducebant, et magistratus coegabant legibus uti; in comitiis et in senatu cum proedris praesidebant, impediētes, ne quid decerneretur, quod urbi esset noxium; erant autem septem et constituti sunt quo tempore Ephialtes Areopago nonnisi iudicia capituli reliquisset.

Schoemannus (Antiqq. juris publ. Græc., p. 299) monet Philochorum probabiliter jam libro tertio mentionem fecisse nomophylacum ab Ephialte institutorum, sed breviter tantummodo, ut de magistratu qui mox abolitus fuerit; copiose vero de iis in universum disputasse libro septimo, quum de Demetrio Phalereo narraret: Bæckhium igitur (De Philoch. p. 25, sqq.) non debuisse de hoc magistratu ab Ephialte instituto ob eam rationem dubitare, quod Philochorus de eo septimo demum libro exposuisse dicatur.

142.

Harpocrat.: 'Αποστολεις, οἱ ἐπὶ τῆς ἐκπομπῆς τῶν τριήρων ἀποδεδειγμένοι. Δημοσθένης ... καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ ἐβδόμῃ.

143.

Athen. VI, 11, p. 245, C: Φιλόχορος ἐν ἐβδόμῃ Ἀθίδος, «Οἱ γυναικονόμοι, φησὶ, μετὰ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν ἐσκόπουν τὰς ἐν ταῖς οἰκίαις συνόδους, ἐν τε τοῖς γάμοις καὶ ταῖς ἄλλαις θυσίαις.»

LIBER VIII.

Libri octavi, qui incepisse videtur ab Olymp. CXVII, 2, terminus fuit Olymp. CXVIII, 2, ut apparet ex fr. 144.

144. [Olymp. CXVIII, 2.]

Dionys. Hal. t. 2, p. 113, Dinarchum narrat Anaxicrate archonte, sub quo Antigonus et Demetrius Cassandri præsidium Athenis expulerunt, accusatum esse, sed non ausum in iudicium venire in Eubæam discessisse; inde quindecim annis post Athenas rediisse et a Proxeno receptum esse, sed quum aurum perdidisset, Proxeno negligenter hoc quærenti actionem de amissa pecunia intendisse. Tum pergit: Οὗτος μὲν δ βίος τάνδρος· ἀποδείκνυται δ' ἕκαστον αὐτῶν ἐκ τε τῶν

142.

Ἀποστολεις, qui ad emissionem triremium designati sunt. Demosthenes et Philochorus libro septimo.

143.

Philochorus libro septimo Atthidis: «Gynæconomi, ait, cum Areopagitis inspiciebant convivia in domibus instituta, quum in nuptiis, tum in aliis sacris epulis.»

LIBER VIII.

144.

Itac Dinarchi vitæ ratio fuit: quæ ex Historiis Philochori deprompta sunt, et ex iis quæ ipse de se in oratione contra Proxenum scripsit. ... Philochorus vero in Historiis Atticis de eodem exilio eorum qui populum ad seditio- nem commoverant, deque eorum reditu, hæc commemorat: «Anaxicrate enim archonte, primo impetu Megarensium civitas capta est: Demetrius autem Megara

ιστοριῶν τῶν Φιλοχόρου, καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς περὶ αὐτοῦ συνέγραψεν ἐν τῷ λόγῳ τῷ κατὰ Προξένου. ... Φιλόχορος δὲ ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ἱστορίαις περὶ τε τῆς αὐτῆς τῶν καλεσάντων τὸν δῆμον, καὶ περὶ τῆς καθόδου πάλιν οὕτως λέγει· «Τοῦ γὰρ Ἀναξικράτους ἄργοντος εὐθὺς μὲν ἢ τῶν Μεγαρέων πόλις ἔαλω· ὁ δὲ Δημήτριος, ὁ κατελθὼν ἐκ τῶν Μεγάρων, κατεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν Μουνυχίαν, καὶ τὰ τεῖχη κατασκάψας ἀπέδωκε τῷ δήμῳ. Ὑστερον δὲ εἰσηγγέλθησαν πολλοὶ πολιτῶν, ἐν οἷς καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς. Τῶν δὲ εἰσηγγεθέντων, τοὺς μὲν οὐχ ὑπομείναντας τὴν κρίσιν, ἐνεθανάτωσαν τῇ ψήρῳ, τοὺς δ' ὑπακούσαντας, ἀπέλυσαν.» Ταῦτα μὲν οὖν τῆς ὁγδοῆς.

Pro per te τῆς αὐτῆς τῶν καλεσάντων τὸν δῆμον Sylburgius bene scripsit περὶ τε τῆς φυγῆς τῶν καταλυσάντων τὸν δῆμον.

145. [Olymp. CXVIII, 2.]

Athen. XV, 16, p. 697, A: Ἐπ' Ἀντιγόνῳ δὲ καὶ Δημητρίῳ φησὶ Φιλόχορος Ἀθηναίους ἄδειν παιᾶνας, τοὺς πεποιημένους ὑπὸ Ἑρμίππου τοῦ Κυζικηνοῦ, ἐραμιλλῶν γενομένων τῶν παιᾶνας ποιησάντων πολλῶν, καὶ τοῦ Ἑρμοκλέους προκρίθέντος.

LIBER IX.

Libri nonus complexus est tres vel quatuor annos ab Olymp. CXVIII, 3 usque ad Olymp. CXIX, 2 vel Olymp. CXIX, 3; ex hoc enim libro afferuntur, quæ Olymp. CXVIII, 3 acciderunt; tertium autem annum Olymp. CXIX ad librum decimum pertinere, ex fr. 148 clarum fit, ubi narratur, Demetrium Poliorcetam utrisque mysteriis initiatum esse, quod illo anno factum est.

146. [Olymp. CXVIII, 3.]

Dionys. Hal. t. 2, p. 113 Sylb.: Ἐν δὲ τῇ ἐνάτῃ φησὶ (Φιλόχορος)· «Τοῦ δ' ἐνιαυτοῦ τοῦδὲ διελθόντος, ἐτέρου δ' εἰσιόντος, ἐν Ἀκροπόλει σημεῖον ἐγένετο τοιοῦ

reversus præparavit ea, quæ ad Munychiæ defensionem necessaria videbantur: muros etiam dejectos populo reddidit. Plurimi deinde cives denunciati sunt, inter quos fuit Demetrius Phalereus. Denunciatorum vero alii, quum ad iudicium venire non auderent, decreto iudicum capitis damnati sunt, alii autem morem gerentes absoluti.» Hæc quidem libro octavo.

145.

De Antigono atque Demetrio Philochorus ait, eorum tempore Athenienses canere pæanes ab Hermippo Cyzienco compositos, multis æmulis, qui pæanes fecerant, et ipsi Hermocli prælato.

LIBER IX.

146.

Libro nono tradit (Philochorus) hæc: «Anno hoc elapso et alio inchoante, tale in arce prodigium contigit.

το. Κύων εἰς τὸν τῆς Πολιάδος νεῶν εἰσελθοῦσα, καὶ δῦσα εἰς τὸ Πανδρόσιον, ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀναβᾶσα τοῦ Ἐρχεῖου Διὸς, τὸν ὑπὸ τῆ ἑλαία, κατέκειτο. Πάτριον δ' ἐστὶ τοῖς Ἀθηναίοις, κύνα μὴ ἀναβαίνειν εἰς ἀκρόπολιν. Περὶ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον καὶ ἐν τῷ ἱερῷ μεθ' ἡμέραν, ἡλίου τ' ἐξέχοντος καὶ οὐσῆς αἰθρίας, ἀστὴρ ἐπὶ τινα χρόνον ἐγένετο ἐκφανής. Ἡμεῖς δ' ἐρωτηθέντες ὑπὲρ τε τοῦ σημείου καὶ τοῦ φαντάσματος, εἰς δ φέρει, φυγάδων κάθοδον ἔφαμεν προσημαίνειν ἀμφοτέρω· καὶ ταύτην οὐκ ἐκ μεταβολῆς πραγμάτων ἐσομένην, ἀλλ' ἐν τῇ κατεστάσει πολιτείας· καὶ τὴν κρίσιν ἐπιτελεσθῆναι συνέβη. »

147.

Athenæus V, 3, p. 189, C: Λέγονται Ἀθηναῖοι καὶ ἱεροὶ τινες αὐλώνες, ὧν μὲνηται Φιλόχορος ἐν τῇ ἐνάτῃ.

Eadem leguntur in Fragm. Lex. Gr. in calce Hermannii libri De emend. rat. gramm. Gr. p. 328, ubi vero Philochori nomen prætermisum.

LIBER X.

In librum decimum scimus Olymp. CXIX, 3 incidere. Atque persuasit nobis Bæckhius (l. l. p. 29) libris posterioribus passim inserta esse, quæ in prioribus erant omissa; hujusmodi additamenta esse videntur, quæ ex libro decimo afferuntur de ξενικῷ ἐν Κορίνθῳ (fr. 150) et de censu agrî Attici (fr. 151).

148. [Olymp. CXIX, 3.]

Harpocrat. v. Ἀνεόπτειτος ... ὁ μὴ ἐποπτεύσας: Τί δὲ τὸ ἐποπτεῦσαι, ὁλοὶ Φιλόχορος ἐν τῇ δεκάτῃ· «Τὰ ἱερὰ οὗτος ἀδικεῖ πάντα, τὰ τε μυστικά καὶ τὰ ἐποπτικά.» Καὶ πάλιν· «Δημητρίῳ μὲν οὖν ἰδίῳ τι ἐγένετο παρὰ τοὺς ἄλλους, τὸ μόνον ἄμα μυηθῆναι

Canis in templum Minervæ ingressa et Pandrosium intrans ad aram usque Jovis Hercei, quæ sub olea est, devenit. Apud Athenienses autem antiquitus observari solet, ne canis in arcem ascendat. Eodem tempore in templo interdiu et sole cælum tenente meteoron ignitum aliquamdiu conspiciendum se præbuit. Nos vero quum de hoc portento et apparitione interrogati essemus, quid miri portenderetur, diximus, utroque exulum restitutionem reditumque designari; qui tametsi redirent, reipublicæ tamen regimen non mutatum iri, sed idem permansurum esse: atque hoc contigisse etiam vidimus. »

147.

Sunt Athenis sacræ quidam αὐλώνες, qui dicuntur, quorum Philochorus meminit in nouo.

LIBER X.

148.

Ὁ μὴ ἐποπτεύσας, Qui non inspexit. Ceterum quid sit ἐποπτεῦσαι, declarat Philochorus libro decimo: «Sacra hic violat omnia, tam mystica quam epoptica.» Iterumque: «Demetrio igitur peculiare quiddam præter ceteros contigit, ut simul mysteriis initiaretur ac secretiores ritus

καὶ ἐποπτεῦσαι, καὶ τοὺς χρόνους τῆς τελετῆς τοὺς πατρίους μετακινήθηναι. »

Repetitit hæc Suidas et gramm. Bekk. An. p. 398.

149.

Harpocrat. v. Ἐπωπτευστότων: ... Οἱ μυηθέντες ἐν Ἐλευσίνοι ἐν τῇ δευτέρῃ μυήσει ἐποπτεύειν λέγονται, ὡς δῆλόν ἐστιν ἐκ τε τοῦ Δημοσθένους λόγου καὶ ἐκ τῆς δεκάτης Φιλόχορου.

Suidas et Phavorinus Philochori nomen omiserunt.

150. [Olymp. XCVI, 3.]

Harpocrat. v. Ξενικὸν ἐν Κορίνθῳ: ... Συνεστήσατο δ' αὐτὸ πρῶτον Κόνων, παρέλαβε δ' αὐτὸ Ἰφικράτης, ὕστερον καὶ Χαβρίας· ὧ χρησάμενοι τὴν Λακεδαιμονίων μόραν κατέκοψαν στρατηγούντος αὐτοῖς Ἰφικράτους καὶ Καλλίου, καθά φησιν Ἀνδρότιων τε καὶ Φιλόχορος.

Suidas exhibet πρῶτος Κόνων, quod recipiendum videtur. Phavorinus idem habet, quod apud Harpocrat. legitur.

151.

Harpocrat.: «Ὅτι ἐξακισχίλια ἦν τάλαντα τὸ τίμημα τῆς Ἀττικῆς, Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ συμμοριῶν φησιν οὕτως· Ἡμῖν δὲ τὸ τῆς χώρας τίμημα ὑπάρχειν ἀφορμὴν ὀκτακισχίλια τάλαντα ἀκούσεται. Ἦτοι οὖν γραμμικὸν ἀμάρτημά ἐστιν, ἢ ἴσως ὁ ῥήτωρ συναρπάξει, ἵνα δοκῆ πλείω τὴν ἀφορμὴν ἔχειν ἢ πόλις εἰς τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον. Ὅτι γὰρ ἐξακισχίλια τάλαντα ἦν τὸ τίμημα τῆς Ἀττικῆς, καὶ λυθέντος ἐν τοῖς ἐξῆς τοῦ λόγου φησὶν, λογισμὸν αὐτῶν διδοὺς ποικίλως, καὶ Φιλόχορος ἐν δεκάτῃ Ἀθίδος.

Locus quem Harpocrat. ex Demosthenis Orat. de class. affert, in nostris editionibus rectius ita scriptus est (p. 76 ed. H. Wolf.): Ἡμῖν δὲ τὸ τῆς

inspiceret, et patria initiationis ritus tempora tum mutarentur. »

149.

Eleusiniis sacræ initiati, in altera initiatione ἐποπτεύειν dicuntur: ut apparet quum ex Demosthenis oratione, tum ex Philochori libro decimo.

150.

Peregrinorum militum exercitus in Corintho. Hunc Conon primus constituit, post quem ejus dux fuit Iphicrates, post etiam Chabrias: quo usi Athenienses, Iphicrate et Callia ducibus, Moram Lacedæmoniorum conciderunt, quemadmodum Androtio refert et Philochorus libro decimo.

151.

Atticæ census sex millia talentum fuit. Demosthenes in Oratione de classibus sic ait: Nobis autem agrî census octo mille talentum subsidio esse audiet. Est igitur vel scripturæ peccatum, aut forte orator ista callide dixit, ut respublica majores habere facultates videretur ad bellum cum rege gerendum. Fuisse utique civitatis Atticæ census sex mille talentum, etiam in fine orationis, ubi multimodis eorum computationem facit, commemorat, itemque Philochorus libro Athidos decimo.

χώρας ὑπάρχον ἀφορμὴν ἐξακισχίλια τάλαντα ἀκούσεται, sc. rex Persarum. Alter locus de Attici agri censu in eadem orat. est p. 74 : Ἐπειδὴ τὸ τίμημά ἐστι τὸ τῆς χώρας ἐξακισχιλίων τάλαντων.

SEPTEM LIBRI POSTREMI.

Ex his unum tantum fragmentum servatum est idque ita comparatum, ut, ad quodnam tempus referendum sit, non appareat.

152.

Harpocr. v. Ἄμιπποι... οἱ σὺν ἵπποις στρατεύομενοι : ... Πεζοὶ δ' εἶσιν οἱ ἄμιπποι, ὡς δῆλόν ἐστιν ἐκ τῶν Θουκυδίδου καὶ Ξενοφώντος. ... Καὶ μήποτε πρόδρομοὶ τινὲς εἰσιν οἱ ἅμα τοῖς ἵππεῦσι τεταγμένοι. Φιλόχορος γοῦν ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ δεκάτῃ φησὶ καὶ πρόδρομους.

Eadem sunt apud Phavorinum. Vide Thucyd. V, 57, et Xenoph. Hellen. VII, 5, 23.

INCERTORUM ATTHIDIS LIBRORUM FRAGMENTA.

153.

Harpocr. : Ἀγνίας, Ἰσαῖος ἐν τῇ πρὸς Εὐκλείδην περὶ χωρῶν. Τοῦτον καὶ τοὺς συμπρεσθευτάς αὐτοῦ φησὶν Ἀνδρότιον ἐν πέμπτῳ τῆς Ἀτθίδος καὶ Φιλόχορος, ὡς ἐάλωσάν τε καὶ ἀπέθανον ὑπὸ Λακεδαιμονίων.

154.

Schol. Aristoph. - Av. 1106 : Γλαῦκες ὑμᾶς ἀντὶ τοῦ νομίσματα. Ἡ γὰρ γλαυξ ὄρνειός ἐστιν Ἀθηναῖς, ὅπερ πάνυ τιμῶντες Ἀθηναῖοι διὰ τὴν θεὸν ἐν τοῖς τετραδράχοις ἐνεχάραξαν νομίσμασιν.... Ἄλλως. Ἡ γλαυξ ἐπὶ χαράματός ἦν τετραδράχμου, ὡς Φιλόχορος. Ἐκλήθη δὲ τὸ νόμισμα τὸ τετραδράχμον τότε ἢ γλαυξ· ἦν γὰρ γλαυξ ἐπίσημον καὶ πρόσωπον Ἀθη-

152.

LIBER XVI.

Ἄμιπποι, qui juxta equos militant. Sunt autem ἄμιπποι pedites, ut apparet ex Thucydide et Xenophonte; et fortasse est genus quoddam antecursorum equitibus adjunctorum. Philochorus sane libro sexto decimo dicit etiam Antecursores.

INCERTORUM ATTHIDIS LIBRORUM FRAGMENTA.

153.

Hagnias. Isceus in oratione contra Euclidem de praedio. Androtio, libro quinto Atthidis et Philochorus memorant Hagniam ejusque in legatione collegas a Lacedaemoniis captos fuisse et interemptos.

154.

Noctua in tetradrachmis erat expressa, auctore Philochoro: appellatus autem est eo tempore hic numus γλαυξ (noctua), quia noctua signum Minervae erat. Prius drachma erant in usu, quae bovem signum habebant.

155 a.

Philochorus in Atthide dicit, veteribus amphoram

ναῖς, τῶν προτέρων διδράχμων ὄντων, ἐπίσημόν τε βούν ἐχόντων.

155 a.

Pollux Onom. X, 71 : Φιλόχορος ἐν τῇ Ἀτθίδι παρὰ τοῖς παλαιοῖς φησὶ τὸν ἀμφορέα καλεῖσθαι κάδον, καὶ τὸ ἡμισφόριον ἡμικάδιον.

155 b.

Lex. rhetor. post Phot. Porson. p. 667 : Εἰσαγγελία... Ἐνιοὶ δὲ τῶν βητόρων εἰώθεσαν καλεῖν καὶ τὰ μὴ μεγάλα ἀδικήματα εἰσαγγελίαν· ἐστὶ δ' ὅτε ἐμβάλλοντες τοὺς συκοφαντούμενους εἰσήγγειλον, ὡς μὲν Φιλόχορος, χιλίων καθιζομένων, ὡς δὲ Δημήτριος δὲ Φαληρεὺς, χιλίων πεντακοσίων. Κάκεινος δὲ οὕτως ὠρίσατο· εἰσαγγελία ἐστὶν δὲ περὶ κα. νῶν ἀδικημάτων δεδωκάσιν ἀπενεγκεῖν οἱ νόμοι.

RELIQUORUM LIBRORUM PHILOCHORI FRAGMENTA.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΕΤΡΑΠΟΛΕΩΣ.

156.

Athenæus VI, 6, p. 235, D, postquam de parasitis Atheniensibus, eorum priscis honoribus, sacrorum ministerio, collegio et curia fusius exposuit, subjicit : Ταῦτα ἱστορεῖ καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Τετραπόλει, μνημονεύων τῶν καταλεγόμενων τῷ Ἡρακλεῖ παρασίτων.

157.

Suidas v. Τιτανίδα γῆν, οἱ μὲν [τὴν] πᾶσαν, οἱ δὲ τὴν Ἀττικὴν, ἀπὸ Τιτηνίου, ἐνὸς τῶν Τιτάνων ἀρχαιοτέρου, οἰκήσαντος περὶ Μαραθῶνα, ὃς μόνος οὐκ ἐστράτευσεν ἐπὶ τοὺς θεοὺς, ὡς Φιλόχορος ἐν Τετραπόλει.

Idem invenitur apud Apostol. XVIII, 77 et in Photii Lex. p. 434 Herm.

cadum dictam esse, et semiamphoram, semicadum.

155 b.

Rhetorum nonnulli etiam minora delicta vocare solent εἰσαγγελίαν; nonnunquam sycophantas deprehensos εἰσαγγελίαις denunciabant, sedentibus in judicio, ut quidem Philochorus tradit, mille, ut vero Demetrius Phalereus scribit, mille et quingentis. Ille hanc dedit definitionem : « Εἰσαγγελία ἐστὶν ἰδ. quod de innominatorum delictorum accusatione leges constituerant. »

DE TETRAPOLI.

156.

Eadem tradit etiam Philochorus in libro, qui Tetrapolis inscribitur, ubi parasitos commemorat Herculi cooptatos.

157.

Terram Titaniam quidam omnem terram appellari putant, alii vero Atticam, a Titenio, uno antiquiorum Titanum, qui Marathone habitavit, et solus bellum diis non intulit, ut Philochorus in Tetrapoli tradit.

158.

Schol. Sophocl. OEd. Col. 1102 (1047): Λέγει δ' ἄν (δ Σοφοκλῆς) Πυθίας ἀκτὰς τὸν τοῦ Πυθίου Ἀπολλωνίως βωμὸν τὸν ἐν τῷ Μαραθῶνι, ὅθεν καὶ τὴν θεωρίαν Ἰπεμπον. Ἱστορεῖ περὶ τούτων Φιλόχορος ἐν τῇ Τετραπόλει γράφων οὕτως· «Ὅταν δὲ σημεῖα γένηται παραδεδομένα ἐν τοῖς ἱεροῖς, τότε ἀποστέλλουσι τὴν θεωρίαν οἱ ἐκ τοῦ γένους, Πυθιάδα καὶ Δηλιάδα, ὁποτέρᾳ ἂν καθήκη αὐτοῖς. Θύει δὲ ὁ μάντις, ὅταν μὲν τὰ εἰς Δελφοὺς πόμπημα γένηται, καὶ θεωρία πέμπηται, ἐν Οἰνῷ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν τῷ Πυθίῳ· εἰ δὲ εἰς Δῆλον ἀποστέλλοιτο ἡ θεωρία, κατὰ τὰ προειρημένα θύει ὁ μάντις εἰς τὸ ἐν Μαραθῶνι Δῆλιον. Καὶ ἔστιν ἱεροσκοπία τῆς μὲν εἰς Δελφοὺς θεωρίας ἐν τῷ ἐν Οἰνῷ Πυθίῳ, τῆς δὲ εἰς Δῆλον, ἐν τῷ ἐν Μαραθῶνι Δηλίῳ.»

Πυθιάδα καὶ Δηλιάδα, ὁποτέρᾳ correxit C. Müller. Dor. I, p. 240. Codex πυθία τε καὶ δηλιάδες ὅπ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΗΣΙΝ ΑΓΩΝΩΝ ιζ'.

159.

Athen. XI, 13, p. 464, F.: Λέγει δὲ περὶ τούτων δ Φιλόχορος οὕτως· «Ἀθηναῖοι τοῖς Διονυσιακοῖς ἀγῶσι, τὸ μὲν πρῶτον ἤρισθηκότις καὶ πιπωκότις, ἐβάδιζον ἐπὶ τὴν θίαν καὶ ἐστεφανωμένοι ἐθεώρουσαν· παρὰ δὲ τὸν ἀγῶνα πάντα οἶνος αὐτοῖς ἠνογοῦετο καὶ τραγήματα παρεφέρετο, καὶ τοῖς χοροῖς εἰσιούσιν ἐνέχεον πίνειν, καὶ διηγωνισμένοι δ' ἐξεπορεύοντο ἐνέχεον πάλιν· μαρτυρεῖν δὲ τούτοις καὶ Φερεκράτη τὸν κωμικόν, ὅτι μέχρι τῆς καθ' ἑαυτὸν ἡλικίας οὐκ ἀσίτους εἶναι τοὺς θεωροῦντας.»

158.

Pythias aktae dicit fortasse Sophocles aram Apollinis, quae est Marathone, unde etiam theoriam mittebant. De his Philochorus in Tetrapoli ita scribit: «Quum signa a majoribus tradita in sacris apparent, tum qui ea gente orti sunt, cujus est hoc munus, theoriam mittunt, Pythiam et Deliacam, utraque iis conveniat. Ubi signa deorum Delphos jubent mitti, theoriamque in eo est ut mittatur, vates quotidie sacra facit in Pythio, quod est Oenoae; ubi vero in Delum mittenda theoria, vates sacra facit eo, quem dixi, modo in Delio, quod est Marathone, atque haruspicina sit propter theoriam Pythiam in Pythio, propter Deliacam in Delio.»

DE ATHENIENSIVM LVDIS LIBRI SEPTENDECIM.

159.

Verba facit autem de his Philochorus, in hunc modum: «Athenienses, in ludis Bacchicis, prius quidem pransi potique ad spectacula se conferebant, et coronati spectabant: toto vero tempore quo agebantur ludi, vinum eis infundebatur, apponebanturque bellaria; atque etiam choris ingredientibus vinum infundebant, et finito spectaculo discedentibus rursus infundebant.» Confirmari etiam

160.

Plutarch. Moral. p. 785. Frf. (Reisk. t. 9, p. 138): Πῶλον δὲ τὸν τραγῳδῶν Ἐρατοσθένης καὶ Φιλόχορος ἱστοροῦσιν ἐβδομήκοντα ἔτη γεγεννημένον ὀκτὼ τραγῳδίας ἐν τέτταρσιν ἡμέραις διαγωνίσασθαι μικρὸν ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς.

ΠΕΡΙ ΕΩΡΤΩΝ.

161.

Harpocr. v. Ἀλωῖα: ... Ἐορτὴ ἔστιν Ἀττικὴ τὰ Ἀλωῖα, ἣν φησι Φιλόχορος ὀνομασθῆναι ἀπὸ τοῦ τότε τοὺς ἀνθρώπους τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι περὶ τὰς ἄλως· ἀγεσθαι δὲ αὐτὴν φησιν ἐν τῷ περὶ εὐρῶν Ποσειδεῶνος μῆνός.

Hæc omnia descripsit Phavorinus, partem gramm. Bekk. An. p. 381.

162.

Schol. Lucian. dial. meretr. VII, p. 228, t. 8 Bip. (t. 2, p. 459, Schmied.): Ἀλωῖα εὐροτὴ ἔστιν Ἀθήνησι, μυστήρια περιέχουσα Δήμητρος καὶ Κόρης καὶ Διονύσου ἐπὶ τῇ τομῇ τῆς ἀμπέλου, καὶ τῇ γέυσει τοῦ οἴνου καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν· Φιλόχορος δὲ φησιν ὀνομασθῆναι ἀπὸ τοῦ τότε τοὺς ἀνθρώπους τὰς διατριβὰς περὶ τὰς ἄλως ποιεῖσθαι.

Verba Φιλόχορος... ποιεῖσθαι Suid. v. Ἀλ. repetivit.

163.

Harpocr. v. Χύτροι: ... Ἔστι δὲ καὶ Ἀττικὴ τις εὐροτὴ Χύτροι· ... ἤγετο δὲ ἡ εὐροτὴ Ἀνθεστηριῶνος τρίτῃ ἐπὶ δέκα, ὡς φησι Φιλόχορος ἐν τῷ περὶ εὐροτῶν.

Eadem exstant apud Schol. ad Aristoph. Acharn. 1075 et apud Suidam h. v.

ait Pherecratis testimonio, ad ipsius usque ætatem comedis spectantes.»

160.

Polum tragædum Eratosthenes et Philochorus scripserunt annos septuaginta natum octo tragædiis quatrîduo decertasse paucis ante obitum diebus.

DE FESTIS.

161.

Halos sunt festum Atticum, quod Philochorus inde nomen habere ait, quod homines hujus festi tempore in areis (ἄλωσι) versantur; id vero celebrari dicit in libro de Festis mense Posideone.

162.

Halos, festum, quod Athenis celebratur, mysteria continens Cereris, Proserpine et Bacchi propter amputationem vitis et gustationem vini aliorumque fructuum. Philochorus inde id nomen habere ait, quod hoc tempore homines in areis versentur.

163.

Chytri, festum Atticum; ... celebrabatur autem mensis Anthesterionis die tertia decima, ut Philochorus tradit in opere de Festis.

164.

Anti-Atticista SGerm. MS. in Schaeferi Apend. ad Bastii Epist. Crit. p. 16: (editus a Bekkero Anecd. p. 86, 20): Γενέσια· ούσης τε έορτής τής δημοτελοῦς Ἀθήναις Βοηδρομιῶνος πέμπτης, Γενέσια καλουμένης, καθότι φησὶ Φιλόχορος καὶ Σόλων ἐν τοῖς ἄξοσιν, καὶ τής τοῦ ὀνόματος χρήσεως ούσης Ἑλληνικῆς, τί κωλύει μὴ μόνον ἐπὶ τής δημοτελοῦς έορτής, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τής ἰδίας ἕκαστον τάσσεσθαι;

Schaeferus hunc locum ita emendat ut articulum post έορτής expungat, πέμπτη scribat pro πέμπτης et ἕκαστοις pro ἕκαστον, quod habet codex. Bekker. ἕκαστου. Siebelis Hesychium sequutus, qui haec habet: Γενέσια έορτή πάνθιμος (scr. πάνδημος) Ἀθηναίσις, in nostro loco Ἀθηναίσις scribendum putat pro Ἀθήναις. De Genesiiis, ut privato festo, videas Alciph. III, 18 et 55, p. 176 Wagn.; de Genesiiis, festo publico Atheniensium, cf. Pollux III, 19 et Ammon. h. v.

ΠΕΡΙ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ.

165.

Suid. v. Εὐριπίδης: ... Οὐκ ἀληθές δέ, ὡς λαχρόνως ἦν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. Καὶ γὰρ τῶν σφόδρα εὐγενῶν ἐτύγχανεν, ὡς ἀποδείκνυσι Φιλόχορος.

166.

Gellius N. A. 15, 20: «Philochorus refert in insula Salamine speluncam esse tetram et horridam, quam nos vidimus, in qua Euripides traegedias scriptitarit.»

167.

Schol. Eurip. ad illa Hippolyti v. 73 sq.: Σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου λειμῶνος, ὃ δέσποινα, κοσμήσας φέρω, haec adnotavit: Οἱ μὲν ὑπέλαβον, τὸν Ἰππόλυτον στέφειν τὴν Ἀρτεμιν ἀνθίνω στεφάνῳ· ὁ δὲ Φιλόχορος τὴν ἐν Ἀγραις Ἀρτεμιν τῷ μὲν λόγῳ στέφεσθαι φησιν, ἐφ' ἑαυτοῦ δὲ τὸν Ἰππόλυτον ταῦτα λέγειν, ὅτι ἑμαυτὸν σοὶ ἀνατίθημι, ὃ

164.

Celebratur quidem Athenis festum publicum, cui nomen est *Genesis*, quinta die Boedromionis mensis, ut Philochorus tradit et Solon in legum tabulis: sed quum haec vox apud omnes Graecos in usu sit, quid impedit quin ea non modo de festo publico, sed etiam de privato usurpetur?

DE EURIPIDE.

165.

Non est autem verum, matrem ejus fuisse olerum venditricem. Nam genere nobilissimo natus fuit ut demonstrat Philochorus.

167.

Nonnulli putarunt Hippolytum Dianae imponere coronam e floribus nexam, Philochorus vero verbis quidem exprimi ait Dianam Agraeam coronari, sed haec ipsa verba de se dicere Hippolytum: «me ipsum tibi offero ut coronam» i. e., ut ornatum floridum; virgini enim in

θεῶν, στέφανον, τουτέστι κόσμον ἀνθρώτατον· κόσμον γὰρ εἶναι τῇ παρθένῳ τὸ μετὰ τοῦ σωφρονεστάτου τῶν νέων διημερεύειν.

Paulo post pergit: Φιλόχορος δὲ φησὶ τῷ μὲν ξοάνῳ πλεκτὸν στέφανον προσφέρειν, τῇ δὲ θεῷ τὸν ὕμνον. Valckenarius verba τῷ μὲν λόγῳ corrupta esse existimans conjicit: τῷ μὲν λωτῷ, quod probat Siebelis, quia λόγῳ hic ferri non possit. Sed nobis dubium non est, quin voce λόγῳ hymnus significetur, quo Hippolytus Dianam coronat ex Philochori sententia, quae postea clarius exprimitur (τῇ θεῷ τὸν ὕμνον). Statuit igitur Philochorus, si quidem scholiastes ejus sententiam recte exposuit, verbis τόνδε πλεκτὸν στέφανον Hippolytum significari et coronam, quam statuae imponat, et hymnum, quo deam ornaturus sit, et se ipsum ut juventutis ornamentum.

Fortasse Philochorus hoc usus est exemplo ad demonstrandum Euripidis studium subtiliter loquendi.

168.

Diog. Laert. IX, 55: Φησὶ δὲ Φιλόχορος, πλέοντος αὐτοῦ (τοῦ Πρωταγόρου) ἐς Σικελίαν, τὴν ναῦν καταποντισθῆναι, καὶ τοῦτο αἰνίττεσθαι Εὐριπίδην ἐν τῷ Ἰζίῳ.

169.

Idem II, 44: Φιλόχορος δὲ φησὶ προτελεσθῆσαι τὸν Εὐριπίδην τοῦ Σωκράτους.

ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ α'.

170.

Athen. XIV, 13, p. 645, A: Ἀμφιφῶν· πλακοῦς Ἀρτέμιδι ἀνακείμενος, ἔχει δ' ἐν κύκλῳ καόμενα ὄξυδια. ... Φιλόχορος δὲ ἀμφιφῶντα αὐτὸν κληθῆναι, καὶ εἰς τὰ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὰ φέρεσθαι, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰς τριόδους, ἐπεὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐπικαταλαμβάνεται ἡ σελήνη ἐπὶ ταῖς ὀυσμαῖς ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἀνατολῆς, καὶ ὁ οὐρανὸς ἀμφιφῶς γίνεται.

eo esse ornatum, quod cum juvene prudentissimo diem transigat.

Philochorus ait, simulacro ligneo eum coronam offerre, deae vero hymnum.

168.

Tradit Philochorus, Protagoram in Siciliam navigantem cum nave in mare demersum esse, idque significare Euripidem in Ixione.

169.

Philochorus Euripidem dicit ante Socratem obiisse.

DE SACRIFICIIS I.

170.

Amphiphon, placenta Dianae oblata, in circuitu faculas habens accensas. ... Philochorus vero *amphiphonta* vocari ait, et in Dianae templis offerri, atque etiam in triviis, quoniam ea die antevertitur luna versus occidentem a solis ortu, atque adeo caelum fit ἀμφιφῶς, i. e. luce utrimque collustratum.

171.

Athenæi XIV, 20, p. 656, A: « Ἀθηναῖοι δ', ὡς φησι Φιλόχορος, ταῖς Ὠραῖς θύοντες οὐκ ὀπτῶσιν ἀλλ' ἐψοῦσι τὰ κρέα, παραιτούμενοι τὰς θεὰς ἀπείργειν τὰ περισκελῆ καύματα καὶ τοὺς αὐχμοὺς, μετὰ δὲ τῆς συμμέτρου θερμασίας καὶ ὑδάτων ὠραίων ἐκτελεῖν τὰ φυόμενα. Τὴν μὲν γὰρ ὀπτῆσιν ἐλάττους παρέχεσθαι ὠφελείας, τὴν δὲ ἐψῆσιν οὐ μόνον τὴν ὠμότητα περιαιρεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰ σκληρὰ μαλάττειν δύνασθαι, καὶ τὰ λοιπὰ πεπαίνειν. » Ἔτι δὲ εὐμενέστερον καὶ ἀκινδυνότερον πεπαίνει τὴν τροφήν· διόπερ ἐφθὼν ἐποπτῶν οὐ φασι δεῖν οὐδ' ἐψέψειν. Τὸ μὲν γὰρ ἀνάλυσιν ἔχειν δοκεῖ τοῦ βελτίονος, ὡς φησιν Ἀριστοτέλης, τὰ δὲ ὀπτὰ τῶν ἐφθῶν ὠμότερα καὶ ξηρότερα.

Fallitur Athenæus: Aristoteles Meteorol. IV, 3 dicit elixa sicciora esse assis.

172.

Etym. M. v. Θυηλαί: Παρὰ τὸ θύω, θυηλή. Κυρίως μὲν τοὺς θύλακας, εἰς οὓς τὰ θυμιάματα ἐμβαλλεται· καταχρηστικῶς δὲ πᾶσα θυσιὰ. Θυηλαί οὖν αἱ ἀπαρχαὶ τῶν θυσιῶν, ἤγουν αἱ θυσιᾶι. Φιλόχορος, I τῆς παιδάς εἶναι θυηλάς, ἃς πρώτας θῦσαι θεοῖς.

173.

Schol. Apoll. Rhod. 1, 517: Φιλόχορος ἐν τῷ περὶ θυσιῶν φησὶν, ὅτι τὸ κάλλιστον τοῦ σώματος καὶ πρωτεύον ἐστὶν (ἡ γλῶσσα).

Hoc iisdem verbis repetitur a Phavorino s. v. Γλώσσας θύειν.

174.

Natalis Comitæ Mythol. IX, 18, p. 1020: « Philochorus in libro de sacrificiis, Minervæ consilio edoctum OEdipum inquit societate rapinæ simulata se ad Sphingem contulisse, atque, novis semper sociis OEdipo se addentibus, denique illam cum magna suorum manu oppressisse. »

Cf. Suidam v. Οἰδίπους et Tzetam ad Lycophr. 7. Non possumus confidenter hoc fragmentum

171.

« Athenienses, ut ait Philochorus, quum Horis sacra faciunt, non assant carnem, sed elixant; precantes deas, ut præduros æstus et siccitates arceant, ac moderato calore et tempestivis imbribus ad maturitatem perducant ea quæ e terra gignuntur. Assationem enim (existimant) minus præbere utilitatis; elixationem vero non modo cruditatem tollere, sed et dura emollire posse, et alia omnia matura et mitia reddere. » Atque etiam blandius et minore periculo mite molleque alimentum reddit elixatio. Quare etiam aliunt, elixatum nec deinde assari nec recoqui debere: hoc enim si fit, videtur dissolvi id quod optimum est, ut ait Aristoteles. Assata vero magis cruda et arida sunt, quam elixa.

172.

Θυηλαί. Α θύω descendit θυηλή; proprie sacculi, in quos suffimenta injiciuntur, abusive vero quodvis sacrificium; θυηλαί sunt igitur primitiæ sacrificiorum sive sacrificia. Philochorus ait esse Terræ filias esse illas θυηλάς: quas primas diis sacrificant.

Philochoro tribuere, quum Natalis Comes mendacis fallere soleat. Idem valet de sequenti fragmento.

175.

Natal. Comit. I, 9, p. 36: « Erant autem cantilenæ in sacris nihil aliud, quam commemoratio-nes eorum beneficiorum, quæ dii ipsi in homines benigni contulerant, cum virium ipsorum deorum et clementiæ et liberalitatis amplificatio- ne, et cum precibus, ut benigni ac faciles precantibus accederent, ut ait Philochorus in lib. de sacrificiis. »

ΠΕΡΙ ἩΜΕΙΡΩΝ.

176.

Schol. Pindar. Nem. III, 4: Ἱερομηνία δὲ λέγονται αἱ ἐν τῷ μηνὶ Ἱεραὶ ἡμέραι, οἰαιδήποτε θεοῖς ἀνειμέναι· τὸν οὖν Δημητριῶνα μῆνά φησι Φιλόχορος ὄλον ψηφίσασθαι τοὺς Ἀθηναίους Ἱερομηνίαν λέγεσθαι, ὅλον ὄλον ἑορτήν. Ἱερομηνίαν φησὶν ἐν τούτοις· « Ἀπάντων ἡμῶν ἀγόντων Ἱερομηνίαν. » Sunt verba plebisciti Attici ex Philochoro ducta, ad quem pertinet illud φησὶν.

177.

Suidas s. v. Τετράδι γέγονας: Ἐπὶ τῶν ἄλλοις πονούντων· καὶ γὰρ τὸν Ἡρακλέα τετράδι γεννηθέντα Εὐρυσθεὶ ταλαιπωρήσαι. Φιλόχορος δὲ φησι καὶ ἐπὶ Ἑρμοῦ αὐτὴν δύνασθαι λέγεσθαι. Διατεθεῖσθαι δὲ Ἡρακλεῖ τὴν ἡμέραν ἐν ταύτῃ εἰς θεοὺς μεταστάντι.

Eadem legis apud Apostolium et Photium in Lexico ab Herm. ed. p. 426. Ex Photio Siebelis in Suidæ loco ἄλλοις pro ἄλλως et articulum ante ἡμέραν posuit. Vocem τετράδι de quarta mensis die, non vero de quarta luna intelligendam esse, manifestum sit ex Phavorino v. Ἀρκάς: Παροιμία ἐπὶ τῶν ἄλλοις μοχθούτων τὸ ἐν τετράδι γεννηθῆναι, κατὰ τὸν Ἡρακλέα δηλαδὴ, ὃς μὴνὸς τετάρτη γεννηθεὶς ἄλλοις ἤθλει.

173.

Philochorus in libro de Sacrificiis ait, optimam et principalem corporis partem esse linguam.

DE DIEBUS.

176.

Hieromeniæ dicuntur sacri mensis dies, quicumque diis consecrati sunt. Philochorus tradit, Athenienses decrevisse totum Demetrium mensem vocandum esse hieromeniam, quippe qui totus esset festum. Hieromeniam dicit in his: « Nobis omnibus hieromeniam celebrantibus. »

177.

Quarta die mensis natus es; de his, qui aliis laborant. Nam et Herculem, quarta die natum, Eurysthei jussu molestissimos labores exantlasse ferunt. Philochorus vero ait, proverbium hoc et de Mercurio dici posse. Diem autem istum Herculi attributum esse, quod eo ad decem migrarit.

178.

Schol. Homer. anonymus ad Odys. XX, 156: Ἐπει καὶ πᾶσιν ἑορτῇ. Τὴν νεομηθίαν πάντων τῶν θεῶν νομίζουσιν εἶναι. Ταύτην γὰρ οἱ πρόγονοι τοῖς θεοῖς ἀνέθεσαν, διὰ τὸ πρώτην αὐτὴν εἶναι τοῦ μηνός, πάσας τε τὰς ἀρχὰς προσῆψαν αὐτοῖς ὀρθῶς ποιῶντες: τοὺς γὰρ ἀπάντων ἀρχοντας τοὺς ὁμοίους χρὴ γεραίρειν· καὶ τῶν σίτων τὰς ἀπαρχὰς πᾶσι τοῖς θεοῖς ἀπονέμομεν· τοῦ δ' Ἀπόλλωνος ταύτην εἶναι νομίζειν ἡμέραν εἰκότως, τὸ πρῶτον φῶς τῷ αἰτιωτάτῳ τοῦ πυρός· ἐκάλουν τε αὐτὸν καὶ Νεομηθίον. Ἡ ἱστορία παρὰ Φιλόχορον.

Siebelis recte haud dubie scripsit τοῖς ὁμοίοις pro τοῖς ὁμοίοις et νομίζομεν pro νομίζειν. Conferas Schol. ad Aristoph. Plut. 1127 et Phavorin. Lex. v. Τούνητετράδι.

179.

Photii Lex. ab Herm. ed. p. 444: Τρίτος κρατῆρ, Διὸς τελείου, σωτήρος· πρῶτος γὰρ τέλειος ἀριθμὸς ὁ τρίτος, ὅτι ἔχει ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μέσσην, ὡς Φιλόχορος ἐν τῷ περὶ ἡμερῶν.

180.

Suidas: Ἀλκυονίδες ἡμέραι· αἱ εὐδαιναί. Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ διαφέρονται. Σιμωνίδης γὰρ ια' φησὶν αὐτὰς καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ ζῶων· Δημαγόρας δὲ ὁ Σάμιος ζ', καὶ Φιλόχορος θ'.

Pausanias in Lexico ab Eustathio ad Il. p. 776 laudatus et Eudocia p. 35 eisdem Demagoræ et Philochori numeros afferunt, Simonidem vero et Aristotelem quinque dies Alcyonios numerare dicunt.

181.

Proclus ad Hesiod. Opp. et D. 770, p. 169, A: Φιλόχορος δὲ ἐν τῷ περὶ ἡμερῶν Ἡλίου καὶ Ἀπόλλωνος λέγει αὐτὴν (ἐνὴν).

178.

Neomeniam omnibus diis sacram esse credunt: hanc enim diis consecrarunt majores, quod ea est prima cujusque mensis dies. Atque omnes primitias iis consecrarunt, idque summo jure: qui enim omnium rerum sunt auctores, eos similibus oportet coli. Etiam ciborum primitias omnibus diis tribuimus. Apollini vero hanc diem esse sacram credimus, ut par est, quippe primam lucem tribuentes ignis auctori: quare eum appellabant Neomenium. Tradit hæc Philochorus.

179.

Poculum tertium, Jovis Perfectoris, Servatoris; primus enim numerus perfectus est numerus ternarius; quod habet initium, finem et medium, ut Philochorus ait in libro de Diebus.

180.

Alcyonii dies: i. e. sereni. De numero eorum scriptores inter se dissentiunt. Simonides enim undecim eos esse dicit, ut Aristoteles in Historia Animalium; Demagoras vero Samius, septem; Philochorus, novem.

181.

Philochorus in libro de Diebus primam cujusque men-

182.

Idem ad 780, p. 173, B: Ἰστάμενον μῆνα ὡς εἰκάδα ἔλεγον, μετὰ δὲ τοῦτο πρώτης φθίνοντος, δευτέρας φθίνοντος. Φιλόχορος δὲ πάσας τὰς τρεῖς λέγει τῆς Ἀθηνᾶς.

Moschopolus exhibet ἕως εἰκάδος, quod apud Proclum restituendum est.

183.

Idem ad 810, p. 178, B: Τὴν ἐννεακαιδεκάτην ὡς καὶ τὴν ὀκτωκαιδεκάτην τὰ πάτρια τῶν Ἀθηναίων καθαρμοῖς ἀποδίδωσι καὶ ἀποτροπαῖς· Φιλόχορος λέγει καὶ ... ἀμφοτέροι ἐξηγηταὶ τῶν πατρίων ἀνδρες.

Alterius exegetæ nomen excidit.

ΔΗΛΙΑΚΑ ΒΙΒΛΙΑ Β'.

184.

Clem. Alex. Admon. ad gent. p. 18, D, Sylb.: Φιλόχορος δὲ ἐν Τήνῳ Ποσειδῶνά φησι τιμᾶσθαι ἱετρόν· Κρόνον δὲ ἐπιχειρῆσαι Σικελίᾳ καὶ ἐνταῦθα αὐτὸν τετάσθαι.

Quum aliunde nihil constet de hoc Neptuni cognomento Apollini plerumque tributo, Lenzius pro ἱετρόν legi voluit ὀρθόν. Perperam. Etenim Neptunum arcte conjunctum esse cum Apolline, ita ut alter in alterius locum quasi succedat, haud paucis declaratur fabulis (v. quos de hac re laudat C. Hermann. in Scient. Antiquit. Gr. § 96, 12). Inde vero etiam illud ἱετροῦ nomen explicandum esse, jam ex eo licet augurari, quod ædes, quæ in Teno insula Neptuno consecrata erat, Apollinis jussu exstructa dicebatur: v. Strabo X, p. 486, Tacit. Ann. III, 63.

185.

Idem ibid. p. 30, D: Τελεσίου τοῦ Ἀθηναίου, ὡς

sis diem (ἐνὴν) Soli atque Apollini sacram esse dicit.

182.

Mensem Ἰστάμενον (incipientem) vocabant usque ad vicesimam diem, post hanc vero dicebant prima, secunda die φθίνοντος (desinentis). Philochorus ait, omnes tres mensis partes Minervæ sacras esse.

183.

Dies undevicesima et duodevicesima ex patrio Atheniensium more tribuuntur lustrationibus et obsecrationibus, ut tradunt Philochorus et....., ambo patriorum institutorum interpretes.

DELIACORUM LIBRI DUO.

184.

Philochorus in Teno (una ex Cycladibus insulis) ait Neptunum Medicum coli, Saturnum autem jacere in Sicilia ibique esse sepultum.

185.

A Telesio Atheniensi, ut tradit Philochorus, elaborata

φησι Φιλόχορος, ἔργον εἶσιν ἀγάλματα ἑνεαπήχη Ποσειδῶνος καὶ Ἀμφιτρίτης ἐν Τήνῃ προσκυνοῦμενα.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ.

186.

Suidas v. Βούχετα: Πόλις ἐστὶ τῆς Ἡπείρου, οὐδετέρως καὶ πληθυντικῶς λεγομένη, ἣν φησι Φιλόχορος ὠνομάσθαι διὰ τὸ τὴν Θέμιν ἐπὶ βοῦς ὀχομένην ἔλθειν ἐκεῖ κατὰ τὸν Δευκαλίωνος κατακλυσμὸν.

Suidas repetit hæc s. v. Θέμις. Sed Harpocratio. s. v. Βούχετα, ex quo Suidas hausit, habet ... ἣν Φιλοστέφανος ἐν τοῖς Ἡπειρωτικαῖς ὠνομάσθαι φησὶ διὰ τὸ τὴν κ. τ. λ., et Phavorinus h. v. exhibet Φιλοστέφανος ἐν τοῖς Φιλιππηαῖς. Suidas veram scripturam exhibere nobis videtur: nam ex Phavorino elucet, de Philostephani Epiroticis dubitatum esse, ex sequenti vero fragmento colligere possumus, Philochorum Epirotica scripsisse: atque tuentur Suidæ lectionem utraque editio Aldina Harpocratiois et Etym. M.

187.

Strab. VII, p. 379, seu 505 (40 Tzsch.): Περὶ δὲ Δωδώνης, τοὺς μὲν περιοικοῦντας τὸ ἱερόν, διότι βάρβαροι, διασαφεῖ καὶ ὁ Ὀμηρος ἐκ τῆς διαίτης, ἀνιπτόποδας, χαμαικύνας λέγων· πότερον δὲ χρὴ λέγειν Ἐλλοῦς, ὡς Πίνδαρος, ἢ Σελλοῦς, ὡς ὑπονοοῦσι παρ' Ὀμήρῳ κείσθαι, ἢ γραφὴ ἀμφίβολος οὕσα οὐκ ἔῃ διςχυρίζεσθαι. Φιλόχορος δὲ φησι, καὶ τὸν περὶ Δωδώνην τόπον, ὥσπερ τὴν Εὐβοίαν, Ἐλλοπίαν κληθῆναι· καὶ γὰρ Ἡσιόδον οὕτω λέγειν·

Ἔστι τις Ἐλλοπία, πολυλήϊος ἧδ' εὐλείμων·
ἐνθάδε Δωδώνη τις ἐπ' Ἰσθαπῆ πεπόλισται.

Οἴονται δὲ, φησὶν ὁ Ἀπολλόδωρος, ἀπὸ τῶν Ἑλλῶν τῶν περὶ τὸ ἱερόν οὕτω καλεῖσθαι.

Stephanus Byz. s. v. Ἐλλοπία sua sumsisse videtur ex Philochoro.

ΠΕΡΙ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ.

188.

Schol. Victor. ad Homer. II. Σ, 570: Ἡ δὲ κατὰ Λίνον ἱστορία παρὰ Φιλοχόρῳ ἱστορεῖται ἐν τῇ 19'.

Pro ἐν τῇ 19' Bæckhius de Philochoro conjecit ἐν τῇ Ἀ-θίδι; sed fortasse liber de Inventis appendix erat Atthidis. Vide dissert. de Philoch. scriptis.

189.

Eudocia s. Λίνος, p. 277: Λίνος, Οὐρανίας υἱός, ὠδῆς τινος εὐρετής· ὃν ἀνεῖλεν Ἀπόλλων, ἐπεὶ τὸν λίνον καταλύσας χορδαῖς ἐνέτεινεν ὄργανον. Ὁμοίως καὶ Φιλόχορος φησὶν ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἀναireθῆναι, διότι πρῶτος τὸν λίνον καταλύσας χορδῇ ἐχρήσατο εἰς μουσικῆς ὄργανον.

ΠΕΡΙ ΜΑΝΤΙΚΗΣ Δ'.

190.

Clem. Alex. Strom. I, p. 334, D, Sylb.: Ὀρφέα Φιλόχορος μάντιν ἱστορεῖ γενέσθαι ἐν τῷ πρώτῳ περὶ μαντικῆς.

191.

Schol. Eurip. Alcest. 971: Φιλόχορος ἐν α' περὶ μαντικῆς ἐκτίθησιν αὐτοῦ (Ὀρφέως) ποιήματα ἔχοντα οὕτως· « Οὗτοι ἀριστεροὶ εἰμὶ θεοπροπίας, » ἄστινας κατέγραψεν εἰς σανίδα.

sunt simulacra Neptuni et Amphitrites novem cubitos æquantia, quæ in Teno adorantur.

EPIROTICA.

186.

Bucheta, urbs est Epiri, generis neutrius et pluralis numeri: quam Philochorus ait sic dictam fuisse, quod Themis tempore diluvii Deucalionis bove vecta illuc accesserit.

187.

Quod ad Dodonam attinet, eos qui circa fanum illud habitant, barbaros fuisse, Homerus quoque describenda eorum victus ratione demonstrat, qui illotis eos pedibus incedere, et humi cubare dicit. Qui an sint Helli appellandi, ut Pindarus facit, an vero Selli, sicut ab Homero fuisse scriptum judicant, ambiguitas scripturæ non sinit ut contendamus. Ex Philochori sententia locus circa Dodonam, itidem ut Eubœa, Hellopia dicitur: ait enim sic canere Hesiodum:

Hellopia est quædam, prætisque agrisque referta,
cujus in extremo Dodona est ædificata.

Censent autem, inquit Apollodorus, a paludibus (Ἐλαστὶ), quæ sunt circa templum, sic eos dictos.

DE INVENTIS.

188.

De Lino narratur apud Philochorum libro undevicesimo.

189.

Linus, Uraniæ filius, cantum quendam invenit, quem occidit Apollo, quod lino detracto, chordas instrumento intenderat; similiter etiam Philochorus ab Apolline ait eum interfectum esse, quod primus lino detracto chordam instrumento musico accommodasset.

DE DIVINATIONE LIBRI QUATUOR.

190.

Philochorus libro primo de Divinatione Orpheum ait vatem fuisse.

191.

Philochorus libro primo de Divinatione affert Orphei carmina, in quibus sic scriptum est: « Non ignarus sum vaticiniorum. » Vaticinia hæc tabellis Orpheus inscripsit.

192.

Suidas : Ἐγγαστρίμυθος· ἔγγαστρίμαντις· ὃν νῦν τινες πύθωνα, Σοφοκλῆς δέ, στερνόμαντιν Πλάτων ὁ φιλόσοφος Εὐρυκλέα, ἀπὸ Εὐρυκλέους τοιοῦτου μάντεως. ... Φιλόχορος δὲ ἐν γ' περὶ μαντικῆς καὶ γυναικας ἔγγαστρίμυθους. Αὗται τὰς τῶν τεθνηκότων ψυχὰς ἐξεκαλοῦντο.

Eadem leguntur apud Schol. Ruhnken. ad Platon. p. 36 et Apostolium 7, 48.

193.

Athen. XIV, 7, p. 648, D : Φιλόχορος δὲ ἐν τοῖς περὶ μαντικῆς Ἀξιώπιστον τὸν εἶπε Λοκρὸν γένος ἢ Σικυώνιον, τὸν Κανόνα καὶ τὰς Γνώμας πεποικέναι ρησίν· ὁμοίως δὲ Ἰστορεῖ καὶ Ἀπολλόδωρος.

194.

Heynius in Supplem. et Emend. Homer. vol. 5, p. 716, ad Iliad. 6, 136.

Schol. V. L. : Ἡ ὅτι χρησμὸς ἐδόθη, ἀλιέων ἐν τόπῳ Διόνυσον ἀλιέα βαπτίζοιτε· ὡς Φιλόχορος.

Sensus hujus oraculi Siebeli hic esse videtur : *Bacchum, qui aquas ferre potest, mergite marinis aquis.* Sed hæc sententia mirum in modum expressa esset. Probanda esse videtur Lobeckii emendatio (ad Soph. Ajac. 804) : Ἐν δέπαϊ Διόνυσον ἀλιέα βαπτίζοιτε.

195.

Plutarch. De Pyth. orac. t. 7, p. 588 Reisk., s. Mor. p. 403, E, Frf. : Ἀλυρίου καὶ Ἡροδότου καὶ Φιλοχόρου καὶ Ἰστρου, τῶν μάλιστα τὰς ἐμμέτρους μαντείας φιλοτιμηθέντων συναγαγεῖν, ἄνευ μέτρου χρησμὸς γεγραφότων, Θεόπομπος, οὐδενὸς ἦντων ἀνθρώπων ἔσπουδακὸς περὶ τὸ χρηστήριον, ἰσχυρῶς ἐπιτετίμηκε τοῖς μὴ νομίζουσι κατὰ τὸν τότε χρόνον ἔμμετρα τὴν Πυθίαν θεσπίζειν.

192.

Ventriloquus, vaticinator e ventre, quem nonnulli Pythonem appellant, Sophocles vero στερνόμαντιν (quasi vatem ex pectore), Plato philosophus Eurycleem ab Eurycle, qui talis vates fuit. Philochorus libro tertio de Divinatione etiam mulieres ventriloquas fuisse dicit : hæc mortuorum animas evocabant.

193.

Axiopistum, Locrum genere aut Sicyonium, Canonem scripsisse et Sententias Philochorus ait in libro de Divinatione. Eadem Apollodorus tradit.

194.

— vel quod oraculum datum est : *In piscatorum loco Bacchum piscatorem mergite, ut tradit Philochorus.*

195.

Quum Alyrius, Herodotus, Philochorus, et Ister, qui maxime in id incubuerunt, ut carmine dicta oracula conscriberent, oracula etiam prorsa oratione edita retulerint, Theopompus, quo nemo hominum diligentius oraculi hujus res scrutatus est, vehementer eos reprehendit, qui putarent istis temporibus Pythiam carmine non respondisse.

196.

Philochorus refert, tres Nymphas, Apollinis nutrices,

Pro Ἀλυρίου Reiskius legi vult Ἀλυπίου, ratus hoc loco sermonem esse de Alypio Andronico, quem Hieronymus in præf. ad Daniel. laudat.

196.

Zenobius Proverb. cent. V, 75 : Φιλόχορος φησιν, ὅτι νύμφαι κατεῖχον τὸν Παρνασσόν, τροποὶ Ἀπόλλωνος, τρεῖς, καλούμεναι Θριαῖ, ἀφ' ὧν αἱ μαντικαὶ ψῆφοι θριαῖ καλοῦνται.

197.

Schol. Soph. OEd. Tyr. 21 : Ἔστι παρὰ τῶ Ἰσημῶ Ἀπόλλωνος ἱερόν· διὸ φησι (Σοφοκλῆς) μαντεία σποδῶ· τοῦτο δὲ ἀντὶ τοῦ βωμῶ, ὅτι διὰ τῶν ἐμπύρων ἱμαντεύοντο οἱ ἱερεῖς, ὡς φησι Φιλόχορος.

198.

Schol. Pind. Ol. XII, 10 : Φιλόχορος δὲ τὰς ἐκ φήμας μαντείας, τουτέστι κληδόνας καὶ πταρμούς, ἢ φωνάς, ἢ φήμας, ἢ ἀπαντήσεις σύμβολά φησι λέγεσθαι· ὡς Ἀρχιλοχος· « Μετέρχομαί σε, σύμβολον ποιουμένη. » Χρήσασθαι δὲ αὐτοῖς πρώτην Δήμητραν.

Eadem fere habet Hesychius s. v. Συμβόλους.

199.

Schol. Arist. Av. 721 : Ξύμβολον ὄρνιν φασίν, ἐπεὶ συμβόλους ἐποίουν τοὺς πρώτα ξυναντῶντας, καὶ ἐξ ἀπαντήσεώς τι προσημαίνοντας. Ξύμβολους δὲ καὶ τοὺς διὰ τῶν πταρμῶν οἰωνισμοὺς ἔλεγον· ἀνετίθεντο δὲ οὗτοι Δήμητρι, ὡς φησι Φιλόχορος.

200.

Schol. Arist. Ran. 1033 : Τὸν Μουσαῖον παῖδα Σελήνης καὶ Εὐμόλπου Φιλόχορος φησιν· οὗτος δὲ παραλύσεις καὶ τελετάς καὶ καθαρμούς συντέθεικεν. Ὁ δὲ Σοφοκλῆς χρησμολόγον αὐτὸν φησι.

201.

Tertullianus De anima cap. 47 : « Ceterum

Parnassum incoluisse, quæ Thiriæ dicebantur; ab iisque sortes, ex quibus vates vaticinantur, appellantur thiriæ.

197.

Est apud Ismenum templum Apollinis, quare Sophocles dicit μαντεία σποδῶ, quod positum est pro βωμῶ, quia ex signis, quæ flamma victimarum in ara concrematarum dabat, vaticinabantur sacerdotes, ut tradit Philochorus.

198.

Philochorus dicit, omina ex sono sumta, i. e. a rumoribus, sternutamentis, sonis subito editis, verbis pronuntiatibus, occurso hominis vel animantis vocari *symbola*; ut Archilochus ait : « Symbolum faciens ad te accedo. » His primam usam esse Cererem.

199.

Avem dicunt σύμβολον, quia συμβόλους eos esse judicabant, qui primum ipsis obviam facti ex hoc occurso aliquid prædicarent, etiam omnia ex sternutamentis capta dicebant σύμβολα. Hæc tribuebantur Cereri, ut Philochorus tradit.

200.

Museum Philochorus dicit Lunæ et Eumolpi filium. Is Solutiones, Expiationes et Purgationes suscipit. Sophocles eum appellat vatem.

Epicharmus etiam summum apicem inter divinationes somniis extulit cum Philochoro Atheniensi.»

202.

Idem c. 46, de somniis agens ait: « Quanti autem commentatores et affirmatores in hanc rem, Artemon, Antiphon, Strato, Philochorus, Epicharmus, Serapion, Cratippus et Dionysius Rhodius, Hermippus, tota seculi litteratura!»

203.

Fulgentius Mytholog. lib. 1, c. 13: « Laurus amica Apollinis ob hanc rem vocitata est, quia illi, qui de interpretatione somniorum scripserunt, ut Antiphon, Philochorus, et Artemon, et Serapion Ascalonites promittant in libris suis, laurum si dormientibus ad caput posueris, vera somnia esse visuros.»

Η ΠΡΟΣ ΑΛΥΠΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

204.

Photii Lex. ab Herm. edit. p. 445: Τροπηλῆς, ἡ τῶν σκορόδων δέσμη, ἀπὸ τοῦ εἰλησθαι. Ἐν δὲ τοῖς σκήροις τῇ ἑορτῇ ἤσθιον σκόροδα ἕνεκα τοῦ ἀπέχεσθαι ἀφροδισίων, ὡς ἂν μὴ μύρων ἀποπνέοιεν, ὡς Φιλόχορος ἐν τῇ πρὸς Ἄλυπον ἐπιστολῇ.

Phavorinus h. v. hæc repetivit usque ad ὡς Φιλόχ. Verba ἐν δὲ τοῖς σκήροις Siebelis emendavit, scribens ἐν δὲ τοῖς Σκίροις; sed fortasse non rejiciendum est, quod Phavorinus præbet: ἐν δὲ τοῖς καιροῖς τῆς ἑορτῆς.

EPISTOLA AD ALYPUM.

204.

Τροπηλῆς, fasciculus allii capitum, ab εἰλησθαι dictus. In Sciris festo vescebantur allio, ne unguenta spirarent, ut abstinereut venere. Narrat Philochorus in Epistola ad Alypum.

INCERTORUM LIBRORUM FRAGMENTA.

205.

Notandum est Hesiodi filium esse Mnaseam. Philochorus vero Stesichorum dicit ex Ctemene Hesiodo natum esse.

INCERTORUM LIBRORUM FRAGMENTA.

205.

Proclus ad Hesiod. Opp. et D. 271, p. 66, B, Heins.: Ἰστίον δὲ, ὅτι υἱὸς Ἡσιόδου Μνασέας ἑστί· Φιλόχορος δὲ Στησίχορον φησι τὸν ἀπὸ Κλυμένης.

« Forsan hoc Philochorus tradidit de Stesichoro in libro de Alcmane, ubi credibile est, eum hos poetas lyricos ætatis habita ratione inter se contulisse; quod et Suidas fecit v. Στησίχορος.» Siebelis. Pro Κλυμένης Gyraldus in Vit. Hesiodi p. XVIII, scripsit Κτημένης.

206.

Schol. Pindar. Nem. II, 1: Φιλόχορος δὲ ἀπὸ τοῦ συντιθέναι καὶ βράπτειν τὴν ᾠδὴν οὕτω φησὶν αὐτοὺς προσκεκλήσθαι. Δηλοῖ δὲ Ἡσιόδου λέγων·

Ἐν Δῆλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ Ὀμηρος αἰοῖδοι
μέλομεν, ἐν νεαροῖς ὕμνοις βράβαντες αἰοῖδην,
Φοῖβον Ἀπόλλωνα.

Hoc de Rhapsodis Atthidi intexuisse videri potest Philochorus, ubi de Pisistrato ejusque filiis exposuit. Lenz.

207.

Athenæus IX, 11, p. 393, E: Βοῖος δ' ἐν Ὀρνιθογονίᾳ, ἡ Βοιωτῶν, ὡς φησι Φιλόχορος, ὑπὸ Ἄρειος τὸν Κύκνον ὀρνιθωθῆναι, καὶ παραγενόμενον ἐπὶ τὸν Σύβαριν ποταμὸν πλησιάζειν γεράνῳ.

Βοιωτῶν et Σύβαριν a Schweigh. reposita sunt pro Βοιωτῶν et Σίβαριν. De Bæo poetria vid. Pausan. X, 5, 4.

206.

Philochorus eos (rhapsodos) ait a componendis et nectendis carminibus nomen accepisse. Declarat hoc Hesiodus, qui dicit:

In Delo tum primum ego et Homerus poetæ
Cecinimus, in novis hymnis nectentes cantum,
Phœbum Apollinem.

207.

Bæus vero in Avium generatione, sive Bæo, ut ait Philochorus, a Marte in avem mutatum esse Cygaum tradit, et, quum ad Sybarin fluvium pervenisset, congressum esse cum grue.

ISTR I

FRAGMENTA.

ἌΤΤΙΚΑ.

LIBER I.

1.

Suidas v. Τιτανίδα γῆν : ... Ἴστρος ἐν α' Ἀττικῶν, Τιτᾶνας βοᾶν· ἐβοήθουν γὰρ τοῖς ἀνθρώποις ἐπακούοντες, ὡς Νίκανδρος ἐν α' Λιτωλικῶν.

Idem legitur in Photii Lexico.

2.

Apostolius XVIII, 77 : Τιτανίδα παροικεῖς, ἐπὶ τῶν φιλοθέων. Οἱ μὲν τὴν πᾶσαν γῆν, οἱ δὲ τὴν Ἀττικὴν ἀπὸ Τιτηνίου, ἐνὸς τῶν Τιτάνων ἀρχαιοτέρου, οἰκήσαντες περὶ Μαραθῶνα, δε μόνος οὐκ ἐστράτευσεν ἐπὶ τοὺς θεοὺς, ὡς Φιλόχορος ἐν Τετραπόλει καὶ Ἴστρος ἐν πρώτῃ τῶν Ἀττικῶν.

Vide Phavorin. s. Titan. γῆν, ubi eadem leguntur, paucis omissis et suppresso Istri nomine.

3.

Harpocrat. : Λαμπάς. ... Τρεῖς ἄγουσιν Ἀθηναῖοι ἐορτὰς λαμπάδας (λαμπάδος cod. Angl.), Παναθηναίους, καὶ Ἡραϊστειούς, καὶ Προμηθεῖους, ὡς Πολέμων εἰρησὶν ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν τοῖς προπυλαίοις πινάκων. Ἴστρος δ' ἐν πρώτῃ τῶν Ἀττικῶν, εἰπὼν ὡς ἐν τῇ τῶν Ἀπατουρίων ἐορτῇ Ἀθηναίων οἱ καλλίστας στολάς ἐνδεδοκότες, λαβόντες ἡμιμένας λαμπάδας ἀπὸ τῆς

ἐστίας, ὑμνοῦσι τὸν Ἡραϊστον θύοντες (sic codd. ; Valesius θέοντες), ὑπόμνημα τοῦ κατανοήσαντα τὴν χρείαν τοῦ πυρὸς διδάξαι τοὺς ἄλλους.

4.

Photius in Lex. et Suidas v. Λαμπάδος ita : Ἴστρος δὲ φησι λαμπάδα νομίσαι ποιεῖν πρώτου Ἀθηναίου Ἡραίστου θύοντας, ὑπόμνημα τοῦ κατανοήσαντος, κ. τ. λ., ut apud Harpocrat.

5.

Harpocrat. : Θεοίνια· Λυκοῦργος ἐν τῇ διαδικασίᾳ Κροκωνιδῶν πρὸς Κοιρωνίδας. Τὰ κατὰ δῆμονος Διονύσια Θεοίνια ἐλέγετο, ἐν οἷς οἱ γεννῆται ἐπέθουον. Τὸν γὰρ Διόνυσον Θεοῖνον ἐλεγον, ὡς δηλοῖ Αἰσχύλος καὶ Ἴστρος ἐν πρώτῃ Συναγωγῶν.

Phavorinus repetit verba Θεοίνια ἐλέγ. usque ad finem, scribens ἐν πρώτῃ τῶν Συναγ.

6.

Schol. Sophocli. OEd. Col. 1059 : Τὸν ἐφέσπερον. Τὸν Αἰγάλεων φησι (Σοφοκλῆς). Καὶ γὰρ τοῦτο ἐπ' ἐσχάτων ἐστὶ τοῦ δήμου τούτου. Καταλέγουσι δὲ χωρεῖα, παρ' ἃ μάλιστα εἰκάζουσι τὴν συμβολὴν γενέσθαι τοῖς περὶ τὸν Κρέοντα καὶ Θεσεία. Πέτρας δὲ νιφάδος ἂν εἴη λέγων (ὁ Σοφοκλῆς) τὴν οὕτω λεγομένην λείαν πέτραν, ἣ τὸν Αἰγάλεων λόφον, ἃ δὲ περιγυρίᾳ φασιν εἶναι, καθάπερ Ἴστρος ἐν τῇ πρώτῃ

ΑΤΤΗΣ. LIBER I.

1.

Terram Titaniam. ... Ister libro primo Rerum Atticarum proverbium refert : *Titanas invocare*. Opem enim hominibus ferebant, clamore eorum audito, ut Nicander libro primo Rerum Aetolicarum auctor est.

2.

Titanidem accolis. De iis, qui deos amant. Titanidem porro alii terram universam, alii Atticam intelligunt, a Titenio quodam uno ex senioribus Titanibus, qui apud Marathonem habitabat, qui solus adversus deos non beligeravit, ut ait Philochorus in Tetrapoli, et Ister libro primo Rerum Atticarum.

3.

Tria Lampadis festa agitant Athenienses : Panathenæis, Vulcanalibus, Prometheis, ut ait Polemo libro De tabulis quæ in Propylæis positæ sunt. Ister vero in primo Atthidum tradit, die festo Apaturiorum, eos ex Atheniensibus, qui pulcherrimis vestibibus ornati sint, sumptis fa-

cibus accensis e foco, sacra facientes, Vulcanum laudare, ad memoriam illius in mortales beneficii prodendam, quod ignis usum ceteros docuerit.

4.

Ister ait, cursum cum facibus primum instituisse Athenienses Vulcano sacra facientes, etc.

5.

Theania, Lycurgus in Controversia Croconidarum adversus Cæronidas. Bacchanalia, quæ populi Atticæ celebrabant, Theania dicebantur, in quibus gentiles sacrificabant : Bacchum quippe Θεοῖνον vocabant, ut Aeschylus declarat, et Ister in primo Collectaneorum.

6.

Ægaleum montem dicit Sophocles ; hic enim in extrema parte hujus pagi situs est. Enumerant autem loca, ubi maxime conflixisse Creontis et Thesei copias conjiciunt. Rupem nive candentem dicit fortasse Sophocles *rupem lavem* vel Ægaleum collem. Hæc enim loca aiunt esse vicina, ut Ister tradit libro primo Miscellaneorum : « Ab

τῶν Ἀτάκτων ἱστορεῖ, οὕτως· « Ἀπὸ δὲ τῆς περαλίας ἐπὶ μὲν λείαν πέτρων. » Καὶ μετ' ὀλίγα· « Ἀπὸ τοῦτου δὲ ἕως Κολωνοῦ παρὰ τὸν Χαλκοῦν προσαγορευόμενον, θέν πρὸς τὸν Κηφισὸν ἕως τῆς μυστικῆς εἰσόδου εἰς Ἐλευσίνα· ἀπὸ ταύτης δὲ βαδιζόντων εἰς Ἐλευσίνα τὰ ἐπαιστερὰ μέχρι τοῦ λόφου τοῦ πρὸς ἀνατολὴν τοῦ Αἰγάλεω. »

LIBER III.

7.

Harrocrat. : Παναθηναία. ... Ἦγαγε δὲ τὴν ἑορτὴν πρῶτος Ἐριχθόνιος δ' Ἠραίστου. ... Πρὸ τοῦτου Ἀθήναια ἐκαλεῖτο, ὡς δεδήλωκεν Ἴστρος ἐν τρίτῃ τῶν Ἀττικῶν.

8.

Suidas : Ταυροπόλον, τὴν Ἄρτεμιν, ὅτι ὡς ταῦρος περίεσι πάντα, ὡς Ἀπολλόδωρος· Ἴστρος δ' ἐν τρίτῃ Ἀτάκτων, ὅτι τὸν ὑπὸ Ποσειδῶνος ἐπιπεμφθέντα Ἴππολύτῳ ταῦρον ἐξώστρησεν ἐπὶ πᾶσαν γῆν.

Eadem plane exhibet Phot. Lex. In Etym. M. et apud Phavorinum nonnisi auctoris nomen prætermissum est. Apostolius auctorem quidem nominat, sed omittit ἐν τρ. Ἀτάκτ. et scribit ἔκτεινε προ ἕξ. ἕ. πᾶσ. γῆν.

LIBER IV.

9.

Schol. Sophocl. OEd. Col. 42 : Ἴστρος ἐν τῇ τετάρτῃ μητέρα τῶν Εὐμενίδων Εὐωνύμην ἀναγράφει, ἣν νομίζεσθαι Γῆν.

LIBER XII.

10.

Apostol. XIV, 40 : Ὁμολόγιος Ζεὺς. Ἴστρος ἐν

τῇ δωδεκάτῃ τῆς Συναγωγῆς, διὰ τὸ παρ' Αἰολεῦσι τὸ ὁμοιοθητικὸν καὶ εἰρηνικὸν ὄμολον λέγεσθαι. Ἔστι δὲ καὶ Δημήτηρ Ὁμολοία ἐν Θήβαις.

Eadem apud Photium, Suidam et Phavorinum.

11.

Schol. Aristoph. Av. 1694 : Κρήνη ἐν ἀκροπόλει ἢ Κλεψύδρα, ἧς Ἴστρος ἐν τῇ 16' μέμνηται, τὰ παρὰ τοῖς συγγραφεῦσιν ἀναλεγόμενος· οὕτως δὲ ὀνόμασται, ἐπειδὴ ἀρχομένων τῶν ἐτησίων πληροῦται, παυομένων δὲ λήγει, ὁμοίως τῷ Νεῖλω, ὥσπερ καὶ τὴν ἐν Δῆλῳ κρήνην. Εἰς ταύτην δὲ φησὶν ἡματωμένην φιάλην πεσοῦσαν ὀρθῆναι ἐν τῷ Φαληρικῷ, ἀπέχοντι σταδίου εἰκοσι· φασὶ δὲ αὐτὴν ἀπέραντον βάθος ἔχειν, τὸ δὲ ὕδωρ ἀλμυρὸν.

Cf. Hesych. et Phav. s. v. Κλεψύδρα et Κλεψύδρον ὕδωρ.

LIBER XIII.

12.

Plutarch. Thes. c. 34 : Ἴδιον δὲ τινα καὶ παρηλλαγμένον ὄλωσ λόγον δ' Ἴστρος ἐν τῇ τρισκαιδκάτῃ τῶν Ἀττικῶν ἀναφέρει περὶ Αἴθρας, ὡς ἐνίων λεγόντων Ἀλέξανδρον μὲν, τὸν ἐν Θεσσαλίᾳ Πάριν, ὑπ' Ἀχιλλέως καὶ Πατρόκλου μάχῃ κρατηθῆναι παρὰ τὸν Σπερχειὸν, Ἑκτορα δὲ τὴν Τροικηνίων πόλιν λαθόντα διαρπάσαι, καὶ τὴν Αἴθραν ἀπάγειν ἐκεῖ καταλειφθεῖσαν. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔχει πολλὴν ἀλογίαν.

Scribendum videtur Ἀλέξανδρον μὲν, τὸν Πάριν, ἐν Θεσσαλίᾳ ὑπ' Ἀχ. κ. Π. κ. τ. λ.

LIBER XII.

10.

Jupiter Homoloios. Ister libro duodecimo Collectionis hinc paræmiam duci ait, quod Æoles consensum concordiamque pacificam ὄμολον appellant. Est etiam Ceres Homoloia Thebis.

11.

Clepsydra est fons in arce, cujus Ister libro duodecimo facit mentionem, colligens quæ scriptores de eo tradiderunt. Nomen habet inde, quod Etesiiis exorientibus accrescit, cessantibus iis decrescit, similiter ac Nilus et fons, qui in Delo insula est; phialam autem eruentatam, quæ in eum incidisset, conspectam esse in Phalerico viginti stadia distante : immensam profunditatem eum habere aiunt, aquam vero ejus salsam esse.

LIBER XIII.

12.

Novam et diversam plane historiam refert de Æthra Ister, in tertio decimo libro Rerum Atticarum, prodi a quibusdam, Alexandrum Parin in Thessalia ab Achille et Patroclo pugna ad Sperchium armem fusum fuisse, Hectorem Troæniolorum oppidum, quum id expugnasset, diripuisse, et Æthram illic depositam abduxisse. Verum id sane quam est absonum.

ora maritima ad rupem lævem, » et deinde, paucis interjectis : « Ab hoc usque ad Colonum juxta locum, qui dicitur æneus, atque inde versus Cephisum usque ad viam mysticam, quæ Eleusinem ducit; ab eo, unde hac via incipit, loco progredientibus ad sinistram prospectus patet usque ad collem Ægaleum, qui orientem spectat.»

LIBER III.

7.

Panathenæa. Auctor festi Erichthonius Vulcani filius, sed ante Erichthonium Athenæa dicta fuisse, Ister docuit in tertio Rerum Atticarum.

8.

Tauropolium vocant Dianam, quod tanquam taurus omnia circumeat et lustret, ut Apollodorus ait; ut Ister vero libro tertio Miscellaneorum auctor est, quod taurum in Hippolytum a Neptuno immissum per omnes terras æstro percitum agitaverit.

LIBER IV.

9.

Ister libro quarto scribit, Eumenidum matrem esse Euonymam, quæ esse Terra putetur.

13.

Harpocrat. : Ὅσχοφόροι... Ὁ δὲ Ἴστρος ἐν τῇ ἰγ' περὶ Θεσείως λέγων γράφει οὕτως· « Ἐνεκα τῆς κοινῆς σωτηρίας νομίσαι τοὺς καλουμένους ὄσχοφόρους καταλέγειν δύο τῶν γένει καὶ πλούτῳ προύχόντων. »

Eadem habent Suidas et Phavor., sed suppresso Istri nomine.

LIBER XIV.

14.

Athen. XIII, p. 557, A : Θεσεύς Ἑλένην ἀρπάσας, ἐξῆς καὶ Ἀριάδην ἤρπασεν. Ἴστρος γοῦν ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τῶν Ἀττικῶν καταλέγων τὰς τοῦ Θεσεύως γενομένας γυναῖκας, φησὶ τὰς μὲν αὐτῶν ἐξ ἔρωτος γεγενῆσθαι, τὰς δ' ἐξ ἀρπαγῆς, ἄλλας δ' ἐκ νομίμων γάμων· ἐξ ἀρπαγῆς μὲν Ἑλένην, Ἀριάδην, Ἴππολύτην καὶ τὰς Κερκυόνας καὶ Σίνιδος θυγατέρας· νομίμως δ' αὐτὸν γῆμαι Μελίβοιαν, τὴν Αἴαντος μητέρα.

15.

Photii Lex. : Θεὸς ἡ Ἀναΐδεια. Ἐτιμᾶτο δὲ καὶ Ἀθήνησιν ἡ Ἀναΐδεια, καὶ ἱερὸν ἦν αὐτῆς, ὡς Ἴστρος ἐν 15'.

Suidas s. v. Θεός eadem exhibet.

LIBER XVI.

16.

Harpocrat. : Τραπεζοφόρος. Λυκοῦργος ἐν τῷ περὶ τῆς ἱερείας ὅτι ἱερωσύνης ὄνομά ἐστιν ἡ τραπεζοφόρος· ὅτι αὐτὴ τε καὶ ἡ κοσμῶ συνδιέπouσι πάντα τῇ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερείᾳ, αὐτὸς τε ὁ βῆτωρ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ δεδήλωκε καὶ Ἴστρος ἐν ἑκτῇ καὶ δεκάτῃ (Bekk. 1γ') τῶν Ἀττικῶν συναγωγῶν.

Videas etiam Etym. M. et Suidam; Hesychius

et Phavorinus exhibent Τραπεζῶ pro Τραπεζοφόρος.

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

17.

Scholias. Aristoph. Lysistr. 642 : Τῇ Ἐρστῇ πομπέουσι, τῇ Κέκροπος θυγατρὶ, ὡς ἱστορεῖ Ἴστρος.

Hesychius, Phavorinus et Suidas s. v. Ἀρρηφορ. et Ἐρρηφορ. idem referunt, omisso Istri nomine.

18.

Hygin. Astron. II, 35, Canis : « Hic dicitur ab Jove custos Europæ appositus esse, et ad Minoa pervenisse. Quem Procris Cephalî uxor laborantem dicitur sanasse, et pro eo beneficio canem muneri accepisse, quod illa studiosa fuerit venationis, et quod cani fuerat datum, ne ulla fera præterire eum posset. Post ejus obitum canis ad Cephalum pervenit, quod Procris ejus fuerat uxor : quem ille ducens secum, Thebas pervenit, ubi erat vulpes, cui datum dicebatur omnes canes effugere posse. Itaque quum in unum pervenissent, Jupiter, nescius quid faceret, ut Ister ait, utrumque in lapidem convertit. »

19.

Harpocrat. : Ἐπενεγκεῖν ὄρου ἐπὶ τῆς ἐκφορᾶς καὶ προαγορεύειν ἐπὶ τῶν μνημάτων. Δημοσθένης κατ' Εὐέργου καὶ Μνησιβοῦλου ταῦτά φησιν ἐπὶ τοῦ βιαίως ἀποθανόντος. Ἴστρος δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν Ἀττικῶν περὶ Προκρίδος καὶ Κεφάλου εἰπὼν γράφει ταυτί· « Τινὲς δὲ ἐπὶ τοῦ τάφου ὄρου καταπεπηγῶτα τὸν Ἐρεγθέα φασὶ πεποιῆσθαι παρακαταθήμενόν τε καὶ τὸ πάθος σημαίνοντα, διὰ τὸ νόμιμον εἶναι τοῖς προσήκουσι τοῦτον τὸν τρόπον μετέργεσθαι τοὺς φονεάς. »

13.

Oschophori. Ister autem in tertio decimo de Theseo disserens, scribit in hunc modum : « Salutis publicæ causâ instituit, ut binî Oschophori, genere et opibus nobiles, deligerentur.

LIBER XIV.

14.

Theseus rapta Helena, deinde etiam Ariadnen rapt. Ister libro decimo quarto Rerum Atticarum uxores Thesei recensens ait, alias earum ex amore uxores ejus factas esse, alias raptu, alias vero legitimis nuptiis : ex raptu quidem Helenam, Ariadnen, Hippolytam, et Cercyonis et Sinidis filias : legitimo vero matrimonio eum habuisse Melibœam Ajacis matrem.

15.

Dea Impudentia. Colebatur etiam Athenis Impudentia et templum habebat, ut Ister libro quarto decimo refert.

LIBER XVI.

16.

Trapezophoros est nomen sacerdotis, ut ait Lycurgus in oratione de sacerdote ; hæc et cosmo administrant omnia Minervæ sacra, ut idem orator in eadem oratione declarat et Ister libro sexto decimo Collectancorum Atticorum.

FRAGMENTA INCERTÆ SEDIS.

17.

Hersæ, Cecropis filiæ, pompam ducunt, ut narrat Ister.

19.

In efferendo funere hastam adhibere, et ad sepulchrum proclamare. Demosthenes adversus Euergum et Mnesibulum hæc de homine dicit, qui morte periit violenta. Ister vero in collectione rerum Atticarum, postquam de Procride et Cephalo locutus est, ista scribit : « Quidam aiunt. Erechtheum in sepulchro hastam defixisse, ut cædem indicaret. Legem enim esse consanguineis, ut hoc modo interfectores persequantur. »

Partem hujus fragmenti habent etiam Suidas, Phavor. et Etym. M. h. v. Verba πεποιθῆσθαι παρακ. sine dubio ex margine in textum irrepererunt. Genuinam lectionem conservasse videtur cod. Paris. qui, his verbis omissis, simpliciter habet: δόρυ καταπεπηχέναι, τὸ πάθος σημαίνοντα. In margine vero, nisi fallor, erat: τάφον... πεποιθῆσθαι δόρυ παρακαταθέμενον. Nam ἐπὶ τοῦ ante τάφου desunt in quatuor codd.

20.

Tzetz. ad Lycophr. 1327: Εὐμόλπος, οὐχ ὁ Θραξῆ κατὰ τὸν Ἴστρον ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀλλ' ὁ θεὸς τὰ μυστήρια, ἐκέλευσε ξένους μὴ μυσθῆσθαι. Ἐθότος δὲ τοῦ Ἡρακλέους ἐν Ἐλευσίνοι, καὶ θέλοντος μυσθῆσθαι, τὸν μὲν τοῦ Εὐμόλπου νόμον φυλάττοντες, θέλοντες δὲ καὶ τὸν κοινὸν εὐεργέτην Ἡρακλέα θιγαπεῦσαι, οἱ Ἐλευσίνιοι ἐπ' αὐτῷ τὰ μικρὰ ἐποίησαντο μυστήρια· οἱ δὲ μυσούμενοι μυρσίνῃ ἐστέρωντο.

Repetit hæc Phavorinus. Cf. Schol. ad Aristoph. Ran. 333. Verba ἐν τ. συναγωγῇ Siebelis ex cod. Ciz. et Viteb. I recepit.

21.

Schol. Soph. OEd. Col. 1046 (1108): Ζητεῖται, τί δήποτε οἱ Εὐμόλπιδαι τῶν τελετῶν ἐξάρχουσι, ξένοι ὄντες. Εἶποι δ' ἂν τις, ὅτι ἀξιοῦσιν ἐνιοι, πρῶτον Εὐμόλπον ποιῆσαι τὸν Δηϊόπης τῆς Τριπτολέμου τὰ ἐν Ἐλευσίνοι μυστήρια, καὶ οὐ τὸν Θραξῆ, καὶ τοῦτο ἱστορεῖν Ἴστρον ἐν τῷ περὶ (πέμπτῳ Elmsleius ex vestigiis codicis) τῶν ἀτάκτων.

22.

Tzetz. ad Lycophr. 467: Μετὰ τὴν ὑφ' Ἡρακλέους γενομένην τῆς Τροίας ἄλωσιν Ἐλαμῶν Θεάειραν, τὴν καὶ Ἡσιόνην, γέρας ὡς ἐξαίρετον ἔλαβεν, ὡς Ἴστρος ἐν Συμμίκοις φησὶν.

In nonnullis codicibus desunt verba ὡς ἐξαίρετον, ut Müller. monet.

23.

Schol. Pindar. Nem. 5, 89: Ἐν Ἀθήναις φασὶν εὐρησθῆναι τὴν παλαιστρικὴν ὑπὸ Φόρβαντος τοῦ

παιδοτρίβου Θησεῦς. Φερεκύδης δὲ ἠνίοχον τὸν Φόρβαντὰ φησὶ Θησεῦς, σὺν ᾧ καὶ τὴν Ἀμαζόνα ἀρπάζει. Καὶ Πολέμων δὲ ἱστορεῖ, πάλιν εὐρησθῆναι Φόρβαντα Ἀθηναίων. Ὅτι δὲ Θησεὺς παρ' Ἀθηναίων ἔμαθε τὴν πάλιν, Ἴστρος ἱστορεῖ.

24.

Diog. Laert. II, 59: Ἴστρος φησὶν αὐτὸν (τὸν Ξενοφῶντα) φυγεῖν κατὰ ψήφισμα Εὐβούλου, καὶ κατελθεῖν κατὰ ψήφισμα τοῦ αὐτοῦ.

25.

Schol. Sophocl. OEd. Col. 673 (683): Ὁ δ' Ἴστρος τῆς Δήμητρος εἶναι (φησὶ) στέμμα τὴν μυρσίνην καὶ τὴν μιλακα, περὶ ἧς γίνεσθαι τὴν διαδικασίαν. Καὶ τὸν ἱεροφάντην δὲ καὶ τὰς ἱεροφάντιδας καὶ τὸν δαδοῦχον καὶ τὰς ἄλλας ἱερείας μυρσίνης ἔχειν στέφανον δι' αὐτὴν καὶ τὴν Δήμητρα προσθέσθαι ταύτην φησὶ.

Ad verba περὶ ἧς γίνεσθαι τὴν διαδικασίαν Siebelis adnotat hæc: «Hoc quomodo intelligendum sit, videntur docere Hesychius et Phavorinus, qui hoc habent: Μίλιον, δένδρον ὁμοίον ἐλάτῃ, ᾧ τοὺς νέους στεφανοῦσιν ἐν ταῖς πομπαῖς· et s. v. Σμίλος, δένδρον ἐλάτῃ ὁμοίον· οἱ δὲ πρῖνος, ἄλλοι σμιλακα, ἢ στεφανοῦνται. Jam Meursius Panath. c. 22 illo priore Hesychii loco usus suspicatur, pueros smilace coronatos esse in pompa Panathenæorum: hoc si verum est, hæc διαδικασία περὶ σμιλακος erit: certamen pueroꝝ, qui ex ipsis hujus pompæ honore digni sint. ... Quidni autem intelligamus pompas Bacchicas, qualis fuit vel Διονυσίων τῶν ἐν ἄστει πομπή apud Æschin. C. Timarch. p. 176 Wolf., vel illa, qua Bacchus Eleusina deducebatur, præsertim quum ex Euripid. Bacch. 107 sq. sciamus, coronas e smilace factas usitatas fuisse in Bacchi sacris? ... Quum vero Bacchus particeps factus esset mysteriorum Cereris, Cereri quoque smilax videtur esse attributa.»

20.

Eumolpus, non Thirax ille, sed, secundum Istrum in Collectione Atthidum, ille qui mysteria instituit, jussit peregrinos non initiari; quum vero Hercules venisset et initiari cuperet, Eleusini, legem quidem Eumolpi servare, sed tamen Herculi, de omni genere humano optime merito, gratificari volentes, in ejus usum constituerunt parva mysteria. Qui iis initabantur, myrto coronabantur.

21.

Quæritur, cur Eumolpidae initiationi præsent, quamvis peregrini. Dixeris, nonnullos contendere, primum Eumolpum, filium Deïopes, quæ erat Triptolemi filia, instituisse Eleusine mysteria, non Thracem illum, idque narrare Istrum in Miscellaneis.

22.

Postquam Troja ab Hercule capta erat, Telamon acce-

pit Theaniram, quam et Hesionam vocant, ut præmium eximium, auctore Istro in Miscellaneis.

23.

Athenis aiunt inventam esse artem luctandi a Phorbante, Thesei magistro. Pherecydes vero ait, Phorbantem Thesei aurigam fuisse, cum quo rapuerit Amazonem. Polemo quoque narrat, Phorbantem Atheniensem invenisse luctam; sed Ister tradit, Theseum esse a Minerva luctam edoctum.

24.

Ister asserit illum (Xenophontem) ex decreto Eubuli exulasse, ejusdemque postea decreto rediisse.

25.

Ister tradit, Cererem coronari myrto et smilace, de qua esset contentio; porro antistitem, antistitas, tædiferum ceterasque sacerdotes myrteam habere coronam: propterea etiam Cereri eam attribui dicit.

26.

Harpocrat. : Τριτομηνίς. ... Τὴν τρίτην τοῦ μηνὸς τριτομηνίδα ἐκάλουον. Δοκεῖ δὲ γενέθλιος τῆς Ἀθηνᾶς. Ἴστρος δὲ καὶ Τριτογένειαν αὐτὴν φησὶ διὰ τοῦτο λέγεσθαι, τὴν αὐτὴν Σελήνην νομιζομένην.

Eadem fere exstant apud Photium et Suidam.

27.

Schol. Sophocl. OEd. Col. 697 (730) : Ἴστρος καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν (τῶν μορῶν) διεδήλωκε, γράφων οὕτως. * * * Ἐνιοὶ κλάδον τὸν τῆς ἐν Ἀκαδημίᾳ ἐλαίας, ἀπὸ τῆς ἐν ἀκροπόλει φυτευθῆναι φασιν.

Apparet Istri verba excidisse. Suidas v. Μορῖα, quæ de numero sacrarum olearum tradit, habent fortasse Istrum auctorem : Ἦσαν δὲ πρῶτον ἐξ τῶν ἀριθμῶν αἱ μεταφυτευθεῖσαι ἐκ τῆς ἀκροπόλεως εἰς Ἀκαδημίαν.

28.

Harpocrat. : Ἀνθεστηριῶν ὄγδοος μὴν οὗτος παρ' Ἀθηναίους, ἱερὸς Διονύσου. Ἴστρος δὲ ἐν τοῖς τῆς συναγωγῆς κεκλησθῆναι φησὶν αὐτὸν διὰ τὸ πλεῖστα τῶν ἐκ τῆς γῆς ἀνθεῖν τότε.

Eadem apud Phavorinum et Suidam, hic tamen Istrum non nominat. Cf. Etym. M. et Macrob. Sat. I, 12.

29.

Harpocrat. : Κοιρωνίδαί. ... Ἔστι δὲ γένος οἱ Κοιρωνίδαί, περὶ ὧν Ἴστρος ἐν τῇ συναγωγῇ τῆς Ἀθῆδος φησὶν. Ὀνομασμένον δ' ἂν εἴη ἀπὸ Κοίρωνος, ὃν νόθον ἀδελφὸν εἶναι φασὶ τοῦ Κρόκωνος· παρ' δὲ καὶ ἐντιμωτέρους εἶναι τοὺς Κροκωνίδαας.

30.

Schol. Sophocl. OEd. Col. 58 : Ἴστρος μνημονεύει τοῦ χαλκοῦ ὁδοῦ καὶ Ἀστυδάμας.

31.

Harpocrat. : Παιανιεῖς καὶ Παιονίδα. ... Εἰσὶ δὲ

26.

Tertiam mensis diem τριτομηνίδα vocabant; videtur autem dies natalis esse Minervæ. Ac propterea Τριτογένειαν eam dici Ister tradit, et eandem cum Luna existimari.

27.

Ister etiam numerum sacrarum olearum indicat, scribens ... Nonnulli autem ramum oleæ, quæ est in Academia, ab illa in Acropoli plantatum esse dicunt.

28.

Anthesterion, mensis octavus apud Athenienses, Baccho sacer. Ister in libris Collectionis eum ita dictum fuisse testatur, quod plerique terræ fœtus tunc floreat.

29.

Cæronidæ sunt gens, de quibus Ister in Collectione rerum Atticarum; nomen habere videntur a Cærone, quem nothum fratrem esse ferunt Croconis; inde Croconidas præ Cæronidis in honore haberi.

30.

Ister mentionem facit liminis ænei et Astydamas.

διττοὶ δῆμοι Παιανιέων τῆς Πανδιονίδος φυλῆς. ... διαφέρουσι δὲ οὗτοι τῶν Παιονιδῶν, ὡς Ἴστρος ἐν Ἀτάκτῃ ὑποσημαίνει. Μνημονεύουσι δὲ καὶ τούτων οἱ ῥήτορες. ... Δῆμος δὲ ἐστὶ καὶ οὗτος τῆς Λιοντίδος.

Eadem apud Suidam, qui Istri nomen omisit. Παιονιδῶν jam a Vindingio in Hell. p. 239, in Gronov. thes. vol. 11, mutatum est in Παιωνιδῶν. Παιωνίδαα legitur etiam in Biblioth. Coisl. p. 238. Suidas exhibet Παιονίδαα, sed paulo post Παιανιδῶν.

32.

Suidas : Περιστίαρχος, ὁ περικαθαίρων τὴν ἐστίαν καὶ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν πόλιν· ἀπὸ τῆς ἐστίας, ἧ τοῦ περιστείγειν. Ἴστρος δὲ ἐν τοῖς Ἀττικαῖς, « Περίστεια, φησὶ, προσαγορεύεται τὰ καθάρσια· καὶ οἱ τὰ ἱερὰ καθαίροντες περιστίαρχοι· ἔξωθεν γὰρ περιέρχονται, μαχαιοφοροῦντος ἐκάστου τῶν ἱερῶν, οἰκίαις περιειλημμένοι δημοσίαις, καὶ περιδρομον ἔχοντες.»

Repetiverunt hæc Photius, Phavorinus h. v. et Apostolius XVI, 1. Περιέρχονται a Kustero restitutum est ex Photio et Apostolio pro περιέρχονται. Ut idem Kusterus monet, pro μαχαιοφοροῦντος ex Photio revocandum est χοιροφοροῦντος et ex Apostolio ἱερῶν οἰκίαις περιειλ. δημοσίαις pro οἰκίαις περιειλ. δημοσίαις.

ΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΙ.

33.

Harpocrat. : Φαρμακός. ... Δύο ἄνδρας Ἀθήνησιν ἐξῆγον, καθάρσια ἐσομένους τῆς πόλεως ἐν τοῖς Θαρρηλείοις, ἓνα μὲν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, ἓνα δὲ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν. Ὅτι δὲ ὄνομα κύριόν ἐστιν ὁ Φαρμακός, ἱερὰς δὲ φιάλας τοῦ Ἀπόλλωνος κλέψας ἀλόους ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἀχιλλεῖα κατελεύσθη, καὶ τὰ τοῖς

31.

Pænienses et Pæonidæ; duo sunt Pæniensium demi, Pandionidis tribus. Differunt vero hi a Pæonidis, ut Ister in Miscellaneis significat; rhetores quoque eorum meminerunt; etiam hic est demus Leontidis tribus.

32.

Περίστειαρχος. Sic vocatur qui domum, concionem et urbem lustrat, ab ἐστία, i. e. focus, domus, vel a περιστείγειν, i. e. a circumeundo. Ister vero in Atticis dicit, « victimas lustrales appellari περίστεια; et eos, qui templa lustrabant, περιστίαρχος. Extrinsecus enim circumibant, unoquoque sacerdotum porcellum ferente, ædes publicas circumeurrentes et ambitum agentes.»

APOLLINIS APPARITIONES.

33.

Pharmacus. Duos viros Athenis, lustrandæ civitatis causa, in festo Thargeliorum educebant; quorum alter viros, alter feminas expiaret. Pharmacum autem nomine proprio appellari eum, qui quum sacras phialas furatus et ab Achille deprehensus esset, lapidibus sit

Θαργηλίοις ἀγόμενα τούτων ἀπομιμήματα ἴστιν, Ἴστρος ἐν πρώτῳ τῶν Ἀπόλλωνος ἐπιφανειῶν εἰργκεν.

Fere eadem apud Phot., in Etym. M. et apud Suidam. In quattuor codd. Harpocrat. legitur ἱερεύς pro ἱεράς : sed Phot., Etym. M. et Suidas uno consensu exhibent ἱεράς.

34.

Photii Lex. : Τριτύαν θυσίαν ... Ἴστρος δὲ ἐν μὲν Ἀπόλλωνος ἐπιφανείαις ἐκ βοῶν, αἰγῶν, ὕων ἀβρένων, πάντων τριετῶν.

35.

Plutarch. De musica t. III, p. 208r Stephan., 1136 Francof. : Soterichus, qui contendit, Apollinem esse inventorem artis tibia et cithara canendi, ad suam sententiam probandam etiam hoc assertit :

Καὶ ἡ ἐν Δηλῷ δὲ τοῦ ἀγάλματος αὐτοῦ (τοῦ Ἀπόλλωνος) ἀφίδρουσις ἔχει ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ τόξον, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ Χάριτας, τῶν τῆς μουσικῆς ὀργάνων ἐκάστην τι ἔχουσαν· ἡ μὲν γὰρ λύραν κρατεῖ, ἡ δὲ αὐλοῦς, ἡ δὲ ἐν μέσῳ προκειμένην ἔχει τῷ στόματι σύριγγα. Ὅτι δ' οὗτος οὐκ ἐμὸς ὁ λόγος, Ἀντικλήσ καὶ Ἴστρος ἐν ταῖς Ἐπιφανείαις περὶ τούτων ἀφηγήσαντο.

Athen. III, 74, E : Ἴστρος δ' ἐν τοῖς Ἀττικοῖς οὐδ' ἐξάγεσθαι φησι τῆς Ἀττικῆς τὰς ἀπ' αὐτῶν γινόμενας ἰσράδας, ἵνα μόνοι ἀπολαύσιεν οἱ κατοικοῦντες· καὶ ἐπεὶ πολλοὶ ἐνεφανίζοντο διακλέπτοντες, οἱ τούτους μνησύνοντες τοῖς δικασταῖς ἐκλήθησαν τότε πρώτον συκοφάνται.

36.

Hygin. Astron. II, 40 : « Ister et complures dixerunt, Coronida Phlegyæ filiam fuisse : hanc autem ex Apolline Æsculapium procreasse, sed postea Ischyn, Elati filium, cum ea concubuisse. »

37.

Idem II, 34 : « Ister dicit Oriona a Diana esse

dilectum, et pæne factum, ut ei nupsisse existimaretur. Quod quum Apollo ægre ferret, et sæpe eam objurgans nihil egisset, natantis Orionis longe caput solum videri conspicatus, contendit cum Diana, eam non posse sagittam mittere ad id, quod nigrum in mari videretur. Quæ quum se vellet in eo studio maxime artificem dici, sagitta missa caput Orionis trajecit. Itaque eum quum fluctus interfectum ad litus eiecisset, et se eum Diana percussisse plurimum doleret, multis ejus obitum prosecuta lacrimis inter sidera statuisset existimatur. »

ΠΤΟΛΕΜΑΙΣ.

38.

Athen. X, p. 478, B : Ἴστρος ὁ Καλλιμάγειος ἐν πρώτῳ Πτολεμαίδοις, τῆς ἐν Αἰγύπτῳ πόλεως, γράφει οὕτως « Κυλίκων Κορωνίων ζεῦχος, καὶ θηρικλείων χρυσοκλύστων ζεῦχος. »

ΑἰΓΥΠΤΙΩΝ ΑἰΟΙΚΙΑΙ.

39.

Constantin. Porphyrog. De themat. lib. I, p. 13 Scriptor. Byzant. tom. V, ed. Ven. : Κύπρος ἐκλήθη ἀπὸ Κύπρου τῆς θυγατρὸς Κινύρου, ἢ τῆς Βίβλου καὶ Ἀφροδίτης, ὡς Φιλοστέφανος ἐν τῷ περὶ νήσων καὶ Ἴστρος ἐν ἀποικίαις Αἰγυπτίων ἱστορήσαν.

40.

Clemens Alex. Strom. I, p. 322, C, de Iside, quæ et Io dicta sit, addit : Ταύτην δὲ Ἴστρος ἐν τῷ περὶ τῆς Αἰγυπτίων ἀποικίας Προμηθείως θυγατέρα φησίν.

Eadem in African. Exc. in Scalig. Thes. temp. p. 359 leguntur, nisi quod ἐν τοῖς περὶ Αἰγ. ἀποικίας pro ἐν τῷ περὶ Αἰγ. ibi scriptum est. Operis titulus in utroque loco corrupte exhibetur : neque pars hujus operis illo modo significari poterat.

obrutus, hujusque rei esse imitamenta, quæ in Thargeliis agantur, Ister tradit libro primo Apparitionum Apollinis.

34.

Sacrificium trifarium. Ister in Apollinis apparitionibus id constare dicit ex bobus, capris et suibus masculis, trimis omnibus.

35.

Simulacrum Apollinis in Delo positum in dextra manu arcum, læva Gratias habet, quarum quavis ali-quod musicum instrumentum tenet; lyram una, alia tibias, media fistulam ori admotam. Neque meus est hic sermo; sed Anticles et Ister in libris quos de Apparitionibus deorum scripserunt, hæc retulerunt.

Ister in Atticis ait vetitum fuisse Atticas exportare caricas, ut soli indigenæ his vescerentur : quum vero multi furtim evehentes prehenderentur, qui horum nomina

apud judices deferebant, tum primum sycophantas (*Jicum indices*) esse nominatos.

ΠΤΟΛΕΜΑΙΣ.

38.

Ister Callimachus, primo libro de Ptolemaide, Ægypti oppido, ita scribit : « Calicum Cononiorum par, et Thericlearum par aureis operculis clausorum. »

ΑἰΓΥΠΤΙΩΝ ΚΟΛΟΝΙΑΙ.

39.

Cyprus nomen accepit a Cypro filia Cinyræ vel Bibli et Veneris, ut Philostephanus in libro de Insulis et Ister in libro de Ægyptiorum coloniis narrat.

40.

Ister in libro De colonia Ægyptiorum, dicit Io vel Isidem fuisse illam Promethei.

41.

Stephan. Byz. : Ὀλενος. ... Κέκληται δ' ἀπ' Ὀλένου τοῦ Διός, ὡς Ἴστρος ἐν Αἰγυπτίῳ ἀποικίαις. Ἰὼν δὲ Δαναϊδῶν Ἀναξίθεας καὶ Διὸς Ὀλενον γενέσθαι τὸν ἀρξάντα τῶν Ὀλενίων. »

Cf. Eustath. ad Homer. p. 883 Rom. et Phavor. v. Ὀλεν. πέτρα.

42.

Stephan. Byz. : Αἰγιαλός, μεταξύ Σικυθίων καὶ τοῦ Βουπρασίου καλούμενος τόπος, ἀπὸ Αἰγιαλέως τοῦ Ἰνάχου, ὡς Ἴστρος ἐν ἀποικίαις τῆς Αἰγύπτου.

ΑΡΓΟΛΙΚΑ.

43.

Athen. XIV, p. 650, B: Ἀπ' ἀπίων καὶ ἡ Πελοπόννησος Ἀπία ἐκλήθη, διὰ τὸ ἐπιδαφιλεύειν ἐν αὐτῇ τὸ φυτὸν, φησὶν Ἴστρος ἐν τοῖς Ἀργολικοῖς.

44.

Stephan. Byz. : Ἀπία, οὕτως οἱ νεώτεροι τὸ Ἄργος ... Φησὶ δὲ καὶ τὰς ἀγράδας τὰς ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γιγνομένης Ἴστρος ἀπίους ἀπὸ ταύτης ὑπὸ τῶν ἔξωθεν λεγθῆναι.

ΗΛΙΑΚΑ.

45.

Steph. Byz. : Φύτειον, πόλις Ἡλίδος τῆς κοίτης ἀπὸ Φυτείως λέγων αὐτὴν ὠνομάσθαι Ἴστρος τετάρτῳ Ἡλιακῶν.

46.

Schol. in Platon. p. 380 Bekk. : Πρὸς δύο οὐδ' ὁ

41.

Olenus. ... Vocata vero fuit ab Oleno, Jovis filio, ut Ister in Ægyptiorum coloniis : « Sed ex Anaxithea Danaidum una et Jove, Olenum, qui Oleniis imperavit, natum fuisse. »

42.

Ægialus, locus est inter Sicyonem et Buprasium, ita dictus ab Ægialeo Inachi filio, uti refert Ister in Ægyptiacis coloniis.

ARGOLICA.

43.

Ab illorum *pirorum* Græco nomine (ἀπια) etiam Peloponnesus *Apia* nominata est, quod hoc fructu abundabat, ut ait Ister in Argolicis.

44.

Apia. ... Ister pyrastrum in Apia regione nascentem, *apium* ab eadem apud externos nominari tradit.

ELIACA.

45.

Phyteum, urbs Eliidis cavæ : a Phyteo dicit eam nominari Ister quarto Eliacorum.

46.

Contra duos ne Hercules quidem. ... Tradit Echeiphylli-

Ἡρακλῆς] Ἐχεφύλλιδος δὲ, αὐτὸν (τὸν Ἡρακλέα) ὑπὸ Κτεάτου καὶ Εὐρύτου τῶν Μολιονιδῶν ἤττηθῆναι κατὰ τὴν ἐπ' Αὐγέαν στρατείαν· διωχθέντα δὲ ἄχρι τῆς Βουπρασίδος, καὶ περιθλεψάμενον, ὡς οὐδεὶς ἐξίκετο τῶν πολεμίων, ἀναψύξαι τε, καὶ ἐκ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ πίνοντα προσαγορευῆσαι· Τοῦτο ἡδὺ ὕδωρ. Ὁ νῦν δείκνυται ἰόντων ἐκ Δύμης εἰς Ἥλιν, καλούμενον ὑπὸ τῶν ἐγγυρίων βαδὺ ὕδωρ. Τὰ δὲ αὐτὰ καὶ Φερεικῆς καὶ Κώμαρχος καὶ Ἴστρος ἐν τοῖς Ἡλιακοῖς ἱστοροῦσι. Καὶ διὰ τοῦτο θεωροῦς τοὺς Μολιονιδὰς ἰόντας εἰς Κόρινθον λοχῆσαντα τὸν Ἡρακλέα περὶ Κλεωνᾶς ἀποκτείναι. Ὅθεν Ἠλείοις ἀπώμοτον εἶναι τὰ Ἴσθμια ἀγωνίζεσθαι, ὅτι θεωροῦς πεμφθέντας εἰς τὸν Ἴσθμὸν τοὺς Μολιονιδὰς ἐλόν Ἡρακλῆς ὑπὸ Κορινθίων ἐδέχθη.

Cf. Philoch. fr. 36.

Η ΣΥΝΑΙΩΓΗ ΤΩΝ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΘΥΣΙΩΝ.

47.

Eusebius Præpar. evang. IV, 16 p. 156 ed. Colon. 1688 : Ἴστρος ἐν τῇ Συναγωγῇ τῶν Κρητικῶν θυσιῶν φησὶ, τοὺς Κούρητας τὸ παλαιὸν τῷ Κρόνῳ θύειν παῖδας.

Eadem sunt ap. Porphy. De abstin. II.

ΠΕΡΙ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΛΘΑΩΝ.

48.

Clemens Alex. Strom. III, p. 447, C, de athleticis agens, qui a Venere abstinuerunt, etiam hoc affert : Ὁ τε Κυρηναῖος Ἀριστοτέλης Λαίδα ἐρωσαν

das, Herculem a Cteato et Euryto Molionidis, in expeditione, quam contra Augeam fecit, devictum esse; quum vero usque ad Buprasiam fugisset neminemque hostium animadvertisset, se refecisse et fluvium præterfluentem, ex quo potum hauserit, ita alloquutum esse : Dulcis hæc aqua. Hæc demonstratur iis qui Dyma proficiscuntur Eliu, appellata ab incolis *Dulcis Aqua*. Eadem referunt Pherecydes, Comarchus et Ister in Eliacis. Atque hanc ob rem Herculem, structis insidiis, occidisse Molionidas prope Cleonas, quum sacram legationem obeantes Corinthium proficiscerentur. Ea ex caussa Eleis interdictum esse, ne ludos Isthmios frequentarent, quod Hercules quum Molionidas sacræ legationis obeundæ caussa ad Isthmum missos occidisset, a Corinthiis esset exceptus.

COLLECTIO SACRIFICIORUM CRETICORUM.

47.

Ister etiam auctor est, in eo quod de Cretensium sacrificiis edidit volumine, pueros olim Saturno immolari a Curetibus solitos fuisse.

DE PROPRIETATE CERTAMINUM.

48.

Aristoteles Cyrenæus amantem Laidem solus despexit.

ὑπεριώρα μόνος. Ὁμιωμοκῶς οὖν τῇ ἑταίρα, ἣ μὴν ἀπάξειν αὐτὴν εἰς τὴν πατρίδα, εἰ συμπράξειεν αὐτῷ τινα πρὸς τοὺς ἀνταγωνιστάς, ἐπειδὴ διεπραξάτο, χαριέντως ἐκτελῶν τὸν ὄρκον, γραψάμενος αὐτῆς ὡς ὅτι μάλιστα ὁμοιοτάτην εἰκόνα, ἀνέστησεν εἰς Κυρήνην, ὡς ἱστορεῖ Ἰστρος ἐν τῷ περὶ ἰδιότητος ἄθλων.

ΜΕΛΟΠΟΙΟΙ.

49.

Schol. Aristoph. Nub. 971 : Ὁ Φρῶνις κιθαρωδὸς Μυτιληναῖος. Οὗτος δὲ δοκεῖ πρῶτος παρὰ Ἀθηναίοις κιθαρωδικῇ νικῆσαι Παναθηναίοις ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος. Ἦν δὲ Ἀριστοκλείδου μαθητῆς. Ὁ δὲ Ἀριστοκλείδης κιθαρωδὸς ἦν ἄριστος· τὸ γένος ἦν ἀπὸ Τερπάνδρου. Ἦκμασε δ' ἐν τῇ Ἑλλάδι κατὰ τὰ Μηδικά. Παραλαβὼν δὲ τὸν Φρῶνιν ἀλωδοῦντα, κιθαρίζειν ἐδίδασκεν. Ὁ δὲ Ἰστρος Ἰέρωνος αὐτὸν φησι μάγειρον ὄντα σὺν ἄλλοις δοθῆναι τῷ Ἀριστοκλείδῃ. Ταῦτα δὲ σχεδιάσαι ζοικεν. Εἰ γὰρ ἦν γεγονώς δούλος καὶ μάγειρος Ἰέρωνος, οὐκ ἂν ἀπέκρυψαν οἱ κωμικοὶ, πολλάκις αὐτοῦ μεινημένοι ἐφ' οἷς ἐκαινούργησε κλάσας τὴν ᾠδὴν παρὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος.

50.

Suidas v. Φρῶνις eadem hæc habet, sed post voc. ἐδίδασκεν hoc peculiare : Ἰστρος δ' ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις Μελοποιοῖς τὸν Φρῶνιν Λέσβιον φησι, Κάνωπος υἱόν. Τοῦτον δὲ Ἰέρωνος τοῦ τυράννου μάγειρον κ. τ. λ.

51.

Græca Sophoclis Vita : Σοφοκλῆς τὸ μὲν γένος ἦν Ἀθηναῖος, υἱὸς δὲ Σοφίλου, ὃς οὕτε, ὡς Ἀριστόφενός φησι, τέκτων ἢ χαλκεὺς ἦν· οὕτε, ὡς Ἰστρος,

μαχαιοποιὸς τὴν ἐργασίαν· τυχὸν δὲ ἐκέκτητο δούλους χαλκεὺς καὶ τέκτονες· οὐ γὰρ εἰκὸς τὸν ἐκ τοῦ τοιούτου γενόμενον στρατηγίας ἀξιοθῆναι σὺν Περικλεῖ καὶ Θουκυδίδῃ, τοῖς πρώτοις τῆς πόλεως· ἀλλ' οὐδ' ἂν ὑπὸ τῶν κωμωδῶν ἀδελφῶν ἀφείθη, τῶν οὐδὲ Θεμιστοκλέους ἀπεισημένων. Ἀπιστητέον δὲ καὶ τῷ Ἰστρῳ, φάσκοντι αὐτὸν οὐκ Ἀθηναῖον, ἀλλὰ Φλιασίον εἶναι. Εἰ δὲ καὶ τὸ ἀνέκαθεν Φλιασίος ἦν, ἀλλὰ πλὴν Ἰστρου, παρ' οὐδενὶ ἑτέρῳ τοῦτο ἴστιν εὐρεῖν. ... Διεπονθήθη δὲ ἐν παισὶ καὶ περὶ παλαιστραν καὶ μουσικῆν, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων ἐστεφανώθη, ὡς φησιν Ἰστρος. ... Φησὶ δὲ καὶ Ἰστρος, τὰς λευκὰς κρηπίδας αὐτὸν ἐξευρηκέναι, ἃς ὑποδοῦνται οἱ τε ὑποκριταὶ καὶ οἱ χορευταί· καὶ πρὸς τὰς φύσεις αὐτῶν γράψαι τὰ δράματα· ταῖς δὲ Μούσαις θύασον ἐκ τῶν πεπαιδευμένων συναρχαγεῖν. ... Τελευτῆσαι δὲ αὐτὸν Ἰστρος καὶ Νεάνθης φασὶ τοῦτον τὸν τρόπον· Καλλιπιδὴν ὑποκριτὴν ἀπὸ ἐργασίας ἐξ Ὀποῦντος ἤκοντα παρὰ τοὺς Χόας, πέμψαι αὐτῷ σταφυλήν· τὸν δὲ Σοφοκλέα λαβόντα, [καὶ βαλόντα] εἰς τὸ στόμα βῆα ἔτι ὀμρακίζουσαν, ὑπὸ τοῦ ἄγαν γήρωσ ἀποπνιγέντα τελευτῆσαι. ... Ἰστρος δὲ φησιν, Ἀθηναῖους διὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀρετὴν καὶ ψήφισμα πεποιηκέναι, κατ' ἔτος [ἕκαστον] αὐτῷ θύειν.

De Sophocle Ister exposuerat forsân in opere Μελοποιοὶ inscripto, quod confirmari videtur et aliis in hac Sophoclis Vita narratis.

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ.

52.

Plutarch. Quæst Græc., p. 301 Francof. s. t. 7, p. 203 Reisk. : Πόθεν ἢ τῶν Ἰθακησίων πόλις Ἀλα-

Quum meretrici itaque jurasset, se eam esse in patriam abducturum, si ei adversus decertantes adversarios aliquam opem tulisset, postquam id perfecit, lepide jusjurandum exsequens, ejus quam simillimam pinxit imaginem eamque Cyrenas transvexit, ut scribit Ister in libro de Proprietate certaminum.

ΜΕΛΟΠΟΕΙ.

49.

Phrynīs citharædus Mytilenæus. Hic fertur primus apud Athenienses arte citharædica vicisse in Panathenæis, Callia archonte. Erat Aristoclidæ discipulus. Aristoclidēs, præstantissimus citharædus, qui genus duxit a Terpanδρο, floruit in Græcia belli Persici tempore. Is Phrynin, quem ad se recepit, callentem tibiis canendi artem, cithara canere docuit. Ister vero ait, eum Hieronis coquum fuisse et ab hoc cum aliis Aristoclidæ traditum esse: hæc tamen negligenter scripsisse videtur; si enim servus et coquus Hieronis fuisset, id non celassent comici, qui sæpe ejus faciunt mentionem propter ea, quæ novavit; fregit enim vim cantus, relicto more antiquo.

50.

Ister in eo opere, quod Melopœi inscribitur, Phrynin Lesbium fuisse dicit, Canopis filium; qui, quum esset Hieronis tyranni coquus, etc.

51.

Sophocles genere erat Atheniensis, filius Sophili, qui

neque faber, ut ait Aristoxenus, lignarius neque ærarius erat, neque cultorum opifex, ut statuit Ister: sed fortasse possidebat servos, qui fabri ærarii erant et lignarii; vix enim credibile est, talis hominis filium dignum habitum esse, qui cum Pericle et Thucydide, civium nobilissimis, exercitui præficeretur. Neque comici eum reliquissent intactum, qui ipso Themistocle non abstinerunt; neque credere licet Istro, si dicit, eum non esse Atheniensem, sed Phliasium. Possis statuere ejus genus antiquitus esse Phliasium: sed nemo, excepto Istro, hoc memorat. ... Inter pueros operam dabat palæstricæ et musicæ, atque in utraque arte coronam adeptus est, ut Ister tradit. Idem dicit, eum invenisse albos cothurnos, quos actores et choreutæ subligant, atque fabulas accommodasse actorum indoli, ex hisque arte bene institutis Musarum collegisse sodalitiū. ... Obiisse eum Ister et Neanthes tradunt hoc modo: Callipidem quum venisset Opunte ad Choes celebrandos, misisse ei uvam, cujus acinum adhuc immaturum in os injicientem Sophoclem, propter summam senectutem suffocatum esse ideoque vitam finisse. ... Ister ait, Athenienses hujus viri virtute commotos decrevisse, quotannis ei sacrum facere.

COMMENTARII.

52.

Unde urbs Ithacensium Alalcomenæ appellatur? . .

κοιμεναί προσηγορεύθη; ... Ἴστρος δ' Ἀλεξανδρεὺς ἐν ὑπομνήμασι προσιστόρηκεν, ὅτι τῷ Λαίρτῃ δοθείσα πρὸς γάμον (Ἀντίκλεια) καὶ ἀναγομένη περὶ τὸ Ἀλαχομένειον ἐν τῇ Βοιωτίᾳ τὸν Ὀδυσσεὶά τέκοι, καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνος ὡσπερ μητροπόλεως ἀναφέρων τοῦνομα τὴν ἐν Ἰθάκῃ πόλιν οὕτω φησὶ προσηγορεύεσθαι.

ΑΤΤΙΚΑΙ ΛΕΞΕΙΣ.

53.

Eustath. ad Odys. I, p. 1627 : Φασὶ γοῦν οἱ παλαιοὶ, ὅτι οὐ μόνον τρεῖς ἡλικίαι, ἄρην, ἀμνός, ἀρνεῖός· καὶ ὅτι τοῦ ἀμνοῦ καὶ θηλυκὸν ἢ ἀμνή, πρόβατον αὐτὸ μέσον τῇ ἡλικίᾳ· καὶ ὅτι ἀμνή ἐνιαύσιον ἄρνα δηλοῖ· ἀλλὰ καὶ ὅτι Ἴστρος ἐν Ἀττικαῖς λέξεσιν, ἄρνα φησὶν, εἶτα ἀμνόν, εἶτα ἀρνεῖόν, εἶτα λειπογνώμονα.

Hæc Suidas quoque v. Ἀμνόν et Phavorinus v. Ἀρνεῖός exhibent : apud Suidam tamen post ἐν ταῖς Ἀττικαῖς perperam omissum est λέξεσιν.

54.

Hesych. : Ἀμάλλαι, δράγματα, δέσμαι τῶν ἀσταχῶν. Σοφοκλῆς Τριπτολέμῳ. Ἀγκάλῃ, δράγματα δύο, ὡς φησὶν Ἴστρος, Φιλῆτας δὲ ἱστορεῖ ἐκ διακοσίων· καὶ Ὀμηρος χρῆται τῇ λέξει.

Siebelis hunc locum ita restituit : Τριπτολέμῳ ἀγκάλιδες ἐκ δραγμάτων ἑκατὸν, ὡς φησὶν Ἴστρος κ. τ. λ. Et codex Hesychii δράγματα ρ, non β. Schol. enim, ad Theocrit. X, 44 hæc tradit : ἀμάλλῃ δὲ συνέστηκεν ἐκ δραγμάτων ἑκατὸν ἢ καὶ διακοσίων. Cf. Eustath. ad Hom. p. 1162, et Phavor. v. Ἀμάλλῃ.

55.

Schol. Villois. Iliad. K, 439 : Τεύχεα εἰρησθαι Ἴστρος φησὶ παρὰ τὸ ἐν Τευχίῳ τῷ Εὐδοϊκῷ κατασκευασθαι πρῶτον ὑπὸ Κυκλώπων.

Ister Alexandrinus in suis Commentariis retulit, nuptam Anticleam Laertæ, et adductam in Alalcomenium, quod est in Bœotia, Ulysses peperisse : indeque eum quasi urbis nomen commendantem posteris, in qua esset natus, Ithacæ urbem eo nomine donasse.

DICTIONES ATTICÆ.

53.

Veteres quidem dicunt, non modo tres distingui ætates, ἄρην, ἀμνός, ἀρνεῖός, et ἀμνοῦ feminam esse ἀμνήν ovem mediæ ætatis, eamque ἀμνήν denotare agnam annuam, sed etiam, Istrum in Dictionibus Atticis hunc ordinem statuere : ἄρην, deinde ἀμνός, deinde ἀρνεῖός, deinde λειπογνώμων.

54.

Ἀμάλλαι, manipuli, fasciculi spicarum, Sophocles in Triptolemo; ἀγκάλιδες constant e centum manipulis, si Istrum sequamur, Phileta vero auctore ex ducentis. Etiam Homerus hæc voce utitur.

55.

Ister dicit, τεύχεα (armaturam) inde nomen acce-

Verba παρὰ τὸ ἐν Τευχίῳ a Siebeli reposita sunt pro vulgata : παρὰ τὸ Εὐτευχίῳ. Cf. Eustath. ad Il. p. 817 R.

FRAGMENTA INCERTORUM OPERUM.

56.

Eustath. ad Dionys. v. 513, p. 207 Oxoni. 1697 : Ἴστρον δὲ τινὰ φασὶν ἱστορεῖν, τέσσαρας γενέσθαι μεγάλους κατακλυσμούς, ὧν ἐφ' ἐνὶ διαβρύχῳ γέντα τὸν Ἑλλήσποντον ἀφορίσαι τῆς Ἀσίας τὴν Εὐρώπην.

57.

Stephan. Byz. : Ἀρκάς. ... Ἴστρος δὲ φησὶν, ὅτι Θεμιστοῦς καὶ Διὸς δ' Ἀρκὰς ἐγένετο· διὰ δὲ τὴν τῆς μητρὸς ἀποθηρίωσιν, ἄρκτω γὰρ ὑφ' Ἡρας αὐτὴν ὀνομασθῆναι, ταύτης τυχεῖν τῆς προσηγορίας.

Berkel. pro Θεμιστοῦς scribi vult Μεγίστους. Sed idem nomen, quod apud Steph. Byz. est, legitur apud Eust. ad Il. II, p. 300 R., qui illum sequutus esse videtur : Ἄρκτος γὰρ ὑπὸ Ἡρας, φασὶν, ἢ Θεμιστῶν ἐγένετο. ... Pro ἄρκτω ... ὀνομασθῆναι Holstenius, Politus ad Eustath. II, p. 636, et Heyn. ad Apollodor. III, 8, 2, scribendum statuunt ἄρκτω ... ἁμοιωθῆναι, quod præferendum est Siebelis conjecturæ : Eis ἄρκτον ... μεταμορφωθῆναι.

58.

Steph. Byz. : Κάρνη, πόλις Φοινίκης, ἀπὸ Κάρνου τοῦ Φοίνικος, ὡς Ἴστρος φησὶν.

59.

Schol. Pindar. Ol. I, 37 : Πίνδαρος τὸν Πέλοπα Λυδὸν φησὶν εἶναι, Ἴστρος δὲ Παφλαγόνα.

60 a.

Schol. Apollon. II, 207 : Ἴστρος φησὶ, τὸν Αἰήτην, γνόντα ὅτι τοὺς Φορῆου υἱοὺς εἶη σεσηκῶς

pisse, quod Cyclopes primum fecerint in Teuchio, loco Eubææ.

INCERTORUM OPERUM FRAGMENTA.

56.

Istrum quendam aiunt narrare, quatuor fuisse magna diluvia, quorum uno Hellespontus diruptus Asiaque ab Europa per eum separata sit.

57.

Ister tradit, Arcadem Themistis et Jovis filium fuisse; hoc nomen eum sortitum esse, quod mater in feram mutata sit; a Junone enim eam in ursam (ἄρκτον) conversam esse.

58.

Carne, urbs Phœnicis, a Carno Phœnicis filio nomen habens, ut Ister auctor est.

59.

Pindarus Pelopem Lydum, Ister vero eum Paphlagonem dicit.

60 a.

Ister tradit, Æetam, quum cognovisset Phineum Phri

(Φινεύς) ταῖς μαντείαις, καταράσασθαι αὐτοῦ, τὸν δὲ Ἥλιον ἐπακούσαντα πηρῶσαι.

Idem narratur apud Apollod. I, 9, 21, nisi quod ibi Neptunus dicitur Phinea privasse oculis.

60 b.

Schol. Pind. Ol. VII, 146 : Κρίσις ἀμφ' ἀέθλοις] κρίσιν εἶπε τὸν ἀγῶνα τῶν Ἡλιαίων, ὃν διατιθέασιν οἱ Ῥόδιοι, ἐφεύσατο δὲ ὁ Πίνδαρος· οὐ γὰρ Τληπολέμῳ ὁ ἀγὼν ἐπιτελεῖται, τῷ δὲ Ἡλίῳ τιθέασιν τὸν ἀγῶνα, ὡς Ἴστρος φησὶν ἐν τῇ περὶ τῶν Ἡλίου ἀγῶνων. « Ῥόδιοι τιθέασιν Ἡλίου ἐν Ῥόδῳ γυμνικὸν στεφανίτην ἀγῶνα. »

Bæckhius adnotat hæc : Ex Vrat. A. Verba, quæ Istri esse videntur, in codice sunt hæc : P. τ. Ἡ. ἐν P. γυμνικὸν τε στεφανίτην, omisso ἀγῶνα. Cetera religiosa fide consarcinavi ex ternis codicis notis miserum in modum confusis et luxatis.

61.

Schol. Villois. ad Hom. Iliad. B, 110 : Ὅτι πρὸς πάντας ἀποτεινόμενος τὸν λόγον ἥρωας λέγει. Ἡ δὲ ἀναφορὰ πρὸς Ἴστρον λέγοντα, μόνους τοὺς βασιλεῖς ἥρωας λέγεσθαι.

62.

Idem ad T, 34 : Ἡ διπλῆ, ὅτι πάντες ἥρωες ἐλέγοντο, οὐχ οἱ βασιλεῖς, ὡς Ἴστρος. Quod repetitur ad XIII, 629 et XV, 230.

63.

Hesych. : Σίκειον, ὡς Ἴστρος. Tourpius in Ep.

crit. p. 131 hæc ita cum iis quæ præcedunt conjunxit : Σικελὸς, στρατιώτης παροιμιῶδες, ἐπεὶ ξένοις ἐχρῶντο στρατιώταις ὡς ἐπιτοπολὸ οἱ περὶ Ἱέρωνα τὸν τύραννον, ὡς διωθουμένων αὐτῶν τὸν μισθὸν, καὶ μηδενὶ ἀποδιδόντων τῶν Σικελῶν. Ὡς Ἴστρος. Sed verba καὶ μηδενὶ ... Σικελῶν, ait Siebelis, non ita bene concinere cum præcedentibus, quisque facile sentiet; itaque præstat cum Albertio in fine præcedentis loci ap. Hesychium ita scribere : ὡς διωθουμένων αὐτῶν τὸν μισθὸν, μηδενὸς ἀποδιδόντος, et vulnus in verbis Σίκειον, ὡς Ἴστρος, utpote sine codd. insanabile, intactum relinquere. Forsan autem hic discriminis inter Σικελῶν et Σικελιωτῶν mentio injecta, et ita fere scriptum fuit : διαφορὰν δὲ φασὶ τινες Σικελιωτῶν καὶ Σικελῶν, ὡς Ἴστρος.

64.

Plutarch. Alexand. p. 691 Frf., 1267 ed. Steph. seu cap. 46 : Alexander, transmissio Orexarte amne, quem arbitrabatur esse Tanaim, fusos Scythas ad 100 stadia est insectatus : Ἐνταῦθα δὲ πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι τὴν Ἀμαζόνα οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ὧν καὶ Κλείταρχος ἐστὶ καὶ Πολύκριτος, καὶ Ὀνησίκριτος, καὶ Ἀντιγένης, καὶ Ἴστρος.

65.

Ælian. H. A. V, 27 : Γὰρ ἐν Λέρῳ Μελεαγρίδας ὑπὸ μηδενὸς ἀδικεῖσθαι τῶν γαμφωνύχων ὄρνέων, λέγει Ἴστρος.

xi filios vaticiniis servasse, cum exsecratum esse, Solem autem, quum hoc audivisset, privasse eum oculis.

60 b.

Κρίσιν Pindarus dicit ludum Helieorum, quem Rhodii instituunt; sed falsa tradit: non enim Tlepolemo ludus celebratur, sed Soli; ut Ister tradit in libro de Solis ludis: « Rhodii instituunt Rhodi ludum gymnicum Solis, in quo corona pro premio est. »

61.

Heroes dicit, ad omnes orationem convertens: hoc Istri causa adnotatur qui dicit, reges solos dici heroes.

62.

Omnes heroes dicebantur, non vero soli reges, ut Ister opinatur.

63.

Siceum, ut Ister.

64.

Eo venisse ad Alexandrum Amazonem perhibent multi, inter quos Clitarchus, Polycritus, Onesicritus, Antigenes, Ister.

65.

Ister tradit, Meleagrides aves in Lero a nulla avium curvis unguibus armatarum lædi.

APOLLODORI FRAGMENTA.

ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ.

Photius Cod. CLXI: Sopatri Ἐκλογαὶ διάφοροι ἐν βιβλίοις δυοκαίδεκα. ... Συνείλεκται δὲ αὐτῶ τὸ βιβλίον ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων ἱστοριῶν καὶ γραμματίων. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον περὶ τῶν παρ' Ἑλλήσι μυθολογουμένων θεῶν διαλαμβάνει· ὃ συνείλεκται ἐκ τῶν Ἀπολλοδώρου περὶ θεῶν γ' λόγου. Ἀθηναῖος δὲ ὁ Ἀπολλόδωρος, καὶ γραμματικὸς τὴν τέχνην. Οὐκ ἐκ τοῦ τρίτου δὲ μόνον ἢ διαλογὴ αὐτῶ πεποιήται, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐκ δ' καὶ ε' καὶ θ', τοῦ τε α' πάλιν (fort. ια') καὶ ιβ' καὶ ιε' τε καὶ ις' καὶ μέχρι τοῦ κδ'. Ἐν ᾗ συλλογῇ τὰ τε μυθικῶς περὶ θεῶν διαπεπλάσμενα, καὶ εἴ τι καθ' ἱστορίαν εἴρηται, περιεῖληφε, περὶ τε τῶν παρ' αὐτοῖς ἡρώων καὶ Διοσκουρέων καὶ περὶ τῶν ἐν Ἄδου καὶ ὄσα παραπλήσια.

LIBER I.

1.

Stephan. Byz. : Δωδώνη... Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν α' περὶ Θεῶν τὸν Δωδωναῖον οὕτως ἐτυμολογεῖ· « Καθάπερ οἱ τὸν Δία Δωδωναῖον μὲν καλοῦντες, ὅτι δίδωσιν ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ, Πελασγικὸν δὲ, ὅτι τῆς γῆς πέλας ἐστίν. »

Idem : Βωδώνη, πόλις Περραιδική, ὡς Ἀπολλό-

δωρος. Quod ad hunc locum referendum videtur propter ea, quæ de Jove Dodonæo habet Stephanus. Dicit enim : Ἄλλοι δὲ γράφουσι Βωδωναιεῖ· πόλιν γὰρ εἶναι Βωδιόνην, ὅπου τιμᾶται.

LIBER II.

2.

Stobæus Eclog. phys. tom. I, p. 520 ed. Heeren. : Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ Θεῶν Πυθαγορείαν εἶναι τὴν περὶ τούτων, τὸν αὐτὸν εἶναι Φωσφόρον καὶ Ἑσπερον, δόξαν.

3.

Erotian. Lex. Hippocrat. : Χάριτες· αἱ Χαράϊ· ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἐλεγείᾳ. Μέννηται καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν δευτέρῳ περὶ Θεῶν, φησὶ δὲ αὐτὰς κληθῆναι ἀπὸ μὲν τῆς χαρῆς Χάριτας. Καὶ γὰρ πολλάκις οἱ ποιητὰι τὴν χάριν χαρὰν καλοῦσιν.

LIBER III.

4.

Schol. Apollon. Rh. I, 1124 : Quercus foliis coronati sacra faciunt Matri Deum. Ἡ γὰρ δρυς ἱερὰ τῆς Ῥέας, ὡς φησὶν Ἀπολλόδωρος ἐν τρίτῳ περὶ Θεῶν.

DE DIIS.

Sopatri Eclogæ variæ doctrinæ libris duodecim. Collegit autem hoc opus e multis et diversis historicis atque scriptoribus. Primus itaque liber de Græcorum fabulosis diis agit. Electa hæc ex Apollodori libro tertio de Diis, qui patria Atheniensis grammaticam docuit. Nec vero e tertio duntaxat libro hæc selegit : sed et e quarto, quinto, ac nono, itemque e primo (undecimo?), duodecimo, decimoquinto et decimo sexto usque ad quartum et vicesimum. Quibus collectaneis, quæ de diis fabulose fieta sunt, quæque historice narrantur, complectitur, deque heroibus, ac Dioscuris, nec non de iis, qui apud inferos degunt, et quæ horum sunt similia.

LIBER I.

1.

Apollodorus libro primo de Diis, sic Jovis Dodonæi etymologiam exhibet : « Quemadmodum Jovem Dodonæum quidam sic vocant a δίδωμι (do), quia dat nobis

omnia bona : Pelasgicum autem a πέλας et γῆ, quia terra vicinus est. »

Bodone, urbs Perrhæbica, teste Apollodoro.

LIBER II.

2.

Apollodorus altero de Diis libro Pythagoram ait primum opinatum, eundem esse Luciferum et Hesperum

3.

Charites, i. e. Gratiæ, ut Sophocles quoque in Elegia. Meminit et Apollodorus in secundo De Diis, appellarique inquit ipsas Χάριτας, a voce χαρά, quæ significat gratia. Poetae enim sæpe τὴν χάριν dicunt χαρὰν.

LIBER III.

4.

Quercus sacra est Matri Deorum, ut Apollodorus dicit de Diis libro tertio.

LIBER VI.

5.

Harpocration v. Ἀποπομπάς : Ἀποπομπαῖοί τι-
νες ἐκαλοῦντο θεοί, περὶ ὧν Ἀπολλόδωρος ἐν ἔκτῳ
περὶ Θεῶν διελεχται.

LIBER IX.

6.

Steph. Byz. : Ἄρειος πάγος· ἀκρωτήριον Ἀθήνη-
σιν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ περὶ Θεῶν ἐνάτῳ, ἐν
ᾧ τὰς φονικὰς κρίσεις ἐδίκαζον διὰ τὰς ἀπὸ τοῦ σι-
δήρου γιγνομένας μαιφονίας.

LIBER XIV.

7.

Macrob. Sat. I, 17, p. 297 : *Apollodorus in li-
bro quartodecimo περὶ Θεῶν, ἰήϊον solem scribit ita
appellari Apollinem ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸν κόσμον
ἴεσθαι καὶ ἰέναι (f. ἰέναι), quod sol per orbem im-
petu fertur.*

Ad eundem librum sine dubio respexit auctor
libelli de Allegoriis Homericis 7 : postquam
dixerat Apollinem nihil a sole differre, sed idem
numen duobus nominibus ornari, idque tum
ex μυστικοῖς λόγοις constare tum a vulgari dicto,
Ἥλιος Ἀπόλλων, ὃ δὲ γε Ἀπόλλων ἥλιος, pergit :
Ἥκριθεται δ' ἡ περὶ τούτων ἀπόδειξις καὶ Ἀπολλο-
δώρῳ, περὶ πᾶσαν ἱστορίαν ἀνδρὶ δεινῷ. Διὰ τοῦτ'
ἔγωγε τὴν ἐπιπλέον ἐξεργασίαν καὶ ἀκαίρου λόγου
περιττὸν ὑπερῆσομαι μῆκος.

LIBER XVI.

8.

Steph. Byz. v. Ἀρκάς : Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ περὶ

LIBER VI.

5.

Dii quidam Averrunci vocabantur, de quibus Apollo-
dorus in libro sexto de Diis commentatus est.

LIBER IX.

6.

Areopagus, collis in urbe Athenarum, teste Apollo-
doro libro nono de Diis, ubi sententiam capitis de homi-
cidiis ferro perpetratis pronuntiabant.

LIBER XIV.

7.

Scriptit etiam Apollodorus demonstrationem harum
rerum accuratissime, vir in quovis studiorum genere
gravissimus; quocirca ego prolixius hic immorari ac in-
tempestivus esse supersedeo.

LIBER XVI.

8.

Apollodorus libro decimo sexto in Deorum Originibus
perhibet de Cerere : Homines Cereri Arcadia sacrificat-
uros... nam post primam frumenti sationem sacrificium

Θεῶν ἐκκαιδεκάτῳ βιβλίῳ περὶ Δήμητρος φησιν, ὅτι
Ἀρκάδια τῇ Δήμητρι μέλλοντες θύσειν ἄνθρωποι**
ταύτην γὰρ τὴν θυσίαν συνεστήσαντο μετὰ τὸν πρῶ-
τον σπόρον, ὅτι αὐτῆς ἐκ τῆς γῆς ἔμολεν ὁ καρπὸς
εἰς τροφήν καὶ σπόρον, καὶ οὕτω τὰ Ἀρκάδια τιμῆς
χάριν. Locus mutilus; Heynius suspicatur ἐκ τῆς
γῆς ταύτης, i. e. ex Arcadia. « Traduxere scilicet
Arcades Cereris fabulam ad se. »

LIBER XVII.

9.

Schol. Sophocl. Oed. Col. 502 : Καὶ Ἀπολλό-
δωρος δὲ ἐν τῇ περὶ Θεῶν ἐπτακαιδεκάτῃ περὶ τοῦ
τῶν Ἑσυχιδῶν γένους καὶ τῆς ἱερείας φησί.

LIBER XX.

10.

Porphyrius apud Stobæum Ecl. phys. I, 52,
tom. I, p. 1004 ed. Heeren. : Τοῦ δὲ Ἀπολλοδώρου
ἐν τῷ εἰκοστῷ περὶ τῶν Θεῶν συγγράμματι, ὃ ἐστὶ
περὶ τοῦ Ἄδου, τάδε περὶ τῆς Στυγὸς λεγόμενα εὐ-
ρομεν· «..... ἀρκτέον γὰρ ἀπὸ τούτων, τῆς τε τῶν
ὀνομάτων παρεμφάσεως οὐ καταφρονητέον. Ἐκ γὰρ
τοιούτων δρμώμενοι πιθανῶς καὶ τοὺς ἐν Ἄδου νο-
μιζομένους ποταμοὺς κατωνομάκασιν· Ἀχέροντα μὲν
διὰ τὰ ἄχη, ὡς καὶ Μελανιππίδης ἐν Περσεφόνη.

Καλεῖται δ' ἐν κόλποισι
Γαίας ἄχεια προχέων Ἀχέρων.

Ἔτι καὶ Λικύμνιός φησι·

Μυρίασι παγαῖς
δακρύων Ἀχέρων ἄχέων τε βρύει.

Καὶ πάλιν·

Ἀχέρων ἄχεια βροτοῖσι πορθμεύει.

illud decrevisse, quia ex hac terra fructus et ad aliment-
tum et ad sationem prodiisset : inde hæc festa honoris
gratia Arcadia dici.

LIBER XVII.

9.

Apollodorus libro de Diis decimo septimo de Hesychi-
darum familia et sacerdotio loquitur.

LIBER XX.

10.

In vicesimo Apollodori de Diis volumine, quod de In-
feris inscribitur, hæc de Styge reperi : « ... ab his enim
incipiendum est, nec nominum contemnenda explicatio ;
siquidem hac ratione fluvios quoque Inferorum nuncu-
parunt, Acherontem quidem a doloribus (ἄχεσιν) quem-
admodum ait in Proserpina Melanippius :

Terræ in gremio tristia fundens
lamenta Acheron.

Ac similiter ait Licymnius :

Fontes mille
fert lacrimarum, mille dolores Acheron.

Et iterum :

Acheron luctifer mortalibus.

Ἀχέρων δὲ καὶ Ἀχερουσία λίμνη ταυτὸν, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Πολυξένῃ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως ψυχὴν εἰσάγει λέγουσαν·

Ἄκτας ἀπαιωνάς τε καὶ μελαμβαθεῖς
λιπούσα λίμνης ἤλθον ἠχούσης γόους
Ἀχέροντος ὀδυπλήγας ἄρσενας χοάς·

ἀκτάς τῶν νεκρῶν λέγων παιῶνα οὐκ ἐχούσας, ἄρσενας δὲ χοάς τὰς οὐδὲν ἐκτρεφούσας· θῆλεα μὲν γὰρ τὰ καρποφόρα, ἄρσενά δὲ τὰ ἄγονα λέγονται, [διὰ] τὸ μὲν τὸ σπέρμα παρέχειν μόνον, τὴν δὲ καὶ ἐκτρέφειν. Ὅθεν καὶ θῆλυς ἔέρση, ἡ πολύγονος καὶ τροφίμη. Διαπεραιούσθαι δὲ ὑπὸ τῶν ἀπογινομένων τὸν Ἀχέροντά φασι εἰκότως· ὁ γὰρ μετηλλαχῶς πάντα τὰ τοῦ ζῆν ἄγχι σχεδὸν ὑπερῆρε, καὶ ἔστιν ἐν ἀπονίᾳ καὶ ἀλυπία πάσῃ. Γοργύραν δὲ τοῦ Ἀχέροντος γυναῖκα προσανέπλασαν, ἀπὸ τοῦ γοργᾶ φαίνεσθαι τοῖς πολλοῖς τὰ ἐν Ἄδου· καθὸ δὲ καὶ αὐτοῦ τούτου τιθήνην ὁ Σώφρων Μορμολύκαν ὠνόμασε. »

Ταῦτα δὲ εἰπὼν περὶ τοῦ Ἀχέροντος Ἀπολλόδωρος ἐπάγει περὶ τῆς Στυγὸς αὐταῖς λέξεται ταῦτα· « Στύγα δὲ δεινὴν τινα καὶ φοβεράν ὑποστησάμενοι δαίμονα, θεῶν ὄρκον, ἐν Ἄδου τε ταύτην κατήκτισαν, καὶ τῆς προσηγορίας ταύτης ἤξιώσαν ἀπὸ τοῦ στυγάζειν τοῖς πένθεσι, καὶ στύγεσθαι τὰ ἐν Ἄδου. Ὅρκον δὲ τῶν θεῶν, δι' ἐναντιότητά· ἡ μὲν γὰρ τῶν ὄντων τε καὶ ζώντων φαρτικὴν ἔχει δύναμιν, ὅσον ἐφ' ἑαυτῇ· οἱ δὲ τῇ τε προαιρέσει καὶ τῷ τρόπῳ ὀμότη· κασι. »

Τοσαῦτα περὶ τῆς Στυγὸς εἰπὼν, ἐπάγει· « Κωκυτὸν δὲ ποταμὸν ἀνέπλασαν ἀπὸ τοῦ κωκύειν· ὅς ἐστι Στυγὸς καὶ στυγνάσεως ἀποβῆώς. Τοιούτου δὲ ἐστὶ γένους καὶ ὁ Πυριφλεγέθων· εἰρηται γὰρ ἀπὸ τοῦ

πυρὶ φλέγισθαι τοὺς τελευτῶντας, ὡς Ὀμηρὸς πησιν (Od. A, 218)·

Οὐ γὰρ ἐτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν·
ἀλλὰ τὰ μὲν τε πυρὸς κρατερόν μένος αἰθομένοιο
δαμνᾷ, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λεύκ' ὀστέα θυμός·
ψυχὴ δ', ἠὲ δνειρος, ἀποπταμένη πεπότηται.

ὑποτίθεται γὰρ τὰς ψυχὰς τοῖς εἰδώλοις τοῖς ἐν τοῖς κατόπτροις φαινομένοις ὁμοίας, καὶ τοῖς διὰ τῶν ὑδάτων συνισταμένοις, ἃ καθάπαξ ἡμῖν ἐξείκασται καὶ τὰς κινήσεις μιμεῖται, στερεομένη δ' ὑπόστασιν οὐδεμίαν ἔχει εἰς ἀντίληψιν καὶ ἀφήν, ὅθεν αὐτὰς βροτῶν εἰδῶλα καμώντων λέγει. »

Οἱ πλείους δὲ ὕδωρ ἰστόρησαν τὴν Στύγα ἐπίγειον, φύσιν ἔχον ἀμύνεσθαι τοὺς κατ' αὐτοῦ ψευδοῦς ὁμοῖαι τολμήσαντας. Διαβόητον μὲν τοίνυν Στυγὸς ὕδωρ κατὰ Ἀρκαδίαν οἱ ἱστορικοὶ ἀναγεγράφασιν, ὧν ἐστὶ καὶ Ἡρόδοτος (VI, 74), ὃς ἐν τῇ ἕκτῃ τὰ κατὰ Κλειμένην ἀφηγοῦμενος, γράφει ταῦτα· Ἐντεῦθεν δὲ ἀφικόμενος εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, νεώτερα ἐπῆρσσε πράγματα, συνιστάς τοὺς Ἀρχάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ· ἄλλους τε ὄρκους προσάγων σφι, καὶ δὴ καὶ ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρχάδων τοῦ προεστώτος ἀγινέων, ἐξορκῶν τὸ Στυγὸς ὕδωρ. Καλλίμαχος δ' ἐν τῷ περὶ Νυμφῶν συγγράμματι καὶ τὸ ἰδίωμα τοῦ ὕδατος ἀφηγεῖται, λέγων οὕτω· Στύξ ἐν Νωνάκρι κρήνη τῆς Ἀρκαδίας, ἧς ὕδωρ ἐστὶ τὸ διακόπτον πάντα τὰ ἀγγεῖα, πλὴν τῶν κερατίνων.

Postrema inde a verbis οἱ πλείους δὲ ὕδωρ fortasse non sunt Apollodori, sed Porphyrii. Nam novum hic incipit ἀποσπασμάτιον.

11.

Clemens Alex. Cohort. p. 12, l. 9 Pott., p. 4. Sylburg. : Καὶ μοι δοκεῖ τὰ ὄργια καὶ τὰ μυστήρια

Acheron porro et Acherusia palus idem valent, quemadmodum Sophocles in Polyxena Achillis animam introducit loquentem :

Ripas nullo læto cantu resonantes atque nigras
relinquens paludis sonantis gemitus,
Acherontis acuto strepitu ripas alluentis steriles undas.

In quibus mortuorum regiones pæano carentes dicit, masculas vero undas, quæ nihil producant; quandoquidem frugifera feminea, sterilia vero mascula dicuntur, quod ille semen dumtaxat suppeditet, hæc etiam nutriat: unde etiam ros femineus a fecunditate dicitur. Nec immerito dicitur a mortuis Acherontem trajici, quoniam tales omnes vitæ dolores excesserunt, omnique labore ac mærore carent. Gorgyam deinde Acherontis uxorem finxerunt, quod horrenda (γοργά) plerisque videntur quæ ad Inferos pertinent: ut et ejus nutricem Sophron Mormolycen vocavit. » Atque hæc de Acheronte locutus Apollodorus, ista de Styge subjungit: « Stygem vero horrendam quandam fingentes deam, ac deorum jusjurandum, tum apud inferos eam collocarunt, tum, quod contristamur calamitatibus et invisî præ luctu sunt inferi, hoc eam nomine donarunt. Deorum vero jusjurandum per contrarium, quandoquidem ut hæc vitæ tollendæ vim in se habet, ita illi voluntate ac moribus ab eo distant. » Quibus de Styge positus, hæc subjicit: « Cocytum porro flavium a

ploratu finxerunt, qui Stygis est rivus. Neque alius generis est Pyriphlegethon, ab urendis mortuis dictus, quemadmodum Homerus ait :

Nam nec adhuc carnem, nec habent ossa arida nervi,
illa sed ardentis vietricis violentia flammæ
edomat, ut primum spirantem vita reliquit,
ast anima, ut fumus, supera in connexa volavit.

Ponit enim animas imaginibus speculorum vel aquarum similes, quæ ut plane nos exprimunt ac motus imitantur, ita solidam naturam ad contactum non habent: qua de causa illas *vita simulacra carentium* nominat. »

Plerique sane aquam terrenam Stygem tradiderunt, quæ per ipsam pejerantes punire posset: verumtamen præcipuam Stygem in Arcadia posuerunt historici, in his Herodotus, qui libro sexto de Cleomene agens hæc scribit: Hinc in Arcadiam delatus, novis rebus studebat, Arcadibus contra Lacedæmonios concitatis, quum alia ab iis exegit juramenta, quodvis adhibens jusjurandum, tum Nouacrin Arcadam principes deductos jurejurando per Stygiam aquam adstringere voluit. Callimachus quoque libro de Nymphis (*de fontibus?*) aquæ proprietatem his verbis refert: Styx Arcadiæ fluvius est ad Nouacrin, omnia vasa, præter cornea, pertundens.

11.

Mihi quidem videtur horum vocabulorum, *Orgia* et

ζειν ἐτυμολογεῖν, τὰ μὲν ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς Διοῦς τῆς πρὸς Δία γεγεννημένης, τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος περὶ τὸν Διόνυσον· εἰ δὲ καὶ ἀπὸ Μουσῶντος τινος Ἀττικῶ, ὃν ἐν κυνηγίῳ διαφραρῆναι Ἀπολλόδωρος λέγει, οὐ φθόνος ἑμῶν δεδοξάσθαι τὰ μυστήρια ἐπιτυμβίῳ τιμῇ.

Eadem ap. Euseb. Præp. evang II, 3, nisi quod pro Μουσῶντος habet Μουσῶντος. « Videtur ita tradidisse Apollodorus mysteria principio in honorem Myuntis defuncti instituta fuisse. »

12.

Athenagoras in Deprecat. c. 25 : Καὶ ὅτι μὲν ἄνθρωποι (οἱ θεοί), δηλοῦσι μὲν καὶ Αἰγυπτίων οἱ λογιώτατοι, οἱ θεοὺς λέγοντες αἰθέρα, γῆν, ἥλιον, σελήνην, τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους θνητοὺς νομίζουσι καὶ ἱερά τοὺς τάφους αὐτῶν. Δηλοῖ δὲ καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ περὶ Θεῶν.

13.

Clemens Al. Cohort. adv. Gent. p. 25 (p. 8) : Πολλὰ καγαθὰ Κἄρες σχοῖεν, οἱ καταθύουσιν αὐτῷ (Marti) τοὺς κύνας. Σκύθαι δὲ τοὺς ὄνους ἱερεύοντες μὴ παυέσθων, ὡς Ἀπολλόδωρος φησι καὶ Καλλιμάχος.

Arnob. Adv. Gent. IV, p. 180 ed. Paris. : Quis ei (Marti) canes ab Caribus, quis ab Scythis asinos immolari (prodidit)? non principaliter cum ceteris Apollodorus?

14.

Zenobius Cent. V, 22 : Μῆλον Ἡρακλῆς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς περὶ Θεῶν, ὅτι θύεται Ἀθήνησιν Ἡρακλεῖ ἀλεξικάκῳ ἰδιόζουσα τις θυσία. Τοῦ γὰρ βόδς ποτὲ ἐκφυγόντος, ὃν ἔμελλον Ἡρακλεῖ προσάξει, μῆλον λαβόντας καὶ κλάδους υποθέντας, τέσσαρας μὲν ἀντὶ σκελῶν, δύο δὲ ἀντὶ κεράτων, σχηματίζουσι τὸν βουῖν, καὶ οὕτω τὴν θυσίαν ποιήσασθαι.

mysteria, etymologiam exponendam esse. Atque illa quidem ἀπὸ τῆς ὀργῆς, hoc est, ab ira, Cereris in Jovem; hæc autem ἀπὸ τοῦ μῶσους, hoc est, ab execratione et abominatione, quæ accidit circa Dionysum, dici videntur; quodsi a Myunte quodam Attico, quem dicit Apollodorus interisse in venatione, derivatis, non invidere, vestra mysteria decorari honore funebri.

12.

Deos fuisse homines declarant tum Ægyptiorum doctissimi, qui deos dicentes ætherem, terram, solem, lunam, ceteros habent homines mortales atque sacra eorum sepulcra, tum Apollodorus in libro de Diis.

13.

Multis augeantur bonis Cares, qui canes ei (Marti) sacrificant. Scythæ autem non cessent mactare asinos, ut dicit Apollodorus, et Callimachus.

14.

Malum Hercules] Apollodorus libro de Diis, Athenis sacrificatum ait Herculi Averrunco singulari sacrificio. Fugiente enim bove, quem ipsi immolandum destinavissent, pomo accepto ramos apposuisse, quattuor pro cruribus, duos vero pro cornibus, ut bovis speciem præeret, itaque sacrificium peractum esse.

Cf. Suidas v. Μῆλειος Ἡρακλῆς, et Pollux I, 30, 31.

15.

Athenæus VII, p. 306, A : Ὁ κίθαρος (piscis) ... ὅτι δὲ διὰ τὸ ὄνομα ἱερὸς εἶναι νενομίσται τοῦ Ἀπολλωνος, εἶρηκεν Ἀπολλόδωρος.

16.

Athenæus VII, p. 325, B : Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τοῖς περὶ Θεῶν τῇ Ἑκάτῃ φησὶ θύεσθαι τρίγλην διὰ τὴν τοῦ ὀνόματος οἰκειότητα· τρίμορφος γὰρ ἡ θεός.

17.

Athenæus XIII, p. 571, C : De illis hetæris, ait, verba feci, quæ solæ præ ceteris mulieribus ab amicitia nomen invenerunt, ἀπὸ τῆς παρ' Ἀθηναίοις καλουμένης ἑταίρας τῆς Ἀφροδίτης. Περὶ ἧς φησιν ὁ Ἀθηναῖος Ἀπολλόδωρος οὕτως· « Ἑταίραν δὲ τὴν Ἀφροδίτην τὴν τοὺς ἑταίρους καὶ τὰς ἑταίρας συνάγουσαν· τοῦτο δ' ἐστὶ φίλας. »

Cf. Hesych. in Ἑταίρας ἱερόν.

18.

Harpocration : Πάνδημος Ἀφροδίτη. Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ περὶ Θεῶν, πάνδημον φησὶν Ἀθήνησιν κληθῆναι τὴν ἀφιόρουθῆσαν περὶ τὴν ἀρχαίαν ἀγορὰν, διὰ τὸ ἐνταῦθα πάντα τὸν ὄημον συνάγεσθαι τὸ παλαιὸν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἃς ἐκάλου ἀγοράς.

Exscripsit partim Suidas.

19.

Schol. Apollonii III, 541 : Ἀπολλόδωρος φησὶν ἐν τῇ περὶ Θεῶν, ὅτι ἡ περιστερὰ ἱερά Ἀφροδίτης. Διὸ καὶ λάγνον [διὰ τὸ λάγνον voluit Heyn.], παρὰ γὰρ τὸ περισσῶς ἐρᾶν λέγεται.

Postrema cod. Paris. exhibet ita : Διὸ καὶ λάγνη. Καὶ τὸ ὄνομα ὀηλοῖ· παρὰ γὰρ etc.

15.

Esse autem hunc piscem (citharum), propter nomen suum, sacrum habitum Apollini, scripsit Apollodorus.

16.

Apollodorus in libro de Diis, Hecatæ ait mullum (τρίγλην) sacrificari, ob nominis congruentiam : triformis enim hæc dea est.

17.

Ab illa quæ apud Athenienses *Hetæra Venus* appellatur, de qua Apollodorus in libro de Diis ait : « *Hetæran*, Venerem, quæ sodales et *hetæras*, id est amicas, conjungit.

18.

Venus πάνδημος (quasi *tollus populi*). Ita Apollodorus in opere de Diis ait appellatam Athenis esse eam quæ dedicata erat in foro antiquo, quod ibi olim populus univversus ad conciones, quas fora vocabant, conveniret.

19.

Apollodorus in libro de Diis columbam (περιστεράν) sacram esse Veneri dicit. Quare esse libidinosam, sicut jam nomen ostenderet. Nam παρὰ τὸ περισσῶς ἐρᾶν, i. e. a nimia amandi cupidine, appellatam esse.

20.

Porphyr. De abstinentia lib. II, § 55 : Καὶ Λακεδαιμονίους φησὶν ὁ Ἀπολλόδωρος τῷ Ἄρει θύειν ἄνθρωπον.

Eadem Theodoretus et Cyrillus apud Meurs. Miscell. Lacon. II, 14.

21.

Schol. Aristoph. Ran. 330 : Μυρσίνῳ στεφάνῳ ἐστεφανοῦντο οἱ μεμυημένοι, οὐχ, ὡς τινες νομίζουσι, κισσίνῳ. Ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος καὶ τοὺς Θεσμοθέτας φησὶ διὰ τοῦτο μυρσίνῃ στέφεισθαι, ὅτι οἰκείως ἔχει πρὸς τὸ φυτὸν ἢ θεὸς, καὶ ὅτι τοῖς χθονίοις ἀπιέρωτο. « Turbatus est ordo sententiarum huius scholii : media sunt in finem rejicienda. » Heynius.

22.

Photius Lex. MS. : Καλλιγένειαν. Ἀπολλόδωρος μὲν τὴν γῆν· οἱ δὲ Διὸς καὶ Δήμητρος θυγατέρα· Ἀριστοφάνης (Thesm. 306) δὲ ὁ κομικὸς τροφόν.

V. Intpp. ad Hesych. in Καλλιγένειαν.

23.

Harpocration : Αὐτόχθονες. Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς περὶ Θεῶν κληθῆναι φησὶν αὐτοὺς αὐτόχθονας, ἐπεὶ τὴν γῆνα, ταυτίσθαι τὴν γῆν ἀργὴν οὖσαν πρῶτοι εἰργάσαντο.

Eadem Suidas, non addita fontis notitia.

24.

Harpocration : Κύρβεις. Κύρβεις φησὶν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς περὶ Θεῶν ἔχειν ἐγγεγραμμένους τοὺς νόμους. εἶναι δὲ αὐτοὺς λίθους ὀρθοὺς ἐστῶτας· οὐδὲ ἀπὸ μὲν τῆς στάσεως στήλας, ἀπὸ δὲ τῆς εἰς ὕψος ἀνατάσεως, διὰ τὸ κεκορυφῶσθαι, κύρβεις ἐκάλουν. Ὡς περὶ καὶ κυρβασίαν τὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τιθειμένην (τιθειμένην Phot. Lex., ubi eadem fere leguntur).

Idem : Ὁ κάτωθεν νόμος, ... ὅτι γὰρ βουστροφηδὸν ἦσαν οἱ ἄζονες καὶ οἱ κύρβεις γεγραμμένοι, δεδήλωκεν Εὐφορίων ἐν τῷ Ἀπολλοδώρῳ.

20.

Lacedæmonios Apollodorus dicit Marti sacrificare homines.

21.

Myrto, non vero hedera, ut nonnulli putant, coronati erant initiati. Apollodorus vero Thesmothetas quoque dicit myrto coronari, quia hæc planta peculiariter pertinet ad Cererem atque diis inferis consecrari solebat.

22.

Calligeniam Apollodorus dicit Tellurem, alii Jovis et Cereris filiam, Aristophanes comicus Cereris nutricem

23.

Apollodorus in libris de Diis Athenienses αὐτόχθονας vocatos esse scribit, quia τὴν γῆνα, id est terram, quæ inculta et iners jacebat, primi coluissent.

24.

Apollodorus in libris de Diis testatur κύρβεις habuisse leges incisas : esse autem ipsos lapides arrectarios : ita ut a stando στήλαι, quod vero in acumen desinerent, a verbo

25.

Schol. Aristoph. ad Nub. 447 : Ἀπολλόδωρος οὐδὲ φησὶ πᾶσαν δημοσίαν γραφὴν καὶ νόμους κύρβεις ἐκάλεισθαι· ὅτι οἱ ἀρχαῖοι λίθους ἰσάντες, τὸ δοξᾶν ἀνέγραφον οὐδὲ ἀπὸ μὲν τῆς στάσεως στήλας ἐκάλουν, κύρβεις δὲ ἀπὸ τῆς εἰς ὕψος ἀνατάσεως· ὑπερῶν δὲ, τὰ ξύλα λελευκωμένα γράζοντες ὁμοίως ἐκάλεισαν. Κύρβεις οὖν ἡ περιέγουσα τὰς ἱερὰς γραφὰς στήλη.

Eadem iisdem fere verbis Schol. Apollon. IV, 280. Ceterum ex his non potest dijudicari utrum Atticæ illæ columnæ lapideæ fuerint an ligneæ. Posterius aliunde probare studet Preller. ad fragm. Euphor. p. 88 sq.

26.

Suidas : Κύρβεις. Τοὺς Κύρβεις φησὶν Ἀπολλόδωρος ἐγγεγραμμένους ἔχειν τοὺς νόμους· εἶναι δὲ λίθους ὀρθοὺς ἐστῶτας, ὡς ἀπὸ μὲν τῆς στάσεως στήλας ἐκάλεισθαι, ἀπὸ δὲ τῆς εἰς ὕψος παρατάσεως, διὰ τὸ κεκορυφῶσθαι, κύρβεις· ὡς περὶ καὶ κυρβασίαν τὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τιθειμένην.

Idem mox : Κύρβεις οὖν παρὰ τὸ κεκορυφῶσθαι εἰς ὕψος ἀνατεταμέναις. Ἡ ἀπὸ τῶν Κορυβάντων· ἐκείνων γὰρ εὐρημα φησὶ καὶ Ἀπολλόδωρος.

Eadem Schol. ad Arist. Aves 1354. Adde Photii Lexic. : Κύρβεις ... εἶρηται δὲ ἀπὸ τοῦ κεκορυφῶσθαι εἰς ὕψος, ἢ κατεσκειρῶσθαι, ὡς Ἀπολλόδωρος. Θεόφραστος δὲ ἀπὸ τῶν Κρητικῶν Κορυβάντων· τῶν γὰρ Κορυβαντικῶν ἱερῶν οἶον ἀντίγραφα αὐτοὺς εἶναι. Vid. Intpp. ad Hesych. in Κύρβεις, et Timæum Lexic. Plat. et Ruhnk. p. 170.

« Etymol. M. Apollodori etymologiam non memorat; Apollodoram rationem ut assequaris, tenendum, eum κορυφῆν, κυρβῆν, flexisse, unde κύρβεις factum sit; etiam κόρση, si vera habet Etymol. M. in κόρση, v. infra fragm. Etymologicorum. Sed κατεσκειρῶσθαι quid sit, et an Apollodori sit, dubito; videri potest ad antiquam vocem σκι-

κορυφῶν κύρβεις vocatæ essent, ut et κυρβασία nominatur tiara capiti imposita.

Azones et Cyrbes scriptos fuisse lineis in gyros revolutis, docuit Euphorion apud Apollodorum.

25.

Apollodorus dicit omnem actionem publicam atque leges appellari *cyrbes*, quod veteres decreta inscribebant lapidibus, quos erectos a statione vocabant στήλας, *cyrbes* vero, quod in altum surgebant. Verum postea ligna, albefacta, quibus ad hanc rem utebantur, similiter vocabant. *Cyrbis* igitur columna, quæ leges sacras continet.

26.

Apollodorus dicit in *cyrbibus* leges fuisse scriptas, easque fuisse lapideas, et erectas stetisse; ita ut a stando quidem appellarentur στήλαι, κύρβεις autem, quod surgentes in acumen desinerent, instar tiaræ capitis, quæ κυρβασία vocatur.

Κύρβεις dictæ sunt, quod fastigium earum in acumen desinebat; vel de Corybantibus, quorum inventum esse *cyrbes* Apollodorus quoque testatur.

ροῦσθαι, σκιρῶν, σκειρῶν, σκυρῶν, *durum, spectare, et catiescirῶσθαι, induruisse, rigere, stare, fuisse.* V. Hesych. in Σκειρώσασθαι et similibus, et Σκυρωθῶσι, λιθωθῶσι. In interpretatione Apollodorea tamen tantum τὸ κορυφῶσθαι memorant ceteri. » *Heynius.*

27.

Harpocration in Μεῖον καὶ Μειαγωγός: Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς περὶ Θεῶν, Οἱ φράτορες, φησὶν, ἵνα μείζονας νέμονται μερίδας, ἐπεφώνουν ἐστῶτες (Heyn. conj. περιεστῶτες), Ἰστάνειν δεῖ, μείον γὰρ ἐστὶ. Eadem Suidas et Phot. Lex., sed corrupte. Cf. Schol. Aristoph. Ran. 810.

28.

Schol. Aristophan. Acharn. 925 (961): Χόες. ... ἐορτὴ τις παρ' Ἀθηναίους ἀγομένη Ἀνθεστηριῶνος δωδεκάτῃ (al. 1.) Φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος, Ἀνθεστήρια καλεῖσθαι κοινῶς τὴν ὅλην ἐορτὴν Διονύσου ἀγομένην, κατὰ μέρος δὲ Πιθογιάν, Χόας, Χύτραν. Καὶ αὖθις. Ὅτι Ὀρέστης μετὰ τὸν φόνον εἰς Ἀθήνας ἀρικόμενος (ἦν δὲ ἐορτὴ Διονύσου Ἀθηναίου), ὡς μὴ γένοιτο σφίσι δμῶσπονδος ἀπεκτονῶς τὴν μητέρα, ἐμυχανήσατο τοιόνδε τι Πανδίων· χοᾶ οἴνου τῶν δαιτυμόνων ἐκάστω παραστήσας, ἐξ αὐτοῦ πίνειν ἐκέλευσε μηδὲν ὑπομιγνύντας ἀλλήλοις, ὡς μήτε ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος πίοι Ὀρέστης, μήτε ἐκεῖνος ἄχθοιτο καθ' αὐτὸν πίνων μόνος· καὶ ἀπ' ἐκείνου Ἀθηναίους ἐορτὴ ἐνομήσθη οἱ Χόες. I lege Πιθογιαν... Χύτρα.

Eadem Suidas; Harpocration non nisi priorem partem habet.

29.

Jo. Lydus De mensibus a Schow. ed. p. 82, de Dionysio: Φέρεται δὲ καὶ τις μῦθος περὶ αὐτοῦ (τοῦ Διονύσου) ὡς εἶη γεγονώς ἐκ Διὸς καὶ Γῆς, τῆς δὲ Γῆς Θεμέλης προσαγορευομένης διὰ τὸ εἰς αὐτὴν πάντα

27.

Apollodorus in libris de Diis, « Curiales, inquit, ut majores haberent portiones, acclamabant adstantes: Appendere oportet, nam justo minus est pondere. »

28.

Choes, festum quoddam apud Athenienses agi solitum duodecimo die mensis Anthesterionis. Apollodorus autem ait, Anthesteria generaliter vocari totum festum in honorem Bacchi celebrari solitum; particulariter vero distingui Pithægia, Choas, Chytra. Aliter: Quum Orestes post cædem [matris] Athenas venisset, eo tempore, quo festum Bacchi Lenæi celebrabatur; ne earundem libationum particeps fieret qui matrem occidisset, Pandion tale quid excogitavit. Singulis convivis congium apposuit, et e suo quemque bibere jussit, non vero cum aliis miscere; quo ne ex eodem cratere biberet Orestes, neu ægre ferret, si ipse solus et separatim ab aliis biberet. Ab illo igitur tempore Choes festum apud Athenienses celebrari cœpit.

29.

Est etiam fabula, quæ Dionysum e Jove atque Terra natum dicit, ex Terra inquam *Themete* cognominata,

FRAGMENTA HISTORICORUM.

καταθεμελιῶσθαι, ἦν κατὰ συναλλαγὴν ἐνὸς στοιχείου τοῦ σ, Σεμέλην οἱ ποιηταὶ προσηγορεύεσσι.

30.

Schol. ad Odysseum. Ψ, 198: Ἐρμῖν' ἀσκήσας]: Ἐρμῆς δὲ Διὸς καὶ Μαίας τῆς Ἀτλαντος, παῖς ἐστὶ ὢν, ἐν ἀνθρώποις τέσσαρα μέγιστα εὔρετο· γράμματα, καὶ μουσικὴν, καὶ παλαιστράν, καὶ γεωμετρίαν. Ὅθεν καὶ τοὺς Ἕλληνας τετραγώνων αὐτὸν ἀσκήσας, καὶ οὕτως ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀναθεῖναι. Ἰῶ δὲ ὄνειροπομπὸν αὐτὸν εἶναι, καὶ τοὺς κοιμωμένους αὐτῷ εὐχεσθαι, καὶ αὐτὸν ἀναμένειν, εἶλοντο ἐν τοῖς θαλάμοις ἔχειν αὐτὸν φύλακα τοῦ ὕπνου, ἐπινοῆσαι τε καὶ ἀσκήσας τοὺς τῶν κλινῶν πόδας εἰς τὴν τοῦ θεοῦ πρόσωψιν, ὅπως ἀλεξήτορας ἔχοντες ἰδέας [Barnes. em. ἰδίους: Heyne mavult ἀλεξήτορας (sc. θεοῦ) ἰδέας. Neutrum necessarium], τὰ μὲν δαίματα μὴ φοβοῖντο, προσδοκῆν δὲ πλείστην, ἐπαφροδίσιαν διὰ τῶν ὄνειράτων. Ἢ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ.

31.

Eustath. ad e. l. p. 1951, 16: Κυλλήνιος δὲ Ἐρμῆς, μυθικῶς μὲν ἀπὸ Κυλλήνης, ἥτις ὄρος ἐστὶν Ἀρκαδίας, σταδίων ἐννέα Ὀλυμπιακῶν, παρὰ πόδας ὀγδοήκοντα, καθὰ φασὶν ἱστορεῖν Ἀπολλόδωρον, ὀνομασθὲν ἀπὸ Κυλλήνης ἥρωϊδος τινός· περιάδεται δὲ διαφερόντως ἐν τοῖς περὶ τοῦτο τὸ ὄρος τιμᾶσθαι τὸν Ἐρμῆν, κακείθεν σχεῖν τὸ λεγθὲν ἐπίθετον.

Exscripsit hæc Eustath. ex Steph. Byz. v. Κυλλήνη, ὄρος Ἀρκαδίας, σταδίων ἐννέα παρὰ πόδας ὀγδοήκοντα, ἀπὸ Κυλλήνης Ναΐδος νόμης. Etiam ea quæ sequuntur Heynius Apollodoro deberi suspicatur: Ἐν τούτῳ δὲ φασὶ τῷ ὄρει τοὺς κοττύφους λευκοὺς γίνεσθαι, ἄλλοθι δὲ μηδαμῆ, καὶ φωνὰς ποικίλας προΐεσθαι· θηρεύεσθαι δὲ πρὸς τὴν σελήνην· τῆς δὲ ἡμέρας εἴ τις ἐπιχειροίη, σφόδρα δυσθηράτους

quippe in qua omnia tamquam in θεμελίῳ, i. e. in *fundamento suo*, posita sint, quamque, una litera s commutata, *Semelen* poetæ vocant.

30.

Mercurius, Jovi ex Maja Atlantis filia natus, puer adhuc quattuor res maximas invenit: literas, musicam, palastram, geometriam. Quare etiam Græci signa ejus quadrata fingunt, et sic ponunt in gymnasiis. Idem quia est ὄνειροπομπός, i. e. somnia immittit, dormituri eum precantur, exspectantque donec somnum injiciat; solent eum in cubiculis habere somni custodem, atque lectorum pedes student in dei formam elaborare, ut speciem ejus habeant malorum propulsatricem, nec ferriculamenta timeant, sed quam maximas ex somniis capiant delicias. Narratur res ab Apollodoro Atheniensi.

31.

Cyllenius Mercurius mythice dicitur a Cyllene, Arcadiæ monte novem stadiorum Olympiacorum deficientibus pedibus octoginta, ut narrare dicunt Apollodorus, nomen habente a Cyllene heroina. Decantatur autem præcipue in locis ad hunc situs montem honorari Mercurium, indeque quod diximus illum nactum esse cognomen.

ἔλαι. Quæ eadem exscripsit Eustath. ad II. B, p. 300.

32.

Schol. Sophoclis OEd. Colon. 57: Τὴν Προμηθεὺς] Περὶ τοῦ τὸν Προμηθεῖα περὶ τὴν Ἀκαδημίαν καὶ τὸν Κολωνὸν ἰδρῦσθαι, Ἀπολλόδωρος γράφει οὕτω τῇ περὶ θεῶν ?] « Συντιμάται δὲ καὶ ἐν Ἀκαδημίᾳ τῇ Ἀθηνῶν, καθάπερ ὁ Ἡφαιστος. Καὶ ἔστιν αὐτῶν παλαιὸν ἱδρυμα, καὶ ναὸς ἐν τῷ τεμένει τῆς θεοῦ. Δείκνυται δὲ καὶ βᾶσις ἀρχαία κατὰ τὴν εἴσοδον, ἐν ᾗ τοῦ τε Προμηθεῖος ἔστι τύπος καὶ τοῦ Ἡφαιστού. Πιπτοίηται δὲ, ὡς καὶ Λυσιμαχίδης φησὶν, ὁ μὲν Προμηθεὺς πρῶτος καὶ πρεσβύτερος, ἐν δεξιᾷ σκῆπτρον ἔχων, ὁ δὲ Ἡφαιστος, νέος καὶ δεύτερος· καὶ βωμὸς ἀμφοῖν κοινός ἐστιν ἐν τῇ βᾶσει ἀποτετυπωμένος.

Excidit libri numerus et nomen operis. Ms :

γρ. οὕτω τῇ π. vacuo spatio relicto.

33.

Idem ibid. v. 58: Χαλκόπους ὁδός.] Ὡς οὕτω τινὸς καλουμένου τόπου ἐν τῷ ἱερῷ, χαλκόποδος ὁδοῦ. Φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος δι' αὐτοῦ κατάβασιν εἶναι εἰς Ἄδου. Καὶ Ἴστρος δὲ μνημονεύει τοῦ χαλκοῦ ὁδοῦ καὶ Ἄστυδάμας. Καὶ τις τῶν χρησιμοποιῶν φησὶ « Βοιωτοὶ δ' ἵπποιο (f. ἱππῆα, ut ἱππεὺς κολωνὸς ap. Schol. Sophocli. et ἱππότης v. 60. Heynius) ποτιστείγουσι Κολωνὸν, ἔνθα λίθος τρικάρανος ἔχει καὶ γάλκκος οὐδός. » V. Müller. Eum. p. 171 not.

34.

Idem ibid. v. 705: Κύκλος λεύσσει νιν Μόριον Διός] Μόριον Δία εἶπε τὸν ἐπόπτην τῶν μορίων Ἰλαίων. Καὶ ἔστιν ὁ λεγόμενος Μόριος Ζεὺς [περὶ Ἀκαδημίαν], ὅς φησιν Ἀπολλόδωρος· « Περὶ Ἀκαδημίαν ἔστιν ὁ, τι τοῦ Καταιβάτου Διὸς βωμὸς, ὃν καὶ Μό-

ριον καλοῦσι, τῶν ἐκεῖ μορίων παρὰ τὸ τῆς Ἀθηνῶν ἱερὸν ἰδρυμένον. »

« Forte hæc ad lib. XVII spectarunt. » Heynius.

35.

Schol. Apollonii I, 599: Ὀλυμποί δὲ εἰσὶν εἴ· Μακεδονίας, Θεσσαλίας, ἐν ᾗ καὶ Ὀλύμπιά φησιν Ἀπολλόδωρος ἄγεσθαι, Μυσίας, Κιλικίας, Ἡλίδος, Ἀρχαδίας.

« Cf. Schol. Thucyd. I, 126. Et Demosth. II. παραπρῆσβ. p. 401, 13, Olympia a Philippo, capta Olyntho, acta narrat. » Heynius. Dubitari potest utrum ex opere περὶ θεῶν hæc petita sint, an ex Chronicis aut Navium Catalogo.

36.

Schol. Theocr. II, 36: Ἄ θεὸς ἐν τριόδοισι· τὸ χαλκίον ὡς τάχος ἄγει.] Τὸν γὰρ χαλκὸν ἐπειδὸν (ἐπήδον, i. e. fecerunt accinere, ἐπήγουν, ἐπέκρουον Heyn.; ἔπηλαν Jacobs.; ἤπειγον Kiessling.; ἐπαίον Coray. ad Plutarch. tom. II, p. 468) ἐν ταῖς ἐλλείψεσι τῆς σελήνης καὶ ἐν τοῖς κατοικομένοις, ἐπειδὴ ἐνομιζέτο καθαρὸς εἶναι καὶ ἀπελαστικὸς τῶν μισμαμάτων. Διόπερ πρὸς πᾶσαν ἀφοσίωσιν καὶ ἀποκάθαρσιν αὐτῶν ἐχρῶντο· ὡς φησὶ καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ περὶ Θεῶν. Aliud Scholion: Τὸ ἄγει ἀντὶ τοῦ ψόφει, κρούει. Ἐπεὶ ὁ τοῦ χαλκοῦ ἦχος οἰκείος τοῖς κατοικομένοις. Φησὶν Ἀπολλόδωρος Ἀθήνησι τὸν ἱεροφάντην τῆς Κόρης ἐπικαλουμένης ἐπικρούειν τὸ λεγόμενον ἦγειον. Καὶ παρὰ Λάκωσι, βασιλέως ἀποθανόντος, εἰώθασιν κρούειν λίθητα.

37.

Schol. Theocr. Id. X, 41: Λυτιέρσης... τοῦτον δὲ φησιν Ἀπολλόδωρος ὠδὴν εἶναι θεριστῶν, λέγων οὕτω· « Καθάπερ ἐν μὲν θρήνοις Ἰάλεμος, ἐν δὲ ὕμνοις Ἴουλος, ἀφ' ὧν καὶ τὰς ὠδὰς αὐτὰς καλοῦσιν, οὕτω καὶ τῶν θεριστῶν ὠδὴ Λυτιέρσης. » Cf Athenæus XIV,

32.

De Promethei juxta Academiam atque Colonom consecratione Apollodorus scribit ita: « Colitur ille in Academia una cum Minerva, sicut Vulcanus. Atque est ei vetus signum fanumque in sacrario deæ. Monstratur etiam basis antiqua in aditu, in qua Promethei signum et Vulcani. Primum vero et antiquius, ut Lysimachides quoque dicit, illud est Promethei dextra sceptrum tenentis, secundum vero ac recentius Vulcani. Et ara est utriusque communis in basi efficta.

33.

Limen æreum; sic appellatur locus quidam in sacrario. Dicit vero Apollodorus per id descensum esse ad inferos. Istrus quoque liminis ærei meminit et Astydamas. Atque eorum unus qui oracula condunt, dicit: « Bæoti tendunt ad Colonom equestrem, ubi saxum triceps et limen æreum. »

34.

Morium Jovem dixit sacrarum olearum, quas morias vocant, inspectorem. Atque est hic Jupiter Morius ad Academiam, ut dicit Apollodorus: « Juxta Academiam ara est Jovis Catabatæ (i. e. qui per fulmina de cælo

descendit), quem etiam Morium nominant ab oleis ad Minervæ templum consecratis. »

35.

Olympi numerantur sex: Macedonia, Thessalia, in quo etiam Olympia agi Apollodorus dicit, Mysia, Cilicia, Elidis, Arcadia.

36.

Æs pulsabant in lunæ defectu et ad mortuos, quum putaretur purum esse et liberans a contaminatione. Quare ad omnem expiationem et expurgationem eo utebantur, ut Apollodorus quoque in libro de Diis inscripto testatur.

Vox ἄγει in Theocrito posita est pro ψόφει, κρούει, i. e. pulsa. Etenim æris sonus peculiariter pertinet ad inferos. Apollodorus dicit Athenis sycophantam in Proserpina: invocatione ἦγειον quod dicunt, i. e. vas æreum ita fabricatum, ut, quum tangitur, sonitum faciat, pulsare. Apud Lacedæmonios quoque, ubi rex vita decesserit, lebetem pulsare solent.

37.

Lytiensen Apollodorus dicit cantilenam esse messorum, his utens verbis: « Ut in threnis Ialemus, in hymnis vero Iulus, a quibus etiam ipsas cantilenas ita nominant, sic etiam messorum cantilena Lytienses. »

p. 619, A. Photius in Lex.: Λιτιύρσαν, ὠδὴν τινα ἦν ἄδουσιν οἱ θερίζοντες, ὡς ἐπίσημόν τινα γεγαυότα τῶν παλαιῶν τὸν Λιτιύρσαν ἀνακαλούμενοι. Eichstadt. De dram. com.-satyr. p. 16 sqq.

38.

Hesych.: Ἀγρεύς ὁ Πᾶν παρὰ Ἀθηναίους, ὡς Ἀπολλόδωρος. Ex eodem Apollodoro fluxisse videntur quæ de flagellata Panis statua narrantur ap. Schol. Theocriti VII, 107.

39.

Suidas: Ἀμφιφῶντες, πλακοῦντος εἶδος· οἵτινες ἐγίνοντο, ὅτε ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη πρῶτ' ὑπὲρ γῆς φαίνονται. Ἡ ὅτι ἐκόμιζον αὐτὸν (sc. τὸν πλακοῦντα), ὁμοίως ἡμμένα περιπηγνύοντες ἐπ' αὐτῶ· ὡς φησιν Ἀπολλόδωρος.

Cf. v. Ἀνάστατοι: ... ὀνομάζονται δὲ Ἀμφιφῶντες, ὡς μὲν τινες, ὅτι τότε γίνονται, ὅτε ἥλιός τε καὶ σελήνη πρῶτ' ὑπὲρ γῆς φαίνονται· ὡς δὲ Ἀπολλόδωρος, ὅτι κομίζουσιν αὐτοὺς ὁμοίως ἡμμένα παραπηγνύοντες ἐπ' αὐτῶν. Igitur postrema tantum Apollodori sunt. Cf. Pollux lib. VI, 75, Hesych. v. Ἀμφιφῶν, Casaubon. ad Athen. XIV, p. 645, A.

40.

Suidas: Ταυροπόλον· τὴν Ἀρτεμιν· ὅτι ὡς ταῦρος περιέεισι πάντα, ὡς Ἀπολλόδωρος.

Eadem, sed non nominato Apollodoro, ap. Etym. M. v. Ταυροπόλον. Eadem habet Phot. in Lex., Apostol. XVIII, 23. Ex opere περὶ Θεῶν hæc esse desumpta apparet ex Schol. ad Aristoph. Lysistr. 447: Νῆ τὴν ταυροπόλον] οὕτω τὴν Ἀρτεμιν ἐκάλουν. Τὴν δὲ αἰτίαν Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ περὶ Θεῶν ἐκτίθηται. Ἔστι δὲ ὅτε καὶ τὴν Ἀθηναῖν οὕτω καλοῦσιν, ὡς Ξενομήδης ἱστορεῖ.

41.

Macrob. Sat. I, 8: *Cur autem Saturnus ipse in compedibus visatur, Verrius Flaccus caussam se ignorare dicit. Verum mihi Apollodori lectio sic suggerit: « Saturnum Apollodorus alligari ait per annum lanceo vinculo, et solvi ad diem sibi festum, id est mense hoc decembri, atque inde proverbium*

38.

Ἀγρεύς (i. e. venationi præfectus) Pan appellatur apud Athenienses, teste Apollodoro.

39.

Amphiphontes (quasi Circumlucentes), placentarum genus, quæ tunc parabantur, quum sol et luna mane supra terram apparerent. Vel sic appellatæ, quod eas circumferabant, faculis ardentibus circum eas undique fixis, ut Apollodorus docet.

40.

Ταυροπόλον Dianam dicunt, quod ceu taurus omnia circumeat et lustret; ut Apollodorus ait.

43.

Acroria (summa pars montis), cujus incolæ dicuntur Acroritiæ; istæ vero appellatione apud Sicyonios Bacchus

ductum, deos lanceos pedes habere. Significari vero decimo mense semen in utero animatum ad vitam grandescere: quod, donec erumpat in lucem, mollibus naturæ vinculis detinetur.»

42.

Idem I, 20: *Æsculapium vero eundem esse atque Apollinem, non solum hinc probatur, quod ex illo natus creditur; sed quod ei et jus divinationis adjungitur. Nam Apollodorus in libris, quibus titulus est περὶ Θεῶν, scribit quod Æsculapius divinationibus et auguriis præsit. Nec mirum, siquidem medicinæ atque divinationum consociatæ sunt discipline.*

Omnino plura in Macrobbii Saturnalium primo ex Apollodori opere isto hausta esse suspicari licet. Heynius.

43.

Steph. Byz.: Ἀκρώρεια, ἄκρον ὄρους, ἐν ᾧ οἱ οἰκοῦντες Ἀκρωρεῖται. Οὕτω δὲ παρὰ Σικυωνίοις ἐτιμήτο [ὁ Διόνυσος]. Ἐκαλεῖτο δὲ παρὰ μὲν Σικυωνίοις Ἀκρωρεΐτης, παρὰ δὲ Μεταποντίοις Ἐρίφιος. Ἀπολλόδωρος φησιν.

44.

Idem: Ἴλισσός, ποταμὸς τῆς Ἀττικῆς, « ἐν ᾧ τιμῶνται αἱ Μοῦσαι Ἴλισσίδες », ὡς Ἀπολλόδωρος. Hoc, sicut quod antecedit fragmentum Heynius ad Periegesin Apollodori retulit.

ΧΡΟΝΙΚΑ

sive

ΧΡΟΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΙΣ.

De hoc libro Scymnus Chius v. 16 sqq. dicit hæc:

Ἔστι δ' ἃ γράφω τοιαῦτα. Τοῖς ἐν Περγάμῳ βασιλεῦσιν, ὧν ἡ δόξα καὶ τεθνηκότων παρὰ πᾶσιν ἡμῖν ζῶσα διὰ παντός μένει, τῶν Ἀττικῶν τις γενεῶν τε φιλολόγων, γεγονώς ἀκουστής Διογένους τοῦ Στωϊκοῦ, συνεσχολακῶς δὲ πολὺν Ἀριστάρχῳ χρόνον, συνέταξαι ἀπὸ τῆς Τρωϊκῆς ἀλώσεως χρονογραφίαν στοιχοῦσαν ἄχρι τοῦ νῦν βίου. Ἔτι δὲ τετταράκοντα πρὸς τοῖς χιλίοις

honorabatur: vocabatur autem apud Sicyonios Acrorita. apud Metapontinos Eriphius, ut Apollodorus perhibet.

44.

Ilissus, Atticæ fluvius, ad quem coluntur Musæ Ilissides, ut Apollodorus refert.

CHRONICA.

Quæ scribo sunt talia. Pergamenis regibus, quorum gloria etiam mortuorum apud omnes nos viva semper manet, Atticorum aliquis verorumque philologorum, qui fuerat auditor Diogenis Stoici, condiscipulus vero Aristarchi longo tempore, conscripsit a Trojano excidio chronographiam progredientem usque ad presentem ætatem. Annos autem quadraginta supra mille definite expo-

ὠρισμένως ἐξέθετο, καταριθμούμενος πόλεων ἀλώσεις, ἐκτοπισμούς στρατοπέδων, μεταναστάσεις ἐθνῶν, στρατείας βαρβάρων, ἐφόδους, περαιώσεις τε ναυτικῶν στόλων, θίσεις ἀγῶνων, συμμαχίας, σπονδὰς, μάχας, πράξεις βασιλέων, ἐπιφανῶν ἀνδρῶν βίους, φυγὰς, στρατείας, καταλύσεις τυραννίδων πάντων ἐπιτομῆν τῶν γύθων εἰρημένων. Μέτρῳ δὲ ταύτην ἐκτείνῃται προείλετο τῷ κωμικῷ δὲ, τῆς σαφηνείας χάριν εὐμημόνευτον ἐσομένην οὕτως ὁρῶν.

Deinde, nonnullis de ligatæ orationis utilitate interjectis, pergit v. 45.

Ἐκεῖνος οὖν κεφάλαια συναθροίσας χρόνων, εἰς βασιλείας ἀπέθετο Φιλαδέλφου χάριν· ἃ καὶ διὰ πάσης γέγονε τῆς οἰκουμένης ἀθάνατον ἀπονέμοντα δόξαν Ἀττάλω τῆς πραγματείας ἐπιγραφὴν εἰληφότι.

v. 31 φυγὰς, στρατείας, καταλ. τυρ. Heynius pro στρατείας, quod ex antecedentibus repetitum putat, requirit ἐπανόδους. Quod vero a textu longius recedit. Si opus foret, malleμ φυγὰς ἐξ πατρίδος, vel φυγὰς τροπαίας, vel φυγὰς, τροπαία vel tale quid.

LIBER I.

45.

Steph. Byz.: Δύμη, πόλις Ἀχαιίας... Καὶ Δύμη ἡ χώρα πάλαι ἐκαλεῖτο, ἢ δὲ πόλις Στρατός. Ὑστερον δὲ καὶ ἡ πόλις καὶ ἡ χώρα Δύμη ἐκλήθησαν. Λέγεται καὶ πληθυντικῶς, ὡς Ἀπολλόδωρος· «Τούτων ἀπέχουσα σταδίους ρκ', ἐσχάτη κεῖται πρὸς δύοσιν Δύμαι.» Ὁ πολίτης Δυμαῖος... Ἀπολλόδωρος ἢ ὁ τὰ τούτου ἐπιτεμνόμενος· «Τὴν δὲ χώραν ἔχουσι Δυμαῖοι»... Καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν α'· «Πόλεμος ἐνέστη τοῖς τε Δυμαῖοις.» Primum et secundum Apollodori locum non ad Chronica refero, sed ad librum περὶ γῆς, qui sub Apollodori no-

suit, enumerans urbium expugnationes, translationes castrorum, migrationes gentium, expeditiones barbarorum, incursum hostiles, traductionesque navalium classium, certaminum situs, societates armorum, fœdera, pugnas, res gestas regum, illustrium virorum vitas; exsilia, expeditiones, eversiones tyrannidum, epitomen omnium, quæ fuse dicta sunt: carmine vero hanc exponere elegit, et comico quidem, perspicuitatis gratia, facile hæsuram sic memoriæ videns.

Ille igitur capita colligens temporum, in regis Attali Philadelphii gratiam exposuit: quæ etiam per totum manarunt orbem terrarum, immortalẽm tributentia gloriam Attalo, operis inscriptionem nacto.

LIBER I.

45.

Dymus, urbs Achajæ... Antiquitus Dyme appellabatur regio, urbs vero Stratus. Sed postea et urbs et regio nominatæ sunt Dyme. Dicunt etiam *Dymas* plurali numero, sicut Apollodorus: «Abest ab hisce centum viginti stadia Dymæ urbs, quæ ultima occidentem versus sita est».. Apollodorus, vel qui ejus scripta in compendium

mine circumferebatur. Bellum illud *Dumæοτιμ* fuisse vultur contra Eleos. Ol. 28.

46.

Steph. Byz.: Ἀσσώριον, πόλις Σικελίας. Ταύτην τρισυλλάβως Ἀσσωρὸν καλεῖ Ἀπολλόδωρος ἐν πρώτῃ Χρονικῶν. Vossianus: ἐν δ' χρονικῶν.

47.

Idem: Ἐλωρός, πόλις Σικελίας, ἀπὸ Ἐλώρου ποταμοῦ τοῦ κατὰ Πάγγονον, ὃς λέγεται τιθασοῦς ἰχθύς· ἔχειν ἀπὸ χειρὸς ἐσθίοντας, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν πρώτῃ.

48.

Idem: Μουῦς, πόλις Ἰωνίας, ὡς Φίλιον καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν α' Χρονικῶν.

49.

Idem: Χήσιον, Ἰωνίας πολίχμιον, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν πρώτῃ.

LIBER II.

50.

Idem: Μεναί, πόλις Σικελίας ἐγγὺς Παλίκων. Ἀπολλόδωρος ἐν β' Χρονικῶν.

Hæc deprompta sunt ex eo loco, ubi de Ducetio egit, ut suspicor ex Diodor. XI, 88 (ol. 81, 4): Μετὰ δὲ ταῦτα Δουκέτιος ὁ τῶν Σικελιωτῶν ἀφηγούμενος, τὰς πόλεις ἀπάσας τὰς διμεθενεῖς, πλὴν τῆς Ὑθλας, εἰς μίαν καὶ κοινὴν ἤγαγε συντέλειαν. Δραστηκὸς δὲ ὢν, νεωτέρων ὠρέγετο πραγμάτων, καὶ παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Σικελῶν ἀθροίσας δύναιμι ἀξιολογῶν, τὰς μὲν Μένας (sic scribo pro Νέας), ἧτις ἦν αὐτοῦ πατρίς, μετέμικισεν εἰς τὸ πεδῖον, καὶ πλησίον τοῦ τεμένους τῶν ὀνομαζομένων Παλίκων ἔκτισε πόλιν ἀξιολογῶν, ἣν ἀπὸ τῶν προειρημένων θεῶν ὠνόμαξε Παλίχην.

relegit: «Hanc regionem tenent Dymæi... Apollodorus libro primo Chronicorum: «Bellum impendebatur Dymæis.»

46.

Assorium, urbs Siciliae, quam Apollodorus libro primo Chronicorum tribus syllabis Assorum nominat.

47.

Helorus, urbs Siciliae, ab Heloro fluvio, qui est ad Pachynum, nomen habens. Is cicures dicitur habere pisces e manu edentes, auctore Apollodoro libro primo Chronicorum.

48.

Myus, urbs Ioniae, uti Philo et Apollodorus libro primo Chronicorum.

49.

Chesium, Ioniae oppidulum, ut Apollodorus in Chronicorum primo.

LIBER II.

50.

Menæ, urbs Siciliae, prope Palicos, de qua Apollodorus libro secundo Chronicorum

51.

Idem: Νόαι, ... πόλις Σικελίας. Ἀπολλόδορος δευτέρῳ Χρονικῶν. V. Diodor. XI, 91 (ol. 82, 2), ubi pro Νόμας, quod nihili est, restituendum puto Νόας.

52.

Idem: Παρπάρων, χωρίον ἐν Ἀσίᾳ Αἰολικόν, ἐνθα ἱστοροῦσι Θουκυδίδην ἀποθανεῖν, ὡς Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικῶν δευτέρῳ.

53.

Idem: Ὑκκαρον, φρούριον Σικελίας, ὡς Φίλιστος Σικελικῶν πρώτῳ. Ἀπολλόδορος δ' ἐν δευτέρῳ Χρονικῶν πόλιν λέγει αὐτὴν τὰ Ὑκκαρα.

54.

Idem: Φαβία, πόλις Κελτογαλατῶν, κτίσμα Φαβίου στρατηγῶ Ῥωμαίων. Ἀπολλόδορος ἐν δευτέρῳ Χρονικῶν.

55.

Idem: Χαιρώνεια, ... τὸ κτητικὸν Χαιρωνικός καὶ Χαιρωνική. Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικῶν δευτέρῳ. «Κατὰ τὴν μάχην, ὡς φασί, τὴν Χαιρωνικήν.»

LIBER III.

56.

Idem: Ἀμαξιτός, πόλις γινὸν τῆς Τρωάδος... Ἐθνικὸν Ἀμαξιτεύς. Ἀπολλόδορος δὲ ἐν Χρονικῶν τρίτῳ Ἀμαξιτηνοὺς φησιν.

57.

Idem: Λίγγος, φρούριον Κασσανδρέων. Ἀπολλό-

δορος ἐν Χρονικῶν τρίτῳ, ὅς καὶ τὸ ἐθνικὸν Λιγγαῖος.

58.

Idem: Ἀηναῖος, ἀγὼν Διονύσου ἐν ἀγροῖς ἀπὸ τῆς ληνῶ. Ἀπολλόδορος ἐν τρίτῳ Χρονικῶν.

Ex tertio libro nonnulla laudata v. infra e Diogene Laert. IV, 23 et 28.

LIBER IV.

59.

Idem: Ἀερία, ἢ Αἴγυπτος... Ἔστι καὶ Κελτικὴ πόλις Ἀερία, ὡς Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικῶν τετάρτῳ. Codd. Salmas. ἐν χρονικῶν δευτέρῳ.

60.

Idem: Αἰδύσιοι, σύμμαχοι Ῥωμαίων πρὸς τῆ Κελτικῇ Γαλλίᾳ Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικῶν δ'.

61.

Idem: Ἀμήστρατος, πόλις Σικελίας. Ἀπολλόδορος τετάρτῳ Χρονικῶν.

62.

Idem: Ἀρόεργοι, ἔθνος μαχιμώτατον τῶν πρὸς τῆ Κελτικῇ Γαλατῶν. Ἀπολλόδορος τετάρτῳ Χρονικῶν. «Κελτῶν Ἀρόεργους.»

63.

Idem: Δῶρος, πόλις Φοινίκης... Ἀπολλόδορος δὲ Δῶρον καλεῖ ἐν Χρονικῶν δ'.

«Εἰς Δῶρον οὖσαν ἐπιθαλάττιον πόλιν.»

64.

Idem: Καινοί, ἔθνος Θράκιον. Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικῶν τετάρτῳ.

51.

Noæ... Siciliae oppidum, de quo Apollodorus libro secundo Chronicorum.

52.

Parparon, regio in Asia Æolica, ubi referunt Thucydem obisse, ut Apollodorus Chronicorum libro secundo.

53.

Hyccaron, castellum Siciliae. ut Philistus Sicularum rerum primo. Apollodorus autem, in secundo Chronicorum, eam urbem vocat plurali numero Hyccara.

54.

Fabia, urbs Celtogalatarum, opus Fabii Romanorum ducis. Apollodorus in secundo Chronicorum.

55.

Chæronea. ... Possessivum Chæronicus et Chæronica. Apollodorus in Chronicorum secundo: «In pugna, ut aiunt, Chæronica.»

LIBER III.

56.

Amaxitus, Troadis oppidulum... Gentile Amaxitensis. Apollodorus libro tertio Chronicorum incolas Amaxitēnos nominat.

57.

Lingus, castellum Cassandreensium, de quo Apollodorus libro tertio Chronicorum, apud quem gentile, Lingæus.

58.

Leuæus, certamen in honorem Bacchi in agris, quod ἀπὸ τῆς ληνῶ, a torculari, nomen invenit, teste Apollodoro libro tertio Chronicorum.

LIBER IV.

59.

Aeria, Ægyptus. Est etiam urbs Celtica, uti refert Apollodorus Chronicorum quarto (al. secundo).

60.

Ædusii, Romanorum socii juxta Celtogalatiā, uti Apollodorus in quarto Chronicorum testatur.

61.

Amestratus, Siciliae civitas, auctore Apollodoro libro quarto Chronicorum.

62.

Aroerni, gens bellicosissima Gallorum in Celtica. Apollodorus libro quarto Chronicorum: «Celtarum Aroernos.»

63.

Dorus, urbs Phœniciae... Apollodorus vero Dorum nominat libro quarto Chronicorum: «Ad Dorum urbem maritimam.»

64.

Cæni, populus Thraciae, de quo Apollodorus libro quarto Chronicorum.

65.

Steph. : Χαλκητόριον, πόλις Κρήτης. Ὁ πολίτης Χαλκητορεύς. Ἀπολλοδώρος τετάρτῳ Χρονικῶν.
« Μεθ' οὗ Χαρίθμος ἦν φυγὰς Χαλκητορεύς. »

66.

Sine libri nota idem : Πάρθος, πόλις Ἰλλυρικῆ.
Ἀπολλοδώρος ἐν Χρονικοῖς.

67.

Post hæc geographica reliqua Chronicorum fragmenta ex temporum populorumque ordine apponemus. Initium facimus a Chaldaicis.

Euseb. Armen. p. 9 ed. Ang. Mai. Mediolan. : De Chaldaica improbabili chronologia ex Alexandro Polyhistore : *Atque primo anno e Rubro mari emersisse ait (sc. Berosus) intra eosdem terminos Babyloniorum immanem quandam belluam, cui nomen Oanni, quod et Apollodorus in historia narrat, eamque toto quidem corpore piscem fuisse, verum sub capite piscis aliud caput appositum, et in cauda pedes ad instar hominis, et loquelam humanæ similem : ejusque imaginem ad hunc usque diem delineatam superesse. Hanc belluam, inquit, interdum cum hominibus versari solitam, nullumque cibum capere : docuisse homines literas et varia generu artium, descriptiones urbium, templorum structuræ, legum lationem, finium regundorum doctrinam : semina præterea et fructuum collectionem demonstravisse, atque omnia prorsus, quæ mundanæ societati conducunt hominibus tradidisse : ita ut ex eo tempore nemo præterea aliquid invenit. Tum sub solis occasum eam belluam Oannem denuo mergi solitam mari, noctuque in immenso pelago collocari ; atque ita ancipitem quandam vitam degere.*

Syncelli Chronograph, p. 28, C (p. 51 Dindorf.) : Berosus dicit Ἐν τῇ Βαβυλωνίῳ πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων γενέσθαι ἀλλοεθνῶν κατοικησάντων τὴν

65:

Chalcetorium, urbs Crete. Civis, Chalctoreus. Apollodorus quarto Chronicorum : « Quicum Charidemus erat exul Chalctoreus. »

66.

Parthus, urbs Illyrica. Apollodorus in Chronicis.

67.

Babylone hominum alienigenarum Chaldaeam incolentium multitudinem immensam numerari, eosque brutorum more sine lege liberam vitam ducere. Primo anno e mari Rubro ad vicinum littus Babylonii contiguum, animans ratione destitutum emersisse, Oannem nomine, ut Apollodorus quoque retulit, toto corpore piscem, infra piscis caput aliud caput enatum gerere ; pedes humanos in ejus corpore cerni, at piscis caudæ annexos, etc.

Omnis ferme Gentilium Manichæorumque falsitas ex hujusmodi scriptura, velut ex aliquo fonte cœnoso, vel ex origine simili scaturivit : nec paucae hæreses, quæ nostram fœdarunt fidem, in fallacibus ejusmodi scri-

Χαλδαίαν· ζῆν δὲ αὐτοὺς ἀτάκτως ὡσπερ τὰ θηρία. Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ φανῆναι ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης κατὰ τὸν ὁμορῶντα τόπον τῇ Βαβυλωνίᾳ ζῶον ἄφρονον ὀνόματι Ὠάννην, καθὼς καὶ Ἀπολλοδώρος ἰστορήσῃ, τὸ μὲν ὄλον σῶμα ἔχον ἰχθύος, ὑπὸ δὲ τῆν κεφαλῆν παραπεφυκυῖαν ἄλλην κεφαλῆν ὑποκάτω τῆς τοῦ ἰχθύος κεφαλῆς, καὶ πόδας ὁμοίως ἀνθρώπου, παραπεφυκότας δὲ ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἰχθύος. κ. τ. λ.

In sequentibus quoque Apollodorus aliquoties laudatur. Sic p. 34, D, p. 62 Dindorf. : Alexandri Anniani Panodorique testimoniis de diluvio prolatis fidem non habendam esse, οὔτε ἄλλη τινὶ δαιμωνιώδει αὐτῶν ἱστορίᾳ. Σχεδὸν γὰρ ἀπὸ ταύτης τῆς συγγραφῆς καθάπερ ἐκ τινος πηγῆς βορβορώδους καὶ τῶν παραπλησίων αὐτῇ πᾶσα μυθώδης Ἑλληνικὴ καὶ Μανιχαϊκὴ κακοδοξία ἀνέβλυσε. Καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς δὲ αἰρέσεων οὐκ ὀλίγαι τὰς ἀρχὰς ἐκ τοιοῦτων ἀπατηλῶν ἐσχῆκασιν ἀσφορμάς. Οὐχ ἄρην προήχθημεν ἀσφαλείας ἕνεκα τῶν τὰ τοιαῦτα μυθάρια ὡς καιρία λογιζομένων τὰς προγραφείσας μαρτυρίας Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν προειρημένων δύο μοναζόντων Ἀννιανοῦ τε καὶ Πανοδώρου τῶν ὁμοχρόνων ἐπὶ Θεοφίλου τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἀκμασάντων καὶ πολλὰ χρῆσιμα κεφάλαια ἱστορικὰ πεπονηκότων παραθέσθαι.

Εἰ καὶ ἐν τῷδε τῷ μέρει δοκοῦντές τι κατορθοῦν οὐδὲν τῇ ἀληθείᾳ κέρδος προσήγαγον, δεξιόμενοι τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ προρόφηθέντος περὶ τῆς τῶν Χαλδαίων βασιλέων ὁξίας, ὅτι πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ ἐν Βαβυλωνίῳ ἐβασίλευσαν, καὶ τὸν τῶν ἐτῶν μυριαδισμὸν ἀλληγορησάντων, πρὸς τοῦτοίς δὲ καὶ Ἀβυθηνῶν καὶ Ἀπολλοδώρου περὶ τῶν αὐτῶν, καὶ ἔτι Μανειῶν περὶ τῆς Αἰγυπτίων δυναστείας πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ παρόμοια μυθολογοῦντας, οἷν τὰς χρήσεις, Ἀβυθηνῶν λέγειν καὶ Ἀπολλοδώρου καὶ Μανειῶν, προστεθῆναι ταύτης ἡγοῦμαι τῆς προθέσεως, ὡς ἂν καὶ ἐξ ἄλλῶν αὐτοῖς τὸ ἀσύμφωνον συναχθῆ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τὸ κα-

pturis principia, fundamentaque posuerunt. Quapropter animos eorum, qui fabellis hujusmodi tanquam veritati consonis fidem præbuerunt, ab errore vindicaturi atque in tuto posituri, supra scripta Alexandri, nec non Anniani Panodorique, ejusdem ætatis monachorum, qui sub Theophilo, vigesimo secundo archiepiscopo Alexandria, florentes plures historicos tractatus a se elaboratos ediderunt, testimonia producere sumus compulsi. Præfati siquidem Alexandri de regibus ante diluvium Babylone regnantibus recepta sententia, probata quoque aliorum, qui annorum myriadas allegorice sumendas esse putant, ac demum admissis Abydeni et Apollodori de iisdem, adde et Manethonis de Dynastiis Ægyptiorum ante diluvium similia fabulantis auctoritatibus, magnæ licet sese putent historicæ rei utilitatis auctores exstitisse, nullum tamen inde veritati emolumentum accessit. Quorum dicta, Abydeni, inquam, et Apollodori et Manethonis proferre operæ pretium duco, quo ipsorum inter se dissensus colligatur, malumque ruinæ sibi met sit caussa, atque ita singulis quibusque post diluvium annis, quæ divisim et successive

κὸν ἀνατραπῆ, καὶ οὕτω τοῖς μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔττει τὰ κατὰ μέρος βστὴ δύναμις ἐπιστημῆνασθαι.

P. 36, D (p. 66 Dindorf.): Εὐσέβιος καὶ Ἰώσηπος καὶ ἄλλοι περὶ τῆς τῶν Χαλδαίων βασιλείας ἱστορικοὶ φαίνονται λέγοντες ὅτι πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἔβασίλευον ἐπόμενοι Ἀλεξάνδρῳ τῷ Πολύστορι καὶ Ἀβυθῆνῳ καὶ Ἀπολλοδώρῳ, μηδεμίαν ἔχοντες ἀφορμὴν ἐκ τῶν θειῶν γραφῶν.

Deinde p. 38, A, (p. 69 Dindorf.) appositurum se dicit Abydeni et Apollodori necnon Manethonis pauca quaedam capita, ad confutationis demonstrationem, ne quispiam eorū legendi studiosus circa plures libros distraheretur. Al-lato igitur Abydeni loco de regno Chaldaeorum, ad Apollodori narrationem se convertit hunc in modum:

Πρὸς τούτοις καὶ Ἀπολλόδωρος ὁμοίως τούτοις τε-ρατευόμενος οὕτω λέγει· Ταῦτα μὲν ὁ Βῆρωστος ἱστορήσε, πρῶτον γενέσθαι βασιλεία Ἀλωρον ἐκ Βα-βυλωνίως Χαλδαίων· βασιλεῦσαι δὲ σάρους δέκα, καὶ καθεξῆς Ἀλάπαρον καὶ Ἀμῆλωνα τὸν ἐκ Παντιβίβλων· εἶτα Ἀμμένωνα τὸν Χαλδαῖον, ἐφ' οὗ φησι φανῆναι τὸν μουσαρὸν Ὠάννην, τὸν Ἀννήδωτον, ἐκ τῆς Ἐρυθρᾶς ὅπερ Ἀλέξανδρος προλαβὼν εἰρηκε φανῆναι τῇ πρώτῃ ἔτει· οὗτος δὲ μετὰ σάρους τεσσαράκοντα, ὁ δὲ Ἀβυθῆ-νὸς τὸν δεύτερον Ἀννήδωτον μετὰ σάρους εἴκοσιν ἔξ-εἶτα Μεγαλάρων ἐκ Παντιβίβλων πόλεως, βασιλεῦσαι δ' αὐτὸν σάρους ὀκτωκαίδεκα· καὶ μετὰ τοῦτον Δάωνον ποιμένα ἐκ Παντιβίβλων βασιλεῦσαι σάρους δέκα. Κατὰ τοῦτον πάλιν φησὶ φανῆναι ἐκ τῆς Ἐρυθρᾶς Ἀν-νήδωτον τέταρτον τὴν αὐτὴν τοῖς ἄνω ἔχοντα διαθέ-σιν καὶ τὴν ἰχθύος πρὸς ἀνθρώπους μίξιν. Εἶτα ἄρξει Εὐεδώρχον ἐκ Παντιβίβλων, καὶ βασιλεῦσαι σάρους ὀκτωκαίδεκα. Ἐπὶ τούτου φησὶν ἄλλον φανῆναι ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὁμοίον κατὰ τὴν ἰχθύος πρὸς ἄν-θρωπον μίξιν, ἧ ὄνομα Ὀδάκιον. Τούτους δὲ φησι πάντας τὰ ὑπὸ Ὠάννου κεφαλαιωδῶς ρηθέντα κατὰ μέρος ἐξηγήσασθαι. Περὶ τούτου Ἀβυθῆνός οὐδὲν εἶπεν. Εἶτα ἄρξει Ἀμεμψινὸν Χαλδαῖον ἐκ Λαράγγων· βα-σιλεῦσαι δὲ αὐτὸν ὀγδοὸν σάρους δέκα. Εἶτα ἄρξει

Ἐπιάρτην Χαλδαῖον ἐκ Λαράγγων, βασιλεῦσαι δὲ σάρους ἧ'. Ἐπιάρτου δὲ τελευτήσαντος τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ξίσουθρον βασιλεῦσαι σάρους ὀκτωκαίδεκα. Ἐπὶ τού-του δὲ τὸν μέγαν κατακλυσμὸν φησι γεγενῆσθαι. Ὡς γίνεσθαι ἑμοῦ πάντας βασιλεῖς δέκα, σάρους δὲ ἑκατὸν εἴκοσι. Cf. Scaliger. Euseb. p. 5.

Euseb. Armen. p. 5: *Hæc quidem Berossus in libro primo narravit, secundo autem reges singillatim recensuit. Ut ipse inquit, Narbonassarus erat eo tempore rex. Et regum quidem nomina diligenter accervat; nullum tamen eorum opus peculiariter recitat, fortasse quia nil memorandum esse arbitrat. Ex eo igitur regum tantummodo seriem depromere licet. Hac vero ratione narrationem exorditur, ut Apollodorus ait: nempe primum exstittisse regem Alorum, ex urbe Babylone Chaldaeum: hunc saris decem regno potitum. Porro is sarum ex annis ter mille ac sexcentis constat. Additetiam nescio quem nerum et sosum: nerum ait sexcentis annis constare, sosum annis sexaginta. Sic ille de veterum more annos supputat.*

His dictis pergit porro, regesque Assyriorum singillatim atque ex ordine enumerat; decem videlicet ab Aloro primo rege usque ad Xisuthrum, sub quo magnum illud primumque diluvium contigisse ait, quod Moses quoque commemorat. Jam summam temporum, quibus hi reges imperitaverunt, ait esse saros centum viginti, nempe quadraginta tres annorum myriades annosque bis mille. Tum et disertis verbis ita scribit: Defuncto, inquit, Aloro, regnavit ejus filius Alaparus saris tribus. Post Alaparam Almelon ex urbe Pantibiblis Chaldaeus saris tredecim. Almeloni successit Ammenon, item ex Pantibiblis Chaldaeus, saris duodecim. Hujus ætate bellua quædam, cui nomen Idotioni, e Rubro mari emersit, forma ex homine et piscis mixta. Hinc Amegalarus Pantibiblicus octodecim saris regnavit. Deinde pastor Davonus Pantibibli-cus, qui et ipse saris decem regno potitus est. Hoc imperante, rursus e Rubro mari emerserunt eadem

contigerunt, quantum fert virtus et ingenium, adscribantur.

Eusebius et Josephus et alii Chaldaicarum rerum scrip-tores Alexandrum Polyhistorum, Abydenum et Apollodo-rum, nullo accepto divinis ex Scripturis, secuti, Chaldaeos ante diluvium antiquum exercuisse imperium visi sunt asserere.

Ad hæc prodigiosa narratione etiam Apollodorus ita refert: Berossus narrat regum Babylone natorum pri-mum fuisse Alorum Chaldaeum; saris vero decem re-gnasse, ac deinceps Alaparam et Amelonem ex Pantibiblis, tum Ammenonem Chaldaeum, cujus tempestate execrandum Oannem, Annedotum, e mari Rubro prodiisse, quem Alexander præoccupato tempore anno primo, hic autem exactis quadraginta saris, Abydenus autem secundum Annedotum post saros viginti sex visum esse affirmant: tum Megalarum ex Pantibiblorum urbe saris octodecim

regnasse; Daonumque ex Pantibiblis pastorem saris de- cem in imperio successisse; ac ejus, inquit, tempore quar- tum Annedotum eadem prioribus forma, humanæ nimi- rum mixta piscis specie, e mari Rubro prodiisse; deinde regnasse Euedorachum ex Pantibiblis saris octodecimi. Sub hoc dicit alium e mari Rubro apparuisse prioribus si- milem, in quo piscis cum homine fuerit conjunctio, eique nomen fuisse Odaconi. Omnes istos cuncta summatim ab Oanne dicta singillatim et per partes exposuisse asserit, de quo nihil penitus memorat Abydenus. Deinde regnasse Amempsinum Chaldaeum e Laranchis saris decem; deinde regnasse Oliartem Chaldaeum e Laranchis saris octo, eo- que defuncto filium ejus Xisuthrum imperium tenuisse saris octodecim. Sub hoc dicit magnum illud diluvium fuisse. Adeo ul reges omnes numero decem computentur, sari vero centum et viginti.

hominis itemque piscis figura monstra quattuor. Postea regnavit Edoranchus Pantibiblicus saris octodecim. Eo tempore item apparuit aliud quiddam simile piscis et hominis, cui nomen Odaconi. Hos, inquit, omnes ea, quæ ab Oanne summam dicta erant, accurate exposuisse. Exin imperavisse Amemphsinum e Lancharis Chaldæum saris octo. Defuncto denique Otiarte, filium ejus Xisuthrum rexisse imperium saris octodecim: sub eoque evenisse magnum diluvium.

Plura in his a verbis Syncelli diversa, quæ ipse lector animadvertet.

68.

Chron. Paschale, p. 29, A, tamquam ex Petri Clementinis laudat verba: Αὐτὸν Νίνον τὸν Νεβροῖθ οἱ Ἀσσύριοι προσηγόρευσαν· «Οὗτος διδάσκει Ἀσσυρίους σέβειν τὸ πῦρ.» Versus iambicus prodit Apollodorum, monente Heynio.

69.

Ex Assyriorum regum catalogo: Schol. Aristoph. Aves 1021, de Sardanapalo: Ἀπολλόδορος δὲ ταῦτά φησιν ἐγγεγράφαι ἐπὶ τῷ τάφῳ αὐτοῦ Ἀσσυρίοις γράμματα· Σαρδανάπαλος, Ἀνακυνδαράζου παῖς, Ταρσόν τε καὶ Ἀγγίλιον ἴδμεν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Ἔσθιε, πίνε, ὄχευε· ὡς τὰλλα οὐδενός ἐστιν ἄξια. «Iamborum vestigia vides. Qui primi ista tradiderant, erant Clitarchus et Aristobulus, Alexandri comites. Ex his adeo petiere idem Apollodorus noster, tum Strabo XIV, p. 988, C, D, ubi vide diversitatem in verbis, Athenæus XII, 7, Arrianus et alii.» Heynius. De temporibus regum Assyriacorum v. Syncell. Chron. p. 165, C sq., ubi Ctesiae Diodori et Cephalionis computationes exponuntur.

70.

Syncell., p. 91, C sqq. (p. 171, sqq. Dindorf.): Ἀπολλόδορος χρονικὸς ἄλλην Αἰγυπτίων τῶν Θεβαίων

λεγομένων βασιλείαν ἀνεγράψατο βασιλέων λη', ἐτῶν ,αος. Ἡτις ἤρξατο μὲν τῷ β7ῷ ἔτει τοῦ κόσμου, ἔληξε δὲ εἰς τὸ γμε (γ7ος' m.) ἔτος τοῦ κόσμου, ὧν τὴν γνώσιν, φησὶν, δ' Ἐρατοσθένης λαβὼν Αἰγυπτιακοῖς ὑπομνήμασι καὶ ὀνόμασι κατὰ πρόσταξιν βασιλικὴν τῇ Ἑλλάδι φωνῇ παρέφρασεν οὕτως·

Θηβαίων βασιλέων τῶν μετὰ ἀρχῶ (ρχῶ' m.) ἔτη τῆς διασπορᾶς λη' βασιλείων.

Α' ἐβασίλευε Μήνης Θεινίτης (vulgo Θερινίτης) Θεβαῖος, δ' ἐρμηνεύεται Διώνιος (sic Jablonskii apud Vignolium II, p. 736. Legebatur Διώνιος)· ἐβασίλευεν ἔτη ξβ'· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος β7ῷ.

Θηβαίων δεύτερος ἐβασίλευσεν Ἀθώθης υἱὸς Μήνεως ἔτη νθ'. Οὗτος ἐρμηνεύεται Ἐρμογένης. Ἔτος τοῦ κόσμου, β7ῷξβ'.

Θηβαίων Αἰγυπτίων τρίτος ἐβασίλευσεν Ἀθώθης ἑμῶνυμος ἔτη λβ'· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γκα'.

Θηβαίων ἐβασίλευσε δ' Διαβίτης υἱὸς Ἀθώθους ἔτη ιθ'· οὗτος ἐρμηνεύεται φιλέταιρος· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γγγ'.

Θηβαίων ἐβασίλευσε ε' Πεμφῶς (Σεμφῶς Jablonsk.) υἱὸς Ἀθώθους, δ' ἐστὶ Ἡρακλείδης, ἔτη ιη'· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γοβ'.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ἐβασίλευσεν ς' Τοιγαράμαχος Μομχειρὶ Μεμφίτης ἔτη οθ'· οὗτος ἐρμηνεύεται τῆς ἀνδρός (Γίτανδρος Scaliger. p. 18 proximo vocabulo omisso) περισσομελής· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γγ'.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ἐβασίλευσεν ζ' Στοῖχος υἱὸς αὐτοῦ, δ' ἐστὶν Ἄρης ἀναίσθητος, ἔτη ς'· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γρξθ'.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ἐβασίλευσεν ὄγδοος Γοσορμίτης, δ' ἐστὶν Ἐτσησιπαντὸς, ἔτη λ'· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γροε'.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ἐβασίλευσεν θ' Μάρης υἱὸς αὐτοῦ, δ' ἐστὶν Ἡλιόδωρος, ἔτη κς'· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γρε'.

68 (?).

Ninum Assyrii appellant Nemrod. Hic Assyrios docuit colere ignem.

69.

Apollodorus hæc dicit Sardanapali sepulcro literis Assyriacis inscripta: Sardanapalus, Anacyndaraxæ filius, Tarsum et Anchialum uno die ædificavit. Ede, bibe, ama; nam reliqua in vita humana nullius sunt pretii.

70.

Apollodorus annalium scriptor Ægyptiorum, qui Thebani dicuntur, aliud descripsit regnum, regum videlicet 38, quorum imperium annis 1076 duraverit. Cæpit vero anno mundi 2900, desiitque 3045 (3976), quorum, inquit, notitiam quum ex Ægyptiacis commentariis per singula nomina collegisset Eratosthenes, cuncta Græcis literis regio jussu hoc pacto exposuit.

Thebæorum 38 regum post annum dispersionis 124 imperantium.

Primus regnavit Menes Thinites Thebanus, qui Æonius exponitur. Regnavit annis 62; anno mundi 2900.

Thebanorum secundus regnavit Athothes, filius Meneos, annis 59, anno mundi 2962. Hic exponitur Hermogenes.

Thebæorum Ægyptiorum tertius rex Athothes ejusdem nominis, annis 32, anno mundi 3021.

Thebæorum rex 4 Diabies, filius Athotheos, qui exponitur Humanior, annis 19. Anno mundi 3053.

Thebæorum rex 5 Pemphos, filius Athotheos, qui dicitur Heraclides, annis 18. Anno mundi 3072.

Thebæorum Ægyptiorum rex 6 Tægaramachus Momchiri Memphites, qui exponitur vir membrs redundans, annis 79. Anno mundi 3090.

Thebæorum Ægyptiorum rex 7 Stæchus, filius ejus, qui Mars absque sensu dicitur, annis 6. Anno mundi 3169.

Thebæorum Ægyptiorum rex 8 Gosormies, qui dicitur Etesipantus, annis 30. Anno mundi 3175.

Thebæorum Ægyptiorum rex 9 Mares, filius ejus, qui dicitur Heliodoros, annis 26. Anno mundi 3205.

Θηβαίων Αιγυπτίων ι' ἐβασίλευσεν Ἀνωῦρις, ὃ ἐστὶν ἐπίκομος (ἐπίκομος cod. Paq. A., ἐπίκοινος Goar.), ἔτη κ', τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γαλα'.

Θηβαίων Αιγυπτίων ια' ἐβασίλευσε Σίριος, ὃ ἐστὶν υἱὸς κόρης, ὡς δὲ ἕτεροι ἀβάσκαντος, ἔτη ιη' τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γανα'.

Θηβαίων Αιγυπτίων ιβ' ἐβασίλευσε Χνουῦθος Γνευρός, ὃ ἐστὶ Χρύσης Χρύσου υἱὸς, ἔτη κβ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γασθ'.

Θηβαίων Αιγυπτίων ιγ' ἐβασίλευσε Ῥαυῶσις, ὃ ἐστὶν Ἀρχικράτωρ, ἔτη ιγ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γσζα'.

Θηβαίων Αιγυπτίων ιδ' ἐβασίλευσε Βιύρης ἔτη ι'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γτδ'.

Θηβαίων Αιγυπτίων ιε' ἐβασίλευσε Σαῶρις, κωμαστής, κατὰ δὲ ἐνόιους χρηματιστής, ἔτη κθ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γτιδ'.

Θηβαίων ις' ἐβασίλευσε Σαῶρις β' ἔτη κζ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γτμγ'.

Θηβαίων ιζ' ἐβασίλευσε Μοσχερῆς Ἡλιόδοτος ἔτη λα'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γτς'.

Θηβαίων ιη' ἐβασίλευσε Μοσθῆς ἔτη λγ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γυα'.

Θηβαίων ιθ' ἐβασίλευσε Παμμῆς Ἀρχονθῆς ἔτη λε'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γλυδ'.

Θηβαίων κ' ἐβασίλευσε Ἀπάππους μέγιστος Οὔτος, ὡς φασὶ, παρὰ ὕραν μίαν ἐβασίλευσεν ἔτη ρ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γφξθ'.

Θηβαίων κα' ἐβασίλευσεν Ἐγεσχοσοκάρης ἔτος α', τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γφξθ'.

Θηβαίων κβ' ἐβασίλευσε Νίτωκρις γυνὴ ἀντὶ τοῦ

ἀνδρός, ὃ ἐστὶν Ἀθηναῖ νικηφόρος, ἔτη ς'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γφο'.

Θηβαίων κγ' ἐβασίλευσε Μυρταῖος Ἀμμωνόδοτος ἔτη κβ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γφζη'.

Θηβαίων κδ' ἐβασίλευσεν Οὔσοιμάρης κραταῖος, ὃ ἐστὶν ἥλιος ἔτη ιβ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γφζη'.

Θηβαίων κε' ἐβασίλευσε Θίνιλλος, ὃ ἐστὶν αὐξήσας τὸ πάτριον κράτος, ἔτη η'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γγι'.

Θηβαίων κς' ἐβασίλευσε Σεμφρουκράτης, ὃ ἐστὶν Ἡρακλῆς Ἀρποκράτης, ἔτη ιη'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γγιη'.

Θηβαίων κζ' ἐβασίλευσε Χουθῆρ Ταῦρος τύραννος ἔτη ζ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γγλς'.

Θηβαίων κη' ἐβασίλευσε Μευρῆς Φιλοσκόρος ἔτη ιβ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γγμγ'.

Θηβαίων κθ' ἐβασίλευσε Χωμπερθά κόσμος Φιλήφαιστος ἔτη ια'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γγνε'.

Θηβαίων λ' ἐβασίλευσε Σοικουნიόσοχος τύραννος ἔτη ξ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γγξς'.

Θηβαίων λα' ἐβασίλευσε Πετειαυρῆς ἔτη ις'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γβξς'.

Θηβαίων λβ' ἐβασίλευσε Σταμμενέμης β' ἔτη κγ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γβξη'.

* * * * *

Θηβαίων λδ' ἐβασίλευσε Σιστοσιχερμῆς Ἡρακλῆς κραταῖος ἔτη νε'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γβξα'.

Θηβαίων λε' ἐβασίλευσε Μάρις ἔτη μγ'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γωμς'.

Θηβαίων λς' ἐβασίλευσε Σιφῶας, ὃ καὶ Ἐρμῆς, υἱὸς Ἡραίου, ἔτη ε'. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος, γωπθ'.

Thebaeorum Ægyptiorum rex 10 Anoyphis, qui filius communis (?) exponitur, annis 20. Anno mundi 3231.

Thebaeorum Ægyptiorum rex 11 Sirius, qui puellæ filius dicitur et secundum alios non fascinatus, annis 18. Anno mundi 3251.

Thebaeorum Ægyptiorum rex 12 Chnubus Gneurus, qui est Chryses Chrysi filius, annis 22. Anno mundi 3269.

Thebaeorum Ægyptiorum rex 13 Rauosis, qui Princeps principum exponitur, annis 13. Anno mundi 3291.

Thebaeorum Ægyptiorum rex 14 Biyres, annis 10. Anno mundi 3304.

Thebaeorum Ægyptiorum rex 15 Saophis, commissator, secundum alios negotiator, annis 29. Anno mundi 3314.

Thebaeorum rex 16 Saophis secundus, annis 27. Anno mundi 3343.

Thebaeorum rex 17 Moscheres Heliidotus, annis 31. Anno mundi 3370.

Thebaeorum rex 18 Mosthes annis 33. Anno mundi 3401.

Thebaeorum rex 19 Pammes Archondes regnavit annis 35. Anno mundi 3434.

Thebaeorum rex 20 Apappus Maximus. Hic, ajunt, 100 annis una hora minus regnavit. Anno mundi 3469.

Thebaeorum rex 21 Echescosocaras per unum annum. Anno mundi 3569.

Thebaeorum rex 22 Nitocris femina pro viro. Hæc est Minerva victrix. Annis 6. Anno mundi 3570.

Thebaeorum rex 23 Myrtæus Ammonodotus annis 22. Anno mundi 3598.

Thebaeorum rex 24 Vosimares Robustus, qui dicitur Sol, annis 12. Anno mundi 3598.

Thebaeorum rex 25 Thinillus, i. e. augens patrium imperium, annis 8. Anno mundi 3610.

Thebaeorum rex 26 Semphrocrates, i. e. Hercules Harpocrates, annis 18. Anno mundi 3618.

Thebaeorum rex 27 Chuter Taurus tyrannus, annis 7. Anno mundi 3636.

Thebaeorum rex 28 Meures Philoscorus, annis 12. Anno mundi 3643.

Thebaeorum rex 29 Chomaephtha, Mundus Philephæstus, annis 11. Anno mundi 3655.

Thebaeorum rex 30 Sæcuniosochus tyrannus annis 60. Anno mundi 3666.

Thebaeorum rex 31 Peteathyres annis 16. Anno mundi 3766.

Thebaeorum rex 32 Stammenemes secundus annis 23. Anno mundi 3768.

* * * * *

Thebaeorum rex 34 Sistosichermes, Herculis robur, annis 55. Anno mundi 3791.

Thebaeorum rex 35 Maris annis 43. Anno mundi 3846.

Thebaeorum rex 36 Siphos, qui et Mercurius, Vulcani filius annis 5. Anno mundi 3889.

Θηβαίων λζ' ἐβασίλευσε Φρουερῶ, ἦτοι Νεῖλος, ἔτη ε'· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γωπθ'.

Θηβαίων λη' ἐβασίλευσεν Ἀμουθαρταῖος ἔτη ξγ'· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γπβγ'.

Ἡ τῶν λη' βασιλείων τῶν κατ' Αἴγυπτον λεγομένων Θηβαίων, ὧν τὰ ὀνόματα Ἐρατοσθένης λαβὼν ἐκ τῶν ἐν Διοσπόλει ἱερογραμματέων παρέφρασεν ἐξ Αἴγυπτίας εἰς Ἑλλάδα φωνήν, ἐνταῦθα ἐληξεν ἀρχή, ἀρξαμένη μὲν ἀπὸ τοῦ βπβ' κοσμικοῦ ἔτους, ἔτεσιν ρκδ' μετὰ τὴν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν, λήξασα δὲ εἰς τοῦτο τῷ γπθσ' τοῦ κόσμου ἔτει. Τῶν δὲ τούτοις ἐρεξῆς ἄλλων γγ' Θηβαίων βασιλείων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἀπολλοδώρου παραδεδομένων τὰς προσηγορίας περιττὸν ἡγούμεθα ἐνταῦθα, ὡς μηδὲν συμβαλλομένας ἡμῖν, παραθέσθαι, ἐπεὶ μηδὲ αἱ πρὸ αὐτῶν.

71.

SynceLL. p. 97, B (p. 181 Dindorf.): Τῷ γσθ' ἔτει τοῦ κόσμου, ος' τοῦ Ναχῶρ ἢ Σικυωνίων βασιλεία ἤρξατο ἀπὸ πρώτου βασιλείως Αἰγιαλέως, ἕως κς' βασιλείως Ζευξίππου, ἐπὶ ἔτη διαρκέσασα πξζ'. Μεθ' οὗς ἀρχόντες ἱερεῖς ε' ἔτη λγ'. Ὀμοῦ τὰ πάντα τῆς Σικυωνίων ἀρχῆς ἔτη α, ὡς Ἀπολλόδωρος καὶ ἕτεροι, ἐν οἷς καὶ Εὐσέβιος, ἔγραψαν.

Cum Apollodori computo in summa ad annum fere concinit Castor apud Euseb. Armen. p. 126: *Sicyonios reges subjungimus, quorum princeps Ægialeus, postremus Zeuxippus. Et reges quidem dominati sunt annis 959 (in posteriore libro ad annum 888 dicuntur anni 958); post reges autem præfuerunt Carnii sacerdotes sex, qui pontificatum gesserunt annis 33: quorum postremus Charidemus sacerdos lectus, quum impensæ ferendæ impar esset, fugam arripuit. Eadem habet SynceLLus p. 19. Regum nomina hæc sunt 1, Ægialeus annis 52. 2. Europs a. 45. 3. Telchin. a. 20. 4. Apis vel Pelops a. 25. 5. Thelxion a. 52. 6. Ægydrus a. 34. 7. Thurimachus a. 54, Inachi æqualis. 8. Zeuxippus a. 53. 9. Messapus a. 47. 10. Eratus a. 46. 11. Plemnæus (Πιλημναῖος Sync. a. 48). 12. Orthopolis a. 43. 13. Marathonius a. 30, Cæcro-*

Thebæorum rex 37 Phruero, hoc est Nilus, annis 5. Anno mundi 3889.

Thebæorum rex 38 Amulhartæus annis 63. Anno mundi 3913.

Regum 38, quibus in Ægypto Thebæorum nomen inditum est, quorumque nomina Eratosthenes ex sacris litteris Diospoli desumpta ex Ægyptia in linguam Græcam transtulit. Imperium hic desinit. Incipit ab anno mundi 2900, annis 124 post linguarum confusionem; desinit anno mundi 3975.

Aliorum qui sequuntur regum Thebæorum 53 nomina, ab eodem Apollodoro scriptis tradita, ut parum nobis profutura, hic apponere superfluum ducimus, quum neque priorum notitia ullam habeat utilitatem.

71.

Anno mundi 3239, Nactio: 76 Sicyoniorum regnum

pisæqualis. 14. Marathon a. 20. 15. Chyreus (Ἐχυρεὺς Sync.) a. 55. Danaï æqualis. 16. Corax a. 30. 17. Eropæus a. 35. 18. Laomedonia 40. 19. Sicyon a. 45. Hujus ætate desiverunt reges Argivorum. 20. Polybus a. 40. 21. Inachus a. 40. 22. Phæstus a. 8. 23. Adrastus a. 4. 24. Polyphides a 31. Hujus ætate Ilium captum est. 25. Pelasgus a. 20. 26. Zeuxippus a. 31. — Sequuntur nomina sacerdotum: 1) Archelaus a. 1. 2) Automedon a. 1. 3) Theoclytus a. 4. 4) Euneus a. 6. 5) Theonomus a. 9. 6) Amphichyus a. 12. Septimus denique Charidemus qui impensis exhaustus fugit. Ab hoc usque ad primam Olympiadem anni labuntur 352. Sicyoniorum et sacerdotum temporibus anni conflantur 998.

72.

Clemens Alex. Strom. I, c. 21, p. 382 Pott., p. 139 Sylb. (ex quo Euseb. Pr. ev, X, 12.) Moses, ait, annis sexcentis quattuor ante Dionysum ponendum esse, εἴ γε τῆς Περσείως βασιλείας τῷ τριακοστῷ δευτέρῳ ἔτει ἐκθεοῦται (δ Διόνυσος), ὡς φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς. Ἀπὸ δὲ Διόνυσου ἐπὶ Ἡρακλέα καὶ τοὺς παρὶ Ἰάσονα ἀριστεῖς τοὺς ἐν τῇ Ἀργεῖ πλεύσαντας συνάγεται ἔτη ἐξήκοντα τρία... Ἀπὸ δὲ τῆς Ἡρακλέους ἐν Ἀργεῖ βασιλείας ἐπὶ τὴν Ἡρακλέους αὐτοῦ καὶ Ἀσκληπιοῦ ἀποθέωσιν ἔτη συνάγεται τριάκοντα (vel τρ. ὀκτώ) κατὰ τὸν χρονογράφον Ἀπολλόδωρον. Ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν Κάστορος καὶ Πολυδεύκου ἀποθέωσιν ἔτη πεντηκοντατρία. Ἐνταῦθά που καὶ ἡ Ἰλίου κατάληψις.

Ex his, si quidem Castoris et Pollucis apotheosis eodem anno contigisse statuas quo Trojæ excidium, Apollodori computum in rebus Herculis ita fere constituere licet (cf. Fréret *Mém. de l'Acad.* tom. XIV, p. 273 sqq.):

178 ante Trojam captam Perseus regnum adipiscitur.

146 Bacchi apotheosis

101 Hercules nascitur.

carpit a primo rege Ægialeo et ad 26 Zeuxippum duravit annis 967, quibus sacrorum præfecti sex successerunt annis triginta tribus. Summa itaque Sicyoniorum imperii est annorum 1000, prout et Apollodorus et alii, inter quos est etiam Eusebius, scriptum reliquerunt.

72.

In deos refertur (Bacchus) tricesimo secundo anno regni Persei, ut ait Apollodorus in Chroniæis. A Baccho autem ad Herculem, et principes qui cum Iasone in Argo navigarunt, colliguntur anni sexaginta tres... A regno autem Herculis quod fuit Argis, usque ad ipsius Herculis et Æsculapium in deos relatum, colliguntur anni triginta (vel triginta octo), ut vult Apollodorus chronographus. Hinc autem usque ad Castoris et Pollucis apotheosis, sunt anni quinquaginta tres. Hoc utique tempore Troja quoque capta fuerit.

84 18 annos natus leonem occidit. (Bibl. II, 4, 10, 5.)

83 Argis regno potitur. Argonautarum expeditio (τὸν πάντα πλοῦν ἐν τέσσαρασι μηνὶ τελειώσαντες. Bibl. I, 9, 26, 6).

78 Initium laborum. Priores decem peracti sunt ἐνὶ μηνὶ καὶ ἕτεσιν ὀκτώ, Bibl. II, 5, 11, 1.

68 Iphitum occidit. Omphalæ venditus tres annos servit.

64 Molionidas necat ad Cleonas τῆς τρίτης Ἰσθμιάδος (post cædem Iphiti?) τελουμένης. Bibl. II, 7, 2, 4.

62 Olympicos ludos instituit. Syncellus p. 172, A, p. 324 Dindorf.: Ἡρακλῆς τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀγῶνα εἴηκεν, ἀρ' οὗ ἐπὶ πρώτην Ὀλυμπιάδα υ' (470) ἔτη, κατὰ δὲ ἄλλους υλ' (430). Quod prius posuit, Apollodori esse debuit.

53 Herculis et Æsculapii apotheosis. Eidem anno, sine dubio ex Apollodori calculo, Pausanias Dioscurorum cum Apharetidis pugnam assignat.

Troja capta. Castoris et Pollucis apotheosis.

73.

Diodor. I, 5: Ἀπὸ δὲ τῶν Τρωϊκῶν, ἀκολούθως Ἀπολλοδώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ, τίθεμεν ὀγδοήκοντα ἔτη πρὸς τὴν καθόδον τῶν Ἡρακλειδῶν· ἀπὸ δὲ ταύτης ἐπὶ τὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα δυοὶ λείποντα τῶν τριακοσίων καὶ τριάκοντα, συλλογίζομενοι τοὺς χρόνους ἀπὸ τῶν ἐν Λακεδαίμονι βασιλευσάντων. Congruunt quæ leguntur XIV, 2, 3, et XIX, 1. Cf. Thucyd. I, 12.

Porphyrus libro primo Historiæ philosophicæ ap. Euseb. Armen. p. 139: *A capto Ilio usque ad Heraclidarum in Peloponnesum descensum ait Apollodorus elapsos esse annos LXXX: tum a descensu ad Ioniam urbibus frequentatam annos LX: exinde ad Lycurgum annos CLIX: summam autem temporis a capto Ilio ad primam Olympiadem annorum esse CCCVII.* P. 166 in eadem re in codice Arm. corrupte legitur CCCVIII.

Eadem plane tradidit Eratosthenes ap. Clem. Alex. Strom. I, 21, p. 402: Ἐρατοσθένης τοὺς χρόνους ὧδε ἀναγράφει· Ἀπὸ μὲν Τροίας ἀλώσεως ἐπὶ Ἡρακλειδῶν καθόδον, ἔτη ὀγδοήκοντα· ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν Ἰωνίαν κρίσιν, ἔτη ἐξήκοντα· τὰ δὲ τούτοις ἐξῆς, ἐπὶ μὲν τὴν ἐπιτροπίαν τὴν Λυκούργου, ἔτη ἑκατὸν πεντηκονταεννία, ἐπὶ δὲ προηγούμενον

ἔτος τῶν πρώτων Ὀλυμπίων ἔτη ἑκατὸν ὀκτώ. V. Müller. Dor. II, p. 501, Bernhardy ad Eratosthen. p. 239.

74.

Tatian. Ad Græc. 49: Οἱ δὲ περὶ Ἀπολλοδώρων (φασὶ τὸν Ὀμηρον ἠκμακίναί) μετὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν ἕτεσιν ἑκατὸν (addit Clemens: Ἀγησιλάου τοῦ Δορυσσαίου Λακεδαιμονίων βασιλεύοντος), ὅπερ γένοιτο ἂν ὕστερον τῶν Ἰλιακῶν διακοσίων τεσσαράκοντα.

Cf. Clemens Alex. Strom. I, p. 388, 18, Euseb. Præp. Evang. X, 11, Syncellus p. 180, D. Postremi verba hæc sunt: Ὀμηρον τὸν παρ' Ἑλλήσι μέγαν ποιητὴν οἱ μὲν περὶ Κράττητα πρὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου φασὶ γεγονέναι, οἱ δὲ περὶ Ἐρατοσθένην μετὰ ἔτη ρ' τῶν Τρωϊκῶν, οἱ δὲ περὶ Ἀρίσταρχον κατὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν μετὰ ἔτη ρ', οἱ δὲ περὶ Φιλόχορον ἐπὶ τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας, καθ' ἓνα τῶν διὰ βίου ἀρχόντων Ἀθήνησιν Ἀρχιππον μετὰ τὰ Τρωϊκὰ ἕτεσιν ρπ'. Οἱ δὲ περὶ Ἀπολλοδώρον τὸν Ἀθηναῖον ὕστερον τῶν Ἰλιακῶν ἔτη σμ'. Ἄλλοι μικρὸν πρὸ τῶν Ὀλυμπιάδων ἕτεσι υ' ἐγγύς μετὰ Ἰλίου ἄλωσιν, καὶ ἕτεροι κατὰ Ἀρχιλοχον περὶ τὴν κγ' Ὀλυμπιάδα μετὰ ἔτη ρ' που τῆς ἀλώσεως Τροίας.

Errat igitur et Philochori computum cum Apollodori calculis confundit Tzetzes XII, 193: Ὁ δ' Ἀπολλοδώρος φησὶ τὸν Ὀμηρον ὑπάρχειν μετ' ἔτη ὀγδοήκοντα πολέμου τοῦ τῶν Τρώων, ὅποτε καὶ ἡ καθόδος Ἡρακλειδῶν ὑπῆρχεν.

75.

Loco Porphyrii fragm. 73 laudato vidimus Apollodorum, sicut etiam Eratosthenem, inde a Trojæ excidio usque ad Lycurgum numerare annos 299. Restat ut reliquos veterum locos, quibus de Lycurgi ætate Apollodori auctoritatem apponunt, in medium proferamus.

Syncell. Chronogr. p. 185, C: Ἀπολλοδώρος Λυκούργου νόμιμα ἐν τῷ γ' Ἀλακμένους. Addit margo χρόνους τοὺς Λακεδαιμονίους καταδεῖχθῆναι γράφει. Heynius scribendum putavit: Ἀπολλοδώρος τὰ Λυκούργου νόμιμα τούτοις τοῖς χρόνοις κ. γρ. Sed in textu nil mutandum; sin vero quæ margo habet cum Syncelli verbis conjungenda sunt, χρόνοις mutaverim in χρόνω, sicut jam Goar. χρόνοις voci substituere voluit ἔτει, quamquam is præferendam duxit alteram explicationem, eamque perversissimam. Vertit enim hunc in modum: Alcamenis ætate Lycurgi leges suscepisse

73.

A bello Trojano, Apollodorum Atheniensem secuti, octoginta annos ad reditum Heraclidarum statuimus. Ab hoc ad olympiadem primam, trecentos et viginti octo, a regibus Lacedæmoniorum tempora computando.

74.

Apollodorus Homerum floruisse ait post coloniam Ioni-

cam annis centum (quum Agesilaus Doryssæi esset rex Lacedæmoniorum), ideoque post Trojam captam annis bis centum et quadraginta.

75.

Apollodorus Lycurgi leges ponit Alcamenis anno octavo.

Lacedaemonios scribit Apollodorus libro octavo.

Euseb. Chron. N° 1218: *Lycurgi leges Lacedaemone, teste Apollodoro, octavo decimo Alcamenis anno.*

Apollodori calculum sequitur etiam Cic. De republ. II, 10: *Nam si, id quod Graecorum investigatur annalibus, Roma condita est secundo anno Olympiadis septimae, in id saeculum Romuli cecidit aetas, quum jam plena Graecia poetarum et musicorum esset; minorque fabulis, nisi de veteribus rebus, haberetur fides. Nam centum et octo annis, postquam Lycurgus leges scribere instituit, prima posita est olympias; quam quidem nominis errore ab eodem Lycurgo constitutam putant. Homerum autem, qui minimum dicunt, Lycurgi aetati triginta annis antepununt fere.*

Cf. Plutarch. Lycurg. init.: *Περὶ Λυκούργου τοῦ νομοθέτου καθόλου μὲν οὐδὲν ἔστιν εἰπεῖν ἀναμφισβήτητον, ἥμισυ δὲ οἱ χρόνοι καθ' οὓς γέγονεν ὁ ἀνὴρ δημολογοῦνται. Οἱ μὲν γὰρ Ἰφίτη συννακμάσαι καὶ συνδιαθεῖναι τὴν Ὀλυμπιακὴν ἐκχειρίσαν λέγουσιν αὐτόν. ὧν ἔστι καὶ Ἀριστοτέλης ὁ φιλόσοφος, τεκμήριον προφέρων τὸν Ὀλυμπίασι δίσκον, ἐν ᾧ τοῦ Ἰφίτου τοῦ Λυκούργου διασώζεται καταγεγραμμένον. οἱ δὲ ταῖς διαδοχαῖς τῶν ἐν Σπάρτῃ βασιλευκότων ἀναλεγόμενοι τὸν χρόνον, ὡς περὶ Ἐρατοσθένης καὶ Ἀπολλόδωρος οὐκ ὀλίγοις ἔτεσιν πρᾶσθύτερον ἀποφαίνοσιν τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος.*

Hæc tum inter se non congruunt, tum ab iis, quæ fragm. 73 posuimus, mirum quantum recedunt. Erroris fons in eo quærendus est, quod Eusebius et Syncellus ea, quæ Iphiti Olympiadi (884) Apollodorus adscripsit, ad Coræbi Olympiadem (776) retulerunt. Apparet hoc ex Agidarum recensu, quem ex Apollodoro sine dubio Eusebius (p. 166 ed. Mai.) in Chronicon suum recepit. Constituendus vero est ita:

P. Trj. c. a. C. a.

80	1104	Eurysthenes nascitur.
110	1074	Eurysthenes anno aetatis trigesimo imperium adipiscitur. Regnat annis 42.
152	1032	Agis a 1.
153	1031	Echestratus a 35.
188	996	Labotas a 37.
225	959	Doryssus a 29.
254	930	Agésilau a 44.
298	886	Archelaus a 60 (Lycurgus).
358	826	Teleclus a 40.
398	786	Alcamenes a 37.

De Lycurgi legislatoris aetate minime inter se consentiunt scriptores. Sunt qui cum Iphito eum vixisse et Olympicas inducias tradant instituisse: ex quo numero est Aristoteles, argumentum ducens ex disco Lycurgi no-

408 776 Alcamenis anno decimo prima Olympias acta est.

In aprico est eandem primam Olympiadem significare voluisse Syncellum Alcamenis anno octavo. Immo hunc potissimum calculum Apollodori esse puto. Apollodorus enim pro sua in temporibus notandis diligentia, præter illos annos triginta inter Eurysthenis annum natalem et regni initium interjectos, alios duos dedisse videtur Aristodemo (v. O. Müller. Dor. II, p. 502). Sic Lycurgi ἐπιτροπέα, quæ ex computo supra adscripto in annum 886 cadit, duobus annis posterior fit, ideoque concinit cum Apollodori et Eratosthenis calculo, qualem tradit Porphyrius. Qua in re illud quidem pro certo statui, numeros Eusebii veros esse Apollodoreos atque unicos. Sed fieri etiam potuit, ut in uno alterove regno incertus hærens Apollodorus duplicem annorum numerum apponeret lectorique faceret eligendi potestatem. Fortasse Agesilao dedit vel 42 vel 44 annos, ac consequenter primam Olympiadem actam esse dixerit vel octavo vel decimo anno Alcamenis. Simili de caussa, nisi alia, quam ignoro, auctoritate perductus O. Müller., vir immortalis, (Dor. II, p. 486) Agesilao, qui secundum Euseb. 60 annos regnavit, 58 tantum annos tribuit. Utut est, id certe ex modo disputatis intelligitur, alterum Eusebii locum, ubi Lycurgi leges decimo octavo Alcamenis anno latæ esse dicuntur, corruptela laborare, cui mederi mihi videor pro decimo octavo scribens decimo vel octavo. Quod denique idem Eusebius N. 1240 primam Olympiadem ponit Alcamenis anno trigesimo septimo, hoc ex temporis quo Heraclidæ Peloponnesum occuparunt atque illius, quo regnum suscepit Eurysthenes, confusione explicandum esse docet O. Müller. l. l. p. 503. Restat ut paucis moneamus de loco Plutarchi. Qui quum dicat Lycurgum ex Aristotelis sententia una cum Iphito Olympicum certamen instituisse, ideoque primæ Olympiadis tempore vixisse, verum Apollodorum nec non Eratosthenem haud paucis eum annis ante primam Olympiadem ponere, alios denique vel Homeri æqualem facere; quod de Coræbi Olympiade, 108 annos post Lycurgum acta, Eratosthenes et Apollodorus intellexerunt, vulgari illo errore ad Iphiti Olympiadem retulit, ac discordiam statuit scriptorum, quorum optimus est consensus. Cf. Clinton. p. 416 sq. Krüg.

mine inscripto, qui Olympiæ servatur. Alii per Spartanorum regum successionem ad Lycurgi aetatem ascendunt, velut Eratosthenes et Apollodorus, paucis annis majorem olympiade prima eum pronunciantes.

76.

Ol. 35, 1. 639 a. C.

Diogen. Laert. I, p. 37, de Thalete: Φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς γεγενῆσθαι αὐτὸν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς τριακοστῆς πέμπτης Ὀλυμπιάδος. Ἐτελεύτησε δ' ἐτῶν ἑβδομήκοντα ὀκτώ, ἢ, ὡς Σωσικράτης φησὶν, ἐνενήκοντα (Ol. 58. Diog. Laert. I, p. 38). Apollodorum in constituendis Thaletis natalibus sequuntur Cyrill. Adv. Julian. I, p. 12, Suidas v. Θαλῆς Μιλήσιος, et Euseb. Aetatem vero non omnes eandem tradunt. Lucian. Macrob. c. 18: Σόλων καὶ Θαλῆς καὶ Πιττακὸς ἑκάτῳ ἑκάστος ἔζησεν ἔτη. Euseb. Scalig. ad Ol. 1: λέγεται ζῆσαι ὑπὲρ τὰ ρ'. Idem ad Ol. 57, 3: ἀπέθανε ζήσας ἔτη 44'. Probabile est Apollodori numerum apud Diogenem depravatum esse. Nam septuaginta octo anni, Clintonus ait, natum facerent 624 aut mortuum 559, quorum prius omnibus de ejus natali tempore testimoniis, posterius Herodoto I, 75 repugnat. Quare legendum putat: ἐνενήκοντα ὀκτώ, ἢ, ὡς Σ. φ., ἐνενήκοντα, ita ut ejus aetas 100, 98, 91, 90 annorum posita fuisset. Ceterum cf. H. Ritteri Histor. philosoph. Ionic. p. 6 sqq.

77.

Ol. 40. 620 a. C.

Clemens Alex. Strom. I, p. 301, de Xenophane Colophonio: Ὁν φησὶ Γίμαιοι κατὰ Ἱέρωνα, τὸν Σικελίας δυνάστην, καὶ Ἐπίχαρμον τὸν ποιητὴν γεγονέναι. Ἀπολλόδωρος δὲ κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν Ὀλυμπιάδα γενόμενον παρτετακέναι ἄχρι τῶν Δαρείου τε καὶ Κύρου χρόνων.

Cum Apollodoro facit Sextus Empiricus Adv. Gramm. I, 21, 12, sect. 257, p. 270: Ξενοφάνης Κολοφώνιος ἐγένετο περὶ τὴν μ' Ὀλυμπιάδα et Sotion apud Diogen. Laert. IX, 18. Eusebius Xenophanem floruisse dicit Ol. sexagesima. Quapropter Ritter. in Hist. phil. nostro loco legendum censet τὴν ν' Ὀλυμπιάδα. Sed praeferenda videtur Clintonis sententia, qui, quum Xenophanes etiam sub Hieronis regno ex Timæi testimonio vixisse dicatur, idemque efficiatur ex Athen. II, p. 54, E (Ξενοφάνης δ' Κολοφώνιος ἐν Παρωδαῖς — Πηλίκος ἦσθ' ὄθ' ὁ Μῆδος ἀφίκετο), et e Plutarch. Mo-

76.

Apollodorus in Chronicis tradit Thaletem natum esse primo anno tricesimæ quintæ Olympiadis, mortuum ætatis anno septuagesimo octavo, sive, ut Sosicrates ait, nonagesimo.

77.

Xenophanem Colophonium Timæus fuisse dicit tempore Hieronis qui in Sicilia obtinuit dominatum, et Epicharmi poetæ; Apollodorus autem eum, quum natus esset quadragesima olympiade, pervenisse usque ad tempora Darii et Cyri.

ral. p. 175, B. C (Ἱέρων μετὰ Ἰέλωνα τύραννος ἔλεγε πρὸς Ξενοφάνην τὸν Κολοφώνιον. x. τ. λ.), philosophi ætatem duabus rationibus notatam fuisse statuit.

Ad verba ἄχρι τῶν Δαρείου τε καὶ Κύρου χρόνων Karsten. De Xenophane p. 2 annotat: «Hæc verba merito suspecta sunt, ut jam notavit Dodwellus in Veteribus Græc. et Rom. cyclis, p. 135. Nam Darius Nothus et Cyrus minor, illius filius, recentiores sunt, quam ut hic intelligi possint; Medum autem regem, Cyri majoris decessorem, quem sacræ literæ Darium nominant, Apollodorus certe hoc nomine non appellavit. Si ergo Darius Hystaspis, ut plerisque videtur, intelligendus sit, mutato ordine scribi oportuit ἄχρι τῶν Κύρου καὶ Δαρείου. Bayle in Diction. critiq. s. v. Xenophane, conjicit pro Δαρείου reponendum esse nomen Κροίσου. Origen. Philosoph. c. XIV. Opp. tom. I, simpliciter dicit: Οὗτος ἔως Κύρου δ' ἐνεικεν· quod nescio an probandum sit.»

78.

Diogenes Laert. I, 74, ubi de Pittaco vindicante civibus Mitylenæis portionem agri controversam: Ὑστερον μέντοι φησὶν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς διαδικασθῆναι τοὺς Ἀθηναίους περὶ τοῦ χωρίου πρὸς τοὺς Μιτυληναίους, ἀκούοντος τῆς δίκης Περιάνδρου, ὃν καὶ τοῖς Ἀθηναίοις προσκρίναι. (Olymp. 43-48.)

79.

Ol. 58, 2. 547 a. C.

Diogen. Laert. II, 2, de Anaximandro Milesio: Τῶν δὲ ἀρεσκόντων αὐτῷ πεποίηται κεφαλαιώδη τὴν ἐκθεσιῶν ἢ περὶ περιέτυχε καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος· ὃς καὶ φησὶν αὐτὸν ἐν τοῖς Χρονικοῖς τῶν δευτέρῳ ἔτει τῆς πεντηκοστῆς ὀγδόης Ὀλυμπιάδος ἐτῶν εἶναι ἐξήκοντα τεσσάρων, καὶ μετ' ὀλίγον τελευτῆσαι, ἀκμάσαντά πη μάλιστα κατὰ Πολυκράτην τὸν Σάμου τύραννον.

Natales igitur incidunt in Ol. 42, 3, 610 a. C. Quocum congruit Euseb. Ol. 51, 2: «Anaximander Milesius physicus agnoscitur.» Quum vero Polycrates, quo regnante floruisse dicitur Ana-

78.

Postea Athenienses disceptasse cum Mitylenæis de possessione agri, ipsumque a Periandro controversiæ iudice Atheniensibus adjudicatum esse, tradit Apollodorus in Chronicis.

79.

In brevem Anaximandri placitorum suorum expositionem incidit Apollodorus quoque Atheniensis, qui illum in Chronicis ait secundo anno quinquagesimæ octavæ olympiadis annum egisse ætatis sexagesimum quartum, ac paulo post obiisse diem: floruisse autem maxime sub Polycrate Samiorum tyranno.

ximander, regnum adeptus sit Ol. 62, 1, 532 a. C. Clintonus hic in mortis tempore notando (μετ' ὀλίγον) erratum suspicatur, nisi forte statuendum sit intelligi *maiores* Polycratem qui Ol. 54 floruit. (Suid. v. Ἴβυκος.)

80.

Ol. 63. 528 a. C.

Diogen. Laert. II, 3, de Anaximene Milesio: Καὶ γεγένηται μὲν, καθά φησιν Ἀπολλόδωρος, τῇ ἐξήκοστῇ τρίτῃ Ὀλυμπιάδι, ἐτελεύτησε δὲ περὶ τὴν Σάρδεων ἀλωσιν.

Sardes combustæ sunt Ol. 70, 2, 499 a. C. Itaque Diogenis locus vitio laborare videtur. Pseudo-Orig. Philos. c. 7, p. 66: Ἦκμασε περὶ ἔτος πρῶτον τῆς πεντηκοστῆς ὀγδοῆς Ὀλυμπιάδος. Suidas: Γέγονεν ἐν τῇ νῆ' (leg. νη') Ὀλυμπιάδι ἐν τῇ Σάρδεων ἀλώσει, ὅτε Κῦρος ὁ Πέρσης Κροῖσον καθεῖλεν. Certioris aliquid vix poterit constitui: v. Clinton. ad Ol. 58, 1, et p. 376 Kr., Ritter. l. l. p. 23 sq. Heynius cum Simsono verba esse transposita putat et sic constituenda: γεγένηται μὲν... περὶ τὴν Σάρδεων ἀλωσιν, ἐτελεύτησε δὲ τῇ ξγ' Ὀλυμπιάδι.

81.

Ol. 71, 1. 500 a. C.

Diogen. Laert. II, 7, de Anaxagora: Φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς, γεγενῆσθαι αὐτὸν τῇ ἐβδόμηκοστῇ Ὀλυμπιάδι, τεθνηκέναι δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ὀγδοηκοστῆς ὀγδοῆς. Sic postrema correxerunt viri docti; vulgo legitur τῆς ἐβδόμηκοστῆς ὀγδοῆς, quod errore positum fuisse indicant ipsius Laertæ verba l. l.: Λέγεται κατὰ τὴν Ξέρξου διαβάσαι εἴκοσιν ἔτων εἶναι, βεβιωκέναι δὲ ἐβδομήκοντα δύο. Cum Apollodoro consentit Demetrius-Phalereus ap. Laert. l. l. Cf. Ritter. Histor. phil. Ion. p. 203, et Schaubach. Anaxag. fragmm. p. 2 sqq.

82.

Ol. 77, 4. 469 a. C.

Diogen. Laert. II, 44, de Socrate: Ἐγενήθη, καθά φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς, ἐπὶ Ἀψερῖωνος (leg. Ἀρηψῖωνος) ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς

80.

Anaximenes Milesius natus est, referente Apollodoro, Olympiade sexagesima tertia, vitam finivit quo tempore Sardes captæ sunt.

81.

Apollodorus in Chronicis Anaxagoram floruisse dicit septuagesima olympiade, obiisse vero octogesimæ octavæ anno primo.

82.

Natus est Socrates, ut ait Apollodorus in Chronicis, sub Aphespione, septuagesimæ et septimæ olympiadis anno quarto, Thargelionis mensis sexto, quo die lustrant Athenienses civitatem Dianamque natam Delii tradunt. Moritur primo anno nonagesimæ quintæ olympiadis, septuagesimo ætatis anno.

ἐβδόμηκοστῆς ἐβδόμης Ὀλυμπιάδος, Θαρρηλιῶνος ἔτει, ὅτε καθαίρουσι τὴν πόλιν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν Ἄρταμιν γενέσθαι Δῆλιοι φασίν. Ἐτελεύτησε δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ἐννεηκοστῆς πέμπτῆς Ὀλυμπιάδος, γεγονώς ἔτων ἐβδομήκοντα. Cf. Plutarch. Symp. VIII, 1, Ælian. V. H. 25, Clinton. proæm. p. XX.

83.

(Ol. 79. 464 a. C.)

Diogen. Laert. IX, 25: Ζήνων Ἐλεάτης. Τοῦτον Ἀπολλόδωρος φησιν εἶναι ἐν Χρονικοῖς φύσει μὲν Τελευταγόρου, θέσει δὲ Παρμενίδου. Sic cum Rossio hunc locum constituit Hübnerus. Legebatur: Τοῦτον Ἀπ. φ. ε. ἐν Χρ. Πύρρητος, τὸν δὲ Παρμενίδην φύσει μὲν Τελευταγόρου, θέσει δὲ Παρμενίδου.

Zeno Eleates ἤκμαζε κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ ἐβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα, Laert. IX, 29, sine dubio secundum Apollodorum. De Parmenide v. Clinton. et Krügerum l. l. p. 376.

84.

Ol. 80. 460 a. C.

Diogen. Laert. IX, 41, de Democrito: Γέγονε δὲ τοῖς χρόνοις, ὡς αὐτὸς φησιν ἐν τῷ μικρῷ Διακόσμῳ, νέος κατὰ πρεσβύτην Ἀναξάγοραν, ἔτεσιν αὐτοῦ νεώτερος τετταράκοντα. Συντετάχθαι δὲ φησι τὸν μικρὸν Διάκοσμον ἔτεσιν ὑστερον τῆς Ἰλίου ἀλώσεως τριάκοντα καὶ ἑπτακοσίοις· γεγόνοι δ' ἂν, ὡς μὲν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς, κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. Itaque Apollodori computatio ex ipso Democrito confirmatur. Alii aliter; v. Clinton. s. Ol. 80, 1 et Wesseling. ad Diodor. XIV, 11, qui annum 1183 a Democrito pro Trojana æra positum esse opinatus Apollodori sententiam studuit infringere.

85.

Ol. 84. 444 a. C.

Diogen. Laert. IX, 41, de Melisso, Parmenidis et Heracliti discipulo: Φησὶν Ἀπολλόδωρος ἤκμαζεν αὐτὸν κατὰ τὴν τετάρτην καὶ ὀγδοηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. Cf. Suidas v. Μέλιτος Λάρου. Plutarch. Pericl. 26; Adv. Colot. 32.

83.

Zeno Eleates. Hunc Apollodorus ait in Chronicis natura quidem Teleutagoræ, adoptione autem Parmenidis filium.

84.

Erat Democritus, ut ipse in parvo Diacosmo refert, juvenis quo tempore jam senior vivebat Anaxagoras, illo minor natu annis quadraginta. Parvum vero illum Diacosmum a se compositum refert anno post Trojæ excidium septingentesimo trigesimo. Fuerit vero, ut ait Apollodorus in Chronicis, olympiade octogesima.

85.

Floruisse Melissum quarta et octogesima Olympiade Apollodorus refert.

86.

Ol. 84. 444 a. C.

Diogen. Laert. IX, 50, de Protagora: Πρωταγόρας Ἀρτέμωνος, ἢ, ὡς Ἀπολλόδωρος καὶ Δίνων ἐν Περσικοῖς, Μαιανδρίου.

Idem IX, 56: Ἐνιοὶ κατὰ τὴν δόδον τελευτῆσαι αὐτὸν, βιώσαντα ἔτη πρὸς τὰ ἐνεήκοντα. Ἀπολλόδωρος δὲ φησὶν ἑβδομήκοντα, σοφιστεῦσαι δὲ τεσσαράκοντα ἔτη (ex Platon. Menon. p. 91, E: ἀποθανεῖν ἐγγὺς ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονότα, τετταράκοντα δὲ ἐν τῇ τέχνῃ ὄντα—) καὶ ἀκμάζειν κατὰ τὴν τετάρτην καὶ ὀγδοηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. V. Clinton. Fast. Hell. p. 377 Kr.

87.

Ol. 84. 442 a. C.

Diogen. Laert. VIII, 74, de Empedocle: Ἦκμασε κατὰ τὴν πδ' Ὀλυμπιάδα. Supra VIII, 52: Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ γραμματικὸς ἐν τοῖς Χρονικοῖς φησὶν· «ὡς ἦν Μέτωνος μὲν υἱός, εἰς δὲ Θουρίου αὐτὸν νεωστὶ παντελῶς ἐκτισμένους (Ol. 83, 3 et 84, 2) Γλαῦκος ἔλθειν φησὶν.» Εἰθ' ὑποβάς· «οἱ δ' ἱστοροῦντες, ὡς οἴκοθεν πεφευγὸς εἰς τὰς Συρακοῦσας, μετ' ἐκείνων ἐπολέμει πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, τελείως ἀγνοεῖν μοι δοκοῦσιν. Ἡ γὰρ οὐκέτ' ἦν, ἢ παντελῶς ὑπεργεγηρακῶς· ὅπερ οὐ φαίνεται. Ἀριστοτέλης γὰρ αὐτὸν, ἔτι τε Ἡράκλειτον, ἐξήκοντα ἑτῶν φησὶ τελευτηκέναι.» Ὁ δὲ πρῶτην καὶ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα νενικηκῶς κέλητι, τούτου πάντως ἦν δμῶνυμος· ὡς θ' ἅμα καὶ τὸν χρόνον ὑπὸ τοῦ Ἀπολλοδώρου σημαίνεσθαι.

Ex his Clinton. s. Ol. 84, 1, Apollodori versus restituit hunc in modum:

Ἦν μὲν Μέτωνος υἱός, εἰς δὲ Θουρίου αὐτὸν νεωστὶ παντελῶς ἐκτισμένους

Γλαῦκος ... ἔλθειν φησὶν ...

Οἱ δ' ἱστοροῦντες ὡς πεφευγὸς οἴκοθεν εἰς τὰς Συρακοῦσας μετ' ἐκείνων ἐπολέμει πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, τελείως ἀγνοεῖν μοι δοκοῦσιν· ἢ γὰρ οὐκέτ' ἦν ἢ παντελῶς ὑπεργεγηρακῶς· ὅπερ οὐ φαίνεται.

86.

Protagoras Arlemonis, sive, ut Apollodorus et Dinon in Persicis ait, Mæandrii filius.

Quidam illum iter agentem in via defecisse dicunt, quum ad nonagesimum ætatis pervenisset annum: Apollodorus vero vixisse eum tradit septuaginta, dicendi artem exercuisse quadraginta annos, floruisse olympiade octogesima quarta.

87.

Apollodorus grammaticus in Chronicis, olymp. 84, Empedoclem Metonis filium fuisse ait, ceterum ad Thurios nuper omnino conditos venisse Glaucus ait: deinde post pauca: «Qui vero narrant domo profugum venisse Syracusas et cum illis bellasse adversus Athenienses, prorsus id nihili ignotare videntur: aut enim jam defecerat, aut omnino valde senex erat, id quod minime probatur. Namque et Aristoteles ipsum sexagesimo ætatis anno, iusuper etiam Heraclitum, ait vita excessisse.» Qui

Ἀριστοτέλης γὰρ αὐτὸν ἐξήκοντα ἑτῶν, ἔτι τ' Ἡράκλειτον, φησὶ τελευτηκέναι.

Ad Apollodori calculos plus minus accedunt Gellius N. A. XVII, 21, et Euseb. Ol. 81 et 86. V. Karsten De Empedocle p. 9 et 45 sq.

88.

Diogen. Laert. VIII, 58: Γοργίαν γοῦν τὸν Λεοντίνον αὐτοῦ (Empedoclis) γενέσθαι μαθητὴν, ἄνδρα ὑπερέχοντα ἐν ῥητορικῇ, καὶ τέχνην ἀπολελοιπότα. Ὅν φησὶν Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς ἐννέα πρὸς τοῖς ἑκατὸν ἔτη βιώσαι.

Secundum Philostratum in Vita annos vixit 108, secundum Ciceron. De sen. 5: 107; secundum Pausan. VI, 17, 5: 105; secundum Lucian. Macrob. 23: 108; cum Apollodoro consentit Suidas. V. Clinton. ad an. 427, 459 et Append. p. 388 Kr.

89.

Ol. 88, 4. 428 a. C.

Diogen. Laert. III, 2, 3: Γίνεται Πλάτων, ὡς φησὶν Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς, ὀγδοῆ καὶ ὀγδοηκοστῇ Ὀλυμπιάδι, Θαρρηλιῶνος ἑβδόμη· καθ' ἣν Δῆλιοι τὸν Ἀπόλλωνα γενέσθαι φασίν. Si accuratius calculos subducimus, Platonem natum videmus duobus mensibus ante Ol. 88 (87, 4. 429 a. C. Maii mensis die 21mo vel 22mo). V. Clinton. an. 429.

90.

Ol. 93, 3. 406 a. C.

Diodor. XIII, 103: Ἀπολλόδωρος δὲ, ὁ τὴν χρονικὴν σύνταξιν πραγματευσάμενος, φησὶ καὶ τὸν Εὐριπίδην κατὰ τὸν αὐτὸν ἐνιαυτὸν τελευτῆσαι.

91.

Ol. 93, 4. 405 a. C.

Diodor. XIII, 108: Successit Dario Artaxerxes Ol. 93, 4: Καθ' ὃν δὴ χρόνον καὶ Ἀντίμαχον τὸν ποιητὴν Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος φησὶν ἠνθηκέναι. Cf. Plutarch. Lys. 18 et Suidas v. Ἀντίμαχος.

vero septuagesimam et primam olympiadem vicerat eques, eodem censebatur nomine, ita ut simul tempus ab Apollodoro significetur.

88.

Gorgiam Leontinum narrant ipsius (Empedoclis) fuisse discipulum, insignem oratorem, qui et artem rhetoricam scripserit. Hunc tradit Apollodorus in Chronicis centum et novem ætatis implevisse annos.

89.

Nascitur Plato, ut dicit Apollodorus in Chronicis, octogesima octava olympiade, Thargelionis septima, qua die Delii Apollinem natum esse dicunt.

90.

Apollodorus, annalium scriptor, hoc anno (Ol. 93, 3) Euripidem quoque defunctum esse tradit.

91.

Successit Dario Artaxerxes Ol. 93, 4. Quo tempore Antimachum poetam Apollodorus floruisse tradit.

92.

Ol. 99, 1. 381 a. C.

Diogen. Laert. V, 9, de Aristotele : Φησὶ δ' Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικοῖς, γεννηθῆναι μὲν αὐτὸν τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ἐνάτης καὶ ἐνενηκοστῆς Ὀλυμπιάδος, παραβαλεῖν δὲ Πλάτωνι καὶ διατρέψαι παρ' αὐτῷ εἴκοσιν ἔτη, ἑπτακαίδεκέτη συστάντα, καὶ εἰς τε Μυτιλήνην ἔλθειν ἐπὶ ἀρχοντος Εὐβούλου τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς ὀγδόης καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος. Πλάτωνος δὲ τελευτήσαντος τῷ πρώτῳ ἔτει ἐπὶ Θεοφίλου, πρὸς Ἑρμείην ἀπᾶραι καὶ μείναι ἔτη τρία· ἐπὶ Πυθοδότου δ' ἔλθειν πρὸς Φίλιππον, τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς ἐνάτης καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, Ἀλεξάνδρου πεντεκαίδεκα ἔτη ἤδη γεγονότος· εἰς δ' Ἀθήνας ἀφικέσθαι τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς ἐνδεκάτης καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος· καὶ ἐν Λυκείῳ σχολάσαι ἔτη τρία πρὸς τοῖς δέκα. Εἶτα ἀπᾶραι εἰς Χαλκίδα τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, καὶ τελευτῆσαι ἐτῶν τριῶν πού καὶ ἐξήκοντα νόσῳ, ὅτε καὶ Δημοσθένην καταστρέψαι ἐν Καλαυρία ἐπὶ Φιλοκλέους.

93.

Ol. 103. 368 a. C.

Diogen. Laert. VIII, 90 : Γεγόνασι δὲ Εὐδόξοι τρεῖς· αὐτὸς οὗτος (sc. ἔ Κνίδιος), ἕτερος Ῥόδιος ἱστορίας γεγραφώς, τρίτος Σικελιώτης παις Ἀγαθοκλέους, ποιητῆς κωμωδίας, νίκας ἐλὼν ἀστικὰς μὲν τρεῖς, Ληναϊκὰς δὲ πέντε, καθὰ φησὶν Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικοῖς... Ὁ δ' αὐτὸς φησὶ τὸν Κνίδιον Εὐδόξον ἀκμάσαι κατὰ τὴν τρίτην καὶ ἑκατοστὴν Ὀλυμπιάδα, εὐρεῖν τε τὰ περὶ τὰς καμπύλας γραμμάς. Ἐτελεύτησε δὲ τρίτον ἄγων καὶ πενήκοντον ἔτος.

94.

Diogen. Laert. IX, 61, de Pyrrhone : Πύρρων

Ἡλείος, Πλειστάρχου μὲν ἦν υἱὸς, καθὰ καὶ Διοκλῆς ἱστορεῖ, ὅς φησι δὲ Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικοῖς, πρότερον ἦν ζωγράφος.

95.

Ol. 109, 3. 342 a. C.

Diogen. Laert. X, 13, de Epicuro : Τοῦτον Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικοῖς Ναυσιφάνους (vel Λυσισφάνους) ἀκοῦσαι φησὶ καὶ Πραξιφάνους. Mox 14 : Ἐγεννήθη δὲ, φησὶν Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικοῖς, κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἐνάτης καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, ἐπὶ Σωσιγένοῦς ἀρχοντος, μηνὸς Γαμηλιῶνος ἐβδόμη, ἔτεσιν ὑστερον τῆς Πλάτωνος τελευτῆς ἑπτὰ· ὑπάρχοντα δὲ αὐτὸν ἐτῶν δύο καὶ τριάκοντα, ἐν Μυτιλήνῃ καὶ Λαμψάκῳ πρώτων συστήσασθαι σχολὴν ἐπὶ ἔτη πέντε· ἔπειθ' οὕτως εἰς Ἀθήνας μετελθεῖν, καὶ τελευτῆσαι κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἐβδόμης καὶ εἰκοστῆς καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, ἐπὶ Πυθαράτου, ἔτη βιώσαντα δύο πρὸς τοῖς ἐβδόμηκοντα, τὴν τε σχολὴν διαδέξασθαι Ἐρμαρχον Ἀγεμάρχου Μυτιληναίου.

96.

Ol. 122, 2. 291 a. C.

Gellius XVII, 4, de Menandro : *Sed Apollodori, scriptoris celebratissimi, hos de Menandro versus legimus in libro, qui Chronica inscriptus est:*

Κηφισιεύς ὢν ἐκ Διοσιθέως πατρὸς,
πρὸς τοῖσιν ἑκατὸν πέντε γράψας δράματα
ἔξελπε, πενήκοντα καὶ δυοῖν ἐτῶν.

Ex istis tamen centum et quinque omnibus, solis eum octo vicisse idem Apollodorus eodem in libro scripsit.

Menander diem obiit Ol. 122, 2, a. C. 291. Cum Apollodoro consentit inscriptio ap. Corsin. F. A. t. IV, p. 76, Prolegg. Aristoph. p. XXXI. V. Clinton. ad annos 291 et 342.

92.

Narrat Apollodorus in Chronicis Aristotelem natum esse anno primo nonagesimæ nonæ olympiadis, perrexissetque ad Platonem decimo septimo ætatis anno, annosque viginti apud eum fuisse commoratum. Tum vero venisse Mytilenæ archonte Eubulo, quarto anno centesimæ octavæ olympiadis. Verum Platone primo anno functo vita sub Theophilo, profectum esse ad Hermiam mansissetque annos tres. Sub Pythodoto autem se contulisse ad Philippum secundo anno centesimæ nonæ olympiadis, Alexandro quintum decimum jam annum ætatis agente; Athenas vero concessisse secundo anno centesimæ undecimæ olympiadis, atque in Lyceo tredecim annos docuisse, ac demum perrexisse Chalcidem tertio anno centesimæ quartæ decimæ olympiadis, morboque periisse, quum esset annorum ferme sexaginta trium: quo etiam tempore Demosthenem in Calauria defunctum esse sub Philocle.

93.

Fuerunt Eudoxi tres: primus hic de quo loquor (sc. Æschini filius, Cnidius, astrologus, geometra, medicus), secundus Rhodius historicorum scriptor, tertius Siculus Agathoclis filius, poeta comicus, qui ter urbana

vicit certamina, et quinquies Lenaica, ut Apollodorus in Chronicis ait. ... Idem vero refert Eudoxum Cnidium circa centesimam et tertiam Olympiadem claruisse atque linearum curvarum doctrinam reperisse.

94.

Pyrrho Eleus, Plistarchi filius erat, ut Diocles quoque refert, secundum Apollodorum vero in Chronicis, primum fuerat pictor.

95.

Epicurum Apollodorus in Chronicis Nausiphane et Praxiphane audivisse tradit. ... Nascitur autem, inquit Apollodorus in Chronicis, centesimæ nonæ Olympiadis anno tertio, sub Sosigene archonte, mensis Gamelionis die septimo, septem annis post Platonis obitum. Quum vero triginta duorum esset annorum, primum Mytilenæ et Lampsaci scholam instituit annis quinque, postea Athenas migravit, ubi diem obiit anno secundo centesimæ vicesimæ septimæ olympiadis sub Pytharato, quum septuaginta et duos vitæ impleret annos. Successit illi in moderanda schola Hermarchus Agemarchi filius Mytilenæus.

97.

Ol. 123, 2. 287 a. C.

Diogen. Laert. V, 58, de Stratone Peripatetico: Σχολαρχεῖν δὲ, καθά φησιν Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικοῖς, ἤρξαστο τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ καὶ ἑκατοστῇ Ὀλυμπιάδι, τῆς σχολῆς ἀφηγησάμενος ἔτη ὀκτωκαίδεκα.

98.

Diogen. Laert. IV, 23, de Cratete Atheniensi: Ἐλευτῶν δὲ ὁ Κράτης, καθά φησιν Ἀπολλόδορος ἐν τρίτῳ τῶν Χρονικῶν, ἀπέλιπε βιβλία, τὰ μὲν φιλοσοφούμενα, τὰ δὲ περὶ κωμωδίας, τὰ δὲ λόγους δημηγορικούς καὶ πρεσβευτικούς.

«Excidisse puto annum mortis Cratetis, quod factum nolim, quum aliunde de eo non constet.» Heynius. Euseb. ad Olymp. 127: Polemo philosophus moritur, post quem Arcesilas et Crates (cod. Armen. corrupte: Coton) clari habentur. Idem habet Syncell. p. 276, B.

99.

Diogen. Laert. IV, 28: Ἀρκεσίλαος, Σεύθου ἢ Σκύθου, ὡς Ἀπολλόδορος ἐν τρίτῳ Χρονικῶν. V. Clinton. ad an. 315 et p. 378 sq. ed. Krüg.

100.

Syncell. Chron. p. 275, C (p. 253 ed. Dindf.): Οἱ βασιλεῖς Ποντικῶν δέκα κατὰ τούτους ἤρξαν τοὺς χρόνους διαρκέσαντες ἔτη σιή· περὶ ὧν Ἀπολλόδορος καὶ Διονύσιος ἱστοροῦσι.

101.

Ol. 143.

Diogen. Laert. VII, 184, de Chrysippo: Τούτον ἐν τῷ Ῥαείῳ σχολάζοντά φησιν Ἑρμῆπιος, ἐπὶ θυσίαν ὑπὸ τῶν μαθητῶν κληθῆναι· ἐνθα προσενεγκάμενον γλυκὺν ἀκρατον καὶ διυγιάσαντα πεμπταῖον ἀπελθεῖν ἐξ ἀνθρώπων, τρία καὶ ἑβδομήκοντα βιώσαντα ἔτη, κατὰ τὴν τρίτην καὶ τετραρακοστὴν καὶ ἑκατοστὴν Ὀλυμπιάδα, καθά φησιν Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικοῖς.

97.

Strato scholæ præesse capit, ut Apollodorus in Chronicis refert, olympiade centesima vicesima tertia, eamque annos octo et decem tenuit.

98.

Moriens Crates, ut Apollodorus in tertio Chronicorum ait, libros reliquit alios quidem philosophicos, alios de comædia, orationes item pro concione et in legationibus habitas.

99.

Arcesilaus Scythi sive Scythi filius, sicut Apollodorus in tertio Chronicorum ait.

100.

Ponti reges decem annis 218 regnantes impetii principium hoc tempore posuerunt; de quibus Apollodorus et Dionysius scribunt.

101.

Chrysippum in Oedeo philosophantem Hermippus ait a discipulis ad sacrificium vocatum fuisse, ibique quum

FRAGMENTA HISTORICORUM.

102.

Ol. 162, 4.

Diogen. Laert. IV, 65, de Carneade: Φησὶ δὲ Ἀπολλόδορος ἐν Χρονικοῖς ἀπελθεῖν αὐτὸν ἐξ ἀνθρώπων ἔτει τετάρτῳ τῆς δευτέρας καὶ ἑξηκοστῆς καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, βιώσαντα ἔτη πέντε πρὸς τοῖς ὀγδοήκοντα.

103.

Phlegon De longævis, 2: Κτησίβιος ὁ ἱστοριογράφος ἔτη ἑκατὸν τέσσαρα (ἔζησεν), ἐν περιπάτῳ δὲ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδορος ἐν τοῖς Χρονικοῖς δεδήλωκεν.

Eadem Lucian. in Macrobiis 22: Συγγραφεὶον δὲ Κτησίβιος ἑκατὸν εἴκοσι τεσσάρων ἔτων ἐν περιπάτῳ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδορος ἐν τοῖς Χρονικοῖς ἱστορεῖ. In his εἴκοσι ante τεσσάρων delendum esse monet Meursius.

104.

Joseph. Contra Apionem II, 7: Antiochus neque justam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, quum non esset hostis, et socios insuper nos suas et amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic invenit. Multi et digni scriptores super hoc quoque testantur: Polybius Megaiopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes et Castor chronographus et Apollodorus: qui omnes dicunt, pecuniis indigentem Antiochum transgressum fœdera Judæorum, et spoliasse templum auro argentoque plenum.

ΠΕΡΙ ΓΗΣ sive ΠΕΡΙΠΛΗΣΗΣ.

LIBER I.

105.

Steph. Byz.: Ταυροῖς, πόλις Κελτικῆ, Μασσαλιωτῶν ἀποικία. Οἱ πολῖται Ταυροέντιοι. Ἀπολλόδορος

oblatum dulce merum hausisset, vertigine fatigari cepisset, atque ita quinto die defunctum esse, quum septuaginta et tres vixisset annos, olympiade, ut ait Apollodorus in Chronicis, centesima quadragesima tertia.

102.

Refert Apollodorus in Chronicis, Carneadem vita excessisse olympiadis centesima sexagesimæ secundæ anno quarto, quum vixisset annos octoginta quinque.

103.

Inter historicos Ctesibius centum quatuor annos natus in Peripato obiit, ut auctor est in Chronicis Apollodorus.

DE ORBE TERRARUM.

LIBER I.

105.

Taurois, urbs Celtica, Massiliensium colonia. Cives, Tauroentii. Apollodorus in primo Geographico, dicit

ρος ἐν πρώτῳ Γεωγραφουμένων φησίν, ὅτι ταυροφόρος ἦν ἡ ναῦς ἢ διακομίσασα τοὺς τὴν πόλιν κτίσαντας· οἱ ἀπορριφέντες ἀπὸ τοῦ στόλου τῶν Φωκαίων καὶ προσενεχθέντες αὐτόθι ἀπὸ τοῦ ἐπιστήμου τῆς νεώς τὴν πόλιν ὠνόμασαν.

Libri index ἐν πρώτῳ Γεωγραφουμένων Heynium movit, ut hoc fragmentum ex Artemidori opere geographico petatum esse mallet. Sed quæ est tituli hujus Apollodori operis fluctuantia, non est cur auctoris nomen mutemus.

LIBER II.

106.

Idem: Ἄβυλλαι, ἔθνος πρὸς τῇ Τρωγλοδυτικῇ, ἔγγιστα τοῦ Νείλου, ὡς Ἀπολλόδορος ἐν δευτέρῳ Περιηγήσεως. Libri περὶ γῆς.

107.

Idem: Ἀριανία (λεγ. Ἀριανοί), ἔθνος προσεχὲς τοῖς Καδουσίαις. Ἀπολλόδορος δευτέρῳ.

108.

Idem: Αὐγίλα, ὠδετέρως, πόλις Λιβύης· Ἀπολλόδορος β' Περιηγήσεως. Ms. περὶ γῆς.

109.

Idem: Αὔσεις, ἔθνος Λιβύης. Ἀπολλόδορος δευτέρῳ Περιηγήσεως. Codd. περὶ γῆς.

110.

Idem: Γαυγάμηλα, τόπος Περσίδος. Ἀπολλόδορος ἐν τῷ Περί τῆς γῆς δευτέρῳ.

111.

Idem: Ἰθρήαι δύο, ἡ μὲν πρὸς ταῖς Ἡρακλείαις στήλαις, ἀπὸ Ἰθῆρος ποταμοῦ, οὗ μέμνηται Ἀπολλόδορος ἐν τῇ Περί γῆς β'. « Ἐντὸς δὲ Πυρήνης Ἰθῆρ τ' ἐστὶν μέγας ποταμὸς φερόμενος ἐνδοτέρῳ. » « Ea-

navem, quæ urbis conditores transvevit, pro insigni gessisse taurum, atque hos a classe Phocænsium disjectos et illuc appulsos, urbem a navis insigni nominasse.

LIBER II.

106.

Abylli, gens juxta regionem Troglodyticam, Nili proxima, uti tradidit Apollodorus lib. secundo Periegeseos.

107.

Ariani, gens Cadusiis proxima, auctore Apollodoro in libro secundo.

108.

Augila, genere neutro, urbs Libyæ, Apollodorus libro secundo Periegeseos.

109.

Auses, gens Libyæ, Apollodorus libro secundo Periegeseos.

110.

Gaugamela, locus Persidis, de quo Apollodorus libro secundo de Terra.

111.

Iberiae duæ sunt. Altera circa columnas Herculeas, ab Ibere flumine sic dicta, cujus Apollodorus libro secundo

dem apud Constantin. Porphyrog. De themat. II, 23, ubi locus plenior servatus. Omuino in hoc, seu potius in iis, quos exscripsit, plurimum Apollodoreorum vestigia agnosco p. 11, 16, 24. » Heynius.

112.

Idem: Ἄσος, πόλις Λευκανίας. Ἀπολλόδορος ἐν τῷ Περί γῆς δευτέρῳ.

113.

Idem: Μάρδοι, ἔθνος Ὑρκανῶν. Ἀπολλόδορος Περί γῆς δευτέρῳ. Λησταὶ δ' αὐτοὶ καὶ τοξόται.

113 a.

Idem: Μασσῦλοι, Λιβυκὸν ἔθνος. Ἀπολλόδορος β'.

114.

Idem: Νάστος, πόλις Θράκης. Γράφεται καὶ Νεστός. Ἀπολλόδορος δευτέρῳ Περιηγήσει. Λεγ. δευτέρῳ περὶ γῆς. Heynius.

115.

Idem: Νοῦβαι, ἔθνος Λιβύης παρὰ Νείλῳ. Ἀπολλόδορος δευτέρῳ Περί γῆς. Λέγονται καὶ Νουβαῖοι, ὡς Δαβαῖοι (Berkel. Σαβαῖοι; Holsten., cui Heyn. adstipulatur, Δαμαῖοι), καὶ Νούμιδες οἱ αὐτοί.

116.

Idem: Ὀρβίται, ἔθνος Ἰνδικόν, ὡς Ἀπολλόδορος δευτέρῳ περὶ Ἀλεξανδρείας. « H. e. gens habitans circa Alexandriam Indiæ; non vero, ut opus Apollodori fuerit περὶ Ἀλεξανδρείας. Monuit quoque Berkel. » Heynius. Verum hoc ferri nequit. Verba Ἀπολλόδ. δευτέρῳ περὶ Ἀ. ex satis vulgari veterum libros citandi more significant: Apollodori (Chronicorum) libro secundo, ubi agit de Alexandria in India ab Alexandro magno condita.

Descriptionis terræ meminit: « Cis Pyrenen Iber est. « magnum flumen, ad mediterranea usque devolvens « undas. »

112.

Laos, urbs Lucaniae, de qua Apollodorus libro secundo de Terra.

113.

Mardi, gens Hyrcanorum, de qua Apollodorus libro secundo de Terra. Latrones isti atque sagittarii.

113 a.

Massyli, Libycus populus. Apollodor. libro secundo.

114.

Nastus, urbs Thraciæ. Scribitur quoque Nestus, auctore Apollodoro libro secundo Periegeseos.

115.

Nubæ, gens Libyæ juxta Nilum, de qua Apollodorus libro secundo de Terra. Idem appellantur etiam Nubæi, uti Sabæi, et Numides.

116.

Orbitæ, gens Indica, cujus meminit Apollodorus libro secundo, ubi de Alexandria agit.

117.

Idem : Παροπάμισσος, πόλις ὄρος Ἰνδικῆς, ἀπ' οὗ Παροπαμισσάδαί οἱ παροικοῦντες. Ἀπολλόδορος δὲ ἐν δευτέρῳ Περὶ γῆς ἀπ' αὐτῶν φησὶ τὸ ὄρος κεκληθῆσθαι.

118.

Idem : Τορέται, ἔθνος Ποντικόν. Ἀπολλόδορος δευτέρῳ Περιηγήσεως. Ms. περὶ γῆς.

119.

Idem : Ὑλλεῖς, ἔθνος Ἰλλυρικόν. Ἀπολλόδορος ἐν τῷ Περὶ γῆς δευτέρῳ· « Ὑπὲρ δὲ τοὺς Ὑλλοὺς Λιθύρνοι καὶ τινες Ἴστροι λεγόμενοι Θράκες. » Καὶ τὸ θηλυκὸν Ὑλλίς. « Πρόκειται Χερρόνησος Ὑλλικὴ μάλιστα Πελοποννήσου, ὡς φασι, πεντεκαίδεκα πόλεις ἔχουσα παμμεγέθεισ οἰκουμένας. » Postrema inde a πρόκειται corrupta sunt, sed quid sibi velint, e Scymno Chio intelligitur. Is enim v. 404 :

Ἐτῆς δὲ μεγάλη χερρόνησος Ὑλλικὴ,
πρὸς τὴν Πελοπόννησόν τι ἐξισουμένη.
Πόλεις δ' ἐν αὐτῇ φασι πέντε καὶ δέκα
Ὑλλοὺς κατοικεῖν, ὄντας Ἕλληνας γένει.

Nec tamen propterea cum Heynio putandum hos ipsos Scymni versus Ethnographum adscribere voluisse, sed cum Holstenio vindicanda sunt Apollodoro, ex quo mutatos in sua transtulit Scymnus. Eundem locum laudat Eustath. ad Periegeten p. 184, sed multo etiam contaminationem. Cf. Timæi fragm. 42.

120.

Idem : Ψησοῖ, ἔθνος τῆς Ταυρινίας (Heyn. leg. Ταυρικῆς). Ἀπολλόδορος ἐν δευτέρῳ Περιηγήσεως (Mss. ἐν β' περὶ γῆς)· « Ἐπειτα δ' Ἐρμιώνασσα καὶ Κῆπος, τρίτον δὲ τὸ Ψησοῖν ἔθνος. »

121.

Idem : Ὠρίται, ἔθνος Ἰνδικόν αὐτόνομον. Στράβων (p. 720) ... καὶ Ἀπολλόδορος δευτέρῳ·
« Ἐπειτα δ' Ὠρίτας τε καὶ Γεδρωσίους,
« ὧν τοὺς μὲν Ἰνδοὺς, ὡς ἐνοικοῦντας πέτραν ...

« Supplet tertio versu Ἄορνιν Scaliger ad Euseb. p. 127. Holstenius πέτραν in πέραν mutat : non male. Salmas., qui omnino his de verss. videndus ad Solin. p. 828, b, sic laudat : « Ἐπειτα δ' Ὠρίτας τε καὶ Γεδρωσίους οὐκ ἴσμεν Ἰνδοὺς τοὺς ἐνοικοῦντας πέραν Ἄρβιος. » Heyn. Equidem nil mutandum puto. Verbis ὡς ἐνοικοῦντας πέτραν auctor Oritarum regionis naturam et nomen (ὄρος, πέτρα) explicare voluit.

Sequuntur reliqua fragmenta geographica, quæ, etsi nulla libri notitia adjecta est, probabiliter tamen ad Chronica sive ad opus Περὶ γῆς referuntur.

122.

Strabo XIV, p. 995, D (p. 677), ubi adversus Apollodorum disputat, qui Asiam intra Sinopen et Issum triquetram esse dixerat, quum sit potius quadrilaterum : Νῦν δὲ γε ... ἀμαθία τὸ λέγειν τριγωνοειδὲς τὸ τοιοῦτον τετράπλευρον, οὐδὲ χωρογραφικόν· ὁ δὲ καὶ χωρογραφίαν ἐξέδωκεν ἐν κωμικῷ μέτρῳ, Γῆς Περίοδον ἐπιγράψας.

123.

Idem I, 105, B (p. 61), ubi de populorum migrationibus : Ὅσον Ἰβήρων μὲν τῶν ἐσπερίων εἰς τοὺς ὑπὲρ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Κολχίδος τόπους μετακισμένων, οὗς καὶ ὁ Ἀράξης, ὡς φησὶν Ἀπολλόδορος, ἀπὸ τῆς Ἀρμενίας ὀρίζει. E libro secundo petiti esse videntur.

124.

Steph. Byz. : Ἄδρανον, πόλις Σικελίας ἐν τῇ Αἰτνῇ... Ἀπολλόδορος δὲ Ἄδρανίτας φησὶ τὸ ἐθνικόν.

125.

Idem : Αἴνος, πόλις Θράκης. ... Ταύτην Ἀπολλόδορος φησὶν ὠνομάσθαι Πολτυοβρίαν. Cf. Biblioth. II, 5, 9, 12, 13.

126.

Idem : Ἀλικαρνασσός. ... Ἀπὸ τοῦ νάσασθαι αὐτὸν (sc. τὸν Ἄνθην) ἀπὸ Τροίζῆνος, ὡς Ἀπολλόδορος.

117.

Paropamissus, mons urbis Indicæ, a quo, qui juxta habitant, Paropamissadæ dicti. Apollodorus autem secundo de Terra, ab ipsis ait montem esse appellatum.

118.

Toretæ, gens Pontica. Apollodorus secundo Periegeseos.

119.

Hyllei, populus Illyricus. ... Apollodorus in secundo de Terra : « Supra autem Hyllos Liburni, et quidam Istri dicti Thraces. »

120.

Psessi, gens Taurica. Apollodorus in secundo Periegeseos : « Postea vero Hermonassa, et Cepos, tertia vero Pssessorum gens. »

121.

Oritæ, populus Indicus liber. Strabo ... et Apollodorus secundo : « Deinde autem Oritas et Gedrosios, quorum illos quidem Indos, utpote inhabitantes petram* »

122.

Nunc inscitia est, non regionis descriptio, tanto quadrilatero tria tantum assignare latera. Ille tamen nobis chorographiam edidit versibus comicis, quam Terræ Circuitum inscripsit.

123.

Iberi occidentales in loca ultra Pontum et Colchidem commigrarunt, quos etiam Araxes, ut ait Apollodorus, ab Armenia separat.

124.

Adranum, urbs Siciliæ ad Ætnam. Apollodorus gentile dicit Adranitæ.

125.

Ænus, urbs Thraciæ... Hanc Apollodorus Poltyobriam nominatam esse dicit.

126.

Halicarnassus, ... secundum Apollodorum nomen habet ἀπὸ τοῦ νάσασθαι αὐτὸν (Anthen), i. e. ex eo quod Anthes huc commigraverit ex Træzene.

Cf. Strabo XIV, p. 656, Pausan. II, 30, 8; IX, 22, 5.

127.

Steph.: Ἀλλόβρυγες, ἔθνος δυνατώτατον Γαλατικόν, ὡς Ἀπολλόδωρος.

128.

Idem: Ἀμφιγένεια ... ἔστι κατὰ μὲν Ἀπολλόδωρον τῆς Μακιστίας, κατὰ δὲ τὸν Ἀντίμαχον Μεσσηνίας.

129.

Idem: Ἀντίκυρα, πόλεις δύο, ἢ μία Φωκίδος, ... ἢ δὲ ἐν Μαλιεῦσιν, ὡς Ἀπολλόδωρος.

130.

Idem: Αὐτομάλακα, χωρίον Λιβύης. Πολύιστωρ τρίτη Ἀπολλόδωρος δὲ Αὐτόμαλά φησι.

131.

Idem: Βῆσσα, πόλις Λοκρῶν. Ἡρωδιανὸς δι' ἐνὸς σ γράφει, Ἀπολλόδωρος δὲ ... διὰ δύο.

132.

Idem: Δαμαῖοι, ἔθνος παρὰ τοῖς Ἰχθυοφάγοις, ὡς Ἀπολλόδωρος.

133.

Idem: Ἐχίνοι, νῆσοι περὶ τὴν Αἰτωλίαν ... Λέγονται καὶ Ἐχινάδες διὰ τὸ τραχὺ καὶ ὄξύ, παρὰ τὸν ἔχινον, ἢ διὰ τὸ πλῆθος ἔχειν Ἐχίνων. Ἀπολλόδωρος δὲ ἀπὸ Ἐχίνου μάντews. Etymol. M. h. v. addit: τοῦ μετὰ Ἀμφιτρύωνος στρατεύσαντος.

134.

Idem: Θέρμη, πόλις Θράκης. Ἀπολλόδωρος δὲ Μακεδονίας φησὶ καὶ Θουκυδίδης (I, 61).

135.

Idem: Λακεδαίμων. ... Ὁ πολίτης Λακεδαιμόνιος ... λέγεται κατὰ συγκοπὴν Λάκων· ὡς Ἀπολλόδωρος φησιν, ὡς τοῦ Κυδωνιᾶται οἱ Κύδωνες.

136.

Idem: Μένδη, πόλις Θράκης, ἀπὸ Μένδης γυναικός. Ἀπολλόδωρος Μένδιν αὐτὴν φησι.

137.

Idem: Ὀδησσός, πόλις ἐν τῷ Πόντῳ, πρὸς τῇ Σαλμυδησσῷ. Ἀπολλόδωρος δ' ὄρος μέγα τὴν Ὀδησσόν φησιν.

138.

Idem: Πασσαργάδοι. .. Ἀπολλόδωρος δὲ ἄρσενικῶς φησιν.

139.

Idem: Πέφνον, πόλις Λακωνικῆ, οὐδετέρως. Ἀπολλόδωρος δὲ νῆσον αὐτὴν φησιν.

140.

Idem: Σικανία, ἢ περίχωρος Ἀκραγαντίνων. Καὶ ποταμὸς Σικανός, ὡς φησιν Ἀπολλόδωρος.

141.

Idem: Τίβερις, ποταμὸς Ἰταλίας, ἐνθα ἢ Ῥώμη καὶ ἢ τῶν Λατίνων ἐστὶ χώρα, ὡς Ἀπολλόδωρος.

142.

Idem: Τένεδος, ... Ἔστι καὶ πόλις Τένεδος πρὸς τῇ Λυκίᾳ. Ἀπολλόδωρος δὲ Παμφυλίᾳ αὐτὴν εἶναί φησι. «Ex loci extrema parte forte colligas, ad libros Περὶ νεῶν spectasse hæc.» Heyn.

143.

Idem: Φιλωτέρα, πόλις περὶ τὴν Τρωγλοδυτικὴν. Σατύρου κτίσμα. Ἀπολλόδωρος δὲ Φιλωτερίδα καλεῖ.

127.

Allobryges, populus Galliae potentissimus, teste Apollodoro.

128.

Amphigenia... secundum Apollodorum, urbs Macistiae; secundum Antimachum, Messenite.

129.

Anticyra, urbes duae, una Phocidis, ... alia in Malicisium terra, ut Apollodorus.

130.

Automalaca, oppidum Libyae: Polyhistor libro tertio. Apollodorus vero Automala dicit.

131.

Bessa, urbs Locrorum. Herodianus per unum tantum s scribit, Apollodorus vero... per duo.

132.

Damei, populus juxta Ichthyophagos, ut Apollodorus.

133.

Echinæ, insulae circa Aetoliam... Appellantur etiam Echinades vel quia sunt asperae et acutae velut echinus, vel quod echinorum multitudinem habeant. Apollodorus vero ab Echino vate sortitas fuisse nomen asserit.

134.

Therme, urbs Thraciae. Apollodorus Macedoniae dicit, et Thucydides.

135.

Lacedaemon. ... Civis Lacedaemonius. Dicitur etiam per

syncopen Lacon, ut Apollodorus inquit, quemadmodum Cydoniatae dicuntur Cydones.

136.

Mende, urbs Thraciae, a Mende muliere. Apollodorus Mendin eam vocat.

137.

Odessus, urbs in Ponto juxta Salmydessum. Apollodorus vero montem magnum ait esse Odessum.

138.

Passargadae.... quod Apollodorus genere masculino usurpat.

139.

Pephnum, urbs Laconica, neutro genere. Apollodorus vero insulam esse affirmat.

140.

Sicania, regio finitima Agrigentinis. Est etiam fluvius Sicanus, ut inquit Apollodorus.

141.

Tiberis, fluvius Italiae, ubi Roma est et Latinorum regio, ut Apollodorus.

142.

Tenedus... Est etiam urbs Tenedos juxta Lyciam. Apollodorus vero Pamphyliae esse dicit.

143.

Philotera, urbs circa Troglodyticam, a Satyro condita. Apollodorus vero Philoteridem vocat.

144.

Idem: Ὀκαλέα, πόλις Βοιωτίας. ... Ὀμηρος. ... ἐκαλεῖτο δὲ Ὀκάλεια, ὡς Ἀπολλόδωρος.

145.

Idem: Ὀρικός. ... Ἐκαταῖος λιμένα καλεῖ Ἡπείρου τὸν Ὀρικὸν ... Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ θαυμασιώτατος πόλιν αὐτὴν οἶδε.

146.

Idem: Ὀρεός, πόλις Εὐβοίας. ... Ὀρείτης ... Ἀπολλόδωρος δὲ τετρασυλλάβως φησίν, οὐ διὰ τῆς εἰ διφθόγγου, ἀλλὰ διὰ τοῦ ε καὶ ι, Ὀρείτας. « Οὕτω τῆν τῶν Ὀρειτῶν νυκτὸς αἰροῦσι πόλιν. » Heynius metro subveniendum putat sic: τῶν Ὀρειτῶν αἰροῦσιν οὕτω τὴν πόλιν.

147.

Schol. Apollonii I, 1116: Πεδίον Νηπείας ἐστὶ περὶ Κύζικον. ... Ἀπολλόδωρος δὲ φησι Νηπείας πεδίον ἐν Φρυγίᾳ.

148.

Schol. Pind. Ol. I, 35, ad verba, Δεσπότην Συρακοσίον ἱπποχάρμαν βασιλῆα: Ineptos dicit Didymus eos, qui Hieronem non Syracusanum, sed Aetnaeum fuisse dicentes, Συρακοσίων ἱπποχαρμῶν scribere voluerint: Τότε γὰρ Ἱέρων ἦν Συρακούσιος, καὶ οὐδὲ ἦν Λίτναϊος, ὡς φησιν Ἀπολλόδωρος.

149.

Schol. Pindari Ol. IX, 63: Πρωτογενείας ἄσται ... τῆ Ὀποῦντι λέγει· ἐκεῖ γὰρ φησι Δευκαλίωνα καὶ Πυρρᾶν οἰκῆσαι, ὧν θυγάτηρ Πρωτογένεια. Ἀπολλόδωρος (δὲ) φησίν, οὐκ ἐν Ὀποῦντι, ἀλλ' ἐν Κύνω τὸν Δευκαλίωνα καὶ τὴν Πυρρᾶν οἰκῆσαι. Cf. Strabo IX, p. 651, A (p. 425).

150.

Etymol. M.: Ἐλληνόπολις. Ἀπολλόδωρος· « Ἄτ-

ταλὸς ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων οἰκῆτορας συναγαγὼν, ἔκτισε πόλιν, καὶ ὠνόμασεν αὐτὴν Ἐλληνόπολιν. » Add. Stephan. in h. v: Πόλις Βιθυνίας μετὰ τὸν ἀνωχισμὸν Βιθάλης.

ΠΕΡΙ ΝΕΩΝ,

vel

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΕΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ.

LIBER I.

151.

Steph. Byz.: Πλαταιαί, πόλις Βοιωτίας ... κέκληται δὲ ἀπὸ τῆς πλάτης τῆς κώπης, ὡς Ἀπολλόδωρος πρώτῳ τοῦ Καταλόγου· Ἐκλιμνωθείσης τῆς Βοιωτίας, τοὺς παροικοῦντας ταῖς λίμναις Βοιωτοὺς πλῶ πορεύεσθαι ἐπ' ἀλλήλων. Ὅθεν παρὰ τὴν πλάτην καὶ τὴν κώπην τὰς πόλεις κληθῆναι.

Cf. Eustath. ad Il. B, 502, p. 267: Φασὶν ὅτι Κῶπαι καὶ Κωπαῖς ἐκλήθησαν διὰ τὰς κώπας, αἷς ἐγρῶντο οἱ ἐγγύριοι πρὸς ἀλλήλους πλείοντες, διὰ τὸ ἀπολιμνωθῆναι, φασί, τὰ ἐκεῖ. Ὅθεν καὶ ἡ ἐκείσε που Πλάταια πόλις παρὰ τὴν πλάτην, ὁ δὲ ἄλλοι τὴν κώπην. Strabo X, p. 406.

152.

Idem: Ἄργουρα, πόλις Θεσσαλίας ἢ πρότερον Ἄργισσα ... Τὸ ἔθνικόν ἔδει Ἄργουραῖος, ὡς καὶ Φιλων Ἀπολλόδωρος δὲ φησιν ἐν πρώτῳ Νεῶν καταλόγῳ Ἄργείους ὀνομάζεσθαι· ἢ τῆς προσηγορίας μεταπεσοῦσης, ἢ διὰ τὸ προσκυροῦν τὰ πεδία τῆς Θεσσαλίας, ἣν δὴ Πελασγικὸν Ἄργος εἶπεν Ὀμηρος. Cf. Eustath. ad Il. B, 738, p. 333, qui τὸν ἀναλεξάμενον τὰ ἔθνικα secutus, post alia dicit: Ἄργισσα δὲ ὠνομάσθη ἢ ἀπὸ Ἄργείων ἢ διὰ τὸ προσκυροῦν τοῖς πεδίοις τῆς Θεσσαλίας, ἣν etc. Quare Berkel. Stephani locum,

colonos postquam collegerat, urbem condidit eamque nominavit Hellenopolin. »

DE NAVIBUS

sive

DE NAVIUM CATALOGO.

LIBER I.

151.

Plataea, urbs Bœotiae, ... vocata fuit a palmula remi, ut Apollodorus primo Catalogi: « Quum ab paludibus inundari soleret Bœotia, qui juxta paludes habitant, Bœotios navibus vehentes ad invicem proficisci. Sic a palmula remi (πλάτη) vocatas esse Plataeas, et a remo (κώπη) Copas urbem. »

152.

Argura, urbs Thessaliæ (ad Peneum fluvium), antea Argissa dicta... Gentile oportebat esse Argureus, quemadmodum etiam Philo perhibet: verum Apollodorus in primo libro de Navium Catalogo tradit, incolas Argivos appellari, vel nomine mutato, vel quod campestria Thessaliæ loca, quam Homerus Pelasgicum Argos nominavit, sibi vindicaverint.

144.

Ocalea, urbs Bœotiae... Sic Homerus... Vocabatur vero Ocalia, teste Apollodoro.

145.

Oricus... Hecateus portum Epiri vocat Oricum. ... Apollodorus autem admirabilissimus urbem eam novit.

146.

Oreus, urbs Eubœæ. ... Gentile Ὀρείτης... Apollodorus autem quadrisyllabice inquit, non per εἰ diphthongum, sed per ε et ι, Ὀρείτας: « Sic nocte Oreitarum urbem capiunt. »

147.

Campus Nepeæ prope Cyzicum est... Apollodorus vero Nepeæ campum in Phrygia dicit.

148.

Hiero erat Syracusanus, non vero Aetnaeus, sicut Apollodorus dicit.

149.

Protogenia urbi... Opuntem dicit; illic enim habitasse ait Deucalionem et Pyrrham, quorum filia Protogenia. Apollodorus vero refert non Opunte, sed Cyni Deucalionem et Pyrrham habitasse.

150.

Hellenopolis. « Apollodorus: Attalus ex Græcis urbibus

quem corruptum esse putat, hoc modo in integrum vult restitui: Ἀπ. δὲ φησιν ἐν πρώτῳ νεῶν καταλόγῳ Ἀργισσαν ὀνομάζεσθαι κ. τ. λ. Sed non de urbis, sed de civis nomine jam quaeritur, quod Ἀργεῖους esse Apollodorus dixit. Id gentile est Ἀργείας, cujus nominis alia forma erat Ἀργισσα, ut indicat Eustath. l. I.: Ἰστίον δὲ ὅτι τὴν βηθεῖσαν Ἀργισσαν εὐρηγται σπάνιά τινα τῶν ἀντιγράφων, Ἀργεῖαν ἔχοντα προπαροξυτόνως διὰ διφθόγγου.

153.

Etymol. M.: Ἀσπληθῶν· φασὶ γὰρ εἶναι Σπληθῶνα τὸν Πρεσθῶνος καὶ Στερόπης· Ἀπολλόδωρος δὲ φησιν Ἀσπλητιάδην οὕτω λέγειν· Σπληθῶνα τ' ἠγαθέην.

Truncata haec, quae ad II. B, 511 spectant, facili negotio restituas ex Eustath. p. 272: Ἡ δὲ Ἀσπληθῶν γράφεται παρ' ἑτέροις καὶ χωρὶς τοῦ ἀ· ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Ἀσπληθῶνος, υἱοῦ Ποσειδῶνος· ἢ Πρέσθωνος ἢ Ὀρχομένου. Cf. Steph. Byz. h. v., schol. Hom. ad I. I., Etym. M., Strabo IX, p. 637, C (415).

154.

Steph. Byz.: Ὠρωπός. ... Τὸ ἐθνικὸν Ὠρωπιεύς· οὕτω γὰρ ὁ αὐτὸς (sc. Ἀπολλόδωρος) ἐν Νεῶν καταλόγῳ πρώτῃ· «Ἔστι δ' ἡ Γραιὰ τόπος, τῶν Ὠρωπιέων πόλις.»

155.

Strabo IX, p. 621, B, (405): Οἴονται δὲ τινες δεῖν γράφειν (II. B, 508):

Ἴσον τε ζαθέην, Ἀθηθῶνα τ' ἐσχατώσαν·
ἐκτείνοντες τὴν πρώτην συλλαβὴν ποιητικῶς διὰ τὸ μέτρον, ἀντὶ τοῦ

Νισάν τε ζαθέην·

ἢ γὰρ Νῆσα οὐδαμοῦ φαίνεται τῆς Βοιωτίας, ὡς φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Περὶ νεῶν· ὥστ' οὐκ ἂν εἶη, εἰ μὴ τὴν Ἴσον οὕτως εἴρηκεν.

Eadem Eustath. ad e. l. p. 271, sed Apollodori non meminit. Cf. O. Müller. Orchom. p. 381.

153.

Aspledon (urbs in Bœotorum et Loerorum confinio, quam etiam Spladonem vocant) nominata est a Spladone Presbonis et Steropæ. Apollodorus vero ait Aselepiadem ita dicere: Σπληθῶνα τ' ἠγαθέην.

154.

Oropus... Gentile, Oropieus. Sic enim Apollodorus libro primo de Navium Catalogo: «Est autem Græcia locus, Oropieorum urbs.»

155.

Sunt qui apud Homerum sic putent scribendum:

«Atque Isum sacram positamque Anthedona sine,»
priori syllaba vocis Ison poetice producta, pro:

Nisam sacram.

Nusquam enim in Bœotia invenitur Nisa, sicut docet Apollodorus in Commentariis de navibus. Itaque locum non habet, nisi Isum ita appellaverit.

156.

Apollodorus quoque tradidit, Hyantes memorari, qui e Bœotia profecti, Ætolorum sint facti inquilini.

156.

Strabo X, p. 713, A (p. 464): Καὶ Ἀπολλόδωρος δ' εἴρηκεν ἐκ τῆς Βοιωτίας ἀπελθόντας Ἰαντας ἱστορεῖσθαι καὶ ἐποίκους τοῖς Æτωλοῖς γενομένους.

157.

Idem lib. IX, p. 637, B (p. 416), postquam Bœotiae urbes enarraverat: Εὐ γὰρ, inquit, τὴν τοιαύτην ὕλην ὑποβεβλήκασι ἡμῖν οἱ τὰ περὶ τῶν νεῶν συγγράψαντες· ὅς ἀκολουθοῦμεν, ὅταν οἰκεία λέγωσι πρὸς τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν. Ex quibus apparet, et in superioribus et toto hoc loco de vetere Græcia plura Strabonem ex Commentariis his Apollodori mutuatum esse. Heynius.

158.

Steph. Byz.: Ἀκτὴ· οὕτως ἢ Ἀττικὴ ἐκαλεῖτο ἀπὸ Ἀκταίου τινός. Ἀνὴρ δὲ ἦν αὐτόχθων, ὡς Φαβωρίνος, ὃς ἐβασίλευσεν ἐκεῖ, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ οὕτω τὴν χώραν ὠνόμασε καὶ τοὺς λαούς. Ἀπολλόδωρος δὲ τάναντία φησὶν· «Οὕτω γὰρ ἐκλήθη, διὰ τὸ πολὺ μέρος αὐτῆς καθικνεῖσθαι εἰς θάλασσαν. Τριγώνου γὰρ οὐσης, αἱ συννεύουσαι ὑπὸ τὸ Σούνιον ἐκατέρωθεν δύο πλευραὶ παράλιοι τυγχάνουσι, δι' ἃς τῶν ἐπὶ Κέκροπος φυλῶν τεττάρων οὐσῶν δύο προσηγόρευσαν Ἀκταίαν καὶ Παραλίαν.» Utrum hæc ex opere de Navium Catalogo, an aliunde petita sint, discerni nequit, illud tamen verisimilius. Itaque hunc maxime locum fragmento assignavi, quia Attica post Bœotiam nominatur apud Homerum, cujus in navibus recensendis ordinem etiam Apollodorus secutus est, uti et res ipsa suadet et ex fragmentis libri nota distinctis licet intelligere.

LIBER II.

159.

Strabo VII, p. 457 B (298): Ἄ δ' Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ νεῶν προοιμιαζόμενος εἴρηκεν·

157.

Hujusmodi materiam probe nobis suggesserunt illi qui in Catalogum Homeri scripsere: quos sequimur, ubi nostro argumento accommodata tradiderunt.

158.

Acte: sic Attica appellabatur ab Actæo quodam. Is vir fuit, Phavorino auctore, indigena, qui ibi regnavit, atque de se ita et terram nominavit et populum. Sed alia prorsus statuit Apollodorus, scilicet, ita esse dictam παρὰ τὴν ἀκτὴν, id est, a littore, quia magna illius pars ad mare vergit. Quum enim triangularis sit, latera utrimque Sunium versus vergentia mari adjacent. Hac de causa duas quatuor tribuum sub Cærope Actæam et Paraliam appellarunt.

LIBER II.

159.

Quæ Apollodorus in exordio libri secundi de navibus affert, nullo pacto quadrant. Laudat enim is seu-

κεν, ἥκιστα λέγοιτ' ἄν. Ἐπαιναιὶ γὰρ Ἐρατοσθένους ἀπόφασις, ὅτι φησὶν ἰκεῖνος καὶ Ὅμηρον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παλαιούς τὰ μὲν Ἑλληνικὰ εἰδέναι, τῶν δὲ πόρθω πολλὴν ἔχειν ἀπειρίαν, ἀπείρους μὲν μακρῶν ὁδῶν ὄντας, ἀπείρους δὲ τοῦ ναυτίλλεσθαι. Συνηγορῶν δὲ τούτοις, Ὅμηρόν φησι τὴν μὲν Αὐλίδα καλεῖν πετρήετσαν, ὥσπερ καὶ ἔστι· πολύκνημον δὲ τὴν Ἐτειωνόν, πολυτρήωνα δὲ τὴν Θίσβην, ποιήεντα δὲ τὸν Ἀλιάρτον· τὰ δ' ἀπῶθεν οὐτ' αὐτὸν εἰδέναι οὕτε τοὺς ἄλλους. Ποταμῶν γοῦν περὶ τετραράκοντα βιόντων εἰς τὸν Πόντον, μηδὲ τῶν ἐνδοξοτάτων μηδενὸς μεμνηῖσθαι, οἷον Ἰστρου, Τανάιδος, Βορυσθίνους, Ὑπάνιος, Φάσιδος, Θερμώδοντος, Ἄλως· ἔτι δὲ Σκυθῶν μὲν μὴ μεμνηῖσθαι, πάντας (πλάττειν Cogaes) δὲ ἀγαυοὺς τινὰς Ἰππημολγοὺς καὶ Γαλακτοφάγους Ἀθείους τε. Παφλαγόνας τε τοὺς [μὲν] ἐν τῇ μεσογαίᾳ ἱστορικῆναι παρὰ τῶν περὶ τοὺς τόποις πλησιασάντων, τὴν παραλίαν δὲ ἀγνοεῖν· καὶ εἰκότως γε. Ἀπλοῦν γὰρ εἶναι τότε τὴν θάλατταν ταύτην καὶ καλεῖσθαι Ἄξενον διὰ τὸ δυσχεῖμερον καὶ τὴν ἀγριότητα τῶν περιουκούντων ἐθνῶν, καὶ μάλιστα τῶν Σκυθικῶν ξενουτουόντων καὶ σαρκοφαγούντων καὶ τοῖς κρανίοις ἐκπύμασι χρωμένων· ὕστερον δ' Εὐξείνιον κεκληῖσθαι, τῶν Ἴωνων ἐν τῇ παραλίᾳ πόλεις κτισάντων. Ὁμοίως δ' ἀγνοεῖν καὶ τὰ περὶ Αἴγυπτον καὶ Λιβύην, οἷον τὰς ἀναβάσεις τοῦ Νείλου καὶ προσχώσεις τοῦ πελάγους· ὧν οὐδαμοῦ μεμνηῖσθαι, οὐδὲ τοῦ Ἰσθμοῦ τοῦ μεταξὺ τῆς Ἐρυθρᾶς καὶ τῆς Αἰγυπτίας θαλάσσης, οὐδὲ τῶν κατὰ τὴν Ἀραβίαν καὶ Αἰθιοπίαν καὶ τὸν Ὠκεανόν· εἰ μὴ Ζήνωνι τῷ φιλοσόφῳ προσεκτέον γράφοντι·

Αἰθιοπίας ἢ ἰκόμεν καὶ Σιδονίους Ἀραβίας τε.

(V. Strab. I, p. 70, A, B.) Οὐ θαυμαστὸν δ' εἶναι περὶ Ὅμηρον· καὶ γὰρ τοὺς ἔτι νεωτέρους ἐκείνου πολλὰ ἀγνοεῖν καὶ τερατολογεῖν· Ἡσίοδον μὲν Ἡμίκυνας λέγοντα καὶ Μεγαλοκεφάλους καὶ Πυγμαίους· Ἀλκιμᾶνα δὲ Στεγανόποδας· Αἰσχύλον δὲ Κυνοκεφάλους καὶ Στερνοφθαλίμους καὶ Μονομάτους καὶ ἄλλα μυρία. Ἀπὸ δὲ τούτων ἐπὶ τοὺς συγγραφεὰς βαδίζει Ῥιπαῖα ὄρη λέγοντας, καὶ τὸ Ὠγύγιον ὄρος, καὶ τὴν τῶν Γοργόνων καὶ Ἐσπερίδων κατοικίαν, καὶ τὴν παρὰ Θεοπόμπῳ Μεροπίδα γῆν (v. fr. 76), παρ' Ἐκταίῳ δὲ Κιμμερίδα πόλιν (v. fr. 2), παρ' Εὐήμερῳ δὲ τὴν Παγγαίαν γῆν, παρ' Ἀριστοτέλει δὲ ποταμίους λίθους ἐξ ἄμμου, ἐκ δὲ τῶν ὄμβρων τήκεσθαι (v. Theophrast. Περὶ λίθ. p. 394), ἐν δὲ τῇ Λιβύῃ Διονύσου πόλιν εἶναι, ταύτην δ' οὐκ ἐνδέχεσθαι δις τὸν αὐτὸν ἐξευρεῖν. Ἐπιτείνει (Casaub. ἐπιτιμᾶ) δὲ καὶ τοῖς περὶ Σικελίαν τὴν πλάνην λέγουσι καθ' Ὅμηρον τὴν Ὀδυσσεύς· εἰ γὰρ αὐτῷ χρῆναι (fortasse χρῆναι ἄν) τὴν μὲν πλάνην ἐκεῖ γεγονέναι φάσκεν, τὸν δὲ ποιητὴν ἐξωκεανικῆναι μυθολογίας χάριν. Καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις συγγνώμην εἶναι, Καλλιμάχῳ δὲ μὴ πάνυ, μεταποιουμένῳ γε γραμματικῆς, ὅς τὴν μὲν Γαυδὸν (Περν. Γαυλον) Καλυψοῦς νήσον φησὶ, τὴν δὲ Κόρυραν Σχερίαν· ἄλλους δὲ αἰτιάται ψεύσασθαι περὶ Γερέωνων, καὶ τοῦ Ἀκακησίου, καὶ Δήμου ἐν Ἰθάκῃ, Πελεθρονίου τε ἐν Πηλῳ, Γλαυκωπίου τε ἐν Ἀθήναις. Τούτοις δὲ μικρὰ τινὰ προσθεῖς τοιαῦτα παύεται, τὰ πλεῖστα μετενέγκας παρὰ τοῦ Ἐρατοσθένους, ὡς καὶ πρότερον ἐμνήσθημεν, οὐκ εὖ εἰρημένα. Τὸ μὲν γὰρ

tentiam Eratosthenis, qui Homerum aliosque veteres ait Græcarum quidem regionum notitia prælitos, remiorum autem admodum esse ignaros, quippe et longorum itinerum imperitos et navigationis. Quibus verbis ille patrocians, Homerum aut Aulidi saxosæ titulum recte tribuisse, quia talis omnino sit: idemque de Eleono callosa, et Thisba columbis abundante, herbosaque Haliarto sentiendum esse: remotiora neque illi, neque reliquis nota fuisse. Nam quum in Pontum circiter quadraginta influant amnes, ne nobilissimorum quidem ullius mentionem eum facere: Istri puta, aut Tanaidis, Borysthenis, Hypanis, Phasidis, Thermodontis, Halyos. Tum Scytharum eum non meminisse: fingere vero quosdam præclaros Equimulgos, Lactivoros, et Abios. Paphlagonas quoque mediterraneos eum cognovisse ex narratione eorum, qui terrestri itinere ad eos accessissent, maritimam autem Paphlagoniam ignorasse: idque rem ita tulisse: Illud enim mare tum navigabile non fuisse: sed Axenum, id est inhospitale, appellatum, ob frigiditatis nimiam difficultatem et sævitiam accolentium ibi populorum, maxime Scytharum hospites immolantium et carnibus eorum vescentium ac capitibus poculorum loco utentium: postea temporis Euxinum, id est hospitale, ab Ionibus fuisse appellatum, qui in ora ejus urbes condidissent. Similiter eum fugisse res Ægypti et Africae, ut Nili exundationes, et aggerum in mare congestiones, quorum nusquam meminerit; sicut neque Istami inter Rubrum et Ægyptium mare, neque eorum quæ in Ara-

bia et Æthiopia sunt atque Oceano: nisi si Zenoni philosopho sit assentiendum, sic scribenti Homericum verbum:

Veni et ad Æthiopes, et Sidonios, Arabesque.

Neque vero id de Homero mirum esse: quum etiam ipso posteriores multa et ignoraverint, et prodigiōse finxerint: ut Hesiodum Semicanes, Capitones, Pygmaeos; Alcmanem Steganopodes (quasi pede præditos, quo supini se tegerent); Æschylum Cauticipites, Sternophthalmos (oculos in pectore gerentes), Unoculos, et alia infinita. Ab his se convertit adversum scriptores, qui Rhipæos montes, et Ogygium montem, et Gorgonum ac Hesperidum domicilium tradiderunt: et ad Meropidem Theopompi terram, Cimmericum Hecataei urbem, Euhemeri Panchæam terram, et Aristotelis lapides fluviales arenosos, qui imbribus liquescant: urbemque ab eo traditam Bacchi in Africa, quam idem bis invenire non possit. Quin et eos insectatur, qui de sententia Homeri Ulysses circa Siciliam vagatum fuisse affirmant: aut certe dicendum fuisse, Ulysses quidem eo locorum erroribus actum, sed poetam fabularum inducendarum gratia in Oceanum eos amovisse. Ac ceteros quidem venia dignatur, excepto Callimacho: qui grammaticum se professus, Gaudum tamen Calypsus insulam faciat, et de Corcyra Scheriam. Alios item culpatur, qui de Gerenis et Acacesio, de Ithacæ Demo, Pelethronio in Pelio, Glaucopio Athenis falsa scripserint. Atque aliis id genus paucis additis finem facit, quum pleraque de Eratostheue

τοὺς ὑστερον ἐμπειροτέρους γεγονέναι τῶν πάλαι περὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ Ἐρατοσθένη καὶ τούτῳ ὀστέον τὸ δ' οὕτω πέρα τοῦ μετρίου προάγειν, καὶ μάλιστα ἐφ' Ὀμήρου, δοκεῖ μοι καὶ ἐπιπληξαί τι· δικαίως, καὶ τούνακτιόν εἰπεῖν, ὡς περὶ ὧν ἀγνοοῦσιν αὐτοί, περὶ τούτων τῷ ποιητῇ προσφέρουσι.

Ad hæc sæpius Strabo respexit, ut demonstrant sequentia :

160.

Strabo I, p. 55, B (p. 31) : Aristarehus Æthiopes bifariam divisos accipit, non ita tamen dirimi existimat, ut duæ sint Æthiopiæ, una versus orientem, altera versus occidentem sita; sed unam tantum esse contendit. Τοῦτο δὲ ἀγνοοῦντα τὸν ποιητὴν, ὡσπερ καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα εἴρηκεν Ἀπολλόδορος ἐν τῷ περὶ νεῶν καταλόγου δευτέρῳ, καταψεύσασθαι τῶν τόπων τὰ μὴ ὄντα.

Strabo I, p. 73 B (p. 43) : Non desunt, qui Æthiopiam in nostram Phœnicen transferant, et quæ de Andromeda narrantur, ad Ioppen evenisse dicant; οὐ δὴπου κατ' ἀγνοίαν τοπικὴν καὶ τούτων λεγομένων, ἀλλ' ἐν μύθῳ μᾶλλον ἰσχυρῶς, καθάπερ καὶ τῶν παρ' Ἡσιόδῳ καὶ τοῖς ἄλλοις, ἀ προσφέρει ὁ Ἀπολλόδορος, οὐδ' ὄν τρόπον παρατίθεται τοῖς Ὀμήρου ταῦτα, εἰδούς. Τὰ μὲν γὰρ Ὀμήρου τὰ περὶ τὸν Πόντον (v. inf. e lib. VII, p. 457) καὶ τὴν Αἴγυπτον παρατίθῃσιν, ἀγνοίαν αἰτιώμενος, ὡς λέγειν μὲν τὰ ὄντα βουλομένου, μὴ λέγοντος δὲ τὰ ὄντα, ἀλλὰ τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα, κατ' ἀγνοίαν. Ἡσιόδου δ' οὐκ ἂν τις αἰτιάσασθαι ἀγνοίαν, Ἡμίκωνας λέγοντος καὶ Μακροκεφάλους καὶ Πυγμαίους· οὐδὲ γὰρ αὐτοῦ Ὀμήρου ταῦτα μυθεύοντος ὧν εἰσὶ καὶ οὗτοι οἱ Πυγμαῖοι· οὐδ' Ἀλκιμᾶνος Στεγανόποδος ἱστοροῦντος, οὐδ' Αἰσχύλου Κυνοκεφάλους καὶ Στεγανόφθαλμους καὶ Μονομάτους· ὅπου γε οὐδὲ τοῖς

περὶ συγγράφουσιν ἐν ἱστορίας σχήματι προσέχομεν περὶ πολλῶν, καὶ μὴ ἐξομολογῶνται τὴν μυθογραφίαν. Φαίνεται γὰρ εὐθὺς, ὅτι μύθους παραπλέκουσιν ἐκόντες, οὐκ ἀγνοία τῶν ὄντων, ἀλλὰ πλάσει τῶν ἀδυνάτων, τερατείαις καὶ τέρψεως χάριν. [Δοκοῦσι δὲ κατ' ἀγνοίαν ὅτι μάλιστα, καὶ πιθανῶς, τὰ τοιαῦτα μυθεύουσι περὶ τῶν ἀδῆλων καὶ τῶν ἀγνοουμένων, gloss.] Θεόπομπος δὲ ἐξομολογεῖται φήσας, ὅτι καὶ μύθους ἐν ταῖς ἱστορίαις ἐρεῖ κρεῖττον ἢ ὡς Ἡρόδοτος καὶ Κτησίας καὶ Ἑλλάνικος καὶ οἱ τὰ Ἰνδικὰ συγγράψαντες.

Idem p. 76, A (p. 44) : Ἀπολλόδορος δὲ ἐπιτιμᾷ Καλλιμάχῳ, συνηγορῶν τοῖς περὶ Ἐρατοσθένη, διότι, καίπερ γραμματικὸς ὢν, παρὰ τὴν Ὀμηρικὴν ὑπόθεσιν καὶ τὸν ἐξωκεανισμὸν τῶν τόπων περὶ οὓς τὴν πλάνην φράζει, Γαῦδον (Heyn. Γαῦλον) καὶ Κόρχυραν ὀνομάζει. In seqq. respondet Strabo.

Cum his confer. Tzetz. Chil. VII, 76o :

Ὁ δὲ γε Ἀπολλόδορος δευτέρῳ καταλόγου, ψυχὴν ἐπαληθίζουσαν ὡσπερ ὁ Τζέτζης ἔχων, τέρατά τε καὶ πλάσματα οἰεῖται, γράφων ὧδε·
« Ἡμίκωνες, Μακροκερανοί, καὶ οἱ Πυγμαῖοι, πλάσμα ὡσπερ οἱ Στεγανόποδες καὶ οἱ Στεγανόφθαλμοί τε, αὐτοὶ τε Κυνοκέφαλοι μετὰ τῶν Μονομάτων. Μύθων τε (Heyn. Μυθοί τε, vel μυθώδεις) Ἰμαντόποδες καὶ Ἰμαντοσελεῖς τε, Μουσοκοῖται, Ἀρήνεις, καὶ Ἀστομοὶ ὁμοίως, Καὶ οἱ Ὀπισθοδάκτυλοι καὶ οἱ Ἀγελαστοῦντες. »

Strabo XII, p. 831 (p. 553) : Ἀγνοεῖν γὰρ αὐτὸν (τὸν Ὀμηρον sc.) πολλὰ τῶν ἐνδόξων ἔζη (Ἀπολλόδορος sc.) περὶ τὸν Πόντον, οἷον ποταμοὺς καὶ ἔθνη, etc.

161.

Ex libro secundo fortasse petita sunt etiam hæc.

Strabo I, p. 105 B (p. 61), ubi de populorum migrationibus : Ὅσον Ἰβήρων μὲν τῶν ἐσπερίων εἰς τοὺς ὑπὲρ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Κολχίδος τό-

transulerit : quæ supra ostendimus parum esse consentanea. Quippe et Eratostheni, et illi facile dederim, posteriores antiquis in peritia rerum geographicarum præstitisse : sed adeo ultra modum reprehendendo pro- vectos, maxime in Homerum, videtur mihi merito quispiam obijugare posse : adeoque contrarium asserere, eos poetæ rerum ignorationem exprobrare earum, quas ipsi nesciant.

160.

Poetam, quum id ignoraret, sicut et alia, quæ Apollodorus libro de Recensione navium secundo refert, finxisse de locis falsa.

Quæ sane non ob ignorationem locorum dicuntur, sed fabulæ potius prætextu ; sicut et apud Hesiodum sunt et alios talia, quæ Apollodorus proferens nescit quomodo ea cum Homericis comparat. Nam de Ponto et Ægypto ab Homero scripta proferens, inscitia eum culpât, qui voluerit quidem vera dicere, sed ignoratione lapsus falsa pro veris dixerit. At enim Hesiodo nemo ignorationem objecerit, Semicanes nominanti, et Longicipites, et Pygmaeos (nam hæc fabulæ, ut et Pygmaeorum, Homero quoque vitio non dantur) : neque Alcmani Latipedes,

neque Æschylo Canicipites et Pectoroculatos, et Unculos ; quid ? quod ne prosa quidem oratione scribentibus animum advertimus multa narrantibus sub historia specie, etiamsi non fateantur se fabulas scribere. Statim enim apparet eos fabulas admiscere non ob verorum ignorationem, sed delectationis causa monstra et alia, quæ esse non possunt, fingentes. [Videntur autem vel maxime ignoratione ducti de obscuris et ignotis tam probabiliter fabulari.] Et Theopompus quidem diserte profitetur se in historia fabulas narraturum rectius quam fecerint Herodotus, Ctesias, Hellenicus, et Indicarum rerum scriptores.

Apollodorus, Eratosthenem defendens, Callimachum reprehendit, quod, tametsi grammaticus esset, tamen et contra Homeri institutum, et locorum in Oceano ab hoc expositorum, ad quæ Ulysses pervenerit, Caudum is ac Corepyram nominaverit.

At Apollodorus Homerum multa nobilia ignorasse de iis, quæ sunt circa Pontum, utpote flumina et populos.

161.

Iberi occidentales in loca ultra Pontum et Colchidem

πους μετωπισμένων, οὓς καὶ ὁ Ἀράξης, ὡς φησὶν Ἀπολλόδωρος, ἀπὸ τῆς Ἀρμενίας ὀρίζει.

162.

Schol. ad Hom. II. Θ, 284, Herculem narrat Troja potitum Hesionen captivam muneri dedisse Telamoni, atque filium quem hic ex Trojana muliere suscepisset nominatum esse Teucrum. Addit: Ἡ δὲ ἱστορία ἀκριβέστερον εἴρηται παρὰ τε ἄλλοις πολλοῖς καὶ παρὰ Ἀπολλωνίῳ (Ἀπολλοδώρῳ Heynius) τῷ γραμματικῷ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν γενῶν (leg. περὶ νεῶν. Schol. Didymi ἐν καταλόγῳ νεῶν).

LIBER V.

163.

Athenæus III, 7, p. 82, B: Ὅτι δὲ ἡ Σιδεὺς τῆς Κορίνθου ἐστὶ κώμη, Ῥιανὸς εἴρηκεν ἐν πρώτῃ Ἑρακλείας, καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν πέμπτῳ περὶ νεῶν καταλόγου.

LIBER VII.

164.

Steph. Byz.: Λιταί, πόλις Λακωνικῆ. Ἀπολλόδωρος ἐβδόμῳ.

165.

Strabo VIII, p. 566, A (368): Primas Argolici sinus partes Lacones, reliqua Argivi tenent. Laconum est inter alias urbes καὶ ἡ λιμηρὰ Ἐπίδαυρος, ὡς Ἀρτεμίδωρος φησὶν. Ἀπολλόδωρος δὲ Κυθήρων πλησίον ἱστορεῖ ταύτην· εὐλίμενον δὲ οὖσαν βραχέως καὶ ἐπιτετημένως Λιμηρὰν εἰρησθαι, ὡς ἂν λιμενηρὰν, μεταβεβληκέναι δὲ τοῦνομα. Cf. Steph. Byz. in Ἐπίδαυρος et intpp.

commigrarunt, quos etiam Araxes, ut ait Apollodorus, ab Armenia separat.

162.

Historia explicatius narratur tum ab aliis multis tum ab Apollodoro grammatico in libro secundo operis de Navium catalogo.

LIBER V.

163.

Siduntem vicum esse Corinthii agri, Rhianus dixit primo libro Heraclææ, et Apollodorus Atheniensis quinto de Navium Catalogo.

LIBER VII.

164.

Litæ, urbs Laconica. Apollodorus septimo.

165.

Epidaurum Limeram Apollodorus Cytheris vicinam facit, atque ob portus (limen is Græcæ dicitur) commoditatem Limeneram, ac postea conciso vocabulo Limeram fuisse cognominatam.

LIBER VIII ET SEQUENTES.

166.

Stephanus: Ὦλενος ... Ἀπολλόδωρος δὲ ἀρσενικῶς αὐτὴν φησὶν ἐν ὀγδόῳ τοῦ νεῶν καταλόγου· « Τὸν Ὦλενον καὶ τὴν Παλλήνην νῦν μὲν οὐκέτι εἶναι συμβέβηκεν. »

167.

Strabo X, p. 696, A (353), de Cephallenia olim Samo et Same dicta: Ἀπολλόδωρος δὲ τότε μὲν ἐν τῷ ἐπιθέτῳ λέγων διαστάλλαι τὴν διωνυμίαν (in aliis codd. ἀμφιβολίαν), εἰπόντα· « Σάμοιό τε παιπαλοέσσης, » ὡς τὴν νῆσον λέγοντα· τότε δ' ἀντιγράφεσθαι δεῖν· « Δουλιχίῳ τε Σάμῳ τε », ἀλλὰ μὴ « Σάμῃ τε », ὁμηλὸς ἐστὶ τὴν μὲν πόλιν Σάμην καὶ Σάμον συνωνύμους ὑπολαμβάνων ἐκφέρεσθαι, τὴν δὲ νῆσον Σάμον μόνον· ὅτι γὰρ Σάμῃ λέγεται ἡ πόλις, ὁμηλὸν εἶναι ἕκ τε τοῦ διαριθμούμενον τοὺς ἐξ ἐκάστης πόλεως μνηστῆρας φάναι, « Ἐκ τε Σάμης πέντε τε καὶ εἴκοσι φῶτες ἔασι, » καὶ ἕκ τε τοῦ περὶ τῆς Κτιμένης λόγου· « Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν. »

Idem p. 700, C (p. 457), de insula Asteria juxta Cephalleniam: Ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος μένειν καὶ νῦν, καὶ πολίχνην λέγει ἐν αὐτῇ Ἀλακκομενάς τὸ ἐπ' αὐτῇ τῷ ἰσθμῷ κείμενον.

168.

Idem X, p. 706, A (p. 460): Artemidorus Chalcidem sive Chalciam Ætoliae montem inter Acheloum et Pleuronem ponit; Ἀπολλόδωρος δὲ, ὡς πρότερον εἶπον (p. 692, A, B [451]), sed Apollodoro non laudato, ὑπὲρ τῆς Μολυκρίας καὶ τὴν Χαλκίδα καὶ τὴν Ταφιασσὸν καὶ τὴν Καλυδῶνα μεταξὺ ἰδρῦσθαι φησὶ τῆς Χαλκίδος.

Ibid. paullo post: Τῆς δὲ μεσογαίας κατὰ μὲν

LIBER VIII.

166.

Olenus ... Apollodorus masculino genere hanc vocem usurpans dicit in octavo Navium catalogi: « Olenum et « Palleneum nunc quidem non amplius esse contigit. »

167.

Apollodorus alibi quidem, vitandæ ambiguitatis causa, salebrosæ cognomento Samum distingui, ac pro insula poni tradens, alibi « Dulichiumque Samumque, » non « Samenque » scribi volens, satis ostendit, se putare urbem Samen Samumque promiscue appellari, insulam vero Samum duntaxat; nam urbi nomen esse Samen liquere ex eo, quod procos enumerans, qui e quavis fuerint urbe, dixerit: « Viginti venere Samo juvenes quatuorque, » et quod de Ctimena narratur: « Hanc posthac misere Samen. »

Apollodorus etiamnum manere ait Asteriam insulam, inque ea oppidulum Alalcomenas, in ipso positum Isthmo.

168.

Apollodorus, sicut ante dixi, Chalcidem sive Chalciam montem supra Molycriam et Chalcidem et Taphiassum, et Calydonem collocat, in medio Pleuronis et Chalcidis urbis. In mediterraneis apud Acarnaniam Apollodorus quos-

τὴν Ἀκαρνανίην Ἐρυσιχάειους τινὰς φησὶν Ἀπολλόδωρος λέγεσθαι, ὧν Ἀλκμάν μέμνηται.

169.

Strabo, X, p. 727, B (p. 474) : Μέγεθος δὲ (Cretæ) Σωσικράτης μὲν, ὃν φησὶν ἀκριβοῦν Ἀπολλόδωρος τὰ περὶ τὴν νῆσον, ἀφορίζεται, κ. τ. λ.

170.

Idem VIII, p. 521, C (338), ubi de Elide, in qua fl. Selleis, ad quam sita Ephyra, diversa a ceteris Ephyris, etiam Thesprotica : Ἀπολλόδωρος δὲ διδάσκων, ὃν τρόπον ὁ ποιητὴς εἶωθε διαστέλλεσθαι τὰς δμωνυμίας, ὅσων ἐπὶ τοῦ Ὀρχομενοῦ, τὸν μὲν Ἀρκαδικὸν πολύμηλον καλῶν, τὸν δὲ Βοιωτικὸν Μινύειον, καὶ Σάμον Θρηϊκίην, συντιθεῖς,

Μεσσηγῆς δὲ Σάμου καὶ Ἰμβρου,

ἵνα χωρίση ἀπὸ τῆς Ἰωνικῆς, οὕτω φησὶ καὶ τὴν Θεσπρωτικὴν Ἐφυραν διαστέλλεσθαι τῷ τε « τηλόθεν » καὶ τῷ « ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος. » Ταῦτα δ' οὐχ ἠμολογᾷ τοῖς ὑπὸ τοῦ Σκηψίου Δημητρίου λεγομένοις, παρ' οὓς μεταφέρει τὰ πλείστα. Ἐκεῖνος γὰρ οὕτως φησὶν εἶναι Σελλήεντα ἐν Θεσπρωτοῖς ποταμὸν, ἀλλ' ἐν τῇ Ἠλείᾳ παρὰ τὴν ἐκεῖ Ἐφυραν, ὡς προείπομεν, κ. τ. λ.

Schol. II. N, 301 : Quattuor sunt urbes Ephyrae nomine : Nūn οὖν λέγει τοὺς καλουμένους Κρανωνίους ἐν Θεσσαλίᾳ, ὡς Ἀπολλόδωρος ἱστορεῖ. Cf. Eustath. ad Od. B, p. 1415, 50.

Schol. codicis Hamburgensis ad. Hom. Odys. A, 259 : Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἰλλίου Μερμερίδαο.] Ἰάσων ἄμα τῇ Μηδείᾳ ἐν Ἐφύρᾳ τῆς Θεσπρωτίας παραχρυσόμενος ἴσχει Φέρητα · οὐ Μέρμερος · οὐ Ἰλλος · οἵτινες ἐβασίλευσαν Θεσπρωτίας · ὡς ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος. « Habuit ergo ante oculos Apollodorum et is, quem exscripsit Eustath. ad e. l. Odys. p. 1416, l. 2. » Heynius.

dam Erysichaeos esse ait : quorum mentionem facit Alcman.

169.

Magnitudinem (Cretæ) insulae Sosicrates, quem res hujus insulae exquisite tradidisse Apollodorus ait, definit.

170.

Apollodorus docens qua ratione Homerus soleat homonyma vocabula distinguere, ut quum Orchomenum Arcadiae « pecoris divitem, » Berothiae ejusdem nominis urbem « Minyium » appellat : et Samum Thraciam appposito adjectivo dicit, vel sic, « Samum Inter et Imbrum, » ut ab Ionica insula distinguat : sic eum ait etiam Thesproticam Ephyram distinguere ab aliis, voce « procul » et « a flumine » « Selleente ». Atqui haec non conveniunt cum iis, quae Demetrius Scepsius dicit, a quo iste pleraque transfert. Hic enim non in Thesprotis, sed in Elea apud Ephyram illic sitam tradit flumen esse Selleentem, ut ipsi quoque in antecedentibus docuimus.

Hoc loco Homerus [II. N, 301] Cranonios (qui antea Ephyraei dicebantur) intelligit, ut narrat Apollodorus.

Iason Ephyrae, Thesprotiae urbe, una cum Medea versatus ex ea filium suscepit Pheretem; hujus est Mer-

Eustath. ad Odys. B, 328 : Ἡ καὶ ἀπὸ Ἐφύρης τῆς προϊστορηθείσης, τῆς διὰ Μηδείαν πολυφαρμάκου, ὡς ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος.

171.

Suidas : Καλύμνος, ὁ ἐν Αἰγύπτῳ σίτος · ἀντὶ τοῦ Καλύμνιος· Ὁ γὰρ Φιλάδαλος ἐκ Καλυδωνῶν (editi Καλυδῶνος) μετήγαγε τὸ σπέρμα. Ὁ (δὲ) Ἀπολλόδωρος φησὶ λέγεσθαι Καλύδνας ὡς Καλύδας.

Etymol. M : Καλύμνος ὁ ἐν Αἰγύπτῳ σίτος. Ἄντι τοῦ Καλύμνιος. Ὁ γὰρ Φιλάδαλος ἐκ Καλυδωνῶν μετήγαγε τὸ σπέρμα. « Νήσους τε Καλυδῶνας », ἅς Ἀπολλόδωρος φησὶ λέγεσθαι Καλύδνας ὡς Καλύδας.

Postrema spectant ad II. B, 677. Cf. de hi: Calydnis insulis, sicut de illis quae e regione Trojae juxta Tenedum sitae erant, Strabo X extrem., XIII, p. 900, Steph. Byz., Eustath. ac Dionys. 530, Lycophron. 25, O. Müller. Orchom I, p. 109, 421.

172.

Strabo VIII, p. 568, C (p. 370) : Περὶ δὲ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἑλλήνων καὶ Πανελλήνων ἀντιλέγεται. ... Ἀπολλόδωρος δὲ μόνους τοὺς ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ καλεῖσθαι φησὶν Ἑλληνας (II. B, 684).

Μυρμιδόνες δ' ἐκαλοῦντο καὶ Ἑλληνες.

Ἡσίοδον μέντοι καὶ Ἀρχιλόχον ἤδη εἰδέναι καὶ Ἑλληνας λέγεσθαι τοὺς σύμπαντας καὶ Πανελλήνας · τὸ μὲν περὶ Προϊτίδων λέγοντα, ὡς « Πανελλήνες ἐμνήστεινον αὐτάς, » τὸν δὲ, ὡς « Πανελλήνων οἵζυς ἐθέσον συνέδραμεν. »

173.

Strabo VI, p. 390, B (p. 254) : Φιλοκτήτου δ' ἐστὶ καὶ ἡ παλαιὰ Κρίμισα περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τοῖς Περί νεῶν, τοῦ Φιλοκτήτου μνησθεῖς, λέγειν τινὰς φησὶν, ὡς εἰς τὴν Κροτωνιάτιν ἀφικόμενος Κρίμισαν ἀκραν οἰκίσει, καὶ Χώνην

merus, hujus Illus, qui in Thesprotia regnaverunt, referente Apollodoro Atheniensi.

Ephyra, propter Medeam venenis abundans, ut narrat Apollodorus Atheniensis.

171.

Καλύμνος, frumentum Aegyptium : pro Καλύμνιος. Philadelphus enim ex insulis Calydnis semen in Aegyptum transtulit. Apollodorus tradit Καλύδνας dici ut Καλύδας.

172.

De Hellade, et de Hellenibus ac Panhellenibus res habet controversiam. ... Apollodorus solos eos, qui in Thessalia erant, Hellenes appellari ab Homero ait :

Myrmidones dicuntur, et Hellenes.

Hesiodum tamen et Archilochum jam scivisse, etiam Hellenes dici omnes Graecos et Panhellenes, quorum alter de Praetidibus dixerit, Panhellenes (universos Graecos) earum conjugia ambivisse : alter, Panhellenum robur Thasum concurrisse.

173.

Philoctetae opus est etiam Crimisa vetus, eadem in regione (sc. in Lucania). Apollodorus in Commentario de navibus, facta Philoctetae mentione, quosdam ait referre, eum, quum in Crotonitarum pervenisset agrum, Crimisam arcem condidisse, superque ea urbem Cho-

πόλιν ὑπὲρ αὐτῆς, ἀφ' ἧς οἱ ταύτη Χῶνες ἐκλήθησαν· παρ' αὐτοῦ δὲ τινες σταλέντες εἰς Σικελίαν, περὶ Ἐρυκα μετὰ Αἰγέστου τοῦ Τρωῶς Αἰγέσταν τεύχισαι (sc. λέγονται).

174.

Schol. Apollonii III, 1090: Αἰμονία τοπρότερον ἢ Θεσσαλία ἐκαλεῖτο. Καὶ ἄλλας δὲ ἔσχεν ὀνομασίας. Ἐλέγετο δὲ καὶ Πυρρόδια (lego: Πυρραία, ut apud Strabon. lib. IX, fin. *Heyn.*) ἀπὸ Πύρρας τῆς Δευκαλίωνος, [Ἡ Θεσσαλία ἐκαλεῖτο τοπαλαίον Πύρρα] ὡς Ῥιανός:

Πύρραν δῆποτε, τὴν γε παλαιότεροι καλεῖσκον
Πύρρας Δευκαλίωνος ἀπ' ἀρχαίης ἀλόχοιο·
Αἰμονίην δ' ἐξ αὐτῆς ἀπ' Αἰμονος, ὃν ἔα Πέλασγοι
γεῖνατο φέρτατον υἱόν· ὃ δ' αὖ τέκε Θεσσαλὸν Αἰμων·
τοῦ δ' ἀπὸ Θεσσαλίην λαοὶ μετεφημίξαντο.

Οἱ δὲ ἀπὸ Θεσσαλοῦ τοῦ Φειδίππου πατρός, τοῦ Ἡρακλείδου, μετὰ τὰ Τρωϊκὰ κληθῆναι φασί. (V. II. B, 678.) Διαιρεῖται δὲ εἰς μέρη τέσσαρα· Πελασγιῶτιν, Θεσσαλιῶτιν, Ἰωλιῆτιν, Φθιωτιν. Ταῦτα παρατίθεται Ἀπολλόδορος ἐν νεῶν καταλόγῳ.

175.

Strabo VII, p. 505, B (328), Helli vel Selli circa Dodonam: Οἶονται δὲ, φησὶν ὁ Ἀπολλόδορος, ἀπὸ τῶν ἑλῶν τῶν περὶ τὸ ἱερὸν οὕτω καλεῖσθαι. Τὸν μόντοι ποιητὴν οὐ λέγειν Ἑλλοῦς, ἀλλὰ Σελλοῦς ὑπολαμβάνει τοὺς περὶ τὸ ἱερὸν, προσθεὶς, ὅτι καὶ Σελλήντα τινα ὀνομάζει ποταμόν. Ὀνομάζει μὲν οὖν, ὅταν φῆ (II. B, 659).

Τηλόθεν ἔξ Ἐφύρας ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήντος:

Ἐν δὲ Θεσπρωτοῖς Ἐφύρας, ἀλλ' ἐν τοῖς ἐντὸς Ἡλείοις· ἐκεῖ γὰρ εἶναι τὸν Σελλήντα, ἐν δὲ Θεσπρωτοῖς οὐδένα, οὐδ' ἐν Μολοττοῖς.

In loco valde corrupto Casaub. cum Xylandro supplet: Οὐ τῆς ἐν Θεσπρωτοῖς Ἐφύρας, quasi non Thesprotiae Ephyram, sed Elidis intelligi in loco Homericō voluerit Apollodorus. Ita vero aliter ille in his, quam in Bibliotheca

II, 7, 6, statuisse videri debet: nam ibi in Epiro res Herculis gestas enarrat: Phylantis autem filia Astioche. Verum apponemus statim locum alium Strabonis, ex quo patebit locum paullo ante recitatum lacuna laborare ante ista: Ἐν δὲ Θεσπρωτοῖς Ἐφύρας. Excidit enim mentio Demetrii Scepsii, cujus illa fuit admonitio: ad Ephyram Thesproticam Selleentem esse nullum: hanc Elidis esse fluvium. Ceterum ad Strabonis mentem spectat similis versus II. O, 531, de Phyleo. Nata diversitas ex nominis similitudine Phylei et Phylantis. De Ephyra Epiri nemo dubitet: cf. Stephan. Byz.; sed de amne Selleente dubitatur. *Heyn.* Quare Siebenkees. lacunam explendam censet hunc fere in modum: Ὁ δὲ Σκήπιος Δημήτριος οὐ φησιν εἶναι τῆς ἐν Θεσπρωτοῖς Ἐφ., ἀλλὰ τῆς ἐν τοῖς...

ΤΡΩΙΚΟΣ ΔΙΑΚΟΣΜΟΣ.

176.

Strabo XII, p. 829, C (p. 552), ubi agit de versibus Hom. II. B, 856:

Αὐτὰρ Ἀλιζῶνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
τηλόθεν ἔξ Ἀλύθης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέσθη.

Postquam de Theorompi, Demetrii Scepsii, Meneocratis sententiis disputaverat, pergīt ita: Πρὸς Ἀπολλόδορον δὲ περὶ τῶν αὐτῶν ἐν τῷ Τρωϊκῷ διακόσμῳ διαλεγόμενον, πολλὰ μὲν εἴρηται πρότερον, καὶ νῦν δὲ λεκτέον. Οὐ γὰρ οἶεται δεῖν διγχεσθαι τοὺς Ἀλιζῶνας ἐκτὸς τοῦ Ἄλυος· μηδεμίαν γὰρ συμμαχίαν ἀφίχθαι τοῖς Τρωσίν ἐκ τῆς περαιῆς τοῦ Ἄλυος. In sequentibus Apollodorum refutare studet. Ἄλλ' οὐδὲ δόξαν ἔχει τοιαύτην τῶν παλαιῶν εἰπεῖν, ὡς συμφωνούντων ἀπάντων, μηδένας ἐκ τῆς περαιῆς τοῦ Ἄλυος κοινωῆσαι τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Πρὸς τοῦναντίον δὲ μάλλον εὔροι τις ἀν μαρτυρίας. Μαιάνδριος γοῦν ἐκ τῶν Λευκοσύρων φησὶ τοὺς Ἐνετοὺς ὀρηθέντας συμμαχεῖσθαι τοῖς Τρωσίν. Deinde per-

175.

Censent, inquit Apollodorus, Hellos vel Sellos a paludibus (*hete* Græcis hoc est), quæ sunt circa Dodonæum templum, sic dictos; ipse quidem poetam non Hellos, sed Sellos vocare templi accolæ existimat, additque nominari ab Homero etiam fluvium quendam Selleentem. Quem quidem hoc versu poeta nominat:

Ex Ephyra procul hinc, ad flumen Selleentem.

Demetrius Scepsius vero non vult intelligi Ephyram Thesprotiæ, sed eam quæ est apud Eleos intra Peloponnesum habitantes: ibi enim esse id nominis fluvium, nullum vero apud Thesprotos, neque apud Molossos.

TROJANARUM COPIARUM RECENSUS.

176.

Contra Apollodorum de iisdem in Trojani exercitus recensione disserentem, etsi jam multa diximus, tamen etiam nunc dicendum est. Nec enim putat Halizonas esse extra Halyn intelligendos: nulla enim auxilia Trojani venisse ex his, quæ sunt trans Halyn, regionibus.

nen, a qua Chones in ea regione dicti; et missos ab eo quosdam in Siciliam ad Erycem cum Ægesto Trojano, Ægestam urbem ædificasse.

174.

Thessalia prius dicebatur Hæmonia, atque alia nomina habebat. Appellabatur etiam Pyrrhodia (vel potius Pyrrhæa) a Pyrrha Deucalionis conjuge, ut dicit Rhianus:

Pyrrham, quam antiquiores nominabant
a Pyrrha, Deucalionis vetusta conjuge; [Pelasgus
rursus terram nominabant Hæmoniam ab Hæmone, quem
genuit fortissimum filium. Hæmon vero procreavit Thes-
[salum,
a quo Thessaliam populi eam mutato nomine dixerunt.

Alii Thessaliam a Thessalo Phidippi patre, Heraclida, post Troica denominatam volunt. Dispicitur vero in quattuor partes, Pelasgotidem, Thessalotidem, Iolcitidem, Phthiotidem. Hæc apponit Apollodorus in Navium Catalogo.

git p. 830, C (553): Αὐτὸς δὲ ὁ Ἀπολλόδορος πα-
ρατίθησι τὸ τοῦ Ζηνοδότου, ὅτι γράφει (II. B, 852).

Ἐξ Ἐνετῆς, ὅθεν ἡμίονων γένος ἀγροτεράων.

Ταύτην δὲ φησὶν Ἐκαταῖον τὸν Μιλήσιον δέχεσθαι
τὴν Ἄμισόν. Ἡ δὲ Ἄμισὸς εἴρηται διότι τῶν Λευκο-
σύρων ἐστὶ, καὶ ἔκτος τοῦ Ἄλλυος.

177.

Strabo XIV, p. 976, B (661): Τοῦ ποιητοῦ δὲ
εἰρηκότος οὕτως (II. B, 867).

Μάσθλης αὐτὸν Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων.

οὐκ ἔχει λόγον, πῶς τοσαῦτα εἰδὼς ἔθνη βάρβαρα,
μόνους εἴρηκε βαρβαροφώνους τοὺς Κᾶρας, βαρβάρους
δὲ οὐδένας. Οὐτ' οὖν Θουκυδίδης ὀρθῶς· οὐδὲ γὰρ
λέγεσθαι φησὶ βαρβάρους, διὰ τὸ μηδὲ Ἑλληνᾶς πω
ἀντίπαλον εἰς ἓν ὄνομα ἀποκεκρίσθαι· τὸ τε γὰρ, Μηδὲ
Ἑλληνᾶς πω, ψεῦδος αὐτὸς ὁ ποιητὴς ἀπελέγχει.

Ἄνδρες, τοῦ κλέος εὐρὺ κατ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος
καὶ πάλιν.

Εἴτ' ἐθέλης περῆθηναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.

Μὴ λεγομένων τε βαρβάρων, πῶς ἐμίλλεν εὖ λεγθῆ-
σεσθαι τὸ βαρβαροφώνων; Οὐτε δὲ οὗτος εὖ· οὐτ'
Ἀπολλόδορος ὁ γραμματικὸς, ὅτι τῷ κοινῷ ὀνόματι
ἰδίως καὶ λοιδορῶς ἐχρῶντο οἱ Ἑλληνες κατὰ τῶν
Καρῶν, καὶ μάλιστα οἱ Ἴωνες, μισοῦντες αὐτοὺς διὰ
τὴν ἐχθρὰν καὶ τὰς συνεχεῖς στρατείας. Ἐγρῆν γὰρ
οὕτω βαρβάρους ὀνομάζειν. Ἡμεῖς δὲ ζητοῦμεν, διὰ
τί βαρβαροφώνους καλεῖ, βαρβάρους δ' οὐδ' ἄπαξ.
Ὅτι, φησὶ, τὸ πληθυντικὸν εἰς τὸ μέτρον οὐκ ἐπι-
πτει, διὰ τοῦτ' οὐκ εἴρηκε βαρβάρους. In sequenti-
bus Strabo respondet.

Ipsa Apollodorus Zenodoti istuc adducit, quod scribat :

Ex Heneta, mular regio quæ gignit agrestes.

Hanc asserit Henetam ab Hecateo Milesio accipi pro urbe
Amiso. Demonstravimus autem, Leucosycorum esse
Amisum, et extra Halya sitam.

177.

Quum Homerus dixerit : « At Masthles Cares di-
xit barbarilingues : quæstio oritur, cur, qui tam
multas gentes norat barbaras, solos Cares barbarilingues
dixerit, barbaros nullos. Non recte Thucydides, qui pro-
pterea negat ab eo barbaros appellari, quia ne Græci
quidem, quorum nomen his opponeretur, in unum nomen
secreti erant. Nam quod de Græcis ille dicit, falsi ipse
Homerus convincit :

Gloria cujus summa per Helladaque et medium Argos ;
et iterum :

Si libet oblectare per Hellada te et medium Argos.

Tum si nulli dicebantur barbari, quomodo recte dicturus
erat barbarilingues? Igitur neque hic recte, neque Apol-
lodorus grammaticus qui ait, communi nomine pec-
uliariter et conviciandi causa Græcos usos, maxime Iones
adversus Cares, quos odio haberent ob assiduas inimi-
citas atque bella. Etenim hac ratione fuerunt barbari
nominandi. Nos autem causam quaerimus, cur ne se-
mel quidem barbarorum facta mentione, barbarilinguium
meminerit. Ille ait, pluralem casum Barbaros non recipi

178.

Idem XIV, p. 995, A (p. 677): Ὁ γὰρ Ἀπολλό-
δορος ἐν τοῖς Περὶ νεῶν ἐτι καὶ ταιαῦτα λέγει· τοὺς
γὰρ ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπικούρους τῶν Τρώων ἅπαντας
κατηριθμείσθαι φησὶν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τῆς χερρόνη-
σου κατοίκους ὄντας, ἧς ὁ στενότατος ἰσθμὸς ἐστὶ τὸ
μεταξὺ τοῦ κατὰ Σινώπην μυγοῦ καὶ Ἰσσοῦ· αἱ δὲ
ἐκτὸς πλευραὶ, φησὶ, τριγωνοειδοῦς οὐσης, εἰσὶ μὲν
ἄνισοι, παρήκουσι δὲ ἢ μὲν ἀπὸ Κιλικίας ἐπὶ Χελι-
δονίας, ἢ δ' ἐνθὲνδε ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ Εὐξείνου, ἢ δ'
ἐπὶ Σινώπην πάλιν ἐνθὲνδε. Inde refellit singula
Strabo; tum p. 996, B, quum Ephorus dixisset,
illam Chersonesum inhabitare gentes sedecim,
Διαίτων ταῦτα ὁ Ἀπολλόδορος ἑπτακαιδέκατον φησὶν
εἶναι τὸ τῶν Γαλατῶν, ὃ νεώτερον ἐστὶ τοῦ Ἐφόρου·
et iterum p. 998, A: Ἀπολλόδορος δὲ τούτων μὲν
ἐφρόντισεν οὐδὲν, τοῖς δὲ ἑκαταίδεκα ἔθνεσι προστίθησιν
ἑπτακαιδέκατον, τὸ τῶν Γαλατῶν, ἄλλως μὲν χρή-
σιμον λεγθῆναι, πρὸς δὲ τὴν διαίταν τῶν τοῦ Ἐφόρου
λεγομένων ἢ παραλειπομένων οὐδὲν θέον· εἴρηκε δὲ
τὴν αἰτίαν αὐτὸς, ὅτι ταῦτα πάντα νεώτερα τῆς ἐκεί-
νου ἡλικίας. Μεταθὰς δ' ἐπὶ τὸν ποιητὴν, τοῦτο μὲν
ὀρθῶς λέγει, διότι πολλὰ σύγχυσις γεγένηται τῶν
βαρβάρων ἔθνων ἀπὸ τῶν Τρωϊκῶν ἐς τὰ νῦν διὰ τὰς
μεταπτώσεις· καὶ γὰρ προσγγεγονέ τινα καὶ ἐλλέλοιπε
καὶ διέσπασται καὶ συνῆκται εἰς ἓν. Οὐκ εὖ δὲ τὴν
αἰτίαν διττὴν ἀποφαίνει, δι' ἣν οὐ μέμνηται τινων ὁ
ποιητὴς, ἢ τῷ μήπω τότε οἰκεῖσθαι ὑπὸ τοῦ ἔθνους
τούτου, ἢ τῷ ἐν ἐτέρῳ γένει περιέχεσθαι. P. 999, A :
Ἔτι καὶ ταῦτα μέμψαιτο ἂν τις τοῦ Ἀπολλοδώρου,
ὅτι τῶν νεωτέρων καινοτομοῦντων πολλὰ παρὰ τὰς
Ὀμηρικὰς ἀποφάσεις, εἰωθὸς ταῦτ' ἐλέγχειν ἐπὶ

in versum heroicum, ideoque barbaros non esse nomi-
natim expressos.

178.

Apollodorus in Navium Catalogo etiam hæc dicit :
Asianos Troum auxiliiarios omnes ab Homero enume-
rari qui habitaverint peninsulam, cujus angustissimus
isthmus sit inter maris intimum sinum ad Sinopen et
Issum : externa latera, formæ triquetrae, inæqualia ; quo-
rum unum sit a Cilicia ad Chelidonias, alterum inde ad
os Ponti Euxini, tertium hinc ad Sinopen.

Quas (gentes) Apollodorus quum recensuisset, addit
decimam septimam Galatarum, quæ Ephoro est recentior.

Apollodorus, his omnibus neglectis, sedecim gentibus
decimam septimam adjungit Galaticam; alias quidem
utiliter dicendam, sed nihil facientem ad ea quæ Epho-
rus aut dixit, aut reticuit : causam ipse affert : quod
hæc Ephori tetate omnia sint posteriora. Transiens deinde
ad Homerum, recte quidem hoc dicit, magnam confu-
sionem a bello Trojano barbaris incidisse ad nostra usque
tempora propter mutationes : nam et exstiltis quosdam
populos, et defecisse, et divulsos esse, et in unum
coaluisse alios. Non recte autem duplicem affert causam,
cur quorundam non meminerit poeta : quia nimirum
aut nondum gens aliqua istuc habitaverit, aut alii
fuerit inserta.

Id quoque vitio vertere Apollodoro possis, quod, quum
soleant recentiores innovare quædam præter Homericæ

πλέον, ἐνταῦθα οὐκ ὠλιγόρηκε μόνον, ἀλλὰ καὶ τάναντία εἰς ἓν συνάγει τὰ μὴ ὡσαύτως λεγόμενα. Ὁ μὲν γὰρ Ξάνθος ὁ Λυδὸς μετὰ τὰ Τρωϊκὰ φησιν ἐλθεῖν τοὺς Φρύγας ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν ἀριστερῶν τοῦ Πόντου, ἀγαγεῖν δ' αὐτοὺς Σκαμάνδριον ἐκ Βερεκύντων καὶ Ἀσκανίας· ἐπιλέγει δὲ τούτοις ὁ Ἀπολλόδωρος, ὅτι τῆς Ἀσκανίας ταύτης μνημονεύει καὶ Ὅμηρος, ἧς ὁ Ξάνθος·

Φόρυξ δὲ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάσιος θεοειδής·
τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης.

Ἄλλ' εἰ οὕτως ἔχει, ἡ μὲν μετανάστασις ὕστερον ἂν εἴη τῶν Τρωϊκῶν γεγονυῖα... Pluribus in hunc modum adversus eum disputatis, pergit: Οὕτω δὲ περὶ τῶν Φρυγῶν εἰπὼν, ἐπιφέρει καὶ τὰ περὶ τῶν Μυσῶν οὐχ ὁμολογούμενα τούτοις· λέγεσθαι γάρ φησι καὶ τῆς Μυσίας κώμην Ἀσκανίαν περὶ λίμνην διώρυγον, ἐξ ἧς καὶ τὸν Ἀσκάσιον ποταμὸν βεῖν, οὗ μνημονεύει καὶ Εὐφορίων·

Μυσοῖο παρ' ὕδασιν Ἀσκανίαιοι·

καὶ ὁ Αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος·

Οἱ καὶ ἐπ' Ἀσκανίῳ δώματ' ἔχουσι ῥόμ
Λίμνης Ἀσκανίης ἐπὶ χεῖρεσι· ἔνθα Δολίων
υἱὸς Σιληνοῦ νάσσατο καὶ Μελίης.

Καλοῦσι δὲ, φησὶ, Δολωνίδα καὶ Μυσίαν τὴν περὶ Κύζικον ἰόντι εἰς Μιλητούπολιν.

179.

Steph. Byz: Τένεδος ... ἔστι καὶ πόλις Τένεδος πρὸς τῇ Λυκίᾳ. Ἀπολλόδωρος δὲ Παμφυλίας αὐτὴν εἶναι φησὶ... Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν νεῶν καταλόγῳ φησὶν, ὅτι τοὺς μὲν τῆς Παμφυλίας Τενεδεῖς, τοὺς δὲ τῆς νήσου Τενεδίους.

180.

Schol. Il. N, 12, Σάμου ὑληέσσης Θρηκίης. De

effata, solitus plerumque eos arguere, hic non modo neglexit, sed contra etiam diverse dicta in unum contraxit. Nam Xanthus Lydus post bellum Trojanum ait venisse Phrygas ex Europa et sinistra Ponti parte, adductos a Scamandrio e Berecynthis et Ascania: his addit Apollodorus, Ascania: ejusdem mentionem esse apud Homerum:

Phorcys ducebat Phrygas arduus Ascaniusque
longe ex Ascania.

Atqui si res ita habet, migrationem oportet post bellum Trojanum evenisse.

Hæc ille de Phrygibus locutus, infert de Mysia non convenientia cum illis. Ait enim etiam Mysia pagum nominari Ascaniam apud ejusdem nominis lacum, unde etiam Ascanius fluat amnis, cujus etiam Euphorio meminit:

Ascanii prope Mysi læta fluentia;
et Alexander Ætolus:

Ascanias ad aquas qui posuere domos,
Ascania sub labra paludis, pone Dolion
Sileno natus et Melia incoluit.

Vocant autem, inquit, Dolionidem et Mysiam, qua circa Cyzicum Miletopolin itur.

179.

Est quoque Tenedus urbs juxta Lyciam; Apollodorus vero eam Pamphylia esse dicit... Idem in Navium Cata-

Samothrace originibus: Σάμιοι οἱ ἐν Ἰωνίᾳ μετὰ διακοσιοστὸν καὶ ἑννατὸν ἔτος τῶν Τρωϊκῶν χρησὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πυθίου εἰς τὴν ἐν Τρωάδι Θράκην μετοικῆσαι· ἀφ' ὧν ἡ Σαμοθράκη προσηγορεῖται. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ. • De nomine utique traditum falso: quandoquidem nomen Sami jam in Homero eod. loco occurrit, Σάμου Θρηκίης. Desunt quoque ea in Schol. Ven. » Heyn. Hoc fragm. rectius fortasse e Chronicis petitum dixeris.

ΤΑ ΠΕΡΙ ΣΩΦΡΟΝΟΣ.

181.

Schol. Il. E, 576: Παρὰ δὲ Σικελιώταις τὸ μὲν ἀρχαῖον (sc. τάλαντον) ἦν μῶν κδ', νῦν δὲ ιβ'. Δύναται δὲ εἶναι τρία ἡμιωβόλια, ὡς ἐν τοῖς περὶ Σώφρονος Ἀπολλοδώρος, ἐκ τῶν Διογενιανοῦ τῆς ἐπιτομῆς Ἑλληνικῶν ὀνομάτων. Τρία ἡμιωβόλια jocose dicta videntur talentum. Alias quid sibi voluerit scholiasta, non assequor. Ceterum cf. Henr. Steph. Thes. s. v. Ἡμιωβόλιον.

182.

Athen. III, p. 89, A, ubi de purpura: Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς περὶ Σώφρονος προθεῖς τὸ « λιχνότερα τῶν πορφυρῶν », φησὶν ἔτι παροιμία ἔστι καὶ λέγει, ὡς μὲν τινες, ἀπὸ τοῦ βάρμματος· οὗ γὰρ ἂν προσψάυση, ἔλκει ἐφ' ἑαυτὸ, καὶ τοῖς προσπαρευθεῖμένοις ἐμποιεῖ χρώματος αὐγὴν· ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοῦ ζώου. Conjuncta hæc fuere cum iis quæ fr. 184 leguntur.

183.

Idem lib. VII, p. 309, C: Σικελιώται δ' εἰσιν,

logo Tenedi in Pamphylia urbis cives vocari Tenedenses, insulae autem Tenedios.

180.

Samii Ionie anno post res Trojanas ducentesimo nono Apollinis oraculo jussi sunt in Thraciam migrare e regione sitam Troadis. Ab his Samothrace insula nomen accepit. Historia legitur apud Apollodorum.

DE SOPHRONE.

181.

Apud Siculos talentum prius erat minarum viginti quatuor, nunc est duodecim. Potest vero talentum etiam pondus esse sesquiboli, ut Apollodorus dicit in libro de Sophrone apud Diogenianum in Epitome nominum Græcorum.

182.

Apollodorus Atheniensis, in Commentariis in Sophronem, præmissa illa dictione, *Purpuris voracior*, dicit esse proverbium, quod, ut quidem alii existimant, de fuce purpureæ loquatur, qui tincturæ inservit; propterea quod ad se ille trahat quidquid attigerit, et coloris splendorem impertiat omnibus quæ ei admoventur: ex aliorum vero sententia, de ipso animali.

183.

Sunt Siculi qui gobium *colthonis* nomine afficiunt,

οὐ τὸν κωιδιὸν κώιδωνα καλοῦντες, ὡς Νίκανδρός φησιν ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς Γλώτταις, καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς περὶ Σώφρονος.

184.

Athenæus VII, p. 281, F: Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ τρίτῳ περὶ Σώφρονος, τῷ εἰς τοὺς ἀνδρείους μίμους, προθεῖς τὸ, « Καταπυγοτέραν τ' ἀλφηστῶν, » φησὶν· « Ἰγθύς τινες οἱ ἀλφησταί, τὸ μὲν θλον κίβρσειδεῖς, πορφυρίζοντες δὲ κατὰ τινα μέρη. Φασὶ δ' αὐτοὺς ἀλίσκεσθαι σύνδου, καὶ φαίνεσθαι τὸν ἕτερον ἐπὶ τοῦ ἑτέρου κατ' οὐρανὸν ἐπόμενον. Ἀπὸ τοῦ οὖν κατὰ τὴν πυγὴν θατέρῳ τὸν ἕτερον ἀκολουθεῖν, τῶν ἀρχαίων τινὲς τοὺς ἀκράτεις καὶ καταφρεεῖς οὕτω καλοῦσιν. »

Exscripsit hæc, sed negligentius, Etym. M. in Ἀλφηστῆς. Cf. Hesych. h. v. et Eustath. p. 1166, 43.

185.

Schol. Aristoph. ad Vesp. 523: Mos erat, ut Theopompus dicit, quando mensa tollenda erat, ἐπιβροφεῖν ἀγαθοῦ δαίμονος. Ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος καὶ, ὅτι τὸ ποτήριον (τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος) μεστὸν πάλιν ἀπεπλήρου, δεδῆλωκεν ἐν τῇ δ' περὶ Σώφρονος.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΧΑΡΜΟΥ.

186.

Suidas: Καρδιώττειν· τὴν καρδίαν ἀλγεῖν, Σικελιώται· ἡμεῖς δὲ βουλιμιᾶν (hanc vocem Bernhardt ex seqq. irrepsisse putat; reponi vult λιμώττειν). Ἀπολλόδωρος ἐν ἑκτῷ περὶ Ἐπιχάρμου τοὺς Σικελιώτας φησὶ τὸν στόμαχον ἐπιδάκνεσθαι ὑπὸ λιμοῦ καρδιώττειν λέγειν, ὅπερ βουλιμιᾶν λέγει Ξενοφῶν.

Eadem Photius in Lexico. Cf. Hesych. h. v. et Erotian. h. v. Pollux II, 217 et Ælius Dionysius apud Eustath. Od. Δ, p. 1508.

187.

Athenæus XIV, p. 648, D: Τὰ δὲ ψευδεπιχάρμεια ταῦτα... πεποιήκασιν ἄνδρες ἐνδοξοί, Χρυσόγονός τε ὁ αὐλητής, ὡς φησὶν Ἀριστοξένος ἐν ὁμοίῳ πολιτικῶν νόμων, τὴν Πολιτείαν ἐπιχαρομένην·

teste Nicandro Colephonio in Glossis, et Apollodoro in iis quæ de Sophrone scripsit.

184.

Apollodorus Atheniensis, tertio de Sophrone libro, quo Commentarius in Viriles Mimos continetur, præpositis verbis καταπυγοτέραν τ' ἀλφηστῶν (id est, libidinostorem alphestis), hæc subiicit: « Sunt alpheste pisces quidam, in totum quidem fulvi coloris, sed nonnullis in partibus purpurei. Quos aiunt semper binos simul capi, reperiri que alterum ad caudam alterius sequentem. Igitur ab hoc ipso, quod alter alterum ad nates sequitur, nonnulli veterum homines intemperantes libidinososque alphestas vocant. »

185.

Apollodorus libro quarto de Sophrone docet veteres versus linem cœnæ poculum (boni genii) rursus implevisse.

Φιλόγορος δ' ἐν τοῖς περὶ μαντικῆς Ἀξιόπιστον τὴν εἶτε Λοκρὸν γένος ἢ Σικυώνιον τὸν Κανόνα καὶ τὰς Γνώμας πεποηχέναι φησὶν. Ὁμοίως δὲ ἱστορεῖ καὶ Ἀπολλόδωρος.

188.

« Eodem libello puto occurrisse etymologiam pultis, πούλου. Varro De LL. IV, p. 17 (V, § 105): De victu antiquissima pultis; hæc appellata veit quod ita Græci, vel ab eo, ut scribit Apollodorus, quod ita sonet, quom aquæ ferventi insipitur h. miscetur, inspergitur. Pultem dictam vult quia ebullit farina aqua mixta. Jam apud Athen. XIV, p. 648, B: Πούλου δὲ μνημονεύει Ἀλκμάν... καὶ Ἐπιχάρμος δὲ οὕτως λέγει ἐν Γᾶ καὶ θαλάσση· (quod drama fuit) ... « πούλον ἔψειν ὄρθριον. » Hunc locum illustrasse videtur Apollodorus, quum pultis etymologiam afferret. » Heynius.

ΠΕΡΙ ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΩΝ

sive

ΕΤΥΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ.

Varro De L. L. lib. VI, pr.: Origines verborum, quæ sint locorum, et ea quæ in his, in priore libro scripsi; in hoc dicam de vocabulis temporum... atque si qua erunt ex diverso genere adjuncta, potius cognationi verborum, quam auditori calumnianti, geremus morem. Hujus rei auctor satis mihi Chrysippus et Antipater, et illi, in quibus etsi non tantum acuminis, at plus literarum: in quo est Aristophanes et Apollodorus: qui omnes verba ex verbis ita declinari scribunt, ut verba literas alia assumant, alia mittant, alia commutent.

« Ἀπολλόδωρος ἐν Γλώτταις laudatur in Scholiis ad II. Γ, 244. At A, 567 expressus Ἀριστοφάνης. Forte inde II, 95 et Ω, 110: nam Ven. A. ad II. A, 244: Οὐδὲν ἔτισας, πλεονάζει τὸ δέν. ... Ἀρίσταρχος παρέλκειν λέγει τὸ δέν. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν Γλώτταις, εἶναι τὸ πλήρες, οὐδὲ ἐν. Petitum inde forte est II, 95, πάλιν τροπάσθαι. Νικήτας ὑπ' ἐν ἀνέγνω πλιν-

DE EPICCHARMO.

186.

Καρδιώττειν apud Siceliotas significat cordis dolorem sentire: quod apud nos βουλιμιᾶν. Apollodorus libro sexto de Epicharmo auctor est, Siceliotas καρδιώττειν dicere si cuius stomachus fame vellicatur, quod Xenophon βουλιμιᾶν vocat.

187.

Carmina sub Epicharmi nomine ferri solita viri fecerunt præstantes; Chrysogonus tibicen, ut ait Aristoxenus octavo libro Legum Civilium, carminis illius auctor est, quod Respublica inscribitur: Axiopistum autem, Locrum genere aut Sicyonium, Canonem scripsisse et Sententias, Philochorus ait in libro de Divinatione. Eademque Apollodorus tradit.

τροπάσθαι. Ἀπολλόδωρος δὲ, κατὰ διάλυσιν. Et Ω, 110: ... προτιάπτω. Ἀπολλόδωρος ... διὰ τοῦ τ τὴν πρόθεσιν γράφουσι. Potuere hæc in Etymologiis occurrere. » *Heynius*.

LIBER I.

189.

Athenæus XI, 9, p. 483, A: Κύμβα. Φιλήμων ἐν ταῖς Ἀττικαῖς φωναῖς, κύλικος εἶδος. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τῷ Περὶ ἐτυμολογιῶν Παφίους τὸ ποτήριον καλεῖν κύμβα. Paullo ante p. 482, E: Κύμβα, ποτήριον Ἀπολλόδωρος Παφίους. Cf. fr. 245.

190.

Athenæus XIV, p. 663, A: Ὠνομάσθη δὲ ἡ ματτύ, ὡς μὲν δὲ Ἀθηναῖος Ἀπολλόδωρος φησὶν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἐτυμολογουμένων, ἀπὸ τοῦ μασσᾶσθαι, ὡσπερ καὶ ἡ μαστίχη, καὶ τὰ μάλιστα καὶ [ἡ μάζα]. Ἡμεῖς δὲ φημὲν ἀπὸ τοῦ μάττειν. Cf. Hesych. in Ματτυεῖς.

LIBER II.

191.

Athenæus II, p. 63, D: Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν δευτέρῳ Ἐτυμολογιῶν, τῶν κοχλίων φησὶ τινὰς καλεῖσθαι κωλυσιδέπνους.

Ad idem opus referenda videntur sequentia.

192.

Apollonius Lexic. Homer.: Ἄειρας. ... ἐπὶ δὲ τοῦ πρόσφερε· μή μοι οἶνον ἄειρε. ... Εἴρηται δὲ οὕτως, ἐπεὶ δὲ πρόσφρων αἶρει τὸ προσφερόμενον, καὶ αἶρειν τὸ πρόσφerein. Ἀπὸ δὲ τούτου καὶ τὸν ἄρτον ὠνομάσθαι, ὡς φησὶν Ἀπολλόδωρος.

Igitur ex Apollodoro sua hausit Etymol.: Ἄρτος.

... παρὰ τὸ αἶρω, τὸ προσφέρει, ὃ καθ' ἑκάστην τῷ σώματι ἡμῶν προσφερόμενος.

193.

Idem ibid.: Ἀταλλε· ὃ μὲν Ἀπολλόδωρος, ἔσαινε καὶ ἐσχίρτα. Ὡσπερ δὲ ἀπὸ τοῦ παιδός, παίζειν, οὕτως ἀπὸ τοῦ ἀταλοῦ ἀτάλλειν. Ἀταλὸν δὲ, τὸ ἀπαλὸν καὶ νήπιον λέγεται οὐκ ἀπιθάνως. Est ergo explicatio Apollodori in Schol. II. N, 27: Ἀταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτῶ] ἐσχίρτα καὶ ἔχαιρεν.

194.

Idem ibid.: Οἰοπόλω. Ἀπολλόδωρος, ἐν ᾧ οἶες πολοῦνται. Schol. II. N, 473: οἰοπόλω· ἦτοι ἐν ᾧ οἶες ἀναστρέφονται, ὃ ἔστι πρόβατα. Πολεῖν γὰρ τὸ ἀναστρέφασθαι. Similia v. ap. Eustath., Hesych. et ibi Intpp.

195.

Idem ibid.: Πεξζαμένη (II. Ξ, 176) δὲ Ἀπίων, κτενισαμένη, καὶ δὲ Ἀπολλόδωρος. Ἐπιφέρει δὲ καὶ (Apollodorus) τὸ τὰ ἔρια ξαίνειν, πέκειν· καὶ τὸ κείρειν ταῦτό, πέζει. Καὶ δὲ πόκος. Δηλοῖ δὲ καὶ τὸ, καταξάνασα. Cf. schol., Eustath. et Hesych.

196.

Idem ibid.: Σακισπάλος (II. E, 126). Ἀπολλόδωρος· ἦτοι τὰ τῶν πολεμίων σάκη διασειῶν.

197.

Erotianus: Χέλωμα (leg. γάλωμα), γάλασμα. Φησὶν Ἀπολλόδωρος.

198.

Zenobius Cent. II, 94: Γραῦς Σέριφος· Ἀπολλόδωρος φησὶν, ὅτι ἔστι τις παροιμιώδης λεγομένη Σεριφία γραῦς, ἡ ἐν παρθενίᾳ γεγηρακυῖα. Eadem fere Suidas et Hesych.

ETYMOLOGIÆ.

LIBER I.

189.

Cymba. Philemon, in Vocibus Atticis: « Calicis genus. » Apollodorus vero, in libro de Etymologiis, Paphios ait poculum vocare cymba.

190.

Nomen invenit mattya (condimenti genus, Thessalorum inventum), ut quidem Apollodorus Atheniensis ait primo libro Etymologiarum, a verbo μασσᾶσθαι (mandere) quemadmodum et mastiche et maza. Nos vero dicimus nominatam esse a verbo μάττειν (pinsere, subigere, macerare).

LIBER II.

191.

Apollodorus, secundo Etymologiarum, ait, cochleas quasdam κωλυσιδέπνους (cœnam impediētes) vocari.

192.

Ἄειρε, tolle pro adfer: e. g. « Ne mihi vinum tollas », i. e. afferas. Ita vero dicitur, quia is qui aliquid allaturus est id tollit. Itaque αἶρειν (proprie tollere) afferre significat. Ab αἶρειν etiam ἄρτον (panem) dicit Apollodorus ait.

193.

Ἀταλλε, Apollodorus explicat: *exsultabat et lætatur*. Ut enim a voce παῖς formatur παίζειν, sic ab ἀταλός ἀτάλλειν. Ἀταλόν vero de tenera ætate puerili dicitur.

194.

Οἰοπόλος, locus in quo oves versari solent. Apollodorus.

195.

Πεξζαμένη, Apio: *quæ capillos percutit*, etiam Apollodorus. Afferit hic etiam τὸ τὰ ἔρια ξαίνειν, *lanam tondere*, dicit πέκειν, quod et κείρειν est, unde substantium ὁ πόκος, i. e. vellus quod tondetur.

196.

Σακισπάλος, qui hostium scuta (ictibus hastæ) concutit. Apollodorus.

197.

Χέλωμα, *submitio, jactus*, ut interpretatur Apollodorus.

198.

Anus Seriphia.] Apollodorus proverbial speciem præferre ait *Anus Seriphia*, quæ a femina in virginitate consuevit.

199.

Athenæus II, p. 65, F: Ἐγκέφαλοι χοίρειοι. ... Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος οὐδ' ὀνομάζειν τινὰ τῶν παλαιῶν φησιν ἐγκέφαλον· καὶ Σοφοκλῆα γοῦν ἐν Τραχινίαις, ποιήσαντα τὸν Ἡρακλέα ῥιπτοῦντα τὸν Λίχαν ἐς θάλασσαν, οὐκ ὀνομάσαι ἐγκέφαλον, ἀλλὰ «λευκὸν μυελόν», ἐκκλίνοντα τὸ μὴ ὀνομαζόμενον (v. 794).

Κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκράινει, μέσου κρατὸς διασπαρέντος αἱματός θ' ὁμοῦ·»

καίτοι τᾶλλα διαβῆδην ὀνομάσαντα. Καὶ Εὐριπίδης δὲ τὴν Ἐκάβην θρηνοῦσαν εἰσαγαγὼν τὸν Ἀστυάνακτα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ῥιφθέντα, φησὶ· Δύστηνε κτλ. V. Troad. v. 1173-77.

Apollodori opinionem refellit Casaubon. ad l. l.

200.

Idem IV, p. 172, F: Οὐκ ἄγνοῶ δὲ καὶ περὶ Δηλίων ἃ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος εἴρηκεν, ὅτι μαγεύρων καὶ τραπέζοποιῶν παρείχοντο χρεῖας τοῖς παραγινόμενοις πρὸς τὰς ἱερουργίας, καὶ ὅτι ἦν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν πράξεων ὀνόματα, Μάγαδις καὶ Γογγύλος.

201.

Idem XIV, p. 646, A: Κυριθάνας· πλακοῦντάς τινας ὀνομαστικῶς Ἀπολλόδωρος παρ' Ἀλκιμᾶνι. «Poutuit autem hoc nec minus ex opere περὶ θεῶν ductum esse.» *Heymius*.

202.

Idem XIV, p. 646, G: Ψωθία τὰ ψαθύρια. ... Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Ἀθηναῖος καὶ Θεόδωρος ἐν Ἀπτικαῖς γλώσσαις τοῦ ἄρτου τὰ ἐπιψαυόμενα ψωθία καλεῖσθαι· ἅτινα ὀνομάζειν ἀτταράγους. Repetit ea Eustath. p. 1635, 3o.

199.

Suilla cerebra. ... Apollodorus vero Atheniensis ait, ne nominasse quidem ullum e veteribus cerebrum. Itaque et Sophoclem in Trachiniis, quum Herculem fingeret Lichan in mare projicientem, *cerebrum* non nominasse, sed *albam medullam*; vitantem nomen, quod pronunciare nefas esset:

Albam medullam coma effundit, medio diffracto capite, multo cum sanguine:

quamvis aperte cetera nominasset. Et Euripides, Hecubam inducens lugentem Astyanacta, quem e turri Græci præcipitaverant, dicit:

O infelix etc.

200.

Minime ignoro quæ de Deliis Apollodorus dixit Atheniensis, præstitisse eos his, qui sacrorum faciendorum causa Delum veniebant, coquorum et structorum ministerium; fuisseque eis ab ipsa re nomina, Mazæ et Turunda.

201.

Cribanas: placentas quasdam proprie sic nominat apud Alcmanem Apollodorus.

202.

Psolithia: quæ et *psathyria*. ... Apollodorus vero Athe-

203.

Schol. Aristoph. Plut. 535: Φῶδες. ... Ἀπολλόδωρος τὰ ἐκ τοῦ πυρός ἐρυθρήματα ἢ ἐκ ψύχους, ἢ τοὺς τύλους καὶ τὰ ἐπικαύματα τὰ ἐκ τοῦ πυρός· ὡς τῶν πενήτων διὰ τὸ αὐτουργεῖν τοῦτο πασχόντων. Fortasse hoc ex Apollodoro medico depromptur

204.

Schol. Apollonii III, 281: Ὁξεία δεινῶδων. Ἄντι τοῦ ὀξείως παρεπιστρεφόμενος, καὶ εἰς αὐτὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπινεύων. Ὁμηρος δὲ ἐπὶ τοῦ στρέφειν (sc. τοὺς ὀφθαλμοὺς) τέθεικε τὴν λέξιν, τὸ ἐν ἐπιστροφῇ τοῦ προσώπου παρεγκλίναντα τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπινεύειν, ὡσπερ καὶ Ἀπολλόδωρος. Apollodoro usus est schol. ad Il. I, 180. Cf. Hesych. v. Δεινῶδων.

205.

Schol. Il. A, 148: Ὑπόδρα, ἐπιβρόημα, πόθεν γίνεται; ὁ μὲν Ἀπολλόδωρος δύο λέγει παραγωγὰς, ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς μίαν. Cf. Etymol. h. v. et Hesych.

206.

Schol. Ven. ad Il. Z, 97, nonnullos distinguere ait Homeri versum ita: ἄγριον, αἰγμητήν κρατερόν, μνήστωρα φόβοιο, Apollodorum vero ita: ἄγριον αἰγμητήν, κρατερόν μνήστωρα φόβοιο.

Idem ad Θ, 221 ad verba, φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ: Τί ποτε σημαίνει; ὁ μὲν Ἀπολλόδωρος, ὅτι περιειλήσας εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ.

207.

Schol. Nicandri Alexiph. 393, p. 58 Par. (p. 80, b, ed. Ald.): Τὸν δὲ στρόμβον, ὃν ἔλεγον οἱ ἄρχαιοι ὄστρακον τῶν κογχυλίων οἷς καὶ ἐχρῶντο ἀντί

niensis et Theodorus in Atticis Glossis aiunt, ea quæ a pane deterguntur vel fricantur, psolithia vocari, quæ a nonnullis attaragi nomenclantur.

203.

Φῶδες (*ustio, pustulæ*). Apollodorus eas dicit tumores esse ex igni aut frigore ortos, sive callos et adustiones, quales accidunt, pauperibus, qui quum manu sua victum quaerant, talia perpeti solent.

204.

Ὁξεία δεινῶδων pro ὀξείως παρεπιστρεφόμενος, celeriter oculos in aliquem convertens eique annuens. Homerus hac locutione utitur pro, oculos huc illuc vertere, faciem deflectendo oculis alicui nuere. Hanc explicationem Apollodorus quoque probat.

205.

Ὑπόδρα (*torve, torvis oculis*) adverbium unde deducitur? Apollodorus affert duas derivationes, Herodianus unam.

206.

Pallium tenens in manu robusta quid significat? Apollodorus dicit Agamemnonem manu circumagere vel vibrare pannum (sc. ut Græcorum terrore percussorum oculos in se converteret).

207.

Στρόμβον (*concham*) veteres dicebant testam conchyliarum, iisque conchis buccinarum loco utebantur. Sic dicit

σάλπιγγος. Καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Ὀμήρου οὕτως εἶπε· Στρόμβον δ' ὡς ἔσσευεν· «Pertinet ad Il. Ξ, 413, nec Apollodorum τὰ Ὀμήρου scripsisse arguit hoc: sed in etymologiis ille vocabulum sic in illo Homericō accipiebat. De ipso significato cf. Hesych., quem tamen in Homero nec schol. nec Eustath. agnoscunt aut memorant.» *Heyn.*

Propter hoc interpretum silentium statuendum esse videtur, attulisse Apollodorum ubi de voce στρόμβος egit ea quæ apud scholiastam legimus, minime vero in ipso Homeri versu στρόμβον positum voluisse pro δστρακον, ne dicam pro σάλπιγγα. Sed omnino dubito num noster Apollodorus excitetur. Nam in reliquis locis ubi hic scholiasta Apollodorum laudat (ad Theriac. 715, 780, 858), medicum intelligit, qui περὶ θηρίων scripsit. Potuit hic, ubi de conchyliis dixit, Homeri mentionem injicere atque ineptam istam interpretationem in medium proferre. Pronior autem sum in eam sententiam, ut verba ἐν τοῖς Ὀμήρου corrupta putem ex ἐν τοῖς θηρίοις vel ἐν τῷ περὶ θηρίων, eundemque qui hæc sic depravit assuisse verba Homeri.

208.

Hesych.: Ἄγος τὸν (scr. ἀγοστὸν) ἀγκῶνα, ... Ἀπολλόδωρος δὲ τὸ ἐντὸς τοῦ βραχίονος μέρος. Conf. Etymol. v. Ἄγκων. Unde patet ab ἀγω, frango, ἀγὸς et ἀγοστὸς ductum haberi; itaque in Hesychio ἄγος servari posse. *Heynius.*

209.

Idem: Ἀλίπλοα τῇ θαλάσῃ ἐπιπλέοντα, ὡς Ἀπολλόδωρος. V. Il. M, 26. Eadem Etymol. M. h. v.

210.

Idem: Παριαμβίδες Ἀπολλόδωρος παρὰ τοὺς Ἰάμ-

βους αὐτὰς φησὶ πεποιῆσθαι, ἃς οἱ κιθαρωδοὶ ἄδουσιν. V. ibi laudd. et ad Ἰαμβίς.

211.

Etymol.: Ἀλάστωρ... Κατὰ δὲ Ἀπολλόδωρον, ἀπὸ τοῦ ἀλιτεῖν, ὃ ἐστὶν ἀλιτανεύτως ἀδικεῖν. V. seqq. minus inepta.

212.

Idem: Ἀσαλῆς· ἡ ἄφροντις, ἡ μηδενὸς φροντίζουσα. Σάλη γὰρ ἡ φροντίς. Ἀσαλῆς ὁ ἀμέριμνος. Λίσχυλος, ἀσαλῆς μανία· οὕτως Ἡρωδιανὸς καὶ Ἀπολλόδωρος. Καὶ γὰρ ἀσαλέαν ὁ Σώφρων τὴν ἀμεριμνίαν καὶ ἀλογιστίαν καλεῖ. Verisimile igitur Apollodorum de hac voce in libro de Sophrone egisse.

213.

Idem: Δατητής... Ἀπολλόδωρος διὰ τοῦ σ φησὶ παρὰ τὸ δαίω δαστὸς, καὶ βῆμα δαστῶ· ὁ παρακείμενος δεδάσθηται, καὶ ἐνδείχεται τοῦ σ, δεδάτθηται· ἀπ' οὗ ὄνομα δατητής, ὡς πεποῖηται, ποιητής, διαιρετήρες, μερισταί.

214.

Idem: Ἐλινὸς, ἡ ἄμπελος, ὡς Ἀπολλόδωρος.

215.

Idem: Κεραμεὺς παρὰ τὸ κέραμος. Τοῦτο παρὰ τὴν ἔραν ἔραμος καὶ κέραμος. Ἀπολλόδωρος τὴν κεκαυμένην γῆν ἔραν φησίν. De ἔρα v. Etymol. M.

216.

Idem: Κεφαλή... Ἡ κατὰ Ἀπολλόδωρον, καλύφῃ τις οὖσα, παρὰ τὸ καλύπτειν καὶ σκέπειν τὸν ἐγκέφαλον.

217.

Idem: Κινυρή· ὀδυστική. Κυρίως δὲ κινύρεσθαι ἐπὶ βόδι εἴρηται, παρὰ τὸ κινεῖν τὴν οὐρὰν ἐν τῷ μυχῷ. Καὶ Ἀπίων δὲ εὐρὼν τὴν ἐτυμολογίαν ταύτην

etiam Apollodorus ubi agit de illis Homeri: στρόμβον δ' ὡς ἔσσευεν (i. e. turbinis autem instar concitavit sc. saxum).

208.

Ἄγοστὸν, *cubitum*. Apollodorus: Interiorē brachii partem.

209.

Ἀλίπλοα, mari innatantia, ut dicit Apollodorus.

210.

Παριαμβίδες, modi citharædici ad carmina iambica cantati, ut Apollodorus dicit.

211.

Ἀλάστωρ secundum Apollodorum descendit ab ἀλιτεῖν, id est ἀλιτανεύτως ἀδικεῖν (*offendere, lædere aliquem inexplabiliter*).

212.

Ἀσαλῆς, imprudens, nullius rei curam habens. Nam σάλη est *cura*, ἀσηλῆς sine cura, cura vacuus. Æschylus (fr. 368), ἀσαλῆς μανία. Sic Herodianus et Apollodorus. Nam ἀσαλέαν Sophron securitatem et incogitantiam dicit.

213.

Δατητής. Apollodorus dicit per literam σ δαστὸς a δαίω

(*divido*), et verbum δαστῶ; tempus præteritum δεδάσθηται et sine litera σ δεδάτθηται. Inde nomen substantivum δατητής (sicut a πεποῖηται formatur ποιητής), *divisor, distributor*.

214.

Ἐλινὸς, vitis (*vitis uvæ psithiæ*), ut Apollodorus.

215.

Κεραμεὺς (*figulus*) a κέραμος; κέραμος vero vel ἔραμος ab ἔρα (*terra*); ἔραν Apollodorus terram ustam esse dicit.

216.

Κεφαλή (*caput*) sic dicta secundum Apollodorum, quia sit καλύφῃ, tegimentum; quippe quod cerebrum tegat et operiat.

217.

Κινυρή (*instrumentum musicum Phœnicium et Syrium soni queruli*), querula. Proprie κινύρεσθαι de bove dicitur, quia is caudam movet in mugiendo. Apion quum hanc etymologiam apud Apollodorum invenisset, ipse ταῦρον, *taurum*, appellari dicit παρὰ τὸ τείνειν τὴν οὐρὰν, i. e. quia caudam extenderet; atque hunc in modum

παρὰ Ἀπολλοδώρῳ, φησὶν ὅτι ταῦρος λέγεται παρὰ τὸ τείνειν τὴν οὐρὰν, καὶ μετέθηκε τὴν εὐρεσιν τῆς ἐτυμολογίας.

Hesychius: « Reperiuntur eadem ap. Schol. Apollonii I, 292, unde simul emendandus Etymologus: efficiendum enim φησὶν et καὶ [Quod quidem non est necessarium], et sic continuanda oratio: εὐρών ... παρ' Ἀπολλοδώρῳ, ὅτι ... οὐρὰν, μετέθηκε τὴν εὐρ. Quum ille dixisset ex κινεῖν τὴν οὐρὰν factam κινυρῆν, nunc Apio a τείνειν τὴν οὐρὰν duxerat ταῦρον.»

218.

Etym: Κόρση, ἡ κεφαλή. Ὡς μὲν Ἀπολλόδωρος, ἐκ τοῦ κορυφοῦσθαι. Cf. *Hesych*.

219.

Idem: Κρήτες ... ὁ Ἀπολλόδωρος παρὰ τὸ εὐ κερασθαι τὸν περὶ τὴν νῆσον ἀέρα. *Idem* affertur ex *Lexico MS. ad Callimach. in Jov. 9, p. 6, si modo ἐκ τούτου φασὶν Apollodori est. Meliora dat Steph. Byz. in Creta. Hesyn.*

220.

Idem: Κρόταφοι ... ὡς δὲ Ἀπολλόδωρος, ὅτι συγκεκρότηνται ἀμφοτέρωθεν.

221.

Idem: Ὀρσοθύρη... φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος ὀρσορόκα ὑπ' ἐνίων λέγεσθαι, δι' ἧς τὸ ὕδωρ ὄρνυται. Hoc saltem esset ὀρσοῶγα, a ῥῶξ, fissura; vix tamen sana est vox. Substituenda videri potest ὀρσοῦρα, quam *Eustath. ad notum Odys. (XXII, 132, al. 126, 333) locum de ὀρσοθύρῃ exponit. Hesyn.*

222.

Idem: Ὀσφύς ... ὡς δὲ Ἀπολλόδωρος, οἰονεὶ ὅστο-

quam repererat apud Apollodorum etymologiam ad aliud nomen applicans in suum usum convertit.

218.

Κόρση, caput, ut Apollodorus quidem dicit, a κορυφοῦσθαι (fastigiari).

219.

Κρήτες, Cretenses. Apollodorus hoc vocabulum deducit ἰ κεκράσθαι (temperatum esse), quia aer in Creta insula bene temperatus sit.

220.

Κρόταφοι (tempora) secundum Apollodorum quia utrimque συγκεκρότηνται, apte coeunt.

221.

Ὀρσοθύρη (porta alta, ut videtur, ad quam gradibus ascenditur; ab ὄρρυμι et θύρα). Apollodorus ait nonnullos etiam ὀρσοῦρα dicere ab ὄρρυμι et ὕδωρ, i. e. foramen, unde aqua concitato cursu prosilit.

222.

Ὀσφύς, coxa, secundum Apollodorum dicta est, quia sit quasi ὀστοφυής, ossea.

223.

Πώγων (barba), secundum Apollodorum quod indicat πῆξιν ἡλικίας, aetatem jam firmam et stabilem, i. e. adultam.

φυής τις οὔσα· ὀστώδης γάρ. Eadem vulgo in *Suida* legebantur, ubi delevit ea *Gaisford*.

223.

Idem: Πώγων· ὡς μὲν Ἀπολλόδωρος, ὅτι πῆξιν ἡλικίας σημαίνει.

224.

Idem: Ῥάγες· ὡς μὲν Ἀπολλόδωρος, ἀπὸ τοῦ ῤῆξιν εἶναι καὶ τὰ δεξιὰ μέρη διακρίνειν ἀπὸ τῶν εὐωνύμων. Cf. *Suidas h. v., Eustath., al.*

225.

Idem: Ὡτα. Ἀπολλόδωρος μὲν, ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι τὴν ὄσσαν.

226.

Photius Lexico: Μέλασμα· τὸ βάμμα τῆς κεφαλῆς. Ἀπολλόδωρος. *Pollux II, 35*: Μέλασμα, τὸ τῆς κόμης βάμμα.

227.

Idem: Πελικάν· Βοιωτοὶ τὴν ξυλίνην λεκάνην, διὰ τὸ ἐκπεπελεκῆσθαι. Ἀπολλόδωρος δὲ ποτηρίου εἶδος. V. *Polluc. X, 78, et Hesych.*

228.

Idem: Σκιαγράφος, ὁ νῦν σκηνογράφος. Οὕτως Ἀπολλόδωρος. Hoc spectat ad Apollodorum pictorem, de quo v. *Müller. Archaeolog. § 134, sqq. De arcta sciagraphiae et scenographiae conjunctione v. Schneider. Ecl. Phys. Ann. p. 265.*

229.

Suidas: Κύβος, πᾶν τετραγώνον. Κύβος, ὁ κύκλιον βάσιν ἔχων. Ἀπολλόδωρος ἀπὸ τῆς κυφότητος· τὸ γὰρ ἐπὶ κεφαλὴν κυλισθῆναι κυβιστῆσαι ἔλεγον. Καὶ ἐν Ἐπιγράμματι·

Οἷδ' ὅτι βίπτω

πάντα κύβον κεφαλῆς αἰὲν ὑπερθεὶν ἐμῆς.

224.

Ῥάγες (spina dorsi) secundum Apollodorum, a ῤῆξιν, quia ibi fissio est, quae dextram corporis partem a levia discernit.

225.

Ὡτα (aures), quia ὄσσαν, i. e. vocem, excipiunt, ut Apollodorus dicit.

226.

Denigratio (μέλασμα), comae tinctura.

227.

Πελικάν; sic Boeoti catinum ligneum appellant propter τὸ ἐκπεπελεκῆσθαι, i. e. quia securi exciditur et complanatur. Apollodorus πελικᾶνα poculi speciem esse dicit.

228.

Σκιαγράφος (qui in picturis φθορὰν καὶ ἀπόχρωσιν σκιάς, luminum umbrarumque rationem observat), is qui nunc dicitur σκηνογράφος (qui scenas pingit). Sic Apollodorus nominabatur σκιαγράφος.

229.

Κύβος, omne quadratum. Dictum quod ab omni parte basin habet. Apollodorus vero tradit inde dictum, quod inter jacendum pronus quasi in caput provolvatur. Id enim κυβιστῆσαι vocabant. Et in Epigrammate: « Novi me nullam non de capite aleam jacere.»

Cf. Etymol. M. : Κύβος· ὁ κύκλωθεν βάσιν ἔχων, ἢ πᾶσα τετράγωνος ψῆφος. Ἀπολλόδωρος δὲ ἀπὸ τῆς κυρότητος. Ἐὰ γὰρ ἐπὶ κεφαλῇν κύψαντα κυλισθῆναι, κυβιστῆσαι ἔλεγον. Καὶ κυβιστῶν, τὸ ἐπὶ κεφαλῆς πηδᾶν. Κύβην γὰρ ἔλεγον τὴν κεφαλῆν. Παρὰ τὸ κύπτω, κύψω, γίνεται κύβος. Ἐξ αὐτοῦ κυβιστής, καὶ κυβιστῆρ ὁ κολυμβητής.

230.

Suidas: Λαρινοὶ βόες. ... Ἀπολλόδωρος δὲ αὐτὸς τοὺς εὐτραφεῖς, λαρινοὺς. Λαρινεύειν γὰρ τὸ σιτεύειν. Eadem schol. Arist. Pac. 924; Phot. Lex. Cf. Schol. Arist. Av. 465, Hesych., Etym., Apostol. XI, 76. Eustath. p. 1244, 11, schol. Pind. Nem. IV, 82, Ælian. H. A. XII, 11, Athen. IX, p. 376, B.

231.

Idem: Πάξει· ἀντὶ τοῦ καταβαλεῖν. Οὕτως Ἀπολλόδωρος. Eadem Photius in Lexico.

232.

Idem: Φροῦδος· πρὸ ὁδοῦ, οἶονεὶ ἀπεληλυθίως, ἐκδημος. Ἀπολλόδωρος· « Φροῦδος μὲν ὁ πρὸ ὁδοῦ, φησὶν, ἢ ἦδη ἔξω ὢν. » Sic legendum esse recte censet Kuster. Similia sine Apollodori nomine habent alii, ut Etymol. in Φροῦδοι, Hesych., ubi v. Intpp.

233.

Eustath. II. E, p. 524, ubi de aspiratione in mediis vocabulis agit: ... Καὶ ὅτι κακῶς ὁασύνουσί τινες τοῦ Ἐνωῦ τὸ υ. Ἄμεινον γὰρ φησι (sc. Τρύφων) φιλοῦν ... ἢ καὶ διότι ἀπὸ τοῦ ἐναύειν (L. Dindorf. in HSt. emend. ἐναύειν) γίνεται κατὰ Ἀπολλόδωρον, ὃ ἐστὶν ἐμφωνεῖν. Schol. Hom. ad II. E, 333: (Ἐνωῦ) παρὰ τὸ ἐναύειν, ὃ σημαίνεται τὸ ἐκφωνεῖν, quod in Eustath. quoque reponendum videtur pro ἐμφωνεῖν. V. HSt. v. Ἐνωῦ.

230.

Λαρινοὶ βόες. Apollodorus hoc nomine dicit appellari boves bene saginatos. Λαρινεύειν enim saginare significat.

231.

Πάξει, dejicere, prosternere. Sic Apollodorus.

232.

Φροῦδος, quasi dicas πρὸ ὁδοῦ, de via, qui procul a nobis est, qui abiit. Apollodorus.

233.

Male quosdam Tryphon dicit literam υ in Ἐνωῦ (Bel-lona) spiritu aspero signare; melius enim spiritu leni notari ... vel propterea, quod vocabulum secundum Apollodorum descendit ab ἐναύειν i. e. voce (fortitudinem) accendere, incitare, augere (vel simpliciter inclamare, ἐναύειν).

234.

Aristarehus unum vocabulum statuit ἐπιμεδία esse, ut ἐπιμέρνια, Apollodorus vero disjungit ἐπὶ μεδία δῶσω, positum dicens pro ἐπιδῶσω μεδία, quemadmodum etiam in proxime subsequentibus Hom. dicit, Ὅσσ' οὐπω τις ἐπὶ μέδωκε θυγατρί.

234.

Idem II. I, 147, p. 742, ad verba Homeri: Φίλην ἀνάεδον ἀγέσθω Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπὶ μεδία δῶσω] Ἐπι Ιστέον καὶ ὅτι Ἀρίσταρχος μὲν ἐν μέρος λόγου λαμβάνει τὸ, ἐπιμεδία, ὡς τὸ ἐπιμέρνια. Ἀπολλόδωρος δὲ διαλύει, λέγων· ἐπιδῶσω μεδία ὡς καὶ κατωτέρω εὐθὺς ἐπάγει, Ὅσσ' οὐπω τις ἐπὶ ἐπέδωκε θυγατρί.

235.

Idem Odys. Γ, 444, p. 1476, 38, ubi de αἴμιον, quod Porsilus Hierapytnius apud populares suos adhuc αἴμιον pronuntiarum dixerat, παρὰ τὸ αἴμα. Φησὶ δὲ καὶ Ἀπολλόδωρος, ὡς εἰκὸς ἦν καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ οὕτως αὐτὸ προφέρεσθαι· περιαιρεθῆναι δὲ τὸ ἴωιτχ ὑπό τινων. Cf. Etymol. M. in h. v. et Hesych.

236.

Idem Odys. Α, 579, p. 1700, 10: Δέρτρον ... Ἀπολλόδωρος δὲ, τὸν περὶ κοιλίαν ἐπίπλου, ὃν καὶ ἀργέτην δημὸν ἐκεῖνος καλεῖ. Cf. Etymol. M., Hesych.

237.

Idem Odys. Μ, 22, p. 1706, 1: Τὸ δὲ « δισθανέες » ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου ἀναγινώσκει Ἀπολλόδωρος, λέγων, ὅτι τὸ δις καὶ τρίς ἀποβάλλει τὸ σίγμα ἐν ταῖς συνθέσεσιν· ὅσον δίπους, τρίπους. Ὁφείλειεν οὖν καὶ διθανέες. Νοητέον δὲ τὸν Ἀπολλόδωρου λόγον χωρὶς τῶν ἀριθμητικῶν· δισχιλίους γὰρ μετὰ τοῦ σίγμα καὶ τρισχιλίους φημὲν. Καὶ οὕτω μὲν αὐτός.

HEPI TON AΘHNHΣIN ETAIPON.

238.

Athenaeus XIII, p. 567, A: Σὺ δὲ, ὦ σοφιστὰ, ἐν τοῖς καπηλείοις συναναφύρη οὐ μεθ' ἑταίρων, ἀλλὰ μεθ' ἑταιροῦν, μαστροπευούσας περὶ σαυτὸν οὐκ ὀλίγας

235.

Ἄμιον vel αἴμιον (vas ad excipiendum sanguinem) ... Dicit etiam Apollodorus probabile esse Homerum quoque αἴμιον pronuntiasse, a nonnullis vero i litteram esse exemptam.

236.

Δέρτρον, omentum, membrana quae intestina circumdat, Apollodoro, quam etiam ἀργέτην δημὸν Homerus dicit.

237.

Δισθανέες (bis mortui) duabus vocibus se junctis, δις θανέες, Apollodorus scribit, dicens vocabula δις et τρίς in compositis σ litteram abjicere, sicut in δίπους, τρίπους. Oportuerat igitur etiam διθανέες. Intelligenda vero Apollodori ratio de iis solummodo vocabulis quae non sint numeralia; nam δισχιλίους, τρισχιλίους cum σ dicimus, ut ipse quoque inuenit.

DE ATHENIENSIVM MERETRICIBUS.

238.

Tu vero, sophista, in cauponis versaris, non cum amicis, sed cum amicibus, lenas circa te non paucas ha-

ἔργον καὶ περιφέρειν αἰεὶ τοιαυτὴ βιβλία Ἀριστοφάνους καὶ Ἀπολλοδώρου καὶ Ἀμμωνίου καὶ Ἀντιφάνους, ἔτι δὲ Γοργίου τοῦ Ἀθηναίου, πάντων τούτων συγγεγραφότων περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἑταιριδῶν.

Idem XIII, p. 583, D: Αἱ γὰρ καλαὶ ἡμῶν Ἀθηναίων τοσοῦτο πλῆθος ἤνεγκαν ἑταιρῶν ... Ἀνέγραψε γοῦν Ἀριστοφάνης μὲν δὲ Βυζάντιος ἑκατὸν καὶ τριάκοντα πέντε, Ἀπολλόδωρος δὲ τούτων πλείους.

239.

Athen. XIII, p. 586, A: Περὶ δὲ τῆς Φανοστράτης Ἀπολλόδωρος φησὶν ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἑταιριδῶν, ὅτι Φθειροπούλη ἐπεκαλεῖτο, ἐπειδὴ περὶ ἐπὶ τῆς θύρας ἐστῶσα ἐφθειρίζετο. ... Ἐταιρῶν ἐπωνυμία αἱ ἀφύαι· περὶ ὧν δὲ προειρημένος Ἀπολλόδωρος φησὶν· Σταγόνιον καὶ Ἀνθὶς ἀδελφαί, αὗται Ἀφύαι ἐκαλοῦντο, ὅτι καὶ λευκαὶ καὶ λεπταὶ οὔσαι τοὺς ὀφθαλμοὺς μεγάλους εἶχον. De ἀφύαις *Ælian. N. A. II, 22.*

240.

Harpocration: Φανοστράτη, ... Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἑταιρῶν, ταύτην φησὶν ὀνομάζεσθαι Φθειροπούλην, ἐπειδὴ ἐπὶ τῆς θύρας ἐστῶσα ἐφθειρίζετο. *Eadem Etymol. M. h. v. et Suidas h. v.*

241.

Idem: Νάννιον ... Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ περὶ τῶν ἑταιρῶν, ἄλλα λέγεσθαι φησὶ ταύτην τὴν ἑταίραν, διὰ τὸ Θαλλὸν τὸν κάπηλον καταφαγεῖν· ὅτι γὰρ θαλλῶν χαίρουσιν αἱ αἴγες, καὶ Σοφοκλῆς Ποιμέσιν etc.

Negligenter hæc exscripta ex Athenæo XIII, p. 587, A, ubi sic: Ναννίου δὲ Ὑπερίδης μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους. Αὕτη δὲ ὅτι Αἴξ ἐκαλεῖτο προείπομεν διὰ τὸ Θαλλὸν τὸν κάπηλον ἐξαναλώσαι· ὅτι δὲ θαλλῶν χαίρουσιν αἱ αἴγες, διόπερ οὐδ' εἰς ἀκρόπολιν ἀνεῖσι τὸ ζῆρον, οὐδ' ὅλως Ἀθηνᾶ θύεται

διὰ τοῦτο, ἄλλος ἔσται λόγος. Ἀλλὰ ὅ γε Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσιν etc. In antecedentibus Athenæus Antiphanis opus de Scortis memoraverat. Igitur hunc cum Apollodoro confudisse videri potest Harpocration.

242.

Athen. XIII, p. 591, C: Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν, δύο ἀναγράφει Φρύνας γεγονέναι· ὧν τὴν μὲν ἐπικαλεῖσθαι χλαυσιγέλωτα, τὴν δὲ σαπίριδιον.

ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΗΡΟΣ,

sive

ΠΕΡΙ ΚΥΑΙΚΩΝ.

«Singularum librum hoc titulo editum fuisse ab Apollodoro, valde dubito; potuit esse caput operis etymologici; cujus generis opera et alia commemorantur in titulos divisa, quos passim pro singularibus libellis haberi suspicor.» *Heynius.*

243.

Athenæus XI, p. 501, A, de vasis genere quod ἀμφίθετον dictum: Παρθένιος δ' ὁ τοῦ Διονυσίου ἀμφίθετον ἀκούει τὴν ἀπύθμενον φιάλην· Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ τοῦ κρατήρος φησὶ τοῖσι τὴν κατὰ τὸν πυθμένα μὴ δυναμένην τίθεσθαι καὶ ἐρεῖδεσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὸ στόμα. Exscripsit hunc l. Eustath. ad II. Ψ, 616, p. 1299: Ἀπολλόδωρος δὲ, φασὶν, ἀμφίθετον λέγει, τὴν μὴ κατὰ πυθμένα, κατὰ μόνον δὲ στόμα δυναμένην ἐρεῖδεσθαι.

244.

Athenæus XI, p. 479, A: Κοτύλη. ... Ἀπολλόδωρος δὲ ποτηρίου τι γένος ὑψηλὸν καὶ ἐγκοῖλον.

bens, semperque libros hos circumferens Aristophanis, et Apollodori, et Ammonii, et Antiphanis, atque etiam Gorgiæ Atheniensis, qui omnes de meretriculis Atheniensibus scripserunt.

Elegantibus illæ Athenæ nostræ tantam multitudinem tulerunt meretricum. ... Recensuit certe Aristophanes Byzantius centum et triginta quinque; Apollodorus vero majorem numerum.

239.

De Phanostrata Apollodorus in libro de Meretriculis Atticis ait, Phthiropylen fuisse eam appellatam, quod pro foribus stans pediculos venari consuesset. ... Meretricularum est cognomen illud, Aphyæ (piscis): de quibus prædictus Apollodorus ait: Stagonium et Anthis sorores; quæ Aphyæ dicebantur, quod, quum candidæ et tenues essent, simul magnos haberent oculos.

240.

Phanostrate ... Apollodorus libro de Scortis Atticis, Phanostratam φθειροπούλην dictam fuisse memorat, quod stans præ foribus pediculos quaeritaret.

241.

Nannium ... Apollodorus (?) libro de Scortis, hanc me-

reticem *Capram* dictam fuisse memorat, quod *Thallum* (quod significat *ramum frondentem*, quales carpunt capræ) institutorem bonis defraudasset.

242.

Apollodorus in libro de Meretricibus, duas memorat Phrynas fuisse, quarum alteri Clausigelos (risus lacrimis mixtus) cognomen fuerit, alteri Saperdium (piscis nomen).

DE CRATERE.

vel

DE VASIS.

243.

Parthenius, Dionysii discipulus, ἀμφίθετον phialam intelligit, quæ basin non habeat; Apollodorus vero Atheniensis, in loco de Cratere interpretatur «quæ in fundo non poni firmiterque statui possit, sed in ore.»

244.

Apollodorus *cotylam* dicit esse «poculi genus aliquod altum et concavum.»

245.

Athenæus XI, p. 482, E : Κύμβα ποτήριον Ἀπολλόδωρος Παφίους (sc. εἶναι λέγει). Cf. fr. 189, ubi eadem res ex Etymologiis laudatur.

«Oritur controversia, quod ab Athen. XI, 12, p. 487, B, ubi de poculis agitur, Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος laudatur : Μαστός. Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος, ὡς Πάμφιλος φησὶ, Παφίους τὸ ποτήριον οὕτω καλεῖν. Videtur hoc ex Pamphilo laudari. Quum supra [fr. 189] aliud poculi nomen Κύμβα, Cypriis proprium ex Apollodori Etymologiis laudatum sit, dubitatio fit, an et hoc Cyrenensi tributum ad eum spectet.» Heynius.

246.

Athen. XI, p. 485, D : Λεπαστής. ... Ἀμερίας δὲ φησὶ τὸν οἶνογόην λεπαστής καλεῖσθαι. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ Ἀπολλόδωρος, γένος εἶναι κύλικος.

247.

Athen. XI, p. 497, F : Σελευκίς, ὅτι ἀπὸ Σελεύκου βασιλέως τὴν προσηγορίαν ἔσχε τὸ ἔκπιωμα, προεῖρηται (p. 488, F), ἱστοροῦντος τοῦτο καὶ Ἀπολλόδωρου τοῦ Ἀθηναίου.

Sequuntur in Heynii editione fragmenta, ubi

laudatur Apollodorus περὶ θηρίων, i. e. *De bestiis venenatis*, ut explicatius hoc opus citatur inter auctores Plinii (Hist. Nat. XI). Sed extra dubitationem positum est hæc aliena ab Nostro referenda esse ad Apollodorum, nescio quem, medicum. Nam plures fuerunt Apollodori, qui de venenis scripserant, uti apparet ex Plinio (H. N. XX, 4, 13), ubi de raphanis : *Et contra viscum quoque dari Apollodori duo jument : sed Citicus semen ex aqua tritum, Tarentinus succum.*

Ceterum loci, quibus Apollodori liber *De bestiis* commemoratur, hi sunt : Plin. N. H. XI, 25, 30 ; XXII, 7, 8 et al.; schol. Nicandri in Theriac. v. 715, p. 33 ed. Paris. ; v. 780, p. 36 ; v. 858, p. 39; idem in Alexiph. p. 65 (p. 70 Schneider.) et p. 66 (p. 72 Schneider.), ad v. 594; Elian. H. A. VIII, 7 et 12.

De reliquis Apollodoris, quorum ingens est numerus, v. Fabric. Bibl. Gr. Tom. IV, p. 299, et Galeum in dissert. de scriptoribus mythicis præfixa editioni Scriptt. Hist. Myth. p. 10 sqq. Nonnullorum Heynius quoque in calce fragmentorum collectionis mentionem facit.

245.

Cymba, poculum apud Paphios, ut Apollodorus ait. *Mastos*. Apollodorus Cyrenensis, ut refert Pamphilus, Paphios ait hoc nomine vocare poculum.

246.

Lepaste. Amerias dicit trullam, qua vinum in po-

cula infunditur, *lepasten* vocari; Aristophanes vero et Apollodorus, genus esse calicis.

247.

Seleucis. A Seleuco rege nomen invenisse hoc poculum, supra dictum est : quod etiam Apollodorus docuit Atheniensis.

INDEX

NOMINUM ET RERUM.

Nomina auctorum : *Acus.*, Acusilaus; *Androt.*, Androtio; *Ant.*, Antiochus; *Ap. fr.*, Apollodori fragmenta; *Char.*, Charon; *Clitod.*, Clitodemus; *Dem.*, Demo; *Ephor.*, Ephorus; *Hec.*, Hecataeus; *Hell.*, Hellanicus; *Ist.*, Ister; *Phanod.*, Phanodemus; *Pher.*, Pherecydes; *Phil.*, Philistus; *Philocho.*, Philochorus; *Phyl.*, Phylarchus; *Theop.*, Theopompus; *Tim.*, Timaeus; *Xanth.*, Xanthus. Numeri sine auctoris nomine spectant ad Bibliothecam Apollodori.

A.

- Abantes in Eubœa a Pericle subjecti, *Philocho.* 89.
 Abas, Melampodis f. I, 9, 13, 1.
 Abas, Lyncei ex Hypermnestra II, 2, 1, 1; ejus ex Ocalea uxore filii, *ibid.*
 Abas, Erythiæ insulæ mons, II, 5, 10, 6.
 Abas in Eubœa; ejus filii, Alcon, Dias et filia Arethusa, *Ephor.* 33.
 Abarnis, promont. Lampsaci, *Ephor.* 93. *Vide* Abarnus.
 Abarnis, locus in Phocide, *Ephor.* 93.
 Abarnus, promontorium Lampsaci, *Hec.* 207.
 Abdera, urbs Thraciæ, *Hec.* 127; a quo nomen habeat, *Hell.* 98; Abderum nominatur *Ephoro* fr. 72.
 Abderia, Hispaniæ urbs, II, 5, 10, 9.
 Abderita, Erimi f., Herculis amasius, a Diomedis equis discerptus, *Hell.* 98.
 Abderus, Mercurii f., Herculis amicus, a Diomedis equis devoratur, II, 5, 8, 3.
 Abderus, urbs ab Hercule condita, II, 5, 8, 4.
 Abotis, urbs Ægypti, *Hec.* 269.
 Abri, populus ad mare Adriaticum, *Hec.* 69.
 Abrotonum, urbs Libyphœnicum, *Ephor.* 96.
 Abstemia, sacra quibusnam diis facta, *Philocho.* 31.
 Absyrtus. *Vide* Apsyrtus.
 Abydus, urbs Asiæ, *Ephor.* 89.
 Abylli, gens Ægypti, *Ap. fr.* 106.
 Ἀβυρτάων, jus quoddam barbaricum, *Theop.* 337.
 Acale, Minois e Pasiphae, III, 1, 2, 6.
 Acamas, Thesei filius, Trojam proficiscitur, ut Ethram inde reduceret, *Hell.* 75.
 Acarnan, Alcmaeonis e Calirrhoe filius, subito adultus, patris cædem ulciscens, Phegei filios interficit, III, 7, 6, 1; Phegeum cum uxore necat, III, 7, 6, 5; Acarnaniam habitat, III, 7, 7, 1, *Ephor.* 28.
 Acarnanes non interfuerunt expeditioni contra Trojam susceptæ, *Ephor.* 28.
 Acarnania, ab Acarnane et Amphotero condita, III, 7, 7, 1; jam ante bellum Trojanum Alcmaeonii assignatur, *Ephor.* 28.
 Acastus, Pelia, I, 9, 10, 1; Argonauta, I, 9, 16, 8; patri funus facit, Iasonem cum Medea Ioico expellit, I, 9, 28, 1; Peleum ab Eurytionis caede lustrat, III, 13, 2, 2; in venatione inermem relinquit, III, 13, 3, 8; ejus uxor et filia, III, 13, 3, 2; pater dicitur Stheneles, III, 13, 8, 4.
 Ἀχαιός, poculi species, *Theop.* 328.
 Aceles, Herculis et Malidis f., *Hell.* 102.
 Aceles, urbs Lyciæ, *Hell.* 102.
 Acestor, Epidyci filius, Agenoris pater, *Pher.* 20.
 Achæus, Xuthi f., a quo Achæi nomen ducunt, I, 7, 3, 2.
 Achaia, a Tisameno occupata, *Ephor.* 16.
 Achanae, cistæ Persicæ, *Phanod.* 24.
 Achani vel Acharni, gens Scythiis finitima, *Theop.* 306.
 Achelous, Oceani ex Tethye filius natu maximus, *Acus.* 11 a; de Dejanira cum Hercule certat, I, 8, 3, et vincitur, II, 7, 5, 1; alterum cornu amissum ab Hercule recipit pro cornu Amaltheæ, *ibid.*; ejus fontibus purgatur Alcmaeon, III, 7, 5, 6; ejus præceptum, III, 7, 7, 1; ejus progenies e Melpomene, I, 3, 4; I, 7, 10, 2; e Perimede, I, 7, 3, 5.
 Achelous fluvius; hoc nomen proprie aquam significat, *Ephor.* 27.
 Acheron, Ascalaphi pater, I, 5, 3.
 Acheron, fluvius, *Ap. fr.* 10.
 Achilles, Pelei e Thetide f. *Ap.* III, 13, 6, 1; antea Ligyon dictus, *ibid.*; immortalitatem ei parat mater, *ibid.*; a Chirone educatur. *ibid.*; ne Trojam eat, muliebri veste indutus Lycomedi traditur, III, 13, 8, 1; cum Deidamia concreditur, *ibid.*; ab Ulysse protrahitur, III, 13, 8, 3; Phœnicem secum ducit, *ibid.* § 4; eum occisum a Chirone sanandum curat, *ibid.*; Dolopum regem facit, *ibid.*; Patroclum secum habet, *ibid.* § 5; *Hell.* 57; Frater Polydoræ, *Pher.* 17; Scamandrum trajicit, *Hell.* 132; Parin in Thessalia pugna vincit, *Ister* 12.
 Achilleum a Periandro exstructum, *Tim.* 49.
 Achiroe dicitur Anchinoc, *quam vide.*
 Aciamus, rex Lydorum, *Xanth.* 23.
 Aconar, locus circa Heracleam Ponticam, *Theop.* 200.
 Aconitum unde dictum? *Theop.* 200.
 Acontes, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Acontium, urbs Arcadiæ, *Androt.* 20.
 Acoris, Ægyptiorum rex, pro Evagora Cyprio adversus Persas stat, *Theop.* 111; cum Pisisdis belli societatem inquit, *Theop.* 111.
 Acræa Juno. *Vide* Juno.
 Acræphia vel Acræphnia, urbs Bœotiæ, *Ephor.* 67; *Theop.* 241.
 Acrisius, Abantis ex Ocalia f., II, 2, 1, 1; Præfura fratrem regno pellit, *ibid.* § 2; Argis regnat, *ibid.* § 4; oraculum accipit de nepote ipsum occisuro, II, 4, 11; Danaen ex Eurydice uxore filiam (III, 10, 3, 2; III, 2, 2, 1) turri includit, II, 4, 1, 2, cum Perseo ex ea nato in mare projicit, *ibid.* § 3; *Pher.* 26; Perseum metuens Argis Larissam proficiscitur, ubi ab illo nolente in ludis gymniciis occiditur; ante urbem sepelitur, eique Perseus et Larissæi sanum condunt, *Pher.* 26; *Apoll.* II,

- 4, 4, 2; Acrisii sepulcrum Larissae in templo Minervae, *Antl.* 15; Acrisius Larissam in Thessalia condit, *Hell.* 29.
- Acrorites Bacchus. *Vide* Bacchus.
- Aerolatus, Arei f., a Chelonide amatur, *Phyl.* 48.
- Actaea, Nereis, I, 2, 7.
- Actaea, Danae et Pieria f., Periphantis uxor, II, 1, 5, 8.
- Actaeon, Aristaei ex Antouoe f., III, 4, 4, 1; a Chirone venationem doctus, a canibus devoratur, *ibid.*; *Acus.* 21.
- Acteus, Telamonis et Glaucos pater, III, 12, 6, 8; *Pher.* 15.
- Actaeus, Agrauli pater, III, 14, 2, 1.
- Acte, antiquum Atticae nomen, III, 14, 1, 1; *Ap. fr.* 157.
- Actis, Solis et Rhode f., *Hell.* 107.
- Actor, Myrmidonis f., I, 7, 3, 5; Eurytionis pater, III, 13, 1, 1.
- Actor, Deionis f., I, 9, 4; Menocli pater, I, 9, 16, 8.
- Actor, Hippasi f., Argonauta, I, 9, 16, 8.
- Actor (Phorbantis f.), Euryli et Cteati pater et Molione, *Pher.* 26; Aegaeus frater, II, 7, 2, 2.
- Acyphas, urbs Tetrapoleos Doricae, *Theop.* 304.
- Adiante, Danae ex Herse f., Daiphronis uxor, II, 1, 5, 9.
- Admete, Eurysthei f., Hippolytes balneum habere cupit, II, 5, 9, 2; accipit, *ibid.* § 15.
- Admetus Phereus, I, 8, 2, 4; Pheretis f., I, 9, 14; Eumeli pater, III, 10, 8, 2, *Hell.* 10; apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; Argonauta, I, 9, 16, 8; Apolline armentorum pastore utitur, I, 9, 15, 1; III, 10, 4, 4; *Pher.* 76; ejus beneficio Alcestin ducit, I, 9, 15, 1; Pheris pulsus in Atticam venit ad Thescum, *Phanod.* 9.
- Adonis, Cinyrae et Metharme, al. Phoenicis ex Alpheisibaea, al. Thiantis et filia Myrrha f., III, 14, 3, 4; a Venere datur Proserpinae, III, 14, 4, 5; qua illum reddere nolente, contentio oritur inter utramque deam pueri amantem, quam dirimit Jupiter, *ibid.* § 6.
- Adramys, Sadyatae filius nothus, *Xanth.* 19, p. 40.
- Adramyfes, Lydorum rex, qui primus feminas castravit, *Xanth.* 19.
- Adranum, urbs Siciliae, *Ap. fr.* 124.
- Adrastea, Nympha, Jovem nutrit, I, 2, 6.
- Adrastus, Talai f., I, 9, 13, 1; Argorum rex, III, 6, 1, 4; ejus uxor et liberi, I, 9, 13, 2; III, 7, 2, 5; *Hell.* 12; *Pher.* 83; Polynicem et Tydeum profugos excipit et eos in regnum restitutum se promittit, I, 8, 4, 3; III, 6, 1, 6; *Pher.* 83; contra Thebas proficiscitur, I, 8, 5, 4; cum septem ducibus, III, 6, 3, 1; ab Arione equo servatur, III, 6, 8, 7; *Hell.* 11; Athenienses contra Thebas excitat, III, 7, 1, 3; in altera contra Thebas expeditione Egialeum filium amittit, *Hell.* 11; primus equorum cursu Nemeis vincit, III, 6, 4, 5.
- Adrastus, Eurydices pater, III, 12, 3, 11.
- Adria, fluvius Italiae, *Hec.* 58; *Theop.* 140; in regione fertillissima, *Hec.* 58.
- Adria, urbs Italiae, *Hec.* 58.
- Adriaticum mare unde nominatum sit, *Theop.* 140.
- Ἀδύνατοι, *Invalidi*, *Philoct.* 67, 68.
- Adyte, Danae f., Metalcæ uxor, II, 1, 5, 8.
- Æa, ubi vellus aureum, *Pher.* 60.
- Æacus, Jovis ex Ægina f., III, 12, 6, 7; ducit Endeideam, ex ea liberi, *ibid.* § 8; Helladem deprecatione sua liberat a calamitate, *ibid.* § 11; ejus honor apud interos, *ibid.*; Peleum et Telamonem f. pellit, *ibid.*
- Æaca ins., Circes sedes, I, 9, 24, 5.
- Æanes, Amphidamantis f., a Patroclo occisus, *Hell.* 57.
- Æantis tribus, *Clitod.* 14.
- Æas fluvius vulgo Aous dictus, e Lacmone defluens, *Hec.* 70, 71, 72.
- Ædon, uxor Zethi, Ilylum filium interficit; Amphionis uxori invidet; in lusciniam mutatur, *Pher.* 102.
- Ædoneus, rex Molossorum, Pirithoum interficit, *Philoct.* 46; canem habet Cerberum, *ibid.*
- Ædusii in Celtogalatia, *Ap. fr.* 60.
- Æetes, Solis et Perside f., I, 9, 1, 6; Solis ex Antiope f., *Theop.* 340; pater Iophossæ, *Acus.* 8; Colchorum R., I, 9, 1, 6 apud quem vellus aureum, *Pher.* 60; excipit Phrixum, I, 9, 1, 6; cui filiam dat, *ibid.*; qua conditione aureum vellus Jasoni dare voluerit, I, 9, 23, 4; dolose contra eum agit, *ibid.* § 12; Ponti ostium navibus præoccupat, *Tim.* 6; Argonautas persequens, Medea dolis retinetur, I, 9, 24, 1 sq.; Colchos eos persecuturos mittit, *ibid.*; regno privatus, a Medea filia restituitur, I, 9, 28, 6.
- Æetes, portus in Italia, qui nunc Caieta, ab Argonautis nomen accepit, *Tim.* 6.
- Æga, urbs Phoenicum, *Hec.* 259.
- Ægeon, Lycaonis f., I, 8, 1, 3.
- Ægeus, nomen Neptuni, *Pher.* 115.
- Ægeus (vel *Aegæus*, vel *Agræus*; v. *Mülleri Æginet.* p. 40, *Dor. I.* p. 81), a *Clesippo oriundus*, gener *Tementi*, Argolidis ora maritima circa Epidaurum potitur, *Ephor.* 16.
- Ægaleus, mons Atticae, *Ister.* 6.
- Ægeoneus, Priami f. III, 12, 5, 13.
- Ægesta, urbs Siciliae, *Ap. fr.* 173.
- Ægeus, Pandionis II, *Ap.* III, 15, 5, 5; aliis Scyri f., *ibid.*; ex dentibus draconis ortus in agro Thebano, *Androt.* 37; ducit Medeam, I, 9, 28, 5; ex ea progenies, *ibid.*; eam pellit, *ibid.*; summa rerum Athenis potitur, III, 15, 6, 1; ducit Metam et Chalciopen deinceps, *ibid.*, § 2; *Phanod.* 3 a; ἀπειρος, Delphos adit, *ibid.*, § 3; de oraculo accepto dubius, Trezenem venit, cum Æthra congregitur, III, 15, 7, 1; ex ea filius, III, 16, 1, 1; *Pher.* 106; inde, soleis et ense relictis, quæ afferret filius futurus, Athenas redit, III, 15, 7, 1; Panathenaea instituit, *ibid.*; Androgeum contra taurum Marathonium mittit, *ibid.*, § 4.
- Ægialea regio, ab Ægialeo nomen habet, II, 1, 1, 4; *Acus.* 11.
- Ægialeus, Adrasti f., I, 9, 13, 2; Ægialiae pater, I, 8, 6, 3; cum Epigonis Thebas petit, a Laomedonte necatur, III, 7, 2, 5 sq.; cf. *Hell.* 11.
- Ægialeus, Inachi et Meliae f., liberis caret; *Acus.* 11; cf. *Ister* 42; II, 1, 1, 3; Achaiae nomen dat, *ibid.*, § 4.
- Ægialia, Adrasti, I, 9, 13, 2, al. Ægialei f., Diomedis uxor, I, 8, 6, 3.
- Ægialus, locus inter Sicyonem et Buprasium, ab Ægialeo dictus, *Ister.* 42.
- Ægialus, urbs ad Strymonem, *Hec.* 125.
- Ægidæ, Thebani, ab Aristodemo et Doriensibus in expeditionis societatem advocantur, *Ephor.* 11, 13.
- Ægimius, Doriensium circa Oelam rex, *Ephor.* 10, cum Hercule Lapithas adoritur, terram ab iis liberatam ab isto accipit, I, 7, 7, 3; cf. *Ephor.* 10; Hyllum adoptat gratiam referens Herculi, *Ephor.* 10; ejus filii, *Ephor.* 10; Heraclidarum socii, prælio cum Peloponnesiis cadunt, III, 8, 3, 5.
- Ægina, Asopi et Metope f., a Jove rapta et Philiunte oppido in Oenonen insulam transfertur, *Pherecyd.* 78; III, 12, 6, 5 et I, 9, 3, 2; patri dicitur a Sisypho indicata, I, 9, 3, 2.
- Ægina, ins. ab Argonautis visitata, I, 9, 26, 6; olim Oenone dicta, III, 12, 6, 7; Æaco paret, *ibid.*; ejus incolæ e formicis facti, *ibid.*
- Æginetæ, autochthones, *Hell.* 77; in pugna ad Salaminem fortitudinis præmium auferunt, *Ephor.* 112.
- Ægipan, cum Mercurio Jovi auxilium fert victo, I, 6, 3, 10.

- Egirusa** vel **Egirus**, oppidum Megaridis, *Theop.* 273.
Egisthus, Laodamiae filium occidit, *Pher.* 96.
Egius, Aegypti e Phoenissa f. Mnestram uxorem habet, II, 1, 5, 5.
Egle, Hesperidum una, II, 5, 11, 2.
Egle, Thesei uxor, *Pher.* 109.
Egleis, Hyacinthi f. ab Atheniensibus immolata, III, 15, 8, 5.
Egletes. *Vide* Apollo.
Egonea, urbs Meliensium, *Hec.* 109.
Egospotami; pugna Lacedaemoniorum et Atheniensium, *Theop.* 8.
Egyptii, panivori, *Hec.* 290; aspides colunt, *Phyl.* 26; eorum reges vinum bibunt certa mensura, *Hec.* 291; eorum alii mores nonnulli, *Hec.* 149 sq.
Aegyptus, Beli f., II, 1, 4, 4, in Arabiam deferretur, *ibid.* § 5; Melampodum regionem occupat, cui nomen dat, *ibid.*; ejus filii L., *ibid.* § 6; Argos veniunt, Danaides ducunt, omnes praeter Lynceum ab uxoribus necantur, II, 1, 5; Aegyptus non venit Argos, *Hec.* 357; ejus uxor Damno, *Pher.* 40.
Aegyptus, Aegypti e Gorgona f. Dioxippen uxorem habet, II, 1, 5, 8.
Aegyptus, olim Melampodum terra, ab Aegypto, Beli f., nomen habet, II, 1, 4, 5; Aegyptus, fluminis donum, *Hec.* 279; terrae natura, *Ephor.* 108.
Aegyptus, Argolidis promontorium, *Hec.* 357.
Aegys, oppidum Laconicum, *Theop.* 303; *Ephor.* 18.
Aello, Harpyia, Thaumantis ex Electra f., I, 2, 6.
Aellopus, al. Nicothoe, Harpyia, I, 9, 21, 7.
Aemon, Lyaonis f. *Vide* Haemon.
Aemonia. *Vide* Haemonia.
Aemonius. *Vide* Haemonius.
Aenea laurus, Metaponti, *Theop.* 182.
Aeneas, Anchisae et Venere f., *Acus.* 26; III, 12, 2, 4; ejus fuga, *Hell.* 127; cum Ulysse Italiam appulsus Romam urbem condidit, *Hell.* 53.
Aenetus, Deionis f., I, 9, 4.
Aeus, Thraciae urbs, II, 5, 9, 12; *Ap. fr.* 125; ejus incolae, *Ephor.* 73.
Aeolenses, ab Endymione e Thessalia Elidem ducti, I, 7, 5.
Aeolia, Amythaonis f., Calydonis uxor, I, 7, 7, 2.
Aeolicae insulae, a Cnidiis occupatae, *Ant.* 2.
Aeolicae in Asia coloniae ante Ionicas deductae, *Pher.* 111; *Hell.* 114.
Aeolis regio, ejus termini, *Ephor.* 88.
Aeolium, Thraciae oppidum, *Theop.* 156.
Aeolus, Hellenis ex Orseide (Othereide, *Hell.* 10) filius, Thessaliae R., Aeolenses a se vocat, I, 7, 3, 1; ejus ex Enarete liberi, *ibid.* § 4; Perieris pater, III, 10, 4, 5; Magnetis quoque dicitur, I, 9, 6; ex Iphide pater Salmoni, *Hell.* 10; Macedonis pater, *Hell.* 46.
Aepytus, Cresphontis e Merope f. Polyphontem occidit, Messeniorum R. fil., II, 8, 5, 7.
Aeræ, urbs Macedoniae, *Androt.* 18.
Aeria, urbs Celtica, *Ap. fr.* 59.
Aerope, Catrei f., III, 2, 1, 1; patris jussu a Nauplio abducta, Plistheni nubit, III, 2, 2, 2.
Aerugo, vino immixta bibenda datur Iphiclo, *Pher.* 75.
Aes Dodonaeum, *Demo.* 17, 18.
Aesacus, Priami ex Arisbe f. Asteropen ducit, III, 12, 5, 2; in avem mutatur, *ibid.*; vates, *ibid.*; Priamum monet, *ibid.* § 5.
Aeschraeus, Anagyrasius, *Philoch.* 138.
Aeschreis, Thespii f., II, 7, 8, 5; Herculis ex ea f., *ibid.*
Aesculapius, Apollinis ex Arsinoe, al. Coronide f., III, 10, 3, 7; *Ister* 37; a Chirone educatur, *ibid.* § 10; *Pher.* 8; Gorgonis sanguine in homines utitur, mortuos resuscitans a Jove fulmine vita privatur, III, 10, 4, 1; *Pher.* 8, 76; fulmine percutitur, quod Phinei filius visum restituerit, *Phyl.* 17; Podalirii et Machaonis pater, III, 10, 8, 2; Quo anno inter deos relatus sit, *Ap. fr.* 72.
Aesepus, fluvius Asiae, *Hec.* 203.
Aeson, Crethei e Tyro f., I, 9, 11; *Pher.* 59; Polymeden ducit, ex ea f., I, 9, 16, 1; Ex Alcimeda gignit Iasonem, *Pher.* 59; Peljam filii tutorem constituit, *ibid.*; Peliae insidias fugiens, interimit se, I, 9, 27, 1.
Aeson, seu Asonis, seu Aesonia, urbs Magnesia in Thessalia, *Pher.* 58.
Aestus marini caussae, *Tim.* 36.
Aesyle (vel Phaesile), Hyas, *Pher.* 46.
Aethaea, unum ex centum oppidis Laconiae, *Philoch.* 86.
Aethale, urbs Tyrrenorum, *Hec.* 25.
Aethalia, insula e. q. Aethale, *Phil.* 23, quam Argonautae in reditu appellant, *Tim.* 6.
Aethalides, quodnam donum a Mercurio patre acceperit, *Pher.* 66.
Ether et Nox procreant Amorem, *Acus.* 1.
Aethicia in Thessalia ad Pindum montem, *Theop.* 209.
Ethiopes, eorum sedes, *Ephor.* 38.
Aethiopia a Cepheo gubernata, II, 4, 3, 2. In Aethiopiam Tithonum portat Aurora, III, 12, 4.
Aethlius, Jovis e Protogenia f., I, 7, 2, 7; ejus e Calyce f., I, 7, 5; *Pher.* 80.
Aethon, pater Ixionis, *Pher.* 103.
Aethon (αἰθων), cognomen Erysichthonis, *Hell.* 17.
Aethra, Pitthei f., eadem nocte cum Aegeo et Neptuno concreditur, III, 15, 7, 2; ex isto f., III, 16, 1, 1; a Dioscuris captiva ducitur, III, 10, 7, 4; *Hell.* 74, 75; ab Hectore Troezenae abducitur, *Ister* 12.
Aethusa, Neptuni et Alcyones f., III, 10, 1, 3; ejus ex Apollinae liberi, *ibid.*
Aetna, ejus et Hymari f. Gelo, *Hell.* 104.
Aetna, Siciliae mons, Typhoni injicitur, I, 6, 3, 12.
Aetolia, ab Aetolo nomen accipit, I, 7, 6; antiquissima ejus fata, *Ephor.* 28.
Aetolia, oppidum Peloponnesi, *Androt.* 52.
Aetoli Elidem obtinent, *Ephor.* 15; Aetolorum et Epeorum cognatio, *Ephor.* 29; Aetoli cum Epeis antiquissimas in Aetolia urbes condunt, *ibid.*
Aetolus, Endymionis f. Apin interficit, in Curetidem fugit, Dorum, Laodocum et Polyparten necat, Aetoliae nomen dat, I, 7, 6; *Ephor.* 15, 29; ejus e Pronoe liberi, I, 7, 7; Aetoli statua in Thermorum urbe, *Ephor.* 29.
Aetolus Oenei filius, *Hec.* 341.
Aeua, pars Thraciae, *Hec.* 115.
Africae natura male describitur a *Timaeo*, *fr.* 24.
Agamea, promontorium Troadis, *Hell.* 133.
Agamemnon, Plisthenis ex Aerope f., III, 2, 2, 2; ducit Clytaemnestram, III, 10, 6, 2; Argivos adoritur et subigit, *Ephor.* 28; veretur ne Diomedes et Alcmæon, ipso absente, debita sibi regna occupent, *ibid.*; cum Palladio Athenas appellit, *Clitod.* 12; Demophontem, qui illud abstulerat, in judicium ducit, *ibid.*; In multis Graeciae locis puteos fodit, *Clitod.* 9.
Agamestor, Lali filius, Tisandri pater, *Pher.* 20.
Agamia, urbs Peloponnesi, quam Hecateus nominat Mantina, *Hec.* 93.
Agapenor, Ancari f. Helenae procus, III, 10, 8, 10; Tegeatarum R., Phegei et Alcmæonis filios una excipit, III, 7, 5, 9.
Agaptolemus, Aegypti f., Pirenea uxorem habet, II, 1, 5, 5.
Agarista, Clisthenis, Sicyoniorum tyranni, filia, *Tim.* 58.
Agasthenes, Polyxeni pater, III, 10, 8, 2.
Agathea, oppidum Phocidis, *Hell.* 18.

- Agathocles, e Penestis Thessalicis, Philippi assentator, *Theop.* 136.
- Agathocles, figulus, juvenis venit Syracusas, *Tim.* 146. Timæi de eo mendacia, fr. 144, 145; hostes ad Torgium victos interfici jubet, *Tim.* 147; consobrinam alteri in conjugium datam in ipsis nuptiis abripit, *Tim.* 149; quo ætatis anno decesserit, *Tim.* 148.
- Agathon, Priami f., III, 12, 5, 13.
- Ἀγαθὸς ὀξύμων. In ejus honorem vinum degustant, *Theop.* 343.
- Agathyrsi, gens Scythica, *Ephor.* 78.
- Agave, Nereis, I, 2, 7.
- Agave, Danaï f., Lyci uxor, II, 1, 5, 3.
- Agave, Cadmi ex Harmonia f., Echionis uxor, III, 4, 2, 4; bacchico furore correpta, Pentheum f. dilaniat, III, 5, 2, 2.
- Agbatana, urbs, *Hell.* 180, p. 69.
- Ἀγδατος πέρρα, I, 5, 1, 2.
- Agelaus, Temeni f., patrem necat, II, 8, 5, 4; regno excidit, *ibid.* § 5.
- Agelaus, Herculis ex Omphale f., Cræsi gentis auctor, II, 7, 8, 10.
- Agelaus, Priami servus, hujus jussu Parin exponit, III, 12, 5, 7.
- Agenor, Iasi f., Argi pater, II, 1, 2, 2.
- Agenor, Triopæ f., in paternorum bonorum divisione equitatum accipit, *Hell.* 37.
- Agenor, Pleuronis f., I, 7, 7, 1; ejus ex Epicaste liberi, *ibid.*; nonnullis dicitur Phinei pater, I, 9, 21, 2; *Hell.* 38.
- Agenor, Ægypti f. Cleopatram uxorem habet, II, 1, 5, 4.
- Agenor, Amphionis e Niobe f., ab Apolline necatur, III, 5, 6, 1 sq.
- Agenor, Phegei f., ab Alcæonis filiis necatur, II, 7, 6, 3.
- Agenor, Neptuni e Libye f., II, 1, 4, 2; Phœnicia R. fit, *ibid.* § 3; in Europam venit, ducit Telephassam, III, 1, 1, 3; ex ea liberi, *ibid.*; filios jubet Europam quaerere, *ibid.* § 6; ejus e Damno et Argiope posteritas, *Pher.* 40.
- Agenor, Acestoris f., Olli pater, *Pher.* 20.
- Agelilai regis in bello contra Thebanos prudentia, *Theop.* 291; hostibus suppeditat viaticum, *Theop.* 292; ejus res in Ægypto gestæ, *Theop.* 11, 23, 120; frugalitas, *Theop.* 24; Lysandridam adversarium in exilium ejicit, *Theop.* 268.
- Agessus, urbs Thraciæ, *Theop.* 245.
- Agis, Eurysthenis f., Helotes in servitudinem redigit, *Ephor.* 18.
- Aglaia, Thespii f., II, 7, 8, 3; Herculis ex ea f., *ibid.*
- Aglaurus. *Vide* Agraulus.
- Agna intonsa ne immolaretur vetitum; quando? *Philoch.* 63, 64; agna numquam immolatur Minervæ, *Androt.* 41.
- Agnius (Hagnius), Tiphys pater, I, 9, 16, 8.
- Agnon, Alexandri M. amicus, *Phyl.* 41.
- Agnus aureus in Atræi gregi, non suppositus est ira Mercurii, *Pher.* 93.
- Agra, mons prope Athenas, olim Helicon dictus, *Clitod.* 1.
- Agræ, locus prope Athenas, *Clitod.* 1.
- Agraulus, Actæi f., Cecropis uxor, III, 14, 2.
- Agraulus, Cecropis ex Agraulo f., III, 14, 2, 1; *Hell.* 69; ejus e Marte f., *ibid.*; Minervæ sacerdos, *Philoch.* 14; pro patria volens morti sese dedit, *Philoch.* 14.
- Agriæ, gens Pæoniæ, *Theop.* 44.
- Agrius, Gigas, a Parcis necatur, I, 6, 2, 5.
- Agrius, Porthaonis f., I, 7, 10, 2; persequitur Tydeum, I, 8, 5, 4; a filiis regnum OEnæi accipit, I, 8, 6, 1; a Diomede necantur filii, exceptis Onchesto et Thersite, *ibid.* § 2. *Cf.* *Pher.* 83; hi OEnæum caedunt, *ibid.* § 3.
- Agrius, Centaurus, ab Hercule occiditur, II, 5, 4, 4.
- Agyrrius, demagogus, *Philoch.* 85.
- Ajax, Telamonis e Peribœa f., III, 12, 7, 2; e Melibœa, *Pher.* 109; procus Helenæ, III, 10, 8, 2; pater Philææ, *Pher.* 20.
- Ajax, Oilei f., Helenæ procus, III, 10, 8, 2.
- Ais. *Vide* Hades.
- Alalcomenæ, Ithacæ urbs, unde nomen habeat, *Ister* 52.
- Alalcomenes, Niobæ f., *Pher.* 102 b.
- Alalcomenium in Bœotia, ubi Ulysses natus, *Ister* 52.
- Alastor, Nelei e Chloride f., I, 9, 9, 1.
- Alati Jovis equi, I, 6, 3, 10.
- Alazia, urbs Asiæ ad Rhymum fluvium, *Hec.* 202, 203.
- Alazonæ, gens Scythica, *Hell.* 172.
- Alcæus, Persei f., II, 4, 5, 2; ejus ex Astydamia vel Laonome vel Hipponome posteritas, II, 4, 5, 3.
- Alcæus, Minois f., ab Hercule ex insula Paro abducitur, II, 5, 9, 5.
- Alcathous, Porthaonis f., I, 7, 10, 2; a Tydeo occisus, I, 8, 5, 3.
- Alcathous, Pelopis f., Peribœæ pater, III, 12, 7, 2; et Automedusæ, II, 4, 11, 7.
- Alcestis, Pelia f., I, 9, 10; Admeti uxor, I, 9, 15, 1; in Haden descendit et ad superos redit, I, 9, 15, 2; II, 6, 2, 1.
- Alcibiades Pericli avunculo suadet, ut videat quomodo rationes non reddat, *Ephor.* 119; Atheniensibus ad Ægospotamos consilia dat et auxilia promittit, *Theop.* 8; a Pharnabazo interficitur, *Ephor.* 126; a *Timæo* [101] summis laudibus effertur.
- Alcides, prius Herculis nomen, I, 4, 12, 2.
- Alcidice, Salomonei uxor, mater Tyrus, I, 9, 8, 1; *Hell.* 10.
- Alcimede, Esonis uxor, mater Jasonis, quem Chironi educandum tradit, *Pher.* 59.
- Alcimenus. *Vide* Deliades.
- Alcimus, Lydiæ rex religiosissimus, *Xanth.* 10.
- Alcinoe, Steneli f., II, 4, 5, 8.
- Alcinous, Phæacum R., I, 9, 25, 3.
- Alcinous, Hippocoontis f., III, 10, 5, 1; ab Hercule necatur, *ibid.* § 2.
- Alcippe, Martis ex Agraulo f., III, 14, 2, 2; *Hell.* 69; ab Hallrothio vitiatu, Apoll. 1. 1.
- Alcippe, Melionis uxor, Eupalami mater, III, 15, 8, 10.
- Alcis, Ægypti f., Glaucon uxorem habet, II, 1, 5, 4.
- Alcæon, Amphiarai f. inter Epigonos, III, 7, 2, 4; *Ephor.* 28; Laodamantem interficit, III, 7, 3, 2; matrem necat, III, 7, 5, 1; insanit, a Phegeio lustratur, *ibid.* § 3; Arsinoen ducit, *ibid.* § 4; ob regionis sterilitatem ad Acheloum abire jussus, hujus fontibus purgatur, Calirhoen ducit, urbem condit, a Phegei filiis necatur, *ibid.* § 6 sq.; ejus filii, III, 7, 6, 2; III, 7, 7, 2; *Ephor.* 28 ubi v. de ceteris Alcæonis fati; Eriphyles mundum Apollini dedicat, *Ephor.* 155.
- Alcæonidæ templum Pythicum restaurant, *Philoch.* 70.
- Alcmena, Electryonis et Anaxus f., II, 4, 5, 7; cum Amphitryone Thebas venit, II, 4, 6, 6; ei nubit, *ibid.*; ejus liberi, II, 4, 8, 3; vidua nubit Rhadamantho, II, 4, 11, 8; in caput Eurysthei furit, II, 8, 1, 4; Amphitryoni jubet, ut fratrum eadem ulciscatur. Cum Jove Amphitryonem mentito concumbit ex eoque parit Herculem; eadem nocte ab Amphitryone comprimitur, ex quo parit Iphiclem, *Pher.* 27; Thebis moritur. A Mercurio subrepta et in Beatas insulas translata Rhadamantho datur uxor, *Pher.* 39; ejus sacellum, *ibid.*
- Alcmenor, Ægypti ex Arabia f., Hippomedusam uxorem habet, II, 1, 5, 4.
- Alcmon, cujus patris fuerit non traditur, *Pher.* 25.

- Alemnius** lucus circa Thermodontem, *Pher.* 25.
- Alcon**, Hippocoontis f., ab Hercule necatur, III, 10, 5, 1.
- Aleus**, Aphidantis f., ducit Neeram, III, 9, 1, 2; ex ea liberi, *ibid.* § 3; infantem e filia Auge natum reperit, exponit et filiam vendi jubet, II, 7, 4, 1 sq.—Cephei pater, I, 9, 16, 8.
- Alex**, fluvius, Locrorum et Rheginorum agros dividit, *Tim.* 64.
- Alexander**, i. e. Paris quem vide.
- Alexander**, Eurysthei f., ab Atheniensibus occiditur, II, 8, 1, 3.
- Alexander**, Pyrrhi filius, rex Epiri, *Phyl.* 50; ejus fata et mors, *Theop.* 233.
- Alexandri** Pherai mors, *Theop.* 339.
- Alexander Magnus** in Asiam trajicit, copiarum numerus, *Phyl.* 71; literas misit ad Chios, *Phyl.* 14; Alexandri tabernaculum, *Phyl.* 41; ejus laus, *Tim.* 138; ejus animus a Callisthene corruptus, *Tim.* 142; ejus amici eorumque luxuria, *Phyl.* 41.
- Alexiars**, Herculis ex Hebe f., II, 7, 7, 15.
- Alcon**, Abantis f., *Ephor.* 33.
- Aleyone**, Atlantis ex Pleione f., II, 10, 1, 1; Pleias, *ibid.*; ejus e Neptuno progenies, *ibid.* § 3; *Hell.* 56.
- Aleyone**, Æoli ex Evarete f., Ceycis uxor, I, 7, 3, 4.
- Aleyone** (nisi potius *Alcinoe*), sacerdos Junonis Argivæ, *Hell.* 53.
- Aleyoneus**, Gigantum unus, solis boves ex Erythia insula abegit; ab Hercule occiditur, I, 6, 1, 4 sqq.
- Aleyonii** dies novem, *Philoch.* 180.
- Alea**, urbs Arcadiæ, *Theop.* 269.
- Alebion**, Neptuni f., Geryonis boves Herculi furatur, ab eo interficitur, II, 5, 10, 9.
- Alecto**, Erinnyis, II, 1, 4.
- Alector**, pater Leiti, I, 9, 16, 8; et Iphios, III, 6, 2, 2.
- Aletes**, Icarii et Peribœa f., III, 10, 6, 1.
- Aletes**, Heraclida, Corinthum occupat, *Ephor.* 16.
- Alisarna**, urbs Troadis, *Theop.* 305.
- Allantium** vel **Allante**, urbs Macedoniae, *Theop.* 38.
- Allio** Athenienses vescebantur in Scirio festo, *Philoch.* 204.
- Allobryges**, Galliae populus, *Ap. fr.* 127.
- Almon** vel **Salmus**, urbs Bœotiae, *Hell.* 13.
- Alocus**, Solis ex Antiope fil., *Theop.* 340.
- Aloeus**, Neptuni e Canace f., I, 7, 4, 2; Iphimediā ducit, *ibid.* § 3.
- Aloidæ** (Otus et Ephialtes) cœlum petunt, Junonem et Dianam aggrediuntur, Martem vinciunt, a Diana occiduntur, II, 7, 4, 4.
- Alope** vel **Alobe** vel **Alybe**, urbs Amazonum, *Ephor.* 87.
- Alope**, urbs Thessaliæ, *Pher.* 107.
- Alope**, Cercyonis f., *Pher.* 107; Neptuno parit Hippothoontem, *Hell.* 68.
- Alopecæ**, demus Antiochidis tribus, *Philoch.* 71.
- Alopius**, Herculis ex Antiope f., II, 7, 8, 4.
- Alopeconnesus** a Cephalosodoto obsessa, *Androt.* 17.
- Alopeconnesii** Græci Æneum urbem incolunt, *Ephor.* 73.
- Alphesibœa**, Phœnicis uxor, Adonidis mater, III, 14, 4, 1.
- Alphesibœa**, Biantis e Perone filia, *Pher.* 75.
- Ἀλφειῶν πῖσces, *Ap. fr.* 184.
- Alpheus** fl. ab Hercule derivatur, II, 5, 5, 3; sub mare labens Syracusis emergit, *Tim.* 51, 52.
- Alponus**, urbs Macedoniae et Locrorum Epicnemidiorum, *Hell.* 19.
- Althæa**, Thespii et Laophontæ filia, Lœdæ soror, vel ejus e Clauco mater, I, 7, 10, 1; *Pher.* 29; OËnei uxor, a Baccho et Marte amata, I, 8, 1; Meleagro f. mortem parat, post ejus obitum ipsa perit, I, 8, 3, 3 sq.
- Althæus**, fluvius in Daunia, cujus aqua sanat vulnera, *Tim.* 15.
- Althemenes**, Catrei f., II, 2, 1, 1; ob oraculum cum Ape-mosyne sorore patrem relinquit, *ibid.* § 3; ad Rhodum appellit, *ibid.*; Creteniæ nomen dat, *ibid.*; sororem e Mercurio gravidam necat, *ibid.* § 6; patrem ignarus interficit, II, 2, 2, 5.
- Alyattes**, rex Lydorum, *Xanth.* 8; e Mysia in Thracia colonos advocat, *ibid.*; pater Sadyattæ, *Xanth.* 19, p. 40.
- Alyattes**, Sadyattæ ex sorore filius, Cræsi pater, rex Lydorum, sapientissimus, Smyrnam capit, in Cariam expeditionem facit, *Xanth.* 19, p. 41.
- Amadoci**, gens Scythica, *Hell.* 170.
- Amalchium** mare Hecatæus (Abderita, ut videtur,) appellat partem Oceani septentrionalis, *Hec.* 160.
- Ἀμάλλαι, *Ister* 54.
- Amalthea**, Hæmoni f., II, 7, 5, 2, *Pher.* 37; Jovem nutrit, I, 1, 7; ejus cornu ab Acheloo datur Herculi, II, 7, 5, 1; ejus vis, *ibid.* § 2; *Pher.* 37.
- Amarynceus**, Hippostrati pater, I, 8, 4.
- Amarynthus**, Actæonis canis, III, 4, 4, 5.
- Amarynthus**, pater Narcissi, *Acus.* 21 a.
- Amasis** quomodo rex Ægypti factus sit, *Hell.* 151.
- Amathusii** in Cypro, *Ephor.* 134; quorum posteri sint *Theop.* 111.
- Amazones**, Martis ex Harmonia progenies, *Pher.* 25; gens mulierum bellicosa, quas nunc Sauromatidas appellant, *Ephor.* 103; earum sedes et urbes cognomines, *Ephor.* 87, 78; earum mores, II, 5, 9, 1; *Hell.* 146; *Ephor.* 102; unde Chadesiæ nominatæ sint, *Hec.* 352; a Bellerophonte vincuntur, II, 3, 2, 2; ab Hercule, II, 5, 9, 8; *Hec.* 11, 33; in Atticam faciunt expeditionem, *Hell.* 84; earum pugna ad Athenarum urbem, *Clitod.* 5; Amazo ad Alexandrum Magnum venit, *Ister* 64.
- Amazonium** Athenis, *Clitod.* 5.
- Amazonium**, sic vocabatur Cuma, *Hec.* 212.
- Amaxitus**, urbs Troadis, *Ap. fr.* 56.
- Ambracia**, urbs Thesprotiæ, cujus gentile apud Phillistum fr. 52: Ambracinus.
- Ambraciotæ**, *Hell.* 52.
- Ambrosia**, Hyas, *Pher.* 46.
- Amestratus**, urbs Siciliae, *Ap. fr.* 61.
- Amestrius**, Herculis ex Eone f., II, 7, 8, 5.
- Ἀμείστοι qui sint, *Philoch.* 152.
- Amisodaurus**, Chimææ educator, II, 3, 1, 6.
- Amisus**, urbs Asiæ, antiquitus Heneta dicta, *Hec.* 200; a Milesiis condita, deinde Cappadocum, deinde Atheniensium coloniis frequentata, nomen mutavit, *Theop.* 202.
- Ammonis** oraculum ad Cepheum de Æthiopia a malo, quo Neptunus eam infestabat, liberanda, II, 3, 3, 4.
- Ἀμύος, ἀρίην, ἀρνεῖός, *Ister* 53.
- Amor**, Noctis et Ætheris f., *Acus.* 1.
- Amorgi** ins. tres civitates, *Androt.* 19.
- Ampelus**, urbs Liguriæ, *Hec.* 24.
- Amphanæ** vel **Amphanæa**, urbs Dorica, *Theop.* 38; *Hec.* 335.
- Amphianax**, pater OËtyli, *Pher.* 89.
- Amphianax**, pater Mæræ, *Pher.* 79.
- Amphianax**, Lyciæ R., II, 2, 1, 3.
- Amphiarus**, Argivus, Oiclei f., Argonauta, I, 9, 16, 8; apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; Eriphylen ducit, I, 9, 13, 1; in ludis Nemeis primus disco vincit, III, 6, 4, 5; ejus de expeditione VII ducum vaticinium, *ibid.* § 4; quibuscum invitus it, III, 6, 2, 6 sq.; Melanippi caput Tydeo dat, III, 6, 8, 4, *Pher.* 51; somno oppressus neglexit custodiam, *Hec.* 340; immortalis ad infe-

- ros deferitur, *Apoll. l. l.* § 6; Alcmaeonis et Amphilochoi pater, II, 7, 2, 5; III, 10, 8, 2; *Ephor.* 28.
- Amphibia, Pelopis filia, Eurysthei mater, *Pher.* 31.
- Ἀμφίχυστον τείχος, *Hell.* 136.
- Amphictyon, Deucalionis f., *Theop.* 80; aliis ἀπόχθων; Cranao pulso Atticæ R. fil. I, 7, 2, 7; III, 14, 6, 1; ab Erichthonio pellitur, III, 14, 6, 2; a Baccho vinum temperandi artem discit, *Philoch.* 18; ejus lex, *Philoch.* 18, 19.
- Amphictyones, ab Amphictyone nominati, *Theop.* 80; eorum conventus unde nomen habeat, *Androt.* 33; quinam populi ad eorum consessus legatos mittant, *Theop.* 80.
- Amphictyona, Phthii filia, Datidis mater, *Pher.* 8.
- Amphidamas, Lycurgi e Cleophile f., III, 9, 2, 1; ejus liberi, *ibid.* § 2.
- Amphidamas, Busiridis f., ab Hercule caeditur, II, 5, 11, 9.
- Amphidamas, Clytiæ pater, *Pher.* 93.
- Amphidamas, Opuntius, Clysonymi pater, III, 13, 8, 6; *Hell.* 57.
- Amphidicus, (Asphodius ap. Pausan., 9, 18 extr.) Astaci f., Thebanus, Parthenopæum caedit, II, 6, 8, 2.
- Amphigenia, urbs Macistiæ, *Ap. fr.* 128.
- Amphilocheicum Argos. V. Argos.
- Amphilocheus, Alcmaeonis e Manto f. Creontis uxori educandus datur, Tisiphonen sororem ignarus emit, III, 7, 7, 2; a patre repetitur, *ibid.* § 4; Argos Amphilocheicum condit, *ibid.*; *Hec.* 72.
- Amphilocheus, Amphikarai f., inter Epigonos, III, 7, 2, 5; *Ephor.* 28; Helenæ proculus, III, 10, 8, 2; a nonnullis dicitur matrem interfecisse, III, 7, 5, 1; cur a Troja proficiscens terra iter ingressus sit, *Theop.* 112.
- Amphimachus, Electryonis f., II, 4, 5, 7.
- Amphimachus, Cteati f., Helenæ proculus, III, 10, 8, 2.
- Amphion, Iasi filius ex Persephone, Minyæ, pater Chloridis, *Pher.* 56.
- Amphion, Epopei sive Jovis ex Antiope f., III, 5, 5, 5; III, 10, 1, 4; Lycum interficit, III, 5, 5, 4; Thebarum R., III, 5, 6, 1; Nioben ducit, *ibid.*; ejus filii, *ibid.*; *Pher.* 102, 6.
- Amphion, unus e Niobes filiis, Apollinis telis elabatur, III, 5, 6, 5; sec. alios occiditur, *ibid.*
- Amphion et Zethus, cum Loero Thebas condunt, *Pher.* 79.
- Amphion, lyra a Musis donatus; cantus vis et dulcedo, *Pher.* 102 a.
- Ἀμφίπων, placenta Dianæ oblata, *Philoch.* 170.
- Amphipolis, olim Ἐννίξ ὄζει nominata, *Androt.* 27.
- Amphipolitani, urbem agrosque in Atheniensium ditionem dedituri, *Theop.* 47.
- Amphithea vel Hemithea, filia Cycni, *Hec.* 139.
- Amphithea, Pronactis f., Adrastii uxor, I, 9, 13, 2; alia Lycurgi uxor, I, 9, 14, 1.
- Amphitrite (?), Oceanis, I, 2, 2, 1.
- Amphitrite, Nereis, I, 2, 7; Neptuno nubit, I, 4, 6; Benthescymes mater, III, 15, 4, 2; ejus statua in Teno insula, a Teleso facta, *Philoch.* 185.
- Amphitryo, Alcæi f., II, 4, 5, 3; Electryoni armenta reddit, II, 4, 6, 2; hunc imprudens necat, *ibid.* § 4; *Pher.* 27; a Sthenelo pellitur, *ibid.*, § 5; Thebis a Creonte purgatur, *ibid.* § 6; vulpem Thebas infestantem venatur, II, 4, 7, 1; Teleboas vincit, II, 4, 7, 3 sq., *Pher.* 27; Herculis præceptor in arte currum agendi; prælio cum Minyis caedit, II, 4, 11, 5; ejus proles, II, 4, 8, 3; *Pher.* 27.
- Amphoterus, Alcmaeonis e Calirrhoe f., repente adultus, Phegei filios, patris caedem ulciscens, et Phegeum cum uxore necat, III, 7, 6; Acarnaniam habitat, III, 7, 7, 1.
- Amphrisenses, in Bœotia, *Theop.* 264.
- Ampyx, pater Phemice, *Hell.* 25.
- Amycla, Amphionis e Niobe f., Dianæ telis confossa, al. iis elapsa, III, 5, 6, 4 sq.
- Amyclæ, urbs, III, 6, 2, 4; *Pher.* 93; Philonozno præmio data, *Ephor.* 18.
- Amyclas, Daphnes pater, *Phyl.* 33.
- Amyclas, Leandriæ pater, III, 9, 1, 1.
- Amyclas, Lacedæmonis e Sparta f., ejus e Diomede liberi, III, 10, 3, 2 sq., pater Hegesandriæ, *Pher.* 93.
- Amyclas, Cynortæ pater, I, 9, 5.
- Amycus, Neptuni e Bithynide f., Bebrycum R., Argonautas cestu provocat; a Polluce sternitur, I, 9, 20, 1.
- Amymone, Danaï f. a Neptuno amata, qui ei fontem indicat, II, 1, 4, 10; ex ea progenies, II, 1, 5, 13; *Pher.* 13; dicitur Enceladi uxor, *Apoll. ibid.* § 3.
- Amymone, fons in Lernea silva, II, 5, 2, 3.
- Amynthor, Phrastoris f., *Hell.* 1; Ormeniorum R. ab Hercule occiditur, II, 7, 7, 6; Astydamiæ pater, II, 7, 8, 12; *Acus.* 27; Teutamidæ pater, *Hell.* 1; et Phœnicis, III, 13, 8, 4; filium occæcat ob calumnias Phthiæ pellicis, *ibid.*
- Amyrgium, campus Sacarum Scytharum, *Hell.* 171.
- Amyrteus, Argivus, Macedonum partibus favens, *Theop.* 257.
- Amythaon, Crethei f., I, 9, 11, 1; *Pher.* 59; Pylam habitat, *ibid.* § 2; Idomenen ducit, *ibid.* et II, 2, 2, 4; ejus liberi, *ibid.* et I, 9, 11, 2; *Pher.* 23.
- Anacharsis, ex Nomadicis Scythis, *Ephor.* 78; ejus inventa, *Ephor.* 76; ab Ephoro non numeratur inter septem sapientes, *Ephor.* 101; sinistra pudenda, dextra os per quietem continebat, *Pher.* 113.
- Anæa, Cariæ oppidum, *Ephor.* 86.
- Anæa, Amazon, *Ephor.* 86.
- Anactor, Electryonis f., II, 4, 5, 7.
- Ἀναπαράξεν, quid significet, *Ephor.* 107.
- Anaphe ius., ab Argonautis nomen accipit, I, 9, 26, 2.
- Anaurus, fl., I, 9, 16, 3; *Pher.* 60.
- Anaxagoræ philosophi ætas, *Ap. fr.* 81. Periclis præceptor; impietatis accusatur, *Ephor.* 119.
- Anaxibia, Cratiei f., Nestoris uxor, I, 9, 9, 3.
- Anaxibia, Biantis f., Peliciæ uxor, I, 9, 10.
- Anaximandri Milesii ætas, *Ap. fr.* 79.
- Anaximenis Milesii ætas, *Ap. fr.* 80.
- Anaxithea, una Danaidum, ex Jove parit Olenum, *Ister.*
- Anaxo, Alcæi ex Hipponoe f., Electryonis uxor, II, 4, 5, 3.
- Anceus, Arcas, I, 8, 2, 4; Lycurgi e Cleophile vel Eurynome, III, 9, 2, 1; apri Calydonii venator, a quo obtruncatur, I, 8, 2, 5 et 6; *Pher.* 81; Argonauta, I, 9, 56, 8; navis gubernator, I, 9, 23; Agapenoris pater, III, 10, 8, 2.
- Anceus, rex Sami, *Pher.* 111.
- Anchiale, a Sardanapalo condita, *Hell.* 158.
- Anchinoe, Nili f., Beli uxor II, 1, 4, 4.
- Anchirrhoe, Penthili uxor, *Hell.* 10.
- Anchises, Capys ex Themide f., III, 12, 2, 4; ejus e Venere filii, *ibid.*; *Acus.* 26.
- Anchius (Amphion ap. Diodor.), Centaurus, ab Hercule fugatur, II, 5, 4, 4.
- Ancyor, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
- Andera, urbs, in qua lapis memorabilis, *Theop.* 122.
- Andocides, Atheniensis orator, unde genus deducatur, *Hell.* 78.
- Andraemon, Oxyli pater, II, 8, 3, 4.
- Andraemon, Gorgen ducit, I, 8, 1; OEneco succedit, I, 8, 6, 2.
- Androclus, Codri fil., coloniæ in Asiam deducendæ dux, Ephesum condit, *Pher.* 117; *Ephor.* 31; Priensisibus auxilium fert, *Ephor.* 31.

- Androgeus**, Minois e Pasiphae f., III, 1, 2, 6; Panathenaeis vincit; ab Aegeo contra taurum Marathonium mittitur, a quo jugulatur, III, 15, 7, 5; al. Thebis periisse dicitur insidiis, *ibid.* § 6; ejus filii Thasum obtinent, II, 5, 9, 13.
- Andromache**, Etionis f., Hectoris uxor, III, 12, 6, 1.
- Andromeda**, Cephei e Cassiopea f., ad liberandam a peste patriam celo exposita, a Perseo liberatur, II, 4, 3, 4 sq.
- Andropnagi** Scythae, *Ephor.* 78.
- Andropompus**, Penthili f., ex Henioche pater Melanthi, *Hell.* 10.
- Androthoe**, Castoris filia, Peristhenis uxor, mater Polydectae ei Dictyos, *Pher.* 13.
- Anexibia** (nisi potius Anaxibia), Danae ex Aethiopiade f., uxor Archelai, II, 1, 5, 5.
- Anicetus**, Herculis et Hebes f., II, 7, 7, 15.
- Animalia** venenato morsu laedentia ex Typhonis sanguine orta, *Acus.* 4.
- Anius**, rex Dell, Graecos Trojam proficiscentes hospitio excipit, *Pher.* 94.
- Annus magnus** (Cadmi tempore octo annos complectens), III, 4, 2, 1.
- Anogon**, Castoris ex Hilaira f., III, 11, 2, 2.
- Anostus**, iluv., *Theop.* 76.
- Antaeus**, Neptuni al. Terrae f., Lybiae R., ab Hercule caeditur, II, 5, 11, 6; *Pher.* 33; uxor Iphinoes, *Pher.* 33 e; ex Irassis erat ad paludem Tritonidem, *Pher.* 33 d; sexaginta cubitorum staturam habebat, *Pher.* 33 e.
- Antalcidas**, sub quo Lacedaemonii pacis foedus ruperunt, *Theop.* 111.
- Antea**, Amphianactis f., uxor Praeti, mater Maerae, *Pher.* 79.
- Antheis**, Hyacinthi f., ab Atheniensibus immolatur, III, 15, 8, 5.
- Anthelia**, Danae e Polyxo f., Cissei uxor, II, 1, 5, 7.
- Anthemus**, in Erythia fl., II, 5, 10, 7.
- Anthesteria**, *Ap. fr.* 28.
- Anthesterion**, mensis unde dictus, *Ister* 28.
- Anthia**, Thespii f., Herculis pellex, II, 7, 8, 5.
- Anthippe**, Thespii f., Hippodromi mater, II, 7, 8, 3.
- Antia** s. Sthenelaea, Iobatae, al. Amphianactis f., Praeti uxor, II, 2, 1, 3.
- Antiades**, Herculis ex Aglaia f., II, 7, 8, 2.
- Anticlea**, Periphetae e Vulcano mater, III, 16, 1, 3.
- Anticlea**, Laertae, in Bœotia parit Ulysses, *Ister* 52.
- Anticyra**, urbs Maliensium, *Ap. fr.* 129.
- Antigone**, Oedipi ex Iocasta, III, 5, 8, 8; ex Eurygania filia, *Pher.* 48; cum patre Athenas fugit, III, 5, 9, 2; Polynicen fratrem contra Creontis jussum sepelit; viva defoditur, III, 7, 1, 2.
- Antigona**, Euryti filia, Pelei uxor, mortem sibi consciscit, III, 13, 1, 1; *Pher.* 16; mater Antigoniae, *Pher.* 17.
- Antigonus Gonatas**: huic Athenas prementi quid sibi faciendum sit, missis muneribus significat Patroclus, dux classis Aegyptiacae, *Phyl.* 1; Cleomenem ad Sellasias devicit, *Phyl.* 56; ejus morbus et mors, *Phyl.* 57.
- Antigonus Epitropi** assentator Apollophanes, *Phyl.* 46.
- Ἀντιγόνη** apud Athenienses, *Philoch.* 61.
- Antileon**, Herculis e Procride f., II, 7, 8, 1.
- Antilocheus**, Nestoris f., I, 9, 10, 3; Helenae procus, III, 10, 8, 2.
- Antimache**, Amphidamantis f., Eurysthei uxor, III, 9, 2, 2.
- Antimachus**, Herculis e Nicippe f., II, 7, 8, 6; Herculis e Megara f., *Pher.* 30.
- Antimachi** poetae aetas, *Ap. fr.* 91.
- Antimnestus**, dux Chalcedensium, qui Rhegium condiderunt, *Ant.* 10.
- Antioches**, Melanis f., a Tydeo caeditur, I, 8, 5, 3.
- Antiochus**, Pterelai f., I, 4, 5, 6.
- Antiochus**, Herculis f., Phylantis pater, I, 8, 3, 2.
- Antiochi** Σωτήριος (vel Θεού) mores dissoluti; ejus familiares, *Phyl.* 7.
- Antiope**, Thespii f., Alopia mater ex Hercule, II, 7, 8, 4.
- Antiope**, Nyctel e Polyxo f., III, 10, 1, 4; a Jove comprimitur, III, 5, 5, 5; *Pher.* 102; ad Epopeum fugit, eique nubit, *ibid.*; a Lyco captiva abducitur, *ibid.* § 7; liberatur, *ibid.* § 10; ejus progenies, III, 10, 1, 4; *Pher.* 102.
- Antiope** ex Sole filii, *Theop.* 340.
- Antiope**, Amazo, ab Theseo captiva abducta, *Hell.* 76.
- Antiphon**, a Triginta viris interfectus, *Theop.* 139.
- Antiphon**, cum Charidemo ab Atheniensibus legatus missus ad Philippum, *Theop.* 189.
- Antiphus**, Myrmidonis f., I, 7, 3, 5.
- Antiphus**, Priami ex Hecuba f., III, 12, 5, 12.
- Antis**, Thespii f., Laothoe ex Hercule mater, II, 7, 8, 4.
- Antracitis** fossilis, *Theop.* 231.
- Anus** Scriphla, *Apollod. fr.* 198.
- Aones**, Bœotiae incolae, *Hell.* 8.
- Aortes**, unus Cyclopum, *Pher.* 26.
- Aous** (ab Hecataeo nominatur Aes), fluvijs a Lacmone defluens, *Hec.* 71, 72.
- Apaturia**, festum; unde nominatum sit, *Ephor.* 25.
- Apaturus**, sinus Asiae, *Hec.* 165.
- Apea**, urbs Cretae, *Hell.* 99.
- Apelles**, frater Maonis et Dil, pater Critheidis, Cumaus, avus Homeri, *Ephor.* 164.
- Apelles**, Melanopi f., *Hell.* 6.
- Apemoseyne**, Catrei f., a Mercurio vitata necatur ab Althemene fratre, III, 2, 1, 3, sq.
- Aphareus**, Perieris e Gorgophone f., I, 9, 5, III, 10, 3, 4; ejus ex Arene filii, *ibid.* § 5.
- Aphete**, Thessaliae urbs, I, 9, 19, 9; *Hell.* 35; *Pher.* 67.
- Aphidas**, Arcadis e Prosepelia filius, III, 10, 7, 4; *Charon* 13.
- Aphidas**, rex Atheniensium, a Thymaete fratre interfectus, *Demo* 1.
- Aphidna**, urbs Atticae, quo Theseus abduxit Helenam, *Hell.* 74.
- Aphyae**, sic duae meretriculae Athenienses vocabantur, *Ap. fr.* 239.
- Apia**, antiquum nomen Peloponnesi, II, 1, 1, 5; *Ister* 43, 44; *Acus.* 11.
- Apis**, Phoronei f., II, 1, 1, 6; I, 7, 6; ab Aetolo caeditur, I, 7, 6; a Thelxione et Thelchine interficitur, *Acus.* 11; deus dicitur Serapis, II, 1, 1, 6.
- Apis**, bos a Baccho ex India adductus, *Phyl.* 80.
- Ἀποδέκται**, receptores, *Androt.* 3.
- Apollo**, Jovis e Latona f., I, 4, 1, 2; ejus nutrices, *Philoch.* 196; a Pane et Thymbreo artem vaticinandi edoctus, oraculum Delphicum occupat, *Apoll. ibid.* § 3; terras obiens homines ad morum placiditatem componit; Athenis Delphos profectus qua via? ad Panopeos veniens Tityum interficit; deinde apud Parnasios Pythonem necat; cum Themide oraculum Delphicum condit, *Ephor.* 70. Neptuno pro Pythia dat Tamarum, *Ephor.* 59; interficit Tityum, I, 4, 1, 4; superat Marsyam certamine et excoriat, I, 4, 2, 2; Herculi arma dat, II, 4, 11, 9; Trojam muris munit, II, 5, 9, 9; *Hell.* 136; pretio non accepto pestem ei immittit, *Apoll. l. l.*; cymbium aureum dat Herculi; *Vide* Sol; ejus certamen cum Hercule dirimitur, II, 6, 2, 6; jussu matris Amphionis filios necat, III, 5, 6, 4; ei datur Manto e manubijs Thebarum captarum, III, 7, 4, 2; Alcmaoni oraculum dat de matre necanda, III, 7,

- 5, 1; de itinere ad Acheloum, *ibid.* § 5; dantur ei Acheloi jussu dona nuptialia Arsinoes, quae Alcmæonideæ abstulerant, *ibid.* § 6; Mercurio dat boves pro lyra, virgam auream pro fistula, III, 10, 2, 7 *sq.*; Hyacinthum amasium invitus interficit, III, 10, 3, 3; Cyclopes necat, ideo servit Admeto, III, 10, 4, 2 *sq.*; *Pher.* 76; Arsinocem amatam interficit, III, 10, 3, 9; Cassandram vaticinandi arte donat, fidem ei auferit, III, 12, 5, 11; a Coronide Ischy posthabetur, *Acus.* 25; Ischyn interficit, *Pher.* 8; Phlegyas, qui templum incenderant, interimit, *Pher.* 102 a; Cyrenen in Libyam transvehit, *Pher.* 9; vocatur Egletes, I, 9, 26, 3; ejus progenies ex Arsinoe al. Coronide, III, 10, 3, 6; e Phthia, I, 7, 6; e Thalia, I, 3, 4; ex Aria, III, 1, 2, 2; ex Æthusa, III, 10, 1, 3; Apollo pater Aristæi, *Pher.* 10; Corybantum e Rhytia, *Pher.* 6; Charonis e Therone, *Hell.* 49; Idmonis ex Asteria, *Pher.* 70; Philammonis e Philonide, *Pher.* 63; Autuchi et Aristæi ex Cyrene, *Phyl.* 15; Apollinis Amyclæi templum, *Theop.* 218; ejus templum ad Ismenum, *Philoch.* 197; ejus ara Marathonica, *Philoch.* 158; ejus simulacrum in Delo, *Ister* 35; Apollini sacer est citharus piscis, *Ap. fr.* 15; neomenia, *Philoch.* 178; prima cujusque mensis dies, *Philoch.* 181; Apollo Carneus, *Theop.* 171; Thymbræus vel Zymbræus vel Dymbrius, *Hell.* 135; Μυλλόεις; in Lesbo colitur, *Hell.* 117; Ἰήριος, *Ap. fr.* 7; aureus Delphis, *Philoch.* 22, 23; Boedromius, *Philoch.* 34; Donastas, *Theop.* 320; Hegetor, *Theop.* 171.
- Apollocrates, Dionysii superioris f., homo ebriosus, *Theop.* 204.
- Apollophanes, Antigoni Ἐπιτρόπου assentator, *Phyl.* 46. Ἀπόνημα, quid sit, *Clitod.* 20. Ἀποπομπῆσι θεῶν. Vide Dii.
- Ἀποστολεῖς, eorum munus, *Philoch.* 142.
- Aprus, urbs Thraciæ, *Theop.* 180.
- Apsynthii, populus Thracum, *Hec.* 135.
- Apsyrtides insulæ, I, 9, 24, 4 et 25, 4.
- Apsyrtus, a Medea sorore jugulatur, I, 9, 24, 1; *Pher.* 73.
- Aquila, Typhonis et Echidnæ proles, Prometheo infesta, ab Hercule confoditur, II, 5, 11, 12; *Pher.* 21.
- Aquila in templorum fastigiis, Corinthiorum inventum, *Tim.* 50.
- Aquilæ Pyrrhi et aliorum, *Phyl.* 49.
- Aquilina, urbs Illyrica, *Theop.* 42.
- Arabes. Erembi dicuntur *Hellanico* 153.
- Arabia, conjux Ægypti, II, 1, 5, 4.
- Arabia; ibi habitat Ægyptus, II, 1, 4, 5; eam adit Hercules, II, 5, 11, 11.
- Aratus, invidia in Cleomenem ductus, Macedones arcesit, *Phyl.* 59.
- Araxes fluv., *Ephor.* 78; *Hec.* 170; *Ap. fr.* 123.
- Arbaxani (vel Arbazani), gens Liguriæ, *Theop.* 221 a.
- Arbela, urbs Siciliæ, *Phil.* 31.
- Arbelus, Ægypti ex Hephæstina f., Oemen uxorem habet, II, 1, 5, 9.
- Arcades autochthones, *Hell.* 77; ex Arcadis filiis oriundi, *Charon* 13; eorum cum Bæotis de finibus contentio, *Pher.* 86; eorum mores, *Hec.* 355; *Charon* 13; *Ephor.* 97; *Theop.* 243; Arcades parent Lycaoni, III, 8, 1, 2; Nyctimo, Arcadi, Elato et Aphidanti, III, 8, 2, 1 *sqq.*; Stymphalo, III, 12, 6, 10; sub Hercule Augeam adiuntur, II, 7, 2, 1; OEchaliæ, II, 7, 7, 7.
- Arcadia, festum Cereris, *Ap. fr.* 8.
- Arcadion, Philippi osor, cum eo in gratiam redit, *Phyl.* 38; ejus dictum, *Theop.* 235.
- Arcas, Jovis aut Apollinis e Callisto f., III, 8, 2, 7; *Charon* 13; e Themisto f., *Ister* 57; ejus progenies, III, 9, 1, 1; *Hell.* 60.
- Arcesilaus, Melanei pater, Euryli avus, *Pher.* 34.
- Arcesilaus, Seuthi vel Scythi f., *Ap. fr.* 99.
- Arcesine, una ex tribus civitatibus in insula Amoræ, *Androt.* 19.
- Arcesius, Laertæ pater, I, 9, 16, 8.
- Archagoras, Niobæ f., *Hell.* 54.
- Archebates, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
- Archedicus, Herculis ex Euryppyle f., II, 7, 8, 5.
- Archelaus, Electryonis f., II, 4, 5, 7.
- Archelaus, Ægypti e Phænissa f., Anexibiam ducit, II, 1, 5, 5.
- Archelaus, Dymæus, mercenariis Syracusanorum prefectus, *Theop.* 212.
- Archemachus, Priami f., III, 12, 5, 13.
- Archemachus, Herculis e Patro f., II, 7, 8, 2.
- Archemoras vocatur a VII ducibus Opheltes, *Lycurgi f.* III, 6, 4, 4.
- Archenor, Niobæ f., *Hell.* 54.
- Archias puer, talitro ab Hercule occisus, *Hell.* 3.
- Archias, Syracusarum conditor, Myscellum adjuvat, *Ant.* 11.
- Archidamium bellum, *Ephor.* 120.
- Archidamus, Lacedæmonius, Phocensium rebus favet, *Theop.* 258; Tarentinis auxilio venit, in Italia cecidit, *Theop.* 259; ejus mores, *ibid.*
- Archidamus, post reditum, invito Cleomene, a Lacedæmonii interfecit, *Phyl.* 55.
- Archinus, Athenæi filius, Atheniensibus persuasit ut Ionicis literis uterentur, *Theop.* 169.
- Architeles, Eunomi, ab Hercule invito necati, pater, interfectori ignoscit, II, 7, 6, 3.
- Architeles, dives Corinthius, *Theop.* 220.
- Arclus, *Theop.* 226.
- Arcya, Actæonis canis, III, 4, 4, 5.
- Arliæ, gens Illyrica, a Gallis devicta, *Theop.* 41.
- Ardynium, urbs in campo Thebano, *Xanth.* 17.
- Area, Athamantis, qui Teum condidit, filia, *Pher.* 112. Ἀρεῖα κρήνη, III, 4, 1, 3.
- Areithous, Bæotus, in Arcadiam migrat, ubi a Lycurgo occiditur, *Pher.* 86.
- Areius, Biantis e Perone f., *Pher.* 75.
- Arene, OEbali f., Aphareï uxor, III, 10, 3, 5; mater Lyncei et Idæ, *Pher.* 65.
- Arene, urbs a quam nominata, *Pher.* 65.
- Areopagitæ, *Philoch.* 17, 58, 59, 60; *Phanod.* 15.
- Areopagus, *Hell.* 69, 82; *Ap. fr.* 6; *Philoch.* 16; judicium de Neptuno et Marte, III, 14, 2, 3; de Cephalo, III, 15, 1, 8; de Dædalo, III, 15, 9, 2.
- Ares, castellum Eubææ, *Theop.* 160.
- Arestor, Phorbantis filius, Argi Panoptæ pater, II, 1, 3, 3; *Pher.* 22.
- Aretæus, Dionis filius, *Tim.* 129.
- Arete, Alcinoi, Phæacum R., uxor, I, 9, 25, 5.
- Arete, Dionis uxor, *Tim.* 129.
- Aretesium, locus in Athenarum urbe, *Philoch.* 48.
- Arethusa vel Erethusa, Hesperidum una, II, 5, 11, 2.
- Arethusa, Abantis f., *Ephor.* 33.
- Arethusæ fontis origines, *Tim.* 51, 52.
- Aretus, Nestoris f., I, 9, 9, 3.
- Areus, Acrotati pater, rex Lacedæmoniorum, *Phyl.* 48; Areus et Acrotatus primi apud Spartanos aulicam aliquam opulentiam æmulantes, *Phyl.* 43.
- Argæus, qui una cum Philippo regnum petiit, *Theop.* 32.
- Argante, urbs Indiæ, *Hec.* 176.
- Argele, Thespii f., Hippodromi mater ex Hercule, II, 7, 8, 4.
- Argentum Athenis in arce Minervæ depositum, *Philoch.* 116.

- Arges, Cyclops, Cœli f., I, 1, 2; ejus filios occidit Apollo, *Pher.* 76.
- Ἄργεῖος; non est Ventus, sed Zephyri epithetum, *Acus.* 3.
- Argeus, Licynmii f., Herculis socius, occiditur, II, 7, 7, 8.
- Argia, Autesionis f., Aristodemi conjux, II, 8, 2, 9.
- Argia, Adrasti f., Polynicis uxor, I, 9, 13, 2; III, 6, 1, 6; *Hell.* 12.
- Ἀργίλαι, subterranea Cimmericorum ædificia, *Ephor.* 45.
- Arginus, collis in Creta, *Pher.* 69.
- Arginusa: ins., *Androt.* 14.
- Argiope, Nili f., altera Agenoris uxor, mater Cadmi, *Pher.* 40.
- Argiphontes. *Vide* Mercurius.
- Argius, Pelopis f., Hegesandram uxorem ducit, *Pher.* 94.
- Argius, Niobæ f., *Pher.* 102, 6.
- Argius, Egypti e Phœnissa f., Evippen ducit, II, 1, 5, 5.
- Argivæ mulieres, Bacchico furore concitatae, II, 5, 2, 3.
- Argivi sub VII ducibus a Thebanis fugantur, III, 6, 7, 9; insepulti relictii, ab Atheniensibus sepeliuntur, III, 7, 1, 4; sub Epigonis Thebas evertunt, III, 7, 4, 1; Apollini dant cum manibus Manto, Tiresiæ filiam, *ibid.* § 2.
- Argivorum signum, II, 8, 5, 1; Argivi Eurystheo duce ab Atheniensibus vincuntur, *Pher.* 39; judicia exercent ad Egyptum promontorium, *Hec.* 357; eorum partes in bello Peloponnesiaco, *Philoch.* 109.
- Argo navis, I, 9, 16, 6; *Clitod.* 5; ab Argo, Phrixi f., nominata, *Pher.* 61; Herculis pondere aggravata queritur, I, 9, 16, 6; I, 9, 24, 4; *Pher.* 67; Neptuno consecratur, I, 9, 27, 3.
- Argolis paret ex parte Amythaonis filiis, I, 9, 12, 8; Gelanori, I, 4, 4, 8; Danao, *ibid.*; Lynceo, II, 2, 1, 1; Acrisio, *ibid.* § 4; Deiphonti, II, 8, 5, 5; Adrasto, III, 6, 1, 4; Temeno, II, 8, 4, 2; Argolidem occupat Temenus, oram vero maritimam ejus (ἀκτις) e regione Atticæ) Argæus et Deiphantes, *Ephor.* 16.
- Argonautæ recensentur, I, 9, 16, 8; a mulieribus Lemniis excipiuntur, I, 9, 17; a Dolionibus, I, 9, 18, 1; Cyzicum per errorem occidunt, *ibid.* § 2; in Mysiam veniunt, *ibid.*; relinquunt Herculem, Hylam et Polyphemum, I, 9, 19; Amycum, Bebrycum regem, interimunt, I, 9, 20; itinere a Phineo monstrato, Symplegades incolumes trajiciunt, I, 9, 21; a Mariandynis in Colchidem veniunt, I, 9, 23; eam, vellere ablato, clam relinquunt, *ibid.* § 13; eorum reditus per Tanaim, Oceanum, mare mediterraneum, *Tim.* 6; non navigant per Tanaim, sed alia via, *Hec.* 187, 339; Eridanum, Apsyrtes, Ligyes, Celtas præternavigant, I, 9, 24; præter Etruriam vecti, ad Æeam veniunt, a Circe purgantur, *ibid.* § 5; Charybdin, Scyllam et Planctas præternavigant, ad Corcyram appellant, I, 9, 25; in insula Anaphe Apollini Ægletæ sacra instituunt, I, 9, 26, 1—3; Talo caeso ad Æginam appellant, *ibid.* § 4; per Eulkeam, et Laridem Iolcum revertuntur, *ibid.* § 6; Phineum puniunt, III, 15, 3, 3; expeditio quando facta? II, 6, 3, 5.
- Argos, regio, I, 8, 6, 3; *Hell.* 37; antiquum Peloponnesi nomen, II, 1, 2, 1.
- Argos Amphiloichium ab Amphilocho conditur, III, 7, 7, 4; *cf.* *Ephor.* 28.
- Argos portus insulæ Æthaliæ unde nomen acceperit, *Tim.* 6.
- Argura, antea Argissa, urbs Thessaliæ, *Ap. fr.* 152.
- Argus, Jovis e Niobe f., II, 1, 1, 7; *Acus.* 11; a Phoroneo regnum accipit, Peloponnesum Argos dicit, II, 1, 2, 1; ejus progenies, *ibid.*; *Pher.* 22.
- Argus, Panoptes. II, 1, 2, 2; γαργύς; *Acus.* 17; Agenoris, *ibid.*; Arestoris, *Pher.* 22; aliis Inachi, Argi et Ismenes f., II, 1, 3, 3; intericit Satyrum et Echidnam, Apidis interfectores ulciscitur, II, 1, 2, 4; ejus progenies, II, 1, 3, 1; Ius custos, *ibid.* § 3; a Mercurio necatur, *ibid.* § 4; *Pher.* 22.
- Argus, Actæonis canis, III, 4, 4, 6.
- Argus, Phrixi e Chalciopæ f., I, 9, 1, 7; Phrixi ex Iophossa, *Acus.* 8; Argo navem construit, I, 9, 16, 6; *Pher.* 61; Argonauta, I, 9, 16, 8.
- Argyphia, Egypti uxor, ex ea filii, II, 1, 5, 2.
- Argyraspides Alexandri, *Phyl.* 41.
- Argyrini, gens Epirotica, *Tim.* 43.
- Argyrus urbs, *Phil.* 36.
- Aria, regio Persica, *Hell.* 168.
- Aria, Cleochi f., mater Mileti ex Apolline, III, 1, 2, 2.
- Ariadne, Minois e Pasiphae f., III, 1, 2, 6; Theseo glomum minio tinctum dat, quo labyrinthi ambagibus se evolveret; cum eodem fugit, et in Dia insula relinquitur; apparet lamentanti Venus; cum Baccho concumbit, ab eoque donatur corona aurea; a Diana interficitur, *Pher.* 106; post interfectum Deucalionem, regiâ procurationem suscipit, et fœdus ferit cum Theseo *Clitod.* 5; a Theseo abducitur, *Pher.* 109; *Ister* 14.
- Ariamnes, Gallus in Asia ditissimus, Gallos omnes per integrum annum epulis excipit, *Phyl.* 2.
- Ariani, gens Cadusiis proxima, *Ap. fr.* 107.
- Ariaspes, Atossæ pater, *Hell.* 163 b.
- Aries Phrixi et Hellæ, aureo vellere præditus, *Pher.* 53; inter astra collocatus, *ibid.* 52.
- Arimanius, *Theop.* 71.
- Arimus, rex in Asia minori, *Xanth.* 4.
- Ariatha, urbs Oenotrorum, *Hec.* 30.
- Arion equus, Neptuni e Cerere progenies, Adrastum servat, III, 6, 8, 7.
- Arion Methymnæus primus choros cyclicos instituit, *Hell.* 85.
- Arisbe, Teueri Cretensis f., Dardani uxor, Hellanico est Atea, vel Batea, *Hell.* 130; eam *Ephor.* 21 dicit Meropis filiam, primamque uxorem Alexandri, Priami f.—Meropis f., Priami uxor, III, 12, 5, 2; Hyrtaco datur, *ibid.* § 3.
- Aristæus, Apollinis ex Cyrene f., ex Libya in Ceum migravit, *Phyl.* 15; pater Hecatæ, *Pher.* 10.
- Aristæus, Actæonis pater, III, 4, 4, 1.
- Aristeas Proconnesius apud Metapontinos aliquantum versatur, *Theop.* 182.
- Aristocrates, unus imperatorum in prælio ad Argiausas, ab Atheniensibus capitis damnatus, *Philoch.* 121.
- Aristodamidas, Meropis f., Phidonis pater, *Theop.* 30.
- Aristodeme, Priami f., III, 12, 5, 13.
- Aristodemus, Aristomachi f., fulmine ictus moritur, ejus filii Lacedæmone potiuntur, III, 8, 2, 9; T. ebanos Ægidas ad expeditionis in Pelopon. societatem adsciscit, *Ephor.* 13.
- Aristomachus, Talai f., I, 9, 13, 1.
- Aristomachus, Hippomedontis pater, III, 6, 3, 2.
- Aristomachus, Cleodatis f., Temeni pater, *Theop.* 30; bello Heraclidarum perit, II, 8, 2, 5; ejus filii reditum tentant in Peloponnesum, *ibid.* § 6 sq.
- Aristomachus, Argivorum tyrannus, in Antigoni potestatem venit, ejus mors, *Phyl.* 52.
- Ariston, Rheginus, Delphis in certamine musico ab Eunomo Locro vincitur, *Tim.* 64, 65.
- Ariston, Oetæorum præfectus; ejus uxor a Phayllo amator, *Phyl.* 60.
- Aristonous Gelonis filii tutor, *Tim.* 84.
- Aristoteles Cyrenæus amantem Laidem despicit, *Ister* 48.
- Aristoteles Stagirita de Locrorum civitate graviter mentitus, atque omnino levis homo et temerarius, *Tim.* 70; alia in eum convicia, *Tim.* 71, 74, 75, 76; de e.

- etate, *Ap. fr.* 92.
 Aristus, Cyprius, Antiochi Soteris vel Dei familiaris et amasius, *Phyl.* 7.
 Armenii, populus Asiæ, *Hec.* 195.
 Armenius, Zeuxippi f., *Hell.* 10.
 Arnæus, Megameles pater, II, 4, 10, 1.
 Arne, urbs postea Chæronea vocata, *Hec.* 87.
 Aroerni, gens Celtica, *Ap. fr.* 62.
 Aroteres, populus ad Istrum, *Ephor.* 78.
 Aroteres, populus Libyæ, *Hec.* 305.
 Arrhetus, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Arsinoe, Phegei f. Alcmaeonis desponsa, III, 7, 5, 4; munera nuptialia ei data, *ibid.*
 Arsinoe, Leucippi ex Philodice f., III, 10, 3, 6; Æsculapii mater ex Apolline, *ibid.*
 Artaphernes, (unus ex septem viris, qui Pseudo Smerdin interfecerunt) Daphernes vocatur ab *Hell.* 167.
 Artalexerxes contra Cyrum belligerat, *Ephor.* 129.
 Artemon, περιπόρευτος, Periclis mechanicus in Sami obsidione, *Ephor.* 117.
 Artemisia, Hecatomni filia, Mausoli uxor, ejus mors, *Theop.* 116.
 Artemisium, urbs Oenotrorum, *Hec.* 33.
 Artemisius mons, II, 5, 3, 2.
 Artemitium, i. q. Artemisium, urbs Oenotrorum, *Phil.* 53.
 Arypes pro *Rhypes* (Achæi) dicit *Pher.* 114.
 Asæ, vicus Corinthi, *Theop.* 205.
 Ascalaphus, Martis f., Argonauta, I, 9, 16, 8; Helenæ proculus, III, 10, 8, 2.
 Ascalaphus, Acherontis e Gorgyra f., I, 5, 3; ei saxum impositum, *ibid.*; ab Hercule removetur, II, 5, 12, 6, ille mutatur a Cerere in bubonem, *ibid.* § 9.
 Ascalon, urbs Lydiæ, *Xanth.* 11.
 Ascalus, Hymenæi filius, dux Lydorum in Syria militat, ubi Ascalum condit, *Xanth.* 23.
 Ascalus, urbs Syriæ, *Xanth.* 23.
 Ascania, urbs Phrygiæ, *Xanth.* 5.
 Ascanius, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Asclepiadæ dicebantur medici Coi et Cnidii, *Theop.* 111.
 Ascra, quo exul abiit pater Hesiodi, *Ephor.* 164.
 Asia, Oceani f., I, 2, 2; Iapeti uxor, *ibid.*
 Asiam minorem quot gentes habitent, *Ephor.* 80; ejus pars aliquando mare fuit, *Xanth.* 3.
 Asiæni, Troum auxiliares, *Ap. fr.* 178.
 Asine, urbs Peloponnesi, *Theop.* 191.
 Asinus mysteria portans, *Demo.* 7.
 Asopis, Thespii f., Mentoris ex Hercule mater, II, 7, 8, 5.
 Asopis, Asopi f., Cercyræ mater, *Hell.* 45.
 Asopus fl., Oceani ex Tethye, al. Neptuni e Pero (*Acus.* 2), al. Jovis ex Eurynome f., ducit Metopen, III, 12, 6, 5; ejus progenies, *ibid.*; a Jove fulmine ictus, ad flumen redire jubetur, unde carbones in eo feruntur, *ibid.* § 6; pater Æginæ, I, 9, 3, 2; *Pher.* 78; Ismenes, II, 1, 3, 1; Salaminis, III, 12, 7, 1.
 Apendus, urbs Pamphylia: ab Apendo condita, *Hell.* 20; *Theop.* 12.
 Aspides ab Ægyptiis cultæ, *Phyl.* 26. *Cf.* 27.
 Aspledon vel Splledon, urbs in Boeotum et Locrorum confinio, *Ap. fr.* 153.
 Assaon, Niobam filiam suam deperivit; ejus filios flammis necavit, deinde ipse manum sibi intulit, *Xanth.* 13.
 Assaracus, Trois e Calirrhoe f., III, 12, 2, 2; ejus progenies, *ibid.* 3.
 Assera, urbs Chalcidensium, *Theop.* 165.
 Assesus, oppidum agri Milesii, *Theop.* 166.
 Assorium, urbs Sicilia: *Ap. fr.* 16.
 Assus, urbs Asiæ min. *Ephor.* 90; *Hell.* 116.
 Assyrii parent Thiantii, III, 14, 4, 2; iidem Syrii, III, 14, 3, 3.
 Astaci Thebani filii per obsidionem Thebarum, a VII ducibus factam, insignes, III, 6, 8, 2.
 Astacus, Byzantinorum regio, *Theop.* 247.
 Astacus, Melanippi pater, *Pher.* 51.
 Astelebe, urbs Lydiæ, *Xanth.* 21.
 Asteria, urbs Lydiæ, *Xanth.* 22.
 Asteria, insula prope Cephalleniam, *Ap. fr.* 167.
 Asteria, Coronii filia, ex Apolline mater Idmonis, *Pher.* 70.
 Asteria, Danaï f., Chæti uxor, II, 1, 5, 4.
 Asteria Cœi f. ex Phœbe, I, 2, 2, 2; Persæ conjux, I, 2, 3; Jovis congressum fugiens, in mare se projicit; Delo nomen dat, I, 4, 1, 1.
 Asterion, Cretensium R., Europam ducit, ejus liberos e Jove educat, III, 1, 2, 1; liberis orbis obit, III, 1, 3, 1.
 Asteris urbs, eadem quæ Asteria.
 Asterius, Nelei e Chloride f., I, 9, 9, 1; ex Amphictyone procreat Dotidem, *Pher.* 8.
 Asterius, Cometæ f., Argonauta, I, 9, 16, 8.
 Asterius, Cretes pater, III, 1, 2, 6.
 Asterius, s. Minotaurus, tauri e Pasiphæ f., a Minoe labyrintho includitur, III, 1, 4, 3. *Vide* Minotaurus.
 Asterodia, Eurypyli f., Icarum conjux, mater Penelopæ, *Pher.* 90.
 Asterope (?) Cebrenis f., Æsaci uxor, III, 12, 5, 2.
 Asteropea, Deionis f., I, 9, 4.
 Asteropeus, Asteropæus, Cyclops. *Vide* Steropes.
 Astra, Astræi filii, I, 2, 4.
 Astræus, Crii f., I, 2, 2, 4; ejus ex Aurora progenies, I, 2, 4.
 Astrapsychus, magorum nomen, *Xanth.* 29.
 Ἄστυ quid sit, *Phil.* 4.
 Astyagis de Mandane filia somnium, *Charon.* 4.
 Astyanax, Herculis et Epilaidis f., II, 7, 8, 2.
 Astybias, Herculis e Calamete f., II, 7, 8, 4.
 Astycratia, Amphionis e Niobe f., a Diana confoditur, III, 5, 6, 1 *sq.* *Hell.* 54.
 Astydamia, Acasti uxor, Peleum frustra amat, eum stupri accusat, III, 13, 3, 1 *sq.*; ab eo pœnas luit, *ibid.* § 5 *sq.*
 Astydamia, Amyntoris f., Ctesippi mater ex Hercule, II, 7, 8, 12; Tlepolemi mater, *Acus.* 27.
 Astygenia, Tlepolemi mater, *Pher.* 37 a.
 Astygonus (Astynous? Hom. II. ε', 144), Priami f., III, 12, 5, 13.
 Astymedusa, Stheneli f., OEdipi uxor, *Pher.* 48.
 Astynous, Phaethontis f., Sandaci pater, III, 14, 3, 2.
 Astyoche, Simoentis f., Erichthonii uxor, III, 12, 2, 1.
 Astyoche, Laomedontis f. ex Strymo, al. Placia, III, 12, 3, 11; Telephi uxor, cui Priamus vitem auream donat, ut Eurypylum filium Trojam mittat, *Acus.* 27.
 Astyoche, Amphionis e Niobe f., Dianæ telis confoditur, III, 5, 6, 1.
 Astyoche, Phylantis, Tlepolemi mater ex Hercule, II, 7, 6, 1.
 Astypalæa, Eurypyli mater e Neptuno, II, 7, 1, 2.
 Atabyrium in Sicilia, *Tim.* 3.
 Atabyrius, mons in Rhodo, III, 2, 1, 4.
 Atalanta, Schœnei f., apri Calydonii venatrix (*falso dicitur, confunditur enim cum Iasi f.*), I, 8, 2, 4; inter Argonautas, I, 9, 16, 8.
 Atalanta, Iasi e Clymene f., III, 9, 2, 2; exponitur, *ibid.*; a venatoribus invenitur, virgo manet, Rhœcum et Hylæum, Centauros sibi insidiantes, interficit, Calydonii apri venatrix, Peleum vincit, *ibid.* § 3, 4; a patre agnita et nubere jussa, se cursu certantibus præmium pro-

- ponit, multos vincit, a Milanione superatur; in leenam mutatur, *ibid.* § 5 sq.
- Atas, Priami f., III, 12, 5, 13.
- Atea, e. q. Arisbe, Teucri Cretenensis f., Dardanii uxor, *Hell.* 130.
- Atergatis a Mopso Lydo capta, cum Ichthye filio in lacum demersa, *Xanth.* 11.
- Ates collis in Phrygia, ubi Ilium, III, 12, 3, 3.
- Athamantis ager, I, 9, 2, 2.
- Athamas, Æoli f., I, 7, 3, 4; Bœotiae R., I, 9, 1, 1; ejus uxores et liberi, *ibid.*; his orbat, I, 9, 2, 1; Bœotia relicta, Themistonem ducit, *ibid.* § 2; educat Bacchum, III, 4, 3, 5; ideo a Junone in furorem coniectus Learchum interficit, *ibid.* § 6; Orchomeni habitat, *Hell.* 49.
- Athamas, Aræe pater, qui Teum in Asia minori condidit, *Pher.* 112.
- Atharambis, urbs Ægypti, *Hec.* 280.
- Athenæ: Diades in Eubœa a Diante conditæ, *Ephor.* 33.
- Athenæ, Cecropia dictæ, Cecropi parent, III, 14, 1, 1; a Minerva dea præside facta nomen accipiunt, *ibid.* § 6; a Minoe obsidentur, III, 15, 8, 4; Athenarum laudatio et vituperium, *Theop.* 297.
- Athenæus Eretriensis, Pharsali adsentator, *Theop.* 20.
- Athenienses, Heraclidas excipiunt, Eurystheum debellant, II, 8, 1, 3; sub Theseo Thebas capiunt, III, 7, 1, 4; cum Eleusiniis et Thracibus bellum gerunt, III, 15, 4, 7; Hyacinthi filias immolant, III, 15, 8, 5; septem pueros et totidem puellas quotannis Minotauro mittunt, *ibid.* § 8; Saitarum coloni, *Theop.* 172; Eurystheum et Argivum vincunt, *Pher.* 39; bellum gerunt adversus Bœotos de Melænorum agro, *Ephor.* 25; injuste expellunt Pelasgos ex regione circa Hymettum montem, *Hec.* 362; eorum in ludis Isthymiis προεδρία, *Hell.* 75; Ionibus auxilium ferentes Sardes capiunt, *Charon* 2; iusjurandum, quod Athenienses a Græcis ante commissam pugnam Plataicam præstitum aiunt, falso commemoratur; vanam gloriam factantes fucum facere student reliquis Græcis, *Theop.* 167; Atheniensium quot ad Plataeas ceciderint, *Clitod.* 14; Orchomenum et Chæroneam capiunt, *Hell.* 49; pecunias publicas a Delo Athenas transferunt; decreto facto Megarenses a foro et portu arcent; eorum reditus et facultates initio belli Peloponnesiaci, *Ephor.* 119; eorum cum Lacedæmoniis induciæ (Ol. 89, 3), *Philoch.* 108; expeditio in Siciliam; prodigia et portenta, quæ ab navigatione eos detertere debuerant, *Clitod.* 15; cur male rem in Sicilia gesserint, *Tim.* 103, 104; servos, qui ad Arginusas dimicaverant civitatis jure donant, *Hell.* 80; in sacrificiis sibi et Chii salutem precantur, *Theop.* 115; in agro Corinthio et Nemæensi a Lacedæmoniis devicti, *Ephor.* 133; cum Bœotis societatem ineunt [Ol. 96, 2], *Philoch.* 125; Atheniensium ditissimi mille ducenti [Ol. 103, 3], qui munia publica obibant, *Philoch.* 129; colonos in Samum deducunt [Ol. 107, 1], *Philoch.* 131; caussæ ob quas iis cum Philippo ad arma ventum est, *Philoch.* 135; eorum cum Philippo factus τὸ ἐν ἀπορήτῳ, Philippo Pydnam urbem promittunt, *Theop.* 189; Athenienses assentatores posterorum Seleuci et Antiochii, *Phyl.* 26; ad nauticam artem se applicabant, *Ephor.* 5; omnibus claris viris infensi, *Theop.* 117; pransi potique ad spectacula se conferunt, *Philoch.* 159; ad lapidem quendam jurabant, *Philoch.* 65; in Scirio festo alio vescebantur, *Philoch.* 204.
- Athenio Peripateticus, *Theop.* 68.
- Athenocles Atheniensium coloniam Amisum deducit, *Theop.* 202.
- Atlantia, Hamadryas Nympha, cum Danao congregitur, II, 1, 5, 4.
- Atlas, Iapeti f., I, 2, 3; eorum humeris sustinet, *ibid.*; loco Herculis Hesperidum poma petit eaque coactus tradit, II, 5, 11, 14; *Pher.* 33; ejus e Pleione filiae, III, 10, 1, 1; *Hell.* 56; Atlantis filiae Hesperides mala aurea subripiunt, *Pher.* 33 a.
- Atlas, mons in Hyperboreis, II, 5, 11, 2; ad eum hortus deorum, *Pher.* 33 a.
- Atossa, Ariaspæ f. [*Belochi, regis Assyriorum, ut videtur, conjux*]; ejus mores et instituta, *Hell.* 163 a et b.
- Atreus, Pelopis f., cum fratre tenet Mideam, II, 4, 6, 5; pater Menelai, III, 10, 8, 2; et Placiæ, III, 12, 3, 11; cum Thyeste Chrysippum interficit, *Hell.* 42; a patre in exilium agitur, *ibid.*; post obitum patris reversus regno potitur, *ibid.*
- Atromus, Herculis e Sratonice f., II, 7, 8, 4.
- Attales, Sadyattæ nothus, *Xanth.* 19, p. 40.
- Atthis, Cranai e Pellade f. virgo mortua, nomen dat Atticæ, III, 14, 5, 2; alii Erichthonium ejus filium dicunt, III, 14, 6, 2.
- Attica, olim Acte dicta, Cecropia vocatur a Cecrope, cui paret, III, 14, 1, 1; a Neptuno inundatur, *ibid.* § 7; paret Cranao, III, 14, 5, 1; Amphictyoni, III, 14, 6, 1; Erichthonio, *ibid.* § 2; Pandioni I, III, 14, 7, 1; Erechtheo, III, 15, 1, 1; Cecropi II, III, 15, 5, 1; Pandioni II, *ibid.* § 3; a Dioscuris devastatur, *Hell.* 74; ab Amazonibus invaditur, *Hell.* 84; duodecim Atticæ urbes, *Philoch.* 11; Atticæ literæ, *Theop.* 168; Atticæ census quot talentum fuerit, *Philoch.* 151.
- Alymnus, Jovis e Cassiepea f., a Sarpedone amatur, III, 1, 2, 4.
- Alys, pater Lydi et Torrhebi, *Xanth.* 1.
- Audophradates, Lydiæ satrapa, exercitus dux contra Evagoram, *Theop.* 111.
- Audymon, Citieus, qui Cyprum tenebat, ab Evagora capitur, *Theop.* 111.
- Auge, Alei ex Nerera f., III, 9, 1, 3; ab Hercule compressa Telephum parit, *ibid.* § 4, et II, 7, 4, 1; a patre Naulpio vendenda tradita Teuthranti nubit, II, 7, 4, 2; *Hec.* 345.
- Augeas, Solis al. Elii, al. Phorbantis, al. Neptuni f., II, 5, 5, 1; Argonauta, I, 9, 18, 8; Elidis R., II, 5, 5, 1. Nelei equos abducit, *Pher.* 57; Herculi decimam gregum partem promittit, si uno die stabulum purgaverit, *Apoll.* *ibid.* § 3; promisso non stat, judicium subit, Herculem et filium Elide pellit, *ibid.* § 4 sq.; in bello contra Herculem a Molionidis adjuvatur, *Pher.* 36; cum filiis cadit, II, 7, 2, 5; pater Epicastes, II, 7, 8, 11.
- Augila, urbs Libyæ, *Ap. fr.* 108.
- Aulis, Lydiæ regio, Sylei sedes, II, 6, 3, 3.
- Ἀυλωνες sacri Atheniensium, *Philoch.* 147.
- Aurora, Hyperionis f., I, 2, 2, 2; Astræi conjux, I, 2, 4; ex eo liberi, *ibid.*; rapit Orionem, I, 4, 4; Cephalum, I, 9, 4; ex eo liberi, III, 14, 3, 1; Tithonum, III, 12, 4; ex eo liberi, *ibid.*
- Auses, gens Libyæ, *Ap. fr.* 109.
- Ausigda, insula Libyæ, *Hec.* 300.
- Ausones, populus Italiae, *Ant.* 8; eorum rex Siculus, *Hell.* 53; ab Iapygibus pulsus in Siciliam transmigrat, *Hell.* 53; quo tempore? *ibid.*
- Autesion, Argiæ pater, II, 8, 2, 9.
- Autachus, Apollinis ex Cyrene f., *Phyl.* 15.
- Autolyceus, Mercurii f., I, 9, 16, 8; *Pher.* 63; Argonauta, *ibid.*; Herculis in arte luctandi præceptor, II, 4, 9, 1.
- Autolyceus, Polymedes pater, I, 9, 16, 1; Euryti boves furatur, II, 6, 2, 1.
- Automalaca, urbs Libyæ, *Ap. fr.* 130.
- Automate, Danae f., Busiridis uxor, II, 1, 5, 3.
- Automedusa, Alcathoi f., Iphiclis uxor, II, 4, 11, 7.

Autonoe, Danaë e Polyxo f., Eurylochi uxor, II, 1, 5, 7.
 Autonoe, Nereis, I, 2, 7.
 Autonoe, Cadmi ex Harmonia f., Aristæi uxor, III, 4, 2, 4.
 Autonoe, Pirei f., Palæmonis mater ex Hercule, II, 7, 8, 12.
 Avernus lacus in Italia, *Tim.* 17.
 Averrunci Dii, *Ap. fr.* 5.
 Aves fab. Aristophanis quo tempore edita sit, *Androt.* 47.
 Axiopistus, Locrus vel Sicyonius, Canonis et Sententiarum auctor, *Philoch.* 193.
 Ἀξίπυτος, *Ap. fr.* 24.
 Azeotæ, gens Troadis, *Hell.* 124.

B.

Babys, i. q. Typhon, *Hell.* 150.
 Bacchæ, a Lycurgo captæ, liberantur, III, 5, 1, 6.
 Bacchus, Jovis e Semele f.; infans a patre traditur Mercurio, et ab hoc Athamanti, III, 4, 3, 4 sq.; a Jove in cervinum mutatur, *ibid.* § 9; a Mercurio ad Nymphas Nyseides Dodonæas defertur, *Pher.* 46; ab his educatur, *ibid.*; propter Junonis timorem Inoi traditur, *ibid.*; vitem invenit, III, 5, 1, 1; terras peragrans ea donat homines, *Pher.* 1. l.; a Junone in furorem conjectus pererrat Egyptum, Syriam; [ad templum Jovis Dodonæi venit, *Philoch.* 57]; a Proteo excipitur, in Phrygiam venit, a Rhea sanatur, Thraciam peragrat, a Lycurgo male excipitur, *Apoll.* 1. l.; *Pher.* 1. l.; ad Thetidem fugit, Lycurgo furorem injicit, Indiam adit, *Apoll.*, *ibid.* § 5 sqq.; Thebas venit, Argivas mulieres furore concitat, III, 5, 2, 1; Tyrrenos prædones in Delphinis mutat, III, 5, 3, 1 sq.; cum matre in cælum migrat, *ibid.* § 3; Oëneo vitem dat, I, 8, 1, 1; Icario, III, 14, 7, 3; Dejaniræ pater dicitur, I, 8, 1; Phani et Staphyli, I, 9, 16, 8; ex India duos boves adduxit, quorum Apis alter, alter Osiris sit dictus, *Phyl.* 80; cum Ariadne concumbit, eique dat auream coronam, postea inter sidera collocatam, *Pher.* 106; dux copiarum fuit; quomodo repræsentetur, *Philoch.* 23; ejus sepulcrum Delphis, *Philoch.* 22; quo tempore inter deos relatus sit, *Ap. fr.* 72; θείος, *Ister* 5; Brisæus vel Bresæus, *Androt.* 59; piscator [?], *Philoch.* 194; rectus [Διόροτος ὄρθος], *Philoch.* 18; κόβαλος existimandus, *Philoch.* 24; Bacchi ἐν Αἰγύπτῳ ἄδες, *Phanod.* 14.
 Bacis, vates Borolus, *Theop.* 81.
 Bæace, urbs Chaoniæ, *Hec.* 76.
 Bælium, urbs Macedoniæ, *Theop.* 158.
 Balis, herba, quam vim habeat, *Xanth.* 16.
 Balius, equus immortalis, a Neptuno datus Peleo, III, 13, 5, 5.
 Bantii, populus Thraciæ, *Hec.* 146.
 Banus [?] Actæonis canis, III, 4, 4, 5.
 Barbaræ nationes Græcis antiquiores, *Ephor.* 6.
 Bardylis, Illyrius latro, *Theop.* 35.
 Boretium, locus ad mare Adriaticum, *Theop.* 261.
 Baris, urbs Asiæ min., *Ephor.* 95.
 Batea, *Hell.* 130.
 Batia, Teucri f., Dardani uxor, III, 12, 1, 5.
 Batia, Nais, Oëhali uxor, III, 10, 4, 5.
 Baticæ locus eminus agrî Trojani, *Hell.* 130.
 Baton s. Elattonus, Amphiarai auriga, cum domino in terram descendit, III, 6, 8, 6.
 Beatorum ins. *Vide* Insulæ b.
 Bebrycæ, I, 9, 20, 1; eorum R. Herculem excipit, II, 5, 9, 6; subigitur regio ab Hercule, Lyco datur, Heraclea dicitur, *ibid.*; eorum regio a Mariandyno occupata, *Theop.* 201.

Bebrycia, nomen antiquum terræ Lampsacenorum, *Charon* 7.
 Bechires, populus Asiæ, *Hec.* 190.
 Bellerophon, Glauci ex Eurymede f., fratrem invitus interficit, a Præto purgatur, II, 3, 1, 1; Sthenebœæ amorem repellit, *ibid.* § 2; a Præto, ob istius uxoris calumnias, ad Iobaten mittitur, qui eum necaret, *ibid.* § 3; hujus jussu Chimæram occidit, *ibid.* § 4 sq.; Solymos et Amazones vincit, II, 3, 2, 2; Lycios juvenes electos superat, *ibid.*; Iobatæ amicus sit, Philonœon ducit, et isti succedit, *ibid.* § 3.
 Bellicosa urbs [Μάγυρος], *Theop.* 76.
 Bellum sacrum, *Ephor.* 151.
 Belus, Libyes e Neptuno f., II, 1, 4, 2; Egypti R. Archinœon ducit, ejus liberi, *ibid.* § 4; pater Damnûs, *Pher.* 40.
 Benna, una ex quinque curiis Ephesinis, *Ephor.* 3.
 Bennius, senator Bennæ curiæ. *Vide* Benna.
 Benthescyme, Neptuni ex Amphitrite f., Eumolpum educat, III, 15, 4, 2.
 Berecynthus, urbs Phrygiæ, *Xanth.* 5.
 Bessa, urbs Locrorum, *Ap. fr.* 131.
 Bia, Pallantis e Styge progenies, I, 2, 4.
 Bias, Amythaonis f., I, 9, 11, 2; fratris ope Pero ducit, I, 9, 12, 8; *Pher.* 75; et ejus gratia tertiam Argolici regni partem accipit, II, 2, 2, 6; Talai pater, *Pher.* 75.
 Bias, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Bias, Megarorum R., a Pyla interficitur, III, 15, 5, 4.
 Biblus, ex Venere filiam habet Cyprum, *Ister* 39.
 Bisaltæ, bellum gerentes contra Cardianos, quo artificio superiores discesserint, *Charon* 9.
 Bisaltæ lepores bina habent jecora, *Theop.* 137.
 Bistones, Thraciæ pop., ab Hercule vincuntur, II, 5, 8, 4.
 Bisyras, heros Thracicus, *Theop.* 319.
 Bithynis, Amyci mater ex Neptuno, I, 9, 20, 1.
 Bithynis, populo Asiæ minoris, *Ephor.* 80, imperat Phineus, *Pher.* 68.
 Bithys, Lysimachi familiaris, *Phyl.* 6.
 Bitia, Cassopæorum urbs, *Theop.* 228.
 Blepsus, Phocæensis, Codrida, Phocæorum coloniam in Bebrycum terram deducit, *Charon* 6.
 Bodone; urbs Perrhæbica, *Ap. fr.* 1.
 Boedromia, quando instituta, *Philoch.* 33.
 Bœotarchi, Coronensibus auxiliantur, *Ephor.* 153.
 Bœoti, ad gymnasticam artem se applicant, *Ephor.* 5; de finibus contra Athenienses belligerant, *Xantho* rege, *Ephor.* 25; Dodonæum oraculum consulunt, *Ephor.* 30; antistitem in rogam conjiciunt, *ibid.*; Tripodes quotannis Dodonam mittunt, *Ephor.* 30; literas et cum hominibus consuetudinem negligunt, solius bellicæ virtutis studiosi, *Ephor.* 67; cum Megarensibus Heracleam Ponticam conduunt, *Ephor.* 83; eorum cum Arcadibus de finibus contentio, *Pher.* 86.
 Bœotia, regio ad imperium obtinendum optime comparata, sed propter incolarum institutones et disciplinam ejus potentia durare non potuit, *Ephor.* 67; a Bœoto vel a Cadmi bove nominata, *Hell.* 8; prius Aonia dicta, *Hell.* 8; Athamanti pater, I, 9, 1, 1.
 Bœotus, Itoni aut Neptuni ex Arne f., a se Bœotiam nominavit, *Hell.* 8.
 Bolbitine, urbs Egypti, *Hec.* 285.
 Bolissus, oppidum Æolicum prope Chium, in quo Homerus aliquantum temporis degit, *Ephor.* 165; *Androt.* 53.
 Bolus, pater Epimenidis, *Theop.* 69.
 Boni Genii poculum, *Ap. fr.* 185.
 Boreadæ, Boreæ filii, I, 9, 16, 8; Harpyias tollunt, I, 9, 21, 5 sq., *Pher.* 69; al. eas persequentes pereunt, al. ab

Hercule interficiuntur, III, 15, 2, 2.
 Boreas, Astræi f., Orithyiam rapit, III, 15, 1, 2; *Acus.* 23; *Philocho.* 30; ex ea liberi, III, 15, 2, 1; *Acus.* 23; Phineum punit, *ibid.* § 3; Boreas ventus, *Acus.* 3.
 Borea, Actæonis canis, III, 4, 4, 6.
 Borus, Perieris f., Polydoram, Pelei f. ducit, III, 13, 1, 2.
 Borus, Periclymeni f., *Hell.* 10; e Lysidice pater Penthilli, *ibid.*
 Borysthenes, fl., *Hell.* 172; *Ephor.* 78.
 Boryza, urbs Persica ad Pontum, *Hec.* 140.
 Bos septimus, *Clitod.* 16.
 Bosporus, unde dictus? II, 1, 3, 5; *Ephor.* 79; *Phyl.* 70.
 Bosporus Cimmerius, *Hell.* 92, 84.
 Botrys, Siculus scriptor obscænus, *Tim.* 141.
 Brasia, Cinyræ e Metharme f., III, 14, 3, 4.
 Brasidas, Scionæos adduxit, ut ab Atheniensibus deficerent *Philocho.* 107.
 Brea, urbs Thraciæ, *Theop.* 157.
 Brettia, antiquum nomen Italiae, *Ant.* 5.
 Brettos, urbs Tyrrenorum, *Ant.* 5.
 Brettus, Herculis filius, *Ant.* 5.
 Briareus, Centimanus, I, 1, 1, 1; unus Tritopatorum, *Clitod.* 19.
 Brisæus, Bacchus unde appellatus sit, *Androt.* 59.
 Bræmiadia, libicina, pellex Phaylli, *Theop.* 182.
 Bromius, Ægypti e Caliande f., Euroto ducit, II, 1, 5, 7.
 Brontes, Cyclops, I, 1, 1, 1; ejus filios occidit Apollo, *Pher.* 76.
 Bruttii, in Italia. Antiochus nullum facit Lucanorum et Bruttiorum discrimen, *Ant.* 6.
 Bryce, Danaï e Polyxo f., Chthonii uxor, II, 1, 5, 7.
 Bryllium, urbs in Propontide, *Ephor.* 86.
 Bryson, Heracleota, *Theop.* 279.
 Brystacia, urbs Cœnotrorum, *Hec.* 31.
 Brytum, a Scythis et Thracibus bibitur, *Hec.* 123; *Hell.* 110.
 Bubastus, urbs Ægypti, *Theop.* 121.
 Bucheta, in Epiro urbs Cassopæorum, *Theop.* 228; *Philocho.* 186.
 Bucolion, Lycaonis f., II, 1, 5, 7.
 Bucolion, Laomedontis e Calyba Nympha f., III, 8, 1, 3.
 Bucolus, Herculis e Marse f., II, 7, 8, 7.
 Bucolus, Hippocoontis f., III, 10, 5, 1; ab Hercule necatur, *ibid.* § 3.
 Budorum sive *Budarum*, promontorium juxta Salaminem *Ephor.* 66.
 Buleus, Herculis ex Eleuchia f., II, 7, 8, 6.
 Buphia, vicus Sicyoniæ, *Ephor.* 145.
 Buphonia, festum Atheniensium, *Androt.* 13.
 Buprasia, *Pher.* 36.
 Bura, urbs Cometæ ortu mersa, *Ephor.* 142.
 Busiris, Ægypti f., Automaten ducit, II, 1, 5, 3.
 Busiris, Neptuni f., Ægypti R. advenas mactat, ab Hercule occiditur, II, 5, 11, 7 sq.; *Pher.* 33 et 33 f.
 Butes, Teleontis f., I, 9, 16, 8; a Venere in Lilybæum deportatur, I, 9, 25, 1.
 Butes, Pandionis e Zeuxippe f., III, 14, 8, 1; Minervæ, Neptuni et Erichthonii sacerdos, III, 15, 1, 1; Chthoniam ducit, Erichthæi filiam, *ibid.* § 3.
 Buthia, urbs Ioniæ, *Theop.* 307.
 Buthrotus, urbs in sinu Ionio, *Hec.* 75.
 Bybastes, urbs Cariciæ, *Ephor.* 88.
 Byblii, in Syria, II, 1, 3, 8.
 Byblus coronaria, *Theop.* 11.
 Bymazus, urbs Pæonum, *Ephor.* 148.
 Byzantii, Bithynorum domini, *Phyl.* 10 a.; eorum mores, *Theop.* 65; *Phyl.* 10.

C.

Cabalis, urbs Ioniæ, *Hec.* 223.
 Cabassus, urbs Lyciæ, *Hell.* 105.
 Cabassus, urbs Thraciæ supra Hæmum sita, *Hec.* 144.
 Cabira, Protei f., e Vulcano mater Camilli, *Acus.* 6; Cabirorum, *Pher.* 6.
 Cabiri, Camilli filii, gignunt Cabiridas Nymphas, *Acus.* 6; in Lemno et Imbro culti, *Pher.* 6.
 Cabiridæ, Nymphæ e Cabiris ortæ, *Acus.* 6.
 Cabyle, Thraciæ locus, *Theop.* 246.
 Cadmea vulpes a Jove lapis facta, II, 4, 7, 2.
 Cadmus, Agenoris ex Telephassa f., III, 1, 1, 3 (ex Argiope, *Pher.* 40.); a patre Europam sororem quærere jubetur, *ibid.* § 6, *Pher.* 42; invenire nequit, Thraciam petit, *ibid.* § 8; oraculum accipit de condenda urbe, III, 4, 1, 1; cum variorum hominum manu ex Phœnicia Thebas venit, *Androt.* 28; Martis jussu (*Hell.* 2) draconem necat, *Apoll. l. l.* § 4; *Hell.* 8; cujus dentibus sparsis nascuntur Sparti, *Apoll. ibid.*; *Pher.* 44; eorum quinque tantum fuerunt, *Hell.* 2; Marti servit, III, 4, 2, 1; *Hell.* 8; regnum accipit, *Apollod. ibid.* § 2; ejus nuptiæ cum Harmonia (quam Samoethraciam præternavigans rapuerat, *Ephor.* 12.), *ibid.*; *Hell.* 8; dona nuptialia, *ibid.* § 3; *Pher.* 45; cum uxore Thebis relictis in Illyricum abit; Enchelensium contra Illyrios dux, hos superat; eorum R. sit, Illyrium gignit, cum Harmonia in serpentem mutatus, in Elysio degit, III, 5, 4, 1 sq.; Cadmi et Harmoniæ sepulcrum, *Phyl.* 40 b; Cadmus literarum inventor, *Hec.* 361; *Ephor.* 128.
 Cadmii appellantur Prienenses, *Hell.* 95.
 Κάδοι, veteribus dicebatur amphora, *Philocho.* 155 a.
 Cæneus, Coroni f., Argonauta, I, 9, 16, 8.
 Cæni, gens Thraciæ, *Ap. fr.* 64.
 Cæcinum, oppidum Italicum, *Phyl.* 10.
 Caicus, fluvius, *Xanth.* 8.
 Calais, Boreæ f. ex Orithyia, Argonauta, I, 9, 16, 8; *Acus.* 23; cum Iasone navigans, Harpyias tollit, I, 9, 21, 5, sq. al. perit, al. ab Hercule interficitur, III, 15, 2, 2; *Acus.* 24.
 Calamenthe, vel Calaminthe, urbs Libyæ, *Hec.* 312.
 Calatha, urbs prope Herculis columnas, *Hec.* 3; eandem Calathusam dicit *Ephorus* 42.
 Calatiæ, gens Indica, *Hec.* 177.
 Calauriam, insulam ante Træzenem, pro Delo a Latona Neptunus accipit, *Ephor.* 58.
 Calchas, Thestoris filius, *Pher.* 70; ejus de Troja sine Achille non capienda vaticinium, III, 13, 8, 1; ejus a Troja reditus, *Theop.* 112; Mopso quæstionem proponit, qua soluta præ animi ægritudine moritur, *Pher.* 95.
 Caliande (Calliadne), Nympha, Ægypti conjux, II, 1, 5, 7.
 Calice, ex Æthlio mater Endymionis, *Pher.* 80.
 Calliarus, urbs Locrorum, *Hell.* 22.
 Calliarus, Odædoci ex Laonome f., urbem cognom. condit, *Hell.* 22.
 Callias, Temeni f., cum fratribus patrem interficiendum curat, II, 8, 5, 3.
 Callias, archon, *Philocho.* 116.
 Callichorus, fons, I, 5, 1, 2.
 Callicles, Atheniensis, *Theop.* 108.
 Callicyrii servi Geomoros Syracusis expellunt, *Tim.* 56.
 Callidice, Danaï e Crino f., Pandionis uxor, II, 1, 5, 9.
 Calligenia, i. q. Tellus, *Ap. fr.* 22.
 Callinicus. *Vide* Hercules.
 Calliope, Musa, I, 3, 1, 5; ejus liberi ex Cæagro, I, 3, 2, 1.
 Callipidæ, gens Scythica, *Hell.* 172.
 Callirrhoe, Acheloi fl. f., Alcmaeonis uxor, dona nuptialia priori hujus conjugii data pascit, III, 7, 5, 6; Tegeam du-

- citur, *ibid.* § 9; a Jove amata, impetrat, ut filii sui repente adulti fratrem ulciscantur, III, 7, 6, 1, *sq.*
- Callirrhoe, Scamandri f., Trois uxor, III, 12, 2, 2.
- Callirrhoe, Oceanus f., Geryonis mater, III, 5, 10, 2.
- Callisthenes, historicus, Alexandri animum adulando corripuit; merito penas luit, *Tim.* 142, 143.
- Callisto, al. Lycaonis, (*Charon* 13), al. Nyctei; al. Cetei (*Pher.* 86) f., al. Nympha {Dianae amica, cum Jove consuescit, III, 8, 2, 2 *sq.*; in ursam mutata, Dianae telis confoditur; inter sidera relata, ἀρκτος vocatur, *ibid.* § 5 *sq.*, ejus filius Arcas, *ibid.* § 7.
- Callisto, sacerdos Junonis Argivae quo tempore Troja capta est, *Hell.* 144.
- Callistratus, Callieratis filius, demagogus, auctor vocabuli συντάξις pro φόρος usurpati, *Theop.* 97; ejus indoles, *Theop.* 95.
- Callistratus Samius mutatam Grammaticam Atheniensibus tradidit, *Ephor.* 128.
- Calpe, urbs Bithynorum, *Theop.* 17.
- Calybe, Nympha, Bucolionis mater e Laomedonte, III, 12, 3, 11.
- Calyce, Lynceo sponsa sorte obligit, II, 1, 5, 4.
- Calyce, Aoli f., 7, 3, 4; Aethliuuxor, I, 7, 5.
- Calydna, insulae urbs, *Androt.* 21; *Apoll. fr.* 171.
- Calydon, urbs, *Hell.* 3.
- Calydon, Aetoli f., ejus ex Aetolia filia, I, 7, 7.
- Calydonii apri venatio, I, 8, 2, 3 *sq.*; eo tempore, quo Hercules Omphakae serviebat, facta dicitur, II, 6, 3, 5.
- Calydoniorum bellum cum Curetibus, I, 8, 3, 2.
- Calypso, Nereis, I, 2, 7.
- Camareni, Arabum insulae, *Hec.* 263.
- Camarina, a Geloorum tyranno diruta, post a Gelois restaurata, *Tim.* 91 a; *Phil.* 17.
- Cambletes, Lydorum rex, qui uxorem suam devoravit, *Xanth.* 12.
- Camblitae. *Vide* Cambletes.
- Cambyses, Cyri, Marphii et Memphidis pater, *Hell.* 164, 165.
- Camillus, Vulcani et Cabirae f., pater Cabirorum, *Acus.* 6.
- Campania, ab Opicis sive Ausonibus habitata, *Ant.* 8.
- Campe, Cyclopum et Centimanorum in Tartaro custos, a Jove necatur, I, 2, 3.
- Canace, Aoli f., I, 7, 3, 4; ejus e Neptuno filii, I, 7, 4, 2.
- Candalus, Solis e Rhode f., *Hell.* 107.
- Κανάρχοποι, a quo primum lectae, *Philoch.* 25.
- Canes Marti immolati, *Ap. fr.* 13; Canis ne in arcem ascendat apud Athenienses cavetur, *Philoch.* 146; canis Proeridis, *Ister* 18; Alexandri, *Theop.* 334. Canes dominorum valde amantes, *Philoch.* 81.
- Canethus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
- Canobus, urbs Aegypti, *Hec.* 288.
- Cantharolethron, locus Thraciae, unde dictus? *Theop.* 286.
- Canthele, urbs Libyphoenicum (eadem, ut videtur, quae Canthelia), *Hec.* 310.
- Canthelia, urbs circa Carthaginem, *Hec.* 309.
- Cantilenae in sacris, *Philoch.* 175.
- Canylis, civitas Syrorum, *Hec.* 261.
- Capae, urbs Hellepontia, *Androt.* 7.
- Capaneus, Hipponoi f. Argivus, unus e septem ducibus cum Adrasto contra Thebas proficiscitur, III, 6, 3, 2; Thebarum muros jam ascendens a Jove fulmine ictus cadit, III, 6, 7, 9; ejus uxor Evadne cum marito comburitur, III, 7, 1, 5; ab Aesculapio e mortuis suscitatus dicitur, III, 10, 3, 12; Stheneli pater, III, 7, 2, 5.
- Cappadoces, Amisum coloniam deducunt, *Theop.* 202.
- Capriene, vel Capriae, insula Italiae, *Hec.* 29.
- Capua, urbs Italiae, *Hec.* 27.
- Capys, Assaraci f., Anchisae pater e Themide, III, 12, 2, 4.
- Carambis, promontorium Paphlagoniae, *Ephor.* 84.
- Caranus, Phidonis filius; ab Hercule undecimus, a Temano septimus, *Theop.* 30.
- Carchedon, Carthaginis conditor, *Phil.* 50.
- Carchesium, a Jove Alcmene datum concubitus pretium, *Pher.* 27.
- Carcinitis, urbs Scythica, *Hec.* 513.
- Carcius, Naupactius, Naupacticorum carminum auctor, *Charon* 5.
- Cardesus, urbs Scythiae, *Hec.* 157.
- Cardiani equos ad tiliarum cantum saltare docent. A Bisaltis superantur, *Charon* 9.
- Cardytus, urbs Syriae, *Hec.* 262.
- Cares, populus Asiae minoris, *Ephor.* 80; quas regiones in Ioniae parte maritima tenuerint, *Pher.* 111; ex Ioniam pulsi, *Pher.* 111, primi mercenariam militiam exercuerunt, *Ephor.* 23; Marti canes immolant, *Ap. fr.* 13; barbarilingues, *Apoll. fr.* 177.
- Carides, oppidum in Chio ins., *Ephor.* 34.
- Καρπύων τείχος, urbs Libyae, *Ephor.* 96.
- Carina coloniam deducit Ephesum, nomenque dedit uni ex quinque curiis Ephesinis, *Ephor.* 31.
- Caris, sic appellabatur Cos, *Hell.* 103.
- Carius, Jovis ex Torrhebia filius, *Xanth.* 2; Lydos carmina lyrica edocuit, *ibid.*
- Carius, mons Torrhebidis, *Xanth.* 2.
- Carne, urbs Phoeniciae, *Ister* 58.
- Carnea, certamina musica, in quibus primus vicit Terpander, *Hell.* 122; festum Doricum, a quo institutum? *Theop.* 171.
- Carneadis aetas, *Ap. fr.* 102.
- Carnus, Phoenicis f., *Ister* 58.
- Carnus vates, ab Heraclidis interfectus, postea pro deo cultus, *Theop.* 171.
- Caroscepi, locus Thraciae, *Theop.* 253.
- Carpasia, urbs Cypri, *Hell.* 147; *Theop.* 93.
- Carpides, populus ad Istrum, *Ephor.* 78.
- Carteron, Lycaonis f. III, 8, 1, 3.
- Carthaginienses, quo mensis die a Timoleonte in Sicilia victi sint, *Ephor.* 9, a.
- Carthago, quando et a quibusnam condita sit, *Phil.* 50; *Tim.* 21.
- Carya, locus Laconicae, *Theop.* 266.
- Caryanda, urbs Cariae, *Hec.* 228.
- Casius, Syriae mons, I, 6, 3, 7.
- Caspapyrus, urbs Gandararum, gentis Indicae, *Hec.* 179.
- Caspiae portae, *Hec.* 171.
- Cassandra, Priami ex Hecuba f., cum Apolline congressuram se pollicetur; arte vaticinandi accepta, promisso non stat; quamobrem fide privatur, III, 12, 5, 11.
- Cassanorus, urbs Aegypti, *Ephor.* 147.
- Cassiepea, Cephei uxor cum Nereidibus de formae praestantia certans, Aethiopiae malum parat, II, 4, 3, 3.
- Cassiepea, Phoenicis uxor, mater Phineae Agenoridae, *Pher.* 41; Alumnii mater e Jove; III, 1, 2, 4.
- Cassopaeorum urbes, *Theop.* 228.
- Castor, Lacedaemonius, Jovis (Tyndarei) e Leda f., III, 10, 7, 1; *Pher.* 29; apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; Argonauta, I, 9, 10, 8; bellicae arti studet, III, 11, 2, 1; Herculi armorum tractandorum magister, II, 4, 9, 1; praedam ex Arcadia agens, III, 11, 2, 3, a Lynceo occiditur, cum fratre immortalitatem consequitur, *ibid.* § 4 *sq.*; ejus ex Hilaira progenies, *ibid.* § 2; Castoris et Pollucis apotheosis, *Ap. fr.* 72.
- Catacecaumene, Asiae regio, quae sit ejus magnitudo et natura, *Xanth.* 4.
- Catana, urbs Siciliae, *Hec.* 24.

- Catanira, urbs, *Theop.* 199.
 Catanni, populus juxta mare Caspium, *Hec.* 169.
 Κατωνχοφόροι, Sicyuiorum servi, unde dicti, *Theop.* 195.
 Catreus, Minois e Pasiphae f., III, 1, 2, 6; ejus liberi, III, 2, 1, 1; oraculum, quod accipit, se ab uno e filiis occisum iri, celat, *ibid.* § 2; Aeropen et Clymenen vendi jubet, III, 2, 2, 1; a filio ignaro trucidatur, *ibid.* § 5.
 Caucasus mons, I, 6, 3, 7; I, 7, 1, 2; I, 9, 23, 2; II, 5, 11, 12; *Hec.* 186; ad hunc fugit Typho, *Pher.* 14.
 Caucon, Lycaonis f., III, 8, 1, 1; *Hec.* 375
 Caulici, populus ad sinum Ionicum, *Hec.* 60.
 Caulonia, urbs Italiae, *Hec.* 52.
 Cebren, urbs Troadis, Cumanorum colonia, *Ephor.* 22.
 Cebren fl., pater OEonae, III, 12, 1, 6; Astropes, III, 12, 5, 2.
 Cebriones, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Cecropia, ita a Cecrope dictae Athenae, III, 14, 1, 1.
 Cecrops ἀπόργων, ejus forma, III, 14, 1, 1; cur διπλῆς nominetur, *Philoch.* 10; primus Atticae R., *ibid.*; sub eo certamen Neptunum inter et Minervam, *ibid.* § 3; haud fuit ejus certaminis judex, *ibid.* § 5; ejus ex Agraulo progenies, III, 14, 2, 1; *Hell.* 69; *Philoch.* 14; quomodo Atheniensium numerum cognoverit, *Philoch.* 12; duodecim Atticae urbes in unam contrahit, *Phil.* 11; primus in Attica Saturno et Opi aram statuit, *Philoch.* 13; ejus sepulcrum in arce Athenarum, *Ant.* 15.
 Cecrops II. Erechthei f. natu major, III, 15, 1, 2; patri succedit, III, 15, 5, 1; Pandionis II. e Metiadusa pater, *ibid.* § 2.
 Cedrae, urbs Cariae, *Hec.* 234.
 Celæneus, Electryonis f., II, 4, 5, 7.
 Celæno, Danae e Crino f. Hyperbii uxor, II, 1, 5, 9.
 Celæno, Atlantis e Pleione f., III, 10, 1, 1; mater Lyci e Neptuno, *ibid.* § 3; *Hell.* 56.
 Celenderis, Ciliciae urbs, a Sandaco condita, III, 14, 3, 3.
 Celeus, Eleusiniorum R. Cererem hospitio excipit; I, 5, 1, 3; III, 14, 7, 3; frumentum urbibus distribuit, *Philoch.* 28.
 Celeustanor, Herculis e Laothoe f., II, 7, 8, 4.
 Celeutor, Agrii f. I, 8, 6, 1.
 Celtæ inter deos maxime Dioscuros venerantur, *Tim.* 6; quam terrae partem teneant, *Ephor.* 38; Celticam regionem nimis magnam facit *Ephor.* 43; Celtarum mores, *Ephor.* 43, 44.
 Cenæum, Euboeae promontorium, II, 7, 7, 9.
 Centauri ab Hercule fugantur, II, 5, 4, 4; Peleum persequuntur, III, 13, 3, 8.
 Centimani, Caeli e Terra filii, I, 1, 1, 1; a patre vincti in Tartarum demittuntur, I, 1, 2; a Titanibus liberantur, a Crono iterum depelluntur donec Jupiter eos liberat, I, 2, 1, 2; eosque Titanibus inclusis custodes dat, *ibid.* § 4.
 Ceorum oppidum neque meretrices neque libicinas patitur, *Phyl.* 42.
 Cephallenia ins., *Acus.* 30; Cephalleniam Dulichium dicit *Hell.* 108; a Cephalo dicta, II, 7, 4, 5.
 Cephalus, Mercurii ex Herse f. ab Aurora rapitur, in Syriam ab ea delertur, III, 14, 3, 1.
 Cephalus, Deionis e Diomede f. ducit Procrin, I, 9, 4; III, 15, 1, 3; ab Aurora rapitur, I, 9, 4; Amphitryoni canem dat, II, 4, 7, 2; contra Teleboas proficiscitur, *ibid.* § 3; horum insulas cum Eleo accipit, urbem condit, *ibid.* § 5; uxoris adulterium noscit, III, 15, 1, 4; cum ea reconciliatur, *ibid.* § 6; imprudens eam interficit, *ibid.* § 8; *Hell.* 83; *Pher.* 77; in Areopago causam dicit, *Hell.* 83; exilio punitur, *Apoll.* I. I.
 Cepheneus, *Hell.* 160.
 Cepheus, Beli f., II, 1, 4, 4; Aethiopum R., II, 4, 3, 2; Andromedam f. celo devorandam exponit, Perseo liberatori despondet, II, 4, 3, 5.
 Cepheus, Arcas, Lycurgi f., apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; *Hell.* 59.
 Cepheus, Alei ex Neera f., III, 9, 1, 3; Argonauta, I, 9, 16, 8; Tegeae R. cum filiis XII Herculis socius contra Lacedæmonem perit, II, 7, 3, 5.
 Cephisodotus, Alopeconnesum obsidens ab imperio remotus est, *Androt.* 17.
 Cephissus, fl. Bœotiae, *Theop.* 264.
 Cephisus, Diogeniae pater, III, 15, 1, 2.
 Ceramei, demus Acamantidis tribus, *Philoch.* 72.
 Ceraunii montes, *Theop.* 140; *Apoll.* I, 9, 25, 4.
 Cerberus, ejus forma, II, 5, 12, 1; ab Hercule ex inferis ad Eurystheum ducitur et remittitur, *ibid.* § 9; immanis serpens fuit, quem Hercules ad Eurystheum pertraxit, *Hec.* 346; canis fuit Aedonei, regis Molossorum, *Philoch.* 46.
 Cercaphus, Solis e Rhode f., *Hell.* 107.
 Cercestes, Aegypti e Phœnissa f. Dorium uxorem habet, II, 1, 5, 5.
 Cercetæi, gens Asiae, *Hell.* 109; *Hec.* 185.
 Cercidas, Arcas, fautor partium Macedoniarum, *Theop.* 131.
 Cercopes, Ephesi accolæ, vinculis dantur ab Hercule, II, 6, 3, 1.
 Ceryon, pater Alopæ, *Hell.* 68; *Pher.* 107; ejus filia a Theseo abducta, *Ister* 14; *Pher.* 109.
 Ceryra, Asopidis e Neptuno, Phaeacis mater, *Hell.* 45.
 Ceryra insula prius Drepane et Seheria nominata, *Hell.* 45. V. Coreyra.
 Ceres, Croni e Rhea f., a patre devoratur, I, 2, 5; Proserpinam raptam quaerit, Eleusinem venit, a Celeo excipitur; Demophontem immortalem reddere conata, impeditur; Triptolemo currum cum draconibus et hordeum dat, I, 5, 1, 1 sq.; Erinnyis forma cum Neptuno congressa, Arionem parit, III, 6, 8, 7; Ascalaphum in bubonem mutat, II, 5, 12, 9; ab Iasio amator, III, 12, 1, 1; Isis dicitur Aegyptiis, II, 1, 3, 8; Cereris festum, Arcadia, *Ap. fr.* 8; Ceres coronatur myrto et smiiaee, *Ister* 25; Cereris matris templum in Agris ad Athenas situm, *Clitod.* 1; Ceres ἔρεια (montana), ejus sacrum ad Sangarium fluvium, *Nanth.* 7.
 Cerne insula, *Ephor.* 96 a.
 Certhe, Thespii f., Iobæ mater ex Hercule, II, 7, 8, 1.
 Cervæ cornuta ex Istria, *Pher.* 31 a.
 Κύρως, ap. Athen., *Clitod.* 17.
 Cerynitis cervæ, Dianæ sacra, ab Hercule capitur, II, 5, 3, 1 sq.
 Ceteus, pater Callistus, III, 8, 2, 2; *Pher.* 86.
 Ceteus, homo pinguissimus, *Ephor.* 67.
 Ceto, Ponti f., I, 2, 6; ejus e Phorco liberi, *ibid.*
 Ceto, Nereis, I, 3, 7.
 Ceuthonymus, Menœtii pater, II, 5, 12, 7.
 Ceyx, Luciferi f. Halcyonem ducit, I, 7, 4, 1; cum ea in avem mutatur, *ibid.*
 Ceyx, Trachinis R. Herculem excipit, II, 7, 6, 4; Hippasi pater, II, 7, 7, 8; Heraclidas excipit, II, 8, 1, 1; Heraclides regnum suum relinquere jubet, *Hec.* 353.
 Chabrias in Aegypto quam Athenis vivere maluit, *Theop.* 117.
 Chadesiæ Amazones unde dictæ, *Hec.* 351.
 Charon, Apollinis et Therus filius, a quo Charonea, *Hec.* 87; *Hell.* 49.
 Charonea, urbs Bœotiae, *Ap. fr.* 55; ad fines Phocidis,

- prius Arne vocata, *Hell.* 87; urbs Orchomeniorum ab Atheniensibus capta, *Hell.* 49.
- Chaetus, Ægypti ex Arabia f. Asteriam ducit, II, 1, 5, 4.
- Chalæum, urbs Locrorum, *Hec.* 83.
- Chalastra, urbs Thraciæ, *Hec.* 116.
- Chalbes, præco Busiridis, ab Hercule interfectus, II, 5, 11, 9; *Pher.* 33.
- Chalca, urbs Thessaliæ, *Theop.* 36.
- Chalce, urbs Thessaliæ, *Theop.* 50. V. Chalca.
- Chalciopæ, Ætæ f., Phrixi uxor, I, 9, 1, 7.
- Chalciopæ, Rhexenoridis f., Ægei uxor, III, 15, 6, 2.
- Chalciopæ, Eurypyli f., Thessali ex Hercule mater, II, 7, 8, 11.
- Chalcedon urbs, *Theop.* 7.
- Chalcedoniorum mores, *Theop.* 65.
- Χαλκεῖα, festum Atticum in honorem Vulcani, *Phanod.* 22.
- Chalcetorium, urbs Cretæ, *Ap. fr.* 65.
- Chalcidenses a Zancleis advocati, *Ant.* 10; cum Naxiis in Siciliam colonias deducunt, *Hell.* 50; Naxum condunt, *Ephor.* 52.
- Chalcidenses legatos mittunt ad Philippum, *Theop.* 139; Chalcidensium in Thracia vivendi ratio, *Theop.* 149.
- Chalcidenses bellum gerunt contra Chaliios, Orchomenios, Thebanos, *Theop.* 237.
- Chalciopæ, Rhexenoridis f., uxor Ægei, *Phanod.* 3 a.
- Chalciopæ, Eurypyli filia, ex Hercule parit Thessalum, *Pher.* 35.
- Chalciopæ (Ætæ f., Phrixi uxor) etiam Euenia et Iophasa nominatur, *Pher.* 54.
- Chalcis, urbs Eubœæ, prius Eubœa appellata, *Hec.* 105, *Hell.* 50.
- Chalcis, Ætoliæ mons, *Ap. fr.* 168.
- Chalcis, Ætoliæ urbs, *Ap. fr.* 168.
- Chalcodon, Ægypti ex Arabia f. Rhodiam ducit, II, 1, 5, 4.
- Chalcodon, Elephenoris pater, III, 10, 8, 2.
- Chalcodon, Cous, Herculem vulnerat, II, 7, 1, 2.
- Χαλκωνος ὄδος, *Ap. fr.* 33; *Ister* 30.
- Chaldæorum ante diluuium imperium, *Ap. fr.* 67; Chaldaei Chochen tenent, *Hell.* 160.
- Chalia, urbs Bœoticiæ, *Theop.* 237.
- Chalisia, urbs Libyæ, *Ephor.* 96.
- Chalybes, gens circa Pontum, *Hec.* 195; *Ephor.* 82, 80.
- Chandane, urbs Iapygiæ, *Hec.* 56.
- Chandanace, urbs Persica, *Hec.* 181.
- Chaones, Epiri gens, *Theop.* 227; *Hell.* 52.
- Chaonia terra, *Hec.* 74.
- Chaos, primum rerum principium, *Acus.* 1.
- Charadrus, portus et navale Ciliciæ, *Hec.* 251.
- Chares in Sigeo vitam degere quam Athenis malebat, *Theop.* 117; quam pecunia publicum Atheniensibus epulum præbuerit, *Theop.* 183; ejus mores, *Theop.* 238.
- Chariclo, Nympha, Tiresiæ mater ex Evere, Minervæ amica, III, 6, 7, 1; *Pher.* 50.
- Charidemus Orita ab Atheniensibus civitate donatus; ejus mores, *Theop.* 155; legatus Atheniensium ad Philippum missus, *Theop.* 189.
- Charinata, populus Asiæ, *Hec.* 109, 185.
- Chariphemus, Philoterpei f., *Hell.* 6.
- Charmus, Atheniensium polemarchus, filiam Hippilæ uxorem dedit, *Clitod.* 24.
- Charops, Oeæ maritus, *Philocho.* 75.
- Charybdis, ab Argonautis trajicitur, I, 9, 25, 2.
- Chelidonii, gens Illyrica, *Hec.* 67.
- Chelonis, Leotyichidis filia, Cleonymum maritum despexit Acrotati, Arei f., amore deperiens, *Phyl.* 48.
- Chemmis, insula mobilis in Butis Ægypti, *Hec.* 284.
- Cherias, puer talitro ab Hercule occisus, *Hell.* 3.
- Chersicrates Bacchiada Corcyram condidit, *Tim.* 53.
- Chersidamas, Priami f., III, 12, 5, 13.
- Chersidamas, Pterelai f., II, 4, 5, 6.
- Chersiphron primus templum Dianæ Ephesiæ exstruxit, *Tim.* 137.
- Chersonesus, urbs in Thracia, *Hec.* 135.
- Chesium, Ioniæ oppidum, *Ap. fr.* 49.
- Chi, populus Asiæ juxta Bechires, *Hec.* 190.
- Chii primi fecerunt vinum nigrum, ab Oenopione edocti, *Theop.* 295; primi post Thessalos et Lacedæmonios servis usi, *Theop.* 134; Alexandri ad eos literæ, *Phyl.* 41.
- Chimæra, Typhonis et Echidnæ progenies, ejus forma, II, 3, 1, 6; ab Amisodaro educata, *ibid.*; a Bellerophonte occiditur, I, 9, 3, 1.
- Chione, Niobæ filia, *Pher.* 102 b.
- Chione nympha, *Hec.* 99.
- Chione, Boreæ ex Orithyia f., III, 15, 2, 1; Eumolpum e Neptuno partum, III, 15, 4, 1, in mare dejecit, *ibid.*
- Chirimachus, Electryonis f., II, 4, 5, 7.
- Chiro, Bœotarchus, *Ephor.* 153.
- Chirogasteres nominantur Cyclopes, qui Præsto Tiryntem muniverunt, *Hec.* 359.
- Chiron, Centaurus, Croni f., I, 2, 4; δειφός, *Pher.* 2; a Lapithis Pelio monte pulsus, ad Maleam habitat, II, 5, 4, 5; ab Hercule transigitur, *ibid.*; mori ut possit, immortalitatem Prometheo cedit, *ibid.* § 6; Actæonem educat, III, 4, 4, 1; Actæonis canes placat, *ibid.* § 4; Esculapium docet artem medendi et venandi, III, 10, 3, 10; *Pher.* 8; Peleo consilium dat, jaculum præbet, III, 13, 5, 4 sq.; Achillem educat, III, 13, 6, 3; Peleum servat, III, 13, 3, 8; Endeidis pater, III, 12, 6, 8.
- Chius, insula, I, 4, 3, 3; olim a Lelegibus occupata, *Pher.* 111; insula et urbs, unde nomen accepit, *Hec.* 99.
- Chius, insula Nili, *Hec.* 286.
- Chius, Oceani filius, *Hec.* 99.
- Chilams et Chlæna differunt, *Phyl.* 73.
- Chloris, Amphionis e Niobe (e Persephone, *Pher.* 56) f., Dianæ telis elabitur, Nelei conjux, III, 5, 6, 5; I, 9, 9, 1; *Hell.* 10.
- China, nomen antiquum Phœnicæ, *Hec.* 254.
- Chenicometræ appellati sunt Corinthii, *Tim.* 48.
- Cherades, eadem quæ Gymnasias insulæ, *Tim.* 31.
- Cherades, urbs Mossynæcorum in Asia, *Hec.* 193.
- Choes, festum, ejus origines, *Phanod.* 13; *Ap. fr.* 28.
- Chones, gens Oenotrica, *Ant.* 6; *Ap. fr.* 173.
- Chonia in Italia, *Ant.* 6.
- Chorasmia, urbs Asiæ, *Hec.* 173.
- Chorasmii, populus Asiæ, *Hec.* 173.
- Chori virginum a Philammone, chori cyclici ab Arione primum instituti, *Pher.* 63; *Hell.* 85.
- Chremes, Hyperboli demagogi pater, *Theop.* 102.
- Chromius, Priami f., III, 12, 5, 13.
- Chromius, Pterelai f., II, 4, 5, 6.
- Chromius, Gelonis affinis et familiaris, *Tim.* 84, 85.
- Chrysaor, Neptuni e Medusa f., Geryonis pater, II, 4, 2, 12.
- Chryse, Phlegyæ mater, III, 5, 5, 3.
- Chryse, soror Xenopitheæ, a Lacedæmoniiis interfecta, *Theop.* 268.
- Chryseis, Thespii f., Onesippi ex Hercule mater, II, 7, 8, 3.
- Chryses, Minois e Paria f., III, 1, 2, 6; cum fratribus Parum tenet, II, 5, 9, 3; ab Hercule occiditur, *ibid.* § 4.
- Chrysispe, Danaï e Memphide f., Chrysispi uxor, II, 1, 5, 6.

- Chrysippus, Ægypti e Tyria f. Chrysippen ducit, II, 1, 5, 6.
- Chrysippus, Pelopis f. a Laio rapitur, III, 5, 5, 12; ab Atreo et Thyeste interficitur, *Hell.* 42.
- Chrysippi philosophi mors, *Ap. fr.* 101.
- Chrysopelea, Nympha, Arcadis pellex, III, 9, 1, 1.
- Chrysopolis, in Bithynia urbs, *Ephor.* 145; *Theop.* 7.
- Chthonia, Erechthei e Praxithea f., III, 15, 1, 1, *Phan.* 3; Butæ uxor, *ibid.* § 3.
- Chthonius, Ægypti e Callanda f. Brycen ducit, II, 1, 5, 7.
- Chthonius, unus e Spartis, superstes, III, 4, 1, 7; *Pher.* 44; *Hell.* 2; Nicteti pater, III, 5, 5, 1.
- Chyton, locus in continente Isthmi Clazomenii, *Ephor.* 136.
- Chytri festum, quam ob causam celebretur, *Theop.* 342; *Philo.* 163.
- Chytrini ludii Athenis celebrati, *Philo.* 137.
- Chytropolis, Thraciæ castellum, *Theop.* 150.
- Cibyra, urbs Ioniæ, *Hec.* 223.
- Cilices, populus Asiæ Minoris, *Ephor.* 80.
- Cilicia Typhonis sedes, I, 6, 3, 1 et 8; a Cilice dicta, III, 1, 1, 8; Sandaco pater, III, 14, 3, 3.
- Cilicisimus quid sit, *Theop.* 322.
- Cilix, Agenoris e Telephassa f., III, 1, 1, 3; a Cadmo patre jubetur Europam quaerere, invenire nequit, in Cilicia habitat, cui nomen dat, *ibid.* § 7 sq.; Sarpedoni adversus Lycios socio, Lyciam dat, III, 1, 2, 3; pater Thasi, *Pher.* 42.
- Cilla, Laomedontis ex Strymo f., III, 12, 3, 11.
- Cilla urbs, a Pelope condita, *Theop.* 239.
- Cillus, Pelopis auriga, *Theop.* 339.
- Cimbri arma capiunt contra exundationem, *Ephor.* 44; ob maris incursiones e sedibus suis pelluntur, *ibid.*
- Cimmeria terra, II, 1, 3, 6.
- Cimmericus Bosphorus; *Ephor.* 78.
- Cimmeriorum interitus, *Ephor.* 45; mores, *ibid.*
- Cimmeris urbs, *Hec.* 2.
- Cimolus, insula, *Hec.* 250.
- Cimon ex exilio revocatus, *Theop.* 92; ejus liberalitas, *Theop.* 94; mors, *Phanod.* 18.
- Cineas, unus eorum qui Philippo libertatem Thessaliæ prodiderunt, *Theop.* 37.
- Cinyras, Sandaci ex Pharnace f., Syriæ R., III, 14, 3, 3; Paphum in Cypro condit; ejus e Metharme liberi, *ibid.* § 4; Cyprum tenet; a Græcis Agamemnonem secutis imperio ejicitur, *Theop.* 111; ex Venere procreat Cyprum, *Ister* 39.
- Cinyras, Laodices pater, III, 9, 1, 2.
- Κινυρῆ, instrumentum musicum, *Ap. fr.* 207.
- Circæa radix, a Procride adhibita, III, 15, 1, 6.
- Circæum, campus Colchidis, *Tim.* 8.
- Circe, Solis e Perselde, I, 9, 1, 6; Ætæe soror, *ibid.*; Æeæam ins. habitat; Argonautas lustrat, I, 9, 24, 5.
- Cirrhæus sinus in Chaonia, *Hec.* 74.
- Cisseus, Ægypti e Caliane f. Antheleam ducit II, 1, 5, 7.
- Cisseus, Hecubæ pater, III, 12, 5, 3.
- Cissius, Temeni f., Theostii pater, *Theop.* 30.
- Cithæron, Bœotiæ mons, II, 4, 9, 5; III, 4, 4, 1; III, 5, 7, 3; *Ephor.* 26; in eo Bacchi sacra, III, 5, 2, 1.
- Cithæroneus leo, Amphictyonis ac Thestii gregum vastator, ab Hercule necatur, II, 4, 10, 5.
- Citharus piscis Apollini sacer, *Ap. fr.* 15.
- Cium, urbs in Propontide, *Ephor.* 86.
- Cius, Mysiæ urbs, a Polyphemo condita, I, 9, 19, 4. V. Cium.
- Claamētis seu potius Calamētis Thespii f., Astybiæ mater ex Hercule, II, 7, 8, 4.
- Clarotæ, nomen servorum apud Cretenses, *Ephor.* 32 a.
- Clarus, oppidum prope Colophonem, *Theop.* 113.
- Clarus, heros, oraculum Clarii Apollinis iustituisse dicitur, *Theop.* 113.
- Cleandrias, dux Thuriorum in bello contra Tarentinos, *Ant.* 12.
- Cleandrides a Spartanis proscriptus, *Ephor.* 118.
- Clearchus, Methydii in Arcadia habitans, homopiissimus, *Theop.* 283.
- Clearchus, Heracleotarum Ponticorum tyrannus, *Theop.* 200.
- Cleobæa (?) Eurythemidis mater, I, 7, 10, 1.
- Cleocharia, Nais, e Lelege Eurotam parit, III, 10, 3, 2.
- Cleochus, Ariæ pater, III, 1, 2, 2.
- Cleodæus (corrupte legitur Cleolaus). Herculis f.; ejus filii reditum tentare dicuntur in Peloponnesum (sed sunt Aristomachi liberi), II, 8, 2, 6.
- Cleodamia. V. Hippodamia.
- Cleodates, Hylli f., Aristomachi pater, *Theop.* 30.
- Cleodora, Danaï e Polyxo f., Lixi uxor, II, 1, 5, 7.
- Cleodoxa, Amphionis e Niobe f., III, 5, 6, 1; a Diana confoditur, *ibid.* § 4.
- Cleolaus, Herculis ex Argele f., II, 7, 8, 4. Cf. II, 8, 2, 6, ubi corrupte pro Cleodæus.
- Cleomenes in victu moderatissimus, *Phyl.* 53; ejus in Megalopolitanos generositas, *Phyl.* 53; eo invito Archidamus interfectus est, *Phyl.* 55; proditione Damateli ad Sellasiam ab Antigono victus est, *Phyl.* 56.
- Cleomenes, Methymnæorum tyrannus, *Theop.* 252.
- Cleonus, demagogi, indoles et natura, *Theop.* 99; ab Equitibus in odio habetur, *Theop.* 100; multatur quinque talentis, *Theop.* 101; pacem a Lacedæmoniis petitam recusat, *Philo.* 105, 106; Alcæo archonte moritur, *Androt.* 36.
- Cleonæ, urbs, II, 5, 1, 2; ad Cleonas Hercules Molionidas e medio sustulit, *Pher.* 36.
- Cleonymus, Lacedæmonius regii generis, a Chilonide uxore despectus ad Pyrrhum abiit, eumque Spartam attraxit, *Phyl.* 48.
- Cleopatra, Boreæ ex Orithyia f., III, 15, 2, 1; Phinei uxor, III, 15, 3, 1.
- Cleopatra, Danaï e Polyxo f., Hermi uxor, II, 1, 5, 7.
- Cleopatra, Danaï ex Hamadryade Nympha f., Agenoris uxor, II, 1, 5, 4.
- Cleopatra, Idæ e Marpessa f., uxor Meleagri, I, 8, 2, 5; post obitum mariti vitam finit, I, 8, 3, 5.
- Cleopatra, Trois e Calirrhoe f., III, 12, 2, 2.
- Cleopatra et Peribora, virgines Locrenses, quæ primæ misæ sunt Trojam, *Tim.* 66.
- Cleophile, Lycurgi uxor, III, 9, 2, 1.
- Cleophon impedit, quominus Athenienses inducias faciant cum Lacedæmoniis, *Philo.* 118.
- Clepsydra, fons in arce Athenarum, *Ister* 11.
- Clesonymus. Amphidamantis f., a Patroclo occisus, *Hell.* 57; *Pher.* 19; III, 13, 8, 6.
- Cletor, Lycaonis f., *Hec.* 375.
- Clio, Musa, I, 3, 1, 5; ob iram Veneris Pieri amore deperit, ex eo Hyacinthum parit, I, 3, 3, 1.
- Clisonymus. V. Clesonymus.
- Clisthenes Apodectas in Colacretarum locum subrogavit, *Androt.* 3.
- Clita, Danaï f., Cliti uxor, II, 1, 5, 6.
- Clite, filia Meropis, Cyzici uxor, *Ephor.* 104.
- Clitor, Lycaonis f., I, 8, 1, 3.
- Clitus, Ægypti e Tyria f., Clitam ducit, II, 1, 5, 6.
- Clitus, cognomine Leucus, Alexandri M. amicus; ejus luxuria, *Phyl.* 41.

- Clonia, Nympha, ex Hyrieo Nycleum et Lycum parit, III, 10, 1, 4.
 Clonius, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Clymene, Catrei f., III, 2, 2, 1; patris jussu a Nauplio vendenda, huic nubit, III, 2, 2, 1.
 Clymene, Minyæ f., Iasi uxor, III, 9, 2, 2.
 Clymenus, Hercules e Megara f., *Pher.* 30.
 Clymenus, OEni f., I, 8, 1.
 Clymenus, Minyarum R., a Periere vulneratur, moribundus filium ulcisci se jubet, II, 4, 11, 2.
 Clysonymus. V. Clesonymus.
 Clytæmnestra, Tyndarei e Leda f., Agamemnonis uxor, III, 10, 6, 2; effecit, ut iudicium ab Eumenidibus confaretur Oresti, *Hell.* 83.
 Clytia, Amphidamantis f., Tantali uxor, mater Pelopis, *Pher.* 93.
 Clytia, Niobæ f., *Pher.* 102 b.
 Clytippe, Thespis f., Eurycapys ex Hercule mater, II, 7, 8, 2.
 Clytius, Gigas, ab Hecate s. Vulcano necatur, I, 6, 2, 2.
 Clytius, Laomedontis ex Strymo, al. ex Placia f., III, 12, 3, 1.
 Cnidii, colonia in Siciliam deducta, ad Pachynum urbem condunt; inde ab Elymis et Phœnicibus pulsati insulas Æolicas occupant, *Ant.* 2.
 Cnossia, Nympha, Menelai pellex, III, 11, 1, 1.
 Cobrys, urbs Thessaliæ, *Theop.* 88.
 Cocalus, rex Sicænarum, *Phil.* 1; *Ephor.* 99.
 Codrus Melanthii f., ejus stirps, *Hell.* 10; pater Androeli, *Pher.* 111; Nelei, *Hell.* 63; pastino percussus cadit, *Pher.* 110.
 Codro generosior, *Demo.* 21.
 Cœlus, primus mundi gubernator, I, 1, 1, 1; terram ducit, *ibid.*; gignit Centimanos, Cyclopes, I, 1, 2; hos in Tartarum dejecit, *ibid.*; dein Titanes generat et Titanides, I, 1, 3; a Crono filio regno privatur, I, 1, 4.
 Cœranus, Polyidi pater, III, 3, 1, 4.
 Cœranus Milesius naufragium faciens a Delphino servatur, *Phyl.* 25.
 Cœronidæ, gens, *Ister.* 29.
 Cœrus, Cœli f. inter Titanes, I, 1, 3; ejus uxor Phœbe, I, 2, 2, 2; liberi, *ibid.*; *Acus.* 2.
 Coi, Herculem adorti ab eo vincuntur, II, 7, 1, 1; servos ad Junonis sacra non admittunt, *Phyl.* 75.
 Colacea, Maliensium urbs, a Thessalis diruta, *Theop.* 188.
 Colænis, nomen Diana, *Hell.* 79.
 Colænis a Mercurio ortus, *Hell.* 79; Dianæ Colænidis templum extruxit, *Phanod.* 2.
 Κωλακπέται, *Androt.* 3, 4.
 Colchi, Phrixum excipiunt, I, 9, 1, 6; Iasonem, I, 9, 23, 3; ad persequendos Argonautas missi, I, 9, 24, 3; invenire nequeunt; alii ad Ceraunios montes considunt, I, 9, 25, 4; alii Apsyrtydas insulas condunt, *ibid.*; alii ad Phæaces veniunt, Medeam repetunt, qua non accepta, ibi manent, *ibid.* § 5; e Coreyra a Chersicrate pulsati quo abierint, *Tim.* 53.
 Colchicus draco in Italia ab Diomede interfectus, *Tim.* 13.
 Coli, gens ad Caucasum, *Hec.* 186.
 Colici montes, pars Caucasi, *Hec.* 186.
 Colonæta, mercenarii, *Philoch.* 73.
 Colonus, demus Atticæ, III, 5, 9, 2.
 Colonus Hippius ad Athenas, *Androt.* 31; *Philoch.* 99.
 Colophoniorum luxuria, *Phyl.* 62; *Theop.* 129.
 Columbæ albæ quando primum in Græciâ conspectæ, *Charon.* 3; Veneri sacræ, *Ap. fr.* 19.
 Coluræ, urbs, *Hec.* 331.
 Comæthio, Pterelai f., II, 4, 5, 6; patrem, coma aurea detonsa, interimit, ab Amphitryone interficitur, II, 4, 7, 4.
 Cometus, Asterii pater, I, 9, 16, 8.
 Cometes post Tisamenum, Orestis filium, regnum suscipit, *Demo.* 20.
 Cometes, qui ortu suo Helicen et Burin mersit, *Ephor.* 142.
 Comoe vel Combe, filia Asopi, *Hec.* 105.
 Congiorum (Χοῶν) festum, *Tim.* 128.
 Κόνναροι, *Theop.* 145.
 Conon in Cypro plurimum vixit, *Theop.* 117.
 Cononii calices in Ptolemaide urbe Ægypti, *Ister.* 38.
 « Contra duo ne Hercules quidem », *Hell.* 40; *Pher.* 56, *Ister.* 46.
 Copais lacus quondam erat ager omni cultura laboratus, *Ephor.* 68.
 Copreus, Pelopis f., Iphito interfecto Mycenæ fugit; interpres jussorum Eurysthei ad Herculem, II, 5, 1, 7.
 Coqui a Sybaritis coronari soliti, *Tim.* 60; coquorum tribus, *Clitod.* 2, 3; honos, *Clitod.* 17.
 Coraxi, gens Colchorum, *Hec.* 185; *Hell.* 109.
 Coreyra, Phæacum insula, I, 9, 25, 3; in ea Medææ nuptiæ celebratæ; Nympharum et Nereidum aræ a Medea exstructæ, *Tim.* 7, 8; cur prius vocata sit Drepana et Scheria, *Tim.* 54; Coreyra urbs quando condita sit, *Tim.* 53.
 Cordylus, urbs Pamphyliæ, *Hec.* 248.
 Coretho, Lycaonis f., III, 18, 1, 3.
 Corinthii Iasonis e Medea filios infantes Junoni supplices necasse feruntur, I, 9, 28, 4; Corinthiorum civitas servorum multitudine insignis, *Tim.* 48; eorum inventum æτεος in templorum fastigiis, *Tim.* 50; Corinthiæ meretrices tempore belli Medici pro salute Græcorum vota faciunt, *Tim.* 57; *Theop.* 170; Corinthii Atheniensibus προσέβησαν in ludis Isthmiis concedunt, *Hell.* 76; Herculem post interfectos Molionidas excipiunt, *Pher.* 36.
 Corinthius isthmus a Sini infestus redditur, III, 16, 2, 2.
 Corinthus, olim Ephyra, I, 9, 3, 1; *Hec.* 90; ab Alete occupata, *Ephor.* 16; paret Creonti, I, 9, 28, 2; Polybo, III, 5, 7, 3.
 Corinthus, Syleæ pater, III, 16, 2, 2.
 Corona aurea, quam Bacchus Ariadnæ dederat, inter astra collocata, *Pher.* 106.
 Coronea, urbs Bœoticiæ, *Hec.* 88; ab Onomarcho capitur, *Ephor.* 153.
 Coronis, Phlegyæ f., Æsculapii mater ex Apolline ab hoc propter consuetudinem cum Ischye trucidatur, III, 10, 3, 7 sq., *Pher.* 8; *Acus.* 25; *Ister.* 36.
 Coronis, Hyas, *Pher.* 46.
 Coronus (Perrhaëborum R.), pater Cœnei, I, 9, 16, 8; et Leonte, III, 10, 8, 2.
 Coronus, Lapitharum dux, ab Hercule trucidatur, II, 7, 7, 3.
 Coronus, pater Asteriæ, *Pher.* 70.
 Corsæ, insula Ioniæ, *Hec.* 98.
 Corsiæ, urbs Bœoticiæ, *Theop.* 185.
 Corsica. Timæi de ea errores, *Tim.* 26.
 Corvi, duo tantum, Cranone in Thessalia, *Theop.* 85.
 Corybantæ, Apollinis e Thalia filii, I, 3, 4; Corybantæ novem ex Apolline et Rhytia nati, in Samothrace habitabant, *Pher.* 6; Κόρυβται invenerunt, *Theop.* 282.
 Corycæi in Pamphylia, *Ephor.* 36.
 Corycium, antrum in Cilicia, I, 6, 3, 8.
 Corycus, mons prope Erythras in Ionia, *Hec.* 216.
 Corydalla, urbs Rhodiorum, *Hec.* 244

- Coryphetes, ita vocatur Periphetes, III, 16, 1, 3.
 Corythi pastores servant Telephum, III, 9, 1, 5.
 Corythus, Alexandri ex Oenone f., Helenam deperit, a patre interficitur, *Hell.* 126.
 Cos, insula, Eurypyli sedes, ab Hercule expugnatur, II, 7, 1, 1 *sq.*, *Pher.* 35; Caris appellata est, *Hell.* 103.
 Κοσμῶν, ἦ, sacerdos Minervae, *Ister* 16.
 Cossa, urbs Oenotrorum, *Hec.* 39.
 Cothius vel Cotus, *Theop.* 226.
 Cottus, Centimanus, I, 1, 1, 1.
 Cottus, unus Tritopatorum, *Clitod.* 19.
 Coturnices in Delo, *Phanod.* 1.
 Cotyla, poculi genus, *Ap. fr.* 244.
 Cotys, Thraciae rex, ejus mores, *Theop.* 33.
 Crabasia, urbs Iberorum, *Hec.* 13.
 Crade, urbs Cariae, *Hec.* 235.
 Crambutis, urbs Aegypti, *Hec.* 275.
 Craneae, Cranai ex Pediade f., III, 14, 5, 2.
 Craneclime, Cranai ex Pediade f., III, 14, 5, 2.
 Cranaus, Atticae R., I, 7, 2, 7; III, 14, 5, 1; ducit Pediadem, *ibid.* § 2; ex ea progenies, *ibid.*; regioni nomen dat ab Athide filia, *ibid.*; ab Amphictyone pellitur, III, 14, 6, 1; non fuit iudex certaminis inter Neptunum et Minervam, III, 14, 1, 5.
 Cranea, castellum Ambraciotarum, *Theop.* 255.
 Cranon, urbs Thessaliae Pelasgotidis, *Hec.* 112; ibi duo tantum corvi sunt, *Theop.* 85.
 Cranto, Nereis, I, 2, 7.
 Crastus, urbs Siciliae, *Phil.* 43.
 Crater portus unde nomen habeat, *Phyl.* 83.
 Craterus, Alexandri M. amicus, gymnycorum ludorum amans; ejus fastus, *Phyl.* 41.
 Crates Atheniensis, philosophus, *Ap. fr.* 98.
 Crathis, fluvius Italiae, crines flavos reddit, *Tim.* 63.
 Cratilus, Anaxibiae pater, I, 9, 9, 3.
 Cratos, Pallantis e Styge progenies, I, 2, 4.
 Cremmyon. V. Crommyon.
 Crenides, Thebarum portae, III, 6, 6, 1.
 Creon, Corinthii R., Glaucon f. Iasoni despondet; a Medea interimitur, I, 9, 28, 2 *sq.*; Alius Alcmaeonis et Mantus liberos educat; Tisiphone vendita, patri reddit, III, 7, 7, 2.
 Creon, Menœcei f. Thebarum R. sit, III, 5, 8, 1; Amphitryonis, interempta vulpe Teumessia, contra Teleboas socius, II, 4, 7, 3; Herculi dat Megaram f. natu majorem, Iphiclo minore, II, 4, 11, 6 *sq.*; Oedipodi regnum tradit cum Iocaste, III, 5, 8, 6 *sq.*; *Pher.* 48; ne Argivi sepeliantur, vetat, III, 7, 1, 1; Antigonen, ob pietatem in fratrem, humo defodit, *ibid.* § 2; pater Haemonis, III, 5, 8, 6; Menœcei, III, 6, 7, 8.
 Creon, Herculis ex Eumide f., II, 7, 8, 1.
 Creontiades, Herculis e Megara f., II, 4, 11, 6; *Pher.* 30. ejus mors, II, 4, 12, 1.
 Creontiades, dux Phocænsium, *Ant.* 9.
 Crepis, locus in Athenarum urbe. *Philocho.* 79 a.
 Cresium, urbs Cypri, *Theop.* 128.
 Cresphontes, Messeniam capit, II, 8, 4, 3, *Ephor.* 16; eam in quinque partes dividit, *Ephor.* 20; paullo post cum filiis occumbit, II, 8, 5, 5.
 Creston, urbs Thraciae, *Hec.* 124.
 Creta paret Minoi, III, 1, 2, 6; ejus magnitudo, *Ap. fr.* 169; huc confugiunt Harpyiae a Boreae filiis exactae, *Pher.* 69.
 Creta, Asterii f., Minois uxor, III, 1, 2, 6.
 Creta, Deucalionis f., III, 3, 1, 1.
 Cretenia, Rhodi locus, III, 2, 1, 3.
 Cretensis taurus, qui Europam per mare vexisse, aliis a Neptuno e mari editus fertur, II, 5, 7, 2; ab Hercule captus, *ibid.* § 3; dimissus, *ibid.*; Atticam vastat, *ibid.* 4.
 Cretenses in Phocidem emigrant, *Phyl.* 78; primi inter Græcos pueros amant, *Tim.* 44; devicto per Theseum Deucalione, fedus et amicitiam cum Atheniensibus jungunt, *Clitod.* 5; nominis etymol., *Ap. fr.* 219.
 Cretheus, Aoli f. I, 7, 3, 4; Tolcum condit, Tyro ducit, I, 9, 11, 1; ejus liberi, *ibid.*, *Pher.* 59; Salmonei frater, I, 9, 8, 1; Pheretis pater, I, 9, 14.
 Creusa, Erechthei e Praxithea f., III, 15, 1, 2, *Phanod.* 3; Xuthi uxor, *Apoll. ibid.* § 3.
 Creusa, Priami ex Hecuba f., III, 12, 5, 10.
 Creusa, Creontis Corinthiorum regis filia, Xutho nubit, *Clitod.* 10.
 Criasus, Argi f., regni Peloponnesiaci hæres, II, 1, 2, 1.
 Criasus, Argi filius, Ereuthalionis pater, *Pher.* 22.
 Crimisa urbs in Lucania a quo condita? *Ap. fr.* 173.
 Crino, Danae uxor, II, 1, 5, 9.
 Crisa, urbs Phocidis, *Hec.* 85, 86; Daulio tyranno paret, *Ephor.* 49.
 Crisus, Phoci filius, a quo Crisa urbs nominata, *Hec.* 85.
 Critheis, Apellidis filia; ex Maone mater Homeri, *Ephor.* 164.
 Critiote, urbs Chersonesi, *Hell.* 131; ab Atheniensibus, qui cum Miltiade huc venerant, habitata, *Ephor.* 72.
 Critias, pugna in Piræeo commissa cecidit, *Philocho.* 123.
 Crius, Cœli f., inter Titanes, I, 1, 3; ejus ex Eurybia progenies, I, 2, 2, 4.
 Crius, mons e regione Paphlagoniae, *Ephor.* 84.
 Crobyzi, gens Thracica, *Phyl.* 19; *Hec.* 149.
 Crocodilorum venatio, *Hec.* 294; Crocodilus longissimus, *Phyl.* 26.
 Crocon, Meganiræ pater, III, 9, 1, 1.
 Croconidae, gens, *Ister* 29.
 Crœsus, genus ducit ab Agelao, II, 7, 8, 10; Alyattæ fil. natu maximus, postquam Pamphaes argentum ei procuraverat, cum patre contra Cares bellum gessit, *Xanth.* 19, p. 41; apud eum septem sapientes, excepto Thalete, convenerunt, *Ephor.* 101; ejus donaria Delphos missa, *Theop.* 184; a Cyro optime habitus, qui vel Sardem urbem ei restituisse dicitur, *Xanth.* 19, p. 42; Crasi rogis imbre exstinctus, *Xanth.* 19, p. 42; ejus cum filio colloquium, *Xanth.* 19, p. 41.
 Crommyon, sive Cremmyon, urbs Libyæ, *Hec.* 319.
 Cromyusa, insula Iberiae, *Hec.* 17.
 Cronus, Cœli f., Titanum natu minimus, I, 1, 3; patri regnum adimit, I, 1, 4; Cyclopes et Centimanos Tartaro includit, I, 1, 5; Rheam ducit, *ibid.*; liberos ob oraculum devorat, *ibid.*; iterum profert, I, 2, 1, 1; Croni e Philyra filius Chiron, *Pher.* 2; regno privatur, *Ap. ibid.* § 2 *sq.*; in ejus templum neque femina, neque canis, neque musca introibat, *Phyl.* 34.
 Cropia, demus Leontidis tribus, *Androt.* 57.
 Cros, oppidum Aegypti, *Hec.* 273.
 Crossa, urbs Pontica, *Hec.* 199.
 Crotalla, urbs Italiae, *Hec.* 53.
 Croton in Italia Achæorum colonia Myscello duce deducta, *Ant.* 11; prinis temporibus a Iapygibus habitata, *Ephor.* 48.
 Cteatus, Aetoris s. Neptuni f. e Molione, Eliensium dux Augeæ contra Herculeum suppelias fert, II, 7, 2, 2; Amphimachi pater, III, 10, 3, 2; ab Hercule occiditur, *Pher.* 36.
 Ctesibius historicus, *Ap. fr.* 103.
 Ctesippus, Herculis ex Astydamia f., aliis e Dejanira, II, 7, 8, 7 *et* 12.
 Curetes armati Jovem in Creta custodiunt, I, 2, 7; Epaphum furati a Jove cæduntur, II, 1, 3, 7; Minoi dicunt,

- quomodo explorandus sit qui Glaucum quaerat, III, 3, 1, 3.
- Curetes, in Ætolia habitabant; ab Ætolo victi in Acarnaniam concedunt, *Ephor.* 29; unde dicti, *Phyl.* 22; pueros immolabant Saturno, *Ister* 47.
- Curetica regio, I, 7, 6.
- Cyanippus, Adrasti f., I, 9, 13, 2.
- Cybela, Phrygiæ mons, sedes Magnæ matris, III, 5, 1, 3.
- Cybele. *V. Rhea.*
- Cybelea, urbs Ioniæ, *Hec.* 214.
- Cybus, urbs Ionum in Libyphœnicia, *Hec.* 311.
- Cycreus, Neptuni e Salamine f., III, 12, 7, 1; Telamoni Salaminem tradit, *ibid.*; Glaucos pater, III, 12, 6, 8; *Pher.* 15.
- Cydropsum in Thracia fons memorabilis, *Theop.* 288.
- Cyclopes, Cœli e Terra filii, I, 1, 2; a patre vincti, in Tartarum demittuntur, *ibid.*, a Titanibus liberati, a Crono iterum depelluntur, I, 1, 5; a Jove liberantur, I, 2, 1, 2; huic fulmina, Plutoni galeam, Neptuno tridentem dant, *ibid.* § 3; ab Apolline caesi, III, 10, 4, 2; *Pher.* 76.
- Cyclopes, qui Tiryntem muniunt, II, 2, 1, 1; *Pher.* 26; *Hec.* 353.
- Cyclops, pater Galati, *Tim.* 37.
- Cygnus, Martis e Pyrene, alter e Pelopia f.; uterque cum Hercule pugnat, II, 5, 11, 3; II, 7, 7, 5; a Marte in avem mutatus ad Sybarin fluvium cum grue congregitur, *Philo-*
loch. 207.
- Cygnus, Neptuni et Ceycis f., ab Achille interfectus, *Hell.* 31.
- Cydoniorum malorum vis, *Phyl.* 9.
- Cylandus, urbs Cariæ, *Hec.* 233.
- Cyllastis, panis subacidus Ægyptiorum, *Hec.* 289; *Phanod.* 5.
- Cylices, locus in finibus Illyriorum, ad quem est Cadmi et Harmoniæ sepulcrum, *Phyl.* 40 b.
- Cyllene mons a Cyllene nympa nominatus, *Pher.* 85.
- Cyllene, Nais, Pelasgi uxor, *Pher.* 85.
- Cyllene in Arcadia, III, 10, 1, 1; III, 6, 7, 5.
- Cyllene, Nympa, e Pelasgo Lycaonem parit, III, 8, 1, 2; *Hec.* 375.
- Cyllenes antrum, III, 10, 2, 1.
- Cymba, calicis genus, *Ap. fr.* 189, 245.
- Cyme, urbs, *Ephor.* 89; olim ab Amazonibus condita, deinde ab Æolensibus et Ionibus instaurata, *Ephor.* 87; coloniam deduxit in Anum Thraciæ urbem, *Ephor.* 73.
- Cymo, Nereis, I, 2, 7.
- Cymothoe, Nerei f., I, 2, 7.
- Cynæthius, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
- Cynara arbor, *Hec.* 172, 173, 174.
- Cyne, urbs Lydiæ, *Hec.* 221.
- Cynortas Amyclæ e Diomedæ f., III, 10, 3, 3; Perieris pater, *ibid.* § 4, et I, 9, 5.
- Cynossema, locus Libyæ, *Hec.* 299.
- Cynus, navale Opuntis, *Hec.* 108; *Hell.* 16.
- Cypa, castellum Siciliæ, *Phil.* 37.
- Cypasis, urbs ad Hellespontum, *Hec.* 136.
- Cyprus, Nili insula, *Hec.* 286.
- Cyprus, filia Cinyræ vel Bibli ex Venere, *Ister* 39.
- Cyprus, Pygmalione rege a Cinyra cum Syris habitatur, III, 14, 3, 4; a quo nominata, *Ister* 39; a Græcis Agamemnonem secutis occupatur; ejus imperium tenet Audymon, deinde Evagoras, *Theop.* 111; pugna navalis ad Cyprum, *Theop.* 111.
- Cyrbasia, pileus barbarorum, *Hec.* 374.
- Cyrbe, urbs Pamphylia, *Hec.* 249.
- Κύρβα; unde dictæ? *Theop.* 282; *Ap. fr.* 24, 25, 26.
- Cyre, insula in sinu Persico, *Hec.* 182.
- Cyrene, Diomedis Thracis e Neptuno mater, II, 7, 8, 1.
- Cyrene, cum pluribus in Lybiam venit, *Phyl.* 15; ejus et Apolline filii, Antuchus et Aristæus, *ibid.*; curru cyrenis juncto vehens venit Cyrenam, *Pher.* 9.
- Cyrrus, insula, *Hec.* 26.
- Cyrus, Cambyses f., frater Marphii et Memphidis, *Hell.* 164; Croesum in amicis habet; Sardem ei reddidit, *Xanth.* 19, p. 41; philosophiam a Magis edoctus; Herophilam Sibyllam ex Epheso ad se vocat, *Xanth.* 19, p. 41.
- Cyri contra Artaxerxem bellum, *Ephor.* 129.
- Cyterium, urbs Oenotrorum, *Hec.* 36.
- Cytiforus, Phrixi e Chalciopæ f., I, 9, 1, 7.
- Cytonium, urbs Mysiæ, *Theop.* 19.
- Cytorum, emporium Sinopensium, *Ephor.* 85.
- Cytorus, Phrixi f., *Ephor.* 85.
- Cyzicus, Dolionum R. ab Argonautis invitis necatur, I, 9, 18, 1; Clites maritus, *Ephor.* 104.
- Cyzicus, urbs in Asia, *Hec.* 204, 205; ejus excidium, *Ephor.* 104.

D.

- Dactyli Idæi, Idæi filii, quot fuerint, undeque nomen sortiti sint; præstigiatores erant, *Pher.* 7; In Idæ Phrygiæ monte, habitaverunt, deinde cum Minoe in Europam transierunt, *Ephor.* 65; in Samothracia, *ibid.*
- Dædalidarum demus Atheniensis, *Pher.* 105.
- Dædalus, Metionis ex Iphinoe f., *Pher.* 105; Eupalani f., III, 15, 8, 10; Talao interfecto, Athenis fugit ad Minoen, III, 15, 9, 1; *Clitodem.* 5; de eo in Arcopæa judicium, *Hell.* 83; Pasiphaes amores in Minotaurum adjuvat, Labyrinthum extruit, *ibid.* § 2 sq.; II, 1, 4, 3; Pisæ habitans, Herculis simulaerum fingit, II, 6, 3, 4; ad Cocalum venit, *Phil.* 1; *Ephor.* 99.
- Daielus, Philæi filius, Epidicyi pater, *Pher.* 20.
- Daiphron, Ægypti f. Scæam ducit, II, 1, 5, 3.
- Daiphron, Ægypti f. Adianten ducit, II, 1, 5, 9.
- Daira, Stygis soror, *Pher.* 11; non differt a Cerere, *Phanod.* 21.
- Damasichthon, Amphionis e Niobe f. Apollinis telis confoditur, II, 5, 6, 1.
- Damasiclus, pater Erimecæ, *Pher.* 88.
- Damasippus, Icarii e Peribæa f., III, 10, 6, 1.
- Damasistratus, Plataensium R. Laium sepelit, III, 5, 8, 1.
- Damastor, Nauplii filius, pater Peristhenis, *Pher.* 13.
- Damei, populus juxta Ichthyophagos, *Ap. fr.* 132.
- Damippus, Epilyci f., puer ab Onomarcho amatus, *Theop.* 182.
- Danno, Beli filia, Agenoris uxor, Phœnicis et Isææ mater, *Pher.* 40.
- Damoteles a Cleomene insidiis curandis præfectus, in pugna ad Sellasiam Antigoni pecunia corruptus, regnum suum prodit, *Phyl.* 56.
- Dana, i. q. Danae, *Hec.* 358.
- Danae, Acrisii ex Eurydice f., II, 2, 2, 1; a patre turri inclusa, a Jove corrumpitur, Perseum parit, cum eo in mare projicitur, a Dictye servatur, II, 4, 1, 2 sq.; *Pher.* 26; *Hec.* 358; Argos revertitur, II, 4, 4, 1.
- Danae, Leontii filia, Sophronis amasia, Laodice Antiochi uxoris familiaris, Sophronem opera sua servavit, *Phyl.* 23; a Laodice neci data est, *ibid.*
- Danaiides, Danae L. filia, Ægypti filiis totidem despondentur, II, 1, 5, 2 sqq.; omnes præter Hypermnestram sponso jugulant, a Minerva et Mercurio purgantur, *ibid.* § 10 sq; certamen de iis proponitur, *ibid.* § 12.

- Danaus, Beli fil. Libyam defertur, II, 1, 4, 5; cum L. filibus fugit Argos, *ibid.* § 7; ibi rex fit, *ibid.* § 8; liliis suas Ægypti filiis despondet, II, 1, 5, 1; eas jugulare jubet sponso, *ibid.* § 10; de iis certamen proponit, *ibid.* § 12; ejus uxor Melia, *Pher.* 40; pater Polydoræ, *Pher.* 23.
- Dandarii, populus ad Caucasum, *Hec.* 161.
- Danthaletæ, gens Thracica, *Theop.* 248.
- Daphernes i. q. Artaphernes, unus ex iis qui Pseudo-Smerdin interfecerunt, *Hell.* 167.
- Daphne, Amyclæ filia, venatrix, Leucippum jaculis interficit; ut Apollinis amplexus effugeret, a Jove in arborem mutatur, *Phyl.* 33.
- Daphnis, Mercurii filius, pastor circa Ætnam, ab Eche-naide nympa amatur, *Tim.* 4.
- Dardania terra, a Dardano nomen habet, quæ post Troas dicta, III, 12, 2, 1.
- Dardanus, urbs a Dardano condita, III, 12, 1, 5.
- Dardanus, Jovis ex Electra f., *Hell.* 56; III, 12, 1, 1; Samothrace relicta, ad Teucrum venit, Batiam ducit, Dardanum condit, regioni Dardaniæ nomen dat, *ibid.* § 3 sq.; Idææ pater, III, 15, 3, 2; ab indigenis Polyarches nominatur, *Hell.* 129; uxorem ducit Arisben vel Ateam, *Hell.* 130.
- Dario, regi Persarum, Scythis bellum illaturo Idanthurus, Scythiarum rex, symbola pro literis mittit, *Pher.* 113; quot filios habuerit, *Hell.* 166.
- Darsii, gens Thraciæ, *Hec.* 130.
- Dascon, Siciliæ castellum, *Phil.* 25.
- Dascylitis, lacus Asiæ, *Hec.* 202.
- Dascylium se recipit Melanus a Sadyatte patria exactus, *Xanth.* 19, p. 40.
- Dascylus, Lyci, Mysiæ R., pater, II, 5, 9, 5.
- Datus, urbs Thraciæ, postea Philippi nomen accepit, *Ephor.* 75; *Theop.* 48; *Philoch.* 127.
- Datylepti, populus Thraciæ, *Hec.* 142.
- Daulia, urbs in Phocide, III, 14, 8, 6.
- Daulius, Crissæ prope Delphos tyrannus, Metapontii conditor, *Ephor.* 49.
- Baunus, rex in Italia, *Tim.* 13.
- Dauniarum mulierum vestitus, *Tim.* 14.
- Damii in sepulcro Podalirii oracula accipiant, *Tim.* 15.
- Decemviri Athenienses, *Androt.* 10.
- Degmenus, Epeus, cum Pyraechna Ætolo singulae certamen subit de Elidis possessione, *Ephor.* 15.
- Dejanira, e Pelasgo mater Lycaonis, *Pher.* 85.
- Dejanira, Nereis, I, 2, 7.
- Dejanira, OEnei al. Martis ex Althæa f. bellicosa, I, 8, 1; de ea certant Achelous et Hercules, II, 7, 5, 1; Herculi nubit, *ibid.*; ei a Nesso vis illata, a quo moribundo philtum accipit, II, 7, 6, 6; quo invita Herculi mortem parat, II, 7, 7, 10 sq.; post ejus obitum ipsa perit, *ibid.* § 12; ejus ex Hercule progenies, II, 7, 8, 8.
- Deicoon, Hercules e Megara f., II, 7, 8, 9; ejus mors, II, 4, 12, 1.
- Deidamia, Lycomedis f., Neoptolemi ex Achille mater, III, 13, 8, 2.
- Deimachus, Evaretes pater, I, 7, 3, 4.
- Deimachus, Nelei e Chloride f., I, 9, 9, 1.
- Deion, Æoli f., I, 7, 3, 4; Phocidis R. Diomedem ducit, I, 9, 4; ejus liberi, *ibid.*; Cephali pater, III, 15, 1, 3; *Pher.* 77; Philonidis, *Pher.* 63.
- Deion, Hercules e Megara f., II, 7, 8, 9.
- Deioneus, Cephali pater, *Hell.* 83.
- Deiotes, Priami f., III, 82, 5, 13.
- Deiphobus, Hippolyti f., Herculem, ab Iphiti cæde lustrat, II, 6, 2, 4.
- Deiphobus, Priami ex Hecuba f., III, 12, 5, 12.
- Deiphon, Hyrnetho ducit, Argolidem accipit, II, 8, 5, 3 sq.
- Deiphontes Argolidis ora maritima (circa Trazenem) potitur, *Ephor.* 16.
- Deipyle, Adrasti f., I, 9, 13, 2; Tydei uxor, I, 8, 5, 4.
- Deipnophoræ, *Demo.* 4.
- Deliaes, Glauci f., a Bellerophonte invito occiditur, II, 3, 1, 1.
- Delphus, Cretensium, qui in Phocide sedes sibi fixerunt, dux, *Phyl.* 78.
- Delphi Pythonis tabernaculum incendunt, *Ephor.* 70; a quo nominati sint, *Phyl.* 78.
- Delphicum oraculum Apollo cum Themide condit, *Ephor.* 70; oraculum datum Cadmo de condenda urbe, III, 4, 1, 1; OEdipo ne in patriam redeat, III, 5, 7, 6; Alcæoni, III, 7, 5, 1; Telepho de parentibus querendis, III, 9, 1, 6; Ægeo de filio gignendo, III, 15, 6, 4; Delphicorum donariorum spoliatio, *Theop.* 182 sqq.
- Delphyne, serpens, Jovem vinctum custodit, I, 6, 3, 9.
- Delphusia, urbs Arcadiæ, *Androt.* 2.
- Delta, regio Ægypti, *Hec.* 295; Delta, insula, ab Ægyptiis vocatur Ptimyris, *Ephor.* 102.
- Delus, ins. prius Asteria nominata, I, 4, 1, 1; pro Delo Latona Neptuno dat Calauriam, *Ephor.* 59.
- Demareta, filia Theronis, Gelonis uxor, *Tim.* 86, 90.
- Demaretei nummi, *Tim.* 86.
- Demea, Mantinensis, digladiandi artis magister, *Ephor.* 97.
- Demetra, antiqua forma pro Demeter, I, 2, 5. V. Ceres.
- Demetrium, mensis, *Philoch.* 176.
- Demetrius Poliorcetes jocorum amicus, *Phyl.* 20, 6; amicorum ejus nomina, *ibid.*; ab adulatoribus regem salutari se passus est, *Phyl.* 29.
- Demetrius Phalereus, *Philoch.* 144.
- Demiphon, Elaussæ rex, de civium internecionis remedio Oraculum consulit; Matusii filiam injuste immolat; penas luit, *Phyl.* 83.
- Demochares, historicus, Demosthenis sororis filius, homo impudicus, *Tim.* 141.
- Democles, Dionysii junioris assentator, *Tim.* 127; a Dionysio legatus missus ad Dionem, *ibid.*
- Democles, orator Atticus, *Tim.* 140.
- Democoon, Priami f., III, 12, 5, 13.
- Democriti ætas, *Ap. fr.* 84.
- Demonice, Agenoris f., ejus e Marte liberi, I, 7, 7, 3.
- Demophon, puer, igne consumitur, I, 5, 1, 4.
- Demophon, Thesei f., *Hell.* 143, 144; Agamemnoni Palladium aufert; in judicium agitur, *Clitod.* 12; rex Atheniensium, Heraclidas excipit, Eurystheum vincit prælio, *Pher.* 39; Trojam proficiscitur, ut Æthram inde reducat, *Hell.* 75.
- Demopolis, Themistoclis f., *Phyl.* 64.
- Demosthenes, dux Athenensium in Sicilia; ejus mors, *Phil.* 46.
- Demosthenes, pater Demosthenis oratoris, μακκισποτός cognominatus, ex optimatibus fuit, *Theop.* 105.
- Demosthenes ingenio mobili fuit, *Theop.* 106; ejus dicta, *Theop.* 107; *Phyl.* 65; ejus laudatio eorum qui ad Charoneam occiderant, *Theop.* 263; ejus mors, *Philoch.* 139; orationis vis, *Theop.* 239; Demosthen. laudandus cur? *Tim.* 142.
- Dercylidas, dux Lacedæmoniorum, *Scyphus* cognominatus est, *Ephor.* 130.
- Dercynus, Neptuni f., boves Herculi eripit, ab eo trucidatur, II, 5, 10, 9.
- Dero, Nereis, I, 2, 7.
- Desili (Dezili)? populus ignotus Thraciæ, *Hec.* 141.
- Deucalion, Promethei f., Phthiotidis R., Pyrrham ducit, I, 7,

- 2, 1; Cyni habitat, *Hell.* 16; arca servatur e diluvio, *ibid.* § 2 sq.; Jovi sacrificat, homines procreat, *ibid.*, § 5 sq.; ejus liberi, *ibid.* § 7; *Acus.* 7; *Hell.* 10; *Pher.* 51 a; ab eo Thessaliae reges genus deducunt, *Hec.* 334.
- Deucalion, Minois e Pasiphae f., III, 1, 2, 6; *Pher.* 43; ejus liberi, III, 3, 1, 1; Daedalum ab Atheniensibus deponit; ei leniter Theseus respondet; postea a Theseo in Creta interficitur, *Clitod.* 5.
- Deucalionem diluvium, I, 7, 2, 3; quo tempore factum? III, 8, 2, 1; III, 14, 5, 1; qua de causa? III, 8, 2, 1.
- Dexamenus Herculem excipit, cujus ope ab Eurytione, Mnesimachae filiae proco protervo liberatur, II, 5, 5, 6.
- Dexari, gens Chaonum, *Hec.* 73.
- Dexithea, Minois uxor, Euxanthii mater, III, 1, 2, 6.
- Dia, Eionei filia, ejus nuptias ambit Ixion, *Pher.* 103.
- Dia insula, in qua Ariadne a Theseo relinquitur, *Pher.* 105.
- Diana, Jovis e Latona f. venationi dedita, virgo manet, I, 1, 3; Orionem in Delo interficit, I, 4, 5; *Pher.* 3, 4; contra Gigantes pugnat, I, 6, 2, 5; aprum mittit in Oenei agrum, I, 8, 2, 2; Aloidas dolo perdit in Naxo, I, 7, 4, 6; Endymionem amat, I, 7, 5; Admeto irascitur, I, 9, 15, 1; ob Cerynitin cervam ab Hercule captam, huic irata placatur, II, 5, 3, 3; Actaeonem, quod se lavantem ipsam conspexerat, in cervum mutat, III, 4, 4, 3; matris jussu Amphionis filias occidit, III, 5, 6, 3; Callisto necat, III, 8, 2, 5; Philonoeen immortalem reddit, III, 10, 6, 2; Adonidi exitium parat, III, 14, 4, 1; Furias arcet, quae Orestem persequentes in templum deae intrare conantur, *Pher.* 97; Ariadnen interficit, *Pher.* 106; mulieres occidit quae Coronidis cum Ischye concubitum adjuvisse videntur, *Pher.* 8; Macram occidit, *Pher.* 79. Dianae Colanidis templum, *Hell.* 79; templum Ephesium, *Tim.* 136; ei ἀμφιπόωντα offeruntur, *Philoch.* 70; Diana ταυροπόλος, *Ister* 8.
- Διαλήξις, *Philoch.* 133.
- Dias, Abantis f., Athenas in Euboea condit, *Ephor.* 33.
- Dice, Jovis f., Hora, I, 3, 1, 2.
- Dictae, mons cum antro Dictaeo, I, 2, 6.
- Dictys, Peristhenis ex Androthea f., *Pher.* 13, 26; Magnetis f. Seriphum condit, I, 9, 6; ejus R., II, 4, 3, 8; Danaen cum Perseo servat, hunc educat, II, 4, 1, 3; *Pher.* I. 1.
- Dido, appellata est a Libyis Thiosso, *Tim.* 23.
- Didymae (vulgo Didyma), una ex Aeolicis insulis, *Ant.* 2.
- Dii a Typhone in Aegyptum fugientes, in formas animalium mutantur, I, 6, 3, 6; Cadmi nuptiis intersunt, III, 4, 2, 2; Cecropis tempore urbes inter se dividunt, III, 14, 1, 2; Myrrham a patre fugientem in arborem mutant, III, 14, 4, 4; de Adonide disponunt, *ibid.*, § 6; Dii XII certaminis Neptunum inter et Minervam iudices, III, 14, 1, 6; III, 14, 2, 3; Dii homines fuerunt, *Ap. fr.* 12; Deorum hortus, *Pher.* 33 a. Ἀποπομπῶν θεοί, *Ap. fr.* 5.
- Diipyle, Adrasti filia, Tydei uxor, *Pher.* 83.
- Diluvia quattuor, *Ister* 56.
- Dimetas, Troezenis frater, Euopin in matrimonium sumit, *Phyl.* 81; ejus mors, *ibid.*
- Dinarchi vita, *Philoch.* 144.
- Diniadas, Bromiadae tibicinae pater, *Theop.* 182.
- Dinicha, Archidami uxor, a Phocensium ducibus corrupta, maritum ad opem illis ferendam adducit, *Theop.* 258.
- Dino, Phorci f., *Pher.* 26; III, 4, 2, 3.
- Dinomenes, Hieronis filius, *Phil.* 45.
- Dio, ad eum litteras dant seminae propinqua, *Tim.* 129; ejus filius Hipparinus vel Aretaeus, ex Arete uxore, *Tim.* 129.
- Diocorystes, Aegypti ex Arabia f. Hippodamiam spon-
- habet, II, 1, 5, 4.
- Diodorus, Aspendius, ineptus Pythagoricae disciplinae sectator, *Tim.* 80.
- Diogenia, Cephisi f., Phrasimi uxor, III, 15, 1, 2.
- Diomede, Capituae f., Amyclae uxor, III, 10, 3, 3.
- Diomede, Xuthi f., Deionis uxor, I, 9, 4.
- Diomedes, Thrax, Martis e Cyrene f. Bistonum R., equas, ab Hercule abactas, recepturus perit, II, 5, 8, 1 sq.; *Hell.* 98.
- Diomedes, Tydei f., I, 8, 5, 4; Aegialiam ducit, contra Thebas et Trojam proficiscitur, I, 8, 6; *Ephor.* 28. Agrii filios necat, regnum, quo Oeneus erat privatus, Andromoni dat, *ibid.*; *Ephor.* 28; Adrasti haeres, *Ephor.* 28; inter Epigonos, III, 7, 2, 5; Helenae procos, III, 10, 8, 2; in Italiam venit, *Tim.* 13.
- Diomedon, unus imperatorum in proelio ad Arginusas, ab Atheniensibus capitis damnatur, *Philoch.* 121.
- Diona, Hyas, *Pher.* 64.
- Dione, Coeli f., Titanis, I, 1, 3; Jovis pellex, I, 3, 1, 3.
- Dione, Nereis, I, 2, 7.
- Dionia, urbs Cypri, *Theop.* 127.
- Dionysius superior, bellum gerit contra Carthaginenses, *Phil.* 34; ejus somnium, *Phil.* 47; tyrannidem occupat, *Phil.* 48; Graeciae potiundae consilium capit, *Ephor.* 141; ejus pompa funebris, *Phil.* 42; ejus mores, *Theop.* 146; *Tim.* 71; ejus filii, *Theop.* 204; quamdiu regnaverit, *Ephor.* 141 a.
- Dionysii junioris mores, *Theop.* 217; miracula, quae tyrannidis excidium portenderint, *Theop.* 24; Corinthium profectus est rotunda nave, *Tim.* 133; in Congiorum solennitate ei qui primus congium ehiberet coronam auream proponit, *Tim.* 128; ejus assentator Democles, *Tim.* 127; eum legatum mittit ad Dionem, *ibid.*; D. carmina pangit, *ibid.*; alius ejus assentator, Satyrus, *ibid.*
- Diopie, urbs Arcadiae, *Pher.* 116.
- Diopithes Locrus, γλωτοποτός, *Phanod.* 19.
- Dioscuri, unde dicti, III, 11, 2, 1; Hilairam et Phaebea raptas ducunt, *ibid.*, et III, 10, 3, 6; Helenam a Theseo raptam liberant; Aethram abducunt, III, 10, 7, 4; *Hell.* 74; cum Peleo Ioleum expugnant, III, 13, 7; in Arcadia praedantur, III, 11, 2, 3; cum Ida et Lynceo contendunt; in caelum recipiuntur, *ibid.* § 5 sq.; a Celtis in praecipuo honore habentur, *Tim.* 6.
- Dioscuri Leucopoli nominantur Zethus et Amphion, *Pher.* 102.
- Diotimus, praetor Atheniensium contra Siculos bellum gessit; Neapoli sacra fecit Parthenopae, *Tim.* 99.
- Dioxippe, Danae e Pieria f., Aegypti sponsa, II, 1, 8, 8.
- Dirce, Lyci uxor, a Zetho et Amphione occisa, in fontem detruditur, qui inde dictus, III, 5, 5, 10.
- Disorae, populus Thraciae, *Hec.* 145.
- Dithyrambos, quoties libarent, caneant, *Philoch.* 21.
- Dius, nothus filius Priami, *Pher.* 100.
- Dius, Apellidis filius, frater Mazonis, pater Hesiodi, *Hell.* 6. Cf. *Ephor.* 164.
- Dizeres, populus Asiae, *Hec.* 190.
- Dodona, *Philoch.* 187; a Pelasgis condita, *Ephor.* 54, 30.
- Dodonae sacerdotes mala fide in Pelasgorum gratiam oraculum dedisse a Baeotis credebantur, *Ephor.* 30; Baeotorum in antistitem facinus, *ibid.*; de hac re iudicium, *ibid.*; Dodonae solis Baeotis viri oracula edunt, *Ephor.* 30.
- Dodonaea fagus vocalis, I, 9, 16, 6.
- Dodonavi ad meridiem Molossorum habitant, *Hec.* 78.
- Dodonaeum oraculum, *Theop.* 227; oraculis Dodonaeis

factum est, ut omnes homines Acheloum colant, *Ephor.* 27.

Dodonaeus Jupiter. V. Jupiter.

Dodonides. V. Nymphae.

Doras, pater ejus ignoratur, *Pher.* 25.

Doliche ins. ob Icarum, ibi sepultum, ab Hercule vocatur Icaria, II, 6, 3, 4.

Doliones in Asia, *Hec.* 204; Cyzicum aggrediuntur, *Ephor.* 104; excipiunt Argonautas, I, 9, 18, 1; Pelasgorum hostes, *ibid.*

Dolopes, Phœnici parent, III, 13, 8, 4.

Donastas, cognomen Apollinis, *Theop.* 320.

Dorienses a Doro vocati, I, 7, 3, 3; eorum circa Oëtam rex Agimius, *Ephor.* 10; eorum in Peloponnesum migratio, *Ephor.* 11.

Dorieus poeta, *Phyl.* 3.

Dorieus a Lacedæmoniis supplicio datus, *Androt.* 49.

Doris, Oceani f., I, 2, 2, 1; Nerei uxor, I, 2, 7.

Dorium, Danaï f., Cercesæ sponsa, II, 1, 5, 5.

Dorium, Orphei f., *Hell.* 6.

Dorus, urbs Phœniciae, *Hec.*, 260; *Ap. fr.* 63.

Dorus, Apollinis e Phthia f. ab Ætolo trucidatur, I, 7, 6; pater Xanthippes, I, 7, 7, 1.

Dorus, Hellenis ex Othreide f., *Hell.* 10; terram supra Peloponnesum accipit, Doribus nomen dat, I, 7, 3, 3.

Dorycleus, Hippocoontis f., III, 10, 5, 1; ab Hercule necatur, *ibid.* § 3.

Doryclus, Priami f., III, 12, 5, 13.

Dotis, Asterii ex Amphictyona filia, *Pher.* 8.

Dotium, urbs Thessalica, unde nominata sit, *Pher.* 8.

Doto, Nereis, I, 2, 7.

Draco, Typhonis et Echidnae progenies, ejus forma, Hesperidum poma custodit, II, 5, 11, 2; *Pher.* 33; ab Hercule interficitur, *Pher.* 33 a.

Draco, Martis f., fontis Martii custos, socios Cadmi necat; ab ipso caditur, III, 4, 1, 3; *Hell.* 9; ejus dentes partim a Cadmo sparguntur, *ibid.* § 4; partim a Minervadantur Ætæ, I, 9, 23, 5, *Pher.* 44.

Draco ab Iasone interfectus, *Pher.* 72.

Drepane, antiquum nomen Coreyræ, *Hell.* 45; *Tim.* 54.

Dryas, Ægypti e Caliane f., Eurydicen sponsam habet, II, 1, 5, 7.

Dryas, Lycurgi f. a patre furente occiditur, III, 5, 1, 6.

Dryas, Lycurgi (Thracis) pater, III, 5, 1, 4.

Dryas, Martis f., apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4.

Drilonius, urbs Celtarum, *Theop.* 223.

Drongilum, oppidum Thessalica, *Theop.* 86.

Dryopes ad Spercheum fluv. a Dryope nominati, *Pher.* 23; populus prædatorius, *Pher.* 38; Laogoræ parent, II, 7, 7, 4; ab Hercule debellantur, *ibid.* § 2.

Dryops, Sperchei et Polydoræ filius, *Pher.* 23

Dryops, Priami f., III, 12, 5, 13.

Drys, urbs Thracica et Oenotrorum, *Hec.* 32, 131; *Theop.* 175.

Dulichium, sic Cephaleniam dicit *Hell.* 103.

Dulôpôlis (Servorum urbs) in Libya, *Hec.* 318; *Theop.* 177.

Duriza, lacus, *Hec.* 328.

Dyna regio, *Ephor.* 146.

Dynæ, urbs Achaica, *Ap. fr.* 45.

Dymas, Agimii f., *Ephor.* 10; bello Heraclidarum adversus Peloponnesios perit, II, 8, 3, 5.

Dymas, Phryx, Hercule pater, III, 12, 5, 3; *Pher.* 99.

Dymbrius, Apollo, *Hell.* 135.

Dyme urbs, *Pher.* 36; tam ad Epeos, quam ad Achaeos pertinet, *Hec.* 91, 348. V. Dymæ.

Dynamene, Nereis, I, 2, 7.

Dynaste, Thespij f., Erati ex Hercule mater, II, 7, 8, 5.

Dytas, urbs Eubœæ, *Theop.* 163.

E.

Echedorus fl., II, 5, 11, 3.

Ἐχέειον quando pulsari soleat, *Ap. fr.* 36.

Echemon, Priami f., III, 12, 5, 13.

Echemus, Timandram ducit, III, 10, 6, 2.

Echenais nympa, *Tim.* 4.

Echephron, Nestoris filius, I, 9, 9, 3.

Echephron, Priami filius, III, 12, 5, 13.

Echidna, Tartari e Tellure progenies, ab Argo interficitur,

II, 1, 2, 5; e Typhone mater Chimæaræ, II, 3, 2, 6; Orthri canis, II, 5, 10, 3; draconis Hesperidum, II, 5, 11, 2; *Pher.* 33; Caucasiae aquila, II, 5, 11, 12; *Pher.* 21; Sphingis, III, 5, 8, 2.

Echinades insulae, I, 9, 21, 7; *Ap. fr.* 133.

Echion, unus e Spartis, III, 4, 1, 7; *Pher.* 44; *Hell.* 2.

Ἐκ τῆς φαρμάκου εἶναι Proverb., *Phyl.* 69.

Edeles, gens Iberica, *Hec.* 11.

Edl, gens Scythica, *Hec.* 159.

Edoni, Thracicae pop., Lycurgum regem occidunt, III, 5, 1, 7.

Eetion, Electrae f., ab indigenis Iasion nominatus, in Cereris simulacrum superbit, *Hell.* 129; quapropter fulmine interficitur, *ibid.*

Eetion, Andromachæ pater, III, 12, 6.

Eetionia, alterum Piræci promontorium, *Philoch.* 114.

Eion, urbs ab Atheniensibus solo adæquata, *Theop.* 55.

Eioneus, Diae pater, Ixionis dolo perit, *Pher.* 103.

Eioneus, Dymantis pater, *Pher.* 99.

Ἐλαργυδία quid sit, *Philoch.* 155 b.

Elaussa, urbs Chersonesi, cujus rex Demiphon, *Phyl.* 65.

Elara, Orchomeni f., I, 4, 1, 4; Tityi e Jove mater, *ibid.*, *Pher.* 5.

Elatria (vel Elatea), Cassiopatrum urbs, *Theop.* 228.

Elattonus, *Vide* Baton.

Elatus, Arcadis e Prosepelia f., *Charon* 13; Arcadiae primas tenet, III, 9, 1, 1; ejus e Laodice progenies, *ibid.* § 2; Ischyis pater, III, 10, 3, 8.

Elatus, Polyphemi pater, I, 9, 16, 8.

Elatus, Centaurus, ab Hercule fugatur, II, 5, 4, 5.

Elatus ex Erimeda gignit Tamarum, *Pher.* 88.

Elavia, castellum Siciliae, *Phil.* 12.

Elbestii, gens Libya, *Phil.* 30.

Elea in Italia a Phocais comita, *Ant.* 9.

Electra, Oceanis, I, 2, 2, 1; ejus e Thaumante progenies, I, 2, 6.

Electra, Danaï f., Peristhenis sponsa, II, 1, 5, 7.

Electra, Atlantis e Pleione f., III, 10, 1, 1, *Ephor.* 12; in Samothrace habitabat, Strategis nominabatur ab indigenis, *Hell.* 129; ejus e Jove liberi, III, 12, 1; *Hell.* 56, 129, 58; vitata ad Palladium fugit, III, 12, 3, 9.

Electra, Agamemnonis f., ex Pylade mater Strophii et Medontis, *Hell.* 43.

Electrae Thebarum portae, III, 6, 6, 1; *Pher.* 39; *Hell.* 129.

Electryon, Persei f., I, 4, 5, 2; ejus ex Anaxo progenies, *ibid.* § 7; ejus armenta a Pterelai filiis abiguntur, II, 4, 6, 1; Amphitryonis ope recipiuntur, *ibid.* § 2; filiorum necem ulturus, morte prohibetur, *ibid.* § 3; ab Amphitryone nolente occiditur, *Pher.* 27.

Electryone, sic Electram, Atlantis, nominat *Hell.* 129.

Flei ab Epeis diversi, *Hec.* 91, 348; eorum cum Ætolis cognatio, *Ephor.* 15, 29; eorum quot tribus fuerint, *Hell.* 90; Olympici templi procurationem habent, *Ephor.* 15; eorum ditto Jovi Sacra, *Ephor.* 15; cur Isthmicos ludos non frequentent, *Pher.* 36; certamen

- Olympicum sub Phidonis presidio celebratum in tabulis non referunt, *Ephor.* 15; a Spartanis adjuti Phidonem dejiciunt, *ibid.*
- Elephantis, Danaï uxor, II, 1, 5, 4.
- Elephenor, Chalcodontis f., Helenæ proculus, III, 7, 8, 2.
- Eleuchia, Thespii f., Bulei ex Hercule mater, II, 7, 8, 6.
- Ἐλευσῶν ara Athenis, II, 8, 1, 2.
- Elephas, qui singulari amore infantem dilexit, *Phyl.* 36.
- Eleus, untis, urbs, II, 5, 2, 6.
- Eleus. *Vide* Heleus.
- Eleusin, Ttriptolemi pater, I, 5, 2.
- Eleusinem venit Hercules et initiatur, II, 5, 12, 2.
- Eleusinia sacra; ad ea ξένοι non admittuntur, II, 5, 11, 2.
- Eleusinii excipiunt Cererem, I, 5, 1, 3; Eumolpum cum Ismaro f., III, 15, 4, 5; ducem belli adversus Athenienses constituunt, *ibid.* § 6.
- Eleuther, Apollinis ex Æthusa f., III, 10, 1, 3.
- Eleutheræ, Bœoticiæ urbs, III, 5, 5, 8; *Theop.* 226.
- Eleutiî, populus Iapygiæ, *Hec.* 55.
- Elgus, oppidum Lydiæ, *Xanth.* 26.
- Ellybyrga, urbs Tartessi, *Hec.* 4.
- Elymi ab OEnotris Italia pulsî in Siciliam transmigrant, *Hell.* 53; (II, 5, 10, 10), Cnidios ex insula depellunt, *Ant.* 2.
- Elis a Thessalis habitatur, I, 7, 5; paret Salmoneo, I, 9, 7; Polyxeno, II, 4, 6, 2; Augeæ, II, 5, 5, 1; Phyleo, cui captam tradit Hercules, II, 7, 2, 5; *cf. Hec.* 91; *Pher.* 36; ab Oxylo occupatur, *Ephor.* 15, 16, 29; Elis urbs nullis cincta muris, *Ephor.* 15.
- Elissa, sic Phœnicum lingua appellatur Dido, *Tim.* 23
- Elisyci, gens Ligurum, *Hec.* 20.
- Elysii campi, III, 5, 4, 2.
- Emathion, Tithoni ex Aurora f., III, 12, 4; in Arabia ab Hercule occisus, II, 5, 11, 11; *Pher.* 33, 9.
- Embatum, locus Erythræ, *Theop.* 16.
- Empedocles, avus poetæ, *Tim.* 29.
- Empedoclis, Melonis filii, ætas, *Ap. fr.* 87; Pythagoræ discipulus, *Tim.* 81; non deiecit se in Ætnæ crateras, sed in Peloponnesum se recepit, *Tim.* 98; cur Κολοσσαῖν dictus, *Tim.* 94; Agrigenti mille virorum senatum antiquavit, *Tim.* 88; vitæ ejus simplicitas, morum probitas, *id.* 88 a; *Xanth.* 30.
- Enarete, Deimachi f., Æoli uxor, I, 7, 3, 4.
- Enarsphorus, vel Enaraphorus, Hippocoontis f., III, 10, 5, 1; ab Hercule trucidatur, *ibid.* § 3.
- Enceladus, Ægypti f. Amymonen sponsam habet, II, 1, 5, 3. *V.* Amymone.
- Enceladus, Gigas, ei Siciliam immittit Minerva, I, 6, 2, 3.
- Enchelienses, Cadmo duce Illyrios vincunt, III, 5, 4, 1; *Hec.* 73.
- Enclaus vel Arclaus, *Theop.* 220.
- Endeis, Chironis f., Æaci uxor, III, 12, 6, 8.
- Endymion, Æthiis f. e Calyce, Elin condit I, 7, 5; Jove annuente immortalis fit, *ibid.*; Ætoli pater e Neide s. Iphianassa, I, 7, 6; *Ephor.* 29; mortis suæ arbiter, *Acus.* 10; *Pher.* 80.
- Enea, pagus prope Scepsin in Asia, *Hec.* 203.
- Enipeus fl. a Tyro amatur, I, 7, 8, 1.
- Entedide, Thespii f., Menippidis mater ex Hercule, II, 7, 8, 3.
- Entela, urbs Siciliæ, *Ephor.* 124.
- Enthenis, Hyacinthi f., ab Atheniensibus immolatur, III, 15, 8, 5.
- Entribæ, populus Thraciæ, *Hec.* 148.
- Eoyo, Phorci f., *Pher.* 26; II, 4, 2, 3; vocis etymologia, *Ap. fr.* 233.
- Eone, Thespii f., Amestridis ex Hercule mater, II, 7, 8, 5.
- Epaminondas. Cum eo cecidit Bœotorum potentia, *Ephor.* 67; Epaminondæ cognomentum cui datum? *Ephor.* 143.
- Eparitæ, tribus militaris Arcadiæ, *Ephor.* 139; *Androt.* 54.
- Epaphus, Nili ex Io f., II, 1, 3, 6; a Curetibus raptus, a matre reperitur, Ægypti rex fit; Memphin ducit; ex ea progenies, II, 1, 4, 1.
- Ἐπειδίζων, *Clitod.* 22.
- Epei Herculi adsunt contra Augeam, cum eoque Elin devastant, *Hec.* 91, 348; ante Heraclidarum descensum Elidem tenent, *Ephor.* 15; Elidem cedunt Ætolis, *Ephor.* 15.
- Ἐπεινεργεῖν ἕργα ἐπὶ τῆς ἐκπορᾶς; hujus moris auctor, *Ister* 19.
- Epeunactæ unde nomen habeant, *Theop.* 190.
- Ephesii contra Androchi filios seditionem movent, *Ephor.* 31; ex Teo et Carina colonias accipiunt, *ibid.*; eorum donarium in templo Delphico, *Theop.* 182.
- Ephesus ab Androcho condita, *Pher.* 111; a Cercopibus habitatur, II, 6, 3, 2; quinque curias habet, *Ephor.* 31; circa Ephesum loca Cares quondam tenebant, *Pher.* 111.
- Ephesus, insula in Nilo, *Hec.* 286.
- Ephetae (quinquaginta Athenienses, totidemque Argivi) de Demophonte, qui Palladium rapuerat, ferunt sententiam, *Clitod.* 12.
- Ephialtes, Gigas, Apollinis et Herculis telis privatur luminibus, I, 6, 2, 2.
- Ephialtes, Neptuni f., I, 7, 4, 4; Junonem procat, *ib.* §. 6.
- Ephialtes Areopago non nisi judicia capitis reliquit, *Philocho.* 141 b.
- Ephorus a Timæo reprehenditur, *Tim.* 142.
- Ephyra, filia Myrmecis, *Hec.* 90.
- Ephyra, antiquum Corinthi nomen, I, 9, 3, 1.
- Ephyra Thesprotia venenis abundans, *Ap. fr.* 170.
- Ephyra, Thesprotorum urbs, Phylante rege ab Hercule capitur, II, 7, 6, 1.
- Ephyræ urbes plures, *Ap. fr.* 170.
- Ἐπιβόιον ἄστυ, *Philocho.* 32.
- Epicaste. *V.* Iocaste.
- Epicaste, Calydonis f., Agenoris uxor, I, 7, 7, 3.
- Epicaste, Augeæ f., Thestali ex Hercule mater, II, 7, 8, 11.
- Epicharmi carmina supposititia, *Ap. fr.* 187.
- Epicles, Spartanorum dux, naufragium facit ad Atho montem, *Ephor.* 121.
- Epicuri philosophi ætas, *Ap. fr.* 95.
- Epidaurus, Argi f., II, 1, 2, 1.
- Epidaurus, urbs Lacedæmonia, *Ephor.* 18; *Ap. fr.* 165.
- Epidaus, Nelei e Chloride f., I, 9, 9, 1.
- Epidycus, Daicli filius, Acestoris pater, *Pher.* 20.
- Epigoni, Alcmaone duce Thebanos adoriuntur, III, 7, 2, 1 *sqq.*, *Ephor.* 28; Thebanos fugant, urbem evertunt, III, 7, 4, 1.
- Epilais, Thespii f., Astyanactis ex Hercule mater, II, 7, 8, 1.
- Epigonus, musicus, *Philocho.* 66.
- Epileucadii, urbs supra Acarnaniam, *Hec.* 79.
- Epilycus, Amphipolita, *Theop.* 182.
- Epimenides, Boli f., Cretensis; de eo mirabilia, *Theop.* 69, *Tim.* 45.
- Epimetheus, Iapeti f., I, 2, 3; pater Pyrrhæ e Pandora, I, 7, 2, 1; maritus Myrmecis, *Hec.* 90.
- Ἐπὶ Ἠλλάδιον δικαστήριον, *Phanod.* 12.
- Epihrades, Chariphemi f., *Hell.* 6.
- Epiroticæ gentes quattuordecim, *Theop.* 227.
- Epistrophus, Schedii pater, III, 10, 8, 2.

- Epochus**, Lycurgi e Cleophile f., III, 9, 2, 1.
Epomeus, mons ignivomus in Pithecusis insulis, *Tim.* 16.
Epopheus, Thessalus, Neptuni e Canace f., I, 7, 4, 2; ducit Antiope; ejus liberi; Sicyone capta a Lyco occiditur, III, 5, 5, 5 sq.
Epops Narcissum interficit, *Acus.* 21 a. *Ἐποπτεύουσα* quid sit, *Philoch.* 148, 149.
Equitum numerus apud Athenienses, *Philoch.* 100.
Equus Antiochi, domini ultor, *Phyl.* 31. Equi ad tibiarium cantum saltare docti, *Charon* 9.
Erasinides, unus imperatorum in praelio ad Arginusas, ab Athen. capitis damnatur, *Philoch.* 121.
Erasinus fluvius, *Hell.* 37.
Erasippus, Herculis e Lysippe f., III, 7, 8, 7.
Erato, Musa, I, 3, 1, 5.
Erato, Nereis, I, 2, 7.
Eratus, Herculis e Dynaste f., II, 7, 8, 5
Erbessus, urbs Siciliae, *Phil.* 13.
Erebidæ, pars Lotophagorum, *Phil.* 33.
Erebus, principium masculinum, *Acus.* 1.
Erechtheum fretum, Atheniensibus a Neptuno datum, III, 14, 1, 3.
Erechtheus, Pandionis e Zeuxippe f., III, 14, 8, 1; Atticæ R. Praxitheam ducit, ex ea liberi, III, 15, 1; *Acus.* 23; *Pher.* 77, 105; *Phanod.* 3; non fuit arbiter certaminis inter Neptunum et Minervam, III, 14, 1, 5; bello cum Eleusiniis filiam natu minimam immolat; reliquæ se occidunt, III, 15, 4, 9; Eumolpum interficit; a Neptuno evertitur, *ibid.* § 10.
Erechtheus II, Procridis pater, *Hell.* 83.
Erembi, ad Nilum habitant, *Hell.* 153.
Erethusa, Hesperidum una, II, 5, 11, 2.
Ereuthalia, Argolidis urbs, a quo nominata, *Pher.* 22.
Ereuthalion, Criasi filius, *Pher.* 22.
Ergetium, urbs Siciliae, *Phil.* 14.
Eriginus, Neptuni f., Argonauta, I, 9, 10, 8.
Eriginus, Clymeni f., Minyarum R. patris jussu Thebas adoritur, vincit, tributum iis imponit, ab Hercule necatur, II, 4, 11, 1 sq.; Phrastorem et Laonytum, OEdipi filios, occidit, *Pher.* 48.
Erichthonius, Dardani ex Batia f., Dardaniæ R. ex Astyoche Troem gignit, III, 12, 2, 1.
Erichthonius, Vulcani ex Athide al. Minerva f., III, 14, 6, 2; a Minerva traditur Pandroso, *ibid.* § 6; Amphictyone pulso, Atticæ R., *ibid.* § 9; Minervam colit, Panathenææ instituit, *Hell.* 65; ejus e Pasithea liberi, *Apoll. l. l.* § 10; in luco Minervæ sepelitur, III, 14, 7, 1.
Eridanus fl., I, 9, 24, 4; a Pherecyde Padus esse putatur, *Pher.* 33 c; Nympharum sedes, II, 5, 11, 4; *Pher.* 33.
Erigon, Epiri fluvius, *Theop.* 229.
Erigone, Icarii f., patre mortuo vitam finit, III, 14, 7, 4.
Erimeda, Damasci f., uxor Elati, mater Tænari, *Pher.* 88.
Erimum, urbs Oenotrorum, *Hec.* 31.
Erimus, pater Abderitæ, *Hell.* 98.
Erianyes, e pudendorum Cæli exsectorum sanguine profluente, I, 1, 4; Alcæonem matricidam exagitant, III, 7, 5, 3.
Eriphyle, Talai f., Amphiaræ uxor, I, 9, 13, 1; a Polynice corrupta, marito persuadet, ut contra Thebas eat, III, 6, 2, 5; iterum a Thersandro corrupta, Alcæoni persuadet, ut contra Thebas Epigonorum dux sit, III, 7, 2, 3; ab hoc occiditur, III, 7, 5, 2; Eriphyles mundus ab Alcæone Delphis dedicatus, *Ephor.* 155.
Ἐριώ. Ejus statua prope Academiam, *Clitod.* 24.
Eryce, urbs Siciliae, *Phil.* 7.
Erymanthius aper ab Hercule capitur, II, 5, 4.
Erymanthus mons, I, 5, 4, 1
Erysichæi in Acarnania, *Ap. fr.* 168.
Erysichthon, Cecropis ex Agraulo f., obit sine liberis, III, 14, 2, 1.
Erysichthon, Myrmidonis f., cur Æthon appellatus sit, *Hell.* 17.
Erythia insula, I, 6, 1, 4; *Ephor.* 40; *Hec.* 349; Geryonis sedes; hodie Gadir, II, 5, 10, 1.
Erythia, Hesperidum una, II, 5, 11, 2; mater Eurytionis, *Hell.* 41.
Erythræ, urbs Ionum, *Hec.* 215; a Neleo condita, *Hell.* 63.
Erythraei Pitanam libertati restituunt, *Hell.* 115.
Erythras, Herculis et Exoles f., II, 7, 8, 4.
Erythrius, Athamantis e Themistone f., I, 9, 2, 3.
Eryx, Neptuni f., Elymorum R., II, 5, 10, 11; taurum ex armentis Geryonis, ab Hercule abactis, elapsum, reddere non vult; ab Hercule interficitur, *ibid.*
Eteocles, OEdipi ex Eurygania, *Pher.* 48; OEdipi ex Iocaste f., III, 5, 8, 8; cum Polynice fratre regnum partitur in certum tempus, III, 6, 1, 1; id solum tenere cupiens eum fugere cogit, *ibid.* § 2 sq.; optionem dat fratri utrum regnum mallet habere, an accepta opum parte alibi vitam degere, *Hell.* 12; Thebanos contra VII duces instruit, III, 6, 6, 2; inter obsidionem cum fratre pugnans, hunc interimitt et ipse cadit, III, 6, 8, 1; Laodamantis pater, III, 7, 3, 1.
Eteocles, Iphios f., a nonnullis numeratur inter VII duces contra Thebas, III, 6, 3, 4; in Nemeis cursu vincit, III, 6, 4, 5; a Leade caditur, III, 6, 8, 2
Ethodaia, Amphionis e Niobe f., III, 5, 6, 1; Dianæ telis confoditur, *ibid.* § 4.
Etruria; in ea Lydi ex Asia transvenæ consederunt, *Tim.* 19.
Etruscorum mores et instituta, *Theop.* 222; *Tim.* 18.
Eva, urbs Arcadiæ, *Theop.* 63.
Evadne, Iphis f., Capanei uxor cum marito se comburit, III, 7, 1, 5.
Evadne, Strymonis e Neæra f., Argi uxor, II, 1, 2, 1.
Evæmon, urbs Orchomeniorum, *Theop.* 64.
Evæmon, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
Evæmon, Eurypyli pater, III, 10, 8, 2.
Evagoras, Nelei e Chloride filius, I, 9, 9, 1.
Evagoras, Priami f., III, 12, 5, 13.
Evagoras, Cypri regno potitur; bellum gerit contra Persarum regem; ab Acori adjuvatur; legatos mittit ad Lacedæmonios; cum Oronte transigit; pater Pnytagoræ; cum Nicocreonis filia concumbit; ejus mors, *Theop.* 111.
Evagore, Nereis, I, 3, 7.
Evander, Priami f., III, 12, 5, 13.
Eubii, gens Liguriæ, *Theop.* 221 a.
Eubœa insula a Pericle subacta, *Theop.* 164; *Philoch.* 89.
Eubœa, urbs postea Chalcis appellata, *Hec.* 105.
Eubœa, Thespiæ f., Olympi ex Hercule mater, II, 7, 8, 4.
Eubote, Thespiæ f., Eurypyli ex Hercule mater, II, 7, 8, 2.
Eubulus, demagogus luxuria et argenti cupiditate insignis, *Theop.* 95, 96.
Eucarpia (nisi nomen corruptum est ex «Hyccara») castellum Siciliae, patria Laidis, *Tim.* 106.
Euchenor, Egypti ex Arabia f., Iphimedusam sponsam habet, II, 1, 5, 4.
Eucles, Dorionis f., *Hell.* 6.
Euclidas, frater Cleomenis, in pugna ad Sellasiam interfectus, *Phyl.* 56.
Eucrate, Nereis, I, 2, 7.

- Eudipne, insula Libyæ Phœnicum, *Hec.* 314.
 Eudore, Nereis, I, 2, 7.
 Eudore, Hyas, *Pher.* 46.
 Eudorus, Niobæ f., *Pher.* 102 b.
 Eudoxus Siculus, poeta Comicus, *Ap. fr.* 93.
 Eudoxi Cnidii ætas, *Ap. fr.* 93.
 Eudoxus Rhodius, historiarum scriptor, *Ap. fr.* 93.
 Euelgia urbs, *Hec.* 330.
 Euenia, eadem quæ Chalciopæ vel Iophossa, Phirixi uxor, *Pher.* 54.
 Evenus, Martis f., Marpessa filia ab Ida raptâ, in Lycoriam fl. se dejecit, qui ab eo nomen accipit, I, 7, 8;
 Evenus fl. Eum transire volentes portat Nessus, II, 7, 6, 5.
 Everes, Pterelai f., II, 4, 5, 6; in pernicie fratrum servatur, II, 4, 6, 2.
 Everes, Herculis e Parthenopæ f., III, 7, 8, 12.
 Everes, Tiresiæ pater, e posteris Udæi Sparti, III, 6, 7, 1.
 Eugea, oppidum Arcadiæ, *Theop.* 270.
 Eulhesperitæ tripodem servant Tritoni ab Argonautis donatum, *Tim.* 6.
 Evippe, Danaï ex Æthiopide f., Argii sponsa, II, 1, 5, 5.
 Evippe, Danaï e Polyxo f., Imbri sponsa, II, 1, 5, 7.
 Evippus, Thestii f., I, 7, 10, 1; ejus mors, I, 8, 3, 1.
 Eulimene, Nereis, I, 2, 7.
 Eumedes, Melanis f., a Tydeo necatur, I, 8, 5, 3.
 Eumelus, Admeti ex Alcestide f., Helenæ procus, III, 10, 8, 2; *Hell.* 10.
 Eumetes, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Eumide, Thespii f., Lysæ ex Hercule mater, III, 7, 8, 1.
 Eumolpe, Nereis, I, 2, 7.
 Eumolpi plures fuerunt, *Androt.* 34.
 Eumolpidæ cur imitationi præsent, *Ister.* 21.
 Eumolpus, Neptuni e Chione f., III, 15, 4, 1; a matre in mare præcipitatus, a patre in Æthiopiam ducitur, a Benthiesyme nutritur, alteram hujus f. ducit, alteram corrupturus ad Tegyrium fugit, insidias struit, ad Eleusinos fugit, *ibid.* § 2, sqq.; ad Tegyrium reversus Thraciæ rex fit; ab Erechtheo trucidatur, *ibid.* § 6 sq.; Herculi Eleusinia adire permittit, II, 5, 12, 3.
 Eumon, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Euneus, Iasonis ex Hypsipyla f., I, 9, 17, 2.
 Eunice, Nereis, I, 2, 7.
 Eunomia, Jovis f., Horarum una, I, 3, 1, 2.
 Eunomus, Architelis f. ab Hercule cæditur, II, 7, 6, 3.
 Eunomus Locrus Aristonem cicadæ ope in certamine musico vincit, *Tim.* 64, 65.
 Eunuchos a Babylonis Persæ acceperunt, *Hell.* 169.
 Eonyma, Furiarum mater, Terra esse putatur, *Ister.* 9.
 Eonymus, una ex quinque curiis Ephesinis, *Ephor.* 31.
 Euopis, Træzenis filia, Dimoetæ uxor. Ejus mors, *Phyl.* 181.
 Eupalamus, Metionis ex Alcippe f., Dædali pater, III, 15, 8, 10; et Metiadusæ, III, 15, 5, 2.
 Eupatria, urbs Lydorum, *Xanth.* 20.
 Euphemus, Neptuni f., Argonauta, I, 9, 16, 8.
 Euripidis genus, *Philoch.* 165; in spelunca Salamini ins. Iragodias scripsit, *Philoch.* 166; quando mortuus sit, *Philoch.* 169; *Ap. fr.* 90.
 Europa, Danaï uxor, II, 1, 5, 3.
 Europa Agenoris ex Telephassa, al. Phœnicis filia, a Jove rapitur, a fratibus quaeritur; Asterioni nubit; ex ea progenies, III, 1, 1, 3 sqq.; *Hell.* 8; *Pher.* 42; a tanro Cretensi ad Jovem per mare transportata, *Acus.* 20; monile a Jove acceptum dat Cadmo, *Pher.* 45.
 Eurotas, Telegis e Cleocharia f., pater Spartes, III, 10, 3, 2.
 Euroto, Danaï e Polyxo f., Bromii sponsa, II, 1, 5, 7.
 Euryale, Gorgonum una, II, 4, 2, 9.
 Euryale, Orionis e Neptuno mater, I, 4, 3, 1; *Pher.* 3.
 Euryalus, Melanis f. a Tydeo interficitur, I, 8, 5, 3.
 Euryalus, Mecistei f. ex Epigonis, III, 7, 2, 5; Argonauta, I, 9, 16, 8; contra Trojam it, I, 9, 13, 2.
 Eurybates, Ephesius, commissam sibi a Creso pecuniam Cyro tradit, *Ephor.* 100.
 Eurybia, Ponti f., I, 2, 6; Criti uxor, I, 2, 2, 4.
 Eurybia, Thespii f., Polyilai ex Hercule mater, II, 7, 8, 2.
 Eurybius, Eurysthei f., bello adversus Athenienses cadit, II, 8, 1, 3.
 Eurybius, Nelei f. e Chloride, I, 9, 9, 1.
 Eurycapys, Herculis e Clytippe f., II, 7, 8, 2.
 Euryce, Thespii f., Teleutagoræ ex Hercule mater, II, 7, 8, 3.
 Euryclea, Melanis uxor, *Pher.* 55.
 Eurydamas, Egypti e Phœnissa f., II, 1, 5, 5.
 Eurydice, Adrasti f., Ili uxor, III, 12, 3, 11.
 Eurydice, Danaï f. Ejus sponsus Dryas, II, 1, 5, 7.
 Eurydice, Lacedæmonis e Sparta f., uxor Acrisii, III, 2, 2, 1; III, 10, 3, 2; *Pher.* 26.
 Eurydice, Lycurgi uxor, I, 9, 14; III, 6, 4, 1.
 Eurydice, Orphei uxor, frustra ex inferis repetitur a marito, I, 3, 2, 2.
 Eurygania, Teuthrantis f., III, 5, 8, 8.
 Eurygania, Hyperphantis f., Oedipi uxor, III, 5, 8, 8; *Pher.* 48.
 Eurylochus, Egypti f. e Caliane, Autonoei sponsam habet, III, 1, 5, 7.
 Eurmachus, dux Phlegyarum post Zethi et Amphionis mortem Thebas vastat, *Pher.* 102 a.
 Eurymas, Olenius, calumniator, a Polluce interfectus, *Pher.* 91.
 Eurymede, uxor Glauci, I, 9, 3, 1.
 Eurymedon, Minois e Paria Nympha f., I, 5, 9, 3; Parum tenet, ab Hercule interficitur, *ibid.* § 5.
 Eurymedon. Pugna ad Eurymedontem, *Ephor.* 116; *Phanod.* 17.
 Eurymenæ, urbs Thessaliæ, *Hec.* 111.
 Eurymenes, Nelei e Chloride f., I, 9, 9, 1.
 Eurynome, Oceani f., I, 2, 2, 1; Jovis pellex, I, 3, 1, 3.
 Eurynome, mater Asopi fl. ex Jove, III, 12, 6, 5.
 Eurynome, Lycurgi uxor, III, 9, 2, 1.
 Euryops, Herculis e Terpsicrate f., II, 7, 8, 6.
 Eurypon, Proclis f., *Ephor.* 19.
 Eurypontidæ ab Euryponte nominati, *Ephor.* 19.
 Eurypyle, Thespii f., Archedici ex Hercule mater, II, 7, 8, 5.
 Eurypylus, Evæmonis f., Helenæ procus, III, 10, 8, 2; Hyperochi f., Orchomeni pater, *Acus.* 27.
 Eurypylus, Herculis ex Eubote f., II, 7, 8, 2.
 Eurypylus, Neptuni ex Astypalæa f., Coorum R. ab Hercule trucidatur, II, 7, 1, 2; *Pher.* 35; pater Chalciopes, II, 7, 8, 11.
 Eurypylus, Temeni f., patrem interimat, II, 8, 5, 3; regno excidit, *ibid.* § 4.
 Eurypylus, Thestii f., I, 7, 10, 1; ejus mors, I, 8, 3, 1.
 Eurypylus, Telestoris f., Asterodiæ pater, *Pher.* 90.
 Euryplus, Astyoche et Telephi f., Mysiæ rex, ad Trojam a Neoptolemo occisus, *Acus.* 27.
 Euryraceum Athenarum, *Philoch.* 73.
 Eurysthenes et Procles, Aristodemi ex Argia, II, 8, 2, 9; Lacedæmonem obtinent, II, 8, 4; *Ephor.* 16; Laconicam regionem in sex partes dividunt, *Ephor.* 18; reipublicæ Spartanæ auctores, *Hell.* 91.
 Eurysthenes filius Amphibia, Pelopis filia, *Pher.* 31; Stheneli f., fata Herculis nascendo occupat, Mycenarum rex fit, II, 4, 5, 9; duodecim labores Herculi imponit, II, 4, 12, 2; Herculem, timens, ab urbe detinet, II, 5, 1, 6

Geryonis boves Junoni immolat, II, 5, 10, 13; Ceyci bellum minatur, infert Atheniensibus et Heraclidis, perit cum liberis, II, 8, 1; *Pher.* 39; Admetæ pater, II, 5, 9, 2; Antimachen ducit, III, 9, 2, 2.

Euryte, Hippodamantis f., Porthaonis uxor, I, 7, 10, 1.

Euryte, Nympha, Halirrothii mater e Neptuno, III, 14, 2, 2.

Eurytele, Thespil f., Leucippi ex Hercule mater, II, 7, 8, 7.

Eurythemis, Cleobœæ f., Thestii uxor, I, 7, 10, 1.

Eurytion, Centaurus, ab Hercule fugatus, Pholœn petit, II, 5, 4, 6; Mnesimachæ proeus molestus, ab eodem pellitur, II, 5, 5, 6.

Eurytion, Martis ex Erythea f., *Hell.* 41; Geryonis bubulcus, ab Hercule occiditur, II, 5, 10, 3.

Eurytion (idem atque Eurytus, Actoris f.), Phthiota, Actoris filius (alias nepos Actoris et Iri filius), apri Calydonii venator, I, 8, 2, 6; a Peleo invito confoditur, *ibid.*; Peleum lustrat, et ei Antigonam filiam cum parte regni dat, III, 13, 1, 1. *Cf. Pher.* 16.

Eurytus, Neptuni et Celænis f., Lycaonis frater, *Phyl.* 14.

Eurytus (Eliensis) Actoris s. Neptuni e Molione f., popularium contra Herculem dux, Augæ socius, III, 7, 2, 2; ab Hercule ex insidiis necatur, *Pher.* 36; Thalpii pater, III, 10, 8, 1.

Eurytus, Gigas, thyrsu Bacchi cadit, I, 6, 2, 2.

Eurytus Menelai f., Arcesilai nepos, *Pher.* 34; Herculem sagittis uti docet, II, 4, 9, 1; OEchaliæ R. Herculi filiam Iolen dare recusat, II, 6, 1; pro Hercule vendito pretium accipere non vult, II, 6, 3, 1; OEchalia capta, cum filiis ab Hercule cæditur, II, 7, 7, 7; *Pher.* 34.

Eurytus, Hippocoontis f., III, 10, 5, 1; ab Hercule cæditur, *ibid.* § 3.

Eurytus, Mercurii f., Argonauta, I, 9, 16, 8.

Euterpe, Musa, I, 3, 1, 5; ejus e Strymone progenies, I, 3, 4.

Eutyches, Hippocoontis f., III, 10, 5, 1; ab Hercule cæditur, *ibid.* § 3.

Euthymenes, archon, *Philocho.* 98.

Euxanthius, Minois e Dexithæa f., III, 1, 2, 6.

Xole, Thespil f., Erythrantis ex Hercule mater, II, 7, 8, 4.

Zorus, Carthaginiensis conditor, *Philocho.* 50.

F.

Faba Ægyptiaca, *Phyl.* 50.

Fabia, urbs Celtogalatarum, *Ap. fr.* 54.

Ficus crudæ a Patroclo Antigono Gonatæ missæ quid significant, *Phyl.* 1.

Fontes memorabiles, *Theop.* 287, 288; *Phil.* 16, 50, 67.

Fulgur. De eo Clitodemi sententia, *Ap. fr.* 30.

Fundæ, ab Ætolis inventæ, *Ephor.* 15.

Furiæ, Euonymæ filiar, *Ister* 9; iudicium conflant Orestæ, *Hell.* 83; Orestem persequuntur, *Pher.* 97; earum simulacra Athens, *Phyl.* 76; templum, *Clitod.* 5; lucus in Colono, III, 5, 9, 2.

G.

Gabala, urbs Phœnicæ, *Hec.* 255.

Gadira. *Vide* Erythia.

Gæso, fluvius circa Prienen, *Ephor.* 91.

Galatarum mos, *Phyl.* 11.

Galatea, Nereis, I, 2, 7.

Galatea, mater Galati, *Tim.* 37.

Galatia unde nomen habeat, *Tim.* 37.

Galatus, Cyclopis et Galatæ filius, *Tim.* 37.

Galei, vates, *Phanod.* 23.

Galeotæ, interpretes portentorum, *Phil.* 47.

Galepsus, urbs Thraciæ, *Hec.* 122; Thasiorum colonia, *Philocho.* 128.

Galli (in Asia) ab Ariamne per integrum annum epulis excepti, *Phyl.* 2.

Galli quo modo Ardiaeos vicerint, *Theop.* 41.

Gandara, gens Indica, *Hec.* 178.

Ganymedes, Trois e Calirrhoe f., III, 12, 2, 2; a Jove rapitur, *ibid.*; *Hell.* 136; pretium pro eo datum, II, 5, 9, 12; deorum pincerna, III, 12, 2, 3.

Gargara, vel Gargarum, urbs Troadis, *Hell.* 134; *Ephor.* 90.

Gastronia, regio Macedoniæ, *Theop.* 159.

Gaugamela, urbs Persidis, *Ap. fr.* 110.

Gaulus, insula prope Carthaginem, *Hec.* 313.

Gedrosii, gens Indica, *Ap. fr.* 122.

Gela, Siciliae flumen, ad quod Theron contra Hieronem pugnam commisit, *Tim.* 90.

Gela, urbs Siciliae, a Gelone nominata, *Hell.* 104.

Gelanor, regnum Argivorum Danao cedit, II, 1, 4, 8.

Gelo, Ætnæ et Hymari f., *Hell.* 101.

Gelo Carthaginienses vicit, *Ephor.* 111; Carthaginiensium classe in Siciliam navigante prohibetur, quominus Græcis contra Persas veniret auxilio, *Ephor.* 111; Camarinam evertit, *Phil.* 17. Filii tutores constituit Aristonoum et Chromium, iisque sorores dedit in matrimonium, *Tim.* 84; in schola ab imminente periculo servatur, *Tim.* 84 a; Syracusanos fugavit ad Helorum ab Hippocrate equitatu præfectus, *Tim.* 85. Carthaginiensibus vetat ne amplius homines immolarent, *Tim.* 89; jubet ut argentum solverent, *ibid.*; quibus conditionibus Græcis contra Persas auxiliari voluerit, *Tim.* 87; in matrimonium duxit Demaretam, filiam Theronis, *Tim.* 86, 90.

Geloni, gens Scythica, *Ephor.* 78.

Geomori Syracusis a Callicyriis expulsi, *Tim.* 56.

Georgi, gens Scythica, *Ephor.* 78.

Genesis, festum Atticum, *Philocho.* 163.

Genetor, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.

Geophanium, quid sit, *Ephor.* 161.

Γεννηται, *Philocho.* 91.

Gephyra, urbs Bœotiae, *Hec.* 89.

Geræsti, Cyclopis, sepulcrum, Athenis ad quod immolantur Hyacinthi filia, III, 15, 8, 5.

Gerenii, Nestorem educant, I, 9, 9, 3; II, 7, 3, 1.

Geryon, Chrysaoris e Calirrhoe f., II, 4, 2, 12; Erythiam ins. habitat, II, 5, 10, 1; ejus forma, *ibid.* § 2; ejus armenta, *ibid.* § 3, quæ olim Solis erant, ab Alcioneo abacta, I, 6, 1, 4; ab Hercule trucidatur, qui armenta abigit, III, 5, 10, 7. Geryon non erat rex in Iberia, vel Erythia insula, sed in regione circa Ambraciam et Amphilochos, *Hec.* 349.

Getarum mos, *Theop.* 244; eos in Thracia Zamolxis initia docet, *Hell.* 173.

Gigantes, Cæli e Terra filii, eorum forma, sedes, pugna cum Diis, I, 6, 1; Hercules cum Diis contra eos pignat, *ibid.*, et II, 7, 1, 3; Phlegra (nunc Pallenæ) incolæ feroces, ab Hercule subacti, *Ephor.* 70; in Phlegræis Italiae campis ab Hercule devicti, *Tim.* 10.

Ginglymota, urbs Phœnicæ, *Hec.* 258.

Glauce, Creontis f., Iasonis sponsa, a Medea necatur, I, 9, 28, 2.

Glauce, Cyclarei f., Actæi conjux, III, 12, 6, 8; *Pher.* 15.

Glauce, Danaï f., Alci lis sponsa, II, 1, 5, 4.

Glaucippe, Danaï e Polyxo f. Ejus sponsus Potamon, II, 1, 5, 7.

Glaucippus archon, *Philocho.* 119.

Glaucanome, Nereis, I, 2, 7.

Glaucus, Minois e Pasiphæ f., III, 1, 2, 6; puer a Polyido in vitam restituitur, III, 3, 1, 7; ab eodem artem vaticinandi doctus, iterum privatur, III, 3, 2, 2; ab Æsculapio in vitam restituitur, III, 10, 3, 12.

- Glaucus, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Glaucus, Sisyphi e Merope f., ex Eurymede Bellerophontis pater, I, 9, 3, 1; *Hell.* 56.
 Glaucus (*Sisyphi filius?*) ex Althaea, Thespii filia, gignit Ledam, *Pher.* 29.
 Glauci scutum, *Tim.* 13.
 Glenus, Herculis et Deianiræ f., II, 7, 8, 8; Herculis e Megara f., *Pher.* 30.
 Glises. Ad Glisantem in Bœotia pugna, *Hell.* 11.
 Glycera, Harpali pellex, *Theop.* 277.
 Gnesiochus Megarensis, *Ephor.* 83.
 Gobries, magorum nomen, *Xanth.* 29.
 Gorge, Danaï f., Hippothoi sponsa, II, 1, 5, 4.
 Gorge, Oenei f., Andraemonis uxor, I, 8, 1; Tydei e patre mater, I, 8, 5, 2.
 Gorgia Leontini ætas, *Ap. fr.* 88; legatus Athenas missus, *Tim.* 96.
 Gorgo, II, 4, 3, 7 sqq; II, 5, 12, 4; Κατ' ἑξοχὴν ita vocatur Medusa, quam V. Ejus coma, II, 7, 3, 4; sanguis ab Esculapio partim ad salutem, partim ad perniciem mortalium adhibetur, III, 10, 3, 11.
 Gorgones, Phorci filiae, I, 2, 6; ad Oceanum habitant, *Pher.* 26; earum ex Aegypto filii, II, 1, 5, 8; earum forma et numerus, II, 4, 2, 10; a Perseo opprimuntur, qui unam ex iis, Medusam, necat, *ibid.* § 11 sqq.
 Gorgophone, Danaï ex Elephantide f., Protei sponsa, II, 1, 5, 4.
 Gorgophone, Persei f., Perieris uxor, I, 9, 5; II, 4, 5, 2; III, 10, 3, 4.
 Gorgophonus, Electryonis f., II, 4, 5, 7;
 Gorgyra, Ascalaphi ex Achereonte mater, I, 5, 3.
 Gorgythion, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Gortyneia in Tyrrenia. Ibi Ulysses sedem sibi fixit, *Theop.* 114.
 Græa, urbs Oropieorum, *Ap. fr.* 154.
 Grææ, Phorci filiae, oculo suo et dente a Perseo privantur; viam ad Nymphas monstrant Perseo, ideoque dentem et oculum recipiunt, *Pher.* 26.
 Græci dicuntur Hellenes, I, 7, 3, 1; Troja urbe possuntur, *Hell.* 127; Gelonem ad belli contra Persas societatem invitant, *Ephor.* 111.
 Græstonia in Macedonia, *Theop.* 265.
 Gratia, Jovis filiae, I, 3, 1, 4; sacra iis a Minoe facta in Paro; ab eo tempore fiunt sine libiis et coronis, III, 15, 7, 7; unde nomen habeant, *Ap. fr.* 3; A Minyis in Bœotia coluntur, *Ephor.* 68.
 Gratian, Gigas, a Diana caeditur, I, 6, 2, 5.
 Gresinus, urbs Chersonesi, *Androt.* 20.
 Gryllus, Xenophontis f., ad Mantineam cecidit, *Ephor.* 146 a.
 Grynea, oppidum Myrinaeorum in Asia min., *Hec.* 211.
 Gyes, Centimanus, I, 1, 1.
 Gyges (Gyes ap. Apollod.) unus, Tritopatorum, *Clitod.* 19.
 Gyges, Lydorum rex, primus feminas castravit, *Xanth.* 19; Magnetem habuit amasium, quem quum Magnetes injuriis affecissent, iteratis incursionibus agros eorum devastavit, *Xanth.*, 19 p. 40
 Gylippus a Syracusanis propter vestitum suum derisus, propter avaritiam et rapacitatem odiosus, *Tim.* 102.
 Gymnastræ insula, a Timæo dicuntur Cherades, *Tim.* 31, 30.
 Ἰνδακονόμοι, *Philoch.* 143.
- H.**
- Hades, 1) Pluto. Ejus armenta in Erythia insula et in inferis, II, 5, 10, 7; II, 5, 12, 7; vulneratur ab Hercule, II, 7, 3, 1; cum eo certat, I, 15, 2. 2) Locus inferorum, Tartarum complectitur, I, 1, 2; ejus ostium et portæ prope Tænarum, II, 5, 12, 3; ejus claves ab Hæco servantur, III, 12, 6, 11.
 Hæmon, Creontis Thebanorum regis f., a Sphinge devoratur, III, 5, 8, 6.
 Hæmon, Oxyli pater, *Ephor.* 29.
 Hæmon, Lycaonis f., *Hec.* 375; III, 8, 1, 3.
 Hæmonius, Amaltheæ pater, II, 7, 5, 2; *Pher.* 37.
 Hæmus, mons Thraciæ, *Pher.* 104; unde dictus, I, 6, 3, 4; apud Hecataeum semper neutro genere Ἄμων, *Hec.* 101, 143.
 Hagnias, a Lacedæmoniis captus et interemptus, *Philoch.* 153.
 Hagnius, Tiphys pater, I, 9, 16, 8.
 Halia, Nereis, I, 2, 7,
 Halicarnassus, *Androt.* 6; *Ap. fr.* 126.
 Halicyæ, urbs Sicilia, *Theop.* 208.
 Halices, urbs Laconiaë maritima, *Ephor.* 98.
 Halimede, Nereis, I, 2, 7.
 Halipherus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Halirrothius, Neptuni ex Euryte f., ob Alcippen tentatam a Marte hujus patre occiditur, III, 14, 2, 2.
 Halirrothius, Neptuni f., a Marte occisus, *Hell.* 69, 83.
 Haloa, festum Atticum, *Philoch.* 161, 162.
 Halocrates, Herculis ex Olympusa f., II, 7, 8, 5.
 Halonesus, insula in Aegeo mari. De ea controversia, *Theop.* 56.
 Hannibal cum quot millibus novam in Siciliam expeditionem susceperit, *Ephor.* 123.
 Harma Bœoticum, *Philochor.* 50.
 Hamadryades, Nymphae; earum e Danao filiae, II, 1, 5, 4.
 Harmonia, Electrae f., *Hell.* 129; *Ephor.* 12; Martis e Venere f. Cadmo nubit, III, 4, 2, 2; *Hell.* 8; a Cadmo rapta, *Ephor.* 12; festo quodam a Samothracibus quaeritur, *Ephor.* 12; in matris honorem portas Thebarum Electridas nominavit, *ibid.*; in serpentem mutatur, cum marito in campis Elysiis degit, III, 5, 4, 2; Harmoniaë sepulcrum, *Phyl.* 406.
 Harmonia Nais; e ea et Marte oriundæ sunt Amazones, *Pher.* 25.
 Harmonides, Polyphidis f., *Pher.* 19.
 Harpaleus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Harpalus Glyceram meretricem Athenis advocat, *Theop.* 278; Pythionicae meretrici duo monumenta ponit, *Theop.* 277.
 Harpalycus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Harpyiæ, Thaumantis filiae, I, 2, 6; Phineum vexant, I, 9, 21, 3; a Boreæ filiis pelluntur, *ibid.* § 5 sqq.; *Pher.* 69.
 Hasta in fumere, *Ister* 19.
 Hebe, Jovis e Junone f., I, 3, 1, 1; Herculi nubit, II, 7, 7, 15.
 Hecale, *Philoch.* 37.
 Hecalesium sacrum, *Philoch.* 37.
 Hecaline, *Philoch.* 37.
 Hecate, Persæ et Asteriaë f., I, 2, 4; Aristrae f., *Pher.* 10; Clytium occidit, I, 6, 2, 2; e Phorceyne parit Scyllam, *Actus.* 5; ei ἐπίγνη piscis sacer, *Ap. fr.* 16.
 Hecatomnus, regis Persarum navarchus in bello contra Evagoram, *Theop.* 111.
 Hector, Priami ex Hecuba f., III, 12, 5, 4; ducit Andromachen, III, 12, 6, 1; Trozeniorum oppidum diripit et Athram abducit, *Ister* 12; Hectorea coma qualis sit, *Tim.* 157.
 Hecuba, Dymantis, *Pher.* 99; al. Cissei al. Sangarii fl. Metope f., Priami conjux; ejus de filio somnium, III, 12, 5, 3.
 Hedyleum, mons Bœotiaë, *Theop.* 176, 264.
 Hegesilochi Rhodi vita et studia, *Theop.* 133.

Heleatae, f. q. Helotes, *Theop.* 15.
Helena, Jovis e Leda al. Nemese f., ovo nata, III, 10, 7, 1; a Theseo rapta, a Dioscuris liberatur, *ibid.* § 4; *Pher.* 109; *Hell.* 74; *Ister* 14; ejus proci, III, 10, 8; jurejurando adstringuntur, ne futurum Helenæ maritum infestent, III, 10, 9, 3; Menelao nubit, *ibid.*; a Paride rapitur, III, 12, 6, 2; *Acus.* 26; a Corythio amator, *Hell.* 126; Helenæ torques a Menelao Deo Delphico consecrata, *Ephor.* 155.
Helena insula, *Hec.* 95.
Helenus, locus circa Canopum in Ægypto, *Hec.* 388.
Helenus, Priami ex Hecuba f., III, 12, 5, 12; a quo genus deduxit Olympias, mater Alexandri, *Theop.* 232.
Heleus, Persel f., Mycenis natus, III, 4, 5, 2; ex Helo Amphitryonis contra Teleboas socius venit, II, 4, 7, 3; cum Cephalo fratre Echinades obtinet, *ibid.* § 5.
Ἡλιάξ dicasterium, *Androt.* 51.
Helice urbs Comete mersa, *Ephor.* 142.
Heliconis, Thespii f., Phaliæ ex Hercule mater, II, 7, 8, 6.
Helica, ludus Soli celebratus in Rhodo ins. *Ister* 60, 6.
Heliotropium Metonis ad Pnycem positum, *Philoch.* 99.
Helix, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
Hellanodicarum numerus, *Hell.* 90.
Hellas, diluvio obruitur, I, 7, 2, 3; a sterilitate liberatur Æaci deprecatione, III, 12, 6, 11.
Helle, Hellespontum trajicit, *Pher.* 53.
Helle, Athamantis e Nephela f., I, 9, 1, 1; ariete aureo cum fratre per aërem aëcta in mare decidit, *ibid.* § 4 sq.; ad Pactyen mortua, *Hell.* 88.
Hellen, Deucalionis e Pyrrha al. Jovis f., I, 7, 2, 7; ejus ex Orseide (Othreide, *Hell.* 10) Nympha filii, I, 7, 3, 1; *Hell.* 10; Græci ab eo dicuntur Hellenes, *ibid.*; filiis terram distribuit, *ibid.*
Hellenes, I, 7, 3, 1.
Hellenopolis ab Attalo condita, *Ap. fr.* 150.
Hellespontus unde dictus, I, 9, 1, 5.
Helorus, urbs Siciliae, *Ap. fr.* 47.
Helli vel **Selli** circa Dodonam, *Philoch.* 187.
Hellopia locus circa Dodonam, *Philoch.* 187.
Helos, urbs Lacedæmoniae, *Hell.* 67; tributum pendere Spartanis recusat, *Ephor.* 18; Helotes servi Laced. qui Helos urbem habitant, *Hell.* 67; *Theop.* 134; Lacedæmonii, qui bello Messeniaco castra non erant secuti *Ant.* 14; veteres Laconicæ regionis incolæ, qui Spartanis obtemperabant quidem, sed reipublicæ et curiæ juribus una cum Doriensibus utebantur. Hæc iis ab Agide adempta; eorum rebellio et servitudo, *Ephor.* 18, 15.
Helus, Argolidis urbs, II, 4, 7, 3.
Hemera, Tithoni amore capta; ex eo parit Memnonem, *Hell.* 142.
Hemera Jovi parit Iasionem, *Hell.* 58.
Hemithea. Vide Amphithea.
Heneta, urbs Asiæ postea dicta Amisus, *Hec.* 200.
Henioche, Armenii f., Andropompi uxor, *Hell.* 10.
Beniochi, populus Asiæ, *Hec.* 185; *Hell.* 109.
Ephæstea, festum Atticum, *Ister* 3, 4.
Ephæsteum Athenarum, *Philoch.* 73.
Ephæstia, urbs Lemni, *Hec.* 102, 103.
Ephæstina, Ægypti conjux, II, 1, 5, 9.
Heraclea Pontica a quibus condita sit, *Ephor.* 83; II, 5, 9, 6.
Heraclea in Italia antea Siris appellata, *Ant.* 12.
Heracleidae, Eurystheum fugientes ad Ceycem veniunt Traclionem, II, 8, 1, 1; inde ad Athenienses se recipiunt, *ibid.* § 2; *Ephor.* 39; Eurystheum debellant, *ibid.* § 3; Peloponnesum occupant, sed oraculo moniti relinquunt, ad Marathonem considunt, II, 8, 2, 1 sq.;

Hyllo duce reditum frustra tentant, *ibid.* § 4 sq.; postea Temeno duce, *ibid.* § 6 sqq.; ad Naupactum classem construunt, *Ephor.* 14; ad Naupactum calamitate obruti, II, 8, 3, 1; Hippoten pellunt, Oxylum ducem assumunt (*Ephor.* 15), Egidas in expeditionis societatem advocant, *Ephor.* 13; Tisamenum vincunt, Peloponneso potiuntur, *Ap. l. l.* § 3 sq.; Carnum interficiunt, *Theop.* 171; expeditionis tempus, *Tim.* 153; *Ap. fr.* 73; *Hell.* 10; urbes sorte dividunt, II, 8, 4, 1 sqq.
Heræus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
Herbita, urbs Siciliae, *Ephor.* 149.
Hercules, Jovis ex Alceme f., II, 4, 3; *Pher.* 27; de ejus pueritia et institutione, II, 4, 9, 1 sq.; *Pher.* 28; Eurystheo servit, ejus jussu XII labores peragit, II, 5, 1, 1;—I. Leo Nemeus, *ibid.*; devertit apud Molorchum, leonem elidit, *ibid.* § 2 sq.; Mycenæ ingredi vetatur ab Eurystheo, *ibid.* § 5;—II. Lernaia Hydra, II, 5, 2, 1; eam, Iolao auxilium ferente, necat, *Hell.* 40; sagittas bile inungit, *ibid.* § 6; hic labor non inter numerum relatus ab Eurystheo, *ibid.* § 7.—III. Cervæ Cerynitis: eam vivam capit et Dianam, cui sacra erat illa, placat, II, 5, 3.—IV. Aper Erymanthius, II, 5, 4; ad Pholium Centaurum devertit, *ibid.* § 2; vinum ab eo poscit, *ibid.* § 3; quo dato, reliquos Centauros accurrentes fugat; Chironem invitus transfigit, *ibid.* § 4 sq.; aprum capit, *ibid.* § 9.—V. Augeæ stabulum uno die purgandum cum Augea deciman gregum partem pactus purgat, II, 5, 5; ab Augea, promisso non stante pellitur, *ibid.* § 5; ad Dexamenum devertit, cum ab Eurytione, proco filiae molesto, liberat, *ibid.* § 6; neque hic labor ab Eurystheo receptus, *ibid.* § 7.—VI. Stymphalides aves, II, 5, 6; æneis crotalis eas excitat et sagittis conficit, *ibid.* § 2; *Hell.* 61.—VII. Taurus Cretensis, II, 5, 7; capit, Eurystheo ostensum vivum dimittit, *ibid.* § 4.—VIII. Diomedisequi, II, 5, 8; Diomedæ interfecto, Bistonibus fugatis, eos abducit, *ibid.* § 4.—IX. Hippolytes balteus, II, 5, 9; cum sociis, nave vectus, ad Parum appellit, *ibid.*; Minois filios necat, *ibid.* § 4; Lyco Bebrycum terram dat, *ibid.* § 6; Themiscyram adit, *ibid.* § 7; Hippolyten balteo spoliat, Amazones vincit, *ibid.* § 8; *Hell.* 33; sine Theseo adversus Amazones navigat, *Hell.* 76; inde Trojam venit, Hesionen liberat, *Hell.* 136; Laomedonti patri ob perfidiam bellum minatur; a Poltye, Ænum veniens excipitur, *Ap. l. l.* § 9 sqq.; Sarpedonem necat, Thasum Androgei filiis dat, Protei filios necat, domum redit, § 13 sqq.—X. Geryonis armenta, II, 5, 10; Europa et Libya peragrata, duas in confinio harum regionum columnas ponit, § 4; arcum tendit in Solem, aureum cymbium ab eo accipit, quo in insulam trajicit, *Pher.* 33 h; Geryonem transfigit, *Ap. l. l.* § 5 sqq.; cymbium reddit, Alebionem, Dercynum et Erycem sternit, § 8 sq., fretum Siculum cum bobus transnat, *Tim.* 11; Strymone vadoso facto, boves ad Eurystheum perducit *Ap.*, § 13; *Hell.* 97; Hercules boves Geryonis ex Ambracia abducit, *Hec.* 349.—XI. Hesperidum poma, II, 5, 11; certamen ejus cum Cycno et Marte dirimitur, ad Eridanum abit, a Nymphis ad Nereum ducitur, § 3 sq.; ab hoc viam ad Hesperides comperit, *Pher.* 33; Antæum necat, *Ap. l. l.* § 6; *Pher.* 33; Busiridem interficit, *Ap. l. l.* § 7; *Pher.* 33; ad Thermydras bovem aratoris devorat, *Ap. l. l.* § 10; Emathionem necat, Prometheus liberat, § 11 sq.; Atlantis ope poma accipit, § 13 sqq.; Eurystheo dat; ab eo reddita Minervæ tradit, § 17.—XII. Cerberus, II, 5, 12; Eleusiniis initiatur lustratus, § 2; apud Tænarum descendit in inferos, § 3; Gorgonem ense petit, § 4; Theseum liberat, Pirithoum liberare nequit, ab Ascalapho saxum

- removet, bovem Plutonis mactat, cum Menætio congregitur pastore, § 5 sq.; Cerberum ducit, remittit, § 7 sq.—PARERGA. Deorum socius contra Gigantes, I, 6, 2, 5; II, 7, 1, 3; vincit Gigantes, i. e. Phlegreæ in Palæne incolæ, *Ephor.* 70; in Phlegreæ Italiae campis, *Tim.* 10; leonem in monte Cithæroneo necat, II, 4, 9, 5; Ergino, Minyarum R. victo, Thebas a tributo liberat, II, 4, 11, 5; a Creonte accipit Megaram, *ibid.* § 6; insaniens, liberos ex ea devorat, II, 4, 12, 1; hanc Iolao dat, II, 6, 1, 1; Joles nuptias ambit, *ibid.*; Iolen, Euryti filiam, Hyllo in matrimonium poscit; Oëchalliam capit, ejusque regem Eurytum cum filiis occidit, *Pher.* 34; Alcestidem servat, II, 6, 2, 1; Iphitum necat, *Pher.* 34; a Delphobo lustratur, *Ap. l. l.* § 2; Delphos it, insanie medelam petit; sorte negata, tripodem aufert, cum Apolline certat et Jovis interventu oraculum accipit, *ibid.* § 5 sqq.; secundum hoc a Mercurio venditur, ab Omphale emittitur, II, 6, 3, 1 sqq.; *Pher.* 34; volens apud Omphalem remansit, *Ephor.* 9; Cercopes vincit, Syleum interficit, *Ap. l. l.* § 3; Dolichen ins. ab Icaro ibi sepulto, Icariam appellat, *ibid.* § 4; simulacrum ignarus percussit, *ibid.*; liberatur a servitudine, inter quam Argonautarum expeditio facta dicitur, cui adeo non interfuerit, *ibid.* § 5; memoratur inter Argonautas, I, 9, 16, 8; relinquatur, I, 9, 19, 4; *Pher.* 67; al. ad ipsam Colchidem venit, *ibid.* § 7; tum Zeten et Calain interficit, III, 15, 2; 2, *Acus.* 24; ab Omphale discedens Ilium expugnat, II, 6, 4, 1; *Pher.* 35; *Hell.* 136; Telamoni socio Hesione dat (*Hell.* 138), huic Podarce fratrem condonat, *ibid.* § 5 sq.; ei inde reduci tempestas a Junone immittitur, II, 7, 1, 1; ad Con appellat, eam capit, Eurypylum necat, *ibid.* § 2, *Pher.* 35; vulneratus a Jove servatur, *ibid.*; Augeam adortur, II, 7, 2, 1; a Molionidis victus, *Pher.* 36; cedit, postea vincit, ab Epeis adjuvatur, *Hec.* 348; Molionidas interficit, *Pher.* 36; Augeam necat; Phyleo Elidem dat, *Ap. l. l.* § 2 sqq.; Olympios instituit, *ibid.* § 6; Pelopi et XII diis aras struit, *ibid.*; Pylum capit, II, 7, 3, 1; Neleum cum filiis necat præter Nestorem, *ibid.*; Plutonen vulnerat, *ibid.*; Lacedæmonem expugnat, *ibid.* § 2; Hippocoontem cum filiis necat, Tyndareo regnum dat, *ibid.* § 5; Augen comprimit, II, 7, 4, 1; *Hec.* 345; de Dejanira cum Acheloo hujus patre certat, eum vincit, II, 7, 5, 1; I, 8, 1; Dejaniram ducit, *ibid.*; accipit cornu Amaltheæ, *ibid.* § 2; Thesprotos debellat, Ephyram capit, II, 7, 6, 1; Astyocheu comprimit, *ibid.*; de Thespiadibus disponit, *ibid.* § 2; *Ephor.* 8; Eunomum (Arelham vel Cheriam, *Hell.* 3.) interimat, *ibid.* § 3; Trachinem abt exsulatum, *ibid.* § 4; Euenum transiens, Dejaniræ injuriam inferentem Nessum transfigit, *ibid.* § 5 sq.; Thiodamantis bovem devorat, II, 7, 7, 1; a Ceyce excipitur, Dryopes debellat, Laogoram interficit, *ibid.* § 2; cum Ægimio Lapithas adortus, interimat, *ibid.* § 3; *Ephor.* 10; nec non Cycnum et Amynotem, *ibid.* § 5, 6; Oëchalliam, Arcadibus sociis, capit, *ibid.* § 7; *Pher.* 34; Iolen abducit; Jovi sacrum parans, vestem Trachine afferendam curat, *ibid.* § 9; hanc Dejanira Nessi sanguine inungit; ea induta Hercules corpus contabescit, *ibid.* § 10 sq.; Licham interficit, *ibid.* § 11; in Oëta se comburit, telis Praxitem donat (quibus subinde a Philoctete vulneratur Paris, III, 12, 6, 3), in cælum vectus, Heben ducit, *ibid.* § 13 sqq.; ejus progenies ex Hebe, *ibid.* § 15; e Megara, II, 4, 11, 6; II, 7, 8, 9; *Pher.* 30; ex Auge, II, 7, 4, 1; II, 7, 8, 12; ex Astyoche, II, 7, 6, 1; II, 7, 8, 12; ex Thespii filibus, II, 7, 8; ex Omphale, II, 7, 8, 10; Chalciopæ, II, 7, 8, 11; Epicaste, II, 7, 8, 11; Parthenopæ, II, 7, 8, 12; ex Iphinoe, Antæi uxore, *Pher.* 33 e; Astydamia et Autonoe, II, 7, 8, 12; ejus amasius Abderita, *Hell.* 98; ei Καλλινόωω aram extruit Telamon, II, 6, 4, 4; Alcides vocatur a Pythia, II, 4, 12, 2; ei arma dantur II, 4, 11, 9; de ejus ætate, *Ap. fr.* 72; in foro Thebarum habitabat, *Pher.* 39; Herculis ara in Sacro Promontorio in extrema Hispania, *Ephor.* 41; Hercules quarta mensis die natus est, ad deos migravit, *Philoch.* 177; Herculi parasiti electi sunt, *Clitod.* 11.
- Hermæorum origo, *Xanth.* 9.
- Hermæum Coronæ in Bœotia locus, *Ephor.* 153.
- Hermione, Menelai ex Helena f., III, 11, 1; *Pher.* 98.
- Hermionenses Cereri Proserpinæ raptum indicant, I, 5, 1, 1.
- Hermippus, Cyzicenus, pæanas composuit, *Philoch.* 145.
- Hermocles pæanas composuit, *Philoch.* 145.
- Hermocopidæ, *Philoch.* 110, 111.
- Hermocratis oratio pro pace in conventu Gælorum et Camarinensium, *Tim.* 97.
- Hermionassa, urbs Asiæ, *Hec.* 197; *Theop.* 308.
- Ἐρμού Ηερίων, locus prope Cymas, *Ephor.* 131.
- Hermus, Ægypti e Caliande f., Cleopatras sponus, II, 1, 5, 7.
- Herophila Sibylla Ephesia, a Cyro advocata, *Xanth.* 19, p. 41.
- Herostratus templum Dianæ Ephesiæ incendit, *Tim.* 137.
- Herse, Cecropis ex Agraulo f., III, 14, 2, 1; Cephalæ ex Mercurio mater, III, 14, 3, 1; ei pompa ducitur, *Ister* 17.
- Herse, Danaï conjux, II, 1, 5, 9.
- Hesiodus, Dii filius, *Hell.* 6; ab Orpheo originem ducit, *Hell.* 5; nepos Homeri et cœvus, *Ephor.* 164.
- Hesione, conjux Nauplii nonnullis dicitur, II, 1, 5, 14.
- Hesione, Laomedontis ex Strymo al. Placia f., III, 12, 3, 11; celo exposita, ab Hercule liberatur, II, 5, 9, 11; *Hell.* 136; Telamoni datur præmium ab Hercule, II, 6, 4, 5; *Hell.* 138; ei nubit, III, 12, 7, 3; Podarce fratrem redimit, II, 6, 4, 6.
- Hesione, Oceani f., e Deucalione parit Prometheus, *Acus.* 7.
- Hesperides, Atlantis filia, *Pher.* 33 a; Jovis e Themide f., *Pher.* 33 b (ubi *Hesperides cum Nymphis ad Eridanum confunduntur*); poma aurea cum dracone custodiunt, a Jove olim Junoni donata, II, 5, 11, 2; ea ab Hercule erepta ad Eurystheum veniunt; a quo Minervæ data, ad priorem locum referuntur, II, 5, 11, 17.
- Hestia, Hesperidum una, II, 5, 11, 2.
- Hestia, urbs, a pulsus Thebanis conditur, III, 7, 3, 4, *Ephor.* 69.
- Hestiatotis, *Hell.* 28.
- Hesychia, Thespii f., Oëstreblis ex Hercule mater, II, 7, 8, 6.
- Hesychidarum familia, *Ap. fr.* 9.
- Hicetaon, Laomedontis ex Strymo al. Placia f., III, 12, 3, 11.
- Hieraphe, insula Libyæ, *Hec.* 317.
- Hierax Mercurium, Io abducturum, prodit, II, 1, 3, 4.
- Hierax, Amphipolitarum legatus Athenas missus, *Theop.* 47.
- Hiero, pater Dinomenis, *Phil.* 45; frater Polyzeli, *Tim.* 86; Cereris et Liberæ sacerdos erat, *Tim.* 91; ejus contra Polyzelum fratrem invidia, bellum contra Theonem, *Tim.* 90; ab Architele Corinthio aurum emit, *Theop.* 219.
- Hieromeniæ, sacri mensis dies, *Philoch.* 176.
- Hieromnene, Simoentis f., Assaraci conjux, III, 12, 2, 4.
- Hieromnemones qui dicti sint, *Theop.* 187.
- Hieronymus Megalopolitanus, Macedonum partibus ad dictus, *Theop.* 256.

- Hieronimus, Atheniensium praetor, *Ephor.* 135.
 Hierophantarum familia, *Hell.* 70.
 Hilara, Leucippi e Philodice f., a Dioscuris rapitur, III, 10, 3, 6.
 Himera, urbs Siciliae, *Hec.* 49.
 Himeræi quot Carthaginiensium interfecerint, *Ephor.* 123.
 Himilco; copiarum numerus quas in Siciliam trajecit, *Ephor.* 132.
 Hippalmus, Penelei pater, I, 9, 16, 8.
 Hipparchii, Pistrati f., uxor Phye, *Clitod.* 24.
 Hipparchus, Charmi f., Pistrati propinquus, primus ostracismo ejectus, *Androt.* 5.
 Hipparinus, Dionysii super. fil., homo ebriosus et tyrannicus, *Theop.* 204.
 Hipparinus, filius Dionis ab Timæo Aretæus dicitur, *Tim.* 129.
 Hippasus, Ceycia f., Herculis adversus Eurytum socius perit, II, 7, 7, 8.
 Hippeus, Herculis e Phorcide f., II, 7, 8, 1.
 Hippia urbs, eadem quæ Phalanna, *Hec.* 113, 333.
 Hippias filiam Charmi in matrimonium sumpsit, *Clitod.* 24.
 Hippoclidæ Miltiadis filius, *Pher.* 20.
 Hippocoon, Oebali e Batia f., Lacedæmonis R., III, 10, 4, 5; ejus liberi, III, 10, 5, 1; hi, Nelei contra Herculem socii, Licymni interfectores, II, 7, 3, 5; Icarionem et Tyndareum Lacedæmone pellunt, III, 10, 5, 1; ab Hercule occiduntur cum patre, *ibid.* § 3.
 Hippocoontidæ. Vide Hippocoon.
 Hippocorystes, Egypti ex Mephæstina f., Hyperiptes sponsus, II, 1, 5, 9.
 Hippocoryster, Hippocoontis f., III, 10, 5, 1; ab Hercule trucidatur, II, 7, 3, 5; III, 10, 5, 2.
 Hippocrate, Thespii f., Hippozygi ex Hercule mater, II, 7, 8, 7.
 Hippocrates, Geloorum tyrannus, Syracusanos ad Helorum fluvium devicit, *Tim.* 85; Camarinam pro redditu Geloni captivis acceptam restauravit, *Phil.* 17.
 Hippodamas, Acheloi e Perimede f., I, 7, 3, 5; Eurytes pater, I, 7, 10, 2.
 Hippodamas, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Hippodamia, OEnomai f., II, 4, 2, 1; *Hell.* 42; *Pher.* 93.
 Hippodamiae duæ memorantur Danaï filiae, altera Istri, altera Diocorystis sponsa; (e quibus alterum nomen in Cleodamia vel Philodamia mutandum) II, 1, 5, 4.
 Hippodice, Danaï ex Herse f., ejus sponsus Idas, II, 1, 5, 9.
 Hippodromus, Herculis ex Anthippe f., II, 7, 8, 3.
 Hippolyta, Amazo, cum Theseo fœdus facit, *Clitod.* 5; inter ejus uxores, *Pher.* 109; *Ister* 14.
 Hippolyte, Amazonum R. balteum Martis habet; ab Hercule occisa eo spoliatur, II, 5, 9.
 Hippolytus, Egypti ex Arabia f., Rhodes sponsus, II, 1, 5, 4.
 Hippolytus, Gigas, a Mercurio caeditur, I, 6, 2, 5.
 Hippolytus, Deiphobi pater, II, 6, 2, 4.
 Hippolytus, Thesei f., ab Æsculapio in vitam restitutus dicitur, III, 10, 3, 12.
 Hippomedon, Aristomachi al. Talai f., Argivus unus VII ducum adversus Thebas, III, 6, 3, 2; ab Ismaro trucidatur, III, 6, 8, 2.
 Hippomedusa, Danaï f., Almenoris sponsa, II, 1, 5, 4.
 Hippomenes, Onchestius, Megarei pater, III, 7, 8, 1.
 Hippomenes, Megarei f., nonnullis dicitur Atalantem duxisse, III, 9, 2, 8.
 Hipponesus, urbs Caricæ, *Hec.* 231.
 Hipponiates sinus ab Antiocho nominatur Napelirus, *Ant.* 6.
 Hipponoe, Nereis, I, 2, 7.
 Hipponome, Menœcei f., uxor Alcæi, II, 4, 5, 3.
 Hipponous, Capanei pater, III, 6, 3, 2; et Peribœæ, quam OEno interficiendam mittit, I, 8, 4.
 Hippopotami descriptio, *Hec.* 293.
 Hippostratus, Peribœam corrupisse fertur, I, 8, 4.
 Hippotes, Phylantis f., Heraclida, ob cæsum vatem Apollinis jussu exulatum abit, II, 8, 3, 2.
 Hippothoe, Mestoris e Lysidice f., Taphii e Neptuno mater, II, 4, 5, 4.
 Hippothoe, Nereis, I, 2, 7.
 Hippothoe, Pelia f., I, 9, 10.
 Hippothoon, Neptuni et Alopæ f., *Hell.* 68.
 Hippothoontis tribus, *Hell.* 68.
 Hippothous, Egypti ex Arabia f., Gorges sponsus, II, 1, 5, 4.
 Hippothous, Hippocoontis f., III, 10, 5, 1; ab Hercule trucidatur, *ibid.* et II, 7, 3, 5.
 Hippothous, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Hippotus, Herculis e Pylo f., II, 7, 8, 3.
 Hippozygus, Herculis ex Hippocrate f., II, 7, 8, 7.
 Hippus, insula, *Theop.* 220.
 Histiaenses ex Eubœa in Macedoniam migrant, *Theop.* 164.
 Homeri genus, *Hell.* 6; *Ephor.* 164; patria, *Philoch.* 54, c; ætas, *Philoch.* 52, 53, 54; *Theop.* 221, 6; *Ephor.* 164; *Ap. fr.* 74; Homerus remotiorum regionum admodum ignarus, *Ap. fr.* 159, 160; quomodo homonyma distinguat, *Ap. fr.* 170; hellonem se ostendit, *Tim.* 71; Ephori crisi in versum Homeri, *Ephor.* 87.
 Homeridæ in Chio ins., *Acus.* 31; *Hell.* 55.
 Homines a Græcis in bellum exeuntibus sacrificari soliti, *Phyl.* 63.
 Homolippus, Herculis e Xanthide f., II, 7, 8, 4.
 Homoloides, Thebarum portæ, III, 6, 6, 1.
 Homolus, mons Thessaliæ, *Ephor.* 71.
 Hopes, Metæ pater, III, 15, 6, 2; *Phanod.* 3 a.
 Hopleus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Hora, Niobæ f., *Pher.* 102 b.
 Horæ, Jovis filia, I, 3, 1, 2; sacrificia et preces, quas Horis faciunt Athenienses, *Philoch.* 171.
 Horus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 «Hunc Corycæus auscultavit» Proverb. *Ephor.* 36.
 Hyacinthides, Erechthæi filia pro patria immolata, *Phan.* 3.
 Hyacinthus collis, in quo Erechthæi filia pro patria immolata sunt, *Phan.* 3.
 Hyacinthus, Spartanus, Athenas migrat, III, 15, 8, 6; ejus filia, Hyacinthides, ad Geræsti tumulum mactantur, *ibid.* § 5.
 Hyacinthus, Pieri et Clus, I, 3, 3, 1; al. Amyclæ et Diomedes f., III, 10, 3, 3; a Thamyri amator, I, 3, 3, 1; et ab Apolline, qui eum imprudens disco interimit, *ibid.* § 2.
 Hyades unde ortæ? III, 4, 3, 9.
 Hyades, Atlantis ex Ethra filia, *Tim.* 25; *Hell.* 56; Nymphæ Dodonææ Bacchi nutrices, septem numero; eas Lycurgo persequitur, Jupiter inter sidera collocat, *Pher.* 46.
 Hyamitis, urbs Messeniæ, *Ephor.* 20.
 Hyantes in Bœotia, *Ap. fr.* 156.
 Hyas, Atlantis filius, *Tim.* 25.
 Hyasis, insula Athiopum, *Hec.* 267.
 Hybele, urbs circa Carthaginem, *Hec.* 308.
 Hybla in Sextharum regione, *Ephor.* 78.
 Hyblæ, antiquum nomen Megarorum civitatis, *Ephor.* 52

- Hyblæ plures sunt urbes Siciliae, quarum una Tiella (*Styella?*) nominatur, *Phil.* 22.
- Hyblæi, Hyblæ Gereatidis incolæ, ostentorum et somniorum interpretes, deorum cultu insignes, *Phil.* 49.
- Hyccarum, castellum Siciliae, *Phil.* 5; *Tim.* 107; *Ap. fr.* 53.
- Hydra, ab Hercule necatur, II, 5, 2, 6; *Hec.* 347.
- Hydra, insula prope Carthaginem, *Ephor.* 96.
- Hydrea, insula juxta Træzenem, *Hec.* 97.
- Hydrus, castellum, *Theop.* 210.
- Hyes, Bacchi epitheton, *Clitod.* 21.
- Hyes vocatur Semele, *Pher.* 46.
- Hyius, mulier Ægyptia, prima sedens texere corpit, *Ephor.* 70.
- Hylaüs, Centaurus, ab Atalante confoditur, III, 9, 2, 3.
- Hylas, Thiodamantis f., Argonauta, ab Hercule amatur, a Nymphis in Mysia rapitur, I, 9, 19; *Hell.* 39.
- Hyleus, ab apro Calydonio necatur, I, 8, 2, 6.
- Hyllei, gens Illyrica, *Ap. fr.* 119; quindecim urbes habitant in Chersoneso Hyllica, *Tim.* 42.
- Hyllus, Herculis e Dejanira f., II, 7, 8, 8; *Tim.* 42; ab Ægimio adoptatus, *Ephor.* 10; a patre Iolen ducere jubetur, II, 7, 7, 13; *Pher.* 34; Eurystheum necat, II, 8, 1, 4; Athenis Thebas recedit, *Pher.* 39; Iolen ducit, II, 8, 2, 4; Cleodatis pater, *Theop.* 30; oraculo interrogato, reditum in Peloponnesum tentat, *ibid.*; *Ephor.* 11.
- Hymenæus, ab Æsculapio in vitam restitutus dicitur, III, 10, 3, 12.
- Hymenæus, pater Tantali et Ascali, *Xanth.* 23.
- Hyope, urbs Matienorum in Asia, *Hec.* 189.
- Hyops, urbs Iberiæ, *Hec.* 16.
- Hyperbius, Ægypti ex Hephæstina f., Celano sponsam habet, II, 1, 5, 9.
- Hyperbolus, Chremetis filius, *Theop.* 102; Atheniensis, demagogus, ostracismo ejectus, *Androt.* 48; in Samo moritur, *Theop.* 103.
- Hyperborei, I, 4, 5; Titanici generis sunt, *Hec.* (*Abderita*) 373; Atlantis accolæ, II, 5, 11, 13; ultra Rhipæos montes habitant, *Hell.* 96; eorum mores, *ibid.*
- Hyperenor, Neptuni ex Alcyone f., III, 10, 1, 3.
- Hyperenor, quinque Spartorum superstitem unus, II, 4, 1, 7; *Hell.* 2; *Pher.* 2.
- Hyperes, Melanis ex Euryclea f., *Pher.* 55.
- Hyperesia, urbs Achaïæ, *Theop.* 314.
- Hyperia fons, *Pher.* 55.
- Hyperion, Cœli f., inter Titanes, I, 1, 3; ejus e Thia progenies, I, 2, 2, 3.
- Hyperion, Priami f., III, 12, 5, 13.
- Hyperipte, Danae e Crino f., Hippocorystis sponsa, II, 1, 5, 9.
- Hyperlaus, Melanis f., a Tydeo necatur, I, 8, 4, 3.
- Hypermnestra, Danae ex Elephantide f., Lynceum sponsum servat, II, 1, 5, 2; ei nubit, *ibid.* 10.
- Hypermnestra, Thestii f., I, 7, 10, 1.
- Hyperochus, Priami f., III, 12, 5, 13.
- Hyperochus, Eurypili pater, *Acus.* 27.
- Hyphauteum in Bœotia, *Theop.* 264.
- Hypseus, Penci f., *Pher.* 9; Themistus pater, I, 9, 2, 3.
- Hypsicori vel Ipsicuri, gens Liguria, *Theop.* 221 a.
- Hypsipyle, Lemnia, sola e Lemniis mulieribus, mares fructificantibus, Thoanti patri parcat; cum Iasone congregatur, I, 9, 17, 2; a Lemniis vendita, I, cargo serviens, Ophelten nutrit, III, 6, 4, 1; VII ducibus fontem monstrat, *ibid.* § 3.
- Hypsistæ, Thebarum portæ, III, 6, 6, 1.
- Hyrcanum mare, *Hec.* 172.
- Hyria, urbs Bœotia, III, 5, 5, 3; *Theop.* 237.
- Hyrieus, Neptuni ex Alcyone f., *Hell.* 56; III, 10, 1, 3; ejus e Clonia Nympha progenies, *ibid.* § 4.
- Hyrminus fl. in Sicilia, *Phil.* 8.
- Hyrnetho, Temeni f., Deiphontis uxor, a patre nimium dilecta, invidiam fratrum excitat, cum marito regnum Argolidis obtinet, II, 8, 5, 3 *sqq.*
- Hyrtacus, Arisben, antea Priami uxorem, ducit, III, 12, 5, 3.
- Hysia, oppidum Arcadiae, *Pher.* 1.
- Hysiris a sacerdotibus nominatur Osiris, *Hell.* 154.
- Hythmithæ, gens prope Liburnos, *Hec.* 63.

I.

- Iæthia, urbs Siciliae, *Phil.* 9.
- Ialæmus, Ithenus, *Ap. fr.* 37.
- Ialmenus, Martis f., Argonauta, I, 9, 16, 8; Helenæ proculus, III, 10, 8, 2.
- Iamæ, gens Scythica, *Hec.* 167.
- Iambe, vetula, I, 5, 1, 3.
- Ianxuatis, oppidum Libyæ, *Hec.* 320.
- Iaones et Iones distinguendi, *Androt.* 38.
- Iapetus, Cœli f., inter Titanes, I, 1, 3; ejus ex Asia progenies, I, 2, 3.
- Iapyges Ausones Italia pellunt, *Hell.* 53; Crotonis regionem habitabant, *Ephor.* 48.
- Iapygia, duæ urbes, altera in Italia, altera in Illyria, *Hec.* 54, 65.
- Iardanas, fluvius Peloponnesi, *Pher.* 87.
- Iardanus, Omphales pater, II, 6, 3, 1.
- Iasion s. Iasius, Jovis ex Electra f., III, 12, 1, 1; *Hell.* 58, 129; Cereri vim illaturus perit, *ibid.*
- Iason, Æsonis ex Alcimede, *Pher.* 59; Æsonis e Polymede f., habitat Iolcum, I, 9, 16, 1; Chironi a matre traditur, tutorem habet Peliam, *Pher.* 59; apri Calydonii venator, I, 8, 1, 4; *μυροσυνδεδος* ad Peleum venit, *Pher.* 60; a Pelia ad aureum vellus petendum mittitur, I, 9, 16, 5; ejus in expeditione socii, *ibid.* § 8; horum (Argonautarum) dux ille, I, 9, 17, 1 (de itinere V. Argonautæ); ad Æeten venit, aureum vellus poscit, I, 9, 23, 3; a Medea adjutus, quam in Cræciam se ducturum promittit, *ibid.* § 8; boves arripes jungit, draconinos dentes serit et viros inde ortos dolo necat, *ibid.* § 10; *Pher.* 71, 72; vellus clam aufert, *ibid.* § 13; Medeam ducit, I, 9, 25, 5; cum ea in Thesprotia versatur, *Ap. fr.* 170; in patriam reversus, Argo Neptuno consecrat, I, 9, 27, 3; a Medea juventuti restituitur. *Pher.* 74; parentum cadem ultus, Iolco pellitur, I, 9, 28, 1; Corinthum abit, *Apoll. l. l.*; *Hell.* 34; Glaucen ducit, *ibid.* § 2; cum Peleo Iolcum expugnat, III, 13, 7; *Pher.* 18; de ejus progenie e Medea, I, 9, 28, 3; *Ap. fr.* 170; *Hell.* 30; ex Hypsipyle, I, 9, 17, 2.
- Iason Pheræus a septem adolescentibus interfectus, *Eph.* 144.
- Iasus, Argi f., Agenoris pater, II, 1, 2, 2.
- Iasus, Argi Panoptæ ex Ismene f., Ius pater, II, 1, 3, 1.
- Iasus et Pelasgus, Triopæ filii, post mortem patris regnum dividerunt, *Hell.* 37.
- Iasus, Lycurgi e Cleophile f., Atalantæ e Clymene pater III, 9, 2, 1 *sqq.*
- Iasus, pater Amphionis, *Pher.* 56.
- Iaxamatæ Scythæ, *Ephor.* 78.
- Iber, fluvius Iberiæ, *Ap. fr.* 111.
- Iberes, primi barbarorum Siciliam inhabitaverunt, *Ephor.* 51; Iberorum migrationes, *Ap. fr.* 123, 161; eorum frugalitas, *Phyl.* 13.
- Iberia ab Ibere fluvio nominata, *Ap. fr.* 111; Hispaniæ civitas, *Ephor.* 39; ejus gentes et urbes, *Hec.* 2—8.
- Ibylla, urbs Tartessi, *Hec.* 5.

- Icaria, ins. olim Doliche, ab Icaro nomen accipit, II, 6, 3, 4.
- Icarius, Perieris e Gorgophone f., al. Perieris nepos; OEbali e Batia f., III, 10, 3, 4; III, 10, 4, 5; I, 9, 5; OEbali ex Asterodia f., *Pher.* 90; in Acarnania regnat, *Ephor.* 57; cum Tyndareo fratre Lacedaemone pulsus, Herculis ope redux fit, III, 10, 5, 1; ejus e Periboea Nympha progenies, III, 10, 6, 1; Penelopen Ulyssi dat, III, 10, 9, 3.
- Icarius (Atheniensis) Bacchum hospitio excipit, a quo vinum faciendi artem edoctus, ea rusticis ab eo communicata perit, III, 14, 7, 3; Erigones pater, *ibid.* § 4.
- Icarus, in Doliche ins. ab Hercule sepelitur, II, 6, 3, 4.
- Ichthys Atergatis filius, ejus mors, *Xanth.* 11.
- Ida, mater Dactylorum, *Pher.* 7.
- Ida mons; ex eo defluit Scamander, *Hell.* 132; III, 12, 5, 7; III, 12, 6, 3.
- Idaea, Dardani f., Phinei conjux privignis insidiatur, III, 15, 3, 2.
- Idaea, Nympha, Teucris e Scamandro fl. mater, III, 12, 1, 4.
- Idanthuras, Scyltharum rex, Dario bellum paranti symbolum mittit, *Pher.* 113.
- Idas, Aegypti f., Hippodices sponsus, II, 1, 5, 9.
- Idas, Apharei ex Arene al. Neptuni f., III, 12, 3, 5; *Pher.* 65; Marpessam rapit, I, 7, 8; de qua cum Apolline certat, I, 7, 9; pater Cleopatrae, I, 8, 2, 5; apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; Argonauta, I, 9, 16, 8; cum Dioscuris praedam agit ex Arcadia, III, 11, 2, 3; ob fraudem Jovis fulmine sternitur, *ibid.* § 6.
- Ide, Nympha, Melissei f. Jovis nutrix, I, 2, 6.
- Idmon, Aegypti e Gorgone f., Pylarges sponsus, II, 1, 5, 8.
- Idmon, Apollinis ex Asteria f., e Laothoe pater Thestoris, vates, Argonauta apud Mariandynos perit, I, 9, 23, 1; *Pher.* 70.
- Idomene, Pheretis, al. Abantis f., Amythaonis uxor, I, 9, 11, 2; II, 2, 2, 4.
- Idomeneus, Deucalionis f., III, 3, 1, 1
- Idomeneus, Priami f., III, 12, 5, 13
- Idmonis, Euclae f., *Hell.* 6.
- Idyia, Oceani f., Aetae conjux, I, 9, 23, 6.
- Idyrus, urbs et fluvius Pamphyliae, *Hec.* 246
- Iete, castellum Siciliae, *Phil.* 26.
- Iaira. *Vide* Hilaira.
- Iaraugatae, populus Iberiae (idem sine dubio qui ab aliis nominantur Ilurgetae, Ilercaones, Ilorgetes, Ilercaonenses, Ilurgaconenses), *Hec.* 14.
- Iliaca regio, III, 12, 3, 10.
- Iissus fl. Atticae, III, 15, 2, 1.
- Iithyia, Jovis ex Junone f., I, 3, 1, 1; matris jussu Herculis et Eurysthei natales regit, II, 4, 4, 9.
- Ilium, ab Ilo conditur, III, 12, 3, 3; ab Hercule capitur, III, 12, 5, 1; quonam die capta sit, *Ephor.* 9 a.
- Illus, Mermeri f., in Thesprotia regnat, *Ap. fr.* 170.
- Illyriorum mores, *Theop.* 41.
- Illyris, regio, II, 1, 3, 5; ab Encheliensibus subacta Cadmo paret, III, 5, 4, 1.
- Illyrius, Cadmi ex Harmonia f., III, 5, 4, 1.
- Ilus, Dardani ex Batia f., sine liberis obit, III, 12, 2, 1.
- Ilus II, Trois e Calirrhoe f., Themidis pater, III, 12, 2, 2; Ilium condit in Ates colle, Palladium reperit, templum in hujus honorem extruit; Laomedontis ex Eurydice pater, III, 12, 3.
- Imber piscium, ranarum et tritici, *Phyl.* 4.
- Imbrus, Aegypti e Callande f., Evippes sponsus, II, 1, 5, 7.
- Imensimus, Icarii e Periboea f., III, 10, 6, 1.
- Imphes, populus Thessaliae, *Hec.* 114.
- Impudentia dea Athenis colebatur, *Ister* 15.
- Inachus, Oceani e Tethye f., III, 1, 1, 2; *Acus.* 11; rex Argolidis, *Acus.* 13; ejus e Melia liberi, *ibid.* § 3; *Acus.* 11; pater Ius, II, 1, 3, 1; Philodices, III, 10, 3, 6; Neptuno exosus quare? II, 1, 4, 9; pro Ione ab Aegypti rege taurum accipit, *Ephor.* 79.
- Inachus fl. Argolidis; unde dictus? II, 1, 1, 2.
- Inachus fluvius in Acarnania ab Argivo nominatus, *Ephor.* 28; *Hec.* 70, 72.
- Indara, Sicanorum urbs, *Theop.* 251.
- India, III, 5, 2, 1.
- Iudi quam terrae partem habitent, *Ephor.* 38; bella gerunt cum Medo, I, 9, 28, 5.
- Indica radix, quae viros ea unctos non erigere facit, *Phyl.* 37.
- Indus, fluvius Asiae, *Hec.* 174.
- Ino, Cadmi ex Harmonia f., Athamantis uxor, III, 4, 2, 4; insidiatur privignis, I, 9, 1, 2; educat Bacchum, III, 4, 3, 5; a Junone in furorem conjecta, cum Melicerte in mare se praecipitat, *ibid.* § 6; dea marina facta Leucothea dicitur, *ibid.* § 7.
- Insulae beatorum, *Pher.* 39; III, 10, 1, 3.
- Io, Iasi al. Inachi al. Pirenis f., [*Acus.* 18] al. Promethei f., [*Ister* 19]; a Jove in vaccam mutata, II, 1, 3, 2; Junoni datur, *ibid.* § 3; eam Mercurius rapit, ab Argi custodia deliberat, *ibid.* § 5; a Phoenicibus rapta in Aegyptum transducitur, *Ephor.* 79; post multos errores in Aegyptum venit, *Apoll. ibid.* § 6; ibi, forma recepta, Epaphum gignit, *ibid.*; Telegono nubit; Isis dicitur Aegyptiis, *ibid.* § 8.
- Iobas, Herculis e Certhe f., II, 7, 8, 1.
- Iobates, Lyciae R., II, 2, 1, 3; Bellerophontem contra Chimerae misit, II, 3, 1, 4; Solymos, Amazones et Lycios adorari jubet; quibus victis ei filiam cum regno tradit, II, 3, 2, 2 sq.
- Iocaste s. Epicaste, Menoecei f., Laii conjux, III, 5, 7, 1; Oedipo filio ignara nubit, III, 5, 8, 8; *Pher.* 48; comperto incesto se suspendit, III, 5, 9, 1.
- Iocasta, Oedipi ex Eurygania f., *Pher.* 48.
- Iolaus, Iphicell ex Automedusa f., II, 4, 11, 7; Herculis auriga, II, 5, 2, 3; ejus contra Hydram Lernaean socius, *ibid.* § 5; *Hell.* 40; Megaram ducit, II, 6, 1, 1.
- Iolcus, conditur a Cretheo, I, 9, 11, 1; ibi Iason, I, 9, 16, 1; Acasti sedes, a Peleo, Iasone et Dioscuris capitur, III, 13, 7; *Pher.* 18.
- Iole, Euryti f., ab Hercule frustra petitur in matrimonium, II, 6, 1, 2; *Pher.* 34; Oechalia capta, ab eo captiva abducitur, II, 7, 7, 8; Hyllo nubit Hercule jubente, II, 8, 2, 4; II, 7, 7, 13.
- Ion, Xuthi f., Ionibus nomen dat, I, 7, 3, 2.
- Ion, Phyci filius [Locri frater natu major?], *Hec.* 342.
- Ione, Nereis, I, 2, 7.
- Iones Androclo duce in Asiam migrant, *Pher.* 111; Carres et Leleges ex regione, quae postea Ionia appellatur, eiciunt, *Pher.* 111.
- Ionia urbibus frequentata, quo tempore, *Ap. fr.* 72.
- Ionicae coloniae in Asiam post Eolicam deductae, *Pher.* 111.
- Ionicae literae, *Theop.* 168, 169.
- Ionium mare a quo nominatum, *Theop.* 140.
- Ionius sinus ab Io nomen habet, II, 1, 3, 5.
- Ionius, gente Illyrius, circa mare Ionium regnum habuit, *Theop.* 140.
- Iophossa eadem quae Chalciopae, *Pher.* 54; Aetae f., Phixi uxor, mater Argi, *Acus.* 8.
- Iphianassa, Endymionis uxor, I, 7, 6.
- Iphianassa, Proeti f., II, 2, 2, 1; a Melampode sanatur ab insania, *ibid.* § 4 sq.; *Pher.* 24.
- Iphicles, Amphitryonis ex Alcmene f., II, 4, 8, 3; acri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; uxores habet Autoledu-

- som et postea Creontis f., II, 4, 11, 7; Herculis adversus Lacedaemonem socius perit, II, 7, 3, 5; ejus liberi, II, 4, 11, 7.
- Iphiclus, Thestii f., I, 7, 10, 1; apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; Argonauta, I, 9, 16, 8; *Pher.* 64.
- Iphichus, Phylaci f.; ejus infirmitati medetur Melampus, quem in custodia habuerat, I, 9, 12, 5 sq.; *Pher.* 75; huic boves pro mercede dat, *ibid.* § 7; pater Podarcis, *ibid.*; et Protesilai, I, 10, 8, 2.
- Iphicrates Dryn urbem in Thracia condidit, *Theop.* 175; ejus character et forma corporis, *Theop.* 118; in Thracia plurimum vixit, *Theop.* 117.
- Iphidamas una cum Busiride ab Hercule interfectus, *Pher.* 33.
- Iphigenia a Diana in ursam conversa, *Phanod.* 11.
- Iphimedia, Triopis f., Aloeï conjux, Oti et Ephialtis e Neptuno mater, I, 7, 4, 3.
- Iphimedon, Eurysthei f., bello adversus Athenienses perit, II, 8, 1, 3.
- Iphimedusa, Danaï f., Euchenoris sponsa, II, 1, 5, 4.
- Iphinoe, Præti f., insanit, II, 2, 2, 8.
- Iphinoe, uxor Antæi, ex Hercule compressa Polemonem vel Palæmonem parit, *Pher.* 33 e.
- Iphis, Alectoris f., Polynicem docet, quomodo Amphiarum secum ducere possit, III, 6, 6, 2; Eteocli pater, III, 6, 3, 4; Evadnes, III, 7, 1, 5.
- Iphis, Thespii f., Celeustanoris ex Hercule mater, II, 7, 8, 4.
- Iphis, Penei filia, uxor Æoli, mater Salmonei, *Hell.* 10.
- Iphitus, a Copreo interficitur, II, 5, 1, 7.
- Iphitus, Euryti f., ab Hercule furente necatur, II, 6, 2, 1 sq.; *Pher.* 34.
- Iphitus, Nauboli f., Argonauta, I, 9, 16, 8.
- Iphitus Olympicum certamen instituit, *Ephor.* 15; ejus ætas, *Ap. fr.* 75.
- Ἰππία, cibus Scythicus, *Theop.* 51
- Ipsicuri, *Vide* Hysicori.
- Irassa ad paludem Tritonidem; Antæi patria, *Pher.* 33 d.
- Irene, Jovis f., Horarum una, I, 3, 1, 2.
- Iris, Thaumantis f., I, 2, 6.
- Isæa, Agenoris e Damno f., uxor Ægypti, *Pher.* 110.
- Isanthus, rex Crobyzorum, *Phyl.* 19.
- Ischys, Elati f., cum Coronide consuescit, III, 10, 3, 8; *Acus.* 25; ab Apolline interfectus, *Pher.* 8.
- Isepus, gens Scythica, *Hec.* 158.
- Isis, nomen Cereris et Ius apud Ægyptios, II, 1, 3, 8.
- Ismarus, Astaci f., Thebanus, Hippomedontem trucidat, III, 6, 8, 2.
- Ismarus, Eumolpi f., ex Æthiopia cum patre fugit ad Tegeyrium, hujus filiam ducit, ad Eleusinos fugit; inde redit, Thraciæ R. Eleusiniis suppetias fert, III, 15, 4, 4 sq.
- Ismene fons, ad quem Ismenen occidit Tydeus, *Pher.* 48.
- Ismene, Asopi f., Argi conjux, II, 1, 3, 1.
- Ismene, OEdipi ex Iocaste, III, 5, 5, 8; ex Eurygania f., *Pher.* 48; a Tydeo occiditur, *ibid.*
- Ismenus, Amphionis e Niobe f., III, 5, 6, 1; ab Apolline conditur, *ibid.* § 4.
- Ismenus, Asopi ex Melope f., III, 12, 6, 5; fluvius, III, 6, 8, 6; ad eum pugnatur, *ibid.*
- Issedones, populus Scythicus, *Hec.* 168.
- Ister, Ægypti ex Arabia f., Hippodamiæ sponsus, II, 1, 5, 4.
- Ister fluv., *Ephor.* 77, 78; *Theop.* 140.
- Isthmici ludi, a Sisypho in honorem Melicertæ instituti, III, 4, 3, 8; tertio celebrantur, II, 7, 2, 4; ab Eleis non frequentantur, *Pher.* 36.
- Istri, populus ad Ionicum sinum, *Hec.* 59.
- Isus, locus Bæotiae, *Ap. fr.* 155.
- Istrus, urbs Iapygiæ, *Ephor.* 150.
- Itali, ab Italo rege denominati, *Ant.* 3.
- Italia unde dicta? II, 5, 10, 10; *Ant.* 4; *Hec.* 97; *Tim.* 12; prius nominata Brettia, *Ant.* 5; OEnotria, *Ant.* 6; ejus termini, *Ant.* 4, 6.
- Italus, rex OEnotrorum, *Ant.* 3, 7; vir probus ac sapiens, *Ant.* 4; multos populos subegit, *ibid.*; genere OEnotrus, *ibid.*
- Itea, demus Acamantidis tribus, *Androt.* 56.
- Ithaca ab Ithaco nominata, *Acus.* 30.
- Ithacus, Perelai f., cum Nerito fratre e Cephallenia migrat in Ithacam, *Acus.* 30.
- Ithome (?) in Arcadia, *Pher.* 34.
- Itone, regio sub Hæmo, *Hec.* 151.
- Itonia, urbs Thessaliæ, *Hec.* 338.
- Itonia Minerva, unde dicta, *Hec.* 33.
- Itonus, urbs, II, 7, 7, 4.
- Itonus, pater Bæoti, *Hell.* 8.
- Itylus, Zethi ex Edone filius, a matre occiditur et deploratur, *Pher.* 102.
- Itys, Terei e Procne f., III, 14, 8, 3; patri a Philomela in mensa apponitur, *ibid.* § 5.
- Iulus, hymnus, *Ap. fr.* 37.
- Juno, Croni e Rhea f., a patre devoratur, I, 1, 5; profertur, I, 2, 1, 1; Jovi nubit, I, 3, 1, 1; ex eo liberi, *ib.*; Vulcanum extra concubitus edit, I, 3, 5; ei vincitæ, quoniam Herculi, a Troja reduci, tempestatem immiserat, II, 7, 1, 1; Vulcanus auxilium fert, I, 3, 5; Siden in Haden detrudit, I, 4, 3, 2; petitur a Porphyrione, I, 6, 2, 1; Argonautis favel, I, 9, 22, 5; I, 9, 25, 2; *Pher.* 60; Io persequitur et Epaphum ejus f. a Curetibus furandum curat, II, 1, 3, 2; ejus ἔξωνον a Prætidibus contemptum, II, 2, 2, 2; Eurysthei et Herculis natales Ithiyam regere jubet, II, 4, 5, 9; Herculi puero duo serpentes immittit, II, 4, 8, 4; ei furorem injicit, II, 4, 12, 1; Amazones instigat, II, 5, 9, 7; Herculi tempestatem, *Pher.* 35; cancerum immittit, *Hell.* 40; Geryonis boves, rostro injecto, dissipat, II, 5, 10, 12; Jovi poma aurea dat, II, 5, 11, 2; *conf.* *Pher.* 33 a; Semelen perdit, III, 4, 3, 1 sq.; Ioni et Athamanti insaniam, *ibid.* § 6; Baccho furorem injicit, III, 5, 1, 1; ab Ixione amatur, *Pher.* 103; Sphingem Thebanis mittit, III, 5, 8, 2; Tiresiam obcaecat, III, 6, 7, 7; Calisto perdit, III, 8, 2, 5; Acræa Corinthi colitur, I, 9, 28, 4; ad ejus sacra apud Coos servi non admittuntur, *Phyl.* 75.
- Jupiter, Croni e Rhea f., a matre in Cretam delatus, ibi clam educatur, I, 1, 2, 6; Crono et Titanibus bellum infert, I, 2, 1, 2; Cyclopum et Centimanorum liberatorum ope Titanes vincit et iis in Tartarum dejectis Centimanos custodes dat, *ibid.* sq.; cum fratribus imperium partitur, *ibid.* § 4; auxilium fert Plutoni Proserpinam rapienti, I, 5, 1, 1; eam reddi jubet, I, 5, 3; Porphyrioni injicit cupidinem Junonis, I, 6, 2, 1; Gigantes debellat, *ibid.* § 5; cum Typhone varia fortuna pugnat; tandem Etnam montem ei injicit, I, 6, 3; Prometheus Caucasum affligi jubet, I, 7, 1, 2; æneum hominum genus perdit, I, 7, 2, 3; Deucalionem et Pyrrham jaciendis super capita lapidibus homines gignere jubet, I, 7, 2, 6; tempestatem Argonautis immittit, I, 9, 24, 4; Sarpedoni diurnam concedit vitam, III, 1, 2, 3; Cadmo Harmoniam dat uxorem, III, 4, 2, 2; Tiresiae artem vaticinandi, III, 6, 7, 7; Amphiarao immortalitatem, III, 6, 8, 6; Milanionem et Atalantam in leones mutat, III, 9, 2, 7; Ganymedem in cælum tollit, III, 12, 2, 3; Æsculapium fulmine sternit, III, 10, 4, 1; Apollinem Admeto servire jubet, *ibid.*; *Pher.* 76;

Salmonem fulmine sternit, I, 9, 7; Lycaonidas, præter Nyctimum, III, 8, 1, 6; Idam, III, 11, 2, 6; Asopum, III, 12, 6, 6; Æginam rapit, *Pher.* 78; dat iudices certaminis inter Neptunum et Minervam, III, 14, 1, 5; de Adonide iudicium fert, III, 14, 4, 6; ejus uxores, pellices et liberi: Metin ducit, I, 2, 1, 1; eam gravidam devorat, I, 3, 6; ex ipsius capite oritur Minerva, *ibid.*; Junonem ducit, I, 3, 1, 1; ex ea liberi, *ibid.*; eam de cælo suspendit, II, 7, 1, 1; Europam rapit, *Acus.* 20; *Hell.* 8; Ixionem lustrat, *Pher.* 103; Nymphas Dodonæas inter sidera collocat, *Pher.* 46; Troi pro Ganymede dat equos immortales, *Hell.* 136; Neptuno et Apollini jubet ut Laomedonti serviant, *Hell.* 136; liberi ex Themide, I, 3, 1, 2; *Pher.* 33; e Dione, ex Eurynome, e Styge, e Mnemosyne, I, 3, 1, 3 *sqq.*; Asteriam amat, I, 4, 1, 1; e Latona, I, 1, 1, 2; e Thybride, I, 4, 1, 3; ex Elara, I, 4, 1, 4; *Pher.* 5; e Niobe, II, 1, 1, 7; III, 8, 1, 1; *Acus.* 11, 12; e Mæra, *Pher.* 79; ex Io, II, 1, 3, 6; e Danae, II, 4, 1, 3; *Hec.* 358; ex Alcmena, II, 4, 8, 3; *Pher.* 27; (e qua f. Herculem Mycenis R. destinat, sed a Junone fallitur, II, 4, 5, 9; illius certamen cum Apolline dirimit, II, 6, 2, 7); ex Europa, III, 1, 1, 5; e Cassiopea, III, 1, 2, 4; e Semele quam invitus perdit, III, 4, 3, 2 *sqq.*; infantem Junoni subducit, *ibid.* § 9; ob Semelen petitam Actæoni iratus, III, 4, 4, 2; Calirrhoen amat, et ei concedit, ut filii repente adolescant, III, 7, 6, 1; ex Antiope, III, 5, 5, 5; III, 10, 1, 1; *Pher.* 102; ex Atlantidibus, III, 10, 1, 4; *Hell.* 56; ex Callisto, quam in ursam mutat, III, 8, 2, 4; e Maia, III, 10, 2, 1; *Hell.* 56; [Mercurium artem vaticinandi docet, nuntium deorum facit], III, 10, 2, 10; e Taygete, III, 10, 3, 1; *Hell.* 56; e Leda, III, 10, 7, 1; [Dioscuros in cælum recipit, III, 11, 2, 1]; ex Electra, III, 12, 1, 1; *Hell.* 56, 58; ex Eurynome, III, 12, 6, 5; ex Ægina, III, 12, 6, 7 [Æaco f. in Ægina insula homines e formicis procreat, *ibid.*]; e Torthebia, *Xanth.* 2; e Pyrrha, *Hell.* 10; e congressu cum Thetide abstinet, quare? III, 13, 5, 1; Jupiter: Atabyrius, III, 2, 1, 4; Cenæus, II, 7, 7, 9; pater Pirithoi, *Hell.* 74; Argi, *Pher.* 32; Patrous, II, 8, 4, 1; Soter, II, 5, 1, 2; *Phil.* 179, 18; Phyxius, I, 7, 2, 5; Dodonæus, *Ap. fr.* 1; ἑκαλέως, *Ister* 10; Hecaleus, *Philoch.* 27; Morius, *Ap. fr.* 34; κατὰβάτης, *Ap. fr.* 34; ἰξείσιος, *Pher.* 114 a; Messapæus, *Theop.* 274; Jovis templum in Arcadia, *Theop.* 272; J vis Olympii statua, *Philoch.* 97; « Jovis Corinthus », *Ephor.* 17; *Demo.* 9.

Ixias, urbs Oenotrorum, *Hec.* 35.

Ixibata, gens ad Pontum, *Hec.* 166.

Ixion, Æthonis vel Psionis f., Eioneum, cujus filiam Diam uxorem ducere volebat, dolo intericit, quapropter insaniens a Jove tandem lustratur, *Pher.* 103; Junonis amore captus, *ibid.*; pœnas ap. inferos luit, *ibid.*; Pirithoi pater, I, 8, 2, 4.

L.

Labdacus, Polydori e Nyctede f., Laii pater, III, 5, 5, 2; de finibus cum Pandione manum conserit, III, 14, 8, 2.

Labyrinthus, Dædali opus, Minotauri habitaculum, III, 1, 4, 4; III, 15, 8, 9; *Philoch.* 38.

Lacedæmon a Eurysthene et Procle in sex partes divisa, *Ephor.* 18.

Lacedæmon, Jovis e Taygete f., *Hell.* 56; Laconicæ nomen dat; Amyclæ e Sparta pater, III, 10, 3, 1; et Eurycles, II, 2, 2, 1; *Pher.* 26.

Lacedæmonii a Croeso aurum emunt, *Theop.* 219; Eleis se adjungunt contra Philonem, *Ephor.* 15; eorum contra Messenios bellum, *Ephor.* 53; Cleandriden proscripte-

runt, Plistionactem mutant, *Ephor.* 118; bellum indicunt Atheniensibus, *Ephor.* 119; Atticam invadentes sacris oleis parcunt, *Androt.* 45; *Philoch.* 102; iude a quo tempore patrios mores deseruerint, *Phyl.* 43.

Lacæria, urbs Magnesiæ, *Hell.* 23.

Laches, Atheniensis, exercitus in Siciliam missi dux, *Philoch.* 104.

Lacmon, promontorium Pindi, *Hec.* 70.

Laco, i. q. Lacedæmonius, *Ap. fr.* 135.

Laconica, regio, a Lacedæmone nomen accipit, III, 10, 3, 1; Hippocoonte cæso, ab Hercule Tyndareo traditur, III, 10, 5, 3; II, 7, 3, 5; ad Proclum et Eurystheum (Heraclidas) redit, II, 8, 4, 2 *sqq.*; ejus signum, II, 8, 5, 1.

Laconistæ in choris quadratis canunt, *Tim.* 44.

Lacratidas, ephorus, *Ephor.* 127.

Lacratides archon, *Philoch.* 83.

Lade, insula Æolidis, *Hec.* 226.

Ladepsi, gens Bithyniæ, *Theop.* 18.

Ladesta sive Ladestum, una ex insulis Liburnicis, *Theop.* 141.

Ladon, fl., II, 5, 3, 2; Metopes pater, III, 12, 6, 5.

Læa, urbs Cariæ, *Hec.* 236.

Laertes, Arcesii f., Argonauta, I, 9, 16, 8; pater Ulyssis, III, 10, 8, 2; Penelopen Ulyssi uxorem postulat, *Pher.* 90.

Lais, meretrix ubi nata, ubi sepulta sit, *Tim.* 105, 106; Aristotelem Cyrenaicum amat, *Ister* 48.

Lais, urbs Laconica, *Ephor.* 18.

Laius, Labdaci f., III, 5, 5, 2; regno privatur, *ibid.*; Thebis ejicitur; in Peloponneso a Pelope exceptus Chrysippum, hujus filium, rapit, III, 5, 5, 11; post Amphionem Thebis regnat, III, 5, 7, 1; locasten ducit; oraculum de filio παροξτόνω, *ibid.* § 2; natum exponit Oedipum, *ibid.*; ab eo necatur, a Damasistrato sepelitur, *ibid.* § 7; ejus certamina, III, 15, 7, 6; Laii præco Polyætates, *Pher.* 47 a.

Laius, Typhonis filius, Agamestoris pater, *Pher.* 20.

Lametini, urbs non procul a Crotona, *Hec.* 40.

Lametus, fluvius Italiæ, *Hec.* 40.

Lamia, pellex Demetrii Polyorcelæ, *Phyl.* 6.

Lamippes, Niobæ f., *Pher.* 102 b.

Lampadophoria, tria festa Attica, *Ister* 3.

Lampo, Laomedontis ex Strymo al Placia f., III, 12, 3, 11.

Lamponium, urbs Troadis, *Hec.* 210.

Lampsaceni cum Parianis de finibus contendunt, quantum soli per fallaciam illis ademerint, *Charon* 10; eorum terra antea Bebrycia nominata, *Charon* 7; eorum fons memorabilis, *Theop.* 287; eorum in Delphico templo donarium, *Theop.* 182.

Lampsace, filia Mandronis, Bebrycum regis, *Charon* 6.

Lampsacus, urbs Asiæ min., *Hec.* 207; a Phocæensibus condita, *Ephor.* 93; unde nominata sit, *Charon* 6; a Lacedæmoniiis capta, *Theop.* 8.

Lampsus, Cadidri filius, *Ephor.* 35.

Lampsus, pars Clazomenarum regionis, *Ephor.* 35.

Lampus, Ægypti e Gorgone f., Ocypetes sponsus, II, 1, 5, 8.

Lanomenes, Herculis ex Oria f., II, 7, 8, 3.

Laodamas, Eteoclis f., Thebanorum contra Epigonos dux, necat Ægialeum, ab Alcmaone interficitur, III, 7, 3, 2.

Laodamia, Bellerophontis f., Homero dicitur Sarpedonis e Jove mater, III, 1, 1, 5.

Laodamia, Orestis nutrix, ejus filius ab Ægistho occisus, *Pher.* 96.

Laodice, Cinyræ a Metharme f., Elati conjux, III, 9, 1, 2; eadem Laogore, III, 14, 3, 4.

- Laodice, Nympha, Phoronei conjux, II, 1, 1, 5.
 Laodice, Priami ex Hecuba f., III, 12, 5, 10.
 Laodice, Antiochi Dei uxor, Danaen interficiendam curat, *Phyl.* 23.
 Laodocus (Etolus) Apollinis a Phthia f., cum fratribus ab Etolo trucidatur, I, 7, 6.
 Laodocus, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Laodocus, exercitum VII ducum secutus, jaculo vincit in Nemeis, III, 6, 4, 5.
 Laogoras, Dryopum R. Lapitharum socius, ab Hercule caditur, II, 7, 7, 4.
 Laogore, Cinyrae e Methasme f.; ei Venus irascitur, III, 14, 3, 4. *Vide* Laodice.
 Λαοί, populi. *Vide Philoch.* 12.
 Laomedon, Herculis e Meliae f., II, 7, 8, 2.
 Laomedon, Ili ex Eurydice f., III, 12, 3, 11; ejus ex Strymo al. Pavia progenies, *ibid.*; pretio pro muris extractis Apollini et Neptuno non soluto, pestem et diluvium Troadi parat, III, 5, 9, 11; ad quod tollendum Hesionem ceto proponit, qua ab Hercule liberata, promissos ei equos negat, *ibid.*; *Hell.* 136; ab eo trucidatur, II, 6, 4, 5; e Leucippe gignit Priamum, *Pher.* 99; pater Tithoni, *Hell.* 142.
 Laonytus, Oedipi ex Iocasta f. (Laii f., *Pher.* 50), a Minyis et Ergino occisus, *Pher.* 50.
 Laophonte, Pleuronis filia, Thespii uxor, mater Ledaë et Althææ, *Pher.* 29, I, 7, 7, 1.
 Laos, urbs Lucaniae, *Ap. fr.* 112.
 Laothoe, ex Idmone mater Thesporis, *Pher.* 70.
 Laothoes, Herculis ex Antide f., II, 7, 8, 4.
 Lape, l. q. Nape, *Hell.* 120.
 Lapithæ, Chironem Pelio monte pellunt, II, 5, 4, 5; ab Hercule caduntur, II, 7, 7, 3.
 Lapithas, Diomedes pater, III, 10, 3, 3.
 Larissa, urbs in confinio Eleæ et Dymæ, *Theop.* 289.
 Larissa, urbs Pelasgica in Thessalia, *Pher.* 26; ab Acrisio condita, *Hell.* 28.
 Larissa, in Argolide a Pelasgo condita, *Hell.* 37.
 Larissa, Pelasgi f., a quo urbs in Thessalia nominata, *Hell.* 29.
 Lateres aurei a Cræso Apollini consecrati, *Theop.* 184.
 Laternæ corneæ, *Phil.* 15.
 Latmus, mons Cariae, idem quem Homerus Phthiron nominat, *Hec.* 227.
 Latona, Cræi e Phœbe f., I, 2, 2, 2; cum Jove congressa, a Junone circumagitur, in Delo Apollinem et Dianam parit, I, 4, 1, 1 *sqq.*; Apollinis et Dianæ iram in liberos Niobes, a qua spreta erat, excitat, III, 5, 6, 3; *Xanth.* 13; coram Jove pro Apolline deprecatur, III, 10, 4, 3; Neptuno pro Delo dat Calauriam, *Ephor.* 59.
 Laurus, Apollini sacra, *Philoch.* 203.
 Laus, fluvius Italiae, terminus Oenotriae, *Ant.* 6.
 Leades, Astaci f., Thebanus, Eteoclum cadit, III, 6, 8, 2.
 Leanira, Amyclæ f., Arcadis uxor, III, 9, 1, 1.
 Learchus, Athamantis ex Ino f., I, 9, 1, 2; a patre furente necatur, I, 9, 2, 1; III, 4, 3, 6.
 Lebedus, urbs Ioniae, *Hec.* 219.
 Leda, Thespii f., I, 7, 10, 1; *Pher.* 29; Tyndarei uxor, III, 10, 6, 2; ejus ex Jove et Tyndareo progenies, I, 10, 7, 1; Leda, Calydonia nominatur, *Hell.* 86.
 Λεία πέτρα in Attica, *Ister* 6.
 Leitus, Alectoris f., Argonauta, I, 9, 10, 8.
 Leitus, Penelei pater, III, 10, 8, 2.
 Leleges quam Ioniae regionem olim tenuerint, *Pher.* 111; *Ephor.* 32.
 Lelex, Spartanus αὐτόχθων, III, 10, 3, 2.
 Lemniae, mulieres ob impietatem in Venerem, I, 9, 17; a viris desertæ, hos occidunt, Thoantem trucidant, Hypsipylem vendunt, III, 6, 4, 2.
 Lemnus, insula destituta viris, Hypsipylæ paret quam eo veniunt Argonautæ, I, 9, 17.
 Lemnus, nomen Magnæ Deæ, *Hec.* 102, cui virgines immolabant, *ibid.*
 Lemnus, insula juxta Thraciam, unde dicta? *Hec.* 102; a Thracibus (Sintibus) habitata, *Hell.* 112, 113; ignis et armorum fabricatio inventa, *ibid.*
 Lenæa festum, *Ap. fr.* 58.
 Leo Nemaus, Typhonis progenies, II, 5, 1, 1.
 Leocorium in Ceramicis, *Phanod.* 6.
 Leon, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Leonnatus, Alexandri M. amicus; venandi studiosus; ejus luxuria, *Phyl.* 41.
 Leonteus, Coroni f., Helenæ procus, III, 8, 2.
 Leontius Epicureus, pater Danaes, *Phyl.* 23.
 Leontichides, pater Chelonidis, uxoris Cleonymi, *Phyl.* 48.
 Lerna, urbs Argolidis, *Pher.* 31 b; in qua sponsorum caesorum capita a Danaidibus humanantur, II, 1, 5, 11; amnis et palus, II, 1, 4, 10.
 Lernaë hydra, ejus forma; cum cancro ab Hercule trucidatur, II, 5, 2, 1.
 Lesbos, insula Nili, *Hec.* 286.
 Lesbos, ins. maris Ægæi, in quam Orestes coloniam ducit, *Hell.* 114.
 Lesyrus, fluvius Iberiæ, *Hec.* 16.
 Leucadius, Icarii f., *Ephor.* 57.
 Leucippe, Laomedontis uxor, *Pher.* 99.
 Leucippus, Oenomai f., Daphnes amore captus; ejus mors, *Phyl.* 33.
 Leucippus, Herculis ex Eurytele f., III, 7, 8, 7.
 Leucippus, Perieris e Gorgophone f., I, 9, 5; ejus e Phælidice filia, III, 10, 3, 6; a Dioscuris rapiuntur, III, 11, 1, 2.
 Leucippus, Placiæ pater, III, 12, 3, 11.
 Leucon, Athamantis e Themistone f., I, 9, 2, 3.
 Leucones, Herculis ex Æschreide f., II, 7, 8, 5.
 Leucopus, Porthonis f., I, 7, 10, 2.
 Leucosyri, populus Asiae, *Ephor.* 82.
 Leucothea, dea marina, olim Ino, III, 4, 3, 7.
 Liburni, populus ad sinum Adriaticum, *Hec.* 61.
 Liburnicæ insulae; earum ambitus, *Theop.* 140.
 Libya a Libye nomen accipit, Danao obtingit, II, 1, 4, 1; Libyam transgreditur Hercules, *Pher.* 33; Libyam exteriorem Hercules a bestiis purgat, *ibid.*
 Libye, Epaphi e Memphide f., Libyæ nomen dat, II, 1, 4, 1; ejus e Neptuno filii, II, 1, 4, 2; III, 1, 1, 2.
 Lichas, puer, Herculi sacrorum minister, ab hoc in mare dejicitur, II, 7, 7, 11.
 Lichindus, urbs Siciliae, *Phil.* 18.
 Licymnius, Electryonis e Midea nothus, II, 4, 5, 7; in pernicie fratrum servatus, II, 4, 6, 2; cum Amphitryone Thebas profectus, Perimedem hujus sororem ducit, *ib.* § 6; ejus filius ab Hippocoontidis caditur, II, 7, 3, 3; pater Argel et Melanis, II, 7, 7, 8; a Tlepolemo invito necatur, II, 8, 2, 3.
 Liebris, urbs Phœnicum, *Hec.* 283.
 Ligures, populus Italiae, ab Umbris et Pelasgis e sedibus suis pulsî; Siculo duce in Siciliam transeunt, *Phil.* 2.
 Liguria gentes et urbes, *Hec.* 20—24.
 Ligya, sedes Alebionis et Dercyni, II, 5, 10, 9.
 Ligyes, I, 9, 24, 5.
 Ligyro, Achillis infantis nomen, III, 13, 6, 4.
 Lilia, urbs Phocidis, *Theop.* 264.
 Lilybæum, Siciliae promontorium et urbs, *Hec.* 46.
 Limæ, urbs ad Hellespontum, circa Sestum, *Hec.* 127.
 Linnæi, gens Scythica, *Ephor.* 78.
 Limnorea, Nereis, I, 2, 7.

- India M. *Vide* Minerva.
- Linus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
- Linus, Uraniae filius, ab Apolline interfectus, qua de causa, *Philoch.* 188, 189.
- Linus, Oeagri al. Apollinis f., I, 3, 2, 1; Herculis in pulsanda cithara magister, Orphei frater, ab Hercule necatur, II, 4, 9, 2.
- Lingua, optima hostiae pars, *Philoch.* 173.
- Lingus, castellum Cassandriensium, *Ap. fr.* 57.
- Linguae, fuerunt septuaginta quinque, *Ephor.* 7.
- Lipare, una ex Aelolicis insulis, a Cnidii occupata, *Ant.* 2.
- Liparæi, colonia Cnidiorum, *Ant.* 2.
- Lipaxus, urbs Thraciae, *Hec.* 119.
- Lirnythia, urbs Pamphyliæ, *Hec.* 245.
- Litæ, urbs Laconiae, *Ap. fr.* 164.
- Lixus, Aegypti e Caliande f., Cleodores sponsus, II, 1, 5, 7.
- Longone, oppidulum Siciliae, *Phil.* 38.
- Locozus vel Locoxus, urbs Phrygiae, *Xanth.* 6.
- Locrenses, ut *Minervæ iram placarent*, quotannis usque ad tempora post bellum Phocicum binas virgines Trojam miserunt, *Tim.* 66.
- Locri *Epizephyrii*, urbs Italiae, *Hec.* 51; non Locrensi-um in sinu Crissæo, sed Opuntiorum colonia, *Ephor.* 46; de ejus originibus, *Tim.* 67, 68; eorum leges a Zaleuco compositæ, *Ephor.* 47.
- Locri, Epimenidii, cum Hercule contra Oechaliam proficiscuntur, II, 7, 7, 7.
- Locris, II, 7, 2, 8.
- Locrus, Jovis e Mæra f., cum Zetho et Amphione condit Thebas, *Pher.* 79.
- Loryma, urbs Cariae, *Hec.* 232.
- Lucifer et Hesperus idem, *Ap. fr.* 2.
- Lucifer, Ceycis pater, I, 7, 4, 1.
- Luna, Hyperionis f., I, 2, 2, 3; Endymionem amat, I, 7, 5.
- Lusorum fons memorabilis, *Theop.* 287.
- Lycaea, urbs Arcadiae, *Theop.* 271.
- Lycaon, Pelasgi e Dejanira, *Pher.* 85; e Melibœa al. Cyllene f., Arcadiae R., III, 8, 1, 2; uxorem ducit Cyl-lenen; ex ea liberi, *Pher.* 85; *cf. Hec.* 375; cum filiis L., ob impietatem in Jovem e medio tollitur, III, 8, 1, 6.
- Lycaon, Priami f., III, 12, 5, 13.
- Lycaon, Neptuni ex Celæno, frater Euryti, *Phyl.* 14.
- Lycus, Olli filius, Typhonis pater, *Pher.* 20.
- Lycum Pistrato regnante, *Theop.* 148; curante Pericle exstructum, *Philoch.* 96.
- Lycia, Iobatae paret, II, 2, 1, 3; Bellerophonti, II, 3, 2, 3; Sarpedoni, III, 1, 2, 3; Tremile vocabatur, *Hec.* 364.
- Lycia, filia Xanthi fluvii, *Hec.* 242.
- Lycii, popul. Asiae Min., *Ephor.* 80; Lyciorum clecta juvenus a Bellerophonte superatur, Lycii a Cilice debellantur, II, 3, 2, 3; cum Telmissis bellum gerunt, *Theop.* 111.
- Lycius, Herculis e Toxicrate f., II, 7, 8, 7.
- Lycius, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
- Lycolas, Tricholei f., Onomarchi amasius, *Theop.* 182.
- Lycomedes, Deldamiae pater, Achillem muliebri veste indutum servat, III, 13, 8, 2.
- Lycan, Hippocoontis f., III, 10, 5, 1; ab Hercule trucidatur, *ibid.* § 3.
- Lycopus, Agrii f., I, 8, 6, 1.
- Lycormas fl. Evenus vocatur, I, 7, 8.
- Lycosthene, urbs Lydiae, *Xanth.* 15.
- Lycosthenia i. q. Lycosthene.
- Lycurgus, Alei ex Neæra f., III, 9, 1, 3; ejus e Cleophile al. Eurynome progenies, III, 9, 2, 1; pater Ancæi, I, 8, 2, 4; I, 9, 16, 8; et Cephei, I, 8, 2, 4; rex Arcadum Areithoum Barotum interficit, *Pher.* 86.
- Lycurgus, Dryantis f., Edonorum R., III, 5, 1, 4; Bacchum male excipit, furens filium perdit et se ipsum, III, 5, 1, 5 sq.
- Lycurgus, Herculis e Thespiade f., II, 7, 8, 7.
- Lycurgus, Pronactis f., I, 9, 13, 2; ab Aesculapio in vitam restituitur, III, 10, 3, 12.
- Lycurgus, Pheretis f., Nemeæ R., pater Opheltæ ex Eurydice, al. Amphithea, I, 9; 14; III, 6, 4, 1.
- Lycurgus in Naxo insula, pater Pleiadum, *Pher.* 46.
- Lycurgi Lacedaemonii ætas, *Ap. fr.* 73, 75; *Tim.* 47; ejus nullam mentionem fecit Hellenicus (*Vide fr.* 91); ejus instituta Procli et Eurystheni injuste ab Hellenico tributa, *Ephor.* 19; in Creta vitam finivit, *Tim.* 46; ei quotannis sacrificatur, *Ephor.* 19.
- Lycus, Aegypti f., Agaves sponsus, II, 1, 5, 3.
- Lycus, Celenus e Neptuno f., *Hell.* 56; in insulas fortunatorum a patre ducitur, III, 10, 1, 3.
- Lycus, Hyriæ e Clonia f., III, 10, 1, 4; cum Nycteo fratre, Phlegya occiso, ex Eubœa in Syriam profectus, hinc Thebas venit, Laium regno privat, III, 5, 5, 2; Antio-pen, Nyctei f., profugam, Epopeo necato, captivam Sicyone abducit; a Zetho et Amphione trucidatur, *ibid.* § 10.
- Lycus, Dascyli f., Mariandynorum al. Mysiae R. Argonau-tas hospitio excipit, I, 9, 23, 1; ab Hercule Bebrycum terram accipit, II, 5, 9, 6.
- Lycus, Pandionis f., III, 15, 5, 5.
- Lycus, Lycaonis f., *Hec.* 375.
- Lyde, Alyattæ soror et uxor, *Xanth.* 19, p. 42.
- Lydi, Tyrrieno duce in Etruriam transvecti, *Tim.* 19; feminas castrarunt, *Ephor.* 102; *Xanth.* 19; Lydorum et Torrheborum lingua parum diversa, *Xanth.* 1; Lydi non nominantur ab Ephoro inter populos Asiae minoris, *Ephor.* 80.
- Lydia regio, *Xanth.* 14; quantas et quot ea mutationes subivit, *Xanth.* 3; Omphalæ paret, *Pher.* 34; II, 6, 3, 1.
- Lydus, Atys filius, a quo Lydi nominati, *Xanth.* 1, p. 36.
- Lyncæstis aqua in Epiro, *Theop.* 229.
- Lyncæus, Aegypti ex Argyphia f., ab Hypermnestra sponsus servatur, eam ducit, II, 1, 5, 2; ex ea progenies, II, 2, 1, 1; post Danaum Argis regnat, *ibid.*
- Lyncæus, Aphareï ex Arene f., Messenius, *Pher.* 65; oculorum acie insignis, III, 10, 3, 5; apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; Argonauta, I, 9, 16, 8; de præda, ex Arcadia abacta, cum Dioscuris congressus, Castorem sternit, a Polluce interimitur, III, 11, 2, 4.
- Lyncæus, Herculis e Tiphysa f., II, 7, 8, 5.
- Lyncæus, Actæonis canis, III, 4, 4, 5.
- Lyrus, Anchisæ e Venere f., sine liberis moritur, III, 12, 2, 4.
- Lysandri, Lacedaemonii, indoles, *Theop.* 21, 22; Athenienses navali prælio superavit, unus erat ex Mothacibus, *Phyl.* 44; ejus oratio de mutanda republicæ ratione ab Agesilao reperta, *Ephor.* 127; oraculorum sacerdotes corrumpere studet, *Ephor.* 127.
- Lysander, Sicyonius, citharista; ejus in arte musica muta-tiones, *Philoch.* 66.
- Lysandridas, Xenopitheæ f., adversarius Agesilai regis, a Lacedaemoniis in exilium pulsus, *Theop.* 268.
- Lyse, Thespii f., Herculis pellex, II, 7, 8, 1.
- Lysianassa, Epaphi f., Busiridis e Neptuno mater, II, 5, 11, 7.
- Lysianassa, Nereis, I, 2, 7.
- Lysias, unus imperatorum in prælio ad Arginusas, capitis

pœna ab Atheniensibus afficitur, *Philoch.* 121.
 Lysias, orator, *Tim.* 96.
 Lysidice, Bori uxor, *Hell.* 10.
 Lysidice, Pelopis f., Mestoris uxor, II, 4, 5, 4.
 Lysidice, Thespil f., Teletis ex Hercule mater, II, 7, 8, 3.
 Lysimache, Abantis f., Talai conjux, I, 9, 13, 1.
 Lysimache, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Lysimachus; de ejus aula dieterium Demetrii, *Phyl.* 6;
 amicorum ejus nomina, *ibid.*
 Lysinomus, Electryonis f., II, 4, 5, 7.
 Lysippe, Proeti f., insanit; a Melampode sanatur, II, 2, 2;
Pher. 24.
 Lysippe, Thespil f., Erasippi ex Hercule mater, II, 7, 8, 7.
 Lysippus, Niobæ f., *Pher.* 102 b.
 Lysithous, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Lylæa, Hyacinthi f., ad Geræsti tumulum ab Athenien-
 sibus immolata, III, 15, 8, 5.
 Lytiæses, cantilena, *Ap. fr.* 37.
 Lyxea, urbs Acarnaniæ, *Hec.* 80.

M.

Macar, pater Mytilenes, *Hec.* 101.
 Macareus, Solis e Rhode f., *Hell.* 107
 Macareus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Maccaræ, regio super Pharsalum, *Theop.* 59
 Macednus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Macedo, Æoli f., *Hell.* 46,
 Macedones a Macedone nominati, *Hell.* 46.
 Macedonica stola, *Phyl.* 41.
 Macetia, antiquum nomen Macedoniae, *Clitod.* 6
 Machareus Delphis Neoptolemum intericit, *Pher.* 96
 Machaon, Æsculapii f., Helenæ procus, III, 10, 8, 2.
 Macrones, populus Asiæ, *Hec.* 191.
 Mactorium, urbs Siciliae, *Phil.* 4.
 Macynia, urbs Ætoliae, *Hell.* 111.
 Madytus, urbs Hellesponti, *Hec.* 138.
 Mænades, Orpheum discerpunt, I, 3, 2, 3
 Mænalus, Lycaonis f., natu maximus, *Hec.* 375; pueri
 jugulati viscera Jovi apponi jubet, III, 8, 1, 3 sq.
 Mænalus, Arcadis f., *Hell.* 60.
 Mænalus, Atalantes pater, III, 9, 2, 8
 Mænalus, mons Arcadiae, *Hell.* 60.
 Mæon, Thebanus, Tydei manibus elabitur, III, 6, 5, 2.
 Mæon, Apellidis filius, pater Homeri, *Hell.* 6; *cf.*
Ephor. 164.
 Mæones non nominantur ab Ephoro inter populos Asiæ
 minoris, *Ephor.* 80.
 Mænobora, urbs Mastienorum, *Hec.* 8
 Mæotæ Scythæ, *Hell.* 92; *Ephor.* 78.
 Mæotis palus, *Ephor.* 78.
 Mæra, Icarii canis, domini cadaver ejus filiae indicat, III,
 14, 7, 4.
 Mæra, Proeti ex Antea filia, Dianæ socia, a Jove vitata
 parit Loerum; a Diana interficitur. *Pher.* 79.
 Magdolu, urbs Ægypti, *Hec.* 282.
 Magorum doctrina, *Theop.* 71, 72; eorum princeps Zo-
 roaster; ejus successores, *Xanth.* 29; Magi cum matris
 suis et filiabus consuescunt, *Xanth.* 28.
 Magnes, Æoli f., I, 7, 3, 4; ejus e Naide Nympha proge-
 nies, I, 9, 6.
 Magnes, Pieri pater, I, 3, 3, 1.
 Magnes, Smyrnæus, poeta et musicus, Gygis amasius, a
 Magnetibus summis injuriis affectus, *Xanth.* 19, p. 40.
 Magnesia, ad Sipylum, prope eam fons memorabilis,
Hell. 125.
 Magnetes Magnetem, qui Magnesiæ feminis amorem in-
 jecit, pessime habent; quare Gyges eorum agros vastat,
Xanth. 19, p. 40.

Maia, Atlantis e Pleione f., Pleias, III, 10, 1, 1; Mercuri
 e Jove mater, *ibid.* 2, 1; *Hell.* 56.
 Maia, Arcas, nutrit Arcadem, Jovis e Callisto f., III, 8,
 2, 7.
 Mala aurea ab Atlantis filiabus subrepta, *Pher.* 33.
 Malea mons, II, 5, 4, 4.
 Mali aureos fructus ferentes in insula Oceani occidentalis;
 a dracone custodiuntur, *Pher.* 33.
 Malicus, urbs ad sinum Maliacum, *Androl.* 15.
 Malis, Omphalæ famula, ex Hercule parit Acœlem, *Hell.*
 102.
 Μαλλόεις, nomen Apollinis in Lesbo, *Hell.* 117.
 Malum Herculis, *Apoll. fr.* 14.
 Mandro, rex Bebrycum Pityoessensium, pater Lampsa-
 cæ, a Phobo in bello contra vicinos adjutus, auctor est
 Phocæensibus coloniam Pityoessam deducendi, *Cha-
 ron* 6.
 Mandrobulus, *geophanium* in Samo invenit, *Ephor.* 161.
 Mandya Liburnica, species vestimenti, *Hec.* 61.
 Mantho, Melæ mater, *Hell.* 117.
 Mantina, urbs Peloponnesi, alias dicta Agamia, *Hec.* 93.
 Mantinenses digladiandi artis inventores, *Ephor.* 97;
 eorum civitas a Lacedæmoniis in quinque pagos divisa,
Ephor. 138; eorum infortunium, *Phyl.* 51.
 Mantineus, Ocaliæ pater, II, 2, 1, 1.
 Mantinous, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Mantinus, Lycaonis f., *Hec.* (?) 275.
 Mantius, Polyphidis pater, *Pher.* 91.
 Manto, Tiresiæ f., cum præda ab Argivis datur Apollini
 Delphico, III, 7, 4, 2; ejus ex Alcæone liberi, III, 7,
 7, 2; Clarium oraculum instituit, *Theop.* 113.
 Marathon, in Attica, II, 5, 7, 4; ab Heraclidis habitatur,
 II, 8, 2, 2.
 Marathonius taurus, Androgeum perdit, III, 15, 7, 5.
 Mardi, gens Hyrcanorum, *Ap. fr.* 113.
 Mares, populus Asiæ, *Hec.* 192.
 Mariandyni, populus Asiæ minoris, *Hec.* 201; *Ephor.*
 80; I, 9, 23, 1; Mariandynorum terram Bæoti tene-
 bant, *Ephor.* 83.
 Mariandynia a quo nominata? *Theop.* 201
 Mariandynus, Paphlagoniæ regulus, Bebrycum terram oc-
 cupat, *Theop.* 201.
 Marmaces, gens Æthiopica, *Hec.* 268.
 Maronea, Thraciæ civitas, *Ephor.* 74.
 Marpessa, Eveni f., ab Ida rapitur, I, 7, 8; eum Apollini
 præfert, I, 7, 9.
 Marphas, Cambysæ filius, *Hell.* 164.
 Mars, Jovis e Junone f., I, 3, 1, 1; ejus liberi: e Proto-
 genia, I, 7, 7, 2; e Demonice, I, 7, 7, 3; ex Althæa, I,
 8, 2, 1; pater Dryantis, I, 8, 2, 4; Ascalaphi et Ialme-
 ni, I, 9, 16, 8; Diomedis e Cyrene, II, 5, 8, 1; e Pyrene
 Cyeni, II, 5, 11, 3; Draconis, a Cadmo occisi, III, 4, 1,
 3; *Hell.* 8; Harmoniæ ex Venere, III, 4, 2, 2; Phlegyæ
 ex Chryse, III, 5, 5, 3; Parthenopæi ex Atalante, III,
 9, 2, 9; Alcippes ex Agraulo, III, 14, 2, 2; *Hell.* 69;
 Terei, III, 14, 8, 2; Eurytionis ex Erythea, *Hell.* 41;
 Amazonum ex Harmonia, *Pher.* 25; ab Alcidis vin-
 ctus, a Mercurio liberatur, I, 7, 4, 6; ejus cum Hercule
 pugna dirimitur, II, 5, 11, 3; ei se immolat Menæceus,
 III, 6, 7, 8; Halirrothium interficit, a Neptuno in ju-
 dicium vocatur, III, 14, 2, 2; *Hell.* 69; Cadmum dra-
 conis dentes serere jubet, *Pher.* 44; Mortem a Sisyphe
 in vincula conjectam liberat, *Pher.* 78; Mars et Mi-
 nerva in Orestis judicio sedent judices, *Hell.* 83; Mars
 et Neptunus in Areopago de Halirrothio causam dicunt,
Hell. 83; ei homines sacrificantur a Lacedæmoniis,
Ap. fr. 20; ejus ager quinquaginta jugerum erat,
Pher. 71.

- Marse, Thespii f., Bucoli ex Hercule mater, II, 7, 8, 7.
 Marsyas, Apollinem ad certamen musicum provocat; a quo superatus trucidatur, I, 4, 2, 1
 Martius fons, III, 4, 1, 3.
 Mascolus, urbs Libyæ, *Hec.* 301.
 Massia, regio prope Tartessum, *Theop.* 224
 Massilia, urbs Liguriæ, Phocæensium colonia, *Hec.* 22; *Ant.* 9; unde nomen habeat, *Tim.* 39; quo tempore condita? *Tim.* 40.
 Massyli, gens Libyæ, *Ap. fr.* 114.
 Mastiani, gens prope columnas Herculis, *Hec.* 6; *Phil.* 10; Urbes eorum, *Hec.* 7—10.
 Mater magna. *Vide* Rhea
 Matieni, populus Asiæ, *Hec.* 188.
 Ματτιόν, condimenti genus, *Ap. fr.* 190.
 Matulæ a quibus primum in convivia allatæ sint, *Tim.* 60.
 Matusium mare unde dictum, *Phyl.* 83
 Matusius, Elæussæus, filia necem ulciscitur, *Phyl.* 83.
 Matycetæ, gens Scythica, *Hec.* 156.
 Mausolus, rex Caria, pecuniæ cupidissimus, *Theop.* 116
 Mausus, pagus Corinthi, *Theop.* 193, 205.
 Mazyes, nomades Libyæ, *Hec.* 304.
 Mecisteus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Mecisteus, Talai f., I, 9, 13, 1; ejus filii, *ibid.* § 2; a nonnullis numeratur inter VII duces adversus Thebas, III, 6, 3, 4; Euryali pater, III, 7, 2, 5.
 Mecistum, urbs Triphylia, *Hec.* 92.
 Mecerberna, urbs Chersonesi Thraciæ, *Hec.* 120.
 Medama, urbs Italia, *Hec.* 41.
 Medea, Ætæ ex Idyia f., venifica, Iasoni auxilium fert ad aureum vellus obtinendum; quo ablato, clam cum eo fugit; Apsyrti fratris membris dispersis, patremsequentem moratur (*Pher.* 73); Iasoni nubit; nuptiæ in Corcyra insula celebratæ, *Tim.* 7; (ex eo mater Polyxeni, *Hell.* 30) Taurum in Creta necat; Iasoni juventutem restituit, *Pher.* 74; Peliam interficit; Iolco pellitur; Corinthum venit, novas mariti nuptias ulciscitur; ab Apolline curram accipit; Athenas venit, Egeo nubit, Theseo insidiatur, in Colchidem reversa, patri regnum reddit; I, 9, 23, 6; I, 9, 28, 6.
 Medesicaste, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Media, regio Asiæ, *Hec.* 171; a Medo nomen habet, I, 9, 28, 5.
 Medicamenta, quæ impetum Veneris excitant et inhihent, *Phyl.* 37.
 Medici, Col et Cnidii, Asclepiadæ dicti, *Theop.* 111.
 Medmasa, urbs Caria, *Hec.* 230.
 Medocus, Thracum rex, *Theop.* 8.
 Medon, Pyladæ ex Electra f., *Hell.* 43.
 Medus, Egei e Medea f., cum matre Athenis relictis, Medæ nomen dat, bello cum Indis obit, I, 9, 28, 5.
 Medusa, Gorgo mortalis a Perseo, secundum alios a Minerva necatur, *Pher.* 26; e Neptuno Pegasus et Chrysaorem edit, II, 4, 2, 9 *sqq.*; ejus coma, II, 7, 3, 4; vis sanguinis, III, 10, 3, 11; in inferis ab Hercule ense petitur, II, 5, 12, 4.
 Medusa, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Medusa, Stheneli f., II, 4, 5, 8.
 Medusa, Orsilochi f., Polybi uxore, *Pher.* 47
 Megara, Erinnys, I, 1, 4.
 Megalopolis a Cleomene capta et incolumis servata, *Phyl.* 53, 54.
 Megamedo, Aranei f., Thestii uxor, II, 4, 10, 1.
 Meganira, Croconis f., Arcadis uxor, III, 9, 1, 1.
 Megapenthes, Menelai e Pieride al. Teridæ f., III, 11, 1, 1; *Acus.* 28.
 Megapenthes, Præti f., mutatis regnis, Tirynthem Perseo dat et ipse Argos tenet, II, 4, 4, 3.
 Megara, Creontis f., Herculis uxor, II, 5, 11, 6; Iolao datur, II, 6, 1, 1; ejus ex Hercule progenies, II, 7, 8, 9; *Pher.* 30.
 Megara, urbs, paret post Pylam Pandioni, III, 15, 5, 5; Niso; sub quo a Minoe capitur, III, 15, 8, 1.
 Megara, in Sicilia antea Hyblæ vocata, quando condita? *Ephor.* 52.
 Megarenses Megara in Sicilia condunt, *Ephor.* 52; Decreto Atheniensium foro et portu arcentur, *Ephor.* 119; ad Lacedæmoniorum intercessionem confugiunt. *ibid.*
 Megareus, Hippomenis f., Nisi adversus Minoem socius interimitur, III, 15, 8, 1.
 Megareus, Onchesti f., *Hell.* 47.
 Megasa, urbs Libyæ, *Hec.* 305.
 Melænorum ager in Bœotia, *Ephor.* 25.
 Meges, Phylei f., Helenæ procus, III, 10, 8, 2.
 Megessares, Pharnaces pater, III, 14, 3, 3.
 Μεῖον, *Ap. fr.* 27.
 Melampia, urbs Lydia, *Xanth.* 25.
 Melampodum regio i. e. Egyptus antiqua, II, 1, 4, 5.
 Melampus, Amythaonis f., vates, augur; Iphiclis bovibus abductis, Perus matrimonium fratri parat; Iphiclis infirmitati medetur (*Pher.* 75); Argos venit, mulieres, Bacchico furore correptas, sanat, regni partem pactus; Prætides insanientes sanat; accipit tertiam Argolici regni partem et Præti f. ducit, I, 9, 12, 2 *sqq.* et II 2, 2, 4 *sqq.*; *Pher.* 24.
 Melanchlæni, populus Scythicus, *Hec.* 154.
 Melandia, Sicyoniæ regio, *Theop.* 196.
 Melaneus, Arcesilai filius, Euryti pater, *Pher.* 34.
 Melania, civitas in Amorgo insula, *Androt.* 19.
 Melanippeum in Melite demo, *Clitod.* 4.
 Melanippium, locus Pamphiliæ, *Hec.* 247.
 Menalippus, Agrii al. Astaci f., Thebanus, Tydeum cum Adrasto contra Thebas profectus, vulnerat; ab eo interficitur, III, 6, 8, 3 *sq.*; *cf. Pher.* 51
 Melanippus, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Melanius, urbs Oenotrorum, *Hec.* 37
 Melanopus, Epiphraei f., *Hell.* 6.
 Melanthus, Andropompi ex Henioche f., e Messene Athenas migrat; Codri pater, *Hell.* 10; Demo 1; Xanthum interficit, *Ephor.* 25.
 Melantii scopuli, I, 9, 26, 2.
 Melanus, Milesius, Gygis affinis, Sadyattæ sororem uxorem habet; qua ab ipso Sadyatte sibi erepta, fugit Dascylium, inde in Proconnesum, *Xanth.* 19, p. 40.
 Melas, Mantus f., *Hell.* 117.
 Melas, Phixi f., ex Euryclea gignit Hyperetem, *Pher.* 55; I, 9, 1, 7.
 Melas, Licymni f., ab Hercule sepelitur, II, 7, 7, 8.
 Melas, Porthaonis f., I, 7, 10, 2; ejus filii OEneo insidiat, a Tydeo necantur,
 Meleager, OEnei al. Martis f.; ejus vita titioni fatali obnoxia; in venatione apri Calydonii Thestii filios necat; ab Althæa matre, horum sorore, vita privatur, I, 8, 1, 3 *sq.*; alia de ejus morte narratio, I, 8, 3, 2; inter Argonautas, I, 9, 16, 8; in inferis, II, 5, 12, 4; ejus sorores in aves mutantur, I, 8, 4, 5; Thersiten e loco edito dejecit, *Pher.* 82.
 Meleagrides aves in Lero, *Ister* 65.
 Meles fluvius, ad quem natus Homerus, *Ephor.* 164.
 Melesigenes, Homerus; unde? *Ephor.* 104.
 Meletus, fluvius Asiæ min., unde sinus Smyrnæus vocabatur Sinus Meleti, *Hec.* 213.
 Melia, Nympha. Pholi e Sileno mater, I, 5, 4, 2.

- Melia, Oceani f., Inachi conjux, II, 1, 1, 3; *Acus.* 11.
Melia, urbs Cariae, *Hec.* 336.
Melia, Niobæ f., *Pher.* 102 b.
Melia, Agenoris e Damno f., uxor Danai, *Pher.* 40.
Melias, Mopsi filia, *Theop.* 111.
Melibœa, e Pelasgo parit Lycaonem, *Hec.* 375; III, 8, 1, 3.
Melibœa, Thesei uxor, Ajacis mater, *Pher.* 109.
Melibœa, Amphionis e Niobe f., Dianæ talis elabitur, III, 5, 6, 5.
Melicertes; Athamantis ex Ino f., cum matre furente in mare præcipitatur, I, 9, 2, 1; et deus marinus factus, Palæmon vocatur, III, 4, 3, 7.
Melienses, Herculis contra Eurytum socii, II, 7, 7, 7.
Meline, Thespii f., Laomedontis ex Hercule mater, II, 7, 8, 2.
Melissa, urbs Libyæ, *Hec.* 327.
Melisseus, Nympharum, Jovis nutricum, pater, I, 2, 6.
Melissi, Parmenidis discipuli ætas, *Ap. fr.* 85.
Melitæa, urbs Thessaliæ, *Theop.* 309; *Ephor.* 154.
Melite, Myrmecis vel Dii filia, *Philoch.* 74.
Melite, locus Athenarum, *Philoch.* 99.
Melite, demus Cecropidis tribus, *Philoch.* 74.
Melite, Nereis, I, 2, 7.
Melius, duo hujus nominis sunt Priami filii, III, 12, 5, 13.
Melussa, insula ad Iberiam, *Hec.* 18.
Melpomene, Musa, I, 3, 1, 5; ejus ex Acheloo progenies, I, 3, 4.
Memnon, Tithoni ex Aurora f., III, 12, 4; *Hell.* 142.
Memphis, Danai uxor, II, 1, 5, 6.
Memphis, Nili f., Epaphi uxor, II, 1, 4, 1.
Memphis, Cambysæ f., Cyri frater, *Hell.* 164.
Memphis, urbs, ab Epapho conditore nomen accipit de Memphide, Nili f., II, 1, 4, 1; Memphim venit Hercules, *Pher.* 33.
Menachus, Egypti e Phœnissa f., Nelo sponsam habet, II, 1, 5, 5.
Menæ, urbs Siciliæ, *Ap. fr.* 50.
Menalces, Egypti e Gorgone f., sponsus Adytes, II, 1, 5, 8.
Menander, poeta comicus, *Ap. fr.* 96.
Mendacium maximum in historia peccatum, *Tim.* 72.
Mende, urbs Thraciæ, *Ap. fr.* 136.
Menecine, urbs Oenotrorum, *Hec.* 35.
Menelaus, Atrei f., Helenæ proci; eam ducit; ejus progenies; post Tyndareum Spartæ R., III, 10, 8, 2 *sqq.*; pater Hermiones, *Pher.* 98; Megapenthis e Teridæa, *Acus.* 28; torquem Helenæ Apollini consecrat, *Ephor.* 155.
Menelaus, Plisthenis ex Aerope f., III, 2, 2, 2.
Menelaus, Alexandri M. amicus, venandi studiosus; ejus luxus, *Phyl.* 41.
Menelaus Demetrii Poliorcet. amicus, *Phyl.* 6.
Menestheus, Pelei f., Helenæ proci, III, 10, 8, 2.
Menesthius, Bori s. Sperchei fl. e Polydora f., III, 13, 4.
Menestratus, Niobæ f., *Hell.* 54.
Menippe, Penei f., Pelasgi uxor, mater Phrastoris, *Hell.* 1.
Menippides, Herculis ex Entedide f., II, 7, 8, 3.
Menœceus, pater Hipponomes, II, 4, 5, 3; Iocastes, III, 5, 7, 1; Creontis, III, 5, 8, 1.
Menœceus, Creontis f., Marti se pro Thebis immolat, III, 6, 7, 8.
Menœtes, Centhonymi f., Plutonis armenta pascit; Herculis adventum Geryoni significat, II, 5, 10, 7; ab isto vincitur lueta, 5, 12, 7.
Menœtius, Actoris f., Argonauta, I, 9, 16, 8; Patrocli ex Stenele, al. Periapide al. Polymele pater, III, 13, 8, 5; *Hell.* 57; cum filio ad Belem fugit, *Ap. ibid.* § 6.
Menœtius, Iapeti f., Jovis fulmine sternitur, I, 2, 3.
Mensaria, urbs Arcadiæ, *Hec.* 375.
Mensarius, locus in Arcadia, unde nominatus? *Hec.* 375.
Mensis ἱεράμενος, εὐβίων, *Philoch.* 182; Mensis prima dies Soli et Apollini sacra, *Philoch.* 181; dies undevicesima et duodevicesima lustrationibus et obsecrationibus dedicata, *Philoch.* 183; die quarta Hercules natus est, et ad deos migravit, *Philoch.* 176.
Mentor, Eurysthei f., bello cum Atheniensibus cæditur, II, 8, 1, 3.
Mentor, Herculis ex Asopide f., II, 7, 8, 5.
Mentores, gens prope Liburnos, *Hec.* 62.
Menys, Laco, Pediadis pater, III, 14, 5, 2.
Mercurius, Jovis e Maia f., *Hell.* 56; ejus pueritia; boves furatur; quos pro lyra inventa ab Apolline accipit; auream virgam pro fistula. Divinationem per calculos a Jove accipit; nuntius deorum fit, III, 10, 2, 1 *sqq.*; in Gigantomachia, quæfecerit, I, 6, 2, 5; Jovem a Typhone victum liberat, I, 6, 3, 10; ad Deucalionem mittitur, I, 7, 2, 6; Jovis jussu Argo necat, in iudicium vocatur, *Xanth.* 9; Io rapit, II, 1, 3, 4; Danaides lustrat, II, 1, 5, 11; falcatum ense Perseo dat, II, 4, 2, 8; Perseum ad Græas, Nymphas, et Gorgones proficiscentem comitatur, *Pher.* 26; arma, a Nymphis Perseo data, accepta Nymphis reddit, II, 4, 3, 8; *Pher.* 26; ense dat Herculi, II, 4, 11, 9; Herculem vendit, II, 6, 3, 1; *Pher.* 34; Apemosynen comprimit, III, 2, 1, 6; Bacchum Io et Athamanti educandum tradit, III, 4, 3, 5; cum ad Nymphas Nyseides ducit, III, 4, 3, 9; Amphioni lyram dat, III, 5, 5, 8; Alcmenæ cadaver subripit, *Pher.* 39; quodnam donum Æthalidæ dederit, *Pher.* 66; Cephali ex Erse pater, III, 14, 3, 1; Argeiphontes, II, 1, 3, 4; e Philonide pater Autolyci, *Pher.* 63; ejus inventa, *Ap. fr.* 30; Mercurius Cyllenius, unde vocetur, *Ap. fr.* 31; forensis [ἀγοραῖος], *Philoch.* 69; Mercurius ad portam [Ἐρμῆς ὁ πρὸς τῇ πύλῃ], *Philoch.* 80, 81.
Meretrices Athenienses; earum numerus, *Ap. fr.* 238.
Mermerus, Iasonis e Medea f., a matre al. a Corinthiis necatur, I, 9, 28, 3.
Mermerus, Pheretis f., pater Illi, *Ap. fr.* 170.
Merope, Atlantis e Pleione f., Sisyphi conjux, *Pher.* 78; *Hell.* 56; III, 10, 1; I, 9, 3, 1.
Merope, post mortem Cresphontis mariti, invita ducitur a Polyphonte, II, 8, 5, 7.
Merope, OEnopionis f., I, 4, 3, 3.
Merope, Erechthei f., Dædali mater, *Clitod.* 5.
Meropes, *Theop.* 76.
Meropes Con insulam tenent, *Pher.* 35.
Merops, Arisbæ pater, *Ephor.* 21; Æsacum nepotem docet onirocriticam, III, 12, 5, 5.
Merops, Percosius, Clites pater, *Ephor.* 104.
Merops, Theostii f., Aristodamidæ pater, *Theop.* 30.
Merusium, castellum Siciliæ, *Theop.* 206.
Mesola, urbs Messeniæ, *Ephor.* 20.
Messaba, urbs Cariæ, *Hec.* 287.
Messapæ, castellum Laconia, Jovis cultu insigne, *Theop.* 274.
Messene paret Perieri, I, 9, 5; Cresphonti, II, 8, 4, 2; *Ephor.* 16; Polyphonti, II, 8, 5, 7; Egypto, *ibid.*; Ida et Lynceo, III, 11, 2, 3; a Dioscuris exspoliatur, *ibid.* § 4; signum in ara inventum, II, 8, 5, 1; in Messeniam venit Neleus, *Pher.* 56; a Cresphonte in quinque partes divisa, *Ephor.* 20.
Messeniorum contra Lacedæmonios bellum, *Ephor.* 53.
Messogis mons Asiæ Min. a Celænis usque ad Mycalen patens, *Theop.* 290.
Mestor, Persei f., ejus e Lysidice progenies, II, 4, 5, 4.

- Mestor, Priami f., III, 12, 5, 13.
Mestor, Pterelai f., II, 4, 5, 6.
Meta, Hopletis f., Aegaei uxor, III, 15, 6, 2; *Phanod.* 3 a.
Metachceum, castellum Bœotiae, *Ephor.* 153; *Androt.* 24.
Metagonium, urbs Libyæ, *Hec.* 324.
Metanira, Celei conjux, I, 5, 1, 4.
Metapontini vates, *Theop.* 182.
Metapontium, urbs Italice in terminis veteris Oenotriæ, *Ant.* 6; a Daulio condita, *Ephor.* 49; occupata ab Achæis, quos Sybaritæ ob odium in Tarentinos arcessiverant, *Ant.* 13.
Metharne, Pygmalionis f., Cinyræ conjux, III, 14, 3, 4.
Metas, Tyrrenus, *Hell.* 121.
Metaum, urbs Lesbi, *Hell.* 121.
Methuriades insulæ inter Æginam et Atticam, *Androt.* 16.
Methymnæorum mollities, *Theop.* 252.
Metiadusa, Eupalami f., Cecropis II uxor, III, 15, 5, 2.
Metion, Erechthei e Praxithea f., III, 15, 1, 2; ex Iphinoe pater Dædali, *Pher.* 105; ejus filii, Metionidæ, Pandionem regno pellunt, III, 15, 5, 3; a Pandionis pelluntur, III, 15, 6, 1; Eupalami ex Alcippe pater, III, 15, 8, 10.
Melis, Oceani f., [Noctis et Erebi, *Acus.* 1]; Jovis uxor, Cronum liberos devoratos evomere cogit, I, 2, 1; in multas mutatur formas, ne cum Jove congregiatur, congressa tamen et gravida, ab eo devoratur, I, 3, 6.
Metonis, astronomi, horologium, *Philoch.* 99.
Metope, Ladoni fl. f., Asopi fl. uxor, III, 12, 6, 5.
Metope, Sangarii fl. conjux, Hecubæ mater, III, 12, 5, 3.
Miacorus, oppidum Chalcidicum, *Theop.* 174.
Micalæ, quæ circa Micalen sunt loca Cares quondam tenebant, *Pher.* 111.
Midæum, urbs Phrygiæ, *Hell.* 26.
Midas; ejus cum Sileno colloquium, *Theop.* 76.
Midea, Phrygia, Electryonis pellex, II, 4, 5, 7.
Midea, a Persæo muris cingitur, II, 4, 4, 4; Pelopis filiis a Sthenelo traditur, II, 4, 6, 5.
Milanion, Amphidamantis f., Atalantem cursu victam ducit; cum ea in leonem mutatur: ejus progenies, III, 9, 2, 6 sq.; Parthenopæi pater, III, 6, 3, 4.
Milcorus, oppidum Chalcidicum in Thracia, *Theop.* 174.
Milesii Amisum condunt, *Theop.* 202; eorum potestas, quam secuta est morum dissolutio, *Ephor.* 92.
Miletus in Asia minori, *Hec.* 225; quondam Cares tenebant, *Pher.* 111; primum a Sarpedone Cretensi ad mare condita; postea denuo condita a Neleo, *Ephor.* 32; a Mileto conditur, III, 1, 2, 3.
Miletus, puer Cretensis, Apollinis ex Aria f., a Jovis ex Europa filiis amatus; discordia inde orta fugit; Miletum in Caria condit, III, 1, 2, 2 sq.
Miletus, urbs Cretæ, quæ Asiæ minoris urbi nomen dedit, *Ephor.* 32.
Milonis robur et voracitas, *Phyl.* 3.
Miltiades Chersonesius, Cypseli filius, Cimons pater, avus Miltiadis Marathonii, *Pher.* 20 [ubi tamen nunc turbate legitur: Miltiades pater Hippoclidæ].
Miltiades, Cimons f., genus ab Ajace et Æaco ducit, *Hell.* 14; *Pher.* 20; Parum vastat, *Ephor.* 107.
Milyæ, populus Asiæ minor., *Ephor.* 80.
Milvi ludis Olympicis carnem hostiarum non tangunt, *Theop.* 79.
Mimalces, gens Libyæ, *Philoch.* 33.
Mimnedus, urbs Lydiæ, *Hec.* 222.
Minerva e Jovis capite nata, I, 3, 6; tibias, faciem turpem reddentes, abjicit, I, 4, 2, 1; contra Gigantes pugnat, I, 6, 2, 3; Argo construi jubet, I, 9, 16, 6; Danaides lustrat, II, 1, 5, 11; caput Medusæ, a Perseo acceptum, in scuto ponit, al. ipsa eam necat, II, 4, 3, 8; *Pher.* 26; peplum Herculi dat, II, 4, 11, 9; æneis crotalis Herculem instruit, II, 5, 6, 2; Hesperidum poma, ab Hercule accepta, ad priorem refert locum, II, 5, 11, 17; Cadmo regnum dat, III, 4, 2, 2; obcæcat Tiresiam eique artem vaticinandi dat, III, 6, 7, 3; *Pher.* 50; Tydeo immortalitatem dare vult, III, 6, 8, 5; *Pher.* 51; sanguinem Gorgonis Æsculapio dat, III, 10, 3, 11; apud Tritonem educata, Palladem hujus f. invita necat, III, 12, 3, 7; sata olea, præsidium Athenarum occupat de quo cum Neptuno certat eumque vincit, III, 14, 1, 6; ex Vulcano Erichthonium concipit, quomodo? III, 4, 6, 4; Pandroso tradit Erichthonium, III, 14, 6, 6; Cecropis filiabus furorem injicit, istum educat, ab eo colitur, *idid.* § 8 sq.; ejus sacerdos Butes, III, 15, 1, 1; ei Lindiæ simulacrum in Rhodo a Danao positum, II, 1, 4, 8; Minerva et Mars draconis dentes ex parte Ætææ, ex parte Cadmo dant, *Pher.* 44; Theseum jubet Ariadnem relinquere, *Pher.* 106; Herculi in debellando ceto auxiliatur, *Hell.* 136; Minerva et Mars in judicio de Oreste sedent iudices, *Hell.* 83; peplum donat Harmoniam, *Hell.* 12; Minerva Polias, *Acus.* 23; unde Itonia dicta? *Hec.* 838; Minerva Sciras, *Philoch.* 42; Hippia, *Androt.* 32; si quis Minervæ bovem sacrificat, oportet eum simul ovem sacrificare Pandoræ (vel Pandroso), *Philoch.* 32; Minervæ non immolatur agna, *Androt.* 41; ejus statua a Phidia fabricata, *Ephor.* 119.
Minoa, civitas in Amorgo ins., *Androt.* 19.
Minos, Jovis ex Europa f., III, 1, 1, 5; ab Asterione educatur, fratres, dissidio ob amorem Mileti orto, fugat, III, 1, 2, 1; I, 9, 1, 6; Pasiphaen ducit, III, 1, 2, 6.
Minos II quod e mari editum fuerit, Neptuno sacrificaturum se promittit, quum Cretæ R. fieret, sed taurum editum servat, III, 1, 3, 1; II, 5, 7, 2; Neptuni iram excitat, III, 1, 4, 1; taurum ab Hercule capiendum curat, II, 5, 7, 3; Minotaurum labyrintho includit, III, 1, 4, 3; Glaucum f. a Polydo quaerendum et in vitam revocandum curat, III, 3, 1, 5; Gratiis in Paro sacra facit, III, 15, 7, 7; Athenis bellum infert, Megara capta et Megareo necato, III, 15, 8, 4; Scyllæ impietatem ultus, Athenienses septem pueros et totidem puellas, Minotaurum devorandos, quotannis mittere jubet, III, 15, 8, 8; *Hell.* 73; Proerin hospitio excipit, cum ea congregitur, III, 15, 1, 4; in Androgei memoriam certamen instituit, *Philoch.* 39; Dædalum persequens in Siciliam tempestate ejicitur, ibique diem obiit, *Chilol.* 5; Deucalionis pater, *Pher.* 43; cum Minoe Idæi Dactyli in Europam transierunt, *Ephor.* 65.
Minotaurus s. Asterion, Tauri e Pasiphae f., Labyrintho includitur, III, 1, 4, 3; ei devorandi quotannis mittuntur ab Atheniensibus septem pueri et totidem puellæ, III, 15, 8, 8; capillos ei ereptos Neptuno sacrificat Theseus, *Pher.* 106; Minotaurus, Minoi dux copiarum, *Philoch.* 39.
Minyæ, a Thebanis tributum accipiunt; ab Hercule ipsi pendere coguntur, II, 4, 11; Minyæ et Erginus Phrastorem et Laonytum Oedipi f. occidunt, *Pher.* 48.
Minyas, Orchomeni filius, *Pher.* 84; pater Clymenes, III, 9, 2, 2; Persephonæ, *Pher.* 56.
Minytus, Amphionis e Niobe f., ab Apolline trucidatur, III, 5, 6, 1 et 4.
Miscera, urbs Sicaniæ, *Theop.* 250.
Misgetes, gens Iberiæ ignota, *Hec.* 12.
Misgomenæ, urbs Thessaliæ, *Hec.* 24.
Mitrochitones appellabantur Siritæ, *Tim.* 62.

- Mnaso, Phocensis, Aristotelis familiaris mille servos aluit, *Tim.* 67.
- Mnemosyne, Titanis, I, 1, 3; Musarum e Jove mater, I, 3, 1, 5.
- Mnesarchus, Pythagoræ pater, *Theop.* 67.
- Mnesicles, architectus, *Philoch.* 98.
- Mnesileus, Pollucis e Phœbe f., III, 11, 2, 2.
- Mnesimache, Dexameni f., ab Eurytione, proco molesto, Herculis ope liberatur, II, 5, 5, 6.
- Mnestra, Danaï ex Æthiopide filia, Egii sponsa, II, 1, 5, 5.
- Mocarsus, Thraciæ castellum, *Theop.* 34.
- Mœræ. *Vide* Parcæ.
- Molione, Moli filia, Actoris uxor, e Neptuno parit Eurytum et Cteatum. *Pher.* 36.
- Molionidæ, Actoris e Molione filii [Eurytus et Cteatus, quos vide] ad ludos isthmicos missi, ab Hercule necantur, II, 7, 2, 4; *Pher.* 36.
- Molorchus, Cleonæus, Herculem hospitio excipit, II, 5, 1, 2.
- Molossi, Epiri gens, *Hec.* 78; *Theop.* 227.
- Molossicæ boves inusitate magnitudinis, *Theop.* 43.
- Molossius canis, II, 7, 3, 3.
- Molus, Deucalionis nothus, III, 3, 1, 1.
- Molus, Martis f., I, 7, 7, 3.
- Molus, Molionæ pater, *Pher.* 36.
- Molybdana, urbs Mastienorum, *Hec.* 10.
- Molycræ, urbs circa Naupactum, *Hec.* 81.
- Molycria, urbs Ætoliciæ, *Hell.* 111; *Ap. fr.* 168.
- Molys, urbs Libyca, *Hec.* 321.
- Monile aureum Venus Harmoniæ dat, *Hell.* 12; Jupiter dat Europæ, hæc Cadmo, *Pher.* 45.
- Monimus, Pythionis f., Panticam in matrimonium petit, *Phyl.* 18.
- Monæus, urbs Liguriæ, *Hec.* 23.
- Mopsuestia, a qua nominata sit, *Theop.* 111.
- Mopsus vates, quæstionem solvit a Calchante propositam, *Pher.* 95; ejus filia, *Theop.* 111.
- Mopsus Lydus Atergatin in lacum demergi jubet, *Xanth.* 11.
- Mora apud Lacedæmonios quingentorum militum erat, *Ephor.* 140.
- More Mandrobuli. Proverb. *Ephor.* 161.
- Morges, rex Oenotrorum, qui ab eo nominati sunt Morgetes, *Ant.* 3, 7.
- Morgetes, iidem ac Oenotri, *Ant.* 3.
- Moplat, oleæ sacræ, *Philoch.* 102.
- Mors [Θάνατος] a Sisypho in vincula conjectus a Marte liberatur, *Pher.* 78.
- Moschi, populus Asiæ, *Hec.* 185, 188; *Hell.* 109.
- Moses, Judæorum dux, *Hell.* [?] 156; *Philoch.* 9.
- Mossynæci, populus Asiæ, *Hec.* 192; eorum mos, *Ephor.* 81.
- Mothaces Lacedæmoniorum qui sint, *Phyl.* 44.
- Motya, urbs Siciliæ, *Hec.* 47; *Philoch.* 24.
- Motyle, castellum Siciliæ, *Philoch.* 24.
- Mullus, τριγλῆ, Hecatæ sacer, *Ap. fr.* 16.
- Munychia in Attica locus a quo nominatus sit, *Hell.* 71.
- Munychus, Pantaclis vel Panteucis f., *Hell.* 71.
- Musæ, Jovis e Mnemosyne filia, earum liberi, I, 3, 1, 5 sq.; Thamyris, certamine vinctum, luminibus et cantu privant, I, 3, 3, 3; ænigma docent Sphingen, III, 5, 8, 4; Musarum numerus, *Ephor.* 162.
- Musæus, Lunæ et Eumolpi filius, *Philoch.* 200.
- Museum Athenarum, *Clitod.* 5.
- Musica ad fraudem et deceptionem inter homines introducta, *Ephor.* 1.
- Multa mentiuntur poetæ. Proverb., *Philoch.* 1.
- Mycalessus, urbs Cariæ, *Ephor.* 35.
- Mycenæ unde nomen acceperint, *Hec.* 360; a Perseo mœnibus cinguntur, II, 4, 4, 4; parent Eurystheo, II, 4, 5, 8; Electryoni, Amphitryoni, II, 4, 6, 3; Sthenelo, *ibid.* § 5.
- Mycenæus lucus, II, 1, 3, 4.
- Myceneus, Spartonis f., *Acus.* 16.
- Myci, populus ad Araxen fluvium in Asia, *Hec.* 170, 183.
- Myes, urbs Ionica, *Hec.* 225.
- Mygdon, Bebrycum R. Amyci frater, adversus Lycum et Herculem bellum gerens, occumbit, II, 5, 9, 6.
- Mygisi, urbs Cariæ, *Hec.* 363.
- Mylæ, urbs Siciliæ, *Hec.* 50.
- Mylsin, gens Asiæ, *Hec.* 206.
- Mylon, oppidum Ægypti, *Hec.* 270.
- Myndones, gens Libyæ, *Ephor.* 149.
- Myndus, urbs Cariæ, *Hec.* 229.
- Myonesus, urbs Ionæ, *Hec.* 219; *Ephor.* 36.
- Myrgetæ populus Scythicus, *Hec.* 155.
- Myricus, urbs Troadis, *Hec.* 209.
- Myrina vel Myrinus, unde Myrina urbs nominata, *Hec.* 104.
- Myrina, urbs Lemni ins., *Hec.* 102, 104.
- Myrmex, uxor Epimethei, *Hec.* 90.
- Myrmidon, pater Erysichthonis, *Hell.* 17.
- Myrmidon, e Pisidice Antiphum et Actorem gignit, II, 7, 3, 5.
- Myrrha, ob Veneris contentæ iram, congressum patris petit; a quo persequente fugiens, in arborem mutata, Adonidem parit, III, 14, 4, 2 sq.
- Myrtilus, Mercurii, f., auriga Oenomai; a Pelope in mare dejectus, *Pher.* 93.
- Myrtus et smilax Cereri sacræ, *Ister* 25; myrto Thesmothetæ coronantur, *Ap. fr.* 21.
- Myscellus, Achæorum dux, in Crotone condenda ab Archia, Syracusarum conditore, adjutus, *Ant.* 11.
- Mysi, populus Asiæ minor., *Ephor.* 80; unde nomen nacti sint, *Xanth.* 8; e Thracia una cum Phrygibus in Asiam venientes supra fontes Caici prope Lydiam consederunt, *Xanth.* 8; Mysorum lingua mixta est e Phrygia et Lydica; Mysi aliquando circa Olympum habitaverunt, *Xanth.* 8; Mysi in Macedonia, *Hell.* 46.
- Mysia, paret Lyco, II, 5, 9, 6; Teuthiranti, III, 9, 1, 4; Telepho, III, 9, 1, 6.
- Mysia, Thraciæ regio, *Xanth.* 8.
- Myso, unus septem sapientum, *Ephor.* 101.
- Mysorum prædam, proverb., *Demo* 19.
- Mysta, Seleuci Callinici amasia, *Phyl.* 29.
- Mysteria ab Orpheo in Græciam transducta, *Ephor.* 65; Mysteria parva quo tempore primum instituta, *Ister* 20; vocis etymologia, *Ap. fr.* 11.
- Mystia, urbs Samnium, *Phil.* 40.
- Mysus, in Lydorum lingua est arbor oxya, *Xanth.* 8.
- Mytilene, urbs Lesbi maxima, *Hec.* 101; coloniam deducit in Ennum urbem, *Ephor.* 73.
- Mytilene, Macaris filia vel Pelopis, *Hec.* 101.
- Myus, urbs Ionæ, *Ap. fr.* 48; quam Cares quondam tenebant, *Pher.* 111.
- Myus, Atticus quidam, *Ap. fr.* 11

N.

- Nacone, urbs Siciliæ, *Phil.* 27.
- Nagidus, urbs inter Ciliciam et Pamphylia, *Hec.* 252.
- Nagidusa, insula Asiæ min., *Hec.* 252.
- Nagis, conditor Nagidis urbis, *Hec.* 252.
- Nais, Nympha, Magnetis uxor, I, 9, 6; Zethi f., Neitia portis nomen dedit, *Pher.* 102

- Nanas, Teutamidis f., sub quo Pelasgi a Græcis patria pulsī in Italiam transmigrarunt, *Hell.* 1.
- Nannium, meretrix Atheniensis, *Ap. fr.* 241.
- Nape, urbs Lesbi, *Hell.* 119, 120.
- Napetinus sinus in Italia, *Ant.* 4, 6.
- Narbon, urbs Celtica, *Hec.* 19.
- Narbæi, incolæ Narbonis urbis, *Hec.* 19.
- Narcissus, Amarynthii, Eretriensis, ab Epope interfectus, *Acus.* 21 a.
- Narmalis, urbs Pisidiæ, *Ephor.* 95.
- Naubolus, Iphiti pater, I, 9, 16, 8.
- Naucraria et Naucrarus, quid sit, *Clitod.* 8.
- Naupactica carmina auctorem habent Carcinum Naupactium, *Charon* 5.
- Naupacti excubabis, proverb., *Theop.* 46.
- Naupactus, urbs Locridis, unde nomen acceperit, II, 7, 2, 8; *Ephor.* 14.
- Nauplius, Neptuni ex Amymone f., II, 1, 5, 13; ejus e Clymene, al. Philyra, al. Hesione progenies, II, 1, 5, 14; Augen ab Aleo patre vendendam accipit; Teuthranti dat, II, 7, 4, 3; Aeropen et Clymenen e Creta abducit; hanc uxorem habet, ex ea liberi, III, 2, 2, 1; nautis infestus, ipse naufragio perit, II, 1, 5, 13; Damastoris pater, *Pher.* 13.
- Nausicaa, *Hell.* 78; Telemachi uxor, *Hell.* 141.
- Nausimedus, Nauplii f., II, 1, 5, 14.
- Nausinicus, archon, *Philoch.* 126.
- Nausithoe, Nereis, I, 2, 7.
- Nausithous, Theseo navis gubernator, *Philoch.* 41.
- Naxii cum Chalcidensibus colonias in Siciliam deducunt, *Hell.* 50; bello Medico Græcis contra Persas auxiliantur, *Hell.* 81; *Ephor.* 113.
- Naxus et Megara antiquissimæ Græcorum in Sicilia civitates, a quo et quando conditæ, *Ephor.* 52.
- Næra, Amphionis e Niobe f., Dianæ telis cadit, III, 5, 6, 1.
- Næra, Evadnes e Strymone mater, II, 1, 2, 1.
- Neandrea vel Neandrium, urbs Troadis, *Theop.* 310.
- Næra, Perei f., Alei conjux, III, 9, 1, 3.
- Nebrophonus, Iasonis ex Hysipyra f., I, 9, 17, 2.
- Nectanebius regnum Ægypti occupat, *Theop.* 111.
- Neis. V. Endymion.
- Neitæ portæ Thebarum a Zethi filia sic nominatæ, *Pher.* 102 c.
- Neleus, Neptuni e Tyro f., *Pher.* 59; a matre expositus, servatur; cum fratre jurgia habens, fugit; Pylum condit; Chloridem ducit; ex ea progenies; cui filiam Pero dare voluerit, I, 9, 9, 1 sqq., *Pher.* 56, 75; *Hell.* 64; Herculi lastrationem denegat, II, 6, 2, 3; equos mittit ad certamen ab Augea institutum, *Pher.* 57; ab eo cum filiis trucidatur, II, 7, 3, 1; pater Periclymeni, *Hell.* 10.
- Neleus, Codri filius, Miletum condit, *Ephor.* 32; Erythras aliasque urbes, *Hell.* 63.
- Nelo, Danaï ex Æthiopide f., Menachi sponsa, II, 1, 5, 5.
- Nemea, pater Lycurgo, III, 6, 4, 1.
- Nemei ludi, Archemero instituti, III, 6, 4, 5.
- Nemertes, Nereis, I, 2, 7.
- Nemesis, Jovis congressum fugiens, in anserem mutata, nihilominus cum eo congressa, Helenam parit, III, 10, 2.
- Neocles, Themistoclis filius, *Phyl.* 64.
- Nemeus leo, Typhonis proles, ab Hercule necatur, II, 3, 1.
- Neon, Philippi amicus, *Theop.* 45.
- Neomenia Apollini sacra, *Philoch.* 178.
- Neomeris, Nereis, I, 2, 7.
- Neones, urbs Phocidis, *Androt.* 23.
- Neoptolemus, antea Pyrrhus, Achillis e Deidamia f., III, 13, 8, 2; Hermionen uxorem ducit; Delphos profectus, ut oraculum consuleret, a Machæreo interfectus, *Pher.* 98; Eurypylum interficit, *Acus.* 27.
- Nepææ, campus prope Cyzicum, *Ap. fr.* 147.
- Nephalion, Minois e Paria Nympha f., II, 5, 9, 3.
- Nephele, Athamantis uxor, Phrixum f. neci eripit, I, 9, 1, 1 sq.
- Nephus, Hercules e Praxithea f., II, 7, 8, 7.
- Neptunus, Croni e Rhea f., a patre devoratur, I, 2, 3; efferatur, I, 2, 1, 1; Crono victo, maris imperio potitur, I, 2, 1, 4; ejus liberi ex Amphitrite, I, 4, 6; quæ in Gigantomachia fecit, I, 6, 2, 4; liberi e Canace; ex Iphimedia, I, 7, 4, 2; e Tyro, quacum, Enipei forma indutus, congressus erat, I, 9, 8, 1; *Hell.* 10; *Pher.* 56, 59; Periclymeno facultatem formam mutandi concedit, I, 9, 9, 2; ejus e Bithynide f., I, 9, 20, 1; e Libye, II, 1, 4, 2; III, 1, 1, 2; odio in Inachum concitatus, Argolidis fontes exsiccat, II, 1, 4, 9; ex Amymone, cui aquam quærenti Lernæos indicat fontes, f., II, 1, 5, 13; Nereidum precibus commotus, Æthiopiam malis infestat, II, 4, 3, 3; Hippothoen in Echinades delatam comprimit, II, 4, 5, 4; Centauros nonnullos, ab Hercule fugientes, celat, II, 5, 4, 7; Pergamum, pretium pactus, munit; quo non soluto, diluvium Troiæ immittit, II, 5, 9, 10; *Hell.* 136; Erycis pater, II, 5, 10, 11; Alebionis et Dercyni, II, 5, 10, 9; Minois taurum efferat, III, 1, 4, 1; ejus e Cerere proles, III, 6, 8, 7; e Celæno et Aleyone, III, 10, 1, 3; *Phyl.* 14; *Hell.* 56; Lycum in beatorum insulas defert, *Apoll. ibid.*; pater Idæ, III, 10, 3, 5; ejus proles e Pero, III, 12, 6, 5; *Acus.* 22; e Salamine, III, 12, 7, 1; de congressu cum Thetide certat cum Jove; abstinet, III, 13, 5, 1; Pelio dat Balium et Xanthium, equos immortales, *ibid.* § 5; Erechtheum fretum Atheniensibus dat, III, 14, 1, 3; imperium urbis obtinere nequit; Atticam inundat, *ibid.* § 7; ejus ex Euryte f., III, 14, 2, 2; Martem in judicium vocat, *ibid.* *Hell.* 83; ejus sacerdos Buþes, III, 15, 1, 2; e Chione pater Eumolpi, quem Benthescymæ educandum dat; ejus ex Amphitrite filia; evertit Erechtheum cum domo, III, 15, 4; cum Ælthra congreditur, III, 15, 7, 3; ab Apolline pro Pythia accipit Trænarum, *Ephor.* 59; a Latona pro Delo accipit Calauriam, *Ephor.* 59; in nuptiis Pelei cum Thetide nuptialia dat equos, *Pher.* 16; pater Tragasi, *Hell.* 118; ex Alope pater Hippothoontis, *Hell.* 68; pater Erichthonii, *Hell.* 65; Phorbantii, *Hell.* 66; ex Arne pater Booti, *Hell.* 8; pater Thesei, *Hell.* 74; e Cercyra Phæacis pater, *Hell.* 45; Halirrhothii, *Hell.* 69; ex Aleyone Hyriei pater, *Hell.* 56; Agenoris, *Pher.* 40; Orionis, *ibid.* 3; Nauplii e Amymone, *ibid.* 13; Euryti et Cleati e Mollone, *ibid.* 36; Antæi ab Hercule occisi, *ibid.* 33; Eurypyli, *ibid.* 35; Busiridis, *ibid.* 33; Neptunus Medicus in Teno insula cultus, ubi ejus statua a Telesio facta, *Philoch.* 184, 186; Hippius, *Androt.* 32; Ægeus, *Pher.* 115.
- Nereides, Nerei filia, I, 2, 7; Argonautas per Planctas ducunt, I, 9, 25, 2; de forma provocantur a Cassiopea, II, 4, 3, 3; Nereidum ara in Coreyra a Medea exstructa, *Tim.* 7.
- Nereus, Neptuni e Canace f., I, 7, 4, 2.
- Nereus, Ponti f., I, 2, 6; ejus e Doride progenies, I, 2, 7; Herculi viam ad Hesperides monstrare cogitur, II, 5, 11, 4; *Pher.* 33.
- Neritus, mons Ithacæ, *Acus.* 30.
- Neritus, Perelai f., e Cephallenia in Ithacam migrat, *Acus.* 30.
- Nesæa, Nereis, I, 2, 7.
- Nessus, Centaurus, ab Hercule fugit ad Evenum fl., II, 5, 4, 7; quem trajecturos portat, II, 7, 6, 5; Dejaniram

- portat, quam viliaturus, ab Hercule transfigitur, *ibid.* § 6; ejus sanguis pro philtro, *ibid.* § 7.
- Nestor, Nelei e Chloride f., I, 9, 9, 1; apud Gerenios educatus, in pernicie fratrum servatur, I, 9, 9, 3; ducit Anaxibiam, I, 9, 10; ex ea liberi, *ibid.*; Antiochi pater, III, 10, 8, 2; Elin cum exercitu ingressus equos abigit ab Augea injuste subreptos, *Pher.* 57.
- Nestania, vicus Arcadiae (*quæ aliis est Nostia*), *Ephor.* 58.
- Neuri, populus, *Ephor.* 78.
- Nice, Pallantis e Styge f., I, 2, 4.
- Nice, Thespii f., Nicodromi ex Hercule mater, II, 7, 8, 4.
- Nicesias, Alexandri assentator, *Phyl.* 8.
- Nicias, dux Atheniensium in Sicilia, *Philoch.* 112; cur nomen ejus in columna non sit inscriptum, *Phil.* 46; lapidibus a Syracusanis cooperatus, *ibid.* 46.
- Nicippe, Pelopis f., Stheneli conjux, II, 4, 5, 8.
- Nicippe, Thespii f., Antimachi ex Hercule mater, II, 7, 8, 6.
- Nicoles, Syracusanus, cujus filia Hieroni peperit Dinomenem, *Phil.* 45.
- Nicoles, Evagoræ filius; ejus luxuria, *Theop.* 126.
- Nicotheon, Cyprius, Evagoræ insidias struxit; fugit; ejus filia, *Theop.* 111.
- Nicodemus (Centuripinorum tyrannus), *Tim.* 135.
- Nicodromus, Herculis e Nice f., II, 7, 8, 4.
- Nicomachus, Aristotelis ex Herpyllide serva filius, *Tim.* 76.
- Nicostratus, Menelai ex Helena f., III, 11, 1.
- Nicostratus, Argivus, Persarum regis adulator, *Theop.* 135.
- Nicothoe. *Vide* Aellopus.
- Nilus, pater Argiopæ, *Pher.* 40; Nilus fluv., terminus Asiae et Libyæ, *Hec.* 296; de ejus fontibus et incrementis, *ibid.* 278; *Ephor.* 108, 109.
- Nilus, urbs Ægypti, *Hec.* 277.
- Ninæa, urbs Oenotrorum, *Hec.* 38.
- Niobe, Phoronei e Laodice f., II, 1, 1, 5; ejus e Jove progenies, *ibid.*; *Hec.* 375; *Acus.* 11, 12.
- Niobe, Tantali f., Amphionis uxor, III, 5, 6, 1; Latonam injuria afficit, *ibid.* § 3; punitur, *ibid.* § 6; ejus progenies, *Pher.* 102 b; *Hell.* 54; Niobe non Tantali fuit sed Assaonis filia, Philotti uxor; a patre tentata de rupe dedit se præcipitem, *Xanth.* 13; ejus filii flammis pereunt, *ibid.*
- Nisæa, navale Megaridis a Niso appellatum, *Hell.* 47.
- Nisæus, Dionysii superioris fil., Syracusarum imperio politur; homo crapulae indulgens, *Theop.* 204, 213.
- Nisus, Pandionis f., III, 15, 5, 5, *Hell.* 47; Megarorum R., III, 15, 8, 1; *Philoch.* 35; a Scylla f. Minoi proditur, *ibid.* § 2.
- Nisyron, pars insulae Co, I, 6, 2, 4.
- Noæ, urbs Siciliae, *Ap. fr.* 51.
- Noctua. Τις γλαῦκ' Ἀθήνας ἔρχεται; Proverb., *Demo* 5; Noctua in tetradrachmiis expressa, *Philoch.* 154.
- Nola, urbs Ausonum, *Hec.* 28.
- Nomadum Libyæ mores, *Hell.* 93.
- Nomadicæ Scythiarum gentes, *Ephor.* 76.
- Νομοφύλακες, magistratus apud Athenienses, *Philoch.* 141 a; differunt a Thesmothetis, *ibid.* 141 b.
- Nonymna, oppidum Siciliae, *Phil.* 54.
- Nostia, vicus Arcadiae, *Theop.* 194.
- Notium, urbs Ioniae, *Hec.* 220; *Theop.* 132.
- Notus, ventus, *Acus.* 3.
- Nox, rerum principium femininum, *Acus.* 1.
- Nubæ, gens Libyæ, *Ap. fr.* 115.
- Nucria, urbs Tyrreniæ, *Phil.* 41.
- Numeri orationis, quinam probandi, qui fugiendi sint, *Ephor.* 163.
- Numi ex aureis Victoriis cusi, *Philoch.* 121.
- Nycteis, Nyctei f., Labdaci e Polydoro mater, III, 5, 5, 1.
- Nycteus, pater Callistus, III, 8, 2, 2.
- Nycteus, Chthorffii f., pater Nycteidis, III, 5, 5, 1; Antiope, *Pher.* 102; ob Antiope facinus et fugam se intermit; Lycum ulcisci se jubet, II, 5, 5, 6.
- Nycteus, Hyriei e Clonia f.; ejus e Polyxo progenies, III, 10, 1, 4.
- Nyctimus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3; *Hec.* 375; solus e Lycaonidis servatur a Jove; eo rege diluvium sit Deucalionium, *ibid.* § 6 sq.
- Nymphæ, Jovis e Themide filia, ad Eridanum habitantes, Herculem, Hesperidum poma investigantem, ad Neleum mittunt, II, 5, 11, 4; *Pher.* 33.
- Nymphæ, Jovis nutrices, I, 1, 6; Hylam rapiunt, I, 9, 12, 2; Perseum instruunt adversus Gorgones proficiscentem, II, 4, 2, 7.
- Nymphæ Dodonææ, Bacchi nutrices, *Pher.* 46; Bacchum propter Junonis timorem Inoi tradunt, *Pher.* 46; a Lycurgo fugatæ ad Thefin vel Thebas profugiunt, *ibid.*; iis aram exstruit Amphictyon, *Philoch.* 13.
- Nympharum ara in Corcyra ins. a Medea exstructa, *Tim.* 7.
- Nymphæi montis crater, *Theop.* 316.
- Nyrax, urbs Celtica, *Hec.* 21.
- Nyseides, Nymphæ, Nysam habitantes, Bacchi nutrices, in stellas mutatae, Hyades vocantur, III, 4, 3, 9.
- Nyssa vel Nysa, mons, I, 6, 3, 18; in Asia, II, 4, 3, 9.

O.

- Oannes, bellua, *Ap. fr.* 67.
- Ὀβελισκολόχνητον, *Theop.* 299.
- Ocalea, urbs Bæotia, II, 4, 11, 8; *Ap. fr.* 144.
- Ocalea, Mantinei f., Abantis uxor, II, 2, 1, 1.
- Oceanides, Oceani e Tethye filia, I, 2, 2, 1.
- Oceanus, Cæli f., inter Titanes, I, 1, 3; ejus e Tethye ter mille filia, I, 2, 2, 1; *Acus.* 11 a; pater Triptolemi, I, 5, 2; *Pher.* 12; Idyæ, I, 9, 23, 6; Inachi, II, 1, 1, 2; *Acus.* 11; Calirrhoe, II, 5, 10, 2; Melibœæ, III, 5, 1, 2; Pleiones, III, 10, 1, 1; Asopi, III, 12, 6, 5; Pithonis, *Pher.* 22; Hesioneæ, *Acus.* 7; Meliæ, *Acus.* 11; Oceanus Herculis fortitudinem experturus, *Pher.* 33 h.
- Ochimus, Solis e Rhode f., *Hell.* 107.
- Ocolum, castellum Eretriensium, *Theop.* 161.
- Ocypete, al. Ocypode, al. Ocythoe, Χαρυπία, I, 9, 21, 7.
- Ocypete, Danaï ex Pieria f., Lampi sponsa, II, 1, 5, 8.
- Ocypete, Thaumantis f., I, 2, 6.
- Odessus, urbs ad Pontum, *Ap. fr.* 137.
- Odrysses, fluvius Asiae, *Hec.* 202.
- OEagri [Apollinis] e Calliope progenies, I, 3, 2, 1.
- OEanthe, urbs Locrorum, quam OEanthiam nominat, *Hec.* 82, 83.
- OEanthia i. q. OEanthe, *Hec.* 82; *Hell.* 106.
- OEax, Náuπλι e Clymene f., II, 1, 5, 14; III, 2, 2, 2.
- OEbalus, Perieris f., III, 10, 4, 5; Arenæ pater, III, 10, 3, 5; ejus e Batia progenies, III, 10, 4, 5; pater Icarii, *Pher.* 90.
- OEbotas, Dymæus, Olympionica, *Philoch.* 6.
- OEchalia, urbs [Thessaliæ], Euryto rege ab Hercule capitur, II, 6, 1, 1; II, 7, 7, 8; *Pher.* 34.
- OEbantium, urbs Illyricorum, *Theop.* 203; incolæ OEbantæ, *Hec.* 66.
- OEdipus, Laii ex Iocasta f., expositus (in Sicyonia regione, *Androt.* 31), a Polybi pastoribus servatus, a Peribœa educatur; de origine dubius, Delphos adit, et, ne in patriam redeat, monitus, Thebas ignarus adit, Laium occidit; Thebas a Sphinge liberat [cum magna sociorum

- manu, *Philoch.* 174]; rex sit, matrem ducit; comperto incesto Athenas abit [*Androt.* 31]; ejus et uxores et liberi [*Pher.* 48]; in eos diræ, III, 5, 7, 3 *sqq.*
- OËe, Cephalî filia, Charopis uxor, *Philoch.* 75.
- OËe, demus Pandionidos tribus, *ibid.*
- OËeme, Danaï e Crino f., Arbeli sponsa, II, 1, 5, 9.
- Οἰναῖοι τῆν χαράζου. Proverb., *Demo* 6.
- OËne, s. OËnoe, urbs Argivorum, *Hec.* 343.
- OËneis tribus, *Ephor.* 37.
- OËneus, Ægypti e Gorgone f., Podarces sponsus, II, 1, 5, 8.
- OËneus, fil. Phytii, pater Ætoli, *Hec.* 341.
- OËneus, Porthaonis f., Calydonis R. primus a Baccho vitem accipit; ejus ex Althæa et Peribœa progenies, primitias diis offerens, Dianæ obliviscitur; ad aprum, ab hac irata missam, conficiendum invitat principes, I, 8, 1, *sq.*; regno privatur, I, 8, 6, 1; *Pher.* 83; ab Agrii filiis necatus, OËnoe urbi nomen dat, I, 8, 6, 3; excipit Herculem, II, 7, 6, 3; Alcæonem, III, 7, 5, 5.
- OËnoe, urbs Argolidis, ab OËneo vocatur, I, 8, 6, 3.
- OËnomaus, Hippodamiæ pater, II, 4, 2, 1; ejus mors, *Pher.* 93.
- OËnomaus, Steropen ducit, III, 10, 1, 2.
- OËnone ins., unde Ægina dicta? III, 12, 6, 7; *cf. Pher.* 78.
- OËnone, Cebrenis f., Alexandri conjux, III, 12, 6, 1; artem vaticinandi a Rhea docta, marito, ne in Græciam eat, persuadere nequit; ei vulnerato mederi non vult, post ejus mortem se suspendit, *ibid.*; mater Corythii, *Hell.* 126.
- OËnopion, I, 4, 3, 4; Bacchi f., *Theop.* 295.
- OËnotri ab OËnotro nominati, *Pher.* 85; primi Italiam incolunt, *Ant.* 3; Elymos Italia pellunt, *Hell.* 53; Siculos ejiciunt, *Ant.* 1.
- OËnotria, ejus urbes, *Hec.* 30 *sqq.*; ejus termini, *Ant.* 6.
- OËnotrus, Lycaonis progenies, in Italiam migrat, *Pher.* 85.
- OËnus, oppidum Laconicum, *Androt.* 58.
- OËnussæ, insula Chio vicina, *Hec.* 100.
- OËonus, Licymii f., ab Hippocoontidis necatur, II, 7, 3, 2.
- OËestrebles, Herculis e Hesychia f., II, 7, 8, 6.
- OËesyme, Thraciæ civitas, *Ephor.* 174.
- OËeta mons, II, 7, 7, 13; *Ephor.* 10.
- OËetylus, Amphianaetis f., *Pher.* 89.
- OËeum. Duo sunt hujus nominis in Attica demi, *Philoch.* 76.
- Ogyges quo tempore vixerit, *Philoch.* 8; *Hell.* 62; *Acus.* 14.
- Ogygia, Amphionis e Niobe f., *Hell.* 54; Dianæ telis perit, III, 5, 6, 1.
- Ogygiæ, Thebarum portæ, III, 6, 6, 1.
- Oicles, Argivus, Amphiarai pater, I, 8, 2, 4; Alcæonem insanientem excipit, III, 7, 5, 3; Herculis in expeditione contra Trojam socius perit, II, 6, 4, 1.
- Οἰκουρῆς θεῖς in templo Minervæ, *Phyl.* 74.
- Oileus, Ajacis pater, III, 10, 8, 2.
- Oleæ Minervæ sacræ, *Androt.* 45; *Ister* 27.
- Olenias, OËnei f., a Tydeo fratre occiditur, I, 8, 5, 3; *Pher.* 83.
- Olenus, Anaxithæ et Jovis filia, *Ister* 41.
- Olenus, urbs ab Oleno nominata, *Ister* 41; *Hell.* 111; *Ap. fr.* 166.
- Oleum ex lacte, quo Pæones unguuntur, *Hec.* 123.
- Olius, Agenoris filius, Lycæ pater, *Pher.* 20.
- Olizon, urbs Thessaliæ, *Hec.* 110.
- Olyca, urbs Macedoniæ, *Theop.* 60.
- Olympia, festum in Olympo Thessaliæ agi solitum, *Ap. fr.* 35.
- Olympias, Alexandri mater, genus retulit ad Pyrrhum; Achilles filium, *Theop.* 232.
- Olympici templi procuratio primum erat Achæis, deinde Eleis, *Ephor.* 15.
- Olympicum certamen ab Hercule instituitur, II, 7, 2, 6; ab Iphito, *Ephor.* 15.
- Olympus, Herculis ex Eubœa f., II, 7, 8, 4.
- Olympus, Marsyæ pater, I, 4, 2, 1.
- Olympi montes sex, *Ap. fr.* 35.
- Olympusa, Thespii filia, Halocratis ex Hercule mater, II, 7, 8, 5.
- Olynthiacum bellum, *Philoch.* 132.
- Omarium, urbs Thessaliæ, *Theop.* 153.
- Ὄμυροι (obsides) unde dicti, *Theop.* 38.
- Ὄμογᾶλκτες, *Philoch.* 92, 93.
- Ὄμολῶτος Jupiter, *Ister* 10.
- Omphace, urbs Siciliae, *Philoch.* 21.
- Omphale, Iardani f., Lydiæ R. Tmoli conjux, Hercule into servo utitur, II, 6, 3, 1; *Pher.* 34; volens Hercules apud Omphalen remansit, *Ephor.* 9; ejus ex Hercule progenies, II, 7, 8, 10.
- Onaris, dux Bisaltarum in bello contra Cardianos, *Charon* 9.
- Onchestus, Megarei pater, *Hell.* 47.
- Onchestus, Agrii f., Diomedem fugiens, in Peloponnesum venit, I, 8, 6, 1.
- Onchestus, urbs, III, 15, 8, 1; in ea templum Neptuni, II, 4, 11, 2.
- Onesippus, Herculis e Chryseide f., II, 7, 8, 3.
- Oniabates, urbs Ægypti, *Hec.* 271.
- Onites, Herculis e Deianira f., II, 7, 8, 9.
- Onocarsis, Thraciæ locus amœnissimus, *Theop.* 33.
- Onomarchus Phocensis, puerorum amori deditus, *Theop.* 182; templi Delphici donaria diripit, *Ephor.* 155; Coroneam capit, *ibid.* 153.
- Opheltes, Lycurgi f., I, 9, 14.
- Ophryneum, urbs Troadis, *Androt.* 12.
- Opicæ, populus Indiæ, *Hec.* 175.
- Opici cum OËnotris Siculos ex Italia expellunt, *Ant.* 1; Campaniam habitant; iidem et Ausones appellantur, *Ant.* 8.
- Opis, virgo Hyperborea, I, 4, 5.
- Opleus, Nepteni f., I, 7, 4, 2.
- Opus, urbs Locridis, *Hell.* 57; *Ap. fr.* 148.
- Oræ maritimæ ad locorum descriptionem præcipua opera, *Ephor.* 56.
- Orbitæ, gens Indica, *Ap. fr.* 116.
- Orbis terrarum forma et divisio, *Ephor.* 38.
- Orchomenus in Thessalia, *Hell.* 49.
- Orchomenus, Minyarum urbs in Bœotia, *Theop.* 264; Grætiarum cultu celebris, *Ephor.* 68; ab Atheniensibus capta, *Hell.* 49.
- Orchomenus, Eurypyli f., Pheretis pater, *Acus.* 27.
- Orchomenus, Minyæ pater, *Pher.* 84.
- Orchomenus [Phocensis], Elaræ pater, I, 4, 1, 4; *Pher.* 5.
- Orchomenus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3; *Hec.* 375.
- Orci galea, *Pher.* 26.
- Orestæ, gens Molossica, *Hec.* 77.
- Oreste, urbs Eubœæ, *Hec.* 107.
- Orestes, Agamemnonis f., II, 8, 2, 5; ejus nutrix, *Pher.* 96; matrem occidit, *Hell.* 83; de eo iudicium in Areopago, *Hell.* 82, 83; a Furiis actus in templum Dianæ fugit, Orestæ urbi nomen dat, *Pher.* 97; Tisamenti pater, II, 8, 2, 4.
- Orestes, coloniam in Æolidem ducit, *Hell.* 114.
- Orestes, Acheloi f., I, 7, 3, 5.
- Oresteum urbs ab Oreste nominata, *Pher.* 97.

- Crestheus, Deucalionis filius, Phytii pater, in Ætoliā venit, *Hec.* 341.
- Oreus, urbs Eubœæ, *Ap. fr.* 146.
- Oreus in Eubœa, quo Athenienses coloniam deduxerunt, *Theop.* 164.
- Orgalema, urbs ad Istrum, *Hec.* 152.
- Ὀργεῶνες, *Philoch.* 94.
- Orgia, hujus vocis etymologia, *Ap. fr.* 11.
- Orgomenæ, urbs Illyriæ, *Hec.* 152.
- Oria, Thespii f., Lanomenis ex Hercule mater, II, 7, 8, 3.
- Orichalcum a quo nominatum? *Theop.* 177.
- Oricus, urbs Epiri, *Ap. fr.* 145; *Hec.* 75; a Colchis habitata, *Tim.* 53.
- Orion, Neptuni ex Euryale f., *Pher.* 4; *Ister* 37; a Diana necatur, I, 4, 3, 1.
- Oritæ, gens Indica, *Ap. fr.* 121.
- Orithyia, Erechthei e Praxithea f., *Phanod.* 3; a Borea rapitur, *Acus.* 23; *Pher.* 104; III, 15, 1, 2; III, 15, 2, 1; ejus progenies, *Acus. l. l.*; *Apoll. l. l.*
- Ormenium, oppidum, Amyntori paret, II, 7, 7, 5.
- Oromasdes, *Theop.* 71.
- Orontes, cum quo Evagoras transigit, *Theop.* 111.
- Orontopagas, sub Dario tribunus, *Pher.* 113.
- Orpheus, Œagri f., al. Apollinis, ejus cantus. Eurydicen, uxorem frustra ex inferis petit, I, 3, 2; Argonauta, I, 9, 16, 8 (non fuit inter Argonautas, *Pher.* 63); Argonautas a Sirenibus detinet, I, 9, 25, 1; a Mænadibus dilaceratus, ad Pieriam sepultus est, I, 3, 2, 3; vates fuit, *Phil.* 190, 191; Orpheus in Thracia fuit nullus, *Androt.* 36; eodem tempore quo Idæi Dactyli in Europam cum Minoc transierunt, ceremonias et mysteria in Græciam transducit, *Ephor.* 65; Dorionis pater, *Hell.* 6.
- Orsadice, Cinyræ e Metharme f.; ei irascitur Venus, III, 14, 3, 4.
- Orseis, Nympha, Hellenis uxor, I, 7, 3, 1.
- Orsilochus, Polybi frater, pater Medusæ, *Pher.* 47.
- Orthara, Hyacinthi f., ab Atheniensibus immolatur, III, 15, 8, 5.
- Orthogoras, vates, Timoleontis amicus, *Ephor.* 156; *Tim.* 130, 131.
- Orthrus, Typhonis ex Echidna progenies, Geryonis canis, II, 5, 10, 3; ab Hercule necatur, *ibid.* § 6.
- Ortygia Arethusa fonte clara, *Tim.* 52.
- Ortygia, antiquum nomen Deli ins., *Phanod.* 1.
- Oschophori, *Philoch.* 44; a Theseo electi, *Ister* 13.
- Oschophoria a Theseo instituta, *Demo.* 4.
- Osiris, bos a Baccho ex India adductus, *Phyl.* 80; a sacerdotibus nominatus Hysiris, *Hell.* 154.
- Ossa, mons, I, 7, 4, 5.
- Ostanes magorum nomen, *Xanth.* 29.
- Ostracismus, *Androt.* 5; *Philoch.* 79 b.
- Othreis, Hellenis uxor, ejus progenies, *Hell.* 10.
- Othrys mons, *Pher.* 75; *Hell.* 16.
- Otiæ in Cypro, *Ephor.* 134.
- Otus, Neptuni f. (cum fratre Ephialte: Aloidæ). Dianam procat, I, 7, 4, 5.
- Oxyartes, Persa, *Phyl.* 35.
- Oxylus, ab Ætolo oriundus, Heraclidas in reditu efficiendo adjuvat, *Ephor.* 15; II, 8, 3, 5; in Elidis regnum restituitur, *Ephor.* 15, 16; ejus statua in foro Eleorum, *ibid.* 29.
- Oxylus, Martis a Protogenia f., I, 7, 7, 2.
- Oxyporus, Cinyræ e Metharme f., III, 14, 3, 4.
- Oxythemis Demetrii Poliorcet. amicus, *Phyl.* 6.
- P.
- Pactyas, Lydius, Mitylenam, inde in Chium profugit; a Cyro capitur, *Charon.* 1.
- Pactye, oppidum Chersonesi Thraciæ, *Hell.* 88.
- Padalirii sepulcrum in Daunia, *Tim.* 15; Padalirius oracula dat, *ibid.*
- Padus; locorum circa hunc Timæus ignarus, *Tim.* 41.
- Pæan. Ie Pæan, exclamatio eorum qui pugnam inituri sunt. Ejus origo, *Ephor.* 70.
- Pæaniensium. demi duo, *Ister* 31.
- Pæones brytum bibunt et parabiam; oleo ex lacte unguuntur, *Hec.* 123; pocula ex bovum cornibus confecta, *Theop.* 43.
- Pæopidarum demus, *Ister* 31.
- Pagæ, locus Megaridis, *Hell.* 72.
- Pagasæ, navale Pheræorum, *Theop.* 61.
- Palæmon. *Vide Melicertes.*
- Palæmon, Herculis ex Autonoe f., II, 7, 8, 12.
- Palæmon, Vulcani s. Ætoli f., I, 9, 16, 8.
- Palamedes, Nauplii e Clymene f., II, 1, 5, 14; III, 2, 2, 2. *Ἰαλλοῦροι*, *Theop.* 146.
- Palladium, signum, Ilo cœditus datum; ejus historia, III, 12, 3, 4; nominis origo, *Pher.* 101; Palladia plura fuerunt, *Phyl.* 79; judicium ad Palladium, *Phanod.* 12.
- Pallantidas quomodo Theseus interemerit, *Philoch.* 36.
- Pallas, dea. *Vide Minerva.*
- Pallas, Crii f., I, 2, 2, 4; ejus e Styge progenies, I, 2, 4.
- Pallas, Gigantum unus, cujus occisi pelle se induit Minerva, I, 6, 2, 3.
- Pallas, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
- Pallas, Pandionis f., III, 15, 5, 5. *Vide Pandionidæ.*
- Pallas, Tritonis f., a Minerva occiditur; ejus simulacrum Palladium, III, 12, 3, 6 *sqq.*
- Pallene, I, 6, 1, 3.
- Pallene, demus Atticæ, *Androt.* 42.
- Pammon, Priami ex Hecuba f., III, 12, 5, 12.
- Pamphaes, Ionius, Theocharidæ f., Cressi amicus, cui argentum præbet; postea ab eo in summo honore habetur, *Xanth.* 19, p. 41.
- Pamphilus, Ægimii fil., *Ephor.* 10.
- Pamphyli, populus Asiæ minoris, *Ephor.* 80.
- Pamphylia, Mopsi filia, *Theop.* 111.
- Pamphylia a qua nomen habeat, *Theop.* 111.
- Pamphylus, Ægimii f., bello Heraclidarum cum Peloponnesiis occidit, I, 8, 3, 5.
- Pan, Jovis e Thymbride f., Apollinem docet artem vaticinandi, I, 4, 1, 3.
- Panactum, castellum Atticum, *Androt.* 8.
- Panathenæa ab Erichthonio instituta, *Hell.* 65; *Ister* 3, 7; *Pher.* 20; *Androt.* 1; *Ap.* III, 14, 6, 9; ab Ægeo celebrantur, III, 15, 7, 4.
- Pandion, Ægypti ex Hephæstina f., Callidicen sponsam habet, II, 1, 5, 9.
- Pandion I, Erichthonii e Pasithea f., Atticæ R. Sub eo Bacchus et Ceres in Atticam veniunt; Tereo, bello adversus Labdacum, socio, filias deinceps in matrimonium dat; ejus ex Zeuxippe progenies, I, 14, 7 *sqq.*
- Pandion II, Cecropis II e Metiadusa f., Atticæ R.; a Metionidis pulsus Megaram fugit, Peliam ducit, a Pyla regnum accipit, III, 15, 5, 4 *sq.*; ab eo Pandionidæ.
- Pandion, Phinei e Cleopatra f., a patre excæcatur, III, 15, 3, 1.
- Pandionidæ, Pandionis filii, post patris obitum Athenas reversi Metionidas pellunt, res inter se partiuntur, III, 15, 6.
- Pandora, prima femina, Pyrrhæ ex Epimethæo mater, I, 7, 2, 1.
- Pandorus, Erechthei f., III, 15, 1, 2; *Phanod.* 3.
- Pandosia, urbs Cassiopææ, *Theop.* 49, 228.
- Pandosia, Lucanorum urbs, in qua Alexander, rex Epiri, occubuit, *Theop.* 233.
- Pandrosium, in Attica, III, 14, 1, 4

- Pandrosus, Cecropis ex Agraulo filia, III, 14, 2, 1; Erichthonium a Minerva acceptum custodit, III, 14, 6, 6.
- Pangæus, Thraciæ m., III, 5, 1, 7.
- Panhellenes, *Ap. fr.* 172.
- Panope, Nereis, I, 2, 7.
- Panope, Thespii f., Threpsippæ ex Hercule mater, II, 7, 8, 1.
- Panopei, quorum tyrannus Tityus, *Ephor.* 70.
- Panopeus, contra Teleboas it cum Amphitryone, II, 4, 7, 3.
- Panoptes. *Vide* Argus.
- Pantacles vel Panteucles, Munychi pater, *Hell.* 71.
- Pantaeni filius, Periclis adversarius, *Theop.* 98.
- Pantica, Cypria, puella formosissima a Monimo in matrimonium petita, *Phyl.* 18.
- Panticape (in Scythia), *Ephor.* 78.
- Paphlagonæ, populus Asiæ minoris, *Ephor.* 80; his imperat Phineus, *Pher.* 68.
- Paphlagonia in multas ditiones divisa, *Theop.* 201.
- Paphus, urbs Cypri, a Cinyra conditur, III, 14, 3, 4.
- Parabia ex millo et conyza facta bibitur a Pæoniibus, *Hec.* 123.
- Paralus, sacra frirem, *Philoch.* 130 a, b.
- Paralus heros, a quo paralus navis nomen accepit, *Phyl.* 38.
- Parasiti Herculis, *Clitod.* 11; *Philoch.* 156.
- Paræ, Jovis filia, I, 3, 1, 2; in Gigantomachia, I, 6, 2, 5; Typhonem fallunt, I, 6, 3, 10; mortem Meleagro prædicunt, I, 8, 2, 1; quid annuerint Alcestidi? I, 9, 15, 2.
- Παρέγγρατοι, Athenis, *Philoch.* 90.
- Paria, Nymphæ, e Minoe liberi, III, 1, 2, 6.
- Παραμύδεις, modi citharædici, *Ap. fr.* 210.
- Pariani cum Lampsacenis de finibus contendunt, *Charon* 10.
- Paricane, urbs Persica. *Hec.* 180.
- Pariorum colonia Pharus, *Ephor.* 150; Pariorum fides, *ibid.* 107.
- Paris s. Alexander, Priami f. ex Hecuba, expositus servatur, ad parentes redit, III, 12, 5, 7; OEnonen ducit, III, 12, 6, 1; contra hujus auctoritatem Græciam petit, Helenam rapit; ejus mors, III, 12, 6, 2 sq.; *Acus.* 26; de ejus nominibus, III, 12, 5, 9; Arisbam ducit, Merope f., *Ephor.* 21; ex OEnone pater Corythi, *Hell.* 126; ab Achille et Patroelo in Thessalia ad Sperchium fluvium pugna vincitur, *Ister* 12.
- Paris, Lysimachi amicus, *Phyl.* 6.
- Parnasii, *Ephor.* 70.
- Parnasiorum tyrannus Pytho, *Ephor.* 70.
- Parnassus mons, *Hell.* 94; *Pher.* 63.
- Parnassus heros monti nomen dedit, *Hell.* 94.
- Paropamisus, mons Indiæ, *Ap. fr.* 117.
- Paropotamii, vicus Bæotiæ, *Theop.* 264.
- Paros, ins. a Minois filiis habitatur, II, 5, 9, 3; sacra Graeciis a Minoe in illa facta, cum more inde ducto, III, 15, 7, 7; ab Miltiade vastata, *Ephor.* 107.
- Parparon, regio in Asia Eolica, *Ap. fr.* 52; *Androt.* 9.
- Parthaon. *Vide* Porthaon.
- Παρθέναι, Erechthei filia: sex, *Phanod.* 3.
- Partheniæ qui fuerint, *Ant.* 14; *Ephor.* 53; seditionem movent, *ibid.* 53; Achivis in Italia contra barbaros bellum gerentibus auxiliantur, et condunt Tarentum, *ibid.*
- Parthenius mons, II, 7, 4, 1; III, 9, 1, 4.
- Parthenopæus, Milanionis al. Martis ex Atalante f., III, 9, 2, 9; unus VII ducum, III, 6, 3, 3; Nemeis victor, III, 6, 4, 5; ab Amphidico s. Periclymeno necatur, III, 6, 8, 2; Promachi pater, III, 7, 2, 5.
- Parthenopæus, Talai f., I, 9, 13, 1; ejus progenies, *ibid.*
- Parthenope, Stymphali f., Everis ex Hercule mater, II, 7, 8, 12.
- Parthus, urbs Illyriæ, *Ap. fr.* 66.
- Paseas, Argivus, qui Macedonum partibus favebat. *Theop.* 257.
- Pasiphae, Solis e Perseide f., Minois uxor, III, 1, 2, 6; I, 9, 1, 6; Asterii s. Minotauri e Tauro, quocum Dædali (III, 1, 4, 2; III, 15, 9, 2) ope congressa erat, mater; dolo utitur ad amplexus mariti pellicibus perniciosos reddendos, III, 15, 1, 5.
- Pasithea, Nais Nympha, uxor Erichthonii, III, 14, 6, 10.
- Passanda, locus in Thracia, *Ephor.* 88.
- Passargadæ, *Ap. fr.* 138.
- Patara, urbs Lyciæ, *Hec.* 242.
- Patarmides, rex Ægypti, *Hell.* 151.
- Patarus, filius Apollinis et Lyciæ, *Hec.* 242.
- Patrasis, urbs Pontica, *Hec.* 198.
- Patro, Thespii f., Archemachii ex Hercule mater, II, 7, 8, 2.
- Patroclus, Herculis e Pyrippe f., II, 7, 8, 6.
- Patroclus, Menœtii f., III, 10, 8, 2; Clysonymo necato, cum patre ad Peleum fugit, Herculis adversus Trojam comes, III, 13, 8, 6; *Hell.* 57; Helenæ procus, III, 10, 8, 2.
- Patrous Jupiter. *Vide* Jupiter.
- Patroclus Ægyptiacæ classi a Ptolemæo Lagi filio [vel Ptol. Philadelpho] præfectus Atheniensibus contra Antigonum Gonatam auxiliatur, *Phyl.* 1.
- Pausanias, qui una cum Philippo regno Macedoniae potiturus erat, *Theop.* 32.
- Pausanias, Themistoclem in prodicionis societatem vocat, *Ephor.* 114.
- Pax, Jovis f., I, 3, 1, 2.
- Pazates, magorum nomen, *Xanth.* 29.
- Pedaritus harmosta, *Theop.* 9.
- Pedias, Menytis f., Cranai uxor, III, 14, 5, 2.
- Pegasis s. Pedasis Nympha, III, 8, 1, 3.
- Pegasus, equus alatus, Medusæ e Neptuno proles, II, 4, 2, 12; Bellerophontem, Chimaeram interfecturum, per aerem vehit, II, 3, 2, 1.
- Pelagon, Asopi e Metope f., III, 12, 6, 5.
- Pelagon, Phocensis, e cujus armentis (*Hell.* 8) bos Cadmum ad locum urbis condendæ ducit, III, 4, 1, 2.
- Pelagii, unde nomen traxerint, II, 1, 1, 7; *Philoch.* 8; Dolionum hostes, I, 9, 18, 1; a prima stirpe Arcades, quomodo magnum sibi nomen comparaverint, *Ephor.* 54; Athenarum arcem muro circumdant; ejus rei mercedem accipiunt regionem sub Hymetto monte; inde ab Atheniensibus injuste expelluntur, *Hec.* 362; a Græcis patria expulsi in Italiam transgrediuntur, Crotonem urbem capiunt; Tyrreniæ regioni nomen dant, *Hell.* 1; in Italia Ligures sedibus expellunt, *Phil.* 2.
- Pelagias, antiquum nomen Peloponnesi, *Acus.* 11; *Ephor.* 54.
- Pelagiotis, II, 4, 4, 1; *Hell.* 28.
- Pelagus, Jovis e Niobe f., *Acus.* II, 12; al. indigena, II, 1, 1, 7; III, 8, 1, 1; ejus e Melibœa al. Cyllene progenies, III, 8, 1, 2; *Hec.* 375; e Dejanira pater Lycaonis, *Pher.* 85.
- Pelagus, Triopæ f., cum Iaso regnum dividit; quæ ei regio contigerit, *Hell.* 37; ex Menippe pater Phrastoris, *ibid.* 1; Larissæ pater, *ibid.* 29.
- Peleus, Phthiote, Eæci ex Endeide f., III, 12, 6, 8; amicus non vero frater Telamonis, *Pher.* 15; Argonauta, I, 9, 16, 8; Phoci a Telamone cæsi consocius, ab Eæco pellitur, III, 12, 6, 12; ad Eurytionem fugit, Pythiæ parte potitur, Antigonam ducit, ex ea progenies, III, 13, 1, 1; *Pher.* 16, 17; cum Atalante certat, III, 13, 3,

- 1; apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; Eurytionem imprudens necat, ab Aeasto lustratur, III, 13, 2, 1 sq.; Astydamiæ amores recusat, III, 13, 3, 2; ab ea coram Aeasto marito stupri accusatus, ab hoc inermis in veneratione relinquitur, *ibid.* § 4 sq.; in Centauros incidens a Chirone servatur, *ibid.* § 9; Thetin ducit, III, 13, 5, 1; *ibid.* 16; filium e Thetide immortalem reddi impedit, III, 13, 6, 2; Ioleum expugnat, *ibid.* 18; Astydamiæ ulciscitur, III, 13, 7; Polymelæ pater, III, 13, 8, 5; Menœtium et Patroclum excipit, *ibid.*
- Pelia, Pylæ f., Pandionis II uxor, III, 15, 5, 3.
- Pelias, Neptuni e Tyro f., *Pher.* 59; a matre expositus, servatur; Sidero novercam interim; Junonem contemnit; cum Neleo fratre jurgia habet, I, 9, 8, 1 sq.; *Pher.* 56; in Thessalia habitat; ejus ex Anaxibia al. Philomache liberi, I, 9, 10; cui dare voluerit Alcestidem filiam, I, 9, 15, 1; Iolci post Cretheum R., I, 9, 16, 1; tutor Jasonis, *Pher.* 59; ex oraculo ad aureum vellus petendum Jasonem mittit, I, 9, 16, 5; Æsonem cum uxore et f. perdit, I, 9, 27, 1; Medææ dolis interficitur, I, 9, 27, 4; ludi in ejus honorem facti, III, 9, 2, 4.
- Πελιάς, catinus ligneus, *Ap. fr.* 227.
- Pelion mons, II, 5, 4, 5; III, 13, 3, 5.
- Pelopia, Cygni e Marte mater, II, 7, 7, 5.
- Pelopia, Amphionis e Niobe f., Dianæ telis confoditur, III, 5, 6, 1 sq.; *Pher.* 102, 6.
- Pelopia, Pelia f., I, 9, 10.
- Peloponnesiaci belli caussæ, *Ephor.* 119.
- Peloponnesii Heraclides superant, II, 8, 2, 5.
- Peloponnesus paret Phoroneo, Apidi, a quo Apia dicitur, II, 1, 1, 5; Tisameno, II, 8, 2, 5; a Pelasgis habitata Argos vocatur, II, 1, 2, 1; Heraclidarum tempore peste vexatur, II, 8, 2, 2; Peloponnesus universa antiquissimis temporibus a barbaris habitata, *Hec.* 356.
- Pelops, Elei f., II, 5, 1, 7; Tantali e Clytia f., *Pher.* 93; Hippodamiæ ducit, *ibid.*; *Theop.* 339; Cillam urbem condit, *ibid.*; Myrtilum in mare dejicit, *Pher.* 93; pater Lysidices, II, 4, 5, 4; Nicippes, II, 4, 5, 8; Atræi et Thyestis, II, 4, 6, 5; *Hell.* 42; Coprei, 5, 1, 7; Chryssippi, a Laio, quem exceperat, rapti, III, 5, 5, 12; *Hell.* 42; Alcathoi, III, 11, 7, 2; Pitthei, III, 15, 7, 1; Amphibia, *Pher.* 31; Mytilenes, *Hec.* 101; Argii, *Pher.* 93; Arcadiam debellat, Stymphalum necat, Helladi sterilitatem parat, III, 12, 6, 10; ei ab Hercule ara extruitur, II, 7, 2, 6; Pelops Paphlagonius fuit, *Ister* 59.
- Pelor, quinque Spartorum superstium unus, III, 4, 1, 7; *Hell.* 2; *Pher.* 44.
- Penates Romanorum; de eorum forma et habitu, *Tim.* 20.
- Peneleus, Leiti f., Helenæ proci, III, 10, 8, 2.
- Peneleus, Hippalmi f., Argonauta, I, 9, 16, 8.
- Penelope, Icarii e Peribœa f., *Pher.* 90; Ulyssis uxor, III, 10, 6, 1; III, 10, 9, 3.
- Penestæ, Thessalorum servi, *Theop.* 134.
- Peneus fl. in Elide, ab Hercule derivatur, II, 5, 5, 3.
- Peneus, Menippæ, Pelasgi uxoris, f., *Hell.* 1; Hypsei pater, *Pher.* 9; Iphidis pater, *Hell.* 10.
- Pentaploa, poculi species, *Philoch.* 43.
- Pentathlus, Cnidius, dux coloniarum in Siciliam deductæ, *Ant.* 2.
- Penthesilea cur Trojam venerit, *Hell.* 145.
- Pentheus, Echionis ex Agave f., post Cadmum Thebarum R. a matre, Bacchico furore correpta, dilaniatur, III, 5, 2, 2.
- Penthilus, Bori f., ex Anchirrhoe pater Andropompi, *Hell.* 10.
- Peparethiorum donarium in templo Delphico, *Theop.* 182.
- Pepinum, urbs Laconica, *Ap. fr.* 139.
- Pephredo, Phorci f., II, 4, 2, 3; *Pher.* 26.
- Peplum a Minerva Harmoniæ datum, postea a Polynice Argiæ, *Hell.* 12.
- Perdiccas, Alexandri amicus; gymnicorum exercitiorum studiosus; ejus luxuria, *Phyl.* 41.
- Perdiccas, [qui ante Archelaum regnavit] quot annos regnaverit, *Theop.* 31; *Philoch.* 103.
- Perdix, Dædali soror; Tali mater, III, 15, 9, 1.
- Peregrinorum militum exercitus in Corinthio [Ξενων ἐ Κορίνθω], *Philoch.* 150.
- Perelaus, pater Ithaci et Neriti, *Acus.* 30.
- Pereus, Elati e Laodice f., Neæræ pater, III, 9, 1, 2.
- Pergamum ab Apolline et Neptuno muris cingitur, *Hell.* 136.
- Perialees, Biantis e Perone f., *Pher.* 75.
- Periander imperium tyrannicum instituit, *Ephor.* 106; quomodo auream statuam deo Olympiæ dedicaverit, *ibid.*; controversiæ inter Athenienses et Mytilenæos iudex, *Ap. fr.* 78; Achilleum exstruit, *Tim.* 49.
- Periapis, Pheretis f., Patrocli e Menœtio mater, III, 13, 8, 5.
- Peribœa, Alcathi f., Telamonis uxor, III, 12, 7, 2.
- Peribœa, Hipponoi f., OEnæi conjux, I, 8, 4.
- Peribœa, Nympha Nais, Icarii conjux, III, 10, 6, 1.
- Peribœa, Polybi uxora, a pastoribus accipit infantem inventum, qui erat Laii f., OEdipum appellat, educat, III, 5, 7, 3.
- Pericles, Lyciorum rex, *Theop.* 111.
- Periclis in gerenda rep. adversarius Pantæni filius, *Theop.* 98; Eubœam subigit, *Philoch.* 89; Samum obsidione cingit, *Ephor.* 117; quum viginti talenta in res necessaria a se impensa diceret, a Lacedæmoniiis putatur Cleandridem et Plistoanactem corrupisse, *Ephor.* 118; quum rationes populo reddere non posset, Alcibiadis utitur consilio, *ibid.* 119; oratione Athenarum potestatem demonstrans suadet Atheniensibus, ne Lacedæmoniorum postulatis cederent, *ibid.*; Olympius dictus, *ibid.*
- Pericles, unus imperatorum Atheniensium in prælio ad Arginusas, *Philoch.* 121.
- Periclymenus, Nelei e Chloride f., I, 9, 9, 1; e Pisidice pater Bori, *Hell.* 10; formam mutandi facultate a Neptuno præditus; ab Hercule cum fratribus creditur, *ibid.* § 2 et II, 7, 3, 1; Argonauta, I, 9, 16, 8; persequitur Amphiarum, III, 6, 8, 6.
- Periclymenus, Neptuni f., Parthenopæum necat, III, 6, 8, 2.
- Perieres, Æoli al. Cynortæ f., I, 7, 3, 4; III, 10, 4, 5; Messeniæ R. Gorgophonen ducit, I, 9, 5; III, 10, 3, 4; pater Apharei et Leucippi, III, 10, 4, 5; OEBali, *ibid.*; Bori, III, 13, 1, 2.
- Perieris, Menœcei auriga, Clymeno vulnerato, patriæ malum parat, II, 4, 11, 2.
- Perigune (?), Sinidis f., Thesei uxor, *Pher.* 109.
- Perilaus, Icarii e Peribœa f., III, 10, 6, 1.
- Perimede, Æoli f., Acheloi conjux, I, 7, 3, 4.
- Perimede, Licymnii conjux, soror Amphitryonis, II, 4, 6, 6.
- Perimede, Eurysthei f., ab Atheniensibus immolatur, II, 8, 1, 3.
- Perinthi obsessio, *Ephor.* 157.
- Periphas, Euryganiæ pater, *Pher.* 48.
- Periphas, Ægypti e Gorgone f., Actææ sponsus, II, 1, 5, 8.
- Periphetes (Corynetes dictus) Vulcani ex Anticlea f., ad Epidaurum habitans prædo, clava spoliatur a Theseo,

- III, 16, 1, 3.
 Peristhenes, Ægypti e Caliande f., Electræ sponsus, II, 1, 5, 8.
 Peristhenes, Damastoris filius, Androthoes uxor, Dictyis et Polydectæ pater, *Pher.* 13, 26.
 Περιστήνης qui vocetur, *Ister* 32.
 Perithædæ, demus Oëneidis tribus, *Ephor.* 37.
 Pero, Nelei e Chloride f., I, 9, 9, 1; *Pher.* 75; conjux Biantis, I, 9, 13, 1.
 Pero, Asopi fl. e Neptuno mater, III, 12, 6, 5; *Acus.* 22.
 Perrhæbi, populus Thessaliæ, *Hec.* 114.
 Persarum reges in itineribus in regni oppidis cornis excipiuntur, in quas ad minimum viginti talenta impendenda sunt, *Theop.* 124; Persarum in Ægyptum descensus, *Theop.* 125; Persæ et Phœnices Carthaginienses movent, ut classe Siciliam aggrediantur, *Ephor.* 111.
 Perseis, Solis uxor, I, 9, 1, 6; III, 1, 2, 6.
 Persephoneon Theseus et Pirithous ex orco abducere volunt, *Hell.* 74.
 Persephone, Minyæ f., uxor Amphionis, mater Chloridis, *Pher.* 56.
 Perseptolis Telemachi e Nausicaa f., *Hell.* 141.
 Perses, Crii f., I, 2, 2, 4; Hecates ex Asteria pater, I, 2, 4.
 Perses, regnum Ætææ fratri eripit, a Medea necatur, I, 9, 28, 6.
 Perses, Persei f., apud Cepheum a patre relictus; a quo reges Persarum descendunt, II, 4, 5, 1.
 Perseus, Jovis e Danae f., ab avo in mare præcipitatus, a Dictye servatur, II, 4, 1, 3; a Polydecte ad caput Medusæ petendum mittitur, II, 4, 2, 2; *Pher.* 26; iter co, *ibid.* sqq.; Medusam necat, II, 4, 2, 11; Andromedam liberat, Phineum interficit, II, 4, 3, 5; Seriphum revertitur; Polydecte in lapidem mutato, Dictyn regem facit; arma e Nymphis accepta Mercurio dat; caput Medusæ Palladi; Argos venit; avum imprudens necat; regno cum Megapenthe mutato, Tiryntem obtinet; Mideam et Mycenæ tenet; nomen dat Mycenis; ejus ex Andromeda liberi, II, 4, 3, 7 sqq.; pater Gorgophones, I, 9, 5; III, 10, 3, 4.
 Perseus, Nestoris f., I, 9, 10, 3.
 Persiæ reges a Perse descendunt, II, 4, 5, 1.
 Pethæus, Menesthei pater, III, 10, 8, 2.
 Peucari, populus Iapygiæ, *Hec.* 66.
 Peucestes, Demetrii Poliorc. amicus, *Phyl.* 6.
 Peucestiantes, populus OEnotris vicinus, *Hec.* 57.
 Peucestii a Peucestio nominati, *Pher.* 85.
 Peucestius, Lycaonis f., III, 8, 1, 3; in Italiam migrat, *Pher.* 85.
 Phacussa, insula prope Atticam, *Hec.* 281.
 Phacussa, vicus inter Ægyptum et mare Rubrum, *Hec.* 281.
 Phæaces, Corcyræ incolæ, I, 9, 25, 3; ex Urani sanguinis guttis orti, *Acus.* 29.
 Phæax, quem Theseus a Sciro accepit proræ rectorem, *Philocho.* 41.
 Phæax, Neptuni et Corcyræ f., *Hell.* 45.
 Phædimus, Amphionis e Niobe f., telis Apollinis confoditur, III, 5, 6, 1.
 Phædra, Minois e Pasiphæe f., III, 1, 2, 6.
 Phæo, Hyas, *Pher.* 46.
 Phæsyte [i. q. Æsyle], Hyas, *Pher.* 46.
 Phaethon, Tithoni f., Astynoi pater, III, 14, 3, 2.
 Phaethon, Solis e Rhode f., *Hell.* 107.
 Phages, urbs Thraciæ, *Hec.* 126.
 Phalæcus cum Onomarcho templi Delphici thesaurum diripit, *Ephor.* 155; *Theop.* 184.
 Phalanna vel Phalannum, urbs Perrhæbiæ, *Hec.* 333;
Ephor. 105.
 Phalanna, Tyri filla, *Hec.* 333; *Ephor.* 105.
 Phalanthus, princeps Partheniarum, *Ant.* 14.
 Phalces Corinthum occupat, *Ephor.* 16.
 Phalias, Herculis ex Heliconide f., II, 7, 8, 6.
 Phanagora, insula, *Hec.* 164.
 Phani janua. Locutio proverb., *Demo* 8.
 Phanostrata, meretrix Atheniensis, *Ap. fr.* 239.
 Phantes, Ægypti e Caliande f., ejus sponsa Theano, II, 1, 5, 7.
 Phanus, Bacchi f., Argonauta, I, 9, 16, 8.
 Pharax, Lacedæmonius, homo luxuriosus, *Theop.* 218.
 Pharcedon, urbs Thessaliæ, *Theop.* 87.
 Pharis, urbs Lacedæmoniae, *Ephor.* 18.
 Pharmacus sacras phialas furatus lapidibus obruitur, *Ister* 33.
 Pharnabazus, Darii regis satrapes, Alcibiadem interficiendum curavit, *Ephor.* 126.
 Pharnace, Megessaris f., Sandaci conjux, III, 14, 3, 3.
 Pharsalia saltatrix, pellax Philomeli, *Theop.* 182.
 Pharsalii ignavissimi et luxuriæ dediti, *ibid.* 54.
 Pharsalus, Thetidis et Pelei sedes, *Pher.* 16.
 Pharte, Danaï ex Æthiopide f., sponsa Eurydamæ, II, 1, 5, 5.
 Pharus, insula in mari Adriatico, Pariorum colonia, *Ephor.* 150.
 Pharus, insula Ægypti, *Hec.* 287.
 Pharus, proreta Menelai, *ibid.*
 Phaselussæ, duæ insulæ Libyæ, *Hec.* 316.
 Phasis, fluvius, *ibid.* 187; I, 9, 23, 2.
 Phassus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Phayllus, Onomarchi frater, Delphica donaria ad monetæ usum conflata, *Theop.* 184; Aristonis uxori, quam amabat, monile Eriphyles, Delphis in templo depositum, donat, *Phyl.* 60; cf. *Ephor.* 155; amori deditus, *Theop.* 182.
 Phegus, R. Psophidis, III, 7, 5, 7
 Phellus, urbs Pamphyliæ, *Hec.* 243.
 Phemiæ, urbs Arniæ, *Hell.* 25.
 Phemius, Ampycis f., urbis cognom. conditor, *ibid.*
 Phenius, Smyrnæus magister, *Ephor.* 164.
 Pheneus, Melanis f., a Tydeo necatur, I, 8, 5, 3
 Phera, urbs Peloponnesi, *Pher.* 87.
 Phæræ, in Thessalia, a Pherete conduntur, I, 9, 14; Admeto parent, III, 10, 4, 4.
 Pherebœa, Thesei uxor, *Pher.* 109.
 Pherecydis Syri vaticinia, *Theop.* 66.
 Phereclides in pugna ad Eurymedontem terrestribus Persarum copiis præfectus, *Ephor.* 110.
 Pheres, Orchomeni l., Amyntoris pater, *Acus.* 27.
 Pheres, Niobæ f., *Pher.* 102 b.
 Pheres, Crethæi f., condit Pheras, I, 9, 11, 1; I, 9, 14; *Pher.* 59; ejus progenies, *Apoll. ibid.*; pater Admeti, I, 8, 2, 4; Idomenes, I, 9, 11, 2; Periapidis, III, 13, 8, 5.
 Pheres, Jasonis e Medea f., a matre al. Corinthiis necatur, I, 9, 28, 3; pater Mermeri, *Ap. fr.* 170.
 Phersa, Nereis, I, 2, 7.
 Phiceus, Bœotiæ m., sedes Sphingis, III, 5, 8, 4.
 Phidias accusatur in elaboranda statua Minervæ magnam pecuniæ vim subripuisse, *Ephor.* 119; Athenis fugit Elin, ubi interfectus est, *Philocho.* 97.
 Phiditia; Lacedæmonii ad ea non amplius conveniunt de patrio more, *Phyl.* 43.
 Phido Argivus, decimus a Temeno, hujus regnum arripuit, *Ephor.* 15; mensuras, pondera, invenit, *ibid.*; Olympici certaminis procuratorem obtinet, *ibid.*; a Spartanis et Eleis vincitur, *ibid.*

- Phidon, Aristodamidæ f., Carani pater, *Theop.* 30.
 Philæas, Ajacis filius, *Pher.* 20.
 Philæmon, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Philænis, femina, de rebus obscænis scripsit, *Tim.* 141.
 Philammon, Apollinis e Philonide f., *Pher.* 63; ejus ex Argiope f. Thamyris, I, 3, 3, 1.
 Philammon Argonauta, *Pher.* 63; primus videtur choros virginum instituisse, *ibid.*
 Philippus, Amyntæ f., contra Cotyn proficiscitur, *Theop.* 33; quomodo Thessalos sibi adjunxerit, *ibid.* 178; ejus bellum contra Olynthios, *Philoch.* 132; causæ aperti belli contra Athenienses, *ibid.* 135; singulis Thessaliæ tetrarchiis archontem præficit, *Theop.* 234; in Thessalia Thrasydæum tyrannum constituit, *ibid.* 235; quomodo se gesserit post reportatam victoriam ad Chæroneam, *ibid.* 262; Philippi indoles et mores, *ibid.* 136, 179, 27, 298, 301, 285, 249.
 Philisti historici mors, *Ephor.* 152.
 Philoctetes, Pœantis f., Helenæ procus, III, 10, 8, 2; Herculis telis Alexandrum vulnerat, III, 12, 6, 3.
 Hippodamia. *Vide Hippodamia.*
 Philodice, Inachi f., Leucippi uxor, III, 10, 3, 6.
 Philolaus, Minois e Paria Nympha f., III, 1, 2, 6; Parum insulam tenens cum fratribus ab Hercule trucidatur, II, 5, 9, 3.
 Philomache, Amphionis f., uxor Pelia, I, 9, 10.
 Philomela, Pandionis e Zeuxippe f., Tereo nubit; cujus injuriam sororis ope ulciscitur; in avem mutatur, III, 14, 8, 1 *sqq.*
 Philomeli pellex Pharsalia saltatrix, *Theop.* 182; ejus uxor prima fuit, quam dure ancillæ sequebantur, *Tim.* 67.
 Philon, impii facinoris auctor, pœnas solvit, *Theop.* 184.
 Philonis, Deionis f., cum Mercurio et Apolline concumbit; ex Apolline mater Philammonis, e Mercurio mater Autolyti, *Pher.* 63.
 Philonoe, Iobata f., Bellerophontis uxor, II, 3, 2, 3.
 Philonoe, Tyndarei e Leda f., a Diana immortalis facta, III, 10, 6, 2.
 Philonomus, Electryonis f., II, 4, 5, 7.
 Philotera vel Philoteris, urbs circa regionem Troglodyticam, *Ap. fr.* 143.
 Philoterpes, Idmonidis f., *Hell.* 6.
 Philottus, uxor Niobæ, in venatione periit, *Xanth.* 13.
 Philoxenus Cylthereus in facete dictis imitator Simonidis, *Ephor.* 158.
 Philyra, Nauplii conjux, II, 1, 5, 14.
 Phlyra, Oceani filia, mater Chironis, *Pher.* 2.
 Phineus, Agenoris al. Neptuni f. [rex Paphlagoniæ, *Hell.* 38; *Pher.* 68], vates cæcus, quamobrem? [*Ister* 60 a]; ab Harpyiis liberatur; Argonautis iter significat, I, 9, 21; ejus e Cleopatra et Idæa uxoribus progenies; hujus calumniis permotus, Plexippum et Pandionem, ex illa natos, obcaecat; ab Argonautis punitur, III, 15, 3.
 Phineus, Beli ex Anchinoe f., II, 1, 4, 4; Andromedæ sponsus, Perseo insidiatus perit, II, 4, 3, 6.
 Phineus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Phineus, Phœnicis e Cassiopea f., *Pher.* 41.
 Phlegræ, Gigantum sedes, I, 6, 1, 3; II, 7, 1, 3; Phlegræ, nunc Pallænæ, incolæ, crudeles quondam fuerunt homines, humanis carnibus vescentes, quos Gigantes appellarunt. Eos Hercules a Troja rediens debellavit, *Ephor.* 70.
 Phlegræi campi in Italia, ubi habitabant Gigantes, *Tim.* 10.
 Phlegyæ, Cadmo regi infesti, *Pher.* 102 a; Gyrlonem incolunt, latrocinia et depredationes exercent, *ibid.*; sub Eurymacho rege Thebas ceperunt; Apollinis Delphici templum incenderunt; quapropter ab Apolline interfecti sunt, *ibid.*
 Phlegyas, Thessalus, Coronidis pater, III, 10, 3, 7.
 Phlegyas, Martis e Chryse f., a Chthonii filiis trucidatur, III, 5, 5, 3.
 Phlius oppidum; e quo Jupiter Æginam rapuit, *Pher.* 78.
 Philogidas non recipiendam Spartæ monetam auream vel argenteam censuit, *Ephor.* 127.
 Phobus, Codrida, Blesi frater, Phocæensis, Mandroni, Bebrycum regi, auxilium tulit; a Leucadibus petris in mare se dedit, *Charon* 6.
 Phocæenses post captam a Cyro Phocæam ad Cynnium ac Massiliam appellunt, indeque repulsi Eleam condunt, *Ant.* 9; coloniam deducunt Pityoessam, a Pityoessensibus trucidantur, *Charon* 6; eorum donarium in templo Delphico, *Theop.* 182.
 Phocæenses Lampsacum condiderunt, *Ephor.* 93; ex lege antiqua non licuit servos possidere, *Tim.* 67.
 Phocis, III, 5, 7, 7; III, 14, 8, 6; *Hec.* 84; Deioni paret, I, 9, 4.
 Phocus, Æaci e Psamathe f., III, 12, 6, 9; a Telamone occiditur, III, 12, 6, 12; pater Crisi, *Hec.* 84.
 Phœbe, Hamadryas Nympha, Danaïdum aliquot mater, II, 1, 5, 4.
 Phœbe, Leucippi e Philodice f., cum sorore rapitur a Dioscuris, III, 10, 3, 6; ejus e Polluce progenies, III, 11, 2, 2.
 Phœbe, Cœli f., Titanis, I, 1, 3; ejus e Cœo progenies, I, 2, 2, 2.
 Phœnicæum, mons Corinthi, *Ephor.* 137.
 Phœnicum pacta, *Demo* 15.
 Phœnices cum Persis legatos mittunt ad Carthaginienses, ut hi in Siciliam, deinde in Peloponnesum trajiciant, *Ephor.* 111.
 Phœnicia, prius nominata Chna, *Hec.* 254.
 Phœnicussæ, urbs Phœnicum in Syria, *ibid.* 257.
 Phœnicussæ, duæ insulæ in sinu Libyco, *ibid.* 315.
 Phœnix, Agenoris e Telephassa [e Damno, *Pher.* 40] f., III, 1, 1, 3; [al. Europæ pater] Europam quærere jubetur, invenire nequit; Phœnicia de se nomen dat, III, 1, 1, 8; e Cassiopea pater Phœnicis, *Pher.* 41.
 Phœnix, Adonidis ex Alphisibœa pater dicitur Hesiodo, III, 14, 4, 2.
 Phœnix, Amyntoris f., ob calumnias Phthiæ a patre excacatus; a Chirone sanatur; Dolopum R., Achillis comes, III, 13, 8, 4.
 Phœnix instrumentum, *Ephor.* 159.
 Phœnix, sacra avis Ægyptiorum; ejus descriptio, *Hec.* 292.
 Φοινῆς, arbor et fructus ap. *Hell.*, 157.
 Phœtiæ, urbs Acarnaniæ, *ibid.* 128.
 Pholoe, Pholi Centauri sedes, II, 5, 4, 2 et 6.
 Pholus, Centaurus, Sileni e Melia Nympha f., Herculem hospitio excipit, II, 5, 4, 2; interimitur, II, 5, 4, 8.
 Phorbas, Neptuni f., *Hell.* 66.
 Phorbas, Thesei auriga, *Pher.* 108.
 Phorbas, Criasi filius, Ereuthalionis frater, *ibid.* 22.
 Phorbas, Augeæ pater, II, 5, 5, 1.
 Phorbus, pater Pronoes, I, 7, 7.
 Phorcides, Phorci filia, I, 2, 6; Gorgonum sorores, Perseum ad Nymphas ducunt, II, 4, 2, 4.
 Phorcus, Ponti f., I, 2, 6; ejus e Ceto progenies, *ibid.*; *Pher.* 26.
 Phorcys ex Hecate pater Scyllæ, *Acus.* 45.
 Phorica, vicus Arcadiæ, *Ephor.* 97.
 Phormio, *Theop.* 322.
 Phoroneus, Inachi f., primus homo, *Acus.* 14; Peloponnesum tenet; ejus e Laodice liberi, II, 1, 1, 3 *sq.*; Aphidis pater, I, 7, 6; *Acus.* 11.
 Phoroneus, Spartonis f., *Acus.* 16.

- Phoroneus, Iasi, Pelasgi et Agenoris pater, *Hell.* 37 [ubi vero Eustath. pro Phoroneo dicere debebat Triopam].
 Photinaeum, urbs Thessaliae, *Hec.* 113.
 Phrasimus, Praxitheae e Diogenia pater, III, 15, 1, 2.
 Phrasius, vates, e Cypro, a Busiride Jovi mactatur, II, 5, 11, 8.
 Phrastor, Pelasgi f., Amyntoris pater, *Hell.* 1.
 Phrastor, Oedipi ex Iocasta f., *Pher.* 48; a Minyis et Ergino occisus, *ibid.*; cf. *Pher.* 50.
 Phricanes, Aëoles ad Phricium habitantes, *Hell.* 48.
 Phricium, mons supra Thermopylas, *ibid.*
 Phrixa urbs Arcadiae, *Pher.* 117.
 Phrixi liberi, II, 9, 1, 7; e Colchide Græciam petunt, I, 9, 21, 2.
 Phrixus, Athamantis f., I, 9, 1, 1 [*Pher.* 52]; morti eripitur *ibid.* §, 4; in Colchidem venit, Chalciope ducit, [quæ etiam Evenia vel Iophossa appellatur, *Pher.* 54]; aureum vellus dedicat, *ibid.* § 6; pater Melantis, *Pher.* 55; Argi, *Acus.* 8; *Pher.* 61, Cytori, *Ephor.* 85; Phrixi aries loqui poterat, *Hec.* 337; Hellespontum trajicit, *Pher.* 53.
 Phrixus, Spartiata, *Theop.* 292.
 Phrontis, Phrixi e Chalciope f., I, 9, 1, 6.
 Phryges ex Europa in Asiam venerunt, *Xanth.* 5, 8; e Thracia advenientes Trojæ et viciniae principem ceperunt, *ibid.*
 Phrynae, duæ meretrices Athenienses, *Ap. fr.* 242.
 Phrynis, citharædus Mytilenæus, *Ister* 49, 50.
 Phthia, Amyntoris pellex, Phœnicen stupri falso accusat, III, 13, 8, 4.
 Phthia, Amphionis e Niobe f., Dianæ telis confoditur, III, 5, 6, 1.
 Phthia, Thessaliae pars, in qua Deucalion R., I, 7, 2, 1; eam adit Peleus, III, 13, 1, 1.
 Phthiæ ex Apolline filii, I, 7, 6.
 Phthinus, Lycaonis f., *Hec.* [?] 375.
 Phthiotis, tetras Thessalia, *Hell.* 28.
 Phthiron, mons Cariae, *Hec.* 227.
 Phthius, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Phthius, pater Amphictyonæ, *Pher.* 8.
 Phya, Socratis f., a Pisistrato Hipparcho in matrimonium data, *Clitod.* 24.
 Phylace, unde boves abegit Melampus, *Pher.* 75; Iphiclis regia, I, 9, 12, 3.
 Phylacus, Deionis f., I, 9, 4; pater Alcimedæ, *Pher.* 59; pater Iphicli, *ibid.* 75; I, 9, 12, 5.
 Phylas, Ephyrae Thesprotorum R., II, 7, 6, 1; II, 7, 8, 12.
 Phylas, Antiochi f., Hippotæ pater, II, 8, 3, 2.
 Phyle, pagus Oeneidis tribus, *Phyl.* 77; *Philoch.* 140.
 Phyleis, Thespii f., Tigasidis ex Hercule mater, II, 7, 8, 4.
 Phyleus, Augeæ f., II, 5, 5, 3; contra patrem testis, ab eo pellitur; Dulichium habitat, *ibid.* § 5; Elidis R. ab Hercule constituitur, II, 7, 2, 5.
 Physcidas, formosus puer ab Onomarcho amatus, *Theop.* 182.
 Physcus, pater Ionis, *Hec.* 342.
 Physius, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Phyteum, urbs Elidis, a Phyteo dicta, *Ister* 45.
 Phytius, filius Orestei, pater Oenei, avus Aetoli, *Hec.* 341.
 Pia urbs [Ἐὸςθῆς], *Theop.* 76.
 Pieria, I, 3, 2, 3; in ea Apollo armenta pascit, III, 10, 2, 2.
 Pieria, Danaï conjux, II, 1, 5, 8.
 Pieris, al. Teridae, Aetolica, Menelai pellex, mater Megapenthis, III, 11, 1.
 Pierus, Magnetis f., cum Clio consuescit, I, 3, 3, 1.
 Pione [?] Nereis, I, 2, 7.
 Piræus, urbs antea Amisus nominata, *Theop.* 202.
 Piraica platea Athenarum, *Clitod.* 5.
 Piranthus, Argi f., II, 1, 2, 1.
 Piren, Ius pater, *Acus.* 18; II, 1, 3, 1.
 Piren, a Bellerophonte necatur, II, 3, 1, 1.
 Pirene, Danaï f., Agaptolemi sponsa, II, 1, 5, 5.
 Pirithous, Larissæus, Ixionis f., apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; Proserpinæ amplexus petens, vincitur in inferis, II, 5, 12, 5; ab Hercule liberari nequit, *ibid.* § 6; pater Polypætis, III, 10, 8, 2; cum Theseo ad Aëdoneum venit ut mulierem ejus stupraret; ab Aëdoneo occiditur, *Philoch.* 46; cf. *Hell.* 74; nomen dedit demo Attico, *Ephor.* 37.
 Piromis, nomen Aegyptiacum, quid significet, *Hec.* 276.
 Pisa in Pelopon., *Hell.* 42.
 Pisæorum rex Aetolus, *Ephor.* 15.
 Pisidæ, populus Asiæ min., *Ephor.* 80.
 Pisidice, Aoli f., Myrmidonis uxor, I, 7, 3, 4.
 Pisidice, Nestoris f., I, 9, 9, 3.
 Pisidice, Pelia f., I, 9, 10.
 Pisidice, Periclymeni uxor, *Hell.* 10.
 Pision, pater Ixionis, *Pher.* 103.
 Pisisstratus, Nestoris f., I, 9, 9, 3.
 Pisistrati tyranni indoles, *Theop.* 147; Lyceum exstruxit, *Theop.* 148.
 Pisis, Apharei ex Arene f., III, 10, 3, 5.
 Pitana a Pelasgis in servitutem redacta, ab Erythræis in libertatem vindicata, *Hell.* 115.
 Pithecusæ insulae, *Tim.* 10; Typhoni superinjectæ, *Pher.* 14.
 Pitho, Oceani f., Argi uxor, *Pher.* 22.
 Pittheus, Pelopis f., Aethræ pater, III, 15, 7, 1; *Hell.* 74; Aegæum ebrium cum filia congregi jubet, *Ap. ibid.* § 2; naves construit Theseo, *Clitod.* 5.
 Pityocamples unde dicatur Sinis, III, 16, 2, 1.
 Pityoessa s. Pityusa, coloniam accepit Phocæensium; postea nominata est Lampsacus, *Charon* 6.
 Placia, Atræi al. Leucippi f., Laomedontis uxor, III, 12, 3, 11.
 Planctæ, I, 9, 25, 2; *Tim.* 5.
 Plataeæ, urbs Bœotiae, unde nominata, *Ap. fr.* 151.
 Plataeenses, Damasistrato parent, III, 5, 8, 1; ab Atheniensibus inter cives relati, *Hell.* 80.
 Plato, Lycaonis f., I, 8, 1, 3.
 Plato quo tempore natus? *Ap. fr.* 89; ejus dialogi inutiles et mendaces, *Theop.* 279; cf. 280, 281.
 Pleiades, Atlantis e Pleione [ex Aethra, *Tim.* 25] filia VII e Cyllene Arcadiae natae, III, 10, 1, 1.
 Pleiades septem filiae Lycurgi, et Bacchum educaverunt, a Jove inter sidera collocatae, *Pher.* 46.
 Pleione, Oceani f., Atlantis uxor, III, 10, 1, 1.
 Plemmyrium, Siciliae castellum, *Philoch.* 25.
 Pleuron, Aetoli f., ejus e Xanthippe progenies, I, 7, 7; *Pher.* 29.
 Plexaure, Nereis, I, 2, 7.
 Plexippus, Thespii f., I, 7, 10, 1; ejus obitus, I, 8, 2, 7.
 Plexippus, Phinei e Cleopatra f., a patre excæcatur, I, 15, 3, 1.
 Plinthine, urbs Aegypti, in qua vitis inventa, *Hell.* 155.
 Plisthenes, Aeropen ducit; ejus ex hac progenies, III, 2, 2, 1.
 Plisthenis donarium in Delphico templo, *Theop.* 182.
 Plistoanax a Spartanis 15 talentis multatus, *Ephor.* 118.
 Pluto, Croni e Rhea f., a patre devoratur, I, 1, 5; effertur, I, 2, 1, 1; patre victo, imperium inferorum obtinet, I, 2, 1, 4; Proserpinam rapit, I, 5, 1, 1; eam remittere iussus, dolo utitur, ne diutius apud matrem moretur

- illa, 1, 5, 3; Cerberum ab Hercule abduci patitur, II, 5, 12, 8; Sisyphum ad superos remittit, *Pher.* 78.
- Phylagoras, Evagoræ f., cum Nicocreonis filia concumbit, *Theop.* 111.
- Pnyx, *Clitod.* 5, 18.
- Poculum tertium Jovis Τελείου et Σωτήρος, *Philoch.* 179.
- Poculum, quod Jupiter Alcmenæ dedit, ad Charonis usque ætatem apud Lacedæmonios monstrabatur, *Charon* 11.
- Podalirius, Æsculapii f., Helenæ procus, III, 10, 8, 2; ejus posteri, *Theop.* 111.
- Podarce, Danaï e Pieria f., Ofenei sponsa, II, 1, 5, 8.
- Podarces, Iphicli f., Phylaci nepos, I, 9, 12, 7; *Pher.* 75.
- Podarces, Laomedontis f., ab Hesione e servitute redemptus, vocatur Priamus, II, 6, 4, 6.
- Pœas, Thaumaci f., Argonauta, I, 9, 16, 8; Talum necat, I, 9, 26, 5; Herculis sagittas accipit rogo incenso, II, 7, 7, 14; pater Philoctetis, III, 10, 8, 2.
- Polemon, Herculis ex Iphinoe filius, *Pher.* 33 e.
- Polichus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
- Polites, Priami ex Hecuba f., III, 12, 5, 12.
- Pollux, Jovis e Leda f., III, 10, 7, 1; *Pher.* 29; apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; Argonauta, I, 9, 16, 8; cestum tractat, III, 11, 2, 1; Amycum necat, I, 9, 20, 2; Lynceum, III, 11, 2, 5; Eurymantem, *Pher.* 92; ejus e Phœbe f., III, 11, 2, 2.
- Poltys, Æni R., Herculem hospitio excipit, I, 5, 9, 13.
- Polus tragœodus, *Philoch.* 160.
- Polyarches, i. q. Dardanus, Electræ f., *Hell.* 129.
- Polyboles, Gigas, I, 6, 2, 4.
- Polybus, frater Orsilochi, maritus Medusæ, *Pher.* 47.
- Polybus, Corinthi R.; ejus uxor Peribœa, III, 5, 7, 3.
- Polycaste, Nestoris f., I, 9, 9, 3.
- Polyctor, Egypti e Caliane f., Stynes sponsus, II, 1, 5, 7.
- Polydectes, Peristhenis et Androlheæ f., Dictylis frater, *Pher.* 13; Seriphum condit, I, 9, 6; ejus R. Danaes amores ambit, II, 4, 2, 1; Perseum ad caput Medusæ petendum mittit, *ibid.* § 2; *Pher.* 26; lapis sit, II, 4, 3, 7; *Pher.* 26.
- Polydora, Danaï filia, Sperchei uxor, mater Dryopis, *Pher.* 23.
- Polydora, Perieris f., Pelei conjux [?], III, 13, 4.
- Polydora, Pelei ex Antigone f., Bori conjux, III, 13, 1, 2; *Pher.* 17.
- Polydorus, Cadmi ex Harmonia, III, 4, 2, 4; Thebarum R., ejus e Nereide liberi, III, 5, 5, 1.
- Polydorus, Priami ex Hecuba f., III, 12, 5, 12.
- Polygonus, Protei f., ab Hercule necatur, II, 5, 9, 14.
- Polyhymnia, Musa, I, 3, 1, 5.
- Polyidus, Cœrani f., Glaucum in vitam revocat, artem vaticinandi docet; ei eripit, III, 3, 1, 4; Euryto vetat ne Tyrrinthem se conferat, *Pher.* 34.
- Polylaus, Herculis ex Eurybia f., II, 7, 8, 2.
- Polymede, Autolyçi f., Æsonis uxor, I, 9, 16, 1.
- Polymedon, Priami f., III, 12, 5, 13.
- Polymele, Pelei f., Patrocli e Menætio mater, III, 13, 8, 5.
- Polynices, OEdipodis ex Iocaste [ex Eurygania, *Pher.* 48;] f., III, 5, 8, 8; cum fratre regnum partitur, III, 6, 1, 1; *cf. Hell.* 12; quo illud sibi soli retinente, fugit, *ibid.* § 3; vi ex patria pellitur, *Pher.* 49; contra Thebas proficiscitur, III, 6, 3, 2; Nemeis victor, III, 6, 4, 5; ejus cum fratre certamen et interitus, III, 6, 8, 1; ab Antigone sepelitur, III, 7, 1, 2; Thersandri pater, III, 7, 2, 3.
- Polynoe, Nereis, I, 2, 7.
- Polypemon, e Sylea pater Sinidis, III, 16, 2, 1.
- Polyphemus, Elati f., Argonauta, I, 9, 16, 8; Hylam quærens, in Mysia relictus, Cium condit, I, 9, 19, 4.
- Polyphetes, Laii præco, Pherecydi appellatur Polyphætes, *Pher.* 47 a.
- Polyphides, Mantii filius, e Sariusæ suscipit Harmoniden et Theoclymenum, *ibid.* 91.
- Polyphontes, Laii præco, ab OEdipo trucidatur, III, 5, 7, 7.
- Polyphontes, Heraclida, Cresphonti Messeniæ R. succedit; Meropen ducit; ab Æpyto necatur, II, 8, 5, 7.
- Polypætes, Laii præco, *Pher.* 47 a.
- Polypætes, Ætolus, Apollinis e Phlivia f., ab Ætolo necatur, I, 7, 6.
- Polypætes, Pirithoi f., Helenæ procus, III, 10, 8, 2.
- Polyxene, Priami ex Hecuba f., III, 12, 5, 10.
- Polyxenus, Medææ ex Jasone f., *Hell.* 30.
- Polyxenus, Agasthenis f., Helenæ procus, III, 10, 8, 2.
- Polyxenus, Eleorum R., Amphitryoni reddit Electryonis armenta, quæ a Taphiis acceperat, II, 4, 6, 2.
- Polyxenus Tauromenitarum legatus, *Tim.* 135.
- Polyxo, Nais, Danaï conjux, II, 1, 5, 7.
- Polyxo, uxor Nyctei, III, 10, 1, 4.
- Polyxo, Hyas, *Pher.* 46.
- Polyzelus, frater Hieronis, *Tim.* 86; post mortem Gelonis præfecturam exercitus accipit et Demaretam, fratris uxorem, *Tim.* 90; Hieronis in eum invidia, *ibid.*
- Πομπῆαι, vasa in solennia pomparum apparatus, *Philoch.* 124.
- Poneropolis, urbs Thraciæ, *Theop.* 122.
- Pontomedusa, Nereis, I, 2, 7.
- Ponti reges decem, *Ap. fr.* 100.
- Ponti Euxini mensura, *Hec.* 163; Pontus Euxinus Milesiorum coloniis frequentatur, *Ephor.* 92.
- Pontus, ejus e Tellure liberi, I, 2, 6.
- Porphyrion, Gigantum unus, I, 6, 1, 4; Junoni vim inferre conatus, Jovis fulmine et Herculis manu cadit, I, 6, 2, 1.
- Porthaon, I, 7, 7, 3; ejus progenies, I, 7, 10, 2.
- Porthæus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
- Potamon, Egypti e Caliane f., Glaucippes sponsus, II, 1, 5, 7.
- Polidæa. Quot talentorum in ejus obsidionem impensum sit, *Ephor.* 119.
- Praxithea, Thespii f., Nephi ex Hercule mater, II, 7, 8, 6.
- Praxithea, Phrasmii f., Erechthei conjux, III, 15, 1, 2.
- Praylus, Trojanus, Timonis discipulus, animi constantia insignis, *Phyl.* 61.
- Priamus, Laomedontis ex Strymo [*Hell.* 37] al. Placia f., [antea Podarces dictus, unde nomen posterius accepit?] Trojæ R.; ejus ex Arisbe, quam deinde Hyrtaco dat, et Hecuba liberi, *Pher.* 99; Paridem f. exponit, III, 12, 5 *sqq.*
- Priene, urbs, *Ephor.* 91.
- Prienenses appellantur Cadmii, *Hell.* 95.
- Procles, Aristodemi ex Argia f.; cum Eurysthene fratre Spartam sorte obtinet, II, 8, 3; *Ephor.* 16; reipublicæ Lacedæm. auctores, *Hell.* 91; pater Euryptontis, *Ephor.* 19.
- Procne, Pandionis e Zeuxippe f., Terei uxor, III, 14, 8, 2; ob mariti perfidiam, Ityn filium cibum ei apponit, III, 14, 8, 5; in avem mutatur, *ibid.* § 7.
- Προκώνια quid sit, *Demo* 22.
- Procris, Erechthei e Praxithea f., [*Hell.* 83; *Phanod.* 3] Cephali conjux, ob adulterium cum Pteleonte ad Minoem fugit; cum eo consuescit; in Atticam redit; cum marito reconciliata ab eo imprudente necatur, III, 15, 1, 2 *sqq.*; *Pher.* 77; canem Athenas secum ducit insignem, II, 4, 7, 2; *Ister* 18.
- Procris, Thespii f. natu maxima; ejus ex Hercule progenies, II, 7, 8, 1.

- Prodigium quod Ol. 118,3 in arce Athenarum contigit, *Philoch.* 146.
- Προρροία, sacra, *Clitod.* 23.
- Prætidēs, Thebarum portæ, III, 6, 6, 6.
- Prætidēs, Præti filia, insanientes, a Melampode sanantur, II, 2, 2, 7.
- Prætelus, Abantis f. (Thersandri f., *Pher.* 79); ab Acrisio Argis pulsus, in Lyciam venit ad Iobatem al. ad Amphianactem; ducit Anteam al. Sthenebœam; in Argolidem redux, Tirynthem tenet; ejus filia insanit [Acus. 19]; Melampodi et Bianti filias cum parte regni dat; Bellerophontem purgat [*Pher.* 24], uxoris fraude ductus, ad Iobatem mittit, necem ei paraturus; Danaen dicitur corrupisse, II, 2, 1 *sqq.*; pater Mæræ, *Pher.* 79.
- Promachus, Æsonis f., a Pelia necatur, I, 9, 27, 2.
- Promachus, Parthenopæi f., unus Epigonorum, I, 9, 13, 2; III, 7, 2, 5.
- Prometheus, Iapeti f., I, 2, 3; Deucalionis ex Hesione, *Acus.* 7; Jovis caput aperit, I, 3, 6; hominibus ignem dat; Caucasō affigitur, I, 7, 1; ab Hercule liberatur, II, 5, 11, 12; *Pher.* 33; Deucalioni arcam struere suadet, I, 7, 2, 2; pro Chirone fit immortalis, II, 5, 4, 6; Jovi Thetidis nuptias dissuadet, III, 13, 5, 3; duodecim diis aras exstruit, *Hell.* 15; pater Ius vel Isidis, *Ister* 40; Promethei signum in Academia, *Ap. fr.* 32.
- Promethea, festum Atticum, *Ister* 3.
- Pronax, Talai f., Lycurgi et Amphithææ pater, I, 9, 13.
- Pronoe, Phorbi f., Ætoli conjux, I, 7, 7.
- Pronous, Phegei f., Alcæonem necat; ab hujus filiiis trucidatur, III, 7, 6, 2.
- Προρροία, *Clitod.* 25.
- Propylæa quando ædificata, *Philoch.* 98.
- Prosepeia nympha, ex Arcade mater Elati et Aphidantis, *Charon* 13.
- Proserpina, Jovis f., I, 3, 2, 4; a Plutone, I, 5, 1, 1; ab Ædoneo Molossorum rege rapitur, *Philoch.* 46; ex Attica, *Phanod.* 20; aliquot menses apud Plutonem, reliquam anni partem apud superos moratur, I, 5, 3; *vide* Ceres. Alcestin in vitam remittit, I, 9, 15, 2; Adonidem nutrit; de eo cum Venere contentio, III, 14, 4, 5; Proserpina ver appellatur a populis qui ad occasum solis habitant, *Theop.* 293.
- Protagoras in Siciliam navigans cum nave demersus, *Phil.* 168; ejus ætas, *Ap. fr.* 86.
- Protesilaus, Iphicli f., Helenæ procus, III, 10, 8, 2.
- Proteus, pater Cabiræ, *Pher.* 6.
- Proteus (Toronensis) Neptuni f., ejus progenies, II, 5, 9, 14.
- Proteus, Egypti R., Bacchum benigne excipit, III, 5, 1, 2.
- Proteus, Egypti ex Argyphia f., Gorgophones sponsus, II, 1, 6, 2.
- Prothous, Agrilii f., I, 8, 6, 1.
- Prothous, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
- Proto, Nereis, I, 2, 7.
- Protogenia, Erechthei f., pro patria immolata; ubi? *Phanod.* 3.
- Protogenia, Calydonis f., Oxyli e Marte mater, I, 7, 7, 2.
- Protogenia, Deucalionis f., *Pher.* 51 a; Iæthilii e Jove mater, I, 7, 2, 7.
- Protomedusa, I, 2, 7.
- Psamathe, Nereis, I, 2, 7; Æaci congressum evitare conata; ex eo Phocum parit, III, 12, 6, 9.
- Psammetiche insula ante Delum sita, *Phanod.* 26.
- Psessi, gens Taurica, *Ap. fr.* 120.
- Psophidii, Alcæonem filios persequentes, ab Argivis et Tegeatis fugantur, III, 7, 6, 3.
- Psophis, ab apro Erymanthio vastatur, II, 5, 4, 1; *Hec.* 344; Phegeo paret, III, 7, 5, 3.
- Psyllicus sinus, in sinu Libyco, *Hec.* 303.
- Pteleon, cum Procride, Cephali uxore, rem habet, III, 15, 1, 4.
- Pterelaus, Taphii f., a Neptuno immortalitate donatur; ejus progenies; filii armenta Electryonis abigunt; ejus filios occidunt; ipsi pereunt præter Everem; coma aurea, qua immortalis erat, Commæthius fraude recisa, perit, II, 4, 5, 5 *sqq.*
- Ptimyris ab Egyptiis vocatur Delta insula, *Ephor.* 109.
- Ptolemæi secundi indoles, *Phyl.* 40 a.
- Ptous, Athamantis e Themistone f., I, 9, 2, 3.
- Puerorum amores a Thamyri cepti, I, 3, 3, 1.
- Purpuris voracior, proverb., *Ap. fr.* 182.
- Putei Agamemnonii, *Clitod.* 9.
- Pydna urbs Atheniensibus Philippo promissa, *Theop.* 139.
- Pygela, urbs Ioniæ, unde nomen acceperit, *Theop.* 62.
- Pygmaei, populus in extrema Ægypto, contra grues belligerant, *Hec.* 266.
- Pygmalion, rex Tyrionum, cujus soror Thiosso, *Tim.* 23; Carpasiam in Cypro condit, *Hell.* 147; pater Metharmes, III, 14, 3, 4.
- Pylæ, ubi Amphictyonum congressus, *Theop.* 186.
- Pylades, ex Electra pater Medontis et Strophii, *Hell.* 43.
- Pylaon, Nelei e Chloride f., I, 9, 9, 1.
- Pylarge, Danai e Pieria f., Idmonis sponsa, II, 1, 5, 8.
- Pylas, Megaræ R., Pandioni filiam dat, et, Biante occiso, regnum: in Peloponnesum abiens, Pylum condit, III, 15, 5, 3.
- Pylene, urbs Ætolia, *Hell.* 111.
- Pylo, Thespii f., Hippotæ ex Hercule mater, II, 7, 8, 3.
- Pylus, Martis f., I, 7, 7, 3.
- Pylus, a Neleo conditur, I, 9, 9, 1; *Hell.* 64; *Pher.* 56; ab Hercule capitur, I, 9, 9, 2; II, 7, 3, 1; habet armenta Apollinis, a Mercurio abacta, III, 10, 2, 2; alia Pylus a Pyla conditur. *Vide* Pylas.
- Pyraechma, Ætolus; ejus singulare certamen cum Degme-no, Epeo, *Ephor.* 15.
- Pyramus, Ciliciæ fl., III, 1, 1, 8.
- Pyrae, Cyeni e Marte mater, II, 5, 11, 3.
- Pyrippe, Thespii f., Patrocli ex Hercule mater, II, 7, 8, 6.
- Pyrrha, Epimethei e Pandora f., Deucalionis uxor, *Acus.* 7; I, 7, 2, 1; mater Hellenis, *Hell.* 10; Protogeniæ, *Pher.* 51 a.
- Pyrrho, Eleus, Plistarchi filius, *Ap. fr.* 94.
- Pyrrhus, Achillis f., a quo genus duxit Olympias, mater Alexandri, *Theop.* 282.
- Pyrrhus a Cleonymo persuasus contra Spartam proficiscitur; copiarum numerus, *Phyl.* 48; ejus aquila, *ibid.* 49.
- Pyrrhus, canis Gelonis, *Phyl.* 44.
- Pythagoras, Mnesarchi f., Tuscus fuit, *Theop.* 67; quo tenderit ejus philosophia, *ibid.* 68; ejus filia summo-pere a Crotoniatis honorata, *Tim.* 78; Apollinis aram, quæ Deli est, velut inviolatam adorat, *ibid.* 79; quomodo puellas et feminas appellaverit, *ibid.* 83; Pythagoræ opinio quædam, *Ap. fr.* 2.
- Pythæe in Demosthenem dicerium, *Phyl.* 65.
- Pythia, III, 15, 6, 3; Herculi respondere non vult, tripode spoliatur, illi nomen Alcidaæ dat, II, 6, 2, 6.
- Pythica pompa: quam via ab Atheniensibus Delphos mitti soleat, *Ephor.* 70.
- Pythionice, Harpali pellex, post mortem monumentis magnifice honorata, *Theop.* 277.
- Pythium in OEnoe, *Philoch.* 158.
- Python, draco, Delphici oraculi custos, ab Apolline necatur, I, 4, 1, 3.
- Pytho, cognomento Draco, homo intolerabilis, ab Apolline interfectus, *Ephor.* 70; Pythonis tabernaculum a Delphis incensum, *ibid.*

Pythodorus archon, *Philoch.* 97.

Q.

«Quarta die mensis natus es.» Proverb., *Philoch.* 176.

Quercus Matri deorum sacra, *Ap. fr.* 4.

Quinquentium Persei temporibus nondum institutum, *Pher.* 26.

«Quondam fuere strenui Milesii.» Proverb., *Demo* 10.

R.

«Res amicorum communes»; quo tempore hoc proverbium et apud quos invaluerit, *Tim.* 77.

Rhadamanthus, Jovis ex Europa f., III, 1, 1, 5; leges fert Cretensibus, III, 1, 2, 5; harum specimen, II, 4, 9, 2; a Minoe fratre pulsus, in Bœotiam fugit, Alcmenam ducit viduam (*Pher.* 39); in Ocalia habitat; cum Minoe iudex apud inferos, III, 1, 2, 5 *sqq.*; II, 4, 11, 8.

Rhodijs, Nelei e Chloride f., I, 9, 9, 1.

Rhapsodi unde nominati, *Philoch.* 206.

Rhea s. Magna Mater s. Cybele, Titanis, Cœli f., I, 1, 3; Crono nubet, I, 1, 5; liberos a marito devorari videns, Jovem celat, I, 1, 6; sedes ejus in Cybelis; Bacclum sanat, mysteria docet, III, 5, 1, 3; OEnonen docet artem vaticinandi, III, 12, 6, 2.

Rhegium, colonia Chalcidensium, *Ant.* 10; a Delphis profecta, *Tim.* 64.

Rhesus, Strymonis e Calliope f., a Diomede necatur, I, 3, 4.

Rhexenor, Chalciopes pater, III, 15, 6, 2; *Phanod.* 3 a.

Rhipæi montes, *Hell.* 96.

Rhijs, urbs Messeniæ, *Ephor.* 20.

Rhodanus fluvius duo ostia habet, *Tim.* 38.

Rhode, Mopsi filia, *Theop.* 111.

Rhode, Danaï f., Hippolyti sponsa, II, 1, 5, 4.

Rhode, Neptuni ex Amphitrite f., Solis uxor, I, 4, 6; *Hell.* 107.

Rhodia in Lycia, a qua nomen acceperit, *Theop.* 111.

Rhodia, Danaï f., Chalcodontis sponsa, II, 1, 5, 4.

Rhodii, in sacris Herculis ipsum exsecrantur, quamobrem? II, 5, 11, 10.

Rhœcus, Cnidius, a Nymphea excæcatus, *Charon* 12.

Rhœcus, Centaurus; ab Atalante sternitur, III, 9, 2, 3.

Rhymus, fluvius Asiæ per Mygdonium campum fluens, *Hec.* 202.

Rhyndacus, fluvius Asiæ, *Hec.* 202.

Rhytia ex Apolline mater Corybantum, *Pher.* 6.

Roma, Trojana, nomen dedit urbi ab Anea conditæ, *Hell.* 53.

Roma, urbs antiqua quædam, ante bellum Trojan. condita, *Ant.* 7.

Roma eodem tempore condita quo Carthago, *Tim.* 21; ab Anea, *Hell.* 53; a Gallis capta, *Theop.* 144.

Romani equum ante urbem jaculis conficiunt in Trojæ captæ memoriam, *Tim.* 152.

Romphaea, telum barbaricum, *Phyl.* 58.

Rubetæ duo jecora habent, *Tim.* 156.

S.

Sacæ, gens Scythica, *Hell.* 171; *Ephor.* 78.

Sacra bella duo, *Philoch.* 88.

Sadyattes, Alyattæ filius, rex Lydorum, ipsius sorori (Lydæ) vim intulit atque uxorem habet; ex ea filium suscepit Alyatten; deinde alias duas uxores duxit, ex quibus Attales et Adramys nascuntur, *Xanth.* 19, p. 40. (*Idem Sadyattes* p. 42 *ap. Anonym. nominatur Alyattes.*)

Sadyattes, ditissimus Lydorum *Ἐπαρχος*, a quo Cræsus argentum mutuo sumere voluit, *Xanth.* 19, p. 40.

Saitæ Atheniensium patres, *Theop.* 172; ab Atheniensibus orti, *Phanod.* 7.

Salamis, Asopi f., Cychrei e Neptuno mater, III, 12, 7, 1.

Salamis, post Cychreum Telamoni paret, III, 12, 7, 1.

Salamis, pugna ad Salaminem, *Ephor.* 112.

Salix, arbor, *Hec.* 173.

Salmoneus, Æoli f., I, 7, 3, 4; *Hell.* 10; ejus uxor Alcide; Thessaliam incolit, post Elidem adit; cum civibus ob impietatem e medio tollitur; I, 9, 7; pater Tyrus, *Hell.* 10; *Pher.* 59; Epeorum et Pisæorum rex, ex Elea Ætolium ejicit, *Ephor.* 15.

Salmus, urbs Bœotiae, *Hell.* 13, 27.

Salmydessus, Thraciæ urbs, Phinei sedes, I, 9, 21, 1.

Samiorum Ioniæ migratio, *Ap. fr.* 180.

Samus olim a Lelegibus occupata, *Pher.* 111; ei Ancaeus præfuit, *ibid.*; a Pericle obsessa, *Ephor.* 117.

Samus, Nili insula, *Hec.* 286.

Samus, Same, i. q. Cephalenia, *Ap. fr.* 167.

Samothrace, Dardani prima sedes, III, 12, 1, 3; sedes Corybantum, *Pher.* 6; Idæorum Dactylorum, *Ephor.* 65; unde dicta? *Ap. fr.* 180.

Samothracæ festo quodam Harmoniam quærunt, *Ephor.* 12.

Sanapæ apud Thracæ vocantur ebrii, *Hec.* 352.

Sandacus, Astynoi f., e Syria veniens, Celendrin in Cilicis condit; e Pharnace pater Cinyræ, III, 14, 3, 3.

Sandrocyttus, Indorum rex, munera misit Seleuco Nicatori, *Phyl.* 37.

Sangarius, flumen Phrygiæ, ad quod Cereris Montanæ sacrum, *Xanth.* 7.

Sangarius fl., Hecubæ pater e Metope, III, 12, 5, 3.

Sao, Nereis, I, 2, 7.

Sarapis, nomen Apidis, inter deos recepti, II, 1, 1, 6.

Sarapis unde dictus, *Phyl.* 80.

Sardanapalus, rex Persarum, uno die Tarsum condit et Anchialen, *Hell.* 158; *Ap. fr.* 69.

Sardæ a Ionibus captæ, *Charon* 2.

Sardinia ins. a Thespiadis culta, II, 7, 6, 2; ejus incolæ Saturno sacrificant parentes, *Tim.* 28.

Sardiniorum mos barbarus, *Demo* 11, 12.

Sardonium mare, I, 9, 24, 5.

Sardonius risus unde dictus, *Tim.* 28, 29.

Sariusa, Polyphidis uxor, *Pher.* 91.

Sarpedon, Neptuni f., Poltyis frater, in litore Æniæ ab Hercule confoditur, II, 5, 9, 13.

Sarpedon, Jovis ex Europa, al. Laodamia f., ob amorem Mileti a Minoe fratre in Lyciam fugit, ubi rex fit; longævus, II, 5, 9, 13 *sq.*, Miletum condit, *Ephor.* 32.

Sarpedonia petra in Thracia, *Pher.* 104.

Satræ, gens Thraciæ, *Hec.* 128.

Satrocentæ, gens Thraciæ, *Hec.* 129.

Saturno parentes immolantur ab incolis Sardinie, *Tim.*

28; pueri a Curetibus, *Ister* 47; Saturnus in Sicilia sepultus jacet, *Philoch.* 184; iis qui ad solis occasum habitant, appellatur hiems, *Theop.* 293.

Satyrium, *Ant.* 14.

Satyri, Bacchi comites, a Lycurgo vincti liberantur, III, 5, 1, 5.

Satyrus, ab Argo caditur, II, 1, 2, 4; cum Anymone congregari conatus, a Neptuno pellitur, II, 1, 4, 10.

Satyrus Dionysii junioris assentator, *Tim.* 127.

Satyrus, Timoleontis amicus, *Theop.* 215.

Sauromatæ, populus Scythicus; eorum instituta, *Ephor.* 76, 78.

Sauromatides, eadem quæ Amazones, *Ephor.* 103.

Scalaba, regio Eretriensium, *Theop.* 162.

- Scæa, Danaë f., Daiphronis sponsa, II, 1, 5, 3.
 Scæi, gens inter Troadem et Thraciam, *Hec.* 133.
 Scæus, Hippocoontis f., ab Hercule trucidatur, III, 10, 5, 1.
 Scamander, pater Teucri ex Idaea, III, 12, 14; Calirrhoes, III, 12, 2, 2; Strymus, III, 12, 3, 11.
 Scamander ab Ida defluens, *Hell.* 132; cum Achilles tranat, *ibid.*
 Scamandrius, dux Phrygum, *Xanth.* 5.
 Scepsis, urbs Troadis, *Ephor.* 122.
 Sceptum cyaneum Tiresiæ, *Pher.* 50.
 Schedius, Epistropi f., Helenæ procus, III, 10, 8, 2.
 Scheria, antiquum nomen Corcyræ, *Hell.* 45; *Tim.* 54.
 Schœneus, Athamantis f., I, 9, 2, 5.
 Schœneus, Atalantes pater nonnullis dicitur, I, 8, 2, 4; I, 9, 16, 8; III, 9, 2, 8.
 Sciapodes, gens Æthiopica, *Hec.* 265.
 Σκιὰς unde dicta? *Theop.* 254.
 Sciraphidas monetam auream vel argenteam in Spartam urbem non recipi voluit, *Theop.* 10.
 Scironides petra, II, 8, 1, 4.
 Scirus, Theseo misit Nausithoum et Phæacem, *Philoch.* 41.
 Scithæ, urbs Thraciæ, *Theop.* 311.
 Scius, regio ignota Eubœæ insulæ, *Hec.* 106.
 Scorpio a Diana Orioni missa, *Pher.* 4.
 Scotussa lacu suo insignis, *Theop.* 84.
 Scutorum Lacedæmoniorum et Messeniorum signa, *Theop.* 325.
 Scybrus, regio Macedonica, *Theop.* 312.
 Scylace, urbs Asiæ, *Hec.* 205.
 Scyletinus, sinus Italiæ, *Ant.* 4, 6.
 Scylla, Nisi f., patrem Minoi prodit, ab hoc punitur, III, 15, 8, 2.
 Scylla, Phœreynis et Hecatæ f., *Acus.* 5.
 Scyllam promontorium, *Hec.* 42.
 Scyphia, oppidum Clazomeniorum, *Ephor.* 35.
 Scyphus Solis et Herculis, II, 5, 10, 5; *Pher.* 33.
 Scyrius, Ægei pater, III, 15, 5, 5.
 Scythiæ, quam terræ partem teneant, *Ephor.* 38; *cf.* 78; asinos sacrificant, *Ap. fr.* 13; eorum mores, *Ephor.* 78; *Phyl.* 69; a Milesiis vincuntur, *Ephor.* 92.
 Scythia, II, 1, 3, 6.
 Seis. *Vide Neis.*
 Σεσίχθεις Solonis, *Androt.* 40; *Philoch.* 37.
 Seleucus Nicator; ei munera misit Sandrocyttus, rex Indorum, *Phyl.* 37.
 Seleuci Callinici amasia Mysta, *Phyl.* 29.
 Seleucis, poculi genus, *Ap. fr.* 247.
 Sellasia, urbs Laconica, *Theop.* 13; pugna ad Sellasiam, *Phyl.* 56.
 Selleis, flumen in Elide, *Ap. fr.* 170.
 Semachidæ, Epacriæ in Attica demus, *Philoch.* 78.
 Semele, Cadmi ex Harmonia f., III, 4, 2, 4; cum Jove congressa, Junonis fraude perit, III, 4, 3; a Baccho ex inferis petita, Thyones nomine in cœlum migrat, III, 5, 3, 3; ejus nuptias Actæon ambit, *Acus.* 21; Hyes vocatur, *Pher.* 46.
 Senatores Atheniensium inde a quo anno secundum litterarum ordinem sententiam dixerint, *Philoch.* 119.
 Senus, urbs Ægypti, *Hec.* 272.
 Septem duces adversus Thebas. *Vide Thebæ.*
 Septem sapientes Sophistas nominat *Ephor.* 101; *Androt.* 39.
 Septimus dies, faustus Græcis, *Ephor.* 9 a.
 Sophoclis vita, *Ister* 51.
 Seriphus, ins., II, 4, 1, 3 ejus incolæ a Perseo in lapides transformati, *Pher.* 26.
 Sermylia, urbs Thraciæ, *Hec.* 121.
 Servi emptitii antiquitus Græcis non famulabantur, *Tim.* 67.
 Servi Lacedæmoniorum, Thessalorum, Chiorum, *Theop.* 134.
 Servorum urbs, in Libya, *Ephor.* 96.
 Servius, rex Romanorum, primus signavit æs, *Tim.* 22.
 Sesarethus, urbs Taulantiorum, *Hec.* 68.
 Sesostris rex, *Theop.* 52.
 Sestus urbs, in Propontide, *Theop.* 6; *Ephor.* 86.
 Seuthes, Thracum rex, *Theop.* 8.
 Sicane, urbs Iberiæ, *Hec.* 15.
 Sicani, indigenæ, *Tim.* 2; a Sicano fluvio nomen habent; ex Iberia in Siciliam translati, *Philoch.* 3.
 Sicania, regio finitima Agrigentinis, *Ap. fr.* 140.
 Sicania antiquum nomen Siciliæ, *Hell.* 51.
 Sicanus, fluvius Iberiæ, *Philoch.* 3.
 Σίξων(?), *Ister* 63.
 Sicilia ins., ejus ortus I, 6, 2, 3; Eryci paret, II, 5, 10, 10, prius Sicania vocata, *Hell.* 51; Trinacria unde dicta, *Tim.* 1; Sicilia a Siculo Ausonum rege nominata, *Hell.* 53; primum ex Italia venerunt Elymi, deinde Ausones, *ibid.*; ab Iberibus olim habitata, *Ephor.* 51; quinque diebus circumnavigatur, *Ephor.* 50.
 Siculi ab Ænotris et Opicis ex Italia pulsati transierunt in Siciliam. *Ant.* 1; quo tempore? *Philoch.* 2; Siculi et Morgetes et Itali iidem sunt, qui erant Ænotri. *Ant.* 3; Siculi domi Nymphis sacra facere solent, *Tim.* 127.
 Siculo Roma profugus a Morgete Ænotrorum rege hospitio exceptus, *Ant.* 3, 7; Siculo, Itali filius, dux Ligurum; ab eo appellati sunt Siculi. *Philoch.* 2.
 Sicyon, Epopeo caeso, a Lyco occupatur, III, 5, 3, 7; a Phalce occupatur, *Ephor.* 16.
 Sicyoniorum reges, *Ap. fr.* 71.
 Side, Orionis uxor, a Junone, quacum certamen inierat, in Hadem pellitur, I, 4, 3, 2.
 Side, filia Tauri, uxor Cimoli, *Hec.* 250.
 Side, urbs Pamphylia, *Hec.* 250.
 Sidele, urbs Ionia, *Hec.* 218.
 Sidene, urbs Lyciæ, *Xanth.* 24.
 Sidero, Tyrus noverca a Pelio trucidatur, I, 9, 8, 3.
 Sidon, urbs Phœnicia, *Hell.* 8; *Hec.* 256.
 Sidus, vicus agri Corinthii, *Ap. fr.* 163.
 Sidussa, urbs Ionia, *Hec.* 217.
 Sigeum, I, 9, 1, 5.
 Sige, urbs Troadis, *Hec.* 208.
 Sileni cum Mida colloquium, *Theop.* 76.
 Simois, Asyoche pater et Hieromnemes, III, 12, 2, 1.
 Simonides, poeta, Theronem et Polyzelum inter se reconciliavit, *Tim.* 90.
 Simulacra lignea, *Theop.* 181.
 Sindia, urbs Lyciæ, *Hec.* 240.
 Sindi, populus ad Bosporum Cimmericum, *Hell.* 92.
 Sindonæi, populus Thraciæ, *Hec.* 117.
 Sinis, Polypemonis e Sylea f. Pityocampes dictus, Isthmum Corinthium infestum reddit; ab Theseo trucidatur, III, 16, 2, 1; Sinidis filia a Theseo abducta, *Ister* 14; *Pher.* 109.
 Sinope urbs, unde nomen sortita sit, *Hec.* 352.
 Sinties, Thracæ in Lemno insula, *Hell.* 112 et 113; unde nominati, *Philoch.* 6.
 Sipylus, urbs, Tantali sedes, III, 5, 6, 6; *Hell.* 44.
 Sipylus, Amphionis e Niobe f. telis Apollinis confoditur, III, 5, 6, 1 *sq.*
 Sirenes, Acheloi e Melpomene filia, I, 3, 4; e Sterope, I, 7, 10, 2; eas Argonautæ prætervehuntur, I, 9, 25, 1.
 Siris, urbs, unde nomen habet, *Tim.* 62.

- Siris, fluvius Libyæ, *Hec.* 316.
 Siritæ in luxuriam mollitiemque prolapsi, *Tim.* 62.
 Siritis; ob eam Tarentini cum Thuriis belligerant, *Ant.* 12.
 Sirtha, urbs Thraciæ, *Theop.* 138.
 Sisyphus, Æoli f., I, 7, 3, 4; Ephyram condit, ducit Mero-
 ropen [*Hell.* 56]; ex ea progenies; supplicium apud in-
 feros, I, 9, 3; Isthmiorum conditor, III, 4, 3, 8; Jovem,
 Antigonæ raptorem, Asopo palam facit, III, 12, 6, 6;
Pher. 78.
 Sisyphus, Pharsali tyrannus, *Theop.* 20.
 Sitace, urbs Persica, *Hec.* 184.
 Sitophagi, populus Libyæ, *Hec.* 305.
 Sixus, urbs Mastienorum, *Hec.* 9.
 Smila, urbs Thraciæ, *Hec.* 118.
 Smindyrides, Sybarita Agaristæ, Clisthenis filia nuptias
 ambit, *Tim.* 58.
 Smyrna. *Vide* Myrha.
 Socleus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Socratis ætas, *Ap. fr.* 82; lapides cædendi artem a patre
 edoctus, *Tim.* 100.
 Soli in Cypro, *Ephor.* 134.
 Soli, urbs Cypri, *Ephor.* 94.
 Soli, urbs Ciliciæ, *Hec.* 253; *Ephor.* 94.
 Sol, Hyperionis f., I, 2, 2, 3; Rhoden ducit, I, 4, 6; ejus
 armenta in Erythia ins., I, 6, 1, 4; pater Ætæ e Per-
 seide, I, 9, 1, 6; Pasiphaes, III, 1, 2, 6; Augæ, I, 9,
 16, 8; ejus armenta in Trinacia, I, 9, 25, 3; currum
 draconibus junctum Medæe dat, I, 9, 28, 3; Herculem
 cymbio instruit ad trajiciendum Oceanum, II, 5, 10, 5;
Pher. 33; recipit illud, II, 5, 10, 8; Soli sacra est prima
 cujusque mensis dies, *Philoch.* 181; Soli quomodo sa-
 cra faciant, *Phyl.* 24; ejus filii ex Antiopa, *Theop.* 340;
 e Rhode, *Hell.* 107.
 Soloos, in Sicilia ab Hercule interfectus, *Hec.* 48.
 Solon a Cræso in rogo invocatus, *Xanth.* 19; p. 41.
 Solus, urbs Siciliæ, *Hec.* 48.
 Solymi, a Bellerophonte vincuntur, II, 3, 2, 2.
 Sophron, Ephesi prefectus, a Danae amasia a nece serva-
 tur, *Phyl.* 23.
 Spalethra vel Spalathra, urbs Thessaliæ, *Hell.* 36.
 Sparta. *Vide* Lacedæmon.
 Sparte, Eurotæ f. Lacedæmonis uxor; ejus progenies,
 III, 10, 3, 2.
 Sparti, e dentibus draconis a Cadmo satis nascuntur; se
 cædunt, quinque exceptis, III, 4, 1, 4; eorum numerus,
Hell. 2; *Pher.* 44; homines ex diversis locis commixti,
 qui Cadmum secuti erant, *Androt.* 28 et 29
 Sparton, Phoronei f., *Acus.* 16.
 Spartus, canis Actæonis, III, 4, 4, 6.
 Spercheus fl. Menesthii pater perhibetur, III, 13, 4; ex Po-
 lydora, Danae f., pater Dryopis, *Pher.* 23.
 Spercheus, fluvius Thessaliæ, ad quem Paris ab Achille
 vincitur, *Ister.* 12.
 Spettus, urbs Atticæ, *Philoch.* 11.
 Sphinx, Typhonis et Echidnæ proles, Thebas depopulatur;
 Hæmonem necat, OEdipodis arte tollitur, III, 5, 8, 2
sq.; *Philoch.* 174.
 Spio, Nereis, I, 2, 7.
 Spragitides Nymphæ, *Clitod.* 14.
 Stamene, urbs Chalybum, *Hec.* 196.
 Staphylus, Bacchi f., Argonauta, I, 9, 16, 8.
 Statira, uxor Darii Codomanni, *Phyl.* 35.
 Stenyclarus, sola ex Messeniæ urbibus Doriensium jure
 fruebatur, *Ephor.* 20.
 Stephanephorii Athenis heroum, *Hell.* 4.
 Stephanis, urbs Mariandynorum, *Hec.* 201.
 Sternops, Melanis f., a Tydeo necatur, I, 8, 5, 3.
 Sterope, Acasti f., III, 13, 3, 3.
 Sterope, Atlantis e Pleione f., Pleas, OEnomai conjux,
 III, 10, 1, 1.
 Sterope, Cephei f., cinnamum Medusæ ab Hercule accipit
 ad deterrendos hostes, II, 7, 3, 4.
 Sterope, Pleuronis f., I, 7, 7, 1.
 Sterope, Porthaonis f., Sirenum ex Acheloo mater, I, 7,
 10, 2.
 Steropes, Cyclops, I, 1, 2; ejus filios occidit Apollo, *Pher.* 76
 Stesichori poetæ parentes, *Philoch.* 205.
 Sthenebœa, Iobatae s. Amphianactis f., II, 2, 1, 3; Apli-
 dantis filia, Præti conjux, III, 9, 1, 2; II, 2, 2, 1; Belle-
 rophontem, frustra amatum, coram viro calumniatur,
 II, 3, 1, 2.
 Sthenele, Acasti f. Patrocli e Menœtio mater, III, 13, 8, 5
 Sthenele, Danae e Memphide f., Stheneli sponsa, II, 1, 5, 6
 Sthenelus, Egypti e Tyria f., sponsus Stheneles, II, 1, 5, 6.
 Sthenelus Astymedusæ, OEdipi uxoris, pater, *Pher.* 48
 Sthenelus, Capanei f., inter Epigonos, III, 7, 2, 5; Helena
 procus, III, 10, 8, 1.
 Sthenelus, Androgei f., ab Hercule e Paro abducitur, II, 5,
 9, 5.
 Sthenelus, Melanis f., a Tydeo interficitur, I, 8, 5, 3.
 Sthenelus, Persci f., II, 4, 5, 2; ejus e Nicippe liberi, II,
 4, 5, 8; Argis pellit Amphitryonem; Tirynthem et My-
 cenas tenet, Mideam dat Atreo et Thyesti, II, 4, 6, 5.
 Stheuo, Gorgonum una immortalis, II, 4, 2, 9.
 Stilbides vates, qui Niciam in Sicilia secutus est, *Philoch.*
 112, 113.
 Stœa, urbs Libyæ, *Hec.* 322.
 Στοιχάζε, genus olearum, *Philoch.* 62.
 Στρατεία ἐν τοῖς ἐπικουρίοις quid sit, *Philoch.* 101.
 Straticus, Nestoris f., I, 9, 9, 3.
 Stratobates, Electryonis f., II, 4, 5, 7.
 Stratonis, Sidoniorum regis vita et mores, *Theop.* 126.
 Stratonis Peripatetici ætas, *Ap. fr.* 97.
 Stratonice, Pleuronis f., I, 7, 7, 1.
 Stratonice, Thespii f., Atromi ex Hercule mater, II, 7, 8, 4.
 Stratoniceus in facete dictis imitator Simonidis, *Ephor.* 158.
 Strepsa, civitas Thraciæ, *Hell.* 162.
 Stroe, urbs Libyæ, *Hec.* 323.
 Strogola, urbs Lydiæ, *Xanth.* 18.
 Strongyle, una ex ins. Æolicis, *Ant.* 2.
 Strophades, ins., I, 9, 21, 8.
 Strophius, Pyladæ ex Electra f., *Hell.* 43.
 Stryme insula, Thasiorum emporium, *Philoch.* 128; urbs
 Thraciæ, *Androt.* 26.
 Strymo, Scamandri f., Laomedontis uxor, III, 12, 3, 11;
 Priami mater, *Hell.* 137.
 Strymon, fl. Thraciæ, III, 5, 1, 4; pater Rhesi ex Eu-
 terpe, I, 3, 4; Evadues e Neæra, II, 1, 2, 1; ab Hercule
 vadosus redditur, II, 5, 10, 13.
 Stygne, Danae e Polyxo f., Polycetoris sponsa, II, 1, 5, 7.
 Stymphalis, Arcadiæ palus, II, 5, 6, 1.
 Stymphalides, aves, ab Hercule sagittis conficiuntur, II,
 5, 6; *Hell.* 61; *Pher.* 32.
 Stymphalus, Elati e Laodice f., III, 9, 1, 2; Parthenopes
 pater, II, 7, 8, 11; R. Arcadiæ, a Pelope necatur, III,
 12, 6, 10.
 Stymphalus, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Stymphalus, urbs Arcadiæ, II, 5, 6, 1.
 Styx, Oceani f., I, 2, 2, 1; frater Dairæ, *Pher.* 11; ejus
 progenies e Pallante, I, 2, 4; e Jove, I, 3, 1, 4. per Sty-
 gem juratur I, 2, 5, *cf. Ap. fr.* 10.
 Syagrus, prætor, *Phyl.* 5.
 Syalis, urbs Mastienorum, *Hec.* 7.
 Sybaris fluvius, *Philoch.* 207.
 Sybaris urbs, ejus situs, *Tim.* 60.
 Sybaritæ Crotoniatos legatos occidunt. Somnium Sybarita-

rum perniciem et interitum eorum portendens, *Phyl.* 45; eorum odium in Tarentinos, *Ant.* 13; donaria in templo Delphico, *Theop.* 182; luxuria, *Tim.* 58—61; *Phyl.* 45.
 Sycophantæ unde nomen sortiti sint, *Ister* 35.
 Sysis, urbs Ægypti, *Hec.* 274.
 Sylea, Corinthi f., Sinidis e Polypemone mater, III, 16, 2, 1.
 Syleus, in Aulide, cum Xenodice f. ab Hercule necatur, II, 6, 3, 3.
 Symætha, urbs Thessaliæ, *Theop.* 154.
 Symbola, omina ex sono sumta, *Philoch.* 198, 199.
 Συμπορία Atheniensium, *Philoch.* 126; *Clit.* 8.
 Symplegades, I, 9, 22.
 Συράκων, Callistrato auctore nominati sunt ζῶποι, *Theop.* 97.
 Syopii, populus Liburnis vicinus, *Hec.* 64
 Syracusæ, urbs Siciliæ, *Hec.* 45.
 Syracusanorum leges sumtuarie, *Phyl.* 45.
 « Syracusanorum decimam. » Prov. locut. *Demo* 14.
 Syria, II, 1, 3, 8; III, 5, 1, 1; sedes Tithoni, Phaethontis, Astynoi, Sandaci; Cinyræ paret, III, 14, 3, 3.
 Syrnus, ubi Padalirii posterii, *Theop.* 111.

T.

Tabis, urbs Arabiæ, *Hec.* 264.
 Tachus Agesilao munera mittit, *Theop.* 23; Ægyptiis deficientibus, apud Persas salutem petit, *Theop.* 120.
 Tænarus, urbs, arx et portus a Tænaro nomen habet, *Pher.* 88; ab Apolline Neptuno data pro Pythia, *Ephor.* 59; ibi est ostium inferorum, II, 5, 12, 3.
 Tænarus, Elati ex Erimeda filius, *Pher.* 88
 Talaria, urbs Syracusanorum, *Theop.* 214.
 Talasus, Biantis f.; ejus o Lysimache progenies, I, 9, 13; *Pher.* 75; pater Hippomedontis, III, 6, 3, 2; Adrasti, III, 6, 3, 2; III, 6, 1, 4.
 Talentum Siculum, *Ap. fr.* 181; 24 drachmas continet, *Tim.* 158.
 Talus, Cretæ custos, ab Argonautis (a Medea, al. a Perante) necatur, I, 9, 26, 4.
 Talus, Perdicis f., a Dædalo magistro necatur, III, 15, 9, 1; *Hell.* 83.
 Tamariscus, arbor, *Hec.* 173.
 Tanais, fluvius, *Hec.* 187; *Ephor.* 78; quem Argonautæ in reditu ingressi, *Tim.* 6.
 Tantalus, Sipyli R. pater Niobes, III, 5, 6, 1; e Clytia gignit Pelopem, *Pher.* 93.
 Tantalus, Amphionis e Niobe f., Apollinis telis confoditur, III, 5, 6, 1.
 Tantalus, Hymenæi filius, *Xanth.* 23.
 Taphii, III, 4, 6, 1.
 Taphius, Neptuni f., ex Hypothoe Taphum ins. condit; incolas Teleboas vocat; ejus progenies, II, 4, 5, 4.
 Taphus, ins., II, 4, 5, 4; Pterelao occiso, cum reliquis Echinadibus Heleo et Cephalo traditur ab Amphitryone, II, 4, 7, 5.
 Tarchia, urbs Sicula, *Philoch.* 29.
 Tarentum, urbs Italiæ a Partheniis condita, *Ant.* 14; *Ephor.* 53.
 Tarentini ob Siritidem contra Thurios belligerantes, *Ant.* 12.
 Tarentina regio, extra veterem Italiam sub Iapygiæ nomine ponitur ab Antiocho, *fr.* 6.
 Tarentinorum mores, *Theop.* 260.
 Tarsus, a Sardanapalo condita, *Hell.* 158.
 Tartarus. Cf. Hades, I, 1, 2. Typhonis e Tellure pater, I, 6, 3, 1; et Echidnæ, II, 1, 2, 5.
 Tartessus, Iberiæ urbs, prope quam columnas posuit Hercules, II, 5, 10, 4; *Pher.* 33.
 Taurois, urbs Celtica, *Ap. fr.* 105.

Tauromenitæ Polyxenum ad Nicodemum mittunt legatum, *Tim.* 135.
 Ταυροπόλις Diana, *Ister* 8; *Phanod.* 10.
 Tauri, seripedes, Ætæ a Vulcano dati, I, 9, 23, 4; *Pher.* 71.
 Taurus Cretensis, qui Europam per mare transvexit Jovi, III, 1, 1, 4; *Acus.* 20; al. qui Minoi datur a Neptuno, III, 1, 3, 2; ab Hercule ad Eurystheum ducitur, II, 5, 7.
 Taurus Marathonius. Vide Marathonius.
 Taurus, Nelei e Chloride f., I, 9, 9, 1.
 Taurus, quem Ægypti rex Inacho misit, *Ephor.* 79.
 Taurus, a Minoe militiæ præfectus, *Philoch.* 39; *Demo* 3.
 Ταύρος, hordeum. *Phanod.* 24.
 Tavaca, urbs Siciliæ, *Phil.* 32.
 Taygete, Atlantis e Pleione f., Pleias, III, 10, 1, 1; Lacedæmonis e Jove mater, III, 10, 3, 1; *Hell.* 56
 Tebrus, Hippocoontis f., ab Hercule caditur, III, 10, 5, 1.
 Tegea, urbs, Cephei sedes, a Sterope defenditur Medusæ cincinno, ab Hercule dato, II, 7, 3, 4.
 Tegyrus, Thracum R., Eumolpum et Ismarum hospitio excipit, III, 15, 4, 4; huic filiam, illi regnum dat, *ibid.*
 Telamon, Salaminus, Æaci ex Endeide, al. Actæi e Glaucæ f., III, 12, 6, 8; *Pher.* 15; apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; Argonauta, I, 9, 16, 8; Herculis in expeditione contra Trojam socius, Herculem in se iratum placat, Hesionem præmio accipit, II, 6, 4, 3, 37.; *Hell.* 138; pater Aiæis et Teucris, III, 10, 8, 2; Phoco fratre caeso, a patre pulsus Salaminem fugit, III, 12, 7, 1; Periboræm ducit, contra Trojam it, *ibid.*; ejus progenies, *ibid.*
 Telamon, Etruriæ portus, unde nomen habeat, *Tim.* 6.
 Telchin, insidiatur Apidi, II, 1, 1, 6; *Acus.* 11; ob id ab Argo necatur, II, 1, 2, 6.
 Teleboæ, unde dicti, II, 4, 5, 4.
 Teleboas, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Teleboæ Mycenæ venientes Electryonis filium occidunt, *Pher.* 27.
 Teleboas, Lycaonis f., *Hec.* 375.
 Teleclus, Lacedæmoniorum rex a Messeniis interfectus, *Ephor.* 53.
 Telegonus, Ægypti R., ducit Io, II, 1, 3, 8.
 Telegonus, Protei f., ab Hercule caditur, II, 5, 9, 14.
 Telemachus Theoclymenum in Ithacam transducit, *Pher.* 91; e Nausicaa pater Perseptoleos, *Hell.* 141.
 Teleon, Butæ pater, I, 9, 16, 8.
 Telephassa, Agenoris uxor, III, 1, 1, 3; Europam f. querit, III, 1, 1, 7; *Pher.* 42; in Thracia habitat, III, 1, 1, 8; a Cadmo sepelitur, III, 4, 1, 1.
 Telephi ara, I, 8, 6, 3.
 Telephus, Herculis ex Auge f., II, 7, 8, 12; clam partus a patre invenitur, exponitur, servatur, II, 7, 4; parentes ex oraculo in Mysia querit; Teuthrantî succedit, III, 9, 1, 6; ex Astyoche pater Eurypyli, *Acus.* 27.
 Telephus, Oropius, *Theop.* 15 a.
 Teles, Herculis e Lysidice f., II, 7, 8, 3.
 Telesius, Atheniensis, statuarius, *Philoch.* 186.
 Telestor, pater Eurypyli, *Pher.* 90.
 Telestas, Priami f., III, 12, 5, 13.
 Teleutagoras, Herculis ex Euryce f., II, 7, 8, 3.
 Telmissi cum Lyciis bellum gerunt, *Theop.* 111.
 Telodice nymphae Phoroneo parit Apin et Niobam, *Acus.* 11.
 Telus, insula Cycladum, *Androt.* 22.
 Tellus, Cœli uxor, I, 1, 1, 1; ejus ex hoc progenies, *ibid.* sqq.; Titanes in patrem exacerbant, Cronum falce instruit, I, 1, 4; ei finem imperii vaticinatur, I, 1, 5; ejus e Ponto liberi, I, 2, 6; Gigantes parit e Cœlo, I, 6, 1, 1; his medicamentum querit, I, 6, 1, 6; e Tartaro Typhonem parit, I, 6, 3, 1; Nyctimum, Lycaonis f., a Jovis ira luetur, III, 8, 1, 6

- Temenus, Aristomachi f., Cissii pater, *Theop.* 30; Heraclida, oraculum interrogat, Peloponnesum adoriri parans, II, 8, 2, 6 sq.; Hippoten pellit, II, 8, 3, 3; Argolidem sorte obtinet, II, 8, 4, 3; *Ephor.* 16; genero et filiae nimum studens, a filiis interimitur; ejus e Merope progenies, II, 8, 5, 3 sq.
- Tempe Thessalica, *Theop.* 83.
- Tenedus, una ex Sporadibus insulis, *Hec.* 139.
- Tenedus, urbs Pamphyliae, *Ap. fr.* 142, 179.
- Tennes, filius Cycni, nomen dedit Tenedo insulae, *Hec.* 139.
- Tenus insula, *Philoch.* 184, 185; III, 15, 2, 2.
- Teos, urbs Ioniae, *Hec.* 216; 219; ab Athamante condita, *Pher.* 112.
- Tereus, Martis f., Thrax, Pandionis adversus Labdacum socius; ejus facinus in Proenen uxorem; Philomelam ducit; filium comedit; in avem mutatur; pater Itysis, III, 14, 8, 2 sqq.
- Teres, Odrysarum rex, *Theop.* 300.
- Teridae, Menelai pellex, III, 11, 1; mater Megapenthis, *Acus.* 28.
- Terpandri aetas, *Xanth.* 27; *Hell.* 123; primus vicit in Carneis; *Hell.* 122.
- Terpsichore, Musa, I, 3, 1, 5.
- Terpsicrate, Thespil f., Euryopis ex Hercule mater, II, 7, 8, 6.
- Terra Junoni mala aurea tamquam munera nuptialia offert, *Pher.* 33 a.
- Terra, mater Triptolemi, *Pher.* 12.
- Testudinis carnem aut edas aut non edas, Proverb. *Demo.* 16.
- Tetrarchia Thessalica. Cuique τετραρχία archontem praefecit Philippus, *Theop.* 234.
- Tetrapolis Attica, in ea habitaverunt Heraclidæ ab Eurystheo patria pulsus, *Pher.* 39.
- Tethys, Titanis, I, 1, 3; Oceani conjux, I, 2, 2, 1; *Acus.* 11; Asopi mater, III, 12, 6, 5.
- Teucer, Scamandri ex Idæa f., Dardano cum parte regni Batiam f. uxorem dat, III, 12, 1, 4; *Cf. Hell.* 130.
- Teuceri, unde dicti? III, 12, 1, 4.
- Teucer ex Attica in Asiam migravit; princeps fuit Xypetensis demi, *Phanod.* 8.
- Teus coloniam deducit Ephesum, atque nomen dat uni ex quinque curiis Ephesinis, *Ephor.* 31.
- Teutamias, Larissæorum R., II, 4, 4, 2.
- Teutamides, Amyntoris f., *Hell.* 1.
- Teuthras (in Mysia, III, 9, 1, 6); Teuthraniae R. Augem ducit, II, 7, 4, 3; *Hec.* 345; villat, III, 9, 1, 4; Telephum adoptat, *ibid.* § 6; Euryganiae pater, *Apoll.* III, 5, 8, 8.
- Thalamæ, urbs Messeniae, *Theop.* 192.
- Thales, unus septem sapientum, *Ephor.* 101; effecit, ut Cræsus eadem hora in rogam ascenderet, qua imbres fore præviderat, *Xanth.* 19, p. 42; ejus aetas, *Ap. fr.* 76.
- Thalia, Musa, I, 3, 1, 5; ejus ex Apolline f., I, 3, 4.
- Thalophori in Panathenæis, *Philoch.* 26, 27.
- Thalpius, Euryti f., Helenæ proci, III, 10, 8, 2.
- Thamyris, Philammonis f., primus pæderasta, I, 3, 3, 1; certamine musico victus a Mysis, oculis et arte canendi privatur, *ibid.* § 3.
- Thapsacus, urbs Syriae, *Theop.* 53.
- Thargelia, festum Atticum, *Ister.* 33.
- Thargelion mensis barbaris infaustus, *Phyl.* 66.
- Thasiorum coloniae, *Philoch.* 128.
- Thasius later et Chius in Narone inventus, *Theop.* 140.
- Thasus, urbs Thraciae, a Thaso condita, III, 1, 1, 8.
- Thasus ins., Thracibus pulsus, ab Hercule datur Androgei filiis, I, 5, 9, 13.
- Thasus, Neptuni al. Cilicis f.; Europam quaerit (*Pher.* 42), invenire nequit, in Thracia Thasum condit, III, 1, 1, 7 sq.
- Thaulo quidam, *Androt.* 13.
- Thaumas, Pœantis pater, I, 9, 16, 8.
- Thaumas, Ponti f., ejus ex Electra progenies, I, 2, 6.
- Thea, oppidum Laconicae, *Philoch.* 87.
- Theanira, eadem quæ Hesione, Laomedontis f., *Hell.* 138.
- Theano, Danae e Polixo f., ejus sponsus Phantes, II, 1, 5, 7.
- Thebæ Ægyptiæ; antrum ibi memorabile, *Hell.* 152; hæc venit Hercules, *Pher.* 33; sacerdotes ibi suas ipsi imagines in templo Jovis ponunt, *Hec.* 276.
- Thebæ, urbs. Ejus locus oraculo significatur, III, 4, 1, 1; *Cf. Pher.* 44; *Hell.* 8. Thebas fugiunt cum Baccho Dodonides, *Pher.* 46; a quo nomen urbs acceperit, III, 5, 6, 1; paret Pentheo, III, 5, 2, 2; Polydoro, III, 5, 5, 1; Labdaco, *ibid.*; Laio, III, 5, 7, 1; Zeto et Amphioni, III, 5, 6, 1; *Pher.* 102 a; Creonti, III, 5, 8, 1; sub quo vastatur a vulpe, II, 4, 6, 8; a Sphinge, III, 5, 8, 2; Herculis ope a tributo, Minyis pendi solito, liberatur, II, 4, 11, 4; paret Oedipodi, III, 5, 8, 8; a septem ducibus obsidetur, III, 6, 6; a Theseo capitur, III, 7, 1, 4; ab Argivis sub Epigonis evertitur, III, 7, 4; portæ urbis, III, 6, 6; in foro urbis habitavit Hercules, *Pher.* 33; Heraclidæ ad Electræ portas, *Pher.* 39.
- Thebagenæ quomodo a Thebanis differant, *Ephor.* 26.
- Thebanæ mulieres in Cithærone monte bacchantur, III, 5, 2, 1.
- Thebani autochthones, *Hell.* 77; septem duces vincunt, III, 6, 8; ab Epigonis superati urbem relinquunt, Hestiam condunt, III, 7, 3.
- Thebe, Zethi uxor, Thebis nomen dat, III, 5, 6, 1.
- Thebanorum Ægyptiorum reges, *Ap. fr.* 70.
- Thegonium, urbs Thessalicae, *Hell.* 21.
- Theianira, quam et Hesionem vocant, a Hercule datur Telamoni, *Ister.* 22.
- Thelxion, Apidi insidatur, II, 1, 1, 6; *Acus.* 11; ob id ab Argo necatur, II, 1, 2, 6.
- Themele, i. q. Terra, *Ap. fr.* 29.
- Themis, Cæli f., I, 3, 1, 2; ejus e Jove liberi, *ibid.*; Delphis oracula dat ante Apollinem, I, 4, 1, 3; *Cf. Ephor.* 70; mater Nympharum, II, 5, 11, 4; *Pher.* 33; ejus oraculum ad Jovem et Neptunum de futuro e Thetide filio, III, 13, 5, 1.
- Themis, Ilii f., Cypis uxor, III, 12, 2, 4.
- Themiscyra, II, 5, 9, 7.
- Themiscyra, campus a Chadisia ad Thermodontem usque patens, *Hec.* 350.
- Themison, Cyprius, Antiochi Soteris vel Dei familiaris et amasius, *Phyl.* 7.
- Themisto, Hypsei f., Athamantis uxor, I, 9, 2, 3; Phruxi mater, sponte se immolendam præbet, *Pher.* 52.
- Themistoclis stratagema, *Clitod.* 13; Ephoros Spartanos, in urbe munienda ne adversarentur sibi, pecunia redemit, *Theop.* 89; Themistoclis res familiaris quanta? *ibid.* 90; Themistocles Magnesiæ in Asia habitans valde honoratur, *ibid.* 91; Pausanias conjurationem novit, nec tamen probat, *Ephor.* 114; ad Xerxem venit, *Ephor.* 114; Themistoclis reliquæ, *Phyl.* 64.
- Theocharides, Pamphaeæ pater, Cræso argentum suppeditat, *Xanth.* 19.
- Theocles, Atheniensis, cum Chalcidensibus Eubœæ, Ionibus et Megarensibus in Siciliam transvectus Megara et Naxum condit, *Ephor.* 52; *Hell.* 50.
- Theoclymenus Pylum fugit, Telemacho de patre vaticinatur, moritur in Ithaca, *Pher.* 91.
- Theocritus, Chius, ejus vita et mores, *Theop.* 276; ejus in Alexandrum dicitur, *Phyl.* 41.
- Theodamas. Vide Theodamas.
- Theodorus, archon, *Philoch.* 97.
- Theodorus Larissæus, abstemius, *Phyl.* 13.
- Theomenes, Hylæ pater, *Hell.* 39.

- Theophrastus a Timæo reprehensus, *Tim.* 143.
 Theopompus archon, *Philoch.* 117.
 Theoria Pythiaca et Deliaea, *ibid.* 158.
 Theorica, publicæ pecuniæ, *ibid.* 85.
 Theoris, fatidica, morte mulctata, *ibid.* 136.
 Theostius, Cissii f., Meropis pater, *Theop.* 30.
 Thericlei calices in Ptolemaide, urbe Ægypti, *Ister* 38.
 Therimachus, Herculis e Megara f., II, 7, 8, 9, et II, 4, 11, 6; ejus mors, II, 4, 12, 1; *Pher.* 30.
 Therma, Thraciæ oppidum, *Hec.* 116; *Theop.* 151; *Ap. fr.* 134.
 Therma, urbs Siciliae, *Philoch.* 20.
 Thermae, urbs Ætoliæ, *Ephor.* 29.
 Thermodon fl., I, 9, 23, 2; *Hec.* 195; ad eum habitant Amazones, II, 5, 9, 1.
 Thermydræ, Rhodiorum portus, II, 5, 11, 10.
 Thero, ex Apolline mater Chaeronis, *Hell.* 49.
 Thero, Agrigentiorum tyrannus, Demeretam filiam Geloni in matrimonium dedit, ipse duxit Polyzellam filiam, *Tim.* 86; ejus contra Polyzelum bellum, *Tim.* 90; ejus majores, *ibid.*
 Thersander, Polynicis f., cum Epigonis Thebas petit, III, 7, 2, 3.
 Thersites, Agrii f., I, 8, 6, 2; a Diomede in Peloponnesum fugit, *ibid.*; ob ignaviam pugnam cum apro Calydonio vitat; a Meleagro de loco edito præceps datur, *Pher.* 82.
 Theseum, in quod servi perfugiebant, *Philoch.* 47.
 Thesea mutata in Heraclæa, *Philoch.* 45.
 Theseus, Ægei ex Æthra f., III, 16, 1, 1; a Minerva luctam edoctus, *Ister* 23; apri Calydonii venator, I, 8, 2, 4; Argonauta, I, 9, 16, 8; ex inferis ab Hercule liberatur, II, 5, 12, 6; e Træzene in Isthmum proficiscitur, II, 6, 3, 5; OEdipum exulem excipit, III, 5, 9, 2; Thebas capit, Argivorum corpora humanda curat, III, 7, 1, 4; Helenam rapit, III, 10, 7, 4; *Hell.* 74; in Oreum descendit, *Hell.* 74; *cf. Philoch.* 46; adolescens, Athenas petens, viam a prædonibus tutam reddit; Periphetae occisi clavam gerit, III, 16, 1, 3; Sinin necat, III, 16, 2, 1; Pallantidas vincit, *Philoch.* 36; ejus expeditio in Cretam, *Clitod.* 5; *Pher.* 106; *cf. Hell.* 73; *Philoch.* 39, 40; Herculem sequitur adversus Amazones, *Phil.* 49; *cf. Hell.* 76; primus inducias facit de tollendis cæsis, *Philoch.* 51; pacta facit cum Corinthiis de Atheniensium in ludis Isthmiis proædra, *Hell.* 76; duos oschophoros eligi constituit, *Ister* 13; ejus uxores, *Pher.* 119; *Ister* 14; ejus progenies, *Pher.* 39; *Hell.* 75; ejus auriga, *Pher.* 108.
 Thesmophoria, in iis cur jocentur feminae, I, 5, 1, 3.
 Thesmothetæ, *Philoch.* 141 b; myrto coronantur, *Ap. fr.* 21.
 Thespiadæ, Herculis e Thespii L filii filii, II, 7, 8; a patre partim Thebas, partim in Sardiniam mittuntur, II, 7, 6, 2.
 Thespius e Laophonta pater Ledæ et Althææ, *Pher.* 29. V. Thestius.
 Thesproti cum Hercule et Calydoniis bellum gerunt, II, 7, 6, 1; Alemaonem pellunt, III, 7, 5, 5.
 Thesprotii carbones, *Theop.* 231.
 Thesprotus, Lycaonis f., *Hec.* 375; III, 8, 1, 3.
 Thessalorum colonia Elis, I, 7, 5; eorum mores, *Theop.* 39, 54, 178; *Ephor.* 5.
 Thesalus Herculis ex Chalciopæ filius, *Pher.* 35.
 Thessaliæ antiqua nomina, *Ap. fr.* 174; tetrades, *Hell.* 28; ejus reges a Deucalione originem ducunt, *Hec.* 334; sedes Salmoni, I, 9, 7; Pelia, I, 9, 10; ejus montes per diluvium diremti, I, 7, 2, 4.
 Thessaliotis, tetras, *Hell.* 28.
 Thestalus, Herculis ex Epicaste f., II, 7, 8, 11.
 Thestiadæ, Thestii filii, apri Calydonii venatores, I, 8, 2, 4; a Meleagro trucidantur, I, 8, 3, 1.
 Thestiades, Thestii L filia; cum iis congregitur Hercules, II, 4, 10; *Ephor.* 8; harum et filiorum ex isto nomina, II, 7, 8.
 Thestideum, I. q. Thetideum.
 Thestius (Ætoliæ R.) Martis f., ejus ex Eurythemide progenies, I, 7, 7, 3; II, 7, 10, 1; pater Iphicli, II, 7, 10, 1; I, 9, 16, 8; Ledæ, III, 10, 5, 2; excipit Icarionem et Tyndareum, *ibid.*
 Thestius, Thespiarum R. filias e Megamede L. ab Hercule gravidas fieri curat, II, 4, 10; Herculem a cæde filiorum purgat, II, 4, 12, 1.
 Thestor, Idmonis e Laothoe f., pater Calchantis, *Pher.* 70.
 Thestorius, urbs Thraciæ, *Theop.* 152.
 Thetideum, urbs Thessaliæ, ubi Thetis a Vulcano vulnerata sanatur, *Pher.* 16; *Hell.* 100; *Phyl.* 32.
 Thetis, Nereis, I, 2, 7; Vulcanum, cædo dejectum, servat, I, 3, 5; a Junone Argonautis in auxilium missa, eos præter Charybdin, Scyllam et Planctas salvos vehi curat, I, 9, 25, 2; Bacchum excipit, III, 5, 1, 5; *Pher.* 46; a Jove et Junone amata, Peleo nubit, III, 13, 5, 5; *Pher.* 16; filium Achillem immortalem reddere prohibetur, III, 13, 6, 2; eum celat, ne adversus Trojam proficiscatur, III, 13, 8, 1; Vulcanum fallit, *Phyl.* 32.
 Thettalus, Herculis e Chalciopæ f., II, 7, 8, 11.
 Thia, Titanis, I, 1, 3; Hyperionis uxor, I, 2, 2, 3.
 Thias, Assyræ R., imprudens e filia pater sit Adonidis, III, 14, 4, 2.
 Thibii ad Pontum habitantes; eorum natura, *Phyl.* 68.
 Thimbron, dux Lacedæmoniorum, *Ephor.* 130.
 Thinge, urbs Libyæ, *Hec.* 326.
 Thiodamas, Dryops, Hylæ pater, I, 9, 19, 1; ejus bos ab Hercule devoratur, II, 7, 7, 1.
 Thiosso, soror Pygmalionis, Carthaginem condidit; ejus mors, *Tim.* 23.
 Thisbe, *Theop.* 294.
 Thoas, Icarii e Peribœa f., III, 10, 6, 1.
 Thoas, Lemnius, ab Hypsipyle f. servatur, I, 9, 17, 1; III, 6, 4, 2.
 Thoon, Gigas, a Parcis cæditur, I, 6, 2, 5.
 Thoricus, demus Acamantidis tribus, atque urbs, *Hec.* 94; II, 7, 4, 3.
 Thracia a Cadmo, Telephassa et Thaso habitatur, III, 1, 1, 8.
 Thraces Bœotos adoriuntur, *Ephor.* 30; Thraces in Lemno insula, *Hell.* 112; eorum mores, *ibid.* 110; *Theop.* 149; *Androt.* 36.
 Thracium commentum, proverb., *Ephor.* 30.
 Thrasybulus in Piræo triginta tyrannos vicit, *Philoch.* 123.
 Thrasydæus, Eunuchus, Evagoræ et Pythagoræ mortis causa, *Theop.* 111.
 Thrasydæus, tyrannus in Thessalia a Philippo constitutus; Philippi adulator, *ibid.* 235.
 Thrasyllus, unus imperatorum in prælio ad Arginusas, capitis condemnatur, *Philoch.* 121.
 Thrasymedes, Nestoris f., I, 9, 9, 3.
 Thriæ, tres Nymphae, Apollinis nutrices, *Philoch.* 196.
 Threpsippas, Herculis e Panope f., II, 7, 8, 1.
 Thriasius campus, in Attica, III, 14, 1, 7.
 Thrince, urbs Libyæ, *Hec.* 325.
 Thronium, urbs Locridis, *Theop.* 317.
 Thucydides, Milesiæ f., Periclis adversarius, *Philoch.* 95; *Androt.* 43.
 Thucydides, Acherdusius, poeta, *Androt.* 44

- Thurii bonis legibus non utuntur, *Ephor.* 47.
 Thyamis, fluv. Thesprotiae, *Phyl.* 50.
 Θυρζαί quid sit, *Philoch.* 172.
 Thyestes, Pelopis f., cum fratre tenet Mideam, II, 4, 6, 5; cum Atreo Chrysippum necat, in exilium agitur, *Hell.* 42.
 Thylo herba, quam Balin vocant, *Xanth.* 16.
 Thymatadarum tribus, *Clitod.* 5.
 Thymbris, e Jove Panis mater, I, 4, 1, 3.
 Thymætes, rex Athen., Aphidantem fratrem interficit, *Demo* 1.
 Thynias, urbs juxta Byzantem Cauconidem, *Hec.* 140.
 Thyone, nomen Semeles, inter deos receptæ, III, 5, 3, 3.
 Thyone, Hyas, *Pher.* 46.
 Thyreum, vel Thurium, urbs Acarnaniae, *Androt.* 55.
 Thyreus, Oënei f., I, 8, 1.
 Thys, rex Paphlagonum, *Theop.* 198.
 Tiara, capitis ornamentum, de qua v. *Phyl.* 21.
 Tibarenorum, populi juxta Pontum, indoles, *Ephor.* 82.
 Tibari, populus Asiae, *Hec.* 193.
 Tiberis, fluv. Italiae, *Ap. fr.* 141.
 Tibiarum genera, *Ephor.* 160.
 Tiella (?) sic una urbium Siciliae, quæ Hyblæ appellantur, cognominata, *Philoch.* 22.
 Tigasis, Herculis e Phyleide f., II, 7, 8, 4.
 Tigris fl. ab Harpyiis Harpys dicitur, I, 9, 21, 7.
 Tilphossæum, mons Bœotiae, *Theop.* 240; *Ephor.* 67.
 Tilphussa, fons Bœotiae, III, 7, 3, 4.
 Timandra, Tyndarei e Leda f., uxor Echemi, III, 10, 6, 2.
 Timolaus Thebanus, homo voluptatibus serviens, *Theop.* 236.
 Timoleon fratrem e medio sublaturus adsciscit Orthogoram amicum, *Tim.* 131; *Ephor.* 156; ejus cum Carthaginensibus manum conserturi ad milites exhortatio, *Tim.* 134; justo plus a Timæo laudatus, *Tim.* 142; ejus amicus Satyrus, *Theop.* 215.
 Timosa, Oxyartæ pellex formosissima, *Phyl.* 35.
 Timotheus in Lesbo vitam degere quam Athenis maluit, *Theop.* 117.
 Tindium, urbs Egypti, *Hell.* 150.
 Tipanissæ, populus ad Caucasum, *Hec.* 162.
 Tiphys, Hagnii f., Argo navis gubernator, I, 9, 16, 8; *Pher.* 62; apud Mariandynos perit, I, 9, 23, 1.
 Tiphysa, Thespîi f., Lyncei ex Hercule mater, II, 7, 8, 5.
 Tiresias, Everis e Chariclo Nympha f., vates cæcus unde? III, 6, 7, 2; *Pher.* 50; ejus vaticinium de futura Thebanis victoria, III, 6, 7, 8; Amphitryonem docet Alcmenam a Jove compressam esse, II, 4, 8, 2; ejus mors, III, 7, 3, 4; ejus filia Manto, III, 7, 4, 2.
 Tiria, urbs Leucosyrorum, *Hec.* 194.
 Tiribazus Evagoræ insidias struit, apud regem ab Evagora accusatur, *Theop.* 111.
 Tiryns, mœnibus cineta a Cyclopius, Præto paret, II, 2, 1, 4; Perseo, II, 4, 4, 3; Sthenelo, II, 4, 6, 5.
 Tisamenus, Orestis f., Peloponnesiorum R., ab Heraclidis superatur, II, 8, 2, 5.
 Tisamenus, Orestis f., post patrem regnum suscipit, *Demo* 20; Achalam occupat, *Ephor.* 16.
 Tisander, archon Atheniensium, *Pher.* 20.
 Tisiphone, Eriunys, I, 1, 4.
 Tisiphone, Alcmaeonis e Manto f., Creonti educanda data, ab hujus uxore patri ignaro serva venditur, III, 7, 7, 3.
 Tisseæ, oppidum Siciliae, *Philoch.* 35.
 Titanas invocare, locutio proverb., *Ister* 1.
 Titanas, Lycaonis f., III, 8, 1, 3.
 Titanes (?) Temenum necant, II, 8, 5, 4.
 Titanes, Cœli e Tellure filii, I, 1, 3; regnum patri ereptum Crono tradunt, I, 1, 4 *sqq.*
 Titanides, Cœli e Tellure filiae, I, 1, 3
 Titanis Terra, *Philoch.* 157.
 Titanius, unus antiquiorum Titanum; qui Marathone habitavit, *Philoch.* 157; *Ister* 2.
 Tithonus, Laomedontis ex Strymo, al. Placia f., ab Aurora rapitur, III, 12, 4; ex ea progenies, *ibid.*; *Hell.* 142; pater Emathionis, II, 5, 11, 11; Cephalî, III, 14, 3, 1.
 Tithraustes, in pugna ad Eurymedontem Persarum classi præfectus, *Ephor.* 116.
 Tityus, Jovis ex Elara f., Latonam petens, ab Apolline necatur; apud inferos pœnas luit, I, 4, 1, 4; cur terrigena appellatus sit, *Pher.* 5. Paupeorum tyrannus, homo violentus, ab Apolline interficitur, *Ephor.* 70.
 Tlepolemus, Herculis ex Astyoche (ex Astygenia, *Pher.* 37 a; Astydamia, *Acus.* 27) f., II, 7, 6, 1; II, 7, 8, 12; invitus Licymnium cædit, exul in Rhodum abit, II, 8, 2, 3.
 Tletes, gens Iberica, *Theop.* 242.
 Tmolus, Omphalæ uxori Lydiae regnum relinquit, II, 6, 3, 1.
 Tmolus, mons; ejus circumscriptio, *Theop.* 290.
 Tnyssus, urbs Cariae, *Hec.* 239.
 Tomarus mons in Epiro, *Theop.* 230.
 Tomi, urbs, unde nomen? I, 9, 24, 2.
 Toretæ, gens Pontica, *Ap. fr.* 118.
 Torone, urbs Thraciæ, *Ephor.* 75; Polygoni ac Telegoni sedes, II, 5, 9, 14.
 Torrhebia lacus in Lydia, *Xanth.* 2.
 Torrhebia ex Jove mater Cariî, *Xanth.* 2.
 Torrhebis, Lydiae regio, *Xanth.* 2.
 Torrheborum et Lydorum linguæ non multum diversæ, *Xanth.* 1.
 Torrhebus, Atys filius, a quo Torrhebi (Tyrrheni) nominati, *Xanth.* 1.
 Torrhebus, urbs Lydiae, *Xanth.* 2.
 Toxus, Oënei f., a patre necatur, I, 8, 1.
 Toxirate, Thespîi f., Lycii ex Hercule mater, II, 7, 8, 7.
 Trachin, sedes Ceycis, II, 7, 6, 4.
 Trachinii, Herculis contra Eurytum socii, I, 7, 7, 7.
 Tragasæ, regio in Epiro. Tragasæi sales, *Hell.* 118; *Phyl.* 50.
 Tragasus, Neptuni f., *Hell.* 118.
 Tralles vel Tralli, gens Illyrica, *Theop.* 24.
 Trapezophorus, sacerdos Minervæ, *Ister* 16.
 Trapezus, unde nomen habeat? III, 8, 1, 6.
 Tremile: sic vocabatur Lycia, *Hec.* 364.
 Treros, regio Thraciæ, *Theop.* 313.
 Tribus Athenis quot fuerint, *Clitod.* 8.
 Tricalum s. Tricala, urbs Siciliae, *Phil.* 56.
 Tricarana, castellum Phlasiæ, *Theop.* 267.
 Triginta viri legibus scribendis ab Atheniensibus electi (Ol. 94, 1), *Philoch.* 122.
 Triginta tyranni, *Ephor.* 125.
 Trinacria, nomen Siciliae, *Tim.* 1; Solis ins., I, 9, 25, 3.
 Trinessa, urbs Phrygiæ, *Theop.* 14.
 Triopas, Iasi, Pelasgi et Agenoris pater, *Hell.* 37.
 Triopas, Solis e Rhode f., *Hell.* 107.
 Triops, Neptuni e Canace f., I, 7, 4, 2.
 Triptolemus, Celei f., al. Eleusinis, al. Cœli e Tellure (*Pher.* 12), frugum sationem e Cerere discit, I, 5, 2.
 Trisplæ, populus Thraciæ, *Hec.* 147.
 Tristitiæ fluvius, *Theop.* 76.
 Τριτογένεια Minerva tertia mensis die nata, *Ister* 26.
 Triton, Neptuni f., I, 4, 6; Palladis pater; apud quem nascitur et educatur Minerva, I, 3, 6; III, 12, 3, 6.
 Triton, rex Libyæ tempore expeditionis Argonautarum, *Tim.* 6.

Tritonis palus; ei adjacet Irassa, *Pher.* 33 d.
 Tritopatores omnium fuerunt primi, *Philoch.* 2, 3; iis ab
 solis Atheniensibus sacrificatur; quando? *Phanod.* 4;
 Tritopatores sunt Venti, *Demo* 2; Tritopatores, Cottus,
 Briareus, Gyges, *Clitod.* 19.
 Trizi, populus Thraciæ ad meridiem Istri, *Hec.* 150.
 Troadis lines, *Charon* 8.
 Troes, pop. Asiæ min., *Ephor.* 80.
 Træzen Pittheo paret, III, 15, 7, 1.
 Træzen, frater Dimœtæ, pater Euopidis, *Phyl.* 81.
 Troja, ob Laomedontis impietatem peste ac ceto plectitur
 ab Apolline et Neptuno, II, 5, 9, 10; ab Hercule capi-
 tur, II, 6, 4, 5; *Hell.* 136; a Troe nomen habet, III,
 12, 2, 2; oraculum Trojanis datum, *Hell.* 139; Troja a
 Græcis quando capta, *ibid.* 143; *Tim.* 152; *Ap. fr.* 72,
 73.
 Troilus, Priami s. Apollinis ex Hecuba f., III, 12, 5, 12.
 Tropica dicendi forma quando et quo auctore inter Atticos
 oratores irreperit, *Tim.* 95.
 Tros, Erichthonii ex Asyche f., Trojæ R. regioni nomen
 dat; ejus e Callirrhoe progenies, III, 13, 2, 2; pro Ga-
 nymede equos immortales a Jove accipit, *Hell.* 136.
 Τριτάτος θυαίξ, *Ister* 34.
 Tychia, insula Syracusarum, *Ephor.* 110.
 Tydeus, Oenei f., I, 1, 8, 5, 2; exul ab Adrasto excipitur,
 ejus f. Deipylon ducit, I, 8, 5, 3; III, 6, 1, 7; *Pher.*
 83, pater Diomedis, *ibid.*; e VII ducibus, III, 6, 3, 3;
 Nemeis victor, III, 6, 4, 5; ad res repetendas Thebas
 mittitur, insidias superat, III, 6, 5; a Melanippo vulne-
 ratus, a Minerva immortalitate donatur; eam perdit,
 III, 6, 8, 4; *Pher.* 51; Ismenam occidit, *ibid.* 48.
 Tyndareus, Perieris e Gorgophone al. OEbali e Batia f., I,
 9, 5; III, 10, 3, 4; ab Hercule Spartam accipit, II, 7,
 3, 5; ab Æsculapio in vitam revocatur, III, 10, 3, 12;
 regno excidit, III, 10, 5, 1; ad Thestium fugit; Ledam
 ducit; ex ea progenies, redux, *ibid.* (*Hell.* 83); Ulys-
 sis consilium secutus, ab injuriis procorum Helenæ
 tutus est: Menelao illam dat, III, 10, 9, 3; Dioscuris
 inter deos receptis, regnum dat Menelao, III, 11, 2, 7.
 Tyndaridæ Peleo in Iolci expugnatione auxiliantur,
Pher. 18.
 Typhon, Tartari e Tellure f., de eo, ejus forma, pugna
 cum Jove et interitu, I, 6, 3; pater Chimæaræ, II, 3, 1,
 6; leonis Nemei, II, 5, 1, 1; Orthri canis, II, 5, 10, 3;
 draconis Hesperidum, II, 5, 11, 2; *Pher.* 33; vulturis
 Caucasii, II, 5, 11, 12; *Pher.* 21; Sphingis, III, 5, 8, 3;
 Typhon Babys nominatur in Ægypto, *Hell.* 150; ex
 ejus sanguine orta sunt omnia animalia quæ morsu
 lædunt, *Acus.* 4; Typhonis fabula ad quasnam regiones
 referatur, *Xanth.* 4; a Caucaso in Italiam fugit, ubi
 Pithecusa insula ei injecta, *Pher.* 14.
 Typhon, Lycæ filius, Laii pater, *Pher.* 20.
 Tyrannus, Pterelai f., II, 4, 5, 6.
 Tyrediza. V. Tyrodiza.
 Tyria, Ægypti conjux, II, 1, 5, 6.
 Tyro, Salmonci ex Alcicide f., Enipei fl. amore deperit,
 cum Neptuno in hujus formam mutato consuescit, I, 9,
 8; Crethæi conjux, I, 9, 11, 1; *Pher.* 59; Nelei mater,
Pher. 56, 75; *Hell.* 110.
 Tyrodiza vel Tyrediza, urbs Thraciæ, *Hell.* 161.
 Tyrrheni prædones, perfidi in Bacchum, ab eo in delphi-
 nes mutantur, I, 5, 3; eorum sedes et migrationes, *Phi-
 loch.* 5, Tyrrheni, qui antea vocabantur Pelasgi, in
 Italia nomen id assumerant, *Hell.* 1; eorum latrocinia,
Ephor. 52.
 Tyrrhenus, dux Lydorum, qui in Etruriam commigra-
 runt, *Tim.* 19.
 Tyrseta, urbs Samnitum, *Phil.* 39.

Tyrtæus Athenis s. Aphidna in Peloponnesum venit,
Philoch. 55; ejus apud Lacedæmonios instituta, *ibid.*
 56.

U.

«Ubi cervi cornua abjiciunt.» Locutio proverbialis, *Demo*
 13.
 Udæus, quinque Spartorum superstitem unus, III, 4, 1,
 7; *Pher.* 44; *Hell.* 2; inter ejus posteros Tiresias, III,
 6, 7, 1.
 Ulysses, Anticleæ f., in Bœotia natus, *Ister* 52; Penelo-
 pen ducit, III, 10, 6, 1; *Hell.* 53; Helenæ procus, III,
 10, 8, 1; consilium Tyndareo dat, III, 10, 9, 2; Achil-
 lem protrahit, III, 13, 8, 3; cum Ænea in Italiam ven-
 nit, *Hell.* 53; in Tyrrhenia interemptus est, *Theop.* 114.
 Umbri gens Italiæ; eorum sedes et mores, *Theop.* 142;
 Ligures agris suis expellunt, *Phil.* 2.
 Urania, Musa, I, 3, 1, 5.
 Ursa, sidus: ejus origo, III, 8, 2, 7

V.

Vellus aureum, ab Æete dedicatum, I, 9, 1, 6; *Hell.* 87;
 e mari purpureo colore affusum, *Acus.* 9.
 Veneti: eorum sedes et vita, *Theop.* 143.
 Venti, Astræi filii, I, 2, 4; quot, *Acus.* 3.
 Ventriloquæ mulieres, *Philoch.* 192.
 Venus, Jovis f., I, 3, 1, 2; Clio Musæ succenset, Adoni-
 dem amat, I, 3, 3; Auroræ irascitur, I, 4, 4; Buten in
 Lilybæum defert, I, 9, 25, 1; mater Harmoniæ e Marte,
 III, 4, 2, 2; Milanioni poma aurea dat, ad vincendam
 Atalanten, III, 9, 2, 6; ejus ex Anchise filii, III, 12, 2,
 4; *Acus.* 26; e Marte mater Harmoniæ, *Hell.* 8; Aria-
 dnen consolatur, *Pher.* 106; Cinyræ filias cum pere-
 grinis viris in Ægypto, et Myrrham cum patre consue-
 scere facit, III, 14, 3, 5; ejus cum Proserpina de
 Adonide contentio, III, 14, 4, 6; Alexandro Helenæ
 amorem injicit, *Acus.* 26; a Trojanorum partibus stare
 videtur, *ibid.*; Venus ἑταίρα, πάνδημος, *Ap. fr.* 17, 18;
 columbæ ei sacræ sunt, *Ap.* 19; Venus in Attica eadem
 est quæ Luna; quomodo ei sacrificetur, *Philoch.* 15;
 Venus appellatur æstas populis qui ad occasum solis
 habitant, *Theop.* 293; Veneris Impiæ templum in
 Thessalia, *Tim.* 105.
 Vesta, Croni e Rhea f. natu maxima, a patre devoratur,
 I, 2, 5; effertur, I, 2, 1, 1.
 Vitis ubi inventa sit, *Hec.* 341; *Hell.* 155; *Theop.* 296.
 Voluptatis fluvius, *Theop.* 76.
 Vulcanus, a Junone extra concubitum editus; matri auxi-
 lium fert vinetæ; a Jove e Cælo detruditur, I, 3, 5; in
 Gigantomachia, I, 6, 2, 2; Prometheus Caucaso affigit,
 I, 7, 1, 2; Æete dat tauros æripedes, I, 9, 23, 4; Minoi
 Talum, I, 9, 26, 4; thoracem aureum Herculi, II, 4, 11,
 9; ænea crotala Minervæ, II, 5, 6, 2; torquem Cadmo,
 III, 4, 2, 3; Thetidem vulnerat, *Phyl.* 82; Geryonis ar-
 menta Herculi custodit, II, 5, 10, 11; pater Palæmo-
 nis, I, 9, 16, 8; Erichthonii ex Atlidæ al. e Minerva,
 III, 14, 6, 3; Periphætæ ex Anticlea, III, 16, 1, 3; pater
 Camili, *Acus.* 6; Cabirorum, *Pher.* 6; Vulcani signum
 in Academia, *Ap. fr.* 32.
 Vulcania, festum Atticum, *Ister* 3, 4
 Vulpes Thebanum agrum infestans, II, 4, 6, 8.
 Vultur, Typhonis ex Echidna f., in Caucaso, II, 5, 11, 12.
 Vultur Melampodem docet, cur prole careat Iphiclus,
Pher. 75.

X.

Xanthi, populus Thraciæ, *Hec.* 134.
 Xanthippe, Dori f., Pleuronis uxor, I, 7, 7, 1.

Xanthippus, Melanis f., a Tydeo necatur, I, 8, 5, 3.
 Xanthis, Thespil f., Homolippi ex Hercule mater, II, 7, 8, 4.
 Xanthus, equus immortalis, Peleo datur a Neptuno, III, 13, 5, 5.
 Xanthus, Niobæ f., *Pher.* 102 b.
 Xanthus Thebanus a Melanthe, Atheniensium rege, interficitur, *Ephor.* 25.
 Xanthus, fluvius Lyciæ, *Hec.* 242.
 Xanthus, urbs Lyciæ, *Hec.* 241.
 Ξανθισία Spartanorum, *Theop.* 197.
 Xenocrates philosophus apud Dionysium juniorem, *Tim.* 128.
 Xenodamus, Menelai e Cnossia Nympha f., III, 11, 1.
 Xenodice, Milnois e Pasiphae f., II, 1, 2, 6.
 Xenodice, Sylei f., cum patre ab Hercule necatur, II, 6, 3, 3.
 Xenopatra, Hellenis ex Othreide f., *Hell.* 10.
 Xenophanes, Colophonius, quando vixerit, *Tim.* 92; *Ap. fr.* 77.
 Xenopithea, Lysandridæ mater, mulier formosissima, a Lacedæmoniis interfecta, *Theop.* 268.
 Xera, urbs prope Herculeas columnas, *Theop.* 225.
 Xerxes classem contra Græciam parat, *Ephor.* 111; ad eum venit Themistocles, *ibid.*, 115; ex quo loco prælium Salaminium spectaverit, *Phanod.* 16.
 Xiphodres; symboli, quod Idanthurus Dario miserat, interpretes, *Pher.* 113.
 Xiphonia, urbs Siciliæ, *Theop.* 207.
 Xuthia, urbs Siciliæ, *Phil.* 19.
 Xuthus, Hellenis f., *Hell.* 10; Peloponnesum obtinet; ejus e Creusa progenies, I, 7, 3.
 Xylus, urbs Cariæ, *Hec.* 238.
 Xypete, demus Cecropidis tribus, *Philoch.* 77; *Phanod.* 8

Z.

Zaleuci leges, *Ephor.* 47; Zaleucus, Locrorum in Italia legislator nullus unquam fuit, *Tim.* 69.
 Zamolxis Getis in Thracia initia demonstravit, *Hell.* 173.
 Zanclei Chalcidenses evocant, *Ant.* 10.
 Zancle, urbs Siciliæ, *Hec.* 43.
 Zancus, terrigena, *Hec.* 43.
 Zaueces, gens Libyæ, *Hec.* 307.
 Zebyttis, oppidum Libyæ, *Hec.* 302.
 Ζεφύρα, indumentum, *Theop.* 5.
 Zelas, Nicomedi filius, Bithynorum rex, Galatis insidias struens occumbit, *Phyl.* 32.
 Zelus, Pallantis e Styge f., I, 2, 4.
 Zenonis Eleatæ ætas, *Ap. fr.* 83.
 Zephyrus ventus, *Acus.* 3; ejus epitheton ἀργέστης, *Acus.* 3.
 Zerania, regio Thraciæ, *Ephor.* 148; *Theop.* 48.
 Zeranii, gens Thraciæ, *Theop.* 173.
 Zetes, Boreæ ex Orithyia f., III, 15, 2, 1; Argonauta, I, 9, 16, 8; *Acus.* 23; Harpyias persequitur, I, 9, 21, 7; al. ab Hercule necatur, III, 15, 2, 2; *Acus.* 24.
 Zethus, Jovis ex Antiope f., frater Amphionis, III, 10, 1, 4; Lyco ac Dirce uxore necatis, Thebis regnat, Thebam in matrimonium ducit, III, 5, 5, 4.
 Zethus ex Aedone suscipit Itylum et Naidem, *Pher.* 102.
 Zethus et Amphion, Thebarum conditores, Dioscuri Leucopoli cognominantur, *Pher.* 102.
 Zeuxippe, Pasithea soror, conjux Pandionis, III, 14, 8, 1.
 Zeuxippe, mater Priami, Strymo vocatur, *Hell.* 137.
 Zeuxippus, Eumeli f., *Hell.* 10.
 Zone, urbs Ciconum, *Hec.* 132.
 Zopyrus Persa quonam dolo Babylonem ceperit, *Theop.* 73.
 Zoroastri leges quando denuo confirmatæ, *Xanth.* 19, p. 42; ejus ætas, *Xanth.* 29.
 Zygantis, oppidum Libyæ, *Hec.* 306.

MARMOR PARIUM

CUM COMMENTARIO

CAR. MÜLLERI.

.....ΟΥ
ΑΡΡΑΙ...
 ...ΥΑΝΙΚΕΚΡΟΓΙΑΕΚΛΗΘΗΤΟΠΡΟΤΕΡΟΝΚΑΛΟΥ
 ΜΕΝΗΑΡΝΑΣΣΟΝΕΝΛΥΚΟΡΕΙΑΙΕΒΑΣΙΛΕΥΣΕ..ΣΙΛΕ..
 5 ..ΝΤΟΣΑΔΑΙΡΡΟΘΙΟΥΤΟΥΠΟΣΕΙΔΑΝΟΣΚΑΙΟΤΟΠΟΣΕΚΛΗΘΗ
 ΑΡΕΙΟΣΓΚΑΛΙΝΟΣΕΓΕΝΕΤΟΚΑΙΔΕΥΚΑΛΙΟΝΤΟΥΣ
 ΟΜΒΡΟΥΣΝΙΔ.....Ο..ΤΑΣΟΤΗΡΙΑΕΘΥΣΕΝ
 ..ΤΗΧΗΝΕΝΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙΣΚΑΙΣΥΝΗΓΕ
 ...ΟΥΣΠΙΘΟΥΣΙΝΑΜΦΙΚΤΥΟΝΕΣ
 10 ..ΤΗΧΗΒΣΕΒΑΣΙΛΕΥΣΕΚΑΙΕΛΛΗΝΕΣ
 ...ΟΜΑΣΗΡΠΙΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ
 ΑΘΗΝΑΝΓΗΝΚΑΔΜΕΙ
 ΑΝΕΤΗΧΥΣΑΝ
 ΕΤΗΧΗΗΓΥΡΤΟΥ
 15 ..ΙΣΤΗΝ.....ΟΝΗΚΑΙΒΑ..
 ..ΛΑΡΕΥ
 ΚΑΙΕΘΥΣΑ.....
 ΘΟΝΙΟΣΓΑΘΗΝΑΙΟΥΣ...ΟΝ....ΑΙ...
 ..ΕΘΝΜΗ.....ΣΦΡ.....
 20 ΟΥΜΕΝΗΓ.....
ΕΤΛΙΝΟΣ..ΠΡ....ΒΑ.....
 Δ...ΑΘΝΒΣΚ.....
 ..ΛΕΥΟΝΕΝΚΑΙΠΡ....ΠΡΑ.....ΟΤΗΔ.....
 ..ΡΙΠΤΟΛΦΟΥΤΡΙΠΤΟ.....
 25ΕΣΓΝ.....
 ΥΙΟ...Ν.ΤΟΥ.....
Ε.....
ΝΟΥΤΚ.....
ΟΣΤ.....
 30ΔΗ.....ΑΦΟΥ.....
ΑΙ...ΤΣΙ...Η..Ν..ΒΑΣΙΛΕΥΟΝ
 ΤΟΣΑΘΗΝ.....ΔΟΣΤ...
 ΒΑΣΙΛΕΥΟΕΝΟΣ..ΑΘΗΝ....ΑΛΑΝΕΝΗ..
ΣΥΣ.....
 35 ΑΘΗΝΑΝΤΙΡΕΑ.....
ΟΣΑΘΗΣΑΜΜΟΝ...ΤΗ.....
ΔΔΔΓΟΝΑΓΟΝΑ.Ν..Α...ΗΘ..ΑΝ...
ΕΤΗΡΑΤΕΥΣ..ΕΤΗΡΗΗΗΗΡΗΙΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣΑΘΗ
 ...ΕΣΘΕΟΣΑΝ.....ΟΣΔΕΥΤΕΡΟΥΕΤΟΥΣΜΗΝΟΣΘ..
 40ΝΟΣΕ...ΟΝ.....ΓΙΣΘΟΥΚΑΙΑΥ....
ΑΘΕΥΟΝΤΟΣΑΘΗΝΑΝΔΗΜΟΦΑΝΤΟΣΑΦΟΥ..
ΚΥΡΓΥΝΕ..ΕΥΣΟΙΚΙΣ.....Γ....ΑΛΑΗΧΑΡ...ΣΙ..
ΑΝΑ...ΣΑΜΟΝ.....ΤΑ...ΙΟΝΙ..ΕΓΕΝΕΤΟΕΤ
ΔΙΙΒ.....ΗΕΤΗΡΗΡΔΔ..ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣΑΘΗΝΑΝ..
 45ΑΦΟΥΟΥΦ...ΔΑΝΟΑΡΓΕΙΟΣΕΔΗΜΕΥΣ...ΝΕΥ..
ΝΕΣΚΕΤΗΡΗΔΔΔΙΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣΑΘΗΝΑΝ..
ΟΥΣΑ.....ΣΥΡΑΚΟΥ.....

.....ΤΟ ΗΗΔΔΑΦΟΥ.....Ο..Υ
ΕΤΗ...ΟΥΣΤΟΥ...Α...ΟΝ...Δ...ΟΥΣΘΑΙΑΥΛΗΤ..
 50 ..ΛΗΣΕΚΑΙΤΦΟΥΑ...ΣΛΥΔΟ...ΣΙΛΕΥΣ.....
ΔΔΔΙΑΓΟΥΣΑ.....ΟΛ.....Θ.....
ΤΟΣΑΘΗΝ.....ΤΟ.....
ΟΝΤΕΣΚΝΤΟΣΑΘΗΝΗΣΙΣΙΜΟ...ΟΣΑΦΟΥ...
ΑΝΙ'ΕΝΑΘ...ΑΙΣΚΟΜΟ...Ρ...ΕΘΗ.....ΣΑΝΙ
 55 ..ΤΟΝΙΚΑΡΙΠ...ΟΣ.....
 ..ΑΦΟΥΓΡΕΙΣΙΑΣΙΑΣ...ΔΕΛΦΟΣΑ..
ΔΔΔΔΟΝΥΓΟ...ΗΣΣΦΑΛ.....
 ..ΚΑΙΠΡΟΝ...ΤΕΘΗΟ...ΡΑΓΟΣ...Χ...ΕΤΗΗΗΡ...ΑΡΧΟΝΤΟΣΑΘ...
 ..ΝΑΙΟΥΤ...ΝΤΟΣΑΘΗ...ΑΦΟΥΑΡΜΟΔΙΟΣΚΑΙ...ΙΤΟΝΑΓΕΚΤΕ...
 60 ..ΡΧΟΝΠΕΙΣΙ...ΥΤΕΙΧΟΥΣΕΤΗΗΗΔΔΔΓΙΙΑΡΧΟΝΤΟΣΑΘΗΝΗΣΙ
 ..ΑΦΟΥΧΟ...ΑΡΧΟΝΤΟΣΑΘΗΝΗΣΙΝΛΥΣΑΓΟΡΟΥΑΦΟΥΝΕ...ΙΓΡΙΑ.....
 ..ΕΝΑΘΗΝΗ...ΝΑΙΟΙΣΠΡΟΣΤΟΥΣΠΕΡΣΑΣ...ΑΡΙΕΝΤΕΑΣ...ΟΝΔΑΡΕΙΟΥΑΔΕΛ
 ..ΝΤΟΝΣ...ΕΝΜΑΧΗΣΙΝΗΓΟΝΙΣΑΤΟΑΙΣΧΥΛΟΣΟΠΟΙΗΤΗΣ
 ..Ο...ΟΝΔΔΔ...ΕΙΟΣΤΕΛΕΥΤΑΙΞΕΡΞΗΣΔΕΟΥΙΟΣΒΑΣΙΛΕΥΕΙ...
 65 ..ΔΓΑΡ...ΕΥΡΙΓΙΔΗΣΟΠΟΙΗΤΗΣΕΓΕΝΕΤΟΚΑΙΣΤΗΣΙΧΟΡΟΣΟΠΟΙΗΤΗΣΕΙ.
 ΤΗΝΕΛΛΑΔΑ...ΕΝΕΝΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΙΚΑΙΤΟΝΑΘΗΔΙΟΥΡΥΞΕΚΑΙΗ.ΕΝΘΕΡΜΟ
 ..ΛΑΙΣΜΑΧ...ΕΣΕΤΗΗΗΔΓΙΙΑΡΧΟΝΤΟΣΑΘΗΝΗΣΙΚΑΛΛΙΑΔΟΥΑΦΟΥΗΝ
 ΠΛΑΤΑΙΑΙΣΜ...ΜΑΡΔΟΝΙΟΣΕΤΕΛΕΥΤΗΣΕΝΕΝΤΗΙΜΑΧΗΚΑΙΤΟΓΥΡΕΡΡΥΗΚ..
 ..ΕΛΙΑΙΠΕΙ...ΕΤΥΡΑΝΝΕΥΣΕΝΕΤΗΗΗΔΓΑΡΧΟΝΤΟΣΑΘΗΝΗΣΙΤΙΜΟΣΘΕΝ.
 70 ..ΦΟΥΣΙΜΟ...ΚΟΝΕΣΕΣΤΑΘΗΣΑΝΑΡΜΟΔΙΟΥΚΑΙΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣΕΤΗΗΗΛΙ.
 ΑΡΧΟΝΤΟΣΑΘ...ΗΣΙΧ...ΗΤΟΣΗΝΔΕΚΑΙΕΠΙΧΑΡΜΟΣΟΠΟΙΗΤΗΣΚΑΤΑΤΟΥ
 ΤΟΝΑΦΟΥΣΟ...ΗΗΣΙΑΨΗΦΙΟΝΟΣΑΦΟΥΕΝΑΙΓΟΣΠΟΤΑΜΟΙΣΟΛΙΘΟΣΕΠΕΣΕ
 ΚΑΙΣΙΜΟΝΙΔ...ΦΟΥΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣΕΤΕΛΕΥΤΗΣΕΝΟΔΕΥΙΟΣΠΕΡΔΙΚ
 ΚΑΣΜΑΚΕΔΟ...ΒΙΟΣΑΣΕΤΗΡΔΠΙΙΙΕΤΕΛΕΥΤΗΣΕΝΕΝ..
 75 ..ΑΙΤΗΣ...ΟΝΔΔΔΔΙΙΙΤΡΑΓΟΙΔΙΑΙΡΡΟΤΟΝΕΝΙΚΗΣΕΝΕΤΗΗΡΔ.....
 ..ΟΝΤΟΣΑΘ...ΟΝΟΝΒΑΣΙΛΕΥΕΙΠΕΡΔΙΚΟΥΤΕΛΕΥΤΗΣΑΝΤΟΣΕΤΗΗ.....
 ..ΟΝΤΟΣΑΘ...ΤΟΣΑΘΗΝΗΣΙΝΕΥΚΤΗΜΟΝΟΣΑΦΟΥΕΥΡΙΓΙΔΗΣΒΙ.....
 ..ΛΕΥΤΗΣΕ...ΔΔΔΔΙΕΤΕΛΕΥΤΗΣΕΝΚΑΙΚΥΡΟΣΑΝΕΒ.....
 ..ΟΝΤΟΣΑΘ...ΔΔΔΓΙΙΑΡΧΟΝΤΟΣΑΘΗΝΗΣΙΝΜΙΚΟΝΟΣΑΦΟΥ.....
 80 ..ΑΚΥΡΟΥΑΝ...ΣΑΘΗΝΗΣΙΝΛΑΧΗΤΟΣΑΦΟΥΑΓ...
 ΑΘΗΝΗΣΙΝΕΤ...ΜΒΟΙΕΝΙΚΗΣΕΝΑΘΗΝΗΣΙΝΕΤΗΗ..
 ..ΟΥΦΙΛΟΞΕ...ΑΝΑΞΑΝΔΡΙΔΗΣΟΚΟΜ.....
 ΑΘΗΝΗΣΙΚΑ...ΤΕΚΑΗΔΕΤΟΤΕΚΑ.....
ΓΕΝΕΤ...ΟΥΚΑΙΟΑΛΙ...Λ
 85 ΒΑΣΙΛΕΥΕΙΑ...
 ΑΦΟΥΔΙΟΝΥΣ...
 ΣΙΛΕΥΕΙΕΤΗ...
 ΝΗΣΙΚΗΦΙΣΟ...
 ΚΕΔΟΝΟΝΒΑΣ...
 90 ..ΕΝΙΚΗΣΕΝΙ...
 ..ΕΝΕΤΟΕΤΗ...
ΣΟΦΟΣ...
 ...ΗΡ...

INTRODUCTIO.

Chronicon Parium tabulæ insculptum est marmoreæ, quam Sampso quidam jussu Peirescii una cum aliis quibusdam priscis marmoribus Smyrnæ emerat aureis quinquaginta. Verum nescio quo Turcarum dolo, Sampso, quum jam in eo esset, ut hæc antiquitatis monumenta in Europam transmitteret, repente in vincula connectus est marmoraque sunt retenta. Accidit autem, ut Thomas Howardus, comes Arundellæ et Surriæ, eodem fere tempore in Asiam misisset Guilielmum Pettæum, qui veteres ibi inscriptiones et quæ huc spectant alia conquireret. Is marmora illa Peirescii opera primum detecta erutaque majori jam pretio redemit et cum aliis a. 1627 transferenda curavit Londinum, ubi in ædibus hortisque Howardi ad Thamesis ripam disposita sunt. Neque tamen diu his locis erant ornamento. Nam quum turbulentis illis quæ subsecuta sunt temporibus comes Arundellæ domum suam derelinquere cogeretur, marmora partim surrepta sunt, partim servorum nequitia corrupta, alia denique ad communes vitæ usus adhibita. Tantam stragem lapis quoque Parium non prorsus incolumis effugit. Etenim superiore ejus parte focus in palatio Arundelliano reparatus esse dicitur. Pars inferior oblique abrupta jam erat, quum transvectus est in Britanniam. Latus tum fuit 2' 7'', crassus 5'', altus ad dextram 2' 11'', ad sinistram 3' 7'', literæ fere $\frac{3}{10}$ '' altæ. Anno denique 1667 Henricus Howardus, nepos Thomæ, comitis Arundellæ, marmora, quæ hominum injuriam elapsa diu neglecta jacuerant, una cum truncato nostro Chronico dono dedit Universitati Oxoniensi, ubi etiamnum asservantur.

Primus Chronicon transcripsit Joh. Seldenus. Quæ res jam tum non sine difficultate fieri potuit. Nam « in illa stela epocharum describenda, Seldenus inquit, opera complurium dierum collocata est. Obscurior nempe est, elementis sæpius omnino detritis, fugientibus sæpius. Has tamen et perspicillorum usu adjutus et assiduo acumine et judicio suavissimi amici Patricii Junii, post bene multas iterationes, in quantum fieri potuit revocavi. • Titulus operis, cujus partem facit inscriptio Paria, hic est : *Marmora Arundelliana sive saxa Græce incisa,*

ex venerandis priscae Orientis gloriæ ruderebus, auspiciis et impensis herois illustrissimi Thomæ, Comitis Arundellæ et Surriæ, Comitis Marcellæ Angliæ, pridem vindicata, et in cælibus ejus hortisque cognominibus ad Thamesis ripam disposita... publicavit et commentariolos adjecit Joannes Seldenus, J. C. — Londini typis et impensis Guilielmi Stanesbeii, 1628, 4°, vel, ut in nonnullis exemplaribus legitur, apud Johannem Billium typographum 1629.

Quinquaginta fere annis post Seldenianas inscriptiones denuo edendas curavit Humphridus Prideaux in libro qui inscribitur: *Marmora Oxoniensia, ex Arundellianis, Seldenianis, aliisque conflata, recensuit et perpetuo commentario explicavit Humphridus Prideaux, Ædis Christi alumnus, adpositis ad eorum nonnulla Seldeni et Lydiati annotationibus. Oxonii e Theatro Sheldoniano, 1676, fol.* At Prideaux ipsum lapidem denuo non inspexit. « Ad ipsa marmora (a Seldeno jam exscripta), inquit, recurrebam, eaque, ut etiam hæc ederentur quam accuratissime, eadem cura perlegi omnia, excepto uno tantum, eo scilicet (Chronico Pario), a quo incipit pars secunda, cujus quum dimidiam tantum partem habeamus — altera a lapicida quodam ad reficiendum focum in Palatio Arundelliano adhibita — eamque ita totam erasam, ut vix ulla literula in illa jam legi possit, pro vera illius lectione soli Seldeno est fidendum; illud ideo eodem modo, quo in viri eruditissimi libro inveneram, curavi edendum in meo ».

Ex ejusdem Seldeni fide pendet Chronicon Parium in editione Mettairii (*Marmorum Arundellianorum, Seldenianorum, aliorumque Academiae Oxoniensi donatorum secunda editio etc. Londini, 1732, fol.*), in qua simul collecti commentarii et animadversiones Seldeni, Palmerii, Lydiati, Thomæ Joh. Marshami, H. Prideauxii, Bentleji (cui Millius locos nonnullos ex ipso Marmore comparavit), Scip. Maffei, Dodwelli, ipsius denique Mettairii : qui viri docti aut totam inscriptionem data opera illustrarunt, aut aliud agentes oblata occasione de singulis quibusdam epochis disseruerunt.

Chandlerus denique superstitem lapidis partem inde a linea 46 denuo consuluit et cum

altera parte a solo Seldeno descripta edidit libro cui titulus «*Marmora Oxoniensia*, 1763.» Neque tamen multa ob pessimam lapidis conditionem ex eo corrigere et explere valuit. Quæ ipse conjectando emendare studuit, parvi sunt momenti.

Præter ea, quæ Seldenus, Bentlejus et Chandlerus præbent, novum ad suam Marmoris editionem (in Corp. Inscriptt., tom. II, p. 293, sqq.) subsidium adhibuit Bæckhius. «Nos, inquit, in superstitis partis lectione constituenda præter Chandlerum usi sumus manuscripto bibliothecæ regiæ Berolinensis, quod in fronte exteriori Forsteri nomen inscriptum habet, manu admodum juvenili exaratum: inter a. 1751 et 1756 a Reinholdo Forstero, qui a. 1798 obiit, scriptum esse didici ex certis indiciis, quæ, quum res levis sit, exponere supersedeo. Insunt explicationes variæ paucissima nova afferentes, in quibus auctor Baumgartenium potissimum secutus est, textusque ex prioribus petitus editionibus, lacunis neutiquam recte demensis, isque multifarie correctus et interpolatus, appositis etiam superius emendationibus partim manifesto ex Chandlero ductis, quem diu post primitivam scripturam inspexerat Forsterus. Verum alia aut in textu ipso a secunda manu correctæ sunt aut inter lineas et ad marginem adscripta, quæ ex nova lapidis superstitis (v. 46, sqq.) collatione profecta sunt: quippe Forsteri apographum nescio quis primum contulit cum lapide, Anglico is sermone semel atque iterum usus; deinde quum Forsterus quid certis locis esset in Marmore scriptum, quæsivisset denuo, ad hæc ex secunda inspectione responsum est in margine.» Verum non solum textum ex iis fontibus, quibus solis auctoritas est, Bæckhius constituit, sed commentarium quoque adjecit, in quo tum de temporibus computandi ratione, quam Inscriptionis auctor secutus sit, qua solet eximia cum doctrina disseruit, tum res in singulis epochis memoratas explicavit, lacunasque tanta cum sagacitate explevit, ut priores editores longe post se reliquerit. Consentaneum est igitur hujus maxime viri doctissimi rationes nos in nova hac Chronici editione secutos esse; neque est cur hic virorum eruditorum, qui Marmoris inscriptionem aut verterunt aut explicarunt, accumulemus nomina, suo loco uniuscujusque facturum mentionem.

Chronicum nostrum in ipsa Paro insula, neque, ut Lydiatus opinatus est, in Pharo, maris insula Adriatici Pariorumque colonia, exaratum

esse, propter nomen archontis Parii in fronte lapidis scriptum, extra dubitationis aleam positum est. Inde intelligitur, cur sermo plures exhibeat formas Ionicas, uti εἶος v. 2, ἱρόν v. 7, 87, Ἰλγσία v. 49, Ἰππία v. 61.

Quæ vero causa fuerit, cur homo privatus, ut videtur, tabulam hanc chronologicam componendam curaret, jam sciri nequit. Fortasse ejus rei mentio injecta erat in primis vel postremis inscriptionis lineis; sed prima ejus pars jam prorsus oblitterata est, postrema deperdita. Fieri potuit, ut res quædam memorabilis sub Paro illo archonte evenisset, vel ut major quidam festorum cyclus ejus anno absolveretur, quæ permoverent sacerdotem vel alium quemvis hominem, ut res potiores, quæ inde ab hominum memoria contigerunt, consignaret, earumque tempora a Diogneti anno retro computans enotaret. Sed vanum est conjecturis indulgere, quas ad probabilitatis speciem adducere numquam licebit. Memorandum est autem, ipso illo tempore, quo Marmor nostrum inscriptum est, miro quodam studio Græcos elaborasse, ut rerum tempora quantum ejus fieri potuit accuratissime constituerent. Nam circa id temporis Timæus primus suscepit negotium illud multis sine dubio difficultatibus impeditum Athenarum archontes comparandi cum regibus Lacedæmoniorum, et Olympicos victores cum sacerdotibus Junonis Argivæ. Neque multum antea Demetrius Phalereus archontum catalogum contexit; eodemque quo Noster auctor scripsit, Philochorus denuo inquisivit in Atticorum archontum seriem, quæ propterea non ubique ita certa esse putanda est, quam vulgo existimatur. Fortasse Nostri quoque auctoris opera in eo maxima posita erat, ut res, quas in aliis ἀναγγραφαῖς jam enotatas inveniret, ad archontum Atheniensium annos revocaret. Qua in re cum ad Demetrii Phalerei catalogum præ ceteris sese applicasse crediderim. Nam in anterioribus operibus chronologicis, ut in Sacerdotibus Hellenici, in Prytanibus Charonis, in Sicyonio illo poetarum musicorumque recensu, archontum Atticorum nulla habita erat ratio.

Quod deinde delectum rerum attinet, singularem sententiam protulit Freretus in *Mém. de l'Académ. des Inscr.*, tom. XXVI, p. 165: «L'histoire générale et politique de la Grèce, inquit, ne paraît pas avoir été le principal objet de l'auteur de la chronique. On voit, en l'examinant, que son dessein était de disposer dans un ordre chronologique les notions qui peuvent être nécessaires pour lire les poètes avec plus de faci-

lité, et pour connaître le temps de leur naissance et de leur mort, du moins celui de leur plus grande célébrité. C'est dans cette vue qu'il marquait avec tant de soin la suite des rois d'Athènes, depuis Cécrops jusqu'à l'abolition de la royauté, et qu'il rapporte plusieurs événements de l'histoire de ce temps-là, l'établissement des principales fêtes religieuses d'Athènes, l'introduction de diverses sortes de musique dans les hymnes chantées à ces fêtes, les premiers commencements de la tragédie et de la comédie, les différentes victoires théâtrales de plusieurs poètes, et celles de plusieurs musiciens dans les concours qui accompagnaient certaines fêtes. Entre les quatre-vingts époques différentes qui nous restent, il y en a peu qui contiennent des faits d'un autre genre, encore sont-ils presque toujours accompagnés de quelques circonstances peu importantes de l'histoire littéraire, et en quelques occasions, il est difficile de s'assurer si la date se rapporte au fait de l'histoire générale ou à celui de l'histoire littéraire. L'auteur de la chronique parle rarement de ce qui regarde le Péloponnèse, même dans l'objet que je crois qu'il s'était proposé principalement : sans doute, parce que tout cela était marqué dans l'inscription placée à Sicyone. »

Minus accurate hæc disputata esse recte monet Bœckhii; atque omnino a veri specie abhorret Marmor nostrum in usum scholarum fuisse exaratum. Quod Athenarum historiam ceteris uberius persequitur, ejus rei causa sponte intelligitur. Nam Paros insula Atheniensium imperio erat subjecta. Porro tam diligenter refert ea quæ ad mysteria spectant, quoniam Cereris cultu auctoris patria insignis fuit (v. Hom. Hymn. in Cererem vers. finem). Ac quod in universum festorum originibus, poetarum musico-rumque victoriis rebusque mirabilibus longe primæ partes tribuuntur, res autem historiæ politicæ admodum parce commemorantur, frustra quæris reditum Heraclidarum, Lycurgum, Iphiti Olympiadem, bella Messeniaca, Draconem, Solonem, Septem Sapientes, bella Messeniaca, Clisthenem, Periclem, bellum Peloponnesiacum, Triginta tyrannos, etc. : hæc omnia, inquam, probare videntur magnam Chronico nostro similitudinem intercedere cum templorum ἀναγραφαῖς, ubi illa unice fere enotata, hæc tantum non prorsus neglecta fuisse consentaneum. Neque tamen his potissimum monumentis Nostrum sese addixisse probabile est. Immo seriorum maxime scriptorum opera consuluisse videtur, ex iisque sine ma- no ju-

dicii acumine elegisse res Marmor inscriben-das. Qui vero fuerint isti auctores, propter ipsam eorum copiam, qui præsto esse poterant Nostro, dici nequit. Nam quod in una vel altera re cum hoc vel illo scriptore consentit, omnino nihil probat. Unus tamen existit auctor, Phanium dico, quem Bœckhii maxime accommodatum putat, unde multa Noster in usus suos convert-rit. Quare quæ de eo disputat vir doctissimus, apponam. •De Phania Eresio, ait, Aristotelis discipulo, post alios dixere Plehn. Lesbiac. p. 215 sq., F. J. Ebert. Dissert. Sicul. tom. I, p. 76 sqq. et singulari libello Voisinus. Vir γραμμάτων οὐκ ἄπειρο; ἱστορικῶν, ut ait Plutarch. (Themist. 13), scripsit præter alia περὶ ποιητῶν: quo opere tractavit etiam musica (Athen. VIII, p. 352, C), eademque vel in libro adversus Sophistas attigit: ejusdem affertur liber, Τυράννων ἀναίρεσις ἐκ τι-μωρίας, unde aliquid de Heracleæ Italicæ tyranno promit Parthenius (Erot. c. 7), item liber de Si-ciliæ tyrannis (Athen. VI, p. 231, E; p. 232, C), in quo nominatim de Gelone et Hierone dixerat; aliquid de rebus Himerensibus ex Phania pro-fert Plutarchus (De oracul. def. c. 32). Postre-mo ejus de Eresi prytanibus liber (Athen. VIII, p. 333, A) manifesto fuit chronicus, quod jam Ebertus monuit. Profecto non novi commodio-rem hominem, quo uti Noster potuerit, etiamsi fortasse ea, quæ Phantias protulit, depravarit. Phantias definierat epocham Trojæ captæ: qua de re quæ tradiderat, ea fortasse convenirent Nostro, nisi corruptus a librariis numerus esset; Terpandri constituerat ætatem (v. ep. 34), cujus νόμων meminerat etiam in libro adversus Sophistas (Athen. XIV, p. 638, C): quidni ex illo hæc ha-buerit Parius? Tum epoch. 36 Sapphonis Lesbiæ in Siciliam fuga ex Attico archonte et Geomorum Syracusis imperio definitur; hæc nemo disertius tradere hac ratione poterat quam Phantias Ere-sius, qui de prytanibus Eresiorum scripserat, compositis haud dubie etiam archontibus ipsi notissimis, et Sicularum rerum erat peritissi-mus. Idem ut Noster de Gelone et Hierone dixerat, idem ut Noster de Dionysio majore et Philoxeno dithyramborum poeta (Athen. I, p. 6, E); maxime Noster ad poetas et tyrannos at-tendit, de quibus scripsit Phantias; et Hime-renses poetas duos rettulit Parius. Nec Phantias Attica non attigit: de Solone egit (Plutarch. Solon. c. 14, Etym. M. et Gud. v. Κύρβεις); cu-jus obitum ex Attici archontis anno definiit: Ἐπεβίωσε δ' οὖν ὁ Σόλων ἀρχαμένου τοῦ Πεισιστρά-του τυραννεῖν, ὡς μὲν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἱστο-ρεῖ συγχρὸν χρόνον, ὡς δὲ Φανίας ὁ Ἐρέσιος ἐλάττονα

ἑλοῖν ἐτῶν. Ἐπὶ Κωμίου μὲν γὰρ ἤρξατο τυραννεῖν Πεισίστρατος, ἐφ' Ἡγεστράτου δὲ Σολωνά φησιν ὁ Φανίας ἀποθανεῖν τοῦ μετὰ Κωμίων ἄρξαντος (Plutarch. Solon. extrem.): quo loco quæ de Pisi- strato dicta sunt, et ipsa videntur Phaniæ esse; atque eadem epocha a Nostro redditur (ep. 40). Nonne vero probabile, etiam reliqua, quæ Parius de Pisistratidis et præsertim de Hipparcho et ali- quo, ut conjicio, Hippiaæ filio interentis habet, esse ex Phania sumta, qui de tyrannorum cædibus egerat ultione adductis, item quæ in chronico hoc de repositis Harmodii et Aristogitonis sta- tuis dicuntur? Etiam de præliis ad Artemisium et Salaminem exposuerat Phantias (Plutarch. Themist. c. 7 et 13): et Noster Salaminii non oblitus est. Denique Phantias in libro de Prytani- bus Eresiorum etiam mirabilia narravit, non solum quæ in Lesbo accidissent, sed etiam pere- grina (Athen. VIII, p. 333, A, et hinc Eustath. ad Iliad. A, p. 35, 17 Rom., ubi de tridua piscium in Peloponneso pluvia): qui certe non omiserit lapidem ad Ægos flumen cælo delapsum et insi- gnem illum cometam, quos probe norat ab Aristotele magistro: quas res apud Nostrum perscriptas reperimus. Ac nescio an eodem fonte usus sit is, quem Eusebius compilavit; Eusebii enim aliquot notata ad Chronici Parii verba proxime accedunt, ut illud ipsum de lapide cæ- litus delapso, et de Thespide; neque in Ter- pandri ætate, quam Noster videtur ex Phania constituisse, Eusebius a Nostro discedit magis quam pro turbatissimis Eusebiani canonis nu- meris exspectes. »

Tempora marmoris auctor ita computat, ut a data quadam epocha annos (civiles illos vel Atticos, circa solstitium æstivum incipientes) numeret usque ad annum Diogneti archontis elapsos. De hujus Diogneti anno nemo veterum scriptorum aliquid tradidit: sed ex intervallis, quæ ab aliis archontibus aliunde bene notis ad Diognetum usque a Marmore computantur, evincitur Diogneti hujus annum esse Ol. 129, 1, ante Chr. 264, P. J. 4450, a. 47 primæ periodi Callippeæ sec. Ideler. Enchir. Chronol. tom. 1, p. 344.

Verum non eandem ubique annos numerandi rationem Noster observat. In nonnullis enim locis simplicissime rem sic instituit, ut annorum numerus certæ cuidam epochæ adscriptus ab anno Diogneti detractus sit. Hunc computum, ad terminum ad quem recte significandum aptis- simum, et versus finem Marmoris frequentis- simum, Bœckhii notat litera A. Alter computus, litera B signatus a Bœckhio, uno anno auctior

est, i. e. annis ex computo A repertis unum an- num addit, pro more isto veterum, quo τριμη- ρίδες et πεντητηρίδες dicunt periodos duorum vel quatuor annorum.

Præterea tres exstant epochæ (ep. 58, 62, 63), ubi numeri marmoris a computo A duobus et tribus annis recedunt (computus C et D). Cujus rei causa aut in errore auctoris vel lapicidæ querenda est, aut in eo quo Noster usus est archontum catalogo.

Secundum hæc anni archontum, quos Marmor memorat, ex Bœckhii rationibus constituendi sunt hunc in modum:

Ep. 32. (Κρέων).	Ol. 24, 2. an. 420 B.	
33. Τ[λ][η]σία.	24, 1.	418 B.
34. Δρωπίδου.		381.
35. Ἀριστοκλέους.	43, 4.	341 A.
36. Κριτίου α.		
37. Σίμωνος.	47, 3.	327 B.
38. Δαμασίου β.	49, 3.	318 A.
39.		
40. Κωμίου.		297.
41. Εὐθυδήμου	56, 1.	292 A.
42.		
43.		
44.		
45.	67, 2.	248 B.
46. Ἰσαγόρου.	68, 1.	
47. Πυθοκρίτου.	71, 3.	231 B.
48. Φαινίππου β.	72, 3.	227 B.
49. Ἀρισταίδου.	72, 4.	225 (6) A (R).
50. Φιλοκράτους.	73, 4.	222 B.
51. Καλλιάδου.	75, 1.	217 B.
52. Ξανθίππου.	75, 2.	216 B.
53. Τιμοσθέους.	75, 3.	215 B.
54. Ἀδειμάντου.	75, 4.	
55. Χάρητος.	77, 1.	208 A.
56. Ἀψιγρίωνος.	77, 4.	206 B.
57. Θεαγενίδου.	78, 1.	205 B.
58. Εὐθίππου.	79, 4.	199 C.
59. Καλλίου α.	81, 1.	193 B.
60. Διφίλου.	84, 3.	
61. Ἀστυφίλου.	90, 1.	
62. Εὐκτήμερονος.	93, 1.	147 D.
63. Ἀντιγέρονος.	93, 2.	145 C.
64. Καλλίου β.	93, 3.	
65. Μίλωνος.	94, 3.	139 B.
66. Λάχητος.	95, 1.	137 B.
67. Ἀριστοκράτους.	95, 2.	135 A.
68.		
69. Πυθίου.	100, 1.	116 A.
70. Καλλίου.	100, 4.	
71. Ἀστέίου.	101, 4.	109 A.
72. Φρασικλείδου.	102, 2.	107 A.

73.			
74. Ναυσιγένους.	103, 1.	104 A.	
75. Κηφισοδώρου.	105, 3.		
76. Ἀγαθοκλέους.	105, 4.	93 A.	
77. Καλλιστράτου.	106, 2.	91 A.	
78.			

Nonnulla quidem in iis quæ pugnam Marathoniam antecedunt (nempe Creontis et Tlesiarum anni), in dubitationem vocari possunt; sed de his uberius jam exponendi hic non est locus; quare ipsum Bœckhium adeas sagacissime de iis disserentem.

Apparet igitur ex laterculo modo appposito diversos istos computos promiscue esse a Marmoris auctore adhibitos. Non ita tamen ante Bœckhium statuerunt chronici interpretes, sed varias rationes excogitarunt, quibus utrumque computandi modum conciliarent.

Etenim Gibertus in *Mém. de l'Académ. des Inscr.* t. XXIII, p. 66, primos tabulæ nostræ versus vertendos putat ita: « J'ai décrit les temps depuis le règne de Cécrops jusqu'à l'archontat d'Astyanax à Paros, Diognète étant aussi archonte à Athènes. » Deinde pergit:

« Or, en traduisant de la sorte, le seul archontat d'Astyanax à Paros est le terme que le chronographe donne à ses calculs, et celui de Diognète ne sert qu'à désigner, suivant la méthode observée dans toutes les époques qui vont suivre, la magistrature Athénienne, sous laquelle le chronographe écrivait... Or, quelle étoit l'année des magistrats de cette île? Commençoit-elle au solstice d'été comme celle d'Athènes, ou se prenoit-elle du solstice d'hiver comme celle de Samos et de la plus-part des autres villes de Grèce? C'est sur quoi il nous reste à chercher quelque lumière dans les marbres mêmes, car je ne sache pas qu'on en trouve ailleurs aucun indice. Pour y parvenir, il faut observer d'abord que l'année commençant au solstice d'été, que j'appellerai Athénienne, comprend les saisons dans cet ordre, l'été, l'automne, l'hiver et le printemps, et que l'année commençant au solstice d'hiver, que j'appellerai dès à présent Parienne, pour éviter les équivoques et la confusion, par la même raison comprend les saisons dans cet ordre, l'hiver, le printemps, l'été, l'automne; d'où il résulte que l'hiver et le printemps, qui finissent une année Athénienne, commencent une année Parienne, et réciproquement que l'hiver et le printemps, qui commencent une année Parienne, finissent une année Athénienne. Si donc on trouvait que l'auteur des marbres eût renfermé sous une

même année deux événements arrivés, le premier dans l'été et dans l'automne, et l'autre dans l'hiver ou le printemps suivant, ce serait sans difficulté une preuve que l'année dont il se sert est l'année Athénienne: mais si on trouve au contraire qu'il renferme sous une même année deux événements, dont le premier soit de l'hiver ou du printemps, et le second de l'une des deux saisons suivantes, il s'en suivra qu'il a employé l'année Parienne dans ses calculs. »

Jam demonstrare studet reditum Græcorum et Socratis obitum, una eademque epocha (66) memoratos non posse referri ad unum eundemque annum Atticum; nam Græcorum reditum in veris tempestatem cadere, Socratem autem auctumno diem supremum obiisse. Similiter ep. 51 Xerxem dici Hellespontum trajecisse, quod verno tempore factum esset, et pugnas pugnatas ad Thermopylas et Salaminem, quæ in æstatem caderent. Inde igitur colligi non Athenienses sed Parios annos in Marmoris computationibus intelligendos esse.

« Ce point étant donc ainsi déterminé, pergit, il en résultera une première conséquence bien remarquable dans l'application et l'usage des époques: c'est que la différence que l'on y rencontre entre la date de quelques archontats, connue par Diodore de Sicile ou d'autres historiens; cette différence, dis-je, s'efface et disparaît entièrement.

« Selden et les chronologistes postérieurs sont arrêtés à chaque pas par cette différence prétendue. Des vingt époques ou environ qui suivent l'archontat de Callias, il y en a huit ou neuf dans lesquelles le chronographe se trouve avancer ou reculer d'un an la situation connue des archontats; ce qui ne vient que de ce que les savants se sont trompés sur la nature des années dont se sert le chronographe, et qu'ils les ont prises pour des années Athéniennes, au lieu qu'elles sont Pariennes.

« En effet, on doit observer 1° que chaque archontat Athénien concourt avec deux années Pariennes, et occupe l'été et l'automne de l'une, et l'hiver et le printemps de l'autre: d'où il arrive que les événements qui se sont passés sous un seul et même archontat Athénien, peuvent cependant être datés de deux années Pariennes différentes, savoir, d'une année antérieure lorsqu'ils sont de l'été ou de l'automne, et d'une année postérieure lorsqu'ils sont de l'hiver et du printemps.

« 2° Il faut faire attention que deux archontats Athéniens qui se suivent immédiatement, n'oc-

cupent à la vérité que deux ans ou vingt-quatre mois; mais que ces vingt-quatre mois se répartissent entre trois années Pariennes: car il y en a d'abord six mois qui terminent l'année Parienne dans laquelle l'archontat a commencé. Les douze mois suivants qui partent de l'hiver, remplissent une seconde année, et les six derniers mois en commencent une troisième: d'où il arrive qu'entre deux événements qui appartiennent à deux archontats Athéniens immédiats, il peut y avoir une année Parienne toute entière intermédiaire; et que l'un étant daté d'une première année, l'autre ne l'est que de la troisième.»

Adversarios hæc doctrina nacta est et Freretum (*Mém. de l'Acad. des Inscr.* t. XXVI, p. 200 sqq.) et Bœckhium. Ac Freretus quidem inter alia eo maxime nititur, quod ep. 24 Trojæ excidium assignatur Thargelioni mensi Attico. Sed hoc non multum valet, quoniam Thargelion mensis Pariis cum Atticis communis esse poterat. Idque ita fuisse ex eo colligo, quod Thargeliorum festum a Pariis celebratum esse expresse dicitur ab Archilocho p. 257 ed. Liebel. (Cf. O. Müller. Dor. I, p. 327). Bœckhius vero demonstravit Socratis obitum nontribuendum esse auctumno sed veri, ideoque epoch. 66 notatam in unum eundemque cadere annum Atticum. Atque epocha 51 Hellesponti trajectum memoratum esse, quod hic viam pararet ad pugnam Thermopylensem, sicuti Atho perfossus duceret ad pugnam Salaminiam; eodemque modo ep. 45 res conjungi quatuor fere annis dissitas. Patet igitur annum istum Parium merum esse Giberti inventum; neque quisquam propterea, quod initio inscriptionis præter Atticum archontem etiam Parius nominatur, quum tamen in reliqua parte nonnisi Attici archontes apponantur, Giberti opinioni adstipulandum esse censebit. Plura de singulis epochis contra disputat Bœckhius, quæ hic repetere non vacat.

Corsinus in *Fast. Att.* t. II, p. 40 sqq. diversos Marmoris computos explicandos esse statuit ex mutato anni Attici initio. Is enim putat ab Ol. 87, 1 demum annum Atticum a solstitio æstivo vel ab Hecatombæone mense incepisse, antea a solstitio hiberno vel a Gamelione mense. Ideo in illis epochis, quæ Olymp. 87, 1, Metonei cycli epocham, antecedunt, res positas esse omnes ex computo B, in subsequentibus ex computo A. Ex hac ratione ferri quidem potest computus A in re Olymp. 87, 1 præcedente; nam in his anni numerum ad secundum vetusti anni Attici semestre refert; sed

post Olymp. 87, 1 nonnisi computus A admitti potest. Quare cogitur Corsinus, ut quæ in hac parte ex computo B supputata sunt, mutando removeat. Parum hoc accommodatum, ut fidem nostram Corsinianæ sententiæ adjungamus. Magis vero obstat quod Bœckhius docuit non ab Olymp. 87, 1 demum, sed certe jam inde ab Olymp. 72, 3 Atticum annum ab Hecatombæone incepisse. «Ac quum tot retro archontes, ait vir doctissimus, usque ad Creontem certis simpliciter Olympicis annis tribuantur a veteribus, neque quisquam unquam archontem ex his ullum duobus tribuat Olympicis annis, noli dubitare quin inde a Creonte idem Attici anni cardo fuerit.»

Reliquum est, ut ratio explicetur, quam in notandis Canonis numeris adhibuimus. Qua in re, quum totos nos ad Bœckhianam chronici editionem accommodaverimus, quæ vir clarissimus de ea exposuit, ipsissimis ejus verbis adscribam: «In canone conficiendo operam dedi, ut quos Noster vere significaverit annos, ad eos referrentur res gestæ. Firmi haud dubie certique Attici Fasti inde a Creonte erant, nec poterat Noster in Archontum Atticorum annorum temporibus facile errare aut ab aliis differre; itaque ex archontibus designavi annum Olympicum, ubi fieri poterat, ita quidem, ut archonticus et civilis Atticus annus idem esset atque Olympicus, ab eodem quippe deductus initio, solstitio fere æstivo. Hinc delinivi, quo computo sumendus esset numerus in Marmore scriptus; aut si archon quidem nos deliceret, ex aliis vero rebus annus Olympicus colligi posset, etiam his usus sum. Jam ubi Marmoris annus Olympiadis certo, cui debet, anno comparatus referebat computum A, illum in Canone numerum dedi simpliciter, quem referret Marmor. Sic ep. 74 Nausigenis archontis annus est Olymp. 103, 1, cui ex computo A respondet numerus Marmoris 104, quem solum dedi. Sin numerus Marmoris cum Olympiadis anno collatus alium computum referebat, adscripsi nihilominus Marmoris numerum, sed inclusum parenthetice addidi verum numerum. Sic ep. 66 Lachetis anno Olymp. 95, 1, annus 137 in Marmore adscriptus, ex computo ille B sumendus; itaque in Canone scripsi: 137 (136). Ubi numerus supplendus vel corrigendus erat, non feci hoc nisi ad computum A constituto numero; suppleta vel correctæ uncis inclusa sunt, ubi quidem certum annum supplementum vel correctio referat. Ubi vero annus Olympicus, cui respondeat epocha, certo definiri nequit, spa-

tum apposui annorum, in quod is incidere debeat. Hoc etiam tum locum habet, ubi numerus Marmoris et archon servati sunt, sed utro computo, A an B, sumendus numerus sit, non constat, quod archontis annus aliunde non notus est. Ut ep. 34 Dropides est archon, et numerus remanet 381 : qui prout ex computo A vel B sumetur, Dropides aut Olymp. 33, 4, aut Olymp. 34, 1, erit archon statuendus. Talibus in epochis numerum Marmoris traditum non adscripto altero parenthetico in Canone dedi, sed Olympicum annum dupplicem. At ante annuos archontes subsidia, ex quibus de computi genere iudices, nos deficiunt prope omnia : posset enim de eo tum tantum iudicari, si canonem Atticorum regum et archontum perpetuorum ac decennialium, quem Noster secutus est, teneremus. Sed cum non tenemus integrum. Nam primum archontum decennialium in ætatem nulla incidit Marmoris epocha, atque insuper inter Olympiadum initium et Creontem archontem annum primum una tantum notata epocha est 31. Æschyli archontis perpetui a. 21, sed numerus intercidit. Quum tamen nulla causa sit, quare canonem Nostri hac ætate censeas distulisse a canone aliunde noto, ex hoc constituimus annum epochæ [493] ad computum A. Canonem aliunde notum dico Eusebianum, una correctione ex mente Dionysii Halicarnassensis emendatum : quem dedi ad ep. 27, una cum canone nostro archontum perpetuorum inde ab Acasto. Apposui epoch. 31 etiam annum Olympicum ex eodem canone constitutum. Deinde vero ea ætate, quæ inter Trojam captam et Olympiadum initium interjecta est, canon Eusebianus manifesto distat a Nostri canone : nam Menesthei annus 22 Nostro est numerus 945,

qui ex computo A est P. J. 3505, quum Eusebio ille annus sit P. J. 3531. Itaque alius pro Nostri calculo hujus ætatis magistratum Atticorum canon conficiendus fuit, quem in duas partes divisum dedi ad ep. 27. In quo ludico opere construendo accidit, ut certos numeros commodius esset distincte ex computo A et B sumere ; quippe ep. 27, ex computo A sumta est, et ep. 24 ad illam comparata ex computo B ; singularem ob causam etiam ep. 29 ex computo B sumsi, de quo v. Canon. Ante epocham 27 autem epochæ 25, 26 ex computo B sumendæ, si epocha 27 ex computo A sumitur, quod alias canon sibi non constat ; idemque dicendum de reliquis ante ep. 24, quæ est Trojæ captæ, usque ad initium omnibus, in quibus canones Eusebii et Nostri prorsus conspirant, nisi quod Nostri auctoris numeri cum Periodo Juliana comparati remotiores sunt annis 26, ex computo A, vel 25 ex computo B. Quapropter si mihi confidere voluissem, ep. 1-26 debuissen omnia ex computo B ponere, et annos ante Olympiades, quos in hac parte eorum loco posui, qui posthac a prima Olympiade computati sunt, ex solo computo B definire. Sed quod universa res ex nostro de ep. 27 iudicio pendet, ut in prima Canonis columna utriusque computi numeros habes, ita etiam in tertia ex utroque computo annos ante Olymp. 1 dedi. Numeros suppletos vel correctos in hac parte Canonis et a computo A et ex computo B designavi ; in textu græco numeros dedi eos, qui epochæ primæ consentanei sunt, sive ex A sive ex B sumetur... Denique per universum Canonem annos Periodi Julianæ eos dedi, quibus mediis inciperent anni Olympici annique ante Olymp. 1, prout hi a me in tertia columna designati sunt.

MARMOR PARIUM.

- (1) ου [ἐξ ἀναγραφῶν] παν[τοίων] [περὶ τῶν προγεγενημέ]νων ἀνέγραψα
τοὺς ἀν[ωθεν γρό-
(2) νους ἰ] ἀρχάμ[εν]ος ἀπὸ Κέκροπος τοῦ πρώτου βασιλεύσαντος Ἀθηνῶν εἰως ἀρ-
χοντος ἐμ. Πάρῳ [μὲν]
- I. (3) . . . υάνακτος, Ἀθήνησιν δὲ Διογνήτου. ¶ Ἀφ' οὗ Κέκροψ Ἀθηνῶν ἐβασίλευσε καὶ 1
ἡ γῶρα Κεκροπία ἐκλήθη, τὸ πρότερον καλου-
(4) μένη Ἀκτικὴ ἀπὸ Ἀκταίου τοῦ αὐτόχθονος, ἔτη ΧΗΗΗΔΡΙΙΙ. ¶ Ἀφ' οὗ 2
Δευκαλίῳ παρὰ τὸν Παρνασσὸν ἐν Λυκωρείᾳ ἐβασίλευσε, [βα]σιλε[ύ-
(5) ο]ντος Ἀθηνῶν Κέκροπος, ἔτη ΧΗΗΗΔ. ¶ Ἀφ' οὗ δίκη Ἀθήνησι[ν ἐγέ]νετο 3
Ἄρει καὶ Ποσειδῶνι ὑπὲρ Ἀλιβρόθιου τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ ὁ τόπος ἐκλήθη
(6) Ἄρειος πάγος, ἔτη ΧΗΗΡΔΡΙΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Κρ[α]να[α]οῦ. ¶ Ἀφ' οὗ 4
κατακλισμὸς ἐπὶ Δευκαλίῳ ἐγένετο, καὶ Δευκαλίῳ τοὺς
(7) ἄμβρους ἐφυγεν ἐγ Λυκωρείας εἰς Ἀθήνας πρὸ[ς Κρανα]όν, καὶ τοῦ Διὸ[ς το]ῦ
Ὀ[μβρίου Ἀπ]μ[ί]ου τὸ ἱρὸν ἰδ[ρύσατ]ο [καὶ] τὰ σωτήρια ἔθυσεν,
(8) [ἔ]τη ΧΗΗΡΔΡ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Κρ[α]να[α]οῦ. ¶ Ἀφ' οὗ Ἀμφικ[τ]ύων 5
Δευκαλίῳ ἐβασίλευσεν ἐν Θερμοπύλαις, καὶ συνῆγε
(9) [τ]οὺς περὶ τὸν ὄρον οἰκοῦντας καὶ ὠ[νό]μασεν Ἀμφικτύονας καὶ Π[υ]λαία[ν] οὐ-
[περ] καὶ νῦν ἔτι θύουσιν Ἀμφικτύονες,
(10) [ἔ]τη ΧΗΗΡΡΙΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικτύονος. ¶ Ἀφ' οὗ Ἕλληνας 6
Δευκ[αλίῳ]νος Φθι[ώτι]δος ἐβασίλευσε, καὶ Ἕλληνες
(11) [ὠ]νόμασθησαν, τὸ πρότερον Γραικοὶ καλούμενοι, καὶ τὸν ἀγῶνα Παν[ε]λλήνι[α]
ἔθεσαν, ἔτη ΧΗΗΡΡΙΙ, βασιλεύοντος
(12) Ἀθηνῶν Ἀμφικτύονος. ¶ Ἀφ' οὗ Κάδμος ὁ Ἀγῆνορος εἰς Θήβας ἀφίκετο [ἐκ 7
Φοινίκης, καὶ] ἔκτισεν τὴν Καδμεί-
(13) αν, ἔτη ΧΗΗΡΡ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικτύονος. ¶ Ἀφ' οὗ [Εὐρώτας καὶ 8
Λακεδαίμων Λακω]νικῆς ἐβασίλευσαν,
(14) ἔτη ΧΗΗΡΡΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικτύονος. ¶ Ἀφ' οὗ ναῦ[ς] μετὰ Δαναοῦ 9
καὶ τῶν πεντ[ή]χοντα Δαναϊδ[ῶ]ν ἐξ Αἰγύπτου
(15) [εἰ]ς τὴν Ἑλλάδα ἐπλευσε, καὶ ὠνομάσθη πεντηκόντορος, καὶ αἱ Δαναοῦ
θυγατέρες, . . . [καὶ Ἀμμ.]ώνη? καὶ Β[ρύ]-

MARMOR PARIUM.

	Annus marmoris.	Period. Julian. Annus medius.	Ante Olymp. I.	Magistrat. Attic.
..... ex variis catalogis rerum quæ ante memoriam nostram evenerunt, consignavi superiora tempora exorsus a Cecrope, qui primus regnavit Athenis, usque ad archontem in Paro quidem ... yanactem, Athenis vero Diognetum.				
1 A quo Cecrops Athenis regnavit, et regio Cecropia dicta est, quæ prius dicebatur Attica ab Actæo indigena, anni MCCCXVIII.	1318 (1317)	3132 (3131)	806 (805)	Cecropis I regis an. 1.
		ante Christ. 1582 (1581).		
2 A quo Deucalion Lycoræ ad Parnassum regnavit, regnante Athenis Cecrope, anni MCCCX.	1310 (1309)	3140 (3141)	798 (797)	Cecropis I regis an. 9.
3 A quo Ias Athenis fuit Marti et Neptuno super Halirrhothio, Neptuni filio, et locus dictus est Areopagus, anni MCCLXVIII, regnante Athenis Cranao.	1268 (1267)	3182 (3183)	756 (755)	Cranae regis an. 1.
4 A quo diluvium tempore Deucalionis evenit, et Deucalion imbres elapsus Lycoræ fugit Athenas ad Cranaum et Jovis Pluvii Innocentiam exstruxit, et sacra pro salute fecit, anni MCCLXV, regnante Athenis Cranao.	1265 (1264)	3185 (3186)	753 (752)	Cranae regis an. 4.
5 A quo Amphictyon, Deucalionis filius, regnavit in Thermopylis, et congregavit populos in vicinia habitantes, et appellavit Amphictyonas, et <i>Pylæam</i> , ubi etiam nunc sacrificant Amphictyones, anni MCCLVIII, regnante Athenis Amphictyone.	1258 (1257)	3192 (3193)	746 (745)	Amphi- ctyonis regis an. 2.
6 A quo Hellen, Deucalionis filius, in Phthiotide regnavit, et Hellenes appellati sunt, qui prius Græci dicebantur, atque hi <i>Panhellenia</i> festum instituerunt, anni MCCLVII, regnante Athenis Amphictyone.	1257 (1256)	3193 (3194)	745 (744)	Amphi- ctyonis regis an. 3.
7 A quo Cadmus, Agenoris filius, ex <i>Phœnicia</i> Thebas venit, et Cadmeam condidit, anni MCCLV, regnante Athenis Amphictyone.	1255 (1254)	3195 (3196)	743 (742)	Amphi- ctyonis regis an. 5.
8 A quo <i>Eurotas et Lacedæmon</i> in <i>Laconica</i> regnarunt, anni MCCLII, regnante Athenis Amphictyone.	1252 (1251)	3198 (3199)	740 (739)	Amphi- ctyonis regis an. 8.
9 A quo navis cum Danao et quinquaginta Danaïdibus ex <i>Ægypto</i> in Græciam appulsa est, et vocata est <i>Pentecontorus</i> , et Danaï filia, ... et <i>Amymone et Bryce et Hero et Helice</i> et	1247 (1246)	3203 (3201)	735 (734)	<i>Erichthonii</i> regis an. 3.

- (16) κη κ]α[ι Ἡρ]ῶ? καὶ Ἐλίκη καὶ Ἀρχεδίκη ἀποκληρωθεῖσαι ὑπὸ τῶν λοιπῶν [ιρῶν
ιδρύσ]αντ[ο Ἀθηνᾶς]
- (17) καὶ ἔθυσαν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἐμ. παρά[πλω] ἐν Λίνδῳ τῆς Ροδίας, ἔτη **XHH
ΔΔΔΔΠΙΙ**, βασιλεύ[οντος Ἀθηνῶν Ἐριχθονίου. ¶ Ἀφ' οὗ Ἐριχ]- 10
- (18) θόνιος Παναθηναίους τοῖς πρώτοις γενομένοις ἄρμα ἐζευξε καὶ τὸν ἀγῶνα
ἐδείκνυε, καὶ Ἀθηναίους [ὦν]ό[μασε, κ]αὶ [βρέτας
- (19) θεῶν μητρὸς ἐφάνη ἐγ Κυβέλοις, καὶ Ἰαγνίς ὁ Φρυξ αὐλοῦς πρῶτος κῦρεν ἐγ
Κ[ελ]α[ι]ναί[ς πόλει τῆς Φρ]υγίας, καὶ ἀρμονίαν τὴν καλ]-
- (20) ουμένην Φρυγιστὶ πρῶτος κῦλκσε καὶ ἄλλους νόμους Μητρὸς, Διονύσου, Πανός,
καὶ τὸν ἐπ - - - - -
- (21) - - - , ἔτη **XHHΔΔΔΔΠΙ**, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἐριχθονίου τοῦ τὸ ἄρμα
ζεύξαντος. ¶ Ἀφ' οὗ Μίνως [ὁ] πρ[ότερος ἐ]βα[σιλευσε Κρήτης 11
- (22) καὶ Κυδωνίαν ᾤκισε, καὶ σίδηρος κῦρέθη ἐν τῇ Ἰδῇ, εὐρόντων τῶν Ἰδαίων
Δακτύλων Κέλμιος κ[αὶ] Δαρναμενέως καὶ Ἄκμονος, ἔτη **XHPΔΓΠΙΙ**, βα-
- (23) σι]λεύοντος Ἀθηνῶν Πανδίωνος. ¶ Ἀφ' οὗ Δημήτηρ ἀφικομένη εἰς Ἀθήνας 12
καρπὸν ἐφύ[τε]υεν καὶ πρ[όπειρα ἐ]πρά[χθη πρ]ώτη δ[ειξάντων
- (24) Τριπτολέμου τοῦ Κελεοῦ καὶ Νεαίρας, ἔτη **XHΔΔΔΔΠ**, βασιλεύοντος
Ἀθήνησιν Ἐριχθέως. ¶ Ἀφ' οὗ Τριπτό[λεμος ὁ Κελεοῦ καρ]- 13
- (25) πὸν] ἔσπειρεν ἐν τῇ Παρία καλουμένη Ἐλευσίει, ἔτη **X[H]ΔΔΔΔ[ΠΙ]**, βασι-
λεύοντος Ἀθηνῶν [Ἐριχθέως. ¶ Ἀφ' οὗ Ὀρφεὺς Οἰάγρου καὶ Καλλιόπης] 14
- (26) υἱό[ς τῆ]ν αὐτοῦ πόησιν ἐξ[έ]θηκε, Κόρης τε ἀρπαγὴν καὶ Δήμητρος ζήτησιν
καὶ τὸν αὐτοῦ [ἐς ἄδου καταβαθμὸν
- (27) καὶ τὸ γῆθος τῶν ὑποδεξαμένων τὸν καρπὸν, ἔτη **XHΔΔΔΠ**, βασιλεύοντος
Ἀθηνῶν Ἐριχθέως. ¶ [Ἀφ' οὗ Εὐμόλπος ὁ 15
- (28) Μουσαίου τὰ μυστήρια ἀνέφηεν ἐν Ἐλευσίει, καὶ τὰς τοῦ [πατρὸς Μ]ουσαίου
ποιήσ[εις ἐξέθηκ]εν, ἔτη **XHD** - βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἐ-
- (29) ριχθέως τοῦ Πανδίωνος. ¶ Ἀφ' οὗ καθαρμὸς πρῶτον ἐγένετο [φόν]ου, πρῶ- 16
τω[ν] Ἀ[θηναίων καθηρ]άντ[ων Ἡρακλέα, ἔτη
- (30) **XP]ΔΠ**, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Πανδίωνος τοῦ Κέκροπος. ¶ Ἀφ' οὗ [ἐ]ν Ἐλευσίει 17
ὁ γυμνικὸς [ἀγὼν ἐτέθη, κ]α[ι] θ]υ[σία βρέφους ἀν-
- (31) θρώπου κ]αὶ τὰ Λύκαια ἐν Ἀρκαδίᾳ ἐγένετο, καὶ [αὶ ἐ]κκ[ηρύξεις τοῦ] Λυκάονος
ἐδόθησαν [ἐν] τοῖς Ἑλλ[η]σι[ν], ἔτ]η [**X**].[**Δ**]. ., βασιλεύον-
- (32) τος Ἀθηνῶν Πανδίωνος τοῦ Κέκροπος. ¶ Ἀφ' οὗ κα[τερ]γ[ασάμενος τὰ ἐν] 18
Ἡ[λ]ι[δ]ι Ἡρακλῆς [τὸ τέμει]ν[ος καθιέρ]ω[σε τοῦ] Δ[ι]ός, [ἐ]τ[η **XΔΔΔ**]- -
- (33) βασιλεύοντος Ἀθήνησιν Αἰγέως. ¶ Ἀφ' οὗ Ἀθήνησι [σπάνι]ς τῶν καρπῶν ἐγένετο, 19
καὶ μαντευομένο[ι]ς [τοῖς] Ἀθην[αίους Ἀπόλ]λων ἐ[χρ]η[σε

	Annus marmoris.	Period. Julian. Annus medius.	Ante Olymp. 1.	Magistrat. Attic.
Archedice sorte lectæ ex ceteris <i>Minervæ delubrum condiderunt</i> ei que in trajectu sacra fecerunt Lindi, quæ Rhodi urbs est, anni MCCXLVII, regnante <i>Athenis Erichthonio</i> .				
10 <i>A quo Erichthonius Panathenæis primis celebratis curram junxit, et certamen monstravit, et Atheniensibus (hoc quod habent) nomen dedit, et simulacrum Matris Deorum apparuit Cybelis, et Hyagnis Phryx tibias primus invenit in Celænis urbe Phrygiæ, et harmoniam quæ vocatur Phrygia primus tibiis cecinit, et alios nomos Magnæ Matris, Bacchi, Panis, et illum anni MCCXLII, regnante Athenis Erichthonio, qui curram junxit.</i>	1242 (1241)	3208 (3209)	730 (729)	Erichthonii regis an. 8.
11 <i>A quo Minos prior in Creta regnavit, et Cydoniam condidit, et ferrum inventum est in Ida, inventoribus Idæis Dactylis Celmi, Damnameneo et Acnone anni MCLXVIII, regnante Athenis Pandione.</i>	[11]68 (1167)	[3282] (3283)	[656] (655)	Pandionis I regis an. [32]
12 <i>A quo Ceres adveniens Athenas fruges seminavit et primum rei periculum factum est monstrante Triptolemo Celei et Neæræ filio, anni MCXLV, regnante Athenis Erechtheo.</i>	1145 (1144)	3305 (3306)	633 (632)	Erechthei regis an. 15.
13 <i>A quo Triptolemus, Celei filius, fruges sevit in Rhario campo prope Eleusinem anni M[C]XLII, regnante Athenis Erechtheo.</i>	114[2] (1141)	330[8] (3309)	63[0] (629)	Erechthei regis an. 1[8].
14 <i>A quo Orpheus, OEagri et Calliopes filius, poesin suam edidit, et Proserpinæ Raptum et Cereris Investigationem et ipsius ad inferos Descensum et Deliciæ eorum, qui fruges accipiebant, anni MCXXXV, regnante Athenis Erechtheo.</i>	1335 (1334)	3315 (3316)	623 (622)	Erechthei regis an. 25.
15 <i>A quo Eumolpus, Musæi filius, mysteria exhibuit Eleusine, et patris sui Musæi poemata edidit, anni MCX., regnante Athenis Erechtheo filio Pandionis.</i>	1134-1110 (1133-1109)	3316-3340 (3317-3341)	622-598 (621-597)	Erechthei regis an. 26-50.
16 <i>A quo primum instituta est cædis lustratio, primis Atheniensibus Herculem lustrantibus anni MLXII, regnante Athenis Pandione, Cecropis filio</i>	1062 (1061)	3388 (3389)	550 (549)	Pandionis II regis an. 8.
17 <i>A quo Eleusine instituti sunt ludi gymnici et humanum sacrificium infantis, et Lycæa in Arcadia fuerunt, et præconibus Lycaonis novi ludi per Græciam nunciati sunt, anni M. C..., regnante Athenis Pandione filio Cecropis.</i>	1061-1045 (1060-1044)	3389-3405 (3390-3406)	549-533 (548-532)	Pandionis II regis an. 9-25.
18 <i>A quo post peractas res in Etide Hercules lucum Jovis consecravit anni MXXX..., regnante Athenis Ægeo.</i>	1044-1032 (1043-1031)	3406-3418 (3407-3419)	532-250 (531-519)	Ægei regis an. 1-12.
19 <i>A quo Athenis inopia frugum fuit, et consultus ab Atheniensibus Apollo oraculo jussit</i>	1031 (1030)	3419 (3420)	519 (518)	Ægei regis an. 13.

- (34) δίκα]ς ὑποσχε[ῖν] ἀ[ς] ἄμ Μίνως ἀξιόση, ἔτη ΧΔΔΔΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν
Λίγ[έως]. ¶ Ἀφ' οὗ Θησ[εὺς βασιλεύων] 20
- (35) Ἀθηνῶν τὰς δώδεκα πόλεις εἰς τὸ αὐτὸ συνώκισεν, καὶ πολιτείαν καὶ τὴν δημο-
κρατίαν ἀπ[έδ]ω[κε], καὶ ἀπογε-
- (36) νόμε]νος Ἀθηνῶν τὸν τῶν Ἰσθμίων ἀγῶνα ἔθηκε Σίνιν ἀποκτείνας, ἔτη
ϞΗΗΗΗΡΔΔΔΔΠ. ¶ Ἀπὸ τῆς Ἀμ[αζ]όν[ων εἰς] τῆ[ν Ἀττικὴν στρατείας, 21
ἔτη ϞΗ
- (37) ΗΗΗΡ]ΔΔΔΔΠ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Θησέως. ¶ Ἀφ' οὗ Ἀργεῖοι [μ]ε[τ'] 22
Ἀδράσ[του ἐπὶ Θή]βας [ἐστράτ]ευσαν, καὶ τὸν ἀγῶνα [ἐ]ν [Νεμέ]α [ἔ]θ[εσ]αν [τῶ
- (38) Δί], ἔτη ϞΗΗΗΗΡΔΔΔΠΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Θησέως. ¶ Ἀφ' οὗ εἰ 23
[Ἑλλη]νες εἰς Τροίαν ἐ[στ]ράτευσ[αν], ἔτη ϞΗΗΗΗΡΙΙΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθη-
[νῶν]
- (39) Μεν]εσθέως τρεῖςκαιδεκάτου ἔτους. ¶ Ἀφ' οὗ Τροία ἦλω, ἔτη ϞΗΗΗΗΔΔΔΔΠ, 24
βασιλεύοντος Ἀθηνῶν [Μενεσθέ]ως δευτέρου * [καὶ εἰκοστοῦ] ἔτους, μὴνὸς Θ[αρ-
- II. (40) γηλιῶ]νος ἐβδόμη φθίνοντος. ¶ Ἀφ' οὗ Ὀρέστη[ς πρ]ο[ς] αἰτῶν αὐτὸ[ς] δίκην 25
ὑπέσχεν Ἀ[ἰγίσθου] θυγατρὶ [Ἠριγ]όν[τῃ ὑπὲρ Λι]γίσθου, καὶ αὐ[τοῖς] ἡ δι-
- (41) κη ἐδικ]ά[σθη] ἐν * Ἀρεί[ῳ] πάγῳ, ἣν Ὀρέστης ἐνίκησεν [ἰσθμειῶν τ]ῶν [ψήρων],
ἔτη [Ϟ]ΗΗΗΗΔΔΔ[ΠΙΙ]ΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Δημοφῶντος. ¶ Ἀφ' οὗ 26
[Σαλα-
- (42) μῖνα ἐν] Κύπρῳ Τεῦκρος ᾤκισεν, ἔτη ϞΗΗΗΗΔΔΔΠΙΙΙ, βασιλεύοντος
Ἀθηνῶν Δημοφῶντος. ¶ Ἀφ' οὗ Νε[ιλ]εὺς ᾤκισ[ε Μίλητον καὶ τὴν] ἀλ[λ]η[ν] 27
ἄ[πα]σ[αν]
- (43) Ἰωνί]αν, Ἐφεσον, Ἐρυθράς, Κλαζομενάς, [Πρι]ήν[ην, Λίβε]δον, [Τέω], Κολο-
φῶνα, [Μ]υοῦντα, [Φώκ]α[ιαν], Σάμον, [Χίον, καὶ] τὰ [Παν]ιώνια ἐγένετο,
ἔτ[η]
- (44) ϞΗΗΗ]ΔΙΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν * Μέ[δοντο]ς τρεῖςκαιδεκάτου [ἔτ]ους. ¶ 28
Ἀφ' οὗ [Ἡσ]ίοδος ὁ ποιητὴς ἐφάνη, ἔτη ϞΗΡΔΔ[ΙΙΙ], βασιλεύοντος Ἀθηνῶν
[Μεγα-
- 45] κλέους]. ¶ Ἀφ' οὗ Ὀμηρος ὁ ποιητὴς ἐφάνη, ἔτη ϞΗΔΔΔΔΙΙΙ, βασιλεύοντος 29
Ἀθηνῶ[ν Δ]ιογνήτου. ¶ Ἀφ' οὗ Φ[ε]ίδων ὁ Ἀργεῖος ἐδήμευσ[ε τὰ μ]έ[τρα] 30
- (46) καὶ ἀ]νεσκεύασε, καὶ νόμισμα ἀργυροῦν ἐν Αἰγίνῃ ἐποίησεν, ἐνδέκατος ὦν ἀφ'
Ἡρακλέους, ἔτη ϞΗΔΔΔΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν [Φε-
- (47) ρεκλέ]ους. ¶ Ἀφ' οὗ Ἀρχίας Εὐαγήτου, δέκατος ὦν ἀπὸ Τημένου, ἐκ Κορίνθου 31
ἤγαγε τὴν ἀποικίαν [εἰς τὰς] Συρακού[σας, ἔτη ΗΗΗΗΡΔΔΔΔΙΙΙ,

	Annus marmoris.	Period. Julian. Annus medius.	Ante Olymp. 1.	Magistrat. Attic.
eos pœnas subire, quascunque Minos postulare, anni MXXXI, regnante Athenis Ægeo.				
20 A quo Theseus Athenis duodecim urbes in unam civitatem collegit, et reipublicæ formam et democratiam concessit, et relictis Athenis ludos Isthmicos instituit postquam Sinin interemerat, anni DCCCCLXXXV.	995 (994)	3455 (3456)		Thesei regis an. 2.
21 Ab <i>Amazonum</i> in [Atticam expeditione anni DCCCCL]XXXXII, regnante Athenis Theseo.	992 (991)	3458 (3459)	480 (479)	Thesei regis an. 5.
22 A quo Argivi sub Adrasto <i>contra Thebas profecti sunt, et Nemea in Jovis honorem instituerunt</i> , anni DCCCCLXXXVII, regnante Athenis Theseo.	987 (986)	3463 (3464)	475 (474)	Thesei regis an. 10.
23 A quo Græci contra Trojam expeditionem susceperunt, anni DCCCCLIV, regnante Athenis Menestheo, anno regni decimo tertio.	954 (953)	3495 (3497)	442 (441)	Menesthei regis an. 13.
24 A quo Troja capta est, anni DCCCCLV, regnante Athenis <i>Menestheo</i> , anno regni vicesimo secundo, mensis Thargelionis die septimo ante finem.	945 (944)	3505 (3506)	433 (432)	Menesthei regis an. 22.
25 A quo Orestes <i>ipse supplicans</i> de Ægistho litem habuit cum Ægisthi filia <i>Erigone, iisque causa judicata est</i> in Areopago, in qua Orestes vicit <i>æqualibus numero suffragiis</i> , anni [D]CCCCXXX[VII]II, regnante Athenis Demophonte.	93[9] (938)	3511 (3512)	427 (426)	Demophontis regis an. 5.
26 A quo <i>Salamina</i> in Cypro Teucer condidit, anni DCCCXXXVIII, regnante Athenis Demophonte.	938 (937)	3512 (3513)	426 (425)	Demophontis regis an. 6.
27 A quo Neleus condidit <i>Miletum et ceteras omnes Ionix civitates, Ephesum, Erythras, Clazomenas, Prienen, Lebedum, Teo, Colophonem, Myuntem, Phocæam, Samum, Chium, atque Panionia</i> instituit, anni [DCCC]XIII, regnante Athenis <i>Medonte</i> , anno decimo tertio.	8[13]	3637	301	<i>Medontis</i> archontis an. 13.
28 A quo Hesiodus poeta <i>claruit</i> , anni DCLXX[III], regnante Athenis <i>Megaclæ</i> .	67[3]	3777	161	<i>Megaclis</i> archontis [an. 22].
29 A quo Homerus poeta <i>claruit</i> , anni DCXXXIII, regnante Athenis <i>Diogneto</i> .	643 (642)	3808	130	<i>Diogneti</i> archontis [an. 25].
30 A quo <i>Phidon</i> Argivus <i>in publicum redegit pristinas mensuras et sustulit</i> , et nummum argenteum in Ægina cudit, undecimus ab Hercule, anni DCXXXI, regnante Athenis <i>Phereclæ</i> .	631	3819	119	<i>Phereclis</i> archontis [an. 8].
31 A quo <i>Archias, Euageti filius, decimus a Temeno, e Corintho eduxit coloniam Syracusas</i> , anni CCCXCIII, regnante Athenis Æschilo, anno vicesimo primo.	493	3957	<i>Olympiad.</i> 5,4	Æschyli archontis an. 21.

- (48) βασιλεύον]τος Ἀθηνῶν Αἰσχύλου ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἐνός. ¶ Ἀφ' οὗ κατ' ἐνιαυτὸν 32
ἦρ[χ]εν ὁ ἄρ[χ]ων, ἔτ[η] **ΗΗΗΗΔΔ**. ¶ Ἀφ' οὗ ο . . . υ 33
- (49), ἔτη **ΗΗΗΗΔΡΙΙΙ**, ἄρχοντος Ἀθήνησι [Ἰλη]σία. ¶ Ἀφ' οὗ Γέρ- 34
πανδρος ὁ Δερδένεος ὁ Λέσβιος τοὺς νόμους τοῦ[ς] καθ[α]ρ[ω]δ[ω]ν [ἰδι]δ[α]ξεν,
οὗς [κ]αὶ αὐλητ[ῆ]ς συν-
- (50) ηύ[λη]σε, καὶ τὴν ἔμπροσθε μουσικὴν μετέστησεν, ἔτ[η] **ΗΗΗΡΔΔΔΔΙ**, ἄρχον- 35
τος Ἀθήνησιν Δροπί[δ]ου. ¶ Ἀφ' οὗ Ἀ[λυάττη]ς Λυδ[ῶν] ἐβα[σ]ίλευσ[εν], ἔτη
- (51) **ΗΗΗΔ]ΔΔΔΔΙ**, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοκλέους. ¶ Ἀφ' οὗ Σαπρῶ ἐγ Μιτυ- 36
λήνης εἰς Σικελίαν ἔπλευσε φυγοῦσα . . . ολ . . . θ . . . [ἔτη **ΗΗΗΔΔ** . . ,
- (52) ἄρχον]τος Ἀθήνησιν μὲν Κριτίου τοῦ προτέρου, ἐν Συρακούσαις δὲ τῶν [γεω]- 37
μόρων κατεχόντων τὴν ἀρχήν. ¶ [Ἀφ' οὗ Ἀμφικτύ]ο[νες] ἐνίκη-
- (53) σαν ἐλ]όντες Κύρραν, καὶ ὁ ἀγὼν ὁ γυμνικὸς ἐτέθη χρηματίτης ἀπὸ τῶν λαφύ- 38
ρων, ἔτη **ΗΗ[Η]ΔΔΡΙΙ**, ἄρχοντος Ἀθήνησι Σίμων[ος]. ¶ Ἀφ' οὗ [ἐν Δελ-
- (54) φοῖς στεφ]ανίτης ἀγὼν πάλιν ἐτέθη, ἔτη **ΗΗΗΔΡΙΙΙ**, ἄρχοντος Ἀθήνησι Δαμασίου 39
τοῦ δευτέρου. ¶ Ἀφ' οὗ ἐν Ἀθ[ήν]αις κωμω[δῶν] χο[ρ]ῶς κῦρ[ε]θή, [στη]σάν[των] αὐ-
- (55) τὸν] τῶν Ἰκαριέων, εὐρόντος Σουσαριάνου, καὶ ἀθλον ἐτέθη πρῶτον ἰσχάδω[ν] 40
ἄρσιχο[ς] καὶ οἴνου [ἀμφο]ρ[ε]ῶ[ς]? ἔτη **ΗΗ** . . . ἄρχοντ[ος] [Ἀθήνησι] . .
- [56] . . ¶ Ἀφ' οὗ Πεισιστράτος Ἀθηνῶν ἐτυράννευσεν, ἔτη **ΗΗΡΔΔΔΔΔΡΙΙ**, ἄρ- 40
χοντος [Ἀθήνησι] Κ[ωμί]ου. ¶ Ἀφ' οὗ Κροῖσος [ἐξ] Ἀσίας [εἰς] Δελφο[ῦ]ς 41
ἀ[πέ]στειλεν
- (57) ἔτη **ΗΗΡ]ΔΔΔΔΔΙΙ**, ἄρχοντος Ἀθήνησι[ν] Εὐθ[υ]δήμου. ¶ Ἀφ' οὗ Κῦρος ὁ Περ- 42
σῶν βασιλεὺς Σάρδεις ἔλαβε καὶ Κροῖσον ὑπὸ [Πυθί]ας σφαλ[έν]τα ἐζώγησεν,
ἔτη **ΗΗΡΔΔΡΙΙΙ**, ἄρχοντος Ἀθήνησι . . . ἦν
- (58) δὲ] καὶ Ἰππῶναξ κατὰ τοῦτον ὁ ἰαμβοποιός. ¶ Ἀφ' οὗ Θεσπὶς ὁ ποιητὴς [ἐφάνη], 43
πρῶτος ὃς ἐδίδαξε [δρ]ᾶ[μα] ἐν ἄ[σ]τ[ει], καὶ ἐ[τέθη] ὁ [τ]ράγος [ἀθλον], ἔτη
ΗΗΡ[ΔΔ] . . ἄρχοντος Ἀθ[ήνησι]
- (59) ναίου τοῦ προτέρου. ¶ Ἀφ' οὗ Δαρεῖος Περσῶν ἐβασίλευε Μάγου τελευτή- 44
σαντος, ἔτη **[ΗΗ]Ρ[ΡΙ]**, ἄρχοντος Ἀθ[ήνησι]. ¶ Ἀφ' οὗ Ἀρμάδιος καὶ 45
[Ἀριστογε]ῖτων ἀπέκτε[ιναν] Ἰπ-
- (60) πα]ρχον Πεισιστράτου Ἀ[θηνῶν] τύραν[ον], καὶ Ἀθηναῖοι [ἐξανέστ]ησαν τοὺς 46
Πεισιστρατίδας ἐκ [τοῦ Πε]λασ[γικ]οῦ τείχους, ἔτη **ΗΗΔΔΔΔΔΡΙΙΙ**,
ἄρχοντος Ἀθήνησι . .
- (61) . . . ¶ Ἀφ' οὗ χοροὶ πρῶτον ἠγωνίσαντο ἀνδρῶν ὃν διδάξας Ἰπό[δι]μος ὁ Χαλκι- 46
δε[ῶς] ἐνίκη[σεν], ἔτη **ΗΗΔΔΔΔ[ΙΙΙΙ]**, ἄρχοντος Ἀθήνησιν [Ι]σαγόρου. ¶ 47
Ἀφ' οὗ Νε Ἰππία [υἱὸς? ἐτελεύ-

	Annus marmoris.	Period. Julian. Annus medius.	Ante Olymp. 1.	Magistrat. Attic.
32 A quo annui archontes cœperunt, anni CCCXX.	420 (419)	4031	24,2	Creonte archonte.
33 A quo, anni CCCXVII, archonte Athenis Tlesia.	418 (417)	4033	24,4	[T][e]sia archonte.
34 A quo Terpander, Dardenei filius, Lesbius, nomos <i>citharodicus docuit, quos tibicen tibia simul modulatus est</i> , et vetustam musicam mutavit, anni CCCLXXXI, archonte Athenis Dropide.	381	$\frac{4069}{4070}$	$\frac{33,4}{34,1}$	Dropide archonte.
35 A quo Alyattes in Lydia regnavit, anni [CCC]XXXI, archonte Athenis Aristocle.	[34]1	4109	43,4	Aristocle archonte.
36 A quo Sappho Mytilenis in Siciliam fugit ..., anni CCCXX., archonte Athenis quidem Critia priore, Syracusis autem rerum potitis Geomoris.	340-332 vel 328 (327)	4110-4110 vel 4123	44,1-46,1 vel 47,2	Critia I archonte.
37 A quo Amphictyones vicerunt capta Cyrrha, et certamen gymnicum editum fuit pecuniarium ex spoliis, anni CC[C]XXVII, archonte Athenis Simone.	327 (326)	4124	47,3	Simone archonte.
38 A quo Delphis rursus certamen idque jam coronarium institutum est, anni CCCXVIII, archonte Athenis Damasia secundo.	318	4132	49,3	Damasia II archonte.
39 A quo Athenis comœdia inventa est ab Icaeriensibus, inventore Susarione; et præmium positum est primum sicuum cophinus et vini amphora, anni CC ... archonte Athenis ...	317-298	$\frac{4133-4152}{4153}$	49,4-54 $\frac{3}{4}$	— —
40 A quo Pisistratus Athenis tyrannidem occupavit, anni CCLXXXVII, archonte Athenis Comia.	297	$\frac{4153}{4154}$	$\frac{54,4}{55,1}$	Comia archonte.
41 A quo Crœsus ex Asia Delphos misit ... anni [CCL]XXXII, archonte Athenis Euthydemo.	[29]2	4158	56,1	Euthydemo arch.
42 A quo Cyrus Persarum rex Sardes cepit, et Crœsum a Pythia deceptum vivum cepit, anni CCLXXVIII, archonte Athenis ... Vixit autem hujus tempore et Hipponax, iambicus poeta.	[278]	4172	59,3	— —
43 A quo Thespis poeta floruit, qui primus docuit tragœdiam in astu, cujus præmium fuit hireus, anni CCL[XX].., archonte Athenis ... nœo priore.	272-270	4178-4180	61,1-3	— nœo I archonte.
44 A quo Darius in Persis regnavit, Mago defuncto, anni [CC]L[V]I, archonte Athenis ...	25[6]	4194	65,1	— —
45 A quo Harmodius et Aristogiton interfecerunt Hipparchum, Pisistrati filium, Athenarum tyrannum, et Athenienses ejecerunt Pisistratidas ex Pelasgico muro, anni CCXLVIII, archonte Athenis ...	248 (247)	4203	67,2	— —
46 A quo primum certarunt chori virorum, cujusmodi primum quum docuisset Hypodicus Chalcidensis, vicit, anni CCXXXX[IV], archonte Athenis Isagora.	24[4]	4206	68,1	Isagora archonte.
47 A quo Ne ... Hippiae filius (?) Athenis vitam finivit, anni CCXXXI, archonte Athenis Pythocrito.	231 (230)	4220	71,3	Pythocrito archonte.

- (62) τῆσ]εν Ἀθήνησιν, ἔτη **ΗΗΔΔΔΙ**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Πυθοκρίτου. ¶ Ἀφ' οὗ ἡ 48
ἐμ Μαραθῶνι μάχη ἐγένετο Ἀθηναίσις πρὸς τοὺς Πέρσας [καὶ] Ἀρ[ταφέρνεα
τὸ]ν Δαρείου ἀδελ-
- (63) [φιδοῦ]ν τὸν στρατηγόν, ἦν ἐνίκων Ἀθηναῖοι, ἔτη **ΗΗΔΔΠΙΙ**, ἄρχοντας Ἀθη-
ν[ησι τοῦ] δευτέρου Φ[αι]ν[ίππου· ἡ] ἐν μάχῃ συνηγωνίσαστο Αἰσχύλος ὁ ποιητῆς
- (64) [ἐτ]ῶ[ν] ὦν **ΔΔΔΓ**. ¶ Ἀφ' οὗ Σιμωνίδης, ὁ Σιμωνίδου πάππος τοῦ ποιητοῦ, 49
ποιητῆς ὦν καὶ [αὐτός, νικᾷ Ἀθή]νησι, καὶ Δαρείος τελευτᾷ, Ξέρξης δὲ ὁ υἱὸς
βασιλεύει [Περσῶν, ἔτη
- (65) **ΗΗΔ]ΔΓ**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Ἀριστείδου. ¶ Ἀφ' οὗ Αἰσχύλος ὁ ποιητῆς τρα- 50
γωδίᾳ πρῶτον ἐνίκησε καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητῆς ἐγένετο, καὶ Στῆσίχορος
ποιητῆς εἰ[ς]
- (66) τὴν Ἑλλάδα ἀ[ρίκειτ]ο, ἔτη **ΗΗΔΔΠΙ**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Φιλοκράτους. ¶ Ἀφ' 51
οὗ Ξέρξης τὴν σχεδίαν ἐξέυξεν ἐν Ἑλλησπόντῳ καὶ τὸν Ἄθω διώρυξε, καὶ ἡ ἐν
Θερμο-
- (67) [πύ]λαις μάχη ἐγένετο, καὶ ναυμαγία τοῖς Ἕλλησι περὶ Σαλαμίνα πρὸς τοὺς
Πέρσας, ἦν ἐνίκων οἱ Ἕλληνες, ἔτη **ΗΗΔΠΙΙ**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Καλλιάρχου. ¶ 52
Ἀφ' οὗ ἡ ἐν
- (68) Πλαταιαῖς μάχη ἐγένετο Ἀθηναίσις πρὸς Μαρδόνιον τὸν Ξέρξου στρατηγόν, ἦν
ἐνίκων Ἀθηναῖοι, καὶ Μαρδόνιος ἐτελεύτησεν ἐν τῇ μάχῃ, καὶ τὸ πῦρ ἐβόηε κ[ᾶ]ον
- (69) ἐν Σικελίᾳ περὶ τὴν Αἴτν[η]ν, ἔτη **ΗΗΔΠΙ**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Ξαντίππου. ¶ 53
Ἀφ' οὗ [Γέ]λων ὁ Δεινομένουσ [Συρακουσῶν] ἐτυράννευσεν, ἔτη **ΗΗΔΓ**,
ἄρχοντας Ἀθήνησιν Τιμοσθέν[ο]-
- (70) υς. ¶ Ἀφ' οὗ Σιμωνίδης ὁ Λεωπρέπουσ ὁ Κεῖοσ, ὁ τὸ μνημονικῶν εὐρών, ἐνίκησεν 54
Ἀθήνησιν διδάσκων, καὶ αἱ εἰκόνες ἐστάθησαν Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονοσ,
ἔτη **ΗΗΔΠΙΙ**],
- [71] ἄρχοντας Ἀθήνησιν [ν Ἀ]δειμάντου. ¶ Ἀφ' οὗ Ἰέρων Συρακουσῶν ἐτυράννευσεν, ἔτη 55
ΗΗΠΙΙΙ, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Χ[άρ]ητοσ. ἦν δὲ καὶ Ἐπίχαρμωσ ὁ ποιητῆσ κατὰ τοῦ-
- (72) τον. ¶ Ἀφ' οὗ Σοφοκλῆσ ὁ Σοφίλλου ὁ ἐκ Κολωνοῦ ἐνίκησε τραγωδίᾳ ἐτῶν ὦν 56
ΔΔΠΙΙΙ, ἔτη **ΗΗΠΙ**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Ἀψηφίνοσ. ¶ Ἀφ' οὗ ἐν Αἰγὸσ ποτα- 57
μοῖσ ὁ λίθοσ ἔπεσε,
- (73) καὶ Σιμωνίδησ ὁ ποιητῆσ ἐτελεύτησεν βιοῦσ ἔτη **ΡΔΔΔΔ**, ἔτη **ΗΗΓ**, ἄρχοντας
Ἀθήνησιν Θεαγενίδου. ¶ Ἀφ' οὗ Ἀλέξανδροσ ἐτελεύτησεν· ὁ δὲ υἱὸσ Περδίκ- 58
- (74) κασ Μακεδόνων βασιλεύει, ἔτη **ΗΡΔΔΔΔΠΙΙΙ**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Εὐθίπ-
που. ¶ Ἀφ' οὗ Αἰσχύλοσ ὁ ποιητῆσ βιώσασ ἔτη **ΡΔΠΙΙΙ** ἐτελεύτησεν ἐν [Γέ- 59

	Annus marmoris.	Period. Julian. Annus medius.	Ante Olymp. 1.	Magistrat. Attic.
48 A quo ad Marathonem pugna commissa est ab Atheniensibus contra Persas, et <i>Artaphernem</i> Darii nepotem, exercitus ducem, qua vicerunt Athenienses, anni CCXXVII, archonte Athenis secundo <i>Phænippo</i> ; in quo proelio una certavit <i>Æschylus</i> poeta annos natus XXXV.	227 (226)	4224	72,3	<i>Phænippo</i> II archonte.
49 A quo <i>Simonides</i> , <i>Simonidis</i> poetæ avus, qui et ipse fuit poeta, vincit Athenis; et <i>Darius</i> obit, <i>Xerxes</i> vero ejus filius <i>Persis</i> imperat, anni [CCX]XV, archonte Athenis <i>Aristide</i> .	225 vel 226 (225)	4225	72,4	<i>Aristide</i> archonte.
50 A quo <i>Æschylus</i> poeta tragœdia primum vicit, et <i>Euripides</i> poeta natus est, et <i>Stesichorus</i> poeta in Græciam venit, anni CCXXII, archonte Athenis <i>Philocrate</i> .	222 (221)	4229	73,4	<i>Philocrate</i> archonte.
51 A quo <i>Xerxes</i> navigiorum pontem junxit in Hellesponto, et <i>Athonem</i> perfodit, et in <i>Thermopylis</i> pugna commissa est, et pugna navalis a Græcis ad <i>Salaminem</i> contra Persas, in qua vicerunt Græci, anni CCXVII, archonte Athenis <i>Calliade</i> .	217 (216)	4234	75,1	<i>Calliade</i> archonte.
52 A quo ad <i>Platæas</i> pugna commissa est ab Atheniensibus contra <i>Mardonium</i> <i>Xerxis</i> ducem, in qua vicerunt Athenienses, et <i>Mardonius</i> occubuit in pugna, et ignis defluxit in <i>Sicilia</i> circa <i>Ætnam</i> , anni CCXVI, archonte Athenis <i>Xantippo</i> .	216 (215)	4235	75,2	<i>Xantippo</i> archonte.
53 A quo <i>Gelon</i> <i>Dinomenis</i> filius <i>Syraculis</i> tyrannidem occupavit, anni CCXV, archonte Athenis <i>Timosthene</i> .	215 (214)	4236	5,3	<i>Timosthene</i> archonte.
54 A quo <i>Simonides</i> <i>Leoprepis</i> filius, <i>Ceius</i> , qui memorandi artem invenit, vicit Athenis docens, et statuæ positæ fuerunt <i>Harmodii</i> et <i>Aristogitonis</i> , anni CCXII[1], archonte Athenis <i>Adimanto</i> .	21[3]	4237	75,4	<i>Adimanto</i> archonte.
55 A quo <i>Hiero</i> <i>Syraculis</i> tyrannidem occupavit, anni CCVIII, archonte Athenis <i>Charete</i> . Vixit autem et <i>Epicharmus</i> poeta hujus tempore.	208	4242	77,1	<i>Charete</i> archonte.
56 A quo <i>Sophocles</i> <i>Sophilli</i> filius, qui e <i>Colono</i> fuit, vicit tragœdia annos natus XXVIII, anni CCVI, archonte Athenis <i>Apsephione</i> .	206 (205)	4245	77,4	<i>Apsephione</i> archonte.
57 A quo ad <i>Ægos</i> flumen lapis cecidit, et <i>Simonides</i> poeta obiit ætatis anno XC, anni CCV, archonte Athenis <i>Theagenide</i> .	205 (204)	4246	78,1	<i>Theagenide</i> archonte.
58 A quo <i>Alexander</i> obiit, filius autem illius <i>Perdiccas</i> <i>Macedonibus</i> imperavit, anni CXCIX, archonte Athenis <i>Euthippo</i> .	199 (197)	4253	79,4	<i>Euthippo</i> archonte.
59 A quo <i>Æschylus</i> poeta, quum vixisset annos LXIX, obiit in <i>Gela</i> <i>Siciliæ</i> urbe, anni CXCIII, archonte Athenis <i>Callia</i> primo.	193 (192)	4258	81,1	<i>Callia</i> I archonte.

- [75] λ]α τῆς [Σι]κελίας, ἔτη **HPΔΔΔΔIII**, ἄρχοντας Ἀθήνησι Καλλ[ί]ου τοῦ
πρωτέρου. Ἰ Ἀφ' οὗ Εὐριπίδης ἐτῶν ὧν **ΔΔΔΔIII** τραγωδίᾳ πρῶτον ἐνίκησεν, 60
ἔτη **HPΔ[ΔΓIII]**,
- (76) ἄρχ]οντος Ἀθήνησι Διφί[λου. ἦ]σαν δὲ κατ' Εὐριπίδην Σωκράτης καὶ [Ἄνα]ξαγόρας.
Ἰ Ἀφ' οὗ Ἀρχέλαος Μακεδόνων βασιλεύει Περδίκκου τελευτήσαντος, ἔτη **H[PP]**, 61
- (77) ἄρχ]οντος Ἀθήνησιν Ἀστυφίλου. Ἰ Ἀφ' οὗ Διονύσιος Συρακουσῶν ἐτυράννευσεν, 62
ἔτη **HΔΔΔΔΓII**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Εὐκτῆμονος. Ἰ Ἀφ' οὗ Εὐριπίδης βι[ώ]- 63
σας ἔτη **PΔΔΓIII**
- (78) ἐτε]λεύτησεν, ἔτη **HΔΔΔΔΓ**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Ἀντιγένους. Ἰ Ἀ[φ'] οὗ 64
Σοφοκλῆς ὁ ποιητῆς βιώσας ἔτη **PΔΔΔΔI** ἐτελεύτησεν, καὶ Κῦρος ἀνέβ[η], ἔτη
HΔΔΔΔII,
- (79) ἄρχ]οντος Ἀθήνησι Καλλίου τοῦ * [δευ]τέρου. Ἰ Ἀφ' οὗ Τελέστης Σελινούντιος 65
[ἐ]νίκησεν Ἀθήνησιν, ἔτη **HΔΔΔΓIIII**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Μίκωνος. Ἰ Ἀφ' οὗ 66
[ἐ]πανῆλθον οἱ με-
- (80) τ]ὰ Κύρου ἀναθάντες, καὶ Σωκράτης ὁ φιλόσοφ[ος] ἐτελεύτησεν βιούς ἔτη
PΔΔ, ἔτη **HΔΔΔΓII**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Δάμητος. Ἰ Ἀφ' οὗ Ἀ[στυδάμας] 67
πρῶτον ἐδίδαξεν ?]
- (81) Ἀθήνησιν, ἔτη **HΔΔΔΓ**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Ἀριστοκράτους. Ἰ Ἀφ' οὗ Ξ. λος.... 68
[ὁ Σηλ]υβριανὸς διθυράμβῳ ἐνίκησεν Ἀθήνησιν, ἔτη **H[Δ..]** ἄρχοντας Ἀθήνησιν. . .
- (82) Ἰ Ἀφ' οὗ Φιλόξενος διθυραμβοποιὸς τελευτᾶ βιούς ἔτη **PP**, ἔτη **HΔΓI**, 69
ἄρχοντας Ἀθήνησιν Πυθίου. Ἰ Ἀφ' οὗ Ἀναξανδρίδης ὁ κωμ[ωδοποιὸς] . . . 70
Ἀθήνησιν, ἔτη **HΔIII**, ἄρχοντας]
- (83) Ἀθήνησι Καλλίου. Ἰ Ἀφ' οὗ Ἀστυδάμας Ἀθήνησιν ἐνίκησεν, ἔτη **HPIIII**, ἄρχοντας 71
Ἀθήνησιν Ἀστείου. κατεκᾶ δὲ τότε κα[τὰ τὸν οὐρανὸν ἢ πυρίνη δοκίς. Ἰ Ἀφ' οὗ 72
ἢ ἐν Λεύκτραις
- (84) μάχη ἐ]γένετο Θηβαίων καὶ Λακεδαιμονίων, ἣν ἐνίκων Θηβαῖοι, ἔτη **HPII**,
ἄρχοντας Ἀθήνησιν Φρασικλείδου. καὶ ὁ Ἀλ[έξανδρος] δὲ ὁ Ἀμύντου κατὰ
τοῦτον Μακεδόνων]
- (85) βασιλεύει. Ἰ Ἀφ' οὗ Στησίχορος ὁ Ἰμεραῖος ὁ δεύτερος ἐνίκησεν Ἀθήνησιν, καὶ 73
ῶκίσθη Μεγάλη πόλι[ς] ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἔτη **HPI**, ἄρχοντας Ἀθήνησι Δυσκινήτου.]
- (86) Ἰ Ἀφ' οὗ Διονύσιος Σικελιώτης ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ υἱὸς Διονύσιος ἐτυράννευσεν, 74
καὶ Ἀλε[ξάνδ]ρ[ου] τελευτήσαντος Πτολεμαῖος ὁ Ἀλωρίτης Μακεδόνων βα]-
- (87) σιλεύει, ἔτη **HPIII**, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Ναυσιγένους. Ἰ Ἀφ' οὗ Φωκεῖς τὸ ἐν 75
Δελφοῖς ἱρὸν [κατέλαβον, ἔτη **PΔΔΔΔIIII**, ἄρχοντας Ἀθή]-

	Annos marmoris.	Period. Julian. Annus medius.	Ante Olymp. t.	Magistrat. Attic.
60 A quo Euripides annos natus XLIII, tragœdia primum vicit, anni [CLX]XVIII, archonte Athenis Diphilo. Vixerunt autem tempore Euripidis Socrates et Anaxagoras.	1[78]	4272	84,3	Diphilo archonte.
61 A quo Archelaus in Macedonia regnavit, Perdicca defuncto, anni C[LVI], archonte Athenis Astyphilo.	1[56]	4294	90,1	Astyphilo archonte.
62 A quo Dionysius Syracusis tyrannidem occupavit, anni CXLVII, archonte Athenis Euctemone.	147 (144)	4306	93,1	Euctemone archonte.
63 A quo Euripides, quum vixisset annos LXXVIII, obiit, anni CXLV, archonte Athenis Antigene.	145 (143)	4307	93,2	Antigene archonte.
64 A quo Sophocles poeta, quum vixisset annos XCI, obiit, et Cyrus <i>invasit fratrem suum</i> , anni CXLII, archonte Athenis Callia <i>secundo</i> .	[142]	4308	93,3	Callia II (III) archonte.
65 A quo Telestes Selinuntius vicit Athenis, anni CXXXIX, archonte Athenis Micone.	139 (138)	4312	94,3	Micone archonte.
66 A quo <i>rediere qui cum Cyro iverant</i> , et Socrates philosophus obiit ætatis anno LXX, anni CXXXVII, archonte Athenis Lachete.	137 (136)	4314	95,1	Lachete archonte.
67 A quo <i>Astydamas primum docuit</i> Athenis, anni CXXXV, archonte Athenis Aristocrate.	135	4315	95,2	Aristocrate archonte.
68 A quo X. los <i>Selymbrianus</i> dithyrambo vicit Athenis, anni C[X...], archonte Athenis...	134-117	4316-4333	95,3-99,4	— —
69 A quo Philoxenus dithyrambicus obiit, quum vixisset annos LV, anni CXVI, archonte Athenis Pythea.	116	4334	100,1	Pythea archonte.
70 A quo Anaxandrides comicus ... <i>Athenis anni CXIII</i> , archonte Athenis Callea.	[113]	4337	100,4	Callea archonte.
71 A quo Astydamas Athenis vicit, anni CIX, archonte Athenis Astio. <i>Arsit autem tunc in cœlo trabs ignita</i> .	109	4341	101,4	Astio archonte.
72 A quo in <i>Leuctris</i> pugna commissa est inter Thebanos et Lacedæmonios, in qua vicerunt Thebani, anni CVII, archonte Athenis Phrasiclide. <i>Hujus autem tempore Alexander Amyntæ filius in Macedonia regnavit</i> .	107	4343	102,2	Phrasiclide archonte.
73 A quo Stesichorus Himeræus secundus vicit Athenis, et condita fuit Megalopolis in <i>Arcadia</i> ; anni CVI, archonte Athenis Dyscineo.	[106]	4344	102,3	Dyscineo archonte.
74 A quo Dionysius Siculus obiit, filius autem ejus Dionysius tyrannidem occupavit, et <i>Alexandro defuncto Ptolemæus Alorita in Macedonia</i> regnavit, anni CIV, archonte Athenis Nausigene.	104	4346	103,1	Nausigene archonte.
75 A quo Phocenses Delphicum templum occuparunt, anni XCIV, archonte Athenis Cephisodoro.	[94]	4356	105,3	Cephisodoro archonte.

- (88) νησι Κηφισοδώρου. Ψ Αφ' οὐ Τιμόθεος βιώσας ἔτη ΡΔΔΔΔ ἐτελεύτησεν, ἐτ' ε- 76
 λεύτησεν δὲ καὶ Περδίκκας, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Φίλιππος ὁ Ἀμύντου Μα]-
 (89) κεδόνων βασιλεύει, καὶ Ἀρτοξέρξης ἐτελεύτησεν, Ὄγος δὲ ὁ υἱὸς β[ασιλεύει
 Περσῶν, καὶ] - - - - -
 (90) ἐνίκησεν, ἔτη ΡΔΔΔΔΙΙΙ, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Ἀγαθοκλέ[ους. Ψ Αφ' οὐ] 77
 - - - - - [καὶ ὁ πρὸς τοὺς Φωκεῖς πόλεμος
 (91) ἐγ]ένητο, ἔτη ΡΔΔΔΔΙ, ἄρχοντας Ἀθήνησιν Καλλιστ[ράτου. ἦσαν δὲ τότε καὶ
 - - - - - Πλάτων?
 (92) ὁ φιλό[σοφος [καὶ Ἀριστοτελῆς μαθη]τ[ῆς]? τούτου. Ψ Αφ' οὐ Κ[αλλ]ι - - 78
 - - - - -
 (93) . . . [ἔτ]η Ρ . . . ἄρχοντας [Ἀθήνησιν - - - - -

	Annus marmoris.	Period. Julian. Annus medius.	Ante Olymp. 1.	Magistrat. Attic.
76 A quo Timotheus quum vixisset annos XC, obiit, et vitam finivit Perdiccas et frater ejus Philippus, Amyntæ filius, in Macedonia regnavit, et Artaxerxes obiit, Ochus vero filius ejus regnavit in Persia, et ... vicit, anni XCIII, archonte Athenis Agathocle.	93	4357	105,4	Agathocle archonte.
77 A quo et contra Phocenses bellum fuit anni XCI, archonte Athenis Callistrato. Erant autem tunc et Plato (?) philosophus et Aristoteles, discipulus ejus.	91	4359	106,2	Callistrato archonte.
78 A quo Calli anni L ... archonte Athenis				— —

ANNOTATIO.

Vs. 1-2.

Prima tituli verba ex more antiquitatis exhibuisse videntur nomen auctoris; quod conjectando supplere nemo tentavit præter editorem Danielis (*Daniel secundum LXX, ex Tetraplis Origenis nunc primum editus e singulari Chisiano codice, annorum supra DCCC. Romæ 1772 fol.*), qui versum restitui voluit hunc in modum: Δημήτριος ὁ Φαναστράτου Φαληρεὺς ἐκ τῶν συμπάντων ὑπαρχόντων ἀνέγραψα τοὺς etc. Quod absurdum, quia Demetrius Phalereus circa a. 283 a. Christ. diem jam obierat (v. Clinton F. H. ad an. 283). Baumgartenius (*Zusätze zur allgemeinen Welt-historie*) spatium lacunæ explendæ parum curans scribendum proposuit: οὐ[τως τῶ]ν πάν[τ]ων [χρόν]ων ἀνέγραψα τοὺς ἀν [εἶρον]. Quod Bœckhius dedit ἐξ ἀναγραφῶν παν[το]ίων [περὶ τῶν προγεγενημέ]νων commendatur verbis quibus usus est Eusebius in Canone p. 87: χρόνων ἀναγραφὰς συν-ελεξάμην παντοίας, sed excedit spatium lacunæ. — Τοὺς ἀν[ωθεν χρόνους] ἀρξάμ[εν]ος supplevit Seldenus. — Nomen archontis Parii utrum fuerit Ἀστυάναξ, an Πολυάναξ, an Εὐρυάναξ, dijudicari nequit.

Epoch. 1. vs. 3-4.

Actæum regem memorat Pausan. I, 2, 5: Ἀκταῖον λέγουσιν ἐν τῇ νῦν Ἀττικῇ βασιλεῦσαι πρῶτον ἀποθανόντος δὲ Ἀκταίου Κέκροψ ἐνδέχεται τὴν ἀρχὴν θυγατρὶ συνοικῶν Ἀκταίου. Contra Philochorus ap. Euseb. Præp. Evang. X, 10, p. 489 (v. Philoch. fr. 8) Atticam inde ab Ogygis temporibus usque ad Cecropem regibus caruisse dicit; Actæum enim et alios reges, qui post Ogygem regnasse fabulis traderentur, uti Porphyriionem et Celænum, numquam existisse. Etenim si in antiquissimas Atticæ terræ fabulas inquiras, videbis quidem arcto vinculo ob naturam suam et significationem Cecropem cum Actæo (Jovi Ἀκταίω) esse conjunctum, summamque inter eos intercedere similitudinem; sed quum postea antiquæ Atticæ fabulæ eo potissimum consilio adornarentur, ut continuus inde regum ordo conficeretur, hoc semel constituto et temporum decursu a multitudine approbato, multæ personæ mythicæ, quæ insignem in vetustis fabulis locum obtinuerant, paullatim in oblivionem abibant,

earumque memoria nonnisi in ἐπιχωρίοις quibusdam traditionibus colebatur. Ab altera parte, ut temporis spatium, quod a Cecrope ad Theseum elapsum statuerunt, rite expleretur, aliorum nonnullorum regum nomina efficta sunt, quos antiquior fabula prorsus ignorat. Atque ipse Cecrops ab primitiva Atticæ religione alienus est, et post Ionum demum invasionem eum, quem nunc tenet, locum occupavit, sicuti in Mythologo, nisi memoria fallit, rectissime contendit Buttmannus.

Ἀκτικὴν, priscum regionis Atticæ nomen, memorat Strabo IX, 1, 18, tom. III, p. 365 ed. Siebenk.: Ἀκτικὴν ... ἀπὸ Ἀκταίωνός φασιν, Ἀτθίδα δὲ καὶ Ἀττικὴν ἀπὸ Ἀτθίδος τῆς Κραναιοῦ· ubi Ἀκταίων alia forma est nominis Ἀκταίος (similiter dicitur et Αἰγεὺς et Αἰγαίων et Αἰγαίος, v. Müller. Prolegg. ad Mythol. p. 272, Welcker Trilog. p. 149, 296). De nexu fabulæ de Actæone a canibus dilacerati cum cultu Jovis Ἀκταίου v. Müller. l. l. p. 271 et Orchomen. p. 248, 249.

Pro Ἀκτικῇ alii ponunt Ἀκταία, ut Pausan. l. l., Hesych. v. Ἀκταία tom. I, p. 209, not. 7 et 10 ed. Albert.), Tatian. Adv. Gent. et ex eo Euseb. Præp. Evang. X, 9, 11 (κατὰ δὲ Φόρβαντα Ἀκταίος, ἀφ' οὗ Ἀκταία ἢ Ἀττικῇ).

Tertia nominis forma est Ἀκτῆ. Strabo IX, 1, 3, tom. III, p. 333 ed. Siebenk.: Ἀκτῆ ἐστὶν ἀμφιθάλαττος ... διὰ τοῦτο καὶ Ἀκτὴν φασὶ λεχθῆναι τὸ παλαιὸν καὶ Ἀκτικὴν τὴν νῦν Ἀττικὴν παρονομασθεῖσαν, ὅτι τοῖς ὄρεσιν ὑποπέπτωκε τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῆς. Cf. Apollod. ap. Stephan. Byz. v. Ἀκτῆ (Apollod. fr. 157), Harpocration s. h. v., Plin. H. N. IV, 4, Syncell. Chron. tom. I, p. 284, 289 ed. Dindorf., alios, qui originem nominis, quod mythicas istas personas creavit, recte perspexerunt.

De primo anno Cecropis satis magna est auctorum dissensio. *Hellanicus* et *Philochorus* (v. Philoch. fr. 8) ab Ogyge ad Olymp. 1 computant annos 1020. Ogyges igitur ponendus a. 1796 a. Chr. Ab hoc vero ad Cecropem Philochorus numerat a. 189. Itaque Cecropis annus primus est 1607, qui numerus anno Marmoris annis 25 vel 26 auctior est.

Eusebius in Canone primum Cecropis annum notat N. 461, cui respondet a. P. J. 3158, vel

a. a. Christ. 1557. Quemadmodum igitur Philochorus Cecropem 25 vel 26 annis priorem ponit quam Marmoris auctor, sic Eusebius eum totidem annis posteriorem facit.

Excerpta Barbara p. 76 a Cecrope ad Olymp. 1 numerant annos 814 et ab eodem usque ad Creontem (Ol. 24, 2 vel 683 a. Chr.) a. 907. Inde efficitur a. 1590 a. Chr., qui a Nostro distat annis 8 vel 9.

Orosius I, 9 diluuium Deucalioneum ponit sub regno Amphictyonis a. 810 ante Urbem conditam, i. e. ante Ol. 8, 1 vel 748 a. Chr. secundum epocham Fabii Pictoris. Ex hoc computo diluuium evenit 782 ante Olymp. 1, a. P. J. 3214, a. Chr. 1558. Quæritur quonam Amphictyonis anno rem accidisse Orosius statuerit. Sumamus annum quartum, ita ut Deucalion eodem anno Athenis Jovis Olympii templum condiderit (v. Marm. ep. 4), quo Erichthonius Deliacum templum extruxisse dicitur (ap. Hieronym. Can. p. 78). Itaque quum Cecropi communi fere omnium consensu 50 anni, Cranao vero 9 anni assignentur, diluuium poneretur 63 annis post primum annum Cecropis, ideoque hic esset 1621 a. Chr. Orosius igitur a Marmore differret a. 39 vel 40. Sin in his calculis pro Fabii epocha posueris Varronianam, ex qua Roma condita est Olymp. 6, 3 vel 754 a. Chr.), Cecropis annus 1 erit 1627, diluuium 1564 vel a. P. J. 3208.

Clemens Alexandr. (Strom. I, p. 336 ed. Col.) a Cecrope ad Alexandri Magni in Asiam trajectum computat annos 1828, a Demophonte ad eundem 1250. Igitur Cecropis initium ponendum foret 2162 (1828 × 334). Quod quum a reliquorum testimoniis longe recedat, Clementis numeri pro corruptissimis habentur. Sed hoc citius quam cogitatus pronunciatum esse infra ad ep. 24 demonstrabo.

Differentia illa 25 vel 26 annorum, quæ Marmori cum Eusebii calculis intercedit, eadem reperitur etiam in regnis ceterorum regum Atticorum usque ad Demophontem. Unde colligere licet Marmoris auctorem singulis regibus totidem fere annos tribuisse quam Eusebium. Quare laterculum eorum ex Euseb. Arm. ed. Mai opponamus :

1.	Cecrops I	a. 50.
2.	Cranaus	" 9.
3.	Amphictyon	" 9.
4.	Erechtheus I	" 50.
5.	Pandion I	" 40.
6.	Erechtheus II	" 50.
7.	Cecrops II	" 44 (40 p. 134).
8.	Pandion II.	" 25.

9.	Ægeus	a. 48.
10.	Theseus	" 30.
11.	Menestheus	" 23.

a. 378.

Ex his emendandum putarem Clementis locum modo laudatum, ubi a Cecrope usque ad Demophontem computantur anni 578, qui numerus ad Eusebianum redigi posset, si pro 1828 scriberemus 1628; nisi verisimilius esset Clementis auctorem a Cecrope numerasse quod alii rectius ab Ogyge numerarunt.

Ceterum jam hoc loco indicare mihi liceat rem, ad quam in sequentibus sæpius recurram. Etenim negari nequit, et mihi quidem persuasissimum est, temporum computationes in rebus mythicæ ætatis cyclorum quorundam majorum ope institutas esse. Jam vero, nisi omnia me fallunt, cyclus ille, qui in veteri chronographia fundamentum quasi et basis erat, cui majorum periodorum computatio superstrueretur, annorum fuit *sexaginta trium*. Cur ita statuas, infra, ubi de æra Trojana dicendum erit, uberius exponam. Ubi si verum me vidisse largieris, apparet quomodo spatium illud inter Ogygem et Cecropem interjectum tam accurate, ut nobis videtur, veteres definierint. Anni enim 180, quos Philochorus ponit vetustos computos reddens, tres efficiunt cyclos majores (3 × 63). Anni vero 378, qui deinde a Cecrope ad Demophontem vel bellum Trojanum numerantur, duplex prioris periodi spatium vel 6 cyclos explent.

De differentia 26 annorum inter Nostri et Eusebii calculos Bæckhius adscribit hæc: « Ceterum Lydiatus [quem equidem inspicere non potui] p. 235 ingeniose docet, hujus differentie vestigium in ipsis Eusebianis inesse, dum Deliaci templi exstructio, quæ quippe certo anno assignata esset qualiscunque periodi, modo in Cecropis annum 37 (Canon Gr. p. 110, Hieronym. Can. p. 76) modo in annum Amphictyonis 4 refertur (Hieronym. Can. p. 78): quæ differentia est 26 annorum. Simile habes ep. 4 et 6, item 12. » Templum Deliacum igitur quum a. 4 Amphictyonis conditum dicatur, vides rem poni annis 63 post Cecropis a. 1; atque fontem Hieronymi, ubi idem a. 37 Cecropis tribuit, Cecropem 26 annis priorem fecisse. Res enim magni momenti, quæ παραπηγμάτων instar erant in chronologia, totis cyclis distineri solent.

Epoch. 2. vs. 4—5.

De Lycorea Pausan. X, 6: Τῶν ἀνθρώπων ὅσοι διαφυγεῖν τὸν χειμῶνα ἠδυνήθησαν, λύκων ὠρυγαῖς ἀπεσώθησαν ἐς τοῦ Παρνασσοῦ τὰ ἄκρα ὑπὸ ἡγεμόσι

τῆς πορείας τοῖς θηρίοις· πόλιν δὲ ἦν ἔκτισαν, ἐκάλεσαν ἐπὶ τούτῳ Λυκωρείαν. Cf. Strabo IX, c. 3, § 3; Steph. Byz. s. v.; O. Müller. Dor. 1, p. 303, 212, Orchom. p. 479; Dodwell. *Travels* I, p. 139.

Rem Eusebius ex Pontaco ponit Cecropis anno 20, ex Scaligero a. 16, apud A. Mai. p. 281, a. 17.

Epoch. 3. vs. 5—6.

De re vide Hellanici fr. 69, 82, Philochor. fr. 16, Demosthen. in Aristocrat. p. 641, 26 ed. Reisk., Pausan. I, 21, 7; I, 28, 5, Apollodor. III, 14, 2. Cf. Benseler. ad Isocrat. Areopag. p. 2—9.

Noster rem ponit a. 1 Cranai (nam Cecropi, uti Eusebius, dat annos 50). Gr. Can. Cecropis a. 41, Hieronym. Can. p. 76 a. 39, apud Pontac. a. 49.

Epoch. 4. vs. 6—8.

Palmerius lacunas supplevit ita: εἰς Ἀθήνας πρῶ[τερ]ον, καὶ τοῦ Διὸς παυομένου, δι' ἑαυτῶν τὸ ἱρ[ὸν] Ἀπολλωνια δ[ο]μήσατο [καὶ] etc. Quod nihili est. Prideaux scripsit: πρὸς Κρυκτόν, καὶ τοῦ Διὸς Φυξίου καὶ Ὀλυμπίου τὸ ἱ[ε]ρὸν ἰδ[ρύ]σατο [καὶ] etc. (Chandler: Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου; cetera Prideauxii retinuit. Verum ne hæc quidem literis superstitibus satis conveniunt. Seldeni enim apographum habet ita:

ΔΙΟ.. ΥΟ... Δ... ΜΤΟΥ.

Jam apud Pausan. I, 32, 2 legitur: Ἐν Ὑμητῶ δὲ ἀγαλμά ἐστιν Ὑμητῆος Διὸς· βωμοὶ δὲ καὶ Ὀμβρίου Διὸς καὶ Ἀπολλωνός εἰσι Προσβίου· καὶ ἐν Πάρνηθι Παρνήθιος Ζεὺς χαλκοῦς ἐστὶ, καὶ βωμὸς Σημαλέου Διὸς· ἐστὶ δὲ ἐν τῇ Πάρνηθι καὶ ἄλλος βωμὸς, θύουσι δὲ ἐπ' αὐτοῦ, τοτὲ μὲν Ὀμβρίου, τοτὲ δὲ Ἀπήμιον καλοῦντες Δία. Hoc loco adjutus Bœckhius sagaciter in Marmore restituit: τοῦ Διὸς τοῦ Ὀμβρίου Ἀπημίου. «Ex Ὀμβρίου, dicit, opinor superest O..., lacuna angustiore a Seldeno notata; ad APHMIOY manu ducit lectio Δ...MTΟΥ. Deucalion igitur primum hanc aram condidisse dictus fuerit ibique immolasse σωτήρια, et condidisse posthac etiam Olympicum: vel, si malis, auctor noster Olympicum putavit primum Ὀμβρίῳ Ἀπημίῳ dicatum fuisse.» Posterius probabile est propter alium locum Pausaniæ (I, 18, 7 et 8): Ἐστὶ δὲ ἀρχαία ἐν τῷ περιβόλῳ, Ζεὺς χαλκοῦς... καὶ τέμενος τὴν ἐπικλησὶν Ὀλυμπίας. Ἐνταῦθα ὄσον ἐς πῆχυν τὸ εἶδος διέστηκε, καὶ λέγουσι μετὰ τὴν ἐπομβρίαν τὴν ἐπὶ Δευκαλίωνος συμβῆσαν ὑπορυῆναι ταύτῃ τὸ ὕδωρ... Τοῦ δὲ Ὀλυμπίου Διὸς Δευκαλίωνα οἰκοδομῆσαι λέγουσι τὸ ἀρχαῖον ἱερὸν, σημεῖα ἀποφαίνοντες, ὡς Δευκαλίῳ Ἀθήνησιν ὄκησε, τάφρον τοῦ νεοῦ τοῦ νῦν οὐ πολὺ ἀφραστήχοντα. Jovi Phyxio Deucalion

sacra fecit in Parnasso; vide Apollodor. I, 7, 2.

In eo, quod sub Cranai regno diluvium Noster ponit, plurimos habet assentientes, Apollodorum III, 14, 5, Varronem ap. Augustin. C. D. XVIII, 10, Euseb. Chron. Gr. p. 27, Syncell. p. 157 (125), Cedrenum, Tatianum et Euseb. in Præp. Ev. Canon Euseb. N. 490 rem tribuit Cecropis a. 30 vel 31, P. J. 3187, quod duobus tantum annis a Marmore distat (salva differentia illa 26 annorum). Chronicon Thrasylli ap. Clem. Strom. I, p. 335 rem collocat a. P. J. 3201; Orosius (v. ep. 1) a. P. J. 3208 ex æra Varroniana. Inter Orosii computum et Thrasylli differentia est 7 annorum, Thrasyllus ab Eusebio distat annis 14. Apud Eusebium inter Deucalionis adventum ad Parnassum et fugam Athenas 14 anni intercedunt (3173—3187), in Marmore anni 45.

Epoch. 5. vs. 8—10.

Τῶδες dedit Selden.; λαζός voluit Prideaux. Πυλαία]ν οἴ[περ] Palmerii est.

De Amphictyonibus v. Sainte-Croix, *Des anciens gouvernements fédératifs*. Paris, 1804. p. 1—115, F. W. Tittmann, *Ueber den Bund der Ampictyonen*. Berol., 1812, Petersen, *der Amphictyonische Forbund*, etc.

Amphictyonem, Deucalionis filium, confederationis Pylææ auctorem ex more antiquitatis effictum esse inter ipsos veteres bene viderunt Anaximenes (συνέδριον... ὠνομάσθη... ἀπὸ τοῦ περιοίκους εἶναι τῶν Δελφῶν τοὺς συναχθέντας, ὡς Ἀναξιμένης ἐν πρώτῃ Ἑλληνικῶν) et Androtion ap. Pausan. X, 8, 1 (v. Androt. fr. 33). Noster quoque verbis οἱ περὶ τὸν ὄρον (Pylæas angustias οἰκοῦντες verum indicat; cf. Bœckh. Not. crit. ad Pindar. Nem. VI, 40; Corp. Inscript. I, p. 808, ubi Ἀμικτιόνες scribitur; Hüllmann *Anfienge der Gr. Geschichte* p. 161, sqq. Quare etiam alias, ubi populorum urbiumque fœdera exstiterunt, Amphictyonis conditoris nomen occurrit (v. Freret ap. Sainte-Croix, p. 308. sqq., Hermann. *Gr. Staatsalterthümer*, § 12, not. 13). Sic Amphictyonem quoque Atticæ regem, quem Marmoris auctor ab Amphictyone, Deucalionis filio, aperte distinguit, Bœckhius (ad nostrum locum suspicatur originem debere Calauriticæ Amphictyonis, cujus pars fuerunt Athenæ (cf. Strabo VIII, p. 574, B, Sainte-Croix. l. l. p. 116, O. Müller. Æginet. p. 32 sqq., De Sacris Minervæ Pol. p. 1, Orchom. p. 247, Bœckh. *Staats-haushalt.*, tom. II, p. 368, et in Commentatt. Academ. Berolinens. 1816, p. 117). Ut ut est, neminem fugit Amphictyonem, sicuti Cranaum

vī quasi in Atticorum regum seriem intrusos esse. Neuter affinitatis vinculo cum Cecrope conjunctus; uterque auctochthon. Cranaus et Amphictyon inter se quidem conjunguntur, ita tamen ut diversa eorum natura ipsa fabula exprimatur. Nam Pausan. I, 2, 5: Κραναῶ Ἀμφικτύων ἐπαναστάς, θυγατέρα ὁμοῦ ἔχων αὐτοῦ, παύει τῆς ἀρχῆς.

Verum non omnes Amphictyonem Deucalionis filium ab Attico rege distinxerunt. Apollodor. I, 7, 2: Γίνονται ἐκ Πύρρᾶς Δευκαλίωνι παῖδες Ἑλλήν μὲν πρῶτος..., δεύτερος δὲ Ἀμφικτύων, ὁ μετὰ Κραναὸν βασιλεύσας τῆς Ἀττικῆς. Idem III, 14, 5: Κραναὸν ἐκβαλὼν Ἀμφικτύων ἐβασίλευσε. Τοῦτον ἐνιοὶ μὲν Δευκαλίωνος, ἐνιοὶ δὲ αὐτοχθονα λέγουσι.

Καὶ Πυλαίαν] Suidas v. Πυλαγόρα: Πυλαία περὶ Ἀμφικτύωσιν, ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐκαθέζοντο οἱ ἔκτισε πεμπόμενοι, καὶ αὐτὴ ἡ συνάθροισις. Strabo IX, 3, 7: Τὴν δὲ σύνοδον Πυλαίαν ἐκάλουν... ἐπειδὴ ἐν Πύλαις συνήγοντο, ἅς καὶ Θερμοπύλας καλοῦσιν. Ceterum Straboni Amphictyonum collegium instituit Acrisius. Hermann. Antiquit. Gr. 14, 1. Accuratus locum conventus indicat Herodot. VII, 200; cf. Tittmann. l. l. p. 76, Hüllmann. l. l. p. 164.

Res iæmorata a Marm. septem annis post diluuium ponitur. «Qui cum Tatiano ex Argivis regibus computant res gestas, Amphictyonem (Atticum intellige) componunt cum Sthenelo, discedentes paullulum ab Eusebiano canone.» *Bæckh.* Etenim apud Eusebium annus primus Amphictyonis annum 1 Stheneli 14 annis antecedit. Ceterum multo prius poni Amphictyonum institutum quam probabiliter fieri potuerit, demonstrare studuerunt Fréret apud Sainte-Croix l. l. p. 216, et Schubart De Homero p. 62. Uterque rem post bellum Trojanum ponunt.

Epoch. 6. vs. 10, 11.

De Γραικοῖς locus classicus ap. Aristot. Meteor. I, 14, p. 548 ed. Duvall. : Καὶ γὰρ οὗτος (ὁ καλούμενος ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλισμός) περὶ τὸν Ἑλληνικὸν ἐγένετο μάλιστα τόπον· καὶ τούτου περὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν ἀρχαίαν. Αὕτη δ' ἐστὶν ἡ περὶ τὴν Δωδώνην καὶ τὸν Ἀγελῶν· οὗτος γὰρ πολλαχοῦ τὸ βεῦμα μεταβέβηκεν. Ὄκουν γὰρ οἱ Σελλοὶ ἐνταῦθα καὶ οἱ καλούμενοι τότε μὲν Γραικοί, νῦν δὲ Ἑλληνες. Cf. Apollodor I, 7, 3, Plin. H. N. IV, 14, Steph. Byz. v. Γραικός, Euseb. Chron. 23, Can. Hieronym. p. 76. Ante Aristolelis ætatem *Græcorum* nomen non obviam fieri probavit Clavier. Hist. III, p. 18 sqq. Cf. Sturz. De dialect. Macedon. p. 8, Creuzerus in Epistolis ad Hermannum de Homero et Hes. p. 179.

Vs. 11 lacunam Palmerius explevit ita: Παναθ[η]ναί[α] ναι[α] [α] ἔθεσαν ἔτη]; Prideaux. : Παναθ[η]ναί[α] [α] ἔθεσαν ἔτη]. Ad hæc Bæckhius: «Sed ep. 10 prima Panathenæa Erichthonio tribuuntur; et is fertur ea festa, olim Ἀθήναια dicta, primus nominasse Παναθήναια. Panathenæa egisse Erichthonius traditur ab Hellenico et Androtione, ab utroque in Attide ap. Harpocrat. v. Παναθήναια: antea esse Ἀθήναια dicta produntur ex Attide Istri ap. Harpocrat. ibid. Cum prioribus fere facit Apollodorus III, 14, 6, item Eratosthenes personatus et Hyginus; adde Meurs. Panathen. c. 3. Anne igitur sexta hac epocha de Athenæis agit? Sic scribendum foret τὸν ἀγῶνα [τὸν] Ἀθηναίων. Alii quod altero loco de magnis, altero de parvis Athenæis dictum putant, id admitti nequit; nihil enim neque de *magnis* nec de *parvis* in lapide dictum. At qui sunt qui hac epocha ludos instituisse feruntur? nonne Hellenes? Quodnam enim aliud subjectum sumas ad verbum ἔθεσαν? Nec falsum hoc supplementum videtur; neque indefinitum subjectum ferri potest. Num vero Hellenes potuerunt aut Ἀθήναια aut Παναθήναια instituere? Vidit hanc difficultatem Lyd. p. 243 et rem ad Hellenem referens excogitavit aliquid, quod nemini arridebit magnopere: scilicet Erichthonium, priusquam rex esset factus, esse in Scythiam profectum; hinc reducem esse ab Hellene et Amphictyone fratribus hospitio exceptum, eique ab Hellene consilium datum Panathenæorum instituendorum. Immo Hellenes, quum primum hoc universi recipere nomen, dicti fuerint Πανελλήναια instituisse, ut Παναθήναια instituta sunt, quando Cecropii prisce Ἀθηναῖοι vocari cœpti sunt (ep. 10). Itaque sive lapidicæ error sive Seldeni est, corrige Παν[ε]λλήν[α] [α] Πανελλήνες novit jam Homerus, eosque Phthiotidem habitantes, ubi Hellenis regnum; igitur in promptu erat Πανελλήναια solemnia et certamina tribuere antiquissimis temporibus. Alias Panhellenia ab Æaco primum in Ægina Jovi Panhellenio instituta feruntur, ubi haud dubie ab initio Hellenia dicta erant, ut Juppiter passim Hellenius audit antiquitus (Müller Ægin. p. 18 sqq., p. 155 sqq.): id noster fonte usus nescio quo transtulerit ad Hellenem et eam ætatem, qua Græci cœperint Hellenes ex illo vocari. Et nescio an Hadrianus Attica Panhellenia Jovi Panhellenio in principe Græciæ urbe ideo instituerit, quod et ipse ex vetustiore fama accepisset, ab universis Græcis olim hæc solemnia celebrata esse, neque ea Æginæ putaret propria esse et peculiaria.»

Præclare hæc a viro summo disputata: nihilo-

minus valde dubito num invito ipso Marmore, invita denique vulgari de Panathenæorum institutione fabula, corrigendum sit. Fieri potuit ut eadem res ex diversis fontibus (cf. ad ep. 10) bis poneretur, deinde vero ut fonte usus nescio quo Marmoris auctor Panathenæa ad Hellenem referret. Mirum quidem hoc; sed mirum illud quoque quod in Euseb. Arm. N. 485 Cecropis a. 25 lego: « *Ab Hellene, Deucalionis et Pyrrhae filio, Hellenes dicti sunt (nempe Hellanodici). Ab eodem Acte dicta est Attica.* » Ubi procul dubio res ad diversos homines pertinentes librarii culpa ad unum Hellenem relatæ sunt; simile quid et Nostro quoque accidere potuit. Præterea omnino non constat de supplemento; fortasse præter verbum etiam nomen excidit, Seldeno lacunam notante justo brevior. Sin quid mutandum, præfero illud: τὸν ἀγῶνα [τὸν] Ἀθηναίων.

Euseb. Arm. rem ponit Cecropis a. 25; Euseb. Can. ex Scalig. autem, ut ex Bœckhio video, Cecropis a. 39. Atque hoc rectius; concinit enim cum Nostro; teneas modo omnia ap. Euseb. 26 annis superiora esse.

Epoch. 7. vs. 12—13.

Bœckhius explevit [ἐκ Φονίχης], ut ep. 9 legitur ἐξ Αἰγύπτου. Priores editores receperunt conjecturam Palmerii [κατὰ χρησμόν].

De re notissima v. Apollodor. III, 14, 1. Pausan. IX, 12, 1. Marmoris auctor initium chronologiæ Thebanæ ponit 63 annis post a. 1 Cecropis; quod bene quadrat cum eo quem statui cyclo. Euseb. Arm. N. 588 Cadmum memorat a. 5 Pandionis. Igitur 63 annis vel uno cyclo posteriorem facit quam Marmor. Deinde Cadmus iterum ponitur N. 711. Qui numerus ab N. 588 distat a. 123. Si 126 essent anni, duo explerentur cycli; sed duo vel tres anni in tantis numeris in tantaque Eusebiani nostri canonis perturbatione non veniunt in censum. Itaque tres jam habemus de Cadmi ætate sententias; quarum prima Thebarum conditorem uno cyclo, altera duobus cyclis, tertia quattuor cyclis Cecrope posteriorem ponit. Hæ differentiæ principales sunt; præterea minores quædam reperiuntur. Sic Cadmi mentio fit ap. Euseb. N. 699. Eadem de Thebana chronologia diversitates aliis locis apud Euseb. produntur. Zethi et Amphionis regnum ponitur N° 600 et N° 693, raptus Europæ N° 568, 589, 710, 720, Bacchus, N° 508, 624, 689, 712. Inter numeros de Baccho laudatos, N° 508 (a. J. P. 3205) Bacchus, Semeles filius, vitem invenisse refertur. Unde colligitur exstitisse chronologias, quæ Cadmum

antiquiorem fecerint quam ipse auctor Marmoris. Atque hunc computum pro valde antiquo habendum esse docemur loco Herodoti (II, 145), ubi hæc: Διονύσω μὲν νυν, τῷ ἐκ Σεμέλης τῆς Κάδμου λεγομένῳ γενέσθαι, κατὰ ἐξήκοντα (sic recte vv. dd. pro vulg. ἐξακόσια) ἔτεα καὶ χίλια μάλιστα ἔστι ἐς ἐμέ. Ἡρακλεῖ δὲ, τῷ Ἀλκμήνης, κατὰ εἰνακόσια ἔτεα. Πανὶ δὲ τῷ ἐκ Πηνελόπης... ἐλάσσω ἔτεα ἔστι τῶν Τρωϊκῶν κατὰ τὰ ὀκτακόσια μάλιστα ἐς ἐμέ. Jam quum ex Herodoti rationibus Troja capta sit a. 1270, si cum Larchero Panem editum ponimus a. 1260, Bacchus ponendus est a. 1520 vel 250 ante Trojam (252 forent 4 × 63); ideo Cadmus avus eidem tempori assignandus esset, quo Noster collocat Cecropem. Herodotus igitur Bacchum ponit circiter 4 cyclis (252 a.) ante epocham Trojanam. Eandem rationem etiam Noster sequi debuit, si hujus dei mentionem injecisset. Nam uti Cadmum, sic etiam epocham Trojanam (ut infra videbimus) uno cyclo posteriorem ponit quam Herodotus. Contra Apollodor. (fr. 72) non nisi tres epochas a Dionyso ad Trojam captam statuit. Etenim Dionysum inter deos relatum dicit Persei anno trigesimo secundo; igitur a Persei a. 1 ad apotheosin Dionysi numerandi anni sunt 31 1/4, quæ dimidia est epocha; deinde a Dionysi apotheosi ad Herculem et Argonautas numerantur anni 63 vel una epocha. Inde ad Herculis apotheosin συναγεται ἔτη λ' vel ut alii legunt λη'. Neutrum verum esse videtur; pro κη' scribendum est, opinor, κβ'. Literæ η et β pro ipsarum in codicibus similitudine facillime confunduntur. Atque sic scribendum esse etiam alia ratione colligo. Etenim in Vita Hellenici demonstravi hunc auctorem in Sacerdotibus Junonis in eodem tempore ponere apotheosin Herculis et Thesei iter in Cretam; ita ut primus Sacerdotum liber ista re finiretur, alter ab hacce initium caperet. Jam vero Clemens (Strom. I, p. 246) ab Argonautis ad Thesei expeditionem numerat 32 annos, tot, quot ego in nostro quoque loco requiro. — Locus Clementis modo laudatus similis est nostro, eademque plane (si levissimas discrepantias exceperis) rationes numerales reddit. Quare liceat apponere. Ἀπὸ Ἡερσείως στρατείας, ἰνκνιτ, ἐπὶ Ἰλίου κτίσιν ἔτη τριάκοντα τέσσαρα (debut: 32), ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸν εἰσπλοῦν τῆς Ἀργού; ἔτη ἐξήκοντα τέσσαρα, ἐκ τούτου ἐπὶ Θησεία καὶ Μινώταυρον ἔτη τριάκοντα δύο. Porro ab Herculis apotheosi ad illam Dioscurorum anni sunt 53. Ἐνταῦθά που, Clemens addit, καὶ ἡ Ἰλίου κατάληψις. Verisimile est Dioscurorum apotheosin cadere in annum *expeditionis* Troja-

næ, ita ut ab Hercule inter deos relato usque ad Trojam captam sint anni 63. Igitur a Persei anno 1 ad excidium Trojæ tres computantur epochæ.

Epoch. 8. vs. 13-14.

Palmerius supplevit : ἀφ' οὗ [Ἀγγορδαί Φοινί-
κης. Perperam. Lydiatus, ἀφ' οὗ [Εὐρώτας καὶ
Λακεδαίμων Λακωνικῆς. Quod retinuit Bœckhiius.
Sed hoc non aptum propterea quod Lacedæmon
est gener Eurotæ, neque subest cur Lydiati con-
jecturæ caussa utrumque simul regnasse statua-
mus. Quidni scribamus Λακεδαίμων τοῦ Διός?

De Lacedæmone Pausan. III, 1, 2 : Ὡς Λακε-
δαίμονιοι λέγουσι, Λέλειξ αὐτόχθων ὦν ἔβασίλευσε
πρῶτος ἐν τῇ γῆ ταύτῃ... Λέλεγος δὲ γίνεται Μύλης...
Μύλης δὲ τελευτήσαντος, παρέλαβεν ὁ παῖς Εὐ-
ρώτας τὴν ἀρχήν... ἄτε δὲ οὐκ ὄντων αὐτῶν παίδων
ἀββένων, βασιλεύειν καταλείπει Λακεδαίμονα, μη-
τρὸς μὲν Ταυγέτης ὄντα... ἐς Δία δὲ πατέρα ἀνήκοντα
κατὰ τὴν φήμην. Συνώκει δὲ ὁ Λακεδαίμων Σπάρ-
τη θυγατρὶ τοῦ Εὐρώτα. Cf. Apollod. III, 10, 3.
Steph. B. v. Ἀβίνη.

Lacedæmon condita est sec. Hieronym. Can.
p. 73 a. 10 Amphictyonis; sec. Euseb. Can. Gr.
p. 112 Erichthonii a. 2, P. J. 3326.

Præter vulgarem hanc traditionem alia exstat,
ex qua Sparta condita est a Spartone Phoronei
filio. Hanc secutus Euseb. Arm. N. 300 Spartæ
origines ponit a. P. J. 2997.

Epoch. 9. vs. 14-17.

« Versu 14 lacunas sumsi majores esse quam
notatæ sunt. Seldenus solum supplevit ναῦ[ς;
Chandl. : ναῦ[ς πεντ]ή[χοντα κωπ]ῶν; reliqua non
digna quæ referantur. Equidem ut certe aliquid
commodum haberes, scripsi : ναῦ[ς μετὰ Δαναοῦ
et cetera quæ in textu minusculis expressa ha-
bes. » Bœckh.

De re v. Apollodor. II, 1, 4, Eustath. ad Hom.
II. A, 42, p. 37, 25, Hygin. Fab. 168, 277, ibique
Muncker., Plin. H. N. VII, 56, Nonni Synagog.
ad Gregor. Naz. Ino I, n. 67.

Vs. 15. Nomina Danaidum ex conjectura
posuit Bœckhiius, bene sciens quam sint in-
certa. Ἀμομ]ώνη quidem prioribus editoribus
reponenda visa est omnibus; sed ne hoc quidem
extra dubitationem positum. Nam legi potuit
Δαμ]ώνη vel Φικαμ]ώνη. Danaidum catalogum
v. ap. Apollodor. et Hyginum l. l., qui vero in
multis inter se dissentiunt. Archedice Danais est
apud neutrum; sed inter Thespii filias ejus no-
men occurrit ap. Apollodor. II, 7, 8, 5, siquidem
ex codicibus, neque ex mera conjectura Ægius

vulgatam : Εὐρωπόλης Ἀρχέδικος mutavit in Εὐ-
ρώπυλος Ἀρχέδικης. Ceterum reperiuntur ap. Apol-
lodorum : Euridice, Hippodice, Callidice; ap. Hy-
ginum : Autodice et Daplidice (?).

Vs. 16. Palmer. dedit : Ἰδρύσ[αντ]ο Λινδίας Ἀθη-
νᾶς ἀγαλαμα vel Λινδίων Ἀθηνᾶν. Prideaux. : [ἱερὸν
ἰδρύ]σαν[το]. Heynius ad Apollodor. II, 1, 4 : [βρέ-
τας ἰδρύ]σαν[το]. Bœckh. Prideauxii supplemen-
tum probavit, addito in fine versus : Ἀθηνᾶς;
rejecit autem illud τῆς Λινδίας, quoniam sequenti
versu Lindi mentio fieret.

Vs. 17. Vulgo legebant : ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἐμ παρα-
[λι]άδι ἐν Λίνδῳ τῆς Ῥοδίας. Heynius l. l. propo-
suit : ἐν παραλίᾳ πεδιάδι. Neutrum aptum. Ex
Marmore Seldenus exhibet hæc : ΠΑΡ..ΑΔΙ,
ad quæ notat : « Elicuerit fortasse aliquis ΠΑ-
ΡΑΡΑΔΙ aut ΠΑΡΑΓΑΔΙ ex elementorum
quæ supersunt in Marmore vestigiis ». Bœckhiius :
« Pro infaustis aliorum conatibus certam dedi
emendationem ἐμ παράπλω; ΓΑΔΙ fuit ΠΛΟΙ. »
Sed vel sic sententia admodum inconcinna est.
Nam primum dicitur tres Danaides sorte lectas
Minervæ simulacrum consecrasse, et deinde,
eas quum in itinere Rhodum præternavigarent
sacra fecisse in litore. Quæ quam oscitanter
enuntiata sint quisque sentit. Quare scri-
bendum proposuerim ΘΕΡΜΥΔΡΟΙ. Θέρ-
μυδρον vel Θερμυδραὶ vel Θέρμυδρα portus est
Lindiorum. Apollodor. II, 5, 11 nostræ ed. de
Hercule : Θερμυδραὶς Λινδίων λιμῆνι προσίσχει.
Tzetz. Chil. II, 369 : Θερμύδρῳ δὲ προσσχὼν λιμῆνι
Ῥόδου. Cf. Steph. Byz. Fortasse etiam quod se-
quitur ἐν Λίνδῳ Seldenus animo magis quam
oculis in Marmore vidit; fueritque ἐν Θερμύδροις
λιμῆνι. Minerva Lindia antecedenti versu me-
morari potuit. Igitur sensus foret : Danaides
simulacrum posuerunt Minervæ Lindiæ, et in
loco edito (quo simulacrum posuerant) ad Ther-
mydra portum sacra fecerunt. Particula ἐν h. l.
significat ad, ut ep. 57, ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς est
ad Ægos flumen; Herodot. II, 171, ἐν τῇ λίμνῃ
ad lacum, etc.

De re Diodor. V, 58 : Ἰδρύσατο (Δαναὸς μετὰ
τῶν θυγατέρων) τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ἱερὸν, καὶ τὸ ἀγαλαμα
τῆς θεοῦ καθιέρωσεν τῶν δὲ τοῦ Δαναοῦ θυγατέρων
τρεις ἔτελεύτησαν κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τὴν ἐν τῇ
Λίνδῳ. Strabo XIV, 2, 11 : Πόλις (Λίνδος) ἐπὶ
δρους ἰδρυμένη... ἱερὸν δὲ ἐστὶν Ἀθηνᾶς Λινδίας αὐ-
τόθι ἐπιφανές, τῶν Δαναίδων ἱδρυμα. Diodorea et
Nostra ex communi fonte fluxisse videntur. Ex
vulgari fabula omnes Danaides incolumes vo-
niant in Peloponnesum.

Secundum Diodori (l. l.) narrationem Danaides

in Rhodum veniunt paullo ante quam Cadmus ad sororem investigandam profectus est. Apud Euseb. Arm. p. 314 Mai. Danaidum historia memoratur sub Amphictyone, atque in Canone hujus regis anno 5 vel 6 assignatur. Qui computus a Nostri calculis rem a. 3 Erichthonii tributis distat annis septem. Idem vero Euseb. primum Danai annum cum anno 15 (14) Erichthonii componit; et septimo Danai anno Danaides procos trucidasse narrantur. Orosius rem nostram ponit a. 775 ante Romam conditam; i. e. ex æra Fabiana 747, ex æra Varron. 753 ante Olymp. 1; quod Marmoris epocham superat annis 12 vel 13.

Epoch. 10. vs. 17-21.

V. 17. De Panathenæis ab Erichthonio institutis Apollodor. III, 14, 6. Harpocration v. Παναθήναια: Ἦγαγε δὲ τὴν ἑορτὴν ὁ Ἐριχθόνιος ὁ Ἡραίου... πρὸ τούτου δὲ Ἀθηναῖα ἐκαλεῖτο... Suidas s. v.: Πρῶτον ὑπὸ Ἐριχθονίου, τοῦ Ἡραίου καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, ὕστερον δὲ ὑπὸ Θησέως συναγαγόντος τοὺς δῆμους εἰς ἄστυ. De Theseo festi hujus auctore cf. Plutarch. Vit. Thes. c. 21. Pausan. VIII, 2, 1: Λυκαίων... Δία ὀνόμασε Λυκαίων, καὶ ἀγῶνα ἔθηκε Λυκαῖα. Οὐκ ἔτι δὲ τὰ παρ' Ἀθηναίοις Παναθήναια τεθῆναι πρότερα ἀποφαίνομαι· τούτῳ γὰρ τῷ ἀγῶνι Ἀθηναῖα ὄνομα ἦν. Παναθήναια δὲ κληθῆναι φασὶν ἐπὶ Θησέως, ὅτι ὑπὸ Ἀθηναίων ἐτέθη συνειλεγμένων εἰς μίαν ἀπάντων πόλιν.

V. 18. Ἄρμα ἔξευξε] Eratosthenes Cataster. 13: Οὗτός (Ἡνίοχος) ἐστὶν Ἐριχθόνιος, ἐξ Ἡραίου καὶ Γῆς γενόμενος. Τοῦτον λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς εἶδεν πρῶτον ἐν ἀνθρώποις ἄρμα ζεύξαντα ἵππων θαυμάσαι, ὅτι τῇ τοῦ ἡλίου ἀντίμιμον ἐποιήσατο διρραῖαν, ὑποζεύξας ἵππους λευκοὺς, πρῶτόν τε Ἀθηνᾶ πομπὴν ἤγαγεν ἐν ἀκροπόλει· καὶ ἐποιήσατο πρὸς τούτοις ἐπιφανῆ θυσίαν αὐτῇ σεμνύων... Αὐξήθεις τὸ ἄρμα εὔρε, καὶ ἐθαυμάσθη, ἀφωνιστὴς γενόμενος, ἤγαγε δὲ ἐπιμελῶς τὰ Παναθήναια. Cf. Ælian. Var. Hist. III, 38, Plin. Hist. Nat. VII, 57, Virgil. Georg. III, 113, Hygin. P. A. II, 13, Aristid. Orat. in Minerv. p. 12, Panath. p. 107 ed. Jebb., Themist. Or. XXVII, p. 337, citante Bœckhio.

In sequentibus Bœckh.: καὶ Ἀθηναίους [ὠ]νόμασε, καὶ [βρέτας τῆς θε]ῶν μητρὸς ἐφάνη. Chandlerus ex Prideauxio dederat: καὶ Ἀθηναί[α μετω]νόμασε καὶ [ἄγαλμα (Palmer. ἔδος) τῆς θε]ῶν μητρὸς ἐφάνη.

Ἀθηναίους legitur in Seldeni autographo, quare non erat cur id Chandlerus mutaret in Ἀθηναῖα. Deinde μετωνόμασε sic dici non posse contendit Bœckhio, summumque Ἀθηναίους ὀνόμασεν vertit: *dedit Atheniensibus quod jam ha-*

bent nomen, conferens ep. 6: Ἕλληνας ὀνόμασθησαν, et Herodot. VIII, 44: Ἀθηναῖοι... ἐπὶ Κέκροπος βασιλῆος ἐπεκλήθησαν Κεκροπίδαι· ἐκδεξαμένου δὲ Ἐρεχθῆος τὴν ἀρχὴν Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν· ubi vero Wesseling. cum Berkelio (ad Steph. Byz. v. Ἴωνία) probabiliter conjicit primitus in Herodoto fuisse: Ἀθηναῖοι Ἐρεχθίδαι μετωνομάσθησαν.

De simulacro Matris Deorum cœlitus delapso Herodian. I, 35: Αὐτὸ τὸ ἀγάλμα διῦπετες, ὡς λέγουσιν... τοῦτο δὲ πάλαι μὲν ἐξ οὐρανοῦ κατενεχθῆναι λόγος εἰς τινὰ τῆς Φρυγίας γῶρον Πασσινοῦς δὲ ὄνομα αὐτῷ· τὴν δὲ προσηγορίαν λαβεῖν τὸν τόπον ἐκ τοῦ πεσόντος ἀγάλματος, καὶ πρῶτον ἐκεῖσε ὀφθῆναι. Cf. Ammian. Marcell. XXII, 22; Appian. Alex. De bello Hannib. VII, 56.

Verba ἐγ Κυβέλαις de Cybelis montibus intelligenda esse videntur secundum Strabon. XII, 5, 3, p. 567: Ἔστι δὲ ὄρος ὑπερκείμενον τῆς πόλεως (Πεσσινούντος), τὸ Δίνδυμον, ἀρ' οὗ ἡ Δινδυμηνή, καθάπερ ἀπὸ τῶν Κυβέλων ἢ Κυβέλη. De urbe cogitat Bœckhio: « Non video, inquit, quidni nostro loco Κύβελα s. Κύβελον oppidum intelligendum sit, de quo v. Steph. Byz. v. Κυβέλαια et interpp., atque ibi tale simulacrum fuerit. »

De Hyagnide tiliarum inventore Alexander Polyhistor ap. Plutarch. De Mus. 5, p. 1133, F: Τὸν Μαρσύαν φασὶ τινες... εἶναι Ἰάργιδος υἱὸν, τοῦ πρώτου εὐρόντος τὴν αὐλητικὴν τέχνην. Cf. Appuleius in Floridis init., G. H. Bode Histor. poes. lyr. Gr. tom. I, p. 168.

Ἐγ Κ[ελ]αιναι[ς πόλει τῆ]ς Φρ[υγίας καὶ ἀρμονίαν] τὴν καλῶμένην explevit Palmer., nisi quod Bœckhio spatii causa inseruit vocem πόλει. De Celænis urbe, ad quam fabulæ de Olympo, Marsya et Hyagnide, musicæ orgiasticæ inventoribus, referuntur, v. Strabo XII, p. 578, A, p. 866 B, Xenophon. Anab. I, 2, 8, Eustath ad II. tom. I, p. 25, 1 Lips. — De harmonia Phrygia Athen. XIV, 18, p. 624, B: Ταύτην δὲ ἀρμονίαν Φρύγες πρῶτοι εὗρον καὶ μετεχειρίσαντο... Ὁ δὲ Ἀριστόξενος τὴν εὔρεσιν αὐτῆς Ἰάργιδι τῷ Φρυγί ἀνατίθησι. Cf. Bode l. l. passim, O. Müller. Eumen. p. 92, G. Hermann. Opusc. VI, p. 154 sqq.

Vs. 20. Palmerius proposuit: Καὶ τὸν ἐπιγῶριον ἡρώων vel ἐπιγῶριων θεῶν καὶ ἡρώων. « Ego tentem, Bœckhio ait, καὶ τὸν ἐπὶ Πυθῶνι ἐπικήδειον Λυδιστί aut simile. » Quam in rem excitat locum Plutarchi De Musica § 15, pag. 1136, C, ubi sic: Ὀλυμπον πρῶτον Ἀριστόξενος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ μουσικῆς ἐπὶ τῷ Πυθῶνι φησὶν ἐπικήδειον αὐλῆσαι νόμον. Cf. de Olympo Plutarch. ibid. § 7, p. 1133, D, E: Εἶναι τὸν Ὀλύμπου φησὶν εἶνα τῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου Ὀλύμπου τοῦ Μαρσύου, πε-

ποιηκότος εἰς τοὺς θεοὺς τοὺς νόμους· οὗτος γὰρ περὶ δὲ γενόμενος Μαρσύου, καὶ τὴν αὐλήσιν μαθὼν παρ' αὐτοῦ, τοὺς νόμους τοὺς ἁρμονικοὺς ἐξήνεγκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, οἷς νῦν χρῶνται οἱ Ἕλληνες ἐν ταῖς ἑορταῖς τῶν θεῶν. Fabric. Bibl. Gr. tom. I, p. 135.

Quadrigarum inventio Euseb. ex Pontac. collocat ad annum 17, Euseb. ex Scal. ad annum 14 Erichthonii. Eodem anno, quo Noster Magnæ matris simulacrum inventum esse dicit, Euseb. Arm. ponit Dardaniam a Dardano conditam. Quod ideo moneo, quia Dardanus cultum Cybeles Dardaniæ, cum Pessinuntia sæpissime ab auctoribus confusæ (v. Welcker. Trilog. p. 201 sqq.), instituisse dicitur.

Ceterum quum hæc epocha nomi Bacchici memorentur, verum ep. 7, quæ ab nostra 13 vel 14 tantum annis dissita est, Cadmi, qui avus erat Bacchi, regnum notetur, intelligitur non ex uno eodemque fonte hæc a Nostro petita esse. Similiter etiam ep. 6 et 10 ex diversis auctoribus depromissæ videtur. Vix enim Nostrum ita defendere volueris, ut eum reliquissæ statuas vulgarem Græciæ traditionem, quæ Bacchum filium faceret Semeles; quamquam fuerunt qui dei matrem dicerent aut Cererem aut Proserpinam (Diodor. III, 62, 67, 74). Major etiam diversitas est de Panis parentibus, quem Noster non potuit Penelopæ ex Mercurio filium habere (Herodot. II, 145, Schol. Theocrit. I, 123, Serv. ad Virg. Æn. II, 43); quæ genealogia ab Atticis auctoribus plane respici debuit. His sine dubio Pan fuit ex Mercurio et Dryopis filia ortus (Hymn. in Pan. v. 36). Alios dei parentes vid. ap. Schol. Theocrit. I, 3, Apollod. I, 4, 1.

Epoch. 11, vs. 21-23.

Vs. 21. πρ[ό]τερος Bæckh., vulgo πρῶτος. Κρήτης addidit Palmerius.

Vs. 22. Dubitari potest num' ex literis in Marmore superstitionibus Κυδωνίαν refingendum sit, an Ἀπολλωνίαν. Nam eadem urbs primum appellata est Apollonia, postea vero a Cydone, Apollinis ex Acallide, Minois filia, Cydonia transnominata. Sic quidem fabula refert; sed historia docemur (v. Hœck. Cret. I, p. 23) Cydoniam circa Olymp. 64 a Samiis esse conditam. Ex his igitur præstaret scribere Ἀπολλωνίαν. At recte Prideauxius: « Quum chronographus noster nomina locis, habita ad sua tempora ratione, imponat, et Apolloniæ nomen longe prius quam hoc Marmor exaratum fuit, antiquatum esset, Κυδωνίαν potius quam Ἀπολλωνίαν in lacunam insero. » Acmonis dactyli nomen Bæckh. addidit ex Phoronide ap. Schol.

Apollon. Rh. I, 1129, ubi servata sunt hæc:

Κέλυμι, Δαμναμενεὺς τε μέγας καὶ ὑπέρβιος Ἴακμων,
εὐπάλαμοι θεράποντες ὕραις Ἀδρηστείης,
οἱ πρῶτοι τέχνην πολυμήτιος Ἡραιστοῖο
εὖρον ἐν οὐρείῃσι νάπαις, ἰόντα σίδηρον
εἰς πῦρ ἤνεγκαν, καὶ ἀριπρεπὲς ἔργον ἔδειξαν.

De ferri inventione v. Strabo X, 3, 22, Plin. H. N. VII, 57, alii. De Dactylis Idæis multa dant Hœck. Cret. I, p. 279, p. 319 sqq., Lobeck. Aglaopham. II, p. 1156 sqq., Welcker. Trilog. p. 168 sqq., 174 sqq.

Quum in hæc epocha non nisi Pandionis regis nomen in Marmore legatur, verum numerus prorsus sit obliteratus, annus a Nostro positus conjectura eruendus est.

In Chron. Euseb. p. 27, et in versione Armeniaca p. 135 Mai., ferri inventio non sub Pandione facta dicitur, sed sub Erichthonio. Similiter Euseb. Arm. p. 134 res Danaidum (v. ep. 9) non Erichthonii regno, ut Marmor, sed Amphictyonis assignavit, et in Canon. Euseb. vidimus primo loco Danaides et Danaum poni 7 annis superiores, altero 12, tertio 19 annis posteriores quam in Marmore. Eadem fere differentia de nostra quoque epocha reperiuntur. Etenim quod Euseb. p. 135 ferrum sub Erichthonio inventum dicit, id bene quadrat cum Thrasylli computatione, qui ap. Clem. Alex. (Strom. I, p. 335 ed. Colon.) Idæ incendium et ferri inventionem refert ad a. P. J. 3274 (Scalig. Can. Isag. II, p. 175), i. e. sec. Euseb. ad annum 48 Erichthonii. In canone autem Euseb. Arm. Dactylos Idæos ponit a. 18 Pandionis; qui posterior computus ab altero distat annis 20; quæ differentia uno tantum anno major est, quam illa ep. 9 notata. Sic igitur in Marmore res tribuenda foret a. 5 vel 6 Pandionis.

Verum non solum ferri inventio, sed etiam regnum Minois nostra epocha memoratur. Euseb. Armen. Minoem ponit Pandionis 26. (Euseb. Scal. ejusdem a. 32.) Hic computus ab Marmoris numero circa 20 annos distaret. Eandem differentiam vidimus in rebus Danaidum. Ideoque in rebus nostræ epochæ omnes istas diversitates computationis habes, quæ ep. 9 occurrunt. Sed vel Nostri rationes Eusebio non incognitæ fuisse videntur; nam ad annum 7 Pandionis ponit fratres Minois, Rhadamanthum et Sarpedonem. Hæc igitur sunt cur mutandos censeam numeros a Prideauxio, Chandlero, Bæckhioque datos; qui omnes rem cum Eusebio Scaligeri rem assignant Pandionis a. 32, P. J. $\frac{3282}{3283}$, ante Olymp. 1 $\frac{756}{755}$; quamquam bene sentit Bæckhius hæc non satis apta esse. Jam si rem septimo Pandionis anno tri-

buiimus, in canone nostro scribendum foret ita

[1193]	[3257]	[680]	Pandion
(1192)	(3258)	(679)	an. 7.

Epoch. 12. vs. 23, 24.

Vs. 23. Palmer. coniecit : καὶ πρίνινον ἐ-
πρά[υνε τὸν βίον πρ]ώτῃ θ[ιὰ Τ]ριπτόλεμον, i. e.
*ilicium mansuefecit vivendi genus per Triptole-
mum.* Quod prorsus absurdum. Prideauxius :
καὶ πρ[ὸς ἄλλους ἐπεμψε πρ]ώτῃ θ[ιὰ Τριπτόλεμον].
Ad hæc Bœckhius : « Literis superstitionibus parum
convenit; nec probabiliter Triptolemus dicitur
fruges prius ad alios transmisisse quam eas in
Rario seminasset campo (ep. 13). Quod de meo
dedi, consentaneum rei; verbum ἐπράχθη ne
fortius quam pro rerum ratione esse censeas,
insigne nota molimen cum successu effectum;
in quo commodum est ἐπράχθη, ut si dicitur
ἐπράχθη τοῦτο τὸ ἔργον. » Sed, ut ingenue fatear,
minime placet illud πρ[όπειρα ἐ]πρά[χθη πρ]ώτῃ;
neque tamen melius quidquam habeo.

In iis quæ deinceps apud Bœckhium leguntur,
δειξάντων Τριπτολέμου τοῦ Κελεοῦ καὶ Νεαίρας, vox
δειξάντων fortasse typhothetæ errore exstat pro
δειξάντος, quum illud καὶ Νεαίρας non nisi ad signi-
ficandam Triptolemi matrem (quæ vulgo di-
citur Μετάνειρα) appositum esse possit.

De re v. Apollodor. I, 5, 1; III, 14, 7, ibique
Heynium; Diodor. I, 29.

Tatianus et Euseb. in Præp. Evang. rem eve-
nisse referunt sub Lynceo, rege Argivorum,
qui ap. Euseb. regnare incipit a. 14 Pandionis,
desiit a. 14 Erechthei. Euseb. Arm. in Canone
Triptolemum ponit a. 32 Pandionis; et septem
annis post, a. 39 Erechthei, raptum Proserpinæ.

Epoch. 13. vs. 24-25.

Verba ὁ Κελεοῦ spatii explendi causa addidit
Bœckhius; καρπὸν est Palmerii. Præterea Prideau-
xius cum eoque Bœckhius Π mutaverunt in II,
quoniam numquam duæ epochæ in eundem an-
num referrentur. Quæ ratio num valeat, periti-
ores dijudicent. Rem in eundem annum cadere,
in quem id quod ep. 12 memoratur, consenta-
neum; atque hominem nostrum Parium in Cereris
rebus prolixiorum fuisse, ideoque duas res eo-
dem anno gestas separatim retulisse non est
absonum. Et sine dubio magnum hic annus erat
in vetustiore chronologia παράπηγμα. Quod qui-
dem in Marmore nostro ex multis fontibus con-
flato jam non accurate agnoscere licet. Sed non
magna opus est mutatione. Sumas epocham
nostram non cadere in annum 632, sed in 630
ante Olymp. 1. Tum igitur ab Olymp. 1 distat

a. 10 X 63, porro ab æra Trojana (441 ante Ol.
1) a. 3 X 63.

De campo Rario prope Eleusinem Pausan. I,
38, 6 : Τὸ πεδίον τὸ Ἐλεῦσινον σπαρῆναι πρῶτον λέ-
γουσι, καὶ πρῶτον αὐξῆσαι καρποῦς, καὶ διὰ τοῦτο
οὐλαίς ἐξ αὐτοῦ χρῆσθαι σφισι καὶ ποιῆσθαι πέμματα
ἐς τὰς θυσίας καθέστηκεν. Suidas : Ἐλεῦσινος, ἡ Δη-
μήτηρ. Ἐλεῦσινος γὰρ ἔσχεν υἱὸν Κελεόν. Κελεὸς δὲ,
Τριπτολέμον· ὁ δὲ Ἐλεῦσινος πλανωμένην τὴν Δημήτηραν
καὶ ζητοῦσαν τὴν κόρην ὑπεδέξατο ἐν τῷ οἴκῳ· ὑπὲρ
τῆς τοιαύτης οὖν χάριτος ἡ Δημήτηρ τὸν ἀπόγονον
Ἐλεῦσινος Τριπτολέμον ἐδίδαξε τὴν τοῦ σίτου γεωργίαν.

Epoch. 14. vs. 25 - 27.

Primum lacunam Chandlerus explevit ita :
[ἀφ' οἴ] [Ὁρφεὺς τῆ]ν; quod ob vacuum in Mar-
more spatium amplificavit Bœckhius. Idem ad
extrem. vs. 25 annotat hæc : « Videntur plura
periisse : versus enim apud Seldenum valde
brevis est. Quod ego dedi sequitur literarum
vestigia. Κόρης ἀρπαγή καὶ Δήμητρος ζήτησις con-
veniunt Orpheo; v. Lobeck. Aglaopham. p. 546,
827 sqq., 818 sqq., et nota Orphei carmen cir-
cumlatum esse Δήμητρος πλάνας. Mox Chand-
lerus : Καὶ τ[ῆ]ν αὐτοῦ [κατάθασιν καὶ μύθου]ς
τῶν, etc., hoc μύθους Prideauxio acceptum re-
ferens. Orphicus liber fuit Κατάθασιν ἐς ἄδου
(Lobeck. Aglaoph. p. 373) : sed τὸν, non τὴν lapis
habet : igitur dedi καὶ τὸν αὐτοῦ [καταθαμῶν ἐς
ἄδου. Μύθους vero ferri non potest, nam in lapide
est ΘΟΣΤΩΝ; debebatque certe μύθους τοῦς
περὶ τῶν etc. dici; nec μύθων mentio auctoris
videtur ingenio convenire, qui satis credulus.
Primum conieceram πάθος, conditionem, quasi
τὸ θεῖον πάθος eorum qui apud inferos sunt; post-
ea prætulὶ γῆθος, quo verbo in soluta oratione
utitur Plutarch. Ages. c. 29. Viderat Orpheus
apud inferos ex illis, qui Cereris fruges accepe-
rant, unum et alterum jam defunctum, iisque
fruentem deliciis, quæ ex istius sectæ disciplina
initiatorum propriæ sunt (Plato Rep. II, p. 363,
C; cf. Lobeck. p. 806). »

Orpheum Noster ponit Erechthei a. 25; eo-
dem fere anno (a. 23 Erechthei) Euseb. Arm.
N. 642 notat Eumolpum. Tatianus Orpheum et
Musæum collocat sub Præto Argivo, qui im-
perium suscipit a. 39 Erechthei regnatque per 17
annos. Tatianus igitur Orpheum ad minimum
14 annis seriorum facit quam lapis. Euseb. Arm.
Orpheum memorat sub a. 13 Ægei, qui computus
a Nostro plus 100 annis distat. Etenim maximus
est veterum dissensus de antiquissimis illis poetis,
Orpheo, Eumolpo (v. ep. 15), Philammonē, Tha-
myre. Quod de uno, idem de ceteris valet. Quan-

taque fuerit fabularum temporumque confusio, ex eo optime intelligitur, quod veteres, ut ex his tricis sese elaquearent, plures Eumolpos statuerunt, quorum primus ab ultimo quinque generationibus est sejunctus. Schol. ad OEdip. Col. 1053: Ἀκεστόδωρος δὲ πέμπτον ἀπὸ τοῦ πρώτου Εὐμόλπου εἶναι τὸν τὰς τελετὰς καταδείξαντα, γράφει οὕτως· κατοικῆσαι δὲ τὴν Ἐλευσίνα ἱστοροῦσι πρῶτον μὲν τοὺς αὐτόχθονας, εἶτα Θραῦκας τοὺς μετὰ Εὐμόλπου παραγενομένους πρὸς βοήθειαν κατὰ τὸν πρὸς Ἐρεχθεῖα πόλεμον· τινὲς δὲ φασὶ καὶ τὸν Εὐμόλπον εὐρεῖν τὴν μῦθον τὴν συντελουμένην κατ' ἐπιτακτὸν ἐν Ἐλευσίνῃ Διμήτρει καὶ Κόρη. Ἄνδρων μὲν οὖν γράφει οὐ τὸν Εὐμόλπον εὐρεῖν τὴν μῦθον, ἀλλ' ἀπὸ τούτου Εὐμόλπον πέμπτον γεγονότα. Εὐμόλπου γὰρ γενέσθαι Κήρυκα, τοῦ δὲ Εὐμόλπου τοῦ δὲ Ἀντίφημον· τοῦ δὲ Μουσαίου τὸν ποιητὴν, τοῦ δὲ Εὐμόλπου τὸν καταδείξαντα τὴν μῦθον, καὶ ἱεροφάντην γεγονότα.

Quæ quum ita sint, vix definiri potest cuinam Erechthei anno Marmoris auctor ep. 15 Eumolpum, mysteriorum conditorem, assignaverit. Etenim numerus in lapide mutilus est. Suspicio Nostrum posuisse Eumolpum eodem anno, quo Tatianus posuit Orpheum, sicut Euseb. Eumolpum memorat eodem tempore, quo Noster Orpheum. Inde sequeretur Eumolpum ponendum esse post a. 39 Erechthei; ad minimum 14 annos post epoch. 14.

Epoch. 15. vs. 27-28.

Seldenus quum in lapide legeret literas ΝΟΥ, supplevit: ἀφ' οὗ Κούκων ὁ Κελαινοῦ, nisus loco Pausaniæ (IV, 1, 4), ubi hæc: Πρῶτοι βασιλεύουσιν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ (in Messenia) Πολυκάων ὁ Αἰεργος καὶ Μεσσῆνη γυνὴ τοῦ Πολυκάωνος. Παρὰ ταύτην τὴν Μεσσῆνην τὰ ὄργια κομιζὼν τῶν μεγάλων θεῶν Κούκων ἦλθεν ἐξ Ἐλευσίνος, ὁ Κελαινοῦ τοῦ Φλυαῦ. Deinde legit τοῦ [παλαιοῦ Μ]ουσαίου. Sed quum in aprico sit, nostra epocha de Eleusiniarum mysteriorum conditore agi, recte Prideauxius observavit Seldenum facili errore ΝΟΥ legisse pro ΛΙΟΥ; idem locum sic restituit, uti nunc legitur.

De Musæo v. Passov. *Introduc. in Musæum.* De Eumolpo cf. Hesych. et Photii *Lexica* s. v. Εὐμόλπειαι. — De anni numero v. ad ep. 14.

Epoch. 16. vs. 29-30.

Bæckhius: « Seld. putabat de lustratione urbis agi ob Androgei cædem instituta, quæ res notante Palmerio potius ad ep. 19 pertinet. Nihilominus Prid., quem Chandler. sequitur, scripsit: καθαρμὸς πρώτων ἐγένετο [διὰ φόνου], urbis lustratio cæde *piacularium hominum* (καθαρμάτων) perfecta. Reliqua intacta reliquere priores. Me-

lius Palm. conjecit: ἐγένετο [φόνου], quod dedimus. Agitur de prima *homicidæ* lustratione.

Tum ΠΡΟΤΟΛΙΟΝ manu ducit ad πρώτω[v] Ἀθηναίων, et ΕΑΝΤ' ad καθαράντων: quæ quum mihi viderer recte invenisse, addidi insuper Ἡρακλέα. Deferimur enim jam in Herculis ætatem; Herculesque in gratiam instituta minora Eleusinia, quibus initiatus est et simul ob Centaurorum cædem lustratus. Diodor. IV, 14 (ubi vide Wess.): Δημήτηρ πρὸς τὸν καθαρμὸν τῶν Κενταύρων φόνου τὰ μικρὰ μυστήρια συνεστήσατο τὸν Ἡρακλέα τιμῶσα. Apollodor. II, 5, 12. »

At literæ suppletæ non conveniunt spatio lacunarum (v. autograph.); deinde offendere debet, quod ex Bæckhii ratione Herculis lustratio omnium prima fuisse diceretur; certe non memini hoc uspiam in vett. fabulis elatum esse; immo prima cædis lustratio fuisse narratur illa Ixionis, Antionis vel Leontei filii. Quapropter ego ex relictis literarum vestigiis ΙΑΙΟΝ eruendum censeo nomen ΙΞΙΟΝΟΣ et in ΕΑΝ latere vel ΑΕΟΝΤΕΩΣ vel ΑΝΤΙΩΝΟΣ. Itaque scriberem fere sic: ἀφ' οὗ καθαρμὸς πρώτων ἐγένετο [φόνου, πρώτο[υ] Ἰ[ξ]ίου[ος], Α]ιοντ[έως], (vel Ἰξίονος, Ἀντίωνος) ἐμφύλιον ἄνδρα κτανόντος, vel ὑπὸ Διὸς ἀγνισθέντος, vel tale quid.

De Ixione vide Schol. Apollon. Rh. III, 62, Schol. Pindar. Pyth. II, 39, Diodor. IV, 69, Apollodor. I, 8, 2, Hygin. Fab. 155. Cf. O. Müller. Orchom. p. 195, Eumenid. p. 137, Welcker. Trilog. p. 547 sqq.

Numerus, cujus in marmore non nisi postrema pars (ΔΗ) superest, notante Lydiato non alius esse potest nisi 1062.

Epoch. 17. vs. 30-32.

Priores editores in fine versus 30 novam epocham incipere crediderunt. Sed rectissime Bæckhius monet spatio relicto non posse id suppleri, quo opus esset si ibi finiretur epocha. « ΑΦΟΥ, inquit, debet corruptum censerī, et in promptu est Κ]ΑΙΦ[ΥΣΙΑ. Lycaon, qui deinceps Lycæa dicitur instituisse, infamis est scelesto infantis immolandi instituto, diu isto retento; utraque res eidem Lycaoni diserte tribuitur a Pausania VIII, 2. At is, quem Pausanias intelligit, Cecropi I æqualis fertur; Noster Lycæorum auctorem ad ep. 17 rettulit: consentaneum est, quum in Lycæis immolatus infans sit, eidem Lycaoni eidemque ætati a Nostro etiam hujus sacrificii originem tribui. Ad hanc sententiam Palmerius quoque direxit supplementum: ἀφ' οὗ [ἀνθρωποθυσίαι] [καὶ] etc. Sed nos quod agnoscimus illud ἀφ' οὗ, ad vocem θυσία, quam posuimus, ex

Pausaniæ loco addimus βρέφους ἀνθρώπου, et deinceps supplemus χ]αί. Post AI nulla videtur lacuna esse, cujus speciem Seldeno obtulerit deductior scriptura. Mox quod dedi αί ἐκκηρύξεις τοῦ Λυκάονος, id certum judico; dicitur *de praconibus novos ludos per Graeciam nuntiantibus*. Ἐν ante τοῖς, et ἔτη praeiuvat Palmerius. Pro N in loco numeri temporum computus postulat Δ, et cave id in ΔI dissolvas, nisi enim ante N majorem lacunam statuas, fieri illud non potest. »

Ad quæ moneo Bæckhii supplementum minime cadere in spatia lacunarum, neque omnino certum esse num de sacrificiis humanis h. l. sermo fuerit. Locus Pausaniæ ab eo excitatus hic est VIII, 2, 1 : Λυκάων ὁ Πελασγοῦ τοσαύτε εἴβρεν ἢ ὁ πατήρ οἱ σοφώτερα. Λυκοσοῦραν τε γὰρ πόλιν ὄκισεν ἐν τῷ ὄρει τῷ Λυκαίῳ, καὶ Δία ὠνόμασε Λυκαίων, καὶ ἀγῶνα ἔθηκε Λύκεια· οὐκ ἔτι δὲ τὰ παρ' Ἀθηναίους Παναθήναια τεθῆναι πρότερον ἀπιφαίνομαι. ... Δοκῶ δὲ ἔγωγε Κέρροπι ἡλικίαν τῷ βασιλεύσαντι τῶν Ἀθηναίων καὶ Λυκάωνι εἶναι τὴν αὐτὴν ... Λυκάων δὲ ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ Λυκαίου Διὸς βρέφος ἤνεγκεν ἀνθρώπου, καὶ ἔθυσεν τὸ βρέφος, καὶ ἔσπεισεν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τὸ αἶμα· καὶ αὐτὸν αὐτίκα ἐπὶ τῇ θυσίᾳ γενέσθαι λύκον φασὶν ἀντὶ ἀνθρώπου ... Λέγουσι γὰρ δὴ, ὡς Λυκάονος ὕστερον δὴ τις ἐξ ἀνθρώπου λύκος γένοιτο ἐπὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ Λυκαίου Διὸς, γίγνοιτο δὲ οὐκ εἰς ἅπαντα τὸν βίον· ὁπότε δὲ εἴη λύκος, εἰ μὲν κρεῖων ἀπόσχεται ἀνθρωπίνων, ὕστερον ἔπει δεκάτῃ φασὶν αὐτὸν αὔθις ἀνθρωπὸν ἐκ λύκου γενέσθαι, γευσάμενον δὲ ἐς αἰὲ μένειν θηρίων.

Ex his supplere liceret : Καὶ Λυκοσ]ούραν ὄκισεν ἐν τῷ Λυκ]αί[ω]. — Vox ἐκκηρύξεις, quam Bæckhius dedit, alias non occurrit. Fortasse fuit ἐκχειρίαί. — Ceterum de Lyacone v. Apollodor. III, 8, 1, 2; cf. O. Müller. Dor. I, p. 306, 372.

Lycæa Euseb. ponit N. 876 a. P. J. 3573, longe post epoch. Marmoris.

Epoch. 18. vs. 32-33.

Prideaux. : ἀφ' οὗ κα[θαρσία ἐγένετο Ἀθῆν]ησι [χ]αί. Ἡρακλῆς [ἐμυήθη ἐν Ἀγραις πρ]ῶ[τος καὶ ἔ]δος[ἐποιήθη ἔτη X ... Perperam. Eandem sententiam paullo aliter expressit Chandler. Bæckhius Olympiorum institutionem hoc loco relatam esse putans ΗΣΙΑΙ mutavit in ΗΑΙΑΙ et ΔΟΣΤ in ΔΙΟΣ ΕΤ, ideoque dedit : ἀφ' οὗ κα[τερ]γασάμενος τὰ ἐν] Ἡ[λ]ι[δ]εῖ Ἡρακλῆς [τὸ τέμειν]ος καθιέρω[σε τοῦ] Δ[ι]ὸς [ἔ]τη XΔΔΔ .. Sed plura hæc sunt quam lacunæ admittunt; neque tempora rei satis accommodata. Itaque quum tota res incertissima sit, suo quisque ingenio indulgens lacunas expleat. Ne tamen ἀσύμβολος discedam, moneo rem nostra epocha positam, quæcunque fuerit,

referri ad Ægei a. 1-12. Jam Euseb. Arm. Ægei anno 9 assignat Argonautas; quorum mentio in Chronico nostro non minus desideratur quam illa Olympiorum. Quidni igitur locum ita relinqueris, ut Hercules et Argonautæ in eo componantur? Quod quomodo efficiendum indicatur literis superstitionibus: ΗΣΙΑΙ; in iis latet ΜΑΓΝΗ-ΣΙΑΙ. Itaque lacunas expleo hunc in modum : ἀφ' οὗ κα[τελί]π[η ἐν Μαγνησίᾳ Ἡρακλῆς; [ἀπὸ τῶν] [Ἀργοναυτῶ]ν καὶ Ἰάσον]ος ἔτη etc. Quæ quidem cum lacunis a Bæckhio notatis optime concinant. Superstitem literam Γ mutavi in Γ, et in fine dedi ΝΟΣ pro ΔΟΣ.

De Hercule ad Aphetas in Magnesia relicto Herodot. VII, 193 : Ἔστι δὲ γῶρος ἐν τῷ κόλπῳ τούτῳ τῆς Μαγνησίας, ἐνθα λέγεται τὸν Ἡρακλέα καταλειφθῆναι ὑπὸ Ἰήσονος καὶ τῶν συνεταίρων etc. Apollodor. I, 9, 19; Schol. Pind. Pyth. IV, 303; Schol. Apollon. Rh. I, 1168, 1289; Hygin. Fab. 14; Stephan. Byz. v. Ἀφεταιί.

Jam si recte statui de Argonautarum hic agi expeditione, licet eam cum Eusebio Arm. tribuere Ægei anno 9. (Eusebius ex Scalig. notat a. 12 Ægei), ante Olymp. 1 a. 723, ante Trojam capt. a. 91; quod satis convenit calculis Apollodori (vide ad ep. 7). qui 1½ cyclos numerat a Troja capta ad Argonautas. — Alium computum sequitur Euseb. N. 784, ubi ad Thesei an. 2 dicit : *Medea Colchis discessit*; Argonautæ igitur circa 40 annos posteriores ponuntur quam nostro. Cum his componere licet Apollod. II, 6, 3, 4 : Καθ' ὃν δὲ χρόνον ἐλάτρευε (Ἡρακλῆς) παρ' Ὀμφάλη, λέγεται τὸν ἐπὶ Κόλχους πλοῦν γενέσθαι, καὶ τὴν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου θήραν, καὶ Θησεῖα παραγενόμενον ἐκ Τροίης τὸν Ἴσθμον καθῆραι.

Quod Olympiorum institutionem attinet, Apollodorus eam postuisse debet uno cyclo vel 63 annis ante æram Trojanam (v. ad Apollod. fr. 72). Quocum quadrat Syncellus, qui alios dicit Olympia ab Hercule instituta tradere 470 a. ante Ol. 1 (= 62 a. ante Apollodori epocham Trojan.; a. 36 Ægei, sec. Euseb., qui ibi Herculis certamina commemorat). alios vero a. 430 (= a. 28 Thesei sec. Euseb.), 40 annis post. Igitur eandem habes diversitatem quam in expeditione Argonautarum, a qua Olympia sejunguntur epocha dimidia. — Thrasyllus ap. Clem. Alex. Strom. I, p. 336 Herculis Olymp. ponit a. Thesei 18 (P. J. a. 3497; v. Scalig. Isag. temp. II, p. 175); quod ab Euseb. et Hieronym., qui rem collocant ad Thesei a. 28, differt 10 annis. Dissensus inde videtur explicandus esse, quod alter a Troja capta, alter ab expeditionis anno in calculis suis proficisceretur.

Epoch. 19. vs. 33-34.

Σπάνι]; et [τοῖς] Ἀθην[αίοις] Ἀπόλλων dedit Palmerius, ἐ[γρησε] Bæckhius; Palmer. proposuit ἐν[ῆκεν, Chandler ἡ[γάχασεν. De re iisdem fere verbis Diodor. IV, 61: Εἶθ' ὁ μὲν θεὸς ἔγρησεν, ἐὰν τοῦ Ἀνδρόγεω φόνου τῷ Μίνωϊ δίκας δῶσιν, ἃς ἂν ἐκεῖνος δικάσῃ. Cf. Apollodor. III, 15, 8, Plutarch. Thes. 15, Pausan. I, 1, 1; I, 27, 9, Euseb. Præp. Ev. V, 19, ubi Apollinis oraculum exstat hisce verbis conceptum:

Λοιμοῦ καὶ λιμοῦ τέλος ἔσσεται, ἣν περ ἐαυτῶν
σώματ' ἀπὸ κλήρου ἀρῆεν καὶ ὄθλυ νέμησε
Μίνωϊ εἰς ἅλα δίκαν ἀποστελλόντες, ἀμοιβὴν
τῶν ἀδίκων ἔργων· οὕτω θεὸς Δίας ἔσται.

Euseb. Minois maritimum imperium ponit a. 31 Ægei; cædem Androgei a. 2 Thesei.

Epoch. 20. vs. 34-36.

Vs. 35 ex literis superstitionibus ΑΓΡΕΩ Bæckhius eruit ἀπέδωκε. Prideaux. dederat: καθέστηκεν. Idem Bæckhius dedit ἀπογενόμενος Ἀθηνῶν. « Manifesto dictum erat, inquit, Theseum Isthmia instituisse *relictis Athenis*, sive is sponte excessisse Nostro visus, sive ostracismo ejectus, ut fabulantur. » Palmer. coniecerat: νομογράφος καὶ πολέμαρχος Ἀθηνῶν. Prideaux.: ἐαυτοῦ βασιλεύοντος Ἀθηνῶν. Chandler: δημοκρατίαν [πρῶτος καθεστηκός] Ἀθηνῶν.

De re v. Thuc. II, 51, Diodor. IV, 61, Plutarch. Thes. c. 24, Strabo IX, 1, 20. Plura in Meursii Theseo, Ultraj. 1684, 4 et in Gronov. Thes. tom. X.

Quod Noster ad Thesei a. 2 collocat, idem Euseb. Pontac. ponit Thesei a. 1, Euseb. ap. Scal. a. 5., Hieronym. Can. ap. Scalig. a. 18. Euseb. Arm. ad Thesei a. 22 notat: *Theseus Athenis profugit.*

Epoch. 21. vs. 36-37.

Chandler. dedit: ἀπὸ τῆς Ἀμμον[ίας] τῆς πρώτης. Ad hæc Bæckh.: « Debeat certe Ἀμμονιάδος esse. Sed quamquam mature in Græcia, etiam Athenis, cultus Ammon (v. OEconom. civ. Athen. tom. II, p. 257 sqq. coll. p. 411), tamen nemo novit Ἀμμονιάδα τὴν πρώτην, ut novimus Ὀλυμπιάδα, nec dubito, quin Seldenus fefellerint oculi. AMMON ubi legit, scriptum erat AM[AI]ON. Sub Theseo enim Amazones in Atticam irrupisse ferebantur; et in promptu est supplere: ἀπὸ τῆς Ἀμ[αζόν]ων εἰς τὴν Ἀττικὴν στρατείας, ut ex Thrasylli Chronico dixit Clemens Strom. I, p. 336: Εἰς τε τὴν Ἀμαζόνων εἰς Ἀθήνας στρατείας, vel si mavis ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, ut de eadem re fabulis celebratissima dixit Plato Menex. p. 239, B. »

Apud Clementem l. l. leguntur hæc: Ἀπὸ Περσείως στρατείας ἐπὶ Ἰλίου κτίσιν, ἔτη τριάκοντα τέσσαρα, ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸν εἰσπλουὶν τῆς Ἀργούς, ἔτη ἐξήκοντα τέσσαρα· ἐκ τούτου ἐπὶ Θησεία καὶ Μινωταῦρον, ἔτη τριάκοντα δύο· εἶτα ἐπὶ τοὺς ἐπτά ἐπὶ Θήβαις, ἔτη δέκα· ἐπὶ δὲ τὸν Ὀλυμπίαςιν ἀγῶνα, ὃν Ηρακλῆς ἔθηκεν ἐπὶ Πέλοπι, ἔτη τρία· εἰς δὲ τὴν Ἀμαζόνων εἰς Ἀθήνας στρατείαν καὶ τῆς Ἑλένης ὑπὸ Θησείως ἀρπαγὴν, ἔτη ἔννεα.

Thrasyllus igitur ab Argonautis ad Amazonum bellum numerat a. 54, Noster (ab Ægei a. 9 — Thes. a. 5) a. 44. — Euseb. rem ponit a. 30, Latinus Hieronym. Can. a. 29 Thesei. Verum quum Thrasyllus jungat Helenæ raptum et Amazonum bellum, Helena autem ab Hieronymo Thesei a. $\frac{1}{2}$ rapta dicatur, hoc ex eodem computo fluxisse videtur, cui Noster addictus erat.

Epoch. 22. vs. 37-38.

Palmer. supplevit: Ἀργεῖ[ων] εὔ Ἀδρασ[τος] καὶ Ἀμφιάραος ἐ]βασίλευσαν. Quæ retinuit Prideaux., nisi quod pro inepto isto εὔ poneret Ἐτιόκλος. Chandler. dedit: ἀφ' οὗ Ἀργεῖοι[σιν] Ἀδραστος ἐβασίλευ[εν], NEY mutato in ΣΙΝ. Probabilius locum restituit Bæckh. « Ludorum Nemeorum institutio, inquit, ex nota fabula tributa est Septemducibus, qui in itinere erant Nemeam delati. Manifesto igitur scribendum: ἀφ' οὗ Ἀργεῖοι [μ]ε[ν] Ἀδράστου ἐπὶ Θήβας [ἐστράτ]ευσαν. Quum Seldenus agnosceret literas ΒΑΣ et ΕΥΣΑΝ, nata ei species, quasi ΒΑΣΙΛΕΥΣΑΝ legeretur: ac videtur ex ΒΑΣ aberrasse ad ΕΣ, quod ideo omiserit, ΙΑ autem sumsisse pro oblitterato ΤΡΑΤ, quod arctius scriptum fuerit. Nam etiam quæ incredibilia esse putes, credibilia reddet v. 66. »

Ἐ]ν [Νεμέ]α est Palmerii; ἔ]θ[εσ]α Chandleri, pro qua voce Palmer. dederat συν]ῆθ[λευσ]α. Verba τῷ Δί, ut spatium expleret, adjunxit Bæckhius, etiam ἐπ' Ἀρχεμύρω locum habere posse monens.

De Septem contra Thebas expeditione nota sunt omnia. De institutione Nemeorum v. Pausan. II, 15, 2, Apollod. III, 6, 4.

Euseb. rem notat Thesei a. 2. vel 3, ideoque bello Amazonum superiorem facit; cf. etiam locum Thrasylli (ep. 21).

Epoch. 23 vs. 38-39.

Supplementa sunt Seldenii. De canone vide ep. 24.

Epoch. 24. vs. 39-40.

Post δευτέρου lapicidæ incuria excidit εἰσοστῶ, ut jam Seldenus vidit.

Quod attinet æram Trojanam, tot obruimur et tam diversis veterum scriptorum computationibus, ut singulas enumerare negotium sit tædii plenum, eas vel probare vel improbare res vana nec vacua ab arrogantia. Nam nemo hodie nescit quænam fides his habenda sit omnibus. Sed quum rationes nostræ ita ferre soleant, ut certus quidam Trojano bello numerus assignandus sit, eorum maxime computos sequimur, qui in ipsa antiquitate summam diligentia et eruditionis in his rebus laudem abstulerunt. Atque in univ-ersum viri docti legem quasi scripserunt, nihil in mythicæ ætatis chronologia nobis relictum esse nisi Alexandrinorum computationes quantum ejus fieri posset restituere; contra in examen eas vocare inutile esse et temerarium. Nam niti eas monumentis pervetustis. His adjutos et magna doctrinæ copia variisque priorum scriptorum conaminibus Alexandrinos præ ceteris potuisse probabilem aliquam chronologiam constituere. — Iouge absum ut hæc reprehendam. Neque tamen propterea reliquorum testimonia, ut plerumque fit, negligenda sunt. Nam antiquiorum quoque auctorum sententiæ non meræ fuerunt conjecturæ, sed item profectæ sunt ex rationibus vetustarum ἀναγραφῶν, quibus sane eadem auctoritas concedi debet ac catalogis regum Lacedæmoniorum. Omnes enim isti recens, seriore demum ætate confecti, carent fide historica. Neque tamen verisimile est, auctores ἀναγραφῶν in constituendis regum imperiis prorsus indulsisse fingendi libidini, sed conjecturas suas certis quibusdam legibus moderari debuerunt. Quæ vero fuerint istæ leges, ex annis singulis regibus tributis vix cognosci poterit; magis in ea re adjuvabimur observandis temporum distantis, tum iis quibus magna historiæ παραπήματα apud eundem scriptorem distinentur, tum iis, quæ de eodem facto apud diversos historicos deprehenduntur. Quid vero ad talem disquisitionem instituendam commodius sese offert quam variæ illæ de Trojana epocha scriptorum sententiæ? Igitur paullo uberius de iis agemus. Sed antequam de *anno* Trojæ captæ sermonem faciamus, nonnulla de *die* excidii præmittenda sunt.

Plurimi Trojam eversam aiunt die *septimo* vel, quod eodem redit, die *octavo* Ἐβδόμη φθίνοντος aut Ἰσταμένου. Plutarch. Camill. c. 19 : Ἐβδόμη φθίνοντος, ἢ Ἰσταμένου, καὶ τὸ Ἴλιον ἀλῶναι, ὡς Ἐφορος καὶ Καλλισθένης καὶ Δαμάστος καὶ Φύλαρχος Ἱστορήχασιν. Callisthenes apud Schol. Eurip. Hecub. 895 : Καλλισθένης δευτέρῳ Ἑλληνικῶν Ἐάλω δὲ ἡ Τροία Ἐβδόμη φθίνοντος, ὡς μὲν

τινες Ἱστορικῶν τῆ ἡ Ἰσταμένου, ὡς δὲ ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα (γράφας), τῆ ἡ φθίνοντος. Διορίζει γὰρ αὐτὸς τὴν ἀλῶσιν φάσκων συμβῆναι τότε τὴν κατάληψιν, ἡνίκα

Νῦν μὲν ἐπὶ μεσάτα, λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε σελάνα.

Μεσονύκτιος δὲ μόνον τῆ ὀγδόῃ φθίνοντος ἀνατέλλει. Clem. Alex. Strom. I, p. 381 Pott., p. 139 Sylburg. : Ἀγίας καὶ Δερκύλος ἐν τῆ τρίτῃ μηνὸς Πανήμου (mens. Macedonici, qui respondet Thargelioni et Scirophorioni, v. Clinton. F. H. tom. III p. 354, i, et p. 359) ὀγδόῃ φθίνοντος ... καὶ τινες τῶν τὰ Ἀπτικὰ συγγραψαμένων ὀγδόῃ φθίνοντος τὸ τελευταῖον ἔτος Μενεσθέως ... ἕτεροι Σχιροφοριῶνος τῆ αὐτῆ ἡμέρᾳ Τροјαν captam referunt. Dionys. Hal. Archæol. I, p. 51, 4 : Ἴλιον ἦλω τελευταῖοντος ἡδὲ τοῦ ἔαρος (sic recte Scalig. pro vulgata θέρους) ἑπτακαίδεκα πρότερον ἡμέραις τῆς θερινῆς τροπῆς, ὀγδόῃ φθίνοντος μηνὸς Ἐβροχίου, ὡς Ἀθηναῖοι τοὺς χρόνους ἄγουσι. (De quo loco plura disserit Bæckh. ad nostram ep.) Lysimachus ap. Schol. Eur. Hec. l. l. posuit Thargelionis diem *decimum*, si quidem numerus integer est.

Ab his distinguendi sunt Hellanicus et Duris et Dinius Argivus (Tzetz. Posth. 780; Clem. Alex. l. l.), qui ex Argivis sine dubio ἀναγραφαῖς Trojani captam narrant Thargelionis die *duodecimo*, πληθουούσης σελήνης. Quamvis enim plenilunium cadat in diem XIII vel XIV mensis lunaris, potuit tamen, notante Bæckhio, in aliquo cyclo etiam in diem decimum ejus mensis cadere. « Itaque, Bæckhius ait, Hellanicus hunc diem dedit, quod traditum ab aliquo poeta erat, plenilunium fuisse quum caperetur Troja. Neque alia causa est, quare diei XIII Gamelionis cædes Agamemnonis tributa sit, nempe plenilunio eam accidisse fabulati sunt haud dubie. »

Videmus igitur Trojæ excidium a vet. relatum esse ad omnes lunæ luminum varietates, tum ad lunam crescentem, tum ad plenam, tum ad decreascentem; quibus respondent fere in mense lunari 29 dierum, dies septimus, decimus quartus, vicesimus primus. Hi numeri neque plane fortuiti sunt, neque accuratissima rerum computatione reperti, sed ex ipsa fluxerunt Græcorum religione. Plurima enim ac præcipua antiquæ Græciæ festa arcto vinculo conjuncta erant cum anni vicissitudinibus et cum lunæ in quovis mense varietatibus. In iis vero duo potissimum numeri maximi sunt momenti, septenarium dico et nonarium, quos jure nominaveris *sacros*. Quæ eorum fuerit vis, cognoscere licet ex festis nonnullis Jovis et Apollinis, cujus dei cultus magnam saltem partem ex antiquiore illo Jovis Pelasgici profectus est. Sic in festis Apollineis ubique

regnat Apollo iste ἑβδομαγέτης; de quo v. Plutarch. Sympos. VIII, 1, 2, p. 342, El; 17, p. 238, Proclus ad Hesiod. Op. 767, Dionys. Hal. Ars Rhet. 3, p. 243 Reisk. coll. Valcken. De Aristob. Jud. §. 37, p. 13, citante O. Müllero in Dor. I, p. 329. Nam nascitur deus secundum Delphorum fabulam septimo die Munychionis mensis (qui primus est ex novemillis anni Apollinei. Plutarch. Quæst. Gr. 9), vel, uti Delii ferebant, eodem die Thargelionis (Diog. Laert. III, 2, 2, 44; Apollodor. fr. 89). Septimo die Munychionis draconem interficit (Schol. Pind. Pyth. arg.), eodemque die theoria Delphica Tempe proficiscitur, et Athenienses quattuordecim pueros mittunt Cretam (v. Müller. l. l.); septimo Thargelionis die Athenis in aliisque Græciæ urbibus magnum Thargeliorum festum celebratur. Hic est dies ille Trojæ excidii, hic porro dies natalis virorum celeberrimorum, Socratis et Platonis (Apollod. fr. 82, 89; cf. fr. 95, ubi Epicurus die septimo Gamelionis natus esse dicitur); hoc denique Thargelionis die Persas ad Granicum vincit Alexander, Carthaginienses sternuntur a Timoleonte, atque omnino faustus dies est Græcis, barbaris nefastus (Plutarch. Camill. 19). Eodem die septimo ejusdem mensis in Bœotia celebrantur Daphnephoria, ut Müllerus statuit, sicut eodem die Boedromionis et Pyanepsionis cognomina ab Atticis festa aguntur (Müller. p. 231 sqq.). — Cum his coheret quod Spartanorum reges Apollini sacra faciunt νεομηνιας ἀνὰ πάσα; καὶ ἑβδομας ἰσταμένου τοῦ μηνός; Herodot. VI, 57. Quare ipse deus audit νεομήνιος Philochor. fr. 178, 181; cf. Schol. ad Aristoph. Plut. 1127: Ἐξὼ γὰρ τῶν ἑορτῶν ἱεραὶ τινες τοῦ μηνός ἡμέραι νομίζονται Ἀθήνησι θεοῖς τισὶν, ὅων νοομηνια καὶ ἑβδομη Ἀπόλλωνι. Etiam plenilunii dies sacer erat Apollini (v. c. in Zacyntho, Plutarch. Dion. c. 23). Itaque omnes mensium hebdomades ad Apollinem referebantur. — Præter hæc alia multa congeri possunt, quæ septenarii numeri auctoritatem comprobent. Ut paucis defungar, memoro septem illos pueros totidemque puellas, qui in Delphinium mittebantur, illos qui apud Sicyonios Apollinem et Dianam placebant (Pausan. II, 2, 2), illos denique quos Corinthiū mittebant in templum Junonis (Schol. Eur. Med. 273, Pausan. II, 3, 6, Philostrat. Her. 19, 14; cf. Müller. Eumenid. p. 141). Huc spectant Solis filii septem et Helena (Σελήνη) ἑπταετής a Theseo, Æthræ filio, rapta (Plut. Theseus 14, v. Hellan. fragm. 74), et βῶς ἑβδομος, πόπανόν τι τῶν θυομένων οὕτως ἐν ταῖς ἀγνωτάταις Ἀθήνησι θυοσάις (v. Clitodem. fr. 16). Addas alia innumera, quæ hunc numerum revocent in historia Bœotiae;

ex qua regione plurimi festorum cycli et accuratiores temporum computatio ad reliquos Græcos pervenisse videntur. Sic Müllerus De Minyis p. 221 componit septem portas Thebarum, septem filios Amphionis, septem ἀρχηγέτας Platæenses, septem Iolaidarum familias, confederationem septem civitatum, quæ in Calauria conventus habebant.

Haud minores partes in rebus mythicis tribuuntur numero nonario; sed nolo hic exempla accumulare; vide v. c. Müller. De Minyis p. 73, 218, Dor. I, p. 228, 235, 242, 248, Eumenid. p. 143 sq.; cf. quæ de Carneis festo habet Athen. IV, p. 141 E. — Etenim ut in numerandis mensibus diebus, septem ad unitatem quandam conjungebantur, sic novem conjungebantur menses, qui annum Apollineum constituerent. — Jam vero constat plures annos a Græcis ad majores cyclos conjunctos esse. Notissimæ sunt ἑναετηρίδες (v. Müller. Min. p. 220, Dor. I, p. 319). Sed præterea alia annorum periodus exstitisse debet, quæ a Bœotia, ut videtur, profecta magnam in Græcia nacta est auctoritatem. Illum cyclum intelligo, quem Pausanias IX, 3, 3 innuit his verbis: Δαίδαλα οὖν ἄγουσι οἱ Πλαταιεῖς ἑορτὴν δι' ἔτους ἑβδόμου, ὡς ἔφρασκεν ὁ τῶν ἐπιχωρίων ἐξηγητής· ἀληθεῖ μὲντοι λόγῳ, δι' ἑλάσσονος καὶ οὐ τοσοῦτου χρόνου. Ἐθελήσαντες δὲ ἀπὸ Δαίδαλων εἰς Δαίδαλα ἕτερα ἀριθμῆσαι τὸν μεταξὺ χρόνον εἰς τὸ ἀκριβέστατον, οὐκ ἐγενόμεσθα οἱοί τε ... Ταύτην μὲν ἰδίᾳ Πλαταιεῖς ἑορτὴν ἄγουσι, Δαίδαλα μικρὰ ὀνομάζοντες· Δαίδαλων δὲ ἑορτὴν τῶν μεγάλων καὶ οἱ Βοιωτοὶ σφίσι συναορτάζουσι, δι' ἐξηκοστοῦ δὲ ἄγουσιν ἔτους· ἐκλείπειν γὰρ τοσοῦτον χρόνον τὴν ἑορτὴν φασιν, ἥνίκα οἱ Πλαταιεῖς ἔφρασκον. Ἐόανα δὲ τεσσαρεσκαίδεκα ἔτοσιμα σφίσι ἐστὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἕκαστον παρασκευασθέντα ἐν Δαίδαλοις τοῖς μικροῖς.

Quæ de origine hujus periodi Pausaniæ narrabantur, cum historia non concinunt, sed exgetæ sunt inventum, uti ostendit O. Müller. De Minyis p. 221, quo loco etiam de temporum intervallis inter parvorum Dædalorum celebrationem interjectis, deque cyclo illo sexaginta annorum conjecturam protulit, quam verissimam habeo. Duodecim menses lunares, dicit, si cuique 29 dies tribuantur, imperfectum annum lunarem efficiunt dierum 348. Sexaginta tria horum annorum lunarium novem diebus excedunt sexaginta annos solares Per. Jul. Quæ res sponte nos adducit, ut novem statuatur periodi septem annorum, quorum septimus quisque uno die brevior esse debuit. Optime hæc conveniunt iis quæ narrabantur Pausaniæ. Nam post absolutos septem annos lunares (= 6½ an. solares) parva Dædala a Platæensibus celebrabantur; verum nona par-

vorum Dædalorum celebratione quum lunaris annus eodem die quo solaris absolveretur, magna Dædala a tota Bœotia agebantur. — Habemus igitur festum sexagesimo tertio quovis anno ab omnibus Bœotis celebratum, quod similiter ac Dajphnephoria (v. Proclus ap. Phot. p. 987) aperte præ se fert significationem chronologicam. Accuratus hæc persequi jam quidem non licet, attigisse sufficiat. Hoc unum tantum monco, in magnæ hujus periodi divisione easdem reperiri proportionem, quam in illa singulorum annorum. Nam uti menses in hebdomades diviserunt, novem autem menses ad unum quoddam conjunxerunt, sic novem periodi septem annorum magnam illum Dædalorum cyclum effecerunt.

Putari quidem posset hunc cyclum nonnisi ad Dædalorum festos pertinuisse; nam alibi, quantum sciam, numquam memoratur. Sed omnino paucissima de his rebus veteres nobis tradiderunt; ipsisque Græcis (ut Pausaniæ locus demonstrat) hæc omnia propter serioris ætatis temporum computationes minus perspecta erant. Quare antiquitatis silentium nihil impedit, quin cyclus ille a majori Græciæ parte ad tempora computanda adhiberetur atque basis quasi esset antiquissimæ chronologiæ. Neque vanam hanc suspicionem esse, satis, opinor, arguunt, quæ de intervallo inter Ogygem et Cecropem, deque illo inter Cecropem et Demophontem interjecto, porro quæ de Cadmi, Dionysi, Herculis, Argonautarum temporibus in antecedentibus monui; plura hujus generis præbebunt sequentia. Verum præter illa spatia 63 annorum, quibus res magnæ, quæ παραπληγμάτων instar sunt, distineri solent, sæpius attendi ad minora intervalla septem vel quattuordecim etc. annorum, tam crebro obvia in antiqua chronologia, ut attentiores non possint effugere.

Quæ omnia quum fluxerint ex vetustis temporum ἀναγραφῆς, ultro de earum institutione subnascitur suspicio. Ex iis enim, quæ modo in medium protulimus, intelligitur necessitudinem quandam ἀναγραφῆς intercessisse cum cyclis illis festorum, qui ipsi ex antiqua temporum computandorum doctrina profecti sunt. Neque quidquam facilius explicatu. Nam et festorum procuratio et annalium confectio iisdem demandatæ erant sacerdotibus. Hi, ut consentaneum est, initio præter nomina sacerdotum et annos, quibus quisque sacerdotio ornatus fuerit, ea tantum consignarunt quæ proxime spectabant ad dei cultum templique historiam. Quæ quoniam tantum non omnis in festis illis posita esset, annales eandem nacti sunt divisionem ac

festa deorum. Mox autem non amplius in eo acquieverunt ut suæ res memoriæ literis mandarent, sed prisca quoque dei, templi, populi sui historias fabulasve ad chronologicas rationes revocarunt. Eas igitur, quod facile largieris, eodem modo adornabant ac reliqua. Majoris res momenti majoribus, minoris minoribus cyclis distinebant. Nam quamquam in universum quidem genealogias fabularum respexisse videntur, tamen, quum hæc annorum numeros parum current, accuratiora omnia ipsorum arbitrio erant relicta.

Temporum decursu præter nomina sacerdotum et poetarum musicorumque victorias festis illis deportatas, res quoque ad politicam Græcorum nec non barbarorum historiam pertinentes, et archontum nomina, eorum certe sub quibus festa celebrata erant, in annalibus enotarunt. Sed ne hæc quidem ita proposita esse videntur, ut suis singulis annis assignaretur; sed ita ut nonnisi ad hunc vel illum cyclum, tamquam ἐπιστησίξι, res ac nomina apponerentur. Inde differentia illæ vel septem vel quattuordecim annorum, quæ non modo in antiquissimæ memoriæ, sed etiam in historicæ ætatis rebus tam sæpe occurrunt.

Quod tempus attinet, quo ἀναγραφῆς nostræ non amplius meri essent sacerdotum catalogi, sed ad annalium formam propius jam accederent, id post Olympiadum initium ponendum esse, non potest dubitari. Nam et scribendi ars ea ætate satis vulgaris esse debuit, et desiderium quoddam et studium superiorum rerum memoriam recolendi inque ordinem redigendi efflagitatur (*).

(*) De antiquissimis, quæ ex vett. scriptoribus in notitiam nostram pervenerunt, ἀναγραφῆς v. O. Müller. Dor. I, p. 130, et Bœckhius in Corp. Inscr. tom. I, p. 63 sq., tom. II. N° 2655, ubi ex inscriptione Halicarnassensi, recentioris illa quidem memoriæ, catalogum dat Sacerdotum Neptuni. Cf. Preller. in libello de Hellanico (Dorpati Livonorum, 1840), p. 36, quo loco laudat O. Müllerum (in Ephemerid. Gœtting. 1837, p. 893), impugnantem Clintonis opinionem, qui ἀναγραφῆς regum Lacedæmoniorum et sacerdotum Junonis reditus Heraclidarum et belli Trojani temporibus conditas esse asseveravit. Verba Müllerii a Prellero exscripta hæc sunt: «Es ist gewiss dass diese Urkunden verhältnissmässig sehr alt waren, da sie den kundigsten Forschern (Hellanicus, Eratosthenes) verbürgt genug schienen, um der chronologischen Berechnung ganzer Zeiträume zu Grunde gelegt zu werden. Dessenungeachtet sind wir wohl genöthigt anzunehmen, dass in der Zeit, wo die Schrift bei den Griechen sich bestimmter nachweisen lässt, d. h. im achten oder höchstens neunten Jahrhunderte vor Chr. Geb., der Landesgeschichte kundige Spartaner nach der Erinnerung der ältesten Leute und auf das Alterthum stolze Priester von Argos nach allerlei Spuren und Vermuthungen diese Register zusammengesetzt haben. — Wären aber alle diese Verzeichnisse in der Zeit, bis zu der sie hinauf gehen, oder auch nur

Verum antequam pergamus et ex ipsa historia sententiam nostram comprobemus, monendum est quantopere primitivos, quos veteres annales exhibebant, numeros seriores auctores obscuraverint. Multa sane in his debentur mendis libreriorum, plura autem turbata sunt eo quod scriptores, qui priscam computandi rationem prorsus ignorabant, sæpenumero rotundos (quos nos jam dicimus) numeros posuerunt pro illis qui re vera et ipsi rotundi quodammodo erant, neque tamen esse serioribus videbantur. Sic verbi causa Euseb. pro annis illis 189, quos Philochorus inter Ogygem et Cæcropem elapsos dicit, ponit 190. Similiter pro 63 nominantur 60, pro 126 dicunt 120, etc. Quod aut ex studio modo memorato explicandum est, aut inde, quod lunares annos mutarunt in solares. Posterius præ ceteris cadit in eruditionem Alexandrinorum (*).

His præmissis videamus de epocha Trojana. Tenendum vero est aliis primum, aliis ultimum belli annum pro epochæ numero haberi. Annos numerabimus a prima Olympiade; nam quia hæc ipsa παράπηγμα in vet. ἀναγραφαίς post Olymp. I demum compositis esse debuit, sine dubio Trojana æra totis cyclis ab Olymp. I erit sejuncta.

Marmor Parium expeditionem contra Trojam ponit 441 vel 7×63 a. ante Olymp. I, vel 1217 ante Chr. Hic numerus plurimis probatus esse debuit, præsertim Atticis scriptoribus; ex eoque profecti sunt calculi Eratosthenis et Apollodori.

um die Zeit der Heraclidenwandring niedergeschrieben, so müsste schon damals eine Uebung der Schreibekunst und zugleich ein Eifer für Aufbewahrung denkwürdiger Facta statt gefunden haben, der sich mit der Dürftigkeit und Unzuverlässigkeit der griechischen Geschichte in diesen Jahrhunderten nicht vertragen will. Die griechische Geschichte müsste dann frühzeitig den Character gleichzeitiger Annalistik zeigen, etwa wie die römische von der Zeit der Republik an.»

(*) Hanc temporum tractationem agnoscere mihi videor in Apollod. II, 5, 11, ubi Hercules labores peregrisse dicitur: ἐν (sic codd.; in edit. ἐν) μηνί (μησί m. Vatic.) καὶ ἔτεσιν ὀκτώ. Profecto non invenit hæc in carminibus, sed computando eruit. Verisimile vero est veterem fabulam labores peractos dixisse novem annis (lunaribus), qui μέγαν Græcorum ἐνιαυτὸν efficiebant. Præterea novem numerus magnas partes agit in Herculis historia (Leonem interficit 18 annos natus; cum 18 navibus contra Trojam proficiscitur). Jam si doctus noster chronographus lunares annos ad solares revocavit (63 a. lun. = 60 a. solar.), reperit 8 an. 5 mens. Ideoque scribendum foret. ε' μηνί καὶ ἔτεσιν ὀκτώ, vel πέντε μ. x. ε. δ. Eadem ratio, ut suspicor, est alius loci (I, 9, 27, 6), ubi Argonautas dicit τὸν πάντα πλοῦν absolvisse ἐν 8 (ὄσσι Lycophr. 175) μηνί. Excidit aut ὀκτώ ἔτεσιν, aut scriptum fuit ἐν ἑκατὸν καὶ ὄσσι, quod librarium offendit, qui ideo ἑκατὸν omiserit.

Vita Homeri, quæ sub Herodoti nomine circumfertur, a Troja ad Olymp. I exputat a. 494. Hic numerus de excidii anno intelligendus. Itaque expeditio collocanda a. 504 vel 8×63 ante Olymp. I = 1280 ante Christ.

Idem numerus est *Herodoti*, qui, ut recte statuit Clinton F. H. p. 6, excidii annum posuit 1270; ideoque expeditionis annum 1280. — Distat Herodoti calculus ab illo Marmoris uno cyclo; quocum quadrat, quod Argonautæ apud Herod. I, 3 una tantum generatione (= $1/2$ cycl.) ante bellum Troj. ponuntur; quum alii eos ponant $1 1/2$ cycl. ante epocham Trojanam.

Arctes apud Censorin. De die nat. c. 21 (v. Timæi fr. 152. Cf. Vita Timæi), a Troja ad Olymp. I numerat annos 514; quod referendum est ad annum expeditionis, ita ut epocha posita sit in anno excidii (504 ante Olymp. I = 1280 ante Chr.).

Duris Samius ap. Clem. Alex. Strom I, p. 337: ἀπὸ Τροίας ἀλώσεως ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρου εἰς Ἀσίαν διάβασιν numerat ἔτη γίλια. Itaque Troja capta esset 1334 ante Chr.; expeditionis annus 1344 vel, si Marmoris rationes sequimur, 1343 ante Chr., 567 vel = 9×63 ante Olymp. I; quod duobus cyclis a Marmore distat.

Cum Duride consentit *Timæus*. Nam quod Clem. Alex. l. l. dicit eum a Troja capta ad Olymp. I numerare a. 417, id falsum esse ex aliis quæ de Timæi chronologia comperta habemus, luculenter apparet. Vide quæ de ea re exposuimus in Vita Timæi. Cum Timæo ap. Clem. Alex. componitur Clitarchus.

Duris quum suum epochæ Trojanæ annum verisimiliter sumserit ex anagraphis templi Junonis Samiæ, cujus cultus ab illo Junonis Argivæ derivatur (v. Menodotum ap. Athen. XV, p. 672, A), eundem numerum exspectes ab Hellenico positum esse in Sacerdotibus. Attamen *Hellenicus*, si quidem recte cum Philochoro aliisque Attidum scriptoribus componitur (Hell. fr. 63, Philoch. 8), in Trojana epocha ad Marmoris computum proxime accessisse debet. Nam auctores modo allati ab Ogygeo diluvio ad Olymp. I numerasse dicuntur annos 1020. Jam quum ab Ogyge ad Cæcropem cycli sint tres, a Cærope vero ad finem Menesthei sex cycli statuuntur, epocha Trojana caderet in a. 1229 a. Chr. vel 453 ante Olymp. I. Philochorus igitur a Marmore 12 annis differret. Quæ differentia fortasse tollenda est ita, ut in Philochori fragm. αχ' facili errore scriptum statuas pro αη'.

«*Excerpta Barbara*, Bœckhius ait, a Menesthei exitu vel initio Demophontis, computatis sin-

gulorum regum et archontum perpetuorum Atticorum annis, ubi Acasto tribuit a. 36 (editur 39), usque ad initium Olympiadum præbent annos 437, annumerato primo Demophontis anno, sed non enumerato secundo Æschyli, cui Olympiadem primam tribuunt. » Sed non est cur annorum numerum Acasto datum mutemus; immo ex antiquo fonte fluxisse videtur. Nam si Acasto, ut editur, 39 anni assignaveris, Trojana epocha cadit in a. 441 (= 7 × 63) ante Olymp. I; quod concinit cum Marmore, nisi quod hoc expeditionis annum fecit, quem illa pro anno excidii sumpserunt.

Aliorum computos affert Clemens Alex. Strom. I, p. 402 Pott., p. 145. Sylb., tom. II, p. 93 ed. Klotz. Verba sunt: Εἰσὶ δὲ οἱ ἀπὸ Κέκροπος μὲν ἐπὶ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα συνάγουσιν ἔτη χίλια ὀκτακόσια εἴκοσι ὀκτώ, ἀπὸ δὲ Δημοφῶντος χίλια διακόσια πενήκοντα, καὶ ἀπὸ Τροίας ἀλώσεως ἐπὶ τὴν Ἡρακλειδῶν κάθοδον ἔτη ἑκατὸν εἴκοσι ἢ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα· ἀπὸ τούτου ἐπὶ Εὐαίνετον ἄρχοντα, ἐφ' οὗ φασὶν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν Ἀσίαν διαβῆναι, ὡς μὲν Φανείας, ἔτη ἑπτακόσια δέκα πέντε, ὡς δὲ Ἐφωρος, ἑπτακόσια τριάκοντα πέντε, ὡς δὲ Τιμαῖος καὶ Κλειταρχος, ὀκτακόσια εἴκοσι, ὡς δὲ Ἐρατοσθένης, ἑπτακόσια ἑβδόμηκοντα τέσσαρα.

Accuratius hic locus nobis examinandus, quoniam plerumque pro corruptissimo habetur, quippe qui a vulgaribus calculis longe recedat. Nos fatemur quidem vitiis nonnullis eum laborare, et ex diversis fontibus conflatum esse, simul vero largiendum est plura systematum chronologicorum Apollodoreo multo antiquiorum inesse vestigia.

Primum igitur dicit a Cecrope ad Alexandri διάβασιν annos esse 1826. Itaque Cecrops ponendus 1386 vel 22 × 63 a. ante Olymp. I. Deinde Demophontem ponit 1250 ante 334 a. ante Chr., vel 808 ante Olymp. I. Cum Demophontis anno primo, vel ultimo Menesthei conjungitur excidium Ilii; itaque expeditio cadit in a. $\frac{8 \cdot 1 \cdot 8}{8 \cdot 1 \cdot 9}$ vel 13 × 63 ante Olymp. I.

« A Trojana epocha (nam sic verba intelligenda sunt) ad reditum Heraclidarum alii numerant 120, alii 180 annos. » In his aut minus accurate 120 pro 126, et 180 pro 189 posuit, aut ex fonte hausit, ubi lunares anni ad solares erant revocati. Rem ita esse tum per se probabile est, tum ex iis colligo, quæ de Timæi calculis subjiciuntur. Is enim ab 334 a. Chr. ad Heraclidas numerasse dicitur a. 820, ita ut hos posuerit 1154 a. Chr. vel 378 (= 6 × 63) annis ante Olymp. I. Jam quum epocha Trojana ex Timæi computo

sit a. 1343, inter hanc et Heraclidarum reditum interjecti sunt a. 189 (3 × 63).

Sosibius Laco, Eratosthenes, Apollodorus, nec non Ephorus, ut videtur, Trojanam epocham computarunt ex recensibus regum Lacedæmoniorum; accipe eorum laterculum:

1.	Eurystheus	42.
2.	Agis	1.
3.	Echestratus	36.
4.	Labotas	35. (37 Euseb.)
5.	Doryssus	29.
6.	Agesilaus	41. (44 Euseb.)
7.	Archelaus	58. (60 Euseb.)
8.	Teleclus	40.
9.	Alcamenes	37.

319.

Anno postremo Alcamenis Eusebius antiquos fontes secutus (non vero errore, ut cum Müllero statui ad fr. 72 Apollodori) primam assignat Olympiadem. In nonnullis regnis annorum numerus fluctuat. Nos Syncellum potissimum secuti exputavimus a. 319; Euseb. exputat a. 325. Verus numerus qui fuerit, eo significatur, quod septenarius in singulis regnis tum clare sese prodit, ut posses eum minimis mutationibus ubique fere restituere. Hac ratione admissa, numeros ita constituerem: 42, 35, 35, 28, 42, 56, 42, 35. Sic nancisceremur 315 (= 5 × 63) annos pro 325. Jam si Olympias I datur anno postremo Alcamenis; primus Eurysthei annus foret 1091 a. Chr.; qui annus ab epocha Trojana, qualem Marmor aliique tradiderunt, distat a. 126, sive 2 × 63; id quod concinit loco Clementis, ubi nonnullos ait inter Trojam et Heraclidas posuisse a. 120. [Fuere etiam qui nonnisi unam epocham interjectam statuerent, ut ex Strabone patet. (XIII, p. 582: Ὁρέστην μὲν γὰρ (φασὶν) ἀρξῆαι τοῦ στόλου· τούτου δ' ἐν Ἀρκαδίᾳ τελευτήσαντος τὸν βίον διαδέξασθαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πενθέλιον, καὶ προελθεῖν μέχρι Θράκης, ἑξήκοντα ἔτεσι τῶν Τρωϊκῶν ὕστερον, ὑπ' αὐτὴν τὴν πῶν Ἡρακλειδῶν εἰς Πελοπόννησον κάθοδον) et ex Nostri computo.]

Neque vero temerarie de Eurysthei anno primo me statuisse probatur Ephori calculis, qui nondum addictus esse potuit artificiosioribus numeris Alexandrinorum. Etenim Ephorus, referente Diodoro XVI, 76, ab Olymp. 109, 4 s. 341 a. Chr. ad Heraclidas numeravit circa a. 750; inde idem annus eruitur, quem nos dedimus initio regni Eurysthei, quod ex veterum ἀναγραφῶν simplicitate pro ipsa reditus epocha sumendum est. Apud Clementem idem Ephorus

nonnisi a. 735 ad Heraclidas numerasse dicitur. Nisi numerus corruptus est, hoc ita possit explicari, ut Ephorus 14-15 annos dederit Eurysthei infantiae, eosque ab 42 annis Eurystheo in catalogo tributis detraxerit (Apollodor. totidem fere addidit illis 42); ideoque numerus Clementis primum regis Eurysthei annum significaret (1076 a. Chr.). Similiter de Phania numero ap. Clem. judicandum.

Eratosthenes et Apollodorus Trojanam expeditionem 23 annis posteriorem faciunt quam auctor Marmoris (1194); Heraclidarum reditum ponunt 13 annis ante 1191 (28 ante 1076). Ideo spatium quod antiquiores posuerunt 126 annorum inter Trojam et Heraclidas interjectorum, jam diminuendum est 36 annis, ita ut ab expeditione Troj. ad reditum Her. sint a. 90. — Deinde vero primam Olympiadem posuerunt non in Alcamenis postremum annum (35 vel 37), sed in octavum vel decimum. Huic 27 annorum differentiae si addis illam 36 annorum, tota est annorum 63.

Quae moverint Eratosthenem et Apollodorum ut ita statuerent et ἀναγραφῶν simplicitatem derelinquerent, quaerenda sunt in studio tum Lacedaemoniorum ἀναγραφὰς cum illis Atheniensium conciliandi, tum res quam accuratissime disponendi ad historiae probabilitatem. Itaque quum a Demophonte usque ad Melanthum, ab Heraclidis Peloponneso pulsum, in Excerpt. Barbar. circa 60 tantum anni numerentur, ideoque Attici auctores ad hanc rem respicientes bellum Trojanum et reditum Heraclidarum uno tanto cyclo sejuncta statuere potuerint: Alexandrini chronologi hoc spatium temporis quod ab aliis vulgo 126 annorum esse dicebatur, ita debuerunt coarctare, ut cum Attica chronologia posset conciliari. Quod fecerunt, ut modo indicavi; pro 126 annis posuerunt 90 annos. Sed vides vel hoc nimium esse, si ad Melanthi historiam attenderis. Verisimile est igitur, Eratosthenem non tam ad Melanthum repexisse, quam ad tempora, quibus Heraclidæ Atticam aggredi conati sunt. Neque istos 90 annos Eratosthenes primus computando invenit, sed ex Atticorum nonnullorum computis accepit. Etenim jam apud Thucydidem (I, 3) a Trojae excidio ad Heraclidarum reditum anni esse dicuntur octoginta.

Idem aliis quoque auctoribus probatum esse debuit. Inde enim explico numerum Sosibii, qui, referente Clem. Alex., Trojam captam posuit a. 395 ante Olymp. I, i. e. 1171 a. Ch. n. Nimirum addit 80 annos ad annum 1091, qui, ut antea monui, in vetustis ἀναγραφαῖς et ab

Ephoro pro reditus epocha ponebatur. Jam quum Sosibius, Callimachi aequalis, in anno Heraclidarum reditus nondum recesserit ab veterum catalogorum simplicitate, consentaneum est annum 1104, quem Eratosthenes huic rei assignat, ab hoc ipso demum ratiocinando esse repertum.

Etenim catalogi incipiebant ab rege Eurystheo. Ejus regni annus primus (1091) ab antiquioribus ponebatur pro epocha reditus Heraclidarum. Sed quum Eurystheus in ipsa Peloponneso natus narraretur, offendere debuit hujus regis anno primo reditus epocham assignari. Quare jam Ephorus, ut suspicatus sumus, 14-15 annos tribuit infantiae Eurysthei, atque regno ejus non 42, ut in catalogo erat, sed 27 tantum annos dedit. Aliter fecit Eratosthenes. Is probabilius statuit, Eurystheum non decimo quarto vel quinto, sed vigesimo octavo demum aetatis anno regnum suscepisse; neque tamen hos 28 annos in 42 illis in catalogo notatis comprehensos esse voluit, sed illis addidit, ita ut Eurystheus circa idem tempus regnare coepisset, quo Ephorus voluisse videtur, atque inde ab hoc anno numeraret 28 annos ad natales Eurysthei. Praeterea Eratosthenes, ut jam O. Müller. Dor. II, p. 502 suspicatus est, unum vel duos annos tribuit Aristomeni. Itaque Eurystheus regnare incipit 29-30 annis post reditum Heraclidarum. — Qui quum hunc in modum 29-30 annis superior factus esset quam a prioribus statui soleret, ab hoc vero usque ad Olympiadem primam certus quidam numerus, ut videtur, receptus esset, consentaneum est etiam Olympiadem primam totidem annis ab Eratosthene superiorem factam. Igitur ab Alcamenis anno 37 remota est ad ejusdem annum 8. — Explicandum autem restat cur Eratosthenes regibus Lacedaemoniorum non 315 annos, sed 325 sec. Eusebium tribuerit. Porro si in hisce non omnia accuratissime ad annum expendi, hoc, puto, propter numerorum fluctuationem lectores excusabunt.

Pauca his subjungere liceat de loco, quem Lycurgus et quae cum eo componitur Iphiti Olympias in veteribus anagraphis occupaverit.

Eusebius Arm. p. 139 ed. Mai Apollodorum dicit a coloniis Ionicis (quae communi omnium consensu 60 annis solaribus, vel uno cyclo post Heraclidarum reditum ponuntur) usque ad Lycurgum numerare annos 159. Idem ex Eratosthene tradit Clem. Alex. I, c. 21, p. 402 Potter., tom. II, p. 92 Klotz.; v. Apollodor. fr. 73. Jam si reputaveris Coræbi Olympiadem circa triginta annos ab Eratosthene superiorem factam esse quam

in anagraphis, probabile est Iphiti Olympiadem eandem sortem expertam esse. Igitur quod Apollodoro ab Ionum coloniis sejunctum erat annis 159, idem in vett. anagraphis ab iis distabat 189 sive 3×63 annis, vel 4×63 a. ab reditu Heraclidarum. A Coræbi Olympiade ad Heraclidas, uti vidimus, numerabantur 5 cycli; unde efficitur Iphiti Olympiadem positam fuisse 63 annis ante 776, vel a. 839 ante Chr. Atque ita rem habere docent scriptores Eratosthene antiquiores. Nam Thucydides I, 18: Ἔτη γὰρ ἔστιν, αἰτ, μάλιστα τετρακόσια καὶ ὀλίγω πλείω ἐς τὴν τελευταίην τοῦδε τοῦ πολέμου ἀπ' οὗ Λακεδαιμόνιοι τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ χρῶνται. Itaque ut nostrum numerum nanciscamur, ad a. 404 addendi sunt 435. Eundem computum reddit Euseb. Arm., qui p. 137 dicit Thespīi ætate jura scripsisse Lacedæmoniiis Lycurgum. Etenim a Thespīo ad Olymp. I Excerpta Barbara numerant a. 66, Eusebius 56 tantum annos computat; quæ decem annorum differentia pendere videtur ab illa decem annorum differentia, quam in annis regibus Lacedæmoniorum tributis deprehendimus. Similiter Callimachus a Coræbo ad Iphitum nonnisi 52 annos exputat, quum primitus fuisse debeant 63. — Reliqua de Lycurgi ætate testimonia afferre et ex diversis veterum systematis chronologicis explicare non est hujus loci; vide quæ congesserunt O. Müller. Dor. I, p. 132; II, p. 503, Clinton F. H. p. VIII, et 416 sqq., cujus tamen rationes omnino improbandæ sunt.

Ut redeam, unde digressus sum, supersunt nonnulla de æra Trojana testimonia, quæ vero aut cum Apollodori calculis consentiunt, ut ap. Dionys. H. I, p. 60 Sylb., aut tam vaga sunt, ut certius aliquid ex iis concludi nequeat, sicut illud apud Diogen. Laert. IX, 41, ubi Democritus dicit se μικρὸν διάκοσμον scripsisse annis 730 post Trojæ casum (v. Clint. ad a. 460). Talia enumerare nullius est utilitatis.

Epoch. 25. vs. 40-41.

Palmer. dedit Ὁρέστ[ι]ς ἐν Σαυθ[ι]ᾷ τῶν αὐτο[ῦ] μακίων ἰάθη, καὶ Αἰγίσθου θυγατρὶ [Ἡριγ]όν[η] τῆ Αἰγίσθου καὶ αὐ[τῆ] δίκη ἐγένετ[ο], et deinde [ἔσων φήσων] [οὐδῶν]. Probabilius est quod dedimus ex Bœckhii conjectura, licet multa semper erunt incerta.

De Erigona v. Etym. M. p. 38 (42), 4: Ἀλώρα, ἑορτὴ Ἀθηνῆσιν, ἣν καλοῦσιν Εὐδαιπνον. Λέγεται γὰρ Ἡριγόνην τὴν Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας θυγατέρα σὺν Ἰυνδάρῳ τῷ πάππῳ ἔλθειν Ἀθῆνας καταγορήσουσαν Ὁρέστου· ἀπολυθέντα δὲ, ἀναρτήσασαν ἐαυτὴν, προστρόπαιον τοῖς Ἀθηναίοις γενέσθαι. Cf.

diversas de ea fabulas ap. Hygin. 122 et Dictyn VI, 4, Tzetz. ad Lycophr. 1374. — De calculo Minervæ, quem dicunt, v. Bœckler. Dissert. Acad. I, p. 270, Schœmann. *Attischer Process* p. 722, O. Müller in Addendis ad edit. Eumenidum p. 40 sqq., Fritzsche in censura Eumenidum a Mül-lero editt. P. I, p. 62 sqq.

Numerum 93(9) restituit Bœckh. Seldenus posuit 942, Lydiatus 937; quorum hic propter sequentis epochæ annum ferri nequit, ille propter aliorum de re nostra testimonia non probabilis est. Nam secundum Homer. Od. I, 305 Ægisthus post necem Agamemnonis septem regnat annis; Canon Hieronymi Orestis regni initium ponit a. 6; Canon Gr. a. 4 Demophontis. — Hellenicus (fr. 82) iudicium nostrum actum esse narrat ἐννέα γενεαῖς postquam Mars et Neptunus de Halirrhothio caussam dixissent. Vides hæc explicari non posse ex illa generationum ratione, quam Herodotus plerumque sequitur, neque ex illa, quæ novem generationes pro totidem ponit regibus. Igitur quum vulgo a Cecrope ad Demophontem sex cycli numerentur, statuendum foret unam generationem Hellenico esse 42 annorum, ita ut duo cycli sint 3 generationes; aut novem γενεαῖς Athenienses significare voluerunt totidem cyclos 63 annorum; nam fuisse qui a Cecrope ad Demophontem novem epochas statuerint, supra vidimus ex loco Clementis. Ceterum apud Hellenicum l. l. scribendum puto: Τοῖς ἐκ Λακεδαιμόνος ἐλθούσι καὶ τῷ Ὁρέστῃ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν δίκην ἔπρασαν. Τέλος δὲ ἀμφοτέρων ἐπαιτούντων (vulgo ἐπαιούντων) οἱ Ἀθηναῖοι τὴν δίκην ἔστησαν ἐννέα γενεαῖς ὕστερον ἢ Ἄρης, etc.

Epoch. 26. vs. 41-42.

Τὴν Σαλαμῖνα supplevit Seldenus; articulum rejecerunt Prideaux. et Bœckh.

Res, de qua v. Strabo XIV, 5, 3, ponitur septem annis post captam Trojam; etiam antecedens epocha ex vetustarum ἀναγραφῶν computatione 7 annis post Trojam ponenda erat.

Quæ sequitur epocha de coloniis Ionicis ab nostra sejuncta est 126 annis; quod intervallum proprie ponendum erat inter Trojæ epocham et illam coloniarum Ionicarum. Fortasse hæc ex Cyprio vel Salaminio auctore hausta sunt; qui a Salaminis originibus computavit, quæ ab aliis a Trojana epocha computabantur. — Monendum vero est Nostrum epocham Trojanam non posuisse, uti debebat, in anno expeditionis, sed cum plerisque senioris ætatis scriptoribus in anno excidii; quod inde apparet quod in lapide inter eo. 24 et 25 majus spatium vacuum reli-

ctum est. Atque mirum est inde ab excidio Trojæ usque ad Diognetum in Marmore numerari 945 annos, qui ad annum explent quindecim cyclos. Num casu fortuito hoc factum est, an ex eo colligere licet tabulam nostram majori quodam annorum cyclo absoluto in Paro insula compositam esse?

Epoch. 27. vs. 42-44.

Pro Νηλεὺς, quod contra literarum vestigia scripserant priores editores, Bœckhius cum Wesselingio (ad Herodot. IX, 97, ubi v. etiam Bœchr.) restituit Νειλεὺς. Sequentia Palmerius ita : Ὠκισ[ε Μίλητον ἐ]γ[Καρί]α λ[αὸν] ἀ[γείρα]ς [Ἰώνων, οἱ ἔκτισαν Ἐφεσον, Ἐρυθράς, Κλαζομενάς, Τέων] καὶ Λέβεδον ὑπὸ Κολοφῶνα, [Κολοφῶνα, Μυσοῦντα, Φώκαια]γ, Πιρήνην, Σάμον, Χίον. Reliqua, præter anni numerum, eadem sunt quæ apud Bœckhium. Palmerium secuti sunt Priedaux. et Chandler., nisi quod ille scripsit καὶ Λέβεδον καὶ Κολοφῶνα, Μυσοῦντα etc; hic vero : ὦκισεν ἐγ Καρία Μίλητον ἀγείρας Ἰωνας, οἱ ὦκισαν Ἐφεσον, et post Κλαζομενάς dedit : Πιρήνην καὶ Λέβεδον, Τέω, Κολοφῶνα, Μυσοῦντα, Φώκαιαν, Σάμον, etc. Ab his omnibus longius recedit Bœckhius, qui suas rationes his exponit verbis : « Miletus, inquit, primo loco nominanda erat ut Nelei urbs, tum Ephesus inter reliquas potissima, quæ vs. 43 initio comparet. Dedit igitur ὦκισε Μίλητον; Γ vs. 42 superest ex Μίλητον. Addidi καὶ τὴν ἄλλην ἅπασαν Ἰωνίαν; ΑΛΛΗΧ fuit ΑΛΛΗΝ, ΑΡ...Σ.. autem ΑΓΑΣΑΝ;ΑΝ est ΙΘΝΙΑΝ. Sequuntur Ephesus, Erythræ, Clazomenæ, Τ..ΗΝΚΑΤ muto in ΠΡΙΗΝΗΝ; Κ fuit Η, ΑΤ fuit Ν. Nam καὶ, quod Chandler. habet, nequit ferri. Post hæc est ΑΓΡΘΝΘΝΥΓΘ pro ΛΕΒΕΔΘΝ-ΤΕΘ. Facile commutantur ΑΓΡ et ΛΕΒ, ΝΘΝ et ΔΘΝ, Υ et Τ, ΡΘ et ΕΘ. Ceterarum civitatum ordinem recte dedit Chlander.; eundem ex eodem, ex quo Noster, fonte habet Ælianus V. H. VIII, 5, quæ res Robertsono calumniandi præbuit materiam. Vs. 44 Palm. verba Μενεσθ[έ]ως τρεῖσκαίδεκάτου ἔτους e vs. 39 male esse repetita censet; E in hac voce Seldeni operæ omisisse videntur, qui id habet in minusculis et in notis; non enim defendi forma Μενεσθ[έ]ως potest exemplis Πειραῖως, Πιτινῖως, ἄγυῖως, etc., quæ ex alio sunt genere. Medontem desiderabat jam Seld., quo magis verisimile, Μενεσθ[έ]ως vere in lapide fuisse. Quare etsi Palmerii conjectura nimium audax vix admittenda est, tamen in eo videtur lapicida peccasse, quod

Μενεσθ[έ]ως scripserit pro Μέ(δο)στος, quod probat etiam Dodwellus. « Lydiatus illud Μενεσθ[έ]ως mutavit in μὲν Νηλεὺς. Idem pro ΔΙΙΙ, quod in lapide est, posuit ΗΙΙΙ, ut numerus esset 803. Quæ omnia improbanda. Numerus non alius esse potest ac 813. »

Marmor igitur Ionicas colonias ponit 126 a. p. Salaminem conditam, atque a. 13 Medontis. Ex vet. ἀναγραφῶν ratione, ut jam monui, res collocanda erat 126 (2×63) post æram Trojanam. Ac revera apud Eusebium a primo anno Demophontis ad a. 13 Medontis numerantur 125 anni; neque dubito quin sic computaverit auctor, ex quo Noster Medontis annum sumpsit, nesciens hoc non quadrare cum altero suo numero. Sin talem confusionem Marmoris auctori tribuere nolueris, statuendum est Nostrum, eandem rem a. 132 post Trojam captam et tamen anno 13 Medontis tribuentem, alium ante oculos habuisse regum catalogum, qui usque ad Medontem sex annos plus numeravit quam ille Eusebii. Codro e. g. non 21, sed 27 annos tribuerit.

Verum minime verisimile est istum annum 13 Medontis ex historiæ traditione desumptum esse, sed pendet is sine dubio ex illo regum catalogo, quem Eusebius secutus est; et ex vulgari illa sententia Ionicarum coloniarum deductionem ab æra Trojana duobus distare cyclis. — Historiam si consultaveris et rei probabilitatem, consentaneum est rem cadere in primum annum Medontis. Quare suspicor antiquiores a Demophonte usque ad Medontem non cum Eusebio numerasse 113, sed 126 annos. Idque indicare videtur Euseb. Arm. p. 136, ubi Medonti non 20 annos tribuit, sed 8 tantum (9 in latinis); itaque auctor unde hoc fluxerit, prioribus regibus 12 annos plus dederit. Ceterum laterculus regum a Demophonte ad Medontem hic est :

	Euseb. Can.	Excerpt. Barb.
Demophon	33	35
Oxyntas	12	14
Aphidas	1	1
Thymætas	8 (9)	9
	54 (55)	59
Melanthus	37	37
Codrus	21	21
	58	58

Jam si Aphidæ 14 annos dederis, quattuor Thesidæ explent unam epocham 63 annorum; Codro si dederis 26 annos, duo novæ stirpis reges per idem temporis spatium regna-

verint. Conjectura hæc nituntur, sed admodum illa probabili, si quidem concesseris vera esse quæ de ἀναρχαρχῶν rationibus statuimus.

Ut ulterius progrediamur; quoniam Ionicæ coloniæ primo Medontis anno deductæ ab Olymp. 1 ex veterum chronologia 5 cyclis distant, sequitur inde, ut a Medonte usque ad Æschyli a. 1 vel 2, cui Olymp. 1 adscribitur, anni sint 315 (5+63). Ecce laterculum:

	Can. Euseb.	Eus. Arm. p. 136.	Exc. Barb.
1, Medon	20	8 vel 9	20
2, Acastus	36	36 (35 Chron. p. 35)	39
3, Archippus	19	19	40
4, Thersippus	41	41	23
5, Phorbas	31	30	33
6, Megacles	30	30	28
7, Diognetus	28	28 (25 Eus. Chron. p. 35)	28
8, Pherecles	19	16	15
9, Aripbron	20	20 (31 Eus. Chron. p. 37)	30
10, Thespheus	27	27	40
11, Agamestor	20	17	26
	291		322

Ex his ad nostras rationes proxime accedunt Excerpta Barbara, quorum magna est auctoritas; differentia est septem annorum. Verum non id egit Excerptorum auctor, ut a Medonte ad Olymp. 1 certus cyclorum numerus expleretur, sed ad id animum attendit, puto, ut posteris Medontis, qui usque ad Clidicum βασιλεῖς appellatur (cf. Pausan. I, 3, 2: Εἰ δὲ μοι γενεαλογεῖν ἤρθε καὶ τοὺς ἀπὸ Μελάμβου βασιλεύσαντος ἐς Κλειδικὸν τὸν Αἰσιμίδου, καὶ τοὺτους ἀν' ἀπρηθμισάμην; cf. Hermann. Gr. Antiquit. § 103 et quos laudat), rotundum, quem dicere licet, annorum numerum assignaret. Jam ab Æschylo usque ad Clidicum numerantur anni 56; quibus si addideris a. 322, a Medonte ad Clidicum numerantur 378 vel 6×63. Igitur summam annorum, quibus Medontidæ regnarunt, in universum ex sensu veterum catalogorum computavit; verum non dubito, quin primitivus annorum numerus usque ad Æschylum vel Olymp. 1 fuerit 315, inde usque ad Clidicum 63.

Hæ si fuerint rationes antiquissimæ chronologiæ, jam quæritur, quasnam rationes Marmor Parium, quod jam longe abest a vetustiorum simplicitate, secutum sit. Quid de spatio inter bellum Trojanum et colonias Ionicas interjecto statuendum esse putem, supra jam indicavi. Aliter statuit Bœckhius, qui Marmoris Canonem a Troja capta usque ad Ionum colonias ita consti-

tuendum putat, ut Noster assumpserit numeros Excerptorum Barb. (qui quinque annos plus præbent quam Canon Eusebii); atque annum Trojæ captæ ex computo B sumendum esse censet. Ideo Canonem Marmoris adornavit hunc in modum:

A. M.	(944)	Menesthei a.	22	P. J.	3506
943	—	23	—	3507	
942	—	1	—	3508	
908	—	35	—	3542	
907	Oxyntæ	1	—	3543	
894	—	14	—	3556	
893	Aphidantis	1	—	3557	
892	Thymœtæ	1	—	3558	
884	—	9	—	3566	
883	Melanthis	1	—	3567	
847	—	37	—	3603	
840	Codri	1	—	3604	
826	—	21	—	3624	
825	Medontis	1	—	3625	
813	—	13	—	3637	
806	—	20	—	3644	

Quibus subjicit hæc: «Melanthum consentiebant omnes esse ex Messenia ab Heraclidis pulsum et deinceps Atticæ regem creatum; et a Troja capta usque ad finem Thymœtæ, cui Melanthus successit, anni sunt sexaginta: patet igitur Nostrum annis sexaginta post Ilii excidium redditum Heraclidarum collocasse, quod consentire cum nonnullorum sententia apud Strabonem (XIII, p. 582) notavit Dodwellus. Ceterum quod Ionicam coloniam Medonte archonte deductam Parius statuerit, convenit ei cum vetusta fama, quæ Medontis et Nelei dissidium ei coloniæ deducendæ originem fuisse tradiderat; rem qui in Acastum distulerant, non initium Ionie conditæ, sed stabilitam jam et quodammodo perfectam novam rempublicam spectabant.» Etenim Euseb. Ionicas colonias deductas ait a. 13 Acasti, quod a Nostri rationibus distat 20 annis; neque tamen hanc differentiam ita explicandam puto, ut Bœckhius vult, sed pendet illa ut videtur ex diversa chronologia, de qua infra monēbimus.

Quod deinde reliquorum archontum perpetuorum annos attinet, Marmor Parium a Medontis anno 20 usque ad Creontem, primum archontem annum (Ol. 24, 2), numerat annos 387 (vid. Marm. a. 419), Eusebius 367. Differentia est viginti annorum. Eusebius autem Charopis, primi archontis decennalis, annum primum assignat Olymp. 6, 4, contra Dionys. Hal. Olymp. 7, 1. Hunc quum sequendum esse censeat Bœckhius, canonem Eusebii ita emen-

dandum esse dicit, ut aut Hippomeni novem anni tribuantur pro decem, aut obmutatum interim anni Attici cardinem uni ex Charopis successoribus, exempli causa huic ipsi Hippomeni anni novem et semestre adscribantur. Posterius ubi statueris, annos ante mutatum cardinem omnes sex mensibus priores sumendos esse, primum igitur Charopis annum proprie ab anno medio Olymp. 6, 4 computandum fore, sed tamen cum Dionysio signandum numero Olymp. 7, 1. Inde jam sequi Olymp. 1, 1 non cum Eusebio tribuendum tertio, sed secundo anno Æschyli. Itaque si Parius tot annos singulis inde ab Æschylo archontibus tribuisset, quot Eusebius ad mentem Dionysii correctus, Nostrum in computando illo spatio, quod est inter Medontis a. 20 et Æschyli a. 1 interjectum, annis differre 21. Hos igitur inter archontes dividendos esse, atque ita quidem, ut Marmoris annus 631 incidat in Phereclum, cujus nomen prodi terminatione in lapide superstite. — His ita disputatis Bœckhius ex diversis archontum numeris, quos vet. nobis tradiderunt (vide supra), novum catalogum fingit Marmoris rationibus accommodatum. Est vero hic :

A. M. 805	Acasti a.	1	P. J. 3645	
770	—	36	— 3680	
769	Archippi	1	— 3681	
751	—	19	— 3699	
750	Thersippi	1	— 3700	
728	—	23	— 3722	
727	Phorbantis	1	— 3723	
695	—	33	— 3755	
694	Megaclis	1	— 3756	
667	—	28	— 3783	
666	Diogneti	1	— 3784	
639	—	28	— 3811	
638	Phereclis	1	— 3812	
624	—	15	— 3826	
623	Ariphronis	1	— 3827	
594	—	30	— 3856	
593	Thespiei	1	— 3857	
554	—	40	— 3896	
553	Agamestoris	1	— 3897	
514	—	40	— 3936	
513	Æschyli	1	— 3937	
512	—	2	— 3938	Olymp. 1, 1
493	—	21	— 3957	— 5, 4
491	—	23	— 3959	— 6, 2
490	Alcmæonis	1	— 3960	— 6, 3
489	—	2	— 3961	— 6, 4
488	Charopis	1	— 3962	— 7, 1
479	—	10	— 3971	— 9, 2

HISTORICORUM FRAGMENTA.

478	Æsimidæ	1	— 3972	— 9, 3
469	—	10	— 3981	— 11, 4
468	Clidici	1	— 3982	— 12, 1
459	—	10	— 3991	— 14, 2
458	Hippomenis	1	— 3992	— 14, 3
450	—	9 (9½)	— 4000	— 16, 3
449	Leocratis	1	— 4001	— 16, 4
440	—	10	— 4010	— 19, 1
439	Apsandri	1	— 4011	— 19, 2
430	—	10	— 4020	— 21, 3
429	Eryxiæ	1	— 4021	— 21, 4
420	—	10	— 4030	— 21, 1
(419)	Creontis	—	4031	— 24, 2

Ceterum valde dubito num hac ratione dissensus Eusebiani et Parii Canonis explicandus sit. Meam qualemcunque de hac re opinionem proferam ad epoch. 31.

Epoch. 28. vs. 44-45.

Ἐράνη dedit Selden.; Μεγακλέους pro Μεγακλῶς primus proposuit Prideaux. In numero apud Chandlerum est [Δ], Bœckh. dedit [III], quia sic Hesiodus distaret ab Ionica colonia numero rotundo annorum 140, et ab Homero annis 30.

Inter eos qui Hesiodum Homero antiquiorem fecerunt, numeratur Ephorus (fr. 164) et Attius poeta vel Ateius philologus ap. Gell. III, 11, (v. Osann. Analect. crit p. 63, a Bœckhio citata); cf. Tzetz. Prolegg. ad Hesiod. p. 14. Plura dat Ulricius Histor. poeseos Græc. tom. I, p. 333 sq. Welcker. in Poetis Homericis p. 146 sqq.

Epoch. 29. vs. 45.

Inter veterum de Homeri ætate testimonia ad Nostri rationes proxime accedunt: Porphyrius in Φιλοσοφ. Ἱστορ. ap. Suidam v. Ὀμηρος (275 post Trojam, et deinde paullo aliter 130 ante Olymp. 1; posterius concinit cum Parii numero ex computo B si sumas, quare hunc computum in Marmore notavit Bœckhius), Solinus Polyhist. c. 43 (Hom. nascitur 272 post Troj.), Nepos ap. Gellium XVII, 21 (circa a. 136 ante Olymp. 1), Cicero De rep. II, 10 (a. 138 ante Olymp. 1). Sosibius Laco Homerum ponit 90 annis ante Olymp. 1; idem fere sensisse debet Herodotus (II, 53), qui Homerum 400 annis ante suam ætatem vixisse dicit. Apud Ciceronem (l. l.; v. Apollodor. fr. p. 1444) 30 annis ante Lycurgum ponitur. Fluxit hoc ex scriptis Alexandrinorum. Apparet igitur ex iis, quæ antea de Lycurgi ætate diximus, Sosibium suum numerum ponere ex rationibus veterum ἀναγραφῶν, quæ Lycurgum assignarunt a. 63 ante Olympiadem 1. Poste-

riores easdem proportiones retinuerunt, sed Lycurgi ætatem ex Eratosthenis et Apollodori computationibus sumserunt. Ceterum de Homeri ætate cf. Thucyd. I, 3, Ephor. fr. 164, Theopomp. fr. 221 b, Philochor. fr. 52-54, Apollodor. fr. 74, et in universum quos Bœckhius laudat: Lil. Gyraldum De poetis dialog. II, Jos. Scaliger. in sua συναγωγή p. 377, Küster. Histor. crit. Homer. I, 2. Adde inter recentiores Ulricium Histor. poes. Gr. tom. I, p. 270 sq.

Epoch. 30. vs. 45-47.

Φ[ε]ιδῶν supplet Selden. In sequentibus Palmer.: Καὶ μέτρα] ἔσχεύασε. Prid.: ἔδημ[οσί]ευσ[εν ἐν Ἄργει, καὶ μέτρα καὶ σταθμὰ] ἔσχεύασε. Chandler.: ἔδημ[εύ]θη καὶ μέτρα καὶ σταθμὰ] ἔσχεύασε. In iis quæ Bœckhius dedit pro NEY, quod Seldeni apographum habet, repositum est MET. Pro ἀνεσχεύασε Bœckhius primum conjecerat μετεσχεύασε (v. O. Mülleri Æginet. p. 191). Φερ[ε]κλέ[ους] jam Selden. restituit; Prideaux. voluit Διογνήτου.

De re v. Strabo VIII, p. 549, B, et 577, B. Plin. H. N. VII, 57, Plutarch. Narrat. amator. 2, Pausan. VI, 22, 2, Isidor. Orig. XVI, 24, Etymol. M. p. 388, Pollux Onomast. IX, 6; cf. Perizon. ad Æl. V. H. XII, 10; O. Müller. Æginet. p. 51-63, Dor. I, p. 155 sqq., Larcher. *Mém. de l'Acad. des I.* tom. XLVI, p. 27-50.

Noster Phidonem undecimum ab Hercule dicit. Ex eodem computo Caranus, Phidonis frater, undecimus ab Hercule est Africano ap. Euseb. Chron. Gr. p. 45. Verum Ephorus (fr. 60) Phidonem undecimum facit a Temeno; itaque ab Hercule Phido esset decimus quartus. Velleio denique Caranus ab Hercule decimus sextus dicitur.

In anni numero a veris calculis longe abest Parius; satis habuit rotundum numerum pro accuratiore posuisse. Nam quum Trojam captam ponat a. 945, Phidonem vero a 630 (ex computo B), vides Phidonem poni 5×63 post Trojam, et 10×63 ante Diognetum. Vera Phidonis ætas, ut O. Müllerus l. l. demonstravit, ponenda est ab Olymp. 3 usque ad Ol. 11. Eusebius Phidonem memorat ad annum 26 Thespiei, 24 annis ante Olymp. 1, vel secundum Excerpt. Barbar. 40 annis ante Olymp. 1; itaque si Phidonis tyranni initium ponimus Ol. 3, 4, Eusebii auctor uno cyclo a vero numero aberrasset.

Epoch. 31. vs. 47-48.

[Εἰς τὰς] spatii explendi causa addidit Bœckh.

Quod Archias dicitur decimus a Temeno, id non ad cognationem referendum videtur, sed mere ad computationem chronologicam. Nam ad Bacchiadarum familiam pertinuisse Archiam, probabile est propterea, quod quæ de Archia apud Plutarch. Narrat. amator. 2 et Diodor. Exc. De Virtut. p. 548 narrantur, eadem a Scholiast. Apollon. Rh. IV, 1212, 1216 traduntur de Bacchiadis et Chersierate. V. Bœckh. Explic. Pind. Ol. VI, p. 153, O. Müller. Dor. I, p. 115, W. Müller. De Corcyræorum Republica p. 13. (Chersierates fortasse idem fuit qui Archias; similiter juvenis ille ab Hercule occisus apud eundem Hellenicum (fr. 3) et Archias audit et Cheirias).

Syracusæ in Can. Eusebii conditæ dicuntur Ol. 11, 4 sive 733 a. Chr. Idem statuit Timæus, ut ex Trojæ epocha recte constituta apparet (cf. Vita Timæi). Neque dubium est Thucydidem quoque (VI, 4) ab Eusebii numero, uno tantum vel duobus annis abesse. V. Clinton. F. H. p. 278 ed. Krüg.; Bœckh. Explicat. Pind. p. 115, C. Hermann. Antiquitat. Gr. § 84. Mülleri (Dor. I, p. 122, II, p. 487 et 504) sententia impugnatur loco Polyæni (V, 5, 1, 2), quem attulit Clinton. l. l.

Aliam computationem sequitur Diodorus (XIII, 59). Is Megara condita dicit Ol. 7, 2, 751 a. Chr. Jam quum alii Syracusas uno anno post Megara et Naxum conditas esse statuunt, alii inter Megarorum et Syracusarum origines quinque vel sex annos ponant, secundum Diodorum Syracusæ deductæ sunt aut Ol. 6, 3; 750 ante Chr.; aut Ol. 61, $\frac{1}{2}$; 756-757 a. C.

Antiochus (Strabo VI, p. 262, D) Syracusas eodem fere tempore conditas narravit quo Croton, i. e. paullo post. Nescimus autem cuinam anno Antiochus Crotonis origines assignaverit (Timæus rem ponit 710 a. Chr.), quare ex his certius aliquid erui nequit.

Jam ut ad Marmoris annum accedamus, Selden. et Bœckh. dederunt Olymp. 5, 4 = 457 ante Chr., Dodwellus et Prideaux. Olymp. 5, 3, Marsham Ol. 2, 4 (cf. Gæller. De situ Syracus. p. 6 sq.) — Bœckhii numerus igitur conciliari potest cum alteris calculis Diodori. Præterea Eusebius Olymp. 1, 1 componit cum Æschyli anno secundo; itaque ejusdem annus 21, quo Syracusæ a Marmore conditæ dicuntur, est Ol. 5, 4. Atque hoc Eusebii computo Bœckhius nititur non solum in computando Syracusarum anno, sed etiam in constituendis numeris, quos in reliquorum archontum perpetuorum regnis Marmor secutum sit. Verum dubitari potest,

num Noster eodem modo quo Alexandrini statuerit Olymp. 1, 1 cadere in annum 2 Æschyli. Mihi quidem multo probabilius est anno 21 Æschyli a Marmoris auctore idem tempus significari, quod Eusebius notavit ejusdem Æschyli anno secundo, ideoque Syracusarum epocham Nostro incidere in primum annum Olympiadis primæ, et viginti annis superiorem esse Diodorea, quadraginta duobus annis præcedere Eusebianam. Nam fuisse Nostro hanc epocham magnum temporum παράπηγμα, inde colligitur, quod similiter atque in illa belli Trojani et coloniarum Ionicarum expresse addidit annum archontis.

Accedit quod hac ratione differentia illa viginti annorum, quæ in perpetuorum archontum regnis Eusebio cum Marmore intercedit, simpliciter in eo quærenda foret, quod Nostro Æschyli annus 21 erat, qui Eusebio erat Æschyli annus 2. In priorum archontum regnis igitur summa annorum fuerit eadem, contra de Æschyli et Alcæonnis regnis Noster aliter statuerit ac Eusebius.

Sed videamus quomodo orta sit illa differentia. — Catalogus Bacchiadarum, qualem ex Alexandrinorum libris dedit Diodorus et inde Euseb. Arm. p. 164 et Syncell. p. 179, hic est :

1, Aletes	a. 38	Sync. (35 Euseb.)
2, Ixion	» 38	— (37 Eus.)
3, Agelas	» 35	— (37 Eus.)
4, Prymnis	» 35	
5, Bacchis	» 35	
6, Agelas	» 30	
7, Eudemon	» 25	
8, Aristodemus	» 35	
9, Agenor	» 16	
0, Alexander	» 25	
11, Telestes	» 12	
12, Automenes	» 1 = sec. Euseb. 777 ant.	
	— Chr., Æschyli a. 1.	
	325	

Subjicit Syncellus: Οἱ Κορινθίων (βασιλεῖς) ἕως τοῦδε τοῦ χρόνου διήρκεσαν, μεθ' οὗς ἐνιαύσιοι πρυτάνεις, ὡς μὲν τινες ἐπὶ Αἰσχύλου ἀρχοντος καὶ τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος, ὡς δὲ ἕτεροι, μετὰ ταῦτα, ὡς πρόκειται.

Ex quibus intelligitur non solum Eusebium, sed etiam alios rem ita adornasse, ut regum Corinthiorum finis exciperetur Olympiadum initio.

Igitur ex Diodori recensu Bacchiadis totidem anni tribuuntur quot regibus Lacedæmoniorum usque ad finem Alcæonnis, cui adscribitur ap. Euseb. Olymp. 1, 1. Verum quemadmodum ad

ep. 24 contendimus ex veterum ἀναγραφῶν rationibus 315 tantum annos regibus Lacedæmoniorum tributos esse, sic etiam Bacchiadis primitus 315 (= 5 × 63) anni assignati fuerunt.

Itaque Aletæ annus primus esset 1091, quem annum antiquiores, uti Ephorus, pro Heraclidarum reditus epocha habuerunt.

Jam vero alii chronographi, qui accuratius omnia ad historiæ fidem exputare volebant, Aletem dixerunt μὴ οἰκιστὴν τῆς Κορίνθου γεγονέναι, ἀλλὰ βασιλέα, ἔτει τριακοστῷ μετὰ τὴν Δωριέων ἀρξίν (Didymus ap. Schol. ad Pind. Olymp. XIII. Cf. Wesseling. ad Diodor. tom. IV, p. 289). Qui si pro reditus Heraclidarum epocha retinuerunt a. 1091, Aletæ annus primus fuit 1061, atque Automenes collocandus erat a. 746, 30 annis post Olymp. 1; vel, si Bacchiadis 325 annos tribueris, a. 736 a. Chr. s. 40 an. post Olymp. 1, 1; huic fere anno Eusebius Syracusas deductas ait, quam rem equidem arcte cohærere puto cum Automenis anno, cum illo igitur tempore motuum intestinorum, quo antiqua regum dominatio mutaretur in annui magistratus procurationem. Itaque diversæ de Syracusarum anno computationes pendebunt ex anno qui ex diversis computis assignabatur Automeni. — Alii ita computasse videntur, ut 325 annos adderent anno 776, ideoque pro primo Aletæ anno et pro Reditus epocha nanciscerentur a. 1101. Jam vero ex eorum ratione, qui Aletam triginta annis post reditum Heraclidarum Corinthi regem factum esse statuerunt, Aletæ annus primus fuit 1071, et consequenter Automenis annus 746 a. Chr. Primus annus Olymp. 1 assignandus erat anno 8 Alexandri. Alii denique Olympiadem primam eidem a. 8 Alexandri adscripserunt, sed huic regi non 25, sed 15 tantum annos dederunt, ita ut Bacchiadæ regnaverint 315 annis. Sic igitur ab Olympiade prima usque ad Automenem 20 anni erant. Jam si sumas Marmoris auctorem Automenem composuisse cum anno 21 Æschyli et cum Olympiadum initio; facile fieri potuit ut alii, qui Automenem 20 annis post posuerunt, primam Olympiadem adscribebant anno Æschyli primo.

Secundum Apollodori calculos Automenes ponitur a. 749 (cf. Müller. Dor. II, p. 487); quod satis bene quadrat cum illis calculis, ex quibus Diodorus, Alexandrinorum sectator, Syracusas conditas statuisset videtur a. 750 a. Chr.; quem numerum ideo præfero alteri, 756-57. V. supra.

Epoch. 32. vs. 48.

Selden. supplevit ἡρίθη ὁ ἀρχων, Palmer. ἡρξεν Κρέων, Prideaux. ἡρξεν ὁ Κρέων.

Epoch. 33. vs. 48.

Quum literæ in Marmore tantum non omnes evanuerint, Selden., Palmer., Bœckh. a supplendi negotio abstinuerunt. Pricdeaux. tentavit: Ἀφ' οὗ Λακεδαιμονίους Τύρταιος συνεμάχησεν. Probabilius Baumgartenius, suffragante Wagnero, Archilochi Parii mentionem factam esse statuit. Quare Wagnerus scribi vult: Ἀφ' οὗ [Ἀρχιλοχ]οῦ, ὁ Τελεσικλόης, ὁ ποιητῆς ἐφάνη, vel ἀφ' οὗ Ἀρχιλοχος τοῦ ἰάμβους ἐδίδαξε. Archontis nomen Seldenus in Marmore legit ΑΥΣΙΑ. Qui quum alius esse vix possit atque ille qui a Pausan. IV, 15 Τλησίαις vocatur, jam Palmerius, cui suffragatur Bœckh., Seldenum male legisse suspicatus est. Pausanias quidem huncce archontem tribuit a. Olymp. 23, 4, sed hoc errore positum esse pro 24, 4 ex ipso Pausania demonstravit Bœckh.

Epoch. 34. vs. 49, 50.

Supplementa sunt Bœckhii; ante quem alii alia multa tentarunt. Palmer. : τοὺς νόμους τοὺς λύρας καὶ αὐλοῖν ἐδίδαξεν· et deinde : οὗς [x]αὶ αὐλητ[αῖς] συνῆλθε. Vir doctus in Miscell. Obs. vol. II, p. 341 sq. pro ἐδίδαξε, quod Bœckhius retinuit, voluit ἥλλαξεν vel μετήλλαξεν, et deinde τοὺς νόμους τοὺς Λακεδαιμονίων διορθῶσθαι αὐλητὰς ἤσκησε. Chandler. : τοὺς νόμους τοὺς παλαιῶν καινοῦσθαι αὐλητὰς ἐθέλησε. Ad suum supplementum (οὗς καὶ αὐλητῆς συνῆλθε) Bœckh. notat hæc : « Nomi fuere citharædici; sed ut citharisteriis nomis accinebant aliquando tibicines (νόμοι κιθαριστήριαι, οἷς καὶ προσήλουν, ait Pollux X, 83), quippe αὐλοῖς κιθαριστήροις (id. X, 81), ita consentaneum est etiam citharædicis simul cum cithara accinisse aliquando tibias. Novimus etiam ἔναυλον κιθάρισιν, et mistas vocibus canentium tibias simul citharasque (Met. Pind. III, 258). Atque aliquid Terpandro cum tibiis commercii fuisse, colligas inde, quod Glaucus Rheginus (ap. Plutarch. De Mus. 4) dixerat eum δεῦτερον γενέσθαι μετὰ τοὺς πρώτους ποιησάντας αὐλωδῖαν. »

Ceterum de Terpandro v. Plehn. Lesbiac. p. 138 sqq., Hœck. Creta tom. III, p. 367 sqq., Ulric. Histor. poes. Gr. tom. II, p. 341 sqq., Bodeum in Histor. poes. lyric. tom. II, passim.

Nomen Archontis Δρωπίλου Bœckh. mutavit in Δρωπίδου, quia hoc nomen reperitur in gente Codridarum, ex quibus vel illo tempore sæpius archontes legebantur.

De ætate Terpandri cum Nostro consentit Can. Euseb., qui eum floruisse dicit Ol. 33, 2. Neque refragatur quod Hellanicus Lesbius eum

primum vicisse dicit in Carneis ludis (Ol. 26 institutis secundum Sosibium Laconem), neque quod Phantias Eresius (ap. Clem. Alex. Strom. I, p. 398) eum Archilochi juniorem facit.

Contra Glaucus Ital. ap. Plut. De Mus. 4, p. 1132, C, Terpandrum Archilochi antiquiorem dicit; quid quod Hieronymus apud Athenæum XIV, p. 635, F, Lycurgi æqualem facit.

Epoch. 35. vs. 50-51.

Verba supplevit Selden.; idem numerum [34] rectissime restituit. Ep. 41, quæ a nostra 49 annis distat, memoratur Cræsus. Unde colligitur Nostrum cum Eusebio et Excerptis Barbaris Alyatti regi dedisse annos 49, non vero 57, quot sunt apud Herodot. I, 25. Igitur initium regni Alyattis ex Marmoris computo ponendum est Olymp. 43, 4. Excerpta Barb. præbent Olymp. 43, 1, Eusebius Olymp. 42, 2 (42, 4 ed. Mai). Cf. Corsini F. A. tom. III, p. 66.

Liceat mihi pauca interponere de Heraclidis Lydorum regibus. Princeps de iis locus apud Herodotum (I, 6) legitur his verbis : Ἦν Κανδαύλης... τύραννος Σαρδίων, ἀπόγονος δὲ Ἀλκαίου τοῦ Ἡρακλῆος. Ἄγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου, τοῦ Βήλου, τοῦ Ἀλκαίου, πρώτος Ἡρακλειδῶν βασιλεὺς ἐγένετο Σαρδίων, Κανδαύλης δὲ ὁ Μύρσου ὑστάτος... Ἐσχον δὲ τὴν ἀρχὴν ἐκ θεοπροπίου... ἄρξαντες μὲν ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι (πεντεκαίδεκα Larcher.) γενεὰς ἀνδρῶν, ἔτεα πέντε τε καὶ πεντηκόσια... μέχρι Κανδαύλει τοῦ Μύρσου. Numerus annorum aperte haustus est ex ἀναγραφαῖς Asiæ minoris a Græcis sacerdotibus secundum systema nostrum chronologicum adornatis. Etenim 504 anni explent 8 cyclos. Unius anni differentia in tantis numeris non venit in censum.

Candaulis annus fatalis diverse traditur. Clinton (F. H. p. 310) ex variis auctorum testimoniis exputat a. 718, 715, 708. Larcher. ad Herodot. ponit a. 716. Equidem posuerim a. 713, ita ut Herodotea ratio ab illa, quam Eusebius reddidit (a. 699), distet bis septem annis (cf. quæ monui in Vita Xanthi versus finem), atque Candaules mortuus sit 63 annis post Olymp. I, 1. Tum igitur regum chronologia erit hæc :

a. 1343. Herculis apotheosis (quæ ex vulgari computatione ponitur 63 annis ante epoch. Trojanam)

Alcæus

Belus

1280. æra Trojana (v. ad epoch. 24)

Ninus

1217. Agron, primus rex (63 post Troj. epoch.).

713. Candaules moritur (9 × 63 post Troj. epoch.).

Etiā qui deinceps sequuntur Lydorum regum chronologia ita est comparata, ut facile appareat eam non ex monumentis fide dignis constitutam, sed a Græcis sacerdotibus esse confectam, qui sane probabilitatis speciem in singulis regnis computandis sequi debuerunt, ceterum omnia adorarunt secundum cyclos suos et minores septem annorum epochas. Quæ quum ita sint, facile apparet, quam ingratum negotium susceperint viri docti qui singula ad veras historiæ rationes revocare auctorumque inter se discordiam conciliare studuerint. Quod quidem eo minus fieri potest, quo majori in barbarorum chronologia licentia usi sunt Græci ἀναγραφῶν auctores. Sed ob id ipsum hæc apprime accommodata sunt ad harum ἀναγραφῶν rationes penitus perspicendas. Quare non abs re fore puto nonnulla monuisse de temporibus regum Medorum, quæ mirum quantum vexarunt viros doctos.

Herodot. I, 130 dicit : Μηδοὶ ὑπέκυψαν Πέρσαι... ἀρξάντες τῆς ἀνω Ἄλως ποταμοῦ Ἀσίης ἐπ' ἕτεα τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυῶν δέοντα, παρὰξ ἧ ὄσον οἱ Σκύθαι ἤρχον. Verum non plane constat sibi Herodotus in annorum numero. Nam lib. I, c. 102, 106, 130 statuit ita :

1.	Dejoces regnat a. 53.
2.	Phraortes 22.
3.	Cyaxares 40.
4.	Astyages 35.

Inde nonnisi 122 anni colliguntur, demtis 28 annis, quibus penes Scythas regnum erat. Igitur verus numerus erit medius, $126 = 2 \times 63$. — Dejoces, ut Diodorus II, 32 ex Herodoto computat, a Medis rex electus est Ol. 17, 2=712 ante Chr. vel 64 (=63) annis post Olymp. I. Itaque Medorum regnum eadem epocha incipit, qua desinit in Lydia regnum Heraclidarum.

Contra alii exstiterunt qui non quatuor, sed octo Medorum reges numerarunt. Quorum Canon apud Euseb. hic est :

1.	Arbaces 28
2.	Mandaces 20
3.	Sosarmus 30
4.	Artycas 30
5.	Dejoces 4
6.	Phraortes 21 (vitiose 51).
7.	Cyaxares 32
8.	Astyages 38

253

Sumamus pro vero numero $252 = 4 \times 63$. Vides igitur Eusebii fontes cum regum numero

etiam annorum vel cyclorum numerum duplicasse.

Ctesias apud Diodor. l. l. novem reges posuit, quorum prioribus octo tribuit annos 282 (28, 50, 30, 50; 22, 40, 22, 40). Jam si Astyagi, nono regi, cum Herodoto damus annos 35, summa annorum est $317 = 5 \times 63$, abundantibus duobus annis. Itaque Astyagi nonnisi 33 a. tribuerit. Hæc sufficiant, ut intelligas, quomodo de his chronologiis statuendum sit. Ceterum catalogum virorum doctorum qui diversa hæc ex sacris scriptis vel ex auctoribus orientalibus vel alio quovis modo inter se conciliare voluerunt, dedit Bæhr. in Excurs. ad Herodot. I, 130.

Ut de Medorum regibus, sic etiam de regibus Assyriorum magnus est Herodoti et Ctesiae dissensus. Etenim ut Diodorus l. l. ex Herodoto tradit, Assyrium regnum duravit a. 500, vel, uti in nostris Herodoti editionibus legimus a. 520; sec. Ctesiam vero annis 1360 (v. Bæhr. ad Ctesiam p. 419). Scilicet Herodotus, qui Medis duas epochas tribuit, quadruplicem circiter epocharum numerum tribuit Assyriis ($4 \times 126 = 504$). Idem procul dubio fecit Ctesias ($4 \times 315 = 1260$, qui numerus fortasse restituendus est pro 1360).

Epoch. 36. vs. 51-52.

Lacuna probabiliter expleri non potest. « Fortasse, Bæckhius ait, aliquid de Phaone dictum erat. » γεωμόρων supplerunt Palmer. et Marsham.

Quod annum attinet, quum numerus in Marmore mutilatus sit, neque Critiæ archontis annum aliunde cognitum habeamus, certi quidquam definiri nequit. Olymp. 46, 2, 3, 4 et Olymp. 47, 1 archontes fuerunt Philombrotus, Solon, Dropides II, Eucrates. Restat igitur aut Olymp. 47, 2, aut annus inter Ol. 43, 3 et 46, 2 interjectus. Verisimiliter notatus erat annus Olympiadis 44 vel 45. Nam ad Olymp. 44 Euseb. ex Scalig. Sappho et Alcæum floruisse dicit (in Euseb. Arm. idem refertur ad Olymp. 46).

De Sappho vide quos laudat Ulricus l. l. II, p. 360. De Geomoris v. Herodot. VII, 155. Dionys. Hal. X, 38, Hesych. s. h. v.; cf. Müller Dor. II, p. 61, Gæller. De situ Syracus. p. 9, C. Hermann. Antiq. § 60, 4.

Epoch. 37. vs. 52-53.

Supplevit Palmer. De re v. Strabo IX, 3, 4. Pausan. X, 37, 4, Æschin. In Ctesiphont. t. III, p. 497 ed. Reisk., Plutarch. Solon. c. 2.

Pausan. certamen pecuniarium ponit Olymp. 48, 3; primum certamen coronarium, ut Noster, Olymp. 49, 3. Nimirum Pausanias primam Pythiadem pentaeteridem, Noster, ut videtur, ennaeteridem fuisse statuit. Plura de hac re v. apud Bœckhium in *Explicat. Pindar.* p. 205 sqq. Cf. tamen Clinton. F. H. tom. II, p. 243 edit. tertiæ (Oxford. 1841), qui Simonem archontem non ad Olymp. 47, 3, sed ad Olymp. 47, 2 referendum esse censet.

Epoch. 38. vs. 53-54.

Στεφανίτης dedit Selden.; ἐν Δέλφοις spatii explendi causa addidit Bœckh.

Pausan. X, 7, 3 : Δευτέρα Πυθιάδι οὐκ ἐπὶ ἀθλοῖς ἐκάλεσαν ἐπὶ ἀγωνίζεσθαι, στεφανίτην δὲ τὸν ἀγῶνα ἀπὸ τούτου κατεστήσαντο.

Ceterum apud Chandlerum pro ΗΗΗΔΠΙΙΙ (318) legitur ΗΗΗΔ[Δ]ΠΙΙ (322 = Olymp. 48, 3), qui numerus quavis a Marmore alienus melius rei conveniret quam alter. (V. Bœckh. l. I., Clinton. l. I. p. 240 sqq. Adde quod hoc modo Pythia instituta sunt 189 annis vel 3 cyclis post Olympia.)

Epoch. 39. vs. 54-55.

Ἐν Ἀθ[ῆ]ναις dedit Palmer.; Κωμω[δῶν] χο[ρ]δῶν ἡδύρ[ε]θη [ση]σάντων αὐτὸν] supplevit Bœckh. Palmer. tentaverat : Κωμω[δία] π[ρ]ω[τ]ῶν ἐπέ[θ]η [ἐπὶ] σάν[σι]. Benteius : ἐν ἀ[π]ήναις κωμω[δία]ι ἐφορ[ε]θήσαν [ὑπὸ] τῶν Ἰκαριέων. Quæ omnia longius recedunt a literis in Marmore servatis. Reliqua supplementa Benteio debentur.

De anni numero certius nihil potest statui.

Epoch. 40. vs. 56.

Lacunas expleverunt Palmer. et Lydiat. De anno Bœckhius annotat hæc : « Annus inter computum A et B ambiguus : quare eandem anni Olympici notam dedi quam Corsin. t. III, p. 94, etsi alia significatione. Corsinus enim illa nota intelligit solum integrum annum Julianum 4154, non ego; mihi enim hæc nota hoc significat, annum Olympicum aut qui P. J. a. 4153 aut qui P. J. a. 4154 inceperit intelligendum esse. Corsini rationem probat Schultzius *Spec. Appar. ad Annal. critt.* (1826, 4) p. 40 : ab initio Pisistrati enim ad expulsos Pisistratidas annos effluxisse quinquaginta (Aristot. *Polit.* V, 9, 23 John. et Eratosth. ap. Sch. *Arist. Vesp.* 522), et expulsos esse Pisistratidas Olymp. 67, $\frac{2}{3}$ (Thucyd. VI, 59). At hæc manent integra, ubi ex anno vulgari Attico ab Olymp. 54, 4 ad Olymp. 67, 2 computes quo pulsus Pisistratidæ. Proinde, si ep. 45

quæ numerum habet 248, ad Olymp. 67, 2 referretur, quo facto 248 ex computo B erit pro 247; ep. 40 numerus 297 poterit ad Olymp. 54, 4 ex computo A referri; ut ab altera epocha ad alteram exacte sint anni quinquaginta. Sed si Noster annos non prorsus plenos sumpserit, ep. 40 potest etiam ex computo B ad Olymp. 55, 1 referri. Quare, ut dixi, rem in ambiguo relinquo. » Cf. Clinton. F. H. ad an. 560.

Epoch. 41. vs. 56-57.

Supplevit Palmer. Sed quoniam versus ceteris brevior est, Bœckh. suspicatur post ἀπέστειλεν aliquid excidisse, v. c. Ἀἴωπον μαντευσόμενον; nisi præstat Prideauxii ratio, qui lacunæ spatium inter Ἀσίας et Δελφούς; non recte notatum esse putans supplevit ita : [τῆς] Ἀσίας [ἐβασίλευσε καὶ εἰς] Δελφούς] ἀπέστειλεν; idque eo probabilis est, quod ex epoch. 35 et 42 patet Marmoris annum primum esse regni Cræsi. Nam sicut Alyattæ cum Eusebio tribuit annos 49, sic Cræso cum eodem dat a. 15. Apud Herodot. I, 86 Cræso dantur 14 anni et 14 dies, secundum veterem sine dubio traditionem. Alyattæ et Cyro dantur a. 63, totidemque Ardyi et Sadyatti. Ceterum de Cræsi regno magna est apud veteres et recentiores dissensio. Excerpt. Barbar. Cræsi initium ponunt Olymp. 55, 2; Euseb. Scalig. Olymp. 54, 3; Euseb. Arm. Olymp. 55, 1, finem Olymp. 58, 1 et 58, 3. Ex Sosicratis computo (ap. Diog. Laert. I, 95) Cræsi finis cadit in Olymp. 59 $\frac{1}{2}$, ut videtur. Clinton Cræsum regnasse statuit Olymp. 55, 1 — 58, 3, Volneius 52, 2 — 55, 4; Væmelius in *Exercitatt. chronolog.* Ol. 53, 1 — 56, 4, idemque, notante Bœckhio, Marmoris epochas 35 et 41, corrigendo ep. 35 numero, suis rationibus accommodavit. Cf. Clinton. p. 311, cuius quidem rationes improbandas esse censeo.

Epoch. 42. vs. 58.

Palmer. dederat : ὑπὸ [Πυθί]ης σφαλ[λό]μενον ἐζώγησεν, quod Bœckhius ita correxit, ut nunc legitur. Herodot. I, 86 : Οἱ Πέρσαι τὰς τε δὴ Σάρδεις ἔσχον καὶ αὐτὸν Κροῖσον ἐζώγησαν.

De Hipponactis Ephesii ætate cum Nostro consentit Plinius H. N. XXXVI, 5. Proclus ap. Phot. cod. 239, p. 342 Sylb., eum Darii Hystaspis temporibus vixisse dicit. Alii (v. Plutarch. *De Mus.* p. 1133) eum ad Terpendri ætatem removerunt : v. Hipponact. et Ananii Iambogr. *fragm. colleg.* et recens. Welcker. Götting. 1817.

Epoch. 43. vs. 58-59.

Selden. : ἐδίδαξεν Ἀλ[χ]ησ[τ]εν. Prideaux. : ἐ ποιη-

της [ἐξ ἀμάξης] πρῶτος ἐδίδαξεν [Ἀλκηστιν, καὶ ἐτέθη δὲ [τ]ράγος [ἄθλον νενικηκότι] ἐτη etc. Chandl.: δ ποιητῆς [ἑφάνη], πρῶτος δὲ [καὶ] ἐδίδαξε [τραγωδίαν, ἢς ἄθλον ἐτέθη [τ]ράγος, ἐτη etc. «Desidero, Bæckh. ait, propiorem cum litteris traditis concentum, quem fere præstant nostra. **N** distraho in **ΔΡ**; **ΑΛ** fuit **ΑΜ**, **ΣΤΙΝ** muto in **ΣΤΕΙ**. Cetera aperta: **X** videtur **Λ** fuisse.» Archontis nomen incertum; alii scripserunt Ἀθηναῖος, alii Ἀλκ]αῖος.

Anni numerus oblitteratus est. Suidas Thespidem docuisse dicit Olymp. 61. Videtur igitur Marmor posuisse Olymp. 61, 1 vel 2 vel 3 (Marm. a. 273, 272, 271); nam Olymp. 61, 4 archon est Heraclides.

Epoch. 44. vs. 59.

Euseb. in Canone rem memorat ad Olymp. 64, 4 (in cod. Arm. ad Olymp. 65, 1), a. P. J 4193, et idem in Præp. Evang. X, 9: Δαρείου τὸ δεύτερον κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ξε' ὀλυμπιάδος καταντῆ. Consentit Canon Astronomicus Ptolemæi, cujus summa est auctoritas. His vero non respondet numerus 253, quem ex lapide transcripsit Selden. Quare Prideaux. conjecit in lapide non fuisse III sed ΠΙ, ideoque numerum esse 256. Quam conjecturam probarunt Bentleius (Opusc. p. 290), Corsinius (F. A. tom. III, p. 122), Chandler., Bæckh. Marmor igitur uno anno differt ab Eusebio.

Epoch. 45. vs. 59-61.

V. 59 supplementum dedit Selden. V. 60. Ἀθηναίων τύραννον est Prideauxii. In sequentibus Palmer.: σ[υμπα]ρ[έστ]ησαν τοὺς Πεισιστρατίδας ἐκ[χωρεῖν τοῦ Πει]λασ[γικ]οῦ τείχους, ex Herodot. V, 64. Chandler.: συνα[νέστ]ησαν τοὺς Πεισιστρατίδας ἐκβάλλειν τοῦ π. τ. Utrumque merito improbat Bæckh., qui mutato **Σ** et **E**, et pro **P** assumpto **N**, scribit ἐξανέστησαν τοὺς Π. etc.

Numerus referri debet ad ejectos Pisistratidas (Ol. 67, 2), nam Hipparchus jam Olymp. 66, 3 cæsus est. Vide de temporibus Pisistratidarum Clinton. F. H. p. 201 sqq.

Epoch. 46. vs. 61.

Supplevit Selden. Idem de chorago notat hæc: «Ejus nomen pæne in Marmore oblitteratum aliunde restitui, puto, nequit. *Hypodicus* si legam, favent satis et elementorum, quæ supersunt, vestigia et lacunæ spatium. Chalcidensem fuisse palam est. Nam Χαλκιδεύς tantum non integrum in Marmore habetur. Quisquis demum hic fuerit, et poetam et musicum fuisse insignem,

dubitandum non est. Viderint ergo perspicaciores, an *Hippicus* carminum scriptor numero Eusebiano 976 (qui æque ignotus est), aut *Hippasius*, nomen apud Capellam æque controversum L. 9, aut *Pondas et Hyperides*, in libello cum Censorino plerumque edito, aut medelam hic submitrent, aut hinc accipiant.»

Epoch. 47. vs. 61-62.

Quid hac epocha Noster notaverit sciri nequit. Semler. conjecit νε[ωτεροποιεῖν] Ἰππί[ας ἐπιέρασεν τὴν τυραννίδα] ἐν etc. Quod nemini persuaserit. Chandler.: ἀφ' οὗ νε[ως] Ἀθηναῖς τῆς Ἰππίας ἰδρύσθη Ἀθήνησιν. Neglexit igitur literas EN in Marmore superstites; deinde vero de templo Minervæ Hippiae Athenis nihil constat. Bæckh. de sua conjectura: «Nostro loco, ait, Ἰππία statuo genitivum esse. Hippias quinque filios habuit (Thucyd. VI, 55): sicuti vero ipse ut Nelides ex Nelei filio est Pisistratus vocatus (Herodot. V, 65), et Codri filius Neleus; ita conjecerim Hippiae filiorum unum fuisse Νέ[στορα vel Νε]υ[κία]. Sed Hippias post exactionem usque ad Marathonium prælium non sedit ignavus: reditum cum interim tentasse docet Herodotus V, 91, ubi quæ referuntur, pertinent ad annum hac epocha superiorem. Similiter quum Darius legatos in Græciam mitteret terram et aquam poscentes (Olymp. 71, 4), et paullo ante talia agitare Hippias potuit, maxime post primam Marathonii expeditionem Olymp. 71 incunte susceptam: quidni eo annorum intervallo unus ex Hippiae filiis patris adiutor captus ab Atheniensibus et supplicio affectus fuerit? Tale quiddam hoc loco scriptum fuisse conjicio, sumptum fortasse ex Phaniæ libro de tyrannorum interitu: et huc direxi supplementum.»

Epoch. 48. vs. 62-64.

Palmer.: πρὸς τοὺς Πέρσας [καὶ] Ἀριέντεα σατραπῆν τῶν Δαρείου ἀδελφ[ιδῶν] τὸν στρατηγόν, vel σατραπῆν Δαρείου ἀδελφιδέον. Pro Ἀριέντεα Prideaux., quem secuti sunt reliqui, reposuit Ἀρταφέρνηα (Herodot. VI, 94, Pausan. I, 32, 6, Nepos Miltiad. 4). Pro σατραπῆν Chandler. posuit articulum τὸν. — ἀδελφιδῶν pro ἀδελφιδέον dedit Bæckh. In sequentibus Ἀθή[ησι τοῦ] δευτέρου [Φαινίππου] supplevit Palmer. Deinde dedit ἐν μάχῃ, Bæckh. ἢ ἐν μάχῃ.

De pugna Marathonica circa diem XVII Metagitnionis mensis pugnata, non vero Boedromionis die VI, ut Plutarchus refert (De Herodot. malign. 26, Glor. Athen. c. 7), v. Bæckh. in Proœm. Ind. lectt. Universit. Berolin. æstiv. 1816; cf. Ideler.

Enchirid. chronolog. I, p. 291, Clinton. F. H. ad a. 490.

Æschylus secundum Nostrum (ep. 59) natus est Olymp. 63, 4. Concinit quod Suidas eum 25 annos natum Olymp. 70, 1 primum docuisse tradit. Ceterum cf. Hermann. Opusc. II, p. 161, ubi demonstrat alios Æschyli natales retulisse ad Olymp. 64, 4.

Epoch. 49. vs. 64-65.

Aristides archon fuit Olymp. 72, 4, anno qui sequitur pugnam Marathoniam; quare Marmoris numerus, prout computus A vel computus B adhibitus, vel 225 vel 226 fuit. Hoc vero anno Simonides Leoprepida elegis in honorem eorum, qui prælio Marathonio occubuerant, compositis vicit Æschylum (Vit. Æschyli). Dubitari nequit ad hanc ipsam rem respicere Nostrum avo tribuentem quæ tribuenda erant nepoti. Quare optime Bæckhius supplevit ποιητῆς ὧν καὶ [αὐτὸς, νικᾷ Ἀθῆν]ησιν. Palmer. voluit: καὶ [αὐτὸς ἐφάνη Ἀθῆν]ησι; Bentlei. καὶ αὐτὸς τελευταῖα Ἀθῆν]ησιν. Quæ omnia propter temporum rationes admitti vix posse fusius docet Bæckhius.

De Simonide avo Leoprepidæ, eodemque poeta, omnino nihil constat. Leoprepida expresse memoratur ep. 54 (Olymp. 75, 4) et ep. 57 (Olymp. 78, 1), ubi nonagenarius diem obiisse narratur. Fuit igitur Simonides sexaginta novem annos natus illo tempore, quo avus ejus vel vicisse vel floruisse vel obiisse dicitur. Hæc a vero abhorrere quisque videt. Neque magis probabile est Marmoris auctorem confudisse Simonidem Leoprepidæ avum cum Simonide Leoprepida, quem avum Simonidis genealogi fuisse scimus. Itaque nihil relictum esse puto nisi ut statuamus Leoprepidæ tempora diversissime tradita esse; nonnullos igitur duos distinxisse Simonides poetas, quorum alterum avum fecerunt, alterum nepotem. Inde explicandus Eusebius, qui sine ulla distinctione Simonidem floruisse dicit Olymp. 55, 4; 61, 1; 73, 3. Primus numerus ab altero distat 21 annis, alter a tertio 49 annis. Videntur igitur duæ chronologiæ exstitisse, quarum altera Simonidem uno cyclo justo antiquiorem fecit.

Ceterum de Simonidis vita v. Ulricii Hist. poes. Gr. tom. II. p. 505, Bodei Hist. poes. lyr. Gr. tom. II, p. 122 sqq.

Darii regno tribuuntur 36 anni ab Herodot. VII, 4 (ubi v. Bæhr.), in Canon. Ptolem. et ap. Euseb.; ita ut Xerxis annus primus sit Olymp. 73, 4. Noster sequi videtur Ctesiam (ap. Phot. cod. 72), qui Dario 31 tantum annos dat. Cf. Clinton. l. l. p. 313.

Epoch. 50. vs. 65-66.

Ἀ[φίκετ]ο supplevit Palmer. — Rem alii plurimi rectius ponunt Olymp. 75, 1. Magis Noster in eo erravit, quod Stesichorum primum ad Olymp. 75 refert (alterum Stesichorum laudat ep. 73, Olymp. 102). Nam antiquus ille Stesichorus, quem novimus, vixit circa Olymp. 33-56. Quapropter Klein. (Stesichor. fr. p. 5 sqq.) suspicatur poesin in familia Stesichori propagatam esse, ita ut is qui ep. 50 memoratur, a prisco illo quintus, alter, cujus mentio sit ep. 73, nonus esset. Plura v. ap. Bodeum l. l. p. 43 sqq.

Archon Olymp. 73, 3 et 73, 4 aliunde non notus. « Quare Philocratem, Bæckhius ait, ad alterutrum referas annum ex computo A vel B. Prætulit B, quod Noster ep. 60 Olymp. 84, 3 Euripidem annos 43, non 44 natum statuit. »

Epoch. 51, vs. 66-67

Res primo loco memoratæ pertinent ad Olymp. 74, 4. Ad Thermopylas pugnatum est post celebrata Olympia et Carneia (Herodot. VIII, 72 coll. VII, 206, VIII, 26) medio mense Hecatombæone. Prælium ad Salaminem cadit in diem XX Boedromionis. Plutarch. Camill. c. 19, Polyæn. III, 11; cf. Ideler. Enchirid. chronolog. p. 309, Clinton. p. 30.

Epoch. 52. vs. p. 67-69.

V. 68 extr. Selden. enotavit ΕΡΥΗΚ .. Quare Palmer. supplevit: ἐρρύηκεν ἐν Σικελίᾳ. Prideaux. voluit ἐρρύεκεν vel ἡρρύχθη. Sed Chandler. literam K omisit. « Forsterianæ collationis auctor, Bæckhius ait, in margine plumbo adscripsit quod dedi; qui etsi posthac atramento addidit: « ΕΡΥΗΚ recte, » tamen patet quod antea plumbo allitum erat, ex lapide petitum esse, nempe duo P justo arctius scripta. » Cf. Thucyd. III, 116: Ἐρρύη δὲ καὶ περὶ τὸ αὐτὸ τὸ ἔαρ τοῦτο ὁ ῥύαξ τοῦ περὶ ἑκ τῆς Αἰτνῆς. Deinde Bæckhius addidit κ[α]ὶ ὄντος s. κ[α]ϊῶτος; ante ἐν Σικ. poni vult τὰ, Αἰτνίαν denique mutavit in Αἰτνην. Numerum dedit ex collatione Forsteriana. Seldenus præbuit Η ... ΠΙ, Chandler Η ... ΔΠΙ.

De die pugnae Plataënsis Plutarch. Aristid. c. 19: Ταύτην τὴν μάχην ἐμαχέσαντο τῇ τετραδέτῃ τοῦ Βοηδρομιῶνος ἰσταμένου Camill. c. 19: Βοηδρομιῶνος τρίτῃ ἐν Πλαταιαῖς ἄμα καὶ περὶ Μυκάλην ἡττήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Verum Bæckh. in Indice lectt. univers. Berolin. æstiv. 1816, p. 4, eam pugnatam esse demonstrat circa diem XXVII Panemi Bœotii, qui respondet Attico Metagitnioni: solennia autem hujus victoriæ tertio vel

quarto Boedromionis die acta esse. Cf. Clinton. ad a. 479. — Ætnæ eruptio secundum Thucydidis calculos cadit in Olymp. 76 $\frac{1}{2}$, quod non quadrat cum Nostro: v. Krüger in Comment. de vita Thucyd. p. 65.

Epoch. 53. vs. 69-70.

Συρακουσῶν supplevit Lydiatus; Palmer. voluit: ἐν Γέλα, quod minus se commendat. Nam Gela a Gelone occupata est Olymp. 72, 3, Syracusæ Olymp. 73, 4 (v. Bœckh. Explicat. Pind. p. 100; cf. Clinton. ad a. 491, 485, 480). Noster igitur, qui hoc factum dicit Olymp. 75, 3, septem annis rem justo posteriorem facit, eodemque anno assignat, quo ex vera temporum computatione Geloni successit Hiero. Quam differentiam variis modis explicare studuerunt viri docti, neque tamen quidquam, puto, protulerunt quod ferri possit. Eadem testimoniorum diversitas in aliis multis hujus ætatis rebus reperitur, quare simpliciter ex ἀναγραφῶν vitio explicanda est (cf. ad ep. 56).

Epoch. 54. vs. 70-71.

De arte memoriæ a Simonide inventa v. Cic. De orat. II, 94, Quint. Inst. orat. XI, 2, Plin. H. N. VII, 24. De victoria, quam Adimanto archonte Athenis obtinuit annos natus octoginta v. Plutarch. An seni sit ger. resp. tom. IX, p. 137 Reisk.: Εἰ γε Σιμωνίδης μὲν ἐν γῆρα χοροῖς ἐνίκα, καὶ τοῦπίγραμμα δηλοῖ τοῖς τελευταίοις ἔπειν.

Ἄμφι διδασκαλίῃ δὲ Σιμωνίδῃ ἔσπετο κῦδος
ὀγδωκοντάετι, παιδί Λεωπρέπειος

Cf. Valer. Maxim. VIII, 7.

Harmodio et Aristogitoni statuæ, ab Antenore, Euphranoris filio, fabricatæ, positæ erant quarto anno postquam Hippias Athenis erat expulsus (Plin. H. N. XXXIV, 9). Has vero quum in Asiam abstulisset Xerxes (Arrian. Exp. Alex. III, 16, 13), novæ factæ sunt a Critia, quas Noster intelligit. Postea antiquas illas Atheniensibus restituit Alexander (Arrian. l. l. et VII, 19), vel Antiochus (Pausan. I, 8, 5), vel Seleucus (Valer. Max. II, 10). Cf. Thiersch. Epoch. histor. art. p. 128 sqq.

Epoch. 55. vs. 71.

In numero Noster erravit, ut jam ep. 53 monuimus. Epicharmus sub regno Hieronis floruisse præter Nostrum refert Plutarch. Moral. p. 68, A (p. 175, C).

Epoch. 56. vs. 72.

Secundum Marmoris auctorem Sophocles na-

tus est Olymp. 70, 4 (cf. ep. 64). Rectius in Vita Sophocl. natales poetæ referuntur ad Olymp. 71, 1 (v. Bœckh. Gr. trag. principes p. 49, 102 et Comment. de Sophocl. Antig. c. 7 in Actis Academ. Borussicæ 1824; Clinton. F. H. ad a. Olymp. 71, 2); Suidas ponit Olymp. 73. — De victoria Sophoclis Magnis Dionysiis reportata v. Plutarch. Cim. c. 8.

Apsephion archon Olymp. 77, 4 multum difficultatis creavit viris doctis. « Nam præter hunc, Bœckhius ait, quem lapis offert, ex Diogene Laertio potissimum anno Olymp. 77, 4 vindicandum, visus est Phædon eidem tribuendus anno esse. Sed hunc præclare removit Clinton. Primum ex Diodor. XI, 63 huc revocabatur Phædon: sed ibi legitur in libris Φαίλωνος, hoc est Ἀψεφίλωνος, ut ego statuo. Deinde Schol. Æschinis De fals. legat. p. 755 Reisk. Phædonis annum nominat in re, quæ ad Olymp. 77, 4 pertinere videbatur, sed ea referenda in Olymp. 76, 1, qui veri Phædonis annus: cf. de ea Clinton. F. H. p. 262 sq. coll. p. 32. Addo, ne erres, etiam Plutarchum Thes. c. 36, ubi Phædon memoratur in re, quam Bentleius Apsephionis ad annum, Ol. 77, 4 referebat, non illum annum significare, sed annum Olymp. 76, 1 (Corsin. F. A. tom. III, p. 174, Clinton F. H. p. 34). » Hactenus Bœckh.

Duo hi archontes tam sæpe confunduntur, ut dubitare possis, num omnino exstiterit Phædon archon Ol. 76, 1, nisi dubitationem recideret Diodor. XI, 48. Nam ceteris locis, ubi Phædon archon memoratur, non cum Clintone et Bœckhio cogitandum est de anno Ol. 76, 1, sed 77, 4. Atque altero Diodori loco (XI, 63), ubi de a. Ol. 77, 4 agitur, multo probabilius pro Φαίλωνος ex vet. interpret. Dindorf. reposuit Φαίλωνος, quam cum Bœckhio scripseris Ἀψεφίλωνος. De quibus omnibus uberius egi in Commentat. De Æschyli Septem contra Thebas (Götting. 1836), p. 11-35. Causa confusionis esse videtur nominum similitudo; neque tamen hæc sola; nam considerandum est duos hos archontes septem distare annis. Itaque vitium erit veterum ἀναγραφῶν.

Epoch. 57. vs. 72-73.

De lapide cælo delapso Aristot. Meteor. I, 7: Ὅτε δ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ἔπεσε λίθος ἐκ τοῦ ἀέρος, ὑπὸ πνεύματος ἀρθεῖς ἐξέπεσεν μεθ' ἡμέραν. Plin. H. N. II, 58: « Celebrant Græci Anaxagoram Clazomenium, Olympiadis LXXVIII anno 2 (Nostro Olymp. 78, 1), prædixisse cælestium literarum scientia, quibus diebus saxum casurum esset a sole. Idque factum interdium in Thraciæ parte ad Ægos flumen. Qui lapis etiam nunc

ostenditur, magnitudine vehis, colore adusto, comete quoque illis noctibus flagrante. » Cf. Stobæus Eclog. I, 25, Ammian. Marcell. XXII, 8, 5, XXII, 16, 22, Plutarch. Lysand. 15, Theodoret. Gr. affect. cur. IV, p. 797, ed. Hal. Eusebius rem accidisse dicit Ol. 78, 4. De Simonide v. ep. 49.

Epoch. 58. vs. 73-74.

Perdiccas ex Nostri rationibus regnat ab Ol. 79, 4 ad Ol. 90, 1 per 41 annos. Verum hoc falsum est. Nam ex Thucydide intelligitur Perdiccam Olymp. 91, 2 adhuc vixisse. Ceterum quam incerta sit antiquiorum regum Macedonicorum chronologia, ex illis jam colligas quæ de Perdiccæ regno traduntur. Perdiccas enim regnat (v. Athen. V, 217, D, E):

sec. Nicomedem	a. 41
» Anaximenem	» 40
» Theopompum	» 35
» Hieronymum	» 28
» Marsyam	} 23
» Philochorum	
» Euseb. Gr.	} 22
» Euseb. Arm. p. 171, ed. Mai.	

Archelaus deinde regnavit secundum Dexippum ap. Syncell. p. 263, 14 annis, secundum Diodorum (XIV, 35), 7 annis. Vides quantopere in his regnet numerus noster septenarius. Plura v. ap. Clinton. p. 218 sqq. et Ritschl. in Commentat. de Agath. vita p. 4 sqq.

Epoch. 59. vs. 74-75.

[Δ]α supplevit Palmer. Cum Nostro consentit Schol. Aristoph. Ach. 10. Cf. Hermann. Opusc. II, p. 161.

Epoch. 60. vs. 75-76.

[Η]σαν Chandler.; Palmer. voluit ἐβίωσαν.

Olymp. 84, 3 Euripides primo præmio ornatus est ætatis anno 41. Docendi initium fecerat et tertio præmio ornatus est, sec. Vit. Eurip., Olymp. 81, 1, ætatis anno 25; igitur 14 annis post Olymp. 84, 3. Sin Gellium audias, docendi initium fecerit ætatis anno decimo octavo, quod septem annis differt ab iis quæ habet Vitæ Eurip. auctor.

Epoch. 61. vs. 76-77.

Cf. ep. 58. In archontis nomine cum Nostro facit Athenæus V, p. 218 D. Diodorus eundem dicit Ἀριστοφύλος. Falso.

Epoch. 62. vs. 77.

In numero pro Seldiana lectione [Π] Chand-

ler. dedit [III]; sed illud in lapide esse a Festerio affirmatur; ideoque nihil corrigendum est. Debit enim Marmoris auctor scribere 144, quoniam Euctemon archon a Diodoro assignatur Olymp. 93, 1. Atque huic anno Dionysii initium tribuit Canon Hieronymi. Rectius vero Euseb. Arm. rem ponit ad Olymp. 93, 3. — Græco Canon Euseb. eam adscribit Olymp. 94, 3

Epoch. 63. vs. 77-78.

Explevit Palmer.; numerum vero dedit 77 annos computans ex illis numeris qui in lapide leguntur ep. 50 et 53 (222 et 145), contra Bœckh. scripsit 78, rectius sequens veros ante archontum, ad quos pertinent epochæ.

De re Clinton ad Olymp. 93, 3 ita: « Euripides moritur, Callia archonte (Apollodor. ap. Diodor. XIII, 103) quinque et septuaginta annatus. Auctor Vitæ ap. Emsleium: 'Ἐπελείται, ὡς φησι Φιλόχορος, ὑπὲρ τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη γέννησός, ὡς δὲ Ἐρατοσθένης, οε'. Hæc testimonia certa sunt, et confirmant ea quæ præterea de Euripidis vita comperta habemus. Callias [a. 400] 75tes archon est a Calliade [480]. Itaque 74tes poetæ annus completus erat Boedromione Calliæ archontis. Philochorum sequitur Thomas Magister. Eurip. Vit.: 'Ἐπὲρ τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη γέννησός, Eratosthenis numerum servant Suidas v. Εὐριπίδης et Moschopulus Vit. Eurip.: 'Ἐπὲρ βεβιωκέναι παρὰ αὐτὸν ἐβδομήκοντα πέντε. Euripides eodem die quo Dionysius tyrannidem occupavit. Plutarch. Sympos. VIII, 1. Itaque obiit sexto Calliæ mense. Jam mortuum fuisse octavo hujus archontis mense ex Aristoph. Ranis cognoscimus. Non accurate Marm. Par. ep. 64 cum Antigæe archonte obiisse tradit. » Sed Marmoris rationes approbat Bœckh. « Archonti Calliæ, inquit, Olymp. 93, 3, Euripidis obitum assignat Apollodoros, quem quum secutus essem Gr. trag. princ. p. 209, posthac accessi Pario Commentat. de Dionysiis (in Act. Acad. Boruss. 1817) cap. 20, not. 120. Apollodoros quidem obitum et Euripidis et Sophoclis illi tribuerit anno, quod Ranæ Aristophanis fabula tum docta, et paullo ante doctam hanc debebant illi defuncti statui; sed Ranæ fabula docta Lenæis, quæ demonstravi Gamelione septimo mense acta esse, et probabile est comœdiam illam, quæ scribi non potuit ante Euripidis et Sophoclis obitum, esse inceptam ab Aristophane certe sex septem mensibus antequam ageretur. Multum enim temporis postulabat et scriptio et modorum et saltationis adornatio, tum vero chori exercitatio. Ac si, ut traditur, Sophocles post Euripidem obiit, et

Choum quidem solemnibus, Anthesterione post Gamelionem proximo, id quod non rejiciendum videtur (cf. de Dionysiis c. 21); patet utrumque Olymp. 93, 2 defunctum esse, quod Ranæ comædia jam Gamelione Olymp. 93, 3 docta est. Neque obstat Plutarch. ex Timæo referens Dionysium eo esse die natum quo defunctus sit Euripides. Nam quamquam verissima Wesselingii sententia est, non natum eo die Dionysium I, sed natam ejus tyrannidem dixisse Timæum, quam Dionysium constat Olymp. 93, 3, occupasse, non Olymp. 93, 2; tamen potuit Timæus aliquid jam Olymp. 93, 2 anno ante Dionysii tyrannidem spectare, quo sibi viam ad dominationem aperuerit Dionysius. Adde disputantem de Sophoclis et Euripidis obitu Ritschl. De Agathone c. 6.

Epoch. 64. vs. 78-79.

De Sophocle, v. ep. 63. Non omnes enim mortem poetæ ad Calliæ annum retulisse docet Schol. ap. Thiersch. in Actis Mon. I, 3, p. 323: Ἐπὶ Καλλίου φασὶν οἱ πλείους τὸν Σοφοκλέα τελευτῆσαι. Plin. H. N. VII, 30 et Vit. Sophocl. mortis annum ponunt Ol. 93, 4, quo tempore Athenæ a Lysandro obsidebantur. Hæc opinio, monente Bæckhio, ansam præbuisse videtur iis quæ narrat Pausan. I, 21. Lucian. Macrob. 6, 24 Sophoclem vixisse dicit annos 96.

In sequentibus Selden. dedit ἀνέβαινε, Palmer. ἀνέβη. Quibus Prideaux. addidit εἰς τὴν Περσίδα; Chandler: ἐπὶ τὸν ἀδελφόν. Sed hoc non opus esse Bæckhio docet ex sequente epocha, ubi: τῶν μετὰ Κύρου ἀναβάντων· unde simul intelligitur nostro loco non de primo itinere, quod in Persiam, patre adhuc vivente, Cyrus fecit (Diodor. XIII, 104), sermonem esse, sed de nota illa Græcorum ἀναβάσει. Igitur erravit Noster hanc ad Olymp. 93, 3 referens, quum facta sit Olymp. 94, 4.

Deinde Seldenus ex lapide dedit: Καλλίου τοῦ προτέρου, quod propter epoch. 59 non nisi lapidæ errore scriptum esse potest. Quare Bæckhio restituit: τοῦ δευτέρου. Proprie quidem hic Callias non secundus ejus nominis est, sed tertius. Verum quum ep. 59 προτέρου, non πρώτου scriptum, patere Bæckhio ait, Parium epoch. 64 voluisse δευτέρου. « Excuses vero hoc δευτέρου, pergit, si Noster archontem Olymp. 92, 1 putaverit Καλλίαν vocatum, ut is, qui ep. 70 scriptus est, in marmoribus audit Καλλέας, credo quod ipse sic suum signavit nomen; neque ei excusationi hoc obstat quod epoch. 70 δευτέρου non appositum: quippe in his notis apponendis

non constans Noster. Quamquam autem Καλλίας et Καλλέας non diversa nomina sunt, tamen præstat ista excusatio, quam quæ voci sive προτέρου sive δευτέρου explicandæ attulerunt Seld., Prid., Stanlei. ad Vit. Æschyli, p. 712, Corsin. F. A. III, p. 260, relatu non digna.

Epoch. 65. vs. 79.

De Teleste dithyramborum scriptore v. Plutarch. Alex. c. 8, Diodor. Sic. XIV, 46.

Epoch. 66. vs. 79-80.

Lacunam supplevit Palmer. De ætate Socratis cum Nostro faciunt Apollodor. et Demetrius Phalereus ap. Diog. Laert. II, 44. Secundum Platonem in Apolog. Socrat. p. 19, D, moritur ἔτη γεγονώς πλείω ἑβδομήκοντα. Quare Bæckhio natales non in Olymp. 77, 4, sed in 77, 3 vel 2 rejiciendas putat. Sed minus diligens in talibus Plato esse solet, ut recte monet Clinton.

Epoch. 67. vs. 80-81.

Recepit Bæckhio Palmerii supplementum quamvis incertum; literas ΑΠ, quas Selden. et Chandlerus exhibent, vel ΑΙ, ut est in collatione Forsteriana, mutavit in ΑΣ. Palmer. sua hausit ex Diodor. XIV, 43: Ἀστυδάμας ὁ τραγωδιογράφος τότε πρῶτον (Aristocrate archonte Olymp. 95, 2) ἐδίδαξεν, ἔζησε δὲ ἔτη ἐξήκοντα. — Idem Astydamos memorari videtur ep. 71 Olymp. 101, 4; certe nihil adjectum est, quo a priore distinguatur. Plurimi tamen ep. 71 Astydamantem juniorem intelligi volunt. Fuerunt enim duo hujus nominis poetæ: v. Schol. ad Aristoph. Av. 282 a Bæckhio emendatum: Γεγόνασι δὲ Φιλοκλείς δύο τραγωιδῶν ποιηταί· εἷς μὲν ὁ Φιλοπείθους υἱός, ἕτερος δὲ ὁ Φιλοκλέους ἀπόγονος· ἐκείνου μὲν γὰρ ἦν Μόρσιμος, ἐκ τούτου δὲ Φιλοκλῆς καὶ ἕτερος Ἀστυδάμας, ὁ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν περιπεπωτικῶς τῷ νεωτέρῳ Φιλοκλεῖ. Cf. Suidas v. Ἀστυδάμας et v. Σεαυτὸν ἐπαινεῖς. Schol. Aristoph. Ran. 151, Diog. Laert. II, 5, 23.

Epoch. 68. vs. 81.

In lectionis varietate Bæckhio: « v. 81 Selden. ΑΦ.....ΜΕ...ΡΙΑΝΟΣ; Chandler. ΑΦΟΥΞ.ΛΟΣ.....ΜΕ...ΡΙΑΝΟΣ; Forsteriana prior collatio pro litera Ξ præbet O, altera docet non liquere sitne O an Ξ; tum in illa dicuntur oblitteratæ septem vel octo litteræ esse, et deinceps habetur ΚΥΡΡ. Composui hæc omnia, retenta litera Ξ. »

Ex his vestigiis Chandlerus finxit : ἀφ' οὗ Ξάνθος [ὁ ποιητῆς Σαρδίανός. Quæ temere excogitata sunt ex Athen. XII, 6, ubi hæc : Τούτον (Herculem), φησὶν (Megaclides), οἱ νέοι ποιηταὶ κατασκευάζουσιν ἐν ληστοῦ σχήματι μόνον περιπορευόμενον, ξύλον ἔχοντα καὶ λεοντῆν καὶ τόξα. Καὶ ταῦτα πλάσαι πρῶτον Στησίχορον τὸν Ἱμεραῖον. Καὶ Ξάνθος δ' ὁ μελοποιὸς, πρεσβύτερος ὢν Στησίχορου, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Στησίχορος μαρτυρεῖ... οὐ ταύτην αὐτῷ περιτίθει τὴν στολὴν, ἀλλὰ τὴν Ὀμηρικὴν πολλὰ δὲ τῶν Ξάνθου παραπεποίηκεν ὁ Στησίχορος. — Semler. Philoxenum Cytherium, Baumgarten. Polyidum vel Milesium Timotheum memorari putarunt. Bæckhius nomen gentilicium esse censet aut [Σηλ]υβριανός aut Με[σαμ]βριανός. « Nomen poetæ, inquit, inveniri non potest, quamquam N. 2054 (Inscriptionum) Mesambrianus nominatur *Aulosthenes*, ut videtur, quod nomen credas usitatum fuisse musicorum et maxime tibicinum familia; et dithyrambicum ex tali familia prodire potuisse, quis neget? Ac mutato Ξ in Λ , congruunt reliqua voci $\Lambda\upsilon$]λοσ[θένης δ.] Inscriptio hæc est : Ἀγαθῆ τύχη. Αὐλουξένης Αὐλουξένης (Αὐλοσθένης Αὐλοσθένης leg. censet Bæckh.) Ἀπόλλωνι ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας, καὶ τῶν ἰδίων ἀμπελων ἐπὶ ἄκραν εὐχαριστήριον ἀνέθηκε.

Epoch. 69. vs. 82.

De Philoxeno v. Bodei Hist. poes. Iyr. Gr. tom. II, p. 316 sqq.

Epoch. 70. vs. 82-83.

Quid suppleendum sit, utrum πρῶτον ἐδίδαξεν αὐτὸν ἐνίκησεν, haud liquet. Ceterum de Anaxandride Rhodio vel Colophonio v. Suidas s. h. v., qui cum vixisse dicit Olymp. 101. Cf. Meinek. Histor. Comicor. p. 367 sqq.

Epoch. 71. vs. 83.

Supplementum incertius. Selden. dedit : κατέκαη δὲ τότε κα[λ]ὶ οὐρανός. Palmer. : κα[λ]ὶ δοκίς ἐν οὐρανῷ. Pridaux. : κα[λ]ὶ ἐν οὐρανῷ μέγας κομήτης. Chandler. : κα[λ]ὶ ἐν οὐρανῷ ἡ μεγάλη λαμπάς. Bæckhius in suis ante oculos habuit locum Diodor. XV, 50 (ad Olymp. 102, 1) : Ὡφθη μὲν γὰρ κατὰ τὸν οὐρανὸν ἐπὶ πολλὰς νύκτας λαμπὰς μεγάλη καομένη, ἀπὸ τοῦ σχήματος ὀνομασθεῖσα πυρίνη δοκίς. Ubi v. Wesseling. Cf. Aristot. Meteor. I, 6.

Epoch. 72. vs. 83-85.

Selden. explevit : ἀφ' οὗ ἡ μάχη ἐν Λεύκτροις. Pridaux. : ἀφ' οὗ ἐν Λεύκτροις μάχη. Pugna pugnata est Ol. 102, 2, Hecatombæonis die quinto; v. Clinton.

Alterius lacunæ initium olim statim post Φρασικλείδου posuerunt; Palmer. novam epocham notatam putans explevit : ἀφ' οὗ Ἀλέξανδρος Μακεδόνων. Pridaux. : καὶ ἐτελεύτησε Κλειόμβροτος Λακεδαιμονίων] βασιλεύ[ς, quæ, literis in marmore superstitionibus violenter mutatis, hausit ex Diodor. XV, 55. Corsin. F. A. tom. IV, p. 8 : καθ' ὃν Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντου Μακεδόνων. Bæckhius vero post Φρασικλείδου in Forsteriana collatione invenit : **ΚΑΙΘΑΛ**, ideoque dedit : καὶ ὁ Ἀ[λέξανδρος δὲ ὁ Ἀμύντου κατὰ τοῦτον Μακεδόνων] ἐβασίλευει.

Noster igitur Alexandrum II uno anno priorem facit quam Diodor. XV, 60, secundum quem imperio potitur Olymp. 102, 3. Eiusdem mors memoratur epoch. 74 (Olymp. 103, 1). Diodorus quidem eum per unum tantum annum regnasse dicit, sed longius ei tempus tribuendum esse ex ipsius Diodori et ex Justinii (VII, 5) narratione recte concludit Clinton p. 241.

Epoch. 73. vs. 85.

Explevit Palmer., nisi quod ἐν Ἀρχαδίᾳ addidit Pridaux. Archontis nomen aliis est Dyscinetus (Diodor. XV, 57, Pausan. IV, 27, 5), aliis Dysnicetus (Demosth. Steph. II, p. 1132). Megalopolis ex Diodor. XV, 72 condita est Olymp. 103, 1. Sed rectius Pausan. VIII, 27, 6 : Συνοικήθη ἡ Μεγάλη πόλις ἐνιαυτῷ δὲ τῷ αὐτῷ καὶ μῆσι δὲ ὀλίγοις ὕστερον ἢ τὸ πταίσμα ἐγένετο Λακεδαιμονίων τὸ ἐν Λεύκτροις (Olymp. 102, 2).

Epoch. 74. vs. 86-87.

Palm. Ἀλε[ξάνδ]ρου τελευτήσαντος Πτολεμαῖος βασιλεύει. Quod non sufficit ad explendum spatium lacunæ. Dodwellus (Ann. Xenophon. p. 278) : Ἀλεξάνδρου δολανοφονηθέντος Πτολ. τῶν Μακεδόνων βασιλεύει.

Dionysius secundum Marm. Par. (cf. ep. 62) regnat annis 40, inde ab Olymp. 93, 1; revera autem nonnisi annis 38, inde ab Olymp. 93, 3: v. Diodor. XV, 74, Cic. Tuscul. V, 20, Nat. Deor. III, 53, Hellad. Chrestom. ap. Phot. cod. 279, Euseb. Can. Gr. p. 174 (ubi ut pro λη librorum vitio).

Epoch. 75. vs. 87-88.

Κατέλαβον cum Baumgartenio supplevit Bæckh. Palmer. et Lydiat. dederant ἐσύλευσαν s. ἐσύλησαν. Freret. (*Mém. de l'Acad. XXVI*, p. 197), cuius ætate vox ἱρὸν nondum e Marmore enotata erat, neque de occupatione templi putavit neque de spoliatione sermonem fuisse, sed de Cirrhæi soli occupatione, quæ causa fuit belli. Ut ita staret Freretus, movit eum quod res in Marmore

memorata tribuitur anno *Cephisodori*, qui archon fuit Olymp. 103, 3, templum vero secundum Diodorum a Phocensibus captum dicitur Olymp. 105, 4. Itaque Noster, si de templo occupato cogitasset, multum a vero aberrasset. Sed hæc Frereti ratio propter vocem ἱρὸν jam admitti nequit. Quare quia Olymp. 105, 3 archon fuit *Cephisodotus*, Lydiatus, Prideaux., Chandler., Clinton (F. H. p. 124) cum iisque Bœckhius iudicarunt hunc archontem a Pario indicari, qui itaque uno tantum anno a Diodori computo recederet. Etenim archontum nominum similitudo causa fuisse videtur erroris, possitque fortasse pro Κηφισοδώρου corrigi Κηφισοδότου. Secundum hæc igitur suppleverunt numerum 94, qui, si ad *Cephisodorum* referretur, esse deberet 102.

Verum enimvero quamquam hac ratione Marmoris calculus ad veritatem adducitur, vehementer tamen dubito, num revera Noster veram hanc computationem secutus sit. Sic enim cogimur, ut quæ deinceps memorantur res, mortem Timothei, initium regni Philippi, mortem Artaxerxis, victoriam denique nescio cujusnam ducis vel poetæ, in una eademque epocha ponamus eaque omnia tribuamus anno Agathoclis, qui proxime sequitur *Cephisodotum* (Olymp. 105, 4). Quod propter epochæ longitudinem et propter tempora rerum a vero abhorret. Nam Philippus non Olymp. 105, 4 regnum adeptus est, sed Olymp. 105, 1. In eundem annum sec. Canonem Ptolemæi cadit initium regni Artaxerxis Ochi. Verisimile est igitur non unam sed tres statuendas epochas esse; prima notavit mortem Timothei, in eaque literæ **ET** post ἐτελεύτησεν indicant supplendum esse ζτη; altera spectat ad regna Philippi et Ochi, tertia ad victoriam nescio quam.

Quæ omnia quamquam non fugerunt Bœckhii sagacitatem, nihilominus vir doctissimus epocham 75 referri vult ad Olymp. 105, 3. « Suspicis, ait, vs. 90 erratum a lapicida esse, cujus negligentiam aliquoties notavimus, et debuisse illum pro Agathocle alium posteriorem archontem ponere, quippe Elpinem Olymp. 106, 1, qui solus superest ante Callistratum Olymp. 106, 2 (vs. 91). Sic Timothei obitum v. 88 scriptum et reliqua, quæ ea epocha comprehendit, signaverit Agathocles Olymp. 105, 4, inter epocham Phocici templi occupati Olymp. 105, 3 et Elpinem archontem Olymp. 106, 1 interjectus, et Elpinis anno vicerit ille, de quo vs. 90 dictum erat ἐτίχθη. Quid quod vs. 90 non PΔΔΔΔIII sed PΔΔΔΔII in lapide esse affirmat Forsterus?

Et numerus 92 exacte quadrat in Elpinis annum, nullo modo in Agathoclis. » At vereor ut error iste lapicidæ multis probabilis videatur; et quod numerum Forsterianum (92) attinet, Bœckhius in lectionis varietate ipse concedit credibilis esse in Marmore fuisse III, quod Selden. et Chandlerus communi consensu dederunt, verum tertium I paulatim evanuisse, ita ut Forster. non nisi II vidisset. Deinde vero ut credamus Nostrum epocham 75 falso ad *Cephisodori* annum (Ol. 103, 3) retulisse, eo facilius largiendum est, quia alia multa in hujus temporis archontibus a veteribus turbata esse debuerunt. Nam scimus Philochorum singularem librum composuisse de archontibus, qui magistratum tenebant inde ab Olymp. 101, 3 usque ad Olymp. 115, 2. Ac si quem nunc habemus et sequimur archontum catalogum vel obiter perlustraveris, plura reperiuntur, quæ nescio an ex vitiosis anagraphis fluxerint. Sicuti octavus archon post *Cephisodorum* est *Cephisodotus*, sic octavus post *Phrasiclidem* est *Chariclides*; porro septimus a *Pythodoto* est *Pythodemus*, septimus a *Cephisodonte* est *Cephisodorus*, etc. Quæ fortasse sunt fortuita, fortasse ex ἀναγραφῶν confusione explicanda; certe longe absimul ab eorum sententia, qui nostrum archontum catalogum pro certissimo habent. Itaque facile fieri potuerit, ut Noster hic errorem commiserit similem illius, ex quo alii ad *Phædonem* retulerunt quæ referenda erant ad *Apsephionem*; qui quidem error alios multos creavit, ita ut de *Themistoclis* et *Aristidis* fati postremis duplicem habeamus chronologiam. Simili archontum *Theodori* et *Pythodori* (qui septimus est a *Theodoro*) confusione laborant quæ de *Phidia* narrantur ex *Philochoro* (v. fr. 97).

Aliud cur putem Nostrum templi Delphici occupationem 7 vel 8 annis justo priorem fecisse, illud est quod *Parius Timotheo*, quem statim post memorat, annos tribuit 40, *Suidas* vero 47. Quod explicari potest si obitus poetæ vulgo conjungebatur cum templi Delphici occupatione, quam Noster retulit ad *Cephisodori*, *Suidas* ad *Cephisodoti* annum. Noster igitur *Timothei* obitum uno anno posuerit post templi occupationem. Neque quidquam jam impedit quin *Philippi* et *Ochi* regna suis assignaverit temporibus.

Apud *Euseb. Arm.* *Artaxerxes Mnemon* obit Ol. 103, 2, quod a vero calculo eodem spatio distat, quo *Cephisodorus* a *Cephisodoto*. Communis horum omnium fons confusio- nis.

Epoch. 76. vs. 88-90.

De Timotheo multa habet Bodeus l. l. p. 324 sqq. 305, 315.

In sequentibus Seldenus novam epocham statuens : Ἀφ' οὗ Φίλιππος ὁ Ἀμύντου τῶν Μακεδόνων βασιλεύει καὶ Ἀρταξέρξης ἐτελεύτησεν, Ὡς δὲ ὁ υἱὸς βασιλεύει τῶν Περσῶν, ἔτη...]. Quæ sequuntur alii epochæ tribuit. Eodem modo statuit Freretus l. l. Recte. — Chandler. in unum omnia contrahens scripsit ἐτελεύτησεν ὁ δὲ Φίλιππος etc. Bœckhiana vid. in textu. Lydiatus, neglectis literis **ET**, temerarie locum constituit hunc in modum : καὶ Φίλιππος τὴν πόλιν ἔκτισεν ὁ Φίλιππος Μακεδόνων βασιλεὺς, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Φεραῖος ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικὸς ἐδολοφονήθη καὶ τοὺς Διονυσίου στρατηγούς ὁ Δίων ἐνίκησεν. Eadem, nonnullis mutatis, Prideaux., quem sequitur Corsin. F. A. tom. IV, p. 21. Bœckhius postremam lacunam vacuam relinquere maluit, in annotatione vero conjecturam protulit de re, ad quam referri possit istud ἐνίκησεν. « Anne fortasse notata erat, inquit, victoria Chiorum de Atheniensibus (Diod.

XVI, 7)? Quod si statuas, dux Chiorum subjectum fuerit ad verbum ἐνίκησεν). »

Epoch. 77. vs. 90-92 ut videtur.

Quid hac epocha notatum fuerit, sciri nequit. Prideaux. et qui eum secuti sunt plurimi de Alexandri anno natali cogitarunt, qui tamen est Olymp. 106, 4. Bœckhius, quum epocham 75 ad Olymp. 105, 3 retulisset, putavit bellum Phocense memoratum esse, cujus initium Callistrati anno assignat Diodorus.

In seqq. Chandler. supplevit : ἦν δὲ καὶ Ἀριστοτέλης ὁ φιλόσοφος [κα]τ[ὰ] τοῦτο[v. Bœckhius *Platonem* intulit, et reliqua magis adaptavit literis in Marmore superstibus. Sed incerta hæc omnia.

Epoch. 78. vs. 92-93.

In literis καλλ. latere mentionem Callippi Syracusarum tyrannide potiti putarunt Lydiat. et Prideaux. Chandlerus et Bœckhius nihil tentarunt. Corratius

A LA MÉMOIRE
DE CHAMPOLLION LE JEUNE,

CET OPUSCULE,
QUI DOIT TANT A SES TRAVAUX IMPRIMÉS ET MANUSCRITS,

EST DÉDIÉ,

COMME UN FAIBLE TÉMOIGNAGE
DE LA SINCÈRE ADMIRATION ET DES PROFONDS REGRETS
DE L'AUTEUR.

TYPOGRAPHIE FIRMIX-DIDOT. — MESNIL (EURE).

INSCRIPTION GRECQUE
DE ROSETTE.

TEXTE ET TRADUCTION LITTÉRALE,

ACCOMPAGNÉE

D'UN COMMENTAIRE CRITIQUE, HISTORIQUE ET ARCHÉOLOGIQUE,

PAR M. LETRONNE,

MEMBRE DE L'INSTITUT ROYAL DE FRANCE; MEMBRE ÉTRANGER DES ACADÉMIES DES SCIENCES DE BERLIN,
DE COPENHAGUE, DE MUNICH ET DE TURIN; MEMBRE HONORAIRE DE LA SOCIÉTÉ ROYALE DE LONDRES.

AVEC UN FAC-SIMILÉ DU TEXTE GREC, ET PLUSIEURS DESSINS GRAVÉS SUR BOIS.

PARIS,

FIRMIN-DIDOT ET C^o, LIBRAIRES-ÉDITEURS,

IMPRIMEURS DE L'INSTITUT DE FRANCE,

RUE JACOB, 56.

M DCCC LXXXV.

AVERTISSEMENT

IL serait superflu maintenant d'insister sur l'importance scientifique du monument connu sous le nom de *Pierre de Rosette* . Tout le monde sait que cette pierre, découverte par les Français en 1799 et transportée en Angleterre, après le traité d'Alexandrie, porte une inscription en deux langues, *égyptienne* et *grecque* , et en trois espèces de caractères, *égyptiens sacrés* , *égyptiens usuels* et *grecs* . Personne n'ignore non plus tous les efforts tentés, depuis près de quarante ans, pour retrouver, à l'aide de la comparaison des trois textes, la connaissance de la langue et des écritures usitées dans l'ancienne Égypte. Je me bornerai donc à dire quelques mots du texte grec dont l'interprétation est l'unique objet de cet écrit.

Ce texte, pris en lui-même et indépendamment de l'intérêt qui résulte de sa comparaison avec les deux autres, nous offre un document historique des plus curieux. Le décret qu'il nous a conservé, rendu en l'honneur de Ptolémée Épiphane par les prêtres d'Égypte rassemblés à Memphis pour la cérémonie de son couronnement, est une pièce jusqu'à présent unique; c'est encore la principale source d'où nous puissions tirer quelques lumières sur la fusion qui, par suite de la conquête d'Alexandre, s'était opérée dans les usages civils ou religieux des deux peuples; en même temps qu'elle complète et confirme plusieurs points importants de l'histoire de cette époque.

Il n'existait en français qu'une seule traduction, celle d'Ameilhon qui fut publiée en 1803, accompagnée d'un commentaire et d'un *fac-simile* du texte (1); travail judicieux et remarquable pour le temps où il a paru. Les imperfections qu'on est forcé d'y reconnaître étaient peut-être en partie inévitables à cette époque, où l'on manquait encore de tout moyen de comparaison. Le même jugement doit s'appliquer à la version latine composée et publiée par Heyne, à peu près vers le même temps. Parmi les savants qui ont ensuite le plus contribué à éclaircir le texte grec, il faut nommer surtout Villoison.

(1) Ce *fac-simile* a été reproduit à la fin de cet opuscule.

dont les trois lettres , insérées dans le Magasin encyclopédique, contiennent des observations excellentes qui rectifient la version d'Ameilhon sur plusieurs points essentiels; Porson, dont les belles restitutions remplissent si heureusement plusieurs lacunes à la fin des vingt-quatre dernières lignes; et M. Drumann dont l'ouvrage donne un résumé exact de ce qui avait été écrit sur le sujet , et présente des recherches savantes qui conservent encore à présent une grande partie de leur utilité.

Après tous ces efforts, il restait encore beaucoup à faire pour l'intelligence complète de ce document historique. J'ai pu dire en 1823, « qu'il s'y trouve plusieurs passages dont le sens n'a jamais été bien entendu. » (*Rech. pour servir à l'hist. de l'Égypte, etc., Introd.* p. XLIV.) Depuis, un examen attentif et l'étude comparée des autres inscriptions, ainsi que des papyrus grecs rapportés d'Égypte, ont à mes yeux confirmé ce jugement.

La traduction que je publie est, sauf plusieurs corrections, celle que Champollion m'avait demandée vers 1824, pour servir de base à ses recherches persévérantes, et déjà si heureuses, sur les textes égyptiens de l'inscription de Rosette. Il l'avait désirée parfaitement littérale et aussi près du texte que possible. C'est, en effet, le caractère que je me suis efforcé de donner à cette version. Il devait me communiquer en retour, quand il aurait terminé son grand travail, l'indication de toutes les différences entre les textes égyptiens et le texte grec, ainsi que le sens des passages correspondants aux lacunes du dernier.

Ce secours vient de m'arriver, au moment où je n'y comptais plus. Après la mort de cet illustre philologue, ma version s'est retrouvée dans ses papiers, mais son analyse des textes égyptiens avait disparu, ainsi que d'autres pièces importantes, telles que la première partie de son admirable mémoire sur la notation des parties du temps, et une portion considérable de son dictionnaire hiéroglyphique, indispensable complément de sa grammaire. Un indigne abus de confiance les avait fait passer dans une main qui n'était pas disposée à les rendre. Enfin, après sept ans, ils viennent d'être reconnus parmi les manuscrits du spoliateur, qu'on hésitait d'autant plus à soupçonner qu'il déplorait lui-même publiquement la perte irréparable de ces précieux matériaux.

Avec l'analyse des deux textes égyptiens s'est aussi retrouvée la note des différences que Champollion avait remarquées entre ces

textes et le grec. Ces deux pièces, qui m'ont été communiquées par M. Champollion - Figeac, m'ont fourni des renseignements dont j'avais besoin pour compléter mon explication, et pour lever plusieurs des doutes qui m'arrêtaient encore.

Quoique mon travail se soit trouvé, par ce puissant secours, tout prêt pour l'impression, je n'aurais probablement pas songé à le détacher de l'ensemble dont il doit faire partie, si une occasion fortuite ne s'était offerte. Chargé de rendre compte, dans le journal des Savants, de la Bibliothèque des classiques grecs, publiée par M. Firmin Didot, j'ai dû faire une nouvelle étude de Polybe, dans l'excellente édition de M. Dübner; et, comme je venais d'examiner l'inscription de Rosette, j'ai été frappé, plus que je ne l'avais été auparavant, du rapport qu'offre le style de ce monument avec celui de l'historien; j'ai mieux saisi la liaison des faits qu'elle indique avec quelques-uns de ceux qu'il expose, et reconnu la confirmation éclatante qu'elle apporte à certains récits, dont on avait mis en doute la vérité. Il m'a paru alors qu'on pouvait considérer l'inscription comme une pièce justificative à l'appui de cette grande composition historique.

M. Firmin Didot, qui ne néglige rien pour perfectionner cette belle collection, entreprise si honorable pour la France, se propose de compléter le recueil des fragments des historiens grecs, en imprimant à la suite la chronique de Paros. Il a désiré que ses souscripteurs pussent, s'ils le voulaient, y joindre encore l'inscription de Rosette, si digne d'être placée à côté de ce monument; et j'ai volontiers mis à sa disposition mon travail, qui, sans cette circonstance, aurait paru beaucoup plus tard.

J'ai déjà parlé de ma traduction : je n'ai plus qu'un mot à dire de mon commentaire. La critique verbale y tient plus de place que dans les commentaires d'Ameilhon et de M. Drumann; mais on verra qu'elle était indispensable pour établir le vrai caractère du style, son analogie avec celui de Polybe, sa supériorité incontestable sur celui de la version des Septante, si mêlé d'hébraïsmes; en même temps, pour suivre exactement la marche de l'exposition, et saisir le parfait enchainement des idées; enfin pour pénétrer aussi avant que possible dans la pensée du rédacteur, et acquérir une perception exacte des faits historiques ou archéologiques qu'il a énoncés. Éviter tous les éclaircissements qui n'étaient pas nécessaires à l'intelligence complète du texte, mais ne négliger

aucun de ceux qui pouvaient y conduire ; renvoyer aux recherches antérieures , quand je ne trouvais rien d'utile à y ajouter ; écarter ainsi toutes les discussions qui éloignent du but principal ; avoir toujours ce but devant les yeux , et y arriver par le plus court chemin ; ne donner les explications conjecturales que pour ce qu'elles sont réellement , afin d'appeler la discussion sur les points qui restent encore douteux ou obscurs ; voilà ce que je me suis proposé de faire. Puissé-je y avoir réussi au gré des connaisseurs !

Les remarques de Champollion , contenues , soit dans sa Grammaire imprimée , soit dans ses manuscrits , m'ont permis de remplir plus sûrement quelques lacunes du texte ; elles m'ont également fourni des indications qui établissent que le texte grec , écrit avec une aisance , une netteté et une propriété d'expression qu'on n'avait pas assez remarquées , est la rédaction *primitive* , traduite après coup en égyptien , puis exprimée en caractères sacrés. En effet , une pièce où l'autorité royale était à ce point engagée devait être rédigée d'abord par un scribe royal dans la langue du gouvernement , dans celle dont ses agents avaient exclusivement la connaissance et l'usage ; soumise ensuite à une censure préalable ; et , après approbation , envoyée aux scribes égyptiens , pour être traduite , comme ils l'entendraient , dans la langue du pays. Il a dû en être ainsi de tous les actes publics de cette importance ; la rédaction grecque était la seule officielle et reconnue de l'autorité.

Je désire que ce travail paraisse un *spécimen* satisfaisant de la méthode d'interprétation que je me propose d'appliquer à toutes les inscriptions grecques de l'Égypte , dont le recueil complet sera bientôt mis sous presse , ainsi que la collection , depuis si longtemps attendue , des papyrus grecs du Musée du Louvre. Ces deux grandes collections de documents , la plupart inédits , qui éclairent une partie importante de l'histoire ancienne , ou nous font connaître la vie politique et civile de l'Égypte grecque et romaine , seront imprimées simultanément de manière à paraître vers la même époque.

INSCRIPTION DE ROSETTE.

TEXTE ET TRADUCTION.

1. 1. Βασιλεύοντος τοῦ νέου, καὶ παραλαβόντος τὴν βασιλείαν παρὰ τοῦ πατρὸς, κυρίου βασιλειῶν, μεγαλοδόξου, τοῦ τὴν Αἴγυπτον καταστησαμένου, καὶ τὰ πρὸς τοὺς
1. 1. Sous le règne du JEUNE ¹, et successeur immédiat de son père ²; maître des couronnes ³; couvert de gloire; ayant établi l'ordre en Égypte; pieux
1. 2. θεοὺς εὐσεβοῦς, ἀντιπάλων ὑπερτέρου, τοῦ τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων ἐπανορθώσαντος, κυρίου τριακονταετηρίδων, καθάπερ δ' Ἡφαιστος δὲ μέγας βασιλεύς, καθάπερ δὲ ἥλιος,
1. 2. envers les dieux ⁴; supérieur à ses adversaires; ayant amélioré la vie des hommes ⁵; maître des triacontaétérides ⁶, comme Héphaestos, le grand ⁷; roi comme le soleil
1. 3. μέγας βασιλεὺς τῶν τε ἄνω καὶ τῶν κάτω χωρῶν ἰχγόνου θεῶν Φιλοπατόρων· ὃν δ' Ἡφαιστος ἐδοκίμασεν· ὃ δὲ ἥλιος ἐδωκεν τὴν νίκην· εἰκόνας ζωῆς τοῦ Διὸς, υἱοῦ τοῦ ἡλίου, Πτολεμαίου,
1. 3. grand roi des régions supérieures et inférieures ⁸; né des dieux Philopators; éprouvé par Héphaestos ⁹; à qui le soleil a donné la victoire ¹⁰; image vivante de Zeus; fils d'Hélios; PTOLEMAÏE,
1. 4. αἰωνοβίου, ἡγαπημένου ὑπὸ τοῦ ΦΘᾶ· ἔτους ἐνάτου, ἐφ' ἱερέως Ἀέτου, τοῦ Ἀέτου, Ἀλεξάνδρου, καὶ θεῶν Σωτήρων, καὶ θεῶν Ἀδελφῶν, καὶ θεῶν Ἐυεργετῶν, καὶ θεῶν Φιλοπατόρων, καὶ
1. 4. toujours vivant, chéri de Phthas; la IXe année; Aêtes, fils d'Aêtes, étant prêtre d'Alexandre et des dieux Soters, et des dieux Adelphe, et des dieux Evergètes et des dieux Philopators, et
1. 5. θεοῦ Ἐπιφανοῦς, Εὐχαρίστου· ἀθλοφόρου Βερενίκης Ἐυεργέτιδος, Πύρρας, τῆς Φιλίνου· κανηφόρου Ἀρσινόης Φιλαδέφρου, Ἀρείας, τῆς Διογένους ἱερέας Ἀρσινόης Φιλοπάτορος, Εἰρήνης,
1. 5. du dieu ¹¹ Épiphané, Euchariste ¹²; étant athlophore de Bérénice Evergète Pyrrha, fille de Philinus; étant canéphore d'Arsinoë Philadelphie Aria, fille de Diogène:
1. 6. τῆς Πτολεμαίου· μηνὸς Ξανδικοῦ τετραδί, Αἴγυπτίων δὲ Μεγείρ ὀκτωκαιδεκάτῃ· Ψήφισμα· οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ προφῆται, καὶ οἱ εἰς τὸ αὐτον εἰσπορευόμενοι πρὸς τὸν στολισμὸν τῶν
1. 6. étant prêtresse ¹³ d'Arsinoë Philopator Irène, fille de Ptolémée ¹⁴; du mois Xandique le IV ¹⁵; et du mois des Égyptiens Méchir le XVIII;
- DÉCRET ¹⁶:
- Les grands prêtres et prophètes, et ceux qui pénètrent dans le sanctuaire pour l'habillement des
1. 7. θεῶν, καὶ πτεροφόροι, καὶ ἱερογραμματεῖς, καὶ οἱ ἄλλοι ἱερεῖς πάντες, οἱ ἀπαντήσαντες ἐκ τῶν κατὰ τὴν γῶραν ἱερῶν εἰς Μέμφιν τῷ βασιλεῖ, πρὸς τὴν πανήγυριν τῆς παραλήψεως τῆς
1. 7. dieux, et plérophores, et hiérogrammates, et tous les autres prêtres ¹⁷ qui, des temples du pays, s'étant rendus à Memphis, au-devant du roi, pour la panégyrie de la réception de la
1. 8. βασιλείας, τῆς Πτολεμαίου, αἰωνοβίου, ἡγαπημένου ὑπὸ τοῦ ΦΘᾶ, θεοῦ Ἐπιφανοῦς, Εὐχαρίστου, ἣν παρέλαβεν παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐναχθέντες ἐν τῷ ἐν Μέμφει ἱερῷ, τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, εἶπαν
1. 8. couronne, de Ptolémée, toujours vivant, chéri de Phthas, dieu Épiphané, Euchariste, laquelle il a reçue immédiatement de son père, réunis dans le temple de Memphis ¹⁸, ce même jour, ont dit:

- L. 9. Ἐπειδὴ βασιλεὺς Πτολεμαῖος, αἰωνόβιος, ἡγαπημένος ὑπὸ τοῦ Φθᾶ, θεὸς Ἐπιφανῆς, Εὐχάριστος, ὃ ἐξ βασιλείως Πτολεμαίου καὶ βασιλείσσης Ἀρσινόης, θεῶν Φιλοπατόρων, κατὰ πολλὰ εὐεργέτηκεν τὰ θ' ἱερά, καὶ
- L. 9. CONSIDÉRANT ¹⁹ que le roi Ptolémée, toujours vivant, chéri de Phthas, dieu Épiphane, Euchariste, issu du roi Ptolémée et de la reine Arsinoë, dieux Philopators, a comblé de bienfaits les temples, et
- L. 10. τοὺς ἐν αὐτοῖς ὄντας, καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν τασσομένους ἅπαντας· ὑπάρχων θεὸς ἐκ θεοῦ καὶ θεᾶς, καθάπερ Ὁρος, ὃ τῆς Ἴσιος καὶ Ὄσίριος υἱός, ὃ ἐπαμύνας τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ὄσίρι, τὰ [τε] πρὸς θεοὺς
- L. 10. ceux qui y demeurent, et tous ceux qui sont rangés sous sa domination; qu'étant dieu, né d'un dieu et d'une déesse, comme Horus, le fils d'Isis et d'Osiris, qui a vengé son père Osiris ²⁰; envers les dieux,
- L. 11. εὐεργετικῶς διακειμένος, ἀνατέθεικεν εἰς τὰ ἱερά ἀργυρικὰς τε καὶ σιτικὰς προσόδους· καὶ δαπάνας πολλὰς ὑπομεμένηκεν, ἕνεκα τοῦ τὴν Αἴγυπτον εἰς εὐδίαν ἀγαγεῖν, καὶ τὰ ἱερά καταστήσασθαι,
- L. 11. plein d'une piété généreuse, il a consacré aux temples des revenus en argent et en vivres ²¹, et supporté de grandes dépenses pour amener la sérénité ²² en Égypte, et pour établir l'ordre en tout ce qui concerne le culte ²³;
- L. 12. ταῖς τε ἑαυτοῦ δυνάμεσιν περιανθρώπηκε πάσαις, καὶ ἀπὸ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν Αἰγύπτῳ προσόδων, καὶ φορολογιῶν, τινὰς μὲν εἰς τέλος ἀφῆκεν, ἄλλας δὲ κεκούφικεν, ὅπως ὃ τε λαὸς καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἐν
- L. 12. il a manifesté de toutes ses forces ses sentiments d'humanité ²⁴; d'entre les revenus publics et impôts perçus en Égypte, il a supprimé définitivement quelques-uns et allégé d'autres; afin que le peuple ²⁵ et tous les autres
- L. 13. εὐθηνία ὣσιν ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας· τὰ τε βασιλικά ὀφειλήματα, ἃ προσώφειλον οἱ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ οἱ ἐν τῇ λοιπῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ὄντα πολλὰ, τῷ πλήθει ἀφῆκεν· καὶ τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς·
- L. 13. fussent dans l'abondance sous son règne ²⁶; les sommes que redevaient au trésor ²⁷ les habitants de l'Égypte, et ceux du reste de son royaume, lesquelles étaient fort considérables, il en a fait une remise générale ²⁸: quant à ceux qui avaient été
- L. 14. ἀπριγμένους, καὶ τοὺς ἐν αἰτίαις ὄντας ἐκ πολλοῦ χρόνου, ἀπέλυσε τῶν ἐνκεκλημένων· προσέταξε δὲ καὶ τὰς προσόδους τῶν ἱερῶν, καὶ τὰς διδομένας εἰς αὐτὰ κατ' ἐνιαυτὸν συντάξεις, σιτι-
- L. 14. emprisonnés ²⁹ et ceux à qui l'on avait intenté procès depuis très-longtemps, il les a délivrés de toute réclamation: il a ordonné en outre que les revenus des temples, et les contributions qui leur étaient accordées chaque année, tant en
- L. 15. κὰς τε καὶ ἀργυρικὰς, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς καθηκούσας ἀπομοίρας τοῖς θεοῖς, ἀπὸ τε τῆς ἀμπελιτιδος γῆς, καὶ τῶν παραδείσων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὑπαρχάντων τοῖς θεοῖς, ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
- L. 15. vivres qu'en argent, ainsi que les parts équitables assignées aux dieux ³⁰, sur les vignobles, les jardins et sur les autres terrains, qui appartenaient aux dieux sous le règne de son père,
- L. 16. μένειν ἐπὶ χώρας· προσέταξεν δὲ καὶ περὶ τῶν ἱερέων, ὅπως μὴ πλεῖον διδῶσιν εἰς τὸ τελειστικόν, οὐ ἐτάσσοντο ἕως τοῦ πρώτου ἔτους, ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ἀπέλυσεν δὲ καὶ τοὺς ἐκ τῶν
- L. 16. resteraient sur le même pied: relativement aux prêtres, il a ordonné encore qu'ils ne payent rien de plus à la caisse *lélestique* ³¹ que ce à quoi ils étaient imposés, jusqu'à la première année, sous son père ³²; il a de plus affranchi ³³ ceux d'entre les
- L. 17. ἱερῶν ἔθνῶν τοῦ κατ' ἐνιαυτὸν εἰς Αἰλιζάνδρειαν κατάπλου· προσέταξεν δὲ καὶ τὴν σύλληψιν τῶν εἰς τὴν ναυτεῖαν μὴ ποιεῖσθαι· τῶν τ' εἰς τὸ βασιλικὸν συντελουμένων ἐν τοῖς ἱεροῖς βυσσίνων
- L. 17. tribus sacrées, de la descente annuelle à Alexandrie ³⁴; il a ordonné également de ne plus lever la contribution pour la marine ³⁵; des toiles de byssus livrées dans les temples ³⁶ au trésor royal,
- L. 18. ὀθονίων ἀπέλυσεν τὰ δύο μέρη· τὰ τε ἐγλειμμένα πάντα ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις ἀποκατέστησεν εἰς τὴν καθήκουσαν τάξιν, φροντίζων ὅπως τὰ εἰθισμένα συντελῆται τοῖς θεοῖς, κατὰ τὸ
- L. 18. il a remis les deux tiers ³⁷; et tout ce qui était précédemment négligé ³⁸, il l'a rétabli dans l'état convenable, veillant à ce que tout ce qu'il était d'usage de faire pour les dieux fût exécuté comme

- L. 19. πρυστήκον· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ δίκαιον πᾶσιν ἀπέ-
νειμεν, καθάπερ Ἑρμῆς ὁ μέγας καὶ μέγας·
προσέταξεν δὲ καὶ τοὺς καταπορευομένους ἔκ τε
τῶν μαχίμων, καὶ τῶν ἄλλων, τῶν ἀλλότρια
- L. 20. φρονησάντων, ἐν τοῖς κατὰ τὴν ταρχίην και-
ροῖς, κατελθόντας μένειν ἐπὶ τῶν ἰδίων κτήσεων·
προενοήθη δὲ καὶ ὅπως ἐξαποσταλῶσιν δυνά-
μεις ἵππικαί τε καὶ πεζικαί, καὶ νῆες, ἐπὶ τοὺς
ἐπελθόντας
- L. 21. ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον κατὰ τε τὴν θάλασσαν καὶ
τὴν ἡπειρον, ὑπομείνας δαπάνας ἀργυρικὰς τε
καὶ σιτικὰς μεγάλας, ὅπως τὰ θ' ἱερά, καὶ οἱ ἐν
αὐτῇ πάντες, ἐν ἀσφαλείᾳ ὦσιν· παρχινόμε-
- L. 22. νος δὲ καὶ εἰς Λύκων πόλιν, τὴν ἐν τῷ Βουσι-
ρίτῃ, ἣ ἦν κατειλημμένη καὶ ὠχυρωμένη πρὸς
πολιορκίαν ὕπλων τε παραθέσει θαψιλεστέρας,
καὶ τῇ ἄλλῃ, χορηγία πάσῃ, ὡς ἂν ἔκ πολλοῦ
- L. 23. χρόνου συνεστηκυίας τῆς ἀλλοτριότητος τοῖς ἐπι-
συναχθεῖσιν εἰς αὐτὴν ἀσεβέσιν, οἱ ἦσαν εἰς τε
τὰ ἱερά, καὶ τοὺς ἐν Αἴγύπτῳ κατοικοῦντας
πολλὰ κακὰ συντετελεσμένοι, καὶ ἀν-
- L. 24. τικαθίσας, χώμασιν τε καὶ τάφροις καὶ τείχε-
σιν αὐτὴν ἀξιολόγοις περιέλαβεν· τοῦ τε Νεῖλου
τὴν ἀνάβασιν μεγάλην ποιησαμένου ἐν τῷ ὀγδόῳ
ἔτει, καὶ εἰθισμένου κατακλύζειν τὰ
- L. 25. πεδία, κατέσχευεν, ἐκ πολλῶν τόπων ὀχυρώσας
τὰ στόματα τῶν ποταμῶν, χορηγῆσας εἰς αὐτὰ
χρημάτων πλῆθος οὐκ ὀλίγον· καὶ, καταστήσας
ἵππεις τε καὶ πεζοὺς πρὸς τῇ φυλακῇ
- L. 26. αὐτῶν, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τὴν τε πόλιν κατὰ κρά-
τος εἴλεν, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσεβεῖς πάντας διέ-
φθειρεν· καθάπερ Ἑρμῆς καὶ Ὡρος, ὁ τῆς
Ἰσιος καὶ Ὀσιρίου υἱός, ἐχειρώσαντο τοὺς ἐν
τοῖς αὐτοῖς
- L. 27. τόποις ἀποστάντας πρότερον· τοὺς [τ'] ἀφηγη-
σαμένους τῶν ἀποστάντων ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς,
καὶ τὴν χώραν ἐ[νογλήσ]αντας, καὶ τὰ ἱερά ἀδι-
κήσαντας, παραγενόμενος εἰς Μέμφιν, ἐπαμυ-
νῶν
- L. 28. τῷ πατρὶ καὶ τῇ ἑαυτοῦ βασιλείᾳ, πάντας ἐκό-
λασεν καθηκόντως, καθ' ὃν καιρὸν παρεγενήθη
πρὸς τὸ συντελεσθῆ[ναι αὐτῷ τὰ] προσήκοντα
νόμιμα τῇ παραλήψει τῆς βασιλείας· ἀφῆκεν δὲ
καὶ τὰ ἐ[ν]
- L. 29. τοῖς ἱεροῖς ὀφειλόμενα εἰς τὸ βασιλικὸν ἕως τοῦ
ὀγδοῦ ἔτους, ὄντα εἰς σίτου τε καὶ ἀργυρίου
πλῆθος οὐκ ὀλίγον· ὡσαύ[τως δὲ καὶ] τὰς τιμὰς
τῶν μὴ συντετελεσμένων εἰς τὸ βασιλικὸν βυσ-
σίνων ὀθ[ονί-]
- L. 10. il convient; en même temps il a distribué à
tous la justice, comme Hermès, deux fois grand³⁹;
il a ordonné, en outre, que les émigrés revenus,
ceux de guerre et tous autres qui
- L. 02. auraient manifesté des intentions hostiles⁴⁰, dans le
temps des troubles⁴¹, conservent les biens en la
possession desquels ils sont rentrés; il a pourvu à ce
que des corps de cavalerie et d'infanterie⁴², et des
vaisseaux fussent envoyés contre ceux qui se se-
raient avancés
- L. 21. contre l'Égypte, tant par terre que par mer, suppor-
tant de grandes dépenses en argent et en vivres,
afin que les temples et tous les habitants de l'Égypte
fussent en sûreté;
- L. 22. s'étant rendu⁴³ à Lycopolis⁴⁴, celle du [nome] Bu-
sirite, ville dont on s'était emparé et qu'on avait
fortifiée contre un siège⁴⁵, par de grands dépôts
d'armes et toute autre sorte de munitions, l'esprit
de révolte s'y étant affermi depuis très-long
- L. 23. temps, parmi les impies qui, rassemblés dans
cette ville⁴⁷, avaient fait beaucoup de mal aux tem-
ples et aux habitants de l'Égypte; et ayant formé
le siège de
- L. 24. cette place, il l'a environnée de retranchements, de
fossés et de murs solides; le Nil ayant fait une grande
crue⁴⁸ dans la VIIIe année⁴⁹, et comme il est ac-
coutumé de le faire, inondant les
- L. 25. plaines, le roi l'a contenu, en beaucoup de lieux,
en fortifiant l'embouchure des fleuves⁵⁰, pour
lesquels travaux il a dépensé des sommes non petites;
après avoir établi des troupes tant de cavalerie
que d'infanterie pour la garde
- L. 26. de ces fleuves, il a pris en peu de temps la ville
de vive force⁵¹, et détruit tous les impies qui s'y
trouvaient⁵², comme Hermès et Horus, fils d'Isis
et d'Osiris, s'étaient rendus maîtres, dans ces
mêmes
- L. 27. lieux⁵³, des gens révoltés auparavant; quant à ceux
qui s'étaient mis à la tête des rebelles⁵⁴, sous son
père, et qui avaient vexé le pays⁵⁵, sans respecter
les temples, s'étant rendu à Memphis, pour venger
- L. 28. son père et sa propre couronne, il les a punis comme
ils le méritaient, à l'époque où il vint pour célébrer
les cérémonies prescrites pour la réception de la
couronne; de plus, il a remis ce qui dans
- L. 20. les temples était dû au trésor royal jusqu'à la
VIIIe année, montant, tant en vivres qu'en argent,
à une quantité non petite; pareillement, il a remis
la valeur des toiles de Byssus qui n'avaient point
été fournies au trésor royal

- L. 30. ὧν, καὶ τῶν συντελεσμένων τὰ πρὸς τὸν δειγματισμὸν διάφορα ἕως τῶν αὐτῶν χρόνων ἀπέλυσε δὲ τὰ ἱερὰ καὶ τῆς ἀ[ποτεταγ]μένης ἀρτάβης τῆ ἀρούρα τῆς ἱερᾶς γῆς, καὶ τῆς ἀμπελιτιδος ὁμοί[ως]
- L. 31. τὸ κεράμιον τῆ ἀρούρα· τῆ τε Ἄπει καὶ τῆ Μνεύει πολλὰ ἐδώρησατο, καὶ τοῖς ἄλλοις ἱεροῖς ζώοις, τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ, πολλὸν κρείσσον τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων φροντίζων ὑπὲρ τῶν ἀνηκόν[των εἰς]
- L. 32. αὐτὰ διαπαντός· τὰ τ' εἰς τὰς ταφὰς αὐτῶν καθήκοντα διδοὺς θαφιλῶς καὶ ἐνδοξῶς, καὶ τὰ τελισκόμενα εἰς τὰ ἴδια ἱερὰ, μετὰ θυσιῶν, καὶ πανηγύρειων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν νομιζομένων]
- L. 33. τὰ τε τίμια τῶν ἱερῶν, καὶ τῆς Αἰγύπτου, διατετήρηκεν ἐπὶ γούρας ἀκολούθως τοῖς νόμοις· καὶ τὸ Ἄπειον ἔργοις πολυτελέσιν κατέσκευασεν, χορηγήσας εἰς αὐτὸ χρυσίου τε καὶ ἀργυρί[-]
- L. 34. ου, καὶ λίθων πολυτελῶν, πλήθος οὐκ ὀλίγον· καὶ ἱερὰ, καὶ ναοὺς, καὶ βωμοὺς, ἰδρύσατο· τὰ τε προσδεόμενα ἐπισκευῆς προσδιωρθώσατο, ἔχων θεοῦ εὐεργετικοῦ ἐν τοῖς ἀνήκου[σιν εἰς τὸ]
- L. 35. θεῖον διάνοιαν· προσπυθανόμενός τε, τὰ τῶν ἱερῶν τιμιώτατα ἀνενοῦτο ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, ὡς καθήκει· ἀν' ᾧ δεδώκασιν αὐτῷ οἱ θεοὶ ὑγίειαν, νίκην, κράτος, καὶ τὰλλ' ἀγαθὰ πάντα,]
- L. 36. τῆς βασιλείας διαμενούσης αὐτῇ καὶ τοῖς τέκνοις εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον· Ἀγαθῆ Τύχῃ· ἔδοξεν τοῖς ἱερεῦσι τῶν κατὰ τὴν γούραν ἱερῶν πάντων, τὰ ὑπάρχοντα τ[ίμια πάντα]
- L. 37. τῆ αἰωνοβίῃ βασιλεῖ Πτολεμαίῳ, ἡγαπημένῳ ὑπὸ τοῦ Φθᾶ, θεῶ Ἐπιφανεῖ, Εὐχαρίστῳ, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ τῶν γονέων αὐτοῦ, θεῶν Φιλοπατόρων, καὶ τὰ τῶν προγόνων, θεῶν Εὐεργ[ετῶν, καὶ τὰ]
- L. 38. τῶν θεῶν Ἀδελφῶν, καὶ τὰ τῶν θεῶν Σωτήρων, ἐπαύξειν μεγάλως· στήσαι δὲ τοῦ αἰωνοβίου βασιλέως Πτολεμαίου, θεοῦ Ἐπιφανοῦς, Εὐχαρίστου, εἰκόνα ἐν ἑκάστῳ ἱερῷ, ἐν τῷ ἐπιφαν[υσιαστικῷ τόπῳ]
- L. 39. ἣ προσονομασθήσεται Πτολεμαίου, τοῦ ἐπαμύναντος τῆ Αἰγύπτῳ· ἣ παρεστήσεται ὁ κυριώτατος θεὸς τοῦ ἱεροῦ, διδοὺς αὐτῷ ὄπλον νικητικόν· ἃ ἔσται κατεσκευασμέν[α τὸν Αἰγυπτίων]
- L. 40. τρόπον· καὶ τοὺς ἱερεῖς θεραπεύειν τὰς εἰκόνας τρίς τῆς ἡμέρας· καὶ παρατιθέναι αὐταῖς ἱερὸν κόσμον, καὶ τὰλλα τὰ νομιζόμενα συντελεῖν, καθὰ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, ἐν [ταῖς ἐν Αἰγυπτῳ πα-]
- L. 30. ainsi que les frais de vérification pour celles qui l'avaient été, jusqu'à la même époque; il a affranchi les temples du droit d'artabe par aroure de terre sacrée; de même,
- L. 31. quant au Keramion par aroure de vignoble; il a fait beaucoup de donations à l'Apis, au Mnévis, et aux autres animaux sacrés en Égypte, prenant beaucoup plus de soin que les rois ses prédécesseurs de ce qui concerne
- L. 32. ces animaux, en toute circonstance; et ce qui était nécessaire à leur sépulture, il l'a donné largement et noblement, ainsi que les sommes accordées pour leur culte particulier, y compris les sacrifices, panégyries et autres cérémonies prescrites;
- L. 33. les privilèges des temples et de l'Égypte, il les a maintenus sur le même pied, conformément aux lois; il a embelli l'Apiéum de magnifiques ouvrages, ayant dépensé, pour ce temple, d'or, d'argent
- L. 34. et de pierres précieuses, une quantité non petite; il a fondé des temples, des naos, des autels; il a restauré, à son tour, ceux qui avaient encore besoin de réparations, ayant, pour tout ce qui concerne
- L. 35. la divinité, le zèle d'un dieu bienfaisant; après nouvelle information, il a réparé les plus honorés des temples sous son règne, comme il convient; en récompense de quoi, les dieux lui ont donné santé, victoire, force et tous les autres biens,
- L. 36. la couronne devant demeurer à lui et à ses enfants, dans toute la durée du temps; A LA BONNE FORTUNE; Il a paru convenable aux prêtres de tous les temples du pays que tous les honneurs rendus
- L. 37. au toujours vivant roi Ptolémée, chéri de Phébas, dieu Épiphanie, Euchariste, de même que ceux de ses parents, dieux Philopators, et ceux de ses aïeux, dieux Évergètes, et ceux
- L. 38. des dieux Adelphe, et ceux des dieux Soters, soient de nouveau augmentés grandement; qu'on élève au toujours vivant roi Ptolémée, dieu Épiphanie, Euchariste, une image en chaque temple, dans le lieu le plus apparent,
- L. 39. lequel portera le nom de Ptolémée, celui qui a vengé l'Égypte; qu'auprès soit placé debout le dieu principal du temple, lui présentant une arme de victoire, le tout disposé à la manière Égyptienne
- L. 40. que les prêtres fassent trois fois par jour le service religieux auprès des images, et leur mettent un ornement sacré; et exécutent les autres cérémonies prescrites, comme pour les autres dieux, dans les panégyries qui se célèbrent en Égypte;

- L. 41. νηγύρεσιν· ἰδρύσασθαι δὲ βασιλεῖ Πτολεμαίῳ, θεῷ Ἐπιφανεῖ, Εὐχαρίστῳ, τῷ ἐγ βασιλέως Πτολεμαίου καὶ βασιλίσσης Ἀρσινόης, θεῶν Φιλοπατόρων, ξοάνον τε καὶ ναόν χρ[υσᾶ ἐν ἐκάστῳ τῶν]
- L. 42. ἱερῶν· καὶ καθιδρύσαι ἐν τοῖς ἀδύτοις μετὰ τῶν ἄλλων ναῶν· καὶ ἐν ταῖς μεγάλας πανηγύρεσιν, ἐν αἷς ἐξοδεῖται τῶν ναῶν γίνονται, καὶ τὸν τοῦ θεοῦ Ἐπιφανοῦς, Εὐ[χαρίστου, ναὸν συνε-]
- L. 43. ξοδεύειν· ὅπως δ' εὐσημος ἦ νῦν τε καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον, ἐπικεῖσθαι τῷ ναῷ τὰς τοῦ βασιλέως χρυσᾶς βασιλείας δέκα, αἷς προσκείσεται ἀσπίς, [καθάπερ καὶ ἐπὶ πασῶν]
- L. 44. τῶν ἀσπιδοειδῶν βασιλείων, τῶν ἐπὶ τῶν ἄλλων ναῶν· ἔσται δ' αὐτῶν ἐν τῷ μέσῳ ἡ καλουμένη βασιλεία Ψγένη· ἣν περιθέμενος, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐν Μέμφ[ει ἱερὸν, ὅπως ἐν αὐτῷ συν-]
- L. 45. τελεσθῆ τὰ νομιζόμενα τῇ παραλήψει τῆς βασιλείας· ἐπιθεῖναι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ τὰς βασιλείας τετραγώνου, κατὰ τὸ προειρημένον βασιλεῖον, φυλακτήρια χρυ[σᾶ δέκα, οἷς ἐγγραφ-θῆσεται, δ-]
- L. 46. τι ἐστὶν τοῦ βασιλέως, τοῦ ἐπιφανῆ ποιήσαντος τὴν τε ἄνω χώραν καὶ τὴν κάτω· καὶ ἐπεὶ τὴν τριακάδα τοῦ Μεσορῆ, ἐν ἣ τὰ γενέθλια τοῦ βασιλέως ἄγεται, ὁμοίως δὲ καὶ [τὴν τοῦ Μεχίρ ἑπτακαιδεκάτην],
- L. 47. ἐν ἣ παρέλαβεν τὴν βασιλείαν παρὰ τοῦ πατρὸς, ἐπωνύμους νενομίσασιν ἐν τοῖς ἱεροῖς, αἷ δὴ πολλῶν ἀγαθῶν ἀρχηγοὶ πᾶσιν εἰσὶν, ἄγειν τὰς ἡμέρας ταύτας ἑορτ[ῆν, καὶ πανήγυριν, ἐν τοῖς κατὰ τὴν Αἴ-]
- L. 48. γυπτον ἱεροῖς, κατὰ μῆνα· καὶ συντελεῖν ἐν αὐτοῖς θυσίας, καὶ σπονδὰς, καὶ ἄλλα τὰ νομιζόμενα, καθὰ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πανηγύρεσιν· τὰς τε γινομένας προθέ[..... πα]
- L. 49. ρεχομένοις ἐν τοῖς ἱεροῖς· ἄγειν δὲ ἑορτῆν, καὶ πανήγυριν, τῷ αἰωνοβίῳ, καὶ ἡγαπημένῳ ὑπὸ τοῦ Φθῶ, βασιλεῖ Πτολεμαίῳ, θεῷ Ἐπιφανεῖ, Εὐχαρίστῳ, κατ' ἐν[αὐτὸν, ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῖς κατὰ τὴν]
- L. 50. χώραν· ἀπὸ τῆς νομηγίας τοῦ Θωῦθ ἐφ' ἡμέρας πέντε· ἐν αἷς καὶ στεφανοφορήτουςιν, συντελοῦντες θυσίας, καὶ σπονδὰς, καὶ τ' ἄλλα τὰ καθήκοντα· προσαγορεῖεῖσθαι δὲ τοὺς ἱερεῖς τῶν ἄλλων θεῶν]
- L. 41. qu'ils élèvent au roi Ptolémée, dieu Épiphane, Euchariste, né du roi Ptolémée et de la reine Arsinoë, dieux Philopators, une statue de bois et un édicule dorés ⁶¹, dans chacun des
- L. 42. temples; qu'ils les placent dans les sanctuaires ⁶², avec les autres édicules; et que lors des grandes panégyries où se fait la sortie des édicules, celui du dieu Épiphane, Euchariste,
- L. 43. sorte en même temps; afin que son édicule ⁶³ soit distingué des autres, maintenant et dans la suite des temps ⁶⁴, qu'il soit surmonté des dix coiffures d'or du roi ⁶⁵, devant lesquelles sera placé un aspic ⁶⁶, comme à toutes les coiffures ⁶⁷⁻⁶⁹
- L. 44. aspidoides ⁷⁰, sur les autres édicules; qu'au milieu d'elles ⁷¹ on mette la coiffure appelée Pschent ⁷², dont le roi s'était couvert, lorsqu'il est entré dans le temple de Memphis, pour y
- L. 45. accomplir ⁷³ les cérémonies prescrites dans la prise de possession du trône; qu'on mette sur le tétragone des coiffures ⁷⁴, au susdit ornement royal ⁷⁵, dix phylactères d'or ⁷⁶, sur lesquels on écrira
- L. 46. que c'est celui du roi qui a rendu illustre le pays haut et le pays bas ⁷⁷; et puisque le XXXe de Mésori, dans lequel ⁷⁸ on célèbre la naissance du roi ⁷⁹, ainsi que le XVIIe de Méchir ⁸⁰,
- L. 47. dans lequel il a pris la couronne de son père, [les prêtres] les ont reconnus ⁸¹ comme éponymes dans les temples, lesquels jours sont en effet, pour tous, cause de beaucoup de biens; qu'ils les célèbrent par une fête en son honneur et une panégyrie, dans les temples ⁸²
- L. 48. d'Égypte, chaque mois; qu'ils y accomplissent des sacrifices, des libations ⁸³, et toutes les autres choses d'usage, comme dans les autres panégyries ⁸⁴, ainsi que les ⁸⁵.....
- L. 49. dans les temples; qu'ils célèbrent ⁸⁶ une fête, et une panégyrie pour le toujours vivant et chéri de Phtias ⁸⁷, roi Ptolémée, dieu Épiphane, Euchariste, chaque année dans tous les temples du
- L. 50. pays, depuis le premier de Thoyth ⁸⁸, pendant cinq jours, dans lesquels ils porteront aussi des couronnes ⁸⁹, accomplissant les sacrifices et les libations, et tout ce qui convient; que les prêtres des autres dieux reçoivent le nom de ⁹⁰

- L. 51. καὶ τοῦ θεοῦ Ἐπιφανοῦς, Εὐχαρίστου ἱερεῖς πρὸς τοῖς ἄλλοις ὀνόμασιν τῶν θεῶν, ἃν ἱερατεύουσι, καὶ καταχωρίσαι εἰς πάντας τοὺς χρηματισμοὺς, καὶ εἰς τοὺς ἄλλους..... τὴν]
- L. 51. prêtres du dieu Épiphanie, Euchariste, outre les autres noms des dieux dont ils sont prêtres; et qu'ils consignent ¹¹¹, dans tous les arrêtés et dans les déclarations qui seront écrites par eux, le
- L. 52. ἱερατεῖαν αὐτοῦ· ἐξεῖναι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἰδιώταις ἅγειν τὴν ἑορτὴν, καὶ τὸν προειρημένον ναὸν ἰδρύεσθαι, καὶ ἔχειν παρ' αὐτοῖς, συντελοῦσι τὰ νόμιμα ἐν ἑορταῖς, ταῖς τε κατὰ μῆνα, καὶ]
- L. 52. sacerdoce du roi; qu'il soit permis ¹¹² à tout particulier de célébrer la fête, d'élever l'édicule susdit, et de l'avoir chez lui, accomplissant toutes les cérémonies prescrites dans les fêtes tant mensuelles
- L. 53. [τα]ῖς κατ' ἐνιαυτὸν, ὅπως γινώριμον ἦ, διότι οἱ ἐν Αἰγύπτῳ αὔξουσι, καὶ τιμῶσι τὸν θεὸν Ἐπιφανῆ, Εὐχάριστον, βασιλέα, καθάπερ νόμιμον ἐστ[ιν· τὸ δὲ ψήφισμα τοῦτο ἀναγράψαι ἐπὶ στήλην ἐκ]
- L. 53. qu'annuelles, afin qu'il soit connu que les Égyptiens élèvent ¹¹³ et honorent le dieu Épiphanie, Euchariste, roi, comme il est légal de le faire; et que ce décret soit gravé sur une stèle de
- L. 54. σ]τερεοῦ λίθου, τοῖς τε ἱεροῖς καὶ ἐνχωρίοις καὶ ἑλληνικοῖς γράμμασιν, καὶ στήσαι ἐν ἐκάστῳ τῶν τε πρώτων καὶ δευτέρω[ν καὶ τρίτων ἱερῶν, πρὸς τῇ τοῦ αἰωνοβίου βασιλέως εἰκόνι].
- L. 54. pierre dure, en caractères sacrés, locaux et grecs; et placé dans chaque temple des premier, second et troisième ordres, près de l'image du roi toujours vivant ¹¹⁴.

COMMENTAIRE

CRITIQUE, HISTORIQUE

ET

ARCHÉOLOGIQUE.

LIGNE I.

(1) La place de cet adjectif, *νίου*, mis d'une manière absolue, est remarquable. On l'a séparé, par une longue série d'*épithètes* ou de *qualifications* honorifiques, du nom *Ptolémée*, Πτολεμαίου (fin de la lig. 3), qui en est le complément naturel. Ce nom est suivi de deux *épithètes*, αἰωνόβιος et ἡγαπημένος ὑπὸ τοῦ Φθᾶ; mais les titres distinctifs vraiment *royaux*, Ἐπιφανής, Εὐχάριστος, ne se trouvent que plus loin.

Si nous avons d'autres inscriptions du même genre, en l'honneur d'autres Ptolémées, nous y trouverions probablement le même protocole initial; la seule différence consisterait dans les titres *royaux*, et dans l'*épithète* *νίου*, qui est ici toute particulière à Épiphanes, se rapportant, sans nul doute, à ce que ce prince, lors de la rédaction du décret, venait d'être couronné roi, quoiqu'il n'eût pas l'âge de majorité. V. plus bas, note 16.

(2) Καὶ παραλαβόντος τὴν βασιλείαν παρὰ τοῦ πατρὸς. Cette circonstance est plusieurs fois répétée et avec une sorte de complaisance, dans le cours de l'inscription. Ainsi à la ligne 8, après *παράλημις τῆς βασιλείας*, le rédacteur ajoute, d'une manière qui semble tout à fait oiseuse: ἦν παρέλαβε παρὰ τοῦ πατρὸς; et encore à la ligne 47.

Dans l'inscription d'Adulis, Ptolémée Evergète a bien le soin de dire de lui-même: παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν βασιλείαν...

Salomon écrivant à Suron roi de Phénicie, et à Vaphrès, roi d'Égypte (lettres fabriquées par quelque juif helléniste, sous le nom d'Eupo-

lémus), leur dit : γίνωσκέ με παρεληφότα τὴν βασιλείαν παρὰ Δαβὶδ τοῦ πατρὸς (ar. Euseb. *Præp. Évang.* IX, p. 448, B).

S. Martin (*Nouv. rech. sur l'ép. de la mort d'Alex.*, p. 87-89) a voulu en conclure qu'Épiphanes avait été associé par son père à la couronne, et reculer de trois ans l'avènement d'Épiphanes. Mais il est certain, d'après tous les exemples, que παραλαβεῖν τὴν ἀρχὴν παρὰ τινος n'a pas au fond d'autre sens que διαδέχεσθαι οὐ ἐκδέχεσθαι τὴν ἀρχὴν παρὰ τινος.

Je crois que la répétition de cette formule provient de ce que la monarchie égyptienne étant héréditaire dans la ligne masculine et féminine, le roi pouvait avoir pour successeur un autre que son fils. Celui-ci devait donc tenir à honneur de mentionner qu'il succédait *immédiatement* à son père. C'est l'idée que ma traduction exprime.

(3) Κυρίου βασιλειῶν, qu'on peut traduire également par *maître des couronnes* ou *des royaumes*; car *βασιλεία*, à cette époque, pouvait signifier en grec, comme *couronne* en français, à la fois *couronne*, *royauté* et *royaume*. L'inscription traduite par Hermapion (ar. Amm. Marc. XVII, 4.) donne à Ramesses les épithètes de κύριος οὐ δεσπότης τοῦ διαδήματος, et de βασιλεὺς οὐ δεσπότης οἰκουμένης οὐ de ὁ πάσης γῆς βασιλεύων, dans lesquelles se montre toute l'emphase orientale.

Ces *couronnes* ou ces *royaumes*, au nombre de dix (l. 43), désignent sans doute les diverses contrées sur lesquelles s'étendait la domination des Ptolémées.

LIGNE II.

(4) Il faut joindre τὰ avec εὐσεβοῦς et non en faire le régime de καταστραφένου. Ainsi διακείμενος εὐσεβῶς τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς (*Marm. Oxon.* II, 6), et plus bas lig. 11, τὰ πρὸς θεοὺς εὐεργετικῶς διακείμενος; c'est-à-dire, κατὰ τὰ πρὸς θ. ἀνήκοντα εὐ. δ. Quoique l'emploi de l'article τὰ soit moins usité, on en trouve pourtant des exemples dans les meilleurs écrivains (*Soph. Phil.* v. 1427.)

(5) Τοῦ τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων ἐπανορθ. D'après le double sens de βίος, on peut aussi entendre ces mots de la réforme des mœurs des hommes, comme Ameillon. Mais un pareil sens semble peu conforme à l'esprit général du décret où il n'est guère question que d'améliorations matérielles. Je pense qu'ici βίος, comme en beaucoup d'autres exemples, signifie *sort, condition, la vie matérielle*. La condition de ses sujets avait empire, le roi l'a rendue à un état meilleur, selon la nuance de réparation qu'offre toujours le verbe ἐπανορθῶ (*Lobeck, ad Phryn.* p. 250, 251). Le mot *vie* pouvant avoir les deux sens en français, comme βίος en grec, je l'ai adopté dans ma traduction.

(6) Κυρίου τριακονταετηρίδων. On n'a jamais pu expliquer ces périodes de trente ans, qui, quoi qu'on en ait dit, ne se retrouvent dans aucune combinaison des années solaire et lunaire. Ce sont plutôt des périodes que des panégyries : dans ce cas, on aurait mis le substantif ἐορτῶν ou πανηγυριῶν. C'est sans doute ce qui avait conduit M. S. de Sacy à conjecturer que ce sont des périodes qui ramènent les planètes dans une certaine conjonction (*V. Ameillon* p. 28.). Cette période est peut-être celle de la révolution de Saturne, que les anciens ont évaluée en nombre rond à 30 ans. (*V. De l'origine du Zodiaque grec,* p. 33); elle aurait été ce que fut la dodécaétéride, ou révolution de douze ans, celle de Jupiter, chez les Chaldéens.

Selon Champollion, le texte égyptien porte *seigneur des trente années de....* puis un signe dont le sens lui est inconnu. Quand le signe cessera de l'être, nous saurons peut-être à quoi nous en tenir sur ce point si obscur.

LIGNE III.

(7) Les qualifications honorifiques entre νέου et Πτολεμαίου, faisant partie sans doute du protocole obligé, ne se retrouvent plus nulle autre part dans le cours de l'inscription; tandis que les épithètes et les titres qu'on lit après Πτολεμαίου, se remontrent en plusieurs endroits. En effet le

nom du roi reparait cinq fois accompagné des deux épithètes αἰωνόβιος, ἡγαπημένος ὑπὸ τοῦ Φθᾶ, et des deux titres royaux, Ἐπιφανής, Ἐυχάριστος : quatre fois on le trouve avec les deux dernières, et jamais avec les deux premières seulement : d'une autre part, les deux dernières sont toujours précédées du mot θεός, ce qui prouve que ce sont les titres sous lesquels il avait été divinisé, lorsqu'il succéda à son père. Une remarque qui ne doit pas non plus échapper, c'est que, dans l'endroit qui nous occupe, où le nom de Ptolémée paraît pour la première fois, on ne voit que les deux épithètes αἰωνόβιος et ἡγαπημένος ὑπὸ τοῦ Φθᾶ; mais les deux titres royaux ne paraissent qu'un peu plus bas, après les noms des rois ses prédécesseurs, divinisés comme lui. Quant aux deux épithètes, elles sont données également à Ramessès sur l'obélisque d'Hermapion, où l'on trouve Ἐπιφανής αἰωνόβιος, Ἰλίου παῖς αἰωνόβιος, ὃν Ἡλῖος φιλεῖ, ὑπὸ Ἡλίου φιλούμενος. Les titres Ἐπιφανής, Ἐυχάριστος sont les seuls caractéristiques du cinquième Ptolémée; aussi ils accompagnent son nom sur ses monuments et ceux de son fils. (*Recherches pour servir à l'hist. de l'Égypte,* p. 53, 54 suiv.) Si quelquefois le titre θεός Ἐπιφανής est tout seul, c'est parce qu'en effet, il est le premier, le principal des deux et le vrai titre distinctif.

(8) Si l'on mettait une virgule après μέγας βασιλεύς, le sens serait différent; mais en ce cas il aurait fallu ajouter un article devant. J'ai donc retranché cette virgule. Il en résulte que τῶν τε ἄνω καὶ τῶν κάτω χωρῶν dépend de βασιλεύς, et non pas de βασιλέως; dans ce cas, ces régions hautes et basses ne sont pas la haute et la basse Égypte, que l'on ne désignait que par le singulier ἡ τε ἄνω καὶ ἡ κάτω χώρα, comme on le voit par l'inscription elle-même (l. 46, 49); ce sont les régions supérieures et inférieures du monde, que le soleil domine dans son cours. L'inscription d'Hermapion nous offre encore un exemple analogue, dans le titre de μέγας δεσπότης οὐρανοῦ, qu'elle donne trois fois au dieu soleil.

(9) Ἐδοκίμασεν : a approuvé, Ameillon; a éprouvé, Villoson. C'est le vrai sens. Comme le feu éprouve la pureté de l'or, ainsi Héphæste (pris dans le sens grec, v. note 18), a éprouvé la vertu de Ptolémée. Aux exemples cités par Villoson, on peut en joindre d'autres, tirés des Septante : Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος, ἰσοὺ ἐγὼ πυρῶσαι αὐτοὺς καὶ δοκιμῶ αὐτούς (*Jerem. IX, 7*) : ce passage de Job s'y rapporte également : διέκρινε ἐί με ὡσπερ τὸ χρυσίον (*Job XXIII, 10*), οὐ διὰ κρίνειν présente un sens analogue à δοκιμάζειν; ajoutez :

ὡς περ δοκιμάζεται ἐν χαμίνῳ ἄργυρος καὶ χρυσός, οὕτως ἐκλεκταὶ καρδίαι παρὰ κυρίῳ (*Prov.* XVII, 3); et δεδοκιμασμένου ὑπὸ τριγλιχούτου θεοῦ (*Epist. Vaphr. ad Salom.* ap. Euseb. P. E. IX, 448, C); peut-être est-ce la même idée qui était exprimée sur l'obélisque de Ramessès, dans la formule qu'Hermapion a traduite par ὄν Ἥλιος προίχρινεν, tandis que le mot propre eût été διέχρινεν οἱ ἐδοκίμασεν, comme on peut le conjecturer d'après l'inscription de Rosette, dont le protocole a tant de rapport avec celui de l'inscription de l'obélisque d'Héliopolis, qu'Ammien Marcellin a tirée d'Hermapion. Ces coïncidences et d'autres encore montrent qu'Hermapion a eu sous les yeux un texte hiéroglyphique, qu'il a réellement traduit. Les doutes de Villoison à cet égard, et ceux d'autres critiques, me paraissent peu fondés.

(10) Ἐδωκεν τὴν νίκην. De même dans l'inscription d'Hermapion, le soleil dit à Ramessès : δεδωρημαί σοι τὸ κράτος καὶ τὴν κατὰ πάντων ἐξουσίαν. Dans un papyrus de Leyde, les dieux sont invoqués pour qu'ils donnent au roi, υγίειαν, νίκην, κράτος, σθένος; et dans un autre, on lit: Σάραπις διδοίη σοι μετὰ τῆς Ἰσιος νίκην, κράτος τῆς οἰλουμένης ἀπάσης (infra l. 35).

(11) La signification du titre de Ἐπιφανής, *deus praesens*, selon Visconti (*Iconogr. Grecque II*, p. 229), sera expliquée plus bas (l. 46). Quant à celui de Εὐχάριστος, que Visconti traduit par *propice*, Heyne le traduit par *munificus, liberalis*: c'est le vrai sens. Diodore a dit également: τὸ τῆς ψυχῆς εὐχάριστον καὶ μεγαλόψυχον (XVIII, 28 *ibique* Wesseling.); et, selon Champollion, ce mot est toujours représenté dans l'égyptien par un signe qui veut dire *celui dont la bienfaisance est connue*. Εὐχάριστος est donc une espèce de synonyme de Εὐεργέτης; mais celui-ci a plus de force et d'étendue, puisqu'il comprend l'autre, et emporte, en outre, l'idée d'une volonté pour le bien qui s'étend à toute espèce de bonnes actions. Peut-être l'aurait-on encore employé pour Épiphane, s'il n'avait été déjà le titre *officiel* du troisième Ptolémée, comme il le devint du sixième.

LIGNE IV-V.

(12) Cette formule se rapporte au culte des Ptolémées, honorés comme dieux, même de leur vivant. Elle se retrouve presque identique, dans celle des deux contrats grecs d'Anastasy et de Casati et dans d'autres papyrus, en caractères démotiques. Il n'y a de différence que l'addition du nom des Ptolémées qui avaient régné depuis Épiphane: d'où l'on voit que chaque nouveau roi n'était point l'objet

d'un culte particulier, mais qu'il était successivement ajouté à ses prédécesseurs, adoré dans le même temple et par les mêmes prêtres. Les deux contrats grecs nous font connaître deux autres circonstances qui ont été négligées par les rédacteurs de l'inscription de Rosette: la première, c'est que les prêtres et prêtresses des Ptolémées et de leurs épouses résidaient à *Alexandrie*, car on lit ἐφ' ἱερέως τοῦ ὄντος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, κ. τ. λ., et ailleurs τῶν οὐσῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ; la deuxième, c'est que, outre le culte commun à tous les Ptolémées, le chef de la dynastie, Ptolémée Soter, et sa femme, étaient spécialement adorés à Ptolémaïs de Thébaidé, ville toute grecque, comme dit Strabon, fondée par ce prince. En effet, après la mention des autres rois, on lit dans un des contrats: ἐν δὲ Πτολεμαίδι τῆς Θεβαΐδος ἐφ' ἱερέων (ajoutez καὶ ἱερεῶν) Πτολεμαίου τοῦ μὲν Σωτήρος, τῶν ὄντων καὶ οὐσῶν..., et dans l'autre: ἐν δὲ Π. τ. Θ. ἐφ' ἱερέων καὶ ἱερεῶν καὶ κανηφόρου τῶν ὄντων καὶ οὐσῶν.

Ce n'était donc que dans ces deux villes *grecques*, que le culte des Ptolémées était officiellement établi; ce qui nous explique pourquoi les prêtres et prêtresses sont tous *Grecs*, issus de *Grecs*.

Dans les deux contrats grecs, ces noms ne sont pas mentionnés. Mais ils le sont toujours dans les textes démotiques. Cela vient de ce que le texte égyptien des contrats était le texte *original*, et le grec, seulement une *traduction*, qu'on devait joindre à l'autre, l'égyptien tout seul pouvant être mal compris des Grecs qui rendaient la justice. Aussi tout contrat en égyptien, αἰγυπτία συγγραφή, avait son ἀντίγραφον, sa traduction grecque, διηρμηνηυμένη ἑλληνιστί (Peyron, *ad Pap. gr.* p. 114). Il suffisait donc que les noms des prêtres et prêtresses fussent consignés dans le texte égyptien; dans le grec, on se contentait de mettre τῶν ὄντων et τῶν οὐσῶν, ce qui répond à notre *tels* et *telles*; ou bien on enveloppait cette partie du protocole sous la désignation vague: μετὰ τὰ κοινά; c'est-à-dire: «après la formule ordinaire.»

LIGNE V-VI.

(13) Ἀθλοφόρου, κανηφόρου, ἱερεως. Les titres et l'ordre de ces trois prêtresses sont les mêmes dans les papyrus tant grecs que démotiques, à savoir une *athlophore*, pour Bérénice Evergète; une *canéphore*, pour Arsinoë Philadelphie; et une *prêtresse* (ἱερεως), pour Arsinoë Philopator, ou Eupator; car c'est ainsi que

l'un des deux contrats grecs nomme cette princesse. Il est fort difficile de dire en quel sens, au juste, sont pris les mots *athlophore*, qui signifie à la lettre *porteuse de prix*; et *canéphore*, qui veut dire *porteuse de corbeille sacrée*. Ameilhon (pag. 37), Visconti (*Icon. gr.* III, p. 223) et M. Drumann (pag. 85, 86), ne donnent à cet égard que des conjectures; mais il n'est guère possible, encore maintenant, de donner autre chose.

Je présenterai à ce sujet quelques observations nouvelles :

1° L'ordre adopté pour les noms des trois reines n'est point chronologique, puisque évidemment *Arsinoë Philadelphie* aurait dû être

placée avant *Bérénice Evergète*, et non pas entre celle-ci et *Arsinoë Philopator*. Cette interversion étant commune aux autres rédactions de ces protocoles (*V. Memoir of the life of Thom. Young*, p. 12) n'est pas une erreur des scribes; elle a une cause réelle qui peut-être ressortira de cette seconde observation :

2° En réunissant tous les exemples de pareilles formules rassemblées tant par M. Kosegarten que par le docteur Young, d'après les communications officieuses de Champollion, j'ai formé le tableau suivant du sacerdoce des reines d'Égypte, sous les règnes d'Evergète, de Philopator et d'Épiphané :

ROIS.	PRÊTRES D'ALEXANDRE et des Ptolémés.	ATHLOPHORES de Bérénice Evergète.	CANÉPHORES d'Arsinoë Philadelphie.	PRÊTRESSES d'Arsinoë Philopator.	ANNÉES, des règn.	MOIS	DATES Juliennes.	SOURCES.
Evergète.	Alexicrate (?) fils de Diogène.	Néant	Bérénice fille de Cléonicus.	Néant	XXII	Épiphi.	Août 226.	Pap. démot.
Philopator.	Démétrius fils d'Apelle.	Néant	Nom manque	Néant	III	Tybi 7.	février 220.	id.
	Aëtès fils d'Aëtès.	Néant	Philésia fille de Démétrius.	Néant	VII	Épiphi.	Août 216.	id.
Épiphané.	Démétrius fils de Sithaltès (?).	Aria fille de Diogène.	Nisæa fille d'Apelle.	Irène fille de Ptolémée.	VIII	Pharmuthi.	Mai 197.	id.
	Aëtès fils d'Aëtès.	Pyrrha fille de Philinus.	Aria fille de Diogène.	Irène fille de Ptolémée.	IX	Méchir 18.	Mars 196.	Inscr. Ros.
	Ptolémée fils de Ptolémée, fils de Chrysar- mos (?), ou Horhermès.	Tryphæna fille de Mé- napion.	Démétria fille de Philinus.	Irène fille de Ptolémée	XXI	Paophi 9.	Nov. 185.	Pap. démot.

Il ressort de la seule inspection de ce tableau plusieurs particularités curieuses.

a) Tous ces noms sont grecs; les deux ou trois qui peuvent avoir été mal lus, par suite de l'extrême difficulté résultant de l'absence des voyelles, conservent encore une physionomie grecque : *Chrysarmos* (qu'on avait aussi lu *Horoshermès* ou *Horhermès*) sera difficilement un nom grec; ce peut être *Chrysormos* (au collier d'or) ou tout autre nom commençant par *Chrys*. Le nom *Sithaltès* doit être *Sitalcès*, nom thrace d'un roi des Odryses; ce qui ne surprendrait pas dans une population mélangée comme celle d'Alexandrie, où les Macédoniens et les Thraces leurs voisins, devaient abonder, quand même on ne trouverait pas, dans un papyrus du musée du Louvre, le nom d'un Ptolémée fils d'*Amadocus le Thrace* (τοῦ Ἀμαδόκου Θρακός), autre nom royal

des Odryses, connu par l'histoire et par les médailles. Quant à *Ménapiion*, c'est un nom double, comme *Hermapiion*, dans lequel entrent le nom de la lune (μήνη) et le dérivé d'Apis.

b) M. Champollion Figeac a déjà reconnu que les fonctions de la plupart de ces prêtres et prêtresses étaient annuelles (*Not. de deux pap. égypt.* p. 13 et 14). Le fait résulte complètement de notre tableau : 1° *Aëtès* fils d'*Aëtès*, prêtre en l'an VII de Philopator, avait cessé de l'être en l'an VIII d'Épiphané, mais il le devint de nouveau l'année suivante, δις ἑπεὶ, expression d'une inscription de Gargas en Nubie (*Rech. pour servir à l'hist. d'Égypte*, p. 214, 489). 2° Les *athlophores* et les *canéphores* des deux années consécutives VIII et IX d'Épiphané sont différentes à une année de distance. 3° Mais un indice plus frappant ressort de cette circonstance qu'*Aria* fille de Dio-

gène, *athlophore* l'an VIII d'Épiphané, était *Canéphore* l'année d'après. Ce qui prouve à la fois que ces fonctions ne duraient pas plus d'un an, et que la même personne pouvait passer de l'une à l'autre dans deux années consécutives; d'où il suit que l'*athlophore* était au moins sur un pied d'égalité avec la *canéphore*; et que, si l'*athlophore* est nommée la première dans les actes, cela doit tenir à une autre cause qu'à un rang plus élevé dans la hiérarchie.

Le même savant a conjecturé que la *prêtrise* (λεπραία) d'Arsinoë Philopator était *perpétuelle*; ce serait une anomalie difficile à expliquer au milieu de ces prêtrises annuelles. Il est bien vrai que la prêtresse mentionnée dans les actes démotiques des années VIII, IX et XXI d'Épiphané est la même, à savoir, Irène, fille de Ptolémée; mais, comme l'acte de l'an VIII est du mois de *Pharmouthi* c'est-à-dire, antérieur seulement de 10 mois, à la date de l'inscription de Rosette, l'année sacerdotale de cette prêtresse pouvait n'être pas révolue.

Quand ensuite nous retrouvons la même Irène fille de Ptolémée, *prêtresse* en l'an XXI d'Épiphané, douze ans après son couronnement, la seule chose que nous puissions en conclure, c'est qu'elle avait été renommée; elle était alors *ἑὶς ἢ τρεῖς λέπρα*.

Ce sacerdoce annuel constituait une sorte d'*éponymie*, tout à fait conforme à l'ancien usage grec des éponymies sacerdotales. Ceci explique pourquoi les Ptolémées étaient si soigneux de l'insérer dans leurs actes publics, quoique cette insertion fût désormais rendue inutile par l'indication de l'année du règne, selon l'usage égyptien. C'était un souvenir de la mère patrie, à côté des formes du nouveau régime.

c) Les *canéphores* d'Arsinoë Philadelphie se retrouvent dans tous les actes, à partir d'Évergète qui, en effet, ne pouvait manquer, dès son avènement, de rendre cet hommage à sa mère. Quant à l'*athlophorie* de Bérénice Évergète, et à la *canéphorie* d'Arsinoë Philopator, les actes des années III et VII de Philopator n'en font pas encore mention. Ce silence s'explique par ce qu'on sait de ce prince qui, peu de temps après son avènement au trône, fit mourir son frère Magas et sa mère Bérénice, et plus tard sa femme Arsinoë. (Polyb. V, 36, 1.) Après de tels attentats, il ne devait pas être fort empressé de rendre les honneurs divins à l'une et à l'autre de ses victimes; ce fut leur fils et petit-fils Épiphané qui établit en même temps l'*athlophorie* de son aïeule et la *prêtrise* de sa mère, réparant aussi la double cruauté de son père. Mais pour honorer spé-

cialement son aïeule, il ordonna que son sacerdoce serait placé, dans les actes, avant même celui d'Arsinoë Philadelphie. Voilà, je pense, pourquoi cette *athlophorie* ne se montre que sous le règne d'Épiphané, et pourquoi l'ordre chronologique se trouve interverti.

2° Bérénice, femme de Soter, n'est pas au nombre des reines qui ont une prêtresse *athlophore* ou *canéphore*. Les deux contrats grecs nous expliquent cette singularité, en nous apprenant que le culte particulier de Bérénice Soter existait à Ptolémaïs; et l'un d'eux nous montre même que cette princesse y avait des *prêtresses* et une *canéphore*. Pourquoi notre décret ne parle-t-il pas de ce culte particulier de Soter et de Bérénice à Ptolémaïs? On l'ignore.

(14) Dans ce protocole, le roi régnant est au nombre des rois divinisés. Il est donc certain qu'aussitôt qu'un de ces rois succédait à son père, qu'il fût majeur ou mineur, il était mis au rang des dieux, et venait grossir le nombre de ceux dont le culte se célébrait à Alexandrie. C'est ainsi que le jeune fils de Ptolémée Philométor, dit *Eupator*, fut mis au rang des dieux, quoiqu'il n'eût régné que deux ou trois mois sous la tutelle de sa mère. (Champ. Fig. *Eclairc. sur le Contr. de Ptol.* p. 25, 26).

LIGNE VI

(15) ΞΑΝΔΙΚΟΥ. La prononciation du Δ et celle du Θ était si voisines l'une de l'autre que l'on confondait souvent ces deux lettres: ainsi EYEPFETHΔEIS pour EYEPFETHΘEIS dans une inscription copiée par Burchardt en Nubie; EYΔHNIΔ pour EYΘHNIΔ sur une médaille d'Agrippine, frappée à Alexandrie (Zoega, *Num. Ægypt.*, p. 21, n° 8; Mionnet, VI, p. 62, n° 152). Les papyrus grecs donnent constamment la même orthographe, Ξανδαίου, qui paraît avoir été la seule usitée en Égypte; on la trouve aussi dans les inscriptions de Palmyre, et jusque sur les médailles des Arsacides.

La date du 18 Méchir de l'an 1x d'Épiphané répond au 27 mars 196 avant notre ère; ce jour était le 4 du mois Macédonien Xandique; ce mois avait donc commencé le 24 mars. Or, cette année, la pleine lune est tombée le 29 mars ou le 6 Xandique; le 1er de ce mois se trouvait donc environ alors le neuvième jour de la lune: d'où il suivrait que le calendrier auquel il appartenait n'était pas lunaire, à moins que ce mois ne fût embolimique cette année; en ce cas,

le calendrier macédonien aurait eu dans l'année intercalaire un *second* Xandique, comme les Athéniens avaient un *second* Posidéon; or, ce qui rend cette conjecture vraisemblable et digne de recherches ultérieures, c'est que *Xandique* était, comme *Posidéon*, le sixième mois de l'année.

Il est singulier que, dans ce décret, rédigé par l'ordre des prêtres égyptiens, le mois *macédonien* soit le premier, le mois égyptien le second; mais plus encore que celui-ci porte seul une désignation, *Αἰγυπτίων*. Il appartenait seulement à des Grecs de s'exprimer ainsi; car il semble que des Égyptiens devaient mettre en premier le mois dont ils avaient l'usage, et n'ajouter de désignation qu'au mois *étranger*: ils devaient dire: *μηνὸς Μεγείρ ὀκτωκαιδέκατη, Ἑλλήνων δὲ Ξανδικοῦ τετραδί*. Dans les autres exemples, qui me sont connus, de pareilles concordances, le mois *grec* est aussi le premier; il est vrai que ce sont des Grecs qui parlent; l'un d'eux même est un Ptolémée.

Dans tous les exemples de doubles ou triples dates que nous offrent les inscriptions rédigées en Grèce, le mois qui est énoncé le premier, est toujours celui dont fait usage la nation à laquelle appartient celui qui parle (Cf. Franz, *Elementa epigr. græcæ*, p. 325). Il suffira de rappeler cet exemple tiré de la lettre de Philippe aux Athéniens (ap. Demosth. *de Cor.* p. 280): *Τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Ἀώου, ὡς ἡμεῖς ἄγομεν, ὡς δὲ Ἀθηναῖοι, Βοηδρομιῶνος*.

Il me semble que l'expression de cette double date est déjà un indice assez clair en faveur de l'idée que la rédaction grecque a précédé les autres.

Au reste, j'observe que ces doubles dates sont très-rares; la plupart des pièces connues, même écrites par des Grecs, sont datées d'après le calendrier égyptien; quant à celles qui porteraient *uniquement* la date macédonienne, jusqu'ici je n'en connais pas une seule.

Il est donc certain que, de très-bonne heure, les Grecs laissèrent prédominer le calendrier égyptien, vraisemblablement à cause de sa simplicité et de sa régularité parfaite.

Un second indice de la priorité de la rédaction grecque résulte de la marche observée dans ce long protocole. L'enchevêtrement des parenthèses et l'accumulation des épithètes, évidemment tirées de l'usage égyptien, ne doivent pas empêcher de reconnaître ici une grande régularité. Deux tournures sont employées par les Grecs dans les formules de ce genre; ou bien ils commencent par la date, mais alors le nom du roi, mis au génitif, est le complément direct du mot *ἔτους*, comme

ἔτους (ou *L*) *Βασιλέως Πτολεμ. κ. τ. λ.*; ou bien, ils emploient le participe *βασιλεύοντος* ou *βασιλευόντων*; et, dans ce cas, le participe est en tête et la date à la fin, après tous les titres du roi.

C'est cette seconde tournure qui se rencontre dans tous les protocoles *grecs* connus des Ptolémées. Par exemple, un des contrats cités porte *βασιλευόντων καὶ ἔτους IB, ἐφ' ἱερέως μηνὸς Τυβί ΚΘ*; l'autre contrat, ainsi que la stèle de Turin, et un protocole dans un papyrus de Leyde, offrent le même ordre, à savoir, 1° le participe, 2° les noms, 3° tous les titres et épithètes, 4° la date de l'année, 5° l'énoncé du sacerdoce, 6° en dernier lieu, le nom du mois et son quantième. C'est exactement ce que nous trouvons dans notre décret, en dégageant les parenthèses: *Βασιλεύοντος τοῦ νέου Πτολεμαίου ἔτους Θ, ἐφ' ἱερέως μηνὸς Ξανδικοῦ Δ*... La tournure est parfaitement régulière et analogue à toutes les autres.

Cet ordre, tout grec, n'est pas celui de l'égyptien. Le texte démotique commence par la date. Il en est de même de tous les exemples démotiques au nombre d'une trentaine (de Psammitichus à Cléopâtre) cités par le docteur Young, d'après Champollion (*Memoir of the life of Th. Young*, p. 6-38). C'était donc là, à n'en pas douter, la tournure égyptienne, qui devait avoir été suivie dans le texte hiéroglyphique.

Ainsi, quel que soit celui des deux textes de notre inscription, le grec ou l'égyptien, qui ait été rédigé le premier, chacun des deux rédacteurs a suivi l'ordre qui était usité dans la langue dont il se servait. Il n'y a donc rien à conclure de cette circonstance, pour la question de priorité.

Tout ce qu'on peut affirmer, c'est que la forme générale est entièrement grecque; il n'y a d'égyptien que certains détails, tels que les épithètes et les titres officiels, calqués sur le protocole des actes de l'époque pharaonique, selon l'usage constant de la chancellerie grecque en Égypte.

(16). Il faut détacher le mot *ψήφισμα* qui ne tient à rien dans la phrase. Dans aucun cas, *ψήφισμα* ne pourrait être le complément de *ἔπαιον*, verbe qui n'a jamais de régime, en de semblables formules, et d'où dépend la conjonction *ἐπιδή*, qui suit.

C'est ici qu'il convient d'établir par une courte discussion la place réelle des faits de l'histoire d'Épiphané, que l'inscription sert à éclaircir.

L'époque de la majorité des Ptolémées a été fixée par les chronologistes modernes à l'âge de quatorze ans (Visconti, *Iconogr. gr.* I, p. 229, u. 2); mais seulement d'après des considérations vraisemblables; car aucun texte ne l'établit d'une manière précise. Polybe, sur lequel on s'appuie, dit seulement, en parlant de Ptolémée Philométor, que la cérémonie appelée ἀνακλητήρια, qui est celle du couronnement, avait lieu lorsque les princes étaient parvenus à l'âge, όταν εἰς ἡλικίαν ἔλθωσιν (XXVIII, 10, 8); et ailleurs, à propos d'Épiphanes (XVIII, 38, 3); il dit que ses tuteurs hâtèrent son couronnement par des motifs politiques, car l'âge ne pressait pas encore (οὐδέπω μὲν τῆς ἡλικίας κατεπειγομένης); tout ce qu'il en faut conclure, c'est qu'Épiphanes n'avait pas alors atteint sa majorité; ce que confirme l'épithète νέος qui lui est donnée ici.

Mais quel était l'âge précis d'Épiphanes à cette époque? Cette question n'est pas sans importance chronologique. Je crois qu'il était d'un an plus jeune que ne l'a pensé l'auteur des Annales des Lagides (II, p. 84), qui lui donne treize ans cinq mois et demi; et de deux ans plus âgé que ne le pensait S. Martin, qui lui attribue dix ans et demi (*Nouv. Rech. etc.*, p. 90).

Les généthlies (l'anniversaire de la naissance) d'Épiphanes se célébraient le 30 Mésori (l. 46): il était donc né ce jour-là, qui, dans cet intervalle de temps, répondit du 8 au 5 octobre.

D'une autre part, le jour de son couronnement, le 17 Méchir, était celui où il avait succédé à son père (l. 47): ἐν ἧ παρέλαβεν τὴν βασιλείαν παρὰ τοῦ πατρὸς. C'était donc à la fois le jour de la mort de son père et le premier jour de son règne.

De plus, selon saint Jérôme, Épiphanes avait quatre ans à la mort de son père (*in Daniel.* p. 1124); et selon Justin, il en avait cinq (XXX, 2, 4), *relicto quinquenni ex Eurydice (Arsinoë) sorore filio.* De la combinaison de ces deux passages, il résulte qu'Épiphanes avait quatre ans révolus, et était dans sa cinquième année.

Enfin, c'est un fait établi que les règnes des Ptolémées (comme plus tard ceux des empereurs romains en Égypte) se comptaient de manière que tous les jours, quelque petit qu'en fût le nombre, qui restaient, dans l'année de leur avènement, pour atteindre le premier Thoth suivant, comptaient comme la première année de leur règne. (cf. Peyron, *ad Pap. Taurin.*, p. 142.)

C'est sur ces principes qu'est fondée la table suivante.

DATES égyptiennes.	DATES juliennes.	ANNÉES avant notre ère.	ANNÉES révolues de son âge.	ANNÉES commencées de son règne.	Faits historiques cités ou indiqués dans l'inscription.
30 Mésori.	8 octobre.	209	Naissance d'Épiphanes.
Idem.	Idem.	208	1		
Idem.	Idem.	207	2		
Idem.	Idem.	206	3		Troubles de la haute Égypte.
Idem.	Idem.	205	4	
17 Méchir.	27 mars.	204	1	Mort de Philopator. Avènement d'Épiphanes.
30 Mésori.	7 octobre.	204	5	Troubles de la haute Égypte apaisés.
1 Thoth.	13 octobre.	204	2	
30 Mésori.	7 idem.	203	6		
1 Thoth.	13 idem.	203	3	
30 Mésori.	7 idem.	202	7		
1 Thoth.	12 idem.	202	4	
30 Mésori.	6 idem.	201	8		
1 Thoth.	12 idem.	201	5	
30 Mésori.	6 idem.	200	9	Guerre d'Antiochus; envoi de forces de terre et de mer au dehors.
1 Thoth.	12 idem.	200	6	Révolte dans la basse Égypte.
30 Mésori.	6 idem.	199	10		
1 Thoth.	12 idem.	199	7	
30 Mésori.	6 idem.	198	11		
1 Thoth.	12 idem.	198	8	Siège de Lycopolis.
	août.	Grande inondation du Nil.
30 Mésori.	5 octobre.	197	12		
1 Thoth.	11 idem.	197	9	
17 Méchir.	26 mars.	196	Punition définitive des chefs des révoltés sous Philopator. Couronnement à Memphis.
18 —	27 idem.	Date du décret.

On y voit qu'Épiphané avait environ quatre ans et demi à la mort de son père; environ douze ans et demi, à l'époque de son couronnement; et qu'il était alors dans le sixième mois de la neuvième année de son règne, comptée à l'égyptienne.

(17) Dans cette énumération des prêtres égyptiens, les principales classes seules sont indiquées nominativement: les autres sont désignées par les mots: *et tous les autres prêtres*. On ne peut donc douter que ces classes ne soient ici rangées dans l'ordre de leur importance. Les ἀρχιερεῖς devaient être les chefs des collèges, aussi les met-on en tête de tous les autres. Les προφηταί étaient les interprètes des livres sacrés et ceux qui transmettaient les oracles (Schmidt, *de Sacerdot. Egypt.*, p. 106-128). La forme πτεροφόροι pour πτεροφόροι est tout à fait insolite, sans être pourtant inconnue, au moins comme forme poétique (ex. Βακτροφόρος: cf. Lobbeck, dans les *Analecten* de Wolf, III, 56), ce qui me détermine à la conserver; quoiqu'elle ne soit peut-être qu'une faute. Quant à la signification du mot, elle est incertaine: elle doit s'entendre de prêtres portant une ou plusieurs plumes sur la tête. Mais Diodore (I, 87) et Clément d'Alexandrie (*Strom.* VI, 4, 63, p. 757 Pott.) donnent aussi cet attribut (ἔχων πτερά ἐπὶ τῆς κεφαλῆς) aux hiérogammates. M. Drumann (p. 121) observe que πτερόν, qui est donné par Hézychius comme un synonyme de σκηνή, et de καλύβη, pourrait bien avoir désigné aussi le παστάς ou παστός, chapelle (ναΐδιον), portée par certains prêtres; dans ce cas, les prêtres qu'on appelle ici πτεροφόροι, seraient les mêmes que les παστοφόροι, dont le nom manque. Mais, comme ces *pastophores* peuvent fort bien avoir été compris dans la désignation générale, *et tous les autres prêtres*, le fait demeure incertain, de même que la signification du mot.

Cette expression, *tous les autres prêtres*, οἱ ἄλλοι ἱερεῖς πάντες, comprend donc les *pastophores*, les *comastes*, les *sphragistes*, les *néocores* et *zacores*, en un mot, toutes les classes inférieures au-dessous des hiérogammates, la dernière qui soit ici nommée. Par οἱ ἄλλοι ἱερεῖς πάντες, il faut entendre, non pas *tous les prêtres de l'Égypte*, mais simplement toutes les classes de prêtres, non comprises dans les précédentes. Car on ne saurait admettre que, lors du couronnement d'un roi, *tous les prêtres* de l'Égypte se rendissent à Memphis, abandonnant ainsi leurs temples. On ne peut donc désigner ici autre chose que des *députations* de toutes les classes de prêtres (V. plus bas, Note 33).

Les prêtres qui avaient le droit d'entrer dans l'*adytum*, pour l'habillement (στολισμός) des dieux, sont ceux que Plutarque et Porphyre appellent ἱεροστολοί, ἱεροστολισταί ou στολισταί (V. Schmidt, *de Sacerd.*, p. 128 sq., Drumann, p. 105-107 et mes *Matériaux pour servir à l'hist. du Christ.*, p. 68).

Le sens du mot ἄδυτον est trop bien connu, en général; pour qu'il soit nécessaire d'y insister. La seule remarque à faire, c'est qu'il résulte de ce passage que l'*adytum* des temples, la pièce la plus reculée (τὸ ἀπόκρυφον μέρος τοῦ ἱεροῦ, comme dit Hézychius), était celle où l'on plaçait la statue des dieux. Nous voyons, en effet, dans plusieurs édifices, notamment au temple souterrain de Khalabsché en Nubie (Gau, *Antiquités de la Nubie*, pl. 52), au fond de la dernière pièce, s'élever la statue du dieu, assise et posée sur un piédestal.

LIGNE VIII.

(18) Il est singulier que le temple où venaient se réunir tous les prêtres de l'Égypte, ne soit pas désigné ici et plus bas (l. 44), autrement que d'une manière absolue, ἐν τῷ ἐν Μέμφει ἱεροῦ, comme qui dirait, dans le temple par excellence. On a toujours pensé, avec une grande apparence de raison, que c'était le temple de *Phthas* d'après l'épithète du roi, *chéri de Phthas*: mais alors, il était d'autant plus nécessaire de le désigner clairement, qu'à cette époque, le temple par excellence, à Memphis, devait être le *Sérapéum*. Moins de quarante ans après, sous Philométor, nous voyons ce *Sérapéum*, désigné dans les papyrus par les mots analogues τὸ πρὸς (ou ἐν) Μέμφει ἱερόν ou μέγα Σαραπειεῖον. C'était un vaste ensemble qui contenait, outre le *Sérapéum* proprement dit, l'*Apiéum* (Ἀπιεῖον), où Apis était adoré, l'*Astartéum* (Ἀσταρτεῖον), dédié à la déesse phénicienne Astarté; l'*Anubiéum* (Ἄνουβιεῖον), l'*Aphrodisiéum*, ou temple de Vénus, etc., ayant chacun leurs prêtres et leur culte particulier, mais soumis tous à une administration générale dans la main du gouvernement.

D'une autre part, le temple d'Apis ou Ἀπιεῖον fut construit, par Amasis, dans l'enceinte du temple d'*Héphaestos* ou de *Phthas* (Herod. II, 153); et comme le *Sérapéum* contenait l'*Apiéum*, au temps des Ptolémées, la conséquence serait que le temple de *Phthas* s'y trouvait aussi renfermé.

Il semblerait donc que ce temple, par excellence, doit être le *Sérapéum* qui formait une

espèce de *Panthéon* des dieux égyptiens et étrangers.

Mais alors pourquoi le grand *Sérapis*, dont le culte avait acquis à cette époque tant de développement, n'est-il pas nommé une seule fois dans toute l'inscription? Pourquoi n'y trouve-t-on qu'*Osiris* et *Phthas*, *Hermès*, *Horus*, *Apis* et *Mnévis*; tandis que, dans les nombreux papyrus memphitiques, du temps de Philométor, les quatre premières divinités disparaissent entièrement pour faire place à *Sérapis*, *Anubis*, *Astarté*, *Aphrodite* (*Athor*)? Il y a là matière à des recherches ultérieures.

Autre singularité: tous les textes s'accordent à établir que Ἡφαιστος est le même que Φθαῖς, ou du moins que les deux mots ont toujours été censés se rapporter à la même divinité; en ce sens que toutes les fois que les Grecs voulaient rendre en grec le nom égyptien Φθαῖς, ils employaient le nom Ἡφαιστος (cf. Jablonsky, *Panth. Egypt.* I, p. 46, sq.); car, au fond, il n'y avait rien de commun entre *Vulcain* et *Phthas*; ce n'était là qu'une similitude de nom, comme entre *Neitha* ou *Neith* et *Athéné* (dans l'ordre inverse *Netha*), entre *Apis* ou *Apévé* et *Epaphus* (Herod. II, 153) etc. dont ils identifiaient aussi les noms. Mais on nomme à la fois *Héphaestos* et *Phthas* (lig. 3), ὃν ἐδοκίμασεν Ἡφαιστος et ἡγαπημένος ὑπὸ τοῦ Φθαῖ; ce qui suppose que ce sont deux divinités différentes (S. de Sacy, *Lettre au citoyen Chaptal* p. 23, 24). La contradiction n'est peut-être qu'apparente. C'est dans un seul endroit du préambule (l. 2 et 3) que se trouvent les trois noms grecs de divinités, à savoir Ἡφαιστος, Ἥλιος et Ζεὺς. Partout ailleurs, on ne voit que des noms égyptiens, sauf *Hermès* qui était reconnu pour identique avec *Thoth*; et c'est aussi dans cet endroit, que se montre surtout le mélange d'hellénisme et d'égyptianisme. *Héphaestos* est bien ici le dieu grec, le dieu du feu; tout différent du *Phthas* égyptien qui n'a nul rapport avec le feu. On parle ensuite de *Zeus* et non pas d'*Ammon*, (quoique *Ammon* soit dans le texte égyptien), de *Zeus*, le dieu grec dont les Ptolémées se flattaient de descendre, du côté des hommes par Hercule fils de *Zeus*, du côté des femmes par Dionysus fils du même dieu (v. *Inscr. Adulit.* ap. Chish. p. 79); on parle enfin du *Soleil*, Ἥλιος, et non de *Phré*. Ainsi, pour *Héphaestos*, comme pour *Zeus* et *Hélios*, les noms grecs se montrent seuls, et disparaissent ensuite. La religion grecque paraît donc au moins cette fois dans l'inscription, et c'est à l'endroit même où les formules du protocole annoncent les souvenirs de l'ancienne patrie.

Ce couronnement des rois, et les grandes solen-

nités célébrées dans cette occasion, avaient lieu à Memphis, en vertu d'un antique usage, comme le dit le scholiaste de Germanicus... *in templo Ægypti Memphis mos fuit solio regio decorari reges qui regnabant* (p. 71, ed. Buhle), où nous voyons l'expression absolue *in templo Memphis*, comme dans l'inscription ἐν τῷ ἐν Μέρμηρι ἱερῷ. S. Jérôme se sert d'une expression analogue, quand il dit d'Antiochus IV, *ascendit in Memphim et ibi ex more Ægypti regnum accipiens etc.* (*in Daniel.* p. 1128, ed. Paris.); Diodore de Sicile dit aussi d'Évergète II, Πτολεμαίου κατὰ τὴν Μέρμηριν ἐνθρονισμένου..... κατὰ τοὺς Αἰγυπτίων νόμους (*Fragm. lib. XXXIII*, p. 83, T. X Bip.). Cet antique usage tenait à ce que Memphis, depuis des siècles, était restée un des principaux centres religieux de l'Égypte. Aussi, Alexandre ne manqua pas de se rendre dans cette ville; et d'y sacrifier à tous les dieux qu'on y adorait, ainsi qu'à *Apis* (Arrian., III, 2, 5). On ne peut douter que ce prince, par l'effet d'une sage politique, n'ait voulu rendre cet hommage au culte alors le plus vénéré de l'Égypte, et que ses successeurs, en conservant à Memphis l'honneur du couronnement des rois, n'aient eu l'intention de suivre son exemple. On trouvera dans mon ouvrage inédit sur le calendrier égyptien une preuve évidente de l'importance religieuse que, dès les plus anciens temps, Memphis avait acquise, et qu'elle conserva jusque sous la domination romaine.

LIGNE IX.

(19) Ἐπειδὴ, formule ordinaire du *considérant*, comme ἐπεὶ, dans tous les décrets grecs, est placé de même, après le protocole de la date, et après εἶπεν ou εἶπαν. Ce sont encore les formes grecques toutes pures.

Il faut remarquer que tous les motifs du *considérant*, qui s'étendent jusqu'à ἀγαθῆ τύχῃ, ἔδοξεν (l. 36), dépendent de ὑπάρχων θεός ἐκ θεοῦ καὶ θεᾶ; κ. τ. λ.; c'est en qualité « de dieu, fils de dieu et déesse, etc. » que le roi a fait tout ce qui lui mérite les honneurs qu'on lui a conférés par le décret. Voilà ce que j'ai indiqué dans ma traduction, en ne répétant plus le *que* après l'avoir mis devant ὑπάρχων, « qu'étant dieu... il a consacré... il a supprimé, etc. » et ainsi jusqu'à *il a plu*, ἔδοξεν. Cette partie de la formule est encore parfaitement grecque.

LIGNE X.

(20) Ὁ ἐπαμύνας τῷ πατρί. Le sens du verbe ἐπαμύνειν τινί, est constamment celui de *porter*

secours, venir en aide à quelqu'un, venir à sa défense. Mais le *secours* dont il s'agit ici et plus bas (l. 27), étant postérieur à la mort du père d'Épiphané, le mot *ἐπαμύνειν*, a le sens de *venger* les injures faites à Philopator pendant sa vie, de *venger sa mémoire*. C'est une nuance nouvelle de ce verbe; mais c'est là évidemment l'idée que les prêtres ont voulu exprimer.

LIGNE XI.

(21) Je donne à l'adjectif *σιτικός*, opposé à *ἀργυρικός*, un sens plus large que celui de (revenu) *en blé*. *Σίτος* et *σιτόν* se disent, en général, de *vivres*, quand ils sont opposés à un autre mot indiquant des objets qui ne peuvent servir à la nourriture; par exemple, *σίτος καὶ εὐνή*, *le vivre et le couvert*, et *σίτα καὶ νέας παρέχειν* (Herodot. VII, 21). Plus bas, lig. 15, *συντάξεις σιτικά καὶ ἀργυρικά*, sont des contributions *en nature* et *en argent*; comme lig. 21, *δαπάναι ἀργυρικά καὶ σιτικά*; lig. 29, *σίτος καὶ ἀργύριον*; dans l'édit de Tibère Alexandre (l. 47): *τελέσματα σιτικά καὶ ἀργυρικά*.

Ces *πρόσοδοι* sont appelés à la ligne 15, *συντάξεις*, mot qui s'entend proprement des *contributions* recueillies pour les affecter à un emploi déterminé. Ces *revenus*, ces *contributions* ne provenaient peut-être pas directement du *trésor royal*; elles devaient résulter plutôt d'un *impôt particulier*, espèce de *centimes additionnels*, colligés (*συνταπτόμενα*) par un mode spécial de perception. Cette idée me semble, en effet, comprise dans le mot *συντάξεις*, d'après les exemples cités par Villoison, et d'autres qu'on y pourrait ajouter.

Ce passage s'explique très-bien, au moyen des papyrus relatifs au *Sérapéum* de Memphis, où l'on voit que les Ptolémées rétribuaient tant *en argent*, qu'en *blé, orge, olyra, huile*, etc., certains prêtres ou fonctionnaires sacrés, à divers titres, employés dans les différentes parties de ce grand ensemble qui formait le *Sérapéum*. Ces espèces de *pensions*, *en argent*, comme *en nature*, étaient fixées à tant par *an*, κατ' ἐνιαυτόν. Mon commentaire sur ces curieux papyrus explique cela fort en détail. Ce que j'en dis ici peut suffire.

(22) En traduisant *εὐδία* par *sérénité*, j'ai voulu conserver la couleur poétique de l'expression (*εἰς εὐδίαν ἀγαγεῖν*). Autant l'emploi de *εὐδία* est ordinaire au propre, comme l'opposé de *χειμών* (Platon. *Legg.* XII, 961, E, ἐν γὰρ χειμῶσι καὶ ἐν εὐδίαις), autant il est rare au figuré, du moins en prose. Dans Pindare, ἐν εὐδίᾳ τιθείς

(*Fragm.* 228, Boeckh) revient justement à notre *εἰς εὐδίαν ἀγαγών*. La même figure se montre encore, non sans une certaine affectation, dans la stèle de Turin: [αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἀντιπάλων χειμῶνων εἰς εὐδίνους λιμένας ἤγαγεν.

(23) Tout ce que Ptolémée a fait pour les *temples* est exposé plus bas (l. 33-34). Les mots τὰ ἱερά désignent donc ici, non les *temples*, mais les *choses sacrées*, le *culte* qu'on y célébrait. Villoison ne laisse aucun doute sur ce point; dans l'autre sens, on n'aurait pas employé *καθιστάναι* (3e *Lettre*, p. 6).

LIGNE XII.

(24) *Φιλανθρωπεῖν* est pris au sens neutre, pour *φιλανθρώπως ἔχειν*. Dans Polybe et les Septante, il est actif; ainsi *φιλανθρωπεῖν τὸν τόπον*, *locum humaniter tractare* (2 *Maccab.* 13, 22. *Polyb. Lex. hac voce*), et sur le sens de τὰ φιλάνθρωπα, v. la note ingénieuse et érudite de M. Peyron (*ad Pap. Taurin.* 1, p. 167).

Les mots ταῖς ἑαυτοῦ δυνάμεσιν πάσαις signifient à la lettre: *de toutes ses forces*. Selon Champollion, l'égyptien dit: *qui sont dans toute son attribution royale*, c'est-à-dire, *dans tout son royaume*. Mais je doute que le grec soit susceptible d'un tel sens; le rédacteur aurait dit en ce cas, ἐν τῇ ἑαυτοῦ βασιλείᾳ περ. πάσαι, ou bien, avec l'accusatif, τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν περ. πᾶσαν; il y a donc encore ici discordance entre les deux textes. L'un des deux rédacteurs n'a pas entendu l'autre. Lequel? cela est facile à décider. A la ligne 9 et 10, la même expression, *qui est dans ses attributions royales*, est bien rendue dans le grec par οἱ ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν τασσόμενοι; pourquoi donc le rédacteur grec l'aurait-il rendue si différemment deux lignes après? Il est au contraire évident que la locution grecque ταῖς ἑαυτοῦ δυνάμεσι πάσαις n'a pas été traduite exactement par le scribe égyptien, qui l'a crue synonyme de la première, bien qu'elle ne le soit pas.

A l'égard de la *suppression* et de la *diminution* des impôts, la même distinction existe dans l'édit de Tibère Alexandre, exprimé par les mots ἀτέλεια et *κουφοτέλεια* (l. 26) représentant, l'un l'immunité entière ou l'abolition d'un droit perçu, l'autre l'allègement de tel ou tel autre droit.

(25) Les mots ὁ τε λαὸς, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες présentent une opposition assez remarquable. Je crois que ὁ λαὸς désigne le *peuple*, les classes de *laboureurs* et d'*artisans*; et οἱ ἄλλοι πάντες tout ce

qui n'était pas *peuple*, tels que les *militaires*, les *employés* et les *prêtres*; comme (l. 13) τὸ πλῆθος, et lig. 52, ἰδῶται opposé à ἱερεῖς. Dans plusieurs passages des papyrus, le mot λαοί, au pluriel, a le même sens; ainsi Polybe oppose οἱ λαοί, les *gens du peuple*, à τὰ πολεμικά σώματα, les *militaires* (IV, 52, 7). De là, l'expression λαοκρίται pour désigner, en Égypte, les nationaux chargés de juger les différends entre particuliers, sorte de *juges de paix* (Peyron, *ad Pap. Taurin.* I, p. 160, 161).

LIGNE XIII.

(26) La distinction entre les deux locutions ἐπὶ τῆς βασιλείας et ἐν τῇ βασιλείᾳ, faite par Villoison, est très-juste; l'une signifie *sous le règne*; l'autre, *dans le royaume*.

(27) On pourrait croire que, par τὰ βασιλικὰ ὀφειλήματα, les prêtres entendent les sommes qui étaient dues au Trésor, à titre de prêt. Il est certain, en effet, que le Trésor prêtait de l'argent aux particuliers. Dans un papyrus du Musée du Louvre, je lis... τῶν χορηγηθέντων τοῖς προσδοκούμενοις καὶ δανείων ἐκ τοῦ βασιλικοῦ. Un prêtre, chargé des funérailles d'Apis, fut obligé d'emprunter cinquante talents du roi, παρὰ τοῦ Πτολεμαίου πενήτην τε ἀργυρίου τάλαντα προσεδανείσατο (Diod. Sic. I, 84). Mais je crois qu'ici βασιλικὰ ὀφειλήματα comprend non-seulement ces dettes, mais tout ce qui était dû au Trésor à un titre quelconque, τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸ βασιλικόν, *omne quod regi solvi ac praestari debet*; dans le sens où Zonaras dit: ἐκήρυξε τοῖς ὀφειλοῦσι τῷ βασιλικῷ ταμιεῖω (p. 577).

La même idée, exprimée presque dans les mêmes termes, se retrouve dans Polybe: παρέλυσε δὲ καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ Μακεδονίᾳ τῶν βασιλικῶν ὀφειλημάτων, ἀφῆκε δὲ καὶ τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐγκλεισμένους ἐπὶ βασιλικαῖς αἰτίαις (XXV, 5, 3). Diodore dit aussi de prisonniers pour dettes: ἀπέλυσε τοῦ γρέους, ὄντος πλήθους ἐν ταῖς φυλακαῖς (I, 54).

(28) Ameilhon (p. 53) et M. Drumann (p. 151), joignent τῷ πλήθει à ὄντα πολλά. La construction est fautive; τῷ πλήθει dépend de ἀφῆκε, comme l'a très-bien vu Heyne. La même circonstance de la remise des dettes revient encore plus bas (l. 29), mais appliquée seulement aux temples et aux prêtres. Ici, la remise s'applique à tous les débiteurs de l'État, sans distinction, τῷ πλήθει, à la *multitude* en général.

LIGNE XIV.

(29) Καὶ τοὺς ἐν φ. ἀπ. Je crois qu'on s'est mépris sur le sens de cette phrase, et qu'il est encore

question des débiteurs du Trésor. Le roi n'a pas seulement remis l'argent à ceux qui lui devaient, mais de plus, il a rendu la liberté à ceux qui étaient détenus pour dettes fiscales; et il a absous ceux qui, depuis longtemps, étaient sous le coup de réclamations et de procès (ἐν αἰτίαις ὄντες) intentés au sujet de ces dettes.

La place qu'occupe l'énoncé de ce bienfait royal indique assez qu'il ne concerne que les débiteurs du Trésor et non, comme on l'a cru, les prisonniers et tous les prévenus en général. C'est qu'en effet il y avait prise de corps pour les débiteurs du fisc; on voit par l'édit de Tibère Alexandre qu'ils étaient détenus dans une prison spéciale appelée πρακτόρειον, ainsi que εἰς ἄλλας φυλακὰς (l. 15 et 16), ce qui est à peu près l'expression de notre décret. L'édit règle que nul ne sera détenu pour dettes, dans le praetorium ou ailleurs (εἰς φυλακὴν ἤντιν οὖν κατακλείεσθαι), excepté s'il doit au fisc: εἴω τῶν ὀφειλόντων εἰς τὸν κυριακὸν λόγον.

Quant à l'expression, ἐν ταῖς φυλ. ἀπηγμέν., on s'attendrait à voir εἰς τὰς φυλακὰς, qui serait plus grec et plus conforme à l'usage (v. *Lex. Polyb.*), ou bien ἐν φυλακαῖς ὄντες ἐγκλεισμένοι (comme dit Polybe). Dans le style Alexandrin, ἀπάγεσθαι s'employait même, d'une manière absolue, en sous-entendant εἰς τὴν φυλακὴν (Genes. XXXIX, 22), avec le sens, comme ici, d'être mis en prison pour dettes fiscales ou autres: (cf. Polyb. *Lexicon*). Mais l'emploi de ἐν pour εἰς, avec un verbe de mouvement, dans le style de cette époque, pourrait se justifier par beaucoup d'exemples. La locution ἐν αἰτίαις εἶναι, ἔχεσθαι, τῖσθαι, est employée par les auteurs du meilleur temps. (*Thes. ling. gr.* t. 1, col. 1100, ed. Didot). Ἀπέλυσε τῶν ἐγκλεισθη. se trouve dans Polybe (V, 27, 5).

LIGNE XV.

(30) Outre ces contributions, il y avait encore des parts réservées, ἀπομοίρας, pour le culte des dieux, prises sur les vignobles, les vergers et les autres terres qui appartenaient aux temples, sous Philopator, ἀπό τε τῆς ἀ. γ. κ. τ. π. καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὑπαρξάντων τοῖς θεοῖς; c'est ainsi qu'il faut traduire d'après la leçon. J'avoue que le sens serait plus net, s'il y avait καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὑπάρχοντα, ce qui voudrait dire que tout ce qui existait sous son père était maintenu sur l'ancien pied.

Mais il serait trop hardi de supposer ici une faute du rédacteur. En écartant donc toute hypothèse, il n'y a pas moyen de donner au texte un autre sens que celui qu'exprime ma version.

Avec τῶν ἄλλων, on a sous-entendu πραγμά-

των; cela est trop général; bien qu'on puisse citer des exemples du contraire, on doit naturellement sous-entendre des objets de même nature que ce qui précède, à savoir des terres qui ne sont ni vignobles, ni vergers, conséquemment des terres labourables, γῆ σιτοφόρος.

Il résulterait de ce passage que les temples avaient des propriétés en terres, vignobles, vergers et autres, dont le produit était versé dans le Trésor, sauf des prélèvements ou parts, ἀπομοίρας, réservées pour l'entretien des temples qui possédaient ces terres. Ces prélèvements avaient été antérieurement fixés à un taux convenable (καθηκούσας).

Ce détail est curieux en ce qu'il nous montrerait que les Ptolémées, tout en laissant à chaque temple ses propriétés territoriales, avaient trouvé le moyen de s'en attribuer les principaux revenus, et lui avaient seulement réservé la part qui leur semblait équitable.

On voit que les prêtres s'applaudissent et font un mérite au roi de ce que ces prélèvements n'ont point été diminués et sont restés sur le même pied (ἐπὶ χώρας μένειν) qu'auparavant.

La locution ἐπὶ χώρας μένειν, qui se retrouve encore plus bas, a été trop bien expliquée par Villoison, pour qu'il soit nécessaire d'y revenir.

LIGNE XVI.

(31) La phrase διδόναι εἰς τὸ τελεστικόν est analogue à celle de διδόναι, τελεῖν, συντελεῖν εἰς τὸ βασιλικόν; ainsi il est vraisemblable que le substantif sous-entendu, dans les deux cas, est ταμειῖον. Il s'agit donc probablement d'une caisse destinée à recevoir un certain droit, dit *télestique*; à moins que τὸ τελεστικόν ne désigne ce droit lui-même; sens qui me plaît moins que l'autre.

Quelle idée doit-on attacher au mot τελεστικόν? Ameillon et Pahlm veulent y voir un droit payé par les prêtres pour leur initiation aux mystères. Cela n'est guère vraisemblable; car ce droit, tout religieux, supposé qu'il existât, ne devait pas dépendre du gouvernement. Il s'agit évidemment d'une imposition qui revenait au roi, puisqu'il en dispense les prêtres, quand il le veut.

Donnant à τελεστικόν son sens étymologique, celui de perfection ou de complément, je présume que c'est le droit payé pour devenir prêtre, πρὸς τὸ ἱερέζ τελειον γίνεσθαι, comme parle Horapollon (1, 39). Le sacerdoce, en effet, concédait de grands privilèges et mettait en possession de grands avantages tant honorifiques que pécuniaires.

Il devait être fort ambitionné; et les familles devaient se montrer empressées d'y pousser leurs enfants. Il était donc naturel qu'on imposât à la fois des épreuves de capacité, et quelques sacrifices, par exemple, un droit analogue à ce que nous appellerions frais d'obtention de grade. Διδόναι εἰς τὸ τελεστικόν signifierait payer pour arriver au grade supérieur, au grade qui complétait les épreuves; c'était comme notre grade de docteur. Ma traduction est fondée sur cette hypothèse.

(32) Selon le sens donné jusqu'à présent à ce passage, Ptolémée Épiphane aurait rétabli ce droit sur le pied où il était resté jusqu'à la première année de son père. Ce serait là une tournure assez délicate, pour faire un compliment à l'un sans nuire à la mémoire de l'autre: car il résulterait assez clairement de ce passage, ainsi entendu, que Philopator, en montant sur le trône, avait fait subir à ce droit une augmentation qui s'était maintenue pendant tout son règne; et que son fils avait rétabli le droit tel qu'il était avant l'augmentation, c'est-à-dire, avant le commencement (la première année) du règne de Philopator.

Mais je trouve en ce cas une assez grande difficulté dans l'expression: pourquoi a-t-on dit: ἕως τοῦ πρώτου ἔτους ἸΕΙΙ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ? La préposition ἐπὶ est tout à fait superflue, puisque toujours le mot ἔτους est suivi d'un génitif direct. On ne dit jamais ἔτους πρώτου, δευτέρου... ἸΕΙΙ τινός, en parlant d'un roi, mais bien ἔτους... τινός, ou τῆς βασιλείας τινός. Cette locution serait donc sans exemple. C'est ce qui ferait présumer qu'il y a peut-être un autre sens caché sous cette phrase, dont la traduction littérale est «... (que les prêtres) ne payeraient rien de plus que la taxe à eux imposée jusqu'à la première année, SOUS son père.» Si l'on remarque que ἕως, ainsi que μέχρι, comprend bien souvent, au lieu de l'exclure, le terme qui le suit (note 57), c'est-à-dire, qu'il signifie *jusques et compris*, on pourra présumer que ἕως τοῦ πρώτου ἔτους, signifiant pendant la première année, sous son père, les mots, la première année, se rapporteraient aux prêtres, non au roi. En ce cas, il s'agirait du temps pendant lequel les prêtres devaient payer le droit dont il s'agit. Sous son père (ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ) ils ne payaient le droit que *jusques et compris la première année* (de leur sacerdoce); pendant les années antérieures du règne d'Épiphane, ce droit avait été augmenté; en ce moment, on le rétablit au même taux où il était sous le précédent règne.

LIGNE XVII.

(33) Autres avantages accordés aux prêtres. Chaque année, les députés des collèges étaient obligés de venir à Alexandrie; voyage pénible et coûteux. Épiphane les en dispense. Pour diminuer les difficultés qu'on a vues dans ce passage (Drumann, p. 167), il suffit d'admettre, ce qui est d'ailleurs si vraisemblable en soi, qu'il ne s'agit pas ici de tous les prêtres de l'Égypte, mais seulement de députations. Or, il semble naturel que les divers collèges fussent astreints à envoyer annuellement des députés pour traiter des affaires communes à l'ordre sacerdotal: et c'est ainsi que jadis, tous les nomes envoyaient au labyrinthe des députés qui traitaient des affaires générales du pays (Strab. XVII, p. 811).

L'expression τὸς ἐκ τῶν ἱερῶν ἔθνῶν est assez remarquable. Pourquoi n'a-t-on pas dit simplement τὸς ἐκ τῶν κατὰ τὴν γῶραν ἱερῶν (comme l. 36)? A quoi bon ces mots ἱερῶν ἔθνῶν? et que signifient-ils? Le voici, je pense:

Ἔθνος veut dire aussi bien en grec, *classe*, ordre de personnes (ἔθνος ἱερέων, δημιουργῶν etc.) que *tribu* et *nation*. Dès lors ἱερά ἔθνη désignera, soit les prêtres de l'Égypte, divisés par provinces ou nomes, lesquels auraient envoyé chacun une députation séparée à Alexandrie; soit les prêtres divisés par classes, à savoir, ceux qui, dans toute l'Égypte, desservent le culte de telle ou telle divinité, à titre de *grands prêtres*, de *prophètes*, de *stolistes*, etc.

De ces explications la seconde me paraît être la seule conforme à l'énumération faite plus haut (noté 17). Il est probable que l'on voulait faire délibérer leurs corporations diverses sous les yeux de l'autorité, et soumettre leur gestion ou leur conduite à un contrôle exercé par quelque pontife supérieur résidant à Alexandrie. Une inscription du temps d'Adrien fait mention en effet d'un L. J. Vestinus, ἀρχιερεὺς Ἀλεξανδρείας καὶ Αἰγύπτου πάσης (v. mes *Recherches* etc. p. 251). Quoiqu'on ne trouve rien de tel pour l'époque Alexandrine, comme il est établi, par une multitude de preuves, que les Romains n'ont presque rien changé à l'administration ptolémaïque, il devient très-probable que ce grand prêtre de toute l'Égypte existait déjà sous le règne d'Épiphane; ce qui expliquerait de la manière la plus satisfaisante le motif de ce voyage annuel, dont Épiphane consent à affranchir les prêtres, peut-être parce que l'expérience avait montré qu'elle était une corvée pénible sans

avoir d'utilité réelle. Ses successeurs ont-ils maintenu la suppression? On l'ignore.

Je ne dois pas dissimuler que, selon Champollion, l'égyptien dit seulement, dans l'endroit correspondant à τὸς ἐκ τ. ἰ. ἔ. ceux qui sont dans les attributions des temples. Il y aurait donc une différence dans le sens des deux textes; mais encore une fois, le grec serait le plus complet, et présenterait une idée de plus que l'égyptien. Nouvelle raison de croire que celui-ci n'est qu'une traduction de l'autre.

(34) Κατάπλους (δ) est le mot consacré pour exprimer le voyage en descendant le Nil, comme les verbes καταπλεῖν, κατάγειν et καταβαίνειν. Je trouve, dans un papyrus du Louvre, εἰς τὴν πόλιν καταπλεῖν, pour dire *se rendre à Alexandrie*; et, dans un autre, καταπλεῖν πρὸς τὸν βασιλέα. L'opposé est ἀναπλεῖν, ἀνάγειν ou ἀναβαίνειν. (Strab., XVII, p. 799. — *Inscr. Memnon.* N° LIII.)

(35) Ἐἰ; τὴν ναυτεῖαν. La forme ναυτεία est jusqu'ici inconnue. Le sens est pourtant assez clair, celui qu'on exprimait ordinairement par εἰς τὸ ναυτικόν ou τὰ ναυτικά, ou εἰς τὰς ναυτικὰς χρεῖας, comme s'exprime Polybe. Weston croyait que le mot σύλληψις signifie ici quelque chose de semblable à la *presse des matelots* en Angleterre. M. Drumann observe avec raison que l'usage d'une *presse*, parmi la caste sacerdotale, est contraire à l'esprit de l'antiquité. Le mot σύλληψις, comme ἔγληψις (τῆς νικητικῆς) dans les papyrus, doit avoir un sens analogue à σύνταξις, et s'entendre d'une espèce de contribution, soit en argent, soit en nature (cordages, voiles etc.), pour le service de la marine. Sans doute, l'affranchissement ne concerne que les temples, dont il est uniquement question ici.

(36) Après συντελουμένων, on s'attendrait à voir ὑπό ou ἐκ τῶν ἱερῶν. Le rédacteur a dit de même l. 28, τὰ ἐν τοῖς ἱεροῖς ὀφειλόμενα, pour ὑπὸ τῶν ἱερῶν ὄφ. On trouve quelque chose d'analogue dans cette expression de Démosthène: ἐν ταῖς εἰσφοραῖς (pour ἐκ τῶν εἰσφορῶν) συντελοῦσιν εἰς τὸν πόλεμον (*in Leptin.* p. 465, 23, R.). Mais le sens est différent.

(37) Selon Champollion, l'égyptien dit seulement *les portions*, et non les *deux tiers*. Il y a donc dans le grec une idée de plus, celle de *quantité*. Or, ce n'est pas là une chose que l'on ajoute. On pourrait voir, dans cette différence, un nouvel indice que le grec n'a pas été traduit de l'égyptien; mais, au contraire, que l'égyptien a été traduit du grec par un scribe qui a passé le mot *deux*, ou qui n'a pas compris la locution δύο μέρη.

LIGNE XVIII.

(38) La question si débattue de la nature du *Byssus* paraissait résolue par les recherches du chimiste Rouelle, de Forster, de Larcher et d'autres savants. Il était à peu près reconnu comme certain que le *Byssus* est le coton ; mais des observations microscopiques très-déliées, faites par MM. James Thompson et Bauer, confirmées par M. Dutrochet, viennent de prouver que les filaments textiles du lin et du coton se distinguent par un caractère particulier qu'il est impossible de confondre : ils ont constaté que les toiles et tuniques qui servent à envelopper les momies, sont du *lin*, et non du *coton* ; or, comme Hérodote (II, 86) dit expressément que les momies étaient enveloppées avec des toiles de *Byssus*, il s'ensuit que le *Byssus* devait être du lin. (*Comptes rendus de l'Acad. des Sc. ann. 1837*, p. 739-742. 1er semestre.)

Le mot βύσσοσ, qui est étranger à la langue grecque, répondrait au λίνον des Grecs, dont il indiquerait une espèce plus fine et plus délicate. Ceci peut-être nous expliquerait la glose du lexique de Cyrille : ὀθόνια, ὑφάσματα λεπτότατα. Dans les papyrus grecs de Memphis, où le mot ὀθόνιον se rencontre vingt fois, il est toujours seul ; jamais l'adjectif βύσσινον n'y est joint ; d'où l'on pourrait induire deux choses : 1° que cet adjectif était nécessairement sous-entendu, ou, en d'autres termes, que l'ὀθόνιον était toujours censé βύσσινον ; 2° que ces ὀθόνια étaient des pièces d'étoffe d'une grandeur connue ; autrement on aurait dit quelle était leur dimension.

Il en est de même des σινδόνες qui, dans ces mêmes papyrus, sont toujours distingués des ὀθόνια, et quelquefois suivis d'une évaluation, mais sans indication de la grandeur.

Il sera nécessaire de reprendre et de discuter tous les textes, en partant du fait curieux constaté par M. Dutrochet. Mais cette discussion ne peut trouver place ici.

La suite montre que τὰ ἐγλελειμμένα désigne, non en général ce qui a été négligé, mais tout droit, au profit des temples, dont on avait négligé la perception.

LIGNE XIX.

(39) Hermès, le *grand et grand*, c'est-à-dire, *deux fois grand*.

Cette épithète est rendue dans l'égyptien par le signe *grand* répété deux fois ; ce que Champollion regarde comme une expression du superlatif, μέγιστος (*Gramm. Égypt. p. 331*). Il est remarquable que l'épithète sacramentelle (τρι-

μέγιστος) d'Hermès ne paraît pas ici. Le superlatif, exprimé par l'objet répété *trois fois*, a été également observé par Champollion dans le langage hiéroglyphique (*Gr. Égypt. p. 332*). On trouve aussi le nom d'Hermès avec le signe de *grand* répété *trois fois* (*Panth. Égypt. Pl. 15, n° 3*) ; ce qu'on aurait rendu en grec par μέγιστος, ou par μέγας καὶ μέγας καὶ μέγας ; et c'est ainsi que j'explique le *Hermes omnia solus, et ter unus* de Martial (*Epigr. V, 25, 15*).

Cette espèce de superlatif existe en grec dans le langage poétique ; car les adjectifs τρισγέρων, τρισδύστηνος ou τρισάθλιος, τρίσμαχαρ, τριπάλαιος, τριπόθητος etc., ne sont rien que des superlatifs, comme le *ter felix* d'Ovide (*Met. VIII, 51*).

Mais Champollion ne cite aucun exemple de cet autre superlatif, que j'appellerais à la *seconde puissance*, où l'idée de *trois fois* est ajoutée à la première idée de *trois* ; tel que τρισμέγιστος, *trois fois trois fois (neuf fois) grand*. En grec même, on ne connaît guère que cet adjectif dans ce cas, et τρισέχθιστος (Phrynichus dans Bekker, *Anecd. Græc. I, 65, 12*) : le premier, proprement appliqué à *Hermès*, et, par extension, à un nom différent, comme ἡ τρισμεγίστη τῶν καιρῶν εὐδαιμονία (*Édit de Tibère Alexandre, l. 5, v. le Journal de Savants, ann. 1822, p. 674*). C'est là, je crois, le plus ancien exemple connu de l'emploi de l'adjectif τρισμέγιστος, qui ne se présente ensuite que bien tard et rarement, par exemple dans Nicétas Eugénianus (lib. V. v. 280 ed. Boisson.) et Constantin Manasses (*Chronic. p. 25*). Cet adjectif, comme pithète d'Hermès, ne se rencontre que dans le fragment attribué à Sanchoniathon (au plus tôt fabriqué dans le 11e siècle de notre ère), Ἐρμῆ τῷ τρισμεγίστῳ (ap. Euseb. *Pr. Ev. I, p. 36, D*) ; dans la lettre prétendue de Manéthon à Ptolémée Philadelphie, qui n'a pu être écrite avant le 11e siècle de notre ère (ap. Syncell. *Chronogr. p. 40, ed. Paris*), et probablement à la même époque que la plupart des traités mis sous le nom d'Hermès, où le titre τρισμέγιστος se trouve souvent ; ou enfin dans Lactance (14e siècle), *Trismegisto nomen imponeret (de Falsa relig. I, 6, p. 42, ed. Walch.)*.

Que cette différence, entre *deux fois* et *trois fois grand* ou *trois fois très-grand*, tenue à ce qu'il y ait eu *deux Hermès* (on pourrait dire aussi bien *trois*), c'est ce que je ne saurais admettre, l'existence d'un second *Hermès* ou *Thoth*, admise par Jablonsky (*Panth. Æg. III, 15, 18*) et Champollion (*Panth. Ég. Pl. 15 et 30*), n'étant établie que sur l'autorité suspecte du faux Manéthon. Les monuments que l'on cite en faveur

de cette dualité, ne fournissent autre chose, comme pour *Isis, Osiris, Hathor, Ammon etc.*, que des formes ou des attributs divers, qui expriment les fonctions différentes d'une même divinité.

Sans entrer dans des développements et des preuves qui m'entraîneraient trop loin, je me suis contenté d'avoir montré que l'usage de l'épithète *τρισμαγιστος* est, selon toute apparence, d'une époque récente. Il est probable qu'on ne la connaissait pas lors de la rédaction du décret des prêtres de Memphis; car elle aurait été employée de préférence à celle de *μέγας καὶ μέγας* qui est infiniment plus faible; ce devait être alors l'épithète consacrée. Pour moi, je pense que les doubles superlatifs, dont Champollion n'a jamais trouvé d'exemples, tels que *τρισμαγιστος*, sont étrangers à la langue sacrée égyptienne. On conçoit difficilement comment ils auraient été exprimés en hiéroglyphes, le superlatif simple l'étant déjà par l'idée de *grand* répétée *trois* fois. C'est une exagération à laquelle la langue grecque se prêtait au contraire très-facilement, et qui ne se trouvera peut-être jamais qu'en grec. Au reste, ce n'est là qu'une conjecture. Ce qui me paraît moins incertain, c'est qu'Hermès n'était pas encore *Trismégiste* au temps d'Épiphané.

(40) Villoison remarque l'espèce de réserve que l'on garde ici dans l'expression; *ἀλλότρια φρονήσαντες*, et l. 23 *ἀλλοτριότης*. J'observe que *ἀλλότρια φρονεῖν* ne signifie pas seulement *avoir des sentiments hostiles*, ce ne serait que la moitié de l'idée, mais encore *les manifester*; et en effet l'expression s'applique à des hommes auxquels leur conduite avait valu le bannissement.

LIGNES XIX, XX.

(41) ...τοὺς καταπορευομένους—κατελθόντας; ces deux participes se rapportent à la même idée, celle d'*émigrés rentrés*. Le premier, au présent, donne l'idée générale des gens *rentrés au pays*, et le second, à l'aoriste, exprime l'idée particulière relative aux biens; on aurait pu la rendre ainsi: *κατελθόντας εἰς τὰς ἰδίας κτήσεις, μένειν ἐπ' αὐτῶν*.

(42) Ce passage important est un de ceux qui n'ont point été compris. D'abord l'article *τὴν* devant *ταραχὴν*, mis d'une manière absolue, nous indique qu'on a voulu désigner *certaines troubles*, à l'exclusion d'autres. On disait, *οἱ κατὰ τὴν ταραχὴν καιροί*, comme nous disons: *à l'époque de la Révolution*. Ce sont de ces termes qui, bien que vagues en eux-mêmes,

ont pour les contemporains un sens précis et déterminé.

Quels événements sont désignés ainsi? Tout le monde a cru (Drumann, p. 174, 175) qu'il s'agit de la *révolte* dont il va être question aux l. 22 et suiv., de celle qui a été suivie de l'occupation et du siège de Lycopolis. Mais comment aurait-on interverti à ce point l'ordre des faits? Pourquoi parler du retour des *exilés*, avant d'avoir dit un mot de l'événement qui a causé leur exil? Sans nul doute les prêtres veulent parler d'un événement antérieur. En effet, le grand papyrus de Turin fait mention du *trouble*, ἡ *ταραχὴ*, qui eut lieu sous Épiphané, dans la partie de l'Égypte au-dessus de Thèbes; et qu'il indique en ces termes: « (l'adversaire « convient) que son père s'est rendu, avec d'au- « tres soldats de Diospolis, dans la partie supé- « rieure, lors du trouble survenu sous le règne « du père des rois (Philométor et Évergète), le « dieu Épiphané »; τὸν ἑαυτοῦ πατέρα μετῆλθαι ἐκ τῆς Διόσπολεως μεθ' ἑτέρων στρατιωτῶν εἰς τοὺς ἄνω τόπους ἐν τῇ γενομένῃ ΤΑΡΑΧῃ ἐπὶ τοῦ πατρὸς τῶν βασιλέων, θεοῦ Ἐπιφανοῦς (*Papyr. Taur.* 1, p. 5, l. 27-29). Le *calcul des temps* (ἀναλογιζομένων τῶν χρόνων) prouve que ce ΤΑΡΑΧῃ avait eu lieu, ou du moins s'était terminé, l'an 1er du règne d'Épiphané; car l'avocat compte 88 ans, entre ce trouble et l'époque où il parle (à savoir les 24 ans d'Épiphané, les 35 de Philométor, et les 29 d'Évergète), d'où il résulte nécessairement que le trouble avait commencé sous le règne de Philopator, puisqu'il se termine la première année de son fils Épiphané. On a soupçonné que l'avocat recule un peu trop l'événement. Je ne vois pas de raison pour s'écarter d'un témoignage aussi précis. Que ces troubles eussent commencé sous Philopator, c'est ce dont il n'est pas possible de douter, puisqu'à la ligne 27 de notre décret, il est parlé des *chefs* de ceux qui s'étaient révoltés sous le règne de son père, τῶν ἀποστάντων ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς, et dont la punition exemplaire eut lieu à l'époque de son couronnement.

On voit donc que les troubles, commencés sous Philopator, furent apaisés et les coupables punis la première année d'Épiphané; ce fut l'un des premiers actes de son règne.

La punition ne fut pas la même pour tous ceux qui avaient pris part à la révolte.

Les simples particuliers furent bannis, tant les *gens de guerre*, μάχιμοι, que les autres (οἱ ἄλλοι). Après un temps qui n'est pas indiqué, ils furent rappelés (καταπορευόμενοι) et rentrèrent

dans leurs biens, dont on leur garantit la possession (μένειν ἐπὶ τῶν ἰδίων κτήσεων).

Mais ceux qui s'étaient mis à leur tête, et les avaient entraînés, ne furent point relâchés; on les garda en prison, et leur punition définitive fut remise au moment où le roi se fit couronner à Memphis: πάντας ἐκόλασεν καθηκόντως, καθ' ὄν καιρὸν κ. τ. λ. (l. 28).

Il y a donc entre tous ces faits une liaison évidente. Le papyrus et le décret s'expliquent l'un par l'autre. Lors de la rédaction de celui-ci, l'événement était si voisin, que tout le monde entendait, sans plus d'explication, le mot ἡ παραρχή, le trouble; mais lors du procès exposé dans le papyrus, environ quatre-vingts ans après, il était nécessaire que l'on expliquât le mot, pour éviter toute équivoque: d'autant plus que sous le règne du prince qui régnait alors, il y avait eu aussi des troubles (ἐν τοῖς τῆς παραρχῆς χρόνοις *Papyr. of the Brit. Mus.* II. l. 5), avec lesquels on aurait pu confondre ceux dont parle l'avocat.

Ainsi, en combinant ces témoignages, on connaît à la fois la nature et le théâtre de l'événement.

L'un nous apprend qu'il s'est passé dans le pays au-dessus de Diospolis (εἰς τοὺς ἄνω τόπους); ainsi, tout près de la frontière de l'Égypte. C'était probablement une de ces révoltes auxquelles prenaient part les corps de troupes, δυνάμεις, stationnés dans cette région extrême. En effet, le papyrus parle des soldats qui y prirent part; et le décret, des μάχιμοί, gens de guerre, qui furent bannis à la suite de l'événement.

(43) Προσηγήθη δὲ καί. L'ordre chronologique est bien suivi. Après ces troubles, apaisés la première année d'Épiphané, le décret arrive à un événement postérieur de trois ou quatre ans, à la guerre d'Antiochus contre l'Égypte, et d'Épiphané contre la Syrie. Scopas, en 200, marcha à la tête d'une armée, et soumit toute la Judée (*Polyb. ap. Joseph. A. J.* XII, 3, 3) pendant l'hiver de cette année. L'année suivante, Antiochus reprit sa revanche; il battit Scopas à Panium, et recouvra la Syrie (*Id. ib.*; — cf. *Champ. Fig. Ann. des Lagides*, II, p. 97-99).

C'est cette guerre, dont le théâtre fut hors de l'Égypte, que désigne l'expression ἐξ αποσταλῶσιν, qui s'entend d'envois au dehors, et τοὺς ἐπελθόντας ἐπὶ τ. Αἴγ., qui annonce que les ennemis se sont avancés contre l'Égypte; mais non pas qu'ils y sont entrés. Antiochus, en effet, à la suite de sa victoire sur Scopas, n'avait point dépassé Gaza. Je fais cette remarque pour montrer quelle propriété d'expression distingue, en général, la rédaction du décret.

(44) Παραγενόμενος εἰς. Ce verbe ne signifie pas s'approcher. C'est encore le mot propre dans le style Alexandrin, aussi bien que παραλαμβάνειν, pour dire se transporter dans un lieu. On le retrouve plus bas (l. 27 et 28). Aux exemples cités par M. Drumann (p. 176), on peut joindre l'inscription de Busiris (l. 28 *Rech. p. s. à l'hist. de l'Égypte*, p. 392), celle des Sigéens (l. 12, ap. Chishull, p. 51) et plusieurs passages des papyrus grecs.

(45) L'article τῆν (ἐν τῷ B.) indique assez qu'il y avait plusieurs *Lycopolis*. Les géographes anciens en comptent deux: celle de la haute Égypte, à présent Syout, et celle du Delta, placée par Étienne de Byzance, dans le nome et près de la branche *Sébennytique*, nome limitrophe du *Busirite*. Cette différence ne nous oblige point à supposer l'existence d'une troisième *Lycopolis*; elle est seulement une preuve que des changements sont quelquefois survenus dans la circonscription des nomes. J'en ai cité ailleurs des exemples (*Trad. fr. de Strabon*, t. V, p. 364 et 376; — *Rech. p. s. à l'hist. de l'Égypte*, p. 84).

(46) Κατελιμμένη. Cet mot indique que *Lycopolis* ne s'était pas révoltée d'elle-même, mais que les rebelles s'étaient emparés de cette ville, en en chassant les autorités royales et les habitants (*Theas. gr. Ling.* t. IV, p. 1116 D.). Une fois maîtres de la place, les rebelles s'y étaient fortifiés; ils y avaient réuni toutes les munitions nécessaires: et comme la révolte durait depuis très-longtemps, ils avaient eu tout le loisir de faire les préparatifs nécessaires.

Ce membre de phrase, ἐκ πολλοῦ χρόνου συνησθηκυίας τῆς ἀλλοτριότητος, a une importance chronologique. En l'an 8, il y avait déjà très-longtemps que la révolte durait: ce très-longtemps, ἐκ πολλοῦ χρόνου, s'entend au moins de quatre ou cinq ans. Épiphané, ou ses tuteurs, y avaient mis de la longanimité; mais sans doute, ils ne pouvaient faire autrement. Les rebelles avaient profité des embarras de la guerre de Syrie (vers 202), espérant l'emporter à la faveur de cette diversion puissante. Ce ne fut que cinq ou six ans après, que le gouvernement égyptien put songer sérieusement à étouffer ce foyer d'insurrection.

LIGNE XXIII.

(47) Le composé συναγθεῖσιν aurait pu suffire comme ci-dessus (l. 8); mais on a voulu ajouter

à l'idée, et faire entendre que le rassemblement avait été successif, et s'était grossi de jour en jour de nouveaux arrivants.

Le terme ἀσεβείς s'explique par ce qui suit : des gens qui n'avaient pas respecté les temples ne pouvaient être que des *impies*.

(48) Τὴν ἀνάβασιν μεγάλην ποιησ. Il est probable que le graveur a oublié de répéter l'article devant μεγάλην; cependant on a pu s'en passer, μεγάλην étant pris comme qualificatif. L'inondation était ou trop *faible* (ἐλάττων), ou *moyenne* (μέση); ce qu'on appelait aussi δικαία (ἀνάβασις), *justum incrementum* (*Rech. pour servir à l'hist. de l'Égypte*, p. 396), ou enfin *grande* (μεγάλη, μέζων), c'est-à-dire, au-dessus de la mesure nécessaire pour une bonne récolte (Strab. XVII, p. 787, 788). Si l'on avait voulu parler d'une inondation ordinaire, on aurait dit simplement τὴν ἀνάβ. ποιησ. On veut dire que le Nil, habitué à inonder les terres (εἰθισμένου κατακλ. κ. τ. λ.), avait eu cette année une *grande* crue.

LIGNE XXIV.

(49) La huitième année. Cette date, jointe à la circonstance de l'inondation, donne l'époque de la prise de la ville, qui eut lieu dans le cours de l'été de l'an 197 (V. le tableau, p. 13).

La contradiction qu'on avait trouvée entre notre inscription et Polybe, d'où l'on avait conclu contre l'authenticité du monument, n'existe réellement point. On avait cru que cet historien plaçait le siège de Lycopolis, à la vingt-cinquième année d'Épiphanes, ou dix-huit années plus tard. M. Champollion Figeac (*Ann. des Lagides*, t. II, p. 105-110) a très-justement remarqué que cette date de la vingt-cinquième année dans Polybe (XXXIII, 16, 1), se rapporte à un événement postérieur au siège de Lycopolis. (V. la note 50. p. 24.)

LIGNE XXV.

(50) Ce que le rédacteur appelle ποταμοί, *fleuves*, doit être tant les *canaux* creusés de main d'homme, les ὀρυθθέντες ποταμοί de l'inscription d'Adulis (ap. Chishull, p. 80), spécialement désignés par δειώρυγες, que les embranchements naturels qui se remplissaient d'eau, lors de l'inondation. On trouve déjà le même sens dans Hérodote (II, 93, init.); la version grecque d'Ézéchiel le présente également (XXX, 12), ainsi que les papyrus grecs (Peyron, I, p. 90). Strabon donne aussi le nom de ποταμός au canal dérivé à Héliopolis (XVII, p. 805); celui qui portait à Arsinoë par les *Lacs amers*, s'appelait

Ποταμός Πτολεμαίως, en latin *Ammis Ptolemæus* (Diod. I, 33 fin. — Plin. VI, 33).

(51) Je ne crois pas qu'on ait bien compris les opérations de Ptolémée Épiphanes détaillées dans ce passage. Voici, je pense, en quoi elles ont consisté : Le roi avait mis le siège devant la ville (ἀντικαθίσας), assez longtemps avant l'époque de la crue, pour espérer de prendre la ville avant que l'inondation vînt troubler ses opérations. En conséquence, il l'avait entourée d'une circonvallation, περιτειχισμός, formée, selon l'usage grec, de *fossés* (τάφροις), avec leur talus intérieur (χώμασι), et d'un *contre-mur* désigné ici par le mot τείχεσι. Mais le siège fut plus long qu'on ne l'avait pensé. L'inondation allait survenir. Pour parer aux inconvénients qui devaient en résulter, le roi s'occupait de retenir (κατέσχεν) le fleuve, en fermant les bouches des canaux par des digues qui empêchassent les eaux de pénétrer dans le camp, lequel, placé au-dessous du niveau de l'inondation, s'en trouvait cependant préservé, formant une espèce de *polder*. Mais, comme les assiégés ou leurs partisans n'auraient pas manqué de couper les digues, il les fit garder par des corps de cavalerie et d'infanterie. De cette manière, le siège put continuer. La ville fut prise d'assaut (κατὰ κράτος), en peu de temps (ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ), c'est-à-dire, peu de temps après l'exécution de ces travaux.

(52) Polybe rapporte une circonstance peu honorable pour le roi, et que les rédacteurs du décret, par une réserve prudente, ont passée sous silence. Il nous apprend (XXI, 19, 1, ed. Didot) que, lorsque Épiphanes vint mettre le siège devant Lycopolis, ceux qu'il appelle δυνάσται τῶν Αἰγυπτίων, *chefs des Égyptiens* (probablement les *chefs politiques* des nomes), qui s'étaient révoltés contre le roi, effrayés de cette démarche vigoureuse, vinrent se remettre en ses mains, se confiant à sa bonne foi, ἔδωκαν σφᾶς αὐτοῦς εἰς τὴν βασιλείῳ πίστιν. Celui-ci les traita fort mal; ce qui l'exposa à de *grands dangers* par la suite (οἷς κακῶς ἐχρήσατο, καὶ εἰς κινδύνους πολλοὺς ἐνέπεσεν). L'inscription ne dit rien de cela; on n'y fait mention que du siège même, et de la prise d'assaut de la ville dont la garnison tout entière fut passée au fil de l'épée.

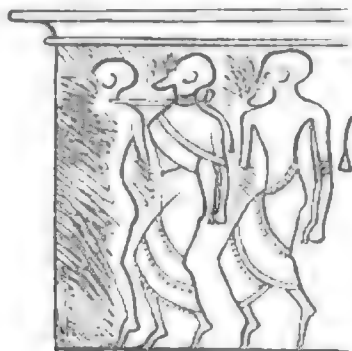
Les *dangers* dont parle Polybe, comme d'une suite de la cruauté ou du manque de foi d'Épiphanes, se présentèrent plus tard. Quelques-uns des *dynastes*, épargnés par le roi (οἵπερ ἦσαν ἐτι διασωζόμενοι), Athinis, Pausiras et Chesouphos (noms égyptiens), se révoltèrent encore quelques années après. Polycrate en vint à bout (τοῦς

ἀποστάντας ἐχειρώσατο); ils furent obligés de se rendre, et de se confier, comme précédemment les autres, à la bonne foi d'Épiphané, qui n'y resta pas davantage fidèle, puisque, en dépit de ses promesses, il fit écarteler ces chefs (καὶ δῆσας τοὺς ἀνθρώπους γυμνοὺς ταῖς ἀμάξαις εἴλαξε).

Ce dernier fait se passait bien longtemps après le siège de Lycopolis, Épiphané ayant alors vingt-cinq ans (en 184 avant J. C.).

LIGNE XXVI.

(53) Ce rapprochement entre les exploits d'Épiphané et d'Horus, dans les mêmes lieux, c'est-à-dire, dans le Delta, est tout à fait remarquable. On est tenté d'y voir une allusion à l'antique guerre, si célèbre dans les annales égyptiennes, contre les Pasteurs qui possédèrent, pendant plus de deux cents ans, la région inférieure du Delta, ayant pour place d'armes Avaris, comme les ennemis d'Épiphané, Lycopolis. Les prêtres ont-ils donné à dessein une couleur mythique à un événement de l'histoire? Je croirais plutôt qu'ils se reportent à une lutte antérieure, entre les Égyptiens et quelque peuple conquérant, à une invasion plus reculée, dont le souvenir se perpétuait dans cette image d'un captif, les mains liées derrière le dos,

que l'on représentait sous la semelle des sandales. Cette espèce de type de l'étranger ennemi se retrouvant dans les sculptures d'El-Tell, antérieures à l'époque des pasteurs, doit en effet remonter à une invasion plus ancienne (V. L'hôte, *Lettres écrites d'Égypte*, p. 70).

Sans l'usage constant d'employer καθάπερ, et la comparaison qu'il annonce, au second terme, j'aurais peut-être rapporté ce membre de phrase à ce qui suit, et non à ce qui précède; d'autant plus qu'il manque une copulative, au deuxième membre, τοὺς ἀφηγησ. au lieu de τοὺς τ' ἀφ., ou τοὺς δὲ ἀφηγ. Je ne changerai donc rien à la ponctuation admise, et le sens restera le même. Le rédacteur aura oublié un τε, comme l. 10; je l'ai suppléé dans les deux cas.

Hermès et Horus avaient soumis (ἐχειρώσαντο), ceux qui s'étaient révoltés auparavant, τοὺς ἀποστάντας πρότερον; et, par auparavant, il faut entendre, du temps d'Osiris, père d'Horus; de même qu'Épiphané avait soumis ceux qui s'étaient révoltés sous son père, τῶν ἀποστάντων ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ πατρός. Il y a parité entre les actions; aussi est-il dit d'Horus qu'il a vengé son père, ἐπαμόνας τῷ πατρί (l. 10), et d'Épiphané, qu'il est venu à Memphis pour venger son père, ἐπαμονῶν (et non ἐπαμόνων) τῷ πατρί.

Καθάπερ Ἑρμῆς καὶ Ὡρος. Selon Champollion, l'égyptien porte, comme Horus et Hermès : c'est une faute, puisque le complément, fils d'Isis et d'Osiris, appartient à Horus et non pas à Hermès. Il est fort douteux que le rédacteur grec se fût aperçu de cette erreur; et s'il l'avait trouvée dans l'original, il l'aurait reproduite. C'est un nouvel indice que la rédaction grecque est la première. Le scribe égyptien aura fait encore ici un lapsus.

LIGNE XXVII.

(54) Je crois apercevoir encore une nuance assez délicate dans l'expression : τοὺς ἀφηγησαμένους τῶν ἀποστάντων; le rédacteur pouvait les appeler τοὺς ἡγεμόνας, les chefs; mais c'était leur faire trop d'honneur. Ἀφηγεῖσθαι se trouve dans le style de Polybe et des Septante.

(55) La lacune de six lettres E.....AN TΑΣ a été diversement remplie. Ameilhon lit ἐ[πιφθέρ]αντας, mot impropre, d'ailleurs inconnu; Heyne, ἐ[πιθρέξ]αντας; d'autres, ἐ[κπέρσ]αντας, ou ἐ[πιπέσ]αντας, verbes exclusivement poétiques, qui n'ont pu se trouver ici. Le supplément ἐ[ρημώσ]αντας de Porson serait préférable, si le sens n'était trop fort, et s'il ne fallait ici un verbe d'une signification vague, comme celle de ἀδικήσαντας qui suit. La vraie leçon me paraît être ἐ[νοχλήσ]αντας, dont le sens cadre parfaitement avec l'expression adoucie ἀδικήσαντας. Le verbe ἐνοχλεῖν, molestaré, se dit des choses comme des personnes : cet exemple suffira : ἠνώχλουν τὰς πόλεις τὰς ἐν Πελοποννήσῳ (Isocrat. ad Philipp. §. 21, Cor.).

J'ai conservé le sens général de ἀδικεῖν; mais il s'agit vraisemblablement du pillage, ou tout au moins de la mise à contribution des temples. Outre les objets précieux qu'on y conservait pour l'usage du culte, ils contenaient aussi des dépôts d'argent que les particuliers croyaient là beaucoup plus en sûreté. Quelques-uns y tenaient en réserve leurs économies; c'étaient des espèces de caisses d'épargne. (Ceci sera développé

dans mon Comment. sur les papyrus du Musée du Louvre.)

(56) Καθιόντως est ici à la lettre notre *comme il faut*. Καθιόντως ἐκόλασεν, il les punit *comme il faut*, comme ils le méritaient.

LIGNE XXIX.

(57) Ἔως τοῦ ὀγδοοῦ ἔτους. On ne voit pas de raison pour qu'Épiphane ait exempté les prêtres de payer ce qu'ils redevaient antérieurement, jusqu'au commencement de la huitième année; mais on comprend très-bien qu'il ait pris pour terme la fin de cette année, ou le commencement de la neuvième qui marquait celle de son couronnement. Je pense donc que ἔως τ. ὀ. ἔ. signifie *jusques et compris* la huitième année; on sait que ἔως, comme μέχρι, et en latin *usque ad*, comprend souvent le terme qui suit, avec notre sens de *jusques à... et inclusivement*.

(58) Ὡσαύτως δὲ καί. Autres remises. Le roi ne s'est pas contenté de réduire des deux tiers la quantité des toiles de byssus que les temples devaient fournir au fisc (l. 17 et 18); réduction qui ne comptait que pour l'avenir; mais encore, pour le passé, il a fait deux remises: 1° Le prix (τιμαί) de celles qui n'avaient pu être payées avant la même époque, c'est-à-dire, avant la neuvième année de son couronnement; 2° quant à celles qui avaient été payées, il a remis ce que l'on appelle ici τὰ πρὸς τὸν δειγματισμὸν διάφορα, et qui n'avait pas été compris d'Ameilhon. L'analogie indique assez clairement que δειγματισμός exprime l'opération de *vérifier* si les toiles fournies ont la qualité et la grandeur requises, et sont conformes à l'étalon (Drumann, p. 181, 182). Les mots τὰ διάφορα, où l'on a voulu trouver l'idée de *différence*, qu'ils ont très-souvent, ne signifient rien autre chose que ἀνάλωμα, *impensa*, et correspondent au τιμαί du premier membre. Ce sens de διάφορον, et surtout du pluriel διάφορα, est fréquent dans le style Alexandrin. Aux exemples du pluriel cités dans le lexique d'Henri Estienne, tirés de Polybe, de Denys d'Halicarnasse ou des Septante (t. II, p. 1387. D. ed. Didot), il faut ajouter, outre ce passage de notre inscription, celui-ci du Pseudo-Aristéas, qui offre la même construction; l'auteur dit de Ptolémée Philadelphé: Ἐχρηματίσθη πολλὰ διάφορα πρὸς τὸ συναγαγεῖν, εἰ δυνατόν, ἅπαντα τὰ κατὰ τὴν οἰκουμένην βιβλία (p. 233, ed. Vandal.); et cet autre d'une inscription mutilée de Mylasa: Τὰ διάφορα εἰς τὴν τῶν προγεγραμμένων ἔργων κατασκευὴν (ap. Pocock. *Inscr. antiq.* VIII, n° 7).

Il ressort de là un fait assez curieux; c'est que les toiles, avant livraison, étaient soumises à une *vérification*, dont on mettait la dépense à la charge des fournisseurs. Ainsi, elles arrivaient sans aucuns frais au trésor; en d'autres termes, les frais de perception restaient à la charge des contribuables.

LIGNE XXX.

(59) La lacune de six ou sept lettres a été remplie par Heyne et Porson, au moyen de Α[ΕΑΕΙΜ]ΜΕΝΗΣ; mais l'égyptien s'oppose à cette restitution; il porte, selon Champollion: *le roi a ordonné, concernant les droits d'une artabe par aroure de terres appartenant aux dieux, ainsi que celui de l'amphore par aroure de vignobles dus aux dieux, qu'on en fit la remise*. Il ne s'agit pas seulement de la *remise* de l'artabe non payée ou arriérée, mais de la suppression générale et absolue du droit: il y avait donc dans le grec un autre mot que λειμμένης; et comme la lettre initiale peut être aussi bien un Α qu'un Λ, j'ai lu Α[ΠΟΤΕΤΑΓ]ΜΕΝΗΣ, qui rend justement l'idée de l'égyptien.

Ameilhon trouve ici la tournure embarrassée. Le sens est assez clair; mais il semble que la construction la plus naturelle serait: [ἀπέλυσε] καί — τοῦ κεράμιου τῆ ἀρούρα τῆς ἀμπελίτιδος γῆς. Dans tous les cas, comme τῆς ἀμπελίτιδος γῆς dépend de τῆ ἀρούρα, il ne faut pas mettre comme Porson un δὲ après ὁμοίως, ce qui rompt inutilement la phrase; Cependant, le changement du génitif s'explique bien par l'ellipse de κατὰ devant τὸ κεράμιον. Les mots τῆς ἱερᾶς γῆς appelaient καί τῆς ἀμπελίτιδος; et il était plus élégant de continuer par un accusatif absolu que d'attacher encore un génitif à ἀπέλυσε. Je ne traduis pas κεράμιον par *amphore*, parce que ce dernier mot présente une idée de plus que κεράμιον, et peut-être même étrangère à celle que les prêtres veulent exprimer: que κεράμιον soit une *mesure* de *liquides*, comme *artabe* une mesure de solides, cela est certain; que, dans plusieurs textes, de l'époque romaine, κεράμιον soit employé comme un synonyme d'amphore, cela n'est pas non plus douteux; mais ici le rédacteur a-t-il voulu exprimer une mesure identique avec l'*amphore* grecque? C'est peu probable. A coup sûr, le mot κεράμιον représente une mesure égyptienne, dont la capacité était bien connue de ceux qui employaient le mot; à peu près comme les termes vagues *pot* et *bouteille*, dont le sens propre est celui d'une sorte de vase, mais qui

se prennent aussi comme l'expression d'une mesure : « de la bière à 30 centimes le pot, la « bouteille. » Dans cette incertitude, j'ai conservé le mot *kéramion* sans le traduire.

LIGNE XXXI.

(60) Les prêtres distinguent par leur nom les taureaux *Apis* et *Mnévis* ; les autres animaux sacrés, ils ne les désignent que vaguement par les expressions : καὶ τοῖς ἄλλοις ἱεροῖς ζώοις, τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ. Le décret confirme le témoignage de tous les auteurs anciens qui mettent au premier rang des animaux sacrés en Égypte, les taureaux *Apis* et *Mnévis*. Ils nomment tous *Apis* le premier, et *Mnévis* le second, excepté pourtant Ammien Marcellin (*Mnevis et Apis sunt notiora*. Amm. Marc. XXII, 14, 7). Tous s'accordent également à dire que le siège du culte du premier était à *Memphis*, le second à Héliopolis (V. les textes dans Jablonsky, *Panth. Egypt.* IV, c. 2 et 4); ils étaient consacrés l'un à la lune (*Isis*), l'autre au soleil (*Osiris*), quoique, selon Diodore de Sicile, on les considérait tous deux comme consacrés à Osiris (I, 21); il dit également que leur culte n'était pas limité à ces deux villes, mais s'étendait à toute l'Égypte; et partout sans doute, ils étaient représentés par des animaux vivants; le seul qui soit connu, outre *Apis* et *Mnévis*, est l'*Onuphis* ou *Pacis* adoré à Hermonthis (Jabl. *Panth. Æg.* I, p. 99; II, p. 273, 59).

Les papyrus grecs confirment ce témoignage, en nous indiquant qu'il y avait à Memphis même, outre *Apis*, un taureau *Mnévis*, dont on célébrait aussi le deuil à sa mort; car j'ai trouvé dans un papyrus (appartenant à M. l'abbé Greppo) un état des dépenses faites par les Didymes (prêtresses du Sérapéum) pour le deuil de *Mnévis* (τὸ ἀνάλωμα τῶν Διδυμῶν τοῦ πένθους τοῦ Μνήγειος (pour Μνήγειος ou Μνεύιος). Un papyrus de Leyde (dans Reuvens, *Lettres*, III, p. 50 et suiv.) contient les pétitions d'un Pétésis, fils de Chénuphis, *archentaphiaste* d'*Osorapis* et d'*Osoramnévis* (ἀρχενταφιαστῆς τοῦ Ὄσοράπιος καὶ Ὄσοράμνειος, θεῶν μεγίστων).

Cette addition des trois syllabes *Osor* ou *Osora*, devant les noms d'*Apis* et de *Mnévis*, est un fait aussi nouveau que certain. Dans un autre papyrus de Memphis, relatif aux Didymes, l'homme chargé de soigner *Apis* est appelé δ βουκόλος τοῦ Ὄσοράπιος (*Papyr. Gr. of the Brit. Mus.* XII, l. 7); et, dans un autre, il est question de la cérémonie dite ἀναγωγή τοῦ Ὄσοράπιος (XIV, 22). Ces trois syllabes se retrouvent ailleurs; par exemple, dans les noms royaux *Osor-sen*, *Osor-*

tasen, *Osor-kôn*; et le nom divin Ar-Oeris (ou Or-oeris). Les deux noms propres Ὄρηρις et Ὄσορ-όρηρις, que donnent des papyrus (ap. Peyron, II, p. 56), ne diffèrent que par l'addition de ces trois syllabes. Je soupçonne qu'elles rappellent les deux noms divins Ὄσ[ιρις] et Ὄρ[ος]. Ainsi, les noms Ὄσοράπιος et Ὄσοράμνειος seraient une combinaison des noms d'*Apis* et de *Mnévis* avec ceux d'*Osiris* et de son fils *Horus*; combinaison d'autant plus naturelle, que la liaison religieuse de ces animaux avec la triade d'*Isis*, d'*Osiris* et de leur fils *Horus* est au nombre des points les moins incertains, dans cette profonde obscurité qui enveloppe la religion égyptienne.

(61) Φροντίζων ὑπὲρ τῶν. On pouvait se passer de la préposition ὑπέρ; car le verbe φροντίζειν est ordinairement suivi du génitif sans préposition. Cependant la locution n'est point insolite. On trouve non-seulement φροντίζειν παρὶ τινος dans Démosthène (p. 131, 10), Xénophon (*Æconom.* I, 4, 17) et les Septante (Sirach, XLI, 15); mais aussi ὑπὲρ τινος (Démosthène, p. 9, 13; 526, 25).

LIGNE XXXII.

(62) Ἐνδόξως répond à notre *noblement*, de manière à se faire *honneur*. Cet adverbe complète bien ἀψιλῶς.

(63) Ἐλισκόμενα, comme συντελούμενα (Sturz de *Dial. mac.* p. 197) indique les sommes qu'on était convenu de payer pour le culte particulier de chacun de ces animaux, ou bien pour les temples qui leur étaient spécialement consacrés. Je crois cependant que l'idée de culte cadre mieux avec ce qui précède et avec ce qui suit, θυσίαι, πανηγύρεις.

LIGNE XXXIII.

(64) La remarque de Villoison sur τὰ τίμια, les *droits*, les *privileges*, les *prérogatives*, est exacte. Selon Champollion l'égyptien porte aussi: les *honneurs appartenant aux temples*. Un passage d'une inscription de Téos montre bien en quel sens est pris ce mot: après avoir parlé du droit d'*asile*, ἀσυλία, on ajoute τὰ τε ἄλλα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῖς ἐνδόξῃ καὶ τίμια (ap. Chishull, *Ant. As.* p. 115).

LIGNE XXXIV.

(65) On voit que des gens de Memphis sont les premiers intéressés dans ce décret. Toutes les fois qu'on sort des choses générales, et qu'on particularise les bienfaits du roi, c'est une divinité ou un temple de *Memphis* que l'on indique. On dit qu'il a étendu ses bienfaits à tous les temples de l'Égypte; mais on n'en nomme pas un seul de Thèbes ou d'aucun

autre lieu. L'*Apiéum*, dont on parle ici, est le temple qui existait, comme les papyrus nous le montrent, dans l'enceinte du *Sérapiéum*.

(66) On pourrait croire que les *travaux dispendieux* (ἔργα πολυτελῆ) dont Épiphané a embelli l'*Apiéum*, consistaient en *propylons* ou autres constructions accessoires, qu'on distingue encore avec les noms des Ptolémées dans quelques-uns des plus anciens édifices de Thèbes.

Dans ce cas, les mots λίθοι πολυτελείς ne seraient pas ce que nous appelons des *pierres précieuses*, tels qu'agate, cornaline, jaspe, saphir, rubis, émeraude, diamants etc.; mais des *matériaux précieux*, tels que marbres divers, granit vert ou rose, basalte, etc.

Mais, outre que le sens naturel des mots conduit à l'idée de *pierres précieuses*, ces mots étant joints à ceux d'*or* et d'*argent*, il ne peut être question que d'*ornements*, non de *construction*. On trouve de même dans Josèphe: καὶ πρὸς παρασκευὴν δὲ κρατήρων. . . ἐπέμψε χρυσοῦ μὲν ὀκτῆς τάλαντα πεντήκοντα, λίθων δὲ πολυτελεῶν ἀσυλλόγιστόν τι πλῆθος (*Ant. Jud.* XII, 2, 5); dans Callixène: στέφανος. . . χρυσοῦς, λίθοις πολυτελείσι κεκοσμημένος (ap. Athen. VI, 202, D); Lucien: . . . λίθοις τοῖς πολυτελείσι ἡσχημένος, καὶ χρυσοῦ, καὶ γραφαῖς διηριθμισμένος (*Imag.* § 11), ce qu'Hérodien exprime par λίθοις τιμίαις (V, 5, 4), et Clément d'Alexandrie, par χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ ἡλέκτρω. . . καὶ τοῖς ἀπὸ Ἰνδίας καὶ Αἰθιοπίας. . . λιθοῖσι (*Pædag.* III, 2, p. 252, fin.). Ces ἔργα πολυτελῆ sont donc la dorure (χρύσωση) de quelques parties du temple, et l'embellissement de quelques chapelles par incrustation de pierres précieuses, d'or et d'argent.

(67) Il faut remarquer le choix et la propriété des termes qui expriment tous ces travaux d'Épiphané. Ἰδρώσατο est le mot propre, appliqué à βωμός, ναός ou ἱερόν, pour exprimer qu'on a *bâti, élevé*, autel, temple ou naos (*Thes. gr. ling.* IV, p. 523, B. ed. Didot). C'est ce passage qui m'avait conduit à l'idée que les édifices ou parties d'édifices égyptiens, sur lesquelles des inscriptions grecques se trouvent, n'expriment pas de simples *dédicaces*; et conséquemment que ceux qu'a *élevés* Épiphané, (étaient de style égyptien (*Journal des Savants* 1821, p. 454); idée confirmée depuis par tant de monuments.

(68) Le roi a *restauré* tout ce qui, dans les anciens édifices, avait besoin de *réparation*: ἐπισκευή peut bien signifier *construction ajoutée*: mais ce mot se dit le plus souvent de *réparations*, sens appelé d'ailleurs par προσδιωρθώσατο. Aux exemples cités dans le *Thesaurus gr. Ling.*

T. III. p. 1773 ed. Didot, on peut ajouter des phrases semblables à la nôtre . . . εἰς ἐπισκευὴν ὧν ἂν δέηται τὸ ἱερόν τάλαντα πεντήκοντα. (Joseph. *Ant. Jud.* XII, 2, 6); et ἐν οἷς ἂν ἐπιφανεστέραν γίνεσθαι τὴν τοῦ ἱεροῦ ἐπισκευὴν ὀέοι (id. XII, 3, 3).

Il y a de plus dans les deux composés ΠΡΟΣΔΕΟΜΕΝΑ et ΠΡΟΣΔΙΩΡΘΩΣΑΤΟ, l'idée de *réparations antérieures*, auxquelles Épiphané ajouta les siennes. C'est là une nuance délicate qui exprime que le roi a continué l'œuvre de ses prédécesseurs. J'ai taché de la rendre par les mots à *son tour* et *encore*.

(69) Le choix de l'adjectif εὐεργετικός n'est pas indifférent. On aurait pu mettre θεοῦ εὐεργέτου, le sens eût été le même, mais il y aurait eu amphibologie; on aurait pu voir là le *Dieu Évergète*.

(70) Le supplément de la lacune est dû à Porson. Heyne suppléait: ἀνήκο[ουσι τὴν] θεῖον διάνοιαν; leçon incorrecte, le verbe ἀνήκο[ουσι] n'ayant pas son complément nécessaire; d'ailleurs il faudrait τὴν τοῦ θεοῦ διάνοιαν. La construction revient à . . . περὶ τῆς πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβείας (*Inscr. ap. Clarke* II, p. 114), à ἢ πρὸς τὸ θεῖον δσιότητος dans un papyrus du Louvre, et principalement à cette phrase de la stèle de Turin: τὸ δὲ πάντων πρῶτον καὶ μέγιστον, [ποιησάμενος τὴν πᾶσα]ν ἐπιμέλειαν τῶν εἰς τὸ θεῖον ἀναπεμπομένων.

LIGNE XXXV.

(71) Il y a encore une nuance à remarquer dans ce ΠΡΟΣΠΥΝΘΑΝΟΜΕΝΟΣ; déjà, des informations avaient été prises avant Épiphané sur l'état des temples; mais il en a fait prendre d'autres, à la suite desquelles il a *renouvelé* les plus importants des temples.

(72) L'expression τὰ τῶν ἱερῶν τιμιώτατα ἀνανεοῦτο (par erreur, ἀνανεοῦτο sur la pierre), a été diversement entendue. Ameilhon dit: « *Les choses les plus précieuses renfermées dans les temples.* » La version de M. Drumann donne un sens analogue (p. 31). Heyne: *templa præcipuo honore habita*: c'est le seul sens compatible avec le grec; comme τῶν ἵππων οἱ εὐφρυνέστατοι (Xenoph. *Apomn.* IV, 1, 3). Dans l'autre sens, le rédacteur, qui savait très-bien écrire sa langue, aurait dit: τὰ ἐν τοῖς ἱεροῖς τιμιώτατα. Il s'agit donc *des temples*, et non *des choses contenues dans les temples*. Ceci est important d'après la force du mot, ἀνανεοῦσθαι, *renouveler*, qui signifie beaucoup plus que *réparer*; et, par exemple, *refaire à neuf* partie ou totalité d'un édifice fort endommagé ou même menacé de destruction (v. mes *Recherches sur l'Égypte*, p. 67).

Il y a dans l'égyptien: « il a *renouvelé* les honneurs des temples, comme il convenait sous son règne. » Cette différence provient de ce que le scribe égyptien n'a pas entendu le grec. En effet, les signes qui représentent les honneurs des temples sont les mêmes qui sont exprimés l. 33 par τὰ τίμια τῶν ἱερῶν, et à la fin de la l. 36 par τὰ ὑπάρχοντα τίμια πάντα τῶ... Πτολεμαίῳ. Si le rédacteur grec n'avait fait que traduire l'égyptien, il aurait rendu de même la même expression, et n'aurait pas été chercher l'expression si différente τὰ τῶν ἱερῶν τιμιώτατα. C'est donc évidemment celle-ci que le scribe égyptien aura mal comprise et mal rendue, la croyant identique avec l'autre; et de cette manière, il a dit deux fois la même chose. Cela prouve encore que le texte grec a précédé l'autre; et que celui-ci est l'œuvre d'un Égyptien qui entendait le grec fort médiocrement. La justesse du supplément τ'ἄλλα ἀγαθ[ὰ πάντα] est d'ailleurs justifiée par le texte hiéroglyphique où se lit: « et tous les autres biens (Champ. Gramm. Égypt. p. 315.)

Ainsi non-seulement Épiphanes a élevé, ἰδρύσατο, des temples; mais il a embelli, réparé et refait de ces édifices. Or, les temples d'Ombos, de Philes, d'Edfou etc., et quelques-uns de Thèbes, presque refaits sous les Ptolémées, notamment le petit temple d'Esculape ou d'Imouth à Philes, et le propylon Ouest de la salle hypostyle au palais de Carnak, construit par Épiphanes (Lhôte, *Lettres écrites d'Égypte*, p. 205), prouvent que les termes de notre inscription n'expriment que la vérité.

(73) La circonstance, ἐπὶ τῆς βασιλείας, sous son règne, et non dans son royaume, comme dit Ameilhon (plus haut, note 26), n'est pas à beaucoup près oiseuse. Les travaux dont il s'agit ne sont pas de son prédécesseur, ils ont été commencés et achevés sous son règne; à lui seul en appartient le mérite.

(74) La royauté restant, etc. ce que l'inscription hiéroglyphique exprime ainsi: « L'honneur « suprême (étant) établi en lui et en la race de « ses fils » (Champ. Gr. Eg. p. 419). Le grec dit seulement à lui et à ses enfants: mais l'idée accessoire de la postérité entière du roi est exprimée par le verbe διαμένειν.

LIGNE XXXVI.

(75) Le même vœu existe dans le décret des Sigéens, en l'honneur d'Antiochus Sôter: γίνεσθαι τὰ τε ἄλλα ἀγαθὰ πάντα τῷ βασιλεῖ... καὶ τὰ

πράγματα καὶ τὴν βασιλείαν διαμένειν λαμβάνουσαν ἐπιδοσιν (ap. Chish. *Ant. As.* p. 51 et 52. — Cf. Drumann, p. 196).

Ἀγαθῆ τύχῃ ἔδοξεν κ. τ. λ. Voilà encore la forme grecque toute pure; l'économie du décret ne s'écarte en rien de l'usage grec. Ainsi l'ἀγαθῆ τύχῃ vient après le *considérant*, qui dépend de ἐπαί ou de ἐπαιδῆ, et précède ἔδοξεν, qui est suivi de tout ce qu'il a plu de faire pour le personnage qu'on veut honorer. A coup sûr l'ἀγαθῆ τύχῃ n'a rien d'égyptien, et n'était dans aucun des deux textes *hiéroglyphique* et *démotique*. Un traducteur grec d'un texte égyptien ne l'aurait pas mis dans sa traduction. Nouvel indice que nous avons ici la rédaction originale.

Ici ἡ χώρα désigne toute l'Égypte; car on lit dans l'inscription hiéroglyphique: « Ap- « partenant aux prêtres de la partie septentrio- « nale et de la partie méridionale. » (Champ. Gr. Égypt. p. 192.) Si le rédacteur n'a pas mis, comme ailleurs (l. 46) κατὰ τὴν τε ἄνω καὶ τὴν κάτω χώραν, c'est que l'adjectif πάντων après ἱερῶν rendait l'expression τὴν χώραν suffisamment claire.

LIGNE XXXVII.

(76) L'incise, ἡγαπημένῳ ὑπὸ τοῦ ΦΘᾶ, a été omise dans l'égyptien. On conçoit très-bien cette omission d'un traducteur, par l'effet d'une inadvertance. Mais ce que l'on conçoit moins, c'est qu'un traducteur ajoute au texte original ce qui n'y est pas. Encore une induction en faveur de la priorité du grec.

LIGNES XXXVIII, XXXIX.

(77) Ce n'est pas sans raison qu'on a employé le composé ἐπαύξειν, *sur-augmenter*, au lieu du simple αὔξειν, dont on s'est servi plus bas (l. 53). Épiphanes a augmenté les honneurs qui avaient été rendus déjà aux premiers Ptolémées.

Champollion fait sur εἰκόνα une remarque importante. « Le texte démotique emploie le « sème qui a déjà paru l. 2. là où le grec dit « encore εἰκόνας, ce qu'on retrouve à la l. 32, « répondant toujours au grec τὰς εἰκόνας. Ce « mot doit se traduire rigoureusement par « image, représentation, portrait d'un individu, « soit peint, soit sculpté en bas-relief. Lorsqu'il « s'agit d'une statue proprement dite, les deux « textes d'un commun accord emploient d'au- « tres expressions que le mot εἰκών et le sème « signifiant image; le grec se sert du mot ξόανον. « Le texte hiéroglyphique vient lui-même à « l'appui de cette distinction, puisque là où le

« démotique et le grec disent *image*, le texte sacré présente un groupe hiéroglyphique dont le caractère dominant est l'image même d'un homme debout, coiffé du *Pschent*, et costumé comme les rois qui sont si fréquemment représentés sur les bas-reliefs décoratifs des temples. Là, au contraire, où le grec et le démotique emploient le mot *statue*, le texte hiéroglyphique offre la figure d'une statue égyptienne assise sur un trône, les bras étendus sur les cuisses, comme la statue dite de Memnon et la plupart des statues des Pharaons qui décorent les façades extérieures et intérieures des Pharaons. »

« Il importe donc de traduire à la rigueur εἰκών par *image*, *portrait*, et ξόανον par *statue*. »

Cette observation, quant au sens de εἰκών (nous reviendrons sur ξόανον à la l. 41), est confirmée par les circonstances qui accompagnent ce mot, et qui montrent qu'il s'agit, en effet, d'une de ces scènes d'inauguration ou de consécration, qu'on voit, en si grand nombre, parmi les anaglyphes des temples de toutes les époques, pharaonique grecque ou romaine.

Car nous voyons qu'à côté du roi doit être représentée debout (παρεστήζεται) la divinité principale (ὁ κυριώτατος θεός) du temple. Ameilhon croyait que παρεστήζεται est une faute du rédacteur, au lieu de παραστήζεται. C'est lui qui se trompait : ce mot est un futur moyen de παρίστημι (Buttm. *ausführl. Gr.* § 99. Anm. 3). Aristote, cité par H. Estienne, a le simple ἐστήζεται (*Thesaur. Gr. ling.* T. IV, p. 695, B. ed. Didot). Lucien emploie aussi la forme παρεστήξη (2. pers. du même temps, *Imag.* § 14, p. 473, l. 3), où Paulmier voulait à tort lire παρεξεστήση de παρεξίσταμαι. Le sens du verbe, littéralement *adstare*, emporte l'idée que la figure du Dieu devait être debout. Ce dieu est le κυριώτατος θεός, expression qui désigne celui auquel le temple était spécialement consacré (v. les *Rech. pour servir à l'hist. de l'Ég.* p. 31).

C'est la scène si ordinaire où le roi est représenté debout, assisté d'une divinité dans la même position, et accompagnée de divers attributs. Ici, elle doit être dans l'attitude de lui donner l'arme victorieuse, δῖλον νικητικόν, probablement la harpe qu'un dieu présente au roi sur un bas-relief (Champoll. *Mon. de l'Égypte et de la Nubie*, Pl. L.). Cet δῖλον νικητικόν faisait allusion sans doute à la victoire remportée par Epiphane sur les révoltés. « Cette image portera le nom de Ptolémée. » Ceci exprime l'usage d'accompagner ces figures en anaglyphes, du cartou-

che royal, portant les noms et prenoms de Ptolémée. On devait mettre cette scène ἐν τῷ ἐπιφανιστάτῳ τόπῳ de chaque temple; comme sur une de ses parois principales, ou sur un pylône, enfin dans un lieu bien en vue; c'est-à-dire, dans les mêmes endroits où nous voyons encore représentées de pareilles scènes. On indique aussi de quelle manière et en quel style les scènes seront exécutées : κατεσκευασμέν[α . . .]τρόπον. Ameilhon propose de remplir la lacune par κατεσκευασμέν[α κατὰ τὸν νόμιμον]τρόπον; Heyne par . . . εἰς τὸν τιμιώτατον]τρόπον; enfin Porson, par τὸν ἐπιγύριον]τρόπον, avec l'ellipse élégante de κατὰ. Mais le vrai supplément qui est aussi de la juste longueur, et qui, pour le sens, rentre dans le dernier, est κατεσκευασμένα τὸν Αἰγυπτίων τρόπον; car le texte égyptien, selon Champollion, porte : « ces choses étant disposées, selon la coutume des Égyptiens. » Cette expression peut encore annoncer que la rédaction grecque est la première. C'est un Grec qui parle ainsi : Un Égyptien aurait dit, à ce qu'il semble : selon notre coutume, τὸν καθ' ἡμᾶς τρόπον.

L'expression est parfaitement justifiée par le style qu'on remarque dans toutes ces scènes religieuses où les rois grecs jouent un rôle. C'est toujours le style égyptien sans aucun mélange.

(78) L'image portera le nom de Ptolémée, προσονομασθήσεται Πτολεμαίου. La même construction est dans Porphyre : Τὸ λς' ἔτος Φιλομήτορος προσαγορεύεσθαι τῆς τούτου βασιλείας (*ap. Euseb. Chron.* p. 225, l. 24). Le texte hiéroglyphique porte : « On érigeria une image, son nom sera Ptolémée » (Champ. *Gr. égypt.* p. 277 et 429). Ceci veut dire qu'à côté de l'image sera mis le cartouche royal, contenant le nom et les titres du roi, comme on le voit dans tous les bas-reliefs du même genre.

LIGNE XI.

(79) Le service religieux (θεραπεύειν) est exprimé dans l'égyptien par le simple mot servir (Champ. *Gramm. Ég.* p. 507); il devait se faire trois fois par jour : il consistait sans doute en quelques formules de prières, ou en quelques actes d'adoration, προσκυνήματα. M. Drumann cite fort à propos un passage de Plutarque, où il est dit que l'on sacrifie trois fois par jour au soleil ἡμέρας ἐκαστης τριγῶς (*de Is. et Osir.* p. 372). Le nombre trois est sacramentel; il avait même passé dans l'expression de la langue (plus haut note. 39).

Cette lacune de 14 à 15 lettres est difficile à remplir. Les suppléments proposés par Heyne,

ἐν [τε ἑορταῖς καὶ πα]νηγύρεσιν; et Porson, ἐν [ὁὐ ἑορταῖς καὶ πα]ν., pêchent l'un et l'autre par l'absence de l'article. Le supplément ἐν [ταῖς μενάλαις πα]νηγύρεσιν conviendrait fort pour l'espace d'environ 15 lettres qu'il s'agit de remplir. Mais l'égyptien ne le favorise guères. Selon Champollion, ce texte porte : « comme on fait pour les autres dieux, aux panégyries du pays » (*Gramm. Égypt.* p. 479). Il y avait donc : ἐν [ταῖς κατὰ τὴν γῶρην ou κατ' Αἴγυπτον, ou enfin ἐν [ταῖς ἐγγυρταῖς πα]νηγύρεσιν.

(80) Une circonstance semble pourtant s'opposer à ce que la figure du roi et les accessoires soient des *anaglyphes* ou bas-reliefs ; c'est celle qu'expriment les mots καὶ παρατιθέναι αὐταῖς (ταῖς εἰκόσι) ἱερὸν κόσμον. Il est naturel de penser que ce κόσμος dont il s'agit, n'est autre chose que le résultat du στολισμός, c'est-à-dire, de l'opération d'habiller les dieux à certains jours (plus haut, note 17). Au premier abord, cela ne se comprend guères que d'une figure de ronde bosse. Mais aussi, dans ce cas, on aurait mis, de toute nécessité, ΠΕΡΙτιθέναι, non ΠΑΡΑτιθέναι. Ce dernier mot signifie *mettre à côté*, ou *juxtaposer*, et non *envelopper* ; ce qui s'entend très-bien d'un ornement juxtaposé, ou accroché devant la figure, et non jeté autour d'elle. Champollion et M. Lenormant ont observé au temple d'Isis à Philes, les trous qui ont reçu les clous destinés à accrocher les vêtements dont on habillait dans certaines cérémonies les figures *en bas-relief* de la déesse. (V. mes matériaux pour servir à l'histoire du Christianisme, etc., p. 68). C'est cet usage qu'exprime le verbe παρατιθέναι ; ce verbe, qui a dans cet endroit une propriété et une précision remarquables, lève tous les doutes sur la justesse de l'observation de Champollion.

LIGNE XLI.

(81) J'ai déjà dit (Note 77), d'après Champollion, que le signe hiéroglyphique qui correspond à notre ξόανον, est celui d'une statue assise ; ce qui s'entendra aussi bien d'une statue de bois que d'une statue de pierre. Bien que ξόανον ait été quelquefois employé, par les auteurs récents, pour statue en général, sans acception de matière, il est certain néanmoins que le plus souvent ce mot est employé dans son sens étymologique ; et spécialement pour désigner ces statuettes portatives, *simulacra brevia quæ portabantur in lecticis*, comme dit Servius (*ad Æneid.* VI, v. 68). Que si le rédacteur a employé ξόανον, au lieu de ἀνδριάντα ou de ἄγαλμα, qui sont les

mots propres pour indiquer une statue de grandeur naturelle ou au-dessus de nature, c'est qu'il voulait parler d'une figure destinée à être placée dans le naos ou *édicule* portatif dont le nom vient après.

C'est cet *édicule* qui devait être mis dans chaque temple ; on l'appellait aussi παστός ou παστάς ; une foule de bas-reliefs égyptiens de toutes les époques nous le montrent placés sur des bateaux portés par des hommes.

Ces *édicules*, portatifs comme la figure qu'ils contenaient, étaient *en bois* selon l'expression d'Hérodote, νηοὶ μικροὶ ξύλινοι (II, 63), et dorés, καταχεχρυσωμένοι ; ce que notre inscription exprime par l'adjectif χρυσοῦν ; à moins que l'idée de dorure ne s'applique à la fois à la statue et à l'*édicule*, auquel cas, la lacune devrait être remplie par χρυσᾶ ou par χρυσοῦμενα. Quoique l'une et l'autre hypothèses soient vraisemblables, la seconde est cependant favorisée par la construction ; car si le rédacteur eût voulu ne faire tomber l'idée de dorure que sur ναός, il aurait plutôt mis l'adjectif avant : ξόανόν τε καὶ χρυσοῦν ναόν, comme l'a fait Diodore de Sicile : ἀγάλματά τε καὶ χρυσοῦς ναοὺς κατασκευάσασθαι (I, 15). D'ailleurs, ces statues portatives étaient ordinairement dorées : ἐν ταῖς καλουμέναις παρ' Αἰγυπτίοις κωμασίαις, τῶν θεῶν χρυσᾶ ἀγάλματα περιφέρουσι (*Clem. Alex. Strom.* V. 7, 44, p. 671 Pott.). J'ai donc lu χρυσᾶ, le participe χρυσοῦμενα étant trop long pour la place.

C'est à l'intention de faire tomber l'idée de dorure sur les deux objets en même temps, que j'attribue le choix que le rédacteur a fait de l'*hendiatys* ξόανόν τε καὶ ναόν χρυσᾶ (comme Hérodote II, 152, τὸν αὐχένα καὶ τὴν κεφαλὴν φαίνει κ. — κεχρυσωμένα), au lieu de χρυσοῦν ναόν καὶ ἐν αὐτῷ ξόανον, qu'il aurait sans doute préféré dans l'autre cas.

LIGNE XLII.

(82) Ces *édicules* portatifs étaient donc placés dans la partie des temples appelée ἄδυτον : chez les Éthiopiens, ils l'étaient dans l'ἄβρατον (*Diod. Sic.* III, 6), partie également retirée, où les prêtres seuls avaient le droit de pénétrer (V. *Recherches pour servir à l'hist. de l'Égypte etc.* p. 304, 305).

C'est de là qu'on les tirait à certaines époques pour leur faire prendre rang à la procession ; ce que notre inscription appelle ἐξοδεῖαι, seul exemple qui existe de ce mot en ce sens, de même que de ἐξοδεύειν ou du composé συνεξοδεύειν à la ligne suivante.

Elle nous apprend en outre que cette *sortie* avait lieu dans les *grandes panégyries* (ἐν ταῖς μεγάλαις πανηγύρεσιν); et par là on entendait sans doute des panégyries *annuelles*. Diodore de Sicile nous dit en effet que *chaque année* (κατ' ἐνιαυτόν), chez les Égyptiens, le temple ou édicule d'Ammon à Thèbes, était transporté de l'autre côté du fleuve dans la partie Libyque et ramené quelques jours après (Diod. Sic. I, 97). Cet antique usage, si général en Égypte sous le règne des Ptolémées, se continua pendant toute la durée du culte égyptien. Le transport des édicules et de la statue d'Isis de Philes en Éthiopie avait encore lieu, non seulement au temps d'Antonin, mais même dans le cinquième siècle de notre ère (v. mes *Matériaux pour servir à l'hist. du Christ.* p. 75, 76). Claudien, à la fin du quatrième siècle, parle encore de la procession des statues divines à Memphis comme d'un usage en vigueur . . . sic numina Memphis in vulgus proferre solet, penetralibus exit effigies (de IV consul. Honor. V. 570 sq); cette dernière idée se rendrait littéralement, dans le grec de notre inscription, par ἐξ ἀδύτων ἐξοδεύει τὸ ξόανον.

La cérémonie énoncée dans l'inscription et qui se maintint encore près de sept siècles, remontait aux plus anciennes époques de la religion égyptienne, comme le prouvent les monuments où elle est représentée.

Le supplément de cette ligne, proposé par Porson, est excellent; le composé συνεξοδεύειν est aussi nécessaire au sens que convenable pour la place.

LIGNE XLIII.

(83) Quoique le sens eût été plus clair, si l'on eût mis : ὅπως δ' εὐσημος ὁ ναὸς ἤ . . . ἐπιχεισθαι αὐτῷ, je pense que le sujet de εὐσημος est ναὸς et non βασιλεύς. Cette construction n'est même pas sans élégance. Le sens est confirmé par le texte égyptien qui signifie: « afin que cette chapelle soit distinguée » (Gramm. Egypt. p. 429, 4).

(84) Dans les trois lignes 43, 44 et 45, est décrit l'ornement égyptien que les prêtres ont ordonné de placer sur l'édicule, ὅπως εὐσημος ἤ, comme ils disent. On a toujours eu quelque peine à se former une idée nette de l'arrangement qui résulte de cette description. Voici l'idée que je m'en forme, d'après les monuments mêmes qui subsistent :

Les mots ἐπιχεισθαι τῷ ναῷ signifient sans nul doute que l'ornement sera placé *au-dessus* de la couverture de l'édicule, et qu'il en formera le *couronnement*.

Cet ornement se compose de trois parties: et d'abord de *dix basilies*, βασιλείαι.

Ce mot est ordinairement traduit par *couronne*; mais il faut bien faire attention qu'il s'applique à un objet qui n'a certainement rien de commun avec ce que nous appelons une *couronne*. Aussi le grec, au lieu du mot στέφανος, n'offre-t-il que βασιλεία, qui ne signifie au fond qu'*ornement royal*. Sans Diodore de Sicile, nous saurions difficilement de quoi il s'agit: mais il nous dit de la statue d'une reine, qu'elle porte *sur la tête trois basilies* τρεῖς βασιλείας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, pour indiquer qu'elle était fille, femme et mère de roi (Diod. Sic. I, 48). Ce *triple ornement* placé *sur la tête* d'un personnage royal se montre dans une foule de bas-reliefs, et, par exemple, dans ce portrait (A) de Sésostris, (Mon. dell' Egitto etc. Mon. Reali. Pl. XVI, n°. 3).

Le même ornement se voit sur la tête d'autres Pharaons et de Ptolémées (*même ouvrage, passim*; et *Descript. de l'Égypte*, Antiq. I. Pl. 13 et suiv.); on voit, dans toutes, deux ou trois basi-

lies liées ensemble, tantôt ayant des aspics au devant, tantôt n'en ayant pas.

Ces *basilies* posent toujours sur deux cornes de béliers placées horizontalement, desquelles pendent tantôt des croix ansées, tantôt des aspics.

Les cornes de béliers, qui supportent les *basilies*, posent tantôt immédiatement sur la tête, où, à dire vrai, l'on ne devine guère comment elles pouvaient tenir; tantôt (fig. A) sur une base carrée, ornée diversement et attachée à la coiffure.

(86) L'expression ὅς προσκείσεται ἀσπίς, rend assez bien la position de l'aspic ou *Uraeus* qui se dresse en avant des *basilies*, des coiffures divines ou royales, (cf. Jacobs *ad* Ælian. *Hist. An.* VI, 38; Leemans *ad* Horap. p. 118 sq.); προσκείσθαι est souvent employé, dans un sens analogue, pour dire être placé *au-devant* d'une chose, comme προσκείσθαι, mais avec l'idée d'*addition* à cette chose.

(87) Le supplément de la fin de la ligne [καθάπερ καὶ ἐπὶ πασσῶν], proposé par Porson, est bien vraisemblable à tous égards, ou plutôt à peu près certain. Ceci suppose que les *basilies* n'avaient pas toutes d'aspic: et en effet, on trouve de ces ornements auxquels manque cette addition symbolique (par exemple *Descr. de l'Ég. Ant.* I, Pl. 16, n° 6, 9, 17 etc.)

(88) Maintenant, il y a deux remarques à faire. La première, c'est que ces *basilies* ne doivent pas être, comme l'indique Diodore de Sicile, et comme les monuments nous les montrent partout, placées sur la *tête du roi*; elles le seront sur son *naos*, comme sur les autres *naos*; ce qui prouve qu'il s'agit ici d'un usage général, commun à tous les édifices de ce genre. Or, aucun de ceux que les monuments nous font connaître ne présente ce caractère. Leur couverture, plus ou moins bombée, formant rarement un plan horizontal, ou n'est surmontée d'aucun ornement, ou l'est par le corps d'un aspic ou par un épervier qui fait *pyramider* le tout (*Descr. de l'Ég. Ant.* I, pl. 13, n. 4); comme dans cet exemple,

(B)

où le *naos* est recouvert d'une manière fort originale par une coiffure *aspidophore*; ce que

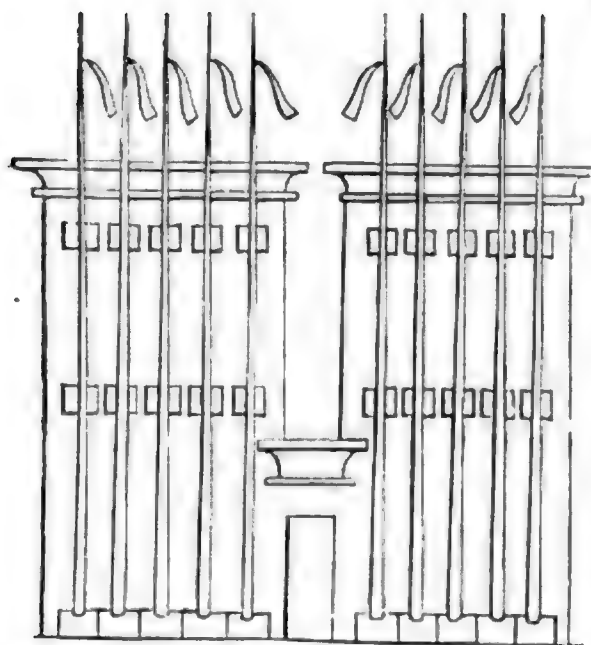
n'a pas bien compris l'auteur du dessin qui a remplacé l'aspic par un *poisson*.

Ceci nous offre une disposition analogue à celle qui résulte de notre inscription, quoique formée d'éléments différents. Si nous ne trouvons pas d'exemples tout à fait semblables, cela vient probablement de ce que ces divers exemples nous offrent l'édicule de *divinités* et non de rois *divinisés*, dont elles étaient l'apanage ordinaire. La disposition pyramidale qui sera présentée ci-dessous, rentre dans celle que je viens de citer.

(89) La seconde remarque à faire, c'est que jamais, on ne trouve les *basilies* au nombre de *dix*. Il n'y en a pas moins de *deux*, et jamais plus de *trois*. Il est donc probable qu'elles n'étaient point ici toutes les dix rangées sur la même ligne. Je les conçois disposées en quatre groupes, de *trois* et de *deux*, sur les quatre faces du parallélogramme (fig. A), qui leur servait de base.

Ce nombre de *dix* pourrait bien être une allusion à celui des *pays* sur lesquels s'étendait la domination d'Épiphané. Dans l'inscription d'Adulis, Evergète dit qu'il a reçu de son père la royauté (τὴν βασιλείαν) de l'*Égypte*, de la *Libye* (y compris la *Cyrénaïque*), de la *Syrie*, de la *Phénicie*, de *Cypre*, de la *Lycie*, de la *Carie* et des *Cyclades*; en tout seulement *huit*; mais Théocrite, pour le règne de Ptolémée Philadelphie, ajoute l'*Arabie* et l'*Éthiopie* (*Idyll.* XVII, 85 sq.); ce qui complète le nombre. Il y en avait bien quelqu'un à retrancher, à l'époque du décret; mais, sans doute, le nombre *dix*, fixé par celui des *basilies* sur les monuments des prédécesseurs, devait être respecté. Le roi d'Angleterre ne s'est-il pas appelé *roi de France*, jusqu'à la paix d'Amiens? le roi de Sardaigne ne s'appelle-t-il pas encore *roi de Chypre* et de Jérusalem, et l'Empereur d'Autriche, n'est-il pas toujours *roi des Romains*? De tout temps, les princes ont difficilement renoncé à ces titres d'honneur qui rappellent des conquêtes, des possessions ou des prérogatives dont leurs ancêtres avaient joui.

Cette explication des *dix couronnes* me paraît meilleure que celle qu'on pourrait tirer d'une certaine préférence accordée au nombre *dix*, comme expression générale; et dont on verrait un exemple, dans cette copie d'une curieuse représentation, trouvée par M. L'hôte dans les grottes d'Ell-Tell (*Lettres écrites d'Égypte*, p. 64), dont les sculptures sont au nombre des plus anciennes qui se soient conservées en Égypte. (Plus haut, note 53).

représentant un *pylône*, au-devant duquel s'élèvent dix *mdts*, surmontés de *flammes* ou *étendards*. Mais, comme les dix *basilies* ne se trouvent nulle part, c'est une raison de croire que cet ornement était propre aux rois divinisés de la race Ptolémaïque, et se rapportait à l'étendue de leur domination.

LIGNE XLIV.

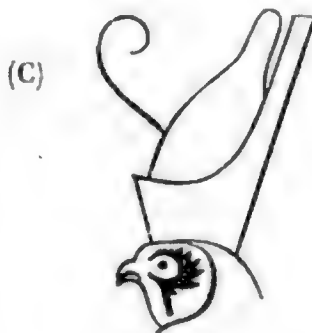
(90) Le mot ἀσπιδοειδῶν semble manquer un peu de justesse. Car, dans la réalité, les *basilies* n'ont pas la forme d'*aspic* : mais elles portent un ou plusieurs *aspics* : il semble donc que le mot propre eût été ἀσπιδοφόρων; cependant, l'*aspic* a quelquefois une telle grandeur que la forme générale, vue de face, se rapproche de celle de l'animal; et que le mot ἀσπιδοειδής n'est pas tout à fait sans convenance. Au reste, Champollion traduit l'égyptien en ce sens : *les couronnes ornées d'aspic étant sur les Chapelles* (*Gramm. Égypt.* p. 337); sens qui supposerait ou que le rédacteur égyptien, fort peu grec, comme on l'a vu, a lu par erreur ... τῶν ἀσπιδοειδῶν βασιλειῶν ὄντων (pour οὐσῶν) ἐπὶ τῶν ἄλλων ναῶν, au lieu de βασιλειῶν τῶν ἐπὶ τῶν ἄ.ν.; ou bien qu'il n'aura pas compris la phrase. Mais encore ici l'erreur n'est pas du côté du grec.

(91) Autre circonstance : au milieu des *basilies* (αὐτῶν ἐν μέσῳ) sera placée la *basilie* appelée *Pschent*.

On a été longtemps incertain sur le sens de ce mot. Villosion voulait y voir le nom d'un *vêtement royal*, à cause de l'expression ἡν περιθέμενος (ὁ βασιλεύς), que le *roi* ayant revêtu. Mais M. Drumann a déjà répondu à la difficulté, en

citant le passage où Hérodote (II, 162) dit d'Amasis : περιέθηκέ οἱ χυνέην. Il est sûr que le verbe περιθέσθαι, appliqué à une coiffure quelconque, n'est au fond pas plus déplacé qu'avec l'idée de *couronne* (cf. Aristoph. *Thesm.* v. 387; Suid. v. περιθου). Le traducteur d'Isaïe, écrivain d'Alexandrie comme notre Grec, a dit de même περιέθηκέ μοι μίτραν (Jes. LXI, 10). C'est dans ce même sens qu'Horapollon a dit de l'*aspic* ou *Uraeus* qui ornait la coiffure des dieux, θεοῖς περιθέασιν (I, 1); leçon que M. Leemans a conservée dans le texte, avec beaucoup de raison (*ad. h. l.* p. 119.)

Le sens du mot *Pschent* ou plutôt *Schent*, en retranchant le préfixe (*Champ. Gr. Égypt.*, p. 76), a été définitivement fixé par Champollion qui a reconnu qu'il signifie cette *coiffure royale*, cette espèce de casque, donc les rois se couvraient la tête dans les grandes cérémonies, composé de deux parties, quelquefois séparées, quelquefois réunies, comme dans cette figure :

C'est la partie inférieure seule du *Pschent* qui est figurée dans le texte hiéroglyphique de l'inscription de Rosette, à l'endroit correspondant à ce passage.

(92) Cet ornement devait être placé au milieu des *basilies*, αὐτῶν ἐν τῷ μέσῳ. La seule manière d'entendre cette disposition, à ce qu'il semble, c'est d'admettre que le *Pschent* s'élevait sur une base, dans l'espace vide laissé au milieu des *basilies*, disposées autour du tétragone, les dominant, et formant le sommet de la pyramide.

C'est avec le *Pschent* en tête, que le roi était *entré* dans le temple de Memphis, pour la cérémonie du couronnement. C'était donc, à proprement parler, l'*attribut royal*, la coiffure privilégiée du roi, celle qu'il devait prendre dans cette grande solennité. Aussi, je ne doute point que le *Pschent* ne soit désigné par le mot χυνέη, *casque*, dans les deux passages où Hérodote, à propos de Psammitichus (II, 151) et d'Amasis (II, 162), nous

représente l'action de se coiffer du *κυνέη*, comme propre au roi, ou annonçant la royauté.

Alors le mot *Ψχέντ* ne pouvait être encore adopté par les Grecs; aussi Hérodote employait-il l'équivalent *κυνέη*; mais sous les Ptolémées, le terme égyptien était devenu le terme d'usage, parce que le *κυνέη* n'avait réellement aucun rapport avec la coiffure égyptienne. A cette époque, bien d'autres mots égyptiens, relatifs à des usages des pays, étaient employés par les Grecs, tels que *χολχύτης*, *στυρίω* et autres que les papyrus nous font connaître, comme à l'époque romaine, beaucoup de mots latins, tels que *κῆνος*, *φίσκος*, *δηνάριον*, *λεγίων*, *κεντυρίων*, etc.

(93) La fin de cette ligne peut être suppléée encore avec une certitude complète. Porson lisait : *εις τὸ ἐν Μέμφει Ἀπειθὸν ὅπως συντελεσθῆ*; et Villosion *..Μέμφει βασιλειον ὅπως συντελ*. Ce dernier supplément est inadmissible, et le premier est trop court; les conditions sont satisfaites, si nous lisons : *εις τὸ ἐν Μέμφει ἱερὸν, ὅπως ἐν αὐτῷ συντελεσθῆ*; comme plus haut (l. 8) *ἐν τῷ ἐν Μέμφει ἱερῷ*.

LIGNE XLV

(94) J'arrive à la dernière circonstance, la plus difficile à entendre.

On doit mettre des *phylactères d'or sur le tétragone des basilies* (ἐπὶ τοῦ περὶ τὰς βασιλείας τετραγώνου, pour ἐπὶ τοῦ τῶν βασιλειῶν τετρ. comme αὐτὸ περὶ τὸ σῶμα ἕδοναί, pour τοῦ σώματος), etc.

Et d'abord qu'est-ce que ce *tétragone*? Il me semble que ce ne peut être que cette *base*, nécessairement à quatre faces, qui, sur les têtes royales, couronnées de *basilies*, leur tient lieu de support (fig. A).

Remarquons, en effet, que les édicules représentés sur les monuments ayant le toit bombé, comme la tête des personnages royaux, il fallait y placer une base offrant une ligne horizontale, sur laquelle les ornements royaux pouvaient être assujettis.

C'était donc autour de cette base carrée (τετράγωνον) qu'étaient placées les dix basilies; et au-dessus s'élevait le *Pschent* qui les dominait toutes.

(95) La réunion des *basilies*, du *Pschent* et du *tétragone*, constituait un ensemble que l'on désigne ici par le mot *βασιλειον* (κατὰ τὸ προειρημένον β.)

Ameilhon et d'autres critiques avaient entendu ce mot, *βασιλειον*, de la *chapelle*, *ναός*, dont il a été question plus haut. M. Drumann, par une analyse judicieuse (p. 242, 243) avait déjà reconnu que ce mot doit être une expression relative aux *basilies* ou *couronnes*. Champollion lève

toute incertitude à cet égard, en observant que « le texte démotique répète ici le nom du *Pschent*, et que le texte hiéroglyphique reproduit la figure de cet ornement. »

Le rédacteur égyptien a donc désigné l'ornement entier par le signe de l'objet le plus remarquable qui en faisait partie; l'objet même aurait été beaucoup trop compliqué pour former un groupe hiéroglyphique.

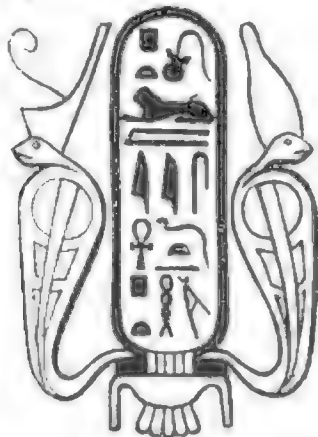
(96) Il reste enfin à expliquer cette circonstance qu'on mettra sur le *tétragone des phylactères d'or*, où il sera écrit que *c'est le basiléum du roi*, etc.

Il faut d'abord remplir la ligne. Il est évident, par le commencement de la ligne suivante que, dans la partie enlevée, il était dit qu'on écrirait sur ces phylactères le nom du roi. C'est sur cette idée que sont fondées les diverses restitutions, telles que *χρ[υσᾶ ἐν οἷς γραπτὸν ὅ]τι*, proposée dans l'*account of the Rosetta stone*, etc. p. 20; et cette autre, proposée par Porson, *χρ[υσᾶ ἐν οἷς γεγράφεται διό]τι*. La première est décidément mauvaise; la seconde est très-près de la vérité; le doute peut seulement porter sur les mots, puisque la même idée se rendrait également, et avec presque le même nombre de lettres, par *χρ[υσᾶ ἐν οἷς γραφθήσεται ὅ]τι*, ou par *οἷς ἐγγραφήσεται ὅτι*, ou même par *ἐν οἷς ἐγγρ.* (comme *ἐγγράφειν ἐν ταῖς στήλαις Corp. Inscr. I, p. 132, 38*); on dirait aussi bien *εις ἃ ἐγγρ.*; enfin, on pourrait employer le 2e futur *γραφθήσεται*, ainsi que l'actif *γράφουσιν* ou *ἐγγράφουσιν*, sous-entendu *ἱερεῖς*, comme devant *νενομίχουσιν* l. 47 et *στεφανηφορήσουσιν* l. 50. Mais c'est l'actif ou le passif qu'on a dû employer, et non le moyen. En tout cas, il manquerait encore un nombre; car la pensée n'est pas complète; du moins, il me paraît peu conforme à l'ensemble de toute cette description qu'on n'ait pas dit *combien* de phylactères seraient ajoutés au tétragone. Il est très-vraisemblable que ce nombre était égal à celui des *basilies*, par conséquent était de dix. Je trouve en effet, dans l'analyse, donnée par Champollion, du texte démotique, que le mot qui répond à *φυλακτήρια* est suivi du même signe *dix*, qui suit le mot *βασιλείας*. Le vrai supplément est donc *χρ[υσᾶ δέκα οἷς ἐγγραφήσεται ὅ]τι ἐστὶν τοῦ βασιλέως*.

Quant au sens qu'on doit attacher ici au mot *φυλακτήριον*, il est fort difficile de le définir précisément. On convient que les *φυλακτήρια* étaient des *amulettes* ou des *préservatifs* contre des maux physiques ou moraux. La circonstance que ces *phylactères* doivent être *inscrits* et porter le nom du roi, rapprochée des noms royaux

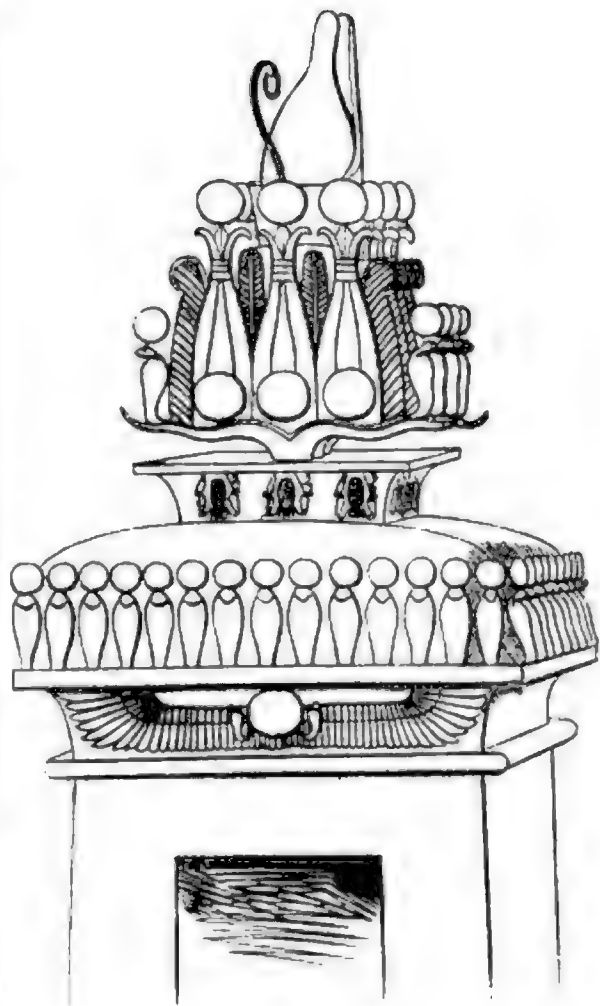
qui occupent si souvent le dessous des *scarabées*, donne lieu de présumer que ce sont des *scarabées*, qu'on a voulu désigner, d'autant plus qu'il s'en trouve en or et de dorés. S'il est quelque chose de probable sur l'usage de ces objets sacrés, c'est qu'ils étaient, le plus souvent, des *amulettes* ou *talismans*, portés soit en anneaux, soit suspendus au cou, placés sur le corps des momies, ou peints sur leur caisse, comme *φυλακτήρις*, selon l'expression grecque, ou *préservatifs*.

Dans le cas où les *phylactères* dont il s'agit, seraient réellement des *scarabées*, on les concevrait appliqués, *ἐπιτιθέμενοι*, sur le *tétragone*, le dessous tourné en dehors, de manière à montrer le nom du roi, gravé sur la partie plate. Mais on peut se les figurer autrement, et par exemple, comme le montre le dessin ci-dessous (D), exprimant le nom *Ptolémée*, toujours vivant, chéri de *Phthas* qui sont les épithètes constamment données à Épiphané dans l'inscription grecque, et qu'on retrouve dans le cartouche royal de la partie hiéroglyphique (l. 6, 12, 14); ils devaient être placés sur les quatre côtes du tétragone, ainsi que les aspics le sont sur le tétragone de la figure (A).

Il se peut que le cartouche fût *double*, c'est-à-dire qu'il présentât le prénom avec le nom. Dans ce cas, les dix *phylactères* avec le nom du roi, auraient offert dix couples de cartouches au lieu de dix cartouches simples.

Ces cartouches, simples ou doubles, devaient être gravés sur une plaque d'or, appliquée au tétragone; et, puisqu'ils étaient au nombre de dix, chacun devait correspondre à l'une des *basilies*; comme on le voit dans cette autre figure (E), laquelle, formée de tous les éléments rassemblés dans les quatre figures précédentes, représente, à mon sens, le *basiléum* tout entier, que les prêtres ordonnent de placer sur le *naos* d'Épiphané.

LIGNE XLVI.

(97) Le pays haut et le pays bas, c'est-à-dire, *la haute et la basse Égypte*.

Le roi est ici désigné comme il ne l'a pas encore été; ce n'est plus βασιλέως τοῦ . . . Ἐπιφανοῦς; mais βασιλέως τοῦ ἐπιφανῆ ποιήσαντος τὴν γῶραν. On joue évidemment sur le titre même du roi, Ἐπιφανής, en rapportant au pays sa propre épithète; et, comme ici elle n'a évidemment pas d'autre sens que *illustre, éminent, éclatant*, on peut douter que le surnom *Épiphané* ait, comme le pensent Visconti (v. note 8), et d'autres savants critiques, le sens de *manifesté, toujours présent*; elle signifie plutôt *très-distingué, illustre* entre les autres, dans le même sens où Diodore de Sicile a dit d'Isis et Osiris qu'ils étaient ἐπιφανέστατοι θεοί (I, 17). En effet, quand les Latins ont eu à rendre les épithètes ἐπιφανής et ἐπιφανέστατος, ils ont employé les adjectifs *nobilis* et *nobilissimus*. Par exemple, saint Jérôme traduit l'épithète d'Antiochus Épiphané, par *qui Nobilis appellabatur* (Macch. II, 7, 4). Philostorge traduit le titre Νοβελίσσιμος,

par ἐπιφανέστατος (VIII, 8), et Licinnius Saloni-
nius, *Nobilissimus Cæsar*, est appelé, dans
une inscription (ap. Spon, *Misc.* p. 355),
ἐπιφανέστατος Καῖσαρ. Ces exemples, déjà ci-
tés par Eckhel (*Doctr. num.* III, p. 225),
tirent une grande force du passage de notre
inscription, et montrent dans quel sens on pre-
nait ce titre d'Épiphané, donné aussi à quel-
ques rois de Syrie, de Parthie, de Bithynie
et de Cappadoce.

(98) Ἦν τριακάδα τοῦ Μεσορή. Le texte porte
ΤΟΥΤΟΥ. Mais ce ne peut être qu'une inadver-
tance du graveur. La même faute existe dans le
décret des Sigéens (l. 26 ap. Chishull, *Ant. As.*
p. 52) où ἱερέως τούτου βασιλέως est par erreur
pour τοῦ βασιλέως. On a écrit aussi ΤΡΙΑΝΑΔΑ
pour ΤΡΙΑΚΑΔΑ. Cette faute n'est remarquable
qu'en ce qu'elle montre que le graveur chargé
d'écrire l'inscription n'était pas un Grec; ce que
prouvent également les autres fautes qu'il a
commises, comme ΕΙΞΠΟΡΕΥΟΜΕΝΟΙ (l. 6)
pour ΕΙΣΠ; ΧΟΝΟΥ (l. 23) pour ΧΡΟΝΟΥ;
ΦΙΛΗΛΥΤΟΡΩΝ (l. 37) pour ΦΙΛΟΠ.; ΙΞΡΩΝ
(l. 35) pour ΙΕΡΩΝ; ΑΣΠΙΔΟΕΡΔΩΝ (l. 44)
pour ΑΣΠΙΔΟΕΙΔΩΝ; ΘΥΕΙΑΣ (l. 50) pour
ΘΥΣΙΑΣ etc. Il faut y joindre la confusion perpé-
tuelle des Α, Α et Δ. Ces fautes, qui altèrent
si profondément la forme et la nature des mots,
et en font des barbarismes intolérables pour une
oreille grecque, annoncent que celui qui les a
commises était étranger à la langue hellénique.
D'autres inscriptions, sans doute, présentent des
fautes de graveur; mais je ne crains pas de dire
qu'elles ont un caractère tout différent; elles
tiennent à la prononciation, à l'orthographe; ce
sont des omissions qu'on n'a pas réparées, pour
ne pas endommager la pierre; mais on peut assu-
rer que jamais un Grec n'a pu écrire, par exemple,
ΤΡΙΑΝΑΔΑ, ni ΙΞΡΩΝ. Il me paraît donc évi-
dent que c'est un Égyptien qui a tracé l'inscrip-
tion sur la pierre; et remarquons qu'indépen-
damment de la nature des fautes, le fait en
lui-même est très-probable. On pouvait difficile-
ment songer à charger un Grec de graver les
hiéroglyphes, et surtout les caractères démoti-
ques, si difficiles à discerner pour un étranger;
on devait prendre un homme du pays; il était
alors tout simple de charger le même graveur
de tracer aussi les caractères grecs, dont les
éléments sont si simples et si faciles à recon-
naître.

(99) La célébration annuelle de la naissance
des rois était un usage égyptien. Un fragment
d'Hellanicus de Lesbos fait mention de cette cé-

rémonie sous le règne du prédécesseur d'Amasis.
Après, qu'il appelle Patarmis, γενέθλια ἐπιτελοῦντι
Πατάρμιδι (ap. Athen. XV. p. 680 c.). Cet usage
existait également dans l'empire Perse, comme
l'atteste Platon: βασιλέως γενέθλια ἅπαντα θύει καὶ
ἐορτάζει ἡ Ἀσία (*Alcib.* I, p. 121. C.-cf. Herodot.
I, 133).

(100) La fête des généthlies se célébrait le 30
Mésori; ainsi le roi était né ce jour-là. C'est donc
par un pur hasard que la célébration tombe le 30
Mésori. Il n'y a là aucun de ces rapports astrono-
miques que l'on a rattachés à cette date; de
même, le 17 Méchir, n'étant le jour de l'a-
vènement d'Épiphané que parce qu'il est celui
de la mort de son père, se trouve seulement par
hasard, tomber la veille de l'équinoxe. On ne
peut rien en conclure pour l'époque ordinaire du
couronnement des rois.

La destruction de la fin de cette ligne serait
fort regrettable, puisque nous perdriions par là
une des indications chronologiques les plus im-
portantes, à savoir celle du jour où Épiphané
a reçu la couronne de son père, et par consé-
quent celui de la mort même de Philopator. A la
vérité, nous avons à la l. 8 la date du décret
rendu le 18 Méchir à l'occasion du couronne-
ment; et tout indique que la cérémonie a dû
précéder de peu de jours le décret; mais de
combien? c'est ce qui était exprimé dans la
partie détruite.

Heureusement le texte démotique a con-
servé intact ce passage important. Selon Cham-
pollion, l'égyptien porte: « pareillement, le
XVII de Méchir, dans lequel on célèbre les
« fêtes de la prise de possession. » Ainsi, en lisant
[τὴν τοῦ Μεγαίρ ἑπτακαιδέκατην] ce qui remplit
exactement la place, nous sommes certains d'a-
voir reproduit exactement les mots grecs qui
ont disparu.

Dans son admirable mémoire inédit sur
la notation hiéroglyphique des années, mois,
jours, heures, qui vient d'être si heureuse-
ment retrouvé, ce grand philologue,
par la comparaison des deux textes
hiéroglyphique et démotique, a démon-
tré que, dans le premier, le sculpteur
s'est trompé de signe, en mettant celui
de la végétation, *a*,
au lieu de celui de la récolte *b*; ce qui
donnerait le mois de Phaophi. Tout ce
qu'il dit à cet égard emporte la con-
viction.

Un argument irréfragable vient à l'appui
des raisons philologiques qu'il a

a

b

présentées. En effet, si le jour du couronnement eût été le 17 Phaophi, il y aurait eu *quatre mois* d'intervalle entre la cérémonie et le décret rendu à cette occasion, le 18 Méchir (quatre mois après). Mais qui pourrait comprendre que des députations, venues de tous les temples d'Égypte, eussent séjourné à Memphis quatre mois entiers, pour rendre à Epiphane un honneur qui ne pouvait avoir de prix et d'objet que dans le moment même ?

Le texte qui n'établit qu'un jour d'intervalle entre le couronnement (le 17) et le décret (le 18), est donc parfaitement conforme à la vérité. C'est le lendemain même que les prêtres rendent à Epiphane les honneurs qui lui sont dus; et, peu de jours après, ils ont pu retourner chacun dans le temple où il était attaché, vaquer aux devoirs de son état.

Assurément la conjecture de Champollion n'avait pas besoin de cette confirmation nouvelle. Cependant la coïncidence des preuves d'un ordre différent a toujours quelque chose de satisfaisant pour les esprits qui aiment la vérité, et qui savent en discerner les caractères.

Il me paraît bien peu probable que le rédacteur grec ait *rectifié* l'erreur qui se trouvait dans les hiéroglyphes. Puisqu'il donne la vraie date, c'est qu'il n'a pas eu à traduire un texte fautif; l'erreur n'est pas non plus dans le démotique. Ainsi nous pourrions conclure de cette observation que le texte grec est le premier, le démotique le second, et que l'hiéroglyphique a été traduit en troisième sur celui-ci. C'est ce qu'une analyse plus complète de l'un et de l'autre pourra confirmer plus tard. Dans l'incertitude qui les enveloppe encore, il faut signaler tous les indices aux explorateurs, et attirer leur attention sur tous les points obscurs.

LIGNE XLVII.

(101) Le parfait *νενομίσασιν* (sous-entendu *οἱ ἱερεῖς*) est à remarquer. Les jours de la naissance et de l'avènement d'Epiphane étaient *déjà reconnus* pour *éponymes*, c'est-à-dire, qu'ils portaient le nom du roi; mais, à dater du couronnement, ils seront désormais célébrés par *une fête et une panégyrie*.

Quant à l'expression *jours éponymes* et à l'usage qui s'y rattache, les inscriptions de Dendéra et des Cataractes, ainsi que mon commentaire à ce sujet (dans les *Recherches pour servir*, etc., p. 168 et 383) l'ont, je crois, suffisamment éclaircie. Ces jours portaient le nom du roi, de même que chez nous ceux des saints; et, comme le nombre de ces

consécrations devait être fort considérable, les mêmes jours pouvaient porter différents noms dans divers temples; c'est ainsi qu'à prendre les diverses parties du monde catholique, il y a plusieurs saints fêtés le même jour.

Ces deux jours sont le principe, la cause de tout bien, αἱ δὲ π. ἀγ. ἀρχηγοί. Le δὲ n'est pas inutile, il donne une force plus grande à cette flatterie. L'emploi de l'adjectif ἀρχηγός, au lieu de αἴτιος est une élégance qui se retrouve dans le style de Polybe (v. *Lex. Polyb.*) et des Septante (v. Schleusner I, 452). L'emploi de ce mot appliqué à une *chose*, non à un *homme*, dans le sens de *cause*, de *principe*, a une teinte poétique. Euripide a dit de même κακῶν ἀρχηγὸν ἐκφαίνεις λόγον (*Hippol.* v. 881, ibique Valckenaer.). Platon avait déjà employé les deux adjectifs τὸ... αἴτιον καὶ ἀρχηγὸν αὐτῶν εἶναι τὸ ὄρθον (*Cratyl.* p. 401 D); ce que Polybe a redit plus tard, en mettant ἀρχηγός le premier (I, 66, 10). La gradation des idées est mieux observée dans l'ordre contraire.

Ces mêmes jours. L'égyptien dit, selon Champollion: « ces jours, le XXX et le XVII (*Gramm. Égypt.* p. 186). » L'adjectif *mêmes* est remplacé par le *nombre* répété encore une fois, apparemment pour plus de clarté.

(102) Le supplément, proposé par Porson, ἐορτήν καὶ πανήγυριν ἐν τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἱεροῖς ne laisse aucun doute: outre que cette restitution est appelée par le sens, l'égyptien montre que la lacune était ainsi remplie; car il porte: « On a « *solemnisé* ces jours le XVII et le XXX par une « *panégyrie, chacune dans son mois*, dans tous les « *temples de l'Égypte.* »

Des deux idées de *fête* et de *panégyrie*, le rédacteur égyptien n'a rendu que la dernière. Il aura pris sur lui de retrancher l'autre, la croyant comprise dans celle de *panégyrie*. Encore ici, il est peu probable que l'addition soit du fait du rédacteur grec.

La différence principale consiste dans l'idée: *chacun dans son mois*, que dit l'égyptien, selon Champollion, au lieu de *chaque mois*, κατὰ μῆνα, que dit le grec.

L'expression κατὰ μῆνα n'est susceptible que d'un seul sens. Comme κατ' ἐνιαυτόν, *chaque année*, et κατ' ἡμέραν, *chaque jour*, κατὰ μῆνα ne peut signifier que *chaque mois*; c'est notre *par mois*. Citer des exemples à propos d'une chose si claire est parfaitement inutile. D'ailleurs, s'il ne s'était agi que de fêter le 17 Méchir et le 30 Mésori, l'addition *chacun dans son mois* serait absurde. On ne la comprend bien que dans le cas, où, pour honorer les *deux jours*,

ou la fête *chaque mois*, c'est-à-dire, que le 17 et le 30 de *chaque mois* seront célébrés. L'hésitation de Heyne et de M. Drumann (p. 252) sur ce point n'est pas motivée. Ainsi la fête et la *panégyrie* en l'honneur d'Epiphane doivent se célébrer *vingt-quatre fois* par an. La différence est donc encore ici tout à l'avantage du grec. Il est clair que le rédacteur égyptien n'a pas compris la locution κατά μήνα.

LIGNE XLVIII.

(103) La réunion des deux mots θυσίας και σπονδάς se trouve encore plus bas (l. 50) ainsi que dans l'inscription des Cataractes (l. 12 v. mes *Rech.* p. 345) et toujours dans le même ordre. Philon de Byblos, ou le prétendu Sanchoniathon, dit γοὰς και θυσίας (ap. Euseb. *Præp. Ev.*, 3, p. 36, B). Cette réunion se trouve ailleurs, mais dans un ordre différent; Hérodien: σπονδαῖς δὲ μᾶλλον και θυσίαις σχολάζειν (VIII, 3, 5).

(104) Au lieu de « et toutes les autres choses » d'usage, comme dans les autres *panégyries* l'égyptien dit: toutes les autres choses *pratiquées dans ces panégyries*. (Champ. *Gramm. Egypt.* p. 186). L'idée de l'égyptien est incomplète: celle qu'exprime le grec l'est moins. La même locution se trouve à la ligne 40: τὰλλα τὰ νομιζόμενα συντελεῖν, καθὰ και τοῖς ἄλλοις θεοῖς.

(105) La lacune de cette ligne est bien difficile à remplir. On a proposé beaucoup de conjectures. Heyne: προθέσεις σὺν ἄλλοις τοῖς πα]ρχομένοις. Porson: προθέσεις διδόναι τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς πα]ρχομ. d'autres: προθε[σμίαις ἑορτὰς μετὰ θυσιῶν και σπονδῶν πα]ρχ. Mais aucune n'est satisfaisante; j'en pourrais produire d'autres qui ne le seraient pas davantage. L'interprétation de l'égyptien, donnée en cet endroit par Champollion, étant vague et ne fournissant aucun secours, j'aime mieux m'abstenir, que de donner une conjecture vaine qui pourrait n'être qu'une idée fausse.

(106) Le rédacteur emploie constamment ἄγειν ou ἄγεσθαι avec l'idée de *fête* (l. 46, 47, 49, 52); et συντελεῖν avec τὰ νομιζόμενα ou bien avec θυσίας et σπονδάς (l. 40, 48, 50, 52); c'est une nouvelle preuve de la propriété des termes qui distingue cette rédaction.

LIGNE XLIX.

(107) Outre ces 24 fêtes, on en institue une plus solennelle *tous les ans*, κατ' ἐνιαυτόν, une fête annuelle, ἐπέτειος ou ἐπετήσιος ἑορτή, laquelle se célébrera pendant *cinq jours de suite*, à partir du 1er Thoyth. Ἐφ' ἡμέρας πέντε, pour signifier *pendant cinq jours* (*per quinque dies*) est une expression fort correcte, puisqu'on la trouve déjà

dans Thucydide (*Thes. ling. Gr.* T. IV, p. 481. D. ed. Didot.). On aurait pu dire aussi ἄγειν δὲ ἑορτὴν και πανήγυριν πενθημέρους. . . . ἀπὸ τῆς νουμηνίας. . . . comme l'auteur des lettres de Platon a dit: ὄσσαι θυσίαν τινὰ δεχόμερον (*Epist.* VII, p. 349 D). Heyne remplit la lacune de la fin en lisant κατ' ἐν[αυτόν κατά πᾶσαν τὴν] χώραν; supplément beaucoup trop court. Porson est bien préférable: κατ' ἐν[αυτόν κατά τὴν τε ἄνω και τὴν κάτω] χώραν; c'est la même idée; mais du moins la place est remplie exactement. Toutefois l'égyptien ne favorise ni l'une ni l'autre. Selon Champollion, il porte: « dans les temples de l'Égypte entière pour le roi. . . . chaque année », ce qui suppose qu'il y avait dans le grec κατ' ἐν[αυτόν ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῖς κατά τὴν] χώραν, ce qui donne les 27 ou 28 lettres nécessaires pour remplir la lacune.

LIGNE L.

(108) Depuis la *néoménie de Thoyth*. Je remarque que, dans tous les papyrus et les inscriptions, on rencontre l'orthographe Θωῶθ, non Θώθ. C'était, en effet, la véritable, qu'on retrouve encore dans le copte ΘΩΘΥΤ.

Ce passage n'a pas été bien compris. Le grec signifie simplement que la fête se célébrera *pendant cinq jours à partir du 1er Thoyth*. Pourquoi cette époque plutôt que toute autre? Est-ce parce que le commencement de l'année était une époque plus particulièrement solennisée?

En insistant sur le mot *néoménie*, on a cru qu'il s'agissait du 1er jour de la lune, jour de fête chez les Grecs (Ameilhon, p. 101, Drumann, p. 255). Mais la *nouvelle lune* n'a rien à faire ici. Le *Thoth* ou *Thoyth*, comme tous les mois de l'année solaire vague égyptienne, ne pouvait, que par le plus grand des hasards, commencer à la *nouvelle lune*. Le rédacteur grec a donc tout simplement exprimé le *premier du mois*, par un nom grec qui n'avait de sens que dans son propre calendrier; c'est ainsi que Ptolémée dit la *néoménie des Epagomènes* — pour le 1er des *Epagomènes* (*Almag.* III, 1. p. 315 Halm.) et la *néoménie de Thoth*, pour le 1er (VI, 12, p. 874; v. mes observ. dans le *Journal des Savants*, 1818, p. 267) Ceci est encore un indice que la rédaction primitive est grecque; dans l'hypothèse où le grec aurait été écrit après l'égyptien, celui-ci exprimant le quantième par le *premier*, le rédacteur grec n'aurait pas été chercher le mot *néoménie*.

Autre observation à faire: à l'exception de la date du décret, le calendrier macédonien ne paraît plus nulle part dans l'inscription. En

effet, les rapports compliqués et nécessairement variables des deux calendriers ne permettaient pas d'établir une concordance fixe, à moins de désigner l'année; dans l'indication générale des jours à fêter, il était nécessaire de choisir l'un ou l'autre. Or, les cérémonies devant être célébrées par des prêtres égyptiens dans leurs temples, c'était leur calendrier qu'il fallait employer. Nulle équivoque ne pouvait alors exister pour eux.

(109) Dans cette fête annuelle, outre les sacrifices et les libations, qui ont lieu aux autres fêtes, on fera une cérémonie particulière, à laquelle il paraît qu'on attachait de l'importance, puisqu'on prend la peine de l'exprimer, ἐν αἷς καὶ στεφανηφορήσουσιν. Ameilhon a déjà cité le passage analogue du décret des Sigéens: ὅταν δὲ ποιῶσι θυσίας, στεφανηφορεύουσιν (l. 30, 31, ap. Chish., *Ant. As.* p. 52). Il semble donc que ce soit là une cérémonie grecque, insérée au milieu de toutes ces pratiques égyptiennes. En effet, sur aucun monument égyptien, on n'aperçoit rien qui ressemble à une *couronne*, comme l'entendent les Grecs, soit portée à la main, soit mise sur la tête, et par conséquent rien qui ressemble à ce qu'ils appelaient στεφανηφορία. Il se pourrait que, pour le culte des Ptolémées au moins, on eût ajouté une cérémonie grecque à toutes les pratiques égyptiennes; cela n'aurait rien que de vraisemblable. Mais cette cérémonie est bien plus ancienne en Égypte. Le remarquable passage déjà cité d'Hellanicus de Lesbos (5e siècle avant J. C) nous montre l'usage des *couronnes de fleurs*, dans les fêtes des *Généthlies*, sous le prédécesseur d'Amasis, Apriès, (ap. Athen. XV, p. 680. B). Serait-ce là un usage déjà emprunté à la Grèce, ce qui n'aurait rien d'étonnant à cette époque? En tout cas, la στεφανηφορία, dans les fêtes célébrées lors de la naissance des rois d'Égypte, est sans nul doute une cérémonie bien antérieure aux Ptolémées.

Le signe qui, dans l'inscription hiéroglyphique, correspond au mot στεφανηφορήσουσιν, selon l'analyse de Champollion, est une espèce de rameau à cinq branches tout à fait analogue à celui qui exprime la végétation dans la notation des mois (plus haut note 100), excepté que les branches en sont courbes et un peu couchées; ce signe est surmonté d'une sorte de *nœud* entrelacé.

La réunion des deux signes exprime très-bien la double idée que présente le mot *couronne*, celle de *fleurs* et celle d'*entrelacer*, ἀνθη πλεκόμενα; comme dit Hellanicus: στεφανός, δὲν ἐπιμψεν, (ἐξ) ἀνθέων πλεζάμενος τῇ ὥρᾳ περικαλλιστάτων.

(110) Le supplément que je propose pour la fin de cette ligne, au lieu de celui qu'a proposé Porson, donne un sens complet et satisfaisant.

LIGNE LI.

(111) Le sens de καταχωρίσαι, sur lequel on s'était mépris, a été parfaitement expliqué par Villoison, à l'aide d'exemples convaincants, tirés des auteurs Alexandrins (cf. Sturz, *de dial. maced.* p. 174, 175). Le mot χρηματισμός est également fort connu dans le sens d'*actes publics*, de *décisions émanées de l'autorité compétente* (*Rech. sur l'Égypte* etc. p. 331. Peyron, *ad Pap. Taurin.* I, p. 91). Quant au mot qui vient après, et dont la première lettre, la seule conservée, est un Α un Α ou un Δ, la conjecture de Porson δειγματισμούς est douteuse, le mot n'existant pas dans le sens qu'on est forcé de lui donner ici, et ayant été pris (l. 30) dans un sens tout différent. C'était à coup sûr un substantif masculin, ayant une signification analogue à χρηματισμός. Mais je n'en trouve pas qui convienne. Un autre sera peut-être plus heureux.

Le supplément entier de Porson, καὶ εἰς τοὺς δ[ειγματισμοὺς τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν] ἱερατείαν αὐτοῦ, pêche en ce point que καταχωρίσαι n'y a point de régime; ce régime ne peut être que ἱερατεῖαν; et l'expression καταχωρίσαι εἰς τοὺς χρηματισμοὺς καὶ τοὺς ἄλλους... τὴν ἱερατείαν veut dire que l'on *consignera la mention de son sacerdoce* dans les actes etc.; ce qu'on aurait pu exprimer aussi de cette manière: τὴν ἱερατείαν αὐτοῦ εἰς τοὺς χρημ... ἀναφέρεισθαι ou ἀνοισθήσισθαι, comme Porphyre a dit de Ptolémée Philométor et d'Évergète II, τῶν χρηματισμῶν ἀναφερομένων εἰς ἀμφοτέρους (ap. *Euseb. Chron.* p. 225, l. 32).

La locution τῶν θεῶν, ὧν ἱερατεύουσι est très-bonne, ὧν étant régime de ἱερατεύω, puisqu'on dit bien ἱερατεύειν τινός (θεοῦ); sans qu'il soit nécessaire de voir ici un cas d'attraction, non plus que dans τῷ θεῷ, ᾧ ἱεράτευε d'Hérodien. (V, 6, 6).

LIGNE LII.

(112) Ἐξεῖναι δὲ τοῖς ἄλλοις ἰδιώταις. Le mot ἰδιώταις est placé en opposition avec ἱεραῖς. Le ré-

dacteur veut parler de ceux qui ne sont pas prêtres. L'adjectif ἄλλοις ne doit pas faire supposer que ceux qui précèdent étaient aussi des ἰδιῶται. Cet emploi de ἄλλοις, qui se trouve dans les meilleurs auteurs, a été expliqué plusieurs fois (voy. mon *Appendice aux Lettres d'un Antiquaire*, p. 84); en ce cas, il y a une syllepse, qui peut ainsi se résoudre : ἐξείναι τοῖς ἄλλοις (ἀνθρώποις) ἰδιώταις (οὔσι). L'idée exprimée par παρ' αὐτοῖς est rendue en hiéroglyphes par les mots, dans leur maison (Champoll. *Gramm. égypt.*, etc. p. 278).

Ce trait est curieux, en ce qu'il montre que chez les Égyptiens, les simples particuliers (ἰδιῶται) ne pouvaient sans permission élever et conserver chez eux des chapelles portatives, ni faire les cérémonies qui s'exécutaient dans les grands temples.

En Grèce, les gens superstitieux étaient enclins au culte particulier et intérieur. Il suffit de rappeler Théophraste qui nous représente le superstitieux élevant une chapelle (ιερόν ἰδρύσασθαι), dans sa maison (*Charact.* XVI). Les législateurs ont regardé cet usage comme un abus, et ont senti la nécessité de le réformer. Platon, dans les Lois (X. p. 909, 910), blâme les personnes qui, dans l'espoir d'apaiser les dieux, élèvent des autels et des chapelles (βωμοὺς καὶ ἱερά) au sein de leurs maisons; il en démontre les inconvénients, et il propose cette loi : *Que personne n'ait de chapelle dans les maisons particulières; mais qu'on aille sacrifier aux temples publics, etc.* (ἱερά μὴδὲ εἰς ἐν ἰδίαις οἰκίαις ἐκτίσθω...). La loi des Douze Tables disait de même : *Separatim nemo habessit deos, etc.*

Il résulte évidemment de notre passage que la même interdiction existait en Égypte. Si la chose n'eût pas été défendue, il aurait été inutile de la permettre en cette occasion, et seulement à l'égard de l'édicule du roi; car il est bien entendu qu'il ne s'agit que de l'édicule susdit, καὶ τὸν προειρημένον ναόν. L'égyptien se contente du démonstratif « il est permis d'ériger cette chapelle consacrée au dieu Epiphane » (*Champ. Gramm. égypt.* p. 185, 199 et 518).

Et encore, les prêtres mettent-ils une condition à la permission qu'on accorde. Cette condition est annoncée par les lettres συντελου, à savoir συντελοῦντες, comme lit Porson, ou συντελοῦσι que je préfère, avec un régime que Porson supplée ainsi : τὰ προσήκοντα νόμιμα ἐν ταῖς ἑορταῖς, ταῖς κατ' ἐνιαυτόν. C'est bien là le fond de l'idée; mais les mots étaient autres; il y avait, outre l'idée d'année, celle de mois, comme le prouve

le passage correspondant du texte hiéroglyphique, passage grammaticalement analysé par Champollion : *célébrer ces fêtes, chaque mois, chaque année* (*Gramm. égypt.* p. 314). Dès lors, la lacune devait être remplie de cette manière : συντελοῦ[σι τὰ νόμιμα ἐν ἑορταῖς ταῖς τε κατὰ μῆνα καὶ ταῖς κατ' ἐνιαυτόν.

Ainsi les particuliers, ἰδιῶται, auront la permission d'avoir chez eux l'édicule du roi; mais ils seront tenus d'accomplir tout ce qui est prescrit dans les fêtes, tant mensuelles qu'annuelles, indiquées plus haut; car l'édicule ne doit point rester inutile; le possesseur doit le sanctifier par une conduite religieuse : et c'est ainsi que Platon défend d'avoir dans sa maison des chapelles, par la crainte que le possesseur ne se livre à quelque acte irréligieux ou deshonnête, ou ne s'en serve pour couvrir ses délits. En ce cas, Platon veut que la chapelle soit transportée dans le temple public, εἰς τὰ δημόσια ἀποφέρειν τὰ ἱερά τὰ ἴδια (*Legg.* X. p. 910). Il considérait donc ces chapelles comme des παστοί, ou *édicules portatifs*, tels qu'étaient les édicules égyptiens. Il est vraisemblable que, dans la pensée du rédacteur du décret, la permission eût été retirée, si les cérémonies religieuses n'eussent pas été dûment accomplies.

La grande analogie de cette prescription du philosophe grec avec le passage de notre décret, me fait conjecturer qu'il s'agit d'une antique loi que Platon a connue en Égypte, et dont il avait senti la justice et l'utilité.

LIGNE LIII.

(113) Ici, comme à la ligne 38, le rédacteur a préféré la forme αὐξω à αὐξάνω, qui est plus usitée. Αὐξεῖν ou αὐξάνειν τινά pour dire, *élever quelqu'un*, ὑψοῦν, augmenter ses honneurs, rendre sa position plus belle, est du style des Septante : ὅτι ἡὔξησέ με ὁ θεός (*Gen.* XLI, 52), où le *Codex Alexandrinus* emploie le verbe ὑψοῦν (*V. Schleusner*, I, p. 494).

La fin de la ligne se remplit avec toute certitude par les mots que Porson a suppléés. La formule est connue et constante. Toute l'incertitude consiste à savoir s'il y avait ἐν στήλῃ, εἰς στήλῃν ou ἐπὶ στήλῃν, avec ou sans l'addition de ἐκ devant στερεοῦ λίθου, ces locutions étant également usitées. Dans la stèle de Turin, on lit : ... τὸδε ψήφισμα ἀναγράψαι ἐπὶ στήλῃν λιθίνῃν τοῖς τε ἑλληνικοῖς καὶ ἑγυπτίοις γράμμασι; cela est parfaitement analogue à ce qui se lit sur la pierre de Rosette. La stèle porte en effet deux inscrip-

tions, la première *démotique*, entièrement effacée, la seconde en *grec* : comme dans l'inscription de Rosette, les caractères démotiques y sont appelés ἐγγώρια γράμματα, non ἐπιγώρια, ce qui serait cependant le mot propre, s'il fallait s'en tenir aux distinctions subtiles, trop souvent chimériques des grammairiens (cf. Bekker. *Anecd. gr.* p. 187. 25; 259, 18. Une remarque à faire, c'est que les caractères grecs sont nommés les *premiers*, quoiqu'ils ne viennent qu'en second. Dans l'inscription de Rosette, au contraire, les textes sont nommés dans l'ordre où ils sont rangés sur la pierre, *sacrés, locaux et grecs*. Pourquoi n'est-il fait mention sur cette stèle que de deux seuls caractères, *grecs et démotiques*? c'est, d'une part, que les auteurs du décret ne sont pas seulement les prêtres de Diospolis, mais aussi les magistrats civils et tous les habitants; et de l'autre, que le sujet n'a rien de religieux, puisqu'il s'agit de conférer des honneurs civils à un particulier.

Porson avait ajouté μέλανος devant στερεοῦ λθου; mais l'idée de *noire* n'est pas dans l'égyptien; il n'y a que celle de *dure*, comme sur la stèle de Turin, ἐκ σκληροῦ λίθου (l. 28). Il ne manque qu'un σ au commencement de la ligne 54, et peut-être ἐκ; mais je crois que la cassure de la pierre, en cet endroit, existait déjà, et qu'elle a obligé de commencer cette dernière ligne un peu en retraite des autres.

LIGNE LIV.

(114) La fin de cette ligne ne pouvait être restituée complètement, sans le secours du texte hiéroglyphique.

Ce qu'il y a de certain d'abord, c'est l'idée que la stèle sera placée, soit dans chacun des temples des dieux du premier, second et troisième ordres, ἐν ἐκάστῳ τῶν τε πρώτων καὶ δευτέρω[ν καὶ τρίτων ἱερῶ] comme avait lu Porson (mais, en ce sens, il faudrait mettre θεῶν avant ἱερῶ); soit dans chacun des temples du premier, du second et troisième ordres, en lisant τρίτων ἱερῶν. Il serait assez difficile de se prononcer entre ces idées, qui peuvent également ressortir des éléments conservés; la première serait appuyée par le passage d'Hérodote, où cet historien parle des trois ordres de dieux, τῶν πρώτων θεῶν, τῶν δευτέρων, τῶν τρίτων (Herod. II, 145); ce qui est répété par Plutarque (*de Malign. Herod.* p. 857; T. IX, p. 403 Reisk.).

Sans le texte hiéroglyphique, on se déciderait pour cette explication; car on ne pourrait guère invoquer, en faveur de l'autre,

que ce passage de Platon qui semble distinguer trois ordres de temples : τρεῖς (ταμίας) εἰς τὰ μέγιστα ἱερά, δύο δ' εἰς τὰ μικρότερα, πρὸς δὲ τὰ ἐμμελέστατα (forsan εὐτελέστατα) ἓνα (*Legg.* VI, 7, p. 760, a); ce qui peut être étranger à l'Égypte.

Les deux idées se confondent réellement dans une seule : car l'ordre, le rang des temples ne résulte-t-il pas nécessairement de celui des dieux? en sorte que les premiers, les seconds, les troisièmes temples, ne seraient rien autre chose que les temples des premiers, seconds, troisièmes dieux. La seule importance qu'on puisse attacher à l'une ou à l'autre de ces deux expressions, c'est de savoir quels termes grecs (τῶν τρίτων θεῶν ἱερῶ ou τῶν τρίτων ἱερῶν) le rédacteur avait adoptés.

En tout cas, la ligne n'est pas remplie par les mots τῶν τρίτων ἱερῶν; il y a encore une lacune d'une trentaine de lettres.

D'après son analyse manuscrite, Champollion lit ainsi les hiéroglyphes de la fin « (qu'on place la stèle) dans les temples premiers, seconds, troisièmes, auprès de (au-dessus, il est écrit de sa main, au crayon, où sera) l'image sacrée du roi vivant pour toujours. » Dans sa Grammaire, la phrase est ainsi analysée, signe par signe, dans les temples du premier, second, troisième ordres, où sera l'image en pied du roi (p. 239). La seule incertitude consiste dans le sens des mots où sera, ou bien auprès de : si cela veut dire dans lesquels sera l'image du roi, il s'ensuivra que l'on ordonne de placer la stèle dans ceux des temples.... où l'on aura sculpté l'image du roi, auquel cas la lacune du grec devra être remplie par les mots : .. ἱερῶν, ἐν οἷς ἐστήξεται ἡ τοῦ βασιλέως εἰκών. Mais ce sens me paraît difficilement admissible; car, comme il est dit plus haut que cette image doit être placée dans chaque temple de l'Égypte (l. 38), sans exception, l'addition serait parfaitement inutile. C'est donc l'autre sens qu'il faut choisir : où sera, c'est-à-dire à l'endroit où sera l'image; ou, comme Champollion l'avait d'abord exprimé, auprès de l'image. De cette manière, l'idée est complète. On avait le soin d'indiquer quelle serait dans les édifices la place où l'on mettrait les stèles : quelquefois on se contentait de dire vaguement : ἐν τῷ ἐπιφανιστάτῳ τόπῳ; quelquefois aussi, on indiquait le lieu avec précision; ainsi, dans l'inscription de la stèle de Turin, il est dit que cette stèle sera placée sur le soubassement du temple [στήσαι δὲ τὴν στήλην ἐπὶ] τῆς κρηπίδος τοῦ ἱεροῦ (l. 31). Ici, on indique que la stèle, qui consacre les honneurs rendus au roi, sera placée près de

son *image* qui elle même doit l'être ἐν τῷ ἐπιφανιστάτῳ τόπῳ (l. 38). Il ne saurait donc y avoir de doute sur le complément πρὸς τῇ τοῦ αἰωνοβίου βασιλέως εἰκόνι, qui remplit exactement la ligne. Le rédacteur égyptien a mis ici le cartouche entier de Ptolémée, où sont exprimées, outre son nom, les épithètes αἰωνοβίου, ἡγαπημένου ὑπὸ τοῦ Φθῶ (*Gr. égypt.* p. 510). Le rédacteur grec aurait ajouté ces épithètes, si la place l'eût permis; mais il n'a pas voulu recommencer une autre ligne pour deux mots qui se trouvaient déjà tant de fois dans le corps de l'inscription.

Je terminerai ce commentaire en disant que les *stèles*, contenant de tels décrets, ont dû être extrêmement multipliées; puisqu'il est prescrit de déposer un exemplaire de celle-ci dans chacun des temples de l'Égypte; et la preuve que l'ordre a été mis à exécution, c'est que notre *pièce* a été trouvée à Rosette, à près de quarante lieues de Memphis, très-certainement sur l'emplacement d'un ancien temple, où elle avait été déposée, conformément aux prescriptions du décret. Il a dû en être de même de toutes les autres stèles ayant le même caractère; et, quoique une multitude infinie de ces monuments ait été détruite, par l'usage qu'on en a fait dans la bâtisse, il doit en rester encore un grand nombre cachés sous les couches du limon du Nil.

On en connaît déjà au moins quatre, outre celle

de Rosette; à savoir: 1° la pierre dite de Menouf, découverte dans une mosquée de cette ville par MM. Dubois Aymé et Jollois, laquelle porte une double inscription, *démoïque* et *grecque* (*Descr. de l'Ég. État mod.* t. II, p. 98); et elle existe peut-être encore dans ce même lieu; 2° la pierre, couverte d'une triple inscription, trouvée en 1800, dans une mosquée du Caire, par M. Caristie (*Descr. de l'Ég. Ant. Mém.*, t. II, p. 144); c'est celle qui a fait ensuite partie de la collection de M. Mimaut, et dont le Musée du Louvre vient de faire l'acquisition; par malheur, les lettres en sont tellement effacées, qu'il est impossible d'y lire autre chose que quelques mots isolés (V. Dubois, *Catalogue de la collection Mimaut*, p. 41); ils suffisent cependant pour montrer que le monument n'est pas une répétition de celui de Rosette; 3° la stèle de Turin citée plus haut; 4° celle de Busiris, où le texte grec a dû être suivi d'une inscription hiéroglyphique (*Recherches*, etc., p. 392, 409).

L'existence de ces cinq inscriptions *bilin-gues*, à deux ou trois espèces de caractères, doit donner l'espoir que des fouilles bien dirigées dans le sol des anciens temples amèneront tôt ou tard la découverte de quelqu'une de ces inscriptions doubles ou triples, dont l'étude comparée conduirait à déchirer tout à fait le voile que notre illustre Champollion a si heureusement soulevé

TABLE

DES MOTS GRECS,

ET DES

PRINCIPAUX FAITS EXPLIQUÉS.

N. B. *Les chiffres se rapportent aux notes.*

- Ἄγαθὴ τύχη, 75.
 Ἄγεσθαι ἐορτήν, 1 6.
 Ἄδυτον, 17.
 Ἀθροφόρος, 13.
 Αἰωνόβιος, 7.
 Αἰτίαις (ἐν) εἶναι, 29.
 Αἴτιος καὶ ἀρχηγός, 101.
 Ἀλλότρια φρονεῖν, 10.
 Ἀμπελίτις (γῆ), 30.
 Ἀνάβασις ἡ μεγάλη, 48.
 Ἀνακλητήρια, 16.
 Ἀναχεοῦσθαι, 72.
 Ἀπηγμένοι ἐν τῇ φυλακαίς, 29.
 Ἀπόμοιραι, 30.
 Ἀρχηγός καὶ αἴτιος, 101.
 Ἀσπιδοειδής, ἀσπιδοφόρος, 88.
 Ἀσπίς προσκειμένη, 86.
 Ἀτέλεια, κουροτέλεια, 24.
 Αὐῶν et αὐξάνω, 113.
 Ἀφηγεῖσθαι, 54.
 Ἀφήκε τῷ πλήθει, 28.
 Βασιλεῖαι, royaumes, 3.
 Βασιλεῖαι, coiffure royale, 83.
 Βασιλείας (ἐπὶ τῆς), et ἐν τῇ βασιλείᾳ, 26.
 Βασίλειον, 95.
 Βασιλικά ὀφειλήματα, 27.
 Βίος τῶν ἀνθρώπων, 4.
 Γενέθλια, 100.
 Γράφεσθαι, ἐγγράφεσθαι 96.
 Δειγματισμός, 58.
 Διαμένειν, 74.
 Διάφορα (τὰ), 58.
 Δοκιμάζειν, 9.
 Δυνάμεσιν (ταῖς ἑαυτοῦ), 24.
 Δυνασται τῶν Αἰγυπτίων, 52.
 Ἐγκειλημένα (τὰ), 29.
 Ἐγγράφειν ἐν, 96.
 Ἐγλήψις, 35.
 Ἐγλημιμένα (τὰ), 38.
 Ἐθνη ἱερά, 33.
 Εἰκὼν et ἑοικον, 77.
 Ἐνδόξως, 62.
 Ἐνοχλεῖν τὴν χώραν, 55.
 Ἐξασπιδεῖν, 43.
 Ἐξοδεῖται τῶν ναῶν, 81.
 Ἐπαμύνειν τινί, 20.
 Ἐπεὶ, ἐπειδὴ, 19.
 Ἐπινορθῶσθαι τὸν βίον, 5.
 Ἐπαύξειν, 77.
 Ἐπικεῖσθαι τῷ ναῷ, 84.
 Ἐπιφανής, 11, 97.
 Ἐπισυναχθεῖς, 47.
 Ἐπώνυμοι (ἡμέραι) 101.
 Εὐδία, 22.
 Εὐεργετικός, 69.
 Εὐχαριστος, 11.
 Εὐσεβεῖν τὰ πρὸς, 4.
 Ἐφ' ἡμέρας πέντε, 107.
 Ἔως, jusques et compris, 32.
 Ζῆτα non Ζῶα, 60.
 Ἠγαπημένος ὑπὸ τοῦ Φθᾶ, 7.
 Ἠρασις, Φθᾶς, 18.
 Θεός κυριώτατος, 77.
 Θεραπεύειν, 79.
 Θυσίαι καὶ σπονδαί, 103.
 Ἰδιῶται opposé à ἱερεῖς, 112.
 Ἰδρῶσθαι ναόν, 67.
 Ἰερά (τὰ), choses sacrées, non temples, 23.
 Ἰερά ἰθνη, 33.
 Ἰερατεύειν τινός, 111.
 Καθηκόντως, 56.
 Καθιστάναι, 23.
 Κανηφόρος, 13.
 Κατὰ μῆνα, 1 2.
 Κατάπλους, 34.
 Καταπορευόμενοι (οἱ), 41.
 Καταχωρίσαι, 111.
 Κατελημμένη (πόλις), 46.
 Κατελθόντες (οἱ), 41.
 Κεράμιον, 59.
 Κοινά (μετὰ τὰ), 12.
 Κύριος βασιλεῶν, 3. — Τριακοντατηρίδων, 6.
 Κυριώτατος θεός, 77.
 Λαός, 25.
 Λαοκριταί, id.
 Λίθοι πολυτελεῖς, 66.
 Μάγμοι (οἱ), 42.
 Μέρη (δύο), 37.
 Μῆνα (κατὰ).
 Ναοί, comme παστοί, temples portatifs, 81.
 Νουτεία, 35.
 Νέος Πτολεμαῖος, 1, 10.
 Νομηγία, 108.
 Ξανδικός, non Ξαντικός, 15.
 Ξόκον, 77. 81.
 Ὅπλον νικητικόν, 77.
 Ὀσόραπις et Ὀσοράμνευς, 60.
 Ὀφειλήματα βασιλικά, 27.
 Παραλαμβάνειν τὴν βασιλείαν παρὰ πατρός, 2.
 Παραγίνεσθαι, 44.
 Παράδεισοι, 30.
 Παρατίθεσθαι κόσμον, 80.
 Παραστήξεται, 77.
 Παστοί, 81.
 Παστοφόροι, 17.
 Περιτίθεσθαι κυνέην, στέφανον, 91.
 Πλήθει (τῷ) ἀφήκε, 28.
 Πολυτέλη ἔργα, 66.
 Πολυτελεῖς λίθοι, id.
 Ποταμοί, canaux, 50.
 Προσδιορθῶν, 69.
 Προσκεισθαι ἀσπίς, 86.
 Πρόσοδοι, 21.
 Προσνομάζεσθαι τινος, 78.
 Προσπυθάνεσθαι, 70.
 Πτεροφόροι, 17.
 Σαραπειῖον, de Memphis, 18, 21.
 Σίτος, σιτικός, 21.
 Σκληρός οὐ στερεός λίθος, 113.
 Στεφανηφορεῖν, 109.
 Στήλην (εἰς) οὐ ἐν στήλῃ οὐ ἐπὶ στήλῃ, 113.
 Στολισμός, 17.
 Σύλληψις, 35.
 Συνεστηκώς, 46.
 Συνεξοδεύειν, 82.
 Συντάξεις, 21.
 Συντελεῖν τὰ νομιζόμενα, 106.
 Συντελούμενα ἐν τοῖς ἱεροῖς, 36.
 Ἐχέντ οὐ Ψχέντ, 91.
 Ταραχή (ἡ), 42.
 Τελεστικόν (τό), 31.
 Τελισκόμενα, 63.
 Τετράγωνον, 96.
 Τίμια (τὰ), 64.
 Τριακὰς τοῦ Μεσορί, 98.
 Τριακονταστηρίδες, 6.
 Τρισμέγιστος, 39.
 Φιλανθρωπεῖν τινά, 34.
 Φροντίζειν ὑπέρ, 61.
 Φυλακαίς (ἐν) ἀπηγμένοι (οἱ), 29.
 Φυλακτήρια, 94.
 Χουμπτισμοί 111.

- Νόρα et χῶραι, 8.
 νόρα (ἡ ἄνω καὶ ἡ κάτω), 97.
 Νόρας (ἐπι) μένειν, 30.
 Ἰήφισμα, 16.
 Ψένοι ou Σχένοι, 91.
- Alexandre, son culte, 12, 13; sa politique, 18.
 Apis et Mnévis, 60.
 Aspic, ornement des coiffures, 86.
 Arsinoë Philopator, 13. — Philadelphie, *ib.*
 Astarté adorée à Memphis, 28.
 Bérénice Évergète, 13.
 Byssus, lin, non coton, 38.
 Calendrier, 15, 108, 109.
 Coiffures royales, 83, 90.
 Couronnes de fleurs portées dans les généthlies, 109.
 Couronnement d'Épiphanie, date, 100.
 Décret des Prêtres, date, 100.
 Décrets grecs, leur formule, 15.
 Démotique (texte) écrit après le grec, avant l'égyptien, 100.
 Dix coiffures royales sur un naos, 83.
 Égyptiens (mots) en grec, 92.
 Epiphane; événements de son règne, 16, 50, 51, 52.
- Épithètes et titres des rois, 7.
 Eponymes (jours) 101.
 Eupolémus (le faux), 3.
 Généthlies, fêtes, 99, 100, 109.
 Grec (texte) de l'Inscription de Rosette, est l'original, 15, 19, 24, 33, 37, 72, 75, 76, 100, 102, 104, 108. — gravé par un Égyptien, 98.
 Habillemeut des statues, 17, et des figures de bas-relief, 80.
 Hermapion, 10.
 Hermès, μέγιστος et τρισμέγιστος, 39.
 Impôts, 21, 24.
 Jours éponymes, 101.
 Lycopolis, du nome Busirite, 45. — Siège de cette ville, 49, 50.
 Majorité des rois, 16.
 Manéthon (le faux), 39.
 Memphis, lieu du couronnement, 18.
 Mnévis et Apis, 60.
 Naissance des rois, 99, 100, 109.
 Nil; ses crues, 48.
 Nombre trois, 39, 79. — dix, 89.
 Nomes, changement dans leur circonscription, 45.
 Pasteurs; leur invasion, 53.
- Philopator, ses actions, 13, c.
 Polybe, 16, 49, 51.
 Prêtrise des Ptolémées à Alexandrie, 12. — de Soter à Ptolémaïs, *ib.* — des reines, 13.
 Prêtre (grand) de l'Égypte à Alexandrie, 33.
 Prêtres égyptiens; leur voyage annuel à Alexandrie, 33.
 Prêtres (droit payé par les), 31.
 Protocoles des actes publics, 7.
 Ptolémées, leurs titres, leur culte, 12, 13.
 Révoltes dans la haute et la basse Égypte, 42.
 Sanchoniathon (le faux), 39.
 Stèles, placées dans les temples, 114. — bilingues à deux ou trois caractères, *ibid.*
 Superlatifs exprimés par trois, 39.
 Temples (propriétés des), 30.
 Temples portatifs, 31. — dorés, *ibid.*
 Temples construits, réparés ou embellis par les Ptolémées, 66, 67, 68, 72.
 Temples de différents ordres, 114.
 Temples dans les maisons, 112.
 Transport des édicules, 82.
 Troubles au commencement du règne d'Épiphanie, 42.

ADDITION. — L. 3. On a déjà remarqué que les mots καθάπερ δ' Ἡφαιστος, et ὅν δ' Ἡφαιστος ἰδοκίμασεν se rapportent au culte d'Héphaëstos ou de Phthas établi à Memphis. On doit, je pense, tirer la même conclusion de la triple mention de Ἡλιος faite au même endroit, καθάπερ δ' Ἡλιος, puis ὃ δ' Ἡλιος ἔδωκεν τὴν νίκην, et ἐν τῷ οἴῳ τοῦ Ἡλίου. Ces trois circonstances feraient présumer qu'il existait à Memphis un temple d'*Hélios* ou de *Phré*, quand même il ne résulterait pas de l'inscription de Busiris qu'en effet ce temple était un de ceux et peut-être le principal de ceux qui se trouvaient dans le voisinage des Pyramides (v. mes *Recherches*, p. 405)

NSCRII

ΙΑΝ ΠΑΥ ΤΗΝ	ΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ	1
ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ	ΚΑΘ' ΑΠΕΡΟΧΗΛΙΟΣ	2
ΩΣ ΑΕ ΔΕ ΔΕ ΦΥΠ ΤΟ ΛΕΜΛΙΟΥ		3
ΔΟΣ ΠΥΣ ΤΗΣ Δ	ΠΑΤΟΡΩΝ ΚΑΙ	4
ΜΕΧΕΙΡΘΟΙ ΕΙΣ Τ	ΟΡΟΣ ΕΙΡΗΝΗΣ	5
ΤΕΣ ΟΙ	ΑΝΤΙΒΑΣ ΤΟ ΛΙΣ ΜΟΝ ΤΩΝ	6
ΘΛΘΕΟ	ΓΝΑΧΘΕΝ ΤΕΩΣ ΤΗΣ	7
ΡΘΕΘΣ Ε	ΟΥΣ ΑΠ ΑΡΕΙΝΟΗ ΤΑΥΤΗ ΕΙ ΠΑΝ	8
ΕΚΛΙΣΙ	ΑΙΘΣΙΡΙΟΗ ΚΕΝ ΤΛΟΙΕΡΑ ΚΑΙ	9
ΤΑΡΧΟΥ	Α ΤΟΥ ΤΕΙ ΤΑ ΠΡΟΣΘΕΟΥΣ	10
ΗΜΑ Τ	ΦΗΚΕΝ ΑΚΑ ΤΑΣ ΤΗΣ ΑΣΘΑΙ	11
ΛΥΣΕ Τ	ΤΟΥ ΟΝ ΛΟΙ ΠΑΝΤΕΣ ΕΝ	12
Σ ΤΟΙΣ Θ	ΩΝ ΚΑΙ ΝΤΑΙΣ ΦΥΛΛΑΚΑΙΣ	13
ΤΘΕΝ Π	ΤΩΝ ΑΜΕΥΝ ΤΑΣ ΕΙΣ ΣΙΤΙ	14
ΘΣΕ ΤΑ	Ζ ΤΟΥ ΕΠΑΤΡΟΣ ΑΥ ΤΟΥ	15
Υ ΤΟΙΣ	ΜΙΤΩΝ Ν ΤΟΥΣ ΕΚ ΤΩΝ	16
ΚΑΘΑ	ΓΙΝΦΡΟΝΙΣ ΙΕΡΟΙΣ ΒΥΣΣΙΝΩΝ	17
ΜΕΝΕΙΝΕ	ΤΟΡΕ ΥΟΝ ΟΙΞΘΕ ΟΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ	18
ΘΟΥ Π	Ν ΔΥΝΑΩΝ ΤΩΝ ΑΛΛΟΤΡΙΑ	19
ΚΗΜΜΕ	Ε ΤΛΟΙΕ Η ΤΟΥΣ ΕΠΕΛΘΟΝΤΑΣ	20
ΝΑΧΘ	ΕΙ ΔΑ ΨΙΝ ΠΑΡΑΓΙΝΟΜΕ	21
ΘΓΟΙΣ Π	Ν ΛΙΓΥΣ ΑΝΕΚΗΣΑ ΛΟΥ	22
Α ΤΩΝ	Α ΜΕΝΟ ΕΛΕΣ ΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΑΝ	23
Ι ΤΟΥΣ	Ι ΟΛΙΓΟΝ ΤΑ ΚΑΥΣΕΙΝ ΤΑ	24
ΟΣ ΤΑΝ	ΙΩΘΟΣ Τ ΠΡΟΣ ΤΗ ΦΥΛΛΑΚΗ	25
ΤΛΕΚΑ	Λ ΣΚΛΙ ΤΟΥΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΥΤΟΙΣ	26
ΤΑΕΙΣ	Σ ΕΗΚΟΝ Τ ΕΜΦΙΝ ΕΠΑΜΥΝΩΝ	27
ΑΙΩΣ Τ	ΑΡ ΤΑΣ Η ΖΗΝ ΒΥΣΣΙΝΩΝ ΟΟ	28
	ΤΙ ΔΟΣ ΟΜΟΙ	29
		30

ΚΑΙ Τ	31
ΨΙΛΩΤΡΟΥΤ	32
ΧΩΡΑΙΩΝ ΚΑΝΗΚΟΝ	33
ΛΙΒΩΝ ΚΑΤΕΝΟΜΙ	34
ΤΟ ΕΠΙΩΣΑ ΤΟΝ ΤΕΚ	35
ΝΤΑΧΩΙΟΙ ΟΕΟΙ	36
ΕΠΙΦΩΧΩΡΑΤ	37
ΛΙΔΕΙ ΠΑΤΟΝ Τ	38
ΜΙ ΠΑΤΟΥ ΕΙΡ	39
ΓΙ ΟΕΝΟΝ ΝΙΚΙ	40
ΤΩΙ ΤΥΝ ΤΕ	41
ΕΜΕ ΓΝΤΑΙΚ	42
ΝΟΝ ΕΙΑΣ Δ	43
ΑΥ ΤΩ ΕΜΕΝ	44
ΕΚΛΙΕΝΟΝ ΒΛ	45
ΝΚΑΤΣΑΣΙΛΕΩ	46
ΜΙΚΑΣΙΤΑΣΗΝ	47
ΣΚΑΙΤΑΣ ΤΕΓ	48
ΚΑΙ ΗΓΥΧΑΡΙΣ	49
ΗΦΟΡΗΛΟΗΚΟΝ Τ	50
ΕΩΝ ΩΜΟΥΣ ΚΑ	51
ΤΗΝ ΚΣ ΔΥΝ	52
ΓΙ ΜΩΥ ΜΟΝΕΣ	53
ΙΜΑΣΙΡΩΝ	54

